Holy Bible

Aionian Edition®

Bibbia Vulgata Jerome

Jerome Vulgate Bible

Holy Bible Aionian Edition ®
Bibbia Vulgata Jerome
Jerome Vulgate Bible

Creative Commons Attribution 4.0 International, 2018-2025
Source text: Crosswire.org
Source version: 2/16/2021
Source copyright: Public Domain
Saint Jerome's A.D. 405 Biblia Sacra Vulgata Latina, 405
ISBN: 978-1-67814-489-0

Formatted by Speedata Publisher 5.1.9 (Pro) on 6/3/2025
100% Free to Copy and Print
TOR Anonymously
AionianBible.org

Published by Nainoia Inc, https://Nainoia-Inc.signedon.net
All profits are given to https://CoolCup.org

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Praefatio

Latine at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aïdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aïdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Latine at AionianBible.org/History

06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
10/20/24 - Gospel Primer handout format.
11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
05/04/25 - 393 translations now available in 175 languages.
05/27/25 - 462 translations now available in 229 languages.

Index Rerum

VETUS TESTAMENTUM

Genesis 1
Exodus 34
Leviticus 61
Liber Numeri 80
Deuteronomii 107
Iosue 131
Iudicum 148
Ruth 165
I Samuelis 168
Ii Samuelis 191
I Regum 210
Ii Regum 232
I Paralipomenon 253
Ii Paralipomenon 272
Esdræ 296
Nehemiæ 303
Esther 313
Job 319
Psalmorum 336
Proverbiorum 378
Ecclesiastes 392
Canticum Canticorum 397
Isaiæ 400
Jeremiæ 432
Lamentationes 470
Hiezechielis Prophetæ 474
Danihelis Prophetæ 509
Osee Propheta 520
Joël Propheta 525
Amos Propheta 527
Abdias Propheta 531
Jonas Propheta 532
Micha Propheta 534
Nahum Propheta 537
Habacuc Propheta 539
Sofonias Propheta 541
Aggæi Prophetæ 543
Zaccharias Propheta 545
Malachi Propheta 551

NOVUM TESTAMENTUM

Mattheum 555
Marcum 576
Lucam 590
Iohannem 613
Actuum Apostolorum 630
Romanos 653
Corinthios I 662
Corinthios Ii 671
Galatas 677
Ephesios 680
Philippenses 683
Colossenes 686
Thessalonicenses I 688
Thessalonicenses Ii 690
Timotheum I 691
Timotheum Ii 694
Titum 696
Philemonem 697
Hebræos 698
Iacobi 705
Petri I 708
Petri Ii 711
Iohannis I 713
Iohannis Ii 716
Iohannis Iii 717
Iudæ 718
Apocalypsis 719

SUPPLEMENTA

Adiutorium Lectoris
Glossarium
Mappae
Sors
Picturae, Doré

VETUS TESTAMENTUM

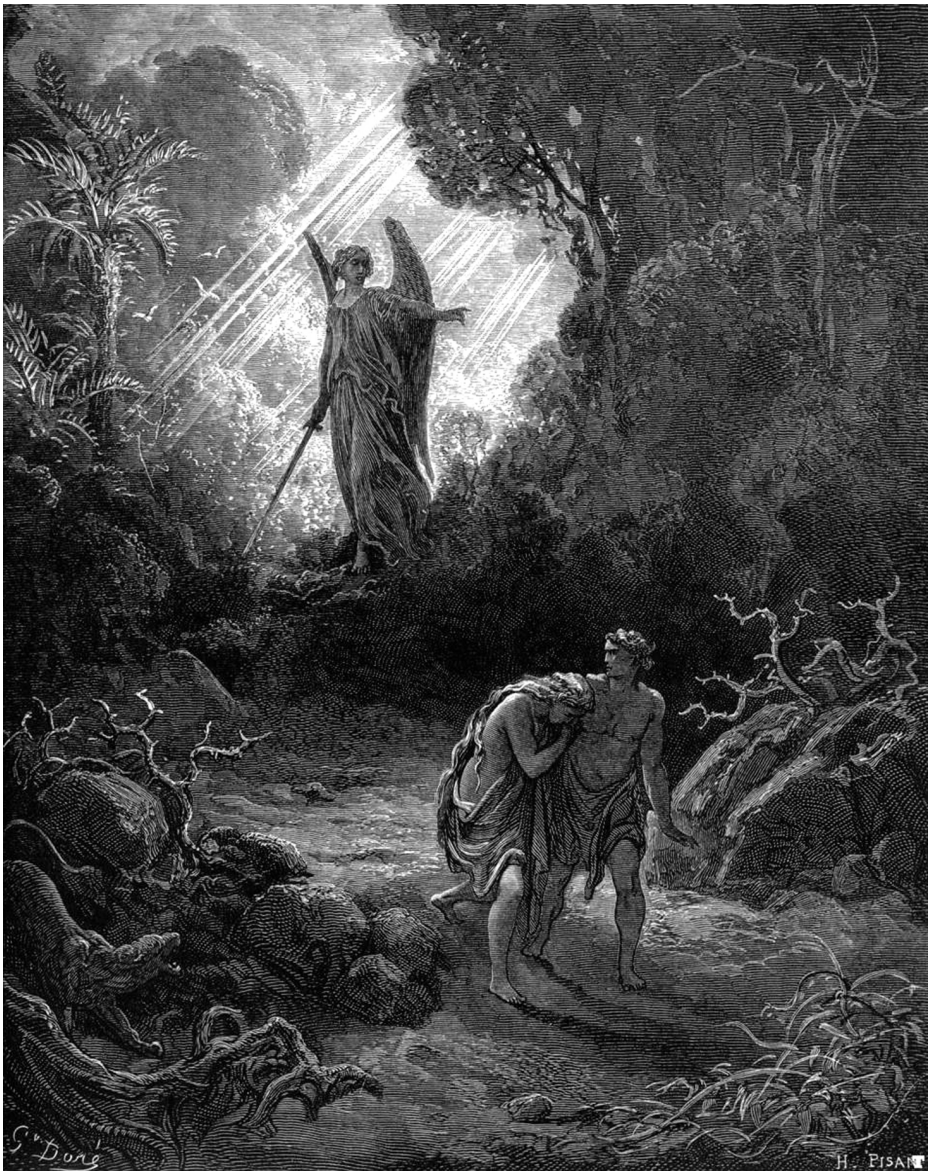

Eiecitque Adam et conlocavit ante paradisum voluptatis cherubin et flammeum gladium atque versatilem ad custodiendam viam ligni vitae

Genesis 3:24

Genesis

1 in principio creavit Deus caelum et terram **2** terra
autem erat inanis et vacua et tenebrae super
faciem abyssi et spiritus Dei ferebatur super aquas **3**
dixitque Deus fiat lux et facta est lux **4** et vidit Deus
lucem quod esset bona et divisit lucem ac tenebras
5 appellavitque lucem diem et tenebras noctem
factumque est vespere et mane dies unus **6** dixit
quoque Deus fiat firmamentum in medio aquarum et
dividat aquas ab aquis **7** et fecit Deus firmamentum
divisitque aquas quae erant sub firmamento ab his
quae erant super firmamentum et factum est ita **8**
vocavitque Deus firmamentum caelum et factum
est vespere et mane dies secundus **9** dixit vero
Deus congregentur aquae quae sub caelo sunt in
locum unum et appareat arida factumque est ita **10**
et vocavit Deus aridam terram congregationesque
aquarum appellavit maria et vidit Deus quod esset
bonum **11** et ait germinet terra herbam virentem
et facientem semen et lignum pomiferum faciens
fructum iuxta genus suum cuius semen in semet
ipso sit super terram et factum est ita **12** et protulit
terra herbam virentem et adferentem semen iuxta
genus suum lignumque faciens fructum et habens
unumquodque sementem secundum speciem suam
et vidit Deus quod esset bonum **13** factumque est
vespere et mane dies tertius **14** dixit autem Deus
fiant luminaria in firmamento caeli ut dividant
diem ac noctem et sint in signa et tempora et
dies et annos **15** ut luceant in firmamento caeli et
inluminent terram et factum est ita **16** fecitque
Deus duo magna luminaria luminare maius ut
praeesset diei et luminare minus ut praeesset nocti
et stellas **17** et posuit eas in firmamento caeli ut
lucerent super terram **18** et praeessent diei ac
nocti et dividerent lucem ac tenebras et vidit Deus
quod esset bonum **19** et factum est vespere et
mane dies quartus **20** dixit etiam Deus producant
aquae reptile animae viventis et volatile super
terram sub firmamento caeli **21** creavitque Deus
cete grandia et omnem animam viventem atque
motabilem quam produxerant aquae in species suas
et omne volatile secundum genus suum et vidit
Deus quod esset bonum **22** benedixitque eis dicens
crescite et multiplicamini et replete aquas maris
avesque multiplicentur super terram **23** et factum
est vespere et mane dies quintus **24** dixit quoque
Deus producat terra animam viventem in genere
suo iumenta et reptilia et bestias terrae secundum
species suas factumque est ita **25** et fecit Deus
bestias terrae iuxta species suas et iumenta et omne
reptile terrae in genere suo et vidit Deus quod esset
bonum **26** et ait faciamus hominem ad imaginem et
similitudinem nostram et praesit piscibus maris
et volatilibus caeli et bestiis universaeque terrae
omnique reptili quod movetur in terra **27** et creavit
Deus hominem ad imaginem suam ad imaginem
Dei creavit illum masculum et feminam creavit
eos **28** benedixitque illis Deus et ait crescite et
multiplicamini et replete terram et subicite eam et
dominamini piscibus maris et volatilibus caeli et
universis animantibus quae moventur super terram
29 dixitque Deus ecce dedi vobis omnem herbam
adferentem semen super terram et universa ligna
quae habent in semet ipsis sementem generis sui ut
sint vobis in escam **30** et cunctis animantibus terrae
omnique volucri caeli et universis quae moventur
in terra et in quibus est anima vivens ut habeant
ad vescendum et factum est ita **31** viditque Deus
cuncta quae fecit et erant valde bona et factum est
vespere et mane dies sextus

2 igitur perfecti sunt caeli et terra et omnis
ornatus eorum **2** conplevitque Deus die septimo
opus suum quod fecerat et requievit die septimo ab
universo opere quod patrarat **3** et benedixit diei
septimo et sanctificavit illum quia in ipso cessaverat
ab omni opere suo quod creavit Deus ut faceret **4**
istae generationes caeli et terrae quando creatae
sunt in die quo fecit Dominus Deus caelum et
terram **5** et omne virgultum agri antequam oreretur
in terra omnemque herbam regionis priusquam
germinaret non enim pluerat Dominus Deus super
terram et homo non erat qui operaretur terram
6 sed fons ascendebat e terra inrigans universam
superficiem terrae **7** formavit igitur Dominus
Deus hominem de limo terrae et inspiravit in
faciem eius spiraculum vitae et factus est homo in
animam viventem **8** plantaverat autem Dominus
Deus paradisum voluptatis a principio in quo
posuit hominem quem formaverat **9** produxitque
Dominus Deus de humo omne lignum pulchrum
visu et ad vescendum suave lignum etiam vitae
in medio paradisi lignumque scientiae boni et
mali **10** et fluvius egrediebatur de loco voluptatis
ad inrigandum paradisum qui inde dividitur in
quattuor capita **11** nomen uni Phison ipse est qui
circuit omnem terram Evilat ubi nascitur aurum **12**
et aurum terrae illius optimum est ibique invenitur
bdellium et lapis onychinus **13** et nomen fluvio
secundo Geon ipse est qui circuit omnem terram
Aethiopiae **14** nomen vero fluminis tertii Tigris ipse
vadit contra Assyrios fluvius autem quartus ipse est
Eufrates **15** tulit ergo Dominus Deus hominem et

posuit eum in paradiso voluptatis ut operaretur et
custodiret illum **16** praecepitque ei dicens ex omni
ligno paradisi comede **17** de ligno autem scientiae
boni et mali ne comedas in quocumque enim die
comederis ex eo morte morieris **18** dixit quoque
Dominus Deus non est bonum esse hominem solum
faciamus ei adiutorium similem sui **19** formatis
igitur Dominus Deus de humo cunctis animantibus
terrae et universis volatilibus caeli adduxit ea ad
Adam ut videret quid vocaret ea omne enim quod
vocavit Adam animae viventis ipsum est nomen
eius **20** appellavitque Adam nominibus suis cuncta
animantia et universa volatilia caeli et omnes
bestias terrae Adam vero non inveniebatur adiutor
similis eius **21** inmisit ergo Dominus Deus soporem
in Adam cumque obdormisset tulit unam de costis
eius et replevit carnem pro ea **22** et aedificavit
Dominus Deus costam quam tulerat de Adam in
mulierem et adduxit eam ad Adam **23** dixitque
Adam hoc nunc os ex ossibus meis et caro de carne
mea haec vocabitur virago quoniam de viro sumpta
est **24** quam ob rem relinquet homo patrem suum
et matrem et adherebit uxori suae et erunt duo
in carne una **25** erant autem uterque nudi Adam
scilicet et uxor eius et non erubescebant

3 sed et serpens erat callidior cunctis animantibus
terrae quae fecerat Dominus Deus qui dixit
ad mulierem cur praecepit vobis Deus ut non
comederetis de omni ligno paradisi **2** cui respondit
mulier de fructu lignorum quae sunt in paradiso
vescemur **3** de fructu vero ligni quod est in medio
paradisi praecepit nobis Deus ne comederemus et
ne tangeremus illud ne forte moriamur **4** dixit
autem serpens ad mulierem nequaquam morte
moriemini **5** scit enim Deus quod in quocumque die
comederitis ex eo aperientur oculi vestri et eritis
sicut dii scientes bonum et malum **6** vidit igitur
mulier quod bonum esset lignum ad vescendum
et pulchrum oculis aspectuque delectabile et tulit
de fructu illius et comedit deditque viro suo qui
comedit **7** et aperti sunt oculi amborum cumque
cognovissent esse se nudos consuerunt folia ficus et
fecerunt sibi perizomata **8** et cum audissent vocem
Domini Dei deambulantis in paradiso ad auram post
meridiem abscondit se Adam et uxor eius a facie
Domini Dei in medio ligni paradisi **9** vocavitque
Dominus Deus Adam et dixit ei ubi es **10** qui ait
vocem tuam audivi in paradiso et timui eo quod
nudus essem et abscondi me **11** cui dixit quis enim
indicavit tibi quod nudus esses nisi quod ex ligno
de quo tibi praeceperam ne comederes comedisti
12 dixitque Adam mulier quam dedisti sociam mihi
dedit mihi de ligno et comedi **13** et dixit Dominus
Deus ad mulierem quare hoc fecisti quae respondit
serpens decepit me et comedi **14** et ait Dominus
Deus ad serpentem quia fecisti hoc maledictus
es inter omnia animantia et bestias terrae super
pectus tuum gradieris et terram comedes cunctis
diebus vitae tuae **15** inimicitias ponam inter te
et mulierem et semen tuum et semen illius ipsa
conteret caput tuum et tu insidiaberis calcaneo
eius **16** mulieri quoque dixit multiplicabo aerumnas
tuas et conceptus tuos in dolore paries filios et sub
viri potestate eris et ipse dominabitur tui **17** ad
Adam vero dixit quia audisti vocem uxoris tuae
et comedisti de ligno ex quo praeceperam tibi ne
comederes maledicta terra in opere tuo in laboribus
comedes eam cunctis diebus vitae tuae **18** spinas et
tribulos germinabit tibi et comedes herbas terrae **19**
in sudore vultus tui vesceris pane donec revertaris
in terram de qua sumptus es quia pulvis es et in
pulverem reverteris **20** et vocavit Adam nomen
uxoris suae Hava eo quod mater esset cunctorum
viventium **21** fecit quoque Dominus Deus Adam et
uxori eius tunicas pellicias et induit eos **22** et ait
ecce Adam factus est quasi unus ex nobis sciens
bonum et malum nunc ergo ne forte mittat manum
suam et sumat etiam de ligno vitae et comedat et
vivat in aeternum **23** emisit eum Dominus Deus
de paradiso voluptatis ut operaretur terram de
qua sumptus est **24** eiecitque Adam et conlocavit
ante paradisum voluptatis cherubin et flammeum
gladium atque versatilem ad custodiendam viam
ligni vitae

4 Adam vero cognovit Havam uxorem suam quae
concepit et peperit Cain dicens possedi hominem
per Dominum **2** rursusque peperit fratrem eius
Abel fuit autem Abel pastor ovium et Cain agricola
3 factum est autem post multos dies ut offerret
Cain de fructibus terrae munera Domino **4** Abel
quoque obtulit de primogenitis gregis sui et de
adipibus eorum et respexit Dominus ad Abel et ad
munera eius **5** ad Cain vero et ad munera illius
non respexit iratusque est Cain vehementer et
concidit vultus eius **6** dixitque Dominus ad eum
quare maestus es et cur concidit facies tua **7** nonne
si bene egeris recipies sin autem male statim in
foribus peccatum aderit sed sub te erit appetitus
eius et tu dominaberis illius **8** dixitque Cain ad Abel
fratrem suum egrediamur foras cumque essent in
agro consurrexit Cain adversus Abel fratrem suum
et interfecit eum **9** et ait Dominus ad Cain ubi est
Abel frater tuus qui respondit nescio num custos
fratris mei sum **10** dixitque ad eum quid fecisti vox

sanguinis fratris tui clamat ad me de terra **11** nunc
igitur maledictus eris super terram quae aperuit os
suum et suscepit sanguinem fratris tui de manu tua
12 cum operatus fueris eam non dabit tibi fructus
suos vagus et profugus eris super terram **13** dixitque
Cain ad Dominum maior est iniquitas mea quam ut
veniam merear **14** ecce eicis me hodie a facie terrae
et a facie tua abscondar et ero vagus et profugus in
terra omnis igitur qui invenerit me occidet me **15**
dixitque ei Dominus nequaquam ita fiet sed omnis
qui occiderit Cain septuplum punietur posuitque
Dominus Cain signum ut non eum interficeret
omnis qui invenisset eum **16** egressusque Cain
a facie Domini habitavit in terra profugus ad
orientalem plagam Eden **17** cognovit autem Cain
uxorem suam quae concepit et peperit Enoch et
aedificavit civitatem vocavitque nomen eius ex
nomine filii sui Enoch **18** porro Enoch genuit Irad et
Irad genuit Maviahel et Maviahel genuit Matusahel
et Matusahel genuit Lamech **19** qui accepit uxores
duas nomen uni Ada et nomen alteri Sella **20**
genuitque Ada Iabel qui fuit pater habitantium in
tentoriis atque pastorum **21** et nomen fratris eius
Iubal ipse fuit pater canentium cithara et organo **22**
Sella quoque genuit Thubalcain qui fuit malleator
et faber in cuncta opera aeris et ferri soror vero
Thubalcain Noemma **23** dixitque Lamech uxoribus
suis Adae et Sellae audite vocem meam uxores
Lamech auscultate sermonem meum quoniam
occidi virum in vulnus meum et adulescentulum
in livorem meum **24** septuplum ultio dabitur de
Cain de Lamech vero septuagies septies **25** cognovit
quoque adhuc Adam uxorem suam et peperit filium
vocavitque nomen eius Seth dicens posuit mihi
Deus semen aliud pro Abel quem occidit Cain **26**
sed et Seth natus est filius quem vocavit Enos iste
coepit invocare nomen Domini

5 hic est liber generationis Adam in die qua creavit
Deus hominem ad similitudinem Dei fecit illum
2 masculum et feminam creavit eos et benedixit
illis et vocavit nomen eorum Adam in die qua
creati sunt **3** vixit autem Adam centum triginta
annis et genuit ad similitudinem et imaginem
suam vocavitque nomen eius Seth **4** et facti sunt
dies Adam postquam genuit Seth octingenti anni
genuitque filios et filias **5** et factum est omne
tempus quod vixit Adam anni nongenti triginta et
mortuus est **6** vixit quoque Seth centum quinque
annos et genuit Enos **7** vixitque Seth postquam
genuit Enos octingentis septem annis genuitque
filios et filias **8** et facti sunt omnes dies Seth
nongentorum duodecim annorum et mortuus est **9**
vixit vero Enos nonaginta annis et genuit Cainan **10**
post cuius ortum vixit octingentis quindecim annis
et genuit filios et filias **11** factique sunt omnes dies
Enos nongentorum quinque annorum et mortuus
est **12** vixit quoque Cainan septuaginta annis et
genuit Malalehel **13** et vixit Cainan postquam
genuit Malalehel octingentos quadraginta annos
genuitque filios et filias **14** et facti sunt omnes dies
Cainan nongenti decem anni et mortuus est **15** vixit
autem Malalehel sexaginta quinque annos et genuit
Iared **16** et vixit Malalehel postquam genuit Iared
octingentis triginta annis et genuit filios et filias
17 et facti sunt omnes dies Malalehel octingenti
nonaginta quinque anni et mortuus est **18** vixitque
Iared centum sexaginta duobus annis et genuit
Enoch **19** et vixit Iared postquam genuit Enoch
octingentos annos et genuit filios et filias **20** et
facti sunt omnes dies Iared nongenti sexaginta duo
anni et mortuus est **21** porro Enoch vixit sexaginta
quinque annis et genuit Mathusalam **22** et ambulavit
Enoch cum Deo postquam genuit Mathusalam
trecentis annis et genuit filios et filias **23** et facti
sunt omnes dies Enoch trecenti sexaginta quinque
anni **24** ambulavitque cum Deo et non apparuit
quia tulit eum Deus **25** vixit quoque Mathusalam
centum octoginta septem annos et genuit Lamech
26 et vixit Mathusalam postquam genuit Lamech
septingentos octoginta duos annos et genuit filios
et filias **27** et facti sunt omnes dies Mathusalae
nongenti sexaginta novem anni et mortuus est
28 vixit autem Lamech centum octoginta duobus
annis et genuit filium **29** vocavitque nomen eius
Noe dicens iste consolabitur nos ab operibus et
laboribus manuum nostrarum in terra cui maledixit
Dominus **30** vixitque Lamech postquam genuit Noe
quingentos nonaginta quinque annos et genuit
filios et filias **31** et facti sunt omnes dies Lamech
septingenti septuaginta septem anni et mortuus
est **32** Noe vero cum quingentorum esset annorum
genuit Sem et Ham et Iafeth

6 cumque coepissent homines multiplicari super
terram et filias procreassent **2** videntes filii
Dei filias eorum quod essent pulchrae acceperunt
uxores sibi ex omnibus quas elegerant **3** dixitque
Deus non permanebit spiritus meus in homine in
aeternum quia caro est eruntque dies illius centum
viginti annorum **4** gigantes autem erant super
terram in diebus illis postquam enim ingressi sunt
filii Dei ad filias hominum illaeque genuerunt isti
sunt potentes a saeculo viri famosi **5** videns autem
Deus quod multa malitia hominum esset in terra
et cuncta cogitatio cordis intenta esset ad malum

omni tempore **6** paenituit eum quod hominem
fecisset in terra et tactus dolore cordis intrinsecus
7 delebo inquit hominem quem creavi a facie terrae
ab homine usque ad animantia a reptili usque
ad volucres caeli paenitet enim me fecisse eos **8**
Noe vero invenit gratiam coram Domino **9** hae
generationes Noe Noe vir iustus atque perfectus
fuit in generationibus suis cum Deo ambulavit **10** et
genuit tres filios Sem Ham et Iafeth **11** corrupta
est autem terra coram Deo et repleta est iniquitate
12 cumque vidisset Deus terram esse corruptam
omnis quippe caro corruperat viam suam super
terram **13** dixit ad Noe finis universae carnis venit
coram me repleta est terra iniquitate a facie eorum
et ego disperdam eos cum terra **14** fac tibi arcam
de lignis levigatis mansiunculas in arca facies et
bitumine linies intrinsecus et extrinsecus **15** et sic
facies eam trecentorum cubitorum erit longitudo
arcae quinquaginta cubitorum latitudo et triginta
cubitorum altitudo illius **16** fenestram in arca facies
et in cubito consummabis summitatem ostium
autem arcae pones ex latere deorsum cenacula et
tristega facies in ea **17** ecce ego adducam diluvii
aquas super terram ut interficiam omnem carnem
in qua spiritus vitae est subter caelum universa
quae in terra sunt consumentur **18** ponamque
foedus meum tecum et ingredieris arcam tu et filii
tui uxor tua et uxores filiorum tuorum tecum **19**
et ex cunctis animantibus universae carnis bina
induces in arcam ut vivant tecum masculini sexus
et feminini **20** de volucribus iuxta genus suum
et de iumentis in genere suo et ex omni reptili
terrae secundum genus suum bina de omnibus
ingredientur tecum ut possint vivere **21** tolles igitur
tecum ex omnibus escis quae mandi possunt et
conportabis apud te et erunt tam tibi quam illis in
cibum **22** fecit ergo Noe omnia quae praeceperat
illi Deus

7 dixitque Dominus ad eum ingredere tu et omnis
domus tua arcam te enim vidi iustum coram
me in generatione hac **2** ex omnibus animantibus
mundis tolle septena septena masculum et feminam
de animantibus vero non mundis duo duo masculum
et feminam **3** sed et de volatilibus caeli septena
septena masculum et feminam ut salvetur semen
super faciem universae terrae **4** adhuc enim et post
dies septem ego pluam super terram quadraginta
diebus et quadraginta noctibus et delebo omnem
substantiam quam feci de superficie terrae **5** fecit
ergo Noe omnia quae mandaverat ei Dominus
6 eratque sescentorum annorum quando diluvii
aquae inundaverunt super terram **7** et ingressus
est Noe et filii eius uxor eius et uxores filiorum
eius cum eo in arcam propter aquas diluvii **8** de
animantibus quoque mundis et inmundis et de
volucribus et ex omni quod movetur super terram **9**
duo et duo ingressa sunt ad Noe in arcam masculus
et femina sicut praeceperat Deus Noe **10** cumque
transissent septem dies aquae diluvii inundaverunt
super terram **11** anno sescentesimo vitae Noe
mense secundo septimodecimo die mensis rupti
sunt omnes fontes abyssi magnae et cataractae caeli
apertae sunt **12** et facta est pluvia super terram
quadraginta diebus et quadraginta noctibus **13**
in articulo diei illius ingressus est Noe et Sem et
Ham et Iafeth filii eius uxor illius et tres uxores
filiorum eius cum eis in arcam **14** ipsi et omne
animal secundum genus suum universaque iumenta
in genus suum et omne quod movetur super terram
in genere suo cunctumque volatile secundum
genus suum universae aves omnesque volucres **15**
ingressae sunt ad Noe in arcam bina et bina ex
omni carne in qua erat spiritus vitae **16** et quae
ingressa sunt masculus et femina ex omni carne
introierunt sicut praeceperat ei Deus et inclusit
eum Dominus de foris **17** factumque est diluvium
quadraginta diebus super terram et multiplicatae
sunt aquae et elevaverunt arcam in sublime a terra
18 vehementer inundaverunt et omnia repleverunt
in superficie terrae porro arca ferebatur super
aquas **19** et aquae praevaluerunt nimis super
terram opertique sunt omnes montes excelsi sub
universo caelo **20** quindecim cubitis altior fuit aqua
super montes quos operuerat **21** consumptaque est
omnis caro quae movebatur super terram volucrum
animantium bestiarum omniumque reptilium quae
reptant super terram universi homines **22** et cuncta
in quibus spiraculum vitae est in terra mortua
sunt **23** et delevit omnem substantiam quae erat
super terram ab homine usque ad pecus tam reptile
quam volucres caeli et deleta sunt de terra remansit
autem solus Noe et qui cum eo erant in arca **24**
obtinueruntque aquae terras centum quinquaginta
diebus

8 recordatus autem Deus Noe cunctarumque
animantium et omnium iumentorum quae erant
cum eo in arca adduxit spiritum super terram
et inminutae sunt aquae **2** et clausi sunt fontes
abyssi et cataractae caeli et prohibitae sunt pluviae
de caelo **3** reversaeque aquae de terra euntes
et redeuntes et coeperunt minui post centum
quinquaginta dies **4** requievitque arca mense
septimo vicesima septima die mensis super montes
Armeniae **5** at vero aquae ibant et decrescebant

usque ad decimum mensem decimo enim mense
prima die mensis apparuerunt cacumina montium
6 cumque transissent quadraginta dies aperiens Noe
fenestram arcae quam fecerat dimisit corvum 7
qui egrediebatur et revertebatur donec siccarentur
aquae super terram 8 emisit quoque columbam post
eum ut videret si iam cessassent aquae super faciem
terrae 9 quae cum non invenisset ubi requiesceret
pes eius reversa est ad eum in arcam aquae enim
erant super universam terram extenditque manum
et adprehensam intulit in arcam 10 expectatis
autem ultra septem diebus aliis rursum dimisit
columbam ex arca 11 at illa venit ad eum ad
vesperam portans ramum olivae virentibus foliis in
ore suo intellexit ergo Noe quod cessassent aquae
super terram 12 expectavitque nihilominus septem
alios dies et emisit columbam quae non est reversa
ultra ad eum 13 igitur sescentesimo primo anno
primo mense prima die mensis inminutae sunt
aquae super terram et aperiens Noe tectum arcae
aspexit viditque quod exsiccata esset superficies
terrae 14 mense secundo septima et vicesima die
mensis arefacta est terra 15 locutus est autem
Deus ad Noe dicens 16 egredere de arca tu et uxor
tua filii tui et uxores filiorum tuorum tecum 17
cuncta animantia quae sunt apud te ex omni carne
tam in volatilibus quam in bestiis et in universis
reptilibus quae reptant super terram educ tecum et
ingredimini super terram crescite et multiplicamini
super eam 18 egressus est ergo Noe et filii eius uxor
illius et uxores filiorum eius cum eo 19 sed et omnia
animantia iumenta et reptilia quae repunt super
terram secundum genus suum arcam egressa sunt
20 aedificavit autem Noe altare Domino et tollens
de cunctis pecoribus et volucribus mundis obtulit
holocausta super altare 21 odoratusque est Dominus
odorem suavitatis et ait ad eum nequaquam ultra
maledicam terrae propter homines sensus enim
et cogitatio humani cordis in malum prona sunt
ab adulescentia sua non igitur ultra percutiam
omnem animantem sicut feci 22 cunctis diebus
terrae sementis et messis frigus et aestus aestas et
hiemps nox et dies non requiescent

9 benedixitque Deus Noe et filiis eius et dixit
ad eos crescite et multiplicamini et implete
terram 2 et terror vester ac tremor sit super cuncta
animalia terrae et super omnes volucres caeli cum
universis quae moventur in terra omnes pisces
maris manui vestrae traditi sunt 3 et omne quod
movetur et vivit erit vobis in cibum quasi holera
virentia tradidi vobis omnia 4 excepto quod carnem
cum sanguine non comedetis 5 sanguinem enim
animarum vestrarum requiram de manu cunctarum
bestiarum et de manu hominis de manu viri et
fratris eius requiram animam hominis 6 quicumque
effuderit humanum sanguinem fundetur sanguis
illius ad imaginem quippe Dei factus est homo 7
vos autem crescite et multiplicamini et ingredimini
super terram et implete eam 8 haec quoque
dixit Deus ad Noe et ad filios eius cum eo 9
ecce ego statuam pactum meum vobiscum et cum
semine vestro post vos 10 et ad omnem animam
viventem quae est vobiscum tam in volucribus
quam in iumentis et pecudibus terrae cunctis quae
egressa sunt de arca et universis bestiis terrae 11
statuam pactum meum vobiscum et nequaquam
ultra interficietur omnis caro aquis diluvii neque
erit deinceps diluvium dissipans terram 12 dixitque
Deus hoc signum foederis quod do inter me et
vos et ad omnem animam viventem quae est
vobiscum in generationes sempiternas 13 arcum
meum ponam in nubibus et erit signum foederis
inter me et inter terram 14 cumque obduxero
nubibus caelum apparebit arcus meus in nubibus
15 et recordabor foederis mei vobiscum et cum
omni anima vivente quae carnem vegetat et non
erunt ultra aquae diluvii ad delendam universam
carnem 16 eritque arcus in nubibus et videbo illum
et recordabor foederis sempiterni quod pactum
est inter Deum et inter omnem animam viventem
universae carnis quae est super terram 17 dixitque
Deus Noe hoc erit signum foederis quod constitui
inter me et inter omnem carnem super terram 18
erant igitur filii Noe qui egressi sunt de arca Sem
Ham et Iafeth porro Ham ipse est pater Chanaan
19 tres isti sunt filii Noe et ab his disseminatum
est omne hominum genus super universam terram
20 coepitque Noe vir agricola exercere terram et
plantavit vineam 21 bibensque vinum inebriatus est
et nudatus in tabernaculo suo 22 quod cum vidisset
Ham pater Chanaan verenda scilicet patris sui esse
nuda nuntiavit duobus fratribus suis foras 23 at vero
Sem et Iafeth pallium inposuerunt umeris suis et
incedentes retrorsum operuerunt verecunda patris
sui faciesque eorum aversae erant et patris virilia
non viderunt 24 evigilans autem Noe ex vino cum
didicisset quae fecerat ei filius suus minor 25 ait
maledictus Chanaan servus servorum erit fratribus
suis 26 dixitque benedictus Dominus Deus Sem
sit Chanaan servus eius 27 dilatet Deus Iafeth et
habitet in tabernaculis Sem sitque Chanaan servus
eius 28 vixit autem Noe post diluvium trecentis
quinquaginta annis 29 et impleti sunt omnes
dies eius nongentorum quinquaginta annorum et
mortuus est

10 hae generationes filiorum Noe Sem Ham
Iafeth natique sunt eis filii post diluvium **2**
filii Iafeth Gomer Magog et Madai Iavan et Thubal
et Mosoch et Thiras **3** porro filii Gomer Aschenez
et Rifath et Thogorma **4** filii autem Iavan Elisa et
Tharsis Cetthim et Dodanim **5** ab his divisae sunt
insulae gentium in regionibus suis unusquisque
secundum linguam et familias in nationibus suis **6**
filii autem Ham Chus et Mesraim et Fut et Chanaan
7 filii Chus Saba et Hevila et Sabatha et Regma
et Sabathaca filii Regma Saba et Dadan **8** porro
Chus genuit Nemrod ipse coepit esse potens in
terra **9** et erat robustus venator coram Domino
ab hoc exivit proverbium quasi Nemrod robustus
venator coram Domino **10** fuit autem principium
regni eius Babylon et Arach et Archad et Chalanne
in terra Sennaar **11** de terra illa egressus est Assur
et aedificavit Nineven et plateas civitatis et Chale
12 Resen quoque inter Nineven et Chale haec est
civitas magna **13** at vero Mesraim genuit Ludim
et Anamim et Laabim Nepthuim **14** et Phetrusim
et Cesluim de quibus egressi sunt Philisthim et
Capthurim **15** Chanaan autem genuit Sidonem
primogenitum suum Ettheum **16** et Iebuseum
et Amorreum Gergeseum **17** Eveum et Araceum
Sineum **18** et Aradium Samariten et Amatheum et
post haec disseminati sunt populi Chananeorum
19 factique sunt termini Chanaan venientibus a
Sidone Geraram usque Gazam donec ingrediaris
Sodomam et Gomorram et Adama et Seboim usque
Lesa **20** hii filii Ham in cognationibus et linguis
et generationibus terrisque et gentibus suis **21** de
Sem quoque nati sunt patre omnium filiorum Eber
fratre Iafeth maiore **22** filii Sem Aelam et Assur et
Arfaxad et Lud et Aram **23** filii Aram Us et Hul et
Gether et Mes **24** at vero Arfaxad genuit Sala de
quo ortus est Eber **25** natique sunt Eber filii duo
nomen uni Faleg eo quod in diebus eius divisa sit
terra et nomen fratris eius Iectan **26** qui Iectan
genuit Helmodad et Saleph et Asarmoth Iare **27** et
Aduram et Uzal Decla **28** et Ebal et Abimahel Saba
29 et Ophir et Evila et Iobab omnes isti filii Iectan **30**
et facta est habitatio eorum de Messa pergentibus
usque Sephar montem orientalem **31** isti filii Sem
secundum cognationes et linguas et regiones in
gentibus suis **32** hae familiae Noe iuxta populos et
nationes suas ab his divisae sunt gentes in terra
post diluvium

11 erat autem terra labii unius et sermonum
eorundem **2** cumque proficiscerentur de
oriente invenerunt campum in terra Sennaar et
habitaverunt in eo **3** dixitque alter ad proximum
suum venite faciamus lateres et coquamus eos
igni habueruntque lateres pro saxis et bitumen
pro cemento **4** et dixerunt venite faciamus nobis
civitatem et turrem cuius culmen pertingat ad
caelum et celebremus nomen nostrum antequam
dividamur in universas terras **5** descendit autem
Dominus ut videret civitatem et turrem quam
aedificabant filii Adam **6** et dixit ecce unus est
populus et unum labium omnibus coeperuntque
hoc facere nec desistent a cogitationibus suis donec
eas opere conpleant **7** venite igitur descendamus
et confundamus ibi linguam eorum ut non audiat
unusquisque vocem proximi sui **8** atque ita divisit
eos Dominus ex illo loco in universas terras
et cessaverunt aedificare civitatem **9** et idcirco
vocatum est nomen eius Babel quia ibi confusum
est labium universae terrae et inde dispersit eos
Dominus super faciem cunctarum regionum **10**
hae generationes Sem Sem centum erat annorum
quando genuit Arfaxad biennio post diluvium **11**
vixitque Sem postquam genuit Arfaxad quingentos
annos et genuit filios et filias **12** porro Arfaxad vixit
triginta quinque annos et genuit Sale **13** vixitque
Arfaxad postquam genuit Sale trecentis tribus annis
et genuit filios et filias **14** Sale quoque vixit triginta
annis et genuit Eber **15** vixitque Sale postquam
genuit Eber quadringentis tribus annis et genuit
filios et filias **16** vixit autem Eber triginta quattuor
annis et genuit Faleg **17** et vixit Eber postquam
genuit Faleg quadringentis triginta annis et genuit
filios et filias **18** vixit quoque Faleg triginta annis et
genuit Reu **19** vixitque Faleg postquam genuit Reu
ducentis novem annis et genuit filios et filias **20** vixit
autem Reu triginta duobus annis et genuit Sarug
21 vixitque Reu postquam genuit Sarug ducentis
septem annis et genuit filios et filias **22** vixit vero
Sarug triginta annis et genuit Nahor **23** vixitque
Sarug postquam genuit Nahor ducentos annos et
genuit filios et filias **24** vixit autem Nahor viginti
novem annis et genuit Thare **25** vixitque Nahor
postquam genuit Thare centum decem et novem
annos et genuit filios et filias **26** vixitque Thare
septuaginta annis et genuit Abram et Nahor et Aran
27 hae sunt autem generationes Thare Thare genuit
Abram et Nahor et Aran porro Aran genuit Loth **28**
mortuusque est Aran ante Thare patrem suum in
terra nativitatis suae in Ur Chaldeorum **29** duxerunt
autem Abram et Nahor uxores nomen autem uxoris
Abram Sarai et nomen uxoris Nahor Melcha filia
Aran patris Melchae et patris Ieschae **30** erat autem
Sarai sterilis nec habebat liberos **31** tulit itaque
Thare Abram filium suum et Loth filium Aran filium
filii sui et Sarai nurum suam uxorem Abram filii sui

et eduxit eos de Ur Chaldeorum ut irent in terram
Chanaan veneruntque usque Haran et habitaverunt
ibi 32 et facti sunt dies Thare ducentorum quinque
annorum et mortuus est in Haran

12 dixit autem Dominus ad Abram egredere
de terra tua et de cognatione tua et de
domo patris tui in terram quam monstrabo tibi 2
faciamque te in gentem magnam et benedicam tibi
et magnificabo nomen tuum erisque benedictus
3 benedicam benedicentibus tibi et maledicam
maledicentibus tibi atque in te benedicentur
universae cognationes terrae 4 egressus est itaque
Abram sicut praeceperat ei Dominus et ivit cum eo
Loth septuaginta quinque annorum erat Abram cum
egrederetur de Haran 5 tulitque Sarai uxorem suam
et Loth filium fratris sui universamque substantiam
quam possederant et animas quas fecerant in
Haran et egressi sunt ut irent in terram Chanaan
cumque venissent in eam 6 pertransivit Abram
terram usque ad locum Sychem usque ad convallem
Inlustrem Chananeus autem tunc erat in terra 7
apparuitque Dominus Abram et dixit ei semini
tuo dabo terram hanc qui aedificavit ibi altare
Domino qui apparuerat ei 8 et inde transgrediens ad
montem qui erat contra orientem Bethel tetendit ibi
tabernaculum suum ab occidente habens Bethel et
ab oriente Ai aedificavit quoque ibi altare Domino et
invocavit nomen eius 9 perrexitque Abram vadens
et ultra progrediens ad meridiem 10 facta est autem
fames in terra descenditque Abram in Aegyptum ut
peregrinaretur ibi praevaluerat enim fames in terra
11 cumque prope esset ut ingrederetur Aegyptum
dixit Sarai uxori suae novi quod pulchra sis mulier
12 et quod cum viderint te Aegyptii dicturi sunt uxor
ipsius est et interficient me et te reservabunt 13 dic
ergo obsecro te quod soror mea sis ut bene sit mihi
propter te et vivat anima mea ob gratiam tui 14 cum
itaque ingressus esset Abram Aegyptum viderunt
Aegyptii mulierem quod esset pulchra nimis 15 et
nuntiaverunt principes Pharaoni et laudaverunt
eam apud illum et sublata est mulier in domum
Pharaonis 16 Abram vero bene usi sunt propter
illam fueruntque ei oves et boves et asini et servi et
famulae et asinae et cameli 17 flagellavit autem
Dominus Pharaonem plagis maximis et domum eius
propter Sarai uxorem Abram 18 vocavitque Pharao
Abram et dixit ei quidnam est quod fecisti mihi
quare non indicasti quod uxor tua esset 19 quam ob
causam dixisti esse sororem tuam ut tollerem eam
mihi in uxorem nunc igitur ecce coniux tua accipe
eam et vade 20 praecepitque Pharao super Abram
viris et deduxerunt eum et uxorem illius et omnia
quae habebat

13 ascendit ergo Abram de Aegypto ipse et uxor
eius et omnia quae habebat et Loth cum eo
ad australem plagam 2 erat autem dives valde in
possessione argenti et auri 3 reversusque est per
iter quo venerat a meridie in Bethel usque ad locum
ubi prius fixerat tabernaculum inter Bethel et Ai 4
in loco altaris quod fecerat prius et invocavit ibi
nomen Domini 5 sed et Loth qui erat cum Abram
fuerunt greges ovium et armenta et tabernacula 6
nec poterat eos capere terra ut habitarent simul
erat quippe substantia eorum multa et non quibant
habitare communiter 7 unde et facta est rixa inter
pastores gregum Abram et Loth eo autem tempore
Chananeus et Ferezeus habitabant in illa terra 8
dixit ergo Abram ad Loth ne quaeso sit iurgium
inter me et te et inter pastores meos et pastores
tuos fratres enim sumus 9 ecce universa terra
coram te est recede a me obsecro si ad sinistram
ieris ego ad dexteram tenebo si tu dexteram
elegeris ego ad sinistram pergam 10 elevatis itaque
Loth oculis vidit omnem circa regionem Iordanis
quae universa inrigabatur antequam subverteret
Dominus Sodomam et Gomorram sicut paradisus
Domini et sicut Aegyptus venientibus in Segor 11
elegitque sibi Loth regionem circa Iordanem et
recessit ab oriente divisique sunt alterutrum a
fratre suo 12 Abram habitavit in terra Chanaan Loth
moratus est in oppidis quae erant circa Iordanem et
habitavit in Sodomis 13 homines autem Sodomitae
pessimi erant et peccatores coram Domino nimis
14 dixitque Dominus ad Abram postquam divisus
est Loth ab eo leva oculos tuos et vide a loco
in quo nunc es ad aquilonem et ad meridiem ad
orientem et ad occidentem 15 omnem terram
quam conspicis tibi dabo et semini tuo usque in
sempiternum 16 faciamque semen tuum sicut
pulverem terrae si quis potest hominum numerare
pulverem semen quoque tuum numerare poterit
17 surge et perambula terram in longitudine et
in latitudine sua quia tibi daturus sum eam 18
movens igitur Abram tabernaculum suum venit
et habitavit iuxta convallem Mambre quod est in
Hebron aedificavitque ibi altare Domino

14 factum est autem in illo tempore ut
Amrafel rex Sennaar et Arioch rex Ponti et
Chodorlahomor rex Aelamitarum et Thadal rex
Gentium 2 inirent bellum contra Bara regem
Sodomorum et contra Bersa regem Gomorrae et
contra Sennaab regem Adamae et contra Semeber
regem Seboim contraque regem Balae ipsa est

Segor 3 omnes hii convenerunt in vallem Silvestrem
quae nunc est mare Salis 4 duodecim enim annis
servierant Chodorlahomor et tertiodecimo anno
recesserunt ab eo 5 igitur anno quartodecimo
venit Chodorlahomor et reges qui erant cum eo
percusseruntque Rafaim in Astharothcarnaim et
Zuzim cum eis et Emim in Savecariathaim 6 et
Chorreos in montibus Seir usque ad campestria
Pharan quae est in solitudine 7 reversique sunt
et venerunt ad fontem Mesfat ipsa est Cades et
percusserunt omnem regionem Amalechitarum et
Amorreum qui habitabat in Asasonthamar 8 et
egressi sunt rex Sodomorum et rex Gomorrae rexque
Adamae et rex Seboim necnon et rex Balae quae
est Segor et direxerunt contra eos aciem in valle
Silvestri 9 scilicet adversum Chodorlahomor regem
Aelamitarum et Thadal regem Gentium et Amrafel
regem Sennaar et Arioch regem Ponti quattuor reges
adversus quinque 10 vallis autem Silvestris habebat
puteos multos bituminis itaque rex Sodomorum et
Gomorrae terga verterunt ceciderunteque ibi et qui
remanserant fugerunt ad montem 11 tulerunt autem
omnem substantiam Sodomorum et Gomorrae et
universa quae ad cibum pertinent et abierunt 12
necnon et Loth et substantiam eius filium fratris
Abram qui habitabat in Sodomis 13 et ecce unus qui
evaserat nuntiavit Abram Hebraeo qui habitabat in
convalle Mambre Amorrei fratris Eschol et fratris
Aner hii enim pepigerant foedus cum Abram 14
quod cum audisset Abram captum videlicet Loth
fratrem suum numeravit expeditos vernaculos suos
trecentos decem et octo et persecutus est eos usque
Dan 15 et divisis sociis inruit super eos nocte
percussitque eos et persecutus est usque Hoba
quae est ad levam Damasci 16 reduxitque omnem
substantiam et Loth fratrem suum cum substantia
illius mulieres quoque et populum 17 egressus est
autem rex Sodomorum in occursum eius postquam
reversus est a caede Chodorlahomor et regum qui
cum eo erant in valle Save quae est vallis Regis 18
at vero Melchisedech rex Salem proferens panem et
vinum erat enim sacerdos Dei altissimi 19 benedixit
ei et ait benedictus Abram Deo excelso qui creavit
caelum et terram 20 et benedictus Deus excelsus quo
protegente hostes in manibus tuis sunt et dedit ei
decimas ex omnibus 21 dixit autem rex Sodomorum
ad Abram da mihi animas cetera tolle tibi 22 qui
respondit ei levo manum meam ad Dominum Deum
excelsum possessorem caeli et terrae 23 quod a
filo subteminis usque ad corrigiam caligae non
accipiam ex omnibus quae tua sunt ne dicas ego
ditavi Abram 24 exceptis his quae comederunt
iuvenes et partibus virorum qui venerunt mecum
Aner Eschol et Mambre isti accipient partes suas

15 his itaque transactis factus est sermo Domini
ad Abram per visionem dicens noli timere
Abram ego protector tuus sum et merces tua magna
nimis 2 dixitque Abram Domine Deus quid dabis
mihi ego vadam absque liberis et filius procuratoris
domus meae iste Damascus Eliezer 3 addiditque
Abram mihi autem non dedisti semen et ecce
vernaculus meus heres meus erit 4 statimque
sermo Domini factus est ad eum dicens non erit hic
heres tuus sed qui egredietur de utero tuo ipsum
habebis heredem 5 eduxitque eum foras et ait
illi suspice caelum et numera stellas si potes et
dixit ei sic erit semen tuum 6 credidit Domino et
reputatum est ei ad iustitiam 7 dixitque ad eum ego
Dominus qui eduxi te de Ur Chaldeorum ut darem
tibi terram istam et possideres eam 8 at ille ait
Domine Deus unde scire possum quod possessurus
sim eam 9 respondens Dominus sume inquit mihi
vaccam triennem et capram trimam et arietem
annorum trium turturem quoque et columbam 10
qui tollens universa haec divisit per medium et
utrasque partes contra se altrinsecus posuit aves
autem non divisit 11 descenderuntque volucres
super cadavera et abigebat eas Abram 12 cumque
sol occumberet sopor inruit super Abram et horror
magnus et tenebrosus invasit eum 13 dictumque
est ad eum scito praenoscens quod peregrinum
futurum sit semen tuum in terra non sua et
subicient eos servituti et adfligent quadringentis
annis 14 verumtamen gentem cui servituri sunt
ego iudicabo et post haec egredientur cum magna
substantia 15 tu autem ibis ad patres tuos in pace
sepultus in senectute bona 16 generatione autem
quarta revertentur huc necdum enim conpletae
sunt iniquitates Amorreorum usque ad praesens
tempus 17 cum ergo occubuisset sol facta est caligo
tenebrosa et apparuit clibanus fumans et lampas
ignis transiens inter divisiones illas 18 in die illo
pepigit Dominus cum Abram foedus dicens semini
tuo dabo terram hanc a fluvio Aegypti usque ad
fluvium magnum flumen Eufraten 19 Cineos et
Cenezeos et Cedmoneos 20 et Hettheos et Ferezeos
Rafaim quoque 21 et Amorreos et Chananeos et
Gergeseos et Iebuseos

16 igitur Sarai uxor Abram non genuerat liberos
sed habens ancillam aegyptiam nomine Agar
2 dixit marito suo ecce conclusit me Dominus ne
parerem ingredere ad ancillam meam si forte saltem
ex illa suscipiam filios cumque ille adquiesceret
deprecanti 3 tulit Agar Aegyptiam ancillam suam

post annos decem quam habitare coeperant in
terra Chanaan et dedit eam viro suo uxorem **4** qui
ingressus est ad eam at illa concepisse se videns
despexit dominam suam **5** dixitque Sarai ad Abram
inique agis contra me ego dedi ancillam meam in
sinum tuum quae videns quod conceperit despectui
me habet iudicet Dominus inter me et te **6** cui
respondens Abram ecce ait ancilla tua in manu tua
est utere ea ut libet adfligente igitur eam Sarai
fugam iniit **7** cumque invenisset illam angelus
Domini iuxta fontem aquae in solitudine qui est
in via Sur **8** dixit ad eam Agar ancilla Sarai unde
venis et quo vadis quae respondit a facie Sarai
dominae meae ego fugio **9** dixitque ei angelus
Domini revertere ad dominam tuam et humiliare
sub manibus ipsius **10** et rursum multiplicans inquit
multiplicabo semen tuum et non numerabitur prae
multitudine **11** ac deinceps ecce ait concepisti et
paries filium vocabisque nomen eius Ismahel eo
quod audierit Dominus adflictionem tuam **12** hic
erit ferus homo manus eius contra omnes et manus
omnium contra eum et e regione universorum
fratrum suorum figet tabernacula **13** vocavit autem
nomen Domini qui loquebatur ad eam Tu Deus qui
vidisti me dixit enim profecto hic vidi posteriora
videntis me **14** propterea appellavit puteum illum
puteum Viventis et videntis me ipse est inter Cades
et Barad **15** peperitque Abrae filium qui vocavit
nomen eius Ismahel **16** octoginta et sex annorum
erat quando peperit ei Agar Ismahelem

17 postquam vero nonaginta et novem annorum
esse coeperat apparuit ei Dominus dixitque
ad eum ego Deus omnipotens ambula coram me
et esto perfectus **2** ponamque foedus meum inter
me et te et multiplicabo te vehementer nimis **3**
cecidit Abram pronus in faciem **4** dixitque ei Deus
ego sum et pactum meum tecum erisque pater
multarum gentium **5** nec ultra vocabitur nomen
tuum Abram sed appellaberis Abraham quia patrem
multarum gentium constitui te **6** faciamque te
crescere vehementissime et ponam in gentibus
regesque ex te egredientur **7** et statuam pactum
meum inter me et te et inter semen tuum post te
in generationibus suis foedere sempiterno ut sim
Deus tuus et seminis tui post te **8** daboque tibi et
semini tuo terram peregrinationis tuae omnem
terram Chanaan in possessionem aeternam eroque
Deus eorum **9** dixit iterum Deus ad Abraham et
tu ergo custodies pactum meum et semen tuum
post te in generationibus suis **10** hoc est pactum
quod observabitis inter me et vos et semen tuum
post te circumcidetur ex vobis omne masculinum
11 et circumcidetis carnem praeputii vestri ut sit
in signum foederis inter me et vos **12** infans octo
dierum circumcidetur in vobis omne masculinum
in generationibus vestris tam vernaculus quam
empticius circumcidetur et quicumque non fuerit
de stirpe vestra **13** eritque pactum meum in carne
vestra in foedus aeternum **14** masculus cuius
praeputii caro circumcisa non fuerit delebitur
anima illa de populo suo quia pactum meum irritum
fecit **15** dixit quoque Deus ad Abraham Sarai uxorem
tuam non vocabis Sarai sed Sarram **16** et benedicam
ei et ex illa dabo tibi filium cui benedicturus sum
eritque in nationes et reges populorum orientur
ex eo **17** cecidit Abraham in faciem et risit dicens
in corde suo putasne centenario nascetur filius
et Sarra nonagenaria pariet **18** dixitque ad Deum
utinam Ismahel vivat coram te **19** et ait Deus
ad Abraham Sarra uxor tua pariet tibi filium
vocabisque nomen eius Isaac et constituam pactum
meum illi in foedus sempiternum et semini eius
post eum **20** super Ismahel quoque exaudivi te ecce
benedicam ei et augebo et multiplicabo eum valde
duodecim duces generabit et faciam illum in gentem
magnam **21** pactum vero meum statuam ad Isaac
quem pariet tibi Sarra tempore isto in anno altero
22 cumque finitus esset sermo loquentis cum eo
ascendit Deus ab Abraham **23** tulit autem Abraham
Ismahelem filium suum et omnes vernaculos domus
suae universosque quos emerat cunctos mares ex
omnibus viris domus suae et circumcidit carnem
praeputii eorum statim in ipsa die sicut praeceperat
ei Deus **24** nonaginta novem erat annorum quando
circumcidit carnem praeputii sui **25** et Ismahel
filius eius tredecim annos impleverat tempore
circumcisionis suae **26** eadem die circumcisus
est Abraham et Ismahel filius eius **27** et omnes
viri domus illius tam vernaculi quam empticii et
alienigenae pariter circumcisi sunt

18 apparuit autem ei Dominus in convalle
Mambre sedenti in ostio tabernaculi sui in ipso
fervore diei **2** cumque elevasset oculos apparuerunt
ei tres viri stantes propter eum quos cum vidisset
cucurrit in occursum eorum de ostio tabernaculi
et adoravit in terra **3** et dixit Domine si inveni
gratiam in oculis tuis ne transeas servum tuum
4 sed adferam pauxillum aquae et lavate pedes
vestros et requiescite sub arbore **5** ponam buccellam
panis et confortate cor vestrum postea transibitis
idcirco enim declinastis ad servum vestrum qui
dixerunt fac ut locutus es **6** festinavit Abraham in
tabernaculum ad Sarram dixitque ei adcelera tria
sata similae commisce et fac subcinericios panes

7 ipse vero ad armentum cucurrit et tulit inde
vitulum tenerrimum et optimum deditque puero
qui festinavit et coxit illum 8 tulit quoque butyrum
et lac et vitulum quem coxerat et posuit coram eis
ipse vero stabat iuxta eos sub arbore 9 cumque
comedissent dixerunt ad eum ubi est Sarra uxor tua
ille respondit ecce in tabernaculo est 10 cui dixit
revertens veniam ad te tempore isto vita comite
et habebit filium Sarra uxor tua quo audito Sarra
risit post ostium tabernaculi 11 erant autem ambo
senes provectaeque aetatis et desierant Sarrae fieri
muliebria 12 quae risit occulte dicens postquam
consenui et dominus meus vetulus est voluptati
operam dabo 13 dixit autem Dominus ad Abraham
quare risit Sarra dicens num vere paritura sum
anus 14 numquid Deo est quicquam difficile iuxta
condictum revertar ad te hoc eodem tempore vita
comite et habebit Sarra filium 15 negavit Sarra
dicens non risi timore perterrita Dominus autem
non est inquit ita sed risisti 16 cum ergo surrexissent
inde viri direxerunt oculos suos contra Sodomam
et Abraham simul gradiebatur deducens eos 17
dixitque Dominus num celare potero Abraham quae
gesturus sum 18 cum futurus sit in gentem magnam
ac robustissimam et benedicendae sint in illo omnes
nationes terrae 19 scio enim quod praecepturus sit
filiis suis et domui suae post se ut custodiant viam
Domini et faciant iustitiam et iudicium ut adducat
Dominus propter Abraham omnia quae locutus est
ad eum 20 dixit itaque Dominus clamor Sodomorum
et Gomorrae multiplicatus est et peccatum earum
adgravatum est nimis 21 descendam et videbo
utrum clamorem qui venit ad me opere conpleverint
an non est ita ut sciam 22 converteruntque se inde
et abierunt Sodomam Abraham vero adhuc stabat
coram Domino 23 et adpropinquans ait numquid
perdes iustum cum impio 24 si fuerint quinquaginta
iusti in civitate peribunt simul et non parces loco illi
propter quinquaginta iustos si fuerint in eo 25 absit
a te ut rem hanc facias et occidas iustum cum impio
fiatque iustus sicut impius non est hoc tuum qui
iudicas omnem terram nequaquam facies iudicium
26 dixitque Dominus ad eum si invenero Sodomis
quinquaginta iustos in medio civitatis dimittam
omni loco propter eos 27 respondens Abraham ait
quia semel coepi loquar ad Dominum meum cum
sim pulvis et cinis 28 quid si minus quinquaginta
iustis quinque fuerint delebis propter quinque
universam urbem et ait non delebo si invenero ibi
quadraginta quinque 29 rursumque locutus est ad
eum sin autem quadraginta inventi fuerint quid
facies ait non percutiam propter quadraginta 30 ne
quaeso inquit indigneris Domine si loquar quid si
inventi fuerint ibi triginta respondit non faciam
si invenero ibi triginta 31 quia semel ait coepi
loquar ad Dominum meum quid si inventi fuerint
ibi viginti dixit non interficiam propter viginti 32
obsecro inquit ne irascaris Domine si loquar adhuc
semel quid si inventi fuerint ibi decem dixit non
delebo propter decem 33 abiit Dominus postquam
cessavit loqui ad Abraham et ille reversus est in
locum suum

19 veneruntque duo angeli Sodomam vespere
sedente Loth in foribus civitatis qui cum
vidisset surrexit et ivit obviam eis adoravitque
pronus in terra 2 et dixit obsecro domini declinate
in domum pueri vestri et manete ibi lavate pedes
vestros et mane proficiscimini in viam vestram qui
dixerunt minime sed in platea manebimus 3 conpulit
illos oppido ut deverterent ad eum ingressisque
domum illius fecit convivium coxit azyma et
comederunt 4 prius autem quam irent cubitum
viri civitatis vallaverunt domum a puero usque
ad senem omnis populus simul 5 vocaveruntque
Loth et dixerunt ei ubi sunt viri qui introierunt
ad te nocte educ illos huc ut cognoscamus eos
6 egressus ad eos Loth post tergum adcludens
ostium ait 7 nolite quaeso fratres mei nolite
malum hoc facere 8 habeo duas filias quae necdum
cognoverunt virum educam eas ad vos et abutimini
eis sicut placuerit vobis dummodo viris istis nihil
faciatis mali quia ingressi sunt sub umbraculum
tegminis mei 9 at illi dixerunt recede illuc et rursus
ingressus es inquiunt ut advena numquid ut iudices
te ergo ipsum magis quam hos adfligemus vimque
faciebant Loth vehementissime iam prope erat ut
refringerent fores 10 et ecce miserunt manum viri
et introduxerunt ad se Loth cluseruntque ostium
11 et eos qui erant foris percusserunt caecitate a
minimo usque ad maximum ita ut ostium invenire
non possent 12 dixerunt autem ad Loth habes hic
tuorum quempiam generum aut filios aut filias
omnes qui tui sunt educ de urbe hac 13 delebimus
enim locum istum eo quod increverit clamor eorum
coram Domino qui misit nos ut perdamus illos 14
egressus itaque Loth locutus est ad generos suos qui
accepturi erant filias eius et dixit surgite egredimini
de loco isto quia delebit Dominus civitatem hanc et
visus est eis quasi ludens loqui 15 cumque esset
mane cogebant eum angeli dicentes surge et tolle
uxorem tuam et duas filias quas habes ne et tu
pariter pereas in scelere civitatis 16 dissimulante
illo adprehenderunt manum eius et manum uxoris
ac duarum filiarum eius eo quod parceret Dominus
illi 17 et eduxerunt eum posueruntque extra

civitatem ibi locutus est ad eum salva animam tuam
noli respicere post tergum nec stes in omni circa
regione sed in monte salvum te fac ne et tu simul
pereas 18 dixitque Loth ad eos quaeso Domine
mi 19 quia invenit servus tuus gratiam coram te
et magnificasti misericordiam tuam quam fecisti
mecum ut salvares animam meam nec possum in
monte salvari ne forte adprehendat me malum et
moriar 20 est civitas haec iuxta ad quam possum
fugere parva et salvabor in ea numquid non modica
est et vivet anima mea 21 dixitque ad eum ecce
etiam in hoc suscepi preces tuas ut non subvertam
urbem pro qua locutus es 22 festina et salvare ibi
quia non potero facere quicquam donec ingrediaris
illuc idcirco vocatum est nomen urbis illius Segor 23
sol egressus est super terram et Loth ingressus est
in Segor 24 igitur Dominus pluit super Sodomam et
Gomorram sulphur et ignem a Domino de caelo 25
et subvertit civitates has et omnem circa regionem
universos habitatores urbium et cuncta terrae
virentia 26 respiciensque uxor eius post se versa
est in statuam salis 27 Abraham autem consurgens
mane ubi steterat prius cum Domino 28 intuitus
est Sodomam et Gomorram et universam terram
regionis illius viditque ascendentem favillam de
terra quasi fornacis fumum 29 cum enim subverteret
Deus civitates regionis illius recordatus est Abrahae
et liberavit Loth de subversione urbium in quibus
habitaverat 30 ascenditque Loth de Segor et mansit
in monte duae quoque filiae eius cum eo timuerat
enim manere in Segor et mansit in spelunca ipse
et duae filiae eius 31 dixitque maior ad minorem
pater noster senex est et nullus virorum remansit
in terra qui possit ingredi ad nos iuxta morem
universae terrae 32 veni inebriemus eum vino
dormiamusque cum eo ut servare possimus ex patre
nostro semen 33 dederunt itaque patri suo bibere
vinum nocte illa et ingressa est maior dormivitque
cum patre at ille non sensit nec quando accubuit
filia nec quando surrexit 34 altera quoque die dixit
maior ad minorem ecce dormivi heri cum patre
meo demus ei bibere vinum etiam hac nocte et
dormies cum eo ut salvemus semen de patre nostro
35 dederunt et illa nocte patri vinum ingressaque
minor filia dormivit cum eo et nec tunc quidem
sensit quando concubuerit vel quando illa surrexerit
36 conceperunt ergo duae filiae Loth de patre
suo 37 peperitque maior filium et vocavit nomen
eius Moab ipse est pater Moabitarum usque in
praesentem diem 38 minor quoque peperit filium
et vocavit nomen eius Ammon id est filius populi
mei ipse est pater Ammanitarum usque hodie

20 profectus inde Abraham in terram australem
habitavit inter Cades et Sur et peregrinatus est
in Geraris 2 dixitque de Sarra uxore sua soror mea
est misit ergo Abimelech rex Gerarae et tulit eam 3
venit autem Deus ad Abimelech per somnium noctis
et ait ei en morieris propter mulierem quam tulisti
habet enim virum 4 Abimelech vero non tetigerat
eam et ait Domine num gentem ignorantem et
iustam interficies 5 nonne ipse dixit mihi soror
mea est et ipsa ait frater meus est in simplicitate
cordis mei et munditia manuum mearum feci hoc
6 dixitque ad eum Deus et ego scio quod simplici
corde feceris et ideo custodivi te ne peccares in me
et non dimisi ut tangeres eam 7 nunc igitur redde
uxorem viro suo quia propheta est et orabit pro te
et vives si autem nolueris reddere scito quod morte
morieris tu et omnia quae tua sunt 8 statimque de
nocte consurgens Abimelech vocavit omnes servos
suos et locutus est universa verba haec in auribus
eorum timueruntque omnes viri valde 9 vocavit
autem Abimelech etiam Abraham et dixit ei quid
fecisti nobis quid peccavimus in te quia induxisti
super me et super regnum meum peccatum grande
quae non debuisti facere fecisti nobis 10 rursusque
expostulans ait quid vidisti ut hoc faceres 11
respondit Abraham cogitavi mecum dicens forsitan
non est timor Dei in loco isto et interficient me
propter uxorem meam 12 alias autem et vere soror
mea est filia patris mei et non filia matris meae
et duxi eam uxorem 13 postquam autem eduxit
me Deus de domo patris mei dixi ad eam hanc
misericordiam facies mecum in omni loco ad quem
ingrediemur dices quod frater tuus sim 14 tulit
igitur Abimelech oves et boves et servos et ancillas
et dedit Abraham reddiditque illi Sarram uxorem
suam 15 et ait terra coram vobis est ubicumque tibi
placuerit habita 16 Sarrae autem dixit ecce mille
argenteos dedi fratri tuo hoc erit tibi in velamen
oculorum ad omnes qui tecum sunt et quocumque
perrexeris mementoque te deprehensam 17 orante
autem Abraham sanavit Deus Abimelech et uxorem
ancillasque eius et pepererunt 18 concluserat enim
Deus omnem vulvam domus Abimelech propter
Sarram uxorem Abraham

21 visitavit autem Dominus Sarram sicut
promiserat et implevit quae locutus est 2
concepitque et peperit filium in senectute sua
tempore quo praedixerat ei Deus 3 vocavitque
Abraham nomen filii sui quem genuit ei Sarra Isaac
4 et circumcidit eum octavo die sicut praeceperat
ei Deus 5 cum centum esset annorum hac quippe
aetate patris natus est Isaac 6 dixitque Sarra risum

fecit mihi Deus quicumque audierit conridebit mihi
7 rursumque ait quis auditurum crederet Abraham
quod Sarra lactaret filium quem peperit ei iam
seni 8 crevit igitur puer et ablactatus est fecitque
Abraham grande convivium in die ablactationis
eius 9 cumque vidisset Sarra filium Agar Aegyptiae
ludentem dixit ad Abraham 10 eice ancillam hanc
et filium eius non enim erit heres filius ancillae
cum filio meo Isaac 11 dure accepit hoc Abraham
pro filio suo 12 cui dixit Deus non tibi videatur
asperum super puero et super ancilla tua omnia
quae dixerit tibi Sarra audi vocem eius quia in
Isaac vocabitur tibi semen 13 sed et filium ancillae
faciam in gentem magnam quia semen tuum est 14
surrexit itaque Abraham mane et tollens panem
et utrem aquae inposuit scapulae eius tradiditque
puerum et dimisit eam quae cum abisset errabat in
solitudine Bersabee 15 cumque consumpta esset
aqua in utre abiecit puerum subter unam arborum
quae ibi erant 16 et abiit seditque e regione procul
quantum potest arcus iacere dixit enim non videbo
morientem puerum et sedens contra levavit vocem
suam et flevit 17 exaudivit autem Deus vocem
pueri vocavitque angelus Domini Agar de caelo
dicens quid agis Agar noli timere exaudivit enim
Deus vocem pueri de loco in quo est 18 surge
tolle puerum et tene manum illius quia in gentem
magnam faciam eum 19 aperuitque oculos eius
Deus quae videns puteum aquae abiit et implevit
utrem deditque puero bibere 20 et fuit cum eo
qui crevit et moratus est in solitudine et factus
est iuvenis sagittarius 21 habitavitque in deserto
Pharan et accepit illi mater sua uxorem de terra
Aegypti 22 eodem tempore dixit Abimelech et
Fichol princeps exercitus eius ad Abraham Deus
tecum est in universis quae agis 23 iura ergo per
Dominum ne noceas mihi et posteris meis stirpique
meae sed iuxta misericordiam quam feci tibi facies
mihi et terrae in qua versatus es advena 24 dixitque
Abraham ego iurabo 25 et increpavit Abimelech
propter puteum aquae quem vi abstulerant servi
illius 26 respondit Abimelech nescivi quis fecerit
hanc rem sed et tu non indicasti mihi et ego non
audivi praeter hodie 27 tulit itaque Abraham oves
et boves et dedit Abimelech percusseruntque ambo
foedus 28 et statuit Abraham septem agnas gregis
seorsum 29 cui dixit Abimelech quid sibi volunt
septem agnae istae quas stare fecisti seorsum 30 at
ille septem inquit agnas accipies de manu mea ut
sint in testimonium mihi quoniam ego fodi puteum
istum 31 idcirco vocatus est locus ille Bersabee
quia ibi uterque iuraverunt 32 et inierunt foedus
pro puteo Iuramenti 33 surrexit autem Abimelech
et Fichol princeps militiae eius reversique sunt
in terram Palestinorum Abraham vero plantavit
nemus in Bersabee et invocavit ibi nomen Domini
Dei aeterni 34 et fuit colonus terrae Philisthinorum
diebus multis

22 quae postquam gesta sunt temptavit Deus
Abraham et dixit ad eum Abraham ille
respondit adsum 2 ait ei tolle filium tuum
unigenitum quem diligis Isaac et vade in terram
Visionis atque offer eum ibi holocaustum super
unum montium quem monstravero tibi 3 igitur
Abraham de nocte consurgens stravit asinum suum
ducens secum duos iuvenes et Isaac filium suum
cumque concidisset ligna in holocaustum abiit ad
locum quem praeceperat ei Deus 4 die autem tertio
elevatis oculis vidit locum procul 5 dixitque ad
pueros suos expectate hic cum asino ego et puer
illuc usque properantes postquam adoraverimus
revertemur ad vos 6 tulit quoque ligna holocausti et
inposuit super Isaac filium suum ipse vero portabat
in manibus ignem et gladium cumque duo pergerent
simul 7 dixit Isaac patri suo pater mi at ille respondit
quid vis fili ecce inquit ignis et ligna ubi est victima
holocausti 8 dixit Abraham Deus providebit sibi
victimam holocausti fili mi pergebant ergo pariter
9 veneruntque ad locum quem ostenderat ei Deus
in quo aedificavit altare et desuper ligna conposuit
cumque conligasset Isaac filium suum posuit eum
in altari super struem lignorum 10 extenditque
manum et arripuit gladium ut immolaret filium 11
et ecce angelus Domini de caelo clamavit dicens
Abraham Abraham qui respondit adsum 12 dixitque
ei non extendas manum tuam super puerum neque
facias illi quicquam nunc cognovi quod timeas
Dominum et non peperceris filio tuo unigenito
propter me 13 levavit Abraham oculos viditque post
tergum arietem inter vepres herentem cornibus
quem adsumens obtulit holocaustum pro filio 14
appellavitque nomen loci illius Dominus videt unde
usque hodie dicitur in monte Dominus videbit 15
vocavit autem angelus Domini Abraham secundo
de caelo dicens 16 per memet ipsum iuravi dicit
Dominus quia fecisti rem hanc et non pepercisti
filio tuo unigenito 17 benedicam tibi et multiplicabo
semen tuum sicut stellas caeli et velut harenam
quae est in litore maris possidebit semen tuum
portas inimicorum suorum 18 et benedicentur in
semine tuo omnes gentes terrae quia oboedisti
voci meae 19 reversus est Abraham ad pueros suos
abieruntque Bersabee simul et habitavit ibi 20 his
itaque gestis nuntiatum est Abraham quod Melcha
quoque genuisset filios Nahor fratri suo 21 Hus

primogenitum et Buz fratrem eius Camuhel patrem
Syrorum 22 et Chased et Azau Pheldas quoque et
Iedlaph 23 ac Bathuel de quo nata est Rebecca
octo istos genuit Melcha Nahor fratri Abraham 24
concubina vero illius nomine Roma peperit Tabee
et Gaom et Thaas et Maacha

23 vixit autem Sarra centum viginti septem annis
2 et mortua est in civitate Arbee quae est
Hebron in terra Chanaan venitque Abraham ut
plangeret et fleret eam 3 cumque surrexisset ab
officio funeris locutus est ad filios Heth dicens 4
advena sum et peregrinus apud vos date mihi ius
sepulchri vobiscum ut sepeliam mortuum meum
5 responderuntque filii Heth 6 audi nos domine
princeps Dei es apud nos in electis sepulchris nostris
sepeli mortuum tuum nullusque prohibere te
poterit quin in monumento eius sepelias mortuum
tuum 7 surrexit Abraham et adoravit populum
terrae filios videlicet Heth 8 dixitque ad eos si
placet animae vestrae ut sepeliam mortuum meum
audite me et intercedite apud Ephron filium Soor 9
ut det mihi speluncam duplicem quam habet in
extrema parte agri sui pecunia digna tradat mihi
eam coram vobis in possessionem sepulchri 10
habitabat autem Ephron in medio filiorum Heth
responditque ad Abraham cunctis audientibus qui
ingrediebantur portam civitatis illius dicens 11
nequaquam ita fiat domine mi sed magis ausculta
quod loquor agrum trado tibi et speluncam quae in
eo est praesentibus filiis populi mei sepeli mortuum
tuum 12 adoravit Abraham coram populo terrae 13
et locutus est ad Ephron circumstante plebe quaeso
ut audias me dabo pecuniam pro agro suscipe
eam et sic sepeliam mortuum meum in eo 14
respondit Ephron 15 domine mi audi terram quam
postulas quadringentis argenti siclis valet istud est
pretium inter me et te sed quantum est hoc sepeli
mortuum tuum 16 quod cum audisset Abraham
adpendit pecuniam quam Ephron postulaverat
audientibus filiis Heth quadringentos siclos argenti
et probati monetae publicae 17 confirmatusque
est ager quondam Ephronis in quo erat spelunca
duplex respiciens Mambre tam ipse quam spelunca
et omnes arbores eius in cunctis terminis per
circuitum 18 Abrahae in possessionem videntibus
filiis Heth et cunctis qui intrabant portam civitatis
illius 19 atque ita sepelivit Abraham Sarram uxorem
suam in spelunca agri duplici qui respiciebat
Mambre haec est Hebron in terra Chanaan 20 et
confirmatus est ager et antrum quod erat in eo
Abrahae in possessionem monumenti a filiis Heth

24 erat autem Abraham senex dierumque
multorum et Dominus in cunctis benedixerat
ei 2 dixitque ad servum seniorem domus suae qui
praeerat omnibus quae habebat pone manum tuam
subter femur meum 3 ut adiurem te per Dominum
Deum caeli et terrae ut non accipias uxorem filio
meo de filiabus Chananeorum inter quos habito 4
sed ad terram et ad cognationem meam proficiscaris
et inde accipias uxorem filio meo Isaac 5 respondit
servus si noluerit mulier venire mecum in terram
hanc num reducere debeo filium tuum ad locum de
quo egressus es 6 dixit Abraham cave nequando
reducas illuc filium meum 7 Dominus Deus caeli qui
tulit me de domo patris mei et de terra nativitatis
meae qui locutus est mihi et iuravit dicens semini
tuo dabo terram hanc ipse mittet angelum suum
coram te et accipies inde uxorem filio meo 8
sin autem noluerit mulier sequi te non teneberis
iuramento filium tantum meum ne reducas illuc 9
posuit ergo servus manum sub femore Abraham
domini sui et iuravit illi super sermone hoc 10
tulitque decem camelos de grege domini sui et abiit
ex omnibus bonis eius portans secum profectusque
perrexit Mesopotamiam ad urbem Nahor 11 cumque
camelos fecisset accumbere extra oppidum iuxta
puteum aquae vespere eo tempore quo solent
mulieres egredi ad hauriendam aquam dixit 12
Domine Deus domini mei Abraham occurre obsecro
hodie mihi et fac misericordiam cum domino meo
Abraham 13 ecce ego sto propter fontem aquae et
filiae habitatorum huius civitatis egredientur ad
hauriendam aquam 14 igitur puella cui ego dixero
inclina hydriam tuam ut bibam et illa responderit
bibe quin et camelis tuis dabo potum ipsa est quam
praeparasti servo tuo Isaac et per hoc intellegam
quod feceris misericordiam cum domino meo 15
necdum intra se verba conpleverat et ecce Rebecca
egrediebatur filia Bathuel filii Melchae uxoris
Nahor fratris Abraham habens hydriam in scapula
16 puella decora nimis virgoque pulcherrima et
incognita viro descenderat autem ad fontem et
impleverat hydriam ac revertebatur 17 occurritque
ei servus et ait pauxillum mihi ad sorbendum
praebe aquae de hydria tua 18 quae respondit bibe
domine mi celeriterque deposuit hydriam super
ulnam suam et dedit ei potum 19 cumque ille
bibisset adiecit quin et camelis tuis hauriam aquam
donec cuncti bibant 20 effundensque hydriam in
canalibus recurrit ad puteum ut hauriret aquam
et haustam omnibus camelis dedit 21 ille autem
contemplabatur eam tacitus scire volens utrum
prosperum fecisset iter suum Dominus an non 22
postquam ergo biberunt cameli protulit vir inaures

aureas adpendentes siclos duos et armillas totidem
pondo siclorum decem **23** dixitque ad eam cuius
es filia indica mihi est in domo patris tui locus
ad manendum **24** quae respondit filia Bathuelis
sum filii Melchae quem peperit Nahor **25** et addidit
dicens palearum quoque et faeni plurimum est apud
nos et locus spatiosus ad manendum **26** inclinavit
se homo et adoravit Dominum **27** dicens benedictus
Dominus Deus domini mei Abraham qui non abstulit
misericordiam et veritatem suam a domino meo
et recto me itinere perduxit in domum fratris
domini mei **28** cucurrit itaque puella et nuntiavit
in domum matris suae omnia quae audierat **29**
habebat autem Rebecca fratrem nomine Laban qui
festinus egressus est ad hominem ubi erat fons **30**
cumque vidisset inaures et armillas in manibus
sororis suae et audisset cuncta verba referentis haec
locutus est mihi homo venit ad virum qui stabat
iuxta camelos et propter fontem aquae **31** dixitque
ad eum ingredere benedicte Domini cur foris stas
praeparavi domum et locum camelis **32** et introduxit
eum hospitium ac destravit camelos deditque paleas
et faenum et aquam ad lavandos pedes camelorum
et virorum qui venerant cum eo **33** et adpositus
est in conspectu eius panis qui ait non comedam
donec loquar sermones meos respondit ei loquere
34 at ille servus inquit Abraham sum **35** et Dominus
benedixit domino meo valde magnificatusque est et
dedit ei oves et boves argentum et aurum servos et
ancillas camelos et asinos **36** et peperit Sarra uxor
domini mei filium domino meo in senectute sua
deditque illi omnia quae habuerat **37** et adiuravit
me dominus meus dicens non accipies uxorem filio
meo de filiabus Chananeorum in quorum terra
habito **38** sed ad domum patris mei perges et
de cognatione mea accipies uxorem filio meo **39**
ego vero respondi domino meo quid si noluerit
venire mecum mulier **40** Dominus ait in cuius
conspectu ambulo mittet angelum suum tecum et
diriget viam tuam accipiesque uxorem filio meo de
cognatione mea et de domo patris mei **41** innocens
eris a maledictione mea cum veneris ad propinquos
meos et non dederint tibi **42** veni ergo hodie ad
fontem et dixi Domine Deus domini mei Abraham
si direxisti viam meam in qua nunc ambulo **43** ecce
sto iuxta fontem aquae et virgo quae egredietur ad
hauriendam aquam audierit a me da mihi pauxillum
aquae ad bibendum ex hydria tua **44** et dixerit
mihi et tu bibe et camelis tuis hauriam ipsa est
mulier quam praeparavit Dominus filio domini mei
45 dum haec mecum tacitus volverem apparuit
Rebecca veniens cum hydria quam portabat in
scapula descenditque ad fontem et hausit aquam et
aio ad eam da mihi paululum bibere **46** quae festina
deposuit hydriam de umero et dixit mihi et tu bibe
et camelis tuis potum tribuam bibi et adaquavit
camelos **47** interrogavique eam et dixi cuius es
filia quae respondit filia Bathuelis sum filii Nahor
quem peperit illi Melcha suspendi itaque inaures ad
ornandam faciem eius et armillas posui in manibus
48 pronusque adoravi Dominum benedicens Domino
Deo domini mei Abraham qui perduxisset me recto
itinere ut sumerem filiam fratris domini mei filio
eius **49** quam ob rem si facitis misericordiam et
veritatem cum domino meo indicate mihi sin autem
aliud placet et hoc dicite ut vadam ad dextram sive
ad sinistram **50** responderunt Laban et Bathuel a
Domino egressus est sermo non possumus extra
placitum eius quicquam aliud tecum loqui **51** en
Rebecca coram te est tolle eam et proficiscere et sit
uxor filii domini tui sicut locutus est Dominus **52**
quod cum audisset puer Abraham adoravit in terra
Dominum **53** prolatisque vasis argenteis et aureis
ac vestibus dedit ea Rebeccae pro munere fratribus
quoque eius et matri dona obtulit **54** initoque
convivio vescentes pariter et bibentes manserunt
ibi surgens autem mane locutus est puer dimittite
me ut vadam ad dominum meum **55** responderunt
fratres eius et mater maneat puella saltem decem
dies apud nos et postea proficiscetur **56** nolite ait me
retinere quia Dominus direxit viam meam dimittite
me ut pergam ad dominum meum **57** dixerunt
vocemus puellam et quaeramus ipsius voluntatem
58 cumque vocata venisset sciscitati sunt vis ire cum
homine isto quae ait vadam **59** dimiserunt ergo eam
et nutricem illius servumque Abraham et comites
eius **60** inprecantes prospera sorori suae atque
dicentes soror nostra es crescas in mille milia et
possideat semen tuum portas inimicorum suorum
61 igitur Rebecca et puellae illius ascensis camelis
secutae sunt virum qui festinus revertebatur ad
dominum suum **62** eo tempore Isaac deambulabat
per viam quae ducit ad puteum cuius nomen
est Viventis et videntis habitabat enim in terra
australi **63** et egressus fuerat ad meditandum in
agro inclinata iam die cumque levasset oculos
vidit camelos venientes procul **64** Rebecca quoque
conspecto Isaac descendit de camelo **65** et ait ad
puerum quis est ille homo qui venit per agrum
in occursum nobis dixit ei ipse est dominus meus
at illa tollens cito pallium operuit se **66** servus
autem cuncta quae gesserat narravit Isaac **67** qui
introduxit eam in tabernaculum Sarrae matris suae
et accepit uxorem et in tantum dilexit ut dolorem
qui ex morte matris acciderat temperaret

25 Abraham vero aliam duxit uxorem nomine
Cetthuram **2** quae peperit ei Zamram et
Iexan et Madan et Madian et Iesboch et Sue **3**
Iexan quoque genuit Saba et Dadan filii Dadan
fuerunt Assurim et Lathusim et Loommim **4** at vero
ex Madian ortus est Epha et Opher et Enoch et
Abida et Eldaa omnes hii filii Cetthurae **5** deditque
Abraham cuncta quae possederat Isaac **6** filiis autem
concubinarum largitus est munera et separavit eos
ab Isaac filio suo dum adhuc ipse viveret ad plagam
orientalem **7** fuerunt autem dies vitae eius centum
septuaginta quinque anni **8** et deficiens mortuus est
in senectute bona provectaeque aetatis et plenus
dierum congregatusque est ad populum suum **9** et
sepelierunt eum Isaac et Ismahel filii sui in spelunca
duplici quae sita est in agro Ephron filii Soor Hetthei
e regione Mambre **10** quem emerat a filiis Heth ibi
sepultus est ipse et Sarra uxor eius **11** et post obitum
illius benedixit Deus Isaac filio eius qui habitabat
iuxta puteum nomine Viventis et videntis **12** hae
sunt generationes Ismahel filii Abraham quem
peperit ei Agar Aegyptia famula Sarrae **13** et haec
nomina filiorum eius in vocabulis et generationibus
suis primogenitus Ismahelis Nabaioth dein Cedar
et Abdeel et Mabsam **14** Masma quoque et Duma
et Massa **15** Adad et Thema Itur et Naphis et
Cedma **16** isti sunt filii Ismahel et haec nomina
per castella et oppida eorum duodecim principes
tribuum suarum **17** anni vitae Ismahel centum
triginta septem deficiens mortuus est et adpositus
ad populum suum **18** habitavit autem ab Evila usque
Sur quae respicit Aegyptum introeuntibus Assyrios
coram cunctis fratribus suis obiit **19** hae quoque
sunt generationes Isaac filii Abraham Abraham
genuit Isaac **20** qui cum quadraginta esset annorum
duxit uxorem Rebeccam filiam Bathuel Syri de
Mesopotamiam sororem Laban **21** deprecatusque
est Dominum pro uxore sua eo quod esset sterilis
qui exaudivit eum et dedit conceptum Rebeccae
22 sed conlidebantur in utero eius parvuli quae
ait si sic mihi futurum erat quid necesse fuit
concipere perrexitque ut consuleret Dominum **23**
qui respondens ait duae gentes in utero tuo sunt et
duo populi ex ventre tuo dividentur populusque
populum superabit et maior minori serviet **24** iam
tempus pariendi venerat et ecce gemini in utero
repperti sunt **25** qui primus egressus est rufus erat
et totus in morem pellis hispidus vocatumque est
nomen eius Esau protinus alter egrediens plantam
fratris tenebat manu et idcirco appellavit eum
Iacob **26** sexagenarius erat Isaac quando nati sunt
parvuli **27** quibus adultis factus est Esau vir gnarus
venandi et homo agricola Iacob autem vir simplex
habitabat in tabernaculis **28** Isaac amabat Esau eo
quod de venationibus illius vesceretur et Rebecca
diligebat Iacob **29** coxit autem Iacob pulmentum
ad quem cum venisset Esau de agro lassus **30** ait
da mihi de coctione hac rufa quia oppido lassus
sum quam ob causam vocatum est nomen eius
Edom **31** cui dixit Iacob vende mihi primogenita tua
32 ille respondit en morior quid mihi proderunt
primogenita **33** ait Iacob iura ergo mihi iuravit Esau
et vendidit primogenita **34** et sic accepto pane et
lentis edulio comedit et bibit et abiit parvipendens
quod primogenita vendidisset

26 orta autem fame super terram post eam
sterilitatem quae acciderat in diebus Abraham
abiit Isaac ad Abimelech regem Palestinorum in
Gerara **2** apparuitque ei Dominus et ait ne descendas
in Aegyptum sed quiesce in terra quam dixero tibi
3 et peregrinare in ea eroque tecum et benedicam
tibi tibi enim et semini tuo dabo universas regiones
has conplens iuramentum quod spopondi Abraham
patri tuo **4** et multiplicabo semen tuum sicut stellas
caeli daboque posteris tuis universas regiones has et
benedicentur in semine tuo omnes gentes terrae **5** eo
quod oboedierit Abraham voci meae et custodierit
praecepta et mandata mea et caerimonias legesque
servaverit **6** mansit itaque Isaac in Geraris **7**
qui cum interrogaretur a viris loci illius super
uxore sua respondit soror mea est timuerat
enim confiteri quod sibi esset sociata coniugio
reputans ne forte interficerent eum propter illius
pulchritudinem **8** cumque pertransissent dies
plurimi et ibi demoraretur prospiciens Abimelech
Palestinorum rex per fenestram vidit eum iocantem
cum Rebecca uxore sua **9** et accersito ait perspicuum
est quod uxor tua sit cur mentitus es sororem
tuam esse respondit timui ne morerer propter
eam **10** dixitque Abimelech quare inposuisti nobis
potuit coire quispiam de populo cum uxore tua et
induxeras super nos grande peccatum praecepitque
omni populo dicens **11** qui tetigerit hominis huius
uxorem morte morietur **12** seruit autem Isaac
in terra illa et invenit in ipso anno centuplum
benedixitque ei Dominus **13** et locupletatus est
homo et ibat proficiens atque succrescens donec
magnus vehementer effectus est **14** habuit quoque
possessionem ovium et armentorum et familiae
plurimum ob haec invidentes ei Palestini **15**
omnes puteos quos foderant servi patris illius
Abraham illo tempore obstruxerunt implentes
humo **16** in tantum ut ipse Abimelech diceret
ad Isaac recede a nobis quoniam potentior nostri
factus es valde **17** et ille discedens veniret ad

torrentem Gerarae habitaretque ibi **18** rursum
fodit alios puteos quos foderant servi patris sui
Abraham et quos illo mortuo olim obstruxerant
Philisthim appellavitque eos hisdem nominibus
quibus ante pater vocaverat **19** foderunt in torrente
et reppererunt aquam vivam **20** sed et ibi iurgium
fuit pastorum Gerarae adversum pastores Isaac
dicentium nostra est aqua quam ob rem nomen
putei ex eo quod acciderat vocavit Calumniam **21**
foderunt et alium et pro illo quoque rixati sunt
appellavitque eum Inimicitias **22** profectus inde
fodit alium puteum pro quo non contenderunt
itaque vocavit nomen illius Latitudo dicens nunc
dilatavit nos Dominus et fecit crescere super terram
23 ascendit autem ex illo loco in Bersabee **24**
ubi apparuit ei Dominus in ipsa nocte dicens ego
sum Deus Abraham patris tui noli metuere quia
tecum sum benedicam tibi et multiplicabo semen
tuum propter servum meum Abraham **25** itaque
aedificavit ibi altare et invocato nomine Domini
extendit tabernaculum praecepitque servis suis ut
foderent puteum **26** ad quem locum cum venissent
de Geraris Abimelech et Ochozath amicus illius
et Fichol dux militum **27** locutus est eis Isaac
quid venistis ad me hominem quem odistis et
expulistis a vobis **28** qui responderunt vidimus
tecum esse Dominum et idcirco nunc diximus sit
iuramentum inter nos et ineamus foedus **29** ut
non facias nobis quicquam mali sicut et nos nihil
tuorum adtigimus nec fecimus quod te laederet
sed cum pace dimisimus auctum benedictione
Domini **30** fecit ergo eis convivium et post cibum
et potum **31** surgentes mane iuraverunt sibi
mutuo dimisitque eos Isaac pacifice in locum suum
32 ecce autem venerunt in ipso die servi Isaac
adnuntiantes ei de puteo quem foderant atque
dicentes invenimus aquam **33** unde appellavit
eum Abundantiam et nomen urbi inpositum est
Bersabee usque in praesentem diem **34** Esau vero
quadragenarius duxit uxores Iudith filiam Beeri
Hetthei et Basemath filiam Helon eiusdem loci **35**
quae ambae offenderant animum Isaac et Rebeccae

27 senuit autem Isaac et caligaverunt oculi eius
et videre non poterat vocavitque Esau filium
suum maiorem et dixit ei fili mi qui respondit adsum
2 cui pater vides inquit quod senuerim et ignorem
diem mortis meae **3** sume arma tua faretram et
arcum et egredere foras cumque venatu aliquid
adprehenderis **4** fac mihi inde pulmentum sicut
velle me nosti et adfer ut comedam et benedicat tibi
anima mea antequam moriar **5** quod cum audisset
Rebecca et ille abisset in agrum ut iussionem
patris expleret **6** dixit filio suo Iacob audivi patrem
tuum loquentem cum Esau fratre tuo et dicentem
ei **7** adfer mihi venationem tuam et fac cibos
ut comedam et benedicam tibi coram Domino
antequam moriar **8** nunc ergo fili mi adquiesce
consiliis meis **9** et pergens ad gregem adfer mihi
duos hedos optimos ut faciam ex eis escas patri
tuo quibus libenter vescitur **10** quas cum intuleris
et comederit benedicat tibi priusquam moriatur
11 cui ille respondit nosti quod Esau frater meus
homo pilosus sit et ego lenis **12** si adtractaverit me
pater meus et senserit timeo ne putet sibi voluisse
inludere et inducat super me maledictionem pro
benedictione **13** ad quem mater in me sit ait ista
maledictio fili mi tantum audi vocem meam et
perge adferque quae dixi **14** abiit et adtulit deditque
matri paravit illa cibos sicut noverat velle patrem
illius **15** et vestibus Esau valde bonis quas apud se
habebat domi induit eum **16** pelliculasque hedorum
circumdedit manibus et colli nuda protexit **17**
dedit pulmentum et panes quos coxerat tradidit
18 quibus inlatis dixit pater mi et ille respondit
audio quis tu es fili mi **19** dixitque Iacob ego
sum Esau primogenitus tuus feci sicut praecepisti
mihi surge sede et comede de venatione mea ut
benedicat mihi anima tua **20** rursum Isaac ad filium
suum quomodo inquit tam cito invenire potuisti
fili mi qui respondit voluntatis Dei fuit ut cito
mihi occurreret quod volebam **21** dixitque Isaac
accede huc ut tangam te fili mi et probem utrum
tu sis filius meus Esau an non **22** accessit ille ad
patrem et palpato eo dixit Isaac vox quidem vox
Iacob est sed manus manus sunt Esau **23** et non
cognovit eum quia pilosae manus similitudinem
maioris expresserant benedicens ergo illi **24** ait
tu es filius meus Esau respondit ego sum **25** at
ille offer inquit mihi cibos de venatione tua fili
mi ut benedicat tibi anima mea quos cum oblatos
comedisset obtulit ei etiam vinum quo hausto **26**
dixit ad eum accede ad me et da mihi osculum fili
mi **27** accessit et osculatus est eum statimque ut
sensit vestimentorum illius flagrantiam benedicens
ait ecce odor filii mei sicut odor agri cui benedixit
Dominus **28** det tibi Deus de rore caeli et de
pinguedine terrae abundantiam frumenti et vini
29 et serviant tibi populi et adorent te tribus esto
dominus fratrum tuorum et incurventur ante te filii
matris tuae qui maledixerit tibi sit maledictus et qui
benedixerit benedictionibus repleatur **30** vix Isaac
sermonem impleverat et egresso Iacob foras venit
Esau **31** coctosque de venatione cibos intulit patri
dicens surge pater mi et comede de venatione filii
tui ut benedicat mihi anima tua **32** dixitque illi Isaac

quis enim es tu qui respondit ego sum primogenitus
filius tuus Esau 33 expavit Isaac stupore vehementi
et ultra quam credi potest admirans ait quis
igitur ille est qui dudum captam venationem
adtulit mihi et comedi ex omnibus priusquam tu
venires benedixique ei et erit benedictus 34 auditis
Esau sermonibus patris inrugiit clamore magno
et consternatus ait benedic etiam mihi pater mi
35 qui ait venit germanus tuus fraudulenter et
accepit benedictionem tuam 36 at ille subiunxit
iuste vocatum est nomen eius Iacob subplantavit
enim me en altera vice primogenita mea ante tulit
et nunc secundo subripuit benedictionem meam
rursumque ad patrem numquid non reservasti ait
et mihi benedictionem 37 respondit Isaac dominum
tuum illum constitui et omnes fratres eius servituti
illius subiugavi frumento et vino stabilivi eum tibi
post haec fili mi ultra quid faciam 38 cui Esau
num unam inquit tantum benedictionem habes
pater mihi quoque obsecro ut benedicas cumque
heiulatu magno fleret 39 motus Isaac dixit ad eum
in pinguedine terrae et in rore caeli desuper 40
erit benedictio tua vives gladio et fratri tuo servies
tempusque veniet cum excutias et solvas iugum
eius de cervicibus tuis 41 oderat ergo semper Esau
Iacob pro benedictione qua benedixerat ei pater
dixitque in corde suo veniant dies luctus patris
mei ut occidam Iacob fratrem meum 42 nuntiata
sunt haec Rebeccae quae mittens et vocans Iacob
filium suum dixit ad eum ecce Esau frater tuus
minatur ut occidat te 43 nunc ergo fili audi vocem
meam et consurgens fuge ad Laban fratrem meum
in Haran 44 habitabisque cum eo dies paucos donec
requiescat furor fratris tui 45 et cesset indignatio
eius obliviscaturque eorum quae fecisti in eum
postea mittam et adducam te inde huc cur utroque
orbabor filio in una die 46 dixit quoque Rebecca ad
Isaac taedet me vitae meae propter filias Heth si
acceperit Iacob uxorem de stirpe huius terrae nolo
vivere

28 vocavit itaque Isaac Iacob et benedixit
praecepitque ei dicens noli accipere coniugem
de genere Chanaan 2 sed vade et proficiscere in
Mesopotamiam Syriae ad domum Bathuel patrem
matris tuae et accipe tibi inde uxorem de filiabus
Laban avunculi tui 3 Deus autem omnipotens
benedicat tibi et crescere te faciat atque multiplicet
ut sis in turbas populorum 4 et det tibi benedictiones
Abraham et semini tuo post te ut possideas terram
peregrinationis tuae quam pollicitus est avo tuo
5 cumque dimisisset eum Isaac profectus venit in
Mesopotamiam Syriae ad Laban filium Bathuel
Syri fratrem Rebeccae matris suae 6 videns autem
Esau quod benedixisset pater suus Iacob et misisset
eum in Mesopotamiam Syriae ut inde uxorem
duceret et quod post benedictionem praecepisset ei
dicens non accipies coniugem de filiabus Chanaan 7
quodque oboediens Iacob parentibus isset in Syriam
8 probans quoque quod non libenter aspiceret filias
Chanaan pater suus 9 ivit ad Ismahelem et duxit
uxorem absque his quas prius habebat Maeleth
filiam Ismahel filii Abraham sororem Nabaioth 10
igitur egressus Iacob de Bersabee pergebat Haran 11
cumque venisset ad quendam locum et vellet in eo
requiescere post solis occubitum tulit de lapidibus
qui iacebant et subponens capiti suo dormivit in
eodem loco 12 viditque in somnis scalam stantem
super terram et cacumen illius tangens caelum
angelos quoque Dei ascendentes et descendentes
per eam 13 et Dominum innixum scalae dicentem
sibi ego sum Dominus Deus Abraham patris tui
et Deus Isaac terram in qua dormis tibi dabo
et semini tuo 14 eritque germen tuum quasi
pulvis terrae dilataberis ad occidentem et orientem
septentrionem et meridiem et benedicentur in te
et in semine tuo cunctae tribus terrae 15 et ero
custos tuus quocumque perrexeris et reducam te in
terram hanc nec dimittam nisi conplevero universa
quae dixi 16 cumque evigilasset Iacob de somno ait
vere Dominus est in loco isto et ego nesciebam 17
pavensque quam terribilis inquit est locus iste non
est hic aliud nisi domus Dei et porta caeli 18 surgens
ergo mane tulit lapidem quem subposuerat capiti
suo et erexit in titulum fundens oleum desuper
19 appellavitque nomen urbis Bethel quae prius
Luza vocabatur 20 vovit etiam votum dicens si
fuerit Deus mecum et custodierit me in via per
quam ambulo et dederit mihi panem ad vescendum
et vestem ad induendum 21 reversusque fuero
prospere ad domum patris mei erit mihi Dominus
in Deum 22 et lapis iste quem erexi in titulum
vocabitur Domus Dei cunctorumque quae dederis
mihi decimas offeram tibi

29 profectus ergo Iacob venit ad terram
orientalem 2 et vidit puteum in agro tresque
greges ovium accubantes iuxta eum nam ex illo
adaquabantur pecora et os eius grandi lapide
claudebatur 3 morisque erat ut cunctis ovibus
congregatis devolverent lapidem et refectis gregibus
rursum super os putei ponerent 4 dixitque ad
pastores fratres unde estis qui responderunt de
Haran 5 quos interrogans numquid ait nostis Laban
filium Nahor dixerunt novimus 6 sanusne est inquit
valet inquiunt et ecce Rahel filia eius venit cum

grege suo **7** dixitque Iacob adhuc multum diei
superest nec est tempus ut reducantur ad caulas
greges date ante potum ovibus et sic ad pastum
eas reducite **8** qui responderunt non possumus
donec omnia pecora congregentur et amoveamus
lapidem de ore putei ut adaquemus greges **9** adhuc
loquebantur et ecce Rahel veniebat cum ovibus
patris sui nam gregem ipsa pascebat **10** quam
cum vidisset Iacob et sciret consobrinam suam
ovesque Laban avunculi sui amovit lapidem quo
puteus claudebatur **11** et adaquato grege osculatus
est eam elevataque voce flevit **12** et indicavit ei
quod frater esset patris eius et filius Rebeccae
at illa festinans nuntiavit patri suo **13** qui cum
audisset venisse Iacob filium sororis suae cucurrit
obviam conplexusque eum et in oscula ruens duxit
in domum suam auditis autem causis itineris **14**
respondit os meum es et caro mea et postquam
expleti sunt dies mensis unius **15** dixit ei num quia
frater meus es gratis servies mihi dic quid mercedis
accipias **16** habebat vero filias duas nomen maioris
Lia minor appellabatur Rahel **17** sed Lia lippis erat
oculis Rahel decora facie et venusto aspectu **18**
quam diligens Iacob ait serviam tibi pro Rahel filia
tua minore septem annis **19** respondit Laban melius
est ut tibi eam dem quam viro alteri mane apud me
20 servivit igitur Iacob pro Rahel septem annis et
videbantur illi pauci dies prae amoris magnitudine
21 dixitque ad Laban da mihi uxorem meam quia
iam tempus expletum est ut ingrediar ad eam **22** qui
vocatis multis amicorum turbis ad convivium fecit
nuptias **23** et vespere filiam suam Liam introduxit
ad eum **24** dans ancillam filiae Zelpham nomine ad
quam cum ex more Iacob fuisset ingressus facto
mane vidit Liam **25** et dixit ad socerum quid est
quod facere voluisti nonne pro Rahel servivi tibi
quare inposuisti mihi **26** respondit Laban non est in
loco nostro consuetudinis ut minores ante tradamus
ad nuptias **27** imple ebdomadem dierum huius
copulae et hanc quoque dabo tibi pro opere quo
serviturus es mihi septem annis aliis **28** adquievit
placito et ebdomade transacta Rahel duxit uxorem
29 cui pater servam Balam dederat **30** tandemque
potitus optatis nuptiis amorem sequentis priori
praetulit serviens apud eum septem annis aliis
31 videns autem Dominus quod despiceret Liam
aperuit vulvam eius sorore sterili permanente **32**
quae conceptum genuit filium vocavitque nomen
eius Ruben dicens vidit Dominus humilitatem meam
nunc amabit me vir meus **33** rursumque concepit
et peperit filium et ait quoniam audivit Dominus
haberi me contemptui dedit etiam istum mihi
vocavitque nomen illius Symeon **34** concepit tertio
et genuit alium dixitque nunc quoque copulabitur
mihi maritus meus eo quod pepererim illi tres filios
et idcirco appellavit nomen eius Levi **35** quarto
concepit et peperit filium et ait modo confitebor
Domino et ob hoc vocavit eum Iudam cessavitque
parere

30 cernens autem Rahel quod infecunda esset
invidit sorori et ait marito suo da mihi liberos
alioquin moriar **2** cui iratus respondit Iacob num
pro Deo ego sum qui privavit te fructu ventris tui **3**
at illa habeo inquit famulam Balam ingredere ad
eam ut pariat super genua mea et habeam ex ea
filios **4** deditque illi Balam in coniugium quae **5**
ingresso ad se viro concepit et peperit filium **6**
dixitque Rahel iudicavit mihi Dominus et exaudivit
vocem meam dans mihi filium et idcirco appellavit
nomen illius Dan **7** rursumque Bala concipiens
peperit alterum **8** pro quo ait Rahel conparavit
me Deus cum sorore mea et invalui vocavitque
eum Nepthalim **9** sentiens Lia quod parere desisset
Zelpham ancillam suam marito tradidit **10** qua
post conceptum edente filium **11** dixit feliciter
et idcirco vocavit nomen eius Gad **12** peperit
quoque Zelpha alterum **13** dixitque Lia hoc pro
beatitudine mea beatam quippe me dicent mulieres
propterea appellavit eum Aser **14** egressus autem
Ruben tempore messis triticeae in agro repperit
mandragoras quos matri Liae detulit dixitque Rahel
da mihi partem de mandragoris filii tui **15** illa
respondit parumne tibi videtur quod praeripueris
maritum mihi nisi etiam mandragoras filii mei
tuleris ait Rahel dormiat tecum hac nocte pro
mandragoris filii tui **16** redeuntique ad vesperam
de agro Iacob egressa est in occursum Lia et ad
me inquit intrabis quia mercede conduxi te pro
mandragoris filii mei dormivit cum ea nocte illa **17**
et exaudivit Deus preces eius concepitque et peperit
filium quintum **18** et ait dedit Deus mercedem mihi
quia dedi ancillam meam viro meo appellavitque
nomen illius Isachar **19** rursum Lia concipiens
peperit sextum filium **20** et ait ditavit me Deus dote
bona etiam hac vice mecum erit maritus meus eo
quod genuerim ei sex filios et idcirco appellavit
nomen eius Zabulon **21** post quem peperit filiam
nomine Dinam **22** recordatus quoque Dominus
Rahelis exaudivit eam et aperuit vulvam illius **23**
quae concepit et peperit filium dicens abstulit
Deus obprobrium meum **24** et vocavit nomen illius
Ioseph dicens addat mihi Dominus filium alterum
25 nato autem Ioseph dixit Iacob socero suo dimitte
me ut revertar in patriam et ad terram meam **26**
da mihi uxores et liberos meos pro quibus servivi

tibi ut abeam tu nosti servitutem qua servivi tibi
27 ait ei Laban inveniam gratiam in conspectu tuo
experimento didici quod benedixerit mihi Deus
propter te 28 constitue mercedem tuam quam dem
tibi 29 at ille respondit tu nosti quomodo servierim
tibi et quanta in manibus meis fuerit possessio
tua 30 modicum habuisti antequam venirem et
nunc dives effectus es benedixitque tibi Dominus
ad introitum meum iustum est igitur ut aliquando
provideam etiam domui meae 31 dixitque Laban
quid dabo tibi at ille ait nihil volo sed si feceris quod
postulo iterum pascam et custodiam pecora tua
32 gyra omnes greges tuos et separa cunctas oves
varias et sparso vellere et quodcumque furvum et
maculosum variumque fuerit tam in ovibus quam in
capris erit merces mea 33 respondebitque mihi cras
iustitia mea quando placiti tempus advenerit coram
te et omnia quae non fuerint varia et maculosa et
furva tam in ovibus quam in capris furti me arguent
34 dixit Laban gratum habeo quod petis 35 et
separavit in die illo capras et oves hircos et arietes
varios atque maculosos cunctum autem gregem
unicolorem id est albi et nigri velleris tradidit in
manu filiorum suorum 36 et posuit spatium itineris
inter se et generum dierum trium qui pascebat
reliquos greges eius 37 tollens ergo Iacob virgas
populeas virides et amigdalinas et ex platanis
ex parte decorticavit eas detractisque corticibus
in his quae spoliata fuerant candor apparuit illa
vero quae integra erant viridia permanserunt
atque in hunc modum color effectus est varius 38
posuitque eas in canalibus ubi effundebatur aqua
ut cum venissent greges ad bibendum ante oculos
haberent virgas et in aspectu earum conciperent
39 factumque est ut in ipso calore coitus oves
intuerentur virgas et parerent maculosa et varia
et diverso colore respersa 40 divisitque gregem
Iacob et posuit virgas ante oculos arietum erant
autem alba quaeque et nigra Laban cetera vero
Iacob separatis inter se gregibus 41 igitur quando
primo tempore ascendebantur oves ponebat Iacob
virgas in canalibus aquarum ante oculos arietum et
ovium ut in earum contemplatione conciperent 42
quando vero serotina admissura erat et conceptus
extremus non ponebat eas factaque sunt ea quae
erant serotina Laban et quae primi temporis Iacob
43 ditatusque est homo ultra modum et habuit
greges multos ancillas et servos camelos et asinos

31 postquam autem audivit verba filiorum Laban
dicentium tulit Iacob omnia quae fuerunt
patris nostri et de illius facultate ditatus factus est
inclitus 2 animadvertit quoque faciem Laban quod
non esset erga se sicut heri et nudius tertius 3
maxime dicente sibi Domino revertere in terram
patrum tuorum et ad generationem tuam eroque
tecum 4 misit et vocavit Rahel et Liam in agrum
ubi pascebat greges 5 dixitque eis video faciem
patris vestri quod non sit erga me sicut heri et
nudius tertius Deus autem patris mei fuit mecum 6
et ipsae nostis quod totis viribus meis servierim
patri vestro 7 sed pater vester circumvenit me et
mutavit mercedem meam decem vicibus et tamen
non dimisit eum Deus ut noceret mihi 8 si quando
dixit variae erunt mercedes tuae pariebant omnes
oves varios fetus quando vero e contrario ait alba
quaeque accipies pro mercede omnes greges alba
pepererunt 9 tulitque Deus substantiam patris
vestri et dedit mihi 10 postquam enim conceptus
ovium tempus advenerat levavi oculos meos et
vidi in somnis ascendentes mares super feminas
varios et maculosos et diversorum colorum 11
dixitque angelus Dei ad me in somnis Iacob et
ego respondi adsum 12 qui ait leva oculos tuos
et vide universos masculos ascendentes super
feminas varios respersos atque maculosos vidi
enim omnia quae fecit tibi Laban 13 ego sum
Deus Bethel ubi unxisti lapidem et votum vovisti
mihi nunc ergo surge et egredere de terra hac
revertens in terram nativitatis tuae 14 responderunt
Rahel et Lia numquid habemus residui quicquam
in facultatibus et hereditate domus patris nostri
15 nonne quasi alienas reputavit nos et vendidit
comeditque pretium nostrum 16 sed Deus tulit opes
patris nostri et nobis eas tradidit ac filiis nostris
unde omnia quae praecepit fac 17 surrexit itaque
Iacob et inpositis liberis et coniugibus suis super
camelos abiit 18 tulitque omnem substantiam et
greges et quicquid in Mesopotamiam quaesierat
pergens ad Isaac patrem suum in terram Chanaan
19 eo tempore Laban ierat ad tondendas oves et
Rahel furata est idola patris sui 20 noluitque Iacob
confiteri socero quod fugeret 21 cumque abisset
tam ipse quam omnia quae iuris eius erant et amne
transmisso pergeret contra montem Galaad 22
nuntiatum est Laban die tertio quod fugeret Iacob
23 qui adsumptis fratribus suis persecutus est eum
diebus septem et conprehendit in monte Galaad 24
viditque in somnis dicentem sibi Dominum cave ne
quicquam aspere loquaris contra Iacob 25 iamque
Iacob extenderat in monte tabernaculum cum ille
consecutus eum cum fratribus suis in eodem monte
Galaad fixit tentorium 26 et dixit ad Iacob quare
ita egisti ut clam me abigeres filias meas quasi
captivas gladio 27 cur ignorante me fugere voluisti
nec indicare mihi ut prosequerer te cum gaudio et

canticis et tympanis et cithara 28 non es passus
ut osculerer filios meos ac filias stulte operatus es
et nunc 29 valet quidem manus mea reddere tibi
malum sed Deus patris vestri heri dixit mihi cave
ne loquaris cum Iacob quicquam durius 30 esto ad
tuos ire cupiebas et desiderio tibi erat domus patris
tui cur furatus es deos meos 31 respondit Iacob
quod inscio te profectus sum timui ne violenter
auferres filias tuas 32 quod autem furti arguis apud
quemcumque inveneris deos tuos necetur coram
fratribus nostris scrutare quicquid tuorum apud
me inveneris et aufer haec dicens ignorabat quod
Rahel furata esset idola 33 ingressus itaque Laban
tabernaculum Iacob et Liae et utriusque famulae
non invenit cumque intrasset tentorium Rahelis 34
illa festinans abscondit idola subter stramen cameli
et sedit desuper scrutantique omne tentorium
et nihil invenienti 35 ait ne irascatur dominus
meus quod coram te adsurgere nequeo quia iuxta
consuetudinem feminarum nunc accidit mihi sic
delusa sollicitudo quaerentis est 36 tumensque
Iacob cum iurgio ait quam ob culpam meam et ob
quod peccatum sic exarsisti post me 37 et scrutatus
es omnem supellectilem meam quid invenisti de
cuncta substantia domus tuae pone hic coram
fratribus meis et fratribus tuis et iudicent inter
me et te 38 idcirco viginti annis fui tecum oves
tuae et caprae steriles non fuerunt arietes gregis
tui non comedi 39 nec captum a bestia ostendi
tibi ego damnum omne reddebam quicquid furto
perierat a me exigebas 40 die noctuque aestu
urebar et gelu fugiebat somnus ab oculis meis
41 sic per viginti annos in domo tua servivi tibi
quattuordecim pro filiabus et sex pro gregibus tuis
inmutasti quoque mercedem meam decem vicibus
42 nisi Deus patris mei Abraham et Timor Isaac
adfuisset mihi forsitan modo nudum me dimisisses
adflictionem meam et laborem manuum mearum
respexit Deus et arguit te heri 43 respondit ei Laban
filiae et filii et greges tui et omnia quae cernis mea
sunt quid possum facere filiis et nepotibus meis
44 veni ergo et ineamus foedus ut sit testimonium
inter me et te 45 tulit itaque Iacob lapidem et
erexit illum in titulum 46 dixitque fratribus suis
adferte lapides qui congregantes fecerunt tumulum
comederuntque super eum 47 quem vocavit Laban
tumulus Testis et Iacob acervum Testimonii uterque
iuxta proprietatem linguae suae 48 dixitque Laban
tumulus iste testis erit inter me et te hodie et
idcirco appellatum est nomen eius Galaad id est
tumulus Testis 49 intueatur Dominus et iudicet inter
nos quando recesserimus a nobis 50 si adflixeris
filias meas et si introduxeris uxores alias super
eas nullus sermonis nostri testis est absque Deo
qui praesens respicit 51 dixitque rursus ad Iacob
en tumulus hic et lapis quem erexi inter me et
te 52 testis erit tumulus inquam iste et lapis sint
in testimonio si aut ego transiero illum pergens
ad te aut tu praeterieris malum mihi cogitans 53
Deus Abraham et Deus Nahor iudicet inter nos Deus
patris eorum iuravit Iacob per Timorem patris sui
Isaac 54 immolatisque victimis in monte vocavit
fratres suos ut ederent panem qui cum comedissent
manserunt ibi 55 Laban vero de nocte consurgens
osculatus est filios et filias suas et benedixit illis
reversus in locum suum

32 Iacob quoque abiit itinere quo coeperat
fueruntque ei obviam angeli Dei 2 quos cum
vidisset ait castra Dei sunt haec et appellavit nomen
loci illius Manaim id est Castra 3 misit autem et
nuntios ante se ad Esau fratrem suum in terram
Seir regionis Edom 4 praecepitque eis dicens sic
loquimini domino meo Esau haec dicit frater tuus
Iacob apud Laban peregrinatus sum et fui usque in
praesentem diem 5 habeo boves et asinos oves et
servos atque ancillas mittoque nunc legationem ad
dominum meum ut inveniam gratiam in conspectu
tuo 6 reversi sunt nuntii ad Iacob dicentes venimus
ad Esau fratrem tuum et ecce properat in occursum
tibi cum quadringentis viris 7 timuit Iacob valde
et perterritus divisit populum qui secum erat
greges quoque et oves et boves et camelos in duas
turmas 8 dicens si venerit Esau ad unam turmam
et percusserit eam alia turma quae reliqua est
salvabitur 9 dixitque Iacob Deus patris mei Abraham
et Deus patris mei Isaac Domine qui dixisti mihi
revertere in terram tuam et in locum nativitatis
tuae et benefaciam tibi 10 minor sum cunctis
miserationibus et veritate quam explesti servo tuo
in baculo meo transivi Iordanem istum et nunc
cum duabus turmis regredior 11 erue me de manu
fratris mei de manu Esau quia valde eum timeo
ne forte veniens percutiat matrem cum filiis 12 tu
locutus es quod bene mihi faceres et dilatares semen
meum sicut harenam maris quae prae multitudine
numerari non potest 13 cumque dormisset ibi nocte
illa separavit de his quae habebat munera Esau
fratri suo 14 capras ducentas hircos viginti oves
ducentas arietes viginti 15 camelos fetas cum pullis
suis triginta vaccas quadraginta et tauros viginti
asinas viginti et pullos earum decem 16 et misit
per manus servorum suorum singulos seorsum
greges dixitque pueris suis antecedite me et sit
spatium inter gregem et gregem 17 et praecepit
priori dicens si obvium habueris Esau fratrem

meum et interrogaverit te cuius es et quo vadis
et cuius sunt ista quae sequeris **18** respondebis
servi tui Iacob munera misit domino meo Esau
ipse quoque post nos venit **19** similiter mandata
dedit secundo ac tertio et cunctis qui sequebantur
greges dicens hisdem verbis loquimini ad Esau cum
inveneritis eum **20** et addetis ipse quoque servus
tuus Iacob iter nostrum insequitur dixit enim
placabo illum muneribus quae praecedunt et postea
videbo forsitan propitiabitur mihi **21** praecesserunt
itaque munera ante eum ipse vero mansit nocte illa
in Castris **22** cumque mature surrexisset tulit duas
uxores suas et totidem famulas cum undecim filiis
et transivit vadum Iaboc **23** transductisque omnibus
quae ad se pertinebant **24** remansit solus et ecce vir
luctabatur cum eo usque mane **25** qui cum videret
quod eum superare non posset tetigit nervum
femoris eius et statim emarcuit **26** dixitque ad eum
dimitte me iam enim ascendit aurora respondit non
dimittam te nisi benedixeris mihi **27** ait ergo quod
nomen est tibi respondit Iacob **28** at ille nequaquam
inquit Iacob appellabitur nomen tuum sed Israhel
quoniam si contra Deum fortis fuisti quanto magis
contra homines praevalebis **29** interrogavit eum
Iacob dic mihi quo appellaris nomine respondit
cur quaeris nomen meum et benedixit ei in eodem
loco **30** vocavitque Iacob nomen loci illius Phanuhel
dicens vidi Deum facie ad faciem et salva facta est
anima mea **31** ortusque est ei statim sol postquam
transgressus est Phanuhel ipse vero claudicabat
pede **32** quam ob causam non comedunt filii Israhel
nervum qui emarcuit in femore Iacob usque in
praesentem diem eo quod tetigerit nervum femoris
eius et obstipuerit

33 levans autem Iacob oculos suos vidit
venientem Esau et cum eo quadringentos
viros divisitque filios Liae et Rahel ambarumque
famularum **2** et posuit utramque ancillam et liberos
earum in principio Liam vero et filios eius in
secundo loco Rahel autem et Ioseph novissimos
3 et ipse praegrediens adoravit pronus in terram
septies donec adpropinquaret frater eius **4** currens
itaque Esau obviam fratri suo amplexatus est
eum stringensque collum et osculans flevit **5**
levatisque oculis vidit mulieres et parvulos earum
et ait quid sibi volunt isti et si ad te pertinent
respondit parvuli sunt quos donavit mihi Deus
servo tuo **6** et adpropinquantes ancillae et filii
earum incurvati sunt **7** accessitque Lia cum liberis
suis et cum similiter adorassent extremi Ioseph et
Rahel adoraverunt **8** quaenam sunt inquit istae
turmae quas obvias habui respondit ut invenirem
gratiam coram domino meo **9** et ille habeo ait
plurima frater mi sint tua tibi **10** dixit Iacob noli
ita obsecro sed si inveni gratiam in oculis tuis
accipe munusculum de manibus meis sic enim vidi
faciem tuam quasi viderim vultum Dei esto mihi
propitius **11** et suscipe benedictionem quam adtuli
tibi et quam donavit mihi Deus tribuens omnia
vix fratre conpellente suscipiens **12** ait gradiamur
simul eroque socius itineris tui **13** dixit Iacob nosti
domine mi quod parvulos habeam teneros et oves
ac boves fetas mecum quas si plus in ambulando
fecero laborare morientur una die cuncti greges **14**
praecedat dominus meus ante servum suum et ego
sequar paulatim vestigia eius sicut videro posse
parvulos meos donec veniam ad dominum meum
in Seir **15** respondit Esau oro te ut de populo qui
mecum est saltem socii remaneant viae tuae non
est inquit necesse hoc uno indigeo ut inveniam
gratiam in conspectu domini mei **16** reversus est
itaque illo die Esau itinere quo venerat in Seir **17**
et Iacob venit in Soccoth ubi aedificata domo et
fixis tentoriis appellavit nomen loci illius Soccoth
id est Tabernacula **18** transivitque in Salem urbem
Sycimorum quae est in terra Chanaan postquam
regressus est de Mesopotamiam Syriae et habitavit
iuxta oppidum **19** emitque partem agri in qua
fixerat tabernaculum a filiis Emor patris Sychem
centum agnis **20** et erecto ibi altari invocavit super
illud Fortissimum Deum Israhel

34 egressa est autem Dina filia Liae ut videret
mulieres regionis illius **2** quam cum vidisset
Sychem filius Emor Evei princeps terrae illius
adamavit et rapuit et dormivit cum illa vi opprimens
virginem **3** et conglutinata est anima eius cum
ea tristemque blanditiis delinivit **4** et pergens ad
Emor patrem suum accipe mihi inquit puellam hanc
coniugem **5** quod cum audisset Iacob absentibus
filiis et in pastu occupatis pecorum siluit donec
redirent **6** egresso autem Emor patre Sychem ut
loqueretur ad Iacob **7** ecce filii eius veniebant de
agro auditoque quod acciderat irati sunt valde
eo quod foedam rem esset operatus in Israhel
et violata filia Iacob rem inlicitam perpetrasset
8 locutus est itaque Emor ad eos Sychem filii
mei adhesit anima filiae vestrae date eam illi
uxorem **9** et iungamus vicissim conubia filias
vestras tradite nobis et filias nostras accipite **10**
et habitate nobiscum terra in potestate vestra
est exercete negotiamini et possidete eam **11**
sed et Sychem ad patrem et ad fratres eius ait
inveniam gratiam coram vobis et quaecumque
statueritis dabo **12** augete dotem munera postulate

libens tribuam quod petieritis tantum date mihi
puellam hanc uxorem **13** responderunt filii Iacob
Sychem et patri eius in dolo saevientes ob stuprum
sororis **14** non possumus facere quod petitis nec
dare sororem nostram homini incircumciso quod
inlicitum et nefarium est apud nos **15** sed in hoc
valebimus foederari si esse volueritis nostri similes
et circumcidatur in vobis omne masculini sexus **16**
tunc dabimus et accipiemus mutuo filias nostras
ac vestras et habitabimus vobiscum erimusque
unus populus **17** sin autem circumcidi nolueritis
tollemus filiam nostram et recedemus **18** placuit
oblatio eorum Emor et Sychem filio eius **19** nec
distulit adulescens quin statim quod petebatur
expleret amabat enim puellam valde et ipse erat
inclitus in omni domo patris sui **20** ingressique
portam urbis locuti sunt populo **21** viri isti pacifici
sunt et volunt habitare nobiscum negotientur
in terra et exerceant eam quae spatiosa et lata
cultoribus indiget filias eorum accipiemus uxores
et nostras illis dabimus **22** unum est quod differtur
tantum bonum si circumcidamus masculos nostros
ritum gentis imitantes **23** et substantia eorum
et pecora et cuncta quae possident nostra erunt
tantum in hoc adquiescamus et habitantes simul
unum efficiemus populum **24** adsensi sunt omnes
circumcisis cunctis maribus **25** et ecce die tertio
quando gravissimus vulnerum dolor est arreptis
duo Iacob filii Symeon et Levi fratres Dinae gladiis
ingressi sunt urbem confidenter interfectisque
omnibus masculis **26** Emor et Sychem pariter
necaverunt tollentes Dinam de domo Sychem
sororem suam **27** quibus egressis inruerunt super
occisos ceteri filii Iacob et depopulati sunt urbem
in ultionem stupri **28** oves eorum et armenta et
asinos cunctaque vastantes quae in domibus et in
agris erant **29** parvulos quoque et uxores eorum
duxere captivas **30** quibus patratis audacter Iacob
dixit ad Symeon et Levi turbastis me et odiosum
fecistis Chananeis et Ferezeis habitatoribus terrae
huius nos pauci sumus illi congregati percutient
me et delebor ego et domus mea **31** responderunt
numquid ut scorto abuti debuere sorore nostra

35 interea locutus est Deus ad Iacob surge et
ascende Bethel et habita ibi facque altare Deo
qui apparuit tibi quando fugiebas Esau fratrem
tuum **2** Iacob vero convocata omni domo sua ait
abicite deos alienos qui in medio vestri sunt et
mundamini ac mutate vestimenta vestra **3** surgite
et ascendamus in Bethel ut faciamus ibi altare Deo
qui exaudivit me in die tribulationis meae et fuit
socius itineris mei **4** dederunt ergo ei omnes deos
alienos quos habebant et inaures quae erant in
auribus eorum at ille infodit ea subter terebinthum
quae est post urbem Sychem **5** cumque profecti
essent terror Dei invasit omnes per circuitum
civitates et non sunt ausi persequi recedentes **6**
venit igitur Iacob Luzam quae est in terra Chanaan
cognomento Bethel ipse et omnis populus cum
eo **7** aedificavitque ibi altare et appellavit nomen
loci Domus Dei ibi enim apparuit ei Deus cum
fugeret fratrem suum **8** eodem tempore mortua
est Debbora nutrix Rebeccae et sepulta ad radices
Bethel subter quercum vocatumque est nomen loci
quercus Fletus **9** apparuit autem iterum Deus Iacob
postquam reversus est de Mesopotamiam Syriae
benedixitque ei **10** dicens non vocaberis ultra Iacob
sed Israhel erit nomen tuum et appellavit eum
Israhel **11** dixitque ei ego Deus omnipotens cresce
et multiplicare gentes et populi nationum erunt ex
te reges de lumbis tuis egredientur **12** terramque
quam dedi Abraham et Isaac dabo tibi et semini
tuo post te **13** et recessit ab eo **14** ille vero erexit
titulum lapideum in loco quo locutus ei fuerat Deus
libans super eum libamina et effundens oleum **15**
vocansque nomen loci Bethel **16** egressus inde
venit verno tempore ad terram quae ducit Efratham
in qua cum parturiret Rahel **17** ob difficultatem
partus periclitari coepit dixitque ei obsetrix noli
timere quia et hunc habebis filium **18** egrediente
autem anima prae dolore et inminente iam morte
vocavit nomen filii sui Benoni id est filius doloris
mei pater vero appellavit eum Beniamin id est
filius dexterae **19** mortua est ergo Rahel et sepulta
in via quae ducit Efratham haec est Bethleem **20**
erexitque Iacob titulum super sepulchrum eius hic
est titulus monumenti Rahel usque in praesentem
diem **21** egressus inde fixit tabernaculum trans
turrem Gregis **22** cumque habitaret in illa regione
abiit Ruben et dormivit cum Bala concubina patris
sui quod illum minime latuit erant autem filii
Iacob duodecim **23** filii Liae primogenitus Ruben et
Symeon et Levi et Iudas et Isachar et Zabulon **24**
filii Rahel Ioseph et Beniamin **25** filii Balae ancillae
Rahelis Dan et Nepthalim **26** filii Zelphae ancillae
Liae Gad et Aser hii filii Iacob qui nati sunt ei
in Mesopotamiam Syriae **27** venit etiam ad Isaac
patrem suum in Mambre civitatem Arbee haec est
Hebron in qua peregrinatus est Abraham et Isaac
28 et conpleti sunt dies Isaac centum octoginta
annorum **29** consumptusque aetate mortuus est et
adpositus populo suo senex et plenus dierum et
sepelierunt eum Esau et Iacob filii sui

36 hae sunt autem generationes Esau ipse est
Edom **2** Esau accepit uxores de filiabus
Chanaan Ada filiam Elom Hetthei et Oolibama
filiam Anae filiae Sebeon Evei **3** Basemath quoque
filiam Ismahel sororem Nabaioth **4** peperit autem
Ada Eliphaz Basemath genuit Rauhel **5** Oolibama
edidit Hieus et Hielom et Core hii filii Esau qui
nati sunt ei in terra Chanaan **6** tulit autem Esau
uxores suas et filios et filias et omnem animam
domus suae et substantiam et pecora et cuncta quae
habere poterat in terra Chanaan et abiit in alteram
regionem recessitque a fratre suo Iacob **7** divites
enim erant valde et simul habitare non poterant
nec sustinebat eos terra peregrinationis eorum
prae multitudine gregum **8** habitavitque Esau in
monte Seir ipse est Edom **9** hae sunt generationes
Esau patris Edom in monte Seir **10** et haec nomina
filiorum eius Eliphaz filius Ada uxoris Esau Rauhel
quoque filius Basemath uxoris eius **11** fueruntque
filii Eliphaz Theman Omar Sephu et Gatham et
Cenez **12** erat autem Thamna concubina Eliphaz
filii Esau quae peperit ei Amalech hii sunt filii Adae
uxoris Esau **13** filii autem Rauhel Naath et Zara
Semma et Meza hii filii Basemath uxoris Esau **14**
isti quoque erant filii Oolibama filiae Ana filiae
Sebeon uxoris Esau quos genuit ei Hieus et Hielom
et Core **15** hii duces filiorum Esau filii Eliphaz
primogeniti Esau dux Theman dux Omar dux Sephu
dux Cenez **16** dux Core dux Gatham dux Amalech
hii filii Eliphaz in terra Edom et hii filii Adae **17** hii
quoque filii Rauhel filii Esau dux Naath dux Zara
dux Semma dux Meza hii duces Rauhel in terra
Edom isti filii Basemath uxoris Esau **18** hii autem
filii Oolibama uxoris Esau dux Hieus dux Hielom
dux Core hii duces Oolibama filiae Ana uxoris Esau
19 isti filii Esau et hii duces eorum ipse est Edom
20 isti filii Seir Horrei habitatores terrae Lotham
et Sobal et Sebeon et Anan **21** Dison et Eser et
Disan hii duces Horrei filii Seir in terra Edom **22**
facti sunt autem filii Lotham Horrei et Heman erat
autem soror Lotham Thamna **23** et isti filii Sobal
Alvam et Maneeth et Hebal Sephi et Onam **24** et hii
filii Sebeon Ahaia et Anam iste est Ana qui invenit
aquas calidas in solitudine cum pasceret asinos
Sebeon patris sui **25** habuitque filium Disan et filiam
Oolibama **26** et isti filii Disan Amdan et Esban et
Iethran et Charan **27** hii quoque filii Eser Balaan et
Zevan et Acham **28** habuit autem filios Disan Hus et
Aran **29** isti duces Horreorum dux Lothan dux Sobal
dux Sebeon dux Ana **30** dux Dison dux Eser dux
Disan isti duces Horreorum qui imperaverunt in
terra Seir **31** reges autem qui regnaverunt in terra
Edom antequam haberent regem filii Israhel fuerunt
hii **32** Bale filius Beor nomenque urbis eius Denaba
33 mortuus est autem Bale et regnavit pro eo Iobab
filius Zare de Bosra **34** cumque mortuus esset Iobab
regnavit pro eo Husan de terra Themanorum **35** hoc
quoque mortuo regnavit pro eo Adad filius Badadi
qui percussit Madian in regione Moab et nomen
urbis eius Ahuith **36** cumque mortuus esset Adad
regnavit pro eo Semla de Maserecha **37** hoc quoque
mortuo regnavit pro eo Saul de fluvio Rooboth **38**
cumque et hic obisset successit in regnum Baalanam
filius Achobor **39** isto quoque mortuo regnavit pro
eo Adad nomenque urbis eius Phau et appellabatur
uxor illius Meezabel filia Matred filiae Mizaab **40**
haec ergo nomina Esau in cognationibus et locis et
vocabulis suis dux Thamna dux Alva dux Ietheth **41**
dux Oolibama dux Ela dux Phinon **42** dux Cenez
dux Theman dux Mabsar **43** dux Mabdiel dux Iram
hii duces Edom habitantes in terra imperii sui ipse
est Esau pater Idumeorum

37 habitavit autem Iacob in terra Chanaan in
qua peregrinatus est pater suus **2** et hae
sunt generationes eius Ioseph cum sedecim esset
annorum pascebat gregem cum fratribus suis adhuc
puer et erat cum filiis Balae et Zelphae uxorum
patris sui accusavitque fratres suos apud patrem
crimine pessimo **3** Israhel autem diligebat Ioseph
super omnes filios suos eo quod in senectute
genuisset eum fecitque ei tunicam polymitam **4**
videntes autem fratres eius quod a patre plus
cunctis filiis amaretur oderant eum nec poterant ei
quicquam pacificum loqui **5** accidit quoque ut visum
somnium referret fratribus quae causa maioris odii
seminarium fuit **6** dixitque ad eos audite somnium
meum quod vidi **7** putabam ligare nos manipulos
in agro et quasi consurgere manipulum meum et
stare vestrosque manipulos circumstantes adorare
manipulum meum **8** responderunt fratres eius
numquid rex noster eris aut subiciemur dicioni
tuae haec ergo causa somniorum atque sermonum
invidiae et odii fomitem ministravit **9** aliud quoque
vidit somnium quod narrans fratribus ait vidi per
somnium quasi solem et lunam et stellas undecim
adorare me **10** quod cum patri suo et fratribus
rettulisset increpavit eum pater et dixit quid sibi
vult hoc somnium quod vidisti num ego et mater
tua et fratres adorabimus te super terram **11**
invidebant igitur ei fratres sui pater vero rem
tacitus considerabat **12** cumque fratres illius in
pascendis gregibus patris morarentur in Sychem
13 dixit ad eum Israhel fratres tui pascunt oves in
Sycimis veni mittam te ad eos quo respondente **14**
praesto sum ait vade et vide si cuncta prospera

sint erga fratres tuos et pecora et renuntia mihi
quid agatur missus de valle Hebron venit in
Sychem 15 invenitque eum vir errantem in agro
et interrogavit quid quaereret 16 at ille respondit
fratres meos quaero indica mihi ubi pascant greges
17 dixitque ei vir recesserunt de loco isto audivi
autem eos dicentes eamus in Dothain perrexit
ergo Ioseph post fratres suos et invenit eos in
Dothain 18 qui cum vidissent eum procul antequam
accederet ad eos cogitaverunt illum occidere 19 et
mutuo loquebantur ecce somniator venit 20 venite
occidamus eum et mittamus in cisternam veterem
dicemusque fera pessima devoravit eum et tunc
apparebit quid illi prosint somnia sua 21 audiens
hoc Ruben nitebatur liberare eum de manibus
eorum et dicebat 22 non interficiamus animam
eius nec effundatis sanguinem sed proicite eum in
cisternam hanc quae est in solitudine manusque
vestras servate innoxias hoc autem dicebat volens
eripere eum de manibus eorum et reddere patri suo
23 confestim igitur ut pervenit ad fratres nudaverunt
eum tunica talari et polymita 24 miseruntque
in cisternam quae non habebat aquam 25 et
sedentes ut comederent panem viderunt viatores
Ismahelitas venire de Galaad et camelos eorum
portare aromata et resinam et stacten in Aegyptum
26 dixit ergo Iudas fratribus suis quid nobis prodest
si occiderimus fratrem nostrum et celaverimus
sanguinem ipsius 27 melius est ut vendatur
Ismahelitis et manus nostrae non polluantur
frater enim et caro nostra est adquieverunt
fratres sermonibus eius 28 et praetereuntibus
Madianitis negotiatoribus extrahentes eum de
cisterna vendiderunt Ismahelitis viginti argenteis
qui duxerunt eum in Aegyptum 29 reversusque
Ruben ad cisternam non invenit puerum 30 et scissis
vestibus pergens ad fratres ait puer non conparet
et ego quo ibo 31 tulerunt autem tunicam eius et
in sanguinem hedi quem occiderant tinxerunt 32
mittentes qui ferrent ad patrem et dicerent hanc
invenimus vide utrum tunica filii tui sit an non
33 quam cum agnovisset pater ait tunica filii mei
est fera pessima comedit eum bestia devoravit
Ioseph 34 scissisque vestibus indutus est cilicio
lugens filium multo tempore 35 congregatis autem
cunctis liberis eius ut lenirent dolorem patris noluit
consolationem recipere et ait descendam ad filium
meum lugens in infernum et illo perseverante in
fletu (Sheol h7585) 36 Madianei vendiderunt Ioseph
in Aegypto Putiphar eunucho Pharaonis magistro
militiae

38 eo tempore descendens Iudas a fratribus suis
divertit ad virum odollamitem nomine Hiram
2 viditque ibi filiam hominis chananei vocabulo
Suae et uxore accepta ingressus est ad eam 3
quae concepit et peperit filium vocavitque nomen
eius Her 4 rursum concepto fetu natum filium
nominavit Onam 5 tertium quoque peperit quem
appellavit Sela quo nato parere ultra cessavit 6
dedit autem Iudas uxorem primogenito suo Her
nomine Thamar 7 fuitque Her primogenitus Iudae
nequam in conspectu Domini et ab eo occisus est 8
dixit ergo Iudas ad Onam filium suum ingredere ad
uxorem fratris tui et sociare illi ut suscites semen
fratri tuo 9 ille sciens non sibi nasci filios introiens
ad uxorem fratris sui semen fundebat in terram
ne liberi fratris nomine nascerentur 10 et idcirco
percussit eum Dominus quod rem detestabilem
faceret 11 quam ob rem dixit Iudas Thamar nurui
suae esto vidua in domo patris tui donec crescat Sela
filius meus timebat enim ne et ipse moreretur sicut
fratres eius quae abiit et habitavit in domo patris
sui 12 evolutis autem multis diebus mortua est
filia Suae uxor Iudae qui post luctum consolatione
suscepta ascendebat ad tonsores ovium suarum
ipse et Hiras opilio gregis Odollamita in Thamnas
13 nuntiatumque est Thamar quod socer illius
ascenderet in Thamnas ad tondendas oves 14 quae
depositis viduitatis vestibus adsumpsit theristrum
et mutato habitu sedit in bivio itineris quod ducit
Thamnam eo quod crevisset Sela et non eum
accepisset maritum 15 quam cum vidisset Iudas
suspicatus est esse meretricem operuerat enim
vultum suum ne cognosceretur 16 ingrediensque ad
eam ait dimitte me ut coeam tecum nesciebat enim
quod nurus sua esset qua respondente quid mihi
dabis ut fruaris concubitu meo 17 dixit mittam tibi
hedum de gregibus rursum illa dicente patiar quod
vis si dederis mihi arrabonem donec mittas quod
polliceris 18 ait Iudas quid vis tibi pro arrabone dari
respondit anulum tuum et armillam et baculum
quem manu tenes ad unum igitur coitum concepit
mulier 19 et surgens abiit depositoque habitu
quem adsumpserat induta est viduitatis vestibus
20 misit autem Iudas hedum per pastorem suum
Odollamitem ut reciperet pignus quod dederat
mulieri qui cum non invenisset eam 21 interrogavit
homines loci illius ubi est mulier quae sedebat in
bivio respondentibus cunctis non fuit in loco isto
meretrix 22 reversus est ad Iudam et dixit ei non
inveni eam sed et homines loci illius dixerunt mihi
numquam ibi sedisse scortum 23 ait Iudas habeat
sibi certe mendacii nos arguere non poterit ego misi
hedum quem promiseram et tu non invenisti eam

24 ecce autem post tres menses nuntiaverunt Iudae
dicentes fornicata est Thamar nurus tua et videtur
uterus illius intumescere dixit Iudas producite eam
ut conburatur 25 quae cum educeretur ad poenam
misit ad socerum suum dicens de viro cuius haec
sunt concepi cognosce cuius sit anulus et armilla
et baculus 26 qui agnitis muneribus ait iustior me
est quia non tradidi eam Sela filio meo attamen
ultra non cognovit illam 27 instante autem partu
apparuerunt gemini in utero atque in ipsa effusione
infantum unus protulit manum in qua obsetrix
ligavit coccinum dicens 28 iste egreditur prior
29 illo vero retrahente manum egressus est alter
dixitque mulier quare divisa est propter te maceria
et ob hanc causam vocavit nomen eius Phares
30 postea egressus est frater in cuius manu erat
coccinum quem appellavit Zara

39 igitur Ioseph ductus est in Aegyptum emitque
eum Putiphar eunuchus Pharaonis princeps
exercitus vir aegyptius de manu Ismahelitarum a
quibus perductus erat 2 fuitque Dominus cum eo
et erat vir in cunctis prospere agens habitabatque
in domo domini sui 3 qui optime noverat esse
Dominum cum eo et omnia quae gereret ab
eo dirigi in manu illius 4 invenitque Ioseph
gratiam coram domino suo et ministrabat ei a
quo praepositus omnibus gubernabat creditam
sibi domum et universa quae tradita fuerant 5
benedixitque Dominus domui Aegyptii propter
Ioseph et multiplicavit tam in aedibus quam in
agris cunctam eius substantiam 6 nec quicquam
aliud noverat nisi panem quo vescebatur erat autem
Ioseph pulchra facie et decorus aspectu 7 post
multos itaque dies iecit domina oculos suos in
Ioseph et ait dormi mecum 8 qui nequaquam
adquiescens operi nefario dixit ad eam ecce dominus
meus omnibus mihi traditis ignorat quid habeat in
domo sua 9 nec quicquam est quod non in mea sit
potestate vel non tradiderit mihi praeter te quae
uxor eius es quomodo ergo possum malum hoc
facere et peccare in Deum meum 10 huiuscemodi
verbis per singulos dies et mulier molesta erat
adulescenti et ille recusabat stuprum 11 accidit
autem ut quadam die intraret Ioseph domum et
operis quippiam absque arbitris faceret 12 et illa
adprehensa lacinia vestimenti eius diceret dormi
mecum qui relicto in manu illius pallio fugit et
egressus est foras 13 cumque vidisset mulier vestem
in manibus suis et se esse contemptam 14 vocavit
homines domus suae et ait ad eos en introduxit
virum hebraeum ut inluderet nobis ingressus est ad
me ut coiret mecum cumque ego succlamassem
15 et audisset vocem meam reliquit pallium quod
tenebam et fugit foras 16 in argumentum ergo
fidei retentum pallium ostendit marito revertenti
domum 17 et ait ingressus est ad me servus hebraeus
quem adduxisti ut inluderet mihi 18 cumque vidisset
me clamare reliquit pallium et fugit foras 19 his
auditis dominus et nimium credulus verbis coniugis
iratus est valde 20 tradiditque Ioseph in carcerem
ubi vincti regis custodiebantur et erat ibi clausus
21 fuit autem Dominus cum Ioseph et misertus illius
dedit ei gratiam in conspectu principis carceris 22
qui tradidit in manu ipsius universos vinctos qui in
custodia tenebantur et quicquid fiebat sub ipso erat
23 nec noverat aliquid cunctis ei creditis Dominus
enim erat cum illo et omnia eius opera dirigebat

40 his ita gestis accidit ut peccarent duo eunuchi
pincerna regis Aegypti et pistor domino suo 2
iratusque Pharao contra eos nam alter pincernis
praeerat alter pistoribus 3 misit eos in carcerem
principis militum in quo erat vinctus et Ioseph 4 at
custos carceris tradidit eos Ioseph qui et ministrabat
eis aliquantum temporis fluxerat et illi in custodia
tenebantur 5 videruntque ambo somnium nocte
una iuxta interpretationem congruam sibi 6 ad
quos cum introisset Ioseph mane et vidisset eos
tristes 7 sciscitatus est dicens cur tristior est
hodie solito facies vestra 8 qui responderunt
somnium vidimus et non est qui interpretetur
nobis dixitque ad eos Ioseph numquid non Dei est
interpretatio referte mihi quid videritis 9 narravit
prior praepositus pincernarum somnium videbam
coram me vitem 10 in qua erant tres propagines
crescere paulatim gemmas et post flores uvas
maturescere 11 calicemque Pharaonis in manu mea
tuli ergo uvas et expressi in calicem quem tenebam
et tradidi poculum Pharaoni 12 respondit Ioseph
haec est interpretatio somnii tres propagines tres
adhuc dies sunt 13 post quos recordabitur Pharao
magisterii tui et restituet te in gradum pristinum
dabisque ei calicem iuxta officium tuum sicut facere
ante consueveras 14 tantum memento mei cum
tibi bene fuerit et facies mecum misericordiam ut
suggeras Pharaoni et educat me de isto carcere 15
quia furto sublatus sum de terra Hebraeorum et hic
innocens in lacum missus sum 16 videns pistorum
magister quod prudenter somnium dissolvisset ait
et ego vidi somnium quod haberem tria canistra
farinae super caput meum 17 et in uno canistro
quod erat excelsius portare me omnes cibos qui
fiunt arte pistoria avesque comedere ex eo 18
respondit Ioseph haec est interpretatio somnii
tria canistra tres adhuc dies sunt 19 post quos

auferet Pharao caput tuum ac suspendet te in cruce
et lacerabunt volucres carnes tuas **20** exin dies
tertius natalicius Pharaonis erat qui faciens grande
convivium pueris suis recordatus est inter epulas
magistri pincernarum et pistorum principis **21**
restituitque alterum in locum suum ut porrigeret
regi poculum **22** alterum suspendit in patibulo
ut coniectoris veritas probaretur **23** et tamen
succedentibus prosperis praepositus pincernarum
oblitus est interpretis sui

41 post duos annos vidit Pharao somnium
putabat se stare super fluvium **2** de quo
ascendebant septem boves pulchrae et crassae nimis
et pascebantur in locis palustribus **3** aliae quoque
septem emergebant de flumine foedae confectaeque
macie et pascebantur in ipsa amnis ripa in locis
virentibus **4** devoraveruntque eas quarum mira
species et habitudo corporum erat expergefactus
Pharao **5** rursum dormivit et vidit alterum
somnium septem spicae pullulabant in culmo uno
plenae atque formonsae **6** aliae quoque totidem
spicae tenues et percussae uredine oriebantur
7 devorantes omnem priorum pulchritudinem
evigilans post quietem **8** et facto mane pavore
perterritus misit ad coniectores Aegypti cunctosque
sapientes et accersitis narravit somnium nec erat
qui interpretaretur **9** tunc demum reminiscens
pincernarum magister ait confiteor peccatum meum
10 iratus rex servis suis me et magistrum pistorum
retrudi iussit in carcerem principis militum **11** ubi
una nocte uterque vidimus somnium praesagum
futurorum **12** erat ibi puer hebraeus eiusdem ducis
militum famulus cui narrantes somnia **13** audivimus
quicquid postea rei probavit eventus ego enim
redditus sum officio meo et ille suspensus est in
cruce **14** protinus ad regis imperium eductum
de carcere Ioseph totonderunt ac veste mutata
obtulerunt ei **15** cui ille ait vidi somnia nec est qui
edisserat quae audivi te prudentissime conicere
16 respondit Ioseph absque me Deus respondebit
prospera Pharaoni **17** narravit ergo ille quod viderat
putabam me stare super ripam fluminis **18** et septem
boves de amne conscendere pulchras nimis et obesis
carnibus quae in pastu paludis virecta carpebant
19 et ecce has sequebantur aliae septem boves
in tantum deformes et macilentae ut numquam
tales in terra Aegypti viderim **20** quae devoratis
et consumptis prioribus **21** nullum saturitatis
dedere vestigium sed simili macie et squalore
torpebant evigilans rursum sopore depressus **22** vidi
somnium septem spicae pullulabant in culmo uno
plenae atque pulcherrimae **23** aliae quoque septem
tenues et percussae uredine oriebantur stipula **24**
quae priorum pulchritudinem devorarunt narravi
coniectoribus somnium et nemo est qui edisserat
25 respondit Ioseph somnium regis unum est quae
facturus est Deus ostendit Pharaoni **26** septem boves
pulchrae et septem spicae plenae septem ubertatis
anni sunt eandemque vim somnii conprehendunt **27**
septem quoque boves tenues atque macilentae quae
ascenderunt post eas et septem spicae tenues et
vento urente percussae septem anni sunt venturae
famis **28** qui hoc ordine conplebuntur **29** ecce
septem anni venient fertilitatis magnae in universa
terra Aegypti **30** quos sequentur septem anni alii
tantae sterilitatis ut oblivioni tradatur cuncta retro
abundantia consumptura est enim fames omnem
terram **31** et ubertatis magnitudinem perditura
inopiae magnitudo **32** quod autem vidisti secundo ad
eandem rem pertinens somnium firmitatis indicium
est eo quod fiat sermo Dei et velocius impleatur
33 nunc ergo provideat rex virum sapientem et
industrium et praeficiat eum terrae Aegypti **34**
qui constituat praepositos per singulas regiones
et quintam partem fructuum per septem annos
fertilitatis **35** qui iam nunc futuri sunt congreget in
horrea et omne frumentum sub Pharaonis potestate
condatur serveturque in urbibus **36** et paretur
futurae septem annorum fami quae pressura est
Aegyptum et non consumetur terra inopia **37**
placuit Pharaoni consilium et cunctis ministris eius
38 locutusque est ad eos num invenire poterimus
talem virum qui spiritu Dei plenus sit **39** dixit ergo
ad Ioseph quia ostendit Deus tibi omnia quae locutus
es numquid sapientiorem et similem tui invenire
potero **40** tu eris super domum meam et ad tui oris
imperium cunctus populus oboediet uno tantum
regni solio te praecedam **41** dicens quoque rursum
Pharao ad Ioseph ecce constitui te super universam
terram Aegypti **42** tulit anulum de manu sua et
dedit in manu eius vestivitque eum stola byssina
et collo torquem auream circumposuit **43** fecitque
ascendere super currum suum secundum clamante
praecone ut omnes coram eo genuflecterent et
praepositum esse scirent universae terrae Aegypti
44 dixit quoque rex ad Ioseph ego sum Pharao
absque tuo imperio non movebit quisquam manum
aut pedem in omni terra Aegypti **45** vertitque
nomen illius et vocavit eum lingua aegyptiaca
Salvatorem mundi dedit quoque illi uxorem Aseneth
filiam Putiphare sacerdotis Heliopoleos egressus
itaque Ioseph ad terram Aegypti **46** triginta autem
erat annorum quando stetit in conspectu regis
Pharaonis circuivit omnes regiones Aegypti **47**
venitque fertilitas septem annorum et in manipulos

redactae segetes congregatae sunt in horrea Aegypti
48 omnis etiam frugum abundantia in singulis
urbibus condita est 49 tantaque fuit multitudo
tritici ut harenae maris coaequaretur et copia
mensuram excederet 50 nati sunt autem Ioseph
filii duo antequam veniret fames quos ei peperit
Aseneth filia Putiphare sacerdotis Heliopoleos 51
vocavitque nomen primogeniti Manasse dicens
oblivisci me fecit Deus omnium laborum meorum
et domum patris mei 52 nomen quoque secundi
appellavit Ephraim dicens crescere me fecit Deus in
terra paupertatis meae 53 igitur transactis septem
annis ubertatis qui fuerant in Aegypto 54 coeperunt
venire septem anni inopiae quos praedixerat Ioseph
et in universo orbe fames praevaluit in cuncta
autem terra Aegypti erat panis 55 qua esuriente
clamavit populus ad Pharaonem alimenta petens
quibus ille respondit ite ad Ioseph et quicquid vobis
dixerit facite 56 crescebat autem cotidie fames in
omni terra aperuitque Ioseph universa horrea et
vendebat Aegyptiis nam et illos oppresserat fames
57 omnesque provinciae veniebant in Aegyptum ut
emerent escas et malum inopiae temperarent

42 audiens autem Iacob quod alimenta
venderentur in Aegypto dixit filiis suis quare
neglegitis 2 audivi quod triticum venundetur
in Aegypto descendite et emite nobis necessaria
ut possimus vivere et non consumamur inopia
3 descendentes igitur fratres Ioseph decem ut
emerent frumenta in Aegypto 4 Beniamin domi
retento ab Iacob qui dixerat fratribus eius ne
forte in itinere quicquam patiatur mali 5 ingressi
sunt terram Aegypti cum aliis qui pergebant ad
emendum erat autem fames in terra Chanaan 6
et Ioseph princeps Aegypti atque ad illius nutum
frumenta populis vendebantur cumque adorassent
eum fratres sui 7 et agnovisset eos quasi ad alienos
durius loquebatur interrogans eos unde venistis qui
responderunt de terra Chanaan ut emamus victui
necessaria 8 et tamen fratres ipse cognoscens non
est agnitus ab eis 9 recordatusque somniorum quae
aliquando viderat ait exploratores estis ut videatis
infirmiora terrae venistis 10 qui dixerunt non est
ita domine sed servi tui venerunt ut emerent cibos
11 omnes filii unius viri sumus pacifici venimus nec
quicquam famuli tui machinantur mali 12 quibus
ille respondit aliter est inmunita terrae huius
considerare venistis 13 et illi duodecim inquiunt
servi tui fratres sumus filii viri unius in terra
Chanaan minimus cum patre nostro est alius non est
super 14 hoc est ait quod locutus sum exploratores
estis 15 iam nunc experimentum vestri capiam per
salutem Pharaonis non egrediemini hinc donec
veniat frater vester minimus 16 mittite e vobis
unum et adducat eum vos autem eritis in vinculis
donec probentur quae dixistis utrum falsa an vera
sint alioquin per salutem Pharaonis exploratores
estis 17 tradidit ergo eos custodiae tribus diebus 18
die autem tertio eductis de carcere ait facite quod
dixi et vivetis Deum enim timeo 19 si pacifici estis
frater vester unus ligetur in carcere vos autem abite
et ferte frumenta quae emistis in domos vestras 20
et fratrem vestrum minimum ad me adducite ut
possim vestros probare sermones et non moriamini
fecerunt ut dixerat 21 et locuti sunt invicem
merito haec patimur quia peccavimus in fratrem
nostrum videntes angustiam animae illius cum
deprecaretur nos et non audivimus idcirco venit
super nos ista tribulatio 22 e quibus unus Ruben ait
numquid non dixi vobis nolite peccare in puerum
et non audistis me en sanguis eius exquiritur 23
nesciebant autem quod intellegeret Ioseph eo quod
per interpretem loquebatur ad eos 24 avertitque se
parumper et flevit et reversus locutus est ad eos 25
tollens Symeon et ligans illis praesentibus iussitque
ministris ut implerent saccos eorum tritico et
reponerent pecunias singulorum in sacculis suis
datis supra cibariis in via qui fecerunt ita 26 at
illi portantes frumenta in asinis profecti sunt 27
apertoque unus sacco ut daret iumento pabulum in
diversorio contemplatus pecuniam in ore sacculi
28 dixit fratribus suis reddita est mihi pecunia
en habetur in sacco et obstupefacti turbatique
dixerunt mutuo quidnam est hoc quod fecit nobis
Deus 29 veneruntque ad Iacob patrem suum in terra
Chanaan et narraverunt ei omnia quae accidissent
sibi dicentes 30 locutus est nobis dominus terrae
dure et putavit nos exploratores provinciae 31
cui respondimus pacifici sumus nec ullas molimur
insidias 32 duodecim fratres uno patre geniti sumus
unus non est super minimus cum patre versatur in
terra Chanaan 33 qui ait nobis sic probabo quod
pacifici sitis fratrem vestrum unum dimittite apud
me et cibaria domibus vestris necessaria sumite et
abite 34 fratremque vestrum minimum adducite ad
me ut sciam quod non sitis exploratores et istum
qui tenetur in vinculis recipere possitis ac deinceps
emendi quae vultis habeatis licentiam 35 his dictis
cum frumenta effunderent singuli reppererunt in
ore saccorum ligatas pecunias exterritisque simul
omnibus 36 dixit pater Iacob absque liberis me esse
fecistis Ioseph non est super Symeon tenetur in
vinculis Beniamin auferetis in me haec mala omnia
reciderunt 37 cui respondit Ruben duos filios meos
interfice si non reduxero illum tibi trade in manu

mea et ego eum restituam 38 at ille non descendet
inquit filius meus vobiscum frater eius mortuus est
ipse solus remansit si quid ei adversi acciderit in
terra ad quam pergitis deducetis canos meos cum
dolore ad inferos (Sheol h7585)

43 interim fames omnem terram vehementer
premebat 2 consumptisque cibis quos ex
Aegypto detulerant dixit Iacob ad filios suos
revertimini et emite pauxillum escarum 3 respondit
Iudas denuntiavit nobis vir ille sub testificatione
iurandi dicens non videbitis faciem meam nisi
fratrem vestrum minimum adduxeritis vobiscum
4 si ergo vis mittere eum nobiscum pergemus
pariter et ememus tibi necessaria 5 si autem
non vis non ibimus vir enim ut saepe diximus
denuntiavit nobis dicens non videbitis faciem meam
absque fratre vestro minimo 6 dixit eis Israhel in
meam hoc fecistis miseriam ut indicaretis ei et
alium habere vos fratrem 7 at illi responderunt
interrogavit nos homo per ordinem nostram
progeniem si pater viveret si haberemus fratrem
et nos respondimus ei consequenter iuxta id quod
fuerat sciscitatus numquid scire poteramus quod
dicturus esset adducite vobiscum fratrem vestrum
8 Iudas quoque dixit patri suo mitte puerum mecum
ut proficiscamur et possimus vivere ne moriamur
nos et parvuli nostri 9 ego suscipio puerum de
manu mea require illum nisi reduxero et tradidero
eum tibi ero peccati in te reus omni tempore
10 si non intercessisset dilatio iam vice altera
venissemus 11 igitur Israhel pater eorum dixit ad
eos si sic necesse est facite quod vultis sumite
de optimis terrae fructibus in vasis vestris et
deferte viro munera modicum resinae et mellis et
styracis et stactes et terebinthi et amigdalarum
12 pecuniamque duplicem ferte vobiscum et illam
quam invenistis in sacculis reportate ne forte errore
factum sit 13 sed et fratrem vestrum tollite et
ite ad virum 14 Deus autem meus omnipotens
faciat vobis eum placabilem et remittat vobiscum
fratrem vestrum quem tenet et hunc Beniamin
ego autem quasi orbatus absque liberis ero 15
tulerunt ergo viri munera et pecuniam duplicem
et Beniamin descenderuntque in Aegyptum et
steterunt coram Ioseph 16 quos cum ille vidisset et
Beniamin simul praecepit dispensatori domus suae
dicens introduc viros domum et occide victimas et
instrue convivium quoniam mecum sunt comesuri
meridie 17 fecit ille sicut fuerat imperatum et
introduxit viros domum 18 ibique exterriti dixerunt
mutuo propter pecuniam quam rettulimus prius
in saccis nostris introducti sumus ut devolvat
in nos calumniam et violenter subiciat servituti
et nos et asinos nostros 19 quam ob rem in
ipsis foribus accedentes ad dispensatorem 20
locuti sunt oramus domine ut audias iam ante
descendimus ut emeremus escas 21 quibus emptis
cum venissemus ad diversorium aperuimus sacculos
nostros et invenimus pecuniam in ore saccorum
quam nunc eodem pondere reportamus 22 sed
et aliud adtulimus argentum ut emamus quae
necessaria sunt non est in nostra conscientia
quis eam posuerit in marsuppiis nostris 23 at
ille respondit pax vobiscum nolite timere Deus
vester et Deus patris vestri dedit vobis thesauros in
sacculis vestris nam pecuniam quam dedistis mihi
probatam ego habeo eduxitque ad eos Symeon 24
et introductis domum adtulit aquam et laverunt
pedes suos deditque pabula asinis eorum 25 illi
vero parabant munera donec ingrederetur Ioseph
meridie audierant enim quod ibi comesuri essent
panem 26 igitur ingressus est Ioseph domum suam
obtuleruntque ei munera tenentes in manibus et
adoraverunt proni in terram 27 at ille clementer
resalutatis eis interrogavit dicens salvusne est pater
vester senex de quo dixeratis mihi adhuc vivit
28 qui responderunt sospes est servus tuus pater
noster adhuc vivit et incurvati adoraverunt eum
29 adtollens autem oculos Ioseph vidit Beniamin
fratrem suum uterinum et ait iste est frater vester
parvulus de quo dixeratis mihi et rursum Deus
inquit misereatur tui fili mi 30 festinavitque quia
commota fuerant viscera eius super fratre suo
et erumpebant lacrimae et introiens cubiculum
flevit 31 rursusque lota facie egressus continuit se
et ait ponite panes 32 quibus adpositis seorsum
Ioseph et seorsum fratribus Aegyptiis quoque qui
vescebantur simul seorsum inlicitum est enim
Aegyptiis comedere cum Hebraeis et profanum
putant huiuscemodi convivium 33 sederunt coram
eo primogenitus iuxta primogenita sua et minimus
iuxta aetatem suam et mirabantur nimis 34 sumptis
partibus quas ab eo acceperant maiorque pars
venit Beniamin ita ut quinque partibus excederet
biberuntque et inebriati sunt cum eo

44 praecepit autem Ioseph dispensatori domus
suae dicens imple saccos eorum frumento
quantum possunt capere et pone pecuniam
singulorum in summitate sacci 2 scyphum autem
meum argenteum et pretium quod dedit tritici
pone in ore sacci iunioris factumque est ita 3
et orto mane dimissi sunt cum asinis suis 4
iamque urbem exierant et processerant paululum
tum Ioseph arcessito dispensatore domus surge

inquit persequere viros et adprehensis dicito quare
reddidistis malum pro bono 5 scyphum quem furati
estis ipse est in quo bibit dominus meus et in quo
augurari solet pessimam rem fecistis 6 fecit ille
ut iusserat et adprehensis per ordinem locutus
est 7 qui responderunt quare sic loquitur dominus
noster ut servi tui tantum flagitii commiserint 8
pecuniam quam invenimus in summitate saccorum
reportavimus ad te de terra Chanaan et quomodo
consequens est ut furati simus de domo domini
tui aurum vel argentum 9 apud quemcumque
fuerit inventum servorum tuorum quod quaeris
moriatur et nos servi erimus domini nostri 10 qui
dixit fiat iuxta vestram sententiam apud quem
fuerit inventum ipse sit servus meus vos autem
eritis innoxii 11 itaque festinato deponentes in
terram saccos aperuerunt singuli 12 quos scrutatus
incipiens a maiore usque ad minimum invenit
scyphum in sacco Beniamin 13 at illi scissis vestibus
oneratisque rursum asinis reversi sunt in oppidum
14 primusque Iudas cum fratribus ingressus est ad
Ioseph necdum enim de loco abierat omnesque
ante eum in terra pariter corruerunt 15 quibus
ille ait cur sic agere voluistis an ignoratis quod
non sit similis mei in augurandi scientia 16 cui
Iudas quid respondebimus inquit domino meo vel
quid loquemur aut iusti poterimus obtendere Deus
invenit iniquitatem servorum tuorum en omnes
servi sumus domini mei et nos et apud quem
inventus est scyphus 17 respondit Ioseph absit a me
ut sic agam qui furatus est scyphum ipse sit servus
meus vos autem abite liberi ad patrem vestrum 18
accedens propius Iudas confidenter ait oro domine
mi loquatur servus tuus verbum in auribus tuis et ne
irascaris famulo tuo tu es enim post Pharaonem 19
dominus meus interrogasti prius servos tuos habetis
patrem aut fratrem 20 et nos respondimus tibi
domino meo est nobis pater senex et puer parvulus
qui in senecta illius natus est cuius uterinus frater
est mortuus et ipsum solum habet mater sua pater
vero tenere diligit eum 21 dixistique servis tuis
adducite eum ad me et ponam oculos meos super
illum 22 suggessimus domino meo non potest puer
relinquere patrem suum si enim illum dimiserit
morietur 23 et dixisti servis tuis nisi venerit frater
vester minimus vobiscum non videbitis amplius
faciem meam 24 cum ergo ascendissemus ad
famulum tuum patrem nostrum narravimus ei
omnia quae locutus est dominus meus 25 et dixit
pater noster revertimini et emite nobis parum
tritici 26 cui diximus ire non possumus si frater
noster minimus descendet nobiscum proficiscemur
simul alioquin illo absente non audemus videre
faciem viri 27 atque ille respondit vos scitis quod
duos genuerit mihi uxor mea 28 egressus est unus
et dixistis bestia devoravit eum et hucusque non
conparet 29 si tuleritis et istum et aliquid ei in via
contigerit deducetis canos meos cum maerore ad
inferos (Sheol h7585) 30 igitur si intravero ad servum
tuum patrem nostrum et puer defuerit cum anima
illius ex huius anima pendeat 31 videritque eum
non esse nobiscum morietur et deducent famuli tui
canos eius cum dolore ad inferos (Sheol h7585) 32 ego
proprie servus tuus qui in meam hunc recepi fidem
et spopondi dicens nisi reduxero eum peccati reus
ero in patrem meum omni tempore 33 manebo
itaque servus tuus pro puero in ministerium domini
mei et puer ascendat cum fratribus suis 34 non
enim possum redire ad patrem absente puero ne
calamitatis quae oppressura est patrem meum testis
adsistam

45 non se poterat ultra cohibere Ioseph
multis coram adstantibus unde praecepit
ut egrederentur cuncti foras et nullus interesset
alienus agnitioni mutuae 2 elevavitque vocem
cum fletu quam audierunt Aegyptii omnisque
domus Pharaonis 3 et dixit fratribus suis ego
sum Ioseph adhuc pater meus vivit nec poterant
respondere fratres nimio timore perterriti 4 ad
quos ille clementer accedite inquit ad me et cum
accessissent prope ego sum ait Ioseph frater vester
quem vendidistis in Aegypto 5 nolite pavere nec
vobis durum esse videatur quod vendidistis me in
his regionibus pro salute enim vestra misit me Deus
ante vos in Aegyptum 6 biennium est quod fames
esse coepit in terra et adhuc quinque anni restant
quibus nec arari poterit nec meti 7 praemisitque
me Deus ut reservemini super terram et escas ad
vivendum habere possitis 8 non vestro consilio
sed Dei huc voluntate missus sum qui fecit me
quasi patrem Pharaonis et dominum universae
domus eius ac principem in omni terra Aegypti 9
festinate et ascendite ad patrem meum et dicetis
ei haec mandat filius tuus Ioseph Deus me fecit
dominum universae terrae Aegypti descende ad
me ne moreris 10 et habita in terra Gessen erisque
iuxta me tu et filii tui et filii filiorum tuorum oves
tuae et armenta tua et universa quae possides 11
ibique te pascam adhuc enim quinque anni residui
sunt famis ne et tu pereas et domus tua et omnia
quae possides 12 en oculi vestri et oculi fratris mei
Beniamin vident quod os meum loquatur ad vos 13
nuntiate patri meo universam gloriam meam et
cuncta quae vidistis in Aegypto festinate et adducite
eum ad me 14 cumque amplexatus recidisset in

collum Beniamin fratris sui flevit illo quoque flente
similiter super collum eius 15 osculatusque est
Ioseph omnes fratres suos et ploravit super singulos
post quae ausi sunt loqui ad eum 16 auditumque est
et celebri sermone vulgatum in aula regis venerunt
fratres Ioseph et gavisus est Pharao atque omnis
familia eius 17 dixitque ad Ioseph ut imperaret
fratribus suis dicens onerantes iumenta ite in
terram Chanaan 18 et tollite inde patrem vestrum
et cognationem et venite ad me et ego dabo vobis
omnia bona Aegypti ut comedatis medullam terrae
19 praecipe etiam ut tollant plaustra de terra Aegypti
ad subvectionem parvulorum suorum et coniugum
ac dicito tollite patrem vestrum et properate
quantocius venientes 20 ne dimittatis quicquam de
supellectili vestra quia omnes opes Aegypti vestrae
erunt 21 fecerunt filii Israhel ut eis mandatum fuerat
quibus dedit Ioseph plaustra secundum Pharaonis
imperium et cibaria in itinere 22 singulisque
proferri iussit binas stolas Beniamin vero dedit
trecentos argenteos cum quinque stolis optimis
23 tantundem pecuniae et vestium mittens patri
suo addens eis asinos decem qui subveherent ex
omnibus divitiis Aegypti et totidem asinas triticum
in itinere panesque portantes 24 dimisit ergo fratres
suos et proficiscentibus ait ne irascamini in via 25
qui ascendentes ex Aegypto venerunt in terram
Chanaan ad patrem suum Iacob 26 et nuntiaverunt
ei dicentes Ioseph vivit et ipse dominatur in omni
terra Aegypti quo audito quasi de gravi somno
evigilans tamen non credebat eis 27 illi contra
referebant omnem ordinem rei cumque vidisset
plaustra et universa quae miserat revixit spiritus
eius 28 et ait sufficit mihi si adhuc Ioseph filius
meus vivit vadam et videbo illum antequam moriar

46 profectusque Israhel cum omnibus quae
habebat venit ad puteum Iuramenti et mactatis
ibi victimis Deo patris sui Isaac 2 audivit eum
per visionem nocte vocantem se et dicentem sibi
Iacob Iacob cui respondit ecce adsum 3 ait illi Deus
ego sum Fortissimus Deus patris tui noli timere et
descende in Aegyptum quia in gentem magnam
faciam te ibi 4 ego descendam tecum illuc et
ego inde adducam te revertentem Ioseph quoque
ponet manum suam super oculos tuos 5 surrexit
Iacob a puteo Iuramenti tuleruntque eum filii cum
parvulis et uxoribus suis in plaustris quae miserat
Pharao ad portandum senem 6 et omnia quae
possederat in terra Chanaan venitque in Aegyptum
cum omni semine suo 7 filii eius et nepotes filiae et
cuncta simul progenies 8 haec sunt autem nomina
filiorum Israhel qui ingressi sunt in Aegyptum
ipse cum liberis suis primogenitus Ruben 9 filii
Ruben Enoch et Phallu et Esrom et Charmi 10 filii
Symeon Iemuhel et Iamin et Ahod et Iachin et
Saher et Saul filius Chananitidis 11 filii Levi Gerson
Caath et Merari 12 filii Iuda Her et Onan et Sela
et Phares et Zara mortui sunt autem Her et Onan
in terra Chanaan natique sunt filii Phares Esrom
et Amul 13 filii Isachar Thola et Phua et Iob et
Semron 14 filii Zabulon Sared et Helon et Iahelel 15
hii filii Liae quos genuit in Mesopotamiam Syriae
cum Dina filia sua omnes animae filiorum eius
et filiarum triginta tres 16 filii Gad Sephion et
Haggi Suni et Esebon Heri et Arodi et Areli 17 filii
Aser Iamne et Iesua et Iesui et Beria Sara quoque
soror eorum filii Beria Heber et Melchihel 18 hii
filii Zelphae quam dedit Laban Liae filiae suae et
hos genuit Iacob sedecim animas 19 filii Rahel
uxoris Iacob Ioseph et Beniamin 20 natique sunt
Ioseph filii in terra Aegypti quos genuit ei Aseneth
filia Putiphare sacerdotis Heliopoleos Manasses
et Ephraim 21 filii Beniamin Bela et Bechor et
Asbel Gera et Naaman et Ehi et Ros Mophim et
Opphim et Ared 22 hii filii Rahel quos genuit Iacob
omnes animae quattuordecim 23 filii Dan Usim 24
filii Nepthalim Iasihel et Guni et Hieser et Sallem
25 hii filii Balae quam dedit Laban Raheli filiae
suae et hos genuit Iacob omnes animae septem
26 cunctae animae quae ingressae sunt cum Iacob
in Aegyptum et egressae de femore illius absque
uxoribus filiorum sexaginta sex 27 filii autem Ioseph
qui nati sunt ei in terra Aegypti animae duae omnis
anima domus Iacob quae ingressa est Aegyptum
fuere septuaginta 28 misit autem Iudam ante se ad
Ioseph ut nuntiaret ei et ille occurreret in Gessen
29 quo cum pervenisset iuncto Ioseph curru suo
ascendit obviam patri ad eundem locum videnque
eum inruit super collum eius et inter amplexus
flevit 30 dixitque pater ad Ioseph iam laetus moriar
quia vidi faciem tuam et superstitem te relinquo 31
et ille locutus est ad fratres et ad omnem domum
patris sui ascendam et nuntiabo Pharaoni dicamque
ei fratres mei et domus patris mei qui erant in terra
Chanaan venerunt ad me 32 et sunt viri pastores
ovium curamque habent alendorum gregum pecora
sua et armenta et omnia quae habere potuerunt
adduxerunt secum 33 cumque vocaverit vos et
dixerit quod est opus vestrum 34 respondebitis viri
pastores sumus servi tui ab infantia nostra usque in
praesens et nos et patres nostri haec autem dicetis
ut habitare possitis in terra Gessen quia detestantur
Aegyptii omnes pastores ovium

47 ingressus ergo Ioseph nuntiavit Pharaoni
dicens pater meus et fratres oves eorum et
armenta et cuncta quae possident venerunt de
terra Chanaan et ecce consistunt in terra Gessen **2**
extremos quoque fratrum suorum quinque viros
statuit coram rege **3** quos ille interrogavit quid
habetis operis responderunt pastores ovium sumus
servi tui et nos et patres nostri **4** ad peregrinandum
in terra tua venimus quoniam non est herba
gregibus servorum tuorum ingravescente fame in
regione Chanaan petimusque ut esse nos iubeas
servos tuos in terra Gessen **5** dixit itaque rex ad
Ioseph pater tuus et fratres tui venerunt ad te **6**
terra Aegypti in conspectu tuo est in optimo loco fac
habitare eos et trade eis terram Gessen quod si nosti
esse in eis viros industrios constitue illos magistros
pecorum meorum **7** post haec introduxit Ioseph
patrem suum ad regem et statuit eum coram eo qui
benedicens illi **8** et interrogatus ab eo quot sunt dies
annorum vitae tuae **9** respondit dies peregrinationis
vitae meae centum triginta annorum sunt parvi
et mali et non pervenerunt usque ad dies patrum
meorum quibus peregrinati sunt **10** et benedicto
rege egressus est foras **11** Ioseph vero patri et
fratribus suis dedit possessionem in Aegypto in
optimo loco terrae solo Ramesses ut praeceperat
Pharao **12** et alebat eos omnemque domum patris
sui praebens cibaria singulis **13** in toto enim
orbe panis deerat et oppresserat fames terram
maxime Aegypti et Chanaan **14** e quibus omnem
pecuniam congregavit pro venditione frumenti et
intulit eam in aerarium regis **15** cumque defecisset
emptoris pretium venit cuncta Aegyptus ad Ioseph
dicens da nobis panes quare morimur coram te
deficiente pecunia **16** quibus ille respondit adducite
pecora vestra et dabo vobis pro eis cibos si pretium
non habetis **17** quae cum adduxissent dedit eis
alimenta pro equis et ovibus et bubus et asinis
sustentavitque eos illo anno pro commutatione
pecorum **18** veneruntque anno secundo et dixerunt
ei non celamus dominum nostrum quod deficiente
pecunia pecora simul defecerint nec clam te est
quod absque corporibus et terra nihil habeamus
19 cur ergo morimur te vidente et nos et terra
nostra tui erimus eme nos in servitutem regiam et
praebe semina ne pereunte cultore redigatur terra
in solitudinem **20** emit igitur Ioseph omnem terram
Aegypti vendentibus singulis possessiones suas prae
magnitudine famis subiecitque eam Pharaoni **21** et
cunctos populos eius a novissimis terminis Aegypti
usque ad extremos fines eius **22** praeter terram
sacerdotum quae a rege tradita fuerat eis quibus et
statuta cibaria ex horreis publicis praebebantur
et idcirco non sunt conpulsi vendere possessiones
suas **23** dixit ergo Ioseph ad populos en ut cernitis
et vos et terram vestram Pharao possidet accipite
semina et serite agros **24** ut fruges habere possitis
quintam partem regi dabitis quattuor reliquas
permitto vobis in sementem et in cibos famulis
et liberis vestris **25** qui responderunt salus nostra
in manu tua est respiciat nos tantum dominus
noster et laeti serviemus regi **26** ex eo tempore
usque in praesentem diem in universa terra Aegypti
regibus quinta pars solvitur et factum est quasi
in legem absque terra sacerdotali quae libera ab
hac condicione fuit **27** habitavit ergo Israhel in
Aegypto id est in terra Gessen et possedit eam
auctusque est et multiplicatus nimis **28** et vixit in
ea decem et septem annis factique sunt omnes dies
vitae illius centum quadraginta septem annorum
29 cumque adpropinquare cerneret mortis diem
vocavit filium suum Ioseph et dixit ad eum si inveni
gratiam in conspectu tuo pone manum sub femore
meo et facies mihi misericordiam et veritatem ut
non sepelias me in Aegypto **30** sed dormiam cum
patribus meis et auferas me de hac terra condasque
in sepulchro maiorum cui respondit Ioseph ego
faciam quod iussisti **31** et ille iura ergo inquit mihi
quo iurante adoravit Israhel Deum conversus ad
lectuli caput

48 his ita transactis nuntiatum est Ioseph quod
aegrotaret pater eius qui adsumptis duobus
filiis Manasse et Ephraim ire perrexit **2** dictumque
est seni ecce filius tuus Ioseph venit ad te qui
confortatus sedit in lectulo **3** et ingresso ad se
ait Deus omnipotens apparuit mihi in Luza quae
est in terra Chanaan benedixitque mihi **4** et ait
ego te augebo et multiplicabo et faciam in turbas
populorum daboque tibi terram hanc et semini tuo
post te in possessionem sempiternam **5** duo igitur
filii tui qui nati sunt tibi in terra Aegypti antequam
huc venirem ad te mei erunt Ephraim et Manasses
sicut Ruben et Symeon reputabuntur mihi **6** reliquos
autem quos genueris post eos tui erunt et nomine
fratrum suorum vocabuntur in possessionibus suis
7 mihi enim quando veniebam de Mesopotamiam
mortua est Rahel in terra Chanaan in ipso itinere
eratque vernum tempus et ingrediebar Ephratam et
sepelivi eam iuxta viam Ephratae quae alio nomine
appellatur Bethleem **8** videns autem filios eius
dixit ad eum qui sunt isti **9** respondit filii mei sunt
quos dedit mihi Deus in hoc loco adduc inquit eos
ad me ut benedicam illis **10** oculi enim Israhel
caligabant prae nimia senectute et clare videre
non poterat adplicitosque ad se deosculatus et

circumplexus **11** dixit ad filium non sum fraudatus
aspectu tuo insuper ostendit mihi Deus semen
tuum **12** cumque tulisset eos Ioseph de gremio
patris adoravit pronus in terram **13** et posuit
Ephraim ad dexteram suam id est ad sinistram
Israhel Manassen vero in sinistra sua ad dexteram
scilicet patris adplicuitque ambos ad eum **14** qui
extendens manum dextram posuit super caput
Ephraim iunioris fratris sinistram autem super
caput Manasse qui maior natu erat commutans
manus **15** benedixitque Ioseph filio suo et ait Deus in
cuius conspectu ambulaverunt patres mei Abraham
et Isaac Deus qui pascit me ab adulescentia mea
usque in praesentem diem **16** angelus qui eruit me
de cunctis malis benedicat pueris et invocetur super
eos nomen meum nomina quoque patrum meorum
Abraham et Isaac et crescant in multitudinem super
terram **17** videns autem Ioseph quod posuisset
pater suus dexteram manum super caput Ephraim
graviter accepit et adprehensam patris manum
levare conatus est de capite Ephraim et transferre
super caput Manasse **18** dixitque ad patrem non
ita convenit pater quia hic est primogenitus pone
dexteram tuam super caput eius **19** qui rennuens
ait scio fili mi scio et iste quidem erit in populos et
multiplicabitur sed frater eius iunior maior illo erit
et semen illius crescet in gentes **20** benedixitque
eis in ipso tempore dicens in te benedicetur Israhel
atque dicetur faciat tibi Deus sicut Ephraim et sicut
Manasse constituitque Ephraim ante Manassen **21**
et ait ad Ioseph filium suum en ego morior et erit
Deus vobiscum reducetque vos ad terram patrum
vestrorum **22** do tibi partem unam extra fratres
tuos quam tuli de manu Amorrei in gladio et arcu
meo

49 vocavit autem Iacob filios suos et ait eis
congregamini ut adnuntiem quae ventura
sunt vobis diebus novissimis **2** congregamini et
audite filii Iacob audite Israhel patrem vestrum
3 Ruben primogenitus meus tu fortitudo mea et
principium doloris mei prior in donis maior imperio
4 effusus es sicut aqua non crescas quia ascendisti
cubile patris tui et maculasti stratum eius **5** Symeon
et Levi fratres vasa iniquitatis bellantia **6** in consilio
eorum ne veniat anima mea et in coetu illorum
non sit gloria mea quia in furore suo occiderunt
virum et in voluntate sua suffoderunt murum **7**
maledictus furor eorum quia pertinax et indignatio
illorum quia dura dividam eos in Iacob et dispergam
illos in Israhel **8** Iuda te laudabunt fratres tui manus
tua in cervicibus inimicorum tuorum adorabunt
te filii patris tui **9** catulus leonis Iuda a praeda
fili mi ascendisti requiescens accubuisti ut leo et
quasi leaena quis suscitabit eum **10** non auferetur
sceptrum de Iuda et dux de femoribus eius donec
veniat qui mittendus est et ipse erit expectatio
gentium **11** ligans ad vineam pullum suum et ad
vitem o fili mi asinam suam lavabit vino stolam
suam et sanguine uvae pallium suum **12** pulchriores
oculi eius vino et dentes lacte candidiores **13**
Zabulon in litore maris habitabit et in statione
navium pertingens usque ad Sidonem **14** Isachar
asinus fortis accubans inter terminos **15** vidit
requiem quod esset bona et terram quod optima et
subposuit umerum suum ad portandum factusque
est tributis serviens **16** Dan iudicabit populum suum
sicut et alia tribus Israhel **17** fiat Dan coluber in via
cerastes in semita mordens ungulas equi ut cadat
ascensor eius retro **18** salutare tuum expectabo
Domine **19** Gad accinctus proeliabitur ante eum et
ipse accingetur retrorsum **20** Aser pinguis panis
eius et praebebit delicias regibus **21** Nepthalim
cervus emissus et dans eloquia pulchritudinis **22**
filius adcrescens Ioseph filius adcrescens et decorus
aspectu filiae discurrerunt super murum **23** sed
exasperaverunt eum et iurgati sunt invideruntque
illi habentes iacula **24** sedit in forti arcus eius et
dissoluta sunt vincula brachiorum et manuum illius
per manus potentis Iacob inde pastor egressus est
lapis Israhel **25** Deus patris tui erit adiutor tuus et
Omnipotens benedicet tibi benedictionibus caeli
desuper benedictionibus abyssi iacentis deorsum
benedictionibus uberum et vulvae **26** benedictiones
patris tui confortatae sunt benedictionibus patrum
eius donec veniret desiderium collium aeternorum
fiant in capite Ioseph et in vertice nazarei inter
fratres suos **27** Beniamin lupus rapax mane comedet
praedam et vespere dividet spolia **28** omnes hii in
tribubus Israhel duodecim haec locutus est eis pater
suus benedixitque singulis benedictionibus propriis
29 et praecepit eis dicens ego congregor ad populum
meum sepelite me cum patribus meis in spelunca
duplici quae est in agro Ephron Hetthei **30** contra
Mambre in terra Chanaan quam emit Abraham cum
agro ab Ephron Hettheo in possessionem sepulchri
31 ibi sepelierunt eum et Sarram uxorem eius ibi
sepultus est Isaac cum Rebecca coniuge ibi et Lia
condita iacet **33** finitisque mandatis quibus filios
instruebat collegit pedes suos super lectulum et
obiit adpositusque est ad populum suum

50 quod cernens Ioseph ruit super faciem patris
flens et deosculans eum **2** praecepitque servis
suis medicis ut aromatibus condirent patrem **3**
quibus iussa explentibus transierunt quadraginta

dies iste quippe mos erat cadaverum conditorum
flevitque eum Aegyptus septuaginta diebus **4** et
expleto planctus tempore locutus est Ioseph ad
familiam Pharaonis si inveni gratiam in conspectu
vestro loquimini in auribus Pharaonis **5** eo quod
pater meus adiuraverit me dicens en morior in
sepulchro meo quod fodi mihi in terra Chanaan
sepelies me ascendam igitur et sepeliam patrem
meum ac revertar **6** dixitque ei Pharao ascende
et sepeli patrem tuum sicut adiuratus es **7** quo
ascendente ierunt cum eo omnes senes domus
Pharaonis cunctique maiores natu terrae Aegypti **8**
domus Ioseph cum fratribus suis absque parvulis
et gregibus atque armentis quae dereliquerant
in terra Gessen **9** habuit quoque in comitatu
currus et equites et facta est turba non modica
10 veneruntque ad aream Atad quae sita est trans
Iordanem ubi celebrantes exequias planctu magno
atque vehementi impleverunt septem dies **11** quod
cum vidissent habitatores terrae Chanaan dixerunt
planctus magnus est iste Aegyptiis et idcirco
appellaverunt nomen loci illius Planctus Aegypti **12**
fecerunt ergo filii Iacob sicut praeceperat eis **13**
et portantes eum in terram Chanaan sepelierunt
in spelunca duplici quam emerat Abraham cum
agro in possessionem sepulchri ab Ephron Hettheo
contra faciem Mambre **14** reversusque est Ioseph
in Aegyptum cum fratribus suis et omni comitatu
sepulto patre **15** quo mortuo timentes fratres eius
et mutuo conloquentes ne forte memor sit iniuriae
quam passus est et reddat nobis malum omne quod
fecimus **16** mandaverunt ei pater tuus praecepit
nobis antequam moreretur **17** ut haec tibi verbis
illius diceremus obsecro ut obliviscaris sceleris
fratrum tuorum et peccati atque malitiae quam
exercuerunt in te nos quoque oramus ut servis
Dei patris tui dimittas iniquitatem hanc quibus
auditis flevit Ioseph **18** veneruntque ad eum fratres
sui et proni in terram dixerunt servi tui sumus
19 quibus ille respondit nolite timere num Dei
possumus rennuere voluntatem **20** vos cogitastis de
me malum et Deus vertit illud in bonum ut exaltaret
me sicut inpraesentiarum cernitis et salvos faceret
multos populos **21** nolite metuere ego pascam vos
et parvulos vestros consolatusque est eos et blande
ac leniter est locutus **22** et habitavit in Aegypto
cum omni domo patris sui vixitque centum decem
annis **23** et vidit Ephraim filios usque ad tertiam
generationem filii quoque Machir filii Manasse
nati sunt in genibus Ioseph **24** quibus transactis
locutus est fratribus suis post mortem meam Deus
visitabit vos et ascendere faciet de terra ista ad
terram quam iuravit Abraham Isaac et Iacob **25**
cumque adiurasset eos atque dixisset Deus visitabit
vos asportate vobiscum ossa mea de loco isto **26**
mortuus est expletis centum decem vitae suae
annis et conditus aromatibus repositus est in loculo
in Aegypto

Exodus

1 haec sunt nomina filiorum Israhel qui ingressi
sunt Aegyptum cum Iacob singuli cum domibus
suis introierunt **2** Ruben Symeon Levi Iuda **3**
Isachar Zabulon et Beniamin **4** Dan et Nepthalim
Gad et Aser **5** erant igitur omnes animae eorum qui
egressi sunt de femore Iacob septuaginta Ioseph
autem in Aegypto erat **6** quo mortuo et universis
fratribus eius omnique cognatione illa **7** filii Israhel
creverunt et quasi germinantes multiplicati sunt
ac roborati nimis impleverunt terram **8** surrexit
interea rex novus super Aegyptum qui ignorabat
Ioseph **9** et ait ad populum suum ecce populus
filiorum Israhel multus et fortior nobis **10** venite
sapienter opprimamus eum ne forte multiplicetur
et si ingruerit contra nos bellum addatur inimicis
nostris expugnatisque nobis egrediatur e terra
11 praeposuit itaque eis magistros operum ut
adfligerent eos oneribus aedificaveruntque urbes
tabernaculorum Pharaoni Phiton et Ramesses
12 quantoque opprimebant eos tanto magis
multiplicabantur et crescebant **13** oderantque filios
Israhel Aegyptii et adfligebant inludentes eis **14**
atque ad amaritudinem perducebant vitam eorum
operibus duris luti et lateris omnique famulatu quo
in terrae operibus premebantur **15** dixit autem
rex Aegypti obsetricibus Hebraeorum quarum una
vocabatur Sephra altera Phua **16** praecipiens eis
quando obsetricabitis Hebraeas et partus tempus
advenerit si masculus fuerit interficite illum si
femina reservate **17** timuerunt autem obsetrices
Deum et non fecerunt iuxta praeceptum regis
Aegypti sed conservabant mares **18** quibus ad se
accersitis rex ait quidnam est hoc quod facere
voluistis ut pueros servaretis **19** quae responderunt
non sunt hebraeae sicut aegyptiae mulieres ipsae
enim obsetricandi habent scientiam et priusquam
veniamus ad eas pariunt **20** bene ergo fecit Deus
obsetricibus et crevit populus confortatusque
est nimis **21** et quia timuerant obsetrices Deum
aedificavit illis domos **22** praecepit autem Pharao
omni populo suo dicens quicquid masculini sexus
natum fuerit in flumen proicite quicquid feminei
reservate

2 egressus est post haec vir de domo Levi accepta
uxore stirpis suae **2** quae concepit et peperit
filium et videns eum elegantem abscondit tribus
mensibus **3** cumque iam celare non posset sumpsit
fiscellam scirpeam et linivit eam bitumine ac pice
posuitque intus infantulum et exposuit eum in
carecto ripae fluminis **4** stante procul sorore eius et
considerante eventum rei **5** ecce autem descendebat
filia Pharaonis ut lavaretur in flumine et puellae
eius gradiebantur per crepidinem alvei quae cum
vidisset fiscellam in papyrione misit unam e famulis
suis et adlatam **6** aperiens cernensque in ea
parvulum vagientem miserta eius ait de infantibus
Hebraeorum est **7** cui soror pueri vis inquit ut
vadam et vocem tibi hebraeam mulierem quae
nutrire possit infantulum **8** respondit vade perrexit
puella et vocavit matrem eius **9** ad quam locuta filia
Pharaonis accipe ait puerum istum et nutri mihi ego
tibi dabo mercedem tuam suscepit mulier et nutrivit
puerum adultumque tradidit filiae Pharaonis **10**
quem illa adoptavit in locum filii vocavitque nomen
eius Mosi dicens quia de aqua tuli eum **11** in diebus
illis postquam creverat Moses egressus ad fratres
suos vidit adflictionem eorum et virum aegyptium
percutientem quendam de Hebraeis fratribus suis **12**
cumque circumspexisset huc atque illuc et nullum
adesse vidisset percussum Aegyptium abscondit
sabulo **13** et egressus die altero conspexit duos
Hebraeos rixantes dixitque ei qui faciebat iniuriam
quare percutis proximum tuum **14** qui respondit
quis constituit te principem et iudicem super nos
num occidere me tu dicis sicut occidisti Aegyptium
timuit Moses et ait quomodo palam factum est
verbum istud **15** audivitque Pharao sermonem
hunc et quaerebat occidere Mosen qui fugiens
de conspectu eius moratus est in terra Madian
et sedit iuxta puteum **16** erant sacerdoti Madian
septem filiae quae venerunt ad hauriendas aquas
et impletis canalibus adaquare cupiebant greges
patris sui **17** supervenere pastores et eiecerunt eas
surrexitque Moses et defensis puellis adaquavit
oves earum **18** quae cum revertissent ad Raguhel
patrem suum dixit ad eas cur velocius venistis
solito **19** responderunt vir aegyptius liberavit nos de
manu pastorum insuper et hausit aquam nobiscum
potumque dedit ovibus **20** at ille ubi est inquit
quare dimisistis hominem vocate eum ut comedat
panem **21** iuravit ergo Moses quod habitaret cum
eo accepitque Sefforam filiam eius **22** quae peperit
filium quem vocavit Gersam dicens advena fui in
terra aliena **23** post multum temporis mortuus est
rex Aegypti et ingemescentes filii Israhel propter
opera vociferati sunt ascenditque clamor eorum ad
Deum ab operibus **24** et audivit gemitum eorum ac
recordatus foederis quod pepigerat cum Abraham
et Isaac et Iacob **25** respexit filios Israhel et cognovit
eos

3 Moses autem pascebat oves Iethro cognati sui
sacerdotis Madian cumque minasset gregem

ad interiora deserti venit ad montem Dei Horeb
2 apparuitque ei Dominus in flamma ignis de
medio rubi et videbat quod rubus arderet et non
conbureretur **3** dixit ergo Moses vadam et videbo
visionem hanc magnam quare non conburatur
rubus **4** cernens autem Dominus quod pergeret ad
videndum vocavit eum de medio rubi et ait Moses
Moses qui respondit adsum **5** at ille ne adpropies
inquit huc solve calciamentum de pedibus tuis
locus enim in quo stas terra sancta est **6** et ait
ego sum Deus patris tui Deus Abraham Deus Isaac
Deus Iacob abscondit Moses faciem suam non
enim audebat aspicere contra Deum **7** cui ait
Dominus vidi adflictionem populi mei in Aegypto
et clamorem eius audivi propter duritiam eorum
qui praesunt operibus **8** et sciens dolorem eius
descendi ut liberarem eum de manibus Aegyptiorum
et educerem de terra illa in terram bonam et
spatiosam in terram quae fluit lacte et melle ad
loca Chananei et Hetthei et Amorrei Ferezei et
Evei et Iebusei **9** clamor ergo filiorum Israhel
venit ad me vidique adflictionem eorum qua ab
Aegyptiis opprimuntur **10** sed veni mittam te ad
Pharaonem ut educas populum meum filios Israhel
de Aegypto **11** dixit Moses ad Deum quis ego sum
ut vadam ad Pharaonem et educam filios Israhel de
Aegypto **12** qui dixit ei ero tecum et hoc habebis
signum quod miserim te cum eduxeris populum
de Aegypto immolabis Deo super montem istum
13 ait Moses ad Deum ecce ego vadam ad filios
Israhel et dicam eis Deus patrum vestrorum misit
me ad vos si dixerint mihi quod est nomen eius
quid dicam eis **14** dixit Deus ad Mosen ego sum
qui sum ait sic dices filiis Israhel qui est misit me
ad vos **15** dixitque iterum Deus ad Mosen haec
dices filiis Israhel Dominus Deus patrum vestrorum
Deus Abraham Deus Isaac et Deus Iacob misit me
ad vos hoc nomen mihi est in aeternum et hoc
memoriale meum in generationem et generatione
16 vade congrega seniores Israhel et dices ad eos
Dominus Deus patrum vestrorum apparuit mihi
Deus Abraham et Deus Isaac et Deus Iacob dicens
visitans visitavi vos et omnia quae acciderunt vobis
in Aegypto **17** et dixi ut educam vos de adflictione
Aegypti in terram Chananei et Hetthei et Amorrei
Ferezei et Evei et Iebusei ad terram fluentem lacte
et melle **18** et audient vocem tuam ingredierisque
tu et seniores Israhel ad regem Aegypti et dices
ad eum Dominus Deus Hebraeorum vocavit nos
ibimus viam trium dierum per solitudinem ut
immolemus Domino Deo nostro **19** sed ego scio
quod non dimittet vos rex Aegypti ut eatis nisi per
manum validam **20** extendam enim manum meam
et percutiam Aegyptum in cunctis mirabilibus
meis quae facturus sum in medio eorum post haec
dimittet vos **21** daboque gratiam populo huic coram
Aegyptiis et cum egrediemini non exibitis vacui
22 sed postulabit mulier a vicina sua et ab hospita
vasa argentea et aurea ac vestes ponetisque eas
super filios et filias vestras et spoliabitis Aegyptum

4 respondens Moses ait non credent mihi neque
audient vocem meam sed dicent non apparuit
tibi Dominus **2** dixit ergo ad eum quid est hoc quod
tenes in manu tua respondit virga **3** ait proice eam
in terram proiecit et versa est in colubrum ita ut
fugeret Moses **4** dixitque Dominus extende manum
tuam et adprehende caudam eius extendit et tenuit
versaque est in virgam **5** ut credant inquit quod
apparuerit tibi Dominus Deus patrum tuorum Deus
Abraham Deus Isaac Deus Iacob **6** dixitque Dominus
rursum mitte manum in sinum tuum quam cum
misisset in sinum protulit leprosam instar nivis
7 retrahe ait manum in sinum tuum retraxit et
protulit iterum et erat similis carni reliquae **8** si non
crediderint inquit tibi neque audierint sermonem
signi prioris credent verbo signi sequentis **9** quod
si nec duobus quidem his signis crediderint neque
audierint vocem tuam sume aquam fluminis et
effunde eam super aridam et quicquid hauseris de
fluvio vertetur in sanguinem **10** ait Moses obsecro
Domine non sum eloquens ab heri et nudius tertius
et ex quo locutus es ad servum tuum inpeditioris et
tardioris linguae sum **11** dixit Dominus ad eum quis
fecit os hominis aut quis fabricatus est mutum et
surdum videntem et caecum nonne ego **12** perge
igitur et ego ero in ore tuo doceboque te quid
loquaris **13** at ille obsecro inquit Domine mitte
quem missurus es **14** iratus Dominus in Mosen ait
Aaron frater tuus Levites scio quod eloquens sit
ecce ipse egreditur in occursum tuum videnque te
laetabitur corde **15** loquere ad eum et pone verba
mea in ore eius ego ero in ore tuo et in ore illius et
ostendam vobis quid agere debeatis **16** ipse loquetur
pro te ad populum et erit os tuum tu autem eris ei
in his quae ad Deum pertinent **17** virgam quoque
hanc sume in manu tua in qua facturus es signa
18 abiit Moses et reversus est ad Iethro cognatum
suum dixitque ei vadam et revertar ad fratres meos
in Aegyptum ut videam si adhuc vivunt cui ait
Iethro vade in pace **19** dixit ergo Dominus ad Mosen
in Madian vade revertere in Aegyptum mortui sunt
omnes qui quaerebant animam tuam **20** tulit Moses
uxorem et filios suos et inposuit eos super asinum
reversusque est in Aegyptum portans virgam Dei
in manu sua **21** dixitque ei Dominus revertenti in

Aegyptum vide ut omnia ostenta quae posui in
manu tua facias coram Pharaone ego indurabo cor
eius et non dimittet populum 22 dicesque ad eum
haec dicit Dominus filius meus primogenitus meus
Israhel 23 dixi tibi dimitte filium meum ut serviat
mihi et noluisti dimittere eum ecce ego interficiam
filium tuum primogenitum 24 cumque esset in
itinere in diversorio occurrit ei Dominus et volebat
occidere eum 25 tulit ilico Seffora acutissimam
petram et circumcidit praeputium filii sui tetigitque
pedes eius et ait sponsus sanguinum tu mihi es 26 et
dimisit eum postquam dixerat sponsus sanguinum
ob circumcisionem 27 dixit autem Dominus ad
Aaron vade in occursum Mosi in deserto qui perrexit
ei obviam in montem Dei et osculatus est eum
28 narravitque Moses Aaron omnia verba Domini
quibus miserat eum et signa quae mandaverat
29 veneruntque simul et congregaverunt cunctos
seniores filiorum Israhel 30 locutusque est Aaron
omnia verba quae dixerat Dominus ad Mosen et
fecit signa coram populo 31 et credidit populus
audieruntque quod visitasset Dominus filios Israhel
et quod respexisset adflictionem eorum et proni
adoraverunt

5 post haec ingressi sunt Moses et Aaron et
dixerunt Pharaoni haec dicit Dominus Deus
Israhel dimitte populum meum ut sacrificet mihi
in deserto 2 at ille respondit quis est Dominus
ut audiam vocem eius et dimittam Israhel nescio
Dominum et Israhel non dimittam 3 dixerunt Deus
Hebraeorum vocavit nos ut eamus viam trium
dierum in solitudinem et sacrificemus Domino Deo
nostro ne forte accidat nobis pestis aut gladius
4 ait ad eos rex Aegypti quare Moses et Aaron
sollicitatis populum ab operibus suis ite ad onera
vestra 5 dixitque Pharao multus est populus terrae
videtis quod turba succreverit quanto magis si
dederitis eis requiem ab operibus 6 praecepit
ergo in die illo praefectis operum et exactoribus
populi dicens 7 nequaquam ultra dabitis paleas
populo ad conficiendos lateres sicut prius sed
ipsi vadant et colligant stipulam 8 et mensuram
laterum quos prius faciebant inponetis super eos
nec minuetis quicquam vacant enim et idcirco
vociferantur dicentes eamus et sacrificemus Deo
nostro 9 opprimantur operibus et expleant ea
ut non adquiescant verbis mendacibus 10 igitur
egressi praefecti operum et exactores ad populum
dixerunt sic dicit Pharao non do vobis paleas 11 ite
et colligite sicubi invenire potueritis nec minuetur
quicquam de opere vestro 12 dispersusque est
populus per omnem terram Aegypti ad colligendas
paleas 13 praefecti quoque operum instabant
dicentes conplete opus vestrum cotidie ut prius
facere solebatis quando dabantur vobis paleae 14
flagellatique sunt qui praeerant operibus filiorum
Israhel ab exactoribus Pharaonis dicentibus quare
non impletis mensuram laterum sicut prius nec
heri nec hodie 15 veneruntque praepositi filiorum
Israhel et vociferati sunt ad Pharaonem dicentes
cur ita agis contra servos tuos 16 paleae non dantur
nobis et lateres similiter imperantur en famuli tui
flagellis caedimur et iniuste agitur contra populum
tuum 17 qui ait vacatis otio et idcirco dicitis eamus
et sacrificemus Domino 18 ite ergo et operamini
paleae non dabuntur vobis et reddetis consuetum
numerum laterum 19 videbantque se praepositi
filiorum Israhel in malo eo quod diceretur eis non
minuetur quicquam de lateribus per singulos dies
20 occurreruntque Mosi et Aaron qui stabant ex
adverso egredientes a Pharaone 21 et dixerunt
ad eos videat Dominus et iudicet quoniam fetere
fecistis odorem nostrum coram Pharao et servis
eius et praebuistis ei gladium ut occideret nos 22
reversusque Moses ad Dominum ait Domine cur
adflixisti populum istum quare misisti me 23 ex eo
enim quo ingressus sum ad Pharaonem ut loquerer
nomine tuo adflixit populum tuum et non liberasti
eos

6 dixit Dominus ad Mosen nunc videbis quae
facturus sum Pharaoni per manum enim fortem
dimittet eos et in manu robusta eiciet illos de terra
sua 2 locutusque est Dominus ad Mosen dicens
ego Dominus 3 qui apparui Abraham Isaac et Iacob
in Deo omnipotente et nomen meum Adonai non
indicavi eis 4 pepigique cum eis foedus ut darem
illis terram Chanaan terram peregrinationis eorum
in qua fuerunt advenae 5 ego audivi gemitum
filiorum Israhel quo Aegyptii oppresserunt eos et
recordatus sum pacti mei 6 ideo dic filiis Israhel ego
Dominus qui educam vos de ergastulo Aegyptiorum
et eruam de servitute ac redimam in brachio
excelso et iudiciis magnis 7 et adsumam vos mihi in
populum et ero vester Deus scietisque quod ego sim
Dominus Deus vester qui eduxerim vos de ergastulo
Aegyptiorum 8 et induxerim in terram super quam
levavi manum meam ut darem eam Abraham Isaac
et Iacob daboque illam vobis possidendam ego
Dominus 9 narravit ergo Moses omnia filiis Israhel
qui non adquieverunt ei propter angustiam spiritus
et opus durissimum 10 locutusque est Dominus ad
Mosen dicens 11 ingredere et loquere ad Pharao
regem Aegypti ut dimittat filios Israhel de terra sua
12 respondit Moses coram Domino ecce filii Israhel

non me audiunt et quomodo audiet me Pharao
praesertim cum sim incircumcisus labiis **13** locutus
est Dominus ad Mosen et Aaron et dedit mandatum
ad filios Israhel et ad Pharao regem Aegypti ut
educerent filios Israhel de terra Aegypti **14** isti sunt
principes domorum per familias suas filii Ruben
primogeniti Israhelis Enoch et Phallu Aesrom et
Charmi **15** hae cognationes Ruben filii Symeon
Iamuhel et Iamin et Aod Iachin et Soer et Saul filius
Chananitidis hae progenies Symeon **16** et haec
nomina filiorum Levi per cognationes suas Gerson
et Caath et Merari anni autem vitae Levi fuerunt
centum triginta septem **17** filii Gerson Lobeni et
Semei per cognationes suas **18** filii Caath Amram
et Isuar et Hebron et Ozihel annique vitae Caath
centum triginta tres **19** filii Merari Mooli et Musi
hae cognationes Levi per familias suas **20** accepit
autem Amram uxorem Iocabed patruelem suam
quae peperit ei Aaron et Mosen fueruntque anni
vitae Amram centum triginta septem **21** filii quoque
Isuar Core et Napheg et Zechri **22** filii quoque Ozihel
Misahel et Elsaphan et Sethri **23** accepit autem
Aaron uxorem Elisabe filiam Aminadab sororem
Naasson quae peperit ei Nadab et Abiu et Eleazar
et Ithamar **24** filii quoque Core Asir et Helcana
et Abiasab hae sunt cognationes Coritarum **25** at
vero Eleazar filius Aaron accepit uxorem de filiabus
Phutihel quae peperit ei Finees hii sunt principes
familiarum leviticarum per cognationes suas **26** iste
est Aaron et Moses quibus praecepit Dominus ut
educerent filios Israhel de terra Aegypti per turmas
suas **27** hii sunt qui loquuntur ad Pharao regem
Aegypti ut educant filios Israhel de Aegypto iste
Moses et Aaron **28** in die qua locutus est Dominus
ad Mosen in terra Aegypti **29** et locutus est Dominus
ad Mosen dicens ego Dominus loquere ad Pharao
regem Aegypti omnia quae ego loquor tibi **30** et ait
Moses coram Domino en incircumcisus labiis sum
quomodo audiet me Pharao

7 dixitque Dominus ad Mosen ecce constitui te
Deum Pharaonis Aaron frater tuus erit propheta
tuus **2** tu loqueris omnia quae mando tibi ille
loquetur ad Pharaonem ut dimittat filios Israhel de
terra sua **3** sed ego indurabo cor eius et multiplicabo
signa et ostenta mea in terra Aegypti **4** et non audiet
vos inmittamque manum meam super Aegyptum et
educam exercitum et populum meum filios Israhel
de terra Aegypti per iudicia maxima **5** et scient
Aegyptii quod ego sim Dominus qui extenderim
manum meam super Aegyptum et eduxerim filios
Israhel de medio eorum **6** fecit itaque Moses et
Aaron sicut praeceperat Dominus ita egerunt **7** erat
autem Moses octoginta annorum et Aaron octoginta
trium quando locuti sunt ad Pharaonem **8** dixitque
Dominus ad Mosen et Aaron **9** cum dixerit vobis
Pharao ostendite signa dices ad Aaron tolle virgam
tuam et proice eam coram Pharao ac vertatur in
colubrum **10** ingressi itaque Moses et Aaron ad
Pharaonem fecerunt sicut praeceperat Dominus
tulitque Aaron virgam coram Pharao et servis
eius quae versa est in colubrum **11** vocavit autem
Pharao sapientes et maleficos et fecerunt etiam
ipsi per incantationes aegyptias et arcana quaedam
similiter **12** proieceruntque singuli virgas suas quae
versae sunt in dracones sed devoravit virga Aaron
virgas eorum **13** induratumque est cor Pharaonis
et non audivit eos sicut praeceperat Dominus **14**
dixit autem Dominus ad Mosen ingravatum est cor
Pharaonis non vult dimittere populum **15** vade
ad eum mane ecce egredietur ad aquas et stabis
in occursum eius super ripam fluminis et virgam
quae conversa est in draconem tolles in manu tua
16 dicesque ad eum Dominus Deus Hebraeorum
misit me ad te dicens dimitte populum meum ut
mihi sacrificet in deserto et usque ad praesens
audire noluisti **17** haec igitur dicit Dominus in hoc
scies quod Dominus sim ecce percutiam virga quae
in manu mea est aquam fluminis et vertetur in
sanguinem **18** pisces quoque qui sunt in fluvio
morientur et conputrescent aquae et adfligentur
Aegyptii bibentes aquam fluminis **19** dixit quoque
Dominus ad Mosen dic ad Aaron tolle virgam
tuam et extende manum tuam super aquas Aegypti
et super fluvios eorum et rivos ac paludes et
omnes lacus aquarum ut vertantur in sanguinem
et sit cruor in omni terra Aegypti tam in ligneis
vasis quam in saxeis **20** feceruntque ita Moses et
Aaron sicut praeceperat Dominus et elevans virgam
percussit aquam fluminis coram Pharao et servis
eius quae versa est in sanguinem **21** et pisces qui
erant in flumine mortui sunt conputruitque fluvius
et non poterant Aegyptii bibere aquam fluminis et
fuit sanguis in tota terra Aegypti **22** feceruntque
similiter malefici Aegyptiorum incantationibus suis
et induratum est cor Pharaonis nec audivit eos sicut
praeceperat Dominus **23** avertitque se et ingressus
est domum suam nec adposuit cor etiam hac vice
24 foderunt autem omnes Aegyptii per circuitum
fluminis aquam ut biberent non enim poterant
bibere de aqua fluminis **25** impletique sunt septem
dies postquam percussit Dominus fluvium

8 dixitque Dominus ad Mosen ingredere ad Pharao
et dices ad eum haec dicit Dominus dimitte
populum meum ut sacrificet mihi **2** sin autem

nolueris dimittere ecce ego percutiam omnes
terminos tuos ranis 3 et ebulliet fluvius ranas
quae ascendent et ingredientur domum tuam et
cubiculum lectuli tui et super stratum tuum et in
domos servorum tuorum et in populum tuum et in
furnos tuos et in reliquias ciborum tuorum 4 et ad
te et ad populum tuum et ad omnes servos tuos
intrabunt ranae 5 dixitque Dominus ad Mosen dic
Aaron extende manum tuam super fluvios et super
rivos ac paludes et educ ranas super terram Aegypti
6 extendit Aaron manum super aquas Aegypti et
ascenderunt ranae operueruntque terram Aegypti
7 fecerunt autem et malefici per incantationes suas
similiter eduxeruntque ranas super terram Aegypti
8 vocavit autem Pharao Mosen et Aaron et dixit
orate Dominum ut auferat ranas a me et a populo
meo et dimittam populum ut sacrificet Domino 9
dixitque Moses Pharaoni constitue mihi quando
deprecer pro te et pro servis tuis et pro populo tuo
ut abigantur ranae a te et a domo tua et tantum
in flumine remaneant 10 qui respondit cras at ille
iuxta verbum inquit tuum ut scias quoniam non est
sicut Dominus Deus noster 11 et recedent ranae a te
et a domo tua et a servis tuis et a populo tuo tantum
in flumine remanebunt 12 egressique sunt Moses et
Aaron a Pharaone et clamavit Moses ad Dominum
pro sponsione ranarum quam condixerat Pharaoni
13 fecitque Dominus iuxta verbum Mosi et mortuae
sunt ranae de domibus et de villis et de agris 14
congregaveruntque eas in inmensos aggeres et
conputruit terra 15 videns autem Pharao quod data
esset requies ingravavit cor suum et non audivit eos
sicut praeceperat Dominus 16 dixitque Dominus ad
Mosen loquere ad Aaron extende virgam tuam et
percute pulverem terrae et sint scinifes in universa
terra Aegypti 17 feceruntque ita et extendit Aaron
manu virgam tenens percussitque pulverem terrae
et facti sunt scinifes in hominibus et in iumentis
omnis pulvis terrae versus est in scinifes per totam
terram Aegypti 18 feceruntque similiter malefici
incantationibus suis ut educerent scinifes et non
potuerunt erantque scinifes tam in hominibus
quam in iumentis 19 et dixerunt malefici ad Pharao
digitus Dei est induratumque est cor Pharaonis et
non audivit eos sicut praeceperat Dominus 20 dixit
quoque Dominus ad Mosen consurge diluculo et sta
coram Pharaone egreditur enim ad aquas et dices
ad eum haec dicit Dominus dimitte populum meum
ut sacrificet mihi 21 quod si non dimiseris eum ecce
ego inmittam in te et in servos tuos et in populum
tuum et in domos tuas omne genus muscarum et
implebuntur domus Aegyptiorum muscis diversi
generis et in universa terra in qua fuerint 22
faciamque mirabilem in die illa terram Gessen in
qua populus meus est ut non sint ibi muscae et
scias quoniam ego Dominus in medio terrae 23
ponamque divisionem inter populum meum et
populum tuum cras erit signum istud 24 fecitque
Dominus ita et venit musca gravissima in domos
Pharaonis et servorum eius et in omnem terram
Aegypti corruptaque est terra ab huiuscemodi
muscis 25 vocavit Pharao Mosen et Aaron et ait
eis ite sacrificate Deo vestro in terra 26 et ait
Moses non potest ita fieri abominationes enim
Aegyptiorum immolabimus Domino Deo nostro
quod si mactaverimus ea quae colunt Aegyptii
coram eis lapidibus nos obruent 27 via trium dierum
pergemus in solitudine et sacrificabimus Domino
Deo nostro sicut praeceperit nobis 28 dixitque
Pharao ego dimittam vos ut sacrificetis Domino Deo
vestro in deserto verumtamen longius ne abeatis
rogate pro me 29 et ait Moses egressus a te orabo
Dominum et recedet musca a Pharaone et a servis
et a populo eius cras verumtamen noli ultra fallere
ut non dimittas populum sacrificare Domino 30
egressusque Moses a Pharao oravit Dominum 31
qui fecit iuxta verbum illius et abstulit muscas a
Pharao et a servis et a populo eius non superfuit ne
una quidem 32 et ingravatum est cor Pharaonis ita
ut ne hac quidem vice dimitteret populum

9 dixit autem Dominus ad Mosen ingredere ad
Pharaonem et loquere ad eum haec dicit Dominus
Deus Hebraeorum dimitte populum meum ut
sacrificet mihi 2 quod si adhuc rennuis et retines
eos 3 ecce manus mea erit super agros tuos
et super equos et asinos et camelos et boves
et oves pestis valde gravis 4 et faciet Dominus
mirabile inter possessiones Israhel et possessiones
Aegyptiorum ut nihil omnino intereat ex his quae
pertinent ad filios Israhel 5 constituitque Dominus
tempus dicens cras faciet Dominus verbum istud
in terra 6 fecit ergo Dominus verbum hoc altero
die mortuaque sunt omnia animantia Aegyptiorum
de animalibus vero filiorum Israhel nihil omnino
periit 7 et misit Pharao ad videndum nec erat
quicquam mortuum de his quae possidebat Israhel
ingravatumque est cor Pharaonis et non dimisit
populum 8 et dixit Dominus ad Mosen et Aaron
tollite plenas manus cineris de camino et spargat
illud Moses in caelum coram Pharao 9 sitque
pulvis super omnem terram Aegypti erunt enim
in hominibus et in iumentis vulnera et vesicae
turgentes in universa terra Aegypti 10 tuleruntque
cinerem de camino et steterunt contra Pharao et
sparsit illud Moses in caelum factaque sunt vulnera

vesicarum turgentium in hominibus et in iumentis
11 nec poterant malefici stare coram Mosen propter
vulnera quae in illis erant et in omni terra Aegypti
12 induravitque Dominus cor Pharaonis et non
audivit eos sicut locutus est Dominus ad Mosen 13
dixit quoque Dominus ad Mosen mane consurge
et sta coram Pharao et dices ad eum haec dicit
Dominus Deus Hebraeorum dimitte populum meum
ut sacrificet mihi 14 quia in hac vice mittam omnes
plagas meas super cor tuum super servos tuos et
super populum tuum ut scias quod non sit similis
mei in omni terra 15 nunc enim extendens manum
percutiam te et populum tuum peste peribisque
de terra 16 idcirco autem posui te ut ostendam in
te fortitudinem meam et narretur nomen meum
in omni terra 17 adhuc retines populum meum et
non vis eum dimittere 18 en pluam hac ipsa hora
cras grandinem multam nimis qualis non fuit in
Aegypto a die qua fundata est usque in praesens
tempus 19 mitte ergo iam nunc et congrega iumenta
tua et omnia quae habes in agro homines enim
et iumenta et universa quae inventa fuerint foris
nec congregata de agris cecideritque super ea
grando morientur 20 qui timuit verbum Domini
de servis Pharao fecit confugere servos suos et
iumenta in domos 21 qui autem neglexit sermonem
Domini dimisit servos suos et iumenta in agris 22
et dixit Dominus ad Mosen extende manum tuam
in caelum ut fiat grando in universa terra Aegypti
super homines et super iumenta et super omnem
herbam agri in terra Aegypti 23 extenditque Moses
virgam in caelum et Dominus dedit tonitrua et
grandinem ac discurrentia fulgura super terram
pluitque Dominus grandinem super terram Aegypti
24 et grando et ignis inmixta pariter ferebantur
tantaeque fuit magnitudinis quanta ante numquam
apparuit in universa terra Aegypti ex quo gens
illa condita est 25 et percussit grando in omni
terra Aegypti cuncta quae fuerunt in agris ab
homine usque ad iumentum cunctam herbam agri
percussit grando et omne lignum regionis confregit
26 tantum in terra Gessen ubi erant filii Israhel
grando non cecidit 27 misitque Pharao et vocavit
Mosen et Aaron dicens ad eos peccavi etiam nunc
Dominus iustus ego et populus meus impii 28 orate
Dominum et desinant tonitrua Dei et grando ut
dimittam vos et nequaquam hic ultra maneatis 29
ait Moses cum egressus fuero de urbe extendam
palmas meas ad Dominum et cessabunt tonitrua et
grando non erit ut scias quia Domini est terra 30
novi autem quod et tu et servi tui necdum timeatis
Dominum Deum 31 linum ergo et hordeum laesum
est eo quod hordeum esset virens et linum iam
folliculos germinaret 32 triticum autem et far
non sunt laesa quia serotina erant 33 egressusque
Moses a Pharaone et ex urbe tetendit manus ad
Dominum et cessaverunt tonitrua et grando nec
ultra stillavit pluvia super terram 34 videns autem
Pharao quod cessasset pluvia et grando et tonitrua
auxit peccatum 35 et ingravatum est cor eius et
servorum illius et induratum nimis nec dimisit
filios Israhel sicut praeceperat Dominus per manum
Mosi

10 et dixit Dominus ad Mosen ingredere ad
Pharao ego enim induravi cor eius et servorum
illius ut faciam signa mea haec in eo 2 et narres
in auribus filii tui et nepotum tuorum quotiens
contriverim Aegyptios et signa mea fecerim in eis et
sciatis quia ego Dominus 3 introierunt ergo Moses et
Aaron ad Pharaonem et dixerunt ad eum haec dicit
Dominus Deus Hebraeorum usquequo non vis subici
mihi dimitte populum meum ut sacrificet mihi 4
sin autem resistis et non vis dimittere eum ecce ego
inducam cras lucustam in fines tuos 5 quae operiat
superficiem terrae nec quicquam eius appareat sed
comedatur quod residuum fuit grandini conrodet
enim omnia ligna quae germinant in agris 6 et
implebunt domos tuas et servorum tuorum et
omnium Aegyptiorum quantam non viderunt patres
tui et avi ex quo orti sunt super terram usque in
praesentem diem avertitque se et egressus est a
Pharaone 7 dixerunt autem servi Pharaonis ad
eum usquequo patiemur hoc scandalum dimitte
homines ut sacrificent Domino Deo suo nonne
vides quod perierit Aegyptus 8 revocaveruntque
Mosen et Aaron ad Pharaonem qui dixit eis ite
sacrificate Domino Deo vestro quinam sunt qui
ituri sunt 9 ait Moses cum parvulis nostris et
senibus pergemus cum filiis et filiabus cum ovibus
et armentis est enim sollemnitas Domini nostri 10
et respondit sic Dominus sit vobiscum quomodo
ego dimittam vos et parvulos vestros cui dubium
est quod pessime cogitetis 11 non fiet ita sed ite
tantum viri et sacrificate Domino hoc enim et
ipsi petistis statimque eiecti sunt de conspectu
Pharaonis 12 dixit autem Dominus ad Mosen extende
manum tuam super terram Aegypti ad lucustam
ut ascendat super eam et devoret omnem herbam
quae residua fuit grandini 13 extendit Moses virgam
super terram Aegypti et Dominus induxit ventum
urentem tota illa die ac nocte et mane facto ventus
urens levavit lucustas 14 quae ascenderunt super
universam terram Aegypti et sederunt in cunctis
finibus Aegyptiorum innumerabiles quales ante
illud tempus non fuerant nec postea futurae sunt

15 operueruntque universam superficiem terrae
vastantes omnia devorata est igitur herba terrae et
quicquid pomorum in arboribus fuit quae grando
dimiserat nihilque omnino virens relictum est in
lignis et in herbis terrae in cuncta Aegypto 16 quam
ob rem festinus Pharao vocavit Mosen et Aaron
et dixit eis peccavi in Dominum Deum vestrum
et in vos 17 sed nunc dimittite peccatum mihi
etiam hac vice et rogate Dominum Deum vestrum
ut auferat a me mortem istam 18 egressusque est
de conspectu Pharaonis et oravit Dominum 19 qui
flare fecit ventum ab occidente vehementissimum
et arreptam lucustam proiecit in mare Rubrum non
remansit ne una quidem in cunctis finibus Aegypti
20 et induravit Dominus cor Pharaonis nec dimisit
filios Israhel 21 dixit autem Dominus ad Mosen
extende manum tuam in caelum et sint tenebrae
super terram Aegypti tam densae ut palpari queant
22 extendit Moses manum in caelum et factae sunt
tenebrae horribiles in universa terra Aegypti tribus
diebus 23 nemo vidit fratrem suum nec movit se
de loco in quo erat ubicumque autem habitabant
filii Israhel lux erat 24 vocavitque Pharao Mosen et
Aaron et dixit eis ite sacrificate Domino oves tantum
vestrae et armenta remaneant parvuli vestri eant
vobiscum 25 ait Moses hostias quoque et holocausta
dabis nobis quae offeramus Domino Deo nostro 26
cuncti greges pergent nobiscum non remanebit ex
eis ungula quae necessaria sunt in cultum Domini
Dei nostri praesertim cum ignoremus quid debeat
immolari donec ad ipsum locum perveniamus 27
induravit autem Dominus cor Pharaonis et noluit
dimittere eos 28 dixitque Pharao ad eum recede a
me cave ne ultra videas faciem meam quocumque
die apparueris mihi morieris 29 respondit Moses ita
fiat ut locutus es non videbo ultra faciem tuam

11 et dixit Dominus ad Mosen adhuc una plaga
tangam Pharaonem et Aegyptum et post haec
dimittet vos et exire conpellet 2 dices ergo omni
plebi ut postulet vir ab amico suo et mulier a
vicina sua vasa argentea et aurea 3 dabit autem
Dominus gratiam populo coram Aegyptiis fuitque
Moses vir magnus valde in terra Aegypti coram
servis Pharao et omni populo 4 et ait haec dicit
Dominus media nocte egrediar in Aegyptum 5 et
morietur omne primogenitum in terra Aegyptiorum
a primogenito Pharaonis qui sedet in solio eius
usque ad primogenitum ancillae quae est ad molam
et omnia primogenita iumentorum 6 eritque clamor
magnus in universa terra Aegypti qualis nec ante
fuit nec postea futurus est 7 apud omnes autem
filios Israhel non muttiet canis ab homine usque ad
pecus ut sciatis quanto miraculo dividat Dominus
Aegyptios et Israhel 8 descendentque omnes servi
tui isti ad me et adorabunt me dicentes egredere tu
et omnis populus qui subiectus est tibi post haec
egrediemur 9 et exivit a Pharaone iratus nimis
dixit autem Dominus ad Mosen non audiet vos
Pharao ut multa signa fiant in terra Aegypti 10
Moses autem et Aaron fecerunt omnia ostenta quae
scripta sunt coram Pharaone et induravit Dominus
cor Pharaonis nec dimisit filios Israhel de terra sua

12 dixit quoque Dominus ad Mosen et Aaron in
terra Aegypti 2 mensis iste vobis principium
mensuum primus erit in mensibus anni 3 loquimini
ad universum coetum filiorum Israhel et dicite eis
decima die mensis huius tollat unusquisque agnum
per familias et domos suas 4 sin autem minor est
numerus ut sufficere possit ad vescendum agnum
adsumet vicinum suum qui iunctus est domui
eius iuxta numerum animarum quae sufficere
possunt ad esum agni 5 erit autem agnus absque
macula masculus anniculus iuxta quem ritum
tolletis et hedum 6 et servabitis eum usque ad
quartamdecimam diem mensis huius immolabitque
eum universa multitudo filiorum Israhel ad
vesperam 7 et sument de sanguine ac ponent super
utrumque postem et in superliminaribus domorum
in quibus comedent illum 8 et edent carnes nocte illa
assas igni et azymos panes cum lactucis agrestibus 9
non comedetis ex eo crudum quid nec coctum aqua
sed assum tantum igni caput cum pedibus eius et
intestinis vorabitis 10 nec remanebit ex eo quicquam
usque mane si quid residui fuerit igne conburetis 11
sic autem comedetis illum renes vestros accingetis
calciamenta habebitis in pedibus tenentes baculos
in manibus et comedetis festinantes est enim
phase id est transitus Domini 12 et transibo per
terram Aegypti nocte illa percutiamque omne
primogenitum in terra Aegypti ab homine usque
ad pecus et in cunctis diis Aegypti faciam iudicia
ego Dominus 13 erit autem sanguis vobis in signum
in aedibus in quibus eritis et videbo sanguinem
ac transibo vos nec erit in vobis plaga disperdens
quando percussero terram Aegypti 14 habebitis
autem hanc diem in monumentum et celebrabitis
eam sollemnem Domino in generationibus vestris
cultu sempiterno 15 septem diebus azyma comedetis
in die primo non erit fermentum in domibus
vestris quicumque comederit fermentatum peribit
anima illa de Israhel a primo die usque ad diem
septimum 16 dies prima erit sancta atque sollemnis
et dies septima eadem festivitate venerabilis
nihil operis facietis in eis exceptis his quae ad

vescendum pertinent 17 et observabitis azyma in
eadem enim ipsa die educam exercitum vestrum
de terra Aegypti et custodietis diem istum in
generationes vestras ritu perpetuo 18 primo mense
quartadecima die mensis ad vesperam comedetis
azyma usque ad diem vicesimam primam eiusdem
mensis ad vesperam 19 septem diebus fermentum
non invenietur in domibus vestris qui comederit
fermentatum peribit anima eius de coetu Israhel
tam de advenis quam de indigenis terrae 20 omne
fermentatum non comedetis in cunctis habitaculis
vestris edetis azyma 21 vocavit autem Moses omnes
seniores filiorum Israhel et dixit ad eos ite tollentes
animal per familias vestras immolate phase 22
fasciculumque hysopi tinguite sanguine qui est
in limine et aspergite ex eo superliminare et
utrumque postem nullus vestrum egrediatur ostium
domus suae usque mane 23 transibit enim Dominus
percutiens Aegyptios cumque viderit sanguinem
in superliminari et in utroque poste transcendet
ostium et non sinet percussorem ingredi domos
vestras et laedere 24 custodi verbum istud legitimum
tibi et filiis tuis usque in aeternum 25 cumque
introieritis terram quam Dominus daturus est vobis
ut pollicitus est observabitis caerimonias istas 26 et
cum dixerint vobis filii vestri quae est ista religio
27 dicetis eis victima transitus Domini est quando
transivit super domos filiorum Israhel in Aegypto
percutiens Aegyptios et domos nostras liberans
incurvatusque populus adoravit 28 et egressi filii
Israhel fecerunt sicut praeceperat Dominus Mosi
et Aaron 29 factum est autem in noctis medio
percussit Dominus omne primogenitum in terra
Aegypti a primogenito Pharaonis qui sedebat in
solio eius usque ad primogenitum captivae quae
erat in carcere et omne primogenitum iumentorum
30 surrexitque Pharao nocte et omnes servi eius
cunctaque Aegyptus et ortus est clamor magnus
in Aegypto neque enim erat domus in qua non
iaceret mortuus 31 vocatisque Mosen et Aaron
nocte ait surgite egredimini a populo meo et vos et
filii Israhel ite immolate Domino sicut dicitis 32
oves vestras et armenta adsumite ut petieratis et
abeuntes benedicite mihi 33 urguebantque Aegyptii
populum de terra exire velociter dicentes omnes
moriemur 34 tulit igitur populus conspersam
farinam antequam fermentaretur et ligans in palliis
posuit super umeros suos 35 feceruntque filii Israhel
sicut praeceperat Moses et petierunt ab Aegyptiis
vasa argentea et aurea vestemque plurimam 36 dedit
autem Dominus gratiam populo coram Aegyptiis
ut commodarent eis et spoliaverunt Aegyptios
37 profectique sunt filii Israhel de Ramesse in
Soccoth sescenta ferme milia peditum virorum
absque parvulis 38 sed et vulgus promiscuum
innumerabile ascendit cum eis oves et armenta
et animantia diversi generis multa nimis 39
coxeruntque farinam quam dudum conspersam de
Aegypto tulerant et fecerunt subcinericios panes
azymos neque enim poterant fermentari cogentibus
exire Aegyptiis et nullam facere sinentibus moram
nec pulmenti quicquam occurrerant praeparare 40
habitatio autem filiorum Israhel qua manserant in
Aegypto fuit quadringentorum triginta annorum
41 quibus expletis eadem die egressus est omnis
exercitus Domini de terra Aegypti 42 nox est
ista observabilis Domini quando eduxit eos de
terra Aegypti hanc observare debent omnes filii
Israhel in generationibus suis 43 dixitque Dominus
ad Mosen et Aaron haec est religio phase omnis
alienigena non comedet ex eo 44 omnis autem
servus empticius circumcidetur et sic comedet 45
advena et mercennarius non edent ex eo 46 in una
domo comedetur nec efferetis de carnibus eius foras
nec os illius confringetis 47 omnis coetus filiorum
Israhel faciet illud 48 quod si quis peregrinorum in
vestram voluerit transire coloniam et facere phase
Domini circumcidetur prius omne masculinum
eius et tunc rite celebrabit eritque sicut indigena
terrae si quis autem circumcisus non fuerit non
vescetur ex eo 49 eadem lex erit indigenae et colono
qui peregrinatur apud vos 50 fecerunt omnes filii
Israhel sicut praeceperat Dominus Mosi et Aaron
51 et in eadem die eduxit Dominus filios Israhel de
terra Aegypti per turmas suas

13 locutusque est Dominus ad Mosen dicens 2
sanctifica mihi omne primogenitum quod
aperit vulvam in filiis Israhel tam de hominibus
quam de iumentis mea sunt enim omnia 3 et ait
Moses ad populum mementote diei huius in qua
egressi estis de Aegypto et de domo servitutis
quoniam in manu forti eduxit vos Dominus de loco
isto ut non comedatis fermentatum panem 4 hodie
egredimini mense novarum frugum 5 cumque
te introduxerit Dominus in terram Chananei et
Hetthei et Amorrei et Evei et Iebusei quam iuravit
patribus tuis ut daret tibi terram fluentem lacte et
melle celebrabis hunc morem sacrorum mense isto
6 septem diebus vesceris azymis et in die septimo
erit sollemnitas Domini 7 azyma comedetis septem
diebus non apparebit apud te aliquid fermentatum
nec in cunctis finibus tuis 8 narrabisque filio
tuo in die illo dicens hoc est quod fecit Dominus
mihi quando egressus sum de Aegypto 9 et erit
quasi signum in manu tua et quasi monumentum

ante oculos tuos et ut lex Domini semper in ore
tuo in manu enim forti eduxit te Dominus de
Aegypto **10** custodies huiuscemodi cultum statuto
tempore a diebus in dies **11** cumque introduxerit te
in terram Chananei sicut iuravit tibi et patribus
tuis et dederit eam tibi **12** separabis omne quod
aperit vulvam Domino et quod primitivum est in
pecoribus tuis quicquid habueris masculini sexus
consecrabis Domino **13** primogenitum asini mutabis
ove quod si non redemeris interficies omne autem
primogenitum hominis de filiis tuis pretio redimes
14 cumque interrogaverit te filius tuus cras dicens
quid est hoc respondebis ei in manu forti eduxit
nos Dominus de Aegypto de domo servitutis **15**
nam cum induratus esset Pharao et nollet nos
dimittere occidit Dominus omne primogenitum
in terra Aegypti a primogenito hominis usque ad
primogenitum iumentorum idcirco immolo Domino
omne quod aperit vulvam masculini sexus et omnia
primogenita filiorum meorum redimo **16** erit igitur
quasi signum in manu tua et quasi adpensum quid
ob recordationem inter oculos tuos eo quod in
manu forti eduxerit nos Dominus de Aegypto **17**
igitur cum emisisset Pharao populum non eos duxit
Dominus per viam terrae Philisthim quae vicina
est reputans ne forte paeniteret eum si vidisset
adversum se bella consurgere et reverteretur in
Aegyptum **18** sed circumduxit per viam deserti
quae est iuxta mare Rubrum et armati ascenderunt
filii Israhel de terra Aegypti **19** tulit quoque Moses
ossa Ioseph secum eo quod adiurasset filios Israhel
dicens visitabit vos Deus efferte ossa mea hinc
vobiscum **20** profectique de Soccoth castrametati
sunt in Etham in extremis finibus solitudinis **21**
Dominus autem praecedebat eos ad ostendendam
viam per diem in columna nubis et per noctem in
columna ignis ut dux esset itineris utroque tempore
22 numquam defuit columna nubis per diem nec
columna ignis per noctem coram populo

14 locutus est autem Dominus ad Mosen dicens
2 loquere filiis Israhel reversi castrametentur
e regione Phiahiroth quae est inter Magdolum
et mare contra Beelsephon in conspectu eius
castra ponetis super mare **3** dicturusque est
Pharao super filiis Israhel coartati sunt in terra
conclusit eos desertum **4** et indurabo cor eius ac
persequetur vos et glorificabor in Pharao et in
omni exercitu eius scientque Aegyptii quia ego sum
Dominus feceruntque ita **5** et nuntiatum est regi
Aegyptiorum quod fugisset populus inmutatumque
est cor Pharaonis et servorum eius super populo
et dixerunt quid voluimus facere ut dimitteremus
Israhel ne serviret nobis **6** iunxit ergo currum
et omnem populum suum adsumpsit secum **7**
tulitque sescentos currus electos quicquid in
Aegypto curruum fuit et duces totius exercitus **8**
induravitque Dominus cor Pharaonis regis Aegypti
et persecutus est filios Israhel at illi egressi erant in
manu excelsa **9** cumque persequerentur Aegyptii
vestigia praecedentium reppererunt eos in castris
super mare omnis equitatus et currus Pharaonis
et universus exercitus erant in Ahiroth contra
Beelsephon **10** cumque adpropinquasset Pharao
levantes filii Israhel oculos viderunt Aegyptios
post se et timuerunt valde clamaveruntque ad
Dominum **11** et dixerunt ad Mosen forsitan non
erant sepulchra in Aegypto ideo tulisti nos ut
moreremur in solitudine quid hoc facere voluisti
ut educeres nos ex Aegypto **12** nonne iste est
sermo quem loquebamur ad te in Aegypto dicentes
recede a nobis ut serviamus Aegyptiis multo enim
melius est servire eis quam mori in solitudine **13**
et ait Moses ad populum nolite timere state et
videte magnalia Domini quae facturus est hodie
Aegyptios enim quos nunc videtis nequaquam
ultra videbitis usque in sempiternum **14** Dominus
pugnabit pro vobis et vos tacebitis **15** dixitque
Dominus ad Mosen quid clamas ad me loquere filiis
Israhel ut proficiscantur **16** tu autem eleva virgam
tuam et extende manum super mare et divide
illud ut gradiantur filii Israhel in medio mari per
siccum **17** ego autem indurabo cor Aegyptiorum ut
persequantur vos et glorificabor in Pharaone et in
omni exercitu eius in curribus et in equitibus illius
18 et scient Aegyptii quia ego sum Dominus cum
glorificatus fuero in Pharaone et in curribus atque
in equitibus eius **19** tollensque se angelus Dei qui
praecedebat castra Israhel abiit post eos et cum eo
pariter columna nubis priora dimittens post tergum
20 stetit inter castra Aegyptiorum et castra Israhel
et erat nubes tenebrosa et inluminans noctem ut
ad se invicem toto noctis tempore accedere non
valerent **21** cumque extendisset Moses manum
super mare abstulit illud Dominus flante vento
vehementi et urente tota nocte et vertit in siccum
divisaque est aqua **22** et ingressi sunt filii Israhel
per medium maris sicci erat enim aqua quasi
murus a dextra eorum et leva **23** persequentesque
Aegyptii ingressi sunt post eos omnis equitatus
Pharaonis currus eius et equites per medium
maris **24** iamque advenerat vigilia matutina et
ecce respiciens Dominus super castra Aegyptiorum
per columnam ignis et nubis interfecit exercitum
eorum **25** et subvertit rotas curruum ferebanturque
in profundum dixerunt ergo Aegyptii fugiamus

Israhelem Dominus enim pugnat pro eis contra nos
26 et ait Dominus ad Mosen extende manum tuam
super mare ut revertantur aquae ad Aegyptios super
currus et equites eorum 27 cumque extendisset
Moses manum contra mare reversum est primo
diluculo ad priorem locum fugientibusque Aegyptiis
occurrerunt aquae et involvit eos Dominus in mediis
fluctibus 28 reversaeque sunt aquae et operuerunt
currus et equites cuncti exercitus Pharaonis qui
sequentes ingressi fuerant mare ne unus quidem
superfuit ex eis 29 filii autem Israhel perrexerunt
per medium sicci maris et aquae eis erant quasi
pro muro a dextris et a sinistris 30 liberavitque
Dominus in die illo Israhel de manu Aegyptiorum 31
et viderunt Aegyptios mortuos super litus maris et
manum magnam quam exercuerat Dominus contra
eos timuitque populus Dominum et crediderunt
Domino et Mosi servo eius

15 tunc cecinit Moses et filii Israhel carmen hoc
Domino et dixerunt cantemus Domino gloriose
enim magnificatus est equum et ascensorem deiecit
in mare 2 fortitudo mea et laus mea Dominus
et factus est mihi in salutem iste Deus meus
et glorificabo eum Deus patris mei et exaltabo
eum 3 Dominus quasi vir pugnator Omnipotens
nomen eius 4 currus Pharaonis et exercitum eius
proiecit in mare electi principes eius submersi
sunt in mari Rubro 5 abyssi operuerunt eos
descenderunt in profundum quasi lapis 6 dextera
tua Domine magnifice in fortitudine dextera tua
Domine percussit inimicum 7 et in multitudine
gloriae tuae deposuisti adversarios meos misisti
iram tuam quae devoravit eos ut stipulam 8 et in
spiritu furoris tui congregatae sunt aquae stetit
unda fluens congregatae sunt abyssi in medio mari 9
dixit inimicus persequar et conprehendam dividam
spolia implebitur anima mea evaginabo gladium
meum interficiet eos manus mea 10 flavit spiritus
tuus et operuit eos mare submersi sunt quasi
plumbum in aquis vehementibus 11 quis similis
tui in fortibus Domine quis similis tui magnificus
in sanctitate terribilis atque laudabilis et faciens
mirabilia 12 extendisti manum tuam et devoravit
eos terra 13 dux fuisti in misericordia tua populo
quem redemisti et portasti eum in fortitudine tua
ad habitaculum sanctum tuum 14 adtenderunt
populi et irati sunt dolores obtinuerunt habitatores
Philisthim 15 tunc conturbati sunt principes Edom
robustos Moab obtinuit tremor obriguerunt omnes
habitatores Chanaan 16 inruat super eos formido et
pavor in magnitudine brachii tui fiant inmobiles
quasi lapis donec pertranseat populus tuus Domine
donec pertranseat populus tuus iste quem possedisti
17 introduces eos et plantabis in monte hereditatis
tuae firmissimo habitaculo tuo quod operatus es
Domine sanctuarium Domine quod firmaverunt
manus tuae 18 Dominus regnabit in aeternum et
ultra 19 ingressus est enim equus Pharao cum
curribus et equitibus eius in mare et reduxit
super eos Dominus aquas maris filii autem Israhel
ambulaverunt per siccum in medio eius 20 sumpsit
ergo Maria prophetis soror Aaron tympanum in
manu egressaeque sunt omnes mulieres post eam
cum tympanis et choris 21 quibus praecinebat dicens
cantemus Domino gloriose enim magnificatus est
equum et ascensorem eius deiecit in mare 22 tulit
autem Moses Israhel de mari Rubro et egressi sunt
in desertum Sur ambulaveruntque tribus diebus
per solitudinem et non inveniebant aquam 23 et
venerunt in Marath nec poterant bibere aquas de
Mara eo quod essent amarae unde et congruum
loco nomen inposuit vocans illud Mara id est
amaritudinem 24 et murmuravit populus contra
Mosen dicens quid bibemus 25 at ille clamavit
ad Dominum qui ostendit ei lignum quod cum
misisset in aquas in dulcedinem versae sunt ibi
constituit ei praecepta atque iudicia et ibi temptavit
eum 26 dicens si audieris vocem Domini Dei tui
et quod rectum est coram eo feceris et oboedieris
mandatis eius custodierisque omnia praecepta illius
cunctum languorem quem posui in Aegypto non
inducam super te ego enim Dominus sanator tuus 27
venerunt autem in Helim ubi erant duodecim fontes
aquarum et septuaginta palmae et castrametati
sunt iuxta aquas

16 profectique sunt de Helim et venit omnis
multitudo filiorum Israhel in desertum Sin
quod est inter Helim et Sinai quintodecimo die
mensis secundi postquam egressi sunt de terra
Aegypti 2 et murmuravit omnis congregatio filiorum
Israhel contra Mosen et contra Aaron in solitudine
3 dixeruntque ad eos filii Israhel utinam mortui
essemus per manum Domini in terra Aegypti quando
sedebamus super ollas carnium et comedebamus
panes in saturitate cur eduxistis nos in desertum
istud ut occideretis omnem multitudinem fame 4
dixit autem Dominus ad Mosen ecce ego pluam
vobis panes de caelo egrediatur populus et colligat
quae sufficiunt per singulos dies ut temptem eum
utrum ambulet in lege mea an non 5 die autem
sexta parent quod inferant et sit duplum quam
colligere solebant per singulos dies 6 dixeruntque
Moses et Aaron ad omnes filios Israhel vespere
scietis quod Dominus eduxerit vos de terra Aegypti

7 et mane videbitis gloriam Domini audivit enim
murmur vestrum contra Dominum nos vero quid
sumus quia mussitatis contra nos 8 et ait Moses
dabit Dominus vobis vespere carnes edere et mane
panes in saturitate eo quod audierit murmurationes
vestras quibus murmurati estis contra eum nos enim
quid sumus nec contra nos est murmur vestrum
sed contra Dominum 9 dixitque Moses ad Aaron dic
universae congregationi filiorum Israhel accedite
coram Domino audivit enim murmur vestrum
10 cumque loqueretur Aaron ad omnem coetum
filiorum Israhel respexerunt ad solitudinem et ecce
gloria Domini apparuit in nube 11 locutus est autem
Dominus ad Mosen dicens 12 audivi murmurationes
filiorum Israhel loquere ad eos vespere comedetis
carnes et mane saturabimini panibus scietisque
quod sim Dominus Deus vester 13 factum est ergo
vespere et ascendens coturnix operuit castra mane
quoque ros iacuit per circuitum castrorum 14
cumque operuisset superficiem terrae apparuit
in solitudine minutum et quasi pilo tunsum in
similitudinem pruinae super terram 15 quod cum
vidissent filii Israhel dixerunt ad invicem man hu
quod significat quid est hoc ignorabant enim quid
esset quibus ait Moses iste est panis quem dedit
Dominus vobis ad vescendum 16 hic est sermo
quem praecepit Dominus colligat ex eo unusquisque
quantum sufficiat ad vescendum gomor per singula
capita iuxta numerum animarum vestrarum quae
habitant in tabernaculo sic tolletis 17 feceruntque
ita filii Israhel et collegerunt alius plus alius minus
18 et mensi sunt ad mensuram gomor nec qui plus
collegerat habuit amplius nec qui minus paraverat
repperit minus sed singuli iuxta id quod edere
poterant congregarunt 19 dixitque Moses ad eos
nullus relinquat ex eo in mane 20 qui non audierunt
eum sed dimiserunt quidam ex eis usque mane et
scatere coepit vermibus atque conputruit et iratus
est contra eos Moses 21 colligebant autem mane
singuli quantum sufficere poterat ad vescendum
cumque incaluisset sol liquefiebat 22 in die vero
sexta collegerunt cibos duplices id est duo gomor
per singulos homines venerunt autem omnes
principes multitudinis et narraverunt Mosi 23 qui
ait eis hoc est quod locutus est Dominus requies
sabbati sanctificata erit Domino cras quodcumque
operandum est facite et quae coquenda sunt coquite
quicquid autem reliquum fuerit reponite usque
in mane 24 feceruntque ita ut praeceperat Moses
et non conputruit neque vermis inventus est in
eo 25 dixitque Moses comedite illud hodie quia
sabbatum est Domino non invenietur hodie in
agro 26 sex diebus colligite in die autem septimo
sabbatum est Domino idcirco non invenietur 27
venit septima dies et egressi de populo ut colligerent
non invenerunt 28 dixit autem Dominus ad Mosen
usquequo non vultis custodire mandata mea et
legem meam 29 videte quod Dominus dederit
vobis sabbatum et propter hoc tribuerit vobis die
sexto cibos duplices maneat unusquisque apud
semet ipsum nullus egrediatur de loco suo die
septimo 30 et sabbatizavit populus die septimo 31
appellavitque domus Israhel nomen eius man quod
erat quasi semen coriandri album gustusque eius
quasi similae cum melle 32 dixit autem Moses iste
est sermo quem praecepit Dominus imple gomor ex
eo et custodiatur in futuras retro generationes ut
noverint panem quo alui vos in solitudine quando
educti estis de terra Aegypti 33 dixitque Moses ad
Aaron sume vas unum et mitte ibi man quantum
potest capere gomor et repone coram Domino
ad servandum in generationes vestras 34 sicut
praecepit Dominus Mosi posuitque illud Aaron in
tabernaculo reservandum 35 filii autem Israhel
comederunt man quadraginta annis donec venirent
in terram habitabilem hoc cibo aliti sunt usquequo
tangerent fines terrae Chanaan 36 gomor autem
decima pars est oephi

17 igitur profecta omnis multitudo filiorum
Israhel de deserto Sin per mansiones suas iuxta
sermonem Domini castrametata est in Raphidim ubi
non erat aqua ad bibendum populo 2 qui iurgatus
contra Mosen ait da nobis aquam ut bibamus quibus
respondit Moses quid iurgamini contra me cur
temptatis Dominum 3 sitivit ergo populus ibi pro
aquae penuria et murmuravit contra Mosen dicens
cur nos exire fecisti de Aegypto ut occideres et nos
et liberos nostros ac iumenta siti 4 clamavit autem
Moses ad Dominum dicens quid faciam populo huic
adhuc pauxillum et lapidabunt me 5 ait Dominus
ad Mosen antecede populum et sume tecum de
senibus Israhel et virgam qua percussisti fluvium
tolle in manu tua et vade 6 en ego stabo coram te
ibi super petram Horeb percutiesque petram et
exibit ex ea aqua ut bibat populus fecit Moses ita
coram senibus Israhel 7 et vocavit nomen loci illius
Temptatio propter iurgium filiorum Israhel et quia
temptaverunt Dominum dicentes estne Dominus in
nobis an non 8 venit autem Amalech et pugnabat
contra Israhel in Raphidim 9 dixitque Moses ad
Iosue elige viros et egressus pugna contra Amalech
cras ego stabo in vertice collis habens virgam Dei in
manu mea 10 fecit Iosue ut locutus ei erat Moses et
pugnavit contra Amalech Moses autem et Aaron et
Hur ascenderunt super verticem collis 11 cumque

levaret Moses manus vincebat Israhel sin autem
paululum remisisset superabat Amalech 12 manus
autem Mosi erant graves sumentes igitur lapidem
posuerunt subter eum in quo sedit Aaron autem et
Hur sustentabant manus eius ex utraque parte et
factum est ut manus ipsius non lassarentur usque
ad occasum solis 13 fugavitque Iosue Amalech et
populum eius in ore gladii 14 dixit autem Dominus
ad Mosen scribe hoc ob monumentum in libro
et trade auribus Iosue delebo enim memoriam
Amalech sub caelo 15 aedificavitque Moses altare et
vocavit nomen eius Dominus exaltatio mea dicens
16 quia manus solii Domini et bellum Dei erit contra
Amalech a generatione in generationem

18 cumque audisset Iethro sacerdos Madian
cognatus Mosi omnia quae fecerat Deus Mosi
et Israhel populo suo eo quod eduxisset Dominus
Israhel de Aegypto 2 tulit Sefforam uxorem Mosi
quam remiserat 3 et duos filios eius quorum
unus vocabatur Gersan dicente patre advena fui
in terra aliena 4 alter vero Eliezer Deus enim ait
patris mei adiutor meus et eruit me de gladio
Pharaonis 5 venit ergo Iethro cognatus Mosi et
filii eius et uxor ad Mosen in desertum ubi erat
castrametatus iuxta montem Dei 6 et mandavit
Mosi dicens ego cognatus tuus Iethro venio ad te
et uxor tua et duo filii tui cum ea 7 qui egressus
in occursum cognati sui adoravit et osculatus est
eum salutaveruntque se mutuo verbis pacificis
cumque intrasset tabernaculum 8 narravit Moses
cognato suo cuncta quae fecerat Deus Pharaoni et
Aegyptiis propter Israhel universum laborem qui
accidisset eis in itinere quo liberarat eos Dominus
9 laetatusque est Iethro super omnibus bonis quae
fecerat Dominus Israheli eo quod eruisset eum de
manu Aegyptiorum 10 et ait benedictus Dominus
qui liberavit vos de manu Aegyptiorum et de manu
Pharaonis qui eruit populum suum de manu Aegypti
11 nunc cognovi quia magnus Dominus super omnes
deos eo quod superbe egerint contra illos 12 obtulit
ergo Iethro cognatus Mosi holocausta et hostias
Deo veneruntque Aaron et omnes senes Israhel
ut comederent panem cum eo coram Domino 13
altero autem die sedit Moses ut iudicaret populum
qui adsistebat Mosi de mane usque ad vesperam
14 quod cum vidisset cognatus eius omnia scilicet
quae agebat in populo ait quid est hoc quod facis in
plebe cur solus sedes et omnis populus praestolatur
de mane usque ad vesperam 15 cui respondit Moses
venit ad me populus quaerens sententiam Dei 16
cumque acciderit eis aliqua disceptatio veniunt ad
me ut iudicem inter eos et ostendam praecepta Dei
et leges eius 17 at ille non bonam inquit rem facis
18 stulto labore consumeris et tu et populus iste qui
tecum est ultra vires tuas est negotium solus illud
non poteris sustinere 19 sed audi verba mea atque
consilia et erit Deus tecum esto tu populo in his
quae ad Deum pertinent ut referas quae dicuntur
ad eum 20 ostendasque populo caerimonias et
ritum colendi viamque per quam ingredi debeant
et opus quod facere 21 provide autem de omni
plebe viros potentes et timentes Deum in quibus
sit veritas et qui oderint avaritiam et constitue ex
eis tribunos et centuriones et quinquagenarios et
decanos 22 qui iudicent populum omni tempore
quicquid autem maius fuerit referant ad te et ipsi
minora tantummodo iudicent leviusque tibi sit
partito in alios onere 23 si hoc feceris implebis
imperium Dei et praecepta eius poteris sustentare
et omnis hic populus revertetur cum pace ad loca
sua 24 quibus auditis Moses fecit omnia quae ille
suggesserat 25 et electis viris strenuis de cuncto
Israhel constituit eos principes populi tribunos
et centuriones et quinquagenarios et decanos 26
qui iudicabant plebem omni tempore quicquid
autem gravius erat referebant ad eum faciliora
tantummodo iudicantes 27 dimisitque cognatum
qui reversus abiit in terram suam

19 mense tertio egressionis Israhel de terra
Aegypti in die hac venerunt in solitudinem
Sinai 2 nam profecti de Raphidim et pervenientes
usque in desertum Sinai castrametati sunt in eodem
loco ibique Israhel fixit tentoria e regione montis 3
Moses autem ascendit ad Deum vocavitque eum
Dominus de monte et ait haec dices domui Iacob
et adnuntiabis filiis Israhel 4 vos ipsi vidistis quae
fecerim Aegyptiis quomodo portaverim vos super
alas aquilarum et adsumpserim mihi 5 si ergo
audieritis vocem meam et custodieritis pactum
meum eritis mihi in peculium de cunctis populis
mea est enim omnis terra 6 et vos eritis mihi
regnum sacerdotale et gens sancta haec sunt verba
quae loqueris ad filios Israhel 7 venit Moses et
convocatis maioribus natu populi exposuit omnes
sermones quos mandaverat Dominus 8 responditque
universus populus simul cuncta quae locutus est
Dominus faciemus cumque rettulisset Moses verba
populi ad Dominum 9 ait ei Dominus iam nunc
veniam ad te in caligine nubis ut audiat me populus
loquentem ad te et credat tibi in perpetuum
nuntiavit ergo Moses verba populi ad Dominum
10 qui dixit ei vade ad populum et sanctifica illos
hodie et cras laventque vestimenta sua 11 et sint
parati in diem tertium die enim tertio descendet

Dominus coram omni plebe super montem Sinai **12** constituesque terminos populo per circuitum et dices cavete ne ascendatis in montem nec tangatis fines illius omnis qui tetigerit montem morte morietur **13** manus non tanget eum sed lapidibus opprimetur aut confodietur iaculis sive iumentum fuerit sive homo non vivet cum coeperit clangere bucina tunc ascendant in montem **14** descenditque Moses de monte ad populum et sanctificavit eum cumque lavissent vestimenta sua **15** ait ad eos estote parati in diem tertium ne adpropinquetis uxoribus vestris **16** iam advenerat tertius dies et mane inclaruerat et ecce coeperunt audiri tonitrua ac micare fulgura et nubes densissima operire montem clangorque bucinae vehementius perstrepebat timuit populus qui erat in castris **17** cumque eduxisset eos Moses in occursum Dei de loco castrorum steterunt ad radices montis **18** totus autem mons Sinai fumabat eo quod descendisset Dominus super eum in igne et ascenderet fumus ex eo quasi de fornace eratque mons omnis terribilis **19** et sonitus bucinae paulatim crescebat in maius et prolixius tendebatur Moses loquebatur et Dominus respondebat ei **20** descenditque Dominus super montem Sinai in ipso montis vertice et vocavit Mosen in cacumen eius quo cum ascendisset **21** dixit ad eum descende et contestare populum ne forte velint transcendere terminos ad videndum Dominum et pereat ex eis plurima multitudo **22** sacerdotes quoque qui accedunt ad Dominum sanctificentur ne percutiat eos **23** dixitque Moses ad Dominum non poterit vulgus ascendere in montem Sinai tu enim testificatus es et iussisti dicens pone terminos circa montem et sanctifica illum **24** cui ait Dominus vade descende ascendesque tu et Aaron tecum sacerdotes autem et populus ne transeant terminos nec ascendant ad Dominum ne forte interficiat illos **25** descendit Moses ad populum et omnia narravit eis

20 locutus quoque est Dominus cunctos sermones hos **2** ego sum Dominus Deus tuus qui eduxi te de terra Aegypti de domo servitutis **3** non habebis deos alienos coram me **4** non facies tibi sculptile neque omnem similitudinem quae est in caelo desuper et quae in terra deorsum nec eorum quae sunt in aquis sub terra **5** non adorabis ea neque coles ego sum Dominus Deus tuus fortis zelotes visitans iniquitatem patrum in filiis in tertiam et quartam generationem eorum qui oderunt me **6** et faciens misericordiam in milia his qui diligunt me et custodiunt praecepta mea **7** non adsumes nomen Domini Dei tui in vanum nec enim habebit insontem Dominus eum qui adsumpserit nomen Domini Dei sui frustra **8** memento ut diem sabbati sanctifices **9** sex diebus operaberis et facies omnia opera tua **10** septimo autem die sabbati Domini Dei tui non facies omne opus tu et filius tuus et filia tua servus tuus et ancilla tua iumentum tuum et advena qui est intra portas tuas **11** sex enim diebus fecit Dominus caelum et terram et mare et omnia quae in eis sunt et requievit in die septimo idcirco benedixit Dominus diei sabbati et sanctificavit eum **12** honora patrem tuum et matrem tuam ut sis longevus super terram quam Dominus Deus tuus dabit tibi **13** non occides **14** non moechaberis **15** non furtum facies **16** non loqueris contra proximum tuum falsum testimonium **17** non concupisces domum proximi tui nec desiderabis uxorem eius non servum non ancillam non bovem non asinum nec omnia quae illius sunt **18** cunctus autem populus videbat voces et lampadas et sonitum bucinae montemque fumantem et perterriti ac pavore concussi steterunt procul **19** dicentes Mosi loquere tu nobis et audiemus non loquatur nobis Dominus ne forte moriamur **20** et ait Moses ad populum nolite timere ut enim probaret vos venit Deus et ut terror illius esset in vobis et non peccaretis **21** stetitque populus de longe Moses autem accessit ad caliginem in qua erat Deus **22** dixit praeterea Dominus ad Mosen haec dices filiis Israhel vos vidistis quod de caelo locutus sum vobis **23** non facietis mecum deos argenteos nec deos aureos facietis vobis **24** altare de terra facietis mihi et offeretis super eo holocausta et pacifica vestra oves vestras et boves in omni loco in quo memoria fuerit nominis mei veniam ad te et benedicam tibi **25** quod si altare lapideum feceris mihi non aedificabis illud de sectis lapidibus si enim levaveris cultrum tuum super eo polluetur **26** non ascendes per gradus ad altare meum ne reveletur turpitudo tua

21 haec sunt iudicia quae propones eis **2** si emeris servum hebraeum sex annis serviet tibi in septimo egredietur liber gratis **3** cum quali veste intraverit cum tali exeat si habens uxorem et uxor egredietur simul **4** sin autem dominus dederit illi uxorem et peperit filios et filias mulier et liberi eius erunt domini sui ipse vero exibit cum vestitu suo **5** quod si dixerit servus diligo dominum meum et uxorem ac liberos non egrediar liber **6** offeret eum dominus diis et adplicabitur ad ostium et postes perforabitque aurem eius subula et erit ei servus in saeculum **7** si quis vendiderit filiam suam in famulam non egredietur sicut ancillae exire consuerunt **8** si displicuerit oculis domini

sui cui tradita fuerit dimittet eam populo autem
alieno vendendi non habet potestatem si spreverit
eam 9 sin autem filio suo desponderit eam iuxta
morem filiarum faciet illi 10 quod si alteram ei
acceperit providebit puellae nuptias et vestimenta
et pretium pudicitiae non negabit 11 si tria ista
non fecerit egredietur gratis absque pecunia 12
qui percusserit hominem volens occidere morte
moriatur 13 qui autem non est insidiatus sed Deus
illum tradidit in manu eius constituam tibi locum
quo fugere debeat 14 si quis de industria occiderit
proximum suum et per insidias ab altari meo
evelles eum ut moriatur 15 qui percusserit patrem
suum et matrem morte moriatur 16 qui furatus
fuerit hominem et vendiderit eum convictus noxae
morte moriatur 17 qui maledixerit patri suo et
matri morte moriatur 18 si rixati fuerint viri et
percusserit alter proximum suum lapide vel pugno
et ille mortuus non fuerit sed iacuerit in lectulo 19 si
surrexerit et ambulaverit foris super baculum suum
innocens erit qui percussit ita tamen ut operas eius
et inpensas in medicos restituat 20 qui percusserit
servum suum vel ancillam virga et mortui fuerint
in manibus eius criminis reus erit 21 sin autem
uno die supervixerit vel duobus non subiacebit
poenae quia pecunia illius est 22 si rixati fuerint
viri et percusserit quis mulierem praegnantem et
abortivum quidem fecerit sed ipsa vixerit subiacebit
damno quantum expetierit maritus mulieris et
arbitri iudicarint 23 sin autem mors eius fuerit
subsecuta reddet animam pro anima 24 oculum pro
oculo dentem pro dente manum pro manu pedem
pro pede 25 adustionem pro adustione vulnus
pro vulnere livorem pro livore 26 si percusserit
quispiam oculum servi sui aut ancillae et luscos
eos fecerit dimittet liberos pro oculo quem eruit
27 dentem quoque si excusserit servo vel ancillae
suae similiter dimittet eos liberos 28 si bos cornu
petierit virum aut mulierem et mortui fuerint
lapidibus obruetur et non comedentur carnes
eius dominusque bovis innocens erit 29 quod si
bos cornipeta fuerit ab heri et nudius tertius et
contestati sunt dominum eius nec reclusit eum
occideritque virum aut mulierem et bos lapidibus
obruetur et dominum illius occident 30 quod si
pretium ei fuerit inpositum dabit pro anima sua
quicquid fuerit postulatus 31 filium quoque et filiam
si cornu percusserit simili sententiae subiacebit
32 si servum ancillamque invaserit triginta siclos
argenti dabit domino bos vero lapidibus opprimetur
33 si quis aperuerit cisternam et foderit et non
operuerit eam cecideritque bos vel asinus in eam
34 dominus cisternae reddet pretium iumentorum
quod autem mortuum est ipsius erit 35 si bos
alienus bovem alterius vulnerarit et ille mortuus
fuerit vendent bovem vivum et divident pretium
cadaver autem mortui inter se dispertient 36 sin
autem sciebat quod bos cornipeta esset ab heri
et nudius tertius et non custodivit eum dominus
suus reddet bovem pro bove et cadaver integrum
accipiet

22 si quis furatus fuerit bovem aut ovem et
occiderit vel vendiderit quinque boves pro
uno bove restituet et quattuor oves pro una
ove 2 si effringens fur domum sive suffodiens
fuerit inventus et accepto vulnere mortuus fuerit
percussor non erit reus sanguinis 3 quod si
orto sole hoc fecerit homicidium perpetravit et
ipse morietur si non habuerit quod pro furto
reddat venundabitur 4 si inventum fuerit apud
eum quod furatus est vivens sive bos sive asinus
sive ovis duplum restituet 5 si laeserit quispiam
agrum vel vineam et dimiserit iumentum suum
ut depascatur aliena quicquid optimum habuerit
in agro suo vel in vinea pro damni aestimatione
restituet 6 si egressus ignis invenerit spinas et
conprehenderit acervos frugum sive stantes segetes
in agris reddet damnum qui ignem succenderit 7
si quis commendaverit amico pecuniam aut vas
in custodiam et ab eo qui susceperat furto ablata
fuerint si invenitur fur duplum reddet 8 si latet
dominus domus adplicabitur ad deos et iurabit quod
non extenderit manum in rem proximi sui 9 ad
perpetrandam fraudem tam in bove quam in asino
et ove ac vestimento et quicquid damnum inferre
potest ad deos utriusque causa perveniet et si illi
iudicaverint duplum restituet proximo suo 10 si quis
commendaverit proximo suo asinum bovem ovem
et omne iumentum ad custodiam et mortuum fuerit
aut debilitatum vel captum ab hostibus nullusque
hoc viderit 11 iusiurandum erit in medio quod non
extenderit manum ad rem proximi sui suscipietque
dominus iuramentum et ille reddere non cogetur
12 quod si furto ablatum fuerit restituet damnum
domino 13 si comestum a bestia deferet ad eum quod
occisum est et non restituet 14 qui a proximo suo
quicquam horum mutuo postularit et debilitatum
aut mortuum fuerit domino non praesente reddere
conpelletur 15 quod si inpraesentiarum fuit dominus
non restituet maxime si conductum venerat pro
mercede operis sui 16 si seduxerit quis virginem
necdum desponsatam et dormierit cum ea dotabit
eam et habebit uxorem 17 si pater virginis dare
noluerit reddet pecuniam iuxta modum dotis quam
virgines accipere consuerunt 18 maleficos non

patieris vivere 19 qui coierit cum iumento morte
moriatur 20 qui immolat diis occidetur praeter
Domino soli 21 advenam non contristabis neque
adfliges eum advenae enim et ipsi fuistis in terra
Aegypti 22 viduae et pupillo non nocebitis 23 si
laeseritis eos vociferabuntur ad me et ego audiam
clamorem eorum 24 et indignabitur furor meus
percutiamque vos gladio et erunt uxores vestrae
viduae et filii vestri pupilli 25 si pecuniam mutuam
dederis populo meo pauperi qui habitat tecum non
urgues eum quasi exactor nec usuris opprimes 26 si
pignus a proximo tuo acceperis vestimentum ante
solis occasum redde ei 27 ipsum enim est solum
quo operitur indumentum carnis eius nec habet
aliud in quo dormiat si clamaverit ad me exaudiam
eum quia misericors sum 28 diis non detrahes et
principi populi tui non maledices 29 decimas tuas
et primitias non tardabis offerre primogenitum
filiorum tuorum dabis mihi 30 de bubus quoque et
ovibus similiter facies septem diebus sit cum matre
sua die octavo reddes illum mihi 31 viri sancti eritis
mihi carnem quae a bestiis fuerit praegustata non
comedetis sed proicietis canibus

23 non suscipies vocem mendacii nec iunges
manum tuam ut pro impio dicas falsum
testimonium 2 non sequeris turbam ad faciendum
malum nec in iudicio plurimorum adquiesces
sententiae ut a vero devies 3 pauperis quoque
non misereberis in negotio 4 si occurreris bovi
inimici tui aut asino erranti reduc ad eum 5 si
videris asinum odientis te iacere sub onere non
pertransibis sed sublevabis cum eo 6 non declinabis
in iudicio pauperis 7 mendacium fugies insontem
et iustum non occides quia aversor impium 8 nec
accipias munera quae excaecant etiam prudentes
et subvertunt verba iustorum 9 peregrino molestus
non eris scitis enim advenarum animas quia et
ipsi peregrini fuistis in terra Aegypti 10 sex annis
seminabis terram tuam et congregabis fruges eius
11 anno autem septimo dimittes eam et requiescere
facies ut comedant pauperes populi tui et quicquid
reliqui fuerit edant bestiae agri ita facies in vinea
et in oliveto tuo 12 sex diebus operaberis septima
die cessabis ut requiescat bos et asinus tuus et
refrigeretur filius ancillae tuae et advena 13 omnia
quae dixi vobis custodite et per nomen externorum
deorum non iurabitis neque audietur ex ore vestro
14 tribus vicibus per singulos annos mihi festa
celebrabitis 15 sollemnitatem azymorum custodies
septem diebus comedes azyma sicut praecepi tibi
tempore mensis novorum quando egressus es de
Aegypto non apparebis in conspectu meo vacuus
16 et sollemnitatem messis primitivorum operis
tui quaecumque serueris in agro sollemnitatem
quoque in exitu anni quando congregaveris omnes
fruges tuas de agro 17 ter in anno apparebit omne
masculinum tuum coram Domino Deo 18 non
immolabis super fermento sanguinem victimae
meae nec remanebit adeps sollemnitatis meae
usque mane 19 primitias frugum terrae tuae deferes
in domum Domini Dei tui nec coques hedum in
lacte matris suae 20 ecce ego mittam angelum
meum qui praecedat te et custodiat in via et
introducat ad locum quem paravi 21 observa eum
et audi vocem eius nec contemnendum putes
quia non dimittet cum peccaveritis et est nomen
meum in illo 22 quod si audieris vocem eius et
feceris omnia quae loquor inimicus ero inimicis
tuis et adfligam adfligentes te 23 praecedetque te
angelus meus et introducet te ad Amorreum et
Hettheum et Ferezeum Chananeumque et Eveum
et Iebuseum quos ego contribo 24 non adorabis
deos eorum nec coles eos non facies opera eorum
sed destrues eos et confringes statuas eorum 25
servietisque Domino Deo vestro ut benedicam
panibus tuis et aquis et auferam infirmitatem de
medio tui 26 non erit infecunda nec sterilis in
terra tua numerum dierum tuorum implebo 27
terrorem meum mittam in praecursum tuum et
occidam omnem populum ad quem ingredieris
cunctorumque inimicorum tuorum coram te terga
vertam 28 emittens crabrones prius qui fugabunt
Eveum et Chananeum et Hettheum antequam
introeas 29 non eiciam eos a facie tua anno uno ne
terra in solitudinem redigatur et crescant contra
te bestiae 30 paulatim expellam eos de conspectu
tuo donec augearis et possideas terram 31 ponam
autem terminos tuos a mari Rubro usque ad mare
Palestinorum et a deserto usque ad Fluvium tradam
manibus vestris habitatores terrae et eiciam eos
de conspectu vestro 32 non inibis cum eis foedus
nec cum diis eorum 33 non habitent in terra tua
ne forte peccare te faciant in me si servieris diis
eorum quod tibi certo erit in scandalum

24 Mosi quoque dixit ascende ad Dominum tu
et Aaron Nadab et Abiu et septuaginta senes
ex Israhel et adorabitis procul 2 solusque Moses
ascendet ad Dominum et illi non adpropinquabunt
nec populus ascendet cum eo 3 venit ergo Moses et
narravit plebi omnia verba Domini atque iudicia
responditque cunctus populus una voce omnia
verba Domini quae locutus est faciemus 4 scripsit
autem Moses universos sermones Domini et mane
consurgens aedificavit altare ad radices montis

et duodecim titulos per duodecim tribus Israhel
5 misitque iuvenes de filiis Israhel et obtulerunt
holocausta immolaveruntque victimas pacificas
Domino vitulos 6 tulit itaque Moses dimidiam
partem sanguinis et misit in crateras partem
autem residuam fudit super altare 7 adsumensque
volumen foederis legit audiente populo qui dixerunt
omnia quae locutus est Dominus faciemus et
erimus oboedientes 8 ille vero sumptum sanguinem
respersit in populum et ait hic est sanguis foederis
quod pepigit Dominus vobiscum super cunctis
sermonibus his 9 ascenderuntque Moses et Aaron
Nadab et Abiu et septuaginta de senioribus Israhel
10 et viderunt Deum Israhel sub pedibus eius
quasi opus lapidis sapphirini et quasi caelum cum
serenum est 11 nec super eos qui procul recesserant
de filiis Israhel misit manum suam videruntque
Deum et comederunt ac biberunt 12 dixit autem
Dominus ad Mosen ascende ad me in montem et
esto ibi daboque tibi tabulas lapideas et legem ac
mandata quae scripsi ut doceas eos 13 surrexerunt
Moses et Iosue minister eius ascendensque Moses in
montem Dei 14 senioribus ait expectate hic donec
revertamur ad vos habetis Aaron et Hur vobiscum
si quid natum fuerit quaestionis referetis ad eos 15
cumque ascendisset Moses operuit nubes montem
16 et habitavit gloria Domini super Sinai tegens
illum nube sex diebus septimo autem die vocavit
eum de medio caliginis 17 erat autem species gloriae
Domini quasi ignis ardens super verticem montis in
conspectu filiorum Israhel 18 ingressusque Moses
medium nebulae ascendit in montem et fuit ibi
quadraginta diebus et quadraginta noctibus

25 locutusque est Dominus ad Mosen dicens 2
loquere filiis Israhel ut tollant mihi primitias
ab omni homine qui offert ultroneus accipietis eas
3 haec sunt autem quae accipere debetis aurum
et argentum et aes 4 hyacinthum et purpuram
coccumque bis tinctum et byssum pilos caprarum 5
et pelles arietum rubricatas pelles ianthinas et ligna
setthim 6 oleum ad luminaria concinnanda aromata
in unguentum et thymiama boni odoris 7 lapides
onychinos et gemmas ad ornandum ephod ac
rationale 8 facientque mihi sanctuarium et habitabo
in medio eorum 9 iuxta omnem similitudinem
tabernaculi quod ostendam tibi et omnium vasorum
in cultum eius sicque facietis illud 10 arcam de lignis
setthim conpingite cuius longitudo habeat duos
semis cubitos latitudo cubitum et dimidium altitudo
cubitum similiter ac semissem 11 et deaurabis eam
auro mundissimo intus et foris faciesque supra
coronam auream per circuitum 12 et quattuor
circulos aureos quos pones per quattuor arcae
angulos duo circuli sint in latere uno et duo in
altero 13 facies quoque vectes de lignis setthim et
operies eos auro 14 inducesque per circulos qui sunt
in arcae lateribus ut portetur in eis 15 qui semper
erunt in circulis nec umquam extrahentur ab eis 16
ponesque in arcam testificationem quam dabo tibi
17 facies et propitiatorium de auro mundissimo duos
cubitos et dimidium tenebit longitudo eius cubitum
ac semissem latitudo 18 duos quoque cherubin
aureos et productiles facies ex utraque parte oraculi
19 cherub unus sit in latere uno et alter in altero 20
utrumque latus propitiatorii tegant expandentes
alas et operientes oraculum respiciantque se mutuo
versis vultibus in propitiatorium quo operienda
est arca 21 in qua pones testimonium quod dabo
tibi 22 inde praecipiam et loquar ad te supra
propitiatorio scilicet ac medio duorum cherubin
qui erunt super arcam testimonii cuncta quae
mandabo per te filiis Israhel 23 facies et mensam de
lignis setthim habentem duos cubitos longitudinis
et in latitudine cubitum et in altitudine cubitum
ac semissem 24 et inaurabis eam auro purissimo
faciesque illi labium aureum per circuitum 25 et
ipsi labio coronam interrasilem altam quattuor
digitis et super illam alteram coronam aureolam
26 quattuor quoque circulos aureos praeparabis et
pones eos in quattuor angulis eiusdem mensae per
singulos pedes 27 subter coronam erunt circuli
aurei ut mittantur vectes per eos et possit mensa
portari 28 ipsosque vectes facies de lignis setthim
et circumdabis auro ad subvehendam mensam 29
parabis et acetabula ac fialas turibula et cyatos in
quibus offerenda sunt libamina ex auro purissimo
30 et pones super mensam panes propositionis in
conspectu meo semper 31 facies et candelabrum
ductile de auro mundissimo hastile eius et calamos
scyphos et spherulas ac lilia ex ipso procedentia
32 sex calami egredientur de lateribus tres ex uno
latere et tres ex altero 33 tres scyphi quasi in nucis
modum per calamos singulos spherulaque simul
et lilium et tres similiter scyphi instar nucis in
calamo altero spherulaque et lilium hoc erit opus
sex calamorum qui producendi sunt de hastili 34
in ipso autem candelabro erunt quattuor scyphi
in nucis modum spherulaeque per singulos et lilia
35 spherula sub duobus calamis per tria loca qui
simul sex fiunt procedentes de hastili uno 36 et
spherae igitur et calami ex ipso erunt universa
ductilia de auro purissimo 37 facies et lucernas
septem et pones eas super candelabrum ut luceant
ex adverso 38 emunctoria quoque et ubi quae
emuncta sunt extinguantur fient de auro purissimo

39 omne pondus candelabri cum universis vasis
suis habebit talentum auri mundissimi 40 inspice
et fac secundum exemplar quod tibi in monte
monstratum est

26 tabernaculum vero ita fiet decem cortinas
de bysso retorta et hyacintho ac purpura
coccoque bis tincto variatas opere plumario facies
2 longitudo cortinae unius habebit viginti octo
cubitos latitudo quattuor cubitorum erit unius
mensurae fient universa tentoria 3 quinque cortinae
sibi iungentur mutuo et aliae quinque nexu simili
coherebunt 4 ansulas hyacinthinas in lateribus ac
summitatibus facies cortinarum ut possint invicem
copulari 5 quinquagenas ansulas cortina habebit in
utraque parte ita insertas ut ansa contra ansam
veniat et altera alteri possit aptari 6 facies et
quinquaginta circulos aureos quibus cortinarum
vela iungenda sunt ut unum tabernaculum fiat
7 facies et saga cilicina undecim ad operiendum
tectum tabernaculi 8 longitudo sagi unius habebit
triginta cubitos et latitudo quattuor aequa erit
mensura sagorum omnium 9 e quibus quinque
iunges seorsum et sex sibi mutuo copulabis ita ut
sextum sagum in fronte tecti duplices 10 facies et
quinquaginta ansas in ora sagi unius ut coniungi
cum altero queat et quinquaginta ansas in ora sagi
alterius ut cum altero copuletur 11 quinquaginta
fibulas aeneas quibus iungantur ansae et unum
ex omnibus operimentum fiat 12 quod autem
superfuerit in sagis quae parantur tecto id est
unum sagum quod amplius est ex medietate eius
operies posteriora tabernaculi 13 et cubitus ex una
parte pendebit et alter ex altera qui plus est in
sagorum longitudine utrumque latus tabernaculi
protegens 14 facies et operimentum aliud tecto de
pellibus arietum rubricatis et super hoc rursum
aliud operimentum de ianthinis pellibus 15 facies
et tabulas stantes tabernaculi de lignis setthim 16
quae singulae denos cubitos in longitudine habeant
et in latitudine singulos ac semissem 17 in lateribus
tabulae duae incastraturae fient quibus tabula alteri
tabulae conectatur atque in hunc modum cunctae
tabulae parabuntur 18 quarum viginti erunt in
latere meridiano quod vergit ad austrum 19 quibus
quadraginta bases argenteas fundes ut binae bases
singulis tabulis per duos angulos subiciantur 20
in latere quoque secundo tabernaculi quod vergit
ad aquilonem viginti tabulae erunt 21 quadraginta
habentes bases argenteas binae bases singulis
tabulis subponentur 22 ad occidentalem vero
plagam tabernaculi facies sex tabulas 23 et rursum
alias duas quae in angulis erigantur post tergum
tabernaculi 24 eruntque coniunctae a deorsum
usque sursum et una omnes conpago retinebit
duabus quoque tabulis quae in angulis ponendae
sunt similis iunctura servabitur 25 et erunt simul
tabulae octo bases earum argenteae sedecim duabus
basibus per unam tabulam supputatis 26 facies et
vectes de lignis setthim quinque ad continendas
tabulas in uno latere tabernaculi 27 et quinque
alios in altero et eiusdem numeri ad occidentalem
plagam 28 qui mittentur per medias tabulas a
summo usque ad summum 29 ipsasque tabulas
deaurabis et fundes eis anulos aureos per quos
vectes tabulata contineant quos operies lamminis
aureis 30 et eriges tabernaculum iuxta exemplum
quod tibi in monte monstratum est 31 facies
et velum de hyacintho et purpura coccoque bis
tincto et bysso retorta opere plumario et pulchra
varietate contextum 32 quod adpendes ante
quattuor columnas de lignis setthim quae ipsae
quidem deauratae erunt et habebunt capita aurea
sed bases argenteas 33 inseretur autem velum per
circulos intra quod pones arcam testimonii et quo
sanctuarium et sanctuarii sanctuaria dividentur 34
pones et propitiatorium super arcam testimonii in
sancta sanctorum 35 mensamque extra velum et
contra mensam candelabrum in latere tabernaculi
meridiano mensa enim stabit in parte aquilonis
36 facies et tentorium in introitu tabernaculi de
hyacintho et purpura coccoque bis tincto et bysso
retorta opere plumarii 37 et quinque columnas
deaurabis lignorum setthim ante quas ducetur
tentorium quarum erunt capita aurea et bases
aeneae

27 facies et altare de lignis setthim quod habebit
quinque cubitos in longitudine et totidem
in latitudine id est quadrum et tres cubitos in
altitudine 2 cornua autem per quattuor angulos
ex ipso erunt et operies illud aere 3 faciesque in
usus eius lebetas ad suscipiendos cineres et forcipes
atque fuscinulas et ignium receptacula omnia vasa
ex aere fabricabis 4 craticulamque in modum
retis aeneam per cuius quattuor angulos erunt
quattuor anuli aenei 5 quos pones subter arulam
altaris eritque craticula usque ad altaris medium 6
facies et vectes altaris de lignis setthim duos quos
operies lamminis aeneis 7 et induces per circulos
eruntque ex utroque latere altaris ad portandum
8 non solidum sed inane et cavum intrinsecus
facies illud sicut tibi in monte monstratum est 9
facies et atrium tabernaculi in cuius plaga australi
contra meridiem erunt tentoria de bysso retorta
centum cubitos unum latus tenebit in longitudine

10 et columnas viginti cum basibus totidem aeneis
quae capita cum celaturis suis habebunt argentea
11 similiter in latere aquilonis per longum erunt
tentoria centum cubitorum columnae viginti et
bases aeneae eiusdem numeri et capita earum cum
celaturis suis argentea 12 in latitudine vero atrii
quod respicit ad occidentem erunt tentoria per
quinquaginta cubitos et columnae decem basesque
totidem 13 in ea quoque atrii latitudine quae
respicit ad orientem quinquaginta cubiti erunt 14
in quibus quindecim cubitorum tentoria lateri uno
deputabuntur columnaeque tres et bases totidem 15
et in latere altero erunt tentoria cubitos obtinentia
quindecim columnas tres et bases totidem 16
in introitu vero atrii fiet tentorium cubitorum
viginti ex hyacintho et purpura coccoque bis
tincto et bysso retorta opere plumarii columnas
habebit quattuor cum basibus totidem 17 omnes
columnae atrii per circuitum vestitae erunt argenti
lamminis capitibus argenteis et basibus aeneis 18
in longitudine occupabit atrium cubitos centum in
latitudine quinquaginta altitudo quinque cubitorum
erit fietque de bysso retorta et habebit bases
aeneas 19 cuncta vasa tabernaculi in omnes usus
et caerimonias tam paxillos eius quam atrii ex
aere facies 20 praecipe filiis Israhel ut adferant
tibi oleum de arboribus olivarum purissimum
piloque contusum ut ardeat lucerna semper 21 in
tabernaculo testimonii extra velum quod oppansum
est testimonio et conlocabunt eam Aaron et filii
eius ut usque mane luceat coram Domino perpetuus
erit cultus per successiones eorum a filiis Israhel

28 adplica quoque ad te Aaron fratrem tuum
cum filiis suis de medio filiorum Israhel ut
sacerdotio fungantur mihi Aaron Nadab et Abiu
Eleazar et Ithamar 2 faciesque vestem sanctam
fratri tuo in gloriam et decorem 3 et loqueris cunctis
sapientibus corde quos replevi spiritu prudentiae
ut faciant vestes Aaron in quibus sanctificatus
ministret mihi 4 haec autem erunt vestimenta
quae facient rationale et superumerale tunicam
et lineam strictam cidarim et balteum facient
vestimenta sancta Aaron fratri tuo et filiis eius ut
sacerdotio fungantur mihi 5 accipientque aurum et
hyacinthum et purpuram coccumque bis tinctum
et byssum 6 facient autem superumerale de auro et
hyacintho ac purpura coccoque bis tincto et bysso
retorta opere polymito 7 duas oras iunctas habebit
in utroque latere summitatum ut in unum redeant
8 ipsaque textura et cuncta operis varietas erit ex
auro et hyacintho et purpura coccoque bis tincto et
bysso retorta 9 sumesque duos lapides onychinos
et sculpes in eis nomina filiorum Israhel 10 sex
nomina in lapide uno et sex reliqua in altero iuxta
ordinem nativitatis eorum 11 opere sculptoris et
celatura gemmarii sculpes eos nominibus filiorum
Israhel inclusos auro atque circumdatos 12 et pones
in utroque latere superumeralis memoriale filiis
Israhel portabitque Aaron nomina eorum coram
Domino super utrumque umerum ob recordationem
13 facies et uncinos ex auro 14 et duas catenulas
auri purissimi sibi invicem coherentes quas inseres
uncinis 15 rationale quoque iudicii facies opere
polymito iuxta texturam superumeralis ex auro
hyacintho et purpura coccoque bis tincto et bysso
retorta 16 quadrangulum erit et duplex mensuram
palmi habebit tam in longitudine quam in latitudine
17 ponesque in eo quattuor ordines lapidum in primo
versu erit lapis sardius et topazius et zmaragdus 18
in secundo carbunculus sapphyrus et iaspis 19 in
tertio ligyrius achates et amethistus 20 in quarto
chrysolitus onychinus et berillus inclusi auro erunt
per ordines suos 21 habebuntque nomina filiorum
Israhel duodecim nominibus celabuntur singuli
lapides nominibus singulorum per duodecim tribus
22 facies in rationali catenas sibi invicem coherentes
ex auro purissimo 23 et duos anulos aureos quos
pones in utraque rationalis summitate 24 catenasque
aureas iunges anulis qui sunt in marginibus eius 25
et ipsarum catenarum extrema duobus copulabis
uncinis in utroque latere superumeralis quod
rationale respicit 26 facies et duos anulos aureos
quos pones in summitatibus rationalis et in oris
quae e regione sunt superumeralis et posteriora
eius aspiciunt 27 nec non et alios duos anulos aureos
qui ponendi sunt in utroque latere superumeralis
deorsum quod respicit contra faciem iuncturae
inferioris ut aptari possit cum superumerali 28
et stringatur rationale anulis suis cum anulis
superumeralis vitta hyacinthina ut maneat iunctura
fabrefacta et a se invicem rationale et superumerale
nequeant separari 29 portabitque Aaron nomina
filiorum Israhel in rationali iudicii super pectus
suum quando ingreditur sanctuarium memoriale
coram Domino in aeternum 30 pones autem in
rationali iudicii doctrinam et veritatem quae erunt
in pectore Aaron quando ingreditur coram Domino
et gestabit iudicium filiorum Israhel in pectore suo
in conspectu Domini semper 31 facies et tunicam
superumeralis totam hyacinthinam 32 in cuius
medio supra erit capitium et ora per gyrum eius
textilis sicut fieri solet in extremis vestium partibus
ne facile rumpatur 33 deorsum vero ad pedes
eiusdem tunicae per circuitum quasi mala punica
facies ex hyacintho et purpura et cocco bis tincto

mixtis in medio tintinabulis 34 ita ut tintinabulum
sit aureum et malum rursumque tintinabulum
aliud aureum et malum punicum 35 et vestietur
ea Aaron in officio ministerii ut audiatur sonitus
quando ingreditur et egreditur sanctuarium in
conspectu Domini et non moriatur 36 facies et
lamminam de auro purissimo in qua sculpes opere
celatoris Sanctum Domino 37 ligabisque eam vitta
hyacinthina et erit super tiaram 38 inminens fronti
pontificis portabitque Aaron iniquitates eorum
quae obtulerint et sanctificaverint filii Israhel in
cunctis muneribus et donariis suis erit autem
lammina semper in fronte eius ut placatus eis sit
Dominus 39 stringesque tunicam bysso et tiaram
byssinam facies et balteum opere plumarii 40 porro
filiis Aaron tunicas lineas parabis et balteos ac
tiaras in gloriam et decorem 41 vestiesque his
omnibus Aaron fratrem tuum et filios eius cum eo et
cunctorum consecrabis manus sanctificabisque illos
ut sacerdotio fungantur mihi 42 facies et feminalia
linea ut operiant carnem turpitudinis suae a renibus
usque ad femina 43 et utentur eis Aaron et filii eius
quando ingredientur tabernaculum testimonii vel
quando adpropinquant ad altare ut ministrent in
sanctuario ne iniquitatis rei moriantur legitimum
sempiternum erit Aaron et semini eius post eum

29 sed et hoc facies ut mihi in sacerdotio
consecrentur tolle vitulum de armento et
arietes duos inmaculatos 2 panesque azymos et
crustula absque fermento quae conspersa sint
oleo lagana quoque azyma oleo lita de simila
triticea cuncta facies 3 et posita in canistro offeres
vitulum autem et duos arietes 4 et Aaron ac filios
eius adplicabis ad ostium tabernaculi testimonii
cumque laveris patrem cum filiis aqua 5 indues
Aaron vestimentis suis id est linea et tunica et
superumerali et rationali quod constringes balteo 6
et pones tiaram in capite eius et lamminam sanctam
super tiaram 7 et oleum unctionis fundes super
caput eius atque hoc ritu consecrabitur 8 filios
quoque illius adplicabis et indues tunicis lineis
cingesque balteo 9 Aaron scilicet et liberos eius
et inpones eis mitras eruntque sacerdotes mei in
religione perpetua postquam initiaveris manus
eorum 10 adplicabis et vitulum coram tabernaculo
testimonii inponentque Aaron et filii eius manus
super caput illius 11 et mactabis eum in conspectu
Domini iuxta ostium tabernaculi testimonii 12
sumptumque de sanguine vituli pones super cornua
altaris digito tuo reliquum autem sanguinem fundes
iuxta basim eius 13 sumes et adipem totum qui
operit intestina et reticulum iecoris ac duos renes et
adipem qui super eos est et offeres incensum super
altare 14 carnes vero vituli et corium et fimum
conbures foris extra castra eo quod pro peccato sit
15 unum quoque arietum sumes super cuius caput
ponent Aaron et filii eius manus 16 quem cum
mactaveris tolles de sanguine eius et fundes circa
altare 17 ipsum autem arietem secabis in frusta
lotaque intestina eius ac pedes pones super concisas
carnes et super caput illius 18 et offeres totum
arietem in incensum super altare oblatio est Domini
odor suavissimus victimae Dei 19 tolles quoque
arietem alterum super cuius caput Aaron et filii eius
ponent manus 20 quem cum immolaveris sumes de
sanguine ipsius et pones super extremum dextrae
auriculae Aaron et filiorum eius et super pollices
manus eorum et pedis dextri fundesque sanguinem
super altare per circuitum 21 cumque tuleris de
sanguine qui est super altare et de oleo unctionis
asperges Aaron et vestes eius filios et vestimenta
eorum consecratisque et ipsis et vestibus 22 tolles
adipem de ariete et caudam et arvinam quae operit
vitalia ac reticulum iecoris et duos renes atque
adipem qui super eos est armumque dextrum eo
quod sit aries consecrationum 23 tortam panis
unius crustulum conspersum oleo laganum de
canistro azymorum quod positum est in conspectu
Domini 24 ponesque omnia super manus Aaron
et filiorum eius et sanctificabis eos elevans coram
Domino 25 suscipiesque universa de manibus
eorum et incendes super altare in holocaustum
odorem suavissimum in conspectu Domini quia
oblatio eius est 26 sumes quoque pectusculum de
ariete quo initiatus est Aaron sanctificabisque illud
elatum coram Domino et cedet in partem tuam 27
sanctificabis et pectusculum consecratum et armum
quem de ariete separasti 28 quo initiatus est Aaron
et filii eius cedentque in partem Aaron et filiorum
eius iure perpetuo a filiis Israhel quia primitiva sunt
et initia de victimis eorum pacificis quae offerunt
Domino 29 vestem autem sanctam qua utitur Aaron
habebunt filii eius post eum ut unguantur in ea
et consecrentur manus eorum 30 septem diebus
utetur illa qui pontifex pro eo fuerit constitutus
de filiis eius et qui ingredietur tabernaculum
testimonii ut ministret in sanctuario 31 arietem
autem consecrationum tolles et coques carnes eius
in loco sancto 32 quibus vescetur Aaron et filii
eius panes quoque qui sunt in canistro in vestibulo
tabernaculi testimonii comedent 33 ut sit placabile
sacrificium et sanctificentur offerentium manus
alienigena non vescetur ex eis quia sancti sunt 34
quod si remanserit de carnibus consecratis sive de
panibus usque mane conbures reliquias igni non

comedentur quia sanctificata sunt **35** omnia quae
praecepi tibi facies super Aaron et filiis eius septem
diebus consecrabis manus eorum **36** et vitulum pro
peccato offeres per singulos dies ad expiandum
mundabisque altare cum immolaris expiationis
hostiam et ungues illud in sanctificationem **37**
septem diebus expiabis altare et sanctificabis et
erit sanctum sanctorum omnis qui tetigerit illud
sanctificabitur **38** hoc est quod facies in altari
agnos anniculos duos per singulos dies iugiter
39 unum agnum mane et alterum vespere **40**
decimam partem similae conspersae oleo tunso
quod habeat mensuram quartam partem hin et
vinum ad libandum eiusdem mensurae in agno
uno **41** alterum vero agnum offeres ad vesperam
iuxta ritum matutinae oblationis et iuxta ea quae
diximus in odorem suavitatis **42** sacrificium Domino
oblatione perpetua in generationes vestras ad
ostium tabernaculi testimonii coram Domino ubi
constituam ut loquar ad te **43** ibique praecipiam
filiis Israhel et sanctificabitur altare in gloria mea **44**
sanctificabo et tabernaculum testimonii cum altari
et Aaron cum filiis eius ut sacerdotio fungantur
mihi **45** et habitabo in medio filiorum Israhel eroque
eis Deus **46** et scient quia ego Dominus Deus eorum
qui eduxi eos de terra Aegypti ut manerem inter
illos ego Dominus Deus ipsorum

30 facies quoque altare in adolendum thymiama
de lignis setthim **2** habens cubitum
longitudinis et alterum latitudinis id est
quadrangulum et duos cubitos in altitudine cornua
ex ipso procedent **3** vestiesque illud auro purissimo
tam craticulam eius quam parietes per circuitum
et cornua faciesque ei coronam aureolam per
gyrum **4** et duos anulos aureos sub corona per
singula latera ut mittantur in eos vectes et altare
portetur **5** ipsos quoque vectes facies de lignis
setthim et inaurabis **6** ponesque altare contra
velum quod ante arcam pendet testimonii coram
propitiatorio quo tegitur testimonium ubi loquar
tibi **7** et adolebit incensum super eo Aaron suave
fraglans mane quando conponet lucernas incendet
illud **8** et quando conlocat eas ad vesperum
uret thymiama sempiternum coram Domino in
generationes vestras **9** non offeretis super eo
thymiama conpositionis alterius nec oblationem et
victimam nec liba libabitis **10** et deprecabitur Aaron
super cornua eius semel per annum in sanguine
quod oblatum est pro peccato et placabit super eo
in generationibus vestris sanctum sanctorum erit
Domino **11** locutusque est Dominus ad Mosen dicens
12 quando tuleris summam filiorum Israhel iuxta
numerum dabunt singuli pretium pro animabus suis
Domino et non erit plaga in eis cum fuerint recensiti
13 hoc autem dabit omnis qui transit ad nomen
dimidium sicli iuxta mensuram templi siclus viginti
obolos habet media pars sicli offeretur Domino
14 qui habetur in numero a viginti annis et supra
dabit pretium **15** dives non addet ad medium sicli
et pauper nihil minuet **16** susceptamque pecuniam
quae conlata est a filiis Israhel trades in usus
tabernaculi testimonii ut sit monumentum eorum
coram Domino et propitietur animabus illorum
17 locutusque est Dominus ad Mosen dicens **18**
facies et labium aeneum cum basi sua ad lavandum
ponesque illud inter tabernaculum testimonii et
altare et missa aqua **19** lavabunt in eo Aaron et filii
eius manus suas ac pedes **20** quando ingressuri sunt
tabernaculum testimonii et quando accessuri ad
altare ut offerant in eo thymiama Domino **21** ne
forte moriantur legitimum sempiternum erit ipsi
et semini eius per successiones **22** locutusque est
Dominus ad Mosen **23** dicens sume tibi aromata
prima et zmyrnae electae quingentos siclos et
cinnamomi medium id est ducentos quinquaginta
calami similiter ducentos quinquaginta **24** cassiae
autem quingentos siclos in pondere sanctuarii olei
de olivetis mensuram hin **25** faciesque unctionis
oleum sanctum unguentum conpositum opere
unguentarii **26** et ungues ex eo tabernaculum
testimonii et arcam testamenti **27** mensamque
cum vasis suis candelabrum et utensilia eius
altaria thymiamatis **28** et holocausti et universam
supellectilem quae ad cultum eorum pertinent **29**
sanctificabisque omnia et erunt sancta sanctorum
qui tetigerit ea sanctificabitur **30** Aaron et filios
eius ungues sanctificabisque eos ut sacerdotio
fungantur mihi **31** filiis quoque Israhel dices hoc
oleum unctionis sanctum erit mihi in generationes
vestras **32** caro hominis non unguetur ex eo et
iuxta conpositionem eius non facietis aliud quia
sanctificatum est et sanctum erit vobis **33** homo
quicumque tale conposuerit et dederit ex eo alieno
exterminabitur de populo suo **34** dixitque Dominus
ad Mosen sume tibi aromata stacten et onycha
galbanen boni odoris et tus lucidissimum aequalis
ponderis erunt omnia **35** faciesque thymiama
conpositum opere unguentarii mixtum diligenter et
purum et sanctificatione dignissimum **36** cumque
in tenuissimum pulverem universa contuderis
pones ex eo coram testimonio tabernaculi in quo
loco apparebo tibi sanctum sanctorum erit vobis
thymiama **37** talem conpositionem non facietis in
usus vestros quia sanctum est Domino **38** homo

quicumque fecerit simile ut odore illius perfruatur
peribit de populis suis

31 locutusque est Dominus ad Mosen dicens **2**
ecce vocavi ex nomine Beselehel filium Uri
filii Hur de tribu Iuda **3** et implevi eum spiritu Dei
sapientia intellegentia et scientia in omni opere
4 ad excogitandum fabre quicquid fieri potest ex
auro et argento et aere **5** marmore et gemmis et
diversitate lignorum **6** dedique ei socium Hooliab
filium Achisamech de tribu Dan et in corde omnis
eruditi posui sapientiam ut faciant cuncta quae
praecepi tibi **7** tabernaculum foederis et arcam
testimonii et propitiatorium quod super eam est et
cuncta vasa tabernaculi **8** mensamque et vasa eius
candelabrum purissimum cum vasis suis et altaria
thymiamatis **9** et holocausti et omnia vasa eorum
labium cum basi sua **10** vestes sanctas in ministerio
Aaron sacerdoti et filiis eius ut fungantur officio suo
in sacris **11** oleum unctionis et thymiama aromatum
in sanctuario omnia quae praecepi tibi facient **12** et
locutus est Dominus ad Mosen dicens **13** loquere
filiis Israhel et dices ad eos videte ut sabbatum
meum custodiatis quia signum est inter me et
vos in generationibus vestris ut sciatis quia ego
Dominus qui sanctifico vos **14** custodite sabbatum
sanctum est enim vobis qui polluerit illud morte
morietur qui fecerit in eo opus peribit anima illius
de medio populi sui **15** sex diebus facietis opus in
die septimo sabbatum est requies sancta Domino
omnis qui fecerit opus in hac die morietur **16**
custodiant filii Israhel sabbatum et celebrent illud
in generationibus suis pactum est sempiternum **17**
inter me et filios Israhel signumque perpetuum sex
enim diebus fecit Dominus caelum et terram et in
septimo ab opere cessavit **18** dedit quoque Mosi
conpletis huiuscemodi sermonibus in monte Sinai
duas tabulas testimonii lapideas scriptas digito Dei

32 videns autem populus quod moram faceret
descendendi de monte Moses congregatus
adversus Aaron ait surge fac nobis deos qui nos
praecedant Mosi enim huic viro qui nos eduxit
de terra Aegypti ignoramus quid acciderit **2**
dixitque ad eos Aaron tollite inaures aureas de
uxorum filiorumque et filiarum vestrarum auribus
et adferte ad me **3** fecit populus quae iusserat
deferens inaures ad Aaron **4** quas cum ille accepisset
formavit opere fusorio et fecit ex eis vitulum
conflatilem dixeruntque hii sunt dii tui Israhel qui
te eduxerunt de terra Aegypti **5** quod cum vidisset
Aaron aedificavit altare coram eo et praeconis
voce clamavit dicens cras sollemnitas Domini est **6**
surgentesque mane obtulerunt holocausta et hostias
pacificas et sedit populus comedere ac bibere et
surrexerunt ludere **7** locutus est autem Dominus
ad Mosen vade descende peccavit populus tuus
quem eduxisti de terra Aegypti **8** recesserunt cito
de via quam ostendisti eis feceruntque sibi vitulum
conflatilem et adoraverunt atque immolantes ei
hostias dixerunt isti sunt dii tui Israhel qui te
eduxerunt de terra Aegypti **9** rursumque ait
Dominus ad Mosen cerno quod populus iste durae
cervicis sit **10** dimitte me ut irascatur furor meus
contra eos et deleam eos faciamque te in gentem
magnam **11** Moses autem orabat Dominum Deum
suum dicens cur Domine irascitur furor tuus contra
populum tuum quem eduxisti de terra Aegypti in
fortitudine magna et in manu robusta **12** ne quaeso
dicant Aegyptii callide eduxit eos ut interficeret in
montibus et deleret e terra quiescat ira tua et esto
placabilis super nequitia populi tui **13** recordare
Abraham Isaac et Israhel servorum tuorum quibus
iurasti per temet ipsum dicens multiplicabo semen
vestrum sicut stellas caeli et universam terram
hanc de qua locutus sum dabo semini vestro et
possidebitis eam semper **14** placatusque est Dominus
ne faceret malum quod locutus fuerat adversus
populum suum **15** et reversus est Moses de monte
portans duas tabulas testimonii manu scriptas ex
utraque parte **16** et factas opere Dei scriptura
quoque Dei erat sculpta in tabulis **17** audiens autem
Iosue tumultum populi vociferantis dixit ad Mosen
ululatus pugnae auditur in castris **18** qui respondit
non est clamor adhortantium ad pugnam neque
vociferatio conpellentium ad fugam sed vocem
cantantium ego audio **19** cumque adpropinquasset
ad castra vidit vitulum et choros iratusque valde
proiecit de manu tabulas et confregit eas ad radices
montis **20** arripiensque vitulum quem fecerant
conbusit et contrivit usque ad pulverem quem
sparsit in aqua et dedit ex eo potum filiis Israhel
21 dixitque ad Aaron quid tibi fecit hic populus ut
induceres super eum peccatum maximum **22** cui
ille respondit ne indignetur dominus meus tu enim
nosti populum istum quod pronus sit ad malum **23**
dixerunt mihi fac nobis deos qui praecedant nos
huic enim Mosi qui nos eduxit de terra Aegypti
nescimus quid acciderit **24** quibus ego dixi quis
vestrum habet aurum tulerunt et dederunt mihi et
proieci illud in ignem egressusque est hic vitulus
25 videns ergo Moses populum quod esset nudatus
spoliaverat enim eum Aaron propter ignominiam
sordis et inter hostes nudum constituerat **26** et stans
in porta castrorum ait si quis est Domini iungatur
mihi congregatique sunt ad eum omnes filii Levi **27**
quibus ait haec dicit Dominus Deus Israhel ponat

vir gladium super femur suum ite et redite de porta
usque ad portam per medium castrorum et occidat
unusquisque fratrem et amicum et proximum
suum 28 fecerunt filii Levi iuxta sermonem Mosi
ceciderunt que in die illo quasi tria milia hominum
29 et ait Moses consecrastis manus vestras hodie
Domino unusquisque in filio et fratre suo ut
detur vobis benedictio 30 facto autem die altero
locutus est Moses ad populum peccastis peccatum
maximum ascendam ad Dominum si quo modo eum
quivero deprecari pro scelere vestro 31 reversusque
ad Dominum ait obsecro peccavit populus iste
peccatum magnum feceruntque sibi deos aureos
aut dimitte eis hanc noxam 32 aut si non facis dele
me de libro tuo quem scripsisti 33 cui respondit
Dominus qui peccaverit mihi delebo eum de libro
meo 34 tu autem vade et duc populum istum quo
locutus sum tibi angelus meus praecedet te ego
autem in die ultionis visitabo et hoc peccatum
eorum 35 percussit ergo Dominus populum pro
reatu vituli quem fecit Aaron

33 locutusque est Dominus ad Mosen vade
ascende de loco isto tu et populus tuus quem
eduxisti de terra Aegypti in terram quam iuravi
Abraham Isaac et Iacob dicens semini tuo dabo
eam 2 et mittam praecursorem tui angelum ut
eiciam Chananeum et Amorreum et Hettheum
et Ferezeum et Eveum et Iebuseum 3 et intres
in terram fluentem lacte et melle non enim
ascendam tecum quia populus durae cervicis est
ne forte disperdam te in via 4 audiens populus
sermonem hunc pessimum luxit et nullus ex
more indutus est cultu suo 5 dixitque Dominus
ad Mosen loquere filiis Israhel populus durae
cervicis es semel ascendam in medio tui et delebo
te iam nunc depone ornatum tuum ut sciam
quid faciam tibi 6 deposuerunt ergo filii Israhel
ornatum suum a monte Horeb 7 Moses quoque
tollens tabernaculum tetendit extra castra procul
vocavitque nomen eius tabernaculum foederis et
omnis populus qui habebat aliquam quaestionem
egrediebatur ad tabernaculum foederis extra castra
8 cumque egrederetur Moses ad tabernaculum
surgebat universa plebs et stabat unusquisque in
ostio papilionis sui aspiciebantque tergum Mosi
donec ingrederetur tentorium 9 ingresso autem
illo tabernaculum foederis descendebat columna
nubis et stabat ad ostium loquebaturque cum
Mosi 10 cernentibus universis quod columna nubis
staret ad ostium tabernaculi stabantque ipsi et
adorabant per fores tabernaculorum suorum 11
loquebatur autem Dominus ad Mosen facie ad
faciem sicut loqui solet homo ad amicum suum
cumque ille reverteretur in castra minister eius
Iosue filius Nun puer non recedebat de tabernaculo
12 dixit autem Moses ad Dominum praecipis ut
educam populum istum et non indicas mihi quem
missurus es mecum praesertim cum dixeris novi
te ex nomine et invenisti gratiam coram me 13
si ergo inveni gratiam in conspectu tuo ostende
mihi viam tuam ut sciam te et inveniam gratiam
ante oculos tuos respice populum tuum gentem
hanc 14 dixitque Dominus facies mea praecedet
te et requiem dabo tibi 15 et ait Moses si non tu
ipse praecedes ne educas nos de loco isto 16 in quo
enim scire poterimus ego et populus tuus invenisse
nos gratiam in conspectu tuo nisi ambulaveris
nobiscum ut glorificemur ab omnibus populis qui
habitant super terram 17 dixit autem Dominus
ad Mosen et verbum istud quod locutus es faciam
invenisti enim gratiam coram me et te ipsum novi
ex nomine 18 qui ait ostende mihi gloriam tuam
19 respondit ego ostendam omne bonum tibi et
vocabo in nomine Domini coram te et miserebor cui
voluero et clemens ero in quem mihi placuerit 20
rursumque ait non poteris videre faciem meam non
enim videbit me homo et vivet 21 et iterum ecce
inquit est locus apud me stabis super petram 22
cumque transibit gloria mea ponam te in foramine
petrae et protegam dextera mea donec transeam
23 tollamque manum meam et videbis posteriora
mea faciem autem meam videre non poteris

34 ac deinceps praecide ait tibi duas tabulas
lapideas instar priorum et scribam super eas
verba quae habuerunt tabulae quas fregisti 2 esto
paratus mane ut ascendas statim in montem Sinai
stabisque mecum super verticem montis 3 nullus
ascendat tecum nec videatur quispiam per totum
montem boves quoque et oves non pascantur e
contra 4 excidit ergo duas tabulas lapideas quales
ante fuerant et de nocte consurgens ascendit in
montem Sinai sicut ei praeceperat Dominus portans
secum tabulas 5 cumque descendisset Dominus per
nubem stetit Moses cum eo invocans nomen Domini
6 quo transeunte coram eo ait Dominator Domine
Deus misericors et clemens patiens et multae
miserationis ac verus 7 qui custodis misericordiam
in milia qui aufers iniquitatem et scelera atque
peccata nullusque apud te per se innocens est qui
reddis iniquitatem patrum in filiis ac nepotibus
in tertiam et quartam progeniem 8 festinusque
Moses curvatus est pronus in terram et adorans
9 ait si inveni gratiam in conspectu tuo Domine
obsecro ut gradiaris nobiscum populus enim durae

cervicis est et auferas iniquitates nostras atque
peccata nosque possideas 10 respondit Dominus
ego inibo pactum videntibus cunctis signa faciam
quae numquam sunt visa super terram nec in ullis
gentibus ut cernat populus in cuius es medio opus
Domini terribile quod facturus sum 11 observa
cuncta quae hodie mando tibi ego ipse eiciam
ante faciem tuam Amorreum et Chananeum et
Hettheum Ferezeum quoque et Eveum et Iebuseum
12 cave ne umquam cum habitatoribus terrae illius
iungas amicitias quae tibi sint in ruinam 13 sed
aras eorum destrue confringe statuas lucosque
succide 14 noli adorare deum alienum Dominus
Zelotes nomen eius Deus est aemulator 15 ne
ineas pactum cum hominibus illarum regionum ne
cum fornicati fuerint cum diis suis et adoraverint
simulacra eorum vocet te quispiam ut comedas de
immolatis 16 nec uxorem de filiabus eorum accipies
filiis tuis ne postquam ipsae fuerint fornicatae
fornicari faciant et filios tuos in deos suos 17
deos conflatiles non facies tibi 18 sollemnitatem
azymorum custodies septem diebus vesceris azymis
sicut praecepi tibi in tempore mensis novorum
mense enim verni temporis egressus es de Aegypto
19 omne quod aperit vulvam generis masculini
meum erit de cunctis animantibus tam de bubus
quam de ovibus meum erit 20 primogenitum asini
redimes ove sin autem nec pretium pro eo dederis
occidetur primogenitum filiorum tuorum redimes
nec apparebis in conspectu meo vacuus 21 sex
diebus operaberis die septimo cessabis arare et
metere 22 sollemnitatem ebdomadarum facies
tibi in primitiis frugum messis tuae triticeae et
sollemnitatem quando redeunte anni tempore
cuncta conduntur 23 tribus temporibus anni
apparebit omne masculinum tuum in conspectu
omnipotentis Domini Dei Israhel 24 cum enim
tulero gentes a facie tua et dilatavero terminos
tuos nullus insidiabitur terrae tuae ascendente te
et apparente in conspectu Domini Dei tui ter in
anno 25 non immolabis super fermento sanguinem
hostiae meae neque residebit mane de victima
sollemnitatis phase 26 primitias frugum terrae tuae
offeres in domum Domini Dei tui non coques hedum
in lacte matris suae 27 dixitque Dominus ad Mosen
scribe tibi verba haec quibus et tecum et cum
Israhel pepigi foedus 28 fecit ergo ibi cum Domino
quadraginta dies et quadraginta noctes panem non
comedit et aquam non bibit et scripsit in tabulis
verba foederis decem 29 cumque descenderet Moses
de monte Sinai tenebat duas tabulas testimonii et
ignorabat quod cornuta esset facies sua ex consortio
sermonis Dei 30 videntes autem Aaron et filii Israhel
cornutam Mosi faciem timuerunt prope accedere
31 vocatique ab eo reversi sunt tam Aaron quam
principes synagogae et postquam locutus est 32
venerunt ad eum etiam omnes filii Israhel quibus
praecepit cuncta quae audierat a Domino in monte
Sinai 33 impletisque sermonibus posuit velamen
super faciem suam 34 quod ingressus ad Dominum
et loquens cum eo auferebat donec exiret et tunc
loquebatur ad filios Israhel omnia quae sibi fuerant
imperata 35 qui videbant faciem egredientis Mosi
esse cornutam sed operiebat rursus ille faciem
suam si quando loquebatur ad eos

35 igitur congregata omni turba filiorum Israhel
dixit ad eos haec sunt quae iussit Dominus fieri
2 sex diebus facietis opus septimus dies erit vobis
sanctus sabbatum et requies Domini qui fecerit opus
in eo occidetur 3 non succendetis ignem in omnibus
habitaculis vestris per diem sabbati 4 et ait Moses
ad omnem catervam filiorum Israhel iste est sermo
quem praecepit Dominus dicens 5 separate apud
vos primitias Domino omnis voluntarius et proni
animi offerat eas Domino aurum et argentum et aes
6 hyacinthum purpuram coccumque bis tinctum
et byssum pilos caprarum 7 et pelles arietum
rubricatas et ianthinas 8 ligna setthim 9 et oleum ad
luminaria concinnanda et ut conficiatur unguentum
et thymiama suavissimum 10 lapides onychinos et
gemmas ad ornatum superumeralis et rationalis 11
quisquis vestrum est sapiens veniat et faciat quod
Dominus imperavit 12 tabernaculum scilicet et
tectum eius atque operimentum anulos et tabulata
cum vectibus paxillos et bases 13 arcam et vectes
propitiatorium et velum quod ante illud oppanditur
14 mensam cum vectibus et vasis et propositionis
panibus 15 candelabrum ad luminaria sustentanda
vasa illius et lucernas et oleum ad nutrimenta
ignium 16 altare thymiamatis et vectes oleum
unctionis et thymiama ex aromatibus tentorium
ad ostium tabernaculi 17 altare holocausti et
craticulam eius aeneam cum vectibus et vasis suis
labrum et basim eius 18 cortinas atrii cum columnis
et basibus tentorium in foribus vestibuli 19 paxillos
tabernaculi et atrii cum funiculis suis 20 vestimenta
quorum usus est in ministerio sanctuarii vestes
Aaron pontificis ac filiorum eius ut sacerdotio
fungantur mihi 21 egressaque omnis multitudo
filiorum Israhel de conspectu Mosi 22 obtulit mente
promptissima atque devota primitias Domino ad
faciendum opus tabernaculi testimonii quicquid
in cultum et ad vestes sanctas necessarium erat
23 viri cum mulieribus praebuerunt armillas et
inaures anulos et dextralia omne vas aureum

in donaria Domini separatum est **24** si quis
habuit hyacinthum purpuram coccumque bis
tinctum byssum et pilos caprarum pelles arietum
rubricatas et ianthinas **25** argenti et aeris metalla
obtulerunt Domino lignaque setthim in varios
usus **26** sed et mulieres doctae dederunt quae
neverant hyacinthum purpuram et vermiculum
ac byssum **27** et pilos caprarum sponte propria
cuncta tribuentes **28** principes vero obtulerunt
lapides onychinos et gemmas ad superumerale et
rationale **29** aromataque et oleum ad luminaria
concinnanda et ad praeparandum unguentum ac
thymiama odoris suavissimi conponendum **30**
omnes viri et mulieres mente devota obtulerunt
donaria ut fierent opera quae iusserat Dominus per
manum Mosi cuncti filii Israhel voluntaria Domino
dedicaverunt **31** dixitque Moses ad filios Israhel ecce
vocavit Dominus ex nomine Beselehel filium Uri
filii Hur de tribu Iuda **32** implevitque eum spiritu
Dei sapientiae et intellegentiae et scientiae omni
doctrina **33** ad excogitandum et faciendum opus
in auro et argento et aere sculpendisque lapidibus
et opere carpentario quicquid fabre adinveniri
potest **34** dedit in corde eius Hooliab quoque
filium Achisamech de tribu Dan **35** ambos erudivit
sapientia ut faciant opera abietarii polymitarii ac
plumarii de hyacintho et purpura coccoque bis
tincto et bysso et texant omnia ac nova quaeque
repperiant

36 fecit ergo Beselehel et Hooliab et omnis vir
sapiens quibus dedit Dominus sapientiam
et intellectum ut scirent fabre operari quae in
usus sanctuarii necessaria sunt et quae praecepit
Dominus **2** cumque vocasset eos Moses et omnem
eruditum virum cui dederat Deus sapientiam et
qui sponte sua obtulerant se ad faciendum opus **3**
tradidit eis universa donaria filiorum Israhel qui
cum instarent operi cotidie mane vota populus
offerebat **4** unde artifices venire conpulsi **5** dixerunt
Mosi plus offert populus quam necessarium est **6**
iussit ergo Moses praeconis voce cantari nec vir nec
mulier quicquam ultra offerat in opere sanctuarii
sicque cessatum est a muneribus offerendis **7**
eo quod oblata sufficerent et superabundarent **8**
feceruntque omnes corde sapientes ad explendum
opus tabernaculi cortinas decem de bysso retorta
et hyacintho et purpura coccoque bis tincto opere
vario et arte polymita **9** quarum una habebat in
longitudine viginti octo cubitos et in latitudine
quattuor una mensura erat omnium cortinarum
10 coniunxitque cortinas quinque alteram alteri
et alias quinque sibi invicem copulavit **11** fecit
et ansas hyacinthinas in ora cortinae unius ex
utroque latere et in ora cortinae alterius similiter
12 ut contra se invicem venirent ansae et mutuo
iungerentur **13** unde et quinquaginta fudit circulos
aureos qui morderent cortinarum ansas et fieret
unum tabernaculum **14** fecit et saga undecim de
pilis caprarum ad operiendum tectum tabernaculi
15 unum sagum habebat in longitudine cubitos
triginta et in latitudine cubitos quattuor unius
mensurae erant omnia saga **16** quorum quinque
iunxit seorsum et sex alia separatim **17** fecitque
ansas quinquaginta in ora sagi unius et quinquaginta
in ora sagi alterius ut sibi invicem iungerentur **18**
et fibulas aeneas quinquaginta quibus necteretur
tectum et unum pallium ex omnibus sagis fieret **19**
fecit et opertorium tabernaculi de pellibus arietum
rubricatis aliudque desuper velamentum de pellibus
ianthinis **20** fecit et tabulas tabernaculi de lignis
setthim stantes **21** decem cubitorum erat longitudo
tabulae unius et unum ac semis cubitum latitudo
retinebat **22** binae incastraturae erant per singulas
tabulas ut altera alteri iungeretur sic fecit in
omnibus tabulis tabernaculi **23** e quibus viginti ad
plagam meridianam erant contra austrum **24** cum
quadraginta basibus argenteis duae bases sub una
tabula ponebantur ex utraque angulorum parte
ubi incastraturae laterum in angulis terminantur
25 ad plagam quoque tabernaculi quae respicit ad
aquilonem fecit viginti tabulas **26** cum quadraginta
argenteis basibus duas bases per singulas tabulas
27 contra occidentem vero id est ad eam partem
tabernaculi quae mare respicit fecit sex tabulas **28**
et duas alias per singulos angulos tabernaculi retro
29 quae iunctae erant deorsum usque sursum et
in unam conpagem pariter ferebantur ita fecit ex
utraque parte per angulos **30** ut octo essent simul
tabulae et haberent bases argenteas sedecim binas
scilicet bases sub singulis tabulis **31** fecit et vectes de
lignis setthim quinque ad continendas tabulas unius
lateris tabernaculi **32** et quinque alios ad alterius
lateris tabulas coaptandas et extra hos quinque alios
vectes ad occidentalem plagam tabernaculi contra
mare **33** fecit quoque vectem alium qui per medias
tabulas ab angulo usque ad angulum perveniret **34**
ipsa autem tabulata deauravit et circulos eorum
fecit aureos per quos vectes induci possint quos et
ipsos aureis lamminis operuit **35** fecit et velum de
hyacintho purpura vermiculo ac bysso retorta opere
polymitario varium atque distinctum **36** et quattuor
columnas de lignis setthim quas cum capitibus
deauravit fusis basibus earum argenteis **37** fecit
et tentorium in introitu tabernaculi ex hyacintho
purpura vermiculo byssoque retorta opere plumarii

38 et columnas quinque cum capitibus suis quas
operuit auro basesque earum fudit aeneas

37 fecit autem Beselehel et arcam de lignis
setthim habentem duos semis cubitos in
longitudinem et cubitum ac semissem in latitudinem
altitudo quoque uno cubito fuit et dimidio
vestivitque eam auro purissimo intus ac foris 2 et
fecit illi coronam auream per gyrum 3 conflans
quattuor anulos aureos per quattuor angulos eius
duos anulos in latere uno et duos in altero 4 vectes
quoque fecit de lignis setthim quos vestivit auro 5
et quos misit in anulos qui erant in lateribus arcae
ad portandum eam 6 fecit et propitiatorium id est
oraculum de auro mundissimo duorum cubitorum
et dimidio in longitudine et cubito ac semisse in
latitudine 7 duos etiam cherubin ex auro ductili
quos posuit ex utraque parte propitiatorii 8 cherub
unum in summitate huius partis et cherub alterum
in summitate partis alterius duos cherubin in
singulis summitatibus propitiatorii 9 extendentes
alas et tegentes propitiatorium seque mutuo et illud
respectantes 10 fecit et mensam de lignis setthim
in longitudine duorum cubitorum et in latitudine
unius cubiti quae habebat in altitudine cubitum ac
semissem 11 circumdeditque eam auro mundissimo
et fecit illi labium aureum per gyrum 12 ipsique
labio coronam interrasilem quattuor digitorum
et super eandem alteram coronam auream 13
fudit et quattuor circulos aureos quos posuit in
quattuor angulis per singulos pedes mensae 14
contra coronam misitque in eos vectes ut possit
mensa portari 15 ipsos quoque vectes fecit de lignis
setthim et circumdedit eos auro 16 et vasa ad
diversos usus mensae acetabula fialas cyatos et
turibula ex auro puro in quibus offerenda sunt liba
17 fecit et candelabrum ductile de auro mundissimo
de cuius vecte calami scyphi spherulae ac lilia
procedebant 18 sex in utroque latere tres calami ex
parte una et tres ex altera 19 tres scyphi in nucis
modum per calamos singulos spherulaeque simul
et lilia et tres scyphi instar nucis in calamo altero
spherulaeque simul et lilia aequum erat opus sex
calamorum qui procedebant de stipite candelabri
20 in ipso autem vecte erant quattuor scyphi in
nucis modum spherulaeque per singulos et lilia 21
et spherae sub duobus calamis per loca tria qui
simul sex fiunt calami procedentes de vecte uno 22
et spherae igitur et calami ex ipso erant universa
ductilia de auro purissimo 23 fecit et lucernas
septem cum emunctoriis suis et vasa ubi quae
emuncta sunt extinguuntur de auro mundissimo
24 talentum auri adpendebat candelabrum cum
omnibus vasis suis 25 fecit et altare thymiamatis de
lignis setthim habens per quadrum singulos cubitos
et in altitudine duos e cuius angulis procedebant
cornua 26 vestivitque illud auro purissimo cum
craticula ac parietibus et cornibus 27 fecitque ei
coronam aureolam per gyrum et duos anulos aureos
sub corona per singula latera ut mittantur in eos
vectes et possit altare portari 28 ipsos autem vectes
fecit de lignis setthim et operuit lamminis aureis 29
conposuit et oleum ad sanctificationis unguentum
et thymiama de aromatibus mundissimis opere
pigmentarii

38 fecit et altare holocausti de lignis setthim
quinque cubitorum per quadrum et trium in
altitudine 2 cuius cornua de angulis procedebant
operuitque illud aeneis lamminis 3 et in usus
eius paravit ex aere vasa diversa lebetas forcipes
fuscinulas uncinos et ignium receptacula 4
craticulamque eius in modum retis fecit aeneam
et subter eam in altaris medio arulam 5 fusis
quattuor anulis per totidem retiaculi summitates ad
inmittendos vectes ad portandum 6 quos et ipsos
fecit de lignis setthim et operuit lamminis aeneis
7 induxitque in circulos qui in altaris lateribus
eminebant ipsum autem altare non erat solidum
sed cavum ex tabulis et intus vacuum 8 fecit et
labrum aeneum cum base sua de speculis mulierum
quae excubabant in ostio tabernaculi 9 et atrium
in cuius australi plaga erant tentoria de bysso
retorta cubitorum centum 10 columnae aeneae
viginti cum basibus suis capita columnarum et tota
operis celatura argentea 11 aeque ad septentrionalis
plagam tentoria columnae basesque et capita
columnarum eiusdem et mensurae et operis ac
metalli erant 12 in ea vero plaga quae occidentem
respicit fuere tentoria cubitorum quinquaginta
columnae decem cum basibus suis aeneae et capita
columnarum celata argentea 13 porro contra
orientem quinquaginta cubitorum paravit tentoria
14 e quibus quindecim cubitos columnarum trium
cum basibus suis unum tenebat latus 15 et in
parte altera quia utraque introitum tabernaculi
facit quindecim aeque cubitorum erant tentoria
columnae tres et bases totidem 16 cuncta atrii
tentoria byssus torta texuerat 17 bases columnarum
fuere aeneae capita autem earum cum celaturis suis
argentea sed et ipsas columnas atrii vestivit argento
18 et in introitu eius opere plumario fecit tentorium
ex hyacintho purpura vermiculo ac bysso retorta
quod habebat viginti cubitos in longitudine altitudo
vero quinque cubitorum erat iuxta mensuram
quam cuncta atrii habebant tentoria 19 columnae

autem ingressus fuere quattuor cum basibus aeneis
capitaque earum et celaturae argenteae **20** paxillos
quoque tabernaculi et atrii per gyrum fecit aeneos
21 haec sunt instrumenta tabernaculi testimonii
quae numerata sunt iuxta praeceptum Mosi in
caerimonias Levitarum per manum Ithamar filii
Aaron sacerdotis **22** quas Beselehel filius Uri filii
Hur de tribu Iuda Domino per Mosen iubente
conpleverat **23** iuncto sibi socio Hooliab filio
Achisamech de tribu Dan qui et ipse artifex
lignorum egregius fuit et polymitarius atque
plumarius ex hyacintho purpura vermiculo et
bysso **24** omne aurum quod expensum est in opere
sanctuarii et quod oblatum in donariis viginti novem
talentorum fuit et septingentorum triginta siclorum
ad mensuram sanctuarii **25** oblatum est autem ab
his qui transierant ad numerum a viginti annis
et supra de sescentis tribus milibus et quingentis
quinquaginta armatorum **26** fuerunt praeterea
centum talenta argenti e quibus conflatae sunt
bases sanctuarii et introitus ubi velum pendet **27**
centum bases factae sunt de talentis centum singulis
talentis per bases singulas supputatis **28** de mille
autem septingentis et septuaginta quinque fecit
capita columnarum quas et ipsas vestivit argento
29 aeris quoque oblata sunt talenta septuaginta
duo milia et quadringenti supra sicli **30** ex quibus
fusae sunt bases in introitu tabernaculi testimonii
et altare aeneum cum craticula sua omniaque vasa
quae ad usum eius pertinent **31** et bases atrii tam in
circuitu quam in ingressu eius et paxilli tabernaculi
atque atrii per gyrum

39 de hyacintho vero et purpura vermiculo ac
bysso fecit vestes quibus indueretur Aaron
quando ministrabat in sanctis sicut praecepit
Dominus Mosi **2** fecit igitur superumerale de auro
hyacintho et purpura coccoque bis tincto et bysso
retorta **3** opere polymitario inciditque bratteas
aureas et extenuavit in fila ut possint torqueri cum
priorum colorum subtemine **4** duasque oras sibi
invicem copulatas in utroque latere summitatum **5**
et balteum ex hisdem coloribus sicut praeceperat
Dominus Mosi **6** paravit et duos lapides onychinos
adstrictos et inclusos auro et sculptos arte gemmaria
nominibus filiorum Israhel **7** posuitque eos in
lateribus superumeralis in monumentum filiorum
Israhel sicut praeceperat Dominus Mosi **8** fecit et
rationale opere polymito iuxta opus superumeralis
ex auro hyacintho purpura coccoque bis tincto et
bysso retorta **9** quadrangulum duplex mensurae
palmi **10** et posuit in eo gemmarum ordines quattuor
in primo versu erat sardius topazius zmaragdus **11**
in secundo carbunculus sapphyrus iaspis **12** in tertio
ligyrius achates amethistus **13** in quarto chrysolitus
onychinus berillus circumdati et inclusi auro per
ordines suos **14** ipsique lapides duodecim sculpti
erant nominibus duodecim tribuum Israhel singuli
per nomina singulorum **15** fecerunt in rationali et
catenulas sibi invicem coherentes de auro purissimo
16 et duos uncinos totidemque anulos aureos porro
anulos posuerunt in utroque latere rationalis **17**
e quibus penderent duae catenae aureae quas
inseruerunt uncinis qui in superumeralis angulis
eminebant **18** haec et ante et retro ita conveniebant
sibi ut superumerale et rationale mutuo necterentur
19 stricta ad balteum et anulis fortius copulata quos
iungebat vitta hyacinthina ne laxe fluerent et a
se invicem moverentur sicut praecepit Dominus
Mosi **20** fecerunt quoque tunicam superumeralis
totam hyacinthinam **21** et capitium in superiori
parte contra medium oramque per gyrum capitii
textilem **22** deorsum autem ad pedes mala punica
ex hyacintho purpura vermiculo ac bysso retorta **23**
et tintinabula de auro mundissimo quae posuerunt
inter mala granata in extrema parte tunicae
per gyrum **24** tintinabulum aureum et malum
punicum quibus ornatus incedebat pontifex quando
ministerio fungebatur sicut praecepit Dominus Mosi
25 fecerunt et tunicas byssinas opere textili Aaron
et filiis eius **26** et mitras cum coronulis suis ex bysso
27 feminalia quoque linea byssina **28** cingulum vero
de bysso retorta hyacintho purpura ac vermiculo
distinctum arte plumaria sicut praecepit Dominus
Mosi **29** fecerunt et lamminam sacrae venerationis
de auro purissimo scripseruntque in ea opere
gemmario Sanctum Domini **30** et strinxerunt
eam cum mitra vitta hyacinthina sicut praecepit
Dominus Mosi **31** perfectum est igitur omne opus
tabernaculi et tecti testimonii feceruntque filii
Israhel cuncta quae praeceperat Dominus Mosi **32**
et obtulerunt tabernaculum et tectum et universam
supellectilem anulos tabulas vectes columnas ac
bases **33** opertorium de pellibus arietum rubricatis
et aliud operimentum de ianthinis pellibus **34** velum
arcam vectes propitiatorium **35** mensam cum vasis
et propositionis panibus **36** candelabrum lucernas
et utensilia eorum cum oleo **37** altare aureum
et unguentum thymiama ex aromatibus **38** et
tentorium in introitu tabernaculi **39** altare aeneum
retiaculum vectes et vasa eius omnia labrum cum
basi sua tentoria atrii et columnas cum basibus suis
40 tentorium in introitu atrii funiculosque illius et
paxillos nihil ex vasis defuit quae in ministerium
tabernaculi et in tectum foederis iussa sunt fieri
41 vestes quoque quibus sacerdotes utuntur in

sanctuario Aaron scilicet et filii eius **42** obtulerunt
filii Israhel sicut praeceperat Dominus **43** quae
postquam Moses cuncta vidit expleta benedixit eis

40 locutusque est Dominus ad Mosen dicens
2 mense primo die prima mensis eriges
tabernaculum testimonii **3** et pones in eo
arcam dimittesque ante illam velum **4** et inlata
mensa pones super eam quae rite praecepta sunt
candelabrum stabit cum lucernis suis **5** et altare
aureum in quo adoletur incensum coram arca
testimonii tentorium in introitu tabernaculi pones
6 et ante illud altare holocausti **7** labrum inter
altare et tabernaculum quod implebis aqua **8**
circumdabisque atrium tentoriis et ingressum eius
9 et adsumpto unctionis oleo ungues tabernaculum
cum vasis suis ut sanctificentur **10** altare holocausti
et omnia vasa eius **11** labrum cum basi sua
omnia unctionis oleo consecrabis ut sint sancta
sanctorum **12** adplicabisque Aaron et filios eius
ad fores tabernaculi testimonii et lotos aqua **15**
indues sanctis vestibus ut ministrent mihi et unctio
eorum in sacerdotium proficiat sempiternum **16**
fecitque Moses omnia quae praeceperat Dominus
17 igitur mense primo anni secundi in prima
die mensis conlocatum est tabernaculum **18**
erexitque illud Moses et posuit tabulas ac bases
et vectes statuitque columnas **19** et expandit
tectum super tabernaculum inposito desuper
operimento sicut Dominus imperarat **20** posuit
et testimonium in arca subditis infra vectibus et
oraculum desuper **21** cumque intulisset arcam
in tabernaculum adpendit ante eam velum ut
expleret Domini iussionem **22** posuit et mensam in
tabernaculo testimonii ad plagam septentrionalem
extra velum **23** ordinatis coram propositionis
panibus sicut praeceperat Dominus Mosi **24** posuit
et candelabrum in tabernaculum testimonii e
regione mensae in parte australi **25** locatis per
ordinem lucernis iuxta praeceptum Domini **26**
posuit et altare aureum sub tecto testimonii contra
velum **27** et adolevit super eo incensum aromatum
sicut iusserat Dominus **28** posuit et tentorium
in introitu tabernaculi **29** et altare holocausti in
vestibulo testimonii offerens in eo holocaustum
et sacrificia ut Dominus imperarat **30** labrum
quoque statuit inter tabernaculum testimonii et
altare implens illud aqua **31** laveruntque Moses
et Aaron ac filii eius manus suas et pedes **32**
cum ingrederentur tectum foederis et accederent
ad altare sicut praeceperat Dominus **33** erexit et
atrium per gyrum tabernaculi et altaris ducto in
introitu eius tentorio postquam cuncta perfecta
sunt **34** operuit nubes tabernaculum testimonii
et gloria Domini implevit illud **35** nec poterat
Moses ingredi tectum foederis nube operiente
omnia et maiestate Domini coruscante quia cuncta
nubes operuerat **36** si quando nubes tabernaculum
deserebat proficiscebantur filii Israhel per turmas
suas **37** si pendebat desuper manebant in eodem
loco **38** nubes quippe Domini incubabat per diem
tabernaculo et ignis in nocte videntibus populis
Israhel per cunctas mansiones suas

Leviticus

1 vocavit autem Mosen et locutus est ei Dominus
de tabernaculo testimonii dicens **2** loquere filiis
Israhel et dices ad eos homo qui obtulerit ex vobis
hostiam Domino de pecoribus id est de bubus et
ovibus offerens victimas **3** si holocaustum fuerit
eius oblatio ac de armento masculum inmaculatum
offeret ad ostium tabernaculi testimonii ad
placandum sibi Dominum **4** ponetque manus
super caput hostiae et acceptabilis erit atque in
expiationem eius proficiens **5** immolabitque vitulum
coram Domino et offerent filii Aaron sacerdotes
sanguinem eius fundentes super altaris circuitum
quod est ante ostium tabernaculi **6** detractaque
pelle hostiae artus in frusta concident **7** et subicient
in altari ignem strue lignorum ante conposita **8**
et membra quae caesa sunt desuper ordinantes
caput videlicet et cuncta quae adherent iecori
9 intestinis et pedibus lotis aqua adolebitque ea
sacerdos super altare in holocaustum et suavem
odorem Domino **10** quod si de pecoribus oblatio est
de ovibus sive de capris holocaustum anniculum et
absque macula offeret **11** immolabitque ad latus
altaris quod respicit ad aquilonem coram Domino
sanguinem vero illius fundent super altare filii
Aaron per circuitum **12** dividentque membra caput
et omnia quae adherent iecori et inponent super
ligna quibus subiciendus est ignis **13** intestina vero
et pedes lavabunt aqua et oblata omnia adolebit
sacerdos super altare in holocaustum et odorem
suavissimum Domino **14** sin autem de avibus
holocausti oblatio fuerit Domino de turturibus
et pullis columbae **15** offeret eam sacerdos ad
altare et retorto ad collum capite ac rupto vulneris
loco decurrere faciet sanguinem super crepidinem
altaris **16** vesiculam vero gutturis et plumas proiciet
propter altare ad orientalem plagam in loco in quo
cineres effundi solent **17** confringetque ascellas
eius et non secabit nec ferro dividet eam et adolebit
super altare lignis igne subposito holocaustum est
et oblatio suavissimi odoris Domino

2 anima cum obtulerit oblationem sacrificii
Domino simila erit eius oblatio fundetque super
eam oleum et ponet tus **2** ac deferet ad filios Aaron
sacerdotes quorum unus tollet pugillum plenum
similae et olei ac totum tus et ponet memoriale
super altare in odorem suavissimum Domino **3**
quod autem reliquum fuerit de sacrificio erit Aaron
et filiorum eius sanctum sanctorum de oblationibus
Domini **4** cum autem obtuleris sacrificium coctum
in clibano de simila panes scilicet absque fermento
conspersos oleo et lagana azyma oleo lita **5** si
oblatio tua fuerit de sartagine similae conspersae
oleo et absque fermento **6** divides eam minutatim
et fundes supra oleum **7** sin autem de craticula
sacrificium aeque simila oleo conspergetur **8** quam
offeres Domino tradens manibus sacerdotis **9** qui
cum obtulerit eam tollet memoriale de sacrificio et
adolebit super altare in odorem suavitatis Domino
10 quicquid autem reliquum est erit Aaron et
filiorum eius sanctum sanctorum de oblationibus
Domini **11** omnis oblatio quae offertur Domino
absque fermento fiet nec quicquam fermenti ac
mellis adolebitur in sacrificio Domini **12** primitias
tantum eorum offeretis et munera super altare vero
non ponentur in odorem suavitatis **13** quicquid
obtuleris sacrificii sale condies nec auferes sal
foederis Dei tui de sacrificio tuo in omni oblatione
offeres sal **14** sin autem obtuleris munus primarum
frugum tuarum Domino de spicis adhuc virentibus
torres eas igni et confringes in morem farris et sic
offeres primitias tuas Domino **15** fundens supra
oleum et tus inponens quia oblatio Domini est **16**
de qua adolebit sacerdos in memoriam muneris
partem farris fracti et olei ac totum tus

3 quod si hostia pacificorum fuerit eius oblatio et
de bubus voluerit offerre marem sive feminam
inmaculata offeret coram Domino **2** ponetque
manum super caput victimae suae quae immolabitur
in introitu tabernaculi fundentque filii Aaron
sacerdotes sanguinem per circuitum altaris **3**
et offerent de hostia pacificorum in oblationem
Domini adipem qui operit vitalia et quicquid
pinguedinis intrinsecus est **4** duos renes cum
adipe quo teguntur ilia et reticulum iecoris cum
renunculis **5** adolebuntque ea super altare in
holocaustum lignis igne subposito in oblationem
suavissimi odoris Domino **6** si vero de ovibus fuerit
eius oblatio et pacificorum hostia sive masculum
sive feminam obtulerit inmaculata erunt **7** si
agnum obtulerit coram Domino **8** ponet manum
super caput victimae suae quae immolabitur in
vestibulo tabernaculi testimonii fundentque filii
Aaron sanguinem eius per altaris circuitum **9** et
offerent de pacificorum hostia sacrificium Domino
adipem et caudam totam **10** cum renibus et
pinguedinem quae operit ventrem atque universa
vitalia et utrumque renunculum cum adipe qui est
iuxta ilia reticulumque iecoris cum renunculis **11** et
adolebit ea sacerdos super altare in pabulum ignis
et oblationis Domini **12** si capra fuerit eius oblatio et
obtulerit eam Domino **13** ponet manum suam super
caput eius immolabitque eam in introitu tabernaculi

testimonii et fundent filii Aaron sanguinem eius
per altaris circuitum 14 tollentque ex ea in pastum
ignis dominici adipem qui operit ventrem et qui
tegit universa vitalia 15 duos renunculos cum
reticulo qui est super eos iuxta ilia et arvinam
iecoris cum renunculis 16 adolebitque ea sacerdos
super altare in alimoniam ignis et suavissimi odoris
omnis adeps Domini erit 17 iure perpetuo in
generationibus et cunctis habitaculis vestris nec
adipes nec sanguinem omnino comedetis

4 locutusque est Dominus ad Mosen dicens 2
loquere filiis Israhel anima cum peccaverit
per ignorantiam et de universis mandatis Domini
quae praecepit ut non fierent quippiam fecerit 3
si sacerdos qui est unctus peccaverit delinquere
faciens populum offeret pro peccato suo vitulum
inmaculatum Domino 4 et adducet illum ad
ostium tabernaculi testimonii coram Domino
ponetque manum super caput eius et immolabit
eum Domino 5 hauriet quoque de sanguine
vituli inferens illud in tabernaculum testimonii 6
cumque intinxerit digitum in sanguinem asperget
eo septies coram Domino contra velum sanctuarii
7 ponetque de eodem sanguine super cornua
altaris thymiamatis gratissimi Domino quod est in
tabernaculo testimonii omnem autem reliquum
sanguinem fundet in basim altaris holocausti in
introitu tabernaculi 8 et adipem vituli auferet pro
peccato tam eum qui operit vitalia quam omnia quae
intrinsecus sunt 9 duos renunculos et reticulum
quod est super eos iuxta ilia et adipem iecoris
cum renunculis 10 sicut aufertur de vitulo hostiae
pacificorum et adolebit ea super altare holocausti 11
pellem vero et omnes carnes cum capite et pedibus
et intestinis et fimo 12 et reliquo corpore efferet
extra castra in locum mundum ubi cineres effundi
solent incendetque ea super lignorum struem
quae in loco effusorum cinerum cremabuntur 13
quod si omnis turba Israhel ignoraverit et per
inperitiam fecerit quod contra mandatum Domini
est 14 et postea intellexerit peccatum suum offeret
vitulum pro peccato adducetque eum ad ostium
tabernaculi 15 et ponent seniores populi manus
super caput eius coram Domino immolatoque vitulo
in conspectu Domini 16 inferet sacerdos qui unctus
est de sanguine eius in tabernaculum testimonii
17 tincto digito aspergens septies contra velum 18
ponetque de eodem sanguine in cornibus altaris
quod est coram Domino in tabernaculo testimonii
reliquum autem sanguinem fundet iuxta basim
altaris holocaustorum quod est in ostio tabernaculi
testimonii 19 omnemque eius adipem tollet et
adolebit super altare 20 sic faciens et de hoc vitulo
quomodo fecit et prius et rogante pro eis sacerdote
propitius erit Dominus 21 ipsum autem vitulum
efferet extra castra atque conburet sicut et priorem
vitulum quia pro peccato est multitudinis 22 si
peccaverit princeps et fecerit unum e pluribus per
ignorantiam quod Domini lege prohibetur 23 et
postea intellexerit peccatum suum offeret hostiam
Domino hircum de capris inmaculatum 24 ponetque
manum suam super caput eius cumque immolaverit
eum in loco ubi solet mactari holocaustum coram
Domino quia pro peccato est 25 tinguet sacerdos
digitum in sanguine hostiae pro peccato tangens
cornua altaris holocausti et reliquum fundens ad
basim eius 26 adipem vero adolebit supra sicut
in victimis pacificorum fieri solet rogabitque pro
eo et pro peccato eius ac dimittetur ei 27 quod
si peccaverit anima per ignorantiam de populo
terrae ut faciat quicquam ex his quae Domini
lege prohibentur atque delinquat 28 et cognoverit
peccatum suum offeret capram inmaculatam 29
ponetque manum super caput hostiae quae pro
peccato est et immolabit eam in loco holocausti
30 tolletque sacerdos de sanguine in digito suo
et tangens cornua altaris holocausti reliquum
fundet ad basim eius 31 omnem autem auferens
adipem sicut auferri solet de victimis pacificorum
adolebit super altare in odorem suavitatis Domino
rogabitque pro eo et dimittetur ei 32 sin autem de
pecoribus obtulerit victimam pro peccato ovem
scilicet inmaculatam 33 ponet manum super
caput eius et immolabit eam in loco ubi solent
holocaustorum caedi hostiae 34 sumetque sacerdos
de sanguine eius digito suo et tangens cornua altaris
holocausti reliquum fundet ad basim eius 35 omnem
quoque auferens adipem sicut auferri solet adeps
arietis qui immolatur pro pacificis et cremabit
super altare in incensum Domini rogabitque pro eo
et pro peccato eius et dimittetur illi

5 si peccaverit anima et audierit vocem iurantis
testisque fuerit quod aut ipse vidit aut conscius
est nisi indicaverit portabit iniquitatem suam 2
anima quae tetigerit aliquid inmundum sive quod
occisum a bestia est aut per se mortuum vel
quodlibet aliud reptile et oblita fuerit inmunditiae
suae rea est et deliquit 3 et si tetigerit quicquam de
inmunditia hominis iuxta omnem inpuritatem qua
pollui solet oblitaque cognoverit postea subiacebit
delicto 4 anima quae iuraverit et protulerit labiis
suis ut vel male quid faceret vel bene et id ipsum
iuramento et sermone firmaverit oblitaque postea
intellexerit delictum suum 5 agat paenitentiam

pro peccato 6 et offerat agnam de gregibus sive
capram orabitque pro eo sacerdos et pro peccato
eius 7 sin autem non potuerit offerre pecus offerat
duos turtures vel duos pullos columbarum Domino
unum pro peccato et alterum in holocaustum
8 dabitque eos sacerdoti qui primum offerens
pro peccato retorquebit caput eius ad pinnulas
ita ut collo hereat et non penitus abrumpatur
9 et asperget de sanguine eius parietem altaris
quicquid autem reliquum fuerit faciet destillare ad
fundamentum eius quia pro peccato est 10 alterum
vero adolebit holocaustum ut fieri solet rogabitque
pro eo sacerdos et pro peccato eius et dimittetur
ei 11 quod si non quiverit manus eius offerre
duos turtures vel duos pullos columbae offeret pro
peccato similam partem oephi decimam non mittet
in eam oleum nec turis aliquid inponet quia pro
peccato est 12 tradetque eam sacerdoti qui plenum
ex toto pugillum hauriens cremabit super altare in
monumentum eius qui obtulit 13 rogans pro illo
et expians reliquam vero partem ipse habebit in
munere 14 locutus est Dominus ad Mosen dicens
15 anima si praevaricans caerimonias per errorem
in his quae Domino sunt sanctificata peccaverit
offeret pro delicto suo arietem inmaculatum de
gregibus qui emi potest duobus siclis iuxta pondus
sanctuarii 16 ipsumque quod intulit damni restituet
et quintam partem ponet supra tradens sacerdoti
qui rogabit pro eo offerens arietem et dimittetur ei
17 anima si peccaverit per ignorantiam feceritque
unum ex his quae Domini lege prohibentur et
peccati rea intellexerit iniquitatem suam 18 offeret
arietem inmaculatum de gregibus sacerdoti iuxta
mensuram aestimationemque peccati qui orabit
pro eo quod nesciens fecerit et dimittetur ei 19
quia per errorem deliquit in Dominum

6 locutus est Dominus ad Mosen dicens 2 anima
quae peccaverit et contempto Domino negaverit
depositum proximo suo quod fidei eius creditum
fuerat vel vi aliquid extorserit aut calumniam
fecerit 3 sive rem perditam invenerit et infitians
insuper peierarit et quodlibet aliud ex pluribus
fecerit in quibus peccare solent homines 4 convicta
delicti reddet 5 omnia quae per fraudem voluit
obtinere integra et quintam insuper partem domino
cui damnum intulerat 6 pro peccato autem suo
offeret arietem inmaculatum de grege et dabit eum
sacerdoti iuxta aestimationem mensuramque delicti
7 qui rogabit pro eo coram Domino et dimittetur
illi pro singulis quae faciendo peccaverit 8 locutus
est Dominus ad Mosen dicens 9 praecipe Aaron
et filiis eius haec est lex holocausti cremabitur in
altari tota nocte usque mane ignis ex eodem altari
erit 10 vestietur sacerdos tunica et feminalibus
lineis tolletque cineres quos vorans ignis exusit
et ponens iuxta altare 11 spoliabitur prioribus
vestimentis indutusque aliis efferet eos extra castra
et in loco mundissimo usque ad favillam consumi
faciet 12 ignis autem in altari semper ardebit
quem nutriet sacerdos subiciens ligna mane per
singulos dies et inposito holocausto desuper adolebit
adipes pacificorum 13 ignis est iste perpetuus
qui numquam deficiet in altari 14 haec est lex
sacrificii et libamentorum quae offerent filii Aaron
coram Domino et coram altari 15 tollet sacerdos
pugillum similae quae conspersa est oleo et totum
tus quod super similam positum est adolebitque
illud in altari in monumentum odoris suavissimi
Domino 16 reliquam autem partem similae comedet
Aaron cum filiis suis absque fermento et comedet
in loco sancto atrii tabernaculi 17 ideo autem non
fermentabitur quia pars eius in Domini offertur
incensum sanctum sanctorum erit sicut pro peccato
atque delicto 18 mares tantum stirpis Aaron
comedent illud legitimum ac sempiternum est in
generationibus vestris de sacrificiis Domini omnis
qui tetigerit illa sanctificabitur 19 et locutus est
Dominus ad Mosen dicens 20 haec est oblatio Aaron
et filiorum eius quam offerre debent Domino in
die unctionis suae decimam partem oephi offerent
similae in sacrificio sempiterno medium eius mane
et medium vespere 21 quae in sartagine oleo
conspersa frigetur offeret autem eam calidam in
odorem suavissimum Domino 22 sacerdos qui patri
iure successerit et tota cremabitur in altari 23 omne
enim sacrificium sacerdotum igne consumetur nec
quisquam comedet ex eo 24 locutus est Dominus
ad Mosen dicens 25 loquere Aaron et filiis eius
ista est lex hostiae pro peccato in loco ubi offertur
holocaustum immolabitur coram Domino sanctum
sanctorum est 26 sacerdos qui offert comedet eam
in loco sancto in atrio tabernaculi 27 quicquid
tetigerit carnes eius sanctificabitur si de sanguine
illius vestis fuerit aspersa lavabitur in loco sancto 28
vas autem fictile in quo cocta est confringetur quod
si vas aeneum fuerit defricabitur et lavabitur aqua
29 omnis masculus de genere sacerdotali vescetur
carnibus eius quia sanctum sanctorum est 30 hostia
enim quae caeditur pro peccato cuius sanguis
infertur in tabernaculum testimonii ad expiandum
in sanctuario non comedetur sed conburetur igni

7 haec quoque est lex hostiae pro delicto
sancta sanctorum est 2 idcirco ubi immolatur
holocaustum mactabitur et victima pro delicto

sanguis eius per gyrum fundetur altaris **3** offerent
ex ea caudam et adipem qui operit vitalia **4** duos
renunculos et pinguedinem quae iuxta ilia est
reticulumque iecoris cum renunculis **5** et adolebit
ea sacerdos super altare incensum est Domini pro
delicto **6** omnis masculus de sacerdotali genere
in loco sancto vescetur his carnibus quia sanctum
sanctorum est **7** sicut pro peccato offertur hostia
ita et pro delicto utriusque hostiae lex una erit ad
sacerdotem qui eam obtulerit pertinebit **8** sacerdos
qui offert holocausti victimam habebit pellem eius
9 et omne sacrificium similae quod coquitur in
clibano et quicquid in craticula vel in sartagine
praeparatur eius erit sacerdotis a quo offertur **10**
sive oleo conspersa sive arida fuerit cunctis filiis
Aaron aequa mensura per singulos dividetur **11**
haec est lex hostiae pacificorum quae offertur
Domino **12** si pro gratiarum actione fuerit oblatio
offerent panes absque fermento conspersos oleo
et lagana azyma uncta oleo coctamque similam
et collyridas olei admixtione conspersas **13** panes
quoque fermentatos cum hostia gratiarum quae
immolatur pro pacificis **14** ex quibus unus pro
primitiis offeretur Domino et erit sacerdotis qui
fundet hostiae sanguinem **15** cuius carnes eadem
comedentur die nec remanebit ex eis quicquam
usque mane **16** si voto vel sponte quisquam obtulerit
hostiam eadem similiter edetur die sed et si quid in
crastinum remanserit vesci licitum est **17** quicquid
autem tertius invenerit dies ignis absumet **18** si
quis de carnibus victimae pacificorum die tertio
comederit irrita fiet oblatio nec proderit offerenti
quin potius quaecumque anima tali se edulio
contaminarit praevaricationis rea erit **19** caro quae
aliquid tetigerit inmundum non comedetur sed
conburetur igni qui fuerit mundus vescetur ea
20 anima polluta quae ederit de carnibus hostiae
pacificorum quae oblata est Domino peribit de
populis suis **21** et quae tetigerit inmunditiam
hominis vel iumenti sive omnis rei quae polluere
potest et comederit de huiuscemodi carnibus
interibit de populis suis **22** locutusque est Dominus
ad Mosen dicens **23** loquere filiis Israhel adipem
bovis et ovis et caprae non comedetis **24** adipem
cadaveris morticini et eius animalis quod a bestia
captum est habebitis in usus varios **25** si quis adipem
qui offerri debet in incensum Domini comederit
peribit de populo suo **26** sanguinem quoque omnis
animalis non sumetis in cibo tam de avibus quam de
pecoribus **27** omnis anima quae ederit sanguinem
peribit de populis suis **28** locutus est Dominus ad
Mosen dicens **29** loquere filiis Israhel qui offert
victimam pacificorum Domino offerat simul et
sacrificium id est libamenta eius **30** tenebit manibus
adipem hostiae et pectusculum cumque ambo
oblata Domino consecrarit tradet sacerdoti **31** qui
adolebit adipem super altare pectusculum autem
erit Aaron et filiorum eius **32** armus quoque dexter
de pacificorum hostiis cedet in primitias sacerdotis
33 qui obtulerit sanguinem et adipem filiorum Aaron
ipse habebit et armum dextrum in portione sua **34**
pectusculum enim elationis et armum separationis
tuli a filiis Israhel de hostiis eorum pacificis et
dedi Aaron sacerdoti ac filiis eius lege perpetua ab
omni populo Israhel **35** haec est unctio Aaron et
filiorum eius in caerimoniis Domini die qua obtulit
eos Moses ut sacerdotio fungerentur **36** et quae
praecepit dari eis Dominus a filiis Israhel religione
perpetua in generationibus suis **37** ista est lex
holocausti et sacrificii pro peccato atque delicto et
pro consecratione et pacificorum victimis **38** quas
constituit Dominus Mosi in monte Sinai quando
mandavit filiis Israhel ut offerrent oblationes suas
Domino in deserto Sinai

8 locutusque est Dominus ad Mosen dicens **2** tolle
Aaron cum filiis suis vestes eorum et unctionis
oleum vitulum pro peccato duos arietes canistrum
cum azymis **3** et congregabis omnem coetum
ad ostium tabernaculi **4** fecit Moses ut Dominus
imperarat congregataque omni turba ante fores
5 ait iste est sermo quem iussit Dominus fieri
6 statimque obtulit Aaron et filios eius cumque
lavisset eos **7** vestivit pontificem subucula linea
accingens eum balteo et induens tunica hyacinthina
et desuper umerale inposuit **8** quod adstringens
cingulo aptavit rationali in quo erat doctrina et
veritas **9** cidarim quoque texit caput et super
eam contra frontem posuit lamminam auream
consecratam in sanctificationem sicut praeceperat
ei Dominus **10** tulit et unctionis oleum quo levit
tabernaculum cum omni supellectili sua **11** cumque
sanctificans aspersisset altare septem vicibus unxit
illud et omnia vasa eius labrumque cum basi
sua sanctificavit oleo **12** quod fundens super
caput Aaron unxit eum et consecravit **13** filios
quoque eius oblatos vestivit tunicis lineis et cinxit
balteo inposuitque mitras ut iusserat Dominus
14 obtulit et vitulum pro peccato cumque super
caput eius posuissent Aaron et filii eius manus
suas **15** immolavit eum hauriens sanguinem et
tincto digito tetigit cornua altaris per gyrum quo
expiato et sanctificato fudit reliquum sanguinem ad
fundamenta eius **16** adipem autem qui erat super
vitalia et reticulum iecoris duosque renunculos
cum arvinulis suis adolevit super altare **17** vitulum

cum pelle carnibus et fimo cremans extra castra
sicut praeceperat Dominus 18 obtulit et arietem in
holocaustum super cuius caput cum inposuissent
Aaron et filii eius manus suas 19 immolavit eum
et fudit sanguinem eius per altaris circuitum 20
ipsumque arietem in frusta concidens caput eius et
artus et adipem adolevit igni 21 lotis prius intestinis
et pedibus totumque simul arietem incendit super
altare eo quod esset holocaustum suavissimi
odoris Domino sicut praeceperat ei 22 obtulit et
arietem secundum in consecrationem sacerdotum
posueruntque super caput illius Aaron et filii eius
manus suas 23 quem cum immolasset Moses sumens
de sanguine tetigit extremum auriculae dextrae
Aaron et pollicem manus eius dextrae similiter et
pedis 24 obtulit et filios Aaron cumque de sanguine
arietis immolati tetigisset extremum auriculae
singulorum dextrae et pollices manus ac pedis
dextri reliquum fudit super altare per circuitum 25
adipem vero et caudam omnemque pinguedinem
quae operit intestina reticulumque iecoris et duos
renes cum adipibus suis et armo dextro separavit
26 tollens autem de canistro azymorum quod
erat coram Domino panem absque fermento et
collyridam conspersam oleo laganumque posuit
super adipes et armum dextrum 27 tradens simul
omnia Aaron et filiis eius qui postquam levaverunt
ea coram Domino 28 rursum suscepta de manibus
eorum adolevit super altare holocausti eo quod
consecrationis esset oblatio in odorem suavitatis
sacrificii Domini 29 tulit et pectusculum elevans
illud coram Domino de ariete consecrationis in
partem suam sicut praeceperat ei Dominus 30
adsumensque unguentum et sanguinem qui erat
in altari aspersit super Aaron et vestimenta eius
et super filios illius ac vestes eorum 31 cumque
sanctificasset eos in vestitu suo praecepit eis
dicens coquite carnes ante fores tabernaculi et ibi
comedite eas panes quoque consecrationis edite qui
positi sunt in canistro sicut praecepit mihi dicens
Aaron et filii eius comedent eos 32 quicquid autem
reliquum fuerit de carne et panibus ignis absumet
33 de ostio quoque tabernaculi non exibitis septem
diebus usque ad diem quo conplebitur tempus
consecrationis vestrae septem enim diebus finitur
consecratio 34 sicut et inpraesentiarum factum
est ut ritus sacrificii conpleretur 35 die ac nocte
manebitis in tabernaculo observantes custodias
Domini ne moriamini sic enim mihi praeceptum
est 36 feceruntque Aaron et filii eius cuncta quae
locutus est Dominus per manum Mosi

9 facto autem octavo die vocavit Moses Aaron et
filios eius ac maiores natu Israhel dixitque ad
Aaron 2 tolle de armento vitulum pro peccato et
arietem in holocaustum utrumque inmaculatos
et offer illos coram Domino 3 et ad filios Israhel
loqueris tollite hircum pro peccato et vitulum atque
agnum anniculos et sine macula in holocaustum
4 bovem et arietem pro pacificis et immolate eos
coram Domino in sacrificio singulorum similam
oleo conspersam offerentes hodie enim Dominus
apparebit vobis 5 tulerunt ergo cuncta quae iusserat
Moses ad ostium tabernaculi ubi cum omnis staret
multitudo 6 ait Moses iste est sermo quem praecepit
Dominus facite et apparebit vobis gloria eius 7 dixit
et ad Aaron accede ad altare et immola pro peccato
tuo offer holocaustum et deprecare pro te et pro
populo cumque mactaveris hostiam populi ora pro
eo sicut praecepit Dominus 8 statimque Aaron
accedens ad altare immolavit vitulum pro peccato
suo 9 cuius sanguinem obtulerunt ei filii sui in
quo tinguens digitum tetigit cornua altaris et fudit
residuum ad basim eius 10 adipemque et renunculos
ac reticulum iecoris quae sunt pro peccato adolevit
super altare sicut praeceperat Dominus Mosi 11
carnes vero et pellem eius extra castra conbusit igni
12 immolavit et holocausti victimam obtuleruntque
ei filii sui sanguinem eius quem fudit per altaris
circuitum 13 ipsam etiam hostiam in frusta concisam
cum capite et membris singulis obtulerunt quae
omnia super altare cremavit igni 14 lotis prius
aqua intestinis et pedibus 15 et pro peccato populi
offerens mactavit hircum expiatoque altari 16 fecit
holocaustum 17 addens in sacrificio libamenta quae
pariter offeruntur et adolens ea super altare absque
caerimoniis holocausti matutini 18 immolavit
et bovem atque arietem hostias pacificas populi
obtuleruntque ei filii sui sanguinem quem fudit
super altare in circuitu 19 adipes autem bovis et
caudam arietis renunculosque cum adipibus suis
et reticulum iecoris 20 posuerunt super pectora
cumque cremati essent adipes in altari 21 pectora
eorum et armos dextros separavit Aaron elevans
coram Domino sicut praeceperat Moses 22 et
tendens manum contra populum benedixit eis
sicque conpletis hostiis pro peccato et holocaustis
et pacificis descendit 23 ingressi autem Moses
et Aaron tabernaculum testimonii et deinceps
egressi benedixerunt populo apparuitque gloria
Domini omni multitudini 24 et ecce egressus ignis a
Domino devoravit holocaustum et adipes qui erant
super altare quod cum vidissent turbae laudaverunt
Dominum ruentes in facies suas

10 arreptisque Nadab et Abiu filii Aaron turibulis
posuerunt ignem et incensum desuper
offerentes coram Domino ignem alienum quod eis
praeceptum non erat **2** egressusque ignis a Domino
devoravit eos et mortui sunt coram Domino **3**
dixitque Moses ad Aaron hoc est quod locutus est
Dominus sanctificabor in his qui adpropinquant
mihi et in conspectu omnis populi glorificabor
quod audiens tacuit Aaron **4** vocatis autem Moses
Misahel et Elsaphan filios Ozihel patrui Aaron ait
ad eos ite et colligite fratres vestros de conspectu
sanctuarii et asportate extra castra **5** confestimque
pergentes tulerunt eos sicut iacebant vestitos
lineis tunicis et eiecerunt foras ut sibi fuerat
imperatum **6** locutus est Moses ad Aaron et ad
Eleazar atque Ithamar filios eius capita vestra
nolite nudare et vestimenta nolite scindere ne
forte moriamini et super omnem coetum oriatur
indignatio fratres vestri et omnis domus Israhel
plangant incendium quod Dominus suscitavit **7** vos
autem non egredimini fores tabernaculi alioquin
peribitis oleum quippe sanctae unctionis est super
vos qui fecerunt omnia iuxta praeceptum Mosi
8 dixit quoque Dominus ad Aaron **9** vinum et
omne quod inebriare potest non bibetis tu et filii
tui quando intratis tabernaculum testimonii ne
moriamini quia praeceptum est sempiternum in
generationes vestras **10** et ut habeatis scientiam
discernendi inter sanctum et profanum inter
pollutum et mundum **11** doceatisque filios Israhel
omnia legitima mea quae locutus est Dominus ad
eos per manum Mosi **12** locutusque est Moses
ad Aaron et ad Eleazar atque Ithamar filios eius
qui residui erant tollite sacrificium quod remansit
de oblatione Domini et comedite illud absque
fermento iuxta altare quia sanctum sanctorum est
13 comedetis autem in loco sancto quod datum
est tibi et filiis tuis de oblationibus Domini sicut
praeceptum est mihi **14** pectusculum quoque quod
oblatum est et armum qui separatus est edetis in
loco mundissimo tu et filii tui ac filiae tuae tecum
tibi enim ac liberis tuis reposita sunt de hostiis
salutaribus filiorum Israhel **15** eo quod armum et
pectus et adipes qui cremantur in altari elevaverint
coram Domino et pertineant ad te et ad filios tuos
lege perpetua sicut praecepit Dominus **16** inter
haec hircum qui oblatus fuerat pro peccato cum
quaereret Moses exustum repperit iratusque contra
Eleazar et Ithamar filios Aaron qui remanserant ait
17 cur non comedistis hostiam pro peccato in loco
sancto quae sancta sanctorum est et data vobis ut
portetis iniquitatem multitudinis et rogetis pro ea
in conspectu Domini **18** praesertim cum de sanguine
illius non sit inlatum intra sancta et comedere eam
debueritis in sanctuario sicut praeceptum est mihi
19 respondit Aaron oblata est hodie victima pro
peccato et holocaustum coram Domino mihi autem
accidit quod vides quomodo potui comedere eam
aut placere Domino in caerimoniis mente lugubri
20 quod cum audisset Moses recepit satisfactionem

11 locutus est Dominus ad Mosen et Aaron dicens
2 dicite filiis Israhel haec sunt animalia quae
comedere debetis de cunctis animantibus terrae
3 omne quod habet divisam ungulam et ruminat
in pecoribus comedetis **4** quicquid autem ruminat
quidem et habet ungulam sed non dividit eam
sicut camelus et cetera non comedetis illud et inter
inmunda reputabitis **5** chyrogryllius qui ruminat
ungulamque non dividit inmundus est **6** lepus
quoque nam et ipse ruminat sed ungulam non
dividit **7** et sus qui cum ungulam dividat non
ruminat **8** horum carnibus non vescemini nec
cadavera contingetis quia inmunda sunt vobis **9** haec
sunt quae gignuntur in aquis et vesci licitum est
omne quod habet pinnulas et squamas tam in mari
quam in fluminibus et stagnis comedetis **10** quicquid
autem pinnulas et squamas non habet eorum quae
in aquis moventur et vivunt abominabile vobis **11**
et execrandum erit carnes eorum non comedetis
et morticina vitabitis **12** cuncta quae non habent
pinnulas et squamas in aquis polluta erunt **13**
haec sunt quae de avibus comedere non debetis et
vitanda sunt vobis aquilam et grypem et alietum
14 milvum ac vulturem iuxta genus suum **15** et
omne corvini generis in similitudinem suam **16**
strutionem et noctuam et larum et accipitrem
iuxta genus suum **17** bubonem et mergulum et
ibin **18** cycnum et onocrotalum et porphirionem **19**
erodionem et charadrion iuxta genus suum opupam
quoque et vespertilionem **20** omne de volucribus
quod graditur super quattuor pedes abominabile
erit vobis **21** quicquid autem ambulat quidem super
quattuor pedes sed habet longiora retro crura per
quae salit super terram **22** comedere debetis ut est
brucus in genere suo et attacus atque ophiomachus
ac lucusta singula iuxta genus suum **23** quicquid
autem ex volucribus quattuor tantum habet pedes
execrabile erit vobis **24** et quicumque morticina
eorum tetigerit polluetur et erit inmundus usque
ad vesperum **25** et si necesse fuerit ut portet
quippiam horum mortuum lavabit vestimenta
sua et inmundus erit usque ad solis occasum **26**
omne animal quod habet quidem ungulam sed non
dividit eam nec ruminat inmundum erit et quicquid
tetigerit illud contaminabitur **27** quod ambulat

super manus ex cunctis animantibus quae incedunt
quadrupedia inmundum erit qui tetigerit morticina
eorum polluetur usque ad vesperum **28** et qui
portaverit huiuscemodi cadavera lavabit vestimenta
sua et inmundus erit usque ad vesperum quia omnia
haec inmunda sunt vobis **29** hoc quoque inter
polluta reputabitur de his quae moventur in terra
mustela et mus et corcodillus singula iuxta genus
suum **30** migale et cameleon et stelio ac lacerta
et talpa **31** omnia haec inmunda sunt qui tetigerit
morticina eorum inmundus erit usque ad vesperum
32 et super quod ceciderit quicquam de morticinis
eorum polluetur tam vas ligneum et vestimentum
quam pelles et cilicia et in quocumque fit opus
tinguentur aqua et polluta erunt usque ad vesperum
et sic postea mundabuntur **33** vas autem fictile
in quo horum quicquam intro ceciderit polluetur
et idcirco frangendum est **34** omnis cibus quem
comeditis si fusa fuerit super eum aqua inmundus
erit et omne liquens quod bibitur de universo
vase inmundum erit **35** et quicquid de morticinis
istiusmodi ceciderit super illud inmundum erit sive
clibani sive cytropodes destruentur et inmundi
erunt **36** fontes vero et cisternae et omnis aquarum
congregatio munda erit qui morticinum eorum
tetigerit polluetur **37** si ceciderint super sementem
non polluent eam **38** sin autem quispiam aqua
sementem perfuderit et postea morticinis tacta
fuerit ilico polluetur **39** si mortuum fuerit animal
quod licet vobis comedere qui cadaver eius tetigerit
inmundus erit usque ad vesperum **40** et qui
comederit ex eo quippiam sive portaverit lavabit
vestimenta sua et inmundus erit usque ad vesperum
41 omne quod reptat super terram abominabile erit
nec adsumetur in cibum **42** quicquid super pectus
quadrupes graditur et multos habet pedes sive per
humum trahitur non comedetis quia abominabile
est **43** nolite contaminare animas vestras nec
tangatis quicquam eorum ne inmundi sitis **44**
ego enim sum Dominus Deus vester sancti estote
quoniam et ego sanctus sum ne polluatis animas
vestras in omni reptili quod movetur super terram
45 ego sum Dominus qui eduxi vos de terra Aegypti
ut essem vobis in Deum sancti eritis quia et ego
sanctus sum **46** ista est lex animantium et volucrum
et omnis animae viventis quae movetur in aqua et
reptat in terra **47** ut differentias noveritis mundi et
inmundi et sciatis quid comedere et quid respuere
debeatis

12 locutus est Dominus ad Mosen dicens **2**
loquere filiis Israhel et dices ad eos mulier si
suscepto semine pepererit masculum inmunda erit
septem diebus iuxta dies separationis menstruae
3 et die octavo circumcidetur infantulus **4** ipsa
vero triginta tribus diebus manebit in sanguine
purificationis suae omne sanctum non tanget nec
ingredietur sanctuarium donec impleantur dies
purificationis eius **5** sin autem feminam pepererit
inmunda erit duabus ebdomadibus iuxta ritum
fluxus menstrui et sexaginta ac sex diebus manebit
in sanguine purificationis suae **6** cumque expleti
fuerint dies purificationis eius pro filio sive pro
filia deferet agnum anniculum in holocaustum et
pullum columbae sive turturem pro peccato ad
ostium tabernaculi testimonii et tradet sacerdoti **7**
qui offeret illa coram Domino et rogabit pro ea et
sic mundabitur a profluvio sanguinis sui ista est
lex parientis masculum ac feminam **8** quod si non
invenerit manus eius nec potuerit offerre agnum
sumet duos turtures vel duos pullos columbae unum
in holocaustum et alterum pro peccato orabitque
pro ea sacerdos et sic mundabitur

13 locutus est Dominus ad Mosen et Aaron
dicens **2** homo in cuius carne et cute ortus
fuerit diversus color sive pustula aut quasi lucens
quippiam id est plaga leprae adducetur ad Aaron
sacerdotem vel ad unum quemlibet filiorum eius
3 qui cum viderit lepram in cute et pilos in
album mutatos colorem ipsamque speciem leprae
humiliorem cute et carne reliqua plaga leprae est
et ad arbitrium eius separabitur **4** sin autem lucens
candor fuerit in cute nec humilior carne reliqua et
pili coloris pristini recludet eum sacerdos septem
diebus **5** et considerabit die septimo et siquidem
lepra ultra non creverit nec transierit in cute priores
terminos rursum includet eum septem diebus aliis
6 et die septimo contemplabitur si obscurior fuerit
lepra et non creverit in cute mundabit eum quia
scabies est lavabitque homo vestimenta sua et
mundus erit **7** quod si postquam a sacerdote visus
est et redditus munditiae iterum lepra creverit
adducetur ad eum **8** et inmunditiae condemnabitur
9 plaga leprae si fuerit in homine adducetur ad
sacerdotem **10** et videbit eum cumque color albus
in cute fuerit et capillorum mutarit aspectum ipsa
quoque caro viva apparuerit **11** lepra vetustissima
iudicabitur atque inolita cuti contaminabit itaque
eum sacerdos et non recludet quia perspicue
inmunditia est **12** sin autem effloruerit discurrens
lepra in cute et operuerit omnem carnem a capite
usque ad pedes quicquid sub aspectu oculorum
cadit **13** considerabit eum sacerdos et teneri lepra
mundissima iudicabit eo quod omnis in candorem
versa sit et idcirco homo mundus erit **14** quando

vero caro vivens in eo apparuerit **15** tunc sacerdotis
iudicio polluetur et inter inmundos reputabitur caro
enim viva si lepra aspergatur inmunda est **16** quod
si rursum versa fuerit in alborem et totum hominem
operuerit **17** considerabit eum sacerdos et mundum
esse decernet **18** caro et cutis in qua ulcus natum est
et sanatum **19** et in loco ulceris cicatrix apparuerit
alba sive subrufa adducetur homo ad sacerdotem
20 qui cum viderit locum leprae humiliorem carne
reliqua et pilos versos in candorem contaminabit
eum plaga enim leprae orta est in ulcere **21** quod si
pilus coloris est pristini et cicatrix subobscura et
vicina carne non est humilior recludet eum septem
diebus **22** et siquidem creverit adiudicabit eum
leprae **23** sin autem steterit in loco suo ulceris
est cicatrix et homo mundus erit **24** caro et cutis
quam ignis exuserit et sanata albam sive rufam
habuerit cicatricem **25** considerabit eam sacerdos
et ecce versa est in alborem et locus eius reliqua
cute humilior contaminabit eum quia plaga leprae
in cicatrice orta est **26** quod si pilorum color non
fuerit inmutatus nec humilior plaga carne reliqua et
ipsa leprae species fuerit subobscura recludet eum
septem diebus **27** et die septimo contemplabitur
si creverit in cute lepra contaminabit eum **28**
sin autem in loco suo candor steterit non satis
clarus plaga conbustionis est et idcirco mundabitur
quia cicatrix est conbusturae **29** vir sive mulier
in cuius capite vel barba germinarit lepra videbit
eos sacerdos **30** et siquidem humilior fuerit locus
carne reliqua et capillus flavus solitoque subtilior
contaminabit eos quia lepra capitis ac barbae est
31 sin autem viderit et locum maculae aequalem
vicinae carni et capillum nigrum recludet eos
septem diebus **32** et die septimo intuebitur si non
creverit macula et capillus sui coloris est et locus
plagae carni reliquae aequalis **33** radetur homo
absque loco maculae et includetur septem diebus
aliis **34** si die septimo visa fuerit stetisse plaga
in loco suo nec humilior carne reliqua mundabit
eum lotisque vestibus mundus erit **35** sin autem
post emundationem rursus creverit macula in cute
36 non quaeret amplius utrum capillus in flavum
colorem sit commutatus quia aperte inmundus est
37 porro si steterit macula et capilli nigri fuerint
noverit hominem esse sanatum et confidenter
eum pronuntiet mundum **38** vir et mulier in cuius
cute candor apparuerit **39** intuebitur eos sacerdos
si deprehenderit subobscurum alborem lucere in
cute sciat non esse lepram sed maculam coloris
candidi et hominem mundum **40** vir de cuius
capite capilli fluunt calvus ac mundus est **41** et si
a fronte ceciderint pili recalvaster et mundus est
42 sin autem in calvitio sive in recalvatione albus
vel rufus color fuerit exortus **43** et hoc sacerdos
viderit condemnabit eum haut dubiae leprae quae
orta est in calvitio **44** quicumque ergo maculatus
fuerit lepra et separatus ad arbitrium sacerdotis
45 habebit vestimenta dissuta caput nudum os
veste contectum contaminatum ac sordidum se
clamabit **46** omni tempore quo leprosus est et
inmundus solus habitabit extra castra **47** vestis
lanea sive linea quae lepram habuerit **48** in stamine
atque subtemine aut certe pellis vel quicquid ex
pelle confectum est **49** si alba aut rufa macula
fuerit infecta lepra reputabitur ostendeturque
sacerdoti **50** qui consideratam recludet septem
diebus **51** et die septimo rursus aspiciens si crevisse
deprehenderit lepra perseverans est pollutum
iudicabit vestimentum et omne in quo fuerit inventa
52 et idcirco conburetur flammis **53** quod si eam
viderit non crevisse **54** praecipiet et lavabunt id
in quo lepra est recludetque illud septem diebus
aliis **55** et cum viderit faciem quidem pristinam non
reversam nec tamen crevisse lepram inmundum
iudicabit et igne conburet eo quod infusa sit in
superficie vestimenti vel per totum lepra **56** sin
autem obscurior fuerit locus leprae postquam vestis
est lota abrumpet eum et a solido dividet **57** quod si
ultra apparuerit in his locis quae prius inmaculata
erant lepra volatilis et vaga debet igne conburi **58**
si cessaverit lavabit ea quae pura sunt secundo
et munda erunt **59** ista est lex leprae vestimenti
lanei et linei staminis atque subteminis omnisque
supellectilis pelliciae quomodo mundari debeat vel
contaminari

14 locutusque est Dominus ad Mosen dicens **2**
hic est ritus leprosi quando mundandus est
adducetur ad sacerdotem **3** qui egressus e castris
cum invenerit lepram esse mundatam **4** praecipiet
ei qui purificatur ut offerat pro se duos passeres
vivos quos vesci licitum est et lignum cedrinum
vermiculumque et hysopum **5** et unum e passeribus
immolari iubebit in vase fictili super aquas viventes
6 alium autem vivum cum ligno cedrino et cocco et
hysopo tinguet in sanguine passeris immolati **7**
quo asperget illum qui mundandus est septies ut
iure purgetur et dimittet passerem vivum ut in
agrum avolet **8** cumque laverit homo vestimenta
sua radet omnes pilos corporis et lavabitur aqua
purificatusque ingredietur castra ita dumtaxat ut
maneat extra tabernaculum suum septem diebus **9**
et die septimo radat capillos capitis barbamque et
supercilia ac totius corporis pilos et lotis rursum
vestibus et corpore **10** die octavo adsumet duos

agnos inmaculatos et ovem anniculam absque
macula et tres decimas similae in sacrificium quae
conspersa sit oleo et seorsum olei sextarium **11**
cumque sacerdos purificans hominem statuerit eum
et haec omnia coram Domino in ostio tabernaculi
testimonii **12** tollet agnum et offeret eum pro
delicto oleique sextarium et oblatis ante Dominum
omnibus **13** immolabit agnum ubi immolari solet
hostia pro peccato et holocaustum id est in loco
sancto sicut enim pro peccato ita et pro delicto ad
sacerdotem pertinet hostia sancta sanctorum est
14 adsumensque sacerdos de sanguine hostiae quae
immolata est pro delicto ponet super extremum
auriculae dextrae eius qui mundatur et super
pollices manus dextrae et pedis **15** et de olei sextario
mittet in manum suam sinistram **16** tinguetque
digitum dextrum in eo et asperget septies contra
Dominum **17** quod autem reliquum est olei in leva
manu fundet super extremum auriculae dextrae
eius qui mundatur et super pollices manus ac
pedis dextri et super sanguinem qui fusus est pro
delicto **18** et super caput eius **19** rogabitque pro
eo coram Domino et faciet sacrificium pro peccato
tunc immolabit holocaustum **20** et ponet illud in
altari cum libamentis suis et homo rite mundabitur
21 quod si pauper est et non potest manus eius
invenire quae dicta sunt adsumet agnum pro delicto
ad oblationem ut roget pro eo sacerdos decimamque
partem similae conspersae oleo in sacrificium
et olei sextarium **22** duosque turtures sive duos
pullos columbae quorum sit unus pro peccato et
alter in holocaustum **23** offeretque ea die octavo
purificationis suae sacerdoti ad ostium tabernaculi
testimonii coram Domino **24** qui suscipiens agnum
pro delicto et sextarium olei levabit simul **25**
immolatoque agno de sanguine eius ponet super
extremum auriculae dextrae illius qui mundatur et
super pollices manus eius ac pedis dextri **26** olei
vero partem mittet in manum suam sinistram **27**
in quo tinguens digitum dextrae manus asperget
septies contra Dominum **28** tangetque extremum
dextrae auriculae illius qui mundatur et pollices
manus ac pedis dextri in loco sanguinis qui effusus
est pro delicto **29** reliquam autem partem olei quae
est in sinistra manu mittet super caput purificati ut
placet pro eo Dominum **30** et turturem sive pullum
columbae offeret **31** unum pro delicto et alterum
in holocaustum cum libamentis suis **32** hoc est
sacrificium leprosi qui habere non potest omnia in
emundationem sui **33** locutus est Dominus ad Mosen
et Aaron dicens **34** cum ingressi fueritis terram
Chanaan quam ego dabo vobis in possessionem
si fuerit plaga leprae in aedibus **35** ibit cuius est
domus nuntians sacerdoti et dicet quasi plaga
leprae videtur mihi esse in domo mea **36** at ille
praecipiet ut efferant universa de domo priusquam
ingrediatur eam et videat utrum lepra sit ne
inmunda fiant omnia quae in domo sunt intrabitque
postea ut consideret domus lepram **37** et cum viderit
in parietibus illius quasi valliculas pallore sive
rubore deformes et humiliores superficie reliqua
38 egredietur ostium domus et statim claudet
eam septem diebus **39** reversusque die septimo
considerabit eam si invenerit crevisse lepram **40**
iubebit erui lapides in quibus lepra est et proici eos
extra civitatem in loco inmundo **41** domum autem
ipsam radi intrinsecus per circuitum et spargi
pulverem rasurae extra urbem in loco inmundo **42**
lapidesque alios reponi pro his qui ablati fuerint
et luto alio liniri domum **43** sin autem postquam
eruti sunt lapides et pulvis elatus et alia terra lita
44 ingressus sacerdos viderit reversam lepram et
parietes aspersos maculis lepra est perseverans
et inmunda domus **45** quam statim destruent et
lapides eius ac ligna atque universum pulverem
proicient extra oppidum in loco inmundo **46** qui
intraverit domum quando clausa est inmundus erit
usque ad vesperum **47** et qui dormierit in ea et
comederit quippiam lavabit vestimenta sua **48** quod
si introiens sacerdos viderit lepram non crevisse
in domo postquam denuo lita est purificabit eam
reddita sanitate **49** et in purificationem eius sumet
duos passeres lignumque cedrinum et vermiculum
atque hysopum **50** et immolato uno passere in vase
fictili super aquas vivas **51** tollet lignum cedrinum et
hysopum et coccum et passerem vivum et intinguet
omnia in sanguine passeris immolati atque in
aquis viventibus et asperget domum septies **52**
purificabitque eam tam in sanguine passeris quam
in aquis viventibus et in passere vivo lignoque
cedrino et hysopo atque vermiculo **53** cumque
dimiserit passerem avolare in agrum libere orabit
pro domo et iure mundabitur **54** ista est lex omnis
leprae et percussurae **55** leprae vestium et domorum
56 cicatricis et erumpentium papularum lucentis
maculae et in varias species coloribus inmutatis
57 ut possit sciri quo tempore mundum quid vel
inmundum sit

15 locutusque est Dominus ad Mosen et Aaron
dicens **2** loquimini filiis Israhel et dicite eis vir
qui patitur fluxum seminis inmundus erit **3** et tunc
iudicabitur huic vitio subiacere cum per momenta
singula adheserit carni illius atque concreverit
foedus humor **4** omne stratum in quo dormierit
inmundum erit et ubicumque sederit **5** si quis

hominum tetigerit lectum eius lavabit vestimenta
sua et ipse lotus aqua inmundus erit usque ad
vesperum 6 si sederit ubi ille sederat et ipse
lavabit vestimenta sua et lotus aqua inmundus
erit usque ad vesperum 7 qui tetigerit carnem
eius lavabit vestimenta sua et ipse lotus aqua
inmundus erit usque ad vesperum 8 si salivam
huiuscemodi homo iecerit super eum qui mundus
est lavabit vestem suam et lotus aqua inmundus
erit usque ad vesperum 9 sagma super quo sederit
inmundum erit 10 et quicquid sub eo fuerit qui
fluxum seminis patitur pollutum erit usque ad
vesperum qui portaverit horum aliquid lavabit
vestem suam et ipse lotus aqua inmundus erit
usque ad vesperum 11 omnis quem tetigerit qui
talis est non lotis ante manibus lavabit vestimenta
sua et lotus aqua inmundus erit usque ad vesperum
12 vas fictile quod tetigerit confringetur vas autem
ligneum lavabitur aqua 13 si sanatus fuerit qui
huiuscemodi sustinet passionem numerabit septem
dies post emundationem sui et lotis vestibus ac
toto corpore in aquis viventibus erit mundus 14 die
autem octavo sumet duos turtures aut duos pullos
columbae et veniet in conspectu Domini ad ostium
tabernaculi testimonii dabitque eos sacerdoti 15 qui
faciet unum pro peccato et alterum in holocaustum
rogabitque pro eo coram Domino ut emundetur a
fluxu seminis sui 16 vir de quo egreditur semen
coitus lavabit aqua omne corpus suum et inmundus
erit usque ad vesperum 17 vestem et pellem quam
habuerit lavabit aqua et inmunda erit usque ad
vesperum 18 mulier cum qua coierit lavabitur aqua
et inmunda erit usque ad vesperum 19 mulier
quae redeunte mense patitur fluxum sanguinis
septem diebus separabitur 20 omnis qui tetigerit
eam inmundus erit usque ad vesperum 21 et
in quo dormierit vel sederit diebus separationis
suae polluetur 22 qui tetigerit lectum eius lavabit
vestimenta sua et ipse lotus aqua inmundus erit
usque ad vesperum 23 omne vas super quo illa
sederit quisquis adtigerit lavabit vestimenta sua et
lotus aqua pollutus erit usque ad vesperum 24 si
coierit cum ea vir tempore sanguinis menstrualis
inmundus erit septem diebus et omne stratum in
quo dormierit polluetur 25 mulier quae patitur
multis diebus fluxum sanguinis non in tempore
menstruali vel quae post menstruum sanguinem
fluere non cessat quamdiu huic subiacet passioni
inmunda erit quasi sit in tempore menstruo 26
omne stratum in quo dormierit et vas in quo
sederit pollutum erit 27 quicumque tetigerit eam
lavabit vestimenta sua et ipse lotus aqua inmundus
erit usque ad vesperum 28 si steterit sanguis et
fluere cessarit numerabit septem dies purificationis
suae 29 et octavo die offeret pro se sacerdoti
duos turtures vel duos pullos columbae ad ostium
tabernaculi testimonii 30 qui unum faciet pro
peccato et alterum in holocaustum rogabitque pro
ea coram Domino et pro fluxu inmunditiae eius 31
docebitis ergo filios Israhel ut caveant inmunditiam
et non moriantur in sordibus suis cum polluerint
tabernaculum meum quod est inter eos 32 ista est
lex eius qui patitur fluxum seminis et qui polluitur
coitu 33 et quae menstruis temporibus separatur vel
quae iugi fluit sanguine et hominis qui dormierit
cum ea

16 locutusque est Dominus ad Mosen post
mortem duum filiorum Aaron quando
offerentes ignem alienum interfecti sunt 2 et
praecepit ei dicens loquere ad Aaron fratrem tuum
ne omni tempore ingrediatur sanctuarium quod
est intra velum coram propitiatorio quo tegitur
arca ut non moriatur quia in nube apparebo super
oraculum 3 nisi haec ante fecerit vitulum offeret
pro peccato et arietem in holocaustum 4 tunica
linea vestietur feminalibus lineis verecunda celabit
accingetur zona linea cidarim lineam inponet
capiti haec enim vestimenta sunt sancta quibus
cunctis cum lotus fuerit induetur 5 suscipietque ab
universa multitudine filiorum Israhel duos hircos
pro peccato et unum arietem in holocaustum 6
cumque obtulerit vitulum et oraverit pro se et
pro domo sua 7 duos hircos stare faciet coram
Domino in ostio tabernaculi testimonii 8 mittens
super utrumque sortem unam Domino et alteram
capro emissario 9 cuius sors exierit Domino offeret
illum pro peccato 10 cuius autem in caprum
emissarium statuet eum vivum coram Domino
ut fundat preces super eo et emittat illum in
solitudinem 11 his rite celebratis offeret vitulum
et rogans pro se et pro domo sua immolabit
eum 12 adsumptoque turibulo quod de prunis
altaris impleverit et hauriens manu conpositum
thymiama in incensum ultra velum intrabit in
sancta 13 ut positis super ignem aromatibus nebula
eorum et vapor operiat oraculum quod est super
testimonium et non moriatur 14 tollet quoque de
sanguine vituli et asperget digito septies contra
propitiatorium ad orientem 15 cumque mactaverit
hircum pro peccato populi inferet sanguinem eius
intra velum sicut praeceptum est de sanguine
vituli ut aspergat e regione oraculi 16 et expiet
sanctuarium ab inmunditiis filiorum Israhel et a
praevaricationibus eorum cunctisque peccatis iuxta
hunc ritum faciet tabernaculo testimonii quod

fixum est inter eos in medio sordium habitationis
eorum 17 nullus hominum sit in tabernaculo quando
pontifex ingreditur sanctuarium ut roget pro se
et pro domo sua et pro universo coetu Israhel
donec egrediatur 18 cum autem exierit ad altare
quod coram Domino est oret pro se et sumptum
sanguinem vituli atque hirci fundat super cornua
eius per gyrum 19 aspergensque digito septies expiet
et sanctificet illud ab inmunditiis filiorum Israhel 20
postquam emundarit sanctuarium et tabernaculum
et altare tunc offerat hircum viventem 21 et posita
utraque manu super caput eius confiteatur omnes
iniquitates filiorum Israhel et universa delicta atque
peccata eorum quae inprecans capiti eius emittet
illum per hominem paratum in desertum 22 cumque
portaverit hircus omnes iniquitates eorum in terram
solitariam et dimissus fuerit in deserto 23 revertetur
Aaron in tabernaculum testimonii et depositis
vestibus quibus prius indutus erat cum intraret
sanctuarium relictisque ibi 24 lavabit carnem suam
in loco sancto indueturque vestimentis suis et
postquam egressus obtulerit holocaustum suum
ac plebis rogabit tam pro se quam pro populo 25
et adipem qui oblatus est pro peccatis adolebit
super altare 26 ille vero qui dimiserit caprum
emissarium lavabit vestimenta sua et corpus aqua
et sic ingredietur in castra 27 vitulum autem
et hircum qui pro peccato fuerant immolati et
quorum sanguis inlatus est ut in sanctuario expiatio
conpleretur asportabunt foras castra et conburent
igni tam pelles quam carnes eorum et fimum 28
et quicumque conbuserit ea lavabit vestimenta
sua et carnem aqua et sic ingredietur in castra 29
eritque hoc vobis legitimum sempiternum mense
septimo decima die mensis adfligetis animas vestras
nullumque facietis opus sive indigena sive advena
qui peregrinatur inter vos 30 in hac die expiatio
erit vestri atque mundatio ab omnibus peccatis
vestris coram Domino mundabimini 31 sabbatum
enim requietionis est et adfligetis animas vestras
religione perpetua 32 expiabit autem sacerdos qui
unctus fuerit et cuius initiatae manus ut sacerdotio
fungatur pro patre suo indueturque stola linea
et vestibus sanctis 33 et expiabit sanctuarium et
tabernaculum testimonii atque altare sacerdotes
quoque et universum populum 34 eritque hoc vobis
legitimum sempiternum ut oretis pro filiis Israhel
et pro cunctis peccatis eorum semel in anno fecit
igitur sicut praeceperat Dominus Mosi

17 et locutus est Dominus ad Mosen dicens 2
loquere Aaron et filiis eius et cunctis filiis
Israhel et dices ad eos iste est sermo quem mandavit
Dominus dicens 3 homo quilibet de domo Israhel si
occiderit bovem aut ovem sive capram in castris
vel extra castra 4 et non obtulerit ad ostium
tabernaculi oblationem Domino sanguinis reus
erit quasi sanguinem fuderit sic peribit de medio
populi sui 5 ideo offerre debent sacerdoti filii
Israhel hostias suas quas occidunt in agro ut
sanctificentur Domino ante ostium tabernaculi
testimonii et immolent eas hostias pacificas Domino
6 fundetque sacerdos sanguinem super altare Domini
ad ostium tabernaculi testimonii et adolebit adipem
in odorem suavitatis Domino 7 et nequaquam ultra
immolabunt hostias suas daemonibus cum quibus
fornicati sunt legitimum sempiternum erit illis et
posteris eorum 8 et ad ipsos dices homo de domo
Israhel et de advenis qui peregrinantur apud vos
qui obtulerit holocaustum sive victimam 9 et ad
ostium tabernaculi testimonii non adduxerit eam
ut offeratur Domino interibit de populo suo 10
homo quilibet de domo Israhel et de advenis qui
peregrinantur inter eos si comederit sanguinem
obfirmabo faciem meam contra animam illius et
disperdam eam de populo suo 11 quia anima carnis
in sanguine est et ego dedi illum vobis ut super
altare in eo expietis pro animabus vestris et sanguis
pro animae piaculo sit 12 idcirco dixi filiis Israhel
omnis anima ex vobis non comedet sanguinem
nec ex advenis qui peregrinantur inter vos 13
homo quicumque de filiis Israhel et de advenis qui
peregrinantur apud vos si venatione atque aucupio
ceperit feram vel avem quibus vesci licitum est
fundat sanguinem eius et operiat illum terra 14
anima enim omnis carnis in sanguine est unde
dixi filiis Israhel sanguinem universae carnis non
comedetis quia anima carnis in sanguine est et
quicumque comederit illum interibit 15 anima quae
comederit morticinum vel captum a bestia tam
de indigenis quam de advenis lavabit vestes suas
et semet ipsum aqua et contaminatus erit usque
ad vesperum et hoc ordine mundus fiet 16 quod
si non laverit vestimenta sua nec corpus portabit
iniquitatem suam

18 locutusque est Dominus ad Mosen dicens
2 loquere filiis Israhel et dices ad eos ego
Dominus Deus vester 3 iuxta consuetudinem terrae
Aegypti in qua habitastis non facietis et iuxta morem
regionis Chanaan ad quam ego introducturus sum
vos non agetis nec in legitimis eorum ambulabitis
4 facietis iudicia mea et praecepta servabitis et
ambulabitis in eis ego Dominus Deus vester 5
custodite leges meas atque iudicia quae faciens
homo vivet in eis ego Dominus 6 omnis homo ad

proximam sanguinis sui non accedet ut revelet
turpitudinem eius ego Dominus **7** turpitudinem
patris et turpitudinem matris tuae non discoperies
mater tua est non revelabis turpitudinem eius **8**
turpitudinem uxoris patris tui non discoperies
turpitudo enim patris tui est **9** turpitudinem sororis
tuae ex patre sive ex matre quae domi vel foris
genita est non revelabis **10** turpitudinem filiae filii
tui vel neptis ex filia non revelabis quia turpitudo
tua est **11** turpitudinem filiae uxoris patris tui quam
peperit patri tuo et est soror tua non revelabis **12**
turpitudinem sororis patris tui non discoperies quia
caro est patris tui **13** turpitudinem sororis matris
tuae non revelabis eo quod caro sit matris tuae **14**
turpitudinem patrui tui non revelabis nec accedes
ad uxorem eius quae tibi adfinitate coniungitur **15**
turpitudinem nurus tuae non revelabis quia uxor
filii tui est nec discoperies ignominiam eius **16**
turpitudinem uxoris fratris tui non revelabis quia
turpitudo fratris tui est **17** turpitudinem uxoris tuae
et filiae eius non revelabis filiam filii eius et filiam
filiae illius non sumes ut reveles ignominiam eius
quia caro illius sunt et talis coitus incestus est **18**
sororem uxoris tuae in pelicatum illius non accipies
nec revelabis turpitudinem eius adhuc illa vivente
19 ad mulierem quae patitur menstrua non accedes
nec revelabis foeditatem eius **20** cum uxore proximi
tui non coibis nec seminis commixtione maculaberis
21 de semine tuo non dabis ut consecretur idolo
Moloch nec pollues nomen Dei tui ego Dominus
22 cum masculo non commisceberis coitu femineo
quia abominatio est **23** cum omni pecore non coibis
nec maculaberis cum eo mulier non subcumbet
iumento nec miscebitur ei quia scelus est **24** ne
polluamini in omnibus his quibus contaminatae sunt
universae gentes quas ego eiciam ante conspectum
vestrum **25** et quibus polluta est terra cuius ego
scelera visitabo ut evomat habitatores suos **26**
custodite legitima mea atque iudicia et non faciat
ex omnibus abominationibus istis tam indigena
quam colonus qui peregrinatur apud vos **27** omnes
enim execrationes istas fecerunt accolae terrae qui
fuerunt ante vos et polluerunt eam **28** cavete ergo
ne et vos similiter evomat cum paria feceritis sicut
evomuit gentem quae fuit ante vos **29** omnis anima
quae fecerit de abominationibus his quippiam
peribit de medio populi sui **30** custodite mandata
mea nolite facere quae fecerunt hii qui fuerunt
ante vos et ne polluamini in eis ego Dominus Deus
vester

19 locutus est Dominus ad Mosen dicens **2** loquere
ad omnem coetum filiorum Israhel et dices ad
eos sancti estote quia ego sanctus sum Dominus
Deus vester **3** unusquisque matrem et patrem
suum timeat sabbata mea custodite ego Dominus
Deus vester **4** nolite converti ad idola nec deos
conflatiles faciatis vobis ego Dominus Deus vester **5**
si immolaveritis hostiam pacificorum Domino ut sit
placabilis **6** eo die quo fuerit immolata comedetis
eam et die altero quicquid autem residuum fuerit in
diem tertium igne conburetis **7** si quis post biduum
comederit ex ea profanus erit et impietatis reus **8**
portabit iniquitatem suam quia sanctum Domini
polluit et peribit anima illa de populo suo **9** cum
messueris segetes terrae tuae non tondebis usque
ad solum superficiem terrae nec remanentes spicas
colliges **10** neque in vinea tua racemos et grana
decidentia congregabis sed pauperibus et peregrinis
carpenda dimittes ego Dominus Deus vester **11**
non facietis furtum non mentiemini nec decipiet
unusquisque proximum suum **12** non peierabis
in nomine meo nec pollues nomen Dei tui ego
Dominus **13** non facies calumniam proximo tuo nec
vi opprimes eum non morabitur opus mercennarii
apud te usque mane **14** non maledices surdo nec
coram caeco pones offendiculum sed timebis Deum
tuum quia ego sum Dominus **15** non facies quod
iniquum est nec iniuste iudicabis nec consideres
personam pauperis nec honores vultum potentis
iuste iudica proximo tuo **16** non eris criminator et
susurro in populis non stabis contra sanguinem
proximi tui ego Dominus **17** ne oderis fratrem tuum
in corde tuo sed publice argue eum ne habeas
super illo peccatum **18** non quaeres ultionem nec
memor eris iniuriae civium tuorum diliges amicum
tuum sicut temet ipsum ego Dominus **19** leges meas
custodite iumenta tua non facies coire cum alterius
generis animantibus agrum non seres diverso
semine veste quae ex duobus texta est non indueris
20 homo si dormierit cum muliere coitu seminis
quae sit ancilla etiam nubilis et tamen pretio non
redempta nec libertate donata vapulabunt ambo et
non morientur quia non fuit libera **21** pro delicto
autem suo offeret Domino ad ostium tabernaculi
testimonii arietem **22** orabitque pro eo sacerdos et
pro delicto eius coram Domino et repropitiabitur
ei dimitteturque peccatum **23** quando ingressi
fueritis terram et plantaveritis in ea ligna pomifera
auferetis praeputia eorum poma quae germinant
inmunda erunt vobis nec edetis ex eis **24** quarto
anno omnis fructus eorum sanctificabitur laudabilis
Domino **25** quinto autem anno comedetis fructus
congregantes poma quae proferunt ego Dominus
Deus vester **26** non comedetis cum sanguine non
augurabimini nec observabitis somnia **27** neque in

rotundum adtondebitis comam nec radatis barbam
28 et super mortuo non incidetis carnem vestram
neque figuras aliquas et stigmata facietis vobis
ego Dominus 29 ne prostituas filiam tuam et
contaminetur terra et impleatur piaculo 30 sabbata
mea custodite et sanctuarium meum metuite ego
Dominus 31 ne declinetis ad magos nec ab ariolis
aliquid sciscitemini ut polluamini per eos ego
Dominus Deus vester 32 coram cano capite consurge
et honora personam senis et time Deum tuum ego
sum Dominus 33 si habitaverit advena in terra vestra
et moratus fuerit inter vos ne exprobretis ei 34 sed
sit inter vos quasi indigena et diligetis eum quasi
vosmet ipsos fuistis enim et vos advenae in terra
Aegypti ego Dominus Deus vester 35 nolite facere
iniquum aliquid in iudicio in regula in pondere in
mensura 36 statera iusta et aequa sint pondera
iustus modius aequusque sextarius ego Dominus
Deus vester qui eduxi vos de terra Aegypti 37
custodite omnia praecepta mea et universa iudicia
et facite ea ego Dominus

20 locutusque est Dominus ad Mosen dicens
2 haec loqueris filiis Israhel homo de filiis
Israhel et de advenis qui habitant in Israhel si
quis dederit de semine suo idolo Moloch morte
moriatur populus terrae lapidabit eum 3 et ego
ponam faciem meam contra illum succidamque
eum de medio populi sui eo quod dederit de semine
suo Moloch et contaminaverit sanctuarium meum
ac polluerit nomen sanctum meum 4 quod si
neglegens populus terrae et quasi parvipendens
imperium meum dimiserit hominem qui dederit
de semine suo Moloch nec voluerit eum occidere
5 ponam faciem meam super hominem illum et
cognationem eius succidamque et ipsum et omnes
qui consenserunt ei ut fornicarentur cum Moloch
de medio populi sui 6 anima quae declinaverit
ad magos et ariolos et fornicata fuerit cum eis
ponam faciem meam contra eam et interficiam
illam de medio populi sui 7 sanctificamini et
estote sancti quia ego Dominus Deus vester 8
custodite praecepta mea et facite ea ego Dominus
qui sanctifico vos 9 qui maledixerit patri suo et
matri morte moriatur patri matrique maledixit
sanguis eius sit super eum 10 si moechatus quis
fuerit cum uxore alterius et adulterium perpetrarit
cum coniuge proximi sui morte moriantur et
moechus et adultera 11 qui dormierit cum noverca
sua et revelaverit ignominiam patris sui morte
moriantur ambo sanguis eorum sit super eos 12 si
quis dormierit cum nuru sua uterque moriantur
quia scelus operati sunt sanguis eorum sit super eos
13 qui dormierit cum masculo coitu femineo uterque
operati sunt nefas morte moriantur sit sanguis
eorum super eos 14 qui supra uxorem filiam duxerit
matrem eius scelus operatus est vivus ardebit cum
eis nec permanebit tantum nefas in medio vestri 15
qui cum iumento et pecore coierit morte moriatur
pecus quoque occidite 16 mulier quae subcubuerit
cuilibet iumento simul interficietur cum eo sanguis
eorum sit super eos 17 qui acceperit sororem
suam filiam patris sui vel filiam matris suae et
viderit turpitudinem eius illaque conspexerit fratris
ignominiam nefariam rem operati sunt occidentur
in conspectu populi sui eo quod turpitudinem suam
mutuo revelarint et portabunt iniquitatem suam
18 qui coierit cum muliere in fluxu menstruo et
revelaverit turpitudinem eius ipsaque aperuerit
fontem sanguinis sui interficientur ambo de medio
populi sui 19 turpitudinem materterae tuae
et amitae tuae non discoperies qui hoc fecerit
ignominiam carnis suae nudavit portabunt ambo
iniquitatem suam 20 qui coierit cum uxore patrui vel
avunculi sui et revelaverit ignominiam cognationis
suae portabunt ambo peccatum suum absque liberis
morientur 21 qui duxerit uxorem fratris sui rem
facit inlicitam turpitudinem fratris sui revelavit
absque filiis erunt 22 custodite leges meas atque
iudicia et facite ea ne et vos evomat terra quam
intraturi estis et habitaturi 23 nolite ambulare
in legitimis nationum quas ego expulsurus sum
ante vos omnia enim haec fecerunt et abominatus
sum eos 24 vobis autem loquor possidete terram
eorum quam dabo vobis in hereditatem terram
fluentem lacte et melle ego Dominus Deus vester
qui separavi vos a ceteris populis 25 separate ergo
et vos iumentum mundum ab inmundo et avem
mundam ab inmunda ne polluatis animas vestras
in pecore et in avibus et cunctis quae moventur
in terra et quae vobis ostendi esse polluta 26
eritis sancti mihi quia sanctus ego sum Dominus et
separavi vos a ceteris populis ut essetis mei 27 vir
sive mulier in quibus pythonicus vel divinationis
fuerit spiritus morte moriantur lapidibus obruent
eos sanguis eorum sit super illos

21 dixit quoque Dominus ad Mosen loquere
ad sacerdotes filios Aaron et dices eis ne
contaminetur sacerdos in mortibus civium suorum
2 nisi tantum in consanguineis ac propinquis id est
super matre et patre et filio ac filia fratre quoque
3 et sorore virgine quae non est nupta viro 4
sed nec in principe populi sui contaminabitur 5
non radent caput nec barbam neque in carnibus
suis facient incisuras 6 sancti erunt Deo suo et

non polluent nomen eius incensum enim Domini
et panes Dei sui offerunt et ideo sancti erunt **7**
scortum et vile prostibulum non ducet uxorem nec
eam quae repudiata est a marito quia consecratus
est Deo suo **8** et panes propositionis offert sit
ergo sanctus quia et ego sanctus sum Dominus qui
sanctifico vos **9** sacerdotis filia si deprehensa fuerit
in stupro et violaverit nomen patris sui flammis
exuretur **10** pontifex id est sacerdos maximus inter
fratres suos super cuius caput fusum est unctionis
oleum et cuius manus in sacerdotio consecratae
sunt vestitusque est sanctis vestibus caput suum
non discoperiet vestimenta non scindet **11** et ad
omnem mortuum non ingredietur omnino super
patre quoque suo et matre non contaminabitur **12**
nec egredietur de sanctis ne polluat sanctuarium
Domini quia oleum sanctae unctionis Dei sui
super eum est ego Dominus **13** virginem ducet
uxorem **14** viduam et repudiatam et sordidam atque
meretricem non accipiet sed puellam de populo
suo **15** ne commisceat stirpem generis sui vulgo
gentis suae quia ego Dominus qui sanctifico eum
16 locutusque est Dominus ad Mosen dicens **17**
loquere ad Aaron homo de semine tuo per familias
qui habuerit maculam non offeret panes Deo suo **18**
nec accedet ad ministerium eius si caecus fuerit
si claudus si vel parvo vel grandi et torto naso
19 si fracto pede si manu **20** si gibbus si lippus
si albuginem habens in oculo si iugem scabiem
si inpetiginem in corpore vel hirniosus **21** omnis
qui habuerit maculam de semine Aaron sacerdotis
non accedet offerre hostias Domino nec panes Deo
suo **22** vescetur tamen panibus qui offeruntur in
sanctuario **23** ita dumtaxat ut intra velum non
ingrediatur nec accedat ad altare quia maculam
habet et contaminare non debet sanctuarium meum
ego Dominus qui sanctifico eos **24** locutus est ergo
Moses ad Aaron et filios eius et ad omnem Israhel
cuncta quae sibi fuerant imperata

22 locutus quoque est Dominus ad Mosen dicens
2 loquere ad Aaron et ad filios eius ut caveant
ab his quae consecrata sunt filiorum Israhel et
non contaminent nomen sanctificatorum mihi
quae ipsi offerunt ego Dominus **3** dic ad eos et
ad posteros eorum omnis homo qui accesserit
de stirpe vestra ad ea quae consecrata sunt et
quae obtulerunt filii Israhel Domino in quo est
inmunditia peribit coram Domino ego sum Dominus
4 homo de semine Aaron qui fuerit leprosus aut
patiens fluxum seminis non vescetur de his quae
sanctificata sunt mihi donec sanetur qui tetigerit
inmundum super mortuo et ex quo egreditur semen
quasi coitus **5** et qui tangit reptile et quodlibet
inmundum cuius tactus est sordidus **6** inmundus
erit usque ad vesperum et non vescetur his quae
sanctificata sunt sed cum laverit carnem suam
aqua **7** et occubuerit sol tunc mundatus vescetur
de sanctificatis quia cibus illius est **8** morticinum
et captum a bestia non comedent nec polluentur
in eis ego sum Dominus **9** custodient praecepta
mea ut non subiaceant peccato et moriantur in
sanctuario cum polluerint illud ego Dominus qui
sanctifico eos **10** omnis alienigena non comedet de
sanctificatis inquilinus sacerdotis et mercennarius
non vescentur ex eis **11** quem autem sacerdos
emerit et qui vernaculus domus eius fuerit hii
comedent ex eis **12** si filia sacerdotis cuilibet ex
populo nupta fuerit de his quae sanctificata sunt
et de primitiis non vescetur **13** sin autem vidua
vel repudiata et absque liberis reversa fuerit ad
domum patris sui sicut puella consuerat aletur cibis
patris sui omnis alienigena comedendi ex eis non
habet potestatem **14** qui comederit de sanctificatis
per ignorantiam addet quintam partem cum eo
quod comedit et dabit sacerdoti in sanctuarium **15**
nec contaminabunt sanctificata filiorum Israhel
quae offerunt Domino **16** ne forte sustineant
iniquitatem delicti sui cum sanctificata comederint
ego Dominus qui sanctifico eos **17** locutus est
Dominus ad Mosen dicens **18** loquere ad Aaron
et filios eius et ad omnes filios Israhel dicesque
ad eos homo de domo Israhel et de advenis qui
habitant apud vos qui obtulerit oblationem suam
vel vota solvens vel sponte offerens quicquid illud
obtulerit in holocaustum Domini **19** ut offeratur
per vos masculus inmaculatus erit ex bubus et
ex ovibus et ex capris **20** si maculam habuerit
non offeretis neque erit acceptabile **21** homo qui
obtulerit victimam pacificorum Domino vel vota
solvens vel sponte offerens tam de bubus quam
de ovibus inmaculatum offeret ut acceptabile sit
omnis macula non erit in eo **22** si caecum fuerit
si fractum si cicatricem habens si papulas aut
scabiem vel inpetiginem non offeretis ea Domino
neque adolebitis ex eis super altare Domini **23**
bovem et ovem aure et cauda amputatis voluntarie
offerre potes votum autem ex his solvi non potest
24 omne animal quod vel contritis vel tunsis vel
sectis ablatisque testiculis est non offeretis Domino
et in terra vestra hoc omnino ne faciatis **25** de
manu alienigenae non offeretis panes Deo vestro
et quicquid aliud dare voluerint quia corrupta
et maculata sunt omnia non suscipietis ea **26**
locutusque est Dominus ad Mosen dicens **27** bos ovis
et capra cum genita fuerint septem diebus erunt

sub ubere matris suae die autem octavo et deinceps
offerri poterunt Domino 28 sive illa bos sive ovis
non immolabuntur una die cum fetibus suis 29
si immolaveritis hostiam pro gratiarum actione
Domino ut possit esse placabilis 30 eodem die
comedetis eam non remanebit quicquam in mane
alterius diei ego Dominus 31 custodite mandata
mea et facite ea ego Dominus 32 ne polluatis
nomen meum sanctum ut sanctificer in medio
filiorum Israhel ego Dominus qui sanctifico vos 33
et eduxi de terra Aegypti ut essem vobis in Deum
ego Dominus

23 locutus est Dominus ad Mosen dicens 2
loquere filiis Israhel et dices ad eos hae sunt
feriae Domini quas vocabitis sanctas 3 sex diebus
facietis opus dies septimus quia sabbati requies
est vocabitur sanctus omne opus non facietis in
eo sabbatum Domini est in cunctis habitationibus
vestris 4 hae sunt ergo feriae Domini sanctae quas
celebrare debetis temporibus suis 5 mense primo
quartadecima die mensis ad vesperum phase Domini
est 6 et quintadecima die mensis huius sollemnitas
azymorum Domini est septem diebus azyma
comedetis 7 dies primus erit vobis celeberrimus
sanctusque omne opus servile non facietis in
eo 8 sed offeretis sacrificium in igne Domino
septem diebus dies autem septimus erit celebrior
et sanctior nullumque servile opus fiet in eo 9
locutusque est Dominus ad Mosen dicens 10 loquere
filiis Israhel et dices ad eos cum ingressi fueritis
terram quam ego dabo vobis et messueritis segetem
feretis manipulos spicarum primitias messis vestrae
ad sacerdotem 11 qui elevabit fasciculum coram
Domino ut acceptabile sit pro vobis altero die
sabbati et sanctificabit illum 12 atque in eodem
die quo manipulus consecratur caedetur agnus
inmaculatus anniculus in holocaustum Domini 13 et
libamenta offerentur cum eo duae decimae similae
conspersae oleo in incensum Domini odoremque
suavissimum liba quoque vini quarta pars hin 14
panem et pulentam et pultes non comedetis ex
segete usque ad diem qua offeratis ex ea Deo vestro
praeceptum est sempiternum in generationibus
cunctisque habitaculis vestris 15 numerabitis ergo
ab altero die sabbati in quo obtulistis manipulum
primitiarum septem ebdomadas plenas 16 usque ad
alteram diem expletionis ebdomadae septimae id
est quinquaginta dies et sic offeretis sacrificium
novum Domino 17 ex omnibus habitaculis vestris
panes primitiarum duos de duabus decimis similae
fermentatae quos coquetis in primitias Domini 18
offeretisque cum panibus septem agnos inmaculatos
anniculos et vitulum de armento unum et arietes
duos et erunt in holocausto cum libamentis suis
in odorem suavissimum Domino 19 facietis et
hircum pro peccato duosque agnos anniculos
hostias pacificorum 20 cumque elevaverit eos
sacerdos cum panibus primitiarum coram Domino
cedent in usum eius 21 et vocabitis hunc diem
celeberrimum atque sanctissimum omne opus
servile non facietis in eo legitimum sempiternum
erit in cunctis habitaculis et generationibus vestris
22 postquam autem messueritis segetem terrae
vestrae non secabitis eam usque ad solum nec
remanentes spicas colligetis sed pauperibus et
peregrinis dimittetis eas ego Dominus Deus vester 23
locutusque est Dominus ad Mosen dicens 24 loquere
filiis Israhel mense septimo prima die mensis erit
vobis sabbatum memorabile clangentibus tubis et
vocabitur sanctum 25 omne opus servile non facietis
in eo et offeretis holocaustum Domino 26 locutusque
est Dominus ad Mosen dicens 27 decimo die mensis
huius septimi dies expiationum erit celeberrimus
et vocabitur sanctus adfligetisque animas vestras
in eo et offeretis holocaustum Domino 28 omne
opus non facietis in tempore diei huius quia dies
propitiationis est ut propitietur vobis Dominus
Deus vester 29 omnis anima quae adflicta non
fuerit die hoc peribit de populis suis 30 et quae
operis quippiam fecerit delebo eam de populo
suo 31 nihil ergo operis facietis in eo legitimum
sempiternum erit vobis in cunctis generationibus
et habitationibus vestris 32 sabbatum requietionis
est adfligetis animas vestras die nono mensis a
vespero usque ad vesperum celebrabitis sabbata
vestra 33 et locutus est Dominus ad Mosen
dicens 34 loquere filiis Israhel a quintodecimo die
mensis huius septimi erunt feriae tabernaculorum
septem diebus Domino 35 dies primus vocabitur
celeberrimus atque sanctissimus omne opus servile
non facietis 36 et septem diebus offeretis holocausta
Domino dies quoque octavus erit celeberrimus
atque sanctissimus et offeretis holocaustum Domino
est enim coetus atque collectae omne opus servile
non facietis in eo 37 hae sunt feriae Domini quas
vocabitis celeberrimas et sanctissimas offeretisque
in eis oblationes Domino holocausta et libamenta
iuxta ritum uniuscuiusque diei 38 exceptis sabbatis
Domini donisque vestris et quae offertis ex voto vel
quae sponte tribuitis Domino 39 a quintodecimo
ergo die mensis septimi quando congregaveritis
omnes fructus terrae vestrae celebrabitis ferias
Domini septem diebus die primo et die octavo erit
sabbatum id est requies 40 sumetisque vobis die
primo fructus arboris pulcherrimae spatulasque

palmarum et ramos ligni densarum frondium et
salices de torrente et laetabimini coram Domino
Deo vestro 41 celebrabitisque sollemnitatem eius
septem diebus per annum legitimum sempiternum
erit in generationibus vestris mense septimo festa
celebrabitis 42 et habitabitis in umbraculis septem
diebus omnis qui de genere est Israhel manebit in
tabernaculis 43 ut discant posteri vestri quod in
tabernaculis habitare fecerim filios Israhel cum
educerem eos de terra Aegypti ego Dominus Deus
vester 44 locutusque est Moses super sollemnitatibus
Domini ad filios Israhel

24 et locutus est Dominus ad Mosen dicens
2 praecipe filiis Israhel ut adferant tibi
oleum de olivis purissimum ac lucidum ad
concinnandas lucernas iugiter 3 extra velum
testimonii in tabernaculo foederis ponetque eas
Aaron a vespere usque in mane coram Domino
cultu rituque perpetuo in generationibus vestris 4
super candelabro mundissimo ponentur semper in
conspectu Domini 5 accipies quoque similam et
coques ex ea duodecim panes qui singuli habebunt
duas decimas 6 quorum senos altrinsecus super
mensam purissimam coram Domino statues 7 et
pones super eos tus lucidissimum ut sit panis in
monumentum oblationis Domini 8 per singula
sabbata mutabuntur coram Domino suscepti a filiis
Israhel foedere sempiterno 9 eruntque Aaron et
filiorum eius ut comedant eos in loco sancto quia
sanctum sanctorum est de sacrificiis Domini iure
perpetuo 10 ecce autem egressus filius mulieris
israhelitis quem pepererat de viro aegyptio inter
filios Israhel iurgatus est in castris cum viro
israhelite 11 cumque blasphemasset nomen et
maledixisset ei adductus est ad Mosen vocabatur
autem mater eius Salumith filia Dabri de tribu Dan
12 miseruntque eum in carcerem donec nossent
quid iuberet Dominus 13 qui locutus est ad Mosen
14 dicens educ blasphemum extra castra et ponant
omnes qui audierunt manus suas super caput eius
et lapidet eum populus universus 15 et ad filios
Israhel loqueris homo qui maledixerit Deo suo
portabit peccatum suum 16 et qui blasphemaverit
nomen Domini morte moriatur lapidibus opprimet
eum omnis multitudo sive ille civis seu peregrinus
fuerit qui blasphemaverit nomen Domini morte
moriatur 17 qui percusserit et occiderit hominem
morte moriatur 18 qui percusserit animal reddat
vicarium id est animam pro anima 19 qui inrogaverit
maculam cuilibet civium suorum sicut fecit fiet ei
20 fracturam pro fractura oculum pro oculo dentem
pro dente restituet qualem inflixerit maculam talem
sustinere cogetur 21 qui percusserit iumentum
reddet aliud qui percusserit hominem punietur
22 aequum iudicium sit inter vos sive peregrinus
sive civis peccaverit quia ego sum Dominus Deus
vester 23 locutusque est Moses ad filios Israhel et
eduxerunt eum qui blasphemaverat extra castra
ac lapidibus oppresserunt feceruntque filii Israhel
sicut praeceperat Dominus Mosi

25 locutusque est Dominus ad Mosen in monte
Sinai dicens 2 loquere filiis Israhel et dices
ad eos quando ingressi fueritis terram quam ego
dabo vobis sabbatizet sabbatum Domini 3 sex
annis seres agrum tuum et sex annis putabis
vineam tuam colligesque fructus eius 4 septimo
autem anno sabbatum erit terrae requietionis
Domini agrum non seres et vineam non putabis
5 quae sponte gignit humus non metes et uvas
primitiarum tuarum non colliges quasi vindemiam
annus enim requietionis terrae est 6 sed erunt vobis
in cibum tibi et servo tuo ancillae et mercennario
tuo et advenae qui peregrinantur apud te 7
iumentis tuis et pecoribus omnia quae nascuntur
praebebunt cibum 8 numerabis quoque tibi septem
ebdomades annorum id est septem septies quae
simul faciunt annos quadraginta novem 9 et
clanges bucina mense septimo decima die mensis
propitiationis tempore in universa terra vestra
10 sanctificabisque annum quinquagesimum et
vocabis remissionem cunctis habitatoribus terrae
tuae ipse est enim iobeleus revertetur homo
ad possessionem suam et unusquisque rediet
ad familiam pristinam 11 quia iobeleus est et
quinquagesimus annus non seretis neque metetis
sponte in agro nascentia et primitias vindemiae
non colligetis 12 ob sanctificationem iobelei sed
statim ablata comedetis 13 anno iobelei redient
omnes ad possessiones suas 14 quando vendes
quippiam civi tuo vel emes ab eo ne contristes
fratrem tuum sed iuxta numerum annorum iobelei
emes ab eo 15 et iuxta supputationem frugum
vendet tibi 16 quanto plus anni remanserint post
iobeleum tanto crescet et pretium et quanto minus
temporis numeraveris tanto minoris et emptio
constabit tempus enim frugum vendet tibi 17
nolite adfligere contribules vestros sed timeat
unusquisque Deum suum quia ego Dominus Deus
vester 18 facite praecepta mea et iudicia custodite
et implete ea ut habitare possitis in terra absque
ullo pavore 19 et gignat vobis humus fructus suos
quibus vescamini usque ad saturitatem nullius
impetum formidantes 20 quod si dixeritis quid
comedemus anno septimo si non seruerimus neque

collegerimus fruges nostras **21** dabo benedictionem
meam vobis anno sexto et faciet fructus trium
annorum **22** seretisque anno octavo et comedetis
veteres fruges usque ad nonum annum donec nova
nascantur edetis vetera **23** terra quoque non veniet
in perpetuum quia mea est et vos advenae et
coloni mei estis **24** unde cuncta regio possessionis
vestrae sub redemptionis condicione vendetur **25** si
adtenuatus frater tuus vendiderit possessiunculam
suam et voluerit propinquus eius potest redimere
quod ille vendiderat **26** sin autem non habuerit
proximum et ipse pretium ad redimendum potuerit
invenire **27** conputabuntur fructus ex eo tempore
quo vendidit et quod reliquum est reddet emptori
sicque recipiet possessionem suam **28** quod si non
invenerit manus eius ut reddat pretium habebit
emptor quod emerat usque ad annum iobeleum in
ipso enim omnis venditio redit ad dominum et ad
possessorem pristinum **29** qui vendiderit domum
intra urbis muros habebit licentiam redimendi
donec unus impleatur annus **30** si non redemerit et
anni circulus fuerit evolutus emptor possidebit eam
et posteri eius in perpetuum et redimi non poterit
etiam in iobeleo **31** sin autem in villa fuerit domus
quae muros non habet agrorum iure vendetur si
ante redempta non fuerit in iobeleo revertetur
ad dominum **32** aedes Levitarum quae in urbibus
sunt semper possunt redimi **33** si redemptae non
fuerint in iobeleo revertentur ad dominos quia
domus urbium leviticarum pro possessionibus sunt
inter filios Israhel **34** suburbana autem eorum
non venient quia possessio sempiterna est **35** si
adtenuatus fuerit frater tuus et infirmus manu
et susceperis eum quasi advenam et peregrinum
et vixerit tecum **36** ne accipias usuras ab eo nec
amplius quam dedisti time Deum tuum ut vivere
possit frater tuus apud te **37** pecuniam tuam non
dabis ei ad usuram et frugum superabundantiam
non exiges **38** ego Dominus Deus vester qui eduxi
vos de terra Aegypti ut darem vobis terram Chanaan
et essem vester Deus **39** si paupertate conpulsus
vendiderit se tibi frater tuus non eum opprimes
servitute famulorum **40** sed quasi mercennarius et
colonus erit usque ad annum iobeleum operabitur
apud te **41** et postea egredietur cum liberis suis
et revertetur ad cognationem et ad possessionem
patrum suorum **42** mei enim servi sunt et ego
eduxi eos de terra Aegypti non venient condicione
servorum **43** ne adfligas eum per potentiam sed
metuito Deum tuum **44** servus et ancilla sint vobis
de nationibus quae in circuitu vestro sunt **45** et de
advenis qui peregrinantur apud vos vel qui ex his
nati fuerint in terra vestra hos habebitis famulos
46 et hereditario iure transmittetis ad posteros
ac possidebitis in aeternum fratres autem vestros
filios Israhel ne opprimatis per potentiam **47** si
invaluerit apud vos manus advenae atque peregrini
et adtenuatus frater tuus vendiderit se ei aut
cuiquam de stirpe eius **48** post venditionem potest
redimi qui voluerit ex fratribus suis redimet eum **49**
et patruus et patruelis et consanguineus et adfinis
sin autem et ipse potuerit redimet se **50** supputatis
dumtaxat annis a tempore venditionis suae usque
ad annum iobeleum et pecunia qua venditus fuerat
iuxta annorum numerum et rationem mercennarii
supputata **51** si plures fuerint anni qui remanent
usque ad iobeleum secundum hos reddet et pretium
52 si pauci ponet rationem cum eo iuxta annorum
numerum et reddet emptori quod reliquum est
annorum **53** quibus ante servivit mercedibus
inputatis non adfliget eum violenter in conspectu
tuo **54** quod si per haec redimi non potuerit anno
iobeleo egredietur cum liberis suis **55** mei sunt
enim servi filii Israhel quos eduxi de terra Aegypti

26 ego Dominus Deus vester non facietis vobis
idolum et sculptile nec titulos erigetis nec
insignem lapidem ponetis in terra vestra ut adoretis
eum ego enim sum Dominus Deus vester **2** custodite
sabbata mea et pavete ad sanctuarium meum ego
Dominus **3** si in praeceptis meis ambulaveritis
et mandata mea custodieritis et feceritis ea
dabo vobis pluvias temporibus suis **4** et terra
gignet germen suum et pomis arbores replebuntur
5 adprehendet messium tritura vindemiam et
vindemia occupabit sementem et comedetis panem
vestrum in saturitatem et absque pavore habitabitis
in terra vestra **6** dabo pacem in finibus vestris
dormietis et non erit qui exterreat auferam malas
bestias et gladius non transibit terminos vestros **7**
persequemini inimicos vestros et corruent coram
vobis **8** persequentur quinque de vestris centum
alienos et centum ex vobis decem milia cadent
inimici vestri in conspectu vestro gladio **9** respiciam
vos et crescere faciam multiplicabimini et firmabo
pactum meum vobiscum **10** comedetis vetustissima
veterum et vetera novis supervenientibus proicietis
11 ponam tabernaculum meum in medio vestri
et non abiciet vos anima mea **12** ambulabo inter
vos et ero vester Deus vosque eritis populus meus
13 ego Dominus Deus vester qui eduxi vos de
terra Aegyptiorum ne serviretis eis et qui confregi
catenas cervicum vestrarum ut incederetis erecti
14 quod si non audieritis me nec feceritis omnia
mandata mea **15** si spreveritis leges meas et
iudicia mea contempseritis ut non faciatis ea quae

a me constituta sunt et ad irritum perducatis
pactum meum **16** ego quoque haec faciam vobis
visitabo vos velociter in egestate et ardore qui
conficiat oculos vestros et consumat animas frustra
seretis sementem quae ab hostibus devorabitur
17 ponam faciem meam contra vos et corruetis
coram hostibus vestris et subiciemini his qui
oderunt vos fugietis nemine persequente **18** sin
autem nec sic oboedieritis mihi addam correptiones
vestras septuplum propter peccata vestra **19** et
conteram superbiam duritiae vestrae daboque
caelum vobis desuper sicut ferrum et terram
aeneam **20** consumetur in cassum labor vester
non proferet terra germen nec arbores poma
praebebunt **21** si ambulaveritis ex adverso mihi nec
volueritis audire me addam plagas vestras usque in
septuplum propter peccata vestra **22** emittamque
in vos bestias agri quae consumant et vos et
pecora vestra et ad paucitatem cuncta redigant
desertaeque fiant viae vestrae **23** quod si nec sic
volueritis recipere disciplinam sed ambulaveritis ex
adverso mihi **24** ego quoque contra vos adversus
incedam et percutiam vos septies propter peccata
vestra **25** inducamque super vos gladium ultorem
foederis mei cumque confugeritis in urbes mittam
pestilentiam in medio vestri et tradamini hostium
manibus **26** postquam confregero baculum panis
vestri ita ut decem mulieres in uno clibano coquant
panes et reddant eos ad pondus et comedetis
et non saturabimini **27** sin autem nec per haec
audieritis me sed ambulaveritis contra me **28** et
ego incedam adversum vos in furore contrario
et corripiam vos septem plagis propter peccata
vestra **29** ita ut comedatis carnes filiorum et
filiarum vestrarum **30** destruam excelsa vestra et
simulacra confringam cadetis inter ruinas idolorum
vestrorum et abominabitur vos anima mea **31** in
tantum ut urbes vestras redigam in solitudinem
et deserta faciam sanctuaria vestra nec recipiam
ultra odorem suavissimum **32** disperdamque terram
vestram et stupebunt super ea inimici vestri cum
habitatores illius fuerint **33** vos autem dispergam in
gentes et evaginabo post vos gladium eritque terra
vestra deserta et civitates dirutae **34** tunc placebunt
terrae sabbata sua cunctis diebus solitudinis suae
quando fueritis **35** in terra hostili sabbatizabit et
requiescet in sabbatis solitudinis suae eo quod non
requieverit in sabbatis vestris quando habitabatis in
ea **36** et qui de vobis remanserint dabo pavorem in
cordibus eorum in regionibus hostium terrebit eos
sonitus folii volantis et ita fugient quasi gladium
cadent nullo sequente **37** et corruent singuli super
fratres suos quasi bella fugientes nemo vestrum
inimicis audebit resistere **38** peribitis inter gentes
et hostilis vos terra consumet **39** quod si et de his
aliqui remanserint tabescent in iniquitatibus suis
in terra inimicorum suorum et propter peccata
patrum suorum et sua adfligentur **40** donec
confiteantur iniquitates suas et maiorum suorum
quibus praevaricati sunt in me et ambulaverunt
ex adverso mihi **41** ambulabo igitur et ego contra
eos et inducam illos in terram hostilem donec
erubescat incircumcisa mens eorum tunc orabunt
pro impietatibus suis **42** et recordabor foederis
mei quod pepigi cum Iacob et Isaac et Abraham
terrae quoque memor ero **43** quae cum relicta
fuerit ab eis conplacebit sibi in sabbatis suis patiens
solitudinem propter illos ipsi vero rogabunt pro
peccatis suis eo quod abiecerint iudicia mea et
leges meas despexerint **44** et tamen etiam cum
essent in terra hostili non penitus abieci eos neque
sic despexi ut consumerentur et irritum facerem
pactum meum cum eis ego enim sum Dominus
Deus eorum **45** et recordabor foederis mei pristini
quando eduxi eos de terra Aegypti in conspectu
gentium ut essem Deus eorum ego Dominus Deus
46 haec sunt praecepta atque iudicia et leges quas
dedit Dominus inter se et inter filios Israhel in
monte Sinai per manum Mosi

27 locutusque est Dominus ad Mosen dicens **2**
loquere filiis Israhel et dices ad eos homo
qui votum fecerit et spoponderit Deo animam
suam sub aestimatione dabit pretium **3** si fuerit
masculus a vicesimo usque ad sexagesimum annum
dabit quinquaginta siclos argenti ad mensuram
sanctuarii **4** si mulier triginta **5** a quinto autem
anno usque ad vicesimum masculus dabit viginti
siclos femina decem **6** ab uno mense usque ad
annum quintum pro masculo dabuntur quinque sicli
pro femina tres **7** sexagenarius et ultra masculus
dabit quindecim siclos femina decem **8** si pauper
fuerit et aestimationem reddere non valebit stabit
coram sacerdote et quantum ille aestimaverit et
viderit eum posse reddere tantum dabit **9** animal
autem quod immolari potest Domino si quis voverit
sanctum erit **10** et mutari non poterit id est nec
melius malo nec peius bono quod si mutaverit et
ipsum quod mutatum est et illud pro quo mutatum
est consecratum erit Domino **11** animal inmundum
quod immolari Domino non potest si quis voverit
adducetur ante sacerdotem **12** qui diiudicans utrum
bonum an malum sit statuet pretium **13** quod si
dare voluerit is qui offert addet supra aestimationis
quintam partem **14** homo si voverit domum suam et
sanctificaverit Domino considerabit eam sacerdos

utrum bona an mala sit et iuxta pretium quod
ab eo fuerit constitutum venundabitur **15** sin
autem ille qui voverat voluerit redimere eam dabit
quintam partem aestimationis supra et habebit
domum **16** quod si agrum possessionis suae voverit
et consecraverit Domino iuxta mensuram sementis
aestimabitur pretium si triginta modiis hordei
seritur terra quinquaginta siclis veniet argenti
17 si statim ab anno incipientis iobelei voverit
agrum quanto valere potest tanto aestimabitur **18**
sin autem post aliquantum temporis supputabit
sacerdos pecuniam iuxta annorum qui reliqui sunt
numerum usque ad iobeleum et detrahetur ex
pretio **19** quod si voluerit redimere agrum ille qui
voverat addet quintam partem aestimatae pecuniae
et possidebit eum **20** sin autem noluerit redimere
sed alteri cuilibet fuerit venundatus ultra eum qui
voverat redimere non poterit **21** quia cum iobelei
venerit dies sanctificatus erit Domino et possessio
consecrata ad ius pertinet sacerdotum **22** si ager
emptus et non de possessione maiorum sanctificatus
fuerit Domino **23** supputabit sacerdos iuxta annorum
numerum usque ad iobeleum pretium et dabit
ille qui voverat eum Domino **24** in iobeleo autem
revertetur ad priorem dominum qui vendiderat
eum et habuerat in sortem possessionis suae **25**
omnis aestimatio siclo sanctuarii ponderabitur
siclus viginti obolos habet **26** primogenita quae ad
Dominum pertinent nemo sanctificare poterit et
vovere sive bos sive ovis fuerit Domini sunt **27** quod
si inmundum est animal redimet qui obtulit iuxta
aestimationem tuam et addet quintam partem pretii
si redimere noluerit vendetur alteri quantocumque
a te fuerit aestimatum **28** omne quod Domino
consecratur sive homo fuerit sive animal sive ager
non veniet nec redimi poterit quicquid semel fuerit
consecratum sanctum sanctorum erit Domino **29** et
omnis consecratio quae offertur ab homine non
redimetur sed morte morietur **30** omnes decimae
terrae sive de frugibus sive de pomis arborum
Domini sunt et illi sanctificantur **31** si quis autem
voluerit redimere decimas suas addet quintam
partem earum **32** omnium decimarum boves et
oves et caprae quae sub pastoris virga transeunt
quicquid decimum venerit sanctificabitur Domino
33 non eligetur nec bonum nec malum nec altero
commutabitur si quis mutaverit et quod mutatum
est et pro quo mutatum est sanctificabitur Domino
et non redimetur **34** haec sunt praecepta quae
mandavit Dominus Mosi ad filios Israhel in monte
Sinai

Liber Numeri

1 locutusque est Dominus ad Mosen in deserto
Sinai in tabernaculo foederis prima die mensis
secundi anno altero egressionis eorum ex Aegypto
dicens **2** tollite summam universae congregationis
filiorum Israhel per cognationes et domos suas et
nomina singulorum quicquid sexus est masculini **3**
a vicesimo anno et supra omnium virorum fortium
ex Israhel et numerabitis eos per turmas suas tu et
Aaron **4** eruntque vobiscum principes tribuum ac
domorum in cognationibus suis **5** quorum ista sunt
nomina de Ruben Elisur filius Sedeur **6** de Symeon
Salamihel filius Surisaddai **7** de Iuda Naasson filius
Aminadab **8** de Isachar Nathanahel filius Suar **9**
de Zabulon Heliab filius Helon **10** filiorum autem
Ioseph de Ephraim Helisama filius Ammiud de
Manasse Gamalihel filius Phadassur **11** de Beniamin
Abidan filius Gedeonis **12** de Dan Ahiezer filius
Amisaddai **13** de Aser Phegihel filius Ochran **14**
de Gad Heliasaph filius Duhel **15** de Nepthali
Ahira filius Henan **16** hii nobilissimi principes
multitudinis per tribus et cognationes suas et capita
exercitus Israhel **17** quos tulerunt Moses et Aaron
cum omni vulgi multitudine **18** et congregaverunt
primo die mensis secundi recensentes eos per
cognationes et domos ac familias et capita et
nomina singulorum a vicesimo anno et supra
19 sicut praeceperat Dominus Mosi numeratique
sunt in deserto Sinai **20** de Ruben primogenito
Israhelis per generationes et familias ac domos
suas et nomina capitum singulorum omne quod
sexus est masculini a vicesimo anno et supra
procedentium ad bellum **21** quadraginta sex milia
quingenti **22** de filiis Symeon per generationes et
familias ac domos cognationum suarum recensiti
sunt per nomina et capita singulorum omne quod
sexus est masculini a vicesimo anno et supra
procedentium ad bellum **23** quinquaginta novem
milia trecenti **24** de filiis Gad per generationes et
familias ac domos cognationum suarum recensiti
sunt per nomina singulorum a viginti annis
et supra omnes qui ad bella procederent **25**
quadraginta quinque milia sescenti quinquaginta **26**
de filiis Iuda per generationes et familias ac domos
cognationum suarum per nomina singulorum a
vicesimo anno et supra omnes qui poterant ad bella
procedere **27** recensiti sunt septuaginta quattuor
milia sescenti **28** de filiis Isachar per generationes et
familias ac domos cognationum suarum per nomina
singulorum a vicesimo anno et supra omnes qui ad
bella procederent **29** recensiti sunt quinquaginta
quattuor milia quadringenti **30** de filiis Zabulon per
generationes et familias ac domos cognationum
suarum recensiti sunt per nomina singulorum a
vicesimo anno et supra omnes qui poterant ad
bella procedere **31** quinquaginta septem milia
quadringenti **32** de filiis Ioseph filiorum Ephraim
per generationes et familias ac domos cognationum
suarum recensiti sunt per nomina singulorum a
vicesimo anno et supra omnes qui poterant ad bella
procedere **33** quadraginta milia quingenti **34** porro
filiorum Manasse per generationes et familias ac
domos cognationum suarum recensiti sunt per
nomina singulorum a viginti annis et supra omnes
qui poterant ad bella procedere **35** triginta duo
milia ducenti **36** de filiis Beniamin per generationes
et familias ac domos cognationum suarum recensiti
sunt nominibus singulorum a vicesimo anno et
supra omnes qui poterant ad bella procedere **37**
triginta quinque milia quadringenti **38** de filiis Dan
per generationes et familias ac domos cognationum
suarum recensiti sunt nominibus singulorum a
vicesimo anno et supra omnes qui poterant ad bella
procedere **39** sexaginta duo milia septingenti **40** de
filiis Aser per generationes et familias ac domos
cognationum suarum recensiti sunt per nomina
singulorum a vicesimo anno et supra omnes qui
poterant ad bella procedere **41** quadraginta milia et
mille quingenti **42** de filiis Nepthali per generationes
et familias ac domos cognationum suarum recensiti
sunt nominibus singulorum a vicesimo anno et
supra omnes qui poterant ad bella procedere **43**
quinquaginta tria milia quadringenti **44** hii sunt
quos numeraverunt Moses et Aaron et duodecim
principes Israhel singulos per domos cognationum
suarum **45** fueruntque omnes filiorum Israhel per
domos et familias suas a vicesimo anno et supra qui
poterant ad bella procedere **46** sescenta tria milia
virorum quingenti quinquaginta **47** Levitae autem
in tribu familiarum suarum non sunt numerati
cum eis **48** locutusque est Dominus ad Mosen
dicens **49** tribum Levi noli numerare neque ponas
summam eorum cum filiis Israhel **50** sed constitue
eos super tabernaculum testimonii cuncta vasa eius
et quicquid ad caerimonias pertinet ipsi portabunt
tabernaculum et omnia utensilia eius et erunt in
ministerio ac per gyrum tabernaculi metabuntur
51 cum proficiscendum fuerit deponent Levitae
tabernaculum cum castra metanda erigent quisquis
externorum accesserit occidetur **52** metabuntur
autem castra filii Israhel unusquisque per turmas et
cuneos atque exercitum suum **53** porro Levitae per
gyrum tabernaculi figent tentoria ne fiat indignatio
super multitudinem filiorum Israhel et excubabunt

in custodiis tabernaculi testimonii **54** fecerunt ergo
filii Israhel iuxta omnia quae praeceperat Dominus
Mosi

2 locutusque est Dominus ad Mosen et Aaron
dicens **2** singuli per turmas signa atque vexilla
et domos cognationum suarum castrametabuntur
filiorum Israhel per gyrum tabernaculi foederis
3 ad orientem Iudas figet tentoria per turmas
exercitus sui eritque princeps filiorum eius Naasson
filius Aminadab **4** et omnis de stirpe eius
summa pugnantium septuaginta quattuor milia
sescentorum **5** iuxta eum castrametati sunt de
tribu Isachar quorum princeps fuit Nathanahel
filius Suar **6** et omnis numerus pugnatorum eius
quinquaginta quattuor milia quadringenti **7** in
tribu Zabulon princeps fuit Heliab filius Helon
8 omnis de stirpe eius exercitus pugnatorum
quinquaginta septem milia quadringenti **9** universi
qui in castris Iudae adnumerati sunt fuerunt
centum octoginta sex milia quadringenti et per
turmas suas primi egredientur **10** in castris filiorum
Ruben ad meridianam plagam erit princeps Elisur
filius Sedeur **11** et cunctus exercitus pugnatorum
eius qui numerati sunt quadraginta sex milia
quingenti **12** iuxta eum castrametati sunt de tribu
Symeon quorum princeps fuit Salamihel filius
Surisaddai **13** et cunctus exercitus pugnatorum
eius qui numerati sunt quinquaginta novem milia
trecenti **14** in tribu Gad princeps fuit Heliasaph
filius Duhel **15** et cunctus exercitus pugnatorum
eius qui numerati sunt quadraginta quinque milia
sescenti quinquaginta **16** omnes qui recensiti sunt
in castris Ruben centum quinquaginta milia et
mille quadringenti quinquaginta per turmas suas
in secundo loco proficiscentur **17** levabitur autem
tabernaculum testimonii per officia Levitarum et
turmas eorum quomodo erigetur ita et deponetur
singuli per loca et ordines suos proficiscentur
18 ad occidentalem plagam erunt castra filiorum
Ephraim quorum princeps fuit Helisama filius
Ammiud **19** cunctus exercitus pugnatorum eius
qui numerati sunt quadraginta milia quingenti
20 et cum eis tribus filiorum Manasse quorum
princeps fuit Gamalihel filius Phadassur **21** cunctus
exercitus pugnatorum eius qui numerati sunt
triginta duo milia ducenti **22** in tribu filiorum
Beniamin princeps fuit Abidan filius Gedeonis **23** et
cunctus exercitus pugnatorum eius qui recensiti
sunt triginta quinque milia quadringenti **24** omnes
qui numerati sunt in castris Ephraim centum octo
milia centum per turmas suas tertii proficiscentur
25 ad aquilonis partem castrametati sunt filii Dan
quorum princeps fuit Ahiezer filius Amisaddai **26**
cunctus exercitus pugnatorum eius qui numerati
sunt sexaginta duo milia septingenti **27** iuxta eum
fixere tentoria de tribu Aser quorum princeps
fuit Phegihel filius Ochran **28** cunctus exercitus
pugnatorum eius qui numerati sunt quadraginta
milia et mille quingenti **29** de tribu filiorum
Nepthalim princeps fuit Ahira filius Henan **30**
cunctus exercitus pugnatorum eius quinquaginta
tria milia quadringenti **31** omnes qui numerati sunt
in castris Dan fuerunt centum quinquaginta septem
milia sescenti et novissimi proficiscentur **32** hic
numerus filiorum Israhel per domos cognationum
suarum et turmas divisi exercitus sescenta tria
milia quingenti quinquaginta **33** Levitae autem non
sunt numerati inter filios Israhel sic enim praecepit
Dominus Mosi **34** feceruntque filii Israhel iuxta
omnia quae mandaverat Dominus castrametati sunt
per turmas suas et profecti per familias ac domos
patrum suorum

3 haec sunt generationes Aaron et Mosi in die qua
locutus est Dominus ad Mosen in monte Sinai
2 et haec nomina filiorum Aaron primogenitus
eius Nadab dein Abiu et Eleazar et Ithamar **3**
haec nomina filiorum Aaron sacerdotum qui uncti
sunt et quorum repletae et consecratae manus ut
sacerdotio fungerentur **4** mortui sunt Nadab et
Abiu cum offerrent ignem alienum in conspectu
Domini in deserto Sinai absque liberis functique
sunt sacerdotio Eleazar et Ithamar coram Aaron
patre suo **5** locutus est Dominus ad Mosen dicens
6 adplica tribum Levi et fac stare in conspectu
Aaron sacerdotis ut ministrent ei et excubent **7** et
observent quicquid ad cultum pertinet multitudinis
coram tabernaculo testimonii **8** et custodiant vasa
tabernaculi servientes in ministerio eius **9** dabisque
dono Levitas **10** Aaron et filiis eius quibus traditi
sunt a filiis Israhel Aaron autem et filios eius
constitues super cultum sacerdotii externus qui ad
ministrandum accesserit morietur **11** locutusque est
Dominus ad Mosen dicens **12** ego tuli Levitas a filiis
Israhel pro omni primogenito qui aperit vulvam in
filiis Israhel eruntque Levitae mei **13** meum est enim
omne primogenitum ex quo percussi primogenitos
in terra Aegypti sanctificavi mihi quicquid primum
nascitur in Israhel ab homine usque ad pecus
mei sunt ego Dominus **14** locutus est Dominus ad
Mosen in deserto Sinai dicens **15** numera filios
Levi per domos patrum suorum et familias omnem
masculum ab uno mense et supra **16** numeravit
Moses ut praeceperat Dominus **17** et inventi sunt
filii Levi per nomina sua Gerson et Caath et Merari

18 filii Gerson Lebni et Semei 19 filii Caath Amram
et Iessaar Hebron et Ozihel 20 filii Merari Mooli et
Musi 21 de Gerson fuere familiae duae lebnitica et
semeitica 22 quarum numeratus est populus sexus
masculini ab uno mense et supra septem milia
quingentorum 23 hii post tabernaculum metabuntur
ad occidentem 24 sub principe Eliasaph filio Lahel
25 et habebunt excubias in tabernaculo foederis
26 ipsum tabernaculum et operimentum eius
tentorium quod trahitur ante fores tecti foederis et
cortinas atrii tentorium quoque quod adpenditur
in introitu atrii tabernaculi et quicquid ad ritum
altaris pertinet funes tabernaculi et omnia utensilia
eius 27 cognatio Caath habebit populos Amramitas
et Iessaaritas et Hebronitas et Ozihelitas hae sunt
familiae Caathitarum recensitae per nomina sua 28
omnes generis masculini ab uno mense et supra
octo milia sescenti habebunt excubias sanctuarii
29 et castrametabuntur ad meridianam plagam 30
princepsque eorum erit Elisaphan filius Ozihel 31
et custodient arcam mensamque et candelabrum
altaria et vasa sanctuarii in quibus ministratur et
velum cunctamque huiuscemodi supellectilem 32
princeps autem principum Levitarum Eleazar filius
Aaron sacerdotis erit super excubitores custodiae
sanctuarii 33 at vero de Merari erunt populi Moolitae
et Musitae recensiti per nomina sua 34 omnes
generis masculini ab uno mense et supra sex milia
ducenti 35 princeps eorum Surihel filius Abiahihel
in plaga septentrionali castrametabuntur 36 erunt
sub custodia eorum tabulae tabernaculi et vectes et
columnae ac bases earum et omnia quae ad cultum
huiuscemodi pertinent 37 columnaeque atrii per
circuitum cum basibus suis et paxilli cum funibus
38 castrametabuntur ante tabernaculum foederis
id est ad orientalem plagam Moses et Aaron cum
filiis suis habentes custodiam sanctuarii in medio
filiorum Israhel quisquis alienus accesserit morietur
39 omnes Levitae quos numeraverunt Moses et
Aaron iuxta praeceptum Domini per familias suas
in genere masculino a mense uno et supra fuerunt
viginti duo milia 40 et ait Dominus ad Mosen numera
primogenitos sexus masculini de filiis Israhel a
mense uno et supra et habebis summam eorum
41 tollesque Levitas mihi pro omni primogenito
filiorum Israhel ego sum Dominus et pecora eorum
pro universis primogenitis pecoris filiorum Israhel
42 recensuit Moses sicut praeceperat Dominus
primogenitos filiorum Israhel 43 et fuerunt masculi
per nomina sua a mense uno et supra viginti duo
milia ducenti septuaginta tres 44 locutusque est
Dominus ad Mosen 45 tolle Levitas pro primogenitis
filiorum Israhel et pecora Levitarum pro pecoribus
eorum eruntque Levitae mei ego sum Dominus 46
in pretio autem ducentorum septuaginta trium
qui excedunt numerum Levitarum de primogenitis
filiorum Israhel 47 accipies quinque siclos per
singula capita ad mensuram sanctuarii siclus
habet obolos viginti 48 dabisque pecuniam Aaron
et filiis eius pretium eorum qui supra sunt 49
tulit igitur Moses pecuniam eorum qui fuerant
amplius et quos redemerant a Levitis 50 pro
primogenitis filiorum Israhel mille trecentorum
sexaginta quinque siclorum iuxta pondus sanctuarii
51 et dedit eam Aaroni et filiis eius iuxta verbum
quod praeceperat sibi Dominus

4 locutusque est Dominus ad Mosen et Aaron
dicens 2 tolle summam filiorum Caath de
medio Levitarum per domos et familias suas 3 a
tricesimo anno et supra usque ad quinquagesimum
annum omnium qui ingrediuntur ut stent et
ministrent in tabernaculo foederis 4 hic est
cultus filiorum Caath tabernaculum foederis et
sanctum sanctorum 5 ingredientur Aaron et filii
eius quando movenda sunt castra et deponent
velum quod pendet ante fores involventque eo
arcam testimonii 6 et operient rursum velamine
ianthinarum pellium extendentque desuper pallium
totum hyacinthinum et inducent vectes 7 mensam
quoque propositionis involvent hyacinthino pallio
et ponent cum ea turibula et mortariola cyatos
et crateras ad liba fundenda panes semper in ea
erunt 8 extendentque desuper pallium coccineum
quod rursum operient velamento ianthinarum
pellium et inducent vectes 9 sument et pallium
hyacinthinum quo operient candelabrum cum
lucernis et forcipibus suis et emunctoriis et cunctis
vasis olei quae ad concinnandas lucernas necessaria
sunt 10 et super omnia ponent operimentum
ianthinarum pellium et inducent vectes 11 nec
non et altare aureum involvent hyacinthino
vestimento et extendent desuper operimentum
ianthinarum pellium inducentque vectes 12
omnia vasa quibus ministratur in sanctuario
involvent hyacinthino pallio et extendent desuper
operimentum ianthinarum pellium inducentque
vectes 13 sed et altare mundabunt cinere et
involvent illud purpureo vestimento 14 ponentque
cum eo omnia vasa quibus in ministerio eius utuntur
id est ignium receptacula fuscinulas ac tridentes
uncinos et vatilla cuncta vasa altaris operient simul
velamine ianthinarum pellium et inducent vectes 15
cumque involverint Aaron et filii eius sanctuarium
et omnia vasa eius in commotione castrorum tunc
intrabunt filii Caath ut portent involuta et non

tangant vasa sanctuarii ne moriantur ista sunt onera
filiorum Caath in tabernaculo foederis **16** super
quos erit Eleazar filius Aaron sacerdotis ad cuius
pertinet curam oleum ad concinnandas lucernas et
conpositionis incensum et sacrificium quod semper
offertur et oleum unctionis et quicquid ad cultum
tabernaculi pertinet omniumque vasorum quae
in sanctuario sunt **17** locutusque est Dominus ad
Mosen et Aaron dicens **18** nolite perdere populum
Caath de medio Levitarum **19** sed hoc facite eis
ut vivant et non moriantur si tetigerint sancta
sanctorum Aaron et filii eius intrabunt ipsique
disponent opera singulorum et divident quid
portare quis debeat **20** alii nulla curiositate videant
quae sunt in sanctuario priusquam involvantur
alioquin morientur **21** locutus est Dominus ad Mosen
dicens **22** tolle summam etiam filiorum Gerson
per domos ac familias et cognationes suas **23** a
triginta annis et supra usque ad annos quinquaginta
numera omnes qui ingrediuntur et ministrant in
tabernaculo foederis **24** hoc est officium familiae
Gersonitarum **25** ut portent cortinas tabernaculi et
tectum foederis operimentum aliud et super omnia
velamen ianthinum tentoriumque quod pendet
in introitu foederis tabernaculi **26** cortinas atrii
et velum in introitu quod est ante tabernaculum
omnia quae ad altare pertinent funiculos et vasa
ministerii **27** iubente Aaron et filiis eius portabunt
filii Gerson et scient singuli cui debeant oneri
mancipari **28** hic est cultus familiae Gersonitarum
in tabernaculo foederis eruntque sub manu Ithamar
filii Aaron sacerdotis **29** filios quoque Merari per
familias et domos patrum suorum recensebis **30** a
triginta annis et supra usque ad annos quinquaginta
omnes qui ingrediuntur ad officium ministerii
sui et cultum foederis testimonii **31** haec sunt
onera eorum portabunt tabulas tabernaculi et
vectes eius columnas et bases earum **32** columnas
quoque atrii per circuitum cum basibus et paxillis
et funibus suis omnia vasa et supellectilem ad
numerum accipient sicque portabunt **33** hoc est
officium familiae Meraritarum et ministerium in
tabernaculo foederis eruntque sub manu Ithamar
filii Aaron sacerdotis **34** recensuerunt igitur Moses
et Aaron et principes synagogae filios Caath per
cognationes et domos patrum suorum **35** a triginta
annis et supra usque ad annum quinquagesimum
omnes qui ingrediuntur ad ministerium tabernaculi
foederis **36** et inventi sunt duo milia septingenti
quinquaginta **37** hic est numerus populi Caath qui
intrat tabernaculum foederis hos numeravit Moses
et Aaron iuxta sermonem Domini per manum Mosi
38 numerati sunt et filii Gerson per cognationes
et domos patrum suorum **39** a triginta annis et
supra usque ad annum quinquagesimum omnes qui
ingrediuntur ut ministrent in tabernaculo foederis
40 et inventi sunt duo milia sescenti triginta **41**
hic est populus Gersonitarum quos numeraverunt
Moses et Aaron iuxta verbum Domini **42** numerati
sunt et filii Merari per cognationes et domos patrum
suorum **43** a triginta annis et supra usque ad
annum quinquagesimum omnes qui ingrediuntur
ad explendos ritus tabernaculi foederis **44** et inventi
sunt tria milia ducenti **45** hic est numerus filiorum
Merari quos recensuerunt Moses et Aaron iuxta
imperium Domini per manum Mosi **46** omnes
qui recensiti sunt de Levitis et quos fecit ad
nomen Moses et Aaron et principes Israhel per
cognationes et domos patrum suorum **47** a triginta
annis et supra usque ad annum quinquagesimum
ingredientes ad ministerium tabernaculi et onera
portanda **48** fuerunt simul octo milia quingenti
octoginta **49** iuxta verbum Domini recensuit eos
Moses unumquemque iuxta officium et onera sua
sicut praeceperat ei Dominus

5 locutusque est Dominus ad Mosen dicens **2**
praecipe filiis Israhel ut eiciant de castris omnem
leprosum et qui semine fluit pollutusque est super
mortuo **3** tam masculum quam feminam eicite
de castris ne contaminent ea cum habitaverim
vobiscum **4** feceruntque ita filii Israhel et eiecerunt
eos extra castra sicut locutus erat Dominus Mosi **5**
locutus est Dominus ad Mosen dicens **6** loquere
ad filios Israhel vir sive mulier cum fecerint ex
omnibus peccatis quae solent hominibus accidere
et per neglegentiam transgressi fuerint mandatum
Domini atque deliquerint **7** confitebuntur peccatum
suum et reddent ipsum caput quintamque partem
desuper ei in quem peccaverint **8** sin autem non
fuerit qui recipiat dabunt Domino et erit sacerdotis
excepto ariete qui offertur pro expiatione ut sit
placabilis hostia **9** omnes quoque primitiae quas
offerunt filii Israhel ad sacerdotem pertinent **10**
et quicquid in sanctuarium offertur a singulis et
traditur manibus sacerdotis ipsius erit **11** locutus
est Dominus ad Mosen dicens **12** loquere ad filios
Israhel et dices ad eos vir cuius uxor erraverit
maritumque contemnens **13** dormierit cum altero
viro et hoc maritus deprehendere non quiverit sed
latet adulterium et testibus argui non potest quia
non est inventa in stupro **14** si spiritus zelotypiae
concitaverit virum contra uxorem suam quae vel
polluta est vel falsa suspicione appetitur **15** adducet
eam ad sacerdotem et offeret oblationem pro illa
decimam partem sati farinae hordiaciae non fundet

super eam oleum nec inponet tus quia sacrificium
zelotypiae est et oblatio investigans adulterium **16**
offeret igitur eam sacerdos et statuet coram Domino
17 adsumetque aquam sanctam in vase fictili et
pauxillum terrae de pavimento tabernaculi mittet
in eam **18** cumque steterit mulier in conspectu
Domini discoperiet caput eius et ponet super
manus illius sacrificium recordationis et oblationem
zelotypiae ipse autem tenebit aquas amarissimas
in quibus cum execratione maledicta congessit
19 adiurabitque eam et dicet si non dormivit vir
alienus tecum et si non polluta es deserto mariti
toro non te nocebunt aquae istae amarissimae in
quas maledicta congessi **20** sin autem declinasti a
viro tuo atque polluta es et concubuisti cum altero
21 his maledictionibus subiacebis det te Dominus in
maledictionem exemplumque cunctorum in populo
suo putrescere faciat femur tuum et tumens uterus
disrumpatur **22** ingrediantur aquae maledictae in
ventrem tuum et utero tumescente putrescat femur
et respondebit mulier amen amen **23** scribetque
sacerdos in libello ista maledicta et delebit ea
aquis amarissimis in quas maledicta congessit **24**
et dabit ei bibere quas cum exhauserit **25** tollet
sacerdos de manu eius sacrificium zelotypiae et
elevabit illud coram Domino inponetque super
altare ita dumtaxat ut prius **26** pugillum sacrificii
tollat de eo quod offertur et incendat super altare
et sic potum det mulieri aquas amarissimas **27**
quas cum biberit si polluta est et contempto viro
adulterii rea pertransibunt eam aquae maledictionis
et inflato ventre conputrescet femur eritque mulier
in maledictionem et in exemplum omni populo
28 quod si polluta non fuerit erit innoxia et faciet
liberos **29** ista est lex zelotypiae si declinaverit
mulier a viro suo et si polluta fuerit **30** maritusque
zelotypiae spiritu concitatus adduxerit eam in
conspectu Domini et fecerit ei sacerdos iuxta omnia
quae scripta sunt **31** maritus absque culpa erit et
illa recipiet iniquitatem suam

6 locutus est Dominus ad Mosen dicens **2** loquere
ad filios Israhel et dices ad eos vir sive mulier
cum fecerit votum ut sanctificentur et se voluerint
Domino consecrare **3** vino et omni quod inebriare
potest abstinebunt acetum ex vino et ex qualibet
alia potione et quicquid de uva exprimitur non
bibent uvas recentes siccasque non comedent **4**
cunctis diebus quibus ex voto Domino consecrantur
quicquid ex vinea esse potest ab uva passa usque ad
acinum non comedent **5** omni tempore separationis
suae novacula non transibit super caput eius usque
ad conpletum diem quo Domino consecratur sanctus
erit crescente caesarie capitis eius **6** omni tempore
consecrationis suae super mortuum non ingredietur
7 nec super patris quidem et matris et fratris
sororisque funere contaminabitur quia consecratio
Dei sui super caput eius est **8** omnes dies separationis
suae sanctus erit Domino **9** sin autem mortuus
fuerit subito quispiam coram eo polluetur caput
consecrationis eius quod radet ilico et in eadem die
purgationis suae et rursum septima **10** in octavo
autem die offeret duos turtures vel duos pullos
columbae sacerdoti in introitu foederis testimonii
11 facietque sacerdos unum pro peccato et alterum
in holocaustum et deprecabitur pro eo quia peccavit
super mortuo sanctificabitque caput eius in die
illo **12** et consecrabit Domino dies separationis
illius offerens agnum anniculum pro peccato ita
tamen ut dies priores irriti fiant quoniam polluta
est sanctificatio eius **13** ista est lex consecrationis
cum dies quos ex voto decreverat conplebuntur
adducet eum ad ostium tabernaculi foederis **14** et
offeret oblationem eius Domino agnum anniculum
inmaculatum in holocaustum et ovem anniculam
inmaculatam pro peccato et arietem inmaculatum
hostiam pacificam **15** canistrum quoque panum
azymorum qui conspersi sunt oleo et lagana absque
fermento uncta oleo ac libamina singulorum **16**
quae offeret sacerdos coram Domino et faciet tam
pro peccato quam in holocaustum **17** arietem
vero immolabit hostiam pacificam Domino offerens
simul canistrum azymorum et libamenta quae ex
more debentur **18** tunc radetur nazareus ante
ostium tabernaculi foederis caesarie consecrationis
suae tolletque capillos eius et ponet super ignem
qui est subpositus sacrificio pacificorum **19** et
armum coctum arietis tortamque absque fermento
unam de canistro et laganum azymum unum et
tradet in manibus nazarei postquam rasum fuerit
caput eius **20** susceptaque rursum ab eo elevabit in
conspectu Domini et sanctificata sacerdotis erunt
sicut pectusculum quod separari iussum est et
femur post haec potest bibere nazareus vinum
21 ista est lex nazarei cum voverit oblationem
suam Domino tempore consecrationis suae exceptis
his quae invenerit manus eius iuxta quod mente
devoverat ita faciet ad perfectionem sanctificationis
suae **22** locutus est Dominus ad Mosen dicens **23**
loquere Aaron et filiis eius sic benedicetis filiis
Israhel et dicetis eis **24** benedicat tibi Dominus et
custodiat te **25** ostendat Dominus faciem suam tibi
et misereatur tui **26** convertat Dominus vultum
suum ad te et det tibi pacem **27** invocabunt nomen
meum super filios Israhel et ego benedicam eis

7 factum est autem in die qua conplevit Moses
tabernaculum et erexit illud unxitque et
sanctificavit cum omnibus vasis suis altare similiter
et vasa eius 2 obtulerunt principes Israhel et
capita familiarum qui erant per singulas tribus
praefecti eorum qui numerati fuerant 3 munera
coram Domino sex plaustra tecta cum duodecim
bubus unum plaustrum obtulere duo duces et
unum bovem singuli obtuleruntque ea in conspectu
tabernaculi 4 ait autem Dominus ad Mosen 5
suscipe ab eis ut serviant in ministerio tabernaculi
et tradas ea Levitis iuxta ordinem ministerii
sui 6 itaque cum suscepisset Moses plaustra
et boves tradidit eos Levitis 7 duo plaustra et
quattuor boves dedit filiis Gerson iuxta id quod
habebant necessarium 8 quattuor alia plaustra
et octo boves dedit filiis Merari secundum officia
et cultum suum sub manu Ithamar filii Aaron
sacerdotis 9 filiis autem Caath non dedit plaustra
et boves quia in sanctuario serviunt et onera
propriis portant umeris 10 igitur obtulerunt
duces in dedicationem altaris die qua unctum est
oblationem suam ante altare 11 dixitque Dominus
ad Mosen singuli duces per singulos dies offerant
munera in dedicationem altaris 12 primo die
obtulit oblationem suam Naasson filius Aminadab
de tribu Iuda 13 fueruntque in ea acetabulum
argenteum pondo centum triginta siclorum fiala
argentea habens septuaginta siclos iuxta pondus
sanctuarii utrumque plenum simila conspersa oleo
in sacrificium 14 mortariolum ex decem siclis aureis
plenum incenso 15 bovem et arietem et agnum
anniculum in holocaustum 16 hircumque pro
peccato 17 et in sacrificio pacificorum boves duos
arietes quinque hircos quinque agnos anniculos
quinque haec est oblatio Naasson filii Aminadab 18
secundo die obtulit Nathanahel filius Suar dux de
tribu Isachar 19 acetabulum argenteum adpendens
centum triginta siclos fialam argenteam habentem
septuaginta siclos iuxta pondus sanctuarii utrumque
plenum simila conspersa oleo in sacrificium 20
mortariolum aureum habens decem siclos plenum
incenso 21 bovem de armento et arietem et agnum
anniculum in holocaustum 22 hircumque pro
peccato 23 et in sacrificio pacificorum boves duos
arietes quinque hircos quinque agnos anniculos
quinque haec fuit oblatio Nathanahel filii Suar 24
tertio die princeps filiorum Zabulon Heliab filius
Helon 25 obtulit acetabulum argenteum adpendens
centum triginta siclos fialam argenteam habentem
septuaginta siclos ad pondus sanctuarii utrumque
plenum simila conspersa oleo in sacrificium 26
mortariolum aureum adpendens decem siclos
plenum incenso 27 bovem de armento et arietem et
agnum anniculum in holocaustum 28 hircumque
pro peccato 29 et in sacrificio pacificorum
boves duos arietes quinque hircos quinque agnos
anniculos quinque haec est oblatio Heliab filii
Helon 30 die quarto princeps filiorum Ruben
Helisur filius Sedeur 31 obtulit acetabulum
argenteum adpendens centum triginta siclos fialam
argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus
sanctuarii utrumque plenum simila conspersa oleo
in sacrificium 32 mortariolum aureum adpendens
decem siclos plenum incenso 33 bovem de armento
et arietem et agnum anniculum in holocaustum 34
hircumque pro peccato 35 et in hostias pacificorum
boves duos arietes quinque hircos quinque agnos
anniculos quinque haec fuit oblatio Helisur filii
Sedeur 36 die quinto princeps filiorum Symeon
Salamihel filius Surisaddai 37 obtulit acetabulum
argenteum adpendens centum triginta siclos fialam
argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus
sanctuarii utrumque plenum simila conspersa oleo
in sacrificium 38 mortariolum aureum adpendens
decem siclos plenum incenso 39 bovem de armento
et arietem et agnum anniculum in holocaustum 40
hircumque pro peccato 41 et in hostias pacificorum
boves duos arietes quinque hircos quinque agnos
anniculos quinque haec fuit oblatio Salamihel
filii Surisaddai 42 die sexto princeps filiorum
Gad Heliasaph filius Duhel 43 obtulit acetabulum
argenteum adpendens centum triginta siclos fialam
argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus
sanctuarii utrumque plenum simila conspersa oleo
in sacrificium 44 mortariolum aureum adpendens
siclos decem plenum incenso 45 bovem de armento
et arietem et agnum anniculum in holocaustum 46
hircumque pro peccato 47 et in hostias pacificorum
boves duos arietes quinque hircos quinque agnos
anniculos quinque haec fuit oblatio Heliasaph filii
Duhel 48 die septimo princeps filiorum Ephraim
Helisama filius Ammiud 49 obtulit acetabulum
argenteum adpendens centum triginta siclos fialam
argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus
sanctuarii utrumque plenum simila conspersa oleo
in sacrificium 50 mortariolum aureum adpendens
decem siclos plenum incenso 51 bovem de armento
et arietem et agnum anniculum in holocaustum 52
hircumque pro peccato 53 et in hostias pacificas
boves duos arietes quinque hircos quinque agnos
anniculos quinque haec fuit oblatio Helisama filii
Ammiud 54 die octavo princeps filiorum Manasse
Gamalihel filius Phadassur 55 obtulit acetabulum
argenteum adpendens centum triginta siclos fialam
argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus

sanctuarii utrumque plenum simila conspersa oleo
in sacrificium **56** mortariolum aureum adpendens
decem siclos plenum incenso **57** bovem de armento
et arietem et agnum anniculum in holocaustum **58**
hircumque pro peccato **59** et in hostias pacificorum
boves duos arietes quinque hircos quinque agnos
anniculos quinque haec fuit oblatio Gamalihel filii
Phadassur **60** die nono princeps filiorum Beniamin
Abidan filius Gedeonis **61** obtulit acetabulum
argenteum adpendens centum triginta siclos fialam
argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus
sanctuarii utrumque plenum simila conspersa oleo
in sacrificium **62** mortariolum aureum adpendens
decem siclos plenum incenso **63** bovem de armento
et arietem et agnum anniculum in holocaustum **64**
hircumque pro peccato **65** et in hostias pacificorum
boves duos arietes quinque hircos quinque agnos
anniculos quinque haec fuit oblatio Abidan filii
Gedeonis **66** die decimo princeps filiorum Dan
Ahiezer filius Amisaddai **67** obtulit acetabulum
argenteum adpendens centum triginta siclos fialam
argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus
sanctuarii utrumque plenum simila conspersa oleo
in sacrificium **68** mortariolum aureum adpendens
decem siclos plenum incenso **69** bovem de armento
et arietem et agnum anniculum in holocaustum **70**
hircumque pro peccato **71** et in hostias pacificorum
boves duos arietes quinque hircos quinque agnos
anniculos quinque haec fuit oblatio Ahiezer filii
Amisaddai **72** die undecimo princeps filiorum Aser
Phagaihel filius Ochran **73** obtulit acetabulum
argenteum adpendens centum triginta siclos fialam
argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus
sanctuarii utrumque plenum simila conspersa oleo
in sacrificium **74** mortariolum aureum adpendens
decem siclos plenum incenso **75** bovem de armento
et arietem et agnum anniculum in holocaustum **76**
hircumque pro peccato **77** et in hostias pacificorum
boves duos arietes quinque hircos quinque agnos
anniculos quinque haec fuit oblatio Phagaihel
filii Ochran **78** die duodecimo princeps filiorum
Nepthalim Achira filius Henan **79** obtulit acetabulum
argenteum adpendens centum triginta siclos fialam
argenteam habentem septuaginta siclos ad pondus
sanctuarii utrumque plenum simila conspersa oleo
in sacrificium **80** mortariolum aureum adpendens
decem siclos plenum incenso **81** bovem de armento
et arietem et agnum anniculum in holocaustum **82**
hircumque pro peccato **83** et in hostias pacificorum
boves duos arietes quinque hircos quinque agnos
anniculos quinque haec fuit oblatio Achira filii
Henan **84** haec in dedicatione altaris oblata sunt
a principibus Israhel in die qua consecratum est
acetabula argentea duodecim fialae argenteae
duodecim mortariola aurea duodecim **85** ita ut
centum triginta argenti siclos haberet unum
acetabulum et septuaginta siclos una fiala id est
in commune vasorum omnium ex argento sicli
duo milia quadringenti pondere sanctuarii **86**
mortariola aurea duodecim plena incenso denos
siclos adpendentia pondere sanctuarii id est simul
auri sicli centum viginti **87** boves de armento
in holocaustum duodecim arietes duodecim agni
anniculi duodecim et libamenta eorum hirci
duodecim pro peccato **88** hostiae pacificorum
boves viginti quattuor arietes sexaginta hirci
sexaginta agni anniculi sexaginta haec oblata
sunt in dedicatione altaris quando unctum est **89**
cumque ingrederetur Moses tabernaculum foederis
ut consuleret oraculum audiebat vocem loquentis
ad se de propitiatorio quod erat super arcam
testimonii inter duos cherubin unde et loquebatur
ei

8 locutus est Dominus ad Mosen dicens **2** loquere
Aaroni et dices ad eum cum posueris septem
lucernas contra eam partem quam candelabrum
respicit lucere debebunt **3** fecitque Aaron et
inposuit lucernas super candelabrum ut praeceperat
Dominus Mosi **4** haec autem erat factura candelabri
ex auro ductili tam medius stipes quam cuncta
ex utroque calamorum latera nascebantur iuxta
exemplum quod ostendit Dominus Mosi ita operatus
est candelabrum **5** et locutus est Dominus ad Mosen
dicens **6** tolle Levitas de medio filiorum Israhel
et purificabis eos **7** iuxta hunc ritum aspergantur
aqua lustrationis et radant omnes pilos carnis suae
cumque laverint vestimenta sua et mundati fuerint
8 tollant bovem de armentis et libamentum eius
similam oleo conspersam bovem autem alterum
de armento tu accipies pro peccato **9** et adplicabis
Levitas coram tabernaculo foederis convocata omni
multitudine filiorum Israhel **10** cumque Levitae
fuerint coram Domino ponent filii Israhel manus
suas super eos **11** et offeret Aaron Levitas munus
in conspectu Domini a filiis Israhel ut serviant in
ministerio eius **12** Levitae quoque ponent manus
suas super capita boum e quibus unum facies
pro peccato et alterum in holocaustum Domini
ut depreceris pro eis **13** statuesque Levitas in
conspectu Aaron et filiorum eius et consecrabis
oblatos Domino **14** ac separabis de medio filiorum
Israhel ut sint mei **15** et postea ingrediantur
tabernaculum foederis ut serviant mihi sicque
purificabis et consecrabis eos in oblationem Domini
quoniam dono donati sunt mihi a filiis Israhel **16**

pro primogenitis quae aperiunt omnem vulvam in
Israhel accepi eos 17 mea sunt omnia primogenita
filiorum Israhel tam ex hominibus quam ex iumentis
ex die quo percussi omnem primogenitum in terra
Aegypti sanctificavi eos mihi 18 et tuli Levitas pro
cunctis primogenitis filiorum Israhel 19 tradidique
eos dono Aaroni et filiis eius de medio populi ut
serviant mihi pro Israhel in tabernaculo foederis
et orent pro eis ne sit in populo plaga si ausi
fuerint accedere ad sanctuarium 20 feceruntque
Moses et Aaron et omnis multitudo filiorum Israhel
super Levitas quae praeceperat Dominus Mosi
21 purificatique sunt et laverunt vestimenta sua
elevavitque eos Aaron in conspectu Domini et
oravit pro eis 22 ut purificati ingrederentur ad
officia sua in tabernaculum foederis coram Aaron
et filiis eius sicut praeceperat Dominus Mosi de
Levitis ita factum est 23 locutus est Dominus
ad Mosen dicens 24 haec est lex Levitarum a
viginti quinque annis et supra ingredientur ut
ministrent in tabernaculo foederis 25 cumque
quinquagesimum annum aetatis impleverint servire
cessabunt 26 eruntque ministri fratrum suorum
in tabernaculo foederis ut custodiant quae sibi
fuerint commendata opera autem ipsa non faciant
sic dispones Levitas in custodiis suis

9 locutus est Dominus ad Mosen in deserto Sinai
anno secundo postquam egressi sunt de terra
Aegypti mense primo dicens 2 faciant filii Israhel
phase in tempore suo 3 quartadecima die mensis
huius ad vesperam iuxta omnes caerimonias et
iustificationes eius 4 praecepitque Moses filiis
Israhel ut facerent phase 5 qui fecerunt tempore
suo quartadecima die mensis ad vesperam in
monte Sinai iuxta omnia quae mandaverat Dominus
Mosi fecerunt filii Israhel 6 ecce autem quidam
inmundi super animam hominis qui non poterant
facere pascha in die illo accedentes ad Mosen et
Aaron 7 dixerunt eis inmundi sumus super animam
hominis quare fraudamur ut non valeamus offerre
oblationem Domino in tempore suo inter filios
Israhel 8 quibus respondit Moses state ut consulam
quid praecipiat Dominus de vobis 9 locutusque est
Dominus ad Mosen dicens 10 loquere filiis Israhel
homo qui fuerit inmundus super anima sive in via
procul in gente vestra faciat phase Domino 11 mense
secundo quartadecima die mensis ad vesperam cum
azymis et lactucis agrestibus comedent illud 12 non
relinquent ex eo quippiam usque mane et os eius
non confringent omnem ritum phase observabunt
13 si quis autem et mundus est et in itinere non fuit
et tamen non fecit phase exterminabitur anima
illa de populis suis quia sacrificium Domino non
obtulit tempore suo peccatum suum ipse portabit 14
peregrinus quoque et advena si fuerit apud vos faciet
phase Domini iuxta caerimonias et iustificationes
eius praeceptum idem erit apud vos tam advenae
quam indigenae 15 igitur die qua erectum est
tabernaculum operuit illud nubes a vespere autem
super tentorium erat quasi species ignis usque mane
16 sic fiebat iugiter per diem operiebat illud nubes
et per noctem quasi species ignis 17 cumque ablata
fuisset nubes quae tabernaculum protegebat tunc
proficiscebantur filii Israhel et in loco ubi stetisset
nubes ibi castrametabantur 18 ad imperium Domini
proficiscebantur et ad imperium illius figebant
tabernaculum cunctis diebus quibus stabat nubes
super tabernaculum manebant in eodem loco 19
et si evenisset ut multo tempore maneret super
illud erant filii Israhel in excubiis Domini et non
proficiscebantur 20 quotquot diebus fuisset nubes
super tabernaculum ad imperium Domini erigebant
tentoria et ad imperium illius deponebant 21 si
fuisset nubes a vespere usque mane et statim
diluculo tabernaculum reliquisset proficiscebantur
et si post diem et noctem recessisset dissipabant
tentoria 22 si biduo aut uno mense vel longiori
tempore fuisset super tabernaculum manebant
filii Israhel in eodem loco et non proficiscebantur
statim autem ut recessisset movebant castra 23 per
verbum Domini figebant tentoria et per verbum
illius proficiscebantur erantque in excubiis Domini
iuxta imperium eius per manum Mosi

10 locutus est Dominus ad Mosen dicens
2 fac tibi duas tubas argenteas ductiles
quibus convocare possis multitudinem quando
movenda sunt castra 3 cumque increpueris tubis
congregabitur ad te omnis turba ad ostium foederis
tabernaculi 4 si semel clangueris venient ad te
principes et capita multitudinis Israhel 5 sin
autem prolixior atque concisus clangor increpuerit
movebunt castra primi qui sunt ad orientalem
plagam 6 in secundo autem sonitu et pari ululatu
tubae levabunt tentoria qui habitant ad meridiem
et iuxta hunc modum reliqui facient ululantibus
tubis in profectione 7 quando autem congregandus
est populus simplex tubarum clangor erit et
non concise ululabunt 8 filii Aaron sacerdotes
clangent tubis eritque hoc legitimum sempiternum
in generationibus vestris 9 si exieritis ad bellum de
terra vestra contra hostes qui dimicant adversum
vos clangetis ululantibus tubis et erit recordatio
vestri coram Domino Deo vestro ut eruamini de
manibus inimicorum vestrorum 10 si quando

habebitis epulum et dies festos et kalendas canetis
tubis super holocaustis et pacificis victimis ut sint
vobis in recordationem Dei vestri ego Dominus Deus
vester 11 anno secundo mense secundo vicesima die
mensis elevata est nubes de tabernaculo foederis
12 profectique sunt filii Israhel per turmas suas de
deserto Sinai et recubuit nubes in solitudine Pharan
13 moveruntque castra primi iuxta imperium Domini
in manu Mosi 14 filii Iuda per turmas suas quorum
princeps erat Naasson filius Aminadab 15 in tribu
filiorum Isachar fuit princeps Nathanahel filius
Suar 16 in tribu Zabulon erat princeps Heliab
filius Helon 17 depositumque est tabernaculum
quod portantes egressi sunt filii Gerson et Merari
18 profectique sunt et filii Ruben per turmas
et ordinem suum quorum princeps erat Helisur
filius Sedeur 19 in tribu autem filiorum Symeon
princeps fuit Salamihel filius Surisaddai 20 porro in
tribu Gad erat princeps Heliasaph filius Duhel 21
profectique sunt et Caathitae portantes sanctuarium
tamdiu tabernaculum portabatur donec venirent ad
erectionis locum 22 moverunt castra et filii Ephraim
per turmas suas in quorum exercitu princeps erat
Helisama filius Ammiud 23 in tribu autem filiorum
Manasse princeps fuit Gamalihel filius Phadassur 24
et in tribu Beniamin dux Abidan filius Gedeonis 25
novissimi castrorum omnium profecti sunt filii Dan
per turmas suas in quorum exercitu princeps fuit
Ahiezer filius Amisaddai 26 in tribu autem filiorum
Aser erat princeps Phagaihel filius Ochran 27 et
in tribu filiorum Nepthalim princeps Achira filius
Henan 28 haec sunt castra et profectiones filiorum
Israhel per turmas suas quando egrediebantur
29 dixitque Moses Hobab filio Rahuhel Madianiti
cognato suo proficiscimur ad locum quem Dominus
daturus est nobis veni nobiscum ut benefaciamus
tibi quia Dominus bona promisit Israheli 30 cui
ille respondit non vadam tecum sed revertar in
terram meam in qua natus sum 31 et ille noli inquit
nos relinquere tu enim nosti in quibus locis per
desertum castra ponere debeamus et eris ductor
noster 32 cumque nobiscum veneris quicquid
optimum fuerit ex opibus quas nobis traditurus
est Dominus dabimus tibi 33 profecti sunt ergo de
monte Domini via trium dierum arcaque foederis
Domini praecedebat eos per dies tres providens
castrorum locum 34 nubes quoque Domini super eos
erat per diem cum incederent 35 cumque elevaretur
arca dicebat Moses surge Domine et dissipentur
inimici tui et fugiant qui oderunt te a facie tua 36
cum autem deponeretur aiebat revertere Domine
ad multitudinem exercitus Israhel

11 interea ortum est murmur populi quasi
dolentium pro labore contra Dominum quod
cum audisset iratus est et accensus in eos ignis
Domini devoravit extremam castrorum partem 2
cumque clamasset populus ad Mosen oravit Moses
Dominum et absortus est ignis 3 vocavitque nomen
loci illius Incensio eo quod succensus fuisset contra
eos ignis Domini 4 vulgus quippe promiscuum quod
ascenderat cum eis flagravit desiderio sedens et
flens iunctis sibi pariter filiis Israhel et ait quis
dabit nobis ad vescendum carnes 5 recordamur
piscium quos comedebamus in Aegypto gratis
in mentem nobis veniunt cucumeres et pepones
porrique et cepae et alia 6 anima nostra arida
est nihil aliud respiciunt oculi nostri nisi man
7 erat autem man quasi semen coriandri coloris
bdellii 8 circuibatque populus et colligens illud
frangebat mola sive terebat in mortario coquens in
olla et faciens ex eo tortulas saporis quasi panis
oleati 9 cumque descenderet nocte super castra
ros descendebat pariter et man 10 audivit ergo
Moses flentem populum per familias singulos per
ostia tentorii sui iratusque est furor Domini valde
sed et Mosi intoleranda res visa est 11 et ait ad
Dominum cur adflixisti servum tuum quare non
invenio gratiam coram te et cur inposuisti pondus
universi populi huius super me 12 numquid ego
concepi omnem hanc multitudinem vel genui eam
ut dicas mihi porta eos in sinu tuo sicut portare
solet nutrix infantulum et defer in terram pro qua
iurasti patribus eorum 13 unde mihi carnes ut
dem tantae multitudini flent contra me dicentes da
nobis carnes ut comedamus 14 non possum solus
sustinere omnem hunc populum quia gravis mihi
est 15 sin aliter tibi videtur obsecro ut interficias me
et inveniam gratiam in oculis tuis ne tantis adficiar
malis 16 et dixit Dominus ad Mosen congrega mihi
septuaginta viros de senibus Israhel quos tu nosti
quod senes populi sint ac magistri et duces eos
ad ostium tabernaculi foederis faciesque ibi stare
tecum 17 ut descendam et loquar tibi et auferam de
spiritu tuo tradamque eis ut sustentent tecum onus
populi et non tu solus graveris 18 populo quoque
dices sanctificamini cras comedetis carnes ego enim
audivi vos dicere quis dabit nobis escas carnium
bene nobis erat in Aegypto ut det vobis Dominus
carnes et comedatis 19 non uno die nec duobus
vel quinque aut decem nec viginti quidem 20 sed
usque ad mensem dierum donec exeat per nares
vestras et vertatur in nausiam eo quod reppuleritis
Dominum qui in medio vestri est et fleveritis coram
eo dicentes quare egressi sumus ex Aegypto 21 et
ait Moses sescenta milia peditum huius populi sunt

et tu dicis dabo eis esum carnium mense integro
22 numquid ovium et boum multitudo caedetur ut
possit sufficere ad cibum vel omnes pisces maris
in unum congregabuntur ut eos satient 23 cui
respondit Dominus numquid manus Domini invalida
est iam nunc videbis utrum meus sermo opere
conpleatur 24 venit igitur Moses et narravit populo
verba Domini congregans septuaginta viros de
senibus Israhel quos stare fecit circa tabernaculum
25 descenditque Dominus per nubem et locutus est
ad eum auferens de spiritu qui erat in Mosen et dans
septuaginta viris cumque requievisset in eis spiritus
prophetaverunt nec ultra cessarunt 26 remanserant
autem in castris duo viri quorum unus vocabatur
Heldad et alter Medad super quos requievit spiritus
nam et ipsi descripti fuerant et non exierant ad
tabernaculum 27 cumque prophetarent in castris
cucurrit puer et nuntiavit Mosi dicens Heldad
et Medad prophetant in castris 28 statim Iosue
filius Nun minister Mosi et electus e pluribus ait
domine mi Moses prohibe eos 29 at ille quid inquit
aemularis pro me quis tribuat ut omnis populus
prophetet et det eis Dominus spiritum suum 30
reversusque est Moses et maiores natu Israhel
in castra 31 ventus autem egrediens a Domino
arreptas trans mare coturnices detulit et dimisit in
castra itinere quantum uno die confici potest ex
omni parte castrorum per circuitum volabantque
in aere duobus cubitis altitudine super terram 32
surgens ergo populus toto die illo et nocte ac die
altero congregavit coturnicum qui parum decem
choros et siccaverunt eas per gyrum castrorum 33
adhuc carnes erant in dentibus eorum nec defecerat
huiuscemodi cibus et ecce furor Domini concitatus
in populum percussit eum plaga magna nimis 34
vocatusque est ille locus sepulchra Concupiscentiae
ibi enim sepelierunt populum qui desideraverat
35 egressi autem de sepulchris Concupiscentiae
venerunt in Aseroth et manserunt ibi

12 locutaque est Maria et Aaron contra Mosen
propter uxorem eius aethiopissam 2 et
dixerunt num per solum Mosen locutus est Dominus
nonne et nobis similiter est locutus quod cum
audisset Dominus 3 erat enim Moses vir mitissimus
super omnes homines qui morabantur in terra 4
statim locutus est ad eum et ad Aaron et Mariam
egredimini vos tantum tres ad tabernaculum
foederis cumque fuissent egressi 5 descendit
Dominus in columna nubis et stetit in introitu
tabernaculi vocans Aaron et Mariam qui cum issent
6 dixit ad eos audite sermones meos si quis fuerit
inter vos propheta Domini in visione apparebo ei vel
per somnium loquar ad illum 7 at non talis servus
meus Moses qui in omni domo mea fidelissimus
est 8 ore enim ad os loquor ei et palam non per
enigmata et figuras Dominum videt quare igitur
non timuistis detrahere servo meo Mosi 9 iratusque
contra eos abiit 10 nubes quoque recessit quae erat
super tabernaculum et ecce Maria apparuit candens
lepra quasi nix cumque respexisset eam Aaron et
vidisset perfusam lepra 11 ait ad Mosen obsecro
domine mi ne inponas nobis hoc peccatum quod
stulte commisimus 12 ne fiat haec quasi mortua
et ut abortivum quod proicitur de vulva matris
suae ecce iam medium carnis eius devoratum est
lepra 13 clamavitque Moses ad Dominum dicens
Deus obsecro sana eam 14 cui respondit Dominus si
pater eius spuisset in faciem illius nonne debuerat
saltem septem dierum rubore suffundi separetur
septem diebus extra castra et postea revocabitur
15 exclusa est itaque Maria extra castra septem
diebus et populus non est motus de loco illo donec
revocata est Maria 16 profectus est de Aseroth fixis
tentoriis in deserto Pharan

13 ibi locutus est Dominus ad Mosen dicens 2
mitte viros qui considerent terram Chanaan
quam daturus sum filiis Israhel singulos de singulis
tribubus ex principibus 3 fecit Moses quod Dominus
imperarat de deserto Pharan mittens principes
viros quorum ista sunt nomina 4 de tribu Ruben
Semmua filium Zecchur 5 de tribu Symeon Saphat
filium Huri 6 de tribu Iuda Chaleb filium Iepphonne
7 de tribu Isachar Igal filium Ioseph 8 de tribu
Ephraim Osee filium Nun 9 de tribu Beniamin
Phalti filium Raphu 10 de tribu Zabulon Geddihel
filium Sodi 11 de tribu Ioseph sceptri Manasse
Gaddi filium Susi 12 de tribu Dan Ammihel filium
Gemalli 13 de tribu Aser Sthur filium Michahel
14 de tribu Nepthali Naabbi filium Vaphsi 15 de
tribu Gad Guhel filium Machi 16 haec sunt nomina
virorum quos misit Moses ad considerandam terram
vocavitque Osee filium Nun Iosue 17 misit ergo eos
Moses ad considerandam terram Chanaan et dixit
ad eos ascendite per meridianam plagam cumque
veneritis ad montes 18 considerate terram qualis
sit et populum qui habitator est eius utrum fortis
sit an infirmus pauci numero an plures 19 ipsa
terra bona an mala urbes quales muratae an absque
muris 20 humus pinguis an sterilis nemorosa an
absque arboribus confortamini et adferte nobis
de fructibus terrae erat autem tempus quando
iam praecoquae uvae vesci possunt 21 cumque
ascendissent exploraverunt terram a deserto Sin
usque Roob intrantibus Emath 22 ascenderuntque ad

meridiem et venerunt in Hebron ubi erant Ahiman
et Sisai et Tholmai filii Enach nam Hebron septem
annis ante Tanim urbem Aegypti condita est 23
pergentesque usque ad torrentem Botri absciderunt
palmitem cum uva sua quem portaverunt in vecte
duo viri de malis quoque granatis et de ficis loci
illius tulerunt 24 qui appellatus est Neelescol id
est torrens Botri eo quod botrum inde portassent
filii Israhel 25 reversique exploratores terrae post
quadraginta dies omni regione circuita 26 venerunt
ad Mosen et Aaron et ad omnem coetum filiorum
Israhel in desertum Pharan quod est in Cades
locutique eis et omni multitudini ostenderunt
fructus terrae 27 et narraverunt dicentes venimus in
terram ad quam misisti nos quae re vera fluit lacte
et melle ut ex his fructibus cognosci potest 28 sed
cultores fortissimos habet et urbes grandes atque
muratas stirpem Enach vidimus ibi 29 Amalech
habitat in meridie Hettheus et Iebuseus et Amorreus
in montanis Chananeus vero moratur iuxta mare
et circa fluenta Iordanis 30 inter haec Chaleb
conpescens murmur populi qui oriebatur contra
Mosen ait ascendamus et possideamus terram
quoniam poterimus obtinere eam 31 alii vero
qui fuerant cum eo dicebant nequaquam ad hunc
populum valemus ascendere quia fortior nobis est
32 detraxeruntque terrae quam inspexerant apud
filios Israhel dicentes terram quam lustravimus
devorat habitatores suos populum quem aspeximus
procerae staturae est 33 ibi vidimus monstra
quaedam filiorum Enach de genere giganteo quibus
conparati quasi lucustae videbamur

14 igitur vociferans omnis turba flevit nocte
illa 2 et murmurati sunt contra Mosen
et Aaron cuncti filii Israhel dicentes 3 utinam
mortui essemus in Aegypto et non in hac vasta
solitudine utinam pereamus et non inducat nos
Dominus in terram istam ne cadamus gladio et
uxores ac liberi nostri ducantur captivi nonne
melius est reverti in Aegyptum 4 dixeruntque
alter ad alterum constituamus nobis ducem et
revertamur in Aegyptum 5 quo audito Moses et
Aaron ceciderunt proni in terram coram omni
multitudine filiorum Israhel 6 at vero Iosue
filius Nun et Chaleb filius Iepphonne qui et ipsi
lustraverant terram sciderunt vestimenta sua 7 et
ad omnem multitudinem filiorum Israhel locuti
sunt terram quam circuivimus valde bona est 8
si propitius fuerit Dominus inducet nos in eam
et tradet humum lacte et melle manantem 9
nolite rebelles esse contra Dominum neque timeatis
populum terrae huius quia sicut panem ita eos
possumus devorare recessit ab illis omne praesidium
Dominus nobiscum est nolite metuere 10 cumque
clamaret omnis multitudo et lapidibus eos vellet
opprimere apparuit gloria Domini super tectum
foederis cunctis filiis Israhel 11 et dixit Dominus
ad Mosen usquequo detrahet mihi populus iste
quousque non credent mihi in omnibus signis
quae feci coram eis 12 feriam igitur eos pestilentia
atque consumam te autem faciam principem super
gentem magnam et fortiorem quam haec est 13 et ait
Moses ad Dominum ut audiant Aegyptii de quorum
medio eduxisti populum istum 14 et habitatores
terrae huius qui audierunt quod tu Domine in
populo isto sis et facie videaris ad faciem et nubes
tua protegat illos et in columna nubis praecedas
eos per diem et in columna ignis per noctem 15
quod occideris tantam multitudinem quasi unum
hominem et dicant 16 non poterat introducere
populum in terram pro qua iuraverat idcirco occidit
eos in solitudine 17 magnificetur ergo fortitudo
Domini sicut iurasti dicens 18 Dominus patiens
et multae misericordiae auferens iniquitatem et
scelera nullumque innoxium derelinquens qui
visitas peccata patrum in filios in tertiam et quartam
generationem 19 dimitte obsecro peccatum populi
tui huius secundum magnitudinem misericordiae
tuae sicut propitius fuisti egredientibus de Aegypto
usque ad locum istum 20 dixitque Dominus dimisi
iuxta verbum tuum 21 vivo ego et implebitur gloria
Domini universa terra 22 attamen omnes homines
qui viderunt maiestatem meam et signa quae feci
in Aegypto et in solitudine et temptaverunt me iam
per decem vices nec oboedierunt voci meae 23 non
videbunt terram pro qua iuravi patribus eorum nec
quisquam ex illis qui detraxit mihi intuebitur eam 24
servum meum Chaleb qui plenus alio spiritu secutus
est me inducam in terram hanc quam circuivit et
semen eius possidebit eam 25 quoniam Amalechites
et Chananeus habitant in vallibus cras movete castra
et revertimini in solitudinem per viam maris Rubri
26 locutusque est Dominus ad Mosen et Aaron dicens
27 usquequo multitudo haec pessima murmurat
contra me querellas filiorum Israhel audivi 28 dic
ergo eis vivo ego ait Dominus sicut locuti estis
audiente me sic faciam vobis 29 in solitudine hac
iacebunt cadavera vestra omnes qui numerati estis
a viginti annis et supra et murmurastis contra me
30 non intrabitis terram super quam levavi manum
meam ut habitare vos facerem praeter Chaleb
filium Iepphonne et Iosue filium Nun 31 parvulos
autem vestros de quibus dixistis quod praedae
hostibus forent introducam ut videant terram quae
vobis displicuit 32 vestra cadavera iacebunt in

solitudine 33 filii vestri erunt vagi in deserto annis
quadraginta et portabunt fornicationem vestram
donec consumantur cadavera patrum in deserto
34 iuxta numerum quadraginta dierum quibus
considerastis terram annus pro die inputabitur et
quadraginta annis recipietis iniquitates vestras et
scietis ultionem meam 35 quoniam sicut locutus
sum ita faciam omni multitudini huic pessimae
quae consurrexit adversum me in solitudine
hac deficiet et morietur 36 igitur omnes viri
quos miserat Moses ad contemplandam terram
et qui reversi murmurare fecerant contra eum
omnem multitudinem detrahentes terrae quod esset
mala 37 mortui sunt atque percussi in conspectu
Domini 38 Iosue autem filius Nun et Chaleb filius
Iepphonne vixerunt ex omnibus qui perrexerant ad
considerandam terram 39 locutusque est Moses
universa verba haec ad omnes filios Israhel et luxit
populus nimis 40 et ecce mane primo surgentes
ascenderunt verticem montis atque dixerunt parati
sumus ascendere ad locum de quo Dominus locutus
est quia peccavimus 41 quibus Moses cur inquit
transgredimini verbum Domini quod vobis non
cedet in prosperum 42 nolite ascendere non enim
est Dominus vobiscum ne corruatis coram inimicis
vestris 43 Amalechites et Chananeus ante vos
sunt quorum gladio corruetis eo quod nolueritis
adquiescere Domino nec erit Dominus vobiscum
44 at illi contenebrati ascenderunt in verticem
montis arca autem testamenti Domini et Moses non
recesserunt de castris 45 descenditque Amalechites
et Chananeus qui habitabant in monte et percutiens
eos atque concidens persecutus est usque Horma

15 locutus est Dominus ad Mosen dicens 2
loquere ad filios Israhel et dices ad eos cum
ingressi fueritis terram habitationis vestrae quam
ego dabo vobis 3 et feceritis oblationem Domino in
holocaustum aut victimam vota solventes vel sponte
offerentes munera aut in sollemnitatibus vestris
adolentes odorem suavitatis Domino de bubus
sive de ovibus 4 offeret quicumque immolaverit
victimam sacrificium similae decimam partem oephi
conspersae oleo quod mensuram habebit quartam
partem hin 5 et vinum ad liba fundenda eiusdem
mensurae dabit in holocausto sive in victima
per agnos singulos 6 et arietis erit sacrificium
similae duarum decimarum quae conspersa sit
oleo tertiae partis hin 7 et vinum ad libamentum
tertiae partis eiusdem mensurae offeret in odorem
suavitatis Domino 8 quando vero de bubus feceris
holocaustum aut hostiam ut impleas votum vel
pacificas victimas 9 dabis per singulos boves similae
tres decimas conspersae oleo quod habeat medium
mensurae hin 10 et vinum ad liba fundenda eiusdem
mensurae in oblationem suavissimi odoris Domino
11 sic facietis 12 per singulos boves et arietes et
agnos et hedos 13 tam indigenae quam peregrini 14
eodem ritu offerent sacrificia 15 unum praeceptum
erit atque iudicium tam vobis quam advenis terrae
16 locutus est Dominus ad Mosen dicens 17 loquere
filiis Israhel et dices ad eos 18 cum veneritis in
terram quam dabo vobis 19 et comederitis de
panibus regionis illius separabitis primitias Domino
20 de cibis vestris sicut de areis primitias separatis
21 ita et de pulmentis dabitis primitiva Domino 22
quod si per ignorantiam praeterieritis quicquam
horum quae locutus est Dominus ad Mosen 23
et mandavit per eum ad vos a die qua coepit
iubere et ultra 24 oblitaque fuerit facere multitudo
offeret vitulum de armento holocaustum in odorem
suavissimum Domino et sacrificium eius ac liba ut
caerimoniae postulant hircumque pro peccato 25
et rogabit sacerdos pro omni multitudine filiorum
Israhel et dimittetur eis quoniam non sponte
peccaverunt nihilominus offerentes incensum
Domino pro se et pro peccato atque errore suo
26 et dimittetur universae plebi filiorum Israhel
et advenis qui peregrinantur inter vos quoniam
culpa est omnis populi per ignorantiam 27 quod
si anima una nesciens peccaverit offeret capram
anniculam pro peccato suo 28 et deprecabitur
pro ea sacerdos quod inscia peccaverit coram
Domino inpetrabitque ei veniam et dimittetur illi
29 tam indigenis quam advenis una lex erit omnium
qui peccaverint ignorantes 30 anima vero quae
per superbiam aliquid commiserit sive civis sit
ille sive peregrinus quoniam adversum Dominum
rebellis fuit peribit de populo suo 31 verbum
enim Domini contempsit et praeceptum illius fecit
irritum idcirco delebitur et portabit iniquitatem
suam 32 factum est autem cum essent filii Israhel
in solitudine et invenissent hominem colligentem
ligna in die sabbati 33 obtulerunt eum Mosi et
Aaron et universae multitudini 34 qui recluserunt
eum in carcerem nescientes quid super eo facere
deberent 35 dixitque Dominus ad Mosen morte
moriatur homo iste obruat eum lapidibus omnis
turba extra castra 36 cumque eduxissent eum
foras obruerunt lapidibus et mortuus est sicut
praeceperat Dominus 37 dixit quoque Dominus ad
Mosen 38 loquere filiis Israhel et dices ad eos ut
faciant sibi fimbrias per angulos palliorum ponentes
in eis vittas hyacinthinas 39 quas cum viderint
recordentur omnium mandatorum Domini nec
sequantur cogitationes suas et oculos per res varias

fornicantes 40 sed magis memores praeceptorum
Domini faciant ea sintque sancti Deo suo 41 ego
Dominus Deus vester qui eduxi vos de terra Aegypti
ut essem vester Deus

16 ecce autem Core filius Isaar filii Caath filii
Levi et Dathan atque Abiram filii Heliab
Hon quoque filius Pheleth de filiis Ruben 2
surrexerunt contra Mosen aliique filiorum Israhel
ducenti quinquaginta viri proceres synagogae et qui
tempore concilii per nomina vocabantur 3 cumque
stetissent adversum Mosen et Aaron dixerunt
sufficiat vobis quia omnis multitudo sanctorum
est et in ipsis est Dominus cur elevamini super
populum Domini 4 quod cum audisset Moses cecidit
pronus in faciem 5 locutusque ad Core et ad
omnem multitudinem mane inquit notum faciet
Dominus qui ad se pertineant et sanctos adplicabit
sibi et quos elegerit adpropinquabunt ei 6 hoc
igitur facite tollat unusquisque turibula sua tu
Core et omne concilium tuum 7 et hausto cras
igne ponite desuper thymiama coram Domino et
quemcumque elegerit ipse erit sanctus multum
erigimini filii Levi 8 dixitque rursum ad Core audite
filii Levi 9 num parum vobis est quod separavit
vos Deus Israhel ab omni populo et iunxit sibi ut
serviretis ei in cultu tabernaculi et staretis coram
frequentia populi et ministraretis ei 10 idcirco ad
se fecit accedere te et omnes fratres tuos filios
Levi ut vobis etiam sacerdotium vindicetis 11 et
omnis globus tuus stet contra Dominum quid est
enim Aaron ut murmuretis contra eum 12 misit
ergo Moses ut vocaret Dathan et Abiram filios
Heliab qui responderunt non venimus 13 numquid
parum est tibi quod eduxisti nos de terra quae
lacte et melle manabat ut occideres in deserto nisi
et dominatus fueris nostri 14 re vera induxisti
nos in terram quae fluit rivis lactis et mellis et
dedisti nobis possessiones agrorum et vinearum
an et oculos nostros vis eruere non venimus 15
iratusque Moses valde ait ad Dominum ne respicias
sacrificia eorum tu scis quod ne asellum quidem
umquam acceperim ab eis nec adflixerim quempiam
eorum 16 dixitque ad Core tu et omnis congregatio
tua state seorsum coram Domino et Aaron die
crastino separatim 17 tollite singuli turibula vestra
et ponite super ea incensum offerentes Domino
ducenta quinquaginta turibula Aaron quoque teneat
turibulum suum 18 quod cum fecissent stantibus
Mosen et Aaron 19 et coacervassent adversum
eos omnem multitudinem ad ostium tabernaculi
apparuit cunctis gloria Domini 20 locutusque
Dominus ad Mosen et Aaron ait 21 separamini
de medio congregationis huius ut eos repente
disperdam 22 qui ceciderunt proni in faciem
atque dixerunt fortissime Deus spirituum universae
carnis num uno peccante contra omnes tua ira
desaeviet 23 et ait Dominus ad Mosen 24 praecipe
universo populo ut separetur a tabernaculis Core
et Dathan et Abiram 25 surrexitque Moses et
abiit ad Dathan et Abiram et sequentibus eum
senioribus Israhel 26 dixit ad turbam recedite a
tabernaculis hominum impiorum et nolite tangere
quae ad eos pertinent ne involvamini in peccatis
eorum 27 cumque recessissent a tentoriis eorum
per circuitum Dathan et Abiram egressi stabant in
introitu papilionum suorum cum uxoribus et liberis
omnique frequentia 28 et ait Moses in hoc scietis
quod Dominus miserit me ut facerem universa quae
cernitis et non ex proprio ea corde protulerim 29 si
consueta hominum morte interierint et visitaverit
eos plaga qua et ceteri visitari solent non misit
me Dominus 30 sin autem novam rem fecerit
Dominus ut aperiens terra os suum degluttiat eos
et omnia quae ad illos pertinent descenderintque
viventes in infernum scietis quod blasphemaverint
Dominum (Sheol h7585) 31 confestim igitur ut cessavit
loqui disrupta est terra sub pedibus eorum 32 et
aperiens os suum devoravit illos cum tabernaculis
suis et universa substantia 33 descenderuntque vivi
in infernum operti humo et perierunt de medio
multitudinis (Sheol h7585) 34 at vero omnis Israhel qui
stabat per gyrum fugit ad clamorem pereuntium
dicens ne forte et nos terra degluttiat 35 sed et ignis
egressus a Domino interfecit ducentos quinquaginta
viros qui offerebant incensum 36 locutusque est
Dominus ad Mosen dicens 37 praecipe Eleazaro filio
Aaron sacerdotis ut tollat turibula quae iacent in
incendio et ignem huc illucque dispergat quoniam
sanctificata sunt 38 in mortibus peccatorum
producatque ea in lamminas et adfigat altari eo quod
oblatum sit in eis incensum Domino et sanctificata
sint ut cernant ea pro signo et monumento filii
Israhel 39 tulit ergo Eleazar sacerdos turibula aenea
in quibus obtulerant hii quos incendium devoravit
et produxit ea in lamminas adfigens altari 40 ut
haberent postea filii Israhel quibus commonerentur
ne quis accedat alienigena et qui non est de semine
Aaron ad offerendum incensum Domino ne patiatur
sicut passus est Core et omnis congregatio eius
loquente Domino ad Mosen 41 murmuravit autem
omnis multitudo filiorum Israhel sequenti die
contra Mosen et Aaron dicens vos interfecistis
populum Domini 42 cumque oreretur seditio et
tumultus increscceret 43 Moses et Aaron fugerunt
ad tabernaculum foederis quod postquam ingressi

sunt operuit nubes et apparuit gloria Domini 44
dixitque Dominus ad Mosen 45 recedite de medio
huius multitudinis etiam nunc delebo eos cumque
iacerent in terra 46 dixit Moses ad Aaron tolle
turibulum et hausto igne de altari mitte incensum
desuper pergens cito ad populum ut roges pro eis
iam enim egressa est ira a Domino et plaga desaevit
47 quod cum fecisset Aaron et cucurrisset ad mediam
multitudinem quam iam vastabat incendium obtulit
thymiama 48 et stans inter mortuos ac viventes
pro populo deprecatus est et plaga cessavit 49
fuerunt autem qui percussi sunt quattuordecim
milia hominum et septingenti absque his qui
perierant in seditione Core 50 reversusque est
Aaron ad Mosen ad ostium tabernaculi foederis
postquam quievit interitus

17 et locutus est Dominus ad Mosen dicens 2
loquere ad filios Israhel et accipe ab eis virgas
singulas per cognationes suas a cunctis principibus
tribuum virgas duodecim et uniuscuiusque nomen
superscribes virgae suae 3 nomen autem Aaron erit
in tribu Levi et una virga cunctas eorum familias
continebit 4 ponesque eas in tabernaculo foederis
coram testimonio ubi loquar ad te 5 quem ex his
elegero germinabit virga eius et cohibebo a me
querimonias filiorum Israhel quibus contra vos
murmurant 6 locutusque est Moses ad filios Israhel
et dederunt ei omnes principes virgas per singulas
tribus fueruntque virgae duodecim absque virga
Aaron 7 quas cum posuisset Moses coram Domino
in tabernaculo testimonii 8 sequenti die regressus
invenit germinasse virgam Aaron in domo Levi
et turgentibus gemmis eruperant flores qui foliis
dilatatis in amigdalas deformati sunt 9 protulit
ergo Moses omnes virgas de conspectu Domini ad
cunctos filios Israhel videruntque et receperunt
singuli virgas suas 10 dixitque Dominus ad Mosen
refer virgam Aaron in tabernaculum testimonii
ut servetur ibi in signum rebellium filiorum et
quiescant querellae eorum a me ne moriantur
11 fecitque Moses sicut praeceperat Dominus
12 dixerunt autem filii Israhel ad Mosen ecce
consumpti sumus omnes perivimus 13 quicumque
accedit ad tabernaculum Domini moritur num
usque ad internicionem cuncti delendi sumus

18 dixitque Dominus ad Aaron tu et filii tui et
domus patris tui tecum portabitis iniquitatem
sanctuarii et tu et filii tui simul sustinebitis
peccata sacerdotii vestri 2 sed et fratres tuos
de tribu Levi et sceptro patris tui sume tecum
praestoque sint et ministrent tibi tu autem et
filii tui ministrabitis in tabernaculo testimonii
3 excubabuntque Levitae ad praecepta tua et
ad cuncta opera tabernaculi ita dumtaxat ut ad
vasa sanctuarii et altare non accedant ne et illi
moriantur et vos pereatis simul 4 sint autem
tecum et excubent in custodiis tabernaculi et in
omnibus caerimoniis eius alienigena non miscebitur
vobis 5 excubate in custodia sanctuarii et in
ministerio altaris ne oriatur indignatio super filios
Israhel 6 ego dedi vobis fratres vestros Levitas de
medio filiorum Israhel et tradidi donum Domino
ut serviant in ministeriis tabernaculi eius 7 tu
autem et filii tui custodite sacerdotium vestrum
et omnia quae ad cultum altaris pertinent et intra
velum sunt per sacerdotes administrabuntur si quis
externus accesserit occidetur 8 locutus est Dominus
ad Aaron ecce dedi tibi custodiam primitiarum
mearum omnia quae sanctificantur a filiis Israhel
tibi tradidi et filiis tuis pro officio sacerdotali
legitima sempiterna 9 haec ergo accipies de his
quae sanctificantur et oblata sunt Domino omnis
oblatio et sacrificium et quicquid pro peccato
atque delicto redditur mihi et cedet in sancta
sanctorum tuum erit et filiorum tuorum 10 in
sanctuario comedes illud mares tantum edent ex
eo quia consecratum est tibi 11 primitias autem
quas voverint et obtulerint filii Israhel tibi dedi et
filiis ac filiabus tuis iure perpetuo qui mundus est
in domo tua vescetur eis 12 omnem medullam olei
et vini ac frumenti quicquid offerunt primitiarum
Domino tibi dedi 13 universa frugum initia quas
gignit humus et Domino deportantur cedent in
usus tuos qui mundus est in domo tua vescetur eis
14 omne quod ex voto reddiderint filii Israhel tuum
erit 15 quicquid primum erumpet e vulva cunctae
carnis quam offerunt Domino sive ex hominibus
sive de pecoribus fuerit tui iuris erit ita dumtaxat
ut pro hominis primogenito pretium accipias et
omne animal quod inmundum est redimi facias
16 cuius redemptio erit post unum mensem siclis
argenti quinque pondere sanctuarii siclus viginti
obolos habet 17 primogenitum autem bovis et ovis
et caprae non facies redimi quia sanctificata sunt
Domino sanguinem tantum eorum fundes super
altare et adipes adolebis in suavissimum odorem
Domino 18 carnes vero in usum tuum cedent sicut
pectusculum consecratum et armus dexter tua
erunt 19 omnes primitias sanctuarii quas offerunt
filii Israhel Domino tibi dedi et filiis ac filiabus tuis
iure perpetuo pactum salis est sempiternum coram
Domino tibi ac filiis tuis 20 dixitque Dominus ad
Aaron in terra eorum nihil possidebitis nec habebitis
partem inter eos ego pars et hereditas tua in medio
filiorum Israhel 21 filiis autem Levi dedi omnes

decimas Israhelis in possessionem pro ministerio
quo serviunt mihi in tabernaculo foederis 22 ut
non accedant ultra filii Israhel ad tabernaculum
nec committant peccatum mortiferum 23 solis
filiis Levi mihi in tabernaculo servientibus et
portantibus peccata populi legitimum sempiternum
erit in generationibus vestris nihil aliud possidebunt
24 decimarum oblatione contenti quas in usus
eorum et necessaria separavi 25 locutusque est
Dominus ad Mosen dicens 26 praecipe Levitis atque
denuntia cum acceperitis a filiis Israhel decimas
quas dedi vobis primitias earum offerte Domino
id est decimam partem decimae 27 ut reputetur
vobis in oblationem primitivorum tam de areis
quam de torcularibus 28 et universis quorum
accipitis primitias offerte Domino et date Aaron
sacerdoti 29 omnia quae offertis ex decimis et in
donaria Domini separatis optima et electa erunt 30
dicesque ad eos si praeclara et meliora quaeque
obtuleritis ex decimis reputabitur vobis quasi de
area et torculari dederitis primitias 31 et comedetis
eas in omnibus locis vestris tam vos quam familiae
vestrae quia pretium est pro ministerio quo servitis
in tabernaculo testimonii 32 et non peccabitis
super hoc egregia vobis et pinguia reservantes ne
polluatis oblationes filiorum Israhel et moriamini

19 locutusque est Dominus ad Mosen et Aaron
dicens 2 ista est religio victimae quam
constituit Dominus praecipe filiis Israhel ut
adducant ad te vaccam rufam aetatis integrae in qua
nulla sit macula nec portaverit iugum 3 tradetisque
eam Eleazaro sacerdoti qui eductam extra castra
immolabit in conspectu omnium 4 et tinguens
digitum in sanguine eius asperget contra fores
tabernaculi septem vicibus 5 conburetque eam
cunctis videntibus tam pelle et carnibus eius quam
sanguine et fimo flammae traditis 6 lignum quoque
cedrinum et hysopum coccumque bis tinctum
sacerdos mittet in flammam quae vaccam vorat
7 et tunc demum lotis vestibus et corpore suo
ingredietur in castra commaculatusque erit usque
ad vesperam 8 sed et ille qui conbuserit eam
lavabit vestimenta sua et corpus et inmundus erit
usque ad vesperam 9 colliget autem vir mundus
cineres vaccae et effundet eos extra castra in
loco purissimo ut sint multitudini filiorum Israhel
in custodiam et in aquam aspersionis quia pro
peccato vacca conbusta est 10 cumque laverit qui
vaccae portaverat cineres vestimenta sua inmundus
erit usque ad vesperum habebunt hoc filii Israhel
et advenae qui habitant inter eos sanctum iure
perpetuo 11 qui tetigerit cadaver hominis et propter
hoc septem diebus fuerit inmundus 12 aspergetur
ex hac aqua die tertio et septimo et sic mundabitur
si die tertio aspersus non fuerit septimo non poterit
emundari 13 omnis qui tetigerit humanae animae
morticinum et aspersus hac commixtione non
fuerit polluet tabernaculum Domini et peribit ex
Israhel quia aqua expiationis non est aspersus
inmundus erit et manebit spurcitia eius super eum
14 ista est lex hominis qui moritur in tabernaculo
omnes qui ingrediuntur tentorium illius et universa
vasa quae ibi sunt polluta erunt septem diebus 15
vas quod non habuerit operculum nec ligaturam
desuper inmundum erit 16 si quis in agro tetigerit
cadaver occisi hominis aut per se mortui sive os
illius vel sepulchrum inmundus erit septem diebus
17 tollent de cineribus conbustionis atque peccati
et mittent aquas vivas super eos in vas 18 in quibus
cum homo mundus tinxerit hysopum asperget
eo omne tentorium et cunctam supellectilem et
homines huiuscemodi contagione pollutos 19 atque
hoc modo mundus lustrabit inmundum tertio et
septimo die expiatusque die septimo lavabit et se
et vestimenta sua et mundus erit ad vesperam 20
si quis hoc ritu non fuerit expiatus peribit anima
illius de medio ecclesiae quia sanctuarium Domini
polluit et non est aqua lustrationis aspersus 21
erit hoc praeceptum legitimum sempiternum ipse
quoque qui aspergit aquas lavabit vestimenta sua
omnis qui tetigerit aquas expiationis inmundus erit
usque ad vesperam 22 quicquid tetigerit inmundus
inmundum faciet et anima quae horum quippiam
tetigerit inmunda erit usque ad vesperum

20 veneruntque filii Israhel et omnis multitudo in
desertum Sin mense primo et mansit populus
in Cades mortuaque est ibi Maria et sepulta in
eodem loco 2 cumque indigeret aqua populus
coierunt adversum Mosen et Aaron 3 et versi
in seditionem dixerunt utinam perissemus inter
fratres nostros coram Domino 4 cur eduxistis
ecclesiam Domini in solitudinem ut et nos et nostra
iumenta moriantur 5 quare nos fecistis ascendere
de Aegypto et adduxistis in locum istum pessimum
qui seri non potest qui nec ficum gignit nec vineas
nec mala granata insuper et aquam non habet ad
bibendum 6 ingressusque Moses et Aaron dimissa
multitudine tabernaculum foederis corruerunt
proni in terram et apparuit gloria Domini super
eos 7 locutusque est Dominus ad Mosen dicens
8 tolle virgam et congrega populum tu et Aaron
frater tuus et loquimini ad petram coram eis et
illa dabit aquas cumque eduxeris aquam de petra
bibet omnis multitudo et iumenta eius 9 tulit igitur

Moses virgam quae erat in conspectu Domini sicut
praeceperat ei 10 congregata multitudine ante
petram dixitque eis audite rebelles et increduli
num de petra hac vobis aquam poterimus eicere
11 cumque elevasset Moses manum percutiens
virga bis silicem egressae sunt aquae largissimae
ita ut et populus biberet et iumenta 12 dixitque
Dominus ad Mosen et Aaron quia non credidistis
mihi ut sanctificaretis me coram filiis Israhel non
introducetis hos populos in terram quam dabo eis
13 haec est aqua Contradictionis ubi iurgati sunt
filii Israhel contra Dominum et sanctificatus est
in eis 14 misit interea nuntios Moses de Cades
ad regem Edom qui dicerent haec mandat frater
tuus Israhel nosti omnem laborem qui adprehendit
nos 15 quomodo descenderint patres nostri in
Aegyptum et habitaverimus ibi multo tempore
adflixerintque nos Aegyptii et patres nostros 16 et
quomodo clamaverimus ad Dominum et exaudierit
nos miseritque angelum qui eduxerit nos de Aegypto
ecce in urbe Cades quae est in extremis finibus tuis
positi 17 obsecramus ut nobis transire liceat per
terram tuam non ibimus per agros nec per vineas
non bibemus aquas de puteis tuis sed gradiemur via
publica nec ad dextram nec ad sinistram declinantes
donec transeamus terminos tuos 18 cui respondit
Edom non transibis per me alioquin armatus
occurram tibi 19 dixeruntque filii Israhel per tritam
gradiemur viam et si biberimus aquas tuas nos et
pecora nostra dabimus quod iustum est nulla erit
in pretio difficultas tantum velociter transeamus
20 at ille respondit non transibis statimque egressus
est obvius cum infinita multitudine et manu forti
21 nec voluit adquiescere deprecanti ut concederet
transitum per fines suos quam ob rem devertit ab
eo Israhel 22 cumque castra movissent de Cades
venerunt in montem Or qui est in finibus terrae
Edom 23 ubi locutus est Dominus ad Mosen 24
pergat inquit Aaron ad populos suos non enim
intrabit terram quam dedi filiis Israhel eo quod
incredulus fuerit ori meo ad aquas Contradictionis
25 tolle Aaron et filium eius cum eo et duces eos in
montem Or 26 cumque nudaveris patrem veste sua
indues ea Eleazarum filium eius et Aaron colligetur
et morietur ibi 27 fecit Moses ut praeceperat
Dominus et ascenderunt in montem Or coram omni
multitudine 28 cumque Aaron spoliasset vestibus
suis induit eis Eleazarum filium eius illo mortuo in
montis supercilio descendit cum Eleazaro 29 omnis
autem multitudo videns occubuisse Aaron flevit
super eo triginta diebus per cunctas familias suas

21 quod cum audisset Chananeus rex Arad qui
habitabat ad meridiem venisse scilicet Israhel
per exploratorum viam pugnavit contra illum et
victor existens duxit ex eo praedam 2 at Israhel voto
se Domino obligans ait si tradideris populum istum
in manu mea delebo urbes eius 3 exaudivitque
Dominus preces Israhel et tradidit Chananeum
quem ille interfecit subversis urbibus eius et vocavit
nomen loci illius Horma id est anathema 4 profecti
sunt autem et de monte Or per viam quae ducit
ad mare Rubrum ut circumirent terram Edom
et taedere coepit populum itineris ac laboris 5
locutusque contra Deum et Mosen ait cur eduxisti
nos de Aegypto ut moreremur in solitudine deest
panis non sunt aquae anima nostra iam nausiat
super cibo isto levissimo 6 quam ob rem misit
Dominus in populum ignitos serpentes ad quorum
plagas et mortes plurimorum 7 venerunt ad Mosen
atque dixerunt peccavimus quia locuti sumus contra
Dominum et te ora ut tollat a nobis serpentes oravit
Moses pro populo 8 et locutus est Dominus ad eum
fac serpentem et pone eum pro signo qui percussus
aspexerit eum vivet 9 fecit ergo Moses serpentem
aeneum et posuit pro signo quem cum percussi
aspicerent sanabantur 10 profectique filii Israhel
castrametati sunt in Oboth 11 unde egressi fixere
tentoria in Hieabarim in solitudine quae respicit
Moab contra orientalem plagam 12 et inde moventes
venerunt ad torrentem Zared 13 quem relinquentes
castrametati sunt contra Arnon quae est in deserto
et prominet in finibus Amorrei siquidem Arnon
terminus est Moab dividens Moabitas et Amorreos
14 unde dicitur in libro bellorum Domini sicut fecit
in mari Rubro sic faciet in torrentibus Arnon 15
scopuli torrentium inclinati sunt ut requiescerent
in Ar et recumberent in finibus Moabitarum 16
ex eo loco apparuit puteus super quo locutus est
Dominus ad Mosen congrega populum et dabo
ei aquam 17 tunc cecinit Israhel carmen istud
ascendat puteus concinebant 18 puteus quem
foderunt principes et paraverunt duces multitudinis
in datore legis et in baculis suis de solitudine
Matthana 19 de Matthana Nahalihel de Nahalihel
in Bamoth 20 de Bamoth vallis est in regione
Moab in vertice Phasga et quod respicit contra
desertum 21 misit autem Israhel nuntios ad Seon
regem Amorreorum dicens 22 obsecro ut transire
mihi liceat per terram tuam non declinabimus in
agros et vineas non bibemus aquas ex puteis via
regia gradiemur donec transeamus terminos tuos
23 qui concedere noluit ut transiret Israhel per fines
suos quin potius exercitu congregato egressus est
obviam in desertum et venit in Iasa pugnavitque

contra eum **24** a quo percussus est in ore gladii
et possessa est terra eius ab Arnon usque Iebboc
et filios Ammon quia forti praesidio tenebantur
termini Ammanitarum **25** tulit ergo Israhel omnes
civitates eius et habitavit in urbibus Amorrei in
Esebon scilicet et viculis eius **26** urbs Esebon fuit
regis Seon Amorrei qui pugnavit contra regem
Moab et tulit omnem terram quae dicionis illius
fuerat usque Arnon **27** idcirco dicitur in proverbio
venite in Esebon aedificetur et construatur civitas
Seon **28** ignis egressus est de Esebon flamma
de oppido Seon et devoravit Ar Moabitarum et
habitatores excelsorum Arnon **29** vae tibi Moab
peristi populе Chamos dedit filios eius in fugam
et filias in captivitatem regi Amorreorum Seon **30**
iugum ipsorum disperiit ab Esebon usque Dibon
lassi pervenerunt in Nophe et usque Medaba **31**
habitavit itaque Israhel in terra Amorrei **32** misitque
Moses qui explorarent Iazer cuius ceperunt viculos
et possederunt habitatores **33** verteruntque se et
ascenderunt per viam Basan et occurrit eis Og rex
Basan cum omni populo suo pugnaturus in Edrai **34**
dixitque Dominus ad Mosen ne timeas eum quia
in manu tua tradidi illum et omnem populum ac
terram eius faciesque illi sicut fecisti Seon regi
Amorreorum habitatori Esebon **35** percusserunt
igitur et hunc cum filiis suis universumque populum
eius usque ad internicionem et possederunt terram
illius

22 profectique castrametati sunt in campestribus
Moab ubi trans Iordanem Hierichus sita est
2 videns autem Balac filius Sepphor omnia quae
fecerat Israhel Amorreo **3** et quod pertimuissent
eum Moabitae et impetum eius ferre non possent **4**
dixit ad maiores natu Madian ita delebit hic populus
omnes qui in nostris finibus commorantur quomodo
solet bos herbas usque ad radices carpere ipse erat
eo tempore rex in Moab **5** misit ergo nuntios ad
Balaam filium Beor ariolum qui habitabat super
flumen terrae filiorum Ammon ut vocarent eum
et dicerent ecce egressus est populus ex Aegypto
qui operuit superficiem terrae sedens contra me
6 veni igitur et maledic populo huic quia fortior
me est si quo modo possim percutere et eicere
eum de terra mea novi enim quod benedictus sit
cui benedixeris et maledictus in quem maledicta
congesseris **7** perrexerunt seniores Moab et maiores
natu Madian habentes divinationis pretium in
manibus cumque venissent ad Balaam et narrassent
ei omnia verba Balac **8** ille respondit manete hic
nocte et respondebo quicquid mihi dixerit Dominus
manentibus illis apud Balaam venit Deus et ait
ad eum **9** quid sibi volunt homines isti apud te
10 respondit Balac filius Sepphor rex Moabitarum
misit ad me **11** dicens ecce populus qui egressus
est de Aegypto operuit superficiem terrae veni et
maledic ei si quo modo possim pugnans abicere eum
12 dixitque Deus ad Balaam noli ire cum eis neque
maledicas populo quia benedictus est **13** qui mane
consurgens dixit ad principes ite in terram vestram
quia prohibuit me Deus venire vobiscum **14** reversi
principes dixerunt ad Balac noluit Balaam venire
nobiscum **15** rursum ille multo plures et nobiliores
quam ante miserat misit **16** qui cum venissent ad
Balaam dixerunt sic dicit Balac filius Sepphor ne
cuncteris venire ad me **17** paratum honorare te et
quicquid volueris dare veni et maledic populo isti
18 respondit Balaam si dederit mihi Balac plenam
domum suam argenti et auri non potero inmutare
verbum Domini Dei mei ut vel plus vel minus loquar
19 obsecro ut hic maneatis etiam hac nocte et scire
queam quid mihi rursum respondeat Dominus **20**
venit ergo Deus ad Balaam nocte et ait ei si vocare
te venerunt homines isti surge et vade cum eis ita
dumtaxat ut quod tibi praecepero facias **21** surrexit
Balaam mane et strata asina profectus est cum eis
22 et iratus est Deus stetitque angelus Domini in via
contra Balaam qui sedebat asinae et duos pueros
habebat secum **23** cernens asina angelum stantem
in via evaginato gladio avertit se de itinere et ibat
per agrum quam cum verberaret Balaam et vellet
ad semitam reducere **24** stetit angelus in angustiis
duarum maceriarum quibus vineae cingebantur
25 quem videns asina iunxit se parieti et adtrivit
sedentis pedem at ille iterum verberabat **26** et
nihilominus angelus ad locum angustum transiens
ubi nec ad dextram nec ad sinistram poterat deviari
obvius stetit **27** cumque vidisset asina stantem
angelum concidit sub pedibus sedentis qui iratus
vehementius caedebat fuste latera **28** aperuitque
Dominus os asinae et locuta est quid feci tibi cur
percutis me ecce iam tertio **29** respondit Balaam
quia commeruisti et inlusisti mihi utinam haberem
gladium ut te percuterem **30** dixit asina nonne
animal tuum sum cui semper sedere consuesti
usque in praesentem diem dic quid simile umquam
fecerim tibi at ille ait numquam **31** protinus aperuit
Dominus oculos Balaam et vidit angelum stantem
in via evaginato gladio adoravitque eum pronus in
terram **32** cui angelus cur inquit tertio verberas
asinam tuam ego veni ut adversarer tibi quia
perversa est via tua mihique contraria **33** et nisi
asina declinasset de via dans locum resistenti te
occidissem et illa viveret **34** dixit Balaam peccavi
nesciens quod tu stares contra me et nunc si

displicet tibi ut vadam revertar 35 ait angelus vade
cum istis et cave ne aliud quam praecepero tibi
loquaris ivit igitur cum principibus 36 quod cum
audisset Balac egressus est in occursum eius in
oppido Moabitarum quod situm est in extremis
finibus Arnon 37 dixitque ad Balaam misi nuntios
ut vocarent te cur non statim venisti ad me an quia
mercedem adventui tuo reddere nequeo 38 cui ille
respondit ecce adsum numquid loqui potero aliud
nisi quod Deus posuerit in ore meo 39 perrexerunt
ergo simul et venerunt in urbem quae in extremis
regni eius finibus erat 40 cumque occidisset Balac
boves et oves misit ad Balaam et principes qui cum
eo erant munera 41 mane autem facto duxit eum
ad excelsa Baal et intuitus est extremam partem
populi

23 dixitque Balaam ad Balac aedifica mihi
hic septem aras et para totidem vitulos
eiusdemque numeri arietes 2 cumque fecisset iuxta
sermonem Balaam inposuerunt simul vitulum et
arietem super aram 3 dixitque Balaam ad Balac sta
paulisper iuxta holocaustum tuum donec vadam
si forte occurrat mihi Dominus et quodcumque
imperaverit loquar tibi 4 cumque abisset velociter
occurrit ei Deus locutusque ad eum Balaam septem
inquit aras erexi et inposui vitulum et arietem
desuper 5 Dominus autem posuit verbum in ore eius
et ait revertere ad Balac et haec loqueris 6 reversus
invenit stantem Balac iuxta holocaustum suum
et omnes principes Moabitarum 7 adsumptaque
parabola sua dixit de Aram adduxit me Balac
rex Moabitarum de montibus orientis veni inquit
et maledic Iacob propera et detestare Israhel 8
quomodo maledicam cui non maledixit Deus qua
ratione detester quem Dominus non detestatur
9 de summis silicibus videbo eum et de collibus
considerabo illum populus solus habitabit et inter
gentes non reputabitur 10 quis dinumerare possit
pulverem Iacob et nosse numerum stirpis Israhel
moriatur anima mea morte iustorum et fiant
novissima mea horum similia 11 dixitque Balac
ad Balaam quid est hoc quod agis ut malediceres
inimicis vocavi te et tu e contrario benedicis eis 12
cui ille respondit num aliud possum loqui nisi quod
iusserit Dominus 13 dixit ergo Balac veni mecum
in alterum locum unde partem Israhelis videas
et totum videre non possis inde maledicito ei 14
cumque duxisset eum in locum sublimem super
verticem montis Phasga aedificavit Balaam septem
aras et inpositis supra vitulo atque ariete 15 dixit
ad Balac sta hic iuxta holocaustum tuum donec ego
pergam obvius 16 cui cum Dominus occurrisset
posuissetque verbum in ore eius ait revertere ad
Balac et haec loqueris ei 17 reversus invenit eum
stantem iuxta holocaustum suum et principes
Moabitarum cum eo ad quem Balac quid inquit
locutus est Dominus 18 at ille adsumpta parabola
sua ait sta Balac et ausculta audi fili Sepphor 19
non est Deus quasi homo ut mentiatur nec ut filius
hominis ut mutetur dixit ergo et non faciet locutus
est et non implebit 20 ad benedicendum adductus
sum benedictionem prohibere non valeo 21 non est
idolum in Iacob nec videtur simulacrum in Israhel
Dominus Deus eius cum eo est et clangor victoriae
regis in illo 22 Deus eduxit eum de Aegypto cuius
fortitudo similis est rinocerotis 23 non est augurium
in Iacob nec divinatio in Israhel temporibus suis
dicetur Iacob et Israheli quid operatus sit Deus
24 ecce populus ut leaena consurget et quasi leo
erigetur non accubabit donec devoret praedam
et occisorum sanguinem bibat 25 dixitque Balac
ad Balaam nec maledicas ei nec benedicas 26 et
ille nonne ait dixi tibi quod quicquid mihi Deus
imperaret hoc facerem 27 et ait Balac ad eum veni
et ducam te ad alium locum si forte placeat Deo ut
inde maledicas eis 28 cumque duxisset eum super
verticem montis Phogor qui respicit solitudinem
29 dixit ei Balaam aedifica mihi hic septem aras et
para totidem vitulos eiusdemque numeri arietes 30
fecit Balac ut Balaam dixerat inposuitque vitulos et
arietes per singulas aras

24 cumque vidisset Balaam quod placeret Domino
ut benediceret Israheli nequaquam abiit ut
ante perrexerat ut augurium quaereret sed dirigens
contra desertum vultum suum 2 et elevans oculos
vidit Israhel in tentoriis commorantem per tribus
suas et inruente in se spiritu Dei 3 adsumpta
parabola ait dixit Balaam filius Beor dixit homo
cuius obturatus est oculus 4 dixit auditor sermonum
Dei qui visionem Omnipotentis intuitus est qui
cadit et sic aperiuntur oculi eius 5 quam pulchra
tabernacula tua Iacob et tentoria tua Israhel 6 ut
valles nemorosae ut horti iuxta fluvios inrigui ut
tabernacula quae fixit Dominus quasi cedri propter
aquas 7 fluet aqua de situla eius et semen illius
erit in aquas multas tolletur propter Agag rex eius
et auferetur regnum illius 8 Deus eduxit illum
de Aegypto cuius fortitudo similis est rinocerotis
devorabunt gentes hostes illius ossaque eorum
confringent et perforabunt sagittis 9 accubans
dormivit ut leo et quasi leaena quam suscitare nullus
audebit qui benedixerit tibi erit ipse benedictus
qui maledixerit in maledictione reputabitur 10
iratusque Balac contra Balaam conplosis manibus

ait ad maledicendum inimicis meis vocavi te quibus
e contrario tertio benedixisti 11 revertere ad locum
tuum decreveram quidem magnifice honorare
te sed Dominus privavit te honore disposito 12
respondit Balaam ad Balac nonne nuntiis tuis quos
misisti ad me dixi 13 si dederit mihi Balac plenam
domum suam argenti et auri non potero praeterire
sermonem Domini Dei mei ut vel boni quid vel
mali proferam ex corde meo sed quicquid Dominus
dixerit hoc loquar 14 verumtamen pergens ad
populum meum dabo consilium quid populus tuus
huic populo faciat extremo tempore 15 sumpta
igitur parabola rursum ait dixit Balaam filius
Beor dixit homo cuius obturatus est oculus 16
dixit auditor sermonum Dei qui novit doctrinam
Altissimi et visiones Omnipotentis videt qui cadens
apertos habet oculos 17 videbo eum sed non modo
intuebor illum sed non prope orietur stella ex
Iacob et consurget virga de Israhel et percutiet
duces Moab vastabitque omnes filios Seth 18 et
erit Idumea possessio eius hereditas Seir cedet
inimicis suis Israhel vero fortiter aget 19 de Iacob
erit qui dominetur et perdat reliquias civitatis 20
cumque vidisset Amalech adsumens parabolam
ait principium gentium Amalech cuius extrema
perdentur 21 vidit quoque Cineum et adsumpta
parabola ait robustum est quidem habitaculum
tuum sed si in petra posueris nidum tuum 22
et fueris electus de stirpe Cain quamdiu poteris
permanere Assur enim capiet te 23 adsumptaque
parabola iterum locutus est heu quis victurus est
quando ista faciet Deus 24 venient in trieribus de
Italia superabunt Assyrios vastabuntque Hebraeos
et ad extremum etiam ipsi peribunt 25 surrexitque
Balaam et reversus est in locum suum Balac quoque
via qua venerat rediit

25 morabatur autem eo tempore Israhel in
Setthim et fornicatus est populus cum filiabus
Moab 2 quae vocaverunt eos ad sacrificia sua
at illi comederunt et adoraverunt deos earum
3 initiatusque est Israhel Beelphegor et iratus
Dominus 4 ait ad Mosen tolle cunctos principes
populi et suspende eos contra solem in patibulis ut
avertatur furor meus ab Israhel 5 dixitque Moses
ad iudices Israhel occidat unusquisque proximos
suos qui initiati sunt Beelphegor 6 et ecce unus
de filiis Israhel intravit coram fratribus suis ad
scortum madianitin vidente Mose et omni turba
filiorum Israhel qui flebant ante fores tabernaculi 7
quod cum vidisset Finees filius Eleazari filii Aaron
sacerdotis surrexit de medio multitudinis et arrepto
pugione 8 ingressus est post virum israhelitem in
lupanar et perfodit ambos simul virum scilicet et
mulierem in locis genitalibus cessavitque plaga a
filiis Israhel 9 et occisi sunt viginti quattuor milia
homines 10 dixitque Dominus ad Mosen 11 Finees
filius Eleazari filii Aaron sacerdotis avertit iram
meam a filiis Israhel quia zelo meo commotus est
contra eos ut non ipse delerem filios Israhel in zelo
meo 12 idcirco loquere ad eos ecce do ei pacem
foederis mei 13 et erit tam ipsi quam semini illius
pactum sacerdotii sempiternum quia zelatus est pro
Deo suo et expiavit scelus filiorum Israhel 14 erat
autem nomen viri israhelitae qui occisus est cum
Madianitide Zambri filius Salu dux de cognatione
et tribu Symeonis 15 porro mulier madianitis quae
pariter interfecta est vocabatur Chozbi filia Sur
principis nobilissimi Madianitarum 16 locutusque
est Dominus ad Mosen dicens 17 hostes vos sentiant
Madianitae et percutite eos 18 quia et ipsi hostiliter
egerunt contra vos et decepere insidiis per idolum
Phogor et Chozbi filiam ducis Madian sororem
suam quae percussa est in die plagae pro sacrilegio
Phogor

26 postquam noxiorum sanguis effusus est dixit
Dominus ad Mosen et Eleazarum filium Aaron
sacerdotem 2 numerate omnem summam filiorum
Israhel a viginti annis et supra per domos et
cognationes suas cunctos qui possunt ad bella
procedere 3 locuti sunt itaque Moses et Eleazar
sacerdos in campestribus Moab super Iordanem
contra Hierichum ad eos qui erant 4 a viginti
annis et supra sicut Dominus imperarat quorum
iste est numerus 5 Ruben primogenitus Israhel
huius filius Enoch a quo familia Enochitarum et
Phallu a quo familia Phalluitarum 6 et Esrom a
quo familia Esromitarum et Charmi a quo familia
Charmitarum 7 hae sunt familiae de stirpe Ruben
quarum numerus inventus est quadraginta tria
milia et septingenti triginta 8 filius Phallu Heliab 9
huius filii Namuhel et Dathan et Abiram isti sunt
Dathan et Abiram principes populi qui surrexerunt
contra Mosen et Aaron in seditione Core quando
adversum Dominum rebellaverunt 10 et aperiens
terra os suum devoravit Core morientibus plurimis
quando conbusit ignis ducentos quinquaginta
viros et factum est grande miraculum 11 ut Core
pereunte filii illius non perirent 12 filii Symeon
per cognationes suas Namuhel ab hoc familia
Namuhelitarum Iamin ab hoc familia Iaminitarum
Iachin ab hoc familia Iachinitarum 13 Zare ab hoc
familia Zareitarum Saul ab hoc familia Saulitarum
14 hae sunt familiae de stirpe Symeon quarum omnis
numerus fuit viginti duo milia ducentorum 15 filii

Gad per cognationes suas Sephon ab hoc familia
Sephonitarum Aggi ab hoc familia Aggitarum Suni
ab hoc familia Sunitarum **16** Ozni ab hoc familia
Oznitarum Heri ab hoc familia Heritarum **17**
Arod ab hoc familia Aroditarum Arihel ab hoc
familia Arihelitarum **18** istae sunt familiae Gad
quarum omnis numerus fuit quadraginta milia
quingentorum **19** filii Iuda Her et Onan qui ambo
mortui sunt in terra Chanaan **20** fueruntque filii
Iuda per cognationes suas Sela a quo familia
Selanitarum Phares a quo familia Pharesitarum
Zare a quo familia Zareitarum **21** porro filii Phares
Esrom a quo familia Esromitarum et Amul a quo
familia Amulitarum **22** istae sunt familiae Iuda
quarum omnis numerus fuit septuaginta milia
quingentorum **23** filii Isachar per cognationes suas
Thola a quo familia Tholaitarum Phua a quo familia
Phuaitarum **24** Iasub a quo familia Iasubitarum
Semran a quo familia Semranitarum **25** hae sunt
cognationes Isachar quarum numerus fuit sexaginta
quattuor milia trecentorum **26** filii Zabulon per
cognationes suas Sared a quo familia Sareditarum
Helon a quo familia Helonitarum Ialel a quo
familia Ialelitarum **27** hae sunt cognationes Zabulon
quarum numerus fuit sexaginta milia quingentorum
28 filii Ioseph per cognationes suas Manasse et
Ephraim **29** de Manasse ortus est Machir a quo
familia Machiritarum Machir genuit Galaad a quo
familia Galaaditarum **30** Galaad habuit filios Hiezer
a quo familia Hiezeritarum et Elec a quo familia
Elecarum **31** et Asrihel a quo familia Asrihelitarum
et Sechem a quo familia Sechemitarum **32** et Semida
a quo familia Semidatarum et Epher a quo familia
Epheritarum **33** fuit autem Epher pater Salphaad
qui filios non habebat sed tantum filias quarum
ista sunt nomina Maala et Noa et Egla et Melcha et
Thersa **34** hae sunt familiae Manasse et numerus
earum quinquaginta duo milia septingentorum **35**
filii autem Ephraim per cognationes suas fuerunt
hii Suthala a quo familia Suthalitarum Becher a
quo familia Becheritarum Tehen a quo familia
Tehenitarum **36** porro filius Suthala fuit Heran a
quo familia Heranitarum **37** hae sunt cognationes
filiorum Ephraim quarum numerus triginta duo
milia quingentorum **38** isti sunt filii Ioseph per
familias suas filii Beniamin in cognationibus suis
Bale a quo familia Baleitarum Azbel a quo familia
Azbelitarum Ahiram a quo familia Ahiramitarum
39 Supham a quo familia Suphamitarum Hupham
a quo familia Huphamitarum **40** filii Bale Hered
et Noeman de Hered familia Hereditarum de
Noeman familia Noemitarum **41** hii sunt filii
Beniamin per cognationes suas quorum numerus
quadraginta quinque milia sescentorum **42** filii
Dan per cognationes suas Suham a quo familia
Suhamitarum hae cognationes Dan per familias
suas **43** omnes fuere Suhamitae quorum numerus
erat sexaginta quattuor milia quadringentorum **44**
filii Aser per cognationes suas Iemna a quo familia
Iemnaitarum Iessui a quo familia Iessuitarum Brie
a quo familia Brieitarum **45** filii Brie Haber a quo
familia Haberitarum et Melchihel a quo familia
Melchihelitarum **46** nomen autem filiae Aser fuit
Sara **47** hae cognationes filiorum Aser et numerus
eorum quinquaginta tria milia quadringentorum
48 filii Nepthalim per cognationes suas Iessihel
a quo familia Iessihelitarum Guni a quo familia
Gunitarum **49** Iesser a quo familia Iesseritarum
Sellem a quo familia Sellemitarum **50** hae sunt
cognationes filiorum Nepthalim per familias suas
quorum numerus quadraginta quinque milia
quadringentorum **51** ista est summa filiorum Israhel
qui recensiti sunt sescenta milia et mille septingenti
triginta **52** locutusque est Dominus ad Mosen
dicens **53** istis dividetur terra iuxta numerum
vocabulorum in possessiones suas **54** pluribus
maiorem partem dabis et paucioribus minorem
singulis sicut nunc recensiti sunt tradetur possessio
55 ita dumtaxat ut sors terram tribubus dividat et
familiis **56** quicquid sorte contigerit hoc vel plures
accipient vel pauciores **57** hic quoque est numerus
filiorum Levi per familias suas Gerson a quo familia
Gersonitarum Caath a quo familia Caathitarum
Merari a quo familia Meraritarum **58** hae sunt
familiae Levi familia Lobni familia Hebroni familia
Mooli familia Musi familia Cori at vero Caath genuit
Amram **59** qui habuit uxorem Iochabed filiam Levi
quae nata est ei in Aegypto haec genuit viro suo
Amram filios Aaron et Mosen et Mariam sororem
eorum **60** de Aaron orti sunt Nadab et Abiu et
Eleazar et Ithamar **61** quorum Nadab et Abiu mortui
sunt cum obtulissent ignem alienum coram Domino
62 fueruntque omnes qui numerati sunt viginti tria
milia generis masculini ab uno mense et supra quia
non sunt recensiti inter filios Israhel nec eis cum
ceteris data possessio **63** hic est numerus filiorum
Israhel qui descripti sunt a Mosen et Eleazaro
sacerdote in campestribus Moab supra Iordanem
contra Hiericho **64** inter quos nullus fuit eorum
qui ante numerati sunt a Mose et Aaron in deserto
Sinai **65** praedixerat enim Dominus quod omnes
morerentur in solitudine nullusque remansit ex eis
nisi Chaleb filius Iepphonne et Iosue filius Nun

27 accesserunt autem filiae Salphaad filii Epher
filii Galaad filii Machir filii Manasse qui

fuit filius Ioseph quarum sunt nomina Maala et
Noa et Egla et Melcha et Thersa **2** steteruntque
coram Mosen et Eleazaro sacerdote et cunctis
principibus populi ad ostium tabernaculi foederis
atque dixerunt **3** pater noster mortuus est in deserto
nec fuit in seditione quae concitata est contra
Dominum sub Core sed in peccato suo mortuus
est hic non habuit mares filios cur tollitur nomen
illius de familia sua quia non habet filium date
nobis possessionem inter cognatos patris nostri
4 rettulitque Moses causam earum ad iudicium
Domini **5** qui dixit ad eum **6** iustam rem postulant
filiae Salphaad da eis possessionem inter cognatos
patris sui et ei in hereditate succedant **7** ad filios
autem Israhel loqueris haec **8** homo cum mortuus
fuerit absque filio ad filiam eius transibit hereditas
9 si filiam non habuerit habebit successores fratres
suos **10** quod si et fratres non fuerint dabitis
hereditatem fratribus patris eius **11** sin autem
nec patruos habuerit dabitur hereditas his qui ei
proximi sunt eritque hoc filiis Israhel sanctum lege
perpetua sicut praecepit Dominus Mosi **12** dixit
quoque Dominus ad Mosen ascende in montem
istum Abarim et contemplare inde terram quam
daturus sum filiis Israhel **13** cumque videris eam
ibis et tu ad populum tuum sicut ivit frater tuus
Aaron **14** quia offendistis me in deserto Sin in
contradictione multitudinis nec sanctificare me
voluistis coram ea super aquas hae sunt aquae
Contradictionis in Cades deserti Sin **15** cui respondit
Moses **16** provideat Dominus Deus spirituum omnis
carnis hominem qui sit super multitudinem hanc
17 et possit exire et intrare ante eos et educere
illos vel introducere ne sit populus Domini sicut
oves absque pastore **18** dixitque Dominus ad eum
tolle Iosue filium Nun virum in quo est spiritus et
pone manum tuam super eum **19** qui stabit coram
Eleazaro sacerdote et omni multitudine **20** et dabis
ei praecepta cunctis videntibus et partem gloriae
tuae ut audiat eum omnis synagoga filiorum Israhel
21 pro hoc si quid agendum erit Eleazar sacerdos
consulet Dominum ad verbum eius egredietur et
ingredietur ipse et omnes filii Israhel cum eo et
cetera multitudo **22** fecit Moses ut praeceperat
Dominus cumque tulisset Iosue statuit eum coram
Eleazaro sacerdote et omni frequentia populi **23** et
inpositis capiti eius manibus cuncta replicavit quae
mandaverat Dominus

28 dixit quoque Dominus ad Mosen **2** praecipe
filiis Israhel et dices ad eos oblationem
meam et panes et incensum odoris suavissimi
offerte per tempora sua **3** haec sunt sacrificia
quae offerre debetis agnos anniculos inmaculatos
duos cotidie in holocaustum sempiternum **4**
unum offeretis mane et alterum ad vesperam **5**
decimam partem oephi similae quae conspersa
sit oleo purissimo et habeat quartam partem hin
6 holocaustum iuge est quod obtulistis in monte
Sinai in odorem suavissimum incensi Domini **7**
et libabitis vini quartam partem hin per agnos
singulos in sanctuario Domini **8** alterumque agnum
similiter offeretis ad vesperam iuxta omnem ritum
sacrificii matutini et libamentorum eius oblationem
suavissimi odoris Domino **9** die autem sabbati
offeretis duos agnos anniculos inmaculatos et duas
decimas similae oleo conspersae in sacrificio et
liba **10** quae rite funduntur per singula sabbata in
holocausto sempiterno **11** in kalendis autem id est
in mensuum exordiis offeretis holocaustum Domino
vitulos de armento duos arietem unum agnos
anniculos septem inmaculatos **12** et tres decimas
similae oleo conspersae in sacrificio per singulos
vitulos et duas decimas similae oleo conspersae per
singulos arietes **13** et decimam decimae similae ex
oleo in sacrificio per agnos singulos holocaustum
suavissimi odoris atque incensi est Domino **14**
libamenta autem vini quae per singulas fundenda
sunt victimas ista erunt media pars hin per vitulos
singulos tertia per arietem quarta per agnum
hoc erit holocaustum per omnes menses qui
sibi anno vertente succedunt **15** hircus quoque
offeretur Domino pro peccatis in holocaustum
sempiternum cum libamentis suis **16** mense autem
primo quartadecima die mensis phase Domini
erit **17** et quintadecima die sollemnitas septem
diebus vescentur azymis **18** quarum dies prima
venerabilis et sancta erit omne opus servile non
facietis in ea **19** offeretisque incensum holocaustum
Domino vitulos de armento duos arietem unum
agnos anniculos inmaculatos septem **20** et sacrificia
singulorum ex simila quae conspersa sit oleo tres
decimas per singulos vitulos et duas decimas per
arietem **21** et decimam decimae per agnos singulos
id est per septem agnos **22** et hircum pro peccato
unum ut expietur pro vobis **23** praeter holocaustum
matutinum quod semper offertis **24** ita facietis
per singulos dies septem dierum in fomitem ignis
et in odorem suavissimum Domino qui surget
de holocausto et de libationibus singulorum **25**
dies quoque septimus celeberrimus et sanctus erit
vobis omne opus servile non facietis in eo **26**
dies etiam primitivorum quando offertis novas
fruges Domino expletis ebdomadibus venerabilis et
sancta erit omne opus servile non facietis in ea **27**
offeretisque holocaustum in odorem suavissimum

Domino vitulos de armento duos arietem unum
et agnos anniculos inmaculatos septem 28 atque
in sacrificiis eorum similae oleo conspersae tres
decimas per singulos vitulos per arietes duas 29 per
agnos decimam decimae qui simul sunt agni septem
hircum quoque 30 qui mactatur pro expiatione
praeter holocaustum sempiternum et liba eius 31
inmaculata offeretis omnia cum libationibus suis

29 mensis etiam septimi prima dies venerabilis
et sancta erit vobis omne opus servile non
facietis in ea quia dies clangoris est et tubarum 2
offeretisque holocaustum in odorem suavissimum
Domino vitulum de armento unum arietem unum
agnos anniculos inmaculatos septem 3 et in
sacrificiis eorum similae oleo conspersae tres
decimas per singulos vitulos duas decimas per
arietem 4 unam decimam per agnum qui simul sunt
agni septem 5 et hircum pro peccato qui offertur
in expiationem populi 6 praeter holocaustum
kalendarum cum sacrificiis suis et holocaustum
sempiternum cum libationibus solitis hisdem
caerimoniis offeretis in odorem suavissimum
incensum Domino 7 decima quoque dies mensis
huius septimi erit vobis sancta atque venerabilis et
adfligetis animas vestras omne opus servile non
facietis in ea 8 offeretisque holocaustum Domino in
odorem suavissimum vitulum de armento unum
arietem unum agnos anniculos inmaculatos septem
9 et in sacrificiis eorum similae oleo conspersae
tres decimas per vitulos singulos duas decimas per
arietem 10 decimam decimae per agnos singulos
qui sunt simul septem agni 11 et hircum pro
peccato absque his quae offerri pro delicto solent
in expiationem et holocaustum sempiternum in
sacrificio et libaminibus eorum 12 quintadecima
vero die mensis septimi quae vobis erit sancta atque
venerabilis omne opus servile non facietis in ea sed
celebrabitis sollemnitatem Domino septem diebus
13 offeretisque holocaustum in odorem suavissimum
Domino vitulos de armento tredecim arietes duos
agnos anniculos quattuordecim inmaculatos 14
et in libamentis eorum similae oleo conspersae
tres decimas per vitulos singulos qui sunt simul
vituli tredecim et duas decimas arieti uno id est
simul arietibus duobus 15 et decimam decimae
agnis singulis qui sunt simul agni quattuordecim
16 et hircum pro peccato absque holocausto
sempiterno et sacrificio et libamine eius 17 in die
altero offeres vitulos de armento duodecim arietes
duos agnos anniculos inmaculatos quattuordecim
18 sacrificiaque et libamina singulorum per
vitulos et arietes et agnos rite celebrabis 19 et
hircum pro peccato absque holocausto sempiterno
sacrificioque eius et libamine 20 die tertio offeres
vitulos undecim arietes duos agnos anniculos
inmaculatos quattuordecim 21 sacrificiaque et
libamina singulorum per vitulos et arietes et agnos
rite celebrabis 22 et hircum pro peccato absque
holocausto sempiterno et sacrificio et libamine eius
23 die quarto offeres vitulos decem arietes duos
agnos anniculos inmaculatos quattuordecim 24
sacrificiaque eorum et libamina singulorum per
vitulos et arietes et agnos rite celebrabis 25 et
hircum pro peccato absque holocausto sempiterno
sacrificioque eius et libamine 26 die quinto
offeres vitulos novem arietes duos agnos anniculos
inmaculatos quattuordecim 27 sacrificiaque et
libamina singulorum per vitulos et arietes et
agnos rite celebrabis 28 et hircum pro peccato
absque holocausto sempiterno sacrificioque eius et
libamine 29 die sexto offeres vitulos octo arietes
duos agnos anniculos inmaculatos quattuordecim
30 sacrificiaque et libamina singulorum per
vitulos et arietes et agnos rite celebrabis 31 et
hircum pro peccato absque holocausto sempiterno
sacrificioque eius et libamine 32 die septimo
offeres vitulos septem arietes duos agnos anniculos
inmaculatos quattuordecim 33 sacrificiaque et
libamina singulorum per vitulos et arietes et
agnos rite celebrabis 34 et hircum pro peccato
absque holocausto sempiterno sacrificioque eius et
libamine 35 die octavo qui est celeberrimus omne
opus servile non facietis 36 offerentes holocaustum
in odorem suavissimum Domino vitulum unum
arietem unum agnos anniculos inmaculatos septem
37 sacrificiaque et libamina singulorum per vitulos
et arietes et agnos rite celebrabis 38 et hircum pro
peccato absque holocausto sempiterno sacrificioque
eius et libamine 39 haec offeretis Domino in
sollemnitatibus vestris praeter vota et oblationes
spontaneas in holocausto in sacrificio in libamine
et in hostiis pacificis 40 narravitque Moses filiis
Israhel omnia quae ei Dominus imperarat

30 et locutus est ad principes tribuum filiorum
Israhel iste est sermo quem praecepit Dominus
2 si quis virorum votum Domino voverit aut se
constrinxerit iuramento non faciet irritum verbum
suum sed omne quod promisit implebit 3 mulier
si quippiam voverit et se constrinxerit iuramento
quae est in domo patris sui et in aetate adhuc
puellari si cognoverit pater votum quod pollicita
est et iuramentum quo obligavit animam suam
et tacuerit voti rea erit 4 quicquid pollicita est
et iuravit opere conplebit 5 sin autem statim ut

audierit contradixerit pater et vota et iuramenta
eius irrita erunt nec obnoxia tenebitur sponsioni
eo quod contradixerit pater **6** si maritum habuerit
et voverit aliquid et semel verbum de ore eius
egrediens animam illius obligaverit iuramento **7**
quo die audierit vir et non contradixerit voti rea erit
reddet quodcumque promiserat **8** sin autem audiens
statim contradixerit et irritas fecerit pollicitationes
eius verbaque quibus obstrinxerat animam suam
propitius ei erit Dominus **9** vidua et repudiata
quicquid voverint reddent **10** uxor in domo viri cum
se voto constrinxerit et iuramento **11** si audierit
vir et tacuerit nec contradixerit sponsioni reddet
quodcumque promiserat **12** sin autem extemplo
contradixerit non tenebitur promissionis rea quia
maritus contradixit et Dominus ei propitius erit
13 si voverit et iuramento se constrinxerit ut per
ieiunium vel ceterarum rerum abstinentiam adfligat
animam suam in arbitrio viri erit ut faciat sive non
faciat **14** quod si audiens vir tacuerit et in alteram
diem distulerit sententiam quicquid voverat atque
promiserat reddet quia statim ut audivit tacuit **15**
sin autem contradixerit postquam rescivit portabit
ipse iniquitatem eius **16** istae sunt leges quas
constituit Dominus Mosi inter virum et uxorem
inter patrem et filiam quae in puellari adhuc aetate
est vel quae manet in parentis domo

31 locutusque est Dominus ad Mosen dicens **2**
ulciscere prius filios Israhel de Madianitis
et sic colligeris ad populum tuum **3** statimque
Moses armate inquit ex vobis viros ad pugnam qui
possint ultionem Domini expetere de Madianitis **4**
mille viri de singulis tribubus eligantur Israhel qui
mittantur ad bellum **5** dederuntque millenos de
cunctis tribubus id est duodecim milia expeditorum
ad pugnam **6** quos misit Moses cum Finees filio
Eleazari sacerdotis vasa quoque sancta et tubas
ad clangendum tradidit ei **7** cumque pugnassent
contra Madianitas atque vicissent omnes mares
occiderunt **8** et reges eorum Evi et Recem et Sur et
Ur et Rebe quinque principes gentis Balaam quoque
filium Beor interfecerunt gladio **9** ceperuntque
mulieres eorum et parvulos omniaque pecora et
cunctam supellectilem quicquid habere potuerant
depopulati sunt **10** tam urbes quam viculos et
castella flamma consumpsit **11** et tulerunt praedam
et universa quae ceperant tam ex hominibus
quam ex iumentis **12** et adduxerunt ad Mosen et
Eleazarum sacerdotem et ad omnem multitudinem
filiorum Israhel reliqua etiam utensilia portaverunt
ad castra in campestribus Moab iuxta Iordanem
contra Hiericho **13** egressi sunt autem Moses et
Eleazar sacerdos et omnes principes synagogae in
occursum eorum extra castra **14** iratusque Moses
principibus exercitus tribunis et centurionibus qui
venerant de bello **15** ait cur feminas reservastis **16**
nonne istae sunt quae deceperunt filios Israhel ad
suggestionem Balaam et praevaricari vos fecerunt
in Domino super peccato Phogor unde et percussus
est populus **17** ergo cunctos interficite quicquid
est generis masculini etiam in parvulis et mulieres
quae noverunt viros in coitu iugulate **18** puellas
autem et omnes feminas virgines reservate vobis **19**
et manete extra castra septem diebus qui occiderit
hominem vel occisum tetigerit lustrabitur die tertio
et septimo **20** et de omni praeda sive vestimentum
fuerit sive vas et aliquid in utensilia praeparatum
de caprarum pellibus et pilis et ligno expiabitur
21 Eleazar quoque sacerdos ad viros exercitus qui
pugnaverant sic locutus est hoc est praeceptum
legis quod mandavit Dominus Mosi **22** aurum et
argentum et aes et ferrum et stagnum et plumbum
23 et omne quod potest transire per flammas
igne purgabitur quicquid autem ignem non potest
sustinere aqua expiationis sanctificabitur **24** et
lavabitis vestimenta vestra die septimo et purificati
postea castra intrabitis **25** dixitque Dominus ad
Mosen **26** tollite summam eorum quae capta sunt
ab homine usque ad pecus tu et Eleazar sacerdos et
principes vulgi **27** dividesque ex aequo praedam
inter eos qui pugnaverunt et egressi sunt ad bellum
et inter omnem reliquam multitudinem **28** et
separabis partem Domino ab his qui pugnaverunt
et fuerunt in bello unam animam de quingentis tam
ex hominibus quam ex bubus et asinis et ovibus
29 et dabis eam Eleazaro sacerdoti quia primitiae
Domini sunt **30** ex media quoque parte filiorum
Israhel accipies quinquagesimum caput hominum
et boum et asinorum et ovium cunctarumque
animantium et dabis ea Levitis qui excubant in
custodiis tabernaculi Domini **31** feceruntque Moses
et Eleazar sicut praeceperat Dominus **32** fuit autem
praeda quam exercitus ceperat ovium sescenta
septuaginta quinque milia **33** boum septuaginta duo
milia **34** asinorum sexaginta milia et mille **35** animae
hominum sexus feminei quae non cognoverant
viros triginta duo milia **36** dataque est media pars
his qui in proelio fuerant ovium trecenta triginta
septem milia quingenta **37** e quibus in partem
Domini supputatae sunt oves sescentae septuaginta
quinque **38** et de bubus triginta sex milibus boves
septuaginta duo **39** de asinis triginta milibus
quingentis asini sexaginta unus **40** de animabus
hominum sedecim milibus cesserunt in partem
Domini triginta duae animae **41** tradiditque Moses

numerum primitiarum Domini Eleazaro sacerdoti
sicut ei fuerat imperatum 42 ex media parte filiorum
Israhel quam separaverat his qui in proelio fuerant
43 de media vero parte quae contigerat reliquae
multitudini id est de ovium trecentis triginta septem
milibus quingentis 44 et de bubus triginta sex
milibus 45 et de asinis triginta milibus quingentis
46 et de hominibus sedecim milibus 47 tulit Moses
quinquagesimum caput et dedit Levitis qui excubant
in tabernaculo Domini sicut praeceperat Dominus 48
cumque accessissent principes exercitus ad Mosen
et tribuni centurionesque dixerunt 49 nos servi tui
recensuimus numerum pugnatorum quos habuimus
sub manu nostra et ne unus quidem defuit 50 ob
hanc causam offerimus in donariis Domini singuli
quod in praeda auri potuimus invenire periscelides
et armillas anulos et dextralia ac murenulas ut
depreceris pro nobis Dominum 51 susceperuntque
Moses et Eleazar sacerdos omne aurum in diversis
speciebus 52 pondo sedecim milia septingentos
quinquaginta siclos a tribunis et centurionibus 53
unusquisque enim quod in praeda rapuerat suum
erat 54 et susceptum intulerunt in tabernaculum
testimonii in monumentum filiorum Israhel coram
Domino

32 filii autem Ruben et Gad habebant pecora
multa et erat illis in iumentis infinita
substantia cumque vidissent Iazer et Galaad aptas
alendis animalibus 2 venerunt ad Mosen et ad
Eleazarum sacerdotem et principes multitudinis
atque dixerunt 3 Atharoth et Dibon et Iazer et
Nemra Esbon et Eleale et Sabam et Nebo et Beon
4 terram quam percussit Dominus in conspectu
filiorum Israhel regionis uberrimae est ad pastum
animalium et nos servi tui habemus iumenta
plurima 5 precamurque si invenimus gratiam coram
te ut des nobis famulis tuis eam in possessionem ne
facias nos transire Iordanem 6 quibus respondit
Moses numquid fratres vestri ibunt ad pugnam et
vos hic sedebitis 7 cur subvertitis mentes filiorum
Israhel ne transire audeant in locum quem eis
daturus est Dominus 8 nonne ita egerunt patres
vestri quando misi de Cadesbarne ad explorandam
terram 9 cumque venissent usque ad vallem Botri
lustrata omni regione subverterunt cor filiorum
Israhel ut non intrarent fines quos eis Dominus dedit
10 qui iratus iuravit dicens 11 si videbunt homines
isti qui ascenderunt ex Aegypto a viginti annis
et supra terram quam sub iuramento pollicitus
sum Abraham Isaac et Iacob et noluerunt sequi
me 12 praeter Chaleb filium Iepphonne Cenezeum
et Iosue filium Nun isti impleverunt voluntatem
meam 13 iratusque Dominus adversum Israhel
circumduxit eum per desertum quadraginta annis
donec consumeretur universa generatio quae
fecerat malum in conspectu eius 14 et ecce inquit
vos surrexistis pro patribus vestris incrementa et
alumni hominum peccatorum ut augeretis furorem
Domini contra Israhel 15 qui si nolueritis sequi eum
in solitudine populum derelinquet et vos causa eritis
necis omnium 16 at illi prope accedentes dixerunt
caulas ovium fabricabimus et stabula iumentorum
parvulis quoque nostris urbes munitas 17 nos autem
ipsi armati et accincti pergemus ad proelium ante
filios Israhel donec introducamus eos ad loca sua
parvuli nostri et quicquid habere possumus erunt
in urbibus muratis propter habitatorum insidias
18 non revertemur in domos nostras usquequo
possideant filii Israhel hereditatem suam 19 nec
quicquam quaeremus trans Iordanem quia iam
habemus possessionem nostram in orientali eius
plaga 20 quibus Moses ait si facitis quod promittitis
expediti pergite coram Domino ad pugnam 21
et omnis vir bellator armatus Iordanem transeat
donec subvertat Dominus inimicos suos 22 et
subiciatur ei omnis terra tunc eritis inculpabiles
et apud Dominum et apud Israhel et obtinebitis
regiones quas vultis coram Domino 23 sin autem
quod dicitis non feceritis nulli dubium quin peccetis
in Dominum et scitote quoniam peccatum vestrum
adprehendet vos 24 aedificate ergo urbes parvulis
vestris et caulas ac stabula ovibus ac iumentis et
quod polliciti estis implete 25 dixeruntque filii
Gad et Ruben ad Mosen servi tui sumus faciemus
quod iubet dominus noster 26 parvulos nostros
et mulieres et pecora ac iumenta relinquemus in
urbibus Galaad 27 nos autem famuli tui omnes
expediti pergemus ad bellum sicut tu domine
loqueris 28 praecepit ergo Moses Eleazaro sacerdoti
et Iosue filio Nun et principibus familiarum per
tribus Israhel et dixit ad eos 29 si transierint
filii Gad et filii Ruben vobiscum Iordanem omnes
armati ad bellum coram Domino et vobis fuerit
terra subiecta date eis Galaad in possessionem 30
sin autem noluerint transire vobiscum in terram
Chanaan inter vos habitandi accipiant loca 31
responderuntque filii Gad et filii Ruben sicut locutus
est Dominus servis suis ita faciemus 32 ipsi armati
pergemus coram Domino in terram Chanaan et
possessionem iam suscepisse nos confitemur trans
Iordanem 33 dedit itaque Moses filiis Gad et Ruben
et dimidiae tribui Manasse filii Ioseph regnum Seon
regis Amorrei et regnum Og regis Basan et terram
eorum cum urbibus suis per circuitum 34 igitur
extruxerunt filii Gad Dibon et Atharoth et Aroer

35 Etrothsophan et Iazer Iecbaa 36 et Bethnemra
et Betharan urbes munitas et caulas pecoribus
suis 37 filii vero Ruben aedificaverunt Esbon et
Eleale et Cariathaim 38 et Nabo et Baalmeon versis
nominibus Sabama quoque inponentes vocabula
urbibus quas extruxerant 39 porro filii Machir
filii Manasse perrexerunt in Galaad et vastaverunt
eam interfecto Amorreo habitatore eius 40 dedit
ergo Moses terram Galaad Machir filio Manasse qui
habitavit in ea 41 Iair autem filius Manasse abiit et
occupavit vicos eius quos appellavit Avothiair id est
villas Iair 42 Nobe quoque perrexit et adprehendit
Canath cum viculis suis vocavitque eam ex nomine
suo Nobe

33 hae sunt mansiones filiorum Israhel qui egressi
sunt de Aegypto per turmas suas in manu Mosi
et Aaron 2 quas descripsit Moses iuxta castrorum
loca quae Domini iussione mutabant 3 profecti igitur
de Ramesse mense primo quintadecima die mensis
primi altera die phase filii Israhel in manu excelsa
videntibus cunctis Aegyptiis 4 et sepelientibus
primogenitos quos percusserat Dominus nam et
in diis eorum exercuerat ultionem 5 castrametati
sunt in Soccoth 6 et de Soccoth venerunt in
Aetham quae est in extremis finibus solitudinis
7 inde egressi venerunt contra Phiahiroth quae
respicit Beelsephon et castrametati sunt ante
Magdolum 8 profectique de Phiahiroth transierunt
per medium mare in solitudinem et ambulantes
tribus diebus per desertum Aetham castrametati
sunt in Mara 9 profectique de Mara venerunt
in Helim ubi erant duodecim fontes aquarum et
palmae septuaginta ibique castrametati sunt 10 sed
et inde egressi fixere tentoria super mare Rubrum
profectique de mari Rubro 11 castrametati sunt in
deserto Sin 12 unde egressi venerunt in Dephca 13
profectique de Dephca castrametati sunt in Alus
14 egressi de Alus Raphidim fixere tentoria ubi
aqua populo defuit ad bibendum 15 profectique
de Raphidim castrametati sunt in deserto Sinai
16 sed et de solitudine Sinai egressi venerunt
ad sepulchra Concupiscentiae 17 profectique de
sepulchris Concupiscentiae castrametati sunt in
Aseroth 18 et de Aseroth venerunt in Rethma
19 profectique de Rethma castrametati sunt in
Remmonphares 20 unde egressi venerunt in Lebna
21 et de Lebna castrametati sunt in Ressa 22
egressi de Ressa venerunt in Ceelatha 23 unde
profecti castrametati sunt in monte Sepher 24
egressi de monte Sepher venerunt in Arada 25
inde proficiscentes castrametati sunt in Maceloth
26 profectique de Maceloth venerunt in Thaath
27 de Thaath castrametati sunt in Thare 28 unde
egressi fixerunt tentoria in Methca 29 et de Methca
castrametati sunt in Esmona 30 profectique de
Esmona venerunt in Moseroth 31 et de Moseroth
castrametati sunt in Baneiacan 32 egressique de
Baneiacan venerunt in montem Gadgad 33 unde
profecti castrametati sunt in Hietebatha 34 et de
Hietebatha venerunt in Ebrona 35 egressique de
Ebrona castrametati sunt in Asiongaber 36 inde
profecti venerunt in desertum Sin haec est Cades
37 egressique de Cades castrametati sunt in monte
Hor in extremis finibus terrae Edom 38 ascenditque
Aaron sacerdos montem Hor iubente Domino et
ibi mortuus est anno quadragesimo egressionis
filiorum Israhel ex Aegypto mense quinto prima die
mensis 39 cum esset annorum centum viginti trium
40 audivitque Chananeus rex Arad qui habitabat ad
meridiem in terra Chanaan venisse filios Israhel
41 et profecti de monte Hor castrametati sunt
in Salmona 42 unde egressi venerunt in Phinon
43 profectique de Phinon castrametati sunt in
Oboth 44 et de Oboth venerunt in Ieabarim quae
est in finibus Moabitarum 45 profectique de
Ieabarim fixere tentoria in Dibongad 46 unde egressi
castrametati sunt in Elmondeblathaim 47 egressi
de Elmondeblathaim venerunt ad montes Abarim
contra Nabo 48 profectique de montibus Abarim
transierunt ad campestria Moab super Iordanem
contra Hiericho 49 ibique castrametati sunt de
Bethsimon usque ad Belsattim in planioribus locis
Moabitarum 50 ubi locutus est Dominus ad Mosen
51 praecipe filiis Israhel et dic ad eos quando
transieritis Iordanem intrantes terram Chanaan
52 disperdite cunctos habitatores regionis illius
confringite titulos et statuas comminuite atque
omnia excelsa vastate 53 mundantes terram et
habitantes in ea ego enim dedi vobis illam in
possessionem 54 quam dividetis vobis sorte pluribus
dabitis latiorem et paucis angustiorem singulis ut
sors ceciderit ita tribuetur hereditas per tribus et
familias possessio dividetur 55 sin autem nolueritis
interficere habitatores terrae qui remanserint erunt
vobis quasi clavi in oculis et lanceae in lateribus et
adversabuntur vobis in terra habitationis vestrae
56 et quicquid illis facere cogitaram vobis faciam

34 locutus est Dominus ad Mosen 2 praecipe
filiis Israhel et dices ad eos cum ingressi
fueritis terram Chanaan et in possessionem vobis
sorte ceciderit his finibus terminabitur 3 pars
meridiana incipiet a solitudine Sin quae est iuxta
Edom et habebit terminos contra orientem mare
Salsissimum 4 qui circumibunt australem plagam

per ascensum Scorpionis ita ut transeant Senna
et perveniant in meridiem usque ad Cadesbarne
unde egredientur confinia ad villam nomine Addar
et tendent usque Asemona **5** ibitque per gyrum
terminus ab Asemona usque ad torrentem Aegypti
et maris Magni litore finietur **6** plaga autem
occidentalis a mari Magno incipiet et ipso fine
cludetur **7** porro ad septentrionalem plagam a mari
Magno termini incipient pervenientes usque ad
montem Altissimum **8** a quo venies in Emath usque
ad terminos Sedada **9** ibuntque confinia usque
Zephrona et villam Henan hii erunt termini in
parte aquilonis **10** inde metabuntur fines contra
orientalem plagam de villa Henan usque Sephama
11 et de Sephama descendent termini in Rebla
contra fontem inde pervenient contra orientem
ad mare Chenereth **12** et tendent usque Iordanem
et ad ultimum Salsissimo cludentur mari hanc
habebitis terram per fines suos in circuitu **13**
praecepitque Moses filiis Israhel dicens haec erit
terra quam possidebitis sorte et quam iussit dari
Dominus novem tribubus et dimidiae tribui **14**
tribus enim filiorum Ruben per familias suas et
tribus filiorum Gad iuxta cognationum numerum
media quoque tribus Manasse **15** id est duae semis
tribus acceperunt partem suam trans Iordanem
contra Hiericho ad orientalem plagam **16** et ait
Dominus ad Mosen **17** haec sunt nomina virorum
qui terram vobis divident Eleazar sacerdos et Iosue
filius Nun **18** et singuli principes de tribubus singulis
19 quorum ista sunt vocabula de tribu Iuda Chaleb
filius Iepphonne **20** de tribu Symeon Samuhel
filius Ammiud **21** de tribu Beniamin Helidad filius
Chaselon **22** de tribu filiorum Dan Bocci filius Iogli
23 filiorum Ioseph de tribu Manasse Hannihel filius
Ephod **24** de tribu Ephraim Camuhel filius Sephtan
25 de tribu Zabulon Elisaphan filius Pharnach **26**
de tribu Isachar dux Faltihel filius Ozan **27** de
tribu Aser Ahiud filius Salomi **28** de tribu Nepthali
Phedahel filius Ameiud **29** hii sunt quibus praecepit
Dominus ut dividerent filiis Israhel terram Chanaan

35 haec quoque locutus est Dominus ad Mosen
in campestribus Moab super Iordanem contra
Hiericho **2** praecipe filiis Israhel ut dent Levitis
de possessionibus suis **3** urbes ad habitandum et
suburbana earum per circuitum ut ipsi in oppidis
maneant et suburbana sint pecoribus ac iumentis **4**
quae a muris civitatum forinsecus per circuitum
mille passuum spatio tendentur **5** contra orientem
duo milia erunt cubiti et contra meridiem similiter
duo milia ad mare quoque quod respicit occidentem
eadem mensura erit et septentrionalis plaga aequali
termino finietur eruntque urbes in medio et foris
suburbana **6** de ipsis autem oppidis quae Levitis
dabitis sex erunt in fugitivorum auxilia separata
ut fugiat ad ea qui fuderit sanguinem exceptis
his alia quadraginta duo oppida **7** id est simul
quadraginta octo cum suburbanis suis **8** ipsaeque
urbes quae dabuntur de possessionibus filiorum
Israhel ab his qui plus habent plures auferentur
et qui minus pauciores singuli iuxta mensuram
hereditatis suae dabunt oppida Levitis **9** ait Dominus
ad Mosen **10** loquere filiis Israhel et dices ad eos
quando transgressi fueritis Iordanem in terram
Chanaan **11** decernite quae urbes esse debeant
in praesidia fugitivorum qui nolentes sanguinem
fuderint **12** in quibus cum fuerit profugus cognatus
occisi eum non poterit occidere donec stet in
conspectu multitudinis et causa illius iudicetur
13 de ipsis autem urbibus quae ad fugitivorum
subsidia separantur **14** tres erunt trans Iordanem
et tres in terra Chanaan **15** tam filiis Israhel
quam advenis atque peregrinis ut confugiat ad
eas qui nolens sanguinem fuderit **16** si quis ferro
percusserit et mortuus fuerit qui percussus est
reus erit homicidii et ipse morietur **17** si lapidem
iecerit et ictus occubuerit similiter punietur **18**
si ligno percussus interierit percussoris sanguine
vindicabitur **19** propinquus occisi homicidam
interficiet statim ut adprehenderit eum percutiet
20 si per odium quis hominem inpulerit vel iecerit
quippiam in eum per insidias **21** aut cum esset
inimicus manu percusserit et ille mortuus fuerit
percussor homicidii reus erit cognatus occisi statim
ut invenerit eum iugulabit **22** quod si fortuito et
absque odio **23** et inimicitiis quicquam horum fecerit
24 et hoc audiente populo fuerit conprobatum
atque inter percussorem et propinquum sanguinis
quaestio ventilata **25** liberabitur innocens de ultoris
manu et reducetur per sententiam in urbem ad
quam confugerat manebitque ibi donec sacerdos
magnus qui oleo sancto unctus est moriatur **26**
si interfector extra fines urbium quae exulibus
deputatae sunt **27** fuerit inventus et percussus ab
eo qui ultor est sanguinis absque noxa erit qui
eum occiderit **28** debuerat enim profugus usque
ad mortem pontificis in urbe residere postquam
autem ille obierit homicida revertetur in terram
suam **29** haec sempiterna erunt et legitima in
cunctis habitationibus vestris **30** homicida sub
testibus punietur ad unius testimonium nullus
condemnabitur **31** non accipietis pretium ab eo
qui reus est sanguinis statim et ipse morietur **32**
exules et profugi ante mortem pontificis nullo
modo in urbes suas reverti poterunt **33** ne polluatis

terram habitationis vestrae quae insontium cruore
maculatur nec aliter expiari potest nisi per eius
sanguinem qui alterius sanguinem fuderit **34** atque
ita emundabitur vestra possessio me commorante
vobiscum ego enim sum Dominus qui habito inter
filios Israhel

36 accesserunt autem et principes familiarum
Galaad filii Machir filii Manasse de stirpe
filiorum Ioseph locutique sunt Mosi coram
principibus Israhel atque dixerunt **2** tibi domino
nostro praecepit Dominus ut terram sorte divideres
filiis Israhel et ut filiabus Salphaad fratris nostri
dares possessionem debitam patri **3** quas si
alterius tribus homines uxores acceperint sequetur
possessio sua et translata ad aliam tribum de
nostra hereditate minuetur **4** atque ita fiet ut cum
iobeleus id est quinquagesimus annus remissionis
advenerit confundatur sortium distributio et
aliorum possessio ad alios transeat **5** respondit
Moses filiis Israhel et Domino praecipiente ait recte
tribus filiorum Ioseph locuta est **6** et haec lex super
filiabus Salphaad a Domino promulgata est nubant
quibus volunt tantum ut suae tribus hominibus
7 ne commisceatur possessio filiorum Israhel de
tribu in tribum omnes enim viri ducent uxores
de tribu et cognatione sua **8** et cunctae feminae
maritos de eadem tribu accipient ut hereditas
permaneat in familiis **9** nec sibi misceantur tribus
sed ita maneant **10** ut a Domino separatae sunt
feceruntque filiae Salphaad ut fuerat imperatum **11**
et nupserunt Maala et Thersa et Egla et Melcha et
Noa filiis patrui sui **12** de familia Manasse qui fuit
filius Ioseph et possessio quae illis fuerat adtributa
mansit in tribu et familia patris earum **13** haec sunt
mandata atque iudicia quae praecepit Dominus per
manum Mosi ad filios Israhel in campestribus Moab
super Iordanem contra Hiericho

Deuteronomii

1 haec sunt verba quae locutus est Moses ad
omnem Israhel trans Iordanem in solitudine
campestri contra mare Rubrum inter Pharan et
Thophel et Laban et Aseroth ubi auri est plurimum
2 undecim diebus de Horeb per viam montis Seir
usque Cadesbarne 3 quadragesimo anno undecimo
mense prima die mensis locutus est Moses ad
filios Israhel omnia quae praeceperat illi Dominus
ut diceret eis 4 postquam percussit Seon regem
Amorreorum qui habitavit in Esebon et Og regem
Basan qui mansit in Aseroth et in Edrai 5 trans
Iordanem in terra Moab coepitque Moses explanare
legem et dicere 6 Dominus Deus noster locutus est
ad nos in Horeb dicens sufficit vobis quod in hoc
monte mansistis 7 revertimini et venite ad montem
Amorreorum et ad cetera quae ei proxima sunt
campestria atque montana et humiliora loca contra
meridiem et iuxta litus maris terram Chananeorum
et Libani usque ad flumen magnum Eufraten 8 en
inquit tradidi vobis ingredimini et possidete eam
super qua iuravit Dominus patribus vestris Abraham
et Isaac et Iacob ut daret illam eis et semini eorum
post eos 9 dixique vobis illo in tempore 10 non
possum solus sustinere vos quia Dominus Deus
vester multiplicavit vos et estis hodie sicut stellae
caeli plurimae 11 Dominus Deus patrum vestrorum
addat ad hunc numerum multa milia et benedicat
vobis sicut locutus est 12 non valeo solus vestra
negotia sustinere et pondus ac iurgia 13 date e vobis
viros sapientes et gnaros et quorum conversatio
sit probata in tribubus vestris ut ponam eos vobis
principes 14 tunc respondistis mihi bona res est
quam vis facere 15 tulique de tribubus vestris
viros sapientes et nobiles et constitui eos principes
tribunos et centuriones et quinquagenarios ac
decanos qui docerent vos singula 16 praecepique eis
dicens audite illos et quod iustum est iudicate sive
civis sit ille sive peregrinus 17 nulla erit distantia
personarum ita parvum audietis ut magnum nec
accipietis cuiusquam personam quia Dei iudicium
est quod si difficile vobis aliquid visum fuerit
referte ad me et ego audiam 18 praecepique omnia
quae facere deberetis 19 profecti autem de Horeb
transivimus per heremum terribilem et maximam
quam vidistis per viam montis Amorrei sicut
praeceperat Dominus Deus noster nobis cumque
venissemus in Cadesbarne 20 dixi vobis venistis
ad montem Amorrei quem Dominus Deus noster
daturus est nobis 21 vide terram quam Dominus
Deus tuus dat tibi ascende et posside eam sicut
locutus est Dominus Deus patribus tuis noli metuere
nec quicquam paveas 22 et accessistis ad me omnes
atque dixistis mittamus viros qui considerent
terram et renuntient per quod iter debeamus
ascendere et ad quas pergere civitates 23 cumque
mihi sermo placuisset misi e vobis duodecim viros
singulos de tribubus suis 24 qui cum perrexissent et
ascendissent in montana venerunt usque ad vallem
Botri et considerata terra 25 sumentes de fructibus
eius ut ostenderent ubertatem adtulerunt ad nos
atque dixerunt bona est terra quam Dominus Deus
noster daturus est nobis 26 et noluistis ascendere
sed increduli ad sermonem Domini Dei nostri
27 murmurati estis in tabernaculis vestris atque
dixistis odit nos Dominus et idcirco eduxit nos
de terra Aegypti ut traderet in manu Amorrei
atque deleret 28 quo ascendemus nuntii terruerunt
cor nostrum dicentes maxima multitudo est et
nobis in statura procerior urbes magnae et ad
caelum usque munitae filios Enacim vidimus ibi
29 et dixi vobis nolite metuere nec timeatis eos
30 Dominus Deus qui ductor est vester pro vobis
ipse pugnabit sicut fecit in Aegypto videntibus
cunctis 31 et in solitudine ipse vidisti portavit te
Dominus Deus tuus ut solet homo gestare parvulum
filium suum in omni via per quam ambulasti donec
veniretis ad locum istum 32 et nec sic quidem
credidistis Domino Deo vestro 33 qui praecessit vos
in via et metatus est locum in quo tentoria figere
deberetis nocte ostendens vobis iter per ignem
et die per columnam nubis 34 cumque audisset
Dominus vocem sermonum vestrorum iratus iuravit
et ait 35 non videbit quispiam de hominibus
generationis huius pessimae terram bonam quam
sub iuramento pollicitus sum patribus vestris 36
praeter Chaleb filium Iepphonne ipse enim videbit
eam et ipsi dabo terram quam calcavit et filiis
eius quia secutus est Dominum 37 nec miranda
indignatio in populum cum mihi quoque iratus
Dominus propter vos dixerit nec tu ingredieris illuc
38 sed Iosue filius Nun minister tuus ipse intrabit
pro te hunc exhortare et robora et ipse terram sorte
dividat Israheli 39 parvuli vestri de quibus dixistis
quod captivi ducerentur et filii qui hodie boni ac
mali ignorant distantiam ipsi ingredientur et ipsis
dabo terram et possidebunt eam 40 vos autem
revertimini et abite in solitudinem per viam maris
Rubri 41 et respondistis mihi peccavimus Domino
ascendemus atque pugnabimus sicut praecepit
Dominus Deus noster cumque instructi armis
pergeretis in montem 42 ait mihi Dominus dic
ad eos nolite ascendere neque pugnetis non enim
sum vobiscum ne cadatis coram inimicis vestris

43 locutus sum et non audistis sed adversantes
imperio Domini et tumentes superbia ascendistis in
montem 44 itaque egressus Amorreus qui habitabat
in montibus et obviam veniens persecutus est vos
sicut solent apes persequi et cecidit de Seir usque
Horma 45 cumque reversi ploraretis coram Domino
non audivit vos nec voci vestrae voluit adquiescere
46 sedistis ergo in Cadesbarne multo tempore

2 profectique inde venimus in solitudinem quae
ducit ad mare Rubrum sicut mihi dixerat
Dominus et circumivimus montem Seir longo
tempore 2 dixitque Dominus ad me 3 sufficit vobis
circumire montem istum ite contra aquilonem 4
et populo praecipe dicens transibitis per terminos
fratrum vestrorum filiorum Esau qui habitant in
Seir et timebunt vos 5 videte ergo diligenter ne
moveamini contra eos neque enim dabo vobis de
terra eorum quantum potest unius pedis calcare
vestigium quia in possessionem Esau dedi montem
Seir 6 cibos emetis ab eis pecunia et comedetis
aquam emptam haurietis et bibetis 7 Dominus Deus
tuus benedixit tibi in omni opere manuum tuarum
novit iter tuum quomodo transieris solitudinem
hanc magnam per quadraginta annos habitans
tecum Dominus Deus tuus et nihil tibi defuit 8
cumque transissemus fratres nostros filios Esau qui
habitabant in Seir per viam campestrem de Helath
et de Asiongaber venimus ad iter quod ducit in
desertum Moab 9 dixitque Dominus ad me non
pugnes contra Moabitas nec ineas adversum eos
proelium non enim dabo tibi quicquam de terra
eorum quia filiis Loth tradidi Ar in possessionem
10 Emim primi fuerunt habitatores eius populus
magnus et validus et tam excelsus ut de Enacim
stirpe 11 quasi gigantes crederentur et essent
similes filiorum Enacim denique Moabitae appellant
eos Emim 12 in Seir autem prius habitaverunt Horim
quibus expulsis atque deletis habitaverunt filii Esau
sicut fecit Israhel in terra possessionis suae quam
dedit ei Dominus 13 surgentes ergo ut transiremus
torrentem Zared venimus ad eum 14 tempus
autem quo ambulavimus de Cadesbarne usque ad
transitum torrentis Zared triginta octo annorum
fuit donec consumeretur omnis generatio hominum
bellatorum de castris sicut iuraverat Dominus 15
cuius manus fuit adversum eos ut interirent de
castrorum medio 16 postquam autem universi
ceciderunt pugnatores 17 locutus est Dominus ad me
dicens 18 tu transibis hodie terminos Moab urbem
nomine Ar 19 et accedens in vicina filiorum Ammon
cave ne pugnes contra eos nec movearis ad proelium
non enim dabo tibi de terra filiorum Ammon quia
filiis Loth dedi eam in possessionem 20 terra
gigantum reputata est et in ipsa olim habitaverunt
gigantes quos Ammanitae vocant Zomzommim 21
populus magnus et multus et procerae longitudinis
sicut Enacim quos delevit Dominus a facie eorum
et fecit illos habitare pro eis 22 sicut fecerat
filiis Esau qui habitant in Seir delens Horreos et
terram eorum illis tradens quam possident usque in
praesens 23 Eveos quoque qui habitabant in Aserim
usque Gazam Cappadoces expulerunt qui egressi de
Cappadocia deleverunt eos et habitaverunt pro illis
24 surgite et transite torrentem Arnon ecce tradidi
in manu tua Seon regem Esebon Amorreum et
terram eius incipe possidere et committe adversum
eum proelium 25 hodie incipiam mittere terrorem
atque formidinem tuam in populos qui habitant
sub omni caelo ut audito nomine tuo paveant et
in morem parturientium contremescant et dolore
teneantur 26 misi ergo nuntios de solitudine
Cademoth ad Seon regem Esebon verbis pacificis
dicens 27 transibimus per terram tuam publica
gradiemur via non declinabimus neque ad dextram
neque ad sinistram 28 alimenta pretio vende nobis
ut vescamur aquam pecunia tribue et sic bibemus
tantum est ut nobis concedas transitum 29 sicut
fecerunt filii Esau qui habitant in Seir et Moabitae
qui morantur in Ar donec veniamus ad Iordanem et
transeamus in terram quam Dominus Deus noster
daturus est nobis 30 noluitque Seon rex Esebon
dare nobis transitum quia induraverat Dominus
Deus tuus spiritum eius et obfirmaverat cor illius
ut traderetur in manus tuas sicut nunc vides 31
dixitque Dominus ad me ecce coepi tradere tibi Seon
et terram eius incipe possidere eam 32 egressusque
est Seon obviam nobis cum omni populo suo ad
proelium in Iesa 33 et tradidit eum Dominus Deus
noster nobis percussimusque eum cum filiis et
omni populo suo 34 cunctasque urbes in tempore
illo cepimus interfectis habitatoribus earum viris
ac mulieribus et parvulis non reliquimus in eis
quicquam 35 absque iumentis quae in partem
venere praedantium et spoliis urbium quas cepimus
36 ab Aroer quae est super ripam torrentis Arnon
oppido quod in valle situm est usque Galaad non fuit
vicus et civitas quae nostras effugeret manus omnes
tradidit Dominus Deus noster nobis 37 absque
terra filiorum Ammon ad quam non accessimus
et cunctis quae adiacent torrenti Ieboc et urbibus
montanis universisque locis a quibus nos prohibuit
Dominus Deus noster

3 itaque conversi ascendimus per iter Basan
egressusque est Og rex Basan in occursum nobis

cum populo suo ad bellandum in Edrai **2** dixitque
Dominus ad me ne timeas eum quia in manu
tua traditus est cum omni populo ac terra sua
faciesque ei sicut fecisti Seon regi Amorreorum
qui habitavit in Esebon **3** tradidit ergo Dominus
Deus noster in manibus nostris etiam Og regem
Basan et universum populum eius percussimusque
eos usque ad internicionem **4** vastantes cunctas
civitates illius uno tempore non fuit oppidum quod
nos effugeret sexaginta urbes omnem regionem
Argob regni Og in Basan **5** cunctae urbes erant
munitae muris altissimis portisque et vectibus
absque oppidis innumeris quae non habebant
muros **6** et delevimus eos sicut feceramus Seon regi
Esebon disperdentes omnem civitatem virosque
ac mulieres et parvulos **7** iumenta autem et spolia
urbium diripuimus **8** tulimusque illo in tempore
terram de manu duorum regum Amorreorum qui
erant trans Iordanem a torrente Arnon usque ad
montem Hermon **9** quem Sidonii Sarion vocant et
Amorrei Sanir **10** omnes civitates quae sitae sunt
in planitie et universam terram Galaad et Basan
usque Selcha et Edrai civitates regni Og in Basan
11 solus quippe Og rex Basan restiterat de stirpe
gigantum monstratur lectus eius ferreus qui est in
Rabbath filiorum Ammon novem cubitos habens
longitudinis et quattuor latitudinis ad mensuram
cubiti virilis manus **12** terramque possedimus in
tempore illo ab Aroer quae est super ripam torrentis
Arnon usque ad mediam partem montis Galaad
et civitates illius dedi Ruben et Gad **13** reliquam
autem partem Galaad et omnem Basan regni Og
tradidi mediae tribui Manasse omnem regionem
Argob cuncta Basan vocatur terra gigantum **14** Iair
filius Manasse possedit omnem regionem Argob
usque ad terminos Gesuri et Machathi vocavitque ex
nomine suo Basan Avothiair id est villas Iair usque
in praesentem diem **15** Machir quoque dedi Galaad
16 et tribubus Ruben et Gad dedi terram Galaad
usque ad torrentem Arnon medium torrentis et
finium usque ad torrentem Ieboc qui est terminus
filiorum Ammon **17** et planitiem solitudinis atque
Iordanem et terminos Chenereth usque ad mare
Deserti quod est Salsissimum ad radices montis
Phasga contra orientem **18** praecepique vobis in
tempore illo dicens Dominus Deus vester dat vobis
terram hanc in hereditatem expediti praecedite
fratres vestros filios Israhel omnes viri robusti
19 absque uxoribus et parvulis ac iumentis novi
enim quod plura habeatis pecora et in urbibus
remanere debebunt quas tradidi vobis **20** donec
requiem tribuat Dominus fratribus vestris sicut
vobis tribuit et possideant etiam ipsi terram quam
daturus est eis trans Iordanem tunc revertetur
unusquisque in possessionem suam quam dedi
vobis **21** Iosue quoque in tempore illo praecepi
dicens oculi tui viderunt quae fecit Dominus Deus
vester duobus his regibus sic faciet omnibus regnis
ad quae transiturus es **22** ne timeas eos Dominus
enim Deus vester pugnabit pro vobis **23** precatusque
sum Dominum in tempore illo dicens **24** Domine
Deus tu coepisti ostendere servo tuo magnitudinem
tuam manumque fortissimam neque enim est alius
Deus vel in caelo vel in terra qui possit facere opera
tua et conparari fortitudini tuae **25** transibo igitur
et videbo terram hanc optimam trans Iordanem et
montem istum egregium et Libanum **26** iratusque
est Dominus mihi propter vos nec exaudivit me sed
dixit mihi sufficit tibi nequaquam ultra loquaris
de hac re ad me **27** ascende cacumen Phasgae et
oculos tuos circumfer ad occidentem et aquilonem
austrumque et orientem et aspice nec enim transibis
Iordanem istum **28** praecipe Iosue et corrobora
eum atque conforta quia ipse praecedet populum
istum et dividet eis terram quam visurus es **29**
mansimusque in valle contra fanum Phogor

4 et nunc Israhel audi praecepta et iudicia quae
ego doceo te ut faciens ea vivas et ingrediens
possideas terram quam Dominus Deus patrum
vestrorum daturus est vobis **2** non addetis ad verbum
quod vobis loquor neque auferetis ex eo custodite
mandata Domini Dei vestri quae ego praecipio
vobis **3** oculi vestri viderunt omnia quae fecit
Dominus contra Beelphegor quomodo contriverit
omnes cultores eius de medio vestri **4** vos autem
qui adheretis Domino Deo vestro vivitis universi
usque in praesentem diem **5** scitis quod docuerim
vos praecepta atque iustitias sicut mandavit mihi
Dominus Deus meus sic facietis ea in terra quam
possessuri estis **6** et observabitis et implebitis opere
haec est enim vestra sapientia et intellectus coram
populis ut audientes universa praecepta haec dicant
en populus sapiens et intellegens gens magna **7**
nec est alia natio tam grandis quae habeat deos
adpropinquantes sibi sicut Dominus Deus noster
adest cunctis obsecrationibus nostris **8** quae est
enim alia gens sic inclita ut habeat caerimonias
iustaque iudicia et universam legem quam ego
proponam hodie ante oculos vestros **9** custodi
igitur temet ipsum et animam tuam sollicite ne
obliviscaris verborum quae viderunt oculi tui et ne
excedant de corde tuo cunctis diebus vitae tuae
docebis ea filios ac nepotes tuos **10** diem in quo
stetisti coram Domino Deo tuo in Horeb quando
Dominus locutus est mihi dicens congrega ad me

populum ut audiat sermones meos et discat timere
me omni tempore quo vivit in terra doceantque
filios suos **11** et accessistis ad radices montis qui
ardebat usque ad caelum erantque in eo tenebrae
nubes et caligo **12** locutusque est Dominus ad
vos de medio ignis vocem verborum eius audistis
et formam penitus non vidistis **13** et ostendit
vobis pactum suum quod praecepit ut faceretis
et decem verba quae scripsit in duabus tabulis
lapideis **14** mihique mandavit in illo tempore ut
docerem vos caerimonias et iudicia quae facere
deberetis in terra quam possessuri estis **15** custodite
igitur sollicite animas vestras non vidistis aliquam
similitudinem in die qua locutus est Dominus
vobis in Horeb de medio ignis **16** ne forte decepti
faciatis vobis sculptam similitudinem aut imaginem
masculi vel feminae **17** similitudinem omnium
iumentorum quae sunt super terram vel avium sub
caelo volantium **18** atque reptilium quae moventur
in terra sive piscium qui sub terra morantur in aquis
19 ne forte oculis elevatis ad caelum videas solem
et lunam et omnia astra caeli et errore deceptus
adores ea et colas quae creavit Dominus Deus tuus
in ministerium cunctis gentibus quae sub caelo sunt
20 vos autem tulit Dominus et eduxit de fornace
ferrea Aegypti ut haberet populum hereditarium
sicut est in praesenti die **21** iratusque est Dominus
contra me propter sermones vestros et iuravit ut
non transirem Iordanem nec ingrederer terram
optimam quam daturus est vobis **22** ecce morior in
hac humo non transibo Iordanem vos transibitis et
possidebitis terram egregiam **23** cave nequando
obliviscaris pacti Domini Dei tui quod pepigit tecum
et facias tibi sculptam similitudinem eorum quae
fieri Dominus prohibuit **24** quia Dominus Deus
tuus ignis consumens est Deus aemulator **25** si
genueritis filios ac nepotes et morati fueritis in terra
deceptique feceritis vobis aliquam similitudinem
patrantes malum coram Domino Deo vestro ut
eum ad iracundiam provocetis **26** testes invoco
hodie caelum et terram cito perituros vos esse
de terra quam transito Iordane possessuri estis
non habitabitis in ea longo tempore sed delebit
vos Dominus **27** atque disperget in omnes gentes
et remanebitis pauci in nationibus ad quas vos
ducturus est Dominus **28** ibique servietis diis
qui hominum manu fabricati sunt ligno et lapidi
qui non vident non audiunt non comedunt non
odorantur **29** cumque quaesieris ibi Dominum Deum
tuum invenies eum si tamen toto corde quaesieris
et tota tribulatione animae tuae **30** postquam te
invenerint omnia quae praedicta sunt novissimo
tempore reverteris ad Dominum Deum tuum et
audies vocem eius **31** quia Deus misericors Dominus
Deus tuus est non dimittet te nec omnino delebit
neque obliviscetur pacti in quo iuravit patribus tuis
32 interroga de diebus antiquis qui fuerunt ante te
ex die quo creavit Deus hominem super terram a
summo caeli usque ad summum eius si facta est
aliquando huiuscemodi res aut umquam cognitum
est **33** ut audiret populus vocem Dei loquentis de
medio ignis sicut tu audisti et vixisti **34** si fecit Deus
ut ingrederetur et tolleret sibi gentem de medio
nationum per temptationes signa atque portenta
per pugnam et robustam manum extentumque
brachium et horribiles visiones iuxta omnia quae
fecit pro vobis Dominus Deus vester in Aegypto
videntibus oculis tuis **35** ut scires quoniam Dominus
ipse est Deus et non est alius praeter unum **36** de
caelo te fecit audire vocem suam ut doceret te et in
terra ostendit tibi ignem suum maximum et audisti
verba illius de medio ignis **37** quia dilexit patres
tuos et elegit semen eorum post eos eduxitque te
praecedens in virtute sua magna ex Aegypto **38** ut
deleret nationes maximas et fortiores te in introitu
tuo et introduceret te daretque tibi terram earum in
possessionem sicut cernis in praesenti die **39** scito
ergo hodie et cogitato in corde tuo quod Dominus
ipse sit Deus in caelo sursum et in terra deorsum
et non sit alius **40** custodi praecepta eius atque
mandata quae ego praecipio tibi ut bene sit tibi
et filiis tuis post te et permaneas multo tempore
super terram quam Dominus Deus tuus daturus est
tibi **41** tunc separavit Moses tres civitates trans
Iordanem ad orientalem plagam **42** ut confugiat
ad eas qui occiderit nolens proximum suum nec
fuerit inimicus ante unum et alterum diem et ad
harum aliquam urbium possit evadere **43** Bosor in
solitudine quae sita est in terra campestri de tribu
Ruben et Ramoth in Galaad quae est in tribu Gad et
Golam in Basan quae est in tribu Manasse **44** ista est
lex quam proposuit Moses coram filiis Israhel **45** et
haec testimonia et caerimoniae atque iudicia quae
locutus est ad filios Israhel quando egressi sunt de
Aegypto **46** trans Iordanem in valle contra fanum
Phogor in terra Seon regis Amorrei qui habitavit in
Esebon quem percussit Moses filii quoque Israhel
egressi ex Aegypto **47** possederunt terram eius et
terram Og regis Basan duorum regum Amorreorum
qui erant trans Iordanem ad solis ortum **48** ab Aroer
quae sita est super ripam torrentis Arnon usque
ad montem Sion qui est et Hermon **49** omnem
planitiem trans Iordanem ad orientalem plagam
usque ad mare Solitudinis et usque ad radices
montis Phasga

5 vocavitque Moses omnem Israhelem et dixit
ad eum audi Israhel caerimonias atque iudicia
quae ego loquor in auribus vestris hodie discite
ea et opere conplete **2** Dominus Deus noster
pepigit nobiscum foedus in Horeb **3** non cum
patribus nostris iniit pactum sed nobiscum qui
inpraesentiarum sumus et vivimus **4** facie ad faciem
locutus est nobis in monte de medio ignis **5** ego
sequester et medius fui inter Dominum et vos
in tempore illo ut adnuntiarem vobis verba eius
timuistis enim ignem et non ascendistis in montem
et ait **6** ego Dominus Deus tuus qui eduxi te de
terra Aegypti de domo servitutis **7** non habebis
deos alienos in conspectu meo **8** non facies tibi
sculptile nec similitudinem omnium quae in caelo
sunt desuper et quae in terra deorsum et quae
versantur in aquis sub terra **9** non adorabis ea et
non coles ego enim sum Dominus Deus tuus Deus
aemulator reddens iniquitatem patrum super filios
in tertiam et quartam generationem his qui oderunt
me **10** et faciens misericordiam in multa milia
diligentibus me et custodientibus praecepta mea **11**
non usurpabis nomen Domini Dei tui frustra quia
non erit inpunitus qui super re vana nomen eius
adsumpserit **12** observa diem sabbati ut sanctifices
eum sicut praecepit tibi Dominus Deus tuus **13**
sex diebus operaberis et facies omnia opera tua
14 septimus dies sabbati est id est requies Domini
Dei tui non facies in eo quicquam operis tu et
filius tuus et filia servus et ancilla et bos et asinus
et omne iumentum tuum et peregrinus qui est
intra portas tuas ut requiescat servus et ancilla tua
sicut et tu **15** memento quod et ipse servieris in
Aegypto et eduxerit te inde Dominus Deus tuus
in manu forti et brachio extento idcirco praecepit
tibi ut observares diem sabbati **16** honora patrem
tuum et matrem sicut praecepit tibi Dominus Deus
tuus ut longo vivas tempore et bene sit tibi in
terra quam Dominus Deus tuus daturus est tibi **17**
non occides **18** neque moechaberis **19** furtumque
non facies **20** nec loqueris contra proximum tuum
falsum testimonium **21** non concupisces uxorem
proximi tui non domum non agrum non servum
non ancillam non bovem non asinum et universa
quae illius sunt **22** haec verba locutus est Dominus
ad omnem multitudinem vestram in monte de
medio ignis et nubis et caliginis voce magna nihil
addens amplius et scripsit ea in duabus tabulis
lapideis quas tradidit mihi **23** vos autem postquam
audistis vocem de medio tenebrarum et montem
ardere vidistis accessistis ad me omnes principes
tribuum et maiores natu atque dixistis **24** ecce
ostendit nobis Dominus Deus noster maiestatem
et magnitudinem suam vocem eius audivimus de
medio ignis et probavimus hodie quod loquente Deo
cum homine vixerit homo **25** cur ergo morimur et
devorabit nos ignis hic maximus si enim audierimus
ultra vocem Domini Dei nostri moriemur **26** quid
est omnis caro ut audiat vocem Dei viventis qui
de medio ignis loquitur sicut nos audivimus et
possit vivere **27** tu magis accede et audi cuncta
quae dixerit Dominus Deus noster tibi loquerisque
ad nos et nos audientes faciemus ea **28** quod cum
audisset Dominus ait ad me audivi vocem verborum
populi huius quae locuti sunt tibi bene omnia sunt
locuti **29** quis det talem eos habere mentem ut
timeant me et custodiant universa mandata mea
in omni tempore ut bene sit eis et filiis eorum
in sempiternum **30** vade et dic eis revertimini
in tentoria vestra **31** tu vero hic sta mecum et
loquar tibi omnia mandata et caerimonias atque
iudicia quae docebis eos ut faciant ea in terra quam
dabo illis in possessionem **32** custodite igitur et
facite quae praecepit Dominus Deus vobis non
declinabitis neque ad dextram neque ad sinistram
33 sed per viam quam praecepit Dominus Deus
vester ambulabitis ut vivatis et bene sit vobis et
protelentur dies in terra possessionis vestrae

6 haec sunt praecepta et caerimoniae atque iudicia
quae mandavit Dominus Deus vester ut docerem
vos et faciatis ea in terra ad quam transgredimini
possidendam **2** ut timeas Dominum Deum tuum
et custodias omnia mandata et praecepta eius
quae ego praecipio tibi et filiis ac nepotibus tuis
cunctis diebus vitae tuae ut prolongentur dies tui **3**
audi Israhel et observa ut facias et bene sit tibi et
multipliceris amplius sicut pollicitus est Dominus
Deus patrum tuorum tibi terram lacte et melle
manantem **4** audi Israhel Dominus Deus noster
Dominus unus est **5** diliges Dominum Deum tuum
ex toto corde tuo et ex tota anima tua et ex tota
fortitudine tua **6** eruntque verba haec quae ego
praecipio tibi hodie in corde tuo **7** et narrabis ea
filiis tuis et meditaberis sedens in domo tua et
ambulans in itinere dormiens atque consurgens **8**
et ligabis ea quasi signum in manu tua eruntque et
movebuntur inter oculos tuos **9** scribesque ea in
limine et ostiis domus tuae **10** cumque introduxerit
te Dominus Deus tuus in terram pro qua iuravit
patribus tuis Abraham Isaac et Iacob et dederit tibi
civitates magnas et optimas quas non aedificasti **11**
domos plenas cunctarum opum quas non extruxisti
cisternas quas non fodisti vineta et oliveta quae non
plantasti **12** et comederis et saturatus fueris **13** cave
diligenter ne obliviscaris Domini qui eduxit te de

terra Aegypti de domo servitutis Dominum Deum
tuum timebis et ipsi servies ac per nomen illius
iurabis **14** non ibitis post deos alienos cunctarum
gentium quae in circuitu vestro sunt **15** quoniam
Deus aemulator Dominus Deus tuus in medio tui
nequando irascatur furor Domini Dei tui contra te
et auferat te de superficie terrae **16** non temptabis
Dominum Deum tuum sicut temptasti in loco
temptationis **17** custodi praecepta Domini Dei tui
ac testimonia et caerimonias quas praecepit tibi **18**
et fac quod placitum est et bonum in conspectu
Domini ut bene sit tibi et ingressus possideas terram
optimam de qua iuravit Dominus patribus tuis **19** ut
deleret omnes inimicos tuos coram te sicut locutus
est **20** cum interrogaverit te filius tuus cras dicens
quid sibi volunt testimonia haec et caerimoniae
atque iudicia quae praecepit Dominus Deus noster
nobis **21** dices ei servi eramus Pharaonis in Aegypto
et eduxit nos Dominus de Aegypto in manu forti **22**
fecitque signa atque prodigia magna et pessima
in Aegypto contra Pharaonem et omnem domum
illius in conspectu nostro **23** et eduxit nos inde ut
introductis daret terram super qua iuravit patribus
nostris **24** praecepitque nobis Dominus ut faciamus
omnia legitima haec et timeamus Dominum Deum
nostrum et bene sit nobis cunctis diebus vitae
nostrae sicut est hodie **25** eritque nostri misericors
si custodierimus et fecerimus omnia praecepta eius
coram Domino Deo nostro sicut mandavit nobis

7 cum introduxerit te Dominus Deus tuus in
terram quam possessurus ingredieris et deleverit
gentes multas coram te Hettheum et Gergeseum
et Amorreum Chananeum et Ferezeum et Eveum
et Iebuseum septem gentes multo maioris numeri
quam tu es et robustiores te **2** tradideritque
eas Dominus Deus tuus tibi percuties eas usque
ad internicionem non inibis cum eis foedus nec
misereberis earum **3** neque sociabis cum eis
coniugia filiam tuam non dabis filio eius nec filiam
illius accipies filio tuo **4** quia seducet filium tuum
ne sequatur me et ut magis serviat diis alienis
irasceturque furor Domini et delebit te cito **5**
quin potius haec facietis eis aras eorum subvertite
confringite statuas lucosque succidite et sculptilia
conburite **6** quia populus sanctus es Domino Deo
tuo te elegit Dominus Deus tuus ut sis ei populus
peculiaris de cunctis populis qui sunt super terram
7 non quia cunctas gentes numero vincebatis vobis
iunctus est Dominus et elegit vos cum omnibus
sitis populis pauciores **8** sed quia dilexit vos
Dominus et custodivit iuramentum quod iuravit
patribus vestris eduxitque vos in manu forti et
redemit de domo servitutis de manu Pharaonis
regis Aegypti **9** et scies quia Dominus Deus tuus
ipse est Deus fortis et fidelis custodiens pactum et
misericordiam diligentibus se et his qui custodiunt
praecepta eius in mille generationes **10** et reddens
odientibus se statim ita ut disperdat eos et ultra
non differat protinus eis restituens quod merentur
11 custodi ergo praecepta et caerimonias atque
iudicia quae ego mando tibi hodie ut facias **12** si
postquam audieris haec iudicia custodieris ea et
feceris custodiet et Dominus Deus tuus tibi pactum
et misericordiam quam iuravit patribus tuis **13**
et diliget te ac multiplicabit benedicetque fructui
ventris tui et fructui terrae tuae frumento tuo
atque vindemiae oleo et armentis gregibus ovium
tuarum super terram pro qua iuravit patribus tuis
ut daret eam tibi **14** benedictus eris inter omnes
populos non erit apud te sterilis utriusque sexus
tam in hominibus quam in gregibus tuis **15** auferet
Dominus a te omnem languorem et infirmitates
Aegypti pessimas quas novisti non inferet tibi sed
cunctis hostibus tuis **16** devorabis omnes populos
quos Dominus Deus tuus daturus est tibi non parcet
eis oculus tuus nec servies diis eorum ne sint in
ruinam tui **17** si dixeris in corde tuo plures sunt
gentes istae quam ego quomodo potero delere
eas **18** noli metuere sed recordare quae fecerit
Dominus Deus tuus Pharaoni et cunctis Aegyptiis
19 plagas maximas quas viderunt oculi tui et signa
atque portenta manumque robustam et extentum
brachium ut educeret te Dominus Deus tuus sic
faciet cunctis populis quos metuis **20** insuper et
crabrones mittet Dominus Deus tuus in eos donec
deleat omnes atque disperdat qui te fugerint et
latere potuerint **21** non timebis eos quia Dominus
Deus tuus in medio tui est Deus magnus et terribilis
22 ipse consumet nationes has in conspectu tuo
paulatim atque per partes non poteris delere eas
pariter ne forte multiplicentur contra te bestiae
terrae **23** dabitque eos Dominus Deus tuus in
conspectu tuo et interficiet illos donec penitus
deleantur **24** tradet reges eorum in manus tuas et
disperdes nomina eorum sub caelo nullus poterit
resistere tibi donec conteras eos **25** sculptilia eorum
igne conbures non concupisces argentum et aurum
de quibus facta sunt neque adsumes ex eis tibi
quicquam ne offendas propter ea quia abominatio
est Domini Dei tui **26** nec inferes quippiam ex
idolo in domum tuam ne fias anathema sicut et
illud est quasi spurcitiam detestaberis et velut
inquinamentum ac sordes abominationi habebis
quia anathema est

8 omne mandatum quod ego praecipio tibi hodie
cave diligenter ut facias ut possitis vivere
et multiplicemini ingressique possideatis terram
pro qua iuravit Dominus patribus vestris 2 et
recordaberis cuncti itineris per quod adduxit te
Dominus Deus tuus quadraginta annis per desertum
ut adfligeret te atque temptaret et nota fierent
quae in tuo animo versabantur utrum custodires
mandata illius an non 3 adflixit te penuria et dedit
tibi cibum manna quem ignorabas tu et patres tui
ut ostenderet tibi quod non in solo pane vivat homo
sed in omni verbo quod egreditur ex ore Domini
4 vestimentum tuum quo operiebaris nequaquam
vetustate defecit et pes tuus non est subtritus en
quadragesimus annus est 5 ut recogites in corde
tuo quia sicut erudit homo filium suum sic Dominus
Deus tuus erudivit te 6 ut custodias mandata Domini
Dei tui et ambules in viis eius et timeas eum 7
Dominus enim Deus tuus introducet te in terram
bonam terram rivorum aquarumque et fontium
in cuius campis et montibus erumpunt fluviorum
abyssi 8 terram frumenti hordei vinearum in
qua ficus et mala granata et oliveta nascuntur
terram olei ac mellis 9 ubi absque ulla penuria
comedes panem tuum et rerum omnium abundantia
perfrueris cuius lapides ferrum sunt et de montibus
eius aeris metalla fodiuntur 10 ut cum comederis
et satiatus fueris benedicas Domino Deo tuo pro
terra optima quam dedit tibi 11 observa et cave
nequando obliviscaris Domini Dei tui et neglegas
mandata eius atque iudicia et caerimonias quas ego
praecipio tibi hodie 12 ne postquam comederis et
satiatus domos pulchras aedificaveris et habitaveris
in eis 13 habuerisque armenta et ovium greges
argenti et auri cunctarumque rerum copiam 14
elevetur cor tuum et non reminiscaris Domini
Dei tui qui eduxit te de terra Aegypti de domo
servitutis 15 et ductor tuus fuit in solitudine magna
atque terribili in qua erat serpens flatu adurens et
scorpio ac dipsas et nullae omnino aquae qui eduxit
rivos de petra durissima 16 et cibavit te manna in
solitudine quod nescierunt patres tui et postquam
adflixit ac probavit ad extremum misertus est tui
17 ne diceres in corde tuo fortitudo mea et robur
manus meae haec mihi omnia praestiterunt 18
sed recorderis Domini Dei tui quod ipse tibi vires
praebuerit ut impleret pactum suum super quo
iuravit patribus tuis sicut praesens indicat dies 19
sin autem oblitus Domini Dei tui secutus fueris
alienos deos coluerisque illos et adoraveris ecce
nunc praedico tibi quod omnino dispereas 20 sicut
gentes quas delevit Dominus in introitu tuo ita et
vos peribitis si inoboedientes fueritis voci Domini
Dei vestri

9 audi Israhel tu transgredieris hodie Iordanem
ut possideas nationes maximas et fortiores te
civitates ingentes et ad caelum usque muratas 2
populum magnum atque sublimem filios Enacim
quos ipse vidisti et audisti quibus nullus potest ex
adverso resistere 3 scies ergo hodie quod Dominus
Deus tuus ipse transibit ante te ignis devorans
atque consumens qui conterat eos et deleat atque
disperdat ante faciem tuam velociter sicut locutus
est tibi 4 ne dicas in corde tuo cum deleverit
eos Dominus Deus tuus in conspectu tuo propter
iustitiam meam introduxit me Dominus ut terram
hanc possiderem cum propter impietates suas
istae deletae sint nationes 5 neque enim propter
iustitias tuas et aequitatem cordis tui ingredieris ut
possideas terras eorum sed quia illae egerunt impie
te introeunte deletae sunt et ut conpleret verbum
suum Dominus quod sub iuramento pollicitus
est patribus tuis Abraham Isaac et Iacob 6 scito
igitur quod non propter iustitias tuas Dominus
Deus tuus dederit tibi terram hanc optimam in
possessionem cum durissimae cervicis sis populus 7
memento et ne obliviscaris quomodo ad iracundiam
provocaveris Dominum Deum tuum in solitudine ex
eo die quo es egressus ex Aegypto usque ad locum
istum semper adversum Dominum contendisti 8
nam et in Horeb provocasti eum et iratus delere te
voluit 9 quando ascendi in montem ut acciperem
tabulas lapideas tabulas pacti quod pepigit vobiscum
Dominus et perseveravi in monte quadraginta
diebus ac noctibus panem non comedens et aquam
non bibens 10 deditque mihi Dominus duas tabulas
lapideas scriptas digito Dei et continentes omnia
verba quae vobis in monte locutus est de medio ignis
quando contio populi congregata est 11 cumque
transissent quadraginta dies et totidem noctes
dedit mihi Dominus duas tabulas lapideas tabulas
foederis 12 dixitque mihi surge et descende hinc
cito quia populus tuus quos eduxisti de Aegypto
deseruerunt velociter viam quam demonstrasti
eis feceruntque sibi conflatile 13 rursumque ait
Dominus ad me cerno quod populus iste durae
cervicis sit 14 dimitte me ut conteram eum et
deleam nomen eius sub caelo et constituam te super
gentem quae hac maior et fortior sit 15 cumque
de monte ardente descenderem et duas tabulas
foederis utraque tenerem manu 16 vidissemque vos
peccasse Domino Deo vestro et fecisse vobis vitulum
conflatilem ac deseruisse velociter viam eius quam
vobis ostenderat 17 proieci tabulas de manibus meis

confregique eas in conspectu vestro 18 et procidi
ante Dominum sicut prius quadraginta diebus et
noctibus panem non comedens et aquam non bibens
propter omnia peccata vestra quae gessistis contra
Dominum et eum ad iracundiam provocastis 19 timui
enim indignationem et iram illius qua adversum
vos concitatus delere vos voluit et exaudivit me
Dominus etiam hac vice 20 adversum Aaron quoque
vehementer iratus voluit eum conterere et pro
illo similiter deprecatus sum 21 peccatum autem
vestrum quod feceratis id est vitulum arripiens
igne conbusi et in frusta comminuens omninoque
in pulverem redigens proieci in torrentem qui
de monte descendit 22 in Incendio quoque et
in Temptatione et in sepulchris Concupiscentiae
provocastis Dominum 23 et quando misit vos de
Cadesbarne dicens ascendite et possidete terram
quam dedi vobis et contempsistis imperium Domini
Dei vestri et non credidistis ei neque vocem eius
audire voluistis 24 sed semper fuistis rebelles
a die qua nosse vos coepi 25 et iacui coram
Domino quadraginta diebus ac noctibus quibus
eum suppliciter deprecabar ne deleret vos ut fuerat
comminatus 26 et orans dixi Domine Deus ne
disperdas populum tuum et hereditatem tuam
quam redemisti in magnitudine tua quos eduxisti
de Aegypto in manu forti 27 recordare servorum
tuorum Abraham Isaac et Iacob ne aspicias duritiam
populi huius et impietatem atque peccatum 28 ne
forte dicant habitatores terrae de qua eduxisti nos
non poterat Dominus introducere eos in terram
quam pollicitus est eis et oderat illos idcirco eduxit
ut interficeret eos in solitudine 29 qui sunt populus
tuus et hereditas tua quos eduxisti in fortitudine
tua magna et in brachio tuo extento

10 in tempore illo dixit Dominus ad me dola tibi
duas tabulas lapideas sicut priores fuerunt et
ascende ad me in montem faciesque arcam ligneam
2 et scribam in tabulis verba quae fuerunt in his
quas ante confregisti ponesque eas in arca 3 feci
igitur arcam de lignis setthim cumque dolassem
duas tabulas lapideas instar priorum ascendi in
montem habens eas in manibus 4 scripsitque in
tabulis iuxta id quod prius scripserat verba decem
quae locutus est Dominus ad vos in monte de medio
ignis quando populus congregatus est et dedit eas
mihi 5 reversusque de monte descendi et posui
tabulas in arcam quam feceram quae hucusque ibi
sunt sicut mihi praecepit Dominus 6 filii autem
Israhel castra moverunt ex Beroth filiorum Iacan
in Musera ubi Aaron mortuus ac sepultus est pro
quo sacerdotio functus est filius eius Eleazar 7
inde venerunt in Gadgad de quo loco profecti
castrametati sunt in Ietabatha in terra aquarum
atque torrentium 8 eo tempore separavit tribum
Levi ut portaret arcam foederis Domini et staret
coram eo in ministerio ac benediceret in nomine
illius usque in praesentem diem 9 quam ob rem
non habuit Levi partem neque possessionem cum
fratribus suis quia ipse Dominus possessio eius
est sicut promisit ei Dominus Deus tuus 10 ego
autem steti in monte sicut prius quadraginta diebus
ac noctibus exaudivitque me Dominus etiam hac
vice et te perdere noluit 11 dixitque mihi vade
et praecede populum ut ingrediatur et possideat
terram quam iuravi patribus eorum ut traderem eis
12 et nunc Israhel quid Dominus Deus tuus petit a te
nisi ut timeas Dominum Deum tuum et ambules in
viis eius et diligas eum ac servias Domino Deo tuo in
toto corde tuo et in tota anima tua 13 custodiasque
mandata Domini et caerimonias eius quas ego hodie
praecipio ut bene sit tibi 14 en Domini Dei tui
caelum est et caelum caeli terra et omnia quae in
ea sunt 15 et tamen patribus tuis conglutinatus
est Dominus et amavit eos elegitque semen eorum
post eos id est vos de cunctis gentibus sicut hodie
conprobatur 16 circumcidite igitur praeputium
cordis vestri et cervicem vestram ne induretis
amplius 17 quia Dominus Deus vester ipse est Deus
deorum et Dominus dominantium Deus magnus et
potens et terribilis qui personam non accipit nec
munera 18 facit iudicium pupillo et viduae amat
peregrinum et dat ei victum atque vestitum 19
et vos ergo amate peregrinos quia et ipsi fuistis
advenae in terra Aegypti 20 Dominum Deum tuum
timebis et ei servies ipsi adherebis iurabisque in
nomine illius 21 ipse est laus tua et Deus tuus qui
fecit tibi haec magnalia et terribilia quae viderunt
oculi tui 22 in septuaginta animabus descenderunt
patres tui in Aegyptum et ecce nunc multiplicavit
te Dominus Deus tuus sicut astra caeli

11 ama itaque Dominum Deum tuum et observa
praecepta eius et caerimonias iudicia atque
mandata omni tempore 2 cognoscite hodie quae
ignorant filii vestri qui non viderunt disciplinam
Domini Dei vestri magnalia eius et robustam manum
extentumque brachium 3 signa et opera quae fecit
in medio Aegypti Pharaoni regi et universae terrae
eius 4 omnique exercitui Aegyptiorum et equis
ac curribus quomodo operuerint eos aquae Rubri
maris cum vos persequerentur et deleverit eos
Dominus usque in praesentem diem 5 vobisque
quae fecerit in solitudine donec veniretis ad hunc
locum 6 et Dathan atque Abiram filiis Heliab qui

fuit filius Ruben quos aperto ore suo terra absorbuit
cum domibus et tabernaculis et universa substantia
eorum quam habebant in medio Israhelis 7 oculi
vestri viderunt omnia opera Domini magna quae
fecit 8 ut custodiatis universa mandata illius quae
ego hodie praecipio vobis et possitis introire et
possidere terram ad quam ingredimini 9 multoque
in ea vivatis tempore quam sub iuramento pollicitus
est Dominus patribus vestris et semini eorum
lacte et melle manantem 10 terra enim ad quam
ingredieris possidendam non est sicut terra Aegypti
de qua existi ubi iacto semine in hortorum morem
aquae ducuntur inriguae 11 sed montuosa est et
campestris de caelo expectans pluvias 12 quam
Dominus Deus tuus semper invisit et oculi illius
in ea sunt a principio anni usque ad finem eius
13 si ergo oboedieritis mandatis meis quae hodie
praecipio vobis ut diligatis Dominum Deum vestrum
et serviatis ei in toto corde vestro et in tota anima
vestra 14 dabo pluviam terrae vestrae temporivam
et serotinam ut colligatis frumentum et vinum et
oleum 15 faenum ex agris ad pascenda iumenta
et ut ipsi comedatis ac saturemini 16 cavete ne
forte decipiatur cor vestrum et recedatis a Domino
serviatisque diis alienis et adoretis eos 17 iratusque
Dominus claudat caelum et pluviae non descendant
nec terra det germen suum pereatisque velociter
de terra optima quam Dominus daturus est vobis
18 ponite haec verba mea in cordibus et in animis
vestris et suspendite ea pro signo in manibus et inter
vestros oculos conlocate 19 docete filios vestros
ut illa meditentur quando sederis in domo tua et
ambulaveris in via et accubueris atque surrexeris
20 scribes ea super postes et ianuas domus tuae
21 ut multiplicentur dies tui et filiorum tuorum
in terra quam iuravit Dominus patribus tuis ut
daret eis quamdiu caelum inminet terrae 22 si enim
custodieritis mandata quae ego praecipio vobis et
feceritis ea ut diligatis Dominum Deum vestrum et
ambuletis in omnibus viis eius adherentes ei 23
disperdet Dominus omnes gentes istas ante faciem
vestram et possidebitis eas quae maiores et fortiores
vobis sunt 24 omnis locus quem calcaverit pes vester
vester erit a deserto et Libano a flumine magno
Eufraten usque ad mare occidentale erunt termini
vestri 25 nullus stabit contra vos terrorem vestrum
et formidinem dabit Dominus Deus vester super
omnem terram quam calcaturi estis sicut locutus
est vobis 26 en propono in conspectu vestro hodie
benedictionem et maledictionem 27 benedictionem
si oboedieritis mandatis Domini Dei vestri quae ego
praecipio vobis 28 maledictionem si non audieritis
mandata Domini Dei vestri sed recesseritis de via
quam ego nunc ostendo vobis et ambulaveritis post
deos alienos quos ignoratis 29 cum introduxerit
te Dominus Deus tuus in terram ad quam pergis
habitandam pones benedictionem super montem
Garizim maledictionem super montem Hebal 30
qui sunt trans Iordanem post viam quae vergit
ad solis occubitum in terra Chananei qui habitat
in campestribus contra Galgalam quae est iuxta
vallem tendentem et intrantem procul 31 vos enim
transibitis Iordanem ut possideatis terram quam
Dominus Deus vester daturus est vobis et habeatis
ac possideatis illam 32 videte ergo ut impleatis
caerimonias atque iudicia quae ego hodie ponam in
conspectu vestro

12 haec sunt praecepta atque iudicia quae facere
debetis in terra quam Dominus Deus patrum
tuorum daturus est tibi ut possideas eam cunctis
diebus quibus super humum gradieris 2 subvertite
omnia loca in quibus coluerunt gentes quas
possessuri estis deos suos super montes excelsos
et colles et subter omne lignum frondosum 3
dissipate aras earum et confringite statuas lucos
igne conburite et idola comminuite disperdite
nomina eorum de locis illis 4 non facietis ita Domino
Deo vestro 5 sed ad locum quem elegerit Dominus
Deus vester de cunctis tribubus vestris ut ponat
nomen suum ibi et habitet in eo venietis 6 et offeretis
in illo loco holocausta et victimas vestras decimas et
primitias manuum vestrarum et vota atque donaria
primogenita boum et ovium 7 et comedetis ibi
in conspectu Domini Dei vestri ac laetabimini in
cunctis ad quae miseritis manum vos et domus
vestrae in quibus benedixerit vobis Dominus Deus
vester 8 non facietis ibi quae nos hic facimus hodie
singuli quod sibi rectum videtur 9 neque enim
usque in praesens tempus venistis ad requiem et
possessionem quam Dominus Deus daturus est
vobis 10 transibitis Iordanem et habitabitis in
terram quam Dominus Deus vester daturus est vobis
ut requiescatis a cunctis hostibus per circuitum
et absque ullo timore habitetis 11 in loco quem
elegerit Dominus Deus vester ut sit nomen eius in eo
illuc omnia quae praecipio conferetis holocausta et
hostias ac decimas et primitias manuum vestrarum
et quicquid praecipuum est in muneribus quae
vovistis Domino 12 ibi epulabimini coram Domino
Deo vestro vos filii ac filiae vestrae famuli et famulae
atque Levites qui in vestris urbibus commorantur
neque enim habet aliam partem et possessionem
inter vos 13 cave ne offeras holocausta tua in
omni loco quem videris 14 sed in eo quem elegerit
Dominus in una tribuum tuarum offeres hostias

et facies quaecumque praecipio tibi **15** sin autem
comedere volueris et te esus carnium delectarit
occide et comede iuxta benedictionem Domini Dei
tui quam dedit tibi in urbibus tuis sive inmundum
fuerit hoc est maculatum et debile sive mundum
hoc est integrum et sine macula quod offerri licet
sicut capream et cervum comedes **16** absque esu
dumtaxat sanguinis quod super terram quasi aquam
effundes **17** non poteris comedere in oppidis tuis
decimam frumenti et vini et olei tui primogenita
armentorum et pecorum et omnia quae voveris
et sponte offerre volueris et primitias manuum
tuarum **18** sed coram Domino Deo tuo comedes
ea in loco quem elegerit Dominus Deus tuus tu et
filius tuus ac filia servus et famula atque Levites
qui manet in urbibus tuis et laetaberis et reficieris
coram Domino Deo tuo in cunctis ad quae extenderis
manum tuam **19** cave ne derelinquas Leviten omni
tempore quo versaris in terra **20** quando dilataverit
Dominus Deus tuus terminos tuos sicut locutus est
tibi et volueris vesci carnibus quas desiderat anima
tua **21** locus autem quem elegerit Dominus Deus
tuus ut sit nomen eius ibi si procul fuerit occides de
armentis et pecoribus quae habueris sicut praecepi
tibi et comedes in oppidis tuis ut tibi placet **22**
sicut comeditur caprea et cervus ita vesceris eis et
mundus et inmundus in commune vescentur **23** hoc
solum cave ne sanguinem comedas sanguis enim
eorum pro anima est et idcirco non debes animam
comedere cum carnibus **24** sed super terram fundes
quasi aquam **25** ut sit tibi bene et filiis tuis post te
cum feceris quod placet in conspectu Domini **26**
quae autem sanctificaveris et voveris Domino tolles
et venies ad locum quem elegerit Dominus **27** et
offeres oblationes tuas carnem et sanguinem super
altare Domini Dei tui sanguinem hostiarum fundes
in altari carnibus autem ipse vesceris **28** observa et
audi omnia quae ego praecipio tibi ut bene sit tibi et
filiis tuis post te in sempiternum cum feceris quod
bonum est et placitum in conspectu Domini Dei
tui **29** quando disperderit Dominus Deus tuus ante
faciem tuam gentes ad quas ingredieris possidendas
et possederis eas atque habitaveris in terra earum **30**
cave ne imiteris eas postquam te fuerint introeunte
subversae et requiras caerimonias earum dicens
sicut coluerunt gentes istae deos suos ita et ego
colam **31** non facies similiter Domino Deo tuo
omnes enim abominationes quas aversatur Dominus
fecerunt diis suis offerentes filios et filias et
conburentes igne **32** quod praecipio tibi hoc tantum
facito Domino nec addas quicquam nec minuas

13 si surrexerit in medio tui prophetes aut
qui somnium vidisse se dicat et praedixerit
signum atque portentum **2** et evenerit quod locutus
est et dixerit tibi eamus et sequamur deos alienos
quos ignoras et serviamus eis **3** non audies verba
prophetae illius aut somniatoris quia temptat vos
Dominus Deus vester ut palam fiat utrum diligatis
eum an non in toto corde et in tota anima vestra
4 Dominum Deum vestrum sequimini et ipsum
timete mandata illius custodite et audite vocem
eius ipsi servietis et ipsi adherebitis **5** propheta
autem ille aut fictor somniorum interficietur quia
locutus est ut vos averteret a Domino Deo vestro
qui eduxit vos de terra Aegypti et redemit de domo
servitutis ut errare te faceret de via quam tibi
praecepit Dominus Deus tuus et auferes malum
de medio tui **6** si tibi voluerit persuadere frater
tuus filius matris tuae aut filius tuus vel filia sive
uxor quae est in sinu tuo aut amicus quem diligis ut
animam tuam clam dicens eamus et serviamus diis
alienis quos ignoras tu et patres tui **7** cunctarum
in circuitu gentium quae iuxta vel procul sunt ab
initio usque ad finem terrae **8** non adquiescas ei nec
audias neque parcat ei oculus tuus ut miserearis et
occultes eum **9** sed statim interficies sit primum
manus tua super eum et post te omnis populus
mittat manum **10** lapidibus obrutus necabitur quia
voluit te abstrahere a Domino Deo tuo qui eduxit te
de terra Aegypti de domo servitutis **11** ut omnis
Israhel audiens timeat et nequaquam ultra faciat
quippiam huius rei simile **12** si audieris in una
urbium tuarum quas Dominus Deus tuus dabit tibi
ad habitandum dicentes aliquos **13** egressi sunt
filii Belial de medio tui et averterunt habitatores
urbis tuae atque dixerunt eamus et serviamus
diis alienis quos ignoratis **14** quaere sollicite
et diligenter rei veritate perspecta si inveneris
certum esse quod dicitur et abominationem hanc
opere perpetratam **15** statim percuties habitatores
urbis illius in ore gladii et delebis eam omniaque
quae in illa sunt usque ad pecora **16** quicquid
etiam supellectilis fuerit congregabis in medium
platearum eius et cum ipsa civitate succendes
ita ut universa consumas Domino Deo tuo et sit
tumulus sempiternus non aedificabitur amplius **17**
et non adherebit de illo anathemate quicquam in
manu tua ut avertatur Dominus ab ira furoris sui
et misereatur tui multiplicetque te sicut iuravit
patribus tuis **18** quando audieris vocem Domini
Dei tui custodiens omnia praecepta eius quae ego
praecipio tibi hodie ut facias quod placitum est in
conspectu Domini Dei tui

14 filii estote Domini Dei vestri non vos incidetis
nec facietis calvitium super mortuo **2** quoniam
populus sanctus es Domino Deo tuo et te elegit ut sis
ei in populum peculiarem de cunctis gentibus quae
sunt super terram **3** ne comedatis quae inmunda
sunt **4** hoc est animal quod comedere debetis bovem
et ovem et capram **5** cervum capream bubalum
tragelaphum pygargon orygem camelopardalum **6**
omne animal quod in duas partes ungulam findit et
ruminat comedetis **7** de his autem quae ruminant
et ungulam non findunt haec comedere non debetis
camelum leporem choerogyllium quia ruminant et
non dividunt ungulam inmunda erunt vobis **8** sus
quoque quoniam dividit ungulam et non ruminat
inmunda erit carnibus eorum non vescemini et
cadavera non tangetis **9** haec comedetis ex omnibus
quae morantur in aquis quae habent pinnulas et
squamas comedite **10** quae absque pinnulis et
squamis sunt ne comedatis quia inmunda sunt
11 omnes aves mundas comedite **12** inmundas ne
comedatis aquilam scilicet et grypem et alietum **13**
ixon et vulturem ac milvum iuxta genus suum **14** et
omne corvini generis **15** strutionem ac noctuam
et larum atque accipitrem iuxta genus suum **16**
herodium et cycnum et ibin **17** ac mergulum
porphirionem et nycticoracem **18** onocrotalum et
charadrium singula in genere suo upupam quoque
et vespertilionem **19** et omne quod reptat et
pinnulas habet inmundum erit nec comedetur **20**
omne quod mundum est comedite **21** quicquid
morticinum est ne vescamini ex eo peregrino qui
intra portas tuas est da ut comedat aut vende ei
quia tu populus sanctus Domini Dei tui es non
coques hedum in lacte matris suae **22** decimam
partem separabis de cunctis frugibus tuis quae
nascuntur in terra per annos singulos **23** et comedes
in conspectu Domini Dei tui in loco quem elegerit
ut in eo nomen illius invocetur decimam frumenti
tui et vini et olei et primogenita de armentis
et ovibus tuis ut discas timere Dominum Deum
tuum omni tempore **24** cum autem longior fuerit
via et locus quem elegerit Dominus Deus tuus
tibique benedixerit nec potueris ad eum haec
cuncta portare **25** vendes omnia et in pretium
rediges portabisque manu tua et proficisceris ad
locum quem elegerit Dominus Deus tuus **26** et emes
ex eadem pecunia quicquid tibi placuerit sive ex
armentis sive ex ovibus vinum quoque et siceram et
omne quod desiderat anima tua et comedes coram
Domino Deo tuo et epulaberis tu et domus tua **27** et
Levita qui intra portas tuas est cave ne derelinquas
eum quia non habet aliam partem in possessione
tua **28** anno tertio separabis aliam decimam ex
omnibus quae nascuntur tibi eo tempore et repones
intra ianuas tuas **29** venietque Levites qui aliam
non habet partem nec possessionem tecum et
peregrinus et pupillus ac vidua qui intra portas tuas
sunt et comedent et saturabuntur ut benedicat tibi
Dominus Deus tuus in cunctis operibus manuum
tuarum quae feceris

15 septimo anno facies remissionem **2** quae
hoc ordine celebrabitur cui debetur aliquid
ab amico vel proximo ac fratre suo repetere non
poterit quia annus remissionis est Domini **3** a
peregrino et advena exiges civem et propinquum
repetendi non habes potestatem **4** et omnino
indigens et mendicus non erit inter vos ut benedicat
tibi Dominus in terra quam traditurus est tibi in
possessionem **5** si tamen audieris vocem Domini Dei
tui et custodieris universa quae iussit et quae ego
hodie praecipio tibi benedicet tibi ut pollicitus est
6 fenerabis gentibus multis et ipse a nullo accipies
mutuum dominaberis nationibus plurimis et tui
nemo dominabitur **7** si unus de fratribus tuis qui
morantur intra portas civitatis tuae in terra quam
Dominus Deus tuus daturus est tibi ad paupertatem
venerit non obdurabis cor tuum nec contrahes
manum **8** sed aperies eam pauperi et dabis mutuum
quod eum indigere perspexeris **9** cave ne forte
subripiat tibi impia cogitatio et dicas in corde
tuo adpropinquat septimus annus remissionis et
avertas oculos a paupere fratre tuo nolens ei quod
postulat mutuum commodare ne clamet contra te
ad Dominum et fiat tibi in peccatum **10** sed dabis ei
nec ages quippiam callide in eius necessitatibus
sublevandis ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in
omni tempore et in cunctis ad quae manum miseris
11 non deerunt pauperes in terra habitationis tuae
idcirco ego praecipio tibi ut aperias manum fratri
tuo egeno et pauperi qui tecum versatur in terra
12 cum tibi venditus fuerit frater tuus hebraeus
aut hebraea et sex annis servierit tibi in septimo
anno dimittes eum liberum **13** et quem libertate
donaveris nequaquam vacuum abire patieris **14** sed
dabis viaticum de gregibus et de area et torculari
tuo quibus Dominus Deus tuus benedixerit tibi **15**
memento quod et ipse servieris in terra Aegypti et
liberaverit te Dominus Deus tuus et idcirco ego nunc
praecipiam tibi **16** sin autem dixerit nolo egredi eo
quod diligat te et domum tuam et bene sibi apud
te esse sentiat **17** adsumes subulam et perforabis
aurem eius in ianua domus tuae et serviet tibi usque
in aeternum ancillae quoque similiter facies **18** non
avertes ab eis oculos tuos quando dimiseris eos
liberos quoniam iuxta mercedem mercennarii per

sex annos servivit tibi ut benedicat tibi Dominus
Deus tuus in cunctis operibus quae agis 19 de
primogenitis quae nascuntur in armentis et ovibus
tuis quicquid sexus est masculini sanctificabis
Domino Deo tuo non operaberis in primogenito
bovis et non tondebis primogenita ovium 20 in
conspectu Domini Dei tui comedes ea per annos
singulos in loco quem elegerit Dominus tu et domus
tua 21 sin autem habuerit maculam et vel claudum
fuerit vel caecum aut in aliqua parte deforme vel
debile non immolabitur Domino Deo tuo 22 sed
intra portas urbis tuae comedes illud tam mundus
quam inmundus similiter vescentur eis quasi caprea
et cervo 23 hoc solum observabis ut sanguinem
eorum non comedas sed effundas in terram quasi
aquam

16 observa mensem novarum frugum et verni
primum temporis ut facias phase Domino
Deo tuo quoniam in isto mense eduxit te Dominus
Deus tuus de Aegypto nocte 2 immolabisque phase
Domino Deo tuo de ovibus et de bubus in loco quem
elegerit Dominus Deus tuus ut habitet nomen eius
ibi 3 non comedes in eo panem fermentatum septem
diebus comedes absque fermento adflictionis panem
quoniam in pavore egressus es de Aegypto ut
memineris diei egressionis tuae de Aegypto omnibus
diebus vitae tuae 4 non apparebit fermentum
in omnibus terminis tuis septem diebus et non
manebit de carnibus eius quod immolatum est
vesperi in die primo mane 5 non poteris immolare
phase in qualibet urbium tuarum quas Dominus
Deus tuus daturus est tibi 6 sed in loco quem elegerit
Dominus Deus tuus ut habitet nomen eius ibi
immolabis phase vesperi ad solis occasum quando
egressus es de Aegypto 7 et coques et comedes in
loco quem elegerit Dominus Deus tuus maneque
consurgens vades in tabernacula tua 8 sex diebus
comedes azyma et in die septimo quia collecta est
Domini Dei tui non facies opus 9 septem ebdomadas
numerabis tibi ab ea die qua falcem in segetem
miseris 10 et celebrabis diem festum ebdomadarum
Domino Deo tuo oblationem spontaneam manus
tuae quam offeres iuxta benedictionem Domini
Dei tui 11 et epulaberis coram Domino Deo tuo tu
et filius tuus et filia tua et servus tuus et ancilla
et Levites qui est intra portas tuas et advena ac
pupillus et vidua qui morantur vobiscum in loco
quem elegerit Dominus Deus tuus ut habitet nomen
eius ibi 12 et recordaberis quoniam servus fueris
in Aegypto custodiesque ac facies quae praecepta
sunt 13 sollemnitatem quoque tabernaculorum
celebrabis per septem dies quando collegeris de area
et torculari fruges tuas 14 et epulaberis in festivitate
tua tu et filius tuus et filia et servus tuus et ancilla
Levites quoque et advena et pupillus ac vidua qui
intra portas tuas sunt 15 septem diebus Domino Deo
tuo festa celebrabis in loco quem elegerit Dominus
benedicetque tibi Dominus Deus tuus in cunctis
frugibus tuis et in omni opere manuum tuarum
erisque in laetitia 16 tribus vicibus per annum
apparebit omne masculinum tuum in conspectu
Domini Dei tui in loco quem elegerit in sollemnitate
azymorum et in sollemnitate ebdomadarum et
in sollemnitate tabernaculorum non apparebit
ante Dominum vacuus 17 sed offeret unusquisque
secundum quod habuerit iuxta benedictionem
Domini Dei sui quam dederit ei 18 iudices et
magistros constitues in omnibus portis tuis quas
Dominus Deus tuus dederit tibi per singulas
tribus tuas ut iudicent populum iusto iudicio 19
nec in alteram partem declinent non accipies
personam nec munera quia munera excaecant
oculos sapientium et mutant verba iustorum 20
iuste quod iustum est persequeris ut vivas et
possideas terram quam Dominus Deus tuus dederit
tibi 21 non plantabis lucum et omnem arborem
iuxta altare Domini Dei tui 22 nec facies tibi atque
constitues statuam quae odit Dominus Deus tuus

17 non immolabis Domino Deo tuo bovem et
ovem in quo est macula aut quippiam vitii quia
abominatio est Domini Dei tui 2 cum repperti fuerint
apud te intra unam portarum tuarum quas Dominus
Deus tuus dabit tibi vir aut mulier qui faciant malum
in conspectu Domini Dei tui et transgrediantur
pactum illius 3 ut vadant et serviant diis alienis et
adorent eos solem et lunam et omnem militiam caeli
quae non praecepi 4 et hoc tibi fuerit nuntiatum
audiensque inquisieris diligenter et verum esse
reppereris et abominatio facta est in Israhel 5
educes virum ac mulierem qui rem sceleratissimam
perpetrarunt ad portas civitatis tuae et lapidibus
obruentur 6 in ore duorum aut trium testium
peribit qui interficietur nemo occidatur uno contra
se dicente testimonium 7 manus testium prima
interficiet eum et manus reliqui populi extrema
mittetur ut auferas malum de medio tui 8 si difficile
et ambiguum apud te iudicium esse perspexeris
inter sanguinem et sanguinem causam et causam
lepram et non lepram et iudicum intra portas tuas
videris verba variari surge et ascende ad locum
quem elegerit Dominus Deus tuus 9 veniesque
ad sacerdotes levitici generis et ad iudicem qui
fuerit illo tempore quaeresque ab eis qui indicabunt
tibi iudicii veritatem 10 et facies quodcumque

dixerint qui praesunt loco quem elegerit Dominus et
docuerint te 11 iuxta legem eius sequeris sententiam
eorum nec declinabis ad dextram vel ad sinistram
12 qui autem superbierit nolens oboedire sacerdotis
imperio qui eo tempore ministrat Domino Deo tuo
et decreto iudicis morietur homo ille et auferes
malum de Israhel 13 cunctusque populus audiens
timebit ut nullus deinceps intumescat superbia 14
cum ingressus fueris terram quam Dominus Deus
tuus dabit tibi et possederis eam habitaverisque
in illa et dixeris constituam super me regem sicut
habent omnes per circuitum nationes 15 eum
constitues quem Dominus Deus tuus elegerit de
numero fratrum tuorum non poteris alterius gentis
hominem regem facere qui non sit frater tuus
16 cumque fuerit constitutus non multiplicabit
sibi equos nec reducet populum in Aegyptum
equitatus numero sublevatus praesertim cum
Dominus praeceperit vobis ut nequaquam amplius
per eandem viam revertamini 17 non habebit uxores
plurimas quae inliciant animum eius neque argenti
et auri inmensa pondera 18 postquam autem sederit
in solio regni sui describet sibi deuteronomium
legis huius in volumine accipiens exemplar a
sacerdotibus leviticae tribus 19 et habebit secum
legetque illud omnibus diebus vitae suae ut discat
timere Dominum Deum suum et custodire verba et
caerimonias eius quae lege praecepta sunt 20 nec
elevetur cor eius in superbiam super fratres suos
neque declinet in partem dextram vel sinistram ut
longo tempore regnet ipse et filii eius super Israhel

18 non habebunt sacerdotes et Levitae et omnes
qui de eadem tribu sunt partem et hereditatem
cum reliquo Israhel quia sacrificia Domini et
oblationes eius comedent 2 et nihil aliud accipient
de possessione fratrum suorum Dominus enim ipse
est hereditas eorum sicut locutus est illis 3 hoc erit
iudicium sacerdotum a populo et ab his qui offerunt
victimas sive bovem sive ovem immolaverint dabunt
sacerdoti armum ac ventriculum 4 primitias
frumenti vini et olei et lanarum partem ex ovium
tonsione 5 ipsum enim elegit Dominus Deus tuus
de cunctis tribubus tuis ut stet et ministret nomini
Domini ipse et filii eius in sempiternum 6 si exierit
Levites de una urbium tuarum ex omni Israhel in
qua habitat et voluerit venire desiderans locum
quem elegerit Dominus 7 ministrabit in nomine
Dei sui sicut omnes fratres eius Levitae qui stabunt
eo tempore coram Domino 8 partem ciborum
eandem accipiet quam et ceteri excepto eo quod
in urbe sua ex paterna ei successione debetur 9
quando ingressus fueris terram quam Dominus Deus
tuus dabit tibi cave ne imitari velis abominationes
illarum gentium 10 nec inveniatur in te qui lustret
filium suum aut filiam ducens per ignem aut qui
ariolos sciscitetur et observet somnia atque auguria
ne sit maleficus 11 ne incantator ne pythones
consulat ne divinos et quaerat a mortuis veritatem
12 omnia enim haec abominatur Dominus et propter
istiusmodi scelera delebit eos in introitu tuo 13
perfectus eris et absque macula cum Domino Deo
tuo 14 gentes istae quarum possidebis terram
augures et divinos audiunt tu autem a Domino Deo
tuo aliter institutus es 15 prophetam de gente tua
et de fratribus tuis sicut me suscitabit tibi Dominus
Deus tuus ipsum audies 16 ut petisti a Domino Deo
tuo in Horeb quando contio congregata est atque
dixisti ultra non audiam vocem Domini Dei mei
et ignem hunc maximum amplius non videbo ne
moriar 17 et ait Dominus mihi bene omnia sunt
locuti 18 prophetam suscitabo eis de medio fratrum
suorum similem tui et ponam verba mea in ore
eius loqueturque ad eos omnia quae praecepero illi
19 qui autem verba eius quae loquetur in nomine
meo audire noluerit ego ultor existam 20 propheta
autem qui arrogantia depravatus voluerit loqui in
nomine meo quae ego non praecepi illi ut diceret
aut ex nomine alienorum deorum interficietur 21
quod si tacita cogitatione responderis quomodo
possum intellegere verbum quod non est locutus
Dominus 22 hoc habebis signum quod in nomine
Domini propheta ille praedixerit et non evenerit
hoc Dominus non locutus est sed per tumorem
animi sui propheta confinxit et idcirco non timebis
eum

19 cum disperderit Dominus Deus tuus gentes
quarum tibi traditurus est terram et possederis
eam habitaverisque in urbibus eius et in aedibus 2
tres civitates separabis tibi in medio terrae quam
Dominus Deus tuus dabit tibi in possessionem 3
sternens diligenter viam et in tres aequaliter partes
totam terrae tuae provinciam divides ut habeat e
vicino qui propter homicidium profugus est quo
possit evadere 4 haec erit lex homicidae fugientis
cuius vita servanda est qui percusserit proximum
suum nesciens et qui heri et nudius tertius nullum
contra eum habuisse odium conprobatur 5 sed
abisse simpliciter cum eo in silvam ad ligna
caedenda et in succisione lignorum securis fugerit
manu ferrumque lapsum de manubrio amicum eius
percusserit et occiderit hic ad unam supradictarum
urbium confugiet et vivet 6 ne forsitan proximus
eius cuius effusus est sanguis dolore stimulatus
persequatur et adprehendat eum si longior via fuerit

et percutiat animam eius qui non est reus mortis
quia nullum contra eum qui occisus est odium prius
habuisse monstratur 7 idcirco praecipio tibi ut
tres civitates aequalis inter se spatii dividas 8 cum
autem dilataverit Dominus Deus tuus terminos tuos
sicut iuravit patribus tuis et dederit tibi cunctam
terram quam eis pollicitus est 9 si tamen custodieris
mandata eius et feceris quae hodie praecipio
tibi ut diligas Dominum Deum tuum et ambules
in viis eius omni tempore addes tibi tres alias
civitates et supradictarum trium urbium numerum
duplicabis 10 ut non effundatur sanguis innoxius in
medio terrae quam Dominus Deus tuus dabit tibi
possidendam nec sis sanguinis reus 11 si quis autem
odio habens proximum suum insidiatus fuerit vitae
eius surgensque percusserit illum et mortuus fuerit
fugeritque ad unam de supradictis urbibus 12
mittent seniores civitatis illius et arripient eum
de loco effugii tradentque in manu proximi cuius
sanguis effusus est et morietur 13 nec misereberis
eius et auferes innoxium sanguinem de Israhel ut
bene sit tibi 14 non adsumes et transferes terminos
proximi tui quos fixerunt priores in possessione
tua quam Dominus Deus tuus dabit tibi in terra
quam acceperis possidendam 15 non stabit testis
unus contra aliquem quicquid illud peccati et
facinoris fuerit sed in ore duorum aut trium testium
stabit omne verbum 16 si steterit testis mendax
contra hominem accusans eum praevaricationis 17
stabunt ambo quorum causa est ante Dominum in
conspectu sacerdotum et iudicum qui fuerint in
diebus illis 18 cumque diligentissime perscrutantes
invenerint falsum testem dixisse contra fratrem
suum mendacium 19 reddent ei sicut fratri suo
facere cogitavit et auferes malum de medio tui 20
ut audientes ceteri timorem habeant et nequaquam
talia audeant facere 21 non misereberis eius sed
animam pro anima oculum pro oculo dentem pro
dente manum pro manu pedem pro pede exiges

20 si exieris ad bellum contra hostes tuos et
videris equitatum et currus et maiorem quam
tu habes adversarii exercitus multitudinem non
timebis eos quia Dominus Deus tuus tecum est
qui eduxit te de terra Aegypti 2 adpropinquante
autem iam proelio stabit sacerdos ante aciem et
sic loquetur ad populum 3 audi Israhel vos hodie
contra inimicos vestros pugnam committitis non
pertimescat cor vestrum nolite metuere nolite
cedere nec formidetis eos 4 quia Dominus Deus
vester in medio vestri est et pro vobis contra
adversarios dimicabit ut eruat vos de periculo 5
duces quoque per singulas turmas audiente exercitu
proclamabunt quis est homo qui aedificavit domum
novam et non dedicavit eam vadat et revertatur in
domum suam ne forte moriatur in bello et alius
dedicet illam 6 quis est homo qui plantavit vineam
et necdum eam fecit esse communem et de qua
vesci omnibus liceat vadat et revertatur in domum
suam ne forte moriatur in bello et alius homo eius
fungatur officio 7 quis est homo qui despondit
uxorem et non accepit eam vadat et revertatur in
domum suam ne forte moriatur in bello et alius
homo accipiat eam 8 his dictis addent reliqua et
loquentur ad populum quis est homo formidolosus
et corde pavido vadat et revertatur in domum suam
ne pavere faciat corda fratrum suorum sicut ipse
timore perterritus est 9 cumque siluerint exercitus
duces et finem loquendi fecerint unusquisque suos
ad bellandum cuneos praeparabit 10 si quando
accesseris ad expugnandam civitatem offeres ei
primum pacem 11 si receperit et aperuerit tibi
portas cunctus populus qui in ea est salvabitur et
serviet tibi sub tributo 12 sin autem foedus inire
noluerint et receperint contra te bellum obpugnabis
eam 13 cumque tradiderit Dominus Deus tuus illam
in manu tua percuties omne quod in ea generis
masculini est in ore gladii 14 absque mulieribus
et infantibus iumentis et ceteris quae in civitate
sunt omnem praedam exercitui divides et comedes
de spoliis hostium tuorum quae Dominus Deus
tuus dederit tibi 15 sic facies cunctis civitatibus
quae a te procul valde sunt et non sunt de his
urbibus quas in possessionem accepturus es 16 de
his autem civitatibus quae dabuntur tibi nullum
omnino permittes vivere 17 sed interficies in
ore gladii Hettheum videlicet et Amorreum et
Chananeum Ferezeum et Eveum et Iebuseum sicut
praecepit tibi Dominus Deus tuus 18 ne forte
doceant vos facere cunctas abominationes quas
ipsi operati sunt diis suis et peccetis in Dominum
Deum vestrum 19 quando obsederis civitatem
multo tempore et munitionibus circumdederis ut
expugnes eam non succides arbores de quibus vesci
potest nec securibus per circuitum debes vastare
regionem quoniam lignum est et non homo nec
potest bellantium contra te augere numerum 20 si
qua autem ligna non sunt pomifera sed agrestia et
in ceteros apta usus succide et extrue machinas
donec capias civitatem quae contra te dimicat

21 quando inventum fuerit in terra quam
Dominus Deus tuus daturus est tibi hominis
cadaver occisi et ignoratur caedis reus 2 egredientur
maiores natu et iudices tui et metientur a loco
cadaveris singularum per circuitum spatia civitatum

3 et quam viciniorem ceteris esse perspexerint
seniores civitatis eius tollent vitulam de armento
quae non traxit iugum nec terram scidit vomere 4
et ducent eam ad vallem asperam atque saxosam
quae numquam arata est nec sementem recepit
et caedent in ea cervices vitulae 5 accedentque
sacerdotes filii Levi quos elegerit Dominus Deus
tuus ut ministrent ei et benedicant in nomine eius
et ad verbum eorum omne negotium et quicquid
mundum vel inmundum est iudicetur 6 et maiores
natu civitatis illius ad interfectum lavabuntque
manus suas super vitulam quae in valle percussa
est 7 et dicent manus nostrae non effuderunt hunc
sanguinem nec oculi viderunt 8 propitius esto
populo tuo Israhel quem redemisti Domine et non
reputes sanguinem innocentem in medio populi
tui Israhel et auferetur ab eis reatus sanguinis 9
tu autem alienus eris ab innocentis cruore qui
fusus est cum feceris quod praecepit Dominus
10 si egressus fueris ad pugnam contra inimicos
tuos et tradiderit eos Dominus Deus tuus in manu
tua captivosque duxeris 11 et videris in numero
captivorum mulierem pulchram et adamaveris eam
voluerisque habere uxorem 12 introduces in domum
tuam quae radet caesariem et circumcidet ungues
13 et deponet vestem in qua capta est sedensque
in domo tua flebit patrem et matrem suam uno
mense et postea intrabis ad eam dormiesque cum
illa et erit uxor tua 14 sin autem postea non
sederit animo tuo dimittes eam liberam nec vendere
poteris pecunia nec opprimere per potentiam quia
humiliasti eam 15 si habuerit homo uxores duas
unam dilectam et alteram odiosam genuerintque
ex eo liberos et fuerit filius odiosae primogenitus
16 volueritque substantiam inter filios suos dividere
non poterit filium dilectae facere primogenitum
et praeferre filio odiosae 17 sed filium odiosae
agnoscet primogenitum dabitque ei de his quae
habuerit cuncta duplicia iste est enim principium
liberorum eius et huic debentur primogenita 18 si
genuerit homo filium contumacem et protervum
qui non audiat patris aut matris imperium et
coercitus oboedire contempserit 19 adprehendent
eum et ducent ad seniores civitatis illius et ad
portam iudicii 20 dicentque ad eos filius noster
iste protervus et contumax est monita nostra
audire contemnit comesationibus vacat et luxuriae
atque conviviis 21 lapidibus eum obruet populus
civitatis et morietur ut auferatis malum de medio
vestri et universus Israhel audiens pertimescat 22
quando peccaverit homo quod morte plectendum
est et adiudicatus morti adpensus fuerit in patibulo
23 non permanebit cadaver eius in ligno sed in
eadem die sepelietur quia maledictus a Deo est
qui pendet in ligno et nequaquam contaminabis
terram tuam quam Dominus Deus tuus dederit tibi
in possessionem

22 non videbis bovem fratris tui aut ovem
errantem et praeteribis sed reduces fratri
tuo 2 etiam si non est propinquus tuus frater nec
nosti eum duces in domum tuam et erunt apud
te quamdiu quaerat ea frater tuus et recipiat 3
similiter facies de asino et de vestimento et de
omni re fratris tui quae perierit si inveneris eam ne
neglegas quasi alienam 4 si videris asinum fratris
tui aut bovem cecidisse in via non despicies sed
sublevabis cum eo 5 non induetur mulier veste
virili nec vir utetur veste feminea abominabilis
enim apud Deum est qui facit haec 6 si ambulans
per viam in arbore vel in terra nidum avis inveneris
et matrem pullis vel ovis desuper incubantem
non tenebis eam cum filiis 7 sed abire patieris
captos tenens filios ut bene sit tibi et longo vivas
tempore 8 cum aedificaveris domum novam facies
murum tecti per circuitum ne effundatur sanguis
in domo tua et sis reus labente alio et in praeceps
ruente 9 non seres vineam tuam altero semine
ne et sementis quam sevisti et quae nascuntur
ex vinea pariter sanctificentur 10 non arabis in
bove simul et asino 11 non indueris vestimento
quod ex lana linoque contextum est 12 funiculos in
fimbriis facies per quattuor angulos pallii tui quo
operieris 13 si duxerit vir uxorem et postea eam
odio habuerit 14 quaesieritque occasiones quibus
dimittat eam obiciens ei nomen pessimum et dixerit
uxorem hanc accepi et ingressus ad eam non inveni
virginem 15 tollent eam pater et mater eius et
ferent secum signa virginitatis eius ad seniores
urbis qui in porta sunt 16 et dicet pater filiam
meam dedi huic uxorem quam quia odit 17 inponet
ei nomen pessimum ut dicat non inveni filiam
tuam virginem et ecce haec sunt signa virginitatis
filiae meae expandent vestimentum coram senibus
civitatis 18 adprehendentque senes urbis illius
virum et verberabunt illum 19 condemnantes
insuper centum siclis argenti quos dabit patri
puellae quoniam diffamavit nomen pessimum super
virginem Israhel habebitque eam uxorem et non
poterit dimittere omni tempore vitae suae 20 quod
si verum est quod obicit et non est in puella inventa
virginitas 21 eicient eam extra fores domus patris sui
et lapidibus obruent viri civitatis eius et morietur
quoniam fecit nefas in Israhel ut fornicaretur in
domo patris sui et auferes malum de medio tui 22 si
dormierit vir cum uxore alterius uterque morientur

id est adulter et adultera et auferes malum de
Israhel 23 si puellam virginem desponderit vir et
invenerit eam aliquis in civitate et concubuerit cum
illa 24 educes utrumque ad portam civitatis illius
et lapidibus obruentur puella quia non clamavit
cum esset in civitate vir quia humiliavit uxorem
proximi sui et auferes malum de medio tui 25
sin autem in agro reppererit vir puellam quae
desponsata est et adprehendens concubuerit cum
illa ipse morietur solus 26 puella nihil patietur
nec est rea mortis quoniam sicut latro consurgit
contra fratrem suum et occidit animam eius ita et
puella perpessa est 27 sola erat in agro clamavit
et nullus adfuit qui liberaret eam 28 si invenerit
vir puellam virginem quae non habet sponsum
et adprehendens concubuerit cum ea et res ad
iudicium venerit 29 dabit qui dormivit cum ea patri
puellae quinquaginta siclos argenti et habebit eam
uxorem quia humiliavit illam non poterit dimittere
cunctis diebus vitae suae 30 non accipiet homo
uxorem patris sui nec revelabit operimentum eius

23 non intrabit eunuchus adtritis vel amputatis
testiculis et absciso veretro ecclesiam Domini
2 non ingredietur mamzer hoc est de scorto natus in
ecclesiam Domini usque ad decimam generationem
3 Ammanites et Moabites etiam post decimam
generationem non intrabunt ecclesiam Domini in
aeternum 4 quia noluerunt vobis occurrere cum
pane et aqua in via quando egressi estis de Aegypto
et quia conduxerunt contra te Balaam filium Beor
de Mesopotamiam Syriae ut malediceret tibi 5 et
noluit Dominus Deus tuus audire Balaam vertitque
maledictionem eius in benedictionem tuam eo quod
diligeret te 6 non facies cum eis pacem nec quaeres
eis bona cunctis diebus vitae tuae in sempiternum
7 non abominaberis Idumeum quia frater tuus est
nec Aegyptium quia advena fuisti in terra eius 8
qui nati fuerint ex eis tertia generatione intrabunt
ecclesiam Domini 9 quando egressus fueris adversus
hostes tuos in pugnam custodies te ab omni re mala
10 si fuerit inter vos homo qui nocturno pollutus sit
somnio egredietur extra castra 11 et non revertetur
priusquam ad vesperam lavetur aqua et post solis
occasum regredietur in castra 12 habebis locum
extra castra ad quem egrediaris ad requisita naturae
13 gerens paxillum in balteo cumque sederis fodies
per circuitum et egesta humo operies 14 quo
relevatus es Dominus enim Deus tuus ambulat in
medio castrorum ut eruat te et tradat tibi inimicos
tuos ut sint castra tua sancta et nihil in eis appareat
foeditatis nec derelinquat te 15 non trades servum
domino suo qui ad te confugerit 16 habitabit tecum
in loco qui ei placuerit et in una urbium tuarum
requiescet nec contristes eum 17 non erit meretrix
de filiabus Israhel neque scortator de filiis Israhel
18 non offeres mercedem prostibuli nec pretium
canis in domum Domini Dei tui quicquid illud est
quod voverint quia abominatio est utrumque apud
Dominum Deum tuum 19 non fenerabis fratri tuo
ad usuram pecuniam nec fruges nec quamlibet
aliam rem 20 sed alieno fratri autem tuo absque
usura id quod indiget commodabis ut benedicat
tibi Dominus Deus tuus in omni opere tuo in terra
ad quam ingredieris possidendam 21 cum voveris
votum Domino Deo tuo non tardabis reddere quia
requiret illud Dominus Deus tuus et si moratus
fueris reputabit tibi in peccatum 22 si nolueris
polliceri absque peccato eris 23 quod autem semel
egressum est de labiis tuis observabis et facies sicut
promisisti Domino Deo tuo et propria voluntate et
ore tuo locutus es 24 ingressus vineam proximi tui
comede uvas quantum tibi placuerit foras autem ne
efferas tecum 25 si intraveris in segetem amici tui
franges spicas et manu conteres falce autem non
metes

24 si acceperit homo uxorem et habuerit eam
et non invenerit gratiam ante oculos eius
propter aliquam foeditatem scribet libellum repudii
et dabit in manu illius et dimittet eam de domo
sua 2 cumque egressa alterum maritum duxerit 3
et ille quoque oderit eam dederitque ei libellum
repudii et dimiserit de domo sua vel certe mortuus
fuerit 4 non poterit prior maritus recipere eam in
uxorem quia polluta est et abominabilis facta est
coram Domino ne peccare facias terram tuam quam
Dominus Deus tuus tibi tradiderit possidendam 5
cum acceperit homo nuper uxorem non procedet
ad bellum nec ei quippiam necessitatis iniungetur
publicae sed vacabit absque culpa domui suae ut
uno anno laetetur cum uxore sua 6 non accipies
loco pignoris inferiorem et superiorem molam quia
animam suam adposuit tibi 7 si deprehensus fuerit
homo sollicitans fratrem suum de filiis Israhel
et vendito eo accipiens pretium interficietur et
auferes malum de medio tui 8 observa diligenter ne
incurras in plagam leprae sed facies quaecumque
docuerint te sacerdotes levitici generis iuxta id
quod praecepi eis et imple sollicite 9 mementote
quae fecerit Dominus Deus vester Mariae in via
cum egrederemini de Aegypto 10 cum repetes a
proximo tuo rem aliquam quam debet tibi non
ingredieris domum eius ut pignus auferas 11 sed
stabis foris et ille tibi proferet quod habuerit 12
sin autem pauper est non pernoctabit apud te

pignus 13 sed statim reddes ei ante solis occasum
ut dormiens in vestimento suo benedicat tibi et
habeas iustitiam coram Domino Deo tuo 14 non
negabis mercedem indigentis et pauperis fratris tui
sive advenae qui tecum moratur in terra et intra
portas tuas est 15 sed eadem die reddes ei pretium
laboris sui ante solis occasum quia pauper est et
ex eo sustentat animam suam ne clamet contra te
ad Dominum et reputetur tibi in peccatum 16 non
occidentur patres pro filiis nec filii pro patribus
sed unusquisque pro suo peccato morietur 17 non
pervertes iudicium advenae et pupilli nec auferes
pignoris loco viduae vestimentum 18 memento
quod servieris in Aegypto et eruerit te Dominus
Deus tuus inde idcirco praecipio tibi ut facias hanc
rem 19 quando messueris segetem in agro tuo et
oblitus manipulum reliqueris non reverteris ut
tollas eum sed advenam et pupillum et viduam
auferre patieris ut benedicat tibi Dominus Deus
tuus in omni opere manuum tuarum 20 si fruges
colliges olivarum quicquid remanserit in arboribus
non reverteris ut colligas sed relinques advenae
pupillo ac viduae 21 si vindemiaveris vineam tuam
non colliges remanentes racemos sed cedent in
usus advenae pupilli ac viduae 22 memento quod et
tu servieris in Aegypto et idcirco praecipiam tibi ut
facias hanc rem

25 si fuerit causa inter aliquos et interpellaverint
iudices quem iustum esse perspexerint
illi iustitiae palmam dabunt quem impium
condemnabunt impietatis 2 sin autem eum qui
peccavit dignum viderint plagis prosternent et
coram se facient verberari pro mensura peccati
erit et plagarum modus 3 ita dumtaxat ut
quadragenarium numerum non excedant ne foede
laceratus ante oculos tuos abeat frater tuus 4 non
ligabis os bovis terentis in area fruges tuas 5 quando
habitaverint fratres simul et unus ex eis absque
liberis mortuus fuerit uxor defuncti non nubet alteri
sed accipiet eam frater eius et suscitabit semen
fratris sui 6 et primogenitum ex ea filium nomine
illius appellabit ut non deleatur nomen eius ex
Israhel 7 sin autem noluerit accipere uxorem fratris
sui quae ei lege debetur perget mulier ad portam
civitatis et interpellabit maiores natu dicetque non
vult frater viri mei suscitare nomen fratris sui in
Israhel nec me in coniugium sumere 8 statimque
accersiri eum facient et interrogabunt si responderit
nolo eam uxorem accipere 9 accedet mulier ad
eum coram senioribus et tollet calciamentum de
pede eius spuetque in faciem illius et dicet sic
fit homini qui non aedificat domum fratris sui
10 et vocabitur nomen illius in Israhel domus
Disculciati 11 si habuerint inter se iurgium viri
et unus contra alterum rixari coeperit volensque
uxor alterius eruere virum suum de manu fortioris
miserit manum et adprehenderit verenda eius 12
abscides manum illius nec flecteris super eam ulla
misericordia 13 non habebis in sacculo diversa
pondera maius et minus 14 nec erit in domo tua
modius maior et minor 15 pondus habebis iustum
et verum et modius aequalis et verus erit tibi ut
multo vivas tempore super terram quam Dominus
Deus tuus dederit tibi 16 abominatur enim Dominus
eum qui facit haec et aversatur omnem iniustitiam
17 memento quae fecerit tibi Amalech in via quando
egrediebaris ex Aegypto 18 quomodo occurrerit
tibi et extremos agminis tui qui lassi residebant
ceciderit quando tu eras fame et labore confectus
et non timuerit Deum 19 cum ergo Dominus Deus
tuus dederit tibi requiem et subiecerit cunctas per
circuitum nationes in terra quam tibi pollicitus est
delebis nomen eius sub caelo cave ne obliviscaris

26 cumque intraveris terram quam Dominus
Deus tuus tibi daturus est possidendam et
obtinueris eam atque habitaveris in illa 2 tolles
de cunctis frugibus primitias et pones in cartallo
pergesque ad locum quem Dominus Deus tuus
elegerit ut ibi invocetur nomen eius 3 accedesque
ad sacerdotem qui fuerit in diebus illis et dices
ad eum profiteor hodie coram Domino Deo tuo
quod ingressus sim terram pro qua iuravit patribus
nostris ut daret eam nobis 4 suscipiensque sacerdos
cartallum de manu eius ponet ante altare Domini
Dei tui 5 et loqueris in conspectu Domini Dei tui
Syrus persequebatur patrem meum qui descendit
in Aegyptum et ibi peregrinatus est in paucissimo
numero crevitque in gentem magnam et robustam et
infinitae multitudinis 6 adflixeruntque nos Aegyptii
et persecuti sunt inponentes onera gravissima 7 et
clamavimus ad Dominum Deum patrum nostrorum
qui exaudivit nos et respexit humilitatem nostram
et laborem atque angustias 8 et eduxit nos de
Aegypto in manu forti et brachio extento in ingenti
pavore in signis atque portentis 9 et introduxit
ad locum istum et tradidit nobis terram lacte et
melle manantem 10 et idcirco nunc offero primitias
frugum terrae quam dedit Dominus mihi et dimittes
eas in conspectu Domini Dei tui adorato Domino
Deo tuo 11 et epulaberis in omnibus bonis quae
Dominus Deus tuus dederit tibi et domui tuae tu
et Levites et advena qui tecum est 12 quando
conpleveris decimam cunctarum frugum tuarum
anno decimarum tertio dabis Levitae et advenae et

pupillo et viduae ut comedant intra portas tuas et
saturentur 13 loquerisque in conspectu Domini Dei
tui abstuli quod sanctificatum est de domo mea
et dedi illud Levitae et advenae pupillo et viduae
sicut iussisti mihi non praeterivi mandata tua nec
sum oblitus imperii 14 non comedi ex eis in luctu
meo nec separavi ea in qualibet inmunditia nec
expendi ex his quicquam in re funebri oboedivi voci
Domini Dei mei et feci omnia sicut praecepisti mihi
15 respice de sanctuario tuo de excelso caelorum
habitaculo et benedic populo tuo Israhel et terrae
quam dedisti nobis sicut iurasti patribus nostris
terrae lacte et melle mananti 16 hodie Dominus
Deus tuus praecepit tibi ut facias mandata haec
atque iudicia et custodias et impleas ex toto corde
tuo et ex tota anima tua 17 Dominum elegisti hodie
ut sit tibi Deus et ambules in viis eius et custodias
caerimonias illius et mandata atque iudicia et
oboedias eius imperio 18 et Dominus elegit te hodie
ut sis ei populus peculiaris sicut locutus est tibi
et custodias omnia praecepta eius 19 et faciat te
excelsiorem cunctis gentibus quas creavit in laudem
et nomen et gloriam suam ut sis populus sanctus
Domini Dei tui sicut locutus est

27 praecepit autem Moses et seniores Israhel
populo dicentes custodite omne mandatum
quod praecipio vobis hodie 2 cumque transieritis
Iordanem in terram quam Dominus Deus tuus
dabit tibi eriges ingentes lapides et calce levigabis
eos 3 ut possis in eis scribere omnia verba legis
huius Iordane transmisso ut introeas terram quam
Dominus Deus tuus dabit tibi terram lacte et melle
manantem sicut iuravit patribus tuis 4 quando ergo
transieritis Iordanem erige lapides quos ego hodie
praecipio vobis in monte Hebal et levigabis calce 5
et aedificabis ibi altare Domino Deo tuo de lapidibus
quos ferrum non tetigit 6 et de saxis informibus et
inpolitis et offeres super eo holocausta Domino Deo
tuo 7 et immolabis hostias pacificas comedesque ibi
et epulaberis coram Domino Deo tuo 8 et scribes
super lapides omnia verba legis huius plane et
lucide 9 dixeruntque Moses et sacerdotes levitici
generis ad omnem Israhelem adtende et audi Israhel
hodie factus es populus Domini Dei tui 10 audies
vocem eius et facies mandata atque iustitias quas
ego praecipio tibi 11 praecepitque Moses populo
in die illo dicens 12 hii stabunt ad benedicendum
Domino super montem Garizim Iordane transmisso
Symeon Levi Iudas Isachar Ioseph et Beniamin 13 et
e regione isti stabunt ad maledicendum in monte
Hebal Ruben Gad et Aser Zabulon Dan et Nepthalim
14 et pronuntiabunt Levitae dicentque ad omnes
viros Israhel excelsa voce 15 maledictus homo
qui facit sculptile et conflatile abominationem
Domini opus manuum artificum ponetque illud
in abscondito et respondebit omnis populus et
dicet amen 16 maledictus qui non honorat patrem
suum et matrem et dicet omnis populus amen 17
maledictus qui transfert terminos proximi sui et
dicet omnis populus amen 18 maledictus qui errare
facit caecum in itinere et dicet omnis populus
amen 19 maledictus qui pervertit iudicium advenae
pupilli et viduae et dicet omnis populus amen 20
maledictus qui dormit cum uxore patris sui et
revelat operimentum lectuli eius et dicet omnis
populus amen 21 maledictus qui dormit cum
omni iumento et dicet omnis populus amen 22
maledictus qui dormit cum sorore sua filia patris
sui sive matris suae et dicet omnis populus amen 23
maledictus qui dormit cum socru sua et dicet omnis
populus amen 24 maledictus qui clam percusserit
proximum suum et dicet omnis populus amen 25
maledictus qui accipit munera ut percutiat animam
sanguinis innocentis et dicet omnis populus amen
26 maledictus qui non permanet in sermonibus legis
huius nec eos opere perficit et dicet omnis populus
amen

28 sin autem audieris vocem Domini Dei tui ut
facias atque custodias omnia mandata eius
quae ego praecipio tibi hodie faciet te Dominus
Deus tuus excelsiorem cunctis gentibus quae
versantur in terra 2 venientque super te universae
benedictiones istae et adprehendent te si tamen
praecepta eius audieris 3 benedictus tu in civitate
et benedictus in agro 4 benedictus fructus ventris
tui et fructus terrae tuae fructusque iumentorum
tuorum greges armentorum et caulae ovium tuarum
5 benedicta horrea tua et benedictae reliquiae tuae
6 benedictus eris et ingrediens et egrediens 7 dabit
Dominus inimicos tuos qui consurgunt adversum te
corruentes in conspectu tuo per unam viam venient
contra te et per septem fugient a facie tua 8 emittet
Dominus benedictionem super cellaria tua et super
omnia opera manuum tuarum benedicetque tibi in
terra quam acceperis 9 suscitabit te Dominus sibi
in populum sanctum sicut iuravit tibi si custodieris
mandata Domini Dei tui et ambulaveris in viis eius
10 videbuntque omnes terrarum populi quod nomen
Domini invocatum sit super te et timebunt te 11
abundare te faciet Dominus omnibus bonis fructu
uteri tui et fructu iumentorum tuorum fructu terrae
tuae quam iuravit Dominus patribus tuis ut daret
tibi 12 aperiet Dominus thesaurum suum optimum
caelum ut tribuat pluviam terrae tuae in tempore

suo benedicet cunctis operibus manuum tuarum
et fenerabis gentibus multis et ipse a nullo fenus
accipies **13** constituet te Dominus in caput et non
in caudam et eris semper supra et non subter si
audieris mandata Domini Dei tui quae ego praecipio
tibi hodie et custodieris et feceris **14** ac non
declinaveris ab eis nec ad dextram nec ad sinistram
nec secutus fueris deos alienos neque colueris
eos **15** quod si audire nolueris vocem Domini Dei
tui ut custodias et facias omnia mandata eius et
caerimonias quas ego praecipio tibi hodie venient
super te omnes maledictiones istae et adprehendent
te **16** maledictus eris in civitate maledictus in
agro **17** maledictum horreum tuum et maledictae
reliquiae tuae **18** maledictus fructus ventris tui
et fructus terrae tuae armenta boum tuorum et
greges ovium tuarum **19** maledictus eris ingrediens
et maledictus egrediens **20** mittet Dominus super
te famem et esuriem et increpationem in omnia
opera tua quae facies donec conterat te et perdat
velociter propter adinventiones tuas pessimas in
quibus reliquisti me **21** adiungat Dominus tibi
pestilentiam donec consumat te de terra ad quam
ingredieris possidendam **22** percutiat te Dominus
egestate febri et frigore ardore et aestu et aere
corrupto ac robigine et persequatur donec pereas
23 sit caelum quod supra te est aeneum et terra
quam calcas ferrea **24** det Dominus imbrem terrae
tuae pulverem et de caelo descendat super te cinis
donec conteraris **25** tradat te Dominus corruentem
ante hostes tuos per unam viam egrediaris contra
eos et per septem fugias et dispergaris per omnia
regna terrae **26** sitque cadaver tuum in escam
cunctis volatilibus caeli et bestiis terrae et non sit
qui abigat **27** percutiat te Dominus ulcere Aegypti
et parte corporis per quam stercora digeruntur
scabie quoque et prurigine ita ut curari nequeas
28 percutiat te Dominus amentia et caecitate
ac furore mentis **29** et palpes in meridie sicut
palpare solet caecus in tenebris et non dirigas vias
tuas omnique tempore calumniam sustineas et
opprimaris violentia nec habeas qui liberet te **30**
uxorem accipias et alius dormiat cum ea domum
aedifices et non habites in ea plantes vineam et
non vindemies eam **31** bos tuus immoletur coram
te et non comedas ex eo asinus tuus rapiatur in
conspectu tuo et non reddatur tibi oves tuae dentur
inimicis tuis et non sit qui te adiuvet **32** filii tui
et filiae tuae tradantur alteri populo videntibus
oculis tuis et deficientibus ad conspectum eorum
tota die et non sit fortitudo in manu tua **33**
fructus terrae tuae et omnes labores tuos comedat
populus quem ignoras et sis semper calumniam
sustinens et oppressus cunctis diebus **34** et stupens
ad terrorem eorum quae videbunt oculi tui **35**
percutiat te Dominus ulcere pessimo in genibus et
in suris sanarique non possis a planta pedis usque
ad verticem tuum **36** ducet Dominus te et regem
tuum quem constitueris super te in gentem quam
ignoras tu et patres tui et servies ibi diis alienis
ligno et lapidi **37** et eris perditus in proverbium ac
fabulam omnibus populis ad quos te introduxerit
Dominus **38** sementem multam iacies in terram
et modicum congregabis quia lucustae omnia
devorabunt **39** vineam plantabis et fodies et vinum
non bibes nec colliges ex ea quippiam quoniam
vastabitur vermibus **40** olivas habebis in omnibus
terminis tuis et non ungueris oleo quia defluent et
peribunt **41** filios generabis et filias et non frueris
eis quoniam ducentur in captivitatem **42** omnes
arbores tuas et fruges terrae tuae robigo consumet
43 advena qui tecum versatur in terra ascendet
super te eritque sublimior tu autem descendes
et eris inferior **44** ipse fenerabit tibi et tu non
fenerabis ei ipse erit in caput et tu eris in caudam
45 et venient super te omnes maledictiones istae
et persequentes adprehendent te donec intereas
quia non audisti vocem Domini Dei tui nec servasti
mandata eius et caerimonias quas praecepit tibi **46**
et erunt in te signa atque prodigia et in semine tuo
usque in sempiternum **47** eo quod non servieris
Domino Deo tuo in gaudio cordisque laetitia propter
rerum omnium abundantiam **48** servies inimico
tuo quem inmittet Dominus tibi in fame et siti
et nuditate et omnium penuria et ponet iugum
ferreum super cervicem tuam donec te conterat **49**
adducet Dominus super te gentem de longinquo et
de extremis finibus terrae in similitudinem aquilae
volantis cum impetu cuius linguam intellegere non
possis **50** gentem procacissimam quae non deferat
seni nec misereatur parvulo **51** et devoret fructum
iumentorum tuorum ac fruges terrae tuae donec
intereas et non relinquat tibi triticum vinum et
oleum armenta boum et greges ovium donec te
disperdat **52** et conterat in cunctis urbibus tuis et
destruantur muri tui firmi atque sublimes in quibus
habebas fiduciam in omni terra tua obsideberis intra
portas tuas in omni terra quam dabit tibi Dominus
Deus tuus **53** et comedes fructum uteri tui et carnes
filiorum et filiarum tuarum quas dedit tibi Dominus
Deus tuus in angustia et vastitate qua opprimet te
hostis tuus **54** homo delicatus in te et luxuriosus
valde invidebit fratri suo et uxori quae cubat in sinu
suo **55** ne det eis de carnibus filiorum suorum quas
comedet eo quod nihil habeat aliud in obsidione et
penuria qua vastaverint te inimici tui intra omnes

portas tuas **56** tenera mulier et delicata quae super
terram ingredi non valebat nec pedis vestigium
figere propter mollitiem et teneritudinem nimiam
invidebit viro suo qui cubat in sinu eius super filii
et filiae carnibus **57** et inluvie secundarum quae
egrediuntur de medio feminum eius et super liberis
qui eadem hora nati sunt comedent enim eos clam
propter rerum omnium penuriam in obsidione
et vastitate qua opprimet te inimicus tuus intra
portas tuas **58** nisi custodieris et feceris omnia
verba legis huius quae scripta sunt in hoc volumine
et timueris nomen eius gloriosum et terribile hoc
est Dominum Deum tuum **59** augebit Dominus
plagas tuas et plagas seminis tui plagas magnas et
perseverantes infirmitates pessimas et perpetuas **60**
et convertet in te omnes adflictiones Aegypti quas
timuisti et adherebunt tibi **61** insuper et universos
languores et plagas quae non sunt scriptae in
volumine legis huius inducet Dominus super te
donec te conterat **62** et remanebitis pauci numero
qui prius eratis sicut astra caeli prae multitudine
quoniam non audisti vocem Domini Dei tui **63** et
sicut ante laetatus est Dominus super vos bene
vobis faciens vosque multiplicans sic laetabitur
disperdens vos atque subvertens ut auferamini de
terra ad quam ingredieris possidendam **64** disperget
te Dominus in omnes populos a summitate terrae
usque ad terminos eius et servies ibi diis alienis
quos et tu ignoras et patres tui lignis et lapidibus
65 in gentibus quoque illis non quiesces neque erit
requies vestigio pedis tui dabit enim tibi Dominus
ibi cor pavidum et deficientes oculos et animam
maerore consumptam **66** et erit vita tua quasi
pendens ante te timebis nocte et die et non credes
vitae tuae **67** mane dices quis mihi det vesperum
et vespere quis mihi det mane propter cordis tui
formidinem qua terreberis et propter ea quae tuis
videbis oculis **68** reducet te Dominus classibus in
Aegyptum per viam de qua dixi tibi ut eam amplius
non videres ibi venderis inimicis tuis in servos et
ancillas et non erit qui emat

29 haec sunt verba foederis quod praecepit
Dominus Mosi ut feriret cum filiis Israhel in
terra Moab praeter illud foedus quod cum eis pepigit
in Horeb **2** vocavitque Moses omnem Israhelem
et dixit ad eos vos vidistis universa quae fecit
Dominus coram vobis in terra Aegypti Pharaoni et
omnibus servis eius universaeque terrae illius **3**
temptationes magnas quas viderunt oculi tui signa
illa portentaque ingentia **4** et non dedit Dominus
vobis cor intellegens et oculos videntes et aures
quae possint audire usque in praesentem diem **5**
adduxi vos quadraginta annis per desertum non
sunt adtrita vestimenta vestra nec calciamenta
pedum tuorum vetustate consumpta sunt **6** panem
non comedistis vinum et siceram non bibistis ut
sciretis quia ego sum Dominus Deus vester **7** et
venistis ad locum hunc egressusque est Seon rex
Esebon et Og rex Basan occurrens nobis ad pugnam
et percussimus eos **8** et tulimus terram eorum ac
tradidimus possidendam Ruben et Gad et dimidiae
tribui Manasse **9** custodite ergo verba pacti huius
et implete ea ut intellegatis universa quae facitis **10**
vos statis hodie cuncti coram Domino Deo vestro
principes vestri ac tribus et maiores natu atque
doctores omnis populus Israhel **11** liberi et uxores
vestrae et advena qui tecum moratur in castris
exceptis lignorum caesoribus et his qui conportant
aquas **12** ut transeas in foedere Domini Dei tui
et in iureiurando quod hodie Dominus Deus tuus
percutit tecum **13** ut suscitet te sibi in populum
et ipse sit Deus tuus sicut locutus est tibi et sicut
iuravit patribus tuis Abraham Isaac et Iacob **14** nec
vobis solis ego hoc foedus ferio et haec iuramenta
confirmo **15** sed cunctis praesentibus et absentibus
16 vos enim nostis ut habitaverimus in terra Aegypti
et quomodo transierimus per medium nationum
quas transeuntes **17** vidistis abominationes et sordes
id est idola eorum lignum et lapidem argentum et
aurum quae colebant **18** ne forte sit inter vos vir
aut mulier familia aut tribus cuius cor aversum est
hodie a Domino Deo vestro ut vadat et serviat diis
illarum gentium et sit inter vos radix germinans
fel et amaritudinem **19** cumque audierit verba
iuramenti huius benedicat sibi in corde suo dicens
pax erit mihi et ambulabo in pravitate cordis mei
et adsumat ebria sitientem **20** et Dominus non
ignoscat ei sed tunc quam maxime furor eius fumet
et zelus contra hominem illum et sedeant super eo
omnia maledicta quae scripta sunt in hoc volumine
et deleat nomen eius sub caelo **21** et consumat
eum in perditionem ex omnibus tribubus Israhel
iuxta maledictiones quae in libro legis huius ac
foederis continentur **22** dicetque sequens generatio
et filii qui nascentur deinceps et peregrini qui
de longe venerint videntes plagas terrae illius et
infirmitates quibus eam adflixerit Dominus **23**
sulphure et salis ardore conburens ita ut ultra non
seratur nec virens quippiam germinet in exemplum
subversionis Sodomae et Gomorrae Adamae et
Seboim quas subvertit Dominus in ira et furore suo
24 et dicent omnes gentes quare sic fecit Dominus
terrae huic quae est haec ira furoris eius inmensa
25 et respondebunt quia dereliquerunt pactum
Domini quod pepigit cum patribus eorum quando

eduxit eos de terra Aegypti 26 et servierunt diis
alienis et adoraverunt eos quos nesciebant et quibus
non fuerant adtributi 27 idcirco iratus est furor
Domini contra terram istam ut induceret super
eam omnia maledicta quae in hoc volumine scripta
sunt 28 et eiecit eos de terra sua in ira et furore et
indignatione maxima proiecitque in terram alienam
sicut hodie conprobatur 29 abscondita Domino Deo
nostro quae manifesta sunt nobis et filiis nostris
usque in aeternum ut faciamus universa legis huius

30 cum ergo venerint super te omnes sermones
isti benedictio sive maledictio quam proposui
in conspectu tuo et ductus paenitudine cordis tui in
universis gentibus in quas disperserit te Dominus
Deus tuus 2 reversus fueris ad eum et oboedieris
eius imperiis sicut ego hodie praecipio tibi cum
filiis tuis in toto corde tuo et in tota anima tua
3 reducet Dominus Deus tuus captivitatem tuam
ac miserebitur tui et rursum congregabit te de
cunctis populis in quos te ante dispersit 4 si ad
cardines caeli fueris dissipatus inde te retrahet
Dominus Deus tuus 5 et adsumet atque introducet
in terram quam possederunt patres tui et obtinebis
eam et benedicens tibi maioris numeri esse te faciet
quam fuerunt patres tui 6 circumcidet Dominus
Deus tuus cor tuum et cor seminis tui ut diligas
Dominum Deum tuum in toto corde tuo et in
tota anima tua et possis vivere 7 omnes autem
maledictiones has convertet super inimicos tuos
et eos qui oderunt te et persequuntur 8 tu autem
reverteris et audies vocem Domini Dei tui faciesque
universa mandata quae ego praecipio tibi hodie 9
et abundare te faciet Dominus Deus tuus in cunctis
operibus manuum tuarum in subole uteri tui et
in fructu iumentorum tuorum in ubertate terrae
tuae et in rerum omnium largitate revertetur enim
Dominus ut gaudeat super te in omnibus bonis sicut
gavisus est in patribus tuis 10 si tamen audieris
vocem Domini Dei tui et custodieris praecepta eius
et caerimonias quae in hac lege conscriptae sunt et
revertaris ad Dominum Deum tuum in toto corde
tuo et in tota anima tua 11 mandatum hoc quod ego
praecipio tibi hodie non supra te est neque procul
positum 12 nec in caelo situm ut possis dicere quis
nostrum ad caelum valet conscendere ut deferat
illud ad nos et audiamus atque opere conpleamus
13 neque trans mare positum ut causeris et dicas
quis e nobis transfretare poterit mare et illud ad
nos usque deferre ut possimus audire et facere
quod praeceptum est 14 sed iuxta te est sermo
valde in ore tuo et in corde tuo ut facias illum 15
considera quod hodie proposuerim in conspectu
tuo vitam et bonum et e contrario mortem et
malum 16 ut diligas Dominum Deum tuum et
ambules in viis eius et custodias mandata illius et
caerimonias atque iudicia et vivas ac multiplicet
te benedicatque tibi in terra ad quam ingredieris
possidendam 17 sin autem aversum fuerit cor
tuum et audire nolueris atque errore deceptus
adoraveris deos alienos et servieris eis 18 praedico
tibi hodie quod pereas et parvo tempore moreris
in terra ad quam Iordane transmisso ingredieris
possidendam 19 testes invoco hodie caelum et
terram quod proposuerim vobis vitam et mortem
bonum et malum benedictionem et maledictionem
elige ergo vitam ut et tu vivas et semen tuum 20
et diligas Dominum Deum tuum atque oboedias
voci eius et illi adhereas ipse est enim vita tua et
longitudo dierum tuorum ut habites in terra pro
qua iuravit Dominus patribus tuis Abraham Isaac et
Iacob ut daret eam illis

31 abiit itaque Moses et locutus est omnia verba
haec ad universum Israhel 2 et dixit ad eos
centum viginti annorum sum hodie non possum
ultra egredi et ingredi praesertim cum et Dominus
dixerit mihi non transibis Iordanem istum 3
Dominus ergo Deus tuus transibit ante te ipse
delebit omnes gentes has in conspectu tuo et
possidebis eas et Iosue iste transibit ante te sicut
locutus est Dominus 4 facietque Dominus eis sicut
fecit Seon et Og regibus Amorreorum et terrae
eorum delebitque eos 5 cum ergo et hos tradiderit
vobis similiter facietis eis sicut praecepi vobis 6
viriliter agite et confortamini nolite timere nec
paveatis a conspectu eorum quia Dominus Deus
tuus ipse est ductor tuus et non dimittet nec
derelinquet te 7 vocavitque Moses Iosue et dixit ei
coram omni Israhel confortare et esto robustus tu
enim introduces populum istum in terram quam
daturum se patribus eorum iuravit Dominus et tu
eam sorte divides 8 et Dominus qui ductor vester
est ipse erit tecum non dimittet nec derelinquet
te noli timere nec paveas 9 scripsit itaque Moses
legem hanc et tradidit eam sacerdotibus filiis Levi
qui portabant arcam foederis Domini et cunctis
senioribus Israhelis 10 praecepitque eis dicens post
septem annos anno remissionis in sollemnitate
tabernaculorum 11 convenientibus cunctis ex
Israhel ut appareant in conspectu Domini Dei tui
in loco quem elegerit Dominus leges verba legis
huius coram omni Israhel audientibus eis 12 et
in unum omni populo congregato tam viris quam
mulieribus parvulis et advenis qui sunt intra portas
tuas ut audientes discant et timeant Dominum

Deum vestrum et custodiant impleantque omnes
sermones legis huius **13** filii quoque eorum qui nunc
ignorant audire possint et timeant Dominum Deum
suum cunctis diebus quibus versantur in terra ad
quam vos Iordane transito pergitis obtinendam
14 et ait Dominus ad Mosen ecce prope sunt dies
mortis tuae voca Iosue et state in tabernaculo
testimonii ut praecipiam ei abierunt ergo Moses
et Iosue et steterunt in tabernaculo testimonii **15**
apparuitque Dominus ibi in columna nubis quae
stetit in introitu tabernaculi **16** dixitque Dominus ad
Mosen ecce tu dormies cum patribus tuis et populus
iste consurgens fornicabitur post deos alienos in
terra ad quam ingredietur et habitabit in ea ibi
derelinquet me et irritum faciet foedus quod pepigi
cum eo **17** et irascetur furor meus contra eum in die
illo et derelinquam eum et abscondam faciem meam
ab eo et erit in devorationem invenient eum omnia
mala et adflictiones ita ut dicat in illo die vere quia
non est Deus mecum invenerunt me haec mala **18**
ego autem abscondam et celabo faciem meam in die
illo propter omnia mala quae fecit quia secutus est
deos alienos **19** nunc itaque scribite vobis canticum
istud et docete filios Israhel ut memoriter teneant
et ore decantent et sit mihi carmen istud pro
testimonio inter filios Israhel **20** introducam enim
eum in terram pro qua iuravi patribus eius lacte et
melle manantem cumque comederint et saturati
crassique fuerint avertentur ad deos alienos et
servient eis et detrahent mihi et irritum facient
pactum meum **21** postquam invenerint eum mala
multa et adflictiones respondebit ei canticum istud
pro testimonio quod nulla delebit oblivio ex ore
seminis tui scio enim cogitationes eius quae facturus
sit hodie antequam introducam eum in terram
quam ei pollicitus sum **22** scripsit ergo Moses
canticum et docuit filios Israhel **23** praecepitque
Iosue filio Nun et ait confortare et esto robustus
tu enim introduces filios Israhel in terram quam
pollicitus sum et ego ero tecum **24** postquam ergo
scripsit Moses verba legis huius in volumine atque
conplevit **25** praecepit Levitis qui portabant arcam
foederis Domini dicens **26** tollite librum istum et
ponite eum in latere arcae foederis Domini Dei vestri
ut sit ibi contra te in testimonio **27** ego enim scio
contentionem tuam et cervicem tuam durissimam
adhuc vivente me et ingrediente vobiscum semper
contentiose egistis contra Dominum quanto magis
cum mortuus fuero **28** congregate ad me omnes
maiores natu per tribus vestras atque doctores et
loquar audientibus eis sermones istos et invocabo
contra eos caelum et terram **29** novi enim quod
post mortem meam inique agetis et declinabitis
cito de via quam praecepi vobis et occurrent vobis
mala in extremo tempore quando feceritis malum
in conspectu Domini ut inritetis eum per opera
manuum vestrarum **30** locutus est ergo Moses
audiente universo coetu Israhel verba carminis
huius et ad finem usque conplevit

32 audite caeli quae loquor audiat terra verba
oris mei **2** concrescat in pluvia doctrina mea
fluat ut ros eloquium meum quasi imber super
herbam et quasi stillae super gramina **3** quia nomen
Domini invocabo date magnificentiam Deo nostro **4**
Dei perfecta sunt opera et omnes viae eius iudicia
Deus fidelis et absque ulla iniquitate iustus et rectus
5 peccaverunt ei non filii eius in sordibus generatio
prava atque perversa **6** haecine reddis Domino
populе stulte et insipiens numquid non ipse est
pater tuus qui possedit et fecit et creavit te **7**
memento dierum antiquorum cogita generationes
singulas interroga patrem tuum et adnuntiabit tibi
maiores tuos et dicent tibi **8** quando dividebat
Altissimus gentes quando separabat filios Adam
constituit terminos populorum iuxta numerum
filiorum Israhel **9** pars autem Domini populus
eius Iacob funiculus hereditatis eius **10** invenit
eum in terra deserta in loco horroris et vastae
solitudinis circumduxit eum et docuit et custodivit
quasi pupillam oculi sui **11** sicut aquila provocans
ad volandum pullos suos et super eos volitans
expandit alas suas et adsumpsit eum atque portavit
in umeris suis **12** Dominus solus dux eius fuit
et non erat cum eo deus alienus **13** constituit
eum super excelsam terram ut comederet fructus
agrorum ut sugeret mel de petra oleumque de saxo
durissimo **14** butyrum de armento et lac de ovibus
cum adipe agnorum et arietum filiorum Basan
et hircos cum medulla tritici et sanguinem uvae
biberet meracissimum **15** incrassatus est dilectus
et recalcitravit incrassatus inpinguatus dilatatus
dereliquit Deum factorem suum et recessit a Deo
salutari suo **16** provocaverunt eum in diis alienis et
in abominationibus ad iracundiam concitaverunt
17 immolaverunt daemonibus et non Deo diis quos
ignorabant novi recentesque venerunt quos non
coluerunt patres eorum **18** Deum qui te genuit
dereliquisti et oblitus es Domini creatoris tui **19**
vidit Dominus et ad iracundiam concitatus est
quia provocaverunt eum filii sui et filiae **20** et ait
abscondam faciem meam ab eis et considerabo
novissima eorum generatio enim perversa est et
infideles filii **21** ipsi me provocaverunt in eo qui
non erat Deus et inritaverunt in vanitatibus suis et
ego provocabo eos in eo qui non est populus et in

gente stulta inritabo illos **22** ignis succensus est in
furore meo et ardebit usque ad inferni novissima
devorabitque terram cum germine suo et montium
fundamenta conburet **(Sheol h7585)** **23** congregabo
super eos mala et sagittas meas conplebo in eis **24**
consumentur fame et devorabunt eos aves morsu
amarissimo dentes bestiarum inmittam in eos cum
furore trahentium super terram atque serpentium
25 foris vastabit eos gladius et intus pavor iuvenem
simul ac virginem lactantem cum homine sene
26 dixi ubinam sunt cessare faciam ex hominibus
memoriam eorum **27** sed propter iram inimicorum
distuli ne forte superbirent hostes eorum et dicerent
manus nostra excelsa et non Dominus fecit haec
omnia **28** gens absque consilio est et sine prudentia
29 utinam saperent et intellegerent ac novissima
providerent **30** quomodo persequatur unus mille et
duo fugent decem milia nonne ideo quia Deus suus
vendidit eos et Dominus conclusit illos **31** non enim
est Deus noster ut deus eorum et inimici nostri
sunt iudices **32** de vinea Sodomorum vinea eorum
et de suburbanis Gomorrae uva eorum uva fellis et
botri amarissimi **33** fel draconum vinum eorum et
venenum aspidum insanabile **34** nonne haec condita
sunt apud me et signata in thesauris meis **35** mea
est ultio et ego retribuam in tempore ut labatur pes
eorum iuxta est dies perditionis et adesse festinant
tempora **36** iudicabit Dominus populum suum et
in servis suis miserebitur videbit quod infirmata
sit manus et clausi quoque defecerint residuique
consumpti sint **37** et dicet ubi sunt dii eorum in
quibus habebant fiduciam **38** de quorum victimis
comedebant adipes et bibebant vinum libaminum
surgant et opitulentur vobis et in necessitate vos
protegant **39** videte quod ego sim solus et non sit
alius deus praeter me ego occidam et ego vivere
faciam percutiam et ego sanabo et non est qui
de manu mea possit eruere **40** levabo ad caelum
manum meam et dicam vivo ego in aeternum **41**
si acuero ut fulgur gladium meum et arripuerit
iudicium manus mea reddam ultionem hostibus
meis et his qui oderunt me retribuam **42** inebriabo
sagittas meas sanguine et gladius meus devorabit
carnes de cruore occisorum et de captivitate nudati
inimicorum capitis **43** laudate gentes populum eius
quia sanguinem servorum suorum ulciscetur et
vindictam retribuet in hostes eorum et propitius
erit terrae populi sui **44** venit ergo Moses et locutus
est omnia verba cantici huius in auribus populi
ipse et Iosue filius Nun **45** conplevitque omnes
sermones istos loquens ad universum Israhel **46**
et dixit ad eos ponite corda vestra in omnia verba
quae ego testificor vobis hodie ut mandetis ea
filiis vestris custodire et facere et implere universa
quae scripta sunt legis huius **47** quia non in
cassum praecepta sunt vobis sed ut singuli in eis
viverent quae facientes longo perseveretis tempore
in terra ad quam Iordane transmisso ingredimini
possidendam **48** locutusque est Dominus ad Mosen
in eadem die dicens **49** ascende in montem istum
Abarim id est transituum in montem Nebo qui
est in terra Moab contra Hiericho et vide terram
Chanaan quam ego tradam filiis Israhel obtinendam
et morere in monte **50** quem conscendens iungeris
populis tuis sicut mortuus est Aaron frater tuus
in monte Hor et adpositus populis suis **51** quia
praevaricati estis contra me in medio filiorum
Israhel ad aquas Contradictionis in Cades deserti
Sin et non sanctificastis me inter filios Israhel **52** e
contra videbis terram et non ingredieris in eam
quam ego dabo filiis Israhel

33 haec est benedictio qua benedixit Moses
homo Dei filiis Israhel ante mortem suam
2 et ait Dominus de Sina venit et de Seir ortus
est nobis apparuit de monte Pharan et cum eo
sanctorum milia in dextera eius ignea lex **3** dilexit
populos omnes sancti in manu illius sunt et qui
adpropinquant pedibus eius accipient de doctrina
illius **4** legem praecepit nobis Moses hereditatem
multitudinis Iacob **5** erit apud rectissimum rex
congregatis principibus populi cum tribubus Israhel
6 vivat Ruben et non moriatur et sit parvus in
numero **7** haec est Iudae benedictio audi Domine
vocem Iudae et ad populum suum introduc eum
manus eius pugnabunt pro eo et adiutor illius
contra adversarios eius erit **8** Levi quoque ait
perfectio tua et doctrina tua viro sancto tuo quem
probasti in Temptatione et iudicasti ad aquas
Contradictionis **9** qui dixit patri suo et matri
suae nescio vos et fratribus suis ignoro illos et
nescierunt filios suos hii custodierunt eloquium
tuum et pactum tuum servaverunt **10** iudicia tua o
Iacob et legem tuam o Israhel ponent thymiama in
furore tuo et holocaustum super altare tuum **11**
benedic Domine fortitudini eius et opera manuum
illius suscipe percute dorsa inimicorum eius et
qui oderunt eum non consurgant **12** et Beniamin
ait amantissimus Domini habitabit confidenter in
eo quasi in thalamo tota die morabitur et inter
umeros illius requiescet **13** Ioseph quoque ait de
benedictione Domini terra eius de pomis caeli et
rore atque abysso subiacente **14** de pomis fructuum
solis ac lunae **15** de vertice antiquorum montium de
pomis collium aeternorum **16** et de frugibus terrae
et plenitudine eius benedictio illius qui apparuit in

rubo veniat super caput Ioseph et super verticem
nazarei inter fratres suos **17** quasi primogeniti
tauri pulchritudo eius cornua rinocerotis cornua
illius in ipsis ventilabit gentes usque ad terminos
terrae hae sunt multitudines Ephraim et haec
milia Manasse **18** et Zabulon ait laetare Zabulon
in exitu tuo et Isachar in tabernaculis tuis **19**
populos ad montem vocabunt ibi immolabunt
victimas iustitiae qui inundationem maris quasi
lac sugent et thesauros absconditos harenarum
20 et Gad ait benedictus in latitudine Gad quasi
leo requievit cepitque brachium et verticem **21** et
vidit principatum suum quod in parte sua doctor
esset repositus qui fuit cum principibus populi
et fecit iustitias Domini et iudicium suum cum
Israhel **22** Dan quoque ait Dan catulus leonis fluet
largiter de Basan **23** et Nepthalim dixit Nepthalim
abundantia perfruetur et plenus erit benedictione
Domini mare et meridiem possidebit **24** Aser quoque
ait benedictus in filiis Aser sit placens fratribus
suis tinguat in oleo pedem suum **25** ferrum et aes
calciamentum eius sicut dies iuventutis tuae ita
et senectus tua **26** non est alius ut Deus rectissimi
ascensor caeli auxiliator tuus magnificentia eius
discurrunt nubes **27** habitaculum eius sursum
et subter brachia sempiterna eiciet a facie tua
inimicum dicetque conterere **28** habitabit Israhel
confidenter et solus oculus Iacob in terra frumenti
et vini caelique caligabunt rore **29** beatus tu Israhel
quis similis tui popule qui salvaris in Domino
scutum auxilii tui et gladius gloriae tuae negabunt
te inimici tui et tu eorum colla calcabis

34 ascendit ergo Moses de campestribus Moab
super montem Nebo in verticem Phasga
contra Hiericho ostenditque ei Dominus omnem
terram Galaad usque Dan **2** et universum Nepthalim
terramque Ephraim et Manasse et omnem terram
usque ad mare Novissimum **3** et australem partem
et latitudinem campi Hiericho civitatis Palmarum
usque Segor **4** dixitque Dominus ad eum haec
est terra pro qua iuravi Abraham Isaac et Iacob
dicens semini tuo dabo eam vidisti eam oculis
tuis et non transibis ad illam **5** mortuusque est
ibi Moses servus Domini in terra Moab iubente
Domino **6** et sepelivit eum in valle terrae Moab
contra Phogor et non cognovit homo sepulchrum
eius usque in praesentem diem **7** Moses centum
et viginti annorum erat quando mortuus est non
caligavit oculus eius nec dentes illius moti sunt
8 fleveruntque eum filii Israhel in campestribus
Moab triginta diebus et conpleti sunt dies planctus
lugentium Mosen **9** Iosue vero filius Nun repletus
est spiritu sapientiae quia Moses posuit super
eum manus suas et oboedierunt ei filii Israhel
feceruntque sicut praecepit Dominus Mosi **10** et
non surrexit propheta ultra in Israhel sicut Moses
quem nosset Dominus facie ad faciem **11** in omnibus
signis atque portentis quae misit per eum ut faceret
in terra Aegypti Pharaoni et omnibus servis eius
universaeque terrae illius **12** et cunctam manum
robustam magnaque mirabilia quae fecit Moses
coram universo Israhel

Iosue

1 et factum est ut post mortem Mosi servi
Domini loqueretur Dominus ad Iosue filium
Nun ministrum Mosi et diceret ei 2 Moses servus
meus mortuus est surge et transi Iordanem istum
tu et omnis populus tecum in terram quam ego
dabo filiis Israhel 3 omnem locum quem calcaverit
vestigium pedis vestri vobis tradam sicut locutus
sum Mosi 4 a deserto et Libano usque ad fluvium
magnum Eufraten omnis terra Hettheorum usque
ad mare Magnum contra solis occasum erit terminus
vester 5 nullus vobis poterit resistere cunctis
diebus vitae tuae sicut fui cum Mose ero et tecum
non dimittam nec derelinquam te 6 confortare et
esto robustus tu enim sorte divides populo huic
terram pro qua iuravi patribus suis ut traderem
eam illis 7 confortare igitur et esto robustus
valde ut custodias et facias omnem legem quam
praecepit tibi Moses servus meus ne declines ab ea
ad dextram vel ad sinistram ut intellegas cuncta
quae agis 8 non recedat volumen legis huius de
ore tuo sed meditaberis in eo diebus ac noctibus
ut custodias et facias omnia quae scripta sunt in
eo tunc diriges viam tuam et intelleges eam 9
ecce praecipio tibi confortare et esto robustus noli
metuere et noli timere quoniam tecum est Dominus
Deus tuus in omnibus ad quaecumque perrexeris
10 praecepitque Iosue principibus populi dicens
transite per medium castrorum et imperate populo
ac dicite 11 praeparate vobis cibaria quoniam post
diem tertium transibitis Iordanem et intrabitis ad
possidendam terram quam Dominus Deus vester
daturus est vobis 12 Rubenitis quoque et Gadditis
et dimidiae tribui Manasse ait 13 mementote
sermonis quem praecepit vobis Moses famulus
Domini dicens Dominus Deus vester dedit vobis
requiem et omnem terram 14 uxores vestrae et filii
ac iumenta manebunt in terra quam tradidit vobis
Moses trans Iordanem vos autem transite armati
ante fratres vestros omnes fortes manu et pugnate
pro eis 15 donec det requiem Dominus fratribus
vestris sicut et vobis dedit et possideant ipsi quoque
terram quam Dominus Deus vester daturus est eis
et sic revertemini in terram possessionis vestrae et
habitabitis in ea quam vobis dedit Moses famulus
Domini trans Iordanem contra solis ortum 16
responderuntque ad Iosue atque dixerunt omnia
quae praecepisti nobis faciemus et quocumque
miseris ibimus 17 sicut oboedivimus in cunctis Mosi
ita oboediemus et tibi tantum sit Dominus Deus
tecum sicut fuit cum Mose 18 qui contradixerit
ori tuo et non oboedierit cunctis sermonibus quos
praeceperis ei moriatur tu tantum confortare et
viriliter age

2 misit ergo Iosue filius Nun de Setthim duos
viros exploratores abscondito et dixit eis
ite et considerate terram urbemque Hiericho
qui pergentes ingressi sunt domum mulieris
meretricis nomine Raab et quieverunt apud eam
2 nuntiatumque est regi Hiericho et dictum ecce
viri ingressi sunt huc per noctem de filiis Israhel
ut explorarent terram 3 misitque rex Hiericho
ad Raab dicens educ viros qui venerunt ad te et
ingressi sunt domum tuam exploratores quippe
sunt et omnem terram considerare venerunt 4
tollensque mulier viros abscondit et ait fateor
venerunt ad me sed nesciebam unde essent 5
cumque porta clauderetur in tenebris et illi pariter
exierunt nescio quo abierunt persequimini cito et
conprehendetis eos 6 ipsa autem fecit ascendere
viros in solarium domus suae operuitque eos lini
stipula quae ibi erat 7 hii autem qui missi fuerant
secuti sunt eos per viam quae ducit ad vadum
Iordanis illisque egressis statim porta clausa est 8
necdum obdormierant qui latebant et ecce mulier
ascendit ad eos et ait 9 novi quod tradiderit
Dominus vobis terram etenim inruit in nos terror
vester et elanguerunt omnes habitatores terrae 10
audivimus quod siccaverit Dominus aquas maris
Rubri ad vestrum introitum quando egressi estis
ex Aegypto et quae feceritis duobus Amorreorum
regibus qui erant trans Iordanem Seon et Og quos
interfecistis 11 et haec audientes pertimuimus et
elanguit cor nostrum nec remansit in nobis spiritus
ad introitum vestrum Dominus enim Deus vester
ipse est Deus in caelo sursum et in terra deorsum
12 nunc ergo iurate mihi per Dominum ut quomodo
ego feci vobiscum misericordiam ita et vos faciatis
cum domo patris mei detisque mihi signum verum
13 et salvetis patrem meum et matrem fratres ac
sorores meas et omnia quae eorum sunt et eruatis
animas nostras de morte 14 qui responderunt ei
anima nostra sit pro vobis in mortem si tamen non
prodideris nos cumque tradiderit nobis Dominus
terram faciemus in te misericordiam et veritatem 15
dimisit ergo eos per funem de fenestra domus enim
eius herebat muro 16 dixitque ad eos ad montana
conscendite ne forte occurrant vobis revertentes
ibique latete diebus tribus donec redeant et sic ibitis
per viam vestram 17 qui dixerunt ad eam innoxii
erimus a iuramento hoc quo adiurasti nos 18 si
ingredientibus nobis terram signum fuerit funiculus
iste coccineus et ligaveris eum in fenestra per quam

nos dimisisti et patrem tuum ac matrem fratresque
et omnem cognationem tuam congregaveris in
domum tuam 19 qui ostium domus tuae egressus
fuerit sanguis ipsius erit in caput eius et nos
erimus alieni cunctorum autem sanguis qui tecum
fuerint in domo redundabit in caput nostrum si
eos aliquis tetigerit 20 quod si nos prodere volueris
et sermonem istum proferre in medium erimus
mundi ab hoc iuramento quo adiurasti nos 21 et
illa respondit sicut locuti estis ita fiat dimittensque
eos ut pergerent adpendit funiculum coccineum
in fenestra 22 illi vero ambulantes pervenerunt
ad montana et manserunt ibi tres dies donec
reverterentur qui fuerant persecuti quaerentes
enim per omnem viam non reppererunt eos 23
quibus urbem ingressis reversi sunt et descenderunt
exploratores de monte et Iordane transmisso
venerunt ad Iosue filium Nun narraveruntque ei
omnia quae acciderant sibi 24 atque dixerunt
tradidit Dominus in manus nostras omnem terram
hanc et timore prostrati sunt cuncti habitatores
eius

3 igitur Iosue de nocte consurgens movit
castra egredientesque de Setthim venerunt ad
Iordanem ipse et omnes filii Israhel et morati sunt ibi
per tres dies 2 quibus evolutis transierunt praecones
per castrorum medium 3 et clamare coeperunt
quando videritis arcam foederis Domini Dei vestri
et sacerdotes stirpis leviticae portantes eam vos
quoque consurgite et sequimini praecedentes 4
sitque inter vos et arcam spatium cubitorum duum
milium ut procul videre possitis et nosse per quam
viam ingrediamini quia prius non ambulastis per
eam et cavete ne adpropinquetis ad arcam 5 dixitque
Iosue ad populum sanctificamini cras enim faciet
Dominus inter vos mirabilia 6 et ait ad sacerdotes
tollite arcam foederis et praecedite populum qui
iussa conplentes tulerunt et ambulaverunt ante
eos 7 dixitque Dominus ad Iosue hodie incipiam
exaltare te coram omni Israhel ut sciant quod sicut
cum Mosi fui ita et tecum sim 8 tu autem praecipe
sacerdotibus qui portant arcam foederis et dic eis
cum ingressi fueritis partem aquae Iordanis state in
ea 9 dixitque Iosue ad filios Israhel accedite huc
et audite verba Domini Dei vestri 10 et rursum
in hoc inquit scietis quod Dominus Deus vivens
in medio vestri est et disperdat in conspectu
vestro Chananeum Hettheum Eveum et Ferezeum
Gergeseum quoque et Amorreum et Iebuseum 11
ecce arca foederis Domini omnis terrae antecedet
vos per Iordanem 12 parate duodecim viros de
tribubus Israhel singulos per singulas tribus 13 et
cum posuerint vestigia pedum suorum sacerdotes
qui portant arcam Domini Dei universae terrae in
aquis Iordanis aquae quae inferiores sunt decurrent
atque deficient quae autem desuper veniunt in
una mole consistent 14 igitur egressus est populus
de tabernaculis suis ut transirent Iordanem et
sacerdotes qui portabant arcam foederis pergebant
ante eum 15 ingressisque eis Iordanem et pedibus
eorum tinctis in parte aquae cum Iordanis autem
ripas alvei sui tempore messis impleret 16 steterunt
aquae descendentes in uno loco et instar montis
intumescentes apparebant procul ab urbe quae
vocatur Adom usque ad locum Sarthan quae
autem inferiores erant in mare Solitudinis quod
nunc vocatur Mortuum descenderunt usquequo
omnino deficerent 17 populus autem incedebat
contra Iordanem et sacerdotes qui portabant arcam
foederis Domini stabant super siccam humum in
medio Iordanis accincti omnisque populus per
arentem alveum transiebat

4 quibus transgressis dixit Dominus ad Iosue 2
elige duodecim viros singulos per singulas tribus
3 et praecipe eis ut tollant de medio Iordanis
alveo ubi steterunt sacerdotum pedes duodecim
durissimos lapides quos ponetis in loco castrorum
ubi fixeritis hac nocte tentoria 4 vocavitque Iosue
duodecim viros quos elegerat de filiis Israhel
singulos de tribubus singulis 5 et ait ad eos
ite ante arcam Domini Dei vestri ad Iordanis
medium et portate singuli singulos lapides in
umeris vestris iuxta numerum filiorum Israhel 6 ut
sit signum inter vos et quando interrogaverint vos
filii vestri cras dicentes quid sibi volunt isti lapides
7 respondebitis eis defecerunt aquae Iordanis
ante arcam foederis Domini cum transiret eum
idcirco positi sunt lapides isti in monumentum
filiorum Israhel usque in aeternum 8 fecerunt
ergo filii Israhel sicut eis praecepit Iosue portantes
de medio Iordanis alveo duodecim lapides ut
ei Dominus imperarat iuxta numerum filiorum
Israhel usque ad locum in quo castrametati sunt
ibique posuerunt eos 9 alios quoque duodecim
lapides posuit Iosue in medio Iordanis alveo ubi
steterunt sacerdotes qui portabant arcam foederis
et sunt ibi usque in praesentem diem 10 sacerdotes
autem qui portabant arcam stabant in Iordanis
medio donec omnia conplerentur quae Iosue ut
loqueretur ad populum praeceperat Dominus et
dixerat ei Moses festinavitque populus et transiit
11 cumque transissent omnes transivit et arca
Domini sacerdotesque pergebant ante populum
12 filii quoque Ruben et Gad et dimidiae tribus

Manasse armati praecedebant filios Israhel sicut eis
praeceperat Moses 13 et quadraginta pugnatorum
milia per turmas et cuneos incedebant per plana
atque campestria urbis Hiericho 14 in illo die
magnificavit Dominus Iosue coram omni Israhel ut
timerent eum sicut timuerant Mosen dum adviveret
15 dixitque ad eum 16 praecipe sacerdotibus qui
portant arcam foederis ut ascendant de Iordane
17 qui praecepit eis dicens ascendite de Iordane
18 cumque ascendissent portantes arcam foederis
Domini et siccam humum calcare coepissent
reversae sunt aquae in alveum suum et fluebant
sicut ante consueverant 19 populus autem ascendit
de Iordane decimo mensis primi die et castrametati
sunt in Galgalis contra orientalem plagam urbis
Hiericho 20 duodecim quoque lapides quos de
Iordanis alveo sumpserant posuit Iosue in Galgalis
21 et dixit ad filios Israhel quando interrogaverint
filii vestri cras patres suos et dixerint eis quid sibi
volunt isti lapides 22 docebitis eos atque dicetis per
arentem alveum transivit Israhel Iordanem istum 23
siccante Domino Deo vestro aquas eius in conspectu
vestro donec transiretis sicut fecerat prius in mari
Rubro quod siccavit donec transiremus 24 ut discant
omnes terrarum populi fortissimam Domini manum
et ut vos timeatis Dominum Deum vestrum omni
tempore

5 postquam ergo audierunt omnes reges
Amorreorum qui habitabant trans Iordanem
ad occidentalem plagam et cuncti reges Chanaan
qui propinqua possidebant Magno mari loca quod
siccasset Dominus fluenta Iordanis coram filiis
Israhel donec transirent dissolutum est cor eorum
et non remansit in eis spiritus timentium introitum
filiorum Israhel 2 eo tempore ait Dominus ad Iosue
fac tibi cultros lapideos et circumcide secundo
filios Israhel 3 fecit quod iusserat Dominus et
circumcidit filios Israhel in colle Praeputiorum
4 haec autem causa est secundae circumcisionis
omnis populus qui egressus est ex Aegypto generis
masculini universi bellatores viri mortui sunt in
deserto per longissimos viae circuitus 5 qui omnes
circumcisi erant populus autem qui natus est in
deserto 6 per quadraginta annos itineris latissimae
solitudinis incircumcisus fuit donec consumerentur
qui non audierant vocem Domini et quibus ante
iuraverat ut ostenderet eis terram lacte et melle
manantem 7 horum filii in locum successerunt
patrum et circumcisi sunt ab Iosue quia sicut nati
fuerant in praeputio erant nec eos in via aliquis
circumciderat 8 postquam autem omnes circumcisi
sunt manserunt in eodem castrorum loco donec
sanarentur 9 dixitque Dominus ad Iosue hodie
abstuli obprobrium Aegypti a vobis vocatumque est
nomen loci illius Galgala usque in praesentem diem
10 manseruntque filii Israhel in Galgalis et fecerunt
phase quartadecima die mensis ad vesperum in
campestribus Hiericho 11 et comederunt de frugibus
terrae die altero azymos panes et pulentam eiusdem
anni 12 defecitque manna postquam comederunt
de frugibus terrae nec usi sunt ultra illo cibo filii
Israhel sed comederunt de frugibus praesentis
anni terrae Chanaan 13 cum autem esset Iosue
in agro urbis Hiericho levavit oculos et vidit
virum stantem contra se et evaginatum tenentem
gladium perrexitque ad eum et ait noster es an
adversariorum 14 qui respondit nequaquam sed
sum princeps exercitus Domini et nunc venio
cecidit Iosue pronus in terram et adorans ait quid
dominus meus loquitur ad servum suum 15 solve
inquit calciamentum de pedibus tuis locus enim in
quo stas sanctus est fecitque Iosue ut sibi fuerat
imperatum

6 Hiericho autem clausa erat atque munita
timore filiorum Israhel et nullus egredi audebat
aut ingredi 2 dixitque Dominus ad Iosue ecce
dedi in manus tuas Hiericho et regem eius
omnesque fortes viros 3 circuite urbem cuncti
bellatores semel per diem sic facietis sex diebus
4 septimo autem die sacerdotes tollant septem
bucinas quarum usus est in iobeleo et praecedant
arcam foederis septiesque circuibitis civitatem et
sacerdotes clangent bucinis 5 cumque insonuerit
vox tubae longior atque concisior et in auribus
vestris increpuerit conclamabit omnis populus
vociferatione maxima et muri funditus corruent
civitatis ingredienturque singuli per locum contra
quem steterint 6 vocavit ergo Iosue filius Nun
sacerdotes et dixit ad eos tollite arcam foederis et
septem alii sacerdotes tollant septem iobeleorum
bucinas et incedant ante arcam Domini 7 ad
populum quoque ait vadite et circuite civitatem
armati praecedentes arcam Domini 8 cumque Iosue
verba finisset et septem sacerdotes septem bucinis
clangerent ante arcam foederis Domini 9 omnisque
praecederet armatus exercitus reliquum vulgus
arcam sequebatur ac bucinis omnia concrepabant
10 praeceperat autem Iosue populo dicens non
clamabitis nec audietur vox vestra neque ullus
sermo ex ore vestro egredietur donec veniat dies
in quo dicam vobis clamate et vociferamini 11
circuivit ergo arca Domini civitatem semel per
diem et reversa in castra mansit ibi 12 igitur Iosue
de nocte consurgente tulerunt sacerdotes arcam

Domini 13 et septem ex eis septem bucinas quarum
in iobeleis usus est praecedebantque arcam Domini
ambulantes atque clangentes et armatus populus
ibat ante eos vulgus autem reliquum sequebatur
arcam et bucinis personabat 14 circumieruntque
civitatem secundo die semel et reversi sunt in
castra sic fecerunt sex diebus 15 die autem septimo
diluculo consurgentes circumierunt urbem sicut
dispositum erat septies 16 cumque septimo circuitu
clangerent bucinis sacerdotes dixit Iosue ad omnem
Israhel vociferamini tradidit enim vobis Dominus
civitatem 17 sitque civitas haec anathema et
omnia quae in ea sunt Domino sola Raab meretrix
vivat cum universis qui cum ea in domo sunt
abscondit enim nuntios quos direximus 18 vos autem
cavete ne de his quae praecepta sunt quippiam
contingatis et sitis praevaricationis rei et omnia
castra Israhel sub peccato sint atque turbentur 19
quicquid autem auri et argenti fuerit et vasorum
aeneorum ac ferri Domino consecretur repositum in
thesauris eius 20 igitur omni vociferante populo et
clangentibus tubis postquam in aures multitudinis
vox sonitusque increpuit muri ilico corruerunt
et ascendit unusquisque per locum qui contra se
erat ceperuntque civitatem 21 et interfecerunt
omnia quae erant in ea a viro usque ad mulierem
ab infante usque ad senem boves quoque et oves
et asinos in ore gladii percusserunt 22 duobus
autem viris qui exploratores missi fuerant dixit
Iosue ingredimini domum mulieris meretricis et
producite eam omniaque quae illius sunt sicut
illi iuramento firmastis 23 ingressique iuvenes
eduxerunt Raab et parentes eius fratres quoque
et cunctam supellectilem ac cognationem illius
et extra castra Israhel manere fecerunt 24 urbem
autem et omnia quae in ea sunt succenderunt
absque argento et auro et vasis aeneis ac ferro
quae in aerarium Domini consecrarunt 25 Raab
vero meretricem et domum patris eius atque omnia
quae habebat fecit Iosue vivere et habitaverunt in
medio Israhel usque in praesentem diem eo quod
absconderit nuntios quos miserat ut explorarent
Hiericho in tempore illo inprecatus est Iosue dicens
26 maledictus vir coram Domino qui suscitaverit et
aedificaverit civitatem Hiericho in primogenito suo
fundamenta illius iaciat et in novissimo liberorum
ponat portas eius 27 fuit ergo Dominus cum Iosue
et nomen eius in omni terra vulgatum est

7 filii autem Israhel praevaricati sunt mandatum
et usurpaverunt de anathemate nam Achan filius
Charmi filii Zabdi filii Zare de tribu Iuda tulit aliquid
de anathemate iratusque est Dominus contra filios
Israhel 2 cumque mitteret Iosue de Hiericho viros
contra Ahi quae est iuxta Bethaven ad orientalem
plagam oppidi Bethel dixit eis ascendite et explorate
terram qui praecepta conplentes exploraverunt Ahi
3 et reversi dixerunt ei non ascendat omnis populus
sed duo vel tria milia virorum pergant et deleant
civitatem quare omnis populus frustra vexatur
contra hostes paucissimos 4 ascenderunt ergo
tria milia pugnatores qui statim terga vertentes
5 percussi sunt a viris urbis Ahi et corruerunt ex
eis triginta et sex homines persecutique sunt eos
adversarii de porta usque Sabarim et ceciderunt per
prona fugientes pertimuitque cor populi et instar
aquae liquefactum est 6 Iosue vero scidit vestimenta
sua et cecidit pronus in terram coram arca Domini
usque ad vesperum tam ipse quam omnes senes
Israhel miseruntque pulverem super capita sua
7 et dixit Iosue heu Domine Deus quid voluisti
transducere populum istum Iordanem fluvium
ut traderes nos in manus Amorrei et perderes
utinam ut coepimus mansissemus trans Iordanem
8 mi Domine Deus quid dicam videns Israhelem
hostibus suis terga vertentem 9 audient Chananei
et omnes habitatores terrae ac pariter conglobati
circumdabunt nos atque delebunt nomen nostrum
de terra et quid facies magno nomini tuo 10
dixitque Dominus ad Iosue surge cur iaces pronus
in terra 11 peccavit Israhel et praevaricatus est
pactum meum tuleruntque de anathemate et furati
sunt atque mentiti et absconderunt inter vasa
sua 12 nec poterit Israhel stare ante hostes suos
eosque fugiet quia pollutus est anathemate non
ero ultra vobiscum donec conteratis eum qui huius
sceleris reus est 13 surge sanctifica populum et
dic eis sanctificamini in crastinum haec enim dicit
Dominus Deus Israhel anathema in medio tui est
Israhel non poteris stare coram hostibus tuis donec
deleatur ex te qui hoc contaminatus est scelere
14 accedetisque mane singuli per tribus vestras et
quamcumque tribum sors invenerit accedet per
cognationes suas et cognatio per domos domusque
per viros 15 et quicumque ille in hoc facinore fuerit
deprehensus conburetur igni cum omni substantia
sua quoniam praevaricatus est pactum Domini et
fecit nefas in Israhel 16 surgens itaque Iosue mane
adplicavit Israhel per tribus suas et inventa est
tribus Iuda 17 quae cum iuxta familias suas esset
oblata inventa est familia Zarai illam quoque per
viros offerens repperit Zabdi 18 cuius domum in
singulos dividens viros invenit Achan filium Charmi
filii Zabdi filii Zare de tribu Iuda 19 et ait ad Achan
fili mi da gloriam Domino Deo Israhel et confitere
atque indica mihi quid feceris ne abscondas 20

responditque Achan Iosue et dixit ei vere ego
peccavi Domino Deo Israhel et sic et sic feci **21** vidi
enim inter spolia pallium coccineum valde bonum
et ducentos siclos argenti regulamque auream
quinquaginta siclorum et concupiscens abstuli et
abscondi in terra contra medium tabernaculi mei
argentumque fossa humo operui **22** misit ergo
Iosue ministros qui currentes ad tabernaculum
illius reppererunt cuncta abscondita in eodem loco
et argentum simul **23** auferentesque de tentorio
tulerunt ea ad Iosue et ad omnes filios Israhel
proieceruntque ante Dominum **24** tollens itaque
Iosue Achan filium Zare argentumque et pallium
et auream regulam filiosque eius et filias boves et
asinos et oves ipsumque tabernaculum et cunctam
supellectilem et omnis Israhel cum eo duxerunt eos
ad vallem Achor **25** ubi dixit Iosue quia turbasti
nos exturbet te Dominus in die hac lapidavitque
eum omnis Israhel et cuncta quae illius erant igne
consumpta sunt **26** congregaverunt quoque super
eum acervum magnum lapidum qui permanet
usque in praesentem diem et aversus est furor
Domini ab eis vocatumque est nomen loci illius
vallis Achor usque hodie

8 dixit autem Dominus ad Iosue ne timeas neque
formides tolle tecum omnem multitudinem
pugnatorum et consurgens ascende in oppidum Ahi
ecce tradidi in manu tua regem eius et populum
urbemque et terram **2** faciesque urbi Ahi et regi
eius sicut fecisti Hiericho et regi illius praedam
vero et omnia animantia diripietis vobis pone
insidias urbi post eam **3** surrexitque Iosue et omnis
exercitus bellatorum cum eo ut ascenderent in
Ahi et electa triginta milia virorum fortium misit
nocte **4** praecepitque eis dicens ponite insidias
post civitatem nec longius recedatis et eritis omnes
parati **5** ego autem et reliqua multitudo quae
mecum est accedemus ex adverso contra urbem
cumque exierint contra nos sicut ante fecimus
fugiemus et terga vertemus **6** donec persequentes
ab urbe longius protrahantur putabunt enim fugere
nos sicut prius **7** nobis ergo fugientibus et illis
sequentibus consurgetis de insidiis et vastabitis
civitatem tradetque eam Dominus Deus vester
in manus vestras **8** cumque ceperitis succendite
eam sic omnia facietis ut iussi **9** dimisitque eos
et perrexerunt ad insidiarum locum sederuntque
inter Bethel et Ahi ad occidentalem plagam urbis
Ahi Iosue autem nocte illa in medio mansit populi
10 surgensque diluculo recensuit socios et ascendit
cum senioribus in fronte exercitus vallatus auxilio
pugnatorum **11** cumque venissent et ascendissent
ex adverso civitatis steterunt ad septentrionalem
urbis plagam inter quam et eos vallis media erat **12**
quinque milia autem viros elegerat et posuerat in
insidiis inter Bethaven et Ahi ex occidentali parte
eiusdem civitatis **13** omnis vero reliquus exercitus
ad aquilonem aciem dirigebat ita ut novissimi
multitudinis occidentalem plagam urbis adtingerent
abiit ergo Iosue nocte illa et stetit in vallis medio
14 quod cum vidisset rex Ahi festinavit mane et
egressus est cum omni exercitu civitatis direxitque
aciem contra desertum ignorans quod post tergum
laterent insidiae **15** Iosue vero et omnis Israhel
cesserunt loco simulantes metum et fugientes per
viam solitudinis **16** at illi vociferantes pariter et
se mutuo cohortantes persecuti sunt eos cumque
recessissent a civitate **17** et ne unus quidem in urbe
Ahi et Bethel remansisset qui non persequeretur
Israhel sicut eruperant aperta oppida relinquentes
18 dixit Dominus ad Iosue leva clypeum qui in manu
tua est contra urbem Ahi quoniam tibi tradam eam
19 cumque elevasset clypeum ex adverso civitatis
insidiae quae latebant surrexerunt confestim et
pergentes ad civitatem ceperunt et succenderunt
eam **20** viri autem civitatis qui persequebantur
Iosue respicientes et videntes fumum urbis ad
caelum usque conscendere non potuerunt ultra
huc illucque diffugere praesertim cum hii qui
simulaverant fugam et tendebant ad solitudinem
contra persequentes fortissime restitissent **21**
videnque Iosue et omnis Israhel quod capta esset
civitas et fumus urbis ascenderet reversus percussit
viros Ahi **22** siquidem et illi qui ceperant et
succenderant civitatem egressi ex urbe contra suos
medios hostium ferire coeperunt cum ergo ex
utraque parte adversarii caederentur ita ut nullus de
tanta multitudine salvaretur **23** regem quoque urbis
Ahi adprehendere viventem et obtulerunt Iosue **24**
igitur omnibus interfectis qui Israhelem ad deserta
tendentem fuerant persecuti et in eodem loco
gladio corruentibus reversi filii Israhel percusserunt
civitatem **25** erant autem qui in eo die conciderant
a viro usque ad mulierem duodecim milia hominum
omnes urbis Ahi **26** Iosue vero non contraxit
manum quam in sublime porrexerat tenens clypeum
donec interficerentur omnes habitatores Ahi **27**
iumenta autem et praedam civitatis diviserunt
sibi filii Israhel sicut praeceperat Dominus Iosue
28 qui succendit urbem et fecit eam tumulum
sempiternum **29** regem quoque eius suspendit
in patibulo usque ad vesperum et solis occasum
praecepitque et deposuerunt cadaver eius de cruce
proieceruntque in ipso introitu civitatis congesto
super eum magno acervo lapidum qui permanet

usque in praesentem diem 30 tunc aedificavit Iosue
altare Domino Deo Israhel in monte Hebal 31 sicut
praeceperat Moses famulus Domini filiis Israhel
et scriptum est in volumine legis Mosi altare de
lapidibus inpolitis quos ferrum non tetigit et obtulit
super eo holocausta Domino immolavitque pacificas
victimas 32 et scripsit super lapides deuteronomium
legis Mosi quod ille digesserat coram filiis Israhel 33
omnis autem populus et maiores natu ducesque ac
iudices stabant ex utraque parte arcae in conspectu
sacerdotum qui portabant arcam foederis Domini
ut advena ita et indigena media eorum pars iuxta
montem Garizim et media iuxta montem Hebal
sicut praeceperat Moses famulus Domini et primum
quidem benedixit populo Israhel 34 post haec
legit omnia verba benedictionis et maledictionis
et cuncta quae scripta erant in legis volumine 35
nihil ex his quae Moses iusserat reliquit intactum
sed universa replicavit coram omni multitudine
Israhel mulieribus ac parvulis et advenis qui inter
eos morabantur

9 quibus auditis cuncti reges trans Iordanem qui
versabantur in montanis et in campestribus in
maritimis ac litore maris Magni hii quoque qui
habitabant iuxta Libanum Hettheus et Amorreus
et Chananeus Ferezeus et Eveus et Iebuseus 2
congregati sunt pariter ut pugnarent contra Iosue
et Israhel uno animo eademque sententia 3 at
hii qui habitabant in Gabaon audientes cuncta
quae fecerat Iosue Hiericho et Ahi 4 et callide
cogitantes tulerunt sibi cibaria saccos veteres
asinis inponentes et utres vinarios scissos atque
consutos 5 calciamentaque perantiqua quae ad
indicium vetustatis pittaciis consuta erant induti
veteribus vestimentis panes quoque quos portabant
ob viaticum duri erant et in frusta comminuti
6 perrexeruntque ad Iosue qui tunc morabatur
in castris Galgalae et dixerunt ei atque omni
simul Israheli de terra longinqua venimus pacem
vobiscum facere cupientes responderuntque viri
Israhel ad eos atque dixerunt 7 ne forsitan in terra
quae nobis sorte debetur habitetis et non possimus
foedus inire vobiscum 8 at illi ad Iosue servi
inquiunt tui sumus quibus Iosue quinam ait estis et
unde venistis 9 responderunt de terra longinqua
valde venerunt servi tui in nomine Domini Dei
tui audivimus enim famam potentiae eius cuncta
quae fecit in Aegypto 10 et duobus Amorreorum
regibus trans Iordanem Seon regi Esebon et Og
regi Basan qui erat in Astharoth 11 dixeruntque
nobis seniores et omnes habitatores terrae nostrae
tollite in manibus cibaria ob longissimam viam et
occurrite eis ac dicite servi vestri sumus foedus
inite nobiscum 12 en panes quando egressi sumus
de domibus nostris ut veniremus ad vos calidos
sumpsimus nunc sicci facti sunt et vetustate
nimia comminuti 13 utres vini novos implevimus
nunc rupti sunt et soluti vestes et calciamenta
quibus induimur et quae habemus in pedibus ob
longitudinem largioris viae trita sunt et paene
consumpta 14 susceperunt igitur de cibariis eorum
et os Domini non interrogaverunt 15 fecitque Iosue
cum eis pacem et inito foedere pollicitus est quod
non occiderentur principes quoque multitudinis
iuraverunt eis 16 post dies autem tres initi foederis
audierunt quod in vicino habitarent et inter eos
futuri essent 17 moveruntque castra filii Israhel
et venerunt in civitates eorum die tertio quarum
haec vocabula sunt Gabaon et Caphira et Beroth
et Cariathiarim 18 et non percusserunt eos eo
quod iurassent eis principes multitudinis in nomine
Domini Dei Israhel murmuravit itaque omne vulgus
contra principes 19 qui responderunt eis iuravimus
illis in nomine Domini Dei Israhel et idcirco non
possumus eos contingere 20 sed hoc faciemus eis
reserventur quidem ut vivant ne contra nos ira
Domini concitetur si peieraverimus 21 sed sic vivant
ut in usus universae multitudinis ligna caedant
aquasque conportent quibus haec loquentibus 22
vocavit Gabaonitas Iosue et dixit eis cur nos decipere
fraude voluistis ut diceretis procul valde habitamus
a vobis cum in medio nostri sitis 23 itaque sub
maledictione eritis et non deficiet de stirpe vestra
ligna caedens aquasque conportans in domum
Dei mei 24 qui responderunt nuntiatum est nobis
servis tuis quae promisisset Dominus Deus tuus
Mosi servo suo ut traderet vobis omnem terram
et disperderet cunctos habitatores eius timuimus
igitur valde et providimus animabus nostris vestro
terrore conpulsi et hoc consilium inivimus 25 nunc
autem in manu tua sumus quod tibi bonum et
rectum videtur fac nobis 26 fecit ergo Iosue ut
dixerat et liberavit eos de manibus filiorum Israhel
ut non occiderentur 27 decrevitque in illo die esse
eos in ministerium cuncti populi et altaris Domini
caedentes ligna et aquas conportantes usque in
praesens tempus in loco quem Dominus elegisset

10 quae cum audisset Adonisedec rex Hierusalem
quod scilicet cepisset Iosue Ahi et subvertisset
eam sicut enim fecerat Hiericho et regi eius sic
fecit Ahi et regi illius et quod transfugissent
Gabaonitae ad Israhel et essent foederati eorum 2
timuit valde urbs enim magna erat Gabaon et una
regalium civitatum et maior oppido Ahi omnesque

bellatores eius fortissimi **3** misit ergo Adonisedec rex
Hierusalem ad Oham regem Hebron et ad Pharam
regem Hieremoth ad Iaphie quoque regem Lachis
et ad Dabir regem Eglon dicens **4** ascendite ad me
et ferte praesidium ut expugnemus Gabaon quare
transfugerit ad Iosue et filios Israhel **5** congregati
igitur ascenderunt quinque reges Amorreorum
rex Hierusalem rex Hebron rex Hieremoth rex
Lachis rex Eglon simul cum exercitibus suis et
castrametati sunt circa Gabaon obpugnantes eam **6**
habitatores autem Gabaon urbis obsessae miserunt
ad Iosue qui tunc morabatur in castris apud
Galgalam et dixerunt ei ne retrahas manus tuas ab
auxilio servorum tuorum ascende cito et libera nos
ferque praesidium convenerunt enim adversum
nos omnes reges Amorreorum qui habitant in
montanis **7** ascenditque Iosue de Galgalis et omnis
exercitus bellatorum cum eo viri fortissimi **8**
dixitque Dominus ad Iosue ne timeas eos in manus
enim tuas tradidi illos nullus tibi ex eis resistere
poterit **9** inruit itaque Iosue super eos repente
tota ascendens nocte de Galgalis **10** et conturbavit
eos Dominus a facie Israhel contrivitque plaga
magna in Gabaon ac persecutus est per viam
ascensus Bethoron et percussit usque Azeca et
Maceda **11** cumque fugerent filios Israhel et essent
in descensu Bethoron Dominus misit super eos
lapides magnos de caelo usque Azeca et mortui sunt
multo plures lapidibus grandinis quam quos gladio
percusserant filii Israhel **12** tunc locutus est Iosue
Domino in die qua tradidit Amorreum in conspectu
filiorum Israhel dixitque coram eis sol contra
Gabaon ne movearis et luna contra vallem Ahialon
13 steteruntque sol et luna donec ulcisceretur se
gens de inimicis suis nonne scriptum est hoc in
libro Iustorum stetit itaque sol in medio caeli et non
festinavit occumbere spatio unius diei **14** non fuit
ante et postea tam longa dies oboediente Domino
voci hominis et pugnante pro Israhel **15** reversusque
est Iosue cum omni Israhel in castra Galgalae **16**
fugerant enim quinque reges et se absconderant
in spelunca urbis Maceda **17** nuntiatumque est
Iosue quod inventi essent quinque reges latentes
in spelunca Maceda **18** qui praecepit sociis et ait
volvite saxa ingentia ad os speluncae et ponite
viros industrios qui clausos custodiant **19** vos
autem nolite stare sed persequimini hostes et
extremos quosque fugientium caedite ne dimittatis
eos urbium suarum intrare praesidia quos tradidit
Dominus Deus in manus vestras **20** caesis igitur
adversariis plaga magna et usque ad internicionem
paene consumptis hii qui Israhel effugere potuerunt
ingressi sunt civitates munitas **21** reversusque est
omnis exercitus ad Iosue in Maceda ubi tunc erant
castra sani et integro numero nullusque contra
filios Israhel muttire ausus est **22** praecepitque Iosue
dicens aperite os speluncae et producite ad me
quinque reges qui in ea latitant **23** fecerunt ministri
ut sibi fuerat imperatum et eduxerunt ad eum
quinque reges de spelunca regem Hierusalem regem
Hebron regem Hieremoth regem Lachis regem
Eglon **24** cumque educti essent ad eum vocavit
omnes viros Israhel et ait ad principes exercitus
qui secum erant ite et ponite pedes super colla
regum istorum qui cum perrexissent et subiectorum
pedibus colla calcarent **25** rursum ait ad eos nolite
timere nec paveatis confortamini et estote robusti
sic enim faciet Dominus cunctis hostibus vestris
adversum quos dimicatis **26** percussitque Iosue et
interfecit eos atque suspendit super quinque stipites
fueruntque suspensi usque ad vesperum **27** cumque
occumberet sol praecepit sociis ut deponerent
eos de patibulis qui depositos proiecerunt in
speluncam in qua latuerant et posuerunt super
os eius saxa ingentia quae permanent usque in
praesens **28** eodem die Macedam quoque cepit Iosue
et percussit in ore gladii regemque illius interfecit
et omnes habitatores eius non dimisit in ea saltim
parvas reliquias fecitque regi Maceda sicut fecerat
regi Hiericho **29** transivit cum omni Israhel de
Maceda in Lebna et pugnabat contra eam **30** quam
tradidit Dominus cum rege suo in manu Israhel
percusseruntque urbem in ore gladii et omnes
habitatores eius non dimiserunt in ea ullas reliquias
feceruntque regi Lebna sicut fecerant regi Hiericho
31 de Lebna transivit in Lachis et exercitu per gyrum
disposito obpugnabat eam **32** tradiditque Dominus
Lachis in manu Israhel et cepit eam die altero atque
percussit in ore gladii omnemque animam quae
fuerat in ea sicut fecerat Lebna **33** eo tempore
ascendit Hiram rex Gazer ut auxiliaretur Lachis
quem percussit Iosue cum omni populo eius usque
ad internicionem **34** transivitque de Lachis in Eglon
et circumdedit **35** atque expugnavit eam eadem die
percussitque in ore gladii omnes animas quae erant
in ea iuxta omnia quae fecerat Lachis **36** ascendit
quoque cum omni Israhele de Eglon in Hebron et
pugnavit contra eam **37** cepitque et percussit in ore
gladii regem quoque eius et omnia oppida regionis
illius universasque animas quae in ea fuerant
commoratae non reliquit in ea ullas reliquias sicut
fecerat Eglon sic fecit et Hebron cuncta quae in
ea repperit consumens gladio **38** inde reversus in
Dabir **39** cepit eam atque vastavit regem quoque
eius et omnia per circuitum oppida percussit in ore
gladii non dimisit in ea ullas reliquias sicut fecerat

Hebron et Lebna et regibus earum sic fecit Dabir et
regi illius 40 percussit itaque Iosue omnem terram
montanam et meridianam atque campestrem et
Asedoth cum regibus suis non dimisit in ea ullas
reliquias sed omne quod spirare poterat interfecit
sicut praeceperat ei Dominus Deus Israhel 41 a
Cadesbarne usque Gazam omnem terram Gosen
usque Gabaon 42 universos reges et regiones eorum
uno cepit impetu atque vastavit Dominus enim
Deus Israhel pugnabat pro eo 43 reversusque est
cum omni Israhele ad locum castrorum in Galgala

11 quae cum audisset Iabin rex Asor misit ad
Iobab regem Madon et ad regem Someron
atque ad regem Acsaph 2 ad reges quoque aquilonis
qui habitabant in montanis et in planitie contra
meridiem Cheneroth in campestribus quoque et
in regionibus Dor iuxta mare 3 Chananeumque ab
oriente et occidente et Amorreum atque Hettheum
ac Ferezeum et Iebuseum in montanis Eveum
quoque qui habitabat ad radices Hermon in terra
Masphe 4 egressique sunt omnes cum turmis suis
populus multus nimis sicut harena quae est in litore
maris equi quoque et currus inmensae multitudinis
5 conveneruntque omnes reges isti in unum ad
aquas Merom ut pugnarent contra Israhel 6 dixitque
Dominus ad Iosue ne timeas eos cras enim hac
eadem hora ego tradam omnes istos vulnerandos
in conspectu Israhel equos eorum subnervabis et
currus igne conbures 7 venitque Iosue et omnis
exercitus cum eo adversum illos ad aquas Merom
subito et inruerunt super eos 8 tradiditque illos
Dominus in manu Israhel qui percusserunt eos
et persecuti sunt usque ad Sidonem magnam et
aquas Maserefoth campumque Masphe qui est
ad orientalem illius partem ita percussit omnes
ut nullas dimitteret ex eis reliquias 9 fecit sicut
praeceperat ei Dominus equos eorum subnervavit
currusque conbusit 10 reversusque statim cepit
Asor et regem eius percussit gladio Asor enim
antiquitus inter omnia regna haec principatum
tenebat 11 percussitque omnes animas quae ibidem
morabantur non dimisit in ea ullas reliquias sed
usque ad internicionem universa vastavit ipsamque
urbem permisit incendio 12 et omnes per circuitum
civitates regesque earum cepit percussit atque
delevit sicut praeceperat ei Moses famulus Domini
13 absque urbibus quae erant in collibus et in tumulis
sitae ceteras succendit Israhel unam tantum Asor
munitissimam flamma consumpsit 14 omnemque
praedam istarum urbium ac iumenta diviserunt
sibi filii Israhel cunctis hominibus interfectis 15
sicut praeceperat Dominus Mosi servo suo ita
praecepit Moses Iosue et ille universa conplevit non
praeteriit de universis mandatis ne unum quidem
verbum quod iusserat Dominus Mosi 16 cepit itaque
Iosue omnem terram montanam et meridianam
terramque Gosen et planitiem et occidentalem
plagam montemque Israhel et campestria eius 17 et
partem montis quae ascendit Seir usque Baalgad
per planitiem Libani subter montem Hermon
omnes reges eorum cepit percussit occidit 18
multo tempore pugnavit Iosue contra reges istos
19 non fuit civitas quae se non traderet filiis
Israhel praeter Eveum qui habitabat in Gabaon
omnes bellando cepit 20 Domini enim sententiae
fuerat ut indurarentur corda eorum et pugnarent
contra Israhel et caderent et non mererentur ullam
clementiam ac perirent sicut praeceperat Dominus
Mosi 21 in tempore illo venit Iosue et interfecit
Enacim de montanis Hebron et Dabir et Anab et de
omni monte Iuda et Israhel urbesque eorum delevit
22 non reliquit ullum de stirpe Enacim in terra
filiorum Israhel absque civitatibus Gaza et Geth
et Azoto in quibus solis relicti sunt 23 cepit ergo
Iosue omnem terram sicut locutus est Dominus ad
Mosen et tradidit eam in possessionem filiis Israhel
secundum partes et tribus suas quievitque terra a
proeliis

12 hii sunt reges quos percusserunt filii Israhel
et possederunt terram eorum trans Iordanem
ad solis ortum a torrente Arnon usque ad montem
Hermon et omnem orientalem plagam quae respicit
solitudinem 2 Seon rex Amorreorum qui habitavit
in Esebon dominatus est ab Aroer quae sita est super
ripam torrentis Arnon et mediae partis in valle
dimidiique Galaad usque ad torrentem Iaboc qui est
terminus filiorum Ammon 3 et a solitudine usque ad
mare Cheneroth contra orientem et usque ad mare
Deserti quod est mare Salsissimum ad orientalem
plagam per viam quae ducit Bethesimoth et ab
australi parte quae subiacent Asedothphasga 4
terminus Og regis Basan de reliquiis Rafaim qui
habitavit in Astharoth et in Edrain et dominatus est
in monte Hermon et in Salacha atque in universa
Basan usque ad terminos 5 Gesuri et Machathi
et dimidiae partis Galaad terminos Seon regis
Esebon 6 Moses famulus Domini et filii Israhel
percusserunt eos tradiditque terram eorum Moses
in possessionem Rubenitis et Gadditis et dimidiae
tribui Manasse 7 hii sunt reges terrae quos percussit
Iosue et filii Israhel trans Iordanem ad occidentalem
plagam a Baalgad in campo Libani usque ad montem
cuius pars ascendit in Seir tradiditque eam Iosue
in possessionem tribubus Israhel singulis partes

suas 8 tam in montanis quam in planis atque
campestribus in Aseroth et solitudine ac meridie
Hettheus fuit et Amorreus Chananeus et Ferezeus
Eveus et Iebuseus 9 rex Hiericho unus rex Ahi quae
est ex latere Bethel unus 10 rex Hierusalem unus
rex Hebron unus 11 rex Hierimoth unus rex Lachis
unus 12 rex Eglon unus rex Gazer unus 13 rex Dabir
unus rex Gader unus 14 rex Herma unus rex Hered
unus 15 rex Lebna unus rex Odollam unus 16 rex
Maceda unus rex Bethel unus 17 rex Thaffua unus
rex Afer unus 18 rex Afec unus rex Saron unus 19
rex Madon unus rex Asor unus 20 rex Someron
unus rex Acsaph unus 21 rex Thenach unus rex
Mageddo unus 22 rex Cades unus rex Iachanaem
Chermeli unus 23 rex Dor et provinciae Dor unus
rex gentium Galgal unus 24 rex Thersa unus omnes
reges triginta et unus

13 Iosue senex provectaeque aetatis erat et dixit
Dominus ad eum senuisti et longevus es
terraque latissima derelicta est quae necdum est
sorte divisa 2 omnis videlicet Galilea Philisthim
et universa Gesuri 3 a fluvio turbido qui inrigat
Aegyptum usque ad terminos Accaron contra
aquilonem terra Chanaan quae in quinque regulos
Philisthim dividitur Gazeos Azotios Ascalonitas
Gettheos et Accaronitas 4 ad meridiem vero sunt
Evei omnis terra Chanaan et Maara Sidoniorum
usque Afeca et terminos Amorrei 5 eiusque confinia
Libani quoque regio contra orientem a Baalgad
sub monte Hermon donec ingrediaris Emath 6
omnium qui habitant in monte a Libano usque
ad aquas Masrefoth universique Sidonii ego sum
qui delebo eos a facie filiorum Israhel veniat ergo
in parte hereditatis Israhel sicut praecepi tibi 7
et nunc divide terram in possessionem novem
tribubus et dimidiae tribui Manasse 8 cum qua
Ruben et Gad possederunt terram quam tradidit
eis Moses famulus Domini trans fluenta Iordanis
ad orientalem plagam 9 ab Aroer quae sita est in
ripa torrentis Arnon et in vallis medio universaque
campestria Medaba usque Dibon 10 et cunctas
civitates Seon regis Amorrei qui regnavit in Esebon
usque ad terminos filiorum Ammon 11 et Galaad ac
terminum Gesuri et Machathi omnemque montem
Hermon et universam Basan usque Saleca 12 omne
regnum Og in Basan qui regnavit in Astharoth et
Edraim ipse fuit de reliquiis Rafaim percussitque
eos Moses atque delevit 13 noluerunt que disperdere
filii Israhel Gesuri et Machathi et habitaverunt
in medio Israhel usque in praesentem diem 14
tribui autem Levi non dedit possessionem sed
sacrificia et victimae Domini Dei Israhel ipsa est
eius hereditas sicut locutus est illi 15 dedit ergo
Moses possessionem tribui filiorum Ruben iuxta
cognationes suas 16 fuitque terminus eorum ab
Aroer quae sita est in ripa torrentis Arnon et in
valle eiusdem torrentis media universam planitiem
quae ducit Medaba 17 et Esebon cunctosque viculos
earum qui sunt in campestribus Dibon quoque
et Bamothbaal et oppidum Baalmaon 18 Iessa et
Cedmoth et Mepheeth 19 Cariathaim et Sebama
et Sarathasar in monte convallis 20 Bethpheor et
Asedothphasga et Bethaisimoth 21 omnes urbes
campestres universaque regna Seon regis Amorrei
qui regnavit in Esebon quem percussit Moses cum
principibus Madian Eveum et Recem et Sur et
Ur et Rabee duces Seon habitatores terrae 22 et
Balaam filium Beor ariolum occiderunt filii Israhel
gladio cum ceteris interfectis 23 factusque est
terminus filiorum Ruben Iordanis fluvius haec est
possessio Rubenitarum per cognationes suas urbium
et viculorum 24 deditque Moses tribui Gad et filiis
eius per cognationes suas possessionem cuius haec
divisio est 25 terminus Iazer et omnes civitates
Galaad dimidiamque partem terrae filiorum Ammon
usque ad Aroer quae est contra Rabba 26 et ab
Esebon usque Ramoth Masphe et Batanim et a
Manaim usque ad terminos Dabir 27 in valle quoque
Betharaam et Bethnemra et Soccoth et Saphon
reliquam partem regni Seon regis Esebon huius
quoque Iordanis finis est usque ad extremam partem
maris Chenereth trans Iordanem ad orientalem
plagam 28 haec est possessio filiorum Gad per
familias suas civitates et villae earum 29 dedit
et dimidiae tribui Manasse filiisque eius iuxta
cognationes suas possessionem 30 cuius hoc
principium est a Manaim universam Basan et
cuncta regna Og regis Basan omnesque vicos Air
qui sunt in Basan sexaginta oppida 31 et dimidiam
partem Galaad Astharoth et Edrai urbes regni Og
in Basan filiis Machir filii Manasse dimidiae parti
filiorum Machir iuxta cognationes suas 32 hanc
possessionem divisit Moses in campestribus Moab
trans Iordanem contra Hiericho ad orientalem
plagam 33 tribui autem Levi non dedit possessionem
quoniam Dominus Deus Israhel ipse est possessio
eius ut locutus est illi

14 hoc est quod possederunt filii Israhel in terra
Chanaan quam dederunt eis Eleazar sacerdos
et Iosue filius Nun et principes familiarum per tribus
Israhel 2 sorte omnia dividentes sicut praeceperat
Dominus in manu Mosi novem tribubus et dimidiae
tribui 3 duabus enim tribubus et dimidiae dederat
Moses trans Iordanem possessionem absque Levitis

qui nihil terrae acceperunt inter fratres suos **4** sed in
eorum successerant locum filii Ioseph in duas divisi
tribus Manasse et Ephraim nec acceperunt Levitae
aliam in terra partem nisi urbes ad habitandum
et suburbana earum ad alenda iumenta et pecora
sua **5** sicut praecepit Dominus Mosi ita fecerunt
filii Israhel et diviserunt terram **6** accesserunt
itaque filii Iuda ad Iosue in Galgala locutusque est
ad eum Chaleb filius Iepphonne Cenezeus nosti
quid locutus sit Dominus ad Mosen hominem Dei
de me et te in Cadesbarne **7** quadraginta annorum
eram quando me misit Moses famulus Domini de
Cadesbarne ut considerarem terram nuntiavique ei
quod mihi verum videbatur **8** fratres autem mei
qui ascenderant mecum dissolverunt cor populi
et nihilominus ego secutus sum Dominum Deum
meum **9** iuravitque Moses in die illo dicens terram
quam calcavit pes tuus erit possessio tua et filiorum
tuorum in aeternum quia secutus es Dominum Deum
meum **10** concessit ergo Dominus vitam mihi sicut
pollicitus est usque in praesentem diem quadraginta
et quinque anni sunt ex quo locutus est Dominus
verbum istud ad Mosen quando ambulabat Israhel
per solitudinem hodie octoginta quinque annorum
sum **11** sic valens ut eo valebam tempore quando
ad explorandum missus sum illius in me temporis
fortitudo usque hodie perseverat tam ad bellandum
quam ad gradiendum **12** da ergo mihi montem istum
quem pollicitus est Dominus te quoque audiente in
quo Enacim sunt et urbes magnae atque munitae
si forte sit Dominus mecum et potuero delere eos
sicut promisit mihi **13** benedixitque ei Iosue et
tradidit Hebron in possessionem **14** atque ex eo
fuit Hebron Chaleb filio Iepphonne Cenezeo usque
in praesentem diem quia secutus est Dominum
Deum Israhel **15** nomen Hebron antea vocabatur
Cariatharbe Adam maximus ibi inter Enacim situs
est et terra cessavit a proeliis

15 igitur sors filiorum Iudae per cognationes suas
ista fuit a termino Edom desertum Sin contra
meridiem et usque ad extremam partem australis
plagae **2** initium eius a summitate maris Salsissimi et
a lingua eius quae respicit meridiem **3** egrediturque
contra ascensum Scorpionis et pertransit in Sina
ascenditque in Cadesbarne et pervenit in Esrom
ascendens Addara et circumiens Caricaa **4** atque
inde pertransiens in Asemona et perveniens ad
torrentem Aegypti eruntque termini eius mare
Magnum hic erit finis meridianae plagae **5** ab
oriente vero erit initium mare Salsissimum usque ad
extrema Iordanis et ea quae respiciunt aquilonem a
lingua maris usque ad eundem Iordanem fluvium
6 ascenditque terminus in Bethagla et transit
ab aquilone in Betharaba ascendens ad lapidem
Boem filii Ruben **7** et tendens usque ad terminos
Debera de valle Achor contra aquilonem respiciens
Galgala quae est ex adverso ascensionis Adommim
ab australi parte torrentis transitque aquas quae
vocantur fons Solis et erunt exitus eius ad fontem
Rogel **8** ascenditque per convallem filii Ennom ex
latere Iebusei ad meridiem haec est Hierusalem et
inde se erigens ad verticem montis qui est contra
Gehennom ad occidentem in summitate vallis
Rafaim contra aquilonem **9** pertransitque a vertice
montis usque ad fontem aquae Nepthoa et pervenit
usque ad vicos montis Ephron inclinaturque in
Bala quae est Cariathiarim id est urbs Silvarum
10 et circuit de Bala contra occidentem usque ad
montem Seir transitque iuxta latus montis Iarim ad
aquilonem in Cheslon et descendit in Bethsames
transitque in Thamna **11** et pervenit contra
aquilonem partis Accaron ex latere inclinaturque
Sechrona et transit montem Baala pervenitque in
Iebnehel et maris Magni contra occidentem fine
concluditur **12** hii sunt termini filiorum Iuda per
circuitum in cognationibus suis **13** Chaleb vero
filio Iepphonne dedit partem in medio filiorum
Iuda sicut praeceperat ei Dominus Cariatharbe
patris Enach ipsa est Hebron **14** delevitque ex
ea Chaleb tres filios Enach Sesai et Ahiman et
Tholmai de stirpe Enach **15** atque inde conscendens
venit ad habitatores Dabir quae prius vocabatur
Cariathsepher id est civitas Litterarum **16** dixitque
Chaleb qui percusserit Cariathsepher et ceperit eam
dabo illi Axam filiam meam uxorem **17** cepitque
eam Othonihel filius Cenez frater Chaleb iunior
deditque ei Axam filiam suam uxorem **18** quae
cum pergerent simul suasit viro ut peteret a patre
suo agrum suspiravitque ut sedebat in asino cui
Chaleb quid habes inquit **19** at illa respondit da
mihi benedictionem terram australem et arentem
dedisti mihi iunge et inriguam dedit itaque ei
Chaleb inriguum superius et inferius **20** haec est
possessio tribus filiorum Iuda per cognationes suas
21 erantque civitates ab extremis partibus filiorum
Iuda iuxta terminos Edom a meridie Cabsehel et
Eder et Iagur **22** et Cina et Dimona Adeda **23** et
Cedes et Asor Iethnan **24** Zif et Thelem Baloth **25**
et Asor nova et Cariothesrom haec est Asor **26**
Aman Same et Molada **27** et Asergadda et Asemon
Bethfeleth **28** et Asersual et Bersabee et Baziothia
29 Bala et Hiim Esem **30** et Heltholad Exiil et Harma
31 Siceleg et Medemena et Sensenna **32** Lebaoth et
Selim et Aenremmon omnes civitates viginti novem
et villae earum **33** in campestribus vero Esthaul et

Saraa et Asena **34** et Azanoe et Aengannim Thaffua
et Aenaim **35** et Hierimoth Adulam Soccho et Azeca
36 et Saraim Adithaim et Gedera et Giderothaim
urbes quattuordecim et villae earum **37** Sanan et
Adesa et Magdalgad **38** Delean et Mesfa et Iecthel **39**
Lachis et Bascath et Aglon **40** Thebbon et Lehemas
et Chethlis **41** et Gideroth Bethdagon et Neema
et Maceda civitates sedecim et villae earum **42**
Labana et Aether et Asan **43** Ieptha et Esna et
Nesib **44** Ceila et Achzib et Maresa civitates novem
et villae earum **45** Accaron cum vicis et villulis
suis **46** ab Accaron usque ad mare omnia quae
vergunt ad Azotum et viculos eius **47** Azotus cum
vicis et villulis suis Gaza cum viculis et villulis
suis usque ad torrentem Aegypti mare Magnum
terminus eius **48** et in monte Samir et Iether et
Soccho **49** et Edenna Cariathsenna haec est Dabir
50 Anab et Isthemo et Anim **51** Gosen et Olon et
Gilo civitates undecim et villae earum **52** Arab et
Roma et Esaan **53** Ianum et Bethafua et Afeca **54**
Ammatha et Cariatharbe haec est Hebron et Sior
civitates novem et villae earum **55** Maon et Chermel
et Zif et Iotae **56** Iezrehel et Iucadam et Zanoe **57**
Accaim Gebaa et Thamna civitates decem et villae
earum **58** Alul et Bethsur et Gedor **59** Mareth et
Bethanoth et Elthecen civitates sex et villae earum
60 Cariathbaal haec est Cariathiarim urbs Silvarum
et Arebba civitates duae et villae earum **61** in
deserto Betharaba Meddin et Schacha **62** Anepsan et
civitas Salis et Engaddi civitates sex et villae earum
63 Iebuseum autem habitatorem Hierusalem non
potuerunt filii Iuda delere habitavitque Iebuseus
cum filiis Iuda in Hierusalem usque in praesentem
diem

16 cecidit quoque sors filiorum Ioseph ab
Iordane contra Hiericho et aquas eius ab
oriente solitudo quae ascendit de Hiericho ad
montana Bethel **2** et egreditur de Bethel Luzam
transitque terminum Archiatharoth **3** et descendit
ad occidentem iuxta terminum Ieflethi usque ad
terminos Bethoron inferioris et Gazer finiunturque
regiones eius mari Magno **4** possederuntque filii
Ioseph Manasse et Ephraim **5** et factus est terminus
filiorum Ephraim per cognationes suas et possessio
eorum contra orientem Atharothaddar usque
Bethoron superiorem **6** egrediunturque confinia
in mare Machmethath vero aquilonem respicit et
circuit terminus contra orientem in Thanathselo
et pertransit ab oriente Ianoe **7** descenditque
de Ianoe in Atharoth et Noaratha et pervenit in
Hiericho et egreditur ad Iordanem **8** de Taffua
pertransitque contra mare in valle Harundineti
suntque egressus eius in mare Salsissimum haec est
possessio tribus filiorum Ephraim per familias suas
9 urbesque quae separatae sunt filiis Ephraim in
medio possessionis filiorum Manasse et villae earum
10 et non interfecerunt filii Ephraim Chananeum
qui habitabat in Gazer habitavitque Chananeus in
medio Ephraim usque in diem hanc tributarius

17 cecidit autem sors tribui Manasse ipse est enim
primogenitus Ioseph Machir primogenito
Manasse patri Galaad qui fuit vir pugnator
habuitque possessionem Galaad et Basan **2** et
reliquis filiorum Manasse iuxta familias suas filiis
Abiezer et filiis Elech et filiis Esrihel et filiis Sechem
et filiis Epher et filiis Semida isti sunt filii Manasse
filii Ioseph mares per cognationes suas **3** Salphaad
vero filio Epher filii Galaad filii Machir filii Manasse
non erant filii sed solae filiae quarum ista sunt
nomina Maala et Noa Egla et Melcha et Thersa
4 veneruntque in conspectu Eleazari sacerdotis
et Iosue filii Nun et principum dicentes Dominus
praecepit per manum Mosi ut daretur nobis
possessio in medio fratrum nostrorum deditque
eis iuxta imperium Domini possessionem in medio
fratrum patris earum **5** et ceciderunt funiculi
Manasse decem absque terra Galaad et Basan
trans Iordanem **6** filiae enim Manasse possederunt
hereditatem in medio filiorum eius terra autem
Galaad cecidit in sortem filiorum Manasse qui
reliqui erant **7** fuitque terminus Manasse ab Aser
Machmathath quae respicit Sychem et egreditur
ad dextram iuxta habitatores fontis Taffuae **8**
etenim in sorte Manasse ceciderat terra Taffuae
quae est iuxta terminos Manasse filiorum Ephraim
9 descenditque terminus vallis Harundineti in
meridiem torrentis civitatum Ephraim quae in
medio sunt urbium Manasse terminus Manasse ab
aquilone torrentis et exitus eius pergit ad mare
10 ita ut ab austro sit possessio Ephraim et ab
aquilone Manasse et utramque claudat mare et
coniungantur sibi in tribu Aser ab aquilone et
in tribu Isachar ab oriente **11** fuitque hereditas
Manasse in Isachar et in Aser Bethsan et viculi
eius et Ieblaam cum villulis suis et habitatores Dor
cum oppidis suis habitatores quoque Hendor cum
villulis suis similiterque habitatores Thanach cum
villulis suis et habitatores Mageddo cum viculis
suis et tertia pars urbis Nofeth **12** nec potuerunt
filii Manasse has subvertere civitates sed coepit
Chananeus habitare in terra ista **13** postquam autem
convaluerunt filii Israhel subiecerunt Chananeos et
fecerunt sibi tributarios nec interfecerunt eos **14**
locutique sunt filii Ioseph ad Iosue atque dixerunt

quare dedisti mihi possessionem sortis et funiculi
unius cum sim tantae multitudinis et benedixerit
mihi Dominus **15** ad quos Iosue ait si populus multus
es ascende in silvam et succide tibi spatia in terra
Ferezei et Rafaim quia angusta est tibi possessio
montis Ephraim **16** cui responderunt filii Ioseph non
poterimus ad montana conscendere cum ferreis
curribus utantur Chananei qui habitant in terra
campestri in qua sitae sunt Bethsan cum viculis suis
et Iezrahel mediam possidens vallem **17** dixitque
Iosue ad domum Ioseph Ephraim et Manasse
populus multus es et magnae fortitudinis non
habebis sortem unam **18** sed transibis ad montem
et succides tibi atque purgabis ad habitandum
spatia et poteris ultra procedere cum subverteris
Chananeum quem dicis ferreos habere currus et
esse fortissimum

18 congregatique sunt omnes filii Israhel in Silo
ibique fixerunt tabernaculum testimonii et
fuit eis terra subiecta **2** remanserant autem filiorum
Israhel septem tribus quae necdum acceperant
possessiones suas **3** ad quos Iosue ait usquequo
marcetis ignavia et non intratis ad possidendam
terram quam Dominus Deus patrum vestrorum
dedit vobis **4** eligite de singulis tribubus ternos viros
ut mittam eos et pergant atque circumeant terram
et describant eam iuxta numerum uniuscuiusque
multitudinis referantque ad me quod descripserint
5 dividite vobis terram in septem partes Iudas
sit in terminis suis ab australi plaga et domus
Ioseph ab aquilone **6** mediam inter hos terram
in septem partes describite et huc venietis ad me
ut coram Domino Deo vestro mittam vobis hic
sortem **7** quia non est inter vos pars Levitarum
sed sacerdotium Domini est eorum hereditas Gad
autem et Ruben et dimidia tribus Manasse iam
acceperant possessiones suas trans Iordanem ad
orientalem plagam quas dedit eis Moses famulus
Domini **8** cumque surrexissent viri ut pergerent ad
describendam terram praecepit eis Iosue dicens
circuite terram et describite eam ac revertimini ad
me ut hic coram Domino Deo in Silo mittam vobis
sortem **9** itaque perrexerunt et lustrantes eam in
septem partes diviserunt scribentes in volumine
reversique sunt ad Iosue in castra Silo **10** qui misit
sortes coram Domino in Silo divisitque terram filiis
Israhel in septem partes **11** et ascendit sors prima
filiorum Beniamin per familias suas ut possiderent
terram inter filios Iuda et filios Ioseph **12** fuitque
terminus eorum contra aquilonem ab Iordane
pergens iuxta latus Hiericho septentrionalis plagae
et inde contra occidentem ad montana conscendens
et perveniens in solitudinem Bethaven **13** atque
pertransiens iuxta Luzam ad meridiem ipsa est
Bethel descenditque in Atharothaddar in montem
qui est ad meridiem Bethoron inferioris **14** et
inclinatur circumiens contra mare a meridie montis
qui respicit Bethoron contra africum suntque exitus
eius in Cariathbaal quae vocatur et Cariathiarim
urbem filiorum Iuda haec est plaga contra mare
et occidentem **15** a meridie autem ex parte
Cariathiarim egreditur terminus contra mare et
pervenit usque ad fontem aquarum Nepthoa **16**
descenditque in partem montis qui respicit vallem
filiorum Ennom et est contra septentrionalem
plagam in extrema parte vallis Rafaim descenditque
Gehennom id est vallis Ennom iuxta latus Iebusei ad
austrum et pervenit ad fontem Rogel **17** transiens
ad aquilonem et egrediens ad Aensemes id est
fontem Solis **18** et pertransit usque ad tumulos qui
sunt e regione ascensus Adommim descenditque
ad Abenboen id est lapidem Boen filii Ruben
et pertransit ex latere aquilonis ad campestria
descenditque in planitiem **19** et praetergreditur
contra aquilonem Bethagla suntque exitus eius
contra linguam maris Salsissimi ab aquilone in
fine Iordanis ad australem plagam **20** qui est
terminus illius ab oriente haec est possessio filiorum
Beniamin per terminos suos in circuitu et familias
singulas **21** fueruntque civitates eius Hiericho et
Bethagla et vallis Casis **22** Betharaba et Semaraim
et Bethel **23** Avim et Affara et Ofra **24** villa Emona
et Ofni et Gabee civitates duodecim et villae earum
25 Gabaon et Rama et Beroth **26** et Mesfe Cafera
et Ammosa **27** et Recem Iarafel et Tharala **28** et
Sela Eleph et Iebus quae est Hierusalem Gabaath
et Cariath civitates quattuordecim et villae earum
haec est possessio filiorum Beniamin iuxta familias
suas

19 et egressa est sors secunda filiorum Symeon
per cognationes suas fuitque hereditas **2**
eorum in medio possessionis filiorum Iuda Bersabee
et Sabee et Molada **3** et Asersual Bala et Asem
4 et Heltholath Bethul Arma **5** et Seceleg et
Bethmarchaboth Asersusa **6** et Bethlebaoth et
Saroen civitates tredecim et villae earum **7** Ahin et
Remmon et Athar et Asan civitates quattuor et villae
earum **8** omnes viculi per circuitum urbium istarum
usque ad Balaath Berrameth contra australem
plagam haec est hereditas filiorum Symeon iuxta
cognationes suas **9** in funiculo et possessione
filiorum Iuda quia maior erat et idcirco possederunt
filii Symeon in medio hereditatis eorum **10** cecidit
quoque sors tertia filiorum Zabulon per cognationes

suas et factus est terminus possessionis eorum usque
Sarith 11 ascenditque de mari et Medala ac pervenit
in Debbaseth usque ad torrentem qui est contra
Iecennam 12 et revertitur de Sarith contra orientem
in fines Ceseleththabor et egreditur ad Dabereth
ascenditque contra Iafie 13 et inde pertransit
ad orientalem plagam Getthefer Etthacasin et
egreditur in Remmon Ampthar et Noa 14 et circuit
ad aquilonem et Nathon suntque egressus eius
vallis Iepthahel 15 et Catheth et Nehalal et Semron
et Iedala et Bethleem civitates duodecim et villae
earum 16 haec est hereditas tribus filiorum Zabulon
per cognationes suas urbes et viculi earum 17
Isachar egressa est sors quarta per cognationes suas
18 fuitque eius hereditas Hiezrahel et Chasaloth
et Sunem 19 et Afaraim Seon et Anaarath 20 et
Rabbith et Cesion Abes 21 et Rameth et Engannim et
Enadda et Bethfeses 22 et pervenit terminus usque
Thabor et Seesima et Bethsemes eruntque exitus
eius Iordanes civitates sedecim et villae earum 23
haec est possessio filiorum Isachar per cognationes
suas urbes et viculi earum 24 cecidit sors quinta
tribui filiorum Aser per cognationes suas 25 fuitque
terminus eorum Alchath et Oali et Beten et Axab 26
Elmelech et Amaad et Messal et pervenit usque ad
Carmelum maris et Siorlabanath 27 ac revertitur
contra orientem Bethdagon et pertransit usque
Zabulon et vallem Iepthahel contra aquilonem in
Bethemech et Neihel egrediturque ad levam Chabul
28 et Achran et Roob et Amon et Canae usque ad
Sidonem magnam 29 revertiturque in Orma usque
ad civitatem munitissimam Tyrum et usque Osa
eruntque exitus eius in mare de funiculo Acziba 30
et Amma et Afec et Roob civitates viginti duae et
villae earum 31 haec est possessio filiorum Aser per
cognationes suas urbes et viculi earum 32 filiorum
Nepthalim sexta pars cecidit per familias suas 33 et
coepit terminus de Heleb et Helon in Sananim et
Adami quae est Neceb et Iebnahel usque Lecum et
egressus eorum usque ad Iordanem 34 revertiturque
terminus contra occidentem in Aznoththabor atque
inde egreditur in Ucoca et pertransit in Zabulon
contra meridiem et in Aser contra occidentem et in
Iuda ad Iordanem contra ortum solis 35 civitates
munitissimae Aseddim Ser et Ammath et Recchath
Chenereth 36 et Edema et Arama Asor 37 et Cedes
et Edrai Nasor 38 et Ieron et Magdalel Horem et
Bethanath et Bethsemes civitates decem et novem
et villae earum 39 haec est possessio tribus filiorum
Nepthali per cognationes suas urbes et viculi earum
40 tribui filiorum Dan per familias suas egressa est
sors septima 41 et fuit terminus possessionis eius
Saraa et Esthaol et Ahirsemes id est civitas Solis 42
Selebin et Ahialon et Iethela 43 Helon et Themna et
Acron 44 Helthecen et Gebthon et Baalath 45 Iud
et Benebarach et Gethremmon 46 aquae Hiercon
et Areccon cum termino qui respicit Ioppen 47
et ipso fine concluditur ascenderuntque filii Dan
et pugnaverunt contra Lesem ceperuntque eam
et percusserunt in ore gladii ac possederunt et
habitaverunt in ea vocantes nomen eius Lesemdan
ex nomine Dan patris sui 48 haec est possessio
tribus filiorum Dan per cognationes suas urbes
et viculi earum 49 cumque conplesset terram
sorte dividere singulis per tribus suas dederunt
filii Israhel possessionem Iosue filio Nun in medio
sui 50 iuxta praeceptum Domini urbem quam
postulavit Thamnathseraa in monte Ephraim et
aedificavit civitatem habitavitque in ea 51 hae
sunt possessiones quas sorte diviserunt Eleazar
sacerdos et Iosue filius Nun et principes familiarum
ac tribuum filiorum Israhel in Silo coram Domino
ad ostium tabernaculi testimonii partitique sunt
terram

20 et locutus est Dominus ad Iosue dicens loquere
filiis Israhel et dic eis 2 separate urbes
fugitivorum de quibus locutus sum ad vos per
manum Mosi 3 ut confugiat ad eas quicumque
animam percusserit nescius et possit evadere iram
proximi qui ultor est sanguinis 4 cum ad unam
harum confugerit civitatum stabitque ante portam
civitatis et loquetur senioribus urbis illius ea quae
se conprobent innocentem sicque suscipient eum
et dabunt ei locum ad habitandum 5 cumque ultor
sanguinis eum fuerit persecutus non tradent in
manus eius quia ignorans percussit proximum
eius nec ante biduum triduumve eius probatur
inimicus 6 et habitabit in civitate illa donec stet
ante iudicium causam reddens facti sui et moriatur
sacerdos magnus qui fuerit in illo tempore tunc
revertetur homicida et ingredietur civitatem et
domum suam de qua fugerat 7 decreveruntque
Cedes in Galilea montis Nepthali et Sychem in
monte Ephraim et Cariatharbe ipsa est Hebron in
monte Iuda 8 et trans Iordanem contra orientalem
plagam Hiericho statuerunt Bosor quae sita est in
campestri solitudine de tribu Ruben et Ramoth in
Galaad de tribu Gad et Gaulon in Basan de tribu
Manasse 9 hae civitates constitutae sunt cunctis
filiis Israhel et advenis qui habitant inter eos ut
fugeret ad eas qui animam nescius percussisset et
non moreretur in manu proximi effusum sanguinem
vindicare cupientis donec staret ante populum
expositurus causam suam

21 accesseruntque principes familiarum Levi
ad Eleazar sacerdotem et Iosue filium Nun
et ad duces cognationum per singulas tribus
filiorum Israhel **2** locutique sunt ad eos in Silo
terrae Chanaan atque dixerunt Dominus praecepit
per manum Mosi ut darentur nobis urbes ad
habitandum et suburbana earum ad alenda iumenta
3 dederuntque filii Israhel de possessionibus suis
iuxta imperium Domini civitates et suburbana
earum **4** egressaque est sors in familiam Caath
filiorum Aaron sacerdotis de tribubus Iuda et
Symeon et Beniamin civitates tredecim **5** et reliquis
filiorum Caath id est Levitis qui superflui erant de
tribubus Ephraim et Dan et dimidia tribu Manasse
civitates decem **6** porro filiis Gerson egressa est
sors ut acciperent de tribubus Isachar et Aser
et Nepthalim dimidiaque tribu Manasse in Basan
civitates numero tredecim **7** et filiis Merari per
cognationes suas de tribubus Ruben et Gad et
Zabulon urbes duodecim **8** dederuntque filii Israhel
Levitis civitates et suburbana earum sicut praecepit
Dominus per manum Mosi singulis sorte tribuentes
9 de tribubus filiorum Iuda et Symeon dedit Iosue
civitates quarum ista sunt nomina **10** filiis Aaron
per familias Caath levitici generis prima enim sors
illis egressa est **11** Cariatharbe patris Enach quae
vocatur Hebron in monte Iuda et suburbana eius per
circuitum **12** agros vero et villas eius dederat Chaleb
filio Iepphonne ad possidendum **13** dedit ergo
filiis Aaron sacerdotis Hebron confugii civitatem
ac suburbana eius et Lebnam cum suburbanis suis
14 et Iether et Isthimon **15** et Helon Dabir **16** et
Ahin et Iethan et Bethsemes cum suburbanis suis
civitates novem de tribubus ut dictum est duabus
17 de tribu autem filiorum Beniamin Gabaon et
Gabee **18** et Anathoth et Almon cum suburbanis
suis civitates quattuor **19** omnes simul civitates
filiorum Aaron sacerdotis tredecim cum suburbanis
suis **20** reliquis vero per familias filiorum Caath
levitici generis haec est data possessio **21** de tribu
Ephraim urbs confugii Sychem cum suburbanis
suis in monte Ephraim et Gazer **22** et Cebsain et
Bethoron cum suburbanis suis civitates quattuor
23 de tribu quoque Dan Elthece et Gebbethon
24 et Ahialon et Gethremmon cum suburbanis
suis civitates quattuor **25** porro de dimidia tribu
Manasse Thanach et Gethremmon cum suburbanis
suis civitates duae **26** omnes civitates decem et
suburbana earum datae sunt filiis Caath inferioris
gradus **27** filiis quoque Gerson levitici generis
dedit de dimidia tribu Manasse confugii civitatem
Gaulon in Basan et Bosram cum suburbanis suis
civitates duas **28** porro de tribu Isachar Cesion
et Dabereth **29** et Iaramoth et Engannim cum
suburbanis suis civitates quattuor **30** de tribu
autem Aser Masal et Abdon **31** et Elacoth et Roob
cum suburbanis suis civitates quattuor **32** de tribu
quoque Nepthali civitatem confugii Cedes in Galilea
et Ammothdor et Charthan cum suburbanis suis
civitates tres **33** omnes urbes familiarum Gerson
tredecim cum suburbanis suis **34** filiis autem Merari
Levitis inferioris gradus per familias suas data est
de tribu Zabulon Iechenam et Chartha **35** et Damna
et Nalol civitates quattuor cum suburbanis suis **36**
[de tribu quoque Ruben ciuitates confugii Bosor
in solitudine et Cedson et Misor et Ocho ciuitates
quattuor cum suburbanis suis] **37** et de tribu Gad
civitates confugii Ramoth in Galaad et Manaim et
Esebon et Iazer civitates quattuor cum suburbanis
suis **40** omnes urbes filiorum Merari per familias
et cognationes suas duodecim **41** itaque universae
civitates Levitarum in medio possessionis filiorum
Israhel fuerunt quadraginta octo **42** cum suburbanis
suis singulae per familias distributae **43** deditque
Dominus Israheli omnem terram quam traditurum
se patribus eorum iuraverat et possederunt illam
atque habitaverunt in ea **44** dataque est ab eo pax
in omnes per circuitum nationes nullusque eis
hostium resistere ausus est sed cuncti in eorum
dicionem redacti sunt **45** ne unum quidem verbum
quod illis praestaturum se esse promiserat irritum
fuit sed rebus expleta sunt omnia

22 eodem tempore vocavit Iosue Rubenitas et
Gadditas et dimidiam tribum Manasse **2**
dixitque ad eos fecistis omnia quae vobis praecepit
Moses famulus Domini mihi quoque in omnibus
oboedistis **3** nec reliquistis fratres vestros longo
tempore usque in praesentem diem custodientes
imperium Domini Dei vestri **4** quia igitur dedit
Dominus Deus vester fratribus vestris quietem
ac pacem sicut pollicitus est revertimini et ite
in tabernacula vestra et in terram possessionis
quam tradidit vobis Moses famulus Domini trans
Iordanem **5** ita dumtaxat ut custodiatis adtente
et opere conpleatis mandatum et legem quam
praecepit vobis Moses servus Domini ut diligatis
Dominum Deum vestrum et ambuletis in omnibus
viis eius et observetis mandata illius adhereatisque
ei ac serviatis in omni corde et in omni anima
vestra **6** benedixitque eis Iosue et dimisit eos qui
reversi sunt in tabernacula sua **7** tribui autem
Manasse mediae possessionem Moses dederat in
Basan et idcirco mediae quae superfuit dedit Iosue
sortem inter ceteros fratres suos trans Iordanem ad
occidentalem eius plagam cumque dimitteret eos

in tabernacula sua et benedixisset illis **8** dixit ad
eos in multa substantia atque divitiis revertimini
ad sedes vestras cum argento et auro aere ac ferro
et veste multiplici dividite praedam hostium cum
fratribus vestris **9** reversique sunt et abierunt filii
Ruben et filii Gad et dimidia tribus Manasse a
filiis Israhel de Silo quae sita est in Chanaan ut
intrarent Galaad terram possessionis suae quam
obtinuerant iuxta imperium Domini in manu Mosi
10 cumque venissent ad tumulos Iordanis in terra
Chanaan aedificaverunt iuxta Iordanem altare
infinitae magnitudinis **11** quod cum audissent filii
Israhel et ad eos certi nuntii detulissent aedificasse
filios Ruben et Gad et dimidiae tribus Manasse
altare in terra Chanaan super Iordanis tumulos
contra filios Israhel **12** convenerunt omnes in Silo ut
ascenderent et dimicarent contra eos **13** et interim
miserunt ad illos in terram Galaad Finees filium
Eleazar sacerdotem **14** et decem principes cum eo
singulos de tribubus singulis **15** qui venerunt ad
filios Ruben et Gad et dimidiae tribus Manasse in
terram Galaad dixeruntque ad eos **16** haec mandat
omnis populus Domini quae est ista transgressio
cur reliquistis Dominum Deum Israhel aedificantes
altare sacrilegum et a cultu illius recedentes **17** an
parum vobis est quod peccastis in Beelphegor et
usque in praesentem diem macula huius sceleris
in nobis permanet multique de populo corruerunt
18 et vos hodie reliquistis Dominum et cras in
universum Israhel eius ira desaeviet **19** quod si
putatis inmundam esse terram possessionis vestrae
transite ad terram in qua tabernaculum Domini
est et habitate inter nos tantum ut a Domino et
a nostro consortio non recedatis aedificato altari
praeter altare Domini Dei vestri **20** nonne Achan
filius Zare praeteriit mandatum Domini et super
omnem populum Israhel ira eius incubuit et ille
erat unus homo atque utinam solus perisset in
scelere suo **21** responderuntque filii Ruben et Gad
et dimidiae tribus Manasse principibus legationis
Israhel **22** fortissimus Deus Dominus fortissimus
Deus Dominus ipse novit et Israhel simul intelleget
si praevaricationis animo hoc altare construximus
non custodiat nos sed puniat in praesenti **23** et
si ea mente fecimus ut holocausta et sacrificium
et pacificas victimas super eo inponeremus ipse
quaerat et iudicet **24** et non ea magis cogitatione
atque tractatu ut diceremus cras dicent filii vestri
filiis nostris quid vobis et Domino Deo Israhel
25 terminum posuit Dominus inter nos et vos
o filii Ruben et filii Gad Iordanem fluvium et
idcirco partem non habetis in Domino et per hanc
occasionem avertent filii vestri filios nostros a
timore Domini putavimus itaque melius **26** et
diximus extruamus nobis altare non in holocausta
neque ad victimas offerendas **27** sed in testimonium
inter nos et vos et subolem nostram vestramque
progeniem ut serviamus Domino et iuris nostri sit
offerre holocausta et victimas et pacificas hostias
et nequaquam dicant cras filii vestri filiis nostris
non est vobis pars in Domino **28** quod si voluerint
dicere respondebunt eis ecce altare Domini quod
fecerunt patres nostri non in holocausta neque
in sacrificium sed in testimonium vestrum ac
nostrum **29** absit a nobis hoc scelus ut recedamus a
Domino et eius vestigia relinquamus extructo altari
ad holocausta et sacrificia et victimas offerendas
praeter altare Domini Dei nostri quod extructum
est ante tabernaculum eius **30** quibus auditis
Finees sacerdos et principes legationis Israhel qui
erant cum eo placati sunt et verba filiorum Ruben
et Gad et dimidiae tribus Manasse libentissime
susceperunt **31** dixitque Finees filius Eleazari
sacerdos ad eos nunc scimus quod nobiscum sit
Dominus quoniam alieni estis a praevaricatione
hac et liberastis filios Israhel de manu Domini
32 reversusque est cum principibus a filiis Ruben
et Gad de terra Galaad finium Chanaan ad filios
Israhel et rettulit eis **33** placuitque sermo cunctis
audientibus et laudaverunt Deum filii Israhel et
nequaquam ultra dixerunt ut ascenderent contra
eos atque pugnarent et delerent terram possessionis
eorum **34** vocaveruntque filii Ruben et filii Gad
altare quod extruxerant Testimonium nostrum
quod Dominus ipse sit Deus

23 evoluto autem multo tempore postquam
pacem Dominus dederat Israheli subiectis in
gyro nationibus universis et Iosue iam longevo et
persenilis aetatis **2** vocavit Iosue omnem Israhelem
maioresque natu et principes ac duces et magistros
dixitque ad eos ego senui et progressioris aetatis
sum **3** vosque cernitis omnia quae fecerit Dominus
Deus vester cunctis per circuitum nationibus
quomodo pro vobis ipse pugnaverit **4** et nunc quia
vobis sorte divisit omnem terram ab orientali parte
Iordanis usque ad mare Magnum multaeque adhuc
supersunt nationes **5** Dominus Deus vester disperdet
eas et auferet a facie vestra et possidebitis terram
sicut vobis pollicitus est **6** tantum confortamini et
estote solliciti ut custodiatis cuncta quae scripta
sunt in volumine legis Mosi et non declinetis ab eis
nec ad dextram nec ad sinistram **7** ne postquam
intraveritis ad gentes quae inter vos futurae sunt
iuretis in nomine deorum earum et serviatis eis
et adoretis illos **8** sed adhereatis Domino Deo

vestro quod fecistis usque in diem hanc 9 et tunc
auferet Dominus in conspectu vestro gentes magnas
et robustissimas et nullus vobis resistere poterit
10 unus e vobis persequetur hostium mille viros
quia Dominus Deus vester pro vobis ipse pugnabit
sicut pollicitus est 11 hoc tantum diligentissime
praecavete ut diligatis Dominum Deum vestrum 12
quod si volueritis gentium harum quae inter vos
habitant erroribus adherere et cum eis miscere
conubia atque amicitias copulare 13 iam nunc
scitote quod Dominus Deus vester non eas deleat
ante faciem vestram sed sint vobis in foveam ac
laqueum et offendiculum ex latere vestro et sudes
in oculis vestris donec vos auferat atque disperdat
de terra hac optima quam tradidit vobis 14 en
ego hodie ingrediar viam universae terrae et toto
animo cognoscetis quod de omnibus verbis quae
se Dominus praestaturum nobis esse pollicitus
est unum non praeterierit in cassum 15 sicut
ergo implevit opere quod promisit et prospera
cuncta venerunt sic adducet super vos quicquid
malorum comminatus est donec vos auferat atque
disperdat de terra hac optima quam tradidit vobis
16 eo quod praeterieritis pactum Domini Dei vestri
quod pepigit vobiscum et servieritis diis alienis et
adoraveritis eos cito atque velociter consurget in
vos furor Domini et auferemini de terra hac optima
quam tradidit vobis

24 congregavitque Iosue omnes tribus Israhel in
Sychem et vocavit maiores natu ac principes
et iudices et magistros steteruntque in conspectu
Domini 2 et ad populum sic locutus est haec dicit
Dominus Deus Israhel trans fluvium habitaverunt
patres vestri ab initio Thare pater Abraham et
Nahor servieruntque diis alienis 3 tuli ergo patrem
vestrum Abraham de Mesopotamiae finibus et
adduxi eum in terram Chanaan multiplicavique
semen eius 4 et dedi ei Isaac illique rursum
dedi Iacob et Esau e quibus Esau dedi montem
Seir ad possidendum Iacob vero et filii eius
descenderunt in Aegyptum 5 misique Mosen et
Aaron et percussi Aegyptum multis signis atque
portentis 6 eduxique vos et patres vestros de
Aegypto et venistis ad mare persecutique sunt
Aegyptii patres vestros cum curribus et equitatu
usque ad mare Rubrum 7 clamaverunt autem ad
Dominum filii Israhel qui posuit tenebras inter vos
et Aegyptios et adduxit super eos mare et operuit
illos viderunt oculi vestri cuncta quae in Aegypto
fecerim et habitastis in solitudine multo tempore 8
et introduxi vos ad terram Amorrei qui habitabat
trans Iordanem cumque pugnarent contra vos
tradidi eos in manus vestras et possedistis terram
eorum atque interfecistis illos 9 surrexit autem
Balac filius Sepphor rex Moab et pugnavit contra
Israhelem misitque et vocavit Balaam filium Beor ut
malediceret vobis 10 et ego nolui audire eum sed e
contrario per illum benedixi vobis et liberavi vos de
manu eius 11 transistisque Iordanem et venistis ad
Hiericho pugnaveruntque contra vos viri civitatis
eius Amorreus et Ferezeus et Chananeus et Hettheus
et Gergeseus et Eveus et Iebuseus et tradidi illos in
manus vestras 12 misique ante vos crabrones et
eieci eos de locis suis duos reges Amorreorum non
in gladio et arcu tuo 13 dedique vobis terram in
qua non laborastis et urbes quas non aedificastis
ut habitaretis in eis vineas et oliveta quae non
plantastis 14 nunc ergo timete Dominum et servite
ei perfecto corde atque verissimo et auferte deos
quibus servierunt patres vestri in Mesopotamia et
in Aegypto ac servite Domino 15 sin autem malum
vobis videtur ut Domino serviatis optio vobis datur
eligite hodie quod placet cui potissimum servire
debeatis utrum diis quibus servierunt patres vestri
in Mesopotamia an diis Amorreorum in quorum
terra habitatis ego autem et domus mea serviemus
Domino 16 responditque populus et ait absit a nobis
ut relinquamus Dominum et serviamus diis alienis
17 Dominus Deus noster ipse eduxit nos et patres
nostros de terra Aegypti de domo servitutis fecitque
videntibus nobis signa ingentia et custodivit nos
in omni via per quam ambulavimus et in cunctis
populis per quos transivimus 18 et eiecit universas
gentes Amorreum habitatorem terrae quam nos
intravimus serviemus igitur Domino quia ipse
est Deus noster 19 dixitque Iosue ad populum
non poteritis servire Domino Deus enim sanctus
et fortis aemulator est nec ignoscet sceleribus
vestris atque peccatis 20 si dimiseritis Dominum et
servieritis diis alienis convertet se et adfliget vos
atque subvertet postquam vobis praestiterit bona
21 dixitque populus ad Iosue nequaquam ita ut
loqueris erit sed Domino serviemus 22 et Iosue ad
populum testes inquit vos estis quia ipsi elegeritis
vobis Dominum ut serviatis ei responderuntque
testes 23 nunc ergo ait auferte deos alienos de medio
vestrum et inclinate corda vestra ad Dominum Deum
Israhel 24 dixitque populus ad Iosue Domino Deo
nostro serviemus oboedientes praeceptis eius 25
percussit igitur Iosue in die illo foedus et proposuit
populo praecepta atque iudicia in Sychem 26
scripsitque omnia verba haec in volumine legis
Dei et tulit lapidem pergrandem posuitque eum
subter quercum quae erat in sanctuario Domini 27
et dixit ad omnem populum en lapis iste erit vobis

in testimonium quod audierit omnia verba Domini
quae locutus est vobis ne forte postea negare
velitis et mentiri Domino Deo vestro **28** dimisitque
populum singulos in possessionem suam **29** et post
haec mortuus est Iosue filius Nun servus Domini
centum decem annorum **30** sepelieruntque eum in
finibus possessionis suae in Thamnathsare quae sita
est in monte Ephraim a septentrionali parte montis
Gaas **31** servivitque Israhel Domino cunctis diebus
Iosue et seniorum qui longo vixerunt tempore
post Iosue et qui noverant omnia opera Domini
quae fecerat in Israhel **32** ossa quoque Ioseph quae
tulerant filii Israhel de Aegypto sepelierunt in
Sychem in parte agri quem emerat Iacob a filiis
Emmor patris Sychem centum novellis ovibus et fuit
in possessione filiorum Ioseph **33** Eleazar quoque
filius Aaron mortuus est et sepelierunt eum in Gaab
Finees filii eius quae data est ei in monte Ephraim

Iudicum

1 post mortem Iosue consuluerunt filii Israhel
Dominum dicentes quis ascendet ante nos contra
Chananeum et erit dux belli **2** dixitque Dominus
Iudas ascendet ecce tradidi terram in manus eius **3**
et ait Iudas Symeoni fratri suo ascende mecum in
sorte mea et pugna contra Chananeum ut et ego
pergam tecum in sorte tua et abiit cum eo Symeon
4 ascenditque Iudas et tradidit Dominus Chananeum
ac Ferezeum in manus eorum et percusserunt
in Bezec decem milia virorum **5** inveneruntque
Adonibezec in Bezec et pugnaverunt contra eum
ac percusserunt Chananeum et Ferezeum **6** fugit
autem Adonibezec quem secuti conprehenderunt
caesis summitatibus manuum eius ac pedum **7**
dixitque Adonibezec septuaginta reges amputatis
manuum ac pedum summitatibus colligebant sub
mensa mea ciborum reliquias sicut feci ita reddidit
mihi Deus adduxeruntque eum in Hierusalem et
ibi mortuus est **8** obpugnantes ergo filii Iuda
Hierusalem ceperunt eam et percusserunt in
ore gladii tradentes cunctam incendio civitatem
9 et postea descendentes pugnaverunt contra
Chananeum qui habitabat in montanis et ad
meridiem et in campestribus **10** pergensque Iudas
contra Chananeum qui habitabat in Hebron cui
nomen fuit antiquitus Cariatharbe percussit Sisai
et Ahiman et Tholmai **11** atque inde profectus
abiit ad habitatores Dabir cuius nomen vetus erat
Cariathsepher id est civitas Litterarum **12** dixitque
Chaleb qui percusserit Cariathsepher et vastaverit
eam dabo ei Axam filiam meam uxorem **13** cumque
cepisset eam Othonihel filius Cenez frater Chaleb
minor dedit ei filiam suam coniugem **14** quam
pergentem in itinere monuit vir suus ut peteret a
patre suo agrum quae cum suspirasset sedens asino
dixit ei Chaleb quid habes **15** at illa respondit da
mihi benedictionem quia terram arentem dedisti
mihi da et inriguam aquis dedit ergo ei Chaleb
inriguum superius et inriguum inferius **16** filii
autem Cinei cognati Mosi ascenderunt de civitate
Palmarum cum filiis Iuda in desertum sortis eius
quod est ad meridiem Arad et habitaverunt cum
eo **17** abiit autem Iudas cum Symeone fratre suo
et percusserunt simul Chananeum qui habitabat
in Sephath et interfecerunt eum vocatumque est
nomen urbis Horma id est anathema **18** cepitque
Iudas Gazam cum finibus suis et Ascalonem atque
Accaron cum terminis suis **19** fuitque Dominus
cum Iuda et montana possedit nec potuit delere
habitatores vallis quia falcatis curribus abundabant
20 dederuntque Chaleb Hebron sicut dixerat Moses
qui delevit ex ea tres filios Enach **21** Iebuseum
autem habitatorem Hierusalem non deleverunt
filii Beniamin habitavitque Iebuseus cum filiis
Beniamin in Hierusalem usque in praesentem
diem **22** domus quoque Ioseph ascendit in Bethel
fuitque Dominus cum eis **23** nam cum obsiderent
urbem quae prius Luza vocabatur **24** viderunt
hominem egredientem de civitate dixeruntque ad
eum ostende nobis introitum civitatis et faciemus
tecum misericordiam **25** qui cum ostendisset eis
percusserunt urbem in ore gladii hominem autem
illum et omnem cognationem eius dimiserunt **26**
qui dimissus abiit in terram Etthim et aedificavit ibi
civitatem vocavitque eam Luzam quae ita appellatur
usque in praesentem diem **27** Manasses quoque
non delevit Bethsan et Thanach cum viculis suis
et habitatores Dor et Ieblaam et Mageddo cum
viculis suis coepitque Chananeus habitare cum
eis **28** postquam autem confortatus est Israhel
fecit eos tributarios et delere noluit **29** Ephraim
etiam non interfecit Chananeum qui habitabat
in Gazer sed habitavit cum eo **30** Zabulon non
delevit habitatores Cetron et Naalon sed habitavit
Chananeus in medio eius factusque est ei tributarius
31 Aser quoque non delevit habitatores Achcho et
Sidonis Alab et Achazib et Alba et Afec et Roob **32**
habitavitque in medio Chananei habitatoris illius
terrae nec interfecit eum **33** Nepthali non delevit
habitatores Bethsemes et Bethanath et habitavit
inter Chananeum habitatorem terrae fueruntque ei
Bethsemitae et Bethanitae tributarii **34** artavitque
Amorreus filios Dan in monte nec dedit eis locum
ut ad planiora descenderent **35** habitavitque in
monte Hares quod interpretatur testaceo in Ahilon
et Salabim et adgravata est manus domus Ioseph
factusque est ei tributarius **36** fuit autem terminus
Amorrei ab ascensu Scorpionis Petra et superiora
loca

2 ascenditque angelus Domini de Galgal ad locum
Flentium et ait eduxi vos de Aegypto et introduxi
in terram pro qua iuravi patribus vestris et
pollicitus sum ut non facerem irritum pactum
meum vobiscum in sempiternum **2** ita dumtaxat
ut non feriretis foedus cum habitatoribus terrae
huius et aras eorum subverteretis et noluistis
audire vocem meam cur hoc fecistis **3** quam ob
rem nolui delere eos a facie vestra ut habeatis
hostes et dii eorum sint vobis in ruinam **4** cumque
loqueretur angelus Domini verba haec ad omnes
filios Israhel elevaverunt vocem suam et fleverunt
5 et vocatum est nomen loci illius Flentium sive

Lacrimarum immolaveruntque ibi hostias Domino **6**
dimisit ergo Iosue populum et abierunt filii Israhel
unusquisque in possessionem suam ut obtinerent
eam **7** servieruntque Domino cunctis diebus eius et
seniorum qui longo post eum vixerunt tempore et
noverant omnia opera Domini quae fecerat cum
Israhel **8** mortuus est autem Iosue filius Nun famulus
Domini centum et decem annorum **9** et sepelierunt
eum in finibus possessionis suae in Thamnathsare
in monte Ephraim a septentrionali plaga montis
Gaas **10** omnisque illa generatio congregata est ad
patres suos et surrexerunt alii qui non noverant
Dominum et opera quae fecerat cum Israhel **11**
feceruntque filii Israhel malum in conspectu Domini
et servierunt Baalim **12** ac dimiserunt Dominum
Deum patrum suorum qui eduxerat eos de terra
Aegypti et secuti sunt deos alienos deos quoque
populorum qui habitabant in circuitu eorum et
adoraverunt eos et ad iracundiam concitaverunt
Dominum **13** dimittentes eum et servientes Baal
et Astharoth **14** iratusque Dominus contra Israhel
tradidit eos in manibus diripientium qui ceperunt
eos et vendiderunt hostibus qui habitabant per
gyrum nec potuerunt resistere adversariis suis **15**
sed quocumque pergere voluissent manus Domini
erat super eos sicut locutus est et iuravit eis et
vehementer adflicti sunt **16** suscitavitque Dominus
iudices qui liberarent eos de vastantium manibus
sed nec illos audire voluerunt **17** fornicantes cum
diis alienis et adorantes eos cito deseruerunt viam
per quam ingressi fuerant patres eorum et audientes
mandata Domini omnia fecere contraria **18**
cumque Dominus iudices suscitaret in diebus eorum
flectebatur misericordia et audiebat adflictorum
gemitus et liberabat eos de caede vastantium **19**
postquam autem mortuus esset iudex revertebantur
et multo maiora faciebant quam fecerant patres sui
sequentes deos alienos et servientes eis et adorantes
illos non dimiserunt adinventiones suas et viam
durissimam per quam ambulare consueverant
20 iratusque est furor Domini in Israhel et ait
quia irritum fecit gens ista pactum meum quod
pepigeram cum patribus eorum et vocem meam
audire contempsit **21** et ego non delebo gentes quas
dimisit Iosue et mortuus est **22** ut in ipsis experiar
Israhel utrum custodiant viam Domini et ambulent
in ea sicut custodierunt patres eorum an non **23**
dimisit ergo Dominus omnes has nationes et cito
subvertere noluit nec tradidit in manibus Iosue

3 hae sunt gentes quas Dominus dereliquit
ut erudiret in eis Israhelem et omnes qui
non noverant bella Chananeorum **2** et postea
discerent filii eorum certare cum hostibus et habere
consuetudinem proeliandi **3** quinque satrapas
Philisthinorum omnemque Chananeum et Sidonium
atque Eveum qui habitabat in monte Libano de
monte Baalhermon usque ad introitum Emath **4**
dimisitque eos ut in ipsis experiretur Israhelem
utrum audiret mandata Domini quae praeceperat
patribus eorum per manum Mosi an non **5** itaque
filii Israhel habitaverunt in medio Chananei et
Hetthei et Amorrei et Ferezei et Evei et Iebusei
6 et duxerunt uxores filias eorum ipsique filias
suas eorum filiis tradiderunt et servierunt diis
eorum **7** feceruntque malum in conspectu Domini
et obliti sunt Dei sui servientes Baalim et Astharoth
8 iratusque Dominus contra Israhel tradidit eos
in manus Chusanrasathaim regis Mesopotamiae
servieruntque ei octo annis **9** et clamaverunt ad
Dominum qui suscitavit eis salvatorem et liberavit
eos Othonihel videlicet filium Cenez fratrem Chaleb
minorem **10** fuitque in eo spiritus Domini et
iudicavit Israhel egressusque est ad pugnam et
tradidit Dominus in manu eius Chusanrasathaim
regem Syriae et oppressit eum **11** quievitque terra
quadraginta annis et mortuus est Othonihel filius
Cenez **12** addiderunt autem filii Israhel facere malum
in conspectu Domini qui confortavit adversum
eos Eglon regem Moab quia fecerunt malum in
conspectu eius **13** et copulavit ei filios Ammon
et Amalech abiitque et percussit Israhel atque
possedit urbem Palmarum **14** servieruntque filii
Israhel Eglon regi Moab decem et octo annis **15**
et postea clamaverunt ad Dominum qui suscitavit
eis salvatorem vocabulo Ahoth filium Gera filii
Iemini qui utraque manu utebatur pro dextera
miseruntque filii Israhel per illum munera Eglon
regi Moab **16** qui fecit sibi gladium ancipitem
habentem in medio capulum longitudinis palmae
manus et accinctus est eo subter sagum in dextro
femore **17** obtulitque munera Eglon regi Moab erat
autem Eglon crassus nimis **18** cumque obtulisset ei
munera prosecutus est socios qui cum eo venerant
19 et reversus de Galgalis ubi erant idola dixit ad
regem verbum secretum habeo ad te o rex et ille
imperavit silentium egressisque omnibus qui circa
eum erant **20** ingressus est Ahoth ad eum sedebat
autem in aestivo cenaculo solus dixitque verbum
Dei habeo ad te qui statim surrexit de throno **21**
extenditque Ahoth manum sinistram et tulit sicam
de dextro femore suo infixitque eam in ventre
eius **22** tam valide ut capulus ferrum sequeretur
in vulnere ac pinguissimo adipe stringeretur nec
eduxit gladium sed ita ut percusserat reliquit in
corpore statimque per secreta naturae alvi stercora

proruperunt 23 Ahoth autem clausis diligentissime
ostiis cenaculi et obfirmatis sera 24 per posticam
egressus est servique regis ingressi viderunt clausas
fores cenaculi atque dixerunt forsitan purgat alvum
in aestivo cubiculo 25 expectantesque diu donec
erubescerent et videntes quod nullus aperiret
tulerunt clavem et aperientes invenerunt dominum
suum iacentem in terra mortuum 26 Ahoth autem
dum illi turbarentur effugit et pertransiit locum
Idolorum unde reversus fuerat venitque in Seirath
27 et statim insonuit bucina in monte Ephraim
descenderuntque cum eo filii Israhel ipso in fronte
gradiente 28 qui dixit ad eos sequimini me tradidit
enim Dominus inimicos nostros Moabitas in manus
nostras descenderuntque post eum et occupaverunt
vada Iordanis quae transmittunt in Moab et non
dimiserunt transire quemquam 29 sed percusserunt
Moabitas in tempore illo circiter decem milia omnes
robustos et fortes viros nullus eorum evadere potuit
30 humiliatusque est Moab die illo sub manu Israhel
et quievit terra octoginta annis 31 post hunc fuit
Samgar filius Anath qui percussit de Philisthim
sescentos viros vomere et ipse quoque defendit
Israhel

4 addideruntque filii Israhel facere malum in
conspectu Domini post mortem Ahoth 2 et
tradidit illos Dominus in manu Iabin regis Chanaan
qui regnavit in Asor habuitque ducem exercitus sui
nomine Sisaram ipse autem habitabat in Aroseth
gentium 3 clamaveruntque filii Israhel ad Dominum
nongentos enim habebat falcatos currus et per
viginti annos vehementer oppresserat eos 4 erat
autem Debbora prophetis uxor Lapidoth quae
iudicabat populum in illo tempore 5 et sedebat sub
palma quae nomine illius vocabatur inter Rama et
Bethel in monte Ephraim ascendebantque ad eam
filii Israhel in omne iudicium 6 quae misit et vocavit
Barac filium Abinoem de Cedes Nepthalim dixitque
ad eum praecepit tibi Dominus Deus Israhel vade
et duc exercitum in montem Thabor tollesque
tecum decem milia pugnatorum de filiis Nepthalim
et de filiis Zabulon 7 ego autem ducam ad te in
loco torrentis Cison Sisaram principem exercitus
Iabin et currus eius atque omnem multitudinem
et tradam eos in manu tua 8 dixitque ad eam
Barac si venis mecum vadam si nolueris venire
non pergam 9 quae dixit ad eum ibo quidem
tecum sed in hac vice tibi victoria non reputabitur
quia in manu mulieris tradetur Sisara surrexit
itaque Debbora et perrexit cum Barac in Cedes
10 qui accitis Zabulon et Nepthalim ascendit cum
decem milibus pugnatorum habens Debboram in
comitatu suo 11 Aber autem Cineus recesserat
quondam a ceteris Cineis fratribus suis filiis Obab
cognati Mosi et tetenderat tabernacula usque ad
vallem quae vocatur Sennim et erat iuxta Cedes 12
nuntiatumque est Sisarae quod ascendisset Barac
filius Abinoem in montem Thabor 13 et congregavit
nongentos falcatos currus omnemque exercitum de
Aroseth gentium ad torrentem Cison 14 dixitque
Debbora ad Barac surge haec est enim dies in qua
tradidit Dominus Sisaram in manus tuas en ipse
ductor est tuus descendit itaque Barac de monte
Thabor et decem milia pugnatorum cum eo 15
perterruitque Dominus Sisaram et omnes currus
eius universamque multitudinem in ore gladii ad
conspectum Barac in tantum ut Sisara de curru
desiliens pedibus fugeret 16 et Barac persequeretur
fugientes currus et exercitum usque ad Aroseth
gentium et omnis hostium multitudo usque ad
internicionem caderet 17 Sisara autem fugiens
pervenit ad tentorium Iahel uxoris Aber Cinei erat
enim pax inter Iabin regem Asor et domum Aber
Cinei 18 egressa igitur Iahel in occursum Sisarae
dixit ad eum intra ad me domine mi intra ne timeas
qui ingressus tabernaculum eius et opertus ab ea
pallio 19 dixit ad eam da mihi obsecro paululum
aquae quia valde sitio quae aperuit utrem lactis
et dedit ei bibere et operuit illum 20 dixitque
Sisara ad eam sta ante ostium tabernaculi et cum
venerit aliquis interrogans te et dicens numquid
hic est aliquis respondebis nullus est 21 tulit itaque
Iahel uxor Aber clavum tabernaculi adsumens
pariter malleum et ingressa abscondite et cum
silentio posuit supra tempus capitis eius clavum
percussumque malleo defixit in cerebrum usque
ad terram qui soporem morti socians defecit et
mortuus est 22 et ecce Barac sequens Sisaram
veniebat egressaque Iahel in occursum eius dixit ei
veni et ostendam tibi virum quem quaeris qui cum
intrasset ad eam vidit Sisaram iacentem mortuum
et clavum infixum in tempore eius 23 humiliavit
ergo Deus in die illo Iabin regem Chanaan coram
filiis Israhel 24 qui crescebant cotidie et forti manu
opprimebant Iabin regem Chanaan donec delerent
eum

5 cecineruntque Debbora et Barac filius Abinoem
in die illo dicentes 2 qui sponte obtulistis de
Israhel animas vestras ad periculum benedicite
Domino 3 audite reges percipite auribus principes
ego sum ego sum quae Domino canam psallam
Domino Deo Israhel 4 Domine cum exires de Seir et
transires per regiones Edom terra mota est caelique
ac nubes stillaverunt aquis 5 montes fluxerunt a

facie Domini et Sinai a facie Domini Dei Israhel **6** in
diebus Samgar filii Anath in diebus Iahel quieverunt
semitae et qui ingrediebantur per eas ambulaverunt
per calles devios **7** cessaverunt fortes in Israhel
et quieverunt donec surgeret Debbora surgeret
mater in Israhel **8** nova bella elegit Dominus et
portas hostium ipse subvertit clypeus et hasta si
apparuerint in quadraginta milibus Israhel **9** cor
meum diligit principes Israhel qui propria voluntate
obtulistis vos discrimini benedicite Domino **10**
qui ascenditis super nitentes asinos et sedetis in
iudicio et ambulatis in via loquimini **11** ubi conlisi
sunt currus et hostium est suffocatus exercitus ibi
narrentur iustitiae Domini et clementia in fortes
Israhel tunc descendit populus Domini ad portas
et obtinuit principatum **12** surge surge Debbora
surge surge et loquere canticum surge Barac et
adprehende captivos tuos fili Abinoem **13** salvatae
sunt reliquiae populi Dominus in fortibus dimicavit
14 ex Ephraim delevit eos in Amalech et post
eum ex Beniamin in populos tuos o Amalech de
Machir principes descenderunt et de Zabulon qui
exercitum ducerent ad bellandum **15** duces Isachar
fuere cum Debbora et Barac vestigia sunt secuti
qui quasi in praeceps ac baratrum se discrimini
dedit diviso contra se Ruben magnanimorum
repperta contentio est **16** quare habitas inter duos
terminos ut audias sibilos gregum diviso contra se
Ruben magnanimorum repperta contentio est **17**
Galaad trans Iordanem quiescebat et Dan vacabat
navibus Aser habitabat in litore maris et in portibus
morabatur **18** Zabulon vero et Nepthalim obtulerunt
animas suas morti in regione Merome **19** venerunt
reges et pugnaverunt pugnaverunt reges Chanaan in
Thanach iuxta aquas Mageddo et tamen nihil tulere
praedantes **20** de caelo dimicatum est contra eos
stellae manentes in ordine et cursu suo adversum
Sisaram pugnaverunt **21** torrens Cison traxit
cadavera eorum torrens Cadumim torrens Cison
conculca anima mea robustos **22** ungulae equorum
ceciderunt fugientibus impetu et per praeceps
ruentibus fortissimis hostium **23** maledicite terrae
Meroz dixit angelus Domini maledicite habitatoribus
eius quia non venerunt ad auxilium Domini in
adiutorium fortissimorum eius **24** benedicta inter
mulieres Iahel uxor Aber Cinei benedicatur in
tabernaculo suo **25** aquam petenti lac dedit et
in fiala principum obtulit butyrum **26** sinistram
manum misit ad clavum et dexteram ad fabrorum
malleos percussitque Sisaram quaerens in capite
vulneri locum et tempus valide perforans **27** inter
pedes eius ruit defecit et mortuus est ante pedes
illius volvebatur et iacebat exanimis et miserabilis
28 per fenestram prospiciens ululabat mater eius
et de cenaculo loquebatur cur moratur regredi
currus eius quare tardaverunt pedes quadrigarum
illius **29** una sapientior ceteris uxoribus eius haec
socrui verba respondit **30** forsitan nunc dividit
spolia et pulcherrima feminarum eligitur ei vestes
diversorum colorum Sisarae traduntur in praedam
et supellex varia ad ornanda colla congeritur **31**
sic pereant omnes inimici tui Domine qui autem
diligunt te sicut sol in ortu suo splendet ita rutilent
quievitque terra per quadraginta annos

6 fecerunt autem filii Israhel malum in conspectu
Domini qui tradidit eos in manu Madian septem
annis **2** et oppressi sunt valde ab eis feceruntque
sibi antra et speluncas in montibus et munitissima
ad repugnandum loca **3** cumque sevisset Israhel
ascendebat Madian et Amalech et ceteri orientalium
nationum **4** et apud eos figentes tentoria sicut erant
in herbis cuncta vastabant usque ad introitum Gazae
nihilque omnino ad vitam pertinens relinquebant
in Israhel non oves non boves non asinos **5**
ipsi enim et universi greges eorum veniebant
cum tabernaculis et instar lucustarum universa
conplebant innumera multitudo hominum et
camelorum quicquid tetigerant devastantes **6**
humiliatusque est Israhel valde in conspectu
Madian **7** et clamavit ad Dominum postulans
auxilium contra Madianitas **8** qui misit ad eos
virum prophetam et locutus est haec dicit Dominus
Deus Israhel ego vos feci conscendere de Aegypto
et eduxi de domo servitutis **9** et liberavi de
manu Aegyptiorum et omnium inimicorum qui
adfligebant vos eiecique eos ad introitum vestrum
et tradidi vobis terram eorum **10** et dixi ego
Dominus Deus vester ne timeatis deos Amorreorum
in quorum terra habitatis et noluistis audire vocem
meam **11** venit autem angelus Domini et sedit sub
quercu quae erat in Ephra et pertinebat ad Ioas
patrem familiae Ezri cumque Gedeon filius eius
excuteret atque purgaret frumenta in torculari
ut fugeret Madian **12** apparuit ei et ait Dominus
tecum virorum fortissime **13** dixitque ei Gedeon
obsecro Domine si Dominus nobiscum est cur
adprehenderunt nos haec omnia ubi sunt mirabilia
eius quae narraverunt patres nostri atque dixerunt
de Aegypto eduxit nos Dominus nunc autem
dereliquit nos et tradidit in manibus Madian **14**
respexitque ad eum Dominus et ait vade in hac
fortitudine tua et liberabis Israhel de manu Madian
scito quod miserim te **15** qui respondens ait obsecro
Domine mi in quo liberabo Israhel ecce familia mea
infima est in Manasse et ego minimus in domo

patris mei **16** dixitque ei Dominus ego ero tecum
et percuties Madian quasi unum virum **17** et ille
si inveni inquit gratiam coram te da mihi signum
quod tu sis qui loquaris ad me **18** ne recedas hinc
donec revertar ad te portans sacrificium et offerens
tibi qui respondit ego praestolabor adventum tuum
19 ingressus est itaque Gedeon et coxit hedum et de
farinae modio azymos panes carnesque ponens in
canistro et ius carnium mittens in ollam tulit omnia
sub quercum et obtulit ei **20** cui dixit angelus Domini
tolle carnes et panes azymos et pone super petram
illam et ius desuper funde cumque fecisset ita **21**
extendit angelus Domini summitatem virgae quam
tenebat in manu et tetigit carnes et azymos panes
ascenditque ignis de petra et carnes azymosque
consumpsit angelus autem Domini evanuit ex oculis
eius **22** videnque Gedeon quod esset angelus
Domini ait heu mihi Domine Deus quia vidi angelum
Domini facie ad faciem **23** dixitque ei Dominus pax
tecum ne timeas non morieris **24** aedificavit ergo ibi
Gedeon altare Domino vocavitque illud Domini pax
usque in praesentem diem cum adhuc esset in Ephra
quae est familiae Ezri **25** nocte illa dixit Dominus
ad eum tolle taurum patris tui et alterum taurum
annorum septem destruesque aram Baal quae est
patris tui et nemus quod circa aram est succide **26**
et aedificabis altare Domino Deo tuo in summitate
petrae huius super quam sacrificium ante posuisti
tollesque taurum secundum et offeres holocaustum
super lignorum struem quae de nemore succideris
27 adsumptis igitur Gedeon decem viris de servis
suis fecit sicut praeceperat Dominus timens autem
domum patris sui et homines illius civitatis per
diem facere noluit sed omnia nocte conplevit
28 cumque surrexissent viri oppidi eius mane
viderunt destructam aram Baal lucumque succisum
et taurum alterum inpositum super altare quod
tunc aedificatum erat **29** dixeruntque ad invicem
quis hoc fecit cumque perquirerent auctorem facti
dictum est Gedeon filius Ioas fecit haec omnia **30** et
dixerunt ad Ioas produc filium tuum ut moriatur
quia destruxit aram Baal et succidit nemus **31**
quibus ille respondit numquid ultores estis Baal et
pugnatis pro eo qui adversarius eius est moriatur
antequam lux crastina veniat si deus est vindicet se
de eo qui suffodit aram eius **32** ex illo die vocatus est
Gedeon Hierobbaal eo quod dixisset Ioas ulciscatur
se de eo Baal qui suffodit altare eius **33** igitur omnis
Madian et Amalech et orientales populi congregati
sunt simul et transeuntes Iordanem castrametati
sunt in valle Iezrahel **34** spiritus autem Domini
induit Gedeon qui clangens bucina convocavit
domum Abiezer ut sequeretur **35** misitque nuntios
in universum Manassen qui et ipse secutus est eum
et alios nuntios in Aser et Zabulon et Nepthalim
qui occurrerunt ei **36** dixitque Gedeon ad Dominum
si salvum facis per manum meam Israhel sicut
locutus es **37** ponam vellus hoc lanae in area si ros
in solo vellere fuerit et in omni terra siccitas sciam
quod per manum meam sicut locutus es liberabis
Israhel **38** factumque est ita et de nocte consurgens
expresso vellere concam rore conplevit **39** dixitque
rursus ad Dominum ne irascatur furor tuus contra
me si adhuc semel temptavero signum quaerens
in vellere oro ut solum vellus siccum sit et omnis
terra rore madens **40** fecitque Dominus nocte illa ut
postulaverat et fuit siccitas in solo vellere et ros in
omni terra

7 igitur Hierobbaal qui est et Gedeon de nocte
consurgens et omnis populus cum eo venit
ad fontem qui vocatur Arad erant autem castra
Madian in valle ad septentrionalem plagam collis
Excelsi **2** dixitque Dominus ad Gedeon multus
tecum est populus nec tradetur Madian in manus
eius ne glorietur contra me Israhel et dicat meis
viribus liberatus sum **3** loquere ad populum et
cunctis audientibus praedica qui formidolosus et
timidus est revertatur recesseruntque de monte
Galaad et reversa sunt ex populo viginti duo milia
virorum et tantum decem milia remanserunt **4**
dixitque Dominus ad Gedeon adhuc populus multus
est duc eos ad aquas et ibi probabo illos et de
quo dixero tibi ut tecum vadat ipse pergat quem
ire prohibuero revertatur **5** cumque descendisset
populus ad aquas dixit Dominus ad Gedeon qui
lingua lambuerint aquas sicut solent canes lambere
separabis eos seorsum qui autem curvatis genibus
biberint in altera parte erunt **6** fuit itaque numerus
eorum qui manu ad os proiciente aquas lambuerant
trecenti viri omnis autem reliqua multitudo flexo
poplite biberat **7** et ait Dominus ad Gedeon in
trecentis viris qui lambuerunt aquas liberabo vos et
tradam Madian in manu tua omnis autem reliqua
multitudo revertatur in locum suum **8** sumptis
itaque pro numero cibariis et tubis omnem reliquam
multitudinem abire praecepit ad tabernacula sua et
ipse cum trecentis viris se certamini dedit castra
autem Madian erant subter in valle **9** eadem nocte
dixit Dominus ad eum surge et descende in castra
quia tradidi eos in manu tua **10** sin autem solus ire
formidas descendat tecum Phara puer tuus **11** et
cum audieris quid loquantur tunc confortabuntur
manus tuae et securior ad hostium castra descendes
descendit ergo ipse et Phara puer eius in partem
castrorum ubi erant armatorum vigiliae **12** Madian

autem et Amalech et omnes orientales populi fusi
iacebant in valle ut lucustarum multitudo cameli
quoque innumerabiles erant sicut harena quae
iacet in litoribus maris **13** cumque venisset Gedeon
narrabat aliquis somnium proximo suo et in hunc
modum referebat quod viderat vidi somnium et
videbatur mihi quasi subcinericius panis ex hordeo
volvi et in Madian castra descendere cumque
pervenisset ad tabernaculum percussit illud atque
subvertit et terrae funditus coaequavit **14** respondit
is cui loquebatur non est hoc aliud nisi gladius
Gedeonis filii Ioas viri Israhelitae tradidit Deus in
manu eius Madian et omnia castra eius **15** cumque
audisset Gedeon somnium et interpretationem eius
adoravit et reversus ad castra Israhel ait surgite
tradidit enim Dominus in manus nostras castra
Madian **16** divisitque trecentos viros in tres partes
et dedit tubas in manibus eorum lagoenasque
vacuas ac lampadas in medio lagoenarum **17**
et dixit ad eos quod me facere videritis hoc
facite ingrediar partem castrorum et quod fecero
sectamini **18** quando personaverit tuba in manu
mea vos quoque per castrorum circuitum clangite
et conclamate Domino et Gedeoni **19** ingressusque
est Gedeon et trecenti viri qui erant cum eo in
parte castrorum incipientibus vigiliis noctis mediae
et custodibus suscitatis coeperunt bucinis clangere
et conplodere inter se lagoenas **20** cumque per
gyrum castrorum in tribus personarent locis et
hydrias confregissent tenuerunt sinistris manibus
lampadas et dextris sonantes tubas clamaveruntque
gladius Domini et Gedeonis **21** stantes singuli
in loco suo per circuitum castrorum hostilium
omnia itaque castra turbata sunt et vociferantes
ululantesque fugerunt **22** et nihilominus insistebant
trecenti viri bucinis personantes inmisitque
Dominus gladium in omnibus castris et mutua se
caede truncabant **23** fugientes usque Bethseta et
crepidinem Abelmeula in Tebbath conclamantes
autem viri Israhel de Nepthali et Aser et omni
Manasse persequebantur Madian **24** misitque
Gedeon nuntios in omnem montem Ephraim dicens
descendite in occursum Madian et occupate aquas
usque Bethbera atque Iordanem clamavitque omnis
Ephraim et praeoccupavit aquas atque Iordanem
usque Bethbera **25** adprehensosque duos viros
Madian Oreb et Zeb interfecit Oreb in petra Oreb
Zeb vero in torculari Zeb et persecuti sunt Madian
capita Oreb et Zeb portantes ad Gedeon trans
fluenta Iordanis

8 dixeruntque ad eum viri Ephraim quid est hoc
quod facere voluisti ut non nos vocares cum ad
pugnam pergeres contra Madian iurgantes fortiter
et prope vim inferentes **2** quibus ille respondit
quid enim tale facere potui quale vos fecistis nonne
melior est racemus Ephraim vindemiis Abiezer **3** in
manus vestras tradidit Dominus principes Madian
Oreb et Zeb quid tale facere potui quale vos fecistis
quod cum locutus esset requievit spiritus eorum
quo tumebant contra eum **4** cumque venisset
Gedeon ad Iordanem transivit eum cum trecentis
viris qui secum erant et prae lassitudine fugientes
persequi non poterant **5** dixitque ad viros Soccoth
date obsecro panes populo qui mecum est quia valde
defecerunt ut possimus persequi Zebee et Salmana
reges Madian **6** responderunt principes Soccoth
forsitan palmae manuum Zebee et Salmana in manu
tua sunt et idcirco postulas ut demus exercitui tuo
panes **7** quibus ille ait cum ergo tradiderit Dominus
Zebee et Salmana in manus meas conteram carnes
vestras cum spinis tribulisque deserti **8** et inde
conscendens venit in Phanuhel locutusque est ad
viros eius loci similia cui et illi responderunt sicut
responderant viri Soccoth **9** dixit itaque et eis cum
reversus fuero victor in pace destruam turrem
hanc **10** Zebee autem et Salmana requiescebant
cum omni exercitu suo quindecim milia enim
viri remanserant ex omnibus turmis orientalium
populorum caesis centum viginti milibus bellatorum
et educentium gladium **11** ascendensque Gedeon
per viam eorum qui in tabernaculis morabantur
ad orientalem partem Nobee et Iecbaa percussit
castra hostium qui securi erant et nihil adversi
suspicabantur **12** fugeruntque Zebee et Salmana
quos persequens Gedeon conprehendit turbato
omni exercitu eorum **13** revertensque de bello
ante solis ortum **14** adprehendit puerum de viris
Soccoth interrogavitque eum nomina principum et
seniorum Soccoth et descripsit septuaginta septem
viros **15** venitque ad Soccoth et dixit eis en Zebee
et Salmana super quibus exprobrastis mihi dicentes
forsitan manus Zebee et Salmana in manibus tuis
sunt et idcirco postulas ut demus viris qui lassi sunt
et defecerunt panes **16** tulit ergo seniores civitatis
et spinas deserti ac tribulos et contrivit cum eis
atque comminuit viros Soccoth **17** turrem quoque
Phanuhel subvertit occisis habitatoribus civitatis
18 dixitque ad Zebee et Salmana quales fuerunt
viri quos occidistis in Thabor qui responderunt
similes tui et unus ex eis quasi filius regis **19** quibus
ille ait fratres mei fuerunt filii matris meae vivit
Dominus si servassetis eos non vos occiderem **20**
dixitque Ietther primogenito suo surge et interfice
eos qui non eduxit gladium timebat enim quia
adhuc puer erat **21** dixeruntque Zebee et Salmana

tu surge et inrue in nos quia iuxta aetatem robur
est hominis surrexit Gedeon et interfecit Zebee et
Salmana et tulit ornamenta ac bullas quibus colla
regalium camelorum decorari solent 22 dixeruntque
omnes viri Israhel ad Gedeon dominare nostri tu
et filius tuus et filius filii tui quia liberasti nos de
manu Madian 23 quibus ille ait non dominabor
vestri nec dominabitur in vos filius meus sed
dominabitur Dominus 24 dixitque ad eos unam
petitionem postulo a vobis date mihi inaures ex
praeda vestra inaures enim aureas Ismahelitae
habere consuerant 25 qui responderunt libentissime
dabimus expandentesque super terram pallium
proiecerunt in eo inaures de praeda 26 et fuit
pondus postulatarum inaurium mille septingenti
auri sicli absque ornamentis et monilibus et veste
purpurea quibus Madian reges uti soliti erant et
praeter torques aureos camelorum 27 fecitque ex
eo Gedeon ephod et posuit illud in civitate sua
Ephra fornicatusque est omnis Israhel in eo et
factum est Gedeoni et omni domui eius in ruinam
28 humiliatus est autem Madian coram filiis Israhel
nec potuerunt ultra elevare cervices sed quievit
terra per quadraginta annos quibus praefuit Gedeon
29 abiit itaque Hierobbaal filius Ioas et habitavit
in domo sua 30 habuitque septuaginta filios qui
egressi sunt de femore eius eo quod plures haberet
uxores 31 concubina autem illius quam habebat
in Sychem genuit ei filium nomine Abimelech 32
mortuusque est Gedeon filius Ioas in senectute
bona et sepultus in sepulchro Ioas patris sui in
Ephra de familia Ezri 33 postquam autem mortuus
est Gedeon aversi sunt filii Israhel et fornicati cum
Baalim percusseruntque cum Baal foedus ut esset
eis in deum 34 nec recordati sunt Domini Dei sui
qui eruit eos de manu omnium inimicorum suorum
per circuitum 35 nec fecerunt misericordiam cum
domo Hierobbaal Gedeon iuxta omnia bona quae
fecerat Israheli

9 abiit autem Abimelech filius Hierobbaal in
Sychem ad fratres matris suae et locutus est
ad eos et ad omnem cognationem domus patris
matris suae dicens 2 loquimini ad omnes viros
Sychem quid vobis est melius ut dominentur
vestri septuaginta viri omnes filii Hierobbaal an
ut dominetur vobis unus vir simulque considerate
quia os vestrum et caro vestra sum 3 locutique
sunt fratres matris eius de eo ad omnes viros
Sychem universos sermones istos et inclinaverunt
cor eorum post Abimelech dicentes frater noster
est 4 dederuntque illi septuaginta pondo argenti
de fano Baalbrith qui conduxit sibi ex eo viros
inopes et vagos secutique sunt eum 5 et venit in
domum patris sui Ephra et occidit fratres suos filios
Hierobbaal septuaginta viros super lapidem unum
remansitque Ioatham filius Hierobbaal minimus et
absconditus est 6 congregati sunt autem omnes
viri Sychem et universae familiae urbis Mello
abieruntque et constituerunt regem Abimelech
iuxta quercum quae stabat in Sychem 7 quod
cum nuntiatum esset Ioatham ivit et stetit in
vertice montis Garizim elevataque voce clamavit
et dixit audite me viri Sychem ita audiat vos
Deus 8 ierunt ligna ut unguerent super se regem
dixeruntque olivae impera nobis 9 quae respondit
numquid possum deserere pinguedinem meam qua
et dii utuntur et homines et venire ut inter ligna
promovear 10 dixeruntque ligna ad arborem ficum
veni et super nos regnum accipe 11 quae respondit
eis numquid possum deserere dulcedinem meam
fructusque suavissimos et ire ut inter cetera ligna
commovear 12 locuta sunt quoque ligna ad vitem
veni et impera nobis 13 quae respondit numquid
possum deserere vinum meum quod laetificat
Deum et homines et inter ligna cetera commoveri
14 dixeruntque omnia ligna ad ramnum veni et
impera super nos 15 quae respondit eis si vere me
regem vobis constituitis venite et sub mea umbra
requiescite sin autem non vultis egrediatur ignis
de ramno et devoret cedros Libani 16 nunc igitur
si recte et absque peccato constituistis super vos
regem Abimelech et bene egistis cum Hierobbaal
et cum domo eius et reddidistis vicem beneficiis
eius qui pugnavit pro vobis 17 et animam suam
dedit periculis ut erueret vos de manu Madian
18 qui nunc surrexistis contra domum patris mei
et interfecistis filios eius septuaginta viros super
unum lapidem et constituistis regem Abimelech
filium ancillae eius super habitatores Sychem
eo quod frater vester sit 19 si ergo recte et
absque vitio egistis cum Hierobbaal et domo eius
hodie laetamini in Abimelech et ille laetetur in
vobis 20 sin autem perverse egrediatur ignis ex
eo et consumat habitatores Sychem et oppidum
Mello egrediaturque ignis de viris Sychem et de
oppido Mello et devoret Abimelech 21 quae cum
dixisset fugit et abiit in Bera habitavitque ibi metu
Abimelech fratris sui 22 regnavit itaque Abimelech
super Israhel tribus annis 23 misitque Deus
spiritum pessimum inter Abimelech et habitatores
Sychem qui coeperunt eum detestari 24 et scelus
interfectionis septuaginta filiorum Hierobbaal et
effusionem sanguinis eorum conferre in Abimelech
fratrem suum et in ceteros Sycimarum principes
qui eum adiuverant 25 posueruntque insidias

adversum eum in montium summitate et dum
illius praestolantur adventum exercebant latrocinia
agentes praedas de praetereuntibus nuntiatumque
est Abimelech **26** venit autem Gaal filius Obed cum
fratribus suis et transivit in Sycimam ad cuius
adventum erecti habitatores Sychem **27** egressi
sunt in agros vastantes vineas uvasque calcantes
et factis cantantium choris ingressi sunt fanum
dei sui et inter epulas et pocula maledicebant
Abimelech **28** clamante Gaal filio Obed quis est
Abimelech et quae est Sychem ut serviamus ei
numquid non est filius Hierobbaal et constituit
principem Zebul servum suum super viros Emmor
patris Sychem cur igitur servimus ei **29** utinam daret
aliquis populum istum sub manu mea ut auferrem
de medio Abimelech dictumque est Abimelech
congrega exercitus multitudinem et veni **30** Zebul
enim princeps civitatis auditis sermonibus Gaal filii
Obed iratus est valde **31** et misit clam ad Abimelech
nuntios dicens ecce Gaal filius Obed venit in
Sycimam cum fratribus suis et obpugnat adversum
te civitatem **32** surge itaque nocte cum populo qui
tecum est et latita in agro **33** et primo mane oriente
sole inrue super civitatem illo autem egrediente
adversum te cum populo suo fac ei quod potueris
34 surrexit itaque Abimelech cum omni exercitu
suo nocte et tetendit insidias iuxta Sycimam in
quattuor locis **35** egressusque est Gaal filius Obed
et stetit in introitu portae civitatis surrexit autem
Abimelech et omnis exercitus cum eo de insidiarum
loco **36** cumque vidisset populum Gaal dixit ad
Zebul ecce de montibus multitudo descendit cui ille
respondit umbras montium vides quasi hominum
capita et hoc errore deciperis **37** rursumque Gaal ait
ecce populus de umbilico terrae descendit et unus
cuneus venit per viam quae respicit quercum **38** cui
dixit Zebul ubi est nunc os tuum quo loquebaris
quis est Abimelech ut serviamus ei nonne iste est
populus quem despiciebas egredere et pugna contra
eum **39** abiit ergo Gaal spectante Sycimarum populo
et pugnavit contra Abimelech **40** qui persecutus est
eum fugientem et in urbem conpulit ecciderunt que
ex parte eius plurimi usque ad portam civitatis
41 et Abimelech sedit in Ruma Zebul autem Gaal
et socios eius expulit de urbe nec in ea passus
est commorari **42** sequenti ergo die egressus est
populus in campum quod cum nuntiatum esset
Abimelech **43** tulit exercitum suum et divisit in tres
turmas tendens insidias in agris videnque quod
egrederetur populus de civitate surrexit et inruit
in eos **44** cum cuneo suo obpugnans et obsidens
civitatem duae autem turmae palantes per campum
adversarios sequebantur **45** porro Abimelech omni
illo die obpugnabat urbem quam cepit interfectis
habitatoribus eius ipsaque destructa ita ut sal in ea
dispergeret **46** quod cum audissent qui habitabant
in turre Sycimorum ingressi sunt fanum dei sui
Berith ubi foedus cum eo pepigerant et ex eo
locus nomen acceperat qui erat valde munitus **47**
Abimelech quoque audiens viros turris Sycimorum
pariter conglobatos **48** ascendit in montem Selmon
cum omni populo suo et arrepta securi praecidit
arboris ramum inpositumque ferens umero dixit
ad socios quod me vidistis facere cito facite **49**
igitur certatim ramos de arboribus praecidentes
sequebantur ducem quos circumdantes praesidio
succenderunt atque ita factum est ut fumo et igne
mille hominum necarentur viri pariter ac mulieres
habitatorum turris Sychem **50** Abimelech autem
inde proficiscens venit ad oppidum Thebes quod
circumdans obsidebat exercitu **51** erat autem turris
excelsa in media civitate ad quam confugerant
viri simul ac mulieres et omnes principes civitatis
clausa firmissime ianua et super turris tectum
stantes per propugnacula **52** accedensque Abimelech
iuxta turrem pugnabat fortiter et adpropinquans
ostio ignem subponere nitebatur **53** et ecce una
mulier fragmen molae desuper iaciens inlisit capiti
Abimelech et confregit cerebrum eius **54** qui vocavit
cito armigerum suum et ait ad eum evagina gladium
tuum et percute me ne forte dicatur quod a femina
interfectus sim qui iussa perficiens interfecit eum
55 illoque mortuo omnes qui cum eo erant de
Israhel reversi sunt in sedes suas **56** et reddidit Deus
malum quod fecerat Abimelech contra patrem suum
interfectis septuaginta fratribus suis **57** Sycimitis
quoque quod operati erant retributum est et venit
super eos maledictio Ioatham filii Hierobbaal

10 post Abimelech surrexit dux in Israhel Thola
filius Phoa patrui Abimelech vir de Isachar
qui habitavit in Sanir montis Ephraim **2** et iudicavit
Israhel viginti et tribus annis mortuusque ac
sepultus est in Sanir **3** huic successit Iair Galaadites
qui iudicavit Israhel per viginti et duos annos
4 habens triginta filios sedentes super triginta
pullos asinarum et principes triginta civitatum
quae ex nomine eius appellatae sunt Avothiair id
est oppida Iair usque in praesentem diem in terra
Galaad **5** mortuusque est Iair ac sepultus in loco
cui est vocabulum Camon **6** filii autem Israhel
peccatis veteribus iungentes nova fecerunt malum
in conspectu Domini et servierunt idolis Baalim
et Astharoth et diis Syriae ac Sidonis et Moab
et filiorum Ammon et Philisthim dimiseruntque
Dominum et non colebant eum **7** contra quos

iratus tradidit eos in manu Philisthim et filiorum
Ammon **8** adflictique sunt et vehementer oppressi
per annos decem et octo omnes qui habitabant trans
Iordanem in terra Amorrei quae est in Galaad **9** in
tantum ut filii Ammon Iordane transmisso vastarent
Iudam et Beniamin et Ephraim adflictusque est
Israhel nimis **10** et clamantes ad Dominum dixerunt
peccavimus tibi quia dereliquimus Deum nostrum
et servivimus Baalim **11** quibus locutus est Dominus
numquid non Aegyptii et Amorrei filiique Ammon
et Philisthim **12** Sidonii quoque et Amalech et
Chanaan oppresserunt vos et clamastis ad me et
erui vos de manu eorum **13** et tamen reliquistis
me et coluistis deos alienos idcirco non addam
ut ultra vos liberem **14** ite et invocate deos quos
elegistis ipsi vos liberent in tempore angustiae **15**
dixeruntque filii Israhel ad Dominum peccavimus
redde tu nobis quicquid tibi placet tantum nunc
libera nos **16** quae dicentes omnia de finibus suis
alienorum deorum idola proiecerunt et servierunt
Deo qui doluit super miseriis eorum **17** itaque filii
Ammon conclamantes in Galaad fixere tentoria
contra quos congregati filii Israhel in Maspha
castrametati sunt **18** dixeruntque principes Galaad
singuli ad proximos suos qui primus e nobis contra
filios Ammon coeperit dimicare erit dux populi
Galaad

11 fuit illo tempore Iepthae Galaadites vir
fortissimus atque pugnator filius meretricis
mulieris qui natus est de Galaad **2** habuit autem
Galaad uxorem de qua suscepit filios qui postquam
creverant eiecerunt Iepthae dicentes heres in domo
patris nostri esse non poteris quia de altera matre
generatus es **3** quos ille fugiens atque devitans
habitavit in terra Tob congregatique sunt ad eum
viri inopes et latrocinantes et quasi principem
sequebantur **4** in illis diebus pugnabant filii
Ammon contra Israhel **5** quibus acriter instantibus
perrexerunt maiores natu de Galaad ut tollerent in
auxilium sui Iepthae de terra Tob **6** dixeruntque ad
eum veni et esto princeps noster et pugna contra
filios Ammon **7** quibus ille respondit nonne vos
estis qui odistis me et eiecistis de domo patris
mei et nunc venistis ad me necessitate conpulsi **8**
dixeruntque principes Galaad ad Iepthae ob hanc
igitur causam nunc ad te venimus ut proficiscaris
nobiscum et pugnes contra filios Ammon sisque
dux omnium qui habitant in Galaad **9** Iepthae
quoque dixit eis si vere venistis ad me ut pugnem
pro vobis contra filios Ammon tradideritque eos
Dominus in manus meas ego ero princeps vester
10 qui responderunt ei Dominus qui haec audit
ipse mediator ac testis est quod nostra promissa
faciamus **11** abiit itaque Iepthae cum principibus
Galaad fecitque eum omnis populus principem sui
locutusque est Iepthae omnes sermones suos coram
Domino in Maspha **12** et misit nuntios ad regem
filiorum Ammon qui ex persona sua dicerent quid
mihi et tibi est quia venisti contra me ut vastares
terram meam **13** quibus ille respondit quia tulit
Israhel terram meam quando ascendit de Aegypto a
finibus Arnon usque Iaboc atque Iordanem nunc
igitur cum pace redde mihi eam **14** per quos rursum
mandavit Iepthae et imperavit eis ut dicerent regi
Ammon **15** haec dicit Iepthae non tulit Israhel
terram Moab nec terram filiorum Ammon **16** sed
quando de Aegypto conscenderunt ambulavit per
solitudinem usque ad mare Rubrum et venit in
Cades **17** misitque nuntios ad regem Edom dicens
dimitte ut transeam per terram tuam qui noluit
adquiescere precibus eius misit quoque et ad regem
Moab qui et ipse transitum praebere contempsit
mansit itaque in Cades **18** et circuivit ex latere
terram Edom et terram Moab venitque contra
orientalem plagam terrae Moab et castrametatus
est trans Arnon nec voluit intrare terminos Moab
Arnon quippe confinium est terrae Moab **19** misit
itaque Israhel nuntios ad Seon regem Amorreorum
qui habitabat in Esebon et dixerunt ei dimitte ut
transeam per terram tuam usque ad fluvium **20** qui
et ipse Israhel verba despiciens non dimisit eum
transire per terminos suos sed infinita multitudine
congregata egressus est contra eum in Iassa et
fortiter resistebat **21** tradiditque eum Dominus in
manu Israhel cum omni exercitu suo qui percussit
eum et possedit omnem terram Amorrei habitatoris
regionis illius **22** et universos fines eius de Arnon
usque Iaboc et de solitudine usque ad Iordanem **23**
Dominus ergo Deus Israhel subvertit Amorreum
pugnante contra illum populo suo Israhel et tu nunc
vis possidere terram eius **24** nonne ea quae possedit
Chamos deus tuus tibi iure debentur quae autem
Dominus Deus noster victor obtinuit in nostram
cedent possessionem **25** nisi forte melior es Balac
filio Sepphor rege Moab aut docere potes quod
iurgatus sit contra Israhel et pugnaverit contra
eum **26** quando habitavit in Esebon et viculis eius
et in Aroer et villis illius vel in cunctis civitatibus
iuxta Iordanem per trecentos annos quare tanto
tempore nihil super hac repetitione temptastis **27**
igitur non ego pecco in te sed tu contra me male
agis indicens mihi bella non iusta iudicet Dominus
arbiter huius diei inter Israhel et inter filios Ammon
28 noluitque adquiescere rex filiorum Ammon verbis
Iepthae quae per nuntios mandaverat **29** factus est

ergo super Iepthae spiritus Domini et circumiens
Galaad et Manasse Maspha quoque Galaad et inde
transiens ad filios Ammon **30** votum vovit Domino
dicens si tradideris filios Ammon in manus meas **31**
quicumque primus fuerit egressus de foribus domus
meae mihique occurrerit revertenti cum pace a
filiis Ammon eum holocaustum offeram Domino **32**
transivitque Iepthae ad filios Ammon ut pugnaret
contra eos quos tradidit Dominus in manus eius **33**
percussitque ab Aroer usque dum venias in Mennith
viginti civitates et usque ad Abel quae est vineis
consita plaga magna nimis humiliatique sunt filii
Ammon a filiis Israhel **34** revertenti autem Iepthae
in Maspha domum suam occurrit unigenita filia
cum tympanis et choris non enim habebat alios
liberos **35** qua visa scidit vestimenta sua et ait heu
filia mi decepisti me et ipsa decepta es aperui enim
os meum ad Dominum et aliud facere non potero
36 cui illa respondit pater mi si aperuisti os tuum
ad Dominum fac mihi quodcumque pollicitus es
concessa tibi ultione atque victoria de hostibus
tuis **37** dixitque ad patrem hoc solum mihi praesta
quod deprecor dimitte me ut duobus mensibus
circumeam montes et plangam virginitatem meam
cum sodalibus meis **38** cui ille respondit vade et
dimisit eam duobus mensibus cumque abisset cum
sociis ac sodalibus suis flebat virginitatem suam in
montibus **39** expletisque duobus mensibus reversa
est ad patrem suum et fecit ei sicut voverat quae
ignorabat virum exinde mos increbuit in Israhel et
consuetudo servata est **40** ut post anni circulum
conveniant in unum filiae Israhel et plangant filiam
Iepthae Galaaditae diebus quattuor

12 ecce autem in Ephraim orta seditio est nam
transeuntes contra aquilonem dixerunt ad
Iepthae quare vadens ad pugnam contra filios
Ammon vocare nos noluisti ut pergeremus tecum
igitur incendimus domum tuam **2** quibus ille
respondit disceptatio erat mihi et populo meo
contra filios Ammon vehemens vocavique vos ut
mihi praeberetis auxilium et facere noluistis **3**
quod cernens posui in manibus meis animam meam
transivique ad filios Ammon et tradidit eos Dominus
in manus meas quid commerui ut adversum me
consurgatis in proelium **4** vocatis itaque ad se
cunctis viris Galaad pugnabat contra Ephraim
percusseruntque viri Galaad Ephraim quia dixerat
fugitivus est Galaad de Ephraim et habitat in medio
Ephraim et Manasse **5** occupaveruntque Galaaditae
vada Iordanis per quae Ephraim reversurus erat
cumque venisset ad ea de Ephraim numero fugiens
atque dixisset obsecro ut me transire permittas
dicebant ei Galaaditae numquid Ephrateus es quo
dicente non sum **6** interrogabant eum dic ergo
sebboleth quod interpretatur spica qui respondebat
tebboleth eadem littera spicam exprimere non
valens statimque adprehensum iugulabant in ipso
Iordanis transitu et ceciderunt in illo tempore
de Ephraim quadraginta duo milia **7** iudicavitque
Iepthae Galaadites Israhel sex annis et mortuus
est ac sepultus in civitate sua Galaad **8** post hunc
iudicavit Israhel Abessan de Bethleem **9** qui habuit
triginta filios et totidem filias quas emittens foras
maritis dedit et eiusdem numeri filiis suis accepit
uxores introducens in domum suam qui septem
annis iudicavit Israhel **10** mortuusque est ac sepultus
in Bethleem **11** cui successit Ahialon Zabulonites et
iudicavit Israhelem decem annis **12** mortuusque
est ac sepultus in Zabulon **13** post hunc iudicavit
in Israhel Abdon filius Hellel Farathonites **14** qui
habuit quadraginta filios et triginta ex eis nepotes
ascendentes super septuaginta pullos asinarum et
iudicavit in Israhel octo annis **15** mortuusque est
ac sepultus in Farathon terrae Ephraim in monte
Amalech

13 rursumque filii Israhel fecerunt malum in
conspectu Domini qui tradidit eos in manus
Philisthinorum quadraginta annis **2** erat autem
vir quidam de Saraa et de stirpe Dan nomine
Manue habens uxorem sterilem **3** cui apparuit
angelus Domini et dixit ad eam sterilis es et absque
liberis sed concipies et paries filium **4** cave ergo ne
vinum bibas ac siceram ne inmundum quicquam
comedas **5** quia concipies et paries filium cuius
non tanget caput novacula erit enim nazareus Dei
ab infantia sua et ex matris utero et ipse incipiet
liberare Israhel de manu Philisthinorum **6** quae
cum venisset ad maritum dixit ei vir Dei venit ad
me habens vultum angelicum terribilis nimis quem
cum interrogassem quis esset et unde venisset et
quo nomine vocaretur noluit mihi dicere **7** sed
hoc respondit ecce concipies et paries filium cave
ne vinum bibas et siceram et ne aliquo vescaris
inmundo erit enim puer nazareus Dei ab infantia
sua et ex utero matris usque ad diem mortis suae **8**
oravit itaque Manue Deum et ait obsecro Domine
ut vir Dei quem misisti veniat iterum et doceat
nos quid debeamus facere de puero qui nasciturus
est **9** exaudivitque Dominus precantem Manue et
apparuit rursum angelus Domini uxori eius sedenti
in agro Manue autem maritus eius non erat cum
ea quae cum vidisset angelum **10** festinavit et
cucurrit ad virum suum nuntiavitque ei dicens
ecce apparuit mihi vir quem ante videram **11** qui

surrexit et secutus est uxorem suam veniensque ad
virum dixit ei tu es qui locutus es mulieri et ille
respondit ego sum 12 cui Manue quando inquit
sermo tuus fuerit expletus quid vis ut faciat puer
aut a quo se observare debebit 13 dixitque angelus
Domini ad Manue ab omnibus quae locutus sum
uxori tuae abstineat se 14 et quicquid ex vinea
nascitur non comedat vinum et siceram non bibat
nullo vescatur inmundo et quod ei praecepi impleat
atque custodiat 15 dixitque Manue ad angelum
Domini obsecro te ut adquiescas precibus meis et
faciamus tibi hedum de capris 16 cui respondit
angelus si me cogis non comedam panes tuos sin
autem vis holocaustum facere offer illud Domino et
nesciebat Manue quod angelus Dei esset 17 dixitque
ad eum quod est tibi nomen ut si sermo tuus fuerit
expletus honoremus te 18 cui ille respondit cur
quaeris nomen meum quod est mirabile 19 tulit
itaque Manue hedum de capris et libamenta et
posuit super petram offerens Domino qui facit
mirabilia ipse autem et uxor eius intuebantur
20 cumque ascenderet flamma altaris in caelum
angelus Domini in flamma pariter ascendit quod
cum vidisset Manue et uxor eius proni ceciderunt in
terram 21 et ultra non eis apparuit angelus Domini
statimque intellexit Manue angelum esse Domini
22 et dixit ad uxorem suam morte moriemur quia
vidimus Deum 23 cui respondit mulier si Dominus
nos vellet occidere de manibus nostris holocaustum
et libamenta non suscepisset nec ostendisset nobis
haec omnia neque ea quae sunt ventura dixisset
24 peperit itaque filium et vocavit nomen eius
Samson crevitque puer et benedixit ei Dominus 25
coepitque spiritus Domini esse cum eo in castris
Dan inter Saraa et Esthaol

14 descendit igitur Samson in Thamnatha
videnque ibi mulierem de filiabus Philisthim
2 ascendit et nuntiavit patri suo et matri dicens vidi
mulierem in Thamnatha de filiabus Philisthinorum
quam quaeso ut mihi accipiatis uxorem 3 cui
dixerunt pater et mater sua numquid non est
mulier in filiabus fratrum tuorum et in omni
populo meo quia vis accipere uxorem de Philisthim
qui incircumcisi sunt dixitque Samson ad patrem
suum hanc mihi accipe quia placuit oculis meis 4
parentes autem eius nesciebant quod res a Domino
fieret et quaereret occasionem contra Philisthim eo
enim tempore Philisthim dominabantur Israheli
5 descendit itaque Samson cum patre suo et
matre in Thamnatha cumque venissent ad vineas
oppidi apparuit catulus leonis saevus rugiens et
occurrit ei 6 inruit autem spiritus Domini in
Samson et dilaceravit leonem quasi hedum in frusta
concerperet nihil omnino habens in manu et hoc
patri et matri noluit indicare 7 descenditque et
locutus est mulieri quae placuerat oculis eius 8
et post aliquot dies revertens ut acciperet eam
declinavit ut videret cadaver leonis et ecce examen
apium in ore leonis erat ac favus mellis 9 quem
cum sumpsisset in manibus comedebat in via
veniensque ad patrem suum et matrem dedit eis
partem qui et ipsi comederunt nec tamen eis voluit
indicare quod mel de corpore leonis adsumpserat
10 descendit itaque pater eius ad mulierem et
fecit filio suo Samson convivium sic enim iuvenes
facere consuerant 11 cum igitur cives loci vidissent
eum dederunt ei sodales triginta qui essent cum
eo 12 quibus locutus est Samson proponam vobis
problema quod si solveritis mihi intra septem dies
convivii dabo vobis triginta sindones et totidem
tunicas 13 sin autem non potueritis solvere vos
dabitis mihi triginta sindones et eiusdem numeri
tunicas qui responderunt ei propone problema ut
audiamus 14 dixitque eis de comedente exivit cibus
et de forte est egressa dulcedo nec potuerunt per
tres dies propositionem solvere 15 cumque adesset
dies septimus dixerunt ad uxorem Samson blandire
viro tuo et suade ei ut indicet tibi quid significet
problema quod si facere nolueris incendimus et
te et domum patris tui an idcirco nos vocastis
ad nuptias ut spoliaretis 16 quae fundebat apud
Samson lacrimas et querebatur dicens odisti me
et non diligis idcirco problema quod proposuisti
filiis populi mei non vis mihi exponere at ille
respondit patri meo et matri nolui dicere et tibi
indicare potero 17 septem igitur diebus convivii
flebat apud eum tandemque die septimo cum ei
molesta esset exposuit quae statim indicavit civibus
suis 18 et illi dixerunt ei die septimo ante solis
occubitum quid dulcius melle et quid leone fortius
qui ait ad eos si non arassetis in vitula mea non
invenissetis propositionem meam 19 inruit itaque
in eo spiritus Domini descenditque Ascalonem et
percussit ibi triginta viros quorum ablatas vestes
dedit his qui problema solverant iratusque nimis
ascendit in domum patris sui 20 uxor autem eius
accepit maritum unum de amicis eius et pronubis

15 post aliquantum autem temporis cum dies
triticeae messis instarent venit Samson
invisere volens uxorem suam et adtulit ei hedum de
capris cumque cubiculum eius solito vellet intrare
prohibuit eum pater illius dicens 2 putavi quod
odisses eam et ideo tradidi illam amico tuo sed
habet sororem quae iunior et pulchrior illa est sit

tibi pro ea uxor **3** cui respondit Samson ab hac
die non erit culpa in me contra Philistheos faciam
enim vobis mala **4** perrexitque et cepit trecentas
vulpes caudasque earum iunxit ad caudas et faces
ligavit in medio **5** quas igne succendens dimisit ut
huc illucque discurrerent quae statim perrexerunt
in segetes Philisthinorum quibus succensis et
conportatae iam fruges et adhuc stantes in stipula
concrematae sunt in tantum ut vineas quoque
et oliveta flamma consumeret **6** dixeruntque
Philisthim quis fecit hanc rem quibus dictum est
Samson gener Thamnathei quia tulit uxorem eius
et alteri tradidit haec operatus est ascenderuntque
Philisthim et conbuserunt tam mulierem quam
patrem eius **7** quibus ait Samson licet haec feceritis
tamen adhuc ex vobis expetam ultionem et tunc
quiescam **8** percussitque eos ingenti plaga ita ut
stupentes suram femori inponerent et descendens
habitavit in spelunca petrae Aetham **9** igitur
ascendentes Philisthim in terra Iuda castrametati
sunt et in loco qui postea vocatus est Lehi id est
Maxilla eorum est fusus exercitus **10** dixeruntque
ad eos de tribu Iuda cur ascendistis adversum
nos qui responderunt ut ligemus Samson venimus
et reddamus ei quae in nos operatus est **11**
descenderunt ergo tria milia virorum de Iuda ad
specum silicis Aetham dixeruntque ad Samson
nescis quod Philisthim imperent nobis quare hoc
facere voluisti quibus ille ait sicut fecerunt mihi
feci eis **12** ligare inquiunt te venimus et tradere in
manus Philisthinorum iurate respondit mihi quod
non me occidatis **13** dixerunt non te occidimus
sed vinctum tradimus ligaveruntque eum duobus
novis funibus et tulerunt de petra Aetham **14**
qui cum venisset ad locum Maxillae et Philisthim
vociferantes occurrissent ei inruit spiritus Domini
in eum et sicut solent ad odorem ignis lina consumi
ita vincula quibus ligatus erat dissipata sunt et
soluta **15** inventamque maxillam id est mandibulam
asini quae iacebat arripiens interfecit in ea mille
viros **16** et ait in maxilla asini in mandibula pulli
asinarum delevi eos et percussi mille viros **17**
cumque haec canens verba conplesset proiecit
mandibulam de manu et vocavit nomen loci illius
Ramathlehi quod interpretatur elevatio Maxillae
18 sitiensque valde clamavit ad Dominum et ait tu
dedisti in manu servi tui salutem hanc maximam
atque victoriam et en siti morior incidamque in
manus incircumcisorum **19** aperuit itaque Dominus
molarem dentem in maxilla asini et egressae sunt ex
eo aquae quibus haustis refocilavit spiritum et vires
recepit idcirco appellatum est nomen loci illius
Fons invocantis de maxilla usque in praesentem
diem **20** iudicavitque Israhel in diebus Philisthim
viginti annis

16 abiit quoque in Gazam et vidit ibi meretricem
mulierem ingressusque est ad eam **2** quod
cum audissent Philisthim et percrebruisset apud
eos intrasse urbem Samson circumdederunt eum
positis in porta civitatis custodibus et ibi tota nocte
cum silentio praestolantes ut facto mane exeuntem
occiderent **3** dormivit autem Samson usque ad
noctis medium et inde consurgens adprehendit
ambas portae fores cum postibus suis et sera
inpositasque umeris portavit ad verticem montis
qui respicit Hebron **4** post haec amavit mulierem
quae habitabat in valle Sorech et vocabatur Dalila **5**
veneruntque ad eam principes Philisthinorum atque
dixerunt decipe eum et disce ab illo in quo tantam
habeat fortitudinem et quomodo eum superare
valeamus et vinctum adfligere quod si feceris
dabimus tibi singuli mille centum argenteos **6**
locuta est ergo Dalila ad Samson dic mihi obsecro in
quo sit tua maxima fortitudo et quid sit quo ligatus
erumpere nequeas **7** cui respondit Samson si septem
nervicis funibus necdum siccis et adhuc humentibus
ligatus fuero infirmus ero ut ceteri homines **8**
adtuleruntque ad eam satrapae Philisthinorum
septem funes ut dixerat quibus vinxit eum **9**
latentibus apud se insidiis et in cubiculo finem
rei expectantibus clamavitque ad eum Philisthim
super te Samson qui rupit vincula quomodo si
rumpat quis filum de stuppae tortum putamine
cum odorem ignis acceperit et non est cognitum in
quo esset fortitudo eius **10** dixitque ad eum Dalila
ecce inlusisti mihi et falsum locutus es saltim nunc
indica quo ligari debeas **11** cui ille respondit si
ligatus fuero novis funibus qui numquam fuerunt
in opere infirmus ero et aliorum hominum similis
12 quibus rursum Dalila vinxit eum et clamavit
Philisthim super te Samson in cubiculo insidiis
praeparatis qui ita rupit vincula quasi fila telarum
13 dixitque Dalila rursum ad eum usquequo decipis
me et falsum loqueris ostende quo vinciri debeas si
inquit septem crines capitis mei cum licio plexueris
et clavum his circumligatum terrae fixeris infirmus
ero **14** quod cum fecisset Dalila dixit ad eum
Philisthim super te Samson qui consurgens de
somno extraxit clavum cum crinibus et licio **15**
dixitque ad eum Dalila quomodo dicis quod ames
me cum animus tuus non sit mecum per tres vices
mentitus es mihi et noluisti dicere in quo sit tua
maxima fortitudo **16** cumque molesta ei esset et per
multos dies iugiter adhereret spatium ad quietem
non tribuens defecit anima eius et ad mortem

usque lassata est 17 tunc aperiens veritatem rei
dixit ad eam ferrum numquam ascendit super
caput meum quia nazareus id est consecratus Deo
sum de utero matris meae si rasum fuerit caput
meum recedet a me fortitudo mea et deficiam
eroque ut ceteri homines 18 videns illa quod
confessus ei esset omnem animum suum misit ad
principes Philisthinorum atque mandavit ascendite
adhuc semel quia nunc mihi aperuit cor suum qui
ascenderunt adsumpta pecunia quam promiserant
19 at illa dormire eum fecit super genua sua et in
sinu suo reclinare caput vocavitque tonsorem et
rasit septem crines eius et coepit abicere eum et a
se repellere statim enim ab eo fortitudo discessit
20 dixitque Philisthim super te Samson qui de
somno consurgens dixit in animo suo egrediar sicut
ante feci et me excutiam nesciens quod Dominus
recessisset ab eo 21 quem cum adprehendissent
Philisthim statim eruerunt oculos eius et duxerunt
Gazam vinctum catenis et clausum in carcere molere
fecerunt 22 iamque capilli eius renasci coeperant 23
et principes Philisthinorum convenerunt in unum
ut immolarent hostias magnificas Dagon deo suo et
epularentur dicentes tradidit deus noster inimicum
nostrum Samson in manus nostras 24 quod etiam
populus videns laudabat deum suum eademque
dicebat tradidit deus noster in manus nostras
adversarium qui delevit terram nostram et occidit
plurimos 25 laetantesque per convivia sumptis iam
epulis praeceperunt ut vocaretur Samson et ante
eos luderet qui adductus de carcere ludebat ante
eos feceruntque eum stare inter duas columnas 26
qui dixit puero regenti gressus suos dimitte me ut
tangam columnas quibus omnis inminet domus
ut recliner super eas et paululum requiescam 27
domus autem plena erat virorum ac mulierum et
erant ibi omnes principes Philisthinorum ac de
tecto et solario circiter tria milia utriusque sexus
spectabant ludentem Samson 28 at ille invocato
Domino ait Domine Deus memento mei et redde
nunc mihi pristinam fortitudinem Deus meus ut
ulciscar me de hostibus meis et pro amissione
duorum luminum unam ultionem recipiam 29 et
adprehendens ambas columnas quibus innitebatur
domus alteramque earum dextera et alteram leva
tenens 30 ait moriatur anima mea cum Philisthim
concussisque fortiter columnis cecidit domus super
omnes principes et ceteram multitudinem quae
ibi erat multoque plures interfecit moriens quam
ante vivus occiderat 31 descendentes autem fratres
eius et universa cognatio tulerunt corpus eius et
sepelierunt inter Saraa et Esthaol in sepulchro
patris Manue iudicavitque Israhel viginti annis

17 fuit eo tempore vir quidam de monte Ephraim
nomine Michas 2 qui dixit matri suae mille
centum argenteos quos separaveras tibi et super
quibus me audiente iuraveras ecce ego habeo et
apud me sunt cui illa respondit benedictus filius
meus Domino 3 reddidit ergo eos matri suae quae
dixerat ei consecravi et vovi argentum hoc Domino
ut de manu mea suscipiat filius meus et faciat
sculptile atque conflatile et nunc trado illud tibi
4 reddidit igitur matri suae quae tulit ducentos
argenteos et dedit eos argentario ut faceret ex eis
sculptile atque conflatile quod fuit in domo Micha
5 qui aediculam quoque in ea Deo separavit et fecit
ephod ac therafin id est vestem sacerdotalem et
idola implevitque unius filiorum suorum manum
et factus est ei sacerdos 6 in diebus illis non
erat rex in Israhel sed unusquisque quod sibi
rectum videbatur hoc faciebat 7 fuit quoque alter
adulescens de Bethleem Iuda et cognatione eius
eratque ipse Levites et habitabat ibi 8 egressusque
de civitate Bethleem peregrinari voluit ubicumque
sibi commodum repperisset cumque venisset in
monte Ephraim iter faciens et declinasset parumper
in domum Micha 9 interrogatus est ab eo unde
venis qui respondit Levita sum de Bethleem Iuda
et vado ut habitem ubi potuero et utile mihi esse
perspexero 10 mane inquit apud me et esto mihi
parens ac sacerdos daboque tibi per annos singulos
decem argenteos ac vestem duplicem et quae ad
victum necessaria sunt 11 adquievit et mansit
apud hominem fuitque illi quasi unus de filiis 12
implevitque Micha manum eius et habuit apud se
puerum sacerdotem 13 nunc scio dicens quod bene
mihi faciat Deus habenti levitici generis sacerdotem

18 in diebus illis non erat rex in Israhel et
tribus Dan quaerebat possessionem sibi ut
habitaret in ea usque ad illum enim diem inter
ceteras tribus sortem non acceperat 2 miserunt
igitur filii Dan stirpis et familiae suae quinque
viros fortissimos de Saraa et Esthaol ut explorarent
terram et diligenter inspicerent dixeruntque eis
ite et considerate terram qui cum pergentes
venissent in montem Ephraim et intrassent domum
Micha requieverunt ibi 3 et agnoscentes vocem
adulescentis Levitae utentesque illius diversorio
dixerunt ad eum quis te huc adduxit quid hic
agis quam ob causam huc venire voluisti 4 qui
respondit eis haec et haec praestitit mihi Michas
et me mercede conduxit ut sim ei sacerdos 5
rogaveruntque eum ut consuleret Dominum et scire
possent an prospero itinere pergerent et res haberet
effectum 6 qui respondit eis ite cum pace Dominus

respicit viam vestram et iter quo pergitis **7** euntes
itaque quinque viri venerunt Lais videruntque
populum habitantem in ea absque ullo timore iuxta
Sidoniorum consuetudinem securum et quietum
nullo eis penitus resistente magnarumque opum
et procul a Sidone atque a cunctis hominibus
separatum **8** reversique ad fratres suos in Saraa et
Esthaol et quid egissent sciscitantibus responderunt
9 surgite et ascendamus ad eos vidimus enim terram
valde opulentam et uberem nolite neglegere nolite
cessare eamus et possideamus eam nullus erit labor
10 intrabimus ad securos in regionem latissimam
tradetque nobis Dominus locum in quo nullius
rei est penuria eorum quae gignuntur in terra **11**
profecti igitur sunt de cognatione Dan id est de
Saraa et Esthaol sescenti viri accincti armis bellicis
12 ascendentesque manserunt in Cariathiarim Iudae
qui locus ex eo tempore castrorum Dan nomen
accepit et est post tergum Cariathiarim **13** inde
transierunt in montem Ephraim cumque venissent
ad domum Micha **14** dixerunt quinque viri qui
prius missi fuerant ad considerandam terram Lais
ceteris fratribus suis nostis quod in domibus istis
sit ephod et therafin et sculptile atque conflatile
videte quid vobis placeat **15** et cum paululum
declinassent ingressi sunt domum adulescentis
Levitae qui erat in domo Micha salutaveruntque
eum verbis pacificis **16** sescenti autem viri ita
ut erant armati stabant ante ostium **17** at illi
qui ingressi fuerant domum iuvenis sculptile et
ephod et therafin atque conflatile tollere nitebantur
et sacerdos stabat ante ostium sescentis viris
fortissimis haut procul expectantibus **18** tulerunt
igitur qui intraverant sculptile ephod et idola atque
conflatile quibus dixit sacerdos quid facitis **19**
cui responderunt tace et pone digitum super os
tuum venique nobiscum ut habeamus te patrem
et sacerdotem quid tibi melius est ut sis sacerdos
in domo unius viri an in una tribu et familia in
Israhel **20** quod cum audisset adquievit sermonibus
eorum et tulit ephod et idola ac sculptile et cum eis
profectus est **21** qui cum pergerent et ante se ire
fecissent parvulos et iumenta et omne quod erat
pretiosum **22** iamque a domo Michae essent procul
viri qui habitabant in aedibus Michae conclamantes
secuti sunt **23** et post tergum clamare coeperunt
qui cum respexissent dixerunt ad Micham quid
tibi vis cur clamas **24** qui respondit deos meos
quos mihi feci tulistis et sacerdotem et omnia quae
habeo et dicitis quid tibi est **25** dixeruntque ei filii
Dan cave ne ultra loquaris ad nos et veniant ad te
viri animo concitati et ipse cum omni domo tua
pereas **26** et sic coepto itinere perrexerunt videns
autem Micha quod fortiores se essent reversus est
in domum suam **27** sescenti autem viri tulerunt
sacerdotem et quae supra diximus veneruntque in
Lais ad populum quiescentem atque securum et
percusserunt eos in ore gladii urbemque incendio
tradiderunt **28** nullo penitus ferente praesidium
eo quod procul habitarent a Sidone et cum nullo
hominum haberent quicquam societatis ac negotii
erat autem civitas sita in regione Roob quam
rursum extruentes habitaverunt in ea **29** vocato
nomine civitatis Dan iuxta vocabulum patris sui
quem genuerat Israhel quae prius Lais dicebatur
30 posueruntque sibi sculptile et Ionathan filium
Gersan filii Mosi ac filios eius sacerdotes in tribu
Dan usque ad diem captivitatis suae **31** mansitque
apud eos idolum Michae omni tempore quo fuit
domus Dei in Silo in diebus illis non erat rex in
Israhel

19 fuit quidam vir Levites habitans in latere
montis Ephraim qui accepit uxorem de
Bethleem Iuda **2** quae reliquit eum et reversa est
in domum patris sui Bethleem mansitque apud
eum quattuor mensibus **3** secutusque est eam vir
suus volens ei reconciliari atque blandiri et secum
reducere habens in comitatu puerum et duos asinos
quae suscepit eum et introduxit in domum patris
sui quod cum audisset socer eius eumque vidisset
occurrit ei laetus **4** et amplexatus est hominem
mansitque gener in domo soceri tribus diebus
comedens cum eo et bibens familiariter **5** die autem
quarto de nocte consurgens proficisci voluit quem
tenuit socer et ait ad eum gusta prius pauxillum
panis et conforta stomachum et sic proficisceris
6 sederuntque simul et comederunt ac biberunt
dixitque pater puellae ad generum suum quaeso te
ut hodie hic maneas pariterque laetemur **7** at ille
consurgens coepit velle proficisci et nihilominus
obnixe eum socer tenuit et apud se fecit manere **8**
mane facto parabat Levites iter cui rursum socer
oro te inquit ut paululum cibi capias et adsumptis
viribus donec increscat dies postea proficiscaris
comederunt ergo simul **9** surrexitque adulescens
ut pergeret cum uxore sua et puero cui rursum
locutus est socer considera quod dies ad occasum
declivior sit et propinquet ad vesperum mane
apud me etiam hodie et duc laetum diem et cras
proficisceris ut vadas in domum tuam **10** noluit
gener adquiescere sermonibus eius sed statim
perrexit et venit contra Iebus quae altero nomine
vocabatur Hierusalem ducens secum duos asinos
onustos et concubinam **11** iamque aderant iuxta
Iebus et dies mutabatur in noctem dixitque puer ad

dominum suum veni obsecro declinemus ad urbem
Iebuseorum et maneamus in ea 12 cui respondit
dominus non ingrediar oppidum gentis alienae
quae non est de filiis Israhel sed transibo usque
Gabaa 13 et cum illuc pervenero manebimus in
ea aut certe in urbe Rama 14 transierunt igitur
Iebus et coeptum carpebant iter occubuitque eis
sol iuxta Gabaa quae est in tribu Beniamin 15
deverteruntque ad eam ut manerent ibi quo cum
intrassent sedebant in platea civitatis et nullus eos
recipere volebat hospitio 16 et ecce apparuit homo
senex revertens de agro et de opere suo vespere
qui et ipse erat de monte Ephraim et peregrinus
habitabat in Gabaa homines autem regionis illius
erant filii Iemini 17 elevatisque oculis vidit senex
sedentem hominem cum sarcinulis suis in platea
civitatis et dixit ad eum unde venis et quo vadis
18 qui respondit ei profecti sumus de Bethleem
Iuda et pergimus ad locum nostrum qui est in
latere montis Ephraim unde ieramus Bethleem et
nunc vadimus ad domum Dei nullusque nos sub
tectum suum vult recipere 19 habentes paleas et
faenum in asinorum pabulum et panem ac vinum
in meos et ancillae tuae usus et pueri qui mecum
est nulla re indigemus nisi hospitio 20 cui respondit
senex pax tecum sit ego praebebo omnia quae
necessaria sunt tantum quaeso ne in platea maneas
21 introduxitque eum in domum suam et pabulum
asinis praebuit ac postquam laverunt pedes suos
recepit eos in convivium 22 illis epulantibus et post
laborem itineris cibo ac potu reficientibus corpora
venerunt viri civitatis illius filii Belial id est absque
iugo et circumdantes domum senis fores pulsare
coeperunt clamantes ad dominum domus atque
dicentes educ virum qui ingressus est domum tuam
ut abutamur eo 23 egressusque est ad eos senex
et ait nolite fratres nolite facere malum hoc quia
ingressus est homo hospitium meum et cessate ab
hac stultitia 24 habeo filiam virginem et hic homo
habet concubinam educam eas ad vos ut humilietis
eas et vestram libidinem conpleatis tantum obsecro
ne scelus hoc contra naturam operemini in virum
25 nolebant adquiescere sermonibus eius quod
cernens homo eduxit ad eos concubinam suam
et eis tradidit inludendam qua cum tota nocte
abusi essent dimiserunt eam mane 26 at mulier
recedentibus tenebris venit ad ostium domus ubi
manebat dominus suus et ibi corruit 27 mane
facto surrexit homo et aperuit ostium ut coeptam
expleret viam et ecce concubina eius iacebat ante
ostium sparsis in limine manibus 28 cui ille putans
eam quiescere loquebatur surge ut ambulemus
qua nihil respondente intellegens quod erat tulit
eam et inposuit asino reversusque est in domum
suam 29 quam cum esset ingressus arripuit gladium
et cadaver uxoris cum ossibus suis in duodecim
partes ac frusta concidens misit in omnes terminos
Israhel 30 quod cum vidissent singuli conclamabant
numquam res talis facta est in Israhel ex eo die
quo ascenderunt patres nostri de Aegypto usque in
praesens tempus ferte sententiam et in commune
decernite quid facto opus sit

20 egressi sunt itaque omnes filii Israhel et
pariter congregati quasi vir unus de Dan
usque Bersabee et terra Galaad ad Dominum in
Maspha 2 omnesque anguli populorum et cunctae
tribus Israhel in ecclesiam populi Dei convenerunt
quadringenta milia peditum pugnatorum 3 nec
latuit filios Beniamin quod ascendissent filii Israhel
in Maspha interrogatusque Levita maritus mulieris
interfectae quomodo tantum scelus perpetratum
esset 4 respondit veni in Gabaa Beniamin cum uxore
mea illucque deverti 5 et ecce homines civitatis illius
circumdederunt nocte domum in qua manebam
volentes me occidere et uxorem meam incredibili
libidinis furore vexantes denique mortua est 6
quam arreptam in frusta concidi misique partes in
omnes terminos possessionis vestrae quia numquam
tantum nefas et tam grande piaculum factum est in
Israhel 7 adestis omnes filii Israhel decernite quid
facere debeatis 8 stansque omnis populus quasi
unius hominis sermone respondit non recedemus
in tabernacula nostra nec suam quisquam intrabit
domum 9 sed hoc contra Gabaa in commune
faciemus 10 decem viri eligantur e centum ex
omnibus tribubus Israhel et centum de mille et mille
de decem milibus ut conportent exercitui cibaria
et possimus pugnantes contra Gabaa Beniamin
reddere ei pro scelere quod meretur 11 convenitque
universus Israhel ad civitatem quasi unus homo
eadem mente unoque consilio 12 et miserunt
nuntios ad omnem tribum Beniamin qui dicerent
cur tantum nefas in vobis reppertum est 13 tradite
homines de Gabaa qui hoc flagitium perpetrarunt
ut moriantur et auferatur malum de Israhel qui
noluerunt fratrum suorum filiorum Israhel audire
mandatum 14 sed ex cunctis urbibus quae suae sortis
erant convenerunt in Gabaa ut illis ferrent auxilium
et contra universum Israhel populum dimicarent 15
inventique sunt viginti quinque milia de Beniamin
educentium gladium praeter habitatores Gabaa 16
qui septingenti erant viri fortissimi ita sinistra ut
dextra proeliantes et sic fundis ad certum iacientes
lapides ut capillum quoque possent percutere
et nequaquam in alteram partem ictus lapidis

deferretur 17 virorum quoque Israhel absque
filiis Beniamin inventa sunt quadringenta milia
educentium gladios et paratorum ad pugnam 18
qui surgentes venerunt in domum Dei hoc est in
Silo consulueruntque eum atque dixerunt quis
erit in exercitu nostro princeps certaminis contra
filios Beniamin quibus respondit Dominus Iudas
sit dux vester 19 statimque filii Israhel surgentes
mane castrametati sunt iuxta Gabaa 20 et inde
procedentes ad pugnam contra Beniamin urbem
obpugnare coeperunt 21 egressique filii Beniamin
de Gabaa occiderunt de filiis Israhel die illo viginti
duo milia viros 22 rursum filii Israhel et fortitudine
et numero confidentes in eodem loco in quo
prius certaverant aciem direxerunt 23 ita tamen
ut prius ascenderent et flerent coram Domino
usque ad noctem consulerentque eum et dicerent
debeo ultra procedere ad dimicandum contra filios
Beniamin fratres meos an non quibus ille respondit
ascendite ad eum et inite certamen 24 cumque
filii Israhel altero die contra Beniamin ad proelium
processissent 25 eruperunt filii Beniamin de portis
Gabaa et occurrentes eis tanta in illos caede baccati
sunt ut decem et octo milia virorum educentium
gladium prosternerent 26 quam ob rem omnes filii
Israhel venerunt in domum Dei et sedentes flebant
coram Domino ieiunaveruntque illo die usque ad
vesperam et obtulerunt ei holocausta et pacificas
victimas 27 et super statu suo interrogaverunt eo
tempore ibi erat arca foederis Dei 28 et Finees filius
Eleazari filii Aaron praepositus domus consuluerunt
igitur Dominum atque dixerunt exire ultra debemus
ad pugnam contra filios Beniamin fratres nostros an
quiescere quibus ait Dominus ascendite cras enim
tradam eos in manus vestras 29 posueruntque filii
Israhel insidias per circuitum urbis Gabaa 30 et tertia
vice sicut semel et bis contra Beniamin exercitum
produxerunt 31 sed et filii Beniamin audacter
eruperunt de civitate et fugientes adversarios
longius persecuti sunt ita ut vulnerarent ex eis sicut
primo et secundo die et caederent per duas semitas
terga vertentes quarum una ferebat in Bethel altera
in Gabaa atque prosternerent triginta circiter viros
32 putaverunt enim solito eos more cedere qui fugam
arte simulantes iniere consilium ut abstraherent
eos de civitate et quasi fugientes ad supradictas
semitas perducerent 33 omnes itaque filii Israhel
surgentes de sedibus suis tetenderunt aciem in loco
qui vocatur Baalthamar insidiae quoque quae circa
urbem erant paulatim se aperire coeperunt 34 et
ab occidentali urbis parte procedere sed et alia
decem milia virorum de universo Israhel habitatores
urbis ad certamina provocabant ingravatumque est
bellum contra filios Beniamin et non intellexerunt
quod ex omni parte illis instaret interitus 35
percussitque eos Dominus in conspectu filiorum
Israhel et interfecerunt ex eis in illo die viginti
quinque milia et centum viros omnes bellatores et
educentes gladium 36 filii autem Beniamin cum
se inferiores esse vidissent coeperunt fugere quod
cernentes filii Israhel dederunt eis ad fugiendum
locum ut ad praeparatas insidias devenirent quas
iuxta urbem posuerant 37 qui cum repente de
latibulis surrexissent et Beniamin terga caedentibus
daret ingressi sunt civitatem et percusserunt eam
in ore gladii 38 signum autem dederant filii Israhel
his quos in insidiis conlocaverant ut postquam
urbem cepissent ignem accenderent et ascendente
in altum fumo captam urbem demonstrarent 39
quod cum cernerent filii Israhel in ipso certamine
positi putaverunt enim filii Beniamin eos fugere et
instantius sequebantur caesis de exercitu eorum
triginta viris 40 et viderent quasi columnam fumi
de civitate conscendere Beniamin quoque retro
aspiciens captam cerneret civitatem et flammas
in sublime ferri 41 qui prius simulaverant fugam
versa facie fortius resistebant quod cum vidissent
filii Beniamin in fugam versi sunt 42 et ad viam
deserti ire coeperunt illuc quoque eos adversariis
persequentibus sed et hii qui urbem succenderant
occurrerunt eis 43 atque ita factum est ut ex
utraque parte ab hostibus caederentur nec erat ulla
morientium requies ceciderunt atque prostrati sunt
ad orientalem plagam urbis Gabaa 44 fuerunt autem
qui in eodem loco interfecti sunt decem et octo
milia virorum omnes robustissimi pugnatores 45
quod cum vidissent qui remanserant de Beniamin
fugerunt in solitudinem et pergebant ad petram
cuius vocabulum est Remmon in illa quoque fuga
palantes et in diversa tendentes occiderunt quinque
milia viros et cum ultra tenderent persecuti sunt eos
et interfecerunt etiam alios duo milia 46 et sic factum
est ut omnes qui ceciderant de Beniamin in diversis
locis essent viginti quinque milia pugnatores ad
bella promptissimi 47 remanserunt itaque de omni
numero Beniamin qui evadere potuerant et fugere
in solitudinem sescenti viri sederuntque in petra
Remmon mensibus quattuor 48 regressi autem filii
Israhel omnes reliquias civitatis a viris usque ad
iumenta gladio percusserunt cunctasque urbes et
viculos Beniamin vorax flamma consumpsit

21 iuraverunt quoque filii Israhel in Maspha et
dixerunt nullus nostrum dabit filiis Beniamin
de filiabus suis uxorem 2 veneruntque omnes ad
domum Dei in Silo et in conspectu eius sedentes

usque ad vesperam levaverunt vocem et magno
ululatu coeperunt flere dicentes **3** quare Domine
Deus Israhel factum est hoc malum in populo
tuo ut hodie una tribus auferretur ex nobis **4**
altera autem die diluculo consurgentes extruxerunt
altare obtuleruntque ibi holocausta et pacificas
victimas et dixerunt **5** quis non ascendit in exercitu
Domini de universis tribubus Israhel grandi enim
se iuramento constrinxerant cum essent in Maspha
interfici eos qui defuissent **6** ductique paenitentia
filii Israhel super fratre suo Beniamin coeperunt
dicere ablata est una tribus de Israhel **7** unde uxores
accipient omnes enim in commune iuravimus non
daturos nos his filias nostras **8** idcirco dixerunt
quis est de universis tribubus Israhel qui non
ascendit ad Dominum in Maspha et ecce inventi
sunt habitatores Iabisgalaad in illo exercitu non
fuisse **9** eo quoque tempore cum essent in Silo
nullus ex eis ibi reppertus est **10** miserunt itaque
decem milia viros robustissimos et praeceperunt
eis ite et percutite habitatores Iabisgalaad in ore
gladii tam uxores quam parvulos eorum **11** et
hoc erit quod observare debetis omne generis
masculini et mulieres quae cognoverunt viros
interficite **12** inventaeque sunt de Iabisgalaad
quadringentae virgines quae nescierunt viri torum
et adduxerunt eas in castra in Silo in terra Chanaan
13 miseruntque nuntios ad filios Beniamin qui erant
in petra Remmon et praeceperunt eis ut eos in
pace susciperent **14** veneruntque filii Beniamin in
illo tempore et datae sunt eis uxores de filiabus
Iabisgalaad alias autem non reppererunt quas simili
modo traderent **15** universusque Israhel valde doluit
et egit paenitudinem super interfectione unius
tribus ex Israhel **16** dixeruntque maiores natu quid
faciemus reliquis qui non acceperunt uxores omnes
in Beniamin feminae conciderunt **17** et magna nobis
cura ingentique studio providendum est ne una
tribus deleatur ex Israhel **18** filias nostras eis dare
non possumus constricti iuramento et maledictione
qua diximus maledictus qui dederit de filiabus
suis uxorem Beniamin **19** ceperuntque consilium
atque dixerunt ecce sollemnitas Domini est in
Silo anniversaria quae sita est ad septentrionem
urbis Bethel et ad orientalem plagam viae quae de
Bethel tendit ad Sycimam et ad meridiem oppidi
Lebona **20** praeceperuntque filiis Beniamin atque
dixerunt ite et latete in vineis **21** cumque videritis
filias Silo ad ducendos choros ex more procedere
exite repente de vineis et rapite eas singuli uxores
singulas et pergite in terram Beniamin **22** cumque
venerint patres earum ac fratres et adversum
vos queri coeperint atque iurgari dicemus eis
miseremini eorum non enim rapuerunt eas iure
bellantium atque victorum sed rogantibus ut
acciperent non dedistis et a vestra parte peccatum
est **23** feceruntque filii Beniamin ut sibi fuerat
imperatum et iuxta numerum suum rapuerunt
sibi de his quae ducebant choros uxores singulas
abieruntque in possessionem suam aedificantes
urbes et habitantes in eis **24** filii quoque Israhel
reversi sunt per tribus et familias in tabernacula
sua in diebus illis non erat rex in Israhel **25**
sed unusquisque quod sibi rectum videbatur hoc
faciebat

Ruth

1 in diebus unius iudicis quando iudices praeerant
facta est fames in terra abiitque homo de
Bethleem Iuda ut peregrinaretur in regione
moabitide cum uxore sua ac duobus liberis **2** ipse
vocabatur Helimelech uxor eius Noemi e duobus
filiis alter Maalon et alter Chellion Ephrathei de
Bethleem Iuda ingressique regionem moabitidem
morabantur ibi **3** et mortuus est Helimelech maritus
Noemi remansitque ipsa cum filiis **4** qui acceperunt
uxores moabitidas quarum una vocabatur Orpha
altera Ruth manseruntque ibi decem annis **5** et
ambo mortui sunt Maalon videlicet et Chellion
remansitque mulier orbata duobus liberis ac marito
6 et surrexit ut in patriam pergeret cum utraque
nuru sua de regione moabitide audierat enim quod
respexisset Dominus populum suum et dedisset eis
escas **7** egressa est itaque de loco peregrinationis
suae cum utraque nuru et iam in via posita
revertendi in terram Iuda **8** dixit ad eas ite in
domum matris vestrae faciat Dominus vobiscum
misericordiam sicut fecistis cum mortuis et mecum
9 det vobis invenire requiem in domibus virorum
quos sortiturae estis et osculata est eas quae elevata
voce flere coeperunt **10** et dicere tecum pergemus ad
populum tuum **11** quibus illa respondit revertimini
filiae mi cur venitis mecum num ultra habeo filios
in utero meo ut viros ex me sperare possitis **12**
revertimini filiae mi abite iam enim senectute
confecta sum nec apta vinculo coniugali etiam si
possem hac nocte concipere et parere filios **13** si eos
expectare velitis donec crescant et annos impleant
pubertatis ante eritis vetulae quam nubatis nolite
quaeso filiae mi quia vestra angustia me magis
premit et egressa est manus Domini contra me **14**
elevata igitur voce rursum flere coeperunt Orpha
osculata socrum est ac reversa Ruth adhesit socrui
suae **15** cui dixit Noemi en reversa est cognata tua
ad populum suum et ad deos suos vade cum ea **16**
quae respondit ne adverseris mihi ut relinquam te
et abeam quocumque perrexeris pergam ubi morata
fueris et ego pariter morabor populus tuus populus
meus et Deus tuus Deus meus **17** quae te morientem
terra susceperit in ea moriar ibique locum accipiam
sepulturae haec mihi faciat Deus et haec addat
si non sola mors me et te separaverit **18** videns
ergo Noemi quod obstinato Ruth animo decrevisset
secum pergere adversari noluit nec ultra ad suos
reditum persuadere **19** profectaeque sunt simul
et venerunt in Bethleem quibus urbem ingressis
velox apud cunctos fama percrebuit dicebantque
mulieres haec est illa Noemi **20** quibus ait ne vocetis
me Noemi id est pulchram sed vocate me Mara hoc
est amaram quia valde me amaritudine replevit
Omnipotens **21** egressa sum plena et vacuam reduxit
me Dominus cur igitur vocatis me Noemi quam
humiliavit Dominus et adflixit Omnipotens **22** venit
ergo Noemi cum Ruth Moabitide nuru sua de terra
peregrinationis suae ac reversa est in Bethleem
quando primum hordea metebantur

2 erat autem vir Helimelech consanguineus homo
potens et magnarum opum nomine Booz **2**
dixitque Ruth Moabitis ad socrum suam si iubes
vadam in agrum et colligam spicas quae metentium
fugerint manus ubicumque clementis in me patris
familias repperero gratiam cui illa respondit vade
filia mi **3** abiit itaque et colligebat spicas post
terga metentium accidit autem ut ager ille haberet
dominum Booz qui erat de cognatione Helimelech
4 et ecce ipse veniebat de Bethleem dixitque
messoribus Dominus vobiscum qui responderunt
ei benedicat tibi Dominus **5** dixitque Booz iuveni
qui messoribus praeerat cuius est haec puella **6**
qui respondit haec est Moabitis quae venit cum
Noemi de regione moabitide **7** et rogavit ut spicas
colligeret remanentes sequens messorum vestigia
et de mane usque nunc stat in agro et ne ad
momentum quidem domum reversa est **8** et ait
Booz ad Ruth audi filia ne vadas ad colligendum in
alterum agrum nec recedas ab hoc loco sed iungere
puellis meis **9** et ubi messuerint sequere mandavi
enim pueris meis ut nemo tibi molestus sit sed
etiam si sitieris vade ad sarcinulas et bibe aquas de
quibus et pueri bibunt **10** quae cadens in faciem
suam et adorans super terram dixit ad eum unde
mihi hoc ut invenirem gratiam ante oculos tuos
et nosse me dignareris peregrinam mulierem **11**
cui ille respondit nuntiata sunt mihi omnia quae
feceris socrui tuae post mortem viri tui et quod
dereliqueris parentes tuos et terram in qua nata
es et veneris ad populum quem ante nesciebas
12 reddat tibi Dominus pro opere tuo et plenam
mercedem recipias a Domino Deo Israhel ad quem
venisti et sub cuius confugisti alas **13** quae ait inveni
gratiam ante oculos tuos domine mi qui consolatus
es me et locutus es ad cor ancillae tuae quae non
sum similis unius puellarum tuarum **14** dixitque ad
eam Booz quando hora vescendi fuerit veni huc
et comede panem et intingue buccellam tuam in
aceto sedit itaque ad messorum latus et congessit
pulentam sibi comeditque et saturata est et tulit
reliquias **15** atque inde surrexit ut spicas ex more
colligeret praecepit autem Booz pueris suis dicens

etiam si vobiscum metere voluerit ne prohibeatis
eam **16** et de vestris quoque manipulis proicite
de industria et remanere permittite ut absque
rubore colligat et colligentem nemo corripiat **17**
collegit ergo in agro usque ad vesperam et quae
collegerat virga caedens et excutiens invenit hordei
quasi oephi mensuram id est tres modios **18** quos
portans reversa est in civitatem et ostendit socrui
suae insuper protulit et dedit ei de reliquiis cibi
sui quo saturata fuerat **19** dixitque ei socrus ubi
hodie collegisti et ubi fecisti opus sit benedictus qui
misertus est tui indicavitque ei apud quem esset
operata et nomen dixit viri quod Booz vocaretur
20 cui respondit Noemi benedictus sit a Domino
quoniam eandem gratiam quam praebuerat vivis
servavit et mortuis rursumque propinquus ait
noster est homo **21** et Ruth hoc quoque inquit
praecepit mihi ut tamdiu messoribus eius iungerer
donec omnes segetes meterentur **22** cui dixit socrus
melius est filia mi ut cum puellis eius exeas ad
metendum ne in alieno agro quispiam resistat tibi
23 iuncta est itaque puellis Booz et tamdiu cum
eis messuit donec hordea et triticum in horreis
conderentur

3 postquam autem reversa est ad socrum suam
audivit ab ea filia mi quaeram tibi requiem et
providebo ut bene sit tibi **2** Booz iste cuius puellis
in agro iuncta es propinquus est noster et hac
nocte aream hordei ventilat **3** lava igitur et unguere
et induere cultioribus vestimentis ac descende in
aream non te videat homo donec esum potumque
finierit **4** quando autem ierit ad dormiendum nota
locum in quo dormiat veniesque et discoperies
pallium quo operitur a parte pedum et proicies
te et ibi iacebis ipse autem dicet tibi quid agere
debeas **5** quae respondit quicquid praeceperis
faciam **6** descenditque in aream et fecit omnia
quae sibi imperaverat socrus **7** cumque comedisset
Booz et bibisset et factus esset hilarior issetque ad
dormiendum iuxta acervum manipulorum venit
abscondite et discoperto a pedibus eius pallio se
proiecit **8** et ecce nocte iam media expavit homo
et conturbatus est viditque mulierem iacentem ad
pedes suos **9** et ait illi quae es illaque respondit
ego sum Ruth ancilla tua expande pallium tuum
super famulam tuam quia propinquus es **10** et
ille benedicta inquit es Domino filia et priorem
misericordiam posteriore superasti quia non es
secuta iuvenes pauperes sive divites **11** noli ergo
metuere sed quicquid dixeris mihi faciam tibi scit
enim omnis populus qui habitat intra portas urbis
meae mulierem te esse virtutis **12** nec abnuo me
propinquum sed est alius me propinquior **13** quiesce
hac nocte et facto mane si te voluerit propinquitatis
iure retinere bene res acta est sin autem ille noluerit
ego te absque ulla dubitatione suscipiam vivit
Dominus dormi usque mane **14** dormivit itaque ad
pedes eius usque ad noctis abscessum surrexitque
antequam homines se cognoscerent mutuo et dixit
Booz cave ne quis noverit quod huc veneris **15**
et rursum expande inquit palliolum tuum quo
operiris et tene utraque manu qua extendente et
tenente mensus est sex modios hordei et posuit
super eam quae portans ingressa est civitatem
16 et venit ad socrum suam quae dixit ei quid
egisti filia narravitque ei omnia quae sibi fecisset
homo **17** et ait ecce sex modios hordei dedit mihi
et ait nolo vacuam te reverti ad socrum tuam **18**
dixitque Noemi expecta filia donec videamus quem
res exitum habeat neque enim cessabit homo nisi
conpleverit quod locutus est

4 ascendit ergo Booz ad portam et sedit ibi cumque
vidisset propinquum praeterire de quo prius
sermo habitus est dixit ad eum declina paulisper
et sede hic vocans eum nomine suo qui devertit
et sedit **2** tollens autem Booz decem viros de
senioribus civitatis dixit ad eos sedete hic **3** quibus
residentibus locutus est ad propinquum partem
agri fratris nostri Helimelech vendit Noemi quae
reversa est de regione moabitide **4** quod audire
te volui et tibi dicere coram cunctis sedentibus
et maioribus natu de populo meo si vis possidere
iure propinquitatis eme et posside sin autem tibi
displicet hoc ipsum indica mihi ut sciam quid facere
debeam nullus est enim propinquus excepto te qui
prior es et me qui secundus sum at ille respondit ego
agrum emam **5** cui dixit Booz quando emeris agrum
de manu mulieris Ruth quoque Moabitidem quae
uxor defuncti fuit debes accipere ut suscites nomen
propinqui tui in hereditate sua **6** qui respondit
cedo iure propinquitatis neque enim posteritatem
familiae meae delere debeo tu meo utere privilegio
quo me libenter carere profiteor **7** hic autem erat
mos antiquitus in Israhel inter propinquos et si
quando alter alteri suo iure cedebat ut esset firma
concessio solvebat homo calciamentum suum et
dabat proximo suo hoc erat testimonium cessionis
in Israhel **8** dixit ergo propinquus Booz tolle
calciamentum quod statim solvit de pede suo **9**
at ille maioribus natu et universo populo testes
inquit vos estis hodie quod possederim omnia quae
fuerunt Helimelech et Chellion et Maalon tradente
Noemi **10** et Ruth Moabitidem uxorem Maalon in
coniugium sumpserim ut suscitem nomen defuncti

in hereditate sua ne vocabulum eius de familia sua
ac fratribus et populo deleatur vos inquam huius
rei testes estis **11** respondit omnis populus qui erat
in porta et maiores natu nos testes sumus faciat
Dominus hanc mulierem quae ingreditur domum
tuam sicut Rachel et Liam quae aedificaverunt
domum Israhel ut sit exemplum virtutis in Ephrata
et habeat celebre nomen in Bethleem **12** fiatque
domus tua sicut domus Phares quem Thamar peperit
Iudae de semine quod dederit Dominus tibi ex hac
puella **13** tulit itaque Booz Ruth et accepit uxorem
ingressusque est ad eam et dedit illi Dominus
ut conciperet et pareret filium **14** dixeruntque
mulieres ad Noemi benedictus Dominus qui non
est passus ut deficeret successor familiae tuae et
vocaretur nomen eius in Israhel **15** et habeas qui
consoletur animam tuam et enutriat senectutem de
nuru enim tua natus est quae te diligit et multo
tibi est melior quam si septem haberes filios **16**
susceptumque Noemi puerum posuit in sinu suo et
nutricis ac gerulae officio fungebatur **17** vicinae
autem mulieres congratulantes ei et dicentes natus
est filius Noemi vocaverunt nomen eius Obed hic
est pater Isai patris David **18** hae sunt generationes
Phares Phares genuit Esrom **19** Esrom genuit Aram
Aram genuit Aminadab **20** Aminadab genuit Naasson
Naasson genuit Salma **21** Salma genuit Booz Booz
genuit Obed **22** Obed genuit Isai Isai genuit David

I Samuelis

1 fuit vir unus de Ramathaimsophim de monte
Ephraim et nomen eius Helcana filius Hieroam
filii Heliu filii Thau filii Suph Ephratheus **2** et
habuit duas uxores nomen uni Anna et nomen
secundae Fenenna fueruntque Fenennae filii Annae
autem non erant liberi **3** et ascendebat vir ille
de civitate sua statutis diebus ut adoraret et
sacrificaret Domino exercituum in Silo erant autem
ibi duo filii Heli Ofni et Finees sacerdotes Domini
4 venit ergo dies et immolavit Helcana deditque
Fenennae uxori suae et cunctis filiis eius et filiabus
partes **5** Annae autem dedit partem unam tristis
quia Annam diligebat Dominus autem concluserat
vulvam eius **6** adfligebat quoque eam aemula eius
et vehementer angebat in tantum ut exprobraret
quod conclusisset Dominus vulvam eius **7** sicque
faciebat per singulos annos cum redeunte tempore
ascenderent templum Domini et sic provocabat
eam porro illa flebat et non capiebat cibum **8** dixit
ergo ei Helcana vir suus Anna cur fles et quare
non comedis et quam ob rem adfligitur cor tuum
numquid non ego melior sum tibi quam decem
filii **9** surrexit autem Anna postquam comederat
in Silo et biberat et Heli sacerdote sedente super
sellam ante postes templi Domini **10** cum esset
amaro animo oravit Dominum flens largiter **11** et
votum vovit dicens Domine exercituum si respiciens
videris adflictionem famulae tuae et recordatus mei
fueris nec oblitus ancillae tuae dederisque servae
tuae sexum virilem dabo eum Domino omnes dies
vitae eius et novacula non ascendet super caput
eius **12** factum est ergo cum illa multiplicaret preces
coram Domino ut Heli observaret os eius **13** porro
Anna loquebatur in corde suo tantumque labia
illius movebantur et vox penitus non audiebatur
aestimavit igitur eam Heli temulentam **14** dixitque
ei usquequo ebria eris digere paulisper vinum quo
mades **15** respondens Anna nequaquam inquit
domine mi nam mulier infelix nimis ego sum
vinumque et omne quod inebriare potest non bibi
sed effudi animam meam in conspectu Domini **16**
ne reputes ancillam tuam quasi unam de filiabus
Belial quia ex multitudine doloris et maeroris mei
locuta sum usque in praesens **17** tunc Heli ait ei
vade in pace et Deus Israhel det tibi petitionem
quam rogasti eum **18** et illa dixit utinam inveniat
ancilla tua gratiam in oculis tuis et abiit mulier
in viam suam et comedit vultusque eius non sunt
amplius in diversa mutati **19** et surrexerunt mane
et adoraverunt coram Domino reversique sunt et
venerunt in domum suam Ramatha cognovit autem
Helcana Annam uxorem suam et recordatus est eius
Dominus **20** et factum est post circulum dierum
concepit Anna et peperit filium vocavitque nomen
eius Samuhel eo quod a Domino postulasset eum **21**
ascendit autem vir Helcana et omnis domus eius ut
immolaret Domino hostiam sollemnem et votum
suum **22** et Anna non ascendit dixit enim viro suo
non vadam donec ablactetur infans et ducam eum
et appareat ante conspectum Domini et maneat ibi
iugiter **23** et ait ei Helcana vir suus fac quod bonum
tibi videtur et mane donec ablactes eum precorque
ut impleat Dominus verbum suum mansit ergo
mulier et lactavit filium suum donec amoveret
eum a lacte **24** et adduxit eum secum postquam
ablactaverat in vitulis tribus et tribus modiis farinae
et amphora vini et adduxit eum ad domum Domini
in Silo puer autem erat adhuc infantulus **25** et
immolaverunt vitulum et obtulerunt puerum Heli
26 et ait obsecro mi domine vivit anima tua domine
ego sum illa mulier quae steti coram te hic orans
Dominum **27** pro puero isto oravi et dedit Dominus
mihi petitionem meam quam postulavi eum **28**
idcirco et ego commodavi eum Domino cunctis
diebus quibus fuerit accommodatus Domino et
adoraverunt ibi Dominum et oravit Anna et ait

2 exultavit cor meum in Domino exaltatum est
cornu meum in Domino dilatatum est os meum
super inimicos meos quia laetata sum in salutari tuo
2 non est sanctus ut est Dominus neque enim est alius
extra te et non est fortis sicut Deus noster **3** nolite
multiplicare loqui sublimia gloriantes recedant
vetera de ore vestro quoniam Deus scientiarum
Dominus est et ipsi praeparantur cogitationes **4**
arcus fortium superatus est et infirmi accincti sunt
robore **5** saturati prius pro pane se locaverunt et
famelici saturati sunt donec sterilis peperit plurimos
et quae multos habebat filios infirmata est **6**
Dominus mortificat et vivificat deducit ad infernum
et reducit **(Sheol h7585)** **7** Dominus pauperem facit
et ditat humiliat et sublevat **8** suscitat de pulvere
egenum et de stercore elevat pauperem ut sedeat
cum principibus et solium gloriae teneat Domini
enim sunt cardines terrae et posuit super eos
orbem **9** pedes sanctorum suorum servabit et impii
in tenebris conticescent quia non in fortitudine
roborabitur vir **10** Dominum formidabunt adversarii
eius super ipsos in caelis tonabit Dominus iudicabit
fines terrae et dabit imperium regi suo et sublimabit
cornu christi sui **11** et abiit Helcana Ramatha in
domum suam puer autem erat minister in conspectu
Domini ante faciem Heli sacerdotis **12** porro filii

Heli filii Belial nescientes Dominum **13** neque
officium sacerdotum ad populum sed quicumque
immolasset victimam veniebat puer sacerdotis
dum coquerentur carnes et habebat fuscinulam
tridentem in manu sua **14** et mittebat eam in lebetem
vel in caldariam aut in ollam sive in caccabum et
omne quod levabat fuscinula tollebat sacerdos sibi
sic faciebant universo Israheli venientium in Silo
15 etiam antequam adolerent adipem veniebat puer
sacerdotis et dicebat immolanti da mihi carnem ut
coquam sacerdoti non enim accipiam a te carnem
coctam sed crudam **16** dicebatque illi immolans
incendatur primum iuxta morem hodie adeps et
tolle tibi quantumcumque desiderat anima tua qui
respondens aiebat ei nequaquam nunc enim dabis
alioquin tollam vi **17** erat ergo peccatum puerorum
grande nimis coram Domino quia detrahebant
homines sacrificio Domini **18** Samuhel autem
ministrabat ante faciem Domini puer accinctus
ephod lineo **19** et tunicam parvam faciebat ei mater
sua quam adferebat statutis diebus ascendens cum
viro suo ut immolaret hostiam sollemnem **20** et
benedixit Heli Helcanae et uxori eius dixitque
reddat Dominus tibi semen de muliere hac pro
fenore quod commodasti Domino et abierunt in
locum suum **21** visitavit ergo Dominus Annam
et concepit et peperit tres filios et duas filias et
magnificatus est puer Samuhel apud Dominum **22**
Heli autem erat senex valde et audivit omnia quae
faciebant filii sui universo Israheli et quomodo
dormiebant cum mulieribus quae observabant ad
ostium tabernaculi **23** et dixit eis quare facitis res
huiuscemodi quas ego audio res pessimas ab omni
populo **24** nolite filii mi non enim est bona fama
quam ego audio ut transgredi faciatis populum
Domini **25** si peccaverit vir in virum placari ei
potest Deus si autem in Domino peccaverit vir quis
orabit pro eo et non audierunt vocem patris sui
quia voluit Dominus occidere eos **26** puer autem
Samuhel proficiebat atque crescebat et placebat
tam Deo quam hominibus **27** venit autem vir
Dei ad Heli et ait ad eum haec dicit Dominus
numquid non aperte revelatus sum domui patris
tui cum essent in Aegypto in domo Pharaonis **28**
et elegi eum ex omnibus tribubus Israhel mihi in
sacerdotem ut ascenderet altare meum et adoleret
mihi incensum et portaret ephod coram me et
dedi domui patris tui omnia de sacrificiis filiorum
Israhel **29** quare calce abicitis victimam meam
et munera mea quae praecepi ut offerrentur in
templo et magis honorasti filios tuos quam me
ut comederetis primitias omnis sacrificii Israhel
populi mei **30** propterea ait Dominus Deus Israhel
loquens locutus sum ut domus tua et domus
patris tui ministraret in conspectu meo usque in
sempiternum nunc autem dicit Dominus absit hoc
a me sed quicumque glorificaverit me glorificabo
eum qui autem contemnunt me erunt ignobiles
31 ecce dies veniunt et praecidam brachium tuum
et brachium domus patris tui ut non sit senex in
domo tua **32** et videbis aemulum tuum in templo in
universis prosperis Israhel et non erit senex in domo
tua omnibus diebus **33** verumtamen non auferam
penitus virum ex te ab altari meo sed ut deficiant
oculi tui et tabescat anima tua et pars magna domus
tuae morietur cum ad virilem aetatem venerit **34**
hoc autem erit tibi signum quod venturum est
duobus filiis tuis Ofni et Finees in die uno morientur
ambo **35** et suscitabo mihi sacerdotem fidelem
qui iuxta cor meum et animam meam faciat et
aedificabo ei domum fidelem et ambulabit coram
christo meo cunctis diebus **36** futurum est autem
ut quicumque remanserit in domo tua veniat ut
oretur pro eo et offerat nummum argenteum et
tortam panis dicatque dimitte me obsecro ad unam
partem sacerdotalem ut comedam buccellam panis

3 puer autem Samuhel ministrabat Domino coram
Heli et sermo Domini erat pretiosus in diebus
illis non erat visio manifesta **2** factum est ergo
in die quadam Heli iacebat in loco suo et oculi
eius caligaverant nec poterat videre **3** lucerna Dei
antequam extingueretur Samuhel autem dormiebat
in templo Domini ubi erat arca Dei **4** et vocavit
Dominus Samuhel qui respondens ait ecce ego **5**
et cucurrit ad Heli et dixit ecce ego vocasti enim
me qui dixit non vocavi revertere dormi et abiit
et dormivit **6** et adiecit Dominus vocare rursum
Samuhel consurgensque Samuhel abiit ad Heli
et dixit ecce ego quia vocasti me qui respondit
non vocavi te fili mi revertere et dormi **7** porro
Samuhel necdum sciebat Dominum neque revelatus
fuerat ei sermo Domini **8** et adiecit Dominus et
vocavit adhuc Samuhel tertio qui consurgens abiit
ad Heli **9** et ait ecce ego quia vocasti me intellexit
igitur Heli quia Dominus vocaret puerum et ait ad
Samuhel vade et dormi et si deinceps vocaverit
te dices loquere Domine quia audit servus tuus
abiit ergo Samuhel et dormivit in loco suo **10** et
venit Dominus et stetit et vocavit sicut vocaverat
secundo Samuhel Samuhel et ait Samuhel loquere
quia audit servus tuus **11** et dixit Dominus ad
Samuhel ecce ego facio verbum in Israhel quod
quicumque audierit tinnient ambae aures eius **12** in
die illo suscitabo adversum Heli omnia quae locutus
sum super domum eius incipiam et conplebo **13**

praedixi enim ei quod iudicaturus essem domum
eius in aeternum propter iniquitatem eo quod
noverat indigne agere filios suos et non corripuit
eos **14** idcirco iuravi domui Heli quod non expietur
iniquitas domus eius victimis et muneribus usque
in aeternum **15** dormivit autem Samuhel usque
mane aperuitque ostia domus Domini et Samuhel
timebat indicare visionem Heli **16** vocavit ergo Heli
Samuhelem et dixit Samuhel fili mi qui respondens
ait praesto sum **17** et interrogavit eum quis est
sermo quem locutus est ad te oro te ne celaveris me
haec faciat tibi Deus et haec addat si absconderis
a me sermonem ex omnibus verbis quae dicta
sunt tibi **18** indicavit itaque ei Samuhel universos
sermones et non abscondit ab eo et ille respondit
Dominus est quod bonum est in oculis suis faciat **19**
crevit autem Samuhel et Dominus erat cum eo et
non cecidit ex omnibus verbis eius in terram **20** et
cognovit universus Israhel a Dan usque Bersabee
quod fidelis Samuhel propheta esset Domini **21**
et addidit Dominus ut appareret in Silo quoniam
revelatus fuerat Dominus Samuheli in Silo iuxta
verbum Domini et evenit sermo Samuhelis universo
Israheli

4 egressus est namque Israhel obviam Philisthim
in proelium et castrametatus est iuxta lapidem
Adiutorii porro Philisthim venerunt in Afec **2**
et instruxerunt aciem contra Israhel inito autem
certamine terga vertit Israhel Philistheis et caesa
sunt in illo certamine passim per agros quasi
quattuor milia virorum **3** et reversus est populus ad
castra dixeruntque maiores natu de Israhel quare
percussit nos Dominus hodie coram Philisthim
adferamus ad nos de Silo arcam foederis Domini
et veniat in medium nostri ut salvet nos de manu
inimicorum nostrorum **4** misit ergo populus in Silo
et tulerunt inde arcam foederis Domini exercituum
sedentis super cherubin erantque duo filii Heli
cum arca foederis Domini Ofni et Finees **5** cumque
venisset arca foederis Domini in castra vociferatus
est omnis Israhel clamore grandi et personuit
terra **6** et audierunt Philisthim vocem clamoris
dixeruntque quaenam haec est vox clamoris magni
in castris Hebraeorum et cognoverunt quod arca
Domini venisset in castra **7** timueruntque Philisthim
dicentes venit Deus in castra et ingemuerunt **8** vae
nobis non enim fuit tanta exultatio heri et nudius
tertius vae nobis quis nos servabit de manu deorum
sublimium istorum hii sunt dii qui percusserunt
Aegyptum omni plaga in deserto **9** confortamini et
estote viri Philisthim ne serviatis Hebraeis sicut
illi servierunt vobis confortamini et bellate **10**
pugnaverunt ergo Philisthim et caesus est Israhel
et fugit unusquisque in tabernaculum suum et facta
est plaga magna nimis et ceciderunt de Israhel
triginta milia peditum **11** et arca Dei capta est
duoque filii Heli mortui sunt Ofni et Finees **12**
currens autem vir de Beniamin ex acie venit in Silo
in die illo scissa veste et conspersus pulvere caput
13 cumque ille venisset Heli sedebat super sellam
contra viam aspectans erat enim cor eius pavens
pro arca Domini vir autem ille postquam ingressus
est nuntiavit urbi et ululavit omnis civitas **14** et
audivit Heli sonitum clamoris dixitque quis est hic
sonitus tumultus huius at ille festinavit et venit et
adnuntiavit Heli **15** Heli autem erat nonaginta et
octo annorum et oculi eius caligaverant et videre
non poterat **16** et dixit ad Heli ego sum qui veni
de proelio et ego qui de acie fugi hodie cui ille ait
quid actum est fili mi **17** respondens autem qui
nuntiabat fugit inquit Israhel coram Philisthim et
ruina magna facta est in populo insuper et duo filii
tui mortui sunt Ofni et Finees et arca Dei capta
est **18** cumque ille nominasset arcam Dei cecidit de
sella retrorsum iuxta ostium et fractis cervicibus
mortuus est senex enim erat vir et grandevus et
ipse iudicavit Israhel quadraginta annis **19** nurus
autem eius uxor Finees praegnans erat vicinaque
partui et audito nuntio quod capta esset arca Dei
et mortuus socer suus et vir suus incurvavit se et
peperit inruerant enim in eam dolores subiti **20** in
ipso autem momento mortis eius dixerunt ei quae
stabant circa eam ne timeas quia filium peperisti
quae non respondit eis neque animadvertit **21** et
vocavit puerum Hicabod dicens translata est gloria
de Israhel quia capta est arca Dei et pro socero
suo et pro viro suo **22** et ait translata est gloria ab
Israhel eo quod capta esset arca Dei

5 Philisthim autem tulerunt arcam Dei et
asportaverunt eam a lapide Adiutorii in Azotum
2 tulerunt Philisthim arcam Dei et intulerunt eam
in templum Dagon et statuerunt eam iuxta Dagon **3**
cumque surrexissent diluculo Azotii altera die ecce
Dagon iacebat pronus in terram ante arcam Domini
et tulerunt Dagon et restituerunt eum in loco suo **4**
rursumque mane die alio consurgentes invenerunt
Dagon iacentem super faciem suam in terram coram
arca Domini caput autem Dagon et duae palmae
manuum eius abscisae erant super limen **5** porro
Dagon truncus solus remanserat in loco suo propter
hanc causam non calcant sacerdotes Dagon et omnes
qui ingrediuntur templum eius super limen Dagon
in Azoto usque in hodiernum diem **6** adgravata
autem est manus Domini super Azotios et demolitus

est eos et percussit in secretiori parte natium
Azotum et fines eius 7 videntes autem viri azotii
huiuscemodi plagam dixerunt non maneat arca Dei
Israhel apud nos quoniam dura est manus eius super
nos et super Dagon deum nostrum 8 et mittentes
congregaverunt omnes satrapas Philisthinorum ad
se et dixerunt quid faciemus de arca Dei Israhel
responderuntque Getthei circumducatur arca Dei
Israhel et circumduxerunt arcam Dei Israhel 9
illis autem circumducentibus eam fiebat manus
Dei per singulas civitates interfectionis magnae
nimis et percutiebat viros uniuscuiusque urbis
a parvo usque ad maiorem et conputrescebant
prominentes extales eorum 10 miserunt ergo
arcam Dei in Accaron cumque venisset arca Dei
in Accaron exclamaverunt Accaronitae dicentes
adduxerunt ad nos arcam Dei Israhel ut interficiat
nos et populum nostrum 11 miserunt itaque et
congregaverunt omnes satrapas Philisthinorum qui
dixerunt dimittite arcam Dei Israhel et revertatur
in locum suum et non interficiat nos cum populo
nostro 12 fiebat enim pavor mortis in singulis
urbibus et gravissima valde manus Dei viri quoque
qui mortui non fuerant percutiebantur in secretiori
parte natium et ascendebat ululatus uniuscuiusque
civitatis in caelum

6 fuit ergo arca Domini in regione Philisthinorum
septem mensibus 2 et vocaverunt Philisthim
sacerdotes et divinos dicentes quid faciemus de
arca Dei indicate nobis quomodo remittemus eam
in locum suum qui dixerunt 3 si remittitis arcam
Dei Israhel nolite dimittere eam vacuam sed quod
debetis reddite ei pro peccato et tunc curabimini
et scietis quare non recedat manus eius a vobis
4 qui dixerunt quid est quod pro delicto reddere
debeamus ei responderuntque illi 5 iuxta numerum
provinciarum Philisthim quinque anos aureos
facietis et quinque mures aureos quia plaga una
fuit omnibus vobis et satrapis vestris facietisque
similitudines anorum vestrorum et similitudines
murium qui demoliti sunt terram et dabitis Deo
Israhel gloriam si forte relevet manum suam a
vobis et a diis vestris et a terra vestra 6 quare
gravatis corda vestra sicut adgravavit Aegyptus et
Pharao cor suum nonne postquam percussus est
tunc dimisit eos et abierunt 7 nunc ergo arripite et
facite plaustrum novum unum et duas vaccas fetas
quibus non est inpositum iugum iungite in plaustro
et recludite vitulos earum domi 8 tolletisque arcam
Domini et ponetis in plaustro et vasa aurea quae
exsolvistis ei pro delicto ponetis in capsella ad
latus eius et dimittite eam ut vadat 9 et aspicietis
et si quidem per viam finium suorum ascenderit
contra Bethsames ipse fecit nobis malum hoc
grande sin autem minime sciemus quia nequaquam
manus eius tetigit nos sed casu accidit 10 fecerunt
ergo illi hoc modo et tollentes duas vaccas quae
lactabant vitulos iunxerunt ad plaustrum vitulosque
earum concluserunt domi 11 et posuerunt arcam
Dei super plaustrum et capsellam quae habebat
mures aureos et similitudinem anorum 12 ibant
autem in directum vaccae per viam quae ducit
Bethsames et itinere uno gradiebantur pergentes
et mugientes et non declinabant neque ad dextram
neque ad sinistram sed et satrapae Philisthinorum
sequebantur usque ad terminos Bethsames 13
porro Bethsamitae metebant triticum in valle
et elevantes oculos viderunt arcam et gavisi
sunt cum vidissent 14 et plaustrum venit in
agrum Iosue Bethsamitae et stetit ibi erat autem
ibi lapis magnus et conciderunt ligna plaustri
vaccasque inposuerunt super ea holocaustum
Domino 15 Levitae autem deposuerunt arcam Dei
et capsellam quae erat iuxta eam in qua erant
vasa aurea et posuerunt super lapidem grandem
viri autem bethsamitae obtulerunt holocausta et
immolaverunt victimas in die illa Domino 16 et
quinque satrapae Philisthinorum viderunt et reversi
sunt in Accaron in die illa 17 hii sunt autem
ani aurei quos reddiderunt Philisthim pro delicto
Domino Azotus unum Gaza unum Ascalon unum
Geth unum Accaron unum 18 et mures aureos
secundum numerum urbium Philisthim quinque
provinciarum ab urbe murata usque ad villam
quae erat absque muro et usque ad Abel magnum
super quem posuerunt arcam Domini quae erat
usque in illa die in agro Iosue Bethsamitis 19
percussit autem de viris bethsamitibus eo quod
vidissent arcam Domini et percussit de populo
septuaginta viros et quinquaginta milia plebis
luxitque populus quod percussisset Dominus plebem
plaga magna 20 et dixerunt viri bethsamitae quis
poterit stare in conspectu Domini Dei sancti huius
et ad quem ascendet a nobis 21 miseruntque nuntios
ad habitatores Cariathiarim dicentes reduxerunt
Philisthim arcam Domini descendite et ducite eam
ad vos

7 venerunt ergo viri Cariathiarim et duxerunt
arcam Domini et intulerunt eam in domum
Abinadab in Gabaa Eleazarum autem filium eius
sanctificaverunt ut custodiret arcam Domini 2 et
factum est ex qua die mansit arca in Cariathiarim
multiplicati sunt dies erat quippe iam annus
vicesimus et requievit omnis domus Israhel post

Dominum 3 ait autem Samuhel ad universam
domum Israhel dicens si in toto corde vestro
revertimini ad Dominum auferte deos alienos de
medio vestrum et Astharoth et praeparate corda
vestra Domino et servite ei soli et eruet vos de manu
Philisthim 4 abstulerunt ergo filii Israhel Baalim et
Astharoth et servierunt Domino soli 5 dixit autem
Samuhel congregate universum Israhel in Masphat
ut orem pro vobis Dominum 6 et convenerunt
in Masphat hauseruntque aquam et effuderunt
in conspectu Domini et ieiunaverunt in die illa
et dixerunt ibi peccavimus Domino iudicavitque
Samuhel filios Israhel in Masphat 7 et audierunt
Philisthim quod congregati essent filii Israhel in
Masphat et ascenderunt satrapae Philisthinorum ad
Israhel quod cum audissent filii Israhel timuerunt
a facie Philisthinorum 8 dixeruntque ad Samuhel
ne cesses pro nobis clamare ad Dominum Deum
nostrum ut salvet nos de manu Philisthinorum
9 tulit autem Samuhel agnum lactantem unum
et obtulit illum holocaustum integrum Domino
et clamavit Samuhel ad Dominum pro Israhel et
exaudivit eum Dominus 10 factum est ergo cum
Samuhel offerret holocaustum Philistheos inire
proelium contra Israhel intonuit autem Dominus
fragore magno in die illa super Philisthim et
exterruit eos et caesi sunt a filiis Israhel 11
egressique viri Israhel de Masphat persecuti sunt
Philistheos et percusserunt eos usque ad locum
qui erat subter Bethchar 12 tulit autem Samuhel
lapidem unum et posuit eum inter Masphat et
inter Sen et vocavit nomen eius lapis Adiutorii
dixitque hucusque auxiliatus est nobis Dominus
13 et humiliati sunt Philisthim nec adposuerunt
ultra ut venirent in terminos Israhel facta est
itaque manus Domini super Philistheos cunctis
diebus Samuhel 14 et redditae sunt urbes quas
tulerant Philisthim ab Israhel Israheli ab Accaron
usque Geth et terminos suos liberavit Israhel de
manu Philisthinorum eratque pax inter Israhel et
Amorreum 15 iudicabat quoque Samuhel Israhel
cunctis diebus vitae suae 16 et ibat per singulos
annos circumiens Bethel et Galgal et Masphat
et iudicabat Israhelem in supradictis locis 17
revertebaturque in Ramatha ibi enim erat domus
eius et ibi iudicabat Israhelem aedificavit etiam ibi
altare Domino

8 factum est autem cum senuisset Samuhel posuit
filios suos iudices Israhel 2 fuitque nomen filii
eius primogeniti Iohel et nomen secundi Abia
iudicum in Bersabee 3 et non ambulaverunt filii
illius in viis eius sed declinaverunt post avaritiam
acceperuntque munera et perverterunt iudicium
4 congregati ergo universi maiores natu Israhel
venerunt ad Samuhel in Ramatha 5 dixeruntque
ei ecce tu senuisti et filii tui non ambulant in viis
tuis constitue nobis regem ut iudicet nos sicut
universae habent nationes 6 displicuitque sermo
in oculis Samuhelis eo quod dixissent da nobis
regem ut iudicet nos et oravit Samuhel Dominum
7 dixit autem Dominus ad Samuhel audi vocem
populi in omnibus quae loquuntur tibi non enim te
abiecerunt sed me ne regnem super eos 8 iuxta
omnia opera sua quae fecerunt a die qua eduxi eos
de Aegypto usque ad diem hanc sicut dereliquerunt
me et servierunt diis alienis sic faciunt etiam
tibi 9 nunc ergo audi vocem eorum verumtamen
contestare eos et praedic eis ius regis qui regnaturus
est super eos 10 dixit itaque Samuhel omnia verba
Domini ad populum qui petierat a se regem 11 et
ait hoc erit ius regis qui imperaturus est vobis filios
vestros tollet et ponet in curribus suis facietque
sibi equites et praecursores quadrigarum suarum
12 et constituet sibi tribunos et centuriones et
aratores agrorum suorum et messores segetum
et fabros armorum et curruum suorum 13 filias
quoque vestras faciet sibi unguentarias et focarias
et panificas 14 agros quoque vestros et vineas et
oliveta optima tollet et dabit servis suis 15 sed et
segetes vestras et vinearum reditus addecimabit
ut det eunuchis et famulis suis 16 servos etiam
vestros et ancillas et iuvenes optimos et asinos
auferet et ponet in opere suo 17 greges vestros
addecimabit vosque eritis ei servi 18 et clamabitis
in die illa a facie regis vestri quem elegistis vobis
et non exaudiet vos Dominus in die illa 19 noluit
autem populus audire vocem Samuhel sed dixerunt
nequaquam rex enim erit super nos 20 et erimus
nos quoque sicut omnes gentes et iudicabit nos
rex noster et egredietur ante nos et pugnabit bella
nostra pro nobis 21 et audivit Samuhel omnia verba
populi et locutus est ea in auribus Domini 22 dixit
autem Dominus ad Samuhel audi vocem eorum et
constitue super eos regem et ait Samuhel ad viros
Israhel vadat unusquisque in civitatem suam

9 et erat vir de Beniamin nomine Cis filius Abihel
filii Seror filii Bechoreth filii Afia filii viri Iemini
fortis robore 2 et erat ei filius vocabulo Saul electus
et bonus et non erat vir de filiis Israhel melior
illo ab umero et sursum eminebat super omnem
populum 3 perierant autem asinae Cis patris Saul et
dixit Cis ad Saul filium suum tolle tecum unum de
pueris et consurgens vade et quaere asinas qui cum
transissent per montem Ephraim 4 et per terram

Salisa et non invenissent transierunt etiam per
terram Salim et non erant sed et per terram Iemini
et minime reppererunt **5** cum autem venissent in
terram Suph dixit Saul ad puerum suum qui erat
cum eo veni et revertamur ne forte dimiserit pater
meus asinas et sollicitus sit pro nobis **6** qui ait ei
ecce est vir Dei in civitate hac vir nobilis omne quod
loquitur absque ambiguitate venit nunc ergo eamus
illuc si forte indicet nobis de via nostra propter
quam venimus **7** dixitque Saul ad puerum suum
ecce ibimus quid feremus ad virum panis defecit
in sitarciis nostris et sportulam non habemus ut
demus homini Dei nec quicquam aliud **8** rursum
puer respondit Sauli et ait ecce inventa est in manu
mea quarta pars stateris argenti demus homini Dei
ut indicet nobis viam nostram **9** olim in Israhel sic
loquebatur unusquisque vadens consulere Deum
venite et eamus ad videntem qui enim propheta
dicitur hodie vocabatur olim videns **10** et dixit Saul
ad puerum suum optimus sermo tuus veni eamus
et ierunt in civitatem in qua erat vir Dei **11** cumque
ascenderent clivum civitatis invenerunt puellas
egredientes ad hauriendam aquam et dixerunt
eis num hic est videns **12** quae respondentes
dixerunt illis hic est ecce ante te festina nunc hodie
enim venit in civitate quia sacrificium est hodie
populo in excelso **13** ingredientes urbem statim
invenietis eum antequam ascendat excelsum ad
vescendum neque enim comesurus est populus
donec ille veniat quia ipse benedicit hostiae et
deinceps comedunt qui vocati sunt nunc ergo
conscendite quia hodie repperietis eum **14** et
ascenderunt in civitatem cumque illi ambularent in
medio urbis apparuit Samuhel egrediens obviam
eis ut ascenderet in excelsum **15** Dominus autem
revelaverat auriculam Samuhel ante unam diem
quam veniret Saul dicens **16** hac ipsa quae nunc est
hora cras mittam ad te virum de terra Beniamin et
ungues eum ducem super populum meum Israhel
et salvabit populum meum de manu Philisthinorum
quia respexi populum meum venit enim clamor
eorum ad me **17** cumque aspexisset Samuhel
Saulem Dominus ait ei ecce vir quem dixeram tibi
iste dominabitur populo meo **18** accessit autem
Saul ad Samuhelem in medio portae et ait indica
oro mihi ubi est domus videntis **19** et respondit
Samuhel Sauli dicens ego sum videns ascende ante
me in excelsum ut comedatis mecum hodie et
dimittam te mane et omnia quae sunt in corde
tuo indicabo tibi **20** et de asinis quas perdidisti
nudius tertius ne sollicitus sis quia inventae sunt
et cuius erunt optima quaeque Israhel nonne tibi
et omni domui patris tui **21** respondens autem
Saul ait numquid non filius Iemini ego sum de
minima tribu Israhel et cognatio mea novissima
inter omnes familias de tribu Beniamin quare ergo
locutus es mihi sermonem istum **22** adsumens
itaque Samuhel Saulem et puerum eius introduxit
eos in triclinium et dedit eis locum in capite
eorum qui fuerant invitati erant enim quasi triginta
viri **23** dixitque Samuhel coco da partem quam
dedi tibi et praecepi ut reponeres seorsum apud
te **24** levavit autem cocus armum et posuit ante
Saul dixitque Samuhel ecce quod remansit pone
ante te et comede quia de industria servatum est
tibi quando populum vocavi et comedit Saul cum
Samuhel in die illa **25** et descenderunt de excelso
in oppidum et locutus est cum Saul in solario **26**
cumque mane surrexissent et iam dilucesceret
vocavit Samuhel Saul in solarium dicens surge ut
dimittam te et surrexit Saul egressique sunt ambo
ipse videlicet et Samuhel **27** cumque descenderent
in extrema parte civitatis Samuhel dixit ad Saul
dic puero ut antecedat nos et transeat tu autem
subsiste paulisper ut indicem tibi verbum Domini

10 tulit autem Samuhel lenticulam olei et effudit
super caput eius et deosculatus eum ait ecce
unxit te Dominus super hereditatem suam in
principem **2** cum abieris hodie a me invenies
duos viros iuxta sepulchrum Rachel in finibus
Beniamin in meridie dicentque tibi inventae sunt
asinae ad quas ieras perquirendas et intermissis
pater tuus asinis sollicitus est pro vobis et dicit
quid faciam de filio meo **3** cumque abieris inde
et ultra transieris et veneris ad quercum Thabor
invenient te ibi tres viri ascendentes ad Deum
in Bethel unus portans tres hedos et alius tres
tortas panis et alius portans lagoenam vini **4**
cumque te salutaverint dabunt tibi duos panes
et accipies de manu eorum **5** post haec venies
in collem Domini ubi est statio Philisthinorum et
cum ingressus fueris ibi urbem obviam habebis
gregem prophetarum descendentium de excelso
et ante eos psalterium et tympanum et tibiam
et citharam ipsosque prophetantes **6** et insiliet
in te spiritus Domini et prophetabis cum eis et
mutaberis in virum alium **7** quando ergo evenerint
signa haec omnia tibi fac quaecumque invenerit
manus tua quia Dominus tecum est **8** et descendes
ante me in Galgala ego quippe descendam ad te ut
offeras oblationem et immoles victimas pacificas
septem diebus expectabis donec veniam ad te et
ostendam tibi quae facias **9** itaque cum avertisset
umerum suum ut abiret a Samuhele inmutavit
ei Deus cor aliud et venerunt omnia signa haec

in die illa 10 veneruntque ad praedictum collem
et ecce cuneus prophetarum obvius ei et insilivit
super eum spiritus Dei et prophetavit in medio
eorum 11 videntes autem omnes qui noverant eum
heri et nudius tertius quod esset cum prophetis
et prophetaret dixerunt ad invicem quaenam res
accidit filio Cis num et Saul in prophetis 12
responditque alius ad alterum dicens et quis pater
eorum propterea versum est in proverbium num et
Saul inter prophetas 13 cessavit autem prophetare
et venit ad excelsum 14 dixitque patruus Saul ad
eum et ad puerum eius quo abistis qui responderunt
quaerere asinas quas cum non repperissemus
venimus ad Samuhelem 15 et dixit ei patruus
suus indica mihi quid dixerit tibi Samuhel 16 et
ait Saul ad patruum suum indicavit nobis quia
inventae essent asinae de sermone autem regni
non indicavit ei quem locutus illi fuerat Samuhel
17 et convocavit Samuhel populum ad Dominum
in Maspha 18 et ait ad filios Israhel haec dicit
Dominus Deus Israhel ego eduxi Israhel de Aegypto
et erui vos de manu Aegyptiorum et de manu
omnium regum qui adfligebant vos 19 vos autem
hodie proiecistis Deum vestrum qui solus salvavit
vos de universis malis et tribulationibus vestris et
dixistis nequaquam sed regem constitue super nos
nunc ergo state coram Domino per tribus vestras
et per familias 20 et adplicuit Samuhel omnes
tribus Israhel et cecidit sors tribus Beniamin 21 et
adplicuit tribum Beniamin et cognationes eius et
cecidit cognatio Metri et pervenit usque ad Saul
filium Cis quaesierunt ergo eum et non est inventus
22 et consuluerunt post haec Dominum utrumnam
venturus esset illuc responditque Dominus ecce
absconditus est domi 23 cucurrerunt itaque et
tulerunt eum inde stetitque in medio populi et
altior fuit universo populo ab umero et sursum 24 et
ait Samuhel ad omnem populum certe videtis quem
elegit Dominus quoniam non sit similis ei in omni
populo et clamavit cunctus populus et ait vivat rex
25 locutus est autem Samuhel ad populum legem
regni et scripsit in libro et reposuit coram Domino
et dimisit Samuhel omnem populum singulos in
domum suam 26 sed et Saul abiit in domum suam
in Gabaath et abiit cum eo pars exercitus quorum
tetigerat Deus corda 27 filii vero Belial dixerunt
num salvare nos poterit iste et despexerunt eum et
non adtulerunt ei munera ille vero dissimulabat se
audire

11 ascendit autem Naas Ammonites et pugnare
coepit adversus Iabesgalaad dixeruntque
omnes viri Iabes ad Naas habeto nos foederatos
et serviemus tibi 2 et respondit ad eos Naas
Ammonites in hoc feriam vobiscum foedus ut eruam
omnium vestrum oculos dextros ponamque vos
obprobrium in universo Israhel 3 et dixerunt ad
eum seniores Iabes concede nobis septem dies ut
mittamus nuntios in universos terminos Israhel
et si non fuerit qui defendat nos egrediemur
ad te 4 venerunt ergo nuntii in Gabaath Saulis
et locuti sunt verba audiente populo et levavit
omnis populus vocem suam et flevit 5 et ecce
Saul veniebat sequens boves de agro et ait quid
habet populus quod plorat et narraverunt ei verba
virorum Iabes 6 et insilivit spiritus Domini in Saul
cum audisset verba haec et iratus est furor eius
nimis 7 et adsumens utrumque bovem concidit
in frusta misitque in omnes terminos Israhel per
manum nuntiorum dicens quicumque non exierit
secutusque fuerit Saul et Samuhelem sic fiet bubus
eius invasit ergo timor Domini populum et egressi
sunt quasi vir unus 8 et recensuit eos in Bezec
fueruntque filiorum Israhel trecenta milia virorum
autem Iuda triginta milia 9 et dixerunt nuntiis qui
venerant sic dicetis viris qui sunt in Iabesgalaad
cras erit vobis salus cum incaluerit sol venerunt
ergo nuntii et adnuntiaverunt viris Iabes qui laetati
sunt 10 et dixerunt mane exibimus ad vos et facietis
nobis omne quod placuerit vobis 11 et factum est
cum venisset dies crastinus constituit Saul populum
in tres partes et ingressus est media castra in
vigilia matutina et percussit Ammon usque dum
incalesceret dies reliqui autem dispersi sunt ita
ut non relinquerentur in eis duo pariter 12 et ait
populus ad Samuhel quis est iste qui dixit Saul non
regnabit super nos date viros et interficiemus eos
13 et ait Saul non occidetur quisquam in die hac
quia hodie fecit Dominus salutem in Israhel 14 dixit
autem Samuhel ad populum venite et eamus in
Galgala et innovemus ibi regnum 15 et perrexit
omnis populus in Galgala et fecerunt ibi regem
Saul coram Domino in Galgala et immolaverunt ibi
victimas pacificas coram Domino et laetatus est ibi
Saul et cuncti viri Israhel nimis

12 dixit autem Samuhel ad universum Israhel
ecce audivi vocem vestram iuxta omnia quae
locuti estis ad me et constitui super vos regem
2 et nunc rex graditur ante vos ego autem senui
et incanui porro filii mei vobiscum sunt itaque
conversatus coram vobis ab adulescentia mea usque
ad diem hanc ecce praesto sum 3 loquimini de
me coram Domino et coram christo eius utrum
bovem cuiusquam tulerim an asinum si quempiam
calumniatus sum si oppressi aliquem si de manu

cuiusquam munus accepi et contemnam illud
hodie restituamque vobis 4 et dixerunt non es
calumniatus nos neque oppressisti neque tulisti de
manu alicuius quippiam 5 dixitque ad eos testis
Dominus adversus vos et testis christus eius in die
hac quia non inveneritis in manu mea quippiam
et dixerunt testis 6 et ait Samuhel ad populum
Dominus qui fecit Mosen et Aaron et eduxit patres
nostros de terra Aegypti 7 nunc ergo state ut
iudicio contendam adversum vos coram Domino de
omnibus misericordiis Domini quas fecit vobiscum
et cum patribus vestris 8 quomodo ingressus est
Iacob in Aegyptum et clamaverunt patres vestri
ad Dominum et misit Dominus Mosen et Aaron
et eduxit patres vestros ex Aegypto et conlocavit
eos in loco hoc 9 qui obliti sunt Domini Dei sui et
tradidit eos in manu Sisarae magistri militiae Asor
et in manu Philisthinorum et in manu regis Moab
et pugnaverunt adversum eos 10 postea autem
clamaverunt ad Dominum et dixerunt peccavimus
quia dereliquimus Dominum et servivimus Baalim et
Astharoth nunc ergo erue nos de manu inimicorum
nostrorum et serviemus tibi 11 et misit Dominus
Hierobaal et Bedan et Ieptha et Samuhel et eruit
vos de manu inimicorum vestrorum per circuitum
et habitastis confidenter 12 videntes autem quod
Naas rex filiorum Ammon venisset adversum vos
dixistis mihi nequaquam sed rex imperabit nobis
cum Dominus Deus vester regnaret in vobis 13
nunc ergo praesto est rex vester quem elegistis
et petistis ecce dedit vobis Dominus regem 14 si
timueritis Dominum et servieritis ei et audieritis
vocem eius et non exasperaveritis os Domini eritis
et vos et rex qui imperat vobis sequentes Dominum
Deum vestrum 15 si autem non audieritis vocem
Domini sed exasperaveritis sermonem Domini erit
manus Domini super vos et super patres vestros
16 sed et nunc state et videte rem istam grandem
quam facturus est Dominus in conspectu vestro
17 numquid non messis tritici est hodie invocabo
Dominum et dabit voces et pluvias et scietis et
videbitis quia grande malum feceritis vobis in
conspectu Domini petentes super vos regem 18 et
clamavit Samuhel ad Dominum et dedit Dominus
voces et pluviam in die illa 19 et timuit omnis
populus nimis Dominum et Samuhelem dixitque
universus populus ad Samuhel ora pro servis tuis ad
Dominum Deum tuum ut non moriamur addidimus
enim universis peccatis nostris malum ut peteremus
nobis regem 20 dixit autem Samuhel ad populum
nolite timere vos fecistis universum malum hoc
verumtamen nolite recedere a tergo Domini et
servite Domino in omni corde vestro 21 et nolite
declinare post vana quae non proderunt vobis neque
eruent vos quia vana sunt 22 et non derelinquet
Dominus populum suum propter nomen suum
magnum quia iuravit Dominus facere vos sibi
populum 23 absit autem a me hoc peccatum in
Domino ut cessem orare pro vobis et docebo vos
viam bonam et rectam 24 igitur timete Dominum
et servite ei in veritate et ex toto corde vestro
vidistis enim magnifica quae in vobis gesserit 25
quod si perseveraveritis in malitia et vos et rex
vester pariter peribitis

13 filius unius anni Saul cum regnare coepisset
duobus autem annis regnavit super Israhel
2 et elegit sibi Saul tria milia de Israhel et erant
cum Saul duo milia in Machmas et in monte Bethel
mille autem cum Ionathan in Gabaath Beniamin
porro ceterum populum remisit unumquemque
in tabernacula sua 3 et percussit Ionathan
stationem Philisthim quae erat in Gabaa quod
cum audissent Philisthim Saul cecinit bucina in
omni terra dicens audiant Hebraei 4 et universus
Israhel audivit huiuscemodi famam percussit Saul
stationem Philisthinorum et erexit se Israhel
adversum Philisthim clamavit ergo populus post
Saul in Galgala 5 et Philisthim congregati sunt ad
proeliandum contra Israhel triginta milia curruum
et sex milia equitum et reliquum vulgus sicut harena
quae est in litore maris plurima et ascendentes
castrametati sunt in Machmas ad orientem Bethaven
6 quod cum vidissent viri Israhel se in arto sitos
adflictus est enim populus absconderunt se in
speluncis et in abditis in petris quoque et in antris et
in cisternis 7 Hebraei autem transierunt Iordanem
terram Gad et Galaad cumque adhuc esset Saul
in Galgal universus populus perterritus est qui
sequebatur eum 8 et expectavit septem diebus iuxta
placitum Samuhel et non venit Samuhel in Galgala
dilapsusque est populus ab eo 9 ait ergo Saul adferte
mihi holocaustum et pacifica et obtulit holocaustum
10 cumque conplesset offerens holocaustum ecce
Samuhel veniebat et egressus est Saul obviam
ei ut salutaret eum 11 locutusque est ad eum
Samuhel quid fecisti respondit Saul quia vidi quod
dilaberetur populus a me et tu non veneras iuxta
placitos dies porro Philisthim congregati fuerant in
Machmas 12 dixi nunc descendent Philisthim ad me
in Galgala et faciem Domini non placavi necessitate
conpulsus obtuli holocaustum 13 dixitque Samuhel
ad Saul stulte egisti nec custodisti mandata Domini
Dei tui quae praecepit tibi quod si non fecisses iam
nunc praeparasset Dominus regnum tuum super
Israhel in sempiternum 14 sed nequaquam regnum

tuum ultra consurget quaesivit sibi Dominus virum
iuxta cor suum et praecepit ei Dominus ut esset dux
super populum suum eo quod non servaveris quae
praecepit Dominus **15** surrexit autem Samuhel et
ascendit de Galgalis in Gabaa Beniamin et recensuit
Saul populum qui inventi fuerant cum eo quasi
sescentos viros **16** et Saul et Ionathan filius eius
populusque qui inventus fuerat cum eis erat in
Gabaa Beniamin porro Philisthim consederant in
Machmas **17** et egressi sunt ad praedandum de
castris Philisthim tres cunei unus cuneus pergebat
contra viam Ephra ad terram Saul **18** porro alius
ingrediebatur per viam Bethoron tertius autem
verterat se ad iter termini inminentis valli Seboim
contra desertum **19** porro faber ferrarius non
inveniebatur in omni terra Israhel caverant enim
Philisthim ne forte facerent Hebraei gladium aut
lanceam **20** descendebat ergo omnis Israhel ad
Philisthim ut exacueret unusquisque vomerem
suum et ligonem et securim et sarculum **21** retunsae
itaque erant acies vomerum et ligonum et tridentum
et securium usque ad stimulum corrigendum **22**
cumque venisset dies proelii non est inventus ensis
et lancea in manu totius populi qui erat cum Saul et
cum Ionathan excepto Saul et Ionathan filio eius **23**
egressa est autem statio Philisthim ut transcenderet
in Machmas

14 et accidit quadam die ut diceret Ionathan
filius Saul ad adulescentem armigerum suum
veni et transeamus ad stationem Philisthim quae
est trans locum illum patri autem suo hoc ipsum
non indicavit **2** porro Saul morabatur in extrema
parte Gabaa sub malogranato quae erat in Magron
et erat populus cum eo quasi sescentorum virorum
3 et Ahias filius Achitob fratris Ichabod filii Finees
qui ortus fuerat ex Heli sacerdote Domini in Silo
portabat ephod sed et populus ignorabat quod
isset Ionathan **4** erant autem inter ascensus per
quos nitebatur Ionathan transire ad stationem
Philisthinorum eminentes petrae ex utraque parte
et quasi in modum dentium scopuli hinc inde
praerupti nomen uni Boses et nomen alteri Sene **5**
unus scopulus prominens ad aquilonem ex adverso
Machmas et alter a meridie contra Gabaa **6** dixit
autem Ionathan ad adulescentem armigerum suum
veni transeamus ad stationem incircumcisorum
horum si forte faciat Dominus pro nobis quia non
est Domino difficile salvare vel in multitudine vel
in paucis **7** dixitque ei armiger suus fac omnia
quae placent animo tuo perge quo cupis ero tecum
ubicumque volueris **8** et ait Ionathan ecce nos
transimus ad viros istos cumque apparuerimus
eis **9** si taliter locuti fuerint ad nos manete
donec veniamus ad vos stemus in loco nostro nec
ascendamus ad eos **10** si autem dixerint ascendite
ad nos ascendamus quia tradidit eos Dominus in
manibus nostris hoc erit nobis signum **11** apparuit
igitur uterque stationi Philisthinorum dixeruntque
Philisthim en Hebraei egrediuntur de cavernis
in quibus absconditi fuerant **12** et locuti sunt
viri de statione ad Ionathan et ad armigerum
eius dixeruntque ascendite ad nos et ostendimus
vobis rem et ait Ionathan ad armigerum suum
ascendamus sequere me tradidit enim eos Dominus
in manu Israhel **13** ascendit autem Ionathan reptans
manibus et pedibus et armiger eius post eum itaque
alii cadebant ante Ionathan alios armiger eius
interficiebat sequens eum **14** et facta est plaga
prima quam percussit Ionathan et armiger eius
quasi viginti virorum in media parte iugeri quam
par boum in die arare consuevit **15** et factum est
miraculum in castris per agros sed et omnis populus
stationis eorum qui ierant ad praedandum obstipuit
et conturbata est terra et accidit quasi miraculum a
Deo **16** et respexerunt speculatores Saul qui erant
in Gabaa Beniamin et ecce multitudo prostrata et
huc illucque diffugiens **17** et ait Saul populo qui
erat cum eo requirite et videte quis abierit ex nobis
cumque requisissent reppertum est non adesse
Ionathan et armigerum eius **18** et ait Saul ad Ahiam
adplica arcam Dei erat enim ibi arca Dei in die
illa cum filiis Israhel **19** cumque loqueretur Saul
ad sacerdotem tumultus magnus exortus est in
castris Philisthinorum crescebatque paulatim et
clarius reboabat et ait Saul ad sacerdotem contrahe
manum tuam **20** conclamavit ergo Saul et omnis
populus qui erat cum eo et venerunt usque ad
locum certaminis et ecce versus fuerat gladius
uniuscuiusque ad proximum suum et caedes magna
nimis **21** sed et Hebraei qui fuerant cum Philisthim
heri et nudius tertius ascenderantque cum eis in
castris reversi sunt ut essent cum Israhele qui
erant cum Saul et Ionathan **22** omnes quoque
Israhelitae qui se absconderant in monte Ephraim
audientes quod fugissent Philisthim sociaverunt
se cum suis in proelio **23** et salvavit Dominus
in die illa Israhel pugna autem pervenit usque
Bethaven **24** et vir Israhel sociatus sibi est in
die illa adiuravit autem Saul populum dicens
maledictus vir qui comederit panem usque ad
vesperam donec ulciscar de inimicis meis et non
manducavit universus populus panem **25** omneque
terrae vulgus venit in saltum in quo erat mel super
faciem agri **26** ingressus est itaque populus saltum
et apparuit fluens mel nullusque adplicuit manum

ad os suum timebat enim populus iuramentum 27
porro Ionathan non audierat cum adiuraret pater
eius populum extenditque summitatem virgae
quam habebat in manu et intinxit in favo mellis et
convertit manum suam ad os suum et inluminati
sunt oculi eius 28 respondensque unus de populo ait
iureiurando constrinxit pater tuus populum dicens
maledictus qui comederit panem hodie defecerat
autem populus 29 dixitque Ionathan turbavit pater
meus terram vidistis ipsi quia inluminati sunt oculi
mei eo quod gustaverim paululum de melle isto
30 quanto magis si comedisset populus de praeda
inimicorum suorum quam repperit nonne maior
facta fuisset plaga in Philisthim 31 percusserunt
ergo in die illa Philistheos a Machmis usque in
Ahialon defatigatus est autem populus nimis 32 et
versus ad praedam tulit oves et boves et vitulos
et mactaverunt in terra comeditque populus cum
sanguine 33 nuntiaverunt autem Saul dicentes quod
populus peccasset Domino comedens cum sanguine
qui ait praevaricati estis volvite ad me iam nunc
saxum grande 34 et dixit Saul dispergimini in vulgus
et dicite eis ut adducat ad me unusquisque bovem
suum et arietem et occidite super istud et vescimini
et non peccabitis Domino comedentes cum sanguine
adduxit itaque omnis populus unusquisque bovem
in manu sua usque ad noctem et occiderunt ibi
35 aedificavit autem Saul altare Domini tuncque
primum coepit aedificare altare Domini 36 et dixit
Saul inruamus super Philisthim nocte et vastemus
eos usque dum inlucescat mane nec relinquamus
de eis virum dixitque populus omne quod bonum
videtur in oculis tuis fac et ait sacerdos accedamus
huc ad Deum 37 et consuluit Saul Deum num
persequar Philisthim si trades eos in manu Israhel et
non respondit ei in die illa 38 dixitque Saul adplicate
huc universos angulos populi et scitote et videte
per quem acciderit peccatum hoc hodie 39 vivit
Dominus salvator Israhel quia si per Ionathan filium
meum factum est absque retractatione morietur ad
quod nullus contradixit ei de omni populo 40 et
ait ad universum Israhel separamini vos in partem
unam et ego cum Ionathan filio meo ero in parte
una respondit populus ad Saul quod bonum videtur
in oculis tuis fac 41 et dixit Saul ad Dominum Deum
Israhel da indicium et deprehensus est Ionathan
et Saul populus autem exivit 42 et ait Saul mittite
sortem inter me et inter Ionathan filium meum et
captus est Ionathan 43 dixit autem Saul ad Ionathan
indica mihi quid feceris et indicavit ei Ionathan et
ait gustans gustavi in summitate virgae quae erat
in manu mea paululum mellis et ecce ego morior
44 et ait Saul haec faciat mihi Deus et haec addat
quia morte morieris Ionathan 45 dixitque populus
ad Saul ergone Ionathan morietur qui fecit salutem
hanc magnam in Israhel hoc nefas est vivit Dominus
si ceciderit capillus de capite eius in terram quia
cum Deo operatus est hodie liberavit ergo populus
Ionathan ut non moreretur 46 recessitque Saul nec
persecutus est Philisthim porro Philisthim abierunt
in loca sua 47 at Saul confirmato regno super Israhel
pugnabat per circuitum adversum omnes inimicos
eius contra Moab et filios Ammon et Edom et
reges Suba et Philistheos et quocumque se verterat
superabat 48 congregatoque exercitu percussit
Amalech et eruit Israhel de manu vastatorum eius
49 fuerunt autem filii Saul Ionathan et Iesui et
Melchisua nomina duarum filiarum eius nomen
primogenitae Merob et nomen minoris Michol 50
et nomen uxoris Saul Ahinoem filia Ahimaas et
nomina principum militiae eius Abner filius Ner
patruelis Saul 51 Cis fuerat pater Saul et Ner pater
Abner filius Abihel 52 erat autem bellum potens
adversum Philistheos omnibus diebus Saul nam
quemcumque viderat Saul virum fortem et aptum
ad proelium sociabat eum sibi

15 et dixit Samuhel ad Saul me misit Dominus
ut unguerem te in regem super populum
eius Israhel nunc ergo audi vocem Domini 2 haec
dicit Dominus exercituum recensui quaecumque
fecit Amalech Israheli quomodo restitit ei in via
cum ascenderet de Aegypto 3 nunc igitur vade et
percute Amalech et demolire universa eius non
parcas ei sed interfice a viro usque ad mulierem
et parvulum atque lactantem bovem et ovem
camelum et asinum 4 praecepit itaque Saul populo
et recensuit eos quasi agnos ducenta milia peditum
et decem milia virorum Iuda 5 cumque venisset
Saul usque ad civitatem Amalech tetendit insidias
in torrente 6 dixitque Saul Cineo abite recedite
atque descendite ab Amalech ne forte involvam
te cum eo tu enim fecisti misericordiam cum
omnibus filiis Israhel cum ascenderent de Aegypto
et recessit Cineus de medio Amalech 7 percussitque
Saul Amalech ab Evila donec venias Sur quae est
e regione Aegypti 8 et adprehendit Agag regem
Amalech vivum omne autem vulgus interfecit in
ore gladii 9 et pepercit Saul et populus Agag et
optimis gregibus ovium et armentorum et vestibus
et arietibus et universis quae pulchra erant nec
voluerunt disperdere ea quicquid vero vile fuit et
reprobum hoc demoliti sunt 10 factum est autem
verbum Domini ad Samuhel dicens 11 paenitet me
quod constituerim Saul regem quia dereliquit me
et verba mea opere non implevit contristatusque

est Samuhel et clamavit ad Dominum tota nocte
12 cumque de nocte surrexisset Samuhel ut iret
ad Saul mane nuntiatum est Samuheli eo quod
venisset Saul in Carmelum et erexisset sibi fornicem
triumphalem et reversus transisset descendissetque
in Galgala venit ergo Samuhel ad Saul et **13** dixit ei
Saul benedictus tu Domino implevi verbum Domini
14 dixitque Samuhel et quae est haec vox gregum
quae resonat in auribus meis et armentorum quam
ego audio **15** et ait Saul de Amalech adduxerunt
ea pepercit enim populus melioribus ovibus et
armentis ut immolarentur Domino Deo tuo reliqua
vero occidimus **16** dixit autem Samuhel ad Saul
sine me et indicabo tibi quae locutus sit Dominus
ad me nocte dixitque ei loquere **17** et ait Samuhel
nonne cum parvulus esses in oculis tuis caput in
tribubus Israhel factus es unxitque te Dominus
regem super Israhel **18** et misit te Dominus in
via et ait vade et interfice peccatores Amalech
et pugnabis contra eos usque ad internicionem
eorum **19** quare ergo non audisti vocem Domini
sed versus ad praedam es et fecisti malum in oculis
Domini **20** et ait Saul ad Samuhelem immo audivi
vocem Domini et ambulavi in via per quam misit
me Dominus et adduxi Agag regem Amalech et
Amalech interfeci **21** tulit autem populus de praeda
oves et boves primitias eorum quae caesa sunt
ut immolet Domino Deo suo in Galgalis **22** et ait
Samuhel numquid vult Dominus holocausta aut
victimas et non potius ut oboediatur voci Domini
melior est enim oboedientia quam victimae et
auscultare magis quam offerre adipem arietum **23**
quoniam quasi peccatum ariolandi est repugnare
et quasi scelus idolatriae nolle adquiescere pro eo
ergo quod abiecisti sermonem Domini abiecit te ne
sis rex **24** dixitque Saul ad Samuhel peccavi quia
praevaricatus sum sermonem Domini et verba tua
timens populum et oboediens voci eorum **25** sed
nunc porta quaeso peccatum meum et revertere
mecum ut adorem Dominum **26** et ait Samuhel ad
Saul non revertar tecum quia proiecisti sermonem
Domini et proiecit te Dominus ne sis rex super
Israhel **27** et conversus est Samuhel ut abiret ille
autem adprehendit summitatem pallii eius quae et
scissa est **28** et ait ad eum Samuhel scidit Dominus
regnum Israhel a te hodie et tradidit illud proximo
tuo meliori te **29** porro Triumphator in Israhel non
parcet et paenitudine non flectetur neque enim
homo est ut agat paenitentiam **30** at ille ait peccavi
sed nunc honora me coram senibus populi mei
et coram Israhel et revertere mecum ut adorem
Dominum Deum tuum **31** reversus ergo Samuhel
secutus est Saulem et adoravit Saul Dominum **32**
dixitque Samuhel adducite ad me Agag regem
Amalech et oblatus est ei Agag pinguissimus et dixit
Agag sicine separat amara mors **33** et ait Samuhel
sicut fecit absque liberis mulieres gladius tuus sic
absque liberis erit inter mulieres mater tua et in
frusta concidit Samuhel Agag coram Domino in
Galgalis **34** abiit autem Samuhel in Ramatha Saul
vero ascendit in domum suam in Gabaath **35** et
non vidit Samuhel ultra Saul usque ad diem mortis
suae verumtamen lugebat Samuhel Saul quoniam
Dominum paenitebat quod constituisset regem Saul
super Israhel

16 dixitque Dominus ad Samuhel usquequo tu
luges Saul cum ego proiecerim eum ne regnet
super Israhel imple cornu tuum oleo et veni ut
mittam te ad Isai Bethleemitem providi enim in
filiis eius mihi regem **2** et ait Samuhel quomodo
vadam audiet enim Saul et interficiet me et ait
Dominus vitulum de armento tolles in manu tua et
dices ad immolandum Domino veni **3** et vocabis
Isai ad victimam et ego ostendam tibi quid facias
et ungues quemcumque monstravero tibi **4** fecit
ergo Samuhel sicut locutus est ei Dominus venitque
in Bethleem et admirati sunt seniores civitatis
occurrentes ei dixeruntque pacificus ingressus
tuus **5** et ait pacificus ad immolandum Domino
veni sanctificamini et venite mecum ut immolem
sanctificavit ergo Isai et filios eius et vocavit eos ad
sacrificium **6** cumque ingressi essent vidit Heliab
et ait num coram Domino est christus eius **7** et
dixit Dominus ad Samuhel ne respicias vultum eius
neque altitudinem staturae eius quoniam abieci
eum nec iuxta intuitum hominis iudico homo enim
videt ea quae parent Dominus autem intuetur cor
8 et vocavit Isai Abinadab et adduxit eum coram
Samuhel qui dixit nec hunc elegit Dominus **9**
adduxit autem Isai Samma de quo ait etiam hunc
non elegit Dominus **10** adduxit itaque Isai septem
filios suos coram Samuhel et ait Samuhel ad Isai non
elegit Dominus ex istis **11** dixitque Samuhel ad Isai
numquid iam conpleti sunt filii qui respondit adhuc
reliquus est parvulus et pascit oves et ait Samuhel
ad Isai mitte et adduc eum nec enim discumbemus
priusquam ille huc venerit **12** misit ergo et adduxit
eum erat autem rufus et pulcher aspectu decoraque
facie et ait Dominus surge ungue eum ipse est enim
13 tulit igitur Samuhel cornu olei et unxit eum in
medio fratrum eius et directus est spiritus Domini in
David a die illa et in reliquum surgensque Samuhel
abiit in Ramatha **14** spiritus autem Domini recessit
a Saul et exagitabat eum spiritus nequam a Domino
15 dixeruntque servi Saul ad eum ecce spiritus Dei

malus exagitat te 16 iubeat dominus noster et servi
tui qui coram te sunt quaerant hominem scientem
psallere cithara ut quando arripuerit te spiritus
Dei malus psallat manu sua et levius feras 17 et
ait Saul ad servos suos providete mihi aliquem
bene psallentem et adducite eum ad me 18 et
respondens unus de pueris ait ecce vidi filium Isai
Bethleemitem scientem psallere et fortissimum
robore et virum bellicosum et prudentem in verbis
et virum pulchrum et Dominus est cum eo 19
misit ergo Saul nuntios ad Isai dicens mitte ad me
David filium tuum qui est in pascuis 20 tulitque
Isai asinum plenum panibus et lagoenam vini et
hedum de capris unum et misit per manum David
filii sui Saul 21 et venit David ad Saul et stetit
coram eo at ille dilexit eum nimis et factus est eius
armiger 22 misitque Saul ad Isai dicens stet David in
conspectu meo invenit enim gratiam in oculis meis
23 igitur quandocumque spiritus Dei arripiebat Saul
tollebat David citharam et percutiebat manu sua et
refocilabatur Saul et levius habebat recedebat enim
ab eo spiritus malus

17 congregantes vero Philisthim agmina sua in
proelium convenerunt in Soccho Iudae et
castrametati sunt inter Soccho et Azeca in finibus
Dommim 2 porro Saul et viri Israhel congregati
venerunt in valle Terebinthi et direxerunt aciem
ad pugnandum contra Philisthim 3 et Philisthim
stabant super montem ex hac parte et Israhel
stabat super montem ex altera parte vallisque
erat inter eos 4 et egressus est vir spurius de
castris Philisthinorum nomine Goliath de Geth
altitudinis sex cubitorum et palmo 5 et cassis
aerea super caput eius et lorica hamata induebatur
porro pondus loricae eius quinque milia siclorum
aeris 6 et ocreas aereas habebat in cruribus et
clypeus aereus tegebat umeros eius 7 hastile autem
hastae eius erat quasi liciatorium texentium ipsum
autem ferrum hastae eius sescentos siclos habebat
ferri et armiger eius antecedebat eum 8 stansque
clamabat adversum falangas Israhel et dicebat eis
quare venitis parati ad proelium numquid ego
non sum Philistheus et vos servi Saul eligite ex
vobis virum et descendat ad singulare certamen
9 si quiverit pugnare mecum et percusserit me
erimus vobis servi si autem ego praevaluero et
percussero eum vos servi eritis et servietis nobis
10 et aiebat Philistheus ego exprobravi agminibus
Israhelis hodie date mihi virum et ineat mecum
singulare certamen 11 audiens autem Saul et omnes
viri israhelitae sermones Philisthei huiuscemodi
stupebant et metuebant nimis 12 David autem erat
filius viri ephrathei de quo supra dictum est de
Bethleem Iuda cui erat nomen Isai qui habebat
octo filios et erat vir in diebus Saul senex et
grandevus inter viros 13 abierunt autem tres filii
eius maiores post Saul in proelium et nomina trium
filiorum eius qui perrexerant ad bellum Heliab
primogenitus et secundus Abinadab tertiusque
Samma 14 David autem erat minimus tribus ergo
maioribus secutis Saulem 15 abiit David et reversus
est a Saul ut pasceret gregem patris sui in Bethleem
16 procedebat vero Philistheus mane et vespere
et stabat quadraginta diebus 17 dixit autem Isai
ad David filium suum accipe fratribus tuis oephi
pulentae et decem panes istos et curre in castra
ad fratres tuos 18 et decem formellas casei has
deferes ad tribunum et fratres tuos visitabis si recte
agant et cum quibus ordinati sint disce 19 Saul
autem et illi et omnes filii Israhel in valle Terebinthi
pugnabant adversum Philisthim 20 surrexit itaque
David mane et commendavit gregem custodi et
onustus abiit sicut praeceperat ei Isai et venit ad
locum Magala et ad exercitum qui egressus ad
pugnam vociferatus erat in certamine 21 direxerat
enim aciem Israhel sed et Philisthim ex adverso
fuerant praeparati 22 derelinquens ergo David
vasa quae adtulerat sub manu custodis ad sarcinas
cucurrit ad locum certaminis et interrogabat si
omnia recte agerentur erga fratres suos 23 cumque
adhuc ille loqueretur eis apparuit vir ille spurius
ascendens Goliath nomine Philistheus de Geth ex
castris Philisthinorum et loquente eo haec eadem
verba audivit David 24 omnes autem Israhelitae
cum vidissent virum fugerunt a facie eius timentes
eum valde 25 et dixit unus quispiam de Israhel num
vidisti virum hunc qui ascendit ad exprobrandum
enim Israheli ascendit virum ergo qui percusserit
eum ditabit rex divitiis magnis et filiam suam
dabit ei et domum patris eius faciet absque tributo
in Israhel 26 et ait David ad viros qui stabant
secum dicens quid dabitur viro qui percusserit
Philistheum hunc et tulerit obprobrium de Israhel
quis est enim hic Philistheus incircumcisus qui
exprobravit acies Dei viventis 27 referebat autem ei
populus eundem sermonem dicens haec dabuntur
viro qui percusserit eum 28 quod cum audisset
Heliab frater eius maior loquente eo cum aliis
iratus est contra David et ait quare venisti et
quare dereliquisti pauculas oves illas in deserto
ego novi superbiam tuam et nequitiam cordis
tui quia ut videres proelium descendisti 29 et
dixit David quid feci numquid non verbum est 30
et declinavit paululum ab eo ad alium dixitque
eundem sermonem et respondit ei populus verbum

sicut et prius **31** audita sunt autem verba quae
locutus est David et adnuntiata in conspectu Saul
32 ad quem cum fuisset adductus locutus est ei
non concidat cor cuiusquam in eo ego servus tuus
vadam et pugnabo adversus Philistheum **33** et ait
Saul ad David non vales resistere Philistheo isti
nec pugnare adversum eum quia puer es hic autem
vir bellator ab adulescentia sua **34** dixitque David
ad Saul pascebat servus tuus patris sui gregem
et veniebat leo vel ursus tollebatque arietem de
medio gregis **35** et sequebar eos et percutiebam
eruebamque de ore eorum et illi consurgebant
adversum me et adprehendebam mentum eorum et
suffocabam interficiebamque eos **36** nam et leonem
et ursum interfeci ego servus tuus erit igitur et
Philistheus hic incircumcisus quasi unus ex eis quia
ausus est maledicere exercitum Dei viventis **37** et
ait David Dominus qui eruit me de manu leonis et
de manu ursi ipse liberabit me de manu Philisthei
huius dixit autem Saul ad David vade et Dominus
tecum sit **38** et induit Saul David vestimentis suis
et inposuit galeam aeream super caput eius et
vestivit eum lorica **39** accinctus ergo David gladio
eius super veste sua coepit temptare si armatus
posset incedere non enim habebat consuetudinem
dixitque David ad Saul non possum sic incedere quia
nec usum habeo et deposuit ea **40** et tulit baculum
suum quem semper habebat in manibus et elegit
sibi quinque limpidissimos lapides de torrente
et misit eos in peram pastoralem quam habebat
secum et fundam manu tulit et processit adversum
Philistheum **41** ibat autem Philistheus incedens et
adpropinquans adversum David et armiger eius
ante eum **42** cumque inspexisset Philistheus et
vidisset David despexit eum erat enim adulescens
rufus et pulcher aspectu **43** et dixit Philistheus ad
David numquid ego canis sum quod tu venis ad
me cum baculo et maledixit Philistheus David in
diis suis **44** dixitque ad David veni ad me et dabo
carnes tuas volatilibus caeli et bestiis terrae **45** dixit
autem David ad Philistheum tu venis ad me cum
gladio et hasta et clypeo ego autem venio ad te in
nomine Domini exercituum Dei agminum Israhel
quibus exprobrasti **46** hodie et dabit te Dominus
in manu mea et percutiam te et auferam caput
tuum a te et dabo cadaver castrorum Philisthim
hodie volatilibus caeli et bestiis terrae ut sciat
omnis terra quia est Deus in Israhel **47** et noverit
universa ecclesia haec quia non in gladio nec in
hasta salvat Dominus ipsius est enim bellum et
tradet vos in manus nostras **48** cum ergo surrexisset
Philistheus et veniret et adpropinquaret contra
David festinavit David et cucurrit ad pugnam ex
adverso Philisthei **49** et misit manum suam in peram
tulitque unum lapidem et funda iecit et percussit
Philistheum in fronte et infixus est lapis in fronte
eius et cecidit in faciem suam super terram **50**
praevaluitque David adversus Philistheum in funda
et in lapide percussumque Philistheum interfecit
cumque gladium non haberet in manu David **51**
cucurrit et stetit super Philistheum et tulit gladium
eius et eduxit de vagina sua et interfecit eum
praeciditque caput eius videntes autem Philisthim
quod mortuus esset fortissimus eorum fugerunt **52**
et consurgentes viri Israhel et Iuda vociferati sunt et
persecuti Philistheos usque dum venirent in vallem
et usque ad portas Accaron ceciderunt que vulnerati
de Philisthim in via Sarim usque ad Geth et usque
Accaron **53** et revertentes filii Israhel postquam
persecuti fuerant Philistheos invaserunt castra
eorum **54** adsumens autem David caput Philisthei
adtulit illud in Hierusalem arma vero eius posuit in
tabernaculo suo **55** eo autem tempore quo viderat
Saul David egredientem contra Philistheum ait ad
Abner principem militiae de qua stirpe descendit
hic adulescens Abner dixitque Abner vivit anima
tua rex si novi **56** et ait rex interroga tu cuius
filius sit iste puer **57** cumque regressus esset David
percusso Philistheo tulit eum Abner et introduxit
coram Saul caput Philisthei habentem in manu **58**
et ait ad eum Saul de qua progenie es o adulescens
dixitque David filius servi tui Isai Bethleemitae ego
sum

18 et factum est cum conplesset loqui ad Saul
anima Ionathan conligata est animae David
et dilexit eum Ionathan quasi animam suam **2**
tulitque eum Saul in die illa et non concessit ei
ut reverteretur in domum patris sui **3** inierunt
autem Ionathan et David foedus diligebat enim eum
quasi animam suam **4** nam expoliavit se Ionathan
tunicam qua erat vestitus et dedit eam David et
reliqua vestimenta sua usque ad gladium et arcum
suum et usque ad balteum **5** egrediebatur quoque
David ad omnia quaecumque misisset eum Saul
et prudenter se agebat posuitque eum Saul super
viros belli et acceptus erat in oculis universi populi
maximeque in conspectu famulorum Saul **6** porro
cum reverteretur percusso Philistheo David egressae
sunt mulieres de universis urbibus Israhel cantantes
chorosque ducentes in occursum Saul regis in
tympanis laetitiae et in sistris **7** et praecinebant
mulieres ludentes atque dicentes percussit Saul
mille et David decem milia **8** iratus est autem Saul
nimis et displicuit in oculis eius iste sermo dixitque
dederunt David decem milia et mihi dederunt

mille quid ei superest nisi solum regnum **9** non
rectis ergo oculis Saul aspiciebat David ex die illa
et deinceps **10** post diem autem alteram invasit
spiritus Dei malus Saul et prophetabat in medio
domus suae David autem psallebat manu sua sicut
per singulos dies tenebatque Saul lanceam **11** et
misit eam putans quod configere posset David cum
pariete et declinavit David a facie eius secundo **12**
et timuit Saul David eo quod esset Dominus cum
eo et a se recessisset **13** amovit ergo eum Saul
a se et fecit eum tribunum super mille viros et
egrediebatur et intrabat in conspectu populi **14** in
omnibus quoque viis suis David prudenter agebat
et Dominus erat cum eo **15** vidit itaque Saul quod
prudens esset nimis et coepit cavere eum **16** omnis
autem Israhel et Iuda diligebat David ipse enim
egrediebatur et ingrediebatur ante eos **17** dixit
autem Saul ad David ecce filia mea maior Merob
ipsam dabo tibi uxorem tantummodo esto vir fortis
et proeliare bella Domini Saul autem reputabat
dicens non sit manus mea in eo sed sit super illum
manus Philisthinorum **18** ait autem David ad Saul
quis ego sum aut quae est vita mea aut cognatio
patris mei in Israhel ut fiam gener regis **19** factum
est autem tempus cum deberet dari Merob filia Saul
David data est Hadrihel Molathitae uxor **20** dilexit
autem Michol filia Saul altera David et nuntiatum
est Saul et placuit ei **21** dixitque Saul dabo eam
illi ut fiat ei in scandalum et sit super eum manus
Philisthinorum dixit ergo Saul ad David in duabus
rebus gener meus eris hodie **22** et mandavit Saul
servis suis loquimini ad David clam me dicentes
ecce places regi et omnes servi eius diligunt te nunc
ergo esto gener regis **23** et locuti sunt servi Saul in
auribus David omnia verba haec et ait David num
parum vobis videtur generum esse regis ego autem
sum vir pauper et tenuis **24** et renuntiaverunt servi
Saul dicentes huiuscemodi verba locutus est David
25 dixit autem Saul sic loquimini ad David non
habet necesse rex sponsalia nisi tantum centum
praeputia Philisthinorum ut fiat ultio de inimicis
regis porro Saul cogitabat tradere David in manibus
Philisthinorum **26** cumque renuntiassent servi eius
David verba quae diximus placuit sermo in oculis
David ut fieret gener regis **27** et post dies paucos
surgens David abiit cum viris qui sub eo erant et
percussis Philisthim ducentis viris adtulit praeputia
eorum et adnumeravit ea regi ut esset gener eius
dedit itaque ei Saul Michol filiam suam uxorem **28**
et vidit Saul et intellexit quia Dominus esset cum
David Michol autem filia Saul diligebat eum **29**
et Saul magis coepit timere David factusque est
Saul inimicus David cunctis diebus **30** et egressi
sunt principes Philisthinorum a principio autem
egressionis eorum prudentius se gerebat David
quam omnes servi Saul et celebre factum est nomen
eius nimis

19 locutus est autem Saul ad Ionathan filium
suum et ad omnes servos suos ut occiderent
David porro Ionathan filius Saul diligebat David
valde **2** et indicavit Ionathan David dicens quaerit
Saul pater meus occidere te quapropter observa
te quaeso mane et manebis clam et absconderis
3 ego autem egrediens stabo iuxta patrem meum
in agro ubicumque fueris et ego loquar de te ad
patrem meum et quodcumque videro nuntiabo
tibi **4** locutus est ergo Ionathan de David bona ad
Saul patrem suum dixitque ad eum ne pecces rex
in servum tuum David quia non peccavit tibi et
opera eius bona sunt tibi valde **5** et posuit animam
suam in manu sua et percussit Philistheum et fecit
Dominus salutem magnam universo Israhel vidisti
et laetatus es quare ergo peccas in sanguine innoxio
interficiens David qui est absque culpa **6** quod
cum audisset Saul placatus voce Ionathae iuravit
vivit Dominus quia non occidetur **7** vocavit itaque
Ionathan David et indicavit ei omnia verba haec
et introduxit Ionathan David ad Saul et fuit ante
eum sicut fuerat heri et nudius tertius **8** motum est
autem rursus bellum et egressus David pugnavit
adversus Philisthim percussitque eos plaga magna
et fugerunt a facie eius **9** et factus est spiritus
Domini malus in Saul sedebat autem in domo sua
et tenebat lanceam porro David psallebat in manu
sua **10** nisusque est Saul configere lancea David
in pariete et declinavit David a facie Saul lancea
autem casso vulnere perlata est in parietem et
David fugit et salvatus est nocte illa **11** misit ergo
Saul satellites suos in domum David ut custodirent
eum et interficeretur mane quod cum adnuntiasset
David Michol uxor sua dicens nisi salvaveris te nocte
hac cras morieris **12** deposuit eum per fenestram
porro ille abiit et aufugit atque salvatus est **13** tulit
autem Michol statuam et posuit eam super lectum
et pellem pilosam caprarum posuit ad caput eius
et operuit eam vestimentis **14** misit autem Saul
apparitores qui raperent David et responsum est
quod aegrotaret **15** rursumque misit Saul nuntios
ut viderent David dicens adferte eum ad me in
lecto ut occidatur **16** cumque venissent nuntii
inventum est simulacrum super lectum et pellis
caprarum ad caput eius **17** dixitque Saul ad Michol
quare sic inlusisti mihi et dimisisti inimicum meum
ut fugeret et respondit Michol ad Saul quia ipse
locutus est mihi dimitte me alioquin interficiam

te **18** David autem fugiens salvatus est et venit ad
Samuhel in Ramatha et nuntiavit ei omnia quae
fecerat sibi Saul et abierunt ipse et Samuhel et
morati sunt in Nahioth **19** nuntiatum est autem
Sauli a dicentibus ecce David in Nahioth in Rama
20 misit ergo Saul lictores ut raperent David qui
cum vidissent cuneum prophetarum vaticinantium
et Samuhel stantem super eos factus est etiam in
illis spiritus Domini et prophetare coeperunt etiam
ipsi **21** quod cum nuntiatum esset Sauli misit alios
nuntios prophetaverunt autem et illi et rursum Saul
misit tertios nuntios qui et ipsi prophetaverunt
22 abiit autem etiam ipse in Ramatha et venit
usque ad cisternam magnam quae est in Soccho
et interrogavit et dixit in quo loco sunt Samuhel
et David dictumque est ei ecce in Nahioth sunt
in Rama **23** et abiit in Nahioth in Rama et factus
est etiam super eum spiritus Dei et ambulabat
ingrediens et prophetabat usque dum veniret in
Nahioth in Rama **24** et expoliavit se etiam ipse
vestimentis suis et prophetavit cum ceteris coram
Samuhel et cecidit nudus tota die illa et nocte unde
et exivit proverbium num et Saul inter prophetas

20 fugit autem David de Nahioth quae erat in
Rama veniensque locutus est coram Ionathan
quid feci quae est iniquitas mea et quod peccatum
meum in patrem tuum quia quaerit animam meam
2 qui dixit ei absit non morieris neque enim faciet
pater meus quicquam grande vel parvum nisi prius
indicaverit mihi hunc ergo celavit me pater meus
sermonem tantummodo nequaquam erit istud **3**
et iuravit rursum David et ille ait scit profecto
pater tuus quia inveni gratiam in oculis tuis et dicet
nesciat hoc Ionathan ne forte tristetur quinimmo
vivit Dominus et vivit anima tua quia uno tantum
ut ita dicam gradu ego morsque dividimur **4** et ait
Ionathan ad David quodcumque dixerit mihi anima
tua faciam tibi **5** dixit autem David ad Ionathan
ecce kalendae sunt crastino et ego ex more sedere
soleo iuxta regem ad vescendum dimitte ergo me
ut abscondar in agro usque ad vesperam diei tertiae
6 si requisierit me pater tuus respondebis ei rogavit
me David ut iret celeriter in Bethleem civitatem
suam quia victimae sollemnes ibi sunt universis
contribulibus eius **7** si dixerit bene pax erit servo
tuo si autem fuerit iratus scito quia conpleta est
malitia eius **8** fac ergo misericordiam in servum
tuum quia foedus Domini me famulum tuum tecum
inire fecisti si autem est in me aliqua iniquitas tu
me interfice et ad patrem tuum ne introducas me
9 et ait Ionathan absit hoc a te neque enim fieri
potest ut si certo cognovero conpletam patris mei
esse malitiam contra te non adnuntiem tibi **10**
responditque David ad Ionathan quis nuntiabit mihi
si quid forte responderit tibi pater tuus dure **11** et
ait Ionathan ad David veni egrediamur in agrum
cumque exissent ambo in agrum **12** ait Ionathan
ad David Domine Deus Israhel si investigavero
sententiam patris mei crastino vel perendie et
aliquid boni fuerit super David et non statim misero
ad te et notum tibi fecero **13** haec faciat Dominus
Ionathan et haec augeat si autem perseveraverit
patris mei malitia adversum te revelabo aurem
tuam et dimittam te ut vadas in pace et sit Dominus
tecum sicut fuit cum patre meo **14** et si vixero
facies mihi misericordiam Domini si vero mortuus
fuero **15** non auferas misericordiam tuam a domo
mea usque in sempiternum quando eradicaverit
Dominus inimicos David unumquemque de terra **16**
pepigit ergo foedus Ionathan cum domo David et
requisivit Dominus de manu inimicorum David **17**
et addidit Ionathan deierare David eo quod diligeret
illum sicut animam enim suam ita diligebat eum
18 dixitque ad eum Ionathan cras kalendae sunt
et requireris **19** requiretur enim sessio tua usque
perendie descendes ergo festinus et venies in locum
ubi celandus es in die qua operari licet et sedebis
iuxta lapidem cui est nomen Ezel **20** et ego tres
sagittas mittam iuxta eum et iaciam quasi exercens
me ad signum **21** mittam quoque et puerum dicens
ei vade et adfer mihi sagittas **22** si dixero puero ecce
sagittae intra te sunt tolle eas tu veni ad me quia
pax tibi est et nihil est mali vivit Dominus si autem
sic locutus fuero puero ecce sagittae ultra te sunt
vade quia dimisit te Dominus **23** de verbo autem
quod locuti fuimus ego et tu sit Dominus inter me
et te usque in sempiternum **24** absconditus est ergo
David in agro et venerunt kalendae et sedit rex
ad comedendum panem **25** cumque sedisset rex
super cathedram suam secundum consuetudinem
quae erat iuxta parietem surrexit Ionathan et sedit
Abner ex latere Saul vacuusque apparuit locus
David **26** et non est locutus Saul quicquam in die
illa cogitabat enim quod forte evenisset ei ut non
esset mundus nec purificatus **27** cumque inluxisset
dies secunda post kalendas rursum vacuus apparuit
locus David dixitque Saul ad Ionathan filium suum
cur non venit filius Isai nec heri nec hodie ad
vescendum **28** et respondit Ionathan Sauli rogavit
me obnixe ut iret in Bethleem **29** et ait dimitte me
quoniam sacrificium sollemne est in civitate unus
de fratribus meis accersivit me nunc ergo si inveni
gratiam in oculis tuis vadam cito et videbo fratres
meos ob hanc causam non venit ad mensam regis
30 iratus autem Saul adversus Ionathan dixit ei

fili mulieris virum ultro rapientis numquid ignoro
quia diligis filium Isai in confusionem tuam et in
confusionem ignominiosae matris tuae **31** omnibus
enim diebus quibus filius Isai vixerit super terram
non stabilieris tu neque regnum tuum itaque iam
nunc mitte et adduc eum ad me quia filius mortis
est **32** respondens autem Ionathan Sauli patri suo
ait quare moritur quid fecit **33** et arripuit Saul
lanceam ut percuteret eum et intellexit Ionathan
quod definitum esset patri suo ut interficeret
David **34** surrexit ergo Ionathan a mensa in ira
furoris et non comedit in die kalendarum secunda
panem contristatus est enim super David eo quod
confudisset eum pater suus **35** cumque inluxisset
mane venit Ionathan in agrum iuxta placitum David
et puer parvulus cum eo **36** et ait ad puerum suum
vade et adfer mihi sagittas quas ego iacio cumque
puer cucurrisset iecit aliam sagittam trans puerum
37 venit itaque puer ad locum iaculi quod miserat
Ionathan et clamavit Ionathan post tergum pueri et
ait ecce ibi est sagitta porro ultra te **38** clamavitque
Ionathan post tergum pueri festina velociter ne
steteris collegit autem puer Ionathae sagittas et
adtulit ad dominum suum **39** et quid ageretur
penitus ignorabat tantummodo enim Ionathan et
David rem noverant **40** dedit igitur Ionathan arma
sua puero et dixit ei vade defer in civitatem **41**
cumque abisset puer surrexit David de loco qui
vergebat ad austrum et cadens pronus in terram
adoravit tertio et osculantes alterutrum fleverunt
pariter David autem amplius **42** dixit ergo Ionathan
ad David vade in pace quaecumque iuravimus ambo
in nomine Domini dicentes Dominus sit inter me et
te et inter semen meum et semen tuum usque in
sempiternum et surrexit et abiit sed et Ionathan
ingressus est civitatem

21 venit autem David in Nobe ad Ahimelech
sacerdotem et obstipuit Ahimelech eo quod
venisset David et dixit ei quare tu solus et nullus
est tecum **2** et ait David ad Ahimelech sacerdotem
rex praecepit mihi sermonem et dixit nemo sciat
rem propter quam a me missus es et cuiusmodi
tibi praecepta dederim nam et pueris condixi in
illum et illum locum **3** nunc igitur si quid habes ad
manum vel quinque panes da mihi aut quicquid
inveneris **4** et respondens sacerdos David ait ei non
habeo panes laicos ad manum sed tantum panem
sanctum si mundi sunt pueri maxime a mulieribus
5 et respondit David sacerdoti et dixit ei equidem
si de mulieribus agitur continuimus nos ab heri
et nudius tertius quando egrediebamur et fuerunt
vasa puerorum sancta porro via haec polluta est
sed et ipsa hodie sanctificabitur in vasis **6** dedit
ergo ei sacerdos sanctificatum panem neque enim
erat ibi panis nisi tantum panes propositionis qui
sublati fuerant a facie Domini ut ponerentur panes
calidi **7** erat autem ibi vir de servis Saul in die
illa intus in tabernaculo Domini et nomen eius
Doec Idumeus potentissimus pastorum Saul **8** dixit
autem David ad Ahimelech si habes hic ad manum
hastam aut gladium quia gladium meum et arma
mea non tuli mecum sermo enim regis urguebat **9**
et dixit sacerdos gladius Goliath Philisthei quem
percussisti in valle Terebinthi est involutus pallio
post ephod si istum vis tollere tolle neque enim est
alius hic absque eo et ait David non est huic alter
similis da mihi eum **10** surrexit itaque David et
fugit in die illa a facie Saul et venit ad Achis regem
Geth **11** dixeruntque ei servi Achis numquid non
iste est David rex terrae nonne huic cantabant per
choros dicentes percussit Saul mille et David decem
milia **12** posuit autem David sermones istos in corde
suo et extimuit valde a facie Achis regis Geth **13**
et inmutavit os suum coram eis et conlabebatur
inter manus eorum et inpingebat in ostia portae
defluebantque salivae eius in barbam **14** et ait Achis
ad servos suos vidistis hominem insanum quare
adduxistis eum ad me **15** an desunt nobis furiosi
quod introduxistis istum ut fureret me praesente
hicine ingredietur domum meam

22 abiit ergo inde David et fugit in speluncam
Odollam quod cum audissent fratres eius et
omnis domus patris eius descenderunt ad eum
illuc **2** et convenerunt ad eum omnes qui erant in
angustia constituti et oppressi aere alieno et amaro
animo et factus est eorum princeps fueruntque
cum eo quasi quadringenti viri **3** et profectus est
David inde in Maspha quae est Moab et dixit ad
regem Moab maneat oro pater meus et mater mea
vobiscum donec sciam quid faciat mihi Deus **4** et
reliquit eos ante faciem regis Moab manseruntque
apud eum cunctis diebus quibus David fuit in
praesidio **5** dixitque Gad propheta ad David noli
manere in praesidio proficiscere et vade in terram
Iuda et profectus David venit in saltum Hareth **6**
et audivit Saul quod apparuisset David et viri qui
erant cum eo Saul autem cum maneret in Gabaa et
esset in nemore quod est in Rama hastam manu
tenens cunctique socii eius circumstarent eum **7**
ait ad servos suos qui adsistebant ei audite filii
Iemini numquid omnibus vobis dabit filius Isai
agros et vineas et universos vos faciet tribunos et
centuriones **8** quoniam coniurastis omnes adversum
me et non est qui mihi renuntiet maxime cum et

filius meus foedus iunxerit cum filio Isai non est
qui vicem meam doleat ex vobis nec qui adnuntiet
mihi eo quod suscitaverit filius meus servum meum
adversum me insidiantem mihi usque hodie **9**
respondens autem Doec Idumeus qui adsistebat
et erat primus inter servos Saul vidi inquit filium
Isai in Nobe apud Ahimelech filium Achitob **10**
qui consuluit pro eo Dominum et cibaria dedit
ei sed et gladium Goliath Philisthei dedit illi **11**
misit ergo rex ad accersiendum Ahimelech filium
Achitob sacerdotem et omnem domum patris eius
sacerdotum qui erant in Nobe qui venerunt universi
ad regem **12** et ait Saul audi fili Achitob qui
respondit praesto sum domine **13** dixitque ad eum
Saul quare coniurastis adversum me tu et filius Isai
et dedisti ei panes et gladium et consuluisti pro eo
Deum ut consurgeret adversum me insidiator usque
hodie permanens **14** respondensque Ahimelech
regi ait et quis in omnibus servis tuis sicut David
fidelis et gener regis et pergens ad imperium tuum
et gloriosus in domo tua **15** num hodie coepi
consulere pro eo Deum absit hoc a me ne suspicetur
rex adversus servum suum rem huiuscemodi in
universa domo patris mei non enim scivit servus
tuus quicquam super hoc negotio vel modicum vel
grande **16** dixitque rex morte morieris Ahimelech
tu et omnis domus patris tui **17** et ait rex emissariis
qui circumstabant eum convertimini et interficite
sacerdotes Domini nam manus eorum cum David
est scientes quod fugisset non indicaverunt mihi
noluerunt autem servi regis extendere manum
suam in sacerdotes Domini **18** et ait rex Doec
convertere tu et inrue in sacerdotes conversusque
Doec Idumeus inruit in sacerdotes et trucidavit in
die illa octoginta quinque viros vestitos ephod lineo
19 Nobe autem civitatem sacerdotum percussit in
ore gladii viros et mulieres parvulos et lactantes
bovem et asinum et ovem in ore gladii **20** evadens
autem unus filius Ahimelech filii Achitob cuius
nomen erat Abiathar fugit ad David **21** et adnuntiavit
ei quod occidisset Saul sacerdotes Domini **22** et ait
David ad Abiathar sciebam in die illa quod cum ibi
esset Doec Idumeus procul dubio adnuntiaret Saul
ego sum reus omnium animarum patris tui **23** mane
mecum ne timeas si quis quaesierit animam meam
quaeret et animam tuam mecumque servaberis

23 et nuntiaverunt David dicentes ecce Philisthim
obpugnant Ceila et diripiunt areas **2** consuluit
igitur David Dominum dicens num vadam et
percutiam Philistheos istos et ait Dominus ad
David vade et percuties Philistheos et salvabis
Ceila **3** et dixerunt viri qui erant cum David ad
eum ecce nos hic in Iudaea consistentes timemus
quanto magis si ierimus in Ceila adversum agmina
Philisthinorum **4** rursum ergo David consuluit
Dominum qui respondens ei ait surge et vade in
Ceila ego enim tradam Philistheos in manu tua **5**
abiit David et viri eius in Ceila et pugnavit adversum
Philistheos et abegit iumenta eorum et percussit
eos plaga magna et salvavit David habitatores Ceilae
6 porro eo tempore quo fugiebat Abiathar filius
Ahimelech ad David in Ceila ephod secum habens
descenderat **7** nuntiatum est autem Saul quod
venisset David in Ceila et ait Saul tradidit eum
Deus in manus meas conclususque est introgressus
urbem in qua portae et serae **8** et praecepit Saul
omni populo ut ad pugnam descenderet in Ceila et
obsideret David et viros eius **9** quod cum rescisset
David quia praepararet ei Saul clam malum dixit
ad Abiathar sacerdotem adplica ephod **10** et ait
David Domine Deus Israhel audivit famam servus
tuus quod disponat Saul venire ad Ceila ut evertat
urbem propter me **11** si tradent me viri Ceila in
manus eius et si descendet Saul sicut audivit servus
tuus Domine Deus Israhel indica servo tuo et ait
Dominus descendet **12** dixitque David si tradent viri
Ceilae me et viros qui sunt mecum in manu Saul et
dixit Dominus tradent **13** surrexit ergo David et viri
eius quasi sescenti et egressi de Ceila huc atque illuc
vagabantur incerti nuntiatumque est Saul quod
fugisset David de Ceila quam ob rem dissimulavit
exire **14** morabatur autem David in deserto in locis
firmissimis mansitque in monte solitudinis Ziph
quaerebat tamen eum Saul cunctis diebus et non
tradidit eum Deus in manus eius **15** et vidit David
quod egressus esset Saul ut quaereret animam eius
porro David erat in deserto Ziph in silva **16** et
surrexit Ionathan filius Saul et abiit ad David in
silva et confortavit manus eius in Deo dixitque
ei **17** ne timeas neque enim inveniet te manus
Saul patris mei et tu regnabis super Israhel et ego
ero tibi secundus sed et Saul pater meus scit hoc
18 percussit igitur uterque foedus coram Domino
mansitque David in silva Ionathas autem reversus
est in domum suam **19** ascenderunt autem Ziphei ad
Saul in Gabaa dicentes nonne David latitat apud nos
in locis tutissimis silvae in colle Achilae quae est ad
dexteram deserti **20** nunc ergo sicut desideravit
anima tua ut descenderes descende nostrum autem
erit ut tradamus eum in manus regis **21** dixitque
Saul benedicti vos a Domino quia doluistis vicem
meam **22** abite oro et diligentius praeparate et
curiosius agite et considerate locum ubi sit pes eius
vel quis viderit eum ibi recogitat enim de me quod
callide insidier ei **23** considerate et videte omnia

latibula eius in quibus absconditur et revertimini
ad me ad rem certam ut vadam vobiscum quod si
etiam in terra se abstruserit perscrutabor eum in
cunctis milibus Iuda **24** at illi surgentes abierunt in
Ziph ante Saul David autem et viri eius erant in
deserto Maon in campestribus ad dextram Iesimuth
25 ivit ergo Saul et socii eius ad quaerendum et
nuntiatum est David statimque descendit ad petram
et versabatur in deserto Maon quod cum audisset
Saul persecutus est David in deserto Maon **26** et
ibat Saul ad latus montis ex parte una David autem
et viri eius erant in latere montis ex parte altera
porro David desperabat se posse evadere a facie
Saul itaque Saul et viri eius in modum coronae
cingebant David et viros eius ut caperent eos **27** et
nuntius venit ad Saul dicens festina et veni quoniam
infuderunt se Philisthim super terram **28** reversus
est ergo Saul desistens persequi David et perrexit in
occursum Philisthinorum propter hoc vocaverunt
locum illum petram Dividentem **29** ascendit ergo
David inde et habitavit in locis tutissimis Engaddi

24 cumque reversus esset Saul postquam
persecutus est Philistheos nuntiaverunt ei
dicentes ecce David in deserto est Engaddi **2**
adsumens ergo Saul tria milia electorum virorum
ex omni Israhel perrexit ad investigandum David et
viros eius etiam super abruptissimas petras quae
solis hibicibus perviae sunt **3** et venit ad caulas
quoque ovium quae se offerebant vianti eratque
ibi spelunca quam ingressus est Saul ut purgaret
ventrem porro David et viri eius in interiori parte
speluncae latebant **4** et dixerunt servi David ad
eum ecce dies de qua locutus est Dominus ad
te ego tradam tibi inimicum tuum ut facias ei
sicut placuerit in oculis tuis surrexit ergo David et
praecidit oram clamydis Saul silenter **5** post haec
percussit cor suum David eo quod abscidisset oram
clamydis Saul **6** dixitque ad viros suos propitius
mihi sit Dominus ne faciam hanc rem domino
meo christo Domini ut mittam manum meam in
eum quoniam christus Domini est **7** et confregit
David viros suos sermonibus et non permisit eos
ut consurgerent in Saul porro Saul exsurgens
de spelunca pergebat coepto itinere **8** surrexit
autem et David post eum et egressus de spelunca
clamavit post tergum Saul dicens domine mi rex et
respexit Saul post se et inclinans se David pronus
in terram adoravit **9** dixitque ad Saul quare audis
verba hominum loquentium David quaerit malum
adversum te **10** ecce hodie viderunt oculi tui quod
tradiderit te Dominus in manu mea in spelunca et
cogitavi ut occiderem te sed pepercit tibi oculus
meus dixi enim non extendam manum meam in
domino meo quia christus Domini est **11** quin potius
pater mi vide et cognosce oram clamydis tuae in
manu mea quoniam cum praeciderem summitatem
clamydis tuae nolui extendere manum meam in
te animadverte et vide quoniam non est in manu
mea malum neque iniquitas neque peccavi in te tu
autem insidiaris animae meae ut auferas eam **12**
iudicet Dominus inter me et te et ulciscatur me
Dominus ex te manus autem mea non sit in te
13 sicut et in proverbio antiquo dicitur ab impiis
egredietur impietas manus ergo mea non sit in
te **14** quem sequeris rex Israhel quem persequeris
canem mortuum sequeris et pulicem unum **15**
sit Dominus iudex et iudicet inter me et te et
videat et diiudicet causam meam et eruat me de
manu tua **16** cum autem conplesset David loquens
sermones huiuscemodi ad Saul dixit Saul numquid
vox haec tua est fili mi David et levavit Saul vocem
suam et flevit **17** dixitque ad David iustior tu es
quam ego tu enim tribuisti mihi bona ego autem
reddidi tibi mala **18** et tu indicasti hodie quae
feceris mihi bona quomodo tradiderit me Dominus
in manu tua et non occideris me **19** quis enim cum
invenerit inimicum suum dimittet eum in via bona
sed Dominus reddat tibi vicissitudinem hanc pro
eo quod hodie operatus es in me **20** et nunc quia
scio quod certissime regnaturus sis et habiturus in
manu tua regnum Israhel **21** iura mihi in Domino ne
deleas semen meum post me neque auferas nomen
meum de domo patris mei **22** et iuravit David Sauli
abiit ergo Saul in domum suam et David et viri eius
ascenderunt ad tutiora loca

25 mortuus est autem Samuhel et congregatus
est universus Israhel et planxerunt eum et
sepelierunt in domo sua in Rama consurgensque
David descendit in desertum Pharan **2** erat autem
vir quispiam in solitudine Maon et possessio eius in
Carmelo et homo ille magnus nimis erantque ei oves
tria milia et mille caprae et accidit ut tonderetur
grex eius in Carmelo **3** nomen autem viri illius erat
Nabal et nomen uxoris eius Abigail eratque mulier
illa prudentissima et speciosa porro vir eius durus
et pessimus et malitiosus erat autem de genere
Chaleb **4** cum ergo audisset David in deserto quod
tonderet Nabal gregem suum **5** misit decem iuvenes
et dixit eis ascendite in Carmelum et venietis ad
Nabal et salutabitis eum ex nomine meo pacifice **6**
et dicetis sic fratribus meis et tibi pax et domui tuae
pax et omnibus quaecumque habes sit pax **7** audivi
quod tonderent pastores tui qui erant nobiscum in
deserto numquam eis molesti fuimus nec aliquando

defuit eis quicquam de grege omni tempore quo
fuerunt nobiscum in Carmelo **8** interroga pueros
tuos et indicabunt tibi nunc ergo inveniant pueri
gratiam in oculis tuis in die enim bona venimus
quodcumque invenerit manus tua da servis tuis
et filio tuo David **9** cumque venissent pueri David
locuti sunt ad Nabal omnia verba haec ex nomine
David et siluerunt **10** respondens autem Nabal
pueris David ait quis est David et quis est filius
Isai hodie increverunt servi qui fugiunt dominos
suos **11** tollam ergo panes meos et aquas meas et
carnes pecorum quae occidi tonsoribus meis et dabo
viris quos nescio unde sint **12** regressi sunt itaque
pueri David per viam suam et reversi venerunt et
nuntiaverunt ei omnia verba quae dixerat **13** tunc
David ait viris suis accingatur unusquisque gladio
suo et accincti sunt singuli gladio suo accinctusque
est et David ense suo et secuti sunt David quasi
quadringenti viri porro ducenti remanserunt ad
sarcinas **14** Abigail autem uxori Nabal nuntiavit
unus de pueris dicens ecce misit David nuntios de
deserto ut benedicerent domino nostro et aversus
est eos **15** homines isti boni satis fuerunt nobis et
non molesti nec quicquam aliquando periit omni
tempore quo sumus conversati cum eis in deserto
16 pro muro erant nobis tam in nocte quam in die
omnibus diebus quibus pavimus apud eos greges
17 quam ob rem considera et recogita quid facias
quoniam conpleta est malitia adversum virum tuum
et adversus domum tuam et ipse filius est Belial
ita ut nemo ei possit loqui **18** festinavit igitur
Abigail et tulit ducentos panes et duos utres vini et
quinque arietes coctos et quinque sata pulentae et
centum ligaturas uvae passae et ducentas massas
caricarum et inposuit super asinos **19** dixitque
pueris suis praecedite me ecce ego post tergum
sequar vos viro autem suo Nabal non indicavit **20**
cum ergo ascendisset asinum et descenderet ad
radices montis David et viri eius descendebant
in occursum eius quibus et illa occurrit **21** et
ait David vere frustra servavi omnia quae huius
erant in deserto et non periit quicquam de cunctis
quae ad eum pertinebant et reddidit mihi malum
pro bono **22** haec faciat Deus inimicis David et
haec addat si reliquero de omnibus quae ad eum
pertinent usque mane mingentem ad parietem
23 cum autem vidisset Abigail David festinavit et
descendit de asino et procidit coram David super
faciem suam et adoravit super terram **24** et cecidit
ad pedes eius et dixit in me sit domine mi haec
iniquitas loquatur obsecro ancilla tua in auribus
tuis et audi verba famulae tuae **25** ne ponat oro
dominus meus rex cor suum super virum istum
iniquum Nabal quia secundum nomen suum stultus
est et est stultitia cum eo ego autem ancilla tua
non vidi pueros tuos domine mi quos misisti **26**
nunc ergo domine mi vivit Dominus et vivit anima
tua qui prohibuit te ne venires in sanguine et
salvavit manum tuam tibi et nunc fiant sicut Nabal
inimici tui et qui quaerunt domino meo malum
27 quapropter suscipe benedictionem hanc quam
adtulit ancilla tua tibi domino meo et da pueris qui
sequuntur te dominum meum **28** aufer iniquitatem
famulae tuae faciens enim faciet tibi Dominus
domino meo domum fidelem quia proelia Domini
domine mi tu proeliaris malitia ergo non inveniatur
in te omnibus diebus vitae tuae **29** si enim surrexerit
aliquando homo persequens te et quaerens animam
tuam erit anima domini mei custodita quasi in
fasciculo viventium apud Dominum Deum tuum
porro anima inimicorum tuorum rotabitur quasi in
impetu et circulo fundae **30** cum ergo fecerit tibi
Dominus domino meo omnia quae locutus est bona
de te et constituerit te ducem super Israhel **31** non
erit tibi hoc in singultum et in scrupulum cordis
domino meo quod effuderis sanguinem innoxium
aut ipse te ultus fueris et cum benefecerit Dominus
domino meo recordaberis ancillae tuae **32** et ait
David ad Abigail benedictus Dominus Deus Israhel
qui misit te hodie in occursum meum et benedictum
eloquium tuum **33** et benedicta tu quae prohibuisti
me hodie ne irem ad sanguinem et ulciscerer
me manu mea **34** alioquin vivit Dominus Deus
Israhel qui prohibuit me malum facere tibi nisi cito
venisses in occursum mihi non remansisset Nabal
usque ad lucem matutinam mingens ad parietem
35 suscepit ergo David de manu eius omnia quae
adtulerat ei dixitque ei vade pacifice in domum
tuam ecce audivi vocem tuam et honoravi faciem
tuam **36** venit autem Abigail ad Nabal et ecce erat
ei convivium in domo eius quasi convivium regis
et cor Nabal iucundum erat enim ebrius nimis et
non indicavit ei verbum pusillum aut grande usque
in mane **37** diluculo autem cum digessisset vinum
Nabal indicavit ei uxor sua verba haec et emortuum
est cor eius intrinsecus et factus est quasi lapis
38 cumque pertransissent decem dies percussit
Dominus Nabal et mortuus est **39** quod cum audisset
David mortuum Nabal ait benedictus Dominus qui
iudicavit causam obprobrii mei de manu Nabal et
servum suum custodivit a malo et malitiam Nabal
reddidit Dominus in caput eius misit ergo David
et locutus est ad Abigail ut sumeret eam sibi in
uxorem **40** et venerunt pueri David ad Abigail in
Carmelum et locuti sunt ad eam dicentes David
misit nos ad te ut accipiat te sibi in uxorem **41** quae

consurgens adoravit prona in terram et ait ecce
famula tua sit in ancillam ut lavet pedes servorum
domini mei **42** et festinavit et surrexit Abigail et
ascendit super asinum et quinque puellae ierunt
cum ea pedisequae eius et secuta est nuntios David
et facta est illi uxor **43** sed et Ahinoem accepit
David de Iezrahel et fuit utraque uxor eius **44** Saul
autem dedit Michol filiam suam uxorem David Falti
filio Lais qui erat de Gallim

26 et venerunt Ziphei ad Saul in Gabaa dicentes
ecce David absconditus est in colle Achilae
quae est ex adverso solitudinis **2** et surrexit Saul et
descendit in desertum Ziph et cum eo tria milia
virorum de electis Israhel ut quaereret David in
deserto Ziph **3** et castrametatus est Saul in Gabaa
Achilae quae erat ex adverso solitudinis in via
David autem habitabat in deserto videns autem
quod venisset Saul post se in desertum **4** misit
exploratores et didicit quod venisset certissime **5**
et surrexit David et venit ad locum ubi erat Saul
cumque vidisset locum in quo dormiebat Saul et
Abner filius Ner princeps militiae eius Saulem
dormientem in tentorio et reliquum vulgus per
circuitum eius **6** ait David ad Ahimelech Cettheum
et Abisai filium Sarviae fratrem Ioab dicens quis
descendet mecum ad Saul in castra dixitque Abisai
ego descendam tecum **7** venerunt ergo David
et Abisai ad populum nocte et invenerunt Saul
iacentem et dormientem in tentorio et hastam
fixam in terra ad caput eius Abner autem et
populum dormientes in circuitu eius **8** dixitque
Abisai ad David conclusit Deus hodie inimicum
tuum in manus tuas nunc ergo perfodiam eum
lancea in terra semel et secundo opus non erit **9**
et dixit David ad Abisai ne interficias eum quis
enim extendit manum suam in christum Domini
et innocens erit **10** et dixit David vivit Dominus
quia nisi Dominus percusserit eum aut dies eius
venerit ut moriatur aut in proelium descendens
perierit **11** propitius mihi sit Dominus ne extendam
manum meam in christum Domini nunc igitur
tolle hastam quae est ad caput eius et scyphum
aquae et abeamus **12** tulit ergo David hastam et
scyphum aquae qui erat ad caput Saul et abierunt
et non erat quisquam qui videret et intellegeret et
vigilaret sed omnes dormiebant quia sopor Domini
inruerat super eos **13** cumque transisset David ex
adverso et stetisset in vertice montis de longe et
esset grande intervallum inter eos **14** clamavit
David ad populum et ad Abner filium Ner dicens
nonne respondebis Abner et respondens Abner
ait quis es tu qui clamas et inquietas regem **15** et
ait David ad Abner numquid non vir tu es et quis
alius similis tui in Israhel quare ergo non custodisti
dominum tuum regem ingressus est enim unus de
turba ut interficeret regem dominum tuum **16** non
est bonum hoc quod fecisti vivit Dominus quoniam
filii mortis estis vos qui non custodistis dominum
vestrum christum Domini nunc ergo vide ubi sit
hasta regis et ubi scyphus aquae qui erat ad caput
eius **17** cognovit autem Saul vocem David et dixit
num vox tua est haec fili mi David et David vox
mea domine mi rex **18** et ait quam ob causam
dominus meus persequitur servum suum quid feci
aut quod est in manu mea malum **19** nunc ergo
audi oro domine mi rex verba servi tui si Dominus
incitat te adversum me odoretur sacrificium si
autem filii hominum maledicti sunt in conspectu
Domini qui eiecerunt me hodie ut non habitem in
hereditate Domini dicentes vade servi diis alienis
20 et nunc non effundatur sanguis meus in terra
coram Domino quia egressus est rex Israhel ut
quaerat pulicem unum sicut persequitur perdix in
montibus **21** et ait Saul peccavi revertere fili mi
David nequaquam enim ultra male tibi faciam eo
quod pretiosa fuerit anima mea in oculis tuis hodie
apparet quod stulte egerim et ignoraverim multa
nimis **22** et respondens David ait ecce hasta regis
transeat unus de pueris et tollat eam **23** Dominus
autem retribuet unicuique secundum iustitiam
suam et fidem tradidit enim te Dominus hodie
in manu mea et nolui levare manum meam in
christum Domini **24** et sicuti magnificata est anima
tua hodie in oculis meis sic magnificetur anima mea
in oculis Domini et liberet me de omni angustia **25**
ait ergo Saul ad David benedictus tu fili mi David et
quidem faciens facies et potens poteris abiit autem
David in viam suam et Saul reversus est in locum
suum

27 et ait David in corde suo aliquando incidam
in uno die in manu Saul nonne melius est
ut fugiam et salver in terra Philisthinorum ut
desperet Saul cessetque me quaerere in cunctis
finibus Israhel fugiam ergo manus eius **2** et surrexit
David et abiit ipse et sescenti viri cum eo ad Achis
filium Mahoc regem Geth **3** et habitavit David cum
Achis in Geth ipse et viri eius vir et domus eius
David et duae uxores eius Ahinoem Iezrahelites et
Abigail uxor Nabal Carmeli **4** et nuntiatum est Saul
quod fugisset David in Geth et non addidit ultra
ut quaereret eum **5** dixit autem David ad Achis
si inveni gratiam in oculis tuis detur mihi locus
in una urbium regionis huius ut habitem ibi cur
enim manet servus tuus in civitate regis tecum

6 dedit itaque ei Achis in die illa Siceleg propter
quam causam facta est Siceleg regum Iuda usque in
diem hanc 7 fuit autem numerus dierum quibus
habitavit David in regione Philisthinorum quattuor
mensuum 8 et ascendit David et viri eius et agebant
praedas de Gesuri et de Gedri et de Amalechitis hii
enim pagi habitabantur in terra antiquitus euntibus
Sur usque ad terram Aegypti 9 et percutiebat David
omnem terram nec relinquebat viventem virum
et mulierem tollensque oves et boves et asinos
et camelos et vestes revertebatur et veniebat ad
Achis 10 dicebat autem ei Achis in quem inruisti
hodie respondebatque David contra meridiem Iudae
et contra meridiem Hiramel et contra meridiem
Ceni 11 virum et mulierem non vivificabat David
nec adducebat in Geth dicens ne forte loquantur
adversum nos haec fecit David et hoc erat decretum
illi omnibus diebus quibus habitavit in regione
Philisthinorum 12 credidit ergo Achis David dicens
multa mala operatus est contra populum suum
Israhel erit igitur mihi servus sempiternus

28 factum est autem in diebus illis
congregaverunt Philisthim agmina sua ut
praepararentur ad bellum contra Israhel dixitque
Achis ad David sciens nunc scito quoniam mecum
egredieris in castris tu et viri tui 2 dixitque David ad
Achis nunc scies quae facturus est servus tuus et ait
Achis ad David et ego custodem capitis mei ponam
te cunctis diebus 3 Samuhel autem mortuus est
planxitque eum omnis Israhel et sepelierunt eum in
Rama urbe sua et Saul abstulit magos et ariolos de
terra 4 congregatique sunt Philisthim et venerunt
et castrametati sunt in Sunam congregavit autem et
Saul universum Israhel et venit in Gelboe 5 et vidit
Saul castra Philisthim et timuit et expavit cor eius
nimis 6 consuluitque Dominum et non respondit
ei neque per somnia neque per sacerdotes neque
per prophetas 7 dixitque Saul servis suis quaerite
mihi mulierem habentem pythonem et vadam ad
eam et sciscitabor per illam et dixerunt servi eius
ad eum est mulier habens pythonem in Aendor
8 mutavit ergo habitum suum vestitusque est
aliis vestimentis abiit ipse et duo viri cum eo
veneruntque ad mulierem nocte et ait divina mihi
in pythone et suscita mihi quem dixero tibi 9 et
ait mulier ad eum ecce tu nosti quanta fecerit
Saul et quomodo eraserit magos et ariolos de terra
quare ergo insidiaris animae meae ut occidar 10
et iuravit ei Saul in Domino dicens vivit Dominus
quia non veniet tibi quicquam mali propter hanc
rem 11 dixitque ei mulier quem suscitabo tibi
qui ait Samuhelem suscita mihi 12 cum autem
vidisset mulier Samuhelem exclamavit voce magna
et dixit ad Saul quare inposuisti mihi tu es enim
Saul 13 dixitque ei rex noli timere quid vidisti et ait
mulier ad Saul deos vidi ascendentes de terra 14
dixitque ei qualis est forma eius quae ait vir senex
ascendit et ipse amictus est pallio intellexit Saul
quod Samuhel esset et inclinavit se super faciem
suam in terra et adoravit 15 dixit autem Samuhel
ad Saul quare inquietasti me ut suscitarer et ait
Saul coartor nimis siquidem Philisthim pugnant
adversum me et Deus recessit a me et exaudire
me noluit neque in manu prophetarum neque per
somnia vocavi ergo te ut ostenderes mihi quid
faciam 16 et ait Samuhel quid interrogas me cum
Dominus recesserit a te et transierit ad aemulum
tuum 17 faciet enim Dominus tibi sicut locutus est
in manu mea et scindet regnum de manu tua et
dabit illud proximo tuo David 18 quia non oboedisti
voci Domini neque fecisti iram furoris eius in
Amalech idcirco quod pateris fecit tibi Dominus
hodie 19 et dabit Dominus etiam Israhel tecum in
manu Philisthim cras autem tu et filii tui mecum
eritis sed et castra Israhel tradet Dominus in manu
Philisthim 20 statimque Saul cecidit porrectus in
terram extimuerat enim verba Samuhel et robur
non erat in eo quia non comederat panem tota
die illa 21 ingressa est itaque mulier ad Saul et ait
conturbatus enim erat valde dixitque ad eum ecce
oboedivit ancilla tua voci tuae et posui animam
meam in manu mea et audivi sermones tuos quos
locutus es ad me 22 nunc igitur audi et tu vocem
ancillae tuae ut ponam coram te buccellam panis et
comedens convalescas ut possis iter facere 23 qui
rennuit et ait non comedam coegerunt autem eum
servi sui et mulier et tandem audita voce eorum
surrexit de terra et sedit super lectum 24 mulier
autem illa habebat vitulum pascualem in domo
et festinavit et occidit eum tollensque farinam
miscuit eam et coxit azyma 25 et posuit ante Saul et
ante servos eius qui cum comedissent surrexerunt
et ambulaverunt per totam noctem illam

29 congregata sunt ergo Philisthim universa
agmina in Afec sed et Israhel castrametatus
est super fontem qui erat in Iezrahel 2 et satrapae
quidem Philisthim incedebant in centuriis et milibus
David autem et viri eius erant in novissimo agmine
cum Achis 3 dixeruntque principes Philisthim quid
sibi volunt Hebraei isti et ait Achis ad principes
Philisthim num ignoratis David qui fuit servus
Saul regis Israhel et est apud me multis diebus
vel annis et non inveni in eo quicquam ex die
qua transfugit ad me usque ad diem hanc 4 irati

sunt autem adversus eum principes Philisthim et
dixerunt ei revertatur vir et sedeat in loco suo in
quo constituisti eum et non descendat nobiscum in
proelium ne fiat nobis adversarius cum proeliari
coeperimus quomodo enim aliter placare poterit
dominum suum nisi in capitibus nostris **5** nonne iste
est David cui cantabant in choro dicentes percussit
Saul in milibus suis et David in decem milibus suis
6 vocavit ergo Achis David et ait ei vivit Dominus
quia rectus es tu et bonus in conspectu meo et
exitus tuus et introitus tuus mecum est in castris et
non inveni in te quicquam mali ex die qua venisti
ad me usque ad diem hanc sed satrapis non places
7 revertere ergo et vade in pace et non offendes
oculos satraparum Philisthim **8** dixitque David ad
Achis quid enim feci et quid invenisti in me servo
tuo a die qua fui in conspectu tuo usque in diem
hanc ut non veniam et pugnem contra inimicos
domini mei regis **9** respondens autem Achis locutus
est ad David scio quia bonus es tu in oculis meis sicut
angelus Dei sed principes Philisthim dixerunt non
ascendet nobiscum in proelium **10** igitur consurge
mane tu et servi domini tui qui venerunt tecum et
cum de nocte surrexeritis et coeperit dilucescere
pergite **11** surrexit itaque de nocte David ipse et
viri eius ut proficiscerentur mane et reverterentur
ad terram Philisthim Philisthim autem ascenderunt
in Iezrahel

30 cumque venissent David et viri eius in Siceleg
die tertia Amalechitae impetum fecerant ex
parte australi in Siceleg et percusserant Siceleg
et succenderant eam igni **2** et captivas duxerant
mulieres ex ea et a minimo usque ad magnum et
non interfecerant quemquam sed secum duxerant
et pergebant in itinere suo **3** cum ergo venisset
David et viri eius ad civitatem et invenissent eam
succensam igni et uxores suas et filios suos et filias
ductas esse captivas **4** levaverunt David et populus
qui erat cum eo voces suas et planxerunt donec
deficerent in eis lacrimae **5** siquidem et duae uxores
David captivae ductae fuerant Ahinoem Iezrahelites
et Abigail uxor Nabal Carmeli **6** et contristatus est
David valde volebat enim eum populus lapidare
quia amara erat anima uniuscuiusque viri super
filiis suis et filiabus confortatus est autem David in
Domino Deo suo **7** et ait ad Abiathar sacerdotem
filium Ahimelech adplica ad me ephod et adplicuit
Abiathar ephod ad David **8** et consuluit David
Dominum dicens persequar an non latrunculos hos
et conprehendam eos dixitque ei persequere absque
dubio enim conprehendes eos et excuties praedam
9 abiit ergo David ipse et sescenti viri qui erant
cum eo et venerunt usque ad torrentem Besor et
lassi quidam substiterunt **10** persecutus est autem
David ipse et quadringenti viri substiterant enim
ducenti qui lassi transire non poterant torrentem
Besor **11** et invenerunt virum aegyptium in agro et
adduxerunt eum ad David dederuntque ei panem ut
comederet et ut biberet aquam **12** sed et fragmen
massae caricarum et duas ligaturas uvae passae
quae cum comedisset reversus est spiritus eius et
refocilatus est non enim comederat panem neque
biberat aquam tribus diebus et tribus noctibus
13 dixit itaque ei David cuius es tu vel unde quo
pergis qui ait ei puer aegyptius ego sum servus viri
amalechitae dereliquit autem me dominus meus
quia aegrotare coepi nudius tertius **14** siquidem
nos erupimus ad australem partem Cerethi et
contra Iudam et ad meridiem Chaleb et Siceleg
succendimus igni **15** dixitque ei David potes me
ducere ad istum cuneum qui ait iura mihi per Deum
quod non occidas me et non tradas me in manu
domini mei et ducam te ad cuneum istum **16** qui
cum duxisset eum ecce illi discumbebant super
faciem universae terrae comedentes et bibentes et
quasi festum celebrantes diem pro cuncta praeda
et spoliis quae ceperant de terra Philisthim et
de terra Iuda **17** et percussit eos David a vespere
usque ad vesperam alterius diei et non evasit ex
eis quisquam nisi quadringenti viri adulescentes
qui ascenderant camelos et fugerant **18** eruit ergo
David omnia quae tulerant Amalechitae et duas
uxores suas eruit **19** nec defuit quicquam a parvo
usque ad magnum tam de filiis quam de filiabus et
de spoliis et quaecumque rapuerant omnia reduxit
David **20** et tulit universos greges et armenta et
minavit ante faciem suam dixeruntque haec est
praeda David **21** venit autem David ad ducentos
viros qui lassi substiterant nec sequi potuerant
David et residere eos iusserat in torrente Besor qui
egressi sunt obviam David et populo qui erat cum
eo accedens autem David ad populum salutavit eos
pacifice **22** respondensque omnis vir pessimus et
iniquus de viris qui ierant cum David dixit quia non
venerunt nobiscum non dabimus eis quicquam de
praeda quam eruimus sed sufficiat unicuique uxor
sua et filii quos cum acceperint recedant **23** dixit
autem David non sic facietis fratres mei de his quae
tradidit Dominus nobis et custodivit nos et dedit
latrunculos qui eruperant adversum nos in manu
nostra **24** nec audiet vos quisquam super sermone
hoc aequa enim pars erit descendentis ad proelium
et remanentis ad sarcinas et similiter divident **25** et
factum est hoc ex die illa et deinceps constitutum
et praefinitum et quasi lex in Israhel usque ad diem

hanc **26** venit ergo David in Siceleg et misit dona de
praeda senioribus Iuda proximis suis dicens accipite
benedictionem de praeda hostium Domini **27** his
qui erant in Bethel et qui in Ramoth ad meridiem et
qui in Iether **28** et qui in Aroer et qui in Sefamoth
et qui in Esthama **29** et qui in Rachal et qui in
urbibus Ierameli et qui in urbibus Ceni **30** et qui in
Arama et qui in lacu Asan et qui in Athac **31** et qui
in Hebron et reliquis qui erant in his locis in quibus
commoratus fuerat David ipse et viri eius

31 Philisthim autem pugnabant adversum Israhel
et fugerunt viri Israhel ante faciem Philisthim
et ceciderunt interfecti in monte Gelboe **2**
inrueruntque Philisthim in Saul et filios eius et
percusserunt Ionathan et Abinadab et Melchisue
filios Saul **3** totumque pondus proelii versum est
in Saul et consecuti sunt eum viri sagittarii et
vulneratus est vehementer a sagittariis **4** dixitque
Saul ad armigerum suum evagina gladium tuum
et percute me ne forte veniant incircumcisi isti et
interficiant me inludentes mihi et noluit armiger
eius fuerat enim nimio timore perterritus arripuit
itaque Saul gladium et inruit super eum **5** quod
cum vidisset armiger eius videlicet quod mortuus
esset Saul inruit etiam ipse super gladium suum et
mortuus est cum eo **6** mortuus est ergo Saul et tres
filii eius et armiger illius et universi viri eius in die
illa pariter **7** videntes autem viri Israhel qui erant
trans vallem et trans Iordanem quod fugissent viri
israhelitae et quod mortuus esset Saul et filii eius
reliquerunt civitates suas et fugerunt veneruntque
Philisthim et habitaverunt ibi **8** facta autem die
altera venerunt Philisthim ut spoliarent interfectos
et invenerunt Saul et tres filios eius iacentes in
monte Gelboe **9** et praeciderunt caput Saul et
expoliaverunt eum armis et miserunt in terram
Philisthinorum per circuitum ut adnuntiaretur in
templo idolorum et in populis **10** et posuerunt
arma eius in templo Astharoth corpus vero eius
suspenderunt in muro Bethsan **11** quod cum
audissent habitatores Iabesgalaad quaecumque
fecerant Philisthim Saul **12** surrexerunt omnes viri
fortissimi et ambulaverunt tota nocte et tulerunt
cadaver Saul et cadavera filiorum eius de muro
Bethsan veneruntque Iabes et conbuserunt ea ibi
13 et tulerunt ossa eorum et sepelierunt in nemore
Iabes et ieiunaverunt septem diebus

Ii Samuelis

1 factum est autem postquam mortuus est Saul ut
David reverteretur a caede Amalech et maneret
in Siceleg dies duos **2** in die autem tertia apparuit
homo veniens de castris Saul veste conscissa et
pulvere aspersus caput et ut venit ad David cecidit
super faciem suam et adoravit **3** dixitque ad eum
David unde venis qui ait ad eum de castris Israhel
fugi **4** et dixit ad eum David quod est verbum
quod factum est indica mihi qui ait fugit populus e
proelio et multi corruentes e populo mortui sunt
sed et Saul et Ionathan filius eius interierunt **5**
dixitque David ad adulescentem qui nuntiabat unde
scis quia mortuus est Saul et Ionathan filius eius **6**
ait adulescens qui narrabat ei casu veni in montem
Gelboe et Saul incumbebat super hastam suam
porro currus et equites adpropinquabant ei **7** et
conversus post tergum suum vidensque me vocavit
cui cum respondissem adsum **8** dixit mihi quisnam
es tu et aio ad eum Amalechites sum **9** et locutus
est mihi sta super me et interfice me quoniam
tenent me angustiae et adhuc tota anima in me
est **10** stansque super eum occidi illum sciebam
enim quod vivere non poterat post ruinam et tuli
diadema quod erat in capite eius et armillam de
brachio illius et adtuli ad te dominum meum huc
11 adprehendens autem David vestimenta sua scidit
omnesque viri qui erant cum eo **12** et planxerunt et
fleverunt et ieiunaverunt usque ad vesperam super
Saul et super Ionathan filium eius et super populum
Domini et super domum Israhel quod corruissent
gladio **13** dixitque David ad iuvenem qui nuntiaverat
ei unde es qui respondit filius hominis advenae
amalechitae ego sum **14** et ait ad eum David quare
non timuisti mittere manum tuam ut occideres
christum Domini **15** vocansque David unum de
pueris ait accedens inrue in eum qui percussit illum
et mortuus est **16** et ait ad eum David sanguis
tuus super caput tuum os enim tuum locutum est
adversum te dicens ego interfeci christum Domini
17 planxit autem David planctum huiuscemodi super
Saul et super Ionathan filium eius **18** et praecepit
ut docerent filios Iuda arcum sicut scriptum est in
libro Iustorum **19** incliti Israhel super montes tuos
interfecti sunt quomodo ceciderunt fortes **20** nolite
adnuntiare in Geth neque adnuntietis in conpetis
Ascalonis ne forte laetentur filiae Philisthim ne
exultent filiae incircumcisorum **21** montes Gelboe
nec ros nec pluviae veniant super vos neque sint
agri primitiarum quia ibi abiectus est clypeus
fortium clypeus Saul quasi non esset unctus oleo **22**
a sanguine interfectorum ab adipe fortium sagitta
Ionathan numquam rediit retrorsum et gladius Saul
non est reversus inanis **23** Saul et Ionathan amabiles
et decori in vita sua in morte quoque non sunt
divisi aquilis velociores leonibus fortiores **24** filiae
Israhel super Saul flete qui vestiebat vos coccino
in deliciis qui praebebat ornamenta aurea cultui
vestro **25** quomodo ceciderunt fortes in proelio
Ionathan in excelsis tuis occisus est **26** doleo super
te frater mi Ionathan decore nimis et amabilis
super amorem mulierum **27** quomodo ceciderunt
robusti et perierunt arma bellica

2 igitur post haec consuluit David Dominum dicens
num ascendam in unam de civitatibus Iuda et
ait Dominus ad eum ascende dixitque David quo
ascendam et respondit ei in Hebron **2** ascendit ergo
David et duae uxores eius Ahinoem Iezrahelites
et Abigail uxor Nabal Carmeli **3** sed et viros qui
erant cum eo duxit David singulos cum domo sua
et manserunt in oppidis Hebron **4** veneruntque viri
Iuda et unxerunt ibi David ut regnaret super domum
Iuda et nuntiatum est David quod viri Iabesgalaad
sepelissent Saul **5** misit ergo David nuntios ad viros
Iabesgalaad dixitque ad eos benedicti vos Domino
qui fecistis misericordiam hanc cum domino vestro
Saul et sepelistis eum **6** et nunc retribuet quidem
vobis Dominus misericordiam et veritatem sed
et ego reddam gratiam eo quod feceritis verbum
istud **7** confortentur manus vestrae et estote filii
fortitudinis licet enim mortuus sit dominus vester
Saul tamen me unxit domus Iuda regem sibi **8**
Abner autem filius Ner princeps exercitus Saul
tulit Hisboseth filium Saul et circumduxit eum
per Castra **9** regemque constituit super Galaad et
super Gesuri et super Iezrahel et super Ephraim
et super Beniamin et super Israhel universum **10**
quadraginta annorum erat Hisboseth filius Saul
cum regnare coepisset super Israhel et duobus
annis regnavit sola autem domus Iuda sequebatur
David **11** et fuit numerus dierum quos commoratus
est David imperans in Hebron super domum Iuda
septem annorum et sex mensuum **12** egressusque
Abner filius Ner et pueri Hisboseth filii Saul de
Castris in Gabaon **13** porro Ioab filius Sarviae et
pueri David egressi sunt et occurrerunt eis iuxta
piscinam Gabaon et cum in unum convenissent
e regione sederunt hii ex una parte piscinae et
illi ex altera **14** dixitque Abner ad Ioab surgant
pueri et ludant coram nobis et respondit Ioab
surgant **15** surrexerunt ergo et transierunt numero
duodecim de Beniamin ex parte Hisboseth filii Saul
et duodecim de pueris David **16** adprehensoque

unusquisque capite conparis sui defixit gladium in
latus contrarii et ceciderunt simul vocatumque est
nomen loci illius ager Robustorum in Gabaon **17** et
ortum est bellum durum satis in die illa fugatusque
est Abner et viri Israhel a pueris David **18** erant
autem ibi tres filii Sarviae Ioab et Abisai et Asahel
porro Asahel cursor velocissimus fuit quasi unus ex
capreis quae morantur in silvis **19** persequebatur
autem Asahel Abner et non declinavit ad dexteram
sive ad sinistram omittens persequi Abner **20**
respexit itaque Abner post tergum suum et ait tune
es Asahel qui respondit ego sum **21** dixitque ei Abner
vade ad dextram sive ad sinistram et adprehende
unum de adulescentibus et tolle tibi spolia eius
noluit autem Asahel omittere quin urgueret eum
22 rursumque locutus est Abner ad Asahel recede
noli me sequi ne conpellar confodere te in terra et
levare non potero faciem meam ad Ioab fratrem
tuum **23** qui audire contempsit et noluit declinare
percussit ergo eum Abner aversa hasta in inguine et
transfodit et mortuus est in eodem loco omnesque
qui transiebant per locum in quo ceciderat Asahel
et mortuus erat subsistebant **24** persequentibus
autem Ioab et Abisai fugientem Abner sol occubuit
et venerunt usque ad collem Aquaeductus qui
est ex adverso vallis et itineris deserti in Gabaon
25 congregatique sunt filii Beniamin ad Abner et
conglobati in unum cuneum steterunt in summitate
tumuli unius **26** et exclamavit Abner ad Ioab et ait
num usque ad internicionem tuus mucro desaeviet
an ignoras quod periculosa sit desperatio usquequo
non dicis populo ut omittat persequi fratres suos
27 et ait Ioab vivit Dominus si locutus fuisses mane
recessisset populus persequens fratrem suum **28**
insonuit ergo Ioab bucina et stetit omnis exercitus
nec persecuti sunt ultra Israhel neque iniere
certamen **29** Abner autem et viri eius abierunt per
campestria tota nocte illa et transierunt Iordanem
et lustrata omni Bethoron venerunt ad Castra **30**
porro Ioab reversus omisso Abner congregavit
omnem populum et defuerunt de pueris David
decem et novem viri excepto Asahele **31** servi autem
David percusserunt de Beniamin et de viris qui
erant cum Abner trecentos sexaginta qui et mortui
sunt **32** tuleruntque Asahel et sepelierunt eum in
sepulchro patris sui in Bethleem et ambulaverunt
tota nocte Ioab et viri qui erant cum eo et in ipso
crepusculo pervenerunt in Hebron

3 facta est ergo longa concertatio inter domum
Saul et inter domum David David proficiens
et semper se ipso robustior domus autem Saul
decrescens cotidie **2** nati quoque sunt filii David
in Hebron fuitque primogenitus eius Amnon de
Ahinoem Iezrahelitide **3** et post eum Chelaab de
Abigail uxore Nabal Carmeli porro tertius Absalom
filius Maacha filiae Tholomai regis Gessur **4** quartus
autem Adonias filius Aggith et quintus Safathia
filius Abital **5** sextus quoque Iethraam de Agla
uxore David hii nati sunt David in Hebron **6** cum
ergo esset proelium inter domum Saul et domum
David Abner filius Ner regebat domum Saul **7** fuerat
autem Sauli concubina nomine Respha filia Ahia
dixitque Hisboseth ad Abner **8** quare ingressus es
ad concubinam patris mei qui iratus nimis propter
verba Hisboseth ait numquid caput canis ego sum
adversum Iuda hodie qui fecerim misericordiam
super domum Saul patris tui et super fratres et
proximos eius et non tradidi te in manu David
et tu requisisti in me quod argueres pro muliere
hodie **9** haec faciat Deus Abner et haec addat ei nisi
quomodo iuravit Dominus David sic faciam cum eo
10 ut transferatur regnum de domo Saul et elevetur
thronus David super Israhel et super Iudam a Dan
usque Bersabee **11** et non potuit respondere ei
quicquam quia metuebat illum **12** misit ergo Abner
nuntios ad David pro se dicentes cuius est terra et
loquerentur fac mecum amicitias et erit manus mea
tecum et reducam ad te universum Israhel **13** qui ait
optime ego faciam tecum amicitias sed unam rem
peto a te dicens non videbis faciem meam antequam
adduxeris Michol filiam Saul et sic venies et videbis
me **14** misit autem David nuntios ad Hisboseth
filium Saul dicens redde uxorem meam Michol
quam despondi mihi centum praeputiis Philisthim
15 misit ergo Hisboseth et tulit eam a viro suo
Faltihel filio Lais **16** sequebaturque eam vir suus
plorans usque Baurim et dixit ad eum Abner vade
revertere qui reversus est **17** sermonem quoque
intulit Abner ad seniores Israhel dicens tam heri
quam nudius tertius quaerebatis David ut regnaret
super vos **18** nunc ergo facite quoniam Dominus
locutus est ad David dicens in manu servi mei David
salvabo populum meum Israhel de manu Philisthim
et omnium inimicorum eius **19** locutus est autem
Abner etiam ad Beniamin et abiit ut loqueretur ad
David in Hebron omnia quae placuerant Israhel
et universo Beniamin **20** venitque ad David in
Hebron cum viginti viris et fecit David Abner et
viris eius qui venerant cum eo convivium **21** et
dixit Abner ad David surgam ut congregem ad te
dominum meum regem omnem Israhel et ineam
tecum foedus et imperes omnibus sicut desiderat
anima tua cum ergo deduxisset David Abner et ille
isset in pace **22** statim pueri David et Ioab venerunt
caesis latronibus cum praeda magna nimis Abner

autem non erat cum David in Hebron quia iam
dimiserat eum et profectus fuerat in pace 23 et
Ioab et omnis exercitus qui erat cum eo postea
venerant nuntiatum est itaque Ioab a narrantibus
venit Abner filius Ner ad regem et dimisit eum
et abiit in pace 24 et ingressus est Ioab ad regem
et ait quid fecisti ecce venit Abner ad te quare
dimisisti eum et abiit et recessit 25 ignoras Abner
filium Ner quoniam ad hoc venit ut deciperet te et
sciret exitum tuum et introitum tuum et nosset
omnia quae agis 26 egressus itaque Ioab a David
misit nuntios post Abner et reduxit eum a cisterna
Sira ignorante David 27 cumque redisset Abner
in Hebron seorsum abduxit eum Ioab ad medium
portae ut loqueretur ei in dolo et percussit illum ibi
in inguine et mortuus est in ultionem sanguinis
Asahel fratris eius 28 quod cum audisset David rem
iam gestam ait mundus ego sum et regnum meum
apud Dominum usque in sempiternum a sanguine
Abner filii Ner 29 et veniat super caput Ioab et
super omnem domum patris eius nec deficiat de
domo Ioab fluxum seminis sustinens et leprosus
tenens fusum et cadens gladio et indigens pane
30 igitur Ioab et Abisai frater eius interfecerunt
Abner eo quod occidisset Asahel fratrem eorum
in Gabaon in proelio 31 dixit autem David ad Ioab
et ad omnem populum qui erat cum eo scindite
vestimenta vestra et accingimini saccis et plangite
ante exequias Abner porro rex David sequebatur
feretrum 32 cumque sepelissent Abner in Hebron
levavit rex vocem suam et flevit super tumulum
Abner flevit autem et omnis populus 33 plangensque
rex Abner ait nequaquam ut mori solent ignavi
mortuus est Abner 34 manus tuae non sunt ligatae
et pedes tui non sunt conpedibus adgravati sed
sicut solent cadere coram filiis iniquitatis corruisti
congeminansque omnis populus flevit super eum 35
cumque venisset universa multitudo cibum capere
cum David clara adhuc die iuravit David dicens haec
faciat mihi Deus et haec addat si ante occasum solis
gustavero panem vel aliud quicquam 36 omnisque
populus audivit et placuerunt eis cuncta quae fecit
rex in conspectu totius populi 37 et cognovit omne
vulgus et universus Israhel in die illa quoniam non
actum fuisset a rege ut occideretur Abner filius Ner
38 dixit quoque rex ad servos suos num ignoratis
quoniam princeps et maximus cecidit hodie in
Israhel 39 ego autem adhuc delicatus et unctus rex
porro viri isti filii Sarviae duri mihi sunt retribuat
Dominus facienti malum iuxta malitiam suam

4 audivit autem filius Saul quod cecidisset Abner in
Hebron et dissolutae sunt manus eius omnisque
Israhel perturbatus est 2 duo autem viri principes
latronum erant filio Saul nomen uni Baana et
nomen alteri Rechab filii Remmon Berothitae de
filiis Beniamin siquidem et Beroth reputata est in
Beniamin 3 et fugerunt Berothitae in Getthaim
fueruntque ibi advenae usque in tempus illud 4
erat autem Ionathan filio Saul filius debilis pedibus
quinquennis enim fuit quando venit nuntius de Saul
et Ionathan ex Iezrahel tollens itaque eum nutrix sua
fugit cumque festinaret ut fugeret cecidit et claudus
effectus est habuitque vocabulum Mifiboseth 5
venientes igitur filii Remmon Berothitae Rechab et
Baana ingressi sunt fervente die domum Hisboseth
qui dormiebat super stratum suum meridie 6
ingressi sunt autem domum adsumentes spicas
tritici et percusserunt eum in inguine Rechab et
Baana frater eius et fugerunt 7 cum autem ingressi
fuissent domum ille dormiebat super lectulum
suum in conclavi et percutientes interfecerunt eum
sublatoque capite eius abierunt per viam deserti tota
nocte 8 et adtulerunt caput Hisboseth ad David in
Hebron dixeruntque ad regem ecce caput Hisboseth
filii Saul inimici tui qui quaerebat animam tuam et
dedit Dominus domino meo regi ultiones hodie de
Saul et de semine eius 9 respondens autem David
Rechab et Baana fratri eius filiis Remmon Berothei
dixit ad eos vivit Dominus qui eruit animam meam
de omni angustia 10 quoniam eum qui adnuntiaverat
mihi et dixerat mortuus est Saul qui putabat se
prospera nuntiare tenui et occidi in Siceleg cui
oportebat me dare mercedem pro nuntio 11 quanto
magis nunc cum homines impii interfecerint virum
innoxium in domo sua super lectulum suum non
quaeram sanguinem eius de manu vestra et auferam
vos de terra 12 praecepit itaque David pueris et
interfecerunt eos praecidentesque manus et pedes
eorum suspenderunt eos super piscinam in Hebron
caput autem Hisboseth tulerunt et sepelierunt in
sepulchro Abner in Hebron

5 et venerunt universae tribus Israhel ad David
in Hebron dicentes ecce nos os tuum et caro tua
sumus 2 sed et heri et nudius tertius cum esset Saul
rex super nos tu eras educens et reducens Israhel
dixit autem Dominus ad te tu pasces populum
meum Israhel et tu eris dux super Israhel 3 venerunt
quoque et senes de Israhel ad regem in Hebron et
percussit cum eis rex David foedus in Hebron coram
Domino unxeruntque David in regem super Israhel
4 filius triginta annorum erat David cum regnare
coepisset et quadraginta annis regnavit 5 in Hebron
regnavit super Iudam septem annis et sex mensibus
in Hierusalem autem regnavit triginta tribus annis

super omnem Israhel et Iudam 6 et abiit rex et
omnes viri qui erant cum eo in Hierusalem ad
Iebuseum habitatorem terrae dictumque est ad
David ab eis non ingredieris huc nisi abstuleris
caecos et claudos dicentes non ingredietur David
huc 7 cepit autem David arcem Sion haec est civitas
David 8 proposuerat enim in die illa praemium
qui percussisset Iebuseum et tetigisset domatum
fistulas et claudos et caecos odientes animam David
idcirco dicitur in proverbio caecus et claudus non
intrabunt templum 9 habitavit autem David in arce
et vocavit eam civitatem David et aedificavit per
gyrum a Mello et intrinsecus 10 et ingrediebatur
proficiens atque succrescens et Dominus Deus
exercituum erat cum eo 11 misit quoque Hiram
rex Tyri nuntios ad David et ligna cedrina et
artifices lignorum artificesque lapidum ad parietes
et aedificaverunt domum David 12 et cognovit
David quoniam confirmasset eum Dominus regem
super Israhel et quoniam exaltasset regnum eius
super populum suum Israhel 13 accepit ergo adhuc
concubinas et uxores de Hierusalem postquam
venerat de Hebron natique sunt David et alii filii
et filiae 14 et haec nomina eorum qui nati sunt
ei in Hierusalem Samua et Sobab et Nathan et
Salomon 15 et Ibaar et Helisua et Nepheg 16 et Iafia
et Helisama et Helida et Helifeleth 17 audierunt
vero Philisthim quod unxissent David regem super
Israhel et ascenderunt universi ut quaererent David
quod cum audisset David descendit in praesidium
18 Philisthim autem venientes diffusi sunt in valle
Raphaim 19 et consuluit David Dominum dicens si
ascendam ad Philisthim et si dabis eos in manu mea
et dixit Dominus ad David ascende quia tradens
dabo Philisthim in manu tua 20 venit ergo David in
Baalpharasim et percussit eos ibi et dixit divisit
Dominus inimicos meos coram me sicut dividuntur
aquae propterea vocatum est nomen loci illius
Baalpharasim 21 et reliquerunt ibi sculptilia sua
quae tulit David et viri eius 22 et addiderunt adhuc
Philisthim ut ascenderent et diffusi sunt in valle
Raphaim 23 consuluit autem David Dominum qui
respondit non ascendas sed gyra post tergum eorum
et venies ad eos ex adverso pirorum 24 et cum
audieris sonitum gradientis in cacumine pirorum
tunc inibis proelium quia tunc egredietur Dominus
ante faciem tuam ut percutiat castra Philisthim 25
fecit itaque David sicut ei praeceperat Dominus et
percussit Philisthim de Gabee usque dum venias
Gezer

6 congregavit autem rursum David omnes electos
ex Israhel triginta milia 2 surrexitque et
abiit et universus populus qui erat cum eo de
viris Iuda ut adducerent arcam Dei super quam
invocatum est nomen Domini exercituum sedentis
in cherubin super eam 3 et inposuerunt arcam
Domini super plaustrum novum tuleruntque eam
de domo Abinadab qui erat in Gabaa Oza autem et
Haio filii Abinadab minabant plaustrum novum 4
cumque tulissent eam de domo Abinadab qui erat
in Gabaa custodiens arcam Dei Haio praecedebat
arcam 5 David autem et omnis Israhel ludebant
coram Domino in omnibus lignis fabrefactis et
citharis et lyris et tympanis et sistris et cymbalis
6 postquam autem venerunt ad aream Nachon
extendit manum Oza ad arcam Dei et tenuit
eam quoniam calcitrabant boves 7 iratusque est
indignatione Dominus contra Ozam et percussit
eum super temeritate qui mortuus est ibi iuxta
arcam Dei 8 contristatus autem est David eo quod
percussisset Dominus Ozam et vocatum est nomen
loci illius Percussio Oza usque in diem hanc 9
et extimuit David Dominum in die illa dicens
quomodo ingredietur ad me arca Domini 10 et
noluit devertere ad se arcam Domini in civitate
David sed devertit eam in domo Obededom Getthei
11 et habitavit arca Domini in domo Obededom
Getthei tribus mensibus et benedixit Dominus
Obededom et omnem domum eius 12 nuntiatumque
est regi David benedixit Dominus Obededom et
omnia eius propter arcam Dei abiit ergo David et
adduxit arcam Dei de domo Obededom in civitatem
David cum gaudio 13 cumque transcendissent qui
portabant arcam Domini sex passus immolabat
bovem et arietem 14 et David saltabat totis viribus
ante Dominum porro David erat accinctus ephod
lineo 15 et David et omnis domus Israhel ducebant
arcam testamenti Domini in iubilo et in clangore
bucinae 16 cumque intrasset arca Domini civitatem
David Michol filia Saul prospiciens per fenestram
vidit regem David subsilientem atque saltantem
coram Domino et despexit eum in corde suo 17 et
introduxerunt arcam Domini et posuerunt eam in
loco suo in medio tabernaculi quod tetenderat ei
David et obtulit David holocausta coram Domino et
pacifica 18 cumque conplesset offerens holocaustum
et pacifica benedixit populo in nomine Domini
exercituum 19 et partitus est multitudini universae
Israhel tam viro quam mulieri singulis collyridam
panis unam et assaturam bubulae carnis unam
et similam frixam oleo et abiit omnis populus
unusquisque in domum suam 20 reversusque est et
David ut benediceret domui suae et egressa Michol
filia Saul in occursum David ait quam gloriosus
fuit hodie rex Israhel discoperiens se ante ancillas

servorum suorum et nudatus est quasi si nudetur
unus de scurris 21 dixitque David ad Michol ante
Dominum qui elegit me potius quam patrem tuum
et quam omnem domum eius et praecepit mihi ut
essem dux super populum Domini Israhel 22 et
ludam et vilior fiam plus quam factus sum et ero
humilis in oculis meis et cum ancillis de quibus
locuta es gloriosior apparebo 23 igitur Michol filiae
Saul non est natus filius usque ad diem mortis suae

7 factum est autem cum sedisset rex in domo
sua et Dominus dedisset ei requiem undique ab
universis inimicis suis 2 dixit ad Nathan prophetam
videsne quod ego habitem in domo cedrina et arca
Dei posita sit in medio pellium 3 dixitque Nathan
ad regem omne quod est in corde tuo vade fac
quia Dominus tecum est 4 factum est autem in
nocte illa et ecce sermo Domini ad Nathan dicens 5
vade et loquere ad servum meum David haec dicit
Dominus numquid tu aedificabis mihi domum ad
habitandum 6 neque enim habitavi in domo ex die
qua eduxi filios Israhel de terra Aegypti usque in
diem hanc sed ambulans ambulabam in tabernaculo
et in tentorio 7 per cuncta loca quae transivi cum
omnibus filiis Israhel numquid loquens locutus
sum ad unam de tribubus Israhel cui praecepi
ut pasceret populum meum Israhel dicens quare
non aedificastis mihi domum cedrinam 8 et nunc
haec dices servo meo David haec dicit Dominus
exercituum ego tuli te de pascuis sequentem greges
ut esses dux super populum meum Israhel 9 et
fui tecum in omnibus ubicumque ambulasti et
interfeci universos inimicos tuos a facie tua fecique
tibi nomen grande iuxta nomen magnorum qui
sunt in terra 10 et ponam locum populo meo
Israhel et plantabo eum et habitabit sub eo et non
turbabitur amplius nec addent filii iniquitatis ut
adfligant eum sicut prius 11 ex die qua constitui
iudices super populum meum Israhel et requiem
dabo tibi ab omnibus inimicis tuis praedicitque
tibi Dominus quod domum faciat tibi Dominus 12
cumque conpleti fuerint dies tui et dormieris cum
patribus tuis suscitabo semen tuum post te quod
egredietur de utero tuo et firmabo regnum eius 13
ipse aedificabit domum nomini meo et stabiliam
thronum regni eius usque in sempiternum 14 ego
ero ei in patrem et ipse erit mihi in filium qui si
inique aliquid gesserit arguam eum in virga virorum
et in plagis filiorum hominum 15 misericordiam
autem meam non auferam ab eo sicut abstuli a
Saul quem amovi a facie tua 16 et fidelis erit
domus tua et regnum tuum usque in aeternum ante
faciem tuam et thronus tuus erit firmus iugiter 17
secundum omnia verba haec et iuxta universam
visionem istam sic locutus est Nathan ad David
18 ingressus est autem rex David et sedit coram
Domino et dixit quis ego sum Domine Deus et quae
domus mea quia adduxisti me hucusque 19 sed
et hoc parum visum est in conspectu tuo Domine
Deus nisi loquereris etiam de domo servi tui in
longinquum ista est enim lex Adam Domine Deus
20 quid ergo addere poterit adhuc David ut loquatur
ad te tu enim scis servum tuum Domine Deus 21
propter verbum tuum et secundum cor tuum fecisti
omnia magnalia haec ita ut notum faceres servo tuo
22 idcirco magnificatus es Domine Deus quia non est
similis tui neque est deus extra te in omnibus quae
audivimus auribus nostris 23 quae est autem ut
populus tuus Israhel gens in terra propter quam ivit
Deus ut redimeret eam sibi in populum et poneret
sibi nomen faceretque eis magnalia et horribilia
super terram a facie populi tui quem redemisti tibi
ex Aegypto gentem et deum eius 24 et firmasti tibi
populum tuum Israhel in populum sempiternum
et tu Domine factus es eis in Deum 25 nunc ergo
Domine Deus verbum quod locutus es super servum
tuum et super domum eius suscita in sempiternum
et fac sicut locutus es 26 et magnificetur nomen
tuum usque in sempiternum atque dicatur Dominus
exercituum Deus super Israhel et domus servi tui
David erit stabilita coram Domino 27 quia tu Domine
exercituum Deus Israhel revelasti aurem servi tui
dicens domum aedificabo tibi propterea invenit
servus tuus cor suum ut oraret te oratione hac 28
nunc ergo Domine Deus tu es Deus et verba tua
erunt vera locutus es enim ad servum tuum bona
haec 29 incipe igitur et benedic domui servi tui ut
sit in sempiternum coram te quia tu Domine Deus
locutus es et benedictione tua benedicetur domus
servi tui in sempiternum

8 factum est autem post haec percussit David
Philisthim et humiliavit eos et tulit David frenum
tributi de manu Philisthim 2 et percussit Moab et
mensus est eos funiculo coaequans terrae mensus
est autem duos funiculos unum ad occidendum et
unum ad vivificandum factusque est Moab David
serviens sub tributo 3 et percussit David Adadezer
filium Roob regem Soba quando profectus est ut
dominaretur super flumen Eufraten 4 et captis
David ex parte eius mille septingentis equitibus
et viginti milibus peditum subnervavit omnes
iugales curruum dereliquit autem ex eis centum
currus 5 venit quoque Syria Damasci ut praesidium
ferret Adadezer regi Soba et percussit David de
Syria viginti duo milia virorum 6 et posuit David

praesidium in Syria Damasci factaque est Syria
David serviens sub tributo servavit Dominus David
in omnibus ad quaecumque profectus est 7 et tulit
David arma aurea quae habebant servi Adadezer
et detulit ea in Hierusalem 8 et de Bete et de
Beroth civitatibus Adadezer tulit rex David aes
multum nimis 9 audivit autem Thou rex Emath
quod percussisset David omne robur Adadezer 10
et misit Thou Ioram filium suum ad regem David
ut salutaret eum congratulans et gratias ageret eo
quod expugnasset Adadezer et percussisset eum
hostis quippe erat Thou Adadezer et in manu eius
erant vasa argentea et vasa aurea et vasa aerea 11
quae et ipsa sanctificavit rex David Domino cum
argento et auro quae sanctificaverat de universis
gentibus quas subegerat 12 de Syria et Moab et filiis
Ammon et Philisthim et Amalech et de manubiis
Adadezer filii Roob regis Soba 13 fecit quoque
sibi David nomen cum reverteretur capta Syria
in valle Salinarum caesis duodecim milibus 14 et
posuit in Idumea custodes statuitque praesidium
et facta est universa Idumea serviens David et
servavit Dominus David in omnibus ad quaecumque
profectus est 15 et regnavit David super omnem
Israhel faciebat quoque David iudicium et iustitiam
omni populo suo 16 Ioab autem filius Sarviae
erat super exercitum porro Iosaphat filius Ahilud
erat a commentariis 17 et Sadoc filius Achitob et
Ahimelech filius Abiathar sacerdotes et Saraias
scriba 18 Banaias autem filius Ioiada super Cherethi
et Felethi filii autem David sacerdotes erant

9 et dixit David putasne est aliquis qui remanserit
de domo Saul ut faciam cum eo misericordiam
propter Ionathan 2 erat autem de domo Saul servus
nomine Siba quem cum vocasset rex ad se dixit
ei tune es Siba et ille respondit ego sum servus
tuus 3 et ait rex num superest aliquis de domo Saul
ut faciam cum eo misericordiam Dei dixitque Siba
regi superest filius Ionathan debilis pedibus 4 ubi
inquit est et Siba ad regem ecce ait in domo est
Machir filii Amihel in Lodabar 5 misit ergo rex
David et tulit eum de domo Machir filii Amihel de
Lodabar 6 cum autem venisset Mifiboseth filius
Ionathan filii Saul ad David corruit in faciem suam
et adoravit dixitque David Mifiboseth qui respondit
adsum servus tuus 7 et ait ei David ne timeas
quia faciens faciam in te misericordiam propter
Ionathan patrem tuum et restituam tibi omnes
agros Saul patris tui et tu comedes panem in mensa
mea semper 8 qui adorans eum dixit quis ego
sum servus tuus quoniam respexisti super canem
mortuum similem mei 9 vocavit itaque rex Sibam
puerum Saul et dixit ei omnia quaecumque fuerunt
Saul et universam domum eius dedi filio domini tui
10 operare igitur ei terram tu et filii tui et servi tui
et inferes filio domini tui cibos ut alatur Mifiboseth
autem filius domini tui comedet semper panem
super mensam meam erant autem Sibae quindecim
filii et viginti servi 11 dixitque Siba ad regem
sicut iussisti domine mi rex servo tuo sic faciet
servus tuus et Mifiboseth comedet super mensam
tuam quasi unus de filiis regis 12 habebat autem
Mifiboseth filium parvulum nomine Micha omnis
vero cognatio domus Siba serviebat Mifiboseth
13 porro Mifiboseth habitabat in Hierusalem quia
de mensa regis iugiter vescebatur et erat claudus
utroque pede

10 factum est autem post haec ut moreretur
rex filiorum Ammon et regnaret Anon filius
eius pro eo 2 dixitque David faciam misericordiam
cum Anon filio Naas sicut fecit pater eius mecum
misericordiam misit ergo David consolans eum
per servos suos super patris interitu cum autem
venissent servi David in terram filiorum Ammon
3 dixerunt principes filiorum Ammon ad Anon
dominum suum putas quod propter honorem patris
tui David miserit ad te consolatores et non ideo ut
investigaret et exploraret civitatem et everteret
eam misit David servos suos ad te 4 tulit itaque Anon
servos David rasitque dimidiam partem barbae
eorum et praecidit vestes eorum medias usque
ad nates et dimisit eos 5 quod cum nuntiatum
esset David misit in occursum eorum erant enim
viri confusi turpiter valde et mandavit eis David
manete Hiericho donec crescat barba vestra et tunc
revertimini 6 videntes autem filii Ammon quod
iniuriam fecissent David miserunt et conduxerunt
mercede Syrum Roob et Syrum Soba viginti milia
peditum et a rege Maacha mille viros et ab Histob
duodecim milia virorum 7 quod cum audisset David
misit Ioab et omnem exercitum bellatorum 8 egressi
sunt ergo filii Ammon et direxerunt aciem ante
ipsum introitum portae Syrus autem Soba et Roob et
Histob et Maacha seorsum erant in campo 9 videns
igitur Ioab quod praeparatum esset adversum se
proelium et ex adverso et post tergum elegit ex
omnibus electis Israhel et instruxit aciem contra
Syrum 10 reliquam autem partem populi tradidit
Abisai fratri suo qui direxit aciem adversum filios
Ammon 11 et ait Ioab si praevaluerint adversum me
Syri eris mihi in adiutorium si autem filii Ammon
praevaluerint adversum te auxiliabor tibi 12 esto
vir fortis et pugnemus pro populo nostro et civitate
Dei nostri Dominus autem faciet quod bonum est

in conspectu suo 13 iniit itaque Ioab et populus
qui erat cum eo certamen contra Syros qui statim
fugerunt a facie eius 14 filii autem Ammon videntes
quod fugissent Syri fugerunt et ipsi a facie Abisai et
ingressi sunt civitatem reversusque est Ioab a filiis
Ammon et venit Hierusalem 15 videntes igitur Syri
quoniam corruissent coram Israhel congregati sunt
pariter 16 misitque Adadezer et eduxit Syros qui
erant trans Fluvium et adduxit exercitum eorum
Sobach autem magister militiae Adadezer erat
princeps eorum 17 quod cum nuntiatum esset David
contraxit omnem Israhelem et transivit Iordanem
venitque in Helema et direxerunt aciem Syri ex
adverso David et pugnaverunt contra eum 18
fugeruntque Syri a facie Israhel et occidit David
de Syris septingentos currus et quadraginta milia
equitum et Sobach principem militiae percussit
qui statim mortuus est 19 videntes autem universi
reges qui erant in praesidio Adadezer victos se ab
Israhel fecerunt pacem cum Israhel et servierunt eis
timueruntque Syri auxilium praebere filiis Ammon

11 factum est ergo vertente anno eo tempore quo
solent reges ad bella procedere misit David
Ioab et servos suos cum eo et universum Israhel
et vastaverunt filios Ammon et obsederunt Rabba
David autem remansit in Hierusalem 2 dum haec
agerentur accidit ut surgeret David de stratu suo
post meridiem et deambularet in solario domus
regiae viditque mulierem se lavantem ex adverso
super solarium suum erat autem mulier pulchra
valde 3 misit ergo rex et requisivit quae esset mulier
nuntiatumque ei est quod ipsa esset Bethsabee
filia Heliam uxor Uriae Hetthei 4 missis itaque
David nuntiis tulit eam quae cum ingressa esset ad
illum dormivit cum ea statimque sanctificata est
ab inmunditia sua 5 et reversa est domum suam
concepto fetu mittensque nuntiavit David et ait
concepi 6 misit autem David ad Ioab dicens mitte
ad me Uriam Hettheum misitque Ioab Uriam ad
David 7 et venit Urias ad David quaesivitque David
quam recte ageret Ioab et populus et quomodo
administraretur bellum 8 et dixit David ad Uriam
vade in domum tuam et lava pedes tuos egressus
est Urias de domo regis secutusque est eum cibus
regius 9 dormivit autem Urias ante portam domus
regiae cum aliis servis domini sui et non descendit
ad domum suam 10 nuntiatumque est David a
dicentibus non ivit Urias ad domum suam et ait
David ad Uriam numquid non de via venisti quare
non descendisti ad domum tuam 11 et ait Urias ad
David arca et Israhel et Iuda habitant in papilionibus
et dominus meus Ioab et servi domini mei super
faciem terrae manent et ego ingrediar domum
meam ut comedam et bibam et dormiam cum uxore
mea per salutem tuam et per salutem animae tuae
quod non faciam rem hanc 12 ait ergo David ad
Uriam mane hic etiam hodie et cras dimittam te
mansit Urias in Hierusalem die illa et altera 13 et
vocavit eum David ut comederet coram se et biberet
et inebriavit eum qui egressus vespere dormivit in
stratu suo cum servis domini sui et in domum suam
non descendit 14 factum est ergo mane et scripsit
David epistulam ad Ioab misitque per manum Uriae
15 scribens in epistula ponite Uriam ex adverso belli
ubi fortissimum proelium est et derelinquite eum
ut percussus intereat 16 igitur cum Ioab obsideret
urbem posuit Uriam in loco quo sciebat viros esse
fortissimos 17 egressique viri de civitate bellabant
adversum Ioab et ceciderunt de populo servorum
David et mortuus est etiam Urias Hettheus 18 misit
itaque Ioab et nuntiavit David omnia verba proelii
19 praecepitque nuntio dicens cum conpleveris
universos sermones belli ad regem 20 si eum videris
indignari et dixerit quare accessistis ad murum ut
proeliaremini an ignorabatis quod multa desuper
ex muro tela mittantur 21 quis percussit Abimelech
filium Hieroboseth nonne mulier misit super eum
fragmen molae de muro et interfecit eum in Thebes
quare iuxta murum accessistis dices etiam servus
tuus Urias Hettheus occubuit 22 abiit ergo nuntius
et venit et narravit David omnia quae ei praeceperat
Ioab 23 et dixit nuntius ad David praevaluerunt
adversum nos viri et egressi sunt ad nos in agrum
nos autem facto impetu persecuti eos sumus usque
ad portam civitatis 24 et direxerunt iacula sagittarii
ad servos tuos ex muro desuper mortuique sunt de
servis regis quin etiam servus tuus Urias Hettheus
mortuus est 25 et dixit David ad nuntium haec dices
Ioab non te frangat ista res varius enim eventus
est proelii et nunc hunc nunc illum consumit
gladius conforta bellatores tuos adversum urbem
ut destruas eam et exhortare eos 26 audivit autem
uxor Uriae quod mortuus esset Urias vir suus et
planxit eum 27 transactoque luctu misit David et
introduxit eam domum suam et facta est ei uxor
peperitque ei filium et displicuit verbum hoc quod
fecerat David coram Domino

12 misit ergo Dominus Nathan ad David qui cum
venisset ad eum dixit ei duo viri erant in
civitate una unus dives et alter pauper 2 dives
habebat oves et boves plurimos valde 3 pauper
autem nihil habebat omnino praeter ovem unam
parvulam quam emerat et nutrierat et quae creverat
apud eum cum filiis eius simul de pane illius

comedens et de calice eius bibens et in sinu illius
dormiens eratque illi sicut filia **4** cum autem
peregrinus quidam venisset ad divitem parcens ille
sumere de ovibus et de bubus suis ut exhiberet
convivium peregrino illi qui venerat ad se tulit
ovem viri pauperis et praeparavit cibos homini qui
venerat ad se **5** iratus autem indignatione David
adversus hominem illum nimis dixit ad Nathan
vivit Dominus quoniam filius mortis est vir qui
fecit hoc **6** ovem reddet in quadruplum eo quod
fecerit verbum istud et non pepercerit **7** dixit
autem Nathan ad David tu es ille vir haec dicit
Dominus Deus Israhel ego unxi te in regem super
Israhel et ego erui te de manu Saul **8** et dedi tibi
domum domini tui et uxores domini tui in sinu
tuo dedique tibi domum Israhel et Iuda et si parva
sunt ista adiciam tibi multo maiora **9** quare ergo
contempsisti verbum Domini ut faceres malum in
conspectu meo Uriam Hettheum percussisti gladio
et uxorem illius accepisti uxorem et interfecisti
eum gladio filiorum Ammon **10** quam ob rem non
recedet gladius de domo tua usque in sempiternum
eo quod despexeris me et tuleris uxorem Uriae
Hetthei ut esset uxor tua **11** itaque haec dicit
Dominus ecce ego suscitabo super te malum de
domo tua et tollam uxores tuas in oculis tuis et dabo
proximo tuo et dormiet cum uxoribus tuis in oculis
solis huius **12** tu enim fecisti abscondite ego vero
faciam verbum istud in conspectu omnis Israhel
et in conspectu solis **13** et dixit David ad Nathan
peccavi Domino dixitque Nathan ad David Dominus
quoque transtulit peccatum tuum non morieris **14**
verumtamen quoniam blasphemare fecisti inimicos
Domini propter verbum hoc filius qui natus est
tibi morte morietur **15** et reversus est Nathan
domum suam percussitque Dominus parvulum
quem pepererat uxor Uriae David et desperatus est
16 deprecatusque est David Dominum pro parvulo et
ieiunavit David ieiunio et ingressus seorsum iacuit
super terram **17** venerunt autem seniores domus
eius cogentes eum ut surgeret de terra qui noluit
neque comedit cum eis cibum **18** accidit autem die
septima ut moreretur infans timueruntque servi
David nuntiare ei quod mortuus esset parvulus
dixerunt enim ecce cum parvulus adhuc viveret
loquebamur ad eum et non audiebat vocem nostram
quanto magis si dixerimus mortuus est puer se
adfliget **19** cum ergo vidisset David servos suos
musitantes intellexit quod mortuus esset infantulus
dixitque ad servos suos num mortuus est puer
qui responderunt ei mortuus est **20** surrexit igitur
David de terra et lotus unctusque est cumque
mutasset vestem ingressus est domum Domini et
adoravit et venit in domum suam petivitque ut
ponerent ei panem et comedit **21** dixerunt autem
ei servi sui quis est sermo quem fecisti propter
infantem cum adhuc viveret ieiunasti et flebas
mortuo autem puero surrexisti et comedisti panem
22 qui ait propter infantem dum adhuc viveret
ieiunavi et flevi dicebam enim quis scit si forte
donet eum mihi Dominus et vivet infans **23** nunc
autem quia mortuus est quare ieiuno numquid
potero revocare eum amplius ego vadam magis ad
eum ille vero non revertetur ad me **24** et consolatus
est David Bethsabee uxorem suam ingressusque ad
eam dormivit cum ea quae genuit filium et vocavit
nomen eius Salomon et Dominus dilexit eum **25**
misitque in manu Nathan prophetae et vocavit
nomen eius Amabilis Domino eo quod diligeret eum
Dominus **26** igitur pugnabat Ioab contra Rabbath
filiorum Ammon et expugnabat urbem regiam **27**
misitque Ioab nuntios ad David dicens dimicavi
adversum Rabbath et capienda est urbs Aquarum
28 nunc igitur congrega reliquam partem populi
et obside civitatem et cape eam ne cum a me
vastata fuerit urbs nomini meo adscribatur victoria
29 congregavit itaque David omnem populum et
profectus est adversum Rabbath cumque dimicasset
cepit eam **30** et tulit diadema regis eorum de
capite eius pondo auri talentum habens gemmas
pretiosissimas et inpositum est super caput David
sed et praedam civitatis asportavit multam valde
31 populum quoque eius adducens serravit et
circumegit super eos ferrata carpenta divisitque
cultris et transduxit in typo laterum sic fecit
universis civitatibus filiorum Ammon et reversus
est David et omnis exercitus Hierusalem

13 factum est autem post haec ut Absalom
filii David sororem speciosissimam vocabulo
Thamar adamaret Amnon filius David **2** et deperiret
eam valde ita ut aegrotaret propter amorem eius
quia cum esset virgo difficile ei videbatur ut
quippiam inhoneste ageret cum ea **3** erat autem
Amnonis amicus nomine Ionadab filius Semaa
fratris David vir prudens valde **4** qui dixit ad eum
quare sic adtenuaris macie fili regis per singulos
dies cur non indicas mihi dixitque ei Amnon Thamar
sororem Absalom fratris mei amo **5** cui respondit
Ionadab cuba super lectulum tuum et languorem
simula cumque venerit pater tuus ut visitet te dic
ei veniat oro Thamar soror mea ut det mihi cibum
et faciat pulmentum ut comedam de manu eius **6**
accubuit itaque Amnon et quasi aegrotare coepit
cumque venisset rex ad visitandum eum ait Amnon
ad regem veniat obsecro Thamar soror mea ut faciat

in oculis meis duas sorbitiunculas et cibum capiam
de manu eius **7** misit ergo David ad Thamar domum
dicens veni in domum Amnon fratris tui et fac ei
pulmentum **8** venitque Thamar in domum Amnon
fratris sui ille autem iacebat quae tollens farinam
commiscuit et liquefaciens in oculis eius coxit
sorbitiunculas **9** tollensque quod coxerat effudit
et posuit coram eo et noluit comedere dixitque
Amnon eicite universos a me cumque eiecissent
omnes **10** dixit Amnon ad Thamar infer cibum in
conclave ut vescar de manu tua tulit ergo Thamar
sorbitiunculas quas fecerat et intulit ad Amnon
fratrem suum in conclave **11** cumque obtulisset ei
cibum adprehendit eam et ait veni cuba mecum
soror mea **12** quae respondit ei noli frater mi noli
opprimere me neque enim hoc fas est in Israhel
noli facere stultitiam hanc **13** et ego enim ferre
non potero obprobrium meum et tu eris quasi unus
de insipientibus in Israhel quin potius loquere ad
regem et non negabit me tibi **14** noluit autem
adquiescere precibus eius sed praevalens viribus
oppressit eam et cubavit cum illa **15** et exosam eam
habuit Amnon magno odio nimis ita ut maius esset
odium quo oderat eam amore quo ante dilexerat
dixitque ei Amnon surge vade **16** quae respondit
ei maius est hoc malum quod nunc agis adversum
me quam quod ante fecisti expellens me et noluit
audire eam **17** sed vocato puero qui ministrabat ei
dixit eice hanc a me foras et claude ostium post
eam **18** quae induta erat talari tunica huiuscemodi
enim filiae regis virgines vestibus utebantur eiecit
itaque eam minister illius foras clausitque fores
post eam **19** quae aspergens cinerem capiti suo
scissa talari tunica inpositisque manibus super
caput suum ibat ingrediens et clamans **20** dixit
autem ei Absalom frater suus num Amnon frater
tuus concubuit tecum sed nunc soror tace frater
tuus est neque adfligas cor tuum pro re hac mansit
itaque Thamar contabescens in domo Absalom
fratris sui **21** cum autem audisset rex David verba
haec contristatus est valde **22** porro non est locutus
Absalom ad Amnon nec malum nec bonum oderat
enim Absalom Amnon eo quod violasset Thamar
sororem suam **23** factum est autem post tempus
biennii ut tonderentur oves Absalom in Baalasor
quae est iuxta Ephraim et vocavit Absalom omnes
filios regis **24** venitque ad regem et ait ad eum
ecce tondentur oves servi tui veniat oro rex cum
servis suis ad servum suum **25** dixitque rex ad
Absalom noli fili mi noli rogare ut veniamus omnes
et gravemus te cum autem cogeret eum et noluisset
ire benedixit ei **26** et ait Absalom si non vis venire
veniat obsecro nobiscum saltem Amnon frater meus
dixitque ad eum rex non est necesse ut vadat tecum
27 coegit itaque eum Absalom et dimisit cum eo
Amnon et universos filios regis **28** praeceperat
autem Absalom pueris suis dicens observate cum
temulentus fuerit Amnon vino et dixero vobis
percutite eum et interficite nolite timere ego enim
sum qui praecepi vobis roboramini et estote viri
fortes **29** fecerunt ergo pueri Absalom adversum
Amnon sicut praeceperat eis Absalom surgentesque
omnes filii regis ascenderunt singuli mulas suas
et fugerunt **30** cumque adhuc pergerent in itinere
fama praevenit ad David dicens percussit Absalom
omnes filios regis et non remansit ex eis saltem
unus **31** surrexit itaque rex et scidit vestimenta
sua et cecidit super terram et omnes servi ipsius
qui adsistebant ei sciderunt vestimenta sua **32**
respondens autem Ionadab filius Samaa fratris
David dixit ne aestimet dominus meus quod omnes
pueri filii regis occisi sint Amnon solus mortuus est
quoniam in ore Absalom erat positus ex die qua
oppressit Thamar sororem eius **33** nunc ergo ne
ponat dominus meus rex super cor suum verbum
istud dicens omnes filii regis occisi sunt quoniam
Amnon solus mortuus est **34** fugit autem Absalom
et levavit puer speculator oculos suos et aspexit
et ecce populus multus veniebat per iter devium
ex latere montis **35** dixit autem Ionadab ad regem
ecce filii regis adsunt iuxta verbum servi tui sic
factum est **36** cumque cessasset loqui apparuerunt
et filii regis et intrantes levaverunt vocem suam et
fleverunt sed et rex et omnes servi eius fleverunt
ploratu magno nimis **37** porro Absalom fugiens abiit
ad Tholomai filium Amiur regem Gessur luxit ergo
David filium suum cunctis diebus **38** Absalom autem
cum fugisset et venisset in Gessur fuit ibi tribus
annis **39** cessavitque David rex persequi Absalom
eo quod consolatus esset super Amnon interitu

14 intellegens autem Ioab filius Sarviae quod
cor regis versum esset ad Absalom **2** misit
Thecuam et tulit inde mulierem sapientem dixitque
ad eam lugere te simula et induere veste lugubri
et ne unguaris oleo ut sis quasi mulier plurimo
iam tempore lugens mortuum **3** et ingredieris ad
regem et loqueris ad eum sermones huiuscemodi
posuit autem Ioab verba in ore eius **4** itaque cum
ingressa fuisset mulier thecuites ad regem cecidit
coram eo super terram et adoravit et dixit serva
me rex **5** et ait ad eam rex quid causae habes quae
respondit heu mulier vidua ego sum mortuus est
enim vir meus **6** et ancillae tuae erant duo filii
qui rixati sunt adversum se in agro nullusque erat
qui eos prohibere posset et percussit alter alterum

et interfecit eum **7** et ecce consurgens universa
cognatio adversum ancillam tuam dicit trade eum
qui percussit fratrem suum ut occidamus eum
pro anima fratris sui quem interfecit et deleamus
heredem et quaerunt extinguere scintillam meam
quae relicta est ut non supersit viro meo nomen et
reliquiae super terram **8** et ait rex ad mulierem
vade in domum tuam et ego iubebo pro te **9**
dixitque mulier thecuites ad regem in me domine
mi rex iniquitas et in domum patris mei rex autem
et thronus eius sit innocens **10** et ait rex qui
contradixerit tibi adduc eum ad me et ultra non
addet ut tangat te **11** quae ait recordetur rex Domini
Dei sui ut non multiplicentur proximi sanguinis
ad ulciscendum et nequaquam interficient filium
meum qui ait vivit Dominus quia non cadet de
capillis filii tui super terram **12** dixit ergo mulier
loquatur ancilla tua ad dominum meum regem
verbum et ait loquere **13** dixitque mulier quare
cogitasti istiusmodi rem contra populum Dei et
locutus est rex verbum istud ut peccet et non
reducat eiectum suum **14** omnes morimur et quasi
aquae delabimur in terram quae non revertuntur
nec vult perire Deus animam sed retractat cogitans
ne penitus pereat qui abiectus est **15** nunc igitur
veni ut loquar ad regem dominum meum verbum
hoc praesente populo et dixit ancilla tua loquar ad
regem si quo modo faciat rex verbum ancillae suae
16 et audivit rex ut liberaret ancillam suam de manu
omnium qui volebant delere me et filium meum
simul de hereditate Dei **17** dicat ergo ancilla tua
ut fiat verbum domini mei regis quasi sacrificium
sicut enim angelus Dei sic est dominus meus rex ut
nec benedictione nec maledictione moveatur unde
et Dominus Deus tuus est tecum **18** et respondens
rex dixit ad mulierem ne abscondas a me verbum
quod te interrogo dixitque mulier loquere domine
mi rex **19** et ait rex numquid manus Ioab tecum
est in omnibus istis respondit mulier et ait per
salutem animae tuae domine mi rex nec ad dextram
nec ad sinistram est ex omnibus his quae locutus
est dominus meus rex servus enim tuus Ioab ipse
praecepit mihi et ipse posuit in os ancillae tuae
omnia verba haec **20** ut verterem figuram sermonis
huius servus tuus Ioab praecepit istud tu autem
domine mi sapiens es sicut habet sapientiam angelus
Dei ut intellegas omnia super terram **21** et ait rex
ad Ioab ecce placatus feci verbum tuum vade igitur
et revoca puerum Absalom **22** cadensque Ioab super
faciem suam in terram adoravit et benedixit regi et
dixit Ioab hodie intellexit servus tuus quia inveni
gratiam in oculis tuis domine mi rex fecisti enim
sermonem servi tui **23** surrexit ergo Ioab et abiit in
Gessur et adduxit Absalom in Hierusalem **24** dixit
autem rex revertatur in domum suam et faciem
meam non videat reversus est itaque Absalom in
domum suam et faciem regis non vidit **25** porro
sicut Absalom vir non erat pulcher in omni Israhel
et decorus nimis a vestigio pedis usque ad verticem
non erat in eo ulla macula **26** et quando tondebatur
capillum semel autem in anno tondebatur quia
gravabat eum caesaries ponderabat capillos capitis
sui ducentis siclis pondere publico **27** nati sunt
autem Absalom filii tres et filia una nomine Thamar
eleganti forma **28** mansitque Absalom Hierusalem
duobus annis et faciem regis non vidit **29** misit
itaque ad Ioab ut mitteret eum ad regem qui noluit
venire ad eum cumque secundo misisset et ille
noluisset venire **30** dixit servis suis scitis agrum
Ioab iuxta agrum meum habentem messem hordei
ite igitur et succendite eum igni succenderunt ergo
servi Absalom segetem igni **31** surrexitque Ioab
et venit ad Absalom in domum eius et dixit quare
succenderunt servi tui segetem meam igni **32** et
respondit Absalom ad Ioab misi ad te obsecrans ut
venires ad me et mitterem te ad regem ut diceres
ei quare veni de Gessur melius mihi erat ibi esse
obsecro ergo ut videam faciem regis quod si memor
est iniquitatis meae interficiat me **33** ingressus Ioab
ad regem nuntiavit ei vocatusque Absalom intravit
ad regem et adoravit super faciem terrae coram eo
osculatusque est rex Absalom

15 igitur post haec fecit sibi Absalom currum et
equites et quinquaginta viros qui praecederent
eum **2** et mane consurgens Absalom stabat iuxta
introitum portae et omnem virum qui habebat
negotium ut veniret ad regis iudicium vocabat
Absalom ad se et dicebat de qua civitate es tu
qui respondens aiebat ex una tribu Israhel ego
sum servus tuus **3** respondebatque ei Absalom
videntur mihi sermones tui boni et iusti sed non
est qui te audiat constitutus a rege dicebatque
Absalom **4** quis me constituat iudicem super terram
ut ad me veniant omnes qui habent negotium
et iuste iudicem **5** sed et cum accederet ad eum
homo ut salutaret illum extendebat manum suam
et adprehendens osculabatur eum **6** faciebatque
hoc omni Israhel qui veniebat ad iudicium ut
audiretur a rege et sollicitabat corda virorum
Israhel **7** post quattuor autem annos dixit Absalom
ad regem vadam et reddam vota mea quae vovi
Domino in Hebron **8** vovens enim vovit servus
tuus cum esset in Gessur Syriae dicens si reduxerit
me Dominus in Hierusalem sacrificabo Domino **9**
dixitque ei rex vade in pace et surrexit et abiit in

Hebron **10** misit autem Absalom exploratores in universas tribus Israhel dicens statim ut audieritis clangorem bucinae dicite regnavit Absalom in Hebron **11** porro cum Absalom ierunt ducenti viri de Hierusalem vocati euntes simplici corde et causam penitus ignorantes **12** accersivit quoque Absalom Ahitofel Gilonitem consiliarium David de civitate sua Gilo cum immolaret victimas et facta est coniuratio valida populusque concurrens augebatur cum Absalom **13** venit igitur nuntius ad David dicens toto corde universus Israhel sequitur Absalom **14** et ait David servis suis qui erant cum eo in Hierusalem surgite fugiamus neque enim erit nobis effugium a facie Absalom festinate egredi ne forte veniens occupet nos et inpellat super nos ruinam et percutiat civitatem in ore gladii **15** dixeruntque servi regis ad eum omnia quaecumque praeceperit dominus noster rex libenter exsequimur servi tui **16** egressus est ergo rex et universa domus eius pedibus suis et dereliquit rex decem mulieres concubinas ad custodiendam domum **17** egressusque rex et omnis Israhel pedibus suis stetit procul a domo **18** et universi servi eius ambulabant iuxta eum et legiones Cherethi et Felethi et omnes Getthei sescenti viri qui secuti eum fuerant de Geth praecedebant regem **19** dixit autem rex ad Ethai Gettheum cur venis nobiscum revertere et habita cum rege quia peregrinus es et egressus de loco tuo **20** heri venisti et hodie inpelleris nobiscum egredi ego autem vadam quo iturus sum revertere et reduc tecum fratres tuos ostendisti gratiam et fidem **21** et respondit Ethai regi dicens vivit Dominus et vivit dominus meus rex quoniam in quocumque loco fueris domine mi rex sive in morte sive in vita ibi erit servus tuus **22** et ait David Ethai veni et transi et transivit Ethai Gettheus et omnes viri qui cum eo erant et reliqua multitudo **23** omnesque flebant voce magna et universus populus transiebat rex quoque transgrediebatur torrentem Cedron et cunctus populus incedebat contra viam quae respicit ad desertum **24** venit autem et Sadoc et universi Levitae cum eo portantes arcam foederis Dei et deposuerunt arcam Dei et ascendit Abiathar donec expletus est omnis populus qui egressus fuerat de civitate **25** et dixit rex ad Sadoc reporta arcam Dei in urbem si invenero gratiam in oculis Domini reducet me et ostendet mihi eam et tabernaculum suum **26** si autem dixerit non places praesto sum faciat quod bonum est coram se **27** et dixit rex ad Sadoc sacerdotem o videns revertere in civitatem in pace et Achimaas filius tuus et Ionathan filius Abiathar duo filii vestri sint vobiscum **28** ecce ego abscondar in campestribus deserti donec veniat sermo a vobis indicans mihi **29** reportaverunt igitur Sadoc et Abiathar arcam Dei Hierusalem et manserunt ibi **30** porro David ascendebat clivum Olivarum scandens et flens operto capite et nudis pedibus incedens sed et omnis populus qui erat cum eo operto capite ascendebat plorans **31** nuntiatum est autem David quod et Ahitofel esset in coniuratione cum Absalom dixitque David infatua quaeso consilium Ahitofel Domine **32** cumque ascenderet David summitatem montis in quo adoraturus erat Dominum ecce occurrit ei Husai Arachites scissa veste et terra pleno capite **33** et dixit ei David si veneris mecum eris mihi oneri **34** si autem in civitatem revertaris et dixeris Absalom servus tuus sum rex sicut fui servus patris tui sic ero servus tuus dissipabis consilium Ahitofel **35** habes autem tecum Sadoc et Abiathar sacerdotes et omne verbum quodcumque audieris de domo regis indicabis Sadoc et Abiathar sacerdotibus **36** sunt autem cum eis duo filii eorum Achimaas Sadoc et Ionathan Abiathar et mittetis per eos ad me omne verbum quod audieritis **37** veniente ergo Husai amico David in civitatem Absalom quoque ingressus est Hierusalem

16 cumque David transisset paululum montis verticem apparuit Siba puer Mifiboseth in occursum eius cum duobus asinis qui onerati erant ducentis panibus et centum alligaturis uvae passae et centum massis palatarum et utribus vini **2** et dixit rex Sibae quid sibi volunt haec responditque Siba asini domestici regis ut sedeant et panes et palatae ad vescendum pueris tuis vinum autem ut bibat si quis defecerit in deserto **3** et ait rex ubi est filius domini tui responditque Siba regi remansit in Hierusalem dicens hodie restituet mihi domus Israhel regnum patris mei **4** et ait rex Sibae tua sint omnia quae fuerunt Mifiboseth dixitque Siba adoro inveniam gratiam coram te domine mi rex **5** venit ergo rex David usque Baurim et ecce egrediebatur inde vir de cognatione domus Saul nomine Semei filius Gera procedebat egrediens et maledicebat **6** mittebatque lapides contra David et contra universos servos regis David omnis autem populus et universi bellatores a dextro et sinistro latere regis incedebant **7** ita autem loquebatur Semei cum malediceret regi egredere egredere vir sanguinum et vir Belial **8** reddidit tibi Dominus universum sanguinem domus Saul quoniam invasisti regnum pro eo et dedit Dominus regnum in manu Absalom filii tui et ecce premunt te mala tua quoniam vir sanguinum es **9** dixit autem Abisai filius Sarviae regi quare maledicit canis hic moriturus domino meo regi vadam et

amputabo caput eius 10 et ait rex quid mihi et
vobis filii Sarviae dimittite eum maledicat Dominus
enim praecepit ei ut malediceret David et quis
est qui audeat dicere quare sic fecerit 11 et ait
rex Abisai et universis servis suis ecce filius meus
qui egressus est de utero meo quaerit animam
meam quanto magis nunc filius Iemini dimittite
eum ut maledicat iuxta praeceptum Domini 12
si forte respiciat Dominus adflictionem meam et
reddat mihi bonum pro maledictione hac hodierna
13 ambulabat itaque David et socii eius per viam
cum eo Semei autem per iugum montis ex latere
contra illum gradiebatur maledicens et mittens
lapides adversum eum terramque spargens 14 venit
itaque rex et universus populus cum eo lassus
et refocilati sunt ibi 15 Absalom autem et omnis
populus Israhel ingressi sunt Hierusalem sed et
Ahitofel cum eo 16 cum autem venisset Husai
Arachites amicus David ad Absalom locutus est
ad eum salve rex salve rex 17 ad quem Absalom
haec est inquit gratia tua ad amicum tuum quare
non isti cum amico tuo 18 responditque Husai ad
Absalom nequaquam quia illius ero quem elegit
Dominus et omnis hic populus et universus Israhel
et cum eo manebo 19 sed ut et hoc inferam cui ego
serviturus sum nonne filio regis sicut parui patri
tuo sic parebo et tibi 20 dixit autem Absalom ad
Ahitofel inite consilium quid agere debeamus 21 et
ait Ahitofel ad Absalom ingredere ad concubinas
patris tui quas dimisit ad custodiendam domum
ut cum audierit omnis Israhel quod foedaveris
patrem tuum roborentur manus eorum tecum 22
tetenderunt igitur Absalom tabernaculum in solario
ingressusque est ad concubinas patris sui coram
universo Israhel 23 consilium autem Ahitofel quod
dabat in diebus illis quasi si quis consuleret Deum
sic erat omne consilium Ahitofel et cum esset cum
David et cum esset cum Absalom

17 dixit igitur Ahitofel ad Absalom eligam
mihi duodecim milia virorum et consurgens
persequar David hac nocte 2 et inruens super eum
quippe qui lassus est et solutis manibus percutiam
eum cumque fugerit omnis populus qui cum eo
est percutiam regem desolatum 3 et reducam
universum populum quomodo omnis reverti solet
unum enim virum tu quaeris et omnis populus
erit in pace 4 placuitque sermo eius Absalom et
cunctis maioribus natu Israhel 5 ait autem Absalom
vocate et Husai Arachiten et audiamus quid etiam
ipse dicat 6 cumque venisset Husai ad Absalom ait
Absalom ad eum huiuscemodi sermonem locutus est
Ahitofel facere debemus an non quod das consilium
7 et dixit Husai ad Absalom non bonum consilium
quod dedit Ahitofel hac vice 8 et rursum intulit
Husai tu nosti patrem tuum et viros qui cum eo
sunt esse fortissimos et amaro animo veluti si ursa
raptis catulis in saltu saeviat sed et pater tuus vir
bellator est nec morabitur cum populo 9 forsitan
nunc latitat in foveis aut in uno quo voluerit loco
et cum ceciderit unus quilibet in principio audiet
quicumque audierit et dicet facta est plaga in
populo qui sequebatur Absalom 10 et fortissimus
quoque cuius cor est quasi leonis pavore solvetur
scit enim omnis populus Israhel fortem esse patrem
tuum et robustos omnes qui cum eo sunt 11 sed hoc
mihi videtur rectum esse consilium congregetur ad
te universus Israhel a Dan usque Bersabee quasi
harena maris innumerabilis et tu eris in medio
eorum 12 et inruemus super eum in quocumque
loco fuerit inventus et operiemus eum sicut cadere
solet ros super terram et non relinquemus de viris
qui cum eo sunt ne unum quidem 13 quod si urbem
aliquam fuerit ingressus circumdabit omnis Israhel
civitati illi funes et trahemus eam in torrentem
ut non repperiatur nec calculus quidem ex ea
14 dixitque Absalom et omnis vir Israhel melius
consilium Husai Arachitae consilio Ahitofel Domini
autem nutu dissipatum est consilium Ahitofel utile
ut induceret Dominus super Absalom malum 15
et ait Husai Sadoc et Abiathar sacerdotibus hoc
et hoc modo consilium dedit Ahitofel Absalom et
senibus Israhel et ego tale et tale dedi consilium 16
nunc ergo mittite cito et nuntiate David dicentes
ne moremini nocte hac in campestribus deserti sed
absque dilatione transgredere ne forte absorbeatur
rex et omnis populus qui cum eo est 17 Ionathan
autem et Achimaas stabant iuxta fontem Rogel
abiit ancilla et nuntiavit eis et illi profecti sunt
ut referrent ad regem David nuntium non enim
poterant videri aut introire civitatem 18 vidit
autem eos quidam puer et indicavit Absalom illi
vero concito gradu ingressi sunt domum cuiusdam
viri in Baurim qui habebat puteum in vestibulo
suo et descenderunt in eum 19 tulit autem mulier
et expandit velamen super os putei quasi siccans
ptisanas et sic res latuit 20 cumque venissent
servi Absalom ad mulierem in domum dixerunt
ubi est Achimaas et Ionathan et respondit eis
mulier transierunt gustata paululum aqua at hii
qui quaerebant cum non repperissent reversi sunt
Hierusalem 21 cumque abissent ascenderunt illi de
puteo et pergentes nuntiaverunt regi David atque
dixerunt surgite transite cito fluvium quoniam
huiuscemodi dedit consilium contra vos Ahitofel 22
surrexit ergo David et omnis populus qui erat cum

eo et transierunt Iordanem donec dilucesceret et
ne unus quidem residuus fuit qui non transisset
fluvium 23 porro Ahitofel videns quod non fuisset
factum consilium suum stravit asinum suum et
surrexit et abiit in domum suam et in civitatem
suam et disposita domo sua suspendio interiit et
sepultus est in sepulchro patris sui 24 David autem
venit in Castra et Absalom transivit Iordanem ipse et
omnis vir Israhel cum eo 25 Amasam vero constituit
Absalom pro Ioab super exercitum Amasa autem
erat filius viri qui vocabatur Iethra de Hiesreli qui
ingressus est ad Abigail filiam Naas sororem Sarviae
quae fuit mater Ioab 26 et castrametatus est Israhel
cum Absalom in terra Galaad 27 cumque venisset
David in Castra Sobi filius Naas de Rabbath filiorum
Ammon et Machir filius Ammihel de Lodabar et
Berzellai Galaadites de Rogelim 28 obtulerunt ei
stratoria et tappetia et vasa fictilia frumentum et
hordeum et farinam pulentam et fabam et lentem
frixum cicer 29 et mel et butyrum oves et pingues
vitulos dederuntque David et populo qui cum eo
erat ad vescendum suspicati enim sunt populum
fame et siti fatigari in deserto

18 igitur considerato David populo suo constituit
super eum tribunos et centuriones 2 et
dedit populi tertiam partem sub manu Ioab et
tertiam in manu Abisai filii Sarviae fratris Ioab et
tertiam sub manu Ethai qui erat de Geth dixitque
rex ad populum egrediar et ego vobiscum 3 et
respondit populus non exibis sive enim fugerimus
non magnopere ad eos de nobis pertinebit sive
media pars ceciderit e nobis non satis curabunt
quia tu unus pro decem milibus conputaris melius
est igitur ut sis nobis in urbe praesidio 4 ad quos
rex ait quod vobis rectum videtur hoc faciam stetit
ergo rex iuxta portam egrediebaturque populus per
turmas suas centeni et milleni 5 et praecepit rex
Ioab et Abisai et Ethai dicens servate mihi puerum
Absalom et omnis populus audiebat praecipientem
regem cunctis principibus pro Absalom 6 itaque
egressus est populus in campum contra Israhel et
factum est proelium in saltu Ephraim 7 et caesus est
ibi populus Israhel ab exercitu David factaque est ibi
plaga magna in die illa viginti milium 8 fuit autem
ibi proelium dispersum super faciem omnis terrae
et multo plures erant quos saltus consumpserat de
populo quam hii quos voraverat gladius in die illa 9
accidit autem ut occurreret Absalom servis David
sedens mulo cumque ingressus fuisset mulus subter
condensam quercum et magnam adhesit caput eius
quercui et illo suspenso inter caelum et terram
mulus cui sederat pertransivit 10 vidit autem hoc
quispiam et nuntiavit Ioab dicens vidi Absalom
pendere de quercu 11 et ait Ioab viro qui nuntiaverat
ei si vidisti quare non confodisti eum cum terra
et ego dedissem tibi decem argenti siclos et unum
balteum 12 qui dixit ad Ioab si adpenderes in
manibus meis mille argenteos nequaquam mitterem
manum meam in filium regis audientibus enim
nobis praecepit rex tibi et Abisai et Ethai dicens
custodite mihi puerum Absalom 13 sed et si fecissem
contra animam meam audacter nequaquam hoc
regem latere potuisset et tu stares ex adverso 14 et
ait Ioab non sicut tu vis sed adgrediar eum coram
te tulit ergo tres lanceas in manu sua et infixit
eas in corde Absalom cumque adhuc palpitaret
herens in quercu 15 cucurrerunt decem iuvenes
armigeri Ioab et percutientes interfecerunt eum 16
cecinit autem Ioab bucina et retinuit populum ne
persequeretur fugientem Israhel volens parcere
multitudini 17 et tulerunt Absalom et proiecerunt
eum in saltu in foveam grandem et conportaverunt
super eum acervum lapidum magnum nimis omnis
autem Israhel fugit in tabernacula sua 18 porro
Absalom erexerat sibi cum adhuc viveret titulum
qui est in valle Regis dixerat enim non habeo filium
et hoc erit monumentum nominis mei vocavitque
titulum nomine suo et appellatur manus Absalom
usque ad hanc diem 19 Achimaas autem filius Sadoc
ait curram et nuntiabo regi quia iudicium fecerit ei
Dominus de manu inimicorum eius 20 ad quem Ioab
dixit non eris nuntius in hac die sed nuntiabis in alia
hodie nolo te nuntiare filius enim regis est mortuus
21 et ait Ioab Chusi vade et nuntia regi quae vidisti
adoravit Chusi Ioab et cucurrit 22 rursum autem
Achimaas filius Sadoc dixit ad Ioab quid inpedit si
etiam ego curram post Chusi dixitque Ioab quid
vis currere fili mi non eris boni nuntii baiulus 23
qui respondit quid enim si cucurrero et ait ei curre
currens ergo Achimaas per viam conpendii transivit
Chusi 24 David autem sedebat inter duas portas
speculator vero qui erat in fastigio portae super
murum elevans oculos vidit hominem currentem
solum 25 et exclamans indicavit regi dixitque rex si
solus est bonus est nuntius in ore eius properante
autem illo et accedente propius 26 vidit speculator
hominem alterum currentem et vociferans in
culmine ait apparet mihi homo currens solus
dixitque rex et iste bonus est nuntius 27 speculator
autem contemplor ait cursum prioris quasi cursum
Achimaas filii Sadoc et ait rex vir bonus est et
nuntium portans bonum venit 28 clamans autem
Achimaas dixit ad regem salve et adorans regem
coram eo pronus in terram ait benedictus Dominus
Deus tuus qui conclusit homines qui levaverunt

manus suas contra dominum meum regem **29** et ait
rex estne pax puero Absalom dixitque Achimaas
vidi tumultum magnum cum mitteret Ioab servus
tuus o rex me servum tuum nescio aliud **30** ad
quem rex transi ait et sta hic cumque ille transisset
et staret **31** apparuit Chusi et veniens ait bonum
adporto nuntium domine mi rex iudicavit enim pro
te Dominus hodie de manu omnium qui surrexerunt
contra te **32** dixit autem rex ad Chusi estne pax
puero Absalom cui respondens Chusi fiant inquit
sicut puer inimici domini mei regis et universi qui
consurgunt adversum eum in malum **33** contristatus
itaque rex ascendit cenaculum portae et flevit et sic
loquebatur vadens fili mi Absalom fili mi Absalom
quis mihi tribuat ut ego moriar pro te Absalom fili
mi fili mi

19 nuntiatum est autem Ioab quod rex fleret et
lugeret filium suum **2** et versa est victoria
in die illa in luctum omni populo audivit enim
populus in die illa dici dolet rex super filio suo **3**
et declinabat populus in die illa ingredi civitatem
quomodo declinare solet populus versus et fugiens
de proelio **4** porro rex operuit caput suum et
clamabat voce magna fili mi Absalom Absalom fili mi
fili mi **5** ingressus ergo Ioab ad regem in domo dixit
confudisti hodie vultus omnium servorum tuorum
qui salvam fecerunt animam tuam et animam
filiorum tuorum et filiarum tuarum et animam
uxorum tuarum et animam concubinarum tuarum
6 diligis odientes te et odio habes diligentes te et
ostendisti hodie quia non curas de ducibus tuis et
de servis tuis et vere cognovi modo quia si Absalom
viveret et nos omnes occubuissemus tunc placeret
tibi **7** nunc igitur surge et procede et adloquens
satisfac servis tuis iuro enim tibi per Dominum quod
si non exieris ne unus quidem remansurus sit tecum
nocte hac et peius erit hoc tibi quam omnia mala
quae venerunt super te ab adulescentia tua usque in
praesens **8** surrexit ergo rex et sedit in porta et omni
populo nuntiatum est quod rex sederet in porta
venitque universa multitudo coram rege Israhel
autem fugit in tabernacula sua **9** omnis quoque
populus certabat in cunctis tribubus Israhel dicens
rex liberavit nos de manu inimicorum nostrorum
ipse salvavit nos de manu Philisthinorum et nunc
fugit de terra propter Absalom **10** Absalom autem
quem unximus super nos mortuus est in bello
usquequo siletis et non reducitis regem **11** rex vero
David misit ad Sadoc et ad Abiathar sacerdotes
dicens loquimini ad maiores natu Iuda dicentes cur
venitis novissimi ad reducendum regem in domum
suam sermo autem omnis Israhel pervenerat ad
regem in domo eius **12** fratres mei vos os meum et
caro mea vos quare novissimi reducitis regem **13**
et Amasae dicite nonne os meum es et caro mea
haec faciat mihi Deus et haec addat si non magister
militiae fueris coram me omni tempore pro Ioab **14**
et inclinavit cor omnium virorum Iuda quasi viri
unius miseruntque ad regem dicentes revertere
tu et omnes servi tui **15** et reversus est rex et
venit usque ad Iordanem et Iuda venit in Galgala ut
occurreret regi et transduceret eum Iordanem **16**
festinavit autem Semei filius Gera filii Iemini de
Baurim et descendit cum viris Iuda in occursum
regis David **17** cum mille viris de Beniamin et
Siba puer de domo Saul et quindecim filii eius ac
viginti servi erant cum eo et inrumpentes Iordanem
ante regem **18** transierunt vada ut transducerent
domum regis et facerent iuxta iussionem eius Semei
autem filius Gera prostratus coram rege cum iam
transisset Iordanem **19** dixit ad eum ne reputes
mihi domine mi iniquitatem neque memineris
iniuriam servi tui in die qua egressus es domine mi
rex de Hierusalem neque ponas rex in corde tuo
20 agnosco enim servus tuus peccatum meum et
idcirco hodie primus veni de omni domo Ioseph
descendique in occursum domini mei regis **21**
respondens vero Abisai filius Sarviae dixit numquid
pro his verbis non occidetur Semei quia maledixit
christo Domini **22** et ait David quid mihi et vobis filii
Sarviae cur efficimini mihi hodie in Satan ergone
hodie interficietur vir in Israhel an ignoro hodie me
factum regem super Israhel **23** et ait rex Semei non
morieris iuravitque ei **24** Mifiboseth quoque filius
Saul descendit in occursum regis inlotis pedibus
et intonsa barba vestesque suas non laverat a die
qua egressus fuerat rex usque ad diem reversionis
eius in pace **25** cumque Hierusalem occurrisset regi
dixit ei rex quare non venisti mecum Mifiboseth
26 qui respondens ait domine mi rex servus meus
contempsit me dixi ei ego famulus tuus ut sterneret
mihi asinum et ascendens abirem cum rege claudus
enim sum servus tuus **27** insuper et accusavit me
servum tuum ad te dominum meum regem tu
autem domine mi rex sicut angelus Dei fac quod
placitum est tibi **28** neque enim fuit domus patris
mei nisi morti obnoxia domino meo regi tu autem
posuisti me servum tuum inter convivas mensae
tuae quid igitur habeo iustae querellae aut quid
possum ultra vociferari ad regem **29** ait ergo ei rex
quid ultra loqueris fixum est quod locutus sum
tu et Siba dividite possessiones **30** responditque
Mifiboseth regi etiam cuncta accipiat postquam
reversus est dominus meus rex pacifice in domum
suam **31** Berzellai quoque Galaadites descendens de

Rogelim transduxit regem Iordanem paratus etiam
ultra fluvium prosequi eum 32 erat autem Berzellai
Galaadites senex valde id est octogenarius et ipse
praebuit alimenta regi cum moraretur in Castris
fuit quippe vir dives nimis 33 dixit itaque rex ad
Berzellai veni mecum ut requiescas secure mecum
in Hierusalem 34 et ait Berzellai ad regem quot sunt
dies annorum vitae meae ut ascendam cum rege
Hierusalem 35 octogenarius sum hodie numquid
vigent sensus mei ad discernendum suave aut
amarum aut delectare potest servum tuum cibus
et potus vel audire ultra possum vocem cantorum
atque cantricum quare servus tuus fit oneri domino
meo regi 36 paululum procedam famulus tuus ab
Iordane tecum nec indigeo hac vicissitudine 37
sed obsecro ut revertar servus tuus et moriar in
civitate mea iuxta sepulchrum patris mei et matris
meae est autem servus tuus Chamaam ipse vadat
tecum domine mi rex et fac ei quod tibi bonum
videtur 38 dixitque rex mecum transeat Chamaam
et ego faciam ei quicquid tibi placuerit et omne
quod petieris a me inpetrabis 39 cumque transisset
universus populus et rex Iordanem osculatus est rex
Berzellai et benedixit ei et ille reversus est in locum
suum 40 transivit ergo rex in Galgalam et Chamaam
cum eo omnis autem populus Iuda transduxerat
regem et media tantum pars adfuerat de populo
Israhel 41 itaque omnes viri Israhel concurrentes
ad regem dixerunt ei quare te furati sunt fratres
nostri viri Iuda et transduxerunt regem et domum
eius Iordanem omnesque viros David cum eo 42
et respondit omnis vir Iuda ad viros Israhel quia
propior mihi est rex cur irasceris super hac re
numquid comedimus aliquid ex rege aut munera
nobis data sunt 43 et respondit vir Israhel ad viros
Iuda et ait decem partibus maior ego sum apud
regem magisque ad me pertinet David quam ad te
cur mihi fecisti iniuriam et non mihi nuntiatum est
priori ut reducerem regem meum durius autem
responderunt viri Iuda viris Israhel

20 accidit quoque ut ibi esset vir Belial nomine
Seba filius Bochri vir iemineus et cecinit
bucina et ait non est nobis pars in David neque
hereditas in filio Isai vir in tabernacula tua Israhel
2 et separatus est omnis Israhel a David secutusque
est Seba filium Bochri viri autem Iuda adheserunt
regi suo a Iordane usque Hierusalem 3 cumque
venisset rex in domum suam Hierusalem tulit
decem mulieres concubinas quas dereliquerat ad
custodiendam domum et tradidit eas in custodiam
alimenta eis praebens et non est ingressus ad
eas sed erant clausae usque ad diem mortis suae
in viduitate viventes 4 dixit autem rex Amasae
convoca mihi omnes viros Iuda in diem tertium et
tu adesto praesens 5 abiit ergo Amasa ut convocaret
Iudam et moratus est extra placitum quod ei
constituerat 6 ait autem David ad Abisai nunc magis
adflicturus est nos Seba filius Bochri quam Absalom
tolle igitur servos domini tui et persequere eum ne
forte inveniat civitates munitas et effugiat nos 7
egressi sunt ergo cum eo viri Ioab Cherethi quoque
et Felethi et omnes robusti exierunt de Hierusalem
ad persequendum Seba filium Bochri 8 cumque illi
essent iuxta lapidem grandem qui est in Gabaon
Amasa veniens occurrit eis porro Ioab vestitus
erat tunica stricta ad mensuram habitus sui et
desuper accinctus gladio dependente usque ad ilia
in vagina qui fabrefactus levi motu egredi poterat
et percutere 9 dixit itaque Ioab ad Amasa salve
mi frater et tenuit manu dextra mentum Amasae
quasi osculans eum 10 porro Amasa non observavit
gladium quem habebat Ioab qui percussit eum
in latere et effudit intestina eius in terram nec
secundum vulnus adposuit Ioab autem et Abisai
frater eius persecuti sunt Seba filium Bochri 11
interea quidam viri cum stetissent iuxta cadaver
Amasae de sociis Ioab dixerunt ecce qui esse voluit
pro Ioab comes David pro Ioab 12 Amasa autem
conspersus sanguine iacebat in media via vidit
hoc quidam vir quod subsisteret omnis populus
ad videndum eum et amovit Amasam de via in
agrum operuitque eum vestimento ne subsisterent
transeuntes propter eum 13 amoto igitur illo de via
transiebat omnis vir sequens Ioab ad persequendum
Seba filium Bochri 14 porro ille transierat per
omnes tribus Israhel in Abelam et in Bethmacha
omnesque electi congregati fuerant ad eum 15
venerunt itaque et obpugnabant eum in Abela et
in Bethmacha et circumdederunt munitionibus
civitatem et obsessa est urbs omnis autem turba
quae erat cum Ioab moliebatur destruere muros
16 et exclamavit mulier sapiens de civitate audite
audite dicite Ioab adpropinqua huc et loquar tecum
17 qui cum accessisset ad eam ait illi tu es Ioab et ille
respondit ego ad quem sic locuta est audi sermones
ancillae tuae qui respondit audio 18 rursumque
illa sermo inquit dicebatur in veteri proverbio qui
interrogant interrogent in Abela et sic perficiebant
19 nonne ego sum quae respondeo veritatem Israhel
et tu quaeris subruere civitatem et evertere matrem
in Israhel quare praecipitas hereditatem Domini 20
respondensque Ioab ait absit absit hoc a me non
praecipito neque demolior 21 non se sic habet res
sed homo de monte Ephraim Seba filius Bochri
cognomine levavit manum contra regem David

tradite illum solum et recedemus a civitate et ait
mulier ad Ioab ecce caput eius mittetur ad te per
murum 22 ingressa est ergo ad omnem populum et
locuta est eis sapienter qui abscisum caput Seba
filii Bochri proiecerunt ad Ioab et ille cecinit tuba
et recesserunt ab urbe unusquisque in tabernacula
sua Ioab autem reversus est Hierusalem ad regem
23 fuit ergo Ioab super omnem exercitum Israhel
Banaias autem filius Ioiadae super Cheretheos et
Feletheos 24 Aduram vero super tributa porro
Iosaphat filius Ahilud a commentariis 25 Sia autem
scriba Sadoc vero et Abiathar sacerdotes 26 Hira
autem Hiaiarites erat sacerdos David

21 facta est quoque fames in diebus David tribus
annis iugiter et consuluit David oraculum
Domini dixitque Dominus propter Saul et domum
eius et sanguinem quia occidit Gabaonitas 2 vocatis
ergo Gabaonitis rex dixit ad eos porro Gabaonitae
non sunt de filiis Israhel sed reliquiae Amorreorum
filii quippe Israhel iuraverant eis et voluit Saul
percutere eos zelo quasi pro filiis Israhel et Iuda 3
dixit ergo David ad Gabaonitas quid faciam vobis et
quod erit vestri piaculum ut benedicatis hereditati
Domini 4 dixeruntque ei Gabaonitae non est nobis
super argento et auro quaestio contra Saul et contra
domum eius neque volumus ut interficiatur homo
de Israhel ad quos ait quid ergo vultis ut faciam
vobis 5 qui dixerunt regi virum qui adtrivit nos
et oppressit inique ita delere debemus ut ne unus
quidem residuus sit de stirpe eius in cunctis finibus
Israhel 6 dentur nobis septem viri de filiis eius et
crucifigamus eos Domino in Gabaath Saul quondam
electi Domini et ait rex ego dabo 7 pepercitque
rex Mifiboseth filio Ionathan filii Saul propter
iusiurandum Domini quod fuerat inter David et
inter Ionathan filium Saul 8 tulit itaque rex duos
filios Respha filiae Ahia quos peperit Saul Armoni
et Mifiboseth et quinque filios Michol filiae Saul
quos genuerat Hadriheli filio Berzellai qui fuit de
Molathi 9 et dedit eos in manu Gabaonitarum
qui crucifixerunt illos in monte coram Domino
et ceciderunt hii septem simul occisi in diebus
messis primis incipiente messione hordei 10 tollens
autem Respha filia Ahia cilicium substravit sibi
super petram ab initio messis donec stillaret aqua
super eos de caelo et non dimisit aves lacerare eos
per diem neque bestias per noctem 11 et nuntiata
sunt David quae fecerat Respha filia Ahia concubina
Saul 12 et abiit David et tulit ossa Saul et ossa
Ionathan filii eius a viris Iabesgalaad qui furati
fuerant ea de platea Bethsan in qua suspenderant
eos Philisthim cum interfecissent Saul in Gelboe 13
et asportavit inde ossa Saul et ossa Ionathan filii
eius et colligentes ossa eorum qui adfixi fuerant 14
sepelierunt ea cum ossibus Saul et Ionathan filii
eius in terra Beniamin in latere in sepulchro Cis
patris eius feceruntque omnia quae praeceperat
rex et repropitiatus est Deus terrae post haec 15
factum est autem rursum proelium Philisthinorum
adversum Israhel et descendit David et servi eius
cum eo et pugnabant contra Philisthim deficiente
autem David 16 Iesbidenob qui fuit de genere Arafa
cuius ferrum hastae trecentas uncias adpendebat
et accinctus erat ense novo nisus est percutere
David 17 praesidioque ei fuit Abisai filius Sarviae et
percussum Philistheum interfecit tunc iuraverunt
viri David dicentes non egredieris nobiscum in
bellum ne extinguas lucernam Israhel 18 secundum
quoque fuit bellum in Gob contra Philistheos
tunc percussit Sobbochai de Usathi Seph de stirpe
Arafa 19 tertium quoque fuit bellum in Gob contra
Philistheos in quo percussit Adeodatus filius Saltus
polymitarius bethleemites Goliath Gettheum cuius
hastile hastae erat quasi liciatorium texentium 20
quartum bellum fuit in Geth in quo vir excelsus qui
senos in manibus pedibusque habebat digitos id
est viginti et quattuor et erat de origine Arafa 21
blasphemavit Israhel percussit autem eum Ionathan
filius Sammaa fratris David 22 hii quattuor nati
sunt de Arafa in Geth et ceciderunt in manu David
et servorum eius

22 locutus est autem David Domino verba
carminis huius in die qua liberavit eum
Dominus de manu omnium inimicorum suorum et
de manu Saul 2 et ait Dominus petra mea et robur
meum et salvator meus 3 Deus meus fortis meus
sperabo in eum scutum meum et cornu salutis meae
elevator meus et refugium meum salvator meus
de iniquitate liberabis me 4 laudabilem invocabo
Dominum et ab inimicis meis salvus ero 5 quia
circumdederunt me contritiones mortis torrentes
Belial terruerunt me 6 funes inferi circumdederunt
me praevenerunt me laquei mortis (Sheol h7585)
7 in tribulatione mea invocabo Dominum et ad
Deum meum clamabo et exaudiet de templo suo
vocem meam et clamor meus veniet ad aures eius
8 commota est et contremuit terra fundamenta
montium concussa sunt et conquassata quoniam
iratus est 9 ascendit fumus de naribus eius et
ignis de ore eius voravit carbones incensi sunt ab
eo 10 et inclinavit caelos et descendit et caligo
sub pedibus eius 11 et ascendit super cherubin et
volavit et lapsus est super pinnas venti 12 posuit
tenebras in circuitu suo latibulum cribrans aquas

de nubibus caelorum 13 prae fulgore in conspectu
eius succensi sunt carbones ignis 14 tonabit de
caelis Dominus et Excelsus dabit vocem suam 15
misit sagittas et dissipavit eos fulgur et consumpsit
eos 16 et apparuerunt effusiones maris et revelata
sunt fundamenta orbis ab increpatione Domini ab
inspiratione spiritus furoris eius 17 misit de excelso
et adsumpsit me extraxit me de aquis multis 18
liberavit me ab inimico meo potentissimo ab his
qui oderant me quoniam robustiores me erant 19
praevenit me in die adflictionis meae et factus
est Dominus firmamentum meum 20 et eduxit
me in latitudinem liberavit me quia placuit ei 21
retribuet mihi Dominus secundum iustitiam meam
et secundum munditiam manuum mearum reddet
mihi 22 quia custodivi vias Domini et non egi impie
a Deo meo 23 omnia enim iudicia eius in conspectu
meo et praecepta eius non amovi a me 24 et ero
perfectus cum eo et custodiam me ab iniquitate mea
25 et restituet Dominus mihi secundum iustitiam
meam et secundum munditiam manuum mearum
in conspectu oculorum suorum 26 cum sancto
sanctus eris et cum robusto perfectus 27 cum
electo electus eris et cum perverso perverteris 28
et populum pauperem salvum facies oculisque tuis
excelsos humiliabis 29 quia tu lucerna mea Domine
et Domine inluminabis tenebras meas 30 in te enim
curram accinctus in Deo meo transiliam murum 31
Deus inmaculata via eius eloquium Domini igne
examinatum scutum est omnium sperantium in
se 32 quis est deus praeter Dominum et quis fortis
praeter Deum nostrum 33 Deus qui accingit me
fortitudine et conplanavit perfectam viam meam 34
coaequans pedes meos cervis et super excelsa mea
statuens me 35 docens manus meas ad proelium et
conponens quasi arcum aereum brachia mea 36
dedisti mihi clypeum salutis tuae et mansuetudo
mea multiplicavit me 37 dilatabis gressus meos
subtus me et non deficient tali mei 38 persequar
inimicos meos et conteram et non revertar donec
consumam eos 39 consumam eos et confringam
ut non consurgant cadent sub pedibus meis 40
accinxisti me fortitudine ad proelium incurvabis
resistentes mihi sub me 41 inimicos meos dedisti
mihi dorsum odientes me et disperdam eos 42
clamabunt et non erit qui salvet ad Dominum et non
exaudiet eos 43 delebo eos ut pulverem terrae quasi
lutum platearum comminuam eos atque conpingam
44 salvabis me a contradictionibus populi mei
custodies in caput gentium populus quem ignoro
serviet mihi 45 filii alieni resistent mihi auditu
auris oboedient mihi 46 filii alieni defluxerunt et
contrahentur in angustiis suis 47 vivit Dominus et
benedictus Deus meus et exaltabitur Deus fortis
salutis meae 48 Deus qui das vindictas mihi et
deicis populos sub me 49 qui educis me ab inimicis
meis et a resistentibus mihi elevas me a viro iniquo
liberabis me 50 propterea confitebor tibi Domine in
gentibus et nomini tuo cantabo 51 magnificanti
salutes regis sui et facienti misericordiam christo
suo David et semini eius in sempiternum

23 haec autem sunt verba novissima quae dixit
David filius Isai dixit vir cui constitutum est de
christo Dei Iacob egregius psalta Israhel 2 spiritus
Domini locutus est per me et sermo eius per linguam
meam 3 dixit Deus Israhel mihi locutus est Fortis
Israhel dominator hominum iustus dominator in
timore Dei 4 sicut lux aurorae oriente sole mane
absque nubibus rutilat et sicut pluviis germinat
herba de terra 5 nec tanta est domus mea apud
Deum ut pactum aeternum iniret mecum firmum
in omnibus atque munitum cuncta enim salus mea
et omnis voluntas nec est quicquam ex ea quod
non germinet 6 praevaricatores autem quasi spinae
evellentur universi quae non tolluntur manibus 7 et
si quis tangere voluerit eas armabitur ferro et ligno
lanceato igneque succensae conburentur usque ad
nihilum 8 haec nomina fortium David Sedens in
cathedra sapientissimus princeps inter tres ipse est
quasi tenerrimus ligni vermiculus qui octingentos
interfecit impetu uno 9 post hunc Eleazar filius
patrui eius Ahoi inter tres fortes qui erant cum David
quando exprobraverunt Philisthim et congregati
sunt illuc in proelium 10 cumque ascendissent viri
Israhel ipse stetit et percussit Philistheos donec
deficeret manus eius et obrigesceret cum gladio
fecitque Dominus salutem magnam in die illa et
populus qui fugerat reversus est ad caesorum spolia
detrahenda 11 et post hunc Semma filius Age de
Arari et congregati sunt Philisthim in statione
erat quippe ibi ager plenus lente cumque fugisset
populus a facie Philisthim 12 stetit ille in medio
agri et tuitus est eum percussitque Philistheos et
fecit Dominus salutem magnam 13 necnon ante
descenderant tres qui erant principes inter triginta
et venerant tempore messis ad David in speluncam
Odollam castra autem Philisthim erant posita in
valle Gigantum 14 et David erat in praesidio porro
statio Philisthinorum tunc erat in Bethleem 15
desideravit igitur David et ait si quis mihi daret
potum aquae de cisterna quae est in Bethleem
iuxta portam 16 inruperunt ergo tres fortes castra
Philisthinorum et hauserunt aquam de cisterna
Bethleem quae erat iuxta portam et adtulerunt ad
David at ille noluit bibere sed libavit illam Domino

17 dicens propitius mihi sit Dominus ne faciam hoc
num sanguinem hominum istorum qui profecti sunt
et animarum periculum bibam noluit ergo bibere
haec fecerunt tres robustissimi 18 Abisai quoque
frater Ioab filius Sarviae princeps erat de tribus
ipse est qui elevavit hastam suam contra trecentos
quos interfecit nominatus in tribus 19 et inter tres
nobilior eratque eorum princeps sed usque ad tres
primos non pervenerat 20 et Banaias filius Ioiada
viri fortissimi magnorum operum de Capsehel ipse
percussit duos leones Moab et ipse descendit et
percussit leonem in media cisterna diebus nivis
21 ipse quoque interfecit virum aegyptium virum
dignum spectaculo habentem in manu hastam
itaque cum descendisset ad eum in virga vi extorsit
hastam de manu Aegyptii et interfecit eum hasta
sua 22 haec fecit Banaias filius Ioiadae 23 et
ipse nominatus inter tres robustos qui erant inter
triginta nobiliores verumtamen usque ad tres non
pervenerat fecitque eum David sibi auricularium a
secreto 24 Asahel frater Ioab inter triginta Eleanan
filius patrui eius de Bethleem 25 Semma de Arari
Helica de Arodi 26 Helas de Felthi Hira filius Aces
de Thecua 27 Abiezer de Anathoth Mobonnai de
Usathi 28 Selmon Aohites Maharai Netophathites
29 Heled filius Banaa et ipse Netophathites Hithai
filius Ribai de Gebeeth filiorum Beniamin 30 Banahi
Aufrathonites Heddai de torrente Gaas 31 Abialbon
Arbathites Azmaveth de Beromi 32 Eliaba de Salboni
filii Iasen Ionathan 33 Semma de Horodi Haiam
filius Sarar Arorites 34 Elifeleth filius Aasbai filii
Maachathi Heliam filius Ahitofel Gelonites 35 Esrai
de Carmelo Farai de Arbi 36 Igaal filius Nathan
de Soba Bonni de Gaddi 37 Selech de Ammoni
Naharai Berothites armiger Ioab filii Sarviae 38
Hira Hiethrites Gareb et ipse Hiethrites 39 Urias
Hettheus omnes triginta septem

24 et addidit furor Domini irasci contra Israhel
commovitque David in eis dicentem vade
numera Israhel et Iudam 2 dixitque rex ad Ioab
principem exercitus sui perambula omnes tribus
Israhel a Dan usque Bersabee et numerate populum
ut sciam numerum eius 3 dixitque Ioab regi
adaugeat Dominus Deus tuus ad populum quantus
nunc est iterumque centuplicet in conspectu domini
mei regis sed quid sibi dominus meus rex vult in re
huiuscemodi 4 obtinuit autem sermo regis verba
Ioab et principum exercitus egressusque est Ioab
et principes militum a facie regis ut numerarent
populum Israhel 5 cumque pertransissent Iordanem
venerunt in Aroer ad dextram urbis quae est in
valle Gad 6 et per Iazer transierunt in Galaad
et in terram inferiorem Hodsi et venerunt in
Dan silvestria circumeuntesque iuxta Sidonem 7
transierunt propter moenia Tyri et omnem terram
Hevei et Chananei veneruntque ad meridiem Iuda
in Bersabee 8 et lustrata universa terra adfuerunt
post novem menses et viginti dies in Hierusalem
9 dedit ergo Ioab numerum descriptionis populi
regi et inventa sunt de Israhel octingenta milia
virorum fortium qui educerent gladium et de Iuda
quingenta milia pugnatorum 10 percussit autem
cor David eum postquam numeratus est populus et
dixit David ad Dominum peccavi valde in hoc facto
sed precor Domine ut transferas iniquitatem servi
tui quia stulte egi nimis 11 surrexit itaque David
mane et sermo Domini factus est ad Gad propheten
et videntem David dicens 12 vade et loquere ad
David haec dicit Dominus trium tibi datur optio
elige unum quod volueris ex his ut faciam tibi
13 cumque venisset Gad ad David nuntiavit ei
dicens aut septem annis veniet tibi fames in terra
tua aut tribus mensibus fugies adversarios tuos
et illi persequentur aut certe tribus diebus erit
pestilentia in terra tua nunc ergo delibera et vide
quem respondeam ei qui me misit sermonem 14
dixit autem David ad Gad artor nimis sed melius
est ut incidam in manu Domini multae enim
misericordiae eius sunt quam in manu hominis
15 inmisitque Dominus pestilentiam in Israhel de
mane usque ad tempus constitutum et mortui sunt
ex populo a Dan usque Bersabee septuaginta milia
virorum 16 cumque extendisset manum angelus Dei
super Hierusalem ut disperderet eam misertus est
Dominus super adflictione et ait angelo percutienti
populum sufficit nunc contine manum tuam erat
autem angelus Domini iuxta aream Areuna Iebusei
17 dixitque David ad Dominum cum vidisset angelum
caedentem populum ego sum qui peccavi ego inique
egi isti qui oves sunt quid fecerunt vertatur obsecro
manus tua contra me et contra domum patris mei
18 venit autem Gad ad David in die illa et dixit ei
ascende constitue Domino altare in area Areuna
Iebusei 19 et ascendit David iuxta sermonem Gad
quem praeceperat ei Dominus 20 conspiciensque
Areuna animadvertit regem et servos eius transire
ad se 21 et egressus adoravit regem prono vultu
in terra et ait quid causae est ut veniat dominus
meus rex ad servum suum cui David ait ut emam
a te aream et aedificem altare Domino et cesset
interfectio quae grassatur in populo 22 et ait
Areuna ad David accipiat et offerat dominus meus
rex sicut ei placet habes boves in holocaustum
et plaustrum et iuga boum in usum lignorum 23
omnia dedit Areuna rex regi dixitque Areuna ad

regem Dominus Deus tuus suscipiat votum tuum
24 cui respondens rex ait nequaquam ut vis sed
emam pretio a te et non offeram Domino Deo meo
holocausta gratuita emit ergo David aream et boves
argenti siclis quinquaginta **25** et aedificavit ibi David
altare Domino et obtulit holocausta et pacifica et
repropitiatus est Dominus terrae et cohibita est
plaga ab Israhel

I Regum

1 et rex David senuerat habebatque aetatis
plurimos dies cumque operiretur vestibus non
calefiebat 2 dixerunt ergo ei servi sui quaeramus
domino nostro regi adulescentulam virginem et
stet coram rege et foveat eum dormiatque in
sinu tuo et calefaciat dominum nostrum regem
3 quaesierunt igitur adulescentulam speciosam
in omnibus finibus Israhel et invenerunt Abisag
Sunamitin et adduxerunt eam ad regem 4 erat
autem puella pulchra nimis dormiebatque cum
rege et ministrabat ei rex vero non cognovit eam
5 Adonias autem filius Aggith elevabatur dicens
ego regnabo fecitque sibi currum et equites et
quinquaginta viros qui ante eum currerent 6
nec corripuit eum pater suus aliquando dicens
quare hoc fecisti erat autem et ipse pulcher valde
secundus natu post Absalom 7 et sermo ei cum
Ioab filio Sarviae et cum Abiathar sacerdote qui
adiuvabant partes Adoniae 8 Sadoc vero sacerdos et
Banaias filius Ioiadae et Nathan propheta et Semei
et Rhei et robur exercitus David non erat cum
Adonia 9 immolatis ergo Adonias arietibus et vitulis
et universis pinguibus iuxta lapidem Zoheleth
qui erat vicinus fonti Rogel vocavit universos
fratres suos filios regis et omnes viros Iuda servos
regis 10 Nathan autem prophetam et Banaiam et
robustos quosque et Salomonem fratrem suum
non vocavit 11 dixit itaque Nathan ad Bethsabee
matrem Salomonis num audisti quod regnaverit
Adonias filius Aggith et dominus noster David hoc
ignorat 12 nunc ergo veni accipe a me consilium
et salva animam tuam filiique tui Salomonis 13
vade et ingredere ad regem David et dic ei nonne
tu domine mi rex iurasti mihi ancillae tuae dicens
quod Salomon filius tuus regnabit post me et ipse
sedebit in solio meo quare ergo regnavit Adonias
14 et adhuc ibi te loquente cum rege ego veniam
post te et conplebo sermones tuos 15 ingressa est
itaque Bethsabee ad regem in cubiculo rex autem
senuerat nimis et Abisag Sunamitis ministrabat
ei 16 inclinavit se Bethsabee et adoravit regem ad
quam rex quid tibi inquit vis 17 quae respondens
ait domine mi tu iurasti per Dominum Deum
tuum ancillae tuae Salomon filius tuus regnabit
post me et ipse sedebit in solio meo 18 et ecce
nunc Adonias regnavit te domine mi rex ignorante
19 mactavit boves et pinguia quaeque et arietes
plurimos et vocavit omnes filios regis Abiathar
quoque sacerdotem et Ioab principem militiae
Salomonem autem servum tuum non vocavit 20
verumtamen domine mi rex in te oculi respiciunt
totius Israhel ut indices eis qui sedere debeat in
solio tuo domine mi rex post te 21 eritque cum
dormierit dominus meus rex cum patribus suis
erimus ego et filius meus Salomon peccatores 22
adhuc illa loquente cum rege Nathan prophetes
venit 23 et nuntiaverunt regi dicentes adest Nathan
propheta cumque introisset ante conspectum regis
et adorasset eum pronus in terram 24 dixit Nathan
domine mi rex tu dixisti Adonias regnet post
me et ipse sedeat super thronum meum 25 quia
descendit hodie et immolavit boves et pinguia et
arietes plurimos et vocavit universos filios regis et
principes exercitus Abiathar quoque sacerdotem
illisque vescentibus et bibentibus coram eo et
dicentibus vivat rex Adonias 26 me servum tuum
et Sadoc sacerdotem et Banaiam filium Ioiadae
et Salomonem famulum tuum non vocavit 27
numquid a domino meo rege exivit hoc verbum
et mihi non indicasti servo tuo qui sessurus esset
super thronum domini mei regis post eum 28 et
respondit rex David dicens vocate ad me Bethsabee
quae cum fuisset ingressa coram rege et stetisset
ante eum 29 iuravit rex et ait vivit Dominus qui
eruit animam meam de omni angustia 30 quia
sicut iuravi tibi per Dominum Deum Israhel dicens
Salomon filius tuus regnabit post me et ipse sedebit
super solium meum pro me sic faciam hodie 31
submissoque Bethsabee in terram vultu adoravit
regem dicens vivat dominus meus rex David in
aeternum 32 dixit quoque rex David vocate mihi
Sadoc sacerdotem et Nathan propheten et Banaiam
filium Ioiadae qui cum ingressi fuissent coram rege
33 dixit ad eos tollite vobiscum servos domini vestri
et inponite Salomonem filium meum super mulam
meam et ducite eum in Gion 34 et unguat eum ibi
Sadoc sacerdos et Nathan propheta in regem super
Israhel et canetis bucina atque dicetis vivat rex
Salomon 35 et ascendetis post eum et veniet et
sedebit super solium meum et ipse regnabit pro me
illique praecipiam ut sit dux super Israhel et super
Iudam 36 et respondit Banaias filius Ioiadae regi
dicens amen sic loquatur Dominus Deus domini
mei regis 37 quomodo fuit Dominus cum domino
meo rege sic sit cum Salomone et sublimius faciat
solium eius a solio domini mei regis David 38
descendit ergo Sadoc sacerdos et Nathan propheta
et Banaias filius Ioiadae et Cherethi et Felethi
et inposuerunt Salomonem super mulam regis
David et adduxerunt eum in Gion 39 sumpsitque
Sadoc sacerdos cornu olei de tabernaculo et unxit
Salomonem et cecinerunt bucina et dixit omnis
populus vivat rex Salomon 40 et ascendit universa

multitudo post eum et populus canentium tibiis
et laetantium gaudio magno et insonuit terra ad
clamorem eorum 41 audivit autem Adonias et
omnes qui invitati fuerant ab eo iamque convivium
finitum erat sed et Ioab audita voce tubae ait quid
sibi vult clamor civitatis tumultuantis 42 adhuc illo
loquente Ionathan filius Abiathar sacerdotis venit
cui dixit Adonias ingredere quia vir fortis es et
bona nuntians 43 responditque Ionathan Adoniae
nequaquam dominus enim noster rex David regem
constituit Salomonem 44 misitque cum eo Sadoc
sacerdotem et Nathan prophetam et Banaiam filium
Ioiadae et Cherethi et Felethi et inposuerunt eum
super mulam regis 45 unxeruntque eum Sadoc
sacerdos et Nathan propheta regem in Gion et
ascenderunt inde laetantes et insonuit civitas haec
est vox quam audistis 46 sed et Salomon sedit super
solio regni 47 et ingressi servi regis benedixerunt
domino nostro regi David dicentes amplificet Deus
nomen Salomonis super nomen tuum et magnificet
thronum eius super thronum tuum et adoravit
rex in lectulo suo 48 insuper et haec locutus est
benedictus Dominus Deus Israhel qui dedit hodie
sedentem in solio meo videntibus oculis meis 49
territi sunt ergo et surrexerunt omnes qui invitati
fuerant ab Adonia et ivit unusquisque in viam suam
50 Adonias autem timens Salomonem surrexit et
abiit tenuitque cornu altaris 51 et nuntiaverunt
Salomoni dicentes ecce Adonias timens regem
Salomonem tenuit cornu altaris dicens iuret mihi
hodie rex Salomon quod non interficiat servum
suum gladio 52 dixitque Salomon si fuerit vir bonus
non cadet ne unus quidem capillus eius in terram
sin autem malum inventum fuerit in eo morietur
53 misit ergo rex Salomon et eduxit eum ab altari et
ingressus adoravit regem Salomonem dixitque ei
Salomon vade in domum tuam

2 adpropinquaverant autem dies David ut
moreretur praecepitque Salomoni filio suo dicens
2 ego ingredior viam universae terrae confortare
et esto vir 3 et observa custodias Domini Dei tui
ut ambules in viis eius et custodias caerimonias
eius et praecepta eius et iudicia et testimonia
sicut scriptum est in lege Mosi ut intellegas
universa quae facis et quocumque te verteris 4 ut
confirmet Dominus sermones suos quos locutus est
de me dicens si custodierint filii tui viam suam et
ambulaverint coram me in veritate in omni corde
suo et in omni anima sua non auferetur tibi vir de
solio Israhel 5 tu quoque nosti quae fecerit mihi
Ioab filius Sarviae quae fecerit duobus principibus
exercitus Israhel Abner filio Ner et Amasa filio
Iether quos occidit et effudit sanguinem belli in
pace et posuit cruorem proelii in balteo suo qui
erat circa lumbos eius et in calciamento suo quod
erat in pedibus eius 6 facies ergo iuxta sapientiam
tuam et non deduces canitiem eius pacifice ad
inferos (Sheol h7585) 7 sed et filiis Berzellai Galaaditis
reddes gratiam eruntque comedentes in mensa
tua occurrerunt enim mihi quando fugiebam a
facie Absalom fratris tui 8 habes quoque apud
te Semei filium Gera filii Iemini de Baurim qui
maledixit mihi maledictione pessima quando ibam
ad Castra sed quia descendit mihi in occursum
cum transirem Iordanem et iuravi ei per Dominum
dicens non te interficiam gladio 9 tu noli pati esse
eum innoxium vir autem sapiens es et scies quae
facias ei deducesque canos eius cum sanguine ad
infernum (Sheol h7585) 10 dormivit igitur David cum
patribus suis et sepultus est in civitate David 11
dies autem quibus regnavit David super Israhel
quadraginta anni sunt in Hebron regnavit septem
annis in Hierusalem triginta tribus 12 Salomon
autem sedit super thronum David patris sui et
firmatum est regnum eius nimis 13 et ingressus
est Adonias filius Aggith ad Bethsabee matrem
Salomonis quae dixit ei pacificusne ingressus tuus
qui respondit pacificus 14 addiditque sermo mihi
est ad te cui ait loquere et ille 15 tu inquit nosti
quia meum erat regnum et me proposuerat omnis
Israhel sibi in regem sed translatum est regnum et
factum est fratris mei a Domino enim constitutum
est ei 16 nunc ergo petitionem unam deprecor a
te ne confundas faciem meam quae dixit ad eum
loquere 17 et ille ait precor ut dicas Salomoni regi
neque enim negare tibi quicquam potest ut det
mihi Abisag Sunamitin uxorem 18 et ait Bethsabee
bene ego loquar pro te regi 19 venit ergo Bethsabee
ad regem Salomonem ut loqueretur ei pro Adonia
et surrexit rex in occursum eius adoravitque eam
et sedit super thronum suum positus quoque est
thronus matri regis quae sedit ad dexteram eius 20
dixitque ei petitionem unam parvulam ego deprecor
a te ne confundas faciem meam dixit ei rex pete
mater mi neque enim fas est ut avertam faciem
tuam 21 quae ait detur Abisag Sunamitis Adoniae
fratri tuo uxor 22 responditque rex Salomon et
dixit matri suae quare postulas Abisag Sunamitin
Adoniae postula ei et regnum ipse est enim frater
meus maior me et habet Abiathar sacerdotem et
Ioab filium Sarviae 23 iuravit itaque rex Salomon
per Dominum dicens haec faciat mihi Deus et haec
addat quia contra animam suam locutus est Adonias
verbum hoc 24 et nunc vivit Dominus qui firmavit
me et conlocavit super solium David patris mei et

qui fecit mihi domum sicut locutus est quia hodie
occidetur Adonias **25** misitque rex Salomon per
manum Banaiae filii Ioiadae qui interfecit eum et
mortuus est **26** Abiathar quoque sacerdoti dixit
rex vade in Anathot ad agrum tuum es quidem vir
mortis sed hodie te non interficiam quia portasti
arcam Domini Dei coram David patre meo et
sustinuisti laborem in omnibus in quibus laboravit
pater meus **27** eiecit ergo Salomon Abiathar ut
non esset sacerdos Domini ut impleretur sermo
Domini quem locutus est super domum Heli in
Silo **28** venit autem nuntius ad Ioab quod Ioab
declinasset post Adoniam et post Absalom non
declinasset fugit ergo Ioab in tabernaculum Domini
et adprehendit cornu altaris **29** nuntiatumque est
regi Salomoni quod fugisset Ioab in tabernaculum
Domini et esset iuxta altare misitque Salomon
Banaiam filium Ioiadae dicens vade interfice eum
30 venit Banaias ad tabernaculum Domini et dixit
ei haec dicit rex egredere qui ait non egrediar
sed hic moriar renuntiavit Banaias regi sermonem
dicens haec locutus est Ioab et haec respondit
mihi **31** dixitque ei rex fac sicut locutus est et
interfice eum et sepeli et amovebis sanguinem
innocentem qui effusus est a Ioab a me et a domo
patris mei **32** et reddat Dominus sanguinem eius
super caput eius quia interfecit duos viros iustos
melioresque se et occidit eos gladio patre meo David
ignorante Abner filium Ner principem militiae
Israhel et Amasa filium Iether principem exercitus
Iuda **33** et revertetur sanguis illorum in caput Ioab
et in caput seminis eius in sempiternum David
autem et semini eius et domui et throno illius
sit pax usque in aeternum a Domino **34** ascendit
itaque Banaias filius Ioiadae et adgressus eum
interfecit sepultusque est in domo sua in deserto
35 et constituit rex Banaiam filium Ioiadae pro eo
super exercitum et Sadoc sacerdotem posuit pro
Abiathar **36** misit quoque rex et vocavit Semei
dixitque ei aedifica tibi domum in Hierusalem et
habita ibi et non egredieris inde huc atque illuc **37**
quacumque autem die egressus fueris et transieris
torrentem Cedron scito te interficiendum sanguis
tuus erit super caput tuum **38** dixitque Semei regi
bonus sermo sicut locutus est dominus meus rex
sic faciet servus tuus habitavit itaque Semei in
Hierusalem diebus multis **39** factum est autem post
annos tres ut fugerent servi Semei ad Achis filium
Maacha regem Geth nuntiatumque est Semei quod
servi eius essent in Geth **40** et surrexit Semei et
stravit asinum suum ivitque in Geth ad Achis ad
requirendos servos suos et adduxit eos de Geth **41**
nuntiatum est autem Salomoni quod isset Semei
in Geth de Hierusalem et redisset **42** et mittens
vocavit eum dixitque illi nonne testificatus sum
tibi per Dominum et praedixi tibi quacumque die
egressus ieris huc et illuc scito te esse moriturum et
respondisti mihi bonus sermo audivi **43** quare ergo
non custodisti iusiurandum Domini et praeceptum
quod praeceperam tibi **44** dixitque rex ad Semei
tu nosti omne malum cuius tibi conscium est cor
tuum quod fecisti David patri meo reddidit Dominus
malitiam tuam in caput tuum **45** et rex Salomon
benedictus et thronus David erit stabilis coram
Domino usque in sempiternum **46** iussit itaque rex
Banaiae filio Ioiadae qui egressus percussit eum et
mortuus est

3 confirmatum est igitur regnum in manu
Salomonis et adfinitate coniunctus est Pharaoni
regi Aegypti accepit namque filiam eius et adduxit in
civitatem David donec conpleret aedificans domum
suam et domum Domini et murum Hierusalem
per circuitum **2** et tamen populus immolabat
in excelsis non enim aedificatum erat templum
nomini Domini usque in die illo **3** dilexit autem
Salomon Dominum ambulans in praeceptis David
patris sui excepto quod in excelsis immolabat et
accendebat thymiama **4** abiit itaque in Gabaon ut
immolaret ibi illud quippe erat excelsum maximum
mille hostias in holocaustum obtulit Salomon super
altare illud in Gabaon **5** apparuit Dominus Salomoni
per somnium nocte dicens postula quod vis ut
dem tibi **6** et ait Salomon tu fecisti cum servo
tuo David patre meo misericordiam magnam sicut
ambulavit in conspectu tuo in veritate et iustitia
et recto corde tecum custodisti ei misericordiam
tuam grandem et dedisti ei filium sedentem super
thronum eius sicut et hodie **7** et nunc Domine Deus
tu regnare fecisti servum tuum pro David patre meo
ego autem sum puer parvus et ignorans egressum
et introitum meum **8** et servus tuus in medio est
populi quem elegisti populi infiniti qui numerari et
supputari non potest prae multitudine **9** dabis ergo
servo tuo cor docile ut iudicare possit populum
tuum et discernere inter malum et bonum quis
enim potest iudicare populum istum populum tuum
hunc multum **10** placuit ergo sermo coram Domino
quod Salomon rem huiuscemodi postulasset **11**
et dixit Deus Salomoni quia postulasti verbum
hoc et non petisti tibi dies multos nec divitias
aut animam inimicorum tuorum sed postulasti
tibi sapientiam ad discernendum iudicium **12** ecce
feci tibi secundum sermones tuos et dedi tibi cor
sapiens et intellegens in tantum ut nullus ante te
similis tui fuerit nec post te surrecturus sit **13** sed

et haec quae non postulasti dedi tibi divitias scilicet
et gloriam ut nemo fuerit similis tui in regibus
cunctis retro diebus **14** si autem ambulaveris in viis
meis et custodieris praecepta mea et mandata mea
sicut ambulavit pater tuus longos faciam dies tuos
15 igitur evigilavit Salomon et intellexit quod esset
somnium cumque venisset Hierusalem stetit coram
arca foederis Domini et obtulit holocausta et fecit
victimas pacificas et grande convivium universis
famulis suis **16** tunc venerunt duae mulieres
meretrices ad regem steteruntque coram eo **17**
quarum una ait obsecro mi domine ego et mulier
haec habitabamus in domo una et peperi apud
eam in cubiculo **18** tertia vero die postquam ego
peperi peperit et haec et eramus simul nullusque
alius in domo nobiscum exceptis nobis duabus
19 mortuus est autem filius mulieris huius nocte
dormiens quippe oppressit eum **20** et consurgens
intempesta nocte silentio tulit filium meum de
latere meo ancillae tuae dormientis et conlocavit
in sinu suo suum autem filium qui erat mortuus
posuit in sinu meo **21** cumque surrexissem mane
ut darem lac filio meo apparuit mortuus quem
diligentius intuens clara luce deprehendi non esse
meum quem genueram **22** responditque altera
mulier non est ita sed filius tuus mortuus est meus
autem vivit e contrario illa dicebat mentiris filius
quippe meus vivit et filius tuus mortuus est atque in
hunc modum contendebant coram rege **23** tunc rex
ait haec dicit filius meus vivit et filius tuus mortuus
est et ista respondit non sed filius tuus mortuus est
et filius meus vivit **24** dixit ergo rex adferte mihi
gladium cumque adtulissent gladium coram rege
25 dividite inquit infantem vivum in duas partes
et date dimidiam partem uni et dimidiam partem
alteri **26** dixit autem mulier cuius filius erat vivus
ad regem commota sunt quippe viscera eius super
filio suo obsecro domine date illi infantem vivum
et nolite interficere eum contra illa dicebat nec
mihi nec tibi sit dividatur **27** respondens rex ait
date huic infantem vivum et non occidatur haec est
mater eius **28** audivit itaque omnis Israhel iudicium
quod iudicasset rex et timuerunt regem videntes
sapientiam Dei esse in eo ad faciendum iudicium

4 erat autem rex Salomon regnans super omnem
Israhel **2** et hii principes quos habebat Azarias
filius Sadoc sacerdos **3** Helioreph et Ahia filii Sesa
scribae Iosaphat filius Ahilud a commentariis **4**
Banaias filius Ioiadae super exercitum Sadoc autem
et Abiathar sacerdotes **5** Azarias filius Nathan
super eos qui adsistebant regi Zabud filius Nathan
sacerdos amicus regis **6** et Ahisar praepositus domus
et Adoniram filius Abda super tributa **7** habebat
autem Salomon duodecim praefectos super omnem
Israhel qui praebebant annonam regi et domui
eius per singulos enim menses in anno singuli
necessaria ministrabant **8** et haec nomina eorum
Benhur in monte Ephraim **9** Bendecar in Macces et
in Salebbim et in Bethsemes et Helon Bethanan **10**
Benesed in Araboth ipsius erat Soccho et omnis
terra Epher **11** Benabinadab cuius omnis Nepthad
Dor Tapheth filiam Salomonis habebat uxorem **12**
Bana filius Ahilud regebat Thanac et Mageddo et
universam Bethsan quae est iuxta Sarthana subter
Hiezrahel a Bethsan usque Abelmeula e regione
Iecmaan **13** Bengaber in Ramoth Galaad habebat
Avothiair filii Manasse in Galaad ipse praeerat in
omni regione Argob quae est in Basan sexaginta
civitatibus magnis atque muratis quae habebant
seras aereas **14** Ahinadab filius Addo praeerat in
Manaim **15** Ahimaas in Nepthali sed et ipse habebat
Basmath filiam Salomonis in coniugio **16** Baana
filius Usi in Aser et in Balod **17** Iosaphat filius
Pharue in Isachar **18** Semei filius Hela in Beniamin
19 Gaber filius Uri in terra Galaad in terra Seon regis
Amorrei et Og regis Basan super omnia quae erant
in illa terra **20** Iuda et Israhel innumerabiles sicut
harena maris in multitudine comedentes et bibentes
atque laetantes **21** Salomon autem erat in dicione
sua habens omnia regna sicut a flumine terrae
Philisthim usque ad terminum Aegypti offerentium
sibi munera et servientium ei cunctis diebus vitae
eius **22** erat autem cibus Salomonis per dies singulos
triginta chori similae et sexaginta chori farinae
23 decem boves pingues et viginti boves pascuales
et centum arietes excepta venatione cervorum
caprearum atque bubalorum et avium altilium
24 ipse enim obtinebat omnem regionem quae
erat trans flumen quasi a Thapsa usque Gazam et
cunctos reges illarum regionum et habebat pacem
ex omni parte in circuitu **25** habitabatque Iudas
et Israhel absque timore ullo unusquisque sub
vite sua et sub ficu sua a Dan usque Bersabee
cunctis diebus Salomonis **26** et habebat Salomon
quadraginta milia praesepia equorum currulium et
duodecim milia equestrium **27** nutriebantque eos
supradicti regis praefecti sed et necessaria mensae
regis Salomonis cum ingenti cura praebebant
in tempore suo **28** hordeum quoque et paleas
equorum et iumentorum deferebant in locum ubi
erat rex iuxta constitutum sibi **29** dedit quoque Deus
sapientiam Salomoni et prudentiam multam nimis
et latitudinem cordis quasi harenam quae est in
litore maris **30** et praecedebat sapientia Salomonis
sapientiam omnium Orientalium et Aegyptiorum

31 et erat sapientior cunctis hominibus sapientior
Aethan Ezraita et Heman et Chalcal et Dorda filiis
Maol et erat nominatus in universis gentibus per
circuitum 32 locutus est quoque Salomon tria milia
parabolas et fuerunt carmina eius quinque et mille
33 et disputavit super lignis a cedro quae est in
Libano usque ad hysopum quae egreditur de pariete
et disseruit de iumentis et volucribus et reptilibus
et piscibus 34 et veniebant de cunctis populis ad
audiendam sapientiam Salomonis et ab universis
regibus terrae qui audiebant sapientiam eius

5 misit quoque Hiram rex Tyri servos suos ad
Salomonem audivit enim quod ipsum unxissent
regem pro patre eius quia amicus fuerat Hiram David
omni tempore 2 misit autem et Salomon ad Hiram
dicens 3 tu scis voluntatem David patris mei et quia
non potuerit aedificare domum nomini Domini Dei
sui propter bella inminentia per circuitum donec
daret Dominus eos sub vestigio pedum eius 4 nunc
autem requiem dedit Deus meus mihi per circuitum
non est Satan neque occursus malus 5 quam ob rem
cogito aedificare templum nomini Domini Dei mei
sicut locutus est Dominus David patri meo dicens
filius tuus quem dabo pro te super solium tuum
ipse aedificabit domum nomini meo 6 praecipe
igitur ut praecidant mihi cedros de Libano et servi
mei sint cum servis tuis mercedem autem servorum
tuorum dabo tibi quamcumque praeceperis scis
enim quoniam non est in populo meo vir qui noverit
ligna caedere sicut Sidonii 7 cum ergo audisset
Hiram verba Salomonis laetatus est valde et ait
benedictus Dominus hodie qui dedit David filium
sapientissimum super populum hunc plurimum
8 et misit Hiram ad Salomonem dicens audivi
quaecumque mandasti mihi ego faciam omnem
voluntatem tuam in lignis cedrinis et abiegnis 9
servi mei deponent ea de Libano ad mare et ego
conponam ea in ratibus in mari usque ad locum
quem significaveris mihi et adplicabo ea ibi et tu
tolles ea praebebisque necessaria mihi ut detur cibus
domui meae 10 itaque Hiram dabat Salomoni ligna
cedrina et ligna abiegna iuxta omnem voluntatem
eius 11 Salomon autem praebebat Hiram viginti
milia chororum tritici in cibum domui eius et
viginti choros purissimi olei haec tribuebat Salomon
Hiram per annos singulos 12 dedit quoque Dominus
sapientiam Salomoni sicut locutus est ei et erat pax
inter Hiram et Salomonem et percusserunt foedus
ambo 13 legitque rex Salomon operas de omni
Israhel et erat indictio triginta milia virorum 14
mittebatque eos in Libanum decem milia per menses
singulos vicissim ita ut duobus mensibus essent in
domibus suis et Adoniram erat super huiuscemodi
indictione 15 fuerunt itaque Salomoni septuaginta
milia eorum qui onera portabant et octoginta
milia latomorum in monte 16 absque praepositis
qui praeerant singulis operibus numero trium
milium et trecentorum praecipientium populo
et his qui faciebant opus 17 praecepitque rex
ut tollerent lapides grandes lapides pretiosos in
fundamentum templi et quadrarent eos 18 quos
dolaverunt cementarii Salomonis et cementarii
Hiram porro Biblii praeparaverunt ligna et lapides
ad aedificandam domum

6 factum est igitur quadringentesimo et
octogesimo anno egressionis filiorum Israhel
de terra Aegypti in anno quarto mense zio ipse
est mensis secundus regis Salomonis super Israhel
aedificare coepit domum Domino 2 domus autem
quam aedificabat rex Salomon Domino habebat
sexaginta cubitos in longitudine et viginti cubitos
in latitudine et triginta cubitos in altitudine 3
et porticus erat ante templum viginti cubitorum
longitudinis iuxta mensuram latitudinis templi
et habebat decem cubitos latitudinis ante faciem
templi 4 fecitque in templo fenestras obliquas
5 et aedificavit super parietem templi tabulata
per gyrum in parietibus domus per circuitum
templi et oraculi et fecit latera in circuitu 6
tabulatum quod subter erat quinque cubitos habebat
latitudinis et medium tabulatum sex cubitorum
latitudinis et tertium tabulatum septem habens
cubitos latitudinis trabes autem posuit in domo
per circuitum forinsecus ut non hererent muris
templi 7 domus autem cum aedificaretur lapidibus
dedolatis atque perfectis aedificata est et malleus
et securis et omne ferramentum non sunt audita
in domo cum aedificaretur 8 ostium lateris medii
in parte erat domus dexterae et per cocleam
ascendebant in medium cenaculum et a medio in
tertium 9 et aedificavit domum et consummavit
eam texit quoque domum laquearibus cedrinis 10
et aedificavit tabulatum super omnem domum
quinque cubitis altitudinis et operuit domum
lignis cedrinis 11 et factus est sermo Domini
ad Salomonem dicens 12 domus haec quam
aedificas si ambulaveris in praeceptis meis et
iudicia mea feceris et custodieris omnia mandata
mea gradiens per ea firmabo sermonem meum
tibi quem locutus sum ad David patrem tuum
13 et habitabo in medio filiorum Israhel et non
derelinquam populum meum Israhel 14 igitur
aedificavit Salomon domum et consummavit eam
15 et aedificavit parietes domus intrinsecus tabulatis

cedrinis a pavimento domus usque ad summitatem
parietum et usque ad laquearia operuit lignis
intrinsecus et texit pavimentum domus tabulis
abiegnis 16 aedificavitque viginti cubitorum ad
posteriorem partem templi tabulata cedrina a
pavimento usque ad superiora et fecit interiorem
domum oraculi in sanctum sanctorum 17 porro
quadraginta cubitorum erat ipsum templum pro
foribus oraculi 18 et cedro omnis domus intrinsecus
vestiebatur habens tornaturas suas et iuncturas
fabrefactas et celaturas eminentes omnia cedrinis
tabulis vestiebantur nec omnino lapis apparere
poterat in pariete 19 oraculum autem in medio
domus in interiori parte fecerat ut poneret ibi arcam
foederis Domini 20 porro oraculum habebat viginti
cubitos longitudinis et viginti cubitos latitudinis
et viginti cubitos altitudinis et operuit illud atque
vestivit auro purissimo sed et altare vestivit cedro
21 domum quoque ante oraculum operuit auro
purissimo et adfixit lamminas clavis aureis 22
nihilque erat in templo quod non auro tegeretur
sed et totum altare oraculi texit auro 23 et fecit
in oraculo duo cherubin de lignis olivarum decem
cubitorum altitudinis 24 quinque cubitorum ala
cherub una et quinque cubitorum ala cherub altera
id est decem cubitos habentes a summitate alae
usque ad alae alterius summitatem 25 decem
quoque cubitorum erat cherub secundus mensura
pari et opus unum erat in duobus cherubin 26 id est
altitudinem habebat unus cherub decem cubitorum
et similiter cherub secundus 27 posuitque cherubin
in medio templi interioris extendebant autem alas
suas cherubin et tangebat ala una parietem et ala
cherub secundi tangebat parietem alterum alae
autem alterae in media parte templi se invicem
contingebant 28 texit quoque cherubin auro 29
et omnes parietes templi per circuitum scalpsit
variis celaturis et torno et fecit in eis cherubin
et palmas et picturas varias quasi prominentes
de pariete et egredientes 30 sed et pavimentum
domus texit auro intrinsecus et extrinsecus 31 et
in ingressu oraculi fecit ostiola de lignis olivarum
postesque angulorum quinque 32 et duo ostia de
lignis olivarum et scalpsit in eis picturam cherubin
et palmarum species et anaglyfa valde prominentia
et texit ea auro et operuit tam cherubin quam
palmas et cetera auro 33 fecitque in introitum
templi postes de lignis olivarum quadrangulatos
34 et duo ostia de lignis abiegnis altrinsecus et
utrumque ostium duplex erat et se invicem tenens
aperiebatur 35 et scalpsit cherubin et palmas
et celaturas valde eminentes operuitque omnia
lamminis aureis opere quadro ad regulam 36 et
aedificavit atrium interius tribus ordinibus lapidum
politorum et uno ordine lignorum cedri 37 anno
quarto fundata est domus Domini in mense zio 38
et in anno undecimo mense bul ipse est mensis
octavus perfecta est domus in omni opere suo et
in universis utensilibus aedificavitque eam annis
septem

7 domum autem suam aedificavit Salomon
tredecim annis et ad perfectum usque perduxit
2 aedificavit quoque domum saltus Libani centum
cubitorum longitudinis et quinquaginta cubitorum
latitudinis et triginta cubitorum altitudinis et
quattuor deambulacra inter columnas cedrinas ligna
quippe cedrina exciderat in columnas 3 et tabulatis
cedrinis vestivit totam cameram quae quadraginta
quinque columnis sustentabatur unus autem ordo
habebat columnas quindecim 4 contra se invicem
positas 5 et e regione se respicientes aequali spatio
inter columnas et super columnas quadrangulata
ligna in cunctis aequalia 6 et porticum columnarum
fecit quinquaginta cubitorum longitudinis et
triginta cubitorum latitudinis et alteram porticum
in facie maioris porticus et columnas et epistylia
super columnas 7 porticum quoque solii in qua
tribunal est fecit et texit lignis cedrinis a pavimento
usque ad summitatem 8 et domuncula in qua sedetur
ad iudicandum erat in media porticu simili opere
domum quoque fecit filiae Pharaonis quam uxorem
duxerat Salomon tali opere quali et hanc porticum 9
omnia lapidibus pretiosis qui ad normam quandam
atque mensuram tam intrinsecus quam extrinsecus
serrati erant a fundamento usque ad summitatem
parietum et intrinsecus usque ad atrium maius 10
fundamenta autem de lapidibus pretiosis lapidibus
magnis decem sive octo cubitorum 11 et desuper
lapides pretiosi aequalis mensurae secti erant
similiterque de cedro 12 et atrium maius rotundum
trium ordinum de lapidibus sectis et unius ordinis
dolata cedro necnon et in atrio domus Domini
interiori et in porticu domus 13 misit quoque rex
Salomon et tulit Hiram de Tyro 14 filium mulieris
viduae de tribu Nepthali patre Tyrio artificem
aerarium et plenum sapientia et intellegentia et
doctrina ad faciendum omne opus ex aere qui cum
venisset ad regem Salomonem fecit omne opus
eius 15 et finxit duas columnas aereas decem et
octo cubitorum altitudinis columnam unam et linea
duodecim cubitorum ambiebat columnam utramque
16 duo quoque capitella fecit quae ponerentur super
capita columnarum fusili aere quinque cubitorum
altitudinis capitellum unum et quinque cubitorum
altitudinis capitellum alterum 17 et quasi in

modum retis et catenarum sibi invicem miro opere
contextarum utrumque capitellum columnarum
fusile erat septena versuum retiacula in capitello
uno et septena retiacula in capitello altero **18** et
perfecit columnas et duos ordines per circuitum
retiaculorum singulorum ut tegerent capitella quae
erant super summitatem malogranatorum eodem
modo fecit et capitello secundo **19** capitella autem
quae erant super capita columnarum quasi opere
lilii fabricata erant in porticu quattuor cubitorum **20**
et rursum alia capitella in summitate columnarum
desuper iuxta mensuram columnae contra retiacula
malogranatorum autem ducenti ordines erant
in circuitu capitelli secundi **21** et statuit duas
columnas in porticum templi cumque statuisset
columnam dexteram vocavit eam nomine Iachin
similiter erexit columnam secundam et vocavit
nomen eius Booz **22** et super capita columnarum
opus in modum lilii posuit perfectumque est opus
columnarum **23** fecit quoque mare fusile decem
cubitorum a labio usque ad labium rotundum
in circuitu quinque cubitorum altitudo eius et
resticula triginta cubitorum cingebat illud per
circuitum **24** et scalptura subter labium circumibat
illud decem cubitis ambiens mare duo ordines
scalpturarum histriatarum erant fusiles **25** et stabat
super duodecim boves e quibus tres respiciebant ad
aquilonem et tres ad occidentem et tres ad meridiem
et tres ad orientem et mare super eos desuper erat
quorum posteriora universa intrinsecus latitabant
26 grossitudo autem luteris trium unciarum erat
labiumque eius quasi labium calicis et folium
repandi lilii duo milia batos capiebat **27** et fecit bases
decem aereas quattuor cubitorum longitudinis
bases singulas et quattuor cubitorum latitudinis
et trium cubitorum altitudinis **28** et ipsum opus
basium interrasile erat et scalpturae inter iuncturas
29 et inter coronulas et plectas leones et boves et
cherubin et in iuncturis similiter desuper et subter
leones et boves quasi lora ex aere dependentia **30**
et quattuor rotae per bases singulas et axes aerei et
per quattuor partes quasi umeruli subter luterem
fusiles contra se invicem respectantes **31** os quoque
luteris intrinsecus erat in capitis summitate et
quod forinsecus apparebat unius cubiti erat totum
rotundum pariterque habebat unum cubitum et
dimidium in angulis autem columnarum variae
celaturae erant et media intercolumnia quadrata
non rotunda **32** quattuor quoque rotae quae per
quattuor angulos basis erant coherebant subter basi
una rota habebat altitudinis cubitum et semis **33**
tales autem rotae erant quales solent in curru fieri et
axes earum et radii et canti et modioli omnia fusilia
34 nam et umeruli illi quattuor per singulos angulos
basis unius ex ipsa basi fusiles et coniuncti erant **35**
in summitate autem basis erat quaedam rotunditas
dimidii cubiti ita fabrefacta ut luter desuper possit
inponi habens celaturas suas et scalpturas varias ex
semet ipso **36** scalpsit quoque in tabulatis illis quae
erant ex aere et in angulis cherubin et leones et
palmas quasi in similitudinem stantis hominis ut
non celata sed adposita per circuitum viderentur
37 in hunc modum fecit decem bases fusura una et
mensura scalpturaque consimili **38** fecit quoque
decem luteres aereos quadraginta batos capiebat
luter unus eratque quattuor cubitorum singulosque
luteres per singulas id est decem bases posuit **39**
et constituit decem bases quinque ad dexteram
partem templi et quinque ad sinistram mare autem
posuit ad dexteram partem templi contra orientem
ad meridiem **40** fecit ergo Hiram lebetas et scutras
et amulas et perfecit omne opus regis Salomonis
in templo Domini **41** columnas duas et funiculos
capitulorum super capitella columnarum duos
et retiacula duo ut operirent duos funiculos qui
erant super capita columnarum **42** et malogranata
quadringenta in duobus retiaculis duos versus
malogranatorum in retiaculis singulis ad operiendos
funiculos capitellorum qui erant super capita
columnarum **43** et bases decem et luteres decem
super bases **44** et mare unum et boves duodecim
subter mare **45** et lebetas et scutras et amulas
omnia vasa quae fecit Hiram regi Salomoni in
domo Domini de aurichalco erant **46** in campestri
regione Iordanis fudit ea rex in argillosa terra inter
Socchoth et Sarthan **47** et posuit Salomon omnia
vasa propter multitudinem autem nimiam non
erat pondus aeris **48** fecitque Salomon omnia vasa
in domo Domini altare aureum et mensam super
quam ponerentur panes propositionis auream **49** et
candelabra aurea quinque ad dexteram et quinque
ad sinistram contra oraculum ex auro primo et
quasi lilii flores et lucernas desuper aureas et
forcipes aureos **50** et hydrias et fuscinulas et fialas et
mortariola et turibula de auro purissimo et cardines
ostiorum domus interioris sancti sanctorum et
ostiorum domus templi ex auro erant **51** et perfecit
omne opus quod faciebat Salomon in domo Domini
et intulit quae sanctificaverat David pater suus
argentum et aurum et vasa reposuitque in thesauris
domus Domini

8 tunc congregavit omnes maiores natu Israhel
cum principibus tribuum et duces familiarum
filiorum Israhel ad regem Salomonem in Hierusalem
ut deferrent arcam foederis Domini de civitate David

id est de Sion **2** convenitque ad regem Salomonem
universus Israhel in mense hethanim in sollemni
die ipse est mensis septimus **3** veneruntque cuncti
senes ex Israhel et tulerunt sacerdotes arcam **4**
et portaverunt arcam Domini et tabernaculum
foederis et omnia vasa sanctuarii quae erant in
tabernaculo et ferebant ea sacerdotes et Levitae **5**
rex autem Salomon et omnis multitudo Israhel quae
convenerat ad eum gradiebatur cum illo ante arcam
et immolabant oves et boves absque aestimatione et
numero **6** et intulerunt sacerdotes arcam foederis
Domini in locum suum in oraculum templi in
sanctum sanctorum subter alas cherubin **7** siquidem
cherubin expandebant alas super locum arcae et
protegebant arcam et vectes eius desuper **8** cumque
eminerent vectes et apparerent summitates eorum
foris sanctuarium ante oraculum non apparebant
ultra extrinsecus qui et fuerunt ibi usque in
praesentem diem **9** in arca autem non est aliud nisi
duae tabulae lapideae quas posuerat in ea Moses
in Horeb quando pepigit foedus Dominus cum
filiis Israhel cum egrederentur de terra Aegypti
10 factum est autem cum exissent sacerdotes de
sanctuario nebula implevit domum Domini **11** et
non poterant sacerdotes stare et ministrare propter
nebulam impleverat enim gloria Domini domum
Domini **12** tunc ait Salomon Dominus dixit ut
habitaret in nebula **13** aedificans aedificavi domum
in habitaculum tuum firmissimum solium tuum
in sempiternum **14** convertitque rex faciem suam
et benedixit omni ecclesiae Israhel omnis enim
ecclesia Israhel stabat **15** et ait benedictus Dominus
Deus Israhel qui locutus est ore suo ad David patrem
meum et in manibus eius perfecit dicens **16** a die
qua eduxi populum meum Israhel de Aegypto non
elegi civitatem de universis tribubus Israhel ut
aedificaretur domus et esset nomen meum ibi sed
elegi David ut esset super populum meum Israhel
17 voluitque David pater meus aedificare domum
nomini Domini Dei Israhel **18** et ait Dominus ad
David patrem meum quod cogitasti in corde tuo
aedificare domum nomini meo bene fecisti hoc
ipsum mente tractans **19** verumtamen tu non
aedificabis domum sed filius tuus qui egredietur
de renibus tuis ipse aedificabit domum nomini
meo **20** confirmavit Dominus sermonem suum
quem locutus est stetique pro David patre meo
et sedi super thronum Israhel sicut locutus est
Dominus et aedificavi domum nomini Domini Dei
Israhel **21** et constitui ibi locum arcae in qua foedus
est Domini quod percussit cum patribus nostris
quando egressi sunt de terra Aegypti **22** stetit
autem Salomon ante altare Domini in conspectu
ecclesiae Israhel et expandit manus suas in caelum
23 et ait Domine Deus Israhel non est similis tui
Deus in caelo desuper et super terra deorsum
qui custodis pactum et misericordiam servis tuis
qui ambulant coram te in toto corde suo **24** qui
custodisti servo tuo David patri meo quae locutus
es ei ore locutus es et manibus perfecisti ut et haec
dies probat **25** nunc igitur Domine Deus Israhel
conserva famulo tuo David patri meo quae locutus
es ei dicens non auferetur de te vir coram me
qui sedeat super thronum Israhel ita tamen si
custodierint filii tui viam suam ut ambulent coram
me sicut tu ambulasti in conspectu meo **26** et nunc
Deus Israhel firmentur verba tua quae locutus es
servo tuo David patri meo **27** ergone putandum
est quod vere Deus habitet super terram si enim
caelum et caeli caelorum te capere non possunt
quanto magis domus haec quam aedificavi **28** sed
respice ad orationem servi tui et ad preces eius
Domine Deus meus audi hymnum et orationem
quam servus tuus orat coram te hodie **29** ut sint
oculi tui aperti super domum hanc nocte et die
super domum de qua dixisti erit nomen meum
ibi ut exaudias orationem qua orat te servus tuus
in loco isto **30** ut exaudias deprecationem servi
tui et populi tui Israhel quodcumque oraverint
in loco isto et exaudies in loco habitaculi tui
in caelo et cum exaudieris propitius eris **31** si
peccaverit homo in proximum suum et habuerit
aliquod iuramentum quo teneatur adstrictus et
venerit propter iuramentum coram altari tuo in
domum tuam **32** tu exaudies in caelo et facies
et iudicabis servos tuos condemnans impium et
reddens viam suam super caput eius iustificansque
iustum et retribuens ei secundum iustitiam suam
33 si fugerit populus tuus Israhel inimicos suos
quia peccaturus est tibi et agentes paenitentiam
et confitentes nomini tuo venerint et oraverint
et deprecati te fuerint in domo hac **34** exaudi in
caelo et dimitte peccatum populi tui Israhel et
reduces eos in terram quam dedisti patribus eorum
35 si clausum fuerit caelum et non pluerit propter
peccata eorum et orantes in loco isto paenitentiam
egerint nomini tuo et a peccatis suis conversi
fuerint propter adflictionem suam **36** exaudi eos in
caelo et dimitte peccata servorum tuorum et populi
tui Israhel et ostende eis viam bonam per quam
ambulent et da pluviam super terram tuam quam
dedisti populo tuo in possessionem **37** fames si
oborta fuerit in terra aut pestilentia aut corruptus
aer aurugo lucusta rubigo et adflixerit eum et
inimicus eius portas obsidens omnis plaga universa
infirmitas **38** cuncta devotatio et inprecatio quae

acciderit omni homini de populo tuo Israhel si
quis cognoverit plagam cordis sui et expanderit
manus suas in domo hac **39** tu audies in caelo in
loco habitationis tuae et repropitiaberis et facies
ut des unicuique secundum omnes vias suas sicut
videris cor eius quia tu nosti solus cor omnium
filiorum hominum **40** ut timeant te cunctis diebus
quibus vivunt super faciem terrae quam dedisti
patribus nostris **41** insuper et alienigena qui non
est de populo tuo Israhel cum venerit de terra
longinqua propter nomen tuum audietur enim
nomen tuum magnum et manus tua fortis et
brachium tuum **42** extentum ubique cum venerit
ergo et oraverit in loco hoc **43** tu exaudies in
caelo in firmamento habitaculi tui et facies omnia
pro quibus invocaverit te alienigena ut discant
universi populi terrarum nomen tuum timere sicut
populus tuus Israhel et probent quia nomen tuum
invocatum est super domum hanc quam aedificavi
44 si egressus fuerit populus tuus ad bellum contra
inimicos suos per viam quocumque miseris eos
orabunt te contra viam civitatis quam elegisti et
contra domum quam aedificavi nomini tuo **45** et
exaudies in caelo orationem eorum et preces eorum
et facies iudicium eorum **46** quod si peccaverint
tibi non est enim homo qui non peccet et iratus
tradideris eos inimicis suis et capti ducti fuerint in
terram inimicorum longe vel prope **47** et egerint
paenitentiam in corde suo in loco captivitatis et
conversi deprecati te fuerint in captivitate sua
dicentes peccavimus inique egimus impie gessimus
48 et reversi fuerint ad te in universo corde suo
et tota anima sua in terra inimicorum suorum ad
quam captivi ducti sunt et oraverint te contra viam
terrae suae quam dedisti patribus eorum et civitatis
quam elegisti et templi quod aedificavi nomini
tuo **49** exaudies in caelo in firmamento solii tui
orationem eorum et preces et facies iudicium eorum
50 et propitiaberis populo tuo qui peccavit tibi et
omnibus iniquitatibus eorum quibus praevaricati
sunt in te et dabis misericordiam coram eis qui eos
captivos habuerint ut misereantur eis **51** populus
enim tuus est et hereditas tua quos eduxisti de
terra Aegypti de medio fornacis ferreae **52** ut
sint oculi tui aperti ad deprecationem servi tui et
populi tui Israhel et exaudias eos in universis pro
quibus invocaverint te **53** tu enim separasti eos tibi
in hereditatem de universis populis terrae sicut
locutus es per Mosen servum tuum quando eduxisti
patres nostros de Aegypto Domine Deus **54** factum
est autem cum conplesset Salomon orans Dominum
omnem orationem et deprecationem hanc surrexit
de conspectu altaris Domini utrumque enim genu
in terram fixerat et manus expanderat ad caelum
55 stetit ergo et benedixit omni ecclesiae Israhel
voce magna dicens **56** benedictus Dominus qui
dedit requiem populo suo Israhel iuxta omnia quae
locutus est non cecidit ne unus quidem sermo ex
omnibus bonis quae locutus est per Mosen servum
suum **57** sit Dominus Deus noster nobiscum sicut
fuit cum patribus nostris non derelinquens nos
neque proiciens **58** sed inclinet corda nostra ad se
ut ambulemus in universis viis eius et custodiamus
mandata eius et caerimonias et iudicia quaecumque
mandavit patribus nostris **59** et sint sermones
mei isti quibus deprecatus sum coram Domino
adpropinquantes Domino Deo nostro die et nocte
ut faciat iudicium servo suo et populo suo Israhel
per singulos dies **60** et sciant omnes populi terrae
quia Dominus ipse est Deus et non est ultra absque
eo **61** sit quoque cor nostrum perfectum cum
Domino Deo nostro ut ambulemus in decretis eius
et custodiamus mandata eius sicut et hodie **62**
igitur rex et omnis Israhel cum eo immolabant
victimas coram Domino **63** mactavitque Salomon
hostias pacificas quas immolavit Domino boum
viginti duo milia ovium centum viginti milia et
dedicaverunt templum Domini rex et filii Israhel **64**
in die illa sanctificavit rex medium atrii quod erat
ante domum Domini fecit quippe ibi holocaustum
et sacrificium et adipem pacificorum quia altare
aereum quod erat coram Domino minus erat et
capere non poterat holocausta et sacrificium et
adipem pacificorum **65** fecit ergo Salomon in
tempore illo festivitatem celebrem et omnis Israhel
cum eo multitudo magna ab introitu Emath usque
ad rivum Aegypti coram Domino Deo nostro septem
diebus et septem diebus id est quattuordecim diebus
66 et in die octava dimisit populos qui benedicentes
regi profecti sunt in tabernacula sua laetantes et
alacri corde super omnibus bonis quae fecerat
Dominus David servo suo et Israhel populo suo

9 factum est autem cum perfecisset Salomon
aedificium domus Domini et aedificium regis et
omne quod optaverat et voluerat facere **2** apparuit
Dominus ei secundo sicut apparuerat ei in Gabaon **3**
dixitque Dominus ad eum exaudivi orationem tuam
et deprecationem tuam qua deprecatus es coram
me sanctificavi domum hanc quam aedificasti ut
ponerem nomen meum ibi in sempiternum et erunt
oculi mei et cor meum ibi cunctis diebus **4** tu
quoque si ambulaveris coram me sicut ambulavit
pater tuus in simplicitate cordis et in aequitate et
feceris omnia quae praecepi tibi et legitima mea et
iudicia mea servaveris **5** ponam thronum regni tui

super Israhel in sempiternum sicut locutus sum
David patri tuo dicens non auferetur de genere
tuo vir de solio Israhel **6** si autem aversione aversi
fueritis vos et filii vestri non sequentes me nec
custodientes mandata mea et caerimonias quas
proposui vobis sed abieritis et colueritis deos
alienos et adoraveritis eos **7** auferam Israhel de
superficie terrae quam dedi eis et templum quod
sanctificavi nomini meo proiciam a conspectu meo
eritque Israhel in proverbium et in fabulam cunctis
populis **8** et domus haec erit in exemplum omnis
qui transierit per eam stupebit et sibilabit et dicet
quare fecit Dominus sic terrae huic et domui huic
9 et respondebunt quia dereliquerunt Dominum
Deum suum qui eduxit patres eorum de terra
Aegypti et secuti sunt deos alienos et adoraverunt
eos et coluerunt idcirco induxit Dominus super eos
omne malum hoc **10** expletis autem annis viginti
postquam aedificaverat Salomon duas domos id est
domum Domini et domum regis **11** Hiram rege Tyri
praebente Salomoni ligna cedrina et abiegna et
aurum iuxta omne quod opus habuerat tunc dedit
Salomon Hiram viginti oppida in terra Galileae **12**
egressusque est Hiram de Tyro ut videret oppida
quae dederat ei Salomon et non placuerunt ei **13** et
ait haecine sunt civitates quas dedisti mihi frater et
appellavit eas terram Chabul usque in diem hanc **14**
misit quoque Hiram ad regem centum viginti talenta
auri **15** haec est summa expensarum quam obtulit
rex Salomon ad aedificandam domum Domini et
domum suam et Mello et murum Hierusalem et
Eser et Mageddo et Gazer **16** Pharao rex Aegypti
ascendit et cepit Gazer succenditque eam igni et
Chananeum qui habitabat in civitate interfecit
et dedit eam in dote filiae suae uxori Salomonis
17 aedificavit ergo Salomon Gazer et Bethoron
inferiorem **18** et Baalath et Palmyram in terra
solitudinis **19** et omnes vicos qui ad se pertinebant
et erant absque muro munivit et civitates curruum
et civitates equitum et quodcumque ei placuit ut
aedificaret in Hierusalem et in Libano et in omni
terra potestatis suae **20** universum populum qui
remanserat de Amorreis et Hettheis et Ferezeis
et Eveis et Iebuseis qui non sunt de filiis Israhel
21 horum filios qui remanserant in terra quos
scilicet non potuerant filii Israhel exterminare fecit
Salomon tributarios usque ad diem hanc **22** de
filiis autem Israhel non constituit Salomon servire
quemquam sed erant viri bellatores et ministri
eius et principes et duces et praefecti curruum et
equorum **23** erant autem principes super omnia
opera Salomonis praepositi quingenti quinquaginta
qui habebant subiectum populum et statutis
operibus imperabant **24** filia autem Pharaonis
ascendit de civitate David in domum suam quam
aedificaverat ei tunc aedificavit Mello **25** offerebat
quoque Salomon tribus vicibus per annos singulos
holocausta et pacificas victimas super altare quod
aedificaverat Domino et adolebat thymiama coram
Domino perfectumque est templum **26** classem
quoque fecit rex Salomon in Asiongaber quae est
iuxta Ahilam in litore maris Rubri in terra Idumea
27 misitque Hiram in classe illa servos suos viros
nauticos et gnaros maris cum servis Salomonis **28**
qui cum venissent in Ophir sumptum inde aurum
quadringentorum viginti talentorum detulerunt ad
regem Salomonem

10 sed et regina Saba audita fama Salomonis
in nomine Domini venit temptare eum in
enigmatibus **2** et ingressa Hierusalem multo
comitatu et divitiis camelis portantibus aromata et
aurum infinitum nimis et gemmas pretiosas venit ad
Salomonem et locuta est ei universa quae habebat
in corde suo **3** et docuit eam Salomon omnia verba
quae proposuerat non fuit sermo qui regem posset
latere et non responderet ei **4** videns autem regina
Saba omnem sapientiam Salomonis et domum quam
aedificaverat **5** et cibos mensae eius et habitacula
servorum et ordinem ministrantium vestesque
eorum et pincernas et holocausta quae offerebat
in domo Domini non habebat ultra spiritum **6**
dixitque ad regem verus est sermo quem audivi
in terra mea **7** super sermonibus tuis et super
sapientia tua et non credebam narrantibus mihi
donec ipsa veni et vidi oculis meis et probavi quod
media pars mihi nuntiata non fuerit maior est
sapientia et opera tua quam rumor quem audivi
8 beati viri tui et beati servi tui hii qui stant
coram te semper et audiunt sapientiam tuam **9**
sit Dominus Deus tuus benedictus cui placuisti et
posuit te super thronum Israhel eo quod dilexerit
Dominus Israhel in sempiternum et constituit te
regem ut faceres iudicium et iustitiam **10** dedit
ergo regi centum viginti talenta auri et aromata
multa nimis et gemmas pretiosas non sunt adlata
ultra aromata tam multa quam ea quae dedit
regina Saba regi Salomoni **11** sed et classis Hiram
quae portabat aurum de Ophir adtulit ex Ophir
ligna thyina multa nimis et gemmas pretiosas **12**
fecitque rex de lignis thyinis fulchra domus Domini
et domus regiae et citharas lyrasque cantoribus
non sunt adlata huiuscemodi ligna thyina neque
visa usque in praesentem diem **13** rex autem
Salomon dedit reginae Saba omnia quae voluit et
petivit ab eo exceptis his quae ultro obtulerat ei

munere regio quae reversa est et abiit in terram
suam cum servis suis 14 erat autem pondus auri
quod adferebatur Salomoni per annos singulos
sescentorum sexaginta sex talentorum auri 15
excepto eo quod offerebant viri qui super vectigalia
erant et negotiatores universique scruta vendentes
et omnes reges Arabiae ducesque terrae 16 fecit
quoque rex Salomon ducenta scuta de auro puro
sescentos auri siclos dedit in lamminas scuti unius
17 et trecentas peltas ex auro probato trecentae
minae auri unam peltam vestiebant posuitque
ea rex in domo silvae Libani 18 fecit etiam rex
Salomon thronum de ebore grandem et vestivit
eum auro fulvo nimis 19 qui habebat sex gradus et
summitas throni rotunda erat in parte posteriori
et duae manus hinc atque inde tenentes sedile
et duo leones stabant iuxta manus singulas 20 et
duodecim leunculi stantes super sex gradus hinc
atque inde non est factum tale opus in universis
regnis 21 sed et omnia vasa de quibus potabat rex
Salomon erant aurea et universa supellex domus
saltus Libani de auro purissimo non erat argentum
nec alicuius pretii putabatur in diebus Salomonis
22 quia classis regis per mare cum classe Hiram
semel per tres annos ibat in Tharsis deferens inde
aurum et argentum dentes elefantorum et simias
et pavos 23 magnificatus est ergo rex Salomon
super omnes reges terrae divitiis et sapientia 24
et universa terra desiderabat vultum Salomonis
ut audiret sapientiam eius quam dederat Deus in
corde eius 25 et singuli deferebant ei munera vasa
argentea et aurea vestes et arma bellica aromata
quoque et equos et mulos per annos singulos 26
congregavitque Salomon currus et equites et facti
sunt ei mille quadringenti currus et duodecim milia
equitum et disposuit eos per civitates munitas
et cum rege in Hierusalem 27 fecitque ut tanta
esset abundantia argenti in Hierusalem quanta
lapidum et cedrorum praebuit multitudinem quasi
sycomoros quae nascuntur in campestribus 28 et
educebantur equi Salomoni de Aegypto et de Coa
negotiatores enim regis emebant de Coa et statuto
pretio perducebant 29 egrediebatur autem quadriga
ex Aegypto sescentis siclis argenti et equus centum
quinquaginta atque in hunc modum cuncti reges
Hettheorum et Syriae equos venundabant

11 rex autem Salomon amavit mulieres
alienigenas multas filiam quoque Pharaonis et
Moabitidas et Ammanitidas Idumeas et Sidonias
et Chettheas 2 de gentibus super quibus dixit
Dominus filiis Israhel non ingrediemini ad eas neque
de illis ingredientur ad vestras certissimo enim
avertent corda vestra ut sequamini deos earum his
itaque copulatus est Salomon ardentissimo amore
3 fueruntque ei uxores quasi reginae septingentae
et concubinae trecentae et averterunt mulieres cor
eius 4 cumque iam esset senex depravatum est
per mulieres cor eius ut sequeretur deos alienos
nec erat cor eius perfectum cum Domino Deo
suo sicut cor David patris eius 5 sed colebat
Salomon Astharthen deam Sidoniorum et Moloch
idolum Ammanitarum 6 fecitque Salomon quod
non placuerat coram Domino et non adimplevit
ut sequeretur Dominum sicut pater eius 7 tunc
aedificavit Salomon fanum Chamos idolo Moab in
monte qui est contra Hierusalem et Moloch idolo
filiorum Ammon 8 atque in hunc modum fecit
universis uxoribus suis alienigenis quae adolebant
tura et immolabant diis suis 9 igitur iratus est
Dominus Salomoni quod aversa esset mens eius a
Domino Deo Israhel qui apparuerat ei secundo 10 et
praeceperat de verbo hoc ne sequeretur deos alienos
et non custodivit quae mandavit ei Dominus 11 dixit
itaque Dominus Salomoni quia habuisti hoc apud te
et non custodisti pactum meum et praecepta mea
quae mandavi tibi disrumpens scindam regnum
tuum et dabo illud servo tuo 12 verumtamen in
diebus tuis non faciam propter David patrem tuum
de manu filii tui scindam illud 13 nec totum regnum
auferam sed tribum unam dabo filio tuo propter
David servum meum et Hierusalem quam elegi 14
suscitavit autem Dominus adversarium Salomoni
Adad Idumeum de semine regio qui erat in Edom
15 cum enim esset David in Idumea et ascendisset
Ioab princeps militiae ad sepeliendos eos qui
fuerant interfecti et occidisset omne masculinum
in Idumea 16 sex enim mensibus ibi moratus est
Ioab et omnis Israhel donec interimerent omne
masculinum in Idumea 17 fugit Adad ipse et viri
idumei de servis patris eius cum eo ut ingrederetur
Aegyptum erat autem Adad puer parvulus 18
cumque surrexissent de Madian venerunt in Pharan
tuleruntque secum viros de Pharan et introierunt
Aegyptum ad Pharaonem regem Aegypti qui dedit
ei domum et cibos constituit et terram delegavit
19 et invenit Adad gratiam coram Pharao valde in
tantum ut daret ei uxorem sororem uxoris suae
germanam Tafnes reginae 20 genuitque ei soror
Tafnes Genebath filium et nutrivit eum Tafnes in
domo Pharaonis eratque Genebath habitans apud
Pharaonem cum filiis eius 21 cumque audisset
Adad in Aegypto dormisse David cum patribus
suis et mortuum esse Ioab principem militiae dixit
Pharaoni dimitte me ut vadam in terram meam 22
dixitque ei Pharao qua enim re apud me indiges ut

quaeras ire ad terram tuam at ille respondit nulla
sed obsecro ut dimittas me **23** suscitavit quoque
ei Deus adversarium Razon filium Heliada qui
fugerat Adadezer regem Soba dominum suum **24** et
congregavit contra eum viros et factus est princeps
latronum cum interficeret eos David abieruntque
Damascum et habitaverunt ibi et constituerunt eum
regem in Damasco **25** eratque adversarius Israhel
cunctis diebus Salomonis et hoc est malum Adad
et odium contra Israhel regnavitque in Syria **26**
Hieroboam quoque filius Nabath Ephratheus de
Sareda cuius mater erat nomine Sarva mulier vidua
servus Salomonis levavit manum contra regem **27** et
haec causa rebellionis adversus eum quia Salomon
aedificavit Mello et coaequavit voraginem civitatis
David patris sui **28** erat autem Hieroboam vir fortis
et potens videnque Salomon adulescentem bonae
indolis et industrium constituerat eum praefectum
super tributa universae domus Ioseph **29** factum
est igitur in tempore illo ut Hieroboam egrederetur
de Hierusalem et inveniret eum Ahias Silonites
propheta in via opertus pallio novo erant autem
duo tantum in agro **30** adprehendensque Ahia
pallium suum novum quo opertus erat scidit in
duodecim partes **31** et ait ad Hieroboam tolle
tibi decem scissuras haec enim dicit Dominus
Deus Israhel ecce ego scindam regnum de manu
Salomonis et dabo tibi decem tribus **32** porro una
tribus remanebit ei propter servum meum David
et Hierusalem civitatem quam elegi ex omnibus
tribubus Israhel **33** eo quod dereliquerint me et
adoraverint Astharoth deam Sidoniorum et Chamos
deum Moab et Melchom deum filiorum Ammon et
non ambulaverint in viis meis ut facerent iustitiam
coram me et praecepta mea et iudicia sicut David
pater eius **34** nec auferam omne regnum de manu
eius sed ducem ponam eum cunctis diebus vitae
suae propter David servum meum quem elegi
qui custodivit mandata mea et praecepta mea
35 auferam autem regnum de manu filii eius et
dabo tibi decem tribus **36** filio autem eius dabo
tribum unam ut remaneat lucerna David servo meo
cunctis diebus coram me in Hierusalem civitatem
quam elegi ut esset nomen meum ibi **37** te autem
adsumam et regnabis super omnia quae desiderat
anima tua erisque rex super Israhel **38** si igitur
audieris omnia quae praecepero tibi et ambulaveris
in viis meis et feceris quod rectum est coram me
custodiens mandata mea et praecepta mea sicut
fecit David servus meus ero tecum et aedificabo
tibi domum fidelem quomodo aedificavi David et
tradam tibi Israhel **39** et adfligam semen David
super hoc verumtamen non cunctis diebus **40** voluit
ergo Salomon interficere Hieroboam qui surrexit
et aufugit in Aegyptum ad Susac regem Aegypti
et fuit in Aegypto usque ad mortem Salomonis
41 reliquum autem verborum Salomonis et omnia
quae fecit et sapientia eius ecce universa scripta
sunt in libro verborum Salomonis **42** dies autem
quos regnavit Salomon in Hierusalem super omnem
Israhel quadraginta anni sunt **43** dormivitque
Salomon cum patribus suis et sepultus est in civitate
David patris sui regnavitque Roboam filius eius pro
eo

12 venit autem Roboam in Sychem illuc
enim congregatus erat omnis Israhel ad
constituendum eum regem **2** at Hieroboam filius
Nabath cum adhuc esset in Aegypto profugus a
facie regis Salomonis audita morte eius reversus est
de Aegypto **3** miseruntque et vocaverunt eum venit
ergo Hieroboam et omnis multitudo Israhel et locuti
sunt ad Roboam dicentes **4** pater tuus durissimum
iugum inposuit nobis tu itaque nunc inminue
paululum de imperio patris tui durissimo et de
iugo gravissimo quod inposuit nobis et serviemus
tibi **5** qui ait eis ite usque ad tertium diem et
revertimini ad me cumque abisset populus **6** iniit
consilium rex Roboam cum senibus qui adsistebant
coram Salomone patre eius dum adviveret et ait
quod mihi datis consilium ut respondeam populo
7 qui dixerunt ei si hodie oboedieris populo huic
et servieris et petitioni eorum cesseris locutusque
fueris ad eos verba lenia erunt tibi servi cunctis
diebus **8** qui dereliquit consilium senum quod
dederant ei et adhibuit adulescentes qui nutriti
fuerant cum eo et adsistebant illi **9** dixitque ad
eos quod mihi datis consilium ut respondeam
populo huic qui dixerunt mihi levius fac iugum
quod inposuit pater tuus super nos **10** et dixerunt
ei iuvenes qui nutriti fuerant cum eo sic loquere
populo huic qui locuti sunt ad te dicentes pater
tuus adgravavit iugum nostrum tu releva nos sic
loqueris ad eos minimus digitus meus grossior est
dorso patris mei **11** et nunc pater meus posuit
super vos iugum grave ego autem addam super
iugum vestrum pater meus cecidit vos flagellis
ego autem caedam scorpionibus **12** venit ergo
Hieroboam et omnis populus ad Roboam die tertia
sicut locutus fuerat rex dicens revertimini ad me
die tertia **13** responditque rex populo dura derelicto
consilio seniorum quod ei dederant **14** et locutus
est eis secundum consilium iuvenum dicens pater
meus adgravavit iugum vestrum ego autem addam
iugo vestro pater meus cecidit vos flagellis et
ego caedam scorpionibus **15** et non adquievit rex

populo quoniam aversatus eum fuerat Dominus
ut suscitaret verbum suum quod locutus fuerat in
manu Ahiae Silonitae ad Hieroboam filium Nabath
16 videns itaque populus quod noluisset eos audire
rex respondit ei dicens quae nobis pars in David vel
quae hereditas in filio Isai in tabernacula tua Israhel
nunc vide domum tuam David et abiit Israhel
in tabernacula sua 17 super filios autem Israhel
quicumque habitabant in civitatibus Iuda regnavit
Roboam 18 misit igitur rex Roboam Aduram qui
erat super tributum et lapidavit eum omnis Israhel
et mortuus est porro rex Roboam festinus ascendit
currum et fugit in Hierusalem 19 recessitque
Israhel a domo David usque in praesentem diem 20
factum est autem cum audisset omnis Israhel quod
reversus esset Hieroboam miserunt et vocaverunt
eum congregato coetu et constituerunt regem
super omnem Israhel nec secutus est quisquam
domum David praeter tribum Iuda solam 21
venit autem Roboam Hierusalem et congregavit
universam domum Iuda et tribum Beniamin centum
octoginta milia electorum virorum et bellatorum
ut pugnaret contra domum Israhel et reduceret
regnum Roboam filio Salomonis 22 factus est vero
sermo Domini ad Semeiam virum Dei dicens 23
loquere ad Roboam filium Salomonis regem Iuda et
ad omnem domum Iuda et Beniamin et reliquos de
populo dicens 24 haec dicit Dominus non ascendetis
nec bellabitis contra fratres vestros filios Israhel
revertatur vir in domum suam a me enim factum est
verbum hoc audierunt sermonem Domini et reversi
sunt de itinere sicut eis praeceperat Dominus 25
aedificavit autem Hieroboam Sychem in monte
Ephraim et habitavit ibi et egressus inde aedificavit
Phanuhel 26 dixitque Hieroboam in corde suo
nunc revertetur regnum ad domum David 27 si
ascenderit populus iste ut faciat sacrificia in domo
Domini in Hierusalem et convertetur cor populi
huius ad dominum suum Roboam regem Iuda
interficientque me et revertentur ad eum 28 et
excogitato consilio fecit duos vitulos aureos et
dixit eis nolite ultra ascendere Hierusalem ecce dii
tui Israhel qui eduxerunt te de terra Aegypti 29
posuitque unum in Bethel et alterum in Dan 30
et factum est verbum hoc in peccatum ibat enim
populus ad adorandum vitulum usque in Dan 31
et fecit fana in excelsis et sacerdotes de extremis
populi qui non erant de filiis Levi 32 constituitque
diem sollemnem in mense octavo quintadecima
die mensis in similitudinem sollemnitatis quae
celebratur in Iuda et ascendens altare similiter
fecit in Bethel ut immolaret vitulis quos fabricatus
erat constituitque in Bethel sacerdotes excelsorum
quae fecerat 33 et ascendit super altare quod
extruxerat in Bethel quintadecima die mensis octavi
quem finxerat de corde suo et fecit sollemnitatem
filiis Israhel et ascendit super altare ut adoleret
incensum

13 et ecce vir Dei venit de Iuda in sermone Domini
in Bethel Hieroboam stante super altare et tus
iaciente 2 et exclamavit contra altare in sermone
Domini et ait altare altare haec dicit Dominus
ecce filius nascetur domui David Iosias nomine
et immolabit super te sacerdotes excelsorum qui
nunc in te tura succendunt et ossa hominum
incendet super te 3 deditque in die illa signum
dicens hoc erit signum quod locutus est Dominus
ecce altare scinditur et effunditur cinis qui in eo
est 4 cumque audisset rex sermonem hominis Dei
quem inclamaverat contra altare in Bethel extendit
manum suam de altari dicens adprehendite eum et
exaruit manus eius quam extenderat contra eum
nec valuit retrahere eam ad se 5 altare quoque
scissum est et effusus cinis de altari iuxta signum
quod praedixerat vir Dei in sermone Domini 6 et ait
rex ad virum Dei deprecare faciem Domini Dei tui
et ora pro me ut restituatur manus mea mihi oravit
vir Dei faciem Domini et reversa est manus regis
ad eum et facta est sicut prius fuerat 7 locutus est
autem rex ad virum Dei veni mecum domum ut
prandeas et dabo tibi munera 8 responditque vir
Dei ad regem si dederis mihi mediam partem domus
tuae non veniam tecum nec comedam panem neque
bibam aquam in loco isto 9 sic enim mandatum est
mihi in sermone Domini praecipientis non comedes
panem neque bibes aquam nec reverteris per viam
qua venisti 10 abiit ergo per aliam viam et non
est reversus per iter quo venerat in Bethel 11
prophetes autem quidam senex habitabat in Bethel
ad quem venit filius suus et narravit ei omnia opera
quae fecerat vir Dei illa die in Bethel et verba quae
locutus fuerat ad regem et narraverunt patri suo
12 et dixit eis pater eorum per quam viam abiit
ostenderunt ei filii sui viam per quam abierat vir
Dei qui venerat de Iuda 13 et ait filiis suis sternite
mihi asinum qui cum stravissent ascendit 14 et abiit
post virum Dei et invenit eum sedentem subtus
terebinthum et ait illi tune es vir Dei qui venisti
de Iuda respondit ille ego sum 15 dixit ad eum
veni mecum domum ut comedas panem 16 qui
ait non possum reverti neque venire tecum nec
comedam panem nec bibam aquam in loco isto 17
quia locutus est Dominus ad me in sermone Domini
dicens non comedes panem et non bibes ibi aquam
nec reverteris per viam qua ieris 18 qui ait illi et

ego propheta sum similis tui et angelus locutus
est mihi in sermone Domini dicens reduc eum
tecum in domum tuam et comedat panem et bibat
aquam fefellit eum **19** et reduxit secum comedit
ergo panem in domo eius et bibit aquam **20** cumque
sederent ad mensam factus est sermo Domini ad
prophetam qui reduxerat eum **21** et exclamavit
ad virum Dei qui venerat de Iuda dicens haec
dicit Dominus quia inoboediens fuisti ori Domini
et non custodisti mandatum quod praecepit tibi
Dominus Deus tuus **22** et reversus es et comedisti
panem et bibisti aquam in loco in quo praecepit
tibi ne comederes panem neque biberes aquam
non inferetur cadaver tuum in sepulchrum patrum
tuorum **23** cumque comedisset et bibisset stravit
asinum prophetae quem reduxerat **24** qui cum
abisset invenit eum leo in via et occidit et erat
cadaver eius proiectum in itinere asinus autem
stabat iuxta illum et leo stabat iuxta cadaver **25** et
ecce viri transeuntes viderunt cadaver proiectum in
via et leonem stantem iuxta cadaver et venerunt et
divulgaverunt in civitate in qua prophetes senex ille
habitabat **26** quod cum audisset propheta ille qui
reduxerat eum de via ait vir Dei est qui inoboediens
fuit ori Domini et tradidit eum Dominus leoni et
confregit eum et occidit iuxta verbum Domini quod
locutus est ei **27** dixitque ad filios suos sternite mihi
asinum qui cum stravissent **28** et ille abisset invenit
cadaver eius proiectum in via et asinum et leonem
stantes iuxta cadaver non comedit leo de cadavere
nec laesit asinum **29** tulit ergo prophetes cadaver
viri Dei et posuit illud super asinum et reversus
intulit in civitatem prophetae senis ut plangerent
eum **30** et posuit cadaver eius in sepulchro suo et
planxerunt eum heu frater **31** cumque planxissent
eum dixit ad filios suos cum mortuus fuero sepelite
me in sepulchro in quo vir Dei sepultus est iuxta
ossa eius ponite ossa mea **32** profecto enim veniet
sermo quem praedixit in sermone Domini contra
altare quod est in Bethel et contra omnia fana
excelsorum quae sunt in urbibus Samariae **33** post
verba haec non est reversus Hieroboam de via sua
pessima sed e contrario fecit de novissimis populi
sacerdotes excelsorum quicumque volebat implebat
manum suam et fiebat sacerdos excelsorum **34** et
propter hanc causam peccavit domus Hieroboam et
eversa est et deleta de superficie terrae

14 in tempore illo aegrotavit Abia filius
Hieroboam **2** dixitque Hieroboam uxori suae
surge et commuta habitum ne cognoscaris quod
sis uxor Hieroboam et vade in Silo ubi est Ahia
propheta qui locutus est mihi quod regnaturus
essem super populum hunc **3** tolle quoque in manu
tua decem panes et crustula et vas mellis et vade
ad illum ipse indicabit tibi quid eventurum sit
huic puero **4** fecit ut dixerat uxor Hieroboam et
consurgens abiit in Silo et venit in domum Ahia at
ille non poterat videre quia caligaverant oculi eius
prae senectute **5** dixit autem Dominus ad Ahiam
ecce uxor Hieroboam ingreditur ut consulat te
super filio suo qui aegrotat haec et haec loqueris ei
cum ergo illa intraret et dissimularet se esse quae
erat **6** audivit Ahias sonitum pedum eius introeuntis
per ostium et ait ingredere uxor Hieroboam quare
aliam esse te simulas ego autem missus sum ad te
durus nuntius **7** vade et dic Hieroboam haec dicit
Dominus Deus Israhel quia exaltavi te de medio
populi et dedi te ducem super populum meum
Israhel **8** et scidi regnum domus David et dedi
illud tibi et non fuisti sicut servus meus David
qui custodivit mandata mea et secutus est me
in toto corde suo faciens quod placitum esset in
conspectu meo **9** sed operatus es male super omnes
qui fuerunt ante te et fecisti tibi deos alienos et
conflatiles ut me ad iracundiam provocares me
autem proiecisti post corpus tuum **10** idcirco ecce
ego inducam mala super domum Hieroboam et
percutiam de Hieroboam mingentem ad parietem
et clausum et novissimum in Israhel et mundabo
reliquias domus Hieroboam sicut mundari solet
fimus usque ad purum **11** qui mortui fuerint de
Hieroboam in civitate comedent eos canes qui
autem mortui fuerint in agro vorabunt eos aves
caeli quia Dominus locutus est **12** tu igitur surge
et vade in domum tuam et in ipso introitu pedum
tuorum in urbem morietur puer **13** et planget eum
omnis Israhel et sepeliet iste enim solus infertur de
Hieroboam in sepulchrum quia inventus est super
eo sermo bonus ad Dominum Deum Israhel in domo
Hieroboam **14** constituet autem sibi Dominus regem
super Israhel qui percutiat domum Hieroboam in
hac die et in hoc tempore **15** et percutiet Dominus
Israhel sicut moveri solet harundo in aqua et evellet
Israhel de terra bona hac quam dedit patribus
eorum et ventilabit eos trans Flumen quia fecerunt
sibi lucos ut inritarent Dominum **16** et tradet
Dominus Israhel propter peccata Hieroboam qui
peccavit et peccare fecit Israhel **17** surrexit itaque
uxor Hieroboam et abiit et venit in Thersa cumque
illa ingrederetur limen domus puer mortuus est
18 et sepelierunt eum et planxit illum omnis
Israhel iuxta sermonem Domini quem locutus est
in manu servi sui Ahiae prophetae **19** reliqua
autem verborum Hieroboam quomodo pugnaverit
et quomodo regnaverit ecce scripta sunt in libro

verborum dierum regum Israhel **20** dies autem
quibus regnavit Hieroboam viginti duo anni sunt
et dormivit cum patribus suis regnavitque Nadab
filius eius pro eo **21** porro Roboam filius Salomonis
regnavit in Iuda quadraginta et unius anni erat
Roboam cum regnare coepisset et decem et septem
annis regnavit in Hierusalem civitatem quam elegit
Dominus ut poneret nomen suum ibi ex omnibus
tribubus Israhel nomen autem matris eius Naama
Ammanites **22** et fecit Iudas malum coram Domino
et inritaverunt eum super omnibus quae fecerant
patres eorum in peccatis suis quae peccaverant
23 aedificaverunt enim et ipsi sibi aras et statuas
et lucos super omnem collem excelsum et subter
omnem arborem frondosam **24** sed et effeminati
fuerunt in terra feceruntque omnes abominationes
gentium quas adtrivit Dominus ante faciem filiorum
Israhel **25** in quinto autem anno regni Roboam
ascendit Sesac rex Aegypti in Hierusalem **26** et tulit
thesauros domus Domini et thesauros regios et
universa diripuit scuta quoque aurea quae fecerat
Salomon **27** pro quibus fecit rex Roboam scuta
aerea et tradidit ea in manu ducum scutariorum et
eorum qui excubabant ante ostium domus regis
28 cumque ingrederetur rex in domum Domini
portabant ea qui praeeundi habebant officium et
postea reportabant ad armamentarium scutariorum
29 reliqua autem sermonum Roboam et omnium
quae fecit ecce scripta sunt in libro verborum
dierum regum Iuda **30** fuitque bellum inter Roboam
et Hieroboam cunctis diebus **31** dormivit itaque
Roboam cum patribus suis et sepultus est cum eis
in civitate David nomen autem matris eius Naama
Ammanites et regnavit Abiam filius eius pro eo

15 igitur in octavodecimo anno regni Hieroboam
filii Nabath regnavit Abiam super Iudam **2**
tribus annis regnavit in Hierusalem nomen matris
eius Maacha filia Absalom **3** ambulavitque in
omnibus peccatis patris sui quae fecerat ante eum
nec erat cor eius perfectum cum Domino Deo suo
sicut cor David patris eius **4** sed propter David dedit
ei Dominus Deus suus lucernam in Hierusalem ut
suscitaret filium eius post eum et staret Hierusalem
5 eo quod fecisset David rectum in oculis Domini et
non declinasset ab omnibus quae praeceperat ei
cunctis diebus vitae suae excepto sermone Uriae
Hetthei **6** attamen bellum fuit inter Roboam et inter
Hieroboam omni tempore vitae eius **7** reliqua autem
sermonum Abiam et omnia quae fecit nonne haec
scripta sunt in libro verborum dierum regum Iuda
fuitque proelium inter Abiam et inter Hieroboam **8**
et dormivit Abiam cum patribus suis et sepelierunt
eum in civitate David regnavitque Asa filius eius
pro eo **9** in anno ergo vicesimo Hieroboam regis
Israhel regnavit Asa rex Iuda **10** et quadraginta
uno anno regnavit in Hierusalem nomen matris
eius Maacha filia Absalom **11** et fecit Asa rectum
ante conspectum Domini sicut David pater eius
12 et abstulit effeminatos de terra purgavitque
universas sordes idolorum quae fecerant patres eius
13 insuper et Maacham matrem suam amovit ne
esset princeps in sacris Priapi et in luco eius quem
consecraverat subvertitque specum eius et confregit
simulacrum turpissimum et conbusit in torrente
Cedron **14** excelsa autem non abstulit verumtamen
cor Asa perfectum erat cum Deo cunctis diebus suis
15 et intulit ea quae sanctificaverat pater suus et
voverat in domum Domini argentum et aurum et
vasa **16** bellum autem erat inter Asa et Baasa regem
Israhel cunctis diebus eorum **17** ascendit quoque
Baasa rex Israhel in Iudam et aedificavit Rama ut
non possit quispiam egredi vel ingredi de parte Asa
regis Iudae **18** tollens itaque Asa omne argentum
et aurum quod remanserat in thesauris domus
Domini et in thesauris domus regiae dedit illud in
manu servorum suorum et misit ad Benadad filium
Tabremmon filii Ezion regem Syriae qui habitabat in
Damasco dicens **19** foedus est inter me et te et inter
patrem meum et patrem tuum ideo misi tibi munera
argentum et aurum et peto ut venias et irritum
facias foedus quod habes cum Baasa rege Israhel
et recedat a me **20** adquiescens Benadad regi Asa
misit principes exercitus sui in civitates Israhel et
percusserunt Ahion et Dan et Abel domum Maacha
et universam Cenneroth omnem scilicet terram
Nepthalim **21** quod cum audisset Baasa intermisit
aedificare Rama et reversus est in Thersa **22** rex
autem Asa nuntium misit in omnem Iudam nemo
sit excusatus et tulerunt lapides Rama et ligna eius
quibus aedificaverat Baasa et extruxit de eis rex
Asa Gaba Beniamin et Maspha **23** reliqua autem
omnium sermonum Asa et universae fortitudines
eius et cuncta quae fecit et civitates quas extruxit
nonne haec scripta sunt in libro verborum dierum
regum Iuda verumtamen in tempore senectutis
suae doluit pedes **24** et dormivit cum patribus suis
et sepultus est cum eis in civitate David patris
sui regnavitque Iosaphat filius eius pro eo **25**
Nadab vero filius Hieroboam regnavit super Israhel
anno secundo Asa regis Iuda regnavitque super
Israhel duobus annis **26** et fecit quod malum est in
conspectu Domini et ambulavit in viis patris sui
et in peccatis eius quibus peccare fecit Israhel **27**
insidiatus est autem ei Baasa filius Ahia de domo
Isachar et percussit eum in Gebbethon quae est urbs

Philisthinorum siquidem Nadab et omnis Israhel
obsidebant Gebbethon 28 interfecit igitur illum
Baasa in anno tertio Asa regis Iuda et regnavit
pro eo 29 cumque regnasset percussit omnem
domum Hieroboam non dimisit ne unam quidem
animam de semine eius donec deleret eum iuxta
verbum Domini quod locutus fuerat in manu servi
sui Ahiae Silonitis 30 propter peccata Hieroboam
quae peccaverat et quibus peccare fecerat Israhel et
propter delictum quo inritaverat Dominum Deum
Israhel 31 reliqua autem sermonum Nadab et omnia
quae operatus est nonne haec scripta sunt in libro
verborum dierum regum Israhel 32 fuitque bellum
inter Asa et Baasa regem Israhel cunctis diebus
eorum 33 anno tertio Asa regis Iuda regnavit Baasa
filius Ahia super omnem Israhel in Thersa viginti
quattuor annis 34 et fecit malum coram Domino
ambulavitque in via Hieroboam et in peccatis eius
quibus peccare fecit Israhel

16 factus est autem sermo Domini ad Hieu filium
Anani contra Baasa dicens 2 pro eo quod
exaltavi te de pulvere et posui ducem super populum
meum Israhel tu autem ambulasti in via Hieroboam
et peccare fecisti populum meum Israhel ut me
inritares in peccatis eorum 3 ecce ego demetam
posteriora Baasa et posteriora domus eius et faciam
domum tuam sicut domum Hieroboam filii Nabath
4 qui mortuus fuerit de Baasa in civitate comedent
eum canes et qui mortuus fuerit ex eo in regione
comedent eum volucres caeli 5 reliqua autem
sermonum Baasa et quaecumque fecit et proelia
eius nonne haec scripta sunt in libro verborum
dierum regum Israhel 6 dormivit ergo Baasa cum
patribus suis sepultusque est in Thersa et regnavit
Hela filius eius pro eo 7 cum autem in manu Hieu
filii Anani prophetae verbum Domini factum esset
contra Baasa et contra domum eius et contra omne
malum quod fecerat coram Domino ad inritandum
eum in operibus manuum suarum ut fieret sicut
domus Hieroboam ob hanc causam occidit eum 8
anno vicesimo sexto Asa regis Iuda regnavit Hela
filius Baasa super Israhel in Thersa duobus annis
9 et rebellavit contra eum servus suus Zamri dux
mediae partis equitum erat autem Hela in Thersa
bibens et temulentus in domo Arsa praefecti Thersa
10 inruens ergo Zamri percussit et occidit eum
anno vicesimo septimo Asa regis Iuda et regnavit
pro eo 11 cumque regnasset et sedisset super
solium eius percussit omnem domum Baasa et
non dereliquit ex eo mingentem ad parietem et
propinquos et amicos eius 12 delevitque Zamri
omnem domum Baasa iuxta verbum Domini quod
locutus fuerat ad Baasa in manu Hieu prophetae 13
propter universa peccata Baasa et peccata Hela filii
eius qui peccaverunt et peccare fecerunt Israhel
provocantes Dominum Deum Israhel in vanitatibus
suis 14 reliqua autem sermonum Hela et omnia quae
fecit nonne haec scripta sunt in libro verborum
dierum regum Israhel 15 anno vicesimo et septimo
Asa regis Iuda regnavit Zamri septem diebus in
Thersa porro exercitus obsidebat Gebbethon urbem
Philisthinorum 16 cumque audisset rebellasse Zamri
et occidisse regem fecit sibi regem omnis Israhel
Amri qui erat princeps militiae super Israhel in
die illa in castris 17 ascendit ergo Amri et omnis
Israhel cum eo de Gebbethon et obsidebant Thersa
18 videns autem Zamri quod expugnanda esset
civitas ingressus est palatium et succendit secum
domum regiam et mortuus est 19 in peccatis suis
quae peccaverat faciens malum coram Domino et
ambulans in via Hieroboam et in peccato eius quo
fecit peccare Israhel 20 reliqua autem sermonum
Zamri et insidiarum eius et tyrannidis nonne haec
scripta sunt in libro verborum dierum regum
Israhel 21 tunc divisus est populus Israhel in duas
partes media pars populi sequebatur Thebni filium
Gineth ut constitueret eum regem et media pars
Amri 22 praevaluit autem populus qui erat cum
Amri populo qui sequebatur Thebni filium Gineth
mortuusque est Thebni et regnavit Amri 23 anno
tricesimo primo Asa regis Iuda regnavit Amri super
Israhel duodecim annis in Thersa regnavit sex annis
24 emitque montem Samariae a Somer duobus
talentis argenti et aedificavit eam et vocavit nomen
civitatis quam extruxerat nomine Somer domini
montis Samariae 25 fecit autem Amri malum in
conspectu Domini et operatus est nequiter super
omnes qui fuerant ante eum 26 ambulavitque in
omni via Hieroboam filii Nabath et in peccatis eius
quibus peccare fecerat Israhel ut inritaret Dominum
Deum Israhel in vanitatibus suis 27 reliqua autem
sermonum Amri et proelia eius quae gessit nonne
haec scripta sunt in libro verborum dierum regum
Israhel 28 et dormivit Amri cum patribus suis et
sepultus est in Samaria regnavitque Ahab filius
eius pro eo 29 Ahab vero filius Amri regnavit super
Israhel anno tricesimo octavo Asa regis Iuda et
regnavit Ahab filius Amri super Israhel in Samaria
viginti et duobus annis 30 et fecit Ahab filius
Amri malum in conspectu Domini super omnes qui
fuerunt ante eum 31 nec suffecit ei ut ambularet
in peccatis Hieroboam filii Nabath insuper duxit
uxorem Hiezabel filiam Ethbaal regis Sidoniorum et
abiit et servivit Baal et adoravit eum 32 et posuit
aram Baal in templo Baal quod aedificaverat in

Samaria 33 et plantavit lucum et addidit Ahab in
opere suo inritans Dominum Deum Israhel super
omnes reges Israhel qui fuerant ante eum 34 in
diebus eius aedificavit Ahiel de Bethel Hiericho in
Abiram primitivo suo fundavit eam et in Segub
novissimo suo posuit portas eius iuxta verbum
Domini quod locutus fuerat in manu Iosue filii Nun

17 et dixit Helias Thesbites de habitatoribus
Galaad ad Ahab vivit Dominus Deus Israhel in
cuius conspectu sto si erit annis his ros et pluvia
nisi iuxta oris mei verba 2 et factum est verbum
Domini ad eum dicens 3 recede hinc et vade contra
orientem et abscondere in torrente Charith qui
est contra Iordanem 4 et ibi de torrente bibes
corvisque praecepi ut pascant te ibi 5 abiit ergo et
fecit iuxta verbum Domini cumque abisset sedit
in torrente Charith qui est contra Iordanem 6
corvi quoque deferebant panem et carnes mane
similiter panem et carnes vesperi et bibebat de
torrente 7 post dies autem siccatus est torrens
non enim pluerat super terram 8 factus est igitur
sermo Domini ad eum dicens 9 surge et vade in
Sareptha Sidoniorum et manebis ibi praecepi enim
ibi mulieri viduae ut pascat te 10 surrexit et abiit
Sareptham cumque venisset ad portam civitatis
apparuit ei mulier vidua colligens ligna et vocavit
eam dixitque da mihi paululum aquae in vase ut
bibam 11 cumque illa pergeret ut adferret clamavit
post tergum eius dicens adfer mihi obsecro et
buccellam panis in manu tua 12 quae respondit
vivit Dominus Deus tuus quia non habeo panem nisi
quantum pugillus capere potest farinae in hydria
et paululum olei in lecytho en colligo duo ligna
ut ingrediar et faciam illud mihi et filio meo ut
comedamus et moriamur 13 ad quam Helias ait noli
timere sed vade et fac sicut dixisti verumtamen
mihi primum fac de ipsa farinula subcinericium
panem parvulum et adfer ad me tibi autem et filio
tuo facies postea 14 haec autem dicit Dominus Deus
Israhel hydria farinae non deficiet nec lecythus
olei minuetur usque ad diem in qua daturus est
Dominus pluviam super faciem terrae 15 quae abiit
et fecit iuxta verbum Heliae et comedit ipse et illa
et domus eius et ex illa die 16 hydria farinae non
defecit et lecythus olei non est inminutus iuxta
verbum Domini quod locutus fuerat in manu Heliae
17 factum est autem post verba haec aegrotavit
filius mulieris matris familiae et erat languor fortis
nimis ita ut non remaneret in eo halitus 18 dixit
ergo ad Heliam quid mihi et tibi vir Dei ingressus
es ad me ut rememorarentur iniquitates meae et
interficeres filium meum 19 et ait ad eam da mihi
filium tuum tulitque eum de sinu illius et portavit
in cenaculum ubi ipse manebat et posuit super
lectulum suum 20 et clamavit ad Dominum et dixit
Domine Deus meus etiamne viduam apud quam
ego utcumque sustentor adflixisti ut interficeres
filium eius 21 et expandit se atque mensus est super
puerum tribus vicibus clamavitque ad Dominum
et ait Domine Deus meus revertatur oro anima
pueri huius in viscera eius 22 exaudivit Dominus
vocem Heliae et reversa est anima pueri intra eum
et revixit 23 tulitque Helias puerum et deposuit
eum de cenaculo in inferiorem domum et tradidit
matri suae et ait illi en vivit filius tuus 24 dixitque
mulier ad Heliam nunc in isto cognovi quoniam vir
Dei es tu et verbum Domini in ore tuo verum est

18 post dies multos verbum Domini factum est ad
Heliam in anno tertio dicens vade et ostende
te Ahab ut dem pluviam super faciem terrae 2 ivit
ergo Helias ut ostenderet se Ahab erat autem fames
vehemens in Samaria 3 vocavitque Ahab Abdiam
dispensatorem domus suae Abdias autem timebat
Dominum valde 4 nam cum interficeret Hiezabel
prophetas Domini tulit ille centum prophetas et
abscondit eos quinquagenos in speluncis et pavit
eos pane et aqua 5 dixit ergo Ahab ad Abdiam
vade in terram ad universos fontes aquarum et in
cunctas valles si forte invenire possimus herbam
et salvare equos et mulos et non penitus iumenta
intereant 6 diviseruntque sibi regiones ut circuirent
eas Ahab ibat per viam unam et Abdias per viam
alteram seorsum 7 cumque esset Abdias in via
Helias occurrit ei qui cum cognovisset eum cecidit
super faciem suam et ait num tu es domine mi
Helias 8 cui ille respondit ego vade dic domino
tuo adest Helias 9 et ille quid peccavi inquit
quoniam trades me servum tuum in manu Ahab
ut interficiat me 10 vivit Dominus Deus tuus non
est gens aut regnum quo non miserit dominus
meus te requirens et respondentibus cunctis non
est hic adiuravit regna singula et gentes eo quod
minime repperireris 11 et nunc dicis mihi vade et
dic domino tuo adest Helias 12 cumque recessero a
te spiritus Domini asportabit te in locum quem ego
ignoro ingressus nuntiabo Ahab et non inveniet te
et interficiet me servus autem tuus timet Dominum
ab infantia sua 13 numquid non indicatum est
tibi domino meo quid fecerim cum interficeret
Hiezabel prophetas Domini quod absconderim de
prophetis Domini centum viros quinquagenos et
quinquagenos in speluncis et paverim eos pane et
aqua 14 et nunc tu dicis vade et dic domino tuo
adest Helias ut interficiat me 15 dixit Helias vivit

Dominus exercituum ante cuius vultum sto quia
hodie apparebo ei **16** abiit ergo Abdias in occursum
Ahab et indicavit ei venitque Ahab in occursum
Heliae **17** et cum vidisset eum ait tune es ille qui
conturbas Israhel **18** et ille ait non turbavi Israhel
sed tu et domus patris tui qui dereliquistis mandata
Domini et secuti estis Baalim **19** verumtamen nunc
mitte et congrega ad me universum Israhel in
monte Carmeli et prophetas Baal quadringentos
quinquaginta prophetasque lucorum quadringentos
qui comedunt de mensa Hiezabel **20** misit Ahab
ad omnes filios Israhel et congregavit prophetas
in monte Carmeli **21** accedens autem Helias ad
omnem populum ait usquequo claudicatis in duas
partes si Dominus est Deus sequimini eum si autem
Baal sequimini illum et non respondit ei populus
verbum **22** et ait rursum Helias ad populum ego
remansi propheta Domini solus prophetae autem
Baal quadringenti et quinquaginta viri sunt **23**
dentur nobis duo boves et illi eligant bovem unum
et in frusta caedentes ponant super ligna ignem
autem non subponant et ego faciam bovem alterum
et inponam super ligna ignemque non subponam **24**
invocate nomina deorum vestrorum et ego invocabo
nomen Domini et deus qui exaudierit per ignem
ipse sit Deus respondens omnis populus ait optima
propositio **25** dixit ergo Helias prophetis Baal
eligite vobis bovem unum et facite primi quia vos
plures estis et invocate nomina deorum vestrorum
ignemque non subponatis **26** qui cum tulissent
bovem quem dederat eis fecerunt et invocabant
nomen Baal de mane usque ad meridiem dicentes
Baal exaudi nos et non erat vox nec qui responderet
transiliebantque altare quod fecerant **27** cumque
esset iam meridies inludebat eis Helias dicens
clamate voce maiore deus enim est et forsitan
loquitur aut in diversorio est aut in itinere aut certe
dormit ut excitetur **28** clamabant ergo voce magna
et incidebant se iuxta ritum suum cultris et lanceolis
donec perfunderentur sanguine **29** postquam autem
transiit meridies et illis prophetantibus venerat
tempus quo sacrificium offerri solet nec audiebatur
vox neque aliquis respondebat nec adtendebat
orantes **30** dixit Helias omni populo venite ad me et
accedente ad se populo curavit altare Domini quod
destructum fuerat **31** et tulit duodecim lapides iuxta
numerum tribuum filiorum Iacob ad quem factus
est sermo Domini dicens Israhel erit nomen tuum
32 et aedificavit lapidibus altare in nomine Domini
fecitque aquaeductum quasi per duas aratiunculas
in circuitu altaris **33** et conposuit ligna divisitque
per membra bovem et posuit super ligna **34** et ait
implete quattuor hydrias aqua et fundite super
holocaustum et super ligna rursumque dixit etiam
secundo hoc facite qui cum fecissent et secundo ait
etiam tertio id ipsum facite feceruntque et tertio **35**
et currebant aquae circa altare et fossa aquaeductus
repleta est **36** cumque iam tempus esset ut offerretur
holocaustum accedens Helias propheta ait Domine
Deus Abraham Isaac et Israhel hodie ostende quia
tu es Deus Israhel et ego servus tuus et iuxta
praeceptum tuum feci omnia verba haec **37** exaudi
me Domine exaudi me ut discat populus iste quia
tu es Dominus Deus et tu convertisti cor eorum
iterum **38** cecidit autem ignis Domini et voravit
holocaustum et ligna et lapides pulverem quoque
et aquam quae erat in aquaeductu lambens **39** quod
cum vidisset omnis populus cecidit in faciem suam
et ait Dominus ipse est Deus Dominus ipse est Deus
40 dixitque Helias ad eos adprehendite prophetas
Baal et ne unus quidem fugiat ex eis quos cum
conprehendissent duxit eos Helias ad torrentem
Cison et interfecit eos ibi **41** et ait Helias ad Ahab
ascende comede et bibe quia sonus multae pluviae
est **42** ascendit Ahab ut comederet et biberet Helias
autem ascendit in vertice Carmeli et pronus in
terram posuit faciem inter genua sua **43** et dixit
ad puerum suum ascende et prospice contra mare
qui cum ascendisset et contemplatus esset ait non
est quicquam et rursum ait illi revertere septem
vicibus **44** in septima autem vice ecce nubicula
parva quasi vestigium hominis ascendebat de mari
qui ait ascende et dic Ahab iunge et descende ne
occupet te pluvia **45** cumque se verterent huc atque
illuc ecce caeli contenebrati sunt et nubes et ventus
et facta est pluvia grandis ascendens itaque Ahab
abiit in Hiezrahel **46** et manus Domini facta est
super Heliam accinctisque lumbis currebat ante
Ahab donec veniret in Hiezrahel

19 nuntiavit autem Ahab Hiezabel omnia quae
fecerat Helias et quomodo occidisset universos
prophetas gladio **2** misitque Hiezabel nuntium
ad Heliam dicens haec mihi faciant dii et haec
addant nisi hac hora cras posuero animam tuam
sicut animam unius ex illis **3** timuit ergo Helias
et surgens abiit quocumque eum ferebat voluntas
venitque in Bersabee Iuda et dimisit ibi puerum
suum **4** et perrexit in desertum via unius diei
cumque venisset et sederet subter unam iuniperum
petivit animae suae ut moreretur et ait sufficit mihi
Domine tolle animam meam neque enim melior
sum quam patres mei **5** proiecitque se et obdormivit
in umbra iuniperi et ecce angelus tetigit eum et
dixit illi surge comede **6** respexit et ecce ad caput
suum subcinericius panis et vas aquae comedit ergo

et bibit et rursum obdormivit 7 reversusque est
angelus Domini secundo et tetigit eum dixitque
illi surge comede grandis enim tibi restat via 8
qui cum surrexisset comedit et bibit et ambulavit
in fortitudine cibi illius quadraginta diebus et
quadraginta noctibus usque ad montem Dei Horeb
9 cumque venisset illuc mansit in spelunca et ecce
sermo Domini ad eum dixitque illi quid hic agis
Helia 10 at ille respondit zelo zelatus sum pro
Domino Deo exercituum quia dereliquerunt pactum
Domini filii Israhel altaria tua destruxerunt et
prophetas tuos occiderunt gladio et derelictus sum
ego solus et quaerunt animam meam ut auferant
eam 11 et ait ei egredere et sta in monte coram
Domino et ecce Dominus transit et spiritus grandis
et fortis subvertens montes et conterens petras
ante Dominum non in spiritu Dominus et post
spiritum commotio non in commotione Dominus
12 et post commotionem ignis non in igne Dominus
et post ignem sibilus aurae tenuis 13 quod cum
audisset Helias operuit vultum suum pallio et
egressus stetit in ostio speluncae et ecce vox ad
eum dicens quid agis hic Helia 14 et ille respondit
zelo zelatus sum pro Domino Deo exercituum quia
dereliquerunt pactum tuum filii Israhel altaria tua
destruxerunt et prophetas tuos occiderunt gladio et
derelictus sum ego solus et quaerunt animam meam
ut auferant eam 15 et ait Dominus ad eum vade et
revertere in viam tuam per desertum in Damascum
cumque perveneris ungues Azahel regem super
Syriam 16 et Hieu filium Namsi ungues regem
super Israhel Heliseum autem filium Saphat qui
est de Abelmaula ungues prophetam pro te 17
et erit quicumque fugerit gladium Azahel occidet
eum Hieu et qui fugerit gladium Hieu interficiet
eum Heliseus 18 et derelinquam mihi in Israhel
septem milia universorum genua quae non sunt
incurvata Baal et omne os quod non adoravit eum
osculans manum 19 profectus ergo inde repperit
Heliseum filium Saphat arantem duodecim iugis
boum et ipse in duodecim arantibus unus erat
cumque venisset Helias ad eum misit pallium suum
super illum 20 qui statim relictis bubus cucurrit
post Heliam et ait osculer oro te patrem meum
et matrem meam et sic sequar te dixitque ei vade
et revertere quod enim meum erat feci tibi 21
reversus autem ab eo tulit par boum et mactavit
illud et in aratro boum coxit carnes et dedit populo
et comederunt consurgensque abiit et secutus est
Heliam et ministrabat ei

20 porro Benadad rex Syriae congregavit omnem
exercitum suum et triginta et duos reges
secum et equos et currus et ascendens pugnabat
contra Samariam et obsidebat eam 2 mittensque
nuntios ad Ahab regem Israhel in civitatem 3
ait haec dicit Benadad argentum tuum et aurum
tuum meum est et uxores tuae et filii tui optimi
mei sunt 4 responditque rex Israhel iuxta verbum
tuum domine mi rex tuus sum ego et omnia mea 5
revertentesque nuntii dixerunt haec dicit Benadad
qui misit nos ad te argentum tuum et aurum tuum
et uxores tuas et filios tuos dabis mihi 6 cras
igitur hac eadem hora mittam servos meos ad te et
scrutabuntur domum tuam et domum servorum
tuorum et omne quod eis placuerit ponent in
manibus suis et auferent 7 vocavit autem rex
Israhel omnes seniores terrae et ait animadvertite
et videte quoniam insidietur nobis misit enim ad
me pro uxoribus meis et filiis et pro argento et
auro et non abnui 8 dixeruntque omnes maiores
natu et universus populus ad eum non audias
neque adquiescas illi 9 respondit itaque nuntiis
Benadad dicite domino meo regi omnia propter
quae misisti ad me servum tuum initio faciam hanc
autem rem facere non possum 10 reversique nuntii
rettulerunt ei qui remisit et ait haec faciant mihi dii
et haec addant si suffecerit pulvis Samariae pugillis
omnis populi qui sequitur me 11 et respondens rex
Israhel ait dicite ei ne glorietur accinctus aeque ut
discinctus 12 factum est autem cum audisset verbum
istud bibebat ipse et reges in umbraculis et ait servis
suis circumdate civitatem et circumdederunt eam
13 et ecce propheta unus accedens ad Ahab regem
Israhel ait haec dicit Dominus certe vidisti omnem
multitudinem hanc nimiam ecce ego tradam eam in
manu tua hodie ut scias quia ego sum Dominus 14
et ait Ahab per quem dixitque ei haec dicit Dominus
per pedisequos principum provinciarum et ait
quis incipiet proeliari et ille dixit tu 15 recensuit
ergo pueros principum provinciarum et repperit
numerum ducentorum triginta duum et post eos
recensuit populum omnes filios Israhel septem milia
16 et egressi sunt meridie Benadad autem bibebat
temulentus in umbraculo suo et reges triginta duo
cum eo qui ad auxilium eius venerant 17 egressi
sunt autem pueri principum provinciarum in prima
fronte misit itaque Benadad qui nuntiaverunt ei
dicentes viri egressi sunt de Samaria 18 at ille sive
ait pro pace veniunt adprehendite eos vivos sive ut
proelientur vivos eos capite 19 egressi sunt ergo
pueri principum provinciarum ac reliquus exercitus
sequebatur 20 et percussit unusquisque virum qui
contra se venerat fugeruntque Syri et persecutus
est eos Israhel fugit quoque Benadad rex Syriae
in equo cum equitibus 21 necnon et egressus rex

Israhel percussit equos et currus et percussit Syriam
plaga magna **22** accedens autem propheta ad regem
Israhel dixit ei vade et confortare et scito et vide
quid facias sequenti enim anno rex Syriae ascendet
contra te **23** servi vero regis Syriae dixerunt ei dii
montium sunt dii eorum ideo superaverunt nos sed
melius est ut pugnemus contra eos in campestribus
et obtinebimus eos **24** tu ergo verbum hoc fac
amove reges singulos ab exercitu suo et pone
principes pro eis **25** et instaura numerum militum
qui ceciderunt de tuis et equos secundum equos
pristinos et currus secundum currus quos ante
habuisti et pugnabimus contra eos in campestribus
et videbis quod obtinebimus eos credidit consilio
eorum et fecit ita **26** igitur postquam annus
transierat recensuit Benadad Syros et ascendit
in Afec ut pugnaret contra Israhel **27** porro filii
Israhel recensiti sunt et acceptis cibariis profecti
ex adverso castraque metati contra eos quasi duo
parvi greges caprarum Syri autem repleverunt
terram **28** et accedens unus vir Dei dixit ad regem
Israhel haec dicit Dominus quia dixerunt Syri deus
montium est Dominus et non est deus vallium dabo
omnem multitudinem grandem hanc in manu tua
et scietis quia ego Dominus **29** dirigebant septem
diebus ex adverso hii atque illi acies septima autem
die commissum est bellum percusseruntque filii
Israhel de Syris centum milia peditum in die una
30 fugerunt autem qui remanserant in Afec in
civitatem et cecidit murus super viginti septem
milia hominum qui remanserant porro Benadad
fugiens ingressus est civitatem in cubiculum quod
erat intra cubiculum **31** dixeruntque ei servi sui ecce
audivimus quod reges domus Israhel clementes sint
ponamus itaque saccos in lumbis nostris et funiculos
in capitibus nostris et egrediamur ad regem Israhel
forsitan salvabit animas nostras **32** accinxerunt
saccis lumbos suos et posuerunt funes in capitibus
veneruntque ad regem Israhel et dixerunt servus
tuus Benadad dicit vivat oro te anima mea et ille ait
si adhuc vivit frater meus est **33** quod acceperunt
viri pro omine et festinantes rapuerunt verbum
ex ore eius atque dixerunt frater tuus Benadad
et dixit eis ite et adducite eum egressus est ergo
ad eum Benadad et levavit eum in currum suum
34 qui dixit ei civitates quas tulit pater meus a
patre tuo reddam et plateas fac tibi in Damasco
sicut fecit pater meus in Samaria et ego foederatus
recedam a te pepigit ergo foedus et dimisit eum
35 tunc vir quidam de filiis prophetarum dixit ad
socium suum in sermone Domini percute me at
ille noluit percutere **36** cui ait quia noluisti audire
vocem Domini ecce recedes a me et percutiet te leo
cumque paululum recessisset ab eo invenit eum
leo atque percussit **37** sed et alterum conveniens
virum dixit ad eum percute me qui percussit eum et
vulneravit **38** abiit ergo propheta et occurrit regi in
via et mutavit aspersione pulveris os et oculos suos
39 cumque rex transiret clamavit ad regem et ait
servus tuus egressus est ad proeliandum comminus
cumque fugisset vir unus adduxit eum quidam ad
me et ait custodi virum istum qui si lapsus fuerit
erit anima tua pro anima eius aut talentum argenti
adpendes **40** dum autem ego turbatus huc illucque
me verterem subito non conparuit et ait rex Israhel
ad eum hoc est iudicium tuum quod ipse decrevisti
41 at ille statim abstersit pulverem de facie sua et
cognovit eum rex Israhel quod esset de prophetis
42 qui ait ad eum haec dicit Dominus quia dimisisti
virum dignum morte de manu tua erit anima tua
pro anima eius et populus tuus pro populo eius
43 reversus est igitur rex Israhel in domum suam
audire contemnens et furibundus venit Samariam

21 post verba autem haec vinea erat Naboth
Hiezrahelitae qui erat in Hiezrahel iuxta
palatium Ahab regis Samariae **2** locutus est ergo
Ahab ad Naboth dicens da mihi vineam tuam ut
faciam mihi hortum holerum quia vicina est et prope
domum meam daboque tibi pro ea vineam meliorem
aut si tibi commodius putas argenti pretium quanto
digna est **3** cui respondit Naboth propitius mihi
sit Dominus ne dem hereditatem patrum meorum
tibi **4** venit ergo Ahab in domum suam indignans et
frendens super verbo quod locutus fuerat ad eum
Naboth Hiezrahelites dicens non do tibi hereditatem
patrum meorum et proiciens se in lectulum suum
avertit faciem ad parietem et non comedit panem
5 ingressa est autem ad eum Hiezabel uxor sua
dixitque ei quid est hoc unde anima tua contristata
est et quare non comedis panem **6** qui respondit ei
locutus sum Naboth Hiezrahelitae et dixi ei da mihi
vineam tuam accepta pecunia aut si tibi placet dabo
tibi vineam pro ea et ille ait non do tibi vineam
meam **7** dixit ergo ad eum Hiezabel uxor eius
grandis auctoritatis es et bene regis regnum Israhel
surge et comede panem et aequo esto animo ego
dabo tibi vineam Naboth Hiezrahelitae **8** scripsit
itaque litteras ex nomine Ahab et signavit eas anulo
eius et misit ad maiores natu et ad optimates qui
erant in civitate eius et habitabant cum Naboth
9 litterarum autem erat ista sententia praedicate
ieiunium et sedere facite Naboth inter primos
populi **10** et submittite duos viros filios Belial
contra eum et falsum testimonium dicant benedixit
Deum et regem et educite eum et lapidate sicque

moriatur 11 fecerunt ergo cives eius maiores natu
et optimates qui habitabant cum eo in urbe sicut
praeceperat eis Hiezabel et sicut scriptum erat
in litteris quas miserat ad eos 12 praedicaverunt
ieiunium et sedere fecerunt Naboth inter primos
populi 13 et adductis duobus viris filiis diaboli
fecerunt eos sedere contra eum at illi scilicet ut
viri diabolici dixerunt contra eum testimonium
coram multitudine benedixit Naboth Deo et regi
quam ob rem eduxerunt eum extra civitatem et
lapidibus interfecerunt 14 miseruntque ad Hiezabel
dicentes lapidatus est Naboth et mortuus est 15
factum est autem cum audisset Hiezabel lapidatum
Naboth et mortuum locuta est ad Ahab surge
posside vineam Naboth Hiezrahelitae qui noluit
tibi adquiescere et dare eam accepta pecunia non
enim vivit Naboth sed mortuus est 16 quod cum
audisset Ahab mortuum videlicet Naboth surrexit
et descendebat in vineam Naboth Hiezrahelitae ut
possideret eam 17 factus est igitur sermo Domini
ad Heliam Thesbiten dicens 18 surge et descende
in occursum Ahab regis Israhel qui est in Samaria
ecce ad vineam Naboth descendit ut possideat eam
19 et loqueris ad eum dicens haec dicit Dominus
occidisti insuper et possedisti et post haec addes
haec dicit Dominus in loco hoc in quo linxerunt
canes sanguinem Naboth lambent tuum quoque
sanguinem 20 et ait Ahab ad Heliam num invenisti
me inimice mee qui dixit inveni eo quod venundatus
sis ut faceres malum in conspectu Domini 21
ecce ego inducam super te malum et demetam
posteriora tua et interficiam de Ahab mingentem
ad parietem et clausum et ultimum in Israhel 22
et dabo domum tuam sicut domum Hieroboam
filii Nabath et sicut domum Baasa filii Ahia quia
egisti ut me ad iracundiam provocares et peccare
fecisti Israhel 23 sed et de Hiezabel locutus est
Dominus dicens canes comedent Hiezabel in agro
Hiezrahel 24 si mortuus fuerit Ahab in civitate
comedent eum canes si autem mortuus fuerit
in agro comedent eum volucres caeli 25 igitur
non fuit alter talis ut Ahab qui venundatus est
ut faceret malum in conspectu Domini concitavit
enim eum Hiezabel uxor sua 26 et abominabilis
effectus est in tantum ut sequeretur idola quae
fecerant Amorrei quos consumpsit Dominus a
facie filiorum Israhel 27 itaque cum audisset Ahab
sermones istos scidit vestem suam et operuit cilicio
carnem suam ieiunavitque et dormivit in sacco et
ambulabat dimisso capite 28 factus est autem sermo
Domini ad Heliam Thesbiten dicens 29 nonne vidisti
humiliatum Ahab coram me quia igitur humiliatus
est mei causa non inducam malum in diebus eius
sed in diebus filii sui inferam malum domui eius

22 transierunt igitur tres anni absque bello inter
Syriam et Israhel 2 in anno autem tertio
descendit Iosaphat rex Iuda ad regem Israhel 3
dixitque rex Israhel ad servos suos ignoratis quod
nostra sit Ramoth Galaad et neglegimus tollere
eam de manu regis Syriae 4 et ait ad Iosaphat
veniesne mecum ad proeliandum in Ramoth Galaad
5 dixitque Iosaphat ad regem Israhel sicut ego sum
ita et tu populus meus et populus tuus unum sunt
et equites mei et equites tui dixitque Iosaphat
ad regem Israhel quaere oro te hodie sermonem
Domini 6 congregavit ergo rex Israhel prophetas
quadringentos circiter viros et ait ad eos ire debeo
in Ramoth Galaad ad bellandum an quiescere qui
responderunt ascende et dabit Dominus in manu
regis 7 dixit autem Iosaphat non est hic propheta
Domini quispiam ut interrogemus per eum 8 et
ait rex Israhel ad Iosaphat remansit vir unus per
quem possimus interrogare Dominum sed ego odi
eum quia non prophetat mihi bonum sed malum
Micheas filius Hiemla cui Iosaphat ait ne loquaris ita
rex 9 vocavit ergo rex Israhel eunuchum quendam
et dixit ei festina adducere Micheam filium Hiemla
10 rex autem Israhel et Iosaphat rex Iuda sedebat
unusquisque in solio suo vestiti cultu regio in area
iuxta ostium portae Samariae et universi prophetae
prophetabant in conspectu eorum 11 fecit quoque
sibi Sedecias filius Chanaan cornua ferrea et ait haec
dicit Dominus his ventilabis Syriam donec deleas
eam 12 omnesque prophetae similiter prophetabant
dicentes ascende in Ramoth Galaad et vade prospere
et tradet Dominus in manu regis 13 nuntius vero
qui ierat ut vocaret Micheam locutus est ad eum
dicens ecce sermones prophetarum ore uno bona
regi praedicant sit ergo et sermo tuus similis eorum
et loquere bona 14 cui Micheas ait vivit Dominus
quia quodcumque dixerit mihi Dominus hoc loquar
15 venit itaque ad regem et ait illi rex Michea ire
debemus in Ramoth Galaad ad proeliandum an
cessare cui ille respondit ascende et vade prospere
et tradet Dominus in manu regis 16 dixit autem
rex ad eum iterum atque iterum adiuro te ut non
loquaris mihi nisi quod verum est in nomine Domini
17 et ille ait vidi cunctum Israhel dispersum in
montibus quasi oves non habentes pastorem et
ait Dominus non habent dominum isti revertatur
unusquisque in domum suam in pace 18 dixit ergo
rex Israhel ad Iosaphat numquid non dixi tibi quia
non prophetat mihi bonum sed semper malum
19 ille vero addens ait propterea audi sermonem

Domini vidi Dominum sedentem super solium suum
et omnem exercitum caeli adsistentem ei a dextris
et a sinistris **20** et ait Dominus quis decipiet Ahab
regem Israhel ut ascendat et cadat in Ramoth
Galaad et dixit unus verba huiuscemodi et alius
aliter **21** egressus est autem spiritus et stetit coram
Domino et ait ego decipiam illum cui locutus est
Dominus in quo **22** et ille ait egrediar et ero spiritus
mendax in ore omnium prophetarum eius et dixit
Dominus decipies et praevalebis egredere et fac
ita **23** nunc igitur ecce dedit Dominus spiritum
mendacii in ore omnium prophetarum tuorum
qui hic sunt et Dominus locutus est contra te
malum **24** accessit autem Sedecias filius Chanaan et
percussit Micheam in maxillam et dixit mene ergo
dimisit spiritus Domini et locutus est tibi **25** et ait
Micheas visurus es in die illa quando ingredieris
cubiculum intra cubiculum ut abscondaris **26** et
ait rex Israhel tollite Micheam et maneat apud
Amon principem civitatis et apud Ioas filium
Ammelech **27** et dicite eis haec dicit rex mittite
virum istum in carcerem et sustentate eum pane
tribulationis et aqua angustiae donec revertar in
pace **28** dixitque Micheas si reversus fueris in pace
non est locutus Dominus in me et ait audite populi
omnes **29** ascendit itaque rex Israhel et Iosaphat
rex Iuda in Ramoth Galaad **30** dixitque rex Israhel
ad Iosaphat sume arma et ingredere proelium et
induere vestibus tuis porro rex Israhel mutavit
habitum et ingressus est bellum **31** rex autem
Syriae praeceperat principibus curruum triginta
duobus dicens non pugnabitis contra minorem
et maiorem quempiam nisi contra regem Israhel
solum **32** cum ergo vidissent principes curruum
Iosaphat suspicati sunt quod ipse esset rex Israhel et
impetu facto pugnabant contra eum et exclamavit
Iosaphat **33** intellexeruntque principes curruum
quod non esset rex Israhel et cessaverunt ab eo **34**
unus autem quidam tetendit arcum in incertum
sagittam dirigens et casu percussit regem Israhel
inter pulmonem et stomachum at ille dixit aurigae
suo verte manum tuam et eice me de exercitu
quia graviter vulneratus sum **35** commissum est
ergo proelium in die illa et rex Israhel stabat in
curru suo contra Syros et mortuus est vesperi
fluebat autem sanguis plagae in sinum currus **36** et
praeco personuit in universo exercitu antequam
sol occumberet dicens unusquisque revertatur
in civitatem et in terram suam **37** mortuus est
autem rex et perlatus est Samariam sepelieruntque
regem in Samaria **38** et laverunt currum in piscina
Samariae et linxerunt canes sanguinem eius et
habenas laverunt iuxta verbum Domini quod locutus
fuerat **39** reliqua vero sermonum Ahab et universa
quae fecit et domus eburneae quam aedificavit
cunctarumque urbium quas extruxit nonne scripta
sunt haec in libro verborum dierum regum Israhel
40 dormivit ergo Ahab cum patribus suis et regnavit
Ohozias filius eius pro eo **41** Iosaphat filius Asa
regnare coeperat super Iudam anno quarto Ahab
regis Israhel **42** triginta quinque annorum erat
cum regnare coepisset et viginti et quinque annos
regnavit in Hierusalem nomen matris eius Azuba
filia Salai **43** et ambulavit in omni via Asa patris
sui et non declinavit ex ea fecitque quod rectum
est in conspectu Domini verumtamen excelsa non
abstulit adhuc enim populus sacrificabat et adolebat
incensum in excelsis **44** pacemque habuit Iosaphat
cum rege Israhel **45** reliqua autem verborum
Iosaphat et opera eius quae gessit et proelia
nonne haec scripta sunt in libro verborum dierum
regum Iuda **46** sed et reliquias effeminatorum qui
remanserant in diebus Asa patris eius abstulit de
terra **47** nec erat tunc rex constitutus in Edom
48 rex vero Iosaphat fecerat classes in mari quae
navigarent in Ophir propter aurum et ire non
potuerunt quia confractae sunt in Asiongaber **49**
tunc ait Ohozias filius Ahab ad Iosaphat vadant servi
mei cum servis tuis in navibus et noluit Iosaphat **50**
dormivitque cum patribus suis et sepultus est cum
eis in civitate David patris sui regnavitque Ioram
filius eius pro eo **51** Ohozias autem filius Ahab
regnare coeperat super Israhel in Samaria anno
septimodecimo Iosaphat regis Iuda regnavitque
super Israhel duobus annis **52** et fecit malum in
conspectu Domini et ambulavit in via patris sui et
matris suae et in via Hieroboam filii Nabath qui
peccare fecit Israhel **53** servivit quoque Baal et
adoravit eum et inritavit Dominum Deum Israhel
iuxta omnia quae fecerat pater eius

Ii Regum

1 praevaricatus est autem Moab in Israhel
postquam mortuus est Ahab **2** ceciditque Ohozias
per cancellos cenaculi sui quod habebat in Samaria
et aegrotavit misitque nuntios dicens ad eos ite
consulite Beelzebub deum Accaron utrum vivere
queam de infirmitate mea hac **3** angelus autem
Domini locutus est ad Heliam Thesbiten surge
ascende in occursum nuntiorum regis Samariae et
dices ad eos numquid non est Deus in Israhel ut
eatis ad consulendum Beelzebub deum Accaron **4**
quam ob rem haec dicit Dominus de lectulo super
quem ascendisti non descendes sed morte morieris
et abiit Helias **5** reversique sunt nuntii ad Ohoziam
qui dixit eis quare reversi estis **6** at illi responderunt
ei vir occurrit nobis et dixit ad nos ite revertimini
ad regem qui misit vos et dicetis ei haec dicit
Dominus numquid quia non erat Deus in Israhel
mittis ut consulatur Beelzebub deus Accaron idcirco
de lectulo super quem ascendisti non descendes
sed morte morieris **7** qui dixit eis cuius figurae
et habitu est vir qui occurrit vobis et locutus est
verba haec **8** at illi dixerunt vir pilosus et zona
pellicia accinctis renibus qui ait Helias Thesbites
est **9** misitque ad eum quinquagenarium principem
et quinquaginta qui erant sub eo qui ascendit ad
eum sedentique in vertice montis ait homo Dei rex
praecepit ut descendas **10** respondensque Helias
dixit quinquagenario si homo Dei sum descendat
ignis e caelo et devoret te et quinquaginta tuos
descendit itaque ignis e caelo et devoravit eum et
quinquaginta qui erant cum eo **11** rursum misit
ad eum principem quinquagenarium alterum et
quinquaginta cum eo qui locutus est illi homo Dei
haec dicit rex festina descende **12** respondens Helias
ait si homo Dei ego sum descendat ignis e caelo
et devoret te et quinquaginta tuos descendit ergo
ignis Dei e caelo et devoravit illum et quinquaginta
eius **13** iterum misit principem quinquagenarium
tertium et quinquaginta qui erant cum eo qui
cum venisset curvavit genua contra Heliam et
precatus est eum et ait homo Dei noli despicere
animam meam et animam servorum tuorum qui
mecum sunt **14** ecce descendit ignis de caelo et
devoravit duos principes quinquagenarios primos
et quinquagenos qui cum eis erant sed nunc obsecro
ut miserearis animae meae **15** locutus est autem
angelus Domini ad Heliam dicens descende cum
eo ne timeas surrexit igitur et descendit cum eo
ad regem **16** et locutus est ei haec dicit Dominus
quia misisti nuntios ad consulendum Beelzebub
deum Accaron quasi non esset Deus in Israhel a
quo possis interrogare sermonem ideo de lectulo
super quem ascendisti non descendes sed morte
morieris **17** mortuus est ergo iuxta sermonem
Domini quem locutus est Helias et regnavit Ioram
frater eius pro eo anno secundo Ioram filii Iosaphat
regis Iudae non enim habebat filium **18** reliqua
autem verborum Ohoziae quae operatus est nonne
haec scripta sunt in libro sermonum dierum regum
Israhel

2 factum est autem cum levare vellet Dominus
Heliam per turbinem in caelum ibant Helias et
Heliseus de Galgalis **2** dixitque Helias ad Heliseum
sede hic quia Dominus misit me usque Bethel cui
ait Heliseus vivit Dominus et vivit anima tua quia
non derelinquam te cumque descendissent Bethel
3 egressi sunt filii prophetarum qui erant Bethel ad
Heliseum et dixerunt ei numquid nosti quia hodie
Dominus tollat dominum tuum a te qui respondit
et ego novi silete **4** dixit autem Helias ad Heliseum
sede hic quia Dominus misit me in Hiericho et
ille ait vivit Dominus et vivit anima tua quia non
derelinquam te cumque venissent Hierichum **5**
accesserunt filii prophetarum qui erant in Hiericho
ad Heliseum et dixerunt ei numquid nosti quia hodie
Dominus tollet dominum tuum a te et ait et ego novi
silete **6** dixit autem ei Helias sede hic quia Dominus
misit me ad Iordanem qui ait vivit Dominus et
vivit anima tua quia non derelinquam te ierunt
igitur ambo pariter **7** et quinquaginta viri de filiis
prophetarum secuti sunt qui et steterunt e contra
longe illi autem ambo stabant super Iordanem **8**
tulitque Helias pallium suum et involvit illud et
percussit aquas quae divisae sunt in utramque
partem et transierunt ambo per siccum **9** cumque
transissent Helias dixit ad Heliseum postula quod
vis ut faciam tibi antequam tollar a te dixitque
Heliseus obsecro ut fiat duplex spiritus tuus in me
10 qui respondit rem difficilem postulasti attamen
si videris me quando tollor a te erit quod petisti si
autem non videris non erit **11** cumque pergerent
et incedentes sermocinarentur ecce currus igneus
et equi ignei diviserunt utrumque et ascendit
Helias per turbinem in caelum **12** Heliseus autem
videbat et clamabat pater mi pater mi currus
Israhel et auriga eius et non vidit eum amplius
adprehenditque vestimenta sua et scidit illa in duas
partes **13** et levavit pallium Heliae quod ceciderat ei
reversusque stetit super ripam Iordanis **14** et pallio
Heliae quod ceciderat ei percussit aquas et dixit
ubi est Deus Heliae etiam nunc percussitque aquas
et divisae sunt huc atque illuc et transiit Heliseus

15 videntes autem filii prophetarum qui erant in
Hiericho de contra dixerunt requievit spiritus Heliae
super Heliseum et venientes in occursum eius
adoraverunt eum proni in terram 16 dixeruntque
illi ecce cum servis tuis sunt quinquaginta viri
fortes qui possint ire et quaerere dominum tuum
ne forte tulerit eum spiritus Domini et proiecerit
in uno montium aut in una vallium qui ait nolite
mittere 17 coegeruntque eum donec adquiesceret et
diceret mittite et miserunt quinquaginta viros qui
cum quaesissent tribus diebus non invenerunt 18
et reversi sunt ad eum at ille habitabat in Hiericho
dixitque eis numquid non dixi vobis nolite ire 19
dixerunt quoque viri civitatis ad Heliseum ecce
habitatio civitatis huius optima est sicut tu ipse
domine perspicis sed aquae pessimae sunt et terra
sterilis 20 at ille ait adferte mihi vas novum et
mittite in illud sal qui cum adtulissent 21 egressus
ad fontem aquarum misit in eum sal et ait haec
dicit Dominus sanavi aquas has et non erit ultra in
eis mors neque sterilitas 22 sanatae sunt ergo aquae
usque ad diem hanc iuxta verbum Helisei quod
locutus est 23 ascendit autem inde Bethel cumque
ascenderet per viam pueri parvi egressi sunt de
civitate et inludebant ei dicentes ascende calve
ascende calve 24 qui cum se respexisset vidit eos et
maledixit eis in nomine Domini egressique sunt
duo ursi de saltu et laceraverunt ex eis quadraginta
duos pueros 25 abiit autem inde in montem Carmeli
et inde reversus est Samariam

3 Ioram vero filius Ahab regnavit super Israhel
in Samaria anno octavodecimo Iosaphat regis
Iudae regnavitque duodecim annis 2 et fecit malum
coram Domino sed non sicut pater suus et mater
tulit enim statuas Baal quas fecerat pater eius 3
verumtamen in peccatis Hieroboam filii Nabath
qui peccare fecit Israhel adhesit nec recessit ab
eis 4 porro Mesa rex Moab nutriebat pecora multa
et solvebat regi Israhel centum milia agnorum et
centum milia arietum cum velleribus suis 5 cumque
mortuus fuisset Ahab praevaricatus est foedus quod
habebat cum rege Israhel 6 egressus est igitur rex
Ioram in die illa de Samaria et recensuit universum
Israhel 7 misitque ad Iosaphat regem Iuda dicens
rex Moab recessit a me veni mecum contra Moab
ad proelium qui respondit ascendam qui meus est
tuus est populus meus populus tuus equi mei equi
tui 8 dixitque per quam viam ascendemus at ille
respondit per desertum Idumeae 9 perrexerunt
igitur rex Israhel et rex Iuda et rex Edom et
circumierunt per viam septem dierum nec erat
aqua exercitui et iumentis quae sequebantur eos 10
dixitque rex Israhel eheu eheu eheu congregavit
nos Dominus tres reges ut traderet in manu Moab
11 et ait Iosaphat estne hic propheta Domini ut
deprecemur Dominum per eum et respondit unus
de servis regis Israhel est hic Heliseus filius Saphat
qui fundebat aquam super manus Heliae 12 et ait
Iosaphat est apud eum sermo Domini descenditque
ad eum rex Israhel et Iosaphat et rex Edom 13 dixit
autem Heliseus ad regem Israhel quid mihi et tibi
est vade ad prophetas patris tui et matris tuae et
ait illi rex Israhel quare congregavit Dominus tres
reges hos ut traderet eos in manu Moab 14 dixit
autem Heliseus vivit Dominus exercituum in cuius
conspectu sto quod si non vultum Iosaphat regis
Iudae erubescerem ne adtendissem quidem te nec
respexissem 15 nunc autem adducite mihi psalten
cumque caneret psaltes facta est super eum manus
Domini et ait 16 haec dicit Dominus facite alveum
torrentis huius fossas et fossas 17 haec enim dicit
Dominus non videbitis ventum neque pluviam et
alveus iste replebitur aquis et bibetis vos et familiae
vestrae et iumenta vestra 18 parumque hoc est in
conspectu Domini insuper tradet etiam Moab in
manu vestra 19 et percutietis omnem civitatem
munitam et omnem urbem electam et universum
lignum fructiferum succidetis cunctosque fontes
aquarum obturabitis et omnem agrum egregium
operietis lapidibus 20 factum est igitur mane quando
sacrificium offerri solet et ecce aquae veniebant
per viam Edom et repleta est terra aquis 21 universi
autem Moabitae audientes quod ascendissent reges
ut pugnarent adversum eos convocaverunt omnes
qui accincti erant balteo desuper et steterunt in
terminis 22 primoque mane surgentes et orto iam
sole ex adverso aquarum viderunt Moabitae contra
aquas rubras quasi sanguinem 23 dixeruntque
sanguis est gladii pugnaverunt reges contra se et
caesi sunt mutuo nunc perge ad praedam Moab 24
perrexeruntque in castra Israhel porro consurgens
Israhel percussit Moab at illi fugerunt coram eis
venerunt igitur qui vicerant et percusserunt Moab
25 et civitates destruxerunt et omnem agrum
optimum mittentes singuli lapides repleverunt et
universos fontes aquarum obturaverunt et omnia
ligna fructifera succiderunt ita ut muri tantum
fictiles remanerent et circumdata est civitas a
fundibalariis et magna ex parte percussa 26 quod
cum vidisset rex Moab praevaluisse scilicet hostes
tulit secum septingentos viros educentes gladium
ut inrumperet ad regem Edom et non potuerunt
27 arripiensque filium suum primogenitum qui
regnaturus erat pro eo obtulit holocaustum super
murum et facta est indignatio magna in Israhel

statimque recesserunt ab eo et reversi sunt in
terram suam

4 mulier autem quaedam de uxoribus prophetarum
clamabat ad Heliseum dicens servus tuus vir
meus mortuus est et tu nosti quia servus tuus fuit
timens Dominum et ecce creditor venit ut tollat
duos filios meos ad serviendum sibi **2** cui dixit
Heliseus quid vis ut faciam tibi dic mihi quid habes
in domo tua at illa respondit non habeo ancilla
tua quicquam in domo mea nisi parum olei quo
unguear **3** cui ait vade pete mutuo ab omnibus
vicinis tuis vasa vacua non pauca **4** et ingredere
et claude ostium cum intrinsecus fueris tu et filii
tui et mitte inde in omnia vasa haec et cum plena
fuerint tolles **5** ivit itaque mulier et clusit ostium
super se et super filios suos illi offerebant vasa
et illa infundebat **6** cumque plena fuissent vasa
dixit ad filium suum adfer mihi adhuc vas et ille
respondit non habeo stetitque oleum **7** venit autem
illa et indicavit homini Dei et ille vade inquit vende
oleum et redde creditori tuo tu autem et filii tui
vivite de reliquo **8** facta est autem quaedam dies
et transiebat Heliseus per Sunam erat autem ibi
mulier magna quae tenuit eum ut comederet panem
cumque frequenter inde transiret devertebat ad
eam ut comederet panem **9** quae dixit ad virum
suum animadverto quod vir Dei sanctus est iste
qui transit per nos frequenter **10** faciamus ergo
cenaculum parvum et ponamus ei in eo lectulum et
mensam et sellam et candelabrum ut cum venerit
ad nos maneat ibi **11** facta est igitur dies quaedam
et veniens devertit in cenaculum et requievit ibi
12 dixitque ad Giezi puerum suum voca Sunamitin
istam qui cum vocasset eam et illa stetisset coram
eo **13** dixit ad puerum loquere ad eam ecce sedule
in omnibus ministrasti nobis quid vis ut faciam tibi
numquid habes negotium et vis ut loquar regi sive
principi militiae quae respondit in medio populi
mei habito **14** et ait quid ergo vult ut faciam ei
dixitque Giezi ne quaeras filium enim non habet et
vir eius senex est **15** praecepit itaque ut vocaret
eam quae cum vocata fuisset et stetisset ad ostium
16 dixit ad eam in tempore isto et in hac eadem
hora si vita comes fuerit habebis in utero filium
at illa respondit noli quaeso domine mi vir Dei
noli mentiri ancillae tuae **17** et concepit mulier et
peperit filium in tempore et in hora eadem quam
dixerat Heliseus **18** crevit autem puer et cum esset
quaedam dies et egressus isset ad patrem suum ad
messores **19** ait patri suo caput meum caput meum
at ille dixit puero tolle et duc eum ad matrem suam
20 qui cum tulisset et adduxisset eum ad matrem
suam posuit eum illa super genua sua usque ad
meridiem et mortuus est **21** ascendit autem et
conlocavit eum super lectulum hominis Dei et clusit
ostium et egressa **22** vocavit virum suum et ait
mitte mecum obsecro unum de pueris et asinam ut
excurram usque ad hominem Dei et revertar **23** qui
ait illi quam ob causam vadis ad eum hodie non
sunt kalendae neque sabbatum quae respondit vale
24 stravitque asinam et praecepit puero mina et
propera ne mihi moram facias in eundo et hoc age
quod praecipio tibi **25** profecta est igitur et venit ad
virum Dei in montem Carmeli cumque vidisset eam
vir Dei de contra ait ad Giezi puerum suum ecce
Sunamitis illa **26** vade ergo in occursum eius et dic
ei rectene agitur circa te et circa virum tuum et
circa filium tuum quae respondit recte **27** cumque
venisset ad virum Dei in monte adprehendit pedes
eius et accessit Giezi ut amoveret eam et ait homo
Dei dimitte illam anima enim eius in amaritudine
est et Dominus celavit me et non indicavit mihi
28 quae dixit illi numquid petivi filium a domino
meo numquid non dixi tibi ne inludas me **29** et ille
ait ad Giezi accinge lumbos tuos et tolle baculum
meum in manu tua et vade si occurrerit tibi homo
non salutes eum et si salutaverit te quispiam non
respondeas illi et pones baculum meum super
faciem pueri **30** porro mater pueri ait vivit Dominus
et vivit anima tua non dimittam te surrexit ergo et
secutus est eam **31** Giezi autem praecesserat eos et
posuerat baculum super faciem pueri et non erat
vox neque sensus reversusque est in occursum eius
et nuntiavit ei dicens non surrexit puer **32** ingressus
est ergo Heliseus domum et ecce puer mortuus
iacebat in lectulo eius **33** ingressusque clusit ostium
super se et puerum et oravit ad Dominum **34** et
ascendit et incubuit super puerum posuitque os
suum super os eius et oculos suos super oculos
eius et manus suas super manus eius et incurvavit
se super eum et calefacta est caro pueri **35** at
ille reversus deambulavit in domo semel huc et
illuc et ascendit et incubuit super eum et oscitavit
puer septies aperuitque oculos **36** et ille vocavit
Giezi et dixit ei voca Sunamitin hanc quae vocata
ingressa est ad eum qui ait tolle filium tuum **37**
venit illa et corruit ad pedes eius et adoravit super
terram tulitque filium suum et egressa est **38** et
Heliseus reversus est in Galgala erat autem fames
in terra et filii prophetarum habitabant coram eo
dixitque uni de pueris suis pone ollam grandem et
coque pulmentum filiis prophetarum **39** et egressus
est unus in agrum ut colligeret herbas agrestes
invenitque quasi vitem silvestrem et collegit ex
ea colocyntidas agri et implevit pallium suum et

reversus concidit in ollam pulmenti nesciebat enim
quid esset 40 infuderunt ergo sociis ut comederent
cumque gustassent de coctione exclamaverunt
dicentes mors in olla vir Dei et non potuerunt
comedere 41 at ille adferte inquit farinam et misit
in ollam et ait infunde turbae et comedat et non
fuit amplius quicquam amaritudinis in olla 42
vir autem quidam venit de Balsalisa deferens viro
Dei panes primitiarum et viginti panes hordiacios
et frumentum novum in pera sua at ille dixit da
populo ut comedat 43 responditque ei minister eius
quantum est hoc ut adponam coram centum viris
rursum ille da ait populo ut comedat haec enim
dicit Dominus comedent et supererit 44 posuit
itaque coram eis qui comederunt et superfuit iuxta
verbum Domini

5 Naaman princeps militiae regis Syriae erat vir
magnus apud dominum suum et honoratus per
illum enim dedit Dominus salutem Syriae erat
autem vir fortis et dives sed leprosus 2 porro
de Syria egressi fuerant latrunculi et captivam
duxerant de terra Israhel puellam parvulam quae
erat in obsequio uxoris Naaman 3 quae ait ad
dominam suam utinam fuisset dominus meus ad
prophetam qui est in Samaria profecto curasset eum
a lepra quam habet 4 ingressus est itaque Naaman
ad dominum suum et nuntiavit ei dicens sic et sic
locuta est puella de terra Israhel 5 dixitque ei rex
Syriae vade et mittam litteras ad regem Israhel qui
cum profectus esset et tulisset secum decem talenta
argenti et sex milia aureos et decem mutatoria
vestimentorum 6 detulit litteras ad regem Israhel
in haec verba cum acceperis epistulam hanc scito
quod miserim ad te Naaman servum meum ut
cures eum a lepra sua 7 cumque legisset rex
Israhel litteras scidit vestimenta sua et ait numquid
Deus sum ut occidere possim et vivificare quia
iste misit ad me ut curem hominem a lepra sua
animadvertite et videte quod occasiones quaerat
adversum me 8 quod cum audisset Heliseus vir
Dei scidisse videlicet regem Israhel vestimenta sua
misit ad eum dicens quare scidisti vestimenta tua
veniat ad me et sciat esse prophetam in Israhel 9
venit ergo Naaman cum equis et curribus et stetit ad
ostium domus Helisei 10 misitque ad eum Heliseus
nuntium dicens vade et lavare septies in Iordane
et recipiet sanitatem caro tua atque mundaberis
11 iratus Naaman recedebat dicens putabam quod
egrederetur ad me et stans invocaret nomen Domini
Dei sui et tangeret manu sua locum leprae et
curaret me 12 numquid non meliores sunt Abana
et Pharphar fluvii Damasci omnibus aquis Israhel
ut laver in eis et munder cum ergo vertisset se et
abiret indignans 13 accesserunt ad eum servi sui et
locuti sunt ei pater si rem grandem dixisset tibi
propheta certe facere debueras quanto magis quia
nunc dixit tibi lavare et mundaberis 14 descendit et
lavit in Iordane septies iuxta sermonem viri Dei et
restituta est caro eius sicut caro pueri parvuli et
mundatus est 15 reversusque ad virum Dei cum
universo comitatu suo venit et stetit coram eo et
ait vere scio quod non sit Deus in universa terra
nisi tantum in Israhel obsecro itaque ut accipias
benedictionem a servo tuo 16 at ille respondit vivit
Dominus ante quem sto quia non accipiam cumque
vim faceret penitus non adquievit 17 dixitque
Naaman ut vis sed obsecro concede mihi servo
tuo ut tollam onus duorum burdonum de terra
non enim faciet ultra servus tuus holocaustum aut
victimam diis alienis nisi Domino 18 hoc autem
solum est de quo depreceris Dominum pro servo
tuo quando ingreditur dominus meus templum
Remmon ut adoret et illo innitente super manum
meam si adoravero in templo Remmon adorante
me in eodem loco ut ignoscat mihi Dominus servo
tuo pro hac re 19 qui dixit ei vade in pace abiit ergo
ab eo electo terrae tempore 20 dixitque Giezi puer
viri Dei pepercit dominus meus Naaman Syro isti
ut non acciperet ab eo quae adtulit vivit Dominus
quia curram post eum et accipiam ab eo aliquid
21 et secutus est Giezi post tergum Naaman quem
cum vidisset ille currentem ad se desilivit de curru
in occursum eius et ait rectene sunt omnia 22
et ille ait recte dominus meus misit me dicens
modo venerunt ad me duo adulescentes de monte
Ephraim ex filiis prophetarum da eis talentum
argenti et vestes mutatorias duplices 23 dixitque
Naaman melius est ut accipias duo talenta et coegit
eum ligavitque duo talenta argenti in duobus saccis
et duplicia vestimenta et inposuit duobus pueris
suis qui et portaverunt coram eo 24 cumque venisset
iam vesperi tulit de manu eorum et reposuit in
domo dimisitque viros et abierunt 25 ipse autem
ingressus stetit coram domino suo et dixit Heliseus
unde venis Giezi qui respondit non ivit servus tuus
quoquam 26 at ille nonne ait cor meum in praesenti
erat quando reversus est homo de curru suo in
occursum tui nunc igitur accepisti argentum et
accepisti vestes ut emas oliveta et vineta et oves et
boves et servos et ancillas 27 sed et lepra Naaman
adherebit tibi et semini tuo in sempiternum et
egressus est ab eo leprosus quasi nix

6 dixerunt autem filii prophetarum ad Heliseum
ecce locus in quo habitamus coram te angustus

est nobis **2** eamus usque ad Iordanem et tollant
singuli de silva materias singulas ut aedificemus
nobis ibi locum ad habitandum qui dixit ite **3** et
ait unus ex illis veni ergo et tu cum servis tuis
respondit ego veniam **4** et abiit cum eis cumque
venissent ad Iordanem caedebant ligna **5** accidit
autem ut cum unus materiem succidisset caderet
ferrum securis in aquam exclamavitque ille et ait
eheu eheu eheu domine mi et hoc ipsum mutuo
acceperam **6** dixit autem homo Dei ubi cecidit
at ille monstravit ei locum praecidit ergo lignum
et misit illuc natavitque ferrum **7** et ait tolle qui
extendit manum et tulit illud **8** rex autem Syriae
pugnabat contra Israhel consiliumque iniit cum
servis suis dicens in loco illo et illo ponamus insidias
9 misit itaque vir Dei ad regem Israhel dicens cave
ne transeas in loco illo quia ibi Syri in insidiis
sunt **10** misit rex Israhel ad locum quem dixerat ei
vir Dei et praeoccupavit eum et observavit se ibi
non semel neque bis **11** conturbatumque est cor
regis Syriae pro hac re et convocatis servis suis
ait quare non indicastis mihi quis proditor mei sit
apud regem Israhel **12** dixitque unus servorum eius
nequaquam domine mi rex sed Heliseus propheta
qui est in Israhel indicat regi Israhel omnia verba
quaecumque locutus fueris in conclavi tuo **13** dixit
eis ite et videte ubi sit ut mittam et capiam eum
adnuntiaveruntque ei dicentes ecce in Dothan **14**
misit ergo illuc equos et currus et robur exercitus
qui cum venissent nocte circumdederunt civitatem
15 consurgens autem diluculo minister viri Dei
egressus est viditque exercitum in circuitu civitatis
et equos et currus nuntiavitque ei dicens eheu
eheu domine mi quid faciemus **16** at ille respondit
noli timere plures enim nobiscum sunt quam cum
illis **17** cumque orasset Heliseus ait Domine aperi
oculos huius ut videat et aperuit Dominus oculos
pueri et vidit et ecce mons plenus equorum et
curruum igneorum in circuitu Helisei **18** hostes
vero descenderunt ad eum porro Heliseus oravit
Dominum dicens percute obsecro gentem hanc
caecitate percussitque eos Dominus ne viderent
iuxta verbum Helisei **19** dixit autem ad eos Heliseus
non est haec via nec ista est civitas sequimini me
et ostendam vobis virum quem quaeritis duxit
ergo eos in Samariam **20** cumque ingressi fuissent
in Samaria dixit Heliseus Domine aperi oculos
istorum ut videant aperuitque Dominus oculos
eorum et viderunt esse se in medio Samariae **21**
dixitque rex Israhel ad Heliseum cum vidisset
eos numquid percutiam eos pater mi **22** at ille
ait non percuties neque enim cepisti eos gladio
et arcu tuo ut percutias pone panem et aquam
coram eis ut comedant et bibant et vadant ad
dominum suum **23** adpositaque est eis ciborum
magna praeparatio et comederunt et biberunt et
dimisit eos abieruntque ad dominum suum et ultra
non venerunt latrones Syriae in terram Israhel **24**
factum est autem post haec congregavit Benadad
rex Syriae universum exercitum suum et ascendit et
obsidebat Samariam **25** factaque est fames magna in
Samaria et tamdiu obsessa est donec venundaretur
caput asini octoginta argenteis et quarta pars
cabi stercoris columbarum quinque argenteis **26**
cumque rex Israhel transiret per murum mulier
exclamavit ad eum dicens salva me domine mi
rex **27** qui ait non te salvet Dominus unde salvare
te possum de area an de torculari dixitque ad
eam rex quid tibi vis quae respondit **28** mulier
ista dixit mihi da filium tuum ut comedamus eum
hodie et filium meum comedemus cras **29** coximus
ergo filium meum et comedimus dixique ei die
altera da filium tuum ut comedamus eum quae
abscondit filium suum **30** quod cum audisset rex
scidit vestimenta sua et transiebat super murum
viditque omnis populus cilicium quo vestitus erat ad
carnem intrinsecus **31** et ait haec mihi faciat Deus et
haec addat si steterit caput Helisei filii Saphat super
eum hodie **32** Heliseus autem sedebat in domo sua
et senes sedebant cum eo praemisit itaque virum
et antequam veniret nuntius ille dixit ad senes
numquid scitis quod miserit filius homicidae hic ut
praecidatur caput meum videte ergo cum venerit
nuntius cludite ostium et non sinatis eum introire
ecce enim sonitus pedum domini eius post eum
est **33** et adhuc illo loquente eis apparuit nuntius
qui veniebat ad eum et ait ecce tantum malum a
Domino est quid amplius expectabo a Domino

7 dixit autem Heliseus audite verbum Domini
haec dicit Dominus in tempore hoc cras modius
similae uno statere erit et duo modii hordei statere
uno in porta Samariae **2** respondens unus de
ducibus super cuius manum rex incumbebat homini
Dei ait si Dominus fecerit etiam cataractas in
caelo numquid poterit esse quod loqueris qui ait
videbis oculis tuis et inde non comedes **3** quattuor
ergo viri erant leprosi iuxta introitum portae qui
dixerunt ad invicem quid hic esse volumus donec
moriamur **4** sive ingredi voluerimus civitatem fame
moriemur sive manserimus hic moriendum nobis
est venite igitur et transfugiamus ad castra Syriae
si pepercerint nobis vivemus si autem occidere
voluerint nihilominus moriemur **5** surrexerunt
igitur vesperi ut venirent ad castra Syriae cumque
venissent ad principium castrorum Syriae nullum

ibidem reppererunt 6 siquidem Dominus sonitum
audiri fecerat in castris Syriae curruum et equorum
et exercitus plurimi dixeruntque ad invicem
ecce mercede conduxit adversum nos rex Israhel
reges Hettheorum et Aegyptiorum et venerunt
super nos 7 surrexerunt ergo et fugerunt in
tenebris et dereliquerunt tentoria sua et equos
et asinos in castris fugeruntque animas tantum
suas salvare cupientes 8 igitur cum venissent
leprosi illi ad principium castrorum ingressi sunt
unum tabernaculum et comederunt et biberunt
tuleruntque inde argentum et aurum et vestes et
abierunt et absconderunt et rursum reversi sunt
ad aliud tabernaculum et inde similiter auferentes
absconderunt 9 dixeruntque ad invicem non
recte facimus haec enim dies boni nuntii est si
tacuerimus et noluerimus nuntiare usque mane
sceleris arguemur venite eamus et nuntiemus in
aula regis 10 cumque venissent ad portam civitatis
narraverunt eis dicentes ivimus ad castra Syriae et
nullum ibidem repperimus hominum nisi equos
et asinos alligatos et fixa tentoria 11 ierunt ergo
portarii et nuntiaverunt in palatio regis intrinsecus
12 qui surrexit nocte et ait ad servos suos dico vobis
quid fecerint nobis Syri sciunt quia fame laboramus
et idcirco egressi sunt de castris et latitant in
agris dicentes cum egressi fuerint de civitate
capiemus eos viventes et tunc civitatem ingredi
poterimus 13 respondit autem unus servorum
eius tollamus quinque equos qui remanserunt in
urbe quia ipsi tantum sunt in universa multitudine
Israhel alii enim consumpti sunt et mittentes
explorare poterimus 14 adduxerunt ergo duos equos
misitque rex ad castra Syrorum dicens ite videte
15 qui abierunt post eos usque ad Iordanem ecce
autem omnis via plena erat vestibus et vasis quae
proiecerant Syri cum turbarentur reversique nuntii
indicaverunt regi 16 et egressus populus diripuit
castra Syriae factusque est modius similae statere
uno et duo modii hordei statere uno iuxta verbum
Domini 17 porro rex ducem illum in cuius manu
incubuerat constituit ad portam quem conculcavit
turba in introitu et mortuus est iuxta quod locutus
fuerat vir Dei quando descenderat rex ad eum
18 factumque est secundum sermonem viri Dei
quem dixerat regi quando ait duo modii hordei
statere uno erunt et modius similae statere uno hoc
eodem tempore cras in porta Samariae 19 quando
responderat dux ille viro Dei et dixerat etiam si
Dominus fecerit cataractas in caelo numquid fieri
poterit quod loqueris et dixit ei videbis oculis
tuis et inde non comedes 20 evenit ergo ei sicut
praedictum erat et conculcavit eum populus in
porta et mortuus est

8 Heliseus autem locutus est ad mulierem cuius
vivere fecerat filium dicens surge vade tu et
domus tua et peregrinare ubicumque reppereris
vocavit enim Dominus famem et veniet super terram
septem annis 2 quae surrexit et fecit iuxta verbum
hominis Dei et vadens cum domo sua peregrinata
est in terra Philisthim diebus multis 3 cumque
finiti essent anni septem reversa est mulier de terra
Philisthim et egressa est ut interpellaret regem
pro domo sua et agris suis 4 rex autem loquebatur
cum Giezi puero viri Dei dicens narra mihi omnia
magnalia quae fecit Heliseus 5 cumque ille narraret
regi quomodo mortuum suscitasset apparuit mulier
cuius vivificaverat filium clamans ad regem pro
domo sua et pro agris suis dixitque Giezi domine
mi rex haec est mulier et hic filius eius quem
suscitavit Heliseus 6 et interrogavit rex mulierem
quae narravit ei deditque ei rex eunuchum unum
dicens restitue ei omnia quae sua sunt et universos
reditus agrorum a die qua reliquit terram usque
ad praesens 7 venit quoque Heliseus Damascum et
Benadad rex Syriae aegrotabat nuntiaveruntque ei
dicentes venit vir Dei huc 8 et ait rex ad Azahel
tolle tecum munera et vade in occursum viri Dei
et consule Dominum per eum dicens si evadere
potero de infirmitate mea hac 9 ivit igitur Azahel in
occursum eius habens secum munera et omnia bona
Damasci onera quadraginta camelorum cumque
stetisset coram eo ait filius tuus Benadad rex Syriae
misit me ad te dicens si sanari potero de infirmitate
mea hac 10 dixitque ei Heliseus vade dic ei sanaberis
porro ostendit mihi Dominus quia morte morietur
11 stetitque cum eo et conturbatus est usque ad
suffusionem vultus flevitque vir Dei 12 cui Azahel ait
quare dominus meus flet at ille respondit quia scio
quae facturus sis filiis Israhel mala civitates eorum
munitas igne succendes et iuvenes eorum interficies
gladio et parvulos eorum elides et praegnantes
divides 13 dixitque Azahel quid enim sum servus
tuus canis ut faciam rem istam magnam et ait
Heliseus ostendit mihi Dominus te regem Syriae
fore 14 qui cum recessisset ab Heliseo venit ad
dominum suum qui ait ei quid tibi dixit Heliseus
at ille respondit dixit mihi recipiet sanitatem 15
cumque venisset dies altera tulit sagulum et infudit
aqua et expandit super faciem eius quo mortuo
regnavit Azahel pro eo 16 anno quinto Ioram filii
Ahab regis Israhel et Iosaphat regis Iuda regnavit
Ioram filius Iosaphat rex Iuda 17 triginta duorum
erat annorum cum regnare coepisset et octo annis

regnavit in Hierusalem 18 ambulavitque in viis
regum Israhel sicut ambulaverat domus Ahab filia
enim Ahab erat uxor eius et fecit quod malum est
coram Domino 19 noluit autem Dominus disperdere
Iudam propter David servum suum sicut promiserat
ei ut daret illi lucernam et filiis eius cunctis diebus
20 in diebus eius recessit Edom ne esset sub Iuda et
constituit sibi regem 21 venitque Ioram Seira et
omnis currus cum eo et surrexit nocte percussitque
Idumeos qui eum circumdederant et principes
curruum populus autem fugit in tabernacula sua
22 recessit ergo Edom ne esset sub Iuda usque ad
diem hanc tunc recessit et Lobna in tempore illo 23
reliqua autem sermonum Ioram et universa quae
fecit nonne haec scripta sunt in libro verborum
dierum regum Iuda 24 et dormivit Ioram cum
patribus suis sepultusque est cum eis in civitate
David et regnavit Ahazias filius eius pro eo 25 anno
duodecimo Ioram filii Ahab regis Israhel regnavit
Ahazias filius Ioram regis Iudae 26 viginti duorum
annorum erat Ahazias cum regnare coepisset et
uno anno regnavit in Hierusalem nomen matris
eius Athalia filia Amri regis Israhel 27 et ambulavit
in viis domus Ahab et fecit quod malum est coram
Domino sicut domus Ahab gener enim domus
Ahab fuit 28 abiit quoque cum Ioram filio Ahab
ad proeliandum contra Azahel regem Syriae in
Ramoth Galaad et vulneraverunt Syri Ioram 29
qui reversus est ut curaretur in Hiezrahel quia
vulneraverant eum Syri in Rama proeliantem contra
Azahel regem Syriae porro Ahazias filius Ioram
rex Iuda descendit invisere Ioram filium Ahab in
Hiezrahel quia aegrotabat

9 Heliseus autem prophetes vocavit unum de filiis
prophetarum et ait illi accinge lumbos tuos et
tolle lenticulam olei hanc in manu tua et vade in
Ramoth Galaad 2 cumque veneris illuc videbis Hieu
filium Iosaphat filii Namsi et ingressus suscitabis
eum de medio fratrum suorum et introduces
interius cubiculum 3 tenensque lenticulam olei
fundes super caput eius et dices haec dicit Dominus
unxi te regem super Israhel aperiesque ostium et
fugies et non ibi subsistes 4 abiit ergo adulescens
puer prophetae Ramoth Galaad 5 et ingressus
est ecce autem principes exercitus sedebant et
ait verbum mihi ad te princeps dixitque Hieu
ad quem ex omnibus nobis at ille dixit ad te o
princeps 6 et surrexit et ingressus est cubiculum
at ille fudit oleum super caput eius et ait haec
dicit Dominus Deus Israhel unxi te regem super
populum Domini Israhel 7 et percuties domum Ahab
domini tui ut ulciscar sanguinem servorum meorum
prophetarum et sanguinem omnium servorum
Domini de manu Hiezabel 8 perdamque omnem
domum Ahab et interficiam de Ahab mingentem ad
parietem et clausum et novissimum in Israhel 9 et
dabo domum Ahab sicut domum Hieroboam filii
Nabath et sicut domum Baasa filii Ahia 10 Hiezabel
quoque comedent canes in agro Hiezrahel nec erit
qui sepeliat eam aperuitque ostium et fugit 11
Hieu autem egressus est ad servos domini sui qui
dixerunt ei rectene sunt omnia quid venit insanus
iste ad te qui ait eis nostis hominem et quid locutus
sit 12 at illi responderunt falsum est sed magis
narra nobis qui ait eis haec et haec locutus est
mihi et ait haec dicit Dominus unxi te regem super
Israhel 13 festinaverunt itaque et unusquisque
tollens pallium suum posuerunt sub pedibus eius in
similitudinem tribunalis et cecinerunt tuba atque
dixerunt regnavit Hieu 14 coniuravit ergo Hieu
filius Iosaphat filii Namsi contra Ioram porro Ioram
obsederat Ramoth Galaad ipse et omnis Israhel
contra Azahel regem Syriae 15 et reversus fuerat
ut curaretur in Hiezrahel propter vulnera quia
percusserant eum Syri proeliantem contra Azahel
regem Syriae dixitque Hieu si placet vobis nemo
egrediatur profugus de civitate ne vadat et nuntiet
in Hiezrahel 16 et ascendit et profectus est in
Hiezrahel Ioram enim aegrotabat ibi et Ahazia rex
Iuda descenderat ad visitandum Ioram 17 igitur
speculator qui stabat super turrem Hiezrahel vidit
globum Hieu venientis et ait video ego globum
dixitque Ioram tolle currum et mitte in occursum
eorum et dicat vadens rectene sunt omnia 18 abiit
igitur qui ascenderat currum in occursum eius et
ait haec dicit rex pacata sunt omnia dixitque ei
Hieu quid tibi et paci transi et sequere me nuntiavit
quoque speculator dicens venit nuntius ad eos et
non revertitur 19 misit etiam currum equorum
secundum venitque ad eos et ait haec dicit rex num
pax est et ait Hieu quid tibi et paci transi et sequere
me 20 nuntiavit autem speculator dicens venit
usque ad eos et non revertitur est autem incessus
quasi incessus Hieu filii Namsi praeceps enim
graditur 21 et ait Ioram iunge currum iunxeruntque
currum eius et egressus est Ioram rex Israhel et
Ahazias rex Iuda singuli in curribus suis egressique
sunt in occursum Hieu et invenerunt eum in agro
Naboth Hiezrahelitis 22 cumque vidisset Ioram Hieu
dixit pax est Hieu at ille respondit quae pax adhuc
fornicationes Hiezabel matris tuae et veneficia eius
multa vigent 23 convertit autem Ioram manum
suam et fugiens ait ad Ahaziam insidiae Ahazia
24 porro Hieu tetendit arcum manu et percussit
Ioram inter scapulas et egressa est sagitta per cor

eius statimque corruit in curru suo 25 dixitque
Hieu ad Baddacer ducem tolle proice eum in agro
Naboth Hiezrahelitae memini enim quando ego et tu
sedentes in curru sequebamur Ahab patrem huius
quod Dominus onus hoc levaverit super eum dicens
26 si non pro sanguine Naboth et pro sanguine
filiorum eius quem vidi heri ait Dominus reddam
tibi in agro isto dicit Dominus nunc igitur tolle
proice eum in agro iuxta verbum Domini 27 Ahazias
autem rex Iuda videns hoc fugit per viam domus
horti persecutusque est eum Hieu et ait etiam hunc
percutite in curru suo in ascensu Gaber qui est
iuxta Ieblaam qui fugit in Mageddo et mortuus est
ibi 28 et inposuerunt eum servi eius super currum
suum et tulerunt Hierusalem sepelieruntque in
sepulchro cum patribus suis in civitate David 29
anno undecimo Ioram filii Ahab rege Ahazia super
Iudam 30 venit Hieu Hiezrahel porro Hiezabel
introitu eius audito depinxit oculos suos stibio et
ornavit caput suum et respexit per fenestram 31
ingredientem Hieu per portam et ait numquid pax
esse potest Zamri qui interfecit dominum suum 32
levavitque Hieu faciem suam ad fenestram et ait
quae est ista et inclinaverunt se ad eum duo vel tres
eunuchi 33 at ille dixit eis praecipitate eam deorsum
et praecipitaverunt eam aspersusque est sanguine
paries et equorum ungulae qui conculcaverunt eam
34 cumque ingressus esset et comederet bibissetque
ait ite videte maledictam illam et sepelite eam quia
filia regis est 35 cumque issent ut sepelirent eam
non invenerunt nisi calvariam et pedes et summas
manus 36 reversique nuntiaverunt ei et ait Hieu
sermo Domini est quem locutus est per servum
suum Heliam Thesbiten dicens in agro Hiezrahel
comedent canes carnes Hiezabel 37 et erunt carnes
Hiezabel sicut stercus super faciem terrae in agro
Hiezrahel ita ut praetereuntes dicant haecine est
illa Hiezabel

10 erant autem Ahab septuaginta filii in Samaria
scripsit ergo Hieu litteras et misit in Samariam
ad optimates civitatis et ad maiores natu et ad
nutricios Ahab dicens 2 statim ut acceperitis litteras
has qui habetis filios domini vestri et currus et
equos et civitates firmas et arma 3 eligite meliorem
et eum qui vobis placuerit de filiis domini vestri et
ponite eum super solium patris sui et pugnate pro
domo domini vestri 4 timuerunt illi vehementer
et dixerunt ecce duo reges non potuerunt stare
coram eo et quomodo nos valebimus resistere 5
miserunt ergo praepositus domus et praefectus
civitatis et maiores natu et nutricii ad Hieu dicentes
servi tui sumus quaecumque iusseris faciemus nec
constituemus regem quodcumque tibi placet fac
6 rescripsit autem eis litteras secundo dicens si
mei estis et oboeditis mihi tollite capita filiorum
domini vestri et venite ad me hac eadem hora
cras in Hiezrahel porro filii regis septuaginta viri
apud optimates civitatis nutriebantur 7 cumque
venissent litterae ad eos tulerunt filios regis et
occiderunt septuaginta viros et posuerunt capita
eorum in cofinis et miserunt ad eum in Hiezrahel 8
venit autem nuntius et indicavit ei dicens adtulerunt
capita filiorum regis qui respondit ponite ea duos
acervos iuxta introitum portae usque mane 9
cumque diluxisset egressus est et stans dixit ad
omnem populum iusti estis si ego coniuravi contra
dominum meum et interfeci eum quis percussit
omnes hos 10 videte ergo nunc quoniam non cecidit
de sermonibus Domini in terram quos locutus est
Dominus super domum Ahab et Dominus fecit quod
locutus est in manu servi sui Heliae 11 percussit
igitur Hieu omnes qui reliqui erant de domo Ahab
in Hiezrahel et universos optimates eius et notos et
sacerdotes donec non remanerent ex eo reliquiae
12 et surrexit et venit in Samariam cumque venisset
ad Camaram pastorum in via 13 invenit fratres
Ahaziae regis Iuda dixitque ad eos quinam estis
vos at illi responderunt fratres Ahaziae sumus et
descendimus ad salutandos filios regis et filios
reginae 14 qui ait conprehendite eos vivos quos
cum conprehendissent vivos iugulaverunt eos in
cisterna iuxta Camaram quadraginta duos viros et
non reliquit ex eis quemquam 15 cumque abisset
inde invenit Ionadab filium Rechab in occursum
sibi et benedixit ei et ait ad eum numquid est
cor tuum rectum sicut cor meum cum corde tuo
et ait Ionadab est si est inquit da manum tuam
qui dedit manum suam at ille levavit eum ad se
in curru 16 dixitque ad eum veni mecum et vide
zelum meum pro Domino et inpositum currui suo
17 duxit in Samariam et percussit omnes qui reliqui
fuerant de Ahab in Samaria usque ad unum iuxta
verbum Domini quod locutus est per Heliam 18
congregavit ergo Hieu omnem populum et dixit ad
eos Ahab coluit Baal parum ego autem colam eum
amplius 19 nunc igitur omnes prophetas Baal et
universos servos eius et cunctos sacerdotes ipsius
vocate ad me nullus sit qui non veniat sacrificium
enim grande est mihi Baal quicumque defuerit
non vivet porro Hieu faciebat hoc insidiose ut
disperderet cultores Baal 20 dixit sanctificate diem
sollemnem Baal vocavitque 21 et misit in universos
terminos Israhel et venerunt cuncti servi Baal non
fuit residuus ne unus quidem qui non veniret et
ingressi sunt templum Baal et repleta est domus

Baal a summo usque ad summum 22 dixitque his qui
erant super vestes proferte vestimenta universis
servis Baal et protulerunt eis vestes 23 ingressusque
Hieu et Ionadab filius Rechab templum Baal et ait
cultoribus Baal perquirite et videte ne quis forte
vobiscum sit de servis Domini sed ut sint soli servi
Baal 24 ingressi sunt igitur ut facerent victimas
et holocausta Hieu autem praeparaverat sibi foris
octoginta viros et dixerat eis quicumque fugerit de
hominibus his quos ego adduxero in manus vestras
anima eius erit pro anima illius 25 factum est ergo
cum conpletum esset holocaustum praecepit Hieu
militibus et ducibus suis ingredimini et percutite
eos nullus evadat percusseruntque eos ore gladii et
proiecerunt milites et duces et ierunt in civitatem
templi Baal 26 et protulerunt statuam de fano
Baal et conbuserunt 27 et comminuerunt eam
destruxerunt quoque aedem Baal et fecerunt pro
ea latrinas usque ad diem hanc 28 delevit itaque
Hieu Baal de Israhel 29 verumtamen a peccatis
Hieroboam filii Nabath qui peccare fecerat Israhel
non recessit nec dereliquit vitulos aureos qui erant
in Bethel et in Dan 30 dixit autem Dominus ad Hieu
quia studiose fecisti quod rectum erat et placebat in
oculis meis et omnia quae erant in corde meo fecisti
contra domum Ahab filii tui usque ad quartam
generationem sedebunt super thronum Israhel 31
porro Hieu non custodivit ut ambularet in lege
Domini Dei Israhel in toto corde suo non enim
recessit a peccatis Hieroboam qui peccare fecerat
Israhel 32 in diebus illis coepit Dominus taedere
super Israhel percussitque eos Azahel in universis
finibus Israhel 33 a Iordane contra orientalem
plagam omnem terram Galaad et Gad et Ruben et
Manasse ab Aroer quae est super torrentem Arnon
et Galaad et Basan 34 reliqua autem verborum
Hieu et universa quae fecit et fortitudo eius nonne
haec scripta sunt in libro verborum dierum regum
Israhel 35 et dormivit Hieu cum patribus suis
sepelieruntque eum in Samaria et regnavit Ioachaz
filius eius pro eo 36 dies autem quos regnavit Hieu
super Israhel viginti et octo anni sunt in Samaria

11 Athalia vero mater Ahaziae videns mortuum
filium suum surrexit et interfecit omne semen
regium 2 tollens autem Iosaba filia regis Ioram
soror Ahaziae Ioas filium Ahaziae furata est eum
de medio filiorum regis qui interficiebantur et
nutricem eius de triclinio et abscondit eum a facie
Athaliae ut non interficeretur 3 eratque cum ea
in domo Domini clam sex annis porro Athalia
regnavit super terram 4 anno autem septimo
misit Ioiada et adsumens centuriones et milites
introduxit ad se in templum Domini pepigitque cum
eis foedus et adiurans eos in domo Domini ostendit
eis filium regis 5 et praecepit illis dicens iste sermo
quem facere debetis 6 tertia pars vestrum introeat
sabbato et observet excubitum domus regis tertia
autem pars sit ad portam Sir et tertia pars ad
portam quae est post habitaculum scutariorum
et custodietis excubitum domus Messa 7 duae
vero partes e vobis omnes egredientes sabbato
custodiant excubias domus Domini circum regem
8 et vallabitis eum habentes arma in manibus
vestris si quis autem ingressus fuerit septum templi
interficiatur eritisque cum rege introeunte et
egrediente 9 et fecerunt centuriones iuxta omnia
quae praeceperat eis Ioiada sacerdos et adsumentes
singuli viros suos qui ingrediebantur sabbatum
cum his qui egrediebantur e sabbato venerunt
ad Ioiada sacerdotem 10 qui dedit eis hastas et
arma regis David quae erant in domo Domini 11
et steterunt singuli habentes arma in manu sua
a parte templi dextra usque ad partem sinistram
altaris et aedis circum regem 12 produxitque filium
regis et posuit super eum diadema et testimonium
feceruntque eum regem et unxerunt et plaudentes
manu dixerunt vivat rex 13 audivit Athalia vocem
currentis populi et ingressa ad turbas in templum
Domini 14 vidit regem stantem super tribunal iuxta
morem et cantores et tubas propter eum omnemque
populum terrae laetantem et canentem tubis
et scidit vestimenta sua clamavitque coniuratio
coniuratio 15 praecepit autem Ioiada centurionibus
qui erant super exercitum et ait eis educite eam
extra consepta templi et quicumque secutus eam
fuerit feriatur gladio dixerat enim sacerdos non
occidatur in templo Domini 16 inposueruntque
ei manus et inpegerunt eam per viam introitus
equorum iuxta palatium et interfecta est ibi 17
pepigit igitur Ioiada foedus inter Dominum et inter
regem et inter populum ut esset populus Domini
et inter regem et populum 18 ingressusque est
omnis populus terrae templum Baal et destruxerunt
aras eius et imagines contriverunt valide Matthan
quoque sacerdotem Baal occiderunt coram altari
et posuit sacerdos custodias in domo Domini 19
tulitque centuriones et Cherethi et Felethi legiones
et omnem populum terrae deduxeruntque regem
de domo Domini et venerunt per viam portae
scutariorum in palatium et sedit super thronum
regum 20 laetatusque est omnis populus terrae et
civitas conquievit Athalia autem occisa est gladio in
domo regis 21 septemque annorum erat Ioas cum
regnare coepisset

12 anno septimo Hieu regnavit Ioas quadraginta
annis regnavit in Hierusalem nomen matris
eius Sebia de Bersabee **2** fecitque Ioas rectum
coram Domino cunctis diebus quibus docuit eum
Ioiada sacerdos **3** verumtamen excelsa non abstulit
adhuc populus immolabat et adolebat in excelsis
incensum **4** dixitque Ioas ad sacerdotes omnem
pecuniam sanctorum quae inlata fuerit in templum
Domini a praetereuntibus quae offertur pro pretio
animae et quam sponte et arbitrio cordis sui
inferunt in templum Domini **5** accipiant illam
sacerdotes iuxta ordinem suum et instaurent
sarta tecta domus si quid necessarium viderint
instauratione **6** igitur usque ad vicesimum tertium
annum regis Ioas non instauraverunt sacerdotes
sarta tecta templi **7** vocavitque rex Ioas Ioiada
pontificem et sacerdotes dicens eis quare sarta
tecta non instaurastis templi nolite ergo amplius
accipere pecuniam iuxta ordinem vestrum sed ad
instaurationem templi reddite eam **8** prohibitique
sunt sacerdotes ultra accipere pecuniam a populo
et instaurare sarta tecta domus **9** et tulit Ioiada
pontifex gazofilacium unum aperuitque foramen
desuper et posuit illud iuxta altare ad dexteram
ingredientium domum Domini mittebantque in eo
sacerdotes qui custodiebant ostia omnem pecuniam
quae deferebatur ad templum Domini **10** cumque
viderent nimiam pecuniam esse in gazofilacio
ascendebat scriba regis et pontifex effundebantque
et numerabant pecuniam quae inveniebatur in
domo Domini **11** et dabant eam iuxta numerum
atque mensuram in manu eorum qui praeerant
cementariis domus Domini qui inpendebant eam
in fabris lignorum et in cementariis his qui
operabantur in domo Domini **12** et sarta tecta
faciebant et in his qui caedebant saxa et ut
emerent ligna et lapides qui excidebantur ita ut
impleretur instauratio domus Domini in universis
quae indigebant expensa ad muniendam domum **13**
verumtamen non fiebant ex eadem pecunia hydriae
templi Domini et fuscinulae et turibula et tubae
omne vas aureum et argenteum de pecunia quae
inferebatur in templum Domini **14** his enim qui
faciebant opus dabatur ut instauraretur templum
Domini **15** et non fiebat ratio his hominibus
qui accipiebant pecuniam ut distribuerent eam
artificibus sed in fide tractabant eam **16** pecuniam
vero pro delicto et pecuniam pro peccatis non
inferebant in templum Domini quia sacerdotum
erat **17** tunc ascendit Azahel rex Syriae et pugnabat
contra Geth cepitque eam et direxit faciem suam ut
ascenderet in Hierusalem **18** quam ob rem tulit Ioas
rex Iuda omnia sanctificata quae consecraverant
Iosaphat et Ioram et Ahazia patres eius reges Iuda
et quae ipse obtulerat et universum argentum
quod inveniri potuit in thesauris templi Domini
et in palatio regis misitque Azaheli regi Syriae et
recessit ab Hierusalem **19** reliqua autem sermonum
Ioas et universa quae fecit nonne haec scripta
sunt in libro verborum dierum regum Iuda **20**
surrexerunt autem servi eius et coniuraverunt
inter se percusseruntque Ioas in domo Mello in
descensu Sela **21** Iozachar namque filius Semath et
Iozabad filius Somer servi eius percusserunt eum et
mortuus est et sepelierunt eum cum patribus suis
in civitate David regnavitque Amasias filius eius
pro eo

13 anno vicesimo tertio Ioas filii Ahaziae regis
Iudae regnavit Ioachaz filius Hieu super
Israhel in Samaria decem et septem annis **2**
et fecit malum coram Domino secutusque est
peccata Hieroboam filii Nabath qui peccare fecit
Israhel non declinavit ab eis **3** iratusque est furor
Domini contra Israhel et tradidit eos in manu
Azahelis regis Syriae et in manu Benadad filii
Azahel cunctis diebus **4** deprecatus est autem
Ioachaz faciem Domini et audivit eum Dominus
vidit enim angustiam Israhel qua adtriverat eos
rex Syriae **5** et dedit Dominus Israheli salvatorem
et liberatus est de manu Syriae habitaveruntque
filii Israhel in tabernaculis suis sicut heri et nudius
tertius **6** verumtamen non recesserunt a peccatis
domus Hieroboam qui peccare fecit Israhel in
ipsis ambulaverunt siquidem et lucus permansit in
Samaria **7** et non sunt derelicti Ioachaz de populo
nisi quinquaginta equites et decem currus et decem
milia peditum interfecerat enim eos rex Syriae et
redegerat quasi pulverem in tritura areae **8** reliqua
autem sermonum Ioachaz et universa quae fecit sed
et fortitudo eius nonne haec scripta sunt in libro
sermonum dierum regum Israhel **9** dormivitque
Ioachaz cum patribus suis et sepelierunt eum in
Samaria regnavitque Ioas filius eius pro eo **10** anno
tricesimo septimo Ioas regis Iuda regnavit Ioas filius
Ioachaz super Israhel in Samaria sedecim annis
11 et fecit quod malum est in conspectu Domini
non declinavit ab omnibus peccatis Hieroboam filii
Nabath qui peccare fecit Israhel in ipsis ambulavit
12 reliqua autem sermonum Ioas et universa quae
fecit sed et fortitudo eius quomodo pugnaverit
contra Amasiam regem Iuda nonne haec scripta
sunt in libro sermonum regum Israhel **13** et dormivit
Ioas cum patribus suis Hieroboam autem sedit
super solium eius porro Ioas sepultus est in Samaria
cum regibus Israhel **14** Heliseus autem aegrotabat

infirmitate qua et mortuus est descenditque ad
eum Ioas rex Israhel et flebat coram eo dicebatque
pater mi pater mi currus Israhel et auriga eius **15**
et ait illi Heliseus adfer arcum et sagittas cumque
adtulisset ad eum arcum et sagittas **16** dixit ad
regem Israhel pone manum tuam super arcum
et cum posuisset ille manum suam superposuit
Heliseus manus suas manibus regis **17** et ait aperi
fenestram orientalem cumque aperuisset dixit
Heliseus iace sagittam et iecit et ait Heliseus sagitta
salutis Domini et sagitta salutis contra Syriam
percutiesque Syriam in Afec donec consumas eam
18 et ait tolle sagittas qui cum tulisset rursum dixit
ei percute iaculo terram et cum percussisset tribus
vicibus et stetisset **19** iratus est contra eum vir Dei et
ait si percussisses quinquies aut sexies sive septies
percussisses Syriam usque ad consummationem
nunc autem tribus vicibus percuties eam **20** mortuus
est ergo Heliseus et sepelierunt eum latrunculi
quoque de Moab venerunt in terra in ipso anno
21 quidam autem sepelientes hominem viderunt
latrunculos et proiecerunt cadaver in sepulchro
Helisei quod ambulavit et tetigit ossa Helisei et
revixit homo et stetit super pedes suos **22** igitur
Azahel rex Syriae adflixit Israhel cunctis diebus
Ioachaz **23** et misertus est Dominus eorum et
reversus est ad eos propter pactum suum quod
habebat cum Abraham Isaac et Iacob et noluit
disperdere eos neque proicere penitus usque in
praesens tempus **24** mortuus est autem Azahel
rex Syriae et regnavit Benadad filius eius pro eo
25 porro Ioas filius Ioachaz tulit urbes de manu
Benadad filii Azahel quas tulerat de manu Ioachaz
patris sui iure proelii tribus vicibus percussit eum
Ioas et reddidit civitates Israheli

14 anno secundo Ioas filii Ioachaz regis Israhel
regnavit Amasias filius Ioas regis Iuda **2** viginti
quinque annorum erat cum regnare coepisset
viginti autem et novem annis regnavit in Hierusalem
nomen matris eius Ioaden de Hierusalem **3** et fecit
rectum coram Domino verumtamen non ut David
pater eius iuxta omnia quae fecit Ioas pater suus
fecit **4** nisi hoc tantum quod excelsa non abstulit
adhuc enim populus immolabat et adolebat in
excelsis **5** cumque obtinuisset regnum percussit
servos suos qui interfecerant regem patrem suum **6**
filios autem eorum qui occiderant non occidit iuxta
quod scriptum est in libro legis Mosi sicut praecepit
Dominus dicens non morientur patres pro filiis
neque filii morientur pro patribus sed unusquisque
in peccato suo morietur **7** ipse percussit Edom
in valle Salinarum decem milia et adprehendit
Petram in proelio vocavitque nomen eius Iecethel
usque in praesentem diem **8** tunc misit Amasias
nuntios ad Ioas filium Ioachaz filii Hieu regis Israhel
dicens veni et videamus nos **9** remisitque Ioas rex
Israhel ad Amasiam regem Iuda dicens carduus
Libani misit ad cedrum quae est in Libano dicens
da filiam tuam filio meo uxorem transieruntque
bestiae saltus quae sunt in Libano et conculcaverunt
carduum **10** percutiens invaluisti super Edom et
sublevavit te cor tuum contentus esto gloria et
sede in domo tua quare provocas malum ut cadas
tu et Iuda tecum **11** et non adquievit Amasias
ascenditque Ioas rex Israhel et viderunt se ipse et
Amasias rex Iuda in Bethsames oppido Iudae **12**
percussusque est Iuda coram Israhel et fugerunt
unusquisque in tabernacula sua **13** Amasiam vero
regem Iuda filium Ioas filii Ahaziae cepit Ioas rex
Israhel in Bethsames et adduxit eum in Hierusalem
et interrupit murum Hierusalem a porta Ephraim
usque ad portam Anguli quadringentis cubitis **14**
tulitque omne aurum et argentum et universa vasa
quae inventa sunt in domo Domini et in thesauris
regis et obsides et reversus est Samariam **15** reliqua
autem verborum Ioas quae fecit et fortitudo eius
qua pugnavit contra Amasiam regem Iuda nonne
haec scripta sunt in libro sermonum dierum regum
Israhel **16** dormivitque Ioas cum patribus suis et
sepultus est in Samaria cum regibus Israhel et
regnavit Hieroboam filius eius pro eo **17** vixit autem
Amasias filius Ioas rex Iuda postquam mortuus est
Ioas filius Ioachaz regis Israhel viginti quinque annis
18 reliqua autem sermonum Amasiae nonne haec
scripta sunt in libro sermonum dierum regum Iuda
19 factaque est contra eum coniuratio in Hierusalem
at ille fugit in Lachis miseruntque post eum in
Lachis et interfecerunt eum ibi **20** et asportaverunt
in equis sepultusque est in Hierusalem cum patribus
suis in civitate David **21** tulit autem universus
populus Iudae Azariam annos natum sedecim et
constituerunt eum regem pro patre eius Amasia
22 ipse aedificavit Ahilam et restituit eam Iudae
postquam dormivit rex cum patribus suis **23** anno
quintodecimo Amasiae filii Ioas regis Iuda regnavit
Hieroboam filius Ioas regis Israhel in Samaria
quadraginta et uno anno **24** et fecit quod malum est
coram Domino non recessit ab omnibus peccatis
Hieroboam filii Nabath qui peccare fecit Israhel **25**
ipse restituit terminos Israhel ab introitu Emath
usque ad mare Solitudinis iuxta sermonem Domini
Dei Israhel quem locutus est per servum suum Ionam
filium Amathi prophetam qui erat de Geth quae
est in Opher **26** vidit enim Dominus adflictionem
Israhel amaram nimis et quod consumpti essent

usque ad clausos carcere et extremos et non
esset qui auxiliaretur Israhel 27 nec locutus est
Dominus ut deleret nomen Israhel sub caelo sed
salvavit eos in manu Hieroboam filii Ioas 28 reliqua
autem sermonum Hieroboam et universa quae fecit
et fortitudo eius qua proeliatus est et quomodo
restituit Damascum et Emath Iudae in Israhel nonne
haec scripta sunt in libro sermonum dierum regum
Israhel 29 dormivitque Hieroboam cum patribus
suis regibus Israhel et regnavit Zaccharias filius
eius pro eo

15 anno vicesimo septimo Hieroboam regis
Israhel regnavit Azarias filius Amasiae regis
Iudae 2 sedecim annorum erat cum regnare
coepisset et quinquaginta duobus annis regnavit in
Hierusalem nomen matris eius Iecelia de Hierusalem
3 fecitque quod erat placitum coram Domino
iuxta omnia quae fecit Amasias pater eius 4
verumtamen excelsa non est demolitus adhuc
populus sacrificabat et adolebat incensum in
excelsis 5 percussit autem Dominus regem et fuit
leprosus usque in diem mortis suae et habitabat
in domo libera seorsum Ioatham vero filius regis
gubernabat palatium et iudicabat populum terrae 6
reliqua autem sermonum Azariae et universa quae
fecit nonne haec scripta sunt in libro verborum
dierum regum Iuda 7 et dormivit Azarias cum
patribus suis sepelieruntque eum cum maioribus
suis in civitate David et regnavit Ioatham filius
eius pro eo 8 anno tricesimo octavo Azariae regis
Iudae regnavit Zaccharias filius Hieroboam super
Israhel in Samaria sex mensibus 9 et fecit quod
malum est coram Domino sicut fecerant patres eius
non recessit a peccatis Hieroboam filii Nabath qui
peccare fecit Israhel 10 coniuravit autem contra
eum Sellum filius Iabes percussitque eum palam
et interfecit regnavitque pro eo 11 reliqua autem
verborum Zacchariae nonne haec scripta sunt in
libro sermonum dierum regum Israhel 12 ipse est
sermo Domini quem locutus est ad Hieu dicens filii
usque ad quartam generationem sedebunt de te
super thronum Israhel factumque est ita 13 Sellum
filius Iabes regnavit tricesimo nono anno Azariae
regis Iudae regnavit autem uno mense in Samaria
14 et ascendit Manahem filius Gaddi de Thersa
venitque Samariam et percussit Sellum filium Iabes
in Samaria et interfecit eum regnavitque pro eo
15 reliqua autem verborum Sellum et coniuratio
eius per quam tetendit insidias nonne haec scripta
sunt in libro sermonum dierum regum Israhel 16
tunc percussit Manahem Thapsam et omnes qui
erant in ea et terminos eius de Thersa noluerant
enim aperire ei et interfecit omnes praegnantes
eius et scidit eas 17 anno tricesimo nono Azariae
regis Iuda regnavit Manahem filius Gaddi super
Israhel decem annis in Samaria 18 fecitque quod
erat malum coram Domino non recessit a peccatis
Hieroboam filii Nabath qui peccare fecit Israhel
cunctis diebus eius 19 veniebat Phul rex Assyriorum
in terram et dabat Manahem Phul mille talenta
argenti ut esset ei in auxilio et firmaret regnum
eius 20 indixitque Manahem argentum super
Israhel cunctis potentibus et divitibus ut daret
regi Assyriorum quinquaginta siclos argenti per
singulos reversusque est rex Assyriorum et non
est moratus in terra 21 reliqua autem sermonum
Manahem et universa quae fecit nonne haec scripta
sunt in libro sermonum dierum regum Israhel 22 et
dormivit Manahem cum patribus suis regnavitque
Phaceia filius eius pro eo 23 anno quinquagesimo
Azariae regis Iudae regnavit Phaceia filius Manahem
super Israhel in Samaria biennio 24 et fecit quod
erat malum coram Domino non recessit a peccatis
Hieroboam filii Nabath qui peccare fecit Israhel
25 coniuravit autem adversum eum Phacee filius
Romeliae dux eius et percussit eum in Samaria
in turre domus regiae iuxta Argob et iuxta Ari et
cum eo quinquaginta viros de filiis Galaaditarum et
interfecit eum regnavitque pro eo 26 reliqua autem
sermonum Phaceia et universa quae fecit nonne
haec scripta sunt in libro sermonum dierum regum
Israhel 27 anno quinquagesimo secundo Azariae
regis Iudae regnavit Phacee filius Romeliae super
Israhel in Samaria viginti annis 28 et fecit quod
malum erat coram Domino non recessit a peccatis
Hieroboam filii Nabath qui peccare fecit Israhel 29
in diebus Phacee regis Israhel venit Theglathfalassar
rex Assur et cepit Aiom et Abel domum Maacha
et Ianoe et Cedes et Asor et Galaad et Galileam
universam terram Nepthalim et transtulit eos in
Assyrios 30 coniuravit autem et tetendit insidias
Osee filius Hela contra Phacee filium Romeliae
et percussit eum et interfecit regnavitque pro eo
vicesimo anno Ioatham filii Oziae 31 reliqua autem
sermonum Phacee et universa quae fecit nonne
haec scripta sunt in libro sermonum dierum regum
Israhel 32 anno secundo Phacee filii Romeliae
regis Israhel regnavit Ioatham filius Oziae regis
Iuda 33 viginti quinque annorum erat cum regnare
coepisset et sedecim annis regnavit in Hierusalem
nomen matris eius Hierusa filia Sadoc 34 fecitque
quod erat placitum coram Domino iuxta omnia quae
fecerat Ozias pater suus operatus est 35 verumtamen
excelsa non abstulit adhuc populus immolabat
et adolebat incensum in excelsis ipse aedificavit

portam domus Domini sublimissimam 36 reliqua
autem sermonum Ioatham et universa quae fecit
nonne haec scripta sunt in libro verborum dierum
regum Iuda 37 in diebus illis coepit Dominus mittere
in Iudam Rasin regem Syriae et Phacee filium
Romeliae 38 et dormivit Ioatham cum patribus suis
sepultusque est cum eis in civitate David patris sui
et regnavit Ahaz filius eius pro eo

16 anno septimodecimo Phacee filii Romeliae
regnavit Ahaz filius Ioatham regis Iuda 2
viginti annorum erat Ahaz cum regnare coepisset
et sedecim annis regnavit in Hierusalem non fecit
quod erat placitum in conspectu Domini Dei sui
sicut David pater eius 3 sed ambulavit in via
regum Israhel insuper et filium suum consecravit
transferens per ignem secundum idola gentium
quae dissipavit Dominus coram filiis Israhel 4
immolabat quoque victimas et adolebat incensum
in excelsis et in collibus et sub omni ligno frondoso
5 tunc ascendit Rasin rex Syriae et Phacee filius
Romeliae rex Israhel in Hierusalem ad proeliandum
cumque obsiderent Ahaz non valuerunt superare
eum 6 in tempore illo restituit Rasin rex Syriae
Ahilam Syriae et eiecit Iudaeos de Ahilam et Idumei
venerunt in Ahilam et habitaverunt ibi usque
in diem hanc 7 misit autem Ahaz nuntios ad
Theglathfalassar regem Assyriorum dicens servus
tuus et filius tuus ego sum ascende et salvum
me fac de manu regis Syriae et de manu regis
Israhel qui consurrexerunt adversum me 8 et cum
collegisset argentum et aurum quod invenire potuit
in domo Domini et in thesauris regis misit regi
Assyriorum munera 9 qui et adquievit voluntati
eius ascendit enim rex Assyriorum in Damascum et
vastavit eam et transtulit habitatores eius Cyrenen
Rasin autem interfecit 10 perrexitque rex Ahaz
in occursum Theglathfalassar regis Assyriorum
in Damascum cumque vidisset altare Damasci
misit rex Ahaz ad Uriam sacerdotem exemplar
eius et similitudinem iuxta omne opus eius 11
extruxitque Urias sacerdos altare iuxta omnia
quae praeceperat rex Ahaz de Damasco ita fecit
Urias sacerdos donec veniret rex Ahaz de Damasco
12 cumque venisset rex de Damasco vidit altare
et veneratus est illud ascenditque et immolavit
holocausta et sacrificium suum 13 et libavit libamina
et fudit sanguinem pacificorum quae obtulerat
super altare 14 porro altare aeneum quod erat
coram Domino transtulit de facie templi et de
loco altaris et de loco templi Domini posuitque
illud ex latere altaris ad aquilonem 15 praecepit
quoque rex Ahaz Uriae sacerdoti dicens super altare
maius offer holocaustum matutinum et sacrificium
vespertinum et holocaustum regis et sacrificium
eius et holocaustum universi populi terrae et
sacrificia eorum et libamina eorum et omnem
sanguinem holocausti et universum sanguinem
victimae super illud effundes altare vero aeneum
erit paratum ad voluntatem meam 16 fecit igitur
Urias sacerdos iuxta omnia quae praeceperat rex
Ahaz 17 tulit autem rex Ahaz celatas bases et
luterem qui erat desuper et mare deposuit de
bubus aeneis qui sustentabant illud et posuit super
pavimentum stratum lapide 18 Musach quoque
sabbati quod aedificaverat in templo et ingressum
regis exterius convertit in templo Domini propter
regem Assyriorum 19 reliqua autem verborum
Ahaz quae fecit nonne haec scripta sunt in libro
sermonum dierum regum Iuda 20 dormivitque Ahaz
cum patribus suis et sepultus est cum eis in civitate
David et regnavit Ezechias filius eius pro eo

17 anno duodecimo Ahaz regis Iuda regnavit Osee
filius Hela in Samaria super Israhel novem
annis 2 fecitque malum coram Domino sed non
sicut reges Israhel qui ante eum fuerant 3 contra
hunc ascendit Salmanassar rex Assyriorum et factus
est ei Osee servus reddebatque illi tributa 4 cumque
deprehendisset rex Assyriorum Osee quod rebellare
nitens misisset nuntios ad Sua regem Aegypti ne
praestaret tributa regi Assyriorum sicut singulis
annis solitus erat obsedit eum et vinctum misit
in carcerem 5 pervagatusque est omnem terram
et ascendens Samariam obsedit eam tribus annis
6 anno autem nono Osee cepit rex Assyriorum
Samariam et transtulit Israhel in Assyrios posuitque
eos in Ala et in Habor iuxta fluvium Gozan in
civitatibus Medorum 7 factum est enim cum
peccassent filii Israhel Domino Deo suo qui eduxerat
eos de terra Aegypti de manu Pharaonis regis
Aegypti coluerunt deos alienos 8 et ambulaverunt
iuxta ritum gentium quas consumpserat Dominus
in conspectu filiorum Israhel et regum Israhel quia
similiter fecerant 9 et operuerunt filii Israhel verbis
non rectis Dominum Deum suum et aedificaverunt
sibi excelsa in cunctis urbibus suis a turre custodum
usque ad civitatem munitam 10 feceruntque sibi
statuas et lucos in omni colle sublimi et subter omne
lignum nemorosum 11 et adolebant ibi incensum
super aras in more gentium quas transtulerat
Dominus a facie eorum feceruntque verba pessima
inritantes Dominum 12 et coluerunt inmunditias de
quibus praecepit Dominus eis ne facerent verbum
hoc 13 et testificatus est Dominus in Israhel et
in Iuda per manum omnium prophetarum et

videntum dicens revertimini a viis vestris pessimis
et custodite praecepta mea et caerimonias iuxta
omnem legem quam praecepi patribus vestris
et sicut misi ad vos in manu servorum meorum
prophetarum **14** qui non audierunt sed induraverunt
cervicem suam iuxta cervicem patrum suorum
qui noluerunt oboedire Domino Deo suo **15** et
abiecerunt legitima eius et pactum quod pepigit
cum patribus eorum et testificationes quibus
contestatus est eos secutique sunt vanitates et
vane egerunt et secuti sunt gentes quae erant
per circuitum eorum super quibus praeceperat
Dominus eis ut non facerent sicut et illae faciebant
16 et dereliquerunt omnia praecepta Domini Dei sui
feceruntque sibi conflatiles duos vitulos et lucos et
adoraverunt universam militiam caeli servieruntque
Baal **17** et consecrabant ei filios suos et filias
suas per ignem et divinationibus inserviebant et
auguriis et tradiderunt se ut facerent malum coram
Domino et inritarent eum **18** iratusque est Dominus
vehementer Israhel et abstulit eos de conspectu
suo et non remansit nisi tribus Iuda tantummodo
19 sed nec ipse Iuda custodivit mandata Domini
Dei sui verum ambulavit in erroribus Israhel quos
operatus fuerat **20** proiecitque Dominus omne
semen Israhel et adflixit eos et tradidit in manu
diripientium donec proiceret eos a facie sua **21**
ex eo iam tempore quo scissus est Israhel a domo
David et constituerunt sibi regem Hieroboam filium
Nabath separavit enim Hieroboam Israhel a Domino
et peccare eos fecit peccatum magnum **22** et
ambulaverunt filii Israhel in universis peccatis
Hieroboam quae fecerat non recesserunt ab eis
23 usquequo auferret Dominus Israhel a facie sua
sicut locutus fuerat in manu omnium servorum
suorum prophetarum translatusque est Israhel de
terra sua in Assyrios usque in diem hanc **24** adduxit
autem rex Assyriorum de Babylone et de Chutha
et de Haiath et de Emath et de Sepharvaim et
conlocavit eos in civitatibus Samariae pro filiis
Israhel qui possederunt Samariam et habitaverunt
in urbibus eius **25** cumque ibi habitare coepissent
non timebant Dominum et inmisit eis Dominus
leones qui interficiebant eos **26** nuntiatumque est
regi Assyriorum et dictum gentes quas transtulisti
et habitare fecisti in civitatibus Samariae ignorant
legitima Dei terrae et inmisit in eos Dominus leones
et ecce interficiunt eos eo quod ignorent ritum
Dei terrae **27** praecepit autem rex Assyriorum
dicens ducite illuc unum de sacerdotibus quos inde
captivos adduxistis et vadat et habitet cum eis
et doceat eos legitima Dei terrae **28** igitur cum
venisset unus de sacerdotibus his qui captivi ducti
fuerant de Samaria habitavit in Bethel et docebat
eos quomodo colerent Dominum **29** et unaquaeque
gens fabricata est deum suum posueruntque eos
in fanis excelsis quae fecerant Samaritae gens et
gens in urbibus suis in quibus habitabant **30** viri
enim babylonii fecerunt Socchothbenoth viri autem
chutheni fecerunt Nergel et viri de Emath fecerunt
Asima **31** porro Evei fecerunt Nebaaz et Tharthac hii
autem qui erant de Sepharvaim conburebant filios
suos igni Adramelech et Anamelech diis Sepharvaim
32 et nihilominus colebant Dominum fecerunt
autem sibi de novissimis sacerdotes excelsorum
et ponebant eos in fanis sublimibus **33** et cum
Dominum colerent diis quoque suis serviebant iuxta
consuetudinem gentium de quibus translati fuerant
Samariam **34** usque in praesentem diem morem
sequuntur antiquum non timent Dominum neque
custodiunt caerimonias eius et iudicia et legem et
mandatum quod praeceperat Dominus filiis Iacob
quem cognominavit Israhel **35** et percusserat cum
eis pactum et mandaverat eis dicens nolite timere
deos alienos et non adoretis eos neque colatis et
non immoletis eis **36** sed Dominum Deum vestrum
qui eduxit vos de terra Aegypti in fortitudine
magna et in brachio extento ipsum timete illum
adorate et ipsi immolate **37** caerimonias quoque
et iudicia et legem et mandatum quod scripsit
vobis custodite ut faciatis cunctis diebus et non
timeatis deos alienos **38** et pactum quod percussi
vobiscum nolite oblivisci nec colatis deos alienos
39 sed Dominum Deum vestrum timete et ipse eruet
vos de manu omnium inimicorum vestrorum **40** illi
vero non audierunt sed iuxta consuetudinem suam
pristinam perpetrabant **41** fuerunt igitur gentes
istae timentes quidem Dominum sed nihilominus et
idolis suis servientes nam et filii eorum et nepotes
sicut fecerunt parentes sui ita faciunt usque in
praesentem diem

18 anno tertio Osee filii Hela regis Israhel regnavit
Ezechias filius Ahaz regis Iuda **2** viginti
quinque annorum erat cum regnare coepisset et
viginti et novem annis regnavit in Hierusalem
nomen matris eius Abi filia Zacchariae **3** fecitque
quod erat bonum coram Domino iuxta omnia quae
fecerat David pater suus **4** ipse dissipavit excelsa
et contrivit statuas et succidit lucos confregitque
serpentem aeneum quem fecerat Moses siquidem
usque ad illud tempus filii Israhel adolebant ei
incensum vocavitque eum Naasthan **5** in Domino
Deo Israhel speravit itaque post eum non fuit
similis ei de cunctis regibus Iuda sed neque in
his qui ante eum fuerunt **6** et adhesit Domino et

non recessit a vestigiis eius fecitque mandata eius
quae praeceperat Dominus Mosi **7** unde et erat
Dominus cum eo et in cunctis ad quae procedebat
sapienter se agebat rebellavit quoque contra regem
Assyriorum et non servivit ei **8** ipse percussit
Philistheos usque Gazam et omnes terminos eorum
a turre custodum usque ad civitatem muratam **9**
anno quarto regis Ezechiae qui erat annus septimus
Osee filii Hela regis Israhel ascendit Salmanassar
rex Assyriorum Samariam et obpugnavit eam **10** et
cepit nam post annos tres anno sexto Ezechiae id
est nono anno Osee regis Israhel capta est Samaria
11 et transtulit rex Assyriorum Israhel in Assyrios
conlocavitque eos in Ala et in Habor fluviis Gozan
in civitatibus Medorum **12** quia non audierunt
vocem Domini Dei sui sed praetergressi sunt
pactum eius omnia quae praeceperat Moses servus
Domini non audierunt neque fecerunt **13** anno
quartodecimo regis Ezechiae ascendit Sennacherib
rex Assyriorum ad universas civitates Iuda munitas
et cepit eas **14** tunc misit Ezechias rex Iuda nuntios
ad regem Assyriorum Lachis dicens peccavi recede
a me et omne quod inposueris mihi feram indixit
itaque rex Assyriorum Ezechiae regi Iudae trecenta
talenta argenti et triginta talenta auri **15** deditque
Ezechias omne argentum quod reppertum fuerat in
domo Domini et in thesauris regis **16** in tempore
illo confregit Ezechias valvas templi Domini et
lamminas auri quas ipse adfixerat et dedit eas
regi Assyriorum **17** misit autem rex Assyriorum
Tharthan et Rabsaris et Rabsacen de Lachis ad regem
Ezechiam cum manu valida Hierusalem qui cum
ascendissent venerunt in Hierusalem et steterunt
iuxta aquaeductum piscinae superioris quae est in
via agri Fullonis **18** vocaveruntque regem egressus
est autem ad eos Eliachim filius Helciae praepositus
domus et Sobna scriba et Ioahe filius Asaph a
commentariis **19** dixitque ad eos Rabsaces loquimini
Ezechiae haec dicit rex magnus rex Assyriorum
quae est ista fiducia qua niteris **20** forsitan inisti
consilium ut praepares te ad proelium in quo
confidis ut audeas rebellare **21** an speras in baculo
harundineo atque confracto Aegypto super quem si
incubuerit homo comminutus ingreditur manum
eius et perforabit eam sic est Pharao rex Aegypti
omnibus qui confidunt in se **22** quod si dixeritis mihi
in Domino Deo nostro habemus fiduciam nonne
iste est cuius abstulit Ezechias excelsa et altaria
et praecepit Iudae et Hierusalem ante altare hoc
adorabitis in Hierusalem **23** nunc igitur transite ad
dominum meum regem Assyriorum et dabo vobis
duo milia equorum et videte an habere valeatis
ascensores eorum **24** et quomodo potestis resistere
ante unum satrapam de servis domini mei minimis
an fiduciam habes in Aegypto propter currus et
equites **25** numquid sine Domini voluntate ascendi
ad locum istum ut demolirer eum Dominus dixit
mihi ascende ad terram hanc et demolire eam **26**
dixerunt autem Eliachim filius Helciae et Sobna et
Ioahe Rabsaci precamur ut loquaris nobis servis
tuis syriace siquidem intellegimus hanc linguam
et non loquaris nobis iudaice audiente populo qui
est super murum **27** responditque eis Rabsaces
numquid ad dominum tuum et ad te misit me
dominus meus ut loquerer sermones hos et non ad
viros qui sedent super murum ut comedant stercora
sua et bibant urinam suam vobiscum **28** stetit
itaque Rabsaces et clamavit voce magna iudaice
et ait audite verba regis magni regis Assyriorum
29 haec dicit rex non vos seducat Ezechias non
enim poterit eruere vos de manu mea **30** neque
fiduciam vobis tribuat super Domino dicens eruens
liberabit nos Dominus et non tradetur civitas
haec in manu regis Assyriorum **31** nolite audire
Ezechiam haec enim dicit rex Assyriorum facite
mecum quod vobis est utile et egredimini ad me
et comedet unusquisque de vinea sua et de ficu
sua et bibetis aquas de cisternis vestris **32** donec
veniam et transferam vos in terram quae similis
terrae vestrae est in terram fructiferam et fertilem
vini terram panis et vinearum terram olivarum et
olei ac mellis et vivetis et non moriemini nolite
audire Ezechiam qui vos decipit dicens Dominus
liberabit nos **33** numquid liberaverunt dii gentium
terram suam de manu regis Assyriorum **34** ubi
est deus Emath et Arfad ubi est deus Sepharvaim
Ana et Ava numquid liberaverunt Samariam de
manu mea **35** quinam illi sunt in universis diis
terrarum qui eruerunt regionem suam de manu
mea ut possit eruere Dominus Hierusalem de manu
mea **36** tacuit itaque populus et non respondit ei
quicquam siquidem praeceptum regis acceperant
ut non responderent ei **37** venitque Eliachim filius
Helciae praepositus domus et Sobna scriba et Ioahe
filius Asaph a commentariis ad Ezechiam scissis
vestibus et nuntiaverunt ei verba Rabsacis

19 quae cum audisset rex Ezechias scidit
vestimenta sua et opertus est sacco
ingressusque est domum Domini **2** et misit Eliachim
praepositum domus et Sobnam scribam et senes de
sacerdotibus opertos saccis ad Esaiam prophetam
filium Amos **3** qui dixerunt haec dicit Ezechias
dies tribulationis et increpationis et blasphemiae
dies iste venerunt filii usque ad partum et vires
non habet parturiens **4** si forte audiat Dominus

Deus tuus universa verba Rabsacis quem misit rex
Assyriorum dominus suus ut exprobraret Deum
viventem et argueret verbis quae audivit Dominus
Deus tuus et fac orationem pro reliquiis quae
reppertae sunt **5** venerunt ergo servi regis Ezechiae
ad Esaiam **6** dixitque eis Esaias haec dicetis domino
vestro haec dicit Dominus noli timere a facie
sermonum quos audisti quibus blasphemaverunt
pueri regis Assyriorum me **7** ecce ego inmittam
ei spiritum et audiet nuntium et revertetur in
terram suam et deiciam eum gladio in terra sua
8 reversus est igitur Rabsaces et invenit regem
Assyriorum expugnantem Lobnam audierat enim
quod recessisset de Lachis **9** cumque audisset de
Tharaca rege Aethiopiae dicentes ecce egressus est
ut pugnet adversum te et iret contra eum misit
nuntios ad Ezechiam dicens **10** haec dicite Ezechiae
regi Iudae non te seducat Deus tuus in quo habes
fiduciam neque dicas non tradetur Hierusalem in
manu regis Assyriorum **11** tu enim ipse audisti quae
fecerint reges Assyriorum universis terris quomodo
vastaverint eas num ergo solus poteris liberari **12**
numquid liberaverunt dii gentium singulos quos
vastaverunt patres mei Gozan videlicet et Aran
et Reseph et filios Eden qui erant in Thelassar
13 ubi est rex Emath et rex Arfad et rex civitatis
Sepharvaim Ana et Ava **14** itaque cum accepisset
Ezechias litteras de manu nuntiorum et legisset
eas ascendit in domum Domini et expandit eas
coram Domino **15** et oravit in conspectu eius dicens
Domine Deus Israhel qui sedes super cherubin
tu es Deus solus regum omnium terrae tu fecisti
caelum et terram **16** inclina aurem tuam et audi
aperi Domine oculos tuos et vide et audi omnia
verba Sennacherib qui misit ut exprobraret nobis
Deum viventem **17** vere Domine dissipaverunt reges
Assyriorum gentes et terras omnium **18** et miserunt
deos eorum in ignem non enim erant dii sed opera
manuum hominum e ligno et lapide et perdiderunt
eos **19** nunc igitur Domine Deus noster salvos nos
fac de manu eius ut sciant omnia regna terrae
quia tu es Dominus Deus solus **20** misit autem
Esaias filius Amos ad Ezechiam dicens haec dicit
Dominus Deus Israhel quae deprecatus es me super
Sennacherib rege Assyriorum audivi **21** iste est
sermo quem locutus est Dominus de eo sprevit te
et subsannavit virgo filia Sion post tergum tuum
caput movit filia Hierusalem **22** cui exprobrasti et
quem blasphemasti contra quem exaltasti vocem et
elevasti in excelsum oculos tuos contra Sanctum
Israhel **23** per manum servorum tuorum exprobrasti
Domino et dixisti in multitudine curruum meorum
ascendi excelsa montium in summitate Libani et
succidi sublimes cedros eius electas abietes eius
et ingressus sum usque ad terminos eius saltum
Carmeli eius **24** ego succidi et bibi aquas alienas
et siccavi vestigiis pedum meorum omnes aquas
clausas **25** numquid non audisti quid ab initio
fecerim ex diebus antiquis plasmavi illud et nunc
adduxi eruntque in ruinam collium pugnantium
civitates munitae **26** et qui sedent in eis humiles
manu contremuerunt et confusi sunt facti sunt
quasi faenum agri et virens herba tectorum quae
arefacta est antequam veniret ad maturitatem **27**
habitaculum tuum et egressum tuum et viam tuam
ego praescivi et furorem tuum contra me **28** insanisti
in me et superbia tua ascendit in aures meas ponam
itaque circulum in naribus tuis et camum in labris
tuis et reducam te in viam per quam venisti **29**
tibi autem Ezechia hoc erit signum comede hoc
anno quod reppereris in secundo autem anno quae
sponte nascuntur porro in anno tertio seminate et
metite plantate vineas et comedite fructum earum
30 et quodcumque reliquum fuerit de domo Iuda
mittet radicem deorsum et faciet fructum sursum **31**
de Hierusalem quippe egredientur reliquiae et quod
salvetur de monte Sion zelus Domini exercituum
faciet hoc **32** quam ob rem haec dicit Dominus de
rege Assyriorum non ingredietur urbem hanc nec
mittet in eam sagittam nec occupabit eam clypeus
nec circumdabit eam munitio **33** per viam qua venit
revertetur et civitatem hanc non ingredietur dicit
Dominus **34** protegamque urbem hanc et salvabo
eam propter me et propter David servum meum **35**
factum est igitur in nocte illa venit angelus Domini
et percussit castra Assyriorum centum octoginta
quinque milia cumque diluculo surrexisset vidit
omnia corpora mortuorum et recedens abiit **36**
et reversus est Sennacherib rex Assyriorum et
mansit in Nineve **37** cumque adoraret in templo
Neserach deum suum Adramelech et Sarasar filii
eius percusserunt eum gladio fugeruntque in terram
Armeniorum et regnavit Eseraddon filius eius pro
eo

20 in diebus illis aegrotavit Ezechias usque ad
mortem et venit ad eum Esaias filius Amos
prophetes dixitque ei haec dicit Dominus Deus
praecipe domui tuae morieris enim et non vives **2**
qui convertit faciem suam ad parietem et oravit
Dominum dicens **3** obsecro Domine memento
quomodo ambulaverim coram te in veritate et
in corde perfecto et quod placitum est coram
te fecerim flevit itaque Ezechias fletu magno **4**
et antequam egrederetur Esaias mediam partem
atrii factus est sermo Domini ad eum dicens **5**

revertere et dic Ezechiae duci populi mei haec dicit
Dominus Deus David patris tui audivi orationem
tuam vidi lacrimam tuam et ecce sanavi te die tertio
ascendes templum Domini 6 et addam diebus tuis
quindecim annos sed et de manu regis Assyriorum
liberabo te et civitatem hanc et protegam urbem
istam propter me et propter David servum meum
7 dixitque Esaias adferte massam ficorum quam
cum adtulissent et posuissent super ulcus eius
curatus est 8 dixerat autem Ezechias ad Esaiam
quod erit signum quia Dominus me sanabit et
quia ascensurus sum die tertio templum Domini
9 cui ait Esaias hoc erit signum a Domino quod
facturus sit Dominus sermonem quem locutus est
vis ut accedat umbra decem lineis an ut revertatur
totidem gradibus 10 et ait Ezechias facile est
umbram crescere decem lineis nec hoc volo ut
fiat sed ut revertatur retrorsum decem gradibus
11 invocavit itaque Esaias propheta Dominum et
reduxit umbram per lineas quibus iam descenderat
in horologio Ahaz retrorsum decem gradibus 12 in
tempore illo misit Berodach Baladan filius Baladan
rex Babyloniorum litteras et munera ad Ezechiam
audierat enim quod aegrotasset Ezechias 13 laetatus
est autem in adventum eorum Ezechias et ostendit
eis domum aromatum et aurum et argentum
et pigmenta varia unguenta quoque et domum
vasorum suorum et omnia quae habere potuerat in
thesauris suis non fuit quod non monstraret eis
Ezechias in domo sua et in omni potestate sua 14
venit autem Esaias propheta ad regem Ezechiam
dixitque ei quid dixerunt viri isti aut unde venerunt
ad te cui ait Ezechias de terra longinqua venerunt
de Babylone 15 at ille respondit quid viderunt in
domo tua ait Ezechias omnia quae sunt in domo
mea viderunt nihil est quod non monstraverim eis
in thesauris meis 16 dixit itaque Esaias Ezechiae
audi sermonem Domini 17 ecce dies venient et
auferentur omnia quae sunt in domo tua et quae
condiderunt patres tui usque in diem hanc in
Babylone non remanebit quicquam ait Dominus
18 sed et de filiis tuis qui egredientur ex te quos
generabis tollentur et erunt eunuchi in palatio
regis Babylonis 19 dixit Ezechias ad Esaiam bonus
sermo Domini quem locutus est sit pax et veritas in
diebus meis 20 reliqua autem sermonum Ezechiae
et omnis fortitudo eius et quomodo fecerit piscinam
et aquaeductum et introduxerit aquas in civitatem
nonne haec scripta sunt in libro sermonum dierum
regum Iuda 21 dormivitque Ezechias cum patribus
suis et regnavit Manasses filius eius pro eo

21 duodecim annorum erat Manasses cum
regnare coepisset et quinquaginta quinque
annis regnavit in Hierusalem nomen matris eius
Aphsiba 2 fecitque malum in conspectu Domini
iuxta idola gentium quas delevit Dominus a facie
filiorum Israhel 3 conversusque est et aedificavit
excelsa quae dissipaverat Ezechias pater eius et
erexit aras Baal et fecit lucos sicut fecerat Ahab
rex Israhel et adoravit omnem militiam caeli et
coluit eam 4 extruxitque aras in domo Domini de
qua dixit Dominus in Hierusalem ponam nomen
meum 5 et extruxit altaria universae militiae caeli
in duobus atriis templi Domini 6 et transduxit
filium suum per ignem et ariolatus est et observavit
auguria et fecit pythones et aruspices multiplicavit
ut faceret malum coram Domino et inritaret eum 7
posuit quoque idolum luci quem fecerat in templo
Domini super quo locutus est Dominus ad David
et ad Salomonem filium eius in templo hoc et in
Hierusalem quam elegi de cunctis tribubus Israhel
ponam nomen meum in sempiternum 8 et ultra non
faciam commoveri pedem Israhel de terra quam
dedi patribus eorum sic tamen si custodierint opere
omnia quae praecepi eis et universam legem quam
mandavit eis servus meus Moses 9 illi vero non
audierunt sed seducti sunt a Manasse ut facerent
malum super gentes quas contrivit Dominus a facie
filiorum Israhel 10 locutusque est Dominus in manu
servorum suorum prophetarum dicens 11 quia fecit
Manasses rex Iuda abominationes istas pessimas
super omnia quae fecerunt Amorrei ante eum et
peccare fecit etiam Iudam in inmunditiis suis 12
propterea haec dicit Dominus Deus Israhel ecce
ego inducam mala super Hierusalem et Iudam ut
quicumque audierit tinniant ambae aures eius 13 et
extendam super Hierusalem funiculum Samariae
et pondus domus Ahab et delebo Hierusalem sicut
deleri solent tabulae delens vertam et ducam
crebrius stilum super faciem eius 14 dimittam vero
reliquias hereditatis meae et tradam eas in manu
inimicorum eius eruntque in vastitate et rapina
cunctis adversariis suis 15 eo quod fecerint malum
coram me et perseveraverint inritantes me ex die
qua egressi sunt patres eorum ex Aegypto usque ad
diem hanc 16 insuper et sanguinem innoxium fudit
Manasses multum nimis donec impleret Hierusalem
usque ad os absque peccatis suis quibus peccare
fecit Iudam ut faceret malum coram Domino 17
reliqua autem sermonum Manasse et universa quae
fecit et peccatum eius quod peccavit nonne haec
scripta sunt in libro sermonum dierum regum
Iuda 18 dormivitque Manasses cum patribus suis
et sepultus est in horto domus suae in horto Aza

et regnavit Amon filius eius pro eo **19** viginti et
duo annorum erat Amon cum regnare coepisset
duobusque annis regnavit in Hierusalem nomen
matris eius Mesallemeth filia Arus de Iethba **20**
fecitque malum in conspectu Domini sicut fecerat
Manasses pater eius **21** et ambulavit in omni
via per quam ambulaverat pater eius servivitque
inmunditiis quibus servierat pater suus et adoravit
eas **22** et dereliquit Dominum Deum patrum suorum
et non ambulavit in via Domini **23** tetenderuntque
ei insidias servi sui et interfecerunt regem in domo
sua **24** percussit autem populus terrae omnes qui
coniuraverant contra regem Amon et constituerunt
sibi regem Iosiam filium eius pro eo **25** reliqua
autem sermonum Amon quae fecit nonne haec
scripta sunt in libro sermonum dierum regum Iuda
26 sepelieruntque eum in sepulchro suo in horto
Aza et regnavit Iosias filius eius pro eo

22 octo annorum erat Iosias cum regnare
coepisset et triginta uno anno regnavit in
Hierusalem nomen matris eius Idida filia Phadaia
de Besecath **2** fecitque quod placitum erat coram
Domino et ambulavit per omnes vias David patris
sui non declinavit ad dextram sive ad sinistram **3**
anno autem octavodecimo regis Iosiae misit rex
Saphan filium Aslia filii Mesullam scribam templi
Domini dicens ei **4** vade ad Helciam sacerdotem
magnum ut confletur pecunia quae inlata est in
templum Domini quam collegerunt ianitores a
populo **5** deturque fabris per praepositos in domo
Domini qui et distribuent eam his qui operantur
in templo Domini ad instauranda sarta tecta
templi **6** tignariis videlicet et cementariis et his
qui interrupta conponunt et ut emantur ligna et
lapides de lapidicinis ad instaurandum templum **7**
verumtamen non supputetur eis argentum quod
accipiunt sed in potestate habeant et in fide **8** dixit
autem Helcias pontifex ad Saphan scribam librum
legis repperi in domo Domini deditque Helcias
volumen Saphan qui et legit illud **9** venit quoque
Saphan scriba ad regem et renuntiavit ei quod
praeceperat et ait conflaverunt servi tui pecuniam
quae repperta est in domo Domini et dederunt ut
distribueretur fabris a praefectis operum templi
Domini **10** narravitque Saphan scriba regi dicens
librum dedit mihi Helcias sacerdos quem cum
legisset Saphan coram rege **11** et audisset rex
verba libri legis Domini scidit vestimenta sua **12** et
praecepit Helciae sacerdoti et Ahicham filio Saphan
et Achobor filio Micha et Saphan scribae et Asaiae
servo regis dicens **13** ite et consulite Dominum
super me et super populo et super omni Iuda de
verbis voluminis istius quod inventum est magna
enim ira Domini succensa est contra nos quia non
audierunt patres nostri verba libri huius ut facerent
omne quod scriptum est nobis **14** ierunt itaque
Helcias sacerdos et Ahicham et Achobor et Saphan
et Asaia ad Oldam propheten uxorem Sellum filii
Thecue filii Araas custodis vestium quae habitabat
in Hierusalem in secunda locutique sunt ad eam **15**
et illa respondit eis haec dicit Dominus Deus Israhel
dicite viro qui misit vos ad me **16** haec dicit Dominus
ecce ego adducam mala super locum hunc et super
habitatores eius omnia verba legis quae legit rex
Iuda **17** quia dereliquerunt me et sacrificaverunt diis
alienis inritantes me in cunctis operibus manuum
suarum et succendetur indignatio mea in loco
hoc et non extinguetur **18** regi autem Iuda qui
misit vos ut consuleretis Dominum sic dicetis haec
dicit Dominus Deus Israhel pro eo quod audisti
verba voluminis **19** et perterritum est cor tuum et
humiliatus es coram Domino auditis sermonibus
contra locum istum et habitatores eius quo videlicet
fierent in stuporem et in maledictum et scidisti
vestimenta tua et flevisti coram me et ego audivi
ait Dominus **20** idcirco colligam te ad patres tuos
et colligeris ad sepulchrum tuum in pace ut non
videant oculi tui omnia mala quae inducturus sum
super locum istum

23 et renuntiaverunt regi quod dixerat qui misit
et congregati sunt ad eum omnes senes Iuda
et Hierusalem **2** ascenditque rex templum Domini
et omnes viri Iuda universique qui habitant in
Hierusalem cum eo sacerdotes et prophetae et
omnis populus a parvo usque ad magnum legitque
cunctis audientibus omnia verba libri foederis
qui inventus est in domo Domini **3** stetitque rex
super gradum et percussit foedus coram Domino ut
ambularent post Dominum et custodirent praecepta
eius et testimonia et caerimonias in omni corde
et in tota anima et suscitarent verba foederis
huius quae scripta erant in libro illo adquievitque
populus pacto **4** et praecepit rex Helciae pontifici
et sacerdotibus secundi ordinis et ianitoribus ut
proicerent de templo Domini omnia vasa quae facta
fuerant Baal et in luco et universae militiae caeli et
conbusit ea foris Hierusalem in convalle Cedron et
tulit pulverem eorum in Bethel **5** et delevit aruspices
quos posuerant reges Iuda ad sacrificandum in
excelsis per civitates Iuda et in circuitu Hierusalem
et eos qui adolebant incensum Baal et soli et lunae
et duodecim signis et omni militiae caeli **6** et efferri
fecit lucum de domo Domini foras Hierusalem in
convalle Cedron et conbusit eum ibi et redegit in

pulverem et proiecit super sepulchrum vulgi **7**
destruxit quoque aediculas effeminatorum quae
erant in domo Domini pro quibus mulieres texebant
quasi domunculas luci **8** congregavitque omnes
sacerdotes de civitatibus Iuda et contaminavit
excelsa ubi sacrificabant sacerdotes de Gabaa
usque Bersabee et destruxit aras portarum in
introitu ostii Iosue principis civitatis quod erat
ad sinistram portae civitatis **9** verumtamen non
ascendebant sacerdotes excelsorum ad altare
Domini in Hierusalem sed tantum comedebant
azyma in medio fratrum suorum **10** contaminavit
quoque Thafeth quod est in convalle filii Ennom
ut nemo consecraret filium suum aut filiam per
ignem Moloch **11** abstulit quoque equos quos
dederant reges Iudae soli in introitu templi Domini
iuxta exedram Nathanmelech eunuchi qui erat
in Farurim currus autem solis conbusit igni **12**
altaria quoque quae erant super tecta cenaculi Ahaz
quae fecerant reges Iuda et altaria quae fecerat
Manasses in duobus atriis templi Domini destruxit
rex et cucurrit inde et dispersit cinerem eorum in
torrentem Cedron **13** excelsa quoque quae erant in
Hierusalem ad dexteram partem montis Offensionis
quae aedificaverat Salomon rex Israhel Astharoth
idolo Sidoniorum et Chamos offensioni Moab et
Melchom abominationi filiorum Ammon polluit rex
14 et contrivit statuas et succidit lucos replevitque
loca eorum ossibus mortuorum **15** insuper et
altare quod erat in Bethel excelsum quod fecerat
Hieroboam filius Nabath qui peccare fecit Israhel et
altare illud et excelsum destruxit atque conbusit
et comminuit in pulverem succenditque etiam
lucum **16** et conversus Iosias vidit ibi sepulchra
quae erant in monte misitque et tulit ossa de
sepulchris et conbusit ea super altare et polluit
illud iuxta verbum Domini quod locutus est vir
Dei qui praedixerat verba haec **17** et ait quis
est titulus ille quem video responderuntque ei
cives illius urbis sepulchrum est hominis Dei qui
venit de Iuda et praedixit verba haec quae fecisti
super altare Bethel **18** et ait dimittite eum nemo
commoveat ossa eius et intacta manserunt ossa
illius cum ossibus prophetae qui venerat de Samaria
19 insuper et omnia fana excelsorum quae erant in
civitatibus Samariae quae fecerant reges Israhel
ad inritandum Dominum abstulit Iosias et fecit
eis secundum omnia opera quae fecerat in Bethel
20 et occidit universos sacerdotes excelsorum qui
erant ibi super altaria et conbusit ossa humana
super ea reversusque est Hierusalem **21** et praecepit
omni populo dicens facite phase Domino Deo vestro
secundum quod scriptum est in libro foederis huius
22 nec enim factum est phase tale a diebus iudicum
qui iudicaverunt Israhel et omnium dierum regum
Israhel et regum Iuda **23** sicut in octavodecimo
anno regis Iosiae factum est phase istud Domino
in Hierusalem **24** sed et pythones et ariolos et
figuras idolorum et inmunditias abominationesque
quae fuerant in terra Iuda et in Hierusalem abstulit
Iosias ut statueret verba legis quae scripta sunt
in libro quem invenit Helcias sacerdos in templo
Domini **25** similis illi non fuit ante eum rex qui
reverteretur ad Dominum in omni corde suo et
in tota anima sua et in universa virtute sua iuxta
omnem legem Mosi neque post eum surrexit similis
illi **26** verumtamen non est aversus Dominus ab ira
furoris sui magni quo iratus est furor eius contra
Iudam propter inritationes quibus provocaverat
eum Manasses **27** dixit itaque Dominus etiam
Iudam auferam a facie mea sicut abstuli Israhel et
proiciam civitatem hanc quam elegi Hierusalem
et domum de qua dixi erit nomen meum ibi **28**
reliqua autem verba Iosiae et universa quae fecit
nonne haec scripta sunt in libro verborum dierum
regum Iuda **29** in diebus eius ascendit Pharao Necho
rex Aegypti contra regem Assyriorum ad flumen
Eufraten et abiit Iosias rex in occursum eius et
occisus est in Mageddo cum vidisset eum **30** et
portaverunt eum servi sui mortuum de Mageddo
et pertulerunt in Hierusalem et sepelierunt eum
in sepulchro suo tulitque populus terrae Ioahaz
filium Iosiae et unxerunt eum et constituerunt eum
regem pro patre suo **31** viginti trium annorum erat
Ioahaz cum regnare coepisset et tribus mensibus
regnavit in Hierusalem nomen matris eius Amithal
filia Hieremiae de Lobna **32** et fecit malum coram
Domino iuxta omnia quae fecerant patres eius
33 vinxitque eum Pharao Necho in Rebla quae
est in terra Emath ne regnaret in Hierusalem et
inposuit multam terrae centum talentis argenti
et talento auri **34** regemque constituit Pharao
Necho Eliachim filium Iosiae pro Iosia patre eius
vertitque nomen eius Ioiachim porro Ioahaz tulit et
duxit in Aegyptum **35** argentum autem et aurum
dedit Ioiachim Pharaoni cum indixisset terrae per
singulos ut conferretur iuxta praeceptum Pharaonis
et unumquemque secundum vires suas exegit tam
argentum quam aurum de populo terrae ut daret
Pharaoni Necho **36** viginti quinque annorum erat
Ioiachim cum regnare coepisset et undecim annis
regnavit in Hierusalem nomen matris eius Zebida
filia Phadaia de Ruma **37** et fecit malum coram
Domino iuxta omnia quae fecerant patres eius

24 in diebus eius ascendit Nabuchodonosor rex
Babylonis et factus est ei Ioiachim servus tribus
annis et rursum rebellavit contra eum **2** inmisitque
ei Dominus latrunculos Chaldeorum et latrunculos
Syriae latrunculos Moab et latrunculos filiorum
Ammon et inmisit eos in Iudam ut disperderent
eum iuxta verbum Domini quod locutus erat per
servos suos prophetas **3** factum est autem hoc
per verbum Domini contra Iudam ut auferret eum
coram se propter peccata Manasse universa quae
fecit **4** et propter sanguinem innoxium quem
effudit et implevit Hierusalem cruore innocentium
et ob hanc rem noluit Dominus propitiari **5** reliqua
autem sermonum Ioiachim et universa quae fecit
nonne haec scripta sunt in libro sermonum dierum
regum Iuda et dormivit Ioiachim cum patribus
suis **6** regnavitque Ioiachin filius eius pro eo **7**
et ultra non addidit rex Aegypti ut egrederetur
de terra sua tulerat enim rex Babylonis a rivo
Aegypti usque ad fluvium Eufraten omnia quae
fuerant regis Aegypti **8** decem et octo annorum
erat Ioiachin cum regnare coepisset et tribus
mensibus regnavit in Hierusalem nomen matris eius
Naestha filia Helnathan de Hierusalem **9** et fecit
malum coram Domino iuxta omnia quae fecerat
pater eius **10** in tempore illo ascenderunt servi
Nabuchodonosor regis Babylonis in Hierusalem
et circumdata est urbs munitionibus **11** venitque
Nabuchodonosor rex Babylonis ad civitatem cum
servi eius obpugnarent eam **12** egressusque est
Ioiachin rex Iuda ad regem Babylonis ipse et mater
eius et servi eius et principes eius et eunuchi eius
et suscepit eum rex Babylonis anno octavo regni sui
13 et protulit inde omnes thesauros domus Domini
et thesauros domus regiae et concidit universa
vasa aurea quae fecerat Salomon rex Israhel in
templo Domini iuxta verbum Domini **14** et transtulit
omnem Hierusalem et universos principes et omnes
fortes exercitus decem milia in captivitatem et
omnem artificem et clusorem nihilque relictum
est exceptis pauperibus populi terrae **15** transtulit
quoque Ioiachin in Babylonem et matrem regis
et uxores regis et eunuchos eius et iudices terrae
duxit in captivitatem de Hierusalem in Babylonem
16 et omnes viros robustos septem milia et artifices
et clusores mille omnes viros fortes et bellatores
duxitque eos rex Babylonis captivos in Babylonem
17 et constituit Matthaniam patruum eius pro eo
inposuitque nomen ei Sedeciam **18** vicesimum
et primum annum aetatis habebat Sedecias cum
regnare coepisset et undecim annis regnavit in
Hierusalem nomen matris eius erat Amithal filia
Hieremiae de Lobna **19** et fecit malum coram
Domino iuxta omnia quae fecerat Ioiachim **20**
irascebatur enim Dominus contra Hierusalem et
contra Iudam donec proiceret eos a facie sua
recessitque Sedecias a rege Babylonis

25 factum est autem anno nono regni eius
mense decimo decima die mensis venit
Nabuchodonosor rex Babylonis ipse et omnis
exercitus eius in Hierusalem et circumdederunt eam
et extruxerunt in circuitu eius munitiones **2** et clausa
est civitas atque vallata usque ad undecimum annum
regis Sedeciae **3** nona die mensis praevaluitque
fames in civitate nec erat panis populo terrae **4** et
interrupta est civitas et omnes viri bellatores nocte
fugerunt per viam portae quae est inter duplicem
murum ad hortum regis porro Chaldei obsidebant
in circuitu civitatem fugit itaque per viam quae
ducit ad campestria solitudinis **5** et persecutus
est exercitus Chaldeorum regem conprehenditque
eum in planitie Hiericho et omnes bellatores qui
erant cum eo dispersi sunt et reliquerunt eum
6 adprehensum ergo regem duxerunt ad regem
Babylonis in Reblatha qui locutus est cum eo
iudicium **7** filios autem Sedeciae occidit coram
eo et oculos eius effodit vinxitque eum catenis et
adduxit in Babylonem **8** mense quinto septima die
mensis ipse est annus nonusdecimus regis Babylonis
venit Nabuzardan princeps exercitus servus regis
Babylonis Hierusalem **9** et succendit domum Domini
et domum regis et domos Hierusalem omnemque
domum conbusit igni **10** et muros Hierusalem in
circuitu destruxit omnis exercitus Chaldeorum
qui erat cum principe militum **11** reliquam autem
populi partem qui remanserat in civitate et perfugas
qui transfugerant ad regem Babylonis et reliquum
vulgus transtulit Nabuzardan princeps militiae **12** et
de pauperibus terrae reliquit vinitores et agricolas
13 columnas autem aereas quae erant in templo
Domini et bases et mare aereum quod erat in domo
Domini confregerunt Chaldei et transtulerunt aes
omnium in Babylonem **14** ollas quoque aereas et
trullas et tridentes et scyphos et omnia vasa aerea
in quibus ministrabant tulerunt **15** necnon turibula
et fialas quae aurea aurea et quae argentea argentea
tulit princeps militiae **16** id est columnas duas mare
unum et bases quas fecerat Salomon in templo
Domini non erat pondus aeris omnium vasorum **17**
decem et octo cubitos altitudinis habebat columna
una et capitellum aereum super se altitudinis
trium cubitorum et reticulum et malogranata
super capitellum columnae omnia aerea similem et
columna secunda habebat ornatum **18** tulit quoque
princeps militiae Seraian sacerdotem primum et

Sophoniam sacerdotem secundum et tres ianitores
19 et de civitate eunuchum unum qui erat praefectus
super viros bellatores et quinque viros de his qui
steterant coram rege quos repperit in civitate et
Sopher principem exercitus qui probabat tirones de
populo terrae et sex viros e vulgo qui inventi fuerant
in civitate **20** quos tollens Nabuzardan princeps
militum duxit ad regem Babylonis in Reblatha
21 percussitque eos rex Babylonis et interfecit in
Reblatha in terra Emath et translatus est Iuda de
terra sua **22** populo autem qui relictus erat in terra
Iuda quem dimiserat Nabuchodonosor rex Babylonis
praefecit Godoliam filium Ahicham filii Saphan **23**
quod cum audissent omnes duces militum ipsi et
viri qui erant cum eis videlicet quod constituisset
rex Babylonis Godoliam venerunt ad Godoliam in
Maspha Ismahel filius Nathaniae et Iohanan filius
Caree et Sareia filius Thenaameth Nethophathites
et Iezonias filius Maachathi ipsi et socii eorum
24 iuravitque eis Godolias et sociis eorum dicens
nolite timere servire Chaldeis manete in terra et
servite regi Babylonis et bene erit vobis **25** factum
est autem in mense septimo venit Ismahel filius
Nathaniae filii Elisama de semine regio et decem
viri cum eo percusseruntque Godoliam qui mortuus
est sed et Iudaeos et Chaldeos qui erant cum eo
in Maspha **26** consurgens autem omnis populus
a parvo usque ad magnum et principes militum
venerunt in Aegyptum timentes Chaldeos **27** factum
est vero anno tricesimo septimo transmigrationis
Ioiachin regis Iudae mense duodecimo vicesima
septima die mensis sublevavit Evilmerodach rex
Babylonis anno quo regnare coeperat caput Ioiachin
regis Iuda de carcere **28** et locutus est ei benigna
et posuit thronum eius super thronum regum qui
erant cum eo in Babylone **29** et mutavit vestes
eius quas habuerat in carcere et comedebat panem
semper in conspectu eius cunctis diebus vitae
suae **30** annonam quoque constituit ei absque
intermissione quae et dabatur ei a rege per singulos
dies omnibus diebus vitae suae

I Paralipomenon

1 Adam Seth Enos **2** Cainan Malelehel Iared **3** Enoch Matusale Lamech **4** Noe Sem Ham et Iafeth **5** filii Iafeth Gomer Magog Madai et Iavan Thubal Mosoch Thiras **6** porro filii Gomer Aschenez et Rifath et Thogorma **7** filii autem Iavan Elisa et Tharsis Cetthim et Dodanim **8** filii Ham Chus et Mesraim Phut et Chanaan **9** filii autem Chus Saba et Evila Sabatha et Rechma et Sabathaca porro filii Rechma Saba et Dadan **10** Chus autem genuit Nemrod iste coepit esse potens in terra **11** Mesraim vero genuit Ludim et Anamim et Laabim et Nepthuim **12** Phethrosim quoque et Chasluim de quibus egressi sunt Philisthim et Capthurim **13** Chanaan vero genuit Sidonem primogenitum et Heth **14** Iebuseum quoque et Amorreum et Gergeseum **15** Evheumque et Aruceum et Asineum **16** Aradium quoque et Samareum et Ematheum **17** filii Sem Aelam et Assur et Arfaxad et Lud et Aram et Us et Hul et Gothor et Mosoch **18** Arfaxad autem genuit Sala qui et ipse genuit Heber **19** porro Heber nati sunt duo filii nomen uni Phaleg quia in diebus eius divisa est terra et nomen fratris eius Iectan **20** Iectan autem genuit Helmodad et Saleph et Asermoth et Iare **21** Aduram quoque et Uzal et Decla **22** Ebal etiam et Abimahel et Saba necnon **23** et Ophir et Evila et Iobab omnes isti filii Iectan **24** Sem Arfaxad Sale **25** Heber Phaleg Raau **26** Serug Nahor Thare **27** Abram iste est Abraham **28** filii autem Abraham Isaac et Ismahel **29** et hae generationes eorum primogenitus Ismahelis Nabaioth et Cedar et Adbeel et Mabsam **30** Masma et Duma Massa Adad et Thema **31** Iathur Naphis Cedma hii sunt filii Ismahelis **32** filii autem Cetthurae concubinae Abraham quos genuit Zamram Iecsan Madan Madian Iesboc Sue porro filii Iecsan Saba et Dadan **33** filii autem Madian Epha et Apher et Enoch et Abida et Eldaa omnes hii filii Cetthurae **34** generavit autem Abraham Isaac cuius fuerunt filii Esau et Israhel **35** filii Esau Eliphaz Rauhel Iaus Ialam Core **36** filii Eliphaz Theman Omer Sepphu Gethem Cenez Thamna Amalech **37** filii Rauhel Naath Zara Samma Maza **38** filii Seir Lothan Sobal Sebeon Ana Dison Eser Disan **39** filii Lothan Horri Humam soror autem Lothan fuit Thamna **40** filii Sobal Alian et Manaath et Ebal et Sepphi et Onam filii Sebeon Aia et Ana filii Ana Dison **41** filii Dison Amaran et Eseban et Iethran et Charan **42** filii Eser Balaan et Zaban et Iacan filii Dison Us et Aran **43** isti sunt reges qui imperaverunt in terra Edom antequam esset rex super filios Israhel Bale filius Beor et nomen civitatis eius Denaba **44** mortuus est autem Bale et regnavit pro eo Iobab filius Zare de Bosra **45** cumque et Iobab fuisset mortuus regnavit pro eo Husam de terra Themanorum **46** obiit quoque et Husam et regnavit pro eo Adad filius Badad qui percussit Madian in terra Moab et nomen civitatis eius Avith **47** cumque et Adad fuisset mortuus regnavit pro eo Semla de Masreca **48** sed et Semla mortuus est et regnavit pro eo Saul de Rooboth quae iuxta amnem sita est **49** mortuo quoque Saul regnavit pro eo Baalanan filius Achobor **50** sed et hic mortuus est et regnavit pro eo Adad cuius urbis fuit nomen Phou et appellata est uxor eius Mehetabel filia Matred filiae Mezaab **51** Adad autem mortuo duces pro regibus in Edom esse coeperunt dux Thamna dux Alva dux Ietheth **52** dux Oolibama dux Hela dux Phinon **53** dux Cenez dux Theman dux Mabsar **54** dux Magdihel dux Iram hii duces Edom

2 filii autem Israhel Ruben Symeon Levi Iuda Isachar et Zabulon **2** Dan Ioseph Beniamin Nepthali Gad Aser **3** filii Iuda Her Aunan Sela tres nati sunt ei de filia Sue Chananitidis fuit autem Her primogenitus Iuda malus coram Domino et occidit eum **4** Thamar autem nurus eius peperit ei Phares et Zara omnes ergo filii Iuda quinque **5** filii autem Phares Esrom et Hamul **6** filii quoque Zarae Zamri et Ethan et Eman Chalchal quoque et Darda simul quinque **7** filii Carmi Achar qui turbavit Israhel et peccavit in furto anathematis **8** filii Ethan Azarias **9** filii autem Esrom qui nati sunt ei Ieremahel et Ram et Chalubi **10** porro Ram genuit Aminadab Aminadab autem genuit Naasson principem filiorum Iuda **11** Naasson quoque genuit Salma de quo ortus est Boez **12** Boez vero genuit Obed qui et ipse genuit Isai **13** Isai autem genuit primogenitum Heliab secundum Abinadab tertium Samaa **14** quartum Nathanahel quintum Raddai **15** sextum Asom septimum David **16** quorum sorores fuerunt Sarvia et Abigail filii Sarviae Abisai Ioab et Asahel tres **17** Abigail autem genuit Amasa cuius pater fuit Iether Ismahelites **18** Chaleb vero filius Esrom accepit uxorem nomine Azuba de qua genuit Ierioth fueruntque filii eius Iesar et Sobab et Ardon **19** cumque mortua fuisset Azuba accepit uxorem Chaleb Ephrath quae peperit ei Ur **20** porro Ur genuit Uri et Uri genuit Beselehel **21** post haec ingressus est Esrom ad filiam Machir patris Galaad et accepit eam cum esset annorum sexaginta quae peperit ei Segub **22** sed et Segub genuit Iair et possedit viginti tres civitates in terra Galaad **23** cepitque Gessur et Aram oppida Iair et

Canath et viculos eius sexaginta civitatum omnes
isti filii Machir patris Galaad **24** cum autem mortuus
esset Esrom ingressus est Chaleb ad Ephrata habuit
quoque Esrom uxorem Abia quae peperit ei Assur
patrem Thecue **25** nati sunt autem filii Hieramehel
primogeniti Esrom Ram primogenitus eius et Buna
et Aran et Asom et Ahia **26** duxit quoque uxorem
alteram Hieramehel nomine Atara quae fuit mater
Onam **27** sed et filii Ram primogeniti Hieramehel
fuerunt Moos et Iamin et Achar **28** Onam autem
habuit filios Semmei et Iada filii autem Semmei
Nadab et Abisur **29** nomen vero uxoris Abisur Abiail
quae peperit Ahobban et Molid **30** filii autem Nadab
fuerunt Saled et Apphaim mortuus est autem Saled
absque liberis **31** filius vero Apphaim Iesi qui Iesi
genuit Sesan porro Sesan genuit Oholi **32** filii autem
Iada fratris Semmei Iether et Ionathan sed et Iether
mortuus est absque liberis **33** porro Ionathan genuit
Phaleth et Ziza isti fuerunt filii Hieramehel **34**
Sesan autem non habuit filios sed filias et servum
aegyptium nomine Ieraa **35** deditque ei filiam suam
uxorem quae peperit ei Eththei **36** Eththei autem
genuit Nathan et Nathan genuit Zabad **37** Zabad
quoque genuit Ophlal et Ophlal genuit Obed **38** Obed
genuit Ieu Ieu genuit Azariam **39** Azarias genuit
Helles Helles genuit Elasa **40** Elasa genuit Sisamoi
Sisamoi genuit Sellum **41** Sellum genuit Icamian
Icamian genuit Elisama **42** filii autem Chaleb fratris
Hieramehel Mosa primogenitus eius ipse est pater
Ziph et filii Maresa patris Hebron **43** porro filii
Hebron Core et Thapphu et Recem et Samma **44**
Samma autem genuit Raam patrem Iercaam et
Recem genuit Semmei **45** filius Semmei Maon et
Maon pater Bethsur **46** Epha autem concubina
Chaleb peperit Arran et Musa et Gezez porro Arran
genuit Gezez **47** filii Iadai Regom et Iotham et
Gesum et Phaleth et Epha et Saaph **48** concubina
Chaleb Maacha peperit Saber et Tharana **49** genuit
autem Saaph pater Madmena Sue patrem Machbena
et patrem Gabaa filia vero Chaleb fuit Achsa **50** hii
erant filii Chaleb filii Ur primogeniti Ephrata Sobal
pater Cariathiarim **51** Salma pater Bethleem Ariph
pater Bethgader **52** fuerunt autem filii Sobal patris
Cariathiarim qui videbat dimidium requietionum
53 et de cognatione Cariathiarim Iethrei et Apphutei
et Semathei et Maserei ex his egressi sunt Saraitae
et Esthaolitae **54** filii Salma Bethleem et Netophathi
coronae domus Ioab et dimidium requietionis Sarai
55 cognationes quoque scribarum habitantium in
Iabis canentes atque resonantes et in tabernaculis
commorantes hii sunt Cinei qui venerunt de calore
patris domus Rechab

3 David vero hos habuit filios qui ei nati
sunt in Hebron primogenitum Amnon ex
Achinaam Iezrahelitide secundum Danihel de
Abigail Carmelitide **2** tertium Absalom filium
Maacha filiae Tholmei regis Gessur quartum
Adoniam filium Aggith **3** quintum Saphatiam ex
Abital sextum Iethraam de Egla uxore sua **4** sex
ergo nati sunt ei in Hebron ubi regnavit septem
annis et sex mensibus triginta autem et tribus
annis regnavit in Hierusalem **5** porro in Hierusalem
nati sunt ei filii Samaa et Sobab et Nathan et
Salomon quattuor de Bethsabee filia Amihel **6**
Iebaar quoque et Elisama **7** et Eliphalet et Noge
et Napheg et Iaphie **8** necnon Elisama et Heliade
et Eliphalet novem **9** omnes hii filii David absque
filiis concubinarum habuerunt sororem Thamar **10**
filius autem Salomonis Roboam cuius Abia filius
genuit Asa de hoc quoque natus est Iosaphat **11**
pater Ioram qui Ioram genuit Ohoziam ex quo ortus
est Ioas **12** et huius Amasias filius genuit Azariam
porro Azariae filius Ioatham **13** procreavit Achaz
patrem Ezechiae de quo natus est Manasses **14**
sed et Manasses genuit Amon patrem Iosiae **15**
filii autem Iosiae fuerunt primogenitus Iohanan
secundus Ioacim tertius Sedecias quartus Sellum **16**
de Ioacim natus est Iechonias et Sedecias **17** filii
Iechoniae fuerunt Asir Salathihel **18** Melchiram
Phadaia Sennaser et Iecemia Sama et Nadabia **19** de
Phadaia orti sunt Zorobabel et Semei Zorobabel
genuit Mosollam Ananiam et Salomith sororem
eorum **20** Asabamque et Ohol et Barachiam et
Asadiam Iosabesed quinque **21** filius autem Ananiae
Phaltias pater Ieseiae cuius filius Raphaia huius
quoque filius Arnam de quo natus est Obdia cuius
filius fuit Sechenia **22** filius Secheniae Semeia cuius
filii Attus et Iegal et Baria et Naaria et Saphat sex
numero **23** filius Naariae Helioenai et Ezechias et
Ezricam tres **24** filii Helioenai Oduia et Heliasub
et Pheleia et Accub et Iohanan et Dalaia et Anani
septem

4 filii Iuda Phares Esrom et Carmi et Ur et Subal
2 Reaia vero filius Subal genuit Ieth de quo nati
sunt Ahimai et Laed hae cognationes Sarathi **3** ista
quoque stirps Hetam Iezrahel et Iesema et Iedebos
nomenque sororis eorum Asalelphuni **4** Phunihel
autem pater Gedor et Ezer pater Osa isti sunt filii Ur
primogeniti Ephrata patris Bethleem **5** Asur vero
patris Thecue erant duae uxores Halaa et Naara **6**
peperit autem ei Naara Oozam et Epher et Themani
et Asthari isti sunt filii Naara **7** porro filii Halaa
Sereth Isaar et Ethnan **8** Cos autem genuit Anob
et Sobaba et cognationem Aral filii Arum **9** fuit

autem Iabes inclitus prae fratribus suis et mater
eius vocavit nomen illius Iabes dicens quia peperi
eum in dolore **10** invocavit vero Iabes Deum Israhel
dicens si benedicens benedixeris mihi et dilataveris
terminos meos et fuerit manus tua mecum et feceris
me a malitia non opprimi et praestitit Deus quae
precatus est **11** Chaleb autem frater Suaa genuit
Machir qui fuit pater Esthon **12** porro Esthon genuit
Bethrapha et Phesse et Thena patrem urbis Naas
hii sunt viri Recha **13** filii autem Cenez Othonihel et
Saraia porro filii Othonihel Athath **14** et Maonathi
genuit Ophra Saraias autem genuit Ioab patrem
vallis Artificum ibi quippe artifices erant **15** filii
vero Chaleb filii Iephonne Hir et Hela et Nahem
filiique Hela et Cenez **16** filii quoque Iallelel Ziph
et Zipha Thiria et Asrahel **17** et filii Ezra Iether
et Mered et Epher et Ialon genuitque Mariam et
Sammai et Iesba patrem Esthamo **18** uxor quoque
eius Iudaia peperit Iared patrem Gedor et Heber
patrem Soccho et Hicuthihel patrem Zano hii autem
filii Beththiae filiae Pharaonis quam accepit Mered
19 et filii uxoris Odaiae sororis Naham patris Ceila
Garmi et Esthamo qui fuit de Machathi **20** filii
quoque Simon Amnon et Rena filius Anan et Thilon
et filii Iesi Zoeth et Benzoeth **21** filii Sela filii
Iuda Her pater Lecha et Laada pater Maresa et
cognationes Domus operantium byssum in domo
Iuramenti **22** et Qui stare fecit solem virique
Mendacii et Securus et Incendens qui principes
fuerunt in Moab et qui reversi sunt in Leem haec
autem verba vetera **23** hii sunt figuli habitantes
in plantationibus et in praesepibus apud regem in
operibus eius commoratique sunt ibi **24** filii Symeon
Namuhel et Iamin Iarib Zara Saul **25** Sellum filius
eius Mabsam filius eius Masma filius eius **26** filii
Masma Amuhel filius eius Zacchur filius eius Semei
filius eius **27** filii Semei sedecim et filiae sex fratres
autem eius non habuerunt filios multos et universa
cognatio non potuit adaequare summam filiorum
Iuda **28** habitaverunt autem in Bersabee et Molada
et Asarsual **29** et in Ballaa et in Asom et in Tholad
30 et in Bathuhel et in Orma et in Siceleg **31** et in
Bethmarchaboth et in Asarsusim et in Bethberai
et in Saarim hae civitates eorum usque ad regem
David **32** villae quoque eorum Etham et Aen et
Remmon et Thochen et Asan civitates quinque **33**
et universi viculi eorum per circuitum civitatum
istarum usque ad Baal haec est habitatio eorum et
sedum distributio **34** Masobab quoque et Iemlech et
Iosa filius Amasiae **35** et Iohel et Ieu filius Iosabiae
filii Saraiae filii Asihel **36** et Helioenai et Iacoba et
Isuaia et Asaia et Adihel et Isimihel et Banaia **37**
Ziza quoque filius Sephei filii Allon filii Idaia filii
Semri filii Samaia **38** isti sunt nominati principes in
cognationibus suis et in domo adfinitatum suarum
multiplicati sunt vehementer **39** et profecti sunt
ut ingrederentur in Gador usque ad orientem
vallis et ut quaererent pascua gregibus suis **40**
inveneruntque pascuas uberes et valde bonas et
terram latissimam et quietam et fertilem in qua ante
habitaverunt de stirpe Ham **41** hii ergo venerunt
quos supra descripsimus nominatim in diebus
Ezechiae regis Iuda et percusserunt tabernacula
eorum et habitatores qui inventi fuerant ibi
et deleverunt eos usque in praesentem diem
habitaveruntque pro eis quoniam uberrimas ibidem
pascuas reppererunt **42** de filiis quoque Symeon
abierunt in montem Seir viri quingenti habentes
principes Phaltiam et Nahariam et Raphaiam et
Ozihel filios Iesi **43** et percusserunt reliquias quae
evadere potuerant Amalechitarum et habitaverunt
ibi pro eis usque ad diem hanc

5 filii quoque Ruben primogeniti Israhel ipse
quippe fuit primogenitus eius sed cum violasset
torum patris sui data sunt primogenita eius filiis
Ioseph filii Israhel et non est ille reputatus in
primogenitum **2** porro Iudas qui erat fortissimus
inter fratres suos de stirpe eius principes germinati
sunt primogenita autem reputata sunt Ioseph **3** filii
ergo Ruben primogeniti Israhel Enoch et Phallu
Esrom et Charmi **4** filii Iohel Samaia filius eius Gog
filius eius Semei filius eius **5** Micha filius eius Reeia
filius eius Baal filius eius **6** Beera filius eius quem
captivum duxit Theglathphalnasar rex Assyriorum
et fuit princeps in tribu Ruben **7** fratres autem
eius et universa cognatio quando numerabantur
per familias suas habuerunt principes Ieihel et
Zacchariam **8** porro Bala filius Azaz filii Samma
filii Iohel ipse habitavit in Aroer usque ad Nebo
et Beelmeon **9** contra orientalem quoque plagam
habitavit usque ad introitum heremi et flumen
Eufraten multum quippe iumentorum numerum
possidebat in terra Galaad **10** in diebus autem Saul
proeliati sunt contra Agareos et interfecerunt illos
habitaveruntque pro eis in tabernaculis eorum in
omni plaga quae respicit ad orientem Galaad **11** filii
vero Gad e regione eorum habitaverunt in terra
Basan usque Selcha **12** Iohel in capite et Saphan
secundus Ianai autem et Saphat in Basan **13** fratres
vero eorum secundum domos cognationum suarum
Michahel et Mosollam et Sebe et Iori et Iachan et
Zie et Heber septem **14** hii filii Abiahil filii Uri filii
Iaro filii Galaad filii Michahel filii Iesesi filii Ieddo
filii Buz **15** fratres quoque filii Abdihel filii Guni
princeps domus in familiis suis **16** et habitaverunt

in Galaad et in Basan et in viculis eius et in cunctis
suburbanis Saron usque ad terminos **17** omnes hii
numerati sunt in diebus Ioatham regis Iuda et in
diebus Hieroboam regis Israhel **18** filii Ruben et
Gad et dimidiae tribus Manasse viri bellatores scuta
portantes et gladios et tendentes arcum eruditique
ad proelia quadraginta quattuor milia et septingenti
sexaginta procedentes ad pugnam **19** dimicaverunt
contra Agarenos Iturei vero et Naphei et Nodab
20 praebuerunt eis auxilium traditique sunt in
manus eorum Agareni et universi qui fuerant cum
eis quia Deum invocaverunt cum proeliarentur
et exaudivit eos eo quod credidissent in eum **21**
ceperuntque omnia quae possederant camelorum
quinquaginta milia et ovium ducenta quinquaginta
milia asinos duo milia et animas hominum centum
milia **22** vulnerati autem multi corruerunt fuit enim
bellum Domini habitaveruntque pro eis usque ad
transmigrationem **23** filii quoque dimidiae tribus
Manasse possederunt terram a finibus Basan usque
Baalhermon et Sanir et montem Hermon ingens
quippe numerus erat **24** et hii fuerunt principes
domus cognationis eorum Epher et Iesi et Helihel
Ezrihel et Hieremia et Odoia et Iedihel viri fortissimi
et potentes et nominati duces in familiis suis
25 reliquerunt autem Deum patrum suorum et
fornicati sunt post deos populorum terrae quos
abstulit Dominus coram eis **26** et suscitavit Deus
Israhel spiritum Ful regis Assyriorum et spiritum
Theglathphalnasar regis Assur et transtulit Ruben
et Gad et dimidium tribus Manasse et adduxit eos
in Alae et Abor et Ara et fluvium Gozan usque ad
diem hanc

6 filii Levi Gersom Caath Merari **2** filii Caath
Amram Isaar Hebron et Ozihel **3** filii Amram
Aaron Moses et Maria filii Aaron Nadab et Abiu
Eleazar et Ithamar **4** Eleazar genuit Finees et Finees
genuit Abisue **5** Abisue vero genuit Bocci et Bocci
genuit Ozi **6** Ozi genuit Zaraiam et Zaraias genuit
Meraioth **7** porro Meraioth genuit Amariam et
Amarias genuit Ahitob **8** Ahitob genuit Sadoc Sadoc
genuit Achimaas **9** Achimaas genuit Azariam Azarias
genuit Iohanan **10** Iohanan genuit Azariam ipse est
qui sacerdotio functus est in domo quam aedificavit
Salomon in Hierusalem **11** genuit autem Azarias
Amariam et Amarias genuit Ahitob **12** Ahitob
genuit Sadoc et Sadoc genuit Sellum **13** Sellum
genuit Helciam et Helcias genuit Azariam **14** Azarias
genuit Saraiam et Saraias genuit Iosedec **15** porro
Iosedec egressus est quando transtulit Dominus
Iudam et Hierusalem per manus Nabuchodonosor
16 filii ergo Levi Gersom Caath et Merari **17** et haec
nomina filiorum Gersom Lobeni et Semei **18** filii
Caath Amram et Isaar et Hebron et Ozihel **19** filii
Merari Mooli et Musi hae autem cognationes Levi
secundum familias eorum **20** Gersom Lobeni filius
eius Iaath filius eius Zamma filius eius **21** Ioaa
filius eius Addo filius eius Zara filius eius Iethrai
filius eius **22** filii Caath Aminadab filius eius Core
filius eius Asir filius eius **23** Helcana filius eius
Abiasaph filius eius Asir filius eius **24** Thaath filius
eius Urihel filius eius Ozias filius eius Saul filius
eius **25** filii Helcana Amasai et Ahimoth **26** Helcana
filii Helcana Sophai filius eius Naath filius eius
27 Heliab filius eius Hieroam filius eius Helcana
filius eius **28** filii Samuhel primogenitus Vasseni et
Abia **29** filii autem Merari Mooli Lobeni filius eius
Semei filius eius Oza filius eius **30** Samaa filius eius
Aggia filius eius Asaia filius eius **31** isti sunt quos
constituit David super cantores domus Domini ex
quo conlocata est arca **32** et ministrabant coram
tabernaculo testimonii canentes donec aedificaret
Salomon domum Domini in Hierusalem stabant
autem iuxta ordinem suum in ministerio **33** hii
vero sunt qui adsistebant cum filiis suis de filiis
Caath Heman cantor filius Iohel filii Samuhel **34**
filii Helcana filii Hieroam filii Helihel filii Thou **35**
filii Suph filii Helcana filii Maath filii Amasai **36** filii
Helcana filii Iohel filii Azariae filii Sophoniae **37**
filii Thaath filii Asir filii Abiasaph filii Core **38** filii
Isaar filii Caath filii Levi filii Israhel **39** et fratres
eius Asaph qui stabat a dextris eius Asaph filius
Barachiae filii Samaa **40** filii Michahel filii Basiae
filii Melchiae **41** filii Athnai filii Zara filii Adaia
42 filii Ethan filii Zamma filii Semei **43** filii Ieth
filii Gersom filii Levi **44** filii autem Merari fratres
eorum ad sinistram Ethan filius Cusi filii Abdi filii
Maloch **45** filii Asabiae filii Amasiae filii Helciae **46**
filii Amasai filii Bonni filii Somer **47** filii Mooli filii
Musi filii Merari filii Levi **48** fratres quoque eorum
Levitae qui ordinati sunt in cunctum ministerium
tabernaculi domus Domini **49** Aaron vero et filii
eius adolebant incensum super altare holocausti
et super altare thymiamatis in omne opus sancti
sanctorum et ut precarentur pro Israhel iuxta
omnia quae praecepit Moses servus Dei **50** hii sunt
autem filii Aaron Eleazar filius eius Finees filius
eius Abisue filius eius **51** Bocci filius eius Ozi filius
eius Zaraia filius eius **52** Meraioth filius eius Amaria
filius eius Ahitob filius eius **53** Sadoc filius eius
Achimaas filius eius **54** et haec habitacula eorum
per vicos atque confinia filiorum scilicet Aaron
iuxta cognationes Caathitarum ipsis enim sorte
contigerat **55** dederunt igitur eis Hebron in terra
Iuda et suburbana eius per circuitum **56** agros autem

civitatis et villas Chaleb filio Iephonne **57** porro filiis
Aaron dederunt civitates ad confugiendum Hebron
et Lobna et suburbana eius **58** Iether quoque et
Esthmo cum suburbanis suis sed et Helon et Dabir
cum suburbanis suis **59** Asan quoque et Bethsemes
et suburbana eorum **60** de tribu autem Beniamin
Gabee et suburbana eius et Almath cum suburbanis
suis Anathoth quoque cum suburbanis suis omnes
civitates tredecim per cognationes suas **61** filiis
autem Caath residuis de cognatione sua dederunt
ex dimidia tribu Manasse in possessionem urbes
decem **62** porro filiis Gersom per cognationes suas
de tribu Isachar et de tribu Aser et de tribu Nepthali
et de tribu Manasse in Basan urbes tredecim **63**
filiis autem Merari per cognationes suas de tribu
Ruben et de tribu Gad et de tribu Zabulon dederunt
sorte civitates duodecim **64** dederunt quoque filii
Israhel Levitis civitates et suburbana earum **65**
dederuntque per sortem ex tribu filiorum Iuda et ex
tribu filiorum Symeon et ex tribu filiorum Beniamin
urbes has quas vocaverunt nominibus suis **66** et his
qui erant ex cognatione filiorum Caath fueruntque
civitates in terminis eorum de tribu Ephraim **67**
dederunt ergo eis urbes ad confugiendum Sychem
cum suburbanis suis in monte Ephraim et Gazer
cum suburbanis suis **68** Hicmaam quoque cum
suburbanis suis et Bethoron similiter **69** necnon
et Helon cum suburbanis suis et Gethremmon in
eundem modum **70** porro ex dimidia tribu Manasse
Aner et suburbana eius Balaam et suburbana eius his
videlicet qui de cognatione filiorum Caath reliqui
erant **71** filiis autem Gersom de cognatione dimidiae
tribus Manasse Gaulon in Basan et suburbana eius
et Astharoth cum suburbanis suis **72** de tribu
Isachar Cedes et suburbana eius et Dabereth cum
suburbanis suis **73** Ramoth quoque et suburbana
illius et Anem cum suburbanis suis **74** de tribu vero
Aser Masal cum suburbanis suis et Abdon similiter
75 Acac quoque et suburbana eius et Roob cum
suburbanis suis **76** porro de tribu Nepthali Cedes in
Galilea et suburbana eius Amon cum suburbanis
suis et Cariathaim et suburbana eius **77** filiis autem
Merari residuis de tribu Zabulon Remmono et
suburbana eius et Thabor cum suburbanis suis
78 trans Iordanem quoque ex adverso Hiericho
contra orientem Iordanis de tribu Ruben Bosor
in solitudine cum suburbanis suis et Iasa cum
suburbanis suis **79** Cademoth quoque et suburbana
eius et Miphaath cum suburbanis suis **80** necnon de
tribu Gad Ramoth in Galaad et suburbana eius et
Manaim cum suburbanis suis **81** sed et Esbon cum
suburbanis eius et Iezer cum suburbanis suis

7 porro filii Isachar Thola et Phua Iasub et Samaron
quattuor **2** filii Thola Ozi et Raphaia et Ierihel et
Iemai et Iebsem et Samuhel principes per domos
cognationum suarum de stirpe Thola viri fortissimi
numerati sunt in diebus David viginti duo milia
sescenti **3** filii Ozi Iezraia de quo nati sunt Michahel
et Obadia et Iohel et Iesia quinque omnes principes
4 cumque eis per familias et populos suos accincti
ad proelium viri fortissimi triginta sex milia multas
enim habuere uxores et filios **5** fratresque eorum
per omnem cognationem Isachar robustissimi ad
pugnandum octoginta septem milia numerati sunt
6 Beniamin Bale et Bochor et Iadihel tres **7** filii
Bale Esbon et Ozi et Ozihel et Ierimoth et Urai
quinque principes familiarum et ad pugnandum
robustissimi numerus autem eorum viginti duo
milia et triginta quattuor **8** porro filii Bochor
Zamira et Ioas et Eliezer et Helioenai et Amri et
Ierimoth et Abia et Anathoth et Almathan omnes
hii filii Bochor **9** numerati sunt autem per familias
suas principes cognationum ad bella fortissimi
viginti milia et ducenti **10** porro filii Iadihel Balan
filii autem Balan Hieus et Beniamin et Ahoth et
Chanana et Iothan et Tharsis et Haisaar **11** omnes
hii filii Iadihel principes cognationum suarum viri
fortissimi decem et septem milia et ducenti ad
proelium procedentes **12** Sephan quoque et Apham
filii Hir et Asim filii Aer **13** filii autem Nepthali
Iasihel et Guni et Asar et Sellum filii Balaa **14**
porro filius Manasse Esrihel concubinaque eius syra
peperit Machir patrem Galaad **15** Machir autem
accepit uxores filiis suis Happhim et Sepham et
habuit sororem nomine Maacha nomen autem
secundi Salphaad nataeque sunt Salphaad filiae **16**
et peperit Maacha uxor Machir filium vocavitque
nomen eius Phares porro nomen fratris eius Sares
et filii eius Ulam et Recem **17** filius autem Ulam
Badan hii sunt filii Galaad filii Machir filii Manasse
18 soror autem eius Regina peperit virum Decorum
et Abiezer et Moola **19** erant autem filii Semida Ahin
et Sechem et Leci et Aniam **20** filii autem Ephraim
Suthala Bareth filius eius Thaath filius eius Elada
filius eius Thaath filius eius et huius filius Zabad
21 et huius filius Suthala et huius filius Ezer et
Elad occiderunt autem eos viri Geth indigenae quia
descenderant ut invaderent possessiones eorum
22 luxit igitur Ephraim pater eorum multis diebus
et venerunt fratres eius ut consolarentur eum **23**
ingressusque est ad uxorem suam quae concepit et
peperit filium et vocavit nomen eius Beria eo quod
in malis domus eius ortus esset **24** filia autem eius
fuit Sara quae aedificavit Bethoron inferiorem et
superiorem et Ozensara **25** porro filius eius Rapha

et Reseph et Thale de quo natus est Thaan **26** qui genuit Laadan huius quoque filius Ammiud genuit Elisama **27** de quo ortus est Nun qui habuit filium Iosue **28** possessio autem eorum et habitatio Bethel cum filiabus suis et contra orientem Noran ad occidentalem plagam Gazer et filiae eius Sychem quoque cum filiabus suis usque Aza et filias eius **29** iuxta filios quoque Manasse Bethsan et filias eius Thanach et filias eius Mageddo et filias eius Dor et filias eius in his habitaverunt filii Ioseph filii Israhel **30** filii Aser Iomna et Iesua et Isui et Baria et Sara soror eorum **31** filii autem Baria Heber et Melchihel ipse est pater Barzaith **32** Heber autem genuit Iephlat et Somer et Otham et Suaa sororem eorum **33** filii Iephlat Phosech et Chamaal et Asoth hii filii Iephlat **34** porro filii Somer Ahi et Roaga et Iaba et Aram **35** filii autem Helem fratris eius Supha et Iemna et Selles et Amal **36** filii Supha Sue Arnaphed et Sual et Beri et Iamra **37** Bosor et Od et Samma et Salusa et Iethran et Bera **38** filii Iether Iephonne et Phaspha et Ara **39** filii autem Olla Aree et Anihel et Resia **40** omnes hii filii Aser principes cognationum electi atque fortissimi duces ducum numerus autem eorum aetatis quae apta esset ad bellum viginti sex milia

8 Beniamin autem genuit Bale primogenitum suum Asbal secundum Ohora tertium **2** Nuaha quartum et Rapha quintum **3** fueruntque filii Bale Addaor et Gera et Abiud **4** Abisue quoque et Neman et Ahoe **5** sed et Gera et Sephuphan et Uram **6** hii sunt filii Aod principes cognationum habitantium in Gabaa qui translati sunt in Manath **7** Nooman autem et Achia et Gera ipse transtulit eos et genuit Oza et Ahiud **8** porro Saarim genuit in regione Moab postquam dimisit Usim et Bara uxores suas **9** genuit autem de Edes uxore sua Iobab et Sebia et Mosa et Molchom **10** Iehus quoque et Sechia et Marma hii sunt filii eius principes in familiis suis **11** Meusim vero genuit Abitob et Elphaal **12** porro filii Elphaal Heber et Misaam et Samad hic aedificavit Ono et Lod et filias eius **13** Bara autem et Samma principes cognationum habitantium in Aialon hii fugaverunt habitatores Geth **14** et Haio et Sesac et Ierimoth **15** et Zabadia et Arod et Eder **16** Michahel quoque et Iespha et Ioaa filii Baria **17** et Zabadia et Mosollam et Ezeci et Heber **18** et Iesamari et Iezlia et Iobab filii Elphaal **19** et Iacim et Zechri et Zabdi **20** et Helioenai et Selethai et Helihel **21** et Adaia et Baraia et Samarath filii Semei **22** et Iesphan et Heber et Helihel **23** et Abdon et Zechri et Hanan **24** et Anania et Ailam et Anathothia **25** et Iephdaia et Phanuhel filii Sesac **26** et Samsari et Sooria et Otholia **27** et Iersia et Helia et Zechri filii Ieroam **28** hii patriarchae et cognationum principes qui habitaverunt in Hierusalem **29** in Gabaon autem habitaverunt Abigabaon et nomen uxoris eius Maacha **30** filiusque eius primogenitus Abdon et Sur et Cis et Baal et Nadab **31** Gedor quoque et Ahio et Zacher **32** et Macelloth genuit Samaa habitaveruntque ex adverso fratrum suorum in Hierusalem cum fratribus suis **33** Ner autem genuit Cis et Cis genuit Saul porro Saul genuit Ionathan et Melchisuae et Abinadab et Esbaal **34** filius autem Ionathan Meribbaal et Meribbaal genuit Micha **35** filii Micha Phithon et Melech et Thara et Ahaz **36** et Ahaz genuit Ioada et Ioada genuit Almoth et Azmoth et Zamari porro Zamari genuit Mosa **37** et Mosa genuit Baana cuius filius fuit Rapha de quo ortus est Elasa qui genuit Asel **38** porro Asel sex filii fuere his nominibus Ezricam Bochru Ismahel Saria Abadia Anan omnes hii filii Asel **39** filii autem Esec fratris eius Ulam primogenitus et Us secundus et Eliphalet tertius **40** fueruntque filii Ulam viri robustissimi et magno robore tendentes arcum et multos habentes filios ac nepotes usque ad centum quinquaginta omnes hii filii Beniamin

9 universus ergo Israhel dinumeratus est et summa eorum scripta est in libro regum Israhel et Iuda translatique sunt in Babylonem propter delictum suum **2** qui autem habitaverunt primi in possessionibus et in urbibus suis Israhel et sacerdotes Levitae et Nathinnei **3** commorati sunt in Hierusalem de filiis Iuda et de filiis Beniamin de filiis quoque Ephraim et Manasse **4** Othei filius Amiud filius Emri filii Omrai filii Bonni de filiis Phares filii Iuda **5** et de Siloni Asaia primogenitus et filii eius **6** de filiis autem Zara Ieuhel et fratres eorum sescenti nonaginta **7** porro de filiis Beniamin Salo filius Mosollam filii Oduia filii Asana **8** et Iobania filius Hieroam et Hela filius Ozi filii Mochori et Mosollam filius Saphatiae filii Rahuhel filii Iebaniae **9** et fratres eorum per familias suas nongenti quinquaginta sex omnes hii principes cognationum per domos patrum suorum **10** de sacerdotibus autem Iedaia Ioiarib et Iachin **11** Azarias quoque filius Helciae filii Mosollam filii Sadoc filii Maraioth filii Ahitob pontifex domus Dei **12** porro Adaias filius Hieroam filii Phasor filii Melchia et Masaia filius Adihel filii Iezra filii Mosollam filii Mosollamoth filii Emmer **13** fratres quoque eorum principes per familias suas mille septingenti sexaginta fortissimi robore ad faciendum opus ministerii in domo Dei **14** de Levitis autem Semeia filius Assub filii Ezricam filii Asebiu de filiis Merari **15** Bacbacar quoque carpentarius et

Galal et Mathania filius Micha filii Zechri filii Asaph
16 et Obdia filius Semeiae filii Galal filii Idithun
et Barachia filius Asa filii Helcana qui habitavit
in atriis Netophathi 17 ianitores autem Sellum
et Acub et Telmon et Ahiman et frater eorum
Sellum princeps 18 usque ad illud tempus in porta
Regis ad orientem observabant per vices suas de
filiis Levi 19 Sellum vero filius Core filii Abiasaph
filii Core cum fratribus suis et domo patris sui
hii sunt Coritae super opera ministerii custodes
vestibulorum tabernaculi et familiae eorum per
vices castrorum Domini custodientes introitum 20
Finees autem filius Eleazar erat dux eorum coram
Domino 21 porro Zaccharias filius Mosollamia
ianitor portae tabernaculi testimonii 22 omnes hii
electi in ostiarios per portas ducenti duodecim
et descripti in villis propriis quos constituerunt
David et Samuhel videns in fide sua 23 tam ipsos
quam filios eorum in ostiis domus Domini et in
tabernaculo vicibus suis 24 per quattuor ventos
erant ostiarii id est ad orientem et ad occidentem
ad aquilonem et ad austrum 25 fratres autem eorum
in viculis morabantur et veniebant in sabbatis
suis de tempore usque ad tempus 26 his quattuor
Levitis creditus erat omnis numerus ianitorum et
erant super exedras et thesauros domus Domini
27 per gyrum quoque templi Domini morabantur
in custodiis suis ut cum tempus fuisset ipsi mane
aperirent fores 28 de horum grege erant et super
vasa ministerii ad numerum enim et inferebantur
vasa et efferebantur 29 de ipsis et qui credita
habebant utensilia sanctuarii praeerant similae et
vino et oleo et turi et aromatibus 30 filii autem
sacerdotum unguenta ex aromatibus conficiebant
31 et Matthathias Levites primogenitus Sellum
Coritae praefectus erat eorum quae in sartagine
frigebantur 32 porro de filiis Caath fratribus eorum
super panes erant propositionis ut semper novos
per singula sabbata praepararent 33 hii sunt
principes cantorum per familias Levitarum qui in
exedris morabantur ita ut die et nocte iugiter suo
ministerio deservirent 34 capita Levitarum per
familias suas principes manserunt in Hierusalem
35 in Gabaon autem commorati sunt pater Gabaon
Iaihel et nomen uxoris eius Maacha 36 filius
primogenitus eius Abdon et Sur et Cis et Baal et Ner
et Nadab 37 Gedor quoque et Ahio et Zaccharias et
Macelloth 38 porro Macelloth genuit Semmaam
isti habitaverunt e regione fratrum suorum in
Hierusalem cum fratribus suis 39 Ner autem genuit
Cis et Cis genuit Saul et Saul genuit Ionathan et
Melchisuae et Abinadab et Esbaal 40 filius autem
Ionathan Meribbaal et Meribbaal genuit Micha 41
porro filii Micha Phiton et Malech et Thara 42
Ahaz autem genuit Iara et Iara genuit Alamath et
Azmoth et Zamri et Zamri genuit Mosa 43 Mosa
vero genuit Baana cuius filius Raphaia genuit Elasa
de quo ortus est Esel 44 porro Esel sex filios habuit
his nominibus Ezricam Bochru Ismahel Saria Obdia
Anan hii filii Esel

10 Philisthim autem pugnabant contra Israhel
fugeruntque viri Israhel Palestinos et
ceciderunt vulnerati in monte Gelboe 2 cumque
adpropinquassent Philisthei persequentes Saul
et filios eius percusserunt Ionathan et Abinadab
et Melchisuae filios Saul 3 et adgravatum est
proelium contra Saul inveneruntque eum sagittarii
et vulneraverunt iaculis 4 et dixit Saul ad armigerum
suum evagina gladium tuum et interfice me ne forte
veniant incircumcisi isti et inludant mihi noluit
autem armiger eius hoc facere timore perterritus
arripuit igitur Saul ensem et inruit in eum 5 quod
cum vidisset armiger eius videlicet mortuum esse
Saul inruit etiam ipse in gladium suum et mortuus
est 6 interiit ergo Saul et tres filii eius et omnis
domus illius pariter concidit 7 quod cum vidissent
viri Israhel qui habitabant in campestribus fugerunt
et Saul ac filiis eius mortuis dereliquerunt urbes
suas et huc illucque dispersi sunt veneruntque
Philisthim et habitaverunt in eis 8 die igitur altero
detrahentes Philisthim spolia caesorum invenerunt
Saul et filios eius iacentes in monte Gelboe 9
cumque spoliassent eum et amputassent caput
armisque nudassent miserunt in terram suam ut
circumferretur et ostenderetur idolorum templis
et populis 10 arma autem eius consecraverunt
in fano dei sui et caput adfixerunt in templo
Dagon 11 hoc cum audissent viri Iabesgalaad omnia
scilicet quae Philisthim fecerunt super Saul 12
consurrexerunt singuli virorum fortium et tulerunt
cadavera Saul et filiorum eius adtuleruntque ea in
Iabes et sepelierunt ossa eorum subter quercum
quae erat in Iabes et ieiunaverunt septem diebus
13 mortuus est ergo Saul propter iniquitates suas
eo quod praevaricatus sit mandatum Domini quod
praeceperat et non custodierit illud sed insuper
etiam pythonissam consuluerit 14 nec speraverit in
Domino propter quod et interfecit eum et transtulit
regnum eius ad David filium Isai

11 congregatus est igitur omnis Israhel ad David
in Hebron dicens os tuum sumus et caro
tua 2 heri quoque et nudius tertius cum adhuc
regnaret Saul tu eras qui educebas et introducebas
Israhel tibi enim dixit Dominus Deus tuus tu pasces
populum meum Israhel et tu eris princeps super

eum **3** venerunt ergo omnes maiores natu Israhel ad
regem in Hebron et iniit David cum eis foedus coram
Domino unxeruntque eum regem super Israhel
iuxta sermonem Domini quem locutus est in manu
Samuhel **4** abiit quoque David et omnis Israhel
in Hierusalem haec est Iebus ubi erant Iebusei
habitatores terrae **5** dixeruntque qui habitabant in
Iebus ad David non ingredieris huc porro David cepit
arcem Sion quae est civitas David **6** dixitque omnis
qui percusserit Iebuseum in primis erit princeps et
dux ascendit igitur primus Ioab filius Sarviae et
factus est princeps **7** habitavit autem David in arce
et idcirco appellata est civitas David **8** aedificavitque
urbem in circuitu a Mello usque ad gyrum Ioab
autem reliqua urbis extruxit **9** proficiebatque David
vadens et crescens et Dominus exercituum erat
cum eo **10** hii principes virorum fortium David
qui adiuverunt eum ut rex fieret super omnem
Israhel iuxta verbum Domini quod locutus est
ad Israhel **11** et iste numerus robustorum David
Iesbaam filius Achamoni princeps inter triginta iste
levavit hastam suam super trecentos vulneratos una
vice **12** et post eum Eleazar filius patrui eius Ahoites
qui erat inter tres potentes **13** iste fuit cum David
in Aphesdommim quando Philisthim congregati
sunt ad locum illum in proelium et erat ager
regionis illius plenus hordeo fugeratque populus
a facie Philisthinorum **14** hic stetit in medio agri
et defendit eum cumque percussisset Philistheos
dedit Dominus salutem magnam populo suo **15**
descenderunt autem tres de triginta principibus ad
petram in qua erat David ad speluncam Odollam
quando Philisthim fuerant castrametati in valle
Raphaim **16** porro David erat in praesidio et statio
Philisthinorum in Bethleem **17** desideravit igitur
David et dixit o si quis daret mihi aquam de
cisterna Bethleem quae est in porta **18** tres ergo isti
per media castra Philisthinorum perrexerunt et
hauserunt aquam de cisterna Bethleem quae erat in
porta et adtulerunt ad David ut biberet qui noluit
sed magis libavit illam Domino **19** dicens absit ut in
conspectu Dei mei hoc faciam et sanguinem virorum
istorum bibam quia in periculo animarum suarum
adtulerunt mihi aquam et ob hanc causam noluit
bibere haec fecerunt tres robustissimi **20** Abisai
quoque frater Ioab ipse erat princeps trium et ipse
levavit hastam suam contra trecentos vulneratos et
ipse erat inter tres nominatissimus **21** inter tres
secundos inclitus et princeps eorum verumtamen
usque ad tres primos non pervenerat **22** Banaia
filius Ioiadae viri robustissimi qui multa opera
perpetrarat de Capsehel ipse percussit duos Arihel
Moab et ipse descendit et interfecit leonem in media
cisterna tempore nivis **23** et ipse percussit virum
aegyptium cuius statura erat quinque cubitorum et
habebat lanceam ut liciatorium texentium descendit
ergo ad eum cum virga et rapuit hastam quam
tenebat manu et interfecit eum hasta sua **24**
haec fecit Banaia filius Ioiada qui erat inter tres
robustos nominatissimus **25** inter triginta primus
verumtamen ad tres usque non pervenerat posuit
autem eum David ad auriculam suam **26** porro
fortissimi in exercitu Asahel frater Ioab et Eleanan
filius patrui eius de Bethleem **27** Semmoth Arorites
Helles Phallonites **28** Iras filius Acces Thecuites
Abiezer Anathothites **29** Sobbochai Asothites Ilai
Ahoites **30** Marai Netophathites Heled filius Baana
Netophathites **31** Ethai filius Ribai de Gabaath
filiorum Beniamin Banaia Pharathonites **32** Uri de
torrente Gaas Abial Arabathites Azmoth Bauramites
Eliaba Salabonites **33** filii Asom Gezonites Ionathan
filius Sega Ararites **34** Ahiam filius Sachar Ararites
35 Eliphal filius Ur **36** Apher Mechurathites Ahia
Phellonites **37** Asrai Carmelites Noorai filius Azbi
38 Iohel frater Nathan Mabar filius Agarai **39**
Sellec Ammonites Noorai Berothites armiger Ioab
filii Sarviae **40** Iras Iethreus Gareb Iethreus **41**
Urias Ettheus Zabad filius Ooli **42** Adina filius Seza
Rubenites princeps Rubenitarum et cum eo triginta
43 Hanan filius Maacha et Iosaphat Mathanites **44**
Ozias Astharothites Semma et Iaihel filii Hotam
Aroerites **45** Iedihel filius Samri et Ioha frater eius
Thosaites **46** Elihel Maumites et Ieribai et Iosaia filii
Elnaem **47** et Iethma Moabites Elihel et Obed et
Iasihel de Masobia

12 hii quoque venerunt ad David in Siceleg
cum adhuc fugeret Saul filium Cis qui erant
fortissimi et egregii pugnatores **2** tendentes arcum
et utraque manu fundis saxa iacientes et dirigentes
sagittas de fratribus Saul ex Beniamin **3** princeps
Ahiezer et Ioas filii Sammaa Gabathites et Iazihel et
Phallet filii Azmoth et Baracha et Ieu Anathothites
4 Samaias quoque Gabaonites fortissimus inter
triginta et super triginta Hieremias et Iezihel et
Iohanan et Iezbad Gaderothites **5** Eluzai et Ierimuth
et Baalia et Samaria et Saphatia Aruphites **6** Helcana
et Iesia et Azrahel et Ioezer et Iesbaam de Careim
7 Ioeela quoque et Zabadia filii Ieroam de Gedor
8 sed et de Gaddi transfugerunt ad David cum
lateret in deserto viri robustissimi et pugnatores
optimi tenentes clypeum et hastam facies eorum
quasi facies leonis et veloces quasi capreae in
montibus **9** Ezer princeps Obdias secundus Eliab
tertius **10** Masmana quartus Hieremias quintus **11**
Hetthi sextus Helihel septimus **12** Iohanan octavus

Helzebad nonus 13 Hieremias decimus Bachannai
undecimus 14 hii de filiis Gad principes exercitus
novissimus centum militibus praeerat et maximus
mille 15 isti sunt qui transierunt Iordanem mense
primo quando inundare consuevit super ripas suas
et omnes fugaverunt qui morabantur in vallibus ad
orientalem plagam et occidentalem 16 venerunt
autem et de Beniamin et de Iuda ad praesidium
in quo morabatur David 17 egressusque est David
obviam eis et ait si pacifice venistis ad me ut
auxiliemini mihi cor meum iungatur vobis si autem
insidiamini mihi pro adversariis meis cum ego
iniquitatem in manibus non habeam videat Deus
patrum nostrorum et iudicet 18 spiritus vero
induit Amessai principem inter triginta et ait tui
sumus o David et tecum fili Isai pax pax tibi et
pax adiutoribus tuis te enim adiuvat Deus tuus
suscepit ergo eos David et constituit principes
turmae 19 porro de Manasse transfugerunt ad David
quando veniebat cum Philisthim adversum Saul ut
pugnaret et non dimicavit cum eis quia inito consilio
remiserunt eum principes Philisthinorum dicentes
periculo capitis nostri revertetur ad dominum
suum Saul 20 quando igitur reversus est in Siceleg
transfugerunt ad eum de Manasse Ednas et Iozabad
et Iedihel et Michahel et Iozabad et Heliu et Salathi
principes milium in Manasse 21 hii praebuerunt
auxilium David adversum latrunculos omnes enim
erant viri fortissimi et facti sunt principes in
exercitu 22 sed et per singulos dies veniebant ad
David ad auxiliandum ei usque dum fieret grandis
numerus quasi exercitus Dei 23 iste quoque est
numerus principum exercitus qui venerunt ad
David cum esset in Hebron ut transferrent regnum
Saul ad eum iuxta verbum Domini 24 filii Iuda
portantes clypeum et hastam sex milia octingenti
expediti ad proelium 25 de filiis Symeon virorum
fortissimorum ad pugnandum septem milia centum
26 de filiis Levi quattuor milia sescenti 27 Ioiada
quoque princeps de stirpe Aaron et cum eo tria
milia septingenti 28 Sadoc etiam puer egregiae
indolis et domus patris eius principes viginti duo
29 de filiis autem Beniamin fratribus Saul tria
milia magna enim pars eorum adhuc sequebatur
domum Saul 30 porro de filiis Ephraim viginti
milia octingenti fortissimi robore viri nominati in
cognationibus suis 31 et ex dimidia parte tribus
Manasse decem et octo milia singuli per nomina
sua venerunt ut constituerent regem David 32 de
filiis quoque Isachar viri eruditi qui norant singula
tempora ad praecipiendum quid facere deberet
Israhel principes ducenti omnis autem reliqua tribus
eorum consilium sequebatur 33 porro de Zabulon
qui egrediebantur ad proelium et stabant in acie
instructi armis bellicis quinquaginta milia venerunt
in auxilium non in corde duplici 34 et de Nepthali
principes mille et cum eis instructa clypeo et hasta
triginta septem milia 35 de Dan etiam praeparata
ad proelium viginti octo milia sescentorum 36 et de
Aser egredientes ad pugnam et in acie provocantes
quadraginta milia 37 trans Iordanem autem de
filiis Ruben et Gad et dimidia parte tribus Manasse
instructa armis bellicis centum viginti milia 38
omnes isti viri bellatores et expediti ad pugnandum
corde perfecto venerunt in Hebron ut constituerent
regem David super universum Israhel sed et omnes
reliqui ex Israhel uno corde erant ut rex fieret
David 39 fueruntque ibi apud David tribus diebus
comedentes et bibentes praeparaverunt enim eis
fratres sui 40 sed et qui iuxta eos erant usque ad
Isachar et Zabulon et Nepthalim adferebant panes
in asinis et camelis et mulis et bubus ad vescendum
farinam palatas uvam passam vinum oleum boves
arietes ad omnem copiam gaudium quippe erat in
Israhel

13 iniit autem consilium David cum tribunis
et centurionibus et universis principibus 2
et ait ad omnem coetum Israhel si placet vobis
et a Domino Deo nostro egreditur sermo quem
loquor mittamus ad fratres nostros reliquos in
universas regiones Israhel et ad sacerdotes et
Levitas qui habitant in suburbanis urbium ut
congregentur ad nos 3 et reducamus arcam Dei
nostri ad nos non enim requisivimus eam in diebus
Saul 4 et respondit universa multitudo ut ita fieret
placuerat enim sermo omni populo 5 congregavit
ergo David cunctum Israhel a Sior Aegypti usque
dum ingrediaris Emath ut adduceret arcam Dei de
Cariathiarim 6 et ascendit David et omnis vir Israhel
ad collem Cariathiarim quae est in Iuda ut adferrent
inde arcam Dei Domini sedentis super cherubin ubi
invocatum est nomen eius 7 inposueruntque arcam
Dei super plaustrum novum de domo Aminadab Oza
autem et fratres eius minabant plaustrum 8 porro
David et universus Israhel ludebant coram Deo
omni virtute in canticis et in citharis et psalteriis
et tympanis et cymbalis et tubis 9 cum autem
pervenissent ad aream Chidon tetendit Oza manum
suam ut sustentaret arcam bos quippe lasciviens
paululum inclinaverat eam 10 iratus est itaque
Dominus contra Ozam et percussit eum eo quod
contigisset arcam et mortuus est ibi coram Deo 11
contristatusque David eo quod divisisset Dominus
Ozam vocavit locum illum Divisio Oza usque in
praesentem diem 12 et timuit Deum tunc temporis

dicens quomodo possum ad me introducere arcam
Dei 13 et ob hanc causam non eam adduxit ad se
hoc est in civitatem David sed avertit in domum
Obededom Getthei 14 mansit ergo arca Dei in domo
Obededom tribus mensibus et benedixit Dominus
domui eius et omnibus quae habebat

14 misit quoque Hiram rex Tyri nuntios ad
David et ligna cedrina et artifices parietum
lignorumque ut aedificarent ei domum 2
cognovitque David eo quod confirmasset eum
Dominus in regem super Israhel et sublevatum
esset regnum suum super populum eius Israhel 3
accepit quoque David alias uxores in Hierusalem
genuitque filios et filias 4 et haec nomina eorum qui
nati sunt ei in Hierusalem Sammu et Sobab Nathan
et Salomon 5 Iebar et Helisu et Eliphaleth 6 Noga
quoque et Napheg et Iaphiae 7 Elisama et Baliada
et Eliphaleth 8 audientes autem Philisthim eo
quod unctus esset David in regem super universum
Israhel ascenderunt omnes ut quaererent eum quod
cum audisset David egressus est obviam eis 9 porro
Philisthim venientes diffusi sunt in valle Raphaim
10 consuluitque David Deum dicens si ascendam ad
Philistheos si trades eos in manu mea et dixit ei
Dominus ascende et tradam eos in manu tua 11
cumque illi ascendissent in Baalpharasim percussit
eos ibi David et dixit divisit Deus inimicos meos per
manum meam sicuti dividuntur aquae et idcirco
vocatum est nomen loci illius Baalpharasim 12
dereliqueruntque ibi deos suos quos David iussit
exuri 13 alia etiam vice Philisthim inruerunt et
diffusi sunt in valle 14 consuluitque rursum David
Deum et dixit ei Deus non ascendas post eos recede
ab eis et venies contra illos ex adverso pirorum 15
cumque audieris sonitum gradientis in cacumine
pirorum tunc egredieris ad bellum egressus est
enim Deus ante te ut percutiat castra Philisthim
16 fecit ergo David sicut praeceperat ei Deus et
percussit castra Philisthinorum de Gabaon usque
Gazera 17 divulgatumque est nomen David in
universis regionibus et Dominus dedit pavorem
eius super omnes gentes

15 fecit quoque sibi domos in civitate David
et aedificavit locum arcae Dei tetenditque
ei tabernaculum 2 tunc dixit David inlicitum
est ut a quocumque portetur arca Dei nisi a
Levitis quos elegit Dominus ad portandum eam
et ad ministrandum sibi usque in aeternum 3
congregavitque universum Israhel in Hierusalem
ut adferretur arca Dei in locum suum quem
praeparaverat ei 4 necnon et filios Aaron et Levitas
5 de filiis Caath Urihel princeps fuit et fratres eius
centum viginti 6 de filiis Merari Asaia princeps
et fratres eius ducenti viginti 7 de filiis Gersom
Iohel princeps et fratres eius centum triginta 8
de filiis Elisaphan Semeias princeps et fratres
eius ducenti 9 de filiis Hebron Elihel princeps et
fratres eius octoginta 10 de filiis Ozihel Aminadab
princeps et fratres eius centum duodecim 11
vocavitque David Sadoc et Abiathar sacerdotes
et Levitas Urihel Asaiam Iohel Semeiam Elihel
et Aminadab 12 et dixit ad eos vos qui estis
principes familiarum leviticarum sanctificamini
cum fratribus vestris et adferte arcam Domini Dei
Israhel ad locum qui ei praeparatus est 13 ne ut
a principio quia non eratis praesentes percussit
nos Dominus sic et nunc fiat inlicitum quid nobis
agentibus 14 sanctificati sunt ergo sacerdotes et
Levitae ut portarent arcam Domini Dei Israhel 15
et tulerunt filii Levi arcam Dei sicut praeceperat
Moses iuxta verbum Domini umeris suis in vectibus
16 dixit quoque David principibus Levitarum ut
constituerent de fratribus suis cantores in organis
musicorum nablis videlicet et lyris et cymbalis
ut resonaret in excelsum sonitus laetitiae 17
constitueruntque Levitas Heman filium Iohel et de
fratribus eius Asaph filium Barachiae de filiis vero
Merari fratribus eorum Ethan filium Casaiae 18 et
cum eis fratres eorum in secundo ordine Zacchariam
et Ben et Iazihel et Semiramoth et Iahihel et Ani
Eliab et Banaiam et Maasiam et Matthathiam et
Eliphalu et Macheniam et Obededom et Ieihel
ianitores 19 porro cantores Heman Asaph et Ethan
in cymbalis aeneis concrepantes 20 Zaccharias
autem et Ozihel et Semiramoth et Iahihel et Ani
et Eliab et Maasias et Banaias in nablis arcana
cantabant 21 porro Matthathias et Eliphalu et
Machenias et Obededom et Ieihel et Ozaziu in
citharis pro octava canebant epinikion 22 Chonenias
autem princeps Levitarum prophetiae praeerat ad
praecinendam melodiam erat quippe valde sapiens
23 et Barachias et Helcana ianitores arcae 24 porro
Sebenias et Iosaphat et Nathanahel et Amasai
et Zaccharias et Banaias et Eliezer sacerdotes
clangebant tubis coram arca Dei et Obededom et
Ahias erant ianitores arcae 25 igitur David et maiores
natu Israhel et tribuni ierunt ad deportandam
arcam foederis Domini de domo Obededom cum
laetitia 26 cumque adiuvisset Deus Levitas qui
portabant arcam foederis Domini immolabantur
septem tauri et septem arietes 27 porro David
erat indutus stola byssina et universi Levitae qui
portabant arcam cantoresque et Chonenias princeps
prophetiae inter cantores David autem indutus
erat etiam ephod lineo 28 universusque Israhel

deducebant arcam foederis Domini in iubilo et
sonitu bucinae et tubis et cymbalis et nablis et
citharis concrepantes 29 cumque pervenisset arca
foederis Domini usque ad civitatem David Michol
filia Saul prospiciens per fenestram vidit regem
David saltantem atque ludentem et despexit eum in
corde suo

16 adtulerunt igitur arcam Dei et constituerunt
eam in medio tabernaculi quod tetenderat ei
David et obtulerunt holocausta et pacifica coram
Deo 2 cumque conplesset David offerens holocausta
et pacifica benedixit populo in nomine Domini 3
et divisit universis per singulos a viro usque ad
mulierem tortam panis et partem assae carnis
bubulae et frixam oleo similam 4 constituitque
coram arca Domini de Levitis qui ministrarent
et recordarentur operum eius et glorificarent
atque laudarent Dominum Deum Israhel 5 Asaph
principem et secundum eius Zacchariam porro
Iahihel et Semiramoth et Ieihel et Matthathiam
et Eliab et Banaiam et Obededom et Ieihel super
organa psalterii et lyras Asaph autem ut cymbalis
personaret 6 Banaiam vero et Azihel sacerdotes
canere tuba iugiter coram arca foederis Domini 7
in illo die fecit David principem ad confitendum
Domino Asaph et fratres eius 8 confitemini
Domino invocate nomen eius notas facite in populis
adinventiones illius 9 canite ei et psallite et narrate
omnia mirabilia eius 10 laudate nomen sanctum
eius laetetur cor quaerentium Dominum 11 quaerite
Dominum et virtutem eius quaerite faciem eius
semper 12 recordamini mirabilium eius quae fecit
signorum illius et iudiciorum oris eius 13 semen
Israhel servi eius filii Iacob electi illius 14 ipse
Dominus Deus noster in universa terra iudicia
eius 15 recordamini in sempiternum pacti eius
sermonis quem praecepit in mille generationes 16
quem pepigit cum Abraham et iuramenti illius cum
Isaac 17 et constituit illud Iacob in praeceptum
et Israhel in pactum sempiternum 18 dicens tibi
dabo terram Chanaan funiculum hereditatis vestrae
19 cum essent pauci numero parvi et coloni eius
20 et transierunt de gente in gentem et de regno
ad populum alterum 21 non dimisit quemquam
calumniari eos sed increpuit pro eis reges 22 nolite
tangere christos meos et in prophetis meis nolite
malignari 23 canite Domino omnis terra adnuntiate
ex die in diem salutare eius 24 narrate in gentibus
gloriam eius in cunctis populis mirabilia illius
25 quia magnus Dominus et laudabilis nimis et
horribilis super omnes deos 26 omnes enim dii
populorum idola Dominus autem caelos fecit 27
confessio et magnificentia coram eo fortitudo et
gaudium in loco eius 28 adferte Domino familiae
populorum adferte Domino gloriam et imperium 29
date Domino gloriam nomini eius levate sacrificium
et venite in conspectu eius et adorate Dominum
in decore sancto 30 commoveatur a facie illius
omnis terra ipse enim fundavit orbem inmobilem
31 laetentur caeli et exultet terra et dicant in
nationibus Dominus regnavit 32 tonet mare et
plenitudo eius exultent agri et omnia quae in eis
sunt 33 tunc laudabunt ligna saltus coram Domino
quia venit iudicare terram 34 confitemini Domino
quoniam bonus quoniam in aeternum misericordia
eius 35 et dicite salva nos Deus salvator noster et
congrega nos et erue de gentibus ut confiteamur
nomini sancto tuo et exultemus in carminibus tuis
36 benedictus Dominus Deus Israhel ab aeterno
usque in aeternum et dicat omnis populus amen et
hymnus Domino 37 dereliquit itaque ibi coram arca
foederis Domini Asaph et fratres eius ut ministrarent
in conspectu arcae iugiter per singulos dies et vices
suas 38 porro Obededom et fratres eius sexaginta
octo et Obededom filium Idithun et Osa constituit
ianitores 39 Sadoc autem sacerdotem et fratres illius
sacerdotes coram tabernaculo Domini in excelso
quod erat in Gabaon 40 ut offerrent holocausta
Domino super altare holocaustomatis iugiter mane
et vespere iuxta omnia quae scripta sunt in lege
Domini quam praecepit Israheli 41 et post eum
Heman et Idithun et reliquos electos unumquemque
vocabulo suo ad confitendum Domino quoniam in
aeternum misericordia eius 42 Heman quoque et
Idithun canentes tuba et quatientes cymbala et
omnia musicorum organa ad canendum Deo filios
autem Idithun fecit esse portarios 43 reversusque
est omnis populus in domum suam et David ut
benediceret etiam domui suae

17 cum autem habitaret David in domo sua dixit
ad Nathan prophetam ecce ego habito in domo
cedrina arca autem foederis Domini sub pellibus
est 2 et ait Nathan ad David omnia quae in corde
tuo sunt fac Deus enim tecum est 3 igitur nocte illa
factus est sermo Dei ad Nathan dicens 4 vade et
loquere David servo meo haec dicit Dominus non
aedificabis tu mihi domum ad habitandum 5 neque
enim mansi in domo ex eo tempore quo eduxi
Israhel usque ad hanc diem sed fui semper mutans
loca tabernaculi et in tentorio 6 manens cum omni
Israhel numquid locutus sum saltim uni iudicum
Israhel quibus praeceperam ut pascerent populum
meum et dixi quare non aedificastis mihi domum
cedrinam 7 nunc itaque sic loqueris ad servum

meum David haec dicit Dominus exercituum ego
tuli te cum in pascuis sequereris gregem ut esses
dux populi mei Israhel **8** et fui tecum quocumque
perrexisti et interfeci omnes inimicos tuos coram
te fecique tibi nomen quasi unius magnorum qui
celebrantur in terra **9** et dedi locum populo meo
Israhel plantabitur et habitabit in eo et ultra non
commovebitur nec filii iniquitatis adterent eos sicut
a principio **10** ex diebus quibus dedi iudices populo
meo Israhel et humiliavi universos inimicos tuos
adnuntio ergo tibi quod aedificaturus sit domum
tibi Dominus **11** cumque impleveris dies tuos ut
vadas ad patres tuos suscitabo semen tuum post
te quod erit de filiis tuis et stabiliam regnum eius
12 ipse aedificabit mihi domum et firmabo solium
eius usque in aeternum **13** ego ero ei in patrem
et ipse erit mihi in filium et misericordiam meam
non auferam ab eo sicut abstuli ab eo qui ante te
fuit **14** et statuam eum in domo mea et in regno
meo usque in sempiternum et thronus eius erit
firmissimus in perpetuum **15** iuxta omnia verba
haec et iuxta universam visionem istam sic locutus
est Nathan ad David **16** cumque venisset rex David et
sedisset coram Domino dixit quis ego sum Domine
Deus et quae domus mea ut praestares mihi talia
17 sed et hoc parum visum est in conspectu tuo
ideoque locutus es super domum servi tui etiam
in futurum et fecisti me spectabilem super omnes
homines Domine Deus meus **18** quid ultra addere
potest David cum ita glorificaveris servum tuum
et cognoveris eum **19** Domine propter famulum
tuum iuxta cor tuum fecisti omnem magnificentiam
hanc et nota esse voluisti universa magnalia **20**
Domine non est similis tui et non est alius deus
absque te ex omnibus quos audivimus auribus
nostris **21** quis autem est alius ut populus tuus
Israhel gens una in terra ad quam perrexit Deus ut
liberaret et faceret populum sibi et magnitudine
sua atque terroribus eiceret nationes a facie eius
quem de Aegypto liberarat **22** et posuisti populum
tuum Israhel tibi in populum usque in aeternum
et tu Domine factus es Deus eius **23** nunc igitur
Domine sermo quem locutus es famulo tuo et super
domum eius confirmetur in perpetuum et fac sicut
locutus es **24** permaneatque et magnificetur nomen
tuum usque in sempiternum et dicatur Dominus
exercituum Deus Israhel et domus David servi eius
permanens coram eo **25** tu enim Domine Deus
meus revelasti auriculam servi tui ut aedificares ei
domum et idcirco invenit servus tuus fiduciam ut
oret coram te **26** nunc ergo Domine tu es Deus et
locutus es ad servum tuum tanta beneficia **27** et
coepisti benedicere domui servi tui ut sit semper
coram te te enim Domine benedicente benedicta
erit in perpetuum

18 factum est autem post haec ut percuteret
David Philisthim et humiliaret eos et tolleret
Geth et filias eius de manu Philisthim **2**
percuteretque Moab et fierent Moabitae servi David
offerentes ei munera **3** eo tempore percussit David
etiam Adadezer regem Suba regionis Emath quando
perrexit ut dilataret imperium suum usque ad
flumen Eufraten **4** cepit ergo David mille quadrigas
eius et septem milia equites ac viginti milia virorum
peditum subnervavitque omnes equos curruum
exceptis centum quadrigis quas reservavit sibi **5**
supervenit autem et Syrus damascenus ut auxilium
praeberet Adadezer regi Suba sed et huius percussit
David viginti duo milia virorum **6** et posuit milites
in Damasco ut Syria quoque serviret sibi et offerret
munera adiuvitque eum Dominus in cunctis ad
quae perrexerat **7** tulit quoque David faretras
aureas quas habuerant servi Adadezer et adtulit
eas in Hierusalem **8** necnon de Thebath et Chun
urbibus Adadezer aeris plurimum de quo fecit
Salomon mare aeneum et columnas et vasa aenea
9 quod cum audisset Thou rex Emath percussisse
videlicet David omnem exercitum Adadezer regis
Suba **10** misit Aduram filium suum ad regem David
ut postularet ab eo pacem et congratularetur ei
eo quod expugnasset et percussisset Adadezer
adversarius quippe Thou erat Adadezer **11** sed et
omnia vasa aurea et argentea et aenea consecravit
rex David Domino cum argento et auro quod tulerat
ex universis gentibus tam de Idumea et Moab et
filiis Ammon quam de Philisthim et Amalech **12**
Abisai vero filius Sarviae percussit Edom in valle
Salinarum decem et octo milia **13** et constituit
in Edom praesidium ut serviret Idumea David
salvavitque Dominus David in cunctis ad quae
perrexerat **14** regnavit ergo David super universum
Israhel et faciebat iudicium atque iustitiam cuncto
populo suo **15** porro Ioab filius Sarviae erat super
exercitum et Iosaphat filius Ahilud a commentariis
16 Sadoc autem filius Ahitob et Ahimelech filius
Abiathar sacerdotes et Susa scriba **17** Banaias vero
filius Ioiada super legiones Cherethi et Felethi porro
filii David primi ad manum regis

19 accidit autem ut moreretur Naas rex filiorum
Ammon et regnaret filius eius pro eo **2**
dixitque David faciam misericordiam cum Hanon
filio Naas praestitit enim pater eius mihi gratiam
misitque David nuntios ad consolandum eum super
morte patris sui qui cum pervenissent in terram
filiorum Ammon ut consolarentur Hanon **3** dixerunt

principes filiorum Ammon ad Hanon tu forsitan
putas quod David honoris causa in patrem tuum
miserit qui consolentur te nec animadvertis quod ut
explorent et investigent et scrutentur terram tuam
venerint ad te servi eius **4** igitur Hanon pueros
David decalvavit et rasit et praecidit tunicas eorum
a natibus usque ad pedes et dimisit eos **5** qui cum
abissent et hoc mandassent David misit in occursum
eorum grandem enim contumeliam sustinuerant et
praecepit ut manerent in Hiericho donec cresceret
barba eorum et tunc reverterentur **6** videntes
autem filii Ammon quod iniuriam fecissent David
tam Hanon quam reliquus populus miserunt mille
talenta argenti ut conducerent sibi de Mesopotamia
et de Syria Macha et de Suba currus et equites
7 conduxeruntque triginta duo milia curruum et
regem Macha cum populo eius qui cum venissent
castrametati sunt e regione Medaba filii quoque
Ammon congregati de urbibus suis venerunt ad
bellum **8** quod cum audisset David misit Ioab et
omnem exercitum virorum fortium **9** egressique
filii Ammon direxerunt aciem iuxta portam civitatis
reges autem qui ad auxilium venerant separatim in
agro steterunt **10** igitur Ioab intellegens bellum et
ex adverso et post tergum contra se fieri elegit viros
fortissimos de universo Israhel et perrexit contra
Syrum **11** reliquam autem partem populi dedit sub
manu Abisai fratris sui et perrexerunt contra filios
Ammon **12** dixitque si vicerit me Syrus auxilio
eris mihi sin autem superaverint te filii Ammon
ero tibi in praesidium **13** confortare et agamus
viriliter pro populo nostro et pro urbibus Dei nostri
Dominus autem quod in conspectu suo bonum
est faciet **14** perrexit ergo Ioab et populus qui
cum eo erat contra Syrum ad proelium et fugavit
eos **15** porro filii Ammon videntes quod fugisset
Syrus ipsi quoque fugerunt Abisai fratrem eius
et ingressi sunt civitatem reversusque est etiam
Ioab in Hierusalem **16** videns autem Syrus quod
cecidisset coram Israhel misit nuntios et adduxit
Syrum qui erat trans Fluvium Sophach autem
princeps militiae Adadezer erat dux eorum **17** quod
cum nuntiatum esset David congregavit universum
Israhel et transivit Iordanem inruitque in eos et
direxit ex adverso aciem illis contra pugnantibus
18 fugit autem Syrus Israhel et interfecit David
de Syris septem milia curruum et quadraginta
milia peditum et Sophach exercitus principem **19**
videntes autem servi Adadezer se ab Israhel esse
superatos transfugerunt ad David et servierunt
ei noluitque ultra Syria auxilium praebere filiis
Ammon

20 factum est autem post anni circulum eo
tempore quo solent reges ad bella procedere
congregavit Ioab exercitum et robur militiae et
vastavit terram filiorum Ammon perrexitque et
obsedit Rabba porro David manebat in Hierusalem
quando Ioab percussit Rabba et destruxit eam **2**
tulit autem David coronam Melchom de capite
eius et invenit in ea auri pondo talentum et
pretiosissimas gemmas fecitque sibi inde diadema
manubias quoque urbis plurimas tulit **3** populum
autem qui erat in ea eduxit et fecit super eos
tribulas et trahas et ferrata carpenta transire ita
ut dissicarentur et contererentur sic fecit David
cunctis urbibus filiorum Ammon et reversus est
cum omni populo suo in Hierusalem **4** post haec
initum est bellum in Gazer adversus Philistheos in
quo percussit Sobbochai Usathites Saphai de genere
Raphaim et humiliavit eos **5** aliud quoque bellum
gestum est adversum Philistheos in quo percussit
Adeodatus filius Saltus Lehemites fratrem Goliath
Getthei cuius hastae lignum erat quasi liciatorium
texentium **6** sed et aliud bellum accidit in Geth in
quo fuit homo longissimus habens digitos senos
id est simul viginti quattuor qui et ipse de Rapha
fuerat stirpe generatus **7** hic blasphemavit Israhel
et percussit eum Ionathan filius Sammaa fratris
David **8** hii sunt filii Rapha in Geth qui ceciderunt
in manu David et servorum eius

21 consurrexit autem Satan contra Israhel et
incitavit David ut numeraret Israhel **2** dixitque
David ad Ioab et ad principes populi ite et numerate
Israhel a Bersabee usque Dan et adferte mihi
numerum ut sciam **3** responditque Ioab augeat
Dominus populum suum centuplum quam sunt
nonne domine mi rex omnes servi tui sunt quare
hoc quaerit dominus meus quod in peccatum
reputetur Israheli **4** sed sermo regis magis praevaluit
egressusque est Ioab et circuivit universum Israhel
et reversus est Hierusalem **5** deditque David
numerum eorum quos circumierat et inventus
est omnis Israhel numerus mille milia et centum
milia virorum educentium gladium de Iuda autem
trecenta septuaginta milia bellatorum **6** nam
Levi et Beniamin non numeravit eo quod invitus
exsequeretur regis imperium **7** displicuit autem
Deo quod iussum erat et percussit Israhel **8** dixitque
David ad Deum peccavi nimis ut hoc facerem
obsecro aufer iniquitatem servi tui quia insipienter
egi **9** et locutus est Dominus ad Gad videntem David
dicens **10** vade et loquere ad David et dic haec
dicit Dominus trium tibi optionem do unum quod
volueris elige et faciam tibi **11** cumque venisset Gad

ad David dixit ei haec dicit Dominus elige quod
volueris **12** aut tribus annis pestilentiam aut tribus
mensibus fugere te hostes tuos et gladium eorum
non posse evadere aut tribus diebus gladium Domini
et mortem versari in terra et angelum Domini
interficere in universis finibus Israhel nunc igitur
vide quid respondeam ei qui misit me **13** et dixit
David ad Gad ex omni parte me angustiae premunt
sed melius mihi est ut incidam in manus Domini
quia multae sunt miserationes eius quam in manus
hominum **14** misit ergo Dominus pestilentiam in
Israhel et ceciderunt de Israhel septuaginta milia
virorum **15** misit quoque angelum in Hierusalem
ut percuteret eam cumque percuteretur vidit
Dominus et misertus est super magnitudinem mali
et imperavit angelo qui percutiebat sufficit iam
cesset manus tua porro angelus Domini stabat iuxta
aream Ornan Iebusei **16** levansque David oculos
suos vidit angelum Domini stantem inter terram
et caelum et evaginatum gladium in manu eius et
versum contra Hierusalem et ceciderunt tam ipse
quam maiores natu vestiti ciliciis et proni in terram
17 dixitque David ad Deum nonne ego sum qui
iussi ut numeraretur populus ego qui peccavi ego
qui malum feci iste grex quid commeruit Domine
Deus meus vertatur obsecro manus tua in me et
in domum patris mei populus autem tuus non
percutiatur **18** angelus autem Domini praecepit Gad
ut diceret David et ascenderet extrueretque altare
Domino Deo in area Ornan Iebusei **19** ascendit ergo
David iuxta sermonem Gad quem locutus fuerat ex
nomine Domini **20** porro Ornan cum suspexisset
et vidisset angelum quattuorque filii eius cum eo
absconderunt se nam eo tempore terebat in area
triticum **21** igitur cum venisset David ad Ornan
conspexit eum Ornan et processit ei obviam de area
et adoravit illum pronus in terram **22** dixitque ei
David da mihi locum areae tuae ut aedificem in ea
altare Domini ita ut quantum valet argenti accipias
et cesset plaga a populo **23** dixit autem Ornan ad
David tolle et faciat dominus meus rex quodcumque
ei placet sed et boves do in holocaustum et tribulas
in ligna et triticum in sacrificium omnia libens
praebeo **24** dixitque ei rex David nequaquam ita
fiet sed argentum dabo quantum valet neque
enim tibi auferre debeo et sic offerre Domino
holocausta gratuita **25** dedit ergo David Ornan pro
loco siclos auri iustissimi ponderis sescentos **26** et
aedificavit ibi altare Domino obtulitque holocausta
et pacifica et invocavit Dominum et exaudivit
eum in igne de caelo super altare holocausti **27**
praecepitque Dominus angelo et convertit gladium
suum in vaginam **28** protinus ergo David videns
quod exaudisset eum Dominus in area Ornan
Iebusei immolavit ibi victimas **29** tabernaculum
autem Domini quod fecerat Moses in deserto et
altare holocaustorum ea tempestate erat in excelso
Gabaon **30** et non praevaluit David ire ad altare
ut ibi obsecraret Deum nimio enim fuerat timore
perterritus videns gladium angeli Domini

22 dixitque David haec est domus Dei et hoc
altare in holocaustum Israhel **2** et praecepit
ut congregarentur omnes proselyti de terra Israhel
et constituit ex eis latomos ad caedendos lapides
et poliendos ut aedificaretur domus Dei **3** ferrum
quoque plurimum ad clavos ianuarum et ad
commissuras atque iuncturas praeparavit David
et aeris pondus innumerabile **4** ligna quoque
cedrina non poterant aestimari quae Sidonii et Tyrii
deportaverant ad David **5** et dixit David Salomon
filius meus puer parvulus est et delicatus domus
autem quam aedificari volo Domino talis esse debet
ut in cunctis regionibus nominetur praeparabo ergo
ei necessaria et ob hanc causam ante mortem suam
omnes paravit inpensas **6** vocavitque Salomonem
filium suum et praecepit ei ut aedificaret domum
Domino Deo Israhel **7** dixitque David ad Salomonem
fili mi voluntatis meae fuit ut aedificarem domum
nomini Domini Dei mei **8** sed factus est ad me
sermo Domini dicens multum sanguinem effudisti
et plurima bella bellasti non poteris aedificare
domum nomini meo tanto effuso sanguine coram
me **9** filius qui nascetur tibi et erit vir quietissimus
faciam enim eum requiescere ab omnibus inimicis
suis per circuitum et ob hanc causam pacificus
vocabitur et pacem et otium dabo in Israhel cunctis
diebus eius **10** ipse aedificabit domum nomini
meo et ipse erit mihi in filium et ego ero ei in
patrem firmaboque solium regni eius super Israhel
in aeternum **11** nunc ergo fili mi sit Dominus tecum
et prosperare et aedifica domum Domino Deo tuo
sicut locutus est de te **12** det quoque tibi Dominus
prudentiam et sensum ut regere possis Israhel
et custodire legem Domini Dei tui **13** tunc enim
proficere poteris si custodieris mandata et iudicia
quae praecepit Dominus Mosi ut doceret Israhel
confortare viriliter age ne timeas neque paveas **14**
ecce ego in paupertatula mea praeparavi inpensas
domus Domini auri talenta centum milia et argenti
mille milia talentorum aeris vero et ferri non
est pondus vincitur enim numerus magnitudine
ligna et lapides praeparavi ad universa inpendia
15 habes quoque plurimos artifices latomos et
cementarios artificesque lignorum et omnium
artium ad faciendum opus prudentissimos **16** in

auro et argento aere et ferro cuius non est numerus
surge igitur et fac et erit Dominus tecum 17
praecepit quoque David cunctis principibus Israhel
ut adiuvarent Salomonem filium suum 18 cernitis
inquiens quod Dominus Deus vester vobiscum sit et
dederit vobis requiem per circuitum et tradiderit
omnes inimicos in manu vestra et subiecta sit terra
coram Domino et coram populo eius 19 praebete
igitur corda vestra et animas vestras ut quaeratis
Dominum Deum vestrum et consurgite et aedificate
sanctuarium Domino Deo ut introducatur arca
foederis Domini et vasa Domino consecrata in
domum quae aedificatur nomini Domini

23 igitur David senex et plenus dierum regem
constituit Salomonem filium suum super
Israhel 2 et congregavit omnes principes Israhel et
sacerdotes atque Levitas 3 numeratique sunt Levitae
a triginta annis et supra et inventa sunt triginta
octo milia virorum 4 ex his electi sunt et distributi
in ministerium domus Domini viginti quattuor milia
praepositorum autem et iudicum sex milia 5 porro
quattuor milia ianitores et totidem psaltae canentes
Domino in organis quae fecerat ad canendum 6 et
distribuit eos David per vices filiorum Levi Gersom
videlicet et Caath et Merari 7 Gersom Leedan et
Semei 8 filii Leedan princeps Ieihel et Zetham
et Iohel tres 9 filii Semei Salomith et Ozihel et
Aran tres isti principes familiarum Leedan 10
porro filii Semei Ieeth et Ziza et Iaus et Baria
isti filii Semei quattuor 11 erat autem Ieeth prior
Ziza secundus porro Iaus et Baria non habuerunt
plurimos filios et idcirco in una familia unaque
domo conputati sunt 12 filii Caath Amram et Isaar
Hebron et Ozihel quattuor 13 filii Amram Aaron
et Moses separatusque est Aaron ut ministraret in
sancto sanctorum ipse et filii eius in sempiternum
et adoleret incensum Domino secundum ritum
suum ac benediceret nomini eius in perpetuum
14 Mosi quoque hominis Dei filii adnumerati sunt
in tribu Levi 15 filii Mosi Gersom et Eliezer 16
filii Gersom Subuhel primus 17 fuerunt autem filii
Eliezer Roobia primus et non erant Eliezer filii alii
porro filii Roobia multiplicati sunt nimis 18 filii
Isaar Salumith primus 19 filii Hebron Ieriau primus
Amarias secundus Iazihel tertius Iecmaam quartus
20 filii Ozihel Micha primus Iesia secundus 21 filii
Merari Mooli et Musi filii Mooli Eleazar et Cis 22
mortuus est autem Eleazar et non habuit filios sed
filias acceperuntque eas filii Cis fratres earum 23 filii
Musi Mooli et Eder et Ierimuth tres 24 hii filii Levi in
cognationibus et familiis suis principes per vices et
numerum capitum singulorum qui faciebant opera
ministerii domus Domini a viginti annis et supra
25 dixit enim David requiem dedit Dominus Deus
Israhel populo suo et habitationem Hierusalem
usque in aeternum 26 nec erit officii Levitarum ut
ultra portent tabernaculum et omnia vasa eius ad
ministrandum 27 iuxta praecepta quoque David
novissima supputabitur numerus filiorum Levi a
viginti annis et supra 28 et erunt sub manu filiorum
Aaron in cultum domus Domini in vestibulis et in
exedris et in loco purificationis et in sanctuario
et in universis operibus ministerii templi Domini
29 sacerdotes autem super panes propositionis
et ad similae sacrificium et ad lagana et azyma
et sartaginem et ad ferventem similam et super
omne pondus atque mensuram 30 Levitae vero ut
stent mane ad confitendum et canendum Domino
similiterque ad vesperam 31 tam in oblatione
holocaustorum Domini quam in sabbatis et kalendis
et sollemnitatibus reliquis iuxta numerum et
caerimonias uniuscuiusque rei iugiter coram
Domino 32 et custodiant observationes tabernaculi
foederis et ritum sanctuarii et observationem
filiorum Aaron fratrum suorum ut ministrent in
domo Domini

24 porro filiis Aaron hae partitiones erunt filii
Aaron Nadab et Abiu et Eleazar et Ithamar
2 mortui sunt autem Nadab et Abiu ante patrem
suum absque liberis sacerdotioque functus est
Eleazar et Ithamar 3 et divisit eos David id est
Sadoc de filiis Eleazar et Ahimelech de filiis Ithamar
secundum vices suas et ministerium 4 inventique
sunt multo plures filii Eleazar in principibus
viris quam filii Ithamar divisit autem eis hoc est
filiis Eleazar principes per familias sedecim et
filiis Ithamar per familias et domos suas octo 5
porro divisit utrasque inter se familias sortibus
erant enim principes sanctuarii et principes Dei
tam de filiis Eleazar quam de filiis Ithamar 6
descripsitque eos Semeias filius Nathanahel scriba
Levites coram rege et principibus et Sadoc sacerdote
et Ahimelech filio Abiathar principibus quoque
familiarum sacerdotalium et leviticarum unam
domum quae ceteris praeerat Eleazar et alteram
domum quae sub se habebat ceteros Ithamar 7
exivit autem sors prima Ioiarib secunda Iedeiae 8
tertia Arim quarta Seorim 9 quinta Melchia sexta
Maiman 10 septima Accos octava Abia 11 nona Hiesu
decima Sechenia 12 undecima Eliasib duodecima
Iacim 13 tertiadecima Oppa quartadecima Isbaal
14 quintadecima Belga sextadecima Emmer 15
septimadecima Ezir octavadecima Hapses 16
nonadecima Phetheia vicesima Iezecel 17 vicesima

prima Iachin vicesima secunda Gamul **18** vicesima
tertia Dalaiau vicesima quarta Mazziau **19** hae vices
eorum secundum ministeria sua ut ingrediantur
domum Domini et iuxta ritum suum sub manu Aaron
patris eorum sicut praecepit Dominus Deus Israhel
20 porro filiorum Levi qui reliqui fuerant de filiis
Amram erat Subahel et filiis Subahel Iedeia **21** de
filiis quoque Roobiae princeps Iesias **22** Isaaris vero
Salemoth filiusque Salemoth Iaath **23** filiusque eius
Ieriahu Amarias secundus Iazihel tertius Iecmaam
quartus **24** filius Ozihel Micha filius Micha Samir **25**
frater Micha Iesia filiusque Iesiae Zaccharias **26** filii
Merari Mooli et Musi filius Ioziau Benno **27** filius
quoque Merari Oziau et Soem et Zacchur et Hebri
28 porro Mooli filius Eleazar qui non habebat liberos
29 filius vero Cis Ierahemel **30** filii Musi Mooli
Eder et Ierimoth isti filii Levi secundum domos
familiarum suarum **31** miseruntque et ipsi sortes
contra fratres suos filios Aaron coram David rege
et Sadoc et Ahimelech et principibus familiarum
sacerdotalium et leviticarum tam maiores quam
minores omnes sors aequaliter dividebat

25 igitur David et magistratus exercitus
secreverunt in ministerium filios Asaph et
Heman et Idithun qui prophetarent in citharis
et psalteriis et cymbalis secundum numerum
suum dedicato sibi officio servientes **2** de filiis
Asaph Zacchur et Ioseph et Nathania et Asarela
filii Asaph sub manu Asaph prophetantis iuxta
regem **3** porro Idithun filii Idithun Godolias Sori
Iesaias et Sabias et Matthathias sex sub manu
patris sui Idithun qui in cithara prophetabat super
confitentes et laudantes Dominum **4** Heman quoque
filii Heman Bocciau Matthaniau Ozihel Subuhel
et Ierimoth Ananias Anani Elietha Geddelthi et
Romemthiezer et Iesbacasa Mellothi Othir Mazioth
5 omnes isti filii Heman videntis regis in sermonibus
Dei ut exaltaret cornu deditque Deus Heman
filios quattuordecim et filias tres **6** universi sub
manu patris sui ad cantandum in templo Domini
distributi erant in cymbalis et psalteriis et citharis
in ministeria domus Domini iuxta regem Asaph
videlicet et Idithun et Heman **7** fuit autem numerus
eorum cum fratribus suis qui erudiebant canticum
Domini cuncti doctores ducenti octoginta octo **8**
miseruntque sortes per vices suas ex aequo tam
maior quam minor doctus pariter et indoctus **9**
egressaque est sors prima Ioseph qui erat de Asaph
secunda Godoliae ipsi et filiis eius et fratribus
duodecim **10** tertia Zacchur filiis et fratribus eius
duodecim **11** quarta Isari filiis et fratribus eius
duodecim **12** quinta Nathaniae filiis et fratribus
eius duodecim **13** sexta Bocciau filiis et fratribus
eius duodecim **14** septima Israhela filiis et fratribus
eius duodecim **15** octava Isaiae filiis et fratribus eius
duodecim **16** nona Matthaniae filiis et fratribus eius
duodecim **17** decima Semeiae filiis et fratribus eius
duodecim **18** undecima Ezrahel filiis et fratribus
eius duodecim **19** duodecima Asabiae filiis et
fratribus eius duodecim **20** tertiadecima Subahel
filiis et fratribus eius duodecim **21** quartadecima
Matthathiae filiis et fratribus eius duodecim **22**
quintadecima Ierimoth filiis et fratribus eius
duodecim **23** sextadecima Ananiae filiis et fratribus
eius duodecim **24** septimadecima Iesbocasae filiis et
fratribus eius duodecim **25** octavadecima Anani filiis
et fratribus eius duodecim **26** nonadecima Mellothi
filiis et fratribus eius duodecim **27** vicesima Eliatha
filiis et fratribus eius duodecim **28** vicesima prima
Othir filiis et fratribus eius duodecim **29** vicesima
secunda Godollathi filiis et fratribus eius duodecim
30 vicesima tertia Maziuth filiis et fratribus eius
duodecim **31** vicesima quarta Romamthiezer filiis
et fratribus eius duodecim

26 divisiones autem ianitorum de Coritis
Mesellemia filius Core de filiis Asaph **2**
filii Mesellemiae Zaccharias primogenitus Iadihel
secundus Zabadias tertius Iathanahel quartus **3**
Ahilam quintus Iohanan sextus Helioenai septimus **4**
filii autem Obededom Semeias primogenitus Iozabad
secundus Iohaa tertius Sachar quartus Nathanahel
quintus **5** Amihel sextus Isachar septimus Phollathi
octavus quia benedixit illi Dominus **6** Semeiae
autem filio eius nati sunt filii praefecti familiarum
suarum erant enim viri fortissimi **7** filii ergo
Semeiae Othni et Raphahel et Obedihel Zabad fratres
eius viri fortissimi Heliu quoque et Samachias **8**
omnes hii de filiis Obededom ipsi et filii et fratres
eorum fortissimi ad ministrandum sexaginta duo
de Obededom **9** porro Mesellamiae filii et fratres
robustissimi decem et octo **10** de Hosa autem
id est de filiis Merari Semri princeps non enim
habuerat primogenitum et idcirco posuerat eum
pater eius in principem **11** Helchias secundus
Tabelias tertius Zaccharias quartus omnes hii filii et
fratres Hosa tredecim **12** hii divisi sunt in ianitores
ut semper principes custodiarum sicut et fratres
eorum ministrarent in domo Domini **13** missae
sunt autem sortes ex aequo et parvis et magnis per
familias suas in unamquamque portarum **14** cecidit
igitur sors orientalis Selemiae porro Zacchariae filio
eius viro prudentissimo et erudito sortito obtigit
plaga septentrionalis **15** Obededom vero et filiis
eius ad austrum in qua parte domus erat seniorum

concilium **16** Sepphima et Hosa ad occidentem iuxta
portam quae ducit ad viam ascensionis custodia
contra custodiam **17** ad orientem vero Levitae sex et
ad aquilonem quattuor per diem atque ad meridiem
similiter in die quattuor et ubi erat concilium
bini et bini **18** in cellulis quoque ianitorum ad
occidentem quattuor in via binique per cellulas
19 hae sunt divisiones ianitorum filiorum Core et
Merari **20** porro Achias erat super thesauros domus
Dei ac vasa sanctorum **21** filii Ledan filii Gersonni
de Ledan principes familiarum Ledan et Gersonni
Ieiheli **22** filii Ieiheli Zathan et Iohel frater eius
super thesauros domus Domini **23** Amramitis et
Isaaritis et Hebronitis et Ozihelitibus **24** Subahel
autem filius Gersom filii Mosi praepositus thesauris
25 fratres quoque eius Eliezer cuius filius Raabia et
huius filius Isaias et huius filius Ioram huius quoque
filius Zechri sed et huius filius Selemith **26** ipse
Selemith et fratres eius super thesauros sanctorum
quae sanctificavit David rex et principes familiarum
et tribuni et centuriones et duces exercitus **27** de
bellis et manubiis proeliorum quae consecraverant
ad instaurationem et supellectilem templi Domini
28 haec autem universa sanctificavit Samuhel videns
et Saul filius Cis et Abner filius Ner et Ioab filius
Sarviae omnes qui sanctificaverunt ea per manum
Salemith et fratrum eius **29** Saaritis vero praeerat
Chonenias et filii eius ad opera forinsecus super
Israhel ad docendum et ad iudicandum eos **30**
porro de Hebronitis Asabias et fratres eius viri
fortissimi mille septingenti praeerant Israheli trans
Iordanem contra occidentem in cunctis operibus
Domini et in ministerium regis **31** Hebronitarum
autem princeps fuit Hieria secundum familias et
cognationes eorum quadragesimo anno regni David
recensiti sunt et inventi viri fortissimi in Iazer
Galaad **32** fratresque eius robustioris aetatis duo
milia septingenti principes familiarum praeposuit
autem eos David rex Rubenitis et Gadditis et dimidio
tribus Manasse in omne ministerium Dei et regis

27 filii autem Israhel secundum numerum suum
principes familiarum tribuni et centuriones
et praefecti qui ministrabant regi iuxta turmas suas
ingredientes et egredientes per singulos menses in
anno viginti quattuor milibus singuli praeerant **2**
primae turmae in primo mense Isboam praeerat
filius Zabdihel et sub eo viginti quattuor milia **3**
de filiis Phares princeps cunctorum principum in
exercitu mense primo **4** secundi mensis habebat
turmam Dudi Ahohites et post se alterum nomine
Macelloth qui regebat partem exercitus viginti
quattuor milium **5** dux quoque turmae tertiae in
mense tertio erat Banaias filius Ioiadae sacerdos et
in divisione sua viginti quattuor milia **6** ipse est
Banaias fortissimus inter triginta et super triginta
praeerat autem turmae ipsius Amizabad filius eius **7**
quartus mense quarto Asahel frater Ioab et Zabadias
filius eius post eum et in turma eius viginti quattuor
milia **8** quintus mense quinto princeps Samaoth
Iezarites et in turma eius viginti quattuor milia **9**
sextus mense sexto Hira filius Acces Thecuites et
in turma eius viginti quattuor milia **10** septimus
mense septimo Helles Phallonites de filiis Ephraim
et in turma eius viginti quattuor milia **11** octavus
mense octavo Sobochai Asothites de stirpe Zarai
et in turma eius viginti quattuor milia **12** nonus
mense nono Abiezer Anathothites de filiis Iemini
et in turma eius viginti quattuor milia **13** decimus
mense decimo Marai et ipse Netophathites de stirpe
Zarai et in turma eius viginti quattuor milia **14**
undecimus mense undecimo Banaias Pharathonites
de filiis Ephraim et in turma eius viginti quattuor
milia **15** duodecimus mense duodecimo Holdai
Netophathites de stirpe Gothonihel et in turma
eius viginti quattuor milia **16** porro tribubus
praeerant Israhel Rubenitis dux Eliezer filius Zechri
Symeonitis dux Saphatias filius Macha **17** Levitis
Asabias filius Camuhel Aaronitis Sadoc **18** Iuda
Heliu frater David Isachar Amri filius Michahel **19**
Zabulonitis Iesmaias filius Abdiae Nepthalitibus
Ierimoth filius Ozihel **20** filiis Ephraim Osee filius
Ozaziu dimidio tribus Manasse Iohel filius Phadiae
21 et dimidio tribus Manasse in Galaad Iaddo filius
Zacchariae Beniamin autem Iasihel filius Abner
22 Dan vero Ezrihel filius Hieroam hii principes
filiorum Israhel **23** noluit autem David numerare
eos a viginti annis inferius quia dixerat Dominus ut
multiplicaret Israhel quasi stellas caeli **24** Ioab filius
Sarviae coeperat numerare nec conplevit quia super
hoc ira inruerat in Israhel et idcirco numerus eorum
qui fuerant recensiti non est relatus in fastos regis
David **25** super thesauros autem regis fuit Azmoth
filius Adihel his autem thesauris qui erant in urbibus
et in vicis et in turribus praesidebat Ionathan
filius Oziae **26** operi autem rustico et agricolis
qui exercebant terram praeerat Ezri filius Chelub
27 vinearumque cultoribus Semeias Ramathites
cellis autem vinariis Zabdias Aphonites **28** nam
super oliveta et ficeta quae erant in campestribus
Balanan Gaderites super apothecas autem olei Ioas
29 porro armentis quae pascebantur in Sarona
praepositus fuit Setrai Saronites et super boves in
vallibus Saphat filius Adli **30** super camelos vero
Ubil Ismahelites et super asinos Iadias Meronathites
31 super oves quoque Iaziz Agarenus omnes hii

principes substantiae regis David 32 Ionathan
autem patruus David consiliarius vir prudens et
litteratus ipse et Iaihel filius Achamoni erant cum
filiis regis 33 Ahitophel etiam consiliarius regis et
Husi Arachites amicus regis 34 post Ahitophel fuit
Ioiada filius Banaiae et Abiathar princeps autem
exercitus regis erat Ioab

28 convocavit igitur David omnes principes
Israhel duces tribuum et praepositos
turmarum qui ministrabant regi tribunos quoque
et centuriones et qui praeerant substantiae et
possessionibus regis filiosque suos cum eunuchis
et potentes et robustissimos quosque in exercitu
Hierusalem 2 cumque surrexisset rex et stetisset
ait audite me fratres mei et populus meus cogitavi
ut aedificarem domum in qua requiesceret arca
foederis Domini et scabillum pedum Dei nostri et ad
aedificandum omnia praeparavi 3 Deus autem dixit
mihi non aedificabis domum nomini meo eo quod
sis vir bellator et sanguinem fuderis 4 sed elegit
Dominus Deus Israhel me de universa domo patris
mei ut essem rex super Israhel in sempiternum
de Iuda enim elegit principes porro de domo Iuda
domum patris mei et de filiis patris mei placuit
ei ut me eligeret regem super cunctum Israhel 5
sed et de filiis meis filios enim multos dedit mihi
Dominus elegit Salomonem filium meum ut sederet
in throno regni Domini super Israhel 6 dixitque
mihi Salomon filius tuus aedificabit domum meam
et atria mea ipsum enim elegi mihi in filium et ego
ero ei in patrem 7 et firmabo regnum eius usque in
aeternum si perseveraverit facere praecepta mea et
iudicia sicut et hodie 8 nunc igitur coram universo
coetu Israhel audiente Deo nostro custodite et
perquirite cuncta mandata Domini Dei nostri ut
possideatis terram bonam et relinquatis eam filiis
vestris post vos usque in sempiternum 9 tu autem
Salomon fili mi scito Deum patris tui et servi ei
corde perfecto et animo voluntario omnia enim
corda scrutatur Dominus et universas mentium
cogitationes intellegit si quaesieris eum invenies si
autem dereliqueris illum proiciet te in aeternum
10 nunc ergo quia elegit te Dominus ut aedificares
domum sanctuarii confortare et perfice 11 dedit
autem David Salomoni filio suo descriptionem
porticus et templi et cellariorum et cenaculi et
cubiculorum in adytis et domus propitiationis
12 necnon et omnium quae cogitaverat atriorum
et exedrarum per circuitum in thesauros domus
Domini et in thesauros sanctorum 13 divisionumque
sacerdotalium et leviticarum in omnia opera domus
Domini et in universa vasa ministerii templi Domini
14 aurum in pondere per singula vasa ministerii
argenti quoque pondus pro vasorum ad opera
diversitate 15 sed et ad candelabra aurea et ad
lucernas eorum aurum pro mensura uniuscuiusque
candelabri et lucernarum similiter et in candelabris
argenteis et in lucernis eorum pro diversitate
mensurae pondus argenti tradidit 16 aurum quoque
dedit in mensas propositionis pro diversitate
mensarum similiter et argentum in alias mensas
argenteas 17 ad fuscinulas quoque et fialas et
turibula ex auro purissimo et leunculos aureos pro
qualitate mensurae pondus distribuit in leunculum
et leunculum similiter et in leones argenteos
diversum argenti pondus separavit 18 altari autem
in quo adoletur incensum aurum purissimum dedit
ut ex ipso fieret similitudo quadrigae cherubin
extendentium alas et velantium arcam foederis
Domini 19 omnia inquit venerunt scripta manu
Domini ad me ut intellegerem universa opera
exemplaris 20 dixit quoque David Salomoni filio
suo viriliter age et confortare et fac ne timeas et ne
paveas Dominus enim Deus meus tecum erit et non
dimittet te nec derelinquet donec perficias omne
opus ministerii domus Domini 21 ecce divisiones
sacerdotum et Levitarum in omne ministerium
domus Domini adsistunt tibi et parati sunt et
noverunt tam principes quam populus facere omnia
praecepta tua

29 locutusque est David rex ad omnem ecclesiam
Salomonem filium meum unum elegit Deus
adhuc puerum et tenellum opus autem grande est
neque enim homini praeparatur habitatio sed Deo
2 ego autem totis viribus meis praeparavi inpensas
domus Dei mei aurum ad vasa aurea et argentum
in argentea aes in aenea ferrum in ferrea lignum
ad lignea lapides onychinos et quasi stibinos et
diversorum colorum omnem pretiosum lapidem
et marmor parium abundantissime 3 et super
haec quae obtuli in domum Dei mei de peculio
meo aurum et argentum do in templum Dei mei
exceptis his quae paravi in aedem sanctam 4 tria
milia talenta auri de auro Ophir et septem milia
talentorum argenti probatissimi ad deaurandos
parietes templi 5 ut ubicumque opus est aurum
de auro et ubicumque opus est argentum argenti
opera fiant per manus artificum et si quis sponte
offert impleat manum suam hodie et offerat quod
voluerit Domino 6 polliciti sunt itaque principes
familiarum et proceres tribuum Israhel tribuni
quoque et centuriones et principes possessionum
regis 7 dederuntque in opera domus Dei auri
talenta quinque milia et solidos decem milia argenti

talenta decem milia et aeris talenta decem et octo
milia ferri quoque centum milia talentorum **8** et
apud quemcumque inventi sunt lapides dederunt
in thesaurum domus Domini per manum Ieihel
Gersonitis **9** laetatusque est populus cum vota
sponte promitterent quia corde toto offerebant ea
Domino sed et David rex laetatus est gaudio magno
10 et benedixit Domino coram universa multitudine
et ait benedictus es Domine Deus Israhel patris
nostri ab aeterno in aeternum **11** tua est Domine
magnificentia et potentia et gloria atque victoria
et tibi laus cuncta enim quae in caelo sunt et in
terra tua sunt tuum Domine regnum et tu es super
omnes principes **12** tuae divitiae et tua est gloria tu
dominaris omnium in manu tua virtus et potentia
in manu tua magnitudo et imperium omnium **13**
nunc igitur Deus noster confitemur tibi et laudamus
nomen tuum inclitum **14** quis ego et quis populus
meus ut possimus haec tibi universa promittere
tua sunt omnia et quae de manu tua accepimus
dedimus tibi **15** peregrini enim sumus coram te et
advenae sicut omnes patres nostri dies nostri quasi
umbra super terram et nulla est mora **16** Domine
Deus noster omnis haec copia quam paravimus ut
aedificaretur domus nomini sancto tuo de manu
tua est et tua sunt omnia **17** scio Deus meus quod
probes corda et simplicitatem diligas unde et ego
in simplicitate cordis mei laetus obtuli universa
haec et populum tuum qui hic reppertus est vidi
cum ingenti gaudio tibi offerre donaria **18** Domine
Deus Abraham et Isaac et Israhel patrum nostrorum
custodi in aeternum hanc voluntatem cordis eorum
et semper in venerationem tui mens ista permaneat
19 Salomoni quoque filio meo da cor perfectum ut
custodiat mandata tua testimonia tua caerimonias
tuas et faciat universa et aedificet aedem cuius
inpensas paravi **20** praecepit autem David universae
ecclesiae benedicite Domino Deo nostro et benedixit
omnis ecclesia Domino Deo patrum suorum et
inclinaverunt se et adoraverunt Deum et deinde
regem **21** immolaveruntque victimas Domino et
obtulerunt holocausta die sequenti tauros mille
arietes mille agnos mille cum libaminibus suis et
universo ritu abundantissime in omnem Israhel
22 et comederunt et biberunt coram Domino in
die illo cum grandi laetitia et unxerunt secundo
Salomonem filium David unxerunt autem Domino
in principem et Sadoc in pontificem **23** seditque
Salomon super solium Domini in regem pro David
patre suo et cunctis placuit et paruit illi omnis
Israhel **24** sed et universi principes et potentes
et cuncti filii regis David dederunt manum et
subiecti fuerunt Salomoni regi **25** magnificavit
ergo Dominus Salomonem super omnem Israhel et
dedit illi gloriam regni qualem nullus habuit ante
eum rex Israhel **26** igitur David filius Isai regnavit
super universum Israhel **27** et dies quibus regnavit
super Israhel fuerunt quadraginta anni in Hebron
regnavit septem annis et in Hierusalem triginta
tribus **28** et mortuus est in senectute bona plenus
dierum et divitiis et gloria regnavitque Salomon
filius eius pro eo **29** gesta autem David regis priora
et novissima scripta sunt in libro Samuhel videntis
et in libro Nathan prophetae atque in volumine Gad
videntis **30** universique regni eius et fortitudinis et
temporum quae transierunt sub eo sive in Israhel
sive in cunctis regnis terrarum

Ii Paralipomenon

1 confortatus est ergo Salomon filius David in
regno suo et Dominus erat cum eo et magnificavit
eum in excelsum 2 praecepitque Salomon universo
Israheli tribunis et centurionibus et ducibus et
iudicibus omnis Israhel et principibus familiarum
3 et abiit cum universa multitudine in excelsum
Gabaon ubi erat tabernaculum foederis Dei quod
fecit Moses famulus Dei in solitudine 4 arcam autem
Dei adduxerat David de Cariathiarim in locum
quem paraverat ei et ubi fixerat illi tabernaculum
hoc est in Hierusalem 5 altare quoque aeneum
quod fabricatus fuerat Beselehel filius Uri filii
Ur ibi erat coram tabernaculo Domini quod et
requisivit Salomon et omnis ecclesia 6 ascenditque
Salomon ad altare aeneum coram tabernaculo
foederis Domini et obtulit in eo mille hostias 7 ecce
autem in ipsa nocte apparuit ei Deus dicens postula
quod vis ut dem tibi 8 dixitque Salomon Deo tu
fecisti cum David patre meo misericordiam magnam
et constituisti me regem pro eo 9 nunc igitur
Domine Deus impleatur sermo tuus quem pollicitus
es David patri meo tu enim fecisti me regem super
populum tuum multum qui tam innumerabilis
est quam pulvis terrae 10 da mihi sapientiam et
intellegentiam ut egrediar coram populo tuo et
ingrediar quis enim potest hunc populum tuum
digne qui tam grandis est iudicare 11 dixit autem
Deus ad Salomonem quia hoc magis placuit cordi
tuo et non postulasti divitias et substantiam et
gloriam neque animas eorum qui te oderunt sed
nec dies vitae plurimos petisti autem sapientiam et
scientiam ut iudicare possis populum meum super
quem constitui te regem 12 sapientia et scientia data
sunt tibi divitias autem et substantiam et gloriam
dabo tibi ita ut nullus in regibus nec ante te nec post
te fuerit similis tui 13 venit ergo Salomon ab excelso
Gabaon in Hierusalem coram tabernaculo foederis
et regnavit super Israhel 14 congregavitque sibi
currus et equites et facti sunt ei mille quadringenti
currus et duodecim milia equitum et fecit eos esse in
urbibus quadrigarum et cum rege in Hierusalem 15
praebuitque rex argentum et aurum in Hierusalem
quasi lapides et cedros quasi sycomoros quae
nascuntur in campestribus multitudine magna 16
adducebantur autem ei et equi de Aegypto et de
Coa a negotiatoribus regis qui ibant et coemebant
pretio 17 quadrigam equorum sescentis argenteis et
equum centum quinquaginta similiter de universis
regnis Cettheorum et a regibus Syriae emptio
celebrabatur

2 decrevit autem Salomon aedificare domum
nomini Domini et palatium sibi 2 et numeravit
septuaginta milia virorum portantium umeris et
octoginta milia qui caederent lapides in montibus
praepositosque eorum tria milia sescentos 3
misit quoque ad Hiram regem Tyri dicens sicut
egisti cum David patre meo et misisti ei ligna
cedrina ut aedificaret sibi domum in qua et
habitavit 4 sic fac mecum ut aedificem domum
nomini Domini Dei mei et consecrem eam ad
adolendum incensum coram illo et fumiganda
aromata et ad propositionem panum sempiternam
et holocaustomata mane et vespere sabbatis quoque
et neomeniis et sollemnitatibus Domini Dei nostri
in sempiternum quae mandata sunt Israheli 5
domus autem quam aedificare cupio magna est
magnus est enim Deus noster super omnes deos 6
quis ergo poterit praevalere ut aedificet ei dignam
domum si caelum et caeli caelorum capere eum non
queunt quantus ego sum ut possim ei aedificare
domum sed ad hoc tantum ut adoleatur incensum
coram illo 7 mitte igitur mihi virum eruditum
qui noverit operari in auro et argento aere ferro
purpura coccino et hyacintho et qui sciat scalpere
celata cum his artificibus quos mecum habeo in
Iudaea et in Hierusalem quos praeparavit David
pater meus 8 sed et ligna cedrina mitte mihi et
arceuthina et pinea de Libano scio enim quod servi
tui noverint caedere ligna de Libano et erunt servi
mei cum servis tuis 9 ut parentur mihi ligna plurima
domus enim quam cupio aedificare magna est nimis
et inclita 10 praeterea operariis qui caesuri sunt
ligna servis tuis dabo in cibaria tritici choros viginti
milia et hordei choros totidem olei quoque sata
viginti milia 11 dixit autem Hiram rex Tyri per
litteras quas miserat Salomoni quia dilexit Dominus
populum suum idcirco te regnare fecit super eum
12 et addidit dicens benedictus Dominus Deus
Israhel qui fecit caelum et terram qui dedit David
regi filium sapientem et eruditum et sensatum
atque prudentem ut aedificaret domum Domino et
palatium sibi 13 misi ergo tibi virum prudentem
et scientissimum Hiram patrem meum 14 filium
mulieris de filiabus Dan cuius pater Tyrius fuit qui
noverit operari in auro et argento et aere et ferro et
marmore et lignis in purpura quoque et hyacintho
et bysso et coccino et qui sciat celare omnem
scalpturam et adinvenire prudenter quodcumque
in opere necessarium est cum artificibus tuis et
cum artificibus domini mei David patris tui 15
triticum ergo et hordeum et oleum et vinum quae
pollicitus es domine mi mitte servis tuis 16 nos
autem caedemus ligna de Libano quot necessaria

habueris et adplicabimus ea ratibus per mare in
Ioppe tuum erit transferre ea in Hierusalem 17
numeravit igitur Salomon omnes viros proselytos
qui erant in terra Israhel post dinumerationem
quam dinumeravit David pater eius et inventi sunt
centum quinquaginta milia et tria milia sescenti 18
fecitque ex eis septuaginta milia qui umeris onera
portarent et octoginta milia qui lapides in montibus
caederent tria milia autem et sescentos praepositos
operum populi

3 et coepit Salomon aedificare domum Domini in
Hierusalem in monte Moria qui demonstratus
fuerat David patri eius in loco quem paraverat
David in area Ornan Iebusei 2 coepit autem
aedificare mense secundo anno quarto regni sui
3 et haec sunt fundamenta quae iecit Salomon
ut aedificaret domum Dei longitudinis cubitos in
mensura prima sexaginta latitudinis cubitos viginti
4 porticum vero ante frontem quae tendebatur
in longum iuxta mensuram latitudinis domus
cubitorum viginti porro altitudo centum viginti
cubitorum erat et deauravit eam intrinsecus auro
mundissimo 5 domum quoque maiorem texit
tabulis ligneis abiegnis et lamminas auri obrizi
adfixit per totum scalpsitque in ea palmas et
quasi catenulas se invicem conplectentes 6 stravit
quoque pavimentum templi pretiosissimo marmore
decore multo 7 porro aurum erat probatissimum
de cuius lamminis texit domum et trabes eius et
postes et parietes et ostia et celavit cherubin in
parietibus 8 fecit quoque domum sancti sanctorum
longitudinem iuxta latitudinem domus cubitorum
viginti et latitudinem similiter viginti cubitorum et
lamminis aureis texit eam quasi talentis sescentis 9
sed et clavos fecit aureos ita ut singuli clavi siclos
quinquagenos adpenderent cenacula quoque texit
auro 10 fecit etiam in domo sancti sanctorum
cherubin duo opere statuario et texit eos auro
11 alae cherubin viginti cubitis extendebantur ita
ut una ala haberet cubitos quinque et tangeret
parietem domus et altera quinque cubitos habens
alam tangeret alterius cherub 12 similiter cherub
alterius ala quinque habebat cubitos et tangebat
parietem et ala eius altera quinque cubitorum alam
cherub alterius contingebat 13 igitur alae utriusque
cherubin expansae erant et extendebantur per
cubitos viginti ipsi autem stabant erectis pedibus et
facies eorum versae erant ad exteriorem domum 14
fecit quoque velum ex hyacintho purpura coccino
et bysso et intexuit ei cherubin 15 ante fores
etiam templi duas columnas quae triginta et
quinque cubitos habebant altitudinis porro capita
earum quinque cubitorum 16 necnon et quasi
catenulas in oraculo et superposuit eas capitibus
columnarum malagranata etiam centum quae
catenulis interposuit 17 ipsas quoque columnas
posuit in vestibulo templi unam a dextris et alteram
a sinistris eam quae a dextris erat vocavit Iachin et
quae ad levam Booz

4 fecit quoque altare aeneum viginti cubitorum
longitudinis et viginti cubitorum latitudinis et
decem cubitorum altitudinis 2 mare etiam fusile
decem cubitis a labio usque ad labium rotundum
per circuitum quinque cubitos habebat altitudinis
et funiculus triginta cubitorum ambiebat gyrum
eius 3 similitudo quoque boum erat subter illud
et decem cubitis quaedam extrinsecus celaturae
quasi duobus versibus alvum maris circuibant boves
autem erant fusiles 4 et ipsum mare super duodecim
boves inpositum erat quorum tres respiciebant
aquilonem et alii tres occidentem porro tres alii
meridiem et tres qui reliqui erant orientem mare
habentes superpositum posteriora autem boum
erant intrinsecus sub mari 5 porro vastitas eius
habebat mensuram palmi et labium illius erat quasi
labium calicis vel repandi lilii capiebatque mensurae
tria milia metretas 6 fecit quoque concas decem
et posuit quinque a dextris et quinque a sinistris
ut lavarent in eis omnia quae in holocaustum
oblaturi erant porro in mari sacerdotes lavabantur
7 fecit autem et candelabra aurea decem secundum
speciem qua iussa erant fieri et posuit ea in templo
quinque a dextris et quinque a sinistris 8 necnon et
mensas decem posuitque eas in templo quinque a
dextris et quinque a sinistris fialas quoque aureas
centum 9 fecit etiam atrium sacerdotum et basilicam
grandem et ostia in basilica quae texit aere 10 porro
mare posuit in latere dextro contra orientem ad
meridiem 11 fecit autem Hiram lebetas quoque et
creagras et fialas et conplevit omne opus regis in
domo Dei 12 hoc est columnas duas et epistylia
et capita et quasi quaedam retiacula quae capita
tegerent super epistylia 13 malagranata quoque
quadringenta et retiacula duo ita ut bini ordines
malagranatorum singulis retiaculis iungerentur
quae protegerent epistylia et capita columnarum
14 bases etiam fecit et concas quas superposuit
basibus 15 mare unum bovesque duodecim sub
mari 16 et lebetas et creagras et fialas omnia vasa
fecit Salomoni Hiram pater eius in domo Domini ex
aere mundissimo 17 in regione Iordanis fudit ea rex
in argillosa terra inter Socchoth et Saredatha 18
erat autem multitudo vasorum innumerabilis ita
ut ignoraretur pondus aeris 19 fecitque Salomon

omnia vasa domus Dei et altare aureum et mensas
et super eas panes propositionis 20 candelabra
quoque cum lucernis suis ut lucerent ante oraculum
iuxta ritum ex auro purissimo 21 et florentia
quaedam et lucernas et forcipes aureos omnia de
auro mundissimo facta sunt 22 thymiamateria
quoque et turibula et fialas et mortariola ex auro
purissimo et ostia celavit templi interioris id est
in sancto sanctorum et ostia templi forinsecus
aurea sicque conpletum est omne opus quod fecit
Salomon in domo Domini

5 intulit igitur Salomon omnia quae voverat David
pater suus argentum et aurum et universa
vasa posuit in thesauris domus Dei 2 post quae
congregavit maiores natu Israhel et cunctos
principes tribuum et capita familiarum de filiis
Israhel in Hierusalem ut adducerent arcam foederis
Domini de civitate David quae est Sion 3 venerunt
igitur ad regem omnes viri Israhel in die sollemni
mensis septimi 4 cumque venissent cuncti seniorum
Israhel portaverunt Levitae arcam 5 et intulerunt
eam et omnem paraturam tabernaculi porro vasa
sanctuarii quae erant in tabernaculo portaverunt
sacerdotes cum Levitis 6 rex autem Salomon et
universus coetus Israhel et omnes qui fuerant
congregati ante arcam immolabant arietes et boves
absque ullo numero tanta enim erat multitudo
victimarum 7 et intulerunt sacerdotes arcam
foederis Domini in locum suum id est ad oraculum
templi in sancta sanctorum subter alas cherubin
8 ita ut cherubin expanderent alas suas super
locum in quo posita erat arca et ipsam arcam
tegerent cum vectibus eius 9 vectium autem quibus
portabatur arca quia paululum longiores erant
capita parebant ante oraculum si vero quis paululum
fuisset extrinsecus eos videre non poterat fuit itaque
arca ibi usque in praesentem diem 10 nihilque
erat aliud in arca nisi duae tabulae quas posuerat
Moses in Horeb quando legem dedit Dominus
filiis Israhel egredientibus ex Aegypto 11 egressis
autem sacerdotibus de sanctuario omnes enim
sacerdotes qui ibi potuerant inveniri sanctificati
sunt nec adhuc illo tempore vices et ministeriorum
ordo inter eos divisus erat 12 tam Levitae quam
cantores id est et qui sub Asaph erant et qui sub
Heman et qui sub Idithun filii et fratres eorum
vestiti byssinis cymbalis et psalteriis et citharis
concrepabant stantes ad orientalem plagam altaris
cumque eis sacerdotes centum viginti canentes
tubis 13 igitur cunctis pariter et tubis et voce et
cymbalis et organis et diversi generis musicorum
concinentibus et vocem in sublime tollentibus
longe sonitus audiebatur ita ut cum Dominum
laudare coepissent et dicere confitemini Domino
quoniam bonus quoniam in aeternum misericordia
eius impleretur domus Domini nube 14 nec possent
sacerdotes stare et ministrare propter caliginem
conpleverat enim gloria Domini domum Dei

6 tunc Salomon ait Dominus pollicitus est ut
habitaret in caligine 2 ego autem aedificavi
domum nomini eius ut habitaret ibi in perpetuum
3 et convertit faciem suam et benedixit universae
multitudini Israhel nam omnis turba stabat intenta
et ait 4 benedictus Dominus Deus Israhel qui quod
locutus est David patri meo opere conplevit dicens
5 a die qua eduxi populum meum de terra Aegypti
non elegi civitatem de cunctis tribubus Israhel ut
aedificaretur in ea domus nomini meo neque elegi
quemquam alium virum ut esset dux in populo
meo Israhel 6 sed elegi Hierusalem ut sit nomen
meum in ea et elegi David ut constituerem eum
super populum meum Israhel 7 cumque fuisset
voluntatis David patris mei ut aedificaret domum
nomini Domini Dei Israhel 8 dixit Dominus ad
eum quia haec fuit voluntas tua ut aedificares
domum nomini meo bene quidem fecisti habere
huiuscemodi voluntatem 9 sed non tu aedificabis
domum verum filius tuus qui egredietur de lumbis
tuis ipse aedificabit domum nomini meo 10 conplevit
ergo Dominus sermonem suum quem locutus fuerat
et ego surrexi pro David patre meo et sedi super
thronum Israhel sicut locutus est Dominus et
aedificavi domum nomini Domini Dei Israhel 11
et posui in ea arcam in qua est pactum Domini
quod pepigit cum filiis Israhel 12 stetit ergo coram
altare Domini ex adverso universae multitudinis
Israhel et extendit manus suas 13 siquidem fecerat
Salomon basem aeneam et posuerat eam in medio
basilicae habentem quinque cubitos longitudinis et
quinque cubitos latitudinis et tres cubitos in altum
stetitque super eam et deinceps flexis genibus
contra universam multitudinem Israhel et palmis
in caelum levatis 14 ait Domine Deus Israhel
non est similis tui Deus in caelo et in terra qui
custodis pactum et misericordiam cum servis tuis
qui ambulant coram te in toto corde suo 15 qui
praestitisti servo tuo David patri meo quaecumque
locutus fueras ei et quae ore promiseras opere
conplesti sicut et praesens tempus probat 16 nunc
ergo Domine Deus Israhel imple servo tuo patri meo
David quaecumque locutus es dicens non deficiet
ex te vir coram me qui sedeat super thronum
Israhel ita tamen si custodierint filii tui vias suas
et ambulaverint in lege mea sicut et tu ambulasti

coram me 17 et nunc Domine Deus Israhel firmetur
sermo tuus quem locutus es servo tuo David 18
ergone credibile est ut habitet Deus cum hominibus
super terram si caelum et caeli caelorum non te
capiunt quanto magis domus ista quam aedificavi 19
sed ad hoc tantum facta est ut respicias orationem
servi tui et obsecrationem eius Domine Deus meus
audias et preces quas fundit famulus tuus coram
te 20 ut aperias oculos tuos super domum istam
diebus et noctibus super locum in quo pollicitus
es ut invocaretur nomen tuum 21 et exaudires
orationem quam servus tuus orat in eo exaudi
preces famuli tui et populi tui Israhel quicumque
oraverit in loco isto et exaudi de habitaculo tuo id
est de caelis et propitiare 22 si peccaverit quispiam
in proximum suum et iurare contra eum paratus
venerit seque maledicto constrinxerit coram altari
in domo ista 23 tu audies de caelo et facies iudicium
servorum tuorum ita ut reddas iniquo viam suam
in caput proprium et ulciscaris iustum retribuens
ei secundum iustitiam suam 24 si superatus fuerit
populus tuus Israhel ab inimicis peccabunt enim tibi
et conversi egerint paenitentiam et obsecraverint
nomen tuum et fuerint deprecati in loco isto 25
tu exaudi de caelo et propitiare peccato populi
tui Israhel et reduc eos in terram quam dedisti
eis et patribus eorum 26 si clauso caelo pluvia
non fluxerit propter peccata populi et deprecati
te fuerint in loco isto et confessi nomini tuo et
conversi a peccatis suis cum eos adflixeris 27 exaudi
de caelo Domine et dimitte peccata servis tuis et
populi tui Israhel et doce eos viam bonam per quam
ingrediantur et da pluviam terrae quam dedisti
populo tuo ad possidendum 28 fames si orta fuerit
in terra et pestilentia erugo et aurugo et lucusta
et brucus et hostes vastatis regionibus portas
obsederint civitatis omnisque plaga et infirmitas
presserit 29 si quis de populo tuo Israhel fuerit
deprecatus cognoscens plagam et infirmitatem
suam et expanderit manus suas in domo hac 30 tu
exaudi de caelo de sublimi scilicet habitaculo tuo et
propitiare et redde unicuique secundum vias suas
quas nosti eum habere in corde suo tu enim solus
nosti corda filiorum hominum 31 ut timeant te et
ambulent in viis tuis cunctis diebus quibus vivunt
super faciem terrae quam dedisti patribus nostris
32 externum quoque qui non est de populo tuo
Israhel si venerit de terra longinqua propter nomen
tuum magnum et propter manum tuam robustam
et brachium tuum extentum et adoraverit in loco
isto 33 tu exaudies de caelo firmissimo habitaculo
tuo et facies cuncta pro quibus invocaverit te ille
peregrinus ut sciant omnes populi terrae nomen
tuum et timeant te sicut populus tuus Israhel et
cognoscant quia nomen tuum invocatum est super
domum hanc quam aedificavi 34 si egressus fuerit
populus tuus ad bellum contra adversarios suos
per viam in qua miseris eos adorabunt te contra
viam in qua civitas haec est quam elegisti et domus
quam aedificavi nomini tuo 35 ut exaudias de caelo
preces eorum et obsecrationem et ulciscaris 36 si
autem et peccaverint tibi neque enim est homo qui
non peccet et iratus fueris eis et tradideris hostibus
et captivos eos duxerint in terram longinquam vel
certe quae iuxta est 37 et conversi corde suo in terra
ad quam captivi ducti fuerant egerint paenitentiam
et deprecati te fuerint in terra captivitatis suae
dicentes peccavimus inique fecimus iniuste egimus
38 et reversi fuerint ad te in toto corde suo et
in tota anima sua in terra captivitatis suae ad
quam ducti sunt adorabunt te contra viam terrae
suae quam dedisti patribus eorum et urbis quam
elegisti et domus quam aedificavi nomini tuo 39
ut exaudias de caelo hoc est de firmo habitaculo
tuo preces eorum et facias iudicium et dimittas
populo tuo quamvis peccatori 40 tu es enim Deus
meus aperiantur quaeso oculi tui et aures tuae
intentae sint ad orationem quae fit in loco isto 41
nunc igitur consurge Domine Deus in requiem tuam
tu et arca fortitudinis tuae sacerdotes tui Domine
Deus induantur salute et sancti tui laetentur in
bonis 42 Domine Deus ne averseris faciem christi
tui memento misericordiarum David servi tui

7 cumque conplesset Salomon fundens preces
ignis descendit de caelo et devoravit holocausta
et victimas et maiestas Domini implevit domum
2 nec poterant sacerdotes ingredi templum
Domini eo quod implesset maiestas Domini
templum Domini 3 sed et omnes filii Israhel
videbant descendentem ignem et gloriam Domini
super domum et corruentes proni in terram
super pavimentum stratum lapide adoraverunt et
laudaverunt Dominum quoniam bonus quoniam
in aeternum misericordia eius 4 rex autem
et omnis populus immolabant victimas coram
Domino 5 mactavit igitur rex Salomon hostias
boum viginti duo milia arietum centum viginti
milia et dedicavit domum Dei rex et universus
populus 6 sacerdotes autem stabant in officiis suis
et Levitae in organis carminum Domini quae fecit
David rex ad laudandum Dominum quoniam in
aeternum misericordia eius hymnos David canentes
per manus suas porro sacerdotes canebant tubis
ante eos cunctusque Israhel stabat 7 sanctificavit
quoque Salomon medium atrii ante templum

Domini obtulerat enim ibi holocausta et adipes
pacificorum quia altare aeneum quod fecerat non
poterat sustinere holocausta et sacrificia et adipes
8 fecit ergo Salomon sollemnitatem in tempore illo
septem diebus et omnis Israhel cum eo ecclesia
magna valde ab introitu Emath usque ad torrentem
Aegypti **9** fecitque die octavo collectam eo quod
dedicasset altare septem diebus et sollemnitatem
celebrasset diebus septem **10** igitur in die vicesimo
tertio mensis septimi dimisit populos ad tabernacula
sua laetantes atque gaudentes super bono quod
fecerat Dominus David et Salomoni et Israhel populo
suo **11** conplevitque Salomon domum Domini et
domum regis et omnia quae disposuerat in corde
suo ut faceret in domo Domini et in domo sua
et prosperatus est **12** apparuit autem ei Dominus
nocte et ait audivi orationem tuam et elegi locum
istum mihi in domum sacrificii **13** si clausero
caelum et pluvia non fluxerit et mandavero et
praecepero lucustae ut devoret terram et misero
pestilentiam in populum meum **14** conversus autem
populus meus super quos invocatum est nomen
meum deprecatus me fuerit et exquisierit faciem
meam et egerit paenitentiam a viis suis pessimis et
ego exaudiam de caelo et propitius ero peccatis
eorum et sanabo terram eorum **15** oculi quoque mei
erunt aperti et aures meae erectae ad orationem
eius qui in loco isto oraverit **16** elegi enim et
sanctificavi locum istum ut sit nomen meum ibi in
sempiternum et permaneant oculi mei et cor meum
ibi cunctis diebus **17** tu quoque si ambulaveris
coram me sicut ambulavit David pater tuus et
feceris iuxta omnia quae praecepi tibi et iustitias
meas iudiciaque servaveris **18** suscitabo thronum
regni tui sicut pollicitus sum David patri tuo dicens
non auferetur de stirpe tua vir qui sit princeps in
Israhel **19** si autem aversi fueritis et dereliqueritis
iustitias meas et praecepta mea quae proposui vobis
et abeuntes servieritis diis alienis et adoraveritis
eos **20** evellam vos de terra mea quam dedi vobis
et domum hanc quam sanctificavi nomini meo
proiciam a facie mea et tradam eam in parabolam et
in exemplum cunctis populis **21** et domus ista erit
in proverbium universis transeuntibus et dicent
stupentes quare fecit Dominus sic terrae huic et
domui huic **22** respondebuntque quia dereliquerunt
Dominum Deum patrum suorum qui eduxit eos de
terra Aegypti et adprehenderunt deos alienos et
adoraverunt eos atque coluerunt idcirco venerunt
super eos universa haec mala

8 expletis autem viginti annis postquam aedificavit
Salomon domum Domini et domum suam **2**
civitates quas dederat Hiram Salomoni aedificavit
et habitare ibi fecit filios Israhel **3** abiit quoque
in Emath Suba et obtinuit eam **4** et aedificavit
Palmyram in deserto et alias civitates munitissimas
aedificavit in Emath **5** extruxitque Bethoron
superiorem et Bethoron inferiorem civitates
muratas habentes portas et vectes et seras **6**
Baalath etiam et omnes urbes firmissimas quae
fuerunt Salomonis cunctasque urbes quadrigarum
et urbes equitum omnia quae voluit Salomon atque
disposuit aedificavit in Hierusalem et in Libano et
in universa terra potestatis suae **7** omnem populum
qui derelictus fuerat de Hettheis et Amorreis et
Ferezeis et Eveis et Iebuseis qui non erant de stirpe
Israhel **8** de filiis eorum et de posteris quos non
interfecerant filii Israhel subiugavit Salomon in
tributarios usque in diem hanc **9** porro de filiis
Israhel non posuit ut servirent operibus regis
ipsi enim erant viri bellatores et duces primi et
principes quadrigarum et equitum eius **10** omnes
autem principes exercitus regis Salomonis fuerunt
ducenti quinquaginta qui erudiebant populum **11**
filiam vero Pharaonis transtulit de civitate David
in domum quam aedificaverat ei dixit enim non
habitabit uxor mea in domo David regis Israhel
eo quod sanctificata sit quia ingressa est eam
arca Domini **12** tunc obtulit Salomon holocausta
Domino super altare Domini quod extruxerat ante
porticum **13** ut per singulos dies offerretur in eo
iuxta praeceptum Mosi in sabbatis et in kalendis et
in festis diebus ter per annum id est in sollemnitate
azymorum et in sollemnitate ebdomadarum et in
sollemnitate tabernaculorum **14** et constituit iuxta
dispositionem David patris sui officia sacerdotum in
ministeriis suis et Levitas in ordine suo ut laudarent
et ministrarent coram sacerdotibus iuxta ritum
uniuscuiusque diei et ianitores in divisionibus suis
per portam et portam sic enim praeceperat David
homo Dei **15** nec praetergressi sunt de mandatis
regis tam sacerdotes quam Levitae ex omnibus
quae praeceperat et in custodiis thesaurorum **16**
omnes inpensas praeparatas habuit Salomon ex eo
die quo fundavit domum Domini usque in diem quo
perfecit eam **17** tunc abiit Salomon in Hesiongaber
et in Ahilath ad oram maris Rubri quae est in
terra Edom **18** misit autem ei Hiram per manum
servorum suorum naves et nautas gnaros maris et
abierunt cum servis Salomonis in Ophir tuleruntque
inde quadringenta quinquaginta talenta auri et
adtulerunt ad regem Salomonem

9 regina quoque Saba cum audisset famam
Salomonis venit ut temptaret eum enigmatibus

in Hierusalem cum magnis opibus et camelis qui
portabant aromata et auri plurimum gemmasque
pretiosas cumque venisset ad Salomonem locuta est
ei quaecumque erant in corde suo **2** et exposuit ei
Salomon omnia quae proposuerat nec quicquam fuit
quod ei non perspicuum fecerit **3** quod postquam
vidit sapientiam scilicet Salomonis et domum quam
aedificaverat **4** necnon cibaria mensae eius et
habitacula servorum et officia ministrorum eius
et vestimenta eorum pincernas quoque et vestes
eorum et victimas quas immolabat in domo Domini
non erat prae stupore ultra in ea spiritus **5** dixitque
ad regem verus sermo quem audieram in terra
mea de virtutibus et sapientia tua **6** non credebam
narrantibus donec ipsa venissem et vidissent oculi
mei et probassem vix medietatem mihi sapientiae
tuae fuisse narratam vicisti famam virtutibus tuis
7 beati viri tui et beati servi tui hii qui adsistunt
coram te in omni tempore et audiunt sapientiam
tuam **8** sit Dominus Deus tuus benedictus qui
voluit te ordinare super thronum suum regem
Domini Dei tui quia diligit Deus Israhel et vult
servare eum in aeternum idcirco posuit te super
eum regem ut facias iudicia atque iustitiam **9** dedit
autem regi centum viginti talenta auri et aromata
multa nimis et gemmas pretiosissimas non fuerunt
aromata talia ut haec quae dedit regina Saba regi
Salomoni **10** sed et servi Hiram cum servis Salomonis
adtulerunt aurum de Ophir et ligna thyina et
gemmas pretiosissimas **11** de quibus fecit rex de
lignis scilicet thyinis gradus in domo Domini et in
domo regia citharas quoque et psalteria cantoribus
numquam visa sunt in terra Iuda ligna talia **12**
rex autem Salomon dedit reginae Saba cuncta
quae voluit et quae postulavit multo plura quam
adtulerat ad eum quae reversa abiit in terram suam
cum servis suis **13** erat autem pondus auri quod
adferebatur Salomoni per annos singulos sescenta
sexaginta sex talenta auri **14** excepta ea summa
quam legati diversarum gentium et negotiatores
adferre consueverant omnesque reges Arabiae et
satrapae terrarum qui conportabant aurum et
argentum Salomoni **15** fecit igitur rex Salomon
ducentas hastas aureas de summa sescentorum
aureorum qui in hastis singulis expendebantur **16**
trecenta quoque scuta aurea trecentorum aureorum
quibus tegebantur scuta singula posuitque ea rex in
armamentario quod erat consitum nemore **17** fecit
quoque rex solium eburneum grande et vestivit
illud auro mundissimo **18** sexque gradus quibus
ascendebatur ad solium et scabillum aureum et
brachiola duo altrinsecus et duos leones stantes
iuxta brachiola **19** sed et alios duodecim leunculos
stantes super sex gradus ex utraque parte non fuit
tale solium in universis regnis **20** omnia quoque
vasa convivii regis erant aurea et vasa domus saltus
Libani ex auro purissimo argentum enim in diebus
illis pro nihilo reputabatur **21** siquidem naves regis
ibant in Tharsis cum servis Hiram semel in annis
tribus et deferebant inde aurum et argentum et
ebur et simias et pavos **22** magnificatus est igitur
Salomon super omnes reges terrae divitiis et gloria
23 omnesque reges terrarum desiderabant faciem
videre Salomonis ut audirent sapientiam quam
dederat Deus in corde eius **24** et deferebant ei
munera vasa argentea et aurea et vestes et arma
et aromata equos et mulos per singulos annos **25**
habuit quoque Salomon quadraginta milia equorum
in stabulis et curruum equitumque duodecim
milia constituitque eos in urbibus quadrigarum
et ubi erat rex in Hierusalem **26** exercuit etiam
potestatem super cunctos reges a fluvio Eufraten
usque ad terram Philisthinorum id est usque ad
terminos Aegypti **27** tantamque copiam praebuit
argenti in Hierusalem quasi lapidum et cedrorum
tantam multitudinem velut sycaminorum quae
gignuntur in campestribus **28** adducebantur autem
ei equi de Aegypto cunctisque regionibus **29** reliqua
vero operum Salomonis priorum et novissimorum
scripta sunt in verbis Nathan prophetae et in libris
Ahiae Silonitis in visione quoque Iaddo videntis
contra Hieroboam filium Nabath **30** regnavit autem
Salomon in Hierusalem super omnem Israhel
quadraginta annis **31** dormivitque cum patribus suis
et sepelierunt eum in civitate David regnavitque
pro eo Roboam filius eius

10 profectus est autem Roboam in Sychem
illuc enim cunctus Israhel convenerat ut
constituerent eum regem **2** quod cum audisset
Hieroboam filius Nabath qui erat in Aegypto fugerat
quippe illuc ante Salomonem statim reversus
est **3** vocaveruntque eum et venit cum universo
Israhel et locuti sunt ad Roboam dicentes **4** pater
tuus durissimo iugo nos pressit tu leviora impera
patre tuo qui nobis gravem inposuit servitutem et
paululum de onere subleva ut serviamus tibi **5** qui
ait post tres dies revertimini ad me cumque abisset
populus **6** iniit consilium cum senibus qui steterant
coram patre eius Salomone dum adviveret dicens
quid datis consilii ut respondeam populo **7** qui
dixerunt ei si placueris populo huic et lenieris eos
verbis clementibus servient tibi omni tempore **8**
at ille reliquit consilium senum et cum iuvenibus
tractare coepit qui cum eo nutriti fuerant et erant
in comitatu illius **9** dixitque ad eos quid vobis

videtur vel respondere quid debeo populo huic
qui dixit mihi subleva iugum quod inposuit nobis
pater tuus **10** at illi responderunt ut iuvenes et
nutriti cum eo in deliciis atque dixerunt sic loqueris
populo qui dixit tibi pater tuus adgravavit iugum
nostrum tu subleva et sic respondebis eis minimus
digitus meus grossior est lumbis patris mei **11**
pater meus inposuit vobis iugum grave et ego
maius pondus adponam pater meus cecidit vos
flagellis ego vero caedam scorpionibus **12** venit
ergo Hieroboam et universus populus ad Roboam
die tertio sicut praeceperat eis **13** responditque
rex dura derelicto consilio seniorum **14** locutusque
est iuxta iuvenum voluntatem pater meus grave
vobis inposuit iugum quod ego gravius faciam
pater meus cecidit vos flagellis ego vero caedam
scorpionibus **15** et non adquievit populi precibus
erat enim voluntatis Dei ut conpleretur sermo eius
quem locutus fuerat per manum Ahiae Silonitis
ad Hieroboam filium Nabath **16** populus autem
universus rege duriora dicente sic locutus est ad
eum non est nobis pars in David neque hereditas
in filio Isai revertere in tabernacula tua Israhel tu
autem pasce domum tuam David et abiit Israhel in
tabernacula sua **17** super filios autem Israhel qui
habitabant in civitatibus Iuda regnavit Roboam **18**
misitque rex Roboam Aduram qui praeerat tributis
et lapidaverunt eum filii Israhel et mortuus est
porro rex Roboam currum festinavit ascendere et
fugit in Hierusalem **19** recessitque Israhel a domo
David usque ad diem hanc

11 venit autem Roboam in Hierusalem et
convocavit universam domum Iuda et
Beniamin in centum octoginta milibus electorum
atque bellantium ut dimicaret contra Israhel et
converteret ad se regnum suum **2** factusque est
sermo Domini ad Semeiam hominem Dei dicens **3**
loquere ad Roboam filium Salomonis regem Iuda et
ad universum Israhel qui est in Iuda et Beniamin **4**
haec dicit Dominus non ascendetis neque pugnabitis
contra fratres vestros revertatur unusquisque in
domum suam quia mea hoc gestum est voluntate
qui cum audissent sermonem Domini reversi sunt
nec perrexerunt contra Hieroboam **5** habitavit
autem Roboam in Hierusalem et aedificavit civitates
muratas in Iuda **6** extruxitque Bethleem et Aetham
et Thecue **7** Bethsur quoque et Soccho et Odollam
8 necnon Geth et Maresa et Ziph **9** sed et Aduram
et Lachis et Azecha **10** Saraa quoque et Ahilon et
Hebron quae erant in Iuda et Beniamin civitates
munitissimas **11** cumque clausisset eas muris
posuit in eis principes ciborumque horrea hoc
est olei et vini **12** sed et in singulis urbibus fecit
armamentaria scutorum et hastarum firmavitque
eas multa diligentia et imperavit super Iudam
et Beniamin **13** sacerdotes autem et Levitae qui
erant in universo Israhel venerunt ad eum de
cunctis sedibus suis **14** relinquentes suburbana
et possessiones suas et transeuntes ad Iudam et
Hierusalem eo quod abiecisset eos Hieroboam et
posteri eius ne sacerdotio Domini fungerentur **15** qui
constituit sibi sacerdotes excelsorum et daemonum
vitulorumque quos fecerat **16** sed et de cunctis
tribubus Israhel quicumque dederant cor suum
ut quaererent Dominum Deum Israhel venerunt
Hierusalem ad immolandas victimas Domino Deo
patrum suorum **17** et roboraverunt regnum Iuda
et confirmaverunt Roboam filium Salomonis per
tres annos ambulaverunt enim in viis David et
Salomonis annis tantum tribus **18** duxit autem
Roboam uxorem Maalath filiam Hierimuth filii
David Abiail quoque filiam Heliab filii Isai **19** quae
peperit ei filios Ieus et Somoriam et Zoom **20** post
hanc quoque accepit Maacha filiam Absalom quae
peperit ei Abia et Ethai et Ziza et Salumith **21** amavit
autem Roboam Maacha filiam Absalom super omnes
uxores suas et concubinas nam uxores decem et
octo duxerat concubinasque sexaginta et genuit
viginti octo filios et sexaginta filias **22** constituit
vero in capite Abiam filium Maacha ducem super
fratres suos ipsum enim regem facere cogitabat **23**
qui sapientior fuit et potentior super omnes filios
eius et in cunctis finibus Iuda et Beniamin et in
universis civitatibus muratis praebuitque eis escas
plurimas et multas petivit uxores

12 cumque roboratum fuisset regnum Roboam
et confortatum dereliquit legem Domini et
omnis Israhel cum eo **2** anno autem quinto regni
Roboam ascendit Sesac rex Aegypti in Hierusalem
quia peccaverunt Domino **3** cum mille ducentis
curribus et sexaginta milibus equitum nec erat
numerus vulgi quod venerat cum eo ex Aegypto
Lybies scilicet et Trogoditae et Aethiopes **4** cepitque
civitates munitissimas in Iuda et venit usque
Hierusalem **5** Semeias autem propheta ingressus
est ad Roboam et principes Iuda qui congregati
fuerant in Hierusalem fugientes Sesac dixitque
ad eos haec dicit Dominus vos reliquistis me et
ego reliqui vos in manu Sesac **6** consternatique
principes Israhel et rex dixerunt iustus est Dominus
7 cumque vidisset Dominus quod humiliati essent
factus est sermo Domini ad Semeiam dicens quia
humiliati sunt non disperdam eos daboque eis
pauxillum auxilii et non stillabit furor meus super

Hierusalem per manum Sesac **8** verumtamen
servient ei ut sciant distantiam servitutis meae
et servitutis regni terrarum **9** recessit itaque
Sesac rex Aegypti ab Hierusalem sublatis thesauris
domus Domini et domus regis omniaque secum
tulit et clypeos aureos quos fecerat Salomon **10** pro
quibus fecit rex aeneos et tradidit illos principibus
scutariorum qui custodiebant vestibulum palatii
11 cumque introiret rex domum Domini veniebant
scutarii et tollebant eos iterumque referebant
ad armamentarium suum **12** verumtamen quia
humiliati sunt aversa est ab eis ira Domini nec
deleti sunt penitus siquidem et in Iuda inventa sunt
opera bona **13** confortatus est igitur rex Roboam in
Hierusalem atque regnavit quadraginta autem et
unius anni erat cum regnare coepisset et decem
septemque annis regnavit in Hierusalem urbe quam
elegit Dominus ut confirmaret nomen suum ibi
de cunctis tribubus Israhel nomenque matris eius
Naama Ammanitis **14** fecit autem malum et non
praeparavit cor suum ut quaereret Dominum **15**
opera vero Roboam prima et novissima scripta
sunt in libris Semeiae prophetae et Addo videntis
et diligenter exposita pugnaveruntque adversum
se Roboam et Hieroboam cunctis diebus **16** et
dormivit Roboam cum patribus suis sepultusque est
in civitate David et regnavit Abia filius eius pro eo

13 anno octavodecimo regis Hieroboam regnavit
Abia super Iudam **2** tribus annis regnavit
in Hierusalem nomenque matris eius Michaia
filia Urihel de Gabaa et erat bellum inter Abia
et Hieroboam **3** cumque inisset Abia certamen
et haberet bellicosissimos viros et electorum
quadringenta milia Hieroboam instruxit e contra
aciem octingenta milia virorum qui et ipsi electi
erant et ad bella fortissimi **4** stetit igitur Abia
super montem Someron qui erat in Ephraim et ait
audi Hieroboam et omnis Israhel **5** num ignoratis
quod Dominus Deus Israhel dederit regnum David
super Israhel in sempiternum ipsi et filiis eius
pactum salis **6** et surrexit Hieroboam filius Nabath
servus Salomonis filii David et rebellavit contra
dominum suum **7** congregatique sunt ad eum viri
vanissimi et filii Belial et praevaluerunt contra
Roboam filium Salomonis porro Roboam erat rudis
et corde pavido nec potuit resistere eis **8** nunc ergo
vos dicitis quod resistere possitis regno Domini
quod possidet per filios David habetisque grandem
populi multitudinem atque vitulos aureos quos fecit
vobis Hieroboam in deos **9** et eiecistis sacerdotes
Domini filios Aaron atque Levitas et fecistis vobis
sacerdotes sicut omnes populi terrarum quicumque
venerit et initiaverit manum suam in tauro in
bubus et in arietibus septem fit sacerdos eorum qui
non sunt dii **10** noster autem Dominus Deus est
quem non relinquimus sacerdotesque ministrant
Domino de filiis Aaron et Levitae sunt in ordine
suo **11** holocausta quoque offerunt Domino per
singulos dies mane et vespere et thymiama iuxta
legis praecepta confectum et proponuntur panes in
mensa mundissima estque apud nos candelabrum
aureum et lucernae eius ut accendantur semper
ad vesperam nos quippe custodimus praecepta
Domini Dei nostri quem vos reliquistis **12** ergo in
exercitu nostro dux Deus est et sacerdotes eius
qui clangunt tubis et resonant contra vos filii
Israhel nolite pugnare contra Dominum Deum
patrum vestrorum quia non vobis expedit **13** haec
illo loquente Hieroboam retro moliebatur insidias
cumque ex adverso hostium staret ignorantem
Iudam suo ambiebat exercitu **14** respiciensque Iudas
vidit instare bellum ex adverso et post tergum et
clamavit ad Dominum ac sacerdotes tubis canere
coeperunt **15** omnesque viri Iuda vociferati sunt et
ecce illis clamantibus perterruit Deus Hieroboam et
omnem Israhel qui stabat ex adverso Abia et Iuda **16**
fugeruntque filii Israhel Iudam et tradidit eos Deus
in manu eorum **17** percussit ergo eos Abia et populus
eius plaga magna et corruerunt vulnerati ex Israhel
quingenta milia virorum fortium **18** humiliatique
sunt filii Israhel in tempore illo et vehementissime
confortati filii Iuda eo quod sperassent in Domino
Deo patrum suorum **19** persecutus est autem Abia
fugientem Hieroboam et cepit civitates eius Bethel
et filias eius et Hiesena cum filiabus suis Ephron
quoque et filias eius **20** nec valuit ultra resistere
Hieroboam in diebus Abia quem percussit Dominus
et mortuus est **21** igitur Abia confortato imperio
suo accepit uxores quattuordecim procreavitque
viginti duos filios et sedecim filias **22** reliqua autem
sermonum Abia viarumque et operum eius scripta
sunt diligentissime in libro prophetae Addo

14 dormivit autem Abia cum patribus suis et
sepelierunt eum in civitate David regnavitque
Asa filius eius pro eo in cuius diebus quievit terra
annis decem **2** fecit autem Asa quod bonum et
placitum erat in conspectu Dei sui et subvertit
altaria peregrini cultus et excelsa **3** et confregit
statuas lucosque succidit **4** ac praecepit Iudae
ut quaereret Dominum Deum patrum suorum et
faceret legem et universa mandata **5** et abstulit
e cunctis urbibus Iuda aras et fana et regnavit in
pace **6** aedificavit quoque urbes munitas in Iuda
quia quietus erat et nulla temporibus eius bella

surrexerant pacem Domino largiente 7 dixit autem
Iudae aedificemus civitates istas et vallemus muris
et roboremus turribus et portis et seris donec a
bellis quieta sunt omnia eo quod quaesierimus
Dominum Deum patrum nostrorum et dederit nobis
pacem per gyrum aedificaverunt igitur et nullum
in extruendo inpedimentum fuit 8 habuit autem
Asa in exercitu suo portantium scuta et hastas de
Iuda trecenta milia de Beniamin vero scutariorum
et sagittariorum ducenta octoginta milia omnes
isti viri fortissimi 9 egressus est autem contra eos
Zara Aethiops cum exercitu decies centena milia
et curribus trecentis et venit usque Maresa 10
porro Asa perrexit obviam et instruxit aciem ad
bellum in valle Sephata quae est iuxta Maresa 11 et
invocavit Dominum Deum et ait Domine non est
apud te ulla distantia utrum in paucis auxilieris an
in pluribus adiuva nos Domine Deus noster in te
enim et in tuo nomine habentes fiduciam venimus
contra hanc multitudinem Domine Deus noster
tu es non praevaleat contra te homo 12 exterruit
itaque Dominus Aethiopas coram Asa et Iuda
fugeruntque Aethiopes 13 et persecutus est eos Asa
et populus qui cum eo erat usque Gerar et ruerunt
Aethiopes usque ad internicionem quia Domino
caedente contriti sunt et exercitu illius proeliante
tulerunt ergo spolia multa 14 et percusserunt
omnes civitates per circuitum Gerare grandis
quippe cunctos terror invaserat et diripuerunt
urbes et multam praedam asportaverunt 15 sed
et caulas ovium destruentes tulerunt pecorum
infinitam multitudinem et camelorum reversique
sunt Hierusalem

15 Azarias autem filius Oded facto in se spiritu
Dei 2 egressus est in occursum Asa et dixit ei
audite me Asa et omnis Iuda et Beniamin Dominus
vobiscum quia fuistis cum eo si quaesieritis eum
invenietis si autem dereliqueritis derelinquet vos 3
transibunt autem multi dies in Israhel absque Deo
vero et absque sacerdote doctore et absque lege 4
cumque reversi fuerint in angustia sua ad Dominum
Deum Israhel et quaesierint eum repperient 5 in
tempore illo non erit pax egredienti et ingredienti
sed terrores undique in cunctis habitatoribus
terrarum 6 pugnabit enim gens contra gentem et
civitas contra civitatem quia Dominus conturbabit
eos in omni angustia 7 vos ergo confortamini et
non dissolvantur manus vestrae erit enim merces
operi vestro 8 quod cum audisset Asa verba scilicet
et prophetiam Oded prophetae confortatus est et
abstulit idola de omni terra Iuda et Beniamin et ex
urbibus quas ceperat montis Ephraim et dedicavit
altare Domini quod erat ante porticum Domini 9
congregavitque universum Iuda et Beniamin et
advenas cum eis de Ephraim et de Manasse et de
Symeon plures enim ad eum confugerant ex Israhel
videntes quod Dominus Deus illius esset cum eo 10
cumque venissent Hierusalem mense tertio anno
quintodecimo regni Asa 11 immolaverunt Domino
in die illa de manubiis et praeda quam adduxerant
boves septingentos et arietes septem milia 12
et intravit ex more ad corroborandum foedus ut
quaererent Dominum Deum patrum suorum in toto
corde et in tota anima sua 13 si quis autem inquit
non quaesierit Dominum Deum Israhel moriatur
a minimo usque ad maximum a viro usque ad
mulierem 14 iuraveruntque Domino voce magna in
iubilo et in clangore tubae et in sonitu bucinarum
15 omnes qui erant in Iuda cum execratione in omni
enim corde suo iuraverunt et in tota voluntate
quaesierunt eum et invenerunt praestititque eis
Dominus requiem per circuitum 16 sed et Maacham
matrem Asa regis ex augusto deposuit imperio
eo quod fecisset in luco simulacrum Priapi quod
omne contrivit et in frusta comminuens conbusit
in torrente Cedron 17 excelsa autem derelicta
sunt in Israhel attamen cor Asa erat perfectum
cunctis diebus eius 18 ea quae voverat pater suus et
ipse intulit in domum Domini argentum et aurum
vasorumque diversam supellectilem 19 bellum vero
non fuit usque ad tricesimum quintum annum
regni Asa

16 anno autem tricesimo sexto regni eius
ascendit Baasa rex Israhel in Iudam et muro
circumdabat Rama ut nullus tute posset egredi
et ingredi de regno Asa 2 protulit ergo Asa
argentum et aurum de thesauris domus Domini
et de thesauris regis misitque ad Benadad regem
Syriae qui habitabat in Damasco dicens 3 foedus
inter me et te est pater quoque meus et pater
tuus habuere concordiam quam ob rem misi tibi
argentum et aurum ut rupto foedere quod habes
cum Baasa rege Israhel facias eum a me recedere 4
quo conperto Benadad misit principes exercituum
suorum ad urbes Israhel qui percusserunt Ahion
et Dan et Abelmaim et universas urbes muratas
Nepthalim 5 quod cum audisset Baasa desivit
aedificare Rama et intermisit opus suum 6 porro Asa
rex adsumpsit universum Iudam et tulerunt lapides
Rama et ligna quae aedificationi praeparaverat
Baasa aedificavitque ex eis Gabaa et Maspha 7
in tempore illo venit Anani propheta ad Asam
regem Iuda et dixit ei quia habuisti fiduciam in
rege Syriae et non in Domino Deo tuo idcirco

evasit Syriae regis exercitus de manu tua **8** nonne
Aethiopes et Lybies multo plures erant quadrigis et
equitibus et multitudine nimia quos cum Domino
credidisses tradidit in manu tua **9** oculi enim
eius contemplantur universam terram et praebent
fortitudinem his qui corde perfecto credunt in
eum stulte igitur egisti et propter hoc ex praesenti
tempore contra te bella consurgent **10** iratusque Asa
adversus videntem iussit eum mitti in nervum valde
quippe super hoc fuerat indignatus et interfecit de
populo in tempore illo plurimos **11** opera autem Asa
prima et novissima scripta sunt in libro regum Iuda
et Israhel **12** aegrotavit etiam Asa anno tricesimo
nono regni sui dolore pedum vehementissimo et
nec in infirmitate sua quaesivit Dominum sed magis
in medicorum arte confisus est **13** dormivitque cum
patribus suis et mortuus est anno quadragesimo
primo regni sui **14** et sepelierunt eum in sepulchro
suo quod foderat sibi in civitate David posueruntque
eum super lectulum suum plenum aromatibus et
unguentis meretriciis quae erant pigmentariorum
arte confecta et conbuserunt super eum ambitione
nimia

17 regnavit autem Iosaphat filius eius pro eo
et invaluit contra Israhel **2** constituitque
militum numeros in cunctis urbibus Iudae quae
erant vallatae muris praesidiaque disposuit in terra
Iuda et in civitatibus Ephraim quas ceperat Asa
pater eius **3** et fuit Dominus cum Iosaphat quia
ambulavit in viis David patris sui primis et non
speravit in Baalim **4** sed in Deo patris sui et perrexit
in praeceptis illius et non iuxta peccata Israhel
5 confirmavitque Dominus regnum in manu eius
et dedit omnis Iuda munera Iosaphat factaeque
sunt ei infinitae divitiae et multa gloria **6** cumque
sumpsisset cor eius audaciam propter vias Domini
etiam excelsa et lucos de Iuda abstulit **7** tertio autem
anno regni sui misit de principibus suis Benail et
Obdiam et Zacchariam et Nathanahel et Micheam
ut docerent in civitatibus Iuda **8** et cum eis Levitas
Semeiam et Nathaniam et Zabadiam Asahel quoque
et Semiramoth et Ionathan Adoniam et Tobiam et
Tobadoniam Levitas et cum eis Elisama et Ioram
sacerdotes **9** docebantque in Iuda habentes librum
legis Domini et circuibant cunctas urbes Iuda atque
erudiebant populum **10** itaque factus est pavor
Domini super omnia regna terrarum quae erant per
gyrum Iuda nec audebant bellare contra Iosaphat
11 sed et Philisthei Iosaphat munera deferebant
et vectigal argenti Arabes quoque adducebant
pecora arietum septem milia septingentos et hircos
totidem **12** crevit ergo Iosaphat et magnificatus est
usque in sublime atque aedificavit in Iuda domos ad
instar turrium urbesque muratas **13** et multa opera
patravit in urbibus Iuda viri quoque bellatores
et robusti erant in Hierusalem **14** quorum iste
numerus per domos atque familias singulorum
in Iuda principes exercitus Ednas dux et cum
eo robustissimorum trecenta milia **15** post hunc
Iohanan princeps et cum eo ducenta octoginta
milia **16** post istum quoque Amasias filius Zechri
consecratus Domino et cum eo ducenta milia
virorum fortium **17** hunc sequebatur robustus ad
proelia Heliada et cum eo tenentium arcum et
clypeum ducenta milia **18** post istum etiam Iozabath
et cum eo centum octoginta milia expeditorum
militum **19** hii omnes erant ad manum regis exceptis
aliis quos posuerat in urbibus muratis et in universo
Iuda

18 fuit ergo Iosaphat dives et inclitus multum et
adfinitate coniunctus est Ahab **2** descenditque
post annos ad eum in Samariam ad cuius adventum
mactavit Ahab arietes et boves plurimos et populo
qui venerat cum eo persuasitque illi ut ascenderet
in Ramoth Galaad **3** dixitque Ahab rex Israhel
ad Iosaphat regem Iuda veni mecum in Ramoth
Galaad cui ille respondit ut ego et tu sicut
populus tuus sic et populus meus tecumque
erimus in bello **4** dixitque Iosaphat ad regem
Israhel consule obsecro inpraesentiarum sermonem
Domini **5** congregavitque rex Israhel prophetarum
quadringentos viros et dixit ad eos in Ramoth
Galaad ad bellandum ire debemus an quiescere
at illi ascende inquiunt et tradet Deus in manu
regis **6** dixitque Iosaphat numquid non est hic
prophetes Domini ut ab illo etiam requiramus
7 et ait rex Israhel ad Iosaphat est vir unus a
quo possumus quaerere Domini voluntatem sed
ego odi eum quia non prophetat mihi bonum
sed malum omni tempore est autem Micheas
filius Iembla dixitque Iosaphat ne loquaris rex hoc
modo **8** vocavit ergo rex Israhel unum de eunuchis
et dixit ei voca cito Micheam filium Iembla **9**
porro rex Israhel et Iosaphat rex Iuda uterque
sedebant in solio suo vestiti cultu regio sedebant
autem in area iuxta portam Samariae omnesque
prophetae vaticinabantur coram eis **10** Sedecias
vero filius Chanana fecit sibi cornua ferrea et ait
haec dicit Dominus his ventilabis Syriam donec
conteras eam **11** omnesque prophetae similiter
prophetabant atque dicebant ascende in Ramoth
Galaad et prosperaberis et tradet eos Dominus in
manu regis **12** nuntius autem qui ierat ad vocandum
Micheam ait illi en verba omnium prophetarum

uno ore bona regi adnuntiant quaeso ergo te ut
et sermo tuus ab eis non dissentiat loquarisque
prospera **13** cui respondit Micheas vivit Dominus
quia quodcumque dixerit Deus meus hoc loquar **14**
venit ergo ad regem cui rex ait Michea ire debemus
in Ramoth Galaad ad bellandum an quiescere cui ille
respondit ascendite cuncta enim prospera evenient
et tradentur hostes in manus vestras **15** dixitque rex
iterum atque iterum te adiuro ut non mihi loquaris
nisi quod verum est in nomine Domini **16** at ille ait
vidi universum Israhel dispersum in montibus sicut
oves absque pastore et dixit Dominus non habent
isti dominos revertatur unusquisque ad domum
suam in pace **17** et ait rex Israhel ad Iosaphat nonne
dixi tibi quod non prophetaret iste mihi quicquam
boni sed ea quae mala sunt **18** at ille idcirco ait
audite verbum Domini vidi Dominum sedentem in
solio suo et omnem exercitum caeli adsistentem
ei a dextris et sinistris **19** et dixit Dominus quis
decipiet Ahab regem Israhel ut ascendat et corruat
in Ramoth Galaad cumque diceret unus hoc modo
et alter alio **20** processit spiritus et stetit coram
Domino et ait ego decipiam eum cui Dominus in quo
inquit decipies **21** at ille respondit egrediar et ero
spiritus mendax in ore omnium prophetarum eius
dixitque Dominus decipies et praevalebis egredere
et fac ita **22** nunc igitur ecce dedit Dominus
spiritum mendacii in ore omnium prophetarum
tuorum et Dominus locutus est de te mala **23**
accessit autem Sedecias filius Chanana et percussit
Micheae maxillam et ait per quam viam transivit
spiritus Domini a me ut loqueretur tibi **24** dixitque
Micheas tu ipse videbis in die illo quando ingressus
fueris cubiculum de cubiculo ut abscondaris **25**
praecepit autem rex Israhel dicens tollite Micheam
et ducite eum ad Amon principem civitatis et ad
Ioas filium Ammelech **26** et dicetis haec dicit rex
mittite hunc in carcerem et date ei panis modicum
et aquae pauxillum donec revertar in pace **27**
dixitque Micheas si reversus fueris in pace non est
locutus Dominus in me et ait audite populi omnes
28 igitur ascenderunt rex Israhel et Iosaphat rex
Iuda in Ramoth Galaad **29** dixitque rex Israhel ad
Iosaphat mutabo habitum et sic ad pugnandum
vadam tu autem induere vestibus tuis mutatoque
rex Israhel habitu venit ad bellum **30** rex autem
Syriae praeceperat ducibus equitatus sui dicens ne
pugnetis contra minimum aut contra maximum nisi
contra solum regem Israhel **31** itaque cum vidissent
principes equitatus Iosaphat dixerunt rex Israhel
iste est et circumdederunt eum dimicantes at ille
clamavit ad Dominum et auxiliatus est ei atque
avertit eos ab illo **32** cum enim vidissent duces
equitatus quod non esset rex Israhel reliquerunt
eum **33** accidit autem ut unus e populo sagittam
in incertum iaceret et percuteret regem Israhel
inter cervicem et scapulas at ille aurigae suo ait
converte manum tuam et educ me de acie quia
vulneratus sum **34** et finita est pugna in die illo
porro rex Israhel stabat in curru suo contra Syros
usque ad vesperam et mortuus est occidente sole

19 reversus est autem Iosaphat rex Iuda domum
suam pacifice in Hierusalem **2** cui occurrit
Hieu filius Anani videns et ait ad eum impio
praebes auxilium et his qui oderunt Dominum
amicitia iungeris et idcirco iram quidem Domini
merebaris **3** sed bona opera inventa sunt in te eo
quod abstuleris lucos de terra Iuda et praeparaveris
cor tuum ut requireres Dominum **4** habitavit ergo
Iosaphat in Hierusalem rursumque egressus est ad
populum de Bersabee usque ad montem Ephraim et
revocavit eos ad Dominum Deum patrum suorum **5**
constituitque iudices terrae in cunctis civitatibus
Iuda munitis per singula loca **6** et praecipiens
iudicibus videte ait quid faciatis non enim hominis
exercetis iudicium sed Domini et quodcumque
iudicaveritis in vos redundabit **7** sit timor Domini
vobiscum et cum diligentia cuncta facite non est
enim apud Dominum Deum nostrum iniquitas nec
personarum acceptio nec cupido munerum **8** in
Hierusalem quoque constituit Iosaphat Levitas et
sacerdotes et principes familiarum ex Israhel ut
iudicium et causam Domini iudicarent habitatoribus
eius **9** praecepitque eis dicens sic agetis in timore
Dei fideliter et corde perfecto **10** omnem causam
quae venerit ad vos fratrum vestrorum qui habitant
in urbibus suis inter cognationem et cognationem
ubicumque quaestio est de lege de mandato de
caerimoniis de iustificationibus ostendite eis ut
non peccent in Dominum et ne veniat ira super
vos et super fratres vestros sic ergo agetis et
non peccabitis **11** Amarias autem sacerdos et
pontifex vester in his quae ad Dominum pertinent
praesidebit porro Zabadias filius Ismahel qui est
dux in domo Iuda super ea opera erit quae ad regis
officium pertinent habetisque magistros Levitas
coram vobis confortamini et agite diligenter et erit
Dominus cum bonis

20 post haec congregati sunt filii Moab et filii
Ammon et cum eis de Ammanitis ad Iosaphat
ut pugnarent contra eum **2** veneruntque nuntii
et indicaverunt Iosaphat dicentes venit contra te
multitudo magna de his locis quae trans mare sunt et
de Syria et ecce consistunt in Asasonthamar quae est

Engaddi **3** Iosaphat autem timore perterritus totum
se contulit ad rogandum Dominum et praedicavit
ieiunium universo Iuda **4** congregatusque Iudas ad
precandum Dominum sed et omnes de urbibus suis
venerunt ad obsecrandum eum **5** cumque stetisset
Iosaphat in medio coetu Iudae et Hierusalem in
domo Domini ante atrium novum **6** ait Domine Deus
patrum nostrorum tu es Deus in caelo et dominaris
cunctis regnis gentium in manu tua est fortitudo
et potentia nec quisquam tibi potest resistere **7**
nonne tu Deus noster interfecisti omnes habitatores
terrae huius coram populo tuo Israhel et dedisti
eam semini Abraham amici tui in sempiternum
8 habitaveruntque in ea et extruxerunt in illa
sanctuarium nomini tuo dicentes **9** si inruerint
super nos mala gladius iudicii pestilentia et fames
stabimus coram domo hac in conspectu tuo in qua
invocatum est nomen tuum et clamabimus ad te
in tribulationibus nostris et exaudies salvosque
facies **10** nunc igitur ecce filii Ammon et Moab
et mons Seir per quos non concessisti Israheli
ut transirent quando egrediebantur de Aegypto
sed declinaverunt ab eis et non interfecerunt illos
11 e contrario agunt et nituntur eicere nos de
possessione quam tradidisti nobis **12** Deus noster
ergo non iudicabis eos in nobis quidem non tanta
est fortitudo ut possimus huic multitudini resistere
quae inruit super nos sed cum ignoremus quid
agere debeamus hoc solum habemus residui ut
oculos nostros dirigamus ad te **13** omnis vero Iuda
stabat coram Domino cum parvulis et uxoribus et
liberis suis **14** erat autem Hiazihel filius Zacchariae
filii Banaiae filii Hiehihel filii Mathaniae Levites de
filiis Asaph super quem factus est spiritus Domini
in medio turbae **15** et ait adtendite omnis Iuda et
qui habitatis Hierusalem et tu rex Iosaphat haec
dicit Dominus vobis nolite timere nec paveatis
hanc multitudinem non est enim vestra pugna sed
Dei **16** cras descendetis contra eos ascensuri enim
sunt per clivum nomine Sis et invenietis illos in
summitate torrentis qui est contra solitudinem
Hieruhel **17** non eritis vos qui dimicabitis sed
tantummodo confidenter state et videbitis auxilium
Domini super vos o Iuda et Hierusalem nolite
timere nec paveatis cras egredimini contra eos
et Dominus erit vobiscum **18** Iosaphat ergo et
Iuda et omnes habitatores Hierusalem ceciderunt
proni in terram coram Domino et adoraverunt eum
19 porro Levitae de filiis Caath et de filiis Core
laudabant Dominum Deum Israhel voce magna in
excelsum **20** cumque mane surrexissent egressi
sunt per desertum Thecuae profectisque eis stans
Iosaphat in medio eorum dixit audite me Iuda et
omnes habitatores Hierusalem credite in Domino
Deo vestro et securi eritis credite prophetis eius et
cuncta evenient prospera **21** deditque consilium
populo et statuit cantores Domini ut laudarent
eum in turmis suis et antecederent exercitum
ac voce consona dicerent confitemini Domino
quoniam in aeternum misericordia eius **22** cumque
coepissent laudes canere vertit Dominus insidias
eorum in semet ipsos filiorum scilicet Ammon
et Moab et montis Seir qui egressi fuerant ut
pugnarent contra Iudam et percussi sunt **23** namque
filii Ammon et Moab consurrexerunt adversum
habitatores montis Seir ut interficerent et delerent
eos cumque hoc opere perpetrassent etiam in
semet ipsos versi mutuis concidere vulneribus **24**
porro Iudas cum venisset ad speculam quae respicit
solitudinem vidit procul omnem late regionem
plenam cadaveribus nec superesse quemquam qui
necem potuisset evadere **25** venit ergo Iosaphat
et omnis populus cum eo ad detrahenda spolia
mortuorum inveneruntque inter cadavera variam
supellectilem vestes quoque et vasa pretiosissima
et diripuerunt ita ut omnia portare non possent nec
per tres dies spolia auferre pro praedae magnitudine
26 die autem quarto congregati sunt in valle
Benedictionis etenim quoniam ibi benedixerant
Domino vocaverunt locum illum vallis Benedictionis
usque in praesentem diem **27** reversusque est omnis
vir Iuda et habitatores Hierusalem et Iosaphat ante
eos in Hierusalem cum laetitia magna eo quod
dedisset eis Dominus gaudium de inimicis suis
28 ingressique sunt Hierusalem cum psalteriis et
citharis et tubis in domum Domini **29** inruit autem
pavor Domini super universa regna terrarum cum
audissent quod pugnasset Dominus contra inimicos
Israhel **30** quievitque regnum Iosaphat et praebuit
ei Deus pacem per circuitum **31** regnavit igitur
Iosaphat super Iudam et erat triginta quinque
annorum cum regnare coepisset viginti autem
et quinque annis regnavit in Hierusalem nomen
matris eius Azuba filia Selachi **32** et ambulavit in
via patris sui Asa nec declinavit ab ea faciens quae
placita erant coram Domino **33** verumtamen excelsa
non abstulit et adhuc populus non direxerat cor
suum ad Dominum Deum patrum suorum **34** reliqua
autem gestorum Iosaphat priorum et novissimorum
scripta sunt in verbis Hieu filii Anani quae digessit
in libro regum Israhel **35** post haec iniit amicitias
Iosaphat rex Iuda cum Ochozia rege Israhel cuius
opera fuerunt impiissima **36** et particeps fuit ut
facerent naves quae irent in Tharsis feceruntque
classem in Asiongaber **37** prophetavit autem Eliezer
filius Dodoau de Maresa ad Iosaphat dicens quia

habuisti foedus cum Ochozia percussit Dominus
opera tua contritaeque sunt naves nec potuerunt
ire in Tharsis

21 dormivit autem Iosaphat cum patribus suis
et sepultus est cum eis in civitate David
regnavitque Ioram filius eius pro eo **2** qui habuit
fratres filios Iosaphat Azariam et Hiahihel et
Zacchariam et Azariam et Michahel et Saphatiam
omnes hii filii Iosaphat regis Israhel **3** deditque
eis pater suus multa munera argenti et auri
et pensitationes cum civitatibus munitissimis in
Iuda regnum autem tradidit Ioram eo quod esset
primogenitus **4** surrexit ergo Ioram super regnum
patris sui cumque se confirmasset occidit omnes
fratres suos gladio et quosdam de principibus Israhel
5 triginta duo annorum erat Ioram cum regnare
coepisset et octo annis regnavit in Hierusalem **6**
ambulavitque in viis regum Israhel sicut egerat
domus Ahab filia quippe Ahab erat uxor eius et
fecit malum in conspectu Domini **7** noluit autem
Dominus disperdere domum David propter pactum
quod inierat cum eo et quia promiserat ut daret illi
lucernam et filiis eius omni tempore **8** in diebus
illis rebellavit Edom ne esset subditus Iudae et
constituit sibi regem **9** cumque transisset Ioram
cum principibus suis et cuncto equitatu qui erat
secum surrexit nocte et percussit Edom qui se
circumdederat et omnes duces equitatus eius **10**
attamen rebellavit Edom ne esset sub dicione
Iuda usque ad hanc diem eo tempore et Lobna
recessit ne esset sub manu illius dereliquerat enim
Dominum Deum patrum suorum **11** insuper et
excelsa fabricatus est in urbibus Iuda et fornicari
fecit habitatores Hierusalem et praevaricari Iudam
12 adlatae sunt autem ei litterae ab Helia propheta
in quibus scriptum erat haec dicit Dominus Deus
David patris tui quoniam non ambulasti in viis
Iosaphat patris tui et in viis Asa regis Iuda **13**
sed incessisti per iter regum Israhel et fornicari
fecisti Iudam et habitatores Hierusalem imitatus
fornicationem domus Ahab insuper et fratres tuos
domum patris tui meliores te occidisti **14** ecce
Dominus percutiet te plaga magna cum populo tuo
et filiis et uxoribus tuis universaque substantia
tua **15** tu autem aegrotabis pessimo languore
uteri donec egrediantur vitalia tua paulatim per
dies singulos **16** suscitavit ergo Dominus contra
Ioram spiritum Philisthinorum et Arabum qui
confines sunt Aethiopibus **17** et ascenderunt in
terram Iuda et vastaverunt eam diripueruntque
cunctam substantiam quae inventa est in domo
regis insuper et filios eius et uxores nec remansit
ei filius nisi Ioachaz qui minimus natu erat **18**
et super haec omnia percussit eum Dominus alvi
languore insanabili **19** cumque diei succederet dies
et temporum spatia volverentur duorum annorum
expletus est circulus et sic longa consumptus tabe
ita ut egereret etiam viscera sua languore pariter et
vita caruit mortuusque est in infirmitate pessima et
non fecit ei populus secundum morem conbustionis
exequias sicut fecerat maioribus eius **20** triginta
duum annorum fuit cum regnare coepisset et
octo annis regnavit in Hierusalem ambulavitque
non recte et sepelierunt eum in civitate David
verumtamen non in sepulchro regum

22 constituerunt autem habitatores Hierusalem
Ochoziam filium eius minimum regem pro eo
omnes enim maiores natu qui ante eum fuerant
interfecerant latrones Arabum qui inruerant in
castra regnavitque Ochozias filius Ioram regis Iuda
2 filius quadraginta duo annorum erat Ochozias
cum regnare coepisset et uno anno regnavit in
Hierusalem nomen matris eius Otholia filia Amri **3**
sed et ipse ingressus est per vias domus Ahab mater
enim eius inpulit eum ut impie ageret **4** fecit igitur
malum in conspectu Domini sicut domus Ahab ipsi
enim fuerunt ei consiliarii post mortem patris sui in
interitum eius **5** ambulavitque in consiliis eorum et
perrexit cum Ioram filio Ahab rege Israhel in bellum
contra Azahel regem Syriae in Ramoth Galaad
vulneraveruntque Syri Ioram **6** qui reversus est ut
curaretur in Hiezrahel multas enim plagas acceperat
in supradicto certamine igitur Azarias filius Ioram
rex Iuda descendit ut inviseret Ioram filium Ahab
in Hiezrahel aegrotantem **7** voluntatis quippe fuit
Dei adversum Ochoziam ut veniret ad Ioram et cum
venisset egrederetur cum eo adversum Hieu filium
Namsi quem unxit Dominus ut deleret domum
Ahab **8** cum ergo subverteret Hieu domum Ahab
invenit principes Iuda et filios fratrum Ochoziae
qui ministrabant ei et interfecit illos **9** ipsumque
perquirens Ochoziam conprehendit latentem in
Samaria adductumque ad se occidit et sepelierunt
eum eo quod esset filius Iosaphat qui quaesierat
Dominum in toto corde suo nec erat ultra spes
aliqua ut de stirpe regnaret Ochoziae **10** siquidem
Otholia mater eius videns quod mortuus esset filius
suus surrexit et interfecit omnem stirpem regiam
domus Ioram **11** porro Iosabeth filia regis tulit
Ioas filium Ochoziae et furata est eum de medio
filiorum regis cum interficerentur absconditque
cum nutrice sua in cubiculo lectulorum Iosabeth
autem quae absconderat eum erat filia regis Ioram
uxor Ioiadae pontificis soror Ochoziae et idcirco

Otholia non interfecit eum 12 fuit ergo cum eis in
domo Dei absconditus sex annis quibus regnavit
Otholia super terram

23 anno autem septimo confortatus Ioiadae
adsumpsit centuriones Azariam videlicet
filium Hieroam et Ismahel filium Iohanan Azariam
quoque filium Oded et Maasiam filium Adaiae et
Elisaphat filium Zechri et iniit cum eis foedus 2
qui circumeuntes Iudam congregaverunt Levitas
de cunctis urbibus Iuda et principes familiarum
Israhel veneruntque in Hierusalem 3 iniit igitur
omnis multitudo pactum in domo Domini cum rege
dixitque ad eos Ioiadae ecce filius regis regnabit
sicut locutus est Dominus super filios David 4 iste est
ergo sermo quem facietis 5 tertia pars vestrum qui
veniunt ad sabbatum sacerdotum et Levitarum et
ianitorum erit in portis tertia vero pars ad domum
regis et tertia in porta quae appellatur Fundamenti
omne vero reliquum vulgus sit in atriis domus
Domini 6 nec quisquam alius ingrediatur domum
Domini nisi sacerdotes et qui ministrant de Levitis
ipsi tantummodo ingrediantur quia sanctificati
sunt et omne reliquum vulgus observet custodias
Domini 7 Levitae autem circumdent regem habentes
singuli arma sua et si quis alius ingressus fuerit
templum interficiatur sintque cum rege et intrante
et egrediente 8 fecerunt igitur Levitae et universus
Iuda iuxta omnia quae praeceperat Ioiadae pontifex
et adsumpserunt singuli viros qui sub se erant et
veniebant per ordinem sabbati cum his qui iam
impleverant sabbatum et egressuri erant siquidem
Ioiadae pontifex non dimiserat abire turmas quae
sibi per singulas ebdomadas succedere consueverant
9 deditque Ioiadae sacerdos centurionibus lanceas
clypeosque et peltas regis David quas consecraverat
in domo Domini 10 constituitque omnem populum
tenentium pugiones a parte templi dextra usque
ad partem templi sinistram coram altari et templo
per circuitum regis 11 et eduxerunt filium regis
et inposuerunt ei diadema dederuntque in manu
eius tenendam legem et constituerunt eum regem
unxit quoque illum Ioiadae pontifex et filii eius
inprecatique sunt atque dixerunt vivat rex 12 quod
cum audisset Otholia vocem scilicet currentium
atque laudantium regem ingressa est ad populum
in templum Domini 13 cumque vidisset regem
stantem super gradum in introitu et principes
turmasque circa eum omnem quoque populum
terrae gaudentem atque clangentem tubis et
diversi generis organis concinentem vocemque
laudantium scidit vestimenta sua et ait insidiae
insidiae 14 egressus autem Ioiadae pontifex ad
centuriones et principes exercitus dixit eis educite
illam extra septa templi et interficiatur foris gladio
praecepitque sacerdos ne occideretur in domo
Domini 15 et inposuerunt cervicibus eius manus
cumque intrasset portam Equorum domus regis
interfecerunt eam ibi 16 pepigit autem Ioiadae
foedus inter se universumque populum et regem
ut esset populus Domini 17 itaque ingressus est
omnis populus domum Baal et destruxerunt eam et
altaria ac simulacra illius confregerunt Matthan
quoque sacerdotem Baal interfecerunt ante aras
18 constituit autem Ioiadae praepositos in domo
Domini et sub manibus sacerdotum ac Levitarum
quos distribuit David in domo Domini ut offerrent
holocausta Domino sicut scriptum est in lege Mosi
in gaudio et canticis iuxta dispositionem David 19
constituit quoque ianitores in portis domus Domini
ut non ingrederetur eam inmundus in omni re 20
adsumpsitque centuriones et fortissimos viros ac
principes populi et omne vulgus terrae et fecerunt
descendere regem de domo Domini et introire
per medium portae superioris in domum regis et
conlocaverunt eum in solio regali 21 laetatusque est
omnis populus terrae et urbs quievit porro Otholia
interfecta est gladio

24 septem annorum erat Ioas cum regnare
coepisset et quadraginta annis regnavit in
Hierusalem nomen matris eius Sebia de Bersabee 2
fecitque quod bonum est coram Domino cunctis
diebus Ioiadae sacerdotis 3 accepit autem ei Ioiadae
uxores duas e quibus genuit filios et filias 4 post
quae placuit Ioas ut instauraret domum Domini
5 congregavitque sacerdotes et Levitas et dixit
eis egredimini ad civitates Iuda et colligite de
universo Israhel pecuniam ad sarta tecta templi Dei
vestri per singulos annos festinatoque hoc facite
porro Levitae egere neglegentius 6 vocavitque
rex Ioiadae principem et dixit ei quare non tibi
fuit curae ut cogeres Levitas inferre de Iuda et de
Hierusalem pecuniam quae constituta est a Mose
servo Domini ut inferret eam omnis multitudo
Israhel in tabernaculum testimonii 7 Otholia enim
impiissima et filii eius destruxerunt domum Domini
et de universis quae sanctificata fuerant templo
Domini ornaverunt fanum Baalim 8 praecepit ergo
rex et fecerunt arcam posueruntque eam iuxta
portam domus Domini forinsecus 9 et praedicatum
est in Iuda et Hierusalem ut deferrent singuli
pretium Domino quod constituit Moses servus
Dei super omnem Israhel in deserto 10 laetatique
sunt cuncti principes et omnis populus et ingressi
contulerunt in arcam Domini atque miserunt

ita ut impleretur 11 cumque tempus esset ut
deferrent arcam coram rege per manus Levitarum
videbant enim multam pecuniam ingrediebatur
scriba regis et quem primus sacerdos constituerat
effundebantque pecuniam quae erat in arca porro
arcam reportabant ad locum suum sicque faciebant
per singulos dies et congregata est infinita pecunia
12 quam dederunt rex et Ioiada his qui praeerant
operibus domus Domini at illi conducebant ex ea
caesores lapidum et artifices operum singulorum
ut instaurarent domum Domini fabros quoque
ferri et aeris ut quod cadere coeperat fulciretur
13 egeruntque hii qui operabantur industrie et
obducebatur parietum cicatrix per manus eorum ac
suscitaverunt domum Domini in statum pristinum
et firme eam stare fecerunt 14 cumque conplessent
omnia opera detulerunt coram rege et Ioiadae
reliquam partem pecuniae de qua facta sunt vasa
templi in ministerium et ad holocausta fialae quoque
et cetera vasa aurea et argentea et offerebantur
holocausta in domo Domini iugiter cunctis diebus
Ioiadae 15 senuit autem Ioiadae plenus dierum et
mortuus est cum centum triginta esset annorum 16
sepelieruntque eum in civitate David cum regibus
eo quod fecisset bonum cum Israhel et cum domo
eius 17 postquam autem obiit Ioiada ingressi sunt
principes Iuda et adoraverunt regem qui delinitus
obsequiis eorum adquievit eis 18 et dereliquerunt
templum Domini Dei patrum suorum servieruntque
lucis et sculptilibus et facta est ira contra Iudam et
Hierusalem propter hoc peccatum 19 mittebatque
eis prophetas ut reverterentur ad Dominum quos
protestantes illi audire nolebant 20 spiritus itaque
Dei induit Zacchariam filium Ioiadae sacerdotem
et stetit in conspectu populi et dixit eis haec dicit
Dominus quare transgredimini praeceptum Domini
quod vobis non proderit et dereliquistis Dominum
ut derelinqueret vos 21 qui congregati adversus
eum miserunt lapides iuxta regis imperium in
atrio domus Domini 22 et non est recordatus
Ioas rex misericordiae quam fecerat Ioiadae pater
illius secum sed interfecit filium eius qui cum
moreretur ait videat Dominus et requirat 23
cumque evolutus esset annus ascendit contra eum
exercitus Syriae venitque in Iudam et Hierusalem et
interfecit cunctos principes populi atque universam
praedam miserunt regi Damascum 24 et certe cum
permodicus venisset numerus Syrorum tradidit
Dominus manibus eorum infinitam multitudinem eo
quod reliquissent Dominum Deum patrum suorum
in Ioas quoque ignominiosa exercuere iudicia 25 et
abeuntes dimiserunt eum in languoribus magnis
surrexerunt autem contra eum servi sui in ultionem
sanguinis filii Ioiadae sacerdotis et occiderunt eum
in lectulo suo et mortuus est sepelieruntque eum
in civitate David sed non in sepulchris regum
26 insidiati vero sunt ei Zabath filius Semath
Ammanitidis et Iozabath filius Semarith Moabitidis
27 porro filii eius ac summa pecuniae quae adunata
fuerat sub eo et instauratio domus Dei scripta sunt
diligentius in libro regum regnavitque Amasias
filius eius pro eo

25 viginti quinque annorum erat Amasias cum
regnare coepisset et viginti novem annis
regnavit in Hierusalem nomen matris eius Ioaden
de Hierusalem 2 fecitque bonum in conspectu
Domini verumtamen non in corde perfecto 3
cumque roboratum sibi videret imperium iugulavit
servos qui occiderant regem patrem suum 4 sed
filios eorum non interfecit sicut scriptum est in
libro legis Mosi ubi praecepit Dominus dicens non
occidentur patres pro filiis neque filii pro patribus
suis sed unusquisque in suo peccato morietur 5
congregavit igitur Amasias Iudam et constituit
eos per familias tribunosque et centuriones in
universo Iuda et Beniamin et recensuit a viginti
annis sursum invenitque triginta milia iuvenum
qui egrederentur ad pugnam et tenerent hastam et
clypeum 6 mercede quoque conduxit de Israhel
centum milia robustorum centum talentis argenti
7 venit autem homo Dei ad illum et ait o rex ne
egrediatur tecum exercitus Israhel non est enim
Dominus cum Israhel et cunctis filiis Ephraim 8
quod si putas in robore exercitus bella consistere
superari te faciet Deus ab hostibus Dei quippe est
et adiuvare et in fugam vertere 9 dixitque Amasias
ad hominem Dei quid ergo fiet de centum talentis
quae dedi militibus Israhel et respondit ei homo Dei
habet Dominus unde tibi dare possit multo his plura
10 separavit itaque Amasias exercitum qui venerat
ad eum ex Ephraim ut reverteretur in locum suum
at illi contra Iudam vehementer irati reversi sunt
in regionem suam 11 porro Amasias confidenter
eduxit populum suum et abiit in vallem Salinarum
percussitque filios Seir decem milia 12 et alia decem
milia virorum ceperunt filii Iuda et adduxerunt ad
praeruptum cuiusdam petrae praecipitaveruntque
eos de summo in praeceps qui universi crepuerunt
13 at ille exercitus quem remiserat Amasias ne
secum iret ad proelium diffusus est in civitatibus
Iuda a Samaria usque Bethoron et interfectis tribus
milibus diripuit praedam magnam 14 Amasias vero
post caedem Idumeorum et adlatos deos filiorum
Seir statuit illos in deos sibi et adorabat eos et illis
adolebat incensum 15 quam ob rem iratus Dominus

contra Amasiam misit ad illum prophetam qui
diceret ei cur adorasti deos qui non liberaverunt
populum suum de manu tua 16 cumque haec ille
loqueretur respondit ei num consiliarius regis es
quiesce ne interficiam te discedensque propheta
scio inquit quod cogitaverit Dominus occidere te
qui et fecisti hoc malum et insuper non adquievisti
consilio meo 17 igitur Amasias rex Iuda inito
pessimo consilio misit ad Ioas filium Ioachaz filii
Hieu regem Israhel dicens veni videamus nos mutuo
18 at ille remisit nuntium dicens carduus qui est in
Libano misit ad cedrum Libani dicens da filiam tuam
filio meo uxorem et ecce bestiae quae erant in silva
Libani transierunt et conculcaverunt carduum 19
dixisti percussi Edom et idcirco erigitur cor tuum in
superbiam sede in domo tua cur malum adversum
te provocas ut cadas et tu et Iudas tecum 20 noluit
audire Amasias eo quod Domini esset voluntas ut
traderetur in manibus hostium propter deos Edom
21 ascendit igitur Ioas rex Israhel et mutuos sibi
praebuere conspectus Amasias autem rex Iuda erat
in Bethsames Iudae 22 corruitque Iudas coram
Israhel et fugit in tabernacula sua 23 porro Amasiam
regem Iuda filium Ioas filii Ioachaz cepit Ioas rex
Israhel in Bethsames et adduxit in Hierusalem
destruxitque murum eius a porta Ephraim usque
ad portam Anguli quadringentis cubitis 24 omne
quoque aurum et argentum et universa vasa quae
reppererat in domo Dei et apud Obededom in
thesauris etiam domus regiae necnon et filios
obsidum reduxit Samariam 25 vixit autem Amasias
filius Ioas rex Iuda postquam mortuus est Ioas filius
Ioachaz rex Israhel quindecim annis 26 reliqua
vero sermonum Amasiae priorum et novissimorum
scripta sunt in libro regum Iuda et Israhel 27 qui
postquam recessit a Domino tetenderunt ei insidias
in Hierusalem cumque fugisset Lachis miserunt
et interfecerunt eum ibi 28 reportantesque super
equos sepelierunt eum cum patribus suis in civitate
David

26 omnis autem populus Iuda filium eius Oziam
annorum sedecim constituit regem pro patre
suo Amasia 2 ipse aedificavit Ahilath et restituit
eam dicioni Iudae postquam dormivit rex cum
patribus suis 3 sedecim annorum erat Ozias cum
regnare coepisset et quinquaginta duobus annis
regnavit in Hierusalem nomen matris eius Hiechelia
de Hierusalem 4 fecitque quod erat rectum in oculis
Domini iuxta omnia quae fecerat Amasias pater
eius 5 et exquisivit Deum in diebus Zacchariae
intellegentis et videntis Deum cumque requireret
Dominum direxit eum in omnibus 6 denique
egressus est et pugnavit contra Philisthim et
destruxit murum Geth et murum Iabniae murumque
Azoti aedificavit quoque oppida in Azoto et in
Philisthim 7 et adiuvit eum Deus contra Philisthim
et contra Arabas qui habitabant in Gurbaal et
contra Ammanitas 8 pendebantque Ammanitae
munera Oziae et divulgatum est nomen eius usque
ad introitum Aegypti propter crebras victorias 9
aedificavitque Ozias turres in Hierusalem super
portam Anguli et super portam Vallis et reliquas in
eodem muri latere firmavitque eas 10 extruxit etiam
turres in solitudine et fodit cisternas plurimas eo
quod haberet multa pecora tam in campestribus
quam in heremi vastitate vineas quoque habuit et
vinitores in montibus et in Carmelo erat quippe
homo agriculturae deditus 11 fuit autem exercitus
bellatorum eius qui procedebant ad proelia sub
manu Hiehihel scribae Maasiaeque doctoris et
sub manu Ananiae qui erat de ducibus regis 12
omnisque numerus principum per familias virorum
fortium duum milium sescentorum 13 et sub
eis universus exercitus trecentorum et septem
milium quingentorum qui erant apti ad bella et pro
rege contra adversarios dimicabant 14 praeparavit
quoque eis Ozias id est cuncto exercitui clypeos et
hastas et galeas et loricas arcusque et fundas ad
iaciendos lapides 15 et fecit in Hierusalem diversi
generis machinas quas in turribus conlocavit et
in angulis murorum ut mitterent sagittas et saxa
grandia egressumque est nomen eius procul eo
quod auxiliaretur ei Dominus et corroborasset illum
16 sed cum roboratus esset elevatum est cor eius
in interitum suum et neglexit Dominum Deum
suum ingressusque templum Domini adolere voluit
incensum super altare thymiamatis 17 statimque
ingressus post eum Azarias sacerdos et cum eo
sacerdotes Domini octoginta viri fortissimi 18
restiterunt regi atque dixerunt non est tui officii
Ozia ut adoleas incensum Domino sed sacerdotum
hoc est filiorum Aaron qui consecrati sunt ad
huiuscemodi ministerium egredere de sanctuario ne
contempseris quia non reputabitur tibi in gloriam
hoc a Domino Deo 19 iratusque est Ozias et tenens
in manu turibulum ut adoleret incensum minabatur
sacerdotibus statimque orta est lepra in fronte eius
coram sacerdotibus in domo Domini super altare
thymiamatis 20 cumque respexisset eum Azarias
pontifex et omnes reliqui sacerdotes viderunt
lepram in fronte eius et festinato expulerunt
eum sed et ipse perterritus adceleravit egredi eo
quod sensisset ilico plagam Domini 21 fuit igitur
Ozias rex leprosus usque ad diem mortis suae
et habitavit in domo separata plenus lepra ob

quam et eiectus fuerat de domo Domini porro
Ioatham filius eius rexit domum regis et iudicabat
populum terrae 22 reliqua autem sermonum Oziae
priorum et novissimorum scripsit Esaias filius Amos
propheta 23 dormivitque Ozias cum patribus suis et
sepelierunt eum in agro regalium sepulchrorum eo
quod esset leprosus regnavitque Ioatham filius eius
pro eo

27 viginti quinque annorum erat Ioatham cum
regnare coepisset et sedecim annis regnavit in
Hierusalem nomen matris eius Hierusa filia Sadoc
2 fecitque quod rectum erat coram Domino iuxta
omnia quae fecerat Ozias pater suus excepto quod
non est ingressus templum Domini et adhuc populus
delinquebat 3 ipse aedificavit portam domus Domini
Excelsam et in muro Ophel multa construxit 4
urbes quoque aedificavit in montibus Iuda et in
saltibus castella et turres 5 ipse pugnavit contra
regem filiorum Ammon et vicit eos dederuntque ei
filii Ammon in tempore illo centum talenta argenti
et decem milia choros tritici ac totidem choros
hordei haec ei praebuerunt filii Ammon in anno
secundo et tertio 6 corroboratusque est Ioatham
eo quod direxisset vias suas coram Domino Deo
suo 7 reliqua autem sermonum Ioatham et omnes
pugnae eius et opera scripta sunt in libro regum
Israhel et Iuda 8 viginti quinque annorum erat
cum regnare coepisset et sedecim annis regnavit in
Hierusalem 9 dormivitque Ioatham cum patribus
suis et sepelierunt eum in civitate David et regnavit
Achaz filius eius pro eo

28 viginti annorum erat Achaz cum regnare
coepisset et sedecim annis regnavit in
Hierusalem non fecit rectum in conspectu Domini
sicut David pater eius 2 sed ambulavit in viis
regum Israhel insuper et statuas fudit Baalim 3
ipse est qui adolevit incensum in valle Benennon et
lustravit filios suos in igne iuxta ritum gentium
quas interfecit Dominus in adventu filiorum Israhel
4 sacrificabat quoque et thymiama succendebat in
excelsis et in collibus et sub omni ligno frondoso 5
tradiditque eum Dominus Deus eius in manu regis
Syriae qui percussit eum magnamque praedam de
eius cepit imperio et adduxit in Damascum manibus
quoque regis Israhel traditus est et percussus plaga
grandi 6 occiditque Phacee filius Romeliae de
Iuda centum viginti milia in die uno omnes viros
bellatores eo quod reliquissent Dominum Deum
patrum suorum 7 eodem tempore occidit Zechri vir
potens ex Ephraim Masiam filium regis et Ezricam
ducem domus eius Helcanam quoque secundum a
rege 8 ceperuntque filii Israhel de fratribus suis
ducenta milia mulierum puerorum et puellarum et
infinitam praedam pertuleruntque eam in Samariam
9 ea tempestate erat ibi propheta Domini nomine
Oded qui egressus obviam exercitui venientium
in Samariam dixit eis ecce iratus Dominus Deus
patrum vestrorum contra Iudam tradidit eos
manibus vestris et occidistis illos atrociter ita ut
caelum pertingeret vestra crudelitas 10 insuper
filios Iuda et Hierusalem vultis vobis subicere in
servos et ancillas quod nequaquam facto opus est
peccatis enim super hoc Domino Deo vestro 11 sed
audite consilium meum et reducite captivos quos
adduxistis de fratribus vestris quia magnus furor
Domini inminet vobis 12 steterunt itaque viri de
principibus filiorum Ephraim Azarias filius Iohanan
Barachias filius Mosollamoth Hiezechias filius
Sellum et Amasa filius Adali contra eos qui veniebant
de proelio 13 et dixerunt eis non introducetis
huc captivos ne peccemus Domino quare vultis
adicere super peccata nostra et vetera cumulare
delicta grande quippe peccatum est et ira furoris
Domini inminet super Israhel 14 dimiseruntque viri
bellatores praedam et universa quae ceperant coram
principibus et omni multitudine 15 steteruntque
viri quos supra memoravimus et adprehendentes
captivos omnesque qui nudi erant vestierunt de
spoliis cumque vestissent eos et calciassent et
refecissent cibo ac potu unxissent quoque propter
laborem et adhibuissent eis curam quicumque
ambulare non poterant et erant inbecillo corpore
inposuerunt eos iumentis et adduxerunt Hierichum
civitatem Palmarum ad fratres eorum ipsique
reversi sunt Samariam 16 tempore illo misit rex
Achaz ad regem Assyriorum auxilium postulans
17 veneruntque Idumei et percusserunt multos ex
Iuda et ceperunt praedam magnam 18 Philisthim
quoque diffusi sunt per urbes campestres et ad
meridiem Iuda ceperuntque Bethsames et Ahilon et
Gaderoth Soccho quoque et Thamnam et Gamzo cum
viculis suis et habitaverunt in eis 19 humiliaverat
enim Dominus Iudam propter Achaz regem Iuda
eo quod nudasset eum auxilio et contemptui
habuisset Dominum 20 adduxitque contra eum
Thaglathphalnasar regem Assyriorum qui et adflixit
eum et nullo resistente vastavit 21 igitur Achaz
spoliata domo Domini et domo regum et principum
dedit regi Assyriorum munera et tamen nihil ei
profuit 22 insuper et in tempore angustiae suae auxit
contemptum in Dominum ipse per se rex Achaz 23
immolavit diis Damasci victimas percussoribus suis
et dixit dii regum Syriae auxiliantur eis quos ego
placabo hostiis et aderunt mihi cum e contrario

ipsi fuerint ruina eius et universo Israhel **24** direptis itaque Achaz omnibus vasis domus Dei atque confractis clusit ianuas templi Dei et fecit sibi altaria in universis angulis Hierusalem **25** in omnibus quoque urbibus Iuda extruxit aras ad cremandum tus atque ad iracundiam provocavit Dominum Deum patrum suorum **26** reliqua autem sermonum eius et omnium operum priorum et novissimorum scripta sunt in libro regum Iuda et Israhel **27** dormivitque Achaz cum patribus suis et sepelierunt eum in civitate Hierusalem neque enim receperunt eum in sepulchra regum Israhel regnavitque Ezechias filius eius pro eo

29 igitur Ezechias regnare coepit cum viginti quinque esset annorum et viginti novem annis regnavit in Hierusalem nomen matris eius Abia filia Zacchariae **2** fecitque quod erat placitum in conspectu Domini iuxta omnia quae fecerat David pater eius **3** ipse anno et mense primo regni sui aperuit valvas domus Domini et instauravit eas **4** adduxitque sacerdotes atque Levitas et congregavit eos in plateam orientalem **5** dixitque ad eos audite me Levitae et sanctificamini mundate domum Domini Dei patrum vestrorum auferte omnem inmunditiam de sanctuario **6** peccaverunt patres nostri et fecerunt malum in conspectu Domini Dei nostri derelinquentes eum averterunt facies suas a tabernaculo Domini et praebuerunt dorsum **7** cluserunt ostia quae erant in porticu et extinxerunt lucernas incensumque non adoleverunt et holocausta non obtulerunt in sanctuario Deo Israhel **8** concitatus est itaque furor Domini super Iudam et Hierusalem tradiditque eos in commotionem et in interitum et in sibilum sicut ipsi cernitis oculis vestris **9** en corruerunt patres nostri gladiis filii nostri et filiae nostrae et coniuges captivae ductae sunt propter hoc scelus **10** nunc igitur placet mihi ut ineamus foedus cum Domino Deo Israhel et avertat a nobis furorem irae suae **11** filii mi nolite neglegere vos elegit Dominus ut stetis coram eo et ministretis illi colatis eum et cremetis incensum **12** surrexerunt ergo Levitae Maath filius Amasiae et Iohel filius Azariae de filiis Caath porro de filiis Merari Cis filius Abdai et Azarias filius Iallelel de filiis autem Gersom Ioha filius Zemma et Eden filius Ioaha **13** at vero de filiis Elisaphan Samri et Iahihel de filiis quoque Asaph Zaccharias et Mathanias **14** necnon de filiis Heman Iahihel et Semei sed et de filiis Idithun Semeias et Ozihel **15** congregaveruntque fratres suos et sanctificati sunt et ingressi iuxta mandatum regis et imperium Domini ut expiarent domum Dei **16** sacerdotes quoque ingressi templum Domini ut sanctificarent illud extulerunt omnem inmunditiam quam intro reppererant in vestibulum domus Domini quam tulerunt Levitae et asportaverunt ad torrentem Cedron foras **17** coeperunt autem prima die mensis primi mundare et in die octava eiusdem mensis ingressi sunt porticum templi Domini expiaveruntque templum diebus octo et in die sextadecima mensis eiusdem quod coeperant impleverunt **18** ingressi quoque sunt ad Ezechiam regem et dixerunt ei sanctificavimus omnem domum Domini et altare holocaustoseos vasaque eius necnon et mensam propositionis cum omnibus vasis suis **19** cunctamque templi supellectilem quam polluerat rex Achaz in regno suo postquam praevaricatus est et ecce exposita sunt omnia coram altari Domini **20** consurgensque diluculo Ezechias rex adunavit omnes principes civitatis et ascendit domum Domini **21** obtuleruntque simul tauros septem arietes septem agnos septem et hircos septem pro peccato pro regno pro sanctuario pro Iuda dixit quoque sacerdotibus filiis Aaron ut offerrent super altare Domini **22** mactaverunt igitur tauros et susceperunt sacerdotes sanguinem et fuderunt illud super altare mactaverunt etiam arietes et illorum sanguinem super altare fuderunt immolaverunt agnos et fuderunt super altare sanguinem **23** adplicaverunt hircos pro peccato coram rege et universa multitudine inposueruntque manus suas super eos **24** et immolaverunt illos sacerdotes et asperserunt sanguinem eorum altari pro piaculo universi Israhelis pro omni quippe Israhel praeceperat rex ut holocaustum fieret et pro peccato **25** constituit quoque Levitas in domo Domini cum cymbalis et psalteriis et citharis secundum dispositionem David et Gad videntis regis et Nathan prophetae siquidem Domini praeceptum fuit per manum prophetarum eius **26** steteruntque Levitae tenentes organa David et sacerdotes tubas **27** et iussit Ezechias ut offerrent holocaustum super altare cumque offerrentur holocausta coeperunt laudes canere Domino et clangere tubis atque in diversis organis quae David rex Israhel reppererat concrepare **28** omni autem turba adorante cantores et hii qui tenebant tubas erant in officio suo donec conpleretur holocaustum **29** cumque finita esset oblatio incurvatus est rex et omnes qui erant cum eo et adoraverunt **30** praecepitque Ezechias et principes Levitis ut laudarent Dominum sermonibus David et Asaph videntis qui laudaverunt eum magna laetitia et curvato genu adoraverunt **31** Ezechias autem etiam haec addidit implestis manus vestras Domino accedite et offerte victimas et laudes in

domo Domini obtulit ergo universa multitudo
hostias et laudes et holocausta mente devota
32 porro numerus holocaustorum quae obtulit
multitudo hic fuit tauros septuaginta arietes centum
agnos ducentos 33 sanctificaveruntque Domino
boves sescentos et oves tria milia 34 sacerdotes
vero pauci erant nec poterant sufficere ut pelles
holocaustorum detraherent unde et Levitae fratres
eorum adiuverunt eos donec impleretur opus et
sanctificarentur antistites Levitae quippe faciliori
ritu sanctificantur quam sacerdotes 35 fuerunt
igitur holocausta plurima adipes pacificorum et
libamina holocaustorum et conpletus est cultus
domus Domini 36 laetatusque est Ezechias et
omnis populus eo quod ministerium Domini esset
expletum de repente quippe hoc fieri placuerat

30 misit quoque Ezechias ad omnem Israhel
et Iudam scripsitque epistulas ad Ephraim
et Manassem ut venirent ad domum Domini
in Hierusalem et facerent phase Domino Deo
Israhel 2 inito ergo consilio regis et principum et
universi coetus Hierusalem decreverunt ut facerent
phase mense secundo 3 non enim occurrerant
facere in tempore suo quia sacerdotes qui possent
sufficere sanctificati non fuerant et populus necdum
congregatus erat in Hierusalem 4 placuitque sermo
regi et omni multitudini 5 et decreverunt ut
mitterent nuntios in universum Israhel de Bersabee
usque Dan ut venirent et facerent phase Domino Deo
Israhel in Hierusalem multi enim non fecerant sicut
lege praescriptum est 6 perrexeruntque cursores
cum epistulis ex regis imperio et principum eius
in universum Israhel et Iudam iuxta quod rex
iusserat praedicantes filii Israhel revertimini ad
Dominum Deum Abraham et Isaac et Israhel et
revertetur ad reliquias quae effugerunt manum
regis Assyriorum 7 nolite fieri sicut patres vestri
et fratres qui recesserunt a Domino Deo patrum
suorum et tradidit eos in interitum ut ipsi cernitis
8 nolite indurare cervices vestras sicut patres vestri
tradite manus Domino et venite ad sanctuarium eius
quod sanctificavit in aeternum servite Domino Deo
patrum vestrorum et avertetur a vobis ira furoris
eius 9 si enim vos reversi fueritis ad Dominum
fratres vestri et filii habebunt misericordiam coram
dominis suis qui illos duxere captivos et revertentur
in terram hanc pius enim et clemens est Dominus
Deus vester et non avertet faciem suam a vobis si
reversi fueritis ad eum 10 igitur cursores pergebant
velociter de civitate in civitatem per terram Ephraim
et Manasse usque Zabulon illis inridentibus et
subsannantibus eos 11 attamen quidam viri ex
Aser et Manasse et Zabulon adquiescentes consilio
venerunt Hierusalem 12 in Iuda vero facta est manus
Domini ut daret eis cor unum et facerent iuxta
praeceptum regis et principum verbum Domini
13 congregatique sunt in Hierusalem populi multi
ut facerent sollemnitatem azymorum in mense
secundo 14 et surgentes destruxerunt altaria quae
erant in Hierusalem atque universa in quibus idolis
adolebatur incensum subvertentes proiecerunt
in torrentem Cedron 15 immolaverunt autem
phase quartadecima die mensis secundi sacerdotes
quoque atque Levitae tandem sanctificati obtulerunt
holocausta in domo Domini 16 steteruntque
in ordine suo iuxta dispositionem et legem
Mosi hominis Dei sacerdotes vero suscipiebant
effundendum sanguinem de manibus Levitarum 17
eo quod multa turba sanctificata non esset et idcirco
Levitae immolarent phase his qui non occurrerant
sanctificari Domino 18 magna etiam pars populi
de Ephraim et Manasse et Isachar et Zabulon
quae sanctificata non fuerat comedit phase non
iuxta quod scriptum est et oravit pro eis Ezechias
dicens Dominus bonus propitiabitur 19 cunctis qui
in toto corde requirunt Dominum Deum patrum
suorum et non inputabit eis quod minus sanctificati
sunt 20 quem exaudivit Dominus et placatus est
populo 21 feceruntque filii Israhel qui inventi sunt
in Hierusalem sollemnitatem azymorum septem
diebus in laetitia magna laudantes Dominum per
singulos dies Levitae quoque et sacerdotes per
organa quae suo officio congruebant 22 et locutus
est Ezechias ad cor omnium Levitarum qui habebant
intellegentiam bonam super Domino et comederunt
septem diebus sollemnitatis immolantes victimas
pacificorum et laudantes Dominum Deum patrum
suorum 23 placuitque universae multitudini ut
celebrarent etiam alios dies septem quod et fecerunt
cum ingenti gaudio 24 Ezechias enim rex Iuda
praebuerat multitudini mille tauros et septem
milia ovium principes vero dederant populo tauros
mille et oves decem milia sanctificata ergo est
sacerdotum plurima multitudo 25 et hilaritate
perfusa omnis turba Iuda tam sacerdotum et
Levitarum quam universae frequentiae quae venerat
ex Israhel proselytorum quoque de terra Israhel
et habitantium in Iuda 26 factaque est grandis
celebritas in Hierusalem qualis a diebus Salomonis
filii David regis Israhel in ea urbe non fuerat
27 surrexerunt autem sacerdotes atque Levitae
benedicentes populo et exaudita est vox eorum
pervenitque oratio in habitaculum sanctum caeli

31 cumque haec fuissent rite celebrata egressus
est omnis Israhel qui inventus fuerat in urbibus
Iuda et fregerunt simulacra succideruntque lucos
demoliti sunt excelsa et altaria destruxerunt non
solum de universo Iuda et Beniamin sed de Ephraim
quoque et Manasse donec penitus everterent
reversique sunt omnes filii Israhel in possessiones
et civitates suas 2 Ezechias vero constituit
turmas sacerdotales et leviticas per divisiones suas
unumquemque in officio proprio tam sacerdotum
videlicet quam Levitarum ad holocausta et pacifica
ut ministrarent et confiterentur canerentque in
portis castrorum Domini 3 pars autem regis
erat ut de propria eius substantia offerretur
holocaustum mane semper et vespere sabbatis
quoque et kalendis et sollemnitatibus ceteris sicut
scriptum est in lege Mosi 4 praecepit etiam
populo habitantium Hierusalem ut darent partes
sacerdotibus et Levitis et possent vacare legi Domini
5 quod cum percrebruisset in auribus multitudinis
plurimas obtulere primitias filii Israhel frumenti
vini et olei mellis quoque et omnium quae gignit
humus decimas obtulerunt 6 sed et filii Israhel
et Iuda qui habitabant in urbibus Iuda obtulerunt
decimas boum et ovium decimasque sanctorum
quae voverant Domino Deo suo atque universa
portantes fecerunt acervos plurimos 7 mense
tertio coeperunt acervorum iacere fundamenta
et mense septimo conpleverunt eos 8 cumque
ingressi fuissent Ezechias et principes eius viderunt
acervos et benedixerunt Domino ac populo Israhel
9 interrogavitque Ezechias sacerdotes et Levitas cur
ita iacerent acervi 10 respondit illi Azarias sacerdos
primus de stirpe Sadoc dicens ex quo coeperunt
offerri primitiae in domo Domini comedimus et
saturati sumus remanseruntque plurima eo quod
benedixerit Dominus populo suo reliquiarum autem
copia est ista quam cernis 11 praecepit igitur
Ezechias ut praepararent horrea in domo Domini
quod cum fecissent 12 intulerunt tam primitias
quam decimas et quaecumque voverant fideliter
fuit autem praefectus eorum Chonenias Levita et
Semei frater eius secundus 13 post quem Ieihel et
Azazias et Naath et Asahel et Ierimoth Iozabath
quoque et Helihel et Iesmachias et Maath et Banaias
praepositi sub manibus Choneniae et Semei fratris
eius ex imperio Ezechiae regis et Azariae pontificis
domus Domini ad quos omnia pertinebant 14 Core
vero filius Iemna Levites et ianitor orientalis portae
praepositus erat his quae sponte offerebantur
Domino primitiisque et consecratis in sancta
sanctorum 15 et sub cura eius Eden et Meniamin
Hiesue et Sameias Amarias quoque et Sechenias in
civitatibus sacerdotum ut fideliter distribuerent
fratribus suis partes minoribus atque maioribus
16 exceptis maribus ab annis tribus et supra
cunctis qui ingrediebantur templum Domini et
quicquid per dies singulos conducebat in ministerio
atque observationibus iuxta divisiones suas 17
sacerdotibus per familias et Levitis a vicesimo
anno et supra per ordines et turmas suas 18
universaeque multitudini tam uxoribus quam liberis
eorum utriusque sexus fideliter cibi de his quae
sanctificata fuerant praebebantur 19 sed et filiorum
Aaron per agros et suburbana urbium singularum
dispositi erant viri qui partes distribuerent universo
sexui masculino de sacerdotibus et Levitis 20 fecit
ergo Ezechias universa quae diximus in omni Iuda
operatusque est bonum et rectum et verum coram
Domino Deo suo 21 in universa cultura ministerii
domus Domini iuxta legem et caerimonias volens
requirere Deum suum in toto corde suo fecitque et
prosperatus est

32 post quae et huiuscemodi veritatem venit
Sennacherib rex Assyriorum et ingressus
Iudam obsedit civitates munitas volens eas capere
2 quod cum vidisset Ezechias venisse scilicet
Sennacherib et totum belli impetum verti contra
Hierusalem 3 inito cum principibus consilio virisque
fortissimis ut obturarent capita fontium quae
erant extra urbem et hoc omnium decernente
sententia 4 congregavit plurimam multitudinem et
obturaverunt cunctos fontes et rivum qui fluebat in
medio terrae dicentes ne veniant reges Assyriorum
et inveniant aquarum abundantiam 5 aedificavit
quoque agens industrie omnem murum qui fuerat
dissipatus et extruxit turres desuper et forinsecus
alterum murum instauravitque Mello in civitate
David et fecit universi generis armaturam et clypeos
6 constituitque principes bellatorum in exercitu
et convocavit universos in platea portae civitatis
ac locutus est ad cor eorum dicens 7 viriliter
agite et confortamini nolite timere nec paveatis
regem Assyriorum et universam multitudinem
quae est cum eo multo enim plures nobiscum sunt
quam cum illo 8 cum illo est brachium carneum
nobiscum Dominus Deus noster qui auxiliator est
noster pugnatque pro nobis confortatusque est
populus huiuscemodi verbis Ezechiae regis Iuda 9
quae postquam gesta sunt misit Sennacherib rex
Assyriorum servos suos Hierusalem ipse enim cum
universo exercitu obsidebat Lachis ad Ezechiam
regem Iuda et ad omnem populum qui erat in urbe
dicens 10 haec dicit Sennacherib rex Assyriorum in
quo habentes fiduciam sedetis obsessi in Hierusalem

11 num Ezechias decipit vos ut tradat morti in
fame et siti adfirmans quod Dominus Deus vester
liberet vos de manu regis Assyriorum 12 numquid
non iste est Ezechias qui destruxit excelsa illius
et altaria et praecepit Iudae et Hierusalem dicens
coram altari uno adorabitis et in ipso conburetis
incensum 13 an ignoratis quae ego fecerim et
patres mei cunctis terrarum populis numquid
praevaluerunt dii gentium omniumque terrarum
liberare regionem suam de manu mea 14 quis
est de universis diis gentium quas vastaverunt
patres mei qui potuerit eruere populum suum de
manu mea ut possit etiam Deus vester eruere vos
de hac manu 15 non vos ergo decipiat Ezechias
nec vana persuasione deludat neque credatis ei
si enim nullus potuit deus cunctarum gentium
atque regnorum liberare populum suum de manu
mea et de manu patrum meorum consequenter
nec Deus vester poterit eruere vos de hac manu
16 sed et alia multa locuti sunt servi eius contra
Dominum Deum et contra Ezechiam servum eius
17 epistulas quoque scripsit plenas blasphemiae
in Dominum Deum Israhel et locutus est adversus
eum sicut dii gentium ceterarum non potuerunt
liberare populos suos de manu mea sic et Deus
Ezechiae eruere non poterit populum suum de manu
ista 18 insuper et clamore magno lingua iudaica
contra populum qui sedebat in muris Hierusalem
personabat ut terreret eos et caperet civitatem
19 locutusque est contra Deum Hierusalem sicut
adversum deos populorum terrae opera manuum
hominum 20 oraverunt igitur Ezechias rex et Esaias
filius Amos prophetes adversum hanc blasphemiam
ac vociferati sunt usque in caelum 21 et misit
Dominus angelum qui percussit omnem virum
robustum et bellatorem et principem exercitus
regis Assyriorum reversusque est cum ignominia in
terram suam cumque ingressus esset domum dei sui
filii qui egressi fuerant de utero eius interfecerunt
eum gladio 22 salvavitque Dominus Ezechiam et
habitatores Hierusalem de manu Sennacherib regis
Assyriorum et de manu omnium et praestitit ei
quietem per circuitum 23 multi etiam deferebant
hostias et sacrificia Domino Hierusalem et munera
Ezechiae regi Iuda qui exaltatus est post haec coram
cunctis gentibus 24 in diebus illis aegrotavit Ezechias
usque ad mortem et oravit Dominum exaudivitque
eum et dedit ei signum 25 sed non iuxta beneficia
quae acceperat retribuit quia elevatum est cor
eius et facta est contra eum ira et contra Iudam
ac Hierusalem 26 humiliatusque est postea eo
quod exaltatum fuisset cor eius tam ipse quam
habitatores Hierusalem et idcirco non venit super
eos ira Domini in diebus Ezechiae 27 fuit autem
Ezechias dives et inclitus valde et thesauros sibi
plurimos congregavit argenti auri et lapidis pretiosi
aromatum et armorum universi generis et vasorum
magni pretii 28 apothecas quoque frumenti vini et
olei et praesepia omnium iumentorum caulasque
pecoribus 29 et urbes exaedificavit habebat quippe
greges ovium et armentorum innumerabiles eo
quod dedisset ei Dominus substantiam multam
nimis 30 ipse est Ezechias qui obturavit superiorem
fontem aquarum Gion et avertit eas subter ad
occidentem urbis David in omnibus operibus suis
fecit prospere quae voluit 31 attamen in legatione
principum Babylonis qui missi fuerant ad eum ut
interrogarent de portento quod acciderat super
terram dereliquit eum Deus ut temptaretur et nota
fierent omnia quae erant in corde eius 32 reliqua
autem sermonum Ezechiae et misericordiarum eius
scripta sunt in visione Esaiae filii Amos prophetae
et in libro regum Iuda et Israhel 33 dormivitque
Ezechias cum patribus suis et sepelierunt eum supra
sepulchra filiorum David et celebravit eius exequias
universus Iuda et omnes habitatores Hierusalem
regnavitque Manasses filius eius pro eo

33 duodecim annorum erat Manasses cum
regnare coepisset et quinquaginta quinque
annis regnavit in Hierusalem 2 fecit autem malum
coram Domino iuxta abominationes gentium quas
subvertit Dominus coram filiis Israhel 3 et conversus
instauravit excelsa quae demolitus fuerat Ezechias
pater eius construxitque aras Baalim et fecit lucos
et adoravit omnem militiam caeli et coluit eam
4 aedificavit quoque altaria in domo Domini de
qua dixerat Dominus in Hierusalem erit nomen
meum in aeternum 5 aedificavit autem ea cuncto
exercitui caeli in duobus atriis domus Domini 6
transireque fecit filios suos per ignem in valle
Benennon observabat somnia sectabatur auguria
maleficis artibus inserviebat habebat secum magos
et incantatores multaque mala operatus est coram
Domino ut inritaret eum 7 sculptile quoque et
conflatile signum posuit in domo Domini de qua
locutus est Dominus ad David et ad Salomonem
filium eius dicens in domo hac et in Hierusalem
quam elegi de cunctis tribubus Israhel ponam
nomen meum in sempiternum 8 et movere non
faciam pedem Israhel de terra quam tradidi patribus
eorum ita dumtaxat si custodierint facere quae
praecepi eis cunctamque legem et caerimonias
atque iudicia per manum Mosi 9 igitur Manasses
seduxit Iudam et habitatores Hierusalem ut facerent
malum super omnes gentes quas subverterat

Dominus a facie filiorum Israhel **10** locutusque est
Dominus ad eum et ad populum illius et adtendere
noluerunt **11** idcirco superinduxit eis principes
exercitus regis Assyriorum ceperuntque Manassen
et vinctum catenis atque conpedibus duxerunt
Babylonem **12** qui postquam coangustatus est oravit
Dominum Deum suum et egit paenitentiam valde
coram Deo patrum suorum **13** deprecatusque est
eum et obsecravit intente et exaudivit orationem
eius reduxitque eum Hierusalem in regnum suum et
cognovit Manasses quod Dominus ipse esset Deus **14**
post haec aedificavit murum extra civitatem David
ad occidentem Gion in convalle ab introitu portae
Piscium per circuitum usque ad Ophel et exaltavit
illum vehementer constituitque principes exercitus
in cunctis civitatibus Iuda munitis **15** et abstulit
deos alienos et simulacrum de domo Domini aras
quoque quas fecerat in monte domus Domini et in
Hierusalem et proiecit omnia extra urbem **16** porro
instauravit altare Domini et immolavit super illud
victimas et pacifica et laudem praecepitque Iudae
ut serviret Domino Deo Israhel **17** attamen adhuc
populus immolabat in excelsis Domino Deo suo
18 reliqua autem gestorum Manasse et obsecratio
eius ad Deum suum verba quoque videntium
qui loquebantur ad eum in nomine Domini Dei
Israhel continentur in sermonibus regum Israhel
19 oratio quoque eius et exauditio et cuncta peccata
atque contemptus loca etiam in quibus aedificavit
excelsa et fecit lucos et statuas antequam ageret
paenitentiam scripta sunt in sermonibus Ozai
20 dormivit ergo Manasses cum patribus suis et
sepelierunt eum in domo sua regnavitque pro eo
filius eius Amon **21** viginti duo annorum erat Amon
cum regnare coepisset et duobus annis regnavit
in Hierusalem **22** fecitque malum in conspectu
Domini sicut fecerat Manasses pater eius et cunctis
idolis quae Manasses fuerat fabricatus immolavit
atque servivit **23** et non est reveritus faciem Domini
sicut reveritus est Manasses pater eius et multo
maiora deliquit **24** cumque coniurassent adversus
eum servi sui interfecerunt eum in domo sua **25**
porro reliqua populi multitudo caesis his qui Amon
percusserant constituit regem Iosiam filium eius
pro eo

34 octo annorum erat Iosias cum regnare
coepisset et triginta et uno annis regnavit
in Hierusalem **2** fecitque quod erat rectum in
conspectu Domini et ambulavit in viis David patris
sui non declinavit neque ad dexteram neque ad
sinistram **3** octavo autem anno regni sui cum
adhuc esset puer coepit quaerere Deum patris
sui David et duodecimo anno postquam coeperat
mundavit Iudam et Hierusalem ab excelsis et lucis
simulacrisque et sculptilibus **4** destruxeruntque
coram eo aras Baalim et simulacra quae superposita
fuerant demoliti sunt lucos etiam et sculptilia
succidit atque comminuit et super tumulos eorum
qui eis immolare consueverant fragmenta dispersit
5 ossa praeterea sacerdotum conbusit in altaribus
idolorum mundavitque Iudam et Hierusalem **6**
sed et in urbibus Manasse et Ephraim et Symeon
usque Nepthalim cuncta subvertit **7** cumque altaria
dissipasset et lucos et sculptilia contrivisset in frusta
cunctaque delubra demolitus esset de universa
terra Israhel reversus est Hierusalem **8** igitur
anno octavodecimo regni sui mundata iam terra
et templo Domini misit Saphan filium Eseliae et
Maasiam principem civitatis et Ioha filium Ioachaz
a commentariis ut instaurarent domum Domini
Dei sui **9** qui venerunt ad Helciam sacerdotem
magnum acceptamque ab eo pecuniam quae inlata
fuerat in domum Domini et quam congregaverant
Levitae ianitores de Manasse et Ephraim et universis
reliquiis Israhel ab omni quoque Iuda et Beniamin
et habitatoribus Hierusalem **10** tradiderunt in
manibus eorum qui praeerant operariis in domo
Domini ut instaurarent templum et infirma quaeque
sarcirent **11** at illi dederunt eam artificibus et
cementariis ut emerent lapides de lapidicinis et
ligna ad commissuras aedificii et ad contignationem
domorum quas destruxerant reges Iuda **12** qui
fideliter cuncta faciebant erant autem praepositi
operantium Iaath et Abdias de filiis Merari
Zaccharias et Mosollam de filiis Caath qui urguebant
opus omnes Levitae scientes organis canere **13**
super eos vero qui ad varios usus onera portabant
erant scribae et magistri de Levitis ianitores **14**
cumque efferrent pecuniam quae inlata fuerat in
templum Domini repperit Helcias sacerdos librum
legis Domini per manum Mosi **15** et ait ad Saphan
scribam librum legis inveni in domo Domini et
tradidit ei **16** at ille intulit volumen ad regem et
nuntiavit ei dicens omnia quae dedisti in manu
servorum tuorum ecce conplentur **17** argentum
quod reppertum est in domo Domini conflaverunt
datumque est praefectis artificum et diversa opera
fabricantium **18** praeterea tradidit mihi Helcias
sacerdos hunc librum quem cum rege praesente
recitasset **19** audissetque ille verba legis scidit
vestimenta sua **20** et praecepit Helciae et Ahicam
filio Saphan et Abdon filio Micha Saphan quoque
scribae et Asaiae servo regis dicens **21** ite et orate
Dominum pro me et pro reliquiis Israhel et Iuda
super universis sermonibus libri istius qui reppertus

est magnus enim furor Domini stillavit super nos eo
quod non custodierint patres nostri verba Domini
ut facerent omnia quae scripta sunt in isto volumine
22 abiit igitur Helcias et hii qui simul a rege missi
fuerant ad Holdan propheten uxorem Sellum filii
Thecuath filii Hasra custodis vestium quae habitabat
Hierusalem in secunda et locuti sunt ei verba quae
supra narravimus 23 at illa respondit eis haec dicit
Dominus Deus Israhel dicite viro qui misit vos
ad me 24 haec dicit Dominus ecce ego inducam
mala super locum istum et super habitatores
eius cunctaque maledicta quae scripta sunt in
libro hoc quem legerunt coram rege Iuda 25 quia
dereliquerunt me et sacrificaverunt diis alienis ut
me ad iracundiam provocarent in cunctis operibus
manuum suarum idcirco stillavit furor meus super
locum istum et non extinguetur 26 ad regem autem
Iuda qui misit vos pro Domino deprecando sic
loquimini haec dicit Dominus Deus Israhel quoniam
audisti verba voluminis 27 atque emollitum est cor
tuum et humiliatus es in conspectu Dei super his
quae dicta sunt contra locum hunc et habitatores
Hierusalem reveritusque faciem meam scidisti
vestimenta tua et flevisti coram me ego quoque
exaudivi te dicit Dominus 28 iam enim colligam
te ad patres tuos et infereris in sepulchrum tuum
in pace nec videbunt oculi tui omne malum quod
ego inducturus sum super locum istum et super
habitatores eius rettulerunt itaque regi cuncta quae
dixerat 29 at ille convocatis universis maioribus
natu Iuda et Hierusalem 30 ascendit domum Domini
unaque omnes viri Iuda et habitatores Hierusalem
sacerdotes et Levitae et cunctus populus a minimo
usque ad maximum quibus audientibus in domo
Domini legit rex omnia verba voluminis 31 et stans
in tribunali suo percussit foedus coram Domino
ut ambularet post eum et custodiret praecepta et
testimonia et iustificationes eius in toto corde suo
et in tota anima sua faceretque quae scripta sunt in
volumine illo quem legerat 32 adiuravit quoque
super hoc omnes qui repperti fuerant in Hierusalem
et Beniamin et fecerunt habitatores Hierusalem
iuxta pactum Domini Dei patrum suorum 33 abstulit
ergo Iosias cunctas abominationes de universis
regionibus filiorum Israhel et fecit omnes qui
residui erant in Israhel servire Domino Deo suo
cunctis diebus eius non recesserunt a Domino Deo
patrum suorum

35 fecit autem Iosias in Hierusalem phase Domino
quod immolatum est quartadecima die mensis
primi 2 et constituit sacerdotes in officiis suis
hortatusque est eos ut ministrarent in domo
Domini 3 Levitis quoque ad quorum eruditionem
omnis Israhel sanctificabatur Domino locutus est
ponite arcam in sanctuario templi quod aedificavit
Salomon filius David rex Israhel nequaquam enim
eam ultra portabitis nunc autem ministrate Domino
Deo vestro et populo eius Israhel 4 et praeparate vos
per domos et cognationes vestras in divisionibus
singulorum sicut praecepit David rex Israhel et
descripsit Salomon filius eius 5 ministrate in
sanctuario per familias turmasque leviticas 6 et
sanctificati immolate phase fratres etiam vestros
ut possint iuxta verba quae locutus est Dominus
in manu Mosi facere praeparate 7 dedit praeterea
Iosias omni populo qui ibi fuerat inventus in
sollemnitatem phase agnos et hedos de gregibus
et reliqui pecoris triginta milia boumque tria
milia haec de regis universa substantia 8 duces
quoque eius sponte quod voluerant obtulerunt tam
populo quam sacerdotibus et Levitis porro Helcias
et Zaccharias et Iehihel principes domus Domini
dederunt sacerdotibus ad faciendum phase pecora
commixtim duo milia sescenta et boves trecentos
9 Chonenias autem Semeias etiam et Nathanahel
fratres eius necnon Asabias et Iahihel et Iozabath
principes Levitarum dederunt ceteris Levitis ad
celebrandum phase quinque milia pecorum et boves
quingentos 10 praeparatumque est ministerium
et steterunt sacerdotes in officio suo Levitae
quoque in turmis iuxta regis imperium 11 et
immolatum est phase asperseruntque sacerdotes
manu sua sanguinem et Levitae detraxerunt pelles
holocaustorum 12 et separaverunt ea ut darent
per domos et familias singulorum et offerrentur
Domino sicut scriptum est in libro Mosi de bubus
quoque fecere similiter 13 et assaverunt phase super
ignem iuxta quod lege praeceptum est pacificas
vero hostias coxerunt in lebetis et caccabis et
ollis et festinato distribuerunt universae plebi 14
sibi autem et sacerdotibus postea paraverunt nam
in oblatione holocaustorum et adipum usque ad
noctem sacerdotes fuerant occupati unde Levitae
et sibi et sacerdotibus filiis Aaron paraverunt
novissimis 15 porro cantores filii Asaph stabant
in ordine suo iuxta praeceptum David et Asaph et
Heman et Idithun prophetarum regis ianitores vero
per portas singulas observabant ita ut ne puncto
quidem discederent a ministerio quam ob rem et
fratres eorum Levitae paraverunt eis cibos 16 omnis
igitur cultura Domini rite conpleta est in die illa ut
facerent phase et offerrent holocausta super altare
Domini iuxta praeceptum regis Iosiae 17 feceruntque
filii Israhel qui repperti fuerant ibi phase in tempore
illo et sollemnitatem azymorum septem diebus

18 non fuit phase simile huic in Israhel a diebus
Samuhelis prophetae sed nec quisquam de cunctis
regibus Israhel fecit phase sicut Iosias sacerdotibus
et Levitis et omni Iuda et Israhel qui reppertus fuerat
et habitantibus in Hierusalem 19 octavodecimo
anno regni Iosiae hoc phase celebratum est 20
postquam instauraverat Iosias templum ascendit
Nechao rex Aegypti ad pugnandum in Charchamis
iuxta Eufraten et processit in occursum eius Iosias
21 at ille missis ad eum nuntiis ait quid mihi et
tibi est rex Iuda non adversum te hodie venio sed
contra aliam pugno domum ad quam me Deus
festinato ire praecepit desine adversum Deum
facere qui mecum est ne interficiat te 22 noluit
Iosias reverti sed praeparavit contra eum bellum
nec adquievit sermonibus Nechao ex ore Dei verum
perrexit ut dimicaret in campo Mageddo 23 ibique
vulneratus a sagittariis dixit pueris suis educite
me de proelio quia oppido vulneratus sum 24 qui
transtulerunt eum de curru in alterum currum qui
sequebatur eum more regio et asportaverunt in
Hierusalem mortuusque est et sepultus in mausoleo
patrum suorum et universus Iuda et Hierusalem
luxerunt eum 25 Hieremias maxime cuius omnes
cantores atque cantrices usque in praesentem
diem lamentationes super Iosia replicant et quasi
lex obtinuit in Israhel ecce scriptum fertur in
Lamentationibus 26 reliqua autem sermonum Iosiae
et misericordiarum eius quae lege praecepta sunt
Domini 27 opera quoque illius prima et novissima
scripta sunt in libro regum Israhel et Iuda

36 tulit ergo populus terrae Ioachaz filium
Iosiae et constituit regem pro patre suo in
Hierusalem 2 viginti trium annorum erat Ioachaz
cum regnare coepisset et tribus mensibus regnavit
in Hierusalem 3 amovit autem eum rex Aegypti cum
venisset Hierusalem et condemnavit terram centum
talentis argenti et talento auri 4 constituitque
regem pro eo Eliacim fratrem eius super Iudam
et Hierusalem et vertit nomen eius Ioacim ipsum
vero Ioachaz tulit secum et adduxit in Aegyptum 5
viginti quinque annorum erat Ioacim cum regnare
coepisset et undecim annis regnavit in Hierusalem
fecitque malum coram Domino Deo suo 6 contra
hunc ascendit Nabuchodonosor rex Chaldeorum
et vinctum catenis duxit in Babylonem 7 ad
quam et vasa Domini transtulit et posuit ea in
templo suo 8 reliqua autem verborum Ioacim et
abominationum eius quas operatus est et quae
inventa sunt in eo continentur in libro regum
Israhel et Iuda regnavitque Ioachin filius eius pro
eo 9 octo annorum erat Ioachin cum regnare
coepisset et tribus mensibus ac decem diebus
regnavit in Hierusalem fecitque malum in conspectu
Domini 10 cumque anni circulus volveretur misit
Nabuchodonosor rex qui et adduxerunt eum in
Babylonem asportatis simul pretiosissimis vasis
domus Domini regem vero constituit Sedeciam
fratrem eius super Iudam et Hierusalem 11 viginti et
unius anni erat Sedecias cum regnare coepisset et
undecim annis regnavit in Hierusalem 12 fecitque
malum in oculis Domini Dei sui nec erubuit faciem
Hieremiae prophetae loquentis ad se ex ore Domini
13 a rege quoque Nabuchodonosor recessit qui
adiuraverat eum per Deum et induravit cervicem
suam et cor ut non reverteretur ad Dominum Deum
Israhel 14 sed et universi principes sacerdotum et
populus praevaricati sunt inique iuxta universas
abominationes gentium et polluerunt domum
Domini quam sanctificaverat sibi in Hierusalem
15 mittebat autem Dominus Deus patrum suorum
ad illos per manum nuntiorum suorum de nocte
consurgens et cotidie commonens eo quod parceret
populo et habitaculo suo 16 at illi subsannabant
nuntios Dei et parvipendebant sermones eius
inludebantque prophetis donec ascenderet furor
Domini in populum eius et esset nulla curatio
17 adduxit enim super eos regem Chaldeorum et
interfecit iuvenes eorum gladio in domo sanctuarii
sui non est misertus adulescentis et virginis et
senis nec decrepiti quidem sed omnes tradidit
manibus eius 18 universaque vasa domus Domini
tam maiora quam minora et thesauros templi
et regis et principum transtulit in Babylonem
19 incenderunt hostes domum Dei destruxerunt
murum Hierusalem universas turres conbuserunt
et quicquid pretiosum fuerat demoliti sunt 20 si
quis evaserat gladium ductus in Babylonem servivit
regi et filiis eius donec imperaret rex Persarum 21
et conpleretur sermo Domini ex ore Hieremiae et
celebraret terra sabbata sua cunctis enim diebus
desolationis egit sabbatum usque dum conplerentur
septuaginta anni 22 anno autem primo Cyri regis
Persarum ad explendum sermonem Domini quem
locutus fuerat per os Hieremiae suscitavit Dominus
spiritum Cyri regis Persarum qui iussit praedicari in
universo regno suo etiam per scripturam dicens 23
haec dicit Cyrus rex Persarum omnia regna terrae
dedit mihi Dominus Deus caeli et ipse praecepit
mihi ut aedificarem ei domum in Hierusalem quae
est in Iudaea quis ex vobis est in omni populo eius
sit Dominus Deus suus cum eo et ascendat

Esdræ

1 in anno primo Cyri regis Persarum ut conpleretur
verbum Domini ex ore Hieremiae suscitavit
Dominus spiritum Cyri regis Persarum et transduxit
vocem in universo regno suo etiam per scripturam
dicens **2** haec dicit Cyrus rex Persarum omnia
regna terrae dedit mihi Dominus Deus caeli et
ipse praecepit mihi ut aedificarem ei domum in
Hierusalem quae est in Iudaea **3** quis est in vobis
de universo populo eius sit Deus illius cum ipso
ascendat Hierusalem quae est in Iudaea et aedificet
domum Domini Dei Israhel ipse est Deus qui est
in Hierusalem **4** et omnes reliqui in cunctis locis
ubicumque habitant adiuvent eum viri de loco suo
argento et auro et substantia et pecoribus excepto
quod voluntarie offerunt templo Dei quod est in
Hierusalem **5** et surrexerunt principes patrum de
Iuda et Beniamin et sacerdotes et Levitae omnis
cuius suscitavit Deus spiritum ut ascenderent
ad aedificandum templum Domini quod erat in
Hierusalem **6** universique qui erant in circuitu
adiuverunt manus eorum in vasis argenteis et aureis
in substantia in iumentis in supellectili exceptis his
quae sponte obtulerunt **7** rex quoque Cyrus protulit
vasa templi Domini quae tulerat Nabuchodonosor
de Hierusalem et posuerat ea in templo dei sui **8**
protulit autem ea Cyrus rex Persarum per manum
Mitridatis filii Gazabar et adnumeravit ea Sasabassar
principi Iudae **9** et hic est numerus eorum fialae
aureae triginta fialae argenteae mille cultri viginti
novem scyphi aurei triginta **10** scyphi argentei
secundi quadringenti decem vasa alia mille **11** omnia
vasa aurea et argentea quinque milia quadringenta
universa tulit Sasabassar cum his qui ascendebant
de transmigratione Babylonis in Hierusalem

2 hii sunt autem filii provinciae qui ascenderunt de
captivitate quam transtulerat Nabuchodonosor
rex Babylonis in Babylonem et reversi sunt in
Hierusalem et Iudam unusquisque in civitatem
suam **2** qui venerunt cum Zorobabel Hiesua Neemia
Saraia Rahelaia Mardochai Belsan Mesphar Beguai
Reum Baana numerus virorum populi Israhel **3**
filii Pharos duo milia centum septuaginta duo **4**
filii Sephetia trecenti septuaginta duo **5** filii Area
septingenti septuaginta quinque **6** filii Phaethmoab
filiorum Iosue Ioab duo milia octingenti duodecim
7 filii Helam mille ducenti quinquaginta quattuor
8 filii Zeththua nongenti quadraginta quinque **9**
filii Zacchai septingenti sexaginta **10** filii Bani
sescenti quadraginta duo **11** filii Bebai sescenti
viginti tres **12** filii Azgad mille ducenti viginti
duo **13** filii Adonicam sescenti sexaginta sex **14**
filii Beguai duo milia quinquaginta sex **15** filii
Adin quadringenti quinquaginta quattuor **16** filii
Ater qui erant ex Hiezechia nonaginta octo **17**
filii Besai trecenti viginti tres **18** filii Iora centum
duodecim **19** filii Asom ducenti viginti tres **20**
filii Gebbar nonaginta quinque **21** filii Bethleem
centum viginti tres **22** viri Netupha quinquaginta
sex **23** viri Anathoth centum viginti octo **24** filii
Azmaveth quadraginta duo **25** filii Cariathiarim
Caephira et Beroth septingenti quadraginta tres
26 filii Arama et Gaba sescenti viginti unus **27** viri
Machmas centum viginti duo **28** viri Bethel et Gai
ducenti viginti tres **29** filii Nebo quinquaginta duo
30 filii Megbis centum quinquaginta sex **31** filii
Helam alterius mille ducenti quinquaginta quattuor
32 filii Arim trecenti viginti **33** filii Lod Adid et
Ono septingenti viginti quinque **34** filii Hiericho
trecenti quadraginta quinque **35** filii Sennaa tria
milia sescenti triginta **36** sacerdotes filii Idaia in
domo Hiesue nongenti septuaginta tres **37** filii
Emmer mille quinquaginta duo **38** filii Phessur
mille ducenti quadraginta septem **39** filii Arim mille
decem et septem **40** Levitae filii Hiesue et Cedmihel
filiorum Odevia septuaginta quattuor **41** cantores
filii Asaph centum viginti octo **42** filii ianitorum filii
Sellum filii Ater filii Telmon filii Accub filii Atita filii
Sobai universi centum triginta novem **43** Nathinnei
filii Sia filii Asupha filii Tebbaoth **44** filii Ceros filii
Siaa filii Phadon **45** filii Levana filii Agaba filii Accub
46 filii Agab filii Selmai filii Anan **47** filii Gaddel
filii Gaer filii Rahaia **48** filii Rasin filii Nechoda filii
Gazem **49** filii Aza filii Phasea filii Besee **50** filii
Asenaa filii Munim filii Nephusim **51** filii Becbuc filii
Acupha filii Arur **52** filii Besluth filii Maida filii Arsa
53 filii Bercos filii Sisara filii Thema **54** filii Nasia filii
Atupha **55** filii servorum Salomonis filii Sotei filii
Suphereth filii Pharuda **56** filii Iala filii Dercon filii
Gedel **57** filii Saphatia filii Athil filii Phocereth qui
erant de Asebaim filii Ammi **58** omnes Nathinnei et
filii servorum Salomonis trecenti nonaginta duo
59 et hii qui ascenderunt de Thelmela Thelarsa
Cherub et Don et Mer et non potuerunt indicare
domum patrum suorum et semen suum utrum
ex Israhel essent **60** filii Delaia filii Tobia filii
Necoda sescenti quinquaginta duo **61** et de filiis
sacerdotum filii Obia filii Accos filii Berzellai qui
accepit de filiabus Berzellai Galaditis uxorem et
vocatus est nomine eorum **62** hii quaesierunt
scripturam genealogiae suae et non invenerunt et
eiecti sunt de sacerdotio **63** et dixit Athersatha eis
ut non comederent de sancto sanctorum donec
surgeret sacerdos doctus atque perfectus **64** omnis

multitudo quasi unus quadraginta duo milia trecenti
sexaginta 65 exceptis servis eorum et ancillis
qui erant septem milia trecenti triginta septem
et in ipsis cantores atque cantrices ducentae 66
equi eorum septingenti triginta sex muli eorum
ducenti quadraginta quinque 67 cameli eorum
quadringenti triginta quinque asini eorum sex milia
septingenti viginti 68 et de principibus patrum
cum ingrederentur templum Domini quod est in
Hierusalem sponte obtulerunt in domum Dei ad
extruendam eam in loco suo 69 secundum vires suas
dederunt in inpensas operis auri solidos sexaginta
milia et mille argenti minas quinque milia et
vestes sacerdotales centum 70 habitaverunt ergo
sacerdotes et Levitae et de populo et cantores et
ianitores et Nathinnei in urbibus suis universusque
Israhel in civitatibus suis

3 iamque venerat mensis septimus et erant filii
Israhel in civitatibus suis congregatus est ergo
populus quasi vir unus in Hierusalem 2 et surrexit
Iosue filius Iosedech et fratres eius sacerdotes
et Zorobabel filius Salathihel et fratres eius et
aedificaverunt altare Dei Israhel ut offerrent in eo
holocaustomata sicut scriptum est in lege Mosi viri
Dei 3 conlocaverunt autem altare super bases suas
deterrentibus eos per circuitum populis terrarum
et obtulerunt super illud holocaustum Domino
mane et vespere 4 feceruntque sollemnitatem
tabernaculorum sicut scriptum est et holocaustum
diebus singulis per ordinem secundum praeceptum
opus diei in die suo 5 et post haec holocaustum iuge
tam in kalendis quam in universis sollemnitatibus
Domini quae erant consecratae et in omnibus in
quibus ultro offerebatur munus Deo 6 a primo
die mensis septimi coeperunt offerre holocaustum
Domino porro templum Dei fundatum necdum erat
7 dederunt autem pecunias latomis et cementariis
cibum quoque et potum et oleum Sidoniis Tyriisque
ut deferrent ligna cedrina de Libano ad mare
Ioppes iuxta quod praeceperat Cyrus rex Persarum
eis 8 anno autem secundo adventus eorum
ad templum Dei in Hierusalem mense secundo
coeperunt Zorobabel filius Salathihel et Iosue filius
Iosedech et reliqui de fratribus eorum sacerdotes
et Levitae et omnes qui venerant de captivitate
in Hierusalem et constituerunt Levitas a viginti
annis et supra ut urguerent opus Domini 9 stetitque
Iosue filii eius et fratres eius Cedmihel et filii
eius et filii Iuda quasi unus ut instarent super eos
qui faciebant opus in templo Dei filii Enadad filii
eorum et fratres eorum Levitae 10 fundato igitur a
cementariis templo Domini steterunt sacerdotes
in ornatu suo cum tubis et Levitae filii Asaph
in cymbalis ut laudarent Deum per manus David
regis Israhel 11 et concinebant in hymnis et
confessione Domino quoniam bonus quoniam in
aeternum misericordia eius super Israhel omnis
quoque populus vociferabatur clamore magno
in laudando Dominum eo quod fundatum esset
templum Domini 12 plurimi etiam de sacerdotibus
et Levitis et principes patrum seniores qui viderant
templum prius cum fundatum esset et hoc templum
in oculis eorum flebant voce magna et multi
vociferantes in laetitia elevabant vocem 13 nec
poterat quisquam agnoscere vocem clamoris
laetantium et vocem fletus populi commixtim
enim populus vociferabatur clamore magno et vox
audiebatur procul

4 audierunt autem hostes Iudae et Beniamin quia
filii captivitatis aedificarent templum Domino
Deo Israhel 2 et accedentes ad Zorobabel et ad
principes patrum dixerunt eis aedificemus vobiscum
quia ita ut vos quaerimus Deum vestrum ecce nos
immolamus victimas ex diebus Asoraddan regis
Assur qui adduxit nos huc 3 et dixit eis Zorobabel
et Iosue et reliqui principes patrum Israhel non est
vobis et nobis ut aedificemus domum Deo nostro
sed nos ipsi soli aedificabimus Domino Deo nostro
sicut praecepit nobis rex Cyrus rex Persarum 4
factum est igitur ut populus terrae inpediret manus
populi Iudae et turbaret eos in aedificando 5
conduxerunt quoque adversum eos consiliatores
ut destruerent consilium eorum omnibus diebus
Cyri regis Persarum et usque ad regnum Darii
regis Persarum 6 in regno autem Asueri principio
regni eius scripserunt accusationem adversum
habitatores Iudae et Hierusalem 7 et in diebus
Artarxersis scripsit Beselam Mitridatis et Tabel et
reliqui qui erant in consilio eorum ad Artarxersen
regem Persarum epistula autem accusationis scripta
erat syriace et legebatur sermone syro 8 Reum
Beelteem et Samsai scriba scripserunt epistulam
unam de Hierusalem Artarxersi regi huiuscemodi
9 Reum Beelteem et Samsai scriba et reliqui
consiliatores eorum Dinei et Apharsathei Terphalei
Apharsei Erchuei Babylonii Susannechei Deaei
Aelamitae 10 et ceteri de gentibus quas transtulit
Asennaphar magnus et gloriosus et habitare eas
fecit in civitatibus Samariae et in reliquis regionibus
trans Flumen in pace 11 hoc est exemplar epistulae
quam miserunt ad eum Artarxersi regi servi tui
viri qui sunt trans Fluvium salutem dicunt 12
notum sit regi quia Iudaei qui ascenderunt a te
ad nos venerunt in Hierusalem civitatem rebellem

et pessimam quam aedificant extruentes muros
eius et parietes conponentes 13 nunc igitur notum
sit regi quia si civitas illa aedificata fuerit et muri
eius instaurati tributum et vectigal et annuos
reditus non dabunt et usque ad reges haec noxa
perveniet 14 nos ergo memores salis quod in palatio
comedimus et quia laesiones regis videre nefas
ducimus idcirco misimus et nuntiavimus regi 15
ut recenseas in libris historiarum patrum tuorum
et invenies scriptum in commentariis et scies
quoniam urbs illa urbs rebellis est et nocens regibus
et provinciis et bella concitant in ea ex diebus
antiquis quam ob rem et civitas ipsa destructa est 16
nuntiamus nos regi quoniam si civitas illa aedificata
fuerit et muri ipsius instaurati possessionem trans
Fluvium non habebis 17 verbum misit rex ad Reum
Beelteem et Samsai scribam et ad reliquos qui
erant in consilio eorum habitatores Samariae et
ceteris trans Fluvium salutem dicens et pacem
18 accusationem quam misistis ad nos manifeste
lecta est coram me 19 et a me praeceptum est
et recensuerunt inveneruntque quoniam civitas
illa a diebus antiquis adversum reges rebellat et
seditiones et proelia concitantur in ea 20 nam
et reges fortissimi fuerunt in Hierusalem qui et
dominati sunt omni regioni quae trans Fluvium est
tributum quoque et vectigal et reditus accipiebant
21 nunc ergo audite sententiam ut prohibeatis viros
illos et urbs illa non aedificetur donec si forte a
me iussum fuerit 22 videte ne neglegenter hoc
impleatis et paulatim crescat malum contra reges
23 itaque exemplum edicti Artarxersis regis lectum
est coram Reum et Samsai scriba et consiliariis
eorum et abierunt festini in Hierusalem ad Iudaeos
et prohibuerunt eos in brachio et robore 24 tunc
intermissum est opus domus Dei in Hierusalem et
non fiebat usque ad annum secundum regni Darii
regis Persarum

5 prophetaverunt autem Aggeus propheta et
Zaccharias filius Addo prophetantes ad Iudaeos
qui erant in Iudaea et Hierusalem in nomine
Dei Israhel 2 tunc surrexerunt Zorobabel filius
Salathihel et Iosue filius Iosedech et coeperunt
aedificare templum Dei in Hierusalem et cum eis
prophetae Dei adiuvantes eos 3 in ipso tempore
venit ad eos Tatannai qui erat dux trans Flumen et
Starbuzannai et consiliarii eorum sicque dixerunt
eis quis dedit vobis consilium ut domum hanc
aedificaretis et muros hos instauraretis 4 ad quod
respondimus eis quae essent nomina hominum
auctorum illius aedificationis 5 oculus autem
Dei eorum factus est super senes Iudaeorum et
non potuerunt inhibere eos placuitque ut res ad
Darium referretur et tunc satisfacerent adversus
accusationem illam 6 exemplar epistulae quam
misit Tatannai dux regionis trans Flumen et
Starbuzannai et consiliatores eius Apharsacei qui
erant trans Flumen ad Darium regem 7 sermo quem
miserant ei sic scriptus erat Dario regi pax omnis
8 notum sit regi isse nos ad Iudaeam provinciam
ad domum Dei magni quae aedificatur lapide
inpolito et ligna ponuntur in parietibus opusque
illud diligenter extruitur et crescit in manibus
eorum 9 interrogavimus ergo senes illos et ita
diximus eis quis dedit vobis potestatem ut domum
hanc aedificaretis et muros instauraretis 10 sed et
nomina eorum quaesivimus ab eis ut nuntiaremus
tibi quae scripsimus nomina virorum qui sunt
principes in eis 11 huiuscemodi autem sermonem
responderunt nobis dicentes nos sumus servi Dei
caeli et terrae et aedificamus templum quod erat
extructum ante hos annos multos quodque rex
Israhel magnus aedificaverat et extruxerat 12
postquam autem ad iracundiam provocaverunt
patres nostri Deum caeli et tradidit eos in manu
Nabuchodonosor regis Babylonis Chaldei domum
quoque hanc destruxit et populum eius transtulit
in Babylonem 13 anno autem primo Cyri regis
Babylonis Cyrus rex proposuit edictum ut domus
Dei aedificaretur 14 nam et vasa templi Dei aurea et
argentea quae Nabuchodonosor tulerat de templo
quod erat in Hierusalem et asportaverat ea in
templum Babylonis protulit Cyrus rex de templo
Babylonis et data sunt Sasabassar vocabulo quem et
principem constituit 15 dixitque ei haec vasa tolle
et vade et pone ea in templo quod est in Hierusalem
et domus Dei aedificetur in loco suo 16 tunc itaque
Sasabassar ille venit et posuit fundamenta templi
Dei in Hierusalem et ex eo tempore usque nunc
aedificatur et necdum conpletum est 17 nunc ergo
si videtur regi bonum recenseat in bibliotheca regis
quae est in Babylone utrumnam a Cyro rege iussum
sit ut aedificaretur domus Dei in Hierusalem et
voluntatem regis super hac re mittat ad nos

6 tunc Darius rex praecepit et recensuerunt
in bibliotheca librorum qui erant repositi in
Babylone 2 et inventum est in Ecbathanis quod
est castrum in Madena provincia volumen unum
talisque scriptus erat in eo commentarius 3 anno
primo Cyri regis Cyrus rex decrevit ut domus
Dei quae est in Hierusalem aedificaretur in loco
ubi immolent hostias et ut ponant fundamenta
subportantia altitudinem cubitorum sexaginta et
latitudinem cubitorum sexaginta 4 ordines de

lapidibus inpolitis tres et sic ordines de lignis
novis sumptus autem de domo regis dabuntur **5**
sed et vasa templi Dei aurea et argentea quae
Nabuchodonosor tulerat de templo Hierusalem et
adtulerat ea in Babylonem reddantur et referantur
in templo Hierusalem in locum suum quae et posita
sunt in templo Dei **6** nunc ergo Tatannai dux
regionis quae est trans Flumen Starbuzannai et
consiliarii vestri Apharsacei qui estis trans Flumen
procul recedite ab illis **7** et dimittite fieri templum
Dei illud a duce Iudaeorum et a senioribus eorum
domum Dei illam aedificent in loco suo **8** sed et a
me praeceptum est quid oporteat fieri a presbyteris
Iudaeorum illis ut aedificetur domus Dei scilicet
ut de arca regis id est de tributis quae dantur de
regione trans Flumen studiose sumptus dentur viris
illis ne inpediatur opus **9** quod si necesse fuerit
et vitulos et agnos et hedos in holocaustum Deo
caeli frumentum sal vinum et oleum secundum
ritum sacerdotum qui sunt in Hierusalem detur eis
per dies singulos ne sit in aliquo querimonia **10** et
offerant oblationes Deo caeli orentque pro vita regis
et filiorum eius **11** a me ergo positum est decretum
ut omnis homo qui hanc mutaverit iussionem
tollatur lignum de domo ipsius et erigatur et
configatur in eo domus autem eius publicetur **12**
Deus autem qui habitare fecit nomen suum ibi
dissipet omnia regna et populum qui extenderit
manum suam ut repugnet et dissipet domum Dei
illam quae est in Hierusalem ego Darius statui
decretum quod studiose impleri volo **13** igitur
Tatannai dux regionis trans Flumen et Starbuzannai
et consiliarii eius secundum quod praeceperat
Darius rex sic diligenter exsecuti sunt **14** seniores
autem Iudaeorum aedificabant et prosperabantur
iuxta prophetiam Aggei prophetae et Zacchariae filii
Addo et aedificaverunt et construxerunt iubente
Deo Israhel et iubente Cyro et Dario et Artarxerse
regibus Persarum **15** et conpleverunt domum Dei
istam usque ad diem tertium mensis adar qui
est annus sextus regni Darii regis **16** fecerunt
autem filii Israhel sacerdotes et Levitae et reliqui
filiorum transmigrationis dedicationem domus
Dei in gaudio **17** et obtulerunt in dedicationem
domus Dei vitulos centum arietes ducentos agnos
quadringentos hircos caprarum pro peccato totius
Israhel duodecim iuxta numerum tribuum Israhel **18**
et statuerunt sacerdotes in ordinibus suis et Levitas
in vicibus suis super opera Dei in Hierusalem sicut
scriptum est in libro Mosi **19** fecerunt autem filii
transmigrationis pascha quartadecima die mensis
primi **20** purificati enim fuerant sacerdotes et
Levitae quasi unus omnes mundi ad immolandum
pascha universis filiis transmigrationis et fratribus
suis sacerdotibus et sibi **21** et comederunt filii Israhel
qui reversi fuerant de transmigratione et omnis qui
se separaverat a coinquinatione gentium terrae ad
eos ut quaererent Dominum Deum Israhel **22** et
fecerunt sollemnitatem azymorum septem diebus
in laetitia quoniam laetificaverat eos Dominus et
converterat cor regis Assur ad eos ut adiuvaret
manus eorum in opere domus Domini Dei Israhel

7 post haec autem verba in regno Artarxersis regis
Persarum Ezras filius Saraiae filii Azariae filii
Helciae **2** filii Sellum filii Sadoc filii Achitob **3** filii
Amariae filii Azariae filii Maraioth **4** filii Zaraiae
filii Ozi filii Bocci **5** filii Abisue filii Finees filii
Eleazar filii Aaron sacerdotis ab initio **6** ipse Ezras
ascendit de Babylone et ipse scriba velox in lege
Mosi quam dedit Dominus Deus Israhel et dedit ei
rex secundum manum Domini Dei eius super eum
omnem petitionem eius **7** et ascenderunt de filiis
Israhel et de filiis sacerdotum et de filiis Levitarum
et de cantoribus et de ianitoribus et de Nathinneis
in Hierusalem anno septimo Artarxersis regis **8**
et venerunt in Hierusalem mense quinto ipse est
annus septimus regis **9** quia in primo die mensis
primi coepit ascendere de Babylone et in primo
mensis quinti venit in Hierusalem iuxta manum Dei
sui bonam super se **10** Ezras enim paravit cor suum
ut investigaret legem Domini et faceret et doceret
in Israhel praeceptum et iudicium **11** hoc est autem
exemplar epistulae edicti quod dedit rex Artarxersis
Ezrae sacerdoti scribae erudito in sermonibus et
praeceptis Domini et caerimoniis eius in Israhel **12**
Artarxersis rex regum Ezrae sacerdoti scribae legis
Dei caeli doctissimo salutem **13** a me decretum est
ut cuicumque placuerit in regno meo de populo
Israhel et de sacerdotibus eius et de Levitis ire
in Hierusalem tecum vadat **14** a facie enim regis
et septem consiliatorum eius missus es ut visites
Iudaeam et Hierusalem in lege Dei tui quae est in
manu tua **15** et ut feras argentum et aurum quod
rex et consiliatores eius sponte obtulerunt Deo
Israhel cuius in Hierusalem tabernaculum est **16** et
omne argentum et aurum quodcumque inveneris
in universa provincia Babylonis et populus offerre
voluerit et de sacerdotibus qui sponte obtulerint
domui Dei sui quae est in Hierusalem **17** libere accipe
et studiose eme de hac pecunia vitulos arietes agnos
et sacrificia et libamina eorum et offer ea super
altare templi Dei vestri quod est in Hierusalem
18 sed et si quid tibi et fratribus tuis placuerit de
reliquo argento et auro ut faciatis iuxta voluntatem
Dei vestri facite **19** vasa quoque quae dantur tibi

in ministerium domus Dei tui trade in conspectu
Dei Hierusalem 20 sed et cetera quibus opus fuerit
in domo Dei tui quantumcumque necesse est ut
expendas dabis de thesauro et de fisco regis 21 et a
me ego Artarxersis rex statui atque decrevi omnibus
custodibus arcae publicae qui sunt trans Flumen
ut quodcumque petierit a vobis Ezras sacerdos
scriba legis Dei caeli absque mora detis 22 usque
ad argenti talenta centum et usque ad frumenti
choros centum et usque ad vini batos centum
et usque ad batos olei centum sal vero absque
mensura 23 omne quod ad ritum Dei caeli pertinet
tribuatur diligenter in domo Dei caeli ne forte
irascatur contra regnum regis et filiorum eius 24
vobisque notum facimus de universis sacerdotibus
et Levitis cantoribus ianitoribus Nathinneis et
ministris domus Dei huius ut vectigal et tributum et
annonas non habeatis potestatem inponendi super
eos 25 tu autem Ezras secundum sapientiam Dei tui
quae est in manu tua constitue iudices et praesides
ut iudicent omni populo qui est trans Flumen his
videlicet qui noverunt legem Dei tui sed et inperitos
docete libere 26 et omnis qui non fecerit legem Dei
tui et legem regis diligenter iudicium erit de eo sive
in mortem sive in exilium sive in condemnationem
substantiae eius vel certe in carcerem 27 benedictus
Dominus Deus patrum nostrorum qui dedit hoc in
corde regis ut glorificaret domum Domini quae est
in Hierusalem 28 et in me inclinavit misericordiam
coram rege et consiliatoribus eius et universis
principibus regis potentibus et ego confortatus
manu Domini Dei mei quae erat in me congregavi
de Israhel principes qui ascenderent mecum

8 hii sunt ergo principes familiarum et genealogia
eorum qui ascenderunt mecum in regno
Artarxersis regis de Babylone 2 de filiis Finees
Gersom de filiis Ithamar Danihel de filiis David Attus
3 de filiis Secheniae et de filiis Pharos Zaccharias et
cum eo numerati sunt viri centum quinquaginta 4
de filiis Phaethmoab Helioenai filius Zareae et cum
eo ducenti viri 5 de filiis Secheniae filius Hiezihel
et cum eo trecenti viri 6 de filiis Adden Abeth filius
Ionathan et cum eo quinquaginta viri 7 de filiis
Helam Isaias filius Athaliae et cum eo septuaginta
viri 8 de filiis Saphatiae Zebedia filius Michahel et
cum eo octoginta viri 9 de filiis Ioab Obedia filius
Iehihel et cum eo ducenti decem et octo viri 10
de filiis Selomith filius Iosphiae et cum eo centum
sexaginta viri 11 de filiis Bebai Zaccharias filius
Bebai et cum eo viginti octo viri 12 de filiis Ezgad
Iohanan filius Eccetan et cum eo centum decem
viri 13 de filiis Adonicam qui erant novissimi et
haec nomina eorum Helifeleth et Heihel et Samaias
et cum eis sexaginta viri 14 de filiis Beggui Uthai et
Zacchur et cum eo septuaginta viri 15 congregavi
autem eos ad fluvium qui decurrit ad Ahavva et
mansimus ibi diebus tribus quaesivique in populo
et in sacerdotibus de filiis Levi et non inveni ibi
16 itaque misi Heliezer et Arihel et Semeam et
Helnathan et Iarib et alterum Helnathan et Nathan
et Zacchariam et Mesolam principes et Ioarib et
Helnathan sapientes 17 et misi eos ad Heddo qui
est primus in Casphiae loco et posui in ore eorum
verba quae loquerentur ad Addom et ad fratres eius
Nathinneos in loco Casphiae ut adducerent nobis
ministros domus Dei nostri 18 et adduxerunt nobis
per manum Dei nostri bonam super nos virum
doctissimum de filiis Moolli filii Levi filii Israhel
et Sarabiam et filios eius et fratres eius decem et
octo 19 et Asabiam et cum eo Isaiam de filiis Merari
fratres eius et filios eius viginti 20 et de Nathinneis
quos dederat David et principes ad ministeria
Levitarum Nathinneos ducentos viginti omnes hii
suis nominibus vocabantur 21 et praedicavi ibi
ieiunium iuxta fluvium Ahavva ut adfligeremur
coram Domino Deo nostro et peteremus ab eo
viam rectam nobis et filiis nostris universaeque
substantiae nostrae 22 erubui enim petere regem
auxilium et equites qui defenderent nos ab inimico
in via quia dixeramus regi manus Dei nostri est
super omnes qui quaerunt eum in bonitate et
imperium eius et fortitudo eius et furor super
omnes qui derelinquunt eum 23 ieiunavimus autem
et rogavimus Deum nostrum pro hoc et evenit nobis
prospere 24 et separavi de principibus sacerdotum
duodecim Sarabian Asabian et cum eis de fratribus
eorum decem 25 adpendique eis argentum et
aurum et vasa consecrata domus Dei nostri quae
obtulerat rex et consiliatores eius et principes eius
universusque Israhel eorum qui inventi fuerant
26 et adpendi in manibus eorum argenti talenta
sescenta quinquaginta et vasa argentea centum
auri centum talenta 27 et crateras aureos viginti qui
habebant solidos millenos et vasa aeris fulgentis
optimi duo pulchra ut aurum 28 et dixi eis vos sancti
Domini et vasa sancta et argentum et aurum quod
sponte oblatum est Domino Deo patrum vestrorum
29 vigilate et custodite donec adpendatis coram
principibus sacerdotum et Levitarum et ducibus
familiarum Israhel in Hierusalem et thesaurum
domus Domini 30 susceperunt autem sacerdotes
et Levitae pondus argenti et auri et vasorum ut
deferrent in Hierusalem in domum Dei nostri 31
promovimus ergo a flumine Ahavva duodecimo
die mensis primi ut pergeremus Hierusalem et

manus Dei nostri fuit super nos et liberavit nos de
manu inimici et insidiatoris in via 32 et venimus
Hierusalem et mansimus ibi diebus tribus 33
die autem quarta adpensum est argentum et
aurum et vasa in domo Dei nostri per manum
Meremoth filii Uriae sacerdotis et cum eo Eleazar
filius Finees cumque eis Iozaded filius Iosue et
Noadaia filius Bennoi Levitae 34 iuxta numerum et
pondus omnium descriptumque est omne pondus
in tempore illo 35 sed et qui venerant de captivitate
filii transmigrationis obtulerunt holocaustomata
Deo Israhel vitulos duodecim pro omni Israhel
arietes nonaginta sex agnos septuaginta septem
hircos pro peccato duodecim omnia in holocaustum
Domino 36 dederunt autem edicta regis satrapis qui
erant de conspectu regis et ducibus trans Flumen
et elevaverunt populum et domum Dei

9 postquam autem haec conpleta sunt accesserunt
ad me principes dicentes non est separatus
populus Israhel et sacerdotes et Levitae a populis
terrarum et de abominationibus eorum Chananei
videlicet et Hetthei et Ferezei et Iebusei et
Ammanitarum et Moabitarum et Aegyptiorum
et Amorreorum 2 tulerunt enim de filiabus
eorum sibi et filiis suis et commiscuerunt semen
sanctum cum populis terrarum manus etiam
principum et magistratuum fuit in transgressione
hac prima 3 cumque audissem sermonem istum
scidi pallium meum et tunicam et evelli capillos
capitis mei et barbae et sedi maerens 4 convenerunt
autem ad me omnes qui timebant verbum Dei
Israhel pro transgressione eorum qui de captivitate
venerant et ego sedebam tristis usque ad sacrificium
vespertinum 5 et in sacrificio vespertino surrexi de
adflictione mea et scisso pallio et tunica curvavi
genua mea et expandi manus meas ad Dominum
Deum meum 6 et dixi Deus meus confundor et
erubesco levare Deus meus faciem meam ad te
quoniam iniquitates nostrae multiplicatae sunt
super caput et delicta nostra creverunt usque in
caelum 7 a diebus patrum nostrorum sed et nos
ipsi peccavimus granditer usque ad diem hanc
et in iniquitatibus nostris traditi sumus ipsi et
reges nostri et sacerdotes nostri in manum regum
terrarum in gladium in captivitatem in rapinam
et in confusionem vultus sicut et die hac 8 et
nunc quasi parum et ad momentum facta est
deprecatio nostra apud Dominum Deum nostrum
ut dimitterentur nobis reliquiae et daretur paxillus
in loco sancto eius et inluminaret oculos nostros
Deus noster et daret nobis vitam modicam in
servitute nostra 9 quia servi sumus et in servitute
nostra non dereliquit nos Deus noster et inclinavit
super nos misericordiam coram rege Persarum
ut daret nobis vitam et sublimaret domum Dei
nostri et extrueret solitudines eius et daret nobis
sepem in Iuda et in Hierusalem 10 et nunc quid
dicemus Deus noster post haec quia dereliquimus
mandata tua 11 quae praecepisti in manu servorum
tuorum prophetarum dicens terram ad quam vos
ingredimini ut possideatis eam terra inmunda
est iuxta inmunditiam populorum ceterarumque
terrarum abominationibus eorum qui repleverunt
eam ab ore usque ad os in coinquinatione sua
12 nunc ergo filias vestras ne detis filiis eorum
et filias eorum non accipiatis filiis vestris et non
quaeratis pacem eorum et prosperitatem eorum
usque in aeternum ut confortemini et comedatis
quae bona sunt terrae et heredes habeatis filios
vestros usque in saeculum 13 et post omnia quae
venerunt super nos in operibus nostris pessimis
et in delicto nostro magno quia tu Deus noster
liberasti nos de iniquitate nostra et dedisti nobis
salutem sicut est hodie 14 ut non converteremur et
irrita faceremus mandata tua neque matrimonia
iungeremus cum populis abominationum istarum
numquid iratus es nobis usque ad consummationem
ne dimitteres nobis reliquias et salutem 15 Domine
Deus Israhel iustus tu quoniam derelicti sumus qui
salvaremur sicut die hac ecce coram te sumus in
delicto nostro non enim stari potest coram te super
hoc

10 sic ergo orante Ezra et inplorante eo et flente
et iacente ante templum Dei collectus est ad
eum de Israhel coetus grandis nimis virorum et
mulierum puerorumque et flevit populus multo
fletu 2 et respondit Sechenia filius Iehihel de filiis
Helam et dixit Ezrae nos praevaricati sumus in
Deum nostrum et duximus uxores alienigenas de
populis terrae et nunc si est paenitentia Israhel
super hoc 3 percutiamus foedus cum Deo nostro
ut proiciamus universas uxores et eos qui de his
nati sunt iuxta voluntatem Domini et eorum qui
timent praeceptum Dei nostri secundum legem fiat
4 surge tuum est decernere nosque erimus tecum
confortare et fac 5 surrexit ergo Ezras et adiuravit
principes sacerdotum Levitarum et omnem Israhel
ut facerent secundum verbum hoc et iuraverunt
6 et surrexit Ezras ante domum Dei et abiit ad
cubiculum Iohanan filii Eliasib et ingressus est illuc
panem non comedit et aquam non bibit lugebat
enim in transgressione eorum qui de captivitate
venerant 7 et missa est vox in Iuda et in Hierusalem
omnibus filiis transmigrationis ut congregarentur

in Hierusalem **8** et omnis qui non venerit in tribus
diebus iuxta consilium principum et seniorum
auferetur universa substantia eius et ipse abicietur
de coetu transmigrationis **9** convenerunt igitur
omnes viri Iuda et Beniamin in Hierusalem tribus
diebus ipse est mensis nonus vicesimo die mensis et
sedit omnis populus in platea domus Dei trementes
pro peccato et pluviis **10** et surrexit Ezras sacerdos
et dixit ad eos vos transgressi estis et duxistis uxores
alienigenas ut adderetis super delictum Israhel **11**
et nunc date confessionem Domino Deo patrum
vestrorum et facite placitum eius et separamini
a populis terrae et ab uxoribus alienigenis **12** et
respondit universa multitudo dixitque voce magna
iuxta verbum tuum ad nos sic fiat **13** verumtamen
quia populus multus est et tempus pluviae et non
sustinemus stare foris et opus non est diei unius
vel duorum vehementer quippe peccavimus in
sermone isto **14** constituantur principes in universa
multitudine et omnes in civitatibus nostris qui
duxerunt uxores alienigenas veniant in temporibus
statutis et cum his seniores per civitatem et
civitatem et iudices eius donec avertatur ira Dei
nostri a nobis super peccato hoc **15** igitur Ionathan
filius Asahel et Iaazia filius Thecuae steterunt super
hoc et Mesollam et Sebethai Levites adiuverunt
eos **16** feceruntque sic filii transmigrationis et
abierunt Ezras sacerdos et viri principes familiarum
in domum patrum suorum et omnes per nomina
sua et sederunt in die primo mensis decimi ut
quaererent rem **17** et consummati sunt omnes viri
qui duxerant uxores alienigenas usque ad diem
primam mensis primi **18** et inventi sunt de filiis
sacerdotum qui duxerant uxores alienigenas de
filiis Iosue filii Iosedech et fratres eius Maasia et
Eliezer et Iarib et Godolia **19** et dederunt manus
suas ut eicerent uxores suas et pro delicto suo
arietem de ovibus offerrent **20** et de filiis Emmer
Anani et Zebedia **21** et de filiis Erim Masia et Helia
et Semeia et Hiehihel et Ozias **22** et de filiis Phessur
Helioenai Maasia Ismahel Nathanahel Iozabeth et
Elasa **23** et de filiis Levitarum Iozabeth et Semei et
Celaia ipse est Calita Phataia Iuda et Eliezer **24** et
de cantoribus Eliasub et de ianitoribus Sellum et
Telem et Uri **25** et ex Israhel de filiis Pharos Remia
et Ezia et Melchia et Miamin et Eliezer et Melchia
et Banea **26** et de filiis Helam Mathania Zaccharias
et Hiehil et Abdi et Irimoth et Helia **27** et de filiis
Zethua Helioenai Eliasib Mathania et Ierimuth
et Zabeth et Aziza **28** et de filiis Bebai Iohanan
Anania Zabbai Athalai **29** et de filiis Bani Mosollam
et Melluch et Adaia Iasub et Saal et Ramoth **30**
et de filiis Phaethmoab Edna et Chalal Banaias
Maasias Mathanias Beselehel et Bennui et Manasse
31 et de filiis Erem Eliezer Iesue Melchias Semeias
Symeon **32** Beniamin Maloch Samarias **33** de filiis
Asom Matthanai Matthetha Zabed Elipheleth Iermai
Manasse Semei **34** de filiis Bani Maaddi Amram
et Huhel **35** Baneas et Badaias Cheiliau **36** Vannia
Marimuth et Eliasib **37** Matthanias Mathanai et
Iasi **38** et Bani et Bennui Semei **39** et Salmias et
Nathan et Adaias **40** Mechnedabai Sisai Sarai **41**
Ezrel et Selemau Semeria **42** Sellum Amaria Ioseph
43 de filiis Nebu Iaihel Matthathias Zabed Zabina
Ieddu et Iohel Banaia **44** omnes hii acceperunt
uxores alienigenas et fuerunt ex eis mulieres quae
pepererant filios

Nehemiæ

1 verba Neemiae filii Echliae et factum est in
mense casleu anno vicesimo et ego eram in
Susis castro **2** et venit Anani unus de fratribus meis
ipse et viri ex Iuda et interrogavi eos de Iudaeis
qui remanserant et supererant de captivitate et de
Hierusalem **3** et dixerunt mihi qui remanserunt
et derelicti sunt de captivitate ibi in provincia in
adflictione magna sunt et in obprobrio et murus
Hierusalem dissipatus est et portae eius conbustae
sunt igni **4** cumque audissem verba huiuscemodi
sedi et flevi et luxi diebus et ieiunabam et orabam
ante faciem Dei caeli **5** et dixi quaeso Domine
Deus caeli fortis magne atque terribilis qui custodis
pactum et misericordiam cum his qui te diligunt et
custodiunt mandata tua **6** fiat auris tua auscultans
et oculi tui aperti ut audias orationem servi tui
quam ego oro coram te hodie nocte et die pro filiis
Israhel servis tuis et confiteor pro peccatis filiorum
Israhel quibus peccaverunt tibi et ego et domus
patris mei peccavimus **7** vanitate seducti sumus
et non custodivimus mandatum et caerimonias et
iudicia quae praecepisti Mosi servo tuo **8** memento
verbi quod mandasti Mosi famulo tuo dicens cum
transgressi fueritis ego dispergam vos in populos
9 et si revertamini ad me et custodiatis mandata
mea et faciatis ea etiam si abducti fueritis ad
extrema caeli inde congregabo vos et inducam in
locum quem elegi ut habitaret nomen meum ibi
10 et ipsi servi tui et populus tuus quos redemisti
in fortitudine tua magna et in manu tua valida
11 obsecro Domine sit auris tua adtendens ad
orationem servi tui et ad orationem servorum
tuorum qui volunt timere nomen tuum et dirige
servum tuum hodie et da ei misericordiam ante
virum hunc ego enim eram pincerna regis

2 factum est autem in mense nisan anno vicesimo
Artarxersis regis et vinum erat ante eum et levavi
vinum et dedi regi et non eram quasi languidus
ante faciem eius **2** dixitque mihi rex quare vultus
tuus tristis cum te aegrotum non videam non est
hoc frustra sed malum nescio quid in corde tuo
est et timui valde ac nimis **3** et dixi regi rex in
aeternum vive quare non maereat vultus meus quia
civitas domus sepulchrorum patris mei deserta est
et portae eius conbustae sunt igni **4** et ait mihi rex
pro qua re postulas et oravi Deum caeli **5** et dixi
ad regem si videtur regi bonum et si placet servus
tuus ante faciem tuam ut mittas me in Iudaeam
ad civitatem sepulchri patris mei et aedificabo
eam **6** dixitque mihi rex et regina quae sedebat
iuxta eum usque ad quod tempus erit iter tuum et
quando reverteris et placuit ante vultum regis et
misit me et constitui ei tempus **7** et dixi regi si regi
videtur bonum epistulas det mihi ad duces regionis
trans Flumen ut transducant me donec veniam in
Iudaeam **8** et epistulam ad Asaph custodem saltus
regis ut det mihi ligna et tegere possim portas
turris domus et muri civitatis et domum quam
ingressus fuero et dedit mihi rex iuxta manum Dei
mei bonam mecum **9** et veni ad duces regionis
trans Flumen dedique eis epistulas regis miserat
autem mecum rex principes militum et equites **10**
et audierunt Sanaballat Horonites et Tobias servus
ammanites et contristati sunt adflictione magna
quod venisset homo qui quaereret prosperitatem
filiorum Israhel **11** et veni Hierusalem et eram
ibi diebus tribus **12** et surrexi nocte ego et viri
pauci mecum et non indicavi cuiquam quid Deus
dedisset in corde meo ut facerem in Hierusalem
et iumentum non erat mecum nisi animal cui
sedebam **13** et egressus sum per portam Vallis nocte
et ante fontem Draconis et ad portam Stercoris et
considerabam murum Hierusalem dissipatum et
portas eius consumptas igni **14** et transivi ad portam
Fontis et ad aquaeductum Regis et non erat locus
iumento cui sedebam ut transiret **15** et ascendi
per torrentem nocte et considerabam murum et
reversus veni ad portam Vallis et redii **16** magistratus
autem nesciebant quo abissem aut quid ego facerem
sed et Iudaeis et sacerdotibus et optimatibus
et magistratibus et reliquis qui faciebant opus
usque ad id locorum nihil indicaveram **17** et dixi
eis vos nostis adflictionem in qua sumus quia
Hierusalem deserta est et portae eius consumptae
sunt igni venite et aedificemus muros Hierusalem
et non simus ultra obprobrium **18** et indicavi eis
manum Dei mei quod esset bona mecum et verba
regis quae locutus est mihi et aio surgamus et
aedificemus et confortatae sunt manus eorum in
bono **19** audierunt autem Sanaballat Horonites
et Tobias servus ammanites et Gosem Arabs et
subsannaverunt nos et despexerunt dixeruntque
quae est haec res quam facitis numquid contra
regem vos rebellatis **20** et reddidi eis sermonem
dixique ad eos Deus caeli ipse nos iuvat et nos servi
eius sumus surgamus et aedificemus vobis autem
non est pars et iustitia et memoria in Hierusalem

3 et surrexit Eliasib sacerdos magnus et fratres eius
sacerdotes et aedificaverunt portam Gregis ipsi
sanctificaverunt eam et statuerunt valvas eius et
usque ad turrem centum cubitorum sanctificaverunt
eam usque ad turrem Ananehel **2** et iuxta eum

aedificaverunt viri Hiericho et iuxta eum aedificavit
Zecchur filius Amri 3 portam autem Piscium
aedificaverunt filii Asanaa ipsi texerunt eam et
statuerunt valvas eius et seras et vectes et iuxta eos
aedificavit Marimuth filius Uriae filii Accus 4 et
iuxta eos aedificavit Mosollam filius Barachiae filii
Mesezebel et iuxta eos aedificavit Sadoc filius Baana
5 et iuxta eos aedificaverunt Thecueni optimates
autem eorum non subposuerunt colla sua in opere
Domini sui 6 et portam Veterem aedificaverunt
Ioiada filius Fasea et Mosollam filius Besodia ipsi
texerunt eam et statuerunt valvas eius et seras et
vectes 7 et iuxta eos aedificavit Meletias Gabaonites
et Iadon Meronathites viri de Gabaon et Maspha
pro duce qui erat in regione trans Flumen 8 et
iuxta eum aedificavit Ezihel filius Araia aurifex et
iuxta eum aedificavit Anania filius pigmentarii et
dimiserunt Hierusalem usque ad murum plateae
latioris 9 et iuxta eum aedificavit Rafaia filius Ahur
princeps vici Hierusalem 10 et iuxta eos aedificavit
Ieiada filius Aromath contra domum suam et iuxta
eum aedificavit Attus filius Asebeniae 11 mediam
partem vici aedificavit Melchias filius Erem et Asub
filius Phaethmoab et turrem Furnorum 12 iuxta
eum aedificavit Sellum filius Alloes princeps mediae
partis vici Hierusalem ipse et filiae eius 13 et portam
Vallis aedificavit Anun et habitatores Zanoe ipsi
aedificaverunt eam et statuerunt valvas eius et seras
et vectes et mille cubitos in muro usque ad portam
Sterquilinii 14 et portam Sterquilinii aedificavit
Melchias filius Rechab princeps vici Bethaccharem
ipse aedificavit eam et statuit valvas eius et seras et
vectes 15 et portam Fontis aedificavit Sellum filius
Choloozai princeps pagi Maspha ipse aedificavit
eam et texit et statuit valvas eius et seras et vectes
et muros piscinae Siloae in hortum regis et usque
ad gradus qui descendunt de civitate David 16
post eum aedificavit Neemias filius Azboc princeps
dimidiae partis vici Bethsur usque contra sepulchra
David et usque ad piscinam quae grandi opere
constructa est et usque ad domum Fortium 17 post
eum aedificaverunt Levitae Reum filius Benni post
eum aedificavit Asebias princeps dimidiae partis
vici Ceilae in vico suo 18 post eum aedificaverunt
fratres eorum Behui filius Enadad princeps dimidiae
partis Ceila 19 et aedificavit iuxta eum Azer
filius Iosue princeps Maspha mensuram secundam
contra ascensum firmissimi anguli 20 post eum in
monte aedificavit Baruch filius Zacchai mensuram
secundam ab angulo usque ad portam domus Eliasib
sacerdotis magni 21 post eum aedificavit Meremuth
filius Uriae filii Accus mensuram secundam a porta
domus Eliasib donec extenderetur domus Eliasib
22 et post eum aedificaverunt sacerdotes viri de
campestribus Iordanis 23 post eum aedificavit
Beniamin et Asub contra domum suam et post
eum aedificavit Azarias filius Maasiae filii Ananiae
contra domum suam 24 post eum aedificavit Bennui
filius Enadda mensuram secundam a domo Azariae
usque ad flexuram et usque ad angulum 25 Falel
filius Ozi contra flexuram et turrem quae eminet
de domo regis excelsa id est in atrio carceris
post eum Phadaia filius Pheros 26 Nathinnei
autem habitabant in Ofel usque contra portam
Aquarum ad orientem et turrem quae prominebat
27 post eum aedificaverunt Thecueni mensuram
secundam e regione a turre magna et eminenti
usque ad murum templi 28 sursum autem a porta
Equorum aedificaverunt sacerdotes unusquisque
contra domum suam 29 post eos aedificavit Seddo
filius Emmer contra domum suam et post eum
aedificavit Semeia filius Secheniae custos portae
orientalis 30 post eum aedificavit Anania filius
Selemiae et Anon filius Selo sextus mensuram
secundam post eum aedificavit Mosollam filius
Barachiae contra gazofilacium suum 31 post eum
aedificavit Melchias filius aurificis usque ad domum
Nathinneorum et scruta vendentium contra portam
Iudicialem et usque ad cenaculum Anguli 32 et inter
cenaculum Anguli in porta Gregis aedificaverunt
artifices et negotiatores

4 factum est autem cum audisset Sanaballat quod
aedificaremus murum iratus est valde et motus
nimis subsannavit Iudaeos 2 et dixit coram fratribus
suis et frequentia Samaritanorum quid Iudaei
inbecilli faciunt num dimittent eos gentes num
sacrificabunt et conplebunt in una die numquid
aedificare poterunt lapides de acervis pulveris qui
conbusti sunt 3 sed et Tobias Ammanites proximus
eius ait aedificent si ascenderit vulpis transiliet
murum eorum lapideum 4 audi Deus noster
quia facti sumus despectio converte obprobrium
super caput eorum et da eos in despectionem
in terra captivitatis 5 ne operias iniquitatem
eorum et peccatum eorum coram facie tua non
deleatur quia inriserunt aedificantes 6 itaque
aedificavimus murum et coniunximus totum usque
ad partem dimidiam et provocatum est cor populi
ad operandum 7 factum est autem cum audisset
Sanaballat et Tobias et Arabes et Ammanitae et
Azotii quod obducta esset cicatrix muri Hierusalem
et quod coepissent interrupta concludi irati sunt
nimis 8 et congregati omnes pariter ut venirent et
pugnarent contra Hierusalem et molirentur insidias
9 et oravimus Deum nostrum et posuimus custodes

super murum die et nocte contra eos 10 dixit autem
Iudas debilitata est fortitudo portantis et humus
nimia est et nos non poterimus aedificare murum
11 et dixerunt hostes nostri nesciant et ignorent
donec veniamus in medio eorum et interficiamus
eos et cessare faciamus opus 12 factum est autem
venientibus Iudaeis qui habitabant iuxta eos et
dicentibus nobis per decem vices ex omnibus locis
quibus venerant ad nos 13 statui in loco post
murum per circuitum populum in ordine cum
gladiis suis et lanceis et arcis 14 perspexi atque
surrexi et aio ad optimates et ad magistratus et ad
reliquam partem vulgi nolite timere a facie eorum
Domini magni et terribilis mementote et pugnate
pro fratribus vestris filiis vestris et filiabus vestris
uxoribus vestris et domibus 15 factum est autem
cum audissent inimici nostri nuntiatum esse nobis
dissipavit Deus consilium eorum et reversi sumus
omnes ad muros unusquisque ad opus suum 16 et
factum est a die illa media pars iuvenum eorum
faciebant opus et media parata erat ad bellum et
lanceae et scuta et arcus et loricae et principes
post eos in omni domo Iuda 17 aedificantium in
muro et portantium onera et inponentium una
manu sua faciebat opus et altera tenebat gladium
18 aedificantium enim unusquisque gladio erat
accinctus renes et aedificabant et clangebant bucina
iuxta me 19 et dixi ad optimates et ad magistratus
et ad reliquam partem vulgi opus grande est et
latum et nos separati sumus in muro procul alter ab
altero 20 in loco quocumque audieritis clangorem
tubae illuc concurrite ad nos Deus noster pugnabit
pro nobis 21 et nos ipsi faciamus opus et media
pars nostrum teneat lanceas ab ascensu aurorae
donec egrediantur astra 22 in tempore quoque illo
dixi populo unusquisque cum puero suo maneat in
medio Hierusalem et sint vobis vices per noctem
et diem ad operandum 23 ego autem et fratres
mei et pueri mei et custodes qui erant post me
non deponebamus vestimenta nostra unusquisque
tantum nudabatur ad baptismum

5 et factus est clamor populi et uxorum eius
magnus adversus fratres suos iudaeos 2 et erant
qui dicerent filii nostri et filiae nostrae multae sunt
nimis accipiamus pro pretio eorum frumentum et
comedamus et vivamus 3 et erant qui dicerent agros
nostros et vineas et domos nostras opponamus et
accipiamus frumentum in fame 4 et alii dicebant
mutuo sumamus pecunias in tributa regis demusque
agros nostros et vineas 5 et nunc sicut carnes
fratrum nostrorum sic carnes nostrae sunt sicut
filii eorum ita filii nostri ecce nos subiugamus filios
nostros et filias nostras in servitutem et de filiabus
nostris sunt famulae nec habemus unde possint
redimi et agros nostros et vineas alii possident 6 et
iratus sum nimis cum audissem clamorem eorum
secundum verba haec 7 cogitavitque cor meum
mecum et increpui optimates et magistratus et dixi
eis usurasne singuli a fratribus vestris exigatis et
congregavi adversus eos contionem magnam 8 et
dixi eis nos ut scitis redemimus fratres nostros
iudaeos qui venditi fuerant gentibus secundum
possibilitatem nostram et vos igitur vendite fratres
vestros et emimus eos et siluerunt nec invenerunt
quid responderent 9 dixique ad eos non est bona
res quam facitis quare non in timore Dei nostri
ambulatis ne exprobretur nobis a gentibus inimicis
nostris 10 et ego et fratres mei et pueri mei
commodavimus plurimis pecuniam et frumentum
non repetamus in commune istud aes alienum
concedamus quod debetur nobis 11 reddite eis
hodie agros suos vineas suas oliveta sua et domos
suas quin potius et centesimam pecuniae frumenti
vini et olei quam exigere soletis ab eis date pro illis
12 et dixerunt reddimus et ab eis nihil quaerimus
sicque faciemus ut loqueris et vocavi sacerdotes
et adiuravi eos ut facerent iuxta quod dixeram 13
insuper et sinum meum excussi et dixi sic excutiat
Deus omnem virum qui non conpleverit verbum
istud de domo sua et de laboribus suis sic excutiatur
et vacuus fiat et dixit universa multitudo amen et
laudaverunt Deum fecit ergo populus sicut dictum
erat 14 a die autem illa qua praeceperat mihi ut
essem dux in terra Iuda ab anno vicesimo usque
ad annum tricesimum secundum Artarxersis regis
per annos duodecim ego et fratres mei annonas
quae ducibus debebantur non comedimus 15 duces
autem primi qui fuerant ante me gravaverunt
populum et acceperunt ab eis in pane vino et
pecunia cotidie siclos quadraginta sed et ministri
eorum depresserant populum ego autem non feci
ita propter timorem Dei 16 quin potius in opere
muri aedificavi et agrum non emi et omnes pueri
mei congregati ad opus erant 17 Iudaei quoque
et magistratus centum quinquaginta viri et qui
veniebant ad nos de gentibus quae in circuitu nostro
sunt in mensa mea erant 18 parabatur autem mihi
per dies singulos bos unus arietes sex electi exceptis
volatilibus et inter dies decem vina diversa et alia
multa tribuebam insuper et annonas ducatus mei
non quaesivi valde enim erat adtenuatus populus
19 memento mei Deus meus in bonum secundum
omnia quae feci populo huic

6 factum est autem cum audisset Sanaballat et
Tobia et Gosem Arabs et ceteri inimici nostri
quod aedificassem ego murum et non esset in ipso
residua interruptio usque ad tempus autem illud
valvas non posueram in portis 2 miserunt Sanaballat
et Gosem ad me dicentes veni et percutiamus
foedus pariter in viculis in campo Ono ipsi autem
cogitabant ut facerent mihi malum 3 misi ergo
ad eos nuntios dicens opus grande ego facio et
non possum descendere ne forte neglegatur cum
venero et descendero ad vos 4 miserunt autem
ad me secundum verbum hoc per quattuor vices
et respondi eis iuxta sermonem priorem 5 et
misit ad me Sanaballat iuxta verbum prius quinta
vice puerum suum et epistulam habebat in manu
scriptam hoc modo 6 in gentibus auditum est et
Gosem dixit quod tu et Iudaei cogitetis rebellare et
propterea aedifices murum et levare te velis super
eos regem propter quam causam 7 et prophetas
posueris qui praedicent de te in Hierusalem dicentes
rex in Iudaea est auditurus est rex verba haec
idcirco nunc veni ut ineamus consilium pariter 8
et misi ad eos dicens non est factum secundum
verba haec quae tu loqueris de corde enim tuo
tu conponis haec 9 omnes autem hii terrebant
nos cogitantes quod cessarent manus nostrae ab
opere et quiesceremus quam ob causam magis
confortavi manus meas 10 et ingressus sum domum
Samaiae filii Dalaiae filii Metabehel secreto qui ait
tractemus nobiscum in domo Dei in medio templi
et claudamus portas aedis quia venturi sunt ut
interficiant te et nocte venturi sunt ad occidendum
te 11 et dixi num quisquam similis mei fugit et quis
ut ego ingredietur templum et vivet non ingrediar
12 et intellexi quod Deus non misisset eum sed quasi
vaticinans locutus esset ad me et Tobia et Sanaballat
conduxissent eum 13 acceperat enim pretium ut
territus facerem et peccarem et haberent malum
quod exprobrarent mihi 14 memento Domine mei
pro Tobia et Sanaballat iuxta opera eorum talia sed
et Noadiae prophetae et ceterorum prophetarum
qui terrebant me 15 conpletus est autem murus
vicesimo quinto die mensis elul quinquaginta
duobus diebus 16 factum est ergo cum audissent
omnes inimici nostri ut timerent universae gentes
quae erant in circuitu nostro et conciderent intra
semet ipsos et scirent quod a Deo factum esset opus
hoc 17 sed et in diebus illis multae optimatium
Iudaeorum epistulae mittebantur ad Tobiam et
a Tobia veniebant ad eos 18 multi enim erant in
Iudaea habentes iuramentum eius quia gener erat
Secheniae filii Orei et Iohanan filius eius acceperat
filiam Mosollam filii Barachiae 19 sed et laudabant
eum coram me et verba mea nuntiabant ei et Tobias
mittebat epistulas ut terreret me

7 postquam autem aedificatus est murus et posui
valvas et recensui ianitores et cantores et Levitas
2 praecepi Aneni fratri meo et Ananiae principi
domus de Hierusalem ipse enim quasi vir verax
et timens Deum plus ceteris videbatur 3 et dixi
eis non aperiantur portae Hierusalem usque ad
calorem solis cumque adhuc adsisterent clausae
portae sunt et oppilatae et posui custodes de
habitatoribus Hierusalem singulos per vices suas
et unumquemque contra domum suam 4 civitas
autem erat lata nimis et grandis et populus parvus
in medio eius et non erant domus aedificatae 5
dedit autem Deus in corde meo et congregavi
optimates et magistratus et vulgum ut recenserem
eos et inveni librum census eorum qui ascenderant
primum et inventum est scriptum in eo 6 isti
filii provinciae qui ascenderunt de captivitate
migrantium quos transtulerat Nabuchodonosor
rex Babylonis et reversi sunt in Hierusalem et in
Iudaeam unusquisque in civitatem suam 7 qui
venerunt cum Zorobabel Hiesuae Neemias Azarias
Raamias Naamni Mardocheus Belsar Mespharath
Beggoai Naum Baana numerus virorum populi
Israhel 8 filii Pharos duo milia centum septuaginta
duo 9 filii Saphatiae trecenti septuaginta duo 10 filii
Area sescenti quinquaginta duo 11 filii Phaethmoab
filiorum Hiesuae et Ioab duo milia octingenti decem
et octo 12 filii Helam mille octingenti quinquaginta
quattuor 13 filii Zethua octingenti quadraginta
quinque 14 filii Zacchai septingenti sexaginta
15 filii Bennui sescenti quadraginta octo 16 filii
Bebai sescenti viginti octo 17 filii Azgad duo milia
trecenti viginti duo 18 filii Adonicam sescenti
sexaginta septem 19 filii Baggoaim duo milia
sexaginta septem 20 filii Adin sescenti quinquaginta
quinque 21 filii Ater filii Ezechiae nonaginta octo
22 filii Asem trecenti viginti octo 23 filii Besai
trecenti viginti quattuor 24 filii Areph centum
duodecim 25 filii Gabaon nonaginta quinque 26 viri
Bethleem et Netupha centum octoginta octo 27 viri
Anathoth centum viginti octo 28 viri Bethamoth
quadraginta duo 29 viri Cariathiarim Cephira et
Beroth septingenti quadraginta tres 30 viri Rama
et Geba sescenti viginti unus 31 viri Machmas
centum viginti duo 32 viri Bethel et Hai centum
viginti tres 33 viri Nebo alterius quinquaginta duo
34 viri Helam alterius mille ducenti quinquaginta
quattuor 35 filii Arem trecenti viginti 36 filii
Hiericho trecenti quadraginta quinque 37 filii Lod
Adid et Ono septingenti viginti unus 38 filii Senaa

tria milia nongenti triginta **39** sacerdotes filii Idaia
in domo Iosua nongenti septuaginta tres **40** filii
Emmer mille quinquaginta duo **41** filii Phassur mille
ducenti quadraginta septem **42** filii Arem mille
decem et septem Levitae **43** filii Iosue et Cadmihel
filiorum **44** Oduia septuaginta quattuor cantores **45**
filii Asaph centum quadraginta octo **46** ianitores
filii Sellum filii Ater filii Telmon filii Accub filii
Atita filii Sobai centum triginta octo **47** Nathinnei
filii Soa filii Asfa filii Tebaoth **48** filii Ceros filii Siaa
filii Fado filii Lebana filii Agaba filii Selmon **49** filii
Anan filii Geddel filii Gaer **50** filii Raaia filii Rasim
filii Necoda **51** filii Gezem filii Aza filii Fasea **52** filii
Besai filii Munim filii Nephusim **53** filii Becbuc filii
Acupha filii Arur **54** filii Besloth filii Meida filii Arsa
55 filii Bercos filii Sisara filii Thema **56** filii Nesia filii
Atipha **57** filii servorum Salomonis filii Sotai filii
Sophereth filii Pherida **58** filii Iahala filii Dercon
filii Geddel **59** filii Saphatia filii Athil filii Phocereth
qui erat ortus ex Sabaim filio Amon **60** omnes
Nathinnei et filii servorum Salomonis trecenti
nonaginta duo **61** hii sunt autem qui ascenderunt
de Thelmella Thelarsa Cherub Addon et Emmer et
non potuerunt indicare domum patrum suorum et
semen suum utrum ex Israhel essent **62** filii Dalaia
filii Tobia filii Necoda sescenti quadraginta duo **63**
et de sacerdotibus filii Abia filii Accos filii Berzellai
qui accepit de filiabus Berzellai Galaditis uxorem
et vocatus est nomine eorum **64** hii quaesierunt
scripturam suam in censu et non invenerunt et
eiecti sunt de sacerdotio **65** dixitque Athersatha
eis ut non manducarent de sanctis sanctorum
donec staret sacerdos doctus et eruditus **66** omnis
multitudo quasi unus quadraginta duo milia sescenti
sexaginta **67** absque servis et ancillis eorum qui
erant septem milia trecenti triginta et septem et
inter eos cantores et cantrices ducentae quadraginta
quinque **69** cameli quadringenti triginta quinque
asini sex milia septingenti viginti **70** nonnulli
autem de principibus familiarum dederunt in opus
Athersatha dedit in thesaurum auri dragmas mille
fialas quinquaginta tunicas sacerdotales quingentas
triginta **71** et de principibus familiarum dederunt
in thesaurum operis auri dragmas viginti milia
et argenti minas duo milia ducentas **72** et quod
dedit reliquus populus auri dragmas viginti milia
et argenti minas duo milia et tunicas sacerdotales
sexaginta septem **73** habitaverunt autem sacerdotes
et Levitae et ianitores et cantores et reliquum
vulgus et Nathinnei et omnis Israhel in civitatibus
suis

8 et venerat mensis septimus filii autem Israhel
erant in civitatibus suis congregatusque est
omnis populus quasi vir unus ad plateam quae est
ante portam Aquarum et dixerunt Ezrae scribae ut
adferret librum legis Mosi quam praecepit Dominus
Israheli **2** adtulit ergo Ezras sacerdos legem coram
multitudine virorum et mulierum cunctisque qui
poterant intellegere in die prima mensis septimi
3 et legit in eo aperte in platea quae erat ante
portam Aquarum de mane usque ad mediam diem
in conspectu virorum et mulierum et sapientium
et aures omnis populi erant erectae ad librum **4**
stetit autem Ezras scriba super gradum ligneum
quem fecerat ad loquendum et steterunt iuxta eum
Matthathia et Sema et Ania et Uria et Helcia et
Maasia ad dextram eius et ad sinistram Phadaia
Misahel et Melchia et Asum et Asephdana Zaccharia
et Mosollam **5** et aperuit Ezras librum coram omni
populo super universum quippe populum eminebat
et cum aperuisset eum stetit omnis populus **6** et
benedixit Ezras Domino Deo magno et respondit
omnis populus amen amen elevans manus suas
et incurvati sunt et adoraverunt Deum proni in
terram **7** porro Hiesue et Baani et Serebia Iamin
Accub Septhai Odia Maasia Celita Azarias Iozabed
Anam Phalaia Levitae silentium faciebant in populo
ad audiendam legem populus autem stabat in gradu
suo **8** et legerunt in libro legis Dei distincte et
adposite ad intellegendum et intellexerunt cum
legeretur **9** dixit autem Neemias ipse est Athersatha
et Ezras sacerdos scriba et Levitae interpretantes
universo populo dies sanctificatus est Domino Deo
nostro nolite lugere et nolite flere flebat enim
omnis populus cum audiret verba legis **10** et dixit
eis ite comedite pinguia et bibite mulsum et mittite
partes ei qui non praeparavit sibi quia sanctus
dies Domini est et nolite contristari gaudium enim
Domini est fortitudo nostra **11** Levitae autem
silentium faciebant in omni populo dicentes tacete
quia dies sanctus est et nolite dolere **12** abiit
itaque omnis populus ut comederet et biberet et
mitteret partes et faceret laetitiam magnam quia
intellexerant verba quae docuerat eos **13** et in
die secundo congregati sunt principes familiarum
universi populi sacerdotes et Levitae ad Ezram
scribam ut interpretaretur eis verba legis **14** et
invenerunt scriptum in lege praecepisse Dominum
in manu Mosi ut habitent filii Israhel in tabernaculis
in die sollemni mense septimo **15** et ut praedicent
et divulgent vocem in universis urbibus suis et
in Hierusalem dicentes egredimini in montem et
adferte frondes olivae et frondes ligni pulcherrimi
frondes myrti et ramos palmarum et frondes ligni

nemorosi ut fiant tabernacula sicut scriptum est **16** et egressus est populus et adtulerunt feceruntque sibi tabernacula unusquisque in domate suo et in atriis suis et in atriis domus Dei et in platea portae Aquarum et in platea portae Ephraim **17** fecit ergo universa ecclesia eorum qui redierant de captivitate tabernacula et habitaverunt in tabernaculis non enim fecerant a diebus Iosue filii Nun taliter filii Israhel usque ad diem illum et fuit laetitia magna nimis **18** legit autem in libro legis Dei per dies singulos a die primo usque ad diem novissimum et fecerunt sollemnitatem septem diebus et in die octavo collectum iuxta ritum

9 in die autem vicesimo quarto mensis huius convenerunt filii Israhel in ieiunio et in saccis et humus super eos **2** et separatum est semen filiorum Israhel ab omni filio alienigena et steterunt et confitebantur peccata sua et iniquitates patrum suorum **3** et consurrexerunt ad standum et legerunt in volumine legis Domini Dei sui quater in die et quater confitebantur et adorabant Dominum Deum suum **4** surrexit autem super gradum Levitarum Iosue et Bani Cedmihel Sebnia Bani Sarebias Bani Chanani et inclamaverunt voce magna Dominum Deum suum **5** et dixerunt Levitae Iosue et Cedmihel Bonni Asebia Serebia Odoia Sebna Fataia surgite benedicite Domino Deo vestro ab aeterno usque in aeternum et benedicant nomini gloriae tuae excelso in omni benedictione et laude **6** tu ipse Domine solus tu fecisti caelum caelum caelorum et omnem exercitum eorum terram et universa quae in ea sunt maria et omnia quae in eis sunt et tu vivificas omnia haec et exercitus caeli te adorat **7** tu ipse Domine Deus qui elegisti Abram et eduxisti eum de igne Chaldeorum et posuisti nomen eius Abraham **8** et invenisti cor eius fidele coram te et percussisti cum eo foedus ut dares ei terram Chananei Chetthei Amorrei et Ferezei et Iebusei et Gergesei ut dares semini eius et implesti verba tua quoniam iustus es **9** et vidisti adflictionem patrum nostrorum in Aegypto clamoremque eorum audisti super mare Rubrum **10** et dedisti signa et portenta in Pharao et in universis servis eius et in omni populo terrae illius cognovisti enim quia superbe egerant contra eos et fecisti tibi nomen sicut et in hac die **11** et mare divisisti ante eos et transierunt per medium maris in sicca persecutores autem eorum proiecisti in profundum quasi lapidem in aquas validas **12** et in columna nubis ductor eorum fuisti per diem et in columna ignis per noctem ut appareret eis via per quam ingrediebantur **13** ad montem quoque Sinai descendisti et locutus es cum eis de caelo et dedisti eis iudicia recta et legem veritatis caerimonias et praecepta bona **14** et sabbatum sanctificatum tuum ostendisti eis et mandata et caerimonias et legem praecepisti eis in manu Mosi servi tui **15** panem quoque de caelo dedisti eis in fame eorum et aquam de petra eduxisti eis sitientibus et dixisti eis ut ingrederentur et possiderent terram super quam levasti manum tuam ut traderes eis **16** ipsi vero et patres nostri superbe egerunt et induraverunt cervices suas et non audierunt mandata tua **17** et noluerunt audire et non sunt recordati mirabilium tuorum quae feceras eis et induraverunt cervices suas et dederunt caput ut converterentur ad servitutem suam quasi per contentionem tu autem Deus propitius clemens et misericors longanimis et multae miserationis non dereliquisti eos **18** et quidem cum fecissent sibi vitulum conflatilem et dixissent iste est Deus tuus qui eduxit te de Aegypto feceruntque blasphemias magnas **19** tu autem in misericordiis tuis multis non dimisisti eos in deserto columna nubis non recessit ab eis per diem ut duceret eos in via et columna ignis in nocte ut ostenderet eis iter per quod ingrederentur **20** et spiritum tuum bonum dedisti qui doceret eos et manna tuum non prohibuisti ab ore eorum et aquam dedisti eis in siti **21** quadraginta annis pavisti eos in deserto nihilque eis defuit vestimenta eorum non inveteraverunt et pedes eorum non sunt adtriti **22** et dedisti eis regna et populos et partitus es eis sortes et possederunt terram Seon et terram regis Esebon et terram Og regis Basan **23** et filios eorum multiplicasti sicut stellas caeli et adduxisti eos ad terram de qua dixeras patribus eorum ut ingrederentur et possiderent **24** et venerunt filii et possederunt terram et humiliasti coram eis habitatores terrae Chananeos et dedisti eos in manu eorum et reges eorum et populos terrae ut facerent eis sicut placebat illis **25** ceperunt itaque urbes munitas et humum pinguem et possederunt domos plenas cunctis bonis cisternas ab aliis fabricatas vineas et oliveta et ligna pomifera multa et comederunt et saturati sunt et inpinguati sunt et abundavere deliciis in bonitate tua magna **26** provocaverunt autem te ad iracundiam et recesserunt a te et proiecerunt legem tuam post terga sua et prophetas tuos occiderunt qui contestabantur eos ut reverterentur ad te feceruntque blasphemias grandes **27** et dedisti eos in manu hostium suorum et adflixerunt eos et in tempore tribulationis suae clamaverunt ad te et tu de caelo audisti et secundum miserationes tuas multas dedisti eis salvatores qui salvaverunt eos de manu hostium suorum **28** cumque requievissent

reversi sunt ut facerent malum in conspectu tuo
et dereliquisti eos in manu inimicorum suorum et
possederunt eos conversique sunt et clamaverunt
ad te tu autem de caelo audisti et liberasti eos
in misericordiis tuis multis temporibus **29** et
contestatus es eos ut reverterentur ad legem tuam
ipsi vero superbe egerunt et non audierunt mandata
tua et in iudiciis tuis peccaverunt quae faciet homo
et vivet in eis et dederunt umerum recedentem et
cervicem suam induraverunt nec audierunt **30** et
protraxisti super eos annos multos et contestatus
es eos in spiritu tuo per manum prophetarum
tuorum et non audierunt et tradidisti eos in manu
populorum terrarum **31** in misericordiis autem
tuis plurimis non fecisti eos in consumptione
nec dereliquisti eos quoniam Deus miserationum
et clemens tu es **32** nunc itaque Deus noster
Deus magne fortis et terribilis custodiens pactum
et misericordiam ne avertas a facie tua omnem
laborem qui invenit nos reges nostros principes
nostros et sacerdotes nostros prophetas nostros et
patres nostros et omnem populum tuum a diebus
regis Assur usque in diem hanc **33** et tu iustus in
omnibus quae venerunt super nos quia veritatem
fecisti nos autem impie egimus **34** reges nostri
principes nostri sacerdotes nostri et patres nostri
non fecerunt legem tuam et non adtenderunt
mandata tua et testimonia tua quae testificatus es
in eis **35** et ipsi in regnis suis bonis et in bonitate
tua multa quam dederas eis et in terra latissima
et pingui quam tradideras in conspectu eorum
non servierunt tibi nec reversi sunt ab studiis suis
pessimis **36** ecce nos ipsi hodie servi sumus et
terram quam dedisti patribus nostris ut comederent
panem eius et quae bona sunt eius et nos ipsi
servi sumus in ea **37** et fruges eius multiplicantur
regibus quos posuisti super nos propter peccata
nostra et in corporibus nostris dominantur et in
iumentis nostris secundum voluntatem suam et
in tribulatione magna sumus **38** super omnibus
ergo his nos ipsi percutimus foedus et scribimus et
signant principes nostri Levitae nostri et sacerdotes
nostri

10 signatores autem fuerunt Neemias Athersatha
filius Achelai et Sedecias **2** Saraias Azarias
Hieremias **3** Phessur Amaria Melchia **4** Attus
Sebenia Melluc **5** Arem Mermuth Obdias **6** Danihel
Genton Baruch **7** Mosollam Abia Miamin **8** Mazia
Belga Semaia hii sacerdotes **9** porro Levitae Iosue
filius Azaniae Bennui de filiis Enadad Cedmihel **10**
et fratres eorum Sechenia Odevia Celita Phalaia
Anan **11** Micha Roob Asebia **12** Zacchur Serebia
Sabania **13** Odia Bani Baninu **14** capita populi Pheros
Phaethmoab Helam Zethu Bani **15** Bonni Azgad
Bebai **16** Adonia Beggoai Adin **17** Ater Ezechia Azur
18 Odevia Asum Besai **19** Ares Anathoth Nebai **20**
Mecphia Mosollam Azir **21** Mesizabel Sadoc Ieddua
22 Felthia Anan Ania **23** Osee Anania Asub **24** Aloes
Phaleam Sobec **25** Reum Asebna Madsia **26** et Haia
Hanam Anan **27** Melluc Arem Baana **28** et reliqui
de populo sacerdotes Levitae ianitores et cantores
Nathinnei et omnes qui se separaverunt de populis
terrarum ad legem Dei uxores eorum filii eorum et
filiae eorum **29** omnis qui poterat sapere spondentes
pro fratribus suis optimates eorum et qui veniebant
ad pollicendum et iurandum ut ambularent in
lege Dei quam dederat in manu Mosi servi Dei ut
facerent et custodirent universa mandata Domini
Dei nostri et iudicia eius et caerimonias eius **30**
et ut non daremus filias nostras populo terrae et
filias eorum non acciperemus filiis nostris **31** populi
quoque terrae qui inportant venalia et omnia ad
usum per diem sabbati ut vendant non accipiemus
ab eis in sabbato et in die sanctificata et dimittemus
annum septimum et exactionem universae manus
32 et statuemus super nos praecepta ut demus
tertiam partem sicli per annum ad opus domus Dei
nostri **33** ad panes propositionis et ad sacrificium
sempiternum et in holocaustum sempiternum
in sabbatis in kalendis in sollemnitatibus et in
sanctificatis et pro peccato ut exoretur pro Israhel
et in omnem usum domus Dei nostri **34** sortes ergo
misimus super oblatione lignorum inter sacerdotes
et Levitas et populos ut inferrentur in domum Dei
nostri per domos patrum nostrorum per tempora
a temporibus anni usque ad annum ut arderent
super altare Domini Dei nostri sicut scriptum est in
lege Mosi **35** et ut adferremus primogenita terrae
nostrae et primitiva universi fructus omnis ligni ab
anno in annum in domo Domini **36** et primitiva
filiorum nostrorum et pecorum nostrorum sicut
scriptum est in lege et primitiva boum nostrorum et
ovium nostrarum ut offerrentur in domo Dei nostri
sacerdotibus qui ministrant in domo Dei nostri
37 et primitias ciborum nostrorum et libaminum
nostrorum et poma omnis ligni vindemiae quoque
et olei adferemus sacerdotibus ad gazofilacium Dei
nostri et decimam partem terrae nostrae Levitis ipsi
Levitae decimas accipient ex omnibus civitatibus
operum nostrorum **38** erit autem sacerdos filius
Aaron cum Levitis in decimis Levitarum et Levitae
offerent decimam partem decimae suae in domum
Dei nostri ad gazofilacium in domo thesauri **39** ad
gazofilacium enim deportabunt filii Israhel et filii
Levi primitias frumenti vini et olei et ibi erunt vasa

sanctificata et sacerdotes et cantores et ianitores et
ministri et non dimittemus domum Dei nostri

11 habitaverunt autem principes populi in
Hierusalem reliqua vero plebs misit sortem
ut tollerent unam partem de decem qui habitaturi
essent in Hierusalem in civitate sancta novem vero
partes in civitatibus **2** benedixit autem populus
omnibus viris qui se sponte obtulerunt ut habitarent
in Hierusalem **3** hii sunt itaque principes provinciae
qui habitaverunt in Hierusalem et in civitatibus
Iuda habitavit unusquisque in possessione sua in
urbibus suis Israhel sacerdotes Levitae Nathinnei
et filii servorum Salomonis **4** et in Hierusalem
habitaverunt de filiis Iuda et de filiis Beniamin
de filiis Iuda Athaias filius Aziam filii Zacchariae
filii Amariae filii Saphatia filii Malelehel de filiis
Phares **5** Imaasia filius Baruch filius Coloza filius
Azia filius Adaia filius Ioiarib filius Zacchariae filius
Silonites **6** omnes filii Phares qui habitaverunt
in Hierusalem quadringenti sexaginta octo viri
fortes **7** hii sunt autem filii Beniamin Sellum filius
Mosollam filius Ioed filius Phadaia filius Colaia filius
Masia filius Ethehel filius Isaia **8** et post eum Gabbai
Sellai nongenti viginti octo **9** et Iohel filius Zechri
praepositus eorum et Iuda filius Sennua super
civitatem secundus **10** et de sacerdotibus Idaia filius
Ioarib Iachin **11** Saraia filius Elcia filius Mesollam
filius Sadoc filius Meraioth filius Ahitub princeps
domus Dei **12** et fratres eorum facientes opera
templi octingenti viginti duo et Adaia filius Ieroam
filius Felelia filius Amsi filius Zacchariae filius
Phessur filius Melchiae **13** et fratres eius principes
patrum ducenti quadraginta duo et Amassai filius
Azrihel filius Aazi filius Mosollamoth filius Emmer
14 et fratres eorum potentes nimis centum viginti
octo et praepositus eorum Zabdihel filius potentium
15 et de Levitis Sebenia filius Asob filius Azaricam
filius Asabia filius Boni **16** et Sabathai et Iozabed
super opera quae erant forinsecus in domo Dei a
principibus Levitarum **17** et Mathania filius Micha
filius Zebdaei filius Asaph princeps ad laudandum
et confitendum in oratione et Becbecia secundus
de fratribus eius et Abda filius Sammua filius Galal
filius Idithun **18** omnes Levitae in civitate sancta
ducenti octoginta quattuor **19** et ianitores Accob
Telmon et fratres eorum qui custodiebant ostia
centum septuaginta duo **20** et reliqui ex Israhel
sacerdotes et Levitae in universis civitatibus Iuda
unusquisque in possessione sua **21** et Nathinnei qui
habitabant in Ofel et Siaha et Gaspha de Nathinneis
22 et episcopus Levitarum in Hierusalem Azzi filius
Bani filius Asabiae filius Matthaniae filius Michae
de filiis Asaph cantores in ministerio domus Dei **23**
praeceptum quippe regis super eos erat et ordo
in cantoribus per dies singulos **24** et Fataia filius
Mesezebel de filiis Zera filii Iuda in manu regis
iuxta omne verbum populi **25** et in domibus per
omnes regiones eorum de filiis Iuda habitaverunt
in Cariatharbe et in filiabus eius et in Dibon et in
filiabus eius et in Capsel et in viculis eius **26** et in
Iesue et in Molada et in Bethfaleth **27** et in Asersual
et in Bersabee et in filiabus eius **28** et in Siceleg et
in Mochona et in filiabus eius **29** et in Ainremmon
et in Sara et in Irimuth **30** Zanoa Odollam et villis
earum Lachis et regionibus eius Azeca et filiabus
eius et manserunt in Bersabee usque ad vallem
Ennom **31** filii autem Beniamin a Geba Mechmas
et Aia et Bethel et filiabus eius **32** Anathoth Nob
Anania **33** Asor Rama Getthaim **34** Adid Seboim
Neballa Loth **35** et Ono valle Artificum **36** et de
Levitis partitiones Iuda et Beniamin

12 hii autem sacerdotes et Levitae qui
ascenderunt cum Zorobabel filio Salathihel
et Iosue Saraia Hieremias Ezra **2** Amaria Melluch
Attus **3** Sechenia Reum Meremuth **4** Addo Genthon
Abia **5** Miamin Madia Belga **6** Semaia et Ioarib
Idaia Sellum Amoc Elceia **7** Idaia isti principes
sacerdotum et fratres eorum in diebus Iosue **8**
porro Levitae Iesua Bennui Cedmihel Sarabia Iuda
Mathanias super hymnos ipsi et fratres eorum **9** et
Becbecia atque et Hanni fratres eorum unusquisque
in officio suo **10** Hiesue autem genuit Ioachim
et Ioachim genuit Eliasib et Eliasib genuit Ioiada
11 et Ioiada genuit Ionathan et Ionathan genuit
Ieddoa **12** in diebus autem Ioachim erant sacerdotes
principes familiarum Saraiae Amaria Hieremiae
Anania **13** Ezrae Mosollam Amariae Iohanan **14**
Milico Ionathan Sebeniae Ioseph **15** Arem Edna
Maraioth Elci **16** Addaiae Zaccharia Genthon
Mosollam **17** Abiae Zecheri Miamin et Moadiae
Felti **18** Belgae Sammua Semaiae Ionathan **19**
Ioiarib Matthanai Iadaiae Azzi **20** Sellaiae Celai
Amoc Eber **21** Elciae Asebia Idaiae Nathanahel
22 Levitae in diebus Eliasib et Ioiada et Ionan et
Ieddoa scripti principes familiarum et sacerdotes in
regno Darii Persae **23** filii Levi principes familiarum
scripti in libro verborum dierum et usque ad dies
Ionathan filii Eliasib **24** et principes Levitarum
Asebia Serebia et Iesue filius Cedmihel et fratres
eorum per vices suas ut laudarent et confiterentur
iuxta praeceptum David viri Dei et observarent
aeque per ordinem **25** Matthania et Becbecia Obedia
Mosollam Thelmon Accub custodes portarum et
vestibulorum ante portas **26** hii in diebus Ioachim

filii Iesue filii Iosedech et in diebus Neemiae ducis
et Ezrae sacerdotis scribaeque 27 in dedicatione
autem muri Hierusalem requisierunt Levitas de
omnibus locis suis ut adducerent eos in Hierusalem
et facerent dedicationem et laetitiam in actione
gratiarum et in cantico in cymbalis psalteriis et
citharis 28 congregati sunt ergo filii cantorum
et de campestribus circa Hierusalem et de villis
Netuphati 29 et de domo Galgal et de regionibus
Geba et Azmaveth quoniam villas aedificaverunt
sibi cantores in circuitu Hierusalem 30 et mundati
sunt sacerdotes et Levitae et mundaverunt populum
et portas et murum 31 ascendere autem feci
principes Iuda super murum et statui duos choros
laudantium magnos et ierunt ad dexteram super
murum ad portam Sterquilinii 32 et ivit post
eos Osaias et media pars principum Iuda 33 et
Azarias Ezras et Mosollam 34 Iuda et Beniamin et
Semeia et Hieremia 35 et de filiis sacerdotum in
tubis Zaccharias filius Ionathan filius Semeiae filius
Mathaniae filius Michaiae filius Zecchur filius Asaph
36 et fratres eius Semeia et Azarel Malalai Galalai
Maai Nathanel et Iuda et Anani in vasis cantici
David viri Dei et Ezras scriba ante eos in porta
Fontis 37 et contra eos ascenderunt in gradibus
civitatis David in ascensu muri super domum David
et usque ad portam Aquarum ad orientem 38
et chorus secundus gratias referentium ibat ex
adverso et ego post eum et media pars populi super
murum et super turrem Furnorum et usque ad
murum latissimum 39 et super portam Ephraim et
super portam Antiquam et super portam Piscium
et turrem Ananehel et turrem Ema et usque ad
portam Gregis et steterunt in porta Custodiae 40
steteruntque duo chori laudantium in domo Dei
et ego et dimidia pars magistratuum mecum 41
et sacerdotes Eliachim Maasia Miniamin Michea
Elioenai Zaccharia Anania in tubis 42 et Maasia et
Semea et Eleazar et Azi et Iohanan et Melchia et
Elam et Ezer et clare cecinerunt cantores et Iezraia
praepositus 43 et immolaverunt in die illa victimas
magnas et laetati sunt Deus enim laetificaverat
eos laetitia magna sed et uxores eorum et liberi
gavisi sunt et audita est laetitia Hierusalem procul
44 recensuerunt quoque in die illa viros super
gazofilacia thesauri ad libamina et ad primitias et ad
decimas ut introferrent per eos principes civitatis
in decore gratiarum actionis sacerdotes et Levitas
quia laetatus est Iuda in sacerdotibus et Levitis
adstantibus 45 et custodierunt observationem Dei
sui et observationem expiationis et cantores et
ianitores iuxta praeceptum David et Salomonis filii
eius 46 quia in diebus David et Asaph ab exordio
erant principes constituti cantorum in carmine
laudantium et confitentium Deo 47 et omnis Israhel
in diebus Zorobabel et in diebus Neemiae dabat
partes cantoribus et ianitoribus per dies singulos
et sanctificabant Levitas et Levitae sanctificabant
filios Aaron

13 in die autem illo lectum est in volumine Mosi
audiente populo et inventum est scriptum
in eo quod non debeat introire Ammanites et
Moabites in ecclesiam Dei usque in aeternum 2
eo quod non occurrerint filiis Israhel cum pane
et aqua et conduxerint adversum eum Balaam
ad maledicendum ei et convertit Deus noster
maledictionem in benedictionem 3 factum est
autem cum audissent legem separaverunt omnem
alienigenam ab Israhel 4 et super hoc erat
Eliasib sacerdos qui fuerat positus in gazofilacio
domus Dei nostri et proximus Tobiae 5 fecit ergo
sibi gazofilacium grande et ibi erant ante eum
reponentes munera et tus et vasa et decimam
frumenti et vini et olei partes Levitarum et
cantorum et ianitorum et primitias sacerdotales 6
in omnibus autem his non fui in Hierusalem quia in
anno tricesimo secundo Artarxersis regis Babylonis
veni ad regem et in fine dierum rogavi regem 7 et
veni in Hierusalem et intellexi malum quod fecerat
Eliasib Tobiae ut faceret ei thesaurum in vestibulis
domus Dei 8 et malum mihi visum est valde et
proieci vasa domus Tobiae foras de gazofilacio 9
praecepique et mundaverunt gazofilacia et rettuli
ibi vasa domus Dei sacrificium et tus 10 et cognovi
quoniam partes Levitarum non fuissent datae et
fugisset unusquisque in regionem suam de Levitis
et de cantoribus et de his qui ministrabant 11
et egi causam adversus magistratus et dixi quare
dereliquimus domum Dei et congregavi eos et
feci stare in stationibus suis 12 et omnis Iuda
adportabat decimam frumenti et vini et olei in
horrea 13 et constituimus super horrea Selemiam
sacerdotem et Sadoc scribam et Phadaiam de Levitis
et iuxta eos Anan filium Zacchur filium Matthaniae
quoniam fideles conprobati sunt et ipsis creditae
sunt partes fratrum suorum 14 memento mei Deus
meus pro hoc et ne deleas miserationes meas quas
feci in domo Dei mei et in caerimoniis eius 15
in diebus illis vidi in Iuda calcabant torcularia
in sabbato portantes acervos et onerantes super
asinos vinum et uvas et ficus et omne onus et
inferentes Hierusalem in die sabbati et contestatus
sum ut in die qua vendere liceret venderent 16
et Tyrii habitaverunt in ea inferentes pisces et
omnia venalia et vendebant in sabbatis filiis Iuda

et in Hierusalem **17** et obiurgavi optimates Iuda
et dixi eis quae est res haec mala quam vos facitis
et profanatis diem sabbati **18** numquid non haec
fecerunt patres nostri et adduxit Deus noster super
nos omne malum hoc et super civitatem hanc
et vos additis iracundiam super Israhel violando
sabbatum **19** factum est itaque cum quievissent
portae Hierusalem die sabbati dixi et cluserunt
ianuas et praecepi ut non aperirent eas usque post
sabbatum et de pueris meis constitui super portas ut
nullus inferret onus in die sabbati **20** et manserunt
negotiatores et vendentes universa venalia foris
Hierusalem semel et bis **21** et contestatus sum
eos et dixi eis quare manetis ex adverso muri
si secundo hoc feceritis manum mittam in vos
itaque ex tempore illo non venerunt in sabbato **22**
dixi quoque Levitis ut mundarentur et venirent
ad custodiendas portas et sanctificandum diem
sabbati et pro hoc ergo memento mei Deus meus et
parce mihi secundum multitudinem miserationum
tuarum **23** sed et in diebus illis vidi Iudaeos ducentes
uxores azotias ammanitidas et moabitidas **24** et
filii eorum ex media parte loquebantur azotice
et nesciebant loqui iudaice et loquebantur iuxta
linguam populi et populi **25** et obiurgavi eos et
maledixi et cecidi ex ipsis viros et decalvavi eos
et adiuravi in Deo ut non darent filias suas filiis
eorum et non acciperent de filiabus eorum filiis
suis et sibimet ipsis dicens **26** numquid non in
huiuscemodi re peccavit Salomon rex Israhel et
certe in gentibus multis non erat rex similis ei et
dilectus Deo suo erat et posuit eum Deus regem
super omnem Israhel et ipsum ergo ad peccatum
duxerunt mulieres alienigenae **27** numquid et nos
inoboedientes faciemus omne malum grande hoc
ut praevaricemur in Deo nostro et ducamus uxores
peregrinas **28** de filiis autem Ioiada filii Eliasib
sacerdotis magni gener erat Sanaballat Horonitis
quem fugavi a me **29** recordare Domine Deus meus
adversum eos qui polluunt sacerdotium iusque
sacerdotale et leviticum **30** igitur mundavi eos ab
omnibus alienigenis et constitui ordines sacerdotum
et Levitarum unumquemque in ministerio suo **31** et
in oblatione lignorum in temporibus constitutis et
in primitiis memento mei Deus meus in bonum

Esther

1 in diebus Asueri qui regnavit ab India usque
Aethiopiam super centum viginti septem
provincias 2 quando sedit in solio regni sui Susa
civitas regni eius exordium fuit 3 tertio igitur
anno imperii sui fecit grande convivium cunctis
principibus et pueris suis fortissimis Persarum et
Medorum inclitis et praefectis provinciarum coram
se 4 ut ostenderet divitias gloriae regni sui ac
magnitudinem atque iactantiam potentiae suae
multo tempore centum videlicet et octoginta diebus
5 cumque implerentur dies convivii invitavit omnem
populum qui inventus est Susis a maximo usque
ad minimum et septem diebus iussit convivium
praeparari in vestibulo horti et nemoris quod
regio cultu et manu consitum erat 6 et pendebant
ex omni parte tentoria aerii coloris et carpasini
et hyacinthini sustentata funibus byssinis atque
purpureis qui eburneis circulis inserti erant et
columnis marmoreis fulciebantur lectuli quoque
aurei et argentei super pavimentum zmaragdino
et pario stratum lapide dispositi erant quod mira
varietate pictura decorabat 7 bibebant autem qui
invitati erant aureis poculis et aliis atque aliis vasis
cibi inferebantur vinum quoque ut magnificentia
regia dignum erat abundans et praecipuum
ponebatur 8 nec erat qui nolentes cogeret ad
bibendum sed sic rex statuerat praeponens mensis
singulos de principibus suis ut sumeret unusquisque
quod vellet 9 Vasthi quoque regina fecit convivium
feminarum in palatio ubi rex Asuerus manere
consueverat 10 itaque die septimo cum rex esset
hilarior et post nimiam potionem incaluisset
mero praecepit Mauman et Bazatha et Arbona
et Bagatha et Abgatha et Zarath et Charchas
septem eunuchis qui in conspectu eius ministrabant
11 ut introducerent reginam Vasthi coram rege
posito super caput eius diademate et ostenderet
cunctis populis et principibus illius pulchritudinem
erat enim pulchra valde 12 quae rennuit et ad
regis imperium quod per eunuchos mandaverat
venire contempsit unde iratus rex et nimio furore
succensus 13 interrogavit sapientes qui ex more
regio semper ei aderant et illorum faciebat cuncta
consilio scientium leges ac iura maiorum 14
erant autem primi et proximi Charsena et Sethar
et Admatha et Tharsis et Mares et Marsana et
Mamucha septem duces Persarum atque Medorum
qui videbant faciem regis et primi post eum
residere soliti erant 15 cui sententiae Vasthi
regina subiaceret quae Asueri regis imperium
quod per eunuchos mandaverat facere noluisset
16 responditque Mamuchan audiente rege atque
principibus non solum regem laesit regina Vasthi
sed omnes principes et populos qui sunt in cunctis
provinciis regis Asueri 17 egredietur enim sermo
reginae ad omnes mulieres ut contemnant viros suos
et dicant rex Asuerus iussit ut regina Vasthi intraret
ad eum et illa noluit 18 atque hoc exemplo omnes
principum coniuges Persarum atque Medorum
parvipendent imperia maritorum unde regis iusta
est indignatio 19 et si tibi placet egrediatur edictum
a facie tua et scribatur iuxta legem Persarum
atque Medorum quam praeteriri inlicitum est ut
nequaquam ultra Vasthi ingrediatur ad regem sed
regnum illius altera quae melior illa est accipiat 20
et hoc in omne quod latissimum est provinciarum
tuarum divulgetur imperium et cunctae uxores tam
maiorum quam minorum deferant maritis suis 21
placuit consilium eius regi et principibus fecitque
rex iuxta consultum Mamuchan 22 et misit epistulas
ad universas provincias regni sui ut quaeque gens
audire et legere poterat diversis linguis et litteris
esse viros principes ac maiores in domibus suis et
hoc per cunctos populos divulgari

2 his itaque gestis postquam regis Asueri
deferbuerat indignatio recordatus est Vasthi et
quae fecisset vel quae passa esset 2 dixeruntque
pueri regis ac ministri eius quaerantur regi puellae
virgines ac speciosae 3 et mittantur qui considerent
per universas provincias puellas speciosas et
virgines et adducant eas ad civitatem Susan et
tradant in domum feminarum sub manu Aegaei
eunuchi qui est praepositus et custos mulierum
regiarum et accipiant mundum muliebrem et cetera
ad usus necessaria 4 et quaecumque inter omnes
oculis regis placuerit ipsa regnet pro Vasthi placuit
sermo regi et ita ut suggesserant iussit fieri 5 erat
vir iudaeus in Susis civitate vocabulo Mardocheus
filius Iair filii Semei filii Cis de stirpe Iemini 6
qui translatus fuerat de Hierusalem eo tempore
quo Iechoniam regem Iuda Nabuchodonosor rex
Babylonis transtulerat 7 qui fuit nutricius filiae
fratris sui Edessae quae altero nomine Hester
vocabatur et utrumque parentem amiserat pulchra
nimis et decora facie mortuisque patre eius ac matre
Mardocheus sibi eam adoptavit in filiam 8 cumque
percrebuisset regis imperium et iuxta mandata
illius multae virgines pulchrae adducerentur Susan
et Aegaeo traderentur eunucho Hester quoque
inter ceteras puellas ei tradita est ut servaretur in
numero feminarum 9 quae placuit ei et invenit
gratiam in conspectu illius ut adceleraret mundum

muliebrem et traderet ei partes suas et septem
puellas speciosissimas de domo regis et tam ipsam
quam pedisequas eius ornaret atque excoleret 10
quae noluit indicare ei populum et patriam suam
Mardocheus enim praeceperat ut de hac re omnino
reticeret 11 qui deambulabat cotidie ante vestibulum
domus in qua electae virgines servabantur curam
agens salutis Hester et scire volens quid ei
accideret 12 cum autem venisset tempus singularum
per ordinem puellarum ut intrarent ad regem
expletis omnibus quae ad cultum muliebrem
pertinebant mensis duodecimus vertebatur ita
dumtaxat ut sex menses oleo unguerentur myrtino
et aliis sex quibusdam pigmentis et aromatibus
uterentur 13 ingredientesque ad regem quicquid
postulassent ad ornatum pertinens accipiebant et
ut eis placuerat conpositae de triclinio feminarum
ad regis cubiculum transiebant 14 et quae intraverat
vespere egrediebatur mane atque inde in secundas
aedes deducebatur quae sub manu Sasagazi eunuchi
erant qui concubinis regis praesidebat nec habebat
potestatem ad regem ultra redeundi nisi voluisset
rex et eam venire iussisset ex nomine 15 evoluto
autem tempore per ordinem instabat dies quo
Hester filia Abiahil fratris Mardochei quam sibi
adoptaverat in filiam intrare deberet ad regem quae
non quaesivit muliebrem cultum sed quaecumque
voluit Aegaeus eunuchus custos virginum haec ei
ad ornatum dedit erat enim formonsa valde et
incredibili pulchritudine omnium oculis gratiosa et
amabilis videbatur 16 ducta est itaque ad cubiculum
regis Asueri mense decimo qui vocatur tebeth
septimo anno regni eius 17 et amavit eam rex
plus quam omnes mulieres habuitque gratiam et
misericordiam coram eo super omnes mulieres
et posuit diadema regni in capite eius fecitque
eam regnare in loco Vasthi 18 et iussit convivium
praeparari permagnificum cunctis principibus et
servis suis pro coniunctione et nuptiis Hester
et dedit requiem in universis provinciis ac dona
largitus est iuxta magnificentiam principalem
19 cumque et secundo quaererentur virgines et
congregarentur Mardocheus manebat ad regis
ianuam 20 necdumque prodiderat Hester patriam et
populum suum iuxta mandatum eius quicquid enim
ille praecipiebat observabat Hester et ita cuncta
faciebat ut eo tempore solita erat quo eam parvulam
nutriebat 21 eo igitur tempore quo Mardocheus
ad regis ianuam morabatur irati sunt Bagathan et
Thares duo eunuchi regis qui ianitores erant et in
primo palatii limine praesidebant volueruntque
insurgere in regem et occidere eum 22 quod
Mardocheum non latuit statimque nuntiavit reginae
Hester et illa regi ex nomine Mardochei qui ad se
rem detulerat 23 quaesitum est et inventum et
adpensus uterque eorum in patibulo mandatumque
historiis et annalibus traditum coram rege

3 post haec rex Asuerus exaltavit Aman filium
Amadathi qui erat de stirpe Agag et posuit
solium eius super omnes principes quos habebat
2 cunctique servi regis qui in foribus palatii
versabantur flectebant genu et adorabant Aman sic
enim eis praeceperat imperator solus Mardocheus
non flectebat genu neque adorabat eum 3 cui
dixerunt regis pueri qui ad fores palatii praesidebant
cur praeter ceteros non observas mandata regis
4 cumque hoc crebrius dicerent et ille nollet
audire nuntiaverunt Aman scire cupientes utrum
perseveraret in sententia dixerat enim eis se esse
Iudaeum 5 quod cum audisset Aman et experimento
probasset quod Mardocheus non sibi flecteret genu
nec se adoraret iratus est valde 6 et pro nihilo
duxit in unum Mardocheum mittere manus suas
audierat enim quod esset gentis iudaeae magisque
voluit omnem Iudaeorum qui erant in regno Asueri
perdere nationem 7 mense primo cuius vocabulum
est nisan anno duodecimo regni Asueri missa est
sors in urnam quae hebraice dicitur phur coram
Aman quo die et quo mense gens Iudaeorum deberet
interfici et exivit mensis duodecimus qui vocatur
adar 8 dixitque Aman regi Asuero est populus
per omnes provincias regni tui dispersus et a se
mutuo separatus novis utens legibus et caerimoniis
insuper et regis scita contemnens et optime nosti
quod non expediat regno tuo ut insolescat per
licentiam 9 si tibi placet decerne ut pereat et
decem milia talentorum adpendam arcariis gazae
tuae 10 tulit ergo rex anulum quo utebatur de
manu sua et dedit eum Aman filio Amadathi de
progenie Agag hosti Iudaeorum 11 dixitque ad eum
argentum quod polliceris tuum sit de populo age
quod tibi placet 12 vocatique sunt scribae regis
mense primo nisan tertiadecima die eius et scriptum
est ut iusserat Aman ad omnes satrapas regis et
iudices provinciarum diversarumque gentium ut
quaeque gens legere poterat et audire pro varietate
linguarum ex nomine regis Asueri et litterae
ipsius signatae anulo 13 missae sunt per cursores
regis ad universas provincias ut occiderent atque
delerent omnes Iudaeos a puero usque ad senem
parvulos et mulieres uno die hoc est tertiodecimo
mensis duodecimi qui vocatur adar et bona eorum
diriperent 14 summa autem epistularum haec
fuit ut omnes provinciae scirent et pararent se
ad praedictam diem 15 festinabant cursores qui

missi erant explere regis imperium statimque in
Susis pependit edictum rege et Aman celebrante
convivium et cunctis qui in urbe erant flentibus

4 quae cum audisset Mardocheus scidit vestimenta
sua et indutus est sacco spargens cinerem capiti
et in platea mediae civitatis voce magna clamabat
ostendens amaritudinem animi sui 2 et hoc heiulatu
usque ad fores palatii gradiens non enim erat
licitum indutum sacco aulam regis intrare 3 in
omnibus quoque provinciis oppidis ac locis ad
quae crudele regis dogma pervenerat planctus
ingens erat apud Iudaeos ieiunium ululatus et
fletus sacco et cinere multis pro strato utentibus
4 ingressae sunt autem puellae Hester et eunuchi
nuntiaveruntque ei quod audiens consternata est
et misit vestem ut ablato sacco induerent eum
quam accipere noluit 5 accitoque Athac eunucho
quem rex ministrum ei dederat praecepit ut iret ad
Mardocheum et disceret ab eo cur hoc faceret 6
egressusque Athac ivit ad Mardocheum stantem in
platea civitatis ante ostium palatii 7 qui indicavit ei
omnia quae acciderant quomodo Aman promisisset
ut in thesauros regis pro Iudaeorum nece inferret
argentum 8 exemplarque edicti quod pendebat in
Susis dedit ei ut reginae ostenderet et moneret eam
ut intraret ad regem et deprecaretur eum pro populo
suo 9 regressus Athac nuntiavit Hester omnia quae
Mardocheus dixerat 10 quae respondit ei et iussit ut
diceret Mardocheo 11 omnes servi regis et cunctae
quae sub dicione eius sunt norunt provinciae
quod sive vir sive mulier invocatus interius atrium
regis intraverit absque ulla cunctatione statim
interficiatur nisi forte rex auream virgam ad eum
tetenderit pro signo clementiae atque ita possit
vivere ego igitur quomodo ad regem intrare potero
quae triginta iam diebus non sum vocata ad eum 12
quod cum audisset Mardocheus 13 rursum mandavit
Hester dicens ne putes quod animam tuam tantum
liberes quia in domo regis es prae cunctis Iudaeis
14 si enim nunc silueris per aliam occasionem
liberabuntur Iudaei et tu et domus patris tui
peribitis et quis novit utrum idcirco ad regnum
veneris ut in tali tempore parareris 15 rursumque
Hester haec Mardocheo verba mandavit 16 vade et
congrega omnes Iudaeos quos in Susis reppereris
et orate pro me non comedatis et non bibatis
tribus diebus ac noctibus et ego cum ancillulis
meis similiter ieiunabo et tunc ingrediar ad regem
contra legem faciens invocata tradensque me morti
et periculo 17 ivit itaque Mardocheus et fecit omnia
quae ei Hester praeceperat

5 die autem tertio induta est Hester regalibus
vestimentis et stetit in atrio domus regiae quod
erat interius contra basilicam regis at ille sedebat
super solium in consistorio palatii contra ostium
domus 2 cumque vidisset Hester reginam stantem
placuit oculis eius et extendit contra eam virgam
auream quam tenebat manu quae accedens osculata
est summitatem virgae eius 3 dixitque ad eam rex
quid vis Hester regina quae est petitio tua etiam si
dimidiam regni partem petieris dabitur tibi 4 at illa
respondit si regi placet obsecro ut venias ad me
hodie et Aman tecum ad convivium quod paravi 5
statimque rex vocate inquit cito Aman ut Hester
oboediat voluntati venerunt itaque rex et Aman ad
convivium quod eis regina paraverat 6 dixitque
ei rex postquam vinum biberat abundanter quid
petis ut detur tibi et pro qua re postulas etiam si
dimidiam partem regni mei petieris inpetrabis 7
cui respondit Hester petitio mea et preces istae
sunt 8 si inveni gratiam in conspectu regis et si regi
placet ut det mihi quod postulo et meam impleat
petitionem veniat rex et Aman ad convivium quod
paravi eis et cras regi aperiam voluntatem meam 9
egressus est itaque illo die Aman laetus et alacer
cumque vidisset Mardocheum sedentem ante fores
palatii et non solum non adsurrexisse sibi sed nec
motum quidem de loco sessionis suae indignatus
est valde 10 et dissimulata ira reversus in domum
suam convocavit ad se amicos et Zares uxorem
suam 11 et exposuit illis magnitudinem divitiarum
suarum filiorumque turbam et quanta eum gloria
super omnes principes et servos suos rex elevasset
12 et post haec ait regina quoque Hester nullum
alium vocavit cum rege ad convivium praeter me
apud quam etiam cras cum rege pransurus sum 13
et cum haec omnia habeam nihil me habere puto
quamdiu videro Mardocheum Iudaeum sedentem
ante fores regias 14 responderuntque ei Zares uxor
eius et ceteri amici iube parari excelsam trabem
habentem altitudinem quinquaginta cubitos et dic
mane regi ut adpendatur super eam Mardocheus
et sic ibis cum rege laetus ad convivium placuit ei
consilium et iussit excelsam parari crucem

6 noctem illam rex duxit insomnem iussitque
adferri sibi historias et annales priorum
temporum qui cum illo praesente legerentur 2
ventum est ad eum locum ubi scriptum erat
quomodo nuntiasset Mardocheus insidias Bagathan
et Thares eunuchorum regem Asuerum iugulare
cupientium 3 quod cum rex audisset ait quid pro
hac fide honoris ac praemii Mardocheus consecutus
est dixeruntque ei servi illius ac ministri nihil

omnino mercedis accepit 4 statimque rex quis
est inquit in atrio Aman quippe interius atrium
domus regiae intraverat ut suggereret regi et
iuberet Mardocheum adfigi patibulo quod ei fuerat
praeparatum 5 responderunt pueri Aman stat in
atrio dixitque rex ingrediatur 6 cumque esset
ingressus ait illi quid debet fieri viro quem rex
honorare desiderat cogitans Aman in corde suo
et reputans quod nullum alium rex nisi se vellet
honorare 7 respondit homo quem rex honorare
cupit 8 debet indui vestibus regiis et inponi super
equum qui de sella regis est et accipere regium
diadema super caput suum 9 et primus de regis
principibus ac tyrannis teneat equum eius et per
plateam civitatis incedens clamet ac dicat sic
honorabitur quemcumque rex voluerit honorare 10
dixitque ei rex festina et sumpta stola et equo fac
ita ut locutus es Mardocheo Iudaeo qui sedet ante
fores palatii cave ne quicquam de his quae locutus
es praetermittas 11 tulit itaque Aman stolam et
equum indutumque Mardocheum in platea civitatis
et inpositum equo praecedebat atque clamabat hoc
honore condignus est quemcumque rex voluerit
honorare 12 reversus est Mardocheus ad ianuam
palatii et Aman festinavit ire in domum suam lugens
et operto capite 13 narravitque Zares uxori suae et
amicis omnia quae evenissent sibi cui responderunt
sapientes quos habebat in consilio et uxor eius si
de semine Iudaeorum est Mardocheus ante quem
cadere coepisti non poteris ei resistere sed cades in
conspectu eius 14 adhuc illis loquentibus venerunt
eunuchi regis et cito eum ad convivium quod regina
paraverat pergere conpulerunt

7 intravit itaque rex et Aman ut biberent cum
regina 2 dixitque ei rex etiam in secundo die
postquam vino incaluerat quae est petitio tua Hester
ut detur tibi et quid vis fieri etiam si dimidiam
regni mei partem petieris inpetrabis 3 ad quem
illa respondit si inveni gratiam in oculis tuis o rex
et si tibi placet dona mihi animam meam pro qua
rogo et populum meum pro quo obsecro 4 traditi
enim sumus ego et populus meus ut conteramur
iugulemur et pereamus atque utinam in servos
et famulas venderemur esset tolerabile malum et
gemens tacerem nunc autem hostis noster est cuius
crudelitas redundat in regem 5 respondensque
rex Asuerus ait quis est iste et cuius potentiae ut
haec audeat facere 6 dixit Hester hostis et inimicus
noster pessimus iste est Aman quod ille audiens
ilico obstipuit vultum regis ac reginae ferre non
sustinens 7 rex autem surrexit iratus et de loco
convivii intravit in hortum arboribus consitum
Aman quoque surrexit ut rogaret Hester reginam
pro anima sua intellexit enim a rege sibi paratum
malum 8 qui cum reversus esset de horto nemoribus
consito et intrasset convivii locum repperit Aman
super lectulum corruisse in quo iacebat Hester et
ait etiam reginam vult opprimere me praesente in
domo mea necdum verbum de ore regis exierat et
statim operuerunt faciem eius 9 dixitque Arbona
unus de eunuchis qui stabant in ministerio regis
en lignum quod paraverat Mardocheo qui locutus
est pro rege stat in domo Aman habens altitudinis
quinquaginta cubitos cui dixit rex adpendite eum
in eo 10 suspensus est itaque Aman in patibulo
quod paraverat Mardocheo et regis ira quievit

8 die illo dedit rex Asuerus Hester reginae domum
Aman adversarii Iudaeorum et Mardocheus
ingressus est ante faciem regis confessa est enim
ei Hester quod esset patruus suus 2 tulitque rex
anulum quem ab Aman recipi iusserat et tradidit
Mardocheo Hester autem constituit Mardocheum
super domum suam 3 nec his contenta procidit
ad pedes regis flevitque et locuta ad eum oravit
ut malitiam Aman Agagitae et machinationes
eius pessimas quas excogitaverat contra Iudaeos
iuberet irritas fieri 4 at ille ex more sceptrum
aureum protendit manu quo signum clementiae
monstrabatur illaque consurgens stetit ante eum
5 et ait si placet regi et inveni gratiam coram
oculis eius et deprecatio mea non ei videtur esse
contraria obsecro ut novis epistulis veteres Aman
litterae insidiatoris et hostis Iudaeorum quibus
eos in cunctis regis provinciis perire praeceperat
corrigantur 6 quomodo enim potero sustinere
necem et interfectionem populi mei 7 responditque
rex Asuerus Hester reginae et Mardocheo Iudaeo
domum Aman concessi Hester et ipsum iussi adfigi
cruci qui ausus est manum in Iudaeos mittere 8
scribite ergo Iudaeis sicut vobis placet ex regis
nomine signantes litteras anulo meo haec enim
consuetudo erat ut epistulis quae ex regis nomine
mittebantur et illius anulo signatae erant nemo
auderet contradicere 9 accitisque scribis et librariis
regis erat autem tempus tertii mensis qui appellatur
siban vicesima et tertia illius die scriptae sunt
epistulae ut Mardocheus voluerat ad Iudaeos et ad
principes procuratoresque et iudices qui centum
viginti septem provinciis ab India usque Aethiopiam
praesidebant provinciae atque provinciae populo
et populo iuxta linguas et litteras suas et Iudaeis
ut legere poterant et audire 10 ipsaeque epistulae
quae ex regis nomine mittebantur anulo illius
obsignatae sunt et missae per veredarios qui per

omnes provincias discurrentes veteres litteras
novis nuntiis praevenirent 11 quibus imperavit
rex ut convenirent Iudaeos per singulas civitates
et in unum praeciperent congregari ut starent
pro animabus suis et omnes inimicos suos
cum coniugibus ac liberis et universis domibus
interficerent atque delerent 12 et constituta est
per omnes provincias una ultionis dies id est
tertiadecima mensis duodecimi adar 13 summaque
epistulae fuit ut in omnibus terris ac populis qui
regis Asueri imperio subiacebant notum fieret
paratos esse Iudaeos ad capiendam vindictam de
hostibus suis 14 egressique sunt veredarii celeres
nuntios perferentes et edictum regis pependit
in Susis 15 Mardocheus autem de palatio et de
conspectu regis egrediens fulgebat vestibus regiis
hyacinthinis videlicet et aerinis coronam auream
portans capite et amictus pallio serico atque
purpureo omnisque civitas exultavit atque laetata
est 16 Iudaeis autem nova lux oriri visa est gaudium
honor et tripudium 17 apud omnes populos urbes
atque provincias quocumque regis iussa veniebant
mira exultatio epulae atque convivia et festus dies
in tantum ut plures alterius gentis et sectae eorum
religioni et caerimoniis iungerentur grandis enim
cunctos iudaici nominis terror invaserat

9 igitur duodecimi mensis quem adar vocari ante
iam diximus tertiadecima die quando cunctis
Iudaeis interfectio parabatur et hostes eorum
inhiabant sanguini versa vice Iudaei superiores
esse coeperunt et se de adversariis vindicare 2
congregatique sunt per singulas civitates oppida
et loca ut extenderent manum contra inimicos et
persecutores suos nullusque ausus est resistere eo
quod omnes populos magnitudinis eorum formido
penetrarat 3 nam et provinciarum iudices duces
et procuratores omnisque dignitas quae singulis
locis et operibus praeerat extollebant Iudaeos
timore Mardochei 4 quem principem esse palatii
et plurimum posse cognoverant fama quoque
nominis eius crescebat cotidie et per cunctorum
ora volitabat 5 itaque percusserunt Iudaei inimicos
suos plaga magna et occiderunt eos reddentes eis
quod sibi paraverant facere 6 in tantum ut etiam in
Susis quingentos viros interficerent et decem extra
filios Aman Agagitae hostis Iudaeorum quorum
ista sunt nomina 7 Pharsandatha et Delphon et
Esphata 8 et Phorata et Adalia et Aridatha 9 et
Ephermesta et Arisai et Aridai et Vaizatha 10 quos
cum occidissent praedas de substantiis eorum agere
noluerunt 11 statimque numerus eorum qui occisi
erant in Susis ad regem relatus est 12 qui dixit
reginae in urbe Susis interfecere Iudaei quingentos
viros et alios decem filios Aman quantam putas
eos exercere caedem in universis provinciis quid
ultra postulas et quid vis ut fieri iubeam 13 cui
illa respondit si regi placet detur potestas Iudaeis
ut sicut hodie fecerunt in Susis sic et cras faciant
et decem filii Aman in patibulis suspendantur 14
praecepitque rex ut ita fieret statimque in Susis
pependit edictum et decem Aman filii suspensi
sunt 15 congregatis Iudaeis quartadecima adar
mensis die interfecti sunt in Susis trecenti viri nec
eorum ab illis direpta substantia est 16 sed et per
omnes provincias quae dicioni regis subiacebant
pro animabus suis stetere Iudaei interfectis hostibus
ac persecutoribus suis in tantum ut septuaginta
quinque milia occisorum implerentur et nullus de
substantiis eorum quicquam contingeret 17 dies
autem tertiusdecimus mensis adar unus apud omnes
interfectionis fuit et quartodecimo die caedere
desierunt quem constituerunt esse sollemnem ut in
eo omni deinceps tempore vacarent epulis gaudio
atque conviviis 18 at hii qui in urbe Susis caedem
exercuerant tertiodecimo et quartodecimo eiusdem
mensis die in caede versati sunt quintodecimo
autem die percutere desierunt et idcirco eandem
diem constituere sollemnem epularum atque
laetitiae 19 hii vero Iudaei qui in oppidis non muratis
ac villis morabantur quartumdecimum diem mensis
adar conviviorum et gaudii decreverunt ita ut
exultent in eo et mittant sibi mutuo partes epularum
et ciborum 20 scripsit itaque Mardocheus omnia
haec et litteris conprehensa misit ad Iudaeos qui
in omnibus regis provinciis morabantur tam in
vicino positis quam procul 21 ut quartamdecimam
et quintamdecimam diem mensis adar pro festis
susciperent et revertente semper anno sollemni
honore celebrarent 22 quia in ipsis diebus se ulti
sunt Iudaei de inimicis suis et luctus atque tristitia
in hilaritatem gaudiumque conversa sint essentque
istae dies epularum atque laetitiae et mitterent sibi
invicem ciborum partes et pauperibus munuscula
largirentur 23 susceperuntque Iudaei in sollemnem
ritum cuncta quae eo tempore facere coeperant
et quae Mardocheus litteris facienda mandaverat
24 Aman enim filius Amadathi stirpis Agag hostis
et adversarius Iudaeorum cogitavit contra eos
malum ut occideret illos atque deleret et misit
phur quod nostra lingua vertitur in sortem 25 et
postea ingressa est Hester ad regem obsecrans ut
conatus eius litteris regis irriti fierent et malum
quod contra Iudaeos cogitaverat reverteretur in
caput eius denique et ipsum et filios eius adfixerunt
cruci 26 atque ex illo tempore dies isti appellati

sunt Phurim id est Sortium eo quod phur id
est sors in urnam missa fuerit et cuncta quae
gesta sunt epistulae id est libri huius volumine
continentur 27 quaeque sustinuerint et quae
deinceps inmutata sint suscepere Iudaei super
se et semen suum et super cunctos qui religioni
eorum voluerint copulari ut nulli liceat duos hos
dies absque sollemnitate transigere quam scriptura
testatur et certa expetunt tempora annis sibi iugiter
succedentibus 28 isti sunt dies quos nulla umquam
delebit oblivio et per singulas generationes cunctae
in toto orbe provinciae celebrabunt nec est ulla
civitas in qua dies Phurim id est Sortium non
observentur a Iudaeis et ab eorum progenie quae
his caerimoniis obligata est 29 scripseruntque
Hester regina filia Abiahil et Mardocheus Iudaeus
etiam secundam epistulam ut omni studio dies ista
sollemnis sanciretur in posterum 30 et miserunt
ad omnes Iudaeos qui in centum viginti septem
regis Asueri provinciis versabantur ut haberent
pacem et susciperent veritatem 31 observantes dies
Sortium et suo tempore cum gaudio celebrarent
sicut constituerat Mardocheus et Hester et illi
observanda susceperant a se et a semine suo ieiunia
atque clamores et Sortium dies 32 et omnia quae
libri huius qui vocatur Hester historia continentur

10 rex vero Asuerus omnem terram et cunctas
maris insulas fecit tributarias 2 cuius
fortitudo et imperium et dignitas atque sublimitas
qua exaltavit Mardocheum scripta sunt in
libris Medorum atque Persarum 3 et quomodo
Mardochaeus Iudaici generis secundus a rege
Assuero fuerit et magnus apud Iudaeos et
acceptabilis plebi fratrum suorum quaerens bona
populo suo et loquens ea quae ad pacem seminis
sui pertinerent

Job

1 vir erat in terra Hus nomine Iob et erat vir ille
simplex et rectus ac timens Deum et recedens a
malo **2** natique sunt ei septem filii et tres filiae **3**
et fuit possessio eius septem milia ovium et tria
milia camelorum quingenta quoque iuga boum et
quingentae asinae ac familia multa nimis eratque
vir ille magnus inter omnes Orientales **4** et ibant filii
eius et faciebant convivium per domos unusquisque
in die suo et mittentes vocabant tres sorores suas ut
comederent et biberent cum eis **5** cumque in orbem
transissent dies convivii mittebat ad eos Iob et
sanctificabat illos consurgensque diluculo offerebat
holocausta per singulos dicebat enim ne forte
peccaverint filii mei et benedixerint Deo in cordibus
suis sic faciebat Iob cunctis diebus **6** quadam autem
die cum venissent filii Dei ut adsisterent coram
Domino adfuit inter eos etiam Satan **7** cui dixit
Dominus unde venis qui respondens ait circuivi
terram et perambulavi eam **8** dixitque Dominus
ad eum numquid considerasti servum meum Iob
quod non sit ei similis in terra homo simplex et
rectus et timens Deum ac recedens a malo **9** cui
respondens Satan ait numquid frustra timet Iob
Deum **10** nonne tu vallasti eum ac domum eius
universamque substantiam per circuitum operibus
manuum eius benedixisti et possessio illius crevit
in terra **11** sed extende paululum manum tuam
et tange cuncta quae possidet nisi in facie tua
benedixerit tibi **12** dixit ergo Dominus ad Satan
ecce universa quae habet in manu tua sunt tantum
in eum ne extendas manum tuam egressusque est
Satan a facie Domini **13** cum autem quadam die
filii et filiae eius comederent et biberent vinum in
domo fratris sui primogeniti **14** nuntius venit ad
Iob qui diceret boves arabant et asinae pascebantur
iuxta eos **15** et inruerunt Sabei tuleruntque omnia
et pueros percusserunt gladio et evasi ego solus ut
nuntiarem tibi **16** cumque adhuc ille loqueretur
venit alter et dixit ignis Dei cecidit e caelo et tactas
oves puerosque consumpsit et effugi ego solus
ut nuntiarem tibi **17** sed et illo adhuc loquente
venit alius et dixit Chaldei fecerunt tres turmas
et invaserunt camelos et tulerunt eos necnon et
pueros percusserunt gladio et ego fugi solus ut
nuntiarem tibi **18** loquebatur ille et ecce alius
intravit et dixit filiis tuis et filiabus vescentibus et
bibentibus vinum in domo fratris sui primogeniti
19 repente ventus vehemens inruit a regione deserti
et concussit quattuor angulos domus quae corruens
oppressit liberos tuos et mortui sunt et effugi ego
solus ut nuntiarem tibi **20** tunc surrexit Iob et scidit
tunicam suam et tonso capite corruens in terram
adoravit **21** et dixit nudus egressus sum de utero
matris meae et nudus revertar illuc Dominus dedit
Dominus abstulit sit nomen Domini benedictum
22 in omnibus his non peccavit Iob neque stultum
quid contra Deum locutus est

2 factum est autem cum quadam die venissent filii
Dei et starent coram Domino venisset quoque
Satan inter eos et staret in conspectu eius **2** ut
diceret Dominus ad Satan unde venis qui respondens
ait circuivi terram et perambulavi eam **3** et dixit
Dominus ad Satan numquid considerasti servum
meum Iob quod non sit ei similis in terra vir simplex
et rectus timens Deum ac recedens a malo et adhuc
retinens innocentiam tu autem commovisti me
adversus eum ut adfligerem illum frustra **4** cui
respondens Satan ait pellem pro pelle et cuncta
quae habet homo dabit pro anima sua **5** alioquin
mitte manum tuam et tange os eius et carnem et
tunc videbis quod in facie benedicat tibi **6** dixit ergo
Dominus ad Satan ecce in manu tua est verumtamen
animam illius serva **7** egressus igitur Satan a facie
Domini percussit Iob ulcere pessimo a planta pedis
usque ad verticem eius **8** qui testa saniem deradebat
sedens in sterquilinio **9** dixit autem illi uxor sua
adhuc tu permanes in simplicitate tua benedic Deo
et morere **10** qui ait ad illam quasi una de stultis
locuta es si bona suscepimus de manu Domini
quare mala non suscipiamus in omnibus his non
peccavit Iob labiis suis **11** igitur audientes tres
amici Iob omne malum quod accidisset ei venerunt
singuli de loco suo Eliphaz Themanites et Baldad
Suites et Sophar Naamathites condixerant enim ut
pariter venientes visitarent eum et consolarentur
12 cumque levassent procul oculos suos non
cognoverunt eum et exclamantes ploraverunt
scissisque vestibus sparserunt pulverem super
caput suum in caelum **13** et sederunt cum eo in
terram septem diebus et septem noctibus et nemo
loquebatur ei verbum videbant enim dolorem esse
vehementem

3 post haec aperuit Iob os suum et maledixit diei
suo **2** et locutus est **3** pereat dies in qua natus
sum et nox in qua dictum est conceptus est homo **4**
dies ille vertatur in tenebras non requirat eum Deus
desuper et non inlustret lumine **5** obscurent eum
tenebrae et umbra mortis occupet eum caligo et
involvatur amaritudine **6** noctem illam tenebrosus
turbo possideat non conputetur in diebus anni nec
numeretur in mensibus **7** sit nox illa solitaria nec
laude digna **8** maledicant ei qui maledicunt diei qui

parati sunt suscitare Leviathan **9** obtenebrentur
stellae caligine eius expectet lucem et non videat
nec ortum surgentis aurorae **10** quia non conclusit
ostia ventris qui portavit me nec abstulit mala
ab oculis meis **11** quare non in vulva mortuus
sum egressus ex utero non statim perii **12** quare
exceptus genibus cur lactatus uberibus **13** nunc
enim dormiens silerem et somno meo requiescerem
14 cum regibus et consulibus terrae qui aedificant
sibi solitudines **15** aut cum principibus qui possident
aurum et replent domos suas argento **16** aut
sicut abortivum absconditum non subsisterem
vel qui concepti non viderunt lucem **17** ibi impii
cessaverunt a tumultu et ibi requieverunt fessi
robore **18** et quondam vincti pariter sine molestia
non audierunt vocem exactoris **19** parvus et magnus
ibi sunt et servus liber a domino suo **20** quare
data est misero lux et vita his qui in amaritudine
animae sunt **21** qui expectant mortem et non
venit quasi effodientes thesaurum **22** gaudentque
vehementer cum invenerint sepulchrum **23** viro
cuius abscondita est via et circumdedit eum Deus
tenebris **24** antequam comedam suspiro et quasi
inundantes aquae sic rugitus meus **25** quia timor
quem timebam evenit mihi et quod verebar accidit
26 nonne dissimulavi nonne silui nonne quievi et
venit super me indignatio

4 respondens autem Eliphaz Themanites dixit **2** si
coeperimus loqui tibi forsitan moleste accipias
sed conceptum sermonem tenere quis possit **3**
ecce docuisti multos et manus lassas roborasti **4**
vacillantes confirmaverunt sermones tui et genua
trementia confortasti **5** nunc autem venit super
te plaga et defecisti tetigit te et conturbatus es **6**
timor tuus fortitudo tua patientia tua et perfectio
viarum tuarum **7** recordare obsecro te quis umquam
innocens perierit aut quando recti deleti sint **8**
quin potius vidi eos qui operantur iniquitatem et
seminant dolores et metunt eos **9** flante Deo perisse
et spiritu irae eius esse consumptos **10** rugitus
leonis et vox leaenae et dentes catulorum leonum
contriti sunt **11** tigris periit eo quod non haberet
praedam et catuli leonis dissipati sunt **12** porro ad
me dictum est verbum absconditum et quasi furtive
suscepit auris mea venas susurri eius **13** in horrore
visionis nocturnae quando solet sopor occupare
homines **14** pavor tenuit me et tremor et omnia ossa
mea perterrita sunt **15** et cum spiritus me praesente
transiret inhorruerunt pili carnis meae **16** stetit
quidam cuius non agnoscebam vultum imago coram
oculis meis et vocem quasi aurae lenis audivi **17**
numquid homo Dei conparatione iustificabitur aut
factore suo purior erit vir **18** ecce qui serviunt ei non
sunt stabiles et in angelis suis repperit pravitatem
19 quanto magis hii qui habitant domos luteas qui
terrenum habent fundamentum consumentur velut
a tinea **20** de mane usque ad vesperum succidentur
et quia nullus intellegit in aeternum peribunt **21** qui
autem reliqui fuerint auferentur ex eis morientur
et non in sapientia

5 voca ergo si est qui tibi respondeat et ad aliquem
sanctorum convertere **2** vere stultum interficit
iracundia et parvulum occidit invidia **3** ego vidi
stultum firma radice et maledixi pulchritudini eius
statim **4** longe fient filii eius a salute et conterentur
in porta et non erit qui eruat **5** cuius messem
famelicus comedet et ipsum rapiet armatus et
ebibent sitientes divitias eius **6** nihil in terra sine
causa fit et de humo non orietur dolor **7** homo ad
laborem nascitur et avis ad volatum **8** quam ob
rem ego deprecabor Dominum et ad Deum ponam
eloquium meum **9** qui facit magna et inscrutabilia
et mirabilia absque numero **10** qui dat pluviam
super faciem terrae et inrigat aquis universa **11**
qui ponit humiles in sublimi et maerentes erigit
sospitate **12** qui dissipat cogitationes malignorum
ne possint implere manus eorum quod coeperant
13 qui adprehendit sapientes in astutia eorum et
consilium pravorum dissipat **14** per diem incurrent
tenebras et quasi in nocte sic palpabunt in meridie
15 porro salvum faciet a gladio oris eorum et de
manu violenti pauperem **16** et erit egeno spes
iniquitas autem contrahet os suum **17** beatus
homo qui corripitur a Domino increpationem
ergo Domini ne reprobes **18** quia ipse vulnerat et
medetur percutit et manus eius sanabunt **19** in sex
tribulationibus liberabit te et in septima non tanget
te malum **20** in fame eruet te de morte et in bello
de manu gladii **21** a flagello linguae absconderis
et non timebis calamitatem cum venerit **22** in
vastitate et fame ridebis et bestiam terrae non
formidabis **23** sed cum lapidibus regionum pactum
tuum et bestiae terrae pacificae erunt tibi **24** et
scies quod pacem habeat tabernaculum tuum et
visitans speciem tuam non peccabis **25** scies quoque
quoniam multiplex erit semen tuum et progenies
tua quasi herba terrae **26** ingredieris in abundantia
sepulchrum sicut infertur acervus in tempore suo
27 ecce hoc ut investigavimus ita est quod auditum
mente pertracta

6 respondens autem Iob dixit **2** utinam
adpenderentur peccata mea quibus iram merui
et calamitas quam patior in statera **3** quasi harena
maris haec gravior appareret unde et verba mea

dolore sunt plena 4 quia sagittae Domini in me
sunt quarum indignatio ebibit spiritum meum et
terrores Domini militant contra me 5 numquid
rugiet onager cum habuerit herbam aut mugiet bos
cum ante praesepe plenum steterit 6 aut poterit
comedi insulsum quod non est sale conditum
aut potest aliquis gustare quod gustatum adfert
mortem 7 quae prius tangere nolebat anima mea
nunc prae angustia cibi mei sunt 8 quis det ut
veniat petitio mea et quod expecto tribuat mihi
Deus 9 et qui coepit ipse me conterat solvat
manum suam et succidat me 10 et haec mihi
sit consolatio ut adfligens me dolore non parcat
nec contradicam sermonibus Sancti 11 quae est
enim fortitudo mea ut sustineam aut quis finis
meus ut patienter agam 12 nec fortitudo lapidum
fortitudo mea nec caro mea aerea est 13 ecce
non est auxilium mihi in me et necessarii quoque
mei recesserunt a me 14 qui tollit ab amico suo
misericordiam timorem Domini derelinquit 15
fratres mei praeterierunt me sicut torrens qui
raptim transit in convallibus 16 qui timent pruinam
inruet super eos nix 17 tempore quo fuerint
dissipati peribunt et ut incaluerit solventur de loco
suo 18 involutae sunt semitae gressuum eorum
ambulabunt in vacuum et peribunt 19 considerate
semitas Theman itinera Saba et expectate paulisper
20 confusi sunt quia speravi venerunt quoque usque
ad me et pudore cooperti sunt 21 nunc venistis et
modo videntes plagam meam timetis 22 numquid
dixi adferte mihi et de substantia vestra donate
mihi 23 vel liberate me de manu hostis et de
manu robustorum eruite me 24 docete me et ego
tacebo et si quid forte ignoravi instruite me 25
quare detraxistis sermonibus veritatis cum e vobis
nullus sit qui possit arguere 26 ad increpandum
tantum eloquia concinnatis et in ventum verba
profertis 27 super pupillum inruitis et subvertere
nitimini amicum vestrum 28 verumtamen quod
coepistis explete praebete aurem et videte an
mentiar 29 respondete obsecro absque contentione
et loquentes id quod iustum est iudicate 30 et non
invenietis in lingua mea iniquitatem nec in faucibus
meis stultitia personabit

7 militia est vita hominis super terram et sicut dies
mercennarii dies eius 2 sicut servus desiderat
umbram et sicut mercennarius praestolatur finem
operis sui 3 sic et ego habui menses vacuos et
noctes laboriosas enumeravi mihi 4 si dormiero dico
quando consurgam et rursum expectabo vesperam
et replebor doloribus usque ad tenebras 5 induta est
caro mea putredine et sordibus pulveris cutis mea
aruit et contracta est 6 dies mei velocius transierunt
quam a texente tela succiditur et consumpti sunt
absque ulla spe 7 memento quia ventus est vita mea
et non revertetur oculus meus ut videat bona 8 nec
aspiciet me visus hominis oculi tui in me et non
subsistam 9 sicut consumitur nubes et pertransit
sic qui descenderit ad inferos non ascendet (Sheol
h7585) 10 nec revertetur ultra in domum suam neque
cognoscet eum amplius locus eius 11 quapropter
et ego non parcam ori meo loquar in tribulatione
spiritus mei confabulabor cum amaritudine animae
meae 12 numquid mare sum ego aut cetus quia
circumdedisti me carcere 13 si dixero consolabitur
me lectulus meus et relevabor loquens mecum
in strato meo 14 terrebis me per somnia et per
visiones horrore concuties 15 quam ob rem elegit
suspendium anima mea et mortem ossa mea 16
desperavi nequaquam ultra iam vivam parce mihi
nihil enim sunt dies mei 17 quid est homo quia
magnificas eum aut quia ponis erga eum cor tuum
18 visitas eum diluculo et subito probas illum 19
usquequo non parces mihi nec dimittis me ut
gluttiam salivam meam 20 peccavi quid faciam tibi o
custos hominum quare posuisti me contrarium tibi
et factus sum mihimet ipsi gravis 21 cur non tolles
peccatum meum et quare non auferes iniquitatem
meam ecce nunc in pulvere dormiam et si mane
me quaesieris non subsistam

8 respondens autem Baldad Suites dixit 2 usquequo
loqueris talia et spiritus multiplex sermones
oris tui 3 numquid Deus subplantat iudicium et
Omnipotens subvertit quod iustum est 4 etiam
si filii tui peccaverunt ei et dimisit eos in manu
iniquitatis suae 5 tu tamen si diluculo consurrexeris
ad Deum et Omnipotentem fueris deprecatus 6
si mundus et rectus incesseris statim evigilabit
ad te et pacatum reddet habitaculum iustitiae
tuae 7 in tantum ut priora tua fuerint parva et
novissima tua multiplicentur nimis 8 interroga enim
generationem pristinam et diligenter investiga
patrum memoriam 9 hesterni quippe sumus et
ignoramus quoniam sicut umbra dies nostri sunt
super terram 10 et ipsi docebunt te loquentur
tibi et de corde suo proferent eloquia 11 numquid
vivere potest scirpus absque humore aut crescet
carectum sine aqua 12 cum adhuc sit in flore
nec carpatur manu ante omnes herbas arescit 13
sic viae omnium qui obliviscuntur Deum et spes
hypocritae peribit 14 non ei placebit vecordia sua
et sicut tela aranearum fiducia eius 15 innitetur
super domum suam et non stabit fulciet eam et non
consurget 16 humectus videtur antequam veniat

sol et in horto suo germen eius egreditur 17 super
acervum petrarum radices eius densabuntur et
inter lapides commorabitur 18 si absorbuerit eum
de loco suo negabit eum et dicet non novi te 19
haec est enim laetitia viae eius ut rursum de terra
alii germinentur 20 Deus non proiciet simplicem
nec porriget manum malignis 21 donec impleatur
risu os tuum et labia tua iubilo 22 qui oderunt te
induentur confusione et tabernaculum impiorum
non subsistet

9 et respondens Iob ait 2 vere scio quod ita sit
et quod non iustificetur homo conpositus Deo
3 si voluerit contendere cum eo non poterit ei
respondere unum pro mille 4 sapiens corde est
et fortis robore quis restitit ei et pacem habuit
5 qui transtulit montes et nescierunt hii quos
subvertit in furore suo 6 qui commovet terram
de loco suo et columnae eius concutiuntur 7 qui
praecipit soli et non oritur et stellas claudit quasi
sub signaculo 8 qui extendit caelos solus et graditur
super fluctus maris 9 qui facit Arcturum et Oriona
et Hyadas et interiora austri 10 qui facit magna et
inconprehensibilia et mirabilia quorum non est
numerus 11 si venerit ad me non videbo si abierit
non intellegam eum 12 si repente interroget quis
respondebit ei vel quis dicere potest cur facis 13
Deus cuius resistere irae nemo potest et sub quo
curvantur qui portant orbem 14 quantus ergo sum
ego qui respondeam ei et loquar verbis meis cum
eo 15 qui etiam si habuero quippiam iustum non
respondebo sed meum iudicem deprecabor 16 et
cum invocantem exaudierit me non credo quod
audierit vocem meam 17 in turbine enim conteret
me et multiplicabit vulnera mea etiam sine causa
18 non concedit requiescere spiritum meum et
implet me amaritudinibus 19 si fortitudo quaeritur
robustissimus est si aequitas iudicii nemo pro
me audet testimonium dicere 20 si iustificare me
voluero os meum condemnabit me si innocentem
ostendere pravum me conprobabit 21 etiam si
simplex fuero hoc ipsum ignorabit anima mea et
taedebit me vitae meae 22 unum est quod locutus
sum et innocentem et impium ipse consumit 23 si
flagellat occidat semel et non de poenis innocentum
rideat 24 terra data est in manu impii vultum
iudicum eius operit quod si non ille est quis ergo est
25 dies mei velociores fuerunt cursore fugerunt et
non viderunt bonum 26 pertransierunt quasi naves
poma portantes sicut aquila volans ad escam 27
cum dixero nequaquam ita loquar commuto faciem
meam et dolore torqueor 28 verebar omnia opera
mea sciens quod non parceres delinquenti 29 si
autem et sic impius sum quare frustra laboravi
30 si lotus fuero quasi aquis nivis et fulserint
velut mundissimae manus meae 31 tamen sordibus
intingues me et abominabuntur me vestimenta mea
32 neque enim viro qui similis mei est respondebo
nec qui mecum in iudicio ex aequo possit audiri
33 non est qui utrumque valeat arguere et ponere
manum suam in ambobus 34 auferat a me virgam
suam et pavor eius non me terreat 35 loquar et
non timebo eum neque enim possum metuens
respondere

10 taedet animam meam vitae meae dimittam
adversum me eloquium meum loquar in
amaritudine animae meae 2 dicam Deo noli me
condemnare indica mihi cur me ita iudices 3
numquid bonum tibi videtur si calumnieris et
opprimas me opus manuum tuarum et consilium
impiorum adiuves 4 numquid oculi carnei tibi sunt
aut sicut videt homo et tu videbis 5 numquid sicut
dies hominis dies tui et anni tui sicut humana
sunt tempora 6 ut quaeras iniquitatem meam et
peccatum meum scruteris 7 et scias quia nihil
impium fecerim cum sit nemo qui de manu tua
possit eruere 8 manus tuae plasmaverunt me
et fecerunt me totum in circuitu et sic repente
praecipitas me 9 memento quaeso quod sicut lutum
feceris me et in pulverem reduces me 10 nonne
sicut lac mulsisti me et sicut caseum me coagulasti
11 pelle et carnibus vestisti me et ossibus et nervis
conpegisti me 12 vitam et misericordiam tribuisti
mihi et visitatio tua custodivit spiritum meum
13 licet haec celes in corde tuo tamen scio quia
universorum memineris 14 si peccavi et ad horam
pepercisti mihi cur ab iniquitate mea mundum
me esse non pateris 15 et si impius fuero vae
mihi est et si iustus non levabo caput saturatus
adflictione et miseria 16 et propter superbiam
quasi leaenam capies me reversusque mirabiliter
me crucias 17 instauras testes tuos contra me et
multiplicas iram tuam adversum me et poenae
militant in me 18 quare de vulva eduxisti me qui
utinam consumptus essem ne oculus me videret 19
fuissem quasi qui non essem de utero translatus ad
tumulum 20 numquid non paucitas dierum meorum
finietur brevi dimitte ergo me ut plangam paululum
dolorem meum 21 antequam vadam et non revertar
ad terram tenebrosam et opertam mortis caligine
22 terram miseriae et tenebrarum ubi umbra mortis
et nullus ordo et sempiternus horror inhabitans

11 respondens autem Sophar Naamathites dixit
2 numquid qui multa loquitur non et
audiet aut vir verbosus iustificabitur 3 tibi soli

tacebunt homines et cum ceteros inriseris a nullo
confutaberis **4** dixisti enim purus est sermo meus
et mundus sum in conspectu tuo **5** atque utinam
Deus loqueretur tecum et aperiret labia sua tibi
6 ut ostenderet tibi secreta sapientiae et quod
multiplex esset lex eius et intellegeres quod multo
minora exigaris a Deo quam meretur iniquitas tua
7 forsitan vestigia Dei conprehendes et usque ad
perfectum Omnipotentem repperies **8** excelsior
caelo est et quid facies profundior inferno et unde
cognosces **(Sheol h7585)** **9** longior terrae mensura
eius et latior mari **10** si subverterit omnia vel in
unum coartaverit quis contradicet ei **11** ipse enim
novit hominum vanitatem et videns iniquitatem
nonne considerat **12** vir vanus in superbiam erigitur
et tamquam pullum onagri se liberum natum
putat **13** tu autem firmasti cor tuum et expandisti
ad eum manus tuas **14** si iniquitatem quod est
in manu tua abstuleris a te et non manserit in
tabernaculo tuo iniustitia **15** tum levare poteris
faciem tuam absque macula et eris stabilis et non
timebis **16** miseriae quoque oblivisceris et quasi
aquarum quae praeterierint recordaberis **17** et
quasi meridianus fulgor consurget tibi ad vesperam
et cum te consumptum putaveris orieris ut lucifer
18 et habebis fiduciam proposita tibi spe et defossus
securus dormies **19** requiesces et non erit qui te
exterreat et deprecabuntur faciem tuam plurimi **20**
oculi autem impiorum deficient et effugium peribit
ab eis et spes eorum abominatio animae

12 respondens autem Iob dixit **2** ergo vos estis
soli homines et vobiscum morietur sapientia
3 et mihi est cor sicut et vobis nec inferior vestri
sum quis enim haec quae nostis ignorat **4** qui
deridetur ab amico suo sicut ego invocabit Deum
et exaudiet eum deridetur enim iusti simplicitas
5 lampas contempta apud cogitationes divitum
parata ad tempus statutum **6** abundant tabernacula
praedonum et audacter provocant Deum cum
ipse dederit omnia in manibus eorum **7** nimirum
interroga iumenta et docebunt te et volatilia caeli
et indicabunt tibi **8** loquere terrae et respondebit
tibi et narrabunt pisces maris **9** quis ignorat quod
omnia haec manus Domini fecerit **10** in cuius manu
anima omnis viventis et spiritus universae carnis
hominis **11** nonne auris verba diiudicat et fauces
comedentis saporem **12** in antiquis est sapientia
et in multo tempore prudentia **13** apud ipsum
est sapientia et fortitudo ipse habet consilium
et intellegentiam **14** si destruxerit nemo est qui
aedificet et si incluserit hominem nullus est qui
aperiat **15** si continuerit aquas omnia siccabuntur et
si emiserit eas subvertent terram **16** apud ipsum est
fortitudo et sapientia ipse novit et decipientem et
eum qui decipitur **17** adducit consiliarios in stultum
finem et iudices in stuporem **18** balteum regum
dissolvit et praecingit fune renes eorum **19** ducit
sacerdotes inglorios et optimates subplantat **20**
commutans labium veracium et doctrinam senum
auferens **21** effundit despectionem super principes
et eos qui oppressi fuerant relevans **22** qui revelat
profunda de tenebris et producit in lucem umbram
mortis **23** qui multiplicat gentes et perdet eas et
subversas in integrum restituet **24** qui inmutat cor
principum populi terrae et decipit eos ut frustra
incedant per invium **25** palpabunt quasi in tenebris
et non in luce et errare eos faciet quasi ebrios

13 ecce omnia et vidit oculus meus et audivit
auris mea et intellexi singula **2** secundum
scientiam vestram et ego novi nec inferior vestri
sum **3** sed tamen ad Omnipotentem loquar et
disputare cum Deo cupio **4** prius vos ostendens
fabricatores mendacii et cultores perversorum
dogmatum **5** atque utinam taceretis ut putaremini
esse sapientes **6** audite ergo correptiones meas et
iudicium labiorum meorum adtendite **7** numquid
Deus indiget vestro mendacio ut pro illo loquamini
dolos **8** numquid faciem eius accipitis et pro Deo
iudicare nitimini **9** aut placebit ei quem celare nihil
potest aut decipietur ut homo vestris fraudulentiis
10 ipse vos arguet quoniam in abscondito faciem
eius accipitis **11** statim ut se commoverit turbabit
vos et terror eius inruet super vos **12** memoria
vestra conparabitur cineri et redigentur in lutum
cervices vestrae **13** tacete paulisper ut loquar
quodcumque mihi mens suggesserit **14** quare lacero
carnes meas dentibus meis et animam meam porto
in manibus meis **15** etiam si occiderit me in ipso
sperabo verumtamen vias meas in conspectu eius
arguam **16** et ipse erit salvator meus non enim
veniet in conspectu eius omnis hypocrita **17** audite
sermonem meum et enigmata percipite auribus
vestris **18** si fuero iudicatus scio quod iustus inveniar
19 quis est qui iudicetur mecum veniat quare tacens
consumor **20** duo tantum ne facias mihi et tunc a
facie tua non abscondar **21** manum tuam longe fac
a me et formido tua non me terreat **22** et voca me
et respondebo tibi aut certe loquar et tu responde
mihi **23** quantas habeo iniquitates et peccata scelera
mea et delicta ostende mihi **24** cur faciem tuam
abscondis et arbitraris me inimicum tuum **25** contra
folium quod vento rapitur ostendis potentiam
tuam et stipulam siccam persequeris **26** scribis
enim contra me amaritudines et consumere me vis

peccatis adulescentiae meae 27 posuisti in nervo
pedem meum et observasti omnes semitas meas et
vestigia pedum meorum considerasti 28 qui quasi
putredo consumendus sum et quasi vestimentum
quod comeditur a tinea

14 homo natus de muliere brevi vivens tempore
repletus multis miseriis 2 quasi flos egreditur
et conteritur et fugit velut umbra et numquam in
eodem statu permanet 3 et dignum ducis super
huiuscemodi aperire oculos tuos et adducere eum
tecum in iudicium 4 quis potest facere mundum de
inmundo conceptum semine nonne tu qui solus es
5 breves dies hominis sunt numerus mensuum eius
apud te est constituisti terminos eius qui praeterire
non poterunt 6 recede paululum ab eo ut quiescat
donec optata veniat sicut mercennarii dies eius
7 lignum habet spem si praecisum fuerit rursum
virescit et rami eius pullulant 8 si senuerit in terra
radix eius et in pulvere emortuus fuerit truncus
illius 9 ad odorem aquae germinabit et faciet comam
quasi cum primum plantatum est 10 homo vero
cum mortuus fuerit et nudatus atque consumptus
ubi quaeso est 11 quomodo si recedant aquae de
mari et fluvius vacuefactus arescat 12 sic homo cum
dormierit non resurget donec adteratur caelum non
evigilabit nec consurget de somno suo 13 quis mihi
hoc tribuat ut in inferno protegas me ut abscondas
me donec pertranseat furor tuus et constituas mihi
tempus in quo recorderis mei (Sheol h7585) 14 putasne
mortuus homo rursum vivet cunctis diebus quibus
nunc milito expecto donec veniat inmutatio mea
15 vocabis et ego respondebo tibi operi manuum
tuarum porriges dexteram 16 tu quidem gressus
meos dinumerasti sed parces peccatis meis 17
signasti quasi in sacculo delicta mea sed curasti
iniquitatem meam 18 mons cadens defluet et saxum
transfertur de loco suo 19 lapides excavant aquae
et adluvione paulatim terra consumitur et homines
ergo similiter perdes 20 roborasti eum paululum ut
in perpetuum pertransiret inmutabis faciem eius
et emittes eum 21 sive nobiles fuerint filii eius
sive ignobiles non intelleget 22 attamen caro eius
dum vivet dolebit et anima illius super semet ipso
lugebit

15 respondens autem Eliphaz Themanites dixit 2
numquid sapiens respondebit quasi in ventum
loquens et implebit ardore stomachum suum 3
arguis verbis eum qui non est aequalis tui et loqueris
quod tibi non expedit 4 quantum in te est evacuasti
timorem et tulisti preces coram Deo 5 docuit
enim iniquitas tua os tuum et imitaris linguam
blasphemantium 6 condemnabit te os tuum et
non ego et labia tua respondebunt tibi 7 numquid
primus homo tu natus es et ante colles formatus 8
numquid consilium Dei audisti et inferior te erit
eius sapientia 9 quid nosti quod ignoremus quid
intellegis quod nesciamus 10 et senes et antiqui
sunt in nobis multo vetustiores quam patres tui
11 numquid grande est ut consoletur te Deus sed
verba tua prava hoc prohibent 12 quid te elevat
cor tuum et quasi magna cogitans adtonitos habes
oculos 13 quid tumet contra Deum spiritus tuus
ut proferas de ore huiuscemodi sermones 14 quid
est homo ut inmaculatus sit et ut iustus appareat
natus de muliere 15 ecce inter sanctos eius nemo
inmutabilis et caeli non sunt mundi in conspectu
eius 16 quanto magis abominabilis et inutilis homo
qui bibit quasi aquas iniquitatem 17 ostendam
tibi audi me quod vidi narrabo tibi 18 sapientes
confitentur et non abscondunt patres suos 19
quibus solis data est terra et non transibit alienus
per eos 20 cunctis diebus suis impius superbit et
numerus annorum incertus est tyrannidis eius 21
sonitus terroris semper in auribus illius et cum
pax sit ille insidias suspicatur 22 non credit quod
reverti possit de tenebris circumspectans undique
gladium 23 cum se moverit ad quaerendum panem
novit quod paratus sit in manu eius tenebrarum
dies 24 terrebit eum tribulatio et angustia vallabit
eum sicut regem qui praeparatur ad proelium 25
tetendit enim adversus Deum manum suam et
contra Omnipotentem roboratus est 26 cucurrit
adversus eum erecto collo et pingui cervice armatus
est 27 operuit faciem eius crassitudo et de lateribus
eius arvina dependet 28 habitavit in civitatibus
desolatis et in domibus desertis quae in tumulos
sunt redactae 29 non ditabitur nec perseverabit
substantia eius nec mittet in terra radicem suam 30
non recedet de tenebris ramos eius arefaciet flamma
et auferetur spiritu oris sui 31 non credat frustra
errore deceptus quod aliquo pretio redimendus
sit 32 antequam dies eius impleantur peribit et
manus eius arescet 33 laedetur quasi vinea in primo
flore botrus eius et quasi oliva proiciens florem
suum 34 congregatio enim hypocritae sterilis et
ignis devorabit tabernacula eorum qui munera
libenter accipiunt 35 concepit dolorem et peperit
iniquitatem et uterus eius praeparat dolos

16 respondens autem Iob dixit 2 audivi frequenter
talia consolatores onerosi omnes vos estis 3
numquid habebunt finem verba ventosa aut aliquid
tibi molestum est si loquaris 4 poteram et ego
similia vestri loqui atque utinam esset anima vestra

pro anima mea consolarer et ego vos sermonibus
et moverem caput meum super vos 5 roborarem
vos ore meo et moverem labia quasi parcens vobis
6 sed quid agam si locutus fuero non quiescet
dolor meus et si tacuero non recedet a me 7 nunc
autem oppressit me dolor meus et in nihili redacti
sunt omnes artus mei 8 rugae meae testimonium
dicunt contra me et suscitatur falsiloquus adversus
faciem meam contradicens mihi 9 collegit furorem
suum in me et comminans mihi infremuit contra
me dentibus suis hostis meus terribilibus oculis
me intuitus est 10 aperuerunt super me ora sua
exprobrantes percusserunt maxillam meam satiati
sunt poenis meis 11 conclusit me Deus apud
iniquum et manibus impiorum me tradidit 12 ego
ille quondam opulentus repente contritus sum
tenuit cervicem meam confregit me et posuit sibi
quasi in signum 13 circumdedit me lanceis suis
convulneravit lumbos meos non pepercit et effudit
in terra viscera mea 14 concidit me vulnere super
vulnus inruit in me quasi gigans 15 saccum consui
super cutem meam et operui cinere cornu meum
16 facies mea intumuit a fletu et palpebrae meae
caligaverunt 17 haec passus sum absque iniquitate
manus meae cum haberem mundas ad Deum preces
18 terra ne operias sanguinem meum neque inveniat
locum in te latendi clamor meus 19 ecce enim
in caelo testis meus et conscius meus in excelsis
20 verbosi mei amici mei ad Deum stillat oculus
meus 21 atque utinam sic iudicaretur vir cum Deo
quomodo iudicatur filius hominis cum collega suo
22 ecce enim breves anni transeunt et semitam per
quam non revertar ambulo

17 spiritus meus adtenuabitur dies mei
breviabuntur et solum mihi superest
sepulchrum 2 non peccavi et in amaritudinibus
moratur oculus meus 3 libera me et pone iuxta te et
cuiusvis manus pugnet contra me 4 cor eorum longe
fecisti a disciplina et propterea non exaltabuntur
5 praedam pollicetur sociis et oculi filiorum eius
deficient 6 posuit me quasi in proverbium vulgi et
exemplum sum coram eis 7 caligavit ab indignatione
oculus meus et membra mea quasi in nihili redacta
sunt 8 stupebunt iusti super hoc et innocens
contra hypocritam suscitabitur 9 et tenebit iustus
viam suam et mundis manibus addet fortitudinem
10 igitur vos omnes convertimini et venite et
non inveniam in vobis ullum sapientem 11 dies
mei transierunt cogitationes meae dissipatae sunt
torquentes cor meum 12 noctem verterunt in diem
et rursum post tenebras spero lucem 13 si sustinuero
infernus domus mea est in tenebris stravi lectulum
meum (Sheol h7585) 14 putredini dixi pater meus
es mater mea et soror mea vermibus 15 ubi est
ergo nunc praestolatio mea et patientiam meam
quis considerat 16 in profundissimum infernum
descendent omnia mea putasne saltim ibi erit
requies mihi (Sheol h7585)

18 respondens autem Baldad Suites dixit 2 usque
ad quem finem verba iactabitis intellegite
prius et sic loquamur 3 quare reputati sumus ut
iumenta et sorduimus coram vobis 4 qui perdis
animam tuam in furore tuo numquid propter te
derelinquetur terra et transferentur rupes de loco
suo 5 nonne lux impii extinguetur nec splendebit
flamma ignis eius 6 lux obtenebrescet in tabernaculo
illius et lucerna quae super eum est extinguetur
7 artabuntur gressus virtutis eius et praecipitabit
eum consilium suum 8 inmisit enim in rete pedes
suos et in maculis eius ambulat 9 tenebitur planta
illius laqueo et exardescet contra eum sitis 10
abscondita est in terra pedica eius et decipula
illius super semitam 11 undique terrebunt eum
formidines et involvent pedes eius 12 adtenuetur
fame robur eius et inedia invadat costas illius
13 devoret pulchritudinem cutis eius consumat
brachia illius primogenita mors 14 avellatur de
tabernaculo suo fiducia eius et calcet super eum
quasi rex interitus 15 habitent in tabernaculo illius
socii eius qui non est aspergatur in tabernaculo
eius sulphur 16 deorsum radices eius siccentur
sursum autem adteratur messis eius 17 memoria
illius pereat de terra et non celebretur nomen
eius in plateis 18 expellet eum de luce in tenebras
et de orbe transferet eum 19 non erit semen
eius neque progenies in populo suo nec ullae
reliquiae in regionibus eius 20 in die eius stupebunt
novissimi et primos invadet horror 21 haec sunt
ergo tabernacula iniqui et iste locus eius qui ignorat
Deum

19 respondens autem Iob dixit 2 usquequo
adfligitis animam meam et adteritis me
sermonibus 3 en decies confunditis me et non
erubescitis opprimentes me 4 nempe et si ignoravi
mecum erit ignorantia mea 5 at vos contra me
erigimini et arguitis me obprobriis meis 6 saltim
nunc intellegite quia Deus non aequo iudicio
adflixerit me et flagellis suis me cinxerit 7 ecce
clamabo vim patiens et nemo audiet vociferabor et
non est qui iudicet 8 semitam meam circumsepsit
et transire non possum et in calle meo tenebras
posuit 9 spoliavit me gloria mea et abstulit coronam
de capite meo 10 destruxit me undique et pereo

et quasi evulsae arbori abstulit spem meam **11** iratus est contra me furor eius et sic me habuit quasi hostem suum **12** simul venerunt latrones eius et fecerunt sibi viam per me et obsederunt in gyro tabernaculum meum **13** fratres meos longe fecit a me et noti mei quasi alieni recesserunt a me **14** dereliquerunt me propinqui mei et qui me noverant obliti sunt mei **15** inquilini domus meae et ancillae meae sicut alienum habuerunt me et quasi peregrinus fui in oculis eorum **16** servum meum vocavi et non respondit ore proprio deprecabar illum **17** halitum meum exhorruit uxor mea et orabam filios uteri mei **18** stulti quoque despiciebant me et cum ab eis recessissem detrahebant mihi **19** abominati sunt me quondam consiliarii mei et quem maxime diligebam aversatus est me **20** pelli meae consumptis carnibus adhesit os meum et derelicta sunt tantummodo labia circa dentes meos **21** miseremini mei miseremini mei saltim vos amici mei quia manus Domini tetigit me **22** quare persequimini me sicut Deus et carnibus meis saturamini **23** quis mihi tribuat ut scribantur sermones mei quis mihi det ut exarentur in libro **24** stilo ferreo et plumbi lammina vel certe sculpantur in silice **25** scio enim quod redemptor meus vivat et in novissimo de terra surrecturus sim **26** et rursum circumdabor pelle mea et in carne mea videbo Deum **27** quem visurus sum ego ipse et oculi mei conspecturi sunt et non alius reposita est haec spes mea in sinu meo **28** quare ergo nunc dicitis persequamur eum et radicem verbi inveniamus contra eum **29** fugite ergo a facie gladii quoniam ultor iniquitatum gladius est et scitote esse iudicium

20 respondens autem Sophar Naamathites dixit **2** idcirco cogitationes meae variae succedunt sibi et mens in diversa rapitur **3** doctrinam qua me arguis audiam et spiritus intellegentiae meae respondebit mihi **4** hoc scio a principio ex quo positus est homo super terram **5** quod laus impiorum brevis sit et gaudium hypocritae ad instar puncti **6** si ascenderit usque ad caelum superbia eius et caput eius nubes tetigerit **7** quasi sterquilinium in fine perdetur et qui eum viderant dicent ubi est **8** velut somnium avolans non invenietur transiet sicut visio nocturna **9** oculus qui eum viderat non videbit neque ultra intuebitur eum locus suus **10** filii eius adterentur egestate et manus illius reddent ei dolorem suum **11** ossa eius implebuntur vitiis adulescentiae eius et cum eo in pulverem dormient **12** cum enim dulce fuerit in ore eius malum abscondet illud sub lingua sua **13** parcet illi et non derelinquet illud et celabit in gutture suo **14** panis eius in utero illius vertetur in fel aspidum intrinsecus **15** divitias quas devoravit evomet et de ventre illius extrahet eas Deus **16** caput aspidum suget occidet eum lingua viperae **17** non videat rivulos fluminis torrentes mellis et butyri **18** luet quae fecit omnia nec tamen consumetur iuxta multitudinem adinventionum suarum sic et sustinebit **19** quoniam confringens nudavit pauperes domum rapuit et non aedificavit eam **20** nec est satiatus venter eius et cum habuerit quae cupierat possidere non poterit **21** non remansit de cibo eius et propterea nihil permanebit de bonis eius **22** cum satiatus fuerit artabitur aestuabit et omnis dolor inruet in eum **23** utinam impleatur venter eius ut emittat in eum iram furoris sui et pluat super illum bellum suum **24** fugiet arma ferrea et inruet in arcum aereum **25** eductus et egrediens de vagina sua et fulgurans in amaritudine sua vadent et venient super eum horribiles **26** omnes tenebrae absconditae sunt in occultis eius devorabit eum ignis qui non succenditur adfligetur relictus in tabernaculo suo **27** revelabunt caeli iniquitatem eius et terra consurget adversus eum **28** apertum erit germen domus illius detrahetur in die furoris Dei **29** haec est pars hominis impii a Deo et hereditas verborum eius a Domino

21 respondens autem Iob dixit **2** audite quaeso sermones meos et agetis paenitentiam **3** sustinete me ut et ego loquar et post mea si videbitur verba ridete **4** numquid contra hominem disputatio mea est ut merito non debeam contristari **5** adtendite me et obstupescite et superponite digitum ori vestro **6** et ego quando recordatus fuero pertimesco et concutit carnem meam tremor **7** quare ergo impii vivunt sublevati sunt confortatique divitiis **8** semen eorum permanet coram eis propinquorum turba et nepotum in conspectu eorum **9** domus eorum securae sunt et pacatae et non est virga Dei super illos **10** bos eorum concepit et non abortit vacca peperit et non est privata fetu suo **11** egrediuntur quasi greges parvuli eorum et infantes eorum exultant lusibus **12** tenent tympanum et citharam et gaudent ad sonitum organi **13** ducunt in bonis dies suos et in puncto ad inferna descendunt **(Sheol h7585)** **14** qui dixerunt Deo recede a nobis et scientiam viarum tuarum nolumus **15** quid est Omnipotens ut serviamus ei et quid nobis prodest si oraverimus illum **16** verumtamen quia non sunt in manu eorum bona sua consilium impiorum longe sit a me **17** quotiens lucerna impiorum extinguetur et superveniet eis

inundatio et dolores dividet furoris sui 18 erunt
sicut paleae ante faciem venti et sicut favilla quam
turbo dispergit 19 Deus servabit filiis illius dolorem
patris et cum reddiderit tunc sciet 20 videbunt oculi
eius interfectionem suam et de furore Omnipotentis
bibet 21 quid enim ad eum pertinet de domo sua
post se et si numerus mensuum eius dimidietur
22 numquid Deum quispiam docebit scientiam
qui excelsos iudicat 23 iste moritur robustus et
sanus dives et felix 24 viscera eius plena sunt
adipe et medullis ossa illius inrigantur 25 alius
vero moritur in amaritudine animae absque ullis
opibus 26 et tamen simul in pulverem dormient
et vermes operient eos 27 certe novi cogitationes
vestras et sententias contra me iniquas 28 dicitis
enim ubi est domus principis et ubi tabernacula
impiorum 29 interrogate quemlibet de viatoribus
et haec eadem eum intellegere cognoscetis 30
quia in diem perditionis servabitur malus et ad
diem furoris ducitur 31 quis arguet coram eo
viam eius et quae fecit quis reddet illi 32 ipse
ad sepulchra ducetur et in congerie mortuorum
vigilabit 33 dulcis fuit glareis Cocyti et post se
omnem hominem trahet et ante se innumerabiles
34 quomodo igitur consolamini me frustra cum
responsio vestra repugnare ostensa sit veritati

22 respondens autem Eliphaz Themanites dixit
2 numquid Deo conparari potest homo etiam
cum perfectae fuerit scientiae 3 quid prodest Deo
si iustus fueris aut quid ei confers si inmaculata
fuerit via tua 4 numquid timens arguet te et veniet
tecum in iudicium 5 et non propter malitiam
tuam plurimam et infinitas iniquitates tuas 6
abstulisti enim pignus fratrum tuorum sine causa et
nudos spoliasti vestibus 7 aquam lasso non dedisti
et esurienti subtraxisti panem 8 in fortitudine
brachii tui possidebas terram et potentissimus
obtinebas eam 9 viduas dimisisti vacuas et lacertos
pupillorum comminuisti 10 propterea circumdatus
es laqueis et conturbat te formido subita 11 et
putabas te tenebras non visurum et impetu aquarum
inundantium non oppressurum 12 an cogitas quod
Deus excelsior caelo et super stellarum vertices
sublimetur 13 et dicis quid enim novit Deus et
quasi per caliginem iudicat 14 nubes latibulum
eius nec nostra considerat et circa cardines caeli
perambulat 15 numquid semitam saeculorum
custodire cupis quam calcaverunt viri iniqui 16
qui sublati sunt ante tempus suum et fluvius
subvertit fundamentum eorum 17 qui dicebant
Deo recede a nobis et quasi nihil possit facere
Omnipotens aestimabant eum 18 cum ille implesset
domos eorum bonis quorum sententia procul sit a
me 19 videbunt iusti et laetabuntur et innocens
subsannabit eos 20 nonne succisa est erectio eorum
et reliquias eorum devoravit ignis 21 adquiesce
igitur ei et habeto pacem et per haec habebis
fructus optimos 22 suscipe ex ore illius legem et
pone sermones eius in corde tuo 23 si reversus
fueris ad Omnipotentem aedificaberis et longe
facies iniquitatem a tabernaculo tuo 24 dabit pro
terra silicem et pro silice torrentes aureos 25
eritque Omnipotens contra hostes tuos et argentum
coacervabitur tibi 26 tunc super Omnipotentem
deliciis afflues et elevabis ad Deum faciem tuam 27
rogabis eum et exaudiet te et vota tua reddes 28
decernes rem et veniet tibi et in viis tuis splendebit
lumen 29 qui enim humiliatus fuerit erit in gloria
et qui inclinaverit oculos suos ipse salvabitur 30
salvabitur innocens salvabitur autem munditia
manuum suarum

23 respondens autem Iob dixit 2 nunc quoque in
amaritudine est sermo meus et manus plagae
meae adgravata est super gemitum meum 3 quis
mihi tribuat ut cognoscam et inveniam illum et
veniam usque ad solium eius 4 ponam coram eo
iudicium et os meum replebo increpationibus 5 ut
sciam verba quae mihi respondeat et intellegam
quid loquatur mihi 6 nolo multa fortitudine
contendat mecum nec magnitudinis suae mole
me premat 7 proponat aequitatem contra me
et perveniat ad victoriam iudicium meum 8 si
ad orientem iero non apparet si ad occidentem
non intellegam eum 9 si ad sinistram quid agat
non adprehendam eum si me vertam ad dextram
non videbo illum 10 ipse vero scit viam meam et
probavit me quasi aurum quod per ignem transit
11 vestigia eius secutus est pes meus viam eius
custodivi et non declinavi ex ea 12 a mandatis
labiorum eius non recessi et in sinu meo abscondi
verba oris eius 13 ipse enim solus est et nemo
avertere potest cogitationem eius et anima eius
quodcumque voluerit hoc facit 14 cum expleverit in
me voluntatem suam et alia multa similia praesto
sunt ei 15 et idcirco a facie eius turbatus sum et
considerans eum timore sollicitor 16 Deus mollivit
cor meum et Omnipotens conturbavit me 17 non
enim perii propter inminentes tenebras nec faciem
meam operuit caligo

24 ab Omnipotente non sunt abscondita tempora
qui autem noverunt eum ignorant dies illius
2 alii terminos transtulerunt diripuerunt greges
et paverunt eos 3 asinum pupillorum abigerunt

et abstulerunt pro pignore bovem viduae 4
subverterunt pauperum viam et oppresserunt
pariter mansuetos terrae 5 alii quasi onagri in
deserto egrediuntur ad opus suum vigilantesque
ad praedam praeparant panem liberis 6 agrum
non suum demetunt et vineam eius quem vi
oppresserunt vindemiant 7 nudos dimittunt
homines indumenta tollentes quibus non est
operimentum in frigore 8 quos imbres montium
rigant et non habentes velamen amplexantur
lapides 9 vim fecerunt depraedantes pupillos
et vulgum pauperem spoliaverunt 10 nudis et
incedentibus absque vestitu et esurientibus tulerunt
spicas 11 inter acervos eorum meridiati sunt
qui calcatis torcularibus sitiunt 12 de civitatibus
fecerunt viros gemere et anima vulneratorum
clamavit et Deus inultum abire non patitur 13
ipsi fuerunt rebelles luminis nescierunt vias eius
nec reversi sunt per semitas illius 14 mane primo
consurgit homicida interficit egenum et pauperem
per noctem vero erit quasi fur 15 oculus adulteri
observat caliginem dicens non me videbit oculus et
operiet vultum suum 16 perfodit in tenebris domos
sicut in die condixerant sibi et ignoraverunt lucem
17 si subito apparuerit aurora arbitrantur umbram
mortis et sic in tenebris quasi in luce ambulant
18 levis est super faciem aquae maledicta sit pars
eius in terra nec ambulet per viam vinearum 19
ad nimium calorem transeat ab aquis nivium et
usque ad inferos peccatum illius (Sheol h7585) 20
obliviscatur eius misericordia dulcedo illius vermes
non sit in recordatione sed conteratur quasi lignum
infructuosum 21 pavit enim sterilem et quae non
parit et viduae bene non fecit 22 detraxit fortes in
fortitudine sua et cum steterit non credet vitae suae
23 dedit ei Deus locum paenitentiae et ille abutitur
eo in superbiam oculi autem eius sunt in viis illius
24 elevati sunt ad modicum et non subsistent et
humiliabuntur sicut omnia et auferentur et sicut
summitates spicarum conterentur 25 quod si non
est ita quis me potest arguere esse mentitum et
ponere ante Deum verba mea

25 respondens autem Baldad Suites dixit 2
potestas et terror apud eum est qui facit
concordiam in sublimibus suis 3 numquid est
numerus militum eius et super quem non surget
lumen illius 4 numquid iustificari potest homo
conparatus Deo aut apparere mundus natus de
muliere 5 ecce etiam luna non splendet et stellae
non sunt mundae in conspectu eius 6 quanto magis
homo putredo et filius hominis vermis

26 respondens autem Iob dixit 2 cuius adiutor
es numquid inbecilli et sustentas brachium
eius qui non est fortis 3 cui dedisti consilium
forsitan illi qui non habet sapientiam et prudentiam
tuam ostendisti plurimam 4 quem docere voluisti
nonne eum qui fecit spiramen tuum 5 ecce gigantes
gemunt sub aquis et qui habitant cum eis 6 nudus
est inferus coram illo et nullum est operimentum
perditioni (Sheol h7585) 7 qui extendit aquilonem
super vacuum et adpendit terram super nihili 8
qui ligat aquas in nubibus suis ut non erumpant
pariter deorsum 9 qui tenet vultum solii sui et
expandit super illud nebulam suam 10 terminum
circumdedit aquis usque dum finiantur lux et
tenebrae 11 columnae caeli contremescunt et
pavent ad nutum eius 12 in fortitudine illius
repente maria congregata sunt et prudentia eius
percussit superbum 13 spiritus eius ornavit caelos
et obsetricante manu eius eductus est coluber
tortuosus 14 ecce haec ex parte dicta sunt viarum
eius et cum vix parvam stillam sermonis eius
audierimus quis poterit tonitruum magnitudinis
illius intueri

27 addidit quoque Iob adsumens parabolam suam
et dixit 2 vivit Deus qui abstulit iudicium
meum et Omnipotens qui ad amaritudinem adduxit
animam meam 3 quia donec superest halitus in
me et spiritus Dei in naribus meis 4 non loquentur
labia mea iniquitatem nec lingua mea meditabitur
mendacium 5 absit a me ut iustos vos esse iudicem
donec deficiam non recedam ab innocentia mea
6 iustificationem meam quam coepi tenere non
deseram nec enim reprehendit me cor meum in
omni vita mea 7 sit ut impius inimicus meus et
adversarius meus quasi iniquus 8 quae enim spes
est hypocritae si avare rapiat et non liberet Deus
animam eius 9 numquid clamorem eius Deus audiet
cum venerit super illum angustia 10 aut poterit
in Omnipotente delectari et invocare Deum in
omni tempore 11 docebo vos per manum Dei quae
Omnipotens habeat nec abscondam 12 ecce vos
omnes nostis et quid sine causa vana loquimini 13
haec est pars hominis impii apud Deum et hereditas
violentorum quam ab Omnipotente suscipient 14
si multiplicati fuerint filii eius in gladio erunt et
nepotes eius non saturabuntur pane 15 qui reliqui
fuerint ex eo sepelientur in interitu et viduae illius
non plorabunt 16 si conportaverit quasi terram
argentum et sicut lutum praeparaverit vestimenta
17 praeparabit quidem sed iustus vestietur illis et
argentum innocens dividet 18 aedificavit sicut tinea
domum suam et sicut custos fecit umbraculum 19

dives cum dormierit nihil secum auferet aperit
oculos suos et nihil inveniet **20** adprehendit eum
quasi aqua inopia nocte opprimet eum tempestas
21 tollet eum ventus urens et auferet et velut turbo
rapiet eum de loco suo **22** et mittet super eum et
non parcet de manu eius fugiens fugiet **23** stringet
super eum manus suas et sibilabit super illum
intuens locum eius

28 habet argentum venarum suarum principia
et auro locus est in quo conflatur **2** ferrum
de terra tollitur et lapis solutus calore in aes
vertitur **3** tempus posuit tenebris et universorum
finem ipse considerat lapidem quoque caliginis
et umbram mortis **4** dividit torrens a populo
peregrinante eos quos oblitus est pes egentis
hominum et invios **5** terra de qua oriebatur panis
in loco suo igne subversa est **6** locus sapphyri
lapides eius et glebae illius aurum **7** semitam
ignoravit avis nec intuitus est oculus vulturis **8** non
calcaverunt eam filii institorum nec pertransivit
per eam leaena **9** ad silicem extendit manum
suam subvertit a radicibus montes **10** in petris
rivos excidit et omne pretiosum vidit oculus eius
11 profunda quoque fluviorum scrutatus est et
abscondita produxit in lucem **12** sapientia vero
ubi invenitur et quis est locus intellegentiae **13**
nescit homo pretium eius nec invenitur in terra
suaviter viventium **14** abyssus dicit non est in me
et mare loquitur non est mecum **15** non dabitur
aurum obrizum pro ea nec adpendetur argentum in
commutatione eius **16** non conferetur tinctis Indiae
coloribus nec lapidi sardonico pretiosissimo vel
sapphyro **17** non adaequabitur ei aurum vel vitrum
nec commutabuntur pro ea vasa auri **18** excelsa
et eminentia non memorabuntur conparatione
eius trahitur autem sapientia de occultis **19** non
adaequabitur ei topazium de Aethiopia nec tincturae
mundissimae conponetur **20** unde ergo sapientia
veniet et quis est locus intellegentiae **21** abscondita
est ab oculis omnium viventium volucres quoque
caeli latet **22** perditio et mors dixerunt auribus
nostris audivimus famam eius **23** Deus intellegit
viam eius et ipse novit locum illius **24** ipse enim
fines mundi intuetur et omnia quae sub caelo sunt
respicit **25** qui fecit ventis pondus et aquas adpendit
mensura **26** quando ponebat pluviis legem et viam
procellis sonantibus **27** tunc vidit illam et enarravit
et praeparavit et investigavit **28** et dixit homini
ecce timor Domini ipsa est sapientia et recedere a
malo intellegentia

29 addidit quoque Iob adsumens parabolam suam
et dixit **2** quis mihi tribuat ut sim iuxta menses
pristinos secundum dies quibus Deus custodiebat
me **3** quando splendebat lucerna eius super caput
meum et ad lumen eius ambulabam in tenebris
4 sicut fui in diebus adulescentiae meae quando
secreto Deus erat in tabernaculo meo **5** quando
erat Omnipotens mecum et in circuitu meo pueri
mei **6** quando lavabam pedes meos butyro et petra
fundebat mihi rivos olei **7** quando procedebam ad
portam civitatis et in platea parabant cathedram
mihi **8** videbant me iuvenes et abscondebantur et
senes adsurgentes stabant **9** principes cessabant
loqui et digitum superponebant ori suo **10** vocem
suam cohibebant duces et lingua eorum gutturi
suo adherebat **11** auris audiens beatificabat me et
oculus videns testimonium reddebat mihi **12** quod
liberassem pauperem vociferantem et pupillum
cui non esset adiutor **13** benedictio perituri super
me veniebat et cor viduae consolatus sum **14**
iustitia indutus sum et vestivit me sicut vestimento
et diademate iudicio meo **15** oculus fui caeco et
pes claudo **16** pater eram pauperum et causam
quam nesciebam diligentissime investigabam **17**
conterebam molas iniqui et de dentibus illius
auferebam praedam **18** dicebamque in nidulo meo
moriar et sicut palma multiplicabo dies **19** radix
mea aperta est secus aquas et ros morabitur in
messione mea **20** gloria mea semper innovabitur
et arcus meus in manu mea instaurabitur **21** qui
me audiebant expectabant sententiam et intenti
tacebant ad consilium meum **22** verbis meis addere
nihil audebant et super illos stillabat eloquium
meum **23** expectabant me sicut pluviam et os
suum aperiebant quasi ad imbrem serotinum **24** si
quando ridebam ad eos non credebant et lux vultus
mei non cadebat in terram **25** si voluissem ire ad
eos sedebam primus cumque sederem quasi rex
circumstante exercitu eram tamen maerentium
consolator

30 nunc autem derident me iuniores tempore
quorum non dignabar patres ponere cum
canibus gregis mei **2** quorum virtus manuum erat
mihi pro nihilo et vita ipsa putabantur indigni **3**
egestate et fame steriles qui rodebant in solitudine
squalentes calamitate et miseria **4** et mandebant
herbas et arborum cortices et radix iuniperorum
erat cibus eorum **5** qui de convallibus ista rapientes
cum singula repperissent ad ea cum clamore
currebant **6** in desertis habitabant torrentium
et in cavernis terrae vel super glaream **7** qui
inter huiuscemodi laetabantur et esse sub sentibus
delicias conputabant **8** filii stultorum et ignobilium
et in terra penitus non parentes **9** nunc in eorum

canticum versus sum et factus sum eis proverbium
10 abominantur me et longe fugiunt a me et faciem
meam conspuere non verentur 11 faretram enim
suam aperuit et adflixit me et frenum posuit in
os meum 12 ad dexteram orientis calamitatis
meae ilico surrexerunt pedes meos subverterunt
et oppresserunt quasi fluctibus semitis suis 13
dissipaverunt itinera mea insidiati sunt mihi et
praevaluerunt et non fuit qui ferret auxilium 14
quasi rupto muro et aperta ianua inruerunt super
me et ad meas miserias devoluti sunt 15 redactus
sum in nihili abstulisti quasi ventus desiderium
meum et velut nubes pertransiit salus mea 16
nunc autem in memet ipso marcescit anima mea et
possident me dies adflictionis 17 nocte os meum
perforatur doloribus et qui me comedunt non
dormiunt 18 in multitudine eorum consumitur
vestimentum meum et quasi capitio tunicae sic
cinxerunt me 19 conparatus sum luto et adsimilatus
favillae et cineri 20 clamo ad te et non exaudis
me sto et non respicis me 21 mutatus es mihi
in crudelem et in duritia manus tuae adversaris
mihi 22 elevasti me et quasi super ventum ponens
elisisti me valide 23 scio quia morti tradas me ubi
constituta domus est omni viventi 24 verumtamen
non ad consumptionem eorum emittis manum tuam
et si corruerint ipse salvabis 25 flebam quondam
super eum qui adflictus erat et conpatiebatur anima
mea pauperi 26 expectabam bona et venerunt mihi
mala praestolabar lucem et eruperunt tenebrae
27 interiora mea efferbuerunt absque ulla requie
praevenerunt me dies adflictionis 28 maerens
incedebam sine furore consurgens in turba clamavi
29 frater fui draconum et socius strutionum 30 cutis
mea denigrata est super me et ossa mea aruerunt
prae caumate 31 versa est in luctum cithara mea et
organum meum in vocem flentium

31 pepigi foedus cum oculis meis ut ne cogitarem
quidem de virgine 2 quam enim partem
haberet Deus in me desuper et hereditatem
Omnipotens de excelsis 3 numquid non perditio est
iniquo et alienatio operantibus iniustitiam 4 nonne
ipse considerat vias meas et cunctos gressus meos
dinumerat 5 si ambulavi in vanitate et festinavit in
dolo pes meus 6 adpendat me in statera iusta et sciat
Deus simplicitatem meam 7 si declinavit gressus
meus de via et si secutum est oculos meos cor meum
et in manibus meis adhesit macula 8 seram et alius
comedat et progenies mea eradicetur 9 si deceptum
est cor meum super mulierem et si ad ostium
amici mei insidiatus sum 10 scortum sit alteri uxor
mea et super illam incurventur alii 11 hoc enim
nefas est et iniquitas maxima 12 ignis est usque ad
perditionem devorans et omnia eradicans genimina
13 si contempsi subire iudicium cum servo meo et
ancillae meae cum disceptarent adversum me 14
quid enim faciam cum surrexerit ad iudicandum
Deus et cum quaesierit quid respondebo illi 15
numquid non in utero fecit me qui et illum operatus
est et formavit in vulva unus 16 si negavi quod
volebant pauperibus et oculos viduae expectare
feci 17 si comedi buccellam meam solus et non
comedit pupillus ex ea 18 quia ab infantia mea
crevit mecum miseratio et de utero matris meae
egressa est mecum 19 si despexi pereuntem eo quod
non habuerit indumentum et absque operimento
pauperem 20 si non benedixerunt mihi latera
eius et de velleribus ovium mearum calefactus est
21 si levavi super pupillum manum meam etiam
cum viderem me in porta superiorem 22 umerus
meus a iunctura sua cadat et brachium meum cum
suis ossibus confringatur 23 semper enim quasi
tumentes super me fluctus timui Deum et pondus
eius ferre non potui 24 si putavi aurum robur
meum et obrizae dixi fiducia mea 25 si laetatus
sum super multis divitiis meis et quia plurima
repperit manus mea 26 si vidi solem cum fulgeret
et lunam incedentem clare 27 et lactatum est in
abscondito cor meum et osculatus sum manum
meam ore meo 28 quae est iniquitas maxima et
negatio contra Deum altissimum 29 si gavisus
sum ad ruinam eius qui me oderat et exultavi
quod invenisset eum malum 30 non enim dedi ad
peccandum guttur meum ut expeterem maledicens
animam eius 31 si non dixerunt viri tabernaculi
mei quis det de carnibus eius ut saturemur 32 foris
non mansit peregrinus ostium meum viatori patuit
33 si abscondi quasi homo peccatum meum et celavi
in sinu meo iniquitatem meam 34 si expavi ad
multitudinem nimiam et despectio propinquorum
terruit me et non magis tacui nec egressus sum
ostium 35 quis mihi tribuat auditorem ut desiderium
meum Omnipotens audiat et librum scribat ipse
qui iudicat 36 ut in umero meo portem illum
et circumdem illum quasi coronam mihi 37 per
singulos gradus meos pronuntiabo illum et quasi
principi offeram eum 38 si adversum me terra mea
clamat et cum ipsa sulci eius deflent 39 si fructus
eius comedi absque pecunia et animam agricolarum
eius adflixi 40 pro frumento oriatur mihi tribulus
et pro hordeo spina finita sunt verba Iob

32 omiserunt autem tres viri isti respondere
Iob eo quod iustus sibi videretur 2 et iratus
indignatusque Heliu filius Barachel Buzites de

cognatione Ram iratus est autem adversus Iob eo
quod iustum se esse diceret coram Deo **3** porro
adversum amicos eius indignatus est eo quod
non invenissent responsionem rationabilem sed
tantummodo condemnassent Iob **4** igitur Heliu
expectavit Iob loquentem eo quod seniores se essent
qui loquebantur **5** cum autem vidisset quod tres
respondere non potuissent iratus est vehementer
6 respondensque Heliu filius Barachel Buzites
dixit iunior sum tempore vos autem antiquiores
idcirco dimisso capite veritus sum indicare vobis
meam sententiam **7** sperabam enim quod aetas
prolixior loqueretur et annorum multitudo doceret
sapientiam **8** sed ut video spiritus est in hominibus
et inspiratio Omnipotentis dat intellegentiam **9**
non sunt longevi sapientes nec senes intellegunt
iudicium **10** ideo dicam audite me ostendam vobis
etiam ego meam scientiam **11** expectavi enim
sermones vestros audivi prudentiam vestram donec
disceptaremini sermonibus **12** et donec putabam
vos aliquid dicere considerabam sed ut video non
est qui arguere possit Iob et respondere ex vobis
sermonibus eius **13** ne forte dicatis invenimus
sapientiam Deus proiecit eum non homo **14** nihil
locutus est mihi et ego non secundum vestros
sermones respondebo illi **15** extimuerunt non
responderunt ultra abstuleruntque a se eloquia
16 quoniam igitur expectavi et non sunt locuti
steterunt nec responderunt ultra **17** respondebo et
ego partem meam et ostendam scientiam meam
18 plenus sum enim sermonibus et coartat me
spiritus uteri mei **19** en venter meus quasi mustum
absque spiraculo quod lagunculas novas disrumpit
20 loquar et respirabo paululum aperiam labia mea
et respondebo **21** non accipiam personam viri et
Deum homini non aequabo **22** nescio enim quamdiu
subsistam et si post modicum tollat me factor meus

33 audi igitur Iob eloquia mea et omnes sermones
meos ausculta **2** ecce aperui os meum loquatur
lingua mea in faucibus meis **3** simplici corde meo
sermones mei et sententiam labia mea puram
loquentur **4** spiritus Dei fecit me et spiraculum
Omnipotentis vivificavit me **5** si potes responde
mihi et adversus faciem meam consiste **6** ecce et
me sicut et te fecit Deus et de eodem luto ego
quoque formatus sum **7** verumtamen miraculum
meum non te terreat et eloquentia mea non sit
tibi gravis **8** dixisti ergo in auribus meis et vocem
verborum audivi **9** mundus sum ego absque delicto
inmaculatus et non est iniquitas in me **10** quia
querellas in me repperit ideo arbitratus est me
inimicum sibi **11** posuit in nervo pedes meos
custodivit omnes semitas meas **12** hoc est ergo
in quo non es iustificatus respondebo tibi quia
maior sit Deus homine **13** adversum eum contendis
quod non ad omnia verba responderit tibi **14** semel
loquitur Deus et secundo id ipsum non repetit **15**
per somnium in visione nocturna quando inruit
sopor super homines et dormiunt in lectulo **16**
tunc aperit aures virorum et erudiens eos instruit
disciplinam **17** ut avertat hominem ab his quae
facit et liberet eum de superbia **18** eruens animam
eius a corruptione et vitam illius ut non transeat in
gladium **19** increpat quoque per dolorem in lectulo
et omnia ossa eius marcescere facit **20** abominabilis
ei fit in vita sua panis et animae illius cibus ante
desiderabilis **21** tabescet caro eius et ossa quae tecta
fuerant nudabuntur **22** adpropinquabit corruptioni
anima eius et vita illius mortiferis **23** si fuerit pro
eo angelus loquens unum de milibus ut adnuntiet
hominis aequitatem **24** miserebitur eius et dicet
libera eum et non descendat in corruptionem inveni
in quo ei propitier **25** consumpta est caro eius a
suppliciis revertatur ad dies adulescentiae suae **26**
deprecabitur Deum et placabilis ei erit et videbit
faciem eius in iubilo et reddet homini iustitiam
suam **27** respiciet homines et dicet peccavi et vere
deliqui et ut eram dignus non recepi **28** liberavit
animam suam ne pergeret in interitum sed vivens
lucem videret **29** ecce haec omnia operatur Deus
tribus vicibus per singulos **30** ut revocet animas
eorum a corruptione et inluminet luce viventium
31 adtende Iob et audi me et tace dum ego loquar
32 si autem habes quod loquaris responde mihi
loquere volo enim te apparere iustum **33** quod si
non habes audi me tace et docebo te sapientiam

34 pronuntians itaque Heliu etiam haec locutus
est **2** audite sapientes verba mea et eruditi
auscultate me **3** auris enim verba probat et guttur
escas gustu diiudicat **4** iudicium eligamus nobis
et inter nos videamus quid sit melius **5** quia dixit
Iob iustus sum et Deus subvertit iudicium meum
6 in iudicando enim me mendacium est violenta
sagitta mea absque ullo peccato **7** quis est vir ut est
Iob qui bibit subsannationem quasi aquam **8** qui
graditur cum operantibus iniquitatem et ambulat
cum viris impiis **9** dixit enim non placebit vir Deo
etiam si cucurrerit cum eo **10** ideo viri cordati
audite me absit a Deo impietas et ab Omnipotente
iniquitas **11** opus enim hominis reddet ei et iuxta
vias singulorum restituet **12** vere enim Deus non
condemnabit frustra nec Omnipotens subvertet
iudicium **13** quem constituit alium super terram
aut quem posuit super orbem quem fabricatus est

14 si direxerit ad eum cor suum spiritum illius et
flatum ad se trahet 15 deficiet omnis caro simul
et homo in cinerem revertetur 16 si habes ergo
intellectum audi quod dicitur et ausculta vocem
eloquii mei 17 numquid qui non amat iudicium
sanare potest et quomodo tu eum qui iustus est in
tantum condemnas 18 qui dicit regi apostata qui
vocat duces impios 19 qui non accipit personas
principum nec cognovit tyrannum cum disceptaret
contra pauperem opus enim manuum eius sunt
universi 20 subito morientur et in media nocte
turbabuntur populi et pertransibunt et auferent
violentum absque manu 21 oculi enim eius super
vias hominum et omnes gressus eorum considerat
22 non sunt tenebrae et non est umbra mortis
ut abscondantur ibi qui operantur iniquitatem
23 neque enim ultra in hominis potestate est ut
veniat ad Deum in iudicium 24 conteret multos
innumerabiles et stare faciet alios pro eis 25 novit
enim opera eorum et idcirco inducet noctem et
conterentur 26 quasi impios percussit eos in loco
videntium 27 qui quasi de industria recesserunt
ab eo et omnes vias eius intellegere noluerunt 28
ut pervenire facerent ad eum clamorem egeni et
audiret vocem pauperum 29 ipso enim concedente
pacem quis est qui condemnet ex quo absconderit
vultum quis est qui contempletur eum et super
gentem et super omnes homines 30 qui regnare
facit hominem hypocritam propter peccata populi
31 quia ergo ego locutus sum ad Deum te quoque
non prohibeo 32 si erravi tu doce me si iniquitatem
locutus sum ultra non addam 33 numquid a te
Deus expetit eam quia displicuit tibi tu enim
coepisti loqui et non ego quod si quid nosti melius
loquere 34 viri intellegentes loquantur mihi et vir
sapiens audiat me 35 Iob autem stulte locutus est
et verba illius non sonant disciplinam 36 pater
mi probetur Iob usque ad finem ne desinas in
hominibus iniquitatis 37 quia addit super peccata
sua blasphemiam inter nos interim constringatur et
tunc ad iudicium provocet sermonibus suis Deum

35 igitur Heliu haec rursum locutus est 2 numquid
aequa tibi videtur tua cogitatio ut diceres
iustior Deo sum 3 dixisti enim non tibi placet
quod rectum est vel quid tibi proderit si ego
peccavero 4 itaque ego respondebo sermonibus tuis
et amicis tuis tecum 5 suspice caelum et intuere
et contemplare aethera quod altior te sit 6 si
peccaveris quid ei nocebis et si multiplicatae fuerint
iniquitates tuae quid facies contra eum 7 porro
si iuste egeris quid donabis ei aut quid de manu
tua accipiet 8 homini qui similis tui est nocebit
impietas tua et filium hominis adiuvabit iustitia tua
9 propter multitudinem calumniatorum clamabunt
et heiulabunt propter vim brachii tyrannorum 10
et non dixit ubi est Deus qui fecit me qui dedit
carmina in nocte 11 qui docet nos super iumenta
terrae et super volucres caeli erudit nos 12 ibi
clamabunt et non exaudiet propter superbiam
malorum 13 non ergo frustra audiet Deus et
Omnipotens singulorum causas intuebitur 14 etiam
cum dixeris non considerat iudicare coram eo et
expecta eum 15 nunc enim non infert furorem
suum nec ulciscitur scelus valde 16 ergo Iob frustra
aperit os suum et absque scientia verba multiplicat

36 addens quoque Heliu haec locutus est 2 sustine
me paululum et indicabo tibi adhuc enim
habeo quod pro Deo loquar 3 repetam scientiam
meam a principio et operatorem meum probabo
iustum 4 vere enim absque mendacio sermones
mei et perfecta scientia probabitur tibi 5 Deus
potentes non abicit cum et ipse sit potens 6 sed
non salvat impios et iudicium pauperibus tribuit
7 non aufert a iusto oculos suos et reges in solio
conlocat in perpetuum et illi eriguntur 8 et si
fuerint in catenis et vinciantur funibus paupertatis
9 indicabit eis opera eorum et scelera eorum quia
violenti fuerint 10 revelabit quoque aurem eorum
ut corripiat et loquetur ut revertantur ab iniquitate
11 si audierint et observaverint conplebunt dies
suos in bono et annos suos in gloria 12 si autem non
audierint transibunt per gladium et consumentur in
stultitia 13 simulatores et callidi provocant iram Dei
neque clamabunt cum vincti fuerint 14 morietur
in tempestate anima eorum et vita eorum inter
effeminatos 15 eripiet pauperem de angustia sua
et revelabit in tribulatione aurem eius 16 igitur
salvabit te de ore angusto latissime et non habentis
fundamentum subter se requies autem mensae
tuae erit plena pinguedine 17 causa tua quasi impii
iudicata est causam iudiciumque recipies 18 non te
ergo superet ira ut aliquem opprimas nec multitudo
donorum inclinet te 19 depone magnitudinem tuam
absque tribulatione et omnes robustos fortitudine
20 ne protrahas noctem ut ascendant populi pro
eis 21 cave ne declines ad iniquitatem hanc enim
coepisti sequi post miseriam 22 ecce Deus excelsus
in fortitudine sua et nullus ei similis in legislatoribus
23 quis poterit scrutari vias eius aut quis ei dicere
operatus es iniquitatem 24 memento quod ignores
opus eius de quo cecinerunt viri 25 omnes homines
vident eum unusquisque intuetur procul 26 ecce
Deus magnus vincens scientiam nostram numerus
annorum eius inaestimabilis 27 qui aufert stillas

pluviae et effundit imbres ad instar gurgitum **28** qui
de nubibus fluunt quae praetexunt cuncta desuper
29 si voluerit extendere nubes quasi tentorium suum
30 et fulgurare lumine suo desuper cardines quoque
maris operiet **31** per haec enim iudicat populos et
dat escas multis mortalibus **32** in manibus abscondit
lucem et praecipit ei ut rursus adveniat **33** adnuntiat
de ea amico suo quod possessio eius sit et ad eam
possit ascendere

37 super hoc expavit cor meum et emotum est de
loco suo **2** audite auditionem in terrore vocis
eius et sonum de ore illius procedentem **3** subter
omnes caelos ipse considerat et lumen illius super
terminos terrae **4** post eum rugiet sonitus tonabit
voce magnitudinis suae et non investigabitur cum
audita fuerit vox eius **5** tonabit Deus in voce sua
mirabiliter qui facit magna et inscrutabilia **6** qui
praecipit nivi ut descendat in terram et hiemis
pluviis et imbri fortitudinis suae **7** qui in manu
omnium hominum signat ut noverint singuli opera
sua **8** ingredietur bestia latibulum et in antro suo
morabitur **9** ab interioribus egreditur tempestas et
ab Arcturo frigus **10** flante Deo concrescit gelu et
rursum latissimae funduntur aquae **11** frumentum
desiderat nubes et nubes spargunt lumen suum **12**
quae lustrant per circuitum quocumque eas voluntas
gubernantis duxerit ad omne quod praeceperit
illis super faciem orbis terrarum **13** sive in una
tribu sive in terra sua sive in quocumque loco
misericordiae suae eas iusserit inveniri **14** ausculta
haec Iob sta et considera miracula Dei **15** numquid
scis quando praeceperit Deus pluviis ut ostenderent
lucem nubium eius **16** numquid nosti semitas
nubium magnas et perfectas scientias **17** nonne
vestimenta tua calida sunt cum perflata fuerit terra
austro **18** tu forsitan cum eo fabricatus es caelos
qui solidissimi quasi aere fusi sunt **19** ostende nobis
quid dicamus illi nos quippe involvimur tenebris **20**
quis narrabit ei quae loquor etiam si locutus fuerit
homo devorabitur **21** at nunc non vident lucem
subito aer cogitur in nubes et ventus transiens
fugabit eas **22** ab aquilone aurum venit et ad Deum
formidolosa laudatio **23** digne eum invenire non
possumus magnus fortitudine et iudicio et iustitia
et enarrari non potest **24** ideo timebunt eum viri et
non audebunt contemplari omnes qui sibi videntur
esse sapientes

38 respondens autem Dominus Iob de turbine
dixit **2** quis est iste involvens sententias
sermonibus inperitis **3** accinge sicut vir lumbos
tuos interrogabo te et responde mihi **4** ubi eras
quando ponebam fundamenta terrae indica mihi
si habes intellegentiam **5** quis posuit mensuras
eius si nosti vel quis tetendit super eam lineam
6 super quo bases illius solidatae sunt aut quis
dimisit lapidem angularem eius **7** cum me laudarent
simul astra matutina et iubilarent omnes filii Dei
8 quis conclusit ostiis mare quando erumpebat
quasi de vulva procedens **9** cum ponerem nubem
vestimentum eius et caligine illud quasi pannis
infantiae obvolverem **10** circumdedi illud terminis
meis et posui vectem et ostia **11** et dixi usque huc
venies et non procedes amplius et hic confringes
tumentes fluctus tuos **12** numquid post ortum tuum
praecepisti diluculo et ostendisti aurorae locum
suum **13** et tenuisti concutiens extrema terrae et
excussisti impios ex ea **14** restituetur ut lutum
signaculum et stabit sicut vestimentum **15** auferetur
ab impiis lux sua et brachium excelsum confringetur
16 numquid ingressus es profunda maris et in
novissimis abyssis deambulasti **17** numquid apertae
tibi sunt portae mortis et ostia tenebrosa vidisti
18 numquid considerasti latitudines terrae indica
mihi si nosti omnia **19** in qua via habitet lux et
tenebrarum quis locus sit **20** ut ducas unumquodque
ad terminos suos et intellegas semitas domus eius
21 sciebas tunc quod nasciturus esses et numerum
dierum tuorum noveras **22** numquid ingressus es
thesauros nivis aut thesauros grandinis aspexisti **23**
quae praeparavi in tempus hostis in diem pugnae
et belli **24** per quam viam spargitur lux dividitur
aestus super terram **25** quis dedit vehementissimo
imbri cursum et viam sonantis tonitrui **26** ut plueret
super terram absque homine in deserto ubi nullus
mortalium commoratur **27** ut impleret inviam
et desolatam et produceret herbas virentes **28**
quis est pluviae pater vel quis genuit stillas roris
29 de cuius utero egressa est glacies et gelu de
caelo quis genuit **30** in similitudinem lapidis aquae
durantur et superficies abyssi constringitur **31**
numquid coniungere valebis micantes stellas Pliadis
aut gyrum Arcturi poteris dissipare **32** numquid
producis luciferum in tempore suo et vesperum
super filios terrae consurgere facis **33** numquid
nosti ordinem caeli et pones rationem eius in
terra **34** numquid elevabis in nebula vocem tuam et
impetus aquarum operiet te **35** numquid mittes
fulgura et ibunt et revertentia dicent tibi adsumus
36 quis posuit in visceribus hominis sapientiam vel
quis dedit gallo intellegentiam **37** quis enarravit
caelorum rationem et concentum caeli quis dormire
faciet **38** quando fundebatur pulvis in terram et
glebae conpingebantur **39** numquid capies leaenae
praedam et animam catulorum eius implebis **40**
quando cubant in antris et in specubus insidiantur

41 quis praeparat corvo escam suam quando pulli
eius ad Deum clamant vagantes eo quod non
habeant cibos

39 numquid nosti tempus partus hibicum in
petris vel parturientes cervas observasti 2
dinumerasti menses conceptus earum et scisti
tempus partus earum 3 incurvantur ad fetum et
pariunt et rugitus emittunt 4 separantur filii earum
pergunt ad pastum egrediuntur et non revertuntur
ad eas 5 quis dimisit onagrum liberum et vincula
eius quis solvit 6 cui dedi in solitudine domum et
tabernacula eius in terra salsuginis 7 contemnit
multitudinem civitatis clamorem exactoris non
audit 8 circumspicit montes pascuae suae et virentia
quaeque perquirit 9 numquid volet rinoceros
servire tibi aut morabitur ad praesepe tuum 10
numquid alligabis rinocerota ad arandum loro
tuo aut confringet glebas vallium post te 11
numquid fiduciam habebis in magna fortitudine
eius et derelinques ei labores tuos 12 numquid
credes ei quoniam reddat sementem tibi et aream
tuam congreget 13 pinna strutionum similis est
pinnis herodii et accipitris 14 quando derelinquit
in terra ova sua tu forsitan in pulvere calefacis
ea 15 obliviscitur quod pes conculcet ea aut
bestiae agri conterant 16 duratur ad filios suos
quasi non sint sui frustra laboravit nullo timore
cogente 17 privavit enim eam Deus sapientia
nec dedit illi intellegentiam 18 cum tempus
fuerit in altum alas erigit deridet equitem et
ascensorem eius 19 numquid praebebis equo
fortitudinem aut circumdabis collo eius hinnitum
20 numquid suscitabis eum quasi lucustas gloria
narium eius terror 21 terram ungula fodit exultat
audacter in occursum pergit armatis 22 contemnit
pavorem nec cedit gladio 23 super ipsum sonabit
faretra vibrabit hasta et clypeus 24 fervens et
fremens sorbet terram nec reputat tubae sonare
clangorem 25 ubi audierit bucinam dicet va
procul odoratur bellum exhortationem ducum et
ululatum exercitus 26 numquid per sapientiam
tuam plumescit accipiter expandens alas suas ad
austrum 27 aut ad praeceptum tuum elevabitur
aquila et in arduis ponet nidum suum 28 in petris
manet et in praeruptis silicibus commoratur atque
inaccessis rupibus 29 inde contemplatur escam
et de longe oculi eius prospiciunt 30 pulli eius
lambent sanguinem et ubicumque cadaver fuerit
statim adest

40 et adiecit Dominus et locutus est ad Iob
2 numquid qui contendit cum Deo tam
facile conquiescit utique qui arguit Deum debet
respondere ei 3 respondens autem Iob Domino
dixit 4 qui leviter locutus sum respondere quid
possum manum meam ponam super os meum 5
unum locutus sum quod utinam non dixissem et
alterum quibus ultra non addam 6 respondens
autem Dominus Iob de turbine ait 7 accinge
sicut vir lumbos tuos interrogabo te et indica
mihi 8 numquid irritum facies iudicium meum et
condemnabis me ut tu iustificeris 9 et si habes
brachium sicut Deus et si voce simili tonas 10
circumda tibi decorem et in sublime erigere et
esto gloriosus et speciosis induere vestibus 11
disperge superbos furore tuo et respiciens omnem
arrogantem humilia 12 respice cunctos superbos
et confunde eos et contere impios in loco suo 13
absconde eos in pulvere simul et facies eorum
demerge in foveam 14 et ego confitebor quod
salvare te possit dextera tua 15 ecce Behemoth
quem feci tecum faenum quasi bos comedet 16
fortitudo eius in lumbis eius et virtus illius in
umbilicis ventris eius 17 constringit caudam suam
quasi cedrum nervi testiculorum eius perplexi
sunt 18 ossa eius velut fistulae aeris cartilago illius
quasi lamminae ferreae 19 ipse principium est
viarum Dei qui fecit eum adplicabit gladium eius
20 huic montes herbas ferunt omnes bestiae agri
ludent ibi 21 sub umbra dormit in secreto calami et
locis humentibus 22 protegunt umbrae umbram
eius circumdabunt eum salices torrentis 23 ecce
absorbebit fluvium et non mirabitur habet fiduciam
quod influat Iordanis in os eius 24 in oculis eius
quasi hamo capiet eum et in sudibus perforabit
nares eius

41 an extrahere poteris Leviathan hamo et fune
ligabis linguam eius 2 numquid pones circulum
in naribus eius et armilla perforabis maxillam eius
3 numquid multiplicabit ad te preces aut loquetur
tibi mollia 4 numquid feriet tecum pactum et
accipies eum servum sempiternum 5 numquid
inludes ei quasi avi aut ligabis illum ancillis tuis 6
concident eum amici divident illum negotiatores 7
numquid implebis sagenas pelle eius et gurgustium
piscium capite illius 8 pone super eum manum
tuam memento belli nec ultra addas loqui 9 ecce
spes eius frustrabitur eum et videntibus cunctis
praecipitabitur 10 non quasi crudelis suscitabo eum
quis enim resistere potest vultui meo 11 quis ante
dedit mihi ut reddam ei omnia quae sub caelo sunt
mea sunt 12 non parcam ei et verbis potentibus
et ad deprecandum conpositis 13 quis revelavit
faciem indumenti eius et in medium oris eius quis

intrabit 14 portas vultus eius quis aperiet per
gyrum dentium eius formido 15 corpus illius quasi
scuta fusilia et conpactum squamis se prementibus
16 una uni coniungitur et ne spiraculum quidem
incedit per eas 17 una alteri adherebunt et tenentes
se nequaquam separabuntur 18 sternutatio eius
splendor ignis et oculi eius ut palpebrae diluculi
19 de ore eius lampades procedunt sicut taedae
ignis accensae 20 de naribus eius procedit fumus
sicut ollae succensae atque ferventis 21 halitus
eius prunas ardere facit et flamma de ore eius
egreditur 22 in collo eius morabitur fortitudo et
faciem eius praecedet egestas 23 membra carnium
eius coherentia sibi mittet contra eum fulmina et ad
locum alium non ferentur 24 cor eius indurabitur
quasi lapis et stringetur quasi malleatoris incus
25 cum sublatus fuerit timebunt angeli et territi
purgabuntur 26 cum adprehenderit eum gladius
subsistere non poterit neque hasta neque torax
27 reputabit enim quasi paleas ferrum et quasi
lignum putridum aes 28 non fugabit eum vir
sagittarius in stipulam versi sunt ei lapides fundae
29 quasi stipulam aestimabit malleum et deridebit
vibrantem hastam 30 sub ipso erunt radii solis
sternet sibi aurum quasi lutum 31 fervescere faciet
quasi ollam profundum mare ponet quasi cum
unguenta bulliunt 32 post eum lucebit semita
aestimabit abyssum quasi senescentem 33 non est
super terram potestas quae conparetur ei qui factus
est ut nullum timeret 34 omne sublime videt ipse
est rex super universos filios superbiae

42 respondens autem Iob Domino dixit 2 scio
quia omnia potes et nulla te latet cogitatio
3 quis est iste qui celat consilium absque scientia
ideo insipienter locutus sum et quae ultra modum
excederent scientiam meam 4 audi et ego loquar
interrogabo et ostende mihi 5 auditu auris audivi
te nunc autem oculus meus videt te 6 idcirco ipse
me reprehendo et ago paenitentiam in favilla et
cinere 7 postquam autem locutus est Dominus verba
haec ad Iob dixit ad Eliphaz Themaniten iratus est
furor meus in te et in duos amicos tuos quoniam
non estis locuti coram me rectum sicut servus
meus Iob 8 sumite igitur vobis septem tauros et
septem arietes et ite ad servum meum Iob et offerte
holocaustum pro vobis Iob autem servus meus
orabit pro vobis faciem eius suscipiam ut non vobis
inputetur stultitia neque enim locuti estis ad me
recta sicut servus meus Iob 9 abierunt ergo Eliphaz
Themanites et Baldad Suites et Sophar Naamathites
et fecerunt sicut locutus fuerat ad eos Dominus et
suscepit Dominus faciem Iob 10 Dominus quoque
conversus est ad paenitentiam Iob cum oraret
ille pro amicis suis et addidit Dominus omnia
quaecumque fuerant Iob duplicia 11 venerunt autem
ad eum omnes fratres sui et universae sorores suae
et cuncti qui noverant eum prius et comederunt
cum eo panem in domo eius et moverunt super
eum caput et consolati sunt eum super omni malo
quod intulerat Dominus super eum et dederunt ei
unusquisque ovem unam et inaurem auream unam
12 Dominus autem benedixit novissimis Iob magis
quam principio eius et facta sunt ei quattuordecim
milia ovium et sex milia camelorum et mille iuga
boum et mille asinae 13 et fuerunt ei septem filii et
filiae tres 14 et vocavit nomen unius Diem et nomen
secundae Cassia et nomen tertiae Cornu stibii 15
non sunt autem inventae mulieres speciosae sicut
filiae Iob in universa terra deditque eis pater suus
hereditatem inter fratres earum 16 vixit autem Iob
post haec centum quadraginta annis et vidit filios
suos et filios filiorum suorum usque ad quartam
generationem 17 et mortuus est senex et plenus
dierum

Psalmorum

1 beatus vir qui non abiit in consilio impiorum
et in via peccatorum non stetit et in cathedra
pestilentiae non sedit **2** sed in lege Domini voluntas
eius et in lege eius meditabitur die ac nocte **3** et
erit tamquam lignum quod plantatum est secus
decursus aquarum quod fructum suum dabit in
tempore suo et folium eius non defluet et omnia
quaecumque faciet prosperabuntur **4** non sic impii
non sic sed tamquam pulvis quem proicit ventus a
facie terrae **5** ideo non resurgent impii in iudicio
neque peccatores in consilio iustorum **6** quoniam
novit Dominus viam iustorum et iter impiorum
peribit

2 psalmus David quare fremuerunt gentes et
populi meditati sunt inania adstiterunt reges
terrae et principes convenerunt in unum adversus
Dominum et adversus christum eius diapsalma **2**
disrumpamus vincula eorum et proiciamus a nobis
iugum ipsorum **3** qui habitat in caelis inridebit
eos et Dominus subsannabit eos **4** tunc loquetur
ad eos in ira sua et in furore suo conturbabit
eos **5** ego autem constitutus sum rex ab eo super
Sion montem sanctum eius praedicans praeceptum
eius **6** Dominus dixit ad me filius meus es tu ego
hodie genui te **7** postula a me et dabo tibi gentes
hereditatem tuam et possessionem tuam terminos
terrae **8** reges eos in virga ferrea tamquam vas figuli
confringes eos **9** et nunc reges intellegite erudimini
qui iudicatis terram **10** servite Domino in timore et
exultate ei in tremore **11** adprehendite disciplinam
nequando irascatur Dominus et pereatis de via iusta
12 cum exarserit in brevi ira eius beati omnes qui
confidunt in eo

3 psalmus David cum fugeret a facie Abessalon filii
sui Domine quid multiplicati sunt qui tribulant
me multi insurgunt adversum me **2** multi dicunt
animae meae non est salus ipsi in Deo eius diapsalma
3 tu autem Domine susceptor meus es gloria mea
et exaltans caput meum **4** voce mea ad Dominum
clamavi et exaudivit me de monte sancto suo
diapsalma **5** ego dormivi et soporatus sum exsurrexi
quia Dominus suscipiet me **6** non timebo milia
populi circumdantis me exsurge Domine salvum
me fac Deus meus **7** quoniam tu percussisti omnes
adversantes mihi sine causa dentes peccatorum
contrivisti **8** Domini est salus et super populum
tuum benedictio tua

4 in finem in carminibus psalmus David cum
invocarem exaudivit me Deus iustitiae meae
in tribulatione dilatasti mihi miserere mei et
exaudi orationem meam filii hominum usquequo
gravi corde ut quid diligitis vanitatem et quaeritis
mendacium diapsalma **2** et scitote quoniam
mirificavit Dominus sanctum suum Dominus
exaudiet me cum clamavero ad eum **3** irascimini
et nolite peccare quae dicitis in cordibus vestris
in cubilibus vestris conpungimini diapsalma **4**
sacrificate sacrificium iustitiae et sperate in Domino
multi dicunt quis ostendet nobis bona **5** signatum
est super nos lumen vultus tui Domine dedisti
laetitiam in corde meo **6** a fructu frumenti et vini
et olei sui multiplicati sunt **7** in pace in id ipsum
dormiam et requiescam **8** quoniam tu Domine
singulariter in spe constituisti me

5 in finem pro ea quae hereditatem consequitur
psalmus David verba mea auribus percipe Domine
intellege clamorem meum **2** intende voci orationis
meae rex meus et Deus meus **3** quoniam ad te
orabo Domine mane exaudies vocem meam **4**
mane adstabo tibi et videbo quoniam non deus
volens iniquitatem tu es **5** neque habitabit iuxta te
malignus neque permanebunt iniusti ante oculos
tuos **6** odisti omnes qui operantur iniquitatem
perdes omnes qui loquuntur mendacium virum
sanguinum et dolosum abominabitur Dominus
7 ego autem in multitudine misericordiae tuae
introibo in domum tuam adorabo ad templum
sanctum tuum in timore tuo **8** Domine deduc me
in iustitia tua propter inimicos meos dirige in
conspectu meo viam tuam **9** quoniam non est in ore
eorum veritas cor eorum vanum est **10** sepulchrum
patens est guttur eorum linguis suis dolose agebant
iudica illos Deus decidant a cogitationibus suis
secundum multitudinem impietatum eorum expelle
eos quoniam inritaverunt te Domine **11** et laetentur
omnes qui sperant in te in aeternum exultabunt
et habitabis in eis et gloriabuntur in te omnes qui
diligunt nomen tuum **12** quoniam tu benedices
iusto Domine ut scuto bonae voluntatis coronasti
nos

6 in finem in carminibus pro octava psalmus
David Domine ne in furore tuo arguas me
neque in ira tua corripias me **2** miserere mei
Domine quoniam infirmus sum sana me Domine
quoniam conturbata sunt ossa mea **3** et anima
mea turbata est valde et tu Domine usquequo **4**
convertere Domine eripe animam meam salvum
me fac propter misericordiam tuam **5** quoniam
non est in morte qui memor sit tui in inferno
autem quis confitebitur tibi **(Sheol h7585)** **6** laboravi
in gemitu meo lavabo per singulas noctes lectum

meum in lacrimis meis stratum meum rigabo 7
turbatus est a furore oculus meus inveteravi inter
omnes inimicos meos 8 discedite a me omnes
qui operamini iniquitatem quoniam exaudivit
Dominus vocem fletus mei 9 exaudivit Dominus
deprecationem meam Dominus orationem meam
suscepit 10 erubescant et conturbentur vehementer
omnes inimici mei convertantur et erubescant
valde velociter

7 psalmus David quem cantavit Domino pro verbis
Chusi filii Iemini Domine Deus meus in te speravi
salvum me fac ex omnibus persequentibus me
et libera me 2 nequando rapiat ut leo animam
meam dum non est qui redimat neque qui salvum
faciat 3 Domine Deus meus si feci istud si est
iniquitas in manibus meis 4 si reddidi retribuentibus
mihi mala decidam merito ab inimicis meis
inanis 5 persequatur inimicus animam meam et
conprehendat et conculcet in terra vitam meam
et gloriam meam in pulverem deducat diapsalma
6 exsurge Domine in ira tua exaltare in finibus
inimicorum meorum et exsurge Domine Deus
meus in praecepto quod mandasti 7 et synagoga
populorum circumdabit te et propter hanc in altum
regredere 8 Dominus iudicat populos iudica me
Domine secundum iustitiam meam et secundum
innocentiam meam super me 9 consummetur
nequitia peccatorum et diriges iustum et scrutans
corda et renes Deus 10 iustum adiutorium meum a
Deo qui salvos facit rectos corde 11 Deus iudex iustus
et fortis et patiens numquid irascitur per singulos
dies 12 nisi conversi fueritis gladium suum vibrabit
arcum suum tetendit et paravit illum 13 et in eo
paravit vasa mortis sagittas suas ardentibus effecit
14 ecce parturiit iniustitiam et; concepit dolorem et
peperit iniquitatem 15 lacum aperuit et effodit eum
et incidet in foveam quam fecit 16 convertetur dolor
eius in caput eius et in verticem ipsius iniquitas
eius descendet 17 confitebor Domino secundum
iustitiam eius et psallam nomini Domini altissimi

8 in finem pro torcularibus psalmus David Domine
Dominus noster quam admirabile est nomen
tuum in universa terra quoniam elevata est
magnificentia tua super caelos 2 ex ore infantium
et lactantium perfecisti laudem propter inimicos
tuos ut destruas inimicum et ultorem 3 quoniam
videbo caelos tuos; opera digitorum tuorum lunam
et stellas quae tu fundasti 4 quid est homo quod
memor es eius aut filius hominis quoniam visitas
eum 5 minuisti eum paulo minus ab angelis gloria
et honore coronasti eum 6 et constituisti eum
super opera manuum tuarum 7 omnia subiecisti
sub pedibus eius oves et boves universas insuper
et pecora campi 8 volucres caeli et pisces maris
qui perambulant semitas maris 9 Domine Dominus
noster quam admirabile est nomen tuum in universa
terra

9 in finem pro occultis filii psalmus David
confitebor tibi Domine in toto corde meo narrabo
omnia mirabilia tua 2 laetabor et exultabo in te
psallam nomini tuo Altissime 3 in convertendo
inimicum meum retrorsum infirmabuntur et
peribunt a facie tua 4 quoniam fecisti iudicium
meum et causam meam sedisti super thronum
qui iudicas iustitiam 5 increpasti gentes et periit
impius nomen eorum delisti in aeternum et in
saeculum saeculi 6 inimici defecerunt frameae in
finem et civitates destruxisti periit memoria eorum
cum sonitu 7 et Dominus in aeternum permanet
paravit in iudicio thronum suum 8 et ipse iudicabit
orbem terrae in aequitate iudicabit populos in
iustitia 9 et factus est Dominus refugium pauperi
adiutor in oportunitatibus in tribulatione 10 et
sperent in te qui noverunt nomen tuum quoniam
non dereliquisti quaerentes te Domine 11 psallite
Domino qui habitat in Sion adnuntiate inter gentes
studia eius 12 quoniam requirens sanguinem eorum
recordatus est non est oblitus clamorem pauperum
13 miserere mei Domine vide humilitatem meam de
inimicis meis 14 qui exaltas me de portis mortis
ut adnuntiem omnes laudationes tuas in portis
filiae Sion 15 exultabo in salutari tuo infixae sunt
gentes in interitu quem fecerunt in laqueo isto
quem absconderunt conprehensus est pes eorum
16 cognoscitur Dominus iudicia faciens in operibus
manuum suarum conprehensus est peccator
canticum diapsalmatis 17 convertantur peccatores
in infernum omnes gentes quae obliviscuntur Deum
(Sheol h7585) 18 quoniam non in finem oblivio erit
pauperis patientia pauperum non peribit in finem
19 exsurge Domine non confortetur homo iudicentur
gentes in conspectu tuo 20 constitue Domine
legislatorem super eos sciant gentes quoniam
homines sunt diapsalma

10 ut quid Domine recessisti longe dispicis in
oportunitatibus in tribulatione 2 dum superbit
impius incenditur pauper conprehenduntur in
consiliis quibus cogitant 3 quoniam laudatur
peccator in desideriis animae suae et iniquus
benedicitur 4 exacerbavit Dominum peccator
secundum multitudinem irae suae non quaeret 5
non est Deus in conspectu eius inquinatae sunt viae
illius in omni tempore auferuntur iudicia tua a facie

eius omnium inimicorum suorum dominabitur **6** dixit enim in corde suo non movebor a generatione in generationem sine malo **7** cuius maledictione os plenum est et amaritudine et dolo sub lingua eius labor et dolor **8** sedet in insidiis cum divitibus in occultis ut interficiat innocentem **9** oculi eius in pauperem respiciunt insidiatur in abscondito quasi leo in spelunca sua insidiatur ut rapiat pauperem rapere pauperem dum adtrahit eum **10** in laqueo suo humiliabit eum inclinabit se et cadet cum dominatus fuerit pauperum **11** dixit enim in corde suo oblitus est Deus avertit faciem suam ne videat in finem **12** exsurge Domine Deus exaltetur manus tua ne obliviscaris pauperum **13** propter quid inritavit impius Deum dixit enim in corde suo non requiret **14** vides quoniam tu laborem et dolorem consideras ut tradas eos in manus tuas tibi derelictus est pauper orfano tu eras adiutor **15** contere brachium peccatoris et maligni quaeretur peccatum illius et non invenietur **16** Dominus regnabit in aeternum et in saeculum saeculi peribitis gentes de terra illius **17** desiderium pauperum exaudivit Dominus praeparationem cordis eorum audivit auris tua **18** iudicare pupillo et humili ut non adponat ultra magnificare se homo super terram

11 in finem psalmus David in Domino confido quomodo dicitis animae meae transmigra in montes sicut passer **2** quoniam ecce peccatores intenderunt arcum paraverunt sagittas suas in faretra ut sagittent in obscuro rectos corde **3** quoniam quae perfecisti destruxerunt iustus autem quid fecit **4** Dominus in templo sancto suo Dominus in caelo sedis eius oculi eius in pauperem respiciunt palpebrae eius interrogant filios hominum **5** Dominus interrogat iustum et impium qui autem diligit iniquitatem odit animam suam **6** pluet super peccatores laqueos ignis et sulphur et spiritus procellarum pars calicis eorum **7** quoniam iustus Dominus et iustitias dilexit aequitatem vidit vultus eius

12 in finem pro octava psalmus David salvum me fac Domine quoniam defecit sanctus quoniam deminutae sunt veritates a filiis hominum **2** vana locuti sunt unusquisque ad proximum suum labia dolosa in corde et corde locuti sunt **3** disperdat Dominus universa labia dolosa linguam magniloquam **4** qui dixerunt linguam nostram magnificabimus labia nostra a nobis sunt quis noster dominus est **5** propter miseriam inopum et gemitum pauperum nunc exsurgam dicit Dominus ponam in salutari fiducialiter agam in eo **6** eloquia Domini eloquia casta argentum igne examinatum probatum terrae purgatum septuplum **7** tu Domine servabis nos et custodies nos a generatione hac et in aeternum **8** in circuitu impii ambulant secundum altitudinem tuam multiplicasti filios hominum

13 in finem psalmus David usquequo Domine oblivisceris me in finem usquequo avertis faciem tuam a me **2** quamdiu ponam consilia in anima mea dolorem in corde meo per diem **3** usquequo exaltabitur inimicus meus super me **4** respice exaudi me Domine Deus meus inlumina oculos meos ne umquam obdormiam in mortem **5** nequando dicat inimicus meus praevalui adversus eum qui tribulant me exultabunt si motus fuero **6** ego autem in misericordia tua speravi exultabit cor meum in salutari tuo cantabo Domino qui bona tribuit mihi et psallam nomini Domini altissimi

14 in finem psalmus David dixit insipiens in corde suo non est Deus corrupti sunt et abominabiles facti sunt in studiis suis non est qui faciat bonum non est usque ad unum **2** Dominus de caelo prospexit super filios hominum ut videat si est intellegens aut requirens Deum **3** omnes declinaverunt simul inutiles facti sunt non est qui faciat bonum non est usque ad unum sepulchrum patens est guttur eorum linguis suis dolose agebant venenum aspidum sub labiis eorum quorum os maledictione et amaritudine plenum est veloces pedes eorum ad effundendum sanguinem contritio et infelicitas in viis eorum et viam pacis non cognoverunt non est timor Dei ante oculos eorum **4** nonne cognoscent omnes qui operantur iniquitatem qui devorant plebem meam sicut escam panis **5** Dominum non invocaverunt illic trepidaverunt timore ubi non erat timor **6** quoniam Deus in generatione iusta consilium inopis confudistis quoniam Dominus spes eius est **7** quis dabit ex Sion salutare Israhel cum averterit Dominus captivitatem plebis suae exultabit Iacob et laetabitur Israhel

15 psalmus David Domine quis habitabit in tabernaculo tuo aut quis requiescet in monte sancto tuo **2** qui ingreditur sine macula et operatur iustitiam **3** qui loquitur veritatem in corde suo qui non egit dolum in lingua sua nec fecit proximo suo malum et obprobrium non accepit adversus proximos suos **4** ad nihilum deductus est in conspectu eius malignus timentes autem Dominum glorificat qui iurat proximo suo et non decipit **5** qui pecuniam suam non dedit ad usuram et munera super innocentes non accepit qui facit haec non movebitur in aeternum

16 tituli inscriptio ipsi David conserva me Domine
quoniam in te speravi **2** dixi Domino Dominus
meus es tu quoniam bonorum meorum non eges
3 sanctis qui sunt in terra eius mirificavit mihi;
omnes voluntates meas in eis **4** multiplicatae
sunt infirmitates eorum postea adceleraverunt non
congregabo conventicula eorum de sanguinibus
nec memor ero nominum eorum per labia mea **5**
Dominus pars hereditatis meae et calicis mei tu
es qui restitues hereditatem meam mihi **6** funes
ceciderunt mihi in praeclaris etenim hereditas
mea praeclara est mihi **7** benedicam Domino
qui tribuit mihi intellectum insuper et usque ad
noctem increpaverunt me renes mei **8** providebam
Dominum in conspectu meo semper quoniam a
dextris est mihi ne commovear **9** propter hoc
laetatum est cor meum et exultavit lingua mea
insuper et caro mea requiescet in spe **10** quoniam
non derelinques animam meam in inferno non
dabis sanctum tuum videre corruptionem **(Sheol
h7585)** **11** notas mihi fecisti vias vitae adimplebis
me laetitia cum vultu tuo delectatio in dextera tua
usque in finem

17 oratio David exaudi Domine iustitiam meam
intende deprecationem meam auribus percipe
orationem meam non in labiis dolosis **2** de vultu
tuo iudicium meum prodeat oculi tui videant
aequitates **3** probasti cor meum visitasti nocte igne
me examinasti et non est inventa in me iniquitas **4**
ut non loquatur os meum opera hominum propter
verba labiorum tuorum ego custodivi vias duras
5 perfice gressus meos in semitis tuis ut non
moveantur vestigia mea **6** ego clamavi quoniam
exaudisti me Deus inclina aurem tuam mihi et
exaudi verba mea **7** mirifica misericordias tuas
qui salvos facis sperantes in te **8** a resistentibus
dexterae tuae custodi me ut pupillam oculi sub
umbra alarum tuarum proteges me **9** a facie
impiorum qui me adflixerunt inimici mei animam
meam circumdederunt super me; **10** adipem suum
concluserunt os eorum locutum est superbia **11**
proicientes me nunc circumdederunt me oculos
suos statuerunt declinare in terram **12** susceperunt
me sicut leo paratus ad praedam et sicut catulus
leonis habitans in abditis **13** exsurge Domine
praeveni eum et subplanta eum eripe animam
meam ab impio frameam tuam **14** ab inimicis manus
tuae Domine a paucis de terra divide eos in vita
eorum de absconditis tuis adimpletus est venter
eorum saturati sunt filiis et dimiserunt reliquias
suas parvulis suis **15** ego autem in iustitia apparebo
conspectui tuo satiabor cum apparuerit gloria tua

18 in finem puero Domini David quae locutus
est Domino verba cantici huius in die qua
eripuit eum Dominus de manu omnium inimicorum
eius et de manu Saul et dixit diligam te Domine
fortitudo mea **2** Dominus firmamentum meum
et refugium meum et liberator meus Deus meus
adiutor meus et sperabo in eum protector meus et
cornu salutis meae et susceptor meus **3** laudans
invocabo Dominum et ab inimicis meis salvus ero
4 circumdederunt me dolores mortis et torrentes
iniquitatis conturbaverunt me **5** dolores inferni
circumdederunt me praeoccupaverunt me laquei
mortis **(Sheol h7585)** **6** cum tribularer invocavi
Dominum et ad Deum meum clamavi exaudivit de
templo sancto suo vocem meam et clamor meus in
conspectu eius introibit in aures eius **7** et commota
est et contremuit terra et fundamenta montium
conturbata sunt et commota sunt quoniam iratus
est eis **8** ascendit fumus in ira eius et ignis a facie
eius exarsit carbones succensi sunt ab eo **9** inclinavit
caelos et descendit et caligo sub pedibus eius **10** et
ascendit super cherubin et volavit volavit super
pinnas ventorum **11** et posuit tenebras latibulum
suum in circuitu eius tabernaculum eius tenebrosa
aqua in nubibus aeris **12** prae fulgore in conspectu
eius nubes eius; transierunt grando et carbones ignis
13 et intonuit de caelo Dominus et Altissimus dedit
vocem suam grando et carbones ignis; **14** et misit
sagittas et dissipavit eos et fulgora multiplicavit et
conturbavit eos **15** et apparuerunt fontes aquarum
et revelata sunt fundamenta orbis terrarum ab
increpatione tua Domine ab inspiratione spiritus
irae tuae **16** misit de summo et accepit me adsumpsit
me de aquis multis **17** eripiet me de inimicis meis
fortissimis et ab his qui oderunt me quoniam
confirmati sunt super me **18** praevenerunt me in die
adflictionis meae et factus est Dominus protector
meus **19** et eduxit me in latitudinem salvum me
faciet quoniam voluit me **20** et retribuet mihi
Dominus secundum iustitiam meam et secundum
puritatem manuum mearum retribuet mihi **21** quia
custodivi vias Domini nec impie gessi a Deo meo
22 quoniam omnia iudicia eius in conspectu meo
sunt et iustitias eius non reppuli a me **23** et ero
inmaculatus cum eo et observabo ab iniquitate mea
24 et retribuet mihi Dominus secundum iustitiam
meam et secundum puritatem manuum mearum in
conspectu oculorum eius **25** cum sancto sanctus
eris et cum viro innocente innocens eris **26** et cum
electo electus eris et cum perverso perverteris
27 quoniam tu populum humilem salvum facies
et oculos superborum humiliabis **28** quoniam tu
inluminas lucernam meam Domine Deus meus

inluminas tenebras meas **29** quoniam in te eripiar a
temptatione et in Deo meo transgrediar murum **30**
Deus meus inpolluta via eius eloquia Domini igne
examinata protector est omnium sperantium in
eum **31** quoniam quis deus praeter Dominum et quis
deus praeter Deum nostrum **32** Deus qui praecingit
me virtute et posuit inmaculatam viam meam **33**
qui perfecit pedes meos tamquam cervorum et
super excelsa statuens me **34** qui doces manus
meas in proelium et posuisti arcum aereum brachia
mea **35** et dedisti mihi protectionem salutis tuae et
dextera tua suscepit me et disciplina tua correxit
me in finem et disciplina tua ipsa me docebit
36 dilatasti gressus meos subtus me et non sunt
infirmata vestigia mea **37** persequar inimicos meos
et conprehendam illos et non convertar donec
deficiant **38** confringam illos nec poterunt stare
cadent subtus pedes meos **39** et praecinxisti me
virtute ad bellum subplantasti insurgentes in me
subtus me **40** et inimicos meos dedisti mihi dorsum
et odientes me disperdisti **41** clamaverunt nec erat
qui salvos faceret ad Dominum nec exaudivit eos
42 et comminuam illos ut pulverem ante faciem
venti ut lutum platearum delebo eos **43** eripe me
de contradictionibus populi constitues me in caput
gentium **44** populus quem non cognovi servivit
mihi in auditu auris oboedivit mihi **45** filii alieni
mentiti sunt mihi filii alieni inveterati sunt et
claudicaverunt a semitis suis **46** vivit Dominus et
benedictus Deus meus et exaltetur Deus salutis meae
47 Deus qui dat vindictas mihi et subdidit populos
sub me liberator meus de gentibus iracundis **48**
et ab insurgentibus in me exaltabis me a viro
iniquo eripies me **49** propterea confitebor tibi
in nationibus Domine et psalmum dicam nomini
tuo **50** magnificans salutes regis eius et faciens
misericordiam christo suo David et semini eius
usque in saeculum

19 in finem psalmus David caeli enarrant
gloriam Dei et opera manuum eius adnuntiat
firmamentum **2** dies diei eructat verbum et nox
nocti indicat scientiam **3** non sunt loquellae neque
sermones quorum non audiantur voces eorum
4 in omnem terram exivit sonus eorum et in
fines orbis terrae verba eorum **5** in sole posuit
tabernaculum suum et ipse tamquam sponsus
procedens de thalamo suo exultavit ut gigans ad
currendam viam suam **6** a summo caeli egressio
eius et occursus eius usque ad summum eius nec
est qui se abscondat a calore eius **7** lex Domini
inmaculata convertens animas testimonium Domini
fidele sapientiam praestans parvulis **8** iustitiae
Domini rectae laetificantes corda praeceptum
Domini lucidum inluminans oculos **9** timor Domini
sanctus permanens in saeculum saeculi iudicia
Domini vera iustificata in semet ipsa **10** desiderabilia
super aurum et lapidem pretiosum multum et
dulciora super mel et favum **11** etenim servus tuus
custodit ea in custodiendis illis retributio multa **12**
delicta quis intellegit ab occultis meis munda me
13 et ab alienis parce servo tuo si mei non fuerint
dominati tunc inmaculatus ero et emundabor a
delicto maximo **14** et erunt ut conplaceant eloquia
oris mei et meditatio cordis mei in conspectu tuo
semper Domine adiutor meus et redemptor meus

20 in finem psalmus David exaudiat te Dominus
in die tribulationis protegat te nomen Dei
Iacob **2** mittat tibi auxilium de sancto et de Sion
tueatur te **3** memor sit omnis sacrificii tui et
holocaustum tuum pingue fiat diapsalma **4** tribuat
tibi secundum cor tuum et omne consilium tuum
confirmet **5** laetabimur in salutari tuo et in nomine
Dei nostri magnificabimur **6** impleat Dominus
omnes petitiones tuas nunc cognovi quoniam
salvum fecit Dominus christum suum exaudiet
illum de caelo sancto suo in potentatibus salus
dexterae eius **7** hii in curribus et hii in equis nos
autem in nomine Domini Dei nostri invocabimus **8**
ipsi obligati sunt et ceciderunt nos vero surreximus
et erecti sumus **9** Domine salvum fac regem et
exaudi nos in die qua invocaverimus te

21 in finem psalmus David Domine in virtute
tua laetabitur rex et super salutare tuum
exultabit vehementer **2** desiderium animae eius
tribuisti ei et voluntate labiorum eius non fraudasti
eum diapsalma **3** quoniam praevenisti eum in
benedictionibus dulcedinis posuisti in capite eius
coronam de lapide pretioso **4** vitam petiit a te
et tribuisti ei longitudinem dierum in saeculum
et in saeculum saeculi **5** magna gloria eius in
salutari tuo gloriam et magnum decorem inpones
super eum **6** quoniam dabis eum benedictionem
in saeculum saeculi laetificabis eum in gaudio
cum vultu tuo **7** quoniam rex sperat in Domino
et in misericordia Altissimi non commovebitur **8**
inveniatur manus tua omnibus inimicis tuis dextera
tua inveniat omnes qui te oderunt **9** pones eos ut
clibanum ignis in tempore vultus tui Dominus in
ira sua conturbabit eos et devorabit eos ignis **10**
fructum eorum de terra perdes et semen eorum
a filiis hominum **11** quoniam declinaverunt in te
mala cogitaverunt consilia quae non potuerunt
stabilire **12** quoniam pones eos dorsum in reliquis
tuis praeparabis vultum eorum **13** exaltare Domine

in virtute tua cantabimus et psallemus virtutes tuas

22 in finem pro adsumptione matutina psalmus David Deus Deus meus respice me quare me dereliquisti longe a salute mea verba delictorum meorum **2** Deus meus clamabo per diem et non exaudies et nocte et non ad insipientiam mihi **3** tu autem in sancto habitas Laus Israhel **4** in te speraverunt patres nostri speraverunt et liberasti eos **5** ad te clamaverunt et salvi facti sunt in te speraverunt et non sunt confusi **6** ego autem sum vermis et non homo obprobrium hominum et abiectio plebis **7** omnes videntes me deriserunt me locuti sunt labiis moverunt caput **8** speravit in Domino eripiat eum salvum faciat eum quoniam vult eum **9** quoniam tu es qui extraxisti me de ventre spes mea ab uberibus matris meae **10** in te proiectus sum ex utero de ventre matris meae Deus meus es tu **11** ne discesseris a me quoniam tribulatio proxima est quoniam non est qui adiuvet **12** circumdederunt me vituli multi tauri pingues obsederunt me **13** aperuerunt super me os suum sicut leo rapiens et rugiens **14** sicut aqua effusus sum et dispersa sunt universa ossa mea factum est cor meum tamquam cera liquescens in medio ventris mei **15** aruit tamquam testa virtus mea et lingua mea adhesit faucibus meis et in limum mortis deduxisti me **16** quoniam circumdederunt me canes multi concilium malignantium obsedit me foderunt manus meas et pedes meos **17** dinumeraverunt omnia ossa mea ipsi vero consideraverunt et inspexerunt me **18** diviserunt sibi vestimenta mea et super vestem meam miserunt sortem **19** tu autem Domine ne elongaveris auxilium tuum ad defensionem meam conspice **20** erue a framea animam meam et de manu canis unicam meam **21** salva me ex ore leonis et a cornibus unicornium humilitatem meam **22** narrabo nomen tuum fratribus meis in media ecclesia laudabo te **23** qui timetis Dominum laudate eum universum semen Iacob magnificate eum **24** timeat eum omne semen Israhel quoniam non sprevit neque dispexit deprecationem pauperis nec avertit faciem suam a me et cum clamarem ad eum exaudivit me **25** apud te laus mea in ecclesia magna vota mea reddam in conspectu timentium eum **26** edent pauperes et saturabuntur et laudabunt Dominum qui requirunt eum vivent corda eorum in saeculum saeculi **27** reminiscentur et convertentur ad Dominum universi fines terrae et adorabunt in conspectu eius universae familiae gentium **28** quoniam Dei est regnum et ipse dominabitur gentium **29** manducaverunt et adoraverunt omnes pingues terrae in conspectu eius cadent omnes qui descendunt in terram **30** et anima mea illi vivet et semen meum serviet ipsi **31** adnuntiabitur Domino generatio ventura et adnuntiabunt iustitiam eius populo qui nascetur quem fecit Dominus

23 psalmus David Dominus reget me et nihil mihi deerit **2** in loco pascuae ibi me conlocavit super aquam refectionis educavit me **3** animam meam convertit deduxit me super semitas iustitiae propter nomen suum **4** nam et si ambulavero in medio umbrae mortis non timebo mala quoniam tu mecum es virga tua et baculus tuus ipsa me consolata sunt **5** parasti in conspectu meo mensam adversus eos qui tribulant me inpinguasti in oleo caput meum et calix meus inebrians quam praeclarus est **6** et misericordia tua subsequitur me omnibus diebus vitae meae et ut inhabitem in domo Domini in longitudinem dierum

24 psalmus David prima sabbati Domini est terra et plenitudo eius orbis terrarum et universi qui habitant in eo **2** quia; ipse super maria fundavit eum et super flumina praeparavit eum **3** quis ascendit in montem Domini aut quis stabit in loco sancto eius **4** innocens manibus et mundo corde qui non accepit in vano animam suam nec iuravit in dolo proximo suo **5** hic accipiet benedictionem a Domino et misericordiam a Deo salvatore suo **6** haec est generatio quaerentium eum quaerentium faciem Dei Iacob diapsalma **7** adtollite portas principes vestras et elevamini portae aeternales et introibit rex gloriae **8** quis est iste rex gloriae Dominus fortis et potens Dominus potens in proelio **9** adtollite portas principes vestras et elevamini portae aeternales et introibit rex gloriae **10** quis est iste rex gloriae Dominus virtutum ipse est rex gloriae diapsalma

25 psalmus David ad te Domine levavi animam meam **2** Deus meus in te confido non erubescam **3** neque inrideant me inimici mei etenim universi qui sustinent te non confundentur **4** confundantur omnes iniqua agentes supervacue vias tuas Domine demonstra mihi et semitas tuas doce me **5** dirige me in veritatem tuam et doce me quoniam tu es Deus salvator meus et te sustinui tota die **6** reminiscere miserationum tuarum Domine et misericordiarum tuarum quia a saeculo sunt **7** delicta iuventutis meae et ignorantias meas ne memineris secundum misericordiam tuam memento mei tu; propter bonitatem tuam Domine **8** dulcis et rectus Dominus propter hoc legem dabit delinquentibus in via **9** diriget mansuetos in iudicio

docebit mites vias suas **10** universae viae Domini
misericordia et veritas requirentibus testamentum
eius et testimonia eius **11** propter nomen tuum
Domine et propitiaberis peccato meo multum est
enim **12** quis est homo qui timet Dominum legem
statuet ei in via quam elegit **13** anima eius in bonis
demorabitur et semen ipsius hereditabit terram
14 firmamentum est Dominus timentibus eum et
testamentum ipsius ut manifestetur illis **15** oculi
mei semper ad Dominum quoniam ipse evellet de
laqueo pedes meos **16** respice in me et miserere
mei quia unicus et pauper sum ego **17** tribulationes
cordis mei multiplicatae sunt de necessitatibus
meis erue me **18** vide humilitatem meam et laborem
meum et dimitte universa delicta mea **19** respice
inimicos meos quoniam multiplicati sunt et odio
iniquo oderunt me **20** custodi animam meam et
erue me non erubescam quoniam speravi in te **21**
innocentes et recti adheserunt mihi quia sustinui
te **22** libera Deus Israhel ex omnibus tribulationibus
suis

26 psalmus David iudica me Domine quoniam
ego in innocentia mea ingressus sum et in
Domino sperans non infirmabor **2** proba me Domine
et tempta me ure renes meos et cor meum **3**
quoniam misericordia tua ante oculos meos est et
conplacui in veritate tua **4** non sedi cum concilio
vanitatis et cum iniqua gerentibus non introibo **5**
odivi ecclesiam malignantium et cum impiis non
sedebo **6** lavabo inter innocentes manus meas et
circumdabo altare tuum Domine **7** ut audiam vocem
laudis et enarrem universa mirabilia tua **8** Domine
dilexi decorem domus tuae et locum habitationis
gloriae tuae **9** ne perdas cum impiis animam meam
et cum viris sanguinum vitam meam **10** in quorum
manibus iniquitates sunt dextera eorum repleta
est muneribus **11** ego autem in innocentia mea
ingressus sum redime me et miserere mei **12** pes
meus stetit in directo in ecclesiis benedicam te
Domine

27 David priusquam liniretur Dominus
inluminatio mea et salus mea quem timebo
Dominus protector vitae meae a quo trepidabo
2 dum adpropiant super me nocentes ut edant
carnes meas qui tribulant me et inimici mei ipsi
infirmati sunt et ceciderunt **3** si consistant adversus
me castra non timebit cor meum si exsurgat
adversus me proelium in hoc ego sperabo **4** unam
petii a Domino hanc requiram ut inhabitem in
domo Domini omnes dies vitae meae ut videam
voluntatem Domini et visitem templum eius **5**
quoniam abscondit me in tabernaculo in die
malorum protexit me in abscondito tabernaculi
sui **6** in petra exaltavit me et nunc exaltavit caput
meum super inimicos meos circuivi et immolavi in
tabernaculo eius hostiam vociferationis cantabo et
psalmum dicam Domino **7** exaudi Domine vocem
meam qua clamavi miserere mei et exaudi me **8**
tibi dixit cor meum exquisivit facies mea faciem
tuam Domine requiram **9** ne avertas faciem tuam
a me ne declines in ira a servo tuo adiutor meus
esto ne derelinquas me neque dispicias me Deus
salvator meus **10** quoniam pater meus et mater
mea dereliquerunt me Dominus autem adsumpsit
me **11** legem pone mihi Domine in via tua et dirige
me in semita recta propter inimicos meos **12** ne
tradideris me in animas tribulantium me quoniam
insurrexerunt in me testes iniqui et mentita est
iniquitas sibi **13** credo videre bona Domini in terra
viventium **14** expecta Dominum viriliter age et
confortetur cor tuum et sustine Dominum

28 huic David ad te Domine clamabo Deus meus
ne sileas a me nequando taceas a me et
adsimilabor descendentibus in lacum **2** exaudi
vocem deprecationis meae dum oro ad te dum
extollo manus meas ad templum sanctum tuum
3 ne simul tradas me cum peccatoribus et cum
operantibus iniquitatem ne perdideris me qui
loquuntur pacem cum proximo suo mala autem
sunt in cordibus eorum **4** da illis secundum opera
ipsorum et secundum nequitiam adinventionum
ipsorum secundum opera manuum eorum tribue
illis redde retributionem eorum ipsis **5** quoniam non
intellexerunt opera Domini et in opera manuum eius
destrues illos et non aedificabis eos **6** benedictus
Dominus quoniam exaudivit vocem deprecationis
meae **7** Dominus adiutor meus et protector meus
in ipso speravit cor meum et adiutus sum et
refloruit caro mea et ex voluntate mea confitebor
ei **8** Dominus fortitudo plebis suae et protector
salvationum christi sui est **9** salvam fac plebem
tuam et benedic hereditati tuae et rege eos et
extolle eos usque in aeternum

29 psalmus David in consummatione tabernaculi
adferte Domino filii Dei adferte Domino filios
arietum **2** adferte Domino gloriam et honorem
adferte Domino gloriam nomini eius adorate
Dominum in atrio sancto eius **3** vox Domini
super aquas Deus maiestatis intonuit Dominus
super aquas multas **4** vox Domini in virtute vox
Domini in magnificentia **5** vox Domini confringentis
cedros et confringet Dominus cedros Libani **6**
et comminuet eas tamquam vitulum Libani et

dilectus quemadmodum filius unicornium 7 vox
Domini intercidentis flammam ignis 8 vox Domini
concutientis desertum et commovebit Dominus
desertum Cades 9 vox Domini praeparantis cervos
et revelabit condensa et in templo eius omnis
dicet gloriam 10 Dominus diluvium inhabitare facit
et sedebit Dominus rex in aeternum 11 Dominus
virtutem populo suo dabit Dominus benedicet
populo suo in pace

30 psalmus cantici in dedicatione domus David
exaltabo te Domine quoniam suscepisti me
nec delectasti inimicos meos super me 2 Domine
Deus meus clamavi ad te et sanasti me 3 Domine
eduxisti ab inferno animam meam salvasti me a
descendentibus in lacum (Sheol h7585) 4 psallite
Domino sancti eius et confitemini memoriae
sanctitatis eius 5 quoniam ira in indignatione eius
et vita in voluntate eius ad vesperum demorabitur
fletus et ad matutinum laetitia 6 ego autem dixi in
abundantia mea non movebor in aeternum 7 Domine
in voluntate tua praestitisti decori meo virtutem
avertisti faciem tuam et factus sum conturbatus 8 ad
te Domine clamabo et ad Deum meum deprecabor
9 quae utilitas in sanguine meo dum descendo in
corruptionem numquid confitebitur tibi pulvis aut
adnuntiabit veritatem tuam 10 audivit Dominus
et misertus est mei Dominus factus est adiutor
meus 11 convertisti planctum meum in gaudium
mihi conscidisti saccum meum et circumdedisti me
laetitia 12 ut cantet tibi gloria mea et non conpungar
Domine Deus meus in aeternum confitebor tibi

31 in finem psalmus David in te Domine speravi
non confundar in aeternum in iustitia tua
libera me 2 inclina ad me aurem tuam adcelera
ut eruas me esto mihi in Deum protectorem et in
domum refugii ut salvum me facias 3 quoniam
fortitudo mea et refugium meum es tu et propter
nomen tuum deduces me et enutries me 4 educes
me de laqueo hoc quem absconderunt mihi quoniam
tu es protector meus 5 in manus tuas commendabo
spiritum meum redemisti me Domine Deus veritatis
6 odisti observantes vanitates supervacue ego
autem in Domino speravi 7 exultabo et laetabor in
misericordia tua quoniam respexisti humilitatem
meam salvasti de necessitatibus animam meam 8
nec conclusisti me in manibus inimici statuisti in
loco spatioso pedes meos 9 miserere mei Domine
quoniam tribulor conturbatus est in ira oculus meus
anima mea et venter meus 10 quoniam defecit in
dolore vita mea et anni mei in gemitibus infirmata
est in paupertate virtus mea et ossa mea conturbata
sunt 11 super omnes inimicos meos factus sum
obprobrium et vicinis meis valde et timor notis
meis qui videbant me foras fugerunt a me 12
oblivioni datus sum tamquam mortuus a corde
factus sum tamquam vas perditum 13 quoniam
audivi vituperationem multorum commorantium
in circuitu in eo dum convenirent simul adversus
me accipere animam meam consiliati sunt 14 ego
autem in te speravi Domine dixi Deus meus es
tu 15 in manibus tuis sortes meae eripe me de
manu inimicorum meorum et a persequentibus
me 16 inlustra faciem tuam super servum tuum
salvum me fac in misericordia tua 17 Domine ne
confundar quoniam invocavi te erubescant impii
et deducantur in infernum (Sheol h7585) 18 muta
fiant labia dolosa quae loquuntur adversus iustum
iniquitatem in superbia et in abusione 19 quam
magna multitudo dulcedinis tuae Domine quam
abscondisti timentibus te perfecisti eis qui sperant
in te in conspectu filiorum hominum 20 abscondes
eos in abdito faciei tuae a conturbatione hominum
proteges eos in tabernaculo a contradictione
linguarum 21 benedictus Dominus quoniam
mirificavit misericordiam suam mihi in civitate
munita 22 ego autem dixi in excessu mentis
meae proiectus sum a facie oculorum tuorum ideo
exaudisti vocem orationis meae dum clamarem
ad te 23 diligite Dominum omnes sancti eius
quoniam veritates requirit Dominus et retribuit
abundanter facientibus superbiam 24 viriliter agite
et confortetur cor vestrum omnes qui speratis in
Domino

32 huic David intellectus beati quorum remissae
sunt iniquitates et quorum tecta sunt peccata
2 beatus vir cui non inputabit Dominus peccatum
nec est in spiritu eius dolus 3 quoniam tacui
inveteraverunt ossa mea dum clamarem tota die
4 quoniam die ac nocte gravata est super me
manus tua conversus sum in aerumna mea; dum
configitur mihi spina diapsalma 5 delictum meum
cognitum tibi; feci et iniustitiam meam non abscondi
dixi confitebor adversus me iniustitiam meam
Domino et tu remisisti impietatem peccati mei
diapsalma 6 pro hac orabit ad te omnis sanctus in
tempore oportuno verumtamen in diluvio aquarum
multarum ad eum non adproximabunt 7 tu es
refugium meum a tribulatione quae circumdedit
me exultatio mea erue me a circumdantibus me
diapsalma 8 intellectum tibi dabo et instruam te
in via hac qua gradieris firmabo super te oculos
meos 9 nolite fieri sicut equus et mulus quibus non
est intellectus in camo et freno maxillas eorum
constringe qui non adproximant ad te 10 multa

flagella peccatoris sperantem autem in Domino
misericordia circumdabit 11 laetamini in Domino et
exultate iusti et gloriamini omnes recti corde

33 psalmus David exultate iusti in Domino rectos
decet laudatio 2 confitemini Domino in
cithara in psalterio decem cordarum psallite illi
3 cantate ei canticum novum bene psallite in
vociferatione 4 quia rectum est verbum Domini et
omnia opera eius in fide 5 diligit misericordiam
et iudicium misericordia Domini plena est terra
6 verbo Domini caeli firmati sunt et spiritu oris
eius omnis virtus eorum 7 congregans sicut in
utre aquas maris ponens in thesauris abyssos
8 timeat Dominum omnis terra ab eo autem
commoveantur omnes inhabitantes orbem 9
quoniam ipse dixit et facta sunt ipse mandavit et
creata sunt 10 Dominus dissipat consilia gentium
reprobat autem cogitationes populorum et reprobat
consilia principum 11 consilium autem Domini
in aeternum manet cogitationes cordis eius in
generatione et generationem 12 beata gens cuius
est Dominus Deus eius populus quem elegit in
hereditatem sibi 13 de caelo respexit Dominus
vidit omnes filios hominum 14 de praeparato
habitaculo suo respexit super omnes qui habitant
terram 15 qui finxit singillatim corda eorum qui
intellegit omnia opera illorum 16 non salvatur rex
per multam virtutem et gigans non salvabitur in
multitudine virtutis suae 17 fallax equus ad salutem
in abundantia autem virtutis suae non salvabitur 18
ecce oculi Domini super metuentes eum qui sperant
super misericordia eius 19 ut eruat a morte animas
eorum et alat eos in fame 20 anima nostra sustinet
Dominum quoniam adiutor et protector noster est
21 quia in eo laetabitur cor nostrum et in nomine
sancto eius speravimus 22 fiat misericordia tua
Domine super nos quemadmodum speravimus in
te

34 David cum inmutavit vultum suum coram
Abimelech et dimisit eum et abiit benedicam
Dominum in omni tempore semper laus eius in ore
meo 2 in Domino laudabitur anima mea audiant
mansueti et laetentur 3 magnificate Dominum
mecum et exaltemus nomen eius in id ipsum 4
exquisivi Dominum et exaudivit me et ex omnibus
tribulationibus meis eripuit me 5 accedite ad eum
et inluminamini et facies vestrae non confundentur
6 iste pauper clamavit et Dominus exaudivit eum
et de omnibus tribulationibus eius salvavit eum
7 vallabit angelus Domini in circuitu timentium
eum et eripiet eos 8 gustate et videte quoniam
suavis est Dominus beatus vir qui sperat in eo 9
timete Dominum omnes sancti eius quoniam non
est inopia timentibus eum 10 divites eguerunt
et esurierunt inquirentes autem Dominum non
minuentur omni bono diapsalma 11 venite filii
audite me timorem Domini docebo vos 12 quis
est homo qui vult vitam cupit videre dies bonos
13 prohibe linguam tuam a malo et labia tua ne
loquantur dolum 14 deverte a malo et fac bonum
inquire pacem et persequere eam 15 oculi Domini
super iustos et aures eius in precem eorum 16 facies
Domini super facientes mala ut perdat de terra
memoriam eorum 17 clamaverunt iusti et Dominus
exaudivit et ex omnibus tribulationibus eorum
liberavit eos 18 iuxta est Dominus his qui tribulato
sunt corde et humiles spiritu salvabit 19 multae
tribulationes iustorum et de omnibus his liberavit
eos 20 Dominus custodit omnia ossa eorum unum ex
his non conteretur 21 mors peccatorum pessima et
qui oderunt iustum delinquent 22 redimet Dominus
animas servorum suorum et non delinquent omnes
qui sperant in eum

35 huic David iudica Domine nocentes me
expugna expugnantes me 2 adprehende
arma et scutum et exsurge in adiutorium mihi
3 effunde frameam et conclude adversus eos
qui persequuntur me dic animae meae salus
tua ego sum 4 confundantur et revereantur
quaerentes animam meam avertantur retrorsum
et confundantur cogitantes mihi mala 5 fiant
tamquam pulvis ante faciem venti et angelus
Domini coartans eos 6 fiat via illorum tenebrae
et lubricum et angelus Domini persequens eos 7
quoniam gratis absconderunt mihi interitum laquei
sui supervacue exprobraverunt animam meam 8
veniat illi laqueus quem ignorat et captio quam
abscondit conprehendat eum et in laqueo cadat
in ipso 9 anima autem mea exultabit in Domino
delectabitur super salutari suo 10 omnia ossa mea
dicent Domine quis similis tui eripiens inopem
de manu fortiorum eius egenum et pauperem a
diripientibus eum 11 surgentes testes iniqui quae
ignorabam interrogabant me 12 retribuebant mihi
mala pro bonis sterilitatem animae meae 13 ego
autem cum mihi molesti essent induebar cilicio
humiliabam in ieiunio animam meam et oratio mea
in sinum meum convertetur 14 quasi proximum
quasi fratrem nostrum sic conplacebam quasi
lugens et contristatus sic humiliabar 15 et adversum
me laetati sunt et convenerunt congregata sunt
super me flagella et ignoravi 16 dissipati sunt
nec conpuncti temptaverunt me subsannaverunt

me subsannatione frenduerunt super me dentibus
suis 17 Domine quando respicies restitue animam
meam a malignitate eorum a leonibus unicam
meam 18 confitebor tibi in ecclesia magna in populo
gravi laudabo te 19 non supergaudeant mihi qui
adversantur mihi inique qui oderunt me gratis et
annuunt oculis 20 quoniam mihi quidem pacifice
loquebantur et in iracundia terrae loquentes; dolos
cogitabant 21 et dilataverunt super me os suum
dixerunt euge euge viderunt oculi nostri 22 vidisti
Domine ne sileas Domine ne discedas a me 23
exsurge et intende iudicio meo Deus meus et
Dominus meus in causam meam 24 iudica me
secundum iustitiam tuam Domine Deus meus et non
supergaudeant mihi 25 non dicant in cordibus suis
euge euge animae nostrae nec dicant devoravimus
eum 26 erubescant et revereantur simul qui
gratulantur malis meis induantur confusione et
reverentia qui magna loquuntur super me 27
exultent et laetentur qui volunt iustitiam meam et
dicant semper magnificetur Dominus qui volunt
pacem servi eius 28 et lingua mea meditabitur
iustitiam tuam tota die laudem tuam

36 in finem servo Domini David dixit iniustus ut
delinquat in semet ipso non est timor Dei ante
oculos eius 2 quoniam dolose egit in conspectu
eius ut inveniatur iniquitas eius ad odium 3 verba
oris eius iniquitas et dolus noluit intellegere ut
bene ageret 4 iniquitatem meditatus est in cubili
suo adstetit omni viae non bonae malitiam autem
non odivit 5 Domine in caelo misericordia tua
et veritas tua usque ad nubes 6 iustitia tua sicut
montes Dei iudicia tua abyssus multa homines
et iumenta salvabis Domine 7 quemadmodum
multiplicasti misericordiam tuam Deus filii autem
hominum in tegmine alarum tuarum sperabunt 8
inebriabuntur ab ubertate domus tuae et torrente
voluntatis tuae potabis eos 9 quoniam apud te fons
vitae in lumine tuo videbimus lumen 10 praetende
misericordiam tuam scientibus te et iustitiam tuam
his qui recto sunt corde 11 non veniat mihi pes
superbiae et manus peccatoris non moveat me 12
ibi ceciderunt qui operantur iniquitatem expulsi
sunt nec potuerunt stare

37 ipsi David noli aemulari in malignantibus
neque zelaveris facientes iniquitatem 2
quoniam tamquam faenum velociter arescent et
quemadmodum holera herbarum cito decident 3
spera in Domino et fac bonitatem et inhabita terram
et pasceris in divitiis eius 4 delectare in Domino et
dabit tibi petitiones cordis tui 5 revela Domino viam
tuam et spera in eum et ipse faciet 6 et educet quasi
lumen iustitiam tuam et iudicium tuum tamquam
meridiem 7 subditus esto Domino et ora eum noli
aemulari in eo qui prosperatur in via sua in homine
faciente iniustitias 8 desine ab ira et derelinque
furorem noli aemulari ut maligneris 9 quoniam qui
malignantur exterminabuntur sustinentes autem
Dominum ipsi hereditabunt terram 10 et adhuc
pusillum et non erit peccator et quaeres locum eius
et non invenies 11 mansueti autem hereditabunt
terram et delectabuntur in multitudine pacis 12
observabit peccator iustum et stridebit super
eum dentibus suis 13 Dominus autem inridebit
eum quia prospicit quoniam veniet dies eius 14
gladium evaginaverunt peccatores intenderunt
arcum suum ut decipiant pauperem et inopem ut
trucident rectos corde 15 gladius eorum intret in
corda ipsorum et arcus ipsorum confringatur 16
melius est modicum iusto super divitias peccatorum
multas 17 quoniam brachia peccatorum conterentur
confirmat autem iustos Dominus 18 novit Dominus
dies inmaculatorum et hereditas eorum in aeternum
erit 19 non confundentur in tempore malo et
in diebus famis saturabuntur 20 quia peccatores
peribunt inimici vero Domini mox honorificati
fuerint et exaltati deficientes quemadmodum
fumus defecerunt 21 mutuabitur peccator et non
solvet iustus autem miseretur et tribuet 22 quia
benedicentes ei hereditabunt terram maledicentes
autem ei disperibunt 23 apud Dominum gressus
hominis dirigentur et viam eius volet 24 cum
ceciderit non conlidetur quia Dominus subponit
manum suam 25 iunior fui et senui et non vidi
iustum derelictum nec semen eius quaerens panes
26 tota die miseretur et commodat et semen illius
in benedictione erit 27 declina a malo et fac bonum
et inhabita in saeculum saeculi 28 quia Dominus
amat iudicium et non derelinquet sanctos suos
in aeternum conservabuntur iniusti punientur et
semen impiorum peribit 29 iusti autem hereditabunt
terram et inhabitabunt in saeculum saeculi super
eam 30 os iusti meditabitur sapientiam et lingua
eius loquetur iudicium 31 lex Dei eius in corde ipsius
et non subplantabuntur gressus eius 32 considerat
peccator iustum et quaerit mortificare eum 33
Dominus autem non derelinquet eum in manus eius
nec damnabit eum cum iudicabitur illi 34 expecta
Dominum et custodi viam eius et exaltabit te ut
hereditate capias terram cum perierint peccatores
videbis 35 vidi impium superexaltatum et elevatum
sicut cedros Libani 36 et transivi et ecce non erat
et quaesivi eum et non est inventus locus eius 37
custodi innocentiam et vide aequitatem quoniam

sunt reliquiae homini pacifico 38 iniusti autem
disperibunt simul reliquiae impiorum peribunt
39 salus autem iustorum a Domino et protector
eorum in tempore tribulationis 40 et adiuvabit eos
Dominus et liberabit eos et eruet eos a peccatoribus
et salvabit eos quia speraverunt in eo

38 psalmus David in rememorationem de sabbato
Domine ne in furore tuo arguas me neque
in ira tua corripias me 2 quoniam sagittae tuae
infixae sunt mihi et confirmasti super me manum
tuam 3 non est sanitas carni meae a facie irae
tuae non est pax ossibus meis a facie peccatorum
meorum 4 quoniam iniquitates meae supergressae
sunt caput meum sicut onus grave gravatae sunt
super me 5 putruerunt et corruptae sunt cicatrices
meae a facie insipientiae meae 6 miser factus
sum et curvatus sum usque ad finem tota die
contristatus ingrediebar 7 quoniam lumbi mei
impleti sunt inlusionibus et non est sanitas in
carne mea 8 adflictus sum et humiliatus sum nimis
rugiebam a gemitu cordis mei 9 Domine ante te
omne desiderium meum et gemitus meus a te
non est absconditus 10 cor meum conturbatum
est dereliquit me virtus mea et lumen oculorum
meorum et ipsum non est mecum 11 amici mei et
proximi mei adversus me adpropinquaverunt et
steterunt et qui iuxta me erant de longe steterunt
12 et vim faciebant qui quaerebant animam meam
et qui inquirebant mala mihi locuti sunt vanitates
et dolos tota die meditabantur 13 ego autem
tamquam surdus non audiebam et sicut mutus non
aperiens os suum 14 et factus sum sicut homo non
audiens et non habens in ore suo redargutiones 15
quoniam in te Domine speravi tu exaudies Domine
Deus meus 16 quia dixi nequando supergaudeant
mihi inimici mei et dum commoventur pedes mei
super me magna locuti sunt 17 quoniam ego in
flagella paratus et dolor meus in conspectu meo
semper 18 quoniam iniquitatem meam adnuntiabo
et cogitabo pro peccato meo 19 inimici autem mei
vivent et firmati sunt super me et multiplicati
sunt qui oderunt me inique 20 qui retribuunt mala
pro bonis detrahebant mihi quoniam sequebar
bonitatem 21 non derelinquas me Domine Deus
meus ne discesseris a me 22 intende in adiutorium
meum Domine salutis meae

39 in finem Idithun canticum David dixi
custodiam vias meas ut non delinquam in
lingua mea posui ori meo custodiam cum consisteret
peccator adversum me 2 obmutui et humiliatus
sum et silui a bonis et dolor meus renovatus est
3 concaluit cor meum intra me et in meditatione
mea exardescet ignis 4 locutus sum in lingua
mea notum fac mihi Domine finem meum et
numerum dierum meorum quis est ut sciam quid
desit mihi 5 ecce mensurabiles posuisti dies
meos et substantia mea tamquam nihilum ante te
verumtamen universa vanitas omnis homo vivens
diapsalma 6 verumtamen in imagine pertransit
homo sed et frustra conturbatur thesaurizat et
ignorat cui congregabit ea 7 et nunc quae est
expectatio mea nonne Dominus et substantia mea
apud te est 8 ab omnibus iniquitatibus meis erue me
obprobrium insipienti dedisti me 9 obmutui et non
aperui os meum quoniam tu fecisti 10 amove a me
plagas tuas 11 a fortitudine manus tuae ego defeci
in increpationibus propter iniquitatem corripuisti
hominem et tabescere fecisti sicut araneam animam
eius verumtamen vane conturbatur omnis homo
diapsalma 12 exaudi orationem meam Domine et
deprecationem meam auribus percipe lacrimas
meas ne sileas quoniam advena sum apud te et
peregrinus sicut omnes patres mei 13 remitte mihi
ut refrigerer priusquam abeam et amplius non ero

40 in finem David psalmus expectans expectavi
Dominum et intendit mihi 2 et exaudivit
preces meas et eduxit me de lacu miseriae et de
luto fecis et statuit super petram pedes meos et
direxit gressus meos 3 et inmisit in os meum
canticum novum carmen Deo nostro videbunt multi
et timebunt et sperabunt in Domino 4 beatus vir
cuius est nomen Domini spes ipsius et non respexit
in vanitates et insanias falsas 5 multa fecisti tu
Domine Deus meus mirabilia tua et cogitationibus
tuis non est qui similis sit tibi adnuntiavi et locutus
sum multiplicati sunt super numerum 6 sacrificium
et oblationem noluisti aures autem perfecisti mihi
holocaustum et pro peccato non postulasti 7 tunc
dixi ecce venio in capite libri scriptum est de me 8 ut
facerem voluntatem tuam Deus meus volui et legem
tuam in medio cordis mei 9 adnuntiavi iustitiam
in ecclesia magna ecce labia mea non prohibebo
Domine tu scisti 10 iustitiam tuam non abscondi in
corde meo veritatem tuam et salutare tuum dixi
non abscondi misericordiam tuam et veritatem
tuam a concilio multo 11 tu autem Domine ne longe
facias miserationes tuas a me misericordia tua et
veritas tua semper susceperunt me 12 quoniam
circumdederunt me mala quorum non est numerus
conprehenderunt me iniquitates meae et non potui
ut viderem multiplicatae sunt super capillos capitis
mei et cor meum dereliquit me 13 conplaceat
tibi Domine ut eruas me Domine ad adiuvandum
me respice 14 confundantur et revereantur simul

qui quaerunt animam meam ut auferant eam
convertantur retrorsum et revereantur qui volunt
mihi mala 15 ferant confestim confusionem suam
qui dicunt mihi euge euge 16 exultent et laetentur
super te omnes quaerentes te et dicant semper
magnificetur Dominus qui diligunt salutare tuum
17 ego autem mendicus sum et pauper Dominus
sollicitus est mei adiutor meus et protector meus
tu es Deus meus ne tardaveris

41 in finem psalmus David beatus qui intellegit
super egenum et pauperem in die mala
liberabit eum Dominus 2 Dominus conservet eum
et vivificet eum et beatum faciat eum in terra et
non tradat eum in animam inimicorum eius 3
Dominus opem ferat illi super lectum doloris eius
universum stratum eius versasti in infirmitate eius
4 ego dixi Domine miserere mei sana animam meam
quoniam peccavi tibi 5 inimici mei dixerunt mala
mihi quando morietur et peribit nomen eius 6 et si
ingrediebatur ut videret vane loquebatur cor eius
congregavit iniquitatem sibi egrediebatur foras et
loquebatur 7 in id ipsum adversum me susurrabant
omnes inimici mei adversus me cogitabant mala
mihi 8 verbum iniquum constituerunt adversus
me numquid qui dormit non adiciet ut resurgat 9
etenim homo pacis meae in quo speravi qui edebat
panes meos magnificavit super me subplantationem
10 tu autem Domine miserere mei et resuscita me et
retribuam eis 11 in hoc cognovi quoniam voluisti
me quoniam non gaudebit inimicus meus super
me 12 me autem propter innocentiam suscepisti et
confirmasti me in conspectu tuo in aeternum 13
benedictus Dominus Deus Israhel a saeculo et in
saeculum fiat fiat

42 in finem in intellectum filiis Core
quemadmodum desiderat cervus ad fontes
aquarum ita desiderat anima mea ad te Deus 2
sitivit anima mea ad Deum fortem vivum quando
veniam et parebo ante faciem Dei 3 fuerunt mihi
lacrimae meae panis die ac nocte dum dicitur
mihi cotidie ubi est Deus tuus 4 haec recordatus
sum et effudi in me animam meam quoniam
transibo in loco tabernaculi admirabilis usque ad
domum Dei in voce exultationis et confessionis
sonus epulantis 5 quare tristis es anima mea
et quare conturbas me spera in Deo quoniam
confitebor illi salutare vultus mei 6 Deus meus ad
me ipsum anima mea conturbata est propterea
memor ero tui de terra Iordanis et Hermoniim a
monte modico 7 abyssus ad; abyssum invocat in
voce cataractarum tuarum omnia excelsa tua et
fluctus tui super me transierunt 8 in die mandavit
Dominus misericordiam suam et nocte canticum
eius apud me oratio Deo vitae meae 9 dicam Deo
susceptor meus es quare oblitus es mei quare
contristatus incedo dum adfligit me inimicus 10
dum confringuntur ossa mea exprobraverunt mihi
qui tribulant me dum dicunt mihi per singulos dies
ubi est Deus tuus 11 quare tristis es anima mea et
quare conturbas me spera in Deum quoniam adhuc;
confitebor illi salutare vultus mei et; Deus meus

43 psalmus David iudica me Deus et discerne
causam meam de gente non sancta ab homine
iniquo et doloso erue me 2 quia tu es Deus fortitudo
mea quare me reppulisti quare tristis incedo dum
adfligit me inimicus 3 emitte lucem tuam et
veritatem tuam ipsa me deduxerunt et adduxerunt
in montem sanctum tuum et in tabernacula tua
4 et introibo ad altare Dei ad Deum qui laetificat
iuventutem meam confitebor tibi in cithara Deus
Deus meus 5 quare tristis es anima mea et quare
conturbas me spera in Deum quoniam adhuc;
confitebor illi salutare vultus mei et; Deus meus

44 in finem filiis Core ad intellectum 2 Deus
auribus nostris audivimus patres nostri
adnuntiaverunt nobis opus quod operatus es in
diebus eorum in diebus antiquis 3 manus tua
gentes disperdit et plantasti eos adflixisti populos et
expulisti eos 4 nec enim in gladio suo possederunt
terram et brachium eorum non salvavit eos sed
dextera tua et brachium tuum et inluminatio faciei
tuae quoniam conplacuisti in eis 5 tu es ipse rex
meus et Deus meus qui mandas salutes Iacob 6
in te inimicos nostros ventilabimus cornu et in
nomine tuo spernemus insurgentes in nobis 7 non
enim in arcu meo sperabo et gladius meus non
salvabit me 8 salvasti enim nos de adfligentibus
nos et odientes nos confudisti 9 in Deo laudabimur
tota die et in nomine tuo confitebimur in saeculum
diapsalma 10 nunc autem reppulisti et confudisti
nos et non egredieris in virtutibus nostris 11
avertisti nos retrorsum post inimicos nostros et qui
oderunt nos diripiebant sibi 12 dedisti nos tamquam
oves escarum et in gentibus dispersisti nos 13
vendidisti populum tuum sine pretio et non fuit
multitudo in commutationibus nostris 14 posuisti
nos obprobrium vicinis nostris subsannationem et
derisum his qui in circuitu nostro 15 posuisti nos
in similitudinem gentibus commotionem capitis
in populis 16 tota die verecundia mea contra me
est et confusio faciei meae cooperuit me 17 a
voce exprobrantis et obloquentis a facie inimici
et persequentis 18 haec omnia venerunt super
nos nec obliti sumus te et inique non egimus in

testamento tuo 19 et non recessit retrorsum cor
nostrum et declinasti semitas nostras a via tua
20 quoniam humiliasti nos in loco adflictionis et
cooperuit nos umbra mortis 21 si obliti sumus
nomen Dei nostri et si expandimus manus nostras
ad deum alienum 22 nonne Deus requiret ista ipse
enim novit abscondita cordis quoniam propter te
mortificamur omni die aestimati sumus sicut oves
occisionis 23 exsurge quare dormis Domine exsurge
et ne repellas in finem 24 quare faciem tuam avertis
oblivisceris inopiae nostrae et tribulationis nostrae
25 quoniam humiliata est in pulvere anima nostra
conglutinatus est in terra venter noster 26 exsurge
adiuva nos et redime nos propter nomen tuum

45 in finem pro his qui commutabuntur filiis
Core ad intellectum canticum pro dilecto
eructavit cor meum verbum bonum dico ego opera
mea regi lingua mea calamus scribae velociter
scribentis 2 speciosus forma prae filiis hominum
diffusa est gratia in labiis tuis propterea benedixit
te Deus in aeternum 3 accingere gladio tuo
super femur tuum potentissime 4 specie tua et
pulchritudine tua et intende prospere procede
et regna propter veritatem et mansuetudinem et
iustitiam et deducet te mirabiliter dextera tua 5
sagittae tuae acutae populi sub te cadent in corde
inimicorum regis 6 sedis tua Deus in saeculum
saeculi virga directionis virga regni tui 7 dilexisti
iustitiam et odisti iniquitatem propterea unxit
te Deus Deus tuus oleo laetitiae prae consortibus
tuis 8 murra et gutta et cassia a vestimentis tuis a
domibus eburneis ex quibus delectaverunt te 9 filiae
regum in honore tuo adstetit regina a dextris tuis in
vestitu deaurato circumdata varietate 10 audi filia et
vide et inclina aurem tuam et obliviscere populum
tuum et domum patris tui 11 et concupiscet rex
decorem tuum quoniam ipse est dominus tuus
et adorabunt eum 12 et; filiae Tyri in muneribus
vultum tuum deprecabuntur divites plebis 13
omnis gloria eius filiae regis ab intus in fimbriis
aureis 14 circumamicta varietatibus adducentur
regi virgines post eam proximae eius adferentur tibi
15 adferentur in laetitia et exultatione adducentur
in templum regis 16 pro patribus tuis nati sunt tibi
filii constitues eos principes super omnem terram
17 memor ero nominis tui in omni generatione et
generatione propterea populi confitebuntur tibi in
aeternum et in saeculum saeculi

46 in finem pro filiis Core pro arcanis psalmus
Deus noster refugium et virtus adiutor in
tribulationibus quae invenerunt nos nimis 2
propterea non timebimus dum turbabitur terra et
transferentur montes in cor maris 3 sonaverunt et
turbatae sunt aquae eorum conturbati sunt montes
in fortitudine eius diapsalma 4 fluminis impetus
laetificat civitatem Dei sanctificavit tabernaculum
suum Altissimus 5 Deus in medio eius non
commovebitur adiuvabit eam Deus mane diluculo 6
conturbatae sunt gentes inclinata sunt regna dedit
vocem suam mota est terra 7 Dominus virtutum
nobiscum susceptor noster Deus Iacob diapsalma 8
venite et videte opera Domini quae posuit prodigia
super terram 9 auferens bella usque ad finem
terrae arcum conteret et confringet arma et scuta
conburet in igne 10 vacate et videte quoniam ego
sum Deus exaltabor in gentibus exaltabor in terra
11 Dominus virtutum nobiscum susceptor noster
Deus Iacob

47 in finem pro filiis Core psalmus omnes
gentes plaudite manibus iubilate Deo in voce
exultationis 2 quoniam Dominus excelsus terribilis
rex magnus super omnem terram 3 subiecit populos
nobis et gentes sub pedibus nostris 4 elegit nobis
hereditatem suam speciem Iacob quam dilexit
diapsalma 5 ascendit Deus in iubilo Dominus in
voce tubae 6 psallite Deo nostro psallite psallite regi
nostro psallite 7 quoniam rex omnis terrae Deus
psallite sapienter 8 regnavit Deus super gentes
Deus sedit super sedem sanctam suam 9 principes
populorum congregati sunt cum Deo Abraham
quoniam Dei fortes terrae vehementer elevati sunt

48 canticum psalmi filiis Core secunda sabbati
magnus Dominus et laudabilis nimis in civitate
Dei nostri in monte sancto eius 2 fundatur
exultatione universae terrae montes Sion latera
aquilonis civitas regis magni 3 Deus in domibus
eius cognoscitur cum suscipiet eam 4 quoniam
ecce reges congregati sunt convenerunt in unum
5 ipsi videntes sic admirati sunt conturbati sunt
commoti sunt 6 tremor adprehendit eos ibi dolores
ut parturientis 7 in spiritu vehementi conteres
naves Tharsis 8 sicut audivimus sic vidimus in
civitate Domini virtutum in civitate Dei nostri Deus
fundavit eam in aeternum diapsalma 9 suscepimus
Deus misericordiam tuam in medio templi tui 10
secundum nomen tuum Deus sic et laus tua in fines
terrae iustitia plena est dextera tua 11 laetetur
mons Sion exultent filiae Iudaeae propter iudicia
tua Domine 12 circumdate Sion et conplectimini
eam narrate in turribus eius 13 ponite corda vestra
in virtute eius et distribuite domus eius ut enarretis
in progeniem alteram 14 quoniam hic est Deus
Deus noster in aeternum et in saeculum saeculi
ipse reget nos in saecula

49 in finem filiis Core psalmus audite haec
omnes gentes auribus percipite omnes qui
habitatis orbem **2** quique terriginae et filii hominum
in unum dives et pauper **3** os meum loquetur
sapientiam et meditatio cordis mei prudentiam **4**
inclinabo in parabolam aurem meam aperiam in
psalterio propositionem meam **5** cur timebo in
die malo iniquitas calcanei mei circumdabit me
6 qui confidunt in virtute sua et in multitudine
divitiarum suarum gloriantur **7** frater non redimit
redimet homo non dabit Deo placationem suam **8** et
pretium redemptionis animae suae et laboravit in
aeternum **9** et vivet adhuc; in finem **10** non videbit
interitum cum viderit sapientes morientes simul
insipiens et stultus peribunt et relinquent alienis
divitias suas **11** et sepulchra eorum domus illorum
in aeternum tabernacula eorum in progeniem et
progeniem vocaverunt nomina sua in terris suis
12 et homo cum in honore esset non intellexit
conparatus est iumentis insipientibus et similis
factus est illis **13** haec via illorum scandalum ipsis et
postea in ore suo conplacebunt diapsalma **14** sicut
oves in inferno positi sunt mors depascet eos et
dominabuntur eorum iusti in matutino et auxilium
eorum veterescet in inferno a gloria eorum **(Sheol
h7585)** **15** verumtamen Deus redimet animam meam
de manu inferi cum acceperit me diapsalma **(Sheol
h7585)** **16** ne timueris cum dives factus fuerit homo
et cum multiplicata fuerit gloria domus eius **17**
quoniam cum interierit non sumet omnia neque
descendet cum eo pone; gloria eius **18** quia anima
eius in vita ipsius benedicetur confitebitur tibi
cum benefeceris ei **19** introibit usque in progenies
patrum suorum usque in aeternum non videbit
lumen **20** homo in honore cum esset non intellexit
conparatus est iumentis insipientibus et similis
factus est illis

50 psalmus Asaph Deus deorum Dominus locutus
est et vocavit terram a solis ortu usque ad
occasum **2** ex Sion species decoris eius **3** Deus
manifeste veniet Deus noster et non silebit ignis
in conspectu eius exardescet et in circuitu eius
tempestas valida **4** advocabit caelum desursum et
terram discernere populum suum **5** congregate
illi sanctos eius qui ordinant testamentum eius
super sacrificia **6** et adnuntiabunt caeli iustitiam
eius quoniam Deus iudex est diapsalma **7** audi
populus meus et loquar tibi Israhel et testificabor
tibi Deus Deus tuus ego sum **8** non in sacrificiis
tuis arguam te holocausta autem tua in conspectu
meo sunt semper **9** non accipiam de domo tua
vitulos neque de gregibus tuis hircos **10** quoniam
meae sunt omnes ferae silvarum iumenta in
montibus et boves **11** cognovi omnia volatilia caeli
et pulchritudo agri mecum est **12** si esuriero non
dicam tibi meus est enim orbis terrae et plenitudo
eius **13** numquid manducabo carnes taurorum
aut sanguinem hircorum potabo **14** immola Deo
sacrificium laudis et redde Altissimo vota tua **15**
et invoca me in die tribulationis et eruam te et
honorificabis me diapsalma **16** peccatori autem dixit
Deus quare tu enarras iustitias meas et adsumis
testamentum meum per os tuum **17** tu vero odisti
disciplinam et proiecisti sermones meos retrorsum
18 si videbas furem currebas cum eo et cum adulteris
portionem tuam ponebas **19** os tuum abundavit
malitia et lingua tua concinnabat dolos **20** sedens
adversus fratrem tuum loquebaris et adversus
filium matris tuae ponebas scandalum **21** haec
fecisti et tacui existimasti inique quod ero tui
similis arguam te et statuam contra faciem tuam
22 intellegite nunc haec qui obliviscimini Deum
nequando rapiat et non sit qui eripiat **23** sacrificium
laudis honorificabit me et illic iter quod ostendam
illi salutare Dei

51 in finem psalmus David cum venit ad
eum Nathan propheta quando intravit ad
Bethsabee miserere mei Deus secundum magnam
misericordiam tuam et secundum multitudinem
miserationum tuarum dele iniquitatem meam **2**
amplius lava me ab iniquitate mea et a peccato
meo munda me **3** quoniam iniquitatem meam
ego cognosco et peccatum meum contra me est
semper **4** tibi soli peccavi et malum coram te feci
ut iustificeris in sermonibus tuis et vincas cum
iudicaris **5** ecce enim in iniquitatibus conceptus
sum et in peccatis concepit me mater mea **6**
ecce enim veritatem dilexisti incerta et occulta
sapientiae tuae manifestasti mihi **7** asparges me
hysopo et mundabor lavabis me et super nivem
dealbabor **8** auditui meo dabis gaudium et laetitiam
exultabunt ossa humiliata **9** averte faciem tuam a
peccatis meis et omnes iniquitates meas dele **10**
cor mundum crea in me Deus et spiritum rectum
innova in visceribus meis **11** ne proicias me a
facie tua et spiritum sanctum tuum ne auferas a
me **12** redde mihi laetitiam salutaris tui et spiritu
principali confirma me **13** docebo iniquos vias
tuas et impii ad te convertentur **14** libera me
de sanguinibus Deus Deus salutis meae exultabit
lingua mea iustitiam tuam **15** Domine labia mea
aperies et os meum adnuntiabit laudem tuam **16**
quoniam si voluisses sacrificium dedissem utique
holocaustis non delectaberis **17** sacrificium Deo

spiritus contribulatus cor contritum et humiliatum
Deus non spernet 18 benigne fac Domine in bona
voluntate tua Sion et aedificentur muri Hierusalem
19 tunc acceptabis sacrificium iustitiae oblationes
et holocausta tunc inponent super altare tuum
vitulos

52 in finem intellectus David cum venit Doec
Idumeus et adnuntiavit Saul et dixit venit
David in domo Achimelech quid gloriatur in malitia
qui potens est iniquitate 2 tota die iniustitiam
cogitavit lingua tua sicut novacula acuta fecisti
dolum 3 dilexisti malitiam super benignitatem
iniquitatem magis quam loqui aequitatem diapsalma
4 dilexisti omnia verba praecipitationis linguam
dolosam 5 propterea Deus destruet te in finem
evellet te et emigrabit te de tabernaculo et radicem
tuam de terra viventium diapsalma 6 videbunt iusti
et timebunt et super eum ridebunt et dicent 7
ecce homo qui non posuit Deum adiutorem suum
sed speravit in multitudine divitiarum suarum et
praevaluit in vanitate sua 8 ego autem sicut oliva
fructifera in domo Dei speravi in misericordia Dei
in aeternum et in saeculum saeculi 9 confitebor tibi
in saeculum quia fecisti et expectabo nomen tuum
quoniam bonum in conspectu sanctorum tuorum

53 in finem pro Melech intellegentiae David dixit
insipiens in corde suo non est Deus corrupti
sunt et abominabiles facti sunt in iniquitatibus non
est qui faciat bonum 2 Deus de caelo prospexit
in filios hominum ut videat si est intellegens aut
requirens Deum 3 omnes declinaverunt simul
inutiles facti sunt non est qui faciat bonum non est
usque ad unum 4 nonne scient omnes qui operantur
iniquitatem qui devorant plebem meam ut cibum
panis 5 Deum non invocaverunt illic trepidabunt
timore ubi non fuit timor quoniam Deus dissipavit
ossa eorum qui hominibus placent confusi sunt
quoniam Deus sprevit eos 6 quis dabit ex Sion
salutare Israhel dum convertit Deus captivitatem
plebis suae exultabit Iacob et laetabitur Israhel

54 in finem in carminibus intellectus David cum
venissent Ziphei et dixissent ad Saul nonne
David absconditus est apud nos Deus in nomine
tuo salvum me fac et in virtute tua iudica me
2 Deus exaudi orationem meam auribus percipe
verba oris mei 3 quoniam alieni insurrexerunt
adversum me et fortes quaesierunt animam meam
non proposuerunt Deum ante conspectum suum
diapsalma 4 ecce enim Deus adiuvat me Dominus
susceptor animae meae 5 avertet mala inimicis meis
in veritate tua disperde illos 6 voluntarie sacrificabo
tibi confitebor nomini tuo Domine quoniam bonum
7 quoniam ex omni tribulatione eripuisti me et
super inimicos meos despexit oculus meus

55 in finem in carminibus intellectus David
exaudi Deus orationem meam et ne despexeris
deprecationem meam 2 intende mihi et exaudi
me contristatus sum in exercitatione mea et
conturbatus sum 3 a voce inimici et a tribulatione
peccatoris quoniam declinaverunt in me iniquitatem
et in ira molesti erant mihi 4 cor meum conturbatum
est in me et formido mortis cecidit super me 5 timor
et tremor venit super me et contexit me tenebra 6 et
dixi quis dabit mihi pinnas sicut columbae et volabo
et requiescam 7 ecce elongavi fugiens et mansi in
solitudine diapsalma 8 expectabam eum qui salvum
me fecit a pusillanimitate spiritus et a tempestate
9 praecipita Domine divide linguas eorum quoniam
vidi iniquitatem et contradictionem in civitate 10
die et nocte circumdabit eam super muros eius
et iniquitas et labor in medio eius 11 et iniustitia
et non defecit de plateis eius usura et dolus 12
quoniam si inimicus maledixisset mihi sustinuissem
utique et si is qui oderat me super me magna
locutus fuisset abscondissem me forsitan ab eo 13
tu vero homo unianimis dux meus et notus meus
14 qui simul mecum dulces capiebas cibos in domo
Dei ambulavimus cum consensu 15 veniat mors
super illos et descendant in infernum viventes
quoniam nequitiae in habitaculis eorum in medio
eorum (Sheol h7585) 16 ego autem ad Deum clamavi
et Dominus salvabit me 17 vespere et mane et
meridie narrabo et adnuntiabo et exaudiet vocem
meam 18 redimet in pace animam meam ab his
qui adpropinquant mihi quoniam inter multos
erant mecum 19 exaudiet Deus et humiliabit illos
qui est ante saecula diapsalma non enim est illis
commutatio et non timuerunt Deum 20 extendit
manum suam in retribuendo contaminaverunt
testamentum eius 21 divisi sunt ab ira vultus eius
et adpropinquavit cor illius molliti sunt sermones
eius super oleum et ipsi sunt iacula 22 iacta super
Dominum curam tuam et ipse te enutriet non dabit
in aeternum fluctuationem iusto 23 tu vero Deus
deduces eos in puteum interitus viri sanguinum et
doli non dimidiabunt dies suos ego autem sperabo
in te Domine

56 in finem pro populo qui a sanctis longe
factus est David in tituli inscriptione cum
tenuerunt eum Allophili in Geth miserere mei Deus
quoniam conculcavit me homo tota die inpugnans
tribulavit me 2 conculcaverunt me inimici mei
tota die quoniam multi bellantes adversum me 3

ab altitudine diei timebo ego vero in te sperabo
4 in Deo laudabo sermones meos in Deo speravi
non timebo quid faciat mihi caro 5 tota die verba
mea execrabantur adversum me omnia consilia
eorum in malum 6 inhabitabunt et abscondent ipsi
calcaneum meum observabunt sicut sustinuerunt
animam meam 7 pro nihilo salvos facies illos in ira
populos confringes Deus 8 vitam meam adnuntiavi
tibi posuisti lacrimas meas in conspectu tuo sicut et
in promissione tua 9 tunc convertentur inimici mei
retrorsum in quacumque die invocavero te ecce
cognovi quoniam Deus meus es 10 in Deo laudabo
verbum in Domino laudabo sermonem 11 in Deo
speravi non timebo quid faciat mihi homo 12 in
me sunt Deus vota tua; quae reddam laudationes
tibi 13 quoniam eripuisti animam meam de morte
et pedes meos de lapsu ut placeam coram Deo in
lumine viventium

57 in finem ne disperdas David in tituli
inscriptione cum fugeret a facie Saul in
spelunca miserere mei Deus miserere mei quoniam
in te confidit anima mea et in umbra alarum tuarum
sperabo donec transeat iniquitas 2 clamabo ad Deum
altissimum Deum qui benefecit mihi 3 misit de caelo
et liberavit me dedit in obprobrium conculcantes
me diapsalma misit Deus misericordiam suam et
veritatem suam 4 et eripuit animam meam de
medio catulorum leonum dormivi conturbatus
filii hominum dentes eorum arma et sagittae et
lingua eorum gladius acutus 5 exaltare super caelos
Deus et in omnem terram gloria tua 6 laqueum
paraverunt pedibus meis et incurvaverunt animam
meam foderunt ante faciem meam foveam et
inciderunt in eam diapsalma 7 paratum cor meum
Deus paratum cor meum cantabo et psalmum dicam
8 exsurge gloria mea exsurge psalterium et cithara
exsurgam diluculo 9 confitebor tibi in populis
Domine psalmum dicam tibi in gentibus 10 quoniam
magnificata est usque ad caelos misericordia tua et
usque ad nubes veritas tua 11 exaltare super caelos
Deus et super omnem terram gloria tua

58 in finem ne disperdas David in tituli
inscriptione si vere utique iustitiam loquimini
recta iudicate filii hominum 2 etenim in corde
iniquitates operamini in terra iniustitiam manus
vestrae concinnant 3 alienati sunt peccatores
a vulva erraverunt ab utero locuti sunt falsa 4
furor illis secundum similitudinem serpentis sicut
aspidis surdae et obturantis aures suas 5 quae
non exaudiet vocem incantantium et venefici
incantantis sapienter 6 Deus conteret dentes eorum
in ore ipsorum molas leonum confringet Dominus
7 ad nihilum devenient tamquam aqua decurrens
intendit arcum suum donec infirmentur 8 sicut
cera quae fluit auferentur supercecidit ignis et non
viderunt solem 9 priusquam intellegerent spinae
vestrae ramnum sicut viventes sicut in ira absorbet
vos 10 laetabitur iustus cum viderit vindictam
manus suas lavabit in sanguine peccatoris 11 et
dicet homo si utique est fructus iusto utique est
Deus iudicans eos in terra

59 in finem ne disperdas David in tituli
inscriptione quando misit Saul et custodivit
domum eius ut interficeret eum eripe me de
inimicis meis Deus et ab insurgentibus in me libera
me 2 eripe me de operantibus iniquitatem et de
viris sanguinum salva me 3 quia ecce ceperunt
animam meam inruerunt in me fortes 4 neque
iniquitas mea neque peccatum meum Domine sine
iniquitate cucurri et direxi 5 exsurge in occursum
meum et vide et tu Domine Deus virtutum Deus
Israhel intende ad visitandas omnes gentes non
miserearis omnibus qui operantur iniquitatem
diapsalma 6 convertentur ad vesperam et famem
patientur ut canes et circuibunt civitatem 7 ecce
loquentur in ore suo et gladius in labiis eorum
quoniam quis audivit 8 et tu Domine deridebis eos
ad nihilum deduces omnes gentes 9 fortitudinem
meam ad te custodiam quia Deus susceptor meus
10 Deus meus voluntas eius praeveniet me 11 Deus
ostendet mihi super inimicos meos ne occidas
eos nequando obliviscantur populi mei disperge
illos in virtute tua et depone eos protector meus
Domine 12 delictum oris eorum sermonem labiorum
ipsorum et conprehendantur in superbia sua et
de execratione et mendacio adnuntiabuntur 13 in
consummatione in ira consummationis et non erunt
et scient quia Deus dominatur Iacob finium terrae
diapsalma 14 convertentur ad vesperam et famem
patientur ut canes et circuibunt civitatem 15 ipsi
dispergentur ad manducandum si vero non fuerint
saturati et murmurabunt 16 ego autem cantabo
fortitudinem tuam et exultabo mane misericordiam
tuam quia factus es susceptor meus et refugium
meum in die tribulationis meae 17 adiutor meus tibi
psallam quia Deus susceptor meus es Deus meus
misericordia mea

60 in finem his qui inmutabuntur in tituli
inscriptione David in doctrina cum succendit
Syriam Mesopotamiam et Syriam Soba et convertit
Ioab et percussit vallem Salinarum duodecim milia
Deus reppulisti nos et destruxisti nos iratus es
et misertus es nobis 2 commovisti terram et
turbasti eam sana contritiones eius quia commota

est 3 ostendisti populo tuo dura potasti nos
vino conpunctionis 4 dedisti metuentibus te
significationem ut fugiant a facie arcus diapsalma
ut liberentur dilecti tui 5 salvum fac dextera tua et
exaudi me 6 Deus locutus est in sancto suo laetabor
et partibor Sicima et convallem tabernaculorum
metibor 7 meus est Galaad et meus est Manasses et
Effraim fortitudo capitis mei Iuda rex meus 8 Moab
olla spei meae in Idumeam extendam calciamentum
meum mihi alienigenae subditi sunt 9 quis deducet
me in civitatem munitam quis deducet me usque in
Idumeam 10 nonne tu Deus qui reppulisti nos et
non egredieris Deus in virtutibus nostris 11 da nobis
auxilium de tribulatione et vana salus hominis 12 in
Deo faciemus virtutem et ipse ad nihilum deducet
tribulantes nos

61 in finem in hymnis David exaudi Deus
deprecationem meam intende orationi meae
2 a finibus terrae ad te clamavi dum anxiaretur
cor meum in petra exaltasti me deduxisti me 3
quia factus es spes mea turris fortitudinis a facie
inimici 4 inhabitabo in tabernaculo tuo in saecula
protegar in velamento alarum tuarum diapsalma 5
quoniam tu Deus meus exaudisti orationem meam
dedisti hereditatem timentibus nomen tuum 6
dies super dies regis adicies annos eius usque in
diem generationis et generationis 7 permanet
in aeternum in conspectu Dei misericordiam et
veritatem quis requiret eius 8 sic psalmum dicam
nomini tuo in saeculum saeculi ut reddam vota mea
de die in diem

62 in finem pro Idithun psalmus David nonne Deo
subiecta erit anima mea ab ipso enim salutare
meum 2 nam et ipse Deus meus et salutaris meus
susceptor meus non movebor amplius 3 quousque
inruitis in hominem interficitis universi vos
tamquam parieti inclinato et maceriae depulsae 4
verumtamen pretium meum cogitaverunt repellere
cucurri in siti ore suo benedicebant et corde suo
maledicebant diapsalma 5 verumtamen Deo subiecta
esto anima mea quoniam ab ipso patientia mea 6
quia ipse Deus meus et salvator meus adiutor meus
non emigrabo 7 in Deo salutare meum et gloria mea
Deus auxilii mei et spes mea in Deo est 8 sperate
in eo omnis congregatio populi effundite coram
illo corda vestra Deus adiutor noster in aeternum
9 verumtamen vani filii hominum mendaces filii
hominum in stateris ut decipiant ipsi de vanitate in
id ipsum 10 nolite sperare in iniquitate et rapinas
nolite concupiscere divitiae si affluant nolite cor
adponere 11 semel locutus est Deus duo haec audivi
quia potestas Dei 12 et tibi Domine misericordia
quia tu reddes unicuique iuxta opera sua

63 psalmus David cum esset in deserto Iudaeae
Deus Deus meus ad te de luce vigilo sitivit in
te anima mea quam multipliciter tibi caro mea 2
in terra deserta et invia et inaquosa sic in sancto
apparui tibi ut viderem virtutem tuam et gloriam
tuam 3 quoniam melior est misericordia tua super
vitas labia mea laudabunt te 4 sic benedicam te
in vita mea in nomine tuo levabo manus meas 5
sicut adipe et pinguidine repleatur anima mea et
labia exultationis laudabit os meum 6 si memor fui
tui super stratum meum in matutinis meditabar
in te 7 quia fuisti adiutor meus et in velamento
alarum tuarum exultabo 8 adhesit anima mea post
te me suscepit dextera tua 9 ipsi vero in vanum
quaesierunt animam meam introibunt in inferiora
terrae 10 tradentur in manus gladii partes vulpium
erunt 11 rex vero laetabitur in Deo laudabitur omnis
qui iurat in eo quia obstructum est os loquentium
iniqua

64 in finem psalmus David exaudi Deus
orationem meam cum deprecor a timore
inimici eripe animam meam 2 protexisti me a
conventu malignantium a multitudine operantium
iniquitatem 3 quia exacuerunt ut gladium linguas
suas intenderunt arcum rem amaram 4 ut sagittent
in occultis inmaculatum 5 subito sagittabunt eum et
non timebunt firmaverunt sibi sermonem nequam
narraverunt ut absconderent laqueos dixerunt quis
videbit eos 6 scrutati sunt iniquitates defecerunt
scrutantes scrutinio accedet homo et cor altum
7 et exaltabitur Deus sagittae parvulorum factae
sunt plagae eorum 8 et infirmatae sunt contra eos
linguae eorum conturbati sunt omnes qui videbant
eos 9 et timuit omnis homo et adnuntiaverunt
opera Dei et facta eius intellexerunt 10 laetabitur
iustus in Domino et sperabit in eo et laudabuntur
omnes recti corde

65 in finem psalmus David canticum; Hieremiae
et Aggei de verbo peregrinationis quando
incipiebant proficisci te decet hymnus Deus in
Sion et tibi reddetur votum in Hierusalem 2
exaudi orationem ad te omnis caro veniet 3
verba iniquorum praevaluerunt super nos et
impietatibus nostris tu propitiaberis 4 beatus
quem elegisti et adsumpsisti inhabitabit in atriis
tuis replebimur in bonis domus tuae sanctum est
templum tuum 5 mirabile in aequitate exaudi nos
Deus salutaris noster spes omnium finium terrae
et in mari longe 6 praeparans montes in virtute

tua accinctus potentia 7 qui conturbas profundum
maris sonum fluctuum eius turbabuntur gentes 8
et timebunt qui inhabitant terminos a signis tuis
exitus matutini et vespere delectabis 9 visitasti
terram et inebriasti eam multiplicasti locupletare
eam flumen Dei repletum est aquis parasti cibum
illorum quoniam ita est praeparatio eius 10 rivos
eius inebria multiplica genimina eius in stillicidiis
eius laetabitur germinans 11 benedices coronae anni
benignitatis tuae et campi tui replebuntur ubertate
12 pinguescent speciosa deserti et exultatione colles
accingentur 13 induti sunt arietes ovium et valles
abundabunt frumento clamabunt etenim hymnum
dicent

66 in finem canticum psalmi resurrectionis
iubilate Deo omnis terra 2 psalmum dicite
nomini eius date gloriam laudi eius 3 dicite
Deo quam terribilia sunt opera tua Domine in
multitudine virtutis tuae mentientur tibi inimici
tui 4 omnis terra adorent te et psallant tibi
psalmum dicant nomini tuo diapsalma 5 venite
et videte opera Dei terribilis in consiliis super
filios hominum 6 qui convertit mare in aridam in
flumine pertransibunt pede ibi laetabimur in ipso
7 qui dominatur in virtute sua in aeternum oculi
eius super gentes respiciunt qui exasperant non
exaltentur in semet ipsis diapsalma 8 benedicite
gentes Deum nostrum et auditam facite vocem
laudis eius 9 qui posuit animam meam ad vitam
et non dedit in commotionem pedes meos 10
quoniam probasti nos Deus igne nos examinasti
sicut examinatur argentum 11 induxisti nos in
laqueum posuisti tribulationes in dorso nostro 12
inposuisti homines super capita nostra transivimus
per ignem et aquam et eduxisti nos in refrigerium
13 introibo in domum tuam in holocaustis reddam
tibi vota mea 14 quae distinxerunt labia mea
et locutum est os meum in tribulatione mea 15
holocausta medullata offeram tibi cum incensu
arietum offeram tibi boves cum hircis diapsalma
16 venite audite et narrabo omnes qui timetis
Deum quanta fecit animae meae 17 ad ipsum
ore meo clamavi et exaltavi sub lingua mea 18
iniquitatem si aspexi in corde meo non exaudiat
Dominus 19 propterea exaudivit Deus adtendit voci
deprecationis meae 20 benedictus Deus qui non
amovit orationem meam et misericordiam suam a
me

67 in finem in hymnis psalmus cantici Deus
misereatur nostri et benedicat nobis inluminet
vultum suum super nos et misereatur nostri
diapsalma 2 ut cognoscamus in terra viam
tuam in omnibus gentibus salutare tuum 3
confiteantur tibi populi Deus confiteantur tibi
populi omnes 4 laetentur et exultent gentes
quoniam iudicas populos in aequitate et gentes in
terra diriges diapsalma 5 confiteantur tibi populi
Deus confiteantur tibi populi omnes 6 terra dedit
fructum suum benedicat nos Deus Deus noster 7
benedicat nos Deus et metuant eum omnes fines
terrae

68 in finem David psalmus cantici exsurgat Deus
et dissipentur inimici eius et fugiant qui
oderunt eum a facie eius 2 sicut deficit fumus
deficiant sicut fluit cera a facie ignis sic pereant
peccatores a facie Dei 3 et iusti epulentur exultent
in conspectu Dei delectentur in laetitia 4 cantate
Deo psalmum dicite nomini eius iter facite ei qui
ascendit super occasum Dominus nomen illi et
exultate in conspectu eius turbabuntur a facie eius
5 patris orfanorum et iudicis viduarum Deus in loco
sancto suo 6 Deus inhabitare facit unius moris in
domo qui educit vinctos in fortitudine similiter
eos qui exasperant qui habitant in sepulchris 7
Deus cum egredereris in conspectu populi tui
cum pertransieris in deserto diapsalma 8 terra
mota est etenim caeli distillaverunt a facie Dei
Sinai a facie Dei Israhel 9 pluviam voluntariam
segregabis Deus hereditati tuae et infirmata est tu
vero perfecisti eam 10 animalia tua habitant in ea
parasti in dulcedine tua pauperi Deus 11 Dominus
dabit verbum evangelizantibus virtute multa 12 rex
virtutum dilecti dilecti; et speciei domus dividere
spolia 13 si dormiatis inter medios cleros pinnae
columbae deargentatae et posteriora dorsi eius in
pallore auri 14 dum discernit Caelestis reges super
eam nive dealbabuntur in Selmon 15 mons Dei
mons pinguis mons coagulatus mons pinguis 16 ut
quid suspicamini montes coagulatos mons in quo
beneplacitum est Deo habitare in eo etenim Dominus
habitabit in finem 17 currus Dei decem milibus
multiplex milia laetantium Dominus in eis in Sina
in sancto 18 ascendisti in altum cepisti captivitatem
accepisti dona in hominibus etenim non credentes
inhabitare Dominum Deus 19 benedictus Dominus
die cotidie prosperum iter faciet nobis Deus
salutarium nostrorum diapsalma 20 Deus noster
Deus salvos faciendi et Domini Domini exitus mortis
21 verumtamen Deus confringet capita inimicorum
suorum verticem capilli perambulantium in delictis
suis 22 dixit Dominus ex Basan convertam
convertam in profundis maris 23 ut intinguatur
pes tuus in sanguine lingua canum tuorum ex
inimicis ab ipso 24 viderunt ingressus tui Deus

ingressus Dei mei regis mei qui est in sancto
25 praevenerunt principes coniuncti psallentibus
in medio iuvencularum tympanistriarum 26 in
ecclesiis benedicite Deum Dominum de fontibus
Israhel 27 ibi Beniamin adulescentulus in mentis
excessu principes Iuda duces eorum principes
Zabulon principes Nepthali 28 manda Deus virtutem
tuam confirma Deus hoc quod operatus es nobis
29 a templo tuo in Hierusalem tibi adferent reges
munera 30 increpa feras harundinis congregatio
taurorum in vaccis populorum ut excludant eos
qui probati sunt argento dissipa gentes quae bella
volunt 31 venient legati ex Aegypto Aethiopia
praeveniet manus eius Deo 32 regna terrae cantate
Deo psallite Domino diapsalma psallite Deo 33
qui ascendit super caelum caeli ad orientem ecce
dabit voci suae vocem virtutis 34 date gloriam
Deo super Israhel magnificentia eius et virtus eius
in nubibus 35 mirabilis Deus in sanctis suis Deus
Israhel ipse dabit virtutem et fortitudinem plebi
suae benedictus Deus

69 in finem pro his qui commutabuntur David
salvum me fac Deus quoniam intraverunt
aquae usque ad animam meam 2 infixus sum
in limum profundi et non est substantia veni in
altitudines maris et tempestas demersit me 3
laboravi clamans raucae factae sunt fauces meae
defecerunt oculi mei dum spero in Deum meum
4 multiplicati sunt super capillos capitis mei qui
oderunt me gratis confortati sunt qui persecuti
sunt me inimici mei iniuste quae non rapui tunc
exsolvebam 5 Deus tu scis insipientiam meam
et delicta mea a te non sunt abscondita 6 non
erubescant in me qui expectant te Domine Domine
virtutum non confundantur super me qui quaerunt
te Deus Israhel 7 quoniam propter te sustinui
obprobrium operuit confusio faciem meam 8
extraneus factus sum fratribus meis et peregrinus
filiis matris meae 9 quoniam zelus domus tuae
comedit me et obprobria exprobrantium tibi
ceciderunt super me 10 et operui in ieiunio animam
meam et factum est in obprobrium mihi 11 et
posui vestimentum meum cilicium et factus sum
illis in parabolam 12 adversum me exercebantur
qui sedebant in porta et in me psallebant qui
bibebant vinum 13 ego vero orationem meam ad te
Domine tempus beneplaciti Deus in multitudine
misericordiae tuae exaudi me in veritate salutis
tuae 14 eripe me de luto ut non infigar liberer ab
his qui oderunt me et de profundis aquarum 15 non
me demergat tempestas aquae neque absorbeat
me profundum neque urgeat super me puteus
os suum 16 exaudi me Domine quoniam benigna
est misericordia tua secundum multitudinem
miserationum tuarum respice me 17 et ne avertas
faciem tuam a puero tuo quoniam tribulor velociter
exaudi me 18 intende animae meae et libera
eam propter inimicos meos eripe me 19 tu scis
inproperium meum et confusionem et reverentiam
meam 20 in conspectu tuo sunt omnes qui tribulant
me inproperium expectavit cor meum et miseriam
et sustinui qui simul contristaretur et non fuit et
qui consolaretur et non inveni 21 et dederunt in
escam meam fel et in siti mea potaverunt me aceto
22 fiat mensa eorum coram ipsis in laqueum et in
retributiones et in scandalum 23 obscurentur oculi
eorum ne videant et dorsum eorum semper incurva
24 effunde super eos iram tuam et furor irae tuae
conprehendat eos 25 fiat habitatio eorum deserta
et in tabernaculis eorum non sit qui inhabitet 26
quoniam quem tu percussisti persecuti sunt et
super dolorem vulnerum meorum addiderunt 27
adpone iniquitatem super iniquitatem eorum et
non intrent in iustitia tua 28 deleantur de libro
viventium et cum iustis non scribantur 29 ego
sum pauper et dolens salus tua Deus suscepit me
30 laudabo nomen Dei cum cantico magnificabo
eum in laude 31 et placebit Deo super vitulum
novellum cornua producentem et ungulas 32 videant
pauperes et laetentur quaerite Deum et vivet anima
vestra 33 quoniam exaudivit pauperes Dominus et
vinctos suos non despexit 34 laudent illum caeli
et terra mare et omnia reptilia in eis 35 quoniam
Deus salvam faciet Sion et aedificabuntur civitates
Iudaeae et inhabitabunt ibi et hereditate adquirent
eam 36 et semen servorum eius possidebunt eam et
qui diligunt nomen eius habitabunt in ea

70 in finem David in rememoratione eo quod
salvum me fecit Dominus Deus in adiutorium
meum intende Domine ad adiuvandum me festina; 2
confundantur et revereantur qui quaerunt animam
meam 3 avertantur retrorsum et erubescant qui
volunt mihi mala avertantur statim erubescentes
qui dicunt mihi euge euge 4 exultent et laetentur
in te omnes qui quaerunt te et dicant semper
magnificetur Deus qui diligunt salutare tuum 5
ego vero egenus et pauper Deus adiuva me adiutor
meus et liberator meus es tu Domine ne moreris

71 David psalmus filiorum Ionadab et priorum
captivorum in te Domine speravi non
confundar in aeternum 2 in iustitia tua libera
me et eripe me inclina ad me aurem tuam et
salva me 3 esto mihi in Deum protectorem et
in locum munitum ut salvum me facias quoniam

firmamentum meum et refugium meum es tu **4** Deus
meus eripe me de manu peccatoris de manu contra
legem agentis et iniqui **5** quoniam tu es patientia
mea Domine Domine spes mea a iuventute mea **6** in
te confirmatus sum ex utero de ventre matris meae
tu es protector meus in te cantatio mea semper **7**
tamquam prodigium factus sum multis et tu adiutor
fortis **8** repleatur os meum laude ut cantem gloriam
tuam tota die magnitudinem tuam **9** non proicias
me in tempore senectutis cum deficiet virtus mea
ne derelinquas me **10** quia dixerunt inimici mei
mihi et qui custodiebant animam meam consilium
fecerunt in unum **11** dicentes Deus dereliquit eum
persequimini et conprehendite eum quia non est
qui eripiat **12** Deus ne elongeris a me Deus meus
in adiutorium meum respice **13** confundantur et
deficiant detrahentes animae meae operiantur
confusione et pudore qui quaerunt mala mihi
14 ego autem semper sperabo et adiciam super
omnem laudem tuam **15** os meum adnuntiabit
iustitiam tuam tota die salutem tuam quoniam
non cognovi litteraturam **16** introibo in potentiam
Domini Domine memorabor iustitiae tuae solius **17**
Deus docuisti me ex iuventute mea et usque nunc
pronuntiabo mirabilia tua **18** et usque in senectam
et senium Deus ne derelinquas me donec adnuntiem
brachium tuum generationi omni quae ventura
est potentiam tuam **19** et iustitiam tuam Deus
usque in altissima quae fecisti magnalia Deus quis
similis tibi **20** quantas ostendisti mihi tribulationes
multas et malas et conversus vivificasti me et de
abyssis terrae iterum reduxisti me **21** multiplicasti
magnificentiam tuam et conversus consolatus es
me **22** nam et ego confitebor tibi in vasis psalmi
veritatem tuam Deus psallam tibi in cithara Sanctus
Israhel **23** exultabunt labia mea cum cantavero tibi
et anima mea quam redemisti **24** sed et lingua mea
tota die meditabitur iustitiam tuam cum confusi et
reveriti fuerint qui quaerunt mala mihi

72 in Salomonem **2** Deus iudicium tuum regi
da et iustitiam tuam filio regis iudicare
populum tuum in iustitia et pauperes tuos in
iudicio **3** suscipiant montes pacem populo et colles
iustitiam **4** iudicabit pauperes populi et salvos faciet
filios pauperum et humiliabit calumniatorem **5** et
permanebit cum sole et ante lunam generationes
generationum **6** descendet sicut pluvia in vellus
et sicut stillicidia stillantia super terram **7** orietur
in diebus eius iustitia et abundantia pacis donec
auferatur luna **8** et dominabitur a mari usque ad
mare et a flumine usque ad terminos orbis terrarum
9 coram illo procident Aethiopes et inimici eius
terram lingent **10** reges Tharsis et insulae munera
offerent reges Arabum et Saba dona adducent **11** et
adorabunt eum omnes reges omnes gentes servient
ei **12** quia liberavit pauperem a potente et pauperem
cui non erat adiutor **13** parcet pauperi et inopi
et animas pauperum salvas faciet **14** ex usuris et
iniquitate redimet animas eorum et honorabile
nomen eorum coram illo **15** et vivet et dabitur ei
de auro Arabiae et orabunt de ipso semper tota
die benedicent ei **16** erit firmamentum in terra in
summis montium superextolletur super Libanum
fructus eius et florebunt de civitate sicut faenum
terrae **17** sit nomen eius benedictum in saecula ante
solem permanet nomen eius et benedicentur in ipso
omnes tribus terrae omnes gentes beatificabunt
eum **18** benedictus Dominus Deus Deus Israhel
qui facit mirabilia solus **19** et benedictum nomen
maiestatis eius in aeternum et replebitur maiestate
eius omnis terra fiat fiat **20** defecerunt laudes David
filii Iesse

73 psalmus Asaph quam bonus Israhel Deus his
qui recto sunt corde **2** mei autem paene moti
sunt pedes paene effusi sunt gressus mei **3** quia
zelavi super iniquis pacem peccatorum videns **4** quia
non est respectus morti eorum et firmamentum in
plaga eorum **5** in labore hominum non sunt et cum
hominibus non flagellabuntur **6** ideo tenuit eos
superbia operti sunt iniquitate et impietate sua **7**
prodiet quasi ex adipe iniquitas eorum transierunt
in affectum cordis **8** cogitaverunt et locuti sunt
in nequitia iniquitatem in excelso locuti sunt **9**
posuerunt in caelum os suum et lingua eorum
transivit in terra **10** ideo convertetur populus meus
hic et dies pleni invenientur in eis **11** et dixerunt
quomodo scit Deus et si est scientia in Excelso
12 ecce ipsi peccatores et abundantes in saeculo
obtinuerunt divitias **13** et dixi ergo sine causa
iustificavi cor meum et lavi inter innocentes manus
meas **14** et fui flagellatus tota die et castigatio mea
in matutino **15** si dicebam narrabo sic ecce nationem
filiorum tuorum reprobavi **16** et existimabam
cognoscere hoc labor est ante me **17** donec intrem
in sanctuarium Dei intellegam in novissimis eorum
18 verumtamen propter dolos posuisti eis deiecisti
eos dum adlevarentur **19** quomodo facti sunt in
desolationem subito defecerunt perierunt propter
iniquitatem suam **20** velut somnium surgentium
Domine in civitate tua imaginem ipsorum ad
nihilum rediges **21** quia inflammatum est cor meum
et renes mei commutati sunt **22** et ego ad nihilum
redactus sum et nescivi **23** ut iumentum factus sum
apud te et ego semper tecum **24** tenuisti manum

dexteram meam et in voluntate tua deduxisti me
et cum gloria suscepisti me 25 quid enim mihi est
in caelo et a te quid volui super terram 26 defecit
caro mea et cor meum Deus cordis mei et pars mea
Deus in aeternum 27 quia ecce qui elongant se a
te peribunt perdidisti omnem qui fornicatur abs
te 28 mihi autem adherere Deo bonum est ponere
in Domino Deo spem meam ut adnuntiem omnes
praedicationes tuas in portis filiae Sion

74 intellectus Asaph ut quid Deus reppulisti in
finem iratus est furor tuus super oves pascuae
tuae 2 memor esto congregationis tuae quam
possedisti ab initio redemisti virgam hereditatis
tuae mons Sion in quo habitasti in eo 3 leva manus
tuas in superbias eorum in finem quanta malignatus
est inimicus in sancto 4 et gloriati sunt qui oderunt
te in medio sollemnitatis tuae posuerunt signa
sua signa 5 et non cognoverunt sicut in exitu
super summum quasi in silva lignorum securibus 6
exciderunt ianuas eius in id ipsum in securi et ascia
deiecerunt eam 7 incenderunt igni sanctuarium
tuum in terra polluerunt tabernaculum nominis
tui 8 dixerunt in corde suo cognatio eorum simul
quiescere faciamus omnes dies festos Dei a terra
9 signa nostra non vidimus iam non est propheta
et nos non cognoscet amplius 10 usquequo Deus
inproperabit inimicus inritat adversarius nomen
tuum in finem 11 ut quid avertis manum tuam
et dexteram tuam de medio sinu tuo in finem 12
Deus autem rex noster ante saeculum operatus
est salutes in medio terrae 13 tu confirmasti in
virtute tua mare contribulasti capita draconum in
aquis 14 tu confregisti capita draconis dedisti eum
escam populis Aethiopum 15 tu disrupisti fontem
et torrentes tu siccasti fluvios Aetham; 16 tuus
est dies et tua est nox tu fabricatus es auroram
et solem 17 tu fecisti omnes terminos terrae
aestatem et ver tu plasmasti ea 18 memor esto
huius inimicus inproperavit Dominum et populus
insipiens incitavit nomen tuum 19 ne tradas bestiis
animam confitentem tibi animas pauperum tuorum
ne obliviscaris in finem 20 respice in testamentum
tuum quia repleti sunt qui obscurati sunt terrae
domibus iniquitatum 21 ne avertatur humilis factus
confusus pauper et inops laudabunt nomen tuum
22 exsurge Deus iudica causam tuam memor esto
inproperiorum tuorum eorum qui ab insipiente
sunt tota die 23 ne obliviscaris voces inimicorum
tuorum superbia eorum qui te oderunt ascendit
semper

75 in finem ne corrumpas psalmus Asaph
cantici confitebimur tibi Deus confitebimur et
invocabimus nomen tuum narrabimus mirabilia
tua 2 cum accepero tempus ego iustitias iudicabo
3 liquefacta est terra et omnes qui habitant in ea
ego confirmavi columnas eius diapsalma 4 dixi
iniquis nolite inique facere et delinquentibus nolite
exaltare cornu 5 nolite extollere in altum cornu
vestrum nolite loqui adversus Deum iniquitatem 6
quia neque ab oriente neque ab occidente neque
a desertis montibus 7 quoniam Deus iudex est
hunc humiliat et hunc exaltat 8 quia calix in manu
Domini vini meri plenus mixto et inclinavit ex hoc
in hoc verum fex eius non est exinanita bibent
omnes peccatores terrae 9 ego autem adnuntiabo
in saeculum cantabo Deo Iacob 10 et omnia cornua
peccatorum confringam et exaltabuntur cornua
iusti

76 in finem in laudibus psalmus Asaph canticum
ad Assyrium notus in Iudaea Deus in Israhel
magnum nomen eius 2 et factus est in pace locus
eius et habitatio eius in Sion 3 ibi confregit potentias
arcuum scutum et gladium et bellum diapsalma 4
inluminas tu mirabiliter de montibus aeternis 5
turbati sunt omnes insipientes corde dormierunt
somnum suum et nihil invenerunt omnes viri
divitiarum manibus suis 6 ab increpatione tua Deus
Iacob dormitaverunt qui ascenderunt equos 7 tu
terribilis es et quis resistet tibi ex tunc ira tua
8 de caelo auditum fecisti iudicium terra timuit
et quievit 9 cum exsurgeret in iudicium Deus ut
salvos faceret omnes mansuetos terrae diapsalma
10 quoniam cogitatio hominis confitebitur tibi et
reliquiae cogitationis diem festum agent tibi 11
vovete et reddite Domino Deo vestro omnes qui
in circuitu eius adferent munera terribili 12 et ei
qui aufert spiritus principum terribili apud reges
terrae

77 in finem pro Idithun psalmus Asaph voce
mea ad Dominum clamavi voce mea ad Deum
et intendit me 2 in die tribulationis meae Deum
exquisivi manibus meis nocte contra eum et non
sum deceptus rennuit consolari anima mea 3
memor fui Dei et delectatus sum exercitatus sum et
defecit spiritus meus diapsalma 4 anticipaverunt
vigilias oculi mei turbatus sum et non sum locutus
5 cogitavi dies antiquos et annos aeternos in mente
habui 6 et meditatus sum nocte cum corde meo
exercitabar et scobebam spiritum meum 7 numquid
in aeternum proiciet Deus et non adponet ut
conplacitior sit adhuc 8 aut in finem misericordiam
suam abscidet a generatione in generationem 9
aut obliviscetur misereri Deus aut continebit in ira
sua misericordias suas diapsalma 10 et dixi nunc

coepi haec mutatio dexterae Excelsi 11 memor
fui operum Domini quia memor ero ab initio
mirabilium tuorum 12 et meditabor in omnibus
operibus tuis et in adinventionibus tuis exercebor
13 Deus in sancto via tua quis deus magnus sicut
Deus noster 14 tu es Deus qui facis mirabilia notam
fecisti in populis virtutem tuam 15 redemisti in
brachio tuo populum tuum filios Iacob et Ioseph
diapsalma 16 viderunt te aquae Deus viderunt te
aquae et timuerunt et turbatae sunt abyssi 17
multitudo sonitus aquarum vocem dederunt nubes
etenim sagittae tuae transeunt 18 vox tonitrui tui
in rota inluxerunt coruscationes tuae orbi terrae
commota est et contremuit terra 19 in mari via
tua et semitae tuae in aquis multis et vestigia tua
non cognoscentur 20 deduxisti sicut oves populum
tuum in manu Mosi et Aaron

78 intellectus Asaph adtendite populus meus
legem meam inclinate aurem vestram in verba
oris mei 2 aperiam in parabola os meum eloquar
propositiones ab initio 3 quanta audivimus et
cognovimus ea et patres nostri narraverunt nobis 4
non sunt occultata a filiis eorum in generationem
alteram narrantes laudes Domini et virtutes eius et
mirabilia eius quae fecit 5 et suscitavit testimonium
in Iacob et legem posuit in Israhel quanta mandavit
patribus nostris nota facere ea filiis suis 6 ut
cognoscat generatio altera filii qui nascentur et
exsurgent et narrabunt filiis suis 7 ut ponant in
Deo spem suam et non obliviscantur opera Dei
et mandata eius exquirant 8 ne fiant sicut patres
eorum generatio prava et exasperans generatio
quae non direxit cor suum et non est creditus
cum Deo spiritus eius 9 filii Effrem intendentes
et mittentes arcus conversi sunt in die belli 10
non custodierunt testamentum Dei et in lege eius
noluerunt ambulare 11 et obliti sunt benefactorum
eius et mirabilium eius quae ostendit eis 12 coram
patribus eorum quae fecit mirabilia in terra Aegypti
in campo Taneos 13 interrupit mare et perduxit
eos statuit aquas quasi utrem 14 et deduxit eos
in nube diei et tota nocte in inluminatione ignis
15 interrupit petram in heremo et adaquavit eos
velut in abysso multa 16 et eduxit aquam de
petra et deduxit tamquam flumina aquas 17 et
adposuerunt adhuc peccare ei in ira excitaverunt
Excelsum in inaquoso 18 et temptaverunt Deum
in cordibus suis ut peterent escas animabus suis
19 et male locuti sunt de Deo dixerunt numquid
poterit Deus parare mensam in deserto 20 quoniam
percussit petram et fluxerunt aquae et torrentes
inundaverunt numquid et panem potest dare aut
parare mensam populo suo 21 ideo audivit Dominus
et distulit et ignis accensus est in Iacob et ira
ascendit in Israhel 22 quia non crediderunt in Deo
nec speraverunt in salutare eius 23 et mandavit
nubibus desuper et ianuas caeli aperuit 24 et pluit
illis manna ad manducandum et panem caeli dedit
eis 25 panem angelorum manducavit homo cibaria
misit eis in abundantiam 26 transtulit austrum de
caelo et induxit in virtute sua africum 27 et pluit
super eos sicut pulverem carnes et sicut harenam
maris volatilia pinnata 28 et ceciderunt in medio
castrorum eorum circa tabernacula eorum 29 et
manducaverunt et saturati sunt nimis et desiderium
eorum adtulit eis 30 non sunt fraudati a desiderio
suo adhuc escae eorum erant in ore ipsorum 31 et
ira Dei ascendit in eos et occidit pingues eorum
et electos Israhel inpedivit 32 in omnibus his
peccaverunt adhuc et non crediderunt mirabilibus
eius 33 et defecerunt in vanitate dies eorum et
anni eorum cum festinatione 34 cum occideret
eos quaerebant eum et revertebantur et diluculo
veniebant ad Deum 35 et rememorati sunt quia
Deus adiutor est eorum et Deus excelsus redemptor
eorum est 36 et dilexerunt eum in ore suo et
lingua sua mentiti sunt ei 37 cor autem ipsorum
non erat rectum cum eo nec fideles habiti sunt
in testamento eius 38 ipse autem est misericors
et propitius fiet peccatis eorum et non perdet
eos et abundabit ut avertat iram suam et non
accendet omnem iram suam 39 et recordatus est
quia caro sunt spiritus vadens et non rediens 40
quotiens exacerbaverunt eum in deserto in ira
concitaverunt eum in inaquoso 41 et conversi
sunt et temptaverunt Deum et Sanctum Israhel
exacerbaverunt 42 non sunt recordati manus eius
die qua redemit eos de manu tribulantis 43 sicut
posuit in Aegypto signa sua et prodigia sua in
campo Taneos 44 et convertit in sanguine flumina
eorum et imbres eorum ne biberent 45 misit in eos
cynomiam et comedit eos et ranam et disperdit eos
46 et dedit erugini fructus eorum et labores eorum
lucustae 47 et occidit in grandine vineam eorum
et moros eorum in pruina 48 et tradidit grandini
iumenta eorum et possessionem eorum igni 49
misit in eos iram indignationis suae indignationem
et iram et tribulationem inmissionem per angelos
malos 50 viam fecit semitae irae suae non pepercit a
morte animarum eorum et iumenta eorum in morte
conclusit 51 et percussit omne primitivum in terra
Aegypti primitias laborum eorum in tabernaculis
Cham 52 et abstulit sicut oves populum suum et
perduxit eos tamquam gregem in deserto 53 et
deduxit eos in spe et non timuerunt et inimicos

eorum operuit mare **54** et induxit eos in montem
sanctificationis suae montem quem adquisivit
dextera eius et eiecit a facie eorum gentes et sorte
divisit eis terram in funiculo distributionis **55** et
habitare fecit in tabernaculis eorum tribus Israhel **56**
et temptaverunt et exacerbaverunt Deum excelsum
et testimonia eius non custodierunt **57** et averterunt
se et non servaverunt pactum quemadmodum patres
eorum conversi sunt in arcum pravum **58** et in ira
concitaverunt eum in collibus suis et in sculptilibus
suis ad aemulationem eum provocaverunt **59** audivit
Deus et sprevit et ad nihilum redegit valde Israhel
60 et reppulit tabernaculum Selo tabernaculum
suum ubi habitavit in hominibus **61** et tradidit in
captivitatem virtutem eorum et pulchritudinem
eorum in manus inimici **62** et conclusit in gladio
populum suum et hereditatem suam sprevit **63**
iuvenes eorum comedit ignis et virgines eorum
non sunt lamentatae **64** sacerdotes eorum in gladio
ceciderunt et viduae eorum non plorabuntur **65** et
excitatus est tamquam dormiens Dominus tamquam
potens crapulatus a vino **66** et percussit inimicos
suos in posteriora obprobrium sempiternum dedit
illis **67** et reppulit tabernaculum Ioseph et tribum
Effrem non elegit **68** et elegit tribum Iuda montem
Sion quem dilexit **69** et aedificavit sicut unicornium
sanctificium suum in terra quam fundavit in saecula
70 et elegit David servum suum et sustulit eum de
gregibus ovium de post fetantes accepit eum **71**
pascere Iacob servum suum et Israhel hereditatem
suam **72** et pavit eos in innocentia cordis sui et in
intellectibus manuum suarum deduxit eos

79 psalmus Asaph Deus venerunt gentes in
hereditatem tuam polluerunt templum
sanctum tuum posuerunt Hierusalem in pomorum
custodiam **2** posuerunt morticina servorum tuorum
escas volatilibus caeli carnes sanctorum tuorum
bestiis terrae **3** effuderunt sanguinem ipsorum
tamquam aquam in circuitu Hierusalem et non
erat qui sepeliret **4** facti sumus obprobrium vicinis
nostris subsannatio et inlusio his qui circum
nos sunt **5** usquequo Domine irasceris in finem
accendetur velut ignis zelus tuus **6** effunde iram
tuam in gentes quae te non noverunt et in regna
quae nomen tuum non invocaverunt **7** quia
comederunt Iacob et locum eius desolaverunt **8** ne
memineris iniquitatum nostrarum antiquarum cito
anticipent nos misericordiae tuae quia pauperes
facti sumus nimis **9** adiuva nos Deus salutaris
noster propter gloriam nominis tui Domine libera
nos et propitius esto peccatis nostris propter
nomen tuum **10** ne forte dicant in gentibus ubi
est Deus eorum et innotescat in nationibus coram
oculis nostris ultio sanguinis servorum tuorum qui
effusus est **11** introeat in conspectu tuo gemitus
conpeditorum secundum magnitudinem brachii tui
posside filios mortificatorum **12** et redde vicinis
nostris septuplum in sinu eorum inproperium
ipsorum quod exprobraverunt tibi Domine **13**
nos autem populus tuus et oves pascuae tuae
confitebimur tibi in saeculum in generationem et
generationem adnuntiabimus laudem tuam

80 in finem pro his qui commutabuntur
testimonium Asaph psalmus qui regis Israhel
intende qui deducis tamquam oves Ioseph qui sedes
super cherubin manifestare **2** coram Effraim et
Beniamin et Manasse excita potentiam tuam et
veni ut salvos facias nos **3** Deus converte nos et
ostende faciem tuam et salvi erimus **4** Domine
Deus virtutum quousque irasceris super orationem
servi tui **5** cibabis nos pane lacrimarum et potum
dabis nobis in lacrimis in mensura **6** posuisti nos in
contradictionem vicinis nostris et inimici nostri
subsannaverunt nos **7** Deus virtutum converte nos
et ostende faciem tuam et salvi erimus **8** vineam de
Aegypto transtulisti eiecisti gentes et plantasti eam
9 dux itineris fuisti in conspectu eius et plantasti
radices eius et implevit terram **10** operuit montes
umbra eius et arbusta eius cedros Dei **11** extendit
palmites suos usque ad mare et usque ad Flumen
propagines eius **12** ut quid destruxisti maceriam eius
et vindemiant eam omnes qui praetergrediuntur
viam **13** exterminavit eam aper de silva et singularis
ferus depastus est eam **14** Deus virtutum convertere
respice de caelo et vide et visita vineam istam **15** et
perfice eam quam plantavit dextera tua et super
filium quem confirmasti tibi **16** incensa igni et
suffossa ab increpatione vultus tui peribunt **17**
fiat manus tua super virum dexterae tuae et super
filium hominis quem confirmasti tibi **18** et non
discedimus a te vivificabis nos et nomen tuum
invocabimus **19** Domine Deus virtutum converte
nos et ostende faciem tuam et salvi erimus

81 in finem pro torcularibus Asaph exultate Deo
adiutori nostro iubilate Deo Iacob **2** sumite
psalmum et date tympanum psalterium iucundum
cum cithara **3** bucinate in neomenia tuba in insigni
die sollemnitatis nostrae **4** quia praeceptum Israhel
est et iudicium Dei Iacob **5** testimonium in Ioseph
posuit illud cum exiret de terra Aegypti linguam
quam non noverat audivit **6** devertit ab oneribus
dorsum eius manus eius in cofino servierunt **7** in
tribulatione invocasti me et liberavi te exaudivi te
in abscondito tempestatis probavi te apud aquam

Contradictionis diapsalma **8** audi populus meus et contestabor te Israhel si audias me **9** non erit in te deus recens nec adorabis deum alienum **10** ego enim sum Dominus Deus tuus qui eduxi te de terra Aegypti dilata os tuum et implebo illud **11** et non audivit populus meus vocem meam et Israhel non intendit mihi **12** et dimisi illos secundum desideria cordis eorum ibunt in adinventionibus suis **13** si populus meus audisset me Israhel si in viis meis ambulasset **14** pro nihilo forsitan inimicos eorum humiliassem et super tribulantes eos misissem manum meam **15** inimici Domini mentiti sunt ei et erit tempus eorum in saeculo **16** et cibavit illos ex adipe frumenti et de petra melle saturavit illos

82 psalmus Asaph Deus stetit in synagoga deorum in medio autem Deus deiudicat **2** usquequo iudicatis iniquitatem et facies peccatorum sumitis diapsalma **3** iudicate egenum et pupillum humilem et pauperem iustificate **4** eripite pauperem et egenum de manu peccatoris liberate **5** nescierunt neque intellexerunt in tenebris ambulant movebuntur omnia fundamenta terrae **6** ego dixi dii estis et filii Excelsi omnes **7** vos autem sicut homines moriemini et sicut unus de principibus cadetis **8** surge Deus iudica terram quoniam tu hereditabis in omnibus gentibus

83 canticum psalmi Asaph Deus quis similis erit tibi ne taceas neque conpescaris Deus **2** quoniam ecce inimici tui sonaverunt et qui oderunt te extulerunt caput **3** super populum tuum malignaverunt consilium et cogitaverunt adversus sanctos tuos **4** dixerunt venite et disperdamus eos de gente et non memoretur nomen Israhel ultra **5** quoniam cogitaverunt unianimiter simul adversum te testamentum disposuerunt **6** tabernacula Idumeorum et Ismahelitae Moab et Aggareni **7** Gebal et Ammon et Amalech alienigenae cum habitantibus Tyrum **8** etenim Assur venit cum illis facti sunt in adiutorium filiis Loth diapsalma **9** fac illis sicut Madiam et Sisarae sicut Iabin in torrente Cison **10** disperierunt in Endor facti sunt ut stercus terrae **11** pone principes eorum sicut Oreb et Zeb et Zebee et Salmana omnes principes eorum **12** qui dixerunt hereditate possideamus sanctuarium Dei **13** Deus meus pone illos ut rotam sicut stipulam ante faciem venti **14** sicut ignis qui conburit silvam sicut flamma conburens montes **15** ita persequeris illos in tempestate tua et in ira tua turbabis eos **16** imple facies illorum ignominia et quaerent nomen tuum Domine **17** erubescant et conturbentur in saeculum saeculi et confundantur et pereant **18** et cognoscant quia nomen tibi Dominus tu solus Altissimus in omni terra

84 in finem pro torcularibus filiis Core psalmus quam dilecta tabernacula tua Domine virtutum **2** concupiscit et defecit anima mea in atria Domini cor meum et caro mea exultavit in Deum vivum **3** etenim passer invenit sibi domum et turtur nidum sibi ubi ponat pullos suos altaria tua Domine virtutum rex meus et Deus meus **4** beati qui habitant in domo tua in saecula saeculorum laudabunt te diapsalma **5** beatus vir cui est auxilium abs te ascensiones in corde suo disposuit **6** in valle lacrimarum in loco quem posuit **7** etenim benedictiones dabit legis dator ibunt de virtute in virtutem videbitur Deus deorum in Sion **8** Domine Deus virtutum exaudi orationem meam auribus percipe Deus Iacob diapsalma **9** protector noster aspice Deus et respice in faciem christi tui **10** quia melior est dies una in atriis tuis super milia elegi abiectus esse in domo Dei mei magis quam habitare in tabernaculis peccatorum **11** quia misericordiam et veritatem diligit Deus gratiam et gloriam dabit Dominus **12** non privabit bonis eos qui ambulant in innocentia Domine virtutum beatus vir qui sperat in te

85 in finem filiis Core psalmus benedixisti Domine terram tuam avertisti captivitatem Iacob **2** remisisti iniquitates plebis tuae operuisti omnia peccata eorum diapsalma **3** mitigasti omnem iram tuam avertisti ab ira indignationis tuae **4** converte nos Deus salutum nostrarum et averte iram tuam a nobis **5** numquid in aeternum irasceris nobis aut extendes iram tuam a generatione in generationem **6** Deus tu conversus vivificabis nos et plebs tua laetabitur in te **7** ostende nobis Domine misericordiam tuam et salutare tuum da nobis **8** audiam quid loquatur in me Dominus Deus quoniam loquetur pacem in plebem suam et super sanctos suos et in eos qui convertuntur ad cor **9** verumtamen prope timentes eum salutare ipsius ut inhabitet gloria in terra nostra **10** misericordia et veritas obviaverunt sibi iustitia et pax osculatae sunt **11** veritas de terra orta est et iustitia de caelo prospexit **12** etenim Dominus dabit benignitatem et terra nostra dabit fructum suum **13** iustitia ante eum ambulabit et ponet in via gressus suos

86 oratio ipsi David inclina Domine aurem tuam et exaudi me quoniam inops et pauper sum ego **2** custodi animam meam quoniam sanctus sum salvum fac servum tuum Deus meus sperantem in te **3** miserere mei Domine quoniam ad te clamabo

tota die 4 laetifica animam servi tui quoniam ad
te Domine animam meam levavi 5 quoniam tu
Domine suavis et mitis et multae misericordiae
omnibus invocantibus te 6 auribus percipe Domine
orationem meam et intende voci orationis meae
7 in die tribulationis meae clamavi ad te quia
exaudisti me 8 non est similis tui in diis Domine
et non est secundum opera tua 9 omnes gentes
quascumque fecisti venient et adorabunt coram te
Domine et glorificabunt nomen tuum 10 quoniam
magnus es tu et faciens mirabilia tu es Deus solus
11 deduc me Domine in via tua et ingrediar in
veritate tua laetetur cor meum ut timeat nomen
tuum 12 confitebor tibi Domine Deus meus in toto
corde meo et glorificabo nomen tuum in aeternum
13 quia misericordia tua magna est super me et
eruisti animam meam ex inferno inferiori (Sheol
h7585) 14 Deus iniqui insurrexerunt super me et
synagoga potentium quaesierunt animam meam
et non proposuerunt te in conspectu suo 15 et
tu Domine Deus miserator et misericors patiens
et multae misericordiae et verax 16 respice in
me et miserere mei da imperium tuum puero tuo
et salvum fac filium ancillae tuae 17 fac mecum
signum in bono et videant qui oderunt me et
confundantur quoniam tu Domine adiuvasti me et
consolatus es me

87 filiis Core psalmus cantici fundamenta eius
in montibus sanctis 2 diligit Dominus portas
Sion super omnia tabernacula Iacob 3 gloriosa
dicta sunt de te civitas Dei diapsalma 4 memor ero
Raab et Babylonis scientibus me ecce alienigenae
et Tyrus et populus Aethiopum hii fuerunt illic 5
numquid Sion dicet homo et homo natus est in ea
et ipse fundavit eam Altissimus 6 Dominus narrabit
in scriptura populorum et principum horum qui
fuerunt in ea diapsalma 7 sicut laetantium omnium
habitatio in te

88 canticum psalmi filiis Core in finem pro
Maeleth ad respondendum intellectus Eman
Ezraitae Domine Deus salutis meae die clamavi et
nocte coram te 2 intret in conspectu tuo oratio
mea inclina aurem tuam ad precem meam 3
quia repleta est malis anima mea et vita mea in
inferno adpropinquavit (Sheol h7585) 4 aestimatus
sum cum descendentibus in lacum factus sum sicut
homo sine adiutorio 5 inter mortuos liber sicut
vulnerati dormientes in sepulchris quorum non
es memor amplius et ipsi de manu tua repulsi
sunt 6 posuerunt me in lacu inferiori in tenebrosis
et in umbra mortis 7 super me confirmatus est
furor tuus et omnes fluctus tuos induxisti super
me diapsalma 8 longe fecisti notos meos a me
posuerunt me abominationem sibi traditus sum
et non egrediebar 9 oculi mei languerunt prae
inopia clamavi ad te Domine tota die expandi
ad te manus meas 10 numquid mortuis facies
mirabilia aut medici suscitabunt et confitebuntur
tibi diapsalma 11 numquid narrabit aliquis in
sepulchro misericordiam tuam et veritatem tuam
in perditione 12 numquid cognoscentur in tenebris
mirabilia tua et iustitia tua in terra oblivionis 13
et ego ad te Domine clamavi et mane oratio mea
praeveniet te 14 ut quid Domine repellis orationem
meam avertis faciem tuam a me 15 pauper sum ego
et in laboribus a iuventute mea exaltatus autem
humiliatus sum et conturbatus 16 in me transierunt
irae tuae et terrores tui conturbaverunt me 17
circuierunt me sicut aqua tota die circumdederunt
me simul 18 elongasti a me amicum et proximum
et notos meos a miseria

89 intellectus Aethan Ezraitae misericordias
Domini in aeternum cantabo in generationem
et generationem adnuntiabo veritatem tuam in ore
meo 2 quoniam dixisti in aeternum misericordia
aedificabitur in caelis praeparabitur veritas tua
in eis; 3 disposui testamentum electis meis iuravi
David servo meo 4 usque in aeternum praeparabo
semen tuum et aedificabo in generationem
et generationem sedem tuam diapsalma 5
confitebuntur caeli mirabilia tua Domine etenim
veritatem tuam in ecclesia sanctorum 6 quoniam
quis in nubibus aequabitur Domino similis erit
Domino in filiis Dei 7 Deus qui glorificatur in
consilio sanctorum magnus et horrendus super
omnes qui in circuitu eius sunt 8 Domine Deus
virtutum quis similis tibi potens es Domine et
veritas tua in circuitu tuo 9 tu dominaris potestatis
maris motum autem fluctuum eius tu mitigas 10 tu
humiliasti sicut vulneratum superbum in brachio
virtutis tuae dispersisti inimicos tuos 11 tui sunt
caeli et tua est terra orbem terrae et plenitudinem
eius tu fundasti 12 aquilonem et mare tu creasti
Thabor et Hermon in nomine tuo exultabunt 13
tuum brachium cum potentia firmetur manus tua
et exaltetur dextera tua 14 iustitia et iudicium
praeparatio sedis tuae misericordia et veritas
praecedent faciem tuam 15 beatus populus qui
scit iubilationem Domine in lumine vultus tui
ambulabunt 16 et in nomine tuo exultabunt tota
die et in iustitia tua exaltabuntur 17 quoniam
gloria virtutis eorum tu es et in beneplacito tuo
exaltabitur cornu nostrum 18 quia Domini est
adsumptio nostra; et Sancti Israhel regis nostri 19

tunc locutus es in visione sanctis tuis et dixisti posui
adiutorium in potentem exaltavi electum de plebe
mea 20 inveni David servum meum in oleo sancto
meo linui eum 21 manus enim mea auxiliabitur
ei et brachium meum confirmabit eum 22 nihil
proficiet inimicus in eo et filius iniquitatis non
adponet nocere eum 23 et concidam a facie ipsius
inimicos eius et odientes eum in fugam convertam
24 et veritas mea et misericordia mea cum ipso et in
nomine meo exaltabitur cornu eius 25 et ponam in
mari manum eius et in fluminibus dexteram eius
26 ipse invocabit me pater meus es tu Deus meus
et susceptor salutis meae 27 et ego primogenitum
ponam illum excelsum prae regibus terrae 28
in aeternum servabo illi misericordiam meam et
testamentum meum fidele ipsi 29 et ponam in
saeculum saeculi semen eius et thronum eius sicut
dies caeli 30 si dereliquerint filii eius legem meam et
in iudiciis meis non ambulaverint 31 si iustitias meas
profanaverint et mandata mea non custodierint 32
visitabo in virga iniquitates eorum et in verberibus
peccata eorum 33 misericordiam autem meam non
dispergam ab eo neque nocebo in veritate mea
34 neque profanabo testamentum meum et quae
procedunt de labiis meis non faciam irrita 35 semel
iuravi in sancto meo si David mentiar 36 semen eius
in aeternum manebit 37 et thronus eius sicut sol in
conspectu meo et sicut luna perfecta in aeternum
et testis in caelo fidelis diapsalma 38 tu vero
reppulisti et despexisti distulisti christum tuum 39
evertisti testamentum servi tui profanasti in terram
sanctuarium eius 40 destruxisti omnes sepes eius
posuisti firmamenta eius formidinem 41 diripuerunt
eum omnes transeuntes viam factus est obprobrium
vicinis suis 42 exaltasti dexteram deprimentium
eum laetificasti omnes inimicos eius 43 avertisti
adiutorium gladii eius et non es auxiliatus ei in
bello 44 destruxisti eum a mundatione sedem eius
in terram conlisisti 45 minorasti dies temporis eius
perfudisti eum confusione diapsalma 46 usquequo
Domine avertis in finem exardescet sicut ignis ira
tua 47 memorare quae mea substantia numquid
enim vane constituisti omnes filios hominum 48
quis est homo qui vivet et non videbit mortem
eruet animam suam de manu inferi diapsalma
(Sheol h7585) 49 ubi sunt misericordiae tuae antiquae
Domine sicut iurasti David in veritate tua 50
memor esto Domine obprobrii servorum tuorum
quod continui in sinu meo multarum gentium
51 quod exprobraverunt inimici tui Domine quod
exprobraverunt commutationem christi tui 52
benedictus Dominus in aeternum fiat fiat

90 oratio Mosi hominis Dei Domine refugium tu
factus es nobis in generatione et generatione
2 priusquam montes fierent et formaretur terra
et orbis a saeculo usque in saeculum tu es Deus
3 ne avertas hominem in humilitatem et dixisti
convertimini filii hominum 4 quoniam mille anni
ante oculos tuos tamquam dies hesterna quae
praeteriit et custodia in nocte 5 quae pro nihilo
habentur eorum anni erunt 6 mane sicut herba
transeat mane floreat et transeat vespere decidat
induret et arescat 7 quia defecimus in ira tua et
in furore tuo turbati sumus 8 posuisti iniquitates
nostras in conspectu tuo saeculum nostrum in
inluminatione vultus tui 9 quoniam omnes dies
nostri defecerunt in ira tua defecimus anni nostri
sicut aranea meditabantur 10 dies annorum
nostrorum in ipsis septuaginta anni si autem in
potentatibus octoginta anni et amplius eorum
labor et dolor quoniam supervenit mansuetudo et
corripiemur 11 quis novit potestatem irae tuae et
prae timore tuo iram tuam 12 dinumerare dexteram
tuam sic notam fac et conpeditos corde in sapientia
13 convertere Domine usquequo et deprecabilis
esto super servos tuos 14 repleti sumus mane
misericordia tua et exultavimus et delectati sumus
in omnibus diebus nostris 15 laetati sumus pro
diebus quibus nos humiliasti annis quibus vidimus
mala 16 et respice in servos tuos et in opera tua et
dirige filios eorum 17 et sit splendor Domini Dei
nostri super nos et opera manuum nostrarum dirige
super nos et opus manuum nostrarum dirige;

91 laus cantici David qui habitat in
adiutorio Altissimi in protectione Dei caeli
commorabitur 2 dicet Domino susceptor meus es
tu et refugium meum Deus meus sperabo in eum 3
quoniam ipse liberabit me de laqueo venantium et a
verbo aspero 4 in scapulis suis obumbrabit te et sub
pinnis eius sperabis 5 scuto circumdabit te veritas
eius non timebis a timore nocturno 6 a sagitta
volante in die a negotio perambulante in tenebris
ab incursu et daemonio meridiano 7 cadent a latere
tuo mille et decem milia a dextris tuis ad te autem
non adpropinquabit 8 verumtamen oculis tuis
considerabis et retributionem peccatorum videbis
9 quoniam tu Domine spes mea Altissimum posuisti
refugium tuum 10 non accedent ad te mala et
flagellum non adpropinquabit tabernaculo tuo 11
quoniam angelis suis mandabit de te ut custodiant
te in omnibus viis tuis 12 in manibus portabunt te
ne forte offendas ad lapidem pedem tuum 13 super
aspidem et basiliscum ambulabis et conculcabis
leonem et draconem 14 quoniam in me speravit

et liberabo eum protegam eum quia cognovit
nomen meum 15 clamabit ad me et exaudiam
eum cum ipso sum in tribulatione eripiam eum et
clarificabo eum 16 longitudine dierum replebo eum
et ostendam illi salutare meum

92 psalmus cantici in die sabbati bonum est
confiteri Domino et psallere nomini tuo
Altissime 2 ad adnuntiandum mane misericordiam
tuam et veritatem tuam per noctem 3 in decacordo
psalterio cum cantico in cithara 4 quia delectasti
me Domine in factura tua et in operibus manuum
tuarum exultabo 5 quam magnificata sunt opera tua
Domine nimis profundae factae sunt cogitationes
tuae 6 vir insipiens non cognoscet et stultus non
intelleget haec 7 cum exorti fuerint peccatores
sicut faenum et apparuerint omnes qui operantur
iniquitatem ut intereant in saeculum saeculi 8 tu
autem Altissimus in aeternum Domine 9 quoniam
ecce inimici tui Domine; quoniam ecce inimici tui
peribunt et dispergentur omnes qui operantur
iniquitatem 10 et exaltabitur sicut unicornis cornu
meum et senectus mea in misericordia uberi 11 et
despexit oculus meus inimicis meis et insurgentibus
in me malignantibus audiet auris mea 12 iustus
ut palma florebit ut cedrus Libani multiplicabitur
13 plantati in domo Domini in atriis Dei nostri
florebunt 14 adhuc multiplicabuntur in senecta
uberi et bene patientes erunt 15 ut adnuntient
quoniam rectus Dominus Deus noster et non est
iniquitas in eo

93 laus cantici David in die ante sabbatum quando
inhabitata est terra Dominus regnavit decore
indutus est indutus est Dominus fortitudine et
praecinxit se etenim firmavit orbem terrae qui non
commovebitur 2 parata sedis tua ex tunc a saeculo
tu es 3 elevaverunt flumina Domine elevaverunt
flumina vocem suam elevabunt flumina fluctus suos;
4 a vocibus aquarum multarum mirabiles elationes
maris mirabilis in altis Dominus 5 testimonia tua
credibilia facta sunt nimis domum tuam decet
sanctitudo Domine in longitudine dierum

94 psalmus David quarta sabbati Deus ultionum
Dominus Deus ultionum libere egit 2
exaltare qui iudicas terram redde retributionem
superbis 3 usquequo peccatores Domine usquequo
peccatores gloriabuntur 4 effabuntur et loquentur
iniquitatem loquentur omnes qui operantur
iniustitiam 5 populum tuum Domine humiliaverunt
et hereditatem tuam vexaverunt 6 viduam et
advenam interfecerunt et pupillos occiderunt 7 et
dixerunt non videbit Dominus nec intelleget Deus
Iacob 8 intellegite qui insipientes estis in populo
et stulti aliquando sapite 9 qui plantavit aurem
non audiet aut qui finxit oculum non considerat 10
qui corripit gentes non arguet qui docet hominem
scientiam 11 Dominus scit cogitationes hominum
quoniam vanae sunt 12 beatus homo quem tu
erudieris Domine et de lege tua docueris eum 13 ut
mitiges ei a diebus malis donec fodiatur peccatori
fovea 14 quia non repellet Dominus plebem suam et
hereditatem suam non derelinquet 15 quoadusque
iustitia convertatur in iudicium et qui iuxta illam
omnes qui recto sunt corde diapsalma 16 quis
consurget mihi adversus malignantes aut quis
stabit mecum adversus operantes iniquitatem
17 nisi quia Dominus adiuvit me paulo minus
habitavit in inferno anima mea **(questioned)** 18 si
dicebam motus est pes meus misericordia tua
Domine adiuvabat me 19 secundum multitudinem
dolorum meorum in corde meo consolationes
tuae laetificaverunt animam meam 20 numquid
aderit tibi sedis iniquitatis qui fingis dolorem
in praecepto 21 captabunt in animam iusti et
sanguinem innocentem condemnabunt 22 et factus
est Dominus mihi in refugium et Deus meus in
adiutorem spei meae 23 et reddet illis iniquitatem
ipsorum et in malitia eorum disperdet eos disperdet
illos Dominus Deus noster

95 laus cantici David venite exultemus
Domino iubilemus Deo salutari nostro 2
praeoccupemus faciem eius in confessione et in
psalmis iubilemus ei 3 quoniam Deus magnus
Dominus et rex magnus super omnes deos 4 quia
in manu eius fines terrae et altitudines montium
ipsius sunt 5 quoniam ipsius est mare et ipse
fecit illud et siccam manus eius formaverunt 6
venite adoremus et procidamus et ploremus ante
Dominum qui fecit nos 7 quia ipse est Deus noster
et nos populus pascuae eius et oves manus eius
8 hodie si vocem eius audieritis nolite obdurare
corda vestra 9 sicut in inritatione secundum diem
temptationis in deserto ubi temptaverunt me
patres vestri probaverunt me; et viderunt opera
mea 10 quadraginta annis offensus fui generationi
illi et dixi semper errant corde 11 et isti non
cognoverunt vias meas ut iuravi in ira mea si
intrabunt in requiem meam

96 quando domus aedificabatur post captivitatem
canticum huic David cantate Domino canticum
novum cantate Domino omnis terra 2 cantate
Domino benedicite nomini eius adnuntiate diem
de die salutare eius 3 adnuntiate inter gentes
gloriam eius in omnibus populis mirabilia eius

4 quoniam magnus Dominus et laudabilis valde
terribilis est super omnes deos 5 quoniam omnes
dii gentium daemonia at vero Dominus caelos
fecit 6 confessio et pulchritudo in conspectu eius
sanctimonia et magnificentia in sanctificatione eius
7 adferte Domino patriae gentium adferte Domino
gloriam et honorem 8 adferte Domino gloriam
nomini eius tollite hostias et introite in atria eius 9
adorate Dominum in atrio sancto eius commoveatur
a facie eius universa terra 10 dicite in gentibus
quia Dominus regnavit etenim correxit orbem
qui non movebitur iudicabit populos in aequitate
11 laetentur caeli et exultet terra commoveatur
mare et plenitudo eius 12 gaudebunt campi et
omnia quae in eis sunt tunc exultabunt omnia ligna
silvarum 13 a facie Domini quia venit quoniam
venit iudicare terram iudicabit orbem terrae in
aequitate et populos in veritate sua

97 huic David quando terra eius restituta est
Dominus regnavit exultet terra laetentur
insulae multae 2 nubes et caligo in circuitu eius
iustitia et iudicium correctio sedis eius 3 ignis
ante ipsum praecedet et inflammabit in circuitu
inimicos eius 4 adluxerunt fulgora eius orbi terrae
vidit et commota est terra 5 montes sicut cera
fluxerunt a facie Domini; a facie Domini omnis
terrae 6 adnuntiaverunt caeli iustitiam eius et
viderunt omnes populi gloriam eius 7 confundantur
omnes qui adorant sculptilia qui gloriantur in
simulacris suis adorate eum omnes angeli eius 8
audivit et laetata est Sion et exultaverunt filiae
Iudaeae propter iudicia tua Domine 9 quoniam tu
Dominus Altissimus super omnem terram nimis
superexaltatus es super omnes deos 10 qui diligitis
Dominum odite malum custodit animas sanctorum
suorum de manu peccatoris liberabit eos 11 lux orta
est iusto et rectis corde laetitia 12 laetamini iusti in
Domino et confitemini memoriae sanctificationis
eius

98 psalmus David cantate Domino canticum
novum quoniam mirabilia fecit salvavit
sibi dextera eius et brachium sanctum eius 2
notum fecit Dominus salutare suum in conspectu
gentium revelavit iustitiam suam 3 recordatus
est misericordiae suae et veritatem suam domui
Israhel viderunt omnes termini terrae salutare Dei
nostri 4 iubilate Domino omnis terra cantate et
exultate et psallite 5 psallite Domino in cithara in
cithara et voce psalmi 6 in tubis ductilibus et voce
tubae corneae iubilate in conspectu regis Domini 7
moveatur mare et plenitudo eius orbis terrarum et
qui habitant in eo 8 flumina plaudent manu simul
montes exultabunt 9 a conspectu Domini quoniam
venit iudicare terram iudicabit orbem terrarum in
iustitia et populos in aequitate

99 psalmus David Dominus regnavit irascantur
populi qui sedet super cherubin moveatur
terra 2 Dominus in Sion magnus et excelsus est
super omnes populos 3 confiteantur nomini tuo
magno quoniam terribile et sanctum est 4 et
honor regis iudicium diligit tu parasti directiones
iudicium et iustitiam in Iacob tu fecisti 5 exaltate
Dominum Deum nostrum et adorate scabillum
pedum eius quoniam sanctum est 6 Moses et
Aaron in sacerdotibus eius et Samuhel inter eos qui
invocant nomen eius invocabant Dominum et ipse
exaudiebat illos 7 in columna nubis loquebatur ad
eos custodiebant testimonia eius et praeceptum
quod dedit illis 8 Domine Deus noster tu exaudiebas
illos Deus tu propitius fuisti eis et ulciscens in
omnes adinventiones eorum 9 exaltate Dominum
Deum nostrum et adorate in monte sancto eius
quoniam sanctus Dominus Deus noster

100 psalmus in confessione 2 iubilate Domino
omnis terra servite Domino in laetitia
introite in conspectu eius in exultatione 3 scitote
quoniam Dominus ipse est Deus ipse fecit nos et non
ipsi nos populus eius et oves pascuae eius 4 introite
portas eius in confessione atria eius in hymnis
confitemini illi laudate nomen eius 5 quoniam
suavis Dominus in aeternum misericordia eius et
usque in generationem et generationem veritas
eius

101 David psalmus misericordiam et iudicium
cantabo tibi Domine psallam 2 et
intellegam in via inmaculata quando venies ad
me perambulabam in innocentia cordis mei in
medio domus meae 3 non proponebam ante oculos
meos rem iniustam facientes praevaricationes odivi
non adhesit mihi 4 cor pravum declinante a me
maligno non cognoscebam 5 detrahentem secreto
proximo suo hunc persequebar superbo oculo et
insatiabili corde cum hoc non edebam 6 oculi mei
ad fideles terrae ut sederent mecum ambulans in via
inmaculata hic mihi ministrabat 7 non habitabat in
medio domus meae qui facit superbiam qui loquitur
iniqua non direxit in conspectu oculorum meorum
8 in matutino interficiebam omnes peccatores
terrae ut disperderem de civitate Domini omnes
operantes iniquitatem

102 oratio pauperis cum anxius fuerit et coram
Domino effuderit precem suam Domine

exaudi orationem meam et clamor meus ad te veniat
2 non avertas faciem tuam a me in quacumque die
tribulor inclina ad me aurem tuam in quacumque
die invocavero te velociter exaudi me **3** quia
defecerunt sicut fumus dies mei et ossa mea sicut
gremium aruerunt **4** percussum est ut faenum
et aruit cor meum quia oblitus sum comedere
panem meum **5** a voce gemitus mei adhesit os
meum carni meae **6** similis factus sum pelicano
solitudinis factus sum sicut nycticorax in domicilio
7 vigilavi et factus sum sicut passer solitarius in
tecto **8** tota die exprobrabant mihi inimici mei
et qui laudabant me adversus me iurabant **9** quia
cinerem tamquam panem manducavi et poculum
meum cum fletu miscebam **10** a facie irae et
indignationis tuae quia elevans adlisisti me **11**
dies mei sicut umbra declinaverunt et ego sicut
faenum arui **12** tu autem Domine in aeternum
permanes et memoriale tuum in generationem et
generationem **13** tu exsurgens misereberis Sion
quia tempus miserendi eius quia venit tempus **14**
quoniam placuerunt servis tuis lapides eius et terrae
eius miserebuntur **15** et timebunt gentes nomen
Domini et omnes reges terrae gloriam tuam **16** quia
aedificabit Dominus Sion et videbitur in gloria sua
17 respexit in orationem humilium et non sprevit
precem eorum **18** scribantur haec in generationem
alteram et populus qui creabitur laudabit Dominum
19 quia prospexit de excelso sancto suo Dominus
de caelo in terram aspexit **20** ut audiret gemitum
conpeditorum ut solvat filios interemptorum **21** ut
adnuntiet in Sion nomen Domini et laudem suam
in Hierusalem **22** in conveniendo populos in unum
et reges ut serviant Domino **23** respondit ei in via
virtutis suae paucitatem dierum meorum nuntia
mihi **24** ne revoces me in dimidio dierum meorum in
generationem et generationem anni tui **25** initio tu
Domine terram fundasti et opera manuum tuarum
sunt caeli **26** ipsi peribunt tu autem permanes
et omnes sicut vestimentum veterescent et sicut
opertorium mutabis eos et mutabuntur **27** tu autem
idem ipse es et anni tui non deficient **28** filii
servorum tuorum habitabunt et semen eorum in
saeculum dirigetur

103 ipsi David benedic anima mea Domino et
omnia quae intra me sunt nomini sancto
eius **2** benedic anima mea Domino et noli oblivisci
omnes retributiones eius **3** qui propitiatur omnibus
iniquitatibus tuis qui sanat omnes infirmitates tuas
4 qui redimit de interitu vitam tuam qui coronat te in
misericordia et miserationibus **5** qui replet in bonis
desiderium tuum renovabitur ut aquilae iuventus
tua **6** faciens misericordias Dominus et iudicium
omnibus iniuriam patientibus **7** notas fecit vias
suas Mosi filiis Israhel voluntates suas **8** miserator
et misericors Dominus longanimis et multum
misericors **9** non in perpetuum irascetur neque in
aeternum comminabitur **10** non secundum peccata
nostra fecit nobis nec secundum iniustitias nostras
retribuit nobis **11** quoniam secundum altitudinem
caeli a terra corroboravit misericordiam suam super
timentes se **12** quantum distat ortus ab occidente
longe fecit a nobis iniquitates nostras **13** quomodo
miseretur pater filiorum misertus est Dominus
timentibus se **14** quoniam ipse cognovit figmentum
nostrum recordatus est quoniam pulvis sumus **15**
homo sicut faenum dies eius tamquam flos agri sic
efflorebit **16** quoniam spiritus pertransivit in illo et
non subsistet et non cognoscet amplius locum suum
17 misericordia autem Domini ab aeterno et usque
in aeternum super timentes eum et iustitia illius in
filios filiorum **18** his qui servant testamentum eius et
memores sunt mandatorum ipsius ad faciendum ea
19 Dominus in caelo paravit sedem suam et regnum
ipsius omnibus dominabitur **20** benedicite Domino
angeli eius potentes virtute facientes verbum illius
ad audiendam vocem sermonum eius **21** benedicite
Domino omnes virtutes eius ministri eius qui facitis
voluntatem eius **22** benedicite Domino omnia opera
eius in omni loco dominationis ipsius benedic
anima mea Domino

104 ipsi David benedic anima mea Domino
Domine Deus meus magnificatus es
vehementer confessionem et decorem induisti **2**
amictus lumine sicut vestimento extendens caelum
sicut pellem **3** qui tegis in aquis superiora eius
qui ponis nubem ascensum tuum qui ambulas
super pinnas ventorum **4** qui facis angelos tuos
spiritus et ministros tuos ignem urentem **5** qui
fundasti terram super stabilitatem suam non
inclinabitur in saeculum saeculi **6** abyssus sicut
vestimentum amictus eius super montes stabunt
aquae **7** ab increpatione tua fugient a voce
tonitrui tui formidabunt **8** ascendunt montes et
descendunt campi in locum quem fundasti eis
9 terminum posuisti quem non transgredientur
neque convertentur operire terram **10** qui emittis
fontes in convallibus inter medium montium
pertransibunt aquae **11** potabunt omnes bestiae
agri expectabunt onagri in siti sua **12** super ea
volucres caeli habitabunt de medio petrarum
dabunt vocem **13** rigans montes de superioribus
suis de fructu operum tuorum satiabitur terra **14**
producens faenum iumentis et herbam servituti

hominum ut educas panem de terra **15** et vinum
laetificat cor hominis ut exhilaret faciem in oleo
et panis cor hominis confirmat **16** saturabuntur
ligna campi et cedri Libani quas plantavit **17** illic
passeres nidificabunt erodii domus dux est eorum
18 montes excelsi cervis petra refugium erinaciis
19 fecit lunam in tempora sol cognovit occasum
suum **20** posuisti tenebras et facta est nox in ipsa
pertransibunt omnes bestiae silvae **21** catuli leonum
rugientes ut rapiant et quaerant a Deo escam sibi
22 ortus est sol et congregati sunt et in cubilibus
suis conlocabuntur **23** exibit homo ad opus suum
et ad operationem suam usque ad vesperum **24**
quam magnificata sunt opera tua Domine omnia in
sapientia fecisti impleta est terra possessione tua
25 hoc mare magnum et spatiosum manibus; illic
reptilia quorum non est numerus animalia pusilla
cum magnis **26** illic naves pertransibunt draco iste
quem formasti ad inludendum ei **27** omnia a te
expectant ut des illis escam in tempore **28** dante
te illis colligent aperiente te manum tuam omnia
implebuntur bonitate **29** avertente autem te faciem
turbabuntur auferes spiritum eorum et deficient et
in pulverem suum revertentur **30** emittes spiritum
tuum et creabuntur et renovabis faciem terrae **31**
sit gloria Domini in saeculum laetabitur Dominus
in operibus suis **32** qui respicit terram et facit eam
tremere qui tangit montes et fumigant **33** cantabo
Domino in vita mea psallam Deo meo quamdiu
sum **34** iucundum sit ei eloquium meum ego vero
delectabor in Domino **35** deficiant peccatores a
terra et iniqui ita ut non sint benedic anima mea
Domino

105 alleluia confitemini Domino et invocate
nomen eius adnuntiate inter gentes opera
eius **2** cantate ei et psallite ei narrate omnia
mirabilia eius **3** laudamini in nomine sancto eius
laetetur cor quaerentium Dominum **4** quaerite
Dominum et confirmamini quaerite faciem eius
semper **5** mementote mirabilium eius quae fecit
prodigia eius et iudicia oris eius **6** semen Abraham
servi eius filii Iacob electi eius **7** ipse Dominus Deus
noster in universa terra iudicia eius **8** memor fuit
in saeculum testamenti sui verbi quod mandavit in
mille generationes **9** quod disposuit ad Abraham et
iuramenti sui ad Isaac **10** et statuit illud Iacob in
praeceptum et Israhel in testamentum aeternum
11 dicens tibi dabo terram Chanaan funiculum
hereditatis vestrae **12** cum essent numero breves
paucissimos et incolas eius **13** et pertransierunt de
gente in gentem et de regno ad populum alterum **14**
non reliquit hominem nocere eis et corripuit pro eis
reges **15** nolite tangere christos meos et in prophetis
meis nolite malignari **16** et vocavit famem super
terram omne firmamentum panis contrivit **17** misit
ante eos virum in servum venundatus est Ioseph
18 humiliaverunt in conpedibus pedes eius ferrum
pertransiit anima eius **19** donec veniret verbum
eius eloquium Domini inflammavit eum **20** misit rex
et solvit eum princeps populorum et dimisit eum **21**
constituit eum dominum domus suae et principem
omnis possessionis suae **22** ut erudiret principes
eius sicut semet ipsum et senes eius prudentiam
doceret **23** et intravit Israhel in Aegyptum et Iacob
accola fuit in terra Cham **24** et auxit populum eius
vehementer et firmavit eum super inimicos eius
25 convertit cor eorum ut odirent populum eius
ut dolum facerent in servos eius **26** misit Mosen
servum suum Aaron quem elegit ipsum **27** posuit
in eis verba signorum suorum et prodigiorum in
terra Cham **28** misit tenebras et obscuravit et
non exacerbavit sermones suos **29** convertit aquas
eorum in sanguinem et occidit pisces eorum **30** dedit
terra eorum ranas in penetrabilibus regum ipsorum
31 dixit et venit cynomia et scinifes in omnibus
finibus eorum **32** posuit pluvias eorum grandinem
ignem conburentem in terra ipsorum **33** et percussit
vineas eorum et ficulneas eorum et contrivit lignum
finium eorum **34** dixit et venit lucusta et bruchus
cuius non erat numerus **35** et comedit omne faenum
in terra eorum et comedit omnem fructum terrae
eorum **36** et percussit omne primogenitum in terra
eorum primitias omnis laboris eorum **37** et eduxit
eos in argento et auro et non erat in tribubus eorum
infirmus **38** laetata est Aegyptus in profectione
eorum quia incubuit timor eorum super eos **39**
expandit nubem in protectionem eorum et ignem
ut luceret eis per noctem **40** petierunt et venit
coturnix et panem caeli saturavit eos **41** disrupit
petram et fluxerunt aquae abierunt in sicco flumina
42 quoniam memor fuit verbi sancti sui quod habuit
ad Abraham puerum suum **43** et eduxit populum
suum in exultatione et electos suos in laetitia **44** et
dedit illis regiones gentium et labores populorum
possederunt **45** ut custodiant iustificationes eius et
legem eius requirant

106 alleluia confitemini Domino quoniam bonus
quoniam in saeculum misericordia eius
2 quis loquetur potentias Domini auditas faciet
omnes laudes eius **3** beati qui custodiunt iudicium
et faciunt iustitiam in omni tempore **4** memento
nostri Domine in beneplacito populi tui visita
nos in salutari tuo **5** ad videndum in bonitate
electorum tuorum ad laetandum in laetitia gentis

tuae et lauderis cum hereditate tua **6** peccavimus
cum patribus nostris iniuste egimus iniquitatem
fecimus **7** patres nostri in Aegypto non intellexerunt
mirabilia tua non fuerunt memores multitudinis
misericordiae tuae et inritaverunt ascendentes
in mare mare; Rubrum **8** et salvavit eos propter
nomen suum ut notam faceret potentiam suam
9 et increpuit mare Rubrum et exsiccatum est et
deduxit eos in abyssis sicut in deserto **10** et salvavit
eos de manu odientium et redemit eos de manu
inimici **11** et operuit aqua tribulantes eos unus ex
eis non remansit **12** et crediderunt in verbis eius
et laudaverunt laudem eius **13** cito fecerunt obliti
sunt operum eius non sustinuerunt consilium eius
14 et concupierunt concupiscentiam in deserto et
temptaverunt Deum in inaquoso **15** et dedit eis
petitionem ipsorum et misit saturitatem in anima
eorum **16** et inritaverunt Mosen in castris Aaron
sanctum Domini **17** aperta est terra et degluttivit
Dathan et operuit super congregationem Abiron **18**
et exarsit ignis in synagoga eorum flamma conbusit
peccatores **19** et fecerunt vitulum in Choreb et
adoraverunt sculptile **20** et mutaverunt gloriam
suam in similitudine vituli comedentis faenum **21**
obliti sunt Deum qui salvavit eos qui fecit magnalia
in Aegypto **22** mirabilia in terra Cham terribilia
in mari Rubro **23** et dixit ut disperderet eos si
non Moses electus eius stetisset in confractione in
conspectu eius ut averteret iram eius ne disperderet
eos **24** et pro nihilo habuerunt terram desiderabilem
non crediderunt verbo eius **25** et murmurabant in
tabernaculis suis non exaudierunt vocem Domini **26**
et elevavit manum suam super eos ut prosterneret
eos in deserto **27** et ut deiceret semen eorum
in nationibus et dispergeret eos in regionibus
28 et initiati sunt Beelphegor et comederunt
sacrificia mortuorum **29** et inritaverunt eum in
adinventionibus suis et multiplicata est in eis ruina
30 et stetit Finees et placavit et cessavit quassatio
31 et reputatum est ei in iustitiam in generatione
et generationem usque in sempiternum **32** et
inritaverunt ad aquam Contradictionis et vexatus
est Moses propter eos **33** quia exacerbaverunt
spiritum eius et distinxit in labiis suis **34** non
disperdiderunt gentes quas dixit Dominus illis
35 et commixti sunt inter gentes et didicerunt
opera eorum **36** et servierunt sculptilibus eorum et
factum est illis in scandalum **37** et immolaverunt
filios suos et filias suas daemoniis **38** et effuderunt
sanguinem innocentem sanguinem filiorum suorum
et filiarum suarum; quas sacrificaverunt sculptilibus
Chanaan et interfecta est terra in sanguinibus **39**
et contaminata est in operibus eorum et fornicati
sunt in adinventionibus suis **40** et iratus est
furore Dominus in populo suo et abominatus est
hereditatem suam **41** et tradidit eos in manus
gentium et dominati sunt eorum qui oderant eos
42 et tribulaverunt eos inimici eorum et humiliati
sunt sub manibus eorum **43** saepe liberavit eos
ipsi autem exacerbaverunt eum in consilio suo
et humiliati sunt in iniquitatibus suis **44** et vidit
cum tribularentur et audiret orationem eorum **45**
et memor fuit testamenti sui et paenituit eum
secundum multitudinem misericordiae suae **46** et
dedit eos in misericordias in conspectu omnium qui
ceperant eos **47** salvos fac nos Domine Deus noster
et congrega nos de nationibus ut confiteamur
nomini tuo sancto et gloriemur in laude tua **48**
benedictus Dominus Deus Israhel a saeculo et usque
in saeculum et dicet omnis populus fiat fiat

107 alleluia confitemini Domino quoniam bonus
quoniam in saeculum misericordia eius **2**
dicant qui redempti sunt a Domino quos redemit
de manu inimici de regionibus congregavit eos **3**
a solis ortu et occasu et ab aquilone et mari **4**
erraverunt in solitudine in inaquoso viam civitatis
habitaculi non invenerunt **5** esurientes et sitientes
anima eorum in ipsis defecit **6** et clamaverunt ad
Dominum cum tribularentur et de necessitatibus
eorum eripuit eos **7** et deduxit eos in viam rectam
ut irent in civitatem habitationis **8** confiteantur
Domino misericordiae eius et mirabilia eius filiis
hominum **9** quia satiavit animam inanem et animam
esurientem satiavit bonis **10** sedentes in tenebris et
umbra mortis vinctos in mendicitate et ferro **11** quia
exacerbaverunt eloquia Dei et consilium Altissimi
inritaverunt **12** et humiliatum est in laboribus cor
eorum infirmati sunt nec fuit qui adiuvaret **13** et
clamaverunt ad Dominum cum tribularentur et
de necessitatibus eorum liberavit eos **14** et eduxit
eos de tenebris et umbra mortis et vincula eorum
disrupit **15** confiteantur Domino misericordiae eius
et mirabilia eius filiis hominum **16** quia contrivit
portas aereas et vectes ferreos confregit **17** suscepit
eos de via iniquitatis eorum propter iniustitias enim
suas humiliati sunt **18** omnem escam abominata
est anima eorum et adpropinquaverunt usque ad
portas mortis **19** et clamaverunt ad Dominum
cum tribularentur et de necessitatibus eorum
liberavit eos **20** misit verbum suum et sanavit
eos et eripuit eos de interitionibus eorum **21**
confiteantur Domino misericordiae eius et mirabilia
eius filiis hominum **22** et sacrificent sacrificium
laudis et adnuntient opera eius in exultatione **23** qui
descendunt mare in navibus facientes operationem

in aquis multis 24 ipsi viderunt opera Domini
et mirabilia eius in profundo 25 dixit et stetit
spiritus procellae et exaltati sunt fluctus eius 26
ascendunt usque ad caelos et descendunt usque
ad abyssos anima eorum in malis tabescebat 27
turbati sunt et moti sunt sicut ebrius et omnis
sapientia eorum devorata est 28 et clamaverunt ad
Dominum cum tribularentur et de necessitatibus
eorum eduxit eos 29 et statuit procellam eius in
auram et siluerunt fluctus eius 30 et laetati sunt
quia siluerunt et deduxit eos in portum voluntatis
eorum 31 confiteantur Domino misericordiae eius
et mirabilia eius filiis hominum 32 exaltent eum in
ecclesia plebis et in cathedra seniorum laudent eum
33 posuit flumina in desertum et exitus aquarum in
sitim 34 terram fructiferam in salsuginem a malitia
inhabitantium in ea 35 posuit desertum in stagna
aquarum et terram sine aqua in exitus aquarum
36 et conlocavit illic esurientes et constituerunt
civitatem habitationis 37 et seminaverunt agros et
plantaverunt vineas et fecerunt fructum nativitatis
38 et benedixit eis et multiplicati sunt nimis et
iumenta eorum non minoravit 39 et pauci facti sunt
et vexati sunt a tribulatione malorum et dolore 40
effusa est contemptio super principes et errare fecit
eos in invio et non in via 41 et adiuvit pauperem de
inopia et posuit sicut oves familias 42 videbunt recti
et laetabuntur et omnis iniquitas oppilabit os suum
43 quis sapiens et custodiet haec et intellegent
misericordias Domini

108 canticum psalmi David paratum cor meum
Deus paratum cor meum cantabo et psallam
in gloria mea 2 exsurge psalterium et cithara
exsurgam diluculo 3 confitebor tibi in populis
Domine et psallam tibi in nationibus 4 quia magna
super caelos misericordia tua et usque ad nubes
veritas tua 5 exaltare super caelos Deus et super
omnem terram gloria tua 6 ut liberentur dilecti tui
salvum fac dextera tua et exaudi me 7 Deus locutus
est in sancto suo exaltabor et dividam Sicima et
convallem tabernaculorum dimetiar 8 meus est
Galaad et meus est Manasse et Effraim susceptio
capitis mei Iuda rex meus 9 Moab lebes spei meae
in Idumeam extendam calciamentum meum mihi
alienigenae amici facti sunt 10 quis deducet me
in civitatem munitam quis deducet me usque in
Idumeam 11 nonne tu Deus qui reppulisti nos et
non exibis Deus in virtutibus nostris 12 da nobis
auxilium de tribulatione quia vana salus hominis
13 in Deo faciemus virtutem et ipse ad nihilum
deducet inimicos nostros

109 in finem David psalmus 2 Deus laudem
meam ne tacueris quia os peccatoris et os
dolosi super me apertum est 3 locuti sunt adversum
me lingua dolosa et sermonibus odii circuierunt
me et expugnaverunt me gratis 4 pro eo ut me
diligerent detrahebant mihi ego autem orabam
5 et posuerunt adversus me mala pro bonis et
odium pro dilectione mea 6 constitue super eum
peccatorem et diabulus stet a dextris eius 7 cum
iudicatur exeat condemnatus et oratio eius fiat in
peccatum 8 fiant dies eius pauci et episcopatum
eius accipiat alter 9 fiant filii eius orfani et uxor
eius vidua 10 nutantes transferantur filii eius et
mendicent eiciantur de habitationibus suis 11
scrutetur fenerator omnem substantiam eius et
diripiant alieni labores eius 12 non sit illi adiutor
nec sit qui misereatur pupillis eius 13 fiant nati eius
in interitum in generatione una deleatur nomen
eius 14 in memoriam redeat iniquitas patrum
eius in conspectu Domini et peccatum matris eius
non deleatur 15 fiant contra Dominum semper
et dispereat de terra memoria eorum 16 pro eo
quod non est recordatus facere misericordiam 17
et persecutus est hominem inopem et mendicum
et conpunctum corde mortificare 18 et dilexit
maledictionem et veniet ei et noluit benedictionem
et elongabitur ab eo et induit maledictionem sicut
vestimentum et intravit sicut aqua in interiora
eius et sicut oleum in ossibus eius 19 fiat ei sicut
vestimentum quo operitur et sicut zona qua semper
praecingitur 20 hoc opus eorum qui detrahunt mihi
apud Dominum et qui loquuntur mala adversus
animam meam 21 et tu Domine Domine fac mecum
propter nomen tuum quia suavis misericordia tua
libera me 22 quia egenus et pauper ego sum et cor
meum turbatum est intra me 23 sicut umbra cum
declinat ablatus sum excussus sum sicut lucustae
24 genua mea infirmata sunt a ieiunio et caro mea
inmutata est propter oleum 25 et ego factus sum
obprobrium illis viderunt me moverunt capita
sua 26 adiuva me Domine Deus meus salvum fac
me secundum misericordiam tuam 27 et sciant
quia manus tua haec tu Domine fecisti eam 28
maledicent illi et tu benedices qui insurgunt in
me confundantur servus autem tuus laetabitur 29
induantur qui detrahunt mihi pudore et operiantur
sicut deploide confusione sua 30 confitebor Domino
nimis in ore meo et in medio multorum laudabo
eum 31 quia adstetit a dextris pauperis ut salvam
faceret a persequentibus animam meam

110 David psalmus dixit Dominus Domino
meo sede a dextris meis donec ponam

inimicos tuos scabillum pedum tuorum 2 virgam
virtutis tuae emittet Dominus ex Sion dominare
in medio inimicorum tuorum 3 tecum principium
in die virtutis tuae in splendoribus sanctorum
ex utero ante luciferum genui te 4 iuravit
Dominus et non paenitebit eum tu es sacerdos
in aeternum secundum ordinem Melchisedech 5
Dominus a dextris tuis confregit in die irae suae
reges 6 iudicabit in nationibus implebit cadavera
conquassabit capita in terra multorum 7 de torrente
in via bibet propterea exaltabit caput

111 alleluia reversionis Aggei et Zacchariae
confitebor tibi Domine in toto corde meo
in consilio iustorum et congregatione 2 magna
opera Domini exquisita in omnes voluntates eius
3 confessio et magnificentia opus eius et iustitia
eius manet in saeculum saeculi 4 memoriam
fecit mirabilium suorum misericors et miserator
Dominus 5 escam dedit timentibus se memor erit
in saeculum testamenti sui 6 virtutem operum
suorum adnuntiabit populo suo 7 ut det illis
hereditatem gentium opera manuum eius veritas et
iudicium 8 fidelia omnia mandata eius confirmata
in saeculum saeculi facta in veritate et aequitate
9 redemptionem misit populo suo mandavit in
aeternum testamentum suum sanctum et terribile
nomen eius 10 initium sapientiae timor Domini
intellectus bonus omnibus facientibus eum laudatio
eius manet in saeculum saeculi

112 alleluia reversionis Aggei et Zacchariae
beatus vir qui timet Dominum in mandatis
eius volet nimis 2 potens in terra erit semen
eius generatio rectorum benedicetur 3 gloria
et divitiae in domo eius et iustitia eius manet
in saeculum saeculi 4 exortum est in tenebris
lumen rectis misericors et miserator et iustus 5
iucundus homo qui miseretur et commodat disponet
sermones suos in iudicio 6 quia in aeternum non
commovebitur 7 in memoria aeterna erit iustus
ab auditione mala non timebit paratum cor eius
sperare in Domino 8 confirmatum est cor eius
non commovebitur donec dispiciat inimicos suos 9
dispersit dedit pauperibus iustitia eius manet in
saeculum saeculi cornu eius exaltabitur in gloria 10
peccator videbit et irascetur dentibus suis fremet
et tabescet desiderium peccatorum peribit

113 alleluia laudate pueri Dominum laudate
nomen Domini 2 sit nomen Domini
benedictum ex hoc nunc et usque in saeculum 3
a solis ortu usque ad occasum laudabile nomen
Domini 4 excelsus super omnes gentes Dominus
super caelos gloria eius 5 quis sicut Dominus Deus
noster qui in altis habitat 6 et humilia respicit
in caelo et in terra 7 suscitans a terra inopem et
de stercore erigens pauperem 8 ut conlocet eum
cum principibus cum principibus populi sui 9 qui
habitare facit sterilem in domo matrem filiorum
laetantem

114 alleluia in exitu Israhel de Aegypto domus
Iacob de populo barbaro 2 facta est Iudaea
sanctificatio eius Israhel potestas eius 3 mare vidit
et fugit Iordanis conversus est retrorsum 4 montes
exultaverunt ut arietes colles sicut agni ovium 5
quid est tibi mare quod fugisti et tu Iordanis quia
conversus es retrorsum 6 montes exultastis sicut
arietes et colles sicut agni ovium 7 a facie Domini
mota est terra a facie Dei Iacob 8 qui convertit
petram in stagna aquarum et rupem in fontes
aquarum

115 non nobis Domine non nobis sed nomini
tuo da gloriam 2 super misericordia tua
et veritate tua nequando dicant gentes ubi est
Deus eorum 3 Deus autem noster in caelo omnia
quaecumque voluit fecit 4 simulacra gentium
argentum et aurum opera manuum hominum 5
os habent et non loquentur oculos habent et non
videbunt 6 aures habent et non audient nares
habent et non odorabuntur 7 manus habent et
non palpabunt pedes habent et non ambulabunt
non clamabunt in gutture suo 8 similes illis fiant
qui faciunt ea et omnes qui confidunt in eis 9
domus Israhel speravit in Domino adiutor eorum et
protector eorum est 10 domus Aaron speravit in
Domino adiutor eorum et protector eorum est 11 qui
timent Dominum speraverunt in Domino adiutor
eorum et protector eorum est 12 Dominus memor
fuit nostri et benedixit nobis benedixit domui
Israhel benedixit domui Aaron 13 benedixit omnibus
qui timent Dominum pusillis cum maioribus 14
adiciat Dominus super vos super vos et super filios
vestros 15 benedicti vos Domino qui fecit caelum
et terram 16 caelum caeli Domino terram autem
dedit filiis hominum 17 non mortui laudabunt te
Domine neque omnes qui descendunt in infernum
(questioned) 18 sed nos qui vivimus benedicimus
Domino ex hoc nunc et usque in saeculum

116 alleluia dilexi quoniam exaudiet Dominus
vocem orationis meae 2 quia inclinavit
aurem suam mihi et in diebus meis invocabo
te 3 circumdederunt me dolores mortis pericula
inferni invenerunt me tribulationem et dolorem
inveni (Sheol h7585) 4 et nomen Domini invocavi o

Domine libera animam meam **5** misericors Dominus
et iustus et Deus noster miseretur **6** custodiens
parvulos Dominus humiliatus sum et liberavit me
7 convertere anima mea in requiem tuam quia
Dominus benefecit tibi **8** quia eripuit animam
meam de morte oculos meos a lacrimis pedes meos
a lapsu **9** placebo Domino in regione vivorum **10**
alleluia credidi propter quod locutus sum ego autem
humiliatus sum nimis **11** ego dixi in excessu meo
omnis homo mendax **12** quid retribuam Domino pro
omnibus quae retribuit mihi **13** calicem salutaris
accipiam et nomen Domini invocabo **14** vota mea
Domino reddam coram omni populo eius **15** pretiosa
in conspectu Domini mors sanctorum eius **16** o
Domine quia ego servus tuus ego servus tuus et
filius ancillae tuae disrupisti vincula mea **17** tibi
sacrificabo hostiam laudis et in nomine Domini
invocabo **18** vota mea Domino reddam in conspectu
omnis populi eius **19** in atriis domus Domini in
medio tui Hierusalem

117 alleluia laudate Dominum omnes gentes
laudate eum omnes populi **2** quoniam
confirmata est super nos misericordia eius et veritas
Domini manet in saeculum

118 alleluia confitemini Domino quoniam bonus
quoniam in saeculum misericordia eius **2**
dicat nunc Israhel quoniam bonus quoniam in
saeculum misericordia eius **3** dicat nunc domus
Aaron quoniam in saeculum misericordia eius **4**
dicant nunc qui timent Dominum quoniam in
saeculum misericordia eius **5** de tribulatione
invocavi Dominum et exaudivit me in latitudinem
Dominus **6** Dominus mihi adiutor non timebo quid
faciat mihi homo **7** Dominus mihi adiutor et ego
despiciam inimicos meos **8** bonum est confidere in
Domino quam confidere in homine **9** bonum est
sperare in Domino quam sperare in principibus
10 omnes gentes circumierunt me et in nomine
Domini quia; ultus sum in eos **11** circumdantes
circumdederunt me in nomine autem Domini quia;
ultus sum in eos **12** circumdederunt me sicut apes et
exarserunt sicut ignis in spinis et in nomine Domini
quia; ultus sum in eos **13** inpulsus eversus sum
ut caderem et Dominus suscepit me **14** fortitudo
mea et laudatio mea Dominus et factus est mihi in
salutem **15** vox exultationis et salutis in tabernaculis
iustorum **16** dextera Domini fecit virtutem dextera
Domini exaltavit me dextera Domini fecit virtutem
17 non moriar sed vivam et narrabo opera Domini
18 castigans castigavit me Dominus et morti non
tradidit me **19** aperite mihi portas iustitiae ingressus
in eas confitebor Domino **20** haec porta Domini
iusti intrabunt in eam **21** confitebor tibi quoniam
exaudisti me et factus es mihi in salutem **22** lapidem
quem reprobaverunt aedificantes hic factus est in
caput anguli **23** a Domino factum est istud hoc est
mirabile in oculis nostris **24** haec est dies quam fecit
Dominus exultemus et laetemur in ea **25** o Domine
salvum fac o Domine prosperare **26** benedictus qui
venturus est in nomine Domini benediximus vobis
de domo Domini **27** Deus Dominus et inluxit nobis
constituite diem sollemnem in condensis usque ad
cornua altaris **28** Deus meus es tu et confitebor
tibi Deus meus es tu et exaltabo te confitebor tibi
quoniam exaudisti me et factus es mihi in salutem
29 confitemini Domino quoniam bonus quoniam in
saeculum misericordia eius

119 alleluia aleph beati inmaculati in via qui
ambulant in lege Domini **2** beati qui
scrutantur testimonia eius in toto corde exquirent
eum **3** non enim qui operantur iniquitatem in viis
eius ambulaverunt **4** tu mandasti mandata tua
custodire nimis **5** utinam dirigantur viae meae
ad custodiendas iustificationes tuas **6** tunc non
confundar cum perspexero in omnibus mandatis
tuis **7** confitebor tibi in directione cordis in eo
quod didici iudicia iustitiae tuae **8** iustificationes
tuas custodiam non me derelinquas usquequaque
9 beth in quo corriget adulescentior viam suam
in custodiendo sermones tuos **10** in toto corde
meo exquisivi te non repellas me a mandatis
tuis **11** in corde meo abscondi eloquia tua ut non
peccem tibi **12** benedictus es Domine doce me
iustificationes tuas **13** in labiis meis pronuntiavi
omnia iudicia oris tui **14** in via testimoniorum
tuorum delectatus sum sicut in omnibus divitiis **15**
in mandatis tuis exercebor et considerabo vias tuas
16 in iustificationibus tuis meditabor non obliviscar
sermones tuos **17** gimel retribue servo tuo vivifica
me et custodiam sermones tuos **18** revela oculos
meos et considerabo mirabilia de lege tua **19** incola
ego sum in terra non abscondas a me mandata tua
20 concupivit anima mea desiderare iustificationes
tuas in omni tempore **21** increpasti superbos
maledicti qui declinant a mandatis tuis **22** aufer a
me obprobrium et contemptum quia testimonia tua
exquisivi **23** etenim sederunt principes et adversum
me loquebantur servus autem tuus exercebatur
in iustificationibus tuis **24** nam et testimonia tua
meditatio mea et consilium meum iustificationes
tuae **25** deleth adhesit pavimento anima mea
vivifica me secundum verbum tuum **26** vias meas
enuntiavi et exaudisti me doce me iustificationes
tuas **27** viam iustificationum tuarum instrue me et

exercebor in mirabilibus tuis **28** dormitavit anima
mea prae taedio confirma me in verbis tuis **29**
viam iniquitatis amove a me et lege tua miserere
mei **30** viam veritatis elegi iudicia tua non sum
oblitus **31** adhesi testimoniis tuis Domine noli me
confundere **32** viam mandatorum tuorum cucurri
cum dilatasti cor meum **33** he legem pone mihi
Domine viam iustificationum tuarum et exquiram
eam semper **34** da mihi intellectum et scrutabor
legem tuam et custodiam illam in toto corde meo
35 deduc me in semita mandatorum tuorum quia
ipsam volui **36** inclina cor meum in testimonia
tua et non in avaritiam **37** averte oculos meos ne
videant vanitatem in via tua vivifica me **38** statue
servo tuo eloquium tuum in timore tuo **39** amputa
obprobrium meum quod suspicatus sum quia iudicia
tua iucunda **40** ecce concupivi mandata tua in
aequitate tua vivifica me **41** vav et veniat super me
misericordia tua Domine salutare tuum secundum
eloquium tuum **42** et respondebo exprobrantibus
mihi verbum quia speravi in sermonibus tuis **43** et ne
auferas de ore meo verbum veritatis usquequaque
quia in iudiciis tuis supersperavi **44** et custodiam
legem tuam semper in saeculum et in saeculum
saeculi **45** et ambulabam in latitudine quia mandata
tua exquisivi **46** et loquebar in testimoniis tuis
in conspectu regum et non confundebar **47** et
meditabar in mandatis tuis quae dilexi **48** et levavi
manus meas ad mandata quae dilexi et exercebar
in iustificationibus tuis **49** zai memor esto verbi
tui servo tuo in quo mihi spem dedisti **50** haec
me consolata est in humilitate mea quia eloquium
tuum vivificavit me **51** superbi inique agebant
usquequaque a lege autem tua non declinavi **52**
memor fui iudiciorum tuorum a saeculo Domine
et consolatus sum **53** defectio tenuit me prae
peccatoribus derelinquentibus legem tuam **54**
cantabiles mihi erant iustificationes tuae in loco
peregrinationis meae **55** memor fui in nocte nominis
tui Domine et custodivi legem tuam **56** haec facta
est mihi quia iustificationes tuas exquisivi **57**
heth portio mea Dominus dixi custodire legem
tuam **58** deprecatus sum faciem tuam in toto
corde meo miserere mei secundum eloquium tuum
59 cogitavi vias meas et avertisti pedes meos in
testimonia tua **60** paratus sum et non sum turbatus
ut custodiam mandata tua **61** funes peccatorum
circumplexi sunt me et legem tuam non sum
oblitus **62** media nocte surgebam ad confitendum
tibi super iudicia iustificationis tuae **63** particeps
ego sum omnium timentium te et custodientium
mandata tua **64** misericordia Domini plena est terra
iustificationes tuas doce me **65** teth bonitatem
fecisti cum servo tuo Domine secundum verbum
tuum **66** bonitatem et disciplinam et scientiam
doce me quia mandatis tuis credidi **67** priusquam
humiliarer ego deliqui propterea eloquium tuum
custodivi **68** bonus es tu et in bonitate tua doce
me iustificationes tuas **69** multiplicata est super
me iniquitas superborum ego autem in toto corde
scrutabor mandata tua **70** coagulatum est sicut
lac cor eorum ego vero legem tuam meditatus
sum **71** bonum mihi quia humiliasti me ut discam
iustificationes tuas **72** bonum mihi lex oris tui super
milia auri et argenti **73** ioth manus tuae fecerunt
me et plasmaverunt me da mihi intellectum et
discam mandata tua **74** qui timent te videbunt
me et laetabuntur quia in verba tua supersperavi
75 cognovi Domine quia aequitas iudicia tua et
veritate humiliasti me **76** fiat misericordia tua ut
consoletur me secundum eloquium tuum servo
tuo **77** veniant mihi miserationes tuae et vivam
quia lex tua meditatio mea est **78** confundantur
superbi quia iniuste iniquitatem fecerunt in me ego
autem exercebor in mandatis tuis **79** convertantur
mihi timentes te et qui noverunt testimonia tua
80 fiat cor meum inmaculatum in iustificationibus
tuis ut non confundar **81** caf defecit in salutare
tuum anima mea in verbum tuum supersperavi **82**
defecerunt oculi mei in eloquium tuum dicentes
quando consolaberis me **83** quia factus sum sicut
uter in pruina iustificationes tuas non sum oblitus
84 quot sunt dies servo tuo quando facies de
persequentibus me iudicium **85** narraverunt mihi
iniqui fabulationes sed non ut lex tua **86** omnia
mandata tua veritas inique persecuti sunt me
adiuva me **87** paulo minus consummaverunt me
in terra ego autem non dereliqui mandata tua
88 secundum misericordiam tuam vivifica me et
custodiam testimonia oris tui **89** lamed in aeternum
Domine verbum tuum permanet in caelo **90** in
generationem et generationem veritas tua fundasti
terram et permanet **91** ordinatione tua perseverat
dies quoniam omnia serviunt tibi **92** nisi quod
lex tua meditatio mea est tunc forte perissem in
humilitate mea **93** in aeternum non obliviscar
iustificationes tuas quia in ipsis vivificasti me **94**
tuus sum ego salvum me fac quoniam iustificationes
tuas exquisivi **95** me expectaverunt peccatores
ut perderent me testimonia tua intellexi **96** omni
consummationi vidi finem latum mandatum tuum
nimis **97** mem quomodo dilexi legem tuam tota
die meditatio mea est **98** super inimicos meos
prudentem me fecisti mandato tuo quia in aeternum
mihi est **99** super omnes docentes me intellexi
quia testimonia tua meditatio mea est **100** super

senes intellexi quia mandata tua quaesivi **101** ab omni via mala prohibui pedes meos ut custodiam verba tua **102** a iudiciis tuis non declinavi quia tu legem posuisti mihi **103** quam dulcia faucibus meis eloquia tua super mel ori meo **104** a mandatis tuis intellexi propterea odivi omnem viam iniquitatis **105** nun lucerna pedibus meis verbum tuum et lumen semitis meis **106** iuravi et statui custodire iudicia iustitiae tuae **107** humiliatus sum usquequaque Domine vivifica me secundum verbum tuum **108** voluntaria oris mei beneplacita fac Domine et iudicia tua doce me **109** anima mea in manibus meis semper et legem tuam non sum oblitus **110** posuerunt peccatores laqueum mihi et de mandatis tuis non erravi **111** hereditate adquisivi testimonia tua in aeternum quia exultatio cordis mei sunt **112** inclinavi cor meum ad faciendas iustificationes tuas in aeternum propter retributionem **113** samech iniquos odio habui et legem tuam dilexi **114** adiutor meus et susceptor meus es tu in verbum tuum supersperavi **115** declinate a me maligni et scrutabor mandata Dei mei **116** suscipe me secundum eloquium tuum et vivam et non confundas me ab expectatione mea **117** adiuva me et salvus ero et meditabor in iustificationibus tuis semper **118** sprevisti omnes discedentes a iustitiis tuis quia iniusta cogitatio eorum **119** praevaricantes reputavi omnes peccatores terrae ideo dilexi testimonia tua **120** confige timore tuo carnes meas a iudiciis enim tuis timui **121** ain feci iudicium et iustitiam non tradas me calumniantibus me **122** suscipe servum tuum in bonum non calumnientur me superbi **123** oculi mei defecerunt in salutare tuum et in eloquium iustitiae tuae **124** fac cum servo tuo secundum misericordiam tuam et iustificationes tuas doce me **125** servus tuus sum ego da mihi intellectum et sciam testimonia tua **126** tempus faciendi Domino dissipaverunt legem tuam **127** ideo dilexi mandata tua super aurum et topazion **128** propterea ad omnia mandata tua dirigebar omnem viam iniquam odio habui **129** fe mirabilia testimonia tua ideo scrutata est ea anima mea **130** declaratio sermonum tuorum inluminat et intellectum dat parvulis **131** os meum aperui et adtraxi spiritum quia mandata tua desiderabam **132** aspice in me et miserere mei secundum iudicium diligentium nomen tuum **133** gressus meos dirige secundum eloquium tuum et non dominetur mei omnis iniustitia **134** redime me a calumniis hominum et custodiam mandata tua **135** faciem tuam inlumina super servum tuum et doce me iustificationes tuas **136** exitus aquarum deduxerunt oculi mei quia non custodierunt legem tuam **137** sade iustus es Domine et rectum iudicium tuum **138** mandasti iustitiam testimonia tua et veritatem tuam nimis **139** tabescere me fecit zelus meus quia obliti sunt verba tua inimici mei **140** ignitum eloquium tuum vehementer et servus tuus dilexit illud **141** adulescentulus sum ego et contemptus iustificationes tuas non sum oblitus **142** iustitia tua iustitia in aeternum et lex tua veritas **143** tribulatio et angustia invenerunt me mandata tua meditatio mea **144** aequitas testimonia tua in aeternum intellectum da mihi et vivam **145** cof clamavi in toto corde exaudi me Domine iustificationes tuas requiram **146** clamavi te salvum me fac et custodiam mandata tua **147** praeveni in maturitate et clamavi in verba tua supersperavi **148** praevenerunt oculi mei ad diluculum ut meditarer eloquia tua **149** vocem meam audi secundum misericordiam tuam Domine secundum iudicium tuum vivifica me **150** adpropinquaverunt persequentes me iniquitate a lege autem tua longe facti sunt **151** prope es tu Domine et omnes viae tuae veritas **152** initio cognovi de testimoniis tuis quia in aeternum fundasti ea **153** res vide humilitatem meam et eripe me quia legem tuam non sum oblitus **154** iudica iudicium meum et redime me propter eloquium tuum vivifica me **155** longe a peccatoribus salus quia iustificationes tuas non exquisierunt **156** misericordiae tuae multae Domine secundum iudicia tua vivifica me **157** multi qui persequuntur me et tribulant me a testimoniis tuis non declinavi **158** vidi praevaricantes et tabescebam quia eloquia tua non custodierunt **159** vide quoniam mandata tua dilexi Domine in misericordia tua vivifica me **160** principium verborum tuorum veritas et in aeternum omnia iudicia iustitiae tuae **161** sen principes persecuti sunt me gratis et a verbis tuis formidavit cor meum **162** laetabor ego super eloquia tua sicut qui invenit spolia multa **163** iniquitatem odio habui et abominatus sum legem autem tuam dilexi **164** septies in die laudem dixi tibi super iudicia iustitiae tuae **165** pax multa diligentibus legem tuam et non est illis scandalum **166** expectabam salutare tuum Domine et mandata tua dilexi **167** custodivit anima mea testimonia tua et dilexi ea vehementer **168** servavi mandata tua et testimonia tua quia omnes viae meae in conspectu tuo **169** thau adpropinquet deprecatio mea in conspectu tuo Domine iuxta eloquium tuum da mihi intellectum **170** intret postulatio mea in conspectu tuo secundum eloquium tuum eripe me **171** eructabunt labia mea hymnum cum docueris me iustificationes tuas **172** pronuntiabit lingua mea eloquium tuum quia omnia mandata tua aequitas

173 fiat manus tua ut salvet me quoniam mandata
tua elegi 174 concupivi salutare tuum Domine et lex
tua meditatio mea 175 vivet anima mea et laudabit
te et iudicia tua adiuvabunt me 176 erravi sicut ovis
quae periit quaere servum tuum quia mandata tua
non sum oblitus

120 canticum graduum ad Dominum cum
tribularer clamavi et exaudivit me 2 Domine
libera animam meam a labiis iniquis a lingua
dolosa 3 quid detur tibi et quid adponatur tibi ad
linguam dolosam 4 sagittae potentis acutae cum
carbonibus desolatoriis 5 heu mihi quia incolatus
meus prolongatus est habitavi cum habitationibus
Cedar 6 multum incola fuit anima mea 7 cum his
qui oderant pacem eram pacificus cum loquebar
illis inpugnabant me gratis

121 canticum graduum levavi oculos meos
in montes unde veniet auxilium mihi 2
auxilium meum a Domino qui fecit caelum et terram
3 non det in commotionem pedem tuum neque
dormitet qui custodit te 4 ecce non dormitabit
neque dormiet qui custodit Israhel 5 Dominus
custodit te Dominus protectio tua super manum
dexteram tuam 6 per diem sol non uret te neque
luna per noctem 7 Dominus custodit te ab omni
malo custodiat animam tuam Dominus 8 Dominus
custodiat introitum tuum et exitum tuum ex hoc
nunc et usque in saeculum

122 canticum graduum huic David laetatus sum
in his quae dicta sunt mihi in domum
Domini ibimus 2 stantes erant pedes nostri in atriis
tuis Hierusalem 3 Hierusalem quae aedificatur ut
civitas cuius participatio eius in id ipsum 4 illic enim
ascenderunt tribus tribus Domini testimonium
Israhel ad confitendum nomini Domini 5 quia illic
sederunt sedes in iudicium sedes super domum
David 6 rogate quae ad pacem sunt Hierusalem et
abundantia diligentibus te 7 fiat pax in virtute tua
et abundantia in turribus tuis 8 propter fratres
meos et proximos meos loquebar pacem de te 9
propter domum Domini Dei nostri quaesivi bona
tibi

123 canticum graduum ad te levavi oculos meos
qui habitas in caelo 2 ecce sicut oculi
servorum in manibus dominorum suorum sicut oculi
ancillae in manibus dominae eius ita oculi nostri ad
Dominum Deum nostrum donec misereatur nostri
3 miserere nostri Domine miserere nostri quia
multum repleti sumus despectione 4 quia multum
repleta est anima nostra obprobrium abundantibus
et despectio superbis

124 canticum graduum huic David nisi quia
Dominus erat in nobis dicat nunc Israhel 2
nisi quia Dominus erat in nobis cum exsurgerent in
nos homines 3 forte vivos degluttissent nos cum
irasceretur furor eorum in nos 4 forsitan aqua
absorbuisset nos 5 torrentem pertransivit anima
nostra forsitan pertransisset anima nostra aquam
intolerabilem 6 benedictus Dominus qui non dedit
nos in captionem dentibus eorum 7 anima nostra
sicut passer erepta est de laqueo venantium laqueus
contritus est et nos liberati sumus 8 adiutorium
nostrum in nomine Domini qui fecit caelum et
terram

125 canticum graduum qui confidunt in Domino
sicut mons Sion non commovebitur in
aeternum qui habitat 2 in Hierusalem montes in
circuitu eius et Dominus in circuitu populi sui ex
hoc nunc et usque in saeculum 3 quia non relinquet
virgam peccatorum super sortem iustorum ut non
extendant iusti ad iniquitatem manus suas 4 benefac
Domine bonis et rectis corde 5 declinantes autem
in obligationes adducet Dominus cum operantibus
iniquitatem pax super Israhel

126 canticum graduum in convertendo
Dominum captivitatem Sion facti sumus
sicut consolati 2 tunc repletum est gaudio os
nostrum et lingua nostra exultatione tunc dicent
inter gentes magnificavit Dominus facere cum eis 3
magnificavit Dominus facere nobiscum facti sumus
laetantes 4 converte Domine captivitatem nostram
sicut torrens in austro 5 qui seminant in lacrimis
in exultatione metent 6 euntes ibant et flebant
portantes semina sua venientes autem venient in
exultatione portantes manipulos suos

127 canticum graduum Salomonis nisi Dominus
aedificaverit domum in vanum laboraverunt
qui aedificant eam nisi Dominus custodierit
civitatem frustra vigilavit qui custodit 2 vanum
est vobis ante lucem surgere surgere postquam
sederitis qui manducatis panem doloris cum dederit
dilectis suis somnum 3 ecce hereditas Domini filii
mercis fructus ventris 4 sicut sagittae in manu
potentis ita filii excussorum 5 beatus vir qui implebit
desiderium suum ex ipsis non confundentur cum
loquentur inimicis suis in porta

128 canticum graduum beati omnes qui timent
Dominum qui ambulant in viis eius 2 labores
manuum tuarum quia; manducabis beatus es et

bene tibi erit 3 uxor tua sicut vitis abundans in
lateribus domus tuae filii tui sicut novella olivarum
in circuitu mensae tuae 4 ecce sic benedicetur
homo qui timet Dominum 5 benedicat te Dominus
ex Sion et videas bona Hierusalem omnibus diebus
vitae tuae 6 et videas filios filiorum tuorum pax
super Israhel

129 canticum graduum saepe expugnaverunt
me a iuventute mea dicat nunc Israhel
2 saepe expugnaverunt me a iuventute mea
etenim non potuerunt mihi 3 supra dorsum
meum fabricabantur peccatores prolongaverunt
iniquitatem suam 4 Dominus iustus concidet
cervices peccatorum 5 confundantur et
convertantur retrorsum omnes qui oderunt Sion
6 fiant sicut faenum tectorum quod priusquam
evellatur exaruit 7 de quo non implevit manum
suam qui metit et sinum suum qui manipulos colligit
8 et non dixerunt qui praeteribant benedictio
Domini super vos benediximus vobis in nomine
Domini

130 canticum graduum de profundis clamavi ad
te Domine 2 Domine exaudi vocem meam
fiant aures tuae intendentes in vocem deprecationis
meae 3 si iniquitates observabis Domine Domine
quis sustinebit 4 quia apud te propitiatio est propter
legem tuam sustinui te Domine sustinuit anima mea
in verbum eius 5 speravit anima mea in Domino 6 a
custodia matutina usque ad noctem speret Israhel
in Domino 7 quia apud Dominum misericordia et
copiosa apud eum redemptio 8 et ipse redimet
Israhel ex omnibus iniquitatibus eius

131 canticum graduum David Domine non est
exaltatum cor meum neque elati sunt oculi
mei neque ambulavi in magnis neque in mirabilibus
super me 2 si non humiliter sentiebam sed exaltavi
animam meam sicut ablactatum super matrem
suam ita retributio in anima mea 3 speret Israhel
in Domino ex hoc nunc et usque in saeculum

132 canticum graduum memento Domine David
et omnis mansuetudinis eius 2 sicut iuravit
Domino votum vovit Deo Iacob 3 si introiero
in tabernaculum domus meae si ascendero in
lectum strati mei 4 si dedero somnum oculis meis
et palpebris meis dormitationem 5 et requiem
temporibus meis donec inveniam locum Domino
tabernaculum Deo Iacob 6 ecce audivimus eam in
Efrata invenimus eam in campis silvae 7 introibimus
in tabernacula eius adorabimus in loco ubi steterunt
pedes eius 8 surge Domine in requiem tuam tu et
arca sanctificationis tuae 9 sacerdotes tui induentur
iustitia et sancti tui exultabunt 10 propter David
servum tuum non avertas faciem christi tui 11
iuravit Dominus David veritatem et non frustrabit
eum de fructu ventris tui ponam super sedem
tuam 12 si custodierint filii tui testamentum meum
et testimonia mea haec quae docebo eos et filii
eorum usque in saeculum sedebunt super sedem
tuam 13 quoniam elegit Dominus Sion elegit eam in
habitationem sibi 14 haec requies mea in saeculum
saeculi hic habitabo quoniam elegi eam 15 viduam
eius benedicens benedicam pauperes eius saturabo
panibus 16 sacerdotes eius induam salutari et sancti
eius exultatione exultabunt 17 illic producam cornu
David paravi lucernam christo meo 18 inimicos eius
induam confusione super ipsum autem efflorebit
sanctificatio mea

133 canticum graduum David ecce quam bonum
et quam iucundum habitare fratres in unum
2 sicut unguentum in capite quod descendit in
barbam barbam Aaron quod descendit in ora
vestimenti eius 3 sicut ros Hermon qui descendit
in montes Sion quoniam illic mandavit Dominus
benedictionem et vitam usque in saeculum

134 canticum graduum ecce nunc benedicite
Dominum omnes servi Domini qui statis
in domo Domini in atriis domus Dei nostri 2
in noctibus extollite manus vestras in sancta et
benedicite Domino 3 benedicat te Dominus ex Sion
qui fecit caelum et terram

135 alleluia laudate nomen Domini laudate servi
Dominum 2 qui statis in domo Domini
in atriis domus Dei nostri 3 laudate Dominum
quia bonus Dominus psallite nomini eius quoniam
suave 4 quoniam Iacob elegit sibi Dominus Israhel
in possessionem sibi 5 quia ego cognovi quod
magnus est Dominus et Deus noster prae omnibus
diis 6 omnia quae voluit Dominus fecit in caelo
et in terra in mare et in omnibus abyssis 7
educens nubes ab extremo terrae fulgora in pluviam
fecit qui producit ventos de thesauris suis 8 qui
percussit primogenita Aegypti ab homine usque
ad pecus 9 emisit signa et prodigia in medio tui
Aegypte in Pharaonem et in omnes servos eius
10 qui percussit gentes multas et occidit reges
fortes 11 Seon regem Amorreorum et Og regem
Basan et omnia regna Chanaan 12 et dedit terram
eorum hereditatem hereditatem Israhel populo
suo 13 Domine nomen tuum in aeternum Domine
memoriale tuum in generationem et generationem
14 quia iudicabit Dominus populum suum et in
servis suis deprecabitur 15 simulacra gentium

argentum et aurum opera manuum hominum **16** os habent et non loquentur oculos habent et non videbunt **17** aures habent et non audient neque enim est spiritus in ore eorum **18** similes illis fiant qui faciunt ea et omnes qui sperant in eis **19** domus Israhel benedicite Domino domus Aaron benedicite Domino **20** domus Levi benedicite Domino qui timetis Dominum benedicite Domino **21** benedictus Dominus ex Sion qui habitat in Hierusalem

136 alleluia confitemini Domino quoniam bonus quoniam in aeternum misericordia eius **2** confitemini Deo deorum quoniam in aeternum misericordia eius **3** confitemini Domino dominorum quoniam in aeternum misericordia eius **4** qui facit mirabilia magna solus quoniam in aeternum misericordia eius **5** qui fecit caelos in intellectu quoniam in aeternum misericordia eius **6** qui firmavit terram super aquas quoniam in aeternum misericordia eius **7** qui fecit luminaria magna quoniam in aeternum misericordia eius **8** solem in potestatem diei quoniam in aeternum misericordia eius **9** lunam et stellas in potestatem noctis quoniam in aeternum misericordia eius **10** qui percussit Aegyptum cum primogenitis eorum quoniam in aeternum misericordia eius **11** qui eduxit Israhel de medio eorum quoniam in aeternum misericordia eius **12** in manu potenti et brachio excelso quoniam in aeternum misericordia eius **13** qui divisit Rubrum mare in divisiones quoniam in aeternum misericordia eius **14** et duxit Israhel per medium eius quoniam in aeternum misericordia eius **15** et excussit Pharaonem et virtutem eius in mari Rubro quoniam in aeternum misericordia eius **16** qui transduxit populum suum in deserto quoniam in aeternum misericordia eius **17** qui percussit reges magnos quoniam in aeternum misericordia eius **18** et occidit reges fortes quoniam in aeternum misericordia eius **19** Seon regem Amorreorum quoniam in aeternum misericordia eius **20** et Og regem Basan quoniam in aeternum misericordia eius **21** et dedit terram eorum hereditatem quoniam in aeternum misericordia eius **22** hereditatem Israhel servo suo quoniam in aeternum misericordia eius **23** quia in humilitate nostra memor fuit nostri quoniam in aeternum misericordia eius **24** et redemit nos ab inimicis nostris quoniam in aeternum misericordia eius **25** qui dat escam omni carni quoniam in aeternum misericordia eius **26** confitemini Deo caeli quoniam in aeternum misericordia eius confitemini Domino dominorum quoniam in aeternum misericordia eius

137 David Hieremiae super flumina Babylonis illic sedimus et flevimus cum recordaremur Sion **2** in salicibus in medio eius suspendimus organa nostra **3** quia illic interrogaverunt nos qui captivos duxerunt nos verba cantionum et qui abduxerunt nos hymnum cantate nobis de canticis Sion **4** quomodo cantabimus canticum Domini in terra aliena **5** si oblitus fuero tui Hierusalem oblivioni detur dextera mea **6** adhereat lingua mea faucibus meis si non meminero tui si non praeposuero Hierusalem in principio laetitiae meae **7** memor esto Domine filiorum Edom diem Hierusalem qui dicunt exinanite exinanite usque ad fundamentum in ea **8** filia Babylonis misera beatus qui retribuet tibi retributionem tuam quam retribuisti nobis **9** beatus qui tenebit et adlidet parvulos tuos ad petram

138 ipsi David confitebor tibi Domine in toto corde meo quoniam audisti verba oris mei in conspectu angelorum psallam tibi **2** adorabo ad templum sanctum tuum et confitebor nomini tuo super misericordia tua et veritate tua quoniam magnificasti super omne nomen sanctum tuum **3** in quacumque die invocavero te exaudi me multiplicabis me in anima mea virtute **4** confiteantur tibi Domine omnes reges terrae quia audierunt omnia verba oris tui **5** et cantent in viis Domini quoniam magna gloria Domini **6** quoniam excelsus Dominus et humilia respicit et alta a longe cognoscit **7** si ambulavero in medio tribulationis vivificabis me super iram inimicorum meorum extendisti manum tuam et salvum me fecit dextera tua **8** Dominus retribuet propter me Domine misericordia tua in saeculum opera manuum tuarum ne dispicias

139 in finem David psalmus **2** Domine probasti me et cognovisti me tu cognovisti sessionem meam et surrectionem meam **3** intellexisti cogitationes meas de longe semitam meam et funiculum meum investigasti **4** et omnes vias meas praevidisti quia non est sermo in lingua mea **5** ecce Domine tu cognovisti omnia novissima et antiqua tu formasti me et posuisti super me manum tuam **6** mirabilis facta est scientia tua ex me confortata est non potero ad eam **7** quo ibo ab spiritu tuo et quo a facie tua fugiam **8** si ascendero in caelum tu illic es si descendero ad infernum ades **(Sheol h7585)** **9** si sumpsero pinnas meas diluculo et habitavero in extremis maris **10** etenim illuc manus tua deducet me et tenebit me dextera tua **11** et dixi forsitan tenebrae conculcabunt me et nox inluminatio in deliciis meis **12** quia tenebrae non obscurabuntur a

te et nox sicut dies inluminabitur sicut tenebrae
eius ita et lumen eius **13** quia tu possedisti renes
meos suscepisti me de utero matris meae **14**
confitebor tibi quia terribiliter magnificatus es
mirabilia opera tua et anima mea cognoscit nimis
15 non est occultatum os meum a te quod fecisti in
occulto et substantia mea in inferioribus terrae **16**
inperfectum meum viderunt oculi tui et in libro
tuo omnes scribentur die formabuntur et nemo in
eis **17** mihi autem nimis honorificati sunt amici tui
Deus nimis confirmati sunt principatus eorum **18**
dinumerabo eos et super harenam multiplicabuntur
exsurrexi et adhuc sum tecum **19** si occideris Deus
peccatores et viri sanguinum declinate a me **20** quia
dices in cogitatione accipient in vanitate civitates
tuas **21** nonne qui oderunt te Domine oderam et
super inimicos tuos tabescebam **22** perfecto odio
oderam illos inimici facti sunt mihi **23** proba me
Deus et scito cor meum interroga me et cognosce
semitas meas **24** et vide si via iniquitatis in me est
et deduc me in via aeterna

140 in finem psalmus David eripe me Domine
ab homine malo a viro iniquo eripe me
2 qui cogitaverunt iniquitates in corde tota die
constituebant proelia **3** acuerunt linguam suam
sicut serpentis venenum aspidum sub labiis eorum
diapsalma **4** custodi me Domine de manu peccatoris
ab hominibus iniquis eripe me qui cogitaverunt
subplantare gressus meos **5** absconderunt superbi
laqueum mihi et funes extenderunt in laqueum
iuxta iter scandalum posuerunt mihi diapsalma
6 dixi Domino Deus meus es tu exaudi Domine
vocem deprecationis meae **7** Domine Domine virtus
salutis meae obumbrasti super caput meum in die
belli **8** non tradas Domine desiderio meo peccatori
cogitaverunt contra me ne derelinquas me ne forte
exaltentur diapsalma **9** caput circuitus eorum labor
labiorum ipsorum operiet eos **10** cadent super
eos carbones in igne deicies eos in miseriis non
subsistent **11** vir linguosus non dirigetur in terra
virum iniustum mala capient in interitu **12** cognovi
quia faciet Dominus iudicium inopis et vindictam
pauperum **13** verumtamen iusti confitebuntur
nomini tuo habitabunt recti cum vultu tuo

141 psalmus David Domine clamavi ad te exaudi
me intende voci meae cum clamavero
ad te **2** dirigatur oratio mea sicut incensum
in conspectu tuo elevatio manuum mearum
sacrificium vespertinum **3** pone Domine custodiam
ori meo et ostium circumstantiae labiis meis **4**
non declines cor meum in verba malitiae ad
excusandas excusationes in peccatis cum hominibus
operantibus iniquitatem et non communicabo cum
electis eorum **5** corripiet me iustus in misericordia
et increpabit me oleum autem peccatoris non
inpinguet caput meum quoniam adhuc et oratio
mea in beneplacitis eorum **6** absorti sunt iuncti
petrae iudices eorum audient verba mea quoniam
potuerunt **7** sicut crassitudo terrae erupta est super
terram dissipata sunt ossa nostra secus infernum
(Sheol h7585) **8** quia ad te Domine Domine oculi mei
in te speravi non auferas animam meam **9** custodi
me a laqueo quem statuerunt mihi et ab scandalis
operantium iniquitatem **10** cadent in retiaculo eius
peccatores singulariter sum ego donec transeam

142 intellectus David cum esset in spelunca
oratio voce mea ad Dominum clamavi voce
mea ad Dominum deprecatus sum **2** effundo in
conspectu eius deprecationem meam tribulationem
meam ante ipsum pronuntio **3** in deficiendo ex
me spiritum meum et tu cognovisti semitas meas
in via hac qua ambulabam absconderunt laqueum
mihi **4** considerabam ad dexteram et videbam et
non erat qui cognosceret me periit fuga a me et
non est qui requirit animam meam **5** clamavi ad
te Domine dixi tu es spes mea portio mea in terra
viventium **6** intende ad deprecationem meam quia
humiliatus sum nimis libera me a persequentibus
me quia confortati sunt super me **7** educ de custodia
animam meam ad confitendum nomini tuo me
expectant iusti donec retribuas mihi

143 psalmus David quando filius eum
persequebatur Domine exaudi orationem
meam auribus percipe obsecrationem meam in
veritate tua exaudi me in tua iustitia **2** et non intres
in iudicio cum servo tuo quia non iustificabitur in
conspectu tuo omnis vivens **3** quia persecutus est
inimicus animam meam humiliavit in terra vitam
meam conlocavit me in obscuris sicut mortuos
saeculi **4** et anxiatus est super me spiritus meus in
me turbatum est cor meum **5** memor fui dierum
antiquorum meditatus sum in omnibus operibus
tuis in factis manuum tuarum meditabar **6** expandi
manus meas ad te anima mea sicut terra sine aqua
tibi diapsalma **7** velociter exaudi me Domine defecit
spiritus meus non avertas faciem tuam a me et
similis ero descendentibus in lacum **8** auditam mihi
fac mane misericordiam tuam quia in te speravi
notam fac mihi viam in qua ambulem quia ad te
levavi animam meam **9** eripe me de inimicis meis
Domine ad te confugi **10** doce me facere voluntatem
tuam quia Deus meus es tu spiritus tuus bonus
deducet me in terra recta **11** propter nomen tuum

Domine vivificabis me in aequitate tua educes de
tribulatione animam meam 12 et in misericordia
tua disperdes inimicos meos et perdes omnes qui
tribulant animam meam quoniam ego servus tuus
sum

144 David adversus Goliad benedictus Dominus
Deus meus qui docet manus meas ad
proelium digitos meos ad bellum 2 misericordia
mea et refugium meum susceptor meus et liberator
meus protector meus et in eo speravi qui subdis
populum meum sub me 3 Domine quid est homo
quia innotuisti ei aut filius hominis quia reputas
eum 4 homo vanitati similis factus est dies eius
sicut umbra praetereunt 5 Domine inclina caelos
tuos et descende tange montes et fumigabunt 6
fulgora coruscationem et dissipabis eos emitte
sagittas tuas et conturbabis eos 7 emitte manum
tuam de alto eripe me et libera me de aquis
multis de manu filiorum alienorum 8 quorum os
locutum est vanitatem et dextera eorum dextera
iniquitatis 9 Deus canticum novum cantabo tibi in
psalterio decacordo psallam tibi 10 qui das salutem
regibus qui redimit David servum suum de gladio
maligno 11 eripe me et eripe me de manu filiorum
alienigenarum quorum os locutum est vanitatem et
dextera eorum dextera iniquitatis 12 quorum filii
sicut novella plantationis in iuventute sua filiae
eorum conpositae circumornatae ut similitudo
templi 13 promptuaria eorum plena eructantia
ex hoc in illud oves eorum fetosae abundantes in
egressibus suis 14 boves eorum crassi non est ruina
maceriae neque transitus neque clamor in plateis
eorum 15 beatum dixerunt populum cui haec sunt
beatus populus cuius Dominus Deus eius

145 laudatio David exaltabo te Deus meus rex
et benedicam nomini tuo in saeculum et in
saeculum saeculi 2 per singulos dies benedicam
tibi et laudabo nomen tuum in saeculum et in
saeculum saeculi 3 magnus Dominus et laudabilis
nimis et magnitudinis eius non est finis 4
generatio et generatio laudabit opera tua et
potentiam tuam pronuntiabunt 5 magnificentiam
gloriae sanctitatis tuae loquentur et mirabilia tua
narrabunt 6 et virtutem terribilium tuorum dicent
et magnitudinem tuam narrabunt 7 memoriam
abundantiae suavitatis tuae eructabunt et iustitia
tua exultabunt 8 miserator et misericors Dominus
patiens et multum misericors 9 suavis Dominus
universis et miserationes eius super omnia opera
eius 10 confiteantur tibi Domine omnia opera tua
et sancti tui confiteantur tibi 11 gloriam regni tui
dicent et potentiam tuam loquentur 12 ut notam
faciant filiis hominum potentiam tuam et gloriam
magnificentiae regni tui 13 regnum tuum regnum
omnium saeculorum et dominatio tua in omni
generatione et progenie fidelis Dominus in omnibus
verbis suis et sanctus in omnibus operibus suis
14 adlevat Dominus omnes qui corruunt et erigit
omnes elisos 15 oculi omnium in te sperant et tu
das escam illorum in tempore oportuno 16 aperis tu
manum tuam et imples omne animal benedictione
17 iustus Dominus in omnibus viis suis et sanctus
in omnibus operibus suis 18 prope est Dominus
omnibus invocantibus eum omnibus invocantibus
eum in veritate 19 voluntatem timentium se faciet
et deprecationem eorum exaudiet et salvos faciet
eos 20 custodit Dominus omnes diligentes se et
omnes peccatores disperdet 21 laudationem Domini
loquetur os meum et benedicat omnis caro nomini
sancto eius in saeculum et in saeculum saeculi

146 alleluia Aggei et Zacchariae 2 lauda anima
mea Dominum laudabo Dominum in vita
mea psallam Deo meo quamdiu fuero nolite
confidere in principibus 3 in filiis hominum quibus
non est salus 4 exibit spiritus eius et revertetur in
terram suam in illa die peribunt omnes cogitationes
eorum 5 beatus cuius Deus Iacob adiutor eius spes
eius in Domino Deo ipsius 6 qui fecit caelum et
terram mare et omnia quae in eis 7 qui custodit
veritatem in saeculum facit iudicium iniuriam
patientibus dat escam esurientibus Dominus solvit
conpeditos 8 Dominus inluminat caecos Dominus
erigit adlisos Dominus diligit iustos 9 Dominus
custodit advenas pupillum et viduam suscipiet et
viam peccatorum disperdet 10 regnabit Dominus
in saecula Deus tuus Sion in generationem et
generationem

147 alleluia Aggei et Zacchariae laudate
Dominum quoniam bonum psalmus Deo
nostro sit iucunda decoraque; laudatio 2
aedificans Hierusalem Dominus dispersiones Israhel
congregabit 3 qui sanat contritos corde et alligat
contritiones illorum 4 qui numerat multitudinem
stellarum et omnibus eis nomina vocans 5
magnus Dominus noster et magna virtus eius et
sapientiae eius non est numerus 6 suscipiens
mansuetos Dominus humilians autem peccatores
usque ad terram 7 praecinite Domino in confessione
psallite Deo nostro in cithara 8 qui operit caelum
nubibus et parat terrae pluviam qui producit in
montibus faenum et herbam servituti hominum 9
et dat iumentis escam ipsorum et pullis corvorum

invocantibus eum **10** non in fortitudine equi
voluntatem habebit nec in tibiis viri beneplacitum
erit ei **11** beneplacitum est Domino super timentes
eum et in eis qui sperant super misericordia eius **12**
alleluia lauda Hierusalem Dominum lauda Deum
tuum Sion **13** quoniam confortavit seras portarum
tuarum benedixit filiis tuis in te **14** qui posuit fines
tuos pacem et adipe frumenti satiat te **15** qui emittit
eloquium suum terrae velociter currit sermo eius
16 qui dat nivem sicut lanam nebulam sicut cinerem
spargit **17** mittit cristallum suum sicut buccellas
ante faciem frigoris eius quis sustinebit **18** emittet
verbum suum et liquefaciet ea flabit spiritus eius et
fluent aquae **19** qui adnuntiat verbum suum Iacob
iustitias et iudicia sua Israhel **20** non fecit taliter
omni nationi et iudicia sua non manifestavit eis

148 alleluia laudate Dominum de caelis laudate
eum in excelsis **2** laudate eum omnes angeli
eius laudate eum omnes virtutes eius **3** laudate eum
sol et luna laudate eum omnes stellae et lumen **4**
laudate eum caeli caelorum et aqua quae super
caelum est **5** laudent nomen Domini quia ipse dixit
et facta sunt ipse mandavit et creata sunt **6** statuit
ea in saeculum et in saeculum saeculi praeceptum
posuit et non praeteribit **7** laudate Dominum de
terra dracones et omnes abyssi **8** ignis grando nix
glacies spiritus procellarum quae faciunt verbum
eius **9** montes et omnes colles ligna fructifera et
omnes cedri **10** bestiae et universa pecora serpentes
et volucres pinnatae **11** reges terrae et omnes
populi principes et omnes iudices terrae **12** iuvenes
et virgines senes cum iunioribus laudent nomen
Domini **13** quia exaltatum est nomen eius solius **14**
confessio eius super caelum et terram et exaltabit
cornu populi sui hymnus omnibus sanctis eius filiis
Israhel populo adpropinquanti sibi

149 alleluia cantate Domino canticum novum
laus eius in ecclesia sanctorum **2** laetetur
Israhel in eo qui fecit eum et filii Sion exultent in
rege suo **3** laudent nomen eius in choro in tympano
et psalterio psallant ei **4** quia beneplacitum est
Domino in populo suo et exaltabit mansuetos in
salute **5** exultabunt sancti in gloria laetabuntur in
cubilibus suis **6** exaltationes Dei in gutture eorum et
gladii ancipites in manibus eorum **7** ad faciendam
vindictam in nationibus increpationes in populis **8**
ad alligandos reges eorum in conpedibus et nobiles
eorum in manicis ferreis **9** ut faciant in eis iudicium
conscriptum gloria haec est omnibus sanctis eius

150 alleluia laudate Dominum in sanctis eius
laudate eum in firmamento virtutis eius
2 laudate eum in virtutibus eius laudate eum
secundum multitudinem magnitudinis eius **3**
laudate eum in sono tubae laudate eum in psalterio
et cithara **4** laudate eum in tympano et choro
laudate eum in cordis et organo **5** laudate eum in
cymbalis bene sonantibus laudate eum in cymbalis
iubilationis **6** omne quod spirat laudet Dominum
alleluia

Proverbiorum

1 parabolae Salomonis filii David regis Israhel **2** ad sciendam sapientiam et disciplinam **3** ad intellegenda verba prudentiae et suscipiendam eruditionem doctrinae iustitiam et iudicium et aequitatem **4** ut detur parvulis astutia adulescenti scientia et intellectus **5** audiens sapiens sapientior erit et intellegens gubernacula possidebit **6** animadvertet parabolam et interpretationem verba sapientium et enigmata eorum **7** timor Domini principium scientiae sapientiam atque doctrinam stulti despiciunt **8** audi fili mi disciplinam patris tui et ne dimittas legem matris tuae **9** ut addatur gratia capiti tuo et torques collo tuo **10** fili mi si te lactaverint peccatores ne adquiescas **11** si dixerint veni nobiscum insidiemur sanguini abscondamus tendiculas contra insontem frustra **12** degluttiamus eum sicut infernus viventem et integrum quasi descendentem in lacum **(Sheol h7585)** **13** omnem pretiosam substantiam repperiemus implebimus domos nostras spoliis **14** sortem mitte nobiscum marsuppium unum sit omnium nostrum **15** fili mi ne ambules cum eis prohibe pedem tuum a semitis eorum **16** pedes enim illorum ad malum currunt et festinant ut effundant sanguinem **17** frustra autem iacitur rete ante oculos pinnatorum **18** ipsique contra sanguinem suum insidiantur et moliuntur fraudes contra animas suas **19** sic semitae omnis avari animas possidentium rapiunt **20** sapientia foris praedicat in plateis dat vocem suam **21** in capite turbarum clamitat in foribus portarum urbis profert verba sua dicens **22** usquequo parvuli diligitis infantiam et stulti ea quae sibi sunt noxia cupiunt et inprudentes odibunt scientiam **23** convertimini ad correptionem meam en proferam vobis spiritum meum et ostendam verba mea **24** quia vocavi et rennuistis extendi manum meam et non fuit qui aspiceret **25** despexistis omne consilium meum et increpationes meas neglexistis **26** ego quoque in interitu vestro ridebo et subsannabo cum vobis quod timebatis advenerit **27** cum inruerit repentina calamitas et interitus quasi tempestas ingruerit quando venerit super vos tribulatio et angustia **28** tunc invocabunt me et non exaudiam mane consurgent et non invenient me **29** eo quod exosam habuerint disciplinam et timorem Domini non susceperint **30** nec adquieverint consilio meo et detraxerint universae correptioni meae **31** comedent igitur fructus viae suae suisque consiliis saturabuntur **32** aversio parvulorum interficiet eos et prosperitas stultorum perdet illos **33** qui autem me audierit absque terrore requiescet et abundantia perfruetur malorum timore sublato

2 fili mi si susceperis sermones meos et mandata mea absconderis penes te **2** ut audiat sapientiam auris tua inclina cor tuum ad noscendam prudentiam **3** si enim sapientiam invocaveris et inclinaveris cor tuum prudentiae **4** si quaesieris eam quasi pecuniam et sicut thesauros effoderis illam **5** tunc intelleges timorem Domini et scientiam Dei invenies **6** quia Dominus dat sapientiam et ex ore eius scientia et prudentia **7** custodiet rectorum salutem et proteget gradientes simpliciter **8** servans semitas iustitiae et vias sanctorum custodiens **9** tunc intelleges iustitiam et iudicium et aequitatem et omnem semitam bonam **10** si intraverit sapientia cor tuum et scientia animae tuae placuerit **11** consilium custodiet te prudentia servabit te **12** ut eruaris de via mala ab homine qui perversa loquitur **13** qui relinquunt iter rectum et ambulant per vias tenebrosas **14** qui laetantur cum malefecerint et exultant in rebus pessimis **15** quorum viae perversae et infames gressus eorum **16** ut eruaris a muliere aliena et ab extranea quae mollit sermones suos **17** et relinquit ducem pubertatis suae **18** et pacti Dei sui oblita est inclinata est enim ad mortem domus eius et ad impios semitae ipsius **19** omnes qui ingrediuntur ad eam non revertentur nec adprehendent semitas vitae **20** ut ambules in via bona et calles iustorum custodias **21** qui enim recti sunt habitabunt in terra et simplices permanebunt in ea **22** impii vero de terra perdentur et qui inique agunt auferentur ex ea

3 fili mi ne obliviscaris legis meae et praecepta mea custodiat cor tuum **2** longitudinem enim dierum et annos vitae et pacem adponent tibi **3** misericordia et veritas non te deserant circumda eas gutturi tuo et describe in tabulis cordis tui **4** et invenies gratiam et disciplinam bonam coram Deo et hominibus **5** habe fiduciam in Domino ex toto corde tuo et ne innitaris prudentiae tuae **6** in omnibus viis tuis cogita illum et ipse diriget gressus tuos **7** ne sis sapiens apud temet ipsum time Dominum et recede a malo **8** sanitas quippe erit umbilico tuo et inrigatio ossuum tuorum **9** honora Dominum de tua substantia et de primitiis omnium frugum tuarum **10** et implebuntur horrea tua saturitate et vino torcularia redundabunt **11** disciplinam Domini fili mi ne abicias nec deficias cum ab eo corriperis **12** quem enim diligit Dominus corripit et quasi pater in filio conplacet sibi **13** beatus homo qui invenit sapientiam et qui affluit prudentia **14** melior est adquisitio eius negotiatione

argenti et auro primo fructus eius **15** pretiosior est
cunctis opibus et omnia quae desiderantur huic non
valent conparari **16** longitudo dierum in dextera
eius in sinistra illius divitiae et gloria **17** viae eius
viae pulchrae et omnes semitae illius pacificae **18**
lignum vitae est his qui adprehenderint eam et qui
tenuerit eam beatus **19** Dominus sapientia fundavit
terram stabilivit caelos prudentia **20** sapientia illius
eruperunt abyssi et nubes rore concrescunt **21** fili
mi ne effluant haec ab oculis tuis custodi legem
atque consilium **22** et erit vita animae tuae et gratia
faucibus tuis **23** tunc ambulabis fiducialiter in via
tua et pes tuus non inpinget **24** si dormieris non
timebis quiesces et suavis erit somnus tuus **25** ne
paveas repentino terrore et inruentes tibi potentias
impiorum **26** Dominus enim erit in latere tuo et
custodiet pedem tuum ne capiaris **27** noli prohibere
benefacere eum qui potest si vales et ipse benefac
28 ne dicas amico tuo vade et revertere et cras dabo
tibi cum statim possis dare **29** ne moliaris amico
tuo malum cum ille in te habeat fiduciam **30** ne
contendas adversus hominem frustra cum ipse tibi
nihil mali fecerit **31** ne aemuleris hominem iniustum
nec imiteris vias eius **32** quia abominatio Domini est
omnis inlusor et cum simplicibus sermocinatio eius
33 egestas a Domino in domo impii habitacula autem
iustorum benedicentur **34** inlusores ipse deludet
et mansuetis dabit gratiam **35** gloriam sapientes
possidebunt stultorum exaltatio ignominia

4 audite filii disciplinam patris et adtendite ut
sciatis prudentiam **2** donum bonum tribuam
vobis legem meam ne derelinquatis **3** nam et ego
filius fui patris mei tenellus et unigenitus coram
matre mea **4** et docebat me atque dicebat suscipiat
verba mea cor tuum custodi praecepta mea et
vives **5** posside sapientiam posside prudentiam ne
obliviscaris neque declines a verbis oris mei **6** ne
dimittas eam et custodiet te dilige eam et servabit
te **7** principium sapientiae posside sapientiam et
in omni possessione tua adquire prudentiam **8**
arripe illam et exaltabit te glorificaberis ab ea cum
eam fueris amplexatus **9** dabit capiti tuo augmenta
gratiarum et corona inclita proteget te **10** audi
fili mi et suscipe verba mea ut multiplicentur tibi
anni vitae **11** viam sapientiae monstravi tibi duxi
te per semitas aequitatis **12** quas cum ingressus
fueris non artabuntur gressus tui et currens non
habebis offendiculum **13** tene disciplinam ne
dimittas eam custodi illam quia ipsa est vita tua
14 ne delecteris semitis impiorum nec tibi placeat
malorum via **15** fuge ab ea ne transeas per illam
declina et desere eam **16** non enim dormiunt
nisi malefecerint et rapitur somnus ab eis nisi
subplantaverint **17** comedunt panem impietatis
et vinum iniquitatis bibunt **18** iustorum autem
semita quasi lux splendens procedit et crescit usque
ad perfectam diem **19** via impiorum tenebrosa
nesciunt ubi corruant **20** fili mi ausculta sermones
meos et ad eloquia mea inclina aurem tuam **21** ne
recedant ab oculis tuis custodi ea in medio cordis
tui **22** vita enim sunt invenientibus ea et universae
carni sanitas **23** omni custodia serva cor tuum quia
ex ipso vita procedit **24** remove a te os pravum
et detrahentia labia sint procul a te **25** oculi tui
recta videant et palpebrae tuae praecedant gressus
tuos **26** dirige semitam pedibus tuis et omnes viae
tuae stabilientur **27** ne declines ad dexteram et ad
sinistram averte pedem tuum a malo

5 fili mi adtende sapientiam meam et prudentiae
meae inclina aurem tuam **2** ut custodias
cogitationes et disciplinam labia tua conservent **3**
favus enim stillans labia meretricis et nitidius oleo
guttur eius **4** novissima autem illius amara quasi
absinthium et acuta quasi gladius biceps **5** pedes
eius descendunt in mortem et ad inferos gressus
illius penetrant **(Sheol h7585)** **6** per semitam vitae
non ambulat vagi sunt gressus eius et investigabiles
7 nunc ergo fili audi me et ne recedas a verbis oris
mei **8** longe fac ab ea viam tuam et ne adpropinques
foribus domus eius **9** ne des alienis honorem tuum et
annos tuos crudeli **10** ne forte impleantur extranei
viribus tuis et labores tui sint in domo aliena
11 et gemas in novissimis quando consumpseris
carnes et corpus tuum et dicas **12** cur detestatus
sum disciplinam et increpationibus non adquievit
cor meum **13** nec audivi vocem docentium me et
magistris non inclinavi aurem meam **14** paene fui
in omni malo in medio ecclesiae et synagogae **15**
bibe aquam de cisterna tua et fluenta putei tui
16 deriventur fontes tui foras et in plateis aquas
tuas divide **17** habeto eas solus nec sint alieni
participes tui **18** sit vena tua benedicta et laetare
cum muliere adulescentiae tuae **19** cerva carissima
et gratissimus hinulus ubera eius inebrient te omni
tempore in amore illius delectare iugiter **20** quare
seduceris fili mi ab aliena et foveris sinu alterius **21**
respicit Dominus vias hominis et omnes gressus
illius considerat **22** iniquitates suae capiunt impium
et funibus peccatorum suorum constringitur **23**
ipse morietur quia non habuit disciplinam et
multitudine stultitiae suae decipietur

6 fili mi si spoponderis pro amico tuo defixisti
apud extraneum manum tuam **2** inlaqueatus
es verbis oris tui et captus propriis sermonibus **3**

fac ergo quod dico fili mi et temet ipsum libera
quia incidisti in manu proximi tui discurre festina
suscita amicum tuum **4** ne dederis somnum oculis
tuis nec dormitent palpebrae tuae **5** eruere quasi
dammula de manu et quasi avis de insidiis aucupis
6 vade ad formicam o piger et considera vias eius et
disce sapientiam **7** quae cum non habeat ducem nec
praeceptorem nec principem **8** parat aestate cibum
sibi et congregat in messe quod comedat **9** usquequo
piger dormis quando consurges ex somno tuo **10**
paululum dormies paululum dormitabis paululum
conseres manus ut dormias **11** et veniet tibi quasi
viator egestas et pauperies quasi vir armatus **12**
homo apostata vir inutilis graditur ore perverso **13**
annuit oculis terit pede digito loquitur **14** pravo
corde machinatur malum et in omni tempore iurgia
seminat **15** huic extemplo veniet perditio sua et
subito conteretur nec habebit ultra medicinam **16**
sex sunt quae odit Dominus et septimum detestatur
anima eius **17** oculos sublimes linguam mendacem
manus effundentes innoxium sanguinem **18** cor
machinans cogitationes pessimas pedes veloces ad
currendum in malum **19** proferentem mendacia
testem fallacem et eum qui seminat inter fratres
discordias **20** conserva fili mi praecepta patris tui et
ne dimittas legem matris tuae **21** liga ea in corde tuo
iugiter et circumda gutturi tuo **22** cum ambulaveris
gradiantur tecum cum dormieris custodiant te et
evigilans loquere cum eis **23** quia mandatum lucerna
est et lex lux et via vitae increpatio disciplinae **24**
ut custodiant te a muliere mala et a blanda lingua
extraneae **25** non concupiscat pulchritudinem eius
cor tuum nec capiaris nutibus illius **26** pretium
enim scorti vix unius est panis mulier autem viri
pretiosam animam capit **27** numquid abscondere
potest homo ignem in sinu suo ut vestimenta illius
non ardeant **28** aut ambulare super prunas et non
conburentur plantae eius **29** sic qui ingreditur
ad mulierem proximi sui non erit mundus cum
tetigerit eam **30** non grandis est culpae cum quis
furatus fuerit furatur enim ut esurientem impleat
animam **31** deprehensus quoque reddet septuplum
et omnem substantiam domus suae tradet **32** qui
autem adulter est propter cordis inopiam perdet
animam suam **33** turpitudinem et ignominiam
congregat sibi et obprobrium illius non delebitur **34**
quia zelus et furor viri non parcet in die vindictae
35 nec adquiescet cuiusquam precibus nec suscipiet
pro redemptione dona plurima

7 fili mi custodi sermones meos et praecepta mea
reconde tibi **2** serva mandata mea et vives et
legem meam quasi pupillam oculi tui **3** liga eam in
digitis tuis scribe illam in tabulis cordis tui **4** dic
sapientiae soror mea es et prudentiam voca amicam
tuam **5** ut custodiat te a muliere extranea et ab
aliena quae verba sua dulcia facit **6** de fenestra
enim domus meae per cancellos prospexi **7** et video
parvulos considero vecordem iuvenem **8** qui transit
in platea iuxta angulum et propter viam domus
illius graditur **9** in obscuro advesperascente die in
noctis tenebris et caligine **10** et ecce mulier occurrit
illi ornatu meretricio praeparata ad capiendas
animas garrula et vaga **11** quietis inpatiens nec
valens in domo consistere pedibus suis **12** nunc
foris nunc in plateis nunc iuxta angulos insidians
13 adprehensumque deosculatur iuvenem et procaci
vultu blanditur dicens **14** victimas pro salute debui
hodie reddidi vota mea **15** idcirco egressa sum in
occursum tuum desiderans te videre et repperi **16**
intexui funibus lectum meum stravi tapetibus pictis
ex Aegypto **17** aspersi cubile meum murra et aloe
et cinnamomo **18** veni inebriemur uberibus donec
inlucescat dies et fruamur cupitis amplexibus **19**
non est enim vir in domo sua abiit via longissima
20 sacculum pecuniae secum tulit in die plenae
lunae reversurus est domum suam **21** inretivit eum
multis sermonibus et blanditiis labiorum protraxit
illum **22** statim eam sequitur quasi bos ductus ad
victimam et quasi agnus lasciviens et ignorans quod
ad vincula stultus trahatur **23** donec transfigat
sagitta iecur eius velut si avis festinet ad laqueum
et nescit quia de periculo animae illius agitur **24**
nunc ergo fili audi me et adtende verba oris mei
25 ne abstrahatur in viis illius mens tua neque
decipiaris semitis eius **26** multos enim vulneratos
deiecit et fortissimi quique interfecti sunt ab ea **27**
viae inferi domus eius penetrantes interiora mortis
(Sheol h7585)

8 numquid non sapientia clamitat et prudentia dat
vocem suam **2** in summis excelsisque verticibus
super viam in mediis semitis stans **3** iuxta portas
civitatis in ipsis foribus loquitur dicens **4** o viri ad vos
clamito et vox mea ad filios hominum **5** intellegite
parvuli astutiam et insipientes animadvertite **6**
audite quoniam de rebus magnis locutura sum
et aperientur labia mea ut recta praedicent **7**
veritatem meditabitur guttur meum et labia mea
detestabuntur impium **8** iusti sunt omnes sermones
mei non est in eis pravum quid neque perversum **9**
recti sunt intellegentibus et aequi invenientibus
scientiam **10** accipite disciplinam meam et non
pecuniam doctrinam magis quam aurum eligite **11**
melior est enim sapientia cunctis pretiosissimis
et omne desiderabile ei non potest conparari

12 ego sapientia habito in consilio et eruditis
intersum cogitationibus 13 timor Domini odit
malum arrogantiam et superbiam et viam pravam
et os bilingue detestor 14 meum est consilium et
aequitas mea prudentia mea est fortitudo 15 per me
reges regnant et legum conditores iusta decernunt
16 per me principes imperant et potentes decernunt
iustitiam 17 ego diligentes me diligo et qui mane
vigilant ad me invenient me 18 mecum sunt divitiae
et gloria opes superbae et iustitia 19 melior est
fructus meus auro et pretioso lapide et genimina
mea argento electo 20 in viis iustitiae ambulo in
medio semitarum iudicii 21 ut ditem diligentes me
et thesauros eorum repleam 22 Dominus possedit
me initium viarum suarum antequam quicquam
faceret a principio 23 ab aeterno ordita sum et
ex antiquis antequam terra fieret 24 necdum
erant abyssi et ego iam concepta eram necdum
fontes aquarum eruperant 25 necdum montes gravi
mole constiterant ante colles ego parturiebar 26
adhuc terram non fecerat et flumina et cardines
orbis terrae 27 quando praeparabat caelos aderam
quando certa lege et gyro vallabat abyssos 28
quando aethera firmabat sursum et librabat fontes
aquarum 29 quando circumdabat mari terminum
suum et legem ponebat aquis ne transirent fines
suos quando adpendebat fundamenta terrae 30
cum eo eram cuncta conponens et delectabar per
singulos dies ludens coram eo omni tempore 31
ludens in orbe terrarum et deliciae meae esse cum
filiis hominum 32 nunc ergo filii audite me beati
qui custodiunt vias meas 33 audite disciplinam et
estote sapientes et nolite abicere eam 34 beatus
homo qui audit me qui vigilat ad fores meas cotidie
et observat ad postes ostii mei 35 qui me invenerit
inveniet vitam et hauriet salutem a Domino 36
qui autem in me peccaverit laedet animam suam
omnes qui me oderunt diligunt mortem

9 sapientia aedificavit sibi domum excidit
columnas septem 2 immolavit victimas suas
miscuit vinum et proposuit mensam suam 3 misit
ancillas suas ut vocarent ad arcem et ad moenia
civitatis 4 si quis est parvulus veniat ad me et
insipientibus locuta est 5 venite comedite panem
meum et bibite vinum quod miscui vobis 6 relinquite
infantiam et vivite et ambulate per vias prudentiae
7 qui erudit derisorem ipse sibi facit iniuriam et qui
arguit impium generat maculam sibi 8 noli arguere
derisorem ne oderit te argue sapientem et diliget te
9 da sapienti et addetur ei sapientia doce iustum et
festinabit accipere 10 principium sapientiae timor
Domini et scientia sanctorum prudentia 11 per me
enim multiplicabuntur dies tui et addentur tibi anni
vitae 12 si sapiens fueris tibimet ipsi eris si inlusor
solus portabis malum 13 mulier stulta et clamosa
plenaque inlecebris et nihil omnino sciens 14 sedit
in foribus domus suae super sellam in excelso urbis
loco 15 ut vocaret transeuntes viam et pergentes
itinere suo 16 quis est parvulus declinet ad me et
vecordi locuta est 17 aquae furtivae dulciores sunt
et panis absconditus suavior 18 et ignoravit quod
gigantes ibi sint et in profundis inferni convivae
eius (Sheol h7585)

10 parabolae Salomonis filius sapiens laetificat
patrem filius vero stultus maestitia est matris
suae 2 non proderunt thesauri impietatis iustitia
vero liberabit a morte 3 non adfliget Dominus
fame animam iusti et insidias impiorum subvertet
4 egestatem operata est manus remissa manus
autem fortium divitias parat 5 qui congregat in
messe filius sapiens est qui autem stertit aestate
filius confusionis 6 benedictio super caput iusti os
autem impiorum operit iniquitatem 7 memoria
iusti cum laudibus et nomen impiorum putrescet 8
sapiens corde praecepta suscipiet stultus caeditur
labiis 9 qui ambulat simpliciter ambulat confidenter
qui autem depravat vias suas manifestus erit
10 qui annuit oculo dabit dolorem stultus labiis
verberabitur 11 vena vitae os iusti et os impiorum
operiet iniquitatem 12 odium suscitat rixas et
universa delicta operit caritas 13 in labiis sapientis
invenietur sapientia et virga in dorso eius qui
indiget corde 14 sapientes abscondunt scientiam os
autem stulti confusioni proximum est 15 substantia
divitis urbs fortitudinis eius pavor pauperum
egestas eorum 16 opus iusti ad vitam fructus impii
ad peccatum 17 via vitae custodienti disciplinam qui
autem increpationes relinquit errat 18 abscondunt
odium labia mendacia qui profert contumeliam
insipiens est 19 in multiloquio peccatum non deerit
qui autem moderatur labia sua prudentissimus est
20 argentum electum lingua iusti cor impiorum
pro nihilo 21 labia iusti erudiunt plurimos qui
autem indocti sunt in cordis egestate morientur 22
benedictio Domini divites facit nec sociabitur ei
adflictio 23 quasi per risum stultus operatur scelus
sapientia autem est viro prudentia 24 quod timet
impius veniet super eum desiderium suum iustis
dabitur 25 quasi tempestas transiens non erit impius
iustus autem quasi fundamentum sempiternum 26
sicut acetum dentibus et fumus oculis sic piger his
qui miserunt eum 27 timor Domini adponet dies et
anni impiorum breviabuntur 28 expectatio iustorum
laetitia spes autem impiorum peribit 29 fortitudo

simplicis via Domini et pavor his qui operantur
malum 30 iustus in aeternum non commovebitur
impii autem non habitabunt in terram 31 os iusti
parturiet sapientiam lingua pravorum peribit 32
labia iusti considerant placita et os impiorum
perversa

11 statera dolosa abominatio apud Dominum et
pondus aequum voluntas eius 2 ubi fuerit
superbia ibi erit et contumelia ubi autem humilitas
ibi et sapientia 3 simplicitas iustorum diriget eos
et subplantatio perversorum vastabit illos 4 non
proderunt divitiae in die ultionis iustitia autem
liberabit a morte 5 iustitia simplicis diriget viam
eius et in impietate sua corruet impius 6 iustitia
rectorum liberabit eos et in insidiis suis capientur
iniqui 7 mortuo homine impio nulla erit ultra
spes et expectatio sollicitorum peribit 8 iustus de
angustia liberatus est et tradetur impius pro eo 9
simulator ore decipit amicum suum iusti autem
liberabuntur scientia 10 in bonis iustorum exultabit
civitas et in perditione impiorum erit laudatio 11
benedictione iustorum exaltabitur civitas et ore
impiorum subvertetur 12 qui despicit amicum suum
indigens corde est vir autem prudens tacebit 13
qui ambulat fraudulenter revelat arcana qui autem
fidelis est animi celat commissum 14 ubi non est
gubernator populus corruet salus autem ubi multa
consilia 15 adfligetur malo qui fidem facit pro
extraneo qui autem cavet laqueos securus erit 16
mulier gratiosa inveniet gloriam et robusti habebunt
divitias 17 benefacit animae suae vir misericors qui
autem crudelis est et propinquos abicit 18 impius
facit opus instabile seminanti autem iustitiam
merces fidelis 19 clementia praeparat vitam et
sectatio malorum mortem 20 abominabile Domino
pravum cor et voluntas eius in his qui simpliciter
ambulant 21 manus in manu non erit innocens
malus semen autem iustorum salvabitur 22 circulus
aureus in naribus suis mulier pulchra et fatua 23
desiderium iustorum omne bonum est praestolatio
impiorum furor 24 alii dividunt propria et ditiores
fiunt alii rapiunt non sua et semper in egestate
sunt 25 anima quae benedicit inpinguabitur et qui
inebriat ipse quoque inebriabitur 26 qui abscondit
frumenta maledicetur in populis benedictio autem
super caput vendentium 27 bene consurgit diluculo
qui quaerit bona qui autem investigator malorum
est opprimetur ab eis 28 qui confidet in divitiis suis
corruet iusti autem quasi virens folium germinabunt
29 qui conturbat domum suam possidebit ventos
et qui stultus est serviet sapienti 30 fructus iusti
lignum vitae et qui suscipit animas sapiens est 31
si iustus in terra recipit quanto magis impius et
peccator

12 qui diligit disciplinam diligit scientiam qui
autem odit increpationes insipiens est 2 qui
bonus est hauriet a Domino gratiam qui autem
confidit cogitationibus suis impie agit 3 non
roborabitur homo ex impietate et radix iustorum
non commovebitur 4 mulier diligens corona viro
suo et putredo in ossibus eius quae confusione
res dignas gerit 5 cogitationes iustorum iudicia et
consilia impiorum fraudulentia 6 verba impiorum
insidiantur sanguini os iustorum liberabit eos 7
verte impios et non erunt domus autem iustorum
permanebit 8 doctrina sua noscetur vir qui autem
vanus et excors est patebit contemptui 9 melior
est pauper et sufficiens sibi quam gloriosus et
indigens pane 10 novit iustus animas iumentorum
suorum viscera autem impiorum crudelia 11 qui
operatur terram suam saturabitur panibus qui
autem sectatur otium stultissimus est 12 desiderium
impii munimentum est pessimorum radix autem
iustorum proficiet 13 propter peccata labiorum
ruina proximat malo effugiet autem iustus de
angustia 14 de fructu oris sui unusquisque replebitur
bonis et iuxta opera manuum suarum retribuetur ei
15 via stulti recta in oculis eius qui autem sapiens
est audit consilia 16 fatuus statim indicat iram suam
qui autem dissimulat iniuriam callidus est 17 qui
quod novit loquitur index iustitiae est qui autem
mentitur testis est fraudulentus 18 est qui promittit
et quasi gladio pungitur conscientiae lingua autem
sapientium sanitas est 19 labium veritatis firmum
erit in perpetuum qui autem testis est repentinus
concinnat linguam mendacii 20 dolus in corde
cogitantium mala qui autem ineunt pacis consilia
sequitur eos gaudium 21 non contristabit iustum
quicquid ei acciderit impii autem replebuntur malo
22 abominatio Domino labia mendacia qui autem
fideliter agunt placent ei 23 homo versutus celat
scientiam et cor insipientium provocabit stultitiam
24 manus fortium dominabitur quae autem remissa
est tributis serviet 25 maeror in corde viri humiliabit
illud et sermone bono laetificabitur 26 qui neglegit
damnum propter amicum iustus est iter autem
impiorum decipiet eos 27 non inveniet fraudulentus
lucrum et substantia hominis erit auri pretium 28
in semita iustitiae vita iter autem devium ducit ad
mortem

13 filius sapiens doctrina patris qui autem
inlusor est non audit cum arguitur 2 de
fructu oris homo saturabitur bonis anima autem
praevaricatorum iniqua 3 qui custodit os suum

custodit animam suam qui autem inconsideratus est
ad loquendum sentiet mala 4 vult et non vult piger
anima autem operantium inpinguabitur 5 verbum
mendax iustus detestabitur impius confundit et
confundetur 6 iustitia custodit innocentis viam
impietas vero peccato subplantat 7 est quasi dives
cum nihil habeat et est quasi pauper cum in multis
divitiis sit 8 redemptio animae viri divitiae suae
qui autem pauper est increpationem non sustinet 9
lux iustorum laetificat lucerna autem impiorum
extinguetur 10 inter superbos semper iurgia
sunt qui autem agunt cuncta consilio reguntur
sapientia 11 substantia festinata minuetur quae
autem paulatim colligitur manu multiplicabitur 12
spes quae differtur adfligit animam lignum vitae
desiderium veniens 13 qui detrahit alicui rei ipse se
in futurum obligat qui autem timet praeceptum
in pace versabitur 14 lex sapientis fons vitae ut
declinet a ruina mortis 15 doctrina bona dabit
gratiam in itinere contemptorum vorago 16 astutus
omnia agit cum consilio qui autem fatuus est
aperit stultitiam 17 nuntius impii cadet in malum
legatus fidelis sanitas 18 egestas et ignominia
ei qui deserit disciplinam qui autem adquiescit
arguenti glorificabitur 19 desiderium si conpleatur
delectat animam detestantur stulti eos qui fugiunt
mala 20 qui cum sapientibus graditur sapiens erit
amicus stultorum efficietur similis 21 peccatores
persequetur malum et iustis retribuentur bona
22 bonus relinquet heredes filios et nepotes et
custoditur iusto substantia peccatoris 23 multi cibi
in novalibus patrum et alii congregantur absque
iudicio 24 qui parcit virgae suae odit filium suum
qui autem diligit illum instanter erudit 25 iustus
comedit et replet animam suam venter autem
impiorum insaturabilis

14 sapiens mulier aedificavit domum suam
insipiens instructam quoque destruet manibus
2 ambulans recto itinere et timens Deum despicitur
ab eo qui infami graditur via 3 in ore stulti virga
superbiae labia sapientium custodiunt eos 4 ubi
non sunt boves praesepe vacuum est ubi autem
plurimae segetes ibi manifesta fortitudo bovis 5
testis fidelis non mentietur profert mendacium
testis dolosus 6 quaerit derisor sapientiam et
non inveniet doctrina prudentium facilis 7 vade
contra virum stultum et nescito labia prudentiae
8 sapientia callidi est intellegere viam suam et
inprudentia stultorum errans 9 stultis inludet
peccatum inter iustos morabitur gratia 10 cor quod
novit amaritudinem animae suae in gaudio eius
non miscebitur extraneus 11 domus impiorum
delebitur tabernacula iustorum germinabunt 12 est
via quae videtur homini iusta novissima autem eius
deducunt ad mortem 13 risus dolore miscebitur
et extrema gaudii luctus occupat 14 viis suis
replebitur stultus et super eum erit vir bonus 15
innocens credit omni verbo astutus considerat
gressus suos 16 sapiens timet et declinat malum
stultus transilit et confidit 17 inpatiens operabitur
stultitiam et vir versutus odiosus est 18 possidebunt
parvuli stultitiam et astuti expectabunt scientiam
19 iacebunt mali ante bonos et impii ante portas
iustorum 20 etiam proximo suo pauper odiosus erit
amici vero divitum multi 21 qui despicit proximum
suum peccat qui autem miseretur pauperi beatus
erit 22 errant qui operantur malum misericordia
et veritas praeparant bona 23 in omni opere
erit abundantia ubi autem verba sunt plurima
frequenter egestas 24 corona sapientium divitiae
eorum fatuitas stultorum inprudentia 25 liberat
animas testis fidelis et profert mendacia versipellis
26 in timore Domini fiducia fortitudinis et filiis eius
erit spes 27 timor Domini fons vitae ut declinet
a ruina mortis 28 in multitudine populi dignitas
regis et in paucitate plebis ignominia principis 29
qui patiens est multa gubernatur prudentia qui
autem inpatiens exaltat stultitiam suam 30 vita
carnium sanitas cordis putredo ossuum invidia 31
qui calumniatur egentem exprobrat factori eius
honorat autem eum qui miseretur pauperis 32 in
malitia sua expelletur impius sperat autem iustus in
morte sua 33 in corde prudentis requiescit sapientia
et indoctos quoque erudiet 34 iustitia elevat gentem
miseros facit populos peccatum 35 acceptus est
regi minister intellegens iracundiam eius inutilis
sustinebit

15 responsio mollis frangit iram sermo durus
suscitat furorem 2 lingua sapientium ornat
scientiam os fatuorum ebullit stultitiam 3 in omni
loco oculi Domini contemplantur malos et bonos
4 lingua placabilis lignum vitae quae inmoderata
est conteret spiritum 5 stultus inridet disciplinam
patris sui qui autem custodit increpationes astutior
fiet 6 domus iusti plurima fortitudo et in fructibus
impii conturbatur 7 labia sapientium disseminabunt
scientiam cor stultorum dissimile erit 8 victimae
impiorum abominabiles Domino vota iustorum
placabilia 9 abominatio est Domino via impii qui
sequitur iustitiam diligetur ab eo 10 doctrina mala
deserenti viam qui increpationes odit morietur 11
infernus et perditio coram Domino quanto magis
corda filiorum hominum (Sheol h7585) 12 non amat
pestilens eum qui se corripit nec ad sapientes

graditur **13** cor gaudens exhilarat faciem in maerore
animi deicitur spiritus **14** cor sapientis quaerit
doctrinam et os stultorum pascetur inperitia **15**
omnes dies pauperis mali secura mens quasi iuge
convivium **16** melius est parum cum timore Domini
quam thesauri magni et insatiabiles **17** melius est
vocare ad holera cum caritate quam ad vitulum
saginatum cum odio **18** vir iracundus provocat
rixas qui patiens est mitigat suscitatas **19** iter
pigrorum quasi sepes spinarum via iustorum absque
offendiculo **20** filius sapiens laetificat patrem et
stultus homo despicit matrem suam **21** stultitia
gaudium stulto et vir prudens dirigit gressus **22**
dissipantur cogitationes ubi non est consilium ubi
vero plures sunt consiliarii confirmantur **23** laetatur
homo in sententia oris sui et sermo oportunus
est optimus **24** semita vitae super eruditum ut
declinet de inferno novissimo **(Sheol h7585)** **25** domum
superborum demolietur Dominus et firmos facit
terminos viduae **26** abominatio Domini cogitationes
malae et purus sermo pulcherrimus **27** conturbat
domum suam qui sectatur avaritiam qui autem odit
munera vivet **28** mens iusti meditatur oboedientiam
os impiorum redundat malis **29** longe est Dominus
ab impiis et orationes iustorum exaudiet **30** lux
oculorum laetificat animam fama bona inpinguat
ossa **31** auris quae audit increpationes vitae in
medio sapientium commorabitur **32** qui abicit
disciplinam despicit animam suam qui adquiescit
increpationibus possessor est cordis **33** timor
Domini disciplina sapientiae et gloriam praecedit
humilitas

16 hominis est animum praeparare et Dei
gubernare linguam **2** omnes viae hominum
patent oculis eius spirituum ponderator est Dominus
3 revela Domino opera tua et dirigentur cogitationes
tuae **4** universa propter semet ipsum operatus
est Dominus impium quoque ad diem malum **5**
abominatio Domini omnis arrogans etiam si manus
ad manum fuerit non erit innocens **6** misericordia
et veritate redimitur iniquitas et in timore Domini
declinatur a malo **7** cum placuerint Domino viae
hominis inimicos quoque eius convertet ad pacem
8 melius est parum cum iustitia quam multi fructus
cum iniquitate **9** cor hominis disponet viam suam
sed Domini est dirigere gressus eius **10** divinatio
in labiis regis in iudicio non errabit os eius **11**
pondus et statera iudicia Domini sunt et opera
eius omnes lapides sacculi **12** abominabiles regi
qui agunt impie quoniam iustitia firmatur solium
13 voluntas regum labia iusta qui recta loquitur
diligetur **14** indignatio regis nuntii mortis et vir
sapiens placabit eam **15** in hilaritate vultus regis
vita et clementia eius quasi imber serotinus **16**
posside sapientiam quia auro melior est et adquire
prudentiam quia pretiosior est argento **17** semita
iustorum declinat mala custos animae suae servat
viam suam **18** contritionem praecedit superbia
et ante ruinam exaltatur spiritus **19** melius est
humiliari cum mitibus quam dividere spolia cum
superbis **20** eruditus in verbo repperiet bona et
qui in Domino sperat beatus est **21** qui sapiens
corde est appellabitur prudens et qui dulcis eloquio
maiora percipiet **22** fons vitae eruditio possidentis
doctrina stultorum fatuitas **23** cor sapientis erudiet
os eius et labiis illius addet gratiam **24** favus mellis
verba conposita dulcedo animae et sanitas ossuum
25 est via quae videtur homini recta et novissimum
eius ducit ad mortem **26** anima laborantis laborat
sibi quia conpulit eum os suum **27** vir impius
fodit malum et in labiis eius ignis ardescit **28**
homo perversus suscitat lites et verbosus separat
principes **29** vir iniquus lactat amicum suum et
ducit eum per viam non bonam **30** qui adtonitis
oculis cogitat prava mordens labia sua perficit
malum **31** corona dignitatis senectus in viis iustitiae
repperietur **32** melior est patiens viro forte et qui
dominatur animo suo expugnatore urbium **33** sortes
mittuntur in sinu sed a Domino temperantur

17 melior est buccella sicca cum gaudio quam
domus plena victimis cum iurgio **2** servus
sapiens dominabitur filiis stultis et inter fratres
hereditatem dividet **3** sicut igne probatur argentum
et aurum camino ita corda probat Dominus **4** malus
oboedit linguae iniquae et fallax obtemperat labiis
mendacibus **5** qui despicit pauperem exprobrat
factori eius et qui in ruina laetatur alterius non erit
inpunitus **6** corona senum filii filiorum et gloria
filiorum patres sui **7** non decent stultum verba
conposita nec principem labium mentiens **8** gemma
gratissima expectatio praestolantis quocumque se
verterit prudenter intellegit **9** qui celat delictum
quaerit amicitias qui altero sermone repetit
separat foederatos **10** plus proficit correptio apud
prudentem quam centum plagae apud stultum
11 semper iurgia quaerit malus angelus autem
crudelis mittetur contra eum **12** expedit magis
ursae occurrere raptis fetibus quam fatuo confidenti
sibi in stultitia sua **13** qui reddit mala pro bonis
non recedet malum de domo eius **14** qui dimittit
aquam caput est iurgiorum et antequam patiatur
contumeliam iudicium deserit **15** et qui iustificat
impium et qui condemnat iustum abominabilis est
uterque apud Dominum **16** quid prodest habere

divitias stultum cum sapientiam emere non possit
17 omni tempore diligit qui amicus est et frater
in angustiis conprobatur 18 homo stultus plaudet
manibus cum spoponderit pro amico suo 19 qui
meditatur discordiam diligit rixas et qui exaltat
ostium quaerit ruinam 20 qui perversi cordis est
non inveniet bonum et qui vertit linguam incidet
in malum 21 natus est stultus in ignominiam
suam sed nec pater in fatuo laetabitur 22 animus
gaudens aetatem floridam facit spiritus tristis
exsiccat ossa 23 munera de sinu impius accipit ut
pervertat semitas iudicii 24 in facie prudentis lucet
sapientia oculi stultorum in finibus terrae 25 ira
patris filius stultus et dolor matris quae genuit
eum 26 non est bonum damnum inferre iusto
nec percutere principem qui recta iudicat 27 qui
moderatur sermones suos doctus et prudens est et
pretiosi spiritus vir eruditus 28 stultus quoque si
tacuerit sapiens putabitur et si conpresserit labia
sua intellegens

18 occasiones quaerit qui vult recedere ab amico
omni tempore erit exprobrabilis 2 non recipit
stultus verba prudentiae nisi ea dixeris quae
versantur in corde eius 3 impius cum in profundum
venerit peccatorum contemnit sed sequitur eum
ignominia et obprobrium 4 aqua profunda verba
ex ore viri et torrens redundans fons sapientiae 5
accipere personam impii non est bonum ut declines
a veritate iudicii 6 labia stulti inmiscunt se rixis
et os eius iurgia provocat 7 os stulti contritio
eius et labia illius ruina animae eius 8 verba
bilinguis quasi simplicia et ipsa perveniunt usque
ad interiora ventris 9 qui mollis et dissolutus est
in opere suo frater est sua opera dissipantis 10
turris fortissima nomen Domini ad ipsum currit
iustus et exaltabitur 11 substantia divitis urbs
roboris eius et quasi murus validus circumdans
eum 12 antequam conteratur exaltatur cor hominis
et antequam glorificetur humiliatur 13 qui prius
respondit quam audiat stultum se esse demonstrat
et confusione dignum 14 spiritus viri sustentat
inbecillitatem suam spiritum vero ad irascendum
facilem quis poterit sustinere 15 cor prudens
possidebit scientiam et auris sapientium quaerit
doctrinam 16 donum hominis dilatat viam eius
et ante principes spatium ei facit 17 iustus prior
est accusator sui venit amicus eius et investigavit
eum 18 contradictiones conprimit sors et inter
potentes quoque diiudicat 19 frater qui adiuvatur
a fratre quasi civitas firma et iudicia quasi vectes
urbium 20 de fructu oris viri replebitur venter
eius et genimina labiorum illius saturabunt eum
21 mors et vita in manu linguae qui diligunt eam
comedent fructus eius 22 qui invenit mulierem
invenit bonum et hauriet iucunditatem a Domino
23 cum obsecrationibus loquetur pauper et dives
effabitur rigide 24 vir amicalis ad societatem magis
amicus erit quam frater

19 melior est pauper qui ambulat in simplicitate
sua quam torquens labia insipiens 2 ubi
non est scientia animae non est bonum et qui
festinus est pedibus offendit 3 stultitia hominis
subplantat gressus eius et contra Deum fervet animo
suo 4 divitiae addunt amicos plurimos a paupere
autem et hii quos habuit separantur 5 testis falsus
non erit inpunitus et qui mendacia loquitur non
effugiet 6 multi colunt personam potentis et amici
sunt dona tribuenti 7 fratres hominis pauperis
oderunt eum insuper et amici procul recesserunt
ab eo qui tantum verba sectatur nihil habebit 8
qui autem possessor est mentis diligit animam
suam et custos prudentiae inveniet bona 9 testis
falsus non erit inpunitus et qui loquitur mendacia
peribit 10 non decent stultum deliciae nec servum
dominari principibus 11 doctrina viri per patientiam
noscitur et gloria eius est iniqua praetergredi 12
sicut fremitus leonis ita et regis ira et sicut ros
super herbam ita hilaritas eius 13 dolor patris
filius stultus et tecta iugiter perstillantia litigiosa
mulier 14 domus et divitiae dantur a patribus a
Domino autem proprie uxor prudens 15 pigredo
inmittit soporem et anima dissoluta esuriet 16
qui custodit mandatum custodit animam suam qui
autem neglegit vias suas mortificabitur 17 feneratur
Domino qui miseretur pauperis et vicissitudinem
suam reddet ei 18 erudi filium tuum ne desperes
ad interfectionem autem eius ne ponas animam
tuam 19 qui inpatiens est sustinebit damnum et
cum rapuerit aliud adponet 20 audi consilium et
suscipe disciplinam ut sis sapiens in novissimis tuis
21 multae cogitationes in corde viri voluntas autem
Domini permanebit 22 homo indigens misericors
est et melior pauper quam vir mendax 23 timor
Domini ad vitam et in plenitudine commorabitur
absque visitatione pessimi 24 abscondit piger
manum suam sub ascella nec ad os suum adplicat
eam 25 pestilente flagellato stultus sapientior
erit sin autem corripueris sapientem intelleget
disciplinam 26 qui adfligit patrem et fugat matrem
ignominiosus est et infelix 27 non cesses fili audire
doctrinam nec ignores sermones scientiae 28 testis
iniquus deridet iudicium et os impiorum devorat
iniquitatem 29 parata sunt derisoribus iudicia et
mallei percutientes stultorum corporibus

20 luxuriosa res vinum et tumultuosa ebrietas
quicumque his delectatur non erit sapiens **2**
sicut rugitus leonis ita terror regis qui provocat
eum peccat in animam suam **3** honor est homini
qui separat se a contentionibus omnes autem stulti
miscentur contumeliis **4** propter frigus piger arare
noluit mendicabit ergo aestate et non dabitur ei
5 sicut aqua profunda sic consilium in corde viri
sed homo sapiens exhauriet illud **6** multi homines
misericordes vocantur virum autem fidelem quis
inveniet **7** iustus qui ambulat in simplicitate sua
beatos post se filios derelinquet **8** rex qui sedet in
solio iudicii dissipat omne malum intuitu suo **9** quis
potest dicere mundum est cor meum purus sum a
peccato **10** pondus et pondus mensura et mensura
utrumque abominabile est apud Deum **11** ex studiis
suis intellegitur puer si munda et si recta sint opera
eius **12** aurem audientem et oculum videntem
Dominus fecit utrumque **13** noli diligere somnum
ne te egestas opprimat aperi oculos tuos et saturare
panibus **14** malum est malum est dicit omnis emptor
et cum recesserit tunc gloriabitur **15** est aurum et
multitudo gemmarum vas autem pretiosum labia
scientiae **16** tolle vestimentum eius qui fideiussor
extitit alieni et pro extraneis aufer pignus ab eo
17 suavis est homini panis mendacii et postea
implebitur os eius calculo **18** cogitationes consiliis
roborantur et gubernaculis tractanda sunt bella **19**
ei qui revelat mysteria et ambulat fraudulenter et
dilatat labia sua ne commiscearis **20** qui maledicit
patri suo et matri extinguetur lucerna eius in
mediis tenebris **21** hereditas ad quam festinatur in
principio in novissimo benedictione carebit **22** ne
dicas reddam malum expecta Dominum et liberabit
te **23** abominatio est apud Deum pondus et pondus
statera dolosa non est bona **24** a Domino diriguntur
gressus viri quis autem hominum intellegere potest
viam suam **25** ruina est hominis devorare sanctos
et post vota tractare **26** dissipat impios rex sapiens
et curvat super eos fornicem **27** lucerna Domini
spiraculum hominis quae investigat omnia secreta
ventris **28** misericordia et veritas custodiunt
regem et roboratur clementia thronus eius **29**
exultatio iuvenum fortitudo eorum et dignitas
senum canities **30** livor vulneris absterget mala et
plagae in secretioribus ventris

21 sicut divisiones aquarum ita cor regis in
manu Domini quocumque voluerit inclinabit
illud **2** omnis via viri recta sibi videtur adpendit
autem corda Dominus **3** facere misericordiam et
iudicium magis placent Domino quam victimae
4 exaltatio oculorum et dilatatio cordis lucerna
impiorum peccatum **5** cogitationes robusti semper
in abundantia omnis autem piger semper in egestate
6 qui congregat thesauros lingua mendacii vanus
est et inpingetur ad laqueos mortis **7** rapinae
impiorum detrahent eos quia noluerunt facere
iudicium **8** perversa via viri aliena est qui autem
mundus est rectum opus eius **9** melius est sedere
in angulo domatis quam cum muliere litigiosa
et in domo communi **10** anima impii desiderat
malum non miserebitur proximo suo **11** multato
pestilente sapientior erit parvulus et si sectetur
sapientem sumet scientiam **12** excogitat iustus
de domo impii ut detrahat impios in malum **13**
qui obturat aurem suam ad clamorem pauperis
et ipse clamabit et non exaudietur **14** munus
absconditum extinguet iras et donum in sinu
indignationem maximam **15** gaudium iusto est
facere iudicium et pavor operantibus iniquitatem **16**
vir qui erraverit a via doctrinae in coetu gigantum
commorabitur **17** qui diligit epulas in egestate erit
qui amat vinum et pinguia non ditabitur **18** pro
iusto datur impius et pro rectis iniquus **19** melius est
habitare in terra deserta quam cum muliere rixosa
et iracunda **20** thesaurus desiderabilis et oleum
in habitaculo iusti et inprudens homo dissipabit
illud **21** qui sequitur iustitiam et misericordiam
inveniet vitam et iustitiam et gloriam **22** civitatem
fortium ascendit sapiens et destruxit robur fiduciae
eius **23** qui custodit os suum et linguam suam
custodit ab angustiis animam suam **24** superbus
et arrogans vocatur indoctus qui in ira operatur
superbiam **25** desideria occidunt pigrum noluerunt
enim quicquam manus eius operari **26** tota die
concupiscit et desiderat qui autem iustus est tribuet
et non cessabit **27** hostiae impiorum abominabiles
quia offeruntur ex scelere **28** testis mendax peribit
vir oboediens loquitur victoriam **29** vir impius
procaciter obfirmat vultum suum qui autem rectus
est corrigit viam suam **30** non est sapientia non
est prudentia non est consilium contra Dominum
31 equus paratur ad diem belli Dominus autem
salutem tribuet

22 melius est nomen bonum quam divitiae multae
super argentum et aurum gratia bona **2** dives
et pauper obviaverunt sibi utriusque operator est
Dominus **3** callidus vidit malum et abscondit se
innocens pertransiit et adflictus est damno **4** finis
modestiae timor Domini divitiae et gloria et vita **5**
arma et gladii in via perversi custos animae suae
longe recedit ab eis **6** proverbium est adulescens
iuxta viam suam etiam cum senuerit non recedet ab
ea **7** dives pauperibus imperat et qui accipit mutuum

servus est fenerantis **8** qui seminat iniquitatem
metet mala et virga irae suae consummabitur **9**
qui pronus est ad misericordiam benedicetur de
panibus enim suis dedit pauperi **10** eice derisorem
et exibit cum eo iurgium cessabuntque causae
et contumeliae **11** qui diligit cordis munditiam
propter gratiam labiorum suorum habebit amicum
regem **12** oculi Domini custodiunt scientiam et
subplantantur verba iniqui **13** dicit piger leo foris
in medio platearum occidendus sum **14** fovea
profunda os alienae cui iratus est Dominus incidet
in eam **15** stultitia conligata est in corde pueri et
virga disciplinae fugabit eam **16** qui calumniatur
pauperem ut augeat divitias suas dabit ipse ditiori
et egebit **17** inclina aurem tuam et audi verba
sapientium adpone autem cor ad doctrinam meam
18 quae pulchra erit tibi cum servaveris eam in
ventre tuo et redundabit in labiis tuis **19** ut sit
in Domino fiducia tua unde et ostendi eam tibi
hodie **20** ecce descripsi eam tibi tripliciter in
cogitationibus et scientia **21** ut ostenderem tibi
firmitatem et eloquia veritatis respondere ex his
illi qui misit te **22** non facias violentiam pauperi
quia pauper est neque conteras egenum in porta **23**
quia Dominus iudicabit causam eius et configet eos
qui confixerint animam eius **24** noli esse amicus
homini iracundo neque ambules cum viro furioso
25 ne forte discas semitas eius et sumas scandalum
animae tuae **26** noli esse cum his qui defigunt
manus suas et qui vades se offerunt pro debitis
27 si enim non habes unde restituas quid causae
est ut tollat operimentum de cubili tuo **28** ne
transgrediaris terminos antiquos quos posuerunt
patres tui **29** vidisti virum velocem in opere suo
coram regibus stabit nec erit ante ignobiles

23 quando sederis ut comedas cum principe
diligenter adtende quae posita sunt ante
faciem tuam **2** et statue cultrum in gutture tuo
si tamen habes in potestate animam tuam **3** ne
desideres de cibis eius in quo est panis mendacii **4**
noli laborare ut diteris sed prudentiae tuae pone
modum **5** ne erigas oculos tuos ad opes quas habere
non potes quia facient sibi pinnas quasi aquilae et
avolabunt in caelum **6** ne comedas cum homine
invido et ne desideres cibos eius **7** quoniam in
similitudinem arioli et coniectoris aestimat quod
ignorat comede et bibe dicet tibi et mens eius
non est tecum **8** cibos quos comederas evomes
et perdes pulchros sermones tuos **9** in auribus
insipientium ne loquaris quia despicient doctrinam
eloquii tui **10** ne adtingas terminos parvulorum
et agrum pupillorum ne introeas **11** propinquus
enim eorum Fortis est et ipse iudicabit contra
te causam illorum **12** ingrediatur ad doctrinam
cor tuum et aures tuae ad verba scientiae **13** noli
subtrahere a puero disciplinam si enim percusseris
eum virga non morietur **14** tu virga percuties eum
et animam eius de inferno liberabis **(Sheol h7585)**
15 fili mi si sapiens fuerit animus tuus gaudebit
tecum cor meum **16** et exultabunt renes mei cum
locuta fuerint rectum labia tua **17** non aemuletur
cor tuum peccatores sed in timore Domini esto
tota die **18** quia habebis spem in novissimo et
praestolatio tua non auferetur **19** audi fili mi et
esto sapiens et dirige in via animum tuum **20** noli
esse in conviviis potatorum nec in comesationibus
eorum qui carnes ad vescendum conferunt **21** quia
vacantes potibus et dantes symbola consumentur
et vestietur pannis dormitatio **22** audi patrem tuum
qui genuit te et ne contemnas cum senuerit mater
tua **23** veritatem eme et noli vendere sapientiam
et doctrinam et intellegentiam **24** exultat gaudio
pater iusti qui sapientem genuit laetabitur in eo **25**
gaudeat pater tuus et mater tua et exultet quae
genuit te **26** praebe fili mi cor tuum mihi et oculi
tui vias meas custodiant **27** fovea enim profunda
est meretrix et puteus angustus aliena **28** insidiatur
in via quasi latro et quos incautos viderit interficit
29 cui vae cuius patri vae cui rixae cui foveae
cui sine causa vulnera cui suffusio oculorum **30**
nonne his qui morantur in vino et student calicibus
epotandis **31** ne intuearis vinum quando flavescit
cum splenduerit in vitro color eius ingreditur
blande **32** sed in novissimo mordebit ut coluber et
sicut regulus venena diffundet **33** oculi tui videbunt
extraneas et cor tuum loquetur perversa **34** et
eris sicut dormiens in medio mari et quasi sopitus
gubernator amisso clavo **35** et dices verberaverunt
me sed non dolui traxerunt me et ego non sensi
quando evigilabo et rursum vina repperiam

24 ne aemuleris viros malos nec desideres esse
cum eis **2** quia rapinas meditatur mens eorum
et fraudes labia eorum loquuntur **3** sapientia
aedificabitur domus et prudentia roborabitur **4** in
doctrina replebuntur cellaria universa substantia
pretiosa et pulcherrima **5** vir sapiens et fortis
est et vir doctus robustus et validus **6** quia cum
dispositione initur bellum et erit salus ubi multa
consilia sunt **7** excelsa stulto sapientia in porta
non aperiet os suum **8** qui cogitat malefacere
stultus vocabitur **9** cogitatio stulti peccatum est et
abominatio hominum detractor **10** si desperaveris
lassus in die angustiae inminuetur fortitudo tua **11**
erue eos qui ducuntur ad mortem et qui trahuntur

ad interitum liberare ne cesses 12 si dixeris vires non
suppetunt qui inspector est cordis ipse intellegit
et servatorem animae tuae nihil fallit reddetque
homini iuxta opera sua 13 comede fili mi mel quia
bonum est et favum dulcissimum gutturi tuo 14
sic et doctrina sapientiae animae tuae quam cum
inveneris habebis in novissimis et spes tua non
peribit 15 ne insidieris et quaeras impietatem in
domo iusti neque vastes requiem eius 16 septies
enim cadet iustus et resurget impii autem corruent
in malum 17 cum ceciderit inimicus tuus ne gaudeas
et in ruina eius ne exultet cor tuum 18 ne forte
videat Dominus et displiceat ei et auferat ab eo iram
suam 19 ne contendas cum pessimis nec aemuleris
impios 20 quoniam non habent futurorum spem
mali et lucerna impiorum extinguetur 21 time
Dominum fili mi et regem et cum detractoribus
non commiscearis 22 quoniam repente consurget
perditio eorum et ruinam utriusque quis novit 23
haec quoque sapientibus cognoscere personam in
iudicio non est bonum 24 qui dicit impio iustus es
maledicent ei populi et detestabuntur eum tribus
25 qui arguunt laudabuntur et super ipsos veniet
benedictio 26 labia deosculabitur qui recta verba
respondet 27 praepara foris opus tuum et diligenter
exerce agrum tuum ut postea aedifices domum
tuam 28 ne sis testis frustra contra proximum
tuum nec lactes quemquam labiis tuis 29 ne dicas
quomodo fecit mihi sic faciam ei reddam unicuique
secundum opus suum 30 per agrum hominis pigri
transivi et per vineam viri stulti 31 et ecce totum
repleverant urticae operuerant superficiem eius
spinae et maceria lapidum destructa erat 32 quod
cum vidissem posui in corde meo et exemplo didici
disciplinam 33 parum inquam dormies modicum
dormitabis pauxillum manus conseres ut quiescas
34 et veniet quasi cursor egestas tua et mendicitas
quasi vir armatus

25 haec quoque parabolae Salomonis quas
transtulerunt viri Ezechiae regis Iuda 2 gloria
Dei celare verbum et gloria regum investigare
sermonem 3 caelum sursum et terra deorsum
et cor regum inscrutabile 4 aufer robiginem de
argento et egredietur vas purissimum 5 aufer
impietatem de vultu regis et firmabitur iustitia
thronus eius 6 ne gloriosus appareas coram rege et
in loco magnorum ne steteris 7 melius est enim ut
dicatur tibi ascende huc quam ut humilieris coram
principe 8 quae viderunt oculi tui ne proferas in
iurgio cito ne postea emendare non possis cum
dehonestaveris amicum tuum 9 causam tuam
tracta cum amico tuo et secretum extraneo non
reveles 10 ne forte insultet tibi cum audierit et
exprobrare non cesset 11 mala aurea in lectis
argenteis qui loquitur verbum in tempore suo 12
inauris aurea et margaritum fulgens qui arguit
sapientem et aurem oboedientem 13 sicut frigus
nivis in die messis ita legatus fidelis ei qui misit eum
animam illius requiescere facit 14 nubes et ventus
et pluviae non sequentes vir gloriosus et promissa
non conplens 15 patientia lenietur princeps et
lingua mollis confringet duritiam 16 mel invenisti
comede quod sufficit tibi ne forte saturatus evomas
illud 17 subtrahe pedem tuum de domo proximi tui
nequando satiatus oderit te 18 iaculum et gladius et
sagitta acuta homo qui loquitur contra proximum
suum testimonium falsum 19 dens putridus et pes
lapsus qui sperat super infideli in die angustiae 20
et amittit pallium in die frigoris acetum in nitro et
qui cantat carmina cordi pessimo 21 si esurierit
inimicus tuus ciba illum et si sitierit da ei aquam
bibere 22 prunam enim congregabis super caput
eius et Dominus reddet tibi 23 ventus aquilo dissipat
pluvias et facies tristis linguam detrahentem 24
melius est sedere in angulo domatis quam cum
muliere litigiosa et in domo communi 25 aqua
frigida animae sitienti et nuntius bonus de terra
longinqua 26 fons turbatus pede et vena corrupta
iustus cadens coram impio 27 sicut qui mel multum
comedit non est ei bonum sic qui scrutator est
maiestatis opprimitur gloria 28 sicut urbs patens et
absque murorum ambitu ita vir qui non potest in
loquendo cohibere spiritum suum

26 quomodo nix aestate et pluvia in messe
sic indecens est stulto gloria 2 sicut avis
ad alia transvolans et passer quolibet vadens
sic maledictum frustra prolatum in quempiam
superveniet 3 flagellum equo et camus asino et
virga dorso inprudentium 4 ne respondeas stulto
iuxta stultitiam suam ne efficiaris ei similis 5
responde stulto iuxta stultitiam suam ne sibi sapiens
esse videatur 6 claudus pedibus et iniquitatem
bibens qui mittit verba per nuntium stultum 7
quomodo pulchras frustra habet claudus tibias sic
indecens est in ore stultorum parabola 8 sicut
qui mittit lapidem in acervum Mercurii ita qui
tribuit insipienti honorem 9 quomodo si spina
nascatur in manu temulenti sic parabola in ore
stultorum 10 iudicium determinat causas et qui
inponit stulto silentium iras mitigat 11 sicut canis
qui revertitur ad vomitum suum sic inprudens qui
iterat stultitiam suam 12 vidisti hominem sapientem
sibi videri magis illo spem habebit stultus 13 dicit
piger leaena in via leo in itineribus 14 sicut ostium

vertitur in cardine suo ita piger in lectulo suo **15** abscondit piger manus sub ascellas suas et laborat si ad os suum eas converterit **16** sapientior sibi piger videtur septem viris loquentibus sententias **17** sicut qui adprehendit auribus canem sic qui transit et inpatiens commiscetur rixae alterius **18** sicut noxius est qui mittit lanceas et sagittas et mortem **19** sic vir qui fraudulenter nocet amico suo et cum fuerit deprehensus dicit ludens feci **20** cum defecerint ligna extinguetur ignis et susurrone subtracto iurgia conquiescunt **21** sicut carbones ad prunam et ligna ad ignem sic homo iracundus suscitat rixas **22** verba susurronis quasi simplicia et ipsa perveniunt ad intima ventris **23** quomodo si argento sordido ornare velis vas fictile sic labia tumentia cum pessimo corde sociata **24** labiis suis intellegitur inimicus cum in corde tractaverit dolos **25** quando submiserit vocem suam ne credideris ei quoniam septem nequitiae sunt in corde illius **26** qui operit odium fraudulenter revelabitur malitia eius in concilio **27** qui fodit foveam incidet in eam et qui volvit lapidem revertetur ad eum **28** lingua fallax non amat veritatem et os lubricum operatur ruinas

27 ne glorieris in crastinum ignorans quid superventura pariat dies **2** laudet te alienus et non os tuum extraneus et non labia tua **3** grave est saxum et onerosa harena sed ira stulti utroque gravior **4** ira non habet misericordiam nec erumpens furor et impetum concitati ferre quis poterit **5** melior est manifesta correptio quam amor absconditus **6** meliora sunt vulnera diligentis quam fraudulenta odientis oscula **7** anima saturata calcabit favum anima esuriens et amarum pro dulce sumet **8** sicut avis transmigrans de nido suo sic vir qui relinquit locum suum **9** unguento et variis odoribus delectatur cor et bonis amici consiliis anima dulcoratur **10** amicum tuum et amicum patris tui ne dimiseris et domum fratris tui ne ingrediaris in die adflictionis tuae melior est vicinus iuxta quam frater procul **11** stude sapientiae fili mi et laetifica cor meum ut possim exprobranti respondere sermonem **12** astutus videns malum absconditus est parvuli transeuntes sustinuere dispendia **13** tolle vestimentum eius qui spopondit pro extraneo et pro alienis auferto pignus **14** qui benedicit proximo suo voce grandi de nocte consurgens maledicenti similis erit **15** tecta perstillantia in die frigoris et litigiosa mulier conparantur **16** qui retinet eam quasi qui ventum teneat et oleum dexterae suae vocabit **17** ferrum ferro acuitur et homo exacuit faciem amici sui **18** qui servat ficum comedet fructus eius et qui custos est domini sui glorificabitur **19** quomodo in aquis resplendent vultus prospicientium sic corda hominum manifesta sunt prudentibus **20** infernus et perditio non replentur similiter et oculi hominum insatiabiles **(Sheol h7585)** **21** quomodo probatur in conflatorio argentum et in fornace aurum sic probatur homo ore laudantis **22** si contuderis stultum in pila quasi tisanas feriente desuper pilo non auferetur ab eo stultitia eius **23** diligenter agnosce vultum pecoris tui tuosque greges considera **24** non enim habebis iugiter potestatem sed corona tribuetur in generatione generationum **25** aperta sunt prata et apparuerunt herbae virentes et collecta sunt faena de montibus **26** agni ad vestimentum tuum et hedi agri pretium **27** sufficiat tibi lac caprarum in cibos tuos in necessaria domus tuae et ad victum ancillis tuis

28 fugit impius nemine persequente iustus autem quasi leo confidens absque terrore erit **2** propter peccata terrae multi principes eius et propter hominis sapientiam et horum scientiam quae dicuntur vita ducis longior erit **3** vir pauper calumnians pauperes similis imbri vehementi in quo paratur fames **4** qui derelinquunt legem laudant impium qui custodiunt succenduntur contra eum **5** viri mali non cogitant iudicium qui autem requirunt Dominum animadvertunt omnia **6** melior est pauper ambulans in simplicitate sua quam dives pravis itineribus **7** qui custodit legem filius sapiens est qui pascit comesatores confundit patrem suum **8** qui coacervat divitias usuris et fenore liberali in pauperes congregat eas **9** qui declinat aurem suam ne audiat legem oratio eius erit execrabilis **10** qui decipit iustos in via mala in interitu suo corruet et simplices possidebunt bona **11** sapiens sibi videtur vir dives pauper autem prudens scrutabitur eum **12** in exultatione iustorum multa gloria regnantibus impiis ruinae hominum **13** qui abscondit scelera sua non dirigetur qui confessus fuerit et reliquerit ea misericordiam consequetur **14** beatus homo qui semper est pavidus qui vero mentis est durae corruet in malum **15** leo rugiens et ursus esuriens princeps impius super populum pauperem **16** dux indigens prudentia multos opprimet per calumniam qui autem odit avaritiam longi fient dies eius **17** hominem qui calumniatur animae sanguinem si usque ad lacum fugerit nemo sustentet **18** qui ambulat simpliciter salvus erit qui perversis ingreditur viis concidet semel **19** qui operatur terram suam saturabitur panibus qui sectatur otium replebitur egestate **20** vir fidelis multum laudabitur

qui autem festinat ditari non erit innocens **21** qui
cognoscit in iudicio faciem non facit bene iste et
pro buccella panis deserit veritatem **22** vir qui
festinat ditari et aliis invidet ignorat quod egestas
superveniat ei **23** qui corripit hominem gratiam
postea inveniet apud eum magis quam ille qui per
linguae blandimenta decipit **24** qui subtrahit aliquid
a patre suo et matre et dicit hoc non est peccatum
particeps homicidae est **25** qui se iactat et dilatat
iurgia concitat qui sperat in Domino saginabitur
26 qui confidit in corde suo stultus est qui autem
graditur sapienter iste salvabitur **27** qui dat pauperi
non indigebit qui despicit deprecantem sustinebit
penuriam **28** cum surrexerint impii abscondentur
homines cum illi perierint multiplicabuntur iusti

29 viro qui corripientem dura cervice contemnit
repentinus superveniet interitus et eum
sanitas non sequitur **2** in multiplicatione iustorum
laetabitur vulgus cum impii sumpserint principatum
gemet populus **3** vir qui amat sapientiam laetificat
patrem suum qui autem nutrit scorta perdet
substantiam **4** rex iustus erigit terram vir avarus
destruet eam **5** homo qui blandis fictisque
sermonibus loquitur amico suo rete expandit
gressibus eius **6** peccantem virum iniquum involvet
laqueus et iustus laudabit atque gaudebit **7**
novit iustus causam pauperum impius ignorat
scientiam **8** homines pestilentes dissipant civitatem
sapientes avertunt furorem **9** vir sapiens si cum
stulto contenderit sive irascatur sive rideat non
inveniet requiem **10** viri sanguinum oderunt
simplicem iusti quaerunt animam eius **11** totum
spiritum suum profert stultus sapiens differt et
reservat in posterum **12** princeps qui libenter
audit verba mendacii omnes ministros habebit
impios **13** pauper et creditor obviam fuerunt
sibi utriusque inluminator est Dominus **14** rex
qui iudicat in veritate pauperes thronus eius in
aeternum firmabitur **15** virga atque correptio tribuet
sapientiam puer autem qui dimittitur voluntati
suae confundet matrem suam **16** in multiplicatione
impiorum multiplicabuntur scelera et iusti ruinas
eorum videbunt **17** erudi filium tuum et refrigerabit
te et dabit delicias animae tuae **18** cum prophetia
defecerit dissipabitur populus qui custodit legem
beatus est **19** servus verbis non potest erudiri
quia quod dicis intellegit et respondere contemnit
20 vidisti hominem velocem ad loquendum stulti
magis speranda est quam illius correptio **21** qui
delicate a pueritia nutrit servum suum postea illum
sentiet contumacem **22** vir iracundus provocat
rixas et qui ad indignandum facilis est erit ad
peccata proclivior **23** superbum sequitur humilitas
et humilem spiritu suscipiet gloria **24** qui cum fure
partitur odit animam suam adiurantem audit et
non indicat **25** qui timet hominem cito corruet qui
sperat in Domino sublevabitur **26** multi requirunt
faciem principis et a Domino iudicium egreditur
singulorum **27** abominantur iusti virum impium et
abominantur impii eos qui in recta sunt via

30 verba Congregantis filii Vomentis visio quam
locutus est vir cum quo est Deus et qui Deo
secum morante confortatus ait **2** stultissimus sum
virorum et sapientia hominum non est mecum
3 non didici sapientiam et non novi sanctorum
scientiam **4** quis ascendit in caelum atque descendit
quis continuit spiritum manibus suis quis conligavit
aquas quasi in vestimento quis suscitavit omnes
terminos terrae quod nomen eius et quod nomen
filii eius si nosti **5** omnis sermo Dei ignitus clypeus
est sperantibus in se **6** ne addas quicquam verbis
illius et arguaris inveniarisque mendax **7** duo rogavi
te ne deneges mihi antequam moriar **8** vanitatem
et verba mendacia longe fac a me mendicitatem
et divitias ne dederis mihi tribue tantum victui
meo necessaria **9** ne forte saturatus inliciar ad
negandum et dicam quis est Dominus et egestate
conpulsus furer et peierem nomen Dei mei **10**
ne accuses servum ad dominum suum ne forte
maledicat tibi et corruas **11** generatio quae patri
suo maledicit et quae non benedicit matri suae **12**
generatio quae sibi munda videtur et tamen non est
lota a sordibus suis **13** generatio cuius excelsi sunt
oculi et palpebrae eius in alta subrectae **14** generatio
quae pro dentibus gladios habet et commandit
molaribus suis ut comedat inopes de terra et
pauperes ex hominibus **15** sanguisugae duae sunt
filiae dicentes adfer adfer tria sunt insaturabilia et
quartum quod numquam dicit sufficit **16** infernus
et os vulvae et terra quae non satiatur aqua ignis
vero numquam dicit sufficit **(Sheol h7585)** **17** oculum
qui subsannat patrem et qui despicit partum matris
suae effodiant corvi de torrentibus et comedant
illum filii aquilae **18** tria sunt difficilia mihi et
quartum penitus ignoro **19** viam aquilae in caelo
viam colubri super petram viam navis in medio mari
et viam viri in adulescentula **20** talis est via mulieris
adulterae quae comedit et tergens os suum dicit
non sum operata malum **21** per tria movetur terra
et quartum non potest sustinere **22** per servum
cum regnaverit per stultum cum saturatus fuerit
cibo **23** per odiosam mulierem cum in matrimonio
fuerit adsumpta et per ancillam cum heres fuerit
dominae suae **24** quattuor sunt minima terrae

et ipsa sunt sapientiora sapientibus **25** formicae
populus infirmus quae praeparant in messe cibum
sibi **26** lepusculus plebs invalida quae conlocat in
petra cubile suum **27** regem lucusta non habet et
egreditur universa per turmas **28** stilio manibus
nititur et moratur in aedibus regis **29** tria sunt quae
bene gradiuntur et quartum quod incedit feliciter
30 leo fortissimus bestiarum ad nullius pavebit
occursum **31** gallus succinctus lumbos et aries nec
est rex qui resistat ei **32** et qui stultus apparuit
postquam elatus est in sublime si enim intellexisset
ori inposuisset manum **33** qui autem fortiter premit
ubera ad eliciendum lac exprimit butyrum et qui
vehementer emungitur elicit sanguinem et qui
provocat iras producit discordias

31 verba Lamuhel regis visio qua erudivit eum
mater sua **2** quid dilecte mi quid dilecte
uteri mei quid dilecte votorum meorum **3** ne
dederis mulieribus substantiam tuam et vias tuas
ad delendos reges **4** noli regibus o Lamuhel noli
regibus dare vinum quia nullum secretum est ubi
regnat ebrietas **5** ne forte bibat et obliviscatur
iudiciorum et mutet causam filiorum pauperis **6**
date siceram maerentibus et vinum his qui amaro
sunt animo **7** bibant ut obliviscantur egestatis suae
et doloris non recordentur amplius **8** aperi os tuum
muto et causis omnium filiorum qui pertranseunt
9 aperi os tuum decerne quod iustum est et iudica
inopem et pauperem **10** aleph mulierem fortem
quis inveniet procul et de ultimis finibus pretium
eius **11** beth confidit in ea cor viri sui et spoliis non
indigebit **12** gimel reddet ei bonum et non malum
omnibus diebus vitae suae **13** deleth quaesivit
lanam et linum et operata est consilio manuum
suarum **14** he facta est quasi navis institoris de
longe portat panem suum **15** vav et de nocte
surrexit deditque praedam domesticis suis et cibaria
ancillis suis **16** zai consideravit agrum et emit eum
de fructu manuum suarum plantavit vineam **17**
heth accinxit fortitudine lumbos suos et roboravit
brachium suum **18** teth gustavit quia bona est
negotiatio eius non extinguetur in nocte lucerna
illius **19** ioth manum suam misit ad fortia et digiti
eius adprehenderunt fusum **20** caph manum suam
aperuit inopi et palmas suas extendit ad pauperem
21 lameth non timebit domui suae a frigoribus nivis
omnes enim domestici eius vestiti duplicibus **22**
mem stragulam vestem fecit sibi byssus et purpura
indumentum eius **23** nun nobilis in portis vir eius
quando sederit cum senatoribus terrae **24** samech
sindonem fecit et vendidit et cingulum tradidit
Chananeo **25** ain fortitudo et decor indumentum
eius et ridebit in die novissimo **26** phe os suum
aperuit sapientiae et lex clementiae in lingua eius
27 sade considerat semitas domus suae et panem
otiosa non comedet **28** coph surrexerunt filii eius
et beatissimam praedicaverunt vir eius et laudavit
eam **29** res multae filiae congregaverunt divitias
tu supergressa es universas **30** sin fallax gratia
et vana est pulchritudo mulier timens Dominum
ipsa laudabitur **31** thau date ei de fructu manuum
suarum et laudent eam in portis opera eius

Ecclesiastes

1 verba Ecclesiastes filii David regis Hierusalem
2 vanitas vanitatum dixit Ecclesiastes vanitas
vanitatum omnia vanitas **3** quid habet amplius
homo de universo labore suo quod laborat sub
sole **4** generatio praeterit et generatio advenit
terra vero in aeternum stat **5** oritur sol et occidit
et ad locum suum revertitur ibique renascens
6 gyrat per meridiem et flectitur ad aquilonem
lustrans universa circuitu pergit spiritus et in
circulos suos regreditur **7** omnia flumina intrant
mare et mare non redundat ad locum unde exeunt
flumina revertuntur ut iterum fluant **8** cunctae res
difficiles non potest eas homo explicare sermone
non saturatur oculus visu nec auris impletur auditu
9 quid est quod fuit ipsum quod futurum est quid
est quod factum est ipsum quod fiendum est **10**
nihil sub sole novum nec valet quisquam dicere
ecce hoc recens est iam enim praecessit in saeculis
quae fuerunt ante nos **11** non est priorum memoria
sed nec eorum quidem quae postea futura sunt erit
recordatio apud eos qui futuri sunt in novissimo **12**
ego Ecclesiastes fui rex Israhel in Hierusalem **13**
et proposui in animo meo quaerere et investigare
sapienter de omnibus quae fiunt sub sole hanc
occupationem pessimam dedit Deus filiis hominum
ut occuparentur in ea **14** vidi quae fiunt cuncta sub
sole et ecce universa vanitas et adflictio spiritus **15**
perversi difficile corriguntur et stultorum infinitus
est numerus **16** locutus sum in corde meo dicens
ecce magnus effectus sum et praecessi sapientia
omnes qui fuerunt ante me in Hierusalem et mens
mea contemplata est multa sapienter et didicit **17**
dedique cor meum ut scirem prudentiam atque
doctrinam erroresque et stultitiam et agnovi quod
in his quoque esset labor et adflictio spiritus **18** eo
quod in multa sapientia multa sit indignatio et qui
addit scientiam addat et laborem

2 dixi ego in corde meo vadam et affluam deliciis et
fruar bonis et vidi quod hoc quoque esset vanitas
2 risum reputavi errorem et gaudio dixi quid frustra
deciperis **3** cogitavi in corde meo abstrahere a vino
carnem meam ut animum meum transferrem ad
sapientiam devitaremque stultitiam donec viderem
quid esset utile filiis hominum quod facto opus est
sub sole numero dierum vitae suae **4** magnificavi
opera mea aedificavi mihi domos plantavi vineas
5 feci hortos et pomeria et consevi ea cuncti
generis arboribus **6** extruxi mihi piscinas aquarum
ut inrigarem silvam lignorum germinantium **7**
possedi servos et ancillas multamque familiam
habui armenta quoque et magnos ovium greges
ultra omnes qui fuerunt ante me in Hierusalem **8**
coacervavi mihi argentum et aurum et substantias
regum ac provinciarum feci mihi cantores et
cantrices et delicias filiorum hominum scyphos
et urceos in ministerio ad vina fundenda **9** et
supergressus sum opibus omnes qui fuerunt ante
me in Hierusalem sapientia quoque perseveravit
mecum **10** et omnia quae desideraverunt oculi
mei non negavi eis nec prohibui cor quin omni
voluptate frueretur et oblectaret se in his quae
paraveram et hanc ratus sum partem meam si
uterer labore meo **11** cumque me convertissem ad
universa opera quae fecerant manus meae et ad
labores in quibus frustra sudaveram vidi in omnibus
vanitatem et adflictionem animi et nihil permanere
sub sole **12** transivi ad contemplandam sapientiam
erroresque et stultitiam quid est inquam homo ut
sequi possit regem factorem suum **13** et vidi quia
tantum praecederet sapientia stultitiam quantum
differt lux tenebris **14** sapientis oculi in capite eius
stultus in tenebris ambulat et didici quod unus
utriusque esset interitus **15** et dixi in corde meo
si unus et stulti et meus occasus erit quid mihi
prodest quod maiorem sapientiae dedi operam
locutusque cum mente mea animadverti quod hoc
quoque esset vanitas **16** non enim erit memoria
sapientis similiter ut stulti in perpetuum et futura
tempora oblivione cuncta pariter obruent moritur
doctus similiter et indoctus **17** et idcirco taeduit me
vitae meae videntem mala esse universa sub sole et
cuncta vanitatem atque adflictionem spiritus **18**
rursum detestatus sum omnem industriam meam
quae sub sole studiosissime laboravi habiturus
heredem post me **19** quem ignoro utrum sapiens an
stultus futurus sit et dominabitur in laboribus meis
quibus desudavi et sollicitus fui et est quicquam
tam vanum **20** unde cessavi renuntiavitque cor
meum ultra laborare sub sole **21** nam cum alius
laboret in sapientia et doctrina et sollicitudine
homini otioso quaesita dimittit et hoc ergo vanitas
et magnum malum **22** quid enim proderit homini
de universo labore suo et adflictione spiritus qua
sub sole cruciatus est **23** cuncti dies eius doloribus
et aerumnis pleni sunt nec per noctem mente
requiescit et haec non vanitas est **24** nonne melius
est comedere et bibere et ostendere animae suae
bona de laboribus suis et hoc de manu Dei est **25** quis
ita vorabit et deliciis affluet ut ego **26** homini bono
in conspectu suo dedit Deus sapientiam et scientiam
et laetitiam peccatori autem dedit adflictionem
et curam superfluam ut addat et congreget et

tradat ei qui placuit Deo sed et hoc vanitas et cassa
sollicitudo mentis

3 omnia tempus habent et suis spatiis transeunt
universa sub caelo 2 tempus nascendi et tempus
moriendi tempus plantandi et tempus evellendi
quod plantatum est 3 tempus occidendi et tempus
sanandi tempus destruendi et tempus aedificandi 4
tempus flendi et tempus ridendi tempus plangendi
et tempus saltandi 5 tempus spargendi lapides et
tempus colligendi tempus amplexandi et tempus
longe fieri a conplexibus 6 tempus adquirendi et
tempus perdendi tempus custodiendi et tempus
abiciendi 7 tempus scindendi et tempus consuendi
tempus tacendi et tempus loquendi 8 tempus
dilectionis et tempus odii tempus belli et tempus
pacis 9 quid habet amplius homo de labore suo 10
vidi adflictionem quam dedit Deus filiis hominum ut
distendantur in ea 11 cuncta fecit bona in tempore
suo et mundum tradidit disputationi eorum ut non
inveniat homo opus quod operatus est Deus ab
initio usque ad finem 12 et cognovi quod non esset
melius nisi laetari et facere bene in vita sua 13
omnis enim homo qui comedit et bibit et videt
bonum de labore suo hoc donum Dei est 14 didici
quod omnia opera quae fecit Deus perseverent in
perpetuum non possumus eis quicquam addere
nec auferre quae fecit Deus ut timeatur 15 quod
factum est ipsum permanet quae futura sunt iam
fuerunt et Deus instaurat quod abiit 16 vidi sub
sole in loco iudicii impietatem et in loco iustitiae
iniquitatem 17 et dixi in corde meo iustum et
impium iudicabit Deus et tempus omni rei tunc erit
18 dixi in corde meo de filiis hominum ut probaret
eos Deus et ostenderet similes esse bestiis 19 idcirco
unus interitus est hominis et iumentorum et aequa
utriusque condicio sicut moritur homo sic et illa
moriuntur similiter spirant omnia et nihil habet
homo iumento amplius cuncta subiacent vanitati
20 et omnia pergunt ad unum locum de terra facta
sunt et in terram pariter revertentur 21 quis novit
si spiritus filiorum Adam ascendat sursum et si
spiritus iumentorum descendat deorsum 22 et
deprehendi nihil esse melius quam laetari hominem
in opere suo et hanc esse partem illius quis enim
eum adducet ut post se futura cognoscat

4 verti me ad alia et vidi calumnias quae
sub sole geruntur et lacrimas innocentum et
consolatorem neminem nec posse resistere eorum
violentiae cunctorum auxilio destitutos 2 et laudavi
magis mortuos quam viventes 3 et feliciorem
utroque iudicavi qui necdum natus est nec vidit
mala quae sub sole fiunt 4 rursum contemplatus
omnes labores hominum et industrias animadverti
patere invidiae proximi et in hoc ergo vanitas
et cura superflua est 5 stultus conplicat manus
suas et comedit carnes suas dicens 6 melior est
pugillus cum requie quam plena utraque manus
cum labore et adflictione animi 7 considerans
repperi et aliam vanitatem sub sole 8 unus est et
secundum non habet non filium non fratrem et
tamen laborare non cessat nec satiantur oculi eius
divitiis nec recogitat dicens cui laboro et fraudo
animam meam bonis in hoc quoque vanitas est et
adflictio pessima 9 melius ergo est duos simul esse
quam unum habent enim emolumentum societatis
suae 10 si unus ceciderit ab altero fulcietur vae soli
quia cum ruerit non habet sublevantem 11 et si
dormierint duo fovebuntur mutuo unus quomodo
calefiet 12 et si quispiam praevaluerit contra unum
duo resistent ei funiculus triplex difficile rumpitur
13 melior est puer pauper et sapiens rege sene et
stulto qui nescit providere in posterum 14 quod et
de carcere catenisque interdum quis egrediatur ad
regnum et alius natus in regno inopia consumatur
15 vidi cunctos viventes qui ambulant sub sole
cum adulescente secundo qui consurgit pro eo 16
infinitus numerus est populi omnium qui fuerunt
ante eum et qui postea futuri sunt non laetabuntur
in eo sed et hoc vanitas et adflictio spiritus

5 custodi pedem tuum ingrediens domum Dei
multo enim melior est oboedientia quam
stultorum victimae qui nesciunt quid faciant mali 2
ne temere quid loquaris neque cor tuum sit velox ad
proferendum sermonem coram Deo Deus enim in
caelo et tu super terram idcirco sint pauci sermones
tui 3 multas curas sequuntur somnia et in multis
sermonibus invenitur stultitia 4 si quid vovisti Deo
ne moreris reddere displicet enim ei infidelis et
stulta promissio sed quodcumque voveris redde 5
multoque melius est non vovere quam post votum
promissa non conplere 6 ne dederis os tuum ut
peccare faciat carnem tuam neque dicas coram
angelo non est providentia ne forte iratus Deus
super sermone tuo dissipet cuncta opera manuum
tuarum 7 ubi multa sunt somnia plurimae vanitates
et sermones innumeri tu vero Deum time 8 si
videris calumnias egenorum et violenta iudicia et
subverti iustitiam in provincia non mireris super
hoc negotio quia excelso alius excelsior est et super
hos quoque eminentiores sunt alii 9 et insuper
universae terrae rex imperat servienti 10 avarus
non implebitur pecunia et qui amat divitias fructus
non capiet ex eis et hoc ergo vanitas 11 ubi multae
sunt opes multi et qui comedant eas et quid prodest

possessori nisi quod cernit divitias oculis suis **12** dulcis est somnus operanti sive parum sive multum comedat saturitas autem divitis non sinit dormire eum **13** est et alia infirmitas pessima quam vidi sub sole divitiae conservatae in malum domini sui **14** pereunt enim in adflictione pessima generavit filium qui in summa egestate erit **15** sicut egressus est nudus de utero matris suae sic revertetur et nihil auferet secum de labore suo **16** miserabilis prorsus infirmitas quomodo venit sic revertetur quid ergo prodest ei quod laboravit in ventum **17** cunctis diebus vitae suae comedit in tenebris et in curis multis et in aerumna atque tristitia **18** hoc itaque mihi visum est bonum ut comedat quis et bibat et fruatur laetitia ex labore suo quod laboravit ipse sub sole numerum dierum vitae suae quos dedit ei Deus et haec est pars illius **19** et omni homini cui dedit Deus divitias atque substantiam potestatemque ei tribuit ut comedat ex eis et fruatur parte sua et laetetur de labore suo hoc est donum Dei **20** non enim satis recordabitur dierum vitae suae eo quod Deus occupet deliciis cor eius

6 est et aliud malum quod vidi sub sole et quidem frequens apud homines **2** vir cui dedit Deus divitias et substantiam et honorem et nihil deest animae eius ex omnibus quae desiderat nec tribuit ei potestatem Deus ut comedat ex eo sed homo extraneus vorabit illud hoc vanitas et magna miseria est **3** si genuerit quispiam centum et vixerit multos annos et plures dies aetatis habuerit et anima illius non utatur bonis substantiae suae sepulturaque careat de hoc ego pronuntio quod melior illo sit abortivus **4** frustra enim venit et pergit ad tenebras et oblivione delebitur nomen eius **5** non vidit solem neque cognovit distantiam boni et mali **6** etiam si duobus milibus annis vixerit et non fuerit perfruitus bonis nonne ad unum locum properant omnia **7** omnis labor hominis in ore eius sed anima illius non impletur **8** quid habet amplius sapiens ab stulto et quid pauper nisi ut pergat illuc ubi est vita **9** melius est videre quod cupias quam desiderare quod nescias sed et hoc vanitas est et praesumptio spiritus **10** qui futurus est iam vocatum est nomen eius et scitur quod homo sit et non possit contra fortiorem se in iudicio contendere **11** verba sunt plurima multa in disputando habentia vanitatem **12** quid necesse est homini maiora se quaerere cum ignoret quid conducat sibi in vita sua numero dierum peregrinationis suae et tempore quo velut umbra praeterit aut quis ei poterit indicare quid post eum futurum sub sole sit

7 melius est nomen bonum quam unguenta pretiosa et dies mortis die nativitatis **2** melius est ire ad domum luctus quam ad domum convivii in illa enim finis cunctorum admonetur hominum et vivens cogitat quid futurum sit **3** melior est ira risu quia per tristitiam vultus corrigitur animus delinquentis **4** cor sapientium ubi tristitia est et cor stultorum ubi laetitia **5** melius est a sapiente corripi quam stultorum adulatione decipi **6** quia sicut sonitus spinarum ardentium sub olla sic risus stulti sed et hoc vanitas **7** calumnia conturbat sapientem et perdet robur cordis illius **8** melior est finis orationis quam principium melior est patiens arrogante **9** ne velox sis ad irascendum quia ira in sinu stulti requiescit **10** ne dicas quid putas causae est quod priora tempora meliora fuere quam nunc sunt stulta est enim huiuscemodi interrogatio **11** utilior est sapientia cum divitiis et magis prodest videntibus solem **12** sicut enim protegit sapientia sic protegit pecunia hoc autem plus habet eruditio et sapientia quod vitam tribuunt possessori suo **13** considera opera Dei quod nemo possit corrigere quem ille despexerit **14** in die bona fruere bonis et malam diem praecave sicut enim hanc sic et illam fecit Deus ut non inveniat homo contra eum iustas querimonias **15** haec quoque vidi in diebus vanitatis meae iustus perit in iustitia sua et impius multo vivit tempore in malitia sua **16** noli esse iustus multum neque plus sapias quam necesse est ne obstupescas **17** ne impie agas multum et noli esse stultus ne moriaris in tempore non tuo **18** bonum est te sustentare iustum sed et ab illo ne subtrahas manum tuam quia qui Deum timet nihil neglegit **19** sapientia confortabit sapientem super decem principes civitatis **20** non est enim homo iustus in terra qui faciat bonum et non peccet **21** sed et cunctis sermonibus qui dicuntur ne accommodes cor tuum ne forte audias servum tuum maledicentem tibi **22** scit enim tua conscientia quia et tu crebro maledixisti aliis **23** cuncta temptavi in sapientia dixi sapiens efficiar et ipsa longius recessit a me **24** multo magis quam erat et alta profunditas quis inveniet eam **25** lustravi universa animo meo ut scirem et considerarem et quaererem sapientiam et rationem et ut cognoscerem impietatem stulti et errorem inprudentium **26** et inveni amariorem morte mulierem quae laqueus venatorum est et sagena cor eius vincula sunt manus illius qui placet Deo effugiet eam qui autem peccator est capietur ab illa **27** ecce hoc inveni dicit Ecclesiastes unum et alterum ut invenirem rationem **28** quam adhuc quaerit anima mea et non inveni virum de mille unum repperi mulierem ex omnibus non inveni **29**

solummodo hoc inveni quod fecerit Deus hominem
rectum et ipse se infinitis miscuerit quaestionibus
quis talis ut sapiens est et quis cognovit solutionem
verbi

8 sapientia hominis lucet in vultu eius et
potentissimus faciem illius commutavit **2** ego
os regis observo et praecepta iuramenti Dei **3** ne
festines recedere a facie eius neque permaneas
in opere malo quia omne quod voluerit faciet **4**
et sermo illius potestate plenus est nec dicere ei
quisquam potest quare ita facis **5** qui custodit
praeceptum non experietur quicquam mali tempus
et responsionem cor sapientis intellegit **6** omni
negotio tempus est et oportunitas et multa hominis
adflictio **7** quia ignorat praeterita et ventura nullo
scire potest nuntio **8** non est in hominis dicione
prohibere spiritum nec habet potestatem in die
mortis nec sinitur quiescere ingruente bello neque
salvabit impietas impium **9** omnia haec consideravi
et dedi cor meum in cunctis operibus quae fiunt
sub sole interdum dominatur homo homini in
malum suum **10** vidi impios sepultos qui etiam
cum adviverent in loco sancto erant et laudabantur
in civitate quasi iustorum operum sed et hoc
vanitas est **11** etenim quia non profertur cito contra
malos sententia absque ullo timore filii hominum
perpetrant mala **12** attamen ex eo quod peccator
centies facit malum et per patientiam sustentatur
ego cognovi quod erit bonum timentibus Deum qui
verentur faciem eius **13** non sit bonum impio nec
prolongentur dies eius sed quasi umbra transeant
qui non timent faciem Dei **14** est et alia vanitas quae
fit super terram sunt iusti quibus multa proveniunt
quasi opera egerint impiorum et sunt impii qui ita
securi sunt quasi iustorum facta habeant sed et
hoc vanissimum iudico **15** laudavi igitur laetitiam
quod non esset homini bonum sub sole nisi quod
comederet et biberet atque gauderet et hoc solum
secum auferret de labore suo in diebus vitae quos
dedit ei Deus sub sole **16** et adposui cor meum ut
scirem sapientiam et intellegerem distentionem
quae versatur in terra est homo qui diebus ac
noctibus somnum oculis non capit **17** et intellexi
quod omnium operum Dei nullam possit homo
invenire rationem eorum quae fiunt sub sole et
quanto plus laboraverit ad quaerendum tanto minus
inveniat etiam si dixerit sapiens se nosse non
poterit repperire

9 omnia haec tractavi in corde meo ut curiose
intellegerem sunt iusti atque sapientes et opera
eorum in manu Dei et tamen nescit homo utrum
amore an odio dignus sit **2** sed omnia in futuro
servantur incerta eo quod universa aeque eveniant
iusto et impio bono et malo mundo et inmundo
immolanti victimas et sacrificia contemnenti sicut
bonus sic et peccator ut periurus ita et ille qui
verum deierat **3** hoc est pessimum inter omnia
quae sub sole fiunt quia eadem cunctis eveniunt
unde et corda filiorum hominum implentur malitia
et contemptu in vita sua et post haec ad inferos
deducentur **(questioned)** **4** nemo est qui semper vivat
et qui huius rei habeat fiduciam melior est canis
vivens leone mortuo **5** viventes enim sciunt se
esse morituros mortui vero nihil noverunt amplius
nec habent ultra mercedem quia oblivioni tradita
est memoria eorum **6** amor quoque et odium et
invidia simul perierunt nec habent partem in hoc
saeculo et in opere quod sub sole geritur **7** vade
ergo et comede in laetitia panem tuum et bibe
cum gaudio vinum tuum quia Deo placent opera
tua **8** omni tempore sint vestimenta tua candida
et oleum de capite tuo non deficiat **9** perfruere
vita cum uxore quam diligis cunctis diebus vitae
instabilitatis tuae qui dati sunt tibi sub sole omni
tempore vanitatis tuae haec est enim pars in vita et
in labore tuo quod laboras sub sole **10** quodcumque
potest manus tua facere instanter operare quia
nec opus nec ratio nec scientia nec sapientia erunt
apud inferos quo tu properas **(Sheol h7585)** **11** verti
me alio vidique sub sole nec velocium esse cursum
nec fortium bellum nec sapientium panem nec
doctorum divitias nec artificum gratiam sed tempus
casumque in omnibus **12** nescit homo finem suum
sed sicut pisces capiuntur hamo et sicut aves
conprehenduntur laqueo sic capiuntur homines
tempore malo cum eis extemplo supervenerit **13**
hanc quoque vidi sub sole sapientiam et probavi
maximam **14** civitas parva et pauci in ea viri venit
contra eam rex magnus et vallavit eam extruxitque
munitiones per gyrum et perfecta est obsidio **15**
inventusque in ea vir pauper et sapiens liberavit
urbem per sapientiam suam et nullus deinceps
recordatus est hominis illius pauperis **16** et dicebam
ego meliorem esse sapientiam fortitudine quomodo
ergo sapientia pauperis contempta est et verba eius
non sunt audita **17** verba sapientium audiuntur in
silentio plus quam clamor principis inter stultos **18**
melior est sapientia quam arma bellica et qui in
uno peccaverit multa bona perdet

10 muscae morientes perdunt suavitatem
unguenti pretiosior est sapientia et gloria
parva ad tempus stultitia **2** cor sapientis in dextera
eius et cor stulti in sinistra illius **3** sed et in via
stultus ambulans cum ipse insipiens sit omnes

stultos aestimat 4 si spiritus potestatem habentis
ascenderit super te locum tuum ne dimiseris quia
curatio cessare faciet peccata maxima 5 est malum
quod vidi sub sole quasi per errorem egrediens
a facie principis 6 positum stultum in dignitate
sublimi et divites sedere deorsum 7 vidi servos
in equis et principes ambulantes quasi servos
super terram 8 qui fodit foveam incidet in eam et
qui dissipat sepem mordebit eum coluber 9 qui
transfert lapides adfligetur in eis et qui scindit ligna
vulnerabitur ab eis 10 si retunsum fuerit ferrum et
hoc non ut prius sed hebetatum erit multo labore
exacuatur et post industriam sequitur sapientia 11
si mordeat serpens in silentio nihil eo minus habet
qui occulte detrahit 12 verba oris sapientis gratia
et labia insipientis praecipitabunt eum 13 initium
verborum eius stultitia et novissimum oris illius
error pessimus 14 stultus verba multiplicat ignorat
homo quid ante se fuerit et quod post futurum
est quis illi poterit indicare 15 labor stultorum
adfliget eos qui nesciunt in urbem pergere 16 vae
tibi terra cuius rex est puer et cuius principes
mane comedunt 17 beata terra cuius rex nobilis
est et cuius principes vescuntur in tempore suo
ad reficiendum et non ad luxuriam 18 in pigritiis
humiliabitur contignatio et in infirmitate manuum
perstillabit domus 19 in risu faciunt panem ac
vinum ut epulentur viventes et pecuniae oboedient
omnia 20 in cogitatione tua regi ne detrahas et
in secreto cubiculi tui ne maledixeris diviti quia
avis caeli portabit vocem tuam et qui habet pinnas
adnuntiabit sententiam

11 mitte panem tuum super transeuntes aquas
quia post multa tempora invenies illum 2 da
partem septem necnon et octo quia ignoras quid
futurum sit mali super terram 3 si repletae fuerint
nubes imbrem super terram effundent si ceciderit
lignum ad austrum aut ad aquilonem in quocumque
loco ceciderit ibi erit 4 qui observat ventum non
seminat et qui considerat nubes numquam metet
5 quomodo ignoras quae sit via spiritus et qua
ratione conpingantur ossa in ventre praegnatis sic
nescis opera Dei qui fabricator est omnium 6 mane
semina sementem tuam et vespere ne cesset manus
tua quia nescis quid magis oriatur hoc an illud et
si utrumque simul melius erit 7 dulce lumen et
delectabile est oculis videre solem 8 si annis multis
vixerit homo et in omnibus his laetatus fuerit
meminisse debet tenebrosi temporis et dierum
multorum qui cum venerint vanitatis arguentur
praeterita 9 laetare ergo iuvenis in adulescentia tua
et in bono sit cor tuum in diebus iuventutis tuae
et ambula in viis cordis tui et in intuitu oculorum
tuorum et scito quod pro omnibus his adducet te
Deus in iudicium 10 aufer iram a corde tuo et amove
malitiam a carne tua adulescentia enim et voluptas
vana sunt

12 memento creatoris tui in diebus iuventutis
tuae antequam veniat tempus adflictionis
et adpropinquent anni de quibus dicas non mihi
placent 2 antequam tenebrescat sol et lumen et
luna et stellae et revertantur nubes post pluviam
3 quando commovebuntur custodes domus et
nutabuntur viri fortissimi et otiosae erunt molentes
inminuto numero et tenebrescent videntes per
foramina 4 et claudent ostia in platea in humilitate
vocis molentis et consurgent ad vocem volucris
et obsurdescent omnes filiae carminis 5 excelsa
quoque timebunt et formidabunt in via florebit
amigdalum inpinguabitur lucusta et dissipabitur
capparis quoniam ibit homo in domum aeternitatis
suae et circumibunt in platea plangentes 6
antequam rumpatur funis argenteus et recurrat
vitta aurea et conteratur hydria super fontem et
confringatur rota super cisternam 7 et revertatur
pulvis in terram suam unde erat et spiritus redeat
ad Deum qui dedit illum 8 vanitas vanitatum
dixit Ecclesiastes omnia vanitas 9 cumque esset
sapientissimus Ecclesiastes docuit populum et
enarravit quae fecerit et investigans conposuit
parabolas multas 10 quaesivit verba utilia et
conscripsit sermones rectissimos ac veritate plenos
11 verba sapientium sicut stimuli et quasi clavi in
altum defixi quae per magistrorum concilium data
sunt a pastore uno 12 his amplius fili mi ne requiras
faciendi plures libros nullus est finis frequensque
meditatio carnis adflictio est 13 finem loquendi
omnes pariter audiamus Deum time et mandata
eius observa hoc est enim omnis homo 14 et cuncta
quae fiunt adducet Deus in iudicium pro omni
errato sive bonum sive malum sit

Canticum Canticorum

1 **2** osculetur me osculo oris sui quia meliora sunt
ubera tua vino **3** fraglantia unguentis optimis
oleum effusum nomen tuum ideo adulescentulae
dilexerunt te **4** trahe me post te curremus introduxit
me rex in cellaria sua exultabimus et laetabimur
in te memores uberum tuorum super vinum
recti diligunt te **5** nigra sum sed formonsa filiae
Hierusalem sicut tabernacula Cedar sicut pelles
Salomonis **6** nolite me considerare quod fusca
sim quia decoloravit me sol filii matris meae
pugnaverunt contra me posuerunt me custodem in
vineis vineam meam non custodivi **7** indica mihi
quem diligit anima mea ubi pascas ubi cubes in
meridie ne vagari incipiam per greges sodalium
tuorum **8** si ignoras te o pulchra inter mulieres
egredere et abi post vestigia gregum et pasce hedos
tuos iuxta tabernacula pastorum **9** equitatui meo
in curribus Pharaonis adsimilavi te amica mea **10**
pulchrae sunt genae tuae sicut turturis collum
tuum sicut monilia **11** murenulas aureas faciemus
tibi vermiculatas argento **12** dum esset rex in
accubitu suo nardus mea dedit odorem suum **13**
fasciculus murrae dilectus meus mihi inter ubera
mea commorabitur **14** botrus cypri dilectus meus
mihi in vineis Engaddi **15** ecce tu pulchra es amica
mea ecce tu pulchra oculi tui columbarum **16** ecce
tu pulcher es dilecte mi et decorus lectulus noster
floridus **17** tigna domorum nostrarum cedrina
laquearia nostra cypressina

2 ego flos campi et lilium convallium **2** sicut lilium
inter spinas sic amica mea inter filias **3** sicut
malum inter ligna silvarum sic dilectus meus inter
filios sub umbra illius quam desideraveram sedi
et fructus eius dulcis gutturi meo **4** introduxit me
in cellam vinariam ordinavit in me caritatem **5**
fulcite me floribus stipate me malis quia amore
langueo **6** leva eius sub capite meo et dextera illius
amplexabitur me **7** adiuro vos filiae Hierusalem per
capreas cervosque camporum ne suscitetis neque
evigilare faciatis dilectam quoadusque ipsa velit **8**
vox dilecti mei ecce iste venit saliens in montibus
transiliens colles **9** similis est dilectus meus capreae
hinuloque cervorum en ipse stat post parietem
nostrum despiciens per fenestras prospiciens per
cancellos **10** et dilectus meus loquitur mihi surge
propera amica mea formonsa mea et veni **11** iam
enim hiemps transiit imber abiit et recessit **12** flores
apparuerunt in terra tempus putationis advenit vox
turturis audita est in terra nostra **13** ficus protulit
grossos suos vineae florent dederunt odorem surge
amica mea speciosa mea et veni **14** columba mea in
foraminibus petrae in caverna maceriae ostende
mihi faciem tuam sonet vox tua in auribus meis vox
enim tua dulcis et facies tua decora **15** capite nobis
vulpes vulpes parvulas quae demoliuntur vineas
nam vinea nostra floruit **16** dilectus meus mihi et
ego illi qui pascitur inter lilia **17** donec adspiret dies
et inclinentur umbrae revertere similis esto dilecte
mi capreae aut hinulo cervorum super montes
Bether

3 in lectulo meo per noctes quaesivi quem diligit
anima mea quaesivi illum et non inveni **2** surgam
et circuibo civitatem per vicos et plateas quaeram
quem diligit anima mea quaesivi illum et non inveni
3 invenerunt me vigiles qui custodiunt civitatem
num quem dilexit anima mea vidistis **4** paululum
cum pertransissem eos inveni quem diligit anima
mea tenui eum nec dimittam donec introducam
illum in domum matris meae et in cubiculum
genetricis meae **5** adiuro vos filiae Hierusalem per
capreas cervosque camporum ne suscitetis neque
evigilare faciatis dilectam donec ipsa velit **6** quae
est ista quae ascendit per desertum sicut virgula
fumi ex aromatibus murrae et turis et universi
pulveris pigmentarii **7** en lectulum Salomonis
sexaginta fortes ambiunt ex fortissimis Israhel
8 omnes tenentes gladios et ad bella doctissimi
uniuscuiusque ensis super femur suum propter
timores nocturnos **9** ferculum fecit sibi rex Salomon
de lignis Libani **10** columnas eius fecit argenteas
reclinatorium aureum ascensum purpureum media
caritate constravit propter filias Hierusalem **11**
egredimini et videte filiae Sion regem Salomonem
in diademate quo coronavit eum mater sua in die
disponsionis illius et in die laetitiae cordis eius

4 quam pulchra es amica mea quam pulchra
es oculi tui columbarum absque eo quod
intrinsecus latet capilli tui sicut greges caprarum
quae ascenderunt de monte Galaad **2** dentes tui
sicut greges tonsarum quae ascenderunt de lavacro
omnes gemellis fetibus et sterilis non est inter eas
3 sicut vitta coccinea labia tua et eloquium tuum
dulce sicut fragmen mali punici ita genae tuae
absque eo quod intrinsecus latet **4** sicut turris David
collum tuum quae aedificata est cum propugnaculis
mille clypei pendent ex ea omnis armatura fortium
5 duo ubera tua sicut duo hinuli capreae gemelli
qui pascuntur in liliis **6** donec adspiret dies et
inclinentur umbrae vadam ad montem murrae et
ad collem turis **7** tota pulchra es amica mea et

macula non est in te 8 veni de Libano sponsa veni
de Libano veni coronaberis de capite Amana de
vertice Sanir et Hermon de cubilibus leonum de
montibus pardorum 9 vulnerasti cor meum soror
mea sponsa vulnerasti cor meum in uno oculorum
tuorum et in uno crine colli tui 10 quam pulchrae
sunt mammae tuae soror mea sponsa pulchriora
ubera tua vino et odor unguentorum tuorum super
omnia aromata 11 favus distillans labia tua sponsa
mel et lac sub lingua tua et odor vestimentorum
tuorum sicut odor turis 12 hortus conclusus soror
mea sponsa hortus conclusus fons signatus 13
emissiones tuae paradisus malorum punicorum cum
pomorum fructibus cypri cum nardo 14 nardus et
crocus fistula et cinnamomum cum universis lignis
Libani murra et aloe cum omnibus primis unguentis
15 fons hortorum puteus aquarum viventium quae
fluunt impetu de Libano 16 surge aquilo et veni
auster perfla hortum meum et fluant aromata illius
veniat dilectus meus in hortum suum et comedat
fructum pomorum suorum

5 veni in hortum meum soror mea sponsa messui
murram meam cum aromatibus meis comedi
favum cum melle meo bibi vinum meum cum lacte
meo comedite amici bibite et inebriamini carissimi
2 ego dormio et cor meum vigilat vox dilecti mei
pulsantis aperi mihi soror mea amica mea columba
mea inmaculata mea quia caput meum plenum est
rore et cincinni mei guttis noctium 3 expoliavi me
tunica mea quomodo induar illa lavi pedes meos
quomodo inquinabo illos 4 dilectus meus misit
manum suam per foramen et venter meus intremuit
ad tactum eius 5 surrexi ut aperirem dilecto
meo manus meae stillaverunt murra digiti mei
pleni murra probatissima 6 pessulum ostii aperui
dilecto meo at ille declinaverat atque transierat
anima mea liquefacta est ut locutus est quaesivi et
non inveni illum vocavi et non respondit mihi 7
invenerunt me custodes qui circumeunt civitatem
percusserunt me vulneraverunt me tulerunt pallium
meum mihi custodes murorum 8 adiuro vos
filiae Hierusalem si inveneritis dilectum meum ut
nuntietis ei quia amore langueo 9 qualis est dilectus
tuus ex dilecto o pulcherrima mulierum qualis
est dilectus tuus ex dilecto quia sic adiurasti nos
10 dilectus meus candidus et rubicundus electus
ex milibus 11 caput eius aurum optimum comae
eius sicut elatae palmarum nigrae quasi corvus 12
oculi eius sicut columbae super rivulos aquarum
quae lacte sunt lotae et resident iuxta fluenta
plenissima 13 genae illius sicut areolae aromatum
consitae a pigmentariis labia eius lilia distillantia
murram primam 14 manus illius tornatiles aureae
plenae hyacinthis venter eius eburneus distinctus
sapphyris 15 crura illius columnae marmoreae quae
fundatae sunt super bases aureas species eius ut
Libani electus ut cedri 16 guttur illius suavissimum
et totus desiderabilis talis est dilectus meus et iste
est amicus meus filiae Hierusalem

6 quo abiit dilectus tuus o pulcherrima mulierum
quo declinavit dilectus tuus et quaeremus eum
tecum 2 dilectus meus descendit in hortum suum
ad areolam aromatis ut pascatur in hortis et lilia
colligat 3 ego dilecto meo et dilectus meus mihi
qui pascitur inter lilia 4 pulchra es amica mea
suavis et decora sicut Hierusalem terribilis ut
castrorum acies ordinata 5 averte oculos tuos a
me quia ipsi me avolare fecerunt capilli tui sicut
grex caprarum quae apparuerunt de Galaad 6
dentes tui sicut grex ovium quae ascenderunt
de lavacro omnes gemellis fetibus et sterilis non
est in eis 7 sicut cortex mali punici genae tuae
absque occultis tuis 8 sexaginta sunt reginae et
octoginta concubinae et adulescentularum non est
numerus 9 una est columba mea perfecta mea
una est matris suae electa genetrici suae viderunt
illam filiae et beatissimam praedicaverunt reginae
et concubinae et laudaverunt eam 10 quae est
ista quae progreditur quasi aurora consurgens
pulchra ut luna electa ut sol terribilis ut acies
ordinata 11 descendi ad hortum nucum ut viderem
poma convallis ut inspicerem si floruisset vinea et
germinassent mala punica 12 nescivi anima mea
conturbavit me propter quadrigas Aminadab 13
revertere revertere Sulamitis revertere revertere ut
intueamur te quid videbis in Sulamiten nisi choros
castrorum

7 quam pulchri sunt gressus tui in calciamentis
filia principis iunctura feminum tuorum sicut
monilia quae fabricata sunt manu artificis 2
umbilicus tuus crater tornatilis numquam indigens
poculis venter tuus sicut acervus tritici vallatus
liliis 3 duo ubera tua sicut duo hinuli gemelli
capreae 4 collum tuum sicut turris eburnea oculi
tui sicut piscinae in Esebon quae sunt in porta
filiae multitudinis nasus tuus sicut turris Libani
quae respicit contra Damascum 5 caput tuum
ut Carmelus et comae capitis tui sicut purpura
regis vincta canalibus 6 quam pulchra es et quam
decora carissima in deliciis 7 statura tua adsimilata
est palmae et ubera tua botris 8 dixi ascendam
in palmam adprehendam fructus eius et erunt
ubera tua sicut botri vineae et odor oris tui sicut
malorum 9 guttur tuum sicut vinum optimum

dignum dilecto meo ad potandum labiisque et
dentibus illius ruminandum **10** ego dilecto meo et
ad me conversio eius **11** veni dilecte mi egrediamur
in agrum commoremur in villis **12** mane surgamus
ad vineas videamus si floruit vinea si flores fructus
parturiunt si floruerunt mala punica ibi dabo tibi
ubera mea **13** mandragorae dederunt odorem in
portis nostris omnia poma nova et vetera dilecte
mi servavi tibi

8 quis mihi det te fratrem meum sugentem ubera
matris meae ut inveniam te foris et deosculer et
iam me nemo despiciat **2** adprehendam te et ducam
in domum matris meae ibi me docebis et dabo
tibi poculum ex vino condito et mustum malorum
granatorum meorum **3** leva eius sub capite meo
et dextera illius amplexabitur me **4** adiuro vos
filiae Hierusalem ne suscitetis et evigilare faciatis
dilectam donec ipsa velit **5** quae est ista quae
ascendit de deserto deliciis affluens et nixa super
dilectum suum sub arbore malo suscitavi te ibi
corrupta est mater tua ibi violata est genetrix
tua **6** pone me ut signaculum super cor tuum ut
signaculum super brachium tuum quia fortis est ut
mors dilectio dura sicut inferus aemulatio lampades
eius lampades ignis atque flammarum **(Sheol h7585)** **7**
aquae multae non poterunt extinguere caritatem
nec flumina obruent illam si dederit homo omnem
substantiam domus suae pro dilectione quasi nihil
despicient eum **8** soror nostra parva et ubera
non habet quid faciemus sorori nostrae in die
quando adloquenda est **9** si murus est aedificemus
super eum propugnacula argentea si ostium est
conpingamus illud tabulis cedrinis **10** ego murus et
ubera mea sicut turris ex quo facta sum coram eo
quasi pacem repperiens **11** vinea fuit Pacifico in
ea quae habet populos tradidit eam custodibus vir
adfert pro fructu eius mille argenteos **12** vinea mea
coram me est mille tui Pacifice et ducenti his qui
custodiunt fructus eius **13** quae habitas in hortis
amici auscultant fac me audire vocem tuam **14**
fuge dilecte mi et adsimilare capreae hinuloque
cervorum super montes aromatum

Isaiæ

1 visio Isaiae filii Amos quam vidit super Iudam
et Hierusalem in diebus Oziae Ioatham Ahaz
Ezechiae regum Iuda **2** audite caeli et auribus percipe
terra quoniam Dominus locutus est filios enutrivi
et exaltavi ipsi autem spreverunt me **3** cognovit bos
possessorem suum et asinus praesepe domini sui
Israhel non cognovit populus meus non intellexit **4**
vae genti peccatrici populo gravi iniquitate semini
nequam filiis sceleratis dereliquerunt Dominum
blasphemaverunt Sanctum Israhel abalienati sunt
retrorsum **5** super quo percutiam vos ultra addentes
praevaricationem omne caput languidum et omne
cor maerens **6** a planta pedis usque ad verticem
non est in eo sanitas vulnus et livor et plaga tumens
non est circumligata nec curata medicamine neque
fota oleo **7** terra vestra deserta civitates vestrae
succensae igni regionem vestram coram vobis
alieni devorant et desolabitur sicut in vastitate
hostili **8** et derelinquetur filia Sion ut umbraculum
in vinea et sicut tugurium in cucumerario sicut
civitas quae vastatur **9** nisi Dominus exercituum
reliquisset nobis semen quasi Sodoma fuissemus
et quasi Gomorra similes essemus **10** audite
verbum Domini principes Sodomorum percipite
auribus legem Dei nostri populus Gomorrae **11** quo
mihi multitudinem victimarum vestrarum dicit
Dominus plenus sum holocausta arietum et adipem
pinguium et sanguinem vitulorum et agnorum et
hircorum nolui **12** cum veneritis ante conspectum
meum quis quaesivit haec de manibus vestris ut
ambularetis in atriis meis **13** ne adferatis ultra
sacrificium frustra incensum abominatio est mihi
neomeniam et sabbatum et festivitates alias non
feram iniqui sunt coetus vestri **14** kalendas vestras
et sollemnitates vestras odivit anima mea facta
sunt mihi molesta laboravi sustinens **15** et cum
extenderitis manus vestras avertam oculos meos
a vobis et cum multiplicaveritis orationem non
audiam manus vestrae sanguine plenae sunt **16**
lavamini mundi estote auferte malum cogitationum
vestrarum ab oculis meis quiescite agere perverse
17 discite benefacere quaerite iudicium subvenite
oppresso iudicate pupillo defendite viduam **18**
et venite et arguite me dicit Dominus si fuerint
peccata vestra ut coccinum quasi nix dealbabuntur
et si fuerint rubra quasi vermiculus velut lana
erunt **19** si volueritis et audieritis bona terrae
comedetis **20** quod si nolueritis et me provocaveritis
ad iracundiam gladius devorabit vos quia os Domini
locutum est **21** quomodo facta est meretrix civitas
fidelis plena iudicii iustitia habitavit in ea nunc
autem homicidae **22** argentum tuum versum est in
scoriam vinum tuum mixtum est aqua **23** principes
tui infideles socii furum omnes diligunt munera
sequuntur retributiones pupillo non iudicant et
causa viduae non ingreditur ad eos **24** propter
hoc ait Dominus exercituum Fortis Israhel heu
consolabor super hostibus meis et vindicabor de
inimicis meis **25** et convertam manum meam ad te
et excoquam ad purum scoriam tuam et auferam
omne stagnum tuum **26** et restituam iudices tuos
ut fuerunt prius et consiliarios tuos sicut antiquitus
post haec vocaberis civitas iusti urbs fidelis **27**
Sion in iudicio redimetur et reducent eam in
iustitia **28** et conteret scelestos et peccatores simul
et qui dereliquerunt Dominum consumentur **29**
confundentur enim ab idolis quibus sacrificaverunt
et erubescetis super hortis quos elegeratis **30** cum
fueritis velut quercus defluentibus foliis et velut
hortus absque aqua **31** et erit fortitudo vestra
ut favilla stuppae et opus vestrum quasi scintilla
et succendetur utrumque simul et non erit qui
extinguat

2 verbum quod vidit Isaias filius Amos super
Iudam et Hierusalem **2** et erit in novissimis
diebus praeparatus mons domus Domini in vertice
montium et elevabitur super colles et fluent ad
eum omnes gentes **3** et ibunt populi multi et
dicent venite et ascendamus ad montem Domini
et ad domum Dei Iacob et docebit nos vias suas et
ambulabimus in semitis eius quia de Sion exibit
lex et verbum Domini de Hierusalem **4** et iudicabit
gentes et arguet populos multos et conflabunt
gladios suos in vomeres et lanceas suas in falces
non levabit gens contra gentem gladium nec
exercebuntur ultra ad proelium **5** domus Iacob
venite et ambulemus in lumine Domini **6** proiecisti
enim populum tuum domum Iacob quia repleti sunt
ut olim et augures habuerunt ut Philisthim et pueris
alienis adheserunt **7** repleta est terra argento et
auro et non est finis thesaurorum eius **8** et repleta
est terra eius equis et innumerabiles quadrigae
eius et repleta est terra eius idolis opus manuum
suarum adoraverunt quod fecerunt digiti eorum **9**
et incurvavit se homo et humiliatus est vir ne ergo
dimittas eis **10** ingredere in petram abscondere
fossa humo a facie timoris Domini et a gloria
maiestatis eius **11** oculi sublimis hominis humiliati
sunt et incurvabitur altitudo virorum exaltabitur
autem Dominus solus in die illa **12** quia dies Domini
exercituum super omnem superbum et excelsum
et super omnem arrogantem et humiliabitur **13**

et super omnes cedros Libani sublimes et erectas
et super omnes quercus Basan 14 et super omnes
montes excelsos et super omnes colles elevatos 15
et super omnem turrem excelsam et super omnem
murum munitum 16 et super omnes naves Tharsis
et super omne quod visu pulchrum est 17 et
incurvabitur sublimitas hominum et humiliabitur
altitudo virorum et elevabitur Dominus solus in die
illa 18 et idola penitus conterentur 19 et introibunt
in speluncas petrarum et in voragines terrae a facie
formidinis Domini et a gloria maiestatis eius cum
surrexerit percutere terram 20 in die illa proiciet
homo idola argenti sui et simulacra auri sui quae
fecerat sibi ut adoraret talpas et vespertiliones 21 et
ingredietur fissuras petrarum et cavernas saxorum
a facie formidinis Domini et a gloria maiestatis
eius cum surrexerit percutere terram 22 quiescite
ergo ab homine cuius spiritus in naribus eius quia
excelsus reputatus est ipse

3 ecce enim Dominator Deus exercituum auferet
ab Hierusalem et ab Iuda validum et fortem
omne robur panis et omne robur aquae 2 fortem
et virum bellatorem iudicem et prophetam et
ariolum et senem 3 principem super quinquaginta
et honorabilem vultu et consiliarium sapientem
de architectis et prudentem eloquii mystici 4
et dabo pueros principes eorum et effeminati
dominabuntur eis 5 et inruet populus vir ad virum
unusquisque ad proximum suum tumultuabitur
puer contra senem et ignobilis contra nobilem 6
adprehendet enim vir fratrem suum domesticum
patris sui vestimentum tibi est princeps esto noster
ruina autem haec sub manu tua 7 respondebit in die
illa dicens non sum medicus et in domo mea non
est panis neque vestimentum nolite constituere
me principem populi 8 ruit enim Hierusalem et
Iudas concidit quia lingua eorum et adinventiones
eorum contra Dominum ut provocarent oculos
maiestatis eius 9 agnitio vultus eorum respondit eis
et peccatum suum quasi Sodomae praedicaverunt
nec absconderunt vae animae eorum quoniam
reddita sunt eis mala 10 dicite iusto quoniam bene
quoniam fructum adinventionum suarum comedet
11 vae impio in malum retributio enim manuum eius
fiet ei 12 populum meum exactores sui spoliaverunt
et mulieres dominatae sunt eius popule meus qui
beatum te dicunt ipsi te decipiunt et viam gressuum
tuorum dissipant 13 stat ad iudicandum Dominus et
stat ad iudicandos populos 14 Dominus ad iudicium
veniet cum senibus populi sui et principibus eius
vos enim depasti estis vineam meam et rapina
pauperis in domo vestra 15 quare adteritis populum
meum et facies pauperum commolitis dicit Dominus
Deus exercituum 16 et dixit Dominus pro eo quod
elevatae sunt filiae Sion et ambulaverunt extento
collo et nutibus oculorum ibant et plaudebant
ambulabant et in pedibus suis conposito gradu
incedebant 17 decalvabit Dominus verticem filiarum
Sion et Dominus crinem earum nudabit 18 in die
illa auferet Dominus ornatum calciamentorum et
lunulas 19 et torques et monilia et armillas et
mitras 20 discriminalia et periscelidas et murenulas
et olfactoriola et inaures 21 et anulos et gemmas
in fronte pendentes 22 et mutatoria et pallia et
linteamina et acus 23 et specula et sindones et vittas
et theristra 24 et erit pro suavi odore fetor et pro
zona funiculus et pro crispanti crine calvitium et
pro fascia pectorali cilicium 25 pulcherrimi quoque
viri tui gladio cadent et fortes tui in proelio 26 et
maerebunt atque lugebunt portae eius et desolata
in terra sedebit

4 et adprehendent septem mulieres virum unum in
die illa dicentes panem nostrum comedemus et
vestimentis nostris operiemur tantummodo vocetur
nomen tuum super nos aufer obprobrium nostrum
2 in die illa erit germen Domini in magnificentia et
in gloria et fructus terrae sublimis et exultatio his
qui salvati fuerint de Israhel 3 et erit omnis qui
relictus fuerit in Sion et residuus in Hierusalem
sanctus vocabitur omnis qui scriptus est in vita in
Hierusalem 4 si abluerit Dominus sordem filiarum
Sion et sanguinem Hierusalem laverit de medio eius
spiritu iudicii et spiritu ardoris 5 et creabit Dominus
super omnem locum montis Sion et ubi invocatus
est nubem per diem et fumum et splendorem ignis
flammantis in nocte super omnem enim gloriam
protectio 6 et tabernaculum erit in umbraculum
diei ab aestu et in securitatem et absconsionem a
turbine et a pluvia

5 cantabo dilecto meo canticum patruelis mei
vineae suae vinea facta est dilecto meo in cornu
filio olei 2 et sepivit eam et lapides elegit ex illa
et plantavit eam electam et aedificavit turrem in
medio eius et torcular extruxit in ea et expectavit
ut faceret uvas et fecit labruscas 3 nunc ergo
habitator Hierusalem et vir Iuda iudicate inter
me et inter vineam meam 4 quid est quod debui
ultra facere vineae meae et non feci ei an quod
expectavi ut faceret uvas et fecit labruscas 5
et nunc ostendam vobis quid ego faciam vineae
meae auferam sepem eius et erit in direptionem
diruam maceriam eius et erit in conculcationem
6 et ponam eam desertam non putabitur et non
fodietur et ascendent vepres et spinae et nubibus

mandabo ne pluant super eam imbrem 7 vinea
enim Domini exercituum domus Israhel et vir Iuda
germen delectabile eius et expectavi ut faceret
iudicium et ecce iniquitas et iustitiam et ecce
clamor 8 vae qui coniungitis domum ad domum
et agrum agro copulatis usque ad terminum loci
numquid habitabitis soli vos in medio terrae 9 in
auribus meis sunt haec Domini exercituum nisi
domus multae desertae fuerint grandes et pulchrae
absque habitatore 10 decem enim iuga vinearum
facient lagunculam unam et triginta modii sementis
facient modios tres 11 vae qui consurgitis mane
ad ebrietatem sectandam et potandum usque ad
vesperam ut vino aestuetis 12 cithara et lyra et
tympanum et tibia et vinum in conviviis vestris
et opus Domini non respicitis nec opera manuum
eius consideratis 13 propterea captivus ductus est
populus meus quia non habuit scientiam et nobiles
eius interierunt fame et multitudo eius siti exaruit
14 propterea dilatavit infernus animam suam et
aperuit os suum absque ullo termino et descendent
fortes eius et populus eius et sublimes gloriosique
eius ad eum (Sheol h7585) 15 et incurvabitur homo et
humiliabitur vir et oculi sublimium deprimentur
16 et exaltabitur Dominus exercituum in iudicio
et Deus sanctus sanctificabitur in iustitia 17 et
pascentur agni iuxta ordinem suum et deserta
in ubertatem versa advenae comedent 18 vae
qui trahitis iniquitatem in funiculis vanitatis et
quasi vinculum plaustri peccatum 19 qui dicitis
festinet et cito veniat opus eius ut videamus et
adpropiet et veniat consilium Sancti Israhel et
sciemus illud 20 vae qui dicitis malum bonum et
bonum malum ponentes tenebras lucem et lucem
tenebras ponentes amarum in dulce et dulce in
amarum 21 vae qui sapientes estis in oculis vestris
et coram vobismet ipsis prudentes 22 vae qui
potentes estis ad bibendum vinum et viri fortes ad
miscendam ebrietatem 23 qui iustificatis impium
pro muneribus et iustitiam iusti aufertis ab eo 24
propter hoc sicut devorat stipulam lingua ignis et
calor flammae exurit sic radix eorum quasi favilla
erit et germen eorum ut pulvis ascendet abiecerunt
enim legem Domini exercituum et eloquium Sancti
Israhel blasphemaverunt 25 ideo iratus est furor
Domini in populo suo et extendit manum suam
super eum et percussit eum et conturbati sunt
montes et facta sunt morticina eorum quasi stercus
in medio platearum in omnibus his non est aversus
furor eius sed adhuc manus eius extenta 26 et
levabit signum nationibus procul et sibilabit ad
eum de finibus terrae et ecce festinus velociter
veniet 27 non est deficiens neque laborans in eo non
dormitabit neque dormiet neque solvetur cingulum
renum eius nec rumpetur corrigia calciamenti eius
28 sagittae eius acutae et omnes arcus eius extenti
ungulae equorum eius ut silex et rotae eius quasi
impetus tempestatis 29 rugitus eius ut leonis rugiet
ut catuli leonum et frendet et tenebit praedam et
amplexabitur et non erit qui eruat 30 et sonabit
super eum in die illa sicut sonitus maris aspiciemus
in terram et ecce tenebrae tribulationis et lux
obtenebrata est in caligine eius

6 in anno quo mortuus est rex Ozias vidi Dominum
sedentem super solium excelsum et elevatum et
ea quae sub eo erant implebant templum 2 seraphin
stabant super illud sex alae uni et sex alae alteri
duabus velabant faciem eius et duabus velabant
pedes eius et duabus volabant 3 et clamabant alter
ad alterum et dicebant sanctus sanctus sanctus
Dominus exercituum plena est omnis terra gloria
eius 4 et commota sunt superliminaria cardinum
a voce clamantis et domus impleta est fumo 5 et
dixi vae mihi quia tacui quia vir pollutus labiis ego
sum et in medio populi polluta labia habentis ego
habito et Regem Dominum exercituum vidi oculis
meis 6 et volavit ad me unus de seraphin et in
manu eius calculus quem forcipe tulerat de altari 7
et tetigit os meum et dixit ecce tetigit hoc labia
tua et auferetur iniquitas tua et peccatum tuum
mundabitur 8 et audivi vocem Domini dicentis
quem mittam et quis ibit nobis et dixi ecce ego
sum mitte me 9 et dixit vade et dices populo huic
audite audientes et nolite intellegere et videte
visionem et nolite cognoscere 10 excaeca cor populi
huius et aures eius adgrava et oculos eius claude
ne forte videat oculis suis et auribus suis audiat
et corde suo intellegat et convertatur et sanem
eum 11 et dixi usquequo Domine et dixit donec
desolentur civitates absque habitatore et domus
sine homine et terra relinquetur deserta 12 et longe
faciet Dominus homines et multiplicabitur quae
derelicta fuerat in medio terrae 13 et adhuc in ea
decimatio et convertetur et erit in ostensionem
sicut terebinthus et sicuti quercus quae expandit
ramos suos semen sanctum erit id quod steterit in
ea

7 et factum est in diebus Ahaz filii Ioatham filii
Oziae regis Iuda ascendit Rasin rex Syriae et
Phacee filius Romeliae rex Israhel in Hierusalem ad
proeliandum contra eam et non potuerunt debellare
eam 2 et nuntiaverunt domui David dicentes
requievit Syria super Ephraim et commotum est
cor eius et cor populi eius sicut moventur ligna
silvarum a facie venti 3 et dixit Dominus ad Isaiam

egredere in occursum Ahaz tu et qui derelictus est
Iasub filius tuus ad extremum aquaeductus piscinae
superioris in via agri Fullonis **4** et dices ad eum
vide ut sileas noli timere et cor tuum ne formidet
a duobus caudis titionum fumigantium istorum
in ira furoris Rasin et Syriae et filii Romeliae **5**
eo quod consilium inierit contra te Syria malum
Ephraim et filius Romeliae dicentes **6** ascendamus
ad Iudam et suscitemus eum et avellamus eum
ad nos et ponamus regem in medio eius filium
Tabeel **7** haec dicit Dominus Deus non stabit et
non erit istud **8** sed caput Syriae Damascus et
caput Damasci Rasin et adhuc sexaginta et quinque
anni et desinet Ephraim esse populus **9** et caput
Ephraim Samaria et caput Samariae filius Romeliae
si non credideritis non permanebitis **10** et adiecit
Dominus loqui ad Ahaz dicens **11** pete tibi signum
a Domino Deo tuo in profundum inferni sive in
excelsum supra **(Sheol h7585)** **12** et dixit Ahaz non
petam et non temptabo Dominum **13** et dixit
audite ergo domus David numquid parum vobis
est molestos esse hominibus quia molesti estis et
Deo meo **14** propter hoc dabit Dominus ipse vobis
signum ecce virgo concipiet et pariet filium et
vocabitis nomen eius Emmanuhel **15** butyrum et
mel comedet ut sciat reprobare malum et eligere
bonum **16** quia antequam sciat puer reprobare
malum et eligere bonum derelinquetur terra quam
tu detestaris a facie duum regum suorum **17** adducet
Dominus super te et super populum tuum et super
domum patris tui dies qui non venerunt a diebus
separationis Ephraim a Iuda cum rege Assyriorum
18 et erit in die illa sibilabit Dominus muscae quae
est in extremo fluminum Aegypti et api quae est
in terra Assur **19** et venient et requiescent omnes
in torrentibus vallium et cavernis petrarum et in
omnibus frutectis et in universis foraminibus **20** in
die illa radet Dominus in novacula conducta in his
qui trans Flumen sunt in rege Assyriorum caput
et pilos pedum et barbam universam **21** et erit in
die illa nutriet homo vaccam boum et duas oves **22**
et prae ubertate lactis comedet butyrum butyrum
enim et mel manducabit omnis qui relictus fuerit
in medio terrae **23** et erit in die illa omnis locus ubi
fuerint mille vites mille argenteis et in spinas et in
vepres erunt **24** cum sagittis et arcu ingredientur
illuc vepres enim et spinae erunt in universa terra
25 et omnes montes qui in sarculo sarientur non
veniet illuc terror spinarum et veprium et erit in
pascua bovis et in conculcationem pecoris

8 et dixit Dominus ad me sume tibi librum grandem
et scribe in eo stilo hominis Velociter spolia
detrahe Cito praedare **2** et adhibui mihi testes
fideles Uriam sacerdotem et Zacchariam filium
Barachiae **3** et accessi ad prophetissam et concepit
et peperit filium et dixit Dominus ad me voca nomen
eius Adcelera spolia detrahere Festina praedari
4 quia antequam sciat puer vocare patrem suum
et matrem suam auferetur fortitudo Damasci et
spolia Samariae coram rege Assyriorum **5** et adiecit
Dominus loqui ad me adhuc dicens **6** pro eo quod
abiecit populus iste aquas Siloae quae vadunt cum
silentio et adsumpsit magis Rasin et filium Romeliae
7 propter hoc ecce Dominus adducet super eos aquas
Fluminis fortes et multas regem Assyriorum et
omnem gloriam eius et ascendet super omnes rivos
eius et fluet super universas ripas eius **8** et ibit per
Iudam inundans et transiens usque ad collum veniet
et erit extensio alarum eius implens latitudinem
terrae tuae o Emmanuhel **9** congregamini populi
et vincimini et audite universae procul terrae
confortamini et vincimini accingite vos et vincimini
10 inite consilium et dissipabitur loquimini verbum
et non fiet quia nobiscum Deus **11** haec enim ait
Dominus ad me sicut in forti manu erudivit me
ne irem in via populi huius dicens **12** non dicatis
coniuratio omnia enim quae loquitur populus iste
coniuratio est et timorem eius ne timeatis neque
paveatis **13** Dominum exercituum ipsum sanctificate
ipse pavor vester et ipse terror vester **14** et erit vobis
in sanctificationem in lapidem autem offensionis
et in petram scandali duabus domibus Israhel in
laqueum et in ruinam habitantibus Hierusalem **15**
et offendent ex eis plurimi et cadent et conterentur
et inretientur et capientur **16** liga testimonium
signa legem in discipulis meis **17** et expectabo
Dominum qui abscondit faciem suam a domo Iacob
et praestolabor eum **18** ecce ego et pueri quos mihi
dedit Dominus in signum et in portentum Israhelis
a Domino exercituum qui habitat in monte Sion
19 et cum dixerint ad vos quaerite a pythonibus
et a divinis qui stridunt in incantationibus suis
numquid non populus a Deo suo requirit pro vivis
a mortuis **20** ad legem magis et ad testimonium
quod si non dixerint iuxta verbum hoc non erit eis
matutina lux **21** et transibit per eam corruet et
esuriet et cum esurierit irascetur et maledicet regi
suo et Deo suo et suspiciet sursum **22** et ad terram
intuebitur et ecce tribulatio et tenebrae dissolutio
angustia et caligo persequens et non poterit avolare
de angustia sua

9 primo tempore adleviata est terra Zabulon et
terra Nepthalim et novissimo adgravata est via
maris trans Iordanem Galileae gentium **2** populus

qui ambulabat in tenebris vidit lucem magnam
habitantibus in regione umbrae mortis lux orta
est eis 3 multiplicasti gentem non magnificasti
laetitiam laetabuntur coram te sicut laetantur
in messe sicut exultant quando dividunt spolia
4 iugum enim oneris eius et virgam umeri eius
et sceptrum exactoris eius superasti sicut in die
Madian 5 quia omnis violenta praedatio cum
tumultu et vestimentum mixtum sanguine erit
in conbustionem et cibus ignis 6 parvulus enim
natus est nobis filius datus est nobis et factus
est principatus super umerum eius et vocabitur
nomen eius Admirabilis consiliarius Deus fortis
Pater futuri saeculi Princeps pacis 7 multiplicabitur
eius imperium et pacis non erit finis super solium
David et super regnum eius ut confirmet illud et
corroboret in iudicio et iustitia amodo et usque
in sempiternum zelus Domini exercituum faciet
hoc 8 verbum misit Dominus in Iacob et cecidit
in Israhel 9 et sciet populus omnis Ephraim et
habitantes Samariam in superbia et magnitudine
cordis dicentes 10 lateres ceciderunt sed quadris
lapidibus aedificabimus sycomoros succiderunt sed
cedros inmutabimus 11 et elevabit Dominus hostes
Rasin super eum et inimicos eius in tumultum vertet
12 Syriam ab oriente et Philisthim ab occidente et
devorabunt Israhel toto ore in omnibus his non est
aversus furor eius sed adhuc manus eius extenta
13 et populus non est reversus ad percutientem
se et Dominum exercituum non inquisierunt 14
et disperdet Dominus ab Israhel caput et caudam
incurvantem et refrenantem die una 15 longevus
et honorabilis ipse est caput et propheta docens
mendacium ipse cauda est 16 et erunt qui beatificant
populum istum seducentes et qui beatificantur
praecipitati 17 propter hoc super adulescentulis
eius non laetabitur Dominus et pupillorum eius et
viduarum non miserebitur quia omnis hypocrita est
et nequam et universum os locutum est stultitiam
in omnibus his non est aversus furor eius sed adhuc
manus eius extenta 18 succensa est enim quasi ignis
impietas veprem et spinam vorabit et succendetur
in densitate saltus et convolvetur superbia fumi 19
in ira Domini exercituum conturbata est terra et erit
populus quasi esca ignis vir fratri suo non parcet 20
et declinabit ad dexteram et esuriet et comedet ad
sinistram et non saturabitur unusquisque carnem
brachii sui vorabit Manasses Ephraim et Ephraim
Manassen simul ipsi contra Iudam 21 in omnibus
his non est aversus furor eius sed adhuc manus eius
extenta

10 vae qui condunt leges iniquas et scribentes
iniustitiam scripserunt 2 ut opprimerent in
iudicio pauperes et vim facerent causae humilium
populi mei ut essent viduae praeda eorum et
pupillos diriperent 3 quid facietis in die visitationis
et calamitatis de longe venientis ad cuius fugietis
auxilium et ubi derelinquetis gloriam vestram 4 ne
incurvemini sub vinculo et cum interfectis cadatis
super omnibus his non est aversus furor eius sed
adhuc manus eius extenta 5 vae Assur virga furoris
mei et baculus ipse in manu eorum indignatio mea 6
ad gentem fallacem mittam eum et contra populum
furoris mei mandabo illi ut auferat spolia et diripiat
praedam et ponat illum in conculcationem quasi
lutum platearum 7 ipse autem non sic arbitrabitur
et cor eius non ita aestimabit sed ad conterendum
erit cor eius et ad internicionem gentium non
paucarum 8 dicet enim 9 numquid non principes
mei simul reges sunt numquid non ut Charchamis
sic Chalanno et ut Arfad sic Emath numquid non
ut Damascus sic Samaria 10 quomodo invenit
manus mea regna idoli sic et simulacra eorum de
Hierusalem et de Samaria 11 numquid non sicut
feci Samariae et idolis eius sic faciam Hierusalem et
simulacris eius 12 et erit cum impleverit Dominus
cuncta opera sua in monte Sion et in Hierusalem
visitabo super fructum magnifici cordis regis Assur
et super gloriam altitudinis oculorum eius 13 dixit
enim in fortitudine manus meae feci et in sapientia
mea intellexi et abstuli terminos populorum et
principes eorum depraedatus sum et detraxi quasi
potens in sublime residentes 14 et invenit quasi
nidum manus mea fortitudinem populorum et sicut
colliguntur ova quae derelicta sunt sic universam
terram ego congregavi et non fuit qui moveret
pinnam et aperiret os et ganniret 15 numquid
gloriabitur securis contra eum qui secat in ea
aut exaltabitur serra contra eum a quo trahitur
quomodo si elevetur virga contra levantem se
et exaltetur baculus qui utique lignum est 16
propter hoc mittet Dominator Deus exercituum
in pinguibus eius tenuitatem et subtus gloriam
eius succensa ardebit quasi conbustio ignis 17
et erit lumen Israhel in igne et Sanctus eius in
flamma et succendetur et devorabitur spina eius et
vepres in die una 18 et gloria saltus eius et Carmeli
eius ab anima usque ad carnem consumetur et
erit terrore profugus 19 et reliquiae ligni saltus
eius pro paucitate numerabuntur et puer scribet
eos 20 et erit in die illa non adiciet residuum
Israhel et hii qui fugerint de domo Iacob inniti
super eo qui percutit eos sed innitetur super
Dominum Sanctum Israhel in veritate 21 reliquiae

convertentur reliquiae inquam Iacob ad Deum
fortem 22 si enim fuerit populus tuus Israhel
quasi harena maris reliquiae convertentur ex eo
consummatio adbreviata inundabit iustitiam 23
consummationem enim et adbreviationem Dominus
Deus exercituum faciet in medio omnis terrae 24
propter hoc haec dicit Dominus Deus exercituum
noli timere populus meus habitator Sion ab Assur
in virga percutiet te et baculum suum levabit
super te in via Aegypti 25 adhuc enim paululum
modicumque et consummabitur indignatio et furor
meus super scelus eorum 26 et suscitabit super
eum Dominus exercituum flagellum iuxta plagam
Madian in petra Oreb et virgam suam super mare
et levabit eam in via Aegypti 27 et erit in die
illa auferetur onus eius de umero tuo et iugum
eius de collo tuo et conputrescet iugum a facie
olei 28 veniet in Aiath transibit in Magron apud
Machmas commendabit vasa sua 29 transierunt
cursim Gabee sedes nostra obstipuit Rama Gabaath
Saulis fugit 30 hinni voce tua filia Gallim adtende
Laisa paupercula Anathoth 31 migravit Medemena
habitatores Gebim confortamini 32 adhuc dies est ut
in Nob stetur agitabit manum suam super montem
filiae Sion collem Hierusalem 33 ecce Dominator
Dominus exercituum confringet lagunculam in
terrore et excelsi statura succidentur et sublimes
humiliabuntur 34 et subvertentur condensa saltus
ferro et Libanus cum excelsis cadet

11 et egredietur virga de radice Iesse et flos de
radice eius ascendet 2 et requiescet super eum
spiritus Domini spiritus sapientiae et intellectus
spiritus consilii et fortitudinis spiritus scientiae et
pietatis 3 et replebit eum spiritus timoris Domini
non secundum visionem oculorum iudicabit neque
secundum auditum aurium arguet 4 sed iudicabit
in iustitia pauperes et arguet in aequitate pro
mansuetis terrae et percutiet terram virga oris sui
et spiritu labiorum suorum interficiet impium 5
et erit iustitia cingulum lumborum eius et fides
cinctorium renis eius 6 habitabit lupus cum agno
et pardus cum hedo accubabit vitulus et leo et
ovis simul morabuntur et puer parvulus minabit
eos 7 vitulus et ursus pascentur simul requiescent
catuli eorum et leo quasi bos comedet paleas 8 et
delectabitur infans ab ubere super foramine aspidis
et in caverna reguli qui ablactatus fuerit manum
suam mittet 9 non nocebunt et non occident in
universo monte sancto meo quia repleta est terra
scientia Domini sicut aquae maris operientes 10 in
die illa radix Iesse qui stat in signum populorum
ipsum gentes deprecabuntur et erit sepulchrum
eius gloriosum 11 et erit in die illa adiciet Dominus
secundo manum suam ad possidendum residuum
populi sui quod relinquetur ab Assyriis et ab
Aegypto et a Fetros et ab Aethiopia et ab Aelam
et a Sennaar et ab Emath et ab insulis maris 12 et
levabit signum in nationes et congregabit profugos
Israhel et dispersos Iuda colliget a quattuor plagis
terrae 13 et auferetur zelus Ephraim et hostes Iuda
peribunt Ephraim non aemulabitur Iudam et Iudas
non pugnabit contra Ephraim 14 et volabunt in
umeros Philisthim per mare simul praedabuntur
filios orientis Idumea et Moab praeceptum manus
eorum et filii Ammon oboedientes erunt 15 et
desolabit Dominus linguam maris Aegypti et levabit
manum suam super Flumen in fortitudine spiritus
sui et percutiet eum in septem rivis ita ut transeant
per eum calciati 16 et erit via residuo populo meo
qui relinquetur ab Assyriis sicut fuit Israhel in die
qua ascendit de terra Aegypti

12 et dices in illa die confitebor tibi Domine
quoniam iratus es mihi conversus est furor
tuus et consolatus es me 2 ecce Deus salvator meus
fiducialiter agam et non timebo quia fortitudo
mea et laus mea Dominus Deus et factus est
mihi in salutem 3 haurietis aquas in gaudio de
fontibus salvatoris 4 et dicetis in illa die confitemini
Domino et invocate nomen eius notas facite in
populis adinventiones eius mementote quoniam
excelsum est nomen eius 5 cantate Domino quoniam
magnifice fecit adnuntiate hoc in universa terra
6 exulta et lauda habitatio Sion quia magnus in
medio tui Sanctus Israhel

13 onus Babylonis quod vidit Isaias filius Amos
2 super montem caligosum levate signum
exaltate vocem levate manum et ingrediantur
portas duces 3 ego mandavi sanctificatis meis
et vocavi fortes meos in ira mea exultantes in
gloria mea 4 vox multitudinis in montibus quasi
populorum frequentium vox sonitus regum gentium
congregatarum Dominus exercituum praecepit
militiae belli 5 venientibus de terra procul a
summitate caeli Dominus et vasa furoris eius ut
disperdat omnem terram 6 ululate quia prope
est dies Domini quasi vastitas a Domino veniet 7
propter hoc omnes manus dissolventur et omne cor
hominis tabescet 8 et conteretur tortiones et dolores
tenebunt quasi parturiens dolebunt unusquisque
ad proximum suum stupebit facies conbustae
vultus eorum 9 ecce dies Domini venit crudelis et
indignationis plenus et irae furorisque ad ponendam
terram in solitudine et peccatores eius conterendos
de ea 10 quoniam stellae caeli et splendor earum

non expandent lumen suum obtenebratus est sol
in ortu suo et luna non splendebit in lumine
suo 11 et visitabo super orbis mala et contra
impios iniquitatem eorum et quiescere faciam
superbiam infidelium et arrogantiam fortium
humiliabo 12 pretiosior erit vir auro et homo
mundo obrizo 13 super hoc caelum turbabo et
movebitur terra de loco suo propter indignationem
Domini exercituum et propter diem irae furoris
eius 14 et erit quasi dammula fugiens et quasi ovis
et non erit qui congreget unusquisque ad populum
suum convertetur et singuli ad terram suam fugient
15 omnis qui inventus fuerit occidetur et omnis
qui supervenerit cadet in gladio 16 infantes eorum
adlident in oculis eorum diripientur domus eorum
et uxores eorum violabuntur 17 ecce ego suscitabo
super eos Medos qui argentum non quaerant nec
aurum velint 18 sed sagittis parvulos interficiant et
lactantibus uteri non misereantur et super filios
non parcat oculus eorum 19 et erit Babylon illa
gloriosa in regnis inclita in superbia Chaldeorum
sicut subvertit Deus Sodomam et Gomorram 20
non habitabitur usque in finem et non fundabitur
usque ad generationem et generationem nec ponet
ibi tentoria Arabs nec pastores requiescent ibi 21
sed requiescent ibi bestiae et replebuntur domus
eorum draconibus et habitabunt ibi strutiones et
pilosi saltabunt ibi 22 et respondebunt ibi ululae in
aedibus eius et sirenae in delubris voluptatis

14 prope est ut veniat tempus eius et dies eius
non elongabuntur miserebitur enim Dominus
Iacob et eliget adhuc de Israhel et requiescere eos
faciet super humum suam adiungetur advena ad
eos et adherebit domui Iacob 2 et tenebunt eos
populi et adducent eos in locum suum et possidebit
eos domus Israhel super terram Domini in servos
et ancillas et erunt capientes eos qui se ceperant
et subicient exactores suos 3 et erit in die illa
cum requiem dederit tibi Deus a labore tuo et
a concussione tua et a servitute dura qua ante
servisti 4 sumes parabolam istam contra regem
Babylonis et dices quomodo cessavit exactor quievit
tributum 5 contrivit Dominus baculum impiorum
virgam dominantium 6 caedentem populos in
indignatione plaga insanabili subicientem in furore
gentes persequentem crudeliter 7 conquievit et
siluit omnis terra gavisa est et exultavit 8 abietes
quoque laetatae sunt super te et cedri Libani ex quo
dormisti non ascendit qui succidat nos 9 infernus
subter conturbatus est in occursum adventus tui
suscitavit tibi gigantas omnes principes terrae
surrexerunt de soliis suis omnes principes nationum
(Sheol h7585) 10 universi respondebunt et dicent
tibi et tu vulneratus es sicut nos nostri similis
effectus es 11 detracta est ad inferos superbia tua
concidit cadaver tuum subter te sternetur tinea
et operimentum tuum erunt vermes (Sheol h7585)
12 quomodo cecidisti de caelo lucifer qui mane
oriebaris corruisti in terram qui vulnerabas gentes
13 qui dicebas in corde tuo in caelum conscendam
super astra Dei exaltabo solium meum sedebo
in monte testamenti in lateribus aquilonis 14
ascendam super altitudinem nubium ero similis
Altissimo 15 verumtamen ad infernum detraheris
in profundum laci (Sheol h7585) 16 qui te viderint
ad te inclinabuntur teque prospicient numquid
iste est vir qui conturbavit terram qui concussit
regna 17 qui posuit orbem desertum et urbes
eius destruxit vinctis eius non aperuit carcerem
18 omnes reges gentium universi dormierunt in
gloria vir in domo sua 19 tu autem proiectus es
de sepulchro tuo quasi stirps inutilis pollutus et
obvolutus qui interfecti sunt gladio et descenderunt
ad fundamenta laci quasi cadaver putridum 20 non
habebis consortium neque cum eis in sepultura
tu enim terram disperdisti tu populum occidisti
non vocabitur in aeternum semen pessimorum 21
praeparate filios eius occisioni in iniquitate patrum
eorum non consurgent nec hereditabunt terram
neque implebunt faciem orbis civitatum 22 et
consurgam super eos dicit Dominus exercituum et
perdam Babylonis nomen et reliquias et germen
et progeniem ait Dominus 23 et ponam eam
in possessionem ericii et in paludes aquarum
et scopabo eam in scopa terens dicit Dominus
exercituum 24 iuravit Dominus exercituum dicens si
non ut putavi ita erit et quomodo mente tractavi 25
sic eveniet ut conteram Assyrium in terra mea et in
montibus meis conculcem eum et auferetur ab eis
iugum eius et onus illius ab umero eorum tolletur 26
hoc consilium quod cogitavi super omnem terram
et haec est manus extenta super universas gentes 27
Dominus enim exercituum decrevit et quis poterit
infirmare et manus eius extenta et quis avertet eam
28 in anno quo mortuus est rex Ahaz factum est onus
istud 29 ne laeteris Philisthea omnis tu quoniam
comminuta est virga percussoris tui de radice enim
colubri egredietur regulus et semen eius absorbens
volucrem 30 et pascentur primogeniti pauperum et
pauperes fiducialiter requiescent et interire faciam
in fame radicem tuam et reliquias tuas interficiam
31 ulula porta clama civitas prostrata est Philisthea
omnis ab aquilone enim fumus venit et non est
qui effugiat agmen eius 32 et quid respondebitur

nuntiis gentis quia Dominus fundavit Sion et in ipsa
sperabunt pauperes populi eius

15 onus Moab quia nocte vastata est Ar Moab
conticuit quia nocte vastatus est murus Moab
conticuit **2** ascendit domus et Dibon ad excelsa
in planctum super Nabo et super Medaba Moab
ululabit in cunctis capitibus eius calvitium omnis
barba radetur **3** in triviis eius accincti sunt sacco
super tecta eius et in plateis eius omnis ululat
descendit in fletum **4** clamavit Esebon et Eleale
usque Iasa audita est vox eorum super hoc expediti
Moab ululabunt anima eius ululabit sibi **5** cor meum
ad Moab clamabit vectes eius usque ad Segor vitulam
conternantem per ascensum enim Luith flens
ascendet et in via Oronaim clamorem contritionis
levabunt **6** aquae enim Nemrim desertae erunt quia
aruit herba defecit germen viror omnis interiit **7**
secundum magnitudinem operis et visitatio eorum
ad torrentem salicum ducent eos **8** quoniam
circumiit clamor terminum Moab usque ad Gallim
ululatus eius et usque ad puteum Helim clamor eius
9 quia aquae Dibon repletae sunt sanguine ponam
enim super Dibon additamenta his qui fugerint de
Moab leonem et reliquiis terrae

16 emitte agnum dominatorem terrae de Petra
deserti ad montem filiae Sion **2** et erit sicut
avis fugiens et pulli de nido avolantes sic erunt
filiae Moab in transcensu Arnon **3** ini consilium
coge concilium pone quasi noctem umbram tuam
in meridie absconde fugientes et vagos ne prodas **4**
habitabunt apud te profugi mei Moab esto latibulum
eorum a facie vastatoris finitus est enim pulvis
consummatus est miser defecit qui conculcabat
terram **5** et praeparabitur in misericordia solium
et sedebit super eum in veritate in tabernaculo
David iudicans et quaerens iudicium et velociter
reddens quod iustum est **6** audivimus superbiam
Moab superbus est valde superbia eius et arrogantia
eius et indignatio eius plus quam fortitudo eius **7**
idcirco ululabit Moab ad Moab universus ululabit
his qui laetantur super muro cocti lateris loquimini
plagas suas **8** quoniam suburbana Esebon deserta
sunt et vinea Sabama domini gentium exciderunt
flagella eius usque ad Iazer pervenerunt erraverunt
in deserto propagines eius relictae sunt transierunt
mare **9** super hoc plorabo in fletu Iazer vineam
Sabama inebriabo te lacrima mea Esebon et Eleale
quoniam super vindemiam tuam et super messem
tuam vox calcantium inruit **10** et auferetur laetitia
et exultatio de Carmelo et in vineis non exultabit
neque iubilabit vinum in torculari non calcabit
qui calcare consueverat vocem calcantium abstuli
11 super hoc venter meus ad Moab quasi cithara
sonabit et viscera mea ad murum cocti lateris **12**
et erit cum apparuerit quod laboravit Moab super
excelsis suis ingredietur ad sancta sua ut obsecret
et non valebit **13** hoc verbum quod locutus est
Dominus ad Moab ex tunc **14** et nunc locutus
est Dominus dicens in tribus annis quasi anni
mercennarii auferetur gloria Moab super omni
populo multo et relinquetur parvus et modicus
nequaquam multus

17 onus Damasci ecce Damascus desinet esse
civitas et erit sicut acervus lapidum in ruina
2 derelictae civitates Aroer gregibus erunt et
requiescent ibi et non erit qui exterreat **3** et cessabit
adiutorium ab Ephraim et regnum a Damasco et
reliquiae Syriae sicut gloria filiorum Israhel erunt
dicit Dominus exercituum **4** et erit in die illa
adtenuabitur gloria Iacob et pingue carnis eius
marcescet **5** et erit sicut congregans in messe
quod restiterit et brachium eius spicas leget et
erit sicut quaerens spicas in valle Rafaim **6** et
relinquetur in eo sicut racemus et sicut excussio
oleae duarum aut trium olivarum in summitate
rami sive quattuor aut quinque in cacuminibus eius
fructus eius dicit Dominus Deus Israhel **7** in die illa
inclinabitur homo ad factorem suum et oculi eius
ad Sanctum Israhel respicient **8** et non inclinabitur
ad altaria quae fecerunt manus eius et quae operati
sunt digiti eius non respiciet lucos et delubra **9** in
die illa erunt civitates fortitudinis eius derelictae
sicut aratra et segetes quae derelictae sunt a facie
filiorum Israhel et erit deserta **10** quia oblita es
Dei salvatoris tui et Fortis adiutoris tui non es
recordata propterea plantabis plantationem fidelem
et germen alienum seminabis **11** in die plantationis
tuae labrusca et mane semen tuum florebit ablata
est messis in die hereditatis et dolebit graviter **12**
vae multitudo populorum multorum ut multitudo
maris sonantis et tumultus turbarum sicut sonitus
aquarum multarum **13** sonabunt populi sicut sonitus
aquarum inundantium et increpabit eum et fugiet
procul et rapietur sicut pulvis montium a facie
venti et sicut turbo coram tempestate **14** in tempore
vespere et ecce turbatio in matutino et non subsistet
haec est pars eorum qui vastaverunt nos et sors
diripientium nos

18 vae terrae cymbalo alarum quae est trans
flumina Aethiopiae **2** qui mittit in mari
legatos et in vasis papyri super aquas ite angeli
veloces ad gentem convulsam et dilaceratam ad
populum terribilem post quem non est alius
gentem expectantem expectantem et conculcatam

cuius diripuerunt flumina terram eius 3 omnes
habitatores orbis qui moramini in terra cum
elevatum fuerit signum in montibus videbitis et
clangorem tubae audietis 4 quia haec dicit Dominus
ad me quiescam et considerabo in loco meo sicut
meridiana lux clara est et sicut nubes roris in
die messis 5 ante messem enim totus effloruit
et inmatura perfectio germinabit et praecidentur
ramusculi eius falcibus et quae derelicta fuerint
abscidentur excutientur 6 et relinquentur simul
avibus montium et bestiis terrae et aestate perpetua
erunt super eum volucres et omnes bestiae terrae
super illum hiemabunt 7 in tempore illo deferetur
munus Domino exercituum a populo divulso et
dilacerato a populo terribili post quem non fuit
alius a gente expectante expectante et conculcata
cuius diripuerunt flumina terram eius ad locum
nominis Domini exercituum montem Sion

19 onus Aegypti ecce Dominus ascendet super
nubem levem et ingredietur Aegyptum et
movebuntur simulacra Aegypti a facie eius et cor
Aegypti tabescet in medio eius 2 et concurrere
faciam Aegyptios adversum Aegyptios et pugnabit
vir contra fratrem suum et vir contra amicum suum
civitas adversus civitatem regnum adversus regnum
3 et disrumpetur spiritus Aegypti in visceribus eius
et consilium eius praecipitabo et interrogabunt
simulacra sua et divinos suos et pythones et
ariolos 4 et tradam Aegyptum in manu dominorum
crudelium et rex fortis dominabitur eorum ait
Dominus Deus exercituum 5 et arescet aqua de mari
et fluvius desolabitur atque siccabitur 6 et deficient
flumina adtenuabuntur et siccabuntur rivi aggerum
calamus et iuncus marcescet 7 nudabitur alveus rivi
a fonte suo et omnis sementis inrigua siccabitur
arescet et non erit 8 et maerebunt piscatores et
lugebunt omnes mittentes in flumen hamum et
expandentes rete super faciem aquae marcescent 9
confundentur qui operabantur linum pectentes et
texentes subtilia 10 et erunt inrigua eius flaccentia
omnes qui faciebant lacunas ad capiendos pisces
11 stulti principes Taneos sapientes consiliarii
Pharao dederunt consilium insipiens quomodo
dicetis Pharaoni filius sapientium ego filius regum
antiquorum 12 ubi sunt nunc sapientes tui
adnuntient tibi et indicent quid cogitaverit Dominus
exercituum super Aegyptum 13 stulti facti sunt
principes Taneos emarcuerunt principes Mempheos
deceperunt Aegyptum angulum populorum eius 14
Dominus miscuit in medio eius spiritum vertiginis
et errare fecerunt Aegyptum in omni opere suo
sicut errat ebrius et vomens 15 et non erit Aegypto
opus quod faciat caput et caudam incurvantem
et refrenantem 16 in die illa erit Aegyptus
quasi mulieres et stupebunt et timebunt a facie
commotionis manus Domini exercituum quam ipse
movebit super eam 17 et erit terra Iuda Aegypto
in festivitatem omnis qui illius fuerit recordatus
pavebit a facie consilii Domini exercituum quod
ipse cogitavit super eam 18 in die illa erunt quinque
civitates in terra Aegypti loquentes lingua Chanaan
et iurantes per Dominum exercituum civitas Solis
vocabitur una 19 in die illa erit altare Domini in
medio terrae Aegypti et titulus iuxta terminum
eius Domini 20 et erit in signum et in testimonium
Domino exercituum in terra Aegypti clamabunt
enim ad Dominum a facie tribulantis et mittet eis
salvatorem et propugnatorem qui liberet eos 21 et
cognoscetur Dominus ab Aegypto et cognoscent
Aegyptii Dominum in die illa et colent eum in hostiis
et muneribus et vota vovebunt Domino et solvent
22 et percutiet Dominus Aegyptum plaga et sanabit
eam et revertentur ad Dominum et placabitur eis
et sanabit eos 23 in die illa erit via de Aegypto in
Assyrios et intrabit Assyrius Aegyptum et Aegyptius
in Assyrios et servient Aegyptii Assur 24 in die illa
erit Israhel tertius Aegyptio et Assyrio benedictio in
medio terrae 25 cui benedixit Dominus exercituum
dicens benedictus populus meus Aegypti et opus
manuum mearum Assyrio hereditas autem mea
Israhel

20 in anno quo ingressus est Tharthan in Azotum
cum misisset eum Sargon rex Assyriorum et
pugnasset contra Azotum et cepisset eam 2 in
tempore illo locutus est Dominus in manu Isaiae
filii Amos dicens vade et solve saccum de lumbis
tuis et calciamenta tua tolle de pedibus tuis et
fecit sic vadens nudus et disculciatus 3 et dixit
Dominus sicut ambulavit servus meus Isaias nudus
et disculciatus trium annorum signum et portentum
erit super Aegyptum et super Aethiopiam 4
sic minabit rex Assyriorum captivitatem Aegypti
et transmigrationem Aethiopiae iuvenum et
senum nudam et disculciatam discopertis natibus
ignominiam Aegypti 5 et timebunt et confundentur
ab Aethiopia spe sua et ab Aegypto gloria sua 6 et
dicet habitator insulae huius in die illa ecce haec
erat spes nostra ad quos confugimus in auxilium ut
liberaret nos a facie regis Assyriorum et quomodo
effugere poterimus nos

21 onus deserti maris sicut turbines ab africo
veniunt de deserto venit de terra horribili
2 visio dura nuntiata est mihi qui incredulus est
infideliter agit et qui depopulator est vastat ascende

Aelam obside Mede omnem gemitum eius cessare
feci 3 propterea repleti sunt lumbi mei dolore
angustia possedit me sicut angustia parientis corrui
cum audirem conturbatus sum cum viderem 4
emarcuit cor meum tenebrae stupefecerunt me
Babylon dilecta mea posita est mihi in miraculum 5
pone mensam contemplare in specula comedentes
bibentes surgite principes arripite clypeum 6 haec
enim dixit mihi Dominus vade et pone speculatorem
et quodcumque viderit adnuntiet 7 et vidit currum
duorum equitum ascensorem asini et ascensorem
cameli et contemplatus est diligenter multo intuitu
8 et clamavit leo super specula Domini ego sum
stans iugiter per diem et super custodiam meam
ego sum stans totis noctibus 9 ecce iste venit
ascensor vir bigae equitum et respondit et dixit
cecidit cecidit Babylon et omnia sculptilia deorum
eius contrita sunt in terram 10 tritura mea et
fili areae meae quae audivi a Domino exercituum
Deo Israhel adnuntiavi vobis 11 onus Duma ad me
clamat ex Seir custos quid de nocte custos quid de
nocte 12 dixit custos venit mane et nox si quaeritis
quaerite convertimini venite 13 onus in Arabia in
saltu ad vesperam dormietis in semitis Dodanim
14 occurrentes sitienti ferte aquam qui habitatis
terram austri cum panibus occurrite fugienti 15
a facie enim gladiorum fugerunt a facie gladii
inminentis a facie arcus extenti a facie gravis proelii
16 quoniam haec dicit Dominus ad me adhuc in uno
anno quasi in anno mercennarii et auferetur omnis
gloria Cedar 17 et reliquiae numeri sagittariorum
fortium de filiis Cedar inminuentur Dominus enim
Deus Israhel locutus est

22 onus vallis Visionis quidnam tibi quoque est
quia ascendisti et tu omnis in tecta 2 clamoris
plena urbs frequens civitas exultans interfecti
tui non interfecti gladio nec mortui in bello 3
cuncti principes tui fugerunt simul dureque ligati
sunt omnes qui inventi sunt vincti sunt pariter
procul fugerunt 4 propterea dixi recedite a me
amare flebo nolite incumbere ut consolemini me
super vastitate filiae populi mei 5 dies enim
interfectionis et conculcationis et fletuum Domino
Deo exercituum in valle Visionis scrutans murum
et magnificus super montem 6 et Aelam sumpsit
faretram currum hominis equitis et parietem
nudavit clypeus 7 et erunt electae valles tuae plenae
quadrigarum et equites ponent sedes suas in porta
8 et revelabitur operimentum Iudae et videbis in
die illa armamentarium domus saltus 9 et scissuras
civitatis David videbitis quia multiplicatae sunt et
congregastis aquas piscinae inferioris 10 et domos
Hierusalem numerastis et destruxistis domos ad
muniendum murum 11 et lacum fecistis inter duos
muros et aquam piscinae veteris et non suspexistis
ad eum qui fecerat eam et operatorem eius de
longe non vidistis 12 et vocavit Dominus Deus
exercituum in die illa ad fletum et ad planctum ad
calvitium et ad cingulum sacci 13 et ecce gaudium et
laetitia occidere vitulos et iugulare arietes comedere
carnes et bibere vinum comedamus et bibamus
cras enim moriemur 14 et revelata est in auribus
meis Domini exercituum si dimittetur iniquitas
haec vobis donec moriamini dicit Dominus Deus
exercituum 15 haec dicit Dominus Deus exercituum
vade ingredere ad eum qui habitat in tabernaculo
ad Sobnam praepositum templi 16 quid tu hic aut
quasi quis hic quia excidisti tibi hic sepulchrum
excidisti in excelso memoriam diligenter in petra
tabernaculum tibi 17 ecce Dominus asportari te
faciet sicut asportatur gallus gallinacius et quasi
amictum sic sublevabit te 18 coronans coronabit
te tribulatione quasi pilam mittet te in terram
latam et spatiosam ibi morieris et ibi erit currus
gloriae tuae ignominia domus Domini tui 19 et
expellam te de statione tua et de ministerio tuo
deponam te 20 et erit in die illa vocabo servum
meum Eliachim filium Helciae 21 et induam illum
tunicam tuam et cingulo tuo confortabo eum et
potestatem tuam dabo in manu eius et erit quasi
pater habitantibus Hierusalem et domui Iuda 22
et dabo clavem domus David super umerum eius
et aperiet et non erit qui claudat et claudet et
non erit qui aperiat 23 et figam illum paxillum in
loco fideli et erit in solium gloriae domui patris
sui 24 et suspendent super eum omnem gloriam
domus patris eius vasorum diversa genera omne
vas parvulum a vasis craterarum usque ad omne vas
musicorum 25 in die illo dicit Dominus exercituum
auferetur paxillus qui fixus fuerat in loco fideli et
frangetur et cadet et peribit quod pependerat in eo
quia Dominus locutus est

23 onus Tyri ululate naves maris quia vastata
est domus unde venire consueverant de terra
Cetthim revelatum est eis 2 tacete qui habitatis
in insula negotiatio Sidonis transfretantes mare
repleverunt te 3 in aquis multis semen Nili
messis fluminis fruges eius et facta est negotiatio
gentium 4 erubesce Sidon ait enim mare fortitudo
maris dicens non parturivi et non peperi et non
enutrivi iuvenes nec ad incrementum perduxi
virgines 5 cum auditum fuerit in Aegypto dolebunt
cum audierint de Tyro 6 transite maria ululate
qui habitatis in insula 7 numquid non haec

vestra est quae gloriabatur a diebus pristinis in
antiquitate sua ducent eam pedes sui longe ad
peregrinandum **8** quis cogitavit hoc super Tyrum
quondam coronatam cuius negotiatores principes
institores eius incliti terrae **9** Dominus exercituum
cogitavit hoc ut detraheret superbiam omnis gloriae
et ad ignominiam deduceret universos inclitos
terrae **10** transi terram tuam quasi flumen filia
maris non est cingulum ultra tibi **11** manum suam
extendit super mare conturbavit regna Dominus
mandavit adversum Chanaan ut contereret fortes
eius **12** et dixit non adicies ultra ut glorieris
calumniam sustinens virgo filia Sidonis in Cetthim
consurgens transfreta ibi quoque non erit requies
tibi **13** ecce terra Chaldeorum talis populus non fuit
Assur fundavit eam in captivitatem transduxerunt
robustos eius suffoderunt domos eius posuerunt
eam in ruinam **14** ululate naves maris quia devastata
est fortitudo vestra **15** et erit in die illa in oblivione
eris o Tyre septuaginta annis sicut dies regis
unius post septuaginta autem annos erit Tyro
quasi canticum meretricis **16** sume citharam circui
civitatem meretrix oblivioni tradita bene cane
frequenta canticum ut memoria tui sit **17** et
erit post septuaginta annos visitabit Dominus
Tyrum et reducet eam ad mercedes suas et rursum
fornicabitur cum universis regnis terrae super
faciem terrae **18** et erunt negotiatio eius et mercedes
eius sanctificatae Domino non condentur neque
reponentur quia his qui habitaverint coram Domino
erit negotiatio eius ut manducent in saturitatem et
vestiantur usque ad vetustatem

24 ecce Dominus dissipabit terram et nudabit
eam et adfliget faciem eius et disperget
habitatores eius **2** et erit sicut populus sic sacerdos
et sicut servus sic dominus eius sicut ancilla sic
domina eius sicut emens sic ille qui vendit sicut
fenerator sic is qui mutuum accipit sicut qui repetit
sic qui debet **3** dissipatione dissipabitur terra et
direptione praedabitur Dominus enim locutus est
verbum hoc **4** luxit et defluxit terra et infirmata
est defluxit orbis infirmata est altitudo populi
terrae **5** et terra interfecta est ab habitatoribus
suis quia transgressi sunt leges mutaverunt ius
dissipaverunt foedus sempiternum **6** propter hoc
maledictio vorabit terram et peccabunt habitatores
eius ideoque insanient cultores eius et relinquentur
homines pauci **7** luxit vindemia infirmata est
vitis ingemuerunt omnes qui laetabantur corde
8 cessavit gaudium tympanorum quievit sonitus
laetantium conticuit dulcedo citharae **9** cum cantico
non bibent vinum amara erit potio bibentibus illam
10 adtrita est civitas vanitatis clausa est omnis
domus nullo introeunte **11** clamor erit super vino
in plateis deserta est omnis laetitia translatum
est gaudium terrae **12** relicta est in urbe solitudo
et calamitas opprimet portas **13** quia haec erunt
in medio terrae in medio populorum quomodo
si paucae olivae quae remanserunt excutiantur
ex olea et racemi cum fuerit finita vindemia **14**
hii levabunt vocem suam atque laudabunt cum
glorificatus fuerit Dominus hinnient de mari **15**
propter hoc in doctrinis glorificate Dominum in
insulis maris nomen Domini Dei Israhel **16** a
finibus terrae laudes audivimus gloriam iusti et dixi
secretum meum mihi secretum meum mihi vae mihi
praevaricantes praevaricati sunt et praevaricatione
transgressorum praevaricati sunt **17** formido et
fovea et laqueus super te qui habitator es terrae
18 et erit qui fugerit a voce formidinis cadet in
foveam et qui se explicuerit de fovea tenebitur
laqueo quia cataractae de excelsis apertae sunt et
concutientur fundamenta terrae **19** confractione
confringetur terra contritione conteretur terra
commotione commovebitur terra **20** agitatione
agitabitur terra sicut ebrius et auferetur quasi
tabernaculum unius noctis et gravabit eam iniquitas
sua et corruet et non adiciet ut resurgat **21** et erit
in die illa visitabit Dominus super militiam caeli
in excelso et super reges terrae qui sunt super
terram **22** et congregabuntur in congregationem
unius fascis in lacum et cludentur ibi in carcerem
et post multos dies visitabuntur **23** et erubescet
luna et confundetur sol cum regnaverit Dominus
exercituum in monte Sion et in Hierusalem et in
conspectu senum suorum fuerit glorificatus

25 Domine Deus meus es tu exaltabo te
confitebor nomini tuo quoniam fecisti
mirabilia cogitationes antiquas fideles amen **2** quia
posuisti civitatem in tumulum urbem fortem in
ruinam domum alienorum ut non sit civitas et in
sempiternum non aedificetur **3** super hoc laudabit te
populus fortis civitas gentium robustarum timebit
te **4** quia factus es fortitudo pauperi fortitudo egeno
in tribulatione sua spes a turbine umbraculum
ab aestu spiritus enim robustorum quasi turbo
inpellens parietem **5** sicut aestum in siti tumultum
alienorum humiliabis et quasi calore sub nube
torrente propaginem fortium marcescere facies
6 et faciet Dominus exercituum omnibus populis
in monte hoc convivium pinguium convivium
vindemiae pinguium medullatorum vindemiae
defecatae **7** et praecipitabit in monte isto faciem
vinculi conligati super omnes populos et telam quam

orditus est super universas nationes **8** praecipitabit
mortem in sempiternum et auferet Dominus Deus
lacrimam ab omni facie et obprobrium populi sui
auferet de universa terra quia Dominus locutus
est **9** et dicet in die illa ecce Deus noster iste
expectavimus eum et salvabit nos iste Dominus
sustinuimus eum exultabimus et laetabimur in
salutari eius **10** quia requiescet manus Domini
in monte isto et triturabitur Moab sub eo sicuti
teruntur paleae in plaustro **11** et extendet manus
suas sub eo sicut extendit natans ad natandum et
humiliabit gloriam eius cum adlisione manuum
eius **12** et munimenta sublimium murorum tuorum
concident et humiliabuntur et detrahentur in
terram usque ad pulverem

26 in die illa cantabitur canticum istud in terra
Iuda urbs fortitudinis nostrae salvator ponetur
in ea murus et antemurale **2** aperite portas et
ingrediatur gens iusta custodiens veritatem **3**
vetus error abiit servabis pacem pacem quia in
te speravimus **4** sperastis in Domino in saeculis
aeternis in Domino Deo forti in perpetuum **5** quia
incurvabit habitantes in excelso civitatem sublimem
humiliabit humiliabit eam usque ad terram detrahet
eam usque ad pulverem **6** conculcabit eam pes
pedes pauperis gressus egenorum **7** semita iusti
recta est rectus callis iusti ad ambulandum **8** et
in semita iudiciorum tuorum Domine sustinuimus
te nomen tuum et memoriale tuum in desiderio
animae **9** anima mea desideravit te in nocte sed et
spiritu meo in praecordiis meis de mane vigilabo ad
te cum feceris iudicia tua in terra iustitiam discent
habitatores orbis **10** misereamur impio et non discet
iustitiam in terra sanctorum inique gessit et non
videbit gloriam Domini **11** Domine exaltetur manus
tua et non videant videant et confundantur zelantes
populi et ignis hostes tuos devoret **12** Domine dabis
pacem nobis omnia enim opera nostra operatus
es nobis **13** Domine Deus noster possederunt nos
domini absque te tantum in te recordemur nominis
tui **14** morientes non vivant gigantes non resurgant
propterea visitasti et contrivisti eos et perdidisti
omnem memoriam eorum **15** indulsisti genti Domine
indulsisti genti numquid glorificatus es elongasti
omnes terminos terrae **16** Domine in angustia
requisierunt te in tribulatione murmuris doctrina
tua eis **17** sicut quae concipit cum adpropinquaverit
ad partum dolens clamat in doloribus suis sic facti
sumus a facie tua Domine **18** concepimus et quasi
parturivimus et peperimus spiritum salutes non
fecimus in terra ideo non ceciderunt habitatores
terrae **19** vivent mortui tui interfecti mei resurgent
expergiscimini et laudate qui habitatis in pulvere
quia ros lucis ros tuus et terram gigantum detrahes
in ruinam **20** vade populus meus intra in cubicula
tua claude ostia tua super te abscondere modicum
ad momentum donec pertranseat indignatio **21**
ecce enim Dominus egreditur de loco suo ut
visitet iniquitatem habitatoris terrae contra eum
et revelabit terra sanguinem suum et non operiet
ultra interfectos suos

27 in die illo visitabit Dominus in gladio suo duro
et grandi et forti super Leviathan serpentem
vectem et super Leviathan serpentem tortuosum et
occidet cetum qui in mari est **2** in die illa vinea meri
cantabit ei **3** ego Dominus qui servo eam repente
propinabo ei ne forte visitetur contra eam nocte
et die servo eam **4** indignatio non est mihi quis
dabit me spinam et veprem in proelio gradiar super
eam succendam eam pariter **5** an potius tenebit
fortitudinem meam faciet pacem mihi pacem faciet
mihi **6** qui egrediuntur impetu ad Iacob florebit
et germinabit Israhel et implebunt faciem orbis
semine **7** numquid iuxta plagam percutientis se
percussit eum aut sicut occidit interfectos eius
sic occisus est **8** in mensura contra mensuram
cum abiecta fuerit iudicabis eam meditata est in
spiritu suo duro per diem aestus **9** idcirco super
hoc dimittetur iniquitas domui Iacob et iste omnis
fructus ut auferatur peccatum eius cum posuerit
omnes lapides altaris sicut lapides cineris adlisos
non stabunt luci et delubra **10** civitas enim munita
desolata erit speciosa relinquetur et dimittetur
quasi desertum ibi pascetur vitulus et ibi accubabit
et consumet summitates eius **11** in siccitate messis
illius conterentur mulieres venientes et docentes
eam non est enim populus sapiens propterea non
miserebitur eius qui fecit eum et qui formavit eum
non parcet ei **12** et erit in die illa percutiet Dominus
ab alveo Fluminis usque ad torrentem Aegypti et
vos congregabimini unus et unus filii Israhel **13** et
erit in die illa clangetur in tuba magna et venient
qui perditi fuerant de terra Assyriorum et qui eiecti
erant in terra Aegypti et adorabunt Dominum in
monte sancto in Hierusalem

28 vae coronae superbiae ebriis Ephraim et
flori decidenti gloriae exultationis eius qui
erant in vertice vallis pinguissimae errantes a
vino **2** ecce validus et fortis Domini sicut impetus
grandinis turbo confringens sicut impetus aquarum
multarum inundantium et emissarum super terram
spatiosam **3** pedibus conculcabitur corona superbiae
ebriorum Ephraim **4** et erit flos decidens gloriae
exultationis eius qui est super verticem vallis

pinguium quasi temporaneum ante maturitatem
autumni quod cum aspexerit videns statim ut
manu tenuerit devorabit illud 5 in die illa erit
Dominus exercituum corona gloriae et sertum
exultationis residuo populi sui 6 et spiritus iudicii
sedenti super iudicium et fortitudo revertentibus
de bello ad portam 7 verum hii quoque prae vino
nescierunt et prae ebrietate erraverunt sacerdos
et propheta nescierunt prae ebrietate absorti
sunt a vino erraverunt in ebrietate nescierunt
videntem ignoraverunt iudicium 8 omnes enim
mensae repletae sunt vomitu sordiumque ita ut
non esset ultra locus 9 quem docebit scientiam et
quem intellegere faciet auditum ablactatos a lacte
apulsos ab uberibus 10 quia manda remanda manda
remanda expecta reexpecta expecta reexpecta
modicum ibi modicum ibi 11 in loquella enim labii
et lingua altera loquetur ad populum istum 12 cui
dixit haec requies reficite lassum et hoc est meum
refrigerium et noluerunt audire 13 et erit eis verbum
Domini manda remanda manda remanda expecta
reexpecta expecta reexpecta modicum ibi modicum
ibi ut vadant et cadant retrorsum et conterantur et
inlaqueentur et capiantur 14 propter hoc audite
verbum Domini viri inlusores qui dominamini super
populum meum qui est in Hierusalem 15 dixistis
enim percussimus foedus cum morte et cum inferno
fecimus pactum flagellum inundans cum transierit
non veniet super nos quia posuimus mendacium
spem nostram et mendacio protecti sumus (Sheol
h7585) 16 idcirco haec dicit Dominus Deus ecce
ego mittam in fundamentis Sion lapidem lapidem
probatum angularem pretiosum in fundamento
fundatum qui crediderit non festinet 17 et ponam
iudicium in pondere et iustitiam in mensura et
subvertet grando spem mendacii et protectionem
aquae inundabunt 18 et delebitur foedus vestrum
cum morte et pactum vestrum cum inferno non
stabit flagellum inundans cum transierit eritis ei
in conculcationem (Sheol h7585) 19 quandocumque
pertransierit tollet vos quoniam mane diluculo
pertransibit in die et in nocte et tantummodo sola
vexatio intellectum dabit auditui 20 coangustatum
est enim stratum ita ut alter decidat et pallium
breve utrumque operire non potest 21 sicut enim in
monte Divisionum stabit Dominus sicut in valle quae
est in Gabao irascetur ut faciat opus suum alienum
opus eius ut operetur opus suum peregrinum est
opus ab eo 22 et nunc nolite inludere ne forte
constringantur vincula vestra consummationem
enim et adbreviationem audivi a Domino Deo
exercituum super universam terram 23 auribus
percipite et audite vocem meam adtendite et audite
eloquium meum 24 numquid tota die arabit arans
ut serat proscindet et sariet humum suam 25
nonne cum adaequaverit faciem eius seret gith et
cyminum sparget et ponet triticum per ordinem
et hordeum et milium et viciam in finibus suis 26
et erudiet eum illud in iudicio Deus suus docebit
eum illud 27 non enim in serris triturabitur gith
nec rota plaustri super cyminum circumiet sed in
virga excutietur gith et cyminum in baculo 28 panis
autem comminuetur verum non in perpetuum
triturans triturabit illum neque vexabit eum rota
plaustri nec in ungulis suis comminuet eum 29 et
hoc a Domino Deo exercituum exivit ut mirabile
faceret consilium et magnificaret iustitiam

29 vae Arihel Arihel civitas quam circumdedit
David additus est annus ad annum
sollemnitates evolutae sunt 2 et circumvallabo
Arihel et erit tristis et maerens et erit mihi quasi
Arihel 3 et circumdabo quasi spheram in circuitu
tuo et iaciam contra te aggerem et munimenta
ponam in obsidionem tuam 4 humiliaberis de
terra loqueris et de humo audietur eloquium tuum
et erit quasi pythonis de terra vox tua et de
humo eloquium tuum mussitabit 5 et erit sicut
pulvis tenuis multitudo ventilantium te et sicut
favilla pertransiens multitudo eorum qui contra te
praevaluerunt 6 eritque repente confestim a Domino
exercituum visitabitur in tonitru et commotione
terrae et voce magna turbinis et tempestatis
et flammae ignis devorantis 7 et erit sicut
somnium visionis nocturnae multitudo omnium
gentium quae dimicaverunt contra Arihel et omnes
qui militaverunt et obsederunt et praevaluerunt
adversus eam 8 et sicuti somniat esuriens et
comedit cum autem fuerit expertus vacua est anima
eius et sicut somniat sitiens et bibit et postquam
fuerit expergefactus lassus adhuc sitit et anima eius
vacua est sic erit multitudo omnium gentium quae
dimicaverunt contra montem Sion 9 obstupescite
et admiramini fluctuate et vacillate inebriamini et
non a vino movemini et non ebrietate 10 quoniam
miscuit vobis Dominus spiritum soporis claudet
oculos vestros prophetas et principes vestros qui
vident visiones operiet 11 et erit vobis visio omnium
sicut verba libri signati quem cum dederint scienti
litteras dicent lege istum et respondebit non possum
signatus est enim 12 et dabitur liber nescienti
litteras diceturque ei lege et respondebit nescio
litteras 13 et dixit Dominus eo quod adpropinquat
populus iste ore suo et labiis suis glorificat me cor
autem eius longe est a me et timuerunt me mandato
hominum et doctrinis 14 ideo ecce ego addam ut

admirationem faciam populo huic miraculo grandi
et stupendo peribit enim sapientia a sapientibus
eius et intellectus prudentium eius abscondetur **15**
vae qui profundi estis corde ut a Domino abscondatis
consilium quorum sunt in tenebris opera et dicunt
quis videt nos et quis novit nos **16** perversa est
haec vestra cogitatio quasi lutum contra figulum
cogitet et dicat opus factori suo non fecisti me et
figmentum dicat fictori suo non intellegis **17** nonne
adhuc in modico et in brevi convertetur Libanus in
Chermel et Chermel in saltum reputabitur **18** et
audient in die illa surdi verba libri et de tenebris
et caligine oculi caecorum videbunt **19** et addent
mites in Domino laetitiam et pauperes homines
in Sancto Israhel exultabunt **20** quoniam defecit
qui praevalebat consummatus est inlusor et succisi
sunt omnes qui vigilabant super iniquitatem **21** qui
peccare faciebant homines in verbo et arguentem
in porta subplantabant et declinaverunt frustra a
iusto **22** propter hoc haec dicit Dominus ad domum
Iacob qui redemit Abraham non modo confundetur
Iacob nec modo vultus eius erubescet **23** sed cum
viderit filios suos opera manuum mearum in medio
sui sanctificantes nomen meum et sanctificabunt
Sanctum Iacob et Deum Israhel praedicabunt **24** et
scient errantes spiritu intellectum et mussitatores
discent legem

30 vae filii desertores dicit Dominus ut faceretis
consilium et non ex me et ordiremini telam et
non per spiritum meum ut adderetur peccatum
super peccatum **2** qui ambulatis ut descendatis in
Aegyptum et os meum non interrogastis sperantes
auxilium in fortitudine Pharao et habentes fiduciam
in umbra Aegypti **3** et erit vobis fortitudo Pharaonis
in confusionem et fiducia umbrae Aegypti in
ignominiam **4** erant enim in Tanis principes tui
et nuntii tui usque ad Anes pervenerunt **5** omnes
confusi sunt super populo qui eis prodesse non
potuit non fuerunt in auxilium et in aliquam
utilitatem sed in confusionem et obprobrium **6**
onus iumentorum austri in terra tribulationis et
angustiae leaena et leo ex eis vipera et regulus
volans portantes super umeros iumentorum divitias
suas et super gibbum camelorum thesauros suos ad
populum qui eis prodesse non poterit **7** Aegyptus
enim frustra et vane auxiliabitur ideo clamavi super
hoc superbia tantum est quiesce **8** nunc ingressus
scribe eis super buxum et in libro diligenter exara
illud et erit in die novissimo in testimonium
usque ad aeternum **9** populus enim ad iracundiam
provocans est et filii mendaces filii nolentes audire
legem Domini **10** qui dicunt videntibus nolite videre
et aspicientibus nolite aspicere nobis ea quae recta
sunt loquimini nobis placentia videte nobis errores
11 auferte a me viam declinate a me semitam cesset
a facie nostra Sanctus Israhel **12** propterea haec dicit
Sanctus Israhel pro eo quod reprobastis verbum hoc
et sperastis in calumniam et tumultum et innixi
estis super eo **13** propterea erit vobis iniquitas haec
sicut interruptio cadens et requisita in muro excelso
quoniam subito dum non speratur veniet contritio
eius **14** et comminuetur sicut conteritur lagoena
figuli contritione pervalida et non invenietur de
fragmentis eius testa in qua portetur igniculus de
incendio aut hauriatur parum aquae de fovea **15**
quia haec dicit Dominus Deus Sanctus Israhel si
revertamini et quiescatis salvi eritis in silentio et in
spe erit fortitudo vestra et noluistis **16** et dixistis
nequaquam sed ad equos fugiemus ideo fugietis et
super veloces ascendemus ideo veloces erunt qui
persequentur vos **17** mille homines a facie terroris
unius et a facie terroris quinque fugietis donec
relinquamini quasi malus navis in vertice montis et
quasi signum super collem **18** propterea expectat
Dominus ut misereatur vestri et ideo exaltabitur
parcens vobis quia Deus iudicii Dominus beati omnes
qui expectant eum **19** populus enim Sion habitabit in
Hierusalem plorans nequaquam plorabis miserans
miserebitur tui ad vocem clamoris tui statim ut
audierit respondebit tibi **20** et dabit vobis Dominus
panem artum et aquam brevem et non faciet avolare
a te ultra doctorem tuum et erunt oculi tui videntes
praeceptorem tuum **21** et aures tuae audient
verbum post tergum monentis haec via ambulate
in ea neque ad dexteram neque ad sinistram **22**
et contaminabis lamminas sculptilium argenti tui
et vestimentum conflatilis auri tui et disperges ea
sicut inmunditiam menstruatae egredere dices ei **23**
et dabitur pluvia semini tuo ubicumque seminaveris
in terra et panis frugum terrae erit uberrimus
et pinguis pascetur in possessione tua in die illo
agnus spatiose **24** et tauri tui et pulli asinorum qui
operantur terram commixtum migma comedent sic
in area ut ventilatum est **25** et erunt super omnem
montem excelsum et super omnem collem elevatum
rivi currentium aquarum in die interfectionis
multorum cum ceciderint turres **26** et erit lux
lunae sicut lux solis et lux solis erit septempliciter
sicut lux septem dierum in die qua alligaverit
Dominus vulnus populi sui et percussuram plagae
eius sanaverit **27** ecce nomen Domini venit de
longinquo ardens furor eius et gravis ad portandum
labia eius repleta sunt indignatione et lingua eius
quasi ignis devorans **28** spiritus eius velut torrens
inundans usque ad medium colli ad perdendas

gentes in nihilum et frenum erroris quod erat in
maxillis populorum 29 canticum erit vobis sicut nox
sanctificatae sollemnitatis et laetitia cordis sicut
qui pergit cum tibia ut intret in montem Domini
ad Fortem Israhel 30 et auditam faciet Dominus
gloriam vocis suae et terrorem brachii sui ostendet
in comminatione furoris et flamma ignis devorantis
adlidet in turbine et in lapide grandinis 31 a voce
enim Domini pavebit Assur virga percussus 32 et erit
transitus virgae fundatus quam requiescere faciet
Dominus super eum in tympanis et in citharis et in
bellis praecipuis expugnabit eos 33 praeparata est
enim ab heri Thofeth a rege praeparata profunda et
dilatata nutrimenta eius ignis et ligna multa flatus
Domini sicut torrens sulphuris succendens eam

31 vae qui descendunt in Aegyptum ad auxilium
in equis sperantes et habentes fiduciam super
quadrigis quia multae sunt et super equitibus
quia praevalidi nimis et non sunt confisi super
Sanctum Israhel et Dominum non requisierunt 2
ipse autem sapiens adduxit malum et verba sua non
abstulit et consurget contra domum pessimorum
et contra auxilium operantium iniquitatem 3
Aegyptus homo et non deus et equi eorum caro et
non spiritus et Dominus inclinabit manum suam et
corruet auxiliator et cadet cui praestatur auxilium
simulque omnes consumentur 4 quia haec dicit
Dominus ad me quomodo si rugiat leo et catulus
leonis super praedam suam cum occurrerit ei
multitudo pastorum a voce eorum non formidabit
et a multitudine eorum non pavebit sic descendet
Dominus exercituum ut proelietur super montem
Sion et super collem eius 5 sicut aves volantes
sic proteget Dominus exercituum Hierusalem
protegens et liberans transiens et salvans 6
convertimini sicut in profundum recesseratis filii
Israhel 7 in die enim illa abiciet vir idola argenti
sui et idola auri sui quae fecerunt vobis manus
vestrae in peccatum 8 et cadet Assur in gladio non
viri et gladius non hominis vorabit eum et fugiet
non a facie gladii et iuvenes eius vectigales erunt
9 et fortitudo eius a terrore transibit et pavebunt
fugientes principes eius dixit Dominus cuius ignis
est in Sion et caminus eius in Hierusalem

32 ecce in iustitia regnabit rex et principes
in iudicio praeerunt 2 et erit vir sicut qui
absconditur a vento et celat se a tempestate sicut
rivi aquarum in siti et umbra petrae prominentis
in terra deserta 3 non caligabunt oculi videntium
et aures audientium diligenter auscultabunt 4
et cor stultorum intelleget scientiam et lingua
balborum velociter loquetur et plane 5 non
vocabitur ultra is qui insipiens est princeps neque
fraudulentus appellabitur maior 6 stultus enim
fatua loquetur et cor eius faciet iniquitatem ut
perficiat simulationem et loquatur ad Dominum
fraudulenter et vacuefaciat animam esurientis
et potum sitienti auferat 7 fraudulenti vasa
pessima sunt ipse enim cogitationes concinnavit
ad perdendos mites in sermone mendacii cum
loqueretur pauper iudicium 8 princeps vero ea
quae digna sunt principe cogitavit et ipse super
duces stabit 9 mulieres opulentae surgite et audite
vocem meam filiae confidentes percipite auribus
eloquium meum 10 post dies et annum et vos
conturbabimini confidentes consummata est enim
vindemia collectio ultra non veniet 11 obstupescite
opulentae conturbamini confidentes exuite vos et
confundimini accingite lumbos vestros 12 super
ubera plangite super regione desiderabili super
vinea fertili 13 super humum populi mei spina
et vepres ascendent quanto magis super omnes
domos gaudii civitatis exultantis 14 domus enim
dimissa est multitudo urbis relicta est tenebrae
et palpatio factae sunt super speluncas usque in
aeternum gaudium onagrorum pascua gregum 15
donec effundatur super nos spiritus de excelso et
erit desertum in Chermel et Chermel in saltum
reputabitur 16 et habitabit in solitudine iudicium et
iustitia in Chermel sedebit 17 et erit opus iustitiae
pax et cultus iustitiae silentium et securitas usque
in sempiternum 18 et sedebit populus meus in
pulchritudine pacis et in tabernaculis fiduciae et in
requie opulenta 19 grando autem in descensione
saltus et humilitate humiliabitur civitas 20 beati qui
seminatis super omnes aquas inmittentes pedem
bovis et asini

33 vae qui praedaris nonne et ipse praedaberis
et qui spernis nonne et ipse sperneris cum
consummaveris depraedationem depraedaberis
cum fatigatus desiveris contemnere contemneris
2 Domine miserere nostri te expectavimus esto
brachium eorum in mane et salus nostra in
tempore tribulationis 3 a voce angeli fugerunt
populi ab exaltatione tua dispersae sunt gentes
4 et congregabuntur spolia vestra sicut colligitur
brucus velut cum fossae plenae fuerint de eo 5
magnificatus est Dominus quoniam habitavit in
excelso implevit Sion iudicio et iustitia 6 et erit
fides in temporibus tuis divitiae salutis sapientia
et scientia timor Domini ipse thesaurus eius 7
ecce videntes clamabunt foris angeli pacis amare
flebunt 8 dissipatae sunt viae cessavit transiens
per semitam irritum factum est pactum proiecit

civitates non reputavit homines 9 luxit et elanguit
terra confusus est Libanus et obsorduit et factus
est Saron sicut desertum et concussa est Basan
et Carmelus 10 nunc consurgam dicit Dominus
nunc exaltabor nunc sublevabor 11 concipietis
ardorem parietis stipulam spiritus vester ut ignis
vorabit vos 12 et erunt populi quasi de incendio
cinis spinae congregatae igni conburentur 13
audite qui longe estis quae fecerim et cognoscite
vicini fortitudinem meam 14 conterriti sunt in
Sion peccatores possedit tremor hypocritas quis
poterit habitare de vobis cum igne devorante quis
habitabit ex vobis cum ardoribus sempiternis 15
qui ambulat in iustitiis et loquitur veritates qui
proicit avaritiam ex calumnia et excutit manus
suas ab omni munere qui obturat aures suas ne
audiat sanguinem et claudit oculos suos ne videat
malum 16 iste in excelsis habitabit munimenta
saxorum sublimitas eius panis ei datus est aquae
eius fideles sunt 17 regem in decore suo videbunt
oculi eius cernent terram de longe 18 cor tuum
meditabitur timorem ubi est litteratus ubi legis
verba ponderans ubi doctor parvulorum 19 populum
inpudentem non videbis populum alti sermonis ita
ut non possis intellegere disertitudinem linguae
eius in quo nulla est sapientia 20 respice Sion
civitatem sollemnitatis nostrae oculi tui videbunt
Hierusalem habitationem opulentam tabernaculum
quod nequaquam transferri poterit nec auferentur
clavi eius in sempiternum et omnes funiculi eius
non rumpentur 21 quia solummodo ibi magnificus
Dominus noster locus fluviorum rivi latissimi et
patentes non transibit per eum navis remigum
neque trieris magna transgredietur eum 22 Dominus
enim iudex noster Dominus legifer noster Dominus
rex noster ipse salvabit nos 23 laxati sunt funiculi
tui sed non praevalebunt sic erit malus tuus ut
dilatare signum non queas tunc dividentur spolia
praedarum multarum claudi diripient rapinam 24
nec dicet vicinus elangui populus qui habitat in ea
auferetur ab eo iniquitas

34 accedite gentes et audite et populi adtendite
audiat terra et plenitudo eius orbis et omne
germen eius 2 quia indignatio Domini super
omnes gentes et furor super universam militiam
eorum interfecit eos et dedit eos in occisionem
3 interfecti eorum proicientur et de cadaveribus
eorum ascendet fetor tabescent montes sanguine
eorum 4 et tabescet omnis militia caelorum et
conplicabuntur sicut liber caeli et omnis militia
eorum defluet sicut defluit folium de vinea et de
ficu 5 quoniam inebriatus est in caelo gladius
meus ecce super Idumeam descendet et super
populum interfectionis meae ad iudicium 6 gladius
Domini repletus est sanguine incrassatus est adipe
de sanguine agnorum et hircorum de sanguine
medullatorum arietum victima enim Domini in
Bosra et interfectio magna in terra Edom 7
et descendent unicornes cum eis et tauri cum
potentibus inebriabitur terra eorum sanguine
et humus eorum adipe pinguium 8 quia dies
ultionis Domini annus retributionum iudicii Sion
9 et convertentur torrentes eius in picem et
humus eius in sulphur et erit terra eius in picem
ardentem 10 nocte et die non extinguetur in
sempiternum ascendet fumus eius a generatione in
generationem desolabitur in saeculum saeculorum
non erit transiens per eam 11 et possidebunt illam
onocrotalus et ericius et ibis et corvus habitabunt
in ea et extendetur super eam mensura ut redigatur
ad nihilum et perpendiculum in desolationem 12
nobiles eius non erunt ibi regem potius invocabunt
et omnes principes eius erunt in nihilum 13
et orientur in domibus eius spinae et urticae
et paliurus in munitionibus eius et erit cubile
draconum et pascua strutionum 14 et occurrent
daemonia onocentauris et pilosus clamabit alter ad
alterum ibi cubavit lamia et invenit sibi requiem
15 ibi habuit foveam ericius et enutrivit catulos et
circumfodit et fovit in umbra eius illuc congregati
sunt milvi alter ad alterum 16 requirite diligenter
in libro Domini et legite unum ex eis non defuit
alter ad alterum non quaesivit quia quod ex ore
meo procedit ille mandavit et spiritus eius ipse
congregavit ea 17 et ipse misit eis sortem et
manus eius divisit eam illis in mensuram usque
in aeternum possidebunt eam in generatione et
generatione habitabunt in ea

35 laetabitur deserta et invia et exultabit solitudo
et florebit quasi lilium 2 germinans germinabit
et exultabit laetabunda et laudans gloria Libani
data est ei decor Carmeli et Saron ipsi videbunt
gloriam Domini et decorem Dei nostri 3 confortate
manus dissolutas et genua debilia roborate 4 dicite
pusillanimis confortamini nolite timere ecce Deus
vester ultionem adducet retributionis Deus ipse
veniet et salvabit vos 5 tunc aperientur oculi
caecorum et aures surdorum patebunt 6 tunc saliet
sicut cervus claudus et aperta erit lingua mutorum
quia scissae sunt in deserto aquae et torrentes in
solitudine 7 et quae erat arida in stagnum et sitiens
in fontes aquarum in cubilibus in quibus prius
dracones habitabant orietur viror calami et iunci
8 et erit ibi semita et via et via sancta vocabitur

non transibit per eam pollutus et haec erit nobis
directa via ita ut stulti non errent per eam 9 non
erit ibi leo et mala bestia non ascendet per eam nec
invenietur ibi et ambulabunt qui liberati fuerint 10
et redempti a Domino convertentur et venient in
Sion cum laude et laetitia sempiterna super caput
eorum gaudium et laetitiam obtinebunt et fugiet
dolor et gemitus

36 et factum est in quartodecimo anno regis
Ezechiae ascendit Sennacherib rex Assyriorum
super omnes civitates Iuda munitas et cepit eas
2 et misit rex Assyriorum Rabsacen de Lachis in
Hierusalem ad regem Ezechiam in manu gravi et
stetit in aquaeductu piscinae superioris in via agri
Fullonis 3 et egressus est ad eum Eliachim filius
Helciae qui erat super domum et Sobna scriba et
Ioae filius Asaph a commentariis 4 et dixit ad eos
Rabsaces dicite Ezechiae haec dicit rex magnus rex
Assyriorum quae est ista fiducia qua confidis 5 aut
quo consilio vel fortitudine rebellare disponis super
quem habes fiduciam quia recessisti a me 6 ecce
confidis super baculum harundineum confractum
istum super Aegyptum cui si innisus fuerit homo
intrabit in manu eius et perforabit eam sic Pharao
rex Aegypti omnibus qui confidunt in eo 7 quod si
responderis mihi in Domino Deo nostro confidimus
nonne ipse est cuius abstulit Ezechias excelsa et
altaria et dixit Iudae et Hierusalem coram altari
isto adorabitis 8 et nunc trade te domino meo
regi Assyriorum et dabo tibi duo milia equorum
nec poteris ex te praebere ascensores eorum 9 et
quomodo sustinebis faciem iudicis unius loci ex
servis domini mei minoribus quod si confidis in
Aegypto in quadriga et in equitibus 10 et nunc
numquid sine Domino ascendi ad terram istam ut
disperderem eam Dominus dixit ad me ascende
super terram istam et disperde eam 11 et dixit
Eliachim et Sobna et Ioae ad Rabsacen loquere
ad servos tuos syra lingua intellegimus enim ne
loquaris ad nos iudaice in auribus populi qui est
super murum 12 et dixit ad eos Rabsaces numquid
ad dominum tuum et ad te misit me dominus meus
ut loquerer omnia verba ista et non potius ad
viros qui sedent in muro ut comedant stercora sua
et bibant urinam pedum suorum vobiscum 13 et
stetit Rabsaces et clamavit voce magna iudaice et
dixit audite verba regis magni regis Assyriorum
14 haec dicit rex non seducat vos Ezechias quia
non poterit eruere vos 15 et non vobis tribuat
fiduciam Ezechias super Domino dicens eruens
liberabit nos Dominus non dabitur civitas ista in
manu regis Assyriorum 16 nolite audire Ezechiam
haec enim dicit rex Assyriorum facite mecum
benedictionem et egredimini ad me et comedite
unusquisque vineam suam et unusquisque ficum
suam et bibite unusquisque aquam cisternae suae
17 donec veniam et tollam vos ad terram quae est
ut terra vestra terram frumenti et vini terram
panum et vinearum 18 ne conturbet vos Ezechias
dicens Dominus liberabit nos numquid liberaverunt
dii gentium unusquisque terram suam de manu
regis Assyriorum 19 ubi est deus Emath et Arfad
ubi est deus Seffarvaim numquid liberaverunt
Samariam de manu mea 20 quis est ex omnibus
diis terrarum istarum qui eruerit terram suam de
manu mea ut eruat Dominus Hierusalem de manu
mea 21 et siluerunt et non responderunt ei verbum
mandaverat enim rex dicens ne respondeatis ei
22 et ingressus est Eliachim filius Helciae qui erat
super domum et Sobna scriba et Ioae filius Asaph
a commentariis ad Ezechiam scissis vestibus et
nuntiaverunt ei verba Rabsacis

37 et factum est cum audisset rex Ezechias scidit
vestimenta sua et obvolutus est sacco et
intravit in domum Domini 2 et misit Eliachim qui
erat super domum et Sobnam scribam et seniores de
sacerdotibus opertos saccis ad Isaiam filium Amos
prophetam 3 et dixerunt ad eum haec dicit Ezechias
dies tribulationis et correptionis et blasphemiae
dies haec quia venerunt filii usque ad partum
et virtus non est parienti 4 si quo modo audiat
Dominus Deus tuus verba Rabsaces quem misit
rex Assyriorum dominus suus ad blasphemandum
Deum viventem et obprobrandum sermonibus quos
audivit Dominus Deus tuus leva ergo orationem pro
reliquiis quae reppertae sunt 5 et venerunt servi
regis Ezechiae ad Isaiam 6 et dixit ad eos Isaias
haec dicetis domino vestro haec dicit Dominus
ne timeas a facie verborum quae audisti quibus
blasphemaverunt pueri regis Assyriorum me 7
ecce ego dabo ei spiritum et audiet nuntium et
revertetur ad terram suam et corruere eum faciam
gladio in terra sua 8 reversus est autem Rabsaces et
invenit regem Assyriorum proeliantem adversus
Lobna audierat enim quia profectus esset de Lachis
9 et audivit de Tharaca rege Aethiopiae dicentes
egressus est ut pugnet contra te quod cum audisset
misit nuntios ad Ezechiam dicens 10 haec dicetis
Ezechiae regi Iudae loquentes non te decipiat
Deus tuus in quo tu confidis dicens non dabitur
Hierusalem in manu regis Assyriorum 11 ecce
tu audisti omnia quae fecerunt reges Assyriorum
omnibus terris quas subverterunt et tu poteris
liberari 12 numquid eruerunt eos dii gentium quos

subverterunt patres mei Gozan et Aran et Reseph
et filios Eden qui erant in Thalassar 13 ubi est
rex Emath et rex Arfad et rex urbis Seffarvaim
Anahe et Ava 14 et tulit Ezechias libros de manu
nuntiorum et legit eos et ascendit in domum Domini
et expandit eos Ezechias coram Domino 15 et oravit
Ezechias ad Dominum dicens 16 Domine exercituum
Deus Israhel qui sedes super cherubin tu es Deus
solus omnium regnorum terrae tu fecisti caelum
et terram 17 inclina Domine aurem tuam et audi
aperi Domine oculos tuos et vide et audi omnia
verba Sennacherib quae misit ad blasphemandum
Deum viventem 18 vere enim Domine desertas
fecerunt reges Assyriorum terras et regiones earum
19 et dederunt deos earum igni non enim erant dii
sed opera manuum hominum lignum et lapis et
comminuerunt eos 20 et nunc Domine Deus noster
salva nos de manu eius et cognoscant omnia regna
terrae quia tu es Dominus solus 21 et misit Isaias
filius Amos ad Ezechiam dicens haec dicit Dominus
Deus Israhel pro quibus rogasti me de Sennacherib
rege Assyriorum 22 hoc est verbum quod locutus est
Dominus super eum despexit te subsannavit te virgo
filia Sion post te caput movit filia Hierusalem 23 cui
exprobrasti et quem blasphemasti et super quem
exaltasti vocem et levasti altitudinem oculorum
tuorum ad Sanctum Israhel 24 in manu servorum
tuorum exprobrasti Domino et dixisti in multitudine
quadrigarum mearum ego ascendi altitudinem
montium iuga Libani et succidam excelsa cedrorum
eius electas abietes illius et introibo altitudinem
summitatis eius saltum Carmeli eius 25 ego fodi et
bibi aquam et exsiccavi vestigio pedis mei omnes
rivos aggerum 26 numquid non audisti quae olim
fecerim ei ex diebus antiquis ego plasmavi illud
et nunc adduxi et factum est in eradicationem
collium conpugnantium et civitatum munitarum 27
habitatores earum breviata manu contremuerunt
et confusi sunt facti sunt sicut faenum agri et
gramen pascuae et herba tectorum quae exaruit
antequam maturesceret 28 habitationem tuam
et egressum tuum et introitum tuum cognovi et
insaniam tuam contra me 29 cum fureres adversum
me superbia tua ascendit in aures meas ponam
ergo circulum in naribus tuis et frenum in labiis
tuis et reducam te in viam per quam venisti 30
tibi autem hoc erit signum comede hoc anno quae
sponte nascuntur et in anno secundo pomis vescere
in anno autem tertio seminate et metite et plantate
vineas et comedite fructum earum 31 et mittet
id quod salvatum fuerit de domo Iuda et quod
reliquum est radicem deorsum et faciet fructum
sursum 32 quia de Hierusalem exibunt reliquiae et
salvatio de monte Sion zelus Domini exercituum
faciet istud 33 propterea haec dicit Dominus de rege
Assyriorum non introibit civitatem hanc et non
iaciet ibi sagittam et non occupabit eam clypeus
et non mittet in circuitu eius aggerem 34 in via
qua venit per eam revertetur et civitatem hanc
non ingredietur dicit Dominus 35 et protegam
civitatem istam ut salvem eam propter me et
propter David servum meum 36 egressus est autem
angelus Domini et percussit in castris Assyriorum
centum octoginta quinque milia et surrexerunt
mane et ecce omnes cadavera mortuorum 37 et
egressus est et abiit et reversus est Sennacherib
rex Assyriorum et habitavit in Nineve 38 et factum
est cum adoraret in templo Nesrach deum suum
Adramelech et Sarasar filii eius percusserunt eum
gladio fugeruntque in terram Ararat et regnavit
Asoraddon filius eius pro eo

38 in diebus illis aegrotavit Ezechias usque ad
mortem et introivit ad eum Isaias filius Amos
propheta et dixit ei haec dicit Dominus dispone
domui tuae quia morieris tu et non vives 2 et
convertit Ezechias faciem suam ad parietem et
oravit ad Dominum 3 et dixit obsecro Domine
memento quaeso quomodo ambulaverim coram te
in veritate et in corde perfecto et quod bonum est
in oculis tuis fecerim et flevit Ezechias fletu magno
4 et factum est verbum Domini ad Isaiam dicens 5
vade et dic Ezechiae haec dicit Dominus Deus David
patris tui audivi orationem tuam vidi lacrimam
tuam ecce ego adiciam super dies tuos quindecim
annos 6 et de manu regis Assyriorum eruam te
et civitatem istam et protegam eam 7 hoc autem
tibi erit signum a Domino quia faciet Dominus
verbum hoc quod locutus est 8 ecce ego reverti
faciam umbram linearum per quas descenderat
in horologio Ahaz in sole retrorsum decem lineis
et reversus est sol decem lineis per gradus quos
descenderat 9 scriptura Ezechiae regis Iuda cum
aegrotasset et convaluisset de infirmitate sua 10 ego
dixi in dimidio dierum meorum vadam ad portas
inferi quaesivi residuum annorum meorum (Sheol
h7585) 11 dixi non videbo Dominum Dominum in
terra viventium non aspiciam hominem ultra et
habitatorem quievit 12 generatio mea ablata est et
convoluta est a me quasi tabernaculum pastorum
praecisa est velut a texente vita mea dum adhuc
ordirer succidit me de mane usque ad vesperam
finies me 13 sperabam usque ad mane quasi leo
sic contrivit omnia ossa mea de mane usque ad
vesperam finies me 14 sicut pullus hirundinis sic
clamabo meditabor ut columba adtenuati sunt oculi

mei suspicientes in excelsum Domine vim patior
sponde pro me 15 quid dicam aut quid respondebit
mihi cum ipse fecerit recogitabo omnes annos
meos in amaritudine animae meae 16 Domine sic
vivitur et in talibus vita spiritus mei corripies me
et vivificabis me 17 ecce in pace amaritudo mea
amarissima tu autem eruisti animam meam ut non
periret proiecisti post tergum tuum omnia peccata
mea 18 quia non infernus confitebitur tibi neque
mors laudabit te non expectabunt qui descendunt in
lacum veritatem tuam (Sheol h7585) 19 vivens vivens
ipse confitebitur tibi sicut et ego hodie pater filiis
notam faciet veritatem tuam 20 Domine salvum me
fac et psalmos nostros cantabimus cunctis diebus
vitae nostrae in domo Domini 21 et iussit Isaias ut
tollerent massam de ficis et cataplasmarent super
vulnus et sanaretur 22 et dixit Ezechias quod erit
signum quia ascendam in domo Domini

39 in tempore illo misit Marodach Baladan
filius Baladan rex Babylonis libros et munera
ad Ezechiam audierat enim quod aegrotasset et
convaluisset 2 laetatus est autem super eis Ezechias
et ostendit eis cellam aromatum et argenti et
auri et odoramentorum et unguenti optimi et
omnes apothecas supellectilis suae et universa quae
inventa sunt in thesauris eius non fuit verbum
quod non ostenderet eis Ezechias in domo sua et in
omni potestate sua 3 introiit autem Isaias propheta
ad regem Ezechiam et dixit ei quid dixerunt viri
isti et unde venerunt ad te et dixit Ezechias de
terra longinqua venerunt ad me de Babylone 4 et
dixit quid viderunt in domo tua et dixit Ezechias
omnia quae in domo mea sunt viderunt non fuit
res quam non ostenderim eis in thesauris meis 5
et dixit Isaias ad Ezechiam audi verbum Domini
exercituum 6 ecce dies venient et auferentur omnia
quae in domo tua sunt et quae thesaurizaverunt
patres tui usque ad diem hanc in Babylonem non
relinquetur quicquam dicit Dominus 7 et de filiis
tuis qui exibunt de te quos genueris tollent et
erunt eunuchi in palatio regis Babylonis 8 et dixit
Ezechias ad Isaiam bonum verbum Domini quod
locutus est et dixit fiat tantum pax et veritas in
diebus meis

40 consolamini consolamini populus meus dicit
Deus vester 2 loquimini ad cor Hierusalem
et avocate eam quoniam conpleta est malitia
eius dimissa est iniquitas illius suscepit de manu
Domini duplicia pro omnibus peccatis suis 3 vox
clamantis in deserto parate viam Domini rectas
facite in solitudine semitas Dei nostri 4 omnis vallis
exaltabitur et omnis mons et collis humiliabitur et
erunt prava in directa et aspera in vias planas 5
et revelabitur gloria Domini et videbit omnis caro
pariter quod os Domini locutum est 6 vox dicentis
clama et dixi quid clamabo omnis caro faenum et
omnis gloria eius quasi flos agri 7 exsiccatum est
faenum et cecidit flos quia spiritus Domini sufflavit
in eo vere faenum est populus 8 exsiccatum est
faenum cecidit flos verbum autem Dei nostri stabit
in aeternum 9 super montem excelsum ascende tu
quae evangelizas Sion exalta in fortitudine vocem
tuam quae evangelizas Hierusalem exalta noli
timere dic civitatibus Iudae ecce Deus vester 10 ecce
Dominus Deus in fortitudine veniet et brachium
eius dominabitur ecce merces eius cum eo et opus
illius coram eo 11 sicut pastor gregem suum pascet
in brachio suo congregabit agnos et in sinu suo
levabit fetas ipse portabit 12 quis mensus est pugillo
aquas et caelos palmo ponderavit quis adpendit
tribus digitis molem terrae et libravit in pondere
montes et colles in statera 13 quis adiuvit spiritum
Domini aut quis consiliarius eius fuit et ostendit illi
14 cum quo iniit consilium et instruxit eum et docuit
eum semitam iustitiae et erudivit eum scientiam et
viam prudentiae ostendit illi 15 ecce gentes quasi
stilla situlae et quasi momentum staterae reputatae
sunt ecce insulae quasi pulvis exiguus 16 et Libanus
non sufficiet ad succendendum et animalia eius
non sufficient ad holocaustum 17 omnes gentes
quasi non sint sic sunt coram eo et quasi nihilum
et inane reputatae sunt ei 18 cui ergo similem
fecistis Deum aut quam imaginem ponetis ei 19
numquid sculptile conflavit faber aut aurifex auro
figuravit illud et lamminis argenteis argentarius 20
forte lignum et inputribile elegit artifex sapiens
quaerit quomodo statuat simulacrum quod non
moveatur 21 numquid non scietis numquid non
audietis numquid non adnuntiatum est ab initio
vobis numquid non intellexistis fundamenta terrae
22 qui sedet super gyrum terrae et habitatores
eius sunt quasi lucustae qui extendit velut nihilum
caelos et expandit eos sicut tabernaculum ad
inhabitandum 23 qui dat secretorum scrutatores
quasi non sint iudices terrae velut inane fecit 24
et quidem neque plantatos neque satos neque
radicato in terra trunco eorum repente flavit in eos
et aruerunt et turbo quasi stipulam auferet eos 25
et cui adsimilastis me et adaequastis dicit Sanctus
26 levate in excelsum oculos vestros et videte
quis creavit haec qui educit in numero militiam
eorum et omnes ex nomine vocat prae multitudine
fortitudinis et roboris virtutisque eius neque unum
reliquum fuit 27 quare dicis Iacob et loqueris Israhel
abscondita est via mea a Domino et a Deo meo

iudicium meum transibit 28 numquid nescis aut
non audisti Deus sempiternus Dominus qui creavit
terminos terrae non deficiet neque laborabit nec
est investigatio sapientiae eius 29 qui dat lasso
virtutem et his qui non sunt fortitudinem et robur
multiplicat 30 deficient pueri et laborabunt et
iuvenes in infirmitate cadent 31 qui autem sperant
in Domino mutabunt fortitudinem adsument pinnas
sicut aquilae current et non laborabunt ambulabunt
et non deficient

41 taceant ad me insulae et gentes mutent
fortitudinem accedant et tunc loquantur simul
ad iudicium propinquemus 2 quis suscitavit ab
oriente iustum vocavit eum ut sequeretur se dabit in
conspectu eius gentes et reges obtinebit dabit quasi
pulverem gladio eius sicut stipulam vento raptam
arcui eius 3 persequetur eos transibit in pace semita
in pedibus eius non apparebit 4 quis haec operatus
est et fecit vocans generationes ab exordio ego
Dominus primus et novissimus ego sum 5 viderunt
insulae et timuerunt extrema terrae obstipuerunt
adpropinquaverunt et accesserunt 6 unusquisque
proximo suo auxiliatur et fratri suo dicit confortare
7 confortabit faber aerarius percutiens malleo eum
qui cudebat tunc temporis dicens glutino bonum
est et confortavit eum in clavis ut non moveatur 8
et tu Israhel serve meus Iacob quem elegi semen
Abraham amici mei 9 in quo adprehendi te ab
extremis terrae et a longinquis eius vocavi te et
dixi tibi servus meus es tu elegi te et non abieci te
10 ne timeas quia tecum sum ego ne declines quia
ego Deus tuus confortavi te et auxiliatus sum tui et
suscepi te dextera iusti mei 11 ecce confundentur et
erubescent omnes qui pugnant adversum te erunt
quasi non sint et peribunt viri qui contradicunt tibi
12 quaeres eos et non invenies viros rebelles tuos
erunt quasi non sint et veluti consumptio homines
bellantes adversum te 13 quia ego Dominus Deus
tuus adprehendens manum tuam dicensque tibi ne
timeas ego adiuvi te 14 noli timere vermis Iacob qui
mortui estis ex Israhel ego auxiliatus sum tui dicit
Dominus et redemptor tuus Sanctus Israhel 15 ego
posui te quasi plaustrum triturans novum habens
rostra serrantia triturabis montes et comminues et
colles quasi pulverem pones 16 ventilabis eos et
ventus tollet et turbo disperget eos et tu exultabis
in Domino in Sancto Israhel laetaberis 17 egeni et
pauperes quaerunt aquas et non sunt lingua eorum
siti aruit ego Dominus exaudiam eos Deus Israhel
non derelinquam eos 18 aperiam in supinis collibus
flumina et in medio camporum fontes ponam
desertum in stagna aquarum et terram inviam
in rivos aquarum 19 dabo in solitudine cedrum
et spinam et myrtum et lignum olivae ponam in
deserto abietem ulmum et buxum simul 20 ut
videant et sciant et recogitent et intellegant pariter
quia manus Domini fecit hoc et Sanctus Israhel
creavit illud 21 prope facite iudicium vestrum dicit
Dominus adferte si quid forte habetis dixit Rex Iacob
22 accedant et nuntient nobis quaecumque ventura
sunt priora quae fuerint nuntiate et ponemus
cor nostrum et sciemus novissima eorum et quae
ventura sunt indicate nobis 23 adnuntiate quae
ventura sunt in futurum et sciemus quia dii estis vos
bene quoque aut male si potestis facite et loquamur
et videamus simul 24 ecce vos estis ex nihilo et opus
vestrum ex eo quod non est abominatio est qui
elegit vos 25 suscitavi ab aquilone et venit ab ortu
solis vocabit nomen meum et adducet magistratus
quasi lutum et velut plastes conculcans humum 26
quis adnuntiavit ab exordio ut sciamus et a principio
ut dicamus iustus es non est neque adnuntians
neque praedicens neque audiens sermones vestros
27 primus ad Sion dicet ecce adsunt et Hierusalem
evangelistam dabo 28 et vidi et non erat neque ex
istis quisquam qui iniret consilium et interrogatus
responderet verbum 29 ecce omnes iniusti et vana
opera eorum ventus et inane simulacra eorum

42 ecce servus meus suscipiam eum electus
meus conplacuit sibi in illo anima mea dedi
spiritum meum super eum iudicium gentibus
proferet 2 non clamabit neque accipiet personam
nec audietur foris vox eius 3 calamum quassatum
non conteret et linum fumigans non extinguet in
veritate educet iudicium 4 non erit tristis neque
turbulentus donec ponat in terra iudicium et legem
eius insulae expectabunt 5 haec dicit Dominus
Deus creans caelos et extendens eos firmans terram
et quae germinant ex ea dans flatum populo qui
est super eam et spiritum calcantibus eam 6 ego
Dominus vocavi te in iustitia et adprehendi manum
tuam et servavi et dedi te in foedus populi in
lucem gentium 7 ut aperires oculos caecorum et
educeres de conclusione vinctum de domo carceris
sedentes in tenebris 8 ego Dominus hoc est nomen
meum gloriam meam alteri non dabo et laudem
meam sculptilibus 9 quae prima fuerant ecce
venerunt nova quoque ego adnuntio antequam
oriantur audita vobis faciam 10 cantate Domino
canticum novum laus eius ab extremis terrae
qui descenditis in mare et plenitudo eius insulae
et habitatores earum 11 sublevetur desertum et
civitates eius in domibus habitabit Cedar laudate
habitatores Petrae de vertice montium clamabunt

12 ponent Domino gloriam et laudem eius in insulis
nuntiabunt 13 Dominus sicut fortis egredietur
sicut vir proeliator suscitabit zelum vociferabitur
et clamabit super inimicos suos confortabitur 14
tacui semper silui patiens fui sicut pariens loquar
dissipabo et absorbebo simul 15 desertos faciam
montes et colles et omne gramen eorum exsiccabo
et ponam flumina in insulas et stagna arefaciam 16
et ducam caecos in via quam nesciunt in semitis
quas ignoraverunt ambulare eos faciam ponam
tenebras coram eis in lucem et prava in recta haec
verba feci eis et non dereliqui eos 17 conversi sunt
retrorsum confundantur confusione qui confidunt
in sculptili qui dicunt conflatili vos dii nostri 18
surdi audite et caeci intuemini ad videndum 19
quis caecus nisi servus meus et surdus nisi ad quem
nuntios meos misi quis caecus nisi qui venundatus
est quis caecus nisi servus Domini 20 qui vides multa
nonne custodies qui apertas habes aures nonne
audies 21 et Dominus voluit ut sanctificaret eum
et magnificaret legem et extolleret 22 ipse autem
populus direptus et vastatus laqueus iuvenum
omnes et in domibus carcerum absconditi sunt facti
sunt in rapinam nec est qui eruat in direptionem
et non est qui dicat redde 23 quis est in vobis qui
audiat hoc adtendat et auscultet futura 24 quis
dedit in direptionem Iacob et Israhel vastantibus
nonne Dominus ipse cui peccavimus et noluerunt
in viis eius ambulare et non audierunt legem eius
25 et effudit super eum indignationem furoris sui
et forte bellum et conbusit eum in circuitu et non
cognovit et succendit eum et non intellexit

43 et nunc haec dicit Dominus creans te Iacob et
formans te Israhel noli timere quia redemi te
et vocavi nomine tuo meus es tu 2 cum transieris
per aquas tecum ero et flumina non operient te
cum ambulaveris in igne non conbureris et flamma
non ardebit in te 3 quia ego Dominus Deus tuus
Sanctus Israhel salvator tuus dedi propitiationem
tuam Aegyptum Aethiopiam et Saba pro te 4 ex
quo honorabilis factus es in oculis meis et gloriosus
ego dilexi te et dabo homines pro te et populos pro
anima tua 5 noli timere quoniam tecum ego sum
ab oriente adducam semen tuum et ab occidente
congregabo te 6 dicam aquiloni da et austro noli
prohibere adfer filios meos de longinquo et filias
meas ab extremis terrae 7 et omnem qui invocat
nomen meum in gloriam meam creavi eum et
formavi eum et feci eum 8 educ foras populum
caecum et oculos habentem surdum et aures ei
sunt 9 omnes gentes congregatae sunt simul et
collectae sunt tribus quis in vobis adnuntiet istud
et quae prima sunt audire nos faciat dent testes
eorum et iustificentur et audiant et dicant vere 10
vos testes mei dicit Dominus et servus meus quem
elegi ut sciatis et credatis mihi et intellegatis quia
ego ipse sum ante me non est formatus deus et
post me non erit 11 ego sum ego sum Dominus et
non est absque me salvator 12 ego adnuntiavi et
salvavi auditum feci et non fuit in vobis alienus
vos testes mei dicit Dominus et ego Deus 13 et
ab initio ego ipse et non est qui de manu mea
eruat operabor et quis avertet illud 14 haec dicit
Dominus redemptor vester Sanctus Israhel propter
vos emisi Babylonem et detraxi vectes universos et
Chaldeos in navibus suis gloriantes 15 ego Dominus
Sanctus vester creans Israhel Rex vester 16 haec
dicit Dominus qui dedit in mari viam et in aquis
torrentibus semitam 17 qui eduxit quadrigam et
equum agmen et robustum simul obdormierunt
nec resurgent contriti sunt quasi linum et extincti
sunt 18 ne memineritis priorum et antiqua ne
intueamini 19 ecce ego facio nova et nunc orientur
utique cognoscetis ea ponam in deserto viam et
in invio flumina 20 glorificabit me bestia agri
dracones et strutiones quia dedi in deserto aquas
flumina in invio ut darem potum populo meo
electo meo 21 populum istum formavi mihi laudem
meam narrabit 22 non me invocasti Iacob nec
laborasti in me Israhel 23 non obtulisti mihi arietem
holocausti tui et victimis tuis non glorificasti me
non te servire feci in oblatione nec laborem tibi
praebui in ture 24 non emisti mihi argento calamum
et adipe victimarum tuarum non inebriasti me
verumtamen servire me fecisti in peccatis tuis
praebuisti mihi laborem in iniquitatibus tuis 25
ego sum ego sum ipse qui deleo iniquitates tuas
propter me et peccatorum tuorum non recordabor
26 reduc me in memoriam et iudicemur simul narra
si quid habes ut iustificeris 27 pater tuus primus
peccavit et interpretes tui praevaricati sunt in
me 28 et contaminavi principes sanctos dedi ad
internicionem Iacob et Israhel in blasphemiam

44 et nunc audi Iacob serve meus et Israhel
quem elegi 2 haec dicit Dominus faciens et
formans te ab utero auxiliator tuus noli timere
serve meus Iacob et Rectissime quem elegi 3
effundam enim aquas super sitientem et fluenta
super aridam effundam spiritum meum super
semen tuum et benedictionem meam super stirpem
tuam 4 et germinabunt inter herbas quasi salices
iuxta praeterfluentes aquas 5 iste dicet Domini
ego sum et ille vocabit in nomine Iacob et hic
scribet manu sua Domino et in nomine Israhel

adsimilabitur **6** haec dicit Dominus rex Israhel et
redemptor eius Dominus exercituum ego primus
et ego novissimus et absque me non est deus **7**
quis similis mei vocet et adnuntiet et ordinem
exponat mihi ex quo constitui populum antiquum
ventura et quae futura sunt adnuntient eis **8** nolite
timere neque conturbemini ex tunc audire te feci
et adnuntiavi vos estis testes mei numquid est deus
absque me et formator quem ego non noverim
9 plastae idoli omnes nihil sunt et amantissima
eorum non proderunt eis ipsi sunt testes eorum
quia non vident neque intellegunt ut confundantur
10 quis formavit deum et sculptile conflavit ad nihil
utile **11** ecce omnes participes eius confundentur
fabri enim sunt ex hominibus convenient omnes
stabunt et pavebunt et confundentur simul **12** faber
ferrarius lima operatus est in prunis et in malleis
formavit illud et operatus est in brachio fortitudinis
suae esuriet et deficiet non bibet aquam et lassescet
13 artifex lignarius extendit normam formavit illud
in runcina fecit illud in angularibus et in circino
tornavit illud et fecit imaginem viri quasi speciosum
hominem habitantem in domo **14** succidit cedros
tulit ilicem et quercum quae steterat inter ligna
saltus plantavit pinum quam pluvia nutrivit **15**
et facta est hominibus in focum sumpsit ex eis
et calefactus est et succendit et coxit panes de
reliquo autem operatus est deum et adoravit fecit
sculptile et curvatus est ante illud **16** medium eius
conbusit igni et de medio eius carnes comedit coxit
pulmentum et saturatus est et calefactus est et dixit
va calefactus sum vidi focum **17** reliquum autem
eius deum fecit sculptile sibi curvatur ante illud et
adorat illud et obsecrat dicens libera me quia deus
meus es tu **18** nescierunt neque intellexerunt lutati
enim sunt ne videant oculi eorum et ne intellegant
corde suo **19** non recogitant in mente sua neque
cognoscunt neque sentiunt ut dicant medietatem
eius conbusi igne et coxi super carbones eius panes
coxi carnes et comedi et de reliquo eius idolum
faciam ante truncum ligni procidam **20** pars eius
cinis est cor insipiens adoravit illud et non liberabit
animam suam neque dicet forte mendacium est in
dextera mea **21** memento horum Iacob et Israhel
quoniam servus meus es tu formavi te servus meus
es tu Israhel non oblivisceris mei **22** delevi ut
nubem iniquitates tuas et quasi nebulam peccata
tua revertere ad me quoniam redemi te **23** laudate
caeli quoniam fecit Dominus iubilate extrema
terrae resonate montes laudationem saltus et omne
lignum eius quoniam redemit Dominus Iacob et
Israhel gloriabitur **24** haec dicit Dominus redemptor
tuus et formator tuus ex utero ego sum Dominus
faciens omnia extendens caelos solus stabiliens
terram et nullus mecum **25** irrita faciens signa
divinorum et ariolos in furorem vertens convertens
sapientes retrorsum et scientiam eorum stultam
faciens **26** suscitans verbum servi sui et consilium
nuntiorum suorum conplens qui dico Hierusalem
habitaberis et civitatibus Iuda aedificabimini et
deserta eius suscitabo **27** qui dico profundo desolare
et flumina tua arefaciam **28** qui dico Cyro pastor
meus es et omnem voluntatem meam conplebis qui
dico Hierusalem aedificaberis et templo fundaberis

45 haec dicit Dominus christo meo Cyro cuius
adprehendi dexteram ut subiciam ante faciem
eius gentes et dorsa regum vertam et aperiam
coram eo ianuas et portae non cludentur **2** ego ante
te ibo et gloriosos terrae humiliabo portas aereas
conteram et vectes ferreos confringam **3** et dabo
tibi thesauros absconditos et arcana secretorum
ut scias quia ego Dominus qui voco nomen tuum
Deus Israhel **4** propter servum meum Iacob et
Israhel electum meum et vocavi te in nomine tuo
adsimilavi te et non cognovisti me **5** ego Dominus
et non est amplius extra me non est deus accinxi te
et non cognovisti me **6** ut sciant hii qui ab ortu
solis et qui ab occidente quoniam absque me non
est ego Dominus et non est alter **7** formans lucem
et creans tenebras faciens pacem et creans malum
ego Dominus faciens omnia haec **8** rorate caeli
desuper et nubes pluant iustum aperiatur terra et
germinet salvatorem et iustitia oriatur simul ego
Dominus creavi eum **9** vae qui contradicit fictori
suo testa de samiis terrae numquid dicet lutum
figulo suo quid facis et opus tuum absque manibus
est **10** vae qui dicit patri quid generas et mulieri
quid parturis **11** haec dicit Dominus Sanctus Israhel
plastes eius ventura interrogate me super filios
meos et super opus manuum mearum mandastis
mihi **12** ego feci terram et hominem super eam
creavi ego manus meae tetenderunt caelos et omni
militiae eorum mandavi **13** ego suscitavi eum ad
iustitiam et omnes vias eius dirigam ipse aedificabit
civitatem meam et captivitatem meam dimittet
non in pretio neque in muneribus dicit Dominus
Deus exercituum **14** haec dicit Dominus labor
Aegypti et negotiatio Aethiopiae et Sabaim viri
sublimes ad te transibunt et tui erunt post te
ambulabunt vincti manicis pergent et te adorabunt
teque deprecabuntur tantum in te est Deus et non
est absque te deus **15** vere tu es Deus absconditus
Deus Israhel salvator **16** confusi sunt et erubuerunt
omnes simul abierunt in confusione fabricatores
errorum **17** Israhel salvatus est in Domino salute

aeterna non confundemini et non erubescetis usque
in saeculum saeculi 18 quia haec dicit Dominus
creans caelos ipse Deus formans terram et faciens
eam ipse plastes eius non in vanum creavit eam ut
habitetur formavit eam ego Dominus et non est
alius 19 non in abscondito locutus sum in loco terrae
tenebroso non dixi semini Iacob frustra quaerite me
ego Dominus loquens iustitiam adnuntians recta 20
congregamini et venite et accedite simul qui salvati
estis ex gentibus nescierunt qui levant lignum
sculpturae suae et rogant deum non salvantem
21 adnuntiate et venite et consiliamini simul quis
auditum fecit hoc ab initio ex tunc praedixit illud
numquid non ego Dominus et non est ultra Deus
absque me Deus iustus et salvans non est praeter
me 22 convertimini ad me et salvi eritis omnes fines
terrae quia ego Deus et non est alius 23 in memet
ipso iuravi egredietur de ore meo iustitiae verbum
et non revertetur quia mihi curvabunt omnia genu
et iurabit omnis lingua 24 ergo in Domino dicet
meae sunt iustitiae et imperium ad eum venient et
confundentur omnes qui repugnant ei 25 in Domino
iustificabitur et laudabitur omne semen Israhel

46 conflatus est Bel contritus est Nabo facta sunt
simulacra eorum bestiis et iumentis onera
vestra gravi pondere usque ad lassitudinem 2
contabuerunt et contrita sunt simul non potuerunt
salvare portantem et anima eorum in captivitatem
ibit 3 audite me domus Iacob et omne residuum
domus Israhel qui portamini a meo utero qui
gestamini a mea vulva 4 usque ad senectam ego ipse
et usque ad canos ego portabo ego feci et ego feram
et ego portabo et salvabo 5 cui adsimilastis me et
adaequastis et conparastis me et fecistis similem
6 qui confertis aurum de sacculo et argentum
statera ponderatis conducentes aurificem ut faciat
deum et procidunt et adorant 7 portant illud
in umeris gestantes et ponentes in loco suo et
stabit ac de loco suo non movebitur sed et cum
clamaverint ad eum non audiet de tribulatione
non salvabit eos 8 mementote istud et fundamini
redite praevaricatores ad cor 9 recordamini prioris
saeculi quoniam ego sum Deus et non est ultra
Deus nec est similis mei 10 adnuntians ab exordio
novissimum et ab initio quae necdum facta sunt
dicens consilium meum stabit et omnis voluntas
mea fiet 11 vocans ab oriente avem et de terra
longinqua virum voluntatis meae et locutus sum et
adducam illud creavi et faciam illud 12 audite me
duro corde qui longe estis a iustitia 13 prope feci
iustitiam meam non elongabitur et salus mea non
morabitur dabo in Sion salutem et Israheli gloriam
meam

47 descende sede in pulverem virgo filia Babylon
sede in terra non est solium filiae Chaldeorum
quia ultra non vocaberis mollis et tenera 2 tolle
molam et mole farinam denuda turpitudinem tuam
discoperi umerum revela crus transi flumina 3
revelabitur ignominia tua et videbitur obprobrium
tuum ultionem capiam et non resistet mihi homo
4 redemptor noster Dominus exercituum nomen
illius Sanctus Israhel 5 sede tace et intra in tenebras
filia Chaldeorum quia non vocaberis ultra domina
regnorum 6 iratus sum super populum meum
contaminavi hereditatem meam et dedi eos in
manu tua non posuisti eis misericordias super
senem adgravasti iugum tuum valde 7 et dixisti in
sempiternum ero domina non posuisti haec super
cor tuum neque recordata es novissimi tui 8 et nunc
audi haec delicata et habitans confidenter quae
dicis in corde tuo ego sum et non est praeter me
amplius non sedebo vidua et ignorabo sterilitatem
9 venient tibi duo haec subito in die una sterilitas
et viduitas universa venerunt super te propter
multitudinem maleficiorum tuorum et propter
duritiam incantatorum tuorum vehementem 10
et fiduciam habuisti in malitia tua et dixisti non
est qui videat me sapientia tua et scientia tua haec
decepit te et dixisti in corde tuo ego sum et praeter
me non est altera 11 veniet super te malum et
nescies ortum eius et inruet super te calamitas
quam non poteris expiare veniet super te repente
miseria quam nescies 12 sta cum incantatoribus tuis
et cum multitudine maleficiorum tuorum in quibus
laborasti ab adulescentia tua si forte quid prosit tibi
aut si possis fieri fortior 13 defecisti in multitudine
consiliorum tuorum stent et salvent te augures caeli
qui contemplabantur sidera et supputabant menses
ut ex eis adnuntiarent ventura tibi 14 ecce facti
sunt quasi stipula ignis conbusit eos non liberabunt
animam suam de manu flammae non sunt prunae
quibus calefiant nec focus ut sedeant ad eum 15
sic facta sunt tibi in quibuscumque laboraveras
negotiatores tui ab adulescentia tua unusquisque in
via sua erraverunt non est qui salvet te

48 audite hoc domus Iacob qui vocamini nomine
Israhel et de aquis Iuda existis qui iuratis in
nomine Domini et Dei Israhel recordamini non in
veritate neque in iustitia 2 de civitate enim sancta
vocati sunt et super Deum Israhel constabiliti sunt
Dominus exercituum nomen eius 3 priora ex tunc
adnuntiavi et ex ore meo exierunt et audita feci ea
repente operatus sum et venerunt 4 scivi enim quia

durus es tu et nervus ferreus cervix tua et frons tua
aerea **5** praedixi tibi ex tunc antequam venirent
indicavi tibi ne forte diceres idola mea fecerunt haec
et sculptilia mea et conflatilia mandaverunt ista **6**
quae audisti vide omnia vos autem non adnuntiastis
audita feci tibi nova ex nunc et conservata quae
nescis **7** nunc creata sunt et non ex tunc et ante
diem et non audisti ea ne forte dicas ecce cognovi
ea **8** neque audisti neque cognovisti neque ex tunc
aperta est auris tua scio enim quia praevaricans
praevaricabis et transgressorem ex ventre vocavi
te **9** propter nomen meum longe faciam furorem
meum et laude mea infrenabo te ne intereas **10**
ecce excoxi te sed non quasi argentum elegi te
in camino paupertatis **11** propter me propter me
faciam ut non blasphemer et gloriam meam alteri
non dabo **12** audi me Iacob et Israhel quem ego
voco ego ipse ego primus et ego novissimus **13**
manus quoque mea fundavit terram et dextera
mea mensa est caelos ego vocabo eos et stabunt
simul **14** congregamini omnes vos et audite quis de
eis adnuntiavit haec Dominus dilexit eum faciet
voluntatem suam in Babylone et brachium suum
in Chaldeis **15** ego ego locutus sum et vocavi eum
adduxi eum et directa est via eius **16** accedite ad me
et audite hoc non a principio in abscondito locutus
sum ex tempore antequam fieret ibi eram et nunc
Dominus Deus misit me et spiritus eius **17** haec
dicit Dominus redemptor tuus Sanctus Israhel ego
Dominus Deus tuus docens te utilia gubernans te in
via qua ambulas **18** utinam adtendisses mandata
mea facta fuisset sicut flumen pax tua et iustitia
tua sicut gurgites maris **19** et fuisset quasi harena
semen tuum et stirps uteri tui ut lapilli eius non
interisset et non fuisset adtritum nomen eius a facie
mea **20** egredimini de Babylone fugite a Chaldeis in
voce exultationis adnuntiate auditum facite hoc
efferte illud usque ad extrema terrae dicite redemit
Dominus servum suum Iacob **21** non sitierunt in
deserto cum educeret eos aquam de petra produxit
eis et scidit petram et fluxerunt aquae **22** non est
pax dicit Dominus impiis

49 audite insulae et adtendite populi de longe
Dominus ab utero vocavit me de ventre matris
meae recordatus est nominis mei **2** et posuit os
meum quasi gladium acutum in umbra manus suae
protexit me et posuit me sicut sagittam electam
in faretra sua abscondit me **3** et dixit mihi servus
meus es tu Israhel quia in te gloriabor **4** et ego dixi
in vacuum laboravi sine causa et vane fortitudinem
meam consumpsi ergo iudicium meum cum Domino
et opus meum cum Deo meo **5** et nunc dicit
Dominus formans me ex utero servum sibi ut
reducam Iacob ad eum et Israhel non congregabitur
et glorificatus sum in oculis Domini et Deus meus
factus est fortitudo mea **6** et dixit parum est ut sis
mihi servus ad suscitandas tribus Iacob et feces
Israhel convertendas dedi te in lucem gentium ut
sis salus mea usque ad extremum terrae **7** haec
dicit Dominus redemptor Israhel Sanctus eius ad
contemptibilem animam ad abominatam gentem ad
servum dominorum reges videbunt et consurgent
principes et adorabunt propter Dominum quia
fidelis est et Sanctum Israhel qui elegit te **8** haec
dicit Dominus in tempore placito exaudivi te et in
die salutis auxiliatus sum tui et servavi te et dedi te
in foedus populi ut suscitares terram et possideres
hereditates dissipatas **9** ut diceres his qui vincti
sunt exite et his qui in tenebris revelamini super
vias pascentur et in omnibus planis pascua eorum
10 non esurient neque sitient et non percutiet eos
aestus et sol quia miserator eorum reget eos et ad
fontes aquarum portabit eos **11** et ponam omnes
montes meos in viam et semitae meae exaltabuntur
12 ecce isti de longe venient et ecce illi ab aquilone
et mari et isti de terra australi **13** laudate caeli et
exulta terra iubilate montes laudem quia consolatus
est Dominus populum suum et pauperum suorum
miserebitur **14** et dixit Sion dereliquit me Dominus
et Dominus oblitus est mei **15** numquid oblivisci
potest mulier infantem suum ut non misereatur
filio uteri sui et si illa oblita fuerit ego tamen non
obliviscar tui **16** ecce in manibus meis descripsi te
muri tui coram oculis meis semper **17** venerunt
structores tui destruentes te et dissipantes a te
exibunt **18** leva in circuitu oculos tuos et vide
omnes isti congregati sunt venerunt tibi vivo ego
dicit Dominus quia omnibus his velut ornamento
vestieris et circumdabis tibi eos quasi sponsa **19**
quia deserta tua et solitudines tuae et terra ruinae
tuae nunc angusta erunt prae habitatoribus et
longe fugabuntur qui absorbebant te **20** adhuc
dicent in auribus tuis filii sterilitatis tuae angustus
mihi est locus fac spatium mihi ut habitem **21**
et dices in corde tuo quis genuit mihi istos ego
sterilis et non pariens transmigrata et captiva et
istos quis enutrivit ego destituta et sola et isti ubi
hic erant **22** haec dicit Dominus Deus ecce levo
ad gentes manum meam et ad populos exaltabo
signum meum et adferent filios tuos in ulnis et
filias tuas super umeros portabunt **23** et erunt
reges nutricii tui et reginae nutrices tuae vultu
in terra dimisso adorabunt te et pulverem pedum
tuorum lingent et scies quia ego Dominus super quo
non confundentur qui expectant eum **24** numquid

tolletur a forte praeda aut quod captum fuerit
a robusto salvum esse poterit 25 quia haec dicit
Dominus equidem et captivitas a forte tolletur
et quod ablatum fuerit a robusto salvabitur eos
vero qui iudicaverunt te ego iudicabo et filios tuos
ego salvabo 26 et cibabo hostes tuos carnibus
suis et quasi musto sanguine suo inebriabuntur et
sciet omnis caro quia ego Dominus salvans te et
redemptor tuus Fortis Iacob

50 haec dicit Dominus quis est hic liber repudii
matris vestrae quo dimisi eam aut quis est
creditor meus cui vendidi vos ecce in iniquitatibus
vestris venditi estis et in sceleribus vestris dimisi
matrem vestram 2 quia veni et non erat vir vocavi et
non erat qui audiret numquid adbreviata et parvula
facta est manus mea ut non possim redimere
aut non est in me virtus ad liberandum ecce in
increpatione mea desertum faciam mare ponam
flumina in siccum conputrescent pisces sine aqua et
morientur in siti 3 induam caelos tenebris et saccum
ponam operimentum eorum 4 Dominus dedit mihi
linguam eruditam ut sciam sustentare eum qui
lassus est verbo erigit mane mane erigit mihi aurem
ut audiam quasi magistrum 5 Dominus Deus aperuit
mihi aurem ego autem non contradico retrorsum
non abii 6 corpus meum dedi percutientibus et
genas meas vellentibus faciem meam non averti
ab increpantibus et conspuentibus 7 Dominus
Deus auxiliator meus ideo non sum confusus ideo
posui faciem meam ut petram durissimam et scio
quoniam non confundar 8 iuxta est qui iustificat
me quis contradicet mihi stemus simul quis est
adversarius meus accedat ad me 9 ecce Dominus
Deus auxiliator meus quis est qui condemnet me
ecce omnes quasi vestimentum conterentur tinea
comedet eos 10 quis ex vobis timens Dominum
audiens vocem servi sui qui ambulavit in tenebris
et non est lumen ei speret in nomine Domini et
innitatur super Deum suum 11 ecce omnes vos
accendentes ignem accincti flammis ambulate in
lumine ignis vestri et in flammis quas succendistis
de manu mea factum est hoc vobis in doloribus
dormietis

51 audite me qui sequimini quod iustum est et
quaeritis Dominum adtendite ad petram unde
excisi estis et ad cavernam laci de qua praecisi
estis 2 adtendite ad Abraham patrem vestrum et ad
Sarram quae peperit vos quia unum vocavi eum et
benedixi ei et multiplicavi eum 3 consolabitur ergo
Dominus et Sion consolabitur omnes ruinas eius et
ponet desertum eius quasi delicias et solitudinem
eius quasi hortum Domini gaudium et laetitia
invenietur in ea gratiarum actio et vox laudis 4
adtendite ad me populus meus et tribus mea me
audite quia lex a me exiet et iudicium meum in
lucem populorum requiescet 5 prope est iustus
meus egressus est salvator meus et brachia mea
populos iudicabunt me insulae expectabunt et
brachium meum sustinebunt 6 levate in caelum
oculos vestros et videte sub terra deorsum quia caeli
sicut fumus liquescent et terra sicut vestimentum
adteretur et habitatores eius sicut haec interibunt
salus autem mea in sempiternum erit et iustitia
mea non deficiet 7 audite me qui scitis iustum
populus lex mea in corde eorum nolite timere
obprobrium hominum et blasphemias eorum ne
metuatis 8 sicut enim vestimentum sic comedet
eos vermis et sicut lanam sic devorabit eos tinea
salus autem mea in sempiternum erit et iustitia
mea in generationes generationum 9 consurge
consurge induere fortitudinem brachium Domini
consurge sicut in diebus antiquis in generationibus
saeculorum numquid non tu percussisti superbum
vulnerasti draconem 10 numquid non tu siccasti
mare aquam abyssi vehementis qui posuisti
profundum maris viam ut transirent liberati 11 et
nunc qui redempti sunt a Domino revertentur et
venient in Sion laudantes et laetitia sempiterna
super capita eorum gaudium et laetitiam tenebunt
fugiet dolor et gemitus 12 ego ego ipse consolabor
vos quis tu ut timeres ab homine mortali et a filio
hominis qui quasi faenum ita arescet 13 et oblitus
es Domini factoris tui qui tetendit caelos et fundavit
terram et formidasti iugiter tota die a facie furoris
eius qui te tribulabat et paraverat ad perdendum
ubi nunc est furor tribulantis 14 cito veniet
gradiens ad aperiendum et non interficiet usque
ad internicionem nec deficiet panis eius 15 ego
autem sum Dominus Deus tuus qui conturbo mare
et intumescunt fluctus eius Dominus exercituum
nomen meum 16 posui verba mea in ore tuo et in
umbra manus meae protexi te ut plantes caelos et
fundes terram et dicas ad Sion populus meus es
tu 17 elevare elevare consurge Hierusalem quae
bibisti de manu Domini calicem irae eius usque ad
fundum calicis soporis bibisti et epotasti usque ad
feces 18 non est qui sustentet eam ex omnibus filiis
quos genuit et non est qui adprehendat manum
eius ex omnibus filiis quos enutrivit 19 duo sunt
quae occurrerunt tibi quis contristabitur super
te vastitas et contritio et fames et gladius quis
consolabitur te 20 filii tui proiecti sunt dormierunt
in capite omnium viarum sicut bestia inlaqueata
pleni indignatione Domini increpatione Dei tui 21
idcirco audi hoc paupercula et ebria non a vino 22

haec dicit Dominator tuus Dominus et Deus tuus
qui pugnavit pro populo suo ecce tuli de manu tua
calicem soporis fundum calicis indignationis meae
non adicies ut bibas illud ultra 23 et ponam illud
in manu eorum qui te humiliaverunt et dixerunt
animae tuae incurvare ut transeamus et posuisti ut
terram corpus tuum et quasi viam transeuntibus

52 consurge consurge induere fortitudine tua
Sion induere vestimentis gloriae tuae
Hierusalem civitas sancti quia non adiciet ultra
ut pertranseat per te incircumcisus et inmundus
2 excutere de pulvere consurge sede Hierusalem
solve vincula colli tui captiva filia Sion 3 quia
haec dicit Dominus gratis venundati estis et sine
argento redimemini 4 quia haec dicit Dominus
Deus in Aegyptum descendit populus meus in
principio ut colonus esset ibi et Assur absque
ulla causa calumniatus est eum 5 et nunc quid
mihi est hic dicit Dominus quoniam ablatus est
populus meus gratis dominatores eius inique agunt
dicit Dominus et iugiter tota die nomen meum
blasphematur 6 propter hoc sciet populus meus
nomen meum in die illa quia ego ipse qui loquebar
ecce adsum 7 quam pulchri super montes pedes
adnuntiantis et praedicantis pacem adnuntiantis
bonum praedicantis salutem dicentis Sion regnavit
Deus tuus 8 vox speculatorum tuorum levaverunt
vocem simul laudabunt quia oculum ad oculum
videbunt cum converterit Dominus Sion 9 gaudete
et laudate simul deserta Hierusalem quia consolatus
est Dominus populum suum redemit Hierusalem
10 paravit Dominus brachium sanctum suum in
oculis omnium gentium et videbunt omnes fines
terrae salutare Dei nostri 11 recedite recedite exite
inde pollutum nolite tangere exite de medio eius
mundamini qui fertis vasa Domini 12 quoniam non in
tumultu exibitis nec in fuga properabitis praecedet
enim vos Dominus et congregabit vos Deus Israhel 13
ecce intelleget servus meus exaltabitur et elevabitur
et sublimis erit valde 14 sicut obstipuerunt super te
multi sic inglorius erit inter viros aspectus eius et
forma eius inter filios hominum 15 iste asperget
gentes multas super ipsum continebunt reges os
suum quia quibus non est narratum de eo viderunt
et qui non audierunt contemplati sunt

53 quis credidit auditui nostro et brachium
Domini cui revelatum est 2 et ascendet sicut
virgultum coram eo et sicut radix de terra sitienti
non est species ei neque decor et vidimus eum
et non erat aspectus et desideravimus eum 3
despectum et novissimum virorum virum dolorum
et scientem infirmitatem et quasi absconditus
vultus eius et despectus unde nec reputavimus
eum 4 vere languores nostros ipse tulit et dolores
nostros ipse portavit et nos putavimus eum quasi
leprosum et percussum a Deo et humiliatum 5 ipse
autem vulneratus est propter iniquitates nostras
adtritus est propter scelera nostra disciplina pacis
nostrae super eum et livore eius sanati sumus
6 omnes nos quasi oves erravimus unusquisque
in viam suam declinavit et Dominus posuit in eo
iniquitatem omnium nostrum 7 oblatus est quia
ipse voluit et non aperuit os suum sicut ovis ad
occisionem ducetur et quasi agnus coram tondente
obmutescet et non aperiet os suum 8 de angustia
et de iudicio sublatus est generationem eius quis
enarrabit quia abscisus est de terra viventium
propter scelus populi mei percussit eum 9 et dabit
impios pro sepultura et divitem pro morte sua eo
quod iniquitatem non fecerit neque dolus fuerit
in ore eius 10 et Dominus voluit conterere eum in
infirmitate si posuerit pro peccato animam suam
videbit semen longevum et voluntas Domini in
manu eius dirigetur 11 pro eo quod laboravit anima
eius videbit et saturabitur in scientia sua iustificabit
ipse iustus servus meus multos et iniquitates eorum
ipse portabit 12 ideo dispertiam ei plurimos et
fortium dividet spolia pro eo quod tradidit in morte
animam suam et cum sceleratis reputatus est et ipse
peccatum multorum tulit et pro transgressoribus
rogavit

54 lauda sterilis quae non paris decanta laudem
et hinni quae non pariebas quoniam multi
filii desertae magis quam eius quae habebat
virum dicit Dominus 2 dilata locum tentorii
tui et pelles tabernaculorum tuorum extende
ne parcas longos fac funiculos tuos et clavos
tuos consolida 3 ad dexteram enim et ad levam
penetrabis et semen tuum gentes hereditabit et
civitates desertas inhabitabit 4 noli timere quia non
confunderis neque erubescas non enim te pudebit
quia confusionis adulescentiae tuae oblivisceris
et obprobrii viduitatis tuae non recordaberis
amplius 5 quia dominabitur tui qui fecit te Dominus
exercituum nomen eius et redemptor tuus Sanctus
Israhel Deus omnis terrae vocabitur 6 quia ut
mulierem derelictam et maerentem spiritu vocavit
te Dominus et uxorem ab adulescentia abiectam
dixit Deus tuus 7 ad punctum in modico dereliqui
te et in miserationibus magnis congregabo te 8
in momento indignationis abscondi faciem meam
parumper a te et in misericordia sempiterna
misertus sum tui dixit redemptor tuus Dominus
9 sicut in diebus Noe istud mihi est cui iuravi ne

inducerem aquas Noe ultra super terram sic iuravi
ut non irascar tibi et non increpem te **10** montes
enim commovebuntur et colles contremescent
misericordia autem mea non recedet et foedus
pacis meae non movebitur dixit miserator tuus
Dominus **11** paupercula tempestate convulsa absque
ulla consolatione ecce ego sternam per ordinem
lapides tuos et fundabo te in sapphyris **12** et
ponam iaspidem propugnacula tua et portas tuas
in lapides sculptos et omnes terminos tuos in
lapides desiderabiles **13** universos filios tuos doctos
a Domino et multitudinem pacis filiis tuis **14** et in
iustitia fundaberis recede procul a calumnia quia
non timebis et a pavore quia non adpropinquabit tibi
15 ecce accola veniet qui non erat mecum advena
quondam tuus adiungetur tibi **16** ecce ego creavi
fabrum sufflantem in igne prunas et proferentem
vas in opus suum et ego creavi interfectorem ad
disperdendum **17** omne vas quod fictum est contra
te non dirigetur et omnem linguam resistentem
tibi in iudicio iudicabis haec hereditas servorum
Domini et iustitia eorum apud me dicit Dominus

55 o omnes sitientes venite ad aquas et qui
non habetis argentum properate emite et
comedite venite emite absque argento et absque
ulla commutatione vinum et lac **2** quare adpenditis
argentum non in panibus et laborem vestrum non in
saturitate audite audientes me et comedite bonum et
delectabitur in crassitudine anima vestra **3** inclinate
aurem vestram et venite ad me audite et vivet
anima vestra et feriam vobis pactum sempiternum
misericordias David fideles **4** ecce testem populis
dedi eum ducem ac praeceptorem gentibus **5** ecce
gentem quam nesciebas vocabis et gentes quae non
cognoverunt te ad te current propter Dominum
Deum tuum et Sanctum Israhel quia glorificavit te
6 quaerite Dominum dum inveniri potest invocate
eum dum prope est **7** derelinquat impius viam suam
et vir iniquus cogitationes suas et revertatur ad
Dominum et miserebitur eius et ad Deum nostrum
quoniam multus est ad ignoscendum **8** non enim
cogitationes meae cogitationes vestrae neque viae
vestrae viae meae dicit Dominus **9** quia sicut
exaltantur caeli a terra sic exaltatae sunt viae meae
a viis vestris et cogitationes meae a cogitationibus
vestris **10** et quomodo descendit imber et nix de
caelo et illuc ultra non revertitur sed inebriat
terram et infundit eam et germinare eam facit et
dat semen serenti et panem comedenti **11** sic erit
verbum meum quod egredietur de ore meo non
revertetur ad me vacuum sed faciet quaecumque
volui et prosperabitur in his ad quae misi illud **12**
quia in laetitia egrediemini et in pace deducemini
montes et colles cantabunt coram vobis laudem et
omnia ligna regionis plaudent manu **13** pro saliunca
ascendet abies et pro urtica crescet myrtus et erit
Dominus nominatus in signum aeternum quod non
auferetur

56 haec dicit Dominus custodite iudicium et facite
iustitiam quia iuxta est salus mea ut veniat et
iustitia mea ut reveletur **2** beatus vir qui facit hoc
et filius hominis qui adprehendit istud custodiens
sabbatum ne polluat illud custodiens manus suas
ne faciat omne malum **3** et non dicat filius advenae
qui adheret Domino dicens separatione dividet
me Dominus a populo suo et non dicat eunuchus
ecce ego lignum aridum **4** quia haec dicit Dominus
eunuchis qui custodierint sabbata mea et elegerint
quae volui et tenuerint foedus meum **5** dabo eis in
domo mea et in muris meis locum et nomen melius
a filiis et filiabus nomen sempiternum dabo eis
quod non peribit **6** et filios advenae qui adherent
Domino ut colant eum et diligant nomen eius ut
sint ei in servos omnem custodientem sabbatum ne
polluat illud et tenentem foedus meum **7** adducam
eos in montem sanctum meum et laetificabo eos in
domo orationis meae holocausta eorum et victimae
eorum placebunt mihi super altari meo quia domus
mea domus orationis vocabitur cunctis populis **8**
ait Dominus Deus qui congregat dispersos Israhel
adhuc congregabo ad eum congregatos eius **9**
omnes bestiae agri venite ad devorandum universae
bestiae saltus **10** speculatores eius caeci omnes
nescierunt universi canes muti non valentes latrare
videntes vana dormientes et amantes somnia **11**
et canes inpudentissimi nescierunt saturitatem
ipsi pastores ignoraverunt intellegentiam omnes in
viam suam declinaverunt unusquisque ad avaritiam
suam a summo usque ad novissimum **12** venite
sumamus vinum et impleamur ebrietate et erit
sicut hodie sic et cras et multo amplius

57 iustus perit et nemo est qui recogitet in corde
suo et viri misericordiae colliguntur quia non
est qui intellegat a facie enim malitiae collectus
est iustus **2** veniat pax requiescat in cubili suo qui
ambulavit in directione sua **3** vos autem accedite
huc filii auguratricis semen adulteri et fornicariae
4 super quem lusistis super quem dilatastis os et
eiecistis linguam numquid non vos filii scelesti
semen mendax **5** qui consolamini in diis subter
omne lignum frondosum immolantes parvulos in
torrentibus subter inminentes petras **6** in partibus
torrentis pars tua haec est sors tua et ipsis effudisti
libamen obtulisti sacrificium numquid super his

non indignabor 7 super montem excelsum et
sublimem posuisti cubile tuum et illuc ascendisti
ut immolares hostias 8 et post ostium et retro
postem posuisti memoriale tuum quia iuxta me
discoperuisti et suscepisti adulterum dilatasti cubile
tuum et pepigisti cum eis dilexisti stratum eorum
manu aperta 9 et ornasti te regi unguento et
multiplicasti pigmenta tua misisti legatos tuos
procul et humiliata es usque ad inferos (Sheol h7585)
10 in multitudine viae tuae laborasti non dixisti
quiescam vitam manus tuae invenisti propterea non
rogasti 11 pro quo sollicita timuisti quia mentita es
et mei non es recordata neque cogitasti in corde
tuo quia ego tacens et quasi non videns et mei
oblita es 12 ego adnuntiabo iustitiam tuam et opera
tua non proderunt tibi 13 cum clamaveris liberent
te congregati tui et omnes eos auferet ventus tollet
aura qui autem fiduciam habet mei hereditabit
terram et possidebit montem sanctum meum
14 et dicam viam facite praebete iter declinate
de semita auferte offendicula de via populi mei
15 quia haec dicit Excelsus et Sublimis habitans
aeternitatem et sanctum nomen eius in excelso
et in sancto habitans et cum contrito et humili
spiritu ut vivificet spiritum humilium et vivificet
cor contritorum 16 non enim in sempiternum
litigabo neque usque ad finem irascar quia spiritus
a facie mea egredietur et flatus ego faciam 17
propter iniquitatem avaritiae eius iratus sum et
percussi eum abscondi et indignatus sum et abiit
vagus in via cordis sui 18 vias eius vidi et dimisi
eum et reduxi eum et reddidi consolationes ipsi et
lugentibus eius 19 creavi fructum labiorum pacem
pacem ei qui longe est et qui prope dixit Dominus
et sanavi eum 20 impii autem quasi mare fervens
quod quiescere non potest et redundant fluctus
eius in conculcationem et lutum 21 non est pax
dixit Deus meus impiis

58 clama ne cesses quasi tuba exalta vocem
tuam et adnuntia populo meo scelera eorum
et domui Iacob peccata eorum 2 me etenim de
die in diem quaerunt et scire vias meas volunt
quasi gens quae iustitiam fecerit et quae iudicium
Dei sui non reliquerit rogant me iudicia iustitiae
adpropinquare Deo volunt 3 quare ieiunavimus et
non aspexisti humiliavimus animam nostram et
nescisti ecce in die ieiunii vestri invenitur voluntas
et omnes debitores vestros repetitis 4 ecce ad
lites et contentiones ieiunatis et percutitis pugno
impie nolite ieiunare sicut usque ad hanc diem ut
audiatur in excelso clamor vester 5 numquid tale est
ieiunium quod elegi per diem adfligere hominem
animam suam numquid contorquere quasi circulum
caput suum et saccum et cinerem sternere numquid
istud vocabis ieiunium et diem acceptabilem
Domino 6 nonne hoc est magis ieiunium quod elegi
dissolve conligationes impietatis solve fasciculos
deprimentes dimitte eos qui confracti sunt liberos
et omne onus disrumpe 7 frange esurienti panem
tuum et egenos vagosque induc in domum tuam
cum videris nudum operi eum et carnem tuam
ne despexeris 8 tunc erumpet quasi mane lumen
tuum et sanitas tua citius orietur et anteibit faciem
tuam iustitia tua et gloria Domini colliget te 9 tunc
invocabis et Dominus exaudiet clamabis et dicet
ecce adsum si abstuleris de medio tui catenam
et desieris digitum extendere et loqui quod non
prodest 10 cum effuderis esurienti animam tuam et
animam adflictam repleveris orietur in tenebris
lux tua et tenebrae tuae erunt sicut meridies 11
et requiem tibi dabit Dominus semper et implebit
splendoribus animam tuam et ossa tua liberabit et
eris quasi hortus inriguus et sicut fons aquarum
cuius non deficient aquae 12 et aedificabuntur in
te deserta saeculorum fundamenta generationis
et generationis suscitabis et vocaberis aedificator
sepium avertens semitas in quietem 13 si averteris
a sabbato pedem tuum facere voluntatem tuam in
die sancto meo et vocaveris sabbatum delicatum et
sanctum Domini gloriosum et glorificaveris eum
dum non facis vias tuas et non invenitur voluntas
tua ut loquaris sermonem 14 tunc delectaberis
super Domino et sustollam te super altitudines
terrae et cibabo te hereditate Iacob patris tui os
enim Domini locutum est

59 ecce non est adbreviata manus Domini ut
salvare nequeat neque adgravata est auris eius
ut non exaudiat 2 sed iniquitates vestrae diviserunt
inter vos et Deum vestrum et peccata vestra
absconderunt faciem eius a vobis ne exaudiret
3 manus enim vestrae pollutae sunt sanguine et
digiti vestri iniquitate labia vestra locuta sunt
mendacium et lingua vestra iniquitatem fatur 4
non est qui invocet iustitiam neque est qui iudicet
vere sed confidunt in nihili et loquuntur vanitates
conceperunt laborem et pepererunt iniquitatem 5
ova aspidum ruperunt et telas araneae texuerunt
qui comederit de ovis eorum morietur et quod
confotum est erumpet in regulum 6 telae eorum non
erunt in vestimentum neque operientur operibus
suis opera eorum opera inutilia et opus iniquitatis
in manibus eorum 7 pedes eorum ad malum currunt
et festinant ut effundant sanguinem innocentem
cogitationes eorum cogitationes inutiles vastitas et

contritio in viis eorum 8 viam pacis nescierunt et
non est iudicium in gressibus eorum semitae eorum
incurvatae sunt eis omnis qui calcat in ea ignorat
pacem 9 propter hoc elongatum est iudicium a
nobis et non adprehendet nos iustitia expectavimus
lucem et ecce tenebrae splendorem et in tenebris
ambulavimus 10 palpavimus sicut caeci parietem
et quasi absque oculis adtrectavimus inpegimus
meridie quasi in tenebris in caligosis quasi mortui
11 rugiemus quasi ursi omnes et quasi columbae
meditantes gememus expectavimus iudicium et non
est salutem et elongata est a nobis 12 multiplicatae
sunt enim iniquitates nostrae coram te et peccata
nostra responderunt nobis quia scelera nostra
nobiscum et iniquitates nostras cognovimus 13
peccare et mentiri contra Dominum et aversi sumus
ne iremus post tergum Dei nostri ut loqueremur
calumniam et transgressionem concepimus et locuti
sumus de corde verba mendacii 14 et conversum
est retrorsum iudicium et iustitia longe stetit quia
corruit in platea veritas et aequitas non potuit
ingredi 15 et facta est veritas in oblivione et qui
recessit a malo praedae patuit et vidit Dominus
et malum apparuit in oculis eius quia non est
iudicium 16 et vidit quia non est vir et aporiatus est
quia non est qui occurrat et salvavit sibi brachium
suum et iustitia eius ipsa confirmavit eum 17
indutus est iustitia ut lorica et galea salutis in capite
eius indutus est vestimentis ultionis et opertus
est quasi pallio zeli 18 sicut ad vindictam quasi
ad retributionem indignationis hostibus suis et
vicissitudinem inimicis suis insulis vicem reddet 19
et timebunt qui ab occidente nomen Domini et qui
ab ortu solis gloriam eius cum venerit quasi fluvius
violentus quem spiritus Domini cogit 20 et venerit
Sion redemptor et eis qui redeunt ab iniquitate in
Iacob dicit Dominus 21 hoc foedus meum cum eis
dicit Dominus spiritus meus qui est in te et verba
mea quae posui in ore tuo non recedent de ore tuo
et de ore seminis tui et de ore seminis seminis tui
dixit Dominus amodo et usque in sempiternum

60 surge inluminare quia venit lumen tuum et
gloria Domini super te orta est 2 quia ecce
tenebrae operient terram et caligo populos super te
autem orietur Dominus et gloria eius in te videbitur
3 et ambulabunt gentes in lumine tuo et reges in
splendore ortus tui 4 leva in circuitu oculos tuos et
vide omnes isti congregati sunt venerunt tibi filii
tui de longe venient et filiae tuae in latere sugent 5
tunc videbis et afflues et mirabitur et dilatabitur
cor tuum quando conversa fuerit ad te multitudo
maris fortitudo gentium venerit tibi 6 inundatio
camelorum operiet te dromedariae Madian et Efa
omnes de Saba venient aurum et tus deferentes et
laudem Domino adnuntiantes 7 omne pecus Cedar
congregabitur tibi arietes Nabaioth ministrabunt
tibi offerentur super placabili altari meo et domum
maiestatis meae glorificabo 8 qui sunt isti qui ut
nubes volant et quasi columbae ad fenestras suas
9 me enim insulae expectant et naves maris in
principio ut adducam filios tuos de longe argentum
eorum et aurum eorum cum eis nomini Domini
Dei tui et Sancto Israhel quia glorificavit te 10
et aedificabunt filii peregrinorum muros tuos et
reges eorum ministrabunt tibi in indignatione enim
mea percussi te et in reconciliatione mea misertus
sum tui 11 et aperientur portae tuae iugiter die et
nocte non claudentur ut adferatur ad te fortitudo
gentium et reges earum adducantur 12 gens enim
et regnum quod non servierit tibi peribit et gentes
solitudine vastabuntur 13 gloria Libani ad te veniet
abies et buxus et pinus simul ad ornandum locum
sanctificationis meae et locum pedum meorum
glorificabo 14 et venient ad te curvi filii eorum
qui humiliaverunt te et adorabunt vestigia pedum
tuorum omnes qui detrahebant tibi et vocabunt
te civitatem Domini Sion Sancti Israhel 15 pro eo
quod fuisti derelicta et odio habita et non erat qui
per te transiret ponam te in superbiam saeculorum
gaudium in generationem et generationem 16 et
suges lac gentium et mamilla regum lactaberis et
scies quia ego Dominus salvans te et redemptor
tuus Fortis Iacob 17 pro aere adferam aurum et
pro ferro adferam argentum et pro lignis aes et
pro lapidibus ferrum et ponam visitationem tuam
pacem et praepositos tuos iustitiam 18 non audietur
ultra iniquitas in terra tua vastitas et contritio
in terminis tuis et occupabit salus muros tuos et
portas tuas laudatio 19 non erit tibi amplius sol ad
lucendum per diem nec splendor lunae inluminabit
te sed erit tibi Dominus in lucem sempiternam et
Deus tuus in gloriam tuam 20 non occidet ultra sol
tuus et luna tua non minuetur quia Dominus erit in
lucem sempiternam et conplebuntur dies luctus tui
21 populus autem tuus omnes iusti in perpetuum
hereditabunt terram germen plantationis meae
opus manus meae ad glorificandum 22 minimus
erit in mille et parvulus in gentem fortissimam ego
Dominus in tempore eius subito faciam istud

61 spiritus Domini super me eo quod unxerit
Dominus me ad adnuntiandum mansuetis
misit me ut mederer contritis corde et praedicarem
captivis indulgentiam et clausis apertionem 2 ut
praedicarem annum placabilem Domini et diem

ultionis Deo nostro ut consolarer omnes lugentes **3** ut ponerem lugentibus Sion et darem eis coronam pro cinere oleum gaudii pro luctu pallium laudis pro spiritu maeroris et vocabuntur in ea fortes iustitiae plantatio Domini ad glorificandum **4** et aedificabunt deserta a saeculo et ruinas antiquas erigent et instaurabunt civitates desertas dissipatas in generationem et generationem **5** et stabunt alieni et pascent pecora vestra et filii peregrinorum agricolae et vinitores vestri erunt **6** vos autem sacerdotes Domini vocabimini ministri Dei nostri dicetur vobis fortitudinem gentium comedetis et in gloria earum superbietis **7** pro confusione vestra duplici et rubore laudabunt partem eorum propter hoc in terra sua duplicia possidebunt laetitia sempiterna erit eis **8** quia ego Dominus diligens iudicium odio habens rapinam in holocausto et dabo opus eorum in veritate et foedus perpetuum feriam eis **9** et scietur in gentibus semen eorum et germen eorum in medio populorum omnes qui viderint eos cognoscent eos quia isti sunt semen cui benedixit Dominus **10** gaudens gaudebo in Domino et exultabit anima mea in Deo meo quia induit me vestimentis salutis et indumento iustitiae circumdedit me quasi sponsum decoratum corona et quasi sponsam ornatam monilibus suis **11** sicut enim terra profert germen suum et sicut hortus semen suum germinat sic Dominus Deus germinabit iustitiam et laudem coram universis gentibus

62 propter Sion non tacebo et propter Hierusalem non quiescam donec egrediatur ut splendor iustus eius et salvator eius ut lampas accendatur **2** et videbunt gentes iustum tuum et cuncti reges inclitum tuum et vocabitur tibi nomen novum quod os Domini nominabit **3** et eris corona gloriae in manu Domini et diadema regni in manu Dei tui **4** non vocaberis ultra Derelicta et terra tua non vocabitur amplius Desolata sed vocaberis Voluntas mea in ea et terra tua Inhabitata quia conplacuit Domino in te et terra tua inhabitabitur **5** habitabit enim iuvenis cum virgine et habitabunt in te filii tui et gaudebit sponsus super sponsam gaudebit super te Deus tuus **6** super muros tuos Hierusalem constitui custodes tota die et tota nocte perpetuo non tacebunt qui reminiscimini Domini ne taceatis **7** et ne detis silentium ei donec stabiliat et donec ponat Hierusalem laudem in terra **8** iuravit Dominus in dextera sua et in brachio fortitudinis suae si dedero triticum tuum ultra cibum inimicis tuis et si biberint filii alieni vinum tuum in quo laborasti **9** quia qui congregabunt illud comedent et laudabunt Dominum et qui conportant illud bibent in atriis sanctis meis **10** transite transite per portas praeparate viam populo planum facite iter et eligite lapides elevate signum ad populos **11** ecce Dominus auditum fecit in extremis terrae dicite filiae Sion ecce salvator tuus venit ecce merces eius cum eo et opus eius coram illo **12** et vocabunt eos Populus sanctus Redempti a Domino tu autem vocaberis Quaesita civitas et non Derelicta

63 quis est iste qui venit de Edom tinctis vestibus de Bosra iste formonsus in stola sua gradiens in multitudine fortitudinis suae ego qui loquor iustitiam et propugnator sum ad salvandum **2** quare ergo rubrum est indumentum tuum et vestimenta tua sicut calcantium in torculari **3** torcular calcavi solus et de gentibus non est vir mecum calcavi eos in furore meo et conculcavi eos in ira mea et aspersus est sanguis eorum super vestimenta mea et omnia indumenta mea inquinavi **4** dies enim ultionis in corde meo annus redemptionis meae venit **5** circumspexi et non erat auxiliator quaesivi et non fuit qui adiuvaret et salvavit mihi brachium meum et indignatio mea ipsa auxiliata est mihi **6** et conculcavi populos in furore meo et inebriavi eos in indignatione mea et detraxi in terra virtutem eorum **7** miserationum Domini recordabor laudem Domini super omnibus quae reddidit nobis Dominus et super multitudinem bonorum domui Israhel quae largitus est eis secundum indulgentiam suam et secundum multitudinem misericordiarum suarum **8** et dixit verumtamen populus meus est filii non negantes et factus est eis salvator **9** in omni tribulatione eorum non est tribulatus et angelus faciei eius salvavit eos in dilectione sua et in indulgentia sua ipse redemit eos et portavit eos et levavit eos cunctis diebus saeculi **10** ipsi autem ad iracundiam provocaverunt et adflixerunt spiritum Sancti eius et conversus est eis in inimicum et ipse debellavit eos **11** et recordatus est dierum saeculi Mosi populi sui ubi est qui eduxit eos de mari cum pastoribus gregis sui ubi est qui posuit in medio eius spiritum Sancti sui **12** qui eduxit ad dexteram Mosen brachio maiestatis suae qui scidit aquas ante eos ut faceret sibi nomen sempiternum **13** qui duxit eos per abyssos quasi equum in deserto non inpingentem **14** quasi animal in campo descendens spiritus Domini ductor eius fuit sic adduxisti populum tuum ut faceres tibi nomen gloriae **15** adtende de caelo et vide de habitaculo sancto tuo et gloriae tuae ubi est zelus tuus et fortitudo tua multitudo viscerum tuorum et miserationum tuarum super me continuerunt se **16** tu enim pater noster et Abraham nescivit nos

et Israhel ignoravit nos tu Domine pater noster
redemptor noster a saeculo nomen tuum 17 quare
errare nos fecisti Domine de viis tuis indurasti
cor nostrum ne timeremus te convertere propter
servos tuos tribus hereditatis tuae 18 quasi nihilum
possederunt populum sanctum tuum hostes nostri
conculcaverunt sanctificationem tuam 19 facti
sumus quasi in principio cum non dominareris
nostri neque invocaretur nomen tuum super nos

64 utinam disrumperes caelos et descenderes a
facie tua montes defluerent 2 sicut exustio
ignis tabescerent aquae arderent igni ut notum
fieret nomen tuum inimicis tuis a facie tua
gentes turbarentur 3 cum feceris mirabilia non
sustinebimus descendisti et a facie tua montes
defluxerunt 4 a saeculo non audierunt neque auribus
perceperunt oculus non vidit Deus absque te quae
praeparasti expectantibus te 5 occurristi laetanti
et facienti iustitiam in viis tuis recordabuntur tui
ecce tu iratus es et peccavimus in ipsis fuimus
semper et salvabimur 6 et facti sumus ut inmundus
omnes nos quasi pannus menstruatae universae
iustitiae nostrae et cecidimus quasi folium universi
et iniquitates nostrae quasi ventus abstulerunt nos
7 non est qui invocet nomen tuum qui consurgat et
teneat te abscondisti faciem tuam a nobis et adlisisti
nos in manu iniquitatis nostrae 8 et nunc Domine
pater noster es tu nos vero lutum et fictor noster et
opera manuum tuarum omnes nos 9 ne irascaris
Domine satis et ne ultra memineris iniquitatis ecce
respice populus tuus omnes nos 10 civitas sancti tui
facta est deserta Sion deserta facta est Hierusalem
desolata 11 domus sanctificationis nostrae et gloriae
nostrae ubi laudaverunt te patres nostri facta
est in exustionem ignis et omnia desiderabilia
nostra versa sunt in ruinas 12 numquid super
his continebis te Domine tacebis et adfliges nos
vehementer

65 quaesierunt me qui ante non interrogabant
invenerunt qui non quaesierunt me dixi
ecce ego ecce ego ad gentem quae non vocabat
nomen meum 2 expandi manus meas tota die
ad populum incredulum qui graditur in via non
bona post cogitationes suas 3 populus qui ad
iracundiam provocat me ante faciem meam semper
qui immolant in hortis et sacrificant super lateres
4 qui habitant in sepulchris et in delubris idolorum
dormiunt qui comedunt carnem suillam et ius
profanum in vasis eorum 5 qui dicunt recede a
me non adpropinques mihi quia inmundus es isti
fumus erunt in furore meo ignis ardens tota die
6 ecce scriptum est coram me non tacebo sed
reddam et retribuam in sinu eorum 7 iniquitates
vestras et iniquitates patrum vestrorum simul
dicit Dominus qui sacrificaverunt super montes
et super colles exprobraverunt mihi et remetiar
opus eorum primum in sinu eorum 8 haec dicit
Dominus quomodo si inveniatur granum in botro
et dicatur ne dissipes illud quoniam benedictio est
sic faciam propter servos meos ut non disperdam
totum 9 et educam de Iacob semen et de Iuda
possidentem montes meos et hereditabunt eam
electi mei et servi mei habitabunt ibi 10 et erunt
campestria in caulas gregum et vallis Achor in
cubile armentorum populo meo qui requisierunt
me 11 et vos qui dereliquistis Dominum qui obliti
estis montem sanctum meum qui ponitis Fortunae
mensam et libatis super eam 12 numerabo vos
in gladio et omnes in caede corruetis pro eo
quod vocavi et non respondistis locutus sum et
non audistis et faciebatis malum in oculis meis
et quae nolui elegistis 13 propter hoc haec dicit
Dominus Deus ecce servi mei comedent et vos
esurietis ecce servi mei bibent et vos sitietis 14 ecce
servi mei laetabuntur et vos confundemini ecce
servi mei laudabunt prae exultatione cordis et vos
clamabitis prae dolore cordis et prae contritione
spiritus ululabitis 15 et dimittetis nomen vestrum in
iuramentum electis meis et interficiet te Dominus
Deus et servos suos vocabit nomine alio 16 in quo
qui benedictus est super terram benedicetur in
Deo amen et qui iurat in terra iurabit in Deo amen
quia oblivioni traditae sunt angustiae priores et
quia absconditae sunt ab oculis nostris 17 ecce
enim ego creo caelos novos et terram novam et
non erunt in memoria priora et non ascendent
super cor 18 sed gaudebitis et exultabitis usque
in sempiternum in his quae ego creo quia ecce
ego creo Hierusalem exultationem et populum eius
gaudium 19 et exultabo in Hierusalem et gaudebo in
populo meo et non audietur in eo ultra vox fletus et
vox clamoris 20 non erit ibi amplius infans dierum
et senex qui non impleat dies suos quoniam puer
centum annorum morietur et peccator centum
annorum maledictus erit 21 et aedificabunt domos
et habitabunt et plantabunt vineas et comedent
fructum earum 22 non aedificabunt et alius habitabit
non plantabunt et alius comedet secundum dies
enim ligni erunt dies populi mei et opera manuum
eorum inveterabunt 23 electis meis non laborabunt
frustra neque generabunt in conturbatione quia
semen benedictorum Domini est et nepotes eorum
cum eis 24 eritque antequam clament ego exaudiam
adhuc illis loquentibus ego audiam 25 lupus et
agnus pascentur simul et leo et bos comedent

paleas et serpenti pulvis panis eius non nocebunt
neque occident in omni monte sancto meo dicit
Dominus

66 haec dicit Dominus caelum sedis mea et terra
scabillum pedum meorum quae ista domus
quam aedificabitis mihi et quis iste locus quietis
meae **2** omnia haec manus mea fecit et facta
sunt universa ista dicit Dominus ad quem autem
respiciam nisi ad pauperculum et contritum spiritu
et trementem sermones meos **3** qui immolat bovem
quasi qui interficiat virum qui mactat pecus quasi
qui excerebret canem qui offert oblationem quasi
qui sanguinem suillum offerat qui recordatur turis
quasi qui benedicat idolo haec omnia elegerunt in
viis suis et in abominationibus suis anima eorum
delectata est **4** unde et ego eligam inlusiones eorum
et quae timebant adducam eis quia vocavi et non
erat qui responderet locutus sum et non audierunt
feceruntque malum in oculis meis et quae nolui
elegerunt **5** audite verbum Domini qui tremetis ad
verbum eius dixerunt fratres vestri odientes vos
et abicientes propter nomen meum glorificetur
Dominus et videbimus in laetitia vestra ipsi autem
confundentur **6** vox populi de civitate vox de
templo vox Domini reddentis retributionem inimicis
suis **7** antequam parturiret peperit antequam
veniret partus eius peperit masculum **8** quis audivit
umquam tale et quis vidit huic simile numquid
parturiet terra in die una aut parietur gens simul
quia parturivit et peperit Sion filios suos **9** numquid
ego qui alios parere facio ipse non pariam dicit
Dominus si ego qui generationem ceteris tribuo
sterilis ero ait Dominus Deus tuus **10** laetamini
cum Hierusalem et exultate in ea omnes qui
diligitis eam gaudete cum ea gaudio universi qui
lugetis super eam **11** ut sugatis et repleamini ab
ubere consolationis eius ut mulgeatis et deliciis
affluatis ab omnimoda gloria eius **12** quia haec
dicit Dominus ecce ego declinabo super eam quasi
fluvium pacis et quasi torrentem inundantem
gloriam gentium quam sugetis ad ubera portabimini
et super genua blandientur vobis **13** quomodo
si cui mater blandiatur ita ego consolabor vos
et in Hierusalem consolabimini **14** videbitis et
gaudebit cor vestrum et ossa vestra quasi herba
germinabunt et cognoscetur manus Domini servis
eius et indignabitur inimicis suis **15** quia ecce
Dominus in igne veniet et quasi turbo quadrigae
eius reddere in indignatione furorem suum et
increpationem suam in flamma ignis **16** quia in igne
Dominus diiudicatur et in gladio suo ad omnem
carnem et multiplicabuntur interfecti a Domino
17 qui sanctificabantur et mundos se putabant
in hortis post unam intrinsecus qui comedebant
carnem suillam et abominationem et murem simul
consumentur dicit Dominus **18** ego autem opera
eorum et cogitationes eorum venio ut congregem
cum omnibus gentibus et linguis et venient et
videbunt gloriam meam **19** et ponam in eis signum
et mittam ex eis qui salvati fuerint ad gentes
in mari in Africa in Lydia tenentes sagittam in
Italiam et Graeciam ad insulas longe ad eos qui non
audierunt de me et non viderunt gloriam meam
et adnuntiabunt gloriam meam gentibus **20** et
adducent omnes fratres vestros de cunctis gentibus
donum Domino in equis et in quadrigis et in lecticis
et in mulis et in carrucis ad montem sanctum meum
Hierusalem dicit Dominus quomodo si inferant filii
Israhel munus in vase mundo in domum Domini **21**
et adsumam ex eis in sacerdotes et in Levitas dicit
Dominus **22** quia sicut caeli novi et terra nova quae
ego facio stare coram me dicit Dominus sic stabit
semen vestrum et nomen vestrum **23** et erit mensis
ex mense et sabbatum ex sabbato veniet omnis
caro ut adoret coram facie mea dicit Dominus **24**
et egredientur et videbunt cadavera virorum qui
praevaricati sunt in me vermis eorum non morietur
et ignis eorum non extinguetur et erunt usque ad
satietatem visionis omni carni

Jeremiæ

1 verba Hieremiae filii Helciae de sacerdotibus
qui fuerunt in Anathoth in terra Beniamin **2**
quod factum est verbum Domini ad eum in diebus
Iosiae filii Amon regis Iuda in tertiodecimo anno
regni eius **3** et factum est in diebus Ioachim
filii Iosiae regis Iuda usque ad consummationem
undecimi anni Sedeciae filii Iosiae regis Iuda usque
ad transmigrationem Hierusalem in mense quinto
4 et factum est verbum Domini ad me dicens
5 priusquam te formarem in utero novi te et
antequam exires de vulva sanctificavi te prophetam
gentibus dedi te **6** et dixi a a a Domine Deus ecce
nescio loqui quia puer ego sum **7** et dixit Dominus
ad me noli dicere puer sum quoniam ad omnia quae
mittam te ibis et universa quaecumque mandavero
tibi loqueris **8** ne timeas a facie eorum quia tecum
ego sum ut eruam te dicit Dominus **9** et misit
Dominus manum suam et tetigit os meum et dixit
Dominus ad me ecce dedi verba mea in ore tuo **10**
ecce constitui te hodie super gentes et super regna
ut evellas et destruas et disperdas et dissipes et
aedifices et plantes **11** et factum est verbum Domini
ad me dicens quid tu vides Hieremia et dixi virgam
vigilantem ego video **12** et dixit Dominus ad me bene
vidisti quia vigilabo ego super verbo meo ut faciam
illud **13** et factum est verbum Domini secundo ad
me dicens quid tu vides et dixi ollam succensam
ego video et faciem eius a facie aquilonis **14** et
dixit Dominus ad me ab aquilone pandetur malum
super omnes habitatores terrae **15** quia ecce ego
convocabo omnes cognationes regnorum aquilonis
ait Dominus et venient et ponent unusquisque
solium suum in introitu portarum Hierusalem
et super omnes muros eius in circuitu et super
universas urbes Iuda **16** et loquar iudicia mea cum
eis super omni malitia eorum qui dereliquerunt
me et libaverunt diis alienis et adoraverunt opus
manuum suarum **17** tu ergo accinge lumbos tuos et
surge et loquere ad eos omnia quae ego praecipio
tibi ne formides a facie eorum nec enim timere te
faciam vultum eorum **18** ego quippe dedi te hodie
in civitatem munitam et in columnam ferream et in
murum aereum super omnem terram regibus Iuda
principibus eius et sacerdotibus et populo terrae **19**
et bellabunt adversum te et non praevalebunt quia
tecum ego sum ait Dominus ut liberem te

2 et factum est verbum Domini ad me dicens **2**
vade et clama in auribus Hierusalem dicens
haec dicit Dominus recordatus sum tui miserans
adulescentiam tuam et caritatem disponsationis
tuae quando secuta me es in deserto in terra quae
non seminatur **3** sanctus Israhel Domino primitiae
frugum eius omnes qui devorant eum delinquunt
mala venient super eos dicit Dominus **4** audite
verbum Domini domus Iacob et omnes cognationes
domus Israhel **5** haec dicit Dominus quid invenerunt
patres vestri in me iniquitatis quia elongaverunt a
me et ambulaverunt post vanitatem et vani facti sunt
6 et non dixerunt ubi est Dominus qui ascendere
nos fecit de terra Aegypti qui transduxit nos per
desertum per terram inhabitabilem et inviam per
terram sitis et imaginem mortis per terram in qua
non ambulavit vir neque habitavit homo **7** et induxi
vos in terram Carmeli ut comederetis fructum
eius et optima illius et ingressi contaminastis
terram meam et hereditatem meam posuistis in
abominationem **8** sacerdotes non dixerunt ubi
est Dominus et tenentes legem nescierunt me
et pastores praevaricati sunt in me et prophetae
prophetaverunt in Baal et idola secuti sunt **9**
propterea adhuc iudicio contendam vobiscum ait
Dominus et cum filiis vestris disceptabo **10** transite
ad insulas Cetthim et videte et in Cedar mittite
et considerate vehementer et videte si factum
est huiuscemodi **11** si mutavit gens deos et certe
ipsi non sunt dii populus vero meus mutavit
Gloriam suam in idolum **12** obstupescite caeli
super hoc et portae eius desolamini vehementer
dicit Dominus **13** duo enim mala fecit populus
meus me dereliquerunt fontem aquae vivae ut
foderent sibi cisternas cisternas dissipatas quae
continere non valent aquas **14** numquid servus
est Israhel aut vernaculus quare ergo est factus
in praedam **15** super eum rugierunt leones et
dederunt vocem suam posuerunt terram eius in
solitudinem civitates eius exustae sunt et non est
qui habitet in eis **16** filii quoque Memfeos et Tafnes
constupraverunt te usque ad verticem **17** numquid
non istud factum est tibi quia dereliquisti Dominum
Deum tuum eo tempore quo ducebat te per viam
18 et nunc quid tibi vis in via Aegypti ut bibas
aquam turbidam et quid tibi cum via Assyriorum ut
bibas aquam Fluminis **19** arguet te malitia tua et
aversio tua increpabit te scito et vide quia malum et
amarum est reliquisse te Dominum Deum tuum et
non esse timorem mei apud te dicit Dominus Deus
exercituum **20** a saeculo confregisti iugum meum
rupisti vincula mea et dixisti non serviam in omni
enim colle sublimi et sub omni ligno frondoso tu
prosternebaris meretrix **21** ego autem plantavi te
vineam electam omne semen verum quomodo ergo
conversa es in pravum vinea aliena **22** si laveris te
nitro et multiplicaveris tibi herbam borith maculata

es in iniquitate tua coram me dicit Dominus Deus
23 quomodo dicis non sum polluta post Baalim
non ambulavi vide vias tuas in convalle scito quid
feceris cursor levis explicans vias tuas 24 onager
adsuetus in solitudine in desiderio animae suae
adtraxit ventum amoris sui nullus avertet eam
omnes qui quaerunt eam non deficient in menstruis
eius invenient eam 25 prohibe pedem tuum a
nuditate et guttur tuum a siti et dixisti desperavi
nequaquam faciam adamavi quippe alienos et post
eos ambulabo 26 quomodo confunditur fur quando
deprehenditur sic confusi sunt domus Israhel ipsi et
reges eorum principes et sacerdotes et prophetae
eorum 27 dicentes ligno pater meus es tu et lapidi tu
me genuisti verterunt ad me tergum et non faciem
et in tempore adflictionis suae dicent surge et libera
nos 28 ubi sunt dii tui quos fecisti tibi surgant et
liberent te in tempore adflictionis tuae secundum
numerum quippe civitatum tuarum erant dii tui
Iuda 29 quid vultis mecum iudicio contendere
omnes dereliquistis me dicit Dominus 30 frustra
percussi filios vestros disciplinam non receperunt
devoravit gladius vester prophetas vestros quasi leo
vastator 31 generatio vestra videte verbum Domini
numquid solitudo factus sum Israheli aut terra
serotina quare ergo dixit populus meus recessimus
non veniemus ultra ad te 32 numquid obliviscitur
virgo ornamenti sui sponsa fasciae pectoralis suae
populus vero meus oblitus est mei diebus innumeris
33 quid niteris bonam ostendere viam tuam ad
quaerendam dilectionem quae insuper et malitias
tuas docuisti vias tuas 34 et in alis tuis inventus
est sanguis animarum pauperum et innocentium
non in fossis inveni eos sed in omnibus quae supra
memoravi 35 et dixisti absque peccato et innocens
ego sum et propterea avertatur furor tuus a me
ecce ego iudicio contendam tecum eo quod dixeris
non peccavi 36 quam vilis es facta nimis iterans vias
tuas et ab Aegypto confunderis sicut confusa es ab
Assur 37 nam et ab ista egredieris et manus tuae
erunt super caput tuum quoniam obtrivit Dominus
confidentiam tuam et nihil habebis prosperum

3 vulgo dicitur si dimiserit vir uxorem suam et
recedens ab eo duxerit virum alterum numquid
revertetur ad eam ultra numquid non polluta et
contaminata erit mulier illa tu autem fornicata
es cum amatoribus multis tamen revertere ad me
dicit Dominus 2 leva oculos tuos in directum et
vide ubi non prostrata sis in viis sedebas expectans
eos quasi latro in solitudine et polluisti terram in
fornicationibus tuis et in malitiis tuis 3 quam ob
rem prohibitae sunt stillae pluviarum et serotinus
imber non fuit frons mulieris meretricis facta
est tibi noluisti erubescere 4 ergo saltim amodo
voca me pater meus dux virginitatis meae tu es 5
numquid irasceris in perpetuum aut perseverabis
in finem ecce locuta es et fecisti mala et potuisti
6 et dixit Dominus ad me in diebus Iosiae regis
numquid vidisti quae fecerit aversatrix Israhel abiit
sibimet super omnem montem excelsum et sub
omne lignum frondosum et fornicata est ibi 7 et dixi
cum fecisset haec omnia ad me convertere et non
est reversa et vidit praevaricatrix soror eius Iuda 8
quia pro eo quod moechata esset aversatrix Israhel
dimisissem eam et dedissem ei libellum repudii et
non timuit praevaricatrix Iuda soror eius sed abiit et
fornicata est etiam ipsa 9 et facilitate fornicationis
suae contaminavit terram et moechata est cum
lapide et cum ligno 10 et in omnibus his non est
reversa ad me praevaricatrix soror eius Iuda in toto
corde suo sed in mendacio ait Dominus 11 et dixit
Dominus ad me iustificavit animam suam aversatrix
Israhel conparatione praevaricatricis Iuda 12 vade
et clama sermones istos contra aquilonem et dices
revertere aversatrix Israhel ait Dominus et non
avertam faciem meam a vobis quia sanctus ego
sum dicit Dominus et non irascar in perpetuum 13
tamen scito iniquitatem tuam quia in Dominum
Deum tuum praevaricata es et dispersisti vias tuas
alienis sub omni ligno frondoso et vocem meam non
audisti ait Dominus 14 convertimini filii revertentes
dicit Dominus quia ego vir vester et adsumam
vos unum de civitate et duos de cognatione et
introducam vos in Sion 15 et dabo vobis pastores
iuxta cor meum et pascent vos scientia et doctrina
16 cumque multiplicati fueritis et creveritis in terra
in diebus illis ait Dominus non dicent ultra arca
testamenti Domini neque ascendet super cor neque
recordabuntur illius nec visitabitur nec fiet ultra
17 in tempore illo vocabunt Hierusalem solium
Domini et congregabuntur ad eam omnes gentes in
nomine Domini in Hierusalem et non ambulabunt
post pravitatem cordis sui pessimi 18 in diebus illis
ibit domus Iuda ad domum Israhel et venient simul
de terra aquilonis ad terram quam dedi patribus
vestris 19 ego autem dixi quomodo ponam te in filiis
et tribuam tibi terram desiderabilem hereditatem
praeclaram exercituum gentium et dixi patrem
vocabis me et post me ingredi non cessabis 20 sed
quomodo si contemnat mulier amatorem suum sic
contempsit me domus Israhel dicit Dominus 21
vox in viis audita est ploratus et ululatus filiorum
Israhel quoniam iniquam fecerunt viam suam obliti
sunt Domini Dei sui 22 convertimini filii revertentes
et sanabo aversiones vestras ecce nos venimus

ad te tu enim es Dominus Deus noster 23 vere
mendaces erant colles multitudo montium vere
in Domino Deo nostro salus Israhel 24 confusio
comedit laborem patrum nostrorum ab adulescentia
nostra greges eorum et armenta eorum filios eorum
et filias eorum 25 dormiemus in confusione nostra
et operiet nos ignominia nostra quoniam Domino
Deo nostro peccavimus nos et patres nostri ab
adulescentia nostra usque ad hanc diem et non
audivimus vocem Domini Dei nostri

4 si converteris Israhel ait Dominus ad me
convertere si abstuleris offendicula tua a facie
mea non commoveberis 2 et iurabis vivit Dominus
in veritate et in iudicio et in iustitia et benedicent
eum gentes ipsumque laudabunt 3 haec enim dicit
Dominus viro Iuda et Hierusalem novate vobis
novale et nolite serere super spinas 4 circumcidimini
Domino et auferte praeputia cordium vestrorum vir
Iuda et habitatores Hierusalem ne forte egrediatur
ut ignis indignatio mea et succendatur et non sit qui
extinguat propter malitiam cogitationum vestrarum
5 adnuntiate in Iuda et in Hierusalem auditum
facite loquimini et canite tuba in terra clamate
fortiter dicite congregamini et ingrediamur civitates
munitas 6 levate signum in Sion confortamini
nolite stare quia malum ego adduco ab aquilone et
contritionem magnam 7 ascendit leo de cubili suo
et praedo gentium se levavit egressus est de loco
suo ut ponat terram tuam in desolationem civitates
tuae vastabuntur remanentes absque habitatore 8
super hoc accingite vos ciliciis plangite et ululate
quia non est aversa ira furoris Domini a nobis 9
et erit in die illa dicit Dominus peribit cor regis
et cor principum et obstupescent sacerdotes et
prophetae consternabuntur 10 et dixi heu heu heu
Domine Deus ergone decepisti populum istum et
Hierusalem dicens pax erit vobis et ecce pervenit
gladius usque ad animam 11 in tempore illo dicetur
populo huic et Hierusalem ventus urens in viis
quae sunt in deserto viae filiae populi mei non
ad ventilandum et ad purgandum 12 spiritus
plenus ex his veniet mihi et nunc ego sed loquar
iudicia mea cum eis 13 ecce quasi nubes ascendet
et quasi tempestas currus eius velociores aquilis
equi illius vae nobis quoniam vastati sumus 14
lava a malitia cor tuum Hierusalem ut salva fias
usquequo morabuntur in te cogitationes noxiae 15
vox enim adnuntiantis a Dan et notum facientis
idolum de monte Ephraim 16 concitate gentes
ecce auditum est in Hierusalem custodes venire de
terra longinqua et dare super civitates Iuda vocem
suam 17 quasi custodes agrorum facti sunt super
eam in gyro quia me ad iracundiam provocavit
ait Dominus 18 viae tuae et cogitationes tuae
fecerunt haec tibi ista malitia tua quia amara quia
tetigit cor tuum 19 ventrem meum ventrem meum
doleo sensus cordis mei turbati sunt in me non
tacebo quoniam vocem bucinae audivit anima mea
clamorem proelii 20 contritio super contritionem
vocata est et vastata est omnis terra repente
vastata sunt tabernacula mea subito pelles meae 21
usquequo videbo fugientem audiam vocem bucinae
22 quia stultus populus meus me non cognovit
filii insipientes sunt et vecordes sapientes sunt ut
faciant mala bene autem facere nescierunt 23 aspexi
terram et ecce vacua erat et nihili et caelos et non
erat lux in eis 24 vidi montes et ecce movebantur
et omnes colles conturbati sunt 25 intuitus sum et
non erat homo et omne volatile caeli recessit 26
aspexi et ecce Carmelus desertus et omnes urbes
eius destructae sunt a facie Domini et a facie irae
furoris eius 27 haec enim dicit Dominus deserta
erit omnis terra sed tamen consummationem non
faciam 28 lugebit terra et maerebunt caeli desuper
eo quod locutus sum cogitavi et non paenituit me
nec aversus sum ab eo 29 a voce equitis et mittentis
sagittam fugit omnis civitas ingressi sunt ardua et
ascenderunt rupes universae urbes derelictae sunt
et non habitat in eis homo 30 tu autem vastata
quid facies cum vestieris te coccino cum ornata
fueris monili aureo et pinxeris stibio oculos tuos
frustra conponeris contempserunt te amatores
tui animam tuam quaerent 31 vocem enim quasi
parturientis audivi angustias ut puerperae vox filiae
Sion intermorientis expandentisque manus suas vae
mihi quia defecit anima mea propter interfectos

5 circuite vias Hierusalem et aspicite et considerate
et quaerite in plateis eius an inveniatis virum
facientem iudicium et quaerentem fidem et
propitius ero eius 2 quod si etiam vivit Dominus
dixerint et hoc falso iurabunt 3 Domine oculi tui
respiciunt fidem percussisti eos et non doluerunt
adtrivisti eos et rennuerunt accipere disciplinam
induraverunt facies suas super petram noluerunt
reverti 4 ego autem dixi forsitan pauperes sunt
et stulti ignorantes viam Domini iudicium Dei
sui 5 ibo igitur ad optimates et loquar eis ipsi
enim cognoverunt viam Domini iudicium Dei sui et
ecce magis hii simul confregerunt iugum ruperunt
vincula 6 idcirco percussit eos leo de silva lupus
ad vesperam vastavit eos pardus vigilans super
civitates eorum omnis qui egressus fuerit ex eis
capietur quia multiplicatae sunt praevaricationes
eorum confortatae sunt aversiones eorum 7 super

quo propitius tibi esse potero filii tui dereliquerunt
me et iurant in his qui non sunt dii saturavi eos et
moechati sunt et in domo meretricis luxuriabantur
8 equi amatores et admissarii facti sunt unusquisque
ad uxorem proximi sui hinniebat 9 numquid super
his non visitabo dicit Dominus et in gente tali non
ulciscetur anima mea 10 ascendite muros eius et
dissipate consummationem autem nolite facere
auferte propagines eius quia non sunt Domini
11 praevaricatione enim praevaricata est in me
domus Israhel et domus Iuda ait Dominus 12
negaverunt Dominum et dixerunt non est ipse
neque veniet super nos malum gladium et famem
non videbimus 13 prophetae fuerunt in ventum
et responsum non fuit in eis haec ergo evenient
illis 14 haec dicit Dominus Deus exercituum quia
locuti estis verbum istud ecce ego do verba mea
in ore tuo in ignem et populum istum ligna
et vorabit eos 15 ecce ego adducam super vos
gentem de longinquo domus Israhel ait Dominus
gentem robustam gentem antiquam gentem cuius
ignorabis linguam nec intelleges quid loquatur
16 faretra eius quasi sepulchrum patens universi
fortes 17 et comedet segetes tuas et panem tuum
devorabit filios tuos et filias tuas comedet gregem
tuum et armenta tua comedet vineam tuam et
ficum tuam et conteret urbes munitas tuas in
quibus tu habes fiduciam gladio 18 verumtamen
et diebus illis ait Dominus non faciam vos in
consummationem 19 quod si dixeritis quare fecit
Dominus Deus noster nobis haec omnia dices ad
eos sicut dereliquistis me et servistis deo alieno in
terra vestra sic servietis alienis in terra non vestra
20 adnuntiate hoc domui Iacob et auditum facite in
Iuda dicentes 21 audi populus stulte qui non habes
cor qui habentes oculos non videtis et aures et
non auditis 22 me ergo non timebitis ait Dominus
et a facie mea non dolebitis qui posui harenam
terminum mari praeceptum sempiternum quod
non praeteribit et commovebuntur et non poterunt
et intumescent fluctus eius et non transibunt illud
23 populo autem huic factum est cor incredulum
et exasperans recesserunt et abierunt 24 et non
dixerunt in corde suo metuamus Dominum Deum
nostrum qui dat nobis pluviam temporaneam et
serotinam in tempore suo plenitudinem annuae
messis custodientem nobis 25 iniquitates nostrae
declinaverunt haec et peccata nostra prohibuerunt
bonum a nobis 26 quia inventi sunt in populo meo
impii insidiantes quasi aucupes laqueos ponentes
et pedicas ad capiendos viros 27 sicut decipula
plena avibus sic domus eorum plenae dolo ideo
magnificati sunt et ditati 28 incrassati sunt et
inpinguati et praeterierunt sermones meos pessime
causam non iudicaverunt causam pupilli non
direxerunt et iudicium pauperum non iudicaverunt
29 numquid super his non visitabo dicit Dominus aut
super gentem huiuscemodi non ulciscetur anima
mea 30 stupor et mirabilia facta sunt in terra 31
prophetae prophetabant mendacium et sacerdotes
adplaudebant manibus suis et populus meus dilexit
talia quid igitur fiet in novissimo eius

6 confortamini filii Beniamin in medio Hierusalem
et in Thecua clangite bucina et super
Bethaccharem levate vexillum quia malum visum
est ab aquilone et contritio magna 2 speciosae et
delicatae adsimilavi filiam Sion 3 ad eam venient
pastores et greges eorum fixerunt in ea tentoria in
circuitu pascet unusquisque eos qui sub manu sua
sunt 4 sanctificate super eam bellum consurgite et
ascendamus in meridie vae nobis quia declinavit
dies quia longiores factae sunt umbrae vesperi 5
surgite et ascendamus in nocte et dissipemus domos
eius 6 quia haec dicit Dominus exercituum caedite
lignum eius et fundite circa Hierusalem aggerem
haec est civitas visitationis omnis calumnia in
medio eius 7 sicut frigidam facit cisterna aquam
suam sic frigidam fecit malitiam suam iniquitas et
vastitas audietur in ea coram me semper infirmitas
et plaga 8 erudire Hierusalem ne forte recedat
anima mea a te ne forte ponam te desertam terram
inhabitabilem 9 haec dicit Dominus exercituum
usque ad racemum colligent quasi in vinea reliquias
Israhel converte manum tuam quasi vindemiator
ad cartallum 10 cui loquar et quem contestabor ut
audiant ecce incircumcisae aures eorum et audire
non possunt ecce verbum Domini factum est eis in
obprobrium et non suscipient illud 11 idcirco furore
Domini plenus sum laboravi sustinens effunde super
parvulum foris et super concilium iuvenum simul
vir enim cum muliere capietur senex cum pleno
dierum 12 et transibunt domus eorum ad alteros
agri et uxores pariter quia extendam manum meam
super habitantes terram dicit Dominus 13 a minore
quippe usque ad maiorem omnes avaritiae student
et a propheta usque ad sacerdotem cuncti faciunt
dolum 14 et curabant contritionem filiae populi mei
cum ignominia dicentes pax pax et non erat pax 15
confusi sunt quia abominationem fecerunt quin
potius confusione non sunt confusi et erubescere
nescierunt quam ob rem cadent inter ruentes in
tempore visitationis suae corruent dicit Dominus
16 haec dicit Dominus state super vias et videte et
interrogate de semitis antiquis quae sit via bona et
ambulate in ea et invenietis refrigerium animabus

vestris et dixerunt non ambulabimus **17** et constitui
super vos speculatores audite vocem tubae et
dixerunt non audiemus **18** ideo audite gentes et
cognosce congregatio quanta ego faciam eis **19** audi
terra ecce ego adducam mala super populum istum
fructum cogitationum eius quia verba mea non
audierunt et legem meam proiecerunt **20** ut quid
mihi tus de Saba adfertis et calamum suave olentem
de terra longinqua holocaustomata vestra non sunt
accepta et victimae vestrae non placuerunt mihi
21 propterea haec dicit Dominus ecce ego dabo in
populum istum ruinas et ruent in eis patres et filii
simul vicinus et proximus et peribunt **22** haec dicit
Dominus ecce populus venit de terra aquilonis et
gens magna consurget a finibus terrae **23** sagittam et
scutum arripiet crudelis est et non miserebitur vox
eius quasi mare sonabit et super equos ascendent
praeparati quasi vir ad proelium adversum te filia
Sion **24** audivimus famam eius dissolutae sunt
manus nostrae tribulatio adprehendit nos dolores
ut parturientem **25** nolite exire ad agros et in
via ne ambuletis quoniam gladius inimici pavor
in circuitu **26** filia populi mei accingere cilicio
et conspergere cinere luctum unigeniti fac tibi
planctum amarum quia repente veniet vastator
super nos **27** probatorem dedi te in populo meo
robustum et scies et probabis viam eorum **28** omnes
isti principes declinantum ambulantes fraudulenter
aes et ferrum universi corrupti sunt **29** defecit
sufflatorium in igne consumptum est plumbum
frustra conflavit conflator malitiae enim eorum non
sunt consumptae **30** argentum reprobum vocate
eos quia Dominus proiecit illos

7 verbum quod factum est ad Hieremiam a Domino
dicens **2** sta in porta domus Domini et praedica
ibi verbum istud et dic audite verbum Domini omnis
Iuda qui ingredimini per portas has ut adoretis
Dominum **3** haec dicit Dominus exercituum Deus
Israhel bonas facite vias vestras et studia vestra et
habitabo vobiscum in loco isto **4** nolite confidere in
verbis mendacii dicentes templum Domini templum
Domini templum Domini est **5** quoniam si bene
direxeritis vias vestras et studia vestra si feceritis
iudicium inter virum et proximum eius **6** advenae
et pupillo et viduae non feceritis calumniam nec
sanguinem innocentem effuderitis in loco hoc et
post deos alienos non ambulaveritis in malum
vobismet ipsis **7** habitabo vobiscum in loco isto in
terra quam dedi patribus vestris a saeculo usque in
saeculum **8** ecce vos confiditis vobis in sermonibus
mendacii qui non proderunt vobis **9** furari occidere
adulterare iurare mendaciter libare Baali et ire
post deos alienos quos ignoratis **10** et venistis et
stetistis coram me in domo hac in qua invocatum
est nomen meum et dixistis liberati sumus eo
quod fecerimus omnes abominationes istas **11** ergo
spelunca latronum facta est domus ista in qua
invocatum est nomen meum in oculis vestris ego
ego sum ego vidi dicit Dominus **12** ite ad locum
meum in Silo ubi habitavit nomen meum a principio
et videte quae fecerim ei propter malitiam populi
mei Israhel **13** et nunc quia fecistis omnia opera
haec dicit Dominus et locutus sum ad vos mane
consurgens et loquens et non audistis et vocavi
vos et non respondistis **14** faciam domui huic in
qua invocatum est nomen meum et in qua vos
habetis fiduciam et loco quem dedi vobis et patribus
vestris sicut feci Silo **15** et proiciam vos a facie
mea sicut proieci omnes fratres vestros universum
semen Ephraim **16** tu ergo noli orare pro populo
hoc nec adsumas pro eis laudem et orationem et
non obsistas mihi quia non exaudiam te **17** nonne
vides quid isti faciant in civitatibus Iuda et in
plateis Hierusalem **18** filii colligunt ligna et patres
succendunt ignem et mulieres conspergunt adipem
ut faciant placentas Reginae caeli et libent diis
alienis et me ad iracundiam provocent **19** numquid
me ad iracundiam provocant dicit Dominus nonne
semet ipsos in confusionem vultus sui **20** ideo haec
dicit Dominus Deus ecce furor meus et indignatio
mea conflatur super locum istum super viros et
super iumenta et super lignum regionis et super
fruges terrae et succendetur et non extinguetur
21 haec dicit Dominus exercituum Deus Israhel
holocaustomata vestra addite victimis vestris et
comedite carnes **22** quia non sum locutus cum
patribus vestris et non praecepi eis in die qua eduxi
eos de terra Aegypti de verbo holocaustomatum
et victimarum **23** sed hoc verbum praecepi eis
dicens audite vocem meam et ero vobis Deus
et vos eritis mihi populus et ambulate in omni
via quam mandavi vobis ut bene sit vobis **24** et
non audierunt nec inclinaverunt aurem suam sed
abierunt in voluntatibus et pravitate cordis sui mali
factique sunt retrorsum et non in ante **25** a die
qua egressi sunt patres eorum de terra Aegypti
usque ad diem hanc et misi ad vos omnes servos
meos prophetas per diem consurgens diluculo et
mittens **26** et non audierunt me nec inclinaverunt
aurem suam sed induraverunt cervicem et peius
operati sunt quam patres eorum **27** et loqueris ad
eos omnia verba haec et non audient te et vocabis
eos et non respondebunt tibi **28** et dices ad eos
haec est gens quae non audivit vocem Domini Dei
sui nec recepit disciplinam periit fides et ablata

est de ore eorum **29** tonde capillum tuum et
proice et sume in directum planctum quia proiecit
Dominus et reliquit generationem furoris sui **30**
quia fecerunt filii Iuda malum in oculis meis dicit
Dominus posuerunt offendicula sua in domo in
qua invocatum est nomen meum ut polluerent
eam **31** et aedificaverunt excelsa Thofeth qui est
in valle filii Ennom ut incenderent filios suos et
filias suas igni quae non praecepi nec cogitavi in
corde meo **32** ideo ecce dies venient dicit Dominus
et non dicetur amplius Thofeth et vallis filii Ennom
sed vallis Interfectionis et sepelient in Thofeth eo
quod non sit locus **33** et erit morticinum populi
huius in cibum volucribus caeli et bestiis terrae
et non erit qui abigat **34** et quiescere faciam de
urbibus Iuda et de plateis Hierusalem vocem gaudii
et vocem laetitiae vocem sponsi et vocem sponsae
in desolatione enim erit terra

8 in tempore illo ait Dominus eicient ossa regis
Iuda et ossa principum eius et ossa sacerdotum
et ossa prophetarum et ossa eorum qui habitaverunt
Hierusalem de sepulchris suis **2** et pandent ea
ad solem et lunam et omnem militiam caeli
quae dilexerunt et quibus servierunt et post quae
ambulaverunt et quae quaesierunt et adoraverunt
non colligentur et non sepelientur in sterquilinium
super faciem terrae erunt **3** et eligent magis mortem
quam vitam omnes qui residui fuerint de cognatione
hac pessima in universis locis quae derelicta sunt
ad quae eieci eos dicit Dominus exercituum **4**
et dices ad eos haec dicit Dominus numquid
qui cadet non resurget et qui aversus est non
revertetur **5** quare ergo aversus est populus iste in
Hierusalem aversione contentiosa adprehenderunt
mendacium et noluerunt reverti **6** adtendi et
auscultavi nemo quod bonum est loquitur nullus est
qui agat paenitentiam super peccato suo dicens quid
feci omnes conversi sunt ad cursum suum quasi
equus impetu vadens in proelio **7** milvus in caelo
cognovit tempus suum turtur et hirundo et ciconia
custodierunt tempus adventus sui populus autem
meus non cognovit iudicium Domini **8** quomodo
dicitis sapientes nos sumus et lex Domini nobiscum
est vere mendacium operatus est stilus mendax
scribarum **9** confusi sunt sapientes perterriti
et capti sunt verbum enim Domini proiecerunt
et sapientia nulla est in eis **10** propterea dabo
mulieres eorum exteris agros eorum heredibus quia
a minimo usque ad maximum omnes avaritiam
sequuntur a propheta usque ad sacerdotem cuncti
faciunt mendacium **11** et sanabant contritionem
filiae populi mei ad ignominiam dicentes pax
pax cum non esset pax **12** confusi sunt quia
abominationem fecerunt quinimmo confusione
non sunt confusi et erubescere nescierunt idcirco
cadent inter corruentes in tempore visitationis suae
corruent dicit Dominus **13** congregans congregabo
eos ait Dominus non est uva in vitibus et non
sunt ficus in ficulnea folium defluxit et dedi
eis quae praetergressa sunt **14** quare sedemus
convenite et ingrediamur civitatem munitam et
sileamus ibi quia Dominus noster silere nos fecit
et potum dedit nobis aquam fellis peccavimus
enim Domino **15** expectavimus pacem et non erat
bonum tempus medellae et ecce formido **16** a Dan
auditus est fremitus equorum eius a voce hinnituum
pugnatorum eius commota est omnis terra et
venerunt et devoraverunt terram et plenitudinem
eius urbem et habitatores eius **17** quia ecce ego
mittam vobis serpentes regulos quibus non est
incantatio et mordebunt vos ait Dominus **18** dolor
meus super dolorem in me cor meum maerens
19 ecce vox clamoris filiae populi mei de terra
longinqua numquid Dominus non est in Sion aut
rex eius non est in ea quare ergo me ad iracundiam
concitaverunt in sculptilibus suis et in vanitatibus
alienis **20** transiit messis finita est aestas et nos
salvati non sumus **21** super contritionem filiae
populi mei contritus sum et contristatus stupor
obtinuit me **22** numquid resina non est in Galaad
aut medicus non est ibi quare igitur non est obducta
cicatrix filiae populi mei

9 quis dabit capiti meo aquam et oculis meis
fontem lacrimarum et plorabo die et nocte
interfectos filiae populi mei **2** quis dabit me in
solitudine diversorium viatorum et derelinquam
populum meum et recedam ab eis quia omnes
adulteri sunt coetus praevaricatorum **3** et
extenderunt linguam suam quasi arcum mendacii et
non veritatis confortati sunt in terra quia de malo
ad malum egressi sunt et me non cognoverunt dicit
Dominus **4** unusquisque se a proximo suo custodiat
et in omni fratre suo non habeat fiduciam quia
omnis frater subplantans subplantabit et omnis
amicus fraudulenter incedet **5** et vir fratrem suum
deridebit et veritatem non loquentur docuerunt
enim linguam suam loqui mendacium ut inique
agerent laboraverunt **6** habitatio tua in medio
doli in dolo rennuerunt scire me dicit Dominus **7**
propterea haec dicit Dominus exercituum ecce ego
conflabo et probabo eos quid enim aliud faciam a
facie filiae populi mei **8** sagitta vulnerans lingua
eorum dolum locuta est in ore suo pacem cum
amico suo loquitur et occulte ponit ei insidias **9**

numquid super his non visitabo dicit Dominus aut
in gentem huiuscemodi non ulciscetur anima mea
10 super montes adsumam fletum ac lamentum et
super speciosa deserti planctum quoniam incensa
sunt eo quod non sit vir pertransiens et non
audierunt vocem possidentis a volucre caeli usque
ad pecora transmigraverunt et recesserunt 11 et
dabo Hierusalem in acervos harenae et cubilia
draconum et civitates Iuda dabo in desolationem
eo quod non sit habitator 12 quis est vir sapiens qui
intellegat hoc et ad quem verbum oris Domini fiat
ut adnuntiet istud quare perierit terra exusta sit
quasi desertum eo quod non sit qui pertranseat 13
et dixit Dominus quia dereliquerunt legem meam
quam dedi eis et non audierunt vocem meam et non
ambulaverunt in ea 14 et abierunt post pravitatem
cordis sui et post Baalim quos didicerunt a patribus
suis 15 idcirco haec dicit Dominus exercituum Deus
Israhel ecce ego cibabo eos populum istum absinthio
et potum dabo eis aquam fellis 16 et dispergam eos
in gentibus quas non noverunt ipsi et patres eorum
et mittam post eos gladium donec consumantur
17 haec dicit Dominus exercituum contemplamini
et vocate lamentatrices et veniant et ad eas quae
sapientes sunt mittite et properent 18 festinent
et adsumant super nos lamentum deducant oculi
nostri lacrimas et palpebrae nostrae defluant
aquis 19 quia vox lamentationis audita est de Sion
quomodo vastati sumus et confusi vehementer
quia dereliquimus terram quoniam deiecta sunt
tabernacula nostra 20 audite ergo mulieres verbum
Domini et adsumat auris vestra sermonem oris eius
et docete filias vestras lamentum et unaquaeque
proximam suam planctum 21 quia ascendit mors
per fenestras nostras ingressa est domos nostras
disperdere parvulos de foris iuvenes de plateis 22
loquere haec dicit Dominus et cadet morticinum
hominis quasi stercus super faciem regionis et
quasi faenum post tergum metentis et non est
qui colligat 23 haec dicit Dominus non glorietur
sapiens in sapientia sua et non glorietur fortis in
fortitudine sua et non glorietur dives in divitiis suis
24 sed in hoc glorietur qui gloriatur scire et nosse
me quia ego sum Dominus qui facio misericordiam
et iudicium et iustitiam in terra haec enim placent
mihi ait Dominus 25 ecce dies veniunt dicit Dominus
et visitabo super omnem qui circumcisum habet
praeputium 26 super Aegyptum et super Iudam et
super Edom et super filios Ammon et super Moab et
super omnes qui adtonsi sunt in comam habitantes
in deserto quia omnes gentes habent praeputium
omnis autem domus Israhel incircumcisi sunt corde

10 audite verbum quod locutus est Dominus
super vos domus Israhel 2 haec dicit Dominus
iuxta vias gentium nolite discere et a signis
caeli nolite metuere quae timent gentes 3 quia
leges populorum vanae sunt quia lignum de saltu
praecidit opus manuum artificis in ascia 4 argento
et auro decoravit illud clavis et malleis conpegit
ut non dissolvatur 5 in similitudinem palmae
fabricata sunt et non loquentur portata tollentur
quia incedere non valent nolite ergo timere ea
quia nec male possunt facere nec bene 6 non
est similis tui Domine magnus tu et magnum
nomen tuum in fortitudine 7 quis non timebit te o
rex gentium tuum est enim decus inter cunctos
sapientes gentium et in universis regnis eorum
nullus est similis tui 8 pariter insipientes et fatui
probabuntur doctrina vanitatis eorum lignum est 9
argentum involutum de Tharsis adfertur et aurum
de Ofaz opus artificis et manus aerarii hyacinthus
et purpura indumentum eorum opus artificum
universa haec 10 Dominus autem Deus verus est
ipse Deus vivens et rex sempiternus ab indignatione
eius commovebitur terra et non sustinebunt gentes
comminationem eius 11 sic ergo dicetis eis dii qui
caelos et terram non fecerunt pereant de terra
et de his quae sub caelis sunt 12 qui facit terram
in fortitudine sua praeparat orbem in sapientia
sua et prudentia sua extendit caelos 13 ad vocem
suam dat multitudinem aquarum in caelo et elevat
nebulas ab extremitatibus terrae fulgura in pluviam
facit et educit ventum de thesauris suis 14 stultus
factus est omnis homo ab scientia confusus est
omnis artifex in sculptili quoniam falsum est quod
conflavit et non est spiritus in eis 15 vana sunt
et opus risu dignum in tempore visitationis suae
peribunt 16 non est his similis pars Iacob qui enim
formavit omnia ipse est et Israhel virga hereditatis
eius Dominus exercituum nomen illi 17 congrega de
terra confusionem tuam quae habitas in obsidione
18 quia haec dicit Dominus ecce ego longe proiciam
habitatores terrae in hac vice et tribulabo eos
ita ut inveniantur 19 vae mihi super contritione
mea pessima plaga mea ego autem dixi plane haec
infirmitas mea est et portabo illam 20 tabernaculum
meum vastatum est omnes funiculi mei disrupti
sunt filii mei exierunt a me et non subsistunt non est
qui extendat ultra tentorium meum et erigat pelles
meas 21 quia stulte egerunt pastores et Dominum
non quaesierunt propterea non intellexerunt et
omnis grex eorum dispersus est 22 vox auditionis
ecce venit et commotio magna de terra aquilonis ut
ponat civitates Iuda solitudinem et habitaculum
draconum 23 scio Domine quia non est hominis

via eius nec viri est ut ambulet et dirigat gressus
suos 24 corripe me Domine verumtamen in iudicio
et non in furore tuo ne forte ad nihilum redigas
me 25 effunde indignationem tuam super gentes
quae non cognoverunt te et super provincias quae
nomen tuum non invocaverunt quia comederunt
Iacob et devoraverunt eum et consumpserunt illum
et decus eius dissipaverunt

11 verbum quod factum est ad Hieremiam a
Domino dicens 2 audite verba pacti huius et
loquimini ad viros Iuda et habitatores Hierusalem
3 et dices ad eos haec dicit Dominus Deus Israhel
maledictus vir qui non audierit verba pacti huius 4
quod praecepi patribus vestris in die qua eduxi eos
de terra Aegypti de fornace ferrea dicens audite
vocem meam et facite omnia quae praecipio vobis
et eritis mihi in populum et ego ero vobis in Deum
5 ut suscitem iuramentum quod iuravi patribus
vestris daturum me eis terram fluentem lacte et
melle sicut est dies haec et respondi et dixi amen
Domine 6 et dixit Dominus ad me vociferare omnia
verba haec in civitatibus Iuda et foris Hierusalem
dicens audite verba pacti huius et facite illa 7 quia
contestans contestatus sum patres vestros in die
qua eduxi eos de terra Aegypti usque ad diem hanc
mane surgens contestatus sum et dixi audite vocem
meam 8 et non audierunt nec inclinaverunt aurem
suam sed abierunt unusquisque in pravitate cordis
sui mali et induxi super eos omnia verba pacti
huius quod praecepi ut facerent et non fecerunt
9 et dixit Dominus ad me inventa est coniuratio
in viris Iuda et in habitatoribus Hierusalem 10
reversi sunt ad iniquitates patrum suorum priores
qui noluerunt audire verba mea et hii ergo abierunt
post deos alienos ut servirent eis irritum fecerunt
domus Israhel et domus Iuda pactum meum quod
pepigi cum patribus eorum 11 quam ob rem haec
dicit Dominus ecce ego inducam super eos mala
de quibus exire non poterunt et clamabunt ad me
et non exaudiam eos 12 et ibunt civitates Iuda et
habitatores Hierusalem et clamabunt ad deos quibus
libant et non salvabunt eos in tempore adflictionis
eorum 13 secundum numerum enim civitatum
tuarum erant dii tui Iuda et secundum numerum
viarum Hierusalem posuistis aras confusionis aras
ad libandum Baali 14 tu ergo noli orare pro populo
hoc et ne adsumas pro eis laudem et orationem
quia non exaudiam in tempore clamoris eorum
ad me in tempore adflictionis eorum 15 quid est
quod dilectus meus in domo mea fecit scelera multa
numquid carnes sanctae auferent a te malitias tuas
in quibus gloriata es 16 olivam uberem pulchram
fructiferam speciosam vocavit Dominus nomen
tuum ad vocem loquellae grandis exarsit ignis in
ea et conbusta sunt frutecta eius 17 et Dominus
exercituum qui plantavit te locutus est super te
malum pro malis domus Israhel et domus Iuda quae
fecerunt sibi ad inritandum me libantes Baali 18
tu autem Domine demonstrasti mihi et cognovi
tunc ostendisti mihi studia eorum 19 et ego quasi
agnus mansuetus qui portatur ad victimam et
non cognovi quia super me cogitaverunt consilia
mittamus lignum in panem eius et eradamus eum
de terra viventium et nomen eius non memoretur
amplius 20 tu autem Domine Sabaoth qui iudicas
iuste et probas renes et cor videam ultionem tuam
ex eis tibi enim revelavi causam meam 21 propterea
haec dicit Dominus ad viros Anathoth qui quaerunt
animam tuam et dicunt non prophetabis in nomine
Domini et non morieris in manibus nostris 22
propterea haec dicit Dominus exercituum ecce ego
visitabo super eos iuvenes morientur in gladio filii
eorum et filiae eorum morientur in fame 23 et
reliquiae non erunt ex eis inducam enim malum
super viros Anathoth annum visitationis eorum

12 iustus quidem tu es Domine si disputem
tecum verumtamen iusta loquar ad te quare
via impiorum prosperatur bene est omnibus qui
praevaricantur et inique agunt 2 plantasti eos et
radicem miserunt proficiunt et faciunt fructum
prope es tu ori eorum et longe a renibus eorum 3 et
tu Domine nosti me vidisti me et probasti cor meum
tecum congrega eos quasi gregem ad victimam et
sanctifica eos in die occisionis 4 usquequo lugebit
terra et herba omnis regionis siccabitur propter
malitiam habitantium in ea consumptum est animal
et volucre quoniam dixerunt non videbit novissima
nostra 5 si cum peditibus currens laborasti quomodo
contendere poteris cum equis cum autem in terra
pacis secura fueris quid facies in superbia Iordanis
6 nam et fratres tui et domus patris tui etiam ipsi
pugnaverunt adversum te et clamaverunt post te
plena voce ne credas eis cum locuti fuerint tibi
bona 7 reliqui domum meam dimisi hereditatem
meam dedi dilectam animam meam in manu
inimicorum eius 8 facta est mihi hereditas mea
quasi leo in silva dedit contra me vocem ideo odivi
eam 9 numquid avis discolor hereditas mea mihi
numquid avis tincta per totum venite congregamini
omnes bestiae terrae properate ad devorandum
10 pastores multi demoliti sunt vineam meam
conculcaverunt partem meam dederunt portionem
meam desiderabilem in desertum solitudinis 11
posuerunt eam in dissipationem luxitque super me

desolatione desolata est omnis terra quia nullus
est qui recogitet corde 12 super omnes vias deserti
venerunt vastatores quia gladius Domini devoravit
ab extremo terrae usque ad extremum eius non
est pax universae carni 13 seminaverunt triticum
et spinas messuerunt hereditatem acceperunt et
non eis proderit confundemini a fructibus vestris
propter iram furoris Domini 14 haec dicit Dominus
adversum omnes vicinos meos pessimos qui tangunt
hereditatem quam distribui populo meo Israhel
ecce ego evellam eos de terra eorum et domum Iuda
evellam de medio eorum 15 et cum evellero eos
convertar et miserebor eorum et reducam eos virum
ad hereditatem suam et virum in terram suam 16
et erit si eruditi didicerint vias populi mei ut iurent
in nomine meo vivit Dominus sicut docuerunt
populum meum iurare in Baal aedificabuntur in
medio populi mei 17 quod si non audierint evellam
gentem illam evulsione et perditione ait Dominus

13 haec dicit Dominus ad me vade et posside tibi
lumbare lineum et pones illud super lumbos
tuos et in aquam non inferes illud 2 et possedi
lumbare iuxta verbum Domini et posui circa lumbos
meos 3 et factus est sermo Domini ad me secundo
dicens 4 tolle lumbare quod possedisti quod est
circa lumbos tuos et surgens vade ad Eufraten et
absconde illud ibi in foramine petrae 5 et abii et
abscondi illud in Eufraten sicut praeceperat mihi
Dominus 6 et factum est post dies plurimos dixit
Dominus ad me surge vade ad Eufraten et tolle inde
lumbare quod praecepi tibi ut absconderes illud
ibi 7 et abii ad Eufraten et fodi et tuli lumbare de
loco ubi absconderam illud et ecce conputruerat
lumbare ita ut nullo usui aptum esset 8 et factum
est verbum Domini ad me dicens 9 haec dicit
Dominus sic putrescere faciam superbiam Iuda et
superbiam Hierusalem multam 10 populum istum
pessimum qui nolunt audire verba mea et ambulant
in pravitate cordis sui abieruntque post deos alienos
ut servirent eis et adorarent eos et erunt sicut
lumbare istud quod nullo usui aptum est 11 sicut
enim adheret lumbare ad lumbos viri sic adglutinavi
mihi omnem domum Israhel et omnem domum
Iuda dicit Dominus ut esset mihi in populum et in
nomen et in laudem et in gloriam et non audierunt
12 dices ergo ad eos sermonem istum haec dicit
Dominus Deus Israhel omnis laguncula implebitur
vino et dicent ad te numquid ignoramus quia omnis
laguncula implebitur vino 13 et dices ad eos haec
dicit Dominus ecce ego implebo omnes habitatores
terrae huius et reges qui sedent de stirpe David
super thronum eius et sacerdotes et prophetas
et omnes habitatores Hierusalem ebrietate 14 et
dispergam eos virum a fratre suo et patres et filios
pariter ait Dominus non parcam et non concedam
neque miserebor ut non disperdam eos 15 audite
et auribus percipite nolite elevari quia Dominus
locutus est 16 date Domino Deo vestro gloriam
antequam contenebrescat et antequam offendant
pedes vestri ad montes caligosos expectabitis lucem
et ponet eam in umbram mortis et in caliginem 17
quod si hoc non audieritis in abscondito plorabit
anima mea a facie superbiae plorans plorabit et
deducet oculus meus lacrimam quia captus est
grex Domini 18 dic regi et dominatrici humiliamini
sedete quoniam descendit de capite vestro corona
gloriae vestrae 19 civitates austri clausae sunt et
non est qui aperiat translata est omnis Iudaea
transmigratione perfecta 20 levate oculos vestros
et videte qui venitis ab aquilone ubi est grex qui
datus est tibi pecus inclitum tuum 21 quid dices
cum visitaverit te tu enim docuisti eos adversum
te et erudisti in caput tuum numquid non dolores
adprehendent te quasi mulierem parturientem 22
quod si dixeris in corde tuo quare venerunt mihi
haec propter multitudinem iniquitatis tuae revelata
sunt verecundiora tua pollutae sunt plantae tuae 23
si mutare potest Aethiops pellem suam aut pardus
varietates suas et vos poteritis bene facere cum
didiceritis malum 24 et disseminabo eos quasi
stipulam quae vento raptatur in deserto 25 haec
sors tua parsque mensurae tuae a me dicit Dominus
quia oblita es mei et confisa es in mendacio 26 unde
et ego nudavi femora tua contra faciem tuam et
apparuit ignominia tua 27 adulteria tua et hinnitus
tuus scelus fornicationis tuae super colles in agro
vidi abominationes tuas vae tibi Hierusalem non
mundaberis post me usquequo adhuc

14 quod factum est verbum Domini ad Hieremiam
de sermonibus siccitatis 2 luxit Iudaea et
portae eius corruerunt et obscuratae sunt in terra
et clamor Hierusalem ascendit 3 maiores miserunt
minores suos ad aquam venerunt ad hauriendum
non invenerunt aquam reportaverunt vasa sua
vacua confusi sunt et adflicti et operuerunt capita
sua 4 propter terrae vastitatem quia non venit
pluvia in terra confusi sunt agricolae operuerunt
capita sua 5 nam et cerva in agro peperit et reliquit
quia non erat herba 6 et onagri steterunt in rupibus
traxerunt ventum quasi dracones defecerunt oculi
eorum quia non erat herba 7 si iniquitates nostrae
responderunt nobis Domine fac propter nomen
tuum quoniam multae sunt aversiones nostrae
tibi peccavimus 8 expectatio Israhel salvator

eius in tempore tribulationis quare quasi colonus
futurus es in terra et quasi viator declinans ad
manendum 9 quare futurus es velut vir vagus ut
fortis qui non potest salvare tu autem in nobis
es Domine et nomen tuum super nos invocatum
est ne derelinquas nos 10 haec dicit Dominus
populo huic qui dilexit movere pedes suos et non
quievit et Domino non placuit nunc recordabitur
iniquitatum eorum et visitabit peccata eorum 11 et
dixit Dominus ad me noli orare pro populo isto in
bonum 12 cum ieiunaverint non exaudiam preces
eorum et si obtulerint holocaustomata et victimas
non suscipiam ea quoniam gladio et fame et peste
ego consumam eos 13 et dixi a a a Domine Deus
prophetae dicunt eis non videbitis gladium et famis
non erit in vobis sed pacem veram dabit vobis in
loco isto 14 et dixit Dominus ad me falso prophetae
vaticinantur in nomine meo non misi eos et non
praecepi eis neque locutus sum ad eos visionem
mendacem et divinationem et fraudulentiam et
seductionem cordis sui prophetant vobis 15 ideo
haec dicit Dominus de prophetis qui prophetant in
nomine meo quos ego non misi dicentes gladius
et famis non erit in terra hac in gladio et fame
consumentur prophetae illi 16 et populi quibus
prophetant erunt proiecti in viis Hierusalem prae
fame et gladio et non erit qui sepeliat eos ipsi
et uxores eorum filii et filiae eorum et effundam
super eos malum suum 17 et dices ad eos verbum
istud deducant oculi mei lacrimam per noctem et
diem et non taceant quoniam contritione magna
contrita est virgo filia populi mei plaga pessima
vehementer 18 si egressus fuero ad agros ecce occisi
gladio et si introiero in civitatem ecce adtenuati
fame propheta quoque et sacerdos abierunt in
terram quam ignorabant 19 numquid proiciens
abiecisti Iudam aut Sion abominata est anima
tua quare ergo percussisti nos ita ut nulla sit
sanitas expectavimus pacem et non est bonum et
tempus curationis et ecce turbatio 20 cognovimus
Domine impietates nostras iniquitatem patrum
nostrorum quia peccavimus tibi 21 ne nos des in
obprobrium propter nomen tuum neque facias
nobis contumeliam solii gloriae tuae recordare ne
irritum facias foedus tuum nobiscum 22 numquid
sunt in sculptilibus gentium qui pluant aut caeli
possunt dare imbres nonne tu es Domine Deus
noster quem expectavimus tu enim fecisti omnia
haec

15 et dixit Dominus ad me si steterit Moses et
Samuhel coram me non est anima mea ad
populum istum eice illos a facie mea et egrediantur
2 quod si dixerint ad te quo egrediemur dices ad
eos haec dicit Dominus qui ad mortem ad mortem
et qui ad gladium ad gladium et qui ad famem ad
famem et qui ad captivitatem ad captivitatem 3 et
visitabo super eos quattuor species dicit Dominus
gladium ad occisionem et canes ad lacerandum et
volatilia caeli et bestias terrae ad devorandum et
dissipandum 4 et dabo eos in fervorem universis
regnis terrae propter Manassem filium Ezechiae
regis Iuda super omnibus quae fecit in Hierusalem
5 quis enim miserebitur tui Hierusalem aut quis
contristabitur pro te aut quis ibit ad rogandum
pro pace tua 6 tu reliquisti me dicit Dominus
retrorsum abisti et extendam manum meam super
te et interficiam te laboravi rogans 7 et dispergam
eos ventilabro in portis terrae interfeci et perdidi
populum meum et tamen a viis suis non sunt
reversi 8 multiplicatae sunt mihi viduae eius
super harenam maris induxi eis super matrem
adulescentis vastatorem meridie misi super civitates
repente terrorem 9 infirmata est quae peperit
septem defecit anima eius occidit ei sol cum adhuc
esset dies confusa est et erubuit et residuos eius
in gladium dabo in conspectu inimicorum eorum
ait Dominus 10 vae mihi mater mea quare genuisti
me virum rixae virum discordiae in universa terra
non feneravi nec feneravit mihi quisquam omnes
maledicunt mihi 11 dicit Dominus si non reliquiae
tuae in bonum si non occurri tibi in tempore
adflictionis et in tempore tribulationis adversum
inimicum 12 numquid foederabitur ferrum ferro ab
aquilone et aes 13 divitias tuas et thesauros tuos in
direptionem dabo gratis in omnibus peccatis tuis et
in omnibus terminis tuis 14 et adducam inimicos
tuos de terra qua nescis quia ignis succensus est
in furore meo super vos ardebit 15 tu scis Domine
recordare mei et visita me et tuere me ab his qui
persequuntur me noli in patientia tua suscipere
me scito quoniam sustinui pro te obprobrium 16
inventi sunt sermones tui et comedi eos et factum
est mihi verbum tuum in gaudium et in laetitiam
cordis mei quoniam invocatum est nomen tuum
super me Domine Deus exercituum 17 non sedi in
concilio ludentium et gloriatus sum a facie manus
tuae solus sedebam quoniam comminatione replesti
me 18 quare factus est dolor meus perpetuus et
plaga mea desperabilis rennuit curari facta est mihi
quasi mendacium aquarum infidelium 19 propter
hoc haec dicit Dominus si converteris convertam
te et ante faciem meam stabis et si separaveris
pretiosum a vili quasi os meum eris convertentur
ipsi ad te et tu non converteris ad eos 20 et dabo te
populo huic in murum aereum fortem et bellabunt

adversum te et non praevalebunt quia ego tecum
sum ut salvem te et eruam dicit Dominus **21** et
liberabo te de manu pessimorum et redimam te de
manu fortium

16 et factum est verbum Domini ad me dicens
2 non accipies uxorem et non erunt tibi filii et
filiae in loco isto **3** quia haec dicit Dominus super
filios et filias qui generantur in loco isto et super
matres eorum quae genuerunt eos et super patres
eorum de quorum stirpe sunt nati in terra hac **4**
mortibus aegrotationum morientur non plangentur
et non sepelientur in sterquilinium super faciem
terrae erunt et gladio et fame consumentur et erit
cadaver eorum in escam volatilibus caeli et bestiis
terrae **5** haec enim dicit Dominus ne ingrediaris
domum convivii neque vadas ad plangendum neque
consoleris eos quia abstuli pacem meam a populo
isto dicit Dominus misericordiam et miserationes
6 et morientur grandes et parvi in terra ista non
sepelientur neque plangentur et non se incident
neque calvitium fiet pro eis **7** et non frangent inter
eos lugenti panem ad consolandum super mortuo
et non dabunt eis potum calicis ad consolandum
super patre suo et matre **8** et domum convivii
non ingredieris ut sedeas cum eis et comedas et
bibas **9** quia haec dicit Dominus exercituum Deus
Israhel ecce ego auferam de loco isto in oculis
vestris et in diebus vestris vocem gaudii et vocem
laetitiae vocem sponsi et vocem sponsae **10** et cum
adnuntiaveris populo huic omnia verba haec et
dixerint tibi quare locutus est Dominus super nos
omne malum grande istud quae iniquitas nostra et
quod peccatum nostrum quod peccavimus Domino
Deo nostro **11** dices ad eos quia dereliquerunt
patres vestri me ait Dominus et abierunt post deos
alienos et servierunt eis et adoraverunt eos et me
dereliquerunt et legem meam non custodierunt **12**
sed et vos peius operati estis quam patres vestri
ecce enim ambulat unusquisque post pravitatem
cordis sui mali ut me non audiat **13** et eiciam
vos de terra hac in terram quam ignoratis vos
et patres vestri et servietis ibi diis alienis die ac
nocte qui non dabunt vobis requiem **14** propterea
ecce dies veniunt dicit Dominus et non dicetur
ultra vivit Dominus qui eduxit filios Israhel de
terra Aegypti **15** sed vivit Dominus qui eduxit filios
Israhel de terra aquilonis et de universis terris
ad quas eieci eos et reducam eos in terram suam
quam dedi patribus eorum **16** ecce ego mittam
piscatores multos dicit Dominus et piscabuntur
eos et post haec mittam eis multos venatores et
venabuntur eos de omni monte et de omni colle
et de cavernis petrarum **17** quia oculi mei super
omnes vias eorum non sunt absconditae a facie
mea et non fuit occulta iniquitas eorum ab oculis
meis **18** et reddam primum duplices iniquitates et
peccata eorum quia contaminaverunt terram meam
in morticinis idolorum suorum et abominationibus
suis impleverunt hereditatem meam **19** Domine
fortitudo mea et robur meum et refugium meum in
die tribulationis ad te gentes venient ab extremis
terrae et dicent vere mendacium possederunt
patres nostri vanitatem quae eis non profuit **20**
numquid faciet sibi homo deos et ipsi non sunt dii
21 idcirco ecce ego ostendam eis per vicem hanc
ostendam eis manum meam et virtutem meam et
scient quia nomen mihi Dominus

17 peccatum Iuda scriptum est stilo ferreo
in ungue adamantino exaratum super
latitudinem cordis eorum et in cornibus ararum
eorum **2** cum recordati fuerint filii eorum ararum
suarum et lucorum lignorumque frondentium
in montibus excelsis **3** sacrificantes in agro
fortitudinem tuam et omnes thesauros tuos in
direptionem dabo excelsa tua propter peccata
in universis finibus tuis **4** et relinqueris sola ab
hereditate tua quam dedi tibi et servire te faciam
inimicis tuis in terra quam ignoras quoniam ignem
succendisti in furore meo usque in aeternum ardebit
5 haec dicit Dominus maledictus homo qui confidit
in homine et ponit carnem brachium suum et a
Domino recedit cor eius **6** erit enim quasi myrice
in deserto et non videbit cum venerit bonum sed
habitabit in siccitate in deserto in terra salsuginis
et inhabitabili **7** benedictus vir qui confidit in
Domino et erit Dominus fiducia eius **8** et erit
quasi lignum quod transplantatur super aquas quod
ad humorem mittit radices suas et non timebit
cum venerit aestus et erit folium eius viride et in
tempore siccitatis non erit sollicitum nec aliquando
desinet facere fructum **9** pravum est cor omnium
et inscrutabile quis cognoscet illud **10** ego Dominus
scrutans cor et probans renes qui do unicuique
iuxta viam et iuxta fructum adinventionum suarum
11 perdix fovit quae non peperit fecit divitias et non
in iudicio in dimidio dierum suorum derelinquet
eas et in novissimo suo erit insipiens **12** solium
gloriae altitudinis a principio locus sanctificationis
nostrae **13** expectatio Israhel Domine omnes qui
te derelinquunt confundentur recedentes in terra
scribentur quoniam dereliquerunt venam aquarum
viventium Dominum **14** sana me Domine et sanabor
salvum me fac et salvus ero quoniam laus mea
tu es **15** ecce ipsi dicunt ad me ubi est verbum

Domini veniat 16 et ego non sum turbatus te
pastorem sequens et diem hominis non desideravi
tu scis quod egressum est de labiis meis rectum
in conspectu tuo fuit 17 non sis mihi tu formidini
spes mea tu in die adflictionis 18 confundantur qui
persequuntur me et non confundar ego paveant
illi et non paveam ego induc super eos diem
adflictionis et duplici contritione contere eos 19
haec dicit Dominus ad me vade et sta in porta
filiorum populi per quam ingrediuntur reges Iuda
et egrediuntur et in cunctis portis Hierusalem 20 et
dices ad eos audite verbum Domini reges Iuda et
omnis Iudaea cunctique habitatores Hierusalem
qui ingredimini per portas istas 21 haec dicit
Dominus custodite animas vestras et nolite portare
pondera in die sabbati nec inferatis per portas
Hierusalem 22 et nolite eicere onera de domibus
vestris in die sabbati et omne opus non facietis
sanctificate diem sabbati sicut praecepi patribus
vestris 23 et non audierunt nec inclinaverunt
aurem suam sed induraverunt cervicem suam ne
audirent me et ne acciperent disciplinam 24 et
erit si audieritis me dicit Dominus ut non inferatis
onera per portas civitatis huius in die sabbati et
si sanctificaveritis diem sabbati ne faciatis in ea
omne opus 25 ingredientur per portas civitatis
huius reges et principes sedentes super solium
David et ascendentes in curribus et equis ipsi et
principes eorum vir Iuda et habitatores Hierusalem
et habitabitur civitas haec in sempiternum 26 et
venient de civitate Iuda et de circuitu Hierusalem
et de terra Beniamin et de campestribus et de
montuosis et ab austro portantes holocaustum
et victimam et sacrificium et tus et inferent
oblationem in domum Domini 27 si autem non
audieritis me ut sanctificetis diem sabbati et ne
portetis onus et ne inferatis per portas Hierusalem
in die sabbati succendam ignem in portis eius et
devorabit domos Hierusalem et non extinguetur

18 verbum quod factum est ad Hieremiam a
Domino dicens 2 surge et descende in domum
figuli et ibi audies verba mea 3 et descendi in
domum figuli et ecce ipse faciebat opus super rotam
4 et dissipatum est vas quod ipse faciebat e luto
manibus suis conversusque fecit illud vas alterum
sicut placuerat in oculis eius ut faceret 5 et factum
est verbum Domini ad me dicens 6 numquid sicut
figulus iste non potero facere vobis domus Israhel
ait Dominus ecce sicut lutum in manu figuli sic
vos in manu mea domus Israhel 7 repente loquar
adversum gentem et adversum regnum ut eradicem
et destruam et disperdam illud 8 si paenitentiam
egerit gens illa a malo suo quod locutus sum
adversum eam agam et ego paenitentiam super
malo quod cogitavi ut facerem ei 9 et subito loquar
de gente et regno ut aedificem et ut plantem illud
10 si fecerit malum in oculis meis ut non audiat
vocem meam paenitentiam agam super bono quod
locutus sum ut facerem ei 11 nunc ergo dic viro
Iudae et habitatoribus Hierusalem dicens haec dicit
Dominus ecce ego fingo contra vos malum et cogito
contra vos cogitationem revertatur unusquisque a
via sua mala et dirigite vias vestras et studia vestra
12 qui dixerunt desperavimus post cogitationes
enim nostras ibimus et unusquisque pravitatem
cordis sui mali faciemus 13 ideo haec dicit Dominus
interrogate gentes quis audivit talia horribilia quae
fecit nimis virgo Israhel 14 numquid deficiet de
petra agri nix Libani aut evelli possunt aquae
erumpentes frigidae et defluentes 15 quia oblitus est
mei populus meus frustra libantes et inpingentes
in viis suis in semitis saeculi ut ambularent per
eas in itinere non trito 16 ut fieret terra eorum in
desolationem et in sibilum sempiternum omnis qui
praeterit per eam obstupescet et movebit caput
suum 17 sicut ventus urens dispergam eos coram
inimico dorsum et non faciem ostendam eis in
die perditionis eorum 18 et dixerunt venite et
cogitemus contra Hieremiam cogitationes non enim
peribit lex a sacerdote neque consilium a sapiente
nec sermo a propheta venite et percutiamus eum
lingua et non adtendamus ad universos sermones
eius 19 adtende Domine ad me et audi vocem
adversariorum meorum 20 numquid redditur
pro bono malum quia foderunt foveam animae
meae recordare quod steterim in conspectu tuo ut
loquerer pro eis bonum et averterem indignationem
tuam ab eis 21 propterea da filios eorum in famem
et deduc eos in manus gladii fiant uxores eorum
absque liberis et viduae et viri earum interficiantur
morte iuvenes eorum confodiantur gladio in proelio
22 audiatur clamor de domibus eorum adduces enim
super eos latronem repente quia foderunt foveam
ut caperent me et laqueos absconderunt pedibus
meis 23 tu autem Domine scis omne consilium
eorum adversum me in mortem ne propitieris
iniquitati eorum et peccatum eorum a facie tua
non deleatur fiant corruentes in conspectu tuo in
tempore furoris tui abutere eis

19 haec dicit Dominus vade et accipe lagunculam
figuli testeam a senioribus populi et a
senioribus sacerdotum 2 et egredere ad vallem filii
Ennom quae est iuxta introitum portae Fictilis et
praedicabis ibi verba quae ego loquar ad te 3 et dices

audite verbum Domini reges Iuda et habitatores
Hierusalem haec dicit Dominus exercituum Deus
Israhel ecce ego inducam adflictionem super locum
istum ita ut omnis qui audierit illam tinniant aures
eius **4** eo quod dereliquerint me et alienum fecerint
locum istum et libaverint in eo diis alienis quos
nescierunt ipsi et patres eorum et reges Iuda et
repleverunt locum istum sanguine innocentium **5**
et aedificaverunt excelsa Baali ad conburendos filios
suos igni in holocaustum Baali quae non praecepi
nec locutus sum nec ascenderunt in cor meum **6**
propterea ecce dies veniunt dicit Dominus et non
vocabitur locus iste amplius Thofeth et vallis filii
Ennom sed vallis Occisionis **7** et dissipabo consilium
Iudae et Hierusalem in loco isto et subvertam eos
gladio in conspectu inimicorum suorum et in manu
quaerentium animas eorum et dabo cadavera eorum
escam volatilibus caeli et bestiis terrae **8** et ponam
civitatem hanc in stuporem et in sibilum omnis
qui praeterierit per eam obstupescet et sibilabit
super universa plaga eius **9** et cibabo eos carnibus
filiorum suorum et carnibus filiarum suarum et
unusquisque carnes amici sui comedet in obsidione
et in angustia in qua concludent eos inimici eorum
et qui quaerunt animas eorum **10** et conteres
lagunculam in oculis virorum qui ibunt tecum **11**
et dices ad eos haec dicit Dominus exercituum
sic conteram populum istum et civitatem istam
sicut conteritur vas figuli quod non potest ultra
instaurari et in Thofeth sepelientur eo quod non sit
alius locus ad sepeliendum **12** sic faciam loco huic ait
Dominus et habitatoribus eius ut ponam civitatem
istam sicut Thofeth **13** et erunt domus Hierusalem
et domus regum Iuda sicut locus Thofeth inmundae
omnes domus in quarum domatibus sacrificaverunt
omni militiae caeli et libaverunt libamina diis
alienis **14** venit autem Hieremias de Thofeth quo
miserat eum Dominus ad prophetandum et stetit in
atrio domus Domini et dixit ad omnem populum
15 haec dicit Dominus exercituum Deus Israhel
ecce ego inducam super civitatem hanc et super
omnes urbes eius universa mala quae locutus sum
adversum eam quoniam induraverunt cervicem
suam ut non audirent sermones meos

20 et audivit Phassur filius Emmer sacerdos qui
constitutus erat princeps in domo Domini
Hieremiam prophetantem sermones istos **2** et
percussit Phassur Hieremiam prophetam et misit
eum in nervum quod erat in porta Beniamin
superiori in domo Domini **3** cumque inluxisset
in crastinum eduxit Phassur Hieremiam de nervo
et dixit ad eum Hieremias non Phassur vocavit
Dominus nomen tuum sed Pavorem undique **4**
quia haec dicit Dominus ecce ego dabo te in
pavorem te et omnes amicos tuos et corruent
gladio inimicorum suorum et oculi tui videbunt
et omnem Iudam dabo in manu regis Babylonis
et traducet eos in Babylonem et percutiet eos
gladio **5** et dabo universam substantiam civitatis
huius et omnem laborem eius omneque pretium
et cunctos thesauros regum Iuda dabo in manu
inimicorum eorum et diripient eos et tollent et
ducent in Babylonem **6** tu autem Phassur et omnes
habitatores domus tuae ibitis in captivitatem et in
Babylonem venies et ibi morieris ibique sepelieris tu
et omnes amici tui quibus prophetasti mendacium
7 seduxisti me Domine et seductus sum fortior
me fuisti et invaluisti factus sum in derisum tota
die omnes subsannant me **8** quia iam olim loquor
vociferans iniquitatem et vastitatem clamito et
factus est mihi sermo Domini in obprobrium et
in derisum tota die **9** et dixi non recordabor eius
neque loquar ultra in nomine illius et factus est
in corde meo quasi ignis exaestuans claususque in
ossibus meis et defeci ferre non sustinens **10** audivi
enim contumelias multorum et terrorem in circuitu
persequimini et persequamur eum ab omnibus
viris qui erant pacifici mei et custodientes latus
meum si quo modo decipiatur et praevaleamus
adversus eum et consequamur ultionem ex eo **11**
Dominus autem mecum est quasi bellator fortis
idcirco qui persequuntur me cadent et infirmi erunt
confundentur vehementer quia non intellexerunt
obprobrium sempiternum quod numquam delebitur
12 et tu Domine exercituum probator iusti qui vides
renes et cor videam quaeso ultionem tuam ex eis
tibi enim revelavi causam meam **13** cantate Domino
laudate Dominum quia liberavit animam pauperis
de manu malorum **14** maledicta dies in qua natus
sum dies in qua peperit me mater mea non sit
benedicta **15** maledictus vir qui adnuntiavit patri
meo dicens natus est tibi puer masculus et quasi
gaudio laetificavit eum **16** sit homo ille ut sunt
civitates quas subvertit Dominus et non paenituit
eum audiat clamorem mane et ululatum in tempore
meridiano **17** qui non me interfecit a vulva ut
fieret mihi mater mea sepulchrum et vulva eius
conceptus aeternus **18** quare de vulva egressus sum
ut viderem laborem et dolorem et consumerentur
in confusione dies mei

21 verbum quod factum est ad Hieremiam a
Domino quando misit ad eum rex Sedecias
Phassur filium Melchiae et Sophoniam filium
Maasiae sacerdotem dicens **2** interroga pro nobis

Dominum quia Nabuchodonosor rex Babylonis
proeliatur adversum nos si forte faciat Dominus
nobiscum secundum omnia mirabilia sua et recedat
a nobis 3 et dixit Hieremias ad eos sic dicetis
Sedeciae 4 haec dicit Dominus Deus Israhel ecce ego
convertam vasa belli quae in manibus vestris sunt
et quibus vos pugnatis adversum regem Babylonis
et Chaldeos qui obsident vos in circuitu murorum
et congregabo ea in medio civitatis huius 5 et
debellabo ego vos in manu extenta et brachio
forti et in furore et in indignatione et in ira
grandi 6 et percutiam habitatores civitatis huius
homines et bestiae pestilentia magna morientur
7 et post haec ait Dominus dabo Sedeciam regem
Iuda et servos eius et populum eius et qui derelicti
sunt in civitate hac a peste et gladio et fame
in manu Nabuchodonosor regis Babylonis et in
manu inimicorum eorum et in manu quaerentium
animam eorum et percutiet eos in ore gladii et non
movebitur neque parcet nec miserebitur 8 et ad
populum hunc dices haec dicit Dominus ecce ego
do coram vobis viam vitae et viam mortis 9 qui
habitaverit in urbe hac morietur gladio et fame et
peste qui autem egressus fuerit et transfugerit ad
Chaldeos qui obsident vos vivet et erit ei anima
sua quasi spolium 10 posui enim faciem meam
super civitatem hanc in malum et non in bonum ait
Dominus in manu regis Babylonis dabitur et exuret
eam igni 11 et domui regis Iuda audite verbum
Domini 12 domus David haec dicit Dominus iudicate
mane iudicium et eruite vi oppressum de manu
calumniantis ne forte egrediatur ut ignis indignatio
mea et succendatur et non sit qui extinguat propter
malitiam studiorum vestrorum 13 ecce ego ad
te habitatricem vallis solidae atque campestris
ait Dominus qui dicitis quis percutiet nos et quis
ingredietur domos nostras 14 et visitabo super vos
iuxta fructum studiorum vestrorum dicit Dominus
et succendam ignem in saltu eius et devorabit
omnia in circuitu eius

22 haec dicit Dominus descende in domum regis
Iuda et loqueris ibi verbum hoc 2 et dices
audi verbum Domini rex Iuda qui sedes super
solium David tu et servi tui et populus tuus qui
ingredimini per portas istas 3 haec dicit Dominus
facite iudicium et iustitiam et liberate vi oppressum
de manu calumniatoris et advenam et pupillum et
viduam nolite contristare neque opprimatis inique
et sanguinem innocentem ne effundatis in loco
isto 4 si enim facientes feceritis verbum istud
ingredientur per portas domus huius reges sedentes
de genere David super thronum eius et ascendentes
currus et equos ipsi et servi et populus eorum 5
quod si non audieritis verba haec in memet ipso
iuravi dicit Dominus quia in solitudinem erit domus
haec 6 quia haec dicit Dominus super domum regis
Iuda Galaad tu mihi caput Libani si non posuero te
solitudinem urbes inhabitabiles 7 et sanctificabo
super te interficientem virum et arma eius et
succident electam cedrum tuam et praecipitabunt
in ignem 8 et pertransibunt gentes multae per
civitatem hanc et dicet unusquisque proximo suo
quare fecit Dominus sic civitati huic grandi 9 et
respondebunt eo quod dereliquerint pactum Domini
Dei sui et adoraverint deos alienos et servierint
eis 10 nolite flere mortuum neque lugeatis super
eum fletu plangite eum qui egreditur quia non
revertetur ultra nec videbit terram nativitatis suae
11 quia haec dicit Dominus ad Sellum filium Iosiae
regem Iuda qui regnavit pro Iosia patre suo qui
egressus est de loco isto non revertetur huc amplius
12 sed in loco ad quem transtuli eum ibi morietur
et terram istam non videbit amplius 13 vae qui
aedificat domum suam in iniustitia et cenacula sua
non in iudicio amicum suum opprimet frustra et
mercedem eius non reddet ei 14 qui dicit aedificabo
mihi domum latam et cenacula spatiosa qui aperit
sibi fenestras et facit laquearia cedrina pingitque
sinopide 15 numquid regnabis quoniam confers
te cedro pater tuus numquid non comedit et bibit
et fecit iudicium et iustitiam tunc cum bene erat
ei 16 iudicavit causam pauperis et egeni in bonum
suum numquid non ideo quia cognovit me dicit
Dominus 17 tui vero oculi et cor ad avaritiam
et ad sanguinem innocentem fundendum et ad
calumniam et ad cursum mali operis 18 propterea
haec dicit Dominus ad Ioachim filium Iosiae regem
Iuda non plangent eum vae frater et vae fratres
non concrepabunt ei vae domine et vae inclite 19
sepultura asini sepelietur putrefactus et proiectus
extra portas Hierusalem 20 ascende Libanum et
clama et in Basan da vocem tuam et clama ad
transeuntes quia contriti sunt omnes amatores
tui 21 locutus sum ad te in abundantia tua dixisti
non audiam haec est via tua ab adulescentia tua
quia non audisti vocem meam 22 omnes pastores
tuos pascet ventus et amatores tui in captivitatem
ibunt et tunc confunderis et erubesces ab omni
malitia tua 23 quae sedes in Libano et nidificas in
cedris quomodo congemuisti cum venissent tibi
dolores quasi dolores parturientis 24 vivo ego dicit
Dominus quia si fuerit Iechonias filius Ioachim regis
Iuda anulus in manu dextera mea inde avellam
eum 25 et dabo te in manu quaerentium animam
tuam et in manu quorum tu formidas faciem et

in manu Nabuchodonosor regis Babylonis et in
manu Chaldeorum **26** et mittam te et matrem
tuam quae genuit te in terram alienam in qua
nati non estis ibique moriemini **27** et in terram
ad quam ipsi levant animam suam ut revertantur
illuc non revertentur **28** numquid vas fictile atque
contritum vir iste Iechonias numquid vas absque
omni voluptate quare abiecti sunt ipse et semen
eius et proiecti in terram quam ignoraverunt **29**
terra terra terra audi sermonem Domini **30** haec
dicit Dominus scribe virum istum sterilem virum
qui in diebus suis non prosperabitur nec enim erit
de semine eius vir qui sedeat super solium David et
potestatem habeat ultra in Iuda

23 vae pastoribus qui disperdunt et dilacerant
gregem pascuae meae dicit Dominus **2** ideo
haec dicit Dominus Deus Israhel ad pastores qui
pascunt populum meum vos dispersistis gregem
meum eiecistis eos et non visitastis eos ecce ego
visitabo super vos malitiam studiorum vestrorum
ait Dominus **3** et ego congregabo reliquias gregis
mei de omnibus terris ad quas eiecero eos illuc
et convertam eos ad rura sua et crescent et
multiplicabuntur **4** et suscitabo super eos pastores et
pascent eos non formidabunt ultra et non pavebunt
et nullus quaeretur ex numero dicit Dominus **5**
ecce dies veniunt ait Dominus et suscitabo David
germen iustum et regnabit rex et sapiens erit et
faciet iudicium et iustitiam in terra **6** in diebus illius
salvabitur Iuda et Israhel habitabit confidenter
et hoc est nomen quod vocabunt eum Dominus
iustus noster **7** propter hoc ecce dies veniunt
dicit Dominus et non dicent ultra vivit Dominus
qui eduxit filios Israhel de terra Aegypti **8** sed
vivit Dominus qui eduxit et adduxit semen domus
Israhel de terra aquilonis et de cunctis terris ad
quas eieceram eos illuc et habitabunt in terra sua **9**
ad prophetas contritum est cor meum in medio
mei contremuerunt omnia ossa mea factus sum
quasi vir ebrius et quasi homo madidus a vino
a facie Domini et a facie verborum sanctorum
eius **10** quia adulteris repleta est terra quia a facie
maledictionis luxit terra arefacta sunt arva deserti
factus est cursus eorum malus et fortitudo eorum
dissimilis **11** propheta namque et sacerdos polluti
sunt et in domo mea inveni malum eorum ait
Dominus **12** idcirco via eorum erit quasi lubricum in
tenebris inpellentur enim et corruent in ea adferam
enim super eos mala annum visitationis eorum ait
Dominus **13** et in prophetis Samariae vidi fatuitatem
prophetabant in Baal et decipiebant populum
meum Israhel **14** et in prophetis Hierusalem
vidi similitudinem adulterium et iter mendacii
et confortaverunt manus pessimorum ut non
converteretur unusquisque a malitia sua facti
sunt mihi omnes Sodoma et habitatores eius
quasi Gomorra **15** propterea haec dicit Dominus
exercituum ad prophetas ecce ego cibabo eos
absinthio et potabo eos felle a prophetis enim
Hierusalem est egressa pollutio super omnem
terram **16** haec dicit Dominus exercituum nolite
audire verba prophetarum qui prophetant vobis et
decipiunt vos visionem cordis sui loquuntur non
de ore Domini **17** dicunt his qui blasphemant me
locutus est Dominus pax erit vobis et omni qui
ambulat in pravitate cordis sui dixerunt non veniet
super vos malum **18** quis enim adfuit in consilio
Domini et vidit et audivit sermonem eius quis
consideravit verbum illius et audivit **19** ecce turbo
dominicae indignationis egredietur et tempestas
erumpens super caput impiorum veniet **20** non
revertetur furor Domini usque dum faciat et usque
dum conpleat cogitationem cordis sui in novissimis
diebus intellegetis consilium eius **21** non mittebam
prophetas et ipsi currebant non loquebar ad eos
et ipsi prophetabant **22** si stetissent in consilio
meo et nota fecissent verba mea populo meo
avertissem utique eos a via sua mala et a pessimis
cogitationibus suis **23** putasne Deus e vicino ego
sum dicit Dominus et non Deus de longe **24** si
occultabitur vir in absconditis et ego non videbo
eum dicit Dominus numquid non caelum et terram
ego impleo ait Dominus **25** audivi quae dixerunt
prophetae prophetantes in nomine meo mendacium
atque dicentes somniavi somniavi **26** usquequo
istud in corde est prophetarum vaticinantium
mendacium et prophetantium seductiones cordis
sui **27** qui volunt facere ut obliviscatur populus
meus nominis mei propter somnia eorum quae
narrant unusquisque ad proximum suum sicut
obliti sunt patres eorum nominis mei propter Baal
28 propheta qui habet somnium narret somnium et
qui habet sermonem meum loquatur sermonem
meum vere quid paleis ad triticum dicit Dominus
29 numquid non verba mea sunt quasi ignis ait
Dominus et quasi malleus conterens petram **30**
propterea ecce ego ad prophetas ait Dominus qui
furantur verba mea unusquisque a proximo suo **31**
ecce ego ad prophetas ait Dominus qui adsumunt
linguas suas et aiunt dicit Dominus **32** ecce ego
ad prophetas somniantes mendacium ait Dominus
qui narraverunt ea et seduxerunt populum meum
in mendacio suo et in miraculis suis cum ego
non misissem eos nec mandassem eis qui nihil
profuerunt populo huic dicit Dominus **33** si igitur

interrogaverit te populus iste vel propheta aut
sacerdos dicens quod est onus Domini dices ad
eos ut quid vobis onus proiciam quippe vos dicit
Dominus **34** et prophetes et sacerdos et populus
qui dicit onus Domini visitabo super virum illum
et super domum eius **35** haec dicetis unusquisque
ad proximum et ad fratrem suum quid respondit
Dominus et quid locutus est Dominus **36** et onus
Domini ultra non memorabitur quia onus erit
unicuique sermo suus et pervertitis verba Dei
viventis Domini exercituum Dei nostri **37** haec
dices ad prophetam quid respondit tibi Dominus et
quid locutus est Dominus **38** si autem onus Domini
dixeritis propter hoc haec dicit Dominus quia
dixistis sermonem istum onus Domini et misi ad
vos dicens nolite dicere onus Domini **39** propterea
ecce ego tollam vos portans et derelinquam vos et
civitatem quam dedi vobis et patribus vestris a facie
mea **40** et dabo vos in obprobrium sempiternum et
in ignominiam aeternam quae numquam oblivione
delebitur

24 ostendit mihi Dominus et ecce duo calathi
pleni ficis positi ante templum Domini
postquam transtulit Nabuchodonosor rex Babylonis
Iechoniam filium Ioachim regem Iuda et principes
eius et fabrum et inclusorem de Hierusalem et
adduxit eos in Babylonem **2** calathus unus ficus
bonas habebat nimis ut solent ficus esse primi
temporis et calathus unus ficus habebat malas
nimis quae comedi non poterant eo quod essent
malae **3** et dixit Dominus ad me quid tu vides
Hieremia et dixi ficus ficus bonas bonas valde et
malas malas valde quae comedi non possunt eo
quod sint malae **4** et factum est verbum Domini ad
me dicens **5** haec dicit Dominus Deus Israhel sicut
ficus hae bonae sic cognoscam transmigrationem
Iuda quam emisi de loco isto in terram Chaldeorum
in bonum **6** et ponam oculos meos super eos
ad placandum et reducam eos in terram hanc et
aedificabo eos et non destruam et plantabo eos et
non evellam **7** et dabo eis cor ut sciant me quia
ego sum Dominus et erunt mihi in populum et ego
ero eis in Deum quia revertentur ad me in toto
corde suo **8** et sicut ficus pessimae quae comedi
non possunt eo quod sint malae haec dicit Dominus
sic dabo Sedeciam regem Iuda et principes eius et
reliquos de Hierusalem qui remanserunt in urbe
hac et qui habitant in terra Aegypti **9** et dabo eos in
vexationem adflictionemque omnibus regnis terrae
in obprobrium et in parabolam et in proverbium
et in maledictionem in universis locis ad quos
eieci eos **10** et mittam in eis gladium et famem et
pestem donec consumantur de terra quam dedi eis
et patribus eorum

25 verbum quod factum est ad Hieremiam de
omni populo Iudae in anno quarto Ioachim
filii Iosiae regis Iuda ipse est annus primus
Nabuchodonosor regis Babylonis **2** quae locutus
est Hieremias propheta ad omnem populum Iuda
et ad universos habitatores Hierusalem dicens **3** a
tertiodecimo anno Iosiae filii Amon regis Iuda usque
ad diem hanc iste est tertius et vicesimus annus
factum est verbum Domini ad me et locutus sum ad
vos de nocte consurgens et loquens et non audistis
4 et misit Dominus ad vos omnes servos suos
prophetas consurgens diluculo mittensque et non
audistis neque inclinastis aures vestras ut audiretis **5**
cum diceret revertimini unusquisque a via sua mala
et a pessimis cogitationibus vestris et habitabitis
in terram quam dedit Dominus vobis et patribus
vestris a saeculo et usque in saeculum **6** et nolite
ire post deos alienos ut serviatis eis adoretisque eos
neque me ad iracundiam provocetis in operibus
manuum vestrarum et non adfligam vos **7** et non
audistis me dicit Dominus ut me ad iracundiam
provocaretis in operibus manuum vestrarum in
malum vestrum **8** propterea haec dicit Dominus
exercituum pro eo quod non audistis verba mea **9**
ecce ego mittam et adsumam universas cognationes
aquilonis ait Dominus et ad Nabuchodonosor regem
Babylonis servum meum et adducam eos super
terram istam et super habitatores eius et super
omnes nationes quae in circuitu illius sunt et
interficiam eos et ponam eos in stuporem et in
sibilum et in solitudines sempiternas **10** perdamque
ex eis vocem gaudii et vocem laetitiae vocem
sponsae et vocem sponsi vocem molae et lumen
lucernae **11** et erit universa terra eius in solitudinem
et in stuporem et servient omnes gentes istae regi
Babylonis septuaginta annis **12** cumque impleti
fuerint anni septuaginta visitabo super regem
Babylonis et super gentem illam dicit Dominus
iniquitatem eorum et super terram Chaldeorum
et ponam illam in solitudines sempiternas **13** et
adducam super terram illam omnia verba mea quae
locutus sum contra eam omne quod scriptum est
in libro isto quaecumque prophetavit Hieremias
adversum omnes gentes **14** quia servierunt eis cum
essent gentes multae et reges magni et reddam eis
secundum opera eorum et secundum facta manuum
suarum **15** quia sic dicit Dominus exercituum Deus
Israhel sume calicem vini furoris huius de manu
mea et propinabis de illo cunctis gentibus ad quas
ego mittam te **16** et bibent et turbabuntur et

insanient a facie gladii quem ego mittam inter eos
17 et accepi calicem de manu Domini et propinavi
cunctis gentibus ad quas misit me Dominus 18
Hierusalem et civitatibus Iudae et regibus eius et
principibus eius ut darem eos in solitudinem et
in stuporem in sibilum et in maledictionem sicut
est dies ista 19 Pharaoni regi Aegypti et servis
eius et principibus eius et omni populo eius 20 et
universis generaliter cunctis regibus terrae Ausitidis
et cunctis regibus terrae Philisthim et Ascaloni et
Gazae et Accaroni et reliquiis Azoti 21 Idumeae et
Moab et filiis Ammon 22 et cunctis regibus Tyri et
cunctis regibus Sidonis et regibus terrae insularum
qui sunt trans mare 23 et Dedan et Theman et Buz
et universis qui adtonsi sunt in comam 24 et cunctis
regibus Arabiae et cunctis regibus occidentis qui
habitant in deserto 25 et cunctis regibus Zambri et
cunctis regibus Aelam et cunctis regibus Medorum
26 et cunctis regibus aquilonis de prope et de longe
unicuique contra fratrem suum et omnibus regnis
terrae quae super faciem eius sunt et rex Sesach
bibet post eos 27 et dices ad eos haec dicit Dominus
exercituum Deus Israhel bibite et inebriamini et
vomite et cadite neque surgatis a facie gladii quem
ego mittam inter vos 28 cumque noluerint accipere
calicem de manu ut bibant dices ad eos haec dicit
Dominus exercituum bibentes bibetis 29 quia ecce
in civitate in qua invocatum est nomen meum ego
incipio adfligere et vos quasi innocentes inmunes
eritis non eritis inmunes gladium enim ego voco
super omnes habitatores terrae dicit Dominus
exercituum 30 et tu prophetabis ad eos omnia verba
haec et dices ad illos Dominus de excelso rugiet
et de habitaculo sancto suo dabit vocem suam
rugiens rugiet super decorem suum celeuma quasi
calcantium concinetur adversus omnes habitatores
terrae 31 pervenit sonitus usque ad extrema terrae
quia iudicium Domino cum gentibus iudicatur ipse
cum omni carne impios tradidit gladio dicit Dominus
32 haec dicit Dominus exercituum ecce adflictio
egredietur de gente in gentem et turbo magnus
egredietur a summitatibus terrae 33 et erunt
interfecti Domini in die illa a summo terrae usque
ad summum eius non plangentur et non colligentur
neque sepelientur in sterquilinium super faciem
terrae iacebunt 34 ululate pastores et clamate et
aspergite vos cinere optimates gregis quia conpleti
sunt dies vestri ut interficiamini et dissipationes
vestrae et cadetis quasi vasa pretiosa 35 et peribit
fuga a pastoribus et salvatio ab optimatibus gregis
36 vox clamoris pastorum et ululatus optimatium
gregis quia vastavit Dominus pascuam eorum 37 et
conticuerunt arva pacis a facie irae furoris Domini
38 dereliquit quasi leo umbraculum suum facta est
terra eorum in desolationem a facie irae columbae
et a facie irae furoris Domini

26 in principio regis Ioachim filii Iosiae regis
Iuda factum est verbum istud a Domino dicens
2 haec dicit Dominus sta in atrio domus Domini
et loqueris ad omnes civitates Iuda de quibus
veniunt ut adorent in domo Domini universos
sermones quos ego mandavi tibi ut loquaris ad
eos noli subtrahere verbum 3 si forte audiant
et convertantur unusquisque a via sua mala et
paeniteat me mali quod cogito facere eis propter
malitias studiorum eorum 4 et dices ad eos haec
dicit Dominus si non audieritis me ut ambuletis in
lege mea quam dedi vobis 5 ut audiatis sermones
servorum meorum prophetarum quos ego misi ad
vos de nocte consurgens et dirigens et non audistis
6 dabo domum istam sicut Silo et urbem hanc
dabo in maledictionem cunctis gentibus terrae
7 et audierunt sacerdotes et prophetae et omnis
populus Hieremiam loquentem verba haec in domo
Domini 8 cumque conplesset Hieremias loquens
omnia quae praeceperat ei Dominus ut loqueretur
ad universum populum adprehenderunt eum
sacerdotes et prophetae et omnis populus dicens
morte morietur 9 quare prophetavit in nomine
Domini dicens sicut Silo erit domus haec et urbs ista
desolabitur eo quod non sit habitator et congregatus
est omnis populus adversum Hieremiam in domum
Domini 10 et audierunt principes Iuda verba haec
et ascenderunt de domo regis in domum Domini et
sederunt in introitu portae Domini novae 11 et locuti
sunt sacerdotes et prophetae ad principes et ad
omnem populum dicentes iudicium mortis est viro
huic quia prophetavit adversum civitatem istam
sicut audistis auribus vestris 12 et ait Hieremias ad
omnes principes et ad universum populum dicens
Dominus misit me ut prophetarem ad domum
istam et ad civitatem hanc omnia verba quae
audistis 13 nunc ergo bonas facite vias vestras et
studia vestra et audite vocem Domini Dei vestri
et paenitebit Dominum mali quod locutus est
adversum vos 14 ego autem ecce in manibus vestris
sum facite mihi ut bonum et rectum est in oculis
vestris 15 verumtamen scitote et cognoscite quod
si occideritis me sanguinem innocentem traditis
contra vosmet ipsos et contra civitatem istam et
habitatores eius in veritate enim misit me Dominus
ad vos ut loquerer in auribus vestris omnia verba
haec 16 et dixerunt principes et omnis populus ad
sacerdotes et prophetas non est viro huic iudicium
mortis quia in nomine Domini Dei nostri locutus est

ad nos 17 surrexerunt ergo viri de senioribus terrae
et dixerunt ad omnem coetum populi loquentes
18 Michas de Morasthim fuit propheta in diebus
Ezechiae regis Iudae et ait ad omnem populum
Iudae dicens haec dicit Dominus exercituum Sion
quasi ager arabitur et Hierusalem in acervum
lapidum erit et mons domus in excelsa silvarum 19
numquid morte condemnavit eum Ezechias rex Iuda
et omnis Iuda numquid non timuerunt Dominum et
deprecati sunt faciem Domini et paenituit Dominum
mali quod locutus erat adversum eos itaque nos
facimus malum grande contra animas nostras 20
fuit quoque vir prophetans in nomine Domini
Urias filius Semei de Cariathiarim et prophetavit
adversum civitatem istam et adversum terram hanc
iuxta universa verba Hieremiae 21 et audivit rex
Ioachim et omnes potentes et principes eius verba
haec et quaesivit rex interficere eum et audivit
Urias et timuit fugitque et ingressus est Aegyptum
22 et misit rex Ioachim viros in Aegyptum Elnathan
filium Achobor et viros cum eo in Aegyptum 23 et
eduxerunt Uriam de Aegypto et adduxerunt eum ad
regem Ioachim et percussit eum gladio et proiecit
cadaver eius in sepulchris vulgi ignobilis 24 igitur
manus Ahicam filii Saphan fuit cum Hieremia ut
non traderetur in manu populi et interficerent eum

27 in principio regni Ioachim filii Iosiae regis
Iuda factum est verbum istud ad Hieremiam a
Domino dicens 2 haec dicit Dominus ad me fac tibi
vincula et catenas et pones eas in collo tuo 3 et
mittes eas ad regem Edom et ad regem Moab et
ad regem filiorum Ammon et ad regem Tyri et ad
regem Sidonis in manu nuntiorum qui venerunt
Hierusalem ad Sedeciam regem Iuda 4 et praecipies
eis ut ad dominos suos loquantur haec dicit Dominus
exercituum Deus Israhel haec dicetis ad dominos
vestros 5 ego feci terram et hominem et iumenta
quae sunt super faciem terrae in fortitudine mea
magna et in brachio meo extento et dedi eam ei qui
placuit in oculis meis 6 et nunc itaque ego dedi
omnes terras istas in manu Nabuchodonosor regis
Babylonis servi mei insuper et bestias agri dedi ei
ut serviant illi 7 et servient ei omnes gentes et filio
eius et filio filii eius donec veniat tempus terrae
eius et ipsius et servient ei gentes multae et reges
magni 8 gens autem et regnum quod non servierit
Nabuchodonosor regi Babylonis et quicumque non
curvaverit collum suum sub iugo regis Babylonis in
gladio et in fame et in peste visitabo super gentem
illam ait Dominus donec consumam eos in manu
eius 9 vos ergo nolite audire prophetas vestros
et divinos et somniatores et augures et maleficos
qui dicunt vobis non servietis regi Babylonis 10
quia mendacium prophetant vobis ut longe faciant
vos de terra vestra et eiciant vos et pereatis 11
porro gens quae subiecerit cervicem suam sub iugo
regis Babylonis et servierit ei dimittam eam in
terra sua dicit Dominus et colet eam et habitabit
in ea 12 et ad Sedeciam regem Iuda locutus sum
secundum omnia verba haec dicens subicite colla
vestra sub iugo regis Babylonis et servite ei et
populo eius et vivetis 13 quare moriemini tu et
populus tuus gladio fame et peste sicut locutus
est Dominus ad gentem quae servire noluerit regi
Babylonis 14 nolite audire verba prophetarum
dicentium vobis non servietis regi Babylonis quia
mendacium ipsi loquuntur vobis 15 quia non misi
eos ait Dominus et ipsi prophetant in nomine meo
mendaciter ut eiciant vos et pereatis tam vos quam
prophetae qui vaticinantur vobis 16 et ad sacerdotes
et ad populum istum locutus sum dicens haec
dicit Dominus nolite audire verba prophetarum
vestrorum qui prophetant vobis dicentes ecce
vasa Domini revertentur de Babylone nunc cito
mendacium enim prophetant vobis 17 nolite ergo
audire eos sed servite regi Babylonis ut vivatis quare
datur haec civitas in solitudinem 18 et si prophetae
sunt et est verbum Domini in eis occurrant Domino
exercituum ut non veniant vasa quae derelicta
fuerant in domum Domini et in domum regis Iuda
et in Hierusalem in Babylonem 19 quia haec dicit
Dominus exercituum ad columnas et ad mare et
ad bases et ad reliqua vasorum quae remanserunt
in civitate hac 20 quae non tulit Nabuchodonosor
rex Babylonis cum transferret Iechoniam filium
Ioachim regem Iuda de Hierusalem in Babylonem et
omnes optimates Iuda et Hierusalem 21 quia haec
dicit Dominus exercituum Deus Israhel ad vasa quae
derelicta sunt in domum Domini et in domum regis
Iuda et Hierusalem 22 in Babylonem transferentur
et ibi erunt usque ad diem visitationis suae dicit
Dominus et adferri faciam ea et restitui in loco isto

28 et factum est in anno illo in principio regni
Sedeciae regis Iuda in anno quarto in mense
quinto dixit ad me Ananias filius Azur propheta de
Gabaon in domo Domini coram sacerdotibus et omni
populo dicens 2 haec dicit Dominus exercituum Deus
Israhel contrivi iugum regis Babylonis 3 adhuc duo
anni dierum et ego referri faciam ad locum istum
omnia vasa Domini quae tulit Nabuchodonosor rex
Babylonis de loco isto et transtulit ea in Babylonem
4 et Iechoniam filium Ioachim regem Iuda et
omnem transmigrationem Iudae qui ingressi sunt
in Babylonem ego convertam ad locum istum ait

Dominus conteram enim iugum regis Babylonis **5** et
dixit Hieremias propheta ad Ananiam prophetam
in oculis sacerdotum et in oculis omnis populi qui
stabant in domo Domini **6** et ait Hieremias propheta
amen sic faciat Dominus suscitet Dominus verba
tua quae prophetasti ut referantur vasa in domum
Domini et omnis transmigratio de Babylone ad
locum istum **7** verumtamen audi verbum hoc quod
ego loquor in auribus tuis et in auribus universi
populi **8** prophetae qui fuerunt ante me et te ab
initio et prophetaverunt super terras multas et
super regna magna de proelio et de adflictione
et de fame **9** propheta qui vaticinatus est pacem
cum venerit verbum eius scietur propheta quem
misit Dominus in veritate **10** et tulit Ananias
propheta catenam de collo Hieremiae prophetae et
confregit eam **11** et ait Ananias in conspectu omnis
populi dicens haec dicit Dominus sic confringam
iugum Nabuchodonosor regis Babylonis post duos
annos dierum de collo omnium gentium **12** et abiit
Hieremias prophetes in viam suam et factum est
verbum Domini ad Hieremiam postquam confregit
Ananias propheta catenam de collo Hieremiae
prophetae dicens **13** vade et dices Ananiae haec
dicit Dominus catenas ligneas contrivisti et facies
pro eis catenas ferreas **14** quia haec dicit Dominus
exercituum Deus Israhel iugum ferreum posui super
collum cunctarum gentium istarum ut serviant
Nabuchodonosor regi Babylonis et servient ei
insuper et bestias terrae dedi ei **15** et dixit Hieremias
propheta ad Ananiam prophetam audi Anania non
misit te Dominus et tu confidere fecisti populum
istum in mendacio **16** idcirco haec dicit Dominus
ecce emittam te a facie terrae hoc anno morieris
adversum Dominum enim locutus es **17** et mortuus
est Ananias propheta in anno illo mense septimo

29 et haec sunt verba libri quae misit Hieremias
propheta de Hierusalem ad reliquias seniorum
transmigrationis et ad sacerdotes et ad prophetas
et ad omnem populum quem transduxerat
Nabuchodonosor de Hierusalem in Babylonem **2**
postquam egressus est Iechonias rex et domina et
eunuchi et principes Iuda et Hierusalem et faber
et inclusor de Hierusalem **3** in manu Ellasa filii
Saphan et Gamaliae filii Helciae quos misit Sedecias
rex Iuda ad Nabuchodonosor regem Babylonis in
Babylonem dicens **4** haec dicit Dominus exercituum
Deus Israhel omni transmigrationi quam transtuli
de Hierusalem in Babylonem **5** aedificate domos et
habitate et plantate hortos et comedite fructum
eorum **6** accipite uxores et generate filios et filias
date filiis vestris uxores et filias vestras date viris
et pariant filios et filias et multiplicamini ibi et
nolite esse pauci numero **7** et quaerite pacem
civitatis ad quam transmigrare vos feci et orate
pro ea ad Dominum quia in pace illius erit pax
vobis **8** haec enim dicit Dominus exercituum Deus
Israhel non vos inducant prophetae vestri qui sunt
in medio vestrum et divini vestri et ne adtendatis
ad somnia vestra quae vos somniatis **9** quia falso
ipsi prophetant vobis in nomine meo et non misi
eos dicit Dominus **10** quia haec dicit Dominus cum
coeperint impleri in Babylone septuaginta anni
visitabo vos et suscitabo super vos verbum meum
bonum ut reducam vos ad locum istum **11** ego
enim scio cogitationes quas cogito super vos ait
Dominus cogitationes pacis et non adflictionis ut
dem vobis finem et patientiam **12** et invocabitis
me et ibitis et orabitis me et exaudiam vos **13**
quaeretis me et invenietis cum quaesieritis me in
toto corde vestro **14** et inveniar a vobis ait Dominus
et reducam captivitatem vestram et congregabo
vos de universis gentibus et de cunctis locis ad
quae expuli vos dicit Dominus et reverti vos faciam
de loco ad quem transmigrare vos feci **15** quia
dixistis suscitavit nobis Dominus prophetas in
Babylone **16** quia haec dicit Dominus ad regem qui
sedet super solium David et ad omnem populum
habitatorem urbis huius ad fratres vestros qui non
sunt egressi vobiscum in transmigrationem **17**
haec dicit Dominus exercituum ecce mittam in eis
gladium et famem et pestem et ponam eos quasi
ficus malas quae comedi non possunt eo quod
pessimae sint **18** et persequar eos in gladio in fame
et in pestilentia et dabo eos in vexationem universis
regnis terrae in maledictionem et in stuporem
et in sibilum et in obprobrium cunctis gentibus
ad quas ego eieci eos **19** eo quod non audierint
verba mea dicit Dominus quae misi ad eos per
servos meos prophetas de nocte consurgens et
mittens et non audistis dicit Dominus **20** vos ergo
audite verbum Domini omnis transmigratio quam
emisi de Hierusalem in Babylonem **21** haec dicit
Dominus exercituum Deus Israhel ad Ahab filium
Culia et ad Sedeciam filium Maasiae qui prophetant
vobis in nomine meo mendaciter ecce ego tradam
eos in manu Nabuchodonosor regis Babylonis et
percutiet eos in oculis vestris **22** et adsumetur
ex eis maledictio omni transmigrationi Iuda quae
est in Babylone dicentium ponat te Dominus sicut
Sedeciam et sicut Ahab quos frixit rex Babylonis in
igne **23** pro eo quod fecerint stultitiam in Israhel et
moechati sunt in uxores amicorum suorum et locuti
sunt verbum in nomine meo mendaciter quod non
mandavi eis ego sum iudex et testis dicit Dominus

24 et ad Semeiam Neelamiten dices 25 haec dicit
Dominus exercituum Deus Israhel pro eo quod
misisti in nomine tuo libros ad omnem populum
qui est in Hierusalem et ad Sophoniam filium
Maasiae sacerdotem et ad universos sacerdotes
dicens 26 Dominus dedit te sacerdotem pro Ioiadae
sacerdote ut sis dux in domo Domini super omnem
virum arrepticium et prophetantem ut mittas eum
in nervum et in carcerem 27 et nunc quare non
increpasti Hieremiam Anathothiten qui prophetat
vobis 28 quia super hoc misit ad nos in Babylonem
dicens longum est aedificate domos et habitate et
plantate hortos et comedite fructum eorum 29 legit
ergo Sophonias sacerdos librum istum in auribus
Hieremiae prophetae 30 et factum est verbum
Domini ad Hieremiam dicens 31 mitte ad omnem
transmigrationem dicens haec dicit Dominus ad
Semeiam Neelamiten pro eo quod prophetavit vobis
Semeias et ego non misi eum et fecit vos confidere
in mendacio 32 idcirco haec dicit Dominus ecce ego
visitabo super Semeiam Neelamiten et super semen
eius non erit ei vir sedens in medio populi huius
et non videbit bonum quod ego faciam populo
meo ait Dominus quia praevaricationem locutus est
adversum Dominum

30 hoc verbum quod factum est ad Hieremiam
a Domino dicens 2 haec dicit Dominus Deus
Israhel dicens scribe tibi omnia verba quae locutus
sum ad te in libro 3 ecce enim dies veniunt dicit
Dominus et convertam conversionem populi mei
Israhel et Iuda ait Dominus et convertam eos ad
terram quam dedi patribus eorum et possidebunt
eam 4 et haec verba quae locutus est Dominus ad
Israhel et ad Iudam 5 quoniam haec dicit Dominus
vocem terroris audivimus formido et non est pax
6 interrogate et videte si generat masculus quare
ergo vidi omnis viri manum super lumbum suum
quasi parientis et conversae sunt universae facies in
auruginem 7 vae quia magna dies illa nec est similis
eius tempusque tribulationis est Iacob et ex ipso
salvabitur 8 et erit in die illa ait Dominus exercituum
conteram iugum eius de collo tuo et vincula illius
disrumpam et non dominabuntur ei amplius alieni
9 sed servient Domino Deo suo et David regi suo
quem suscitabo eis 10 tu ergo ne timeas serve meus
Iacob ait Dominus neque paveas Israhel quia ecce
ego salvo te de terra longinqua et semen tuum
de terra captivitatis eorum et revertetur Iacob
et quiescet et cunctis affluet et non erit quem
formidet 11 quoniam tecum ego sum ait Dominus
ut salvem te faciam enim consummationem in
cunctis gentibus in quibus dispersi te te autem
non faciam in consummationem sed castigabo te
in iudicio ut non tibi videaris innoxius 12 quia
haec dicit Dominus insanabilis fractura tua pessima
plaga tua 13 non est qui iudicet iudicium tuum
ad alligandum curationum utilitas non est tibi 14
omnes amatores tui obliti sunt tui te non quaerent
plaga enim inimici percussi te castigatione crudeli
propter multitudinem iniquitatis tuae dura facta
sunt peccata tua 15 quid clamas super contritione
tua insanabilis est dolor tuus propter multitudinem
iniquitatis tuae et dura peccata tua feci haec tibi 16
propterea omnes qui comedunt te devorabuntur
et universi hostes tui in captivitatem ducentur et
qui te vastant vastabuntur cunctosque praedatores
tuos dabo in praedam 17 obducam enim cicatricem
tibi et a vulneribus tuis sanabo te dicit Dominus
quia Eiectam vocaverunt te Sion haec est quae
non habebat requirentem 18 haec dicit Dominus
ecce ego convertam conversionem tabernaculorum
Iacob et tectis eius miserebor et aedificabitur civitas
in excelso suo et templum iuxta ordinem suum
fundabitur 19 et egredietur de eis laus voxque
ludentium et multiplicabo eos et non inminuentur
et glorificabo eos et non adtenuabuntur 20 et erunt
filii eius sicut a principio et coetus eius coram
me permanebit et visitabo adversum omnes qui
tribulant eum 21 et erit dux eius ex eo et princeps
de medio eius producetur et adplicabo eum et
accedet ad me quis enim iste est qui adplicet cor
suum ut adpropinquet mihi ait Dominus 22 et
eritis mihi in populum et ego ero vobis in Deum
23 ecce turbo Domini furor egrediens procella
ruens in capite impiorum conquiescet 24 non
avertet iram indignationis Dominus donec faciat
et conpleat cogitationem cordis sui in novissimo
dierum intellegetis ea

31 in tempore illo dicit Dominus ero Deus
universis cognationibus Israhel et ipsi erunt
mihi in populum 2 haec dicit Dominus invenit
gratiam in deserto populus qui remanserat gladio
vadet ad requiem suam Israhel 3 longe Dominus
apparuit mihi et in caritate perpetua dilexi te
ideo adtraxi te miserans 4 rursumque aedificabo
te et aedificaberis virgo Israhel adhuc ornaberis
tympanis tuis et egredieris in choro ludentium
5 adhuc plantabis vineas in montibus Samariae
plantabunt plantantes et donec tempus veniat non
vindemiabunt 6 quia erit dies in qua clamabunt
custodes in monte Ephraim surgite et ascendamus
in Sion ad Dominum Deum nostrum 7 quia haec
dicit Dominus exultate in laetitia Iacob et hinnite
contra caput gentium personate canite et dicite

salva Domine populum tuum reliquias Israhel **8** ecce
ego adducam eos de terra aquilonis et congregabo
eos ab extremis terrae inter quos erunt caecus
et claudus et praegnans et pariens simul coetus
magnus revertentium huc **9** in fletu venient et in
precibus deducam eos et adducam eos per torrentes
aquarum in via recta et non inpingent in ea quia
factus sum Israheli pater et Ephraim primogenitus
meus est **10** audite verbum Domini gentes et
adnuntiate insulis quae procul sunt et dicite qui
dispersit Israhel congregabit eum et custodiet eum
sicut pastor gregem suum **11** redemit enim Dominus
Iacob et liberavit eum de manu potentioris **12** et
venient et laudabunt in monte Sion et confluent
ad bona Domini super frumento et vino et oleo et
fetu pecorum et armentorum eritque anima eorum
quasi hortus inriguus et ultra non esurient **13** tunc
laetabitur virgo in choro iuvenes et senes simul et
convertam luctum eorum in gaudium et consolabor
eos et laetificabo a dolore suo **14** et inebriabo
animam sacerdotum pinguedine et populus meus
bonis meis adimplebitur ait Dominus **15** haec dicit
Dominus vox in excelso audita est lamentationis
fletus et luctus Rachel plorantis filios suos et
nolentis consolari super eis quia non sunt **16** haec
dicit Dominus quiescat vox tua a ploratu et oculi tui
a lacrimis quia est merces operi tuo ait Dominus et
revertentur de terra inimici **17** et est spes novissimis
tuis ait Dominus et revertentur filii ad terminos
suos **18** audiens audivi Ephraim transmigrantem
castigasti me et eruditus sum quasi iuvenculus
indomitus converte me et revertar quia tu Dominus
Deus meus **19** postquam enim convertisti me egi
paenitentiam et postquam ostendisti mihi percussi
femur meum confusus sum et erubui quoniam
sustinui obprobrium adulescentiae meae **20** si filius
honorabilis mihi Ephraim si puer delicatus quia
ex quo locutus sum de eo adhuc recordabor eius
idcirco conturbata sunt viscera mea super eum
miserans miserebor eius ait Dominus **21** statue
tibi speculam pone tibi amaritudines dirige cor
tuum in viam directam in qua ambulasti revertere
virgo Israhel revertere ad civitates tuas istas **22**
usquequo deliciis dissolveris filia vaga quia creavit
Dominus novum super terram femina circumdabit
virum **23** haec dicit Dominus exercituum Deus
Israhel adhuc dicent verbum istud in terra Iuda
et in urbibus eius cum convertero captivitatem
eorum benedicat tibi Dominus pulchritudo iustitiae
mons sanctus **24** et habitabunt in eo Iudas et
omnes civitates eius simul agricolae et minantes
greges **25** quia inebriavi animam lassam et omnem
animam esurientem saturavi **26** ideo quasi de
somno suscitatus sum et vidi et somnus meus
dulcis mihi **27** ecce dies veniunt dicit Dominus et
seminabo domum Israhel et domum Iuda semine
hominis et semine iumentorum **28** et sicut vigilavi
super eos ut evellerem et demolirer et dissiparem
et disperderem et adfligerem sic vigilabo super
eos ut aedificem et plantem ait Dominus **29** in
diebus illis non dicent ultra patres comederunt
uvam acerbam et dentes filiorum obstipuerunt **30**
sed unusquisque in iniquitate sua morietur omnis
homo qui comederit uvam acerbam obstupescent
dentes eius **31** ecce dies veniunt dicit Dominus
et feriam domui Israhel et domui Iuda foedus
novum **32** non secundum pactum quod pepigi cum
patribus vestris in die qua adprehendi manum
eorum ut educerem eos de terra Aegypti pactum
quod irritum fecerunt et ego dominatus sum eorum
dicit Dominus **33** sed hoc erit pactum quod feriam
cum domo Israhel post dies illos dicit Dominus
dabo legem meam in visceribus eorum et in corde
eorum scribam eam et ero eis in Deum et ipsi
erunt mihi in populum **34** et non docebunt ultra
vir proximum suum et vir fratrem suum dicens
cognoscite Dominum omnes enim cognoscent me a
minimo eorum usque ad maximum ait Dominus
quia propitiabor iniquitati eorum et peccati eorum
non ero memor amplius **35** haec dicit Dominus
qui dat solem in lumine diei ordinem lunae et
stellarum in lumine noctis qui turbat mare et
sonant fluctus eius Dominus exercituum nomen
illi **36** si defecerint leges istae coram me dicit
Dominus tunc et semen Israhel deficiet ut non
sit gens coram me cunctis diebus **37** haec dicit
Dominus si mensurari potuerint caeli sursum et
investigari fundamenta terrae deorsum et ego
abiciam universum semen Israhel propter omnia
quae fecerunt dicit Dominus **38** ecce dies veniunt
dicit Dominus et aedificabitur civitas Domino a turre
Ananehel usque ad portam Anguli **39** et exibit ultra
norma mensurae in conspectu eius super collem
Gareb et circuibit Goatha **40** et omnem vallem
cadaverum et cineris et universam regionem mortis
usque ad torrentem Cedron et usque ad angulum
portae Equorum orientalis sanctum Domini non
evelletur et non destruetur ultra in perpetuum

32 verbum quod factum est ad Hieremiam a
Domino in anno decimo Sedeciae regis Iuda
ipse est annus octavusdecimus Nabuchodonosor **2**
tunc exercitus regis Babylonis obsidebat Hierusalem
et Hieremias propheta erat clausus in atrio carceris
qui erat in domo regis Iuda **3** clauserat enim eum
Sedecias rex Iuda dicens quare vaticinaris dicens

haec dicit Dominus ecce ego dabo civitatem istam
in manu regis Babylonis et capiet eam **4** et Sedecias
rex Iuda non effugiet de manu Chaldeorum sed
tradetur in manu regis Babylonis et loquetur os eius
cum ore illius et oculi eius oculos illius videbunt **5**
et in Babylonem ducet Sedeciam et ibi erit donec
visitem eum ait Dominus si autem dimicaveritis
adversum Chaldeos nihil prosperum habebitis **6** et
dixit Hieremias factum est verbum Domini ad me
dicens **7** ecce Anamehel filius Sellum patruelis tuus
veniet ad te dicens eme tibi agrum meum qui est in
Anathoth tibi enim conpetit ex propinquitate ut
emas **8** et venit ad me Anamehel filius patrui mei
secundum verbum Domini ad vestibulum carceris et
ait ad me posside agrum meum qui est in Anathoth
in terra Beniamin quia tibi conpetit hereditas et
tu propinquus ut possideas intellexi autem quod
verbum Domini esset **9** et emi agrum ab Anamehel
filio patrui mei qui est in Anathoth et adpendi ei
argentum septem stateres et decem argenteos **10** et
scripsi in libro et signavi et adhibui testes et adpendi
argentum in statera **11** et accepi librum possessionis
signatum stipulationes et rata et signa forinsecus
12 et dedi librum possessionis Baruch filio Neri filii
Maasiae in oculis Anamehel patruelis mei et in
oculis testium qui scripti erant in libro emptionis
in oculis omnium Iudaeorum qui sedebant in atrio
carceris **13** et praecepi Baruch coram eis dicens **14**
haec dicit Dominus exercituum Deus Israhel sume
libros istos librum emptionis hunc signatum et
librum hunc qui apertus est et pones illos in vase
fictili ut permanere possint diebus multis **15** haec
enim dicit Dominus exercituum Deus Israhel adhuc
possidebuntur domus et agri et vineae in terra ista
16 et oravi ad Dominum postquam tradidi librum
possessionis Baruch filio Neri dicens **17** heu heu
heu Domine Deus ecce tu fecisti caelum et terram
in fortitudine tua magna et in brachio tuo extento
non erit tibi difficile omne verbum **18** qui facis
misericordiam in milibus et reddes iniquitatem
patrum in sinu filiorum eorum post eos fortissime
magne potens Dominus exercituum nomen tibi
19 magnus consilio et inconprehensibilis cogitatu
cuius oculi aperti sunt super omnes vias filiorum
Adam ut reddas unicuique secundum vias suas
et secundum fructum adinventionum eius **20** qui
posuisti signa et portenta in terra Aegypti usque
ad diem hanc et in Israhel et in hominibus et
fecisti tibi nomen sicut est dies haec **21** et eduxisti
populum tuum Israhel de terra Aegypti in signis
et in portentis et in manu robusta et in brachio
extento et in terrore magno **22** et dedisti eis terram
hanc quam iurasti patribus eorum ut dares eis
terram fluentem lacte et melle **23** et ingressi sunt
et possederunt eam et non oboedierunt voci tuae et
in lege tua non ambulaverunt omnia quae mandasti
eis ut facerent non fecerunt et evenerunt eis omnia
mala haec **24** ecce munitiones extructae sunt
adversum civitatem ut capiatur et urbs data est in
manu Chaldeorum qui proeliantur adversum eam a
facie gladii et famis et pestilentiae et quaecumque
locutus es acciderunt ut ipse tu cernis **25** et tu dicis
mihi Domine Deus eme agrum argento et adhibe
testes cum urbs data sit in manu Chaldeorum **26** et
factum est verbum Domini ad Hieremiam dicens **27**
ecce ego Dominus Deus universae carnis numquid
mihi difficile erit omne verbum **28** propterea haec
dicit Dominus ecce ego tradam civitatem istam
in manu Chaldeorum et in manu regis Babylonis
et capiet eam **29** et venient Chaldei proeliantes
adversum urbem hanc et succendent eam igni et
conburent eam et domos in quarum domatibus
sacrificabant Baal et libabant diis alienis libamina
ad inritandum me **30** erant enim filii Israhel et
filii Iuda iugiter facientes malum in oculis meis
ab adulescentia sua filii Israhel qui usque nunc
exacerbant me in opere manuum suarum dicit
Dominus **31** quia in furore et in indignatione mea
facta est mihi civitas haec a die qua aedificaverunt
eam usque ad diem istam qua aufertur de conspectu
meo **32** propter malitiam filiorum Israhel et filiorum
Iuda quam fecerunt ad iracundiam me provocantes
ipsi et reges eorum principes eorum et sacerdotes et
prophetae eorum vir Iuda et habitatores Hierusalem
33 et verterunt ad me terga et non facies cum
docerem eos diluculo et erudirem et nollent audire
ut acciperent disciplinam **34** et posuerunt idola sua
in domo in qua invocatum est nomen meum ut
polluerent eam **35** et aedificaverunt excelsa Baal
quae sunt in valle filii Ennom ut initiarent filios
suos et filias suas Moloch quod non mandavi eis nec
ascendit in cor meum ut facerent abominationem
hanc et in peccatum deducerent Iudam **36** et nunc
propter ista haec dicit Dominus Deus Israhel ad
civitatem hanc de qua vos dicitis quod tradatur
in manu regis Babylonis in gladio et in fame et
in peste **37** ecce ego congregabo eos de universis
terris ad quas eieci eos in furore meo et in ira
mea et in indignatione grandi et reducam eos ad
locum istum et habitare eos faciam confidenter **38**
et erunt mihi in populum et ego ero eis in Deum **39**
et dabo eis cor unum et viam unam ut timeant me
universis diebus et bene sit eis et filiis eorum post
eos **40** et feriam eis pactum sempiternum et non
desinam eis benefacere et timorem meum dabo in
corde eorum ut non recedant a me **41** et laetabor

super eis cum bene eis fecero et plantabo eos in
terra ista in veritate in toto corde meo et in tota
anima mea **42** quia haec dicit Dominus sicut adduxi
super populum istum omne malum hoc grande sic
adducam super eos omne bonum quod ego loquor
ad eos **43** et possidebuntur agri in terra ista de qua
vos dicitis quod deserta sit eo quod non remanserit
homo et iumentum et data sit in manu Chaldeorum
44 agri pecunia ementur et scribentur in libro et
inprimetur signum et testis adhibebitur in terra
Beniamin et in circuitu Hierusalem in civitatibus
Iuda et in civitatibus montanis et in civitatibus
campestribus et in civitatibus quae ad austrum sunt
quia convertam captivitatem eorum ait Dominus

33 et factum est verbum Domini ad Hieremiam
secundo cum adhuc clausus esset in atrio
carceris dicens **2** haec dicit Dominus qui facturus est
Dominus et formaturus illud et paraturus Dominus
nomen eius **3** clama ad me et exaudiam te et
adnuntiabo tibi grandia et firma quae nescis **4** quia
haec dicit Dominus Deus Israhel ad domos urbis
huius et ad domos regis Iuda quae destructae sunt et
ad munitiones et gladium **5** venientium ut dimicent
cum Chaldeis et impleant eas cadaveribus hominum
quas percussi in furore meo et in indignatione mea
abscondens faciem meam a civitate hac propter
omnem malitiam eorum **6** ecce ego obducam ei
cicatricem et sanitatem et curabo eos et revelabo
illis deprecationem pacis et veritatis **7** et convertam
conversionem Iuda et conversionem Hierusalem
et aedificabo eos sicut a principio **8** et emundabo
illos ab omni iniquitate sua in qua peccaverunt
mihi et propitius ero cunctis iniquitatibus eorum
in quibus deliquerunt mihi et spreverunt me **9** et
erit mihi in nomen et in gaudium et in laudem
et in exultationem cunctis gentibus terrae quae
audierint omnia bona quae ego facturus sum eis
et pavebunt et turbabuntur in universis bonis et
in omni pace quam ego faciam ei **10** haec dicit
Dominus adhuc audietur in loco isto quem vos
dicitis esse desertum eo quod non sit homo et
iumentum in civitatibus Iuda et foris Hierusalem
quae desolatae sunt absque homine et absque
habitatore et absque pecore **11** vox gaudii et vox
laetitiae vox sponsi et vox sponsae vox dicentium
confitemini Domino exercituum quoniam bonus
Dominus quoniam in aeternum misericordia eius et
portantium vota in domum Domini reducam enim
conversionem terrae sicut a principio dicit Dominus
12 haec dicit Dominus exercituum adhuc erit in loco
isto deserto absque homine et absque iumento et
in cunctis civitatibus eius habitaculum pastorum
accubantium gregum **13** in civitatibus montuosis et
in civitatibus campestribus et in civitatibus quae ad
austrum sunt et in terra Beniamin et in circuitu
Hierusalem et in civitatibus Iuda adhuc transibunt
greges ad manum numerantis ait Dominus **14** ecce
dies veniunt dicit Dominus et suscitabo verbum
bonum quod locutus sum ad domum Israhel et ad
domum Iuda **15** in diebus illis et in tempore illo
germinare faciam David germen iustitiae et faciet
iudicium et iustitiam in terra **16** in diebus illis
salvabitur Iuda et Hierusalem habitabit confidenter
et hoc est quod vocabit eam Dominus iustus noster
17 quia haec dicit Dominus non interibit de David
vir qui sedeat super thronum domus Israhel **18** et de
sacerdotibus et Levitis non interibit vir a facie mea
qui offerat holocaustomata et incendat sacrificium
et caedat victimas cunctis diebus **19** et factum est
verbum Domini ad Hieremiam dicens **20** haec dicit
Dominus si irritum fieri potest pactum meum cum
die et pactum meum cum nocte ut non sit dies et
nox in tempore suo **21** et pactum meum irritum esse
poterit cum David servo meo ut non sit ex eo filius
qui regnet in throno eius et Levitae et sacerdotes
ministri mei **22** sicuti numerari non possunt stellae
caeli et metiri harena maris sic multiplicabo semen
David servi mei et Levitas ministros meos **23** et
factum est verbum Domini ad Hieremiam dicens **24**
numquid non vidisti quid populus hic locutus sit
dicens duae cognationes quas elegerat Dominus
abiectae sunt et populum meum despexerunt eo
quod non sit ultra gens coram eis **25** haec dicit
Dominus si pactum meum inter diem et noctem et
leges caelo et terrae non posui **26** equidem et semen
Iacob et David servi mei proiciam ut non adsumam
de semine eius principes seminis Abraham et Isaac
et Iacob reducam enim conversionem eorum et
miserebor eis

34 verbum quod factum est ad Hieremiam
a Domino quando Nabuchodonosor rex
Babylonis et omnis exercitus eius universaque
regna terrae quae erant sub potestate manus
eius et omnes populi bellabant contra Hierusalem
et contra omnes urbes eius dicens **2** haec dicit
Dominus Deus Israhel vade et loquere ad Sedeciam
regem Iuda et dices ad eum haec dicit Dominus
ecce ego tradam civitatem hanc in manu regis
Babylonis et succendet eam igni **3** et tu non
effugies de manu eius sed conprehensione capieris
et in manu eius traderis et oculi tui oculos regis
Babylonis videbunt et os eius cum ore tuo loquetur
et Babylonem introibis **4** attamen audi verbum
Domini Sedecia rex Iuda haec dicit Dominus ad

te non morieris in gladio 5 sed in pace morieris
et secundum conbustiones patrum tuorum regum
priorum qui fuerunt ante te sic conburent te et
vae domine plangent te quia verbum ego locutus
sum dicit Dominus 6 et locutus est Hieremias
propheta ad Sedeciam regem Iuda universa verba
haec in Hierusalem 7 et exercitus regis Babylonis
pugnabat contra Hierusalem et contra omnes
civitates Iuda quae reliquae erant contra Lachis et
contra Azeca haec enim supererant de civitatibus
Iuda urbes munitae 8 verbum quod factum est
ad Hieremiam a Domino postquam percussit rex
Sedecias foedus cum omni populo in Hierusalem
praedicans 9 ut dimitteret unusquisque servum
suum et unusquisque ancillam suam hebraeum
et hebraeam liberos et nequaquam dominarentur
eis id est in Iudaeo et fratre suo 10 audierunt
ergo omnes principes et universus populus qui
inierant pactum ut dimitteret unusquisque servum
suum et unusquisque ancillam suam liberos et
ultra non dominarentur in eis audierunt igitur
et dimiserunt 11 et conversi sunt deinceps et
retraxerunt servos et ancillas suas quos dimiserant
liberos et subiugaverunt in famulos et in famulas
12 et factum est verbum Domini ad Hieremiam a
Domino dicens 13 haec dicit Dominus Deus Israhel
ego percussi foedus cum patribus vestris in die
qua eduxi eos de terra Aegypti de domo servitutis
dicens 14 cum conpleti fuerint septem anni dimittat
unusquisque fratrem suum hebraeum qui venditus
est ei et serviet tibi sex annis et dimittes eum
a te liberum et non audierunt patres vestri me
nec inclinaverunt aurem suam 15 et conversi estis
vos hodie et fecistis quod rectum est in oculis
meis ut praedicaretis libertatem unusquisque ad
amicum suum et inistis pactum in conspectu meo
in domo in qua invocatum est nomen meum super
eam 16 et reversi estis et commaculastis nomen
meum et reduxistis unusquisque servum suum et
unusquisque ancillam suam quos dimiseratis ut
essent liberi et suae potestatis et subiugastis eos
ut sint vobis servi et ancillae 17 propterea haec
dicit Dominus vos non audistis me ut praedicaretis
libertatem unusquisque fratri suo et unusquisque
amico suo ecce ego praedico libertatem ait Dominus
ad gladium et pestem et famem et dabo vos in
commotionem cunctis regnis terrae 18 et dabo
viros qui praevaricantur foedus meum et non
observaverunt verba foederis quibus adsensi sunt
in conspectu meo vitulum quem ceciderunt in
duas partes et transierunt inter divisiones eius 19
principes Iuda et principes Hierusalem eunuchi et
sacerdotes et omnis populus terrae qui transierunt
inter divisiones vituli 20 et dabo eos in manu
inimicorum suorum et in manu quaerentium
animam eorum et erit morticinum eorum in
escam volucribus caeli et bestiis terrae 21 et
Sedeciam regem Iuda et principes eius dabo in
manu inimicorum suorum et in manu quaerentium
animam eorum et in manu exercituum regis
Babylonis qui recesserunt a vobis 22 ecce ego
praecipio dicit Dominus et reducam eos in civitatem
hanc et proeliabuntur adversum eam et capient
eam et incendent igni et civitates Iuda dabo in
solitudinem eo quod non sit habitator

35 verbum quod factum est ad Hieremiam a
Domino in diebus Ioachim filii Iosiae regis
Iuda dicens 2 vade ad domum Rechabitarum et
loquere eis et introduces eos in domum Domini
in unam exedram thesaurorum et dabis eis bibere
vinum 3 et adsumpsi Iezoniam filium Hieremiae
filii Absaniae et fratres eius et omnes filios eius et
universam domum Rechabitarum 4 et introduxi
eos in domum Domini ad gazofilacium filiorum
Anan filii Hiegedeliae hominis Dei quod erat iuxta
gazofilacium principum super thesaurum Maasiae
filii Sellum qui erat custos vestibuli 5 et posui
coram filiis domus Rechabitarum scyphos plenos
vino et calices et dixi ad eos bibite vinum 6 qui
responderunt non bibemus vinum quia Ionadab
filius Rechab pater noster praecepit nobis dicens
non bibetis vinum vos et filii vestri usque in
sempiternum 7 et domum non aedificabitis et
sementem non seretis et vineas non plantabitis nec
habebitis sed in tabernaculis habitabitis cunctis
diebus vestris ut vivatis diebus multis super faciem
terrae in qua vos peregrinamini 8 oboedivimus
ergo voci Ionadab filii Rechab patris nostri in
omnibus quae praecepit nobis ita ut non biberemus
vinum cunctis diebus nostris nos et mulieres
nostrae filii et filiae nostrae 9 et non aedificaremus
domos ad habitandum et vineam et agrum et
sementem non habuimus 10 sed habitavimus in
tabernaculis et oboedientes fecimus iuxta omnia
quae praecepit nobis Ionadab pater noster 11 cum
autem ascendisset Nabuchodonosor rex Babylonis
ad terram nostram diximus venite et ingrediamur
Hierusalem a facie exercitus Chaldeorum et a facie
exercitus Syriae et mansimus in Hierusalem 12 et
factum est verbum Domini ad Hieremiam dicens 13
haec dicit Dominus exercituum Deus Israhel vade et
dic viris Iuda et habitatoribus Hierusalem numquid
non recipietis disciplinam ut oboediatis verbis
meis dicit Dominus 14 praevaluerunt sermones
Ionadab filii Rechab quos praecepit filiis suis ut

non biberent vinum et non biberunt usque ad diem
hanc quia oboedierunt praecepto patris sui ego
autem locutus sum ad vos de mane consurgens et
loquens et non oboedistis mihi **15** misique ad vos
omnes servos meos prophetas consurgens diluculo
mittensque et dicens convertimini unusquisque
a via sua pessima et bona facite studia vestra
et nolite sequi deos alienos neque colatis eos et
habitabitis in terra quam dedi vobis et patribus
vestris et non inclinastis aurem vestram neque
audistis me **16** firmaverunt igitur filii Ionadab filii
Rechab praeceptum patris sui quod praeceperat
eis populus autem iste non oboedivit mihi **17**
idcirco haec dicit Dominus exercituum Deus Israhel
ecce ego adduco super Iudam et super omnes
habitatores Hierusalem universam adflictionem
quam locutus sum adversum eos eo quod locutus
sum ad illos et non audierunt vocavi illos et non
responderunt mihi **18** domui autem Rechabitarum
dixit Hieremias haec dicit Dominus exercituum Deus
Israhel pro eo quod oboedistis praecepto Ionadab
patris vestri et custodistis omnia mandata eius et
fecistis universa quae praecepit vobis **19** propterea
haec dicit Dominus exercituum Deus Israhel non
deficiet vir de stirpe Ionadab filii Rechab stans in
conspectu meo cunctis diebus

36 et factum est in anno quarto Ioachim filii
Iosiae regis Iuda factum est verbum hoc ad
Hieremiam a Domino dicens **2** tolle volumen libri
et scribes in eo omnia verba quae locutus sum tibi
adversum Israhel et Iudam et adversum omnes
gentes a die qua locutus sum ad te ex diebus
Iosiae usque ad diem hanc **3** si forte audiente
domo Iuda universa mala quae ego cogito facere
eis revertatur unusquisque a via sua pessima et
propitius ero iniquitati et peccato eorum **4** vocavit
ergo Hieremias Baruch filium Neriae et scripsit
Baruch ex ore Hieremiae omnes sermones Domini
quos locutus est ad eum in volumine libri **5** et
praecepit Hieremias Baruch dicens ego clausus
sum nec valeo ingredi domum Domini **6** ingredere
ergo tu et lege de volumine in quo scripsisti
ex ore meo verba Domini audiente populo in
domo Domini in die ieiunii insuper et audiente
universo Iuda qui veniunt de civitatibus suis leges
eis **7** si forte cadat oratio eorum in conspectu
Domini et revertatur unusquisque a via sua pessima
quoniam magnus furor et indignatio quam locutus
est Dominus adversum populum hunc **8** et fecit
Baruch filius Neriae iuxta omnia quae praeceperat
ei Hieremias propheta legens ex volumine sermones
Domini in domo Domini **9** factum est autem
in anno quinto Ioachim filii Iosiae regis Iuda in
mense nono praedicaverunt ieiunium in conspectu
Domini omni populo in Hierusalem et universae
multitudini quae confluxerat de civitatibus Iuda
in Hierusalem **10** legitque Baruch ex volumine
sermones Hieremiae in domo Domini in gazofilacio
Gamariae filii Saphan scribae in vestibulo superiori
in introitu portae novae domus Domini audiente
omni populo **11** cumque audisset Micheas filius
Gamariae filii Saphan omnes sermones Domini ex
libro **12** descendit in domum regis ad gazofilacium
scribae et ecce ibi omnes principes sedebant Elisama
scriba et Dalaias filius Semeiae et Elnathan filius
Achobor et Gamarias filius Saphan et Sedecias filius
Ananiae et universi principes **13** et nuntiavit eis
Micheas omnia verba quae audivit legente Baruch
ex volumine in auribus populi **14** miserunt itaque
omnes principes ad Baruch Iudi filium Nathaniae
filii Selemiae filii Chusi dicentes volumen ex quo
legisti audiente populo sume in manu tua et veni
tulit ergo Baruch filius Neriae volumen in manu
sua et venit ad eos **15** et dixerunt ad eum sede
et lege haec in auribus nostris et legit Baruch
in auribus eorum **16** igitur cum audissent omnia
verba obstipuerunt unusquisque ad proximum
suum et dixerunt ad Baruch nuntiare debemus regi
omnes sermones istos **17** et interrogaverunt eum
dicentes indica nobis quomodo scripsisti omnes
sermones istos ex ore eius **18** dixit autem eis
Baruch ex ore suo loquebatur quasi legens ad me
omnes sermones istos et ego scribebam in volumine
atramento **19** et dixerunt principes ad Baruch
vade et abscondere tu et Hieremias et nemo sciat
ubi sitis **20** et ingressi sunt ad regem in atrium
porro volumen commendaverunt in gazofilacio
Elisamae scribae et nuntiaverunt audiente rege
omnes sermones **21** misitque rex Iudi ut sumeret
volumen qui tollens illud de gazofilacio Elisamae
scribae legit audiente rege et universis principibus
qui stabant circa regem **22** rex autem sedebat in
domo hiemali in mense nono et posita erat arula
coram eo plena prunis **23** cumque legisset Iudi tres
pagellas vel quattuor scidit illud scalpello scribae
et proiecit in igne qui erat super arulam donec
consumeretur omne volumen igni qui erat in arula
24 et non timuerunt neque sciderunt vestimenta
sua rex et omnes servi eius qui audierunt universos
sermones istos **25** verumtamen Elnathan et Dalaias
et Gamarias contradixerunt regi ne conbureret
librum et non audivit eos **26** et praecepit rex
Hieremahel filio Ammelech et Saraiae filio Ezrihel et
Selemiae filio Abdehel ut conprehenderent Baruch
scribam et Hieremiam prophetam abscondit autem

eos Dominus 27 et factum est verbum Domini ad
Hieremiam postquam conbuserat rex volumen et
sermones quos scripserat Baruch ex ore Hieremiae
dicens 28 rursum tolle volumen aliud et scribe in
eo omnes sermones priores qui erant in volumine
primo quod conbusit Ioachim rex Iuda 29 et ad
Ioachim regem Iuda dices haec dicit Dominus tu
conbusisti volumen illud dicens quare scripsisti
in eo adnuntians festinus veniet rex Babylonis
et vastabit terram hanc et cessare faciet ex illa
hominem et iumentum 30 propterea haec dicit
Dominus contra Ioachim regem Iuda non erit ex
eo qui sedeat super solium David et cadaver eius
proicietur ad aestum per diem et ad gelu per noctem
31 et visitabo contra eum et contra semen eius
et contra servos eius iniquitates suas et adducam
super eos et super habitatores Hierusalem et super
viros Iuda omne malum quod locutus sum ad eos et
non audierunt 32 Hieremias autem tulit volumen
aliud et dedit illud Baruch filio Neriae scribae qui
scripsit in eo ex ore Hieremiae omnes sermones
libri quem conbuserat Ioachim rex Iuda igni et
insuper additi sunt sermones multo plures quam
ante fuerant

37 et regnavit rex Sedecias filius Iosiae pro
Iechonia filio Ioachim quem constituit regem
Nabuchodonosor rex Babylonis in terra Iuda 2 et
non oboedivit ipse et servi eius et populus terrae
verbis Domini quae locutus est in manu Hieremiae
prophetae 3 et misit rex Sedecias Iuchal filium
Selemiae et Sophoniam filium Maasiae sacerdotem
ad Hieremiam prophetam dicens ora pro nobis
Dominum Deum nostrum 4 Hieremias autem libere
ambulabat in medio populi non enim miserant
eum in custodiam carceris 5 igitur exercitus
Pharao egressus est Aegyptum et audientes Chaldei
qui obsidebant Hierusalem huiuscemodi nuntium
recesserunt ab Hierusalem 6 et factum est verbum
Domini ad Hieremiam prophetam dicens 7 haec
dicit Dominus Deus Israhel sic dicetis regi Iuda qui
misit vos ad me ad interrogandum ecce exercitus
Pharaonis qui egressus est vobis in auxilium
revertetur in terram suam in Aegyptum 8 et
redient Chaldei et bellabunt contra civitatem hanc
et capient eam et incendent igni 9 haec dicit
Dominus nolite decipere animas vestras dicentes
euntes abibunt et recedent a nobis Chaldei quia non
abibunt 10 sed et si percusseritis omnem exercitum
Chaldeorum qui proeliantur adversum vos et
derelicti fuerint ex eis aliqui vulnerati singuli de
tentorio suo consurgent et incendent civitatem hanc
igni 11 ergo cum recessisset exercitus Chaldeorum
ab Hierusalem propter exercitum Pharaonis 12
egressus est Hieremias de Hierusalem ut iret in
terram Beniamin et divideret ibi possessionem in
conspectu civium 13 cumque pervenisset ad portam
Beniamin erat ibi custos portae per vices nomine
Hierias filius Selemiae filii Ananiae et adprehendit
Hieremiam prophetam dicens ad Chaldeos profugis
14 et respondit Hieremias falsum est non fugio ad
Chaldeos et non audivit eum sed conprehendit
Hierias Hieremiam et adduxit eum ad principes
15 quam ob rem irati principes contra Hieremiam
caesum eum miserunt in carcerem qui erat in
domo Ionathan scribae ipse enim praepositus erat
super carcerem 16 itaque ingressus est Hieremias
in domum laci et in ergastula et sedit ibi Hieremias
diebus multis 17 mittens autem rex Sedecias tulit
eum et interrogavit in domo sua abscondite et dixit
putasne est sermo a Domino et dixit Hieremias
est et ait in manu regis Babylonis traderis 18 et
dixit Hieremias ad regem Sedeciam quid peccavi
tibi et servis tuis et populo tuo quia misisti me
in domum carceris 19 ubi sunt prophetae vestri
qui prophetabant vobis et dicebant non veniet rex
Babylonis super vos et super terram hanc 20 nunc
ergo audi obsecro domine mi rex valeat deprecatio
mea in conspectu tuo et ne me remittas in domum
Ionathan scribae ne moriar ibi 21 praecepit ergo
rex Sedecias ut traderetur Hieremias in vestibulo
carceris et daretur ei torta panis cotidie excepto
pulmento donec consumerentur omnes panes de
civitate et mansit Hieremias in vestibulo carceris

38 audivit autem Saphatias filius Matthan et
Gedelias filius Phassur et Iuchal filius Selemiae
et Phassur filius Melchiae sermones quos Hieremias
loquebatur ad omnem populum dicens 2 haec
dicit Dominus quicumque manserit in civitate
hac morietur gladio et fame et peste qui autem
profugerit ad Chaldeos vivet et erit anima eius
sospes et vivens 3 haec dicit Dominus tradenda
tradetur civitas haec in manu exercitus regis
Babylonis et capiet eam 4 et dixerunt principes
regi rogamus ut occidatur homo iste de industria
enim dissolvit manus virorum bellantium qui
remanserunt in civitate hac et manus universi
populi loquens ad eos iuxta verba haec siquidem
homo hic non quaerit pacem populi huius sed
malum 5 et dixit rex Sedecias ecce ipse in manibus
vestris est nec enim fas est regem vobis quicquam
negare 6 tulerunt ergo Hieremiam et proiecerunt
eum in lacu Melchiae filii Ammelech qui erat
in vestibulo carceris et submiserunt Hieremiam
in funibus et in lacum non erat aqua sed lutum

descendit itaque Hieremias in caenum 7 audivit
autem Abdemelech Aethiops vir eunuchus qui erat
in domo regis quod misissent Hieremiam in lacum
porro rex sedebat in porta Beniamin 8 et egressus
est Abdemelech de domo regis et locutus est ad
regem dicens 9 domine mi rex malefecerunt viri isti
omnia quaecumque perpetrarunt contra Hieremiam
prophetam mittentes eum in lacum ut moriatur
ibi fame non sunt enim panes ultra in civitate 10
praecepit itaque rex Abdemelech Aethiopi dicens
tolle tecum hinc triginta viros et leva Hieremiam
prophetam de lacu antequam moriatur 11 adsumptis
ergo Abdemelech secum viris ingressus est domum
regis quae erat sub cellario et tulit inde veteres
pannos et antiqua quae conputruerant et submisit
ea ad Hieremiam in lacum per funiculos 12 dixitque
Abdemelech Aethiops ad Hieremiam pone veteres
pannos et haec scissa et putrida sub cubitu manuum
tuarum et subter funes fecit ergo Hieremias sic 13
et extraxerunt Hieremiam funibus et eduxerunt
eum de lacu mansit autem Hieremias in vestibulo
carceris 14 et misit rex Sedecias et tulit ad se
Hieremiam prophetam ad ostium tertium quod
erat in domo Domini et dixit rex ad Hieremiam
interrogo ego te sermonem ne abscondas a me
aliquid 15 dixit autem Hieremias ad Sedeciam si
adnuntiavero tibi numquid non interficies me et si
consilium tibi dedero non me audies 16 iuravit ergo
rex Sedecias Hieremiae clam dicens vivit Dominus
qui fecit nobis animam hanc si occidero te et si
tradidero te in manu virorum istorum qui quaerunt
animam tuam 17 et dixit Hieremias ad Sedeciam
haec dicit Dominus exercituum Deus Israhel si
profectus exieris ad principes regis Babylonis vivet
anima tua et civitas haec non succendetur igni
et salvus eris tu et domus tua 18 si autem non
exieris ad principes regis Babylonis tradetur civitas
haec in manu Chaldeorum et succendent eam
igni et tu non effugies de manu eorum 19 et
dixit rex Sedecias ad Hieremiam sollicitus sum
propter Iudaeos qui transfugerunt ad Chaldeos ne
forte tradar in manus eorum et inludant mihi 20
respondit autem Hieremias non te tradent audi
quaeso vocem Domini quam ego loquor ad te et
bene tibi erit et vivet anima tua 21 quod si nolueris
egredi iste est sermo quem ostendit mihi Dominus
22 ecce omnes mulieres quae remanserunt in domo
regis Iuda educentur ad principes regis Babylonis
et ipsae dicent seduxerunt te et praevaluerunt
adversum te viri pacifici tui demerserunt in caeno
et lubrico pedes tuos et recesserunt a te 23 et omnes
uxores tuae et filii tui educentur ad Chaldeos et non
effugies manus eorum sed in manu regis Babylonis
capieris et civitatem hanc conburet igni 24 dixit
ergo Sedecias ad Hieremiam nullus sciat verba haec
et non morieris 25 si autem audierint principes quia
locutus sum tecum et venerint ad te et dixerint tibi
indica nobis quid locutus sis cum rege ne celes nos
et non te interficiemus et quid locutus est tecum
rex 26 dices ad eos prostravi ego preces meas coram
rege ne me reduci iuberet in domum Ionathan et
ibi morerer 27 venerunt ergo omnes principes ad
Hieremiam et interrogaverunt eum et locutus est
eis iuxta omnia verba quae praeceperat ei rex et
cessaverunt ab eo nihil enim fuerat auditum 28
mansit vero Hieremias in vestibulo carceris usque
ad diem quo capta est Hierusalem et factum est ut
caperetur Hierusalem

39 anno nono Sedeciae regis Iuda mense decimo
venit Nabuchodonosor rex Babylonis et omnis
exercitus eius ad Hierusalem et obsidebant eam
2 undecimo autem anno Sedeciae mense quarto
quinta mensis aperta est civitas 3 et ingressi sunt
omnes principes regis Babylonis et sederunt in porta
media Neregel Sereser Semegar Nabu Sarsachim
Rabsares Neregel Sereser Rebmag et omnes reliqui
principes regis Babylonis 4 cumque vidisset eos
Sedecias rex Iuda et omnes viri bellatores fugerunt
et egressi sunt nocte de civitate per viam horti
regis et per portam quae erat inter duos muros et
egressi sunt ad viam deserti 5 persecutus est autem
eos exercitus Chaldeorum et conprehenderunt
Sedeciam in campo solitudinis hiericuntinae et
captum adduxerunt ad Nabuchodonosor regem
Babylonis in Reblatha quae est in terra Emath
et locutus est ad eum iudicia 6 et occidit rex
Babylonis filios Sedeciae in Reblatha in oculis eius
et omnes nobiles Iuda occidit rex Babylonis 7 oculos
quoque Sedeciae eruit et vinxit eum conpedibus
ut duceretur in Babylonem 8 domum quoque
regis et domum vulgi succenderunt Chaldei igni
et murum Hierusalem subverterunt 9 et reliquias
populi quae remanserunt in civitate et perfugas
qui transfugerant ad eum et superfluos vulgi
qui remanserant transtulit Nabuzardan magister
militum in Babylonem 10 et de plebe pauperum qui
nihil penitus habebant dimisit Nabuzardan magister
militum in terra Iuda et dedit eis vineas et cisternas
in die illa 11 praeceperat autem Nabuchodonosor
rex Babylonis de Hieremia Nabuzardan magistro
militiae dicens 12 tolle illum et pone super eum
oculos tuos nihilque ei mali facias sed ut voluerit sic
facies ei 13 misit ergo Nabuzardan princeps militiae
et Nabu et Sesban et Rabsares et Neregel et Sereser
et Rebmag et omnes optimates regis Babylonis

14 miserunt et tulerunt Hieremiam de vestibulo
carceris et tradiderunt eum Godoliae filio Ahicam
filii Saphan ut intraret domum et habitaret in
populo 15 ad Hieremiam autem factus fuerat sermo
Domini cum clausus esset in vestibulo carceris
dicens 16 vade et dic Abdemelech Aethiopi dicens
haec dicit Dominus exercituum Deus Israhel ecce
ego inducam sermones meos super civitatem hanc
in malum et non in bonum et erunt in conspectu
tuo in die illa 17 et liberabo te in die illa ait Dominus
et non traderis in manus virorum quos tu formidas
18 sed eruens liberabo te et gladio non cades sed
erit tibi anima tua in salutem quia in me habuisti
fiduciam ait Dominus

40 sermo qui factus est ad Hieremiam a Domino
postquam dimissus est a Nabuzardan magistro
militiae de Rama quando tulit eum vinctum catenis
in medio omnium qui migrabant de Hierusalem et
Iuda et ducebantur in Babylonem 2 tollens ergo
princeps militiae Hieremiam dixit ad eum Dominus
Deus tuus locutus est malum hoc super locum istum
3 et adduxit et fecit Dominus sicut locutus est quia
peccastis Domino et non audistis vocem eius et
factus est vobis sermo hic 4 nunc ergo ecce solvi te
hodie de catenis quae sunt in manibus tuis si placet
tibi ut venias mecum in Babylonem veni et ponam
oculos meos super te si autem displicet tibi venire
mecum in Babylonem reside ecce omnis terra in
conspectu tuo quod elegeris et quo placuerit tibi
ut vadas illuc perge 5 et mecum noli venire sed
habita apud Godoliam filium Ahicam filii Saphan
quem praeposuit rex Babylonis civitatibus Iudaeae
habita ergo cum eo in medio populi vel quocumque
placuerit tibi ut vadas vade dedit quoque ei magister
militiae cibaria et munuscula et dimisit eum 6
venit autem Hieremias ad Godoliam filium Ahicam
in Masphat et habitavit cum eo in medio populi
qui relictus fuerat in terra 7 cum ergo audissent
omnes principes exercitus qui dispersi fuerant per
regiones ipsi et socii eorum quod praefecisset rex
Babylonis Godoliam filium Ahicam terrae et quod
commendasset ei viros et mulieres et parvulos et
de pauperibus terrae qui non fuerant translati in
Babylonem 8 venerunt ad Godoliam in Masphat et
Ismahel filius Nathaniae et Iohanan et Ionathan filii
Caree et Sareas filius Thenoemeth et filii Offi qui
erat de Nethophathi et Iezonias filius Maachathi ipsi
et viri eorum 9 et iuravit eis Godolias filius Ahicam
filii Saphan et comitibus eorum dicens nolite timere
servire Chaldeis habitate in terra et servite regi
Babylonis et bene erit vobis 10 ecce ego habito in
Masphat ut respondeam praecepto Chaldeorum qui
mittuntur ad nos vos autem colligite vindemiam
et messem et oleum et condite in vasis vestris et
manete in urbibus vestris quas tenetis 11 sed et
omnes Iudaei qui erant in Moab et in filiis Ammon
et in Idumea et in universis regionibus audito
quod dedisset rex Babylonis reliquias in Iudaeam
et quod praeposuisset super eos Godoliam filium
Ahicam filii Saphan 12 reversi sunt inquam omnes
Iudaei de universis locis ad quae profugerant et
venerunt in terram Iuda ad Godoliam in Masphat
et collegerunt vinum et messem multam nimis
13 Iohanan autem filius Caree et omnes principes
exercitus qui dispersi erant in regionibus venerunt
ad Godoliam in Masphat 14 et dixerunt ei scito
quia Baalis rex filiorum Ammon misit Ismahel
filium Nathaniae percutere animam tuam et non
credidit eis Godolias filius Ahicam 15 Iohanan
vero filius Caree dixit ad Godoliam seorsum in
Masphat loquens ibo et percutiam Ismahel filium
Nathaniae nullo sciente ne interficiat animam tuam
et dissipentur omnes Iudaei qui congregati sunt ad
te et peribunt reliquiae Iuda 16 et ait Godolias filius
Ahicam ad Iohanan filium Caree noli facere verbum
hoc falsum enim tu loqueris de Ismahel

41 et factum est in mense septimo venit Ismahel
filius Nathaniae filii Elisama de semine regali
et optimates regis et decem viri cum eo ad Godoliam
filium Ahicam in Masphat et comederunt ibi panes
simul in Masphat 2 surrexit autem Ismahel filius
Nathaniae et decem viri qui erant cum eo et
percusserunt Godoliam filium Ahicam filii Saphan
gladio et interfecerunt eum quem praefecerat
rex Babylonis terrae 3 omnes quoque Iudaeos
qui erant cum Godolia in Masphat et Chaldeos
qui repperti sunt ibi et viros bellatores percussit
Ismahel 4 secundo autem die postquam occiderat
Godoliam nullo adhuc sciente 5 venerunt viri
de Sychem et de Silo et de Samaria octoginta
viri rasi barbam et scissis vestibus et squalentes
munera et tus habebant in manu ut offerrent
in domo Domini 6 egressus ergo Ismahel filius
Nathaniae in occursum eorum de Masphat incedens
et plorans ibat cum autem occurrisset eis dixit
ad eos venite ad Godoliam filium Ahicam 7 qui
cum venissent ad medium civitatis interfecit eos
Ismahel filius Nathaniae circa medium laci ipse
et viri qui erant cum eo 8 decem autem viri
repperti sunt inter eos qui dixerunt ad Ismahel
noli occidere nos quia habemus thesauros in agro
frumenti et hordei et olei et mellis et cessavit
et non interfecit eos cum fratribus suis 9 lacus
autem in quem proiecerat Ismahel omnia cadavera

virorum quos percussit propter Godoliam ipse est
quem fecit rex Asa propter Baasa regem Israhel
ipsum replevit Ismahel filius Nathaniae occisis **10** et
captivas duxit Ismahel omnes reliquias populi qui
erant in Masphat filias regis et universum populum
qui remanserat in Masphat quos commendarat
Nabuzardan princeps militiae Godoliae filio Ahicam
et cepit eos Ismahel filius Nathaniae et abiit ut
transiret ad filios Ammon **11** audivit autem Iohanan
filius Caree et omnes principes bellatorum qui
erant cum eo omne malum quod fecerat Ismahel
filius Nathaniae **12** et adsumptis universis viris
profecti sunt ut bellarent adversum Ismahel filium
Nathaniae et invenerunt eum ad aquas Multas
quae sunt in Gabaon **13** cumque vidisset omnis
populus qui erat cum Ismahel Iohanan filium Caree
et universos principes bellatorum qui erant cum
eo laetati sunt **14** et reversus est omnis populus
quem ceperat Ismahel in Masphat reversusque abiit
ad Iohanan filium Caree **15** Ismahel autem filius
Nathaniae fugit cum octo viris a facie Iohanan et
abiit ad filios Ammon **16** tulit ergo Iohanan filius
Caree et omnes principes bellatorum qui erant
cum eo universas reliquias vulgi quas reduxerat
ab Ismahel filio Nathaniae de Masphat postquam
percussit Godoliam filium Ahicam fortes viros ad
proelium et mulieres et pueros et eunuchos quos
reduxerat de Gabaon **17** et abierunt et sederunt
peregrinantes in Chamaam quae est iuxta Bethleem
ut pergerent et introirent Aegyptum **18** a facie
Chaldeorum timebant enim eos quia percusserat
Ismahel filius Nathaniae Godoliam filium Ahicam
quem praeposuerat rex Babylonis in terra Iuda

42 et accesserunt omnes principes bellatorum et
Iohanan filius Caree et Iezonias filius Osaiae
et reliquum vulgus a parvo usque ad magnum
2 dixeruntque ad Hieremiam prophetam cadat
oratio nostra in conspectu tuo et ora pro nobis ad
Dominum Deum tuum pro universis reliquiis istis
quia derelicti sumus pauci de pluribus sicut oculi
tui nos intuentur **3** et adnuntiet nobis Dominus
Deus tuus viam per quam pergamus et verbum
quod faciamus **4** dixit autem ad eos Hieremias
propheta audivi ecce ego oro ad Dominum Deum
vestrum secundum verba vestra omne verbum
quodcumque responderit mihi indicabo vobis nec
celabo vos quicquam **5** et illi dixerunt ad Hieremiam
sit Dominus inter nos testis veritatis et fidei si non
iuxta omne verbum in quo miserit te Dominus Deus
tuus ad nos sic faciemus **6** sive bonum est sive
malum voci Domini Dei nostri ad quem mittimus
te oboediemus ut bene sit nobis cum audierimus
vocem Domini Dei nostri **7** cum autem conpleti
essent decem dies factum est verbum Domini ad
Hieremiam **8** vocavitque Iohanan filium Caree et
omnes principes bellatorum qui erant cum eo et
universum populum a minimo usque ad magnum **9**
et dixit ad eos haec dicit Dominus Deus Israhel ad
quem misistis me ut prosternerem preces vestras in
conspectu eius **10** si quiescentes manseritis in terra
hac aedificabo vos et non destruam plantabo et non
evellam iam enim placatus sum super malo quod
feci vobis **11** nolite timere a facie regis Babylonis
quem vos pavidi formidatis nolite eum metuere
dicit Dominus quia vobiscum sum ego ut salvos
faciam vos et eruam de manu eius **12** et dabo
vobis misericordiam et miserebor vestri et habitare
vos faciam in terra vestra **13** si autem dixeritis
vos non habitabimus in terra ista nec audiemus
vocem Domini Dei nostri **14** dicentes nequaquam
sed ad terram Aegypti pergemus ubi non videbimus
bellum et clangorem tubae non audiemus et famem
non sustinebimus et ibi habitabimus **15** propter hoc
nunc audite verbum Domini reliquiae Iuda haec
dicit Dominus exercituum Deus Israhel si posueritis
faciem vestram ut ingrediamini Aegyptum et
intraveritis ut ibi habitetis **16** gladium quem vos
formidatis ibi conprehendet vos in terra Aegypti
et fames pro qua estis solliciti adherebit vobis in
Aegypto et ibi moriemini **17** omnesque viri qui
posuerint faciem suam ut ingrediantur Aegyptum
et habitent ibi morientur gladio et fame et peste
nullus de eis remanebit nec effugient a facie mali
quod ego adferam super eos **18** quia haec dicit
Dominus exercituum Deus Israhel sicut conflatus
est furor meus et indignatio mea super habitatores
Hierusalem sic conflabitur indignatio mea super
vos cum ingressi fueritis Aegyptum et eritis in
iusiurandum et in stuporem et in maledictum
et in obprobrium et nequaquam ultra videbitis
locum istum **19** verbum Domini super vos reliquiae
Iuda nolite intrare Aegyptum scientes scietis quia
obtestatus sum vobis hodie **20** quia decepistis
animas vestras vos enim misistis me ad Dominum
Deum nostrum dicentes ora pro nobis ad Dominum
Deum nostrum et iuxta omnia quaecumque dixerit
tibi Dominus Deus noster sic adnuntia nobis et
faciemus **21** et adnuntiavi vobis hodie et non
audistis vocem Domini Dei vestri super universis
pro quibus misit me ad vos **22** nunc ergo scientes
scietis quia gladio et fame et peste moriemini in
loco ad quem voluistis intrare ut habitaretis ibi

43 factum est autem cum conplesset Hieremias
loquens ad populum universos sermones

Domini Dei eorum pro quibus miserat eum Dominus
Deus eorum ad illos omnia verba haec 2 dixit
Azarias filius Osaiae et Iohanan filius Caree et omnes
viri superbi dicentes ad Hieremiam mendacium tu
loqueris non misit te Dominus Deus noster dicens
ne ingrediamini Aegyptum ut habitetis illuc 3 sed
Baruch filius Neriae incitat te adversum nos ut
tradat nos in manibus Chaldeorum ut interficiat nos
et transduci faciat in Babylonem 4 et non audivit
Iohanan filius Caree et omnes principes bellatorum
et universus populus vocem Domini ut maneret
in terra Iuda 5 sed tollens Iohanan filius Caree et
universi principes bellatorum universos reliquiarum
Iuda qui reversi fuerant de cunctis gentibus ad
quas fuerant ante dispersi ut habitarent in terra
Iuda 6 viros et mulieres et parvulos et filias regis
et omnem animam quam reliquerat Nabuzardan
princeps militiae cum Godolia filio Ahicam filii
Saphan et Hieremiam prophetam et Baruch filium
Neriae 7 et ingressi sunt terram Aegypti quia non
oboedierunt voci Domini et venerunt usque ad
Tafnas 8 et factus est sermo Domini ad Hieremiam
in Tafnis dicens 9 sume in manu tua lapides
grandes et absconde eos in crypta quae est sub
muro latericio in porta domus Pharaonis in Tafnis
cernentibus viris iudaeis 10 et dices ad eos haec dicit
Dominus exercituum Deus Israhel ecce ego mittam
et adsumam Nabuchodonosor regem Babylonis
servum meum et ponam thronum eius super lapides
istos quos abscondi et statuet solium suum super
eos 11 veniensque percutiet terram Aegypti quos in
morte in morte et quos in captivitate in captivitate
et quos in gladio in gladio 12 et succendet ignem in
delubris deorum Aegypti et conburet ea et captivos
ducet illos et amicietur terra Aegypti sicut amicitur
pastor pallio suo et egredietur inde in pace 13 et
conteret statuas domus Solis quae sunt in terra
Aegypti et delubra deorum Aegypti conburet igni

44 verbum quod factum est ad Hieremiam ad
omnes Iudaeos qui habitant in terra Aegypti
habitantes in Magdolo et in Tafnis et in Memphis
et in terra Fatures dicens 2 haec dicit Dominus
exercituum Deus Israhel vos vidistis omne malum
istud quod adduxi super Hierusalem et super
omnes urbes Iuda et ecce sunt desertae hodie
et non est in eis habitator 3 propter malitiam
quam fecerunt ut me ad iracundiam provocarent
et irent et sacrificarent et colerent deos alienos
quos nesciebant et illi et vos et patres vestri 4
et misi ad vos omnes servos meos prophetas de
nocte consurgens mittensque et dicens nolite
facere verbum abominationis huius quam odi 5 et
non audierunt nec inclinaverunt aurem suam ut
converterentur a malis suis et non sacrificarent
diis alienis 6 et conflata est indignatio mea et
furor meus et succensa est in civitatibus Iuda et in
plateis Hierusalem et versae sunt in solitudinem et
vastitatem secundum diem hanc 7 et nunc haec dicit
Dominus exercituum Deus Israhel quare vos facitis
malum grande contra animas vestras ut intereat ex
vobis vir et mulier parvulus et lactans de medio
Iudae nec relinquatur vobis quicquam residuum 8
provocantes me in operibus manuum vestrarum
sacrificando diis alienis in terra Aegypti in quam
ingressi estis ut habitetis ibi et dispereatis et sitis in
maledictionem et in obprobrium cunctis gentibus
terrae 9 numquid obliti estis mala patrum vestrorum
et mala regum Iuda et mala uxorum eius et mala
vestra et mala uxorum vestrarum quae fecerunt in
terra Iuda et in regionibus Hierusalem 10 non sunt
mundati usque ad diem hanc et non timuerunt
et non ambulaverunt in lege et in praeceptis
meis quae dedi coram vobis et coram patribus
vestris 11 ideo haec dicit Dominus exercituum
Deus Israhel ecce ego pono faciem meam in vobis
in malum et disperdam omnem Iudam 12 et
adsumam reliquias Iudae qui posuerunt facies suas
ut ingrederentur terram Aegypti et habitarent ibi
et consumentur omnes in terra Aegypti cadent in
gladio et in fame consumentur a minimo usque ad
maximum in gladio et in fame morientur et erunt in
iusiurandum et in miraculum et in maledictionem
et in obprobrium 13 et visitabo habitatores terrae
Aegypti sicut visitavi super Hierusalem in gladio
et in fame et in peste 14 et non erit qui effugiat
et sit residuus de reliquiis Iudaeorum qui vadunt
ut peregrinentur in terra Aegypti et revertantur
in terram Iuda ad quam ipsi elevant animas suas
ut revertantur et habitent ibi non revertentur nisi
qui fugerint 15 responderunt autem Hieremiae
omnes viri scientes quod sacrificarent uxores eorum
diis alienis et universae mulieres quarum stabat
multitudo grandis et omnis populus habitantium in
terra Aegypti in Fatures dicens 16 sermonem quem
locutus es ad nos in nomine Domini non audiemus
ex te 17 sed facientes faciemus omne verbum quod
egreditur de ore nostro ut sacrificemus Reginae
caeli et libemus ei libamina sicut fecimus nos et
patres nostri reges nostri et principes nostri in
urbibus Iuda et in plateis Hierusalem et saturati
sumus panibus et bene nobis erat malumque non
vidimus 18 ex eo autem quo cessavimus sacrificare
Reginae caeli et libare ei libamina indigemus
omnibus et gladio et fame consumpti sumus 19
quod si nos sacrificamus Reginae caeli et libamus

ei libamina numquid sine viris nostris fecimus ei
placentas ad colendum eam et liba libandi **20** et dixit
Hieremias ad omnem populum adversum viros et
adversum mulieres et adversum universam plebem
qui responderant ei verbum dicens **21** numquid
non sacrificium quod sacrificastis in civitatibus
Iuda et in plateis Hierusalem vos et patres vestri
reges vestri et principes vestri et populus terrae
horum recordatus est Dominus et ascendit super
cor eius **22** et non poterat Dominus ultra portare
propter malitiam studiorum vestrorum et propter
abominationes quas fecistis et facta est terra vestra
in desolationem et in stuporem et in maledictum
eo quod non sit habitator sicut est dies haec **23**
propterea quod sacrificaveritis idolis et peccaveritis
Domino et non audieritis vocem Domini et in
lege et in praeceptis et in testimoniis eius non
ambulaveritis idcirco evenerunt vobis mala haec
sicut est dies haec **24** dixit autem Hieremias ad
omnem populum et ad universas mulieres audite
verbum Domini omnis Iuda qui estis in terra Aegypti
25 haec inquit Dominus exercituum Deus Israhel
dicens vos et uxores vestrae locuti estis ore vestro
et manibus vestris implestis dicentes faciamus vota
nostra quae vovimus ut sacrificemus Reginae caeli
et libemus ei libamina implestis vota vestra et opere
perpetrastis ea **26** ideo audite verbum Domini omnis
Iuda qui habitatis in terra Aegypti ecce ego iuravi in
nomine meo magno ait Dominus quia nequaquam
ultra nomen meum vocabitur ex ore omnis viri
iudaei dicentis vivit Dominus Deus in omni terra
Aegypti **27** ecce ego vigilabo super eos in malum et
non in bonum et consumentur omnes viri Iuda qui
sunt in terra Aegypti gladio et fame donec penitus
consumantur **28** et qui fugerint gladium revertentur
de terra Aegypti in terram Iuda viri pauci et scient
omnes reliquiae Iuda ingredientium terram Aegypti
ut habitent ibi cuius sermo conpleatur meus an
illorum **29** et hoc vobis signum ait Dominus quod
visitem ego super vos in loco isto ut sciatis quia vere
conplebuntur sermones mei contra vos in malum
30 haec dicit Dominus ecce ego tradam Pharaonem
Efree regem Aegypti in manu inimicorum eius et
in manu quaerentium animam illius sicut tradidi
Sedeciam regem Iuda in manu Nabuchodonosor
regis Babylonis inimici sui et quaerentis animam
eius

45 verbum quod locutus est Hieremias propheta
ad Baruch filium Neri cum scripsisset verba
haec in libro de ore Hieremiae anno quarto Ioachim
filii Iosiae regis Iuda dicens **2** haec dicit Dominus
Deus Israhel ad te Baruch **3** dixisti vae misero
mihi quoniam addidit Dominus dolorem dolori meo
laboravi in gemitu meo et requiem non inveni **4**
haec dices ad eum sic dicit Dominus ecce quos
aedificavi ego destruo et quos plantavi ego evello et
universam terram hanc **5** et tu quaeris tibi grandia
noli quaerere quia ecce ego adducam malum super
omnem carnem ait Dominus et dabo tibi animam
tuam in salutem in omnibus locis ad quaecumque
perrexeris

46 quod factum est verbum Domini ad Hieremiam
prophetam contra gentes **2** ad Aegyptum
adversum exercitum Pharaonis Nechao regis
Aegypti qui erat iuxta flumen Eufraten in
Charchamis quem percussit Nabuchodonosor rex
Babylonis in quarto anno Ioachim filii Iosiae regis
Iuda **3** praeparate scutum et clypeum et procedite
ad bellum **4** iungite equos et ascendite equites state
in galeis polite lanceas induite vos loricis **5** quid
igitur vidi ipsos pavidos et terga vertentes fortes
eorum caesos fugerunt conciti nec respexerunt
terror undique ait Dominus **6** non fugiat velox
nec salvari se putet fortis ad aquilonem iuxta
flumen Eufraten victi sunt et ruerunt **7** quis est
iste qui quasi flumen ascendit et veluti fluviorum
intumescunt gurgites eius **8** Aegyptus fluminis
instar ascendet et velut flumina movebuntur fluctus
eius et dicet ascendens operiam terram perdam
civitatem et habitatores eius **9** ascendite equos et
exultate in curribus et procedant fortes Aethiopia
et Lybies tenentes scutum et Lydii arripientes et
iacientes sagittas **10** dies autem ille Domini Dei
exercituum dies ultionis ut sumat vindictam de
inimicis suis devorabit gladius et saturabitur et
inebriabitur sanguine eorum victima enim Domini
exercituum in terra aquilonis iuxta flumen Eufraten
11 ascende in Galaad et tolle resinam virgo filia
Aegypti frustra multiplicas medicamina sanitas non
erit tibi **12** audierunt gentes ignominiam tuam et
ululatus tuus replevit terram quia fortis inpegit in
fortem ambo pariter conciderunt **13** verbum quod
locutus est Dominus ad Hieremiam prophetam
super eo quod venturus esset Nabuchodonosor
rex Babylonis et percussurus terram Aegypti **14**
adnuntiate Aegypto et auditum facite Magdolo
et resonet in Memphis et in Tafnis dicite sta
et praepara te quia devoravit gladius ea quae
per circuitum tuum sunt **15** quare conputruit
fortis tuus non stetit quoniam Dominus subvertit
eum **16** multiplicavit ruentes ceciditque vir ad
proximum suum et dicent surge et revertamur
ad populum nostrum et ad terram nativitatis
nostrae a facie gladii columbae **17** vocate nomen

Pharao regis Aegypti Tumultum adduxit tempus **18** vivo ego inquit Rex Dominus exercituum nomen eius quoniam sicut Thabor in montibus et sicut Carmelus in mari veniet **19** vasa transmigrationis fac tibi habitatrix filia Aegypti quia Memphis in solitudinem erit et deseretur inhabitabilis **20** vitula eligans atque formonsa Aegyptus stimulator ab aquilone veniet ei **21** mercennarii quoque eius qui versabantur in medio eius quasi vituli saginati versi sunt et fugerunt simul nec stare potuerunt quia dies interfectionis eorum venit super eos tempus visitationis eorum **22** vox eius quasi aeris sonabit quoniam cum exercitu properabunt et cum securibus venient ei quasi ligna caedentes **23** succiderunt saltum eius ait Dominus qui supputari non potest multiplicati sunt super lucustas et non est eis numerus **24** confusa est filia Aegypti et tradita in manu populi aquilonis **25** dixit Dominus exercituum Deus Israhel ecce ego visitabo super tumultum Alexandriae et super Pharao et super Aegyptum et super deos eius et super reges eius et super Pharao et super eos qui confidunt in eo **26** et dabo eos in manu quaerentium animam eorum et in manu Nabuchodonosor regis Babylonis et in manu servorum eius et post haec habitabitur sicut diebus pristinis ait Dominus **27** et tu ne timeas serve meus Iacob et ne paveas Israhel quia ecce ego salvum te faciam de longinquo et semen tuum de terra captivitatis suae et revertetur Iacob et quiescet et prosperabitur et non erit qui exterreat eum **28** et tu noli timere serve meus Iacob ait Dominus quia tecum ego sum quia consumam ego cunctas gentes ad quas eieci te te vero non consumam sed castigabo te in iudicio nec quasi innocenti parcam tibi

47 quod factum est verbum Domini ad Hieremiam prophetam contra Palestinos antequam percuteret Pharao Gazam **2** haec dicit Dominus ecce aquae ascendunt ab aquilone et erunt quasi torrens inundans et operient terram et plenitudinem eius urbem et habitatores eius clamabunt homines et ululabit omnis habitator terrae **3** ab strepitu pompae armorum et bellatorum eius a commotione quadrigarum eius et multitudine rotarum illius non respexerunt patres filios manibus dissolutis **4** pro adventu diei in quo vastabuntur omnes Philisthim et dissipabitur Tyrus et Sidon cum omnibus reliquis auxiliis suis depopulatus est enim Dominus Palestinos reliquias insulae Cappadociae **5** venit calvitium super Gazam conticuit Ascalon et reliquiae vallis earum usquequo concideris **6** o mucro Domini usquequo non quiescis ingredere in vaginam tuam refrigerare et sile **7** quomodo quiescet cum Dominus praeceperit ei adversus Ascalonem et adversus maritimas eius regiones ibique condixerit illi

48 ad Moab haec dicit Dominus exercituum Deus Israhel vae super Nabo quoniam vastata est et confusa capta est Cariathaim confusa est fortis et tremuit **2** non est ultra exultatio in Moab contra Esebon cogitaverunt malum venite et disperdamus eam de gente ergo silens conticesces sequeturque te gladius **3** vox clamoris de Oronaim vastitas et contritio magna **4** contrita est Moab adnuntiate clamorem parvulis eius **5** per ascensum enim Luaith plorans ascendet in fletu quoniam in descensu Oronaim hostes ululatum contritionis audierunt **6** fugite salvate animas vestras et eritis quasi myrice in deserto **7** pro eo enim quod habuisti fiduciam in munitionibus tuis et in thesauris tuis tu quoque capieris et ibit Chamos in transmigrationem sacerdotes eius et principes eius simul **8** et veniet praedo ad omnem urbem et urbs nulla salvabitur et peribit vallis et dissipabuntur campestria quoniam dixit Dominus **9** date florem Moab quia floriens egredietur et civitates eius desertae erunt et inhabitabiles **10** maledictus qui facit opus Domini fraudulenter et maledictus qui prohibet gladium suum a sanguine **11** fertilis fuit Moab ab adulescentia sua et requievit in fecibus suis nec transfusus est de vase in vas et in transmigrationem non abiit idcirco permansit gustus eius in eo et odor eius non est inmutatus **12** propterea ecce dies veniunt dicit Dominus et mittam ei ordinatores et stratores laguncularum et sternent eum et vasa eius exhaurient et lagoenas eorum conlident **13** et confundetur Moab a Chamos sicut confusa est domus Israhel a Bethel in qua habebat fiduciam **14** quomodo dicitis fortes sumus et viri robusti ad proeliandum **15** vastata est Moab et civitates illius ascenderunt et electi iuvenes eius descenderunt in occisionem ait Rex Dominus exercituum nomen ei **16** prope est interitus Moab ut veniat et malum eius velociter adcurret nimis **17** consolamini eum omnes qui estis in circuitu eius et universi qui scitis nomen eius dicite quomodo confracta est virga fortis baculus gloriosus **18** descende de gloria et sede in siti habitatio filiae Dibon quoniam vastator Moab ascendet ad te dissipabit munitiones tuas **19** in via sta et prospice habitatio Aroer interroga fugientem et eum qui evasit dic quid accidit **20** confusus est Moab quoniam victus est ululate et clamate adnuntiate in Arnon quoniam vastata est Moab **21** et iudicium venit ad terram campestrem super

Helon et super Iaesa et super Mefath 22 et super
Dibon et super Nabo et super domum Deblathaim
23 et super Cariathaim et super Bethgamul et super
Bethmaon 24 et super Carioth et super Bosra et
super omnes civitates terrae Moab quae longe
et quae prope sunt 25 abscisum est cornu Moab
et brachium eius contritum est ait Dominus 26
inebriate eum quoniam contra Dominum erectus
est et adlidet manum Moab in vomitu suo et erit
in derisum etiam ipse 27 fuit enim in derisum tibi
Israhel quasi inter fures repperisses eum propter
verba ergo tua quae adversum illum locutus es
captivus duceris 28 relinquite civitates et habitate
in petra habitatores Moab et estote quasi columba
nidificans in summo ore foraminis 29 audivimus
superbiam Moab superbus est valde sublimitatem
eius et arrogantiam et superbiam et altitudinem
cordis illius 30 ego scio ait Dominus iactantiam
eius et quod non sit iuxta eam virtus eius nec iuxta
quod poterat conata sit facere 31 ideo super Moab
heiulabo et ad Moab universam clamabo ad viros
muri fictilis lamentantes 32 de planctu Iazer plorabo
tibi vinea Sobema propagines tuae transierunt mare
usque ad mare Iazer pervenerunt super messem
tuam et vindemiam tuam praedo inruit 33 ablata est
laetitia et exultatio de Carmelo et de terra Moab et
vinum de torcularibus sustuli nequaquam calcator
uvae solitum celeuma cantabit 34 de clamore Esebon
usque Eleale et Iaesa dederunt vocem suam a Segor
usque ad Oronaim vitula conternante aquae quoque
Namrim pessimae erunt 35 et auferam de Moab ait
Dominus offerentem in excelsis et sacrificantem
diis eius 36 propterea cor meum ad Moab quasi
tibiae resonabit et cor meum ad viros muri fictilis
dabit sonitum tibiarum quia plus fecit quam potuit
idcirco perierunt 37 omne enim caput calvitium et
omnis barba rasa erit in cunctis manibus conligatio
et super omne dorsum cilicium 38 super omnia
tecta Moab et in plateis eius omnis planctus quia
contrivi Moab sicut vas inutile ait Dominus 39
quomodo victa est et ululaverunt quomodo deiecit
cervicem Moab et confusus est eritque Moab in
derisum et in exemplum omnibus in circuitu suo 40
haec dicit Dominus ecce quasi aquila evolabit et
extendet alas suas ad Moab 41 capta est Carioth et
munitiones conprehensae sunt et erit cor fortium
Moab in die illa sicut cor mulieris parturientis 42
et cessabit Moab esse populus quoniam contra
Dominum gloriatus est 43 pavor et fovea et laqueus
super te o habitator Moab ait Dominus 44 qui fugit
a facie pavoris cadet in foveam et qui conscenderit
de fovea capietur laqueo adducam enim super
Moab annum visitationis eorum dicit Dominus 45
in umbra Esebon steterunt de laqueo fugientes
quia ignis egressus est de Esebon et flamma de
medio Seon et devorabit partem Moab et verticem
filiorum tumultus 46 vae tibi Moab peristi popule
Chamos quia conprehensi sunt filii tui et filiae tuae
in captivitatem 47 et convertam captivitatem Moab
in novissimis diebus ait Dominus hucusque iudicia
Moab

49 ad filios Ammon haec dicit Dominus numquid
filii non sunt Israhel aut heres non est ei cur
igitur hereditate possedit Melchom Gad et populus
eius in urbibus eius habitavit 2 ideo ecce dies
veniunt dicit Dominus et auditum faciam super
Rabbath filiorum Ammon fremitum proelii et erit in
tumulum dissipata filiaeque eius igni succendentur
et possidebit Israhel possessores suos dicit Dominus
3 ulula Esebon quoniam vastata est Ahi clamate filiae
Rabbath accingite vos ciliciis plangite et circuite
per sepes quia Melchom in transmigratione ducetur
sacerdotes eius et principes eius simul 4 quid
gloriaris in vallibus defluxit vallis tua filia delicata
quae confidebas in thesauris tuis et dicebas quis
veniet ad me 5 ecce ego inducam super te terrorem
ait Dominus Deus exercituum ab omnibus qui sunt
in circuitu tuo et dispergemini singuli a conspectu
vestro nec erit qui congreget fugientem 6 et
post haec reverti faciam captivos filiorum Ammon
ait Dominus 7 ad Idumeam haec dicit Dominus
exercituum numquid non est ultra sapientia in
Theman periit consilium a filiis inutilis facta est
sapientia eorum 8 fugite terga vertite descendite in
voragine habitatores Dedan quoniam perditionem
Esau adduxi super eum tempus visitationis eius 9 si
vindemiatores venissent super te non reliquissent
racemum si fures in nocte rapuissent quod sufficeret
sibi 10 ego vero discoperui Esau revelavi abscondita
eius et celari non poterit vastatum est semen eius
et fratres eius et vicini eius et non erit 11 relinque
pupillos tuos ego eos faciam vivere et viduae tuae
in me sperabunt 12 quia haec dicit Dominus ecce
quibus non erat iudicium ut biberent calicem
bibentes bibent et tu quasi innocens relinqueris non
eris innocens sed bibens bibes 13 quia per memet
ipsum iuravi dicit Dominus quod in solitudinem et in
obprobrium et in desertum et in maledictionem erit
Bosra et omnes civitates eius erunt in solitudines
sempiternas 14 auditum audivi a Domino et legatus
ad gentes missus est congregamini et venite contra
eam et consurgamus in proelium 15 ecce enim
parvulum dedi te in gentibus contemptibilem
inter homines 16 arrogantia tua decepit te et
superbia cordis tui qui habitas in cavernis petrae

et adprehendere niteris altitudinem collis cum
exaltaveris quasi aquila nidum tuum inde detraham
te dicit Dominus **17** et erit Idumea deserta omnis qui
transibit per eam stupebit et sibilabit super omnes
plagas eius **18** sicuti subversa est Sodoma et Gomorra
et vicinae eius ait Dominus non habitabit ibi vir et
non incolet eam filius hominis **19** ecce quasi leo
ascendet de superbia Iordanis ad pulchritudinem
robustam quia subito currere eum faciam ad illam
et quis erit electus quem praeponam ei quis enim
similis mei et quis sustinebit me et quis est iste
pastor qui resistat vultui meo **20** propterea audite
consilium Domini quod iniit de Edom et cogitationes
eius quas cogitavit de habitatoribus Theman si non
deiecerint eos parvuli gregis nisi dissipaverint cum
eis habitaculum eorum **21** a voce ruinae eorum
commota est terra clamor in mari Rubro auditus
est vocis eius **22** ecce quasi aquila ascendet et
evolabit et expandet alas suas super Bosram et erit
cor fortium Idumeae in die illa quasi cor mulieris
parturientis **23** ad Damascum confusa est Emath et
Arfad quia auditum pessimum audierunt turbati
sunt in mari sollicitudine quiescere non potuit
24 dissoluta est Damascus versa in fugam tremor
adprehendit eam angustia et dolores tenuerunt
eam quasi parturientem **25** quomodo dereliquerunt
civitatem laudabilem urbem laetitiae **26** ideo cadent
iuvenes eius in plateis eius et omnes viri proelii
conticescent in die illa ait Dominus exercituum **27**
et succendam ignem in muro Damasci et devorabit
moenia Benadad **28** ad Cedar et ad regna Asor
quae percussit Nabuchodonosor rex Babylonis
haec dicit Dominus surgite ascendite ad Cedar et
vastate filios orientis **29** tabernacula eorum et
greges eorum capient pelles eorum et omnia vasa
eorum et camelos eorum tollent sibi et vocabunt
super eos formidinem in circuitu **30** fugite abite
vehementer in voraginibus sedete qui habitatis Asor
ait Dominus iniit enim contra vos Nabuchodonosor
rex Babylonis consilium et cogitavit adversum vos
cogitationes **31** consurgite et ascendite ad gentem
quietam et habitantem confidenter ait Dominus non
ostia non vectes ei soli habitant **32** et erunt cameli
eorum in direptionem et multitudo iumentorum
in praedam et dispergam eos in omnem ventum
qui sunt adtonsi in comam et ex omni confinio
eorum adducam interitum super eos ait Dominus
33 et erit Asor in habitaculum draconum deserta
usque in aeternum non manebit ibi vir nec incolet
eam filius hominis **34** quod factum est verbum
Domini ad Hieremiam prophetam adversus Aelam
in principio regni Sedeciae regis Iuda dicens **35** haec
dicit Dominus exercituum ecce ego confringam
arcum Aelam summam fortitudinem eorum **36** et
inducam super Aelam quattuor ventos a quattuor
plagis caeli et ventilabo eos in omnes ventos istos
et non erit gens ad quam non perveniant profugi
Aelam **37** et pavere faciam Aelam coram inimicis
suis et in conspectu quaerentium animam eorum
et adducam super eos malum iram furoris mei
dicit Dominus et emittam post eos gladium donec
consumam eos **38** et ponam solium meum in Aelam
et perdam inde reges et principes ait Dominus **39** in
novissimis autem diebus reverti faciam captivos
Aelam dicit Dominus

50 verbum quod locutus est Dominus de Babylone
et de terra Chaldeorum in manu Hieremiae
prophetae **2** adnuntiate in gentibus et auditum
facite levate signum praedicate et nolite celare
dicite capta est Babylon confusus est Bel victus est
Marodach confusa sunt sculptilia eius superata sunt
idola eorum **3** quoniam ascendit contra eam gens
ab aquilone quae ponet terram eius in solitudinem
et non erit qui habitet in ea ab homine usque
ad pecus et moti sunt et abierunt **4** in diebus
illis et in tempore illo ait Dominus venient filii
Israhel ipsi et filii Iuda simul ambulantes et flentes
properabunt et Dominum Deum suum quaerent **5** in
Sion interrogabunt viam huc facies eorum venient
et adponentur ad Dominum foedere sempiterno
quod nulla oblivione delebitur **6** grex perditus
factus est populus meus pastores eorum seduxerunt
eos feceruntque vagari in montibus de monte in
collem transierunt obliti sunt cubilis sui **7** omnes
qui invenerunt comederunt eos et hostes eorum
dixerunt non peccavimus pro eo quod peccaverunt
Domino decori iustitiae et expectationi patrum
eorum Domino **8** recedite de medio Babylonis et de
terra Chaldeorum egredimini et estote quasi hedi
ante greges **9** quoniam ecce ego suscito et adducam
in Babylonem congregationem gentium magnarum
de terra aquilonis et praeparabuntur adversum
eam et inde capietur sagitta eius quasi viri fortis
interfectoris non revertetur vacua **10** et erit Chaldea
in praedam omnes vastantes eam replebuntur ait
Dominus **11** quoniam exultatis et magna loquimini
diripientes hereditatem meam quoniam effusi estis
sicut vitulus super herbam et mugistis ut tauri
12 confusa est mater vestra nimis et adaequata
pulveri quae genuit vos ecce novissima erit in
gentibus deserta invia et arens **13** ab ira Domini non
habitabitur sed redigetur tota in solitudinem omnis
qui transit per Babylonem stupebit et sibilabit
super universis plagis eius **14** praeparamini contra
Babylonem per circuitum omnes qui intenditis

arcum debellate eam non parcatis iaculis quia
Domino peccavit **15** clamate adversus eam ubique
dedit manum ceciderunt fundamenta eius destructi
sunt muri eius quoniam ultio Domini est ultionem
accipite de ea sicut fecit facite ei **16** disperdite
satorem de Babylone et tenentem falcem in tempore
messis a facie gladii columbae unusquisque ad
populum suum convertetur et singuli ad terram
suam fugient **17** grex dispersus Israhel leones
eiecerunt eum primus comedit eum rex Assur
iste novissimus exossavit eum Nabuchodonosor
rex Babylonis **18** propterea haec dicit Dominus
exercituum Deus Israhel ecce ego visitabo regem
Babylonis et terram eius sicut visitavi regem Assur
19 et reducam Israhel ad habitaculum suum et
pascetur Carmelum et Basan et in monte Ephraim
et Galaad saturabitur anima eius **20** in diebus
illis et in tempore illo ait Dominus quaeretur
iniquitas Israhel et non erit et peccatum Iuda et
non invenietur quoniam propitius ero eis quos
reliquero **21** super terram dominantium ascende
et super habitatores eius visita dissipa et interfice
quae post eos sunt ait Dominus et fac iuxta omnia
quae praecepi tibi **22** vox belli in terra et contritio
magna **23** quomodo confractus est et contritus
est malleus universae terrae quomodo versa est
in desertum Babylon in gentibus **24** inlaqueavi
te et capta es Babylon et nesciebas inventa es
et adprehensa quoniam Dominum provocasti **25**
aperuit Dominus thesaurum suum et protulit vasa
irae suae quoniam opus est Domino Deo exercituum
in terra Chaldeorum **26** venite ad eam ab extremis
finibus aperite ut exeant qui conculcent eam tollite
de via lapides et redigite in acervos et interficite eam
nec sit quicquam reliquum **27** dissipate universos
fortes eius descendant in occisionem vae eis quia
venit dies eorum tempus visitationis eorum **28**
vox fugientium et eorum qui evaserunt de terra
Babylonis ut adnuntient in Sion ultionem Domini
Dei nostri ultionem templi eius **29** adnuntiate in
Babylonem plurimis omnibus qui tendunt arcum
consistite adversum eam per gyrum et nullus
evadat reddite ei secundum opus suum iuxta
omnia quae fecit facite illi quia contra Dominum
erecta est adversum Sanctum Israhel **30** idcirco
cadent iuvenes eius in plateis eius et omnes viri
bellatores eius conticescent in die illa ait Dominus
31 ecce ego ad te superbe dicit Dominus Deus
exercituum quia venit dies tuus tempus visitationis
tuae **32** et cadet superbus et corruet et non erit
qui suscitet eum et succendam ignem in urbibus
eius et devorabit omnia in circuitu eius **33** haec
dicit Dominus exercituum calumniam sustinent filii
Israhel et filii Iuda simul omnes qui ceperunt eos
tenent nolunt dimittere eos **34** redemptor eorum
Fortis Dominus exercituum nomen eius iudicio
defendet causam eorum ut exterreat terram et
commoveat habitatores Babylonis **35** gladius ad
Chaldeos ait Dominus et ad habitatores Babylonis
et ad principes et ad sapientes eius **36** gladius ad
divinos eius qui stulti erunt gladius ad fortes illius
qui timebunt **37** gladius ad equos eius et ad currus
eius et ad omne vulgus quod est in medio eius
et erunt quasi mulieres gladius ad thesauros eius
qui diripientur **38** siccitas super aquas eius erit et
arescent quia terra sculptilium est et in portentis
gloriantur **39** propterea habitabunt dracones cum
fatuis ficariis et habitabunt in ea strutiones et
non habitabitur ultra usque ad sempiternum nec
extruetur usque ad generationem et generationem
40 sicut subvertit Deus Sodomam et Gomorram et
vicinas eius ait Dominus non habitabit ibi vir nec
incolet eam filius hominis **41** ecce populus venit ab
aquilone et gens magna et reges multi consurgent
a finibus terrae **42** arcum et scutum adprehendent
crudeles sunt et inmisericordes vox eorum quasi
mare sonabit et super equos ascendent sicut vir
paratus ad proelium contra te filia Babylon **43**
audivit rex Babylonis famam eorum et dissolutae
sunt manus eius angustia adprehendit eum dolor
quasi parturientem **44** ecce quasi leo ascendet de
superbia Iordanis ad pulchritudinem robustam quia
subito currere eum faciam ad illam et quis erit
electus quem praeponam ei quis enim similis mei
et quis sustinebit me et quis est iste pastor qui
resistat vultui meo **45** propterea audite consilium
Domini quod mente concepit adversum Babylonem
et cogitationes eius quas cogitavit super terram
Chaldeorum nisi detraxerint eos parvuli gregum
nisi dissipatum fuerit cum ipsis habitaculum eorum
46 a voce captivitatis Babylonis commota est terra
et clamor inter gentes auditus est

51 haec dicit Dominus ecce ego suscitabo super
Babylonem et super habitatores eius qui
cor suum levaverunt contra me quasi ventum
pestilentem **2** et mittam in Babylonem ventilatores
et ventilabunt eam et demolientur terram eius
quoniam venerunt super eam undique in die
adflictionis eius **3** non tendat qui tendit arcum
suum et non ascendat loricatus nolite parcere
iuvenibus eius interficite omnem militiam eius **4** et
cadent interfecti in terra Chaldeorum et vulnerati in
regionibus eius **5** quoniam non fuit viduatus Israhel
et Iuda a Deo suo Domino exercituum terra autem
eorum repleta est delicto a Sancto Israhel **6** fugite

de medio Babylonis et salvet unusquisque animam
suam nolite tacere super iniquitatem eius quoniam
tempus ultionis est Domino vicissitudinem ipse
retribuet ei **7** calix aureus Babylon in manu Domini
inebrians omnem terram de vino eius biberunt
gentes et ideo commotae sunt **8** subito cecidit
Babylon et contrita est ululate super eam tollite
resinam ad dolorem eius si forte sanetur **9** curavimus
Babylonem et non est sanata derelinquamus eam
et eamus unusquisque in terram suam quoniam
pervenit usque ad caelos iudicium eius et elevatum
est usque ad nubes **10** protulit Dominus iustitias
nostras venite et narremus in Sion opus Domini
Dei nostri **11** acuite sagittas implete faretras
suscitavit Dominus spiritum regum Medorum
et contra Babylonem mens eius ut perdat eam
quoniam ultio Domini est ultio templi sui **12** super
muros Babylonis levate signum augete custodiam
levate custodes praeparate insidias quia cogitavit
Dominus et fecit quaecumque locutus est contra
habitatores Babylonis **13** quae habitas super aquas
multas locuples in thesauris venit finis tuus pedalis
praecisionis tuae **14** iuravit Dominus exercituum
per animam suam quoniam replebo te hominibus
quasi brucho et super te celeuma cantabitur **15**
qui fecit terram in fortitudine sua praeparavit
orbem in sapientia sua et prudentia sua extendit
caelos **16** dante eo vocem multiplicantur aquae in
caelo qui levat nubes ab extremo terrae fulgura
in pluviam fecit et produxit ventum de thesauris
suis **17** stultus factus est omnis homo ab scientia
confusus est omnis conflator in sculptili quia
mendax conflatio eius nec est spiritus in eis **18** vana
sunt opera et risu digna in tempore visitationis
suae peribunt **19** non sicut haec pars Iacob quia qui
fecit omnia ipse est et Israhel sceptrum hereditatis
eius Dominus exercituum nomen eius **20** conlidis
tu mihi vasa belli et ego conlidam in te gentes
et disperdam in te regna **21** et conlidam in te
equum et equitem eius et conlidam in te currum
et ascensorem eius **22** et conlidam in te virum et
mulierem et conlidam in te senem et puerum et
conlidam in te iuvenem et virginem **23** et conlidam
in te pastorem et gregem eius et conlidam in te
agricolam et iugales eius et conlidam in te duces
et magistratus **24** et reddam Babyloni et cunctis
habitatoribus Chaldeae omne malum suum quod
fecerunt in Sion in oculis vestris ait Dominus **25**
ecce ego ad te mons pestifer ait Dominus qui
corrumpis universam terram et extendam manum
meam super te et evolvam te de petris et dabo
te in montem conbustionis **26** et non tollent de
te lapidem in angulum et lapidem in fundamenta
sed perditus in aeternum eris ait Dominus **27**
levate signum in terra clangite bucina in gentibus
sanctificate super eam gentes adnuntiate contra
illam regibus Ararat Menni et Aschenez numerate
contra eam Thapsar adducite equum quasi bruchum
aculeatum **28** sanctificate contra eam gentes
reges Mediae duces eius et universos magistratus
eius cunctamque terram potestatis eius **29** et
commovebitur terra et turbabitur quia evigilavit
contra Babylonem cogitatio Domini ut ponat terram
Babylonis desertam et inhabitabilem **30** cessaverunt
fortes Babylonis a proelio habitaverunt in praesidiis
devoratum est robur eorum et facti sunt quasi
mulieres incensa sunt tabernacula eius contriti
sunt vectes eius **31** currens obviam currenti veniet
et nuntius obvius nuntianti ut adnuntiet regi
Babylonis quia capta est civitas eius a summo usque
ad summum **32** et vada praeoccupata sunt et paludes
incensae sunt igni et viri bellatores conturbati
sunt **33** quia haec dicit Dominus exercituum Deus
Israhel filia Babylon quasi area tempus triturae eius
adhuc modicum et veniet tempus messionis eius
34 comedit me devoravit me Nabuchodonosor rex
Babylonis reddidit me quasi vas inane absorbuit me
sicut draco replevit ventrem suum teneritudine
mea et eiecit me **35** iniquitas adversum me et caro
mea super Babylonem dicit habitatio Sion et sanguis
meus super habitatores Chaldeae dicit Hierusalem
36 propterea haec dicit Dominus ecce ego iudicabo
causam tuam et ulciscar ultionem tuam et desertum
faciam mare eius et siccabo venam eius **37** et erit
Babylon in tumulos habitatio draconum stupor et
sibilus eo quod non sit habitator **38** simul ut leones
rugient excutient comas velut catuli leonum **39** in
calore eorum ponam potus eorum et inebriabo eos
ut sopiantur et dormiant somnum sempiternum
et non consurgant dicit Dominus **40** deducam
eos quasi agnos ad victimam quasi arietes cum
hedis **41** quomodo capta est Sesach et conprehensa
est inclita universae terrae quomodo facta est
in stuporem Babylon inter gentes **42** ascendit
super Babylonem mare multitudine fluctuum eius
operta est **43** factae sunt civitates eius in stuporem
terra inhabitabilis et deserta terra in qua nullus
habitet nec transeat per eam filius hominis **44**
et visitabo super Bel in Babylone et eiciam quod
absorbuerat de ore eius et non confluent ad eum
ultra gentes siquidem et murus Babylonis corruit
45 egredimini de medio eius populus meus ut
salvet unusquisque animam suam ab ira furoris
Domini **46** et ne forte mollescat cor vestrum et
timeatis auditum qui audietur in terra et veniet
in anno auditio et post hunc annum auditio et

iniquitas in terra et dominator super dominatorem
47 propterea ecce dies veniunt et visitabo super
sculptilia Babylonis et omnis terra eius confundetur
et universi interfecti eius cadent in medio eius 48
et laudabunt super Babylonem caeli et terra et
omnia quae in eis sunt quia ab aquilone venient
ei praedones ait Dominus 49 et quomodo fecit
Babylon ut caderent occisi in Israhel sic de Babylone
cadent occisi in universa terra 50 qui fugistis
gladium venite nolite stare recordamini procul
Domini et Hierusalem ascendat super cor vestrum
51 confusi sumus quoniam audivimus obprobrium
operuit ignominia facies nostras quia venerunt
alieni super sanctificationem domus Domini 52
propterea ecce dies veniunt ait Dominus et visitabo
super sculptilia eius et in omni terra eius mugiet
vulneratus 53 si ascenderit Babylon in caelum et
firmaverit in excelso robur suum a me venient
vastatores eius ait Dominus 54 vox clamoris de
Babylone et contritio magna de terra Chaldeorum
55 quoniam vastavit Dominus Babylonem et perdidit
ex ea vocem magnam et sonabunt fluctus eorum
quasi aquae multae dedit sonitum vox eorum 56
quia venit super eam id est super Babylonem praedo
et adprehensi sunt fortes eius et emarcuit arcus
eorum quia fortis ultor Dominus reddens retribuet
57 et inebriabo principes eius et sapientes eius duces
eius et magistratus eius et fortes eius et dormient
somnum sempiternum et non expergiscentur ait
Rex Dominus exercituum nomen eius 58 haec
dicit Dominus exercituum murus Babylonis ille
latissimus suffossione suffodietur et portae eius
excelsae igni conburentur et labores populorum ad
nihilum et gentium in igne erunt et disperibunt
59 verbum quod praecepit Hieremias prophetes
Saraiae filio Neriae filii Maasiae cum pergeret cum
Sedecia rege in Babylonem in anno quarto regni
eius Saraias autem erat princeps prophetiae 60 et
scripsit Hieremias omne malum quod venturum
erat super Babylonem in libro uno omnia verba
haec quae scripta sunt contra Babylonem 61 et dixit
Hieremias ad Saraiam cum veneris Babylonem et
videris et legeris omnia verba haec 62 dices Domine
tu locutus es contra locum istum ut disperderes
eum ne sit qui in eo habitet ab homine usque
ad pecus et ut sit perpetua solitudo 63 cumque
conpleveris legere librum istum ligabis ad eum
lapidem et proicies illum in medio Eufraten 64 et
dices sic submergetur Babylon et non consurget a
facie adflictionis quam ego adduco super eam et
dissolventur hucusque verba Hieremiae

52 filius viginti et unius anni Sedecias cum
regnare coepisset et undecim annis regnavit
in Hierusalem et nomen matris eius Amithal
filia Hieremiae de Lobna 2 et fecit malum in
oculis Domini iuxta omnia quae fecerat Ioachim
3 quoniam furor Domini erat in Hierusalem et in
Iuda usquequo proiceret eos a facie sua et recessit
Sedecias a rege Babylonis 4 factum est autem in
anno nono regni eius in mense decimo decima
mensis venit Nabuchodonosor rex Babylonis ipse
et omnis exercitus eius adversum Hierusalem et
obsederunt eam et aedificaverunt contra eam
munitiones in circuitu 5 et fuit civitas obsessa
usque ad undecimum annum regis Sedeciae 6
mense autem quarto nona mensis obtinuit fames
in civitate et non erant alimenta populo terrae
7 et disrupta est civitas et omnes viri bellatores
fugerunt et exierunt de civitate nocte per viam
portae quae est inter duos muros et ducit ad
hortum regis Chaldeis obsidentibus urbem in gyro
et abierunt per viam quae ducit in heremum 8
persecutus est autem exercitus Chaldeorum regem
et adprehenderunt Sedeciam in deserto quod est
iuxta Hiericho et omnis comitatus eius diffugit ab
eo 9 cumque conprehendissent regem adduxerunt
eum ad regem Babylonis in Reblatha quae est in
terra Emath et locutus est ad eum iudicia 10 et
iugulavit rex Babylonis filios Sedeciae in oculis eius
sed et omnes principes Iudae occidit in Reblatha 11
et oculos Sedeciae eruit et vinxit eum conpedibus
et adduxit eum rex Babylonis in Babylonem et
posuit eum in domo carceris usque ad diem mortis
eius 12 in mense autem quinto decima mensis ipse
est annus nonusdecimus Nabuchodonosor regis
Babylonis venit Nabuzardan princeps militiae qui
stabat coram rege Babylonis in Hierusalem 13 et
incendit domum Domini et domum regis et omnes
domos Hierusalem et omnem domum magnam
igne conbusit 14 et totum murum Hierusalem per
circuitum destruxit cunctus exercitus Chaldeorum
qui erat cum magistro militiae 15 de pauperibus
autem populi et de reliquo vulgo quod remanserat
in civitate et de perfugis qui transfugerant ad
regem Babylonis et ceteros de multitudine transtulit
Nabuzardan princeps militiae 16 de pauperibus
vero terrae reliquit Nabuzardan princeps militiae
in vinitores et in agricolas 17 columnas quoque
aereas quae erant in domo Domini et bases et mare
aereum quod erat in domo Domini confregerunt
Chaldei et tulerunt omne aes eorum in Babylonem
18 et lebetas et creagras et psalteria et fialas et
mortariola et omnia vasa aerea quae in ministerio
fuerant tulerunt 19 et hydrias et thymiamateria

et urceos et pelves et candelabra et mortaria et
cyatos quotquot aurea aurea et quotquot argentea
argentea tulit magister militiae **20** columnas duas
et mare unum vitulos duodecim aereos qui erant
sub basibus quas fecerat rex Salomon in domo
Domini non erat pondus aeris omnium vasorum
horum **21** de columnis autem decem et octo
cubiti altitudinis erant in columna una et funiculus
duodecim cubitorum circuibat eam porro grossitudo
eius quattuor digitorum et intrinsecus cava erat **22**
et capitella super utramque aerea altitudo capitelli
unius quinque cubitorum et retiacula et mala
granata **23** nonaginta sex dependentia omnia mala
granata centum retiaculis circumdabantur **24** et tulit
magister militiae Saraiam sacerdotem primum et
Sophoniam sacerdotem secundum et tres custodes
vestibuli **25** et de civitate tulit eunuchum unum qui
erat praepositus super viros bellatores et septem
viros de his qui videbant faciem regis qui inventi
sunt in civitate et scribam principem militum qui
probabat tirones et sexaginta viros de populo terrae
qui inventi sunt in medio civitatis **26** tulit autem
eos Nabuzardan magister militiae et duxit eos
ad regem Babylonis in Reblatha **27** et percussit
eos rex Babylonis et interfecit eos in Reblatha in
terra Emath et translatus est Iuda de terra sua **28**
iste est populus quem transtulit Nabuchodonosor
in anno septimo Iudaeos tria milia et viginti
tres **29** in anno octavodecimo Nabuchodonosor de
Hierusalem animas octingentas triginta duas **30** in
anno vicesimo tertio Nabuchodonosor transtulit
Nabuzardan magister militiae Iudaeorum animas
septingentas quadraginta quinque omnes ergo
animae quattuor milia sescentae **31** et factum est in
tricesimo septimo anno transmigrationis Ioachim
regis Iudae duodecimo mense vicesima quinta
mensis elevavit Evilmerodach rex Babylonis ipso
anno regni sui caput Ioachim regis Iudae et eduxit
eum de domo carceris **32** et locutus est cum eo bona
et posuit thronum eius super thronos regum qui
erant post se in Babylone **33** et mutavit vestimenta
carceris eius et comedebat panem coram eo semper
cunctis diebus vitae suae **34** et cibaria eius cibaria
perpetua dabantur ei a rege Babylonis statuta per
singulos dies usque ad diem mortis suae cunctis
diebus vitae eius

Lamentationes

1 ALEPH quomodo sedit sola civitas plena populo
facta est quasi vidua domina gentium princeps
provinciarum facta est sub tributo **2** BETH plorans
ploravit in nocte et lacrimae eius in maxillis eius
non est qui consoletur eam ex omnibus caris eius
omnes amici eius spreverunt eam et facti sunt ei
inimici **3** GIMEL migravit Iuda propter adflictionem
et multitudinem servitutis habitavit inter gentes
nec invenit requiem omnes persecutores eius
adprehenderunt eam inter angustias **4** DELETH
viae Sion lugent eo quod non sint qui veniant
ad sollemnitatem omnes portae eius destructae
sacerdotes eius gementes virgines eius squalidae
et ipsa oppressa amaritudine **5** HE facti sunt
hostes eius in capite inimici illius locupletati
sunt quia Dominus locutus est super eam propter
multitudinem iniquitatum eius parvuli eius ducti
sunt captivi ante faciem tribulantis **6** VAV et
egressus est a filia Sion omnis decor eius facti
sunt principes eius velut arietes non invenientes
pascuam et abierunt absque fortitudine ante faciem
subsequentis **7** ZAI recordata est Hierusalem
dierum adflictionis suae et praevaricationis omnium
desiderabilium suorum quae habuerat a diebus
antiquis cum caderet populus eius in manu hostili
et non esset auxiliator viderunt eam hostes et
deriserunt sabbata eius **8** HETH peccatum peccavit
Hierusalem propterea instabilis facta est omnes qui
glorificabant eam spreverunt illam quia viderunt
ignominiam eius ipsa autem gemens et conversa
retrorsum **9** TETH sordes eius in pedibus eius nec
recordata est finis sui deposita est vehementer non
habens consolatorem vide Domine adflictionem
meam quoniam erectus est inimicus **10** IOTH manum
suam misit hostis ad omnia desiderabilia eius quia
vidit gentes ingressas sanctuarium suum de quibus
praeceperas ne intrarent in ecclesiam tuam **11** CAPH
omnis populus eius gemens et quaerens panem
dederunt pretiosa quaeque pro cibo ad refocilandam
animam vide Domine considera quoniam facta sum
vilis **12** LAMED o vos omnes qui transitis per viam
adtendite et videte si est dolor sicut dolor meus
quoniam vindemiavit me ut locutus est Dominus in
die irae furoris sui **13** MEM de excelso misit ignem
in ossibus meis et erudivit me expandit rete pedibus
meis convertit me retrorsum posuit me desolatam
tota die maerore confectam **14** NUN vigilavit iugum
iniquitatum mearum in manu eius convolutae sunt
et inpositae collo meo infirmata est virtus mea
dedit me Dominus in manu de qua non potero
surgere **15** SAMECH abstulit omnes magnificos
meos Dominus de medio mei vocavit adversum me
tempus ut contereret electos meos torcular calcavit
Dominus virgini filiae Iuda **16** AIN idcirco ego
plorans et oculus meus deducens aquam quia longe
factus est a me consolator convertens animam
meam facti sunt filii mei perditi quoniam invaluit
inimicus **17** FE expandit Sion manus suas non est qui
consoletur eam mandavit Dominus adversum Iacob
in circuitu eius hostes eius facta est Hierusalem
quasi polluta menstruis inter eos **18** SADE iustus
est Dominus quia os eius ad iracundiam provocavi
audite obsecro universi populi et videte dolorem
meum virgines meae et iuvenes mei abierunt in
captivitatem **19** COPH vocavi amicos meos et ipsi
deceperunt me sacerdotes mei et senes mei in
urbe consumpti sunt quia quaesierunt cibum sibi
ut refocilarent animam suam **20** RES vide Domine
quoniam tribulor venter meus conturbatus est
subversum est cor meum in memet ipsa quoniam
amaritudine plena sum foris interfecit gladius
et domi mors similis est **21** SEN audierunt quia
ingemesco ego et non est qui consoletur me omnes
inimici mei audierunt malum meum laetati sunt
quoniam tu fecisti adduxisti diem consolationis
et fient similes mei **22** THAU ingrediatur omne
malum eorum coram te et devindemia eos sicut
vindemiasti me propter omnes iniquitates meas
multi enim gemitus mei et cor meum maerens

2 ALEPH quomodo obtexit caligine in furore
suo Dominus filiam Sion proiecit de caelo
terram inclitam Israhel et non recordatus est
scabilli pedum suorum in die furoris sui **2** BETH
praecipitavit Dominus nec pepercit omnia speciosa
Iacob destruxit in furore suo munitiones virginis
Iuda deiecit in terram polluit regnum et principes
eius **3** GIMEL confregit in ira furoris omne cornu
Israhel avertit retrorsum dexteram suam a facie
inimici et succendit in Iacob quasi ignem flammae
devorantis in gyro **4** DELETH tetendit arcum
suum quasi inimicus firmavit dexteram suam quasi
hostis et occidit omne quod pulchrum erat visu
in tabernaculo filiae Sion effudit quasi ignem
indignationem suam **5** HE factus est Dominus velut
inimicus praecipitavit Israhel praecipitavit omnia
moenia eius dissipavit munitiones eius et replevit
in filia Iuda humiliatum et humiliatam **6** VAV et
dissipavit quasi hortum tentorium suum demolitus
est tabernaculum suum oblivioni tradidit Dominus
in Sion festivitatem et sabbatum et obprobrio
in indignatione furoris sui regem et sacerdotem
7 ZAI reppulit Dominus altare suum maledixit

sanctificationi suae tradidit in manu inimici muros
turrium eius vocem dederunt in domo Domini sicut
in die sollemni **8** HETH cogitavit Dominus dissipare
murum filiae Sion tetendit funiculum suum et
non avertit manum suam a perditione luxitque
antemurale et murus pariter dissipatus est **9** TETH
defixae sunt in terra portae eius perdidit et contrivit
vectes eius regem eius et principes eius in gentibus
non est lex et prophetae eius non invenerunt
visionem a Domino **10** IOTH sederunt in terra
conticuerunt senes filiae Sion consperserunt cinere
capita sua accincti sunt ciliciis abiecerunt in terra
capita sua virgines Hierusalem **11** CAPH defecerunt
prae lacrimis oculi mei conturbata sunt viscera mea
effusum est in terra iecur meum super contritione
filiae populi mei cum deficeret parvulus et lactans in
plateis oppidi **12** LAMED matribus suis dixerunt ubi
est triticum et vinum cum deficerent quasi vulnerati
in plateis civitatis cum exhalarent animas suas in
sinu matrum suarum **13** MEM cui conparabo te vel
cui adsimilabo te filia Hierusalem cui exaequabo
te et consolabor te virgo filia Sion magna enim
velut mare contritio tua quis medebitur tui **14**
NUN prophetae tui viderunt tibi falsa et stulta nec
aperiebant iniquitatem tuam ut te ad paenitentiam
provocarent viderunt autem tibi adsumptiones
falsas et eiectiones **15** SAMECH plauserunt super te
manibus omnes transeuntes per viam sibilaverunt
et moverunt caput suum super filiam Hierusalem
haecine est urbs dicentes perfecti decoris gaudium
universae terrae **16** FE aperuerunt super te os
suum omnes inimici tui sibilaverunt et fremuerunt
dentibus dixerunt devoravimus en ista est dies
quam expectabamus invenimus vidimus **17** AIN
fecit Dominus quae cogitavit conplevit sermonem
suum quem praeceperat a diebus antiquis destruxit
et non pepercit et laetificavit super te inimicum et
exaltavit cornu hostium tuorum **18** SADE clamavit
cor eorum ad Dominum super muros filiae Sion
deduc quasi torrentem lacrimas per diem et per
noctem non des requiem tibi neque taceat pupilla
oculi tui **19** COPH consurge lauda in nocte in
principio vigiliarum effunde sicut aqua cor tuum
ante conspectum Domini leva ad eum manus tuas
pro anima parvulorum tuorum qui defecerunt in
fame in capite omnium conpetorum **20** RES vide
Domine et considera quem vindemiaveris ita ergone
comedent mulieres fructum suum parvulos ad
mensuram palmae si occidetur in sanctuario Domini
sacerdos et propheta **21** SEN iacuerunt in terra
foris puer et senex virgines meae et iuvenes mei
ceciderunt in gladio interfecisti in die furoris tui
percussisti nec misertus es **22** THAU vocasti quasi
ad diem sollemnem qui terrerent me de circuitu
et non fuit in die furoris Domini qui effugeret et
relinqueretur quos educavi et enutrivi inimicus
meus consumpsit eos

3 ALEPH ego vir videns paupertatem meam in
virga indignationis eius **2** ALEPH me minavit et
adduxit in tenebris et non in lucem **3** ALEPH tantum
in me vertit et convertit manum suam tota die **4**
BETH vetustam fecit pellem meam et carnem meam
contrivit ossa mea **5** BETH aedificavit in gyro meo et
circumdedit me felle et labore **6** BETH in tenebrosis
conlocavit me quasi mortuos sempiternos **7** GIMEL
circumaedificavit adversum me ut non egrediar
adgravavit conpedem meam **8** GIMEL sed et cum
clamavero et rogavero exclusit orationem meam **9**
GIMEL conclusit vias meas lapidibus quadris semitas
meas subvertit **10** DELETH ursus insidians factus
est mihi leo in absconditis **11** DELETH semitas meas
subvertit et confregit me posuit me desolatam **12**
DELETH tetendit arcum suum et posuit me quasi
signum ad sagittam **13** HE misit in renibus meis
filias faretrae suae **14** HE factus sum in derisu
omni populo meo canticum eorum tota die **15** HE
replevit me amaritudinibus inebriavit me absinthio
16 VAV et fregit ad numerum dentes meos cibavit
me cinere **17** VAV et repulsa est anima mea oblitus
sum bonorum **18** VAV et dixi periit finis meus et
spes mea a Domino **19** ZAI recordare paupertatis
et transgressionis meae absinthii et fellis **20** ZAI
memoria memor ero et tabescet in me anima mea **21**
ZAI hoc recolens in corde meo ideo sperabo **22** HETH
misericordiae Domini quia non sumus consumpti
quia non defecerunt miserationes eius **23** HETH
novae diluculo multa est fides tua **24** HETH pars
mea Dominus dixit anima mea propterea expectabo
eum **25** TETH bonus est Dominus sperantibus
in eum animae quaerenti illum **26** TETH bonum
est praestolari cum silentio salutare Domini **27**
TETH bonum est viro cum portaverit iugum ab
adulescentia sua **28** IOTH sedebit solitarius et
tacebit quia levavit super se **29** IOTH ponet in
pulvere os suum si forte sit spes **30** IOTH dabit
percutienti se maxillam saturabitur obprobriis **31**
CAPH quia non repellet in sempiternum Dominus
32 CAPH quia si abiecit et miserebitur secundum
multitudinem misericordiarum suarum **33** CAPH
non enim humiliavit ex corde suo et abiecit filios
hominis **34** LAMED ut contereret sub pedibus suis
omnes vinctos terrae **35** LAMED ut declinaret
iudicium viri in conspectu vultus Altissimi **36**
LAMED ut perverteret hominem in iudicio suo
Dominus ignoravit **37** MEM quis est iste qui dixit ut

fieret Domino non iubente **38** MEM ex ore Altissimi
non egredientur nec mala nec bona **39** MEM quid
murmuravit homo vivens vir pro peccatis suis
40 NUN scrutemur vias nostras et quaeramus et
revertamur ad Dominum **41** NUN levemus corda
nostra cum manibus ad Dominum in caelos **42** NUN
nos inique egimus et ad iracundiam provocavimus
idcirco tu inexorabilis es **43** SAMECH operuisti in
furore et percussisti nos occidisti nec pepercisti **44**
SAMECH opposuisti nubem tibi ne transeat oratio **45**
SAMECH eradicationem et abiectionem posuisti me
in medio populorum **46** FE aperuerunt super nos os
suum omnes inimici **47** FE formido et laqueus facta
est nobis vaticinatio et contritio **48** FE divisiones
aquarum deduxit oculus meus in contritione filiae
populi mei **49** AIN oculus meus adflictus est nec
tacuit eo quod non esset requies **50** AIN donec
respiceret et videret Dominus de caelis **51** AIN
oculus meus depraedatus est animam meam in
cunctis filiabus urbis meae **52** SADE venatione
ceperunt me quasi avem inimici mei gratis **53** SADE
lapsa est in lacu vita mea et posuerunt lapidem
super me **54** SADE inundaverunt aquae super
caput meum dixi perii **55** COPH invocavi nomen
tuum Domine de lacis novissimis **56** COPH vocem
meam audisti ne avertas aurem tuam a singultu
meo et clamoribus **57** COPH adpropinquasti in
die quando invocavi te dixisti ne timeas **58** RES
iudicasti Domine causam animae meae redemptor
vitae meae **59** RES vidisti Domine iniquitatem
adversum me iudica iudicium meum **60** RES vidisti
omnem furorem universas cogitationes eorum
adversum me **61** SEN audisti obprobria eorum
Domine omnes cogitationes eorum adversum me **62**
SEN labia insurgentium mihi et meditationes eorum
adversum me tota die **63** SEN sessionem eorum
et resurrectionem eorum vide ego sum psalmus
eorum **64** THAU reddes eis vicem Domine iuxta
opera manuum suarum **65** THAU dabis eis scutum
cordis laborem tuum **66** THAU persequeris in furore
et conteres eos sub caelis Domine

4 ALEPH quomodo obscuratum est aurum mutatus
est color optimus dispersi sunt lapides sanctuarii
in capite omnium platearum **2** BETH filii Sion
incliti et amicti auro primo quomodo reputati
sunt in vasa testea opus manuum figuli **3** GIMEL
sed et lamiae nudaverunt mammam lactaverunt
catulos suos filia populi mei crudelis quasi strutio
in deserto **4** DELETH adhesit lingua lactantis ad
palatum eius in siti parvuli petierunt panem et
non erat qui frangeret eis **5** HE qui vescebantur
voluptuose interierunt in viis qui nutriebantur in
croceis amplexati sunt stercora **6** VAV et maior
effecta est iniquitas filiae populi mei peccato
Sodomorum quae subversa est in momento et non
ceperunt in ea manus **7** ZAI candidiores nazarei eius
nive nitidiores lacte rubicundiores ebore antiquo
sapphyro pulchriores **8** HETH denigrata est super
carbones facies eorum et non sunt cogniti in
plateis adhesit cutis eorum ossibus aruit et facta
est quasi lignum **9** TETH melius fuit occisis gladio
quam interfectis fame quoniam isti extabuerunt
consumpti ab sterilitate terrae **10** IOTH manus
mulierum misericordium coxerunt filios suos facti
sunt cibus earum in contritione filiae populi mei
11 CAPH conplevit Dominus furorem suum effudit
iram indignationis suae et succendit ignem in
Sion et devoravit fundamenta eius **12** LAMED non
crediderunt reges terrae et universi habitatores
orbis quoniam ingrederetur hostis et inimicus
per portas Hierusalem **13** MEM propter peccata
prophetarum eius iniquitates sacerdotum eius qui
effuderunt in medio eius sanguinem iustorum
14 NUN erraverunt caeci in plateis polluti sunt
sanguine cumque non possent tenuerunt lacinias
suas **15** SAMECH recedite polluti clamaverunt eis
recedite abite nolite tangere iurgati quippe sunt
et commoti dixerunt inter gentes non addet ultra
ut habitet in eis **16** FE facies Domini divisit eos
non addet ut respiciat eos facies sacerdotum non
erubuerunt neque senum miserti sunt **17** AIN
cum adhuc subsisteremus defecerunt oculi nostri
ad auxilium nostrum vanum cum respiceremus
adtenti ad gentem quae salvare non poterat **18** SADE
lubricaverunt vestigia nostra in itinere platearum
nostrarum adpropinquavit finis noster conpleti
sunt dies nostri quia venit finis noster **19** COPH
velociores fuerunt persecutores nostri aquilis caeli
super montes persecuti sunt nos in deserto insidiati
sunt nobis **20** RES spiritus oris nostri christus
dominus captus est in peccatis nostris cui diximus
in umbra tua vivemus in gentibus **21** SEN gaude
et laetare filia Edom quae habitas in terra Hus
ad te quoque perveniet calix inebriaberis atque
nudaberis **22** THAU conpleta est iniquitas tua filia
Sion non addet ultra ut transmigret te visitavit
iniquitatem tuam filia Edom discoperuit peccata
tua

5 recordare Domine quid acciderit nobis intuere et
respice obprobrium nostrum **2** hereditas nostra
versa est ad alienos domus nostrae ad extraneos **3**
pupilli facti sumus absque patre matres nostrae
quasi viduae **4** aquam nostram pecunia bibimus
ligna nostra pretio conparavimus **5** cervicibus

minabamur lassis non dabatur requies **6** Aegypto
dedimus manum et Assyriis ut saturaremur pane
7 patres nostri peccaverunt et non sunt et nos
iniquitates eorum portavimus **8** servi dominati sunt
nostri non fuit qui redimeret de manu eorum **9** in
animabus nostris adferebamus panem nobis a facie
gladii in deserto **10** pellis nostra quasi clibanus
exusta est a facie tempestatum famis **11** mulieres
in Sion humiliaverunt virgines in civitatibus Iuda
12 principes manu suspensi sunt facies senum
non erubuerunt **13** adulescentibus inpudice abusi
sunt et pueri in ligno corruerunt **14** senes de
portis defecerunt iuvenes de choro psallentium **15**
defecit gaudium cordis nostri versus est in luctu
chorus noster **16** cecidit corona capitis nostri vae
nobis quia peccavimus **17** propterea maestum
factum est cor nostrum ideo contenebrati sunt
oculi nostri **18** propter montem Sion quia disperiit
vulpes ambulaverunt in eo **19** tu autem Domine in
aeternum permanebis solium tuum in generatione
et generatione **20** quare in perpetuum oblivisceris
nostri derelinques nos in longitudinem dierum **21**
converte nos Domine ad te et convertemur innova
dies nostros sicut a principio **22** sed proiciens
reppulisti nos iratus es contra nos vehementer

Hiezechielis Prophetæ

1 et factum est in tricesimo anno in quarto
mense in quinta mensis cum essem in medio
captivorum iuxta fluvium Chobar aperti sunt caeli
et vidi visiones Dei 2 in quinta mensis ipse est
annus quintus transmigrationis regis Ioachin 3
factum est verbum Domini ad Hiezecihel filium
Buzi sacerdotem in terra Chaldeorum secus flumen
Chobar et facta est super eum ibi manus Domini 4
et vidi et ecce ventus turbinis veniebat ab aquilone
et nubes magna et ignis involvens et splendor
in circuitu eius et de medio eius quasi species
electri id est de medio ignis 5 et ex medio eorum
similitudo quattuor animalium et hic aspectus
eorum similitudo hominis in eis 6 et quattuor
facies uni et quattuor pinnae uni 7 et pedes eorum
pedes recti et planta pedis eorum quasi planta pedis
vituli et scintillae quasi aspectus aeris candentis 8
et manus hominis sub pinnis eorum in quattuor
partibus et facies et pinnas per quattuor partes
habebant 9 iunctaeque erant pinnae eorum alterius
ad alterum non revertebantur cum incederent sed
unumquodque ante faciem suam gradiebatur 10
similitudo autem vultus eorum facies hominis et
facies leonis a dextris ipsorum quattuor facies autem
bovis a sinistris ipsorum quattuor et facies aquilae
ipsorum quattuor 11 et facies eorum et pinnae
eorum extentae desuper duae pinnae singulorum
iungebantur et duae tegebant corpora eorum
12 et unumquodque coram facie sua ambulabat
ubi erat impetus spiritus illuc gradiebantur nec
revertebantur cum ambularent 13 et similitudo
animalium aspectus eorum quasi carbonum ignis
ardentium et quasi aspectus lampadarum haec
erat visio discurrens in medio animalium splendor
ignis et de igne fulgor egrediens 14 et animalia
ibant et revertebantur in similitudinem fulguris
coruscantis 15 cumque aspicerem animalia apparuit
rota una super terram iuxta animalia habens
quattuor facies 16 et aspectus rotarum et opus
earum quasi visio maris et una similitudo ipsarum
quattuor et aspectus earum et opera quasi sit rota
in medio rotae 17 per quattuor partes earum euntes
ibant et non revertebantur cum ambularent 18
statura quoque erat rotis et altitudo et horribilis
aspectus et totum corpus plenum oculis in circuitu
ipsarum quattuor 19 cumque ambularent animalia
ambulabant pariter et rotae iuxta ea et cum
elevarentur animalia de terra elevabantur simul
et rotae 20 quocumque ibat spiritus illuc eunte
spiritu et rotae pariter levabantur sequentes eum
spiritus enim vitae erat in rotis 21 cum euntibus
ibant et cum stantibus stabant et cum elevatis a
terra pariter elevabantur et rotae sequentes ea quia
spiritus vitae erat in rotis 22 et similitudo super
caput animalium firmamenti quasi aspectus cristalli
horribilis et extenti super capita eorum desuper 23
sub firmamento autem pinnae eorum rectae alterius
ad alterum unumquodque duabus alis velabat corpus
suum et alterum similiter velabatur 24 et audiebam
sonum alarum quasi sonum aquarum multarum
quasi sonum sublimis Dei cum ambularent quasi
sonus erat multitudinis ut sonus castrorum cumque
starent dimittebantur pinnae eorum 25 nam cum
fieret vox supra firmamentum quod erat super
caput eorum stabant et submittebant alas suas 26
et super firmamentum quod erat inminens capiti
eorum quasi aspectus lapidis sapphyri similitudo
throni et super similitudinem throni similitudo
quasi aspectus hominis desuper 27 et vidi quasi
speciem electri velut aspectum ignis intrinsecus
eius per circuitum a lumbis eius et desuper et a
lumbis eius usque deorsum vidi quasi speciem ignis
splendentis in circuitu 28 velut aspectum arcus
cum fuerit in nube in die pluviae hic erat aspectus
splendoris per gyrum

2 haec visio similitudinis gloriae Domini et vidi et
cecidi in faciem meam et audivi vocem loquentis
et dixit ad me fili hominis sta supra pedes tuos
et loquar tecum 2 et ingressus est in me spiritus
postquam locutus est mihi et statuit me supra pedes
meos et audivi loquentem ad me 3 et dicentem fili
hominis mitto ego te ad filios Israhel ad gentes
apostatrices quae recesserunt a me patres eorum
praevaricati sunt pactum meum usque ad diem
hanc 4 et filii dura facie et indomabili corde sunt
ad quos ego mitto te et dices ad eos haec dicit
Dominus Deus 5 si forte vel ipsi audiant et si forte
quiescant quoniam domus exasperans est et scient
quia propheta fuerit in medio eorum 6 tu ergo
fili hominis ne timeas eos neque sermones eorum
metuas quoniam increduli et subversores sunt
tecum et cum scorpionibus habitas verba eorum ne
timeas et vultus eorum ne formides quia domus
exasperans est 7 loqueris ergo verba mea ad eos si
forte audiant et quiescant quoniam inritatores sunt
8 tu autem fili hominis audi quaecumque loquor ad
te et noli esse exasperans sicut domus exasperatrix
est aperi os tuum et comede quaecumque ego do
tibi 9 et vidi et ecce manus missa ad me in qua erat
involutus liber 10 et expandit illum coram me qui

erat scriptus intus et foris et scriptae erant in eo
lamentationes et carmen et vae

3 et dixit ad me fili hominis quodcumque inveneris
comede comede volumen istud et vadens loquere
ad filios Israhel **2** et aperui os meum et cibavit
me volumine illo **3** et dixit ad me fili hominis
venter tuus comedet et viscera tua conplebuntur
volumine isto quod ego do tibi et comedi illud
et factum est in ore meo sicut mel dulce **4** et
dixit ad me fili hominis vade ad domum Israhel et
loqueris verba mea ad eos **5** non enim ad populum
profundi sermonis et ignotae linguae tu mitteris
ad domum Israhel **6** neque ad populos multos
profundi sermonis et ignotae linguae quorum non
possis audire sermones et si ad illos mittereris ipsi
audirent te **7** domus autem Israhel nolent audire te
quia nolunt audire me omnis quippe domus Israhel
adtrita fronte est et duro corde **8** ecce dedi faciem
tuam valentiorem faciebus eorum et frontem tuam
duriorem frontibus eorum **9** ut adamantem et ut
silicem dedi faciem tuam ne timeas eos neque
metuas a facie eorum quia domus exasperans est
10 et dixit ad me fili hominis omnes sermones meos
quos loquor ad te adsume in corde tuo et auribus
tuis audi **11** et vade ingredere ad transmigrationem
ad filios populi tui et loqueris ad eos et dices
eis haec dicit Dominus Deus si forte audiant et
quiescant **12** et adsumpsit me spiritus et audivi
post me vocem commotionis magnae benedicta
gloria Domini de loco suo **13** et vocem alarum
animalium percutientium alteram ad alteram et
vocem rotarum sequentium animalia et vocem
commotionis magnae **14** spiritus quoque levavit
me et adsumpsit me et abii amarus in indignatione
spiritus mei manus enim Domini erat mecum
confortans me **15** et veni ad transmigrationem
acervum novarum frugum ad eos qui habitabant
iuxta flumen Chobar et sedi ubi illi sedebant et
mansi ibi septem diebus maerens in medio eorum
16 cum autem pertransissent septem dies factum
est verbum Domini ad me dicens **17** fili hominis
speculatorem dedi te domui Israhel et audies de ore
meo verbum et adnuntiabis eis ex me **18** si dicente
me ad impium morte morieris non adnuntiaveris ei
neque locutus fueris ut avertatur a via sua impia
et vivat ipse impius in iniquitate sua morietur
sanguinem autem eius de manu tua requiram **19**
si autem tu adnuntiaveris impio et ille non fuerit
conversus ab impietate sua et via sua impia ipse
quidem in iniquitate sua morietur tu autem animam
tuam liberasti **20** sed et si conversus iustus a iustitia
sua fecerit iniquitatem ponam offendiculum coram
eo ipse morietur quia non adnuntiasti ei in peccato
suo morietur et non erunt in memoria iustitiae
eius quas fecit sanguinem vero eius de manu tua
requiram **21** si autem tu adnuntiaveris iusto ut non
peccet iustus et ille non peccaverit vivens vivet
quia adnuntiasti ei et tu animam tuam liberasti
22 et facta est super me manus Domini et dixit
ad me surgens egredere in campum et ibi loquar
tecum **23** et surgens egressus sum in campum et
ecce ibi gloria Domini stabat quasi gloria quam vidi
iuxta fluvium Chobar et cecidi in faciem meam
24 et ingressus est in me spiritus et statuit me
super pedes meos et locutus est mihi et dixit ad me
ingredere et includere in medio domus tuae **25** et
tu fili hominis ecce data sunt super te vincula et
ligabunt te in eis et non egredieris in medio eorum
26 et linguam tuam adherescere faciam palato tuo
et eris mutus nec quasi vir obiurgans quia domus
exasperans est **27** cum autem locutus fuero tibi
aperiam os tuum et dices ad eos haec dicit Dominus
Deus qui audit audiat et qui quiescit quiescat quia
domus exasperans est

4 et tu fili hominis sume tibi laterem et pones
eum coram te et describes in eo civitatem
Hierusalem **2** et ordinabis adversus eam obsidionem
et aedificabis munitiones et conportabis aggerem
et dabis contra eam castra et pones arietes in gyro
3 et tu sume tibi sartaginem ferream et pones
eam murum ferreum inter te et inter civitatem et
obfirmabis faciem tuam ad eam et erit in obsidionem
et circumdabis eam signum est domui Israhel **4** et
tu dormies super latus tuum sinistrum et pones
iniquitates domus Israhel super eo numero dierum
quibus dormies super illud et adsumes iniquitatem
eorum **5** ego autem dedi tibi annos iniquitatis
eorum numero dierum trecentos et nonaginta
dies et portabis iniquitatem domus Israhel **6** et
cum conpleveris haec dormies super latus tuum
dextrum secundo et adsumes iniquitatem domus
Iuda quadraginta diebus diem pro anno diem
inquam pro anno dedi tibi **7** et ad obsidionem
Hierusalem convertes faciem tuam et brachium
tuum erit exertum et prophetabis adversus eam
8 ecce circumdedi te vinculis et non te convertes
a latere tuo in latus aliud donec conpleas dies
obsidionis tuae **9** et tu sume tibi frumentum et
hordeum et fabam et lentem et milium et viciam et
mittes ea in vas unum et facies tibi panes numero
dierum quibus dormies super latus tuum trecentis
et nonaginta diebus comedes illud **10** cibus autem
tuus quo vesceris erit in pondere viginti stateres in
die a tempore usque ad tempus comedes illud **11**

et aquam in mensura bibes sextam partem hin a
tempore usque ad tempus bibes illud **12** et quasi
subcinericium hordiacium comedes illud et stercore
quod egredietur de homine operies illud in oculis
eorum **13** et dixit Dominus sic comedent filii Israhel
panem suum pollutum inter gentes ad quas eiciam
eos **14** et dixi ha ha ha Domine Deus ecce anima mea
non est polluta et morticinum et laceratum a bestiis
non comedi ab infantia mea usque nunc et non est
ingressa os meum omnis caro inmunda **15** et dixit
ad me ecce dedi tibi fimum boum pro stercoribus
humanis et facies panem tuum in eo **16** et dixit ad
me fili hominis ecce ego conteram baculum panis
in Hierusalem et comedent panem in pondere et in
sollicitudine et aquam in mensura et in angustia
bibent **17** ut deficientibus pane et aqua corruat
unusquisque ad fratrem suum et contabescant in
iniquitatibus suis

5 et tu fili hominis sume tibi gladium acutum
radentem pilos adsumes eum et duces per caput
tuum et per barbam tuam et adsumes tibi stateram
ponderis et divides eos **2** tertiam partem igni
conbures in medio civitatis iuxta conpletionem
dierum obsidionis et adsumens tertiam partem
concides gladio in circuitu eius tertiam vero aliam
disperges in ventum et gladium nudabo post eos
3 et sumes inde parvum numerum et ligabis eos
in summitate pallii tui **4** et ex eis rursum tolles et
proicies in medio ignis et conbures eos igni ex eo
egredietur ignis in omnem domum Israhel **5** haec
dicit Dominus Deus ista est Hierusalem in medio
gentium posui eam et in circuitu eius terras **6** et
contempsit iudicia mea ut plus esset impia quam
gentes et praecepta mea ultra quam terrae quae in
circuitu eius sunt iudicia enim mea proiecerunt
et in praeceptis meis non ambulaverunt **7** idcirco
haec dicit Dominus Deus quia superastis gentes
quae in circuitu vestro sunt in praeceptis meis
non ambulastis et iudicia mea non fecistis et iuxta
iudicia gentium quae in circuitu vestro sunt non
estis operati **8** ideo haec dicit Dominus Deus ecce
ego ad te et ipse ego faciam in medio tui iudicia
in oculis gentium **9** et faciam in te quae non
feci et quibus similia ultra non faciam propter
omnes abominationes tuas **10** ideo patres comedent
filios in medio tui et filii comedent patres suos et
faciam in te iudicia et ventilabo universas reliquias
tuas in omnem ventum **11** idcirco vivo ego dicit
Dominus Deus nisi pro eo quod sanctum meum
violasti in omnibus offensionibus tuis et in omnibus
abominationibus tuis ego quoque confringam et
non parcet oculus meus et non miserebor **12** tertia
tui pars peste morietur et fame consumetur in
medio tui et tertia tui pars gladio cadet in circuitu
tuo tertiam vero partem tuam in omnem ventum
dispergam et gladium evaginabo post eos **13** et
conpleam furorem meum et requiescere faciam
indignationem meam in eis et consolabor et scient
quia ego Dominus locutus sum in zelo meo cum
implevero indignationem meam in eis **14** et dabo te
in desertum et in obprobrium in gentibus quae in
circuitu tuo sunt in conspectu omnis praetereuntis
15 et eris obprobrium et blasphemia exemplum et
stupor in gentibus quae in circuitu tuo sunt cum
fecero in te iudicia in furore et in indignatione et
in increpationibus irae **16** ego Dominus locutus
sum quando misero sagittas famis pessimas in eos
quae erunt mortiferae et quas mittam ut disperdam
vos et famem congregabo super vos et conteram
vobis baculum panis **17** et inmittam in vos famem
et bestias pessimas usque ad internicionem et
pestilentia et sanguis transibunt per te et gladium
inducam super te ego Dominus locutus sum

6 et factus est sermo Domini ad me dicens **2** fili
hominis pone faciem tuam ad montes Israhel
et prophetabis ad eos **3** et dices montes Israhel
audite verbum Domini Dei haec dicit Dominus Deus
montibus et collibus rupibus et vallibus ecce ego
inducam super vos gladium et disperdam excelsa
vestra **4** et demoliar aras vestras et confringentur
simulacra vestra et deiciam interfectos vestros ante
idola vestra **5** et dabo cadavera filiorum Israhel
ante faciem simulacrorum vestrorum et dispergam
ossa vestra circum aras vestras **6** in omnibus
habitationibus vestris urbes desertae erunt et
excelsa demolientur et dissipabuntur et interibunt
arae vestrae et confringentur et cessabunt idola
vestra et conterentur delubra vestra et delebuntur
opera vestra **7** et cadet interfectus in medio vestri
et scietis quoniam ego Dominus **8** et relinquam in
vobis eos qui fugerint gladium in gentibus cum
dispersero vos in terris **9** et recordabuntur mei
liberati vestri in gentibus ad quas captivi ducti
sunt quia contrivi cor eorum fornicans et recedens
a me et oculos eorum fornicantes post idola sua
et displicebunt sibimet super malis quae fecerunt
in universis abominationibus suis **10** et scient
quia ego Dominus non frustra locutus sum ut
facerem eis malum hoc **11** haec dicit Dominus
Deus percute manu tua et adlide pedem tuum
et dic eheu ad omnes abominationes malorum
domus Israhel qui gladio fame peste ruituri sunt
12 qui longe est peste morietur qui autem prope
gladio corruet et qui relictus fuerit et obsessus

fame morietur et conpleam indignationem meam
in eis 13 et scietis quia ego Dominus cum fuerint
interfecti vestri in medio idolorum vestrorum in
circuitu ararum vestrarum in omni colle excelso
in cunctis summitatibus montium et subtus omne
lignum nemorosum et subtus universam quercum
frondosam locum ubi accenderunt tura redolentia
universis idolis suis 14 et extendam manum meam
super eos et faciam terram desolatam et destitutam
a deserto Deblatha in omnibus habitationibus
eorum et scient quia ego Dominus

7 et factus est sermo Domini ad me dicens 2 et
tu fili hominis haec dicit Dominus Deus terrae
Israhel finis venit finis super quattuor plagas terrae
3 nunc finis super te et emittam furorem meum in
te et iudicabo te iuxta vias tuas et ponam contra te
omnes abominationes tuas 4 et non parcet oculus
meus super te et non miserebor sed vias tuas ponam
super te et abominationes tuae in medio tui erunt
et scietis quia ego Dominus 5 haec dicit Dominus
Deus adflictio una adflictio ecce venit 6 finis venit
venit finis evigilavit adversum te ecce venit 7 venit
contractio super te qui habitas in terra venit tempus
prope est dies occisionis et non gloriae montium 8
nunc de propinquo effundam iram meam super te
et conpleam furorem meum in te et iudicabo te
iuxta vias tuas et inponam tibi omnia scelera tua 9
et non parcet oculus meus neque miserebor sed
vias tuas inponam tibi et abominationes tuae in
medio tui erunt et scietis quia ego sum Dominus
percutiens 10 ecce dies ecce venit egressa est
contractio floruit virga germinavit superbia 11
iniquitas surrexit in virga impietatis non ex eis
et non ex populo neque ex sonitu eorum et non
erit requies in eis 12 venit tempus adpropinquavit
dies qui emit non laetetur et qui vendit non
lugeat quia ira super omnem populum eius 13
quia qui vendit ad id quod vendidit non revertetur
et adhuc in viventibus vita eorum visio enim ad
omnem multitudinem eius non regredietur et vir
in iniquitate vitae suae non confortabitur 14 canite
tuba praeparentur omnes et non est qui vadat ad
proelium ira enim mea super universum populum
eius 15 gladius foris pestis et fames intrinsecus
qui in agro est gladio morietur et qui in civitate
pestilentia et fame devorabuntur 16 et salvabuntur
qui fugerint ex eis et erunt in montibus quasi
columbae convallium omnes trepidi unusquisque
in iniquitate sua 17 omnes manus dissolventur
et omnia genua fluent aquis 18 et accingent se
ciliciis et operiet eos formido et in omni facie
confusio et in universis capitibus eorum calvitium
19 argentum eorum foris proicietur et aurum eorum
in sterquilinium erit argentum eorum et aurum
eorum non valebit liberare eos in die furoris Domini
animam suam non saturabunt et ventres eorum
non implebuntur quia scandalum iniquitatis eorum
factum est 20 et ornamentum monilium suorum in
superbiam posuerunt et imagines abominationum
suarum et simulacrorum fecerunt ex eo propter
hoc dedi eis illud in inmunditiam 21 et dabo illud in
manus alienorum ad diripiendum et impiis terrae
in praedam et contaminabunt illud 22 et avertam
faciem meam ab eis et violabunt arcanum meum
et introibunt in illud emissarii et contaminabunt
illud 23 fac conclusionem quoniam terra plena est
iudicio sanguinum et civitas plena iniquitate 24
et adducam pessimos de gentibus et possidebunt
domos eorum et quiescere faciam superbiam
potentium et possidebunt sanctuaria eorum 25
angustia superveniente requirent pacem et non
erit 26 conturbatio super conturbationem veniet
et auditus super auditum et quaerent visionem de
propheta et lex peribit a sacerdote et consilium
a senioribus 27 rex lugebit et princeps induetur
maerore et manus populi terrae conturbabuntur
secundum viam eorum faciam eis et secundum
iudicia eorum iudicabo eos et scient quia ego
Dominus

8 et factum est in anno sexto in sexto mense in
quinta mensis ego sedebam in domo mea et
senes Iuda sedebant coram me et cecidit super me
ibi manus Domini Dei 2 et vidi et ecce similitudo
quasi aspectus ignis ab aspectu lumborum eius et
deorsum ignis et a lumbis eius et sursum quasi
aspectus splendoris ut visio electri 3 et emissa
similitudo manus adprehendit me in cincinno
capitis mei et elevavit me spiritus inter terram et
caelum et adduxit in Hierusalem in visione Dei
iuxta ostium interius quod respiciebat aquilonem
ubi erat statutum idolum zeli ad provocandam
aemulationem 4 et ecce ibi gloria Dei Israhel
secundum visionem quam videram in campo 5 et
dixit ad me fili hominis leva oculos tuos ad viam
aquilonis et levavi oculos meos ad viam aquilonis et
ecce ab aquilone portae altaris idolum zeli in ipso
introitu 6 et dixit ad me fili hominis putasne vides tu
quid isti faciant abominationes magnas quas domus
Israhel facit hic ut procul recedam a sanctuario
meo et adhuc conversus videbis abominationes
maiores 7 et introduxit me ad ostium atrii et vidi
et ecce foramen unum in pariete 8 et dixit ad
me fili hominis fode parietem et cum perfodissem
parietem apparuit ostium unum 9 et dixit ad me

ingredere et vide abominationes pessimas quas
isti faciunt hic 10 et ingressus vidi et ecce omnis
similitudo reptilium et animalium abominatio et
universa idola domus Israhel depicta erant in
pariete in circuitu per totum 11 et septuaginta
viri de senioribus domus Israhel et Hiezonias filius
Saphan stabat in medio eorum stantium ante
picturas et unusquisque habebat turibulum in manu
sua et vapor nebulae de ture consurgebat 12 et
dixit ad me certe vides fili hominis quae seniores
domus Israhel faciunt in tenebris unusquisque
in abscondito cubiculi sui dicunt enim non videt
Dominus nos dereliquit Dominus terram 13 et dixit
ad me adhuc conversus videbis abominationes
maiores quas isti faciunt 14 et introduxit me per
ostium portae domus Domini quod respiciebat ad
aquilonem et ecce ibi mulieres sedebant plangentes
Adonidem 15 et dixit ad me certe vidisti fili hominis
adhuc conversus videbis abominationes maiores his
16 et introduxit me in atrium domus Domini interius
et ecce in ostio templi Domini inter vestibulum et
altare quasi viginti quinque viri dorsa habentes
contra templum Domini et facies ad orientem et
adorabant ad ortum solis 17 et dixit ad me certe
vidisti fili hominis numquid leve est hoc domui Iuda
ut facerent abominationes istas quas fecerunt hic
quia replentes terram iniquitate conversi sunt ad
inritandum me et ecce adplicant ramum ad nares
suas 18 ergo et ego faciam in furore non parcet
oculus meus nec miserebor et cum clamaverint ad
aures meas voce magna non exaudiam eos

9 et clamavit in auribus meis voce magna
dicens adpropinquaverunt visitationes urbis et
unusquisque vas interfectionis habet in manu sua 2
et ecce sex viri veniebant de via portae superioris
quae respicit ad aquilonem et uniuscuiusque vas
interitus in manu eius vir quoque unus in medio
eorum vestitus lineis et atramentarium scriptoris
ad renes eius et ingressi sunt et steterunt iuxta
altare aereum 3 et gloria Domini Israhel adsumpta
est de cherub quae erat super eum ad limen
domus et vocavit virum qui indutus erat lineis
et atramentarium scriptoris habebat in lumbis
suis 4 et dixit Dominus ad eum transi per mediam
civitatem in medio Hierusalem et signa thau super
frontes virorum gementium et dolentium super
cunctis abominationibus quae fiunt in medio eius
5 et illis dixit audiente me transite per civitatem
sequentes eum et percutite non parcat oculus vester
neque misereamini 6 senem adulescentulum et
virginem parvulum et mulieres interficite usque ad
internicionem omnem autem super quem videritis
thau ne occidatis et a sanctuario meo incipite
coeperunt ergo a viris senioribus qui erant ante
faciem domus 7 et dixit ad eos contaminate domum
et implete atria interfectis egredimini et egressi
sunt et percutiebant eos qui erant in civitate 8 et
caede conpleta remansi ego ruique super faciem
meam et clamans aio heu heu heu Domine Deus
ergone disperdes omnes reliquias Israhel effundens
furorem tuum super Hierusalem 9 et dixit ad me
iniquitas domus Israhel et Iuda magna est nimis
valde et repleta est terra sanguinibus et civitas
repleta est aversione dixerunt enim dereliquit
Dominus terram et Dominus non videt 10 igitur
et meus non parcet oculus neque miserebor viam
eorum super caput eorum reddam 11 et ecce vir
qui indutus erat lineis qui habebat atramentarium
in dorso suo respondit verbum dicens feci sicut
praecepisti mihi

10 et vidi et ecce in firmamento quod erat super
caput cherubin quasi lapis sapphyrus quasi
species similitudinis solii apparuit super ea 2
et dixit ad virum qui indutus erat lineis et ait
ingredere in medio rotarum quae sunt subtus
cherub et imple manum tuam prunis ignis quae
sunt inter cherubin et effunde super civitatem
ingressusque est in conspectu meo 3 cherubin
autem stabant a dextris domus cum ingrederetur
vir et nubes implevit atrium interius 4 et elevata
est gloria Domini desuper cherub ad limen domus
et repleta est domus nube et atrium repletum
est splendore gloriae Domini 5 et sonitus alarum
cherubin audiebatur usque ad atrium exterius
quasi vox Dei omnipotentis loquentis 6 cumque
praecepisset viro qui indutus erat lineis dicens sume
ignem de medio rotarum quae sunt inter cherubin
ingressus ille stetit iuxta rotam 7 et extendit cherub
manum de medio cherubin ad ignem qui erat inter
cherubin et sumpsit et dedit in manus eius qui
indutus erat lineis qui accipiens egressus est 8 et
apparuit in cherubin similitudo manus hominis
subtus pinnas eorum 9 et vidi et ecce quattuor
rotae iuxta cherubin rota una iuxta cherub unum
et rota alia iuxta cherub unum species autem erat
rotarum quasi visio lapidis chrysoliti 10 et aspectus
earum similitudo una quattuor quasi sit rota in
medio rotae 11 cumque ambularent in quattuor
partes gradiebantur non revertebantur ambulantes
sed ad locum ad quem ire declinabat quae prima
erat sequebantur et ceterae nec convertebantur
12 et omne corpus earum et colla et manus et
pinnae et circuli plena erant oculis in circuitu
quattuor rotarum 13 et rotas istas vocavit volubiles

audiente me 14 quattuor autem facies habebat
unum facies una facies cherub et facies secunda
facies hominis et in tertio facies leonis et in quarto
facies aquilae 15 et elevata sunt cherubin ipsum
est animal quod videram iuxta flumen Chobar 16
cumque ambularent cherubin ibant pariter et rotae
iuxta ea et cum levarent cherubin alas suas ut
exaltarentur de terra non residebant rotae sed et
ipsae iuxta erant 17 stantibus illis stabant et cum
elevatis elevabantur spiritus enim vitae erat in
eis 18 et egressa est gloria Domini a limine templi
et stetit super cherubin 19 et elevantia cherubin
alas suas exaltata sunt a terra coram me et illis
egredientibus rotae quoque subsecutae sunt et
stetit in introitu portae domus Domini orientalis
et gloria Dei Israhel erat super ea 20 ipsum est
animal quod vidi subter Deum Israhel iuxta fluvium
Chobar et intellexi quia cherubin essent 21 quattuor
per quattuor vultus uni et quattuor alae uni et
similitudo manus hominis sub alis eorum 22 et
similitudo vultuum eorum ipsi vultus quos videram
iuxta fluvium Chobar et intuitus eorum et impetus
singulorum ante faciem suam ingredi

11 et elevavit me spiritus et introduxit me
ad portam domus Domini orientalem quae
respicit solis ortum et ecce in introitu portae viginti
quinque viri et vidi in medio eorum Hiezoniam
filium Azur et Pheltiam filium Banaiae principes
populi 2 dixitque ad me fili hominis hii viri
qui cogitant iniquitatem et tractant consilium
pessimum in urbe ista 3 dicentes nonne dudum
aedificatae sunt domus haec est lebes nos autem
carnes 4 idcirco vaticinare de eis vaticinare fili
hominis 5 et inruit in me spiritus Domini et dixit
ad me loquere haec dicit Dominus sic locuti estis
domus Israhel et cogitationes cordis vestri ego novi
6 plurimos occidistis in urbe hac et implestis vias
eius interfectis 7 propterea haec dicit Dominus
Deus interfecti vestri quos posuistis in medio eius
hii sunt carnes et haec est lebes et educam vos de
medio eius 8 gladium metuistis et gladium inducam
super vos ait Dominus Deus 9 et eiciam vos de
medio eius daboque vos in manu hostium et faciam
in vobis iudicia 10 gladio cadetis in finibus Israhel
iudicabo vos et scietis quia ego Dominus 11 haec
non erit vobis in lebetem et vos non eritis in medio
eius in carnes in finibus Israhel iudicabo vos 12
et scietis quia ego Dominus qui in praeceptis meis
non ambulastis et iudicia mea non fecistis sed iuxta
iudicia gentium quae in circuitu vestro sunt estis
operati 13 et factum est cum prophetarem Pheltias
filius Banaiae mortuus est et cecidi in faciem meam
clamans voce magna et dixi heu heu heu Domine
Deus consummationem tu facis reliquiarum Israhel
14 et factum est verbum Domini ad me dicens 15
fili hominis fratres tui fratres tui viri propinqui tui
et omnis domus Israhel universi quibus dixerunt
habitatores Hierusalem longe recedite a Domino
nobis data est terra in possessionem 16 propterea
haec dicit Dominus Deus quia longe feci eos in
gentibus et quia dispersi eos in terris ero eis
in sanctificationem modicam in terris ad quas
venerunt 17 propterea loquere haec dicit Dominus
Deus congregabo vos de populis et adunabo de
terris in quibus dispersi estis daboque vobis humum
Israhel 18 et ingredientur illuc et auferent omnes
offensiones cunctasque abominationes eius de illa
19 et dabo eis cor unum et spiritum novum tribuam
in visceribus eorum et auferam cor lapideum de
carne eorum et dabo eis cor carneum 20 ut in
praeceptis meis ambulent et iudicia mea custodiant
faciantque ea et sint mihi in populum et ego sim
eis in Deum 21 quorum cor post offendicula et
abominationes suas ambulat horum viam in capite
suo ponam dicit Dominus Deus 22 et elevaverunt
cherubin alas suas et rotae cum eis et gloria Dei
Israhel erat super ea 23 et ascendit gloria Domini de
medio civitatis stetitque super montem qui est ad
orientem urbis 24 et spiritus levavit me adduxitque
in Chaldeam ad transmigrationem in visione in
spiritu Dei et sublata est a me visio quam videram
25 et locutus sum ad transmigrationem omnia verba
Domini quae ostenderat mihi

12 et factus est sermo Domini ad me dicens 2
fili hominis in medio domus exasperantis tu
habitas qui oculos habent ad videndum et non
vident et aures ad audiendum et non audiunt quia
domus exasperans est 3 tu ergo fili hominis fac
tibi vasa transmigrationis et transmigrabis per
diem coram eis transmigrabis autem de loco tuo
ad locum alterum in conspectu eorum si forte
aspiciant quia domus exasperans est 4 et efferes
foras vasa tua quasi vasa transmigrantis per diem
in conspectu eorum tu autem egredieris vespere
coram eis sicut egreditur migrans 5 ante oculos
eorum perfodi tibi parietem et egredieris per eum 6
in conspectu eorum in umeris portaberis in caligine
effereris faciem tuam velabis et non videbis terram
quia portentum dedi te domui Israhel 7 feci ergo
sicut praeceperat mihi vasa mea protuli quasi vasa
transmigrantis per diem et vespere perfodi mihi
parietem manu in caligine egressus sum et in
umeris portatus in conspectu eorum 8 et factus est
sermo Domini ad me mane dicens 9 fili hominis

numquid non dixerunt ad te domus Israhel domus
exasperans quid tu facis **10** dic ad eos haec dicit
Dominus Deus super ducem onus istud qui est in
Hierusalem et super omnem domum Israhel quae
est in medio eorum **11** dic ego portentum vestrum
quomodo feci sic fiet illis in transmigrationem et
captivitatem ibunt **12** et dux qui est in medio eorum
in umeris portabitur in caligine egredietur parietem
perfodient ut educant eum facies eius operietur
ut non videat oculo terram **13** et extendam rete
meum super illum et capietur in sagena mea et
adducam eum in Babylonem in terram Chaldeorum
et ipsam non videbit ibique morietur **14** et omnes
qui circa eum sunt praesidium eius et agmina eius
dispergam in omnem ventum et gladium evaginabo
post eos **15** et scient quia ego Dominus quando
dispersero illos in gentibus et disseminavero eos
in terris **16** et relinquam ex eis viros paucos a
gladio et fame et pestilentia ut narrent omnia
scelera eorum in gentibus ad quas ingredientur et
scient quia ego Dominus **17** et factus est sermo
Domini ad me dicens **18** fili hominis panem tuum
in conturbatione comede sed et aquam tuam
in festinatione et maerore bibe **19** et dices ad
populum terrae haec dicit Dominus Deus ad eos
qui habitant in Hierusalem in terra Israhel panem
suum in sollicitudine comedent et aquam suam in
desolatione bibent ut desoletur terra a multitudine
sua propter iniquitatem omnium qui habitant in
ea **20** et civitates quae nunc habitantur desolatae
erunt terraque deserta et scietis quia ego Dominus
21 et factus est sermo Domini ad me dicens **22** fili
hominis quod est proverbium istud vobis in terra
Israhel dicentium in longum differentur dies et
peribit omnis visio **23** ideo dic ad eos haec dicit
Dominus Deus quiescere faciam proverbium istud
neque vulgo dicetur ultra in Israhel et loquere ad
eos quod adpropinquaverint dies et sermo omnis
visionis **24** non enim erit ultra omnis visio cassa
neque divinatio ambigua in medio filiorum Israhel
25 quia ego Dominus loquar quodcumque locutus
fuero verbum et fiet non prolongabitur amplius sed
in diebus vestris domus exasperans loquar verbum
et faciam illud dicit Dominus Deus **26** et factus est
sermo Domini ad me dicens **27** fili hominis ecce
domus Israhel dicentium visio quam hic videt in
dies multos et in tempora longa iste prophetat **28**
propterea dic ad eos haec dicit Dominus Deus non
prolongabitur ultra omnis sermo meus verbum
quod locutus fuero conplebitur dicit Dominus Deus

13 et factus est sermo Domini ad me dicens **2** fili
hominis vaticinare ad prophetas Israhel qui
prophetant et dices prophetantibus de corde suo
audite verbum Domini **3** haec dicit Dominus Deus
vae prophetis insipientibus qui sequuntur spiritum
suum et nihil vident **4** quasi vulpes in desertis
prophetae tui Israhel erant **5** non ascendistis
ex adverso neque opposuistis murum pro domo
Israhel ut staretis in proelio in die Domini **6** vident
vana et divinant mendacium dicentes ait Dominus
cum Dominus non miserit eos et perseveraverunt
confirmare sermonem **7** numquid non visionem
cassam vidistis et divinationem mendacem locuti
estis et dicitis ait Dominus cum ego non sim locutus
8 propterea haec dicit Dominus Deus quia locuti
estis vana et vidistis mendacium ideo ecce ego ad
vos ait Dominus Deus **9** et erit manus mea super
prophetas qui vident vana et divinant mendacium
in concilio populi mei non erunt et in scriptura
domus Israhel non scribentur nec in terra Israhel
ingredientur et scietis quia ego Dominus Deus **10**
eo quod deceperint populum meum dicentes pax et
non est pax et ipse aedificabat parietem illi autem
liniebant eum luto absque paleis **11** dic ad eos qui
liniunt absque temperatura quod casurus sit erit
enim imber inundans et dabo lapides praegrandes
desuper inruentes et ventum procellae dissipantem
12 siquidem ecce cecidit paries numquid non dicetur
vobis ubi est litura quam levistis **13** propterea
haec dicit Dominus Deus et erumpere faciam
spiritum tempestatum in indignatione mea et imber
inundans in furore meo erit et lapides grandes in
ira in consummationem **14** et destruam parietem
quem levistis absque temperamento et adaequabo
eum terrae et revelabitur fundamentum eius et
cadet et consumetur in medio eius et scietis quia
ego sum Dominus **15** et conplebo indignationem
meam in parietem et in his qui linunt eum absque
temperamento dicamque vobis non est paries et
non sunt qui linunt eum **16** prophetae Israhel qui
prophetant ad Hierusalem et vident ei visionem
pacis et non est pax ait Dominus Deus **17** et tu
fili hominis pone faciem tuam contra filias populi
tui quae prophetant de corde suo et vaticinare
super eas **18** et dic haec ait Dominus Deus vae
quae consuunt pulvillos sub omni cubito manus
et faciunt cervicalia sub capite universae aetatis
ad capiendas animas cum caperent animas populi
mei vivificabant animas eorum **19** et violabant
me ad populum meum propter pugillum hordei et
fragmen panis ut interficerent animas quae non
moriuntur et vivificarent animas quae non vivunt
mentientes populo meo credenti mendaciis **20**
propter hoc haec dicit Dominus Deus ecce ego ad
pulvillos vestros quibus vos capitis animas volantes

et disrumpam eos de brachiis vestris et dimittam
animas quas vos capitis animas ad volandum 21 et
disrumpam cervicalia vestra et liberabo populum
meum de manu vestra neque erunt ultra in manibus
vestris ad praedandum et scietis quia ego Dominus
22 pro eo quod maerere fecistis cor iusti mendaciter
quem ego non contristavi et confortastis manus
impii ut non reverteretur a via sua mala et viveret
23 propterea vana non videbitis et divinationes non
divinabitis amplius et eruam populum meum de
manu vestra et scietis quoniam ego Dominus

14 et venerunt ad me viri seniorum Israhel et
sederunt coram me 2 et factus est sermo
Domini ad me dicens 3 fili hominis viri isti
posuerunt inmunditias suas in cordibus suis et
scandalum iniquitatis suae statuerunt contra faciem
suam numquid interrogatus respondebo eis 4
propter hoc loquere eis et dices ad eos haec
dicit Dominus Deus homo homo de domo Israhel
qui posuerit inmunditias suas in corde suo et
scandalum iniquitatis suae statuerit contra faciem
suam et venerit ad prophetam interrogans per
eum me ego Dominus respondebo ei in multitudine
inmunditiarum suarum 5 ut capiatur domus Israhel
in corde suo quo recesserunt a me in cunctis
idolis suis 6 propterea dic ad domum Israhel haec
dicit Dominus Deus convertimini et recedite ab
idolis vestris et ab universis contaminationibus
vestris avertite facies vestras 7 quia homo homo de
domo Israhel et de proselytis quicumque advena
fuerit in Israhel si alienatus fuerit a me et posuerit
idola sua in corde suo et scandalum iniquitatis
suae statuerit contra faciem suam et venerit ad
prophetam ut interroget per eum me ego Dominus
respondebo ei per me 8 et ponam faciem meam
super hominem illum et faciam eum in exemplum
et in proverbium et disperdam eum de medio populi
mei et scietis quia ego Dominus 9 et propheta cum
erraverit et locutus fuerit verbum ego Dominus
decepi prophetam illum et extendam manum meam
super eum et delebo eum de medio populi mei
Israhel 10 et portabunt iniquitatem suam iuxta
iniquitatem interrogantis sic iniquitas prophetae
erit 11 ut non erret ultra domus Israhel a me
neque polluatur in universis praevaricationibus
suis sed sit mihi in populum et ego sim eis in
Deum ait Dominus exercituum 12 et factus est
sermo Domini ad me dicens 13 fili hominis terra
cum peccaverit mihi ut praevaricetur praevaricans
extendam manum meam super eam et conteram
virgam panis eius et inmittam in eam famem et
interficiam de ea hominem et iumentum 14 et
si fuerint tres viri isti in medio eius Noe Danihel
et Iob ipsi iustitia sua liberabunt animas suas ait
Dominus exercituum 15 quod si et bestias pessimas
induxero super terram ut vastem eam et fuerit
invia eo quod non sit pertransiens propter bestias
16 tres viri isti qui fuerint in ea vivo ego dicit
Dominus Deus quia nec filios nec filias liberabunt
sed ipsi soli liberabuntur terra autem desolabitur
17 vel si gladium induxero super terram illam
et dixero gladio transi per terram et interfecero
de ea hominem et iumentum 18 et tres viri isti
fuerint in medio eius vivo ego dicit Dominus Deus
non liberabunt filios neque filias sed ipsi soli
liberabuntur 19 si autem et pestilentiam inmisero
super terram illam et effudero indignationem
meam super eam in sanguine ut auferam ex ea
hominem et iumentum 20 et Noe et Danihel et
Iob fuerint in medio eius vivo ego dicit Dominus
Deus quia filium et filiam non liberabunt sed ipsi
iustitia sua liberabunt animas suas 21 quoniam
haec dicit Dominus Deus quod si et quattuor
iudicia mea pessima gladium et famem et bestias
malas et pestilentiam misero in Hierusalem ut
interficiam de ea hominem et pecus 22 tamen
relinquetur in ea salvatio educentium filios et filias
ecce ipsi egredientur ad vos et videbitis viam eorum
et adinventiones eorum et consolabimini super
malo quod induxi in Hierusalem in omnibus quae
inportavi super eam 23 et consolabuntur vos cum
videritis viam eorum et adinventiones eorum et
cognoscetis quod non frustra fecerim omnia quae
feci in ea ait Dominus Deus

15 et factus est sermo Domini ad me dicens 2 fili
hominis quid fiet ligno vitis ex omnibus lignis
nemorum quae sunt inter ligna silvarum 3 numquid
tolletur de ea lignum ut fiat opus aut fabricabitur
de ea paxillus ut dependeat in eo quodcumque vas
4 ecce igni datum est in escam utramque partem
eius consumpsit ignis et medietas eius redacta est
in favillam numquid utile erit ad opus 5 etiam cum
esset integrum non erat aptum ad opus quanto
magis cum ignis illud devoraverit et conbuserit
nihil ex eo fiet operis 6 propterea haec dicit
Dominus Deus quomodo lignum vitis inter ligna
silvarum quod dedi igni ad devorandum sic tradidi
habitatores Hierusalem 7 et ponam faciem meam
in eos de igne egredientur et ignis consumet eos et
scietis quia ego Dominus cum posuero faciem meam
in eos 8 et dedero terram inviam et desolatam eo
quod praevaricatores extiterint dicit Dominus Deus

16 et factus est sermo Domini ad me dicens 2 fili
hominis notas fac Hierusalem abominationes

suas **3** et dices haec dicit Dominus Deus Hierusalem
radix tua et generatio tua de terra chananea pater
tuus Amorreus et mater tua Cetthea **4** et quando
nata es in die ortus tui non est praecisus umbilicus
tuus et in aqua non es lota in salutem nec sale
salita nec involuta pannis **5** non pepercit super te
oculus ut facerem tibi unum de his miseratus tui
sed proiecta es super faciem terrae in abiectione
animae tuae in die qua nata es **6** transiens autem
per te vidi te conculcari in sanguine tuo et dixi tibi
cum esses in sanguine tuo vive dixi inquam tibi in
sanguine tuo vive **7** multiplicatam quasi germen
agri dedi te et multiplicata es et grandis effecta et
ingressa es et pervenisti ad mundum muliebrem
ubera tua intumuerunt et pilus tuus germinavit
et eras nuda et confusionis plena **8** et transivi
per te et vidi te et ecce tempus tuum tempus
amantium et expandi amictum meum super te et
operui ignominiam tuam et iuravi tibi et ingressus
sum pactum tecum ait Dominus Deus et facta es
mihi **9** et lavi te aqua et emundavi sanguinem tuum
ex te et unxi te oleo **10** et vestivi te discoloribus
et calciavi te ianthino et cinxi te bysso et indui
te subtilibus **11** et ornavi te ornamento et dedi
armillas in manibus tuis et torquem circa collum
tuum **12** et dedi inaurem super os tuum et circulos
auribus tuis et coronam decoris in capite tuo **13**
et ornata es auro et argento et vestita es bysso
et polymito et multicoloribus similam et mel et
oleum comedisti et decora facta es vehementer
nimis et profecisti in regnum **14** et egressum est
nomen tuum in gentes propter speciem tuam quia
perfecta eras in decore meo quem posueram super
te dicit Dominus Deus **15** et habens fiduciam in
pulchritudine tua fornicata es in nomine tuo et
exposuisti fornicationem tuam omni transeunti ut
eius fieres **16** et sumens de vestimentis meis fecisti
tibi excelsa hinc inde consuta et fornicata es super
eis sicut non est factum neque futurum est **17** et
tulisti vasa decoris tui de auro meo et argento meo
quae dedi tibi et fecisti tibi imagines masculinas
et fornicata es in eis **18** et sumpsisti vestimenta
tua multicoloria et vestita es eis et oleum meum et
thymiama meum posuisti coram eis **19** et panem
meum quem dedi tibi similam et oleum et mel
quibus enutrivi te posuisti in conspectu eorum
in odorem suavitatis et factum est ait Dominus
Deus **20** et tulisti filios tuos et filias tuas quas
generasti mihi et immolasti eis ad devorandum
numquid parva est fornicatio tua **21** immolantis
filios meos et dedisti illos consecrans eis **22** et post
omnes abominationes tuas et fornicationes non es
recordata dierum adulescentiae tuae quando eras
nuda et confusione plena conculcata in sanguine
tuo **23** et accidit post omnem malitiam tuam
vae vae tibi ait Dominus Deus **24** et aedificasti
tibi lupanar et fecisti tibi prostibulum in cunctis
plateis **25** ad omne caput viae aedificasti signum
prostitutionis tuae et abominabilem fecisti decorem
tuum et divisisti pedes tuos omni transeunti et
multiplicasti fornicationes tuas **26** et fornicata es
cum filiis Aegypti vicinis tuis magnarum carnium
et multiplicasti fornicationem tuam ad inritandum
me **27** ecce ego extendi manum meam super
te et auferam ius tuum et dabo te in animam
odientium te filiarum Palestinarum quae erubescunt
in via tua scelerata **28** et fornicata es in filiis
Assyriorum eo quod necdum fueris expleta et
postquam fornicata es nec sic es satiata **29** et
multiplicasti fornicationem tuam in terra Chanaan
cum Chaldeis et nec sic satiata es **30** in quo mundabo
cor tuum ait Dominus Deus cum facias omnia
haec opera mulieris meretricis et procacis **31** quia
fabricasti lupanar tuum in capite omnis viae et
excelsum tuum fecisti in omni platea nec facta es
quasi meretrix fastidio augens pretium **32** sed quasi
mulier adultera quae super virum suum inducit
alienos **33** omnibus meretricibus dantur mercedes
tu autem dedisti mercedes cunctis amatoribus
tuis et donabas eis ut intrarent ad te undique ad
fornicandum tecum **34** factumque in te est contra
consuetudinem mulierum in fornicationibus tuis
et post te non erit fornicatio in eo enim quod
dedisti mercedes et mercedes non accepisti factum
est in te contrarium **35** propterea meretrix audi
verbum Domini **36** haec dicit Dominus Deus quia
effusum est aes tuum et revelata est ignominia
tua in fornicationibus tuis super amatores tuos et
super idola abominationum tuarum in sanguine
filiorum tuorum quos dedisti eis **37** ecce ego
congregabo omnes amatores tuos quibus commixta
es et omnes quos dilexisti cum universis quos
oderas et congregabo eos super te undique et
nudabo ignominiam tuam coram eis et videbunt
omnem turpitudinem tuam **38** et iudicabo te iudiciis
adulterarum et effundentium sanguinem et dabo te
in sanguinem furoris et zeli **39** et dabo te in manus
eorum et destruent lupanar tuum et demolientur
prostibulum tuum et denudabunt te vestimentis
tuis et auferent vasa decoris tui et derelinquent
te nudam plenamque ignominia **40** et adducent
super te multitudinem et lapidabunt te lapidibus et
trucidabunt te gladiis suis **41** et conburent domos
tuas igni et facient in te iudicia in oculis mulierum
plurimarum et desines fornicari et mercedes ultra
non dabis **42** et requiescet indignatio mea in te et

auferetur zelus meus a te et quiescam nec irascar
amplius **43** eo quod non fueris recordata dierum
adulescentiae tuae et provocasti me in omnibus
his quapropter et ego vias tuas in capite tuo dedi
ait Dominus Deus et non feci iuxta scelera tua in
omnibus abominationibus tuis **44** ecce omnis qui
dicit vulgo proverbium in te adsumet illud dicens
sicut mater ita et filia eius **45** filia matris tuae es tu
quae proiecit virum suum et filios suos et soror
sororum tuarum tu quae proiecerunt viros suos
et filios suos mater vestra Cetthea et pater vester
Amorreus **46** et soror tua maior Samaria ipsa et filiae
eius quae habitat ad sinistram tuam soror autem
tua minor te quae habitat a dextris tuis Sodoma et
filiae eius **47** sed nec in viis earum ambulasti neque
secundum scelera earum fecisti pauxillum minus
paene sceleratiora fecisti illis in omnibus viis tuis **48**
vivo ego dicit Dominus Deus quia non fecit Sodoma
soror tua ipsa et filiae eius sicut fecisti tu et filiae
tuae **49** ecce haec fuit iniquitas Sodomae sororis
tuae superbia saturitas panis et abundantia et otium
ipsius et filiarum eius et manum egeno et pauperi
non porrigebant **50** et elevatae sunt et fecerunt
abominationes coram me et abstuli eas sicut vidisti
51 et Samaria dimidium peccatorum tuorum non
peccavit sed vicisti eas sceleribus tuis et iustificasti
sorores tuas in omnibus abominationibus tuis quas
operata es **52** ergo et tu porta confusionem tuam
quae vicisti sorores tuas peccatis tuis sceleratius
agens ab eis iustificatae sunt enim a te ergo et
tu confundere et porta ignominiam tuam quae
iustificasti sorores tuas **53** et convertam restituens
eas conversione Sodomorum cum filiabus suis et
conversione Samariae et filiarum eius et convertam
reversionem tuam in medio earum **54** ut portes
ignominiam tuam et confundaris in omnibus quae
fecisti consolans eas **55** et soror tua Sodoma et filiae
eius revertentur ad antiquitatem suam et Samaria et
filiae eius revertentur ad antiquitatem suam et tu et
filiae tuae revertimini ad antiquitatem vestram **56**
non fuit autem Sodoma soror tua audita in ore tuo in
die superbiae tuae **57** antequam revelaretur malitia
tua sicut hoc tempore in obprobrium filiarum Syriae
et cunctarum in circuitu tuo filiarum Palestinarum
quae ambiunt te per gyrum **58** scelus tuum et
ignominiam tuam tu portasti ait Dominus Deus
59 quia haec dicit Dominus Deus et faciam tibi
sicut dispexisti iuramentum ut irritum faceres
pactum **60** et recordabor ego pacti mei tecum in
diebus adulescentiae tuae et suscitabo tibi pactum
sempiternum **61** et recordaberis viarum tuarum et
confunderis cum receperis sorores tuas te maiores
cum minoribus tuis et dabo eas tibi in filias sed non
ex pacto tuo **62** et suscitabo ego pactum meum
tecum et scies quia ego Dominus **63** ut recorderis
et confundaris et non sit tibi ultra aperire os prae
confusione tua cum placatus fuero tibi in omnibus
quae fecisti ait Dominus Deus

17 et factum est verbum Domini ad me dicens **2** fili
hominis propone enigma et narra parabolam
ad domum Israhel **3** et dices haec dicit Dominus
Deus aquila grandis magnarum alarum longo
membrorum ductu plena plumis et varietate venit
ad Libanum et tulit medullam cedri **4** summitatem
frondium eius avellit et transportavit eam in terram
Chanaan in urbem negotiatorum posuit illam **5** et
tulit de semente terrae et posuit illud in terra pro
semine ut firmaret radicem super aquas multas in
superficie posuit illud **6** cumque germinasset crevit
in vineam latiorem humili statura respicientibus
ramis eius ad eam et radices eius sub illa erunt
facta est ergo vinea et fructificavit in palmites
et emisit propagines **7** et facta est aquila altera
grandis magnis alis multisque plumis et ecce vinea
ista quasi mittens radices suas ad eam palmites
suos extendit ad illam ut inrigaret eam de areolis
germinis sui **8** in terra bona super aquas multas
plantata est ut faciat frondes et portet fructum et
sit in vineam grandem **9** dic haec dicit Dominus
Deus ergone prosperabitur nonne radices eius
evellet et fructum eius distringet et siccabit omnes
palmites germinis eius et arescet et non in brachio
grandi neque in populo multo ut evelleret eam
radicitus **10** ecce plantata est ergone prosperabitur
nonne cum tetigerit eam ventus urens siccabitur
et in areis germinis sui arescet **11** et factum est
verbum Domini ad me dicens **12** dic ad domum
exasperantem nescitis quid ista significent dic ecce
venit rex Babylonis Hierusalem et adsumet regem
et principes eius et adducet eos ad semet ipsum in
Babylonem **13** et tollet de semine regni ferietque
cum eo foedus et accipiet ab eo iusiurandum sed et
fortes terrae tollet **14** ut sit regnum humile et non
elevetur sed custodiat pactum eius et servet illud
15 qui recedens ab eo misit nuntios ad Aegyptum
ut daret sibi equos et populum multum numquid
prosperabitur vel consequetur salutem qui fecit
haec et qui dissolvit pactum numquid effugiet
16 vivo ego dicit Dominus Deus quoniam in loco
regis qui constituit eum regem cuius fecit irritum
iuramentum et solvit pactum quod habebat cum eo
in medio Babylonis morietur **17** et non in exercitu
grandi neque in populo multo faciet contra eum
Pharao proelium in iactu aggeris et in extructione
vallorum ut interficiat animas multas **18** spreverat

enim iuramentum ut solveret foedus et ecce dedit
manum suam et cum omnia haec fecerit non
effugiet 19 propterea haec dicit Dominus Deus vivo
ego quoniam iuramentum quod sprevit et foedus
quod praevaricatus est ponam in caput eius 20 et
expandam super eum rete meum et conprehendetur
sagena mea et adducam eum in Babylonem et
iudicabo illum ibi in praevaricatione qua despexit
me 21 et omnes profugi eius cum universo agmine
gladio cadent residui autem in omnem ventum
dispergentur et scietis quia ego Dominus locutus
sum 22 haec dicit Dominus Deus et sumam ego
de medulla cedri sublimis et ponam de vertice
ramorum eius tenerum distringam et plantabo
super montem excelsum et eminentem 23 in
monte sublimi Israhel plantabo illud et erumpet in
germen et faciet fructum et erit in cedrum magnam
et habitabunt sub eo omnes volucres universum
volatile sub umbra frondium eius nidificabit 24
et scient omnia ligna regionis quia ego Dominus
humiliavi lignum sublime et exaltavi lignum humile
et siccavi lignum viride et frondere feci lignum
aridum ego Dominus locutus sum et feci

18 et factus est sermo Domini ad me dicens 2
quid est quod inter vos parabolam vertitis in
proverbium istud in terra Israhel dicentes patres
comederunt uvam acerbam et dentes filiorum
obstupescunt 3 vivo ego dicit Dominus Deus
si erit vobis ultra parabola haec in proverbium
in Israhel 4 ecce omnes animae meae sunt ut
anima patris ita et anima filii mea est anima quae
peccaverit ipsa morietur 5 et vir si fuerit iustus
et fecerit iudicium et iustitiam 6 in montibus non
comederit et oculos suos non levaverit ad idola
domus Israhel et uxorem proximi sui non violaverit
et ad mulierem menstruatam non accesserit 7
et hominem non contristaverit pignus debitori
reddiderit per vim nihil rapuerit panem suum
esurienti dederit et nudum operuerit vestimento
8 ad usuram non commodaverit et amplius non
acceperit ab iniquitate averterit manum suam
iudicium verum fecerit inter virum et virum 9
in praeceptis meis ambulaverit et iudicia mea
custodierit ut faciat veritatem hic iustus est vita
vivet ait Dominus Deus 10 quod si genuerit filium
latronem effundentem sanguinem et fecerit unum
de istis 11 et haec quidem omnia non facientem sed
in montibus comedentem et uxorem proximi sui
polluentem 12 egenum et pauperem contristantem
rapientem rapinas pignus non reddentem et ad idola
levantem oculos suos abominationem facientem 13
ad usuram dantem et amplius accipientem numquid
vivet non vivet cum universa detestanda haec
fecerit morte morietur sanguis eius in ipso erit 14
quod si genuerit filium qui videns omnia peccata
patris sui quae fecit timuerit et non fecerit simile eis
15 super montes non comederit et oculos suos non
levaverit ad idola domus Israhel et uxorem proximi
sui non violaverit 16 et virum non contristaverit
pignus non retinuerit et rapinam non rapuerit
panem suum esurienti dederit et nudum operuerit
vestimento 17 a pauperis iniuria averterit manum
suam usuram et superabundantiam non acceperit
iudicia mea fecerit in praeceptis meis ambulaverit
hic non morietur in iniquitate patris sui sed vita
vivet 18 pater eius quia calumniatus est et vim fecit
fratri et malum operatus est in medio populi sui
ecce mortuus est in iniquitate sua 19 et dicitis quare
non portavit filius iniquitatem patris videlicet quia
filius iudicium et iustitiam operatus est omnia
praecepta mea custodivit et fecit illa vita vivet 20
anima quae peccaverit ipsa morietur filius non
portabit iniquitatem patris et pater non portabit
iniquitatem filii iustitia iusti super eum erit et
impietas impii erit super eum 21 si autem impius
egerit paenitentiam ab omnibus peccatis suis quae
operatus est et custodierit universa praecepta mea
et fecerit iudicium et iustitiam vita vivet non
morietur 22 omnium iniquitatum eius quas operatus
est non recordabor in iustitia sua quam operatus
est vivet 23 numquid voluntatis meae est mors
impii dicit Dominus Deus et non ut convertatur
a viis suis et vivat 24 si autem averterit se iustus
a iustitia sua et fecerit iniquitatem secundum
omnes abominationes quas operari solet impius
numquid vivet omnes iustitiae eius quas fecerat non
recordabuntur in praevaricatione qua praevaricatus
est et in peccato suo quod peccavit in ipsis morietur
25 et dixistis non est aequa via Domini audite domus
Israhel numquid via mea non est aequa et non magis
viae vestrae pravae sunt 26 cum enim averterit se
iustus a iustitia sua et fecerit iniquitatem morietur
in eis in iniustitia quam operatus est morietur 27
et cum averterit se impius ab impietate sua quam
operatus est et fecerit iudicium et iustitiam ipse
animam suam vivificabit 28 considerans enim et
avertens se ab omnibus iniquitatibus suis quas
operatus est vita vivet et non morietur 29 et dicunt
filii Israhel non est aequa via Domini numquid viae
meae non sunt aequae domus Israhel et non magis
viae vestrae pravae 30 idcirco unumquemque iuxta
vias suas iudicabo domus Israhel ait Dominus Deus
convertimini et agite paenitentiam ab omnibus
iniquitatibus vestris et non erit vobis in ruinam
iniquitas 31 proicite a vobis omnes praevaricationes

vestras in quibus praevaricati estis et facite vobis
cor novum et spiritum novum et quare moriemini
domus Israhel 32 quia nolo mortem morientis dicit
Dominus Deus revertimini et vivite

19 et tu adsume planctum super principes Israhel
2 et dices quare mater tua leaena inter leones
cubavit in medio leunculorum enutrivit catulos
suos 3 et eduxit unum de leunculis suis leo
factus est et didicit capere praedam hominemque
comedere 4 et audierunt de eo gentes et non absque
vulneribus suis ceperunt eum et adduxerunt eum
in catenis in terram Aegypti 5 quae cum vidisset
quoniam infirmata est et periit expectatio eius
tulit unum de leunculis suis leonem constituit
eum 6 qui incedebat inter leones et factus est leo
didicit praedam capere et homines devorare 7
didicit viduas facere et civitates eorum in desertum
adducere et desolata est terra et plenitudo eius a
voce rugitus illius 8 et convenerunt adversum eum
gentes undique de provinciis et expanderunt super
eum rete suum in vulneribus earum captus est 9
et miserunt eum in caveam in catenis adduxerunt
eum ad regem Babylonis miseruntque eum in
carcerem ne audiretur vox eius ultra super montes
Israhel 10 mater tua quasi vinea in sanguine tuo
super aquam plantata fructus eius et frondes eius
creverunt ex aquis multis 11 et factae sunt ei
virgae solidae in sceptra dominantium et exaltata
est statura eius inter frondes et vidit altitudinem
suam in multitudine palmitum suorum 12 et evulsa
est in ira in terramque proiecta et ventus urens
siccavit fructum eius marcuerunt et arefactae sunt
virgae roboris eius ignis comedit eam 13 et nunc
transplantata est in desertum in terra invia et
sitienti 14 et egressus est ignis de virga ramorum
eius qui fructum eius comedit et non fuit in ea
virga fortis sceptrum dominantium planctus est et
erit in planctum

20 et factum est in anno septimo in quinto mense
in decima mensis venerunt viri de senioribus
Israhel ut interrogarent Dominum et sederunt
coram me 2 et factus est sermo Domini ad me
dicens 3 fili hominis loquere senioribus Israhel
et dices ad eos haec dicit Dominus Deus num ad
interrogandum me vos venistis vivo ego quia non
respondebo vobis ait Dominus Deus 4 si iudicas
eos si iudicas fili hominis abominationes patrum
eorum ostende eis 5 et dices ad eos haec dicit
Dominus Deus in die qua elegi Israhel et levavi
manum meam pro stirpe domus Iacob et apparui
eis in terra Aegypti et levavi manum meam pro eis
dicens ego Dominus Deus vester 6 in die illa levavi
manum meam pro eis ut educerem eos de terra
Aegypti in terram quam provideram eis fluentem
lacte et melle quae est egregia inter omnes terras 7
et dixi ad eos unusquisque offensiones oculorum
suorum abiciat et in idolis Aegypti nolite pollui
ego Dominus Deus vester 8 et inritaverunt me
nolueruntque audire unusquisque abominationes
oculorum suorum non proiecit nec idola Aegypti
reliquerunt et dixi ut effunderem indignationem
meam super eos et implerem iram meam in eis in
medio terrae Aegypti 9 et feci propter nomen meum
ut non violaretur coram gentibus in quarum medio
erant et inter quas apparui eis ut educerem eos de
terra Aegypti 10 eieci ergo eos de terra Aegypti
et eduxi in desertum 11 et dedi eis praecepta mea
et iudicia mea ostendi eis quae faciat homo et
vivat in eis 12 insuper et sabbata mea dedi eis
ut esset signum inter me et eos et scirent quia
ego Dominus sanctificans eos 13 et inritaverunt
me domus Israhel in deserto in praeceptis meis
non ambulaverunt et iudicia mea proiecerunt quae
faciens homo vivet in eis et sabbata mea violaverunt
vehementer dixi ergo ut effunderem furorem meum
super eos in deserto et consumerem eos 14 et feci
propter nomen meum ne violaretur coram gentibus
de quibus eieci eos in conspectu earum 15 ego
igitur levavi manum meam super eos in deserto ne
inducerem eos in terram quam dedi eis fluentem
lacte et melle praecipuam terrarum omnium 16
quia iudicia mea proiecerunt et in praeceptis meis
non ambulaverunt et sabbata mea violaverunt post
idola enim cor eorum gradiebatur 17 et pepercit
oculus meus super eos ut non interficerem eos nec
consumpsi eos in deserto 18 dixi autem ad filios
eorum in solitudine in praeceptis patrum vestrorum
nolite incedere nec iudicia eorum custodiatis nec
in idolis eorum polluamini 19 ego Dominus Deus
vester in praeceptis meis ambulate et iudicia mea
custodite et facite ea 20 et sabbata mea sanctificate
ut sit signum inter me et vos et sciatur quia ego
Dominus Deus vester 21 et exacerbaverunt me filii
in praeceptis meis non ambulaverunt et iudicia mea
non custodierunt ut facerent ea quae cum fecerit
homo vivet in eis et sabbata mea violaverunt et
comminatus sum ut effunderem furorem meum
super eos et implerem iram meam in eis in deserto
22 averti autem manum meam et feci propter nomen
meum ut non violaretur coram gentibus de quibus
eieci eos in oculis earum 23 iterum levavi manum
meam in eos in solitudine ut dispergerem illos in
nationes et ventilarem in terras 24 eo quod iudicia
mea non fecissent et praecepta mea reprobassent
et sabbata mea violassent et post idola patrum

suorum fuissent oculi eorum **25** ergo et ego dedi
eis praecepta non bona et iudicia in quibus non
vivent **26** et pollui eos in muneribus suis cum
offerrent omne quod aperit vulvam propter delicta
sua et scient quia ego Dominus **27** quam ob rem
loquere ad domum Israhel fili hominis et dices
ad eos haec dicit Dominus Deus adhuc et in hoc
blasphemaverunt me patres vestri cum sprevissent
me contemnentes **28** et induxissem eos in terram
super quam levavi manum meam ut darem eis
viderunt omnem collem excelsum et omne lignum
nemorosum et immolaverunt ibi victimas suas
et dederunt ibi inritationem oblationis suae et
posuerunt ibi odorem suavitatis suae et libaverunt
libationes suas **29** et dixi ad eos quid est excelsum
ad quod vos ingredimini et vocatum est nomen
eius Excelsum usque ad hanc diem **30** propterea
dic ad domum Israhel haec dicit Dominus Deus
certe in via patrum vestrorum vos polluimini et
post offendicula eorum vos fornicamini **31** et in
oblatione donorum vestrorum cum transducitis
filios vestros per ignem vos polluimini in omnibus
idolis vestris usque hodie et ego respondebo vobis
domus Israhel vivo ego dicit Dominus Deus quia
non respondebo vobis **32** neque cogitatio mentis
vestrae fiet dicentium erimus sicut gentes et sicut
cognationes terrae ut colamus ligna et lapides **33**
vivo ego dicit Dominus Deus quoniam in manu forti
et brachio extento et in furore effuso regnabo super
vos **34** et educam vos de populis et congregabo vos
de terris in quibus dispersi estis in manu valida et
brachio extento et in furore effuso regnabo super
vos **35** et adducam vos in desertum populorum
et iudicabor vobiscum ibi facie ad faciem **36** sicut
iudicio contendi adversum patres vestros in deserto
terrae Aegypti sic iudicabo vos dicit Dominus
Deus **37** et subiciam vos sceptro meo et inducam
vos in vinculis foederis **38** et eligam de vobis
transgressores et impios et de terra incolatus eorum
educam eos et terram Israhel non ingredientur et
scietis quia ego Dominus **39** et vos domus Israhel
haec dicit Dominus Deus singuli post idola vestra
ambulate et servite eis quod si et in hoc non
audieritis me et nomen meum sanctum pollueritis
ultra in muneribus vestris et in idolis vestris **40**
in monte sancto meo in monte excelso Israhel ait
Dominus Deus ibi serviet mihi omnis domus Israhel
omnes inquam in terra in qua placebunt mihi et ibi
quaeram primitias vestras et initium decimarum
vestrarum in omnibus sanctificationibus vestris **41**
in odorem suavitatis suscipiam vos cum eduxero
vos de populis et congregavero vos de terris in
quas dispersi estis et sanctificabor in vobis in
oculis nationum **42** et scietis quia ego Dominus
cum induxero vos ad terram Israhel in terram pro
qua levavi manum meam ut darem eam patribus
vestris **43** et recordabimini ibi viarum vestrarum et
omnium scelerum vestrorum quibus polluti estis
in eis et displicebitis vobis in conspectu vestro in
omnibus malitiis vestris quas fecistis **44** et scietis
quia ego Dominus cum benefecero vobis propter
nomen meum non secundum vias vestras malas
neque secundum scelera vestra pessima domus
Israhel ait Dominus Deus **45** et factus est sermo
Domini ad me dicens **46** fili hominis pone faciem
tuam contra viam austri et stilla ad africum et
propheta ad saltum agri meridiani **47** et dices saltui
meridiano audi verbum Domini haec dicit Dominus
Deus ecce ego succendam in te ignem et conburam
in te omne lignum viride et omne lignum aridum
non extinguetur flamma succensionis et conburetur
in ea omnis facies ab austro usque ad aquilonem **48**
et videbit universa caro quia ego Dominus succendi
eam nec extinguetur **49** et dixi ha ha ha Domine
Deus ipsi dicunt de me numquid non per parabolas
loquitur iste

21 et factus est sermo Domini ad me dicens **2**
fili hominis pone faciem tuam ad Hierusalem
et stilla ad sanctuaria et propheta contra humum
Israhel **3** et dices terrae Israhel haec dicit Dominus
Deus ecce ego ad te et eiciam gladium meum de
vagina sua et occidam in te iustum et impium **4**
pro eo autem quod occidi in te iustum et impium
idcirco egredietur gladius meus de vagina sua
ad omnem carnem ab austro ad aquilonem **5** ut
sciat omnis caro quia ego Dominus eduxi gladium
meum de vagina sua inrevocabilem **6** et tu fili
hominis ingemesce in contritione lumborum et
in amaritudinibus ingemesce coram eis **7** cumque
dixerint ad te quare tu gemis dices pro auditu
quia venit et tabescet omne cor et dissolventur
universae manus et infirmabitur omnis spiritus et
per cuncta genua fluent aquae ecce venit et fiet ait
Dominus Deus **8** et factus est sermo Domini ad me
dicens **9** fili hominis propheta et dices haec dicit
Dominus Deus loquere gladius gladius exacutus
est et limatus **10** ut caedat victimas exacutus est
ut splendeat limatus est qui moves sceptrum filii
mei succidisti omne lignum **11** et dedi eum ad
levigandum ut teneatur manu iste exacutus est
gladius et iste limatus ut sit in manu interficientis
12 clama et ulula fili hominis quia hic factus est
in populo meo hic in cunctis ducibus Israhel qui
fugerant gladio traditi sunt cum populo meo idcirco
plaude super femur **13** quia probatus est et hoc

cum sceptrum subverterit et non erit dicit Dominus
Deus 14 tu ergo fili hominis propheta et percute
manu ad manum et duplicetur gladius ac triplicetur
gladius interfectorum hic est gladius occisionis
magnae qui obstupescere eos facit 15 et corde
tabescere et multiplicat ruinas in omnibus portis
eorum dedi conturbationem gladii acuti et limati
ad fulgendum amicti ad caedem 16 exacuere vade
ad dextram sive ad sinistram quocumque faciei
tuae est appetitus 17 quin et ego plaudam manu
ad manum et implebo indignationem meam ego
Dominus locutus sum 18 et factus est sermo Domini
ad me dicens 19 et tu fili hominis pone tibi duas
vias ut veniat gladius regis Babylonis de terra una
egredientur ambo et manu capiet coniecturam
in capite viae civitatis coniciet 20 viam pones
ut veniat gladius ad Rabbath filiorum Ammon et
ad Iudam in Hierusalem munitissimam 21 stetit
enim rex Babylonis in bivio in capite duarum
viarum divinationem quaerens commiscens sagittas
interrogavit idola exta consuluit 22 ad dextram eius
facta est divinatio super Hierusalem ut ponat arietes
ut aperiat os in caede ut elevet vocem in ululatu ut
ponat arietes contra portas ut conportet aggerem
ut aedificet munitiones 23 eritque quasi consulens
frustra oraculum in oculis eorum et sabbatorum
otium imitans ipse autem recordabitur iniquitatis
ad capiendum 24 idcirco haec dicit Dominus Deus
pro eo quod recordati estis iniquitatis vestrae et
revelastis praevaricationes vestras et apparuerunt
peccata vestra in omnibus cogitationibus vestris
pro eo inquam quod recordati estis manu capiemini
25 tu autem profane impie dux Israhel cuius venit
dies in tempore iniquitatis praefinita 26 haec dicit
Dominus Deus aufer cidarim tolle coronam nonne
haec est quae humilem sublevavit et sublimem
humiliavit 27 iniquitatem iniquitatem iniquitatem
ponam eam et hoc nunc factum est donec veniret
cuius est iudicium et tradam ei 28 et tu fili
hominis propheta et dic haec dicit Dominus Deus
ad filios Ammon et ad obprobrium eorum et dices
mucro mucro evaginate ad occidendum limate
ut interficias et fulgeas 29 cum tibi viderentur
vana et divinarentur mendacia ut dareris super
colla vulneratorum impiorum quorum venit dies
in tempore iniquitatis praefinita 30 revertere ad
vaginam tuam in loco in quo creatus es in terra
nativitatis tuae iudicabo te 31 et effundam super te
indignationem meam in igne furoris mei sufflabo
in te daboque te in manus hominum insipientium
et fabricantium interitum 32 igni eris cibus sanguis
tuus erit in medio terrae oblivioni traderis quia ego
Dominus locutus sum

22 et factum est verbum Domini ad me dicens
2 et tu fili hominis num iudicas num iudicas
civitatem sanguinum 3 et ostendes ei omnes
abominationes suas et dices haec dicit Dominus
Deus civitas effundens sanguinem in medio sui ut
veniat tempus eius et quae fecit idola contra semet
ipsam ut pollueretur 4 in sanguine tuo qui a te
effusus est deliquisti et in idolis tuis quae fecisti
polluta es et adpropinquare fecisti dies tuos et
adduxisti tempus annorum tuorum propterea dedi
te obprobrium gentibus et inrisionem universis
terris 5 quae iuxta sunt et quae procul a te
triumphabunt de te sordida nobilis grandis interitu
6 ecce principes Israhel singuli in brachio suo
fuerunt in te ad effundendum sanguinem 7 patrem
et matrem contumeliis adfecerunt in te advenam
calumniati sunt in medio tui pupillum et viduam
contristaverunt apud te 8 sanctuaria mea sprevistis
et sabbata mea polluistis 9 viri detractores fuerunt
in te ad effundendum sanguinem et super montes
comederunt in te scelus operati sunt in medio
tui 10 verecundiora patris discoperuerunt in te
inmunditiam menstruatae humiliaverunt in te 11 et
unusquisque in uxorem proximi sui operatus est
abominationem et socer nurum suam polluit nefarie
frater sororem suam filiam patris sui oppressit in
te 12 munera acceperunt apud te ad effundendum
sanguinem usuram et superabundantiam accepisti
et avare proximos tuos calumniabaris meique
oblita es ait Dominus Deus 13 ecce conplosi
manus meas super avaritiam tuam quam fecisti
et super sanguinem qui effusus est in medio tui
14 numquid sustinebit cor tuum aut praevalebunt
manus tuae in diebus quos ego faciam tibi ego
Dominus locutus sum et faciam 15 et dispergam
te in nationes et ventilabo te in terras et deficere
faciam inmunditiam tuam a te 16 et possidebo te
in conspectu gentium et scies quia ego Dominus
17 et factum est verbum Domini ad me dicens
18 fili hominis versa est mihi domus Israhel in
scoriam omnes isti aes et stagnum et ferrum et
plumbum in medio fornacis scoria argenti facti
sunt 19 propterea haec dicit Dominus Deus eo
quod versi estis omnes in scoriam propterea ecce
ego congregabo vos in medium Hierusalem 20
congregatione argenti et aeris et ferri et stagni et
plumbi in medium fornacis ut succendam in eam
ignem ad conflandum sic congregabo in furore meo
et in ira mea et requiescam et conflabo vos 21 et
congregabo vos et succendam vos in igne furoris
mei et conflabimini in medio eius 22 ut conflatur
argentum in medio fornacis sic eritis in medio eius et
scietis quia ego Dominus effuderim indignationem

meam super vos 23 et factum est verbum Domini
ad me dicens 24 fili hominis dic ei tu es terra
inmunda et non conpluta in die furoris 25 coniuratio
prophetarum in medio eius sicut leo rugiens
capiensque praedam animam devoraverunt opes et
pretium acceperunt viduas eius multiplicaverunt in
medio illius 26 sacerdotes eius contempserunt legem
meam et polluerunt sanctuaria mea inter sanctum
et profanum non habuere distantiam et inter
pollutum et mundum non intellexerunt et a sabbatis
meis averterunt oculos suos et coinquinabar in
medio eorum 27 principes eius in medio illius
quasi lupi rapientes praedam ad effundendum
sanguinem et perdendas animas et avare sectanda
lucra 28 prophetae autem eius liniebant eos absque
temperamento videntes vana et divinantes eis
mendacium dicentes haec dicit Dominus Deus
cum Dominus non sit locutus 29 populi terrae
calumniabantur calumniam et rapiebant violenter
egenum et pauperem adfligebant et advenam
opprimebant calumnia absque iudicio 30 et quaesivi
de eis virum qui interponeret sepem et staret
oppositus contra me pro terra ne dissiparem eam
et non inveni 31 et effudi super eos indignationem
meam in igne irae meae consumpsi eos viam eorum
in caput eorum reddidi ait Dominus Deus

23 et factus est sermo Domini ad me dicens
2 fili hominis duae mulieres filiae matris
unius fuerunt 3 et fornicatae sunt in Aegypto in
adulescentia sua fornicatae sunt ibi subacta sunt
ubera earum et fractae sunt mammae pubertatis
earum 4 nomina autem earum Oolla maior et
Ooliba soror eius et habui eas et pepererunt filios
et filias porro earum nomina Samaria Oolla et
Hierusalem Ooliba 5 fornicata est igitur Oolla
super me et insanivit in amatores suos in Assyrios
propinquantes 6 vestitos hyacintho principes et
magistratus iuvenes cupidinis universos equites
ascensores equorum 7 et dedit fornicationes suas
super eos electos filios Assyriorum universos et in
omnibus in quos insanivit in inmunditiis eorum
polluta est 8 insuper et fornicationes suas quas
habuerat in Aegypto non reliquit nam et illi
dormierant cum ea in adulescentia eius et illi
confregerant ubera pubertatis eius et effuderant
fornicationem suam super eam 9 propterea tradidi
eam in manu amatorum suorum in manus filiorum
Assur super quorum insanivit libidinem 10 ipsi
discoperuerunt ignominiam eius filios et filias
illius tulerunt et ipsam occiderunt gladio et factae
sunt famosae mulieres et iudicia perpetrarunt
in ea 11 quod cum vidisset soror eius Ooliba
plus quam illa insanivit libidine et fornicationem
suam super fornicationem sororis suae 12 ad
filios Assyriorum praebuit inpudenter ducibus et
magistratibus ad se venientibus indutis veste varia
equitibus qui vectabantur equis et adulescentibus
forma cunctis egregia 13 et vidi quod polluta esset
via una ambarum 14 et auxit fornicationes suas
cumque vidisset viros depictos in pariete imagines
Chaldeorum expressas coloribus 15 et accinctos
balteis renes et tiaras tinctas in capitibus eorum
formam ducum omnium similitudinem filiorum
Babylonis terraeque Chaldeorum in qua orti sunt
16 et insanivit super eos concupiscentia oculorum
suorum et misit nuntios ad eos in Chaldeam
17 cumque venissent ad eam filii Babylonis ad
cubile mammarum polluerunt eam stupris suis et
polluta est ab eis et saturata est anima eius ab
illis 18 denudavit quoque fornicationes suas et
discoperuit ignominiam suam et recessit anima
mea ab ea sicut recesserat anima mea a sorore eius
19 multiplicavit enim fornicationes suas recordans
dies adulescentiae suae quibus fornicata est in terra
Aegypti 20 et insanivit libidine super concubitu
eorum quorum carnes sunt ut carnes asinorum et
sicut fluxus equorum fluxus eorum 21 et visitasti
scelus adulescentiae tuae quando subacta sunt in
Aegypto ubera tua et confractae mammae pubertatis
tuae 22 propterea Ooliba haec dicit Dominus Deus
ecce ego suscitabo omnes amatores tuos contra
te de quibus satiata est anima tua et congregabo
eos adversum te in circuitu 23 filios Babylonis
et universos Chaldeos nobiles tyrannosque et
principes omnes filios Assyriorum iuvenes forma
egregia duces et magistratus universos principes
principum et nominatos ascensores equorum 24 et
venient super te instructi curru et rota multitudo
populorum lorica et clypeo et galea armabuntur
contra te undique et dabo coram eis iudicium et
iudicabunt te iudiciis suis 25 et ponam zelum meum
in te quem exercent tecum in furore nasum tuum
et aures tuas praecident et quae remanserint gladio
concident ipsi filios tuos et filias tuas capient et
novissimum tuum devorabitur igni 26 et denudabunt
te vestimentis tuis et tollent vasa gloriae tuae
27 et requiescere faciam scelus tuum de te et
fornicationem tuam de terra Aegypti nec levabis
oculos tuos ad eos et Aegypti non recordaberis
amplius 28 quia haec dicit Dominus Deus ecce ego
tradam te in manu eorum quos odisti in manu de
quibus satiata est anima tua 29 et agent tecum in
odio et tollent omnes labores tuos et dimittent te
nudam et ignominia plenam revelabitur ignominia
fornicationum tuarum scelus tuum et fornicationes

tuae **30** fecerunt haec tibi quia fornicata es post
gentes inter quas polluta es in idolis eorum **31** in via
sororis tuae ambulasti et dabo calicem eius in manu
tua **32** haec dicit Dominus Deus calicem sororis
tuae bibes profundum et latum eris in derisum et in
subsannationem quae es capacissima **33** ebrietate et
dolore repleberis calice maeroris et tristitiae calice
sororis tuae Samariae **34** et bibes illum et epotabis
usque ad feces et fragmenta eius devorabis et ubera
tua lacerabis quia ego locutus sum ait Dominus
Deus **35** propterea haec dicit Dominus Deus quia
oblita es mei et proiecisti me post corpus tuum tu
quoque porta scelus tuum et fornicationes tuas **36**
et ait Dominus ad me dicens fili hominis numquid
iudicas Oollam et Oolibam et adnuntias eis scelera
earum **37** quia adulterae sunt et sanguis in manibus
earum et cum idolis suis fornicatae sunt insuper et
filios suos quos genuerunt mihi obtulerunt eis ad
devorandum **38** sed et hoc fecerunt mihi polluerunt
sanctuarium meum in die illa et sabbata mea
profanaverunt **39** cumque immolarent filios suos
idolis suis et ingrederentur sanctuarium meum in
die illa ut polluerent illud etiam haec fecerunt in
medio domus meae **40** miserunt ad viros venientes
de longe ad quos nuntium miserant itaque ecce
venerunt quibus te lavisti et circumlevisti stibio
oculos tuos et ornata es mundo muliebri **41** sedisti
in lecto pulcherrimo et mensa ordinata est ante
te thymiama meum et unguentum meum posuisti
super eam **42** et vox multitudinis exultantis erat
in ea et in viris qui de multitudine hominum
adducebantur et veniebant de deserto posuerunt
armillas in manibus eorum et coronas speciosas
in capitibus eorum **43** et dixi ei quae adtrita est
in adulteriis nunc fornicabitur in fornicatione sua
etiam haec **44** et ingressi sunt ad eam quasi ad
mulierem meretricem sic ingrediebantur ad Oollam
et ad Oolibam mulieres nefarias **45** viri ergo iusti
sunt hii iudicabunt eas iudicio adulterarum et
iudicio effundentium sanguinem quia adulterae
sunt et sanguis in manibus earum **46** haec enim dicit
Dominus Deus adduc ad eas multitudinem et trade
eas in tumultum et in rapinam **47** et lapidentur
lapidibus populorum et confodiantur gladiis eorum
filios et filias earum interficient et domos earum
igne succendent **48** et auferam scelus de terra et
discent omnes mulieres ne faciant secundum scelus
earum **49** et dabunt scelus vestrum super vos et
peccata idolorum vestrorum portabitis et scietis
quia ego Dominus Deus

24 et factum est verbum Domini ad me in anno
nono in mense decimo decima mensis dicens
2 fili hominis scribe tibi nomen diei huius in qua
confirmatus est rex Babylonis adversum Hierusalem
hodie **3** et dices per proverbium ad domum
inritatricem parabolam et loqueris ad eos haec dicit
Dominus Deus pone ollam pone inquam et mitte
in ea aquam **4** congere frusta eius in ea omnem
partem bonam femur et armum electa et ossibus
plena **5** pinguissimum pecus adsume conpone
quoque struices ossuum sub ea efferbuit coctio eius
et discocta sunt ossa illius in medio eius **6** propterea
haec dicit Dominus Deus vae civitati sanguinum
ollae cuius rubigo in ea est et rubigo eius non exivit
de ea per partes et per partes suas eice eam non
cecidit super eam sors **7** sanguis enim eius in medio
eius est super limpidissimam petram effudit illum
non effudit illum super terram ut possit operiri
pulvere **8** ut superducerem indignationem meam
et vindicta ulciscerer dedi sanguinem eius super
petram limpidissimam ne operiretur **9** propterea
haec dicit Dominus Deus vae civitati sanguinum
cuius ego grandem faciam pyram **10** congere
ossa quae igne succendam consumentur carnes et
concoquetur universa conpositio et ossa tabescent
11 pone quoque eam super prunas vacuam ut
incalescat et liquefiat aes eius et confletur in medio
eius inquinamentum eius et consumatur rubigo
eius **12** multo labore sudatum est et non exibit de ea
nimia rubigo eius neque per ignem **13** inmunditia
tua execrabilis quia mundare te volui et non es
mundata a sordibus tuis sed nec mundaberis prius
donec quiescere faciam indignationem meam in
te **14** ego Dominus locutus sum venit et faciam
non transeam nec parcam nec placabor iuxta
vias tuas et iuxta adinventiones tuas iudicavi te
dicit Dominus **15** et factum est verbum Domini
ad me dicens **16** fili hominis ecce ego tollo a te
desiderabile oculorum tuorum in plaga et non
planges neque plorabis neque fluent lacrimae tuae
17 ingemesce tacens mortuorum luctum non facies
corona tua circumligata sit tibi et calciamenta tua
erunt in pedibus tuis nec amictu ora velabis nec
cibos lugentium comedes **18** locutus sum ergo ad
populum mane et mortua est uxor mea vesperi
fecique mane sicut praeceperat mihi **19** et dixit
ad me populus quare non indicas nobis quid ista
significent quae tu facis **20** et dixi ad eos sermo
Domini factus est ad me dicens **21** loquere domui
Israhel haec dicit Dominus Deus ecce ego polluam
sanctuarium meum superbiam imperii vestri et
desiderabile oculorum vestrorum et super quo
pavet anima vestra et filii vestri et filiae quas
reliquistis gladio cadent **22** et facietis sicut feci
ora amictu non velabitis et cibos lugentium non

comedetis 23 coronas habebitis in capitibus vestris
et calciamenta in pedibus non plangetis neque
flebitis sed tabescetis in iniquitatibus vestris et
unusquisque gemet ad fratrem suum 24 eritque
Hiezecihel vobis in portentum iuxta omnia quae
fecit facietis cum venerit istud et scietis quia ego
Dominus Deus 25 et tu fili hominis ecce in die
quo tollam ab eis fortitudinem eorum et gaudium
dignitatis et desiderium oculorum eorum super
quo requiescunt animae eorum filios et filias eorum
26 in die illa cum venerit fugiens ad te ut adnuntiet
tibi 27 in die inquam illa aperietur os tuum cum eo
qui fugit et loqueris et non silebis ultra erisque eis
in portentum et scietis quia ego Dominus

25 et factus est sermo Domini ad me dicens 2
fili hominis pone faciem tuam contra filios
Ammon et prophetabis de eis 3 et dices filiis Ammon
audite verbum Domini Dei haec dicit Dominus Deus
pro eo quod dixisti euge euge super sanctuarium
meum quia pollutum est et super terram Israhel
quoniam desolata est et super domum Iuda quoniam
ducti sunt in captivitatem 4 idcirco ego tradam te
filiis orientalibus in hereditatem et conlocabunt
caulas suas in te et ponent in te tentoria sua ipsi
comedent fruges tuas et ipsi bibent lac tuum 5
daboque Rabbath in habitaculum camelorum et
filios Ammon in cubile pecorum et scietis quia ego
Dominus 6 quia haec dicit Dominus Deus pro eo
quod plausisti manu et percussisti pede et gavisa es
ex toto affectu super terram Israhel 7 idcirco ecce
ego extendam manum meam super te et tradam
te in direptionem gentium et interficiam te de
populis et perdam de terris et conteram et scies
quia ego Dominus 8 haec dicit Dominus Deus pro
eo quod dixerunt Moab et Seir ecce sicut omnes
gentes domus Iuda 9 idcirco ecce ego aperiam
umerum Moab de civitatibus de civitatibus inquam
eius et de finibus eius inclitas terrae Bethiesimoth
et Beelmeon et Cariathaim 10 filiis orientis cum
filiis Ammon et dabo eam in hereditatem ut non
sit memoria ultra filiorum Ammon in gentibus
11 et in Moab faciam iudicia et scient quia ego
Dominus 12 haec dicit Dominus Deus pro eo quod
fecit Idumea ultionem ut se vindicaret de filiis Iuda
peccavitque delinquens et vindictam expetivit de
eis 13 idcirco haec dicit Dominus Deus extendam
manum meam super Idumeam et auferam de ea
hominem et iumentum et faciam eam desertum ab
austro et qui sunt in Daedan gladio cadent 14 et
dabo ultionem meam super Idumeam per manum
populi mei Israhel et facient in Edom iuxta iram
meam et furorem meum et scient vindictam meam
dicit Dominus Deus 15 haec dicit Dominus Deus
pro eo quod fecerunt Palestini in vindictam et
ulti se sunt toto animo interficientes et implentes
inimicitias veteres 16 propterea haec dicit Dominus
Deus ecce ego extendam manum meam super
Palestinos et interficiam interfectores et perdam
reliquias maritimae regionis 17 faciamque in eis
ultiones magnas arguens in furore et scient quia
ego Dominus cum dedero vindictam meam super
eos

26 et factum est in undecimo anno prima mensis
factus est sermo Domini ad me dicens 2 fili
hominis pro eo quod dixit Tyrus de Hierusalem
euge confractae sunt portae populorum conversa
est ad me implebor deserta est 3 propterea haec
dicit Dominus Deus ecce ego super te Tyre et
ascendere faciam ad te gentes multas sicut ascendit
mare fluctuans 4 et dissipabunt muros Tyri et
destruent turres eius et radam pulverem eius
de ea et dabo eam in limpidissimam petram 5
siccatio sagenarum erit in medio maris quia ego
locutus sum ait Dominus Deus et erit in direptionem
gentibus 6 filiae quoque eius quae sunt in agro
gladio interficientur et scient quia ego Dominus 7
quia haec dicit Dominus Deus ecce ego adducam
ad Tyrum Nabuchodonosor regem Babylonis ab
aquilone regem regum cum equis et curribus et
equitibus et coetu populoque magno 8 filias tuas
quae sunt in agro gladio interficiet et circumdabit
te munitionibus et conportabit aggerem in gyro
et levabit contra te clypeum 9 et vineas et arietes
temperabit in muros tuos et turres tuas destruet
in armatura sua 10 inundatione equorum eius
operiet te pulvis eorum a sonitu equitum et
rotarum et curruum movebuntur muri tui dum
ingressus fuerit portas tuas quasi per introitus urbis
dissipatae 11 ungulis equorum suorum conculcabit
omnes plateas tuas populum tuum gladio caedet
et statuae tuae nobiles in terram corruent 12
vastabunt opes tuas diripient negotiationes tuas
et destruent muros tuos et domos tuas praeclaras
subvertent et lapides tuos et ligna tua et pulverem
tuum in medio aquarum ponent 13 et quiescere
faciam multitudinem canticorum tuorum et sonitus
cithararum tuarum non audietur amplius 14 et dabo
te in limpidissimam petram siccatio sagenarum
eris nec aedificaberis ultra quia ego locutus sum
dicit Dominus Deus 15 haec dicit Dominus Deus
Tyro numquid non a sonitu ruinae tuae et gemitu
interfectorum tuorum cum occisi fuerint in medio
tui commovebuntur insulae 16 et descendent de
sedibus suis omnes principes maris et auferent

exuvias suas et vestimenta sua varia abicient et
induentur stupore in terra sedebunt et adtoniti
super repentino casu tuo admirabuntur 17 et
adsumentes super te lamentum dicent tibi quomodo
peristi quae habitas in mari urbs inclita quae
fuisti fortis in mari cum habitatoribus tuis quos
formidabant universi 18 nunc stupebunt naves in
die pavoris tui et turbabuntur insulae in mari eo
quod nullus egrediatur ex te 19 quia haec dicit
Dominus Deus cum dedero te urbem desolatam
sicut civitates quae non habitantur et adduxero
super te abyssum et operuerint te aquae multae 20
et detraxero te cum his qui descendunt in lacum ad
populum sempiternum et conlocavero te in terra
novissima sicut solitudines veteres cum his qui
deducuntur in lacum ut non habiteris porro dedero
gloriam in terra viventium 21 in nihilum redigam
te et non eris et requisita non invenieris ultra in
sempiternum dicit Dominus Deus

27 et factum est verbum Domini ad me dicens
2 tu ergo fili hominis adsume super Tyrum
lamentum 3 et dices Tyro quae habitat in introitu
maris negotiationi populorum ad insulas multas
haec dicit Dominus Deus o Tyre tu dixisti perfecti
decoris ego sum 4 et in corde maris sita finitimi tui
qui te aedificaverunt impleverunt decorem tuum
5 abietibus de Sanir extruxerunt te cum omnibus
tabulatis maris cedrum de Libano tulerunt ut
facerent tibi malum 6 quercus de Basan dolaverunt
in remos tuos transtra tua fecerunt tibi ex ebore
indico et praetoriola de insulis Italiae 7 byssus varia
de Aegypto texta est tibi in velum ut poneretur in
malo hyacinthus et purpura de insulis Elisa facta
sunt operimentum tuum 8 habitatores Sidonis et
Aradii fuerunt remiges tui sapientes tui Tyre facti
sunt gubernatores tui 9 senes Bibli et prudentes
eius habuerunt nautas ad ministerium variae
supellectilis tuae omnes naves maris et nautae
earum fuerunt in populo negotiationis tuae 10
Persae et Lydi et Lybies erant in exercitu tuo viri
bellatores tui clypeum et galeam suspenderunt in te
pro ornatu tuo 11 filii Aradii cum exercitu tuo erant
super muros tuos in circuitu sed et Pigmei qui erant
in turribus tuis faretras suas suspenderunt in muris
tuis per gyrum ipsi conpleverunt pulchritudinem
tuam 12 Carthaginienses negotiatores tui a
multitudine cunctarum divitiarum argento ferro
stagno plumboque repleverunt nundinas tuas
13 Graecia Thubal et Mosoch ipsi institores
tui mancipia et vasa aerea adduxerunt populo
tuo 14 de domo Thogorma equos et equites et
mulos adduxerunt ad forum tuum 15 filii Dadan
negotiatores tui insulae multae negotiatio manus
tuae dentes eburneos et hebeninos commutaverunt
in pretio tuo 16 Syrus negotiator tuus propter
multitudinem operum tuorum gemmam purpuram
et scutulata et byssum et sericum et chodchod
proposuerunt in mercatu tuo 17 Iuda et terra Israhel
ipsi institores tui in frumento primo balsamum et
mel et oleum et resinam proposuerunt in nundinis
tuis 18 Damascenus negotiator tuus in multitudine
operum tuorum in multitudine diversarum opum in
vino pingui in lanis coloris optimi 19 Dan et Graecia
et Mozel in nundinis tuis proposuerunt ferrum
fabrefactum stacte et calamus in negotiatione tua
20 Dadan institores tui in tapetibus ad sedendum 21
Arabia et universi principes Cedar ipsi negotiatores
manus tuae cum agnis et arietibus et hedis
venerunt ad te negotiatores tui 22 venditores
Saba et Reema ipsi negotiatores tui cum universis
primis aromatibus et lapide pretioso et auro quod
proposuerunt in mercatu tuo 23 Aran et Chenne et
Eden negotiatores Saba Assur Chelmad venditores
tui 24 ipsi negotiatores tui multifariam involucris
hyacinthi et polymitorum gazarumque pretiosarum
quae obvolutae et adstrictae erant funibus cedros
quoque habebant in negotiationibus tuis 25 naves
maris principes tuae in negotiatione tua et repleta es
et glorificata nimis in corde maris 26 in aquis multis
adduxerunt te remiges tui ventus auster contrivit
te in corde maris 27 divitiae tuae et thesauri tui
et multiplex instrumentum tuum nautae tui et
gubernatores tui qui tenebant supellectilem tuam
et populo tuo praeerant viri quoque bellatores
tui qui erant in te cum universa multitudine tua
quae est in medio tui cadent in corde maris in die
ruinae tuae 28 a sonitu clamoris gubernatorum
tuorum conturbabuntur classes 29 et descendent
de navibus suis omnes qui tenebant remum nautae
et universi gubernatores maris in terra stabunt 30
et heiulabunt super te voce magna et clamabunt
amare et superiacient pulverem capitibus suis
et cinere conspergentur 31 et radent super te
calvitium et accingentur ciliciis et plorabunt te
in amaritudine animae ploratu amarissimo 32 et
adsument super te carmen lugubre et plangent
te quae est ut Tyrus quae obmutuit in medio
maris 33 quae in exitu negotiationum tuarum
de mari implesti populos multos in multitudine
divitiarum tuarum et populorum tuorum ditasti
reges terrae 34 nunc contrita es a mari in profundis
aquarum opes tuae et omnis multitudo tua quae
erat in medio tui ceciderunt 35 universi habitatores
insularum obstipuerunt super te et reges earum
omnes tempestate perculsi mutaverunt vultus 36

negotiatores populorum sibilaverunt super te ad
nihilum deducta es et non eris usque in perpetuum

28 et factus est sermo Domini ad me dicens **2** fili
hominis dic principi Tyri haec dicit Dominus
Deus eo quod elevatum est cor tuum et dixisti Deus
ego sum et in cathedra Dei sedi in corde maris
cum sis homo et non Deus et dedisti cor tuum
quasi cor Dei **3** ecce sapientior es tu Danihele
omne secretum non est absconditum a te **4** in
sapientia et prudentia tua fecisti tibi fortitudinem
et adquisisti aurum et argentum in thesauris tuis **5**
in multitudine sapientiae tuae et in negotiatione
tua multiplicasti tibi fortitudinem et elevatum est
cor tuum in robore tuo **6** propterea haec dicit
Dominus Deus eo quod elevatum est cor tuum quasi
cor Dei **7** idcirco ecce ego adducam super te alienos
robustissimos gentium et nudabunt gladios suos
super pulchritudinem sapientiae tuae et polluent
decorem tuum **8** interficient et detrahent te et
morieris interitu occisorum in corde maris **9**
numquid dicens loqueris Deus ego sum coram
interficientibus te cum sis homo et non Deus in
manu occidentium te **10** morte incircumcisorum
morieris in manu alienorum quia ego locutus sum
ait Dominus Deus **11** et factus est sermo Domini
ad me dicens fili hominis leva planctum super
regem Tyri **12** et dices ei haec dicit Dominus Deus
tu signaculum similitudinis plenus sapientia et
perfectus decore **13** in deliciis paradisi Dei fuisti
omnis lapis pretiosus operimentum tuum sardius
topazius et iaspis chrysolitus et onyx et berillus
sapphyrus et carbunculus et zmaragdus aurum opus
decoris tui et foramina tua in die qua conditus es
praeparata sunt **14** tu cherub extentus et protegens
et posui te in monte sancto Dei in medio lapidum
ignitorum ambulasti **15** perfectus in viis tuis a
die conditionis tuae donec inventa est iniquitas
in te **16** in multitudine negotiationis tuae repleta
sunt interiora tua iniquitate et peccasti et eieci
te de monte Dei et perdidi te o cherub protegens
de medio lapidum ignitorum **17** elevatum est cor
tuum in decore tuo perdidisti sapientiam tuam
in decore tuo in terram proieci te ante faciem
regum dedi te ut cernerent te **18** in multitudine
iniquitatum tuarum et iniquitate negotiationis tuae
polluisti sanctificationem tuam producam ergo
ignem de medio tui qui comedat te et dabo te
in cinerem super terram in conspectu omnium
videntium te **19** omnes qui viderint te in gentibus
obstupescent super te nihili factus es et non eris in
perpetuum **20** et factus est sermo Domini ad me
dicens **21** fili hominis pone faciem tuam contra
Sidonem et prophetabis de ea **22** et dices haec dicit
Dominus Deus ecce ego ad te Sidon et glorificabor
in medio tui et scient quia ego Dominus cum fecero
in ea iudicia et sanctificatus fuero in ea **23** et
inmittam ei pestilentiam et sanguinem in plateis
eius et corruent interfecti in medio eius gladio per
circuitum et scient quia ego Dominus **24** et non
erit ultra domui Israhel offendiculum amaritudinis
et spina dolorem inferens undique per circuitum
eorum qui adversantur eis et scient quia ego
Dominus Deus **25** haec dicit Dominus Deus quando
congregavero domum Israhel de populis in quibus
dispersi sunt sanctificabor in eis coram gentibus et
habitabunt in terra sua quam dedi servo meo Iacob
26 et habitabunt in ea securi et aedificabunt domos
plantabuntque vineas et habitabunt confidenter
cum fecero iudicia in omnibus qui adversantur eis
per circuitum et scient quia ego Dominus Deus
eorum

29 in anno decimo in decimo mense undecima
mensis factum est verbum Domini ad me
dicens **2** fili hominis pone faciem tuam contra
Pharaonem regem Aegypti et prophetabis de eo
et de Aegypto universa **3** loquere et dices haec
dicit Dominus Deus ecce ego ad te Pharao rex
Aegypti draco magne qui cubas in medio fluminum
tuorum et dicis meus est fluvius et ego feci memet
ipsum **4** et ponam frenum in maxillis tuis et
adglutinabo pisces fluminum tuorum squamis
tuis et extraham te de medio fluminum tuorum
et universi pisces tui squamis tuis adherebunt
5 et proiciam te in desertum et omnes pisces
fluminis tui super faciem terrae cades non colligeris
neque congregaberis bestiis terrae et volatilibus
caeli dedi te ad devorandum **6** et scient omnes
habitatores Aegypti quia ego Dominus pro eo
quod fuisti baculus harundineus domui Israhel **7**
quando adprehenderunt te manu et confractus es
et lacerasti omnem umerum eorum et innitentibus
eis super te comminutus es et dissolvisti omnes
renes eorum **8** propterea haec dicit Dominus Deus
ecce ego adducam super te gladium et interficiam
de te hominem et iumentum **9** et erit terra
Aegypti in desertum et solitudinem et scient quia
ego Dominus eo quod dixerit fluvius meus est et
ego feci **10** idcirco ecce ego ad te et ad flumina
tua daboque terram Aegypti in solitudines gladio
dissipatam a turre Syenes usque ad terminos
Aethiopiae **11** non pertransibit eam pes hominis
neque pes iumenti gradietur in ea et non habitabitur
quadraginta annis **12** daboque terram Aegypti
desertam in medio terrarum desertarum et civitates

eius in medio urbium subversarum erunt desolatae
quadraginta annis et dispergam Aegyptios in
nationes et ventilabo eos in terras **13** quia haec dicit
Dominus Deus post finem quadraginta annorum
congregabo Aegyptum de populis in quibus dispersi
fuerunt **14** et reducam captivitatem Aegypti et
conlocabo eos in terra Fatures in terra nativitatis
suae et erunt ibi in regnum humile **15** inter regna
cetera erit humillima et non elevabitur ultra super
nationes et inminuam eos ne imperent gentibus
16 neque erunt ultra domui Israhel in confidentia
docentes iniquitatem ut fugiant et sequantur eos et
scient quia ego Dominus Deus **17** et factum est in
vicesimo et septimo anno in primo in una mensis
factum est verbum Domini ad me dicens **18** fili
hominis Nabuchodonosor rex Babylonis servire fecit
exercitum suum servitute magna adversum Tyrum
omne caput decalvatum et omnis umerus depilatus
est et merces non est reddita ei neque exercitui eius
de Tyro pro servitute qua servivit mihi adversum
eam **19** propterea haec dicit Dominus Deus ecce
ego dabo Nabuchodonosor regem Babylonis in
terra Aegypti et accipiet multitudinem eius et
depraedabitur manubias eius et diripiet spolia eius
et erit merces exercitui illius **20** et operi pro quo
servivit adversum eam dedi ei terram Aegypti pro
eo quod laboraverunt mihi ait Dominus Deus **21** in
die illo pullulabit cornu domui Israhel et tibi dabo
apertum os in medio eorum et scient quoniam ego
Dominus

30 et factum est verbum Domini ad me dicens **2**
fili hominis propheta et dic haec dicit Dominus
Deus ululate vae vae diei **3** quia iuxta est dies
et adpropinquavit dies Domini dies nubis tempus
gentium erit **4** et veniet gladius in Aegyptum et
erit pavor in Aethiopia cum ceciderint vulnerati in
Aegypto et ablata fuerit multitudo illius et destructa
fundamenta eius **5** Aethiopia et Lybia et Lydii
et omne reliquum vulgus et Chub et filii terrae
foederis cum eis gladio cadent **6** haec dicit Dominus
Deus et corruent fulcientes Aegyptum et destruetur
superbia imperii eius a turre Syenes gladio cadent
in ea ait Dominus exercituum **7** et dissipabuntur in
medio terrarum desolatarum et urbes eius in medio
civitatum desertarum erunt **8** et scient quoniam
ego Dominus cum dedero ignem in Aegyptum et
adtriti fuerint omnes auxiliatores eius **9** in die
illa egredientur nuntii a facie mea in trieribus ad
conterendam Aethiopiae confidentiam et erit pavor
in eis in die Aegypti quia absque dubio veniet **10** haec
dicit Dominus Deus et cessare faciam multitudinem
Aegypti in manu Nabuchodonosor regis Babylonis
11 ipse et populus eius cum eo fortissimi gentium
adducentur ad disperdendam terram et evaginabunt
gladios suos super Aegyptum et implebunt terram
interfectis **12** et faciam alveos fluminum aridos et
tradam terram in manu pessimorum et dissipabo
terram et plenitudinem eius in manu alienorum
ego Dominus locutus sum **13** haec dicit Dominus
Deus et disperdam simulacra et cessare faciam
idola de Memphis et dux de terra Aegypti non erit
amplius et dabo terrorem in terra Aegypti **14** et
disperdam terram Fatures et dabo ignem in Tafnis
et faciam iudicia in Alexandriam **15** et effundam
indignationem meam super Pelusium robur Aegypti
et interficiam multitudinem Alexandriae **16** et dabo
ignem in Aegypto quasi parturiens dolebit Pelusium
et Alexandria erit dissipata et in Memphis angustiae
cotidianae **17** iuvenes Eliupoleos et Bubasti gladio
cadent et ipsae captivae ducentur **18** et in Tafnis
nigrescet dies cum contrivero ibi sceptra Aegypti et
defecerit in ea superbia potentiae eius ipsam nubes
operiet filiae autem eius in captivitatem ducentur
19 et faciam iudicia in Aegypto et scient quia ego
Dominus **20** et factum est in undecimo anno in
primo in septima mensis factum est verbum Domini
ad me dicens **21** fili hominis brachium Pharao
regis Aegypti confregi et ecce non est obvolutum
ut restitueretur ei sanitas ut ligaretur pannis et
farciretur linteolis et recepto robore posset tenere
gladium **22** propterea haec dicit Dominus Deus
ecce ego ad Pharao regem Aegypti et comminuam
brachium eius forte sed confractum et deiciam
gladium de manu eius **23** et dispergam Aegyptum in
gentibus et ventilabo eos in terris **24** et confortabo
brachia regis Babylonis daboque gladium meum
in manu eius et confringam brachia Pharaonis et
gement gemitibus interfecti coram facie eius **25**
et confortabo brachia regis Babylonis et brachia
Pharaonis concident et scient quia ego Dominus
cum dedero gladium meum in manu regis Babylonis
et extenderit eum super terram Aegypti **26** et
dispergam Aegyptum in nationes et ventilabo eos
in terris et scient quia ego Dominus

31 et factum est in undecimo anno tertio una
mensis factum est verbum Domini ad me
dicens **2** fili hominis dic Pharaoni regi Aegypti et
populo eius cui similis factus es in magnitudine tua
3 ecce Assur quasi cedrus in Libano pulcher ramis
et frondibus nemorosus excelsusque altitudine et
inter condensas frondes elevatum est cacumen eius
4 aquae nutrierunt illum abyssus exaltavit eum
flumina eius manabant in circuitu radicum eius
et rivos suos emisit ad universa ligna regionis **5**

propterea elevata est altitudo eius super omnia
ligna regionis et multiplicata sunt arbusta eius
et elevati sunt rami eius prae aquis multis
6 cumque extendisset umbram suam in ramis
eius fecerunt nidos omnia volatilia caeli et sub
frondibus eius genuerunt omnes bestiae saltuum
et sub umbraculo illius habitabat coetus gentium
plurimarum 7 eratque pulcherrimus in magnitudine
sua et in dilatatione arbustorum suorum erat
enim radix illius iuxta aquas multas 8 cedri
non fuerunt altiores illo in paradiso Dei abietes
non adaequaverunt summitatem eius et platani
non fuerunt aequae frondibus illius omne lignum
paradisi Dei non est adsimilatum illi et pulchritudini
eius 9 quoniam speciosum feci eum et multis
condensisque frondibus et aemulata sunt eum
omnia ligna voluptatis quae erant in paradiso Dei
10 propterea haec dicit Dominus Deus pro eo quod
sublimatus est in altitudine et dedit summitatem
suam virentem atque condensam et elevatum
est cor eius in altitudine sua 11 tradidi eum in
manu fortissimi gentium faciens faciet ei iuxta
impietatem eius eieci eum 12 et succident illum
alieni et crudelissimi nationum et proicient eum
super montes et in cunctis convallibus corruent
rami eius et confringentur arbusta eius in universis
rupibus terrae et recedent de umbraculo eius omnes
populi terrae et relinquent eum 13 in ruina eius
habitaverunt omnia volatilia caeli et in ramis eius
fuerunt universae bestiae regionis 14 quam ob
rem non elevabuntur in altitudine sua omnia ligna
aquarum neque ponent sublimitatem suam inter
nemorosa atque frondosa nec stabunt in sublimitate
eorum omnia quae inrigantur aquis quia omnes
traditi sunt in mortem ad terram ultimam in medio
filiorum hominum ad eos qui descendunt in lacum
15 haec dicit Dominus Deus in die quando descendit
ad inferos indixi luctum operui eum abysso et
prohibui flumina eius et coercui aquas multas
contristatus est super eum Libanus et omnia ligna
agri concussa sunt (Sheol h7585) 16 a sonitu ruinae
eius commovi gentes cum deducerem eum ad
infernum cum his qui descendebant in lacum et
consolata sunt in terra infima omnia ligna voluptatis
egregia atque praeclara in Libano universa quae
inrigabantur aquis (Sheol h7585) 17 nam et ipsi cum
ea descendent ad infernum ad interfectos gladio et
brachium uniuscuiusque sedebit sub umbraculo eius
in medio nationum (Sheol h7585) 18 cui adsimilatus
es o inclite atque sublimis inter ligna voluptatis
ecce deductus es cum lignis voluptatis ad terram
ultimam in medio incircumcisorum dormies cum
his qui interfecti sunt gladio ipse est Pharao et
omnis multitudo eius dicit Dominus Deus

32 et factum est duodecimo anno in mense
duodecimo in una mensis factum est verbum
Domini ad me dicens 2 fili hominis adsume
lamentum super Pharao regem Aegypti et dices ad
eum leoni gentium adsimilatus es et draconi qui
est in mari et ventilabas cornu in fluminibus tuis
et conturbabas aquas pedibus tuis et conculcabas
flumina eorum 3 propterea haec dicit Dominus
Deus expandam super te rete meum in multitudine
populorum multorum et extrahent te in sagena mea
4 et proiciam te in terram super faciem agri abiciam
te et habitare faciam super te omnia volatilia
caeli et saturabo de te bestias universae terrae
5 et dabo carnes tuas super montes et implebo
colles tuos sanie tua 6 et inrigabo terram pedore
sanguinis tui super montes et valles implebuntur
ex te 7 et operiam cum extinctus fueris caelos et
nigrescere faciam stellas eius solem nube tegam
et luna non dabit lumen suum 8 omnia luminaria
caeli maerere faciam super te et dabo tenebras
super terram tuam dicit Dominus Deus 9 et
inritabo cor populorum multorum cum induxero
contritionem tuam in gentibus super terras quas
nescis 10 et stupescere faciam super te populos
multos et reges eorum horrore nimio formidabunt
super te cum volare coeperit gladius meus super
facies eorum et obstupescent repente singuli pro
anima sua in die ruinae suae 11 quia haec dicit
Dominus Deus gladius regis Babylonis veniet tibi
12 in gladiis fortium deiciam multitudinem tuam
inexpugnabiles gentes omnes heae et vastabunt
superbiam Aegypti et dissipabitur multitudo eius
13 et perdam omnia iumenta eius quae erant super
aquas plurimas et non conturbabit eas pes hominis
ultra neque ungula iumentorum turbabit eas 14
tunc purissimas reddam aquas eorum et flumina
eorum quasi oleum adducam ait Dominus Deus 15
cum dedero terram Aegypti desolatam deseretur
autem terra a plenitudine sua quando percussero
omnes habitatores eius et scient quia ego Dominus
16 planctus est et plangent eum filiae gentium
plangent eum super Aegypto et super multitudine
eius plangent eum ait Dominus Deus 17 et factum est
in duodecimo anno in quintadecima mensis factum
est verbum Domini ad me dicens 18 fili hominis
cane lugubre super multitudine Aegypti et detrahe
eam ipsam et filias gentium robustarum ad terram
ultimam cum his qui descendunt in lacum 19 quo
pulchrior es descende et dormi cum incircumcisis
20 in medio interfectorum gladio cadent gladius

datus est adtraxerunt eam et omnes populos eius
21 loquentur ei potentissimi robustorum de medio
inferni qui cum auxiliatoribus eius descenderunt
et dormierunt incircumcisi interfecti gladio (Sheol
h7585) 22 ibi Assur et omnis multitudo eius in
circuitu illius sepulchra eius omnes interfecti et qui
ceciderunt gladio 23 quorum data sunt sepulchra in
novissimis laci et facta est multitudo eius per gyrum
sepulchri eius universi interfecti cadentesque
gladio qui dederant quondam formidinem in terra
viventium 24 ibi Aelam et omnis multitudo eius
per gyrum sepulchri sui omnes hii interfecti
ruentesque gladio qui descenderunt incircumcisi ad
terram ultimam qui posuerunt terrorem suum in
terra viventium et portaverunt ignominiam suam
cum his qui descendunt in lacum 25 in medio
interfectorum posuerunt cubile eius in universis
populis eius in circuitu eius sepulchrum illius
omnes hii incircumcisi interfectique gladio dederant
enim terrorem in terra viventium et portaverunt
ignominiam suam cum his qui descendunt in lacum
in medio interfectorum positi sunt 26 ibi Mosoch et
Thubal et omnis multitudo eius in circuitu illius
sepulchra eius omnes hii incircumcisi interfectique
et cadentes gladio quia dederunt formidinem suam
in terra viventium 27 et non dormient cum fortibus
cadentibusque et incircumcisis qui descenderunt
ad infernum cum armis suis et posuerunt gladios
suos sub capitibus suis et fuerunt iniquitates eorum
in ossibus eorum quia terror fortium facti sunt
in terra viventium (Sheol h7585) 28 et tu ergo in
medio incircumcisorum contereris et dormies cum
interfectis gladio 29 ibi Idumea et reges eius
omnes duces eius qui dati sunt cum exercitu suo
cum interfectis gladio et qui cum incircumcisis
dormierunt et cum his qui descenderunt in lacum 30
ibi principes aquilonis omnes et universi venatores
qui deducti sunt cum interfectis paventes et in sua
fortitudine confusi qui dormierunt incircumcisi
cum interfectis gladio et portaverunt confusionem
suam cum his qui descendunt in lacum 31 vidit eos
Pharao et consolatus est super universa multitudine
sua quae interfecta est gladio Pharao et omnis
exercitus eius ait Dominus Deus 32 quia dedi
terrorem meum in terra viventium et dormivit
in medio incircumcisorum cum interfectis gladio
Pharao et omnis multitudo eius ait Dominus Deus

33 et factum est verbum Domini ad me dicens
2 fili hominis loquere ad filios populi tui
et dices ad eos terra cum induxero super eam
gladium et tulerit populus terrae virum unum
de novissimis suis et constituerit eum super se
speculatorem 3 et ille viderit gladium venientem
super terram et cecinerit bucina et adnuntiaverit
populo 4 audiens autem quisquis ille est sonum
bucinae non se observaverit veneritque gladius et
tulerit eum sanguis ipsius super caput eius erit 5
sonum bucinae audivit et non se observavit sanguis
eius in ipso erit si autem custodierit animam
suam salvavit 6 quod si speculator viderit gladium
venientem et non insonuerit bucina et populus
non se custodierit veneritque gladius et tulerit de
eis animam ille quidem in iniquitate sua captus
est sanguinem autem eius de manu speculatoris
requiram 7 et tu fili hominis speculatorem dedi te
domui Israhel audiens ergo ex ore meo sermonem
adnuntiabis eis ex me 8 si me dicente ad impium
impie morte morieris non fueris locutus ut se
custodiat impius a via sua ipse impius in iniquitate
sua morietur sanguinem autem eius de manu tua
requiram 9 si autem adnuntiante te ad impium
ut a viis suis convertatur non fuerit conversus
a via sua ipse in iniquitate sua morietur porro
tu animam tuam liberasti 10 tu ergo fili hominis
dic ad domum Israhel sic locuti estis dicentes
iniquitates nostrae et peccata nostra super nos sunt
et in ipsis nos tabescimus quomodo ergo vivere
poterimus 11 dic ad eos vivo ego dicit Dominus
Deus nolo mortem impii sed ut revertatur impius a
via sua et vivat convertimini a viis vestris pessimis
et quare moriemini domus Israhel 12 tu itaque
fili hominis dic ad filios populi tui iustitia iusti
non liberabit eum in quacumque die peccaverit et
impietas impii non nocebit ei in quacumque die
conversus fuerit ab impietate sua et iustus non
poterit vivere in iustitia sua in quacumque die
peccaverit 13 etiam si dixero iusto quod vita vivat
et confisus in iustitia sua fecerit iniquitatem omnes
iustitiae eius oblivioni tradentur et in iniquitate sua
quam operatus est in ipsa morietur 14 sin autem
dixero impio morte morieris et egerit paenitentiam
a peccato suo feceritque iudicium et iustitiam 15
pignus restituerit ille impius rapinamque reddiderit
in mandatis vitae ambulaverit nec fecerit quicquam
iniustum vita vivet et non morietur 16 omnia
peccata eius quae peccavit non inputabuntur ei
iudicium et iustitiam fecit vita vivet 17 et dixerunt
filii populi tui non est aequi ponderis via Domini
et ipsorum via iniusta est 18 cum enim recesserit
iustus a iustitia sua feceritque iniquitatem morietur
in eis 19 et cum recesserit impius ab impietate sua
feceritque iudicium et iustitiam vivet in eis 20 et
dicitis non est recta via Domini unumquemque
iuxta vias suas iudicabo de vobis domus Israhel 21
et factum est in duodecimo anno in duodecimo

mense in quinta mensis transmigrationis nostrae
venit ad me qui fugerat de Hierusalem dicens
vastata est civitas **22** manus autem Domini facta
fuerat ad me vespere antequam veniret qui fugerat
aperuitque os meum donec veniret ad me mane
et aperto ore meo non silui amplius **23** et factum
est verbum Domini ad me dicens **24** fili hominis
qui habitant in ruinosis his super humum Israhel
loquentes aiunt unus erat Abraham et hereditate
possedit terram nos autem multi nobis data est
terra in possessionem **25** idcirco dices ad eos haec
dicit Dominus Deus qui in sanguine comeditis et
oculos vestros levatis ad inmunditias vestras et
sanguinem funditis numquid terram hereditate
possidebitis **26** stetistis in gladiis vestris fecistis
abominationes et unusquisque uxorem proximi sui
polluit et terram hereditate possidebitis **27** haec
dices ad eos sic dicit Dominus Deus vivo ego quia
qui in ruinosis habitant gladio cadent et qui in
agro est bestiis tradetur ad devorandum qui autem
in praesidiis et in speluncis sunt peste morientur
28 et dabo terram in solitudinem et desertum et
deficiet superba fortitudo eius et desolabuntur
montes Israhel eo quod nullus sit qui per eos
transeat **29** et scient quia ego Dominus cum dedero
terram desolatam et desertam propter universas
abominationes suas quas operati sunt **30** et tu fili
hominis filii populi tui qui loquuntur de te iuxta
muros et in ostiis domorum et dicunt unus ad
alterum vir ad proximum suum loquentes venite et
audiamus qui sit sermo egrediens a Domino **31** et
veniunt ad te quasi si ingrediatur populus et sedent
coram te populus meus et audiunt sermones tuos
et non faciunt eos quia in canticum oris sui vertunt
illos et avaritiam suam sequitur cor eorum **32** et
es eis quasi carmen musicum quod suavi dulcique
sono canitur et audient verba tua et non facient ea
33 et cum venerit quod praedictum est ecce enim
venit tunc scient quod prophetes fuerit inter eos

34 et factum est verbum Domini ad me dicens
2 fili hominis propheta de pastoribus Israhel
propheta et dices pastoribus haec dicit Dominus
Deus vae pastoribus Israhel qui pascebant semet
ipsos nonne greges pascuntur a pastoribus **3**
lac comedebatis et lanis operiebamini et quod
crassum erat occidebatis gregem autem meum non
pascebatis **4** quod infirmum fuit non consolidastis
et quod aegrotum non sanastis quod fractum est
non alligastis et quod abiectum est non reduxistis
quod perierat non quaesistis sed cum austeritate
imperabatis eis et cum potentia **5** et dispersae
sunt oves meae eo quod non esset pastor et factae
sunt in devorationem omnium bestiarum agri et
dispersae sunt **6** erraverunt greges mei in cunctis
montibus et in universo colle excelso et super
omnem faciem terrae dispersi sunt greges mei
et non erat qui requireret non erat inquam qui
requireret **7** propterea pastores audite verbum
Domini **8** vivo ego dicit Dominus Deus quia pro eo
quod facti sunt greges mei in rapinam et oves meae
in devorationem omnium bestiarum agri eo quod
non esset pastor neque enim quaesierunt pastores
gregem meum sed pascebant pastores semet ipsos
et greges meos non pascebant **9** propterea pastores
audite verbum Domini **10** haec dicit Dominus Deus
ecce ego ipse super pastores requiram gregem
meum de manu eorum et cessare eos faciam ut
ultra non pascant gregem nec pascant amplius
pastores semet ipsos et liberabo gregem meum de
ore eorum et non erunt ultra eis in escam **11** quia
haec dicit Dominus Deus ecce ego ipse requiram
oves meas et visitabo eas **12** sicut visitat pastor
gregem suum in die quando fuerit in medio ovium
suarum dissipatarum sic visitabo oves meas et
liberabo eas de omnibus locis quo dispersae fuerant
in die nubis et caliginis **13** et educam eas de populis
et congregabo eas de terris et inducam eas in
terram suam et pascam eas in montibus Israhel
in rivis et in cunctis sedibus terrae **14** in pascuis
uberrimis pascam eas et in montibus excelsis Israhel
erunt pascuae eorum ibi requiescent in herbis
virentibus et in pascuis pinguibus pascentur super
montes Israhel **15** ego pascam oves meas et ego
eas accubare faciam dicit Dominus Deus **16** quod
perierat requiram et quod abiectum erat reducam et
quod confractum fuerat alligabo et quod infirmum
erat consolidabo et quod pingue et forte custodiam
et pascam illas in iudicio **17** vos autem greges mei
haec dicit Dominus Deus ecce ego iudico inter pecus
et pecus arietum et hircorum **18** nonne satis vobis
erat pascuam bonam depasci insuper et reliquias
pascuarum vestrarum conculcastis pedibus vestris
et cum purissimam aquam biberetis reliquam
pedibus vestris turbabatis **19** et oves meae his quae
conculcata pedibus vestris fuerant pascebantur et
quae pedes vestri turbaverant haec bibebant **20**
propterea haec dicit Dominus Deus ad eos ecce ego
ipse iudico inter pecus pingue et macilentum **21** pro
eo quod lateribus et umeris inpingebatis et cornibus
vestris ventilabatis omnia infirma pecora donec
dispergerentur foras **22** salvabo gregem meum et
non erit ultra in rapinam et iudicabo inter pecus et
pecus **23** et suscitabo super ea pastorem unum qui
pascat ea servum meum David ipse pascet ea et ipse
erit eis in pastorem **24** ego autem Dominus ero eis

in Deum et servus meus David princeps in medio
eorum ego Dominus locutus sum 25 et faciam cum
eis pactum pacis et cessare faciam bestias pessimas
de terra et qui habitant in deserto securi dormient
in saltibus 26 et ponam eos in circuitu collis mei
benedictionem et deducam imbrem in tempore
suo pluviae benedictionis erunt 27 et dabit lignum
agri fructum suum et terra dabit germen suum
et erunt in terra sua absque timore et scient quia
ego Dominus cum contrivero catenas iugi eorum
et eruero eos de manu imperantium sibi 28 et
non erunt ultra in rapinam gentibus neque bestiae
terrae devorabunt eos sed habitabunt confidenter
absque ullo terrore 29 et suscitabo eis germen
nominatum et non erunt ultra inminuti fame in
terra neque portabunt amplius obprobria gentium
30 et scient quia ego Dominus Deus eorum cum eis
et ipsi populus meus domus Israhel ait Dominus
Deus 31 vos autem greges mei greges pascuae meae
homines estis et ego Dominus Deus vester dicit
Dominus Deus

35 et factus est sermo Domini ad me dicens 2 fili
hominis pone faciem tuam adversum montem
Seir et prophetabis de eo et dices illi 3 haec dicit
Dominus Deus ecce ego ad te mons Seir et extendam
manum meam super te et dabo te desolatum atque
desertum 4 urbes tuas demoliar et tu desertus
eris et scies quia ego Dominus 5 eo quod fueris
inimicus sempiternus et concluseris filios Israhel
in manus gladii in tempore adflictionis eorum in
tempore iniquitatis extremae 6 propterea vivo
ego dicit Dominus Deus quoniam sanguini tradam
te et sanguis te persequetur et cum sanguinem
oderis sanguis persequetur te 7 et dabo montem
Seir desolatum et desertum et auferam de eo
euntem et redeuntem 8 et implebo montes eius
occisorum suorum in collibus tuis et in vallibus tuis
atque in torrentibus interfecti gladio cadent 9 in
solitudines sempiternas tradam te et civitates tuae
non habitabuntur et scietis quoniam ego Dominus
10 eo quod dixeris duae gentes et duae terrae meae
erunt et hereditate possidebo eas cum Dominus
esset ibi 11 propterea vivo ego dicit Dominus Deus
quia faciam iuxta iram tuam et secundum zelum
tuum quem fecisti odio habens eos et notus efficiar
per eos cum te iudicavero 12 et scies quia ego
Dominus audivi universa obprobria tua quae locutus
es de montibus Israhel dicens deserti nobis dati
sunt ad devorandum 13 et insurrexistis super me
ore vestro et rogastis adversum me verba vestra ego
audivi 14 haec dicit Dominus Deus laetante universa
terra in solitudinem te redigam 15 sicuti gavisus es
super hereditatem domus Israhel eo quod fuerit
dissipata sic faciam tibi dissipatus eris mons Seir et
Idumea omnis et scient quia ego Dominus

36 tu autem fili hominis propheta super montes
Israhel et dices montes Israhel audite verbum
Domini 2 haec dicit Dominus Deus eo quod dixerit
inimicus de vobis euge altitudines sempiternae
in hereditatem datae sunt nobis 3 propterea
vaticinare et dic haec dicit Dominus Deus pro eo
quod desolati estis et conculcati per circuitum et
facti in hereditatem reliquis gentibus et ascendistis
super labium linguae et obprobrium populi 4
propterea montes Israhel audite verbum Domini
Dei haec dicit Dominus Deus montibus et collibus
torrentibus vallibusque et desertis parietinis
et urbibus derelictis quae depopulatae sunt et
subsannatae a reliquis gentibus per circuitum 5
propterea haec dicit Dominus Deus quoniam in
igne zeli mei locutus sum de reliquis gentibus et
de Idumea universa qui dederunt terram meam
sibi in hereditatem cum gaudio et toto corde ex
animo et eiecerunt eam ut vastarent 6 idcirco
vaticinare super humum Israhel et dices montibus
et collibus iugis et vallibus haec dicit Dominus
Deus ecce ego in zelo meo et in furore meo locutus
sum eo quod confusionem gentium sustinueritis 7
idcirco haec dicit Dominus Deus ego levavi manum
meam ut gentes quae in circuitu vestro sunt
ipsae confusionem suam portent 8 vos autem
montes Israhel ramos vestros germinetis et fructum
vestrum adferatis populo meo Israhel prope est
enim ut veniat 9 quia ecce ego ad vos et convertar
ad vos et arabimini et accipietis sementem 10
et multiplicabo in vobis homines omnemque
domum Israhel et habitabuntur civitates et ruinosa
instaurabuntur 11 et replebo vos hominibus et
iumentis et multiplicabuntur et crescent et habitari
vos faciam sicut a principio bonisque donabo
maioribus quam habuistis ab initio et scietis quia
ego Dominus 12 et adducam super vos homines
populum meum Israhel et hereditate possidebunt
te et eris eis in hereditatem et non addes ultra
ut absque eis sis 13 haec dicit Dominus Deus pro
eo quod dicunt de vobis devoratrix hominum es
et suffocans gentem tuam 14 propterea homines
non comedes amplius et gentem tuam non necabis
ultra ait Dominus Deus 15 nec auditam faciam in
te amplius confusionem gentium et obprobrium
populorum nequaquam portabis et gentem tuam
non amittes amplius ait Dominus Deus 16 et
factum est verbum Domini ad me dicens 17 fili
hominis domus Israhel habitaverunt in humo sua

et polluerunt eam in viis suis et in studiis suis
iuxta inmunditiam menstruatae facta est via eorum
coram me 18 et effudi indignationem meam super
eos pro sanguine quem fuderunt super terram et
in idolis suis polluerunt eam 19 et dispersi eos in
gentes et ventilati sunt in terris iuxta vias eorum et
adinventiones iudicavi eos 20 et ingressi sunt ad
gentes ad quas introierunt et polluerunt nomen
sanctum meum cum diceretur de eis populus
Domini iste est et de terra eius egressi sunt 21 et
peperci nomini meo sancto quod polluerat domus
Israhel in gentibus ad quas ingressi sunt 22 idcirco
dices domui Israhel haec dicit Dominus Deus non
propter vos ego faciam domus Israhel sed propter
nomen sanctum meum quod polluistis in gentibus
ad quas intrastis 23 et sanctificabo nomen meum
magnum quod pollutum est inter gentes quod
polluistis in medio earum ut sciant gentes quia ego
Dominus ait Dominus exercituum cum sanctificatus
fuero in vobis coram eis 24 tollam quippe vos
de gentibus et congregabo de universis terris et
adducam vos in terram vestram 25 et effundam
super vos aquam mundam et mundabimini ab
omnibus inquinamentis vestris et ab universis
idolis vestris mundabo vos 26 et dabo vobis cor
novum et spiritum novum ponam in medio vestri
et auferam cor lapideum de carne vestra et dabo
vobis cor carneum 27 et spiritum meum ponam
in medio vestri et faciam ut in praeceptis meis
ambuletis et iudicia mea custodiatis et operemini
28 et habitabitis in terra quam dedi patribus vestris
et eritis mihi in populum et ego ero vobis in
Deum 29 et salvabo vos ex universis inquinamentis
vestris et vocabo frumentum et multiplicabo illud
et non inponam in vobis famem 30 et multiplicabo
fructum ligni et genimina agri ut non portetis ultra
obprobrium famis in gentibus 31 et recordabimini
viarum vestrarum pessimarum studiorumque non
bonorum et displicebunt vobis iniquitates vestrae
et scelera vestra 32 non propter vos ego faciam
ait Dominus Deus notum sit vobis confundimini
et erubescite super viis vestris domus Israhel 33
haec dicit Dominus Deus in die qua mundavero vos
ex omnibus iniquitatibus vestris et habitari fecero
urbes et instauravero ruinosa 34 et terra deserta
fuerit exculta quae quondam erat desolata in oculis
omnis viatoris 35 dicent terra illa inculta facta est ut
hortus voluptatis et civitates desertae et destitutae
atque suffossae munitae sederunt 36 et scient gentes
quaecumque derelictae fuerint in circuitu vestro
quia ego Dominus aedificavi dissipata plantavique
inculta ego Dominus locutus sum et fecerim 37
haec dicit Dominus Deus adhuc in hoc invenient
me domus Israhel ut faciam eis multiplicabo eos
sicut gregem hominum 38 ut gregem sanctum ut
gregem Hierusalem in sollemnitatibus eius sic erunt
civitates desertae plenaeque gregibus hominum et
scient quia ego Dominus

37 facta est super me manus Domini et eduxit
me in spiritu Domini et dimisit me in medio
campi qui erat plenus ossibus 2 et circumduxit
me per ea in gyro erant autem multa valde super
faciem campi siccaque vehementer 3 et dixit ad
me fili hominis putasne vivent ossa ista et dixi
Domine Deus tu nosti 4 et dixit ad me vaticinare de
ossibus istis et dices eis ossa arida audite verbum
Domini 5 haec dicit Dominus Deus ossibus his
ecce ego intromittam in vos spiritum et vivetis 6
et dabo super vos nervos et succrescere faciam
super vos carnes et superextendam in vobis cutem
et dabo vobis spiritum et vivetis et scietis quia
ego Dominus 7 et prophetavi sicut praeceperat
mihi factus est autem sonitus prophetante me
et ecce commotio et accesserunt ossa ad ossa
unumquodque ad iuncturam suam 8 et vidi et ecce
super ea nervi et carnes ascenderunt et extenta est
in eis cutis desuper et spiritum non habebant 9 et
dixit ad me vaticinare ad spiritum vaticinare fili
hominis et dices ad spiritum haec dicit Dominus
Deus a quattuor ventis veni spiritus et insufla super
interfectos istos et revivescant 10 et prophetavi
sicut praeceperat mihi et ingressus est in ea spiritus
et vixerunt steteruntque super pedes suos exercitus
grandis nimis valde 11 et dixit ad me fili hominis
ossa haec universa domus Israhel est ipsi dicunt
aruerunt ossa nostra et periit spes nostra et abscisi
sumus 12 propterea vaticinare et dices ad eos
haec dicit Dominus Deus ecce ego aperiam tumulos
vestros et educam vos de sepulchris vestris populus
meus et inducam vos in terram Israhel 13 et scietis
quia ego Dominus cum aperuero sepulchra vestra
et eduxero vos de tumulis vestris populus meus 14
et dedero spiritum meum in vobis et vixeritis et
requiescere vos faciam super humum vestram et
scietis quia ego Dominus locutus sum et feci ait
Dominus Deus 15 et factus est sermo Domini ad
me dicens 16 et tu fili hominis sume tibi lignum
unum et scribe super illud Iudae et filiorum Israhel
sociis eius et tolle lignum alterum et scribe super
eum Ioseph lignum Ephraim et cunctae domui
Israhel sociorumque eius 17 et adiunge illa unum ad
alterum tibi in lignum unum et erunt in unionem
in manu tua 18 cum autem dixerint ad te filii
populi tui loquentes nonne indicas nobis quid in
his tibi velis 19 loqueris ad eos haec dicit Dominus

Deus ecce ego adsumam lignum Ioseph quod est in
manu Ephraim et tribus Israhel quae iunctae sunt
ei et dabo eas pariter cum ligno Iuda et faciam eas
in lignum unum et erunt unum in manu eius **20**
erunt autem ligna super quae scripseris in manu
tua in oculis eorum **21** et dices ad eos haec dicit
Dominus Deus ecce ego adsumam filios Israhel de
medio nationum ad quas abierunt et congregabo
eos undique et adducam eos ad humum suam **22**
et faciam eos gentem unam in terra in montibus
Israhel et rex unus erit omnibus imperans et non
erunt ultra duae gentes nec dividentur amplius in
duo regna **23** neque polluentur ultra in idolis suis
et abominationibus suis et in cunctis iniquitatibus
suis et salvos eos faciam de universis sedibus suis
in quibus peccaverunt et mundabo eos et erunt
mihi populus et ego ero eis Deus **24** et servus meus
David rex super eos et pastor unus erit omnium
eorum in iudiciis meis ambulabunt et mandata
mea custodient et facient ea **25** et habitabunt
super terram quam dedi servo meo Iacob in qua
habitaverunt patres vestri et habitabunt super eam
ipsi et filii eorum et filii filiorum eorum usque in
sempiternum et David servus meus princeps eorum
in perpetuum **26** et percutiam illis foedus pacis
pactum sempiternum erit eis et fundabo eos et
multiplicabo et dabo sanctificationem meam in
medio eorum in perpetuum **27** et erit tabernaculum
meum in eis et ero eis Deus et ipsi erunt mihi
populus **28** et scient gentes quia ego Dominus
sanctificator Israhel cum fuerit sanctificatio mea in
medio eorum in perpetuum

38 et factus est sermo Domini ad me dicens **2**
fili hominis pone faciem tuam contra Gog
terram Magog principem capitis Mosoch et Thubal
et vaticinare de eo **3** et dices ad eum haec dicit
Dominus Deus ecce ego ad te Gog principem
capitis Mosoch et Thubal **4** et circumagam te et
ponam frenum in maxillis tuis et educam te et
omnem exercitum tuum equos et equites vestitos
loricis universos multitudinem magnam hastam
et clypeum arripientium et gladium **5** Persae
Aethiopes et Lybies cum eis omnes scutati et galeati
6 Gomer et universa agmina eius domus Thogorma
latera aquilonis et totum robur eius populique
multi tecum **7** praepara et instrue te et omnem
multitudinem tuam quae coacervata est ad te et esto
eis in praeceptum **8** post dies multos visitaberis in
novissimo annorum venies ad terram quae reversa
est a gladio congregata est de populis multis ad
montes Israhel qui fuerunt deserti iugiter haec de
populis educta est et habitaverunt in ea confidenter
universi **9** ascendens autem quasi tempestas venies
et quasi nubes ut operias terram tu et omnia agmina
tua et populi multi tecum **10** haec dicit Dominus
Deus in die illa ascendent sermones super cor
tuum et cogitabis cogitationem pessimam **11** et
dices ascendam ad terram absque muro veniam ad
quiescentes habitantesque secure omnes habitant
sine muro vectes et portae non sunt eis **12** ut diripias
spolia et invadas praedam ut inferas manum tuam
super eos qui deserti fuerant et postea restituti et
super populum qui est congregatus ex gentibus qui
possidere coepit et esse habitator umbilici terrae
13 Seba et Dedan et negotiatores Tharsis et omnes
leones eius dicent tibi numquid ad sumenda spolia
tu venis ecce ad diripiendam praedam congregasti
multitudinem tuam ut tollas argentum et aurum
auferas supellectilem atque substantiam et diripias
manubias infinitas **14** propterea vaticinare fili
hominis et dices ad Gog haec dicit Dominus Deus
numquid non in die illo cum habitaverit populus
meus Israhel confidenter scies **15** et venies de loco
tuo a lateribus aquilonis tu et populi multi tecum
ascensores equorum universi coetus magnus et
exercitus vehemens **16** et ascendes super populum
meum Israhel quasi nubes ut operias terram in
novissimis diebus eris et adducam te super terram
meam ut sciant gentes me cum sanctificatus fuero in
te in oculis eorum o Gog **17** haec dicit Dominus Deus
tu ergo ille es de quo locutus sum in diebus antiquis
in manu servorum meorum prophetarum Israhel
qui prophetaverunt in diebus illorum temporum
ut adducerem te super eos **18** et erit in die illa in
die adventus Gog super terram Israhel ait Dominus
Deus ascendet indignatio mea in furore meo **19** et
in zelo meo in igne irae meae locutus sum quia in
die illa erit commotio magna super terram Israhel
20 et commovebuntur a facie mea pisces maris et
volucres caeli et bestiae agri et omne reptile quod
movetur super humum cunctique homines qui sunt
super faciem terrae et subvertentur montes et
cadent sepes et omnis murus in terra corruet **21** et
convocabo adversum eum in cunctis montibus meis
gladium ait Dominus Deus gladius uniuscuiusque
in fratrem suum dirigetur **22** et iudicabo eum
peste et sanguine et imbre vehementi et lapidibus
inmensis ignem et sulphur pluam super eum et
super exercitum eius et super populos multos qui
sunt cum eo **23** et magnificabor et sanctificabor
et notus ero in oculis gentium multarum et scient
quia ego Dominus

39 tu autem fili hominis vaticinare adversum
Gog et dices haec dicit Dominus Deus ecce ego

super te Gog principem capitis Mosoch et Thubal **2** et circumagam te et seducam te et ascendere faciam de lateribus aquilonis et adducam te super montes Israhel **3** et percutiam arcum tuum in manu sinistra tua et sagittas tuas de manu dextera tua deiciam **4** super montes Israhel cades tu et omnia agmina tua et populi qui sunt tecum feris avibus omnique volatili et bestiis terrae dedi te devorandum **5** super faciem agri cades quia ego locutus sum ait Dominus Deus **6** et emittam ignem in Magog et in his qui habitant in insulis confidenter et scient quia ego Dominus **7** et nomen sanctum meum notum faciam in medio populi mei Israhel et non polluam nomen sanctum meum amplius et scient gentes quia ego Dominus Sanctus Israhel **8** ecce venit et factum est ait Dominus Deus haec est dies de qua locutus sum **9** et egredientur habitatores de civitatibus Israhel et succendent et conburent arma clypeum et hastas arcum et sagittas et baculos manus et contos et succendent ea igne septem annis **10** et non portabunt ligna de regionibus neque succident de saltibus quoniam arma succendent igne et depraedabuntur eos quibus praedae fuerant et diripient vastatores suos ait Dominus Deus **11** et erit in die illa dabo Gog locum nominatum sepulchrum in Israhel vallem Viatorum ad orientem maris quae obstupescere facit praetereuntes et sepelient ibi Gog et omnem multitudinem eius et vocabitur vallis Multitudinis Gog **12** et sepelient eos domus Israhel ut mundent terram septem mensibus **13** sepeliet autem omnis populus terrae et erit eis nominata dies in qua glorificatus sum ait Dominus Deus **14** et viros iugiter constituent lustrantes terram qui sepeliant et requirant eos qui remanserant super faciem terrae ut emundent eam post menses autem septem quaerere incipient **15** et circumibunt peragrantes terram cumque viderint os hominis statuent iuxta illud titulum donec sepeliant illud pollinctores in valle Multitudinis Gog **16** nomen autem civitatis Amona et mundabunt terram **17** tu ergo fili hominis haec dicit Dominus Deus dic omni volucri et universis avibus cunctisque bestiis agri convenite properate concurrite undique ad victimam meam quam ego immolo vobis victimam grandem super montes Israhel ut comedatis carnes et bibatis sanguinem **18** carnes fortium comedetis et sanguinem principum terrae bibetis arietum agnorum et hircorum taurorumque altilium et pinguium omnium **19** et comedetis adipem in saturitate et bibetis sanguinem in ebrietate de victima quam ego immolabo vobis **20** et saturabimini super mensam meam de equo et de equite forti et de universis viris bellatoribus ait Dominus Deus **21** et ponam gloriam meam in gentibus et videbunt omnes gentes iudicium meum quod fecerim et manum meam quam posuerim super eos **22** et scient domus Israhel quia ego Dominus Deus eorum a die illa et deinceps **23** et scient gentes quoniam in iniquitate sua capta sit domus Israhel eo quod reliquerint me et absconderim faciem meam ab eis et tradiderim eos in manu hostium et ceciderint in gladio universi **24** iuxta inmunditiam eorum et scelus feci eis et abscondi faciem meam ab illis **25** propterea haec dicit Dominus Deus nunc reducam captivitatem Iacob et miserebor omnis domus Israhel et adsumam zelum pro nomine sancto meo **26** et portabunt confusionem suam et omnem praevaricationem quam praevaricati sunt in me cum habitaverint in terra sua confidenter neminem formidantes **27** et reduxero eos de populis et congregavero de terris inimicorum suorum et sanctificatus fuero in eis in oculis gentium plurimarum **28** et scient quia ego Dominus Deus eorum eo quod transtulerim eos in nationes et congregavero eos super terram suam et non dereliquerim quemquam ex eis ibi **29** et non abscondam ultra faciem meam ab eis eo quod effuderim spiritum meum super omnem domum Israhel ait Dominus Deus

40 in vicesimo et quinto anno transmigrationis nostrae in exordio anni decima mensis quartodecimo anno postquam percussa est civitas in ipsa hac die facta est super me manus Domini et adduxit me illuc **2** in visionibus Dei adduxit me in terram Israhel et dimisit me super montem excelsum nimis super quem erat quasi aedificium civitatis vergentis ad austrum **3** et introduxit me illuc et ecce vir cuius erat species quasi species aeris et funiculus lineus in manu eius et calamus mensurae in manu eius stabat autem in porta **4** et locutus est ad me idem vir fili hominis vide oculis tuis et auribus tuis audi et pone cor tuum in omnia quae ego ostendam tibi quia ut ostendantur tibi adductus es huc adnuntia omnia quae tu vides domui Israhel **5** et ecce murus forinsecus in circuitu domus undique et in manu viri calamus mensurae sex cubitorum et palmo et mensus est latitudinem aedificii calamo uno altitudinem quoque calamo uno **6** et venit ad portam quae respiciebat viam orientalem et ascendit per gradus eius et mensus est limen portae calamo uno latitudinem id est limen unum calamo uno in latitudine **7** et thalamum uno calamo in longum et uno calamo in latum et inter thalamos quinque cubitos **8** et limen portae iuxta vestibulum portae

intrinsecus calamo uno **9** et mensus est vestibulum
portae octo cubitorum et frontem eius duobus
cubitis vestibulum autem portae erat intrinsecus
10 porro thalami portae ad viam orientalem tres
hinc et tres inde mensura una trium et mensura
una frontium ex utraque parte **11** et mensus est
latitudinem liminis portae decem cubitorum et
longitudinem portae tredecim cubitorum **12** et
marginem ante thalamos cubiti unius et cubitus
unus finis utrimque thalami autem sex cubitorum
erant hinc et inde **13** et mensus est portam a
tecto thalami usque ad tectum eius latitudinem
viginti et quinque cubitorum ostium contra ostium
14 et fecit frontes per sexaginta cubitos et ad
frontem atrium portae undique per circuitum **15**
et ante faciem portae quae pertingebat usque ad
faciem vestibuli portae interioris quinquaginta
cubitos **16** et fenestras obliquas in thalamis et in
frontibus eorum quae erant intra portam undique
per circuitum similiter autem erant et in vestibulis
fenestrae per gyrum intrinsecus et ante frontes
pictura palmarum **17** et eduxit me ad atrium
exterius et ecce gazofilacia et pavimentum stratum
lapide in atrio per circuitum triginta gazofilacia
in circuitu pavimenti **18** et pavimentum in fronte
portarum secundum longitudinem portarum erat
inferius **19** et mensus est latitudinem a facie
portae inferioris usque ad frontem atrii interioris
extrinsecus centum cubitos ad orientem et ad
aquilonem **20** portam quoque quae respiciebat
viam aquilonis atrii exterioris mensus est tam in
longitudine quam in latitudine **21** et thalamos
eius tres hinc et tres inde et frontem eius et
vestibulum eius secundum mensuram portae prioris
quinquaginta cubitorum longitudinem eius et
latitudinem viginti quinque cubitorum **22** fenestrae
autem eius et vestibulum et scalpturae secundum
mensuram portae quae respiciebat ad orientem et
septem graduum erat ascensus eius et vestibulum
ante eam **23** et porta atrii interioris contra portam
aquilonis et orientalem et mensus est a porta
usque ad portam centum cubitos **24** et duxit me ad
viam australem et ecce porta quae respiciebat ad
austrum et mensus est frontem eius et vestibulum
eius iuxta mensuras superiores **25** et fenestras
eius et vestibula in circuitu sicut fenestras ceteras
quinquaginta cubitorum longitudine et latitudine
viginti quinque cubitorum **26** et in gradibus septem
ascendebatur ad eam et vestibulum ante fores eius
et celatae palmae erant una hinc et altera inde
in fronte eius **27** et porta atrii interioris in via
australi et mensus est a porta usque ad portam in
via australi centum cubitos **28** et introduxit me in
atrium interius ad portam australem et mensus est
portam iuxta mensuras superiores **29** thalamum
eius et frontem eius et vestibulum eius hisdem
mensuris et fenestras eius et vestibulorum eius
in circuitu quinquaginta cubitos longitudinis et
latitudinis viginti quinque cubitos **30** et vestibulum
per gyrum longitudine viginti quinque cubitorum
et latitudine quinque cubitorum **31** et vestibulum
eius ad atrium exterius et palmas eius in fronte
et octo gradus erant quibus ascendebatur per
eam **32** et introduxit me in atrium interius per
viam orientalem et mensus est portam secundum
mensuras superiores **33** thalamum eius et frontem
eius et vestibula eius sicut supra et fenestras eius et
vestibuli eius in circuitu longitudine quinquaginta
cubitorum et latitudine viginti quinque cubitorum
34 et vestibulum eius id est atrii exterioris et
palmae celatae in fronte eius hinc et inde et in
octo gradibus ascensus eius **35** et introduxit me ad
portam quae respiciebat ad aquilonem et mensus est
secundum mensuras superiores **36** thalamum eius
frontem eius vestibulum eius et fenestras eius per
circuitum longitudine quinquaginta cubitorum et
latitudine viginti quinque cubitorum **37** vestibulum
eius in atrium exterius et celatura palmarum
in fronte illius hinc et inde et in octo gradibus
ascensus eius **38** et per singula gazofilacia ostium
in frontibus portarum ibi lavabunt holocaustum **39**
et in vestibulo portae duae mensae hinc et duae
mensae inde ut immoletur super eas holocaustum
et pro peccato et pro delicto **40** et ad latus exterius
quod ascendit ad ostium portae quae pergit ad
aquilonem duae mensae et ad latus alterum ante
vestibulum portae duae mensae **41** quattuor mensae
hinc et quattuor mensae inde per latera portae octo
mensae erunt super quas immolabunt **42** quattuor
autem mensae ad holocaustum de lapidibus quadris
extructae longitudine cubiti unius et dimidii et
latitudine cubiti unius et dimidii et altitudine
cubiti unius super quas ponant vasa in quibus
immolatur holocaustum et victima **43** et labia earum
palmi unius reflexa intrinsecus per circuitum super
mensas autem carnes oblationis **44** et extra portam
interiorem gazofilacia cantorum in atrio interiori
quod erat in latere portae respicientis ad aquilonem
et facies eorum contra viam australem una ex
latere portae orientalis quae respiciebat ad viam
aquilonis **45** et dixit ad me hoc est gazofilacium
quod respicit viam meridianam sacerdotum qui
excubant in custodiis templi **46** porro gazofilacium
quod respicit ad viam aquilonis sacerdotum erit
qui excubant ad ministerium altaris isti sunt filii
Sadoc qui accedunt de filiis Levi ad Dominum ut

ministrent ei 47 et mensus est atrium longitudine
centum cubitorum et latitudine centum cubitorum
per quadrum et altare ante faciem templi 48 et
introduxit me in vestibulum templi et mensus est
vestibulum quinque cubitis hinc et quinque cubitis
inde et latitudinem portae trium cubitorum hinc
et trium cubitorum inde 49 longitudinem autem
vestibuli viginti cubitorum et latitudinem undecim
cubitorum et octo gradibus ascendebatur ad eam et
columnae erant in frontibus una hinc et altera inde

41 et introduxit me in templum et mensus est
frontes sex cubitos latitudinis hinc et sex
cubitos latitudinis inde latitudinem tabernaculi 2
et latitudo portae decem cubitorum erat et latera
portae quinque cubitis hinc et quinque cubitis
inde et mensus est longitudinem eius quadraginta
cubitorum et latitudinem viginti cubitorum 3
et introgressus intrinsecus mensus est in fronte
portae duos cubitos et portam sex cubitorum
et latitudinem portae septem cubitorum 4 et
mensus est longitudinem eius viginti cubitorum et
latitudinem viginti cubitorum ante faciem templi
et dixit ad me hoc est sanctum sanctorum 5 et
mensus est parietem domus sex cubitorum et
latitudinem lateris quattuor cubitorum undique per
circuitum domus 6 latera autem latus ad latus bis
triginta tria et erant eminentia quae ingrederentur
per parietem domus in lateribus per circuitum ut
continerent et non adtingerent parietem templi
7 et platea erat in rotundum ascendens sursum
per cocleam et in cenaculum templi deferebat per
gyrum idcirco latius erat templum in superioribus
et sic de inferioribus ascendebatur ad superiora
in medium 8 et vidi in domo altitudinem per
circuitum fundata latera ad mensuram calami sex
cubitorum spatio 9 et latitudinem per parietem
lateris forinsecus quinque cubitorum et interior
domus in lateribus domus 10 et inter gazofilacia
latitudinem viginti cubitorum in circuitu domus
undique 11 et ostium lateris ad orationem ostium
unum ad viam aquilonis et ostium unum ad viam
australem et latitudinem loci ad orationem quinque
cubitorum in circuitu 12 et aedificium quod erat
separatum versumque ad viam respicientem ad
mare latitudinis septuaginta cubitorum paries
autem aedificii quinque cubitorum latitudinis per
circuitum et longitudo eius nonaginta cubitorum
13 et mensus est domus longitudinem centum
cubitorum et quod separatum erat aedificium et
parietes eius longitudinis centum cubitorum 14
latitudo autem ante faciem domus et eius quod erat
separatum contra orientem centum cubitorum 15
et mensus est longitudinem aedificii contra faciem
eius quod erat separatum ad dorsum ekthetas
ex utraque parte centum cubitorum et templum
interius et vestibula atrii 16 limina et fenestras
obliquas et ekthetas in circuitu per tres partes
contra uniuscuiusque limen stratumque ligno per
gyrum in circuitu terra autem usque ad fenestras et
fenestrae clausae super ostia 17 et usque ad domum
interiorem et forinsecus per omnem parietem in
circuitu intrinsecus et forinsecus ad mensuram 18
et fabrefacta cherubin et palmae et palma inter
cherub et cherub duasque facies habebat cherub
19 faciem hominis iuxta palmam ex hac parte et
faciem leonis iuxta palmam ex alia parte expressam
per omnem domum in circuitu 20 de terra usque
ad superiora portae cherubin et palmae celatae
erant in pariete templi 21 limen quadrangulum
et facies sanctuarii aspectus contra aspectum 22
altaris lignei trium cubitorum altitudo et longitudo
eius duo cubitorum et anguli eius et longitudo
eius et parietes eius lignei et locutus est ad me
haec est mensa coram Domino 23 et duo ostia
erant in templo et in sanctuario 24 et in duobus
ostiis ex utraque parte bina erant ostiola quae
in se invicem plicabantur bina enim ostia erant
ex utraque parte ostiorum 25 et celata erant in
ipsis ostiis templi cherubin et scalptura palmarum
sicut in parietibus quoque expressa erat quam ob
rem erant et grossiora ligna in vestibuli fronte
forinsecus 26 super quae fenestrae obliquae et
similitudo palmarum hinc atque inde in umerulis
vestibuli secundum latera domus latitudinemque
parietum

42 et eduxit me in atrium exterius per viam
ducentem ad aquilonem et eduxit me in
gazofilacium quod erat contra separatum aedificium
et contra aedem vergentem ad aquilonem 2 in
facie longitudinis centum cubitos ostii aquilonis et
latitudinis quinquaginta cubitos 3 contra viginti
cubitos atrii interioris et contra pavimentum
stratum lapide atrii exterioris ubi erat porticus
iuncta porticui triplici 4 et ante gazofilacia
deambulatio decem cubitorum latitudinis ad
interiora respiciens viae cubiti unius et ostia
earum ad aquilonem 5 ubi erant gazofilacia in
superioribus humiliora quia subportabant porticus
quae ex illis eminebant de inferioribus et de mediis
aedificii 6 tristega enim erant et non habebant
columnas sicut erant columnae atriorum propterea
eminebant de inferioribus et de mediis a terra 7 et
peribolus exterior secundum gazofilacia quae erant
in via atrii exterioris ante gazofilacia longitudo

eius quinquaginta cubitorum 8 quia longitudo
erat gazofilaciorum atrii exterioris quinquaginta
cubitorum et longitudo ante faciem templi centum
cubitorum 9 et erat subter gazofilacia haec introitus
ab oriente ingredientium in ea de atrio exteriori
10 in latitudine periboli atrii quod erat contra
viam orientalem in facie aedificii separati et erant
ante aedificium gazofilacia 11 et via ante faciem
eorum iuxta similitudinem gazofilaciorum quae
erant in via aquilonis secundum longitudinem
eorum sic et latitudo eorum et omnis introitus
eorum et similitudines et ostia eorum 12 secundum
ostia gazofilaciorum quae erant in via respiciente
ad notum ostium in capite viae quae via erat
ante vestibulum separatum per viam orientalem
ingredientibus 13 et dixit ad me gazofilacia
aquilonis et gazofilacia austri quae sunt ante
aedificium separatum haec sunt gazofilacia sancta
in quibus vescuntur sacerdotes qui adpropinquant
ad Dominum in sancta sanctorum ibi ponent sancta
sanctorum et oblationem pro peccato et pro delicto
locus enim sanctus est 14 cum autem ingressi
fuerint sacerdotes non egredientur de sanctis in
atrium exterius et ibi reponent vestimenta sua in
quibus ministrant quia sancta sunt vestienturque
vestimentis aliis et sic procedent ad populum 15
cumque conplesset mensuras domus interioris
eduxit me per viam portae quae respiciebat ad viam
orientalem et mensus est eam undique per circuitum
16 mensus autem est contra ventum orientalem
calamo mensurae quingentos calamos in calamo
mensurae per circuitum 17 et mensus est contra
ventum aquilonem quingentos calamos in calamo
mensurae per gyrum 18 et ad ventum australem
mensus est quingentos calamos in calamo mensurae
per circuitum 19 et ad ventum occidentalem mensus
est quingentos calamos in calamo mensurae 20
per quattuor ventos mensus est illud murum eius
undique per circuitum longitudine quingentorum
cubitorum et latitudine quingentorum cubitorum
dividentem inter sanctuarium et vulgi locum

43 et duxit me ad portam quae respiciebat ad
viam orientalem 2 et ecce gloria Dei Israhel
ingrediebatur per viam orientalem et vox erat ei
quasi vox aquarum multarum et terra splendebat
a maiestate eius 3 et vidi visionem secundum
speciem quam videram quando venit ut disperderet
civitatem et species secundum aspectum quem
videram iuxta fluvium Chobar et cecidi super faciem
meam 4 et maiestas Domini ingressa est templum
per viam portae quae respiciebat ad orientem 5
et levavit me spiritus et introduxit me in atrium
interius et ecce repleta erat gloria Domini domus
6 et audivi loquentem ad me de domo et vir qui
stabat iuxta me 7 dixit ad me fili hominis locus
solii mei et locus vestigiorum pedum meorum ubi
habito in medio filiorum Israhel in aeternum et
non polluent ultra domus Israhel nomen sanctum
meum ipsi et reges eorum in fornicationibus suis
et in ruinis regum suorum et in excelsis 8 qui
fabricati sunt limen suum iuxta limen meum et
postes suos iuxta postes meos et murus erat inter
me et eos et polluerunt nomen sanctum meum
in abominationibus quas fecerunt propter quod
consumpsi eos in ira mea 9 nunc ergo repellant
procul fornicationem suam et ruinas regum suorum
a me et habitabo in medio eorum semper 10 tu
autem fili hominis ostende domui Israhel templum
et confundantur ab iniquitatibus suis et metiantur
fabricam 11 et erubescant ex omnibus quae fecerunt
figuram domus et fabricae eius exitus et introitus et
omnem descriptionem eius et universa praecepta
eius cunctumque ordinem eius et omnes leges eius
ostende eis et scribes in oculis eorum et custodiant
omnes descriptiones eius et praecepta illius et
faciant ea 12 ista est lex domus in summitate montis
omnes fines eius in circuitu sanctum sanctorum est
haec ergo est lex domus 13 istae autem mensurae
altaris in cubito verissimo qui habebat cubitum
et palmum in sinu eius erat cubitus et cubitus
in latitudine et definitio usque ad labium eius
in circuitu palmus unus haec quoque erat fossa
altaris 14 et de sinu terrae usque ad crepidinem
novissimam duo cubiti et latitudo cubiti unius et a
crepidine maiori usque ad crepidinem minorem
quattuor cubiti et latitudo unius cubiti 15 ipse
autem arihel quattuor cubitorum et ab arihel usque
sursum cornua quattuor 16 et arihel duodecim
cubitorum in longitudine per duodecim cubitos
latitudinis quadrangulatum aequis lateribus 17 et
crepido quattuordecim cubitorum longitudinis per
quattuordecim latitudinis in quattuor angulis eius
et corona in circuitu eius dimidii cubitus et sinus
eius unius cubiti per circuitum gradus autem eius
versi ad orientem 18 et dixit ad me fili hominis
haec dicit Dominus Deus hii sunt ritus altaris
in quacumque die fuerit fabricatum ut offeratur
super illud holocaustum et effundatur sanguis 19
et dabis sacerdotibus Levitis qui sunt de semine
Sadoc qui accedunt ad me ait Dominus Deus ut
offerant mihi vitulum de armento pro peccato 20 et
adsumens de sanguine eius pones super quattuor
cornua eius et super quattuor angulos crepidinis
et super coronam in circuitu et mundabis illud
et expiabis 21 et tolles vitulum qui oblatus fuerit

pro peccato et conbures illum in separato loco
domus extra sanctuarium 22 et in die secunda
offeres hircum caprarum inmaculatum pro peccato
et expiabunt altare sicut expiaverunt in vitulo 23
cumque conpleveris expians illud offeres vitulum
de armento inmaculatum et arietem de grege
inmaculatum 24 et offeres eos in conspectu Domini
et mittent sacerdotes super eos sal et offerent
eos holocaustum Domino 25 septem diebus facies
hircum pro peccato cotidie et vitulum de armento
et arietem de pecoribus inmaculatos offerent 26
septem diebus expiabunt altare et mundabunt illud
et implebunt manum eius 27 expletis autem diebus
in die octava et ultra facient sacerdotes super altare
holocausta vestra et quae pro pace offerunt et
placatus ero vobis ait Dominus Deus

44 et convertit me ad viam portae sanctuarii
exterioris quae respiciebat ad orientem et
erat clausa 2 et dixit Dominus ad me porta haec
clausa erit non aperietur et vir non transiet per
eam quoniam Dominus Deus Israhel ingressus est
per eam eritque clausa 3 principi princeps ipse
sedebit in ea ut comedat panem coram Domino per
viam vestibuli portae ingredietur et per viam eius
egredietur 4 et adduxit me per viam portae aquilonis
in conspectu domus et vidi et ecce implevit gloria
Domini domum Domini et cecidi in faciem meam 5
et dixit ad me Dominus fili hominis pone cor tuum
et vide oculis tuis et auribus tuis audi omnia quae
ego loquor ad te de universis caerimoniis domus
Domini et de cunctis legibus eius et pones cor tuum
in viis templi per omnes exitus sanctuarii 6 et dices
ad exasperantem me domum Israhel haec dicit
Dominus Deus sufficiant vobis omnia scelera vestra
domus Israhel 7 eo quod inducitis filios alienos
incircumcisos corde et incircumcisos carne ut sint in
sanctuario meo et polluant domum meam et offertis
panes meos adipem et sanguinem et dissolvitis
pactum meum in omnibus sceleribus vestris 8 et
non servastis praecepta sanctuarii mei et posuistis
custodes observationum mearum in sanctuario meo
vobismet ipsis 9 haec dicit Dominus Deus omnis
alienigena incircumcisus corde et incircumcisus
carne non ingredietur sanctuarium meum omnis
filius alienus qui est in medio filiorum Israhel
10 sed et Levitae qui longe recesserunt a me in
errore filiorum Israhel et erraverunt a me post idola
sua et portaverunt iniquitatem suam 11 erunt in
sanctuario meo aeditui et ianitores portarum domus
et ministri domus ipsi mactabunt holocaustosin et
victimas populi et ipsi stabunt in conspectu eorum
ut ministrent eis 12 pro eo quod ministraverunt
illis in conspectu idolorum suorum et facti sunt
domui Israhel in offendiculum iniquitatis idcirco
levavi manum meam super eos dicit Dominus
Deus et portaverunt iniquitatem suam 13 et non
adpropinquabunt ad me ut sacerdotio fungantur
mihi neque accedent ad omne sanctuarium meum
iuxta sancta sanctorum sed portabunt confusionem
suam et scelera sua quae fecerunt 14 et dabo
eos ianitores domus in omni ministerio eius et
universis quae fiunt in ea 15 sacerdotes autem
Levitae filii Sadoc qui custodierunt caerimonias
sanctuarii mei cum errarent filii Israhel a me ipsi
accedent ad me ut ministrent mihi et stabunt
in conspectu meo ut offerant mihi adipem et
sanguinem ait Dominus Deus 16 ipsi ingredientur
sanctuarium meum et ipsi accedent ad mensam
meam ut ministrent mihi et custodiant caerimonias
meas 17 cumque ingredientur portas atrii interioris
vestibus lineis induentur nec ascendet super eos
quicquam laneum quando ministrant in portis atrii
interioris et intrinsecus 18 vittae lineae erunt in
capitibus eorum et feminalia linea erunt in lumbis
eorum et non accingentur in sudore 19 cumque
egredientur atrium exterius ad populum exuent
se vestimenta sua in quibus ministraverunt et
reponent ea in gazofilacio sanctuarii et vestient se
vestimentis aliis et non sanctificabunt populum
in vestibus suis 20 caput autem suum non radent
neque comam nutrient sed tondentes adtondent
capita sua 21 et vinum non bibet omnis sacerdos
quando ingressurus est atrium interius 22 et viduam
et repudiatam non accipient uxores sed virgines
de semine domus Israhel sed et viduam quae
fuerit vidua a sacerdote accipient 23 et populum
meum docebunt quid sit inter sanctum et pollutum
et inter mundum et inmundum ostendent eis
24 et cum fuerit controversia stabunt in iudiciis
meis et iudicabunt leges meas et praecepta mea
in omnibus sollemnitatibus meis custodient et
sabbata mea sanctificabunt 25 et ad mortuum
hominem non ingredientur ne polluantur nisi ad
patrem et matrem et filium et filiam et fratrem
et sororem quae alterum virum non habuit in
quibus contaminabuntur 26 et postquam fuerit
emundatus septem dies numerabuntur ei 27 et in
die introitus sui in sanctuarium ad atrium interius
ut ministret mihi in sanctuario offeret pro peccato
suo ait Dominus Deus 28 erit autem eis hereditas
ego hereditas eorum et possessionem non dabitis
eis in Israhel ego enim possessio eorum 29 victimam
et pro peccato et pro delicto ipsi comedent et
omne votum in Israhel ipsorum erit 30 et primitiva
omnium primogenitorum et omnia libamenta ex

omnibus quae offeruntur sacerdotum erunt et
primitiva ciborum vestrorum dabitis sacerdoti
ut reponat benedictionem domui suae 31 omne
morticinum et captum a bestia de avibus et de
pecoribus non comedent sacerdotes

45 cumque coeperitis terram dividere sortito
separate primitias Domino sanctificatum
de terra longitudine viginti quinque milia et
latitudine decem milia sanctificatum erit in omni
termino eius per circuitum 2 et erit ex omni
parte sanctificatum quingentos per quingentos
quadrifariam per circuitum et quinquaginta cubitis
in suburbana eius per gyrum 3 et a mensura ista
mensurabis longitudinem viginti quinque milium et
latitudinem decem milium et in ipso erit templum
sanctumque sanctorum 4 sanctificatum de terra
erit sacerdotibus ministris sanctuarii qui accedunt
ad ministerium Domini et erit eis locus in domos
et in sanctuarium sanctitatis 5 viginti quinque
autem milia longitudinis et decem milia latitudinis
erunt Levitis qui ministrant domui ipsi possidebunt
viginti gazofilacia 6 et possessionem civitatis dabitis
quinque milia latitudinis et longitudinis viginti
quinque milia secundum separationem sanctuarii
omni domui Israhel 7 principi quoque hinc et
inde in separationem sanctuarii et in possessionem
civitatis contra faciem separationis sanctuarii et
contra faciem possessionis urbis a latere maris
usque ad mare et a latere orientis usque ad orientem
longitudinem autem iuxta unamquamque partium a
termino occidentali usque ad terminum orientalem
8 de terra erit ei possessio in Israhel et non
depopulabuntur ultra principes populum meum
sed terram dabunt domui Israhel secundum tribus
eorum 9 haec dicit Dominus Deus sufficiat vobis
principes Israhel iniquitatem et rapinas intermittite
et iudicium et iustitiam facite separate confinia
vestra a populo meo ait Dominus Deus 10 statera
iusta et oephi iustum et batus iustus erit vobis 11
oephi et batus aequalia et unius mensurae erunt ut
capiat decimam partem chori batus et decimam
partem chori oephi iuxta mensuram chori erit
aequa libratio eorum 12 siclus autem viginti obolos
habeat porro viginti sicli et viginti quinque sicli
et quindecim sicli minam facient 13 et haec sunt
primitiae quas tolletis sextam partem oephi de
choro frumenti et sextam partem oephi de choro
hordei 14 mensura quoque olei batus olei decima
pars chori est et decem bati chorum faciunt quia
decem bati implent chorum 15 et arietem unum
de grege ducentorum de his quae nutriunt Israhel
in sacrificium et in holocaustum et in pacifica ad
expiandum pro eis ait Dominus Deus 16 omnis
populus terrae tenebitur primitiis his principi in
Israhel 17 et super principem erunt holocausta
et sacrificium et libamina in sollemnitatibus et in
kalendis et in sabbatis in universis sollemnitatibus
domus Israhel ipse faciat pro peccato sacrificium
et holocaustum et pacifica ad expiandum pro
domo Israhel 18 haec dicit Dominus Deus in primo
mense una mensis sumes vitulum de armento
inmaculatum et expiabis sanctuarium 19 et tollet
sacerdos de sanguine quod erit pro peccato et ponet
in postibus domus et in quattuor angulis crepidinis
altaris et in postibus portae atrii interioris 20 et
sic facies in septima mensis pro unoquoque qui
ignoravit et errore deceptus est et expiabitis pro
domo 21 in primo mense quartadecima die mensis
erit vobis paschae sollemnitas septem diebus azyma
comedentur 22 et faciet princeps in die illa pro
se et pro universo populo terrae vitulum pro
peccato 23 et in septem dierum sollemnitate faciet
holocaustum Domino septem vitulos et septem
arietes inmaculatos cotidie septem diebus et pro
peccato hircum caprarum cotidie 24 et sacrificium
oephi per vitulum et oephi per arietem faciet
et olei hin per singula oephi 25 septimo mense
quintadecima die mensis in sollemnitate faciet sicut
supra dicta sunt per septem dies tam pro peccato
quam pro holocausto et in sacrificio et in oleo

46 haec dicit Dominus Deus porta atrii interioris
quae respicit ad orientem erit clausa sex
diebus in quibus opus fit die autem sabbati aperietur
sed et in die kalendarum aperietur 2 et intrabit
princeps per viam vestibuli portae de foris et stabit
in limine portae et facient sacerdotes holocaustum
eius et pacifica eius et adorabit super limen portae
et egredietur porta autem non claudetur usque ad
vesperam 3 et adorabit populus terrae ad ostium
portae illius in sabbatis et in kalendis coram Domino
4 holocaustum autem hoc offeret princeps Domino
in die sabbati sex agnos inmaculatos et arietem
inmaculatum 5 et sacrificium oephi per arietem
agnis autem sacrificium quod dederit manus eius et
olei hin per singula oephi 6 in die autem kalendarum
vitulum de armento inmaculatum et sex agni et
arietes inmaculati erunt 7 et oephi per vitulum
oephi quoque per arietem faciet sacrificium agnis
autem sicut invenerit manus eius et olei hin per
singula oephi 8 cumque ingressurus est princeps
per viam vestibuli portae ingrediatur et per eandem
viam exeat 9 et cum intrabit populus terrae in
conspectu Domini in sollemnitatibus qui ingreditur
per portam aquilonis ut adoret egrediatur per

viam portae meridianae porro qui ingreditur per
viam portae meridianae egrediatur per viam portae
aquilonis non revertetur per viam portae per quam
ingressus est sed e regione illius egredietur **10**
princeps autem in medio eorum cum ingredientibus
ingredietur et cum egredientibus egredietur **11** et
in nundinis et in sollemnitatibus erit sacrificium
oephi per vitulum et oephi per arietem agnis autem
erit sacrificium sicut invenerit manus eius et olei
hin per singula oephi **12** cum autem fecerit princeps
spontaneum holocaustum aut pacifica voluntaria
Domino aperietur ei porta quae respicit ad orientem
et faciet holocaustum suum et pacifica sua sicut
fieri solet in die sabbati et egredietur claudeturque
porta postquam exierit **13** et agnum eiusdem
anni inmaculatum faciet holocaustum cotidie
Domino semper mane faciet illud **14** et sacrificium
faciet super eo cata mane mane sextam partem
oephi et de oleo tertiam partem hin ut misceatur
similae sacrificium Domino legitimum iuge atque
perpetuum **15** faciet agnum et sacrificium et oleum
cata mane mane holocaustum sempiternum **16**
haec dicit Dominus Deus si dederit princeps donum
alicui de filiis suis hereditas eius filiorum suorum
erit possidebunt ea hereditarie **17** si autem dederit
legatum de hereditate sua uni servorum suorum
erit illius usque ad annum remissionis et revertetur
ad principem hereditas autem eius filiis eius erit
18 et non accipiet princeps de hereditate populi
per violentiam et de possessione eorum sed de
possessione sua hereditatem dabit filiis suis ut
non dispergatur populus meus unusquisque a
possessione sua **19** et introduxit me per ingressum
qui erat ex latere portae in gazofilacia sanctuarii ad
sacerdotes quae respiciebant ad aquilonem et erat
ibi locus vergens ad occidentem **20** et dixit ad me
iste est locus ubi coquent sacerdotes pro delicto
et pro peccato ubi coquent sacrificium ut non
efferant in atrio exteriori et sanctificetur populus
21 et eduxit me in atrium exterius et circumduxit
me per quattuor angulos atrii et ecce atriolum
erat in angulo atrii atriola singula per angulos
atrii **22** in quattuor angulos atrii atriola disposita
quadraginta cubitorum per longum et triginta per
latum mensurae unius quattuor erant **23** et paries
per circuitum ambiens quattuor atriola et culinae
fabricatae erant subter porticus per gyrum **24**
et dixit ad me haec est domus culinarum in qua
coquent ministri domus Domini victimas populi

47 et convertit me ad portam domus et ecce
aquae egrediebantur subter limen domus
ad orientem facies enim domus respiciebat ad
orientem aquae autem descendebant in latus templi
dextrum ad meridiem altaris **2** et eduxit me per
viam portae aquilonis et convertit me ad viam
foras portam exteriorem viam quae respiciebat
ad orientem et ecce aquae redundantes a latere
dextro **3** cum egrederetur vir ad orientem qui
habebat funiculum in manu sua et mensus est mille
cubitos et transduxit me per aquam usque ad talos
4 rursumque mensus est mille et transduxit me per
aquam usque ad genua **5** et mensus est mille et
transduxit me per aquam usque ad renes et mensus
est mille torrentem quem non potui pertransire
quoniam intumuerant aquae profundae torrentis
qui non potest transvadari **6** et dixit ad me certe
vidisti fili hominis et duxit me et convertit ad ripam
torrentis **7** cumque me convertissem ecce in ripa
torrentis ligna multa nimis ex utraque parte **8** et
ait ad me aquae istae quae egrediuntur ad tumulos
sabuli orientalis et descendunt ad plana deserti
intrabunt mare et exibunt et sanabuntur aquae
9 et omnis anima vivens quae serpit quocumque
venerit torrens vivet et erunt pisces multi satis
postquam venerint illuc aquae istae et sanabuntur
et vivent omnia ad quae venerit torrens **10** vivent
et stabunt super illa piscatores ab Engaddi usque
ad Engallim siccatio sagenarum erunt plurimae
species erunt piscium eius sicut pisces maris magni
multitudinis nimiae **11** in litoribus autem eius
et in palustribus non sanabuntur quia in salinas
dabuntur **12** et super torrentem orietur in ripis
eius ex utraque parte omne lignum pomiferum non
defluet folium ex eo et non deficiet fructus eius
per singulos menses adferet primitiva quia aquae
eius de sanctuario egredientur et erunt fructus eius
in cibum et folia eius ad medicinam **13** haec dicit
Dominus Deus hic est terminus in quo possidebitis
terram in duodecim tribubus Israhel quia Ioseph
duplicem funiculum habet **14** possidebitis autem
eam singuli aeque ut frater suus quam levavi
manum meam ut darem patribus vestris et cadet
terra haec vobis in possessionem **15** hic est autem
terminus terrae ad plagam septentrionalem a mari
magno via Bethalon venientibus Sadada **16** Emath
Berotha Sabarim quae est inter terminum Damasci
et confinium Emath domus Atticon quae est iuxta
terminos Auran **17** et erit terminus a mari usque
ad atrium Aenon terminus Damasci et ab aquilone
ad aquilonem et terminus Emath plaga autem
septentrionalis **18** porro plaga orientalis de medio
Auran et de medio Damasci et de medio Galaad et
de medio terrae Israhel Iordanis disterminans ad
mare orientale metiemini etiam plagam orientalem
19 plaga autem australis meridiana a Thamar usque

ad aquas Contradictionis Cades et torrens usque ad
mare magnum et plaga ad meridiem australis 20 et
plaga maris mare magnum a confinio per directum
donec venias Emath haec est plaga maris 21 et
dividetis terram istam vobis per tribus Israhel 22 et
mittetis eam in hereditatem vobis et advenis qui
accesserint ad vos qui genuerint filios in medio
vestrum et erunt vobis sicut indigenae inter filios
Israhel vobiscum divident possessionem in medio
tribuum Israhel 23 in tribu autem quacumque fuerit
advena ibi dabitis possessionem illi ait Dominus
Deus

48 et haec nomina tribuum a finibus aquilonis
iuxta viam Aethlon pergentibus Emath atrium
Aenon terminus Damasci ad aquilonem iuxta Emath
et erit ei plaga orientalis mare Dan una 2 et ad
terminum Dan a plaga orientali usque ad plagam
maris Aser una 3 et super terminum Aser a
plaga orientali usque ad plagam maris Nepthalim
una 4 et super terminum Nepthalim a plaga
orientali usque ad plagam maris Manasse una
5 et super terminum Manasse a plaga orientali
usque ad plagam maris Ephraim una 6 et super
terminum Ephraim a plaga orientali usque ad
plagam maris Ruben una 7 et super terminum
Ruben a plaga orientali usque ad plagam maris Iuda
una 8 et super terminum Iuda a plaga orientali
usque ad plagam maris erunt primitiae quas
separabitis viginti quinque milibus latitudinis et
longitudinis sicuti singulae partes a plaga orientali
usque ad plagam maris et erit sanctuarium in
medio eius 9 primitiae quas separastis Domino
longitudo viginti quinque milibus et latitudo decem
milibus 10 hae autem erunt primitiae sanctuarii
sacerdotum ad aquilonem viginti quinque milia et
ad mare latitudinis decem milia sed et ad orientem
latitudinis decem milia et ad meridiem longitudinis
viginti quinque milia et erit sanctuarium Domini
in medio eius 11 sacerdotibus sanctuarium erit
de filiis Sadoc qui custodierunt caerimonias meas
et non erraverunt cum errarent filii Israhel sicut
erraverunt et Levitae 12 et erunt eis primitiae de
primitiis terrae sanctum sanctorum iuxta terminum
Levitarum 13 sed et Levitis similiter iuxta fines
sacerdotum viginti quinque milia longitudinis et
latitudinis decem milia omnis longitudo viginti
et quinque milium et latitudo decem milium 14
et non venundabunt ex eo neque mutabunt nec
transferentur primitiae terrae quia sanctificatae
sunt Domino 15 quinque milia autem quae supersunt
in latitudine per viginti quinque milia profana erunt
urbis in habitaculum et in suburbana et erit civitas
in medio eius 16 et heae mensurae eius ad plagam
septentrionalem quingenti et quattuor milia et ad
plagam meridianam quingenti et quattuor milia
et ad plagam orientalem quingenti et quattuor
milia et ad plagam occidentalem quingenti et
quattuor milia 17 erunt autem suburbana civitatis
ad aquilonem ducenti quinquaginta et in meridie
ducenti quinquaginta et ad orientem ducenti
quinquaginta et ad mare ducenti quinquaginta
18 quod autem reliquum fuerit in longitudine
secundum primitias sanctuarii decem milia in
orientem et decem milia ad occidentem erunt
sicut primitiae sanctuarii et erunt fruges eius in
panes his qui serviunt civitati 19 servientes autem
civitati operabuntur ex omnibus tribubus Israhel 20
omnes primitiae viginti quinque milium per viginti
quinque milia in quadrum separabuntur in primitias
sanctuarii et possessionem civitatis 21 quod
autem reliquum fuerit principis erit ex omni parte
primitiarum sanctuarii et possessionis civitatis
e regione viginti quinque milium primitiarum
usque ad terminum orientalem sed et ad mare e
regione viginti quinque milium usque ad terminum
maris similiter in partibus principis erit et erunt
primitiae sanctuarii et sanctuarium templi in medio
eius 22 de possessione autem Levitarum et de
possessione civitatis in medio partium principis erit
inter terminum Iuda et inter terminum Beniamin
et ad principem pertinebit 23 et reliquis tribubus
a plaga orientali usque ad plagam occidentalem
Beniamin una 24 et contra terminum Beniamin
a plaga orientali usque ad plagam occidentalem
Symeon una 25 et super terminum Symeonis a
plaga orientali usque ad plagam occidentis Isachar
una 26 et super terminum Isachar a plaga orientali
usque ad plagam occidentalem Zabulon una 27 et
super terminum Zabulon a plaga orientali usque ad
plagam maris Gad una 28 et super terminum Gad ad
plagam austri in meridiem et erit finis de Thamar
usque ad aquas Contradictionis Cades hereditas
contra mare magnum 29 haec est terra quam
mittetis in sortem tribubus Israhel et hae partitiones
earum ait Dominus Deus 30 et hii egressus civitatis
a plaga septentrionali quingentos et quattuor milia
mensurabis 31 et portae civitatis in nominibus
tribuum Israhel portae tres a septentrione porta
Ruben una porta Iudae una porta Levi una 32 et ad
plagam orientalem quingentos et quattuor milia
et portae tres porta Ioseph una porta Beniamin
una porta Dan una 33 et ad plagam meridianam
quingentos et quattuor milia metieris portam
Symeonis unam portam Isachar unam portam
Zabulon unam 34 et ad plagam occidentalem

quingenti et quattuor milia portae eorum tres porta
Gad una porta Aser una porta Nepthalim una **35** per
circuitum decem et octo milia et nomen civitatis ex
illa die Dominus ibidem

Danihelis Prophetæ

1 anno tertio regni Ioachim regis Iuda venit
Nabuchodonosor rex Babylonis Hierusalem et
obsedit eam **2** et tradidit Dominus in manu eius
Ioachim regem Iudae et partem vasorum domus
Dei et asportavit ea in terram Sennaar in domum
dei sui et vasa intulit in domum thesauri dei
sui **3** et ait rex Asfanaz praeposito eunuchorum
suorum ut introduceret de filiis Israhel et de
semine regio et tyrannorum **4** pueros in quibus
nulla esset macula decoros forma et eruditos omni
sapientia cautos scientia et doctos disciplina et qui
possent stare in palatio regis ut doceret eos litteras
et linguam Chaldeorum **5** et constituit eis rex
annonam per singulos dies de cibis suis et de vino
unde bibebat ipse ut enutriti tribus annis postea
starent in conspectu regis **6** fuerunt ergo inter eos
de filiis Iuda Danihel Ananias Misahel et Azarias **7**
et inposuit eis praepositus eunuchorum nomina
Daniheli Balthasar et Ananiae Sedrac Misaheli Misac
et Azariae Abdenago **8** proposuit autem Danihel in
corde suo ne pollueretur de mensa regis neque de
vino potus eius et rogavit eunuchorum praepositum
ne contaminaretur **9** dedit autem Deus Daniheli
gratiam et misericordiam in conspectu principis
eunuchorum **10** et ait princeps eunuchorum ad
Danihel timeo ego dominum meum regem qui
constituit vobis cibum et potum qui si viderit vultus
vestros macilentiores prae ceteris adulescentibus
coaevis vestris condemnabitis caput meum regi
11 et dixit Danihel ad Malassar quem constituerat
princeps eunuchorum super Danihel Ananiam
Misahel et Azariam **12** tempta nos obsecro servos
tuos diebus decem et dentur nobis legumina
ad vescendum et aqua ad bibendum **13** et
contemplare vultus nostros et vultus puerorum
qui vescuntur cibo regio et sicut videris facies cum
servis tuis **14** qui audito sermone huiuscemodi
temptavit eos diebus decem **15** post dies autem
decem apparuerunt vultus eorum meliores et
corpulentiores prae omnibus pueris qui vescebantur
cibo regio **16** porro Malassar tollebat cibaria et
vinum potus eorum dabatque eis legumina **17** pueris
autem his dedit Deus scientiam et disciplinam
in omni libro et sapientia Daniheli autem
intellegentiam omnium visionum et somniorum
18 conpletis itaque diebus post quos dixerat rex
ut introducerentur introduxit eos praepositus
eunuchorum in conspectu Nabuchodonosor **19**
cumque locutus eis fuisset rex non sunt inventi
de universis tales ut Danihel Ananias Misahel et
Azarias et steterunt in conspectu regis **20** et omne
verbum sapientiae et intellectus quod sciscitatus
est ab eis rex invenit in eis decuplum super cunctos
ariolos et magos qui erant in universo regno eius
21 fuit autem Danihel usque ad annum primum Cyri
regis

2 in anno secundo regni Nabuchodonosor vidit
Nabuchodonosor somnium et conterritus est
spiritus eius et somnium eius fugit ab eo **2** praecepit
ergo rex ut convocarentur arioli et magi et malefici
et Chaldei et indicarent regi somnia sua qui cum
venissent steterunt coram rege **3** et dixit ad eos
rex vidi somnium et mente confusus ignoro quid
viderim **4** responderuntque Chaldei regi syriace rex
in sempiternum vive dic somnium servis tuis et
interpretationem eius indicabimus **5** et respondens
rex ait Chaldeis sermo recessit a me nisi indicaveritis
mihi somnium et coniecturam eius peribitis vos et
domus vestrae publicabuntur **6** si autem somnium
et coniecturam eius narraveritis praemia et dona et
honorem multum accipietis a me somnium igitur et
interpretationem eius indicate mihi **7** responderunt
secundo atque dixerunt rex somnium dicat servis
suis et interpretationem illius indicabimus **8**
respondit rex et ait certo novi quia tempus redimitis
scientes quod recesserit a me sermo **9** si ergo
somnium non indicaveritis mihi una est de vobis
sententia quod interpretationem quoque fallacem
et deceptione plenam conposueritis ut loquamini
mihi donec tempus pertranseat somnium itaque
dicite mihi ut sciam quod interpretationem quoque
eius veram loquamini **10** respondentes ergo Chaldei
coram rege dixerunt non est homo super terram qui
sermonem tuum rex possit implere sed neque regum
quisquam magnus et potens verbum huiuscemodi
sciscitatur ab omni ariolo et mago et Chaldeo
11 sermo enim quem tu rex quaeris gravis est
nec repperietur quisquam qui indicet illum in
conspectu regis exceptis diis quorum non est
cum hominibus conversatio **12** quo audito rex
in furore et in ira magna praecepit ut perirent
omnes sapientes Babylonis **13** et egressa sententia
sapientes interficiebantur quaerebaturque Danihel
et socii eius ut perirent **14** tunc Danihel requisivit
de lege atque sententia ab Arioch principe militiae
regis qui egressus fuerat ad interficiendos sapientes
Babylonis **15** et interrogavit eum qui a rege acceperat
potestatem quam ob causam tam crudelis sententia
a facie esset regis egressa cum ergo rem indicasset
Arioch Daniheli **16** Danihel ingressus rogavit regem
ut tempus daret sibi ad solutionem indicandam
regi **17** et ingressus est domum suam Ananiaeque

Misaheli et Azariae sociis suis indicavit negotium
18 ut quaererent misericordiam a facie Dei caeli
super sacramento isto et non perirent Danihel et
socii eius cum ceteris sapientibus Babylonis 19 tunc
Daniheli per visionem nocte mysterium revelatum
est et Danihel benedixit Deo caeli 20 et locutus
ait sit nomen Domini benedictum a saeculo et
usque in saeculum quia sapientia et fortitudo eius
sunt 21 et ipse mutat tempora et aetates transfert
regna atque constituit dat sapientiam sapientibus
et scientiam intellegentibus disciplinam 22 ipse
revelat profunda et abscondita et novit in tenebris
constituta et lux cum eo est 23 tibi Deus patrum
meorum confiteor teque laudo quia sapientiam et
fortitudinem dedisti mihi et nunc ostendisti mihi
quae rogavimus te quia sermonem regis aperuisti
nobis 24 post haec Danihel ingressus ad Arioch quem
constituerat rex ut perderet sapientes Babylonis
sic ei locutus est sapientes Babylonis ne perdas
introduc me in conspectu regis et solutionem
regi enarrabo 25 tunc Arioch festinus introduxit
Danihelem ad regem et dixit ei inveni hominem de
filiis transmigrationis Iudae qui solutionem regi
adnuntiet 26 respondit rex et dixit Daniheli cuius
nomen erat Balthasar putasne vere potes indicare
mihi somnium quod vidi et interpretationem eius
27 et respondens Danihel coram rege ait mysterium
quod rex interrogat sapientes magi et arioli et
aruspices non queunt indicare regi 28 sed est Deus
in caelo revelans mysteria qui indicavit tibi rex
Nabuchodonosor quae ventura sunt novissimis
temporibus somnium tuum et visiones capitis tui
in cubili tuo huiuscemodi sunt 29 tu rex cogitare
coepisti in stratu tuo quid esset futurum post haec
et qui revelat mysteria ostendit tibi quae ventura
sunt 30 mihi quoque non in sapientia quae est in me
plus quam in cunctis viventibus sacramentum hoc
revelatum est sed ut interpretatio regi manifesta
fieret et cogitationes mentis tuae scires 31 tu rex
videbas et ecce quasi statua una grandis statua
illa magna et statura sublimis stabat contra te et
intuitus eius erat terribilis 32 huius statuae caput
ex auro optimo erat pectus autem et brachia de
argento porro venter et femora ex aere 33 tibiae
autem ferreae pedum quaedam pars erat ferrea
quaedam fictilis 34 videbas ita donec abscisus est
lapis sine manibus et percussit statuam in pedibus
eius ferreis et fictilibus et comminuit eos 35 tunc
contrita sunt pariter ferrum testa aes argentum et
aurum et redacta quasi in favillam aestivae areae
rapta sunt vento nullusque locus inventus est eis
lapis autem qui percusserat statuam factus est mons
magnus et implevit universam terram 36 hoc est
somnium interpretationem quoque eius dicemus
coram te rex 37 tu rex regum es et Deus caeli
regnum fortitudinem et imperium et gloriam dedit
tibi 38 et omnia in quibus habitant filii hominum et
bestiae agri volucresque caeli dedit in manu tua
et sub dicione tua universa constituit tu es ergo
caput aureum 39 et post te consurget regnum aliud
minus te et regnum tertium aliud aereum quod
imperabit universae terrae 40 et regnum quartum
erit velut ferrum quomodo ferrum comminuit et
domat omnia sic comminuet omnia haec et conteret
41 porro quia vidisti pedum et digitorum partem
testae figuli et partem ferream regnum divisum erit
quod tamen de plantario ferri orietur secundum
quod vidisti ferrum mixtum testae ex luto 42 et
digitos pedum ex parte ferreos et ex parte fictiles
ex parte regnum erit solidum et ex parte contritum
43 quia autem vidisti ferrum mixtum testae ex
luto commiscebuntur quidem humano semine sed
non adherebunt sibi sicuti ferrum misceri non
potest testae 44 in diebus autem regnorum illorum
suscitabit Deus caeli regnum quod in aeternum
non dissipabitur et regnum eius populo alteri non
tradetur comminuet et consumet universa regna
haec et ipsum stabit in aeternum 45 secundum
quod vidisti quod de monte abscisus est lapis sine
manibus et comminuit testam et ferrum et aes et
argentum et aurum Deus magnus ostendit regi quae
futura sunt postea et verum est somnium et fidelis
interpretatio eius 46 tunc rex Nabuchodonosor
cecidit in faciem suam et Danihelum adoravit et
hostias et incensum praecepit ut sacrificarent ei 47
loquens ergo rex ait Daniheli vere Deus vester Deus
deorum est et Dominus regum et revelans mysteria
quoniam potuisti aperire sacramentum hoc 48 tunc
rex Danihelum in sublime extulit et munera multa
et magna dedit ei et constituit eum principem
super omnes provincias Babylonis et praefectum
magistratuum super cunctos sapientes Babylonis
49 Danihel autem postulavit a rege et constituit
super opera provinciae Babylonis Sedrac Misac et
Abdenago ipse autem Danihel erat in foribus regis

3 Nabuchodonosor rex fecit statuam auream
altitudine cubitorum sexaginta latitudine
cubitorum sex et statuit eam in campo Duram
provinciae Babylonis 2 itaque Nabuchodonosor
rex misit ad congregandos satrapas magistratus et
iudices duces et tyrannos et praefectos omnesque
principes regionum ut convenirent ad dedicationem
statuae quam erexerat Nabuchodonosor rex 3
tunc congregati sunt satrapae magistratus et
iudices duces et tyranni et optimates qui erant

in potestatibus constituti et universi principes
regionum ut convenirent ad dedicationem statuae
quam erexerat Nabuchodonosor rex stabant
autem in conspectu statuae quam posuerat
Nabuchodonosor 4 et praeco clamabat valenter
vobis dicitur populis tribubus et linguis 5 in
hora qua audieritis sonitum tubae et fistulae et
citharae sambucae et psalterii et symphoniae
et universi generis musicorum cadentes adorate
statuam auream quam constituit Nabuchodonosor
rex 6 si quis autem non prostratus adoraverit
eadem hora mittetur in fornacem ignis ardentis
7 post haec igitur statim ut audierunt omnes
populi sonitum tubae fistulae et citharae sambucae
et psalterii et symphoniae et omnis generis
musicorum cadentes omnes populi et tribus
et linguae adoraverunt statuam auream quam
constituerat Nabuchodonosor rex 8 statimque et in
ipso tempore accedentes viri chaldei accusaverunt
Iudaeos 9 dixeruntque Nabuchodonosor regi rex
in aeternum vive 10 tu rex posuisti decretum ut
omnis homo qui audierit sonitum tubae fistulae et
citharae sambucae et psalterii et symphoniae et
universi generis musicorum prosternat se et adoret
statuam auream 11 si quis autem non procidens
adoraverit mittatur in fornacem ignis ardentem 12
sunt ergo viri iudaei quos constituisti super opera
regionis Babyloniae Sedrac Misac et Abdenago
viri isti contempserunt rex decretum tuum deos
tuos non colunt et statuam auream quam erexisti
non adorant 13 tunc Nabuchodonosor in furore et
in ira praecepit ut adducerentur Sedrac Misac et
Abdenago qui confestim adducti sunt in conspectu
regis 14 pronuntiansque Nabuchodonosor rex ait
eis verene Sedrac Misac et Abdenago deos meos
non colitis et statuam auream quam constitui non
adoratis 15 nunc ergo si estis parati quacumque
hora audieritis sonitum tubae fistulae et citharae
sambucae psalterii et symphoniae omnisque generis
musicorum prosternite vos et adorate statuam quam
feci quod si non adoraveritis eadem hora mittemini
in fornacem ignis ardentem et quis est Deus qui
eripiat vos de manu mea 16 respondentes Sedrac
Misac et Abdenago dixerunt regi Nabuchodonosor
non oportet nos de hac re respondere tibi 17 ecce
enim Deus noster quem colimus potest eripere nos
de camino ignis ardentis et de manibus tuis rex
liberare 18 quod si noluerit notum tibi sit rex quia
deos tuos non colimus et statuam auream quam
erexisti non adoramus 19 tunc Nabuchodonosor
repletus est furore et aspectus faciei illius inmutatus
est super Sedrac Misac et Abdenago et praecepit ut
succenderetur fornax septuplum quam succendi
consuerat 20 et viris fortissimis de exercitu suo
iussit ut ligatis pedibus Sedrac Misac et Abdenago
mitterent eos in fornacem ignis ardentem 21
et confestim viri illi vincti cum bracis suis et
tiaris et calciamentis et vestibus missi sunt in
medium fornacis ignis ardentis 22 nam iussio regis
urguebat fornax autem succensa erat nimis porro
viros illos qui miserant Sedrac Misac et Abdenago
interfecit flamma ignis 23 Viri autem hi tres id
est Sidrach Misach et Abdenago ceciderunt in
medio camino ignis ardentis colligati 24 Tunc
Nabuchodonosor rex obstupuit et surrexit propere
et ait optimatibus suis Nonne tres viros misimus
in medium ignis compeditos Qui respondentes
regi dixerunt Vere rex 25 Respondit et ait Ecce
ego video quattuor viros solutos et ambulantes
in medio ignis et nihil corruptionis in eis est et
species quarti similis filio Dei 26 Tunc accessit
Nabuchodonosor ad ostium fornacis ignis ardentis
et ait Sidrach Misach et Abdenago servi Dei excelsi
egredimini et venite Statimque egressi sunt Sidrach
Misach et Abdenago de medio ignis 27 Et congregati
satrapae et magistratus et iudices et potentes
regis contemplabantur viros illos quoniam nihil
potestatis habuisset ignis in corporibus eorum et
capillus capitis eorum non esset adustus et sarabala
eorum non fuissent immutata et odor ignis non
transisset per eos 28 Et erumpens Nabuchodonosor
ait Benedictus Deus eorum Sidrach videlicet Misach
et Abdenago qui misit angelum suum et eruit
servos suos qui crediderunt in eum et verbum
regis immutaverunt et tradiderunt corpora sua ne
servirent et ne adorarent omnem deum excepto
Deo suo 29 A me ergo positum est hoc decretum ut
omnis populus tribus et lingua quaecumque locuta
fuerit blasphemiam contra Deum Sidrach Misach et
Abdenago dispereat et domus eius vastetur neque
enim est alius Deus qui possit ita salvare 30 Tunc rex
promovit Sidrach Misach et Abdenago in provincia
Babylonis

4 NABUCHODONOSOR rex omnibus populis
gentibus et linguis qui habitant in universa
terra pax vobis multiplicetur 2 Signa et mirabilia
fecit apud me Deus excelsus Placuit ergo mihi
praedicare 3 signa eius quia magna sunt et
mirabilia eius quia fortia et regnum eius regnum
sempiternum et potestas eius in generationem et
generationem 4 Ego Nabuchodonosor quietus eram
in domo mea et florens in palatio meo 5 somnium
vidi quod perterruit me et cogitationes meae in
strato meo et visiones capitis mei conturbaverunt
me 6 Et per me propositum est decretum ut

introducerentur in conspectu meo cuncti sapientes
Babylonis et ut solutionem somnii indicarent
mihi **7** Tunc ingrediebantur arioli magi Chaldaei
et aruspices et somnium narravi in conspectu
eorum et solutionem eius non indicaverunt mihi
8 donec collega ingressus est in conspectu meo
Daniel cui nomen Baltassar secundum nomen Dei
mei qui habet spiritum deorum sanctorum in
semetipso et somnium coram ipso locutus sum
9 Baltassar princeps ariolorum quoniam ego scio
quod spiritum sanctorum deorum habeas in te et
omne sacramentum non est impossibile tibi visiones
somniorum meorum quas vidi et solutionem earum
narra **10** Visio capitis mei in cubili meo Videbam
et ecce arbor in medio terrae et altitudo eius
nimia **11** Magna arbor et fortis et proceritas eius
contingens caelum aspectus illius erat usque ad
terminos universae terrae **12** Folia eius pulcherrima
et fructus eius nimius et esca universorum in ea
subter eam habitabant animalia et bestiae et in
ramis eius conversabantur volucres caeli et ex ea
vescebatur omnis caro **13** Videbam in visione capitis
mei super stratum meum et ecce vigil et sanctus
de caelo descendit **14** Clamavit fortiter et sic ait
Succidite arborem et praecidite ramos eius excutite
folia eius et dispergite fructus eius fugiant bestiae
quae subter eam sunt et volucres de ramis eius **15**
Verumtamen germen radicum eius in terra sinite et
alligetur vinculo ferreo et aereo in herbis quae foris
sunt et rore caeli tingatur et cum feris pars eius in
herba terrae **16** Cor eius ab humano commutetur
et cor ferae detur ei et septem tempora mutentur
super eum **17** In sententia vigilum decretum est
et sermo sanctorum et petitio donec cognoscant
viventes quoniam dominatur Excelsus in regno
hominum et cuicumque voluerit dabit illud et
humillimum hominem constituet super eum **18**
Hoc somnium vidi ego Nabuchodonosor rex tu
ergo Baltassar interpretationem narra festinus quia
omnes sapientes regni mei non queunt solutionem
edicere mihi tu autem potes quia spiritus deorum
sanctorum in te est **19** Tunc Daniel cuius nomen
Baltassar coepit intra semetipsum tacitus cogitare
quasi una hora et cogitationes eius conturbabant
eum Respondens autem rex ait Baltassar somnium
et interpretatio eius non conturbent te Respondit
Baltassar et dixit Domine mi somnium his qui te
oderunt et interpretatio eius hostibus tuis sit **20**
Arborem quam vidisti sublimem atque robustam
cuius altitudo pertingit ad caelum et aspectus illius
in omnem terram **21** et rami eius pulcherrimi
et fructus eius nimius et esca omnium in ea
subter eam habitantes bestiae agri et in ramis
eius commorantes aves caeli **22** Tu es rex qui
magnificatus es et invaluisti et magnitudo tua
crevit et pervenit usque ad caelum et potestas
tua in terminos universae terrae **23** Quod autem
vidit rex vigilem et sanctum descendere de caelo
et dicere Succidite arborem et dissipate illam
attamen germen radicum eius in terra dimittite et
vinciatur ferro et aere in herbis foris et rore caeli
conspergatur et cum feris sit pabulum eius donec
septem tempora mutentur super eum **24** Haec est
interpretatio sententiae Altissimi quae pervenit
super dominum meum regem **25** Eiicient te ab
hominibus et cum bestiis ferisque erit habitatio tua
et foenum ut bos comedes et rore caeli infunderis
septem quoque tempora mutabuntur super te
donec scias quod dominetur Excelsus super regnum
hominum et cuicumque voluerit det illud **26** Quod
autem praecepit ut relinqueretur germen radicum
eius id est arboris regnum tuum tibi manebit
postquam cognoveris potestatem esse caelestem **27**
Quam ob rem rex consilium meum placeat tibi et
peccata tua eleemosynis redime et iniquitates tuas
misericordiis pauperum forsitan ignoscet delictis
tuis **28** Omnia haec venerunt super Nabuchodonosor
regem **29** Post finem mensium duodecim in aula
Babylonis deambulabat **30** Responditque rex et ait
Nonne haec est Babylon magna quam ego aedificavi
in domum regni in robore fortitudinis meae et
in gloria decoris mei **31** Cumque sermo adhuc
esset in ore regis vox de caelo ruit Tibi dicitur
Nabuchodonosor rex Regnum tuum transibit a te
32 et ab hominibus eiicient te et cum bestiis et
feris erit habitatio tua foenum quasi bos comedes
et septem tempora mutabuntur super te donec
scias quod dominetur Excelsus in regno hominum
et cuicumque voluerit det illud **33** Eadem hora
sermo completus est super Nabuchodonosor et ex
hominibus abiectus est et foenum ut bos comedit et
rore caeli corpus eius infectum est donec capilli eius
in similitudinem aquilarum crescerent et ungues
eius quasi avium **34** Igitur post finem dierum ego
Nabuchodonosor oculos meos ad caelum levavi et
sensus meus redditus est mihi et Altissimo benedixi
et viventem in sempiternum laudavi et glorificavi
quia potestas eius potestas sempiterna et regnum
eius in generationem et generationem **35** Et omnes
habitatores terrae apud eum in nihilum reputati
sunt iuxta voluntatem enim suam facit tam in
virtutibus caeli quam in habitatoribus terrae et non
est qui resistat manui eius et dicat ei Quare fecisti
36 In ipso tempore sensus meus reversus est ad me
et ad honorem regni mei decoremque perveni et
figura mea reversa est ad me et optimates mei et

magistratus mei requisierunt me et in regno meo
restitutus sum et magnificentia amplior addita est
mihi **37** Nunc igitur ego Nabuchodonosor laudo
et magnifico et glorifico regem caeli quia omnia
opera eius vera et viae eius iudicia et gradientes in
superbia potest humiliare

5 Baltassar rex fecit grande convivium optimatibus
suis mille et unusquisque secundum suam
bibebat aetatem **2** Praecepit ergo iam temulentus ut
afferrentur vasa aurea et argentea quae asportaverat
Nabuchodonosor pater eius de templo quod fuit
in Ierusalem ut biberent in eis rex et optimates
eius uxoresque eius et concubinae **3** Tunc allata
sunt vasa aurea et argentea quae asportaverat de
templo quod fuerat in Ierusalem et biberunt in
eis rex et optimates eius uxores et concubinae
illius **4** Bibebant vinum et laudabant deos suos
aureos et argenteos aereos ferreos ligneosque et
lapideos **5** In eadem hora apparuerunt digiti quasi
manus hominis scribentis contra candelabrum in
superficie parietis aulae regiae et rex aspiciebat
articulos manus scribentis **6** Tunc facies regis
commutata est et cogitationes eius conturbabant
eum et compages renum eius solvebantur et genua
eius ad seinvicem collidebantur **7** Exclamavit itaque
rex fortiter ut introducerent magos Chaldaeos
et aruspices Et proloquens rex ait sapientibus
Babylonis Quicumque legerit scripturam hanc et
interpretationem eius manifestam mihi fecerit
purpura vestietur et torquem auream habebit
in collo et tertius in regno meo erit **8** Tunc
ingressi omnes sapientes regis non potuerunt nec
scripturam legere nec interpretationem indicare
regi **9** Unde rex Baltassar satis conturbatus est
et vultus illius immutatus est sed et optimates
eius turbabantur **10** Regina autem pro re quae
acciderat regi et optimatibus eius domum convivii
ingressa est et proloquens ait Rex in aeternum
vive non te conturbent cogitationes tuae neque
facies tua immutetur **11** Est vir in regno tuo qui
spiritum deorum sanctorum habet in se et in diebus
patris tui scientia et sapientia inventae sunt in eo
nam et rex Nabuchodonosor pater tuus principem
magorum incantatorum Chaldaeorum et aruspicum
constituit eum pater inquam tuus o rex **12** quia
spiritus amplior et prudentia intelligentiaque et
interpretatio somniorum et ostensio secretorum
ac solutio ligatorum inventae sunt in eo hoc
est in Daniele cui rex posuit nomen Baltassar
nunc itaque Daniel vocetur et interpretationem
narrabit **13** Igitur introductus est Daniel coram
rege Ad quem praefatus rex ait Tu es Daniel de
filiis captivitatis Iudae quem adduxit pater meus
rex de Iudaea **14** Audivi de te quoniam spiritum
deorum habeas et scientia intelligentiaque ac
sapientia ampliores inventae sunt in te **15** Et nunc
introgressi sunt in conspectu meo sapientes magi
ut scripturam hanc legerent et interpretationem
eius indicarent mihi et nequiverunt sensum huius
sermonis edicere **16** Porro ego audivi de te quod
possis obscura interpretari et ligata dissolvere si
ergo vales scripturam legere et interpretationem
eius indicare mihi purpura vestieris et torquem
auream circa collum tuum habebis et tertius in
regno meo princeps eris **17** Ad quae respondens
Daniel ait coram rege Munera tua sint tibi et dona
domus tuae alteri da scripturam autem legam tibi
rex et interpretationem eius ostendam tibi **18** O
rex Deus altissimus regnum et magnificentiam
gloriam et honorem dedit Nabuchodonosor patri
tuo **19** Et propter magnificentiam quam dederat
ei universi populi tribus et linguae tremebant et
metuebant eum quos volebat interficiebat et quos
volebat percutiebat et quos volebat exaltabat et
quos volebat humiliabat **20** Quando autem elevatum
est cor eius et spiritus illius obfirmatus est ad
superbiam depositus est de solio regni sui et gloria
eius ablata est **21** et a filiis hominum eiectus est
sed et cor eius cum bestiis positum est et cum
onagris erat habitatio eius foenum quoque ut
bos comedebat et rore caeli corpus eius infectum
est donec cognosceret quod potestatem haberet
Altissimus in regno hominum et quemcumque
voluerit suscitabit super illud **22** Tu quoque filius
eius Baltassar non humiliasti cor tuum cum scires
haec omnia **23** sed adversum Dominatorem caeli
elevatus es et vasa domus eius allata sunt coram te
et tu et optimates tui et uxores tuae et concubinae
tuae vinum bibistis in eis deos quoque argenteos et
aureos et aereos ferreos ligneosque et lapideos qui
non vident neque audiunt neque sentiunt laudasti
porro Deum qui habet flatum tuum in manu sua
et omnes vias tuas non glorificasti **24** Idcirco ab
eo missus est articulus manus quae scripsit hoc
quod exaratum est **25** Haec est autem scriptura
quae digesta est MANE THECEL PHARES **26** Et
haec est interpretatio sermonis MANE numeravit
Deus regnum tuum et complevit illud **27** THECEL
appensus es in statera et inventus es minus habens
28 PHARES divisum est regnum tuum et datum
est Medis et Persis **29** Tunc iubente rege indutus
est Daniel purpura et circumdata est torques
aurea collo eius et praedicatum est de eo quod
haberet potestatem tertius in regno suo **30** Eadem
nocte interfectus est Baltassar rex Chaldaeus **31**

Et Darius Medus successit in regnum annos natus
sexagintaduos

6 Placuit Dario et constituit super regnum satrapas
centum viginti ut essent in toto regno suo 2
Et super eos principes tres ex quibus Daniel unus
erat ut satrapae illis redderent rationem et rex
non sustineret molestiam 3 Igitur Daniel superabat
omnes principes et satrapas quia spiritus Dei
amplior erat in illo 4 Porro rex cogitabat constituere
eum super omne regnum unde principes et satrapae
quaerebant occasionem ut invenirent Danieli ex
latere regis nullamque causam et suspicionem
reperire potuerunt eo quod fidelis esset et omnis
culpa et suspicio non inveniretur in eo 5 Dixerunt
ergo viri illi Non inveniemus Danieli huic aliquam
occasionem nisi forte in lege Dei sui 6 Tunc principes
et satrapae surripuerunt regi et sic locuti sunt ei
Dari rex in aeternum vive 7 consilium inierunt
omnes principes regni tui magistratus et satrapae
senatores et iudices ut decretum imperatorium
exeat et edictum Ut omnis qui petierit aliquam
petitionem a quocumque deo et homine usque ad
triginta dies nisi a te rex mittatur in lacum leonum
8 Nunc itaque rex confirma sententiam et scribe
decretum ut non immutetur quod statutum est a
Medis et Persis nec praevaricari cuiquam liceat 9
Porro rex Darius proposuit edictum et statuit 10
Quod cum Daniel comperisset id est constitutam
legem ingressus est domum suam et fenestris
apertis in coenaculo suo contra Ierusalem tribus
temporibus in die flectebat genua sua et adorabat
confitebaturque coram Deo suo sicut et ante facere
consueverat 11 Viri ergo illi curiosius inquirentes
invenerunt Danielem orantem et obscerantem
Deum suum 12 Et accedentes locuti sunt regi super
edicto Rex numquid non constituisti ut omnis
homo qui rogaret quemquam de diis et hominibus
usque ad dies triginta nisi te rex mitteretur in
lacum leonum Ad quos respondens rex ait verus est
sermo iuxta decretum Medorum atque Persarum
quod praevaricari non licet 13 Tunc respondentes
dixerunt coram rege Daniel de filiis captivitatis
Iuda non curavit de lege tua et de edicto quod
constituisti sed tribus temporibus per diem orat
obsecratione sua 14 Quod verbum cum audisset rex
satis contristatus est et pro Daniele posuit cor ut
liberaret eum et usque ad occasum solis laborabat
ut erueret illum 15 Viri autem illi intelligentes
regem dixerunt ei Scito rex quia lex Medorum atque
Persarum est ut omne decretum quod constituerit
rex non liceat immutari 16 Tunc rex praecepit et
adduxerunt Danielem et miserunt eum in lacum
leonum Dixitque rex Danieli Deus tuus quem colis
semper ipse liberabit te 17 Allatusque est lapis unus
et positus est super os laci quem obsignavit rex
annulo suo et annulo optimatum suorum nequid
fieret contra Danielem 18 Et abiit rex in domum
suam et dormivit incoenatus cibique non sunt allati
coram eo insuper et somnus recessit ab eo 19
Tunc rex primo diluculo consurgens festinus ad
lacum leonum perrexit 20 appropinquansque lacui
Danielem voce lacrymabili inclamavit et affatus
est eum Daniel serve Dei viventis Deus tuus cui tu
servis semper putasne valuit te liberare a leonibus
21 Et Daniel regi respondens ait Rex in aeternum
vive 22 Deus meus misit angelum suum et conclusit
ora leonum et non nocuerunt mihi quia coram
eo iustitia inventa est in me sed et coram te rex
delictum non feci 23 Tunc vehementer rex gavisus
est super eo et Danielem praecepit educi de lacu
eductusque est Daniel de lacu et nulla laesio inventa
est in eo quia credidit Deo suo 24 Iubente autem
rege adducti sunt viri illi qui accusaverant Danielem
et in lacum leonum missi sunt ipsi et filii et uxores
eorum et non pervenerunt usque ad pavimentum
laci donec arriperent eos leones et omnia ossa
eorum comminuerunt 25 Tunc Darius rex scripsit
universis populis tribubus et linguis habitantibus
in universa terra PAX vobis multiplicetur 26 A me
constitutum est decretum ut in universo imperio et
regno meo tremiscant et paveant Deum Danielis
ipse est enim Deus vivens et aeternus in saecula
et regnum eius non dissipabitur et potestas eius
usque in aeternum 27 Ipse liberator atque salvator
faciens signa et mirabilia in caelo et in terra qui
liberavit Danielem de lacu leonum 28 Porro Daniel
perseveravit usque ad regnum Darii regnumque
Cyri Persae

7 Anno primo Baltassar regis Babylonis Daniel
somnium vidit visio autem capitis eius in
cubili suo et somnium scribens brevi sermone
comprehendit summatimque perstringens ait 2
Videbam in visione mea nocte et ecce quattuor
venti caeli pugnabant in mari magno 3 Et quattuor
bestiae grandes ascendebant de mari diversae inter
se 4 Prima quasi leaena et alas habebat aquilae
aspiciebam donec evulsae sunt alae eius et sublata
est de terra et super pedes quasi homo stetit et cor
hominis datum est ei 5 Et ecce bestia alia similis
urso in parte stetit et tres ordines erant in ore
eius et in dentibus eius et sic dicebant ei Surge
comede carnes plurimas 6 Post haec aspiciebam et
ecce alia quasi pardus et alas habebat quasi avis
quattuor super se et quattuor capita erant in bestia

et potestas data est ei 7 Post haec aspiciebam in
visione noctis et ecce bestia quarta terribilis atque
mirabilis et fortis nimis dentes ferreos habebat
magnos comedens atque comminuens et reliqua
pedibus suis conculcans dissimilis autem erat ceteris
bestiis quas videram ante eam et habebat cornua
decem 8 Considerabam cornua et ecce cornu aliud
parvulum ortum est de medio eorum et tria de
cornibus primis evulsa sunt a facie eius et ecce
oculi quasi oculi hominis erant in cornu isto et os
loquens ingentia 9 Aspiciebam donec throni positi
sunt et antiquus dierum sedit vestimentum eius
candidum quasi nix et capilli capitis eius quasi lana
munda thronus eius flammae ignis rotae eius ignis
accensus 10 Fluvius igneus rapidusque egrediebatur
a facie eius millia millium ministrabant ei et decies
millies centena millia assistebant ei iudicium sedit
et libri aperti sunt 11 Aspiciebam propter vocem
sermonum grandium quos cornu illud loquebatur
et vidi quoniam interfecta esset bestia et perisset
corpus eius et traditum esset ad comburendum
igni 12 aliarum quoque bestiarum ablata esset
potestas et tempora vitae constituta essent eis
usque ad tempus et tempus 13 Aspiciebam ergo
in visione noctis et ecce cum nubibus caeli quasi
filius hominis veniebat et usque ad antiquum
dierum pervenit et in conspectu eius obtulerunt
eum 14 Et dedit ei potestatem et honorem et
regnum et omnes populi tribus et linguae ipsi
servient potestas eius potestas aeterna quae non
auferetur et regnum eius quod non corrumpetur
15 Horruit spiritus meus ego Daniel territus sum
in his et visiones capitis mei conturbaverunt me
16 Accessi ad unum de assistentibus et veritatem
quaerebam ab eo de omnibus his Qui dixit mihi
interpretationem sermonum et docuit me 17 Hae
quattuor bestiae magnae quattuor sunt regna
quae consurgent de terra 18 Suscipient autem
regnum sancti Dei altissimi et obtinebunt regnum
usque in saeculum et saeculum saeculorum 19
Post hoc volui diligenter discere de bestia quarta
quae erat dissimilis valde ab omnibus et terribilis
nimis dentes et ungues eius ferrei comedebat et
comminuebat et reliqua pedibus suis conculcabat
20 et de cornibus decem quae habebat in capite et
de alio quod ortum fuerat ante quod ceciderant
tria cornua et de cornu illo quod habebat oculos
et os loquens grandia et maius erat ceteris 21
Aspiciebam et ecce cornu illud faciebat bellum
adversus sanctos et praevalebat eis 22 donec venit
antiquus dierum et iudicium dedit sanctis Excelsi
et tempus advenit et regnum obtinuerunt sancti
23 Et sic ait Bestia quarta regnum quartum erit in
terra quod maius erit omnibus regnis et devorabit
universam terram et conculcabit et comminuet
eam 24 Porro cornua decem ipsius regni decem
reges erunt et alius consurget post eos et ipse
potentior erit prioribus et tres reges humiliabit 25
Et sermones contra Excelsum loquetur et sanctos
Altissimi conteret et putabit quod possit mutare
tempora et leges et tradentur in manu eius usque
ad tempus et tempora et dimidium temporis 26 Et
iudicium sedebit ut auferatur potentia et conteratur
et dispereat usque in finem 27 Regnum autem et
potestas et magnitudo regni quae est subter omne
caelum detur populo sanctorum Altissimi cuius
regnum regnum sempiternum est et omnes reges
servient ei et obedient 28 Hucusque finis verbi Ego
Daniel multum cogitationibus meis conturbabar
et facies mea mutata est in me verbum autem in
corde meo conservavi

8 Anno tertio regni Baltassar regis visio apparuit
mihi Ego Daniel post id quod videram in
principio 2 vidi in visione mea cum essem in Susis
castro quod est in Aelam regione vidi autem in
visione esse me super portam Ulai 3 Et lavavi
oculus meos et vidi et ecce aries unus stabat
ante paludem habens cornua excelsa et unum
excelsius altero atque succrescens Postea 4 vidi
arietem cornibus ventilantem contra Occidentem
et contra Aquilonem et contra Meridiem et omnes
bestiae non poterant resistere ei neque liberari de
manu eius fecitque secundum voluntatem suam
et magnificatus est 5 Et ego intelligebam ecce
autem hircus caprarum veniebat ab Occidente super
faciem totius terrae et non tangebat terram porro
hircus habebat cornu insigne inter oculos suos 6
Et venit usque ad arietem illum cornutum quem
videram stantem ante portam et cucurrit ad eum in
impetu fortitudinis suae 7 Cumque appropinquasset
prope arietem efferatus est in eum et percussit
arietem et comminuit duo cornua eius et non
poterat aries resistere ei cumque eum misisset in
terram conculcavit et nemo quibat liberare arietem
de manu eius 8 Hircus autem caprarum magnus
factus est nimis cumque crevisset fractum est cornu
magnum et orta sunt quattour cornua subter illud
per quattuor ventos caeli 9 De uno autem ex eis
egressum est cornu unum modicum et factum est
grande contra Meridiem et contra Orientem et
contra fortitudinem 10 Et magnificatum est usque
ad fortitudinem caeli et deiecit de fortitudine et de
stellis et conculcavit eas 11 Et usque ad principem
fortitudinis magnificatum est et ab eo tulit iuge
sacrificium et deiecit locum sanctificationis eius 12

Robur autem datum est ei contra iuge sacrificium
propter peccata et prosternetur veritas in terra et
faciet et prosperabitur 13 Et audivi unum de sanctis
loquentem et dixit unus sanctus alteri nescio cui
loquenti Usquequo visio et iuge sacrificium et
peccatum desolationis quae facta est et sanctuarium
et fortitudo conculcabitur 14 Et dixit ei Usque
ad vesperam at mane dies duo millia trecenti et
mundabitur sanctuarium 15 Factum est autem
cum viderem ego Daniel visionem et quaererem
intelligentiam ecce stetit in conspectu meo quasi
species viri 16 Et audivi vocem viri inter Ulai
et clamavit et ait Gabriel fac intelligere istum
visionem 17 Et venit et stetit iuxta ubi ego
stabam cumque venisset pavens corrui in faciem
meam et ait ad me Intellige fili hominis quoniam
in tempore finis complebitur visio 18 Cumque
loqueretur ad me collapsus sum pronus in terram
et tetigit me et statuit me in gradu meo 19
dixitque mihi Ego ostendam tibi quae futura sunt
in novissimo maledictionis quoniam habet tempus
finem suum 20 Aries quem vidisti habere cornua
rex Medorum est atque Persarum 21 Porro hircus
caprarum rex Graecorum est et cornu grande
quod erat inter oculos eius ipse est rex primus
22 Quod autem fracto illo surrexerunt quattuor
pro eo quattuor reges de gente eius consurgent
sed non in fortitudine eius 23 Et post regnum
eorum cum creverint iniquitates consurget rex
impundes facie et intelligens propositiones 24
et roborabitur fortitudo eius sed non in viribus
suis et supra quam credi potest universa vastabit
et prosperabitur et faciet Et interficiet robustos
et populum sanctorum 25 secundum voluntatem
suam et dirigetur dolus in manu eius et cor suum
magnificabit et in copia rerum omnium occidet
plurimos et contra principem principum consurget
et sine manu conteretur 26 Et visio vespere et mane
quae dicta est vera est tu ergo visionem signa quia
post multos dies erit 27 Et ego Daniel langui et
aegrotavi per dies cumque surrexissem faciebam
opera regis et stupebam ad visionem et non erat
qui interpretaretur

9 In anno primo Darii filii Assueri de semine
Medorum qui imperavit super regnum
Chaldaeorum 2 Anno uno regni eius ego Daniel
intellexi in libris numerum annorum de quo factus
est sermo Domini ad Ieremiam prophetam ut
complerentur desolationis Ierusalem septuaginta
anni 3 Et posui faciem meam ad Dominum Deum
meum rogare et deprecari in ieiuniis sacco et cinere
4 Et oravi Dominum Deum meum et confessus sum
et dixi Obsecro Domine Deus magne et terribilis
custodiens pactum et misericordiam diligentibus
te et custodientibus mandata tua 5 Peccavimus
iniquitatem fecimus impie egimus et recessimus
et declinavimus a mandatis tuis ac iudiciis 6 Non
obedivimus servis tuis prophetis qui locuti sunt
in nomine tuo regibus nostris principibus nostris
patribus nostris omnique populo terrae 7 Tibi
Domine iustitia nobis autem confusio faciei sicut est
hodie viro Iuda et habitatoribus Ierusalem et omni
Israel his qui prope sunt et his qui procul in universis
terris ad quas eiecisti eos propter iniquitates
eorum in quibus peccaverunt in te 8 Domine nobis
confusio faciei regibus nostris principibus nostris
et patribus nostris qui peccaverunt 9 Tibi autem
Domino Deo nostro misericordia et propitiatio
quia recessimus a te 10 et non audivimus vocem
Domini Dei nostri ut ambularemus in lege eius
quam posuit nobis per servos suos prophetas 11
Et omnis Israel praevaricati sunt legem tuam et
declinaverunt ne audirent vocem tuam et stillavit
super nos maledictio et detestatio quae scripta
est in libro Moysi servi Dei quia peccavimus ei 12
Et statuit sermones suos quos locutus est super
nos et super principes nostros qui iudicaverunt
nos ut superinduceret in nos magnum malum
quale numquam fuit sub omni caelo secundum
quod factum est in Ierusalem 13 Sicut scriptum
est in lege Moysi omne malum hoc venit super
nos et non rogavimus faciem tuam Domine Deus
noster ut reverteremur ab iniquitatibus nostris et
cogitaremus veritatem tuam 14 Et vigilavit Dominus
super malitiam et adduxit eam super nos iustus
Dominus Deus noster in omnibus operibus suis quae
fecit non enim audivimus vocem eius 15 Et nunc
Domine Deus noster qui eduxisti populum tuum de
Terra Aegypti in manu forti et fecisti tibi nomen
secundum diem hanc peccavimus iniquitatem
fecimus 16 Domine in omnem iustitiam tuam
avertatur obsecro ira tua et furor tuus a civitate
tua Ierusalem et monte sancto tuo Propter peccata
enim nostra et iniquitates patrum nostrorum
Ierusalem et populus tuus in opprobrium sunt
omnibus per circuitum nostrum 17 Nunc ergo
exaudi Deus noster orationem servi tui et preces
eius et ostende faciem tuam super sanctuarium
tuum quod desertum est propter temetipsum 18
Inclina Deus meus aurem tuam et audi aperi oculos
tuos et vide desolationem nostram et civitatem
super quam invocatum est nomen tuum neque enim
in iustificationibus nostris prosternimus preces
ante faciem tuam sed in miserationibus tuis multis
19 Exaudi Domine placare Domine attende et fac

ne moreris propter temetipsum Deus meus quia
nomen tuum invocatum est super civitatem et
super populum tuum **20** Cumque adhuc loquerer
et orarem et confiterer peccata mea et peccata
populi mei Israel et prosternerem preces meas in
conspectu Dei mei pro monte sancto Dei mei **21**
Adhuc me loquente in oratione ecce vir Gabriel
quem videram in visione a principio cito volans
tetigit me in tempore sacrificii vespertini **22** Et
docuit me et locutus est mihi dixitque Daniel nunc
egressus sum ut docerem te et intelligeres **23** Ab
exordio precum tuarum egressus est sermo ego
autem veni ut indicarem tibi quia vir desideriorum
es tu ergo animadverte sermonem et intellige
visionem **24** Septuaginta hebdomades abbreviatae
sunt super populum tuum et super urbem sanctam
tuam ut consummetur praevaricatio et finem
accipiat peccatum et deleatur iniquitas et adducatur
iustitia sempiterna et impleatur visio et prophetia
et ungatur Sanctus sanctorum **25** Scito ergo et
animadverte Ab exitu sermonis ut iterum aedificetur
Ierusalem usque ad Christum ducem hebdomades
septem et hebdomades sexaginta duae erunt et
rursum aedificabitur platea et muri in angustia
temporum **26** Et post hebdomades sexaginta duas
occidetur Christus et non erit eius populus qui eum
negaturus est Et civitatem et sanctuarium dissipabit
populus cum duce venturo et finis eius vastitas et
post finem belli statuta desolatio **27** Confirmabit
autem pactum multis hebdomada una et in dimidio
hebdomadis deficiet hostia et sacrificium et erit
in templo abominatio desolationis et usque ad
consummationem et finem perseverabit desolatio

10 Anno tertio Cyri regis Persarum verbum
revelatum est Danieli cognomento Baltassar
et verbum verum et fortitudo magna intellexitque
sermonem intelligentia enim est opus in visione
2 In diebus illis ego Daniel lugebam trium
hebdomadarum diebus **3** panem desiderabilem
non comedi et caro et vinum non introierunt in
os meum sed neque unguento unctus sum donec
complerentur trium hebdomadarum dies **4** Die
autem vigesima et quarta mensis primi eram iuxta
fluvium magnum qui est Tigris **5** Et levavi oculos
meos et vidi et ecce vir unus vestitus lineis et renes
eius accincti auro obrizo **6** et corpus eius quasi
chrysolithus et facies eius velut species fulguris et
oculi eius ut lampas ardens et brachia eius et quae
deorsum sunt usque ad pedes quasi species aeris
candentis et vox sermonum eius ut vox multitudinis
7 Vidi autem ego Daniel solus visionem porro viri
qui erant mecum non viderunt sed terror nimus
irruit super eos et fugerunt in absconditum **8** Ego
autem relictus solus vidi visionem grandem hanc et
non remansit in me fortitudo sed et species mea
immutata est in me et emarcui nec habui quidquam
virium **9** Et audivi vocem sermonum eius et audiens
iacebam consternatus super faciem meam et vultus
meus haerebat terrae **10** Et ecce manus tetigit me
et erexit me super genua mea et super articulos
manuum mearum **11** Et dixit ad me Daniel vir
desideriorum intellige verba quae ego loquor ad
te et sta in gradu tuo nunc enim sum missus ad
te Cumque dixisset mihi sermonem istum steti
tremens **12** Et ait ad me Noli metuere Daniel quia ex
die primo quo posuisti cor tuum ad intelligendum
ut te affligeres in conspectu Dei tui exaudita sunt
verba tua et ego veni propter sermones tuos **13**
Princeps autem regni Persarum restitit mihi viginti
et uno diebus et ecce Michael unus de principibus
primis venit in adiutorium meum et ego remansi ibi
iuxta regem Persarum **14** Veni autem ut docerem te
quae ventura sunt populo tuo in novissimis diebus
quoniam adhuc visio in dies **15** Cumque loqueretur
mihi huiuscemodi verbis deieci vultum meum ad
terram et tacui **16** Et ecce quasi similitudo filii
hominis tetigit labia mea et aperiens os meum
locutus sum et dixi ad eum qui stabat contra me
Domine mi in visione tua dissolutae sunt compages
meae et nihil in me remansit virium **17** Et quomodo
poterit servus Domini mei loqui cum Domino meo
nihil enim in me remansit virium sed et halitus
meus intercluditur **18** Rursum ergo tetigit me quasi
visio hominis et confortavit me **19** et dixit Noli
timere vir desideriorum pax tibi confortare et esto
robustus Cumque loqueretur mecum convalui et
dixi Loquere Domine mi quia confortasti me **20**
Et ait Numquid scis quare venerim ad te et nunc
revertar ut praelier adversum principem Persarum
cum ego egrederer apparuit princeps Graecorum
veniens **21** Verumtamen annunciabo tibi quod
expressum est in scriptura veritatis et nemo est
adiutor meus in omnibus his nisi Michael princeps
vester

11 Ego autem ab anno primo Darii Medi stabam
ut confortaretur et roboraretur **2** Et nunc
veritatem annunciabo tibi Ecce adhuc tres reges
stabunt in Perside et quartus ditabitur opibus nimiis
super omnes et cum invaluerit divitiis suis concitabit
omnes adversum regnum Graeciae **3** Surget vero rex
fortis et dominabitur potestate multa et faciet quod
placuerit ei **4** Et cum steterit conteretur regnum
eius et dividetur in quattuor ventos caeli sed non
in posteros eius neque secundum potentiam illius

qua dominatus est lacerabitur enim regnum eius
etiam in externos exceptis his **5** Et confortabitur
rex Austri et de principibus eius praevalebit super
eum et dominabitur ditione multa enim dominatio
eius **6** Et post finem annorum foederabuntur
filiaque regis Austri veniet ad regem Aquilonis
facere amicitiam et non obtinebit fortitudinem
brachii nec stabit semen eius et tradetur ipsa
et qui adduxerunt eam adolescentes eius et qui
confortabant eam in temporibus **7** Et stabit de
germine radicum eius plantatio et veniet cum
exercitu et ingredietur provinciam regis Aquilonis
et abutetur eis et obtinebit **8** Insuper et deos
eorum et sculptilia vasa quoque pretiosa argenti et
auri captiva ducet in Aegyptum ipse praevalebit
adversus regem Aquilonis **9** Et intrabit in regnum
rex Austri et revertetur ad terram suam **10**
Filii autem eius provocabuntur et congregabunt
multitudinem exercituum plurimorum et veniet
properans et inundans et revertetur et concitabitur
et congredietur cum robere eius **11** Et provocatus
rex Austri egredietur et pugnabit adversus regem
Aquilonis et praeparabit multitudinem nimiam
et dabitur multitudo in manu eius **12** Et capiet
multitudinem et exaltabitur cor eius et deiiciet
multa millia sed non praevalebit **13** Convertetur
enim rex Aquilonis et praeparabit multitudinem
multo maiorem quam prius et in fine temporum
annorumque veniet properans cum exercitu magno
et opibus nimiis **14** Et in temporibus illis multi
consurgent adversus regem Austri filii quoque
praevaricatorum populi tui extollentur ut impleant
visionem et corruent **15** Et venit rex Aquilonis et
comportabit aggerem et capiet urbes munitissimas
et brachia Austri non sustinebunt et consurgent
electi eius ad resistendum et non erit fortitudo
16 Et faciet veniens super eum iuxta placitum
suum et non erit qui stet contra faciem eius et
stabit in terra inclyta et consumetur in manu eius
17 Et ponet faciem suam ut veniat ad tenendum
universum regnum eius et recta faciet cum eo et
filiam feminarum dabit ei ut evertat illud et non
stabit nec illius erit **18** Et convertet faciem suam ad
insulas et capiet multas et cessare faciet principem
opprobrii sui et opprobrium eius convertetur in
eum **19** Et convertet faciem suam ad imperium
terrae suae et impinget et corruet et non invenietur
20 Et stabit in loco eius vilissimus et indignus
decore regio et in paucis diebus conteretur non
in furore nec in praelio **21** Et stabit in loco eius
despectus et non tribuetur ei honor regius et
veniet clam et obtinebit regnum in fraudulentia
22 Et brachia pugnantis expugnabuntur a facie
eius et conterentur insuper et dux foederis **23** Et
post amicitias cum eo faciet dolum et ascendet et
superabit in modico populo **24** Et abundantes et
uberes urbes ingredietur et faciet quae non fecerunt
patres eius et patres patrum eius rapinas et praedam
et divinitas eorum dissipabit et contra firmissimas
cogitationes inibit et hoc usque ad tempus **25** Et
concitabitur fortitudo eius et cor eius adversum
regem Austri in exercitu magno et rex Austri
provocabitur ad bellum multis auxiliis et fortibus
nimis et non stabunt quia inibunt adversus eum
consilia **26** Et comedentes panem cum eo conterent
illum exercitusque eius opprimetur et cadent
interfecti plurimi **27** Duorum quoque regnum cor
erit ut malefaciant et ad mensam unam mendacium
loquentur et non proficient quia adhuc finis in
aliud tempus **28** Et revertetur in terram suam cum
opibus multis et cor eius adversum testamentum
sanctum et faciet et revertetur in terram suam **29**
Statuto tempore revertetur et veniet ad Austrum et
non erit priori simile novissimum **30** Et veniet super
eum Trieres et Romani et percutietur et revertetur
et indignabitur contra testamentum sanctuarii
et faciet reverteturque et cogitabit adversum eos
qui dereliquerunt testamentum sanctuarii **31** Et
brachia ex eo stabunt et polluent sanctuarium
fortitudinis et auferent iuge sacrificium et dabunt
abominationem in desolationem **32** Et impii in
testamentum simulabunt fraudulenter populus
autem sciens Deum suum obtinebit et faciet **33**
Et docti in populo docebunt plurimos et ruent in
gladio et in flamma et in captivitate et in rapina
dierum **34** Cumque corruerint sublevabuntur auxilio
parvulo et applicabuntur eis plurimi fraudulenter
35 Et de eruditis ruent ut conflentur et eligantur et
dealbentur usque ad tempus praefinitum quia adhuc
aliud tempus erit **36** Et faciet iuxta voluntatem
suam rex et elevabitur et magnificabitur adversus
omnem deum et adversus Deum deorum loquetur
magnifica et dirigetur donec compleatur iracundia
perpetrata quippe est definitio **37** Et Deum patrum
suorum non reputabit et erit in concupiscentiis
feminarum nec quemquam deorum curabit quia
adversum universa consurget **38** Deum autem
Maozim in loco suo venerabitur et Deum quem
ignoraverunt patres eius colet auro et argento et
lapide pretioso rebusque pretiosis **39** Et faciet ut
muniat Maozim cum Deo alieno quem cognovit et
multiplicabit gloriam et dabit eis potestatem in
multis et terram dividet gratuito **40** Et in tempore
praefinito praeliabitur adversus eum rex Austri et
quasi tempestas veniet contra illum rex Aquilonis
in curribus et in equitibus et in classe magna et

ingredietur terras et conteret et pertransiet **41** Et
introibit in terram gloriosam et multae corruent
hae autem solae salvabuntur de manu eius Edom et
Moab et principium filiorum Ammon **42** Et mittet
manum suam in terras et Terra Aegypti non effugiet
43 Et dominabitur thesaurorum auri et argenti et
in omnibus pretiosis Aegypti per Libyam quoque
et Aethiopiam transibit **44** Et fama turbabit eum
ab Oriente et ab Aquilone et veniet in multitudine
magna ut conterat et interficiat plurimos **45** Et
figet tabernaculum suum Apadno inter maria super
montem inclytum et sanctum et veniet usque ad
summitatem eius et nemo auxiliabitur ei

12 In tempore autem illo consurget Michael
princeps magnus qui stat pro filiis populi tui
et veniet tempus quale non fuit ab eo ex quo gentes
esse coeperunt usque ad tempus illud Et in tempore
illo salvabitur populus tuus omnis qui inventus
fuerit scriptus in libro **2** Et multi de his qui dormiunt
in terrae pulvere evigilabunt alii in vitam aeternam
et alii in opprobrium ut videant semper **3** Qui autem
docti fuerint fulgebunt quasi splendor firmamenti
et qui ad iustitiam erudiunt multos quasi stellae in
perpetuas aeternitates **4** Tu autem Daniel claude
sermones et signa librum usque ad tempus statutum
plurimi pertransibunt et multiplex erit scientia **5** Et
vidi ego Daniel et ecce quasi duo alii stabant unus
hinc super ripam fluminis et alius inde ex altera
ripa fluminis **6** Et dixi viro qui erat indutus lineis
qui stabat super aquas fluminis Usquequo finis
horum mirabilium **7** Et audivi virum qui indutus
erat lineis qui stabat super aquas fluminis cum
elevasset dexteram et sinistram suam in caelum et
iurasset per viventem in aeternum quia in tempus
et tempora et dimidium temporis Et cum completa
fuerit dispersio manus populi sancti complebuntur
universa haec **8** Et ego audivi et non intellexi Et dixi
Domine mi quid erit post haec **9** Et ait Vade Daniel
quia clausi sunt signatique sermones usque ad
praefinitum tempus **10** Eligentur et dealbabuntur
et quasi ignis probabuntur multi et impie agent
impii neque intelligent omnes impii porro docti
intelligent **11** Et a tempore cum ablatum fuerit
iuge sacrificium et posita fuerit abominatio in
desolationem dies mille ducenti nonaginta **12**
Beatus qui expectat et pervenit usque ad dies mille
trecentos trigintaquinque **13** Tu autem vade ad
praefinitum et requiesces et stabis in sorte tua in
finem dierum

Osee Propheta

1 verbum Domini quod factum est ad Osee filium
Beeri in diebus Oziae Ioatham Ahaz Ezechiae
regum Iuda et in diebus Hieroboam filii Ioas
regis Israhel **2** principium loquendi Dominum in
Osee et dixit Dominus ad Osee vade sume tibi
uxorem fornicationum et filios fornicationum quia
fornicans fornicabitur terra a Domino **3** et abiit
et accepit Gomer filiam Debelaim et concepit et
peperit filium **4** et dixit Dominus ad eum voca
nomen eius Hiezrahel quoniam adhuc modicum et
visitabo sanguinem Hiezrahel super domum Hieu
et quiescere faciam regnum domus Israhel **5** et in
illa die conteram arcum Israhel in valle Hiezrahel
6 et concepit adhuc et peperit filiam et dixit ei
voca nomen eius Absque misericordia quia non
addam ultra misereri domui Israhel sed oblivione
obliviscar eorum **7** et domui Iuda miserebor et
salvabo eos in Domino Deo suo et non salvabo eos in
arcu et gladio et in bello et in equis et in equitibus
8 et ablactavit eam quae erat absque misericordia
et concepit et peperit filium **9** et dixit voca nomen
eius Non populus meus quia vos non populus meus
et ego non ero vester **10** et erit numerus filiorum
Israhel quasi harena maris quae sine mensura est et
non numerabitur et erit in loco ubi dicetur eis non
populus meus vos dicetur eis filii Dei viventis **11** et
congregabuntur filii Iuda et filii Israhel pariter et
ponent sibimet caput unum et ascendent de terra
quia magnus dies Hiezrahel

2 dicite fratribus vestris Populus meus et sorori
vestrae Misericordiam consecuta **2** iudicate
matrem vestram iudicate quoniam ipsa non uxor
mea et ego non vir eius auferat fornicationes suas a
facie sua et adulteria sua de medio uberum suorum
3 ne forte expoliem eam nudam et statuam eam
secundum diem nativitatis suae et ponam eam
quasi solitudinem et statuam eam velut terram
inviam et interficiam eam siti **4** et filiorum illius
non miserebor quoniam filii fornicationum sunt **5**
quia fornicata est mater eorum confusa est quae
concepit eos quia dixit vadam post amatores meos
qui dant panes mihi et aquas meas lanam meam
et linum meum oleum meum et potum meum **6**
propter hoc ecce ego sepiam viam tuam spinis et
sepiam eam maceria et semitas suas non inveniet
7 et sequetur amatores suos et non adprehendet
eos et quaeret eos et non inveniet et dicet vadam
et revertar ad virum meum priorem quia bene
mihi erat tunc magis quam nunc **8** et haec nescivit
quia ego dedi ei frumentum et vinum et oleum et
argentum multiplicavi ei et aurum quae fecerunt
Baal **9** idcirco convertar et sumam frumentum
meum in tempore suo et vinum meum in tempore
suo et liberabo lanam meam et linum meum quae
operiebant ignominiam eius **10** et nunc revelabo
stultitiam eius in oculis amatorum eius et vir non
eruet eam de manu mea **11** et cessare faciam omne
gaudium eius sollemnitatem eius neomeniam eius
sabbatum eius et omnia festa tempora eius **12** et
corrumpam vineam eius et ficum eius de quibus
dixit mercedes hae meae sunt quas dederunt mihi
amatores mei et ponam eam in saltu et comedet
illam bestia agri **13** et visitabo super eam dies
Baalim quibus accendebat incensum et ornabatur
inaure sua et monili suo et ibat post amatores suos
et mei obliviscebatur dicit Dominus **14** propter hoc
ecce ego lactabo eam et ducam eam in solitudinem
et loquar ad cor eius **15** et dabo ei vinitores eius
ex eodem loco et vallem Achor ad aperiendam
spem et canet ibi iuxta dies iuventutis suae et iuxta
dies ascensionis suae de terra Aegypti **16** et erit in
die illo ait Dominus vocabit me Vir meus et non
vocabit me ultra Baali **17** et auferam nomina Baalim
de ore eius et non recordabitur ultra nominis
eorum **18** et percutiam eis foedus in die illa cum
bestia agri et cum volucre caeli et cum reptili
terrae et arcum et gladium et bellum conteram
de terra et dormire eos faciam fiducialiter **19** et
sponsabo te mihi in sempiternum et sponsabo
te mihi in iustitia et iudicio et in misericordia
et miserationibus **20** et sponsabo te mihi in fide
et scies quia ego Dominus **21** et erit in illa die
exaudiam dicit Dominus exaudiam caelos et illi
exaudient terram **22** et terra exaudiet triticum et
vinum et oleum et haec exaudient Hiezrahel **23** et
seminabo eam mihi in terram et miserebor eius
quae fuit absque misericordia et dicam non populo
meo populus meus tu et ipse dicet Dominus meus
es tu

3 et dixit Dominus ad me adhuc vade dilige
mulierem dilectam amico et adulteram sicut
diligit Dominus filios Israhel et ipsi respectant ad
deos alienos et diligunt vinacea uvarum **2** et fodi
eam mihi quindecim argenteis et choro hordei et
dimidio choro hordei **3** et dixi ad eam dies multos
expectabis me non fornicaberis et non eris viro sed
et ego expectabo te **4** quia dies multos sedebunt filii
Israhel sine rege et sine principe et sine sacrificio
et sine altari et sine ephod et sine therafin **5** et post
haec revertentur filii Israhel et quaerent Dominum
Deum suum et David regem suum et pavebunt ad
Dominum et ad bonum eius in novissimo dierum

4 audite verbum Domini filii Israhel quia iudicium
Domino cum habitatoribus terrae non est enim
veritas et non est misericordia et non est scientia
Dei in terra 2 maledictum et mendacium et
homicidium et furtum et adulterium inundaverunt
et sanguis sanguinem tetigit 3 propter hoc lugebit
terra et infirmabitur omnis qui habitat in ea in
bestia agri et in volucre caeli sed et pisces maris
congregabuntur 4 verumtamen unusquisque non
iudicet et non arguatur vir populus enim tuus sicut
hii qui contradicunt sacerdoti 5 et corrues hodie
et corruet etiam propheta tecum nocte tacere feci
matrem tuam 6 conticuit populus meus eo quod
non habuerit scientiam quia tu scientiam reppulisti
repellam te ne sacerdotio fungaris mihi et oblita es
legis Dei tui obliviscar filiorum tuorum et ego 7
secundum multitudinem eorum sic peccaverunt
mihi gloriam eorum in ignominiam commutabo
8 peccata populi mei comedent et ad iniquitatem
eorum sublevabunt animas eorum 9 et erit sicut
populus sic sacerdos et visitabo super eum vias eius
et cogitationes eius reddam ei 10 et comedent et
non saturabuntur fornicati sunt et non cessaverunt
quoniam Dominum reliquerunt in non custodiendo
11 fornicatio et vinum et ebrietas aufert cor 12
populus meus in ligno suo interrogavit et baculus
eius adnuntiavit ei spiritus enim fornicationum
decepit eos et fornicati sunt a Deo suo 13 super
capita montium sacrificabant et super colles
accendebant thymiama subtus quercum et populum
et terebinthum quia bona erat umbra eius ideo
fornicabuntur filiae vestrae et sponsae vestrae
adulterae erunt 14 non visitabo super filias vestras
cum fuerint fornicatae et super sponsas vestras
cum adulteraverint quoniam ipsi cum meretricibus
versabantur et cum effeminatis sacrificabant et
populus non intellegens vapulabit 15 si fornicaris
tu Israhel non delinquat saltim Iuda et nolite
ingredi in Galgala et ne ascenderitis in Bethaven
neque iuraveritis vivit Dominus 16 quoniam sicut
vacca lasciviens declinavit Israhel nunc pascet eos
Dominus quasi agnum in latitudine 17 particeps
idolorum Ephraim dimitte eum 18 separatum
est convivium eorum fornicatione fornicati sunt
dilexerunt adferre ignominiam protectores eius 19
ligavit spiritus eam in alis suis et confundentur a
sacrificiis suis

5 audite hoc sacerdotes et adtendite domus Israhel
et domus regis auscultate quia vobis iudicium
est quoniam laqueus facti estis speculationi et rete
expansum super Thabor 2 et victimas declinastis in
profundum et ego eruditor omnium eorum 3 ego
scio Ephraim et Israhel non est absconditus a me
quia nunc fornicatus est Ephraim contaminatus
est Israhel 4 non dabunt cogitationes suas ut
revertantur ad Dominum suum quia spiritus
fornicationis in medio eorum et Dominum non
cognoverunt 5 et respondebit arrogantia Israhel in
facie eius et Israhel et Ephraim ruent in iniquitate
sua ruet etiam Iudas cum eis 6 in gregibus suis et
in armentis suis vadent ad quaerendum Dominum
et non invenient ablatus est ab eis 7 in Domino
praevaricati sunt quia filios alienos genuerunt
nunc devorabit eos mensis cum partibus suis 8
clangite bucina in Gabaa tuba in Rama ululate in
Bethaven post tergum tuum Beniamin 9 Ephraim
in desolatione erit in die correptionis in tribubus
Israhel ostendi fidem 10 facti sunt principes Iuda
quasi adsumentes terminum super eos effundam
quasi aquam iram meam 11 calumniam patiens
Ephraim fractus iudicio quoniam coepit abire post
sordem 12 et ego quasi tinea Ephraim et quasi
putredo domui Iuda 13 et vidit Ephraim languorem
suum et Iudas vinculum suum et abiit Ephraim ad
Assur et misit ad regem ultorem et ipse non poterit
sanare vos nec solvere poterit a vobis vinculum 14
quoniam ego quasi leaena Ephraim et quasi catulus
leonis domui Iuda ego ego capiam et vadam tollam
et non est qui eruat 15 vadens revertar ad locum
meum donec deficiatis et quaeratis faciem meam

6 in tribulatione sua mane consurgunt ad me
venite et revertamur ad Dominum 2 quia
ipse cepit et sanabit nos percutiet et curabit
nos 3 vivificabit nos post duos dies in die tertia
suscitabit nos et vivemus in conspectu eius sciemus
sequemurque ut cognoscamus Dominum quasi
diluculum praeparatus est egressus eius et veniet
quasi imber nobis temporaneus et serotinus terrae
4 quid faciam tibi Ephraim quid faciam tibi Iuda
misericordia vestra quasi nubes matutina et quasi
ros mane pertransiens 5 propter hoc dolavi in
prophetis occidi eos in verbis oris mei et iudicia
tua quasi lux egredientur 6 quia misericordiam
volui et non sacrificium et scientiam Dei plus quam
holocausta 7 ipsi autem sicut Adam transgressi sunt
pactum ibi praevaricati sunt in me 8 Galaad civitas
operantium idolum subplantata sanguine 9 et quasi
fauces virorum latronum particeps sacerdotum in
via interficientium pergentes de Sychem quia scelus
operati sunt 10 in domo Israhel vidi horrendum
ibi fornicationes Ephraim contaminatus est Israhel
11 sed et Iuda pone messem tibi cum convertero
captivitatem populi mei

7 cum sanare vellem Israhel revelata est iniquitas
Ephraim et malitia Samariae quia operati
sunt mendacium et fur ingressus est spolians
latrunculus foris 2 et ne forte dicant in cordibus
suis omnem malitiam eorum me recordatum nunc
circumdederunt eos adinventiones suae coram facie
mea factae sunt 3 in malitia sua laetificaverunt
regem et in mendaciis suis principes 4 omnes
adulterantes quasi clibanus succensus a coquente
quievit paululum civitas a commixtione fermenti
donec fermentaretur totum 5 dies regis nostri
coeperunt principes furere a vino extendit manum
suam cum inlusoribus 6 quia adplicuerunt quasi
clibanum cor suum cum insidiaretur eis tota nocte
dormivit coquens eos mane ipse succensus quasi
ignis flammae 7 omnes calefacti sunt quasi clibanus
et devoraverunt iudices suos omnes reges eorum
ceciderunt non est qui clamet in eis ad me 8
Ephraim in populis ipse commiscebatur Ephraim
factus est subcinericius qui non reversatur 9
comederunt alieni robur eius et ipse nescivit sed
et cani effusi sunt in eo et ipse ignoravit 10 et
humiliabitur superbia Israhel in facie eius nec
reversi sunt ad Dominum Deum suum et non
quaesierunt eum in omnibus his 11 et factus est
Ephraim quasi columba seducta non habens cor
Aegyptum invocabant ad Assyrios abierunt 12 et
cum profecti fuerint expandam super eos rete
meum quasi volucrem caeli detraham eos caedam
eos secundum auditionem coetus eorum 13 vae
eis quoniam recesserunt a me vastabuntur quia
praevaricati sunt in me et ego redemi eos et
ipsi locuti sunt contra me mendacia 14 et non
clamaverunt ad me in corde suo sed ululabant in
cubilibus suis super triticum et vinum ruminabant
recesserunt a me 15 et ego erudivi et confortavi
brachia eorum et in me cogitaverunt malitiam 16
reversi sunt ut essent absque iugo facti sunt quasi
arcus dolosus cadent in gladio principes eorum a
furore linguae suae ista subsannatio eorum in terra
Aegypti

8 in gutture tuo sit tuba quasi aquila super domum
Domini pro eo quod transgressi sunt foedus
meum et legem meam praevaricati sunt 2 me
invocabunt Deus meus cognovimus te Israhel 3
proiecit Israhel bonum inimicus persequetur eum 4
ipsi regnaverunt et non ex me principes extiterunt
et non cognovi argentum suum et aurum suum
fecerunt sibi idola ut interirent 5 proiectus est
vitulus tuus Samaria iratus est furor meus in eis
usquequo non poterunt emundari 6 quia ex Israhel
et ipse est artifex fecit illum et non est Deus quoniam
in aranearum telas erit vitulus Samariae 7 quia
ventum seminabunt et turbinem metent culmus
stans non est in eis germen non faciet farinam
quod si et fecerit alieni comedent eam 8 devoratus
est Israhel nunc factus est in nationibus quasi vas
inmundum 9 quia ipsi ascenderunt ad Assur onager
solitarius sibi Ephraim munera dederunt amatoribus
10 sed et cum mercede conduxerint nationes nunc
congregabo eos et quiescent paulisper ab onere regis
et principum 11 quia multiplicavit Ephraim altaria
ad peccandum factae sunt ei arae in delictum 12
scribam ei multiplices leges meas quae velut alienae
conputatae sunt 13 hostias adfer adfer immolabunt
carnes et comedent Dominus non suscipiet eas
nunc recordabitur iniquitatis eorum et visitabit
peccata eorum ipsi in Aegyptum convertentur 14 et
oblitus est Israhel factoris sui et aedificavit delubra
et Iudas multiplicavit urbes munitas et mittam
ignem in civitates eius et devorabit aedes illius

9 noli laetari Israhel noli exultare sicut populi
quia fornicatus es a Deo tuo dilexisti mercedem
super omnes areas tritici 2 area et torcular non
pascet eos et vinum mentietur eis 3 non habitabunt
in terra Domini reversus est Ephraim Aegyptum
et in Assyriis pollutum comedit 4 non libabunt
Domino vinum et non placebunt ei sacrificia eorum
quasi panis lugentium omnes qui comedunt eum
contaminabuntur quia panis eorum animae ipsorum
non intrabit in domum Domini 5 quid facietis
in die sollemni in die festivitatis Domini 6 ecce
enim profecti sunt a vastitate Aegyptus congregavit
eos Memphis sepeliet eos desiderabile argenti
eorum urtica hereditabit lappa in tabernaculis
eorum 7 venerunt dies visitationis venerunt dies
retributionis scitote Israhel stultum prophetam
insanum virum spiritalem propter multitudinem
iniquitatis tuae et multitudo amentiae 8 speculator
Ephraim cum Deo meo propheta laqueus ruinae
super omnes vias eius insania in domo Dei eius
9 profunde peccaverunt sicut in diebus Gabaa
recordabitur iniquitatis eorum et visitabit peccata
eorum 10 quasi uvas in deserto inveni Israhel
quasi prima poma ficulneae in cacumine eius vidi
patres eorum ipsi autem intraverunt ad Beelphegor
et abalienati sunt in confusione et facti sunt
abominabiles sicut ea quae dilexerunt 11 Ephraim
quasi avis avolavit gloria eorum a partu et ab utero
et a conceptu 12 quod si et enutrierint filios suos
absque liberis eos faciam in hominibus sed et vae
eis cum recessero ab eis 13 Ephraim ut vidi Tyrus
erat fundata in pulchritudine et Ephraim educit
ad interfectorem filios suos 14 da eis Domine quid

dabis eis da eis vulvam sine liberis et ubera arentia
15 omnes nequitiae eorum in Galgal quia ibi exosos
habui eos propter malitiam adinventionum eorum
de domo mea eiciam eos non addam ut diligam eos
omnes principes eorum recedentes 16 percussus
est Ephraim radix eorum exsiccata est fructum
nequaquam facient quod si et genuerint interficiam
amantissima uteri eorum 17 abiciet eos Deus meus
quia non audierunt eum et erunt vagi in nationibus

10 vitis frondosa Israhel fructus adaequatus
est ei secundum multitudinem fructus sui
multiplicavit altaria iuxta ubertatem terrae suae
exuberavit simulacris 2 divisum est cor eorum
nunc interibunt ipse confringet simulacra eorum
depopulabitur aras eorum 3 quia nunc dicent
non est rex nobis non enim timemus Dominum et
rex quid faciet nobis 4 loquimini verba visionis
inutilis et ferietis foedus et germinabit quasi
amaritudo iudicium super sulcos agri 5 vaccas
Bethaven coluerunt habitatores Samariae quia luxit
super eum populus eius et aeditui eius super eum
exultaverunt in gloria eius quia migravit ab eo
6 siquidem et ipse in Assur delatus est munus
regi ultori confusio Ephraim capiet et confundetur
Israhel in voluntate sua 7 transire fecit Samaria
regem suum quasi spumam super faciem aquae
8 et disperdentur excelsa idoli peccatum Israhel
lappa et tribulus ascendet super aras eorum et
dicent montibus operite nos et collibus cadite
super nos 9 ex diebus Gabaa peccavit Israhel
ibi steterunt non conprehendet eos in Gabaa
proelium super filios iniquitatis 10 iuxta desiderium
meum corripiam eos congregabuntur super eos
populi cum corripientur propter duas iniquitates
suas 11 Ephraim vitula docta diligere trituram
et ego transivi super pulchritudinem colli eius
ascendam super Ephraim arabit Iudas confringet
sibi sulcos Iacob 12 seminate vobis in iustitia
metite in ore misericordiae innovate vobis novale
tempus autem requirendi Dominum cum venerit
qui docebit vos iustitiam 13 arastis impietatem
iniquitatem messuistis comedistis frugem mendacii
quia confisus es in viis tuis in multitudine fortium
tuorum 14 consurget tumultus in populo tuo et
omnes munitiones tuae vastabuntur sicut vastatus
est Salman a domo eius qui iudicavit Baal in die
proelii matre super filios adlisa 15 sic fecit vobis
Bethel a facie malitiae nequitiarum vestrarum

11 sicuti mane transit pertransiit rex Israhel
quia puer Israhel et dilexi eum et ex Aegypto
vocavi filium meum 2 vocaverunt eos sic abierunt
a facie eorum Baalim immolabant et simulacris
sacrificabant 3 et ego quasi nutricius Ephraim
portabam eos in brachiis meis et nescierunt quod
curarem eos 4 in funiculis Adam traham eos in
vinculis caritatis et ero eis quasi exaltans iugum
super maxillas eorum et declinavi ad eum ut
vesceretur 5 non revertetur in terram Aegypti et
Assur ipse rex eius quoniam noluerunt converti 6
coepit gladius in civitatibus eius et consumet electos
eius et comedet capita eorum 7 et populus meus
pendebit ad reditum meum iugum autem inponetur
ei simul quod non auferetur 8 quomodo dabo te
Ephraim protegam te Israhel quomodo dabo te sicut
Adama ponam te ut Seboim conversum est in me
cor meum pariter conturbata est paenitudo mea 9
non faciam furorem irae meae non convertar ut
disperdam Ephraim quoniam Deus ego et non homo
in medio tui Sanctus et non ingrediar civitatem
10 post Dominum ambulabunt quasi leo rugiet
quia ipse rugiet et formidabunt filii maris 11 et
avolabunt quasi avis ex Aegypto et quasi columba
de terra Assyriorum et conlocabo eos in domibus
suis dicit Dominus 12 circumdedit me in negatione
Ephraim et in dolo domus Israhel Iudas autem testis
descendit cum Deo et cum sanctis fidelis

12 Ephraim pascit ventum et sequitur aestum
tota die mendacium et vastitatem multiplicat
et foedus cum Assyriis iniit et oleum in Aegyptum
ferebat 2 iudicium ergo Domini cum Iuda et visitatio
super Iacob iuxta vias eius et iuxta adinventiones
eius reddet ei 3 in utero subplantavit fratrem suum
et in fortitudine sua directus est cum angelo 4
et invaluit ad angelum et confortatus est flevit et
rogavit eum in Bethel invenit eum et ibi locutus est
nobiscum 5 et Dominus Deus exercituum Dominus
memoriale eius 6 et tu ad Deum tuum converteris
misericordiam et iudicium custodi et spera in Deo
tuo semper 7 Chanaan in manu eius statera dolosa
calumniam dilexit 8 et dixit Ephraim verumtamen
dives effectus sum inveni idolum mihi omnes
labores mei non invenient mihi iniquitatem quam
peccavi 9 et ego Dominus Deus tuus ex terra
Aegypti adhuc sedere te faciam in tabernaculis
sicut in diebus festivitatis 10 et locutus sum super
prophetas et ego visionem multiplicavi et in manu
prophetarum adsimilatus sum 11 si Galaad idolum
tamen frustra erant in Galgal bubus immolantes
nam et altaria eorum quasi acervi super sulcos agri
12 fugit Iacob in regionem Syriae et servivit Israhel
in uxore et in uxore servavit 13 in propheta autem
eduxit Dominus Israhel de Aegypto et in propheta
servatus est 14 ad iracundiam me provocavit
Ephraim in amaritudinibus suis et sanguis eius

super eum veniet et obprobrium eius restituet ei
Dominus suus

13 loquente Ephraim horror invasit Israhel
et deliquit in Baal et mortuus est **2** et
nunc addiderunt ad peccandum feceruntque sibi
conflatile de argento suo quasi similitudinem
idolorum factura artificum totum est his ipsi dicunt
immolate homines vitulos adorantes **3** idcirco
erunt quasi nubes matutina et sicut ros matutinus
praeteriens sicut pulvis turbine raptus ex area et
sicut fumus de fumario **4** ego autem Dominus Deus
tuus ex terra Aegypti et Deum absque me nescies et
salvator non est praeter me **5** ego cognovi te in
deserto in terra solitudinis **6** iuxta pascua sua et
adimpleti sunt et saturati elevaverunt cor suum
et obliti sunt mei **7** et ero eis quasi leaena sicut
pardus in via Assyriorum **8** occurram eis quasi
ursa raptis catulis et disrumpam interiora iecoris
eorum et consumam eos ibi quasi leo bestia agri
scindet eos **9** perditio tua Israhel tantummodo in
me auxilium tuum **10** ubi est rex tuus maxime
nunc salvet te in omnibus urbibus tuis et iudices
tui de quibus dixisti da mihi regem et principes
11 dabo tibi regem in furore meo et auferam in
indignatione mea **12** conligata est iniquitas Ephraim
absconditum peccatum eius **13** dolores parturientis
venient ei ipse filius non sapiens nunc enim non
stabit in contritione filiorum **14** de manu mortis
liberabo eos de morte redimam eos ero mors tua o
mors ero morsus tuus inferne consolatio abscondita
est ab oculis meis **(Sheol h7585)** **15** quia ipse inter
fratres dividet adducet urentem ventum Dominus
de deserto ascendentem et siccabit venas eius et
desolabit fontem eius et ipse diripiet thesaurum
omnis vasis desiderabilis **16** pereat Samaria quoniam
ad amaritudinem concitavit Dominum suum in
gladio pereat parvuli eorum elidantur et fetae eius
discindantur

14 convertere Israhel ad Dominum Deum tuum
quoniam corruisti in iniquitate tua **2** tollite
vobiscum verba et convertimini ad Dominum dicite
ei omnem aufer iniquitatem et accipe bonum et
reddemus vitulos labiorum nostrorum **3** Assur non
salvabit nos super equum non ascendemus nec
dicemus ultra dii nostri opera manuum nostrarum
quia eius qui in te est misereberis pupilli **4** sanabo
contritiones eorum diligam eos spontanee quia
aversus est furor meus ab eo **5** ero quasi ros Israhel
germinabit quasi lilium et erumpet radix eius ut
Libani **6** ibunt rami eius et erit quasi oliva gloria
eius et odor eius ut Libani **7** convertentur sedentes
in umbra eius vivent tritico et germinabunt quasi
vinea memoriale eius sicut vinum Libani **8** Ephraim
quid mihi ultra idola ego exaudiam et dirigam
eum ego ut abietem virentem ex me fructus tuus
inventus est **9** quis sapiens et intelleget ista
intellegens et sciet haec quia rectae viae Domini
et iusti ambulabunt in eis praevaricatores vero
corruent in eis

Joël Propheta

1 verbum Domini quod factum est ad Iohel filium
Fatuhel **2** audite hoc senes et auribus percipite
omnes habitatores terrae si factum est istud in
diebus vestris aut in diebus patrum vestrorum **3**
super hoc filiis vestris narrate et filii vestri filiis suis
et filii eorum generationi alterae **4** residuum erucae
comedit lucusta et residuum lucustae comedit
bruchus et residuum bruchi comedit rubigo **5**
expergescimini ebrii et flete et ululate omnes qui
bibitis vinum in dulcedine quoniam periit ab ore
vestro **6** gens enim ascendit super terram meam
fortis et innumerabilis dentes eius ut dentes leonis
et molares eius ut catuli leonis **7** posuit vineam
meam in desertum et ficum meam decorticavit
nudans spoliavit eam et proiecit albi facti sunt
rami eius **8** plange quasi virgo accincta sacco
super virum pubertatis suae **9** periit sacrificium
et libatio de domo Domini luxerunt sacerdotes
ministri Domini **10** depopulata est regio luxit humus
quoniam devastatum est triticum confusum est
vinum elanguit oleum **11** confusi sunt agricolae
ululaverunt vinitores super frumento et hordeo
quia periit messis agri **12** vinea confusa est et ficus
elanguit malogranatum et palma et malum et omnia
ligna agri aruerunt quia confusum est gaudium
a filiis hominum **13** accingite vos et plangite
sacerdotes ululate ministri altaris ingredimini
cubate in sacco ministri Dei mei quoniam interiit de
domo Dei vestri sacrificium et libatio **14** sanctificate
ieiunium vocate coetum congregate senes omnes
habitatores terrae in domum Dei vestri et clamate
ad Dominum **15** a a a diei quia prope est dies Domini
et quasi vastitas a potente veniet **16** numquid non
coram oculis vestris alimenta perierunt de domo
Dei nostri laetitia et exultatio **17** conputruerunt
iumenta in stercore suo demolita sunt horrea
dissipatae sunt apothecae quoniam confusum est
triticum **18** quid ingemuit animal mugierunt greges
armenti quia non est pascua eis sed et greges
pecorum disperierunt **19** ad te Domine clamabo quia
ignis comedit speciosa deserti et flamma succendit
omnia ligna regionis **20** sed et bestiae agri quasi
area sitiens imbrem suspexerunt ad te quoniam
exsiccati sunt fontes aquarum et ignis devoravit
speciosa deserti

2 canite tuba in Sion ululate in monte sancto
meo conturbentur omnes habitatores terrae
quia venit dies Domini quia prope est **2** dies
tenebrarum et caliginis dies nubis et turbinis quasi
mane expansum super montes populus multus
et fortis similis ei non fuit a principio et post
eum non erit usque in annos generationis et
generationis **3** ante faciem eius ignis vorans et post
eum exurens flamma quasi hortus voluptatis terra
coram eo et post eum solitudo deserti neque est qui
effugiat eum **4** quasi aspectus equorum aspectus
eorum et quasi equites sic current **5** sicut sonitus
quadrigarum super capita montium exilient sicut
sonitus flammae ignis devorantis stipulam velut
populus fortis praeparatus ad proelium **6** a facie
eius cruciabuntur populi omnes vultus redigentur
in ollam **7** sicut fortes current quasi viri bellatores
ascendent murum vir in viis suis gradietur et
non declinabunt a semitis suis **8** unusquisque
fratrem suum non coartabit singuli in calle suo
ambulabunt sed et per fenestras cadent et non
demolientur **9** urbem ingredientur in muro current
domos conscendent per fenestras intrabunt quasi
fur **10** a facie eius contremuit terra moti sunt caeli
sol et luna obtenebrati sunt et stellae retraxerunt
splendorem suum **11** et Dominus dedit vocem suam
ante faciem exercitus sui quia multa sunt nimis
castra eius quia fortia et facientia verbum eius
magnus enim dies Domini et terribilis valde et
quis sustinebit eum **12** nunc ergo dicit Dominus
convertimini ad me in toto corde vestro in ieiunio
et in fletu et in planctu **13** et scindite corda vestra et
non vestimenta vestra et convertimini ad Dominum
Deum vestrum quia benignus et misericors est
patiens et multae misericordiae et praestabilis
super malitia **14** quis scit si convertatur et ignoscat
et relinquat post se benedictionem sacrificium et
libamen Domino Deo nostro **15** canite tuba in Sion
sanctificate ieiunium vocate coetum **16** congregate
populum sanctificate ecclesiam coadunate senes
congregate parvulos et sugentes ubera egrediatur
sponsus de cubili suo et sponsa de thalamo suo
17 inter vestibulum et altare plorabunt sacerdotes
ministri Domini et dicent parce Domine populo
tuo et ne des hereditatem tuam in obprobrium ut
dominentur eis nationes quare dicunt in populis ubi
est Deus eorum **18** zelatus est Dominus terram suam
et pepercit populo suo **19** et respondit Dominus et
dixit populo suo ecce ego mittam vobis frumentum
et vinum et oleum et replebimini eo et non dabo
vos ultra obprobrium in gentibus **20** et eum qui
ab aquilone est procul faciam a vobis et expellam
eum in terram inviam et desertam faciem eius
contra mare orientale et extremum eius ad mare
novissimum et ascendet fetor eius et ascendet
putredo eius quia superbe egit **21** noli timere terra
exulta et laetare quoniam magnificavit Dominus
ut faceret **22** nolite timere animalia regionis quia

germinaverunt speciosa deserti quia lignum adtulit
fructum suum ficus et vinea dederunt virtutem
suam 23 et filii Sion exultate et laetamini in Domino
Deo vestro quia dedit vobis doctorem iustitiae et
descendere faciet ad vos imbrem matutinum et
serotinum in principio 24 et implebuntur areae
frumento et redundabunt torcularia vino et oleo
25 et reddam vobis annos quos comedit lucusta
bruchus et rubigo et eruca fortitudo mea magna
quam misi in vos 26 et comedetis vescentes et
saturabimini et laudabitis nomen Domini Dei vestri
qui fecit vobiscum mirabilia et non confundetur
populus meus in sempiternum 27 et scietis quia
in medio Israhel ego sum et ego Dominus Deus
vester et non est amplius et non confundetur
populus meus in aeternum 28 et erit post haec
effundam spiritum meum super omnem carnem
et prophetabunt filii vestri et filiae vestrae senes
vestri somnia somniabunt et iuvenes vestri visiones
videbunt 29 sed et super servos et ancillas in
diebus illis effundam spiritum meum 30 et dabo
prodigia in caelo et in terra sanguinem et ignem
et vaporem fumi 31 sol vertetur in tenebras et
luna in sanguinem antequam veniat dies Domini
magnus et horribilis 32 et erit omnis qui invocaverit
nomen Domini salvus erit quia in monte Sion et in
Hierusalem erit salvatio sicut dixit Dominus et in
residuis quos Dominus vocaverit

3 quia ecce in diebus illis et in tempore illo cum
convertero captivitatem Iuda et Hierusalem 2
congregabo omnes gentes et deducam eas in valle
Iosaphat et disceptabo cum eis ibi super populo
meo et hereditate mea Israhel quos disperserunt in
nationibus et terram meam diviserunt 3 et super
populum meum miserunt sortem et posuerunt
puerum in prostibulum et puellam vendiderunt pro
vino ut biberent 4 verum quid vobis et mihi Tyrus
et Sidon et omnis terminus Palestinorum numquid
ultionem vos redditis mihi et si ulciscimini vos
contra me cito velociter reddam vicissitudinem
vobis super caput vestrum 5 argentum enim
meum et aurum tulistis et desiderabilia mea et
pulcherrima intulistis in delubra vestra 6 et
filios Iuda et filios Hierusalem vendidistis filiis
Graecorum ut longe faceretis eos de finibus suis 7
ecce ego suscitabo eos de loco in quo vendidistis
eos et convertam retributionem vestram in caput
vestrum 8 et vendam filios vestros et filias vestras
in manibus filiorum Iuda et venundabunt eos
Sabeis genti longinquae quia Dominus locutus
est 9 clamate hoc in gentibus sanctificate bellum
suscitate robustos accedant ascendant omnes viri
bellatores 10 concidite aratra vestra in gladios
et ligones vestros in lanceas infirmus dicat quia
fortis ego sum 11 erumpite et venite omnes gentes
de circuitu et congregamini ibi occumbere faciet
Dominus robustos tuos 12 consurgant et ascendant
gentes in vallem Iosaphat quia ibi sedebo ut
iudicem omnes gentes in circuitu 13 mittite falces
quoniam maturavit messis venite et descendite
quia plenum est torcular exuberant torcularia quia
multiplicata est malitia eorum 14 populi populi in
valle concisionis quia iuxta est dies Domini in valle
concisionis 15 sol et luna obtenebricata sunt et
stellae retraxerunt splendorem suum 16 et Dominus
de Sion rugiet et de Hierusalem dabit vocem suam
et movebuntur caeli et terra et Dominus spes
populi sui et fortitudo filiorum Israhel 17 et scietis
quia ego Dominus Deus vester habitans in Sion in
monte sancto meo et erit Hierusalem sancta et
alieni non transibunt per eam amplius 18 et erit
in die illa stillabunt montes dulcedinem et colles
fluent lacte et per omnes rivos Iuda ibunt aquae
et fons de domo Domini egredietur et inrigabit
torrentem Spinarum 19 Aegyptus in desolatione
erit et Idumea in desertum perditionis pro eo
quod inique egerint in filios Iuda et effuderint
sanguinem innocentem in terra sua 20 et Iudaea in
aeternum habitabitur et Hierusalem in generatione
et generationem 21 et mundabo sanguinem eorum
quem non mundaveram et Dominus commorabitur
in Sion

Amos Propheta

1 verba Amos qui fuit in pastoralibus de Thecuae
quae vidit super Israhel in diebus Oziae regis
Iuda et in diebus Hieroboam filii Ioas regis Israhel
ante duos annos terraemotus **2** et dixit Dominus
de Sion rugiet et de Hierusalem dabit vocem
suam et luxerunt speciosa pastorum et exsiccatus
est vertex Carmeli **3** haec dicit Dominus super
tribus sceleribus Damasci et super quattuor non
convertam eum eo quod trituraverint in plaustris
ferreis Galaad **4** et mittam ignem in domum Azahel
et devorabit domos Benadad **5** et conteram vectem
Damasci et disperdam habitatorem de campo Idoli
et tenentem sceptrum de domo Voluptatis et
transferetur populus Syriae Cyrenen dicit Dominus
6 haec dicit Dominus super tribus sceleribus Gazae
et super quattuor non convertam eum eo quod
transtulerit captivitatem perfectam ut concluderet
eam in Idumea **7** et mittam ignem in murum
Gazae et devorabit aedes eius **8** et disperdam
habitatorem de Azoto et tenentem sceptrum de
Ascalone et convertam manum meam super Accaron
et peribunt reliqui Philisthinorum dicit Dominus
Deus **9** haec dicit Dominus super tribus sceleribus
Tyri et super quattuor non convertam eum eo quod
concluserint captivitatem perfectam in Idumea et
non sint recordati foederis fratrum **10** et emittam
ignem in murum Tyri et devorabit aedes eius **11**
haec dicit Dominus super tribus sceleribus Edom
et super quattuor non convertam eum eo quod
persecutus sit in gladio fratrem suum et violaverit
misericordiam eius et tenuerit ultra furorem suum
et indignationem suam servaverit usque in finem
12 mittam ignem in Theman et devorabit aedes
Bosrae **13** haec dicit Dominus super tribus sceleribus
filiorum Ammon et super quattuor non convertam
eum eo quod dissecuerit praegnantes Galaad ad
dilatandum terminum suum **14** et succendam ignem
in muro Rabbae et devorabit aedes eius in ululatu
in die belli et in turbine in die commotionis **15** et
ibit Melchom in captivitatem ipse et principes eius
simul dicit Dominus

2 haec dicit Dominus super tribus sceleribus
Moab et super quattuor non convertam eum
eo quod incenderit ossa regis Idumeae usque ad
cinerem **2** et mittam ignem in Moab et devorabit
aedes Carioth et morietur in sonitu Moab in
clangore tubae **3** et disperdam iudicem de medio
eius et omnes principes eius interficiam cum eo
dicit Dominus **4** haec dicit Dominus super tribus
sceleribus Iuda et super quattuor non convertam
eum eo quod abiecerint legem Domini et mandata
eius non custodierint deceperunt enim eos idola
sua post quae abierant patres eorum **5** et mittam
ignem in Iuda et devorabit aedes Hierusalem **6**
haec dicit Dominus super tribus sceleribus Israhel
et super quattuor non convertam eum pro eo
quod vendiderit argento iustum et pauperem pro
calciamentis **7** qui conterunt super pulverem terrae
capita pauperum et viam humilium declinant et
filius ac pater eius ierunt ad puellam ut violarent
nomen sanctum meum **8** et super vestimentis
pigneratis accubuerunt iuxta omne altare et vinum
damnatorum bibebant in domo Dei sui **9** ego autem
exterminavi Amorreum a facie eorum cuius altitudo
cedrorum altitudo eius et fortis ipse quasi quercus
et contrivi fructum eius desuper et radices eius
subter **10** ego sum qui ascendere vos feci de terra
Aegypti et eduxi vos in deserto quadraginta annis
ut possideretis terram Amorrei **11** et suscitavi de
filiis vestris in prophetas et de iuvenibus vestris
nazarenos numquid non ita est filii Israhel dicit
Dominus **12** et propinabatis nazarenis vino et
prophetis mandabatis dicentes ne prophetetis **13**
ecce ego stridebo super vos sicut stridet plaustrum
onustum faeno **14** et peribit fuga a veloce et
fortis non obtinebit virtutem suam et robustus
non salvabit animam suam **15** et tenens arcum
non stabit et velox pedibus suis non salvabitur et
ascensor equi non salvabit animam suam **16** et
robustus corde inter fortes nudus fugiet in die illa
dicit Dominus

3 audite verbum quod locutus est Dominus super
vos filii Israhel super omni cognatione quam
eduxi de terra Aegypti dicens **2** tantummodo vos
cognovi ex omnibus cognationibus terrae idcirco
visitabo super vos omnes iniquitates vestras **3**
numquid ambulabunt duo pariter nisi convenerit eis
4 numquid rugiet leo in saltu nisi habuerit praedam
numquid dabit catulus leonis vocem de cubili suo
nisi aliquid adprehenderit **5** numquid cadet avis in
laqueum terrae absque aucupe numquid auferetur
laqueus de terra antequam quid ceperit **6** si clanget
tuba in civitate et populus non expavescet si erit
malum in civitate quod Dominus non fecit **7** quia
non faciet Dominus Deus verbum nisi revelaverit
secretum suum ad servos suos prophetas **8** leo rugiet
quis non timebit Dominus Deus locutus est quis non
prophetabit **9** auditum facite in aedibus Azoti et in
aedibus terrae Aegypti et dicite congregamini super
montes Samariae et videte insanias multas in medio
eius et calumniam patientes in penetrabilibus
eius **10** et nescierunt facere rectum dicit Dominus

thesaurizantes iniquitatem et rapinas in aedibus suis
11 propterea haec dicit Dominus Deus tribulabitur
et circumietur terra et detrahetur ex te fortitudo
tua et diripientur aedes tuae 12 haec dicit Dominus
quomodo si eruat pastor de ore leonis duo crura aut
extremum auriculae sic eruentur filii Israhel qui
habitant in Samaria in plaga lectuli et in Damasco
grabatti 13 audite et contestamini in domo Iacob
dicit Dominus Deus exercituum 14 quia in die cum
visitare coepero praevaricationes Israhel super eum
visitabo et super altaria Bethel et amputabuntur
cornua altaris et cadent in terram 15 et percutiam
domum hiemalem cum domo aestiva et peribunt
domus eburneae et dissipabuntur aedes multae
dicit Dominus

4 audite verbum hoc vaccae pingues quae estis in
monte Samariae quae calumniam facitis egenis
et confringitis pauperes quae dicitis dominis vestris
adferte et bibemus 2 iuravit Dominus Deus in sancto
suo quia ecce dies venient super vos et levabunt
vos in contis et reliquias vestras in ollis ferventibus
3 et per aperturas exibitis altera contra alteram et
proiciemini in Armon dicit Dominus 4 venite ad
Bethel et impie agite ad Galgalam et multiplicate
praevaricationem et offerte mane victimas vestras
tribus diebus decimas vestras 5 et sacrificate de
fermentato laudem et vocate voluntarias oblationes
et adnuntiate sic enim voluistis filii Israhel dicit
Dominus Deus 6 unde et ego dedi vobis stuporem
dentium in cunctis urbibus vestris et indigentiam
panum in omnibus locis vestris et non estis reversi
ad me dicit Dominus 7 ego quoque prohibui a
vobis imbrem cum adhuc tres menses superessent
usque ad messem et plui super civitatem unam
et super civitatem alteram non plui pars una
conpluta est et pars super quam non plui aruit 8 et
venerunt duae et tres civitates ad civitatem unam
ut biberent aquam et non sunt satiatae et non
redistis ad me dicit Dominus 9 percussi vos in vento
urente et in aurugine multitudinem hortorum
vestrorum et vinearum vestrarum oliveta vestra
et ficeta vestra comedit eruca et non redistis ad
me dicit Dominus 10 misi in vos mortem in via
Aegypti percussi in gladio iuvenes vestros usque ad
captivitatem equorum vestrorum et ascendere feci
putredinem castrorum vestrorum in nares vestras
et non redistis ad me dicit Dominus 11 subverti
vos sicut subvertit Deus Sodomam et Gomorram et
facti estis quasi torris raptus de incendio et non
redistis ad me dicit Dominus 12 quapropter haec
faciam tibi Israhel postquam autem haec fecero tibi
praeparare in occursum Dei tui Israhel 13 quia ecce
formans montes et creans ventum et adnuntians
homini eloquium suum faciens matutinam nebulam
et gradiens super excelsa terrae Dominus Deus
exercituum nomen eius

5 audite verbum istud quod ego levo super vos
planctum domus Israhel cecidit non adiciet ut
resurgat 2 virgo Israhel proiecta est in terram suam
non est qui suscitet eam 3 quia haec dicit Dominus
Deus urbs de qua egrediebantur mille relinquentur
in ea centum et de qua egrediebantur centum
relinquentur in ea decem in domo Israhel 4 quia
haec dicit Dominus domui Israhel quaerite me et
vivetis 5 et nolite quaerere Bethel et in Galgala nolite
intrare et in Bersabee non transibitis quia Galgala
captiva ducetur et Bethel erit inutilis 6 quaerite
Dominum et vivite ne forte conburatur ut ignis
domus Ioseph et devorabit et non erit qui extinguat
Bethel 7 qui convertitis in absinthium iudicium et
iustitiam in terra relinquitis 8 facientem Arcturum
et Orionem et convertentem in mane tenebras et
diem nocte mutantem qui vocat aquas maris et
effundit eas super faciem terrae Dominus nomen
eius 9 qui subridet vastitatem super robustum et
depopulationem super potentem adfert 10 odio
habuerunt in porta corripientem et loquentem
perfecte abominati sunt 11 idcirco pro eo quod
diripiebatis pauperem et praedam electam tollebatis
ab eo domos quadro lapide aedificabitis et non
habitabitis in eis vineas amantissimas plantabitis
et non bibetis vinum earum 12 quia cognovi
multa scelera vestra et fortia peccata vestra hostes
iusti accipientes munus et pauperes in porta
deprimentes 13 ideo prudens in tempore illo tacebit
quia tempus malum est 14 quaerite bonum et non
malum ut vivatis et erit Dominus Deus exercituum
vobiscum sicut dixistis 15 odite malum et diligite
bonum et constituite in porta iudicium si forte
misereatur Dominus Deus exercituum reliquiis
Ioseph 16 propterea haec dicit Dominus Deus
exercituum Dominator in omnibus plateis planctus
et in cunctis quae foris sunt dicetur vae vae et
vocabunt agricolam ad luctum et ad planctum
eos qui sciunt plangere 17 et in omnibus vineis
erit planctus quia pertransibo in medio tui dicit
Dominus 18 vae desiderantibus diem Domini ad
quid eam vobis dies Domini ista tenebrae et non lux
19 quomodo si fugiat vir a facie leonis et occurrat ei
ursus et ingrediatur domum et innitatur manu sua
super parietem et mordeat eum coluber 20 numquid
non tenebrae dies Domini et non lux et caligo et non
splendor in ea 21 odi et proieci festivitates vestras
et non capiam odorem coetuum vestrorum 22

quod si adtuleritis mihi holocaustomata et munera
vestra non suscipiam et vota pinguium vestrorum
non respiciam 23 aufer a me tumultum carminum
tuorum et cantica lyrae tuae non audiam 24 et
revelabitur quasi aqua iudicium et iustitia quasi
torrens fortis 25 numquid hostias et sacrificium
obtulistis mihi in deserto quadraginta annis domus
Israhel 26 et portastis tabernaculum Moloch vestro
et imaginem idolorum vestrorum sidus dei vestri
quae fecistis vobis 27 et migrare vos faciam trans
Damascum dixit Dominus Deus exercituum nomen
eius

6 vae qui opulenti estis in Sion et confiditis in
monte Samariae optimates capita populorum
ingredientes pompatice domum Israhel 2 transite
in Chalanne et videte et ite inde in Emath magnam
et descendite in Geth Palestinorum et ad optima
quaeque regna horum si latior terminus eorum
termino vestro est 3 qui separati estis in diem
malum et adpropinquatis solio iniquitatis 4 qui
dormitis in lectis eburneis et lascivitis in stratis
vestris qui comeditis agnum de grege et vitulos de
medio armenti 5 qui canitis ad vocem psalterii sicut
David putaverunt se habere vasa cantici 6 bibentes
in fialis vinum et optimo unguento delibuti et nihil
patiebantur super contritione Ioseph 7 quapropter
nunc migrabunt in capite transmigrantium et
auferetur factio lascivientium 8 iuravit Dominus
Deus in anima sua dicit Dominus Deus exercituum
detestor ego superbiam Iacob et domos eius odi et
tradam civitatem cum habitatoribus suis 9 quod
si reliqui fuerint decem viri in domo una et ipsi
morientur 10 et tollet eum propinquus suus et
conburet eum ut efferat ossa de domo et dicet ei
qui in penetrabilibus domus est numquid adhuc
est apud te et respondebit finis est et dicet ei tace
et non recorderis nominis Domini 11 quia ecce
Dominus mandabit et percutiet domum maiorem
ruinis et domum minorem scissionibus 12 numquid
currere queunt in petris equi aut arari potest
in bubalis quoniam convertistis in amaritudinem
iudicium et fructum iustitiae in absinthium 13
qui laetamini in nihili qui dicitis numquid non in
fortitudine nostra adsumpsimus nobis cornua 14
ecce enim suscitabo super vos domus Israhel dicit
Dominus Deus exercituum gentem et conterent vos
ab introitu Emath usque ad torrentem Deserti

7 haec ostendit mihi Dominus Deus et ecce fictor
lucustae in principio germinantium serotini
imbris et ecce serotinus post tonsorem regis 2 et
factum est cum consummasset comedere herbam
terrae et dixi Domine Deus propitius esto obsecro
quis suscitabit Iacob quia parvulus est 3 misertus
est Dominus super hoc non erit dixit Dominus 4
haec ostendit mihi Dominus Deus et ecce vocabat
iudicium ad ignem Dominus Deus et devoravit
abyssum multam et comedit simul partem 5 et dixi
Domine Deus quiesce obsecro quis suscitabit Iacob
quia parvulus est 6 misertus est Dominus super
hoc sed et istud non erit dixit Dominus Deus 7
haec ostendit mihi et ecce Dominus stans super
murum litum et in manu eius trulla cementarii
8 et dixit Dominus ad me quid tu vides Amos et
dixi trullam cementarii et dixit Dominus ecce ego
ponam trullam in medio populi mei Israhel non
adiciam ultra superinducere eum 9 et demolientur
excelsa idoli et sanctificationes Israhel desolabuntur
et consurgam super domum Hieroboam in gladio
10 et misit Amasias sacerdos Bethel ad Hieroboam
regem Israhel dicens rebellavit contra te Amos in
medio domus Israhel non poterit terra sustinere
universos sermones eius 11 haec enim dicit Amos
in gladio morietur Hieroboam et Israhel captivus
migrabit de terra sua 12 et dixit Amasias ad Amos
qui vides gradere fuge in terram Iuda et comede
ibi panem et ibi prophetabis 13 et in Bethel non
adicies ultra ut prophetes quia sanctificatio regis
est et domus regni est 14 et respondit Amos et
dixit ad Amasiam non sum propheta et non sum
filius prophetae sed armentarius ego sum vellicans
sycomoros 15 et tulit me Dominus cum sequerer
gregem et dixit ad me Dominus vade propheta ad
populum meum Israhel 16 et nunc audi verbum
Domini tu dicis non prophetabis super Israhel et
non stillabis super domum idoli 17 propter hoc
haec dicit Dominus uxor tua in civitate fornicabitur
et filii tui et filiae tuae in gladio cadent et humus
tua funiculo metietur et tu in terra polluta morieris
et Israhel captivus migrabit de terra sua

8 haec ostendit mihi Dominus Deus et ecce uncinus
pomorum 2 et dixit quid tu vides Amos et
dixi uncinum pomorum et dixit Dominus ad me
venit finis super populum meum Israhel non
adiciam ultra ut pertranseam eum 3 et stridebunt
cardines templi in die illa dicit Dominus Deus multi
morientur in omni loco proicietur silentium 4
audite hoc qui conteritis pauperem et deficere
facitis egenos terrae 5 dicentes quando transibit
mensis et venundabimus merces et sabbatum et
aperiemus frumentum ut inminuamus mensuram
et augeamus siclum et subponamus stateras dolosas
6 ut possideamus in argento egenos et pauperes pro
calciamentis et quisquilias frumenti vendamus 7

iuravit Dominus in superbia Iacob si oblitus fuero
usque ad finem omnia opera eorum **8** numquid
super isto non commovebitur terra et lugebit omnis
habitator eius et ascendet quasi fluvius universus
et eicietur et defluet quasi rivus Aegypti **9** et erit
in die illa dicit Dominus occidet sol meridie et
tenebrescere faciam terram in die luminis **10** et
convertam festivitates vestras in luctum et omnia
cantica vestra in planctum et inducam super omne
dorsum vestrum saccum et super omne caput
calvitium et ponam eam quasi luctum unigeniti
et novissima eius quasi diem amarum **11** ecce
dies veniunt dicit Dominus et mittam famem in
terram non famem panis neque sitim aquae sed
audiendi verbum Domini **12** et commovebuntur
a mari usque ad mare et ab aquilone usque ad
orientem circumibunt quaerentes verbum Domini
et non invenient **13** in die illa deficient virgines
pulchrae et adulescentes in siti **14** qui iurant in
delicto Samariae et dicunt vivit deus tuus Dan et
vivit via Bersabee et cadent et non resurgent ultra

9 vidi Dominum stantem super altare et
dixit percute cardinem et commoveantur
superliminaria avaritia enim in capite omnium
et novissimum eorum in gladio interficiam non
erit fuga eis fugiet et non salvabitur ex eis qui
fugerit **2** si descenderint usque ad infernum inde
manus mea educet eos et si ascenderint usque
ad caelum inde detraham eos **(Sheol h7585)** **3** et si
absconditi fuerint in vertice Carmeli inde scrutans
auferam eos et si celaverint se ab oculis meis in
fundo maris ibi mandabo serpenti et mordebit eos
4 et si abierint in captivitatem coram inimicis suis
ibi mandabo gladio et occidet eos et ponam oculos
meos super eos in malum et non in bonum **5** et
Dominus Deus exercituum qui tangit terram et
tabescet et lugebunt omnes habitantes in ea et
ascendet sicut rivus omnis et defluet sicut fluvius
Aegypti **6** qui aedificat in caelo ascensionem suam
et fasciculum suum super terram fundavit qui
vocat aquas maris et effundit eas super faciem
terrae Dominus nomen eius **7** numquid non ut filii
Aethiopum vos estis mihi filii Israhel ait Dominus
numquid non Israhel ascendere feci de terra Aegypti
et Palestinos de Cappadocia et Syros de Cyrene **8**
ecce oculi Domini Dei super regnum peccans et
conteram illud a facie terrae verumtamen conterens
non conteram domum Iacob dicit Dominus **9**
ecce enim ego mandabo et concutiam in omnibus
gentibus domum Israhel sicut concutitur in cribro
et non cadet lapillus super terram **10** in gladio
morientur omnes peccatores populi mei qui dicunt
non adpropinquabit et non veniet super nos malum
11 in die illo suscitabo tabernaculum David quod
cecidit et reaedificabo aperturas murorum eius et
ea quae corruerant instaurabo et reaedificabo eum
sicut diebus antiquis **12** ut possideant reliquias
Idumeae et omnes nationes eo quod invocatum sit
nomen meum super eos dicit Dominus faciens haec
13 ecce dies veniunt dicit Dominus et conprehendet
arator messorem et calcator uvae mittentem semen
et stillabunt montes dulcedinem et omnes colles
culti erunt **14** et convertam captivitatem populi
mei Israhel et aedificabunt civitates desertas et
habitabunt et plantabunt vineas et bibent vinum
earum et facient hortos et comedent fructus eorum
15 et plantabo eos super humum suam et non
evellam eos ultra de terra sua quam dedi eis dicit
Dominus Deus tuus

Abdias Propheta

1 visio Abdiae haec dicit Dominus Deus ad Edom
auditum audivimus a Domino et legatum ad
gentes misit surgite et consurgamus adversum eum
in proelium 2 ecce parvulum te dedi in gentibus
contemptibilis tu es valde 3 superbia cordis tui
extulit te habitantem in scissuris petrae exaltantem
solium suum qui dicit in corde suo quis detrahet
me in terram 4 si exaltatus fueris ut aquila et si
inter sidera posueris nidum tuum inde detraham te
dicit Dominus 5 si fures introissent ad te si latrones
per noctem quomodo conticuisses nonne furati
essent sufficientia sibi si vindemiatores introissent
ad te numquid saltim racemos reliquissent tibi
6 quomodo scrutati sunt Esau investigaverunt
abscondita eius 7 usque ad terminum emiserunt te
omnes viri foederis tui inluserunt tibi invaluerunt
adversum te viri pacis tuae qui comedunt tecum
ponent insidias subter te non est prudentia in eo
8 numquid non in die illa dicit Dominus perdam
sapientes de Idumea et prudentiam de monte
Esau 9 et timebunt fortes tui a meridie ut intereat
vir de monte Esau 10 propter interfectionem et
propter iniquitatem in fratrem tuum Iacob operiet
te confusio et peribis in aeternum 11 in die cum
stares adversus quando capiebant alieni exercitum
eius et extranei ingrediebantur portas eius et super
Hierusalem mittebant sortem tu quoque eras quasi
unus ex eis 12 et non despicies in die fratris
tui in die peregrinationis eius et non laetaberis
super filios Iuda in die perditionis eorum et non
magnificabis os tuum in die angustiae 13 neque
ingredieris portam populi mei in die ruinae eorum
neque despicies et tu in malis eius in die vastitatis
illius et non emitteris adversum exercitum eius
in die vastitatis illius 14 neque stabis in exitibus
ut interficias eos qui fugerint et non concludes
reliquos eius in die tribulationis 15 quoniam iuxta
est dies Domini super omnes gentes sicut fecisti fiet
tibi retributionem tuam convertet in caput tuum
16 quomodo enim bibisti super montem sanctum
meum bibent omnes gentes iugiter et bibent et
absorbent et erunt quasi non sint 17 et in monte
Sion erit salvatio et erit sanctus et possidebit domus
Iacob eos qui se possederant 18 et erit domus
Iacob ignis et domus Ioseph flamma et domus Esau
stipula et succendentur in eis et devorabunt eos
et non erunt reliquiae domus Esau quia Dominus
locutus est 19 et hereditabunt hii qui ad austrum
montem Esau et qui in campestribus Philisthim
et possidebunt regionem Ephraim et regionem
Samariae et Beniamin possidebit Galaad 20 et
transmigratio exercitus huius filiorum Israhel omnia
Chananeorum usque ad Saraptham et transmigratio
Hierusalem quae in Bosforo est possidebit civitates
austri 21 et ascendent salvatores in montem Sion
iudicare montem Esau et erit Domino regnum

Jonas Propheta

1 et factum est verbum Domini ad Ionam filium
Amathi dicens **2** surge vade in Nineven civitatem
grandem et praedica in ea quia ascendit malitia eius
coram me **3** et surrexit Iona ut fugeret in Tharsis a
facie Domini et descendit Ioppen et invenit navem
euntem in Tharsis et dedit naulum eius et descendit
in eam ut iret cum eis in Tharsis a facie Domini
4 Dominus autem misit ventum magnum in mari
et facta est tempestas magna in mari et navis
periclitabatur conteri **5** et timuerunt nautae et
clamaverunt viri ad deum suum et miserunt vasa
quae erant in navi in mare ut adleviaretur ab eis
et Iona descendit ad interiora navis et dormiebat
sopore gravi **6** et accessit ad eum gubernator et
dixit ei quid tu sopore deprimeris surge invoca
Deum tuum si forte recogitet Deus de nobis et non
pereamus **7** et dixit vir ad collegam suum venite
et mittamus sortes et sciamus quare hoc malum
sit nobis et miserunt sortes et cecidit sors super
Ionam **8** et dixerunt ad eum indica nobis cuius
causa malum istud sit nobis quod est opus tuum
quae terra tua et quo vel ex quo populo es tu **9**
et dixit ad eos Hebraeus ego sum et Dominum
Deum caeli ego timeo qui fecit mare et aridam **10** et
timuerunt viri timore magno et dixerunt ad eum
quid hoc fecisti cognoverunt enim viri quod a facie
Domini fugeret quia indicaverat eis **11** et dixerunt
ad eum quid faciemus tibi et cessabit mare a nobis
quia mare ibat et intumescebat **12** et dixit ad eos
tollite me et mittite in mare et cessabit mare a
vobis scio enim ego quoniam propter me tempestas
grandis haec super vos **13** et remigabant viri ut
reverterentur ad aridam et non valebant quia mare
ibat et intumescebat super eos **14** et clamaverunt
ad Dominum et dixerunt quaesumus Domine ne
pereamus in anima viri istius et ne des super
nos sanguinem innocentem quia tu Domine sicut
voluisti fecisti **15** et tulerunt Ionam et miserunt in
mare et stetit mare a fervore suo **16** et timuerunt
viri timore magno Dominum et immolaverunt
hostias Domino et voverunt vota **17** et praeparavit
Dominus piscem grandem ut degluttiret Ionam et
erat Iona in ventre piscis tribus diebus et tribus
noctibus

2 et oravit Iona ad Dominum Deum suum de utero
piscis **2** et dixit clamavi de tribulatione mea
ad Dominum et exaudivit me de ventre inferni
clamavi et exaudisti vocem meam **(Sheol h7585)** **3** et
proiecisti me in profundum in corde maris et flumen
circumdedit me omnes gurgites tui et fluctus tui
super me transierunt **4** et ego dixi abiectus sum a
conspectu oculorum tuorum verumtamen rursus
videbo templum sanctum tuum **5** circumdederunt
me aquae usque ad animam abyssus vallavit me
pelagus operuit caput meum **6** ad extrema montium
descendi terrae vectes concluserunt me in aeternum
et sublevabis de corruptione vitam meam Domine
Deus meus **7** cum angustiaretur in me anima mea
Domini recordatus sum ut veniat ad te oratio mea ad
templum sanctum tuum **8** qui custodiunt vanitates
frustra misericordiam suam derelinquunt **9** ego
autem in voce laudis immolabo tibi quaecumque
vovi reddam pro salute Domino **10** et dixit Dominus
pisci et evomuit Ionam in aridam

3 et factum est verbum Domini ad Ionam secundo
dicens **2** surge vade ad Nineven civitatem
magnam et praedica in ea praedicationem quam ego
loquor ad te **3** et surrexit Iona et abiit in Nineven
iuxta verbum Domini et Nineve erat civitas magna
Dei itinere dierum trium **4** et coepit Iona introire
in civitatem itinere diei unius et clamavit et dixit
adhuc quadraginta dies et Nineve subvertetur **5** et
crediderunt viri ninevitae in Deo et praedicaverunt
ieiunium et vestiti sunt saccis a maiore usque ad
minorem **6** et pervenit verbum ad regem Nineve
et surrexit de solio suo et abiecit vestimentum
suum a se et indutus est sacco et sedit in cinere
7 et clamavit et dixit in Nineve ex ore regis et
principum eius dicens homines et iumenta et boves
et pecora non gustent quicquam nec pascantur et
aquam non bibant **8** et operiantur saccis homines et
iumenta et clament ad Dominum in fortitudine et
convertatur vir a via sua mala et ab iniquitate quae
est in manibus eorum **9** quis scit si convertatur et
ignoscat Deus et revertatur a furore irae suae et
non peribimus **10** et vidit Deus opera eorum quia
conversi sunt a via sua mala et misertus est Deus
super malitiam quam locutus fuerat ut faceret eis
et non fecit

4 et adflictus est Iona adflictione magna et iratus
est **2** et oravit ad Dominum et dixit obsecro
Domine numquid non hoc est verbum meum cum
adhuc essem in terra mea propter hoc praeoccupavi
ut fugerem in Tharsis scio enim quia tu Deus clemens
et misericors es patiens et multae miserationis et
ignoscens super malitia **3** et nunc Domine tolle
quaeso animam meam a me quia melior est mihi
mors quam vita **4** et dixit Dominus putasne bene
irasceris tu **5** et egressus est Iona de civitate et
sedit contra orientem civitatis et fecit sibimet ibi
umbraculum et sedebat subter eum in umbra donec
videret quid accideret civitati **6** et praeparavit

Dominus Deus hederam et ascendit super caput
Ionae ut esset umbra super caput eius et protegeret
eum laboraverat enim et laetatus est Iona super
hedera laetitia magna **7** et paravit Deus vermem
ascensu diluculo in crastinum et percussit hederam
et exaruit **8** et cum ortus fuisset sol praecepit
Dominus vento calido et urenti et percussit sol
super caput Ionae et aestuabat et petivit animae
suae ut moreretur et dixit melius est mihi mori
quam vivere **9** et dixit Dominus ad Ionam putasne
bene irasceris tu super hederam et dixit bene
irascor ego usque ad mortem **10** et dixit Dominus
tu doles super hederam in qua non laborasti neque
fecisti ut cresceret quae sub una nocte nata est
et una nocte periit **11** et ego non parcam Nineve
civitati magnae in qua sunt plus quam centum
viginti milia hominum qui nesciunt quid sit inter
dexteram et sinistram suam et iumenta multa

Micha Propheta

1 verbum Domini quod factum est ad Micham
Morasthiten in diebus Ioatham Ahaz Ezechiae
regum Iuda quod vidit super Samariam et
Hierusalem **2** audite populi omnes et adtendat terra
et plenitudo eius et sit Dominus Deus vobis in testem
Dominus de templo sancto suo **3** quia ecce Dominus
egreditur de loco suo et descendet et calcabit super
excelsa terrae **4** et consumentur montes subtus
eum et valles scindentur sicut cera a facie ignis sicut
aquae quae decurrunt in praeceps **5** in scelere Iacob
omne istud et in peccatis domus Israhel quod scelus
Iacob nonne Samaria et quae excelsa Iudae nonne
Hierusalem **6** et ponam Samariam quasi acervum
lapidum in agro cum plantatur vinea et detraham
in vallem lapides eius et fundamenta eius revelabo
7 et omnia sculptilia eius concidentur et omnes
mercedes eius conburentur igni et omnia idola
eius ponam in perditionem quia de mercedibus
meretricis congregata sunt et usque ad mercedem
meretricis revertentur **8** super hoc plangam et
ululabo vadam spoliatus et nudus faciam planctum
velut draconum et luctum quasi strutionum **9** quia
desperata est plaga eius quia venit usque ad Iudam
tetigit portam populi mei usque ad Hierusalem
10 in Geth nolite adnuntiare lacrimis ne ploretis
in domo Pulveris pulvere vos conspergite **11** et
transite vobis habitatio Pulchra confusa ignominia
non est egressa quae habitat in Exitu planctum
domus Vicinae accipiet ex vobis quae stetit sibimet
12 quia infirmata est in bonum quae habitat in
Amaritudinibus quia descendit malum a Domino in
portam Hierusalem **13** tumultus quadrigae stuporis
habitanti Lachis principium peccati est filiae Sion
quia in te inventa sunt scelera Israhel **14** propterea
dabit emissarios super hereditatem Geth domus
Mendacii in deceptionem regibus Israhel **15** adhuc
heredem adducam tibi quae habitas in Maresa
usque Adollam veniet gloria Israhel **16** decalvare
et tondere super filios deliciarum tuarum dilata
calvitium tuum sicut aquila quoniam captivi ducti
sunt ex te

2 vae qui cogitatis inutile et operamini malum
in cubilibus vestris in luce matutina faciunt
illud quoniam contra Deum est manus eorum
2 et concupierunt agros et violenter tulerunt
et domos rapuerunt et calumniabantur virum
et domum eius virum et hereditatem eius **3**
idcirco haec dicit Dominus ecce ego cogito super
familiam istam malum unde non auferetis colla
vestra et non ambulabitis superbi quoniam tempus
pessimum est **4** in die illa sumetur super vos
parabola et cantabitur canticum cum suavitate
dicentium depopulatione vastati sumus pars populi
mei commutata est quomodo recedet a me cum
revertatur qui regiones nostras dividat **5** propter
hoc non erit tibi mittens funiculum sortis in coetu
Domini **6** ne loquamini loquentes non stillabit
super istos non conprehendet confusio **7** dicit
domus Iacob numquid adbreviatus est spiritus
Domini aut tales sunt cogitationes eius nonne
verba mea bona sunt cum eo qui recte graditur
8 et e contrario populus meus in adversarium
consurrexit desuper tunica pallium sustulistis eos
qui transiebant simpliciter convertistis in bellum **9**
mulieres populi mei eiecistis de domo deliciarum
suarum a parvulis earum tulistis laudem meam in
perpetuum **10** surgite et ite quia non habetis hic
requiem propter inmunditiam eius corrumpetur
putredine pessima **11** utinam non essem vir habens
spiritum et mendacium potius loquerer stillabo tibi
in vinum et in ebrietatem et erit super quem stillatur
populus iste **12** congregatione congregabo Iacob
totum te in unum conducam reliquias Israhel pariter
ponam illum quasi gregem in ovili quasi pecus in
medio caularum tumultuabuntur a multitudine
hominum **13** ascendet enim pandens iter ante eos
divident et transibunt portam et egredientur per
eam et transibit rex eorum coram eis et Dominus in
capite eorum

3 et dixi audite principes Iacob et duces domus
Israhel numquid non vestrum est scire iudicium
2 qui odio habetis bonum et diligitis malum qui
violenter tollitis pelles eorum desuper eos et
carnem eorum desuper ossibus eorum **3** qui
comederunt carnem populi mei et pellem eorum
desuper excoriaverunt et ossa eorum confregerunt
et conciderunt sicut in lebete et quasi carnem
in medio ollae **4** tunc clamabunt ad Dominum
et non exaudiet eos et abscondet faciem suam
ab eis in tempore illo sicut nequiter egerunt
in adinventionibus suis **5** haec dicit Dominus
super prophetas qui seducunt populum meum
qui mordent dentibus suis et praedicant pacem
et si quis non dederit in ore eorum quippiam
sanctificant super eum proelium **6** propterea
nox vobis pro visione erit et tenebrae vobis pro
divinatione et occumbet sol super prophetas et
obtenebrabitur super eos dies **7** et confundentur
qui vident visiones et confundentur divini et
operient vultus suos omnes quia non est responsum
Dei **8** verumtamen ego repletus sum fortitudine
spiritus Domini iudicio et virtute ut adnuntiem

Iacob scelus suum et Israhel peccatum suum 9
audite haec principes domus Iacob et iudices domus
Israhel qui abominamini iudicium et omnia recta
pervertitis 10 qui aedificatis Sion in sanguinibus
et Hierusalem in iniquitate 11 principes eius in
muneribus iudicabant et sacerdotes eius in mercede
docebant et prophetae eius in pecunia divinabant
et super Dominum requiescebant dicentes numquid
non Dominus in medio nostrum non venient super
nos mala 12 propter hoc causa vestri Sion quasi
ager arabitur et Hierusalem quasi acervus lapidum
erit et mons templi in excelsa silvarum

4 et in novissimo dierum erit mons domus Domini
praeparatus in vertice montium et sublimis super
colles et fluent ad eum populi 2 et properabunt
gentes multae et dicent venite ascendamus ad
montem Domini et ad domum Dei Iacob et docebit
nos de viis suis et ibimus in semitis eius quia de Sion
egredietur lex et verbum Domini de Hierusalem 3
et iudicabit inter populos multos et corripiet gentes
fortes usque in longinquum et concident gladios
suos in vomeres et hastas suas in ligones non sumet
gens adversus gentem gladium et non discent ultra
belligerare 4 et sedebit vir subtus vineam suam
et subtus ficum suam et non erit qui deterreat
quia os Domini exercituum locutum est 5 quia
omnes populi ambulabunt unusquisque in nomine
dei sui nos autem ambulabimus in nomine Domini
Dei nostri in aeternum et ultra 6 in die illa dicit
Dominus congregabo claudicantem et eam quam
eieceram colligam et quam adflixeram 7 et ponam
claudicantem in reliquias et eam quae laboraverat
in gentem robustam et regnabit Dominus super eos
in monte Sion ex hoc nunc et usque in aeternum 8
et tu turris Gregis nebulosa filiae Sion usque ad
te veniet et veniet potestas prima regnum filiae
Hierusalem 9 nunc quare maerore contraheris
numquid rex non est tibi aut consiliarius tuus periit
quia conprehendit te dolor sicut parturientem
10 dole et satage filia Sion quasi parturiens quia
nunc egredieris de civitate et habitabis in regione
et venies usque ad Babylonem ibi liberaberis ibi
redimet te Dominus de manu inimicorum tuorum
11 et nunc congregatae sunt super te gentes multae
quae dicunt lapidetur et aspiciat in Sion oculus
noster 12 ipsi autem non cognoverunt cogitationes
Domini et non intellexerunt consilium eius quia
congregavit eos quasi faenum areae 13 surge et
tritura filia Sion quia cornu tuum ponam ferreum et
ungulas tuas ponam aereas et comminues populos
multos et interficiam Domino rapinas eorum et
fortitudinem eorum Domino universae terrae

5 nunc vastaberis filia latronis obsidionem
posuerunt super nos in virga percutient
maxillam iudicis Israhel 2 et tu Bethleem Ephrata
parvulus es in milibus Iuda ex te mihi egredietur
qui sit dominator in Israhel et egressus eius ab
initio a diebus aeternitatis 3 propter hoc dabit
eos usque ad tempus in quo parturiens pariet
reliquiae fratrum eius convertentur ad filios Israhel
4 et stabit et pascet in fortitudine Domini in
sublimitate nominis Domini Dei sui et convertentur
quia nunc magnificabitur usque ad terminos terrae
5 et erit iste pax Assyrius cum venerit in terram
nostram et quando calcaverit in domibus nostris
et suscitabimus super eum septem pastores et
octo primates homines 6 et pascent terram Assur
in gladio et terram Nemrod in lanceis eius et
liberabit ab Assur cum venerit in terram nostram
et cum calcaverit in finibus nostris 7 et erunt
reliquiae Iacob in medio populorum multorum
quasi ros a Domino et quasi stillae super herbam
quae non expectat virum et non praestolatur filios
hominum 8 et erunt reliquiae Iacob in gentibus in
medio populorum multorum quasi leo in iumentis
silvarum et quasi catulus leonis in gregibus pecorum
qui cum transierit et conculcaverit et ceperit non
est qui eruat 9 exaltabitur manus tua super hostes
tuos et omnes inimici tui interibunt 10 et erit in die
illa dicit Dominus auferam equos tuos de medio tui
et disperdam quadrigas tuas 11 et perdam civitates
terrae tuae et destruam omnes munitiones tuas 12
et auferam maleficia de manu tua et divinationes
non erunt in te 13 et perire faciam sculptilia tua
et statuas tuas de medio tui et non adorabis ultra
opera manuum tuarum 14 et evellam lucos tuos de
medio tui et conteram civitates tuas 15 et faciam
in furore et in indignatione ultionem in omnibus
gentibus quae non audierunt

6 audite quae Dominus loquitur surge contende
iudicio adversum montes et audiant colles
vocem tuam 2 audiant montes iudicium Domini
et fortia fundamenta terrae quia iudicium Domini
cum populo suo et cum Israhel diiudicabitur 3
populus meus quid feci tibi et quid molestus fui tibi
responde mihi 4 quia eduxi te de terra Aegypti et
de domo servientium liberavi te et misi ante faciem
tuam Mosen et Aaron et Mariam 5 populus meus
memento quaeso quid cogitaverit Balac rex Moab
et quid responderit ei Balaam filius Beor de Setthim
usque ad Galgalam ut cognosceret iustitias Domini
6 quid dignum offeram Domino curvem genu Deo
excelso numquid offeram ei holocaustomata et
vitulos anniculos 7 numquid placari potest Dominus

in milibus arietum aut in multis milibus hircorum
pinguium numquid dabo primogenitum meum
pro scelere meo fructum ventris mei pro peccato
animae meae **8** indicabo tibi o homo quid sit bonum
et quid Dominus quaerat a te utique facere iudicium
et diligere misericordiam et sollicitum ambulare
cum Deo tuo **9** vox Domini ad civitatem clamat et
salus erit timentibus nomen tuum audite tribus et
quis adprobabit illud **10** adhuc ignis in domo impii
thesauri iniquitatis et mensura minor irae plena **11**
numquid iustificabo stateram impiam et saccelli
pondera dolosa **12** in quibus divites eius repleti
sunt iniquitate et habitantes in ea loquebantur
mendacium et lingua eorum fraudulenta in ore
eorum **13** et ego ergo coepi percutere te perditione
super peccatis tuis **14** tu comedes et non saturaberis
et humiliatio tua in medio tui et adprehendes et
non salvabis et quos salvaveris in gladium dabo **15**
tu seminabis et non metes tu calcabis olivam et non
ungueris oleo et mustum et non bibes vinum **16**
et custodisti praecepta Omri et omne opus domus
Achab et ambulasti in voluntatibus eorum ut darem
te in perditionem et habitantes in ea in sibilum et
obprobrium populi mei portabitis

7 vae mihi quia factus sum sicut qui colligit in
autumno racemos vindemiae non est botrus ad
comedendum praecoquas ficus desideravit anima
mea **2** periit sanctus de terra et rectus in hominibus
non est omnes in sanguine insidiantur vir fratrem
suum venatur ad mortem **3** malum manuum
suarum dicunt bonum princeps postulat et iudex
in reddendo est et magnus locutus est desiderium
animae suae et conturbaverunt eam **4** qui optimus
in eis est quasi paliurus et qui rectus quasi spina
de sepe dies speculationis tuae visitatio tua venit
nunc erit vastitas eorum **5** nolite credere amico
et nolite confidere in duce ab ea quae dormit
in sinu tuo custodi claustra oris tui **6** quia filius
contumeliam facit patri filia consurgit adversus
matrem suam nurus contra socrum suam inimici
hominis domestici eius **7** ego autem ad Dominum
aspiciam expectabo Deum salvatorem meum audiet
me Deus meus **8** ne laeteris inimica mea super
me quia cecidi consurgam cum sedero in tenebris
Dominus lux mea est **9** iram Domini portabo
quoniam peccavi ei donec iudicet causam meam et
faciat iudicium meum educet me in lucem videbo
in iustitiam eius **10** et aspiciet inimica mea et
operietur confusione quae dicit ad me ubi est
Dominus Deus tuus oculi mei videbunt in eam nunc
erit in conculcationem ut lutum platearum **11** dies
ut aedificentur maceriae tuae in die illa longe fiet
lex **12** in die illa et usque ad te veniet Assur et
usque ad civitates munitas et a civitatibus munitis
usque ad flumen et ad mare de mari et ad montem
de monte **13** et erit terra in desolationem propter
habitatores suos et propter fructum cogitationum
eorum **14** pasce populum tuum in virga tua gregem
hereditatis tuae habitantes solos in saltu in medio
Carmeli pascentur Basan et Galaad iuxta dies
antiquos **15** secundum dies egressionis tuae de
terra Aegypti ostendam ei mirabilia **16** videbunt
gentes et confundentur super omni fortitudine
sua ponent manus super os aures eorum surdae
erunt **17** lingent pulverem sicut serpens velut
reptilia terrae proturbabuntur de aedibus suis
Dominum Deum nostrum desiderabunt et timebunt
te **18** quis Deus similis tui qui aufers iniquitatem
et transis peccatum reliquiarum hereditatis tuae
non inmittet ultra furorem suum quoniam volens
misericordiam est **19** revertetur et miserebitur
nostri deponet iniquitates nostras et proiciet in
profundum maris omnia peccata nostra **20** dabis
veritatem Iacob misericordiam Abraham quae
iurasti patribus nostris a diebus antiquis

Nahum Propheta

1 onus Nineve liber visionis Naum Helcesei **2** Deus aemulator et ulciscens Dominus ulciscens
Dominus et habens furorem ulciscens Dominus
in hostes suos et irascens ipse inimicis suis **3**
Dominus patiens et magnus fortitudine et mundans
non faciet innocentem Dominus in tempestate et
turbine viae eius et nebulae pulvis pedum eius **4**
increpans mare et exsiccans illud et omnia flumina
ad desertum deducens infirmatus est Basan et
Carmelus et flos Libani elanguit **5** montes commoti
sunt ab eo et colles adsolati sunt et contremuit
terra a facie eius et orbis et omnes habitantes in
eo **6** ante faciem indignationis eius quis stabit
et quis resistet in ira furoris eius indignatio
eius effusa est ut ignis et petrae dissolutae sunt
ab eo **7** bonus Dominus et confortans in die
tribulationis et sciens sperantes in se **8** et in diluvio
praetereunte consummationem faciet loci eius et
inimicos eius persequentur tenebrae **9** quid cogitatis
contra Dominum consummationem ipse faciet non
consurget duplex tribulatio **10** quia sicut spinae se
invicem conplectuntur sic convivium eorum pariter
potantium consumentur quasi stipula ariditate
plena **11** ex te exivit cogitans contra Dominum
malitiam mente pertractans praevaricationem **12**
haec dicit Dominus si perfecti fuerint et ita plures
sic quoque adtondentur et pertransibit adflixi te et
non adfligam te ultra **13** et nunc conteram virgam
eius de dorso tuo et vincula tua disrumpam **14** et
praecipiet super te Dominus non seminabitur ex
nomine tuo amplius de domo Dei tui interficiam
sculptile et conflatile ponam sepulchrum tuum
quia inhonoratus es **15** ecce super montes pedes
evangelizantis et adnuntiantis pacem celebra Iuda
festivitates tuas et redde vota tua quia non adiciet
ultra ut pertranseat in te Belial universus interiit

2 ascendit qui dispergat coram te qui custodit
obsidionem contemplare viam conforta lumbos
robora virtutem valde **2** quia reddidit Dominus
superbiam Iacob sicut superbiam Israhel quia
vastatores dissipaverunt eos et propagines eorum
corruperunt **3** clypeus fortium eius ignitus viri
exercitus in coccineis igneae habenae currus in
die praeparationis eius et agitatores consopiti
sunt **4** in itineribus conturbati sunt quadrigae
conlisae sunt in plateis aspectus eorum quasi
lampades quasi fulgura discurrentia **5** recordabitur
fortium suorum ruent in itineribus suis velociter
ascendent muros eius et praeparabitur umbraculum
6 portae fluviorum apertae sunt et templum ad
solum dirutum **7** et miles captivus abductus est et
ancillae eius minabantur gementes ut columbae
murmurantes in cordibus suis **8** et Nineve quasi
piscina aquarum aquae eius ipsi vero fugerunt
state state et non est qui revertatur **9** diripite
argentum diripite aurum et non est finis divitiarum
ex omnibus vasis desiderabilibus **10** dissipata et
scissa et dilacerata et cor tabescens et dissolutio
geniculorum et defectio in cunctis renibus et facies
omnium sicut nigredo ollae **11** ubi est habitaculum
leonum et pascua catulorum leonum ad quam ivit
leo ut ingrederetur illuc catulus leonis et non est
qui exterreat **12** leo cepit sufficienter catulis suis et
necavit leaenis suis et implevit praeda speluncas
suas et cubile suum rapina **13** ecce ego ad te
dicit Dominus exercituum et succendam usque ad
fumum quadrigas eius et leunculos tuos comedet
gladius et exterminabo de terra praedam tuam et
non audietur ultra vox nuntiorum tuorum

3 vae civitas sanguinum universa mendacii
dilaceratione plena non recedet a te rapina
2 vox flagelli et vox impetus rotae et equi
frementis et quadrigae ferventis equitis ascendentis
3 et micantis gladii et fulgurantis hastae et
multitudinis interfectae et gravis ruinae nec est finis
cadaverum et corruent in corporibus suis **4** propter
multitudinem fornicationum meretricis speciosae
et gratae et habentis maleficia quae vendidit gentes
in fornicationibus suis et familias in maleficiis suis **5**
ecce ego ad te dicit Dominus exercituum et revelabo
pudenda tua in facie tua et ostendam gentibus
nuditatem tuam et regnis ignominiam tuam **6** et
proiciam super te abominationes et contumeliis
te adficiam et ponam te in exemplum **7** et erit
omnis qui viderit te resiliet a te et dicet vastata
est Nineve quis commovebit super te caput unde
quaeram consolatorem tibi **8** numquid melior es ab
Alexandria populorum quae habitat in fluminibus
aqua in circuitu eius cuius divitiae mare aquae muri
eius **9** Aethiopia fortitudo et Aegyptus et non est
finis Africa et Lybies fuerunt in auxilio tuo **10** sed et
ipsa in transmigrationem ducta est in captivitatem
parvuli eius elisi sunt in capite omnium viarum
et super inclitos eius miserunt sortem et omnes
optimates eius confixi sunt in conpedibus **11** et
tu ergo inebriaberis eris despecta et tu quaeres
auxilium ab inimico **12** omnes munitiones tuae
sicuti ficus cum grossis suis si concussae fuerint
cadent in os comedentis **13** ecce populus tuus
mulieres in medio tui inimicis tuis adapertione
pandentur portae terrae tuae devorabit ignis vectes
tuos **14** aquam propter obsidionem hauri tibi

extrue munitiones tuas intra in lutum et calca
subigens tene laterem **15** ibi comedet te ignis
peribis gladio devorabit te ut bruchus congregare
ut bruchus multiplicare ut lucusta **16** plures fecisti
negotiationes tuas quam stellae sunt caeli bruchus
expansus est et avolavit **17** custodes tui quasi
lucustae et parvuli tui quasi lucustae lucustarum
quae considunt in sepibus in die frigoris sol ortus
est et avolaverunt et non est cognitus locus earum
ubi fuerint **18** dormitaverunt pastores tui rex Assur
sepelientur principes tui latitavit populus tuus
in montibus et non est qui congreget **19** non est
obscura contritio tua pessima est plaga tua omnes
qui audierunt auditionem tuam conpresserunt
manum super te quia super quem non transiit
malitia tua semper

Habacuc Propheta

1 onus quod vidit Abacuc propheta **2** usquequo
Domine clamabo et non exaudies vociferabor ad
te vim patiens et non salvabis **3** quare ostendisti
mihi iniquitatem et laborem videre praeda et
iniustitia contra me et factum est iudicium et
contradictio potentior **4** propter hoc lacerata
est lex et non pervenit usque ad finem iudicium
quia impius praevalet adversus iustum propterea
egreditur iudicium perversum **5** aspicite in gentibus
et videte et admiramini et obstupescite quia opus
factum est in diebus vestris quod nemo credet
cum narrabitur **6** quia ecce ego suscitabo Chaldeos
gentem amaram et velocem ambulantem super
latitudinem terrae ut possideat tabernacula non sua
7 horribilis et terribilis est ex semet ipsa iudicium et
onus eius egredietur **8** leviores pardis equi eius et
velociores lupis vespertinis et diffundentur equites
eius equites namque eius de longe venient volabunt
quasi aquila festinans ad comedendum **9** omnes
ad praedam venient facies eorum ventus urens
et congregabit quasi harenam captivitatem **10** et
ipse de regibus triumphabit et tyranni ridiculi
eius erunt ipse super omnem munitionem ridebit
et conportabit aggerem et capiet eam **11** tunc
mutabitur spiritus et pertransibit et corruet haec
est fortitudo eius dei sui **12** numquid non tu
a principio Domine Deus meus Sancte meus et
non moriemur Domine in iudicium posuisti eum
et fortem ut corriperes fundasti eum **13** mundi
sunt oculi tui ne videas malum et respicere ad
iniquitatem non poteris quare non respicis super
inique agentes et taces devorante impio iustiorem
se **14** et facies homines quasi pisces maris et quasi
reptile non habens principem **15** totum in hamo
sublevavit traxit illud in sagena sua et congregavit
in rete suo super hoc laetabitur et exultabit **16**
propterea immolabit sagenae suae et sacrificabit
reti suo quia in ipsis incrassata est pars eius et cibus
eius electus **17** propter hoc ergo expandit sagenam
suam et semper interficere gentes non parcet

2 super custodiam meam stabo et figam gradum
super munitionem et contemplabor ut videam
quid dicatur mihi et quid respondeam ad arguentem
me **2** et respondit mihi Dominus et dixit scribe
visum et explana eum super tabulas ut percurrat qui
legerit eum **3** quia adhuc visus procul et apparebit
in finem et non mentietur si moram fecerit expecta
illum quia veniens veniet et non tardabit **4** ecce qui
incredulus est non erit recta anima eius in semet
ipso iustus autem in fide sua vivet **5** et quomodo
vinum potantem decipit sic erit vir superbus et non
decorabitur qui dilatavit quasi infernus animam
suam et ipse quasi mors et non adimpletur et
congregabit ad se omnes gentes et coacervabit ad se
omnes populos **(Sheol h7585)** **6** numquid non omnes
isti super eum parabolam sument et loquellam
enigmatum eius et dicetur vae ei qui multiplicat
non sua usquequo et adgravat contra se densum
lutum **7** numquid non repente consurgent qui
mordeant te et suscitabuntur lacerantes te et eris
in rapinam eis **8** quia tu spoliasti gentes multas
spoliabunt te omnes qui reliqui fuerint de populis
propter sanguinem hominis et iniquitatem terrae
civitatis et omnium habitantium in ea **9** vae qui
congregat avaritiam malam domui suae ut sit in
excelso nidus eius et liberari se putat de manu
mali **10** cogitasti confusionem domui tuae concidisti
populos multos et peccavit anima tua **11** quia lapis
de pariete clamabit et lignum quod inter iuncturas
aedificiorum est respondebit **12** vae qui aedificat
civitatem in sanguinibus et praeparat urbem in
iniquitate **13** numquid non haec a Domino sunt
exercituum laborabunt enim populi in multo igni
et gentes in vacuum et deficient **14** quia replebitur
terra ut cognoscat gloriam Domini quasi aquae
operientes mare **15** vae qui potum dat amico suo
mittens fel suum et inebrians ut aspiciat nuditatem
eius **16** repletus est ignominia pro gloria bibe tu
quoque et consopire circumdabit te calix dexterae
Domini et vomitus ignominiae super gloriam tuam
17 quia iniquitas Libani operiet te et vastitas
animalium deterrebit eos de sanguinibus hominis et
iniquitate terrae et civitatis et omnium habitantium
in ea **18** quid prodest sculptile quia sculpsit illud
fictor suus conflatile et imaginem falsam quia
speravit in figmento fictor eius ut faceret simulacra
muta **19** vae qui dicit ligno expergiscere surge
lapidi tacenti numquid ipse docere poterit ecce iste
coopertus est auro et argento et omnis spiritus non
est in visceribus eius **20** Dominus autem in templo
sancto suo sileat a facie eius omnis terra

3 oratio Abacuc prophetae pro ignorationibus
2 Domine audivi auditionem tuam et timui
Domine opus tuum in medio annorum vivifica
illud in medio annorum notum facies cum iratus
fueris misericordiae recordaberis **3** Deus ab austro
veniet et Sanctus de monte Pharan semper operuit
caelos gloria eius et laudis eius plena est terra **4**
splendor eius ut lux erit cornua in manibus eius ibi
abscondita est fortitudo eius **5** ante faciem eius
ibit mors et egredietur diabolus ante pedes eius
6 stetit et mensus est terram aspexit et dissolvit

gentes et contriti sunt montes saeculi incurvati
sunt colles mundi ab itineribus aeternitatis eius **7**
pro iniquitate vidi tentoria Aethiopiae turbabuntur
pelles terrae Madian **8** numquid in fluminibus iratus
es Domine aut in fluminibus furor tuus vel in mari
indignatio tua quia ascendes super equos tuos et
quadrigae tuae salvatio **9** suscitans suscitabis arcum
tuum iuramenta tribubus quae locutus es semper
fluvios scindes terrae **10** viderunt te et doluerunt
montes gurges aquarum transiit dedit abyssus
vocem suam altitudo manus suas levavit **11** sol et
luna steterunt in habitaculo suo in luce sagittarum
tuarum ibunt in splendore fulgurantis hastae
tuae **12** in fremitu conculcabis terram in furore
obstupefacies gentes **13** egressus es in salutem
populi tui in salutem cum christo tuo percussisti
caput de domo impii denudasti fundamentum
usque ad collum semper **14** maledixisti sceptris
eius capiti bellatorum eius venientibus ut turbo ad
dispergendum me exultatio eorum sicut eius qui
devorat pauperem in abscondito **15** viam fecisti
in mari equis tuis in luto aquarum multarum **16**
audivi et conturbatus est venter meus ad vocem
contremuerunt labia mea ingrediatur putredo in
ossibus meis et subter me scateat ut requiescam
in die tribulationis ut ascendam ad populum
accinctum nostrum **17** ficus enim non florebit et
non erit germen in vineis mentietur opus olivae et
arva non adferent cibum abscidetur de ovili pecus
et non erit armentum in praesepibus **18** ego autem
in Domino gaudebo exultabo in Deo Iesu meo **19**
Dominus Deus fortitudo mea et ponet pedes meos
quasi cervorum et super excelsa mea deducet me
victori in psalmis canentem

Sofonias Propheta

1 verbum Domini quod factum est ad Sofoniam
filium Chusi filium Godoliae filii Amariae filii
Ezechiae in diebus Iosiae filii Amon regis Iuda
2 congregans congregabo omnia a facie terrae
dicit Dominus **3** congregans hominem et pecus
congregans volatile caeli et pisces maris et ruinae
impiorum erunt et disperdam homines a facie
terrae dicit Dominus **4** et extendam manum meam
super Iudam et super omnes habitantes Hierusalem
et disperdam de loco hoc reliquias Baal et nomina
aedituorum cum sacerdotibus **5** et eos qui adorant
super tecta militiam caeli et adorant et iurant in
Domino et iurant in Melchom **6** et qui avertuntur
de post tergum Domini et qui non quaesierunt
Dominum nec investigaverunt eum **7** silete a
facie Domini Dei quia iuxta est dies Domini quia
praeparavit Dominus hostiam sanctificavit vocatos
suos **8** et erit in die hostiae Domini visitabo super
principes et super filios regis et super omnes qui
induti sunt veste peregrina **9** et visitabo omnem
qui arroganter ingreditur super limen in die illa
qui conplent domum Domini Dei sui iniquitate
et dolo **10** et erit in die illa dicit Dominus vox
clamoris a porta Piscium et ululatus a secunda et
contritio magna a collibus **11** ululate habitatores
pilae conticuit omnis populus Chanaan disperierunt
omnes involuti argento **12** et erit in tempore illo
scrutabor Hierusalem in lucernis et visitabo super
viros defixos in fecibus suis qui dicunt in cordibus
suis non faciet bene Dominus et non faciet male **13**
et erit fortitudo eorum in direptionem et domus
eorum in desertum et aedificabunt domos et non
habitabunt et plantabunt vineas et non bibent
vinum earum **14** iuxta est dies Domini magnus iuxta
et velox nimis vox diei Domini amara tribulabitur
ibi fortis **15** dies irae dies illa dies tribulationis
et angustiae dies calamitatis et miseriae dies
tenebrarum et caliginis dies nebulae et turbinis **16**
dies tubae et clangoris super civitates munitas et
super angulos excelsos **17** et tribulabo homines et
ambulabunt ut caeci quia Domino peccaverunt et
effundetur sanguis eorum sicut humus et corpus
eorum sicut stercora **18** sed et argentum eorum
et aurum eorum non poterit liberare eos in die
irae Domini in igne zeli eius devorabitur omnis
terra quia consummationem cum festinatione faciet
cunctis habitantibus terram

2 convenite congregamini gens non amabilis
2 priusquam pariat iussio quasi pulverem
transeuntem diem antequam veniat super vos
ira furoris Domini antequam veniat super vos
dies furoris Domini **3** quaerite Dominum omnes
mansueti terrae qui iudicium eius estis operati
quaerite iustum quaerite mansuetum si quo modo
abscondamini in die furoris Domini **4** quia Gaza
destructa erit et Ascalon in desertum Azotum in
meridie eicient et Accaron eradicabitur **5** vae qui
habitatis funiculum maris gens perditorum verbum
Domini super vos Chanaan terra Philisthinorum
et disperdam te ita ut non sit inhabitator **6** et
erit funiculus maris requies pastorum et caulae
pecorum **7** et erit funiculus eius qui remanserit de
domo Iuda ibi pascentur in domibus Ascalonis ad
vesperam requiescent quia visitabit eos Dominus
Deus eorum et avertet captivitatem eorum **8** audivi
obprobrium Moab et blasphemias filiorum Ammon
quae exprobraverunt populo meo et magnificati
sunt super terminos eorum **9** propterea vivo ego
dicit Dominus exercituum Deus Israhel quia Moab
ut Sodoma erit et filii Ammon quasi Gomorra
siccitas spinarum et acervi salis et desertum usque
in aeternum reliquiae populi mei diripient illos
residui gentis meae possidebunt eos **10** hoc eis
eveniet pro superbia sua quia blasphemaverunt et
magnificati sunt super populum Domini exercituum
11 horribilis Dominus super eos et adtenuabit omnes
deos terrae et adorabunt eum vir de loco suo omnes
insulae gentium **12** sed et vos Aethiopes interfecti
gladio meo eritis **13** et extendet manum suam super
aquilonem et perdet Assur et ponet speciosam in
solitudinem et in invium et quasi desertum **14** et
accubabunt in medio eius greges omnes bestiae
gentium et onocrotalus et ericius in liminibus eius
morabuntur vox cantantis in fenestra corvus in
superliminari quoniam adtenuabo robur eius **15**
haec est civitas gloriosa habitans in confidentia
quae dicebat in corde suo ego sum et extra me non
est alia amplius quomodo facta est in desertum
cubile bestiae omnis qui transit per eam sibilabit et
movebit manum suam

3 vae provocatrix et redempta civitas columba **2**
non audivit vocem et non suscepit disciplinam
in Domino non est confisa ad Deum suum non
adpropiavit **3** principes eius in medio eius quasi
leones rugientes iudices eius lupi vespere non
relinquebant in mane **4** prophetae eius vesani viri
infideles sacerdotes eius polluerunt sanctum iniuste
egerunt contra legem **5** Dominus iustus in medio
eius non faciet iniquitatem mane mane iudicium
suum dabit in luce et non abscondetur nescivit
autem iniquus confusionem **6** disperdi gentes et
dissipati sunt anguli earum desertas feci vias eorum

dum non est qui transeat desolatae sunt civitates
eorum non remanente viro nec ullo habitatore **7**
dixi attamen timebis me suscipies disciplinam et
non peribit habitaculum eius propter omnia in
quibus visitavi eam verumtamen diluculo surgentes
corruperunt omnes cogitationes suas **8** quapropter
expecta me dicit Dominus in die resurrectionis
meae in futurum quia iudicium meum ut congregem
gentes et colligam regna ut effundam super eas
indignationem meam omnem iram furoris mei in
igne enim zeli mei devorabitur omnis terra **9** quia
tunc reddam populis labium electum ut vocent
omnes in nomine Domini et serviant ei umero uno
10 ultra flumina Aethiopiae inde supplices mei filii
dispersorum meorum deferent munus mihi **11** in die
illa non confunderis super cunctis adinventionibus
tuis quibus praevaricata es in me quia tunc auferam
de medio tui magniloquos superbiae tuae et non
adicies exaltari amplius in monte sancto meo **12** et
derelinquam in medio tui populum pauperem et
egenum et sperabunt in nomine Domini **13** reliquiae
Israhel non facient iniquitatem nec loquentur
mendacium et non invenietur in ore eorum lingua
dolosa quoniam ipsi pascentur et accubabunt et non
erit qui exterreat **14** lauda filia Sion iubilate Israhel
laetare et exulta in omni corde filia Hierusalem **15**
abstulit Dominus iudicium tuum avertit inimicos
tuos rex Israhel Dominus in medio tui non timebis
malum ultra **16** in die illa dicetur Hierusalem
noli timere Sion non dissolvantur manus tuae **17**
Dominus Deus tuus in medio tui Fortis ipse salvabit
gaudebit super te in laetitia silebit in dilectione
tua exultabit super te in laude **18** nugas qui a lege
recesserant congregabo quia ex te erant ut non
ultra habeas super eis obprobrium **19** ecce ego
interficiam omnes qui adflixerunt te in tempore
illo et salvabo claudicantem et eam quae eiecta
fuerat congregabo et ponam eos in laudem et in
nomen in omni terra confusionis eorum **20** in
tempore illo quo adducam vos et in tempore quo
congregabo vos dabo enim vos in nomen et in
laudem omnibus populis terrae cum convertero
captivitatem vestram coram oculis vestris dicit
Dominus

Aggæi Prophetæ

1 in anno secundo Darii regis in mense sexto in die
una mensis factum est verbum Domini in manu
Aggei prophetae ad Zorobabel filium Salathihel
ducem Iuda et ad Iesum filium Iosedech sacerdotem
magnum dicens **2** haec ait Dominus exercituum
dicens populus iste dicit nondum venit tempus
domus Domini aedificandae **3** et factum est verbum
Domini in manu Aggei prophetae dicens **4** numquid
tempus vobis est ut habitetis in domibus laqueatis
et domus ista deserta **5** et nunc haec dicit Dominus
exercituum ponite corda vestra super vias vestras **6**
seminastis multum et intulistis parum comedistis
et non estis satiati bibistis et non estis inebriati
operuistis vos et non estis calefacti et qui mercedes
congregavit misit eas in sacculum pertusum **7**
haec dicit Dominus exercituum ponite corda vestra
super vias vestras **8** ascendite in montem portate
lignum et aedificate domum et acceptabilis mihi
erit et glorificabor dicit Dominus **9** respexistis ad
amplius et ecce factum est minus et intulistis in
domum et exsuflavi illud quam ob causam dicit
Dominus exercituum quia domus mea deserta est
et vos festinatis unusquisque in domum suam
10 propter hoc super vos prohibiti sunt caeli ne
darent rorem et terra prohibita est ne daret germen
suum **11** et vocavi siccitatem super terram et super
montes et super triticum et super vinum et super
oleum et quaecumque profert humus et super
homines et super iumenta et super omnem laborem
manuum **12** et audivit Zorobabel filius Salathihel
et Iesus filius Iosedech sacerdos magnus et omnes
reliquiae populi vocem Dei sui et verba Aggei
prophetae sicut misit eum Dominus Deus eorum ad
ipsos et timuit populus a facie Domini **13** et dixit
Aggeus nuntius Domini de nuntiis Domini populo
dicens ego vobiscum dicit Dominus **14** et suscitavit
Dominus spiritum Zorobabel filii Salathihel ducis
Iuda et spiritum Iesu filii Iosedech sacerdotis magni
et spiritum reliquorum de omni populo et ingressi
sunt et faciebant opus in domo Domini exercituum
Dei sui **15** in die vicesima et quarta mensis in sexto
mense in anno secundo Darii regis

2 in septimo mense vicesima et prima mensis
factum est verbum Domini in manu Aggei
prophetae dicens **2** loquere ad Zorobabel filium
Salathihel ducem Iuda et ad Iesum filium Iosedech
sacerdotem magnum et ad reliquos populi dicens **3**
quis in vobis est derelictus qui vidit domum istam
in gloria sua prima et quid vos videtis hanc nunc
numquid non ita est quasi non sit in oculis vestris
4 et nunc confortare Zorobabel dicit Dominus et
confortare Iesu fili Iosedech sacerdos magne et
confortare omnis populi terrae dicit Dominus
exercituum et facite quoniam ego vobiscum sum
dicit Dominus exercituum **5** verbum quod placui
vobiscum cum egrederemini de terra Aegypti et
spiritus meus erit in medio vestrum nolite timere **6**
quia haec dicit Dominus exercituum adhuc unum
modicum est et ego commovebo caelum et terram
et mare et aridam **7** et movebo omnes gentes et
veniet desideratus cunctis gentibus et implebo
domum istam gloria dicit Dominus exercituum
8 meum est argentum et meum est aurum dicit
Dominus exercituum **9** magna erit gloria domus
istius novissimae plus quam primae dicit Dominus
exercituum et in loco isto dabo pacem dicit Dominus
exercituum **10** in vicesima et quarta noni mensis in
anno secundo Darii factum est verbum Domini ad
Aggeum prophetam dicens **11** haec dicit Dominus
exercituum interroga sacerdotes legem dicens
12 si tulerit homo carnem sanctificatam in ora
vestimenti sui et tetigerit de summitate eius panem
aut pulmentum aut vinum aut oleum aut omnem
cibum numquid sanctificabitur respondentes autem
sacerdotes dixerunt non **13** et dixit Aggeus si
tetigerit pollutus in anima ex omnibus his numquid
contaminabitur et responderunt sacerdotes et
dixerunt contaminabitur **14** et respondit Aggeus et
dixit sic populus iste et sic gens ista ante faciem
meam dicit Dominus et sic omne opus manuum
eorum et omnia quae obtulerint ibi contaminata
erunt **15** et nunc ponite corda vestra a die hac et
supra antequam poneretur lapis super lapidem in
templo Domini **16** cum accederetis ad acervum
viginti modiorum et fierent decem intraretis ad
torcular ut exprimeretis quinquaginta lagoenas
et fiebant viginti **17** percussi vos vento urente
et aurugine et grandine omnia opera manuum
vestrarum et non fuit in vobis qui reverteretur ad
me dicit Dominus **18** ponite corda vestra ex die ista
et in futurum a die vicesima et quarta noni mensis
a die qua fundamenta iacta sunt templi Domini
ponite super cor vestrum **19** numquid iam semen in
germine est et adhuc vinea et ficus et malogranatum
et lignum olivae non floruit ex die ista benedicam
20 et factum est verbum Domini secundo ad Aggeum
in vicesima et quarta mensis dicens **21** loquere
ad Zorobabel ducem Iuda dicens ego movebo
caelum pariter et terram **22** et subvertam solium
regnorum et conteram fortitudinem regni gentium
et subvertam quadrigam et ascensorem eius et
descendent equi et ascensores eorum vir in gladio
fratris sui **23** in die illo dicit Dominus exercituum

adsumam te Zorobabel fili Salathihel serve meus
dicit Dominus et ponam te quasi signaculum quia
te elegi dicit Dominus exercituum

Zaccharias Propheta

1 in mense octavo in anno secundo Darii factum est
verbum Domini ad Zacchariam filium Barachiae
filium Addo prophetam dicens **2** iratus est Dominus
super patres vestros iracundia **3** et dices ad eos
haec dicit Dominus exercituum convertimini ad me
ait Dominus exercituum et convertar ad vos dicit
Dominus exercituum **4** ne sitis sicut patres vestri
ad quos clamabant prophetae priores dicentes
haec dicit Dominus exercituum convertimini de
viis vestris malis et cogitationibus vestris pessimis
et non audierunt neque adtenderunt ad me dicit
Dominus **5** patres vestri ubi sunt et prophetae
numquid in sempiternum vivent **6** verumtamen
verba mea et legitima mea quae mandavi servis meis
prophetis numquid non conprehenderunt patres
vestros et conversi sunt et dixerunt sicut cogitavit
Dominus exercituum facere nobis secundum vias
nostras et secundum adinventiones nostras fecit
nobis **7** in die vicesima et quarta undecimo mense
sabath in anno secundo Darii factum est verbum
Domini ad Zacchariam filium Barachiae filium Addo
prophetam dicens **8** vidi per noctem et ecce vir
ascendens super equum rufum et ipse stabat inter
myrteta quae erant in profundo et post eum equi rufi
varii et albi **9** et dixi quid sunt isti domine mi et dixit
ad me angelus qui loquebatur in me ego ostendam
tibi quid sint haec **10** et respondit vir qui stabat
inter myrteta et dixit isti sunt quos misit Dominus
ut perambularent terram **11** et responderunt
angelo Domini qui stabat inter myrteta et dixerunt
perambulavimus terram et ecce omnis terra
habitatur et quiescit **12** et respondit angelus
Domini et dixit Domine exercituum usquequo
tu non misereberis Hierusalem et urbium Iuda
quibus iratus es iste septuagesimus annus est **13** et
respondit Dominus angelo qui loquebatur in me
verba bona verba consolatoria **14** et dixit ad me
angelus qui loquebatur in me clama dicens haec
dicit Dominus exercituum zelatus sum Hierusalem
et Sion zelo magno **15** et ira magna ego irascor
super gentes opulentas quia ego iratus sum parum
ipsi vero adiuverunt in malum **16** propterea
haec dicit Dominus revertar ad Hierusalem in
misericordiis domus mea aedificabitur in ea ait
Dominus exercituum et perpendiculum extendetur
super Hierusalem **17** adhuc clama dicens haec
dicit Dominus exercituum adhuc affluent civitates
meae bonis et consolabitur Dominus adhuc Sion
et eliget adhuc Hierusalem **18** et levavi oculos
meos et vidi et ecce quattuor cornua **19** et dixi ad
angelum qui loquebatur in me quid sunt haec et
dixit ad me haec sunt cornua quae ventilaverunt
Iudam et Israhel et Hierusalem **20** et ostendit
mihi Dominus quattuor fabros **21** et dixi quid isti
veniunt facere qui ait dicens haec sunt cornua quae
ventilaverunt Iudam per singulos viros et nemo
eorum levavit caput suum et venerunt isti deterrere
ea ut deiciant cornua gentium quae levaverunt
cornu super terram Iuda ut dispergerent eam

2 et levavi oculos meos et vidi et ecce vir et in
manu eius funiculus mensorum **2** et dixi quo tu
vadis et dixit ad me ut metiar Hierusalem et videam
quanta sit latitudo eius et quanta longitudo eius **3**
et ecce angelus qui loquebatur in me egrediebatur
et angelus alius egrediebatur in occursum eius **4**
et dixit ad eum curre loquere ad puerum istum
dicens absque muro habitabitur Hierusalem prae
multitudine hominum et iumentorum in medio
eius **5** et ego ero ei ait Dominus murus ignis in
circuitu et in gloria ero in medio eius **6** o o fugite de
terra aquilonis dicit Dominus quoniam in quattuor
ventos caeli dispersi vos dicit Dominus **7** o Sion
fuge quae habitas apud filiam Babylonis **8** quia haec
dicit Dominus exercituum post gloriam misit me
ad gentes quae spoliaverunt vos qui enim tetigerit
vos tangit pupillam oculi eius **9** quia ecce ego
levo manum meam super eos et erunt praedae his
qui serviebant sibi et cognoscetis quia Dominus
exercituum misit me **10** lauda et laetare filia Sion
quia ecce ego venio et habitabo in medio tui ait
Dominus **11** et adplicabuntur gentes multae ad
Dominum in die illa et erunt mihi in populum
et habitabo in medio tui et scies quia Dominus
exercituum misit me ad te **12** et possidebit Dominus
Iudam partem suam in terra sanctificata et eliget
adhuc Hierusalem **13** sileat omnis caro a facie
Domini quia consurrexit de habitaculo sancto suo

3 et ostendit mihi Iesum sacerdotem magnum
stantem coram angelo Domini et Satan stabat a
dextris eius ut adversaretur ei **2** et dixit Dominus
ad Satan increpet Dominus in te Satan et increpet
Dominus in te qui elegit Hierusalem numquid non
iste torris est erutus de igne **3** et Iesus erat indutus
vestibus sordidis et stabat ante faciem angeli **4**
qui respondit et ait ad eos qui stabant coram se
dicens auferte vestimenta sordida ab eo et dixit ad
eum ecce abstuli a te iniquitatem tuam et indui te
mutatoriis **5** et dixit ponite cidarim mundam super
caput eius et posuerunt cidarim mundam super
caput eius et induerunt eum vestibus et angelus
Domini stabat **6** et contestabatur angelus Domini
Iesum dicens **7** haec dicit Dominus exercituum

si in viis meis ambulaveris et custodiam meam
custodieris tu quoque iudicabis domum meam et
custodies atria mea et dabo tibi ambulantes de his
qui nunc hic adsistunt 8 audi Iesu sacerdos magne
tu et amici tui qui habitant coram te quia viri
portendentes sunt ecce enim ego adducam servum
meum orientem 9 quia ecce lapis quem dedi coram
Iesu super lapidem unum septem oculi sunt ecce
ego celabo sculpturam eius ait Dominus exercituum
et auferam iniquitatem terrae illius in die una 10
in die illa dicit Dominus exercituum vocabit vir
amicum suum subter vineam et subter ficum

4 et reversus est angelus qui loquebatur in me
et suscitavit me quasi virum qui suscitatur de
somno suo 2 et dixit ad me quid tu vides et dixi vidi
et ecce candelabrum aureum totum et lampas eius
super caput ipsius et septem lucernae eius super
illud septem et septem infusoria lucernis quae erant
super caput illius 3 et duae olivae super illud una a
dextris lampadis et una a sinistris eius 4 et respondi
et aio ad angelum qui loquebatur in me dicens quid
sunt haec domine mi 5 et respondit angelus qui
loquebatur in me et dixit ad me numquid nescis
quid sunt haec et dixi non domine mi 6 et respondit
et ait ad me dicens hoc est verbum Domini ad
Zorobabel dicens non in exercitu nec in robore
sed in spiritu meo dicit Dominus exercituum 7
quis tu mons magne coram Zorobabel in planum et
educet lapidem primarium et exaequabit gratiam
gratiae eius 8 et factum est verbum Domini ad me
dicens 9 manus Zorobabel fundaverunt domum
istam et manus eius perficient eam et scietis quia
Dominus exercituum misit me ad vos 10 quis enim
despexit dies parvos et laetabuntur et videbunt
lapidem stagneum in manu Zorobabel septem isti
oculi Domini qui discurrunt in universa terra 11 et
respondi et dixi ad eum quid sunt duae olivae istae
ad dextram candelabri et ad sinistram eius 12 et
respondi secundo et dixi ad eum quid sunt duae
spicae olivarum quae sunt iuxta duo rostra aurea
in quibus sunt suffusoria ex auro 13 et ait ad me
dicens numquid nescis quid sunt haec et dixi non
domine 14 et dixit isti duo filii olei qui adsistunt
Dominatori universae terrae

5 et conversus sum et levavi oculos meos et vidi
et ecce volumen volans 2 et dixit ad me quid tu
vides et dixi ego video volumen volans longitudo
eius viginti cubitorum et latitudo eius decem
cubitorum 3 et dixit ad me haec est maledictio quae
egreditur super faciem omnis terrae quia omnis fur
sicut ibi scriptum est iudicabitur et omnis iurans
ex hoc similiter iudicabitur 4 educam illud dicit
Dominus exercituum et veniet ad domum furis et
ad domum iurantis in nomine meo mendaciter et
commorabitur in medio domus eius et consumet
eam et ligna eius et lapides eius 5 et egressus est
angelus qui loquebatur in me et dixit ad me leva
oculos tuos et vide quid est hoc quod egreditur 6 et
dixi quidnam est et ait haec est amphora egrediens
et dixit haec est oculus eorum in universa terra 7
et ecce talentum plumbi portabatur et ecce mulier
una sedens in medio amphorae 8 et dixit haec est
impietas et proiecit eam in medio amphorae et
misit massam plumbeam in os eius 9 et levavi oculos
meos et vidi et ecce duae mulieres egredientes
et spiritus in alis earum et habebant alas quasi
alas milvi et levaverunt amphoram inter terram et
caelum 10 et dixi ad angelum qui loquebatur in me
quo istae deferunt amphoram 11 et dixit ad me ut
aedificetur ei domus in terra Sennaar et stabiliatur
et ponatur ibi super basem suam

6 et conversus sum et levavi oculos meos et vidi et
ecce quattuor quadrigae egredientes de medio
duorum montium et montes montes aerei 2 in
quadriga prima equi rufi et in quadriga secunda
equi nigri 3 et in quadriga tertia equi albi et in
quadriga quarta equi varii fortes 4 et respondi et
dixi ad angelum qui loquebatur in me quid sunt haec
domine mi 5 et respondit angelus et ait ad me isti
sunt quattuor venti caeli qui egrediuntur ut stent
coram Dominatore omnis terrae 6 in quo erant equi
nigri egrediebantur in terra aquilonis et albi egressi
sunt post eos et varii egressi sunt ad terram austri 7
qui autem erant robustissimi exierunt et quaerebant
ire et discurrere per omnem terram et dixit ite
perambulate terram et perambulaverunt terram
8 et vocavit me et locutus est ad me dicens ecce
qui egrediuntur in terram aquilonis requiescere
fecerunt spiritum meum in terra aquilonis 9 et
factum est verbum Domini ad me dicens 10 sume
a transmigratione ab Oldai et a Tobia et ab Idaia
et venies tu in die illa et intrabis domum Iosiae
filii Sofoniae qui venerunt de Babylone 11 et
sumes argentum et aurum et facies coronas et
pones in capite Iesu filii Iosedech sacerdotis magni
12 et loqueris ad eum dicens haec ait Dominus
exercituum dicens ecce vir Oriens nomen eius et
subter eum orietur et aedificabit templum Domino
13 et ipse extruet templum Domino et ipse portabit
gloriam et sedebit et dominabitur super solio suo
et erit sacerdos super solio suo et consilium pacis
erit inter duos illos 14 et coronae erunt Helem et
Tobiae et Idaiae et Hen filio Sofoniae memoriale

in templo Domini 15 et qui procul sunt venient
et aedificabunt in templo Domini et scietis quia
Dominus exercituum misit me ad vos erit autem
hoc si auditu audieritis vocem Domini Dei vestri

7 et factum est in anno quarto Darii regis factum
est verbum Domini ad Zacchariam in quarta
mensis noni qui est casleu 2 et miserunt ad
domum Dei Sarasar et Rogomelech et viri qui
erant cum eo ad deprecandam faciem Domini 3 ut
dicerent sacerdotibus domus Domini exercituum
et prophetis loquentes numquid flendum mihi est
in mense quinto vel sanctificare me debeo sicuti
feci iam multis annis 4 et factum est verbum
Domini exercituum ad me dicens 5 loquere ad
omnem populum terrae et ad sacerdotes dicens
cum ieiunaretis et plangeretis in quinto et septimo
per hos septuaginta annos numquid ieiunium
ieiunastis mihi 6 et cum comedistis et cum bibistis
numquid non vobis comedistis et vobismet ipsis
bibistis 7 numquid non sunt verba quae locutus
est Dominus in manu prophetarum priorum cum
adhuc Hierusalem habitaretur et esset opulenta
ipsa et urbes in circuitu eius et ad austrum et in
campestribus habitaretur 8 et factum est verbum
Domini ad Zacchariam dicens 9 haec ait Dominus
exercituum dicens iudicium verum iudicate et
misericordiam et miserationes facite unusquisque
cum fratre suo 10 et viduam et pupillum et advenam
et pauperem nolite calumniari et malum vir fratri
suo non cogitet in corde suo 11 et noluerunt
adtendere et verterunt scapulam recedentem et
aures suas adgravaverunt ne audirent 12 et cor
suum posuerunt adamantem ne audirent legem et
verba quae misit Dominus exercituum in spiritu
suo per manum prophetarum priorum et facta
est indignatio magna a Domino exercituum 13
et factum est sicut locutus est et non audierunt
sic clamabunt et non exaudiam dicit Dominus
exercituum 14 et dispersi eos per omnia regna quae
nesciunt et terra desolata est ab eis eo quod non
esset transiens et revertens et posuerunt terram
desiderabilem in desertum

8 et factum est verbum Domini exercituum dicens
2 haec dicit Dominus exercituum zelatus sum
Sion zelo magno et indignatione magna zelatus
sum eam 3 haec dicit Dominus exercituum reversus
sum ad Sion et habitabo in medio Hierusalem
et vocabitur Hierusalem civitas veritatis et mons
Domini exercituum mons sanctificatus 4 haec dicit
Dominus exercituum adhuc habitabunt senes et
anus in plateis Hierusalem et viri baculus in manu
eius prae multitudine dierum 5 et plateae civitatis
conplebuntur infantibus et puellis ludentibus in
plateis eius 6 haec dicit Dominus exercituum si
difficile videbitur in oculis reliquiarum populi
huius in diebus illis numquid in oculis meis
difficile erit dicit Dominus exercituum 7 haec dicit
Dominus exercituum ecce ego salvabo populum
meum de terra orientis et de terra occasus
solis 8 et adducam eos et habitabunt in medio
Hierusalem et erunt mihi in populum et ego ero
eis in Deum in veritate et iustitia 9 haec dicit
Dominus exercituum confortentur manus vestrae
qui auditis in diebus his sermones istos per os
prophetarum in die qua fundata est domus Domini
exercituum ut templum aedificaretur 10 siquidem
ante dies illos merces hominum non erat nec merces
iumentorum erat neque introeunti et exeunti erat
pax prae tribulatione et dimisi omnes homines
unumquemque contra proximum suum 11 nunc
autem non iuxta dies priores ego faciam reliquiis
populi huius dicit Dominus exercituum 12 sed
semen pacis erit vinea dabit fructum suum et terra
dabit germen suum et caeli dabunt rorem suum et
possidere faciam reliquias populi huius universa
haec 13 et erit sicut eratis maledictio in gentibus
domus Iuda et domus Israhel sic salvabo vos et
eritis benedictio nolite timere confortentur manus
vestrae 14 quia haec dicit Dominus exercituum
sicut cogitavi ut adfligerem vos cum ad iracundiam
provocassent patres vestri me dicit Dominus 15
et non sum misertus sic conversus cogitavi in
diebus istis ut benefaciam Hierusalem et domui Iuda
nolite timere 16 haec sunt ergo verba quae facietis
loquimini veritatem unusquisque cum proximo
suo veritatem et iudicium pacis iudicate in portis
vestris 17 et unusquisque malum contra amicum
suum ne cogitetis in cordibus vestris et iuramentum
mendax ne diligatis omnia enim haec sunt quae
odi dicit Dominus 18 et factum est verbum Domini
exercituum ad me dicens 19 haec dicit Dominus
exercituum ieiunium quarti et ieiunium quinti et
ieiunium septimi et ieiunium decimi erit domui
Iuda in gaudium et in laetitiam et in sollemnitates
praeclaras veritatem tantum et pacem diligite 20
haec dicit Dominus exercituum usquequo veniant
populi et habitent in civitatibus multis 21 et vadant
habitatores unus ad alterum dicentes eamus et
deprecemur faciem Domini et quaeramus Dominum
exercituum vadam etiam ego 22 et venient populi
multi et gentes robustae ad quaerendum Dominum
exercituum in Hierusalem et deprecandam faciem
Domini 23 haec dicit Dominus exercituum in diebus
illis in quibus adprehendent decem homines ex
omnibus linguis gentium et adprehendent fimbriam

viri iudaei dicentes ibimus vobiscum audivimus
enim quoniam Deus vobiscum est

9 onus verbi Domini in terra Adrach et Damasci
requiei eius quia Domini est oculus hominis
et omnium tribuum Israhel **2** Emath quoque in
terminis eius et Tyrus et Sidon adsumpserunt
quippe sibi sapientiam valde **3** et aedificavit
Tyrus munitionem suam et coacervavit argentum
quasi humum et aurum ut lutum platearum **4**
ecce Dominus possidebit eam et percutiet in mari
fortitudinem eius et haec igni devorabitur **5** videbit
Ascalon et timebit et Gaza et dolebit nimis et
Accaron quoniam confusa est spes eius et peribit
rex de Gaza et Ascalon non habitabitur **6** et
sedebit separator in Azoto et disperdam superbiam
Philisthinorum **7** et auferam sanguinem eius de
ore eius et abominationes eius de medio dentium
eius et relinquetur etiam ipse Deo nostro et erit
quasi dux in Iuda et Accaron quasi Iebuseus **8**
et circumdabo domum meam ex his qui militant
mihi euntes et revertentes et non transibit super
eos ultra exactor quia nunc vidi in oculis meis **9**
exulta satis filia Sion iubila filia Hierusalem ecce
rex tuus veniet tibi iustus et salvator ipse pauper
et ascendens super asinum et super pullum filium
asinae **10** et disperdam quadrigam ex Ephraim et
equum de Hierusalem et dissipabitur arcus belli et
loquetur pacem gentibus et potestas eius a mari
usque ad mare et a fluminibus usque ad fines
terrae **11** tu quoque in sanguine testamenti tui
emisisti vinctos tuos de lacu in quo non est aqua
12 convertimini ad munitionem vincti spei hodie
quoque adnuntians duplicia reddam tibi **13** quoniam
extendi mihi Iudam quasi arcum implevi Ephraim
et suscitabo filios tuos Sion super filios tuos Graecia
et ponam te quasi gladium fortium **14** et Dominus
Deus super eos videbitur et exibit ut fulgur iaculum
eius et Dominus Deus in tuba canet et vadet in
turbine austri **15** Dominus exercituum proteget
eos et devorabunt et subicient lapidibus fundae et
bibentes inebriabuntur quasi vino et replebuntur
ut fialae et quasi cornua altaris **16** et salvabit eos
Dominus Deus eorum in die illa ut gregem populi
sui quia lapides sancti elevantur super terram eius
17 quid enim bonum eius est et quid pulchrum eius
nisi frumentum electorum et vinum germinans
virgines

10 petite a Domino pluviam in tempore serotino
et Dominus faciet nives et pluviam imbris
dabit eis singulis herbam in agro **2** quia simulacra
locuta sunt inutile et divini viderunt mendacium et
somniatores frustra locuti sunt vane consolabantur
idcirco abducti sunt quasi grex adfligentur quia non
est eis pastor **3** super pastores iratus est furor meus
et super hircos visitabo quia visitavit Dominus
exercituum gregem suum domum Iuda et posuit
eos quasi equum gloriae suae in bello **4** ex ipso
angulus ex ipso paxillus ex ipso arcus proelii ex
ipso egredietur omnis exactor simul **5** et erunt
quasi fortes conculcantes lutum viarum in proelio
et bellabunt quia Dominus cum eis et confundentur
ascensores equorum **6** et confortabo domum Iuda
et domum Ioseph salvabo et convertam eos quia
miserebor eorum et erunt sicut fuerunt quando
non proieceram eos ego enim Dominus Deus eorum
et exaudiam eos **7** et erunt quasi fortes Ephraim
et laetabitur cor eorum quasi a vino et filii eorum
videbunt et laetabuntur et exultabit cor eorum
in Domino **8** sibilabo eis et congregabo illos quia
redemi eos et multiplicabo eos sicut ante fuerant
multiplicati **9** et seminabo eos in populis et de
longe recordabuntur mei et vivent cum filiis suis
et revertentur **10** et reducam eos de terra Aegypti
et de Assyriis congregabo eos et ad terram Galaad
et Libani adducam eos et non invenietur eis locus
11 et transibit in maris freto et percutiet in mari
fluctus et confundentur omnia profunda Fluminis
et humiliabitur superbia Assur et sceptrum Aegypti
recedet **12** confortabo eos in Domino et in nomine
eius ambulabunt dicit Dominus

11 aperi Libane portas tuas et comedat ignis
cedros tuas **2** ulula abies quia cecidit cedrus
quoniam magnifici vastati sunt ululate quercus
Basan quoniam succisus est saltus munitus **3** vox
ululatus pastorum quia vastata est magnificentia
eorum vox rugitus leonum quoniam vastata est
superbia Iordanis **4** haec dicit Dominus Deus meus
pasce pecora occisionis **5** quae qui possederant
occidebant et non dolebant et vendebant ea dicentes
benedictus Dominus divites facti sumus et pastores
eorum non parcebant eis **6** et ego non parcam ultra
super habitantes terram dicit Dominus ecce ego
tradam homines unumquemque in manu proximi
sui et in manu regis sui et concident terram et non
eruam de manu eorum **7** et pascam pecus occisionis
propter hoc o pauperes gregis et adsumpsi mihi
duas virgas unam vocavi Decorem et alteram vocavi
Funiculos et pavi gregem **8** et succidi tres pastores
in mense uno et contracta est anima mea in eis
siquidem anima eorum variavit in me **9** et dixi
non pascam vos quod moritur moriatur et quod
succiditur succidatur et reliqui vorent unusquisque
carnem proximi sui **10** et tuli virgam meam
quae vocabatur Decus et abscidi eam ut irritum

facerem foedus meum quod percussi cum omnibus
populis 11 et in irritum deductum est in die illa
et cognoverunt sic pauperes gregis qui custodiunt
mihi quia verbum Domini est 12 et dixi ad eos
si bonum est in oculis vestris adferte mercedem
meam et si non quiescite et adpenderunt mercedem
meam triginta argenteos 13 et dixit Dominus ad me
proice illud ad statuarium decorum pretium quod
adpretiatus sum ab eis et tuli triginta argenteos et
proieci illos in domo Domini ad statuarium 14 et
praecidi virgam meam secundam quae appellabatur
Funiculus ut dissolverem germanitatem inter Iudam
et inter Israhel 15 et dixit Dominus ad me adhuc
sume tibi vasa pastoris stulti 16 quia ecce ego
suscitabo pastorem in terra qui derelicta non
visitabit dispersum non quaeret et contritum non
sanabit et id quod stat non enutriet et carnes
pinguium comedet et ungulas eorum dissolvet 17
o pastor et idolum derelinquens gregem gladius
super brachium eius et super oculum dextrum eius
brachium eius ariditate siccabitur et oculus dexter
eius tenebrescens obscurabitur

12 onus verbi Domini super Israhel dixit Dominus
extendens caelum et fundans terram et fingens
spiritum hominis in eo 2 ecce ego ponam Hierusalem
superliminare crapulae omnibus populis in circuitu
sed et Iuda erit in obsidione contra Hierusalem 3 et
erit in die illa ponam Hierusalem lapidem oneris
cunctis populis omnes qui levabunt eam concisione
lacerabuntur et colligentur adversum eam omnia
regna terrae 4 in die illa dicit Dominus percutiam
omnem equum in stuporem et ascensorem eius in
amentiam et super domum Iuda aperiam oculos
meos et omnem equum populorum percutiam
in caecitate 5 et dicent duces Iuda in corde
suo confortentur mihi habitatores Hierusalem in
Domino exercituum Deo eorum 6 in die illo ponam
duces Iuda sicut caminum ignis in lignis et sicut
facem ignis in faeno et devorabunt ad dextram et ad
sinistram omnes populos in circuitu et habitabitur
Hierusalem rursum in loco suo in Hierusalem 7 et
salvabit Dominus tabernacula Iuda sicut in principio
ut non magnifice glorietur domus David et gloria
habitantium Hierusalem contra Iudam 8 in die
illo proteget Dominus habitatores Hierusalem et
erit qui offenderit ex eis in die illa quasi David et
domus David quasi Dei sicut angelus Domini in
conspectu eius 9 et erit in die illa quaeram conterere
omnes gentes quae veniunt contra Hierusalem 10 et
effundam super domum David et super habitatores
Hierusalem spiritum gratiae et precum et aspicient
ad me quem confixerunt et plangent eum planctu
quasi super unigenitum et dolebunt super eum
ut doleri solet in morte primogeniti 11 in die illa
magnus erit planctus in Hierusalem sicut planctus
Adadremmon in campo Mageddon 12 et planget
terra familiae et familiae seorsum familiae domus
David seorsum et mulieres eorum seorsum 13
familiae domus Nathan seorsum et mulieres eorum
seorsum familiae domus Levi seorsum et mulieres
eorum seorsum familiae Semei seorsum et mulieres
eorum seorsum 14 omnes familiae reliquae familiae
et familiae seorsum et mulieres eorum seorsum

13 in die illa erit fons patens domus David
et habitantibus Hierusalem in ablutionem
peccatoris et menstruatae 2 et erit in die illa dicit
Dominus exercituum disperdam nomina idolorum
de terra et non memorabuntur ultra et prophetas
et spiritum inmundum auferam de terra 3 et
erit cum prophetaverit quispiam ultra dicent
ei pater eius et mater eius qui genuerunt eum
non vives quia mendacium locutus es in nomine
Domini et configent eum pater eius et mater eius
genitores eius cum prophetaverit 4 et erit in die illa
confundentur prophetae unusquisque ex visione
sua cum prophetaverit nec operientur pallio saccino
ut mentiantur 5 sed dicet non sum propheta homo
agricola ego sum quoniam Adam exemplum meum
ab adulescentia mea 6 et dicetur ei quid sunt
plagae istae in medio manuum tuarum et dicet
his plagatus sum in domo eorum qui diligebant
me 7 framea suscitare super pastorem meum
et super virum coherentem mihi dicit Dominus
exercituum percute pastorem et dispergantur oves
et convertam manum meam ad parvulos 8 et erunt
in omni terra dicit Dominus partes duae in ea
disperdentur et deficient et tertia pars relinquetur
in ea 9 et ducam tertiam partem per ignem et
uram eas sicut uritur argentum et probabo eos
sicut probatur aurum ipse vocabit nomen meum et
ego exaudiam eum dicam populus meus es et ipse
dicet Dominus Deus meus

14 ecce dies veniunt Domini et dividentur spolia
tua in medio tui 2 et congregabo omnes
gentes ad Hierusalem in proelium et capietur civitas
et vastabuntur domus et mulieres violabuntur et
egredietur media pars civitatis in captivitatem
et reliquum populi non auferetur ex urbe 3 et
egredietur Dominus et proeliabitur contra gentes
illas sicut proeliatus est in die certaminis 4 et
stabunt pedes eius in die illa super montem
Olivarum qui est contra Hierusalem ad orientem
et scindetur mons Olivarum ex media parte sui ad
orientem et occidentem praerupto grandi valde

et separabitur medium montis ad aquilonem et
medium eius ad meridiem **5** et fugietis ad vallem
montium meorum quoniam coniungetur vallis
montium usque ad proximum et fugietis sicut
fugistis a facie terraemotus in diebus Oziae regis
Iuda et veniet Dominus Deus meus omnesque sancti
cum eo **6** et erit in die illa non erit lux sed frigus et
gelu **7** et erit dies una quae nota est Domino non
dies neque nox et in tempore vesperae erit lux **8** et
erit in die illa exibunt aquae vivae de Hierusalem
medium earum ad mare orientale et medium earum
ad mare novissimum in aestate et in hieme erunt **9**
et erit Dominus rex super omnem terram in die illa
erit Dominus unus et erit nomen eius unum **10** et
revertetur omnis terra usque ad desertum de colle
Remmon ad austrum Hierusalem et exaltabitur et
habitabit in loco suo a porta Beniamin usque ad
locum portae Prioris usque ad portam Angulorum
et a turre Ananehel usque ad torcularia regis **11**
et habitabunt in ea et anathema non erit amplius
sed sedebit Hierusalem secura **12** et haec erit
plaga qua percutiet Dominus omnes gentes quae
pugnaverunt adversus Hierusalem tabescet caro
uniuscuiusque stantis super pedes suos et oculi
eius contabescent in foraminibus suis et lingua
eorum contabescet in ore suo **13** in die illo erit
tumultus Domini magnus in eis et adprehendet
vir manum proximi sui et conseretur manus eius
super manum proximi sui **14** sed et Iudas pugnabit
adversus Hierusalem et congregabuntur divitiae
omnium gentium in circuitu aurum et argentum
et vestes multae satis **15** et sic erit ruina equi
et muli cameli et asini et omnium iumentorum
quae fuerint in castris illis sicut ruina haec **16** et
omnes qui reliqui fuerint de universis gentibus quae
venerint contra Hierusalem ascendent ab anno in
annum ut adorent regem Dominum exercituum et
celebrent festivitatem tabernaculorum **17** et erit
qui non ascenderit de familiis terrae ad Hierusalem
ut adoret regem Dominum exercituum non erit
super eos imber **18** quod si et familia Aegypti non
ascenderit et non venerit nec super eos erit sed
erit ruina qua percutiet Dominus omnes gentes
quae non ascenderint ad celebrandam festivitatem
tabernaculorum **19** hoc erit peccatum Aegypti et hoc
peccatum omnium gentium quae non ascenderint
ad celebrandam festivitatem tabernaculorum **20** in
die illo erit quod super frenum equi est sanctum
Domino et erunt lebetes in domo Domini quasi fialae
coram altari **21** et erit omnis lebes in Hierusalem et
in Iuda sanctificatus Domino exercituum et venient
omnes immolantes et sument ex eis et coquent
in eis et non erit mercator ultra in domo Domini
exercituum in die illo

Malachi Propheta

1 onus verbi Domini ad Israhel in manu Malachi
2 dilexi vos dicit Dominus et dixistis in quo
dilexisti nos nonne frater erat Esau Iacob dicit
Dominus et dilexi Iacob **3** Esau autem odio habui et
posui montes eius in solitudinem et hereditatem
eius in dracones deserti **4** quod si dixerit Idumea
destructi sumus sed revertentes aedificabimus quae
deserta sunt haec dicit Dominus exercituum isti
aedificabunt et ego destruam et vocabuntur Termini
impietatis et Populus cui iratus est Dominus usque
in aeternum **5** et oculi vestri videbunt et vos dicetis
magnificetur Dominus super terminum Israhel **6**
filius honorat patrem et servus dominum suum
si ergo pater ego sum ubi est honor meus et si
dominus ego sum ubi est timor meus dicit Dominus
exercituum ad vos o sacerdotes qui despicitis
nomen meum et dixistis in quo despeximus nomen
tuum **7** offertis super altare meum panem pollutum
et dicitis in quo polluimus te in eo quod dicitis
mensa Domini despecta est **8** si offeratis caecum
ad immolandum nonne malum est et si offeratis
claudum et languidum nonne malum est offer
illud duci tuo si placuerit ei aut si susceperit
faciem tuam dicit Dominus exercituum **9** et nunc
deprecamini vultum Dei ut misereatur vestri de
manu enim vestra factum est hoc si quo modo
suscipiat facies vestras dicit Dominus exercituum **10**
quis est in vobis qui claudat ostia et incendat altare
meum gratuito non est mihi voluntas in vobis dicit
Dominus exercituum et munus non suscipiam de
manu vestra **11** ab ortu enim solis usque ad occasum
magnum est nomen meum in gentibus et in omni
loco sacrificatur et offertur nomini meo oblatio
munda quia magnum nomen meum in gentibus
dicit Dominus exercituum **12** et vos polluistis illud
in eo quod dicitis mensa Domini contaminata est
et quod superponitur contemptibile est cum igni
qui illud devorat **13** et dixistis ecce de labore
et exsuflastis illud dicit Dominus exercituum et
intulistis de rapinis claudum et languidum et
intulistis munus numquid suscipiam illud de manu
vestra dicit Dominus **14** maledictus dolosus qui
habet in grege suo masculum et votum faciens
immolat debile Domino quia rex magnus ego dicit
Dominus exercituum et nomen meum horribile in
gentibus

2 et nunc ad vos mandatum hoc o sacerdotes
2 si nolueritis audire et si nolueritis ponere
super cor ut detis gloriam nomini meo ait Dominus
exercituum mittam in vos egestatem et maledicam
benedictionibus vestris et maledicam illis quoniam
non posuistis super cor **3** ecce ego proiciam vobis
brachium et dispergam super vultum vestrum
stercus sollemnitatum vestrarum et adsumet vos
secum **4** et scietis quia misi ad vos mandatum istud
ut esset pactum meum cum Levi dicit Dominus
exercituum **5** pactum meum fuit cum eo vitae
et pacis et dedi ei timorem et timuit me et a
facie nominis mei pavebat **6** lex veritatis fuit
in ore eius et iniquitas non est inventa in labiis
eius in pace et in aequitate ambulavit mecum
et multos avertit ab iniquitate **7** labia enim
sacerdotis custodient scientiam et legem requirent
ex ore eius quia angelus Domini exercituum est
8 vos autem recessistis de via et scandalizastis
plurimos in lege irritum fecistis pactum Levi dicit
Dominus exercituum **9** propter quod et ego dedi
vos contemptibiles et humiles omnibus populis
sicut non servastis vias meas et accepistis faciem in
lege **10** numquid non pater unus omnium nostrum
numquid non Deus unus creavit nos quare ergo
despicit unusquisque nostrum fratrem suum violans
pactum patrum nostrorum **11** transgressus est Iuda
et abominatio facta est in Israhel et in Hierusalem
quia contaminavit Iudas sanctificationem Domini
quam dilexit et habuit filiam dei alieni **12** disperdat
Dominus virum qui fecerit hoc magistrum et
discipulum de tabernaculis Iacob et offerentem
munus Domino exercituum **13** et hoc rursum fecistis
operiebatis lacrimis altare Domini fletu et mugitu ita
ut ultra non respiciam ad sacrificium nec accipiam
placabile quid de manu vestra **14** et dixistis quam
ob causam quia Dominus testificatus est inter te et
uxorem pubertatis tuae quam tu despexisti et haec
particeps tua et uxor foederis tui **15** nonne unus fecit
et residuum spiritus eius est et quid unus quaerit
nisi semen Dei custodite ergo spiritum vestrum et
uxorem adulescentiae tuae noli despicere **16** cum
odio habueris dimitte dicit Dominus Deus Israhel
operiet autem iniquitas vestimentum eius dicit
Dominus exercituum custodite spiritum vestrum et
nolite despicere **17** laborare fecistis Dominum in
sermonibus vestris et dixistis in quo eum fecimus
laborare in eo cum diceretis omnis qui facit malum
bonus est in conspectu Domini et tales ei placent
aut certe ubi est Deus iudicii

3 ecce ego mittam angelum meum et praeparabit
viam ante faciem meam et statim veniet ad
templum suum dominator quem vos quaeritis et
angelus testamenti quem vos vultis ecce venit dicit
Dominus exercituum **2** et quis poterit cogitare diem
adventus eius et quis stabit ad videndum eum ipse

enim quasi ignis conflans et quasi herba fullonum
3 et sedebit conflans et emundans argentum et
purgabit filios Levi et colabit eos quasi aurum
et quasi argentum et erunt Domino offerentes
sacrificia in iustitia 4 et placebit Domino sacrificium
Iuda et Hierusalem sicut dies saeculi et sicut anni
antiqui 5 et accedam ad vos in iudicio et ero
testis velox maleficis et adulteris et periuris et qui
calumniantur mercedem mercennarii viduas et
pupillos et opprimunt peregrinum nec timuerunt
me dicit Dominus exercituum 6 ego enim Dominus
et non mutor et vos filii Iacob non estis consumpti
7 a diebus enim patrum vestrorum recessistis a
legitimis meis et non custodistis revertimini ad
me et revertar ad vos dicit Dominus exercituum
et dixistis in quo revertemur 8 si adfiget homo
Deum quia vos configitis me et dixistis in quo
confiximus te in decimis et in primitivis 9 et in
penuria vos maledicti estis et me vos configitis
gens tota 10 inferte omnem decimam in horreum
et sit cibus in domo mea et probate me super hoc
dicit Dominus si non aperuero vobis cataractas
caeli et effudero vobis benedictionem usque ad
abundantiam 11 et increpabo pro vobis devorantem
et non corrumpet fructum terrae vestrae nec erit
sterilis vinea in agro dicit Dominus exercituum 12
et beatos vos dicent omnes gentes eritis enim vos
terra desiderabilis dicit Dominus exercituum 13
invaluerunt super me verba vestra dicit Dominus
14 et dixistis quid locuti sumus contra te dixistis
vanus est qui servit Deo et quod emolumentum quia
custodivimus praecepta eius et quia ambulavimus
tristes coram Domino exercituum 15 ergo nunc
beatos dicimus arrogantes siquidem aedificati sunt
facientes impietatem et temptaverunt Deum et
salvi facti sunt 16 tunc locuti sunt timentes Deum
unusquisque cum proximo suo et adtendit Dominus
et audivit et scriptus est liber monumenti coram
eo timentibus Dominum et cogitantibus nomen
eius 17 et erunt mihi ait Dominus exercituum in
die qua ego facio in peculium et parcam eis sicut
parcit vir filio suo servienti sibi 18 et convertemini
et videbitis quid sit inter iustum et impium et inter
servientem Deo et non servientem ei

4 ecce enim dies veniet succensa quasi caminus
et erunt omnes superbi et omnes facientes
impietatem stipula et inflammabit eos dies veniens
dicit Dominus exercituum quae non relinquet eis
radicem et germen 2 et orietur vobis timentibus
nomen meum sol iustitiae et sanitas in pinnis eius
et egrediemini et salietis sicut vituli de armento 3
et calcabitis impios cum fuerint cinis sub planta
pedum vestrorum in die qua ego facio dicit Dominus
exercituum 4 mementote legis Mosi servi mei
quam mandavi ei in Choreb ad omnem Israhel
praecepta et iudicia 5 ecce ego mittam vobis Heliam
prophetam antequam veniat dies Domini magnus
et horribilis 6 et convertet cor patrum ad filios et
cor filiorum ad patres eorum ne forte veniam et
percutiam terram anathemate

NOVUM TESTAMENTUM

Iesus autem dicebat Pater dimitte illis non enim sciunt quid faciunt
dividentes vero vestimenta eius miserunt sortes
Lucam 23:34

Mattheum

1 liber generationis Iesu Christi filii David filii
Abraham **2** Abraham genuit Isaac Isaac autem
genuit Iacob Iacob autem genuit Iudam et fratres
eius **3** Iudas autem genuit Phares et Zara de
Thamar Phares autem genuit Esrom Esrom autem
genuit Aram **4** Aram autem genuit Aminadab
Aminadab autem genuit Naasson Naasson autem
genuit Salmon **5** Salmon autem genuit Booz de
Rachab Booz autem genuit Obed ex Ruth Obed
autem genuit Iesse Iesse autem genuit David regem
6 David autem rex genuit Salomonem ex ea quae
fuit Uriae **7** Salomon autem genuit Roboam Roboam
autem genuit Abiam Abia autem genuit Asa **8** Asa
autem genuit Iosaphat Iosaphat autem genuit Ioram
Ioram autem genuit Oziam **9** Ozias autem genuit
Ioatham Ioatham autem genuit Achaz Achaz autem
genuit Ezechiam **10** Ezechias autem genuit Manassen
Manasses autem genuit Amon Amon autem genuit
Iosiam **11** Iosias autem genuit Iechoniam et
fratres eius in transmigratione Babylonis **12** et
post transmigrationem Babylonis Iechonias genuit
Salathihel Salathihel autem genuit Zorobabel **13**
Zorobabel autem genuit Abiud Abiud autem genuit
Eliachim Eliachim autem genuit Azor **14** Azor autem
genuit Saddoc Saddoc autem genuit Achim Achim
autem genuit Eliud **15** Eliud autem genuit Eleazar
Eleazar autem genuit Matthan Matthan autem
genuit Iacob **16** Iacob autem genuit Ioseph virum
Mariae de qua natus est Iesus qui vocatur Christus
17 omnes ergo generationes ab Abraham usque
ad David generationes quattuordecim et a David
usque ad transmigrationem Babylonis generationes
quattuordecim et a transmigratione Babylonis
usque ad Christum generationes quattuordecim
18 Christi autem generatio sic erat cum esset
desponsata mater eius Maria Ioseph antequam
convenirent inventa est in utero habens de Spiritu
Sancto **19** Ioseph autem vir eius cum esset iustus
et nollet eam traducere voluit occulte dimittere
eam **20** haec autem eo cogitante ecce angelus
Domini in somnis apparuit ei dicens Ioseph fili
David noli timere accipere Mariam coniugem tuam
quod enim in ea natum est de Spiritu Sancto
est **21** pariet autem filium et vocabis nomen eius
Iesum ipse enim salvum faciet populum suum a
peccatis eorum **22** hoc autem totum factum est
ut adimpleretur id quod dictum est a Domino
per prophetam dicentem **23** ecce virgo in utero
habebit et pariet filium et vocabunt nomen eius
Emmanuhel quod est interpretatum Nobiscum Deus
24 exsurgens autem Ioseph a somno fecit sicut
praecepit ei angelus Domini et accepit coniugem
suam **25** et non cognoscebat eam donec peperit
filium suum primogenitum et vocavit nomen eius
Iesum

2 cum ergo natus esset Iesus in Bethleem Iudaeae
in diebus Herodis regis ecce magi ab oriente
venerunt Hierosolymam **2** dicentes ubi est qui
natus est rex Iudaeorum vidimus enim stellam eius
in oriente et venimus adorare eum **3** audiens autem
Herodes rex turbatus est et omnis Hierosolyma cum
illo **4** et congregans omnes principes sacerdotum
et scribas populi sciscitabatur ab eis ubi Christus
nasceretur **5** at illi dixerunt ei in Bethleem Iudaeae
sic enim scriptum est per prophetam **6** et tu
Bethleem terra Iuda nequaquam minima es in
principibus Iuda ex te enim exiet dux qui reget
populum meum Israhel **7** tunc Herodes clam vocatis
magis diligenter didicit ab eis tempus stellae quae
apparuit eis **8** et mittens illos in Bethleem dixit ite
et interrogate diligenter de puero et cum inveneritis
renuntiate mihi ut et ego veniens adorem eum **9**
qui cum audissent regem abierunt et ecce stella
quam viderant in oriente antecedebat eos usque
dum veniens staret supra ubi erat puer **10** videntes
autem stellam gavisi sunt gaudio magno valde **11** et
intrantes domum invenerunt puerum cum Maria
matre eius et procidentes adoraverunt eum et
apertis thesauris suis obtulerunt ei munera aurum
tus et murram **12** et responso accepto in somnis
ne redirent ad Herodem per aliam viam reversi
sunt in regionem suam **13** qui cum recessissent
ecce angelus Domini apparuit in somnis Ioseph
dicens surge et accipe puerum et matrem eius et
fuge in Aegyptum et esto ibi usque dum dicam tibi
futurum est enim ut Herodes quaerat puerum ad
perdendum eum **14** qui consurgens accepit puerum
et matrem eius nocte et recessit in Aegyptum **15** et
erat ibi usque ad obitum Herodis ut adimpleretur
quod dictum est a Domino per prophetam dicentem
ex Aegypto vocavi filium meum **16** tunc Herodes
videns quoniam inlusus esset a magis iratus est
valde et mittens occidit omnes pueros qui erant
in Bethleem et in omnibus finibus eius a bimatu
et infra secundum tempus quod exquisierat a
magis **17** tunc adimpletum est quod dictum est
per Hieremiam prophetam dicentem **18** vox in
Rama audita est ploratus et ululatus multus Rachel
plorans filios suos et noluit consolari quia non sunt
19 defuncto autem Herode ecce apparuit angelus
Domini in somnis Ioseph in Aegypto **20** dicens surge
et accipe puerum et matrem eius et vade in terram

Israhel defuncti sunt enim qui quaerebant animam
pueri 21 qui surgens accepit puerum et matrem
eius et venit in terram Israhel 22 audiens autem
quod Archelaus regnaret in Iudaea pro Herode
patre suo timuit illo ire et admonitus in somnis
secessit in partes Galilaeae 23 et veniens habitavit
in civitate quae vocatur Nazareth ut adimpleretur
quod dictum est per prophetas quoniam Nazareus
vocabitur

3 in diebus autem illis venit Iohannes Baptista
praedicans in deserto Iudaeae 2 et dicens
paenitentiam agite adpropinquavit enim regnum
caelorum 3 hic est enim qui dictus est per Esaiam
prophetam dicentem vox clamantis in deserto
parate viam Domini rectas facite semitas eius 4
ipse autem Iohannes habebat vestimentum de pilis
camelorum et zonam pelliciam circa lumbos suos
esca autem eius erat lucustae et mel silvestre 5
tunc exiebat ad eum Hierosolyma et omnis Iudaea
et omnis regio circa Iordanen 6 et baptizabantur
in Iordane ab eo confitentes peccata sua 7 videns
autem multos Pharisaeorum et Sadducaeorum
venientes ad baptismum suum dixit eis progenies
viperarum quis demonstravit vobis fugere a futura
ira 8 facite ergo fructum dignum paenitentiae
9 et ne velitis dicere intra vos patrem habemus
Abraham dico enim vobis quoniam potest Deus de
lapidibus istis suscitare filios Abrahae 10 iam enim
securis ad radicem arborum posita est omnis ergo
arbor quae non facit fructum bonum exciditur et in
ignem mittitur 11 ego quidem vos baptizo in aqua in
paenitentiam qui autem post me venturus est fortior
me est cuius non sum dignus calciamenta portare
ipse vos baptizabit in Spiritu Sancto et igni 12 cuius
ventilabrum in manu sua et permundabit aream
suam et congregabit triticum suum in horreum
paleas autem conburet igni inextinguibili 13 tunc
venit Iesus a Galilaea in Iordanen ad Iohannem ut
baptizaretur ab eo 14 Iohannes autem prohibebat
eum dicens ego a te debeo baptizari et tu venis
ad me 15 respondens autem Iesus dixit ei sine
modo sic enim decet nos implere omnem iustitiam
tunc dimisit eum 16 baptizatus autem confestim
ascendit de aqua et ecce aperti sunt ei caeli et
vidit Spiritum Dei descendentem sicut columbam
venientem super se 17 et ecce vox de caelis dicens
hic est Filius meus dilectus in quo mihi conplacui

4 tunc Iesus ductus est in desertum ab Spiritu
ut temptaretur a diabolo 2 et cum ieiunasset
quadraginta diebus et quadraginta noctibus postea
esuriit 3 et accedens temptator dixit ei si Filius Dei
es dic ut lapides isti panes fiant 4 qui respondens
dixit scriptum est non in pane solo vivet homo
sed in omni verbo quod procedit de ore Dei 5
tunc adsumit eum diabolus in sanctam civitatem
et statuit eum supra pinnaculum templi 6 et
dixit ei si Filius Dei es mitte te deorsum scriptum
est enim quia angelis suis mandabit de te et in
manibus tollent te ne forte offendas ad lapidem
pedem tuum 7 ait illi Iesus rursum scriptum est
non temptabis Dominum Deum tuum 8 iterum
adsumit eum diabolus in montem excelsum valde
et ostendit ei omnia regna mundi et gloriam
eorum 9 et dixit illi haec tibi omnia dabo si cadens
adoraveris me 10 tunc dicit ei Iesus vade Satanas
scriptum est Dominum Deum tuum adorabis et
illi soli servies 11 tunc reliquit eum diabolus et
ecce angeli accesserunt et ministrabant ei 12
cum autem audisset quod Iohannes traditus esset
secessit in Galilaeam 13 et relicta civitate Nazareth
venit et habitavit in Capharnaum maritimam in
finibus Zabulon et Nepthalim 14 ut adimpleretur
quod dictum est per Esaiam prophetam 15 terra
Zabulon et terra Nepthalim via maris trans Iordanen
Galilaeae gentium 16 populus qui sedebat in
tenebris lucem vidit magnam et sedentibus in
regione et umbra mortis lux orta est eis 17 exinde
coepit Iesus praedicare et dicere paenitentiam
agite adpropinquavit enim regnum caelorum 18
ambulans autem iuxta mare Galilaeae vidit duos
fratres Simonem qui vocatur Petrus et Andream
fratrem eius mittentes rete in mare erant enim
piscatores 19 et ait illis venite post me et faciam
vos fieri piscatores hominum 20 at illi continuo
relictis retibus secuti sunt eum 21 et procedens
inde vidit alios duos fratres Iacobum Zebedaei et
Iohannem fratrem eius in navi cum Zebedaeo patre
eorum reficientes retia sua et vocavit eos 22 illi
autem statim relictis retibus et patre secuti sunt
eum 23 et circumibat Iesus totam Galilaeam docens
in synagogis eorum et praedicans evangelium
regni et sanans omnem languorem et omnem
infirmitatem in populo 24 et abiit opinio eius in
totam Syriam et obtulerunt ei omnes male habentes
variis languoribus et tormentis conprehensos et
qui daemonia habebant et lunaticos et paralyticos
et curavit eos 25 et secutae sunt eum turbae multae
de Galilaea et Decapoli et Hierosolymis et Iudaea et
de trans Iordanen

5 videns autem turbas ascendit in montem et
cum sedisset accesserunt ad eum discipuli
eius 2 et aperiens os suum docebat eos dicens
3 beati pauperes spiritu quoniam ipsorum est
regnum caelorum 4 beati mites quoniam ipsi

possidebunt terram 5 beati qui lugent quoniam
ipsi consolabuntur 6 beati qui esuriunt et sitiunt
iustitiam quoniam ipsi saturabuntur 7 beati
misericordes quia ipsi misericordiam consequentur
8 beati mundo corde quoniam ipsi Deum videbunt 9
beati pacifici quoniam filii Dei vocabuntur 10 beati
qui persecutionem patiuntur propter iustitiam
quoniam ipsorum est regnum caelorum 11 beati
estis cum maledixerint vobis et persecuti vos fuerint
et dixerint omne malum adversum vos mentientes
propter me 12 gaudete et exultate quoniam merces
vestra copiosa est in caelis sic enim persecuti sunt
prophetas qui fuerunt ante vos 13 vos estis sal terrae
quod si sal evanuerit in quo sallietur ad nihilum
valet ultra nisi ut mittatur foras et conculcetur
ab hominibus 14 vos estis lux mundi non potest
civitas abscondi supra montem posita 15 neque
accendunt lucernam et ponunt eam sub modio sed
super candelabrum ut luceat omnibus qui in domo
sunt 16 sic luceat lux vestra coram hominibus ut
videant vestra bona opera et glorificent Patrem
vestrum qui in caelis est 17 nolite putare quoniam
veni solvere legem aut prophetas non veni solvere
sed adimplere 18 amen quippe dico vobis donec
transeat caelum et terra iota unum aut unus apex
non praeteribit a lege donec omnia fiant 19 qui ergo
solverit unum de mandatis istis minimis et docuerit
sic homines minimus vocabitur in regno caelorum
qui autem fecerit et docuerit hic magnus vocabitur
in regno caelorum 20 dico enim vobis quia nisi
abundaverit iustitia vestra plus quam scribarum et
Pharisaeorum non intrabitis in regnum caelorum
21 audistis quia dictum est antiquis non occides qui
autem occiderit reus erit iudicio 22 ego autem dico
vobis quia omnis qui irascitur fratri suo reus erit
iudicio qui autem dixerit fratri suo racha reus erit
concilio qui autem dixerit fatue reus erit gehennae
ignis (Geenna g1067) 23 si ergo offeres munus tuum
ad altare et ibi recordatus fueris quia frater tuus
habet aliquid adversum te 24 relinque ibi munus
tuum ante altare et vade prius reconciliare fratri
tuo et tunc veniens offers munus tuum 25 esto
consentiens adversario tuo cito dum es in via cum
eo ne forte tradat te adversarius iudici et iudex
tradat te ministro et in carcerem mittaris 26 amen
dico tibi non exies inde donec reddas novissimum
quadrantem 27 audistis quia dictum est antiquis
non moechaberis 28 ego autem dico vobis quoniam
omnis qui viderit mulierem ad concupiscendum
eam iam moechatus est eam in corde suo 29 quod
si oculus tuus dexter scandalizat te erue eum et
proice abs te expedit enim tibi ut pereat unum
membrorum tuorum quam totum corpus tuum
mittatur in gehennam (Geenna g1067) 30 et si dextera
manus tua scandalizat te abscide eam et proice abs
te expedit tibi ut pereat unum membrorum tuorum
quam totum corpus tuum eat in gehennam (Geenna
g1067) 31 dictum est autem quicumque dimiserit
uxorem suam det illi libellum repudii 32 ego autem
dico vobis quia omnis qui dimiserit uxorem suam
excepta fornicationis causa facit eam moechari et
qui dimissam duxerit adulterat 33 iterum audistis
quia dictum est antiquis non peierabis reddes autem
Domino iuramenta tua 34 ego autem dico vobis non
iurare omnino neque per caelum quia thronus Dei
est 35 neque per terram quia scabillum est pedum
eius neque per Hierosolymam quia civitas est magni
Regis 36 neque per caput tuum iuraveris quia non
potes unum capillum album facere aut nigrum 37 sit
autem sermo vester est est non non quod autem his
abundantius est a malo est 38 audistis quia dictum
est oculum pro oculo et dentem pro dente 39 ego
autem dico vobis non resistere malo sed si quis
te percusserit in dextera maxilla tua praebe illi et
alteram 40 et ei qui vult tecum iudicio contendere
et tunicam tuam tollere remitte ei et pallium 41
et quicumque te angariaverit mille passus vade
cum illo alia duo 42 qui petit a te da ei et volenti
mutuari a te ne avertaris 43 audistis quia dictum est
diliges proximum tuum et odio habebis inimicum
tuum 44 ego autem dico vobis diligite inimicos
vestros benefacite his qui oderunt vos et orate pro
persequentibus et calumniantibus vos 45 ut sitis
filii Patris vestri qui in caelis est qui solem suum
oriri facit super bonos et malos et pluit super iustos
et iniustos 46 si enim diligatis eos qui vos diligunt
quam mercedem habebitis nonne et publicani hoc
faciunt 47 et si salutaveritis fratres vestros tantum
quid amplius facitis nonne et ethnici hoc faciunt
48 estote ergo vos perfecti sicut et Pater vester
caelestis perfectus est

6 adtendite ne iustitiam vestram faciatis coram
hominibus ut videamini ab eis alioquin
mercedem non habebitis apud Patrem vestrum qui
in caelis est 2 cum ergo facies elemosynam noli tuba
canere ante te sicut hypocritae faciunt in synagogis
et in vicis ut honorificentur ab hominibus amen
dico vobis receperunt mercedem suam 3 te autem
faciente elemosynam nesciat sinistra tua quid faciat
dextera tua 4 ut sit elemosyna tua in abscondito et
Pater tuus qui videt in abscondito reddet tibi 5 et
cum oratis non eritis sicut hypocritae qui amant in
synagogis et in angulis platearum stantes orare ut
videantur ab hominibus amen dico vobis receperunt
mercedem suam 6 tu autem cum orabis intra in

cubiculum tuum et cluso ostio tuo ora Patrem tuum
in abscondito et Pater tuus qui videt in abscondito
reddet tibi **7** orantes autem nolite multum loqui
sicut ethnici putant enim quia in multiloquio suo
exaudiantur **8** nolite ergo adsimilari eis scit enim
Pater vester quibus opus sit vobis antequam petatis
eum **9** sic ergo vos orabitis Pater noster qui in caelis
es sanctificetur nomen tuum **10** veniat regnum
tuum fiat voluntas tua sicut in caelo et in terra
11 panem nostrum supersubstantialem da nobis
hodie **12** et dimitte nobis debita nostra sicut et nos
dimisimus debitoribus nostris **13** et ne inducas nos
in temptationem sed libera nos a malo **14** si enim
dimiseritis hominibus peccata eorum dimittet et
vobis Pater vester caelestis delicta vestra **15** si autem
non dimiseritis hominibus nec Pater vester dimittet
peccata vestra **16** cum autem ieiunatis nolite fieri
sicut hypocritae tristes demoliuntur enim facies
suas ut pareant hominibus ieiunantes amen dico
vobis quia receperunt mercedem suam **17** tu autem
cum ieiunas ungue caput tuum et faciem tuam
lava **18** ne videaris hominibus ieiunans sed Patri
tuo qui est in abscondito et Pater tuus qui videt in
abscondito reddet tibi **19** nolite thesaurizare vobis
thesauros in terra ubi erugo et tinea demolitur ubi
fures effodiunt et furantur **20** thesaurizate autem
vobis thesauros in caelo ubi neque erugo neque
tinea demolitur et ubi fures non effodiunt nec
furantur **21** ubi enim est thesaurus tuus ibi est et
cor tuum **22** lucerna corporis est oculus si fuerit
oculus tuus simplex totum corpus tuum lucidum
erit **23** si autem oculus tuus nequam fuerit totum
corpus tuum tenebrosum erit si ergo lumen quod
in te est tenebrae sunt tenebrae quantae erunt
24 nemo potest duobus dominis servire aut enim
unum odio habebit et alterum diliget aut unum
sustinebit et alterum contemnet non potestis Deo
servire et mamonae **25** ideo dico vobis ne solliciti
sitis animae vestrae quid manducetis neque corpori
vestro quid induamini nonne anima plus est quam
esca et corpus plus est quam vestimentum **26**
respicite volatilia caeli quoniam non serunt neque
metunt neque congregant in horrea et Pater vester
caelestis pascit illa nonne vos magis pluris estis illis
27 quis autem vestrum cogitans potest adicere ad
staturam suam cubitum unum **28** et de vestimento
quid solliciti estis considerate lilia agri quomodo
crescunt non laborant nec nent **29** dico autem vobis
quoniam nec Salomon in omni gloria sua coopertus
est sicut unum ex istis **30** si autem faenum agri
quod hodie est et cras in clibanum mittitur Deus
sic vestit quanto magis vos minimae fidei **31** nolite
ergo solliciti esse dicentes quid manducabimus aut
quid bibemus aut quo operiemur **32** haec enim
omnia gentes inquirunt scit enim Pater vester quia
his omnibus indigetis **33** quaerite autem primum
regnum et iustitiam eius et omnia haec adicientur
vobis **34** nolite ergo esse solliciti in crastinum
crastinus enim dies sollicitus erit sibi ipse sufficit
diei malitia sua

7 nolite iudicare ut non iudicemini **2** in quo
enim iudicio iudicaveritis iudicabimini et in qua
mensura mensi fueritis metietur vobis **3** quid autem
vides festucam in oculo fratris tui et trabem in
oculo tuo non vides **4** aut quomodo dicis fratri tuo
sine eiciam festucam de oculo tuo et ecce trabis est
in oculo tuo **5** hypocrita eice primum trabem de
oculo tuo et tunc videbis eicere festucam de oculo
fratris tui **6** nolite dare sanctum canibus neque
mittatis margaritas vestras ante porcos ne forte
conculcent eas pedibus suis et conversi disrumpant
vos **7** petite et dabitur vobis quaerite et invenietis
pulsate et aperietur vobis **8** omnis enim qui petit
accipit et qui quaerit invenit et pulsanti aperietur
9 aut quis est ex vobis homo quem si petierit filius
suus panem numquid lapidem porriget ei **10** aut si
piscem petet numquid serpentem porriget ei **11** si
ergo vos cum sitis mali nostis bona dare filiis vestris
quanto magis Pater vester qui in caelis est dabit
bona petentibus se **12** omnia ergo quaecumque
vultis ut faciant vobis homines et vos facite eis haec
est enim lex et prophetae **13** intrate per angustam
portam quia lata porta et spatiosa via quae ducit
ad perditionem et multi sunt qui intrant per eam
14 quam angusta porta et arta via quae ducit ad
vitam et pauci sunt qui inveniunt eam **15** adtendite
a falsis prophetis qui veniunt ad vos in vestimentis
ovium intrinsecus autem sunt lupi rapaces **16** a
fructibus eorum cognoscetis eos numquid colligunt
de spinis uvas aut de tribulis ficus **17** sic omnis
arbor bona fructus bonos facit mala autem arbor
fructus malos facit **18** non potest arbor bona fructus
malos facere neque arbor mala fructus bonos facere
19 omnis arbor quae non facit fructum bonum
exciditur et in ignem mittitur **20** igitur ex fructibus
eorum cognoscetis eos **21** non omnis qui dicit mihi
Domine Domine intrabit in regnum caelorum sed
qui facit voluntatem Patris mei qui in caelis est ipse
intrabit in regnum caelorum **22** multi dicent mihi
in illa die Domine Domine nonne in nomine tuo
prophetavimus et in tuo nomine daemonia eiecimus
et in tuo nomine virtutes multas fecimus **23** et tunc
confitebor illis quia numquam novi vos discedite
a me qui operamini iniquitatem **24** omnis ergo
qui audit verba mea haec et facit ea adsimilabitur

viro sapienti qui aedificavit domum suam supra
petram 25 et descendit pluvia et venerunt flumina
et flaverunt venti et inruerunt in domum illam et
non cecidit fundata enim erat super petram 26
et omnis qui audit verba mea haec et non facit
ea similis erit viro stulto qui aedificavit domum
suam supra harenam 27 et descendit pluvia et
venerunt flumina et flaverunt venti et inruerunt in
domum illam et cecidit et fuit ruina eius magna 28
et factum est cum consummasset Iesus verba haec
admirabantur turbae super doctrinam eius 29 erat
enim docens eos sicut potestatem habens non sicut
scribae eorum et Pharisaei

8 cum autem descendisset de monte secutae sunt
eum turbae multae 2 et ecce leprosus veniens
adorabat eum dicens Domine si vis potes me
mundare 3 et extendens manum tetigit eum Iesus
dicens volo mundare et confestim mundata est
lepra eius 4 et ait illi Iesus vide nemini dixeris
sed vade ostende te sacerdoti et offer munus quod
praecepit Moses in testimonium illis 5 cum autem
introisset Capharnaum accessit ad eum centurio
rogans eum 6 et dicens Domine puer meus iacet
in domo paralyticus et male torquetur 7 et ait illi
Iesus ego veniam et curabo eum 8 et respondens
centurio ait Domine non sum dignus ut intres sub
tectum meum sed tantum dic verbo et sanabitur
puer meus 9 nam et ego homo sum sub potestate
habens sub me milites et dico huic vade et vadit et
alio veni et venit et servo meo fac hoc et facit 10
audiens autem Iesus miratus est et sequentibus se
dixit amen dico vobis non inveni tantam fidem in
Israhel 11 dico autem vobis quod multi ab oriente
et occidente venient et recumbent cum Abraham et
Isaac et Iacob in regno caelorum 12 filii autem regni
eicientur in tenebras exteriores ibi erit fletus et
stridor dentium 13 et dixit Iesus centurioni vade et
sicut credidisti fiat tibi et sanatus est puer in hora
illa 14 et cum venisset Iesus in domum Petri vidit
socrum eius iacentem et febricitantem 15 et tetigit
manum eius et dimisit eam febris et surrexit et
ministrabat eis 16 vespere autem facto obtulerunt ei
multos daemonia habentes et eiciebat spiritus verbo
et omnes male habentes curavit 17 ut adimpleretur
quod dictum est per Esaiam prophetam dicentem
ipse infirmitates nostras accepit et aegrotationes
portavit 18 videns autem Iesus turbas multas circum
se iussit ire trans fretum 19 et accedens unus scriba
ait illi magister sequar te quocumque ieris 20 et
dicit ei Iesus vulpes foveas habent et volucres caeli
tabernacula Filius autem hominis non habet ubi
caput reclinet 21 alius autem de discipulis eius ait
illi Domine permitte me primum ire et sepelire
patrem meum 22 Iesus autem ait illi sequere me
et dimitte mortuos sepelire mortuos suos 23 et
ascendente eo in navicula secuti sunt eum discipuli
eius 24 et ecce motus magnus factus est in mari ita
ut navicula operiretur fluctibus ipse vero dormiebat
25 et accesserunt et suscitaverunt eum dicentes
Domine salva nos perimus 26 et dicit eis quid timidi
estis modicae fidei tunc surgens imperavit ventis
et mari et facta est tranquillitas magna 27 porro
homines mirati sunt dicentes qualis est hic quia et
venti et mare oboediunt ei 28 et cum venisset trans
fretum in regionem Gerasenorum occurrerunt ei
duo habentes daemonia de monumentis exeuntes
saevi nimis ita ut nemo posset transire per viam
illam 29 et ecce clamaverunt dicentes quid nobis
et tibi Fili Dei venisti huc ante tempus torquere
nos 30 erat autem non longe ab illis grex porcorum
multorum pascens 31 daemones autem rogabant
eum dicentes si eicis nos mitte nos in gregem
porcorum 32 et ait illis ite at illi exeuntes abierunt in
porcos et ecce impetu abiit totus grex per praeceps
in mare et mortui sunt in aquis 33 pastores autem
fugerunt et venientes in civitatem nuntiaverunt
omnia et de his qui daemonia habuerant 34 et ecce
tota civitas exiit obviam Iesu et viso eo rogabant ut
transiret a finibus eorum

9 et ascendens in naviculam transfretavit et venit
in civitatem suam 2 et ecce offerebant ei
paralyticum iacentem in lecto et videns Iesus fidem
illorum dixit paralytico confide fili remittuntur
tibi peccata tua 3 et ecce quidam de scribis
dixerunt intra se hic blasphemat 4 et cum vidisset
Iesus cogitationes eorum dixit ut quid cogitatis
mala in cordibus vestris 5 quid est facilius dicere
dimittuntur tibi peccata aut dicere surge et ambula
6 ut sciatis autem quoniam Filius hominis habet
potestatem in terra dimittendi peccata tunc ait
paralytico surge tolle lectum tuum et vade in
domum tuam 7 et surrexit et abiit in domum suam 8
videntes autem turbae timuerunt et glorificaverunt
Deum qui dedit potestatem talem hominibus 9 et
cum transiret inde Iesus vidit hominem sedentem
in teloneo Mattheum nomine et ait illi sequere
me et surgens secutus est eum 10 et factum est
discumbente eo in domo ecce multi publicani et
peccatores venientes discumbebant cum Iesu et
discipulis eius 11 et videntes Pharisaei dicebant
discipulis eius quare cum publicanis et peccatoribus
manducat magister vester 12 at Iesus audiens ait
non est opus valentibus medico sed male habentibus
13 euntes autem discite quid est misericordiam

volo et non sacrificium non enim veni vocare
iustos sed peccatores 14 tunc accesserunt ad eum
discipuli Iohannis dicentes quare nos et Pharisaei
ieiunamus frequenter discipuli autem tui non
ieiunant 15 et ait illis Iesus numquid possunt filii
sponsi lugere quamdiu cum illis est sponsus venient
autem dies cum auferetur ab eis sponsus et tunc
ieiunabunt 16 nemo autem inmittit commissuram
panni rudis in vestimentum vetus tollit enim
plenitudinem eius a vestimento et peior scissura fit
17 neque mittunt vinum novum in utres veteres
alioquin rumpuntur utres et vinum effunditur et
utres pereunt sed vinum novum in utres novos
mittunt et ambo conservantur 18 haec illo loquente
ad eos ecce princeps unus accessit et adorabat
eum dicens filia mea modo defuncta est sed veni
inpone manum super eam et vivet 19 et surgens
Iesus sequebatur eum et discipuli eius 20 et ecce
mulier quae sanguinis fluxum patiebatur duodecim
annis accessit retro et tetigit fimbriam vestimenti
eius 21 dicebat enim intra se si tetigero tantum
vestimentum eius salva ero 22 at Iesus conversus et
videns eam dixit confide filia fides tua te salvam
fecit et salva facta est mulier ex illa hora 23 et
cum venisset Iesus in domum principis et vidisset
tibicines et turbam tumultuantem 24 dicebat
recedite non est enim mortua puella sed dormit
et deridebant eum 25 et cum eiecta esset turba
intravit et tenuit manum eius et surrexit puella 26
et exiit fama haec in universam terram illam 27
et transeunte inde Iesu secuti sunt eum duo caeci
clamantes et dicentes miserere nostri Fili David 28
cum autem venisset domum accesserunt ad eum
caeci et dicit eis Iesus creditis quia possum hoc
facere vobis dicunt ei utique Domine 29 tunc tetigit
oculos eorum dicens secundum fidem vestram fiat
vobis 30 et aperti sunt oculi illorum et comminatus
est illis Iesus dicens videte ne quis sciat 31 illi
autem exeuntes diffamaverunt eum in tota terra
illa 32 egressis autem illis ecce obtulerunt ei
hominem mutum daemonium habentem 33 et
eiecto daemone locutus est mutus et miratae sunt
turbae dicentes numquam paruit sic in Israhel 34
Pharisaei autem dicebant in principe daemoniorum
eicit daemones 35 et circumibat Iesus civitates
omnes et castella docens in synagogis eorum et
praedicans evangelium regni et curans omnem
languorem et omnem infirmitatem 36 videns autem
turbas misertus est eis quia erant vexati et iacentes
sicut oves non habentes pastorem 37 tunc dicit
discipulis suis messis quidem multa operarii autem
pauci 38 rogate ergo dominum messis ut eiciat
operarios in messem suam

10 et convocatis duodecim discipulis suis dedit
illis potestatem spirituum inmundorum ut
eicerent eos et curarent omnem languorem
et omnem infirmitatem 2 duodecim autem
apostolorum nomina sunt haec primus Simon qui
dicitur Petrus et Andreas frater eius 3 Iacobus
Zebedaei et Iohannes frater eius Philippus et
Bartholomeus Thomas et Mattheus publicanus et
Iacobus Alphei et Thaddeus 4 Simon Cananeus et
Iudas Scariotes qui et tradidit eum 5 hos duodecim
misit Iesus praecipiens eis et dicens in viam
gentium ne abieritis et in civitates Samaritanorum
ne intraveritis 6 sed potius ite ad oves quae
perierunt domus Israhel 7 euntes autem praedicate
dicentes quia adpropinquavit regnum caelorum 8
infirmos curate mortuos suscitate leprosos mundate
daemones eicite gratis accepistis gratis date 9 nolite
possidere aurum neque argentum neque pecuniam
in zonis vestris 10 non peram in via neque duas
tunicas neque calciamenta neque virgam dignus
enim est operarius cibo suo 11 in quamcumque
civitatem aut castellum intraveritis interrogate
quis in ea dignus sit et ibi manete donec exeatis
12 intrantes autem in domum salutate eam 13 et
siquidem fuerit domus digna veniat pax vestra
super eam si autem non fuerit digna pax vestra
ad vos revertatur 14 et quicumque non receperit
vos neque audierit sermones vestros exeuntes
foras de domo vel de civitate excutite pulverem
de pedibus vestris 15 amen dico vobis tolerabilius
erit terrae Sodomorum et Gomorraeorum in die
iudicii quam illi civitati 16 ecce ego mitto vos sicut
oves in medio luporum estote ergo prudentes sicut
serpentes et simplices sicut columbae 17 cavete
autem ab hominibus tradent enim vos in conciliis et
in synagogis suis flagellabunt vos 18 et ad praesides
et ad reges ducemini propter me in testimonium
illis et gentibus 19 cum autem tradent vos nolite
cogitare quomodo aut quid loquamini dabitur enim
vobis in illa hora quid loquamini 20 non enim vos
estis qui loquimini sed Spiritus Patris vestri qui
loquitur in vobis 21 tradet autem frater fratrem in
mortem et pater filium et insurgent filii in parentes
et morte eos adficient 22 et eritis odio omnibus
propter nomen meum qui autem perseveraverit in
finem hic salvus erit 23 cum autem persequentur
vos in civitate ista fugite in aliam amen enim dico
vobis non consummabitis civitates Israhel donec
veniat Filius hominis 24 non est discipulus super
magistrum nec servus super dominum suum 25
sufficit discipulo ut sit sicut magister eius et servus
sicut dominus eius si patrem familias Beelzebub
vocaverunt quanto magis domesticos eius 26 ne

ergo timueritis eos nihil enim opertum quod non
revelabitur et occultum quod non scietur 27 quod
dico vobis in tenebris dicite in lumine et quod in
aure auditis praedicate super tecta 28 et nolite
timere eos qui occidunt corpus animam autem non
possunt occidere sed potius eum timete qui potest
et animam et corpus perdere in gehennam (Geenna
g1067) 29 nonne duo passeres asse veneunt et unus
ex illis non cadet super terram sine Patre vestro 30
vestri autem et capilli capitis omnes numerati sunt
31 nolite ergo timere multis passeribus meliores
estis vos 32 omnis ergo qui confitebitur me coram
hominibus confitebor et ego eum coram Patre meo
qui est in caelis 33 qui autem negaverit me coram
hominibus negabo et ego eum coram Patre meo qui
est in caelis 34 nolite arbitrari quia venerim mittere
pacem in terram non veni pacem mittere sed
gladium 35 veni enim separare hominem adversus
patrem suum et filiam adversus matrem suam et
nurum adversus socrum suam 36 et inimici hominis
domestici eius 37 qui amat patrem aut matrem plus
quam me non est me dignus et qui amat filium aut
filiam super me non est me dignus 38 et qui non
accipit crucem suam et sequitur me non est me
dignus 39 qui invenit animam suam perdet illam et
qui perdiderit animam suam propter me inveniet
eam 40 qui recipit vos me recipit et qui me recipit
recipit eum qui me misit 41 qui recipit prophetam
in nomine prophetae mercedem prophetae accipiet
et qui recipit iustum in nomine iusti mercedem
iusti accipiet 42 et quicumque potum dederit uni
ex minimis istis calicem aquae frigidae tantum
in nomine discipuli amen dico vobis non perdet
mercedem suam

11 et factum est cum consummasset Iesus
praecipiens duodecim discipulis suis transiit
inde ut doceret et praedicaret in civitatibus eorum
2 Iohannes autem cum audisset in vinculis opera
Christi mittens duos de discipulis suis 3 ait illi
tu es qui venturus es an alium expectamus 4 et
respondens Iesus ait illis euntes renuntiate Iohanni
quae auditis et videtis 5 caeci vident claudi ambulant
leprosi mundantur surdi audiunt mortui resurgunt
pauperes evangelizantur 6 et beatus est qui non
fuerit scandalizatus in me 7 illis autem abeuntibus
coepit Iesus dicere ad turbas de Iohanne quid existis
in desertum videre harundinem vento agitatam 8
sed quid existis videre hominem mollibus vestitum
ecce qui mollibus vestiuntur in domibus regum
sunt 9 sed quid existis videre prophetam etiam
dico vobis et plus quam prophetam 10 hic enim
est de quo scriptum est ecce ego mitto angelum
meum ante faciem tuam qui praeparabit viam tuam
ante te 11 amen dico vobis non surrexit inter natos
mulierum maior Iohanne Baptista qui autem minor
est in regno caelorum maior est illo 12 a diebus
autem Iohannis Baptistae usque nunc regnum
caelorum vim patitur et violenti rapiunt illud 13
omnes enim prophetae et lex usque ad Iohannem
prophetaverunt 14 et si vultis recipere ipse est Helias
qui venturus est 15 qui habet aures audiendi audiat
16 cui autem similem aestimabo generationem
istam similis est pueris sedentibus in foro qui
clamantes coaequalibus 17 dicunt cecinimus vobis
et non saltastis lamentavimus et non planxistis
18 venit enim Iohannes neque manducans neque
bibens et dicunt daemonium habet 19 venit Filius
hominis manducans et bibens et dicunt ecce homo
vorax et potator vini publicanorum et peccatorum
amicus et iustificata est sapientia a filiis suis 20
tunc coepit exprobrare civitatibus in quibus factae
sunt plurimae virtutes eius quia non egissent
paenitentiam 21 vae tibi Corazain vae tibi Bethsaida
quia si in Tyro et Sidone factae essent virtutes
quae factae sunt in vobis olim in cilicio et cinere
paenitentiam egissent 22 verumtamen dico vobis
Tyro et Sidoni remissius erit in die iudicii quam
vobis 23 et tu Capharnaum numquid usque in
caelum exaltaberis usque in infernum descendes
quia si in Sodomis factae fuissent virtutes quae
factae sunt in te forte mansissent usque in hunc
diem (Hadēs g86) 24 verumtamen dico vobis quia
terrae Sodomorum remissius erit in die iudicii
quam tibi 25 in illo tempore respondens Iesus dixit
confiteor tibi Pater Domine caeli et terrae quia
abscondisti haec a sapientibus et prudentibus et
revelasti ea parvulis 26 ita Pater quoniam sic fuit
placitum ante te 27 omnia mihi tradita sunt a Patre
meo et nemo novit Filium nisi Pater neque Patrem
quis novit nisi Filius et cui voluerit Filius revelare
28 venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis
et ego reficiam vos 29 tollite iugum meum super
vos et discite a me quia mitis sum et humilis corde
et invenietis requiem animabus vestris 30 iugum
enim meum suave est et onus meum leve est

12 in illo tempore abiit Iesus sabbato per sata
discipuli autem eius esurientes coeperunt
vellere spicas et manducare 2 Pharisaei autem
videntes dixerunt ei ecce discipuli tui faciunt quod
non licet eis facere sabbatis 3 at ille dixit eis non
legistis quid fecerit David quando esuriit et qui cum
eo erant 4 quomodo intravit in domum Dei et panes
propositionis comedit quos non licebat ei edere
neque his qui cum eo erant nisi solis sacerdotibus 5

aut non legistis in lege quia sabbatis sacerdotes in
templo sabbatum violant et sine crimine sunt **6**
dico autem vobis quia templo maior est hic **7** si
autem sciretis quid est misericordiam volo et non
sacrificium numquam condemnassetis innocentes **8**
dominus est enim Filius hominis etiam sabbati **9** et
cum inde transisset venit in synagogam eorum **10** et
ecce homo manum habens aridam et interrogabant
eum dicentes si licet sabbatis curare ut accusarent
eum **11** ipse autem dixit illis quis erit ex vobis
homo qui habeat ovem unam et si ceciderit haec
sabbatis in foveam nonne tenebit et levabit eam
12 quanto magis melior est homo ove itaque licet
sabbatis benefacere **13** tunc ait homini extende
manum tuam et extendit et restituta est sanitati
sicut altera **14** exeuntes autem Pharisaei consilium
faciebant adversus eum quomodo eum perderent
15 Iesus autem sciens recessit inde et secuti sunt
eum multi et curavit eos omnes **16** et praecepit eis
ne manifestum eum facerent **17** ut adimpleretur
quod dictum est per Esaiam prophetam dicentem
18 ecce puer meus quem elegi dilectus meus in quo
bene placuit animae meae ponam spiritum meum
super eum et iudicium gentibus nuntiabit **19** non
contendet neque clamabit neque audiet aliquis in
plateis vocem eius **20** harundinem quassatam non
confringet et linum fumigans non extinguet donec
eiciat ad victoriam iudicium **21** et in nomine eius
gentes sperabunt **22** tunc oblatus est ei daemonium
habens caecus et mutus et curavit eum ita ut
loqueretur et videret **23** et stupebant omnes turbae
et dicebant numquid hic est Filius David **24** Pharisaei
autem audientes dixerunt hic non eicit daemones
nisi in Beelzebub principe daemoniorum **25** Iesus
autem sciens cogitationes eorum dixit eis omne
regnum divisum contra se desolatur et omnis civitas
vel domus divisa contra se non stabit **26** et si Satanas
Satanan eicit adversus se divisus est quomodo ergo
stabit regnum eius **27** et si ego in Beelzebub eicio
daemones filii vestri in quo eiciunt ideo ipsi iudices
erunt vestri **28** si autem ego in Spiritu Dei eicio
daemones igitur pervenit in vos regnum Dei **29** aut
quomodo potest quisquam intrare in domum fortis
et vasa eius diripere nisi prius alligaverit fortem et
tunc domum illius diripiat **30** qui non est mecum
contra me est et qui non congregat mecum spargit
31 ideo dico vobis omne peccatum et blasphemia
remittetur hominibus Spiritus autem blasphemia
non remittetur **32** et quicumque dixerit verbum
contra Filium hominis remittetur ei qui autem
dixerit contra Spiritum Sanctum non remittetur ei
neque in hoc saeculo neque in futuro **(aiōn g165)** **33**
aut facite arborem bonam et fructum eius bonum
aut facite arborem malam et fructum eius malum
siquidem ex fructu arbor agnoscitur **34** progenies
viperarum quomodo potestis bona loqui cum sitis
mali ex abundantia enim cordis os loquitur **35** bonus
homo de bono thesauro profert bona et malus homo
de malo thesauro profert mala **36** dico autem vobis
quoniam omne verbum otiosum quod locuti fuerint
homines reddent rationem de eo in die iudicii **37**
ex verbis enim tuis iustificaberis et ex verbis tuis
condemnaberis **38** tunc responderunt ei quidam de
scribis et Pharisaeis dicentes magister volumus a te
signum videre **39** qui respondens ait illis generatio
mala et adultera signum quaerit et signum non
dabitur ei nisi signum Ionae prophetae **40** sicut
enim fuit Ionas in ventre ceti tribus diebus et tribus
noctibus sic erit Filius hominis in corde terrae tribus
diebus et tribus noctibus **41** viri ninevitae surgent in
iudicio cum generatione ista et condemnabunt eam
quia paenitentiam egerunt in praedicatione Ionae
et ecce plus quam Iona hic **42** regina austri surget
in iudicio cum generatione ista et condemnabit
eam quia venit a finibus terrae audire sapientiam
Salomonis et ecce plus quam Salomon hic **43** cum
autem inmundus spiritus exierit ab homine ambulat
per loca arida quaerens requiem et non invenit **44**
tunc dicit revertar in domum meam unde exivi
et veniens invenit vacantem scopis mundatam et
ornatam **45** tunc vadit et adsumit septem alios
spiritus secum nequiores se et intrantes habitant
ibi et fiunt novissima hominis illius peiora prioribus
sic erit et generationi huic pessimae **46** adhuc
eo loquente ad turbas ecce mater eius et fratres
stabant foris quaerentes loqui ei **47** dixit autem ei
quidam ecce mater tua et fratres tui foris stant
quaerentes te **48** at ipse respondens dicenti sibi
ait quae est mater mea et qui sunt fratres mei
49 et extendens manum in discipulos suos dixit
ecce mater mea et fratres mei **50** quicumque enim
fecerit voluntatem Patris mei qui in caelis est ipse
meus et frater et soror et mater est

13 in illo die exiens Iesus de domo sedebat secus
mare **2** et congregatae sunt ad eum turbae
multae ita ut in naviculam ascendens sederet et
omnis turba stabat in litore **3** et locutus est eis
multa in parabolis dicens ecce exiit qui seminat
seminare **4** et dum seminat quaedam ceciderunt
secus viam et venerunt volucres et comederunt
ea **5** alia autem ceciderunt in petrosa ubi non
habebat terram multam et continuo exorta sunt
quia non habebant altitudinem terrae **6** sole autem
orto aestuaverunt et quia non habebant radicem
aruerunt **7** alia autem ceciderunt in spinas et

creverunt spinae et suffocaverunt ea **8** alia vero
ceciderunt in terram bonam et dabant fructum aliud
centesimum aliud sexagesimum aliud tricesimum **9**
qui habet aures audiendi audiat **10** et accedentes
discipuli dixerunt ei quare in parabolis loqueris
eis **11** qui respondens ait illis quia vobis datum est
nosse mysteria regni caelorum illis autem non est
datum **12** qui enim habet dabitur ei et abundabit
qui autem non habet et quod habet auferetur ab eo
13 ideo in parabolis loquor eis quia videntes non
vident et audientes non audiunt neque intellegunt
14 et adimpletur eis prophetia Esaiae dicens auditu
audietis et non intellegetis et videntes videbitis
et non videbitis **15** incrassatum est enim cor
populi huius et auribus graviter audierunt et oculos
suos cluserunt nequando oculis videant et auribus
audiant et corde intellegant et convertantur et
sanem eos **16** vestri autem beati oculi quia vident
et aures vestrae quia audiunt **17** amen quippe dico
vobis quia multi prophetae et iusti cupierunt videre
quae videtis et non viderunt et audire quae auditis
et non audierunt **18** vos ergo audite parabolam
seminantis **19** omnis qui audit verbum regni et non
intellegit venit malus et rapit quod seminatum est
in corde eius hic est qui secus viam seminatus est
20 qui autem supra petrosa seminatus est hic est qui
verbum audit et continuo cum gaudio accipit illud
21 non habet autem in se radicem sed est temporalis
facta autem tribulatione et persecutione propter
verbum continuo scandalizatur **22** qui autem est
seminatus in spinis hic est qui verbum audit
et sollicitudo saeculi istius et fallacia divitiarum
suffocat verbum et sine fructu efficitur **(aiōn g165)**
23 qui vero in terra bona seminatus est hic est qui
audit verbum et intellegit et fructum adfert et facit
aliud quidem centum aliud autem sexaginta porro
aliud triginta **24** aliam parabolam proposuit illis
dicens simile factum est regnum caelorum homini
qui seminavit bonum semen in agro suo **25** cum
autem dormirent homines venit inimicus eius et
superseminavit zizania in medio tritici et abiit **26**
cum autem crevisset herba et fructum fecisset tunc
apparuerunt et zizania **27** accedentes autem servi
patris familias dixerunt ei domine nonne bonum
semen seminasti in agro tuo unde ergo habet
zizania **28** et ait illis inimicus homo hoc fecit servi
autem dixerunt ei vis imus et colligimus ea **29** et ait
non ne forte colligentes zizania eradicetis simul
cum eis et triticum **30** sinite utraque crescere usque
ad messem et in tempore messis dicam messoribus
colligite primum zizania et alligate ea fasciculos
ad conburendum triticum autem congregate in
horreum meum **31** aliam parabolam proposuit eis
dicens simile est regnum caelorum grano sinapis
quod accipiens homo seminavit in agro suo **32**
quod minimum quidem est omnibus seminibus cum
autem creverit maius est omnibus holeribus et fit
arbor ita ut volucres caeli veniant et habitent in
ramis eius **33** aliam parabolam locutus est eis simile
est regnum caelorum fermento quod acceptum
mulier abscondit in farinae satis tribus donec
fermentatum est totum **34** haec omnia locutus
est Iesus in parabolis ad turbas et sine parabolis
non loquebatur eis **35** ut impleretur quod dictum
erat per prophetam dicentem aperiam in parabolis
os meum eructabo abscondita a constitutione
mundi **36** tunc dimissis turbis venit in domum
et accesserunt ad eum discipuli eius dicentes
dissere nobis parabolam zizaniorum agri **37** qui
respondens ait qui seminat bonum semen est
Filius hominis **38** ager autem est mundus bonum
vero semen hii sunt filii regni zizania autem filii
sunt nequam **39** inimicus autem qui seminavit ea
est diabolus messis vero consummatio saeculi est
messores autem angeli sunt **(aiōn g165)** **40** sicut ergo
colliguntur zizania et igni conburuntur sic erit in
consummatione saeculi **(aiōn g165)** **41** mittet Filius
hominis angelos suos et colligent de regno eius
omnia scandala et eos qui faciunt iniquitatem **42**
et mittent eos in caminum ignis ibi erit fletus et
stridor dentium **43** tunc iusti fulgebunt sicut sol in
regno Patris eorum qui habet aures audiat **44** simile
est regnum caelorum thesauro abscondito in agro
quem qui invenit homo abscondit et prae gaudio
illius vadit et vendit universa quae habet et emit
agrum illum **45** iterum simile est regnum caelorum
homini negotiatori quaerenti bonas margaritas
46 inventa autem una pretiosa margarita abiit et
vendidit omnia quae habuit et emit eam **47** iterum
simile est regnum caelorum sagenae missae in
mare et ex omni genere congreganti **48** quam cum
impleta esset educentes et secus litus sedentes
elegerunt bonos in vasa malos autem foras miserunt
49 sic erit in consummatione saeculi exibunt angeli
et separabunt malos de medio iustorum **(aiōn g165)**
50 et mittent eos in caminum ignis ibi erit fletus et
stridor dentium **51** intellexistis haec omnia dicunt
ei etiam **52** ait illis ideo omnis scriba doctus in
regno caelorum similis est homini patri familias qui
profert de thesauro suo nova et vetera **53** et factum
est cum consummasset Iesus parabolas istas transiit
inde **54** et veniens in patriam suam docebat eos
in synagogis eorum ita ut mirarentur et dicerent
unde huic sapientia haec et virtutes **55** nonne hic
est fabri filius nonne mater eius dicitur Maria et
fratres eius Iacobus et Ioseph et Simon et Iudas **56**

et sorores eius nonne omnes apud nos sunt unde
ergo huic omnia ista 57 et scandalizabantur in eo
Iesus autem dixit eis non est propheta sine honore
nisi in patria sua et in domo sua 58 et non fecit ibi
virtutes multas propter incredulitatem illorum

14 in illo tempore audiit Herodes tetrarcha
famam Iesu 2 et ait pueris suis hic est
Iohannes Baptista ipse surrexit a mortuis et ideo
virtutes inoperantur in eo 3 Herodes enim tenuit
Iohannem et alligavit eum et posuit in carcere
propter Herodiadem uxorem fratris sui 4 dicebat
enim illi Iohannes non licet tibi habere eam 5 et
volens illum occidere timuit populum quia sicut
prophetam eum habebant 6 die autem natalis
Herodis saltavit filia Herodiadis in medio et placuit
Herodi 7 unde cum iuramento pollicitus est ei dare
quodcumque postulasset ab eo 8 at illa praemonita
a matre sua da mihi inquit hic in disco caput
Iohannis Baptistae 9 et contristatus est rex propter
iuramentum autem et eos qui pariter recumbebant
iussit dari 10 misitque et decollavit Iohannem in
carcere 11 et adlatum est caput eius in disco et
datum est puellae et tulit matri suae 12 et accedentes
discipuli eius tulerunt corpus et sepelierunt illud et
venientes nuntiaverunt Iesu 13 quod cum audisset
Iesus secessit inde in navicula in locum desertum
seorsum et cum audissent turbae secutae sunt eum
pedestres de civitatibus 14 et exiens vidit turbam
multam et misertus est eius et curavit languidos
eorum 15 vespere autem facto accesserunt ad
eum discipuli eius dicentes desertus est locus et
hora iam praeteriit dimitte turbas ut euntes in
castella emant sibi escas 16 Iesus autem dixit eis
non habent necesse ire date illis vos manducare
17 responderunt ei non habemus hic nisi quinque
panes et duos pisces 18 qui ait eis adferte illos
mihi huc 19 et cum iussisset turbam discumbere
supra faenum acceptis quinque panibus et duobus
piscibus aspiciens in caelum benedixit et fregit et
dedit discipulis panes discipuli autem turbis 20 et
manducaverunt omnes et saturati sunt et tulerunt
reliquias duodecim cofinos fragmentorum plenos
21 manducantium autem fuit numerus quinque
milia virorum exceptis mulieribus et parvulis 22
et statim iussit discipulos ascendere in navicula
et praecedere eum trans fretum donec dimitteret
turbas 23 et dimissa turba ascendit in montem solus
orare vespere autem facto solus erat ibi 24 navicula
autem in medio mari iactabatur fluctibus erat enim
contrarius ventus 25 quarta autem vigilia noctis
venit ad eos ambulans supra mare 26 et videntes
eum supra mare ambulantem turbati sunt dicentes
quia fantasma est et prae timore clamaverunt
27 statimque Iesus locutus est eis dicens habete
fiduciam ego sum nolite timere 28 respondens autem
Petrus dixit Domine si tu es iube me venire ad te
super aquas 29 at ipse ait veni et descendens Petrus
de navicula ambulabat super aquam ut veniret ad
Iesum 30 videns vero ventum validum timuit et cum
coepisset mergi clamavit dicens Domine salvum
me fac 31 et continuo Iesus extendens manum
adprehendit eum et ait illi modicae fidei quare
dubitasti 32 et cum ascendissent in naviculam
cessavit ventus 33 qui autem in navicula erant
venerunt et adoraverunt eum dicentes vere Filius
Dei es 34 et cum transfretassent venerunt in terram
Gennesar 35 et cum cognovissent eum viri loci
illius miserunt in universam regionem illam et
obtulerunt ei omnes male habentes 36 et rogabant
eum ut vel fimbriam vestimenti eius tangerent et
quicumque tetigerunt salvi facti sunt

15 tunc accesserunt ad eum ab Hierosolymis
scribae et Pharisaei dicentes 2 quare discipuli
tui transgrediuntur traditionem seniorum non
enim lavant manus suas cum panem manducant
3 ipse autem respondens ait illis quare et vos
transgredimini mandatum Dei propter traditionem
vestram 4 nam Deus dixit honora patrem et matrem
et qui maledixerit patri vel matri morte moriatur
5 vos autem dicitis quicumque dixerit patri vel
matri munus quodcumque est ex me tibi proderit 6
et non honorificabit patrem suum aut matrem et
irritum fecistis mandatum Dei propter traditionem
vestram 7 hypocritae bene prophetavit de vobis
Esaias dicens 8 populus hic labiis me honorat cor
autem eorum longe est a me 9 sine causa autem
colunt me docentes doctrinas mandata hominum
10 et convocatis ad se turbis dixit eis audite et
intellegite 11 non quod intrat in os coinquinat
hominem sed quod procedit ex ore hoc coinquinat
hominem 12 tunc accedentes discipuli eius dixerunt
ei scis quia Pharisaei audito verbo scandalizati
sunt 13 at ille respondens ait omnis plantatio quam
non plantavit Pater meus caelestis eradicabitur
14 sinite illos caeci sunt duces caecorum caecus
autem si caeco ducatum praestet ambo in foveam
cadunt 15 respondens autem Petrus dixit ei edissere
nobis parabolam istam 16 at ille dixit adhuc et vos
sine intellectu estis 17 non intellegitis quia omne
quod in os intrat in ventrem vadit et in secessum
emittitur 18 quae autem procedunt de ore de corde
exeunt et ea coinquinant hominem 19 de corde
enim exeunt cogitationes malae homicidia adulteria
fornicationes furta falsa testimonia blasphemiae

20 haec sunt quae coinquinant hominem non
lotis autem manibus manducare non coinquinat
hominem 21 et egressus inde Iesus secessit in partes
Tyri et Sidonis 22 et ecce mulier chananea a finibus
illis egressa clamavit dicens ei miserere mei Domine
Fili David filia mea male a daemonio vexatur 23 qui
non respondit ei verbum et accedentes discipuli
eius rogabant eum dicentes dimitte eam quia clamat
post nos 24 ipse autem respondens ait non sum
missus nisi ad oves quae perierunt domus Israhel
25 at illa venit et adoravit eum dicens Domine
adiuva me 26 qui respondens ait non est bonum
sumere panem filiorum et mittere canibus 27 at
illa dixit etiam Domine nam et catelli edunt de
micis quae cadunt de mensa dominorum suorum
28 tunc respondens Iesus ait illi o mulier magna
est fides tua fiat tibi sicut vis et sanata est filia
illius ex illa hora 29 et cum transisset inde Iesus
venit secus mare Galilaeae et ascendens in montem
sedebat ibi 30 et accesserunt ad eum turbae multae
habentes secum mutos clodos caecos debiles et
alios multos et proiecerunt eos ad pedes eius et
curavit eos 31 ita ut turbae mirarentur videntes
mutos loquentes clodos ambulantes caecos videntes
et magnificabant Deum Israhel 32 Iesus autem
convocatis discipulis suis dixit misereor turbae
quia triduo iam perseverant mecum et non habent
quod manducent et dimittere eos ieiunos nolo ne
deficiant in via 33 et dicunt ei discipuli unde ergo
nobis in deserto panes tantos ut saturemus turbam
tantam 34 et ait illis Iesus quot panes habetis at
illi dixerunt septem et paucos pisciculos 35 et
praecepit turbae ut discumberet super terram 36 et
accipiens septem panes et pisces et gratias agens
fregit et dedit discipulis suis et discipuli dederunt
populo 37 et comederunt omnes et saturati sunt
et quod superfuit de fragmentis tulerunt septem
sportas plenas 38 erant autem qui manducaverant
quattuor milia hominum extra parvulos et mulieres
39 et dimissa turba ascendit in naviculam et venit
in fines Magedan

16 et accesserunt ad eum Pharisaei et Sadducaei
temptantes et rogaverunt eum ut signum de
caelo ostenderet eis 2 at ille respondens ait eis facto
vespere dicitis serenum erit rubicundum est enim
caelum 3 et mane hodie tempestas rutilat enim
triste caelum 4 faciem ergo caeli diiudicare nostis
signa autem temporum non potestis generatio
mala et adultera signum quaerit et signum non
dabitur ei nisi signum Ionae et relictis illis abiit 5
et cum venissent discipuli eius trans fretum obliti
sunt panes accipere 6 qui dixit illis intuemini et
cavete a fermento Pharisaeorum et Sadducaeorum
7 at illi cogitabant inter se dicentes quia panes
non accepimus 8 sciens autem Iesus dixit quid
cogitatis inter vos modicae fidei quia panes non
habetis 9 nondum intellegitis neque recordamini
quinque panum quinque milium hominum et quot
cofinos sumpsistis 10 neque septem panum quattuor
milium hominum et quot sportas sumpsistis 11
quare non intellegitis quia non de pane dixi vobis
cavete a fermento Pharisaeorum et Sadducaeorum
12 tunc intellexerunt quia non dixerit cavendum
a fermento panum sed a doctrina Pharisaeorum
et Sadducaeorum 13 venit autem Iesus in partes
Caesareae Philippi et interrogabat discipulos suos
dicens quem dicunt homines esse Filium hominis 14
at illi dixerunt alii Iohannem Baptistam alii autem
Heliam alii vero Hieremiam aut unum ex prophetis
15 dicit illis vos autem quem me esse dicitis 16
respondens Simon Petrus dixit tu es Christus Filius
Dei vivi 17 respondens autem Iesus dixit ei beatus
es Simon Bar Iona quia caro et sanguis non revelavit
tibi sed Pater meus qui in caelis est 18 et ego
dico tibi quia tu es Petrus et super hanc petram
aedificabo ecclesiam meam et portae inferi non
praevalebunt adversum eam **(Hadēs g86)** 19 et tibi
dabo claves regni caelorum et quodcumque ligaveris
super terram erit ligatum in caelis et quodcumque
solveris super terram erit solutum in caelis 20
tunc praecepit discipulis suis ut nemini dicerent
quia ipse esset Iesus Christus 21 exinde coepit
Iesus ostendere discipulis suis quia oporteret eum
ire Hierosolymam et multa pati a senioribus et
scribis et principibus sacerdotum et occidi et tertia
die resurgere 22 et adsumens eum Petrus coepit
increpare illum dicens absit a te Domine non erit
tibi hoc 23 qui conversus dixit Petro vade post me
Satana scandalum es mihi quia non sapis ea quae
Dei sunt sed ea quae hominum 24 tunc Iesus dixit
discipulis suis si quis vult post me venire abneget
semet ipsum et tollat crucem suam et sequatur me
25 qui enim voluerit animam suam salvam facere
perdet eam qui autem perdiderit animam suam
propter me inveniet eam 26 quid enim prodest
homini si mundum universum lucretur animae
vero suae detrimentum patiatur aut quam dabit
homo commutationem pro anima sua 27 Filius
enim hominis venturus est in gloria Patris sui cum
angelis suis et tunc reddet unicuique secundum
opus eius 28 amen dico vobis sunt quidam de hic
stantibus qui non gustabunt mortem donec videant
Filium hominis venientem in regno suo

17 et post dies sex adsumpsit Iesus Petrum
et Iacobum et Iohannem fratrem eius et
ducit illos in montem excelsum seorsum **2** et
transfiguratus est ante eos et resplenduit facies eius
sicut sol vestimenta autem eius facta sunt alba sicut
nix **3** et ecce apparuit illis Moses et Helias cum eo
loquentes **4** respondens autem Petrus dixit ad Iesum
Domine bonum est nos hic esse si vis faciamus
hic tria tabernacula tibi unum et Mosi unum et
Heliae unum **5** adhuc eo loquente ecce nubes lucida
obumbravit eos et ecce vox de nube dicens hic est
Filius meus dilectus in quo mihi bene conplacuit
ipsum audite **6** et audientes discipuli ceciderunt
in faciem suam et timuerunt valde **7** et accessit
Iesus et tetigit eos dixitque eis surgite et nolite
timere **8** levantes autem oculos suos neminem
viderunt nisi solum Iesum **9** et descendentibus illis
de monte praecepit Iesus dicens nemini dixeritis
visionem donec Filius hominis a mortuis resurgat
10 et interrogaverunt eum discipuli dicentes quid
ergo scribae dicunt quod Heliam oporteat primum
venire **11** at ille respondens ait eis Helias quidem
venturus est et restituet omnia **12** dico autem vobis
quia Helias iam venit et non cognoverunt eum sed
fecerunt in eo quaecumque voluerunt sic et Filius
hominis passurus est ab eis **13** tunc intellexerunt
discipuli quia de Iohanne Baptista dixisset eis **14**
et cum venisset ad turbam accessit ad eum homo
genibus provolutus ante eum dicens **15** Domine
miserere filii mei quia lunaticus est et male patitur
nam saepe cadit in ignem et crebro in aquam **16** et
obtuli eum discipulis tuis et non potuerunt curare
eum **17** respondens Iesus ait o generatio incredula
et perversa quousque ero vobiscum usquequo patiar
vos adferte huc illum ad me **18** et increpavit ei Iesus
et exiit ab eo daemonium et curatus est puer ex
illa hora **19** tunc accesserunt discipuli ad Iesum
secreto et dixerunt quare nos non potuimus eicere
illum **20** dicit illis propter incredulitatem vestram
amen quippe dico vobis si habueritis fidem sicut
granum sinapis dicetis monti huic transi hinc et
transibit et nihil inpossibile erit vobis **21** hoc autem
genus non eicitur nisi per orationem et ieiunium **22**
conversantibus autem eis in Galilaea dixit illis Iesus
Filius hominis tradendus est in manus hominum **23**
et occident eum et tertio die resurget et contristati
sunt vehementer **24** et cum venissent Capharnaum
accesserunt qui didragma accipiebant ad Petrum et
dixerunt magister vester non solvit didragma **25** ait
etiam et cum intrasset domum praevenit eum Iesus
dicens quid tibi videtur Simon reges terrae a quibus
accipiunt tributum vel censum a filiis suis an ab
alienis **26** et ille dixit ab alienis dixit illi Iesus ergo
liberi sunt filii **27** ut autem non scandalizemus eos
vade ad mare et mitte hamum et eum piscem qui
primus ascenderit tolle et aperto ore eius invenies
staterem illum sumens da eis pro me et te

18 in illa hora accesserunt discipuli ad Iesum
dicentes quis putas maior est in regno
caelorum **2** et advocans Iesus parvulum statuit
eum in medio eorum **3** et dixit amen dico vobis
nisi conversi fueritis et efficiamini sicut parvuli
non intrabitis in regnum caelorum **4** quicumque
ergo humiliaverit se sicut parvulus iste hic est
maior in regno caelorum **5** et qui susceperit unum
parvulum talem in nomine meo me suscipit **6**
qui autem scandalizaverit unum de pusillis istis
qui in me credunt expedit ei ut suspendatur mola
asinaria in collo eius et demergatur in profundum
maris **7** vae mundo ab scandalis necesse est enim
ut veniant scandala verumtamen vae homini per
quem scandalum venit **8** si autem manus tua vel
pes tuus scandalizat te abscide eum et proice abs
te bonum tibi est ad vitam ingredi debilem vel
clodum quam duas manus vel duos pedes habentem
mitti in ignem aeternum **(aiōnios g166)** **9** et si oculus
tuus scandalizat te erue eum et proice abs te
bonum tibi est unoculum in vitam intrare quam
duos oculos habentem mitti in gehennam ignis
(Geenna g1067) **10** videte ne contemnatis unum ex his
pusillis dico enim vobis quia angeli eorum in caelis
semper vident faciem Patris mei qui in caelis est
11 venit enim Filius hominis salvare quod perierat
12 quid vobis videtur si fuerint alicui centum oves
et erraverit una ex eis nonne relinquet nonaginta
novem in montibus et vadit quaerere eam quae
erravit **13** et si contigerit ut inveniat eam amen
dico vobis quia gaudebit super eam magis quam
super nonaginta novem quae non erraverunt **14**
sic non est voluntas ante Patrem vestrum qui in
caelis est ut pereat unus de pusillis istis **15** si autem
peccaverit in te frater tuus vade et corripe eum
inter te et ipsum solum si te audierit lucratus es
fratrem tuum **16** si autem non te audierit adhibe
tecum adhuc unum vel duos ut in ore duorum
testium vel trium stet omne verbum **17** quod si
non audierit eos dic ecclesiae si autem et ecclesiam
non audierit sit tibi sicut ethnicus et publicanus **18**
amen dico vobis quaecumque alligaveritis super
terram erunt ligata et in caelo et quaecumque
solveritis super terram erunt soluta et in caelo **19**
iterum dico vobis quia si duo ex vobis consenserint
super terram de omni re quacumque petierint
fiet illis a Patre meo qui in caelis est **20** ubi enim
sunt duo vel tres congregati in nomine meo ibi

sum in medio eorum **21** tunc accedens Petrus ad
eum dixit Domine quotiens peccabit in me frater
meus et dimittam ei usque septies **22** dicit illi Iesus
non dico tibi usque septies sed usque septuagies
septies **23** ideo adsimilatum est regnum caelorum
homini regi qui voluit rationem ponere cum servis
suis **24** et cum coepisset rationem ponere oblatus
est ei unus qui debebat decem milia talenta **25**
cum autem non haberet unde redderet iussit eum
dominus venundari et uxorem eius et filios et
omnia quae habebat et reddi **26** procidens autem
servus ille orabat eum dicens patientiam habe
in me et omnia reddam tibi **27** misertus autem
dominus servi illius dimisit eum et debitum dimisit
ei **28** egressus autem servus ille invenit unum de
conservis suis qui debebat ei centum denarios et
tenens suffocabat eum dicens redde quod debes **29**
et procidens conservus eius rogabat eum dicens
patientiam habe in me et omnia reddam tibi **30** ille
autem noluit sed abiit et misit eum in carcerem
donec redderet debitum **31** videntes autem conservi
eius quae fiebant contristati sunt valde et venerunt
et narraverunt domino suo omnia quae facta erant
32 tunc vocavit illum dominus suus et ait illi serve
nequam omne debitum dimisi tibi quoniam rogasti
me **33** non ergo oportuit et te misereri conservi tui
sicut et ego tui misertus sum **34** et iratus dominus
eius tradidit eum tortoribus quoadusque redderet
universum debitum **35** sic et Pater meus caelestis
faciet vobis si non remiseritis unusquisque fratri
suo de cordibus vestris

19 et factum est cum consummasset Iesus
sermones istos migravit a Galilaea et venit in
fines Iudaeae trans Iordanen **2** et secutae sunt eum
turbae multae et curavit eos ibi **3** et accesserunt
ad eum Pharisaei temptantes eum et dicentes si
licet homini dimittere uxorem suam quacumque ex
causa **4** qui respondens ait eis non legistis quia qui
fecit ab initio masculum et feminam fecit eos **5** et
dixit propter hoc dimittet homo patrem et matrem
et adherebit uxori suae et erunt duo in carne una **6**
itaque iam non sunt duo sed una caro quod ergo
Deus coniunxit homo non separet **7** dicunt illi
quid ergo Moses mandavit dari libellum repudii
et dimittere **8** ait illis quoniam Moses ad duritiam
cordis vestri permisit vobis dimittere uxores vestras
ab initio autem non sic fuit **9** dico autem vobis
quia quicumque dimiserit uxorem suam nisi ob
fornicationem et aliam duxerit moechatur et qui
dimissam duxerit moechatur **10** dicunt ei discipuli
eius si ita est causa homini cum uxore non expedit
nubere **11** qui dixit non omnes capiunt verbum
istud sed quibus datum est **12** sunt enim eunuchi
qui de matris utero sic nati sunt et sunt eunuchi
qui facti sunt ab hominibus et sunt eunuchi qui se
ipsos castraverunt propter regnum caelorum qui
potest capere capiat **13** tunc oblati sunt ei parvuli
ut manus eis inponeret et oraret discipuli autem
increpabant eis **14** Iesus vero ait eis sinite parvulos
et nolite eos prohibere ad me venire talium est
enim regnum caelorum **15** et cum inposuisset eis
manus abiit inde **16** et ecce unus accedens ait
illi magister bone quid boni faciam ut habeam
vitam aeternam **(aiōnios g166)** **17** qui dixit ei quid
me interrogas de bono unus est bonus Deus si
autem vis ad vitam ingredi serva mandata **18** dicit
illi quae Iesus autem dixit non homicidium facies
non adulterabis non facies furtum non falsum
testimonium dices **19** honora patrem et matrem
et diliges proximum tuum sicut te ipsum **20** dicit
illi adulescens omnia haec custodivi quid adhuc
mihi deest **21** ait illi Iesus si vis perfectus esse
vade vende quae habes et da pauperibus et habebis
thesaurum in caelo et veni sequere me **22** cum
audisset autem adulescens verbum abiit tristis erat
enim habens multas possessiones **23** Iesus autem
dixit discipulis suis amen dico vobis quia dives
difficile intrabit in regnum caelorum **24** et iterum
dico vobis facilius est camelum per foramen acus
transire quam divitem intrare in regnum caelorum
25 auditis autem his discipuli mirabantur valde
dicentes quis ergo poterit salvus esse **26** aspiciens
autem Iesus dixit illis apud homines hoc inpossibile
est apud Deum autem omnia possibilia sunt **27**
tunc respondens Petrus dixit ei ecce nos reliquimus
omnia et secuti sumus te quid ergo erit nobis **28**
Iesus autem dixit illis amen dico vobis quod vos qui
secuti estis me in regeneratione cum sederit Filius
hominis in sede maiestatis suae sedebitis et vos
super sedes duodecim iudicantes duodecim tribus
Israhel **29** et omnis qui reliquit domum vel fratres
aut sorores aut patrem aut matrem aut uxorem aut
filios aut agros propter nomen meum centuplum
accipiet et vitam aeternam possidebit **(aiōnios g166)**
30 multi autem erunt primi novissimi et novissimi
primi

20 simile est enim regnum caelorum homini
patri familias qui exiit primo mane conducere
operarios in vineam suam **2** conventione autem
facta cum operariis ex denario diurno misit eos in
vineam suam **3** et egressus circa horam tertiam
vidit alios stantes in foro otiosos **4** et illis dixit
ite et vos in vineam et quod iustum fuerit dabo
vobis **5** illi autem abierunt iterum autem exiit circa

sextam et nonam horam et fecit similiter 6 circa
undecimam vero exiit et invenit alios stantes et dicit
illis quid hic statis tota die otiosi 7 dicunt ei quia
nemo nos conduxit dicit illis ite et vos in vineam
8 cum sero autem factum esset dicit dominus
vineae procuratori suo voca operarios et redde
illis mercedem incipiens a novissimis usque ad
primos 9 cum venissent ergo qui circa undecimam
horam venerant acceperunt singulos denarios 10
venientes autem et primi arbitrati sunt quod plus
essent accepturi acceperunt autem et ipsi singulos
denarios 11 et accipientes murmurabant adversus
patrem familias 12 dicentes hii novissimi una hora
fecerunt et pares illos nobis fecisti qui portavimus
pondus diei et aestus 13 at ille respondens uni
eorum dixit amice non facio tibi iniuriam nonne ex
denario convenisti mecum 14 tolle quod tuum est
et vade volo autem et huic novissimo dare sicut
et tibi 15 aut non licet mihi quod volo facere an
oculus tuus nequam est quia ego bonus sum 16 sic
erunt novissimi primi et primi novissimi multi sunt
enim vocati pauci autem electi 17 et ascendens
Iesus Hierosolymam adsumpsit duodecim discipulos
secreto et ait illis 18 ecce ascendimus Hierosolymam
et Filius hominis tradetur principibus sacerdotum
et scribis et condemnabunt eum morte 19 et tradent
eum gentibus ad deludendum et flagellandum et
crucifigendum et tertia die resurget 20 tunc accessit
ad eum mater filiorum Zebedaei cum filiis suis
adorans et petens aliquid ab eo 21 qui dixit ei
quid vis ait illi dic ut sedeant hii duo filii mei
unus ad dexteram tuam et unus ad sinistram in
regno tuo 22 respondens autem Iesus dixit nescitis
quid petatis potestis bibere calicem quem ego
bibiturus sum dicunt ei possumus 23 ait illis calicem
quidem meum bibetis sedere autem ad dexteram
meam et sinistram non est meum dare vobis sed
quibus paratum est a Patre meo 24 et audientes
decem indignati sunt de duobus fratribus 25 Iesus
autem vocavit eos ad se et ait scitis quia principes
gentium dominantur eorum et qui maiores sunt
potestatem exercent in eos 26 non ita erit inter
vos sed quicumque voluerit inter vos maior fieri sit
vester minister 27 et qui voluerit inter vos primus
esse erit vester servus 28 sicut Filius hominis non
venit ministrari sed ministrare et dare animam
suam redemptionem pro multis 29 et egredientibus
eis ab Hiericho secuta est eum turba multa 30 et
ecce duo caeci sedentes secus viam audierunt quia
Iesus transiret et clamaverunt dicentes Domine
miserere nostri Fili David 31 turba autem increpabat
eos ut tacerent at illi magis clamabant dicentes
Domine miserere nostri Fili David 32 et stetit Iesus
et vocavit eos et ait quid vultis ut faciam vobis 33
dicunt illi Domine ut aperiantur oculi nostri 34
misertus autem eorum Iesus tetigit oculos eorum
et confestim viderunt et secuti sunt eum

21 et cum adpropinquassent Hierosolymis et
venissent Bethfage ad montem Oliveti tunc
Iesus misit duos discipulos 2 dicens eis ite in
castellum quod contra vos est et statim invenietis
asinam alligatam et pullum cum ea solvite et
adducite mihi 3 et si quis vobis aliquid dixerit dicite
quia Dominus his opus habet et confestim dimittet
eos 4 hoc autem factum est ut impleretur quod
dictum est per prophetam dicentem 5 dicite filiae
Sion ecce rex tuus venit tibi mansuetus et sedens
super asinam et pullum filium subiugalis 6 euntes
autem discipuli fecerunt sicut praecepit illis Iesus 7
et adduxerunt asinam et pullum et inposuerunt
super eis vestimenta sua et eum desuper sedere
fecerunt 8 plurima autem turba straverunt
vestimenta sua in via alii autem caedebant ramos
de arboribus et sternebant in via 9 turbae autem
quae praecedebant et quae sequebantur clamabant
dicentes osanna Filio David benedictus qui venturus
est in nomine Domini osanna in altissimis 10
et cum intrasset Hierosolymam commota est
universa civitas dicens quis est hic 11 populi
autem dicebant hic est Iesus propheta a Nazareth
Galilaeae 12 et intravit Iesus in templum Dei et
eiciebat omnes vendentes et ementes in templo et
mensas nummulariorum et cathedras vendentium
columbas evertit 13 et dicit eis scriptum est domus
mea domus orationis vocabitur vos autem fecistis
eam speluncam latronum 14 et accesserunt ad
eum caeci et claudi in templo et sanavit eos 15
videntes autem principes sacerdotum et scribae
mirabilia quae fecit et pueros clamantes in templo
et dicentes osanna Filio David indignati sunt 16 et
dixerunt ei audis quid isti dicant Iesus autem dicit
eis utique numquam legistis quia ex ore infantium
et lactantium perfecisti laudem 17 et relictis illis
abiit foras extra civitatem in Bethaniam ibique
mansit 18 mane autem revertens in civitatem
esuriit 19 et videns fici arborem unam secus viam
venit ad eam et nihil invenit in ea nisi folia tantum
et ait illi numquam ex te fructus nascatur in
sempiternum et arefacta est continuo ficulnea
(aiōn g165) 20 et videntes discipuli mirati sunt
dicentes quomodo continuo aruit 21 respondens
autem Iesus ait eis amen dico vobis si habueritis
fidem et non haesitaveritis non solum de ficulnea
facietis sed et si monti huic dixeritis tolle et
iacta te in mare fiet 22 et omnia quaecumque

petieritis in oratione credentes accipietis 23 et
cum venisset in templum accesserunt ad eum
docentem principes sacerdotum et seniores populi
dicentes in qua potestate haec facis et quis tibi
dedit hanc potestatem 24 respondens Iesus dixit
illis interrogabo vos et ego unum sermonem quem
si dixeritis mihi et ego vobis dicam in qua potestate
haec facio 25 baptismum Iohannis unde erat e caelo
an ex hominibus at illi cogitabant inter se dicentes
si dixerimus e caelo dicet nobis quare ergo non
credidistis illi 26 si autem dixerimus ex hominibus
timemus turbam omnes enim habent Iohannem
sicut prophetam 27 et respondentes Iesu dixerunt
nescimus ait illis et ipse nec ego dico vobis in qua
potestate haec facio 28 quid autem vobis videtur
homo habebat duos filios et accedens ad primum
dixit fili vade hodie operare in vinea mea 29 ille
autem respondens ait nolo postea autem paenitentia
motus abiit 30 accedens autem ad alterum dixit
similiter at ille respondens ait eo domine et non
ivit 31 quis ex duobus fecit voluntatem patris
dicunt novissimus dicit illis Iesus amen dico vobis
quia publicani et meretrices praecedunt vos in
regno Dei 32 venit enim ad vos Iohannes in via
iustitiae et non credidistis ei publicani autem et
meretrices crediderunt ei vos autem videntes nec
paenitentiam habuistis postea ut crederetis ei 33
aliam parabolam audite homo erat pater familias
qui plantavit vineam et sepem circumdedit ei et
fodit in ea torcular et aedificavit turrem et locavit
eam agricolis et peregre profectus est 34 cum autem
tempus fructuum adpropinquasset misit servos
suos ad agricolas ut acciperent fructus eius 35 et
agricolae adprehensis servis eius alium ceciderunt
alium occiderunt alium vero lapidaverunt 36 iterum
misit alios servos plures prioribus et fecerunt
illis similiter 37 novissime autem misit ad eos
filium suum dicens verebuntur filium meum 38
agricolae autem videntes filium dixerunt intra se
hic est heres venite occidamus eum et habebimus
hereditatem eius 39 et adprehensum eum eiecerunt
extra vineam et occiderunt 40 cum ergo venerit
dominus vineae quid faciet agricolis illis 41 aiunt illi
malos male perdet et vineam locabit aliis agricolis
qui reddant ei fructum temporibus suis 42 dicit illis
Iesus numquam legistis in scripturis lapidem quem
reprobaverunt aedificantes hic factus est in caput
anguli a Domino factum est istud et est mirabile in
oculis nostris 43 ideo dico vobis quia auferetur a
vobis regnum Dei et dabitur genti facienti fructus
eius 44 et qui ceciderit super lapidem istum
confringetur super quem vero ceciderit conteret
eum 45 et cum audissent principes sacerdotum et
Pharisaei parabolas eius cognoverunt quod de ipsis
diceret 46 et quaerentes eum tenere timuerunt
turbas quoniam sicut prophetam eum habebant

22 et respondens Iesus dixit iterum in parabolis
eis dicens 2 simile factum est regnum caelorum
homini regi qui fecit nuptias filio suo 3 et misit
servos suos vocare invitatos ad nuptias et nolebant
venire 4 iterum misit alios servos dicens dicite
invitatis ecce prandium meum paravi tauri mei et
altilia occisa et omnia parata venite ad nuptias 5
illi autem neglexerunt et abierunt alius in villam
suam alius vero ad negotiationem suam 6 reliqui
vero tenuerunt servos eius et contumelia adfectos
occiderunt 7 rex autem cum audisset iratus est et
missis exercitibus suis perdidit homicidas illos et
civitatem illorum succendit 8 tunc ait servis suis
nuptiae quidem paratae sunt sed qui invitati erant
non fuerunt digni 9 ite ergo ad exitus viarum et
quoscumque inveneritis vocate ad nuptias 10 et
egressi servi eius in vias congregaverunt omnes
quos invenerunt malos et bonos et impletae sunt
nuptiae discumbentium 11 intravit autem rex ut
videret discumbentes et vidit ibi hominem non
vestitum veste nuptiali 12 et ait illi amice quomodo
huc intrasti non habens vestem nuptialem at ille
obmutuit 13 tunc dixit rex ministris ligatis pedibus
eius et manibus mittite eum in tenebras exteriores
ibi erit fletus et stridor dentium 14 multi autem sunt
vocati pauci vero electi 15 tunc abeuntes Pharisaei
consilium inierunt ut caperent eum in sermone
16 et mittunt ei discipulos suos cum Herodianis
dicentes magister scimus quia verax es et viam
Dei in veritate doces et non est tibi cura de aliquo
non enim respicis personam hominum 17 dic ergo
nobis quid tibi videatur licet censum dare Caesari
an non 18 cognita autem Iesus nequitia eorum ait
quid me temptatis hypocritae 19 ostendite mihi
nomisma census at illi obtulerunt ei denarium 20 et
ait illis Iesus cuius est imago haec et suprascriptio
21 dicunt ei Caesaris tunc ait illis reddite ergo quae
sunt Caesaris Caesari et quae sunt Dei Deo 22 et
audientes mirati sunt et relicto eo abierunt 23 in
illo die accesserunt ad eum Sadducaei qui dicunt
non esse resurrectionem et interrogaverunt eum 24
dicentes magister Moses dixit si quis mortuus fuerit
non habens filium ut ducat frater eius uxorem illius
et suscitet semen fratri suo 25 erant autem apud
nos septem fratres et primus uxore ducta defunctus
est et non habens semen reliquit uxorem suam
fratri suo 26 similiter secundus et tertius usque ad
septimum 27 novissime autem omnium et mulier
defuncta est 28 in resurrectione ergo cuius erit

de septem uxor omnes enim habuerunt eam **29**
respondens autem Iesus ait illis erratis nescientes
scripturas neque virtutem Dei **30** in resurrectione
enim neque nubent neque nubentur sed sunt sicut
angeli Dei in caelo **31** de resurrectione autem
mortuorum non legistis quod dictum est a Deo
dicente vobis **32** ego sum Deus Abraham et Deus
Isaac et Deus Iacob non est Deus mortuorum sed
viventium **33** et audientes turbae mirabantur in
doctrina eius **34** Pharisaei autem audientes quod
silentium inposuisset Sadducaeis convenerunt in
unum **35** et interrogavit eum unus ex eis legis doctor
temptans eum **36** magister quod est mandatum
magnum in lege **37** ait illi Iesus diliges Dominum
Deum tuum ex toto corde tuo et in tota anima
tua et in tota mente tua **38** hoc est maximum et
primum mandatum **39** secundum autem simile est
huic diliges proximum tuum sicut te ipsum **40** in his
duobus mandatis universa lex pendet et prophetae
41 congregatis autem Pharisaeis interrogavit eos
Iesus **42** dicens quid vobis videtur de Christo cuius
filius est dicunt ei David **43** ait illis quomodo ergo
David in spiritu vocat eum Dominum dicens **44** dixit
Dominus Domino meo sede a dextris meis donec
ponam inimicos tuos scabillum pedum tuorum **45**
si ergo David vocat eum Dominum quomodo filius
eius est **46** et nemo poterat respondere ei verbum
neque ausus fuit quisquam ex illa die eum amplius
interrogare

23 tunc Iesus locutus est ad turbas et discipulos
suos **2** dicens super cathedram Mosi sederunt
scribae et Pharisaei **3** omnia ergo quaecumque
dixerint vobis servate et facite secundum opera
vero eorum nolite facere dicunt enim et non faciunt
4 alligant autem onera gravia et inportabilia et
inponunt in umeros hominum digito autem suo
nolunt ea movere **5** omnia vero opera sua faciunt ut
videantur ab hominibus dilatant enim phylacteria
sua et magnificant fimbrias **6** amant autem primos
recubitus in cenis et primas cathedras in synagogis
7 et salutationes in foro et vocari ab hominibus
rabbi **8** vos autem nolite vocari rabbi unus enim est
magister vester omnes autem vos fratres estis **9**
et patrem nolite vocare vobis super terram unus
enim est Pater vester qui in caelis est **10** nec
vocemini magistri quia magister vester unus est
Christus **11** qui maior est vestrum erit minister
vester **12** qui autem se exaltaverit humiliabitur
et qui se humiliaverit exaltabitur **13** vae autem
vobis scribae et Pharisaei hypocritae quia clauditis
regnum caelorum ante homines vos enim non
intratis nec introeuntes sinitis intrare **15** vae vobis
scribae et Pharisaei hypocritae quia circuitis mare
et aridam ut faciatis unum proselytum et cum
fuerit factus facitis eum filium gehennae duplo
quam vos **(Geenna g1067)** **16** vae vobis duces caeci qui
dicitis quicumque iuraverit per templum nihil est
qui autem iuraverit in aurum templi debet **17** stulti
et caeci quid enim maius est aurum an templum
quod sanctificat aurum **18** et quicumque iuraverit
in altari nihil est quicumque autem iuraverit in
dono quod est super illud debet **19** caeci quid
enim maius est donum an altare quod sanctificat
donum **20** qui ergo iurat in altare iurat in eo et in
omnibus quae super illud sunt **21** et qui iuraverit
in templo iurat in illo et in eo qui inhabitat in
ipso **22** et qui iurat in caelo iurat in throno Dei
et in eo qui sedet super eum **23** vae vobis scribae
et Pharisaei hypocritae quia decimatis mentam et
anethum et cyminum et reliquistis quae graviora
sunt legis iudicium et misericordiam et fidem haec
oportuit facere et illa non omittere **24** duces caeci
excolantes culicem camelum autem gluttientes
25 vae vobis scribae et Pharisaei hypocritae quia
mundatis quod de foris est calicis et parapsidis
intus autem pleni sunt rapina et inmunditia **26**
Pharisaee caece munda prius quod intus est calicis
et parapsidis ut fiat et id quod de foris est mundum
27 vae vobis scribae et Pharisaei hypocritae quia
similes estis sepulchris dealbatis quae a foris parent
hominibus speciosa intus vero plena sunt ossibus
mortuorum et omni spurcitia **28** sic et vos a foris
quidem paretis hominibus iusti intus autem pleni
estis hypocrisi et iniquitate **29** vae vobis scribae
et Pharisaei hypocritae quia aedificatis sepulchra
prophetarum et ornatis monumenta iustorum **30** et
dicitis si fuissemus in diebus patrum nostrorum
non essemus socii eorum in sanguine prophetarum
31 itaque testimonio estis vobismet ipsis quia filii
estis eorum qui prophetas occiderunt **32** et vos
implete mensuram patrum vestrorum **33** serpentes
genimina viperarum quomodo fugietis a iudicio
gehennae **(Geenna g1067)** **34** ideo ecce ego mitto ad vos
prophetas et sapientes et scribas ex illis occidetis et
crucifigetis et ex eis flagellabitis in synagogis vestris
et persequemini de civitate in civitatem **35** ut veniat
super vos omnis sanguis iustus qui effusus est super
terram a sanguine Abel iusti usque ad sanguinem
Zacchariae filii Barachiae quem occidistis inter
templum et altare **36** amen dico vobis venient haec
omnia super generationem istam **37** Hierusalem
Hierusalem quae occidis prophetas et lapidas eos
qui ad te missi sunt quotiens volui congregare
filios tuos quemadmodum gallina congregat pullos
suos sub alas et noluisti **38** ecce relinquitur vobis

domus vestra deserta 39 dico enim vobis non me
videbitis amodo donec dicatis benedictus qui venit
in nomine Domini

24 et egressus Iesus de templo ibat et accesserunt
discipuli eius ut ostenderent ei aedificationes
templi 2 ipse autem respondens dixit eis videtis
haec omnia amen dico vobis non relinquetur hic
lapis super lapidem qui non destruatur 3 sedente
autem eo super montem Oliveti accesserunt ad
eum discipuli secreto dicentes dic nobis quando
haec erunt et quod signum adventus tui et
consummationis saeculi (aiōn g165) 4 et respondens
Iesus dixit eis videte ne quis vos seducat 5 multi
enim venient in nomine meo dicentes ego sum
Christus et multos seducent 6 audituri autem
estis proelia et opiniones proeliorum videte ne
turbemini oportet enim haec fieri sed nondum
est finis 7 consurget enim gens in gentem et
regnum in regnum et erunt pestilentiae et fames et
terraemotus per loca 8 haec autem omnia initia
sunt dolorum 9 tunc tradent vos in tribulationem et
occident vos et eritis odio omnibus gentibus propter
nomen meum 10 et tunc scandalizabuntur multi et
invicem tradent et odio habebunt invicem 11 et
multi pseudoprophetae surgent et seducent multos
12 et quoniam abundabit iniquitas refrigescet caritas
multorum 13 qui autem permanserit usque in finem
hic salvus erit 14 et praedicabitur hoc evangelium
regni in universo orbe in testimonium omnibus
gentibus et tunc veniet consummatio 15 cum ergo
videritis abominationem desolationis quae dicta
est a Danihelo propheta stantem in loco sancto qui
legit intellegat 16 tunc qui in Iudaea sunt fugiant
ad montes 17 et qui in tecto non descendat tollere
aliquid de domo sua 18 et qui in agro non revertatur
tollere tunicam suam 19 vae autem praegnatibus et
nutrientibus in illis diebus 20 orate autem ut non
fiat fuga vestra hieme vel sabbato 21 erit enim tunc
tribulatio magna qualis non fuit ab initio mundi
usque modo neque fiet 22 et nisi breviati fuissent
dies illi non fieret salva omnis caro sed propter
electos breviabuntur dies illi 23 tunc si quis vobis
dixerit ecce hic Christus aut illic nolite credere 24
surgent enim pseudochristi et pseudoprophetae et
dabunt signa magna et prodigia ita ut in errorem
inducantur si fieri potest etiam electi 25 ecce
praedixi vobis 26 si ergo dixerint vobis ecce in
deserto est nolite exire ecce in penetrabilibus nolite
credere 27 sicut enim fulgur exit ab oriente et paret
usque in occidente ita erit et adventus Filii hominis
28 ubicumque fuerit corpus illuc congregabuntur
aquilae 29 statim autem post tribulationem dierum
illorum sol obscurabitur et luna non dabit lumen
suum et stellae cadent de caelo et virtutes caelorum
commovebuntur 30 et tunc parebit signum Filii
hominis in caelo et tunc plangent omnes tribus
terrae et videbunt Filium hominis venientem in
nubibus caeli cum virtute multa et maiestate 31
et mittet angelos suos cum tuba et voce magna
et congregabunt electos eius a quattuor ventis a
summis caelorum usque ad terminos eorum 32
ab arbore autem fici discite parabolam cum iam
ramus eius tener fuerit et folia nata scitis quia
prope est aestas 33 ita et vos cum videritis haec
omnia scitote quia prope est in ianuis 34 amen dico
vobis quia non praeteribit haec generatio donec
omnia haec fiant 35 caelum et terra transibunt
verba vero mea non praeteribunt 36 de die autem
illa et hora nemo scit neque angeli caelorum nisi
Pater solus 37 sicut autem in diebus Noe ita erit et
adventus Filii hominis 38 sicut enim erant in diebus
ante diluvium comedentes et bibentes nubentes et
nuptum tradentes usque ad eum diem quo introivit
in arcam Noe 39 et non cognoverunt donec venit
diluvium et tulit omnes ita erit et adventus Filii
hominis 40 tunc duo erunt in agro unus adsumetur
et unus relinquetur 41 duae molentes in mola una
adsumetur et una relinquetur 42 vigilate ergo quia
nescitis qua hora Dominus vester venturus sit 43
illud autem scitote quoniam si sciret pater familias
qua hora fur venturus esset vigilaret utique et
non sineret perfodiri domum suam 44 ideoque
et vos estote parati quia qua nescitis hora Filius
hominis venturus est 45 quis putas est fidelis servus
et prudens quem constituit dominus suus supra
familiam suam ut det illis cibum in tempore 46
beatus ille servus quem cum venerit dominus eius
invenerit sic facientem 47 amen dico vobis quoniam
super omnia bona sua constituet eum 48 si autem
dixerit malus servus ille in corde suo moram facit
dominus meus venire 49 et coeperit percutere
conservos suos manducet autem et bibat cum ebriis
50 veniet dominus servi illius in die qua non sperat
et hora qua ignorat 51 et dividet eum partemque
eius ponet cum hypocritis illic erit fletus et stridor
dentium

25 tunc simile erit regnum caelorum decem
virginibus quae accipientes lampadas suas
exierunt obviam sponso et sponsae 2 quinque
autem ex eis erant fatuae et quinque prudentes
3 sed quinque fatuae acceptis lampadibus non
sumpserunt oleum secum 4 prudentes vero
acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus
5 moram autem faciente sponso dormitaverunt

omnes et dormierunt **6** media autem nocte clamor
factus est ecce sponsus venit exite obviam ei **7** tunc
surrexerunt omnes virgines illae et ornaverunt
lampades suas **8** fatuae autem sapientibus dixerunt
date nobis de oleo vestro quia lampades nostrae
extinguntur **9** responderunt prudentes dicentes
ne forte non sufficiat nobis et vobis ite potius ad
vendentes et emite vobis **10** dum autem irent emere
venit sponsus et quae paratae erant intraverunt
cum eo ad nuptias et clausa est ianua **11** novissime
veniunt et reliquae virgines dicentes domine
domine aperi nobis **12** at ille respondens ait amen
dico vobis nescio vos **13** vigilate itaque quia nescitis
diem neque horam **14** sicut enim homo proficiscens
vocavit servos suos et tradidit illis bona sua **15** et
uni dedit quinque talenta alii autem duo alii vero
unum unicuique secundum propriam virtutem et
profectus est statim **16** abiit autem qui quinque
talenta acceperat et operatus est in eis et lucratus
est alia quinque **17** similiter qui duo acceperat
lucratus est alia duo **18** qui autem unum acceperat
abiens fodit in terra et abscondit pecuniam domini
sui **19** post multum vero temporis venit dominus
servorum illorum et posuit rationem cum eis **20**
et accedens qui quinque talenta acceperat obtulit
alia quinque talenta dicens domine quinque talenta
mihi tradidisti ecce alia quinque superlucratus
sum **21** ait illi dominus eius euge bone serve et
fidelis quia super pauca fuisti fidelis super multa te
constituam intra in gaudium domini tui **22** accessit
autem et qui duo talenta acceperat et ait domine
duo talenta tradidisti mihi ecce alia duo lucratus
sum **23** ait illi dominus eius euge serve bone et
fidelis quia super pauca fuisti fidelis supra multa te
constituam intra in gaudium domini tui **24** accedens
autem et qui unum talentum acceperat ait domine
scio quia homo durus es metis ubi non seminasti
et congregas ubi non sparsisti **25** et timens abii et
abscondi talentum tuum in terra ecce habes quod
tuum est **26** respondens autem dominus eius dixit
ei serve male et piger sciebas quia meto ubi non
semino et congrego ubi non sparsi **27** oportuit ergo
te mittere pecuniam meam nummulariis et veniens
ego recepissem utique quod meum est cum usura
28 tollite itaque ab eo talentum et date ei qui habet
decem talenta **29** omni enim habenti dabitur et
abundabit ei autem qui non habet et quod videtur
habere auferetur ab eo **30** et inutilem servum eicite
in tenebras exteriores illic erit fletus et stridor
dentium **31** cum autem venerit Filius hominis in
maiestate sua et omnes angeli cum eo tunc sedebit
super sedem maiestatis suae **32** et congregabuntur
ante eum omnes gentes et separabit eos ab invicem
sicut pastor segregat oves ab hedis **33** et statuet
oves quidem a dextris suis hedos autem a sinistris
34 tunc dicet rex his qui a dextris eius erunt
venite benedicti Patris mei possidete paratum vobis
regnum a constitutione mundi **35** esurivi enim
et dedistis mihi manducare sitivi et dedistis mihi
bibere hospes eram et collexistis me **36** nudus et
operuistis me infirmus et visitastis me in carcere
eram et venistis ad me **37** tunc respondebunt ei iusti
dicentes Domine quando te vidimus esurientem
et pavimus sitientem et dedimus tibi potum **38**
quando autem te vidimus hospitem et colleximus
te aut nudum et cooperuimus **39** aut quando
te vidimus infirmum aut in carcere et venimus
ad te **40** et respondens rex dicet illis amen dico
vobis quamdiu fecistis uni de his fratribus meis
minimis mihi fecistis **41** tunc dicet et his qui a
sinistris erunt discedite a me maledicti in ignem
aeternum qui paratus est diabolo et angelis eius
(aiōnios g166) **42** esurivi enim et non dedistis mihi
manducare sitivi et non dedistis mihi potum **43**
hospes eram et non collexistis me nudus et non
operuistis me infirmus et in carcere et non visitastis
me **44** tunc respondebunt et ipsi dicentes Domine
quando te vidimus esurientem aut sitientem aut
hospitem aut nudum aut infirmum vel in carcere
et non ministravimus tibi **45** tunc respondebit
illis dicens amen dico vobis quamdiu non fecistis
uni de minoribus his nec mihi fecistis **46** et ibunt
hii in supplicium aeternum iusti autem in vitam
aeternam **(aiōnios g166)**

26 et factum est cum consummasset Iesus
sermones hos omnes dixit discipulis suis **2**
scitis quia post biduum pascha fiet et Filius hominis
tradetur ut crucifigatur **3** tunc congregati sunt
principes sacerdotum et seniores populi in atrium
principis sacerdotum qui dicebatur Caiaphas **4**
et consilium fecerunt ut Iesum dolo tenerent et
occiderent **5** dicebant autem non in die festo
ne forte tumultus fieret in populo **6** cum autem
esset Iesus in Bethania in domo Simonis leprosi **7**
accessit ad eum mulier habens alabastrum unguenti
pretiosi et effudit super caput ipsius recumbentis **8**
videntes autem discipuli indignati sunt dicentes ut
quid perditio haec **9** potuit enim istud venundari
multo et dari pauperibus **10** sciens autem Iesus
ait illis quid molesti estis mulieri opus bonum
operata est in me **11** nam semper pauperes habetis
vobiscum me autem non semper habetis **12** mittens
enim haec unguentum hoc in corpus meum ad
sepeliendum me fecit **13** amen dico vobis ubicumque
praedicatum fuerit hoc evangelium in toto mundo

dicetur et quod haec fecit in memoriam eius **14**
tunc abiit unus de duodecim qui dicitur Iudas
Scarioth ad principes sacerdotum **15** et ait illis quid
vultis mihi dare et ego vobis eum tradam at illi
constituerunt ei triginta argenteos **16** et exinde
quaerebat oportunitatem ut eum traderet **17** prima
autem azymorum accesserunt discipuli ad Iesum
dicentes ubi vis paremus tibi comedere pascha **18**
at Iesus dixit ite in civitatem ad quendam et dicite
ei magister dicit tempus meum prope est apud te
facio pascha cum discipulis meis **19** et fecerunt
discipuli sicut constituit illis Iesus et paraverunt
pascha **20** vespere autem facto discumbebat cum
duodecim discipulis **21** et edentibus illis dixit amen
dico vobis quia unus vestrum me traditurus est
22 et contristati valde coeperunt singuli dicere
numquid ego sum Domine **23** at ipse respondens
ait qui intinguit mecum manum in parapside hic
me tradet **24** Filius quidem hominis vadit sicut
scriptum est de illo vae autem homini illi per quem
Filius hominis traditur bonum erat ei si natus non
fuisset homo ille **25** respondens autem Iudas qui
tradidit eum dixit numquid ego sum rabbi ait illi
tu dixisti **26** cenantibus autem eis accepit Iesus
panem et benedixit ac fregit deditque discipulis suis
et ait accipite et comedite hoc est corpus meum
27 et accipiens calicem gratias egit et dedit illis
dicens bibite ex hoc omnes **28** hic est enim sanguis
meus novi testamenti qui pro multis effunditur in
remissionem peccatorum **29** dico autem vobis non
bibam amodo de hoc genimine vitis usque in diem
illum cum illud bibam vobiscum novum in regno
Patris mei **30** et hymno dicto exierunt in montem
Oliveti **31** tunc dicit illis Iesus omnes vos scandalum
patiemini in me in ista nocte scriptum est enim
percutiam pastorem et dispergentur oves gregis
32 postquam autem resurrexero praecedam vos in
Galilaeam **33** respondens autem Petrus ait illi et
si omnes scandalizati fuerint in te ego numquam
scandalizabor **34** ait illi Iesus amen dico tibi quia in
hac nocte antequam gallus cantet ter me negabis
35 ait illi Petrus etiam si oportuerit me mori tecum
non te negabo similiter et omnes discipuli dixerunt
36 tunc venit Iesus cum illis in villam quae dicitur
Gethsemani et dixit discipulis suis sedete hic donec
vadam illuc et orem **37** et adsumpto Petro et
duobus filiis Zebedaei coepit contristari et maestus
esse **38** tunc ait illis tristis est anima mea usque
ad mortem sustinete hic et vigilate mecum **39**
et progressus pusillum procidit in faciem suam
orans et dicens mi Pater si possibile est transeat
a me calix iste verumtamen non sicut ego volo
sed sicut tu **40** et venit ad discipulos et invenit
eos dormientes et dicit Petro sic non potuistis una
hora vigilare mecum **41** vigilate et orate ut non
intretis in temptationem spiritus quidem promptus
est caro autem infirma **42** iterum secundo abiit
et oravit dicens Pater mi si non potest hic calix
transire nisi bibam illum fiat voluntas tua **43** et
venit iterum et invenit eos dormientes erant enim
oculi eorum gravati **44** et relictis illis iterum abiit
et oravit tertio eundem sermonem dicens **45** tunc
venit ad discipulos suos et dicit illis dormite iam
et requiescite ecce adpropinquavit hora et Filius
hominis traditur in manus peccatorum **46** surgite
eamus ecce adpropinquavit qui me tradit **47** adhuc
ipso loquente ecce Iudas unus de duodecim venit
et cum eo turba multa cum gladiis et fustibus a
principibus sacerdotum et senioribus populi **48**
qui autem tradidit eum dedit illis signum dicens
quemcumque osculatus fuero ipse est tenete eum
49 et confestim accedens ad Iesum dixit have rabbi
et osculatus est eum **50** dixitque illi Iesus amice ad
quod venisti tunc accesserunt et manus iniecerunt
in Iesum et tenuerunt eum **51** et ecce unus ex
his qui erant cum Iesu extendens manum exemit
gladium suum et percutiens servum principis
sacerdotum amputavit auriculam eius **52** tunc
ait illi Iesus converte gladium tuum in locum
suum omnes enim qui acceperint gladium gladio
peribunt **53** an putas quia non possum rogare
Patrem meum et exhibebit mihi modo plus quam
duodecim legiones angelorum **54** quomodo ergo
implebuntur scripturae quia sic oportet fieri **55** in
illa hora dixit Iesus turbis tamquam ad latronem
existis cum gladiis et fustibus conprehendere me
cotidie apud vos sedebam docens in templo et non
me tenuistis **56** hoc autem totum factum est ut
implerentur scripturae prophetarum tunc discipuli
omnes relicto eo fugerunt **57** at illi tenentes Iesum
duxerunt ad Caiaphan principem sacerdotum ubi
scribae et seniores convenerant **58** Petrus autem
sequebatur eum a longe usque in atrium principis
sacerdotum et ingressus intro sedebat cum ministris
ut videret finem **59** principes autem sacerdotum et
omne concilium quaerebant falsum testimonium
contra Iesum ut eum morti traderent **60** et non
invenerunt cum multi falsi testes accessissent
novissime autem venerunt duo falsi testes **61** et
dixerunt hic dixit possum destruere templum Dei et
post triduum aedificare illud **62** et surgens princeps
sacerdotum ait illi nihil respondes ad ea quae isti
adversum te testificantur **63** Iesus autem tacebat et
princeps sacerdotum ait illi adiuro te per Deum
vivum ut dicas nobis si tu es Christus Filius Dei
64 dicit illi Iesus tu dixisti verumtamen dico vobis

amodo videbitis Filium hominis sedentem a dextris
virtutis et venientem in nubibus caeli **65** tunc
princeps sacerdotum scidit vestimenta sua dicens
blasphemavit quid adhuc egemus testibus ecce
nunc audistis blasphemiam **66** quid vobis videtur
at illi respondentes dixerunt reus est mortis **67**
tunc expuerunt in faciem eius et colaphis eum
ceciderunt alii autem palmas in faciem ei dederunt
68 dicentes prophetiza nobis Christe quis est qui
te percussit **69** Petrus vero sedebat foris in atrio
et accessit ad eum una ancilla dicens et tu cum
Iesu Galilaeo eras **70** at ille negavit coram omnibus
dicens nescio quid dicis **71** exeunte autem illo
ianuam vidit eum alia et ait his qui erant ibi et
hic erat cum Iesu Nazareno **72** et iterum negavit
cum iuramento quia non novi hominem **73** et post
pusillum accesserunt qui stabant et dixerunt Petro
vere et tu ex illis es nam et loquella tua manifestum
te facit **74** tunc coepit detestari et iurare quia non
novisset hominem et continuo gallus cantavit **75**
et recordatus est Petrus verbi Iesu quod dixerat
priusquam gallus cantet ter me negabis et egressus
foras ploravit amare

27 mane autem facto consilium inierunt omnes
principes sacerdotum et seniores populi
adversus Iesum ut eum morti traderent **2** et
vinctum adduxerunt eum et tradiderunt Pontio
Pilato praesidi **3** tunc videns Iudas qui eum
tradidit quod damnatus esset paenitentia ductus
rettulit triginta argenteos principibus sacerdotum
et senioribus **4** dicens peccavi tradens sanguinem
iustum at illi dixerunt quid ad nos tu videris **5**
et proiectis argenteis in templo recessit et abiens
laqueo se suspendit **6** principes autem sacerdotum
acceptis argenteis dixerunt non licet mittere eos
in corbanan quia pretium sanguinis est **7** consilio
autem inito emerunt ex illis agrum figuli in
sepulturam peregrinorum **8** propter hoc vocatus
est ager ille Acheldemach ager sanguinis usque
in hodiernum diem **9** tunc impletum est quod
dictum est per Hieremiam prophetam dicentem et
acceperunt triginta argenteos pretium adpretiati
quem adpretiaverunt a filiis Israhel **10** et dederunt
eos in agrum figuli sicut constituit mihi Dominus
11 Iesus autem stetit ante praesidem et interrogavit
eum praeses dicens tu es rex Iudaeorum dicit ei
Iesus tu dicis **12** et cum accusaretur a principibus
sacerdotum et senioribus nihil respondit **13** tunc
dicit illi Pilatus non audis quanta adversum te
dicant testimonia **14** et non respondit ei ad ullum
verbum ita ut miraretur praeses vehementer **15**
per diem autem sollemnem consueverat praeses
dimittere populo unum vinctum quem voluissent
16 habebat autem tunc vinctum insignem qui
dicebatur Barabbas **17** congregatis ergo illis dixit
Pilatus quem vultis dimittam vobis Barabban an
Iesum qui dicitur Christus **18** sciebat enim quod per
invidiam tradidissent eum **19** sedente autem illo pro
tribunali misit ad illum uxor eius dicens nihil tibi
et iusto illi multa enim passa sum hodie per visum
propter eum **20** princeps autem sacerdotum et
seniores persuaserunt populis ut peterent Barabban
Iesum vero perderent **21** respondens autem praeses
ait illis quem vultis vobis de duobus dimitti at
illi dixerunt Barabban **22** dicit illis Pilatus quid
igitur faciam de Iesu qui dicitur Christus **23**
dicunt omnes crucifigatur ait illis praeses quid
enim mali fecit at illi magis clamabant dicentes
crucifigatur **24** videns autem Pilatus quia nihil
proficeret sed magis tumultus fieret accepta aqua
lavit manus coram populo dicens innocens ego
sum a sanguine iusti huius vos videritis **25** et
respondens universus populus dixit sanguis eius
super nos et super filios nostros **26** tunc dimisit
illis Barabban Iesum autem flagellatum tradidit
eis ut crucifigeretur **27** tunc milites praesidis
suscipientes Iesum in praetorio congregaverunt
ad eum universam cohortem **28** et exuentes eum
clamydem coccineam circumdederunt ei **29** et
plectentes coronam de spinis posuerunt super caput
eius et harundinem in dextera eius et genu flexo
ante eum inludebant dicentes have rex Iudaeorum
30 et expuentes in eum acceperunt harundinem et
percutiebant caput eius **31** et postquam inluserunt
ei exuerunt eum clamydem et induerunt eum
vestimentis eius et duxerunt eum ut crucifigerent
32 exeuntes autem invenerunt hominem cyreneum
nomine Simonem hunc angariaverunt ut tolleret
crucem eius **33** et venerunt in locum qui dicitur
Golgotha quod est Calvariae locus **34** et dederunt ei
vinum bibere cum felle mixtum et cum gustasset
noluit bibere **35** postquam autem crucifixerunt
eum diviserunt vestimenta eius sortem mittentes
36 et sedentes servabant eum **37** et inposuerunt
super caput eius causam ipsius scriptam hic est
Iesus rex Iudaeorum **38** tunc crucifixi sunt cum eo
duo latrones unus a dextris et unus a sinistris **39**
praetereuntes autem blasphemabant eum moventes
capita sua **40** et dicentes qui destruit templum et in
triduo illud reaedificat salva temet ipsum si Filius
Dei es descende de cruce **41** similiter et principes
sacerdotum inludentes cum scribis et senioribus
dicentes **42** alios salvos fecit se ipsum non potest
salvum facere si rex Israhel est descendat nunc
de cruce et credemus ei **43** confidet in Deo liberet

nunc eum si vult dixit enim quia Dei Filius sum **44**
id ipsum autem et latrones qui fixi erant cum eo
inproperabant ei **45** a sexta autem hora tenebrae
factae sunt super universam terram usque ad horam
nonam **46** et circa horam nonam clamavit Iesus
voce magna dicens Heli Heli lema sabacthani hoc
est Deus meus Deus meus ut quid dereliquisti me
47 quidam autem illic stantes et audientes dicebant
Heliam vocat iste **48** et continuo currens unus ex
eis acceptam spongiam implevit aceto et inposuit
harundini et dabat ei bibere **49** ceteri vero dicebant
sine videamus an veniat Helias liberans eum **50**
Iesus autem iterum clamans voce magna emisit
spiritum **51** et ecce velum templi scissum est in
duas partes a summo usque deorsum et terra mota
est et petrae scissae sunt **52** et monumenta aperta
sunt et multa corpora sanctorum qui dormierant
surrexerunt **53** et exeuntes de monumentis post
resurrectionem eius venerunt in sanctam civitatem
et apparuerunt multis **54** centurio autem et qui
cum eo erant custodientes Iesum viso terraemotu
et his quae fiebant timuerunt valde dicentes vere
Dei Filius erat iste **55** erant autem ibi mulieres
multae a longe quae secutae erant Iesum a Galilaea
ministrantes ei **56** inter quas erat Maria Magdalene
et Maria Iacobi et Ioseph mater et mater filiorum
Zebedaei **57** cum sero autem factum esset venit
quidam homo dives ab Arimathia nomine Ioseph
qui et ipse discipulus erat Iesu **58** hic accessit ad
Pilatum et petiit corpus Iesu tunc Pilatus iussit reddi
corpus **59** et accepto corpore Ioseph involvit illud
sindone munda **60** et posuit illud in monumento
suo novo quod exciderat in petra et advolvit saxum
magnum ad ostium monumenti et abiit **61** erat
autem ibi Maria Magdalene et altera Maria sedentes
contra sepulchrum **62** altera autem die quae est post
parasceven convenerunt principes sacerdotum et
Pharisaei ad Pilatum **63** dicentes domine recordati
sumus quia seductor ille dixit adhuc vivens post tres
dies resurgam **64** iube ergo custodiri sepulchrum
usque in diem tertium ne forte veniant discipuli
eius et furentur eum et dicant plebi surrexit a
mortuis et erit novissimus error peior priore **65** ait
illis Pilatus habetis custodiam ite custodite sicut
scitis **66** illi autem abeuntes munierunt sepulchrum
signantes lapidem cum custodibus

28 vespere autem sabbati quae lucescit in primam
sabbati venit Maria Magdalene et altera Maria
videre sepulchrum **2** et ecce terraemotus factus
est magnus angelus enim Domini descendit de
caelo et accedens revolvit lapidem et sedebat
super eum **3** erat autem aspectus eius sicut fulgur
et vestimentum eius sicut nix **4** prae timore
autem eius exterriti sunt custodes et facti sunt
velut mortui **5** respondens autem angelus dixit
mulieribus nolite timere vos scio enim quod Iesum
qui crucifixus est quaeritis **6** non est hic surrexit
enim sicut dixit venite videte locum ubi positus erat
Dominus **7** et cito euntes dicite discipulis eius quia
surrexit et ecce praecedit vos in Galilaeam ibi eum
videbitis ecce praedixi vobis **8** et exierunt cito de
monumento cum timore et magno gaudio currentes
nuntiare discipulis eius **9** et ecce Iesus occurrit illis
dicens havete illae autem accesserunt et tenuerunt
pedes eius et adoraverunt eum **10** tunc ait illis
Iesus nolite timere ite nuntiate fratribus meis ut
eant in Galilaeam ibi me videbunt **11** quae cum
abissent ecce quidam de custodibus venerunt in
civitatem et nuntiaverunt principibus sacerdotum
omnia quae facta fuerant **12** et congregati cum
senioribus consilio accepto pecuniam copiosam
dederunt militibus **13** dicentes dicite quia discipuli
eius nocte venerunt et furati sunt eum nobis
dormientibus **14** et si hoc auditum fuerit a praeside
nos suadebimus ei et securos vos faciemus **15** at
illi accepta pecunia fecerunt sicut erant docti et
divulgatum est verbum istud apud Iudaeos usque
in hodiernum diem **16** undecim autem discipuli
abierunt in Galilaeam in montem ubi constituerat
illis Iesus **17** et videntes eum adoraverunt quidam
autem dubitaverunt **18** et accedens Iesus locutus
est eis dicens data est mihi omnis potestas in caelo
et in terra **19** euntes ergo docete omnes gentes
baptizantes eos in nomine Patris et Filii et Spiritus
Sancti **20** docentes eos servare omnia quaecumque
mandavi vobis et ecce ego vobiscum sum omnibus
diebus usque ad consummationem saeculi **(aiōn g165)**

Marcum

1 initium evangelii Iesu Christi Filii Dei **2** sicut
scriptum est in Esaia propheta ecce mitto
angelum meum ante faciem tuam qui praeparabit
viam tuam **3** vox clamantis in deserto parate viam
Domini rectas facite semitas eius **4** fuit Iohannes
in deserto baptizans et praedicans baptismum
paenitentiae in remissionem peccatorum **5** et
egrediebatur ad illum omnis Iudaeae regio et
Hierosolymitae universi et baptizabantur ab illo in
Iordane flumine confitentes peccata sua **6** et erat
Iohannes vestitus pilis cameli et zona pellicia circa
lumbos eius et lucustas et mel silvestre edebat **7** et
praedicabat dicens venit fortior me post me cuius
non sum dignus procumbens solvere corrigiam
calciamentorum eius **8** ego baptizavi vos aqua ille
vero baptizabit vos Spiritu Sancto **9** et factum est
in diebus illis venit Iesus a Nazareth Galilaeae et
baptizatus est in Iordane ab Iohanne **10** et statim
ascendens de aqua vidit apertos caelos et Spiritum
tamquam columbam descendentem et manentem
in ipso **11** et vox facta est de caelis tu es Filius meus
dilectus in te conplacui **12** et statim Spiritus expellit
eum in desertum **13** et erat in deserto quadraginta
diebus et quadraginta noctibus et temptabatur a
Satana eratque cum bestiis et angeli ministrabant
illi **14** postquam autem traditus est Iohannes venit
Iesus in Galilaeam praedicans evangelium regni
Dei **15** et dicens quoniam impletum est tempus et
adpropinquavit regnum Dei paenitemini et credite
evangelio **16** et praeteriens secus mare Galilaeae
vidit Simonem et Andream fratrem eius mittentes
retia in mare erant enim piscatores **17** et dixit eis
Iesus venite post me et faciam vos fieri piscatores
hominum **18** et protinus relictis retibus secuti sunt
eum **19** et progressus inde pusillum vidit Iacobum
Zebedaei et Iohannem fratrem eius et ipsos in navi
conponentes retia **20** et statim vocavit illos et relicto
patre suo Zebedaeo in navi cum mercennariis
secuti sunt eum **21** et ingrediuntur Capharnaum
et statim sabbatis ingressus synagogam docebat
eos **22** et stupebant super doctrina eius erat enim
docens eos quasi potestatem habens et non sicut
scribae **23** et erat in synagoga eorum homo in
spiritu inmundo et exclamavit **24** dicens quid
nobis et tibi Iesu Nazarene venisti perdere nos
scio qui sis Sanctus Dei **25** et comminatus est ei
Iesus dicens obmutesce et exi de homine **26** et
discerpens eum spiritus inmundus et exclamans
voce magna exivit ab eo **27** et mirati sunt omnes
ita ut conquirerent inter se dicentes quidnam est
hoc quae doctrina haec nova quia in potestate et
spiritibus inmundis imperat et oboediunt ei **28** et
processit rumor eius statim in omnem regionem
Galilaeae **29** et protinus egredientes de synagoga
venerunt in domum Simonis et Andreae cum Iacobo
et Iohanne **30** decumbebat autem socrus Simonis
febricitans et statim dicunt ei de illa **31** et accedens
elevavit eam adprehensa manu eius et continuo
dimisit eam febris et ministrabat eis **32** vespere
autem facto cum occidisset sol adferebant ad eum
omnes male habentes et daemonia habentes **33**
et erat omnis civitas congregata ad ianuam **34** et
curavit multos qui vexabantur variis languoribus et
daemonia multa eiciebat et non sinebat loqui ea
quoniam sciebant eum **35** et diluculo valde surgens
egressus abiit in desertum locum ibique orabat
36 et persecutus est eum Simon et qui cum illo
erant **37** et cum invenissent eum dixerunt ei quia
omnes quaerunt te **38** et ait illis eamus in proximos
vicos et civitates ut et ibi praedicem ad hoc enim
veni **39** et erat praedicans in synagogis eorum et
omni Galilaea et daemonia eiciens **40** et venit ad
eum leprosus deprecans eum et genu flexo dixit
si vis potes me mundare **41** Iesus autem misertus
eius extendit manum suam et tangens eum ait illi
volo mundare **42** et cum dixisset statim discessit
ab eo lepra et mundatus est **43** et comminatus
ei statim eiecit illum **44** et dicit ei vide nemini
dixeris sed vade ostende te principi sacerdotum et
offer pro emundatione tua quae praecepit Moses
in testimonium illis **45** at ille egressus coepit
praedicare et diffamare sermonem ita ut iam non
posset manifeste in civitatem introire sed foris in
desertis locis esse et conveniebant ad eum undique

2 et iterum intravit Capharnaum post dies **2** et
auditum est quod in domo esset et convenerunt
multi ita ut non caperet neque ad ianuam et
loquebatur eis verbum **3** et venerunt ferentes ad
eum paralyticum qui a quattuor portabatur **4** et cum
non possent offerre eum illi prae turba nudaverunt
tectum ubi erat et patefacientes submiserunt
grabattum in quo paralyticus iacebat **5** cum
vidisset autem Iesus fidem illorum ait paralytico
fili dimittuntur tibi peccata **6** erant autem illic
quidam de scribis sedentes et cogitantes in cordibus
suis **7** quid hic sic loquitur blasphemat quis potest
dimittere peccata nisi solus Deus **8** quo statim
cognito Iesus spiritu suo quia sic cogitarent intra se
dicit illis quid ista cogitatis in cordibus vestris **9**
quid est facilius dicere paralytico dimittuntur tibi
peccata an dicere surge et tolle grabattum tuum
et ambula **10** ut autem sciatis quia potestatem

habet Filius hominis in terra dimittendi peccata
ait paralytico **11** tibi dico surge tolle grabattum
tuum et vade in domum tuam **12** et statim ille
surrexit et sublato grabatto abiit coram omnibus
ita ut admirarentur omnes et honorificarent Deum
dicentes quia numquam sic vidimus **13** et egressus
est rursus ad mare omnisque turba veniebat ad
eum et docebat eos **14** et cum praeteriret vidit
Levin Alphei sedentem ad teloneum et ait illi
sequere me et surgens secutus est eum **15** et
factum est cum accumberet in domo illius multi
publicani et peccatores simul discumbebant cum
Iesu et discipulis eius erant enim multi qui et
sequebantur eum **16** et scribae et Pharisaei videntes
quia manducaret cum peccatoribus et publicanis
dicebant discipulis eius quare cum publicanis et
peccatoribus manducat et bibit magister vester **17**
hoc audito Iesus ait illis non necesse habent sani
medicum sed qui male habent non enim veni vocare
iustos sed peccatores **18** et erant discipuli Iohannis
et Pharisaei ieiunantes et veniunt et dicunt illi
cur discipuli Iohannis et Pharisaeorum ieiunant
tui autem discipuli non ieiunant **19** et ait illis
Iesus numquid possunt filii nuptiarum quamdiu
sponsus cum illis est ieiunare quanto tempore
habent secum sponsum non possunt ieiunare **20**
venient autem dies cum auferetur ab eis sponsus et
tunc ieiunabunt in illa die **21** nemo adsumentum
panni rudis adsuit vestimento veteri alioquin aufert
supplementum novum a veteri et maior scissura
fit **22** et nemo mittit vinum novellum in utres
veteres alioquin disrumpet vinum utres et vinum
effunditur et utres peribunt sed vinum novum in
utres novos mitti debet **23** et factum est iterum
cum sabbatis ambularet per sata et discipuli eius
coeperunt praegredi et vellere spicas **24** Pharisaei
autem dicebant ei ecce quid faciunt sabbatis quod
non licet **25** et ait illis numquam legistis quid fecerit
David quando necessitatem habuit et esuriit ipse et
qui cum eo erant **26** quomodo introiit in domum
Dei sub Abiathar principe sacerdotum et panes
propositionis manducavit quos non licet manducare
nisi sacerdotibus et dedit eis qui cum eo erant **27** et
dicebat eis sabbatum propter hominem factum est
et non homo propter sabbatum **28** itaque dominus
est Filius hominis etiam sabbati

3 et introivit iterum synagogam et erat ibi homo
habens manum aridam **2** et observabant eum
si sabbatis curaret ut accusarent illum **3** et ait
homini habenti manum aridam surge in medium
4 et dicit eis licet sabbatis bene facere an male
animam salvam facere an perdere at illi tacebant **5**
et circumspiciens eos cum ira contristatus super
caecitatem cordis eorum dicit homini extende
manum tuam et extendit et restituta est manus illi
6 exeuntes autem statim Pharisaei cum Herodianis
consilium faciebant adversus eum quomodo eum
perderent **7** et Iesus cum discipulis suis secessit
ad mare et multa turba a Galilaea et Iudaea secuta
est eum **8** et ab Hierosolymis et ab Idumea et
trans Iordanen et qui circa Tyrum et Sidonem
multitudo magna audientes quae faciebat venerunt
ad eum **9** et dixit discipulis suis ut navicula sibi
deserviret propter turbam ne conprimerent eum
10 multos enim sanabat ita ut inruerent in eum ut
illum tangerent quotquot habebant plagas **11** et
spiritus inmundi cum illum videbant procidebant
ei et clamabant dicentes **12** tu es Filius Dei et
vehementer comminabatur eis ne manifestarent
illum **13** et ascendens in montem vocavit ad se quos
voluit ipse et venerunt ad eum **14** et fecit ut essent
duodecim cum illo et ut mitteret eos praedicare
15 et dedit illis potestatem curandi infirmitates et
eiciendi daemonia **16** et inposuit Simoni nomen
Petrus **17** et Iacobum Zebedaei et Iohannem fratrem
Iacobi et inposuit eis nomina Boanerges quod
est Filii tonitrui **18** et Andream et Philippum et
Bartholomeum et Mattheum et Thomam et Iacobum
Alphei et Thaddeum et Simonem Cananeum **19** et
Iudam Scarioth qui et tradidit illum **20** et veniunt ad
domum et convenit iterum turba ita ut non possent
neque panem manducare **21** et cum audissent sui
exierunt tenere eum dicebant enim quoniam in
furorem versus est **22** et scribae qui ab Hierosolymis
descenderant dicebant quoniam Beelzebub habet et
quia in principe daemonum eicit daemonia **23** et
convocatis eis in parabolis dicebat illis quomodo
potest Satanas Satanan eicere **24** et si regnum in se
dividatur non potest stare regnum illud **25** et si
domus super semet ipsam dispertiatur non poterit
domus illa stare **26** et si Satanas consurrexit in
semet ipsum dispertitus est et non potest stare sed
finem habet **27** nemo potest vasa fortis ingressus
in domum diripere nisi prius fortem alliget et
tunc domum eius diripiet **28** amen dico vobis
quoniam omnia dimittentur filiis hominum peccata
et blasphemiae quibus blasphemaverint **29** qui
autem blasphemaverit in Spiritum Sanctum non
habet remissionem in aeternum sed reus erit aeterni
delicti **(aiōn g165, aiōnios g166)** **30** quoniam dicebant
spiritum inmundum habet **31** et veniunt mater eius
et fratres et foris stantes miserunt ad eum vocantes
eum **32** et sedebat circa eum turba et dicunt ei
ecce mater tua et fratres tui foris quaerunt te **33** et
respondens eis ait quae est mater mea et fratres

mei 34 et circumspiciens eos qui in circuitu eius
sedebant ait ecce mater mea et fratres mei 35 qui
enim fecerit voluntatem Dei hic frater meus et
soror mea et mater est

4 et iterum coepit docere ad mare et congregata
est ad eum turba multa ita ut in navem ascendens
sederet in mari et omnis turba circa mare super
terram erat 2 et docebat eos in parabolis multa
et dicebat illis in doctrina sua 3 audite ecce
exiit seminans ad seminandum 4 et dum seminat
aliud cecidit circa viam et venerunt volucres et
comederunt illud 5 aliud vero cecidit super petrosa
ubi non habuit terram multam et statim exortum
est quoniam non habebat altitudinem terrae 6
et quando exortus est sol exaestuavit et eo quod
non haberet radicem exaruit 7 et aliud cecidit
in spinas et ascenderunt spinae et offocaverunt
illud et fructum non dedit 8 et aliud cecidit in
terram bonam et dabat fructum ascendentem et
crescentem et adferebat unum triginta et unum
sexaginta et unum centum 9 et dicebat qui habet
aures audiendi audiat 10 et cum esset singularis
interrogaverunt eum hii qui cum eo erant cum
duodecim parabolas 11 et dicebat eis vobis datum
est mysterium regni Dei illis autem qui foris sunt
in parabolis omnia fiunt 12 ut videntes videant et
non videant et audientes audiant et non intellegant
nequando convertantur et dimittantur eis peccata
13 et ait illis nescitis parabolam hanc et quomodo
omnes parabolas cognoscetis 14 qui seminat verbum
seminat 15 hii autem sunt qui circa viam ubi
seminatur verbum et cum audierint confestim venit
Satanas et aufert verbum quod seminatum est in
corda eorum 16 et hii sunt similiter qui super
petrosa seminantur qui cum audierint verbum
statim cum gaudio accipiunt illud 17 et non
habent radicem in se sed temporales sunt deinde
orta tribulatione et persecutione propter verbum
confestim scandalizantur 18 et alii sunt qui in
spinis seminantur hii sunt qui verbum audiunt
19 et aerumnae saeculi et deceptio divitiarum et
circa reliqua concupiscentiae introeuntes suffocant
verbum et sine fructu efficitur (aiōn g165) 20 et hii
sunt qui super terram bonam seminati sunt qui
audiunt verbum et suscipiunt et fructificant unum
triginta et unum sexaginta et unum centum 21 et
dicebat illis numquid venit lucerna ut sub modio
ponatur aut sub lecto nonne ut super candelabrum
ponatur 22 non enim est aliquid absconditum quod
non manifestetur nec factum est occultum sed ut
in palam veniat 23 si quis habet aures audiendi
audiat 24 et dicebat illis videte quid audiatis in
qua mensura mensi fueritis remetietur vobis et
adicietur vobis 25 qui enim habet dabitur illi et qui
non habet etiam quod habet auferetur ab illo 26 et
dicebat sic est regnum Dei quemadmodum si homo
iaciat sementem in terram 27 et dormiat et exsurgat
nocte ac die et semen germinet et increscat dum
nescit ille 28 ultro enim terra fructificat primum
herbam deinde spicam deinde plenum frumentum
in spica 29 et cum se produxerit fructus statim
mittit falcem quoniam adest messis 30 et dicebat
cui adsimilabimus regnum Dei aut cui parabolae
conparabimus illud 31 sicut granum sinapis quod
cum seminatum fuerit in terra minus est omnibus
seminibus quae sunt in terra 32 et cum seminatum
fuerit ascendit et fit maius omnibus holeribus et
facit ramos magnos ita ut possint sub umbra eius
aves caeli habitare 33 et talibus multis parabolis
loquebatur eis verbum prout poterant audire 34
sine parabola autem non loquebatur eis seorsum
autem discipulis suis disserebat omnia 35 et ait illis
illa die cum sero esset factum transeamus contra
36 et dimittentes turbam adsumunt eum ita ut erat
in navi et aliae naves erant cum illo 37 et facta
est procella magna venti et fluctus mittebat in
navem ita ut impleretur navis 38 et erat ipse in
puppi supra cervical dormiens et excitant eum et
dicunt ei magister non ad te pertinet quia perimus
39 et exsurgens comminatus est vento et dixit
mari tace obmutesce et cessavit ventus et facta
est tranquillitas magna 40 et ait illis quid timidi
estis necdum habetis fidem 41 et timuerunt magno
timore et dicebant ad alterutrum quis putas est iste
quia et ventus et mare oboediunt ei

5 et venerunt trans fretum maris in regionem
Gerasenorum 2 et exeunti ei de navi statim
occurrit ei de monumentis homo in spiritu inmundo
3 qui domicilium habebat in monumentis et neque
catenis iam quisquam eum poterat ligare 4 quoniam
saepe conpedibus et catenis vinctus disrupisset
catenas et conpedes comminuisset et nemo poterat
eum domare 5 et semper nocte ac die in monumentis
et in montibus erat clamans et concidens se
lapidibus 6 videns autem Iesum a longe cucurrit
et adoravit eum 7 et clamans voce magna dicit
quid mihi et tibi Iesu Fili Dei summi adiuro te
per Deum ne me torqueas 8 dicebat enim illi exi
spiritus inmunde ab homine 9 et interrogabat
eum quod tibi nomen est et dicit ei Legio nomen
mihi est quia multi sumus 10 et deprecabatur eum
multum ne se expelleret extra regionem 11 erat
autem ibi circa montem grex porcorum magnus
pascens 12 et deprecabantur eum spiritus dicentes

mitte nos in porcos ut in eos introeamus 13 et
concessit eis statim Iesus et exeuntes spiritus
inmundi introierunt in porcos et magno impetu
grex praecipitatus est in mare ad duo milia et
suffocati sunt in mare 14 qui autem pascebant eos
fugerunt et nuntiaverunt in civitatem et in agros et
egressi sunt videre quid esset facti 15 et veniunt ad
Iesum et vident illum qui a daemonio vexabatur
sedentem vestitum et sanae mentis et timuerunt 16
et narraverunt illis qui viderant qualiter factum
esset ei qui daemonium habuerat et de porcis 17
et rogare eum coeperunt ut discederet de finibus
eorum 18 cumque ascenderet navem coepit illum
deprecari qui daemonio vexatus fuerat ut esset
cum illo 19 et non admisit eum sed ait illi vade in
domum tuam ad tuos et adnuntia illis quanta tibi
Dominus fecerit et misertus sit tui 20 et abiit et
coepit praedicare in Decapoli quanta sibi fecisset
Iesus et omnes mirabantur 21 et cum transcendisset
Iesus in navi rursus trans fretum convenit turba
multa ad illum et erat circa mare 22 et venit
quidam de archisynagogis nomine Iairus et videns
eum procidit ad pedes eius 23 et deprecabatur
eum multum dicens quoniam filia mea in extremis
est veni inpone manus super eam ut salva sit et
vivat 24 et abiit cum illo et sequebatur eum turba
multa et conprimebant illum 25 et mulier quae
erat in profluvio sanguinis annis duodecim 26 et
fuerat multa perpessa a conpluribus medicis et
erogaverat omnia sua nec quicquam profecerat
sed magis deterius habebat 27 cum audisset de
Iesu venit in turba retro et tetigit vestimentum
eius 28 dicebat enim quia si vel vestimentum eius
tetigero salva ero 29 et confestim siccatus est fons
sanguinis eius et sensit corpore quod sanata esset a
plaga 30 et statim Iesus cognoscens in semet ipso
virtutem quae exierat de eo conversus ad turbam
aiebat quis tetigit vestimenta mea 31 et dicebant
ei discipuli sui vides turbam conprimentem te et
dicis quis me tetigit 32 et circumspiciebat videre
eam quae hoc fecerat 33 mulier autem timens et
tremens sciens quod factum esset in se venit et
procidit ante eum et dixit ei omnem veritatem 34
ille autem dixit ei filia fides tua te salvam fecit
vade in pace et esto sana a plaga tua 35 adhuc eo
loquente veniunt ab archisynagogo dicentes quia
filia tua mortua est quid ultra vexas magistrum
36 Iesus autem verbo quod dicebatur audito ait
archisynagogo noli timere tantummodo crede 37
et non admisit quemquam sequi se nisi Petrum et
Iacobum et Iohannem fratrem Iacobi 38 et veniunt
in domum archisynagogi et videt tumultum et
flentes et heiulantes multum 39 et ingressus ait eis
quid turbamini et ploratis puella non est mortua
sed dormit 40 et inridebant eum ipse vero eiectis
omnibus adsumit patrem et matrem puellae et qui
secum erant et ingreditur ubi erat puella iacens
41 et tenens manum puellae ait illi talitha cumi
quod est interpretatum puella tibi dico surge 42
et confestim surrexit puella et ambulabat erat
autem annorum duodecim et obstipuerunt stupore
maximo 43 et praecepit illis vehementer ut nemo
id sciret et dixit dari illi manducare

6 et egressus inde abiit in patriam suam et
sequebantur illum discipuli sui 2 et facto sabbato
coepit in synagoga docere et multi audientes
admirabantur in doctrina eius dicentes unde huic
haec omnia et quae est sapientia quae data est illi
et virtutes tales quae per manus eius efficiuntur
3 nonne iste est faber filius Mariae frater Iacobi
et Ioseph et Iudae et Simonis nonne et sorores
eius hic nobiscum sunt et scandalizabantur in
illo 4 et dicebat eis Iesus quia non est propheta
sine honore nisi in patria sua et in cognatione
sua et in domo sua 5 et non poterat ibi virtutem
ullam facere nisi paucos infirmos inpositis manibus
curavit 6 et mirabatur propter incredulitatem
eorum 7 et circumibat castella in circuitu docens et
convocavit duodecim et coepit eos mittere binos et
dabat illis potestatem spirituum inmundorum 8 et
praecepit eis ne quid tollerent in via nisi virgam
tantum non peram non panem neque in zona aes 9
sed calciatos sandaliis et ne induerentur duabus
tunicis 10 et dicebat eis quocumque introieritis
in domum illic manete donec exeatis inde 11 et
quicumque non receperint vos nec audierint vos
exeuntes inde excutite pulverem de pedibus vestris
in testimonium illis 12 et exeuntes praedicabant
ut paenitentiam agerent 13 et daemonia multa
eiciebant et unguebant oleo multos aegrotos et
sanabant 14 et audivit Herodes rex manifestum
enim factum est nomen eius et dicebat quia
Iohannes Baptista resurrexit a mortuis et propterea
inoperantur virtutes in illo 15 alii autem dicebant
quia Helias est alii vero dicebant propheta est quasi
unus ex prophetis 16 quo audito Herodes ait quem
ego decollavi Iohannem hic a mortuis resurrexit
17 ipse enim Herodes misit ac tenuit Iohannem et
vinxit eum in carcere propter Herodiadem uxorem
Philippi fratris sui quia duxerat eam 18 dicebat
enim Iohannes Herodi non licet tibi habere uxorem
fratris tui 19 Herodias autem insidiabatur illi et
volebat occidere eum nec poterat 20 Herodes enim
metuebat Iohannem sciens eum virum iustum et
sanctum et custodiebat eum et audito eo multa

faciebat et libenter eum audiebat **21** et cum dies
oportunus accidisset Herodes natalis sui cenam
fecit principibus et tribunis et primis Galilaeae **22**
cumque introisset filia ipsius Herodiadis et saltasset
et placuisset Herodi simulque recumbentibus rex ait
puellae pete a me quod vis et dabo tibi **23** et iuravit
illi quia quicquid petieris dabo tibi licet dimidium
regni mei **24** quae cum exisset dixit matri suae
quid petam et illa dixit caput Iohannis Baptistae
25 cumque introisset statim cum festinatione ad
regem petivit dicens volo ut protinus des mihi in
disco caput Iohannis Baptistae **26** et contristatus rex
propter iusiurandum et propter simul recumbentes
noluit eam contristare **27** sed misso speculatore
praecepit adferri caput eius in disco et decollavit
eum in carcere **28** et adtulit caput eius in disco
et dedit illud puellae et puella dedit matri suae
29 quo audito discipuli eius venerunt et tulerunt
corpus eius et posuerunt illud in monumento **30**
et convenientes apostoli ad Iesum renuntiaverunt
illi omnia quae egerant et docuerant **31** et ait illis
venite seorsum in desertum locum et requiescite
pusillum erant enim qui veniebant et rediebant
multi et nec manducandi spatium habebant **32**
et ascendentes in navi abierunt in desertum
locum seorsum **33** et viderunt eos abeuntes et
cognoverunt multi et pedestre et de omnibus
civitatibus concurrerunt illuc et praevenerunt
eos **34** et exiens vidit multam turbam Iesus et
misertus est super eos quia erant sicut oves non
habentes pastorem et coepit docere illos multa **35**
et cum iam hora multa fieret accesserunt discipuli
eius dicentes desertus est locus hic et iam hora
praeterivit **36** dimitte illos ut euntes in proximas
villas et vicos emant sibi cibos quos manducent
37 et respondens ait illis date illis manducare et
dixerunt ei euntes emamus denariis ducentis panes
et dabimus eis manducare **38** et dicit eis quot
panes habetis ite et videte et cum cognovissent
dicunt quinque et duos pisces **39** et praecepit illis ut
accumbere facerent omnes secundum contubernia
super viride faenum **40** et discubuerunt in partes
per centenos et per quinquagenos **41** et acceptis
quinque panibus et duobus piscibus intuens in
caelum benedixit et fregit panes et dedit discipulis
suis ut ponerent ante eos et duos pisces divisit
omnibus **42** et manducaverunt omnes et saturati
sunt **43** et sustulerunt reliquias fragmentorum
duodecim cofinos plenos et de piscibus **44** erant
autem qui manducaverunt quinque milia virorum
45 et statim coegit discipulos suos ascendere navem
ut praecederent eum trans fretum ad Bethsaidam
dum ipse dimitteret populum **46** et cum dimisisset
eos abiit in montem orare **47** et cum sero esset erat
navis in medio mari et ipse solus in terra **48** et videns
eos laborantes in remigando erat enim ventus
contrarius eis et circa quartam vigiliam noctis venit
ad eos ambulans super mare et volebat praeterire
eos **49** at illi ut viderunt eum ambulantem super
mare putaverunt fantasma esse et exclamaverunt
50 omnes enim eum viderunt et conturbati sunt et
statim locutus est cum eis et dixit illis confidite
ego sum nolite timere **51** et ascendit ad illos in
navem et cessavit ventus et plus magis intra se
stupebant **52** non enim intellexerant de panibus
erat enim cor illorum obcaecatum **53** et cum
transfretassent pervenerunt in terram Gennesareth
et adplicuerunt **54** cumque egressi essent de navi
continuo cognoverunt eum **55** et percurrentes
universam regionem illam coeperunt in grabattis
eos qui se male habebant circumferre ubi audiebant
eum esse **56** et quocumque introibat in vicos vel in
villas aut civitates in plateis ponebant infirmos et
deprecabantur eum ut vel fimbriam vestimenti eius
tangerent et quotquot tangebant eum salvi fiebant

7 et conveniunt ad eum Pharisaei et quidam de
scribis venientes ab Hierosolymis **2** et cum
vidissent quosdam ex discipulis eius communibus
manibus id est non lotis manducare panes
vituperaverunt **3** Pharisaei enim et omnes Iudaei
nisi crebro lavent manus non manducant tenentes
traditionem seniorum **4** et a foro nisi baptizentur
non comedunt et alia multa sunt quae tradita sunt
illis servare baptismata calicum et urceorum et
aeramentorum et lectorum **5** et interrogant eum
Pharisaei et scribae quare discipuli tui non ambulant
iuxta traditionem seniorum sed communibus
manibus manducant panem **6** at ille respondens
dixit eis bene prophetavit Esaias de vobis hypocritis
sicut scriptum est populus hic labiis me honorat
cor autem eorum longe est a me **7** in vanum
autem me colunt docentes doctrinas praecepta
hominum **8** relinquentes enim mandatum Dei
tenetis traditionem hominum baptismata urceorum
et calicum et alia similia his facitis multa **9** et
dicebat illis bene irritum facitis praeceptum Dei
ut traditionem vestram servetis **10** Moses enim
dixit honora patrem tuum et matrem tuam et qui
maledixerit patri aut matri morte moriatur **11**
vos autem dicitis si dixerit homo patri aut matri
corban quod est donum quodcumque ex me tibi
profuerit **12** et ultra non dimittitis eum quicquam
facere patri suo aut matri **13** rescindentes verbum
Dei per traditionem vestram quam tradidistis et
similia huiusmodi multa facitis **14** et advocans

iterum turbam dicebat illis audite me omnes et
intellegite 15 nihil est extra hominem introiens
in eum quod possit eum coinquinare sed quae de
homine procedunt illa sunt quae communicant
hominem 16 si quis habet aures audiendi audiat 17
et cum introisset in domum a turba interrogabant
eum discipuli eius parabolam 18 et ait illis sic et
vos inprudentes estis non intellegitis quia omne
extrinsecus introiens in hominem non potest eum
communicare 19 quia non introit in cor eius sed in
ventrem et in secessum exit purgans omnes escas 20
dicebat autem quoniam quae de homine exeunt illa
communicant hominem 21 ab intus enim de corde
hominum cogitationes malae procedunt adulteria
fornicationes homicidia 22 furta avaritiae nequitiae
dolus inpudicitia oculus malus blasphemia superbia
stultitia 23 omnia haec mala ab intus procedunt et
communicant hominem 24 et inde surgens abiit in
fines Tyri et Sidonis et ingressus domum neminem
voluit scire et non potuit latere 25 mulier enim
statim ut audivit de eo cuius habebat filia spiritum
inmundum intravit et procidit ad pedes eius 26
erat autem mulier gentilis Syrophoenissa genere et
rogabat eum ut daemonium eiceret de filia eius 27
qui dixit illi sine prius saturari filios non est enim
bonum sumere panem filiorum et mittere canibus
28 at illa respondit et dicit ei utique Domine nam
et catelli sub mensa comedunt de micis puerorum
29 et ait illi propter hunc sermonem vade exiit
daemonium de filia tua 30 et cum abisset domum
suam invenit puellam iacentem supra lectum et
daemonium exisse 31 et iterum exiens de finibus
Tyri venit per Sidonem ad mare Galilaeae inter
medios fines Decapoleos 32 et adducunt ei surdum
et mutum et deprecantur eum ut inponat illi
manum 33 et adprehendens eum de turba seorsum
misit digitos suos in auriculas et expuens tetigit
linguam eius 34 et suspiciens in caelum ingemuit
et ait illi eppheta quod est adaperire 35 et statim
apertae sunt aures eius et solutum est vinculum
linguae eius et loquebatur recte 36 et praecepit
illis ne cui dicerent quanto autem eis praecipiebat
tanto magis plus praedicabant 37 et eo amplius
admirabantur dicentes bene omnia fecit et surdos
facit audire et mutos loqui

8 in illis diebus iterum cum turba multa esset
nec haberent quod manducarent convocatis
discipulis ait illis 2 misereor super turba quia
ecce iam triduo sustinent me nec habent quod
manducent 3 et si dimisero eos ieiunos in domum
suam deficient in via quidam enim ex eis de
longe venerunt 4 et responderunt ei discipuli
sui unde istos poterit quis hic saturare panibus
in solitudine 5 et interrogavit eos quot panes
habetis qui dixerunt septem 6 et praecepit turbae
discumbere supra terram et accipiens septem
panes gratias agens fregit et dabat discipulis
suis ut adponerent et adposuerunt turbae 7 et
habebant pisciculos paucos et ipsos benedixit et
iussit adponi 8 et manducaverunt et saturati sunt
et sustulerunt quod superaverat de fragmentis
septem sportas 9 erant autem qui manducaverunt
quasi quattuor milia et dimisit eos 10 et statim
ascendens navem cum discipulis suis venit in partes
Dalmanutha 11 et exierunt Pharisaei et coeperunt
conquirere cum eo quaerentes ab illo signum de
caelo temptantes eum 12 et ingemescens spiritu ait
quid generatio ista quaerit signum amen dico vobis
si dabitur generationi isti signum 13 et dimittens
eos ascendens iterum abiit trans fretum 14 et
obliti sunt sumere panes et nisi unum panem non
habebant secum in navi 15 et praecipiebat eis dicens
videte cavete a fermento Pharisaeorum et fermento
Herodis 16 et cogitabant ad alterutrum dicentes
quia panes non habemus 17 quo cognito Iesus ait
illis quid cogitatis quia panes non habetis nondum
cognoscitis nec intellegitis adhuc caecatum habetis
cor vestrum 18 oculos habentes non videtis et aures
habentes non auditis nec recordamini 19 quando
quinque panes fregi in quinque milia et quot cofinos
fragmentorum plenos sustulistis dicunt ei duodecim
20 quando et septem panes in quattuor milia quot
sportas fragmentorum tulistis et dicunt ei septem
21 et dicebat eis quomodo nondum intellegitis 22
et veniunt Bethsaida et adducunt ei caecum et
rogabant eum ut illum tangeret 23 et adprehendens
manum caeci eduxit eum extra vicum et expuens
in oculos eius inpositis manibus suis interrogavit
eum si aliquid videret 24 et aspiciens ait video
homines velut arbores ambulantes 25 deinde iterum
inposuit manus super oculos eius et coepit videre
et restitutus est ita ut videret clare omnia 26 et
misit illum in domum suam dicens vade in domum
tuam et si in vicum introieris nemini dixeris 27
et egressus est Iesus et discipuli eius in castella
Caesareae Philippi et in via interrogabat discipulos
suos dicens eis quem me dicunt esse homines 28 qui
responderunt illi dicentes Iohannem Baptistam alii
Heliam alii vero quasi unum de prophetis 29 tunc
dicit illis vos vero quem me dicitis esse respondens
Petrus ait ei tu es Christus 30 et comminatus est
eis ne cui dicerent de illo 31 et coepit docere illos
quoniam oportet Filium hominis multa pati et
reprobari a senioribus et a summis sacerdotibus et
scribis et occidi et post tres dies resurgere 32 et

palam verbum loquebatur et adprehendens eum
Petrus coepit increpare eum **33** qui conversus et
videns discipulos suos comminatus est Petro dicens
vade retro me Satana quoniam non sapis quae Dei
sunt sed quae sunt hominum **34** et convocata turba
cum discipulis suis dixit eis si quis vult post me
sequi deneget se ipsum et tollat crucem suam et
sequatur me **35** qui enim voluerit animam suam
salvam facere perdet eam qui autem perdiderit
animam suam propter me et evangelium salvam
eam faciet **36** quid enim proderit homini si lucretur
mundum totum et detrimentum faciat animae suae
37 aut quid dabit homo commutationem pro anima
sua **38** qui enim me confusus fuerit et mea verba
in generatione ista adultera et peccatrice et Filius
hominis confundetur eum cum venerit in gloria
Patris sui cum angelis sanctis

9 et dicebat illis amen dico vobis quia sunt quidam
de hic stantibus qui non gustabunt mortem
donec videant regnum Dei veniens in virtute **2**
et post dies sex adsumit Iesus Petrum et Iacobum
et Iohannem et ducit illos in montem excelsum
seorsum solos et transfiguratus est coram ipsis **3**
et vestimenta eius facta sunt splendentia candida
nimis velut nix qualia fullo super terram non potest
candida facere **4** et apparuit illis Helias cum Mose et
erant loquentes cum Iesu **5** et respondens Petrus ait
Iesu rabbi bonum est hic nos esse et faciamus tria
tabernacula tibi unum et Mosi unum et Heliae unum
6 non enim sciebat quid diceret erant enim timore
exterriti **7** et facta est nubes obumbrans eos et venit
vox de nube dicens hic est Filius meus carissimus
audite illum **8** et statim circumspicientes neminem
amplius viderunt nisi Iesum tantum secum **9** et
descendentibus illis de monte praecepit illis ne cui
quae vidissent narrarent nisi cum Filius hominis a
mortuis resurrexerit **10** et verbum continuerunt
apud se conquirentes quid esset cum a mortuis
resurrexerit **11** et interrogabant eum dicentes
quid ergo dicunt Pharisaei et scribae quia Heliam
oporteat venire primum **12** qui respondens ait
illis Helias cum venerit primo restituet omnia
et quomodo scriptum est in Filium hominis ut
multa patiatur et contemnatur **13** sed dico vobis
quia et Helias venit et fecerunt illi quaecumque
voluerunt sicut scriptum est de eo **14** et veniens
ad discipulos suos vidit turbam magnam circa eos
et scribas conquirentes cum illis **15** et confestim
omnis populus videns eum stupefactus est et
adcurrentes salutabant eum **16** et interrogavit eos
quid inter vos conquiritis **17** et respondens unus
de turba dixit magister adtuli filium meum ad te
habentem spiritum mutum **18** qui ubicumque eum
adprehenderit adlidit eum et spumat et stridet
dentibus et arescit et dixi discipulis tuis ut eicerent
illum et non potuerunt **19** qui respondens eis dicit o
generatio incredula quamdiu apud vos ero quamdiu
vos patiar adferte illum ad me **20** et adtulerunt eum
et cum vidisset illum statim spiritus conturbavit
eum et elisus in terram volutabatur spumans **21**
et interrogavit patrem eius quantum temporis est
ex quo hoc ei accidit at ille ait ab infantia **22**
et frequenter eum et in ignem et in aquas misit
ut eum perderet sed si quid potes adiuva nos
misertus nostri **23** Iesus autem ait illi si potes
credere omnia possibilia credenti **24** et continuo
exclamans pater pueri cum lacrimis aiebat credo
adiuva incredulitatem meam **25** et cum videret
Iesus concurrentem turbam comminatus est spiritui
inmundo dicens illi surde et mute spiritus ego tibi
praecipio exi ab eo et amplius ne introeas in eum
26 et clamans et multum discerpens eum exiit ab eo
et factus est sicut mortuus ita ut multi dicerent
quia mortuus est **27** Iesus autem tenens manum
eius elevavit illum et surrexit **28** et cum introisset
in domum discipuli eius secreto interrogabant eum
quare nos non potuimus eicere eum **29** et dixit illis
hoc genus in nullo potest exire nisi in oratione
et ieiunio **30** et inde profecti praetergrediebantur
Galilaeam nec volebat quemquam scire **31** docebat
autem discipulos suos et dicebat illis quoniam
Filius hominis tradetur in manus hominum et
occident eum et occisus tertia die resurget **32** at illi
ignorabant verbum et timebant eum interrogare
33 et venerunt Capharnaum qui cum domi esset
interrogabat eos quid in via tractabatis **34** at illi
tacebant siquidem inter se in via disputaverant
quis esset illorum maior **35** et residens vocavit
duodecim et ait illis si quis vult primus esse erit
omnium novissimus et omnium minister **36** et
accipiens puerum statuit eum in medio eorum
quem cum conplexus esset ait illis **37** quisquis
unum ex huiusmodi pueris receperit in nomine
meo me recipit et quicumque me susceperit non
me suscipit sed eum qui me misit **38** respondit
illi Iohannes dicens magister vidimus quendam in
nomine tuo eicientem daemonia qui non sequitur
nos et prohibuimus eum **39** Iesus autem ait nolite
prohibere eum nemo est enim qui faciat virtutem in
nomine meo et possit cito male loqui de me **40** qui
enim non est adversum vos pro vobis est **41** quisquis
enim potum dederit vobis calicem aquae in nomine
meo quia Christi estis amen dico vobis non perdet
mercedem suam **42** et quisquis scandalizaverit
unum ex his pusillis credentibus in me bonum est

ei magis si circumdaretur mola asinaria collo eius
et in mare mitteretur 43 et si scandalizaverit te
manus tua abscide illam bonum est tibi debilem
introire in vitam quam duas manus habentem ire in
gehennam in ignem inextinguibilem (Geenna g1067)
44 ubi vermis eorum non moritur et ignis non
extinguitur 45 et si pes tuus te scandalizat amputa
illum bonum est tibi claudum introire in vitam
aeternam quam duos pedes habentem mitti in
gehennam ignis inextinguibilis (Geenna g1067) 46 ubi
vermis eorum non moritur et ignis non extinguitur
47 quod si oculus tuus scandalizat te eice eum
bonum est tibi luscum introire in regnum Dei quam
duos oculos habentem mitti in gehennam ignis
(Geenna g1067) 48 ubi vermis eorum non moritur et
ignis non extinguitur 49 omnis enim igne sallietur
et omnis victima sallietur 50 bonum est sal quod si
sal insulsum fuerit in quo illud condietis habete in
vobis sal et pacem habete inter vos

10 et inde exsurgens venit in fines Iudaeae ultra
Iordanen et conveniunt iterum turbae ad
eum et sicut consueverat iterum docebat illos 2
et accedentes Pharisaei interrogabant eum si licet
viro uxorem dimittere temptantes eum 3 at ille
respondens dixit eis quid vobis praecepit Moses
4 qui dixerunt Moses permisit libellum repudii
scribere et dimittere 5 quibus respondens Iesus ait
ad duritiam cordis vestri scripsit vobis praeceptum
istud 6 ab initio autem creaturae masculum et
feminam fecit eos Deus 7 propter hoc relinquet
homo patrem suum et matrem et adherebit ad
uxorem suam 8 et erunt duo in carne una itaque iam
non sunt duo sed una caro 9 quod ergo Deus iunxit
homo non separet 10 et in domo iterum discipuli
eius de eodem interrogaverunt eum 11 et dicit illis
quicumque dimiserit uxorem suam et aliam duxerit
adulterium committit super eam 12 et si uxor
dimiserit virum suum et alii nupserit moechatur 13
et offerebant illi parvulos ut tangeret illos discipuli
autem comminabantur offerentibus 14 quos cum
videret Iesus indigne tulit et ait illis sinite parvulos
venire ad me et ne prohibueritis eos talium est
enim regnum Dei 15 amen dico vobis quisque non
receperit regnum Dei velut parvulus non intrabit
in illud 16 et conplexans eos et inponens manus
super illos benedicebat eos 17 et cum egressus esset
in viam procurrens quidam genu flexo ante eum
rogabat eum magister bone quid faciam ut vitam
aeternam percipiam (aiōnios g166) 18 Iesus autem
dixit ei quid me dicis bonum nemo bonus nisi unus
Deus 19 praecepta nosti ne adulteres ne occidas ne
fureris ne falsum testimonium dixeris ne fraudem
feceris honora patrem tuum et matrem 20 et ille
respondens ait illi magister omnia haec conservavi
a iuventute mea 21 Iesus autem intuitus eum dilexit
eum et dixit illi unum tibi deest vade quaecumque
habes vende et da pauperibus et habebis thesaurum
in caelo et veni sequere me 22 qui contristatus in
verbo abiit maerens erat enim habens possessiones
multas 23 et circumspiciens Iesus ait discipulis suis
quam difficile qui pecunias habent in regnum Dei
introibunt 24 discipuli autem obstupescebant in
verbis eius at Iesus rursus respondens ait illis filioli
quam difficile est confidentes in pecuniis regnum
Dei introire 25 facilius est camelum per foramen
acus transire quam divitem intrare in regnum Dei
26 qui magis admirabantur dicentes ad semet ipsos
et quis potest salvus fieri 27 et intuens illos Iesus
ait apud homines inpossibile est sed non apud
Deum omnia enim possibilia sunt apud Deum 28
coepit Petrus ei dicere ecce nos dimisimus omnia et
secuti sumus te 29 respondens Iesus ait amen dico
vobis nemo est qui reliquerit domum aut fratres
aut sorores aut matrem aut patrem aut filios aut
agros propter me et propter evangelium 30 qui non
accipiat centies tantum nunc in tempore hoc domos
et fratres et sorores et matres et filios et agros
cum persecutionibus et in saeculo futuro vitam
aeternam (aiōn g165, aiōnios g166) 31 multi autem erunt
primi novissimi et novissimi primi 32 erant autem
in via ascendentes in Hierosolyma et praecedebat
illos Iesus et stupebant et sequentes timebant
et adsumens iterum duodecim coepit illis dicere
quae essent ei ventura 33 quia ecce ascendimus in
Hierosolyma et Filius hominis tradetur principibus
sacerdotum et scribis et senioribus et damnabunt
eum morti et tradent eum gentibus 34 et inludent ei
et conspuent eum et flagellabunt eum et interficient
eum et tertia die resurget 35 et accedunt ad illum
Iacobus et Iohannes filii Zebedaei dicentes magister
volumus ut quodcumque petierimus facias nobis
36 at ille dixit eis quid vultis ut faciam vobis 37 et
dixerunt da nobis ut unus ad dexteram tuam et alius
ad sinistram tuam sedeamus in gloria tua 38 Iesus
autem ait eis nescitis quid petatis potestis bibere
calicem quem ego bibo aut baptismum quo ego
baptizor baptizari 39 at illi dixerunt ei possumus
Iesus autem ait eis calicem quidem quem ego bibo
bibetis et baptismum quo ego baptizor baptizabimini
40 sedere autem ad dexteram meam vel ad sinistram
non est meum dare sed quibus paratum est 41 et
audientes decem coeperunt indignari de Iacobo
et Iohanne 42 Iesus autem vocans eos ait illis
scitis quia hii qui videntur principari gentibus
dominantur eis et principes eorum potestatem

habent ipsorum 43 non ita est autem in vobis sed
quicumque voluerit fieri maior erit vester minister
44 et quicumque voluerit in vobis primus esse erit
omnium servus 45 nam et Filius hominis non venit
ut ministraretur ei sed ut ministraret et daret
animam suam redemptionem pro multis 46 et
veniunt Hierichum et proficiscente eo de Hiericho
et discipulis eius et plurima multitudine filius Timei
Bartimeus caecus sedebat iuxta viam mendicans 47
qui cum audisset quia Iesus Nazarenus est coepit
clamare et dicere Fili David Iesu miserere mei
48 et comminabantur illi multi ut taceret at ille
multo magis clamabat Fili David miserere mei 49
et stans Iesus praecepit illum vocari et vocant
caecum dicentes ei animaequior esto surge vocat
te 50 qui proiecto vestimento suo exiliens venit ad
eum 51 et respondens illi Iesus dixit quid vis tibi
faciam caecus autem dixit ei rabboni ut videam 52
Iesus autem ait illi vade fides tua te salvum fecit et
confestim vidit et sequebatur eum in via

11 et cum adpropinquarent Hierosolymae et
Bethaniae ad montem Olivarum mittit duos
ex discipulis suis 2 et ait illis ite in castellum
quod est contra vos et statim introeuntes illuc
invenietis pullum ligatum super quem nemo adhuc
hominum sedit solvite illum et adducite 3 et si
quis vobis dixerit quid facitis dicite quia Domino
necessarius est et continuo illum dimittet huc 4 et
abeuntes invenerunt pullum ligatum ante ianuam
foris in bivio et solvunt eum 5 et quidam de illic
stantibus dicebant illis quid facitis solventes pullum
6 qui dixerunt eis sicut praeceperat illis Iesus et
dimiserunt eis 7 et duxerunt pullum ad Iesum et
inponunt illi vestimenta sua et sedit super eo 8 multi
autem vestimenta sua straverunt in via alii autem
frondes caedebant de arboribus et sternebant in via
9 et qui praeibant et qui sequebantur clamabant
dicentes osanna benedictus qui venit in nomine
Domini 10 benedictum quod venit regnum patris
nostri David osanna in excelsis 11 et introivit
Hierosolyma in templum et circumspectis omnibus
cum iam vespera esset hora exivit in Bethania cum
duodecim 12 et alia die cum exirent a Bethania
esuriit 13 cumque vidisset a longe ficum habentem
folia venit si quid forte inveniret in ea et cum
venisset ad eam nihil invenit praeter folia non enim
erat tempus ficorum 14 et respondens dixit ei iam
non amplius in aeternum quisquam fructum ex te
manducet et audiebant discipuli eius (aiōn g165) 15 et
veniunt Hierosolymam et cum introisset templum
coepit eicere vendentes et ementes in templo et
mensas nummulariorum et cathedras vendentium
columbas evertit 16 et non sinebat ut quisquam vas
transferret per templum 17 et docebat dicens eis
non scriptum est quia domus mea domus orationis
vocabitur omnibus gentibus vos autem fecistis
eam speluncam latronum 18 quo audito principes
sacerdotum et scribae quaerebant quomodo eum
perderent timebant enim eum quoniam universa
turba admirabatur super doctrina eius 19 et cum
vespera facta esset egrediebatur de civitate 20 et
cum mane transirent viderunt ficum aridam factam
a radicibus 21 et recordatus Petrus dicit ei rabbi ecce
ficus cui maledixisti aruit 22 et respondens Iesus ait
illis habete fidem Dei 23 amen dico vobis quicumque
dixerit huic monti tollere et mittere in mare et
non haesitaverit in corde suo sed crediderit quia
quodcumque dixerit fiat fiet ei 24 propterea dico
vobis omnia quaecumque orantes petitis credite
quia accipietis et veniet vobis 25 et cum stabitis
ad orandum dimittite si quid habetis adversus
aliquem ut et Pater vester qui in caelis est dimittat
vobis peccata vestra 26 quod si vos non dimiseritis
nec Pater vester qui in caelis est dimittet vobis
peccata vestra 27 et veniunt rursus Hierosolymam
et cum ambularet in templo accedunt ad eum
summi sacerdotes et scribae et seniores 28 et dicunt
illi in qua potestate haec facis et quis tibi dedit
hanc potestatem ut ista facias 29 Iesus autem
respondens ait illis interrogabo vos et ego unum
verbum et respondete mihi et dicam vobis in qua
potestate haec faciam 30 baptismum Iohannis de
caelo erat an ex hominibus respondete mihi 31
at illi cogitabant secum dicentes si dixerimus de
caelo dicet quare ergo non credidistis ei 32 sed
dicemus ex hominibus timebant populum omnes
enim habebant Iohannem quia vere propheta esset
33 et respondentes dicunt Iesu nescimus respondens
Iesus ait illis neque ego dico vobis in qua potestate
haec faciam

12 et coepit illis in parabolis loqui vineam
pastinavit homo et circumdedit sepem et fodit
lacum et aedificavit turrem et locavit eam agricolis
et peregre profectus est 2 et misit ad agricolas
in tempore servum ut ab agricolis acciperet de
fructu vineae 3 qui adprehensum eum ceciderunt et
dimiserunt vacuum 4 et iterum misit ad illos alium
servum et illum capite vulneraverunt et contumeliis
adfecerunt 5 et rursum alium misit et illum
occiderunt et plures alios quosdam caedentes alios
vero occidentes 6 adhuc ergo unum habens filium
carissimum et illum misit ad eos novissimum dicens
quia reverebuntur filium meum 7 coloni autem
dixerunt ad invicem hic est heres venite occidamus

eum et nostra erit hereditas **8** et adprehendentes
eum occiderunt et eiecerunt extra vineam **9** quid
ergo faciet dominus vineae veniet et perdet colonos
et dabit vineam aliis **10** nec scripturam hanc legistis
lapidem quem reprobaverunt aedificantes hic factus
est in caput anguli **11** a Domino factum est istud
et est mirabile in oculis nostris **12** et quaerebant
eum tenere et timuerunt turbam cognoverunt enim
quoniam ad eos parabolam hanc dixerit et relicto
eo abierunt **13** et mittunt ad eum quosdam ex
Pharisaeis et Herodianis ut eum caperent in verbo
14 qui venientes dicunt ei magister scimus quoniam
verax es et non curas quemquam nec enim vides in
faciem hominis sed in veritate viam Dei doces licet
dari tributum Caesari an non dabimus **15** qui sciens
versutiam eorum ait illis quid me temptatis adferte
mihi denarium ut videam **16** at illi adtulerunt et
ait illis cuius est imago haec et inscriptio dicunt
illi Caesaris **17** respondens autem Iesus dixit illis
reddite igitur quae sunt Caesaris Caesari et quae
sunt Dei Deo et mirabantur super eo **18** et venerunt
ad eum Sadducaei qui dicunt resurrectionem non
esse et interrogabant eum dicentes **19** magister
Moses nobis scripsit ut si cuius frater mortuus
fuerit et dimiserit uxorem et filios non reliquerit
accipiat frater eius uxorem ipsius et resuscitet
semen fratri suo **20** septem ergo fratres erant et
primus accepit uxorem et mortuus est non relicto
semine **21** et secundus accepit eam et mortuus est
et nec iste reliquit semen et tertius similiter **22** et
acceperunt eam similiter septem et non reliquerunt
semen novissima omnium defuncta est et mulier **23**
in resurrectione ergo cum resurrexerint cuius de
his erit uxor septem enim habuerunt eam uxorem
24 et respondens Iesus ait illis non ideo erratis
non scientes scripturas neque virtutem Dei **25**
cum enim a mortuis resurrexerint neque nubent
neque nubentur sed sunt sicut angeli in caelis **26**
de mortuis autem quod resurgant non legistis in
libro Mosi super rubum quomodo dixerit illi Deus
inquiens ego sum Deus Abraham et Deus Isaac
et Deus Iacob **27** non est Deus mortuorum sed
vivorum vos ergo multum erratis **28** et accessit
unus de scribis qui audierat illos conquirentes et
videns quoniam bene illis responderit interrogavit
eum quod esset primum omnium mandatum **29**
Iesus autem respondit ei quia primum omnium
mandatum est audi Israhel Dominus Deus noster
Deus unus est **30** et diliges Dominum Deum tuum
ex toto corde tuo et ex tota anima tua et ex tota
mente tua et ex tota virtute tua hoc est primum
mandatum **31** secundum autem simile illi diliges
proximum tuum tamquam te ipsum maius horum
aliud mandatum non est **32** et ait illi scriba bene
magister in veritate dixisti quia unus est et non est
alius praeter eum **33** et ut diligatur ex toto corde
et ex toto intellectu et ex tota anima et ex tota
fortitudine et diligere proximum tamquam se ipsum
maius est omnibus holocaustomatibus et sacrificiis
34 Iesus autem videns quod sapienter respondisset
dixit illi non es longe a regno Dei et nemo iam
audebat eum interrogare **35** et respondens Iesus
dicebat docens in templo quomodo dicunt scribae
Christum Filium esse David **36** ipse enim David
dicit in Spiritu Sancto dixit Dominus Domino meo
sede a dextris meis donec ponam inimicos tuos
scabillum pedum tuorum **37** ipse ergo David dicit
eum Dominum et unde est filius eius et multa
turba eum libenter audivit **38** et dicebat eis in
doctrina sua cavete a scribis qui volunt in stolis
ambulare et salutari in foro **39** et in primis cathedris
sedere in synagogis et primos discubitus in cenis
40 qui devorant domos viduarum sub obtentu
prolixae orationis hii accipient prolixius iudicium
41 et sedens Iesus contra gazofilacium aspiciebat
quomodo turba iactaret aes in gazofilacium et multi
divites iactabant multa **42** cum venisset autem una
vidua pauper misit duo minuta quod est quadrans
43 et convocans discipulos suos ait illis amen dico
vobis quoniam vidua haec pauper plus omnibus
misit qui miserunt in gazofilacium **44** omnes enim
ex eo quod abundabat illis miserunt haec vero de
penuria sua omnia quae habuit misit totum victum
suum

13 et cum egrederetur de templo ait illi unus ex
discipulis suis magister aspice quales lapides
et quales structurae **2** et respondens Iesus ait
illi vides has omnes magnas aedificationes non
relinquetur lapis super lapidem qui non destruatur
3 et cum sederet in montem Olivarum contra
templum interrogabant eum separatim Petrus et
Iacobus et Iohannes et Andreas **4** dic nobis quando
ista fient et quod signum erit quando haec omnia
incipient consummari **5** et respondens Iesus coepit
dicere illis videte ne quis vos seducat **6** multi
enim venient in nomine meo dicentes quia ego
sum et multos seducent **7** cum audieritis autem
bella et opiniones bellorum ne timueritis oportet
enim fieri sed nondum finis **8** exsurget autem gens
super gentem et regnum super regnum et erunt
terraemotus per loca et fames initium dolorum
haec **9** videte autem vosmet ipsos tradent enim vos
conciliis et in synagogis vapulabitis et ante praesides
et reges stabitis propter me in testimonium illis
10 et in omnes gentes primum oportet praedicari

evangelium 11 et cum duxerint vos tradentes
nolite praecogitare quid loquamini sed quod datum
vobis fuerit in illa hora id loquimini non enim
estis vos loquentes sed Spiritus Sanctus 12 tradet
autem frater fratrem in mortem et pater filium
et consurgent filii in parentes et morte adficient
eos 13 et eritis odio omnibus propter nomen meum
qui autem sustinuerit in finem hic salvus erit 14
cum autem videritis abominationem desolationis
stantem ubi non debet qui legit intellegat tunc qui
in Iudaea sunt fugiant in montes 15 et qui super
tectum ne descendat in domum nec introeat ut
tollat quid de domo sua 16 et qui in agro erit non
revertatur retro tollere vestimentum suum 17 vae
autem praegnatibus et nutrientibus in illis diebus
18 orate vero ut hieme non fiant 19 erunt enim dies
illi tribulationes tales quales non fuerunt ab initio
creaturae quam condidit Deus usque nunc neque
fient 20 et nisi breviasset Dominus dies non fuisset
salva omnis caro sed propter electos quos elegit
breviavit dies 21 et tunc si quis vobis dixerit ecce hic
est Christus ecce illic ne credideritis 22 exsurgent
enim pseudochristi et pseudoprophetae et dabunt
signa et portenta ad seducendos si potest fieri
etiam electos 23 vos ergo videte ecce praedixi vobis
omnia 24 sed in illis diebus post tribulationem illam
sol contenebrabitur et luna non dabit splendorem
suum 25 et erunt stellae caeli decidentes et virtutes
quae sunt in caelis movebuntur 26 et tunc videbunt
Filium hominis venientem in nubibus cum virtute
multa et gloria 27 et tunc mittet angelos suos et
congregabit electos suos a quattuor ventis a summo
terrae usque ad summum caeli 28 a ficu autem
discite parabolam cum iam ramus eius tener fuerit
et nata fuerint folia cognoscitis quia in proximo
sit aestas 29 sic et vos cum videritis haec fieri
scitote quod in proximo sit in ostiis 30 amen dico
vobis quoniam non transiet generatio haec donec
omnia ista fiant 31 caelum et terra transibunt verba
autem mea non transibunt 32 de die autem illo
vel hora nemo scit neque angeli in caelo neque
Filius nisi Pater 33 videte vigilate et orate nescitis
enim quando tempus sit 34 sicut homo qui peregre
profectus reliquit domum suam et dedit servis suis
potestatem cuiusque operis et ianitori praecipiat
ut vigilet 35 vigilate ergo nescitis enim quando
dominus domus veniat sero an media nocte an galli
cantu an mane 36 ne cum venerit repente inveniat
vos dormientes 37 quod autem vobis dico omnibus
dico vigilate

14 erat autem pascha et azyma post biduum
et quaerebant summi sacerdotes et scribae
quomodo eum dolo tenerent et occiderent 2
dicebant enim non in die festo ne forte tumultus
fieret populi 3 et cum esset Bethaniae in domo
Simonis leprosi et recumberet venit mulier habens
alabastrum unguenti nardi spicati pretiosi et fracto
alabastro effudit super caput eius 4 erant autem
quidam indigne ferentes intra semet ipsos et
dicentes ut quid perditio ista unguenti facta est 5
poterat enim unguentum istud veniri plus quam
trecentis denariis et dari pauperibus et fremebant
in eam 6 Iesus autem dixit sinite eam quid illi
molesti estis bonum opus operata est in me 7
semper enim pauperes habetis vobiscum et cum
volueritis potestis illis benefacere me autem non
semper habetis 8 quod habuit haec fecit praevenit
unguere corpus meum in sepulturam 9 amen dico
vobis ubicumque praedicatum fuerit evangelium
istud in universum mundum et quod fecit haec
narrabitur in memoriam eius 10 et Iudas Scariotis
unus de duodecim abiit ad summos sacerdotes ut
proderet eum illis 11 qui audientes gavisi sunt et
promiserunt ei pecuniam se daturos et quaerebat
quomodo illum oportune traderet 12 et primo die
azymorum quando pascha immolabant dicunt ei
discipuli quo vis eamus et paremus tibi ut manduces
pascha 13 et mittit duos ex discipulis suis et dicit eis
ite in civitatem et occurret vobis homo laguenam
aquae baiulans sequimini eum 14 et quocumque
introierit dicite domino domus quia magister dicit
ubi est refectio mea ubi pascha cum discipulis
meis manducem 15 et ipse vobis demonstrabit
cenaculum grande stratum et illic parate nobis 16
et abierunt discipuli eius et venerunt in civitatem
et invenerunt sicut dixerat illis et praeparaverunt
pascha 17 vespere autem facto venit cum duodecim
18 et discumbentibus eis et manducantibus ait Iesus
amen dico vobis quia unus ex vobis me tradet qui
manducat mecum 19 at illi coeperunt contristari
et dicere ei singillatim numquid ego 20 qui ait
illis unus ex duodecim qui intinguit mecum in
catino 21 et Filius quidem hominis vadit sicut
scriptum est de eo vae autem homini illi per quem
Filius hominis traditur bonum ei si non esset natus
homo ille 22 et manducantibus illis accepit Iesus
panem et benedicens fregit et dedit eis et ait sumite
hoc est corpus meum 23 et accepto calice gratias
agens dedit eis et biberunt ex illo omnes 24 et ait
illis hic est sanguis meus novi testamenti qui pro
multis effunditur 25 amen dico vobis quod iam
non bibam de genimine vitis usque in diem illum
cum illud bibam novum in regno Dei 26 et hymno
dicto exierunt in montem Olivarum 27 et ait eis
Iesus omnes scandalizabimini in nocte ista quia

scriptum est percutiam pastorem et dispergentur
oves 28 sed posteaquam resurrexero praecedam
vos in Galilaeam 29 Petrus autem ait ei et si omnes
scandalizati fuerint sed non ego 30 et ait illi Iesus
amen dico tibi quia tu hodie in nocte hac priusquam
bis gallus vocem dederit ter me es negaturus 31 at
ille amplius loquebatur et si oportuerit me simul
conmori tibi non te negabo similiter autem et
omnes dicebant 32 et veniunt in praedium cui
nomen Gethsemani et ait discipulis suis sedete hic
donec orem 33 et adsumit Petrum et Iacobum et
Iohannem secum et coepit pavere et taedere 34
et ait illis tristis est anima mea usque ad mortem
sustinete hic et vigilate 35 et cum processisset
paululum procidit super terram et orabat ut si
fieri posset transiret ab eo hora 36 et dixit Abba
Pater omnia possibilia tibi sunt transfer calicem
hunc a me sed non quod ego volo sed quod tu
37 et venit et invenit eos dormientes et ait Petro
Simon dormis non potuisti una hora vigilare 38
vigilate et orate ut non intretis in temptationem
spiritus quidem promptus caro vero infirma 39 et
iterum abiens oravit eundem sermonem dicens 40
et reversus denuo invenit eos dormientes erant
enim oculi illorum ingravati et ignorabant quid
responderent ei 41 et venit tertio et ait illis dormite
iam et requiescite sufficit venit hora ecce traditur
Filius hominis in manus peccatorum 42 surgite
eamus ecce qui me tradit prope est 43 et adhuc eo
loquente venit Iudas Scarioth unus ex duodecim
et cum illo turba cum gladiis et lignis a summis
sacerdotibus et a scribis et a senioribus 44 dederat
autem traditor eius signum eis dicens quemcumque
osculatus fuero ipse est tenete eum et ducite 45 et
cum venisset statim accedens ad eum ait rabbi et
osculatus est eum 46 at illi manus iniecerunt in
eum et tenuerunt eum 47 unus autem quidam de
circumstantibus educens gladium percussit servum
summi sacerdotis et amputavit illi auriculam 48
et respondens Iesus ait illis tamquam ad latronem
existis cum gladiis et lignis conprehendere me
49 cotidie eram apud vos in templo docens et
non me tenuistis sed ut adimpleantur scripturae
50 tunc discipuli eius relinquentes eum omnes
fugerunt 51 adulescens autem quidam sequebatur
illum amictus sindone super nudo et tenuerunt
eum 52 at ille reiecta sindone nudus profugit ab eis
53 et adduxerunt Iesum ad summum sacerdotem
et conveniunt omnes sacerdotes et scribae et
seniores 54 Petrus autem a longe secutus est
eum usque intro in atrium summi sacerdotis et
sedebat cum ministris et calefaciebat se ad ignem
55 summi vero sacerdotes et omne concilium
quaerebant adversum Iesum testimonium ut eum
morti traderent nec inveniebant 56 multi enim
testimonium falsum dicebant adversus eum et
convenientia testimonia non erant 57 et quidam
surgentes falsum testimonium ferebant adversus
eum dicentes 58 quoniam nos audivimus eum
dicentem ego dissolvam templum hoc manufactum
et per triduum aliud non manufactum aedificabo 59
et non erat conveniens testimonium illorum 60 et
exsurgens summus sacerdos in medium interrogavit
Iesum dicens non respondes quicquam ad ea quae
tibi obiciuntur ab his 61 ille autem tacebat et nihil
respondit rursum summus sacerdos interrogabat
eum et dicit ei tu es Christus Filius Benedicti 62
Iesus autem dixit illi ego sum et videbitis Filium
hominis a dextris sedentem Virtutis et venientem
cum nubibus caeli 63 summus autem sacerdos
scindens vestimenta sua ait quid adhuc desideramus
testes 64 audistis blasphemiam quid vobis videtur
qui omnes condemnaverunt eum esse reum mortis
65 et coeperunt quidam conspuere eum et velare
faciem eius et colaphis eum caedere et dicere ei
prophetiza et ministri alapis eum caedebant 66 et
cum esset Petrus in atrio deorsum venit una ex
ancillis summi sacerdotis 67 et cum vidisset Petrum
calefacientem se aspiciens illum ait et tu cum Iesu
Nazareno eras 68 at ille negavit dicens neque scio
neque novi quid dicas et exiit foras ante atrium et
gallus cantavit 69 rursus autem cum vidisset illum
ancilla coepit dicere circumstantibus quia hic ex illis
est 70 at ille iterum negavit et post pusillum rursus
qui adstabant dicebant Petro vere ex illis es nam et
Galilaeus es 71 ille autem coepit anathematizare et
iurare quia nescio hominem istum quem dicitis 72
et statim iterum gallus cantavit et recordatus est
Petrus verbi quod dixerat ei Iesus priusquam gallus
cantet bis ter me negabis et coepit flere

15 et confestim mane consilium facientes summi
sacerdotes cum senioribus et scribis et
universo concilio vincientes Iesum duxerunt et
tradiderunt Pilato 2 et interrogavit eum Pilatus
tu es rex Iudaeorum at ille respondens ait illi tu
dicis 3 et accusabant eum summi sacerdotes in
multis 4 Pilatus autem rursum interrogavit eum
dicens non respondes quicquam vide in quantis
te accusant 5 Iesus autem amplius nihil respondit
ita ut miraretur Pilatus 6 per diem autem festum
dimittere solebat illis unum ex vinctis quemcumque
petissent 7 erat autem qui dicebatur Barabbas qui
cum seditiosis erat vinctus qui in seditione fecerant
homicidium 8 et cum ascendisset turba coepit
rogare sicut semper faciebat illis 9 Pilatus autem

respondit eis et dixit vultis dimittam vobis regem
Iudaeorum 10 sciebat enim quod per invidiam
tradidissent eum summi sacerdotes 11 pontifices
autem concitaverunt turbam ut magis Barabban
dimitteret eis 12 Pilatus autem iterum respondens
ait illis quid ergo vultis faciam regi Iudaeorum
13 at illi iterum clamaverunt crucifige eum 14
Pilatus vero dicebat eis quid enim mali fecit at illi
magis clamabant crucifige eum 15 Pilatus autem
volens populo satisfacere dimisit illis Barabban et
tradidit Iesum flagellis caesum ut crucifigeretur
16 milites autem duxerunt eum intro in atrium
praetorii et convocant totam cohortem 17 et
induunt eum purpuram et inponunt ei plectentes
spineam coronam 18 et coeperunt salutare eum
have rex Iudaeorum 19 et percutiebant caput
eius harundine et conspuebant eum et ponentes
genua adorabant eum 20 et postquam inluserunt
ei exuerunt illum purpuram et induerunt eum
vestimentis suis et educunt illum ut crucifigerent
eum 21 et angariaverunt praetereuntem quempiam
Simonem Cyreneum venientem de villa patrem
Alexandri et Rufi ut tolleret crucem eius 22
et perducunt illum in Golgotha locum quod est
interpretatum Calvariae locus 23 et dabant ei bibere
murratum vinum et non accepit 24 et crucifigentes
eum diviserunt vestimenta eius mittentes sortem
super eis quis quid tolleret 25 erat autem hora tertia
et crucifixerunt eum 26 et erat titulus causae eius
inscriptus rex Iudaeorum 27 et cum eo crucifigunt
duos latrones unum a dextris et alium a sinistris eius
28 et adimpleta est scriptura quae dicit et cum iniquis
reputatus est 29 et praetereuntes blasphemabant
eum moventes capita sua et dicentes va qui destruit
templum et in tribus diebus aedificat 30 salvum
fac temet ipsum descendens de cruce 31 similiter
et summi sacerdotes ludentes ad alterutrum cum
scribis dicebant alios salvos fecit se ipsum non
potest salvum facere 32 Christus rex Israhel
descendat nunc de cruce ut videamus et credamus
et qui cum eo crucifixi erant conviciabantur ei
33 et facta hora sexta tenebrae factae sunt per
totam terram usque in horam nonam 34 et hora
nona exclamavit Iesus voce magna dicens Heloi
Heloi lama sabacthani quod est interpretatum Deus
meus Deus meus ut quid dereliquisti me 35 et
quidam de circumstantibus audientes dicebant ecce
Heliam vocat 36 currens autem unus et implens
spongiam aceto circumponensque calamo potum
dabat ei dicens sinite videamus si veniat Helias
ad deponendum eum 37 Iesus autem emissa voce
magna exspiravit 38 et velum templi scissum est
in duo a sursum usque deorsum 39 videns autem
centurio qui ex adverso stabat quia sic clamans
exspirasset ait vere homo hic Filius Dei erat 40
erant autem et mulieres de longe aspicientes inter
quas et Maria Magdalene et Maria Iacobi minoris et
Ioseph mater et Salome 41 et cum esset in Galilaea
sequebantur eum et ministrabant ei et aliae multae
quae simul cum eo ascenderant Hierosolyma 42 et
cum iam sero esset factum quia erat parasceve quod
est ante sabbatum 43 venit Ioseph ab Arimathia
nobilis decurio qui et ipse erat expectans regnum
Dei et audacter introiit ad Pilatum et petiit corpus
Iesu 44 Pilatus autem mirabatur si iam obisset
et accersito centurione interrogavit eum si iam
mortuus esset 45 et cum cognovisset a centurione
donavit corpus Ioseph 46 Ioseph autem mercatus
sindonem et deponens eum involvit sindone et
posuit eum in monumento quod erat excisum de
petra et advolvit lapidem ad ostium monumenti 47
Maria autem Magdalene et Maria Ioseph aspiciebant
ubi poneretur

16 et cum transisset sabbatum Maria Magdalene
et Maria Iacobi et Salome emerunt aromata
ut venientes unguerent eum 2 et valde mane una
sabbatorum veniunt ad monumentum orto iam
sole 3 et dicebant ad invicem quis revolvet nobis
lapidem ab ostio monumenti 4 et respicientes
vident revolutum lapidem erat quippe magnus
valde 5 et introeuntes in monumento viderunt
iuvenem sedentem in dextris coopertum stola
candida et obstipuerunt 6 qui dicit illis nolite
expavescere Iesum quaeritis Nazarenum crucifixum
surrexit non est hic ecce locus ubi posuerunt
eum 7 sed ite et dicite discipulis eius et Petro
quia praecedit vos in Galilaeam ibi eum videbitis
sicut dixit vobis 8 at illae exeuntes fugerunt de
monumento invaserat enim eas tremor et pavor et
nemini quicquam dixerunt timebant enim 9 **(note:
The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark
16:9-20.)** surgens autem mane prima sabbati apparuit
primo Mariae Magdalenae de qua eiecerat septem
daemonia 10 illa vadens nuntiavit his qui cum eo
fuerant lugentibus et flentibus 11 et illi audientes
quia viveret et visus esset ab ea non crediderunt
12 post haec autem duobus ex eis ambulantibus
ostensus est in alia effigie euntibus in villam 13 et
illi euntes nuntiaverunt ceteris nec illis crediderunt
14 novissime recumbentibus illis undecim apparuit
et exprobravit incredulitatem illorum et duritiam
cordis quia his qui viderant eum resurrexisse non
crediderant 15 et dixit eis euntes in mundum
universum praedicate evangelium omni creaturae
16 qui crediderit et baptizatus fuerit salvus erit qui

vero non crediderit condemnabitur **17** signa autem
eos qui crediderint haec sequentur in nomine
meo daemonia eicient linguis loquentur novis **18**
serpentes tollent et si mortiferum quid biberint non
eos nocebit super aegrotos manus inponent et bene
habebunt **19** et Dominus quidem postquam locutus
est eis adsumptus est in caelum et sedit a dextris Dei
20 illi autem profecti praedicaverunt ubique Domino
cooperante et sermonem confirmante sequentibus
signis

Lucam

1 quoniam quidem multi conati sunt ordinare
narrationem quae in nobis conpletae sunt rerum
2 sicut tradiderunt nobis qui ab initio ipsi viderunt
et ministri fuerunt sermonis 3 visum est et mihi
adsecuto a principio omnibus diligenter ex ordine
tibi scribere optime Theophile 4 ut cognoscas
eorum verborum de quibus eruditus es veritatem
5 fuit in diebus Herodis regis Iudaeae sacerdos
quidam nomine Zaccharias de vice Abia et uxor illi
de filiabus Aaron et nomen eius Elisabeth 6 erant
autem iusti ambo ante Deum incedentes in omnibus
mandatis et iustificationibus Domini sine querella 7
et non erat illis filius eo quod esset Elisabeth sterilis
et ambo processissent in diebus suis 8 factum
est autem cum sacerdotio fungeretur in ordine
vicis suae ante Deum 9 secundum consuetudinem
sacerdotii sorte exiit ut incensum poneret ingressus
in templum Domini 10 et omnis multitudo erat
populi orans foris hora incensi 11 apparuit autem
illi angelus Domini stans a dextris altaris incensi 12
et Zaccharias turbatus est videns et timor inruit
super eum 13 ait autem ad illum angelus ne timeas
Zaccharia quoniam exaudita est deprecatio tua
et uxor tua Elisabeth pariet tibi filium et vocabis
nomen eius Iohannem 14 et erit gaudium tibi et
exultatio et multi in nativitate eius gaudebunt 15
erit enim magnus coram Domino et vinum et sicera
non bibet et Spiritu Sancto replebitur adhuc ex
utero matris suae 16 et multos filiorum Israhel
convertet ad Dominum Deum ipsorum 17 et ipse
praecedet ante illum in spiritu et virtute Heliae
ut convertat corda patrum in filios et incredibiles
ad prudentiam iustorum parare Domino plebem
perfectam 18 et dixit Zaccharias ad angelum unde
hoc sciam ego enim sum senex et uxor mea processit
in diebus suis 19 et respondens angelus dixit ei
ego sum Gabrihel qui adsto ante Deum et missus
sum loqui ad te et haec tibi evangelizare 20 et
ecce eris tacens et non poteris loqui usque in
diem quo haec fiant pro eo quod non credidisti
verbis meis quae implebuntur in tempore suo 21
et erat plebs expectans Zacchariam et mirabantur
quod tardaret ipse in templo 22 egressus autem
non poterat loqui ad illos et cognoverunt quod
visionem vidisset in templo et ipse erat innuens
illis et permansit mutus 23 et factum est ut impleti
sunt dies officii eius abiit in domum suam 24 post
hos autem dies concepit Elisabeth uxor eius et
occultabat se mensibus quinque dicens 25 quia
sic mihi fecit Dominus in diebus quibus respexit
auferre obprobrium meum inter homines 26 in
mense autem sexto missus est angelus Gabrihel
a Deo in civitatem Galilaeae cui nomen Nazareth
27 ad virginem desponsatam viro cui nomen erat
Ioseph de domo David et nomen virginis Maria
28 et ingressus angelus ad eam dixit have gratia
plena Dominus tecum benedicta tu in mulieribus
29 quae cum vidisset turbata est in sermone eius et
cogitabat qualis esset ista salutatio 30 et ait angelus
ei ne timeas Maria invenisti enim gratiam apud
Deum 31 ecce concipies in utero et paries filium
et vocabis nomen eius Iesum 32 hic erit magnus
et Filius Altissimi vocabitur et dabit illi Dominus
Deus sedem David patris eius 33 et regnabit in
domo Iacob in aeternum et regni eius non erit
finis (aiōn g165) 34 dixit autem Maria ad angelum
quomodo fiet istud quoniam virum non cognosco
35 et respondens angelus dixit ei Spiritus Sanctus
superveniet in te et virtus Altissimi obumbrabit tibi
ideoque et quod nascetur sanctum vocabitur Filius
Dei 36 et ecce Elisabeth cognata tua et ipsa concepit
filium in senecta sua et hic mensis est sextus illi
quae vocatur sterilis 37 quia non erit inpossibile
apud Deum omne verbum 38 dixit autem Maria ecce
ancilla Domini fiat mihi secundum verbum tuum et
discessit ab illa angelus 39 exsurgens autem Maria
in diebus illis abiit in montana cum festinatione in
civitatem Iuda 40 et intravit in domum Zachariae
et salutavit Elisabeth 41 et factum est ut audivit
salutationem Mariae Elisabeth exultavit infans in
utero eius et repleta est Spiritu Sancto Elisabeth 42
et exclamavit voce magna et dixit benedicta tu inter
mulieres et benedictus fructus ventris tui 43 et unde
hoc mihi ut veniat mater Domini mei ad me 44 ecce
enim ut facta est vox salutationis tuae in auribus
meis exultavit in gaudio infans in utero meo 45 et
beata quae credidit quoniam perficientur ea quae
dicta sunt ei a Domino 46 et ait Maria magnificat
anima mea Dominum 47 et exultavit spiritus meus
in Deo salutari meo 48 quia respexit humilitatem
ancillae suae ecce enim ex hoc beatam me dicent
omnes generationes 49 quia fecit mihi magna qui
potens est et sanctum nomen eius 50 et misericordia
eius in progenies et progenies timentibus eum 51
fecit potentiam in brachio suo dispersit superbos
mente cordis sui 52 deposuit potentes de sede et
exaltavit humiles 53 esurientes implevit bonis et
divites dimisit inanes 54 suscepit Israhel puerum
suum memorari misericordiae 55 sicut locutus est
ad patres nostros Abraham et semini eius in saecula
(aiōn g165) 56 mansit autem Maria cum illa quasi
mensibus tribus et reversa est in domum suam 57
Elisabeth autem impletum est tempus pariendi et

peperit filium 58 et audierunt vicini et cognati
eius quia magnificavit Dominus misericordiam
suam cum illa et congratulabantur ei 59 et factum
est in die octavo venerunt circumcidere puerum
et vocabant eum nomine patris eius Zacchariam
60 et respondens mater eius dixit nequaquam
sed vocabitur Iohannes 61 et dixerunt ad illam
quia nemo est in cognatione tua qui vocetur hoc
nomine 62 innuebant autem patri eius quem vellet
vocari eum 63 et postulans pugillarem scripsit
dicens Iohannes est nomen eius et mirati sunt
universi 64 apertum est autem ilico os eius et
lingua eius et loquebatur benedicens Deum 65
et factus est timor super omnes vicinos eorum
et super omnia montana Iudaeae divulgabantur
omnia verba haec 66 et posuerunt omnes qui
audierant in corde suo dicentes quid putas puer
iste erit etenim manus Domini erat cum illo 67 et
Zaccharias pater eius impletus est Spiritu Sancto
et prophetavit dicens 68 benedictus Deus Israhel
quia visitavit et fecit redemptionem plebi suae
69 et erexit cornu salutis nobis in domo David
pueri sui 70 sicut locutus est per os sanctorum
qui a saeculo sunt prophetarum eius (aiōn g165) 71
salutem ex inimicis nostris et de manu omnium qui
oderunt nos 72 ad faciendam misericordiam cum
patribus nostris et memorari testamenti sui sancti
73 iusiurandum quod iuravit ad Abraham patrem
nostrum 74 daturum se nobis ut sine timore de
manu inimicorum nostrorum liberati serviamus
illi 75 in sanctitate et iustitia coram ipso omnibus
diebus nostris 76 et tu puer propheta Altissimi
vocaberis praeibis enim ante faciem Domini parare
vias eius 77 ad dandam scientiam salutis plebi eius
in remissionem peccatorum eorum 78 per viscera
misericordiae Dei nostri in quibus visitavit nos
oriens ex alto 79 inluminare his qui in tenebris
et in umbra mortis sedent ad dirigendos pedes
nostros in viam pacis 80 puer autem crescebat et
confortabatur spiritu et erat in deserto usque in
diem ostensionis suae ad Israhel

2 factum est autem in diebus illis exiit edictum
a Caesare Augusto ut describeretur universus
orbis 2 haec descriptio prima facta est praeside
Syriae Cyrino 3 et ibant omnes ut profiterentur
singuli in suam civitatem 4 ascendit autem et
Ioseph a Galilaea de civitate Nazareth in Iudaeam
civitatem David quae vocatur Bethleem eo quod
esset de domo et familia David 5 ut profiteretur cum
Maria desponsata sibi uxore praegnate 6 factum est
autem cum essent ibi impleti sunt dies ut pareret
7 et peperit filium suum primogenitum et pannis
eum involvit et reclinavit eum in praesepio quia
non erat eis locus in diversorio 8 et pastores erant
in regione eadem vigilantes et custodientes vigilias
noctis supra gregem suum 9 et ecce angelus Domini
stetit iuxta illos et claritas Dei circumfulsit illos et
timuerunt timore magno 10 et dixit illis angelus
nolite timere ecce enim evangelizo vobis gaudium
magnum quod erit omni populo 11 quia natus est
vobis hodie salvator qui est Christus Dominus in
civitate David 12 et hoc vobis signum invenietis
infantem pannis involutum et positum in praesepio
13 et subito facta est cum angelo multitudo militiae
caelestis laudantium Deum et dicentium 14 gloria
in altissimis Deo et in terra pax in hominibus
bonae voluntatis 15 et factum est ut discesserunt
ab eis angeli in caelum pastores loquebantur ad
invicem transeamus usque Bethleem et videamus
hoc verbum quod factum est quod fecit Dominus
et ostendit nobis 16 et venerunt festinantes et
invenerunt Mariam et Ioseph et infantem positum
in praesepio 17 videntes autem cognoverunt de
verbo quod dictum erat illis de puero hoc 18 et
omnes qui audierunt mirati sunt et de his quae
dicta erant a pastoribus ad ipsos 19 Maria autem
conservabat omnia verba haec conferens in corde
suo 20 et reversi sunt pastores glorificantes et
laudantes Deum in omnibus quae audierant et
viderant sicut dictum est ad illos 21 et postquam
consummati sunt dies octo ut circumcideretur
vocatum est nomen eius Iesus quod vocatum est
ab angelo priusquam in utero conciperetur 22
et postquam impleti sunt dies purgationis eius
secundum legem Mosi tulerunt illum in Hierusalem
ut sisterent eum Domino 23 sicut scriptum est in
lege Domini quia omne masculinum adaperiens
vulvam sanctum Domino vocabitur 24 et ut darent
hostiam secundum quod dictum est in lege Domini
par turturum aut duos pullos columbarum 25
et ecce homo erat in Hierusalem cui nomen
Symeon et homo iste iustus et timoratus expectans
consolationem Israhel et Spiritus Sanctus erat in
eo 26 et responsum acceperat ab Spiritu Sancto
non visurum se mortem nisi prius videret Christum
Domini 27 et venit in Spiritu in templum et
cum inducerent puerum Iesum parentes eius ut
facerent secundum consuetudinem legis pro eo
28 et ipse accepit eum in ulnas suas et benedixit
Deum et dixit 29 nunc dimittis servum tuum
Domine secundum verbum tuum in pace 30 quia
viderunt oculi mei salutare tuum 31 quod parasti
ante faciem omnium populorum 32 lumen ad
revelationem gentium et gloriam plebis tuae Israhel
33 et erat pater eius et mater mirantes super his

quae dicebantur de illo **34** et benedixit illis Symeon
et dixit ad Mariam matrem eius ecce positus est hic
in ruinam et resurrectionem multorum in Israhel
et in signum cui contradicetur **35** et tuam ipsius
animam pertransiet gladius ut revelentur ex multis
cordibus cogitationes **36** et erat Anna prophetissa
filia Phanuhel de tribu Aser haec processerat in
diebus multis et vixerat cum viro suo annis septem
a virginitate sua **37** et haec vidua usque ad annos
octoginta quattuor quae non discedebat de templo
ieiuniis et obsecrationibus serviens nocte ac die **38**
et haec ipsa hora superveniens confitebatur Domino
et loquebatur de illo omnibus qui expectabant
redemptionem Hierusalem **39** et ut perfecerunt
omnia secundum legem Domini reversi sunt in
Galilaeam in civitatem suam Nazareth **40** puer
autem crescebat et confortabatur plenus sapientia
et gratia Dei erat in illo **41** et ibant parentes eius
per omnes annos in Hierusalem in die sollemni
paschae **42** et cum factus esset annorum duodecim
ascendentibus illis in Hierosolymam secundum
consuetudinem diei festi **43** consummatisque diebus
cum redirent remansit puer Iesus in Hierusalem
et non cognoverunt parentes eius **44** existimantes
autem illum esse in comitatu venerunt iter diei et
requirebant eum inter cognatos et notos **45** et non
invenientes regressi sunt in Hierusalem requirentes
eum **46** et factum est post triduum invenerunt illum
in templo sedentem in medio doctorum audientem
illos et interrogantem **47** stupebant autem omnes
qui eum audiebant super prudentia et responsis
eius **48** et videntes admirati sunt et dixit mater eius
ad illum fili quid fecisti nobis sic ecce pater tuus et
ego dolentes quaerebamus te **49** et ait ad illos quid
est quod me quaerebatis nesciebatis quia in his
quae Patris mei sunt oportet me esse **50** et ipsi non
intellexerunt verbum quod locutus est ad illos **51** et
descendit cum eis et venit Nazareth et erat subditus
illis et mater eius conservabat omnia verba haec in
corde suo **52** et Iesus proficiebat sapientia aetate et
gratia apud Deum et homines

3 anno autem quintodecimo imperii Tiberii
Caesaris procurante Pontio Pilato Iudaeam
tetrarcha autem Galilaeae Herode Philippo autem
fratre eius tetrarcha Itureae et Trachonitidis
regionis et Lysania Abilinae tetrarcha **2** sub
principibus sacerdotum Anna et Caiapha factum
est verbum Dei super Iohannem Zacchariae filium
in deserto **3** et venit in omnem regionem Iordanis
praedicans baptismum paenitentiae in remissionem
peccatorum **4** sicut scriptum est in libro sermonum
Esaiae prophetae vox clamantis in deserto parate
viam Domini rectas facite semitas eius **5** omnis vallis
implebitur et omnis mons et collis humiliabitur et
erunt prava in directa et aspera in vias planas **6**
et videbit omnis caro salutare Dei **7** dicebat ergo
ad turbas quae exiebant ut baptizarentur ab ipso
genimina viperarum quis ostendit vobis fugere a
ventura ira **8** facite ergo fructus dignos paenitentiae
et ne coeperitis dicere patrem habemus Abraham
dico enim vobis quia potest Deus de lapidibus istis
suscitare filios Abrahae **9** iam enim securis ad
radicem arborum posita est omnis ergo arbor non
faciens fructum exciditur et in ignem mittitur **10**
et interrogabant eum turbae dicentes quid ergo
faciemus **11** respondens autem dicebat illis qui
habet duas tunicas det non habenti et qui habet
escas similiter faciat **12** venerunt autem et publicani
ut baptizarentur et dixerunt ad illum magister quid
faciemus **13** at ille dixit ad eos nihil amplius quam
quod constitutum est vobis faciatis **14** interrogabant
autem eum et milites dicentes quid faciemus
et nos et ait illis neminem concutiatis neque
calumniam faciatis et contenti estote stipendiis
vestris **15** existimante autem populo et cogitantibus
omnibus in cordibus suis de Iohanne ne forte
ipse esset Christus **16** respondit Iohannes dicens
omnibus ego quidem aqua baptizo vos venit autem
fortior me cuius non sum dignus solvere corrigiam
calciamentorum eius ipse vos baptizabit in Spiritu
Sancto et igni **17** cuius ventilabrum in manu eius
et purgabit aream suam et congregabit triticum
in horreum suum paleas autem conburet igni
inextinguibili **18** multa quidem et alia exhortans
evangelizabat populum **19** Herodes autem tetrarcha
cum corriperetur ab illo de Herodiade uxore fratris
sui et de omnibus malis quae fecit Herodes **20**
adiecit et hoc supra omnia et inclusit Iohannem
in carcere **21** factum est autem cum baptizaretur
omnis populus et Iesu baptizato et orante apertum
est caelum **22** et descendit Spiritus Sanctus corporali
specie sicut columba in ipsum et vox de caelo
facta est tu es Filius meus dilectus in te conplacuit
mihi **23** et ipse Iesus erat incipiens quasi annorum
triginta ut putabatur filius Ioseph qui fuit Heli **24**
qui fuit Matthat qui fuit Levi qui fuit Melchi qui
fuit Iannae qui fuit Ioseph **25** qui fuit Matthathiae
qui fuit Amos qui fuit Naum qui fuit Esli qui fuit
Naggae **26** qui fuit Maath qui fuit Matthathiae qui
fuit Semei qui fuit Iosech qui fuit Ioda **27** qui fuit
Iohanna qui fuit Resa qui fuit Zorobabel qui fuit
Salathihel qui fuit Neri **28** qui fuit Melchi qui fuit
Addi qui fuit Cosam qui fuit Helmadam qui fuit
Her **29** qui fuit Iesu qui fuit Eliezer qui fuit Iorim
qui fuit Matthat qui fuit Levi **30** qui fuit Symeon

qui fuit Iuda qui fuit Ioseph qui fuit Iona qui fuit
Eliachim **31** qui fuit Melea qui fuit Menna qui fuit
Matthata qui fuit Nathan qui fuit David **32** qui fuit
Iesse qui fuit Obed qui fuit Booz qui fuit Salmon qui
fuit Naasson **33** qui fuit Aminadab qui fuit Aram
qui fuit Esrom qui fuit Phares qui fuit Iudae **34** qui
fuit Iacob qui fuit Isaac qui fuit Abraham qui fuit
Thare qui fuit Nachor **35** qui fuit Seruch qui fuit
Ragau qui fuit Phalec qui fuit Eber qui fuit Sale **36**
qui fuit Cainan qui fuit Arfaxat qui fuit Sem qui
fuit Noe qui fuit Lamech **37** qui fuit Mathusalae qui
fuit Enoch qui fuit Iared qui fuit Malelehel qui fuit
Cainan **38** qui fuit Enos qui fuit Seth qui fuit Adam
qui fuit Dei

4 Iesus autem plenus Spiritu Sancto regressus est
ab Iordane et agebatur in Spiritu in desertum
2 diebus quadraginta et temptabatur a diabolo et
nihil manducavit in diebus illis et consummatis illis
esuriit **3** dixit autem illi diabolus si Filius Dei es
dic lapidi huic ut panis fiat **4** et respondit ad illum
Iesus scriptum est quia non in pane solo vivet homo
sed in omni verbo Dei **5** et duxit illum diabolus et
ostendit illi omnia regna orbis terrae in momento
temporis **6** et ait ei tibi dabo potestatem hanc
universam et gloriam illorum quia mihi tradita sunt
et cui volo do illa **7** tu ergo si adoraveris coram
me erunt tua omnia **8** et respondens Iesus dixit
illi scriptum est Dominum Deum tuum adorabis
et illi soli servies **9** et duxit illum in Hierusalem
et statuit eum supra pinnam templi et dixit illi si
Filius Dei es mitte te hinc deorsum **10** scriptum
est enim quod angelis suis mandabit de te ut
conservent te **11** et quia in manibus tollent te
ne forte offendas ad lapidem pedem tuum **12** et
respondens Iesus ait illi dictum est non temptabis
Dominum Deum tuum **13** et consummata omni
temptatione diabolus recessit ab illo usque ad
tempus **14** et regressus est Iesus in virtute Spiritus
in Galilaeam et fama exiit per universam regionem
de illo **15** et ipse docebat in synagogis eorum et
magnificabatur ab omnibus **16** et venit Nazareth ubi
erat nutritus et intravit secundum consuetudinem
suam die sabbati in synagogam et surrexit legere
17 et traditus est illi liber prophetae Esaiae et
ut revolvit librum invenit locum ubi scriptum
erat **18** Spiritus Domini super me propter quod
unxit me evangelizare pauperibus misit me **19**
praedicare captivis remissionem et caecis visum
dimittere confractos in remissionem praedicare
annum Domini acceptum et diem retributionis **20**
et cum plicuisset librum reddidit ministro et sedit
et omnium in synagoga oculi erant intendentes
in eum **21** coepit autem dicere ad illos quia hodie
impleta est haec scriptura in auribus vestris **22** et
omnes testimonium illi dabant et mirabantur in
verbis gratiae quae procedebant de ore ipsius et
dicebant nonne hic filius est Ioseph **23** et ait illis
utique dicetis mihi hanc similitudinem medice cura
te ipsum quanta audivimus facta in Capharnaum
fac et hic in patria tua **24** ait autem amen dico
vobis quia nemo propheta acceptus est in patria
sua **25** in veritate dico vobis multae viduae erant in
diebus Heliae in Israhel quando clusum est caelum
annis tribus et mensibus sex cum facta est fames
magna in omni terra **26** et ad nullam illarum missus
est Helias nisi in Sareptha Sidoniae ad mulierem
viduam **27** et multi leprosi erant in Israhel sub
Heliseo propheta et nemo eorum mundatus est nisi
Neman Syrus **28** et repleti sunt omnes in synagoga
ira haec audientes **29** et surrexerunt et eiecerunt
illum extra civitatem et duxerunt illum usque ad
supercilium montis supra quem civitas illorum erat
aedificata ut praecipitarent eum **30** ipse autem
transiens per medium illorum ibat **31** et descendit
in Capharnaum civitatem Galilaeae ibique docebat
illos sabbatis **32** et stupebant in doctrina eius quia
in potestate erat sermo ipsius **33** et in synagoga erat
homo habens daemonium inmundum et exclamavit
voce magna **34** dicens sine quid nobis et tibi Iesu
Nazarene venisti perdere nos scio te qui sis Sanctus
Dei **35** et increpavit illi Iesus dicens obmutesce et
exi ab illo et cum proiecisset illum daemonium
in medium exiit ab illo nihilque illum nocuit **36**
et factus est pavor in omnibus et conloquebantur
ad invicem dicentes quod est hoc verbum quia in
potestate et virtute imperat inmundis spiritibus et
exeunt **37** et divulgabatur fama de illo in omnem
locum regionis **38** surgens autem de synagoga
introivit in domum Simonis socrus autem Simonis
tenebatur magnis febribus et rogaverunt illum
pro ea **39** et stans super illam imperavit febri et
dimisit illam et continuo surgens ministrabat illis
40 cum sol autem occidisset omnes qui habebant
infirmos variis languoribus ducebant illos ad eum
at ille singulis manus inponens curabat eos **41**
exiebant autem etiam daemonia a multis clamantia
et dicentia quia tu es Filius Dei et increpans non
sinebat ea loqui quia sciebant ipsum esse Christum
42 facta autem die egressus ibat in desertum locum
et turbae requirebant eum et venerunt usque ad
ipsum et detinebant illum ne discederet ab eis **43**
quibus ille ait quia et aliis civitatibus oportet me
evangelizare regnum Dei quia ideo missus sum **44**
et erat praedicans in synagogis Galilaeae

5 factum est autem cum turbae inruerent in eum
ut audirent verbum Dei et ipse stabat secus
stagnum Gennesareth 2 et vidit duas naves stantes
secus stagnum piscatores autem descenderant et
lavabant retia 3 ascendens autem in unam navem
quae erat Simonis rogavit eum a terra reducere
pusillum et sedens docebat de navicula turbas
4 ut cessavit autem loqui dixit ad Simonem duc
in altum et laxate retia vestra in capturam 5 et
respondens Simon dixit illi praeceptor per totam
noctem laborantes nihil cepimus in verbo autem
tuo laxabo rete 6 et cum hoc fecissent concluserunt
piscium multitudinem copiosam rumpebatur autem
rete eorum 7 et annuerunt sociis qui erant in alia
navi ut venirent et adiuvarent eos et venerunt et
impleverunt ambas naviculas ita ut mergerentur 8
quod cum videret Simon Petrus procidit ad genua
Iesu dicens exi a me quia homo peccator sum
Domine 9 stupor enim circumdederat eum et omnes
qui cum illo erant in captura piscium quam ceperant
10 similiter autem Iacobum et Iohannem filios
Zebedaei qui erant socii Simonis et ait ad Simonem
Iesus noli timere ex hoc iam homines eris capiens
11 et subductis ad terram navibus relictis omnibus
secuti sunt illum 12 et factum est cum esset in una
civitatum et ecce vir plenus lepra et videns Iesum
et procidens in faciem rogavit eum dicens Domine
si vis potes me mundare 13 et extendens manum
tetigit illum dicens volo mundare et confestim
lepra discessit ab illo 14 et ipse praecepit illi ut
nemini diceret sed vade ostende te sacerdoti et
offer pro emundatione tua sicut praecepit Moses in
testimonium illis 15 perambulabat autem magis
sermo de illo et conveniebant turbae multae ut
audirent et curarentur ab infirmitatibus suis 16
ipse autem secedebat in deserto et orabat 17 et
factum est in una dierum et ipse sedebat docens
et erant Pharisaei sedentes et legis doctores qui
venerant ex omni castello Galilaeae et Iudaeae et
Hierusalem et virtus erat Domini ad sanandum
eos 18 et ecce viri portantes in lecto hominem
qui erat paralyticus et quaerebant eum inferre
et ponere ante eum 19 et non invenientes qua
parte illum inferrent prae turba ascenderunt supra
tectum per tegulas submiserunt illum cum lecto in
medium ante Iesum 20 quorum fidem ut vidit dixit
homo remittuntur tibi peccata tua 21 et coeperunt
cogitare scribae et Pharisaei dicentes quis est hic
qui loquitur blasphemias quis potest dimittere
peccata nisi solus Deus 22 ut cognovit autem Iesus
cogitationes eorum respondens dixit ad illos quid
cogitatis in cordibus vestris 23 quid est facilius
dicere dimittuntur tibi peccata an dicere surge
et ambula 24 ut autem sciatis quia Filius hominis
potestatem habet in terra dimittere peccata ait
paralytico tibi dico surge tolle lectum tuum et
vade in domum tuam 25 et confestim surgens
coram illis tulit in quo iacebat et abiit in domum
suam magnificans Deum 26 et stupor adprehendit
omnes et magnificabant Deum et repleti sunt
timore dicentes quia vidimus mirabilia hodie 27 et
post haec exiit et vidit publicanum nomine Levi
sedentem ad teloneum et ait illi sequere me 28 et
relictis omnibus surgens secutus est eum 29 et fecit
ei convivium magnum Levi in domo sua et erat
turba multa publicanorum et aliorum qui cum illis
erant discumbentes 30 et murmurabant Pharisaei et
scribae eorum dicentes ad discipulos eius quare cum
publicanis et peccatoribus manducatis et bibitis 31
et respondens Iesus dixit ad illos non egent qui sani
sunt medico sed qui male habent 32 non veni vocare
iustos sed peccatores in paenitentiam 33 at illi
dixerunt ad eum quare discipuli Iohannis ieiunant
frequenter et obsecrationes faciunt similiter et
Pharisaeorum tui autem edunt et bibunt 34 quibus
ipse ait numquid potestis filios sponsi dum cum illis
est sponsus facere ieiunare 35 venient autem dies et
cum ablatus fuerit ab illis sponsus tunc ieiunabunt
in illis diebus 36 dicebat autem et similitudinem
ad illos quia nemo commissuram a vestimento
novo inmittit in vestimentum vetus alioquin et
novum rumpit et veteri non convenit commissura
a novo 37 et nemo mittit vinum novum in utres
veteres alioquin rumpet vinum novum utres et
ipsum effundetur et utres peribunt 38 sed vinum
novum in utres novos mittendum est et utraque
conservantur 39 et nemo bibens vetus statim vult
novum dicit enim vetus melius est

6 factum est autem in sabbato secundoprimo cum
transiret per sata vellebant discipuli eius spicas
et manducabant confricantes manibus 2 quidam
autem Pharisaeorum dicebant illis quid facitis quod
non licet in sabbatis 3 et respondens Iesus ad eos
dixit nec hoc legistis quod fecit David cum esurisset
ipse et qui cum eo erant 4 quomodo intravit
in domum Dei et panes propositionis sumpsit et
manducavit et dedit his qui cum ipso erant quos
non licet manducare nisi tantum sacerdotibus 5 et
dicebat illis quia dominus est Filius hominis etiam
sabbati 6 factum est autem et in alio sabbato ut
intraret in synagogam et doceret et erat ibi homo
et manus eius dextra erat arida 7 observabant
autem scribae et Pharisaei si in sabbato curaret
ut invenirent accusare illum 8 ipse vero sciebat
cogitationes eorum et ait homini qui habebat

manum aridam surge et sta in medium et surgens
stetit 9 ait autem ad illos Iesus interrogo vos si licet
sabbato bene facere an male animam salvam facere
an perdere 10 et circumspectis omnibus dixit homini
extende manum tuam et extendit et restituta est
manus eius 11 ipsi autem repleti sunt insipientia et
conloquebantur ad invicem quidnam facerent Iesu
12 factum est autem in illis diebus exiit in montem
orare et erat pernoctans in oratione Dei 13 et cum
dies factus esset vocavit discipulos suos et elegit
duodecim ex ipsis quos et apostolos nominavit 14
Simonem quem cognominavit Petrum et Andream
fratrem eius Iacobum et Iohannem Philippum et
Bartholomeum 15 Mattheum et Thomam Iacobum
Alphei et Simonem qui vocatur Zelotes 16 Iudam
Iacobi et Iudam Scarioth qui fuit proditor 17 et
descendens cum illis stetit in loco campestri et
turba discipulorum eius et multitudo copiosa plebis
ab omni Iudaea et Hierusalem et maritimae Tyri
et Sidonis 18 qui venerunt ut audirent eum et
sanarentur a languoribus suis et qui vexabantur
ab spiritibus inmundis curabantur 19 et omnis
turba quaerebant eum tangere quia virtus de illo
exiebat et sanabat omnes 20 et ipse elevatis oculis in
discipulos suos dicebat beati pauperes quia vestrum
est regnum Dei 21 beati qui nunc esuritis quia
saturabimini beati qui nunc fletis quia ridebitis
22 beati eritis cum vos oderint homines et cum
separaverint vos et exprobraverint et eiecerint
nomen vestrum tamquam malum propter Filium
hominis 23 gaudete in illa die et exultate ecce enim
merces vestra multa in caelo secundum haec enim
faciebant prophetis patres eorum 24 verumtamen
vae vobis divitibus quia habetis consolationem
vestram 25 vae vobis qui saturati estis quia esurietis
vae vobis qui ridetis nunc quia lugebitis et flebitis
26 vae cum bene vobis dixerint omnes homines
secundum haec faciebant prophetis patres eorum
27 sed vobis dico qui auditis diligite inimicos
vestros benefacite his qui vos oderunt 28 benedicite
maledicentibus vobis orate pro calumniantibus
vos 29 ei qui te percutit in maxillam praebe et
alteram et ab eo qui aufert tibi vestimentum etiam
tunicam noli prohibere 30 omni autem petenti
te tribue et qui aufert quae tua sunt ne repetas
31 et prout vultis ut faciant vobis homines et vos
facite illis similiter 32 et si diligitis eos qui vos
diligunt quae vobis est gratia nam et peccatores
diligentes se diligunt 33 et si benefeceritis his qui
vobis benefaciunt quae vobis est gratia siquidem et
peccatores hoc faciunt 34 et si mutuum dederitis his
a quibus speratis recipere quae gratia est vobis nam
et peccatores peccatoribus fenerantur ut recipiant
aequalia 35 verumtamen diligite inimicos vestros et
benefacite et mutuum date nihil desperantes et
erit merces vestra multa et eritis filii Altissimi quia
ipse benignus est super ingratos et malos 36 estote
ergo misericordes sicut et Pater vester misericors
est 37 nolite iudicare et non iudicabimini nolite
condemnare et non condemnabimini dimittite et
dimittemini 38 date et dabitur vobis mensuram
bonam confersam et coagitatam et superefluentem
dabunt in sinum vestrum eadem quippe mensura
qua mensi fueritis remetietur vobis 39 dicebat
autem illis et similitudinem numquid potest caecus
caecum ducere nonne ambo in foveam cadent
40 non est discipulus super magistrum perfectus
autem omnis erit sicut magister eius 41 quid autem
vides festucam in oculo fratris tui trabem autem
quae in oculo tuo est non consideras 42 et quomodo
potes dicere fratri tuo frater sine eiciam festucam
de oculo tuo ipse in oculo tuo trabem non videns
hypocrita eice primum trabem de oculo tuo et
tunc perspicies ut educas festucam de oculo fratris
tui 43 non est enim arbor bona quae facit fructus
malos neque arbor mala faciens fructum bonum 44
unaquaeque enim arbor de fructu suo cognoscitur
neque enim de spinis colligunt ficus neque de
rubo vindemiant uvam 45 bonus homo de bono
thesauro cordis sui profert bonum et malus homo
de malo profert malum ex abundantia enim cordis
os loquitur 46 quid autem vocatis me Domine
Domine et non facitis quae dico 47 omnis qui venit
ad me et audit sermones meos et facit eos ostendam
vobis cui similis est 48 similis est homini aedificanti
domum qui fodit in altum et posuit fundamenta
supra petram inundatione autem facta inlisum est
flumen domui illi et non potuit eam movere fundata
enim erat supra petram 49 qui autem audivit et non
fecit similis est homini aedificanti domum suam
supra terram sine fundamento in quam inlisus
est fluvius et continuo concidit et facta est ruina
domus illius magna

7 cum autem implesset omnia verba sua in aures
plebis intravit Capharnaum 2 centurionis autem
cuiusdam servus male habens erat moriturus qui
illi erat pretiosus 3 et cum audisset de Iesu misit ad
eum seniores Iudaeorum rogans eum ut veniret
et salvaret servum eius 4 at illi cum venissent
ad Iesum rogabant eum sollicite dicentes ei quia
dignus est ut hoc illi praestes 5 diligit enim gentem
nostram et synagogam ipse aedificavit nobis 6 Iesus
autem ibat cum illis et cum iam non longe esset a
domo misit ad eum centurio amicos dicens Domine
noli vexari non enim dignus sum ut sub tectum

meum intres 7 propter quod et me ipsum non sum
dignum arbitratus ut venirem ad te sed dic verbo
et sanabitur puer meus 8 nam et ego homo sum
sub potestate constitutus habens sub me milites et
dico huic vade et vadit et alio veni et venit et servo
meo fac hoc et facit 9 quo audito Iesus miratus
est et conversus sequentibus se turbis dixit amen
dico vobis nec in Israhel tantam fidem inveni 10
et reversi qui missi fuerant domum invenerunt
servum qui languerat sanum 11 et factum est
deinceps ibat in civitatem quae vocatur Naim et
ibant cum illo discipuli eius et turba copiosa 12
cum autem adpropinquaret portae civitatis et ecce
defunctus efferebatur filius unicus matri suae et
haec vidua erat et turba civitatis multa cum illa 13
quam cum vidisset Dominus misericordia motus
super ea dixit illi noli flere 14 et accessit et tetigit
loculum hii autem qui portabant steterunt et ait
adulescens tibi dico surge 15 et resedit qui erat
mortuus et coepit loqui et dedit illum matri suae
16 accepit autem omnes timor et magnificabant
Deum dicentes quia propheta magnus surrexit in
nobis et quia Deus visitavit plebem suam 17 et
exiit hic sermo in universam Iudaeam de eo et
omnem circa regionem 18 et nuntiaverunt Iohanni
discipuli eius de omnibus his 19 et convocavit duos
de discipulis suis Iohannes et misit ad Dominum
dicens tu es qui venturus es an alium expectamus
20 cum autem venissent ad eum viri dixerunt
Iohannes Baptista misit nos ad te dicens tu es
qui venturus es an alium expectamus 21 in ipsa
autem hora curavit multos a languoribus et plagis
et spiritibus malis et caecis multis donavit visum
22 et respondens dixit illis euntes nuntiate Iohanni
quae vidistis et audistis quia caeci vident claudi
ambulant leprosi mundantur surdi audiunt mortui
resurgunt pauperes evangelizantur 23 et beatus est
quicumque non fuerit scandalizatus in me 24 et
cum discessissent nuntii Iohannis coepit dicere de
Iohanne ad turbas quid existis in desertum videre
harundinem vento moveri 25 sed quid existis videre
hominem mollibus vestimentis indutum ecce qui in
veste pretiosa sunt et deliciis in domibus regum
sunt 26 sed quid existis videre prophetam utique
dico vobis et plus quam prophetam 27 hic est de quo
scriptum est ecce mitto angelum meum ante faciem
tuam qui praeparabit viam tuam ante te 28 dico
enim vobis maior inter natos mulierum propheta
Iohanne Baptista nemo est qui autem minor est
in regno Dei maior est illo 29 et omnis populus
audiens et publicani iustificaverunt Deum baptizati
baptismo Iohannis 30 Pharisaei autem et legis
periti consilium Dei spreverunt in semet ipsos non
baptizati ab eo 31 cui ergo similes dicam homines
generationis huius et cui similes sunt 32 similes
sunt pueris sedentibus in foro et loquentibus ad
invicem et dicentibus cantavimus vobis tibiis et non
saltastis lamentavimus et non plorastis 33 venit
enim Iohannes Baptista neque manducans panem
neque bibens vinum et dicitis daemonium habet
34 venit Filius hominis manducans et bibens et
dicitis ecce homo devorator et bibens vinum amicus
publicanorum et peccatorum 35 et iustificata est
sapientia ab omnibus filiis suis 36 rogabat autem
illum quidam de Pharisaeis ut manducaret cum
illo et ingressus domum Pharisaei discubuit 37
et ecce mulier quae erat in civitate peccatrix ut
cognovit quod accubuit in domo Pharisaei adtulit
alabastrum unguenti 38 et stans retro secus pedes
eius lacrimis coepit rigare pedes eius et capillis
capitis sui tergebat et osculabatur pedes eius et
unguento unguebat 39 videns autem Pharisaeus
qui vocaverat eum ait intra se dicens hic si esset
propheta sciret utique quae et qualis mulier quae
tangit eum quia peccatrix est 40 et respondens Iesus
dixit ad illum Simon habeo tibi aliquid dicere at
ille ait magister dic 41 duo debitores erant cuidam
feneratori unus debebat denarios quingentos alius
quinquaginta 42 non habentibus illis unde redderent
donavit utrisque quis ergo eum plus diliget 43
respondens Simon dixit aestimo quia is cui plus
donavit at ille dixit ei recte iudicasti 44 et conversus
ad mulierem dixit Simoni vides hanc mulierem
intravi in domum tuam aquam pedibus meis non
dedisti haec autem lacrimis rigavit pedes meos et
capillis suis tersit 45 osculum mihi non dedisti haec
autem ex quo intravit non cessavit osculari pedes
meos 46 oleo caput meum non unxisti haec autem
unguento unxit pedes meos 47 propter quod dico
tibi remittentur ei peccata multa quoniam dilexit
multum cui autem minus dimittitur minus diligit
48 dixit autem ad illam remittuntur tibi peccata 49
et coeperunt qui simul accumbebant dicere intra
se quis est hic qui etiam peccata dimittit 50 dixit
autem ad mulierem fides tua te salvam fecit vade in
pace

8 et factum est deinceps et ipse iter faciebat per
civitatem et castellum praedicans et evangelizans
regnum Dei et duodecim cum illo 2 et mulieres
aliquae quae erant curatae ab spiritibus malignis et
infirmitatibus Maria quae vocatur Magdalene de qua
daemonia septem exierant 3 et Iohanna uxor Chuza
procuratoris Herodis et Susanna et aliae multae
quae ministrabant eis de facultatibus suis 4 cum
autem turba plurima conveniret et de civitatibus

properarent ad eum dixit per similitudinem **5** exiit
qui seminat seminare semen suum et dum seminat
aliud cecidit secus viam et conculcatum est et
volucres caeli comederunt illud **6** et aliud cecidit
supra petram et natum aruit quia non habebat
humorem **7** et aliud cecidit inter spinas et simul
exortae spinae suffocaverunt illud **8** et aliud cecidit
in terram bonam et ortum fecit fructum centuplum
haec dicens clamabat qui habet aures audiendi
audiat **9** interrogabant autem eum discipuli eius
quae esset haec parabola **10** quibus ipse dixit vobis
datum est nosse mysterium regni Dei ceteris autem
in parabolis ut videntes non videant et audientes
non intellegant **11** est autem haec parabola semen
est verbum Dei **12** qui autem secus viam sunt qui
audiunt deinde venit diabolus et tollit verbum
de corde eorum ne credentes salvi fiant **13** nam
qui supra petram qui cum audierint cum gaudio
suscipiunt verbum et hii radices non habent qui
ad tempus credunt et in tempore temptationis
recedunt **14** quod autem in spinis cecidit hii
sunt qui audierunt et a sollicitudinibus et divitiis
et voluptatibus vitae euntes suffocantur et non
referunt fructum **15** quod autem in bonam terram
hii sunt qui in corde bono et optimo audientes
verbum retinent et fructum adferunt in patientia **16**
nemo autem lucernam accendens operit eam vaso
aut subtus lectum ponit sed supra candelabrum
ponit ut intrantes videant lumen **17** non enim est
occultum quod non manifestetur nec absconditum
quod non cognoscatur et in palam veniat **18** videte
ergo quomodo auditis qui enim habet dabitur
illi et quicumque non habet etiam quod putat
se habere auferetur ab illo **19** venerunt autem
ad illum mater et fratres eius et non poterant
adire ad eum prae turba **20** et nuntiatum est illi
mater tua et fratres tui stant foris volentes te
videre **21** qui respondens dixit ad eos mater mea
et fratres mei hii sunt qui verbum Dei audiunt et
faciunt **22** factum est autem in una dierum et ipse
ascendit in naviculam et discipuli eius et ait ad
illos transfretemus trans stagnum et ascenderunt
23 navigantibus autem illis obdormiit et descendit
procella venti in stagnum et conplebantur et
periclitabantur **24** accedentes autem suscitaverunt
eum dicentes praeceptor perimus at ille surgens
increpavit ventum et tempestatem aquae et cessavit
et facta est tranquillitas **25** dixit autem illis ubi est
fides vestra qui timentes mirati sunt dicentes ad
invicem quis putas hic est quia et ventis imperat et
mari et oboediunt ei **26** enavigaverunt autem ad
regionem Gerasenorum quae est contra Galilaeam
27 et cum egressus esset ad terram occurrit illi vir
quidam qui habebat daemonium iam temporibus
multis et vestimento non induebatur neque in
domo manebat sed in monumentis **28** is ut vidit
Iesum procidit ante illum et exclamans voce magna
dixit quid mihi et tibi est Iesu Fili Dei altissimi
obsecro te ne me torqueas **29** praecipiebat enim
spiritui inmundo ut exiret ab homine multis enim
temporibus arripiebat illum et vinciebatur catenis
et conpedibus custoditus et ruptis vinculis agebatur
a daemonio in deserta **30** interrogavit autem illum
Iesus dicens quod tibi nomen est at ille dixit Legio
quia intraverunt daemonia multa in eum **31** et
rogabant illum ne imperaret illis ut in abyssum
irent **(Abyssos g12)** **32** erat autem ibi grex porcorum
multorum pascentium in monte et rogabant eum ut
permitteret eos in illos ingredi et permisit illos **33**
exierunt ergo daemonia ab homine et intraverunt in
porcos et impetu abiit grex per praeceps in stagnum
et suffocatus est **34** quod ut viderunt factum qui
pascebant fugerunt et nuntiaverunt in civitatem
et in villas **35** exierunt autem videre quod factum
est et venerunt ad Iesum et invenerunt hominem
sedentem a quo daemonia exierant vestitum ac sana
mente ad pedes eius et timuerunt **36** nuntiaverunt
autem illis et qui viderant quomodo sanus factus
esset a Legione **37** et rogaverunt illum omnis
multitudo regionis Gerasenorum ut discederet ab
ipsis quia timore magno tenebantur ipse autem
ascendens navem reversus est **38** et rogabat illum
vir a quo daemonia exierant ut cum eo esset dimisit
autem eum Iesus dicens **39** redi domum tuam et
narra quanta tibi fecit Deus et abiit per universam
civitatem praedicans quanta illi fecisset Iesus **40**
factum est autem cum redisset Iesus excepit illum
turba erant enim omnes expectantes eum **41** et
ecce venit vir cui nomen Iairus et ipse princeps
synagogae erat et cecidit ad pedes Iesu rogans eum
ut intraret in domum eius **42** quia filia unica erat
illi fere annorum duodecim et haec moriebatur
et contigit dum iret a turbis conprimebatur **43** et
mulier quaedam erat in fluxu sanguinis ab annis
duodecim quae in medicos erogaverat omnem
substantiam suam nec ab ullo potuit curari **44**
accessit retro et tetigit fimbriam vestimenti eius et
confestim stetit fluxus sanguinis eius **45** et ait Iesus
quis est qui me tetigit negantibus autem omnibus
dixit Petrus et qui cum illo erant praeceptor turbae
te conprimunt et adfligunt et dicis quis me tetigit
46 et dixit Iesus tetigit me aliquis nam ego novi
virtutem de me exisse **47** videns autem mulier quia
non latuit tremens venit et procidit ante pedes
illius et ob quam causam tetigerit eum indicavit
coram omni populo et quemadmodum confestim

sanata sit 48 at ipse dixit illi filia fides tua te salvam
fecit vade in pace 49 adhuc illo loquente venit a
principe synagogae dicens ei quia mortua est filia
tua noli vexare illum 50 Iesus autem audito hoc
verbo respondit patri puellae noli timere crede
tantum et salva erit 51 et cum venisset domum non
permisit intrare secum quemquam nisi Petrum et
Iohannem et Iacobum et patrem et matrem puellae
52 flebant autem omnes et plangebant illam at ille
dixit nolite flere non est mortua sed dormit 53
et deridebant eum scientes quia mortua esset 54
ipse autem tenens manum eius clamavit dicens
puella surge 55 et reversus est spiritus eius et
surrexit continuo et iussit illi dari manducare 56 et
stupuerunt parentes eius quibus praecepit ne alicui
dicerent quod factum erat

9 convocatis autem duodecim apostolis dedit illis
virtutem et potestatem super omnia daemonia
et ut languores curarent 2 et misit illos praedicare
regnum Dei et sanare infirmos 3 et ait ad illos
nihil tuleritis in via neque virgam neque peram
neque panem neque pecuniam neque duas tunicas
habeatis 4 et in quamcumque domum intraveritis
ibi manete et inde ne exeatis 5 et quicumque
non receperint vos exeuntes de civitate illa etiam
pulverem pedum vestrorum excutite in testimonium
supra illos 6 egressi autem circumibant per castella
evangelizantes et curantes ubique 7 audivit autem
Herodes tetrarcha omnia quae fiebant ab eo et
haesitabat eo quod diceretur 8 a quibusdam quia
Iohannes surrexit a mortuis a quibusdam vero quia
Helias apparuit ab aliis autem quia propheta unus
de antiquis surrexit 9 et ait Herodes Iohannem
ego decollavi quis autem est iste de quo audio
ego talia et quaerebat videre eum 10 et reversi
apostoli narraverunt illi quaecumque fecerunt et
adsumptis illis secessit seorsum in locum desertum
qui est Bethsaida 11 quod cum cognovissent turbae
secutae sunt illum et excepit illos et loquebatur
illis de regno Dei et eos qui cura indigebant sanabat
12 dies autem coeperat declinare et accedentes
duodecim dixerunt illi dimitte turbas ut euntes
in castella villasque quae circa sunt devertant et
inveniant escas quia hic in loco deserto sumus 13
ait autem ad illos vos date illis manducare at illi
dixerunt non sunt nobis plus quam quinque panes
et duo pisces nisi forte nos eamus et emamus in
omnem hanc turbam escas 14 erant autem fere viri
quinque milia ait autem ad discipulos suos facite
illos discumbere per convivia quinquagenos 15
et ita fecerunt et discumbere fecerunt omnes 16
acceptis autem quinque panibus et duobus piscibus
respexit in caelum et benedixit illis et fregit et
distribuit discipulis suis ut ponerent ante turbas
17 et manducaverunt omnes et saturati sunt et
sublatum est quod superfuit illis fragmentorum
cofini duodecim 18 et factum est cum solus esset
orans erant cum illo et discipuli et interrogavit
illos dicens quem me dicunt esse turbae 19 at illi
responderunt et dixerunt Iohannem Baptistam alii
autem Heliam alii quia propheta unus de prioribus
surrexit 20 dixit autem illis vos autem quem me esse
dicitis respondens Simon Petrus dixit Christum Dei
21 at ille increpans illos praecepit ne cui dicerent hoc
22 dicens quia oportet Filium hominis multa pati et
reprobari a senioribus et principibus sacerdotum et
scribis et occidi et tertia die resurgere 23 dicebat
autem ad omnes si quis vult post me venire abneget
se ipsum et tollat crucem suam cotidie et sequatur
me 24 qui enim voluerit animam suam salvam
facere perdet illam nam qui perdiderit animam
suam propter me salvam faciet illam 25 quid enim
proficit homo si lucretur universum mundum se
autem ipsum perdat et detrimentum sui faciat 26
nam qui me erubuerit et meos sermones hunc Filius
hominis erubescet cum venerit in maiestate sua
et Patris et sanctorum angelorum 27 dico autem
vobis vere sunt aliqui hic stantes qui non gustabunt
mortem donec videant regnum Dei 28 factum est
autem post haec verba fere dies octo et adsumpsit
Petrum et Iohannem et Iacobum et ascendit in
montem ut oraret 29 et factum est dum oraret
species vultus eius altera et vestitus eius albus
refulgens 30 et ecce duo viri loquebantur cum illo
erant autem Moses et Helias 31 visi in maiestate et
dicebant excessum eius quem conpleturus erat in
Hierusalem 32 Petrus vero et qui cum illo gravati
erant somno et evigilantes viderunt maiestatem
eius et duos viros qui stabant cum illo 33 et factum
est cum discederent ab illo ait Petrus ad Iesum
praeceptor bonum est nos hic esse et faciamus
tria tabernacula unum tibi et unum Mosi et unum
Heliae nesciens quid diceret 34 haec autem illo
loquente facta est nubes et obumbravit eos et
timuerunt intrantibus illis in nubem 35 et vox
facta est de nube dicens hic est Filius meus electus
ipsum audite 36 et dum fieret vox inventus est Iesus
solus et ipsi tacuerunt et nemini dixerunt in illis
diebus quicquam ex his quae viderant 37 factum
est autem in sequenti die descendentibus illis de
monte occurrit illi turba multa 38 et ecce vir de
turba exclamavit dicens magister obsecro te respice
in filium meum quia unicus est mihi 39 et ecce
spiritus adprehendit illum et subito clamat et elidit
et dissipat eum cum spuma et vix discedit dilanians

eum 40 et rogavi discipulos tuos ut eicerent illum
et non potuerunt 41 respondens autem Iesus dixit
o generatio infidelis et perversa usquequo ero
apud vos et patiar vos adduc huc filium tuum
42 et cum accederet elisit illum daemonium et
dissipavit 43 et increpavit Iesus spiritum inmundum
et sanavit puerum et reddidit illum patri eius
44 stupebant autem omnes in magnitudine Dei
omnibusque mirantibus in omnibus quae faciebat
dixit ad discipulos suos ponite vos in cordibus
vestris sermones istos Filius enim hominis futurum
est ut tradatur in manus hominum 45 at illi
ignorabant verbum istud et erat velatum ante eos
ut non sentirent illud et timebant interrogare eum
de hoc verbo 46 intravit autem cogitatio in eos quis
eorum maior esset 47 at Iesus videns cogitationes
cordis illorum adprehendens puerum statuit eum
secus se 48 et ait illis quicumque susceperit puerum
istum in nomine meo me recipit et quicumque me
recipit recipit eum qui me misit nam qui minor
est inter omnes vos hic maior est 49 respondens
autem Iohannes dixit praeceptor vidimus quendam
in nomine tuo eicientem daemonia et prohibuimus
eum quia non sequitur nobiscum 50 et ait ad
illum Iesus nolite prohibere qui enim non est
adversum vos pro vobis est 51 factum est autem dum
conplerentur dies adsumptionis eius et ipse faciem
suam firmavit ut iret Hierusalem 52 et misit nuntios
ante conspectum suum et euntes intraverunt in
civitatem Samaritanorum ut pararent illi 53 et
non receperunt eum quia facies eius erat euntis
Hierusalem 54 cum vidissent autem discipuli eius
Iacobus et Iohannes dixerunt Domine vis dicimus
ut ignis descendat de caelo et consumat illos 55 et
conversus increpavit illos 56 et abierunt in aliud
castellum 57 factum est autem ambulantibus illis
in via dixit quidam ad illum sequar te quocumque
ieris 58 et ait illi Iesus vulpes foveas habent et
volucres caeli nidos Filius autem hominis non habet
ubi caput reclinet 59 ait autem ad alterum sequere
me ille autem dixit Domine permitte mihi primum
ire sepelire patrem meum 60 dixitque ei Iesus
sine ut mortui sepeliant mortuos suos tu autem
vade adnuntia regnum Dei 61 et ait alter sequar te
Domine sed primum permitte mihi renuntiare his
qui domi sunt 62 ait ad illum Iesus nemo mittens
manum suam in aratrum et aspiciens retro aptus
est regno Dei

10 post haec autem designavit Dominus et alios
septuaginta duos et misit illos binos ante
faciem suam in omnem civitatem et locum quo
erat ipse venturus 2 et dicebat illis messis quidem
multa operarii autem pauci rogate ergo Dominum
messis ut mittat operarios in messem 3 ite ecce
ego mitto vos sicut agnos inter lupos 4 nolite
portare sacculum neque peram neque calciamenta
et neminem per viam salutaveritis 5 in quamcumque
domum intraveritis primum dicite pax huic domui 6
et si ibi fuerit filius pacis requiescet super illam pax
vestra sin autem ad vos revertetur 7 in eadem autem
domo manete edentes et bibentes quae apud illos
sunt dignus enim est operarius mercede sua nolite
transire de domo in domum 8 et in quamcumque
civitatem intraveritis et susceperint vos manducate
quae adponuntur vobis 9 et curate infirmos qui in
illa sunt et dicite illis adpropinquavit in vos regnum
Dei 10 in quamcumque civitatem intraveritis et
non receperint vos exeuntes in plateas eius dicite
11 etiam pulverem qui adhesit nobis de civitate
vestra extergimus in vos tamen hoc scitote quia
adpropinquavit regnum Dei 12 dico vobis quia
Sodomis in die illa remissius erit quam illi civitati 13
vae tibi Corazain vae tibi Bethsaida quia si in Tyro et
Sidone factae fuissent virtutes quae in vobis factae
sunt olim in cilicio et cinere sedentes paeniterent
14 verumtamen Tyro et Sidoni remissius erit in
iudicio quam vobis 15 et tu Capharnaum usque
in caelum exaltata usque ad infernum demergeris
(Hadēs g86) 16 qui vos audit me audit et qui vos
spernit me spernit qui autem me spernit spernit
eum qui me misit 17 reversi sunt autem septuaginta
duo cum gaudio dicentes Domine etiam daemonia
subiciuntur nobis in nomine tuo 18 et ait illis
videbam Satanan sicut fulgur de caelo cadentem 19
ecce dedi vobis potestatem calcandi supra serpentes
et scorpiones et supra omnem virtutem inimici et
nihil vobis nocebit 20 verumtamen in hoc nolite
gaudere quia spiritus vobis subiciuntur gaudete
autem quod nomina vestra scripta sunt in caelis
21 in ipsa hora exultavit Spiritu Sancto et dixit
confiteor tibi Pater Domine caeli et terrae quod
abscondisti haec a sapientibus et prudentibus et
revelasti ea parvulis etiam Pater quia sic placuit
ante te 22 omnia mihi tradita sunt a Patre meo
et nemo scit qui sit Filius nisi Pater et qui sit
Pater nisi Filius et cui voluerit Filius revelare 23
et conversus ad discipulos suos dixit beati oculi
qui vident quae videtis 24 dico enim vobis quod
multi prophetae et reges voluerunt videre quae vos
videtis et non viderunt et audire quae auditis et non
audierunt 25 et ecce quidam legis peritus surrexit
temptans illum et dicens magister quid faciendo
vitam aeternam possidebo (aiōnios g166) 26 at ille
dixit ad eum in lege quid scriptum est quomodo
legis 27 ille respondens dixit diliges Dominum

Deum tuum ex toto corde tuo et ex tota anima tua
et ex omnibus viribus tuis et ex omni mente tua et
proximum tuum sicut te ipsum 28 dixitque illi recte
respondisti hoc fac et vives 29 ille autem volens
iustificare se ipsum dixit ad Iesum et quis est meus
proximus 30 suscipiens autem Iesus dixit homo
quidam descendebat ab Hierusalem in Hiericho et
incidit in latrones qui etiam despoliaverunt eum et
plagis inpositis abierunt semivivo relicto 31 accidit
autem ut sacerdos quidam descenderet eadem via
et viso illo praeterivit 32 similiter et Levita cum
esset secus locum et videret eum pertransiit 33
Samaritanus autem quidam iter faciens venit secus
eum et videns eum misericordia motus est 34 et
adpropians alligavit vulnera eius infundens oleum
et vinum et inponens illum in iumentum suum
duxit in stabulum et curam eius egit 35 et altera
die protulit duos denarios et dedit stabulario et ait
curam illius habe et quodcumque supererogaveris
ego cum rediero reddam tibi 36 quis horum trium
videtur tibi proximus fuisse illi qui incidit in
latrones 37 at ille dixit qui fecit misericordiam
in illum et ait illi Iesus vade et tu fac similiter
38 factum est autem dum irent et ipse intravit in
quoddam castellum et mulier quaedam Martha
nomine excepit illum in domum suam 39 et huic
erat soror nomine Maria quae etiam sedens secus
pedes Domini audiebat verbum illius 40 Martha
autem satagebat circa frequens ministerium quae
stetit et ait Domine non est tibi curae quod soror
mea reliquit me solam ministrare dic ergo illi ut
me adiuvet 41 et respondens dixit illi Dominus
Martha Martha sollicita es et turbaris erga plurima
42 porro unum est necessarium Maria optimam
partem elegit quae non auferetur ab ea

11 et factum est cum esset in loco quodam orans
ut cessavit dixit unus ex discipulis eius ad eum
Domine doce nos orare sicut et Iohannes docuit
discipulos suos 2 et ait illis cum oratis dicite Pater
sanctificetur nomen tuum adveniat regnum tuum
3 panem nostrum cotidianum da nobis cotidie 4
et dimitte nobis peccata nostra siquidem et ipsi
dimittimus omni debenti nobis et ne nos inducas in
temptationem 5 et ait ad illos quis vestrum habebit
amicum et ibit ad illum media nocte et dicit illi
amice commoda mihi tres panes 6 quoniam amicus
meus venit de via ad me et non habeo quod ponam
ante illum 7 et ille de intus respondens dicat noli
mihi molestus esse iam ostium clausum est et pueri
mei mecum sunt in cubili non possum surgere et
dare tibi 8 dico vobis et si non dabit illi surgens eo
quod amicus eius sit propter inprobitatem tamen
eius surget et dabit illi quotquot habet necessarios
9 et ego vobis dico petite et dabitur vobis quaerite
et invenietis pulsate et aperietur vobis 10 omnis
enim qui petit accipit et qui quaerit invenit et
pulsanti aperietur 11 quis autem ex vobis patrem
petet panem numquid lapidem dabit illi aut piscem
numquid pro pisce serpentem dabit illi 12 aut si
petierit ovum numquid porriget illi scorpionem
13 si ergo vos cum sitis mali nostis bona data
dare filiis vestris quanto magis Pater vester de
caelo dabit spiritum bonum petentibus se 14 et
erat eiciens daemonium et illud erat mutum et
cum eiecisset daemonium locutus est mutus et
admiratae sunt turbae 15 quidam autem ex eis
dixerunt in Beelzebub principe daemoniorum eicit
daemonia 16 et alii temptantes signum de caelo
quaerebant ab eo 17 ipse autem ut vidit cogitationes
eorum dixit eis omne regnum in se ipsum divisum
desolatur et domus supra domum cadet 18 si autem
et Satanas in se ipsum divisus est quomodo stabit
regnum ipsius quia dicitis in Beelzebub eicere
me daemonia 19 si autem ego in Beelzebub eicio
daemonia filii vestri in quo eiciunt ideo ipsi iudices
vestri erunt 20 porro si in digito Dei eicio daemonia
profecto praevenit in vos regnum Dei 21 cum fortis
armatus custodit atrium suum in pace sunt ea
quae possidet 22 si autem fortior illo superveniens
vicerit eum universa arma eius aufert in quibus
confidebat et spolia eius distribuit 23 qui non
est mecum adversum me est et qui non colligit
mecum dispergit 24 cum inmundus spiritus exierit
de homine perambulat per loca inaquosa quaerens
requiem et non inveniens dicit revertar in domum
meam unde exivi 25 et cum venerit invenit scopis
mundatam 26 et tunc vadit et adsumit septem
alios spiritus nequiores se et ingressi habitant ibi
et sunt novissima hominis illius peiora prioribus
27 factum est autem cum haec diceret extollens
vocem quaedam mulier de turba dixit illi beatus
venter qui te portavit et ubera quae suxisti 28 at
ille dixit quippini beati qui audiunt verbum Dei et
custodiunt 29 turbis autem concurrentibus coepit
dicere generatio haec generatio nequam est signum
quaerit et signum non dabitur illi nisi signum Ionae
30 nam sicut Ionas fuit signum Ninevitis ita erit
et Filius hominis generationi isti 31 regina austri
surget in iudicio cum viris generationis huius et
condemnabit illos quia venit a finibus terrae audire
sapientiam Salomonis et ecce plus Salomone hic 32
viri ninevitae surgent in iudicio cum generatione
hac et condemnabunt illam quia paenitentiam
egerunt ad praedicationem Ionae et ecce plus Iona
hic 33 nemo lucernam accendit et in abscondito

ponit neque sub modio sed supra candelabrum ut
qui ingrediuntur lumen videant **34** lucerna corporis
tui est oculus tuus si oculus tuus fuerit simplex
totum corpus tuum lucidum erit si autem nequam
fuerit etiam corpus tuum tenebrosum erit **35** vide
ergo ne lumen quod in te est tenebrae sint **36**
si ergo corpus tuum totum lucidum fuerit non
habens aliquam partem tenebrarum erit lucidum
totum et sicut lucerna fulgoris inluminabit te **37** et
cum loqueretur rogavit illum quidam Pharisaeus
ut pranderet apud se et ingressus recubuit **38**
Pharisaeus autem coepit intra se reputans dicere
quare non baptizatus esset ante prandium **39** et ait
Dominus ad illum nunc vos Pharisaei quod de foris
est calicis et catini mundatis quod autem intus est
vestrum plenum est rapina et iniquitate **40** stulti
nonne qui fecit quod de foris est etiam id quod de
intus est fecit **41** verumtamen quod superest date
elemosynam et ecce omnia munda sunt vobis **42**
sed vae vobis Pharisaeis quia decimatis mentam
et rutam et omne holus et praeteritis iudicium et
caritatem Dei haec autem oportuit facere et illa
non omittere **43** vae vobis Pharisaeis quia diligitis
primas cathedras in synagogis et salutationes in
foro **44** vae vobis quia estis ut monumenta quae
non parent et homines ambulantes supra nesciunt
45 respondens autem quidam ex legis peritis ait illi
magister haec dicens etiam nobis contumeliam facis
46 at ille ait et vobis legis peritis vae quia oneratis
homines oneribus quae portari non possunt et
ipsi uno digito vestro non tangitis sarcinas **47** vae
vobis quia aedificatis monumenta prophetarum
patres autem vestri occiderunt illos **48** profecto
testificamini quod consentitis operibus patrum
vestrorum quoniam quidem ipsi eos occiderunt vos
autem aedificatis eorum sepulchra **49** propterea
et sapientia Dei dixit mittam ad illos prophetas et
apostolos et ex illis occident et persequentur **50**
ut inquiratur sanguis omnium prophetarum qui
effusus est a constitutione mundi a generatione
ista **51** a sanguine Abel usque ad sanguinem
Zacchariae qui periit inter altare et aedem ita dico
vobis requiretur ab hac generatione **52** vae vobis
legis peritis quia tulistis clavem scientiae ipsi non
introistis et eos qui introibant prohibuistis **53** cum
haec ad illos diceret coeperunt Pharisaei et legis
periti graviter insistere et os eius opprimere de
multis **54** insidiantes et quaerentes capere aliquid
ex ore eius ut accusarent eum

12 multis autem turbis circumstantibus ita ut
se invicem conculcarent coepit dicere ad
discipulos suos adtendite a fermento Pharisaeorum
quae est hypocrisis **2** nihil autem opertum est quod
non reveletur neque absconditum quod non sciatur
3 quoniam quae in tenebris dixistis in lumine
dicentur et quod in aurem locuti estis in cubiculis
praedicabitur in tectis **4** dico autem vobis amicis
meis ne terreamini ab his qui occidunt corpus
et post haec non habent amplius quod faciant **5**
ostendam autem vobis quem timeatis timete eum
qui postquam occiderit habet potestatem mittere
in gehennam ita dico vobis hunc timete **(Geenna
g1067)** **6** nonne quinque passeres veneunt dipundio
et unus ex illis non est in oblivione coram Deo **7**
sed et capilli capitis vestri omnes numerati sunt
nolite ergo timere multis passeribus pluris estis
8 dico autem vobis omnis quicumque confessus
fuerit in me coram hominibus et Filius hominis
confitebitur in illo coram angelis Dei **9** qui autem
negaverit me coram hominibus denegabitur coram
angelis Dei **10** et omnis qui dicit verbum in Filium
hominis remittetur illi ei autem qui in Spiritum
Sanctum blasphemaverit non remittetur **11** cum
autem inducent vos in synagogas et ad magistratus
et potestates nolite solliciti esse qualiter aut quid
respondeatis aut quid dicatis **12** Spiritus enim
Sanctus docebit vos in ipsa hora quae oporteat
dicere **13** ait autem quidam ei de turba magister
dic fratri meo ut dividat mecum hereditatem **14** at
ille dixit ei homo quis me constituit iudicem aut
divisorem super vos **15** dixitque ad illos videte et
cavete ab omni avaritia quia non in abundantia
cuiusquam vita eius est ex his quae possidet **16**
dixit autem similitudinem ad illos dicens hominis
cuiusdam divitis uberes fructus ager adtulit **17** et
cogitabat intra se dicens quid faciam quod non
habeo quo congregem fructus meos **18** et dixit hoc
faciam destruam horrea mea et maiora faciam et
illuc congregabo omnia quae nata sunt mihi et
bona mea **19** et dicam animae meae anima habes
multa bona posita in annos plurimos requiesce
comede bibe epulare **20** dixit autem illi Deus stulte
hac nocte animam tuam repetunt a te quae autem
parasti cuius erunt **21** sic est qui sibi thesaurizat et
non est in Deum dives **22** dixitque ad discipulos
suos ideo dico vobis nolite solliciti esse animae quid
manducetis neque corpori quid vestiamini **23** anima
plus est quam esca et corpus quam vestimentum
24 considerate corvos quia non seminant neque
metunt quibus non est cellarium neque horreum et
Deus pascit illos quanto magis vos pluris estis illis
25 quis autem vestrum cogitando potest adicere ad
staturam suam cubitum unum **26** si ergo neque
quod minimum est potestis quid de ceteris solliciti
estis **27** considerate lilia quomodo crescunt non

laborant non nent dico autem vobis nec Salomon
in omni gloria sua vestiebatur sicut unum ex istis
28 si autem faenum quod hodie in agro est et cras
in clibanum mittitur Deus sic vestit quanto magis
vos pusillae fidei **29** et vos nolite quaerere quid
manducetis aut quid bibatis et nolite in sublime
tolli **30** haec enim omnia gentes mundi quaerunt
Pater autem vester scit quoniam his indigetis **31**
verumtamen quaerite regnum Dei et haec omnia
adicientur vobis **32** nolite timere pusillus grex
quia conplacuit Patri vestro dare vobis regnum **33**
vendite quae possidetis et date elemosynam facite
vobis sacculos qui non veterescunt thesaurum non
deficientem in caelis quo fur non adpropiat neque
tinea corrumpit **34** ubi enim thesaurus vester
est ibi et cor vestrum erit **35** sint lumbi vestri
praecincti et lucernae ardentes **36** et vos similes
hominibus expectantibus dominum suum quando
revertatur a nuptiis ut cum venerit et pulsaverit
confestim aperiant ei **37** beati servi illi quos cum
venerit dominus invenerit vigilantes amen dico
vobis quod praecinget se et faciet illos discumbere
et transiens ministrabit illis **38** et si venerit in
secunda vigilia et si in tertia vigilia venerit et ita
invenerit beati sunt servi illi **39** hoc autem scitote
quia si sciret pater familias qua hora fur veniret
vigilaret utique et non sineret perfodiri domum
suam **40** et vos estote parati quia qua hora non
putatis Filius hominis venit **41** ait autem ei Petrus
Domine ad nos dicis hanc parabolam an et ad
omnes **42** dixit autem Dominus quis putas est fidelis
dispensator et prudens quem constituet dominus
super familiam suam ut det illis in tempore tritici
mensuram **43** beatus ille servus quem cum venerit
dominus invenerit ita facientem **44** vere dico vobis
quia supra omnia quae possidet constituet illum
45 quod si dixerit servus ille in corde suo moram
facit dominus meus venire et coeperit percutere
pueros et ancillas et edere et bibere et inebriari **46**
veniet dominus servi illius in die qua non sperat et
hora qua nescit et dividet eum partemque eius cum
infidelibus ponet **47** ille autem servus qui cognovit
voluntatem domini sui et non praeparavit et non
fecit secundum voluntatem eius vapulabit multas
48 qui autem non cognovit et fecit digna plagis
vapulabit paucis omni autem cui multum datum est
multum quaeretur ab eo et cui commendaverunt
multum plus petent ab eo **49** ignem veni mittere
in terram et quid volo si accendatur **50** baptisma
autem habeo baptizari et quomodo coartor usque
dum perficiatur **51** putatis quia pacem veni dare in
terram non dico vobis sed separationem **52** erunt
enim ex hoc quinque in domo una divisi tres in duo
et duo in tres **53** dividentur pater in filium et filius
in patrem suum mater in filiam et filia in matrem
socrus in nurum suam et nurus in socrum suam **54**
dicebat autem et ad turbas cum videritis nubem
orientem ab occasu statim dicitis nimbus venit et
ita fit **55** et cum austrum flantem dicitis quia aestus
erit et fit **56** hypocritae faciem terrae et caeli nostis
probare hoc autem tempus quomodo non probatis
57 quid autem et a vobis ipsis non iudicatis quod
iustum est **58** cum autem vadis cum adversario
tuo ad principem in via da operam liberari ab illo
ne forte trahat te apud iudicem et iudex tradat
te exactori et exactor mittat te in carcerem **59**
dico tibi non exies inde donec etiam novissimum
minutum reddas

13 aderant autem quidam ipso in tempore
nuntiantes illi de Galilaeis quorum sanguinem
Pilatus miscuit cum sacrificiis eorum **2** et
respondens dixit illis putatis quod hii Galilaei prae
omnibus Galilaeis peccatores fuerunt quia talia
passi sunt **3** non dico vobis sed nisi paenitentiam
habueritis omnes similiter peribitis **4** sicut illi
decem et octo supra quos cecidit turris in Siloam
et occidit eos putatis quia et ipsi debitores
fuerunt praeter omnes homines habitantes in
Hierusalem **5** non dico vobis sed si non paenitentiam
egeritis omnes similiter peribitis **6** dicebat autem
hanc similitudinem arborem fici habebat quidam
plantatam in vinea sua et venit quaerens fructum in
illa et non invenit **7** dixit autem ad cultorem vineae
ecce anni tres sunt ex quo venio quaerens fructum
in ficulnea hac et non invenio succide ergo illam ut
quid etiam terram occupat **8** at ille respondens dixit
illi domine dimitte illam et hoc anno usque dum
fodiam circa illam et mittam stercora **9** et si quidem
fecerit fructum sin autem in futurum succides
eam **10** erat autem docens in synagoga eorum
sabbatis **11** et ecce mulier quae habebat spiritum
infirmitatis annis decem et octo et erat inclinata
nec omnino poterat sursum respicere **12** quam
cum videret Iesus vocavit ad se et ait illi mulier
dimissa es ab infirmitate tua **13** et inposuit illi
manus et confestim erecta est et glorificabat Deum
14 respondens autem archisynagogus indignans
quia sabbato curasset Iesus dicebat turbae sex dies
sunt in quibus oportet operari in his ergo venite et
curamini et non in die sabbati **15** respondit autem
ad illum Dominus et dixit hypocritae unusquisque
vestrum sabbato non solvit bovem suum aut asinum
a praesepio et ducit adaquare **16** hanc autem filiam
Abrahae quam alligavit Satanas ecce decem et octo
annis non oportuit solvi a vinculo isto die sabbati **17**

et cum haec diceret erubescebant omnes adversarii
eius et omnis populus gaudebat in universis quae
gloriose fiebant ab eo **18** dicebat ergo cui simile est
regnum Dei et cui simile esse existimabo illud **19**
simile est grano sinapis quod acceptum homo misit
in hortum suum et crevit et factum est in arborem
magnam et volucres caeli requieverunt in ramis
eius **20** et iterum dixit cui simile aestimabo regnum
Dei **21** simile est fermento quod acceptum mulier
abscondit in farinae sata tria donec fermentaretur
totum **22** et ibat per civitates et castella docens et
iter faciens in Hierusalem **23** ait autem illi quidam
Domine si pauci sunt qui salvantur ipse autem dixit
ad illos **24** contendite intrare per angustam portam
quia multi dico vobis quaerunt intrare et non
poterunt **25** cum autem intraverit pater familias et
cluserit ostium et incipietis foris stare et pulsare
ostium dicentes Domine aperi nobis et respondens
dicet vobis nescio vos unde sitis **26** tunc incipietis
dicere manducavimus coram te et bibimus et in
plateis nostris docuisti **27** et dicet vobis nescio vos
unde sitis discedite a me omnes operarii iniquitatis
28 ibi erit fletus et stridor dentium cum videritis
Abraham et Isaac et Iacob et omnes prophetas in
regno Dei vos autem expelli foras **29** et venient
ab oriente et occidente et aquilone et austro et
accumbent in regno Dei **30** et ecce sunt novissimi
qui erunt primi et sunt primi qui erunt novissimi
31 in ipsa die accesserunt quidam Pharisaeorum
dicentes illi exi et vade hinc quia Herodes vult
te occidere **32** et ait illis ite dicite vulpi illi ecce
eicio daemonia et sanitates perficio hodie et cras
et tertia consummor **33** verumtamen oportet me
hodie et cras et sequenti ambulare quia non capit
prophetam perire extra Hierusalem **34** Hierusalem
Hierusalem quae occidis prophetas et lapidas eos
qui mittuntur ad te quotiens volui congregare filios
tuos quemadmodum avis nidum suum sub pinnis et
noluisti **35** ecce relinquitur vobis domus vestra dico
autem vobis quia non videbitis me donec veniat
cum dicetis benedictus qui venit in nomine Domini

14 et factum est cum intraret in domum cuiusdam
principis Pharisaeorum sabbato manducare
panem et ipsi observabant eum **2** et ecce homo
quidam hydropicus erat ante illum **3** et respondens
Iesus dixit ad legis peritos et Pharisaeos dicens
si licet sabbato curare **4** at illi tacuerunt ipse
vero adprehensum sanavit eum ac dimisit **5** et
respondens ad illos dixit cuius vestrum asinus aut
bos in puteum cadet et non continuo extrahet illum
die sabbati **6** et non poterant ad haec respondere
illi **7** dicebat autem et ad invitatos parabolam
intendens quomodo primos accubitus eligerent
dicens ad illos **8** cum invitatus fueris ad nuptias non
discumbas in primo loco ne forte honoratior te sit
invitatus ab eo **9** et veniens is qui te et illum vocavit
dicat tibi da huic locum et tunc incipias cum rubore
novissimum locum tenere **10** sed cum vocatus fueris
vade recumbe in novissimo loco ut cum venerit qui
te invitavit dicat tibi amice ascende superius tunc
erit tibi gloria coram simul discumbentibus **11** quia
omnis qui se exaltat humiliabitur et qui se humiliat
exaltabitur **12** dicebat autem et ei qui se invitaverat
cum facis prandium aut cenam noli vocare amicos
tuos neque fratres tuos neque cognatos neque
vicinos divites ne forte et ipsi te reinvitent et fiat
tibi retributio **13** sed cum facis convivium voca
pauperes debiles claudos caecos **14** et beatus eris
quia non habent retribuere tibi retribuetur enim
tibi in resurrectione iustorum **15** haec cum audisset
quidam de simul discumbentibus dixit illi beatus
qui manducabit panem in regno Dei **16** at ipse dixit
ei homo quidam fecit cenam magnam et vocavit
multos **17** et misit servum suum hora cenae dicere
invitatis ut venirent quia iam parata sunt omnia **18**
et coeperunt simul omnes excusare primus dixit ei
villam emi et necesse habeo exire et videre illam
rogo te habe me excusatum **19** et alter dixit iuga
boum emi quinque et eo probare illa rogo te habe
me excusatum **20** et alius dixit uxorem duxi et ideo
non possum venire **21** et reversus servus nuntiavit
haec domino suo tunc iratus pater familias dixit
servo suo exi cito in plateas et vicos civitatis et
pauperes ac debiles et caecos et claudos introduc
huc **22** et ait servus domine factum est ut imperasti
et adhuc locus est **23** et ait dominus servo exi in vias
et sepes et conpelle intrare ut impleatur domus mea
24 dico autem vobis quod nemo virorum illorum qui
vocati sunt gustabit cenam meam **25** ibant autem
turbae multae cum eo et conversus dixit ad illos
26 si quis venit ad me et non odit patrem suum et
matrem et uxorem et filios et fratres et sorores
adhuc autem et animam suam non potest esse meus
discipulus **27** et qui non baiulat crucem suam et
venit post me non potest esse meus discipulus **28**
quis enim ex vobis volens turrem aedificare non
prius sedens conputat sumptus qui necessarii sunt
si habet ad perficiendum **29** ne posteaquam posuerit
fundamentum et non potuerit perficere omnes qui
vident incipiant inludere ei **30** dicentes quia hic
homo coepit aedificare et non potuit consummare
31 aut qui rex iturus committere bellum adversus
alium regem non sedens prius cogitat si possit cum
decem milibus occurrere ei qui cum viginti milibus
venit ad se **32** alioquin adhuc illo longe agente

legationem mittens rogat ea quae pacis sunt **33** sic
ergo omnis ex vobis qui non renuntiat omnibus
quae possidet non potest meus esse discipulus
34 bonum est sal si autem sal quoque evanuerit
in quo condietur **35** neque in terram neque in
sterquilinium utile est sed foras mittetur qui habet
aures audiendi audiat

15 erant autem adpropinquantes ei publicani et
peccatores ut audirent illum **2** et murmurabant
Pharisaei et scribae dicentes quia hic peccatores
recipit et manducat cum illis **3** et ait ad illos
parabolam istam dicens **4** quis ex vobis homo qui
habet centum oves et si perdiderit unam ex illis
nonne dimittit nonaginta novem in deserto et vadit
ad illam quae perierat donec inveniat illam **5** et
cum invenerit eam inponit in umeros suos gaudens
6 et veniens domum convocat amicos et vicinos
dicens illis congratulamini mihi quia inveni ovem
meam quae perierat **7** dico vobis quod ita gaudium
erit in caelo super uno peccatore paenitentiam
habente quam super nonaginta novem iustis qui
non indigent paenitentia **8** aut quae mulier habens
dragmas decem si perdiderit dragmam unam nonne
accendit lucernam et everrit domum et quaerit
diligenter donec inveniat **9** et cum invenerit
convocat amicas et vicinas dicens congratulamini
mihi quia inveni dragmam quam perdideram **10** ita
dico vobis gaudium erit coram angelis Dei super uno
peccatore paenitentiam agente **11** ait autem homo
quidam habuit duos filios **12** et dixit adulescentior ex
illis patri pater da mihi portionem substantiae quae
me contingit et divisit illis substantiam **13** et non
post multos dies congregatis omnibus adulescentior
filius peregre profectus est in regionem longinquam
et ibi dissipavit substantiam suam vivendo luxuriose
14 et postquam omnia consummasset facta est
fames valida in regione illa et ipse coepit egere
15 et abiit et adhesit uni civium regionis illius et
misit illum in villam suam ut pasceret porcos **16** et
cupiebat implere ventrem suum de siliquis quas
porci manducabant et nemo illi dabat **17** in se
autem reversus dixit quanti mercennarii patris mei
abundant panibus ego autem hic fame pereo **18**
surgam et ibo ad patrem meum et dicam illi pater
peccavi in caelum et coram te **19** et iam non sum
dignus vocari filius tuus fac me sicut unum de
mercennariis tuis **20** et surgens venit ad patrem
suum cum autem adhuc longe esset vidit illum
pater ipsius et misericordia motus est et adcurrens
cecidit supra collum eius et osculatus est illum **21**
dixitque ei filius pater peccavi in caelum et coram
te iam non sum dignus vocari filius tuus **22** dixit
autem pater ad servos suos cito proferte stolam
primam et induite illum et date anulum in manum
eius et calciamenta in pedes **23** et adducite vitulum
saginatum et occidite et manducemus et epulemur
24 quia hic filius meus mortuus erat et revixit
perierat et inventus est et coeperunt epulari **25**
erat autem filius eius senior in agro et cum veniret
et adpropinquaret domui audivit symphoniam et
chorum **26** et vocavit unum de servis et interrogavit
quae haec essent **27** isque dixit illi frater tuus
venit et occidit pater tuus vitulum saginatum quia
salvum illum recepit **28** indignatus est autem et
nolebat introire pater ergo illius egressus coepit
rogare illum **29** at ille respondens dixit patri suo
ecce tot annis servio tibi et numquam mandatum
tuum praeterii et numquam dedisti mihi hedum
ut cum amicis meis epularer **30** sed postquam
filius tuus hic qui devoravit substantiam suam cum
meretricibus venit occidisti illi vitulum saginatum
31 at ipse dixit illi fili tu semper mecum es et omnia
mea tua sunt **32** epulari autem et gaudere oportebat
quia frater tuus hic mortuus erat et revixit perierat
et inventus est

16 dicebat autem et ad discipulos suos homo
quidam erat dives qui habebat vilicum et hic
diffamatus est apud illum quasi dissipasset bona
ipsius **2** et vocavit illum et ait illi quid hoc audio de
te redde rationem vilicationis tuae iam enim non
poteris vilicare **3** ait autem vilicus intra se quid
faciam quia dominus meus aufert a me vilicationem
fodere non valeo mendicare erubesco **4** scio quid
faciam ut cum amotus fuero a vilicatione recipiant
me in domos suas **5** convocatis itaque singulis
debitoribus domini sui dicebat primo quantum
debes domino meo **6** at ille dixit centum cados
olei dixitque illi accipe cautionem tuam et sede
cito scribe quinquaginta **7** deinde alio dixit tu vero
quantum debes qui ait centum choros tritici ait illi
accipe litteras tuas et scribe octoginta **8** et laudavit
dominus vilicum iniquitatis quia prudenter fecisset
quia filii huius saeculi prudentiores filiis lucis in
generatione sua sunt **(aiōn g165)** **9** et ego vobis dico
facite vobis amicos de mamona iniquitatis ut cum
defeceritis recipiant vos in aeterna tabernacula
(aiōnios g166) **10** qui fidelis est in minimo et in maiori
fidelis est et qui in modico iniquus est et in maiori
iniquus est **11** si ergo in iniquo mamona fideles non
fuistis quod verum est quis credet vobis **12** et si
in alieno fideles non fuistis quod vestrum est quis
dabit vobis **13** nemo servus potest duobus dominis
servire aut enim unum odiet et alterum diliget aut
uni adherebit et alterum contemnet non potestis

Deo servire et mamonae 14 audiebant autem omnia
haec Pharisaei qui erant avari et deridebant illum
15 et ait illis vos estis qui iustificatis vos coram
hominibus Deus autem novit corda vestra quia
quod hominibus altum est abominatio est ante
Deum 16 lex et prophetae usque ad Iohannem
ex eo regnum Dei evangelizatur et omnis in illud
vim facit 17 facilius est autem caelum et terram
praeterire quam de lege unum apicem cadere 18
omnis qui dimittit uxorem suam et ducit alteram
moechatur et qui dimissam a viro ducit moechatur
19 homo quidam erat dives et induebatur purpura
et bysso et epulabatur cotidie splendide 20 et erat
quidam mendicus nomine Lazarus qui iacebat ad
ianuam eius ulceribus plenus 21 cupiens saturari
de micis quae cadebant de mensa divitis sed et
canes veniebant et lingebant ulcera eius 22 factum
est autem ut moreretur mendicus et portaretur ab
angelis in sinum Abrahae mortuus est autem et
dives 23 et sepultus est in inferno elevans oculos
suos cum esset in tormentis videbat Abraham a
longe et Lazarum in sinu eius (Hadēs g86) 24 et ipse
clamans dixit pater Abraham miserere mei et mitte
Lazarum ut intinguat extremum digiti sui in aqua
ut refrigeret linguam meam quia crucior in hac
flamma 25 et dixit illi Abraham fili recordare quia
recepisti bona in vita tua et Lazarus similiter mala
nunc autem hic consolatur tu vero cruciaris 26 et
in his omnibus inter nos et vos chasma magnum
firmatum est ut hii qui volunt hinc transire ad vos
non possint neque inde huc transmeare 27 et ait
rogo ergo te pater ut mittas eum in domum patris
mei 28 habeo enim quinque fratres ut testetur illis
ne et ipsi veniant in locum hunc tormentorum 29 et
ait illi Abraham habent Mosen et prophetas audiant
illos 30 at ille dixit non pater Abraham sed si quis
ex mortuis ierit ad eos paenitentiam agent 31 ait
autem illi si Mosen et prophetas non audiunt neque
si quis ex mortuis resurrexerit credent

17 et ad discipulos suos ait inpossibile est ut
non veniant scandala vae autem illi per quem
veniunt 2 utilius est illi si lapis molaris inponatur
circa collum eius et proiciatur in mare quam ut
scandalizet unum de pusillis istis 3 adtendite
vobis si peccaverit frater tuus increpa illum et si
paenitentiam egerit dimitte illi 4 et si septies in
die peccaverit in te et septies in die conversus
fuerit ad te dicens paenitet me dimitte illi 5
et dixerunt apostoli Domino adauge nobis fidem
6 dixit autem Dominus si haberetis fidem sicut
granum sinapis diceretis huic arbori moro eradicare
et transplantare in mare et oboediret vobis 7
quis autem vestrum habens servum arantem aut
pascentem qui regresso de agro dicet illi statim
transi recumbe 8 et non dicet ei para quod cenem
et praecinge te et ministra mihi donec manducem
et bibam et post haec tu manducabis et bibes 9
numquid gratiam habet servo illi quia fecit quae
sibi imperaverat non puto 10 sic et vos cum feceritis
omnia quae praecepta sunt vobis dicite servi inutiles
sumus quod debuimus facere fecimus 11 et factum
est dum iret in Hierusalem transiebat per mediam
Samariam et Galilaeam 12 et cum ingrederetur
quoddam castellum occurrerunt ei decem viri
leprosi qui steterunt a longe 13 et levaverunt vocem
dicentes Iesu praeceptor miserere nostri 14 quos ut
vidit dixit ite ostendite vos sacerdotibus et factum
est dum irent mundati sunt 15 unus autem ex
illis ut vidit quia mundatus est regressus est cum
magna voce magnificans Deum 16 et cecidit in
faciem ante pedes eius gratias agens et hic erat
Samaritanus 17 respondens autem Iesus dixit nonne
decem mundati sunt et novem ubi sunt 18 non est
inventus qui rediret et daret gloriam Deo nisi hic
alienigena 19 et ait illi surge vade quia fides tua te
salvum fecit 20 interrogatus autem a Pharisaeis
quando venit regnum Dei respondit eis et dixit non
venit regnum Dei cum observatione 21 neque dicent
ecce hic aut ecce illic ecce enim regnum Dei intra
vos est 22 et ait ad discipulos venient dies quando
desideretis videre unum diem Filii hominis et non
videbitis 23 et dicent vobis ecce hic ecce illic nolite
ire neque sectemini 24 nam sicut fulgur coruscans
de sub caelo in ea quae sub caelo sunt fulget ita erit
Filius hominis in die sua 25 primum autem oportet
illum multa pati et reprobari a generatione hac
26 et sicut factum est in diebus Noe ita erit et in
diebus Filii hominis 27 edebant et bibebant uxores
ducebant et dabantur ad nuptias usque in diem qua
intravit Noe in arcam et venit diluvium et perdidit
omnes 28 similiter sicut factum est in diebus
Loth edebant et bibebant emebant et vendebant
plantabant aedificabant 29 qua die autem exiit
Loth a Sodomis pluit ignem et sulphur de caelo et
omnes perdidit 30 secundum haec erit qua die Filius
hominis revelabitur 31 in illa hora qui fuerit in
tecto et vasa eius in domo ne descendat tollere illa
et qui in agro similiter non redeat retro 32 memores
estote uxoris Loth 33 quicumque quaesierit animam
suam salvare perdet illam et qui perdiderit illam
vivificabit eam 34 dico vobis illa nocte erunt duo in
lecto uno unus adsumetur et alter relinquetur 35
duae erunt molentes in unum una adsumetur et
altera relinquetur duo in agro unus adsumetur et
alter relinquetur 36 respondentes dicunt illi ubi

Domine 37 qui dixit eis ubicumque fuerit corpus
illuc congregabuntur aquilae

18 dicebat autem et parabolam ad illos quoniam
oportet semper orare et non deficere 2 dicens
iudex quidam erat in quadam civitate qui Deum
non timebat et hominem non verebatur 3 vidua
autem quaedam erat in civitate illa et veniebat
ad eum dicens vindica me de adversario meo 4
et nolebat per multum tempus post haec autem
dixit intra se et si Deum non timeo nec hominem
revereor 5 tamen quia molesta est mihi haec
vidua vindicabo illam ne in novissimo veniens
suggillet me 6 ait autem Dominus audite quid iudex
iniquitatis dicit 7 Deus autem non faciet vindictam
electorum suorum clamantium ad se die ac nocte
et patientiam habebit in illis 8 dico vobis quia
cito faciet vindictam illorum verumtamen Filius
hominis veniens putas inveniet fidem in terra 9
dixit autem et ad quosdam qui in se confidebant
tamquam iusti et aspernabantur ceteros parabolam
istam 10 duo homines ascenderunt in templum
ut orarent unus Pharisaeus et alter publicanus 11
Pharisaeus stans haec apud se orabat Deus gratias
ago tibi quia non sum sicut ceteri hominum raptores
iniusti adulteri vel ut etiam hic publicanus 12
ieiuno bis in sabbato decimas do omnium quae
possideo 13 et publicanus a longe stans nolebat
nec oculos ad caelum levare sed percutiebat pectus
suum dicens Deus propitius esto mihi peccatori
14 dico vobis descendit hic iustificatus in domum
suam ab illo quia omnis qui se exaltat humiliabitur
et qui se humiliat exaltabitur 15 adferebant autem
ad illum et infantes ut eos tangeret quod cum
viderent discipuli increpabant illos 16 Iesus autem
convocans illos dixit sinite pueros venire ad me et
nolite eos vetare talium est enim regnum Dei 17
amen dico vobis quicumque non acceperit regnum
Dei sicut puer non intrabit in illud 18 et interrogavit
eum quidam princeps dicens magister bone quid
faciens vitam aeternam possidebo (aiōnios g166) 19
dixit autem ei Iesus quid me dicis bonum nemo
bonus nisi solus Deus 20 mandata nosti non occides
non moechaberis non furtum facies non falsum
testimonium dices honora patrem tuum et matrem
21 qui ait haec omnia custodivi a iuventute mea
22 quo audito Iesus ait ei adhuc unum tibi deest
omnia quaecumque habes vende et da pauperibus
et habebis thesaurum in caelo et veni sequere me 23
his ille auditis contristatus est quia dives erat valde
24 videns autem illum Iesus tristem factum dixit
quam difficile qui pecunias habent in regnum Dei
intrabunt 25 facilius est enim camelum per foramen
acus transire quam divitem intrare in regnum
Dei 26 et dixerunt qui audiebant et quis potest
salvus fieri 27 ait illis quae inpossibilia sunt apud
homines possibilia sunt apud Deum 28 ait autem
Petrus ecce nos dimisimus omnia et secuti sumus
te 29 qui dixit eis amen dico vobis nemo est qui
reliquit domum aut parentes aut fratres aut uxorem
aut filios propter regnum Dei 30 et non recipiat
multo plura in hoc tempore et in saeculo venturo
vitam aeternam (aiōn g165, aiōnios g166) 31 adsumpsit
autem Iesus duodecim et ait illis ecce ascendimus
Hierosolyma et consummabuntur omnia quae
scripta sunt per prophetas de Filio hominis 32
tradetur enim gentibus et inludetur et flagellabitur
et conspuetur 33 et postquam flagellaverint occident
eum et die tertia resurget 34 et ipsi nihil horum
intellexerunt et erat verbum istud absconditum
ab eis et non intellegebant quae dicebantur 35
factum est autem cum adpropinquaret Hiericho
caecus quidam sedebat secus viam mendicans 36 et
cum audiret turbam praetereuntem interrogabat
quid hoc esset 37 dixerunt autem ei quod Iesus
Nazarenus transiret 38 et clamavit dicens Iesu Fili
David miserere mei 39 et qui praeibant increpabant
eum ut taceret ipse vero multo magis clamabat Fili
David miserere mei 40 stans autem Iesus iussit illum
adduci ad se et cum adpropinquasset interrogavit
illum 41 dicens quid tibi vis faciam at ille dixit
Domine ut videam 42 et Iesus dixit illi respice
fides tua te salvum fecit 43 et confestim vidit et
sequebatur illum magnificans Deum et omnis plebs
ut vidit dedit laudem Deo

19 et ingressus perambulabat Hiericho 2 et ecce
vir nomine Zaccheus et hic erat princeps
publicanorum et ipse dives 3 et quaerebat videre
Iesum quis esset et non poterat prae turba quia
statura pusillus erat 4 et praecurrens ascendit in
arborem sycomorum ut videret illum quia inde erat
transiturus 5 et cum venisset ad locum suspiciens
Iesus vidit illum et dixit ad eum Zacchee festinans
descende quia hodie in domo tua oportet me
manere 6 et festinans descendit et excepit illum
gaudens 7 et cum viderent omnes murmurabant
dicentes quod ad hominem peccatorem devertisset
8 stans autem Zaccheus dixit ad Dominum ecce
dimidium bonorum meorum Domine do pauperibus
et si quid aliquem defraudavi reddo quadruplum
9 ait Iesus ad eum quia hodie salus domui huic
facta est eo quod et ipse filius sit Abrahae 10 venit
enim Filius hominis quaerere et salvum facere
quod perierat 11 haec illis audientibus adiciens
dixit parabolam eo quod esset prope Hierusalem

et quia existimarent quod confestim regnum Dei
manifestaretur 12 dixit ergo homo quidam nobilis
abiit in regionem longinquam accipere sibi regnum
et reverti 13 vocatis autem decem servis suis
dedit illis decem mnas et ait ad illos negotiamini
dum venio 14 cives autem eius oderant illum et
miserunt legationem post illum dicentes nolumus
hunc regnare super nos 15 et factum est ut rediret
accepto regno et iussit vocari servos quibus dedit
pecuniam ut sciret quantum quisque negotiatus
esset 16 venit autem primus dicens domine mna
tua decem mnas adquisivit 17 et ait illi euge bone
serve quia in modico fidelis fuisti eris potestatem
habens supra decem civitates 18 et alter venit
dicens domine mna tua fecit quinque mnas 19 et
huic ait et tu esto supra quinque civitates 20 et
alter venit dicens domine ecce mna tua quam habui
repositam in sudario 21 timui enim te quia homo
austeris es tollis quod non posuisti et metis quod
non seminasti 22 dicit ei de ore tuo te iudico serve
nequam sciebas quod ego austeris homo sum tollens
quod non posui et metens quod non seminavi 23
et quare non dedisti pecuniam meam ad mensam
et ego veniens cum usuris utique exegissem illud
24 et adstantibus dixit auferte ab illo mnam et
date illi qui decem mnas habet 25 et dixerunt ei
domine habet decem mnas 26 dico autem vobis
quia omni habenti dabitur ab eo autem qui non
habet et quod habet auferetur ab eo 27 verumtamen
inimicos meos illos qui noluerunt me regnare super
se adducite huc et interficite ante me 28 et his dictis
praecedebat ascendens in Hierosolyma 29 et factum
est cum adpropinquasset ad Bethfage et Bethania
ad montem qui vocatur Oliveti misit duos discipulos
suos 30 dicens ite in castellum quod contra est in
quod introeuntes invenietis pullum asinae alligatum
cui nemo umquam hominum sedit solvite illum
et adducite 31 et si quis vos interrogaverit quare
solvitis sic dicetis ei quia Dominus operam eius
desiderat 32 abierunt autem qui missi erant et
invenerunt sicut dixit illis stantem pullum 33
solventibus autem illis pullum dixerunt domini eius
ad illos quid solvitis pullum 34 at illi dixerunt quia
Dominus eum necessarium habet 35 et duxerunt
illum ad Iesum et iactantes vestimenta sua supra
pullum inposuerunt Iesum 36 eunte autem illo
substernebant vestimenta sua in via 37 et cum
adpropinquaret iam ad descensum montis Oliveti
coeperunt omnes turbae discentium gaudentes
laudare Deum voce magna super omnibus quas
viderant virtutibus 38 dicentes benedictus qui
venit rex in nomine Domini pax in caelo et gloria
in excelsis 39 et quidam Pharisaeorum de turbis
dixerunt ad illum magister increpa discipulos tuos
40 quibus ipse ait dico vobis quia si hii tacuerint
lapides clamabunt 41 et ut adpropinquavit videns
civitatem flevit super illam dicens 42 quia si
cognovisses et tu et quidem in hac die tua quae ad
pacem tibi nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis
43 quia venient dies in te et circumdabunt te inimici
tui vallo et circumdabunt te et coangustabunt te
undique 44 ad terram prosternent te et filios qui
in te sunt et non relinquent in te lapidem super
lapidem eo quod non cognoveris tempus visitationis
tuae 45 et ingressus in templum coepit eicere
vendentes in illo et ementes 46 dicens illis scriptum
est quia domus mea domus orationis est vos autem
fecistis illam speluncam latronum 47 et erat docens
cotidie in templo principes autem sacerdotum et
scribae et principes plebis quaerebant illum perdere
48 et non inveniebant quid facerent illi omnis enim
populus suspensus erat audiens illum

20 et factum est in una dierum docente
illo populum in templo et evangelizante
convenerunt principes sacerdotum et scribae cum
senioribus 2 et aiunt dicentes ad illum dic nobis
in qua potestate haec facis aut quis est qui dedit
tibi hanc potestatem 3 respondens autem dixit ad
illos interrogabo vos et ego verbum respondete
mihi 4 baptismum Iohannis de caelo erat an ex
hominibus 5 at illi cogitabant inter se dicentes
quia si dixerimus de caelo dicet quare ergo non
credidistis illi 6 si autem dixerimus ex hominibus
plebs universa lapidabit nos certi sunt enim
Iohannem prophetam esse 7 et responderunt se
nescire unde esset 8 et Iesus ait illis neque ego
dico vobis in qua potestate haec facio 9 coepit
autem dicere ad plebem parabolam hanc homo
plantavit vineam et locavit eam colonis et ipse
peregre fuit multis temporibus 10 et in tempore
misit ad cultores servum ut de fructu vineae
darent illi qui caesum dimiserunt eum inanem
11 et addidit alterum servum mittere illi autem
hunc quoque caedentes et adficientes contumelia
dimiserunt inanem 12 et addidit tertium mittere
qui et illum vulnerantes eiecerunt 13 dixit autem
dominus vineae quid faciam mittam filium meum
dilectum forsitan cum hunc viderint verebuntur 14
quem cum vidissent coloni cogitaverunt inter se
dicentes hic est heres occidamus illum ut nostra
fiat hereditas 15 et eiectum illum extra vineam
occiderunt quid ergo faciet illis dominus vineae
16 veniet et perdet colonos istos et dabit vineam
aliis quo audito dixerunt illi absit 17 ille autem
aspiciens eos ait quid est ergo hoc quod scriptum

est lapidem quem reprobaverunt aedificantes hic
factus est in caput anguli 18 omnis qui ceciderit
supra illum lapidem conquassabitur supra quem
autem ceciderit comminuet illum 19 et quaerebant
principes sacerdotum et scribae mittere in illum
manus illa hora et timuerunt populum cognoverunt
enim quod ad ipsos dixerit similitudinem istam 20
et observantes miserunt insidiatores qui se iustos
simularent ut caperent eum in sermone et traderent
illum principatui et potestati praesidis 21 et
interrogaverunt illum dicentes magister scimus quia
recte dicis et doces et non accipis personam sed in
veritate viam Dei doces 22 licet nobis dare tributum
Caesari an non 23 considerans autem dolum illorum
dixit ad eos quid me temptatis 24 ostendite mihi
denarium cuius habet imaginem et inscriptionem
respondentes dixerunt Caesaris 25 et ait illis reddite
ergo quae Caesaris sunt Caesari et quae Dei sunt
Deo 26 et non potuerunt verbum eius reprehendere
coram plebe et mirati in responso eius tacuerunt
27 accesserunt autem quidam Sadducaeorum qui
negant esse resurrectionem et interrogaverunt eum
28 dicentes magister Moses scripsit nobis si frater
alicuius mortuus fuerit habens uxorem et hic sine
filiis fuerit ut accipiat eam frater eius uxorem et
suscitet semen fratri suo 29 septem ergo fratres
erant et primus accepit uxorem et mortuus est sine
filiis 30 et sequens accepit illam et ipse mortuus
est sine filio 31 et tertius accepit illam similiter et
omnes septem et non reliquerunt semen et mortui
sunt 32 novissima omnium mortua est et mulier
33 in resurrectione ergo cuius eorum erit uxor
siquidem septem habuerunt eam uxorem 34 et ait
illis Iesus filii saeculi huius nubunt et traduntur ad
nuptias (aiōn g165) 35 illi autem qui digni habebuntur
saeculo illo et resurrectione ex mortuis neque
nubunt neque ducunt uxores (aiōn g165) 36 neque
enim ultra mori poterunt aequales enim angelis
sunt et filii sunt Dei cum sint filii resurrectionis
37 quia vero resurgant mortui et Moses ostendit
secus rubum sicut dicit Dominum Deum Abraham
et Deum Isaac et Deum Iacob 38 Deus autem non
est mortuorum sed vivorum omnes enim vivunt ei
39 respondentes autem quidam scribarum dixerunt
magister bene dixisti 40 et amplius non audebant
eum quicquam interrogare 41 dixit autem ad illos
quomodo dicunt Christum Filium David esse 42 et
ipse David dicit in libro Psalmorum dixit Dominus
Domino meo sede a dextris meis 43 donec ponam
inimicos tuos scabillum pedum tuorum 44 David
ergo Dominum illum vocat et quomodo filius eius est
45 audiente autem omni populo dixit discipulis suis
46 adtendite a scribis qui volunt ambulare in stolis
et amant salutationes in foro et primas cathedras
in synagogis et primos discubitus in conviviis 47
qui devorant domos viduarum simulantes longam
orationem hii accipient damnationem maiorem

21 respiciens autem vidit eos qui mittebant
munera sua in gazofilacium divites 2 vidit
autem et quandam viduam pauperculam mittentem
aera minuta duo 3 et dixit vere dico vobis quia
vidua haec pauper plus quam omnes misit 4 nam
omnes hii ex abundanti sibi miserunt in munera
Dei haec autem ex eo quod deest illi omnem victum
suum quem habuit misit 5 et quibusdam dicentibus
de templo quod lapidibus bonis et donis ornatum
esset dixit 6 haec quae videtis venient dies in
quibus non relinquetur lapis super lapidem qui non
destruatur 7 interrogaverunt autem illum dicentes
praeceptor quando haec erunt et quod signum cum
fieri incipient 8 qui dixit videte ne seducamini
multi enim venient in nomine meo dicentes quia
ego sum et tempus adpropinquavit nolite ergo
ire post illos 9 cum autem audieritis proelia et
seditiones nolite terreri oportet primum haec fieri
sed non statim finis 10 tunc dicebat illis surget
gens contra gentem et regnum adversus regnum 11
terraemotus magni erunt per loca et pestilentiae et
fames terroresque de caelo et signa magna erunt
12 sed ante haec omnia inicient vobis manus suas et
persequentur tradentes in synagogas et custodias
trahentes ad reges et praesides propter nomen
meum 13 continget autem vobis in testimonium 14
ponite ergo in cordibus vestris non praemeditari
quemadmodum respondeatis 15 ego enim dabo
vobis os et sapientiam cui non poterunt resistere et
contradicere omnes adversarii vestri 16 trademini
autem a parentibus et fratribus et cognatis et
amicis et morte adficient ex vobis 17 et eritis odio
omnibus propter nomen meum 18 et capillus de
capite vestro non peribit 19 in patientia vestra
possidebitis animas vestras 20 cum autem videritis
circumdari ab exercitu Hierusalem tunc scitote quia
adpropinquavit desolatio eius 21 tunc qui in Iudaea
sunt fugiant in montes et qui in medio eius discedant
et qui in regionibus non intrent in eam 22 quia dies
ultionis hii sunt ut impleantur omnia quae scripta
sunt 23 vae autem praegnatibus et nutrientibus in
illis diebus erit enim pressura magna supra terram
et ira populo huic 24 et cadent in ore gladii et captivi
ducentur in omnes gentes et Hierusalem calcabitur
a gentibus donec impleantur tempora nationum
25 et erunt signa in sole et luna et stellis et in
terris pressura gentium prae confusione sonitus
maris et fluctuum 26 arescentibus hominibus prae

timore et expectatione quae supervenient universo
orbi nam virtutes caelorum movebuntur 27 et
tunc videbunt Filium hominis venientem in nube
cum potestate magna et maiestate 28 his autem
fieri incipientibus respicite et levate capita vestra
quoniam adpropinquat redemptio vestra 29 et
dixit illis similitudinem videte ficulneam et omnes
arbores 30 cum producunt iam ex se fructum scitis
quoniam prope est aestas 31 ita et vos cum videritis
haec fieri scitote quoniam prope est regnum Dei 32
amen dico vobis quia non praeteribit generatio haec
donec omnia fiant 33 caelum et terra transibunt
verba autem mea non transient 34 adtendite autem
vobis ne forte graventur corda vestra in crapula
et ebrietate et curis huius vitae et superveniat in
vos repentina dies illa 35 tamquam laqueus enim
superveniet in omnes qui sedent super faciem
omnis terrae 36 vigilate itaque omni tempore
orantes ut digni habeamini fugere ista omnia quae
futura sunt et stare ante Filium hominis 37 erat
autem diebus docens in templo noctibus vero exiens
morabatur in monte qui vocatur Oliveti 38 et omnis
populus manicabat ad eum in templo audire eum

22 adpropinquabat autem dies festus azymorum
qui dicitur pascha 2 et quaerebant principes
sacerdotum et scribae quomodo eum interficerent
timebant vero plebem 3 intravit autem Satanas
in Iudam qui cognominatur Scarioth unum de
duodecim 4 et abiit et locutus est cum principibus
sacerdotum et magistratibus quemadmodum illum
traderet eis 5 et gavisi sunt et pacti sunt pecuniam
illi dare 6 et spopondit et quaerebat oportunitatem
ut traderet illum sine turbis 7 venit autem dies
azymorum in qua necesse erat occidi pascha 8 et
misit Petrum et Iohannem dicens euntes parate
nobis pascha ut manducemus 9 at illi dixerunt ubi vis
paremus 10 et dixit ad eos ecce introeuntibus vobis
in civitatem occurret vobis homo amphoram aquae
portans sequimini eum in domum in qua intrat 11
et dicetis patri familias domus dicit tibi magister
ubi est diversorium ubi pascha cum discipulis meis
manducem 12 et ipse vobis ostendet cenaculum
magnum stratum et ibi parate 13 euntes autem
invenerunt sicut dixit illis et paraverunt pascha
14 et cum facta esset hora discubuit et duodecim
apostoli cum eo 15 et ait illis desiderio desideravi
hoc pascha manducare vobiscum antequam patiar
16 dico enim vobis quia ex hoc non manducabo
illud donec impleatur in regno Dei 17 et accepto
calice gratias egit et dixit accipite et dividite
inter vos 18 dico enim vobis quod non bibam
de generatione vitis donec regnum Dei veniat
19 et accepto pane gratias egit et fregit et dedit
eis dicens hoc est corpus meum quod pro vobis
datur hoc facite in meam commemorationem 20
similiter et calicem postquam cenavit dicens hic est
calix novum testamentum in sanguine meo quod
pro vobis funditur 21 verumtamen ecce manus
tradentis me mecum est in mensa 22 et quidem
Filius hominis secundum quod definitum est vadit
verumtamen vae illi homini per quem traditur
23 et ipsi coeperunt quaerere inter se quis esset
ex eis qui hoc facturus esset 24 facta est autem
et contentio inter eos quis eorum videretur esse
maior 25 dixit autem eis reges gentium dominantur
eorum et qui potestatem habent super eos benefici
vocantur 26 vos autem non sic sed qui maior est in
vobis fiat sicut iunior et qui praecessor est sicut
ministrator 27 nam quis maior est qui recumbit
an qui ministrat nonne qui recumbit ego autem in
medio vestrum sum sicut qui ministrat 28 vos autem
estis qui permansistis mecum in temptationibus
meis 29 et ego dispono vobis sicut disposuit mihi
Pater meus regnum 30 ut edatis et bibatis super
mensam meam in regno et sedeatis super thronos
iudicantes duodecim tribus Israhel 31 ait autem
Dominus Simon Simon ecce Satanas expetivit vos ut
cribraret sicut triticum 32 ego autem rogavi pro te
ut non deficiat fides tua et tu aliquando conversus
confirma fratres tuos 33 qui dixit ei Domine tecum
paratus sum et in carcerem et in mortem ire 34
et ille dixit dico tibi Petre non cantabit hodie
gallus donec ter abneges nosse me 35 et dixit eis
quando misi vos sine sacculo et pera et calciamentis
numquid aliquid defuit vobis at illi dixerunt nihil
36 dixit ergo eis sed nunc qui habet sacculum tollat
similiter et peram et qui non habet vendat tunicam
suam et emat gladium 37 dico enim vobis quoniam
adhuc hoc quod scriptum est oportet impleri in me
et quod cum iniustis deputatus est etenim ea quae
sunt de me finem habent 38 at illi dixerunt Domine
ecce gladii duo hic at ille dixit eis satis est 39 et
egressus ibat secundum consuetudinem in montem
Olivarum secuti sunt autem illum et discipuli 40
et cum pervenisset ad locum dixit illis orate ne
intretis in temptationem 41 et ipse avulsus est ab
eis quantum iactus est lapidis et positis genibus
orabat 42 dicens Pater si vis transfer calicem istum
a me verumtamen non mea voluntas sed tua fiat
43 apparuit autem illi angelus de caelo confortans
eum et factus in agonia prolixius orabat 44 et factus
est sudor eius sicut guttae sanguinis decurrentis
in terram 45 et cum surrexisset ab oratione et
venisset ad discipulos suos invenit eos dormientes
prae tristitia 46 et ait illis quid dormitis surgite

orate ne intretis in temptationem **47** adhuc eo
loquente ecce turba et qui vocabatur Iudas unus de
duodecim antecedebat eos et adpropinquavit Iesu
ut oscularetur eum **48** Iesus autem dixit ei Iuda
osculo Filium hominis tradis **49** videntes autem hii
qui circa ipsum erant quod futurum erat dixerunt ei
Domine si percutimus in gladio **50** et percussit unus
ex illis servum principis sacerdotum et amputavit
auriculam eius dextram **51** respondens autem Iesus
ait sinite usque huc et cum tetigisset auriculam eius
sanavit eum **52** dixit autem Iesus ad eos qui venerant
ad se principes sacerdotum et magistratus templi
et seniores quasi ad latronem existis cum gladiis et
fustibus **53** cum cotidie vobiscum fuerim in templo
non extendistis manus in me sed haec est hora vestra
et potestas tenebrarum **54** conprehendentes autem
eum duxerunt ad domum principis sacerdotum
Petrus vero sequebatur a longe **55** accenso autem
igni in medio atrio et circumsedentibus illis erat
Petrus in medio eorum **56** quem cum vidisset ancilla
quaedam sedentem ad lumen et eum fuisset intuita
dixit et hic cum illo erat **57** at ille negavit eum
dicens mulier non novi illum **58** et post pusillum
alius videns eum dixit et tu de illis es Petrus vero ait
o homo non sum **59** et intervallo facto quasi horae
unius alius quidam adfirmabat dicens vere et hic
cum illo erat nam et Galilaeus est **60** et ait Petrus
homo nescio quod dicis et continuo adhuc illo
loquente cantavit gallus **61** et conversus Dominus
respexit Petrum et recordatus est Petrus verbi
Domini sicut dixit quia priusquam gallus cantet ter
me negabis **62** et egressus foras Petrus flevit amare
63 et viri qui tenebant illum inludebant ei caedentes
64 et velaverunt eum et percutiebant faciem eius
et interrogabant eum dicentes prophetiza quis est
qui te percussit **65** et alia multa blasphemantes
dicebant in eum **66** et ut factus est dies convenerunt
seniores plebis et principes sacerdotum et scribae
et duxerunt illum in concilium suum dicentes si tu
es Christus dic nobis **67** et ait illis si vobis dixero
non creditis mihi **68** si autem et interrogavero
non respondebitis mihi neque dimittetis **69** ex hoc
autem erit Filius hominis sedens a dextris virtutis
Dei **70** dixerunt autem omnes tu ergo es Filius Dei
qui ait vos dicitis quia ego sum **71** at illi dixerunt
quid adhuc desideramus testimonium ipsi enim
audivimus de ore eius

23 et surgens omnis multitudo eorum duxerunt
illum ad Pilatum **2** coeperunt autem accusare
illum dicentes hunc invenimus subvertentem
gentem nostram et prohibentem tributa dari Caesari
et dicentem se Christum regem esse **3** Pilatus autem
interrogavit eum dicens tu es rex Iudaeorum at
ille respondens ait tu dicis **4** ait autem Pilatus
ad principes sacerdotum et turbas nihil invenio
causae in hoc homine **5** at illi invalescebant
dicentes commovet populum docens per universam
Iudaeam et incipiens a Galilaea usque huc **6** Pilatus
autem audiens Galilaeam interrogavit si homo
Galilaeus esset **7** et ut cognovit quod de Herodis
potestate esset remisit eum ad Herodem qui et ipse
Hierosolymis erat illis diebus **8** Herodes autem viso
Iesu gavisus est valde erat enim cupiens ex multo
tempore videre eum eo quod audiret multa de illo
et sperabat signum aliquod videre ab eo fieri **9**
interrogabat autem illum multis sermonibus at ipse
nihil illi respondebat **10** stabant etiam principes
sacerdotum et scribae constanter accusantes eum
11 sprevit autem illum Herodes cum exercitu suo et
inlusit indutum veste alba et remisit ad Pilatum **12**
et facti sunt amici Herodes et Pilatus in ipsa die nam
antea inimici erant ad invicem **13** Pilatus autem
convocatis principibus sacerdotum et magistratibus
et plebe **14** dixit ad illos obtulistis mihi hunc
hominem quasi avertentem populum et ecce ego
coram vobis interrogans nullam causam inveni
in homine isto ex his in quibus eum accusatis
15 sed neque Herodes nam remisi vos ad illum
et ecce nihil dignum morte actum est ei **16**
emendatum ergo illum dimittam **17** necesse autem
habebat dimittere eis per diem festum unum **18**
exclamavit autem simul universa turba dicens
tolle hunc et dimitte nobis Barabban **19** qui erat
propter seditionem quandam factam in civitate et
homicidium missus in carcerem **20** iterum autem
Pilatus locutus est ad illos volens dimittere Iesum
21 at illi succlamabant dicentes crucifige crucifige
illum **22** ille autem tertio dixit ad illos quid enim
mali fecit iste nullam causam mortis invenio in eo
corripiam ergo illum et dimittam **23** at illi instabant
vocibus magnis postulantes ut crucifigeretur et
invalescebant voces eorum **24** et Pilatus adiudicavit
fieri petitionem eorum **25** dimisit autem illis eum
qui propter homicidium et seditionem missus
fuerat in carcerem quem petebant Iesum vero
tradidit voluntati eorum **26** et cum ducerent eum
adprehenderunt Simonem quendam Cyrenensem
venientem de villa et inposuerunt illi crucem
portare post Iesum **27** sequebatur autem illum
multa turba populi et mulierum quae plangebant
et lamentabant eum **28** conversus autem ad illas
Iesus dixit filiae Hierusalem nolite flere super me
sed super vos ipsas flete et super filios vestros **29**
quoniam ecce venient dies in quibus dicent beatae
steriles et ventres qui non genuerunt et ubera quae

non lactaverunt **30** tunc incipient dicere montibus
cadite super nos et collibus operite nos **31** quia
si in viridi ligno haec faciunt in arido quid fiet
32 ducebantur autem et alii duo nequam cum eo
ut interficerentur **33** et postquam venerunt in
locum qui vocatur Calvariae ibi crucifixerunt eum
et latrones unum a dextris et alterum a sinistris **34**
Iesus autem dicebat Pater dimitte illis non enim
sciunt quid faciunt dividentes vero vestimenta eius
miserunt sortes **35** et stabat populus expectans et
deridebant illum principes cum eis dicentes alios
salvos fecit se salvum faciat si hic est Christus
Dei electus **36** inludebant autem ei et milites
accedentes et acetum offerentes illi **37** dicentes
si tu es rex Iudaeorum salvum te fac **38** erat
autem et superscriptio inscripta super illum litteris
graecis et latinis et hebraicis hic est rex Iudaeorum
39 unus autem de his qui pendebant latronibus
blasphemabat eum dicens si tu es Christus salvum
fac temet ipsum et nos **40** respondens autem alter
increpabat illum dicens neque tu times Deum quod
in eadem damnatione es **41** et nos quidem iuste
nam digna factis recipimus hic vero nihil mali
gessit **42** et dicebat ad Iesum Domine memento
mei cum veneris in regnum tuum **43** et dixit illi
Iesus amen dico tibi hodie mecum eris in paradiso
44 erat autem fere hora sexta et tenebrae factae
sunt in universa terra usque in nonam horam **45**
et obscuratus est sol et velum templi scissum est
medium **46** et clamans voce magna Iesus ait Pater
in manus tuas commendo spiritum meum et haec
dicens exspiravit **47** videns autem centurio quod
factum fuerat glorificavit Deum dicens vere hic
homo iustus erat **48** et omnis turba eorum qui simul
aderant ad spectaculum istud et videbant quae
fiebant percutientes pectora sua revertebantur **49**
stabant autem omnes noti eius a longe et mulieres
quae secutae erant eum a Galilaea haec videntes **50**
et ecce vir nomine Ioseph qui erat decurio vir bonus
et iustus **51** hic non consenserat consilio et actibus
eorum ab Arimathia civitate Iudaeae qui expectabat
et ipse regnum Dei **52** hic accessit ad Pilatum
et petiit corpus Iesu **53** et depositum involvit
sindone et posuit eum in monumento exciso in quo
nondum quisquam positus fuerat **54** et dies erat
parasceves et sabbatum inlucescebat **55** subsecutae
autem mulieres quae cum ipso venerant de Galilaea
viderunt monumentum et quemadmodum positum
erat corpus eius **56** et revertentes paraverunt
aromata et unguenta et sabbato quidem siluerunt
secundum mandatum

24 una autem sabbati valde diluculo venerunt
ad monumentum portantes quae paraverant
aromata **2** et invenerunt lapidem revolutum a
monumento **3** et ingressae non invenerunt corpus
Domini Iesu **4** et factum est dum mente consternatae
essent de isto ecce duo viri steterunt secus illas in
veste fulgenti **5** cum timerent autem et declinarent
vultum in terram dixerunt ad illas quid quaeritis
viventem cum mortuis **6** non est hic sed surrexit
recordamini qualiter locutus est vobis cum adhuc in
Galilaea esset **7** dicens quia oportet Filium hominis
tradi in manus hominum peccatorum et crucifigi et
die tertia resurgere **8** et recordatae sunt verborum
eius **9** et regressae a monumento nuntiaverunt
haec omnia illis undecim et ceteris omnibus **10**
erat autem Maria Magdalene et Iohanna et Maria
Iacobi et ceterae quae cum eis erant quae dicebant
ad apostolos haec **11** et visa sunt ante illos sicut
deliramentum verba ista et non credebant illis **12**
Petrus autem surgens cucurrit ad monumentum et
procumbens videt linteamina sola posita et abiit
secum mirans quod factum fuerat **13** et ecce duo
ex illis ibant ipsa die in castellum quod erat in
spatio stadiorum sexaginta ab Hierusalem nomine
Emmaus **14** et ipsi loquebantur ad invicem de his
omnibus quae acciderant **15** et factum est dum
fabularentur et secum quaererent et ipse Iesus
adpropinquans ibat cum illis **16** oculi autem illorum
tenebantur ne eum agnoscerent **17** et ait ad illos
qui sunt hii sermones quos confertis ad invicem
ambulantes et estis tristes **18** et respondens unus
cui nomen Cleopas dixit ei tu solus peregrinus es in
Hierusalem et non cognovisti quae facta sunt in
illa his diebus **19** quibus ille dixit quae et dixerunt
de Iesu Nazareno qui fuit vir propheta potens in
opere et sermone coram Deo et omni populo **20**
et quomodo eum tradiderunt summi sacerdotum
et principes nostri in damnationem mortis et
crucifixerunt eum **21** nos autem sperabamus quia
ipse esset redempturus Israhel et nunc super haec
omnia tertia dies hodie quod haec facta sunt **22** sed
et mulieres quaedam ex nostris terruerunt nos quae
ante lucem fuerunt ad monumentum **23** et non
invento corpore eius venerunt dicentes se etiam
visionem angelorum vidisse qui dicunt eum vivere
24 et abierunt quidam ex nostris ad monumentum et
ita invenerunt sicut mulieres dixerunt ipsum vero
non viderunt **25** et ipse dixit ad eos o stulti et tardi
corde ad credendum in omnibus quae locuti sunt
prophetae **26** nonne haec oportuit pati Christum
et ita intrare in gloriam suam **27** et incipiens a
Mose et omnibus prophetis interpretabatur illis
in omnibus scripturis quae de ipso erant **28** et

adpropinquaverunt castello quo ibant et ipse se
finxit longius ire **29** et coegerunt illum dicentes
mane nobiscum quoniam advesperascit et inclinata
est iam dies et intravit cum illis **30** et factum
est dum recumberet cum illis accepit panem et
benedixit ac fregit et porrigebat illis **31** et aperti
sunt oculi eorum et cognoverunt eum et ipse
evanuit ex oculis eorum **32** et dixerunt ad invicem
nonne cor nostrum ardens erat in nobis dum
loqueretur in via et aperiret nobis scripturas **33** et
surgentes eadem hora regressi sunt in Hierusalem
et invenerunt congregatos undecim et eos qui cum
ipsis erant **34** dicentes quod surrexit Dominus
vere et apparuit Simoni **35** et ipsi narrabant quae
gesta erant in via et quomodo cognoverunt eum in
fractione panis **36** dum haec autem loquuntur Iesus
stetit in medio eorum et dicit eis pax vobis ego
sum nolite timere **37** conturbati vero et conterriti
existimabant se spiritum videre **38** et dixit eis quid
turbati estis et cogitationes ascendunt in corda
vestra **39** videte manus meas et pedes quia ipse
ego sum palpate et videte quia spiritus carnem et
ossa non habet sicut me videtis habere **40** et cum
hoc dixisset ostendit eis manus et pedes **41** adhuc
autem illis non credentibus et mirantibus prae
gaudio dixit habetis hic aliquid quod manducetur
42 at illi obtulerunt ei partem piscis assi et favum
mellis **43** et cum manducasset coram eis sumens
reliquias dedit eis **44** et dixit ad eos haec sunt
verba quae locutus sum ad vos cum adhuc essem
vobiscum quoniam necesse est impleri omnia quae
scripta sunt in lege Mosi et prophetis et psalmis de
me **45** tunc aperuit illis sensum ut intellegerent
scripturas **46** et dixit eis quoniam sic scriptum
est et sic oportebat Christum pati et resurgere a
mortuis die tertia **47** et praedicari in nomine eius
paenitentiam et remissionem peccatorum in omnes
gentes incipientibus ab Hierosolyma **48** vos autem
estis testes horum **49** et ego mitto promissum
Patris mei in vos vos autem sedete in civitate
quoadusque induamini virtutem ex alto **50** eduxit
autem eos foras in Bethaniam et elevatis manibus
suis benedixit eis **51** et factum est dum benediceret
illis recessit ab eis et ferebatur in caelum **52** et ipsi
adorantes regressi sunt in Hierusalem cum gaudio
magno **53** et erant semper in templo laudantes et
benedicentes Deum amen

Iohannem

1 in principio erat Verbum et Verbum erat apud
Deum et Deus erat Verbum **2** hoc erat in principio
apud Deum **3** omnia per ipsum facta sunt et sine
ipso factum est nihil quod factum est **4** in ipso vita
erat et vita erat lux hominum **5** et lux in tenebris
lucet et tenebrae eam non conprehenderunt **6** fuit
homo missus a Deo cui nomen erat Iohannes **7** hic
venit in testimonium ut testimonium perhiberet
de lumine ut omnes crederent per illum **8** non
erat ille lux sed ut testimonium perhiberet de
lumine **9** erat lux vera quae inluminat omnem
hominem venientem in mundum **10** in mundo
erat et mundus per ipsum factus est et mundus
eum non cognovit **11** in propria venit et sui eum
non receperunt **12** quotquot autem receperunt
eum dedit eis potestatem filios Dei fieri his qui
credunt in nomine eius **13** qui non ex sanguinibus
neque ex voluntate carnis neque ex voluntate viri
sed ex Deo nati sunt **14** et Verbum caro factum
est et habitavit in nobis et vidimus gloriam eius
gloriam quasi unigeniti a Patre plenum gratiae
et veritatis **15** Iohannes testimonium perhibet de
ipso et clamat dicens hic erat quem dixi vobis
qui post me venturus est ante me factus est quia
prior me erat **16** et de plenitudine eius nos omnes
accepimus et gratiam pro gratia **17** quia lex per
Mosen data est gratia et veritas per Iesum Christum
facta est **18** Deum nemo vidit umquam unigenitus
Filius qui est in sinu Patris ipse enarravit **19** et hoc
est testimonium Iohannis quando miserunt Iudaei
ab Hierosolymis sacerdotes et Levitas ad eum ut
interrogarent eum tu quis es **20** et confessus est
et non negavit et confessus est quia non sum ego
Christus **21** et interrogaverunt eum quid ergo Helias
es tu et dicit non sum propheta es tu et respondit
non **22** dixerunt ergo ei quis es ut responsum
demus his qui miserunt nos quid dicis de te ipso
23 ait ego vox clamantis in deserto dirigite viam
Domini sicut dixit Esaias propheta **24** et qui missi
fuerant erant ex Pharisaeis **25** et interrogaverunt
eum et dixerunt ei quid ergo baptizas si tu non es
Christus neque Helias neque propheta **26** respondit
eis Iohannes dicens ego baptizo in aqua medius
autem vestrum stetit quem vos non scitis **27** ipse
est qui post me venturus est qui ante me factus est
cuius ego non sum dignus ut solvam eius corrigiam
calciamenti **28** haec in Bethania facta sunt trans
Iordanen ubi erat Iohannes baptizans **29** altera die
videt Iohannes Iesum venientem ad se et ait ecce
agnus Dei qui tollit peccatum mundi **30** hic est
de quo dixi post me venit vir qui ante me factus
est quia prior me erat **31** et ego nesciebam eum
sed ut manifestaretur Israhel propterea veni ego
in aqua baptizans **32** et testimonium perhibuit
Iohannes dicens quia vidi Spiritum descendentem
quasi columbam de caelo et mansit super eum **33** et
ego nesciebam eum sed qui misit me baptizare in
aqua ille mihi dixit super quem videris Spiritum
descendentem et manentem super eum hic est
qui baptizat in Spiritu Sancto **34** et ego vidi et
testimonium perhibui quia hic est Filius Dei **35**
altera die iterum stabat Iohannes et ex discipulis
eius duo **36** et respiciens Iesum ambulantem dicit
ecce agnus Dei **37** et audierunt eum duo discipuli
loquentem et secuti sunt Iesum **38** conversus autem
Iesus et videns eos sequentes dicit eis quid quaeritis
qui dixerunt ei rabbi quod dicitur interpretatum
magister ubi habitas **39** dicit eis venite et videte
venerunt et viderunt ubi maneret et apud eum
manserunt die illo hora autem erat quasi decima
40 erat autem Andreas frater Simonis Petri unus
ex duobus qui audierant ab Iohanne et secuti
fuerant eum **41** invenit hic primum fratrem suum
Simonem et dicit ei invenimus Messiam quod est
interpretatum Christus **42** et adduxit eum ad Iesum
intuitus autem eum Iesus dixit tu es Simon filius
Iohanna tu vocaberis Cephas quod interpretatur
Petrus **43** in crastinum voluit exire in Galilaeam et
invenit Philippum et dicit ei Iesus sequere me **44**
erat autem Philippus a Bethsaida civitate Andreae
et Petri **45** invenit Philippus Nathanahel et dicit ei
quem scripsit Moses in lege et prophetae invenimus
Iesum filium Ioseph a Nazareth **46** et dixit ei
Nathanahel a Nazareth potest aliquid boni esse dicit
ei Philippus veni et vide **47** vidit Iesus Nathanahel
venientem ad se et dicit de eo ecce vere Israhelita
in quo dolus non est **48** dicit ei Nathanahel unde
me nosti respondit Iesus et dixit ei priusquam te
Philippus vocaret cum esses sub ficu vidi te **49**
respondit ei Nathanahel et ait rabbi tu es Filius
Dei tu es rex Israhel **50** respondit Iesus et dixit
ei quia dixi tibi vidi te sub ficu credis maius his
videbis **51** et dicit ei amen amen dico vobis videbitis
caelum apertum et angelos Dei ascendentes et
descendentes supra Filium hominis

2 et die tertio nuptiae factae sunt in Cana Galilaeae
et erat mater Iesu ibi **2** vocatus est autem
ibi et Iesus et discipuli eius ad nuptias **3** et
deficiente vino dicit mater Iesu ad eum vinum
non habent **4** et dicit ei Iesus quid mihi et tibi
est mulier nondum venit hora mea **5** dicit mater
eius ministris quodcumque dixerit vobis facite

6 erant autem ibi lapideae hydriae sex positae
secundum purificationem Iudaeorum capientes
singulae metretas binas vel ternas 7 dicit eis Iesus
implete hydrias aqua et impleverunt eas usque
ad summum 8 et dicit eis Iesus haurite nunc et
ferte architriclino et tulerunt 9 ut autem gustavit
architriclinus aquam vinum factam et non sciebat
unde esset ministri autem sciebant qui haurierant
aquam vocat sponsum architriclinus 10 et dicit
ei omnis homo primum bonum vinum ponit et
cum inebriati fuerint tunc id quod deterius est
tu servasti bonum vinum usque adhuc 11 hoc
fecit initium signorum Iesus in Cana Galilaeae et
manifestavit gloriam suam et crediderunt in eum
discipuli eius 12 post hoc descendit Capharnaum
ipse et mater eius et fratres eius et discipuli eius et
ibi manserunt non multis diebus 13 et prope erat
pascha Iudaeorum et ascendit Hierosolyma Iesus
14 et invenit in templo vendentes boves et oves
et columbas et nummularios sedentes 15 et cum
fecisset quasi flagellum de funiculis omnes eiecit
de templo oves quoque et boves et nummulariorum
effudit aes et mensas subvertit 16 et his qui
columbas vendebant dixit auferte ista hinc nolite
facere domum Patris mei domum negotiationis 17
recordati vero sunt discipuli eius quia scriptum est
zelus domus tuae comedit me 18 responderunt ergo
Iudaei et dixerunt ei quod signum ostendis nobis
quia haec facis 19 respondit Iesus et dixit eis solvite
templum hoc et in tribus diebus excitabo illud
20 dixerunt ergo Iudaei quadraginta et sex annis
aedificatum est templum hoc et tu tribus diebus
excitabis illud 21 ille autem dicebat de templo
corporis sui 22 cum ergo resurrexisset a mortuis
recordati sunt discipuli eius quia hoc dicebat et
crediderunt scripturae et sermoni quem dixit Iesus
23 cum autem esset Hierosolymis in pascha in die
festo multi crediderunt in nomine eius videntes
signa eius quae faciebat 24 ipse autem Iesus non
credebat semet ipsum eis eo quod ipse nosset omnes
25 et quia opus ei non erat ut quis testimonium
perhiberet de homine ipse enim sciebat quid esset
in homine

3 erat autem homo ex Pharisaeis Nicodemus
nomine princeps Iudaeorum 2 hic venit ad eum
nocte et dixit ei rabbi scimus quia a Deo venisti
magister nemo enim potest haec signa facere quae
tu facis nisi fuerit Deus cum eo 3 respondit Iesus et
dixit ei amen amen dico tibi nisi quis natus fuerit
denuo non potest videre regnum Dei 4 dicit ad eum
Nicodemus quomodo potest homo nasci cum senex
sit numquid potest in ventrem matris suae iterato
introire et nasci 5 respondit Iesus amen amen dico
tibi nisi quis renatus fuerit ex aqua et Spiritu non
potest introire in regnum Dei 6 quod natum est ex
carne caro est et quod natum est ex Spiritu spiritus
est 7 non mireris quia dixi tibi oportet vos nasci
denuo 8 Spiritus ubi vult spirat et vocem eius audis
sed non scis unde veniat et quo vadat sic est omnis
qui natus est ex Spiritu 9 respondit Nicodemus et
dixit ei quomodo possunt haec fieri 10 respondit
Iesus et dixit ei tu es magister Israhel et haec
ignoras 11 amen amen dico tibi quia quod scimus
loquimur et quod vidimus testamur et testimonium
nostrum non accipitis 12 si terrena dixi vobis et non
creditis quomodo si dixero vobis caelestia credetis
13 et nemo ascendit in caelum nisi qui descendit
de caelo Filius hominis qui est in caelo 14 et sicut
Moses exaltavit serpentem in deserto ita exaltari
oportet Filium hominis 15 ut omnis qui credit in
ipso non pereat sed habeat vitam aeternam (aiōnios
g166) 16 sic enim dilexit Deus mundum ut Filium
suum unigenitum daret ut omnis qui credit in eum
non pereat sed habeat vitam aeternam (aiōnios g166)
17 non enim misit Deus Filium suum in mundum ut
iudicet mundum sed ut salvetur mundus per ipsum
18 qui credit in eum non iudicatur qui autem non
credit iam iudicatus est quia non credidit in nomine
unigeniti Filii Dei 19 hoc est autem iudicium quia
lux venit in mundum et dilexerunt homines magis
tenebras quam lucem erant enim eorum mala opera
20 omnis enim qui mala agit odit lucem et non venit
ad lucem ut non arguantur opera eius 21 qui autem
facit veritatem venit ad lucem ut manifestentur
eius opera quia in Deo sunt facta 22 post haec
venit Iesus et discipuli eius in iudaeam terram et
illic demorabatur cum eis et baptizabat 23 erat
autem et Iohannes baptizans in Aenon iuxta Salim
quia aquae multae erant illic et adveniebant et
baptizabantur 24 nondum enim missus fuerat in
carcerem Iohannes 25 facta est ergo quaestio ex
discipulis Iohannis cum Iudaeis de purificatione
26 et venerunt ad Iohannem et dixerunt ei rabbi
qui erat tecum trans Iordanen cui tu testimonium
perhibuisti ecce hic baptizat et omnes veniunt ad
eum 27 respondit Iohannes et dixit non potest
homo accipere quicquam nisi fuerit ei datum de
caelo 28 ipsi vos mihi testimonium perhibetis quod
dixerim ego non sum Christus sed quia missus
sum ante illum 29 qui habet sponsam sponsus est
amicus autem sponsi qui stat et audit eum gaudio
gaudet propter vocem sponsi hoc ergo gaudium
meum impletum est 30 illum oportet crescere me
autem minui 31 qui desursum venit supra omnes
est qui est de terra de terra est et de terra loquitur

qui de caelo venit supra omnes est **32** et quod vidit
et audivit hoc testatur et testimonium eius nemo
accipit **33** qui accipit eius testimonium signavit quia
Deus verax est **34** quem enim misit Deus verba Dei
loquitur non enim ad mensuram dat Deus Spiritum
35 Pater diligit Filium et omnia dedit in manu eius
36 qui credit in Filium habet vitam aeternam qui
autem incredulus est Filio non videbit vitam sed ira
Dei manet super eum **(aiōnios g166)**

4 ut ergo cognovit Iesus quia audierunt Pharisaei
quia Iesus plures discipulos facit et baptizat
quam Iohannes **2** quamquam Iesus non baptizaret
sed discipuli eius **3** reliquit Iudaeam et abiit iterum
in Galilaeam **4** oportebat autem eum transire per
Samariam **5** venit ergo in civitatem Samariae quae
dicitur Sychar iuxta praedium quod dedit Iacob
Ioseph filio suo **6** erat autem ibi fons Iacob Iesus
ergo fatigatus ex itinere sedebat sic super fontem
hora erat quasi sexta **7** venit mulier de Samaria
haurire aquam dicit ei Iesus da mihi bibere **8**
discipuli enim eius abierant in civitatem ut cibos
emerent **9** dicit ergo ei mulier illa samaritana
quomodo tu Iudaeus cum sis bibere a me poscis
quae sum mulier samaritana non enim coutuntur
Iudaei Samaritanis **10** respondit Iesus et dixit ei si
scires donum Dei et quis est qui dicit tibi da mihi
bibere tu forsitan petisses ab eo et dedisset tibi
aquam vivam **11** dicit ei mulier Domine neque in
quo haurias habes et puteus altus est unde ergo
habes aquam vivam **12** numquid tu maior es patre
nostro Iacob qui dedit nobis puteum et ipse ex eo
bibit et filii eius et pecora eius **13** respondit Iesus et
dixit ei omnis qui bibit ex aqua hac sitiet iterum
14 qui autem biberit ex aqua quam ego dabo ei
non sitiet in aeternum sed aqua quam dabo ei fiet
in eo fons aquae salientis in vitam aeternam **(aiōn
g165, aiōnios g166)** **15** dicit ad eum mulier Domine da
mihi hanc aquam ut non sitiam neque veniam huc
haurire **16** dicit ei Iesus vade voca virum tuum et
veni huc **17** respondit mulier et dixit non habeo
virum dicit ei Iesus bene dixisti quia non habeo
virum **18** quinque enim viros habuisti et nunc
quem habes non est tuus vir hoc vere dixisti **19**
dicit ei mulier Domine video quia propheta es
tu **20** patres nostri in monte hoc adoraverunt et
vos dicitis quia Hierosolymis est locus ubi adorare
oportet **21** dicit ei Iesus mulier crede mihi quia
veniet hora quando neque in monte hoc neque
in Hierosolymis adorabitis Patrem **22** vos adoratis
quod nescitis nos adoramus quod scimus quia salus
ex Iudaeis est **23** sed venit hora et nunc est quando
veri adoratores adorabunt Patrem in spiritu et
veritate nam et Pater tales quaerit qui adorent
eum **24** spiritus est Deus et eos qui adorant eum
in spiritu et veritate oportet adorare **25** dicit ei
mulier scio quia Messias venit qui dicitur Christus
cum ergo venerit ille nobis adnuntiabit omnia
26 dicit ei Iesus ego sum qui loquor tecum **27** et
continuo venerunt discipuli eius et mirabantur
quia cum muliere loquebatur nemo tamen dixit
quid quaeris aut quid loqueris cum ea **28** reliquit
ergo hydriam suam mulier et abiit in civitatem et
dicit illis hominibus **29** venite videte hominem qui
dixit mihi omnia quaecumque feci numquid ipse
est Christus **30** exierunt de civitate et veniebant ad
eum **31** interea rogabant eum discipuli dicentes
rabbi manduca **32** ille autem dixit eis ego cibum
habeo manducare quem vos nescitis **33** dicebant
ergo discipuli ad invicem numquid aliquis adtulit
ei manducare **34** dicit eis Iesus meus cibus est ut
faciam voluntatem eius qui misit me ut perficiam
opus eius **35** nonne vos dicitis quod adhuc quattuor
menses sunt et messis venit ecce dico vobis levate
oculos vestros et videte regiones quia albae sunt
iam ad messem **36** et qui metit mercedem accipit
et congregat fructum in vitam aeternam ut et qui
seminat simul gaudeat et qui metit **(aiōnios g166)**
37 in hoc enim est verbum verum quia alius est
qui seminat et alius est qui metit **38** ego misi vos
metere quod vos non laborastis alii laboraverunt
et vos in laborem eorum introistis **39** ex civitate
autem illa multi crediderunt in eum Samaritanorum
propter verbum mulieris testimonium perhibentis
quia dixit mihi omnia quaecumque feci **40** cum
venissent ergo ad illum Samaritani rogaverunt
eum ut ibi maneret et mansit ibi duos dies **41**
et multo plures crediderunt propter sermonem
eius **42** et mulieri dicebant quia iam non propter
tuam loquellam credimus ipsi enim audivimus et
scimus quia hic est vere salvator mundi **43** post
duos autem dies exiit inde et abiit in Galilaeam
44 ipse enim Iesus testimonium perhibuit quia
propheta in sua patria honorem non habet **45** cum
ergo venisset in Galilaeam exceperunt eum Galilaei
cum omnia vidissent quae fecerat Hierosolymis
in die festo et ipsi enim venerant in diem festum
46 venit ergo iterum in Cana Galilaeae ubi fecit
aquam vinum et erat quidam regulus cuius filius
infirmabatur Capharnaum **47** hic cum audisset quia
Iesus adveniret a Iudaea in Galilaeam abiit ad eum
et rogabat eum ut descenderet et sanaret filium
eius incipiebat enim mori **48** dixit ergo Iesus ad
eum nisi signa et prodigia videritis non creditis **49**
dicit ad eum regulus Domine descende priusquam
moriatur filius meus **50** dicit ei Iesus vade filius

tuus vivit credidit homo sermoni quem dixit ei
Iesus et ibat **51** iam autem eo descendente servi
occurrerunt ei et nuntiaverunt dicentes quia filius
eius viveret **52** interrogabat ergo horam ab eis in
qua melius habuerit et dixerunt ei quia heri hora
septima reliquit eum febris **53** cognovit ergo pater
quia illa hora erat in qua dixit ei Iesus filius tuus
vivit et credidit ipse et domus eius tota **54** hoc
iterum secundum signum fecit Iesus cum venisset a
Iudaea in Galilaeam

5 post haec erat dies festus Iudaeorum et ascendit
Iesus Hierosolymis **2** est autem Hierosolymis
super Probatica piscina quae cognominatur hebraice
Bethsaida quinque porticus habens **3** in his iacebat
multitudo magna languentium caecorum claudorum
aridorum expectantium aquae motum **5** erat autem
quidam homo ibi triginta et octo annos habens in
infirmitate sua **6** hunc cum vidisset Iesus iacentem
et cognovisset quia multum iam tempus habet
dicit ei vis sanus fieri **7** respondit ei languidus
Domine hominem non habeo ut cum turbata fuerit
aqua mittat me in piscinam dum venio enim ego
alius ante me descendit **8** dicit ei Iesus surge tolle
grabattum tuum et ambula **9** et statim sanus factus
est homo et sustulit grabattum suum et ambulabat
erat autem sabbatum in illo die **10** dicebant Iudaei
illi qui sanatus fuerat sabbatum est non licet tibi
tollere grabattum tuum **11** respondit eis qui me
fecit sanum ille mihi dixit tolle grabattum tuum et
ambula **12** interrogaverunt ergo eum quis est ille
homo qui dixit tibi tolle grabattum tuum et ambula
13 is autem qui sanus fuerat effectus nesciebat quis
esset Iesus enim declinavit turba constituta in loco
14 postea invenit eum Iesus in templo et dixit illi
ecce sanus factus es iam noli peccare ne deterius
tibi aliquid contingat **15** abiit ille homo et nuntiavit
Iudaeis quia Iesus esset qui fecit eum sanum **16**
propterea persequebantur Iudaei Iesum quia haec
faciebat in sabbato **17** Iesus autem respondit eis
Pater meus usque modo operatur et ego operor
18 propterea ergo magis quaerebant eum Iudaei
interficere quia non solum solvebat sabbatum sed
et Patrem suum dicebat Deum aequalem se faciens
Deo respondit itaque Iesus et dixit eis **19** amen amen
dico vobis non potest Filius a se facere quicquam
nisi quod viderit Patrem facientem quaecumque
enim ille fecerit haec et Filius similiter facit **20** Pater
enim diligit Filium et omnia demonstrat ei quae
ipse facit et maiora his demonstrabit ei opera ut
vos miremini **21** sicut enim Pater suscitat mortuos
et vivificat sic et Filius quos vult vivificat **22** neque
enim Pater iudicat quemquam sed iudicium omne
dedit Filio **23** ut omnes honorificent Filium sicut
honorificant Patrem qui non honorificat Filium non
honorificat Patrem qui misit illum **24** amen amen
dico vobis quia qui verbum meum audit et credit ei
qui misit me habet vitam aeternam et in iudicium
non venit sed transit a morte in vitam **(aiōnios g166)**
25 amen amen dico vobis quia venit hora et nunc
est quando mortui audient vocem Filii Dei et qui
audierint vivent **26** sicut enim Pater habet vitam
in semet ipso sic dedit et Filio vitam habere in
semet ipso **27** et potestatem dedit ei et iudicium
facere quia Filius hominis est **28** nolite mirari hoc
quia venit hora in qua omnes qui in monumentis
sunt audient vocem eius **29** et procedent qui bona
fecerunt in resurrectionem vitae qui vero mala
egerunt in resurrectionem iudicii **30** non possum
ego a me ipso facere quicquam sicut audio iudico
et iudicium meum iustum est quia non quaero
voluntatem meam sed voluntatem eius qui misit me
31 si ego testimonium perhibeo de me testimonium
meum non est verum **32** alius est qui testimonium
perhibet de me et scio quia verum est testimonium
quod perhibet de me **33** vos misistis ad Iohannem
et testimonium perhibuit veritati **34** ego autem non
ab homine testimonium accipio sed haec dico ut
vos salvi sitis **35** ille erat lucerna ardens et lucens
vos autem voluistis exultare ad horam in luce eius
36 ego autem habeo testimonium maius Iohanne
opera enim quae dedit mihi Pater ut perficiam ea
ipsa opera quae ego facio testimonium perhibent
de me quia Pater me misit **37** et qui misit me Pater
ipse testimonium perhibuit de me neque vocem
eius umquam audistis neque speciem eius vidistis
38 et verbum eius non habetis in vobis manens quia
quem misit ille huic vos non creditis **39** scrutamini
scripturas quia vos putatis in ipsis vitam aeternam
habere et illae sunt quae testimonium perhibent
de me **(aiōnios g166)** **40** et non vultis venire ad me
ut vitam habeatis **41** claritatem ab hominibus non
accipio **42** sed cognovi vos quia dilectionem Dei non
habetis in vobis **43** ego veni in nomine Patris mei
et non accipitis me si alius venerit in nomine suo
illum accipietis **44** quomodo potestis vos credere
qui gloriam ab invicem accipitis et gloriam quae a
solo est Deo non quaeritis **45** nolite putare quia ego
accusaturus sim vos apud Patrem est qui accuset vos
Moses in quo vos speratis **46** si enim crederetis Mosi
crederetis forsitan et mihi de me enim ille scripsit
47 si autem illius litteris non creditis quomodo meis
verbis credetis

6 post haec abiit Iesus trans mare Galilaeae quod
est Tiberiadis **2** et sequebatur eum multitudo

magna quia videbant signa quae faciebat super
his qui infirmabantur 3 subiit ergo in montem
Iesus et ibi sedebat cum discipulis suis 4 erat
autem proximum pascha dies festus Iudaeorum 5
cum sublevasset ergo oculos Iesus et vidisset quia
multitudo maxima venit ad eum dicit ad Philippum
unde ememus panes ut manducent hii 6 hoc autem
dicebat temptans eum ipse enim sciebat quid esset
facturus 7 respondit ei Philippus ducentorum
denariorum panes non sufficiunt eis ut unusquisque
modicum quid accipiat 8 dicit ei unus ex discipulis
eius Andreas frater Simonis Petri 9 est puer unus
hic qui habet quinque panes hordiacios et duos
pisces sed haec quid sunt inter tantos 10 dixit ergo
Iesus facite homines discumbere erat autem faenum
multum in loco discubuerunt ergo viri numero quasi
quinque milia 11 accepit ergo panes Iesus et cum
gratias egisset distribuit discumbentibus similiter et
ex piscibus quantum volebant 12 ut autem impleti
sunt dixit discipulis suis colligite quae superaverunt
fragmenta ne pereant 13 collegerunt ergo et
impleverunt duodecim cofinos fragmentorum ex
quinque panibus hordiaciis quae superfuerunt
his qui manducaverunt 14 illi ergo homines cum
vidissent quod fecerat signum dicebant quia hic
est vere propheta qui venturus est in mundum 15
Iesus ergo cum cognovisset quia venturi essent
ut raperent eum et facerent eum regem fugit
iterum in montem ipse solus 16 ut autem sero
factum est descenderunt discipuli eius ad mare 17
et cum ascendissent navem venerunt trans mare
in Capharnaum et tenebrae iam factae erant et
non venerat ad eos Iesus 18 mare autem vento
magno flante exsurgebat 19 cum remigassent ergo
quasi stadia viginti quinque aut triginta vident
Iesum ambulantem super mare et proximum navi
fieri et timuerunt 20 ille autem dicit eis ego sum
nolite timere 21 voluerunt ergo accipere eum in
navi et statim fuit navis ad terram quam ibant
22 altera die turba quae stabat trans mare vidit
quia navicula alia non erat ibi nisi una et quia non
introisset cum discipulis suis Iesus in navem sed soli
discipuli eius abissent 23 aliae vero supervenerunt
naves a Tiberiade iuxta locum ubi manducaverant
panem gratias agente Domino 24 cum ergo vidisset
turba quia Iesus non esset ibi neque discipuli eius
ascenderunt naviculas et venerunt Capharnaum
quaerentes Iesum 25 et cum invenissent eum
trans mare dixerunt ei rabbi quando huc venisti
26 respondit eis Iesus et dixit amen amen dico
vobis quaeritis me non quia vidistis signa sed
quia manducastis ex panibus et saturati estis 27
operamini non cibum qui perit sed qui permanet in
vitam aeternam quem Filius hominis vobis dabit
hunc enim Pater signavit Deus (aiōnios g166) 28
dixerunt ergo ad eum quid faciemus ut operemur
opera Dei 29 respondit Iesus et dixit eis hoc est opus
Dei ut credatis in eum quem misit ille 30 dixerunt
ergo ei quod ergo tu facis signum ut videamus
et credamus tibi quid operaris 31 patres nostri
manna manducaverunt in deserto sicut scriptum
est panem de caelo dedit eis manducare 32 dixit
ergo eis Iesus amen amen dico vobis non Moses
dedit vobis panem de caelo sed Pater meus dat
vobis panem de caelo verum 33 panis enim Dei
est qui descendit de caelo et dat vitam mundo 34
dixerunt ergo ad eum Domine semper da nobis
panem hunc 35 dixit autem eis Iesus ego sum panis
vitae qui veniet ad me non esuriet et qui credit
in me non sitiet umquam 36 sed dixi vobis quia
et vidistis me et non creditis 37 omne quod dat
mihi Pater ad me veniet et eum qui venit ad me
non eiciam foras 38 quia descendi de caelo non ut
faciam voluntatem meam sed voluntatem eius qui
misit me 39 haec est autem voluntas eius qui misit
me Patris ut omne quod dedit mihi non perdam ex
eo sed resuscitem illum novissimo die 40 haec est
enim voluntas Patris mei qui misit me ut omnis
qui videt Filium et credit in eum habeat vitam
aeternam et resuscitabo ego eum in novissimo die
(aiōnios g166) 41 murmurabant ergo Iudaei de illo
quia dixisset ego sum panis qui de caelo descendi
42 et dicebant nonne hic est Iesus filius Ioseph
cuius nos novimus patrem et matrem quomodo
ergo dicit hic quia de caelo descendi 43 respondit
ergo Iesus et dixit eis nolite murmurare in invicem
44 nemo potest venire ad me nisi Pater qui misit
me traxerit eum et ego resuscitabo eum novissimo
die 45 est scriptum in prophetis et erunt omnes
docibiles Dei omnis qui audivit a Patre et didicit
venit ad me 46 non quia Patrem vidit quisquam
nisi is qui est a Deo hic vidit Patrem 47 amen amen
dico vobis qui credit in me habet vitam aeternam
(aiōnios g166) 48 ego sum panis vitae 49 patres vestri
manducaverunt in deserto manna et mortui sunt
50 hic est panis de caelo descendens ut si quis ex
ipso manducaverit non moriatur 51 ego sum panis
vivus qui de caelo descendi si quis manducaverit ex
hoc pane vivet in aeternum et panis quem ego dabo
caro mea est pro mundi vita (aiōn g165) 52 litigabant
ergo Iudaei ad invicem dicentes quomodo potest
hic nobis carnem suam dare ad manducandum
53 dixit ergo eis Iesus amen amen dico vobis nisi
manducaveritis carnem Filii hominis et biberitis
eius sanguinem non habetis vitam in vobis 54 qui
manducat meam carnem et bibit meum sanguinem

habet vitam aeternam et ego resuscitabo eum in
novissimo die (aiōnios g166) 55 caro enim mea vere
est cibus et sanguis meus vere est potus 56 qui
manducat meam carnem et bibit meum sanguinem
in me manet et ego in illo 57 sicut misit me vivens
Pater et ego vivo propter Patrem et qui manducat
me et ipse vivet propter me 58 hic est panis qui de
caelo descendit non sicut manducaverunt patres
vestri manna et mortui sunt qui manducat hunc
panem vivet in aeternum (aiōn g165) 59 haec dixit
in synagoga docens in Capharnaum 60 multi ergo
audientes ex discipulis eius dixerunt durus est hic
sermo quis potest eum audire 61 sciens autem
Iesus apud semet ipsum quia murmurarent de hoc
discipuli eius dixit eis hoc vos scandalizat 62 si
ergo videritis Filium hominis ascendentem ubi erat
prius 63 spiritus est qui vivificat caro non prodest
quicquam verba quae ego locutus sum vobis spiritus
et vita sunt 64 sed sunt quidam ex vobis qui non
credunt sciebat enim ab initio Iesus qui essent
credentes et quis traditurus esset eum 65 et dicebat
propterea dixi vobis quia nemo potest venire ad me
nisi fuerit ei datum a Patre meo 66 ex hoc multi
discipulorum eius abierunt retro et iam non cum
illo ambulabant 67 dixit ergo Iesus ad duodecim
numquid et vos vultis abire 68 respondit ergo ei
Simon Petrus Domine ad quem ibimus verba vitae
aeternae habes (aiōnios g166) 69 et nos credidimus
et cognovimus quia tu es Christus Filius Dei 70
respondit eis Iesus nonne ego vos duodecim elegi et
ex vobis unus diabolus est 71 dicebat autem Iudam
Simonis Scariotis hic enim erat traditurus eum cum
esset unus ex duodecim

7 post haec ambulabat Iesus in Galilaeam non enim
volebat in Iudaeam ambulare quia quaerebant
eum Iudaei interficere 2 erat autem in proximo dies
festus Iudaeorum scenopegia 3 dixerunt autem ad
eum fratres eius transi hinc et vade in Iudaeam ut
et discipuli tui videant opera tua quae facis 4 nemo
quippe in occulto quid facit et quaerit ipse in palam
esse si haec facis manifesta te ipsum mundo 5 neque
enim fratres eius credebant in eum 6 dicit ergo eis
Iesus tempus meum nondum advenit tempus autem
vestrum semper est paratum 7 non potest mundus
odisse vos me autem odit quia ego testimonium
perhibeo de illo quia opera eius mala sunt 8 vos
ascendite ad diem festum hunc ego non ascendo ad
diem festum istum quia meum tempus nondum
impletum est 9 haec cum dixisset ipse mansit in
Galilaea 10 ut autem ascenderunt fratres eius tunc
et ipse ascendit ad diem festum non manifeste
sed quasi in occulto 11 Iudaei ergo quaerebant
eum in die festo et dicebant ubi est ille 12 et
murmur multus de eo erat in turba; quidam enim
dicebant quia bonus est alii autem dicebant non sed
seducit turbas 13 nemo tamen palam loquebatur
de illo propter metum Iudaeorum 14 iam autem
die festo mediante ascendit Iesus in templum et
docebat 15 et mirabantur Iudaei dicentes quomodo
hic litteras scit cum non didicerit 16 respondit eis
Iesus et dixit mea doctrina non est mea sed eius qui
misit me 17 si quis voluerit voluntatem eius facere
cognoscet de doctrina utrum ex Deo sit an ego a
me ipso loquar 18 qui a semet ipso loquitur gloriam
propriam quaerit qui autem quaerit gloriam eius
qui misit illum hic verax est et iniustitia in illo
non est 19 nonne Moses dedit vobis legem et
nemo ex vobis facit legem 20 quid me quaeritis
interficere respondit turba et dixit daemonium
habes quis te quaerit interficere 21 respondit Iesus
et dixit eis unum opus feci et omnes miramini 22
propterea Moses dedit vobis circumcisionem non
quia ex Mose est sed ex patribus et in sabbato
circumciditis hominem 23 si circumcisionem accipit
homo in sabbato ut non solvatur lex Mosi mihi
indignamini quia totum hominem sanum feci in
sabbato 24 nolite iudicare secundum faciem sed
iustum iudicium iudicate 25 dicebant ergo quidam
ex Hierosolymis nonne hic est quem quaerunt
interficere 26 et ecce palam loquitur et nihil ei
dicunt numquid vere cognoverunt principes quia
hic est Christus 27 sed hunc scimus unde sit Christus
autem cum venerit nemo scit unde sit 28 clamabat
ergo docens in templo Iesus et dicens et me scitis
et unde sim scitis et a me ipso non veni sed est
verus qui misit me quem vos non scitis 29 ego
scio eum quia ab ipso sum et ipse me misit 30
quaerebant ergo eum adprehendere et nemo misit
in illum manus quia nondum venerat hora eius
31 de turba autem multi crediderunt in eum et
dicebant Christus cum venerit numquid plura signa
faciet quam quae hic facit 32 audierunt Pharisaei
turbam murmurantem de illo haec et miserunt
principes et Pharisaei ministros ut adprehenderent
eum 33 dixit ergo Iesus adhuc modicum tempus
vobiscum sum et vado ad eum qui misit me 34
quaeretis me et non invenietis et ubi sum ego vos
non potestis venire 35 dixerunt ergo Iudaei ad
se ipsos quo hic iturus est quia non inveniemus
eum numquid in dispersionem gentium iturus est
et docturus gentes 36 quis est hic sermo quem
dixit quaeretis me et non invenietis et ubi sum
ego non potestis venire 37 in novissimo autem die
magno festivitatis stabat Iesus et clamabat dicens si
quis sitit veniat ad me et bibat 38 qui credit in me

sicut dixit scriptura flumina de ventre eius fluent
aquae vivae 39 hoc autem dixit de Spiritu quem
accepturi erant credentes in eum non enim erat
Spiritus quia Iesus nondum fuerat glorificatus 40 ex
illa ergo turba cum audissent hos sermones eius
dicebant hic est vere propheta 41 alii dicebant hic
est Christus quidam autem dicebant numquid a
Galilaea Christus venit 42 nonne scriptura dicit
quia ex semine David et Bethleem castello ubi
erat David venit Christus 43 dissensio itaque facta
est in turba propter eum 44 quidam autem ex
ipsis volebant adprehendere eum sed nemo misit
super illum manus 45 venerunt ergo ministri ad
pontifices et Pharisaeos et dixerunt eis illi quare
non adduxistis eum 46 responderunt ministri
numquam sic locutus est homo sicut hic homo 47
responderunt ergo eis Pharisaei numquid et vos
seducti estis 48 numquid aliquis ex principibus
credidit in eum aut ex Pharisaeis 49 sed turba
haec quae non novit legem maledicti sunt 50 dicit
Nicodemus ad eos ille qui venit ad eum nocte qui
unus erat ex ipsis 51 numquid lex nostra iudicat
hominem nisi audierit ab ipso prius et cognoverit
quid faciat 52 responderunt et dixerunt ei numquid
et tu Galilaeus es scrutare et vide quia propheta a
Galilaea non surgit 53 et reversi sunt unusquisque
in domum suam

8 Iesus autem perrexit in montem Oliveti 2 et
diluculo iterum venit in templum et omnis
populus venit ad eum et sedens docebat eos 3
adducunt autem scribae et Pharisaei mulierem
in adulterio deprehensam et statuerunt eam in
medio 4 et dixerunt ei magister haec mulier modo
deprehensa est in adulterio 5 in lege autem Moses
mandavit nobis huiusmodi lapidare tu ergo quid
dicis 6 haec autem dicebant temptantes eum ut
possent accusare eum Iesus autem inclinans se
deorsum digito scribebat in terra 7 cum autem
perseverarent interrogantes eum erexit se et dixit
eis qui sine peccato est vestrum primus in illam
lapidem mittat 8 et iterum se inclinans scribebat in
terra 9 audientes autem unus post unum exiebant
incipientes a senioribus et remansit solus et mulier
in medio stans 10 erigens autem se Iesus dixit
ei mulier ubi sunt nemo te condemnavit 11 quae
dixit nemo Domine dixit autem Iesus nec ego te
condemnabo vade et amplius iam noli peccare
12 iterum ergo locutus est eis Iesus dicens ego
sum lux mundi qui sequitur me non ambulabit in
tenebris sed habebit lucem vitae 13 dixerunt ergo
ei Pharisaei tu de te ipso testimonium perhibes
testimonium tuum non est verum 14 respondit Iesus
et dixit eis et si ego testimonium perhibeo de me
ipso verum est testimonium meum quia scio unde
veni et quo vado vos autem nescitis unde venio aut
quo vado 15 vos secundum carnem iudicatis ego
non iudico quemquam 16 et si iudico ego iudicium
meum verum est quia solus non sum sed ego et qui
me misit Pater 17 et in lege vestra scriptum est
quia duorum hominum testimonium verum est 18
ego sum qui testimonium perhibeo de me ipso et
testimonium perhibet de me qui misit me Pater 19
dicebant ergo ei ubi est Pater tuus respondit Iesus
neque me scitis neque Patrem meum si me sciretis
forsitan et Patrem meum sciretis 20 haec verba
locutus est in gazofilacio docens in templo et nemo
adprehendit eum quia necdum venerat hora eius
21 dixit ergo iterum eis Iesus ego vado et quaeretis
me et in peccato vestro moriemini quo ego vado
vos non potestis venire 22 dicebant ergo Iudaei
numquid interficiet semet ipsum quia dicit quo ego
vado vos non potestis venire 23 et dicebat eis vos de
deorsum estis ego de supernis sum vos de mundo
hoc estis ego non sum de hoc mundo 24 dixi ergo
vobis quia moriemini in peccatis vestris si enim
non credideritis quia ego sum moriemini in peccato
vestro 25 dicebant ergo ei tu quis es dixit eis Iesus
principium quia et loquor vobis 26 multa habeo de
vobis loqui et iudicare sed qui misit me verax est et
ego quae audivi ab eo haec loquor in mundo 27 et
non cognoverunt quia Patrem eis dicebat 28 dixit
ergo eis Iesus cum exaltaveritis Filium hominis
tunc cognoscetis quia ego sum et a me ipso facio
nihil sed sicut docuit me Pater haec loquor 29 et
qui me misit mecum est non reliquit me solum
quia ego quae placita sunt ei facio semper 30 haec
illo loquente multi crediderunt in eum 31 dicebat
ergo Iesus ad eos qui crediderunt ei Iudaeos si vos
manseritis in sermone meo vere discipuli mei eritis
32 et cognoscetis veritatem et veritas liberabit vos
33 responderunt ei semen Abrahae sumus et nemini
servivimus umquam quomodo tu dicis liberi eritis
34 respondit eis Iesus amen amen dico vobis quia
omnis qui facit peccatum servus est peccati 35
servus autem non manet in domo in aeternum filius
manet in aeternum (aiōn g165) 36 si ergo Filius vos
liberaverit vere liberi eritis 37 scio quia filii Abrahae
estis sed quaeritis me interficere quia sermo meus
non capit in vobis 38 ego quod vidi apud Patrem
loquor et vos quae vidistis apud patrem vestrum
facitis 39 responderunt et dixerunt ei pater noster
Abraham est dicit eis Iesus si filii Abrahae estis
opera Abrahae facite 40 nunc autem quaeritis me
interficere hominem qui veritatem vobis locutus
sum quam audivi a Deo hoc Abraham non fecit 41

vos facitis opera patris vestri dixerunt itaque ei
nos ex fornicatione non sumus nati unum patrem
habemus Deum **42** dixit ergo eis Iesus si Deus pater
vester esset diligeretis utique me ego enim ex Deo
processi et veni neque enim a me ipso veni sed ille
me misit **43** quare loquellam meam non cognoscitis
quia non potestis audire sermonem meum **44** vos ex
patre diabolo estis et desideria patris vestri vultis
facere ille homicida erat ab initio et in veritate
non stetit quia non est veritas in eo cum loquitur
mendacium ex propriis loquitur quia mendax est et
pater eius **45** ego autem quia veritatem dico non
creditis mihi **46** quis ex vobis arguit me de peccato
si veritatem dico quare vos non creditis mihi **47**
qui est ex Deo verba Dei audit propterea vos non
auditis quia ex Deo non estis **48** responderunt igitur
Iudaei et dixerunt ei nonne bene dicimus nos quia
Samaritanus es tu et daemonium habes **49** respondit
Iesus ego daemonium non habeo sed honorifico
Patrem meum et vos inhonoratis me **50** ego autem
non quaero gloriam meam est qui quaerit et iudicat
51 amen amen dico vobis si quis sermonem meum
servaverit mortem non videbit in aeternum **(aiōn
g165)** **52** dixerunt ergo Iudaei nunc cognovimus
quia daemonium habes Abraham mortuus est et
prophetae et tu dicis si quis sermonem meum
servaverit non gustabit mortem in aeternum **(aiōn
g165)** **53** numquid tu maior es patre nostro Abraham
qui mortuus est et prophetae mortui sunt quem
te ipsum facis **54** respondit Iesus si ego glorifico
me ipsum gloria mea nihil est est Pater meus qui
glorificat me quem vos dicitis quia Deus noster est
55 et non cognovistis eum ego autem novi eum et si
dixero quia non scio eum ero similis vobis mendax
sed scio eum et sermonem eius servo **56** Abraham
pater vester exultavit ut videret diem meum et
vidit et gavisus est **57** dixerunt ergo Iudaei ad eum
quinquaginta annos nondum habes et Abraham
vidisti **58** dixit eis Iesus amen amen dico vobis
antequam Abraham fieret ego sum **59** tulerunt ergo
lapides ut iacerent in eum Iesus autem abscondit se
et exivit de templo

9 et praeteriens vidit hominem caecum a nativitate
2 et interrogaverunt eum discipuli sui rabbi quis
peccavit hic aut parentes eius ut caecus nasceretur
3 respondit Iesus neque hic peccavit neque parentes
eius sed ut manifestetur opera Dei in illo **4** me
oportet operari opera eius qui misit me donec
dies est venit nox quando nemo potest operari **5**
quamdiu in mundo sum lux sum mundi **6** haec
cum dixisset expuit in terram et fecit lutum ex
sputo et linuit lutum super oculos eius **7** et dixit ei
vade lava in natatoria Siloae quod interpretatur
Missus abiit ergo et lavit et venit videns **8** itaque
vicini et qui videbant eum prius quia mendicus erat
dicebant nonne hic est qui sedebat et mendicabat
alii dicebant quia hic est **9** alii autem nequaquam
sed similis est eius ille dicebat quia ego sum **10**
dicebant ergo ei quomodo aperti sunt oculi tibi
11 respondit ille homo qui dicitur Iesus lutum
fecit et unxit oculos meos et dixit mihi vade ad
natatoriam Siloae et lava et abii et lavi et vidi **12**
dixerunt ei ubi est ille ait nescio **13** adducunt eum
ad Pharisaeos qui caecus fuerat **14** erat autem
sabbatum quando lutum fecit Iesus et aperuit oculos
eius **15** iterum ergo interrogabant eum Pharisaei
quomodo vidisset ille autem dixit eis lutum posuit
mihi super oculos et lavi et video **16** dicebant
ergo ex Pharisaeis quidam non est hic homo a Deo
quia sabbatum non custodit alii dicebant quomodo
potest homo peccator haec signa facere et scisma
erat in eis **17** dicunt ergo caeco iterum tu quid dicis
de eo qui aperuit oculos tuos ille autem dixit quia
propheta est **18** non crediderunt ergo Iudaei de illo
quia caecus fuisset et vidisset donec vocaverunt
parentes eius qui viderat **19** et interrogaverunt
eos dicentes hic est filius vester quem vos dicitis
quia caecus natus est quomodo ergo nunc videt **20**
responderunt eis parentes eius et dixerunt scimus
quia hic est filius noster et quia caecus natus est
21 quomodo autem nunc videat nescimus aut quis
eius aperuit oculos nos nescimus ipsum interrogate
aetatem habet ipse de se loquatur **22** haec dixerunt
parentes eius quia timebant Iudaeos iam enim
conspiraverant Iudaei ut si quis eum confiteretur
Christum extra synagogam fieret **23** propterea
parentes eius dixerunt quia aetatem habet ipsum
interrogate **24** vocaverunt ergo rursum hominem
qui fuerat caecus et dixerunt ei da gloriam Deo
nos scimus quia hic homo peccator est **25** dixit
ergo ille si peccator est nescio unum scio quia
caecus cum essem modo video **26** dixerunt ergo
illi quid fecit tibi quomodo aperuit tibi oculos **27**
respondit eis dixi vobis iam et audistis quid iterum
vultis audire numquid et vos vultis discipuli eius
fieri **28** maledixerunt ei et dixerunt tu discipulus
illius es nos autem Mosi discipuli sumus **29** nos
scimus quia Mosi locutus est Deus hunc autem
nescimus unde sit **30** respondit ille homo et dixit
eis in hoc enim mirabile est quia vos nescitis unde
sit et aperuit meos oculos **31** scimus autem quia
peccatores Deus non audit sed si quis Dei cultor est
et voluntatem eius facit hunc exaudit **32** a saeculo
non est auditum quia aperuit quis oculos caeci
nati **(aiōn g165)** **33** nisi esset hic a Deo non poterat

facere quicquam **34** responderunt et dixerunt ei in
peccatis natus es totus et tu doces nos et eiecerunt
eum foras **35** audivit Iesus quia eiecerunt eum
foras et cum invenisset eum dixit ei tu credis in
Filium Dei **36** respondit ille et dixit quis est Domine
ut credam in eum **37** et dixit ei Iesus et vidisti
eum et qui loquitur tecum ipse est **38** at ille ait
credo Domine et procidens adoravit eum **39** dixit
ei Iesus in iudicium ego in hunc mundum veni ut
qui non vident videant et qui vident caeci fiant **40**
et audierunt ex Pharisaeis qui cum ipso erant et
dixerunt ei numquid et nos caeci sumus **41** dixit eis
Iesus si caeci essetis non haberetis peccatum nunc
vero dicitis quia videmus peccatum vestrum manet

10 amen amen dico vobis qui non intrat per
ostium in ovile ovium sed ascendit aliunde ille
fur est et latro **2** qui autem intrat per ostium pastor
est ovium **3** huic ostiarius aperit et oves vocem
eius audiunt et proprias oves vocat nominatim
et educit eas **4** et cum proprias oves emiserit
ante eas vadit et oves illum sequuntur quia sciunt
vocem eius **5** alienum autem non sequuntur sed
fugient ab eo quia non noverunt vocem alienorum
6 hoc proverbium dixit eis Iesus illi autem non
cognoverunt quid loqueretur eis **7** dixit ergo eis
iterum Iesus amen amen dico vobis quia ego sum
ostium ovium **8** omnes quotquot venerunt fures
sunt et latrones sed non audierunt eos oves **9** ego
sum ostium per me si quis introierit salvabitur et
ingredietur et egredietur et pascua inveniet **10** fur
non venit nisi ut furetur et mactet et perdat ego
veni ut vitam habeant et abundantius habeant **11**
ego sum pastor bonus bonus pastor animam suam
dat pro ovibus **12** mercennarius et qui non est
pastor cuius non sunt oves propriae videt lupum
venientem et dimittit oves et fugit et lupus rapit
et dispergit oves **13** mercennarius autem fugit
quia mercennarius est et non pertinet ad eum de
ovibus **14** ego sum pastor bonus et cognosco meas
et cognoscunt me meae **15** sicut novit me Pater et
ego agnosco Patrem et animam meam pono pro
ovibus **16** et alias oves habeo quae non sunt ex
hoc ovili et illas oportet me adducere et vocem
meam audient et fiet unum ovile unus pastor **17**
propterea me Pater diligit quia ego pono animam
meam ut iterum sumam eam **18** nemo tollit eam a
me sed ego pono eam a me ipso potestatem habeo
ponendi eam et potestatem habeo iterum sumendi
eam hoc mandatum accepi a Patre meo **19** dissensio
iterum facta est inter Iudaeos propter sermones
hos **20** dicebant autem multi ex ipsis daemonium
habet et insanit quid eum auditis **21** alii dicebant
haec verba non sunt daemonium habentis numquid
daemonium potest caecorum oculos aperire **22**
facta sunt autem encenia in Hierosolymis et hiemps
erat **23** et ambulabat Iesus in templo in porticu
Salomonis **24** circumdederunt ergo eum Iudaei et
dicebant ei quousque animam nostram tollis si tu
es Christus dic nobis palam **25** respondit eis Iesus
loquor vobis et non creditis opera quae ego facio
in nomine Patris mei haec testimonium perhibent
de me **26** sed vos non creditis quia non estis ex
ovibus meis **27** oves meae vocem meam audiunt et
ego cognosco eas et sequuntur me **28** et ego vitam
aeternam do eis et non peribunt in aeternum et non
rapiet eas quisquam de manu mea **(aiōn g165, aiōnios
g166)** **29** Pater meus quod dedit mihi maius omnibus
est et nemo potest rapere de manu Patris mei **30** ego
et Pater unum sumus **31** sustulerunt lapides Iudaei
ut lapidarent eum **32** respondit eis Iesus multa
opera bona ostendi vobis ex Patre meo propter
quod eorum opus me lapidatis **33** responderunt
ei Iudaei de bono opere non lapidamus te sed de
blasphemia et quia tu homo cum sis facis te ipsum
Deum **34** respondit eis Iesus nonne scriptum est in
lege vestra quia ego dixi dii estis **35** si illos dixit
deos ad quos sermo Dei factus est et non potest
solvi scriptura **36** quem Pater sanctificavit et misit
in mundum vos dicitis quia blasphemas quia dixi
Filius Dei sum **37** si non facio opera Patris mei nolite
credere mihi **38** si autem facio et si mihi non vultis
credere operibus credite ut cognoscatis et credatis
quia in me est Pater et ego in Patre **39** quaerebant
ergo eum prendere et exivit de manibus eorum
40 et abiit iterum trans Iordanen in eum locum
ubi erat Iohannes baptizans primum et mansit
illic **41** et multi venerunt ad eum et dicebant quia
Iohannes quidem signum fecit nullum **42** omnia
autem quaecumque dixit Iohannes de hoc vera
erant et multi crediderunt in eum

11 erat autem quidam languens Lazarus a
Bethania de castello Mariae et Marthae sororis
eius **2** Maria autem erat quae unxit Dominum
unguento et extersit pedes eius capillis suis cuius
frater Lazarus infirmabatur **3** miserunt ergo sorores
ad eum dicentes Domine ecce quem amas infirmatur
4 audiens autem Iesus dixit eis infirmitas haec non
est ad mortem sed pro gloria Dei ut glorificetur
Filius Dei per eam **5** diligebat autem Iesus Martham
et sororem eius Mariam et Lazarum **6** ut ergo
audivit quia infirmabatur tunc quidem mansit in
eodem loco duobus diebus **7** deinde post haec
dicit discipulis suis eamus in Iudaeam iterum **8**
dicunt ei discipuli rabbi nunc quaerebant te Iudaei

lapidare et iterum vadis illuc **9** respondit Iesus
nonne duodecim horae sunt diei si quis ambulaverit
in die non offendit quia lucem huius mundi videt
10 si autem ambulaverit nocte offendit quia lux
non est in eo **11** haec ait et post hoc dicit eis
Lazarus amicus noster dormit sed vado ut a somno
exsuscitem eum **12** dixerunt ergo discipuli eius
Domine si dormit salvus erit **13** dixerat autem
Iesus de morte eius illi autem putaverunt quia de
dormitione somni diceret **14** tunc ergo dixit eis Iesus
manifeste Lazarus mortuus est **15** et gaudeo propter
vos ut credatis quoniam non eram ibi sed eamus
ad eum **16** dixit ergo Thomas qui dicitur Didymus
ad condiscipulos eamus et nos ut moriamur cum
eo **17** venit itaque Iesus et invenit eum quattuor
dies iam in monumento habentem **18** erat autem
Bethania iuxta Hierosolyma quasi stadiis quindecim
19 multi autem ex Iudaeis venerant ad Martham
et Mariam ut consolarentur eas de fratre suo **20**
Martha ergo ut audivit quia Iesus venit occurrit illi
Maria autem domi sedebat **21** dixit ergo Martha ad
Iesum Domine si fuisses hic frater meus non fuisset
mortuus **22** sed et nunc scio quia quaecumque
poposceris a Deo dabit tibi Deus **23** dicit illi Iesus
resurget frater tuus **24** dicit ei Martha scio quia
resurget in resurrectione in novissima die **25** dixit ei
Iesus ego sum resurrectio et vita qui credit in me et
si mortuus fuerit vivet **26** et omnis qui vivit et credit
in me non morietur in aeternum credis hoc **(aiōn
g165)** **27** ait illi utique Domine ego credidi quia tu es
Christus Filius Dei qui in mundum venisti **28** et cum
haec dixisset abiit et vocavit Mariam sororem suam
silentio dicens magister adest et vocat te **29** illa ut
audivit surgit cito et venit ad eum **30** nondum enim
venerat Iesus in castellum sed erat adhuc in illo
loco ubi occurrerat ei Martha **31** Iudaei igitur qui
erant cum ea in domo et consolabantur eam cum
vidissent Mariam quia cito surrexit et exiit secuti
sunt eam dicentes quia vadit ad monumentum
ut ploret ibi **32** Maria ergo cum venisset ubi erat
Iesus videns eum cecidit ad pedes eius et dixit ei
Domine si fuisses hic non esset mortuus frater meus
33 Iesus ergo ut vidit eam plorantem et Iudaeos
qui venerant cum ea plorantes fremuit spiritu et
turbavit se ipsum **34** et dixit ubi posuistis eum
dicunt ei Domine veni et vide **35** et lacrimatus est
Iesus **36** dixerunt ergo Iudaei ecce quomodo amabat
eum **37** quidam autem dixerunt ex ipsis non poterat
hic qui aperuit oculos caeci facere ut et hic non
moreretur **38** Iesus ergo rursum fremens in semet
ipso venit ad monumentum erat autem spelunca
et lapis superpositus erat ei **39** ait Iesus tollite
lapidem dicit ei Martha soror eius qui mortuus
fuerat Domine iam fetet quadriduanus enim est **40**
dicit ei Iesus nonne dixi tibi quoniam si credideris
videbis gloriam Dei **41** tulerunt ergo lapidem Iesus
autem elevatis sursum oculis dixit Pater gratias
ago tibi quoniam audisti me **42** ego autem sciebam
quia semper me audis sed propter populum qui
circumstat dixi ut credant quia tu me misisti **43**
haec cum dixisset voce magna clamavit Lazare veni
foras **44** et statim prodiit qui fuerat mortuus ligatus
pedes et manus institis et facies illius sudario erat
ligata dicit Iesus eis solvite eum et sinite abire **45**
multi ergo ex Iudaeis qui venerant ad Mariam et
viderant quae fecit crediderunt in eum **46** quidam
autem ex ipsis abierunt ad Pharisaeos et dixerunt
eis quae fecit Iesus **47** collegerunt ergo pontifices
et Pharisaei concilium et dicebant quid facimus
quia hic homo multa signa facit **48** si dimittimus
eum sic omnes credent in eum et venient Romani
et tollent nostrum et locum et gentem **49** unus
autem ex ipsis Caiaphas cum esset pontifex anni
illius dixit eis vos nescitis quicquam **50** nec cogitatis
quia expedit nobis ut unus moriatur homo pro
populo et non tota gens pereat **51** hoc autem
a semet ipso non dixit sed cum esset pontifex
anni illius prophetavit quia Iesus moriturus erat
pro gente **52** et non tantum pro gente sed et ut
filios Dei qui erant dispersi congregaret in unum
53 ab illo ergo die cogitaverunt ut interficerent
eum **54** Iesus ergo iam non in palam ambulabat
apud Iudaeos sed abiit in regionem iuxta desertum
in civitatem quae dicitur Efrem et ibi morabatur
cum discipulis **55** proximum autem erat pascha
Iudaeorum et ascenderunt multi Hierosolyma de
regione ante pascha ut sanctificarent se ipsos
56 quaerebant ergo Iesum et conloquebantur ad
invicem in templo stantes quid putatis quia non
veniat ad diem festum **57** dederant autem pontifices
et Pharisaei mandatum ut si quis cognoverit ubi sit
indicet ut adprehendant eum

12 Iesus ergo ante sex dies paschae venit
Bethaniam ubi fuerat Lazarus mortuus quem
suscitavit Iesus **2** fecerunt autem ei cenam ibi
et Martha ministrabat Lazarus vero unus erat ex
discumbentibus cum eo **3** Maria ergo accepit libram
unguenti nardi pistici pretiosi unxit pedes Iesu et
extersit capillis suis pedes eius et domus impleta
est ex odore unguenti **4** dicit ergo unus ex discipulis
eius Iudas Scariotis qui erat eum traditurus **5** quare
hoc unguentum non veniit trecentis denariis et
datum est egenis **6** dixit autem hoc non quia de
egenis pertinebat ad eum sed quia fur erat et loculos
habens ea quae mittebantur portabat **7** dixit ergo

Iesus sine illam ut in die sepulturae meae servet
illud 8 pauperes enim semper habetis vobiscum
me autem non semper habetis 9 cognovit ergo
turba multa ex Iudaeis quia illic est et venerunt
non propter Iesum tantum sed ut Lazarum viderent
quem suscitavit a mortuis 10 cogitaverunt autem
principes sacerdotum ut et Lazarum interficerent
11 quia multi propter illum abibant ex Iudaeis et
credebant in Iesum 12 in crastinum autem turba
multa quae venerat ad diem festum cum audissent
quia venit Iesus Hierosolyma 13 acceperunt ramos
palmarum et processerunt obviam ei et clamabant
osanna benedictus qui venit in nomine Domini rex
Israhel 14 et invenit Iesus asellum et sedit super
eum sicut scriptum est 15 noli timere filia Sion
ecce rex tuus venit sedens super pullum asinae 16
haec non cognoverunt discipuli eius primum sed
quando glorificatus est Iesus tunc recordati sunt
quia haec erant scripta de eo et haec fecerunt ei
17 testimonium ergo perhibebat turba quae erat
cum eo quando Lazarum vocavit de monumento et
suscitavit eum a mortuis 18 propterea et obviam
venit ei turba quia audierunt eum fecisse hoc
signum 19 Pharisaei ergo dixerunt ad semet ipsos
videtis quia nihil proficimus ecce mundus totus
post eum abiit 20 erant autem gentiles quidam ex
his qui ascenderant ut adorarent in die festo 21 hii
ergo accesserunt ad Philippum qui erat a Bethsaida
Galilaeae et rogabant eum dicentes domine volumus
Iesum videre 22 venit Philippus et dicit Andreae
Andreas rursum et Philippus dixerunt Iesu 23 Iesus
autem respondit eis dicens venit hora ut clarificetur
Filius hominis 24 amen amen dico vobis nisi granum
frumenti cadens in terram mortuum fuerit ipsum
solum manet si autem mortuum fuerit multum
fructum adfert 25 qui amat animam suam perdet
eam et qui odit animam suam in hoc mundo in
vitam aeternam custodit eam (aiōnios g166) 26 si quis
mihi ministrat me sequatur et ubi sum ego illic
et minister meus erit si quis mihi ministraverit
honorificabit eum Pater meus 27 nunc anima mea
turbata est et quid dicam Pater salvifica me ex hora
hac sed propterea veni in horam hanc 28 Pater
clarifica tuum nomen venit ergo vox de caelo et
clarificavi et iterum clarificabo 29 turba ergo quae
stabat et audierat dicebant tonitruum factum esse
alii dicebant angelus ei locutus est 30 respondit
Iesus et dixit non propter me vox haec venit sed
propter vos 31 nunc iudicium est mundi nunc
princeps huius mundi eicietur foras 32 et ego si
exaltatus fuero a terra omnia traham ad me ipsum
33 hoc autem dicebat significans qua morte esset
moriturus 34 respondit ei turba nos audivimus ex
lege quia Christus manet in aeternum et quomodo
tu dicis oportet exaltari Filium hominis quis est
iste Filius hominis (aiōn g165) 35 dixit ergo eis Iesus
adhuc modicum lumen in vobis est ambulate dum
lucem habetis ut non tenebrae vos conprehendant
et qui ambulat in tenebris nescit quo vadat 36 dum
lucem habetis credite in lucem ut filii lucis sitis
haec locutus est Iesus et abiit et abscondit se ab eis
37 cum autem tanta signa fecisset coram eis non
credebant in eum 38 ut sermo Esaiae prophetae
impleretur quem dixit Domine quis credidit auditui
nostro et brachium Domini cui revelatum est 39
propterea non poterant credere quia iterum dixit
Esaias 40 excaecavit oculos eorum et induravit
eorum cor ut non videant oculis et intellegant
corde et convertantur et sanem eos 41 haec dixit
Esaias quando vidit gloriam eius et locutus est de eo
42 verumtamen et ex principibus multi crediderunt
in eum sed propter Pharisaeos non confitebantur
ut de synagoga non eicerentur 43 dilexerunt enim
gloriam hominum magis quam gloriam Dei 44 Iesus
autem clamavit et dixit qui credit in me non credit
in me sed in eum qui misit me 45 et qui videt me
videt eum qui misit me 46 ego lux in mundum veni
ut omnis qui credit in me in tenebris non maneat 47
et si quis audierit verba mea et non custodierit ego
non iudico eum non enim veni ut iudicem mundum
sed ut salvificem mundum 48 qui spernit me et
non accipit verba mea habet qui iudicet eum sermo
quem locutus sum ille iudicabit eum in novissimo
die 49 quia ego ex me ipso non sum locutus sed
qui misit me Pater ipse mihi mandatum dedit quid
dicam et quid loquar 50 et scio quia mandatum eius
vita aeterna est quae ergo ego loquor sicut dixit
mihi Pater sic loquor (aiōnios g166)

13 ante diem autem festum paschae sciens Iesus
quia venit eius hora ut transeat ex hoc mundo
ad Patrem cum dilexisset suos qui erant in mundo
in finem dilexit eos 2 et cena facta cum diabolus
iam misisset in corde ut traderet eum Iudas Simonis
Scariotis 3 sciens quia omnia dedit ei Pater in
manus et quia a Deo exivit et ad Deum vadit 4 surgit
a cena et ponit vestimenta sua et cum accepisset
linteum praecinxit se 5 deinde mittit aquam in
pelvem et coepit lavare pedes discipulorum et
extergere linteo quo erat praecinctus 6 venit ergo
ad Simonem Petrum et dicit ei Petrus Domine tu
mihi lavas pedes 7 respondit Iesus et dicit ei quod
ego facio tu nescis modo scies autem postea 8
dicit ei Petrus non lavabis mihi pedes in aeternum
respondit Iesus ei si non lavero te non habes partem
mecum (aiōn g165) 9 dicit ei Simon Petrus Domine

non tantum pedes meos sed et manus et caput **10**
dicit ei Iesus qui lotus est non indiget ut lavet sed
est mundus totus et vos mundi estis sed non omnes
11 sciebat enim quisnam esset qui traderet eum
propterea dixit non estis mundi omnes **12** postquam
ergo lavit pedes eorum et accepit vestimenta sua
cum recubuisset iterum dixit eis scitis quid fecerim
vobis **13** vos vocatis me magister et Domine et bene
dicitis sum etenim **14** si ergo ego lavi vestros pedes
Dominus et magister et vos debetis alter alterius
lavare pedes **15** exemplum enim dedi vobis ut
quemadmodum ego feci vobis ita et vos faciatis **16**
amen amen dico vobis non est servus maior domino
suo neque apostolus maior eo qui misit illum **17**
si haec scitis beati eritis si feceritis ea **18** non de
omnibus vobis dico ego scio quos elegerim sed ut
impleatur scriptura qui manducat mecum panem
levavit contra me calcaneum suum **19** amodo dico
vobis priusquam fiat ut credatis cum factum fuerit
quia ego sum **20** amen amen dico vobis qui accipit
si quem misero me accipit qui autem me accipit
accipit eum qui me misit **21** cum haec dixisset Iesus
turbatus est spiritu et protestatus est et dixit amen
amen dico vobis quia unus ex vobis tradet me **22**
aspiciebant ergo ad invicem discipuli haesitantes
de quo diceret **23** erat ergo recumbens unus ex
discipulis eius in sinu Iesu quem diligebat Iesus **24**
innuit ergo huic Simon Petrus et dicit ei quis est de
quo dicit **25** itaque cum recubuisset ille supra pectus
Iesu dicit ei Domine quis est **26** respondit Iesus
ille est cui ego intinctum panem porrexero et cum
intinxisset panem dedit Iudae Simonis Scariotis **27**
et post buccellam tunc introivit in illum Satanas
dicit ei Iesus quod facis fac citius **28** hoc autem
nemo scivit discumbentium ad quid dixerit ei **29**
quidam enim putabant quia loculos habebat Iudas
quia dicit ei Iesus eme ea quae opus sunt nobis ad
diem festum aut egenis ut aliquid daret **30** cum ergo
accepisset ille buccellam exivit continuo erat autem
nox **31** cum ergo exisset dicit Iesus nunc clarificatus
est Filius hominis et Deus clarificatus est in eo **32**
si Deus clarificatus est in eo et Deus clarificabit
eum in semet ipso et continuo clarificabit eum **33**
filioli adhuc modicum vobiscum sum quaeretis me
et sicut dixi Iudaeis quo ego vado vos non potestis
venire et vobis dico modo **34** mandatum novum
do vobis ut diligatis invicem sicut dilexi vos ut et
vos diligatis invicem **35** in hoc cognoscent omnes
quia mei discipuli estis si dilectionem habueritis
ad invicem **36** dicit ei Simon Petrus Domine quo
vadis respondit Iesus quo ego vado non potes me
modo sequi sequeris autem postea **37** dicit ei Petrus
quare non possum sequi te modo animam meam
pro te ponam **38** respondit Iesus animam tuam pro
me ponis amen amen dico tibi non cantabit gallus
donec me ter neges

14 non turbetur cor vestrum creditis in Deum et
in me credite **2** in domo Patris mei mansiones
multae sunt si quo minus dixissem vobis quia vado
parare vobis locum **3** et si abiero et praeparavero
vobis locum iterum venio et accipiam vos ad me
ipsum ut ubi sum ego et vos sitis **4** et quo ego
vado scitis et viam scitis **5** dicit ei Thomas Domine
nescimus quo vadis et quomodo possumus viam
scire **6** dicit ei Iesus ego sum via et veritas et vita
nemo venit ad Patrem nisi per me **7** si cognovissetis
me et Patrem meum utique cognovissetis et amodo
cognoscitis eum et vidistis eum **8** dicit ei Philippus
Domine ostende nobis Patrem et sufficit nobis
9 dicit ei Iesus tanto tempore vobiscum sum et
non cognovistis me Philippe qui vidit me vidit et
Patrem quomodo tu dicis ostende nobis Patrem
10 non credis quia ego in Patre et Pater in me
est verba quae ego loquor vobis a me ipso non
loquor Pater autem in me manens ipse facit opera
11 non creditis quia ego in Patre et Pater in me
est **12** alioquin propter opera ipsa credite amen
amen dico vobis qui credit in me opera quae ego
facio et ipse faciet et maiora horum faciet quia
ego ad Patrem vado **13** et quodcumque petieritis
in nomine meo hoc faciam ut glorificetur Pater in
Filio **14** si quid petieritis me in nomine meo hoc
faciam **15** si diligitis me mandata mea servate **16**
et ego rogabo Patrem et alium paracletum dabit
vobis ut maneat vobiscum in aeternum **(aiōn g165)**
17 Spiritum veritatis quem mundus non potest
accipere quia non videt eum nec scit eum vos
autem cognoscitis eum quia apud vos manebit et in
vobis erit **18** non relinquam vos orfanos veniam
ad vos **19** adhuc modicum et mundus me iam non
videt vos autem videtis me quia ego vivo et vos
vivetis **20** in illo die vos cognoscetis quia ego sum
in Patre meo et vos in me et ego in vobis **21** qui
habet mandata mea et servat ea ille est qui diligit
me qui autem diligit me diligetur a Patre meo et
ego diligam eum et manifestabo ei me ipsum **22**
dicit ei Iudas non ille Scariotis Domine quid factum
est quia nobis manifestaturus es te ipsum et non
mundo **23** respondit Iesus et dixit ei si quis diligit
me sermonem meum servabit et Pater meus diliget
eum et ad eum veniemus et mansiones apud eum
faciemus **24** qui non diligit me sermones meos
non servat et sermonem quem audistis non est
meus sed eius qui misit me Patris **25** haec locutus
sum vobis apud vos manens **26** paracletus autem

Spiritus Sanctus quem mittet Pater in nomine meo
ille vos docebit omnia et suggeret vobis omnia
quaecumque dixero vobis **27** pacem relinquo vobis
pacem meam do vobis non quomodo mundus dat
ego do vobis non turbetur cor vestrum neque
formidet **28** audistis quia ego dixi vobis vado et
venio ad vos si diligeretis me gauderetis utique
quia vado ad Patrem quia Pater maior me est **29**
et nunc dixi vobis priusquam fiat ut cum factum
fuerit credatis **30** iam non multa loquar vobiscum
venit enim princeps mundi huius et in me non
habet quicquam **31** sed ut cognoscat mundus quia
diligo Patrem et sicut mandatum dedit mihi Pater
sic facio surgite eamus hinc

15 ego sum vitis vera et Pater meus agricola
est **2** omnem palmitem in me non ferentem
fructum tollet eum et omnem qui fert fructum
purgabit eum ut fructum plus adferat **3** iam vos
mundi estis propter sermonem quem locutus sum
vobis **4** manete in me et ego in vobis sicut palmes
non potest ferre fructum a semet ipso nisi manserit
in vite sic nec vos nisi in me manseritis **5** ego sum
vitis vos palmites qui manet in me et ego in eo hic
fert fructum multum quia sine me nihil potestis
facere **6** si quis in me non manserit mittetur foras
sicut palmes et aruit et colligent eos et in ignem
mittunt et ardent **7** si manseritis in me et verba
mea in vobis manserint quodcumque volueritis
petetis et fiet vobis **8** in hoc clarificatus est Pater
meus ut fructum plurimum adferatis et efficiamini
mei discipuli **9** sicut dilexit me Pater et ego dilexi
vos manete in dilectione mea **10** si praecepta mea
servaveritis manebitis in dilectione mea sicut et
ego Patris mei praecepta servavi et maneo in eius
dilectione **11** haec locutus sum vobis ut gaudium
meum in vobis sit et gaudium vestrum impleatur **12**
hoc est praeceptum meum ut diligatis invicem sicut
dilexi vos **13** maiorem hac dilectionem nemo habet
ut animam suam quis ponat pro amicis suis **14** vos
amici mei estis si feceritis quae ego praecipio vobis
15 iam non dico vos servos quia servus nescit quid
facit dominus eius vos autem dixi amicos quia omnia
quaecumque audivi a Patre meo nota feci vobis **16**
non vos me elegistis sed ego elegi vos et posui vos ut
eatis et fructum adferatis et fructus vester maneat
ut quodcumque petieritis Patrem in nomine meo
det vobis **17** haec mando vobis ut diligatis invicem
18 si mundus vos odit scitote quia me priorem vobis
odio habuit **19** si de mundo fuissetis mundus quod
suum erat diligeret quia vero de mundo non estis
sed ego elegi vos de mundo propterea odit vos
mundus **20** mementote sermonis mei quem ego
dixi vobis non est servus maior domino suo si me
persecuti sunt et vos persequentur si sermonem
meum servaverunt et vestrum servabunt **21** sed
haec omnia facient vobis propter nomen meum
quia nesciunt eum qui misit me **22** si non venissem
et locutus fuissem eis peccatum non haberent nunc
autem excusationem non habent de peccato suo **23**
qui me odit et Patrem meum odit **24** si opera non
fecissem in eis quae nemo alius fecit peccatum non
haberent nunc autem et viderunt et oderunt et me
et Patrem meum **25** sed ut impleatur sermo qui in
lege eorum scriptus est quia odio me habuerunt
gratis **26** cum autem venerit paracletus quem ego
mittam vobis a Patre Spiritum veritatis qui a Patre
procedit ille testimonium perhibebit de me **27** et
vos testimonium perhibetis quia ab initio mecum
estis

16 haec locutus sum vobis ut non scandalizemini
2 absque synagogis facient vos sed venit hora
ut omnis qui interficit vos arbitretur obsequium se
praestare Deo **3** et haec facient quia non noverunt
Patrem neque me **4** sed haec locutus sum vobis ut
cum venerit hora eorum reminiscamini quia ego
dixi vobis **5** haec autem vobis ab initio non dixi
quia vobiscum eram at nunc vado ad eum qui me
misit et nemo ex vobis interrogat me quo vadis **6**
sed quia haec locutus sum vobis tristitia implevit
cor vestrum **7** sed ego veritatem dico vobis expedit
vobis ut ego vadam si enim non abiero paracletus
non veniet ad vos si autem abiero mittam eum ad
vos **8** et cum venerit ille arguet mundum de peccato
et de iustitia et de iudicio **9** de peccato quidem quia
non credunt in me **10** de iustitia vero quia ad Patrem
vado et iam non videbitis me **11** de iudicio autem
quia princeps mundi huius iudicatus est **12** adhuc
multa habeo vobis dicere sed non potestis portare
modo **13** cum autem venerit ille Spiritus veritatis
docebit vos in omnem veritatem non enim loquetur
a semet ipso sed quaecumque audiet loquetur et
quae ventura sunt adnuntiabit vobis **14** ille me
clarificabit quia de meo accipiet et adnuntiabit
vobis **15** omnia quaecumque habet Pater mea sunt
propterea dixi quia de meo accipit et adnuntiabit
vobis **16** modicum et iam non videbitis me et iterum
modicum et videbitis me quia vado ad Patrem **17**
dixerunt ergo ex discipulis eius ad invicem quid est
hoc quod dicit nobis modicum et non videbitis me
et iterum modicum et videbitis me et quia vado ad
Patrem **18** dicebant ergo quid est hoc quod dicit
modicum nescimus quid loquitur **19** cognovit autem
Iesus quia volebant eum interrogare et dixit eis de
hoc quaeritis inter vos quia dixi modicum et non

videbitis me et iterum modicum et videbitis me **20**
amen amen dico vobis quia plorabitis et flebitis vos
mundus autem gaudebit vos autem contristabimini
sed tristitia vestra vertetur in gaudium **21** mulier
cum parit tristitiam habet quia venit hora eius
cum autem pepererit puerum iam non meminit
pressurae propter gaudium quia natus est homo in
mundum **22** et vos igitur nunc quidem tristitiam
habetis iterum autem videbo vos et gaudebit cor
vestrum et gaudium vestrum nemo tollit a vobis **23**
et in illo die me non rogabitis quicquam amen amen
dico vobis si quid petieritis Patrem in nomine meo
dabit vobis **24** usque modo non petistis quicquam
in nomine meo petite et accipietis ut gaudium
vestrum sit plenum **25** haec in proverbiis locutus
sum vobis venit hora cum iam non in proverbiis
loquar vobis sed palam de Patre adnuntiabo vobis
26 illo die in nomine meo petetis et non dico vobis
quia ego rogabo Patrem de vobis **27** ipse enim Pater
amat vos quia vos me amastis et credidistis quia
ego a Deo exivi **28** exivi a Patre et veni in mundum
iterum relinquo mundum et vado ad Patrem **29**
dicunt ei discipuli eius ecce nunc palam loqueris
et proverbium nullum dicis **30** nunc scimus quia
scis omnia et non opus est tibi ut quis te interroget
in hoc credimus quia a Deo existi **31** respondit
eis Iesus modo creditis **32** ecce venit hora et iam
venit ut dispergamini unusquisque in propria et
me solum relinquatis et non sum solus quia Pater
mecum est **33** haec locutus sum vobis ut in me
pacem habeatis in mundo pressuram habetis sed
confidite ego vici mundum

17 haec locutus est Iesus et sublevatis oculis in
caelum dixit Pater venit hora clarifica Filium
tuum ut Filius tuus clarificet te **2** sicut dedisti ei
potestatem omnis carnis ut omne quod dedisti
ei det eis vitam aeternam **(aiōnios g166)** **3** haec est
autem vita aeterna ut cognoscant te solum verum
Deum et quem misisti Iesum Christum **(aiōnios g166)**
4 ego te clarificavi super terram opus consummavi
quod dedisti mihi ut faciam **5** et nunc clarifica me
tu Pater apud temet ipsum claritatem quam habui
priusquam mundus esset apud te **6** manifestavi
nomen tuum hominibus quos dedisti mihi de mundo
tui erant et mihi eos dedisti et sermonem tuum
servaverunt **7** nunc cognoverunt quia omnia quae
dedisti mihi abs te sunt **8** quia verba quae dedisti
mihi dedi eis et ipsi acceperunt et cognoverunt vere
quia a te exivi et crediderunt quia tu me misisti **9**
ego pro eis rogo non pro mundo rogo sed pro his
quos dedisti mihi quia tui sunt **10** et mea omnia tua
sunt et tua mea sunt et clarificatus sum in eis **11** et
iam non sum in mundo et hii in mundo sunt et ego
ad te venio Pater sancte serva eos in nomine tuo
quos dedisti mihi ut sint unum sicut et nos **12** cum
essem cum eis ego servabam eos in nomine tuo
quos dedisti mihi custodivi et nemo ex his perivit
nisi filius perditionis ut scriptura impleatur **13**
nunc autem ad te venio et haec loquor in mundo ut
habeant gaudium meum impletum in semet ipsis
14 ego dedi eis sermonem tuum et mundus odio eos
habuit quia non sunt de mundo sicut et ego non
sum de mundo **15** non rogo ut tollas eos de mundo
sed ut serves eos ex malo **16** de mundo non sunt
sicut et ego non sum de mundo **17** sanctifica eos in
veritate sermo tuus veritas est **18** sicut me misisti
in mundum et ego misi eos in mundum **19** et pro eis
ego sanctifico me ipsum ut sint et ipsi sanctificati
in veritate **20** non pro his autem rogo tantum sed et
pro eis qui credituri sunt per verbum eorum in me
21 ut omnes unum sint sicut tu Pater in me et ego
in te ut et ipsi in nobis unum sint ut mundus credat
quia tu me misisti **22** et ego claritatem quam dedisti
mihi dedi eis ut sint unum sicut nos unum sumus **23**
ego in eis et tu in me ut sint consummati in unum
et cognoscat mundus quia tu me misisti et dilexisti
eos sicut me dilexisti **24** Pater quos dedisti mihi
volo ut ubi ego sum et illi sint mecum ut videant
claritatem meam quam dedisti mihi quia dilexisti
me ante constitutionem mundi **25** Pater iuste et
mundus te non cognovit ego autem te cognovi et
hii cognoverunt quia tu me misisti **26** et notum feci
eis nomen tuum et notum faciam ut dilectio qua
dilexisti me in ipsis sit et ego in ipsis

18 haec cum dixisset Iesus egressus est cum
discipulis suis trans torrentem Cedron ubi
erat hortus in quem introivit ipse et discipuli
eius **2** sciebat autem et Iudas qui tradebat eum
ipsum locum quia frequenter Iesus convenerat illuc
cum discipulis suis **3** Iudas ergo cum accepisset
cohortem et a pontificibus et Pharisaeis ministros
venit illuc cum lanternis et facibus et armis **4** Iesus
itaque sciens omnia quae ventura erant super eum
processit et dicit eis quem quaeritis **5** responderunt
ei Iesum Nazarenum dicit eis Iesus ego sum stabat
autem et Iudas qui tradebat eum cum ipsis **6** ut ergo
dixit eis ego sum abierunt retrorsum et ceciderunt
in terram **7** iterum ergo eos interrogavit quem
quaeritis illi autem dixerunt Iesum Nazarenum **8**
respondit Iesus dixi vobis quia ego sum si ergo me
quaeritis sinite hos abire **9** ut impleretur sermo
quem dixit quia quos dedisti mihi non perdidi
ex ipsis quemquam **10** Simon ergo Petrus habens
gladium eduxit eum et percussit pontificis servum

et abscidit eius auriculam dextram erat autem
nomen servo Malchus **11** dixit ergo Iesus Petro
mitte gladium in vaginam calicem quem dedit
mihi Pater non bibam illum **12** cohors ergo et
tribunus et ministri Iudaeorum conprehenderunt
Iesum et ligaverunt eum **13** et adduxerunt eum
ad Annam primum erat enim socer Caiaphae qui
erat pontifex anni illius **14** erat autem Caiaphas
qui consilium dederat Iudaeis quia expedit unum
hominem mori pro populo **15** sequebatur autem
Iesum Simon Petrus et alius discipulus discipulus
autem ille erat notus pontifici et introivit cum
Iesu in atrium pontificis **16** Petrus autem stabat
ad ostium foris exivit ergo discipulus alius qui
erat notus pontifici et dixit ostiariae et introduxit
Petrum **17** dicit ergo Petro ancilla ostiaria numquid
et tu ex discipulis es hominis istius dicit ille non
sum **18** stabant autem servi et ministri ad prunas
quia frigus erat et calefiebant erat autem cum eis
et Petrus stans et calefaciens se **19** pontifex ergo
interrogavit Iesum de discipulis suis et de doctrina
eius **20** respondit ei Iesus ego palam locutus sum
mundo ego semper docui in synagoga et in templo
quo omnes Iudaei conveniunt et in occulto locutus
sum nihil **21** quid me interrogas interroga eos qui
audierunt quid locutus sum ipsis ecce hii sciunt
quae dixerim ego **22** haec autem cum dixisset unus
adsistens ministrorum dedit alapam Iesu dicens
sic respondes pontifici **23** respondit ei Iesus si
male locutus sum testimonium perhibe de malo si
autem bene quid me caedis **24** et misit eum Annas
ligatum ad Caiaphan pontificem **25** erat autem
Simon Petrus stans et calefaciens se dixerunt ergo
ei numquid et tu ex discipulis eius es negavit ille
et dixit non sum **26** dicit unus ex servis pontificis
cognatus eius cuius abscidit Petrus auriculam
nonne ego te vidi in horto cum illo **27** iterum ergo
negavit Petrus et statim gallus cantavit **28** adducunt
ergo Iesum a Caiapha in praetorium erat autem
mane et ipsi non introierunt in praetorium ut non
contaminarentur sed manducarent pascha **29** exivit
ergo Pilatus ad eos foras et dixit quam accusationem
adfertis adversus hominem hunc **30** responderunt
et dixerunt ei si non esset hic malefactor non tibi
tradidissemus eum **31** dixit ergo eis Pilatus accipite
eum vos et secundum legem vestram iudicate eum
dixerunt ergo ei Iudaei nobis non licet interficere
quemquam **32** ut sermo Iesu impleretur quem dixit
significans qua esset morte moriturus **33** introivit
ergo iterum in praetorium Pilatus et vocavit Iesum
et dixit ei tu es rex Iudaeorum **34** et respondit
Iesus a temet ipso hoc dicis an alii tibi dixerunt
de me **35** respondit Pilatus numquid ego Iudaeus
sum gens tua et pontifices tradiderunt te mihi quid
fecisti **36** respondit Iesus regnum meum non est de
mundo hoc si ex hoc mundo esset regnum meum
ministri mei decertarent ut non traderer Iudaeis
nunc autem meum regnum non est hinc **37** dixit
itaque ei Pilatus ergo rex es tu respondit Iesus tu
dicis quia rex sum ego ego in hoc natus sum et ad
hoc veni in mundum ut testimonium perhibeam
veritati omnis qui est ex veritate audit meam vocem
38 dicit ei Pilatus quid est veritas et cum hoc dixisset
iterum exivit ad Iudaeos et dicit eis ego nullam
invenio in eo causam **39** est autem consuetudo
vobis ut unum dimittam vobis in pascha vultis ergo
dimittam vobis regem Iudaeorum **40** clamaverunt
rursum omnes dicentes non hunc sed Barabban
erat autem Barabbas latro

19 tunc ergo adprehendit Pilatus Iesum et
flagellavit **2** et milites plectentes coronam de
spinis inposuerunt capiti eius et veste purpurea
circumdederunt eum **3** et veniebant ad eum et
dicebant have rex Iudaeorum et dabant ei alapas **4**
exiit iterum Pilatus foras et dicit eis ecce adduco
vobis eum foras **5** ut cognoscatis quia in eo nullam
causam invenio et purpureum vestimentum et dicit
eis ecce homo **6** cum ergo vidissent eum pontifices
et ministri clamabant dicentes crucifige crucifige
dicit eis Pilatus accipite eum vos et crucifigite ego
enim non invenio in eo causam **7** responderunt
ei Iudaei nos legem habemus et secundum legem
debet mori quia Filium Dei se fecit **8** cum ergo
audisset Pilatus hunc sermonem magis timuit **9**
et ingressus est praetorium iterum et dicit ad
Iesum unde es tu Iesus autem responsum non
dedit ei **10** dicit ergo ei Pilatus mihi non loqueris
nescis quia potestatem habeo crucifigere te et
potestatem habeo dimittere te **11** respondit Iesus
non haberes potestatem adversum me ullam nisi
tibi esset datum desuper propterea qui tradidit me
tibi maius peccatum habet **12** exinde quaerebat
Pilatus dimittere eum Iudaei autem clamabant
dicentes si hunc dimittis non es amicus Caesaris
omnis qui se regem facit contradicit Caesari **13**
Pilatus ergo cum audisset hos sermones adduxit
foras Iesum et sedit pro tribunali in locum qui
dicitur Lithostrotus hebraice autem Gabbatha **14**
erat autem parasceve paschae hora quasi sexta et
dicit Iudaeis ecce rex vester **15** illi autem clamabant
tolle tolle crucifige eum dixit eis Pilatus regem
vestrum crucifigam responderunt pontifices non
habemus regem nisi Caesarem **16** tunc ergo tradidit
eis illum ut crucifigeretur susceperunt autem Iesum
et eduxerunt **17** et baiulans sibi crucem exivit in

eum qui dicitur Calvariae locum hebraice Golgotha
18 ubi eum crucifixerunt et cum eo alios duos hinc
et hinc medium autem Iesum 19 scripsit autem et
titulum Pilatus et posuit super crucem erat autem
scriptum Iesus Nazarenus rex Iudaeorum 20 hunc
ergo titulum multi legerunt Iudaeorum quia prope
civitatem erat locus ubi crucifixus est Iesus et erat
scriptum hebraice graece et latine 21 dicebant
ergo Pilato pontifices Iudaeorum noli scribere rex
Iudaeorum sed quia ipse dixit rex sum Iudaeorum
22 respondit Pilatus quod scripsi scripsi 23 milites
ergo cum crucifixissent eum acceperunt vestimenta
eius et fecerunt quattuor partes unicuique militi
partem et tunicam erat autem tunica inconsutilis
desuper contexta per totum 24 dixerunt ergo ad
invicem non scindamus eam sed sortiamur de illa
cuius sit ut scriptura impleatur dicens partiti sunt
vestimenta mea sibi et in vestem meam miserunt
sortem et milites quidem haec fecerunt 25 stabant
autem iuxta crucem Iesu mater eius et soror matris
eius Maria Cleopae et Maria Magdalene 26 cum
vidisset ergo Iesus matrem et discipulum stantem
quem diligebat dicit matri suae mulier ecce filius
tuus 27 deinde dicit discipulo ecce mater tua et ex
illa hora accepit eam discipulus in sua 28 postea
sciens Iesus quia iam omnia consummata sunt ut
consummaretur scriptura dicit sitio 29 vas ergo
positum erat aceto plenum illi autem spongiam
plenam aceto hysopo circumponentes obtulerunt
ori eius 30 cum ergo accepisset Iesus acetum
dixit consummatum est et inclinato capite tradidit
spiritum 31 Iudaei ergo quoniam parasceve erat
ut non remanerent in cruce corpora sabbato erat
enim magnus dies ille sabbati rogaverunt Pilatum
ut frangerentur eorum crura et tollerentur 32
venerunt ergo milites et primi quidem fregerunt
crura et alterius qui crucifixus est cum eo 33
ad Iesum autem cum venissent ut viderunt eum
iam mortuum non fregerunt eius crura 34 sed
unus militum lancea latus eius aperuit et continuo
exivit sanguis et aqua 35 et qui vidit testimonium
perhibuit et verum est eius testimonium et ille
scit quia vera dicit ut et vos credatis 36 facta
sunt enim haec ut scriptura impleatur os non
comminuetis ex eo 37 et iterum alia scriptura dicit
videbunt in quem transfixerunt 38 post haec autem
rogavit Pilatum Ioseph ab Arimathia eo quod esset
discipulus Iesu occultus autem propter metum
Iudaeorum ut tolleret corpus Iesu et permisit
Pilatus venit ergo et tulit corpus Iesu 39 venit
autem et Nicodemus qui venerat ad Iesum nocte
primum ferens mixturam murrae et aloes quasi
libras centum 40 acceperunt ergo corpus Iesu
et ligaverunt eum linteis cum aromatibus sicut
mos Iudaeis est sepelire 41 erat autem in loco ubi
crucifixus est hortus et in horto monumentum
novum in quo nondum quisquam positus erat 42 ibi
ergo propter parasceven Iudaeorum quia iuxta erat
monumentum posuerunt Iesum

20 una autem sabbati Maria Magdalene venit
mane cum adhuc tenebrae essent ad
monumentum et videt lapidem sublatum a
monumento 2 cucurrit ergo et venit ad Simonem
Petrum et ad alium discipulum quem amabat Iesus
et dicit eis tulerunt Dominum de monumento
et nescimus ubi posuerunt eum 3 exiit ergo
Petrus et ille alius discipulus et venerunt ad
monumentum 4 currebant autem duo simul et ille
alius discipulus praecucurrit citius Petro et venit
primus ad monumentum 5 et cum se inclinasset
videt posita linteamina non tamen introivit 6
venit ergo Simon Petrus sequens eum et introivit
in monumentum et videt linteamina posita 7 et
sudarium quod fuerat super caput eius non cum
linteaminibus positum sed separatim involutum in
unum locum 8 tunc ergo introivit et ille discipulus
qui venerat primus ad monumentum et vidit et
credidit 9 nondum enim sciebant scripturam quia
oportet eum a mortuis resurgere 10 abierunt ergo
iterum ad semet ipsos discipuli 11 Maria autem
stabat ad monumentum foris plorans dum ergo
fleret inclinavit se et prospexit in monumentum
12 et vidit duos angelos in albis sedentes unum
ad caput et unum ad pedes ubi positum fuerat
corpus Iesu 13 dicunt ei illi mulier quid ploras dicit
eis quia tulerunt Dominum meum et nescio ubi
posuerunt eum 14 haec cum dixisset conversa est
retrorsum et videt Iesum stantem et non sciebat
quia Iesus est 15 dicit ei Iesus mulier quid ploras
quem quaeris illa existimans quia hortulanus esset
dicit ei domine si tu sustulisti eum dicito mihi ubi
posuisti eum et ego eum tollam 16 dicit ei Iesus
Maria conversa illa dicit ei rabboni quod dicitur
magister 17 dicit ei Iesus noli me tangere nondum
enim ascendi ad Patrem meum vade autem ad
fratres meos et dic eis ascendo ad Patrem meum et
Patrem vestrum et Deum meum et Deum vestrum
18 venit Maria Magdalene adnuntians discipulis
quia vidi Dominum et haec dixit mihi 19 cum
esset ergo sero die illo una sabbatorum et fores
essent clausae ubi erant discipuli propter metum
Iudaeorum venit Iesus et stetit in medio et dicit
eis pax vobis 20 et hoc cum dixisset ostendit
eis manus et latus gavisi sunt ergo discipuli viso
Domino 21 dixit ergo eis iterum pax vobis sicut

misit me Pater et ego mitto vos **22** hoc cum dixisset insuflavit et dicit eis accipite Spiritum Sanctum **23** quorum remiseritis peccata remittuntur eis quorum retinueritis detenta sunt **24** Thomas autem unus ex duodecim qui dicitur Didymus non erat cum eis quando venit Iesus **25** dixerunt ergo ei alii discipuli vidimus Dominum ille autem dixit eis nisi videro in manibus eius figuram clavorum et mittam digitum meum in locum clavorum et mittam manum meam in latus eius non credam **26** et post dies octo iterum erant discipuli eius intus et Thomas cum eis venit Iesus ianuis clausis et stetit in medio et dixit pax vobis **27** deinde dicit Thomae infer digitum tuum huc et vide manus meas et adfer manum tuam et mitte in latus meum et noli esse incredulus sed fidelis **28** respondit Thomas et dixit ei Dominus meus et Deus meus **29** dicit ei Iesus quia vidisti me credidisti beati qui non viderunt et crediderunt **30** multa quidem et alia signa fecit Iesus in conspectu discipulorum suorum quae non sunt scripta in libro hoc **31** haec autem scripta sunt ut credatis quia Iesus est Christus Filius Dei et ut credentes vitam habeatis in nomine eius

21 postea manifestavit se iterum Iesus ad mare Tiberiadis manifestavit autem sic **2** erant simul Simon Petrus et Thomas qui dicitur Didymus et Nathanahel qui erat a Cana Galilaeae et filii Zebedaei et alii ex discipulis eius duo **3** dicit eis Simon Petrus vado piscari dicunt ei venimus et nos tecum et exierunt et ascenderunt in navem et illa nocte nihil prendiderunt **4** mane autem iam facto stetit Iesus in litore non tamen cognoverunt discipuli quia Iesus est **5** dicit ergo eis Iesus pueri numquid pulmentarium habetis responderunt ei non **6** dixit eis mittite in dexteram navigii rete et invenietis miserunt ergo et iam non valebant illud trahere a multitudine piscium **7** dicit ergo discipulus ille quem diligebat Iesus Petro Dominus est Simon Petrus cum audisset quia Dominus est tunicam succinxit se erat enim nudus et misit se in mare **8** alii autem discipuli navigio venerunt non enim longe erant a terra sed quasi a cubitis ducentis trahentes rete piscium **9** ut ergo descenderunt in terram viderunt prunas positas et piscem superpositum et panem **10** dicit eis Iesus adferte de piscibus quos prendidistis nunc **11** ascendit Simon Petrus et traxit rete in terram plenum magnis piscibus centum quinquaginta tribus et cum tanti essent non est scissum rete **12** dicit eis Iesus venite prandete et nemo audebat discentium interrogare eum tu quis es scientes quia Dominus esset **13** et venit Iesus et accepit panem et dat eis et piscem similiter **14** hoc iam tertio manifestatus est Iesus discipulis cum surrexisset a mortuis **15** cum ergo prandissent dicit Simoni Petro Iesus Simon Iohannis diligis me plus his dicit ei etiam Domine tu scis quia amo te dicit ei pasce agnos meos **16** dicit ei iterum Simon Iohannis diligis me ait illi etiam Domine tu scis quia amo te dicit ei pasce agnos meos **17** dicit ei tertio Simon Iohannis amas me contristatus est Petrus quia dixit ei tertio amas me et dicit ei Domine tu omnia scis tu scis quia amo te dicit ei pasce oves meas **18** amen amen dico tibi cum esses iunior cingebas te et ambulabas ubi volebas cum autem senueris extendes manus tuas et alius te cinget et ducet quo non vis **19** hoc autem dixit significans qua morte clarificaturus esset Deum et hoc cum dixisset dicit ei sequere me **20** conversus Petrus vidit illum discipulum quem diligebat Iesus sequentem qui et recubuit in cena super pectus eius et dixit Domine quis est qui tradit te **21** hunc ergo cum vidisset Petrus dicit Iesu Domine hic autem quid **22** dicit ei Iesus si sic eum volo manere donec veniam quid ad te tu me sequere **23** exivit ergo sermo iste in fratres quia discipulus ille non moritur et non dixit ei Iesus non moritur sed si sic eum volo manere donec venio quid ad te **24** hic est discipulus qui testimonium perhibet de his et scripsit haec et scimus quia verum est testimonium eius **25** sunt autem et alia multa quae fecit Iesus quae si scribantur per singula nec ipsum arbitror mundum capere eos qui scribendi sunt libros amen

Actuum Apostolorum

1 primum quidem sermonem feci de omnibus o
Theophile quae coepit Iesus facere et docere
2 usque in diem qua praecipiens apostolis per
Spiritum Sanctum quos elegit adsumptus est 3
quibus et praebuit se ipsum vivum post passionem
suam in multis argumentis per dies quadraginta
apparens eis et loquens de regno Dei 4 et convescens
praecepit eis ab Hierosolymis ne discederent sed
expectarent promissionem Patris quam audistis
per os meum 5 quia Iohannes quidem baptizavit
aqua vos autem baptizabimini Spiritu Sancto non
post multos hos dies 6 igitur qui convenerant
interrogabant eum dicentes Domine si in tempore
hoc restitues regnum Israhel 7 dixit autem eis non
est vestrum nosse tempora vel momenta quae Pater
posuit in sua potestate 8 sed accipietis virtutem
supervenientis Spiritus Sancti in vos et eritis mihi
testes in Hierusalem et in omni Iudaea et Samaria
et usque ad ultimum terrae 9 et cum haec dixisset
videntibus illis elevatus est et nubes suscepit eum
ab oculis eorum 10 cumque intuerentur in caelum
eunte illo ecce duo viri adstiterunt iuxta illos in
vestibus albis 11 qui et dixerunt viri galilaei quid
statis aspicientes in caelum hic Iesus qui adsumptus
est a vobis in caelum sic veniet quemadmodum
vidistis eum euntem in caelum 12 tunc reversi
sunt Hierosolymam a monte qui vocatur Oliveti
qui est iuxta Hierusalem sabbati habens iter 13
et cum introissent in cenaculum ascenderunt ubi
manebant Petrus et Iohannes Iacobus et Andreas
Philippus et Thomas Bartholomeus et Mattheus
Iacobus Alphei et Simon Zelotes et Iudas Iacobi
14 hii omnes erant perseverantes unianimiter in
oratione cum mulieribus et Maria matre Iesu et
fratribus eius 15 et in diebus illis exsurgens Petrus
in medio fratrum dixit erat autem turba nominum
simul fere centum viginti 16 viri fratres oportet
impleri scripturam quam praedixit Spiritus Sanctus
per os David de Iuda qui fuit dux eorum qui
conprehenderunt Iesum 17 quia connumeratus erat
in nobis et sortitus est sortem ministerii huius 18 et
hic quidem possedit agrum de mercede iniquitatis
et suspensus crepuit medius et diffusa sunt omnia
viscera eius 19 et notum factum est omnibus
habitantibus Hierusalem ita ut appellaretur ager ille
lingua eorum Acheldemach hoc est ager Sanguinis
20 scriptum est enim in libro Psalmorum fiat
commoratio eius deserta et non sit qui inhabitet in
ea et episcopatum eius accipiat alius 21 oportet
ergo ex his viris qui nobiscum congregati sunt
in omni tempore quo intravit et exivit inter nos
Dominus Iesus 22 incipiens a baptismate Iohannis
usque in diem qua adsumptus est a nobis testem
resurrectionis eius nobiscum fieri unum ex istis 23
et statuerunt duos Ioseph qui vocabatur Barsabban
qui cognominatus est Iustus et Matthiam 24 et
orantes dixerunt tu Domine qui corda nosti omnium
ostende quem elegeris ex his duobus unum 25
accipere locum ministerii huius et apostolatus de
quo praevaricatus est Iudas ut abiret in locum
suum 26 et dederunt sortes eis et cecidit sors
super Matthiam et adnumeratus est cum undecim
apostolis

2 et cum conplerentur dies pentecostes erant
omnes pariter in eodem loco 2 et factus est
repente de caelo sonus tamquam advenientis
spiritus vehementis et replevit totam domum ubi
erant sedentes 3 et apparuerunt illis dispertitae
linguae tamquam ignis seditque supra singulos
eorum 4 et repleti sunt omnes Spiritu Sancto et
coeperunt loqui aliis linguis prout Spiritus Sanctus
dabat eloqui illis 5 erant autem in Hierusalem
habitantes Iudaei viri religiosi ex omni natione
quae sub caelo sunt 6 facta autem hac voce
convenit multitudo et mente confusa est quoniam
audiebat unusquisque lingua sua illos loquentes 7
stupebant autem omnes et mirabantur dicentes
nonne omnes ecce isti qui loquuntur Galilaei sunt
8 et quomodo nos audivimus unusquisque lingua
nostra in qua nati sumus 9 Parthi et Medi et
Elamitae et qui habitant Mesopotamiam et Iudaeam
et Cappadociam Pontum et Asiam 10 Frygiam et
Pamphiliam Aegyptum et partes Lybiae quae est
circa Cyrenen et advenae romani 11 Iudaei quoque
et proselyti Cretes et Arabes audivimus loquentes
eos nostris linguis magnalia Dei 12 stupebant autem
omnes et mirabantur ad invicem dicentes quidnam
hoc vult esse 13 alii autem inridentes dicebant
quia musto pleni sunt isti 14 stans autem Petrus
cum undecim levavit vocem suam et locutus est eis
viri iudaei et qui habitatis Hierusalem universi hoc
vobis notum sit et auribus percipite verba mea 15
non enim sicut vos aestimatis hii ebrii sunt cum
sit hora diei tertia 16 sed hoc est quod dictum
est per prophetam Iohel 17 et erit in novissimis
diebus dicit Dominus effundam de Spiritu meo
super omnem carnem et prophetabunt filii vestri
et filiae vestrae et iuvenes vestri visiones videbunt
et seniores vestri somnia somniabunt 18 et quidem
super servos meos et super ancillas meas in diebus

illis effundam de Spiritu meo et prophetabunt **19**
et dabo prodigia in caelo sursum et signa in terra
deorsum sanguinem et ignem et vaporem fumi **20**
sol convertetur in tenebras et luna in sanguinem
antequam veniat dies Domini magnus et manifestus
21 et erit omnis quicumque invocaverit nomen
Domini salvus erit **22** viri israhelitae audite verba
haec Iesum Nazarenum virum adprobatum a Deo
in vobis virtutibus et prodigiis et signis quae fecit
per illum Deus in medio vestri sicut vos scitis **23**
hunc definito consilio et praescientia Dei traditum
per manus iniquorum adfigentes interemistis **24**
quem Deus suscitavit solutis doloribus inferni iuxta
quod inpossibile erat teneri illum ab eo **(questioned)**
25 David enim dicit in eum providebam Dominum
coram me semper quoniam a dextris meis est
ne commovear **26** propter hoc laetatum est cor
meum et exultavit lingua mea insuper et caro mea
requiescet in spe **27** quoniam non derelinques
animam meam in inferno neque dabis Sanctum
tuum videre corruptionem **(Hadēs g86)** **28** notas
fecisti mihi vias vitae replebis me iucunditate cum
facie tua **29** viri fratres liceat audenter dicere ad
vos de patriarcha David quoniam et defunctus est
et sepultus est et sepulchrum eius est apud nos
usque in hodiernum diem **30** propheta igitur cum
esset et sciret quia iureiurando iurasset illi Deus
de fructu lumbi eius sedere super sedem eius **31**
providens locutus est de resurrectione Christi quia
neque derelictus est in inferno neque caro eius vidit
corruptionem **(Hadēs g86)** **32** hunc Iesum resuscitavit
Deus cui omnes nos testes sumus **33** dextera igitur
Dei exaltatus et promissione Spiritus Sancti accepta
a Patre effudit hunc quem vos videtis et audistis
34 non enim David ascendit in caelos dicit autem
ipse dixit Dominus Domino meo sede a dextris
meis **35** donec ponam inimicos tuos scabillum
pedum tuorum **36** certissime ergo sciat omnis
domus Israhel quia et Dominum eum et Christum
Deus fecit hunc Iesum quem vos crucifixistis **37**
his auditis conpuncti sunt corde et dixerunt ad
Petrum et ad reliquos apostolos quid faciemus
viri fratres **38** Petrus vero ad illos paenitentiam
inquit agite et baptizetur unusquisque vestrum in
nomine Iesu Christi in remissionem peccatorum
vestrorum et accipietis donum Sancti Spiritus
39 vobis enim est repromissio et filiis vestris et
omnibus qui longe sunt quoscumque advocaverit
Dominus Deus noster **40** aliis etiam verbis pluribus
testificatus est et exhortabatur eos dicens salvamini
a generatione ista prava **41** qui ergo receperunt
sermonem eius baptizati sunt et adpositae sunt
in illa die animae circiter tria milia **42** erant
autem perseverantes in doctrina apostolorum et
communicatione fractionis panis et orationibus
43 fiebat autem omni animae timor multa quoque
prodigia et signa per apostolos fiebant in Hierusalem
et metus erat magnus in universis **44** omnes etiam
qui credebant erant pariter et habebant omnia
communia **45** possessiones et substantias vendebant
et dividebant illa omnibus prout cuique opus
erat **46** cotidie quoque perdurantes unianimiter in
templo et frangentes circa domos panem sumebant
cibum cum exultatione et simplicitate cordis **47**
conlaudantes Deum et habentes gratiam ad omnem
plebem Dominus autem augebat qui salvi fierent
cotidie in id ipsum

3 Petrus autem et Iohannes ascendebant in
templum ad horam orationis nonam **2** et
quidam vir qui erat claudus ex utero matris suae
baiulabatur quem ponebant cotidie ad portam
templi quae dicitur Speciosa ut peteret elemosynam
ab introeuntibus in templum **3** is cum vidisset
Petrum et Iohannem incipientes introire in
templum rogabat ut elemosynam acciperet **4**
intuens autem in eum Petrus cum Iohanne dixit
respice in nos **5** at ille intendebat in eos sperans
se aliquid accepturum ab eis **6** Petrus autem dixit
argentum et aurum non est mihi quod autem
habeo hoc tibi do in nomine Iesu Christi Nazareni
surge et ambula **7** et adprehensa ei manu dextera
adlevavit eum et protinus consolidatae sunt bases
eius et plantae **8** et exiliens stetit et ambulabat
et intravit cum illis in templum ambulans et
exiliens et laudans Dominum **9** et vidit omnis
populus eum ambulantem et laudantem Deum
10 cognoscebant autem illum quoniam ipse erat
qui ad elemosynam sedebat ad Speciosam portam
templi et impleti sunt stupore et extasi in eo
quod contigerat illi **11** cum teneret autem Petrum
et Iohannem concurrit omnis populus ad eos ad
porticum qui appellatur Salomonis stupentes **12**
videns autem Petrus respondit ad populum viri
israhelitae quid miramini in hoc aut nos quid
intuemini quasi nostra virtute aut pietate fecerimus
hunc ambulare **13** Deus Abraham et Deus Isaac
et Deus Iacob Deus patrum nostrorum glorificavit
Filium suum Iesum quem vos quidem tradidistis et
negastis ante faciem Pilati iudicante illo dimitti **14**
vos autem sanctum et iustum negastis et petistis
virum homicidam donari vobis **15** auctorem vero
vitae interfecistis quem Deus suscitavit a mortuis
cuius nos testes sumus **16** et in fide nominis eius
hunc quem videtis et nostis confirmavit nomen
eius et fides quae per eum est dedit integram

sanitatem istam in conspectu omnium vestrum 17
et nunc fratres scio quia per ignorantiam fecistis
sicut et principes vestri 18 Deus autem quae
praenuntiavit per os omnium prophetarum pati
Christum suum implevit sic 19 paenitemini igitur
et convertimini ut deleantur vestra peccata 20
ut cum venerint tempora refrigerii a conspectu
Domini et miserit eum qui praedicatus est vobis
Iesum Christum 21 quem oportet caelum quidem
suscipere usque in tempora restitutionis omnium
quae locutus est Deus per os sanctorum suorum a
saeculo prophetarum (aiōn g165) 22 Moses quidem
dixit quia prophetam vobis suscitabit Dominus
Deus vester de fratribus vestris tamquam me ipsum
audietis iuxta omnia quaecumque locutus fuerit
vobis 23 erit autem omnis anima quae non audierit
prophetam illum exterminabitur de plebe 24 et
omnes prophetae a Samuhel et deinceps qui locuti
sunt et adnuntiaverunt dies istos 25 vos estis filii
prophetarum et testamenti quod disposuit Deus
ad patres vestros dicens ad Abraham et in semine
tuo benedicentur omnes familiae terrae 26 vobis
primum Deus suscitans Filium suum misit eum
benedicentem vobis ut convertat se unusquisque a
nequitia sua

4 loquentibus autem illis ad populum
supervenerunt sacerdotes et magistratus
templi et Sadducaei 2 dolentes quod docerent
populum et adnuntiarent in Iesu resurrectionem ex
mortuis 3 et iniecerunt in eis manus et posuerunt
eos in custodiam in crastinum erat enim iam
vespera 4 multi autem eorum qui audierant
verbum crediderunt et factus est numerus virorum
quinque milia 5 factum est autem in crastinum
ut congregarentur principes eorum et seniores
et scribae in Hierusalem 6 et Annas princeps
sacerdotum et Caiphas et Iohannes et Alexander
et quotquot erant de genere sacerdotali 7 et
statuentes eos in medio interrogabant in qua
virtute aut in quo nomine fecistis hoc vos 8 tunc
Petrus repletus Spiritu Sancto dixit ad eos principes
populi et seniores 9 si nos hodie diiudicamur in
benefacto hominis infirmi in quo iste salvus factus
est 10 notum sit omnibus vobis et omni plebi
Israhel quia in nomine Iesu Christi Nazareni quem
vos crucifixistis quem Deus suscitavit a mortuis
in hoc iste adstat coram vobis sanus 11 hic est
lapis qui reprobatus est a vobis aedificantibus qui
factus est in caput anguli 12 et non est in alio
aliquo salus nec enim nomen aliud est sub caelo
datum hominibus in quo oportet nos salvos fieri
13 videntes autem Petri constantiam et Iohannis
conperto quod homines essent sine litteris et
idiotae admirabantur et cognoscebant eos quoniam
cum Iesu fuerant 14 hominem quoque videntes
stantem cum eis qui curatus fuerat nihil poterant
contradicere 15 iusserunt autem eos foras extra
concilium secedere et conferebant ad invicem 16
dicentes quid faciemus hominibus istis quoniam
quidem notum signum factum est per eos omnibus
habitantibus in Hierusalem manifestum et non
possumus negare 17 sed ne amplius divulgetur
in populum comminemur eis ne ultra loquantur
in nomine hoc ulli hominum 18 et vocantes eos
denuntiaverunt ne omnino loquerentur neque
docerent in nomine Iesu 19 Petrus vero et Iohannes
respondentes dixerunt ad eos si iustum est in
conspectu Dei vos potius audire quam Deum
iudicate 20 non enim possumus quae vidimus
et audivimus non loqui 21 at illi comminantes
dimiserunt eos non invenientes quomodo punirent
eos propter populum quia omnes clarificabant
Deum in eo quod acciderat 22 annorum enim erat
amplius quadraginta homo in quo factum erat
signum istud sanitatis 23 dimissi autem venerunt
ad suos et adnuntiaverunt eis quanta ad eos
principes sacerdotum et seniores dixissent 24 qui
cum audissent unianimiter levaverunt vocem ad
Deum et dixerunt Domine tu qui fecisti caelum
et terram et mare et omnia quae in eis sunt 25
qui Spiritu Sancto per os patris nostri David pueri
tui dixisti quare fremuerunt gentes et populi
meditati sunt inania 26 adstiterunt reges terrae et
principes convenerunt in unum adversus Dominum
et adversus Christum eius 27 convenerunt enim
vere in civitate ista adversus sanctum puerum
tuum Iesum quem unxisti Herodes et Pontius
Pilatus cum gentibus et populis Israhel 28 facere
quae manus tua et consilium decreverunt fieri
29 et nunc Domine respice in minas eorum et da
servis tuis cum omni fiducia loqui verbum tuum
30 in eo cum manum tuam extendas sanitates et
signa et prodigia fieri per nomen sancti Filii tui
Iesu 31 et cum orassent motus est locus in quo
erant congregati et repleti sunt omnes Spiritu
Sancto et loquebantur verbum Dei cum fiducia 32
multitudinis autem credentium erat cor et anima
una nec quisquam eorum quae possidebant aliquid
suum esse dicebat sed erant illis omnia communia
33 et virtute magna reddebant apostoli testimonium
resurrectionis Iesu Christi Domini et gratia magna
erat in omnibus illis 34 neque enim quisquam egens
erat inter illos quotquot enim possessores agrorum
aut domorum erant vendentes adferebant pretia
eorum quae vendebant 35 et ponebant ante pedes

apostolorum dividebantur autem singulis prout
cuique opus erat 36 Ioseph autem qui cognominatus
est Barnabas ab apostolis quod est interpretatum
Filius consolationis Levites Cyprius genere 37 cum
haberet agrum vendidit illum et adtulit pretium et
posuit ante pedes apostolorum

5 vir autem quidam nomine Ananias cum Saffira
uxore sua vendidit agrum 2 et fraudavit de pretio
agri conscia uxore sua et adferens partem quandam
ad pedes apostolorum posuit 3 dixit autem Petrus
Anania cur temptavit Satanas cor tuum mentiri te
Spiritui Sancto et fraudare de pretio agri 4 nonne
manens tibi manebat et venundatum in tua erat
potestate quare posuisti in corde tuo hanc rem
non es mentitus hominibus sed Deo 5 audiens
autem Ananias haec verba cecidit et exspiravit et
factus est timor magnus in omnes qui audierant
6 surgentes autem iuvenes amoverunt eum et
efferentes sepelierunt 7 factum est autem quasi
horarum trium spatium et uxor ipsius nesciens
quod factum fuerat introiit 8 respondit autem ei
Petrus dic mihi si tanti agrum vendidistis at illa
dixit etiam tanti 9 Petrus autem ad eam quid utique
convenit vobis temptare Spiritum Domini ecce
pedes eorum qui sepelierunt virum tuum ad ostium
et efferent te 10 confestim cecidit ante pedes eius
et exspiravit intrantes autem iuvenes invenerunt
illam mortuam et extulerunt et sepelierunt ad
virum suum 11 et factus est timor magnus in
universa ecclesia et in omnes qui audierunt haec
12 per manus autem apostolorum fiebant signa et
prodigia multa in plebe et erant unianimiter omnes
in porticu Salomonis 13 ceterorum autem nemo
audebat coniungere se illis sed magnificabat eos
populus 14 magis autem augebatur credentium
in Domino multitudo virorum ac mulierum 15
ita ut in plateas eicerent infirmos et ponerent in
lectulis et grabattis ut veniente Petro saltim umbra
illius obumbraret quemquam eorum 16 concurrebat
autem et multitudo vicinarum civitatum Hierusalem
adferentes aegros et vexatos ab spiritibus inmundis
qui curabantur omnes 17 exsurgens autem princeps
sacerdotum et omnes qui cum illo erant quae
est heresis Sadducaeorum repleti sunt zelo 18
et iniecerunt manus in apostolos et posuerunt
illos in custodia publica 19 angelus autem Domini
per noctem aperiens ianuas carceris et educens
eos dixit 20 ite et stantes loquimini in templo
plebi omnia verba vitae huius 21 qui cum
audissent intraverunt diluculo in templum et
docebant adveniens autem princeps sacerdotum
et qui cum eo erant convocaverunt concilium
et omnes seniores filiorum Israhel et miserunt
in carcerem ut adducerentur 22 cum venissent
autem ministri et aperto carcere non invenissent
illos reversi nuntiaverunt 23 dicentes carcerem
quidem invenimus clausum cum omni diligentia
et custodes stantes ad ianuas aperientes autem
neminem intus invenimus 24 ut audierunt autem
hos sermones magistratus templi et principes
sacerdotum ambigebant de illis quidnam fieret 25
adveniens autem quidam nuntiavit eis quia ecce
viri quos posuistis in carcere sunt in templo stantes
et docentes populum 26 tunc abiit magistratus cum
ministris et adduxit illos sine vi timebant enim
populum ne lapidarentur 27 et cum adduxissent illos
statuerunt in concilio et interrogavit eos princeps
sacerdotum 28 dicens praecipiendo praecepimus
vobis ne doceretis in nomine isto et ecce replestis
Hierusalem doctrina vestra et vultis inducere
super nos sanguinem hominis istius 29 respondens
autem Petrus et apostoli dixerunt oboedire oportet
Deo magis quam hominibus 30 Deus patrum
nostrorum suscitavit Iesum quem vos interemistis
suspendentes in ligno 31 hunc Deus principem
et salvatorem exaltavit dextera sua ad dandam
paenitentiam Israhel et remissionem peccatorum
32 et nos sumus testes horum verborum et Spiritus
Sanctus quem dedit Deus omnibus oboedientibus
sibi 33 haec cum audissent dissecabantur et
cogitabant interficere illos 34 surgens autem
quidam in concilio Pharisaeus nomine Gamalihel
legis doctor honorabilis universae plebi iussit foras
ad breve homines fieri 35 dixitque ad illos viri
israhelitae adtendite vobis super hominibus istis
quid acturi sitis 36 ante hos enim dies extitit
Theodas dicens esse se aliquem cui consensit
virorum numerus circiter quadringentorum qui
occisus est et omnes quicumque credebant ei
dissipati sunt et redactus est ad nihilum 37 post
hunc extitit Iudas Galilaeus in diebus professionis
et avertit populum post se et ipse periit et omnes
quotquot consenserunt ei dispersi sunt 38 et
nunc itaque dico vobis discedite ab hominibus
istis et sinite illos quoniam si est ex hominibus
consilium hoc aut opus dissolvetur 39 si vero ex
Deo est non poteritis dissolvere eos ne forte et Deo
repugnare inveniamini consenserunt autem illi 40
et convocantes apostolos caesis denuntiaverunt
ne loquerentur in nomine Iesu et dimiserunt eos
41 et illi quidem ibant gaudentes a conspectu
concilii quoniam digni habiti sunt pro nomine
Iesu contumeliam pati 42 omni autem die in
templo et circa domos non cessabant docentes et
evangelizantes Christum Iesum

6 in diebus autem illis crescente numero
discipulorum factus est murmur Graecorum
adversus Hebraeos eo quod dispicerentur in
ministerio cotidiano viduae eorum 2 convocantes
autem duodecim multitudinem discipulorum
dixerunt non est aequum nos derelinquere verbum
Dei et ministrare mensis 3 considerate ergo fratres
viros ex vobis boni testimonii septem plenos Spiritu
et sapientia quos constituamus super hoc opus 4 nos
vero orationi et ministerio verbi instantes erimus
5 et placuit sermo coram omni multitudine et
elegerunt Stephanum virum plenum fide et Spiritu
Sancto et Philippum et Prochorum et Nicanorem
et Timonem et Parmenam et Nicolaum advenam
Antiochenum 6 hos statuerunt ante conspectum
apostolorum et orantes inposuerunt eis manus 7 et
verbum Dei crescebat et multiplicabatur numerus
discipulorum in Hierusalem valde multa etiam
turba sacerdotum oboediebat fidei 8 Stephanus
autem plenus gratia et fortitudine faciebat prodigia
et signa magna in populo 9 surrexerunt autem
quidam de synagoga quae appellatur Libertinorum
et Cyrenensium et Alexandrinorum et eorum qui
erant a Cilicia et Asia disputantes cum Stephano 10
et non poterant resistere sapientiae et Spiritui quo
loquebatur 11 tunc submiserunt viros qui dicerent
se audisse eum dicentem verba blasphemiae in
Mosen et Deum 12 commoverunt itaque plebem et
seniores et scribas et concurrentes rapuerunt eum
et adduxerunt in concilium 13 et statuerunt testes
falsos dicentes homo iste non cessat loqui verba
adversus locum sanctum et legem 14 audivimus
enim eum dicentem quoniam Iesus Nazarenus hic
destruet locum istum et mutabit traditiones quas
tradidit nobis Moses 15 et intuentes eum omnes qui
sedebant in concilio viderunt faciem eius tamquam
faciem angeli

7 dixit autem princeps sacerdotum si haec ita se
habent 2 qui ait viri fratres et patres audite Deus
gloriae apparuit patri nostro Abraham cum esset in
Mesopotamiam priusquam moraretur in Charram 3
et dixit ad illum exi de terra tua et de cognatione
tua et veni in terram quam tibi monstravero 4 tunc
exiit de terra Chaldeorum et habitavit in Charram
et inde postquam mortuus est pater eius transtulit
illum in terram istam in qua nunc vos habitatis
5 et non dedit illi hereditatem in ea nec passum
pedis et repromisit dare illi eam in possessionem
et semini eius post ipsum cum non haberet filium
6 locutus est autem Deus quia erit semen eius
accola in terra aliena et servituti eos subicient
et male tractabunt eos annis quadringentis 7
et gentem cui servierint iudicabo ego dixit Deus
et post haec exibunt et deservient mihi in loco
isto 8 et dedit illi testamentum circumcisionis
et sic genuit Isaac et circumcidit eum die octava
et Isaac Iacob et Iacob duodecim patriarchas 9
et patriarchae aemulantes Ioseph vendiderunt in
Aegyptum et erat Deus cum eo 10 et eripuit eum ex
omnibus tribulationibus eius et dedit ei gratiam et
sapientiam in conspectu Pharaonis regis Aegypti
et constituit eum praepositum super Aegyptum et
super omnem domum suam 11 venit autem fames
in universam Aegyptum et Chanaan et tribulatio
magna et non inveniebant cibos patres nostri
12 cum audisset autem Iacob esse frumentum in
Aegypto misit patres nostros primum 13 et in
secundo cognitus est Ioseph a fratribus suis et
manifestatum est Pharaoni genus eius 14 mittens
autem Ioseph accersivit Iacob patrem suum et
omnem cognationem in animabus septuaginta
quinque 15 et descendit Iacob in Aegyptum et
defunctus est ipse et patres nostri 16 et translati
sunt in Sychem et positi sunt in sepulchro quod
emit Abraham pretio argenti a filiis Emmor filii
Sychem 17 cum adpropinquaret autem tempus
repromissionis quam confessus erat Deus Abrahae
crevit populus et multiplicatus est in Aegypto 18
quoadusque surrexit rex alius in Aegypto qui non
sciebat Ioseph 19 hic circumveniens genus nostrum
adflixit patres ut exponerent infantes suos ne
vivificarentur 20 eodem tempore natus est Moses et
fuit gratus Deo qui nutritus est tribus mensibus in
domo patris sui 21 exposito autem illo sustulit eum
filia Pharaonis et enutrivit eum sibi in filium 22 et
eruditus est Moses omni sapientia Aegyptiorum
et erat potens in verbis et in operibus suis 23
cum autem impleretur ei quadraginta annorum
tempus ascendit in cor eius ut visitaret fratres suos
filios Israhel 24 et cum vidisset quendam iniuriam
patientem vindicavit illum et fecit ultionem ei
qui iniuriam sustinebat percusso Aegyptio 25
existimabat autem intellegere fratres quoniam Deus
per manum ipsius daret salutem illis at illi non
intellexerunt 26 sequenti vero die apparuit illis
litigantibus et reconciliabat eos in pacem dicens viri
fratres estis ut quid nocetis alterutrum 27 qui autem
iniuriam faciebat proximo reppulit eum dicens
quis te constituit principem et iudicem super nos
28 numquid interficere me tu vis quemadmodum
interfecisti heri Aegyptium 29 fugit autem Moses in
verbo isto et factus est advena in terra Madiam ubi
generavit filios duos 30 et expletis annis quadraginta
apparuit illi in deserto montis Sina angelus in igne
flammae rubi 31 Moses autem videns admiratus est

visum et accedente illo ut consideraret facta est vox
Domini 32 ego Deus patrum tuorum Deus Abraham
et Deus Isaac et Deus Iacob tremefactus autem
Moses non audebat considerare 33 dixit autem
illi Dominus solve calciamentum pedum tuorum
locus enim in quo stas terra sancta est 34 videns
vidi adflictionem populi mei qui est in Aegypto
et gemitum eorum audivi et descendi liberare eos
et nunc veni et mittam te in Aegyptum 35 hunc
Mosen quem negaverunt dicentes quis te constituit
principem et iudicem hunc Deus principem et
redemptorem misit cum manu angeli qui apparuit
illi in rubo 36 hic eduxit illos faciens prodigia et
signa in terra Aegypti et in Rubro mari et in deserto
annis quadraginta 37 hic est Moses qui dixit filiis
Israhel prophetam vobis suscitabit Deus de fratribus
vestris tamquam me 38 hic est qui fuit in ecclesia in
solitudine cum angelo qui loquebatur ei in monte
Sina et cum patribus nostris qui accepit verba vitae
dare nobis 39 cui noluerunt oboedire patres nostri
sed reppulerunt et aversi sunt cordibus suis in
Aegyptum 40 dicentes ad Aaron fac nobis deos
qui praecedant nos Moses enim hic qui eduxit nos
de terra Aegypti nescimus quid factum sit ei 41
et vitulum fecerunt in illis diebus et obtulerunt
hostiam simulacro et laetabantur in operibus
manuum suarum 42 convertit autem Deus et tradidit
eos servire militiae caeli sicut scriptum est in
libro Prophetarum numquid victimas aut hostias
obtulistis mihi annis quadraginta in deserto domus
Israhel 43 et suscepistis tabernaculum Moloch
et sidus dei vestri Rempham figuras quas fecistis
adorare eas et transferam vos trans Babylonem
44 tabernaculum testimonii fuit patribus nostris
in deserto sicut disposuit loquens ad Mosen ut
faceret illud secundum formam quam viderat 45
quod et induxerunt suscipientes patres nostri cum
Iesu in possessionem gentium quas expulit Deus
a facie patrum nostrorum usque in diebus David
46 qui invenit gratiam ante Deum et petiit ut
inveniret tabernaculum Deo Iacob 47 Salomon
autem aedificavit illi domum 48 sed non Excelsus
in manufactis habitat sicut propheta dicit 49
caelum mihi sedis est terra autem scabillum pedum
meorum quam domum aedificabitis mihi dicit
Dominus aut quis locus requietionis meae est 50
nonne manus mea fecit haec omnia 51 dura cervice
et incircumcisi cordibus et auribus vos semper
Spiritui Sancto resistitis sicut patres vestri et vos 52
quem prophetarum non sunt persecuti patres vestri
et occiderunt eos qui praenuntiabant de adventu
Iusti cuius vos nunc proditores et homicidae
fuistis 53 qui accepistis legem in dispositionem
angelorum et non custodistis 54 audientes autem
haec dissecabantur cordibus suis et stridebant
dentibus in eum 55 cum autem esset plenus Spiritu
Sancto intendens in caelum vidit gloriam Dei et
Iesum stantem a dextris Dei 56 et ait ecce video
caelos apertos et Filium hominis a dextris stantem
Dei 57 exclamantes autem voce magna continuerunt
aures suas et impetum fecerunt unianimiter in
eum 58 et eicientes eum extra civitatem lapidabant
et testes deposuerunt vestimenta sua secus pedes
adulescentis qui vocabatur Saulus 59 et lapidabant
Stephanum invocantem et dicentem Domine Iesu
suscipe spiritum meum 60 positis autem genibus
clamavit voce magna Domine ne statuas illis hoc
peccatum et cum hoc dixisset obdormivit

8 Saulus autem erat consentiens neci eius facta
est autem in illa die persecutio magna in
ecclesia quae erat Hierosolymis et omnes dispersi
sunt per regiones Iudaeae et Samariae praeter
apostolos 2 curaverunt autem Stephanum viri
timorati et fecerunt planctum magnum super
illum 3 Saulus vero devastabat ecclesiam per
domos intrans et trahens viros ac mulieres
tradebat in custodiam 4 igitur qui dispersi
erant pertransiebant evangelizantes verbum 5
Philippus autem descendens in civitatem Samariae
praedicabat illis Christum 6 intendebant autem
turbae his quae a Philippo dicebantur unianimiter
audientes et videntes signa quae faciebat 7 multi
enim eorum qui habebant spiritus inmundos
clamantes voce magna exiebant multi autem
paralytici et claudi curati sunt 8 factum est ergo
magnum gaudium in illa civitate 9 vir autem
quidam nomine Simon qui ante fuerat in civitate
magus seducens gentem Samariae dicens esse se
aliquem magnum 10 cui auscultabant omnes a
minimo usque ad maximum dicentes hic est virtus
Dei quae vocatur Magna 11 adtendebant autem
eum propter quod multo tempore magicis suis
dementasset eos 12 cum vero credidissent Philippo
evangelizanti de regno Dei et nomine Iesu Christi
baptizabantur viri ac mulieres 13 tunc Simon et ipse
credidit et cum baptizatus esset adherebat Philippo
videns etiam signa et virtutes maximas fieri stupens
admirabatur 14 cum autem audissent apostoli qui
erant Hierosolymis quia recepit Samaria verbum
Dei miserunt ad illos Petrum et Iohannem 15 qui
cum venissent oraverunt pro ipsis ut acciperent
Spiritum Sanctum 16 nondum enim in quemquam
illorum venerat sed baptizati tantum erant in
nomine Domini Iesu 17 tunc inponebant manus
super illos et accipiebant Spiritum Sanctum 18 cum

vidisset autem Simon quia per inpositionem manus
apostolorum daretur Spiritus Sanctus obtulit eis
pecuniam **19** dicens date et mihi hanc potestatem
ut cuicumque inposuero manus accipiat Spiritum
Sanctum Petrus autem dixit ad eum **20** pecunia
tua tecum sit in perditionem quoniam donum Dei
existimasti pecunia possideri **21** non est tibi pars
neque sors in sermone isto cor enim tuum non
est rectum coram Deo **22** paenitentiam itaque
age ab hac nequitia tua et roga Deum si forte
remittatur tibi haec cogitatio cordis tui **23** in felle
enim amaritudinis et obligatione iniquitatis video
te esse **24** respondens autem Simon dixit precamini
vos pro me ad Dominum ut nihil veniat super me
horum quae dixistis **25** et illi quidem testificati et
locuti verbum Domini rediebant Hierosolymam et
multis regionibus Samaritanorum evangelizabant
26 angelus autem Domini locutus est ad Philippum
dicens surge et vade contra meridianum ad viam
quae descendit ab Hierusalem in Gazam haec est
deserta **27** et surgens abiit et ecce vir aethiops
eunuchus potens Candacis reginae Aethiopum
qui erat super omnes gazas eius venerat adorare
in Hierusalem **28** et revertebatur sedens super
currum suum legensque prophetam Esaiam **29**
dixit autem Spiritus Philippo accede et adiunge te
ad currum istum **30** adcurrens autem Philippus
audivit illum legentem Esaiam prophetam et dixit
putasne intellegis quae legis **31** qui ait et quomodo
possum si non aliquis ostenderit mihi rogavitque
Philippum ut ascenderet et sederet secum **32**
locus autem scripturae quam legebat erat hic
tamquam ovis ad occisionem ductus est et sicut
agnus coram tondente se sine voce sic non aperuit
os suum **33** in humilitate iudicium eius sublatum
est generationem illius quis enarrabit quoniam
tollitur de terra vita eius **34** respondens autem
eunuchus Philippo dixit obsecro te de quo propheta
dicit hoc de se an de alio aliquo **35** aperiens autem
Philippus os suum et incipiens ab scriptura ista
evangelizavit illi Iesum **36** et dum irent per viam
venerunt ad quandam aquam et ait eunuchus
ecce aqua quid prohibet me baptizari **38** et iussit
stare currum et descenderunt uterque in aquam
Philippus et eunuchus et baptizavit eum **39** cum
autem ascendissent de aqua Spiritus Domini rapuit
Philippum et amplius non vidit eum eunuchus ibat
enim per viam suam gaudens **40** Philippus autem
inventus est in Azoto et pertransiens evangelizabat
civitatibus cunctis donec veniret Caesaream

9 Saulus autem adhuc inspirans minarum et caedis
in discipulos Domini accessit ad principem
sacerdotum **2** et petiit ab eo epistulas in Damascum
ad synagogas ut si quos invenisset huius viae viros
ac mulieres vinctos perduceret in Hierusalem **3**
et cum iter faceret contigit ut adpropinquaret
Damasco et subito circumfulsit eum lux de caelo
4 et cadens in terram audivit vocem dicentem
sibi Saule Saule quid me persequeris **5** qui dixit
quis es Domine et ille ego sum Iesus quem tu
persequeris **6** sed surge et ingredere civitatem et
dicetur tibi quid te oporteat facere **7** viri autem
illi qui comitabantur cum eo stabant stupefacti
audientes quidem vocem neminem autem videntes
8 surrexit autem Saulus de terra apertisque oculis
nihil videbat ad manus autem illum trahentes
introduxerunt Damascum **9** et erat tribus diebus
non videns et non manducavit neque bibit **10** erat
autem quidam discipulus Damasci nomine Ananias
et dixit ad illum in visu Dominus Anania at ille ait
ecce ego Domine **11** et Dominus ad illum surgens
vade in vicum qui vocatur Rectus et quaere in domo
Iudae Saulum nomine Tarsensem ecce enim orat
12 et vidit virum Ananiam nomine introeuntem
et inponentem sibi manus ut visum recipiat **13**
respondit autem Ananias Domine audivi a multis
de viro hoc quanta mala sanctis tuis fecerit in
Hierusalem **14** et hic habet potestatem a principibus
sacerdotum alligandi omnes qui invocant nomen
tuum **15** dixit autem ad eum Dominus vade quoniam
vas electionis est mihi iste ut portet nomen meum
coram gentibus et regibus et filiis Israhel **16**
ego enim ostendam illi quanta oporteat eum pro
nomine meo pati **17** et abiit Ananias et introivit
in domum et inponens ei manus dixit Saule frater
Dominus misit me Iesus qui apparuit tibi in via qua
veniebas ut videas et implearis Spiritu Sancto **18**
et confestim ceciderunt ab oculis eius tamquam
squamae et visum recepit et surgens baptizatus
est **19** et cum accepisset cibum confortatus est fuit
autem cum discipulis qui erant Damasci per dies
aliquot **20** et continuo in synagogis praedicabat
Iesum quoniam hic est Filius Dei **21** stupebant autem
omnes qui audiebant et dicebant nonne hic est
qui expugnabat in Hierusalem eos qui invocabant
nomen istud et huc ad hoc venit ut vinctos illos
duceret ad principes sacerdotum **22** Saulus autem
magis convalescebat et confundebat Iudaeos qui
habitabant Damasci adfirmans quoniam hic est
Christus **23** cum implerentur autem dies multi
consilium fecerunt Iudaei ut eum interficerent
24 notae autem factae sunt Saulo insidiae eorum
custodiebant autem et portas die ac nocte ut eum
interficerent **25** accipientes autem discipuli eius
nocte per murum dimiserunt eum submittentes

in sporta 26 cum autem venisset in Hierusalem
temptabat iungere se discipulis et omnes timebant
eum non credentes quia esset discipulus 27 Barnabas
autem adprehensum illum duxit ad apostolos et
narravit illis quomodo in via vidisset Dominum
et quia locutus est ei et quomodo in Damasco
fiducialiter egerit in nomine Iesu 28 et erat cum
illis intrans et exiens in Hierusalem et fiducialiter
agens in nomine Domini 29 loquebatur quoque
et disputabat cum Graecis illi autem quaerebant
occidere eum 30 quod cum cognovissent fratres
deduxerunt eum Caesaream et dimiserunt Tarsum
31 ecclesia quidem per totam Iudaeam et Galilaeam
et Samariam habebat pacem et aedificabatur
ambulans in timore Domini et consolatione Sancti
Spiritus replebatur 32 factum est autem Petrum dum
pertransiret universos devenire et ad sanctos qui
habitabant Lyddae 33 invenit autem ibi hominem
quendam nomine Aeneam ab annis octo iacentem
in grabatto qui erat paralyticus 34 et ait illi Petrus
Aeneas sanat te Iesus Christus surge et sterne tibi
et continuo surrexit 35 et viderunt illum omnes qui
habitabant Lyddae et Saronae qui conversi sunt ad
Dominum 36 in Ioppe autem fuit quaedam discipula
nomine Tabitas quae interpretata dicitur Dorcas
haec erat plena operibus bonis et elemosynis quas
faciebat 37 factum est autem in diebus illis ut
infirmata moreretur quam cum lavissent posuerunt
eam in cenaculo 38 cum autem prope esset Lydda
ab Ioppe discipuli audientes quia Petrus esset in ea
miserunt duos viros ad eum rogantes ne pigriteris
venire usque ad nos 39 exsurgens autem Petrus
venit cum illis et cum advenisset duxerunt illum
in cenaculum et circumsteterunt illum omnes
viduae flentes et ostendentes tunicas et vestes quas
faciebat illis Dorcas 40 eiectis autem omnibus foras
Petrus ponens genua oravit et conversus ad corpus
dixit Tabita surge at illa aperuit oculos suos et viso
Petro resedit 41 dans autem illi manum erexit eam
et cum vocasset sanctos et viduas adsignavit eam
vivam 42 notum autem factum est per universam
Ioppen et crediderunt multi in Domino 43 factum
est autem ut dies multos moraretur in Ioppe apud
quendam Simonem coriarium

10 vir autem quidam erat in Caesarea nomine
Cornelius centurio cohortis quae dicitur Italica
2 religiosus et timens Deum cum omni domo sua
faciens elemosynas multas plebi et deprecans Deum
semper 3 vidit in visu manifeste quasi hora nona
diei angelum Dei introeuntem ad se et dicentem
sibi Corneli 4 at ille intuens eum timore correptus
dixit quid est domine dixit autem illi orationes
tuae et elemosynae tuae ascenderunt in memoriam
in conspectu Dei 5 et nunc mitte viros in Ioppen
et accersi Simonem quendam qui cognominatur
Petrus 6 hic hospitatur apud Simonem quendam
coriarium cuius est domus iuxta mare 7 et cum
discessisset angelus qui loquebatur illi vocavit duos
domesticos suos et militem metuentem Dominum
ex his qui illi parebant 8 quibus cum narrasset
omnia misit illos in Ioppen 9 postera autem die
iter illis facientibus et adpropinquantibus civitati
ascendit Petrus in superiora ut oraret circa horam
sextam 10 et cum esuriret voluit gustare parantibus
autem eis cecidit super eum mentis excessus 11 et
videt caelum apertum et descendens vas quoddam
velut linteum magnum quattuor initiis submitti de
caelo in terram 12 in quo erant omnia quadrupedia
et serpentia terrae et volatilia caeli 13 et facta
est vox ad eum surge Petre et occide et manduca
14 ait autem Petrus absit Domine quia numquam
manducavi omne commune et inmundum 15 et
vox iterum secundo ad eum quae Deus purificavit
ne tu commune dixeris 16 hoc autem factum est
per ter et statim receptum est vas in caelum 17 et
dum intra se haesitaret Petrus quidnam esset visio
quam vidisset ecce viri qui missi erant a Cornelio
inquirentes domum Simonis adstiterunt ad ianuam
18 et cum vocassent interrogabant si Simon qui
cognominatur Petrus illic haberet hospitium 19
Petro autem cogitante de visione dixit Spiritus
ei ecce viri tres quaerunt te 20 surge itaque et
descende et vade cum eis nihil dubitans quia ego
misi illos 21 descendens autem Petrus ad viros dixit
ecce ego sum quem quaeritis quae causa est propter
quam venistis 22 qui dixerunt Cornelius centurio
vir iustus et timens Deum et testimonium habens
ab universa gente Iudaeorum responsum accepit
ab angelo sancto accersire te in domum suam et
audire verba abs te 23 introducens igitur eos recepit
hospitio sequenti autem die surgens profectus est
cum eis et quidam ex fratribus ab Ioppe comitati
sunt eum 24 altera autem die introivit Caesaream
Cornelius vero expectabat illos convocatis cognatis
suis et necessariis amicis 25 et factum est cum
introisset Petrus obvius ei Cornelius et procidens
ad pedes adoravit 26 Petrus vero levavit eum dicens
surge et ego ipse homo sum 27 et loquens cum
illo intravit et invenit multos qui convenerant 28
dixitque ad illos vos scitis quomodo abominatum sit
viro iudaeo coniungi aut accedere ad alienigenam
et mihi ostendit Deus neminem communem aut
inmundum dicere hominem 29 propter quod sine
dubitatione veni accersitus interrogo ergo quam
ob causam accersistis me 30 et Cornelius ait a

nudius quartana die usque in hanc horam orans
eram hora nona in domo mea et ecce vir stetit
ante me in veste candida et ait **31** Corneli exaudita
est oratio tua et elemosynae tuae commemoratae
sunt in conspectu Dei **32** mitte ergo in Ioppen
et accersi Simonem qui cognominatur Petrus hic
hospitatur in domo Simonis coriarii iuxta mare
33 confestim igitur misi ad te et tu bene fecisti
veniendo nunc ergo omnes nos in conspectu tuo
adsumus audire omnia quaecumque tibi praecepta
sunt a Domino **34** aperiens autem Petrus os dixit
in veritate conperi quoniam non est personarum
acceptor Deus **35** sed in omni gente qui timet
eum et operatur iustitiam acceptus est illi **36**
verbum misit filiis Israhel adnuntians pacem per
Iesum Christum hic est omnium Dominus **37** vos
scitis quod factum est verbum per universam
Iudaeam incipiens enim a Galilaea post baptismum
quod praedicavit Iohannes **38** Iesum a Nazareth
quomodo unxit eum Deus Spiritu Sancto et virtute
qui pertransivit benefaciendo et sanando omnes
oppressos a diabolo quoniam Deus erat cum illo **39**
et nos testes sumus omnium quae fecit in regione
Iudaeorum et Hierusalem quem et occiderunt
suspendentes in ligno **40** hunc Deus suscitavit
tertia die et dedit eum manifestum fieri **41** non
omni populo sed testibus praeordinatis a Deo nobis
qui manducavimus et bibimus cum illo postquam
resurrexit a mortuis **42** et praecepit nobis praedicare
populo et testificari quia ipse est qui constitutus est
a Deo iudex vivorum et mortuorum **43** huic omnes
prophetae testimonium perhibent remissionem
peccatorum accipere per nomen eius omnes qui
credunt in eum **44** adhuc loquente Petro verba haec
cecidit Spiritus Sanctus super omnes qui audiebant
verbum **45** et obstipuerunt ex circumcisione fideles
qui venerant cum Petro quia et in nationes gratia
Spiritus Sancti effusa est **46** audiebant enim illos
loquentes linguis et magnificantes Deum **47** tunc
respondit Petrus numquid aquam quis prohibere
potest ut non baptizentur hii qui Spiritum Sanctum
acceperunt sicut et nos **48** et iussit eos in nomine
Iesu Christi baptizari tunc rogaverunt eum ut
maneret aliquot diebus

11 audierunt autem apostoli et fratres qui erant
in Iudaea quoniam et gentes receperunt
verbum Dei **2** cum ascendisset autem Petrus in
Hierosolymam disceptabant adversus illum qui
erant ex circumcisione **3** dicentes quare introisti ad
viros praeputium habentes et manducasti cum illis
4 incipiens autem Petrus exponebat illis ordinem
dicens **5** ego eram in civitate Ioppe orans et vidi in
excessu mentis visionem descendens vas quoddam
velut linteum magnum quattuor initiis submitti
de caelo et venit usque ad me **6** in quod intuens
considerabam et vidi quadrupedia terrae et bestias
et reptilia et volatilia caeli **7** audivi autem et vocem
dicentem mihi surgens Petre occide et manduca
8 dixi autem nequaquam Domine quia commune
aut inmundum numquam introivit in os meum **9**
respondit autem vox secundo de caelo quae Deus
mundavit tu ne commune dixeris **10** hoc autem
factum est per ter et recepta sunt rursum omnia in
caelum **11** et ecce confestim tres viri adstiterunt
in domo in qua eram missi a Caesarea ad me **12**
dixit autem Spiritus mihi ut irem cum illis nihil
haesitans venerunt autem mecum et sex fratres
isti et ingressi sumus in domum viri **13** narravit
autem nobis quomodo vidisset angelum in domo
sua stantem et dicentem sibi mitte in Ioppen et
accersi Simonem qui cognominatur Petrus **14** qui
loquetur tibi verba in quibus salvus eris tu et
universa domus tua **15** cum autem coepissem loqui
decidit Spiritus Sanctus super eos sicut et in nos in
initio **16** recordatus sum autem verbi Domini sicut
dicebat Iohannes quidem baptizavit aqua vos autem
baptizabimini Spiritu Sancto **17** si ergo eandem
gratiam dedit illis Deus sicut et nobis qui credidimus
in Dominum Iesum Christum ego quis eram qui
possem prohibere Deum **18** his auditis tacuerunt
et glorificaverunt Deum dicentes ergo et gentibus
Deus paenitentiam ad vitam dedit **19** et illi quidem
qui dispersi fuerant a tribulatione quae facta fuerat
sub Stephano perambulaverunt usque Foenicen et
Cyprum et Antiochiam nemini loquentes verbum
nisi solis Iudaeis **20** erant autem quidam ex eis viri
cyprii et cyrenei qui cum introissent Antiochiam
loquebantur et ad Graecos adnuntiantes Dominum
Iesum **21** et erat manus Domini cum eis multusque
numerus credentium conversus est ad Dominum
22 pervenit autem sermo ad aures ecclesiae quae
erat Hierosolymis super istis et miserunt Barnaban
usque Antiochiam **23** qui cum pervenisset et
vidisset gratiam Dei gavisus est et hortabatur omnes
proposito cordis permanere in Domino **24** quia
erat vir bonus et plenus Spiritu Sancto et fide
et adposita est turba multa Domino **25** profectus
est autem Tarsum ut quaereret Saulum quem
cum invenisset perduxit Antiochiam **26** et annum
totum conversati sunt in ecclesia et docuerunt
turbam multam ita ut cognominarentur primum
Antiochiae discipuli Christiani **27** in his autem
diebus supervenerunt ab Hierosolymis prophetae
Antiochiam **28** et surgens unus ex eis nomine
Agabus significabat per Spiritum famem magnam

futuram in universo orbe terrarum quae facta est
sub Claudio 29 discipuli autem prout quis habebat
proposuerunt singuli eorum in ministerium mittere
habitantibus in Iudaea fratribus 30 quod et fecerunt
mittentes ad seniores per manus Barnabae et Sauli

12 eodem autem tempore misit Herodes rex
manus ut adfligeret quosdam de ecclesia 2
occidit autem Iacobum fratrem Iohannis gladio
3 videns autem quia placeret Iudaeis adposuit
adprehendere et Petrum erant autem dies
azymorum 4 quem cum adprehendisset misit in
carcerem tradens quattuor quaternionibus militum
custodire eum volens post pascha producere eum
populo 5 et Petrus quidem servabatur in carcere
oratio autem fiebat sine intermissione ab ecclesia ad
Deum pro eo 6 cum autem producturus eum esset
Herodes in ipsa nocte erat Petrus dormiens inter
duos milites vinctus catenis duabus et custodes ante
ostium custodiebant carcerem 7 et ecce angelus
Domini adstitit et lumen refulsit in habitaculo
percussoque latere Petri suscitavit eum dicens
surge velociter et ceciderunt catenae de manibus
eius 8 dixit autem angelus ad eum praecingere
et calcia te gallicas tuas et fecit sic et dixit illi
circumda tibi vestimentum tuum et sequere me 9 et
exiens sequebatur et nesciebat quia verum est quod
fiebat per angelum aestimabat autem se visum
videre 10 transeuntes autem primam et secundam
custodiam venerunt ad portam ferream quae ducit
ad civitatem quae ultro aperta est eis et exeuntes
processerunt vicum unum et continuo discessit
angelus ab eo 11 et Petrus ad se reversus dixit nunc
scio vere quia misit Dominus angelum suum et
eripuit me de manu Herodis et de omni expectatione
plebis Iudaeorum 12 consideransque venit ad
domum Mariae matris Iohannis qui cognominatus
est Marcus ubi erant multi congregati et orantes 13
pulsante autem eo ostium ianuae processit puella ad
audiendum nomine Rhode 14 et ut cognovit vocem
Petri prae gaudio non aperuit ianuam sed intro
currens nuntiavit stare Petrum ante ianuam 15 at illi
dixerunt ad eam insanis illa autem adfirmabat sic se
habere illi autem dicebant angelus eius est 16 Petrus
autem perseverabat pulsans cum autem aperuissent
viderunt eum et obstipuerunt 17 annuens autem
eis manu ut tacerent enarravit quomodo Dominus
eduxisset eum de carcere dixitque nuntiate Iacobo
et fratribus haec et egressus abiit in alium locum 18
facta autem die erat non parva turbatio inter milites
quidnam de Petro factum esset 19 Herodes autem
cum requisisset eum et non invenisset inquisitione
facta de custodibus iussit eos duci descendensque a
Iudaea in Caesaream ibi commoratus est 20 erat
autem iratus Tyriis et Sidoniis at illi unianimes
venerunt ad eum et persuaso Blasto qui erat
super cubiculum regis postulabant pacem eo
quod alerentur regiones eorum ab illo 21 statuto
autem die Herodes vestitus veste regia sedit pro
tribunali et contionabatur ad eos 22 populus autem
adclamabat dei voces et non hominis 23 confestim
autem percussit eum angelus Domini eo quod non
dedisset honorem Deo et consumptus a vermibus
exspiravit 24 verbum autem Domini crescebat et
multiplicabatur 25 Barnabas autem et Saulus reversi
sunt ab Hierosolymis expleto ministerio adsumpto
Iohanne qui cognominatus est Marcus

13 erant autem in ecclesia quae erat Antiochiae
prophetae et doctores in quibus Barnabas et
Symeon qui vocabatur Niger et Lucius Cyrenensis
et Manaen qui erat Herodis tetrarchae conlactaneus
et Saulus 2 ministrantibus autem illis Domino et
ieiunantibus dixit Spiritus Sanctus separate mihi
Barnaban et Saulum in opus quod adsumpsi eos 3
tunc ieiunantes et orantes inponentesque eis manus
dimiserunt illos 4 et ipsi quidem missi ab Spiritu
Sancto abierunt Seleuciam et inde navigaverunt
Cyprum 5 et cum venissent Salamina praedicabant
verbum Dei in synagogis Iudaeorum habebant autem
et Iohannem in ministerio 6 et cum perambulassent
universam insulam usque Paphum invenerunt
quendam virum magum pseudoprophetam Iudaeum
cui nomen erat Bariesu 7 qui erat cum proconsule
Sergio Paulo viro prudente hic accitis Barnaba et
Saulo desiderabat audire verbum Dei 8 resistebat
autem illis Elymas magus sic enim interpretatur
nomen eius quaerens avertere proconsulem a fide
9 Saulus autem qui et Paulus repletus Spiritu Sancto
intuens in eum 10 dixit o plene omni dolo et
omni fallacia fili diaboli inimice omnis iustitiae
non desinis subvertere vias Domini rectas 11 et
nunc ecce manus Domini super te et eris caecus
non videns solem usque ad tempus et confestim
cecidit in eum caligo et tenebrae et circumiens
quaerebat qui ei manum daret 12 tunc proconsul
cum vidisset factum credidit admirans super
doctrinam Domini 13 et cum a Papho navigassent
Paulus et qui cum eo venerunt Pergen Pamphiliae
Iohannes autem discedens ab eis reversus est
Hierosolymam 14 illi vero pertranseuntes Pergen
venerunt Antiochiam Pisidiae et ingressi synagogam
die sabbatorum sederunt 15 post lectionem autem
legis et prophetarum miserunt principes synagogae
ad eos dicentes viri fratres si quis est in vobis
sermo exhortationis ad plebem dicite 16 surgens

autem Paulus et manu silentium indicens ait viri
israhelitae et qui timetis Deum audite **17** Deus plebis
Israhel elegit patres nostros et plebem exaltavit
cum essent incolae in terra Aegypti et in brachio
excelso eduxit eos ex ea **18** et per quadraginta
annorum tempus mores eorum sustinuit in deserto
19 et destruens gentes septem in terra Chanaan
sorte distribuit eis terram eorum **20** quasi post
quadringentos et quinquaginta annos et post haec
dedit iudices usque ad Samuhel prophetam **21**
et exinde postulaverunt regem et dedit illis Deus
Saul filium Cis virum de tribu Beniamin annis
quadraginta **22** et amoto illo suscitavit illis David
regem cui et testimonium perhibens dixit inveni
David filium Iesse virum secundum cor meum qui
faciet omnes voluntates meas **23** huius Deus ex
semine secundum promissionem eduxit Israhel
salvatorem Iesum **24** praedicante Iohanne ante
faciem adventus eius baptismum paenitentiae omni
populo Israhel **25** cum impleret autem Iohannes
cursum suum dicebat quem me arbitramini esse
non sum ego sed ecce venit post me cuius non
sum dignus calciamenta pedum solvere **26** viri
fratres filii generis Abraham et qui in vobis timent
Deum vobis verbum salutis huius missum est **27**
qui enim habitabant Hierusalem et principes eius
hunc ignorantes et voces prophetarum quae per
omne sabbatum leguntur iudicantes impleverunt
28 et nullam causam mortis invenientes in eum
petierunt a Pilato ut interficerent eum **29** cumque
consummassent omnia quae de eo scripta erant
deponentes eum de ligno posuerunt in monumento
30 Deus vero suscitavit eum a mortuis qui visus est
per dies multos his **31** qui simul ascenderant cum eo
de Galilaea in Hierusalem qui usque nunc sunt testes
eius ad plebem **32** et nos vobis adnuntiamus ea quae
ad patres nostros repromissio facta est **33** quoniam
hanc Deus adimplevit filiis nostris resuscitans Iesum
sicut et in psalmo secundo scriptum est Filius meus
es tu ego hodie genui te **34** quod autem suscitaverit
eum a mortuis amplius iam non reversurum in
corruptionem ita dixit quia dabo vobis sancta
David fidelia **35** ideoque et alias dicit non dabis
Sanctum tuum videre corruptionem **36** David enim
sua generatione cum administrasset voluntati Dei
dormivit et adpositus est ad patres suos et vidit
corruptionem **37** quem vero Deus suscitavit non
vidit corruptionem **38** notum igitur sit vobis viri
fratres quia per hunc vobis remissio peccatorum
adnuntiatur ab omnibus quibus non potuistis in lege
Mosi iustificari **39** in hoc omnis qui credit iustificatur
40 videte ergo ne superveniat quod dictum est in
prophetis **41** videte contemptores et admiramini
et disperdimini quia opus operor ego in diebus
vestris opus quod non credetis si quis enarraverit
vobis **42** exeuntibus autem illis rogabant ut sequenti
sabbato loquerentur sibi verba haec **43** cumque
dimissa esset synagoga secuti sunt multi Iudaeorum
et colentium advenarum Paulum et Barnaban qui
loquentes suadebant eis ut permanerent in gratia
Dei **44** sequenti vero sabbato paene universa civitas
convenit audire verbum Domini **45** videntes autem
turbas Iudaei repleti sunt zelo et contradicebant
his quae a Paulo dicebantur blasphemantes **46**
tunc constanter Paulus et Barnabas dixerunt vobis
oportebat primum loqui verbum Dei sed quoniam
repellitis illud et indignos vos iudicastis aeternae
vitae ecce convertimur ad gentes **(aiōnios g166)** **47** sic
enim praecepit nobis Dominus posui te in lumen
gentibus ut sis in salutem usque ad extremum
terrae **48** audientes autem gentes gavisae sunt
et glorificabant verbum Domini et crediderunt
quotquot erant praeordinati ad vitam aeternam
(aiōnios g166) **49** disseminabatur autem verbum
Domini per universam regionem **50** Iudaei autem
concitaverunt religiosas mulieres et honestas et
primos civitatis et excitaverunt persecutionem in
Paulum et Barnaban et eiecerunt eos de finibus suis
51 at illi excusso pulvere pedum in eos venerunt
Iconium **52** discipuli quoque replebantur gaudio et
Spiritu Sancto

14 factum est autem Iconii ut simul introirent
synagogam Iudaeorum et loquerentur ita
ut crederet Iudaeorum et Graecorum copiosa
multitudo **2** qui vero increduli fuerunt Iudaei
suscitaverunt et ad iracundiam concitaverunt
animas gentium adversus fratres **3** multo igitur
tempore demorati sunt fiducialiter agentes in
Domino testimonium perhibente verbo gratiae
suae dante signa et prodigia fieri per manus
eorum **4** divisa est autem multitudo civitatis
et quidam quidem erant cum Iudaeis quidam
vero cum apostolis **5** cum autem factus esset
impetus gentilium et Iudaeorum cum principibus
suis ut contumeliis adficerent et lapidarent eos **6**
intellegentes confugerunt ad civitates Lycaoniae
Lystram et Derben et universam in circuitu
regionem **7** et ibi evangelizantes erant **8** et quidam
vir in Lystris infirmus pedibus sedebat claudus ex
utero matris suae qui numquam ambulaverat **9**
hic audivit Paulum loquentem qui intuitus eum et
videns quia haberet fidem ut salvus fieret **10** dixit
magna voce surge super pedes tuos rectus et exilivit
et ambulabat **11** turbae autem cum vidissent quod
fecerat Paulus levaverunt vocem suam lycaonice

dicentes dii similes facti hominibus descenderunt
ad nos 12 et vocabant Barnaban Iovem Paulum
vero Mercurium quoniam ipse erat dux verbi 13
sacerdos quoque Iovis qui erat ante civitatem
tauros et coronas ante ianuas adferens cum populis
volebat sacrificare 14 quod ubi audierunt apostoli
Barnabas et Paulus conscissis tunicis suis exilierunt
in turbas clamantes 15 et dicentes viri quid haec
facitis et nos mortales sumus similes vobis homines
adnuntiantes vobis ab his vanis converti ad Deum
vivum qui fecit caelum et terram et mare et omnia
quae in eis sunt 16 qui in praeteritis generationibus
dimisit omnes gentes ingredi in vias suas 17 et
quidem non sine testimonio semet ipsum reliquit
benefaciens de caelo dans pluvias et tempora
fructifera implens cibo et laetitia corda vestra 18
et haec dicentes vix sedaverunt turbas ne sibi
immolarent 19 supervenerunt autem quidam ab
Antiochia et Iconio Iudaei et persuasis turbis
lapidantesque Paulum traxerunt extra civitatem
aestimantes eum mortuum esse 20 circumdantibus
autem eum discipulis surgens intravit civitatem
et postera die profectus est cum Barnaba in
Derben 21 cumque evangelizassent civitati illi et
docuissent multos reversi sunt Lystram et Iconium
et Antiochiam 22 confirmantes animas discipulorum
exhortantes ut permanerent in fide et quoniam
per multas tribulationes oportet nos intrare in
regnum Dei 23 et cum constituissent illis per
singulas ecclesias presbyteros et orassent cum
ieiunationibus commendaverunt eos Domino in
quem crediderunt 24 transeuntesque Pisidiam
venerunt Pamphiliam 25 et loquentes in Pergen
verbum Domini descenderunt in Attaliam 26 et inde
navigaverunt Antiochiam unde erant traditi gratiae
Dei in opus quod conpleverunt 27 cum autem
venissent et congregassent ecclesiam rettulerunt
quanta fecisset Deus cum illis quia aperuisset
gentibus ostium fidei 28 morati sunt autem tempus
non modicum cum discipulis

15 et quidam descendentes de Iudaea docebant
fratres quia nisi circumcidamini secundum
morem Mosi non potestis salvi fieri 2 facta ergo
seditione non minima Paulo et Barnabae adversum
illos statuerunt ut ascenderent Paulus et Barnabas
et quidam alii ex illis ad apostolos et presbyteros in
Hierusalem super hac quaestione 3 illi igitur deducti
ab ecclesia pertransiebant Foenicen et Samariam
narrantes conversionem gentium et faciebant
gaudium magnum omnibus fratribus 4 cum autem
venissent Hierosolymam suscepti sunt ab ecclesia et
ab apostolis et senioribus adnuntiantes quanta Deus
fecisset cum illis 5 surrexerunt autem quidam de
heresi Pharisaeorum qui crediderant dicentes quia
oportet circumcidi eos praecipere quoque servare
legem Mosi 6 conveneruntque apostoli et seniores
videre de verbo hoc 7 cum autem magna conquisitio
fieret surgens Petrus dixit ad eos viri fratres vos
scitis quoniam ab antiquis diebus in nobis elegit
Deus per os meum audire gentes verbum evangelii
et credere 8 et qui novit corda Deus testimonium
perhibuit dans illis Spiritum Sanctum sicut et
nobis 9 et nihil discrevit inter nos et illos fide
purificans corda eorum 10 nunc ergo quid temptatis
Deum inponere iugum super cervicem discipulorum
quod neque patres nostri neque nos portare
potuimus 11 sed per gratiam Domini Iesu credimus
salvari quemadmodum et illi 12 tacuit autem
omnis multitudo et audiebant Barnaban et Paulum
narrantes quanta fecisset Deus signa et prodigia
in gentibus per eos 13 et postquam tacuerunt
respondit Iacobus dicens viri fratres audite me
14 Simeon narravit quemadmodum primum Deus
visitavit sumere ex gentibus populum nomini suo
15 et huic concordant verba prophetarum sicut
scriptum est 16 post haec revertar et aedificabo
tabernaculum David quod decidit et diruta eius
reaedificabo et erigam illud 17 ut requirant ceteri
hominum Dominum et omnes gentes super quas
invocatum est nomen meum dicit Dominus faciens
haec 18 notum a saeculo est Domino opus suum
(aiōn g165) 19 propter quod ego iudico non inquietari
eos qui ex gentibus convertuntur ad Deum 20 sed
scribere ad eos ut abstineant se a contaminationibus
simulacrorum et fornicatione et suffocatis et
sanguine 21 Moses enim a temporibus antiquis
habet in singulis civitatibus qui eum praedicent in
synagogis ubi per omne sabbatum legitur 22 tunc
placuit apostolis et senioribus cum omni ecclesia
eligere viros ex eis et mittere Antiochiam cum Paulo
et Barnaba Iudam qui cognominatur Barsabban
et Silam viros primos in fratribus 23 scribentes
per manus eorum apostoli et seniores fratres his
qui sunt Antiochiae et Syriae et Ciliciae fratribus
ex gentibus salutem 24 quoniam audivimus quia
quidam ex nobis exeuntes turbaverunt vos verbis
evertentes animas vestras quibus non mandavimus
25 placuit nobis collectis in unum eligere viros
et mittere ad vos cum carissimis nostris Barnaba
et Paulo 26 hominibus qui tradiderunt animas
suas pro nomine Domini nostri Iesu Christi 27
misimus ergo Iudam et Silam qui et ipsi vobis
verbis referent eadem 28 visum est enim Spiritui
Sancto et nobis nihil ultra inponere vobis oneris
quam haec necessario 29 ut abstineatis vos ab

immolatis simulacrorum et sanguine suffocato
et fornicatione a quibus custodientes vos bene
agetis valete 30 illi igitur dimissi descenderunt
Antiochiam et congregata multitudine tradiderunt
epistulam 31 quam cum legissent gavisi sunt
super consolatione 32 Iudas autem et Silas et ipsi
cum essent prophetae verbo plurimo consolati
sunt fratres et confirmaverunt 33 facto autem
ibi tempore dimissi sunt cum pace a fratribus
ad eos qui miserant illos 35 Paulus autem et
Barnabas demorabantur Antiochiae docentes et
evangelizantes cum aliis pluribus verbum Domini
36 post aliquot autem dies dixit ad Barnaban Paulus
revertentes visitemus fratres per universas civitates
in quibus praedicavimus verbum Domini quomodo
se habeant 37 Barnabas autem volebat secum
adsumere et Iohannem qui cognominatur Marcus
38 Paulus autem rogabat eum qui discessisset ab
eis a Pamphilia et non isset cum eis in opus non
debere recipi eum 39 facta est autem dissensio ita
ut discederent ab invicem et Barnabas adsumpto
Marco navigaret Cyprum 40 Paulus vero electo Sila
profectus est traditus gratiae Domini a fratribus 41
perambulabat autem Syriam et Ciliciam confirmans
ecclesias

16 pervenit autem in Derben et Lystram et ecce
discipulus quidam erat ibi nomine Timotheus
filius mulieris iudaeae fidelis patre gentili 2 huic
testimonium reddebant qui in Lystris erant et Iconii
fratres 3 hunc voluit Paulus secum proficisci et
adsumens circumcidit eum propter Iudaeos qui
erant in illis locis sciebant enim omnes quod pater
eius gentilis esset 4 cum autem pertransirent
civitates tradebant eis custodire dogmata quae
erant decreta ab apostolis et senioribus qui essent
Hierosolymis 5 et ecclesiae quidem confirmabantur
fide et abundabant numero cotidie 6 transeuntes
autem Frygiam et Galatiae regionem vetati sunt a
Sancto Spiritu loqui verbum in Asia 7 cum venissent
autem in Mysiam temptabant ire Bithyniam et
non permisit eos Spiritus Iesu 8 cum autem
pertransissent Mysiam descenderunt Troadem
9 et visio per noctem Paulo ostensa est vir
macedo quidam erat stans et deprecans eum et
dicens transiens in Macedoniam adiuva nos 10 ut
autem visum vidit statim quaesivimus proficisci
in Macedoniam certi facti quia vocasset nos Deus
evangelizare eis 11 navigantes autem a Troade
recto cursu venimus Samothraciam et sequenti
die Neapolim 12 et inde Philippis quae est prima
partis Macedoniae civitas colonia eramus autem
in hac urbe diebus aliquot conferentes 13 die
autem sabbatorum egressi sumus foras portam
iuxta flumen ubi videbatur oratio esse et sedentes
loquebamur mulieribus quae convenerant 14 et
quaedam mulier nomine Lydia purpuraria civitatis
Thyatirenorum colens Deum audivit cuius Dominus
aperuit cor intendere his quae dicebantur a Paulo 15
cum autem baptizata esset et domus eius deprecata
est dicens si iudicastis me fidelem Domino esse
introite in domum meam et manete et coegit nos
16 factum est autem euntibus nobis ad orationem
puellam quandam habentem spiritum pythonem
obviare nobis quae quaestum magnum praestabat
dominis suis divinando 17 haec subsecuta Paulum
et nos clamabat dicens isti homines servi Dei
excelsi sunt qui adnuntiant vobis viam salutis 18
hoc autem faciebat multis diebus dolens autem
Paulus et conversus spiritui dixit praecipio tibi
in nomine Iesu Christi exire ab ea et exiit eadem
hora 19 videntes autem domini eius quia exivit
spes quaestus eorum adprehendentes Paulum et
Silam perduxerunt in forum ad principes 20 et
offerentes eos magistratibus dixerunt hii homines
conturbant civitatem nostram cum sint Iudaei 21 et
adnuntiant morem quem non licet nobis suscipere
neque facere cum simus Romani 22 et concurrit
plebs adversus eos et magistratus scissis tunicis
eorum iusserunt virgis caedi 23 et cum multas
plagas eis inposuissent miserunt eos in carcerem
praecipientes custodi ut diligenter custodiret eos
24 qui cum tale praeceptum accepisset misit eos
in interiorem carcerem et pedes eorum strinxit
in ligno 25 media autem nocte Paulus et Silas
adorantes laudabant Deum et audiebant eos qui in
custodia erant 26 subito vero terraemotus factus
est magnus ita ut moverentur fundamenta carceris
et aperta sunt statim ostia omnia et universorum
vincula soluta sunt 27 expergefactus autem custos
carceris et videns apertas ianuas carceris evaginato
gladio volebat se interficere aestimans fugisse
vinctos 28 clamavit autem Paulus magna voce dicens
nihil feceris tibi mali universi enim hic sumus 29
petitoque lumine introgressus est et tremefactus
procidit Paulo et Silae 30 et producens eos foras
ait domini quid me oportet facere ut salvus fiam
31 at illi dixerunt crede in Domino Iesu et salvus
eris tu et domus tua 32 et locuti sunt ei verbum
Domini cum omnibus qui erant in domo eius 33 et
tollens eos in illa hora noctis lavit plagas eorum
et baptizatus est ipse et omnes eius continuo 34
cumque perduxisset eos in domum suam adposuit
eis mensam et laetatus est cum omni domo sua
credens Deo 35 et cum dies factus esset miserunt
magistratus lictores dicentes dimitte homines illos

36 nuntiavit autem custos carceris verba haec
Paulo quia miserunt magistratus ut dimittamini
nunc igitur exeuntes ite in pace 37 Paulus autem
dixit eis caesos nos publice indemnatos homines
romanos miserunt in carcerem et nunc occulte nos
eiciunt non ita sed veniant 38 et ipsi nos eiciant
nuntiaverunt autem magistratibus lictores verba
haec timueruntque audito quod Romani essent
39 et venientes deprecati sunt eos et educentes
rogabant ut egrederentur urbem 40 exeuntes autem
de carcere introierunt ad Lydiam et visis fratribus
consolati sunt eos et profecti sunt

17 cum autem perambulassent Amphipolim et
Apolloniam venerunt Thessalonicam ubi erat
synagoga Iudaeorum 2 secundum consuetudinem
autem Paulus introivit ad eos et per sabbata tria
disserebat eis de scripturis 3 adaperiens et insinuans
quia Christum oportuit pati et resurgere a mortuis
et quia hic est Christus Iesus quem ego adnuntio
vobis 4 et quidam ex eis crediderunt et adiuncti
sunt Paulo et Silae et de colentibus gentilibusque
multitudo magna et mulieres nobiles non paucae
5 zelantes autem Iudaei adsumentesque de vulgo
viros quosdam malos et turba facta concitaverunt
civitatem et adsistentes domui Iasonis quaerebant
eos producere in populum 6 et cum non invenissent
eos trahebant Iasonem et quosdam fratres ad
principes civitatis clamantes quoniam hii qui
orbem concitant et huc venerunt 7 quos suscepit
Iason et hii omnes contra decreta Caesaris faciunt
regem alium dicentes esse Iesum 8 concitaverunt
autem plebem et principes civitatis audientes
haec 9 et accepto satis ab Iasone et a ceteris
dimiserunt eos 10 fratres vero confestim per
noctem dimiserunt Paulum et Silam in Beroeam
qui cum advenissent in synagogam Iudaeorum
introierunt 11 hii autem erant nobiliores eorum qui
sunt Thessalonicae qui susceperunt verbum cum
omni aviditate cotidie scrutantes scripturas si haec
ita se haberent 12 et multi quidem crediderunt ex
eis et gentilium mulierum honestarum et viri non
pauci 13 cum autem cognovissent in Thessalonica
Iudaei quia et Beroeae praedicatum est a Paulo
verbum Dei venerunt et illuc commoventes et
turbantes multitudinem 14 statimque tunc Paulum
dimiserunt fratres ut iret usque ad mare Silas
autem et Timotheus remanserunt ibi 15 qui autem
deducebant Paulum perduxerunt usque Athenas
et accepto mandato ab eo ad Silam et Timotheum
ut quam celeriter venirent ad illum profecti sunt
16 Paulus autem cum Athenis eos expectaret
incitabatur spiritus eius in ipso videns idolatriae
deditam civitatem 17 disputabat igitur in synagoga
cum Iudaeis et colentibus et in foro per omnes dies
ad eos qui aderant 18 quidam autem epicurei et
stoici philosophi disserebant cum eo et quidam
dicebant quid vult seminiverbius hic dicere alii
vero novorum daemoniorum videtur adnuntiator
esse quia Iesum et resurrectionem adnuntiabat eis
19 et adprehensum eum ad Ariopagum duxerunt
dicentes possumus scire quae est haec nova quae a
te dicitur doctrina 20 nova enim quaedam infers
auribus nostris volumus ergo scire quidnam velint
haec esse 21 Athenienses autem omnes et advenae
hospites ad nihil aliud vacabant nisi aut dicere
aut audire aliquid novi 22 stans autem Paulus in
medio Ariopagi ait viri athenienses per omnia quasi
superstitiosiores vos video 23 praeteriens enim
et videns simulacra vestra inveni et aram in qua
scriptum erat ignoto deo quod ergo ignorantes
colitis hoc ego adnuntio vobis 24 Deus qui fecit
mundum et omnia quae in eo sunt hic caeli et
terrae cum sit Dominus non in manufactis templis
inhabitat 25 nec manibus humanis colitur indigens
aliquo cum ipse det omnibus vitam et inspirationem
et omnia 26 fecitque ex uno omne genus hominum
inhabitare super universam faciem terrae definiens
statuta tempora et terminos habitationis eorum
27 quaerere Deum si forte adtractent eum aut
inveniant quamvis non longe sit ab unoquoque
nostrum 28 in ipso enim vivimus et movemur
et sumus sicut et quidam vestrum poetarum
dixerunt ipsius enim et genus sumus 29 genus ergo
cum simus Dei non debemus aestimare auro aut
argento aut lapidi sculpturae artis et cogitationis
hominis divinum esse simile 30 et tempora quidem
huius ignorantiae despiciens Deus nunc adnuntiat
hominibus ut omnes ubique paenitentiam agant 31
eo quod statuit diem in qua iudicaturus est orbem
in aequitate in viro in quo statuit fidem praebens
omnibus suscitans eum a mortuis 32 cum audissent
autem resurrectionem mortuorum quidam quidem
inridebant quidam vero dixerunt audiemus te de
hoc iterum 33 sic Paulus exivit de medio eorum
34 quidam vero viri adherentes ei crediderunt in
quibus et Dionisius Ariopagita et mulier nomine
Damaris et alii cum eis

18 post haec egressus ab Athenis venit Corinthum
2 et inveniens quendam Iudaeum nomine
Aquilam Ponticum genere qui nuper venerat ab
Italia et Priscillam uxorem eius eo quod praecepisset
Claudius discedere omnes Iudaeos a Roma accessit
ad eos 3 et quia eiusdem erat artis manebat apud
eos et operabatur erat autem scenofactoriae artis

5 cum venissent autem de Macedonia Silas et
Timotheus instabat verbo Paulus testificans Iudaeis
esse Christum Iesum 6 contradicentibus autem eis
et blasphemantibus excutiens vestimenta dixit ad
eos sanguis vester super caput vestrum mundus ego
ex hoc ad gentes vadam 7 et migrans inde intravit
in domum cuiusdam nomine Titi Iusti colentis
Deum cuius domus erat coniuncta synagogae 8
Crispus autem archisynagogus credidit Domino cum
omni domo sua et multi Corinthiorum audientes
credebant et baptizabantur 9 dixit autem Dominus
nocte per visionem Paulo noli timere sed loquere et
ne taceas 10 propter quod ego sum tecum et nemo
adponetur tibi ut noceat te quoniam populus est
mihi multus in hac civitate 11 sedit autem annum
et sex menses docens apud eos verbum Dei 12
Gallione autem proconsule Achaiae insurrexerunt
uno animo Iudaei in Paulum et adduxerunt eum ad
tribunal 13 dicentes quia contra legem hic persuadet
hominibus colere Deum 14 incipiente autem Paulo
aperire os dixit Gallio ad Iudaeos si quidem esset
iniquum aliquid aut facinus pessimum o viri iudaei
recte vos sustinerem 15 si vero quaestiones sunt
de verbo et nominibus et legis vestrae vos ipsi
videritis iudex ego horum nolo esse 16 et minavit
eos a tribunali 17 adprehendentes autem omnes
Sosthenen principem synagogae percutiebant ante
tribunal et nihil eorum Gallioni curae erat 18 Paulus
vero cum adhuc sustinuisset dies multos fratribus
valefaciens navigavit Syriam et cum eo Priscilla et
Aquila qui sibi totonderat in Cencris caput habebat
enim votum 19 devenitque Ephesum et illos ibi
reliquit ipse vero ingressus synagogam disputavit
cum Iudaeis 20 rogantibus autem eis ut ampliori
tempore maneret non consensit 21 sed valefaciens et
dicens iterum revertar ad vos Deo volente profectus
est ab Epheso 22 et descendens Caesaream ascendit
et salutavit ecclesiam et descendit Antiochiam
23 et facto ibi aliquanto tempore profectus est
perambulans ex ordine galaticam regionem et
Frygiam confirmans omnes discipulos 24 Iudaeus
autem quidam Apollo nomine Alexandrinus natione
vir eloquens devenit Ephesum potens in scripturis
25 hic erat edoctus viam Domini et fervens spiritu
loquebatur et docebat diligenter ea quae sunt Iesu
sciens tantum baptisma Iohannis 26 hic ergo coepit
fiducialiter agere in synagoga quem cum audissent
Priscilla et Aquila adsumpserunt eum et diligentius
exposuerunt ei viam Dei 27 cum autem vellet ire
Achaiam exhortati fratres scripserunt discipulis ut
susciperent eum qui cum venisset contulit multum
his qui crediderant 28 vehementer enim Iudaeos
revincebat publice ostendens per scripturas esse
Christum Iesum

19 factum est autem cum Apollo esset Corinthi
ut Paulus peragratis superioribus partibus
veniret Ephesum et inveniret quosdam discipulos
2 dixitque ad eos si Spiritum Sanctum accepistis
credentes at illi ad eum sed neque si Spiritus
Sanctus est audivimus 3 ille vero ait in quo ergo
baptizati estis qui dixerunt in Iohannis baptismate
4 dixit autem Paulus Iohannes baptizavit baptisma
paenitentiae populum dicens in eum qui venturus
esset post ipsum ut crederent hoc est in Iesum
5 his auditis baptizati sunt in nomine Domini
Iesu 6 et cum inposuisset illis manum Paulus
venit Spiritus Sanctus super eos et loquebantur
linguis et prophetabant 7 erant autem omnes viri
fere duodecim 8 introgressus autem synagogam
cum fiducia loquebatur per tres menses disputans
et suadens de regno Dei 9 cum autem quidam
indurarentur et non crederent maledicentes viam
coram multitudine discedens ab eis segregavit
discipulos cotidie disputans in scola Tyranni 10
hoc autem factum est per biennium ita ut omnes
qui habitabant in Asia audirent verbum Domini
Iudaei atque gentiles 11 virtutesque non quaslibet
Deus faciebat per manus Pauli 12 ita ut etiam super
languidos deferrentur a corpore eius sudaria vel
semicintia et recedebant ab eis languores et spiritus
nequam egrediebantur 13 temptaverunt autem
quidam et de circumeuntibus iudaeis exorcistis
invocare super eos qui habebant spiritus malos
nomen Domini Iesu dicentes adiuro vos per Iesum
quem Paulus praedicat 14 erant autem quidam
Scevae Iudaei principis sacerdotum septem filii
qui hoc faciebant 15 respondens autem spiritus
nequam dixit eis Iesum novi et Paulum scio vos
autem qui estis 16 et insiliens homo in eos in
quo erat daemonium pessimum et dominatus
amborum invaluit contra eos ita ut nudi et vulnerati
effugerent de domo illa 17 hoc autem notum
factum est omnibus Iudaeis atque gentilibus qui
habitabant Ephesi et cecidit timor super omnes illos
et magnificabatur nomen Domini Iesu 18 multique
credentium veniebant confitentes et adnuntiantes
actus suos 19 multi autem ex his qui fuerant curiosa
sectati contulerunt libros et conbuserunt coram
omnibus et conputatis pretiis illorum invenerunt
pecuniam denariorum quinquaginta milium 20 ita
fortiter verbum Dei crescebat et confirmabatur 21
his autem expletis posuit Paulus in Spiritu transita
Macedonia et Achaia ire Hierosolymam dicens
quoniam postquam fuero ibi oportet me et Romam

videre 22 mittens autem in Macedoniam duos ex
ministrantibus sibi Timotheum et Erastum ipse
remansit ad tempus in Asia 23 facta est autem
in illo tempore turbatio non minima de via 24
Demetrius enim quidam nomine argentarius faciens
aedes argenteas Dianae praestabat artificibus non
modicum quaestum 25 quos convocans et eos qui
eiusmodi erant opifices dixit viri scitis quia de
hoc artificio adquisitio est nobis 26 et videtis et
auditis quia non solum Ephesi sed paene totius
Asiae Paulus hic suadens avertit multam turbam
dicens quoniam non sunt dii qui manibus fiunt 27
non solum autem haec periclitabitur nobis pars in
redargutionem venire sed et magnae deae Dianae
templum in nihilum reputabitur sed et destrui
incipiet maiestas eius quam tota Asia et orbis colit
28 his auditis repleti sunt ira et exclamaverunt
dicentes magna Diana Ephesiorum 29 et impleta est
civitas confusione et impetum fecerunt uno animo
in theatrum rapto Gaio et Aristarcho Macedonibus
comitibus Pauli 30 Paulo autem volente intrare
in populum non permiserunt discipuli 31 quidam
autem et de Asiae principibus qui erant amici
eius miserunt ad eum rogantes ne se daret in
theatrum 32 alii autem aliud clamabant erat
enim ecclesia confusa et plures nesciebant qua ex
causa convenissent 33 de turba autem detraxerunt
Alexandrum propellentibus eum Iudaeis Alexander
ergo manu silentio postulato volebat rationem
reddere populo 34 quem ut cognoverunt Iudaeum
esse vox facta est una omnium quasi per horas
duas clamantium magna Diana Ephesiorum 35
et cum sedasset scriba turbas dixit viri ephesii
quis enim est hominum qui nesciat Ephesiorum
civitatem cultricem esse magnae Dianae Iovisque
prolis 36 cum ergo his contradici non possit
oportet vos sedatos esse et nihil temere agere 37
adduxistis enim homines istos neque sacrilegos
neque blasphemantes deam vestram 38 quod si
Demetrius et qui cum eo sunt artifices habent
adversus aliquem causam conventus forenses
aguntur et pro consulibus sunt accusent invicem
39 si quid autem alterius rei quaeritis in legitima
ecclesia poterit absolvi 40 nam et periclitamur
argui seditionis hodiernae cum nullus obnoxius sit
de quo non possimus reddere rationem concursus
istius 41 et cum haec dixisset dimisit ecclesiam

20 postquam autem cessavit tumultus vocatis
Paulus discipulis et exhortatus eos valedixit
et profectus est ut iret in Macedoniam 2 cum
autem perambulasset partes illas et exhortatus eos
fuisset multo sermone venit ad Graeciam 3 ubi
cum fecisset menses tres factae sunt illi insidiae a
Iudaeis navigaturo in Syriam habuitque consilium ut
reverteretur per Macedoniam 4 comitatus est autem
eum Sopater Pyrri Beroensis Thessalonicensium
vero Aristarchus et Secundus et Gaius Derbeus et
Timotheus Asiani vero Tychicus et Trophimus 5 hii
cum praecessissent sustinebant nos Troade 6 nos
vero navigavimus post dies azymorum a Philippis
et venimus ad eos Troadem in diebus quinque ubi
demorati sumus diebus septem 7 in una autem
sabbati cum convenissemus ad frangendum panem
Paulus disputabat eis profecturus in crastinum
protraxitque sermonem usque in mediam noctem
8 erant autem lampades copiosae in cenaculo
ubi eramus congregati 9 sedens autem quidam
adulescens nomine Eutychus super fenestram cum
mergeretur somno gravi disputante diu Paulo
eductus somno cecidit de tertio cenaculo deorsum et
sublatus est mortuus 10 ad quem cum descendisset
Paulus incubuit super eum et conplexus dixit nolite
turbari anima enim ipsius in eo est 11 ascendens
autem frangensque panem et gustans satisque
adlocutus usque in lucem sic profectus est 12
adduxerunt autem puerum viventem et consolati
sunt non minime 13 nos autem ascendentes navem
enavigavimus in Asson inde suscepturi Paulum sic
enim disposuerat ipse per terram iter facturus 14
cum autem convenisset nos in Asson adsumpto eo
venimus Mytilenen 15 et inde navigantes sequenti
die venimus contra Chium et alia adplicuimus
Samum et sequenti venimus Miletum 16 proposuerat
enim Paulus transnavigare Ephesum ne qua mora
illi fieret in Asia festinabat enim si possibile sibi
esset ut diem pentecosten faceret Hierosolymis 17
a Mileto autem mittens Ephesum vocavit maiores
natu ecclesiae 18 qui cum venissent ad eum et simul
essent dixit eis vos scitis a prima die qua ingressus
sum in Asiam qualiter vobiscum per omne tempus
fuerim 19 serviens Domino cum omni humilitate et
lacrimis et temptationibus quae mihi acciderunt ex
insidiis Iudaeorum 20 quomodo nihil subtraxerim
utilium quo minus adnuntiarem vobis et docerem
vos publice et per domos 21 testificans Iudaeis
atque gentilibus in Deum paenitentiam et fidem
in Dominum nostrum Iesum Christum 22 et nunc
ecce alligatus ego Spiritu vado in Hierusalem quae
in ea eventura sint mihi ignorans 23 nisi quod
Spiritus Sanctus per omnes civitates protestatur
mihi dicens quoniam vincula et tribulationes me
manent 24 sed nihil horum vereor nec facio animam
pretiosiorem quam me dummodo consummem
cursum meum et ministerium quod accepi a Domino
Iesu testificari evangelium gratiae Dei 25 et nunc

ecce ego scio quia amplius non videbitis faciem
meam vos omnes per quos transivi praedicans
regnum Dei **26** quapropter contestor vos hodierna
die quia mundus sum a sanguine omnium **27** non
enim subterfugi quo minus adnuntiarem omne
consilium Dei vobis **28** adtendite vobis et universo
gregi in quo vos Spiritus Sanctus posuit episcopos
regere ecclesiam Dei quam adquisivit sanguine suo
29 ego scio quoniam intrabunt post discessionem
meam lupi graves in vos non parcentes gregi **30**
et ex vobis ipsis exsurgent viri loquentes perversa
ut abducant discipulos post se **31** propter quod
vigilate memoria retinentes quoniam per triennium
nocte et die non cessavi cum lacrimis monens
unumquemque vestrum **32** et nunc commendo vos
Deo et verbo gratiae ipsius qui potens est aedificare
et dare hereditatem in sanctificatis omnibus **33**
argentum aut aurum aut vestem nullius concupivi
34 ipsi scitis quoniam ad ea quae mihi opus erant et
his qui mecum sunt ministraverunt manus istae **35**
omnia ostendi vobis quoniam sic laborantes oportet
suscipere infirmos ac meminisse verbi Domini Iesu
quoniam ipse dixit beatius est magis dare quam
accipere **36** et cum haec dixisset positis genibus
suis cum omnibus illis oravit **37** magnus autem
fletus factus est omnium et procumbentes super
collum Pauli osculabantur eum **38** dolentes maxime
in verbo quo dixerat quoniam amplius faciem eius
non essent visuri et deducebant eum ad navem

21 cum autem factum esset ut navigaremus
abstracti ab eis recto cursu venimus Cho et
sequenti die Rhodum et inde Patara **2** et cum
invenissemus navem transfretantem in Foenicen
ascendentes navigavimus **3** cum paruissemus
autem Cypro et relinquentes eam ad sinistram
navigabamus in Syriam et venimus Tyrum ibi
enim navis erat expositura onus **4** inventis autem
discipulis mansimus ibi diebus septem qui Paulo
dicebant per Spiritum ne ascenderet Hierosolymam
5 et explicitis diebus profecti ibamus deducentibus
nos omnibus cum uxoribus et filiis usque foras
civitatem et positis genibus in litore oravimus **6** et
cum valefecissemus invicem ascendimus in navem
illi autem redierunt in sua **7** nos vero navigatione
explicita a Tyro descendimus Ptolomaida et salutatis
fratribus mansimus die una apud illos **8** alia
autem die profecti venimus Caesaream et intrantes
in domum Philippi evangelistae qui erat de
septem mansimus apud eum **9** huic autem erant
filiae quattuor virgines prophetantes **10** et cum
moraremur per dies aliquot supervenit quidam a
Iudaea propheta nomine Agabus **11** is cum venisset
ad nos tulit zonam Pauli et alligans sibi pedes
et manus dixit haec dicit Spiritus Sanctus virum
cuius est zona haec sic alligabunt in Hierusalem
Iudaei et tradent in manus gentium **12** quod cum
audissemus rogabamus nos et qui loci illius erant
ne ascenderet Hierosolymam **13** tunc respondit
Paulus et dixit quid facitis flentes et adfligentes cor
meum ego enim non solum alligari sed et mori in
Hierusalem paratus sum propter nomen Domini
Iesu **14** et cum ei suadere non possemus quievimus
dicentes Domini voluntas fiat **15** post dies autem
istos praeparati ascendebamus Hierusalem **16**
venerunt autem et ex discipulis a Caesarea nobiscum
adducentes apud quem hospitaremur Mnasonem
quendam Cyprium antiquum discipulum **17** et cum
venissemus Hierosolymam libenter exceperunt nos
fratres **18** sequenti autem die introibat Paulus
nobiscum ad Iacobum omnesque collecti sunt
seniores **19** quos cum salutasset narrabat per singula
quae fecisset Deus in gentibus per ministerium
ipsius **20** at illi cum audissent magnificabant Deum
dixeruntque ei vides frater quot milia sint in Iudaeis
qui crediderunt et omnes aemulatores sunt legis **21**
audierunt autem de te quia discessionem doceas a
Mose eorum qui per gentes sunt Iudaeorum dicens
non debere circumcidere eos filios suos neque
secundum consuetudinem ingredi **22** quid ergo est
utique oportet convenire multitudinem audient
enim te supervenisse **23** hoc ergo fac quod tibi
dicimus sunt nobis viri quattuor votum habentes
super se **24** his adsumptis sanctifica te cum illis et
inpende in illis ut radant capita et scient omnes quia
quae de te audierunt falsa sunt sed ambulas et ipse
custodiens legem **25** de his autem qui crediderunt
ex gentibus nos scripsimus iudicantes ut abstineant
se ab idolis immolato et sanguine et suffocato
et fornicatione **26** tunc Paulus adsumptis viris
postera die purificatus cum illis intravit in templum
adnuntians expletionem dierum purificationis
donec offerretur pro unoquoque eorum oblatio **27**
dum autem septem dies consummarentur hii qui
de Asia erant Iudaei cum vidissent eum in templo
concitaverunt omnem populum et iniecerunt ei
manus clamantes **28** viri israhelitae adiuvate hic
est homo qui adversus populum et legem et locum
hunc omnes ubique docens insuper et gentiles
induxit in templum et violavit sanctum locum istum
29 viderant enim Trophimum Ephesium in civitate
cum ipso quem aestimaverunt quoniam in templum
induxisset Paulus **30** commotaque est civitas tota
et facta est concursio populi et adprehendentes
Paulum trahebant eum extra templum et statim
clausae sunt ianuae **31** quaerentibus autem eum

occidere nuntiatum est tribuno cohortis quia tota
confunditur Hierusalem **32** qui statim adsumptis
militibus et centurionibus decucurrit ad illos qui
cum vidissent tribunum et milites cessaverunt
percutere Paulum **33** tunc accedens tribunus
adprehendit eum et iussit alligari catenis duabus
et interrogabat quis esset et quid fecisset **34** alii
autem aliud clamabant in turba et cum non posset
certum cognoscere prae tumultu iussit duci eum
in castra **35** et cum venisset ad gradus contigit
ut portaretur a militibus propter vim populi **36**
sequebatur enim multitudo populi clamans tolle
eum **37** et cum coepisset induci in castra Paulus
dicit tribuno si licet mihi loqui aliquid ad te qui
dixit graece nosti **38** nonne tu es Aegyptius qui
ante hos dies tumultum concitasti et eduxisti in
desertum quattuor milia virorum sicariorum **39** et
dixit ad eum Paulus ego homo sum quidem iudaeus
a Tarso Ciliciae non ignotae civitatis municeps rogo
autem te permitte mihi loqui ad populum **40** et cum
ille permisisset Paulus stans in gradibus annuit
manu ad plebem et magno silentio facto adlocutus
est hebraea lingua dicens

22 viri fratres et patres audite quam ad vos nunc
reddo rationem **2** cum audissent autem quia
hebraea lingua loquitur ad illos magis praestiterunt
silentium **3** et dixit ego sum vir iudaeus natus Tarso
Ciliciae nutritus autem in ista civitate secus pedes
Gamalihel eruditus iuxta veritatem paternae legis
aemulator legis sicut et vos omnes estis hodie **4** qui
hanc viam persecutus sum usque ad mortem alligans
et tradens in custodias viros ac mulieres **5** sicut
princeps sacerdotum testimonium mihi reddit et
omnes maiores natu a quibus et epistulas accipiens
ad fratres Damascum pergebam ut adducerem inde
vinctos in Hierusalem uti punirentur **6** factum est
autem eunte me et adpropinquante Damasco media
die subito de caelo circumfulsit me lux copiosa
7 et decidens in terram audivi vocem dicentem
mihi Saule Saule quid me persequeris **8** ego autem
respondi quis es Domine dixitque ad me ego sum
Iesus Nazarenus quem tu persequeris **9** et qui
mecum erant lumen quidem viderunt vocem autem
non audierunt eius qui loquebatur mecum **10** et
dixi quid faciam Domine Dominus autem dixit ad
me surgens vade Damascum et ibi tibi dicetur de
omnibus quae te oporteat facere **11** et cum non
viderem prae claritate luminis illius ad manum
deductus a comitibus veni Damascum **12** Ananias
autem quidam vir secundum legem testimonium
habens ab omnibus habitantibus Iudaeis **13** veniens
ad me et adstans dixit mihi Saule frater respice et
ego eadem hora respexi in eum **14** at ille dixit Deus
patrum nostrorum praeordinavit te ut cognosceres
voluntatem eius et videres Iustum et audires vocem
ex ore eius **15** quia eris testis illius ad omnes
homines eorum quae vidisti et audisti **16** et nunc
quid moraris exsurge baptizare et ablue peccata
tua invocato nomine ipsius **17** factum est autem
revertenti mihi in Hierusalem et oranti in templo
fieri me in stupore mentis **18** et videre illum
dicentem mihi festina et exi velociter ex Hierusalem
quoniam non recipient testimonium tuum de me
19 et ego dixi Domine ipsi sciunt quia ego eram
concludens in carcerem et caedens per synagogas
eos qui credebant in te **20** et cum funderetur sanguis
Stephani testis tui ego adstabam et consentiebam
et custodiebam vestimenta interficientium illum
21 et dixit ad me vade quoniam ego in nationes
longe mittam te **22** audiebant autem eum usque ad
hoc verbum et levaverunt vocem suam dicentes
tolle de terra eiusmodi non enim fas est eum
vivere **23** vociferantibus autem eis et proicientibus
vestimenta sua et pulverem iactantibus in aerem **24**
iussit tribunus induci eum in castra et flagellis caedi
et torqueri eum ut sciret propter quam causam sic
adclamarent ei **25** et cum adstrinxissent eum loris
dixit adstanti sibi centurioni Paulus si hominem
romanum et indemnatum licet vobis flagellare
26 quo audito centurio accessit ad tribunum et
nuntiavit dicens quid acturus es hic enim homo
civis romanus est **27** accedens autem tribunus dixit
illi dic mihi tu Romanus es at ille dixit etiam **28**
et respondit tribunus ego multa summa civitatem
hanc consecutus sum et Paulus ait ego autem et
natus sum **29** protinus ergo discesserunt ab illo qui
eum torturi erant tribunus quoque timuit postquam
rescivit quia civis romanus esset et quia alligasset
eum **30** postera autem die volens scire diligentius
qua ex causa accusaretur a Iudaeis solvit eum et
iussit sacerdotes convenire et omne concilium et
producens Paulum statuit inter illos

23 intendens autem concilium Paulus ait viri
fratres ego omni conscientia bona conversatus
sum ante Deum usque in hodiernum diem **2**
princeps autem sacerdotum Ananias praecepit
adstantibus sibi percutere os eius **3** tunc Paulus
ad eum dixit percutiet te Deus paries dealbate
et tu sedens iudicas me secundum legem et
contra legem iubes me percuti **4** et qui adstabant
dixerunt summum sacerdotem Dei maledicis **5** dixit
autem Paulus nesciebam fratres quia princeps est
sacerdotum scriptum est enim principem populi
tui non maledices **6** sciens autem Paulus quia una

pars esset Sadducaeorum et altera Pharisaeorum
exclamavit in concilio viri fratres ego Pharisaeus
sum filius Pharisaeorum de spe et resurrectione
mortuorum ego iudicor 7 et cum haec dixisset
facta est dissensio inter Pharisaeos et Sadducaeos
et soluta est multitudo 8 Sadducaei enim dicunt
non esse resurrectionem neque angelum neque
spiritum Pharisaei autem utrumque confitentur
9 factus est autem clamor magnus et surgentes
quidam Pharisaeorum pugnabant dicentes nihil
mali invenimus in homine isto quod si spiritus
locutus est ei aut angelus 10 et cum magna dissensio
facta esset timens tribunus ne discerperetur Paulus
ab ipsis iussit milites descendere et rapere eum de
medio eorum ac deducere eum in castra 11 sequenti
autem nocte adsistens ei Dominus ait constans esto
sicut enim testificatus es de me Hierusalem sic te
oportet et Romae testificari 12 facta autem die
collegerunt se quidam ex Iudaeis et devoverunt
se dicentes neque manducaturos neque bibituros
donec occiderent Paulum 13 erant autem plus quam
quadraginta qui hanc coniurationem fecerant 14 qui
accesserunt ad principes sacerdotum et seniores et
dixerunt devotione devovimus nos nihil gustaturos
donec occidamus Paulum 15 nunc ergo vos notum
facite tribuno cum concilio ut producat illum ad vos
tamquam aliquid certius cognituri de eo nos vero
priusquam adpropiet parati sumus interficere illum
16 quod cum audisset filius sororis Pauli insidias
venit et intravit in castra nuntiavitque Paulo 17
vocans autem Paulus ad se unum ex centurionibus
ait adulescentem hunc perduc ad tribunum habet
enim aliquid indicare illi 18 et ille quidem adsumens
eum duxit ad tribunum et ait vinctus Paulus vocans
rogavit me hunc adulescentem perducere ad te
habentem aliquid loqui tibi 19 adprehendens autem
tribunus manum illius secessit cum eo seorsum
et interrogavit illum quid est quod habes indicare
mihi 20 ille autem dixit Iudaeis convenit rogare te
ut crastina die Paulum producas in concilium quasi
aliquid certius inquisituri sint de illo 21 tu vero ne
credideris illis insidiantur enim ei ex eis viri amplius
quadraginta qui se devoverunt non manducare
neque bibere donec interficiant eum et nunc parati
sunt expectantes promissum tuum 22 tribunus igitur
dimisit adulescentem praecipiens ne cui loqueretur
quoniam haec nota sibi fecisset 23 et vocatis duobus
centurionibus dixit illis parate milites ducentos
ut eant usque Caesaream et equites septuaginta
et lancearios ducentos a tertia hora noctis 24 et
iumenta praeparate ut inponentes Paulum salvum
perducerent ad Felicem praesidem 26 scribens
epistulam continentem haec Claudius Lysias optimo
praesidi Felici salutem 27 virum hunc conprehensum
a Iudaeis et incipientem interfici ab eis superveniens
cum exercitu eripui cognito quia Romanus est 28
volensque scire causam quam obiciebant illi deduxi
eum in concilium eorum 29 quem inveni accusari
de quaestionibus legis ipsorum nihil vero dignum
morte aut vinculis habentem crimen 30 et cum
mihi perlatum esset de insidiis quas paraverunt ei
misi ad te denuntians et accusatoribus ut dicant
apud te 31 milites ergo secundum praeceptum
sibi adsumentes Paulum duxerunt per noctem in
Antipatridem 32 et postera die dimissis equitibus
ut irent cum eo reversi sunt ad castra 33 qui
cum venissent Caesaream et tradidissent epistulam
praesidi statuerunt ante illum et Paulum 34 cum
legisset autem et interrogasset de qua provincia
esset et cognoscens quia de Cilicia 35 audiam te
inquit cum et accusatores tui venerint iussitque in
praetorio Herodis custodiri eum

24 post quinque autem dies descendit princeps
sacerdotum Ananias cum senioribus
quibusdam et Tertullo quodam oratore qui adierunt
praesidem adversus Paulum 2 et citato Paulo
coepit accusare Tertullus dicens cum in multa
pace agamus per te et multa corrigantur per tuam
providentiam 3 semper et ubique suscipimus
optime Felix cum omni gratiarum actione 4 ne
diutius autem te protraham oro breviter audias
nos pro tua clementia 5 invenimus hunc hominem
pestiferum et concitantem seditiones omnibus
Iudaeis in universo orbe et auctorem seditionis
sectae Nazarenorum 6 qui etiam templum violare
conatus est quem et adprehendimus 8 a quo poteris
ipse iudicans de omnibus istis cognoscere de quibus
nos accusamus eum 9 adiecerunt autem et Iudaei
dicentes haec ita se habere 10 respondit autem
Paulus annuente sibi praeside dicere ex multis
annis esse te iudicem genti huic sciens bono animo
pro me satisfaciam 11 potes enim cognoscere quia
non plus sunt dies mihi quam duodecim ex quo
ascendi adorare in Hierusalem 12 et neque in
templo invenerunt me cum aliquo disputantem aut
concursum facientem turbae neque in synagogis
neque in civitate 13 neque probare possunt tibi de
quibus nunc accusant me 14 confiteor autem hoc
tibi quod secundum sectam quam dicunt heresim
sic deservio patrio Deo meo credens omnibus quae
in lege et prophetis scripta sunt 15 spem habens in
Deum quam et hii ipsi expectant resurrectionem
futuram iustorum et iniquorum 16 in hoc et ipse
studeo sine offendiculo conscientiam habere ad
Deum et ad homines semper 17 post annos autem

plures elemosynas facturus in gentem meam veni
et oblationes et vota 18 in quibus invenerunt me
purificatum in templo non cum turba neque cum
tumultu 19 quidam autem ex Asia Iudaei quos
oportebat apud te praesto esse et accusare si quid
haberent adversum me 20 aut hii ipsi dicant si
quid invenerunt in me iniquitatis cum stem in
concilio 21 nisi de una hac solummodo voce qua
clamavi inter eos stans quoniam de resurrectione
mortuorum ego iudicor hodie a vobis 22 distulit
autem illos Felix certissime sciens de via dicens cum
tribunus Lysias descenderit audiam vos 23 iussitque
centurioni custodiri eum et habere requiem nec
quemquam prohibere de suis ministrare ei 24 post
aliquot autem dies veniens Felix cum Drusilla uxore
sua quae erat Iudaea vocavit Paulum et audivit ab
eo fidem quae est in Iesum Christum 25 disputante
autem illo de iustitia et castitate et de iudicio futuro
timefactus Felix respondit quod nunc adtinet vade
tempore autem oportuno accersiam te 26 simul et
sperans quia pecunia daretur a Paulo propter quod
et frequenter accersiens eum loquebatur cum eo 27
biennio autem expleto accepit successorem Felix
Porcium Festum volens autem gratiam praestare
Iudaeis Felix reliquit Paulum vinctum

25 Festus ergo cum venisset in provinciam post
triduum ascendit Hierosolymam a Caesarea 2
adieruntque eum principes sacerdotum et primi
Iudaeorum adversus Paulum et rogabant eum 3
postulantes gratiam adversum eum ut iuberet
perduci eum Hierusalem insidias tendentes ut eum
interficerent in via 4 Festus autem respondit servari
Paulum in Caesarea se autem maturius profecturum
5 qui ergo in vobis ait potentes sunt descendentes
simul si quod est in viro crimen accusent eum 6
demoratus autem inter eos dies non amplius quam
octo aut decem descendit Caesaream et altera die
sedit pro tribunali et iussit Paulum adduci 7 qui
cum perductus esset circumsteterunt eum qui ab
Hierosolyma descenderant Iudaei multas et graves
causas obicientes quas non poterant probare 8
Paulo autem rationem reddente quoniam neque
in legem Iudaeorum neque in templum neque in
Caesarem quicquam peccavi 9 Festus autem volens
Iudaeis gratiam praestare respondens Paulo dixit
vis Hierosolymam ascendere et ibi de his iudicari
apud me 10 dixit autem Paulus ad tribunal Caesaris
sto ubi me oportet iudicari Iudaeis non nocui
sicut tu melius nosti 11 si enim nocui aut dignum
morte aliquid feci non recuso mori si vero nihil
est eorum quae hii accusant me nemo potest me
illis donare Caesarem appello 12 tunc Festus cum
consilio locutus respondit Caesarem appellasti ad
Caesarem ibis 13 et cum dies aliquot transacti essent
Agrippa rex et Bernice descenderunt Caesaream
ad salutandum Festum 14 et cum dies plures ibi
demorarentur Festus regi indicavit de Paulo dicens
vir quidam est derelictus a Felice vinctus 15 de quo
cum essem Hierosolymis adierunt me principes
sacerdotum et seniores Iudaeorum postulantes
adversus illum damnationem 16 ad quos respondi
quia non est consuetudo Romanis donare aliquem
hominem priusquam is qui accusatur praesentes
habeat accusatores locumque defendendi accipiat
ad abluenda crimina 17 cum ergo huc convenissent
sine ulla dilatione sequenti die sedens pro tribunali
iussi adduci virum 18 de quo cum stetissent
accusatores nullam causam deferebant de quibus
ego suspicabar malum 19 quaestiones vero quasdam
de sua superstitione habebant adversus eum et de
quodam Iesu defuncto quem adfirmabat Paulus
vivere 20 haesitans autem ego de huiusmodi
quaestione dicebam si vellet ire Hierosolymam et
ibi iudicari de istis 21 Paulo autem appellante ut
servaretur ad Augusti cognitionem iussi servari
eum donec mittam eum ad Caesarem 22 Agrippa
autem ad Festum volebam et ipse hominem audire
cras inquit audies eum 23 altera autem die cum
venisset Agrippa et Bernice cum multa ambitione
et introissent in auditorium cum tribunis et viris
principalibus civitatis et iubente Festo adductus
est Paulus 24 et dixit Festus Agrippa rex et omnes
qui simul adestis nobiscum viri videtis hunc de
quo omnis multitudo Iudaeorum interpellavit me
Hierosolymis petens et hic clamantes non oportere
eum vivere amplius 25 ego vero conperi nihil
dignum eum morte admisisse ipso autem hoc
appellante Augustum iudicavi mittere 26 de quo quid
certum scribam domino non habeo propter quod
produxi eum ad vos et maxime ad te rex Agrippa
ut interrogatione facta habeam quid scribam 27
sine ratione enim mihi videtur mittere vinctum et
causas eius non significare

26 Agrippa vero ad Paulum ait permittitur tibi
loqui pro temet ipso tunc Paulus extenta
manu coepit rationem reddere 2 de omnibus
quibus accusor a Iudaeis rex Agrippa aestimo me
beatum apud te cum sim defensurus me hodie
3 maxime te sciente omnia quae apud Iudaeos
sunt consuetudines et quaestiones propter quod
obsecro patienter me audias 4 et quidem vitam
meam a iuventute quae ab initio fuit in gente
mea in Hierosolymis noverunt omnes Iudaei 5
praescientes me ab initio si velint testimonium

perhibere quoniam secundum certissimam sectam
nostrae religionis vixi Pharisaeus **6** et nunc in spe
quae ad patres nostros repromissionis facta est a
Deo sto iudicio subiectus **7** in quam duodecim tribus
nostrae nocte ac die deservientes sperant devenire
de qua spe accusor a Iudaeis rex **8** quid incredibile
iudicatur apud vos si Deus mortuos suscitat **9** et
ego quidem existimaveram me adversus nomen
Iesu Nazareni debere multa contraria agere **10**
quod et feci Hierosolymis et multos sanctorum
ego in carceribus inclusi a principibus sacerdotum
potestate accepta et cum occiderentur detuli
sententiam **11** et per omnes synagogas frequenter
puniens eos conpellebam blasphemare et amplius
insaniens in eos persequebar usque in exteras
civitates **12** in quibus dum irem Damascum cum
potestate et permissu principum sacerdotum **13** die
media in via vidi rex de caelo supra splendorem
solis circumfulsisse me lumen et eos qui mecum
simul erant **14** omnesque nos cum decidissemus
in terram audivi vocem loquentem mihi hebraica
lingua Saule Saule quid me persequeris durum
est tibi contra stimulum calcitrare **15** ego autem
dixi quis es Domine Dominus autem dixit ego
sum Iesus quem tu persequeris **16** sed exsurge et
sta super pedes tuos ad hoc enim apparui tibi ut
constituam te ministrum et testem eorum quae
vidisti et eorum quibus apparebo tibi **17** eripiens
te de populo et gentibus in quas nunc ego mitto
te **18** aperire oculos eorum ut convertantur a
tenebris ad lucem et de potestate Satanae ad
Deum ut accipiant remissionem peccatorum et
sortem inter sanctos per fidem quae est in me
19 unde rex Agrippa non fui incredulus caelestis
visionis **20** sed his qui sunt Damasci primum et
Hierosolymis et in omnem regionem Iudaeae et
gentibus adnuntiabam ut paenitentiam agerent et
converterentur ad Deum digna paenitentiae opera
facientes **21** hac ex causa me Iudaei cum essem
in templo conprehensum temptabant interficere
22 auxilio autem adiutus Dei usque in hodiernum
diem sto testificans minori atque maiori nihil extra
dicens quam ea quae prophetae sunt locuti futura
esse et Moses **23** si passibilis Christus si primus
ex resurrectione mortuorum lumen adnuntiaturus
est populo et gentibus **24** haec loquente eo et
rationem reddente Festus magna voce dixit insanis
Paule multae te litterae ad insaniam convertunt
25 at Paulus non insanio inquit optime Feste sed
veritatis et sobrietatis verba eloquor **26** scit enim
de his rex ad quem et constanter loquor latere
enim eum nihil horum arbitror neque enim in
angulo quicquam horum gestum est **27** credis rex
Agrippa prophetis scio quia credis **28** Agrippa
autem ad Paulum in modico suades me Christianum
fieri **29** et Paulus opto apud Deum et in modico
et in magno non tantum te sed et omnes hos qui
audiunt hodie fieri tales qualis et ego sum exceptis
vinculis his **30** et exsurrexit rex et praeses et
Bernice et qui adsidebant eis **31** et cum secessissent
loquebantur ad invicem dicentes quia nihil morte
aut vinculorum dignum quid facit homo iste **32**
Agrippa autem Festo dixit dimitti poterat homo hic
si non appellasset Caesarem

27 ut autem iudicatum est eum navigare
in Italiam et tradi Paulum cum reliquis
custodiis centurioni nomine Iulio cohortis Augustae
2 ascendentes autem navem hadrumetinam
incipientem navigare circa Asiae loca sustulimus
perseverante nobiscum Aristarcho Macedone
Thessalonicense **3** sequenti autem die devenimus
Sidonem humane autem tractans Iulius Paulum
permisit ad amicos ire et curam sui agere **4** et
inde cum sustulissemus subnavigavimus Cypro
propterea quod essent venti contrarii **5** et pelagus
Ciliciae et Pamphiliae navigantes venimus Lystram
quae est Lyciae **6** et ibi inveniens centurio navem
alexandrinam navigantem in Italiam transposuit nos
in eam **7** et cum multis diebus tarde navigaremus
et vix devenissemus contra Cnidum prohibente nos
vento adnavigavimus Cretae secundum Salmonem **8**
et vix iuxta navigantes venimus in locum quendam
qui vocatur Boni portus cui iuxta erat civitas
Thalassa **9** multo autem tempore peracto et
cum iam non esset tuta navigatio eo quod et
ieiunium iam praeterisset consolabatur Paulus
10 dicens eis viri video quoniam cum iniuria et
multo damno non solum oneris et navis sed etiam
animarum nostrarum incipit esse navigatio **11**
centurio autem gubernatori et nauclerio magis
credebat quam his quae a Paulo dicebantur **12** et
cum aptus portus non esset ad hiemandum plurimi
statuerunt consilium navigare inde si quo modo
possent devenientes Phoenice hiemare portum
Cretae respicientem ad africum et ad chorum **13**
adspirante autem austro aestimantes propositum
se tenere cum sustulissent de Asson legebant
Cretam **14** non post multum autem misit se contra
ipsam ventus typhonicus qui vocatur euroaquilo **15**
cumque arrepta esset navis et non posset conari in
ventum data nave flatibus ferebamur **16** insulam
autem quandam decurrentes quae vocatur Caudam
potuimus vix obtinere scapham **17** qua sublata
adiutoriis utebantur accingentes navem timentes ne
in Syrtim inciderent submisso vase sic ferebantur

18 valide autem nobis tempestate iactatis sequenti
die iactum fecerunt 19 et tertia die suis manibus
armamenta navis proiecerunt 20 neque sole autem
neque sideribus apparentibus per plures dies et
tempestate non exigua inminente iam ablata erat
spes omnis salutis nostrae 21 et cum multa ieiunatio
fuisset tunc stans Paulus in medio eorum dixit
oportebat quidem o viri audito me non tollere a
Creta lucrique facere iniuriam hanc et iacturam 22
et nunc suadeo vobis bono animo esse amissio enim
nullius animae erit ex vobis praeterquam navis
23 adstitit enim mihi hac nocte angelus Dei cuius
sum ego et cui deservio 24 dicens ne timeas Paule
Caesari te oportet adsistere et ecce donavit tibi
Deus omnes qui navigant tecum 25 propter quod
bono animo estote viri credo enim Deo quia sic erit
quemadmodum dictum est mihi 26 in insulam autem
quandam oportet nos devenire 27 sed posteaquam
quartadecima nox supervenit navigantibus nobis
in Hadria circa mediam noctem suspicabantur
nautae apparere sibi aliquam regionem 28 qui
submittentes invenerunt passus viginti et pusillum
inde separati invenerunt passus quindecim 29
timentes autem ne in aspera loca incideremus de
puppi mittentes anchoras quattuor optabant diem
fieri 30 nautis vero quaerentibus fugere de navi
cum misissent scapham in mare sub obtentu quasi a
prora inciperent anchoras extendere 31 dixit Paulus
centurioni et militibus nisi hii in navi manserint vos
salvi fieri non potestis 32 tunc absciderunt milites
funes scaphae et passi sunt eam excidere 33 et cum
lux inciperet fieri rogabat Paulus omnes sumere
cibum dicens quartadecima hodie die expectantes
ieiuni permanetis nihil accipientes 34 propter
quod rogo vos accipere cibum pro salute vestra
quia nullius vestrum capillus de capite peribit
35 et cum haec dixisset sumens panem gratias
egit Deo in conspectu omnium et cum fregisset
coepit manducare 36 animaequiores autem facti
omnes et ipsi adsumpserunt cibum 37 eramus vero
universae animae in navi ducentae septuaginta
sex 38 et satiati cibo adleviabant navem iactantes
triticum in mare 39 cum autem dies factus esset
terram non agnoscebant sinum vero quendam
considerabant habentem litus in quem cogitabant
si possent eicere navem 40 et cum anchoras
abstulissent committebant se mari simul laxantes
iuncturas gubernaculorum et levato artemone
secundum flatum aurae tendebant ad litus 41 et
cum incidissemus in locum bithalassum inpegerunt
navem et prora quidem fixa manebat inmobilis
puppis vero solvebatur a vi maris 42 militum autem
consilium fuit ut custodias occiderent ne quis
cum enatasset effugeret 43 centurio autem volens
servare Paulum prohibuit fieri iussitque eos qui
possent natare mittere se primos et evadere et ad
terram exire 44 et ceteros alios in tabulis ferebant
quosdam super ea quae de navi essent et sic factum
est ut omnes animae evaderent ad terram

28 et cum evasissemus tunc cognovimus
quia Militene insula vocatur barbari vero
praestabant non modicam humanitatem nobis
2 accensa enim pyra reficiebant nos omnes
propter imbrem qui inminebat et frigus 3
cum congregasset autem Paulus sarmentorum
aliquantam multitudinem et inposuisset super
ignem vipera a calore cum processisset invasit
manum eius 4 ut vero viderunt barbari pendentem
bestiam de manu eius ad invicem dicebant utique
homicida est homo hic qui cum evaserit de mari
Ultio non sinit vivere 5 et ille quidem excutiens
bestiam in ignem nihil mali passus est 6 at illi
existimabant eum in tumorem convertendum et
subito casurum et mori diu autem illis sperantibus
et videntibus nihil mali in eo fieri convertentes
se dicebant eum esse deum 7 in locis autem
illis erant praedia principis insulae nomine Publii
qui nos suscipiens triduo benigne exhibuit 8
contigit autem patrem Publii febribus et dysenteria
vexatum iacere ad quem Paulus intravit et cum
orasset et inposuisset ei manus salvavit eum
9 quo facto et omnes qui in insula habebant
infirmitates accedebant et curabantur 10 qui etiam
multis honoribus nos honoraverunt et navigantibus
inposuerunt quae necessaria erant 11 post menses
autem tres navigavimus in nave alexandrina quae
in insula hiemaverat cui erat insigne Castorum 12
et cum venissemus Syracusam mansimus ibi triduo
13 inde circumlegentes devenimus Regium et post
unum diem flante austro secunda die venimus
Puteolos 14 ubi inventis fratribus rogati sumus
manere apud eos dies septem et sic venimus Romam
15 et inde cum audissent fratres occurrerunt nobis
usque ad Appii Forum et Tribus Tabernis quos cum
vidisset Paulus gratias agens Deo accepit fiduciam
16 cum venissemus autem Romam permissum est
Paulo manere sibimet cum custodiente se milite
17 post tertium autem diem convocavit primos
Iudaeorum cumque convenissent dicebat eis ego
viri fratres nihil adversus plebem faciens aut morem
paternum vinctus ab Hierosolymis traditus sum in
manus Romanorum 18 qui cum interrogationem
de me habuissent voluerunt me dimittere eo quod
nulla causa esset mortis in me 19 contradicentibus
autem Iudaeis coactus sum appellare Caesarem

non quasi gentem meam habens aliquid accusare
20 propter hanc igitur causam rogavi vos videre
et adloqui propter spem enim Israhel catena hac
circumdatus sum **21** at illi dixerunt ad eum nos
neque litteras accepimus de te a Iudaea neque
adveniens aliquis fratrum nuntiavit aut locutus est
quid de te malum **22** rogamus autem a te audire quae
sentis nam de secta hac notum est nobis quia ubique
ei contradicitur **23** cum constituissent autem illi
diem venerunt ad eum in hospitium plures quibus
exponebat testificans regnum Dei suadensque eos
de Iesu ex lege Mosi et prophetis a mane usque
ad vesperam **24** et quidam credebant his quae
dicebantur quidam vero non credebant **25** cumque
invicem non essent consentientes discedebant
dicente Paulo unum verbum quia bene Spiritus
Sanctus locutus est per Esaiam prophetam ad
patres nostros **26** dicens vade ad populum istum
et dic aure audietis et non intellegetis et videntes
videbitis et non perspicietis **27** incrassatum est
enim cor populi huius et auribus graviter audierunt
et oculos suos conpresserunt ne forte videant
oculis et auribus audiant et corde intellegant et
convertantur et sanem illos **28** notum ergo sit vobis
quoniam gentibus missum est hoc salutare Dei ipsi
et audient **30** mansit autem biennio toto in suo
conducto et suscipiebat omnes qui ingrediebantur
ad eum **31** praedicans regnum Dei et docens quae
sunt de Domino Iesu Christo cum omni fiducia sine
prohibitione

Romanos

1 Paulus servus Christi Iesu vocatus apostolus
segregatus in evangelium Dei **2** quod ante
promiserat per prophetas suos in scripturis sanctis
3 de Filio suo qui factus est ex semine David
secundum carnem **4** qui praedestinatus est Filius
Dei in virtute secundum Spiritum sanctificationis ex
resurrectione mortuorum Iesu Christi Domini nostri
5 per quem accepimus gratiam et apostolatum ad
oboediendum fidei in omnibus gentibus pro nomine
eius **6** in quibus estis et vos vocati Iesu Christi
7 omnibus qui sunt Romae dilectis Dei vocatis
sanctis gratia vobis et pax a Deo Patre nostro et
Domino Iesu Christo **8** primum quidem gratias ago
Deo meo per Iesum Christum pro omnibus vobis
quia fides vestra adnuntiatur in universo mundo
9 testis enim mihi est Deus cui servio in spiritu
meo in evangelio Filii eius quod sine intermissione
memoriam vestri facio **10** semper in orationibus
meis obsecrans si quo modo tandem aliquando
prosperum iter habeam in voluntate Dei veniendi
ad vos **11** desidero enim videre vos ut aliquid
inpertiar gratiae vobis spiritalis ad confirmandos
vos **12** id est simul consolari in vobis per eam quae
invicem est fidem vestram atque meam **13** nolo
autem vos ignorare fratres quia saepe proposui
venire ad vos et prohibitus sum usque adhuc ut
aliquem fructum habeam et in vobis sicut et in
ceteris gentibus **14** Graecis ac barbaris sapientibus
et insipientibus debitor sum **15** ita quod in me
promptum est et vobis qui Romae estis evangelizare
16 non enim erubesco evangelium virtus enim
Dei est in salutem omni credenti Iudaeo primum
et Graeco **17** iustitia enim Dei in eo revelatur
ex fide in fidem sicut scriptum est iustus autem
ex fide vivit **18** revelatur enim ira Dei de caelo
super omnem impietatem et iniustitiam hominum
eorum qui veritatem in iniustitiam detinent **19**
quia quod notum est Dei manifestum est in illis
Deus enim illis manifestavit **20** invisibilia enim
ipsius a creatura mundi per ea quae facta sunt
intellecta conspiciuntur sempiterna quoque eius
virtus et divinitas ut sint inexcusabiles **(aïdios g126)**
21 quia cum cognovissent Deum non sicut Deum
glorificaverunt aut gratias egerunt sed evanuerunt
in cogitationibus suis et obscuratum est insipiens
cor eorum **22** dicentes enim se esse sapientes stulti
facti sunt **23** et mutaverunt gloriam incorruptibilis
Dei in similitudinem imaginis corruptibilis hominis
et volucrum et quadrupedum et serpentium **24**
propter quod tradidit illos Deus in desideria cordis
eorum in inmunditiam ut contumeliis adficiant
corpora sua in semet ipsis **25** qui commutaverunt
veritatem Dei in mendacio et coluerunt et
servierunt creaturae potius quam creatori qui
est benedictus in saecula amen **(aiōn g165)** **26**
propterea tradidit illos Deus in passiones ignominiae
nam feminae eorum inmutaverunt naturalem
usum in eum usum qui est contra naturam **27**
similiter autem et masculi relicto naturali usu
feminae exarserunt in desideriis suis in invicem
masculi in masculos turpitudinem operantes et
mercedem quam oportuit erroris sui in semet ipsis
recipientes **28** et sicut non probaverunt Deum
habere in notitia tradidit eos Deus in reprobum
sensum ut faciant quae non conveniunt **29** repletos
omni iniquitate malitia fornicatione avaritia
nequitia plenos invidia homicidio contentione
dolo malignitate susurrones **30** detractores Deo
odibiles contumeliosos superbos elatos inventores
malorum parentibus non oboedientes **31** insipientes
inconpositos sine affectione absque foedere sine
misericordia **32** qui cum iustitiam Dei cognovissent
non intellexerunt quoniam qui talia agunt digni
sunt morte non solum ea faciunt sed et consentiunt
facientibus

2 propter quod inexcusabilis es o homo omnis qui
iudicas in quo enim iudicas alterum te ipsum
condemnas eadem enim agis qui iudicas **2** scimus
enim quoniam iudicium Dei est secundum veritatem
in eos qui talia agunt **3** existimas autem hoc o homo
qui iudicas eos qui talia agunt et facis ea quia tu
effugies iudicium Dei **4** an divitias bonitatis eius et
patientiae et longanimitatis contemnis ignorans
quoniam benignitas Dei ad paenitentiam te adducit
5 secundum duritiam autem tuam et inpaenitens
cor thesaurizas tibi iram in die irae et revelationis
iusti iudicii Dei **6** qui reddet unicuique secundum
opera eius **7** his quidem qui secundum patientiam
boni operis gloriam et honorem et incorruptionem
quaerentibus vitam aeternam **(aiōnios g166)** **8** his
autem qui ex contentione et qui non adquiescunt
veritati credunt autem iniquitati ira et indignatio **9**
tribulatio et angustia in omnem animam hominis
operantis malum Iudaei primum et Graeci **10** gloria
autem et honor et pax omni operanti bonum Iudaeo
primum et Graeco **11** non est enim personarum
acceptio apud Deum **12** quicumque enim sine lege
peccaverunt sine lege et peribunt et quicumque
in lege peccaverunt per legem iudicabuntur **13**
non enim auditores legis iusti sunt apud Deum sed
factores legis iustificabuntur **14** cum enim gentes
quae legem non habent naturaliter quae legis sunt

faciunt eiusmodi legem non habentes ipsi sibi sunt
lex 15 qui ostendunt opus legis scriptum in cordibus
suis testimonium reddente illis conscientia ipsorum
et inter se invicem cogitationum accusantium
aut etiam defendentium 16 in die cum iudicabit
Deus occulta hominum secundum evangelium
meum per Iesum Christum 17 si autem tu Iudaeus
cognominaris et requiescis in lege et gloriaris
in Deo 18 et nosti voluntatem et probas utiliora
instructus per legem 19 confidis te ipsum ducem
esse caecorum lumen eorum qui in tenebris sunt
20 eruditorem insipientium magistrum infantium
habentem formam scientiae et veritatis in lege
21 qui ergo alium doces te ipsum non doces qui
praedicas non furandum furaris 22 qui dicis non
moechandum moecharis qui abominaris idola
sacrilegium facis 23 qui in lege gloriaris per
praevaricationem legis Deum inhonoras 24 nomen
enim Dei per vos blasphematur inter gentes sicut
scriptum est 25 circumcisio quidem prodest si legem
observes si autem praevaricator legis sis circumcisio
tua praeputium facta est 26 si igitur praeputium
iustitias legis custodiat nonne praeputium illius in
circumcisionem reputabitur 27 et iudicabit quod
ex natura est praeputium legem consummans te
qui per litteram et circumcisionem praevaricator
legis es 28 non enim qui in manifesto Iudaeus est
neque quae in manifesto in carne circumcisio 29
sed qui in abscondito Iudaeus et circumcisio cordis
in spiritu non littera cuius laus non ex hominibus
sed ex Deo est

3 quid ergo amplius est Iudaeo aut quae utilitas
circumcisionis 2 multum per omnem modum
primum quidem quia credita sunt illis eloquia Dei
3 quid enim si quidam illorum non crediderunt
numquid incredulitas illorum fidem Dei evacuabit
absit 4 est autem Deus verax omnis autem
homo mendax sicut scriptum est ut iustificeris
in sermonibus tuis et vincas cum iudicaris 5 si
autem iniquitas nostra iustitiam Dei commendat
quid dicemus numquid iniquus Deus qui infert iram
secundum hominem dico 6 absit alioquin quomodo
iudicabit Deus mundum 7 si enim veritas Dei in meo
mendacio abundavit in gloriam ipsius quid adhuc
et ego tamquam peccator iudicor 8 et non sicut
blasphemamur et sicut aiunt nos quidam dicere
faciamus mala ut veniant bona quorum damnatio
iusta est 9 quid igitur praecellimus eos nequaquam
causati enim sumus Iudaeos et Graecos omnes sub
peccato esse 10 sicut scriptum est quia non est iustus
quisquam 11 non est intellegens non est requirens
Deum 12 omnes declinaverunt simul inutiles facti
sunt non est qui faciat bonum non est usque ad
unum 13 sepulchrum patens est guttur eorum
linguis suis dolose agebant venenum aspidum
sub labiis eorum 14 quorum os maledictione et
amaritudine plenum est 15 veloces pedes eorum ad
effundendum sanguinem 16 contritio et infelicitas
in viis eorum 17 et viam pacis non cognoverunt
18 non est timor Dei ante oculos eorum 19 scimus
autem quoniam quaecumque lex loquitur his qui
in lege sunt loquitur ut omne os obstruatur et
subditus fiat omnis mundus Deo 20 quia ex operibus
legis non iustificabitur omnis caro coram illo per
legem enim cognitio peccati 21 nunc autem sine
lege iustitia Dei manifestata est testificata a lege
et prophetis 22 iustitia autem Dei per fidem Iesu
Christi super omnes qui credunt non enim est
distinctio 23 omnes enim peccaverunt et egent
gloriam Dei 24 iustificati gratis per gratiam ipsius
per redemptionem quae est in Christo Iesu 25
quem proposuit Deus propitiationem per fidem
in sanguine ipsius ad ostensionem iustitiae suae
propter remissionem praecedentium delictorum 26
in sustentatione Dei ad ostensionem iustitiae eius in
hoc tempore ut sit ipse iustus et iustificans eum qui
ex fide est Iesu 27 ubi est ergo gloriatio exclusa est
per quam legem factorum non sed per legem fidei
28 arbitramur enim iustificari hominem per fidem
sine operibus legis 29 an Iudaeorum Deus tantum
nonne et gentium immo et gentium 30 quoniam
quidem unus Deus qui iustificabit circumcisionem
ex fide et praeputium per fidem 31 legem ergo
destruimus per fidem absit sed legem statuimus

4 quid ergo dicemus invenisse Abraham patrem
nostrum secundum carnem 2 si enim Abraham
ex operibus iustificatus est habet gloriam sed non
apud Deum 3 quid enim scriptura dicit credidit
Abraham Deo et reputatum est illi ad iustitiam
4 ei autem qui operatur merces non inputatur
secundum gratiam sed secundum debitum 5 ei
vero qui non operatur credenti autem in eum qui
iustificat impium reputatur fides eius ad iustitiam
6 sicut et David dicit beatitudinem hominis cui Deus
accepto fert iustitiam sine operibus 7 beati quorum
remissae sunt iniquitates et quorum tecta sunt
peccata 8 beatus vir cui non inputabit Dominus
peccatum 9 beatitudo ergo haec in circumcisione
an etiam in praeputio dicimus enim quia reputata
est Abrahae fides ad iustitiam 10 quomodo ergo
reputata est in circumcisione an in praeputio non in
circumcisione sed in praeputio 11 et signum accepit
circumcisionis signaculum iustitiae fidei quae est
in praeputio ut sit pater omnium credentium per

praeputium ut reputetur et illis ad iustitiam **12** et
sit pater circumcisionis non his tantum qui sunt
ex circumcisione sed et his qui sectantur vestigia
quae est in praeputio fidei patris nostri Abrahae
13 non enim per legem promissio Abrahae aut
semini eius ut heres esset mundi sed per iustitiam
fidei **14** si enim qui ex lege heredes sunt exinanita
est fides abolita est promissio **15** lex enim iram
operatur ubi enim non est lex nec praevaricatio
16 ideo ex fide ut secundum gratiam ut firma
sit promissio omni semini non ei qui ex lege est
solum sed et ei qui ex fide est Abrahae qui est
pater omnium nostrum **17** sicut scriptum est quia
patrem multarum gentium posui te ante Deum
cui credidit qui vivificat mortuos et vocat quae
non sunt tamquam ea quae sunt **18** qui contra
spem in spem credidit ut fieret pater multarum
gentium secundum quod dictum est sic erit semen
tuum **19** et non infirmatus fide consideravit corpus
suum emortuum cum fere centum annorum esset
et emortuam vulvam Sarrae **20** in repromissione
etiam Dei non haesitavit diffidentia sed confortatus
est fide dans gloriam Deo **21** plenissime sciens quia
quaecumque promisit potens est et facere **22** ideo
et reputatum est illi ad iustitiam **23** non est autem
scriptum tantum propter ipsum quia reputatum
est illi **24** sed et propter nos quibus reputabitur
credentibus in eum qui suscitavit Iesum Dominum
nostrum a mortuis **25** qui traditus est propter
delicta nostra et resurrexit propter iustificationem
nostram

5 iustificati igitur ex fide pacem habeamus ad
Deum per Dominum nostrum Iesum Christum
2 per quem et accessum habemus fide in gratiam
istam in qua stamus et gloriamur in spe gloriae
filiorum Dei **3** non solum autem sed et gloriamur in
tribulationibus scientes quod tribulatio patientiam
operatur **4** patientia autem probationem probatio
vero spem **5** spes autem non confundit quia caritas
Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum
Sanctum qui datus est nobis **6** ut quid enim Christus
cum adhuc infirmi essemus secundum tempus
pro impiis mortuus est **7** vix enim pro iusto quis
moritur nam pro bono forsitan quis et audeat mori
8 commendat autem suam caritatem Deus in nos
quoniam cum adhuc peccatores essemus **9** Christus
pro nobis mortuus est multo igitur magis iustificati
nunc in sanguine ipsius salvi erimus ab ira per ipsum
10 si enim cum inimici essemus reconciliati sumus
Deo per mortem Filii eius multo magis reconciliati
salvi erimus in vita ipsius **11** non solum autem
sed et gloriamur in Deo per Dominum nostrum
Iesum Christum per quem nunc reconciliationem
accepimus **12** propterea sicut per unum hominem in
hunc mundum peccatum intravit et per peccatum
mors et ita in omnes homines mors pertransiit in
quo omnes peccaverunt **13** usque ad legem enim
peccatum erat in mundo peccatum autem non
inputatur cum lex non est **14** sed regnavit mors
ab Adam usque ad Mosen etiam in eos qui non
peccaverunt in similitudinem praevaricationis Adae
qui est forma futuri **15** sed non sicut delictum
ita et donum si enim unius delicto multi mortui
sunt multo magis gratia Dei et donum in gratiam
unius hominis Iesu Christi in plures abundavit **16**
et non sicut per unum peccantem ita et donum
nam iudicium ex uno in condemnationem gratia
autem ex multis delictis in iustificationem **17** si
enim in unius delicto mors regnavit per unum
multo magis abundantiam gratiae et donationis et
iustitiae accipientes in vita regnabunt per unum
Iesum Christum **18** igitur sicut per unius delictum
in omnes homines in condemnationem sic et per
unius iustitiam in omnes homines in iustificationem
vitae **19** sicut enim per inoboedientiam unius
hominis peccatores constituti sunt multi ita et per
unius oboeditionem iusti constituentur multi **20**
lex autem subintravit ut abundaret delictum ubi
autem abundavit delictum superabundavit gratia
21 ut sicut regnavit peccatum in morte ita et gratia
regnet per iustitiam in vitam aeternam per Iesum
Christum Dominum nostrum **(aiōnios g166)**

6 quid ergo dicemus permanebimus in peccato
ut gratia abundet **2** absit qui enim mortui
sumus peccato quomodo adhuc vivemus in illo **3**
an ignoratis quia quicumque baptizati sumus in
Christo Iesu in morte ipsius baptizati sumus **4**
consepulti enim sumus cum illo per baptismum in
mortem ut quomodo surrexit Christus a mortuis
per gloriam Patris ita et nos in novitate vitae
ambulemus **5** si enim conplantati facti sumus
similitudini mortis eius simul et resurrectionis
erimus **6** hoc scientes quia vetus homo noster simul
crucifixus est ut destruatur corpus peccati ut ultra
non serviamus peccato **7** qui enim mortuus est
iustificatus est a peccato **8** si autem mortui sumus
cum Christo credimus quia simul etiam vivemus
cum Christo **9** scientes quod Christus surgens
ex mortuis iam non moritur mors illi ultra non
dominabitur **10** quod enim mortuus est peccato
mortuus est semel quod autem vivit vivit Deo **11**
ita et vos existimate vos mortuos quidem esse
peccato viventes autem Deo in Christo Iesu **12** non
ergo regnet peccatum in vestro mortali corpore

ut oboediatis concupiscentiis eius **13** sed neque
exhibeatis membra vestra arma iniquitatis peccato
sed exhibete vos Deo tamquam ex mortuis viventes
et membra vestra arma iustitiae Deo **14** peccatum
enim vobis non dominabitur non enim sub lege estis
sed sub gratia **15** quid ergo peccavimus quoniam
non sumus sub lege sed sub gratia absit **16** nescitis
quoniam cui exhibetis vos servos ad oboediendum
servi estis eius cui oboeditis sive peccati sive
oboeditionis ad iustitiam **17** gratias autem Deo
quod fuistis servi peccati oboedistis autem ex
corde in eam formam doctrinae in qua traditi
estis **18** liberati autem a peccato servi facti estis
iustitiae **19** humanum dico propter infirmitatem
carnis vestrae sicut enim exhibuistis membra vestra
servire inmunditiae et iniquitati ad iniquitatem
ita nunc exhibete membra vestra servire iustitiae
in sanctificationem **20** cum enim servi essetis
peccati liberi fuistis iustitiae **21** quem ergo fructum
habuistis tunc in quibus nunc erubescitis nam finis
illorum mors est **22** nunc vero liberati a peccato
servi autem facti Deo habetis fructum vestrum in
sanctificationem finem vero vitam aeternam **(aiōnios g166)** **23** stipendia enim peccati mors gratia autem
Dei vita aeterna in Christo Iesu Domino nostro
(aiōnios g166)

7 an ignoratis fratres scientibus enim legem loquor
quia lex in homine dominatur quanto tempore
vivit **2** nam quae sub viro est mulier vivente viro
alligata est legi si autem mortuus fuerit vir soluta est
a lege viri **3** igitur vivente viro vocabitur adultera
si fuerit cum alio viro si autem mortuus fuerit vir
eius liberata est a lege ut non sit adultera si fuerit
cum alio viro **4** itaque fratres mei et vos mortificati
estis legi per corpus Christi ut sitis alterius qui ex
mortuis resurrexit ut fructificaremus Deo **5** cum
enim essemus in carne passiones peccatorum quae
per legem erant operabantur in membris nostris ut
fructificarent morti **6** nunc autem soluti sumus a
lege morientes in quo detinebamur ita ut serviamus
in novitate spiritus et non in vetustate litterae **7** quid
ergo dicemus lex peccatum est absit sed peccatum
non cognovi nisi per legem nam concupiscentiam
nesciebam nisi lex diceret non concupisces **8**
occasione autem accepta peccatum per mandatum
operatum est in me omnem concupiscentiam sine
lege enim peccatum mortuum erat **9** ego autem
vivebam sine lege aliquando sed cum venisset
mandatum peccatum revixit **10** ego autem mortuus
sum et inventum est mihi mandatum quod erat
ad vitam hoc esse ad mortem **11** nam peccatum
occasione accepta per mandatum seduxit me et
per illud occidit **12** itaque lex quidem sancta et
mandatum sanctum et iustum et bonum **13** quod
ergo bonum est mihi factum est mors absit sed
peccatum ut appareat peccatum per bonum mihi
operatum est mortem ut fiat supra modum peccans
peccatum per mandatum **14** scimus enim quod lex
spiritalis est ego autem carnalis sum venundatus
sub peccato **15** quod enim operor non intellego
non enim quod volo hoc ago sed quod odi illud
facio **16** si autem quod nolo illud facio consentio
legi quoniam bona **17** nunc autem iam non ego
operor illud sed quod habitat in me peccatum
18 scio enim quia non habitat in me hoc est in
carne mea bonum nam velle adiacet mihi perficere
autem bonum non invenio **19** non enim quod volo
bonum hoc facio sed quod nolo malum hoc ago
20 si autem quod nolo illud facio non ego operor
illud sed quod habitat in me peccatum **21** invenio
igitur legem volenti mihi facere bonum quoniam
mihi malum adiacet **22** condelector enim legi Dei
secundum interiorem hominem **23** video autem
aliam legem in membris meis repugnantem legi
mentis meae et captivantem me in lege peccati
quae est in membris meis **24** infelix ego homo quis
me liberabit de corpore mortis huius **25** gratia Dei
per Iesum Christum Dominum nostrum igitur ego
ipse mente servio legi Dei carne autem legi peccati

8 nihil ergo nunc damnationis est his qui sunt in
Christo Iesu qui non secundum carnem ambulant
2 lex enim Spiritus vitae in Christo Iesu liberavit me
a lege peccati et mortis **3** nam quod inpossibile erat
legis in quo infirmabatur per carnem Deus Filium
suum mittens in similitudinem carnis peccati et de
peccato damnavit peccatum in carne **4** ut iustificatio
legis impleretur in nobis qui non secundum carnem
ambulamus sed secundum Spiritum **5** qui enim
secundum carnem sunt quae carnis sunt sapiunt
qui vero secundum Spiritum quae sunt Spiritus
sentiunt **6** nam prudentia carnis mors prudentia
autem Spiritus vita et pax **7** quoniam sapientia
carnis inimicitia est in Deum legi enim Dei non
subicitur nec enim potest **8** qui autem in carne sunt
Deo placere non possunt **9** vos autem in carne non
estis sed in Spiritu si tamen Spiritus Dei habitat in
vobis si quis autem Spiritum Christi non habet hic
non est eius **10** si autem Christus in vobis est corpus
quidem mortuum est propter peccatum spiritus
vero vita propter iustificationem **11** quod si Spiritus
eius qui suscitavit Iesum a mortuis habitat in vobis
qui suscitavit Iesum Christum a mortuis vivificabit
et mortalia corpora vestra propter inhabitantem
Spiritum eius in vobis **12** ergo fratres debitores

sumus non carni ut secundum carnem vivamus
13 si enim secundum carnem vixeritis moriemini
si autem Spiritu facta carnis mortificatis vivetis
14 quicumque enim Spiritu Dei aguntur hii filii
sunt Dei 15 non enim accepistis spiritum servitutis
iterum in timore sed accepistis Spiritum adoptionis
filiorum in quo clamamus Abba Pater 16 ipse
Spiritus testimonium reddit spiritui nostro quod
sumus filii Dei 17 si autem filii et heredes heredes
quidem Dei coheredes autem Christi si tamen
conpatimur ut et conglorificemur 18 existimo enim
quod non sunt condignae passiones huius temporis
ad futuram gloriam quae revelabitur in nobis 19
nam expectatio creaturae revelationem filiorum
Dei expectat 20 vanitati enim creatura subiecta
est non volens sed propter eum qui subiecit in
spem 21 quia et ipsa creatura liberabitur a servitute
corruptionis in libertatem gloriae filiorum Dei 22
scimus enim quod omnis creatura ingemescit et
parturit usque adhuc 23 non solum autem illa sed
et nos ipsi primitias Spiritus habentes et ipsi intra
nos gemimus adoptionem filiorum expectantes
redemptionem corporis nostri 24 spe enim salvi
facti sumus spes autem quae videtur non est spes
nam quod videt quis quid sperat 25 si autem quod
non videmus speramus per patientiam expectamus
26 similiter autem et Spiritus adiuvat infirmitatem
nostram nam quid oremus sicut oportet nescimus
sed ipse Spiritus postulat pro nobis gemitibus
inenarrabilibus 27 qui autem scrutatur corda
scit quid desideret Spiritus quia secundum Deum
postulat pro sanctis 28 scimus autem quoniam
diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum
his qui secundum propositum vocati sunt sancti 29
nam quos praescivit et praedestinavit conformes
fieri imaginis Filii eius ut sit ipse primogenitus
in multis fratribus 30 quos autem praedestinavit
hos et vocavit et quos vocavit hos et iustificavit
quos autem iustificavit illos et glorificavit 31 quid
ergo dicemus ad haec si Deus pro nobis quis contra
nos 32 qui etiam Filio suo non pepercit sed pro
nobis omnibus tradidit illum quomodo non etiam
cum illo omnia nobis donabit 33 quis accusabit
adversus electos Dei Deus qui iustificat 34 quis
est qui condemnet Christus Iesus qui mortuus est
immo qui resurrexit qui et est ad dexteram Dei qui
etiam interpellat pro nobis 35 quis nos separabit a
caritate Christi tribulatio an angustia an persecutio
an fames an nuditas an periculum an gladius 36
sicut scriptum est quia propter te mortificamur
tota die aestimati sumus ut oves occisionis 37 sed in
his omnibus superamus propter eum qui dilexit nos
38 certus sum enim quia neque mors neque vita
neque angeli neque principatus neque instantia
neque futura neque fortitudines 39 neque altitudo
neque profundum neque creatura alia poterit nos
separare a caritate Dei quae est in Christo Iesu
Domino nostro

9 veritatem dico in Christo non mentior
testimonium mihi perhibente conscientia mea
in Spiritu Sancto 2 quoniam tristitia est mihi magna
et continuus dolor cordi meo 3 optabam enim ipse
ego anathema esse a Christo pro fratribus meis
qui sunt cognati mei secundum carnem 4 qui sunt
Israhelitae quorum adoptio est filiorum et gloria et
testamenta et legislatio et obsequium et promissa
5 quorum patres et ex quibus Christus secundum
carnem qui est super omnia Deus benedictus in
saecula amen (aiōn g165) 6 non autem quod exciderit
verbum Dei non enim omnes qui ex Israhel hii sunt
Israhel 7 neque quia semen sunt Abrahae omnes
filii sed in Isaac vocabitur tibi semen 8 id est non qui
filii carnis hii filii Dei sed qui filii sunt promissionis
aestimantur in semine 9 promissionis enim verbum
hoc est secundum hoc tempus veniam et erit Sarrae
filius 10 non solum autem sed et Rebecca ex uno
concubitum habens Isaac patre nostro 11 cum enim
nondum nati fuissent aut aliquid egissent bonum
aut malum ut secundum electionem propositum
Dei maneret 12 non ex operibus sed ex vocante
dictum est ei quia maior serviet minori 13 sicut
scriptum est Iacob dilexi Esau autem odio habui 14
quid ergo dicemus numquid iniquitas apud Deum
absit 15 Mosi enim dicit miserebor cuius misereor
et misericordiam praestabo cuius miserebor 16
igitur non volentis neque currentis sed miserentis
Dei 17 dicit enim scriptura Pharaoni quia in hoc
ipsum excitavi te ut ostendam in te virtutem meam
et ut adnuntietur nomen meum in universa terra
18 ergo cuius vult miseretur et quem vult indurat
19 dicis itaque mihi quid adhuc queritur voluntati
enim eius quis resistit 20 o homo tu quis es qui
respondeas Deo numquid dicit figmentum ei qui se
finxit quid me fecisti sic 21 an non habet potestatem
figulus luti ex eadem massa facere aliud quidem
vas in honorem aliud vero in contumeliam 22 quod
si volens Deus ostendere iram et notam facere
potentiam suam sustinuit in multa patientia vasa
irae aptata in interitum 23 ut ostenderet divitias
gloriae suae in vasa misericordiae quae praeparavit
in gloriam 24 quos et vocavit nos non solum ex
Iudaeis sed etiam ex gentibus 25 sicut in Osee
dicit vocabo non plebem meam plebem meam
et non misericordiam consecutam misericordiam
consecutam 26 et erit in loco ubi dictum est eis non

plebs mea vos ibi vocabuntur filii Dei vivi 27 Esaias
autem clamat pro Israhel si fuerit numerus filiorum
Israhel tamquam harena maris reliquiae salvae
fient 28 verbum enim consummans et brevians in
aequitate quia verbum breviatum faciet Dominus
super terram 29 et sicut praedixit Esaias nisi
Dominus Sabaoth reliquisset nobis semen sicut
Sodoma facti essemus et sicut Gomorra similes
fuissemus 30 quid ergo dicemus quod gentes
quae non sectabantur iustitiam adprehenderunt
iustitiam iustitiam autem quae ex fide est 31 Israhel
vero sectans legem iustitiae in legem iustitiae non
pervenit 32 quare quia non ex fide sed quasi ex
operibus offenderunt in lapidem offensionis 33 sicut
scriptum est ecce pono in Sion lapidem offensionis
et petram scandali et omnis qui credit in eum non
confundetur

10 fratres voluntas quidem cordis mei et
obsecratio ad Deum fit pro illis in
salutem 2 testimonium enim perhibeo illis quod
aemulationem Dei habent sed non secundum
scientiam 3 ignorantes enim Dei iustitiam et suam
quaerentes statuere iustitiae Dei non sunt subiecti 4
finis enim legis Christus ad iustitiam omni credenti
5 Moses enim scripsit quoniam iustitiam quae
ex lege est qui fecerit homo vivet in ea 6 quae
autem ex fide est iustitia sic dicit ne dixeris in
corde tuo quis ascendit in caelum id est Christum
deducere 7 aut quis descendit in abyssum hoc est
Christum ex mortuis revocare (Abyssos g12) 8 sed
quid dicit prope est verbum in ore tuo et in corde
tuo hoc est verbum fidei quod praedicamus 9 quia
si confitearis in ore tuo Dominum Iesum et in corde
tuo credideris quod Deus illum excitavit ex mortuis
salvus eris 10 corde enim creditur ad iustitiam
ore autem confessio fit in salutem 11 dicit enim
scriptura omnis qui credit in illum non confundetur
12 non enim est distinctio Iudaei et Graeci nam
idem Dominus omnium dives in omnes qui invocant
illum 13 omnis enim quicumque invocaverit nomen
Domini salvus erit 14 quomodo ergo invocabunt
in quem non crediderunt aut quomodo credent ei
quem non audierunt quomodo autem audient sine
praedicante 15 quomodo vero praedicabunt nisi
mittantur sicut scriptum est quam speciosi pedes
evangelizantium pacem evangelizantium bona 16
sed non omnes oboedierunt evangelio Esaias enim
dicit Domine quis credidit auditui nostro 17 ergo
fides ex auditu auditus autem per verbum Christi
18 sed dico numquid non audierunt et quidem in
omnem terram exiit sonus eorum et in fines orbis
terrae verba eorum 19 sed dico numquid Israhel non
cognovit primus Moses dicit ego ad aemulationem
vos adducam in non gentem in gentem insipientem
in iram vos mittam 20 Esaias autem audet et dicit
inventus sum non quaerentibus me palam apparui
his qui me non interrogabant 21 ad Israhel autem
dicit tota die expandi manus meas ad populum non
credentem et contradicentem

11 dico ergo numquid reppulit Deus populum
suum absit nam et ego Israhelita sum ex
semine Abraham tribu Beniamin 2 non reppulit
Deus plebem suam quam praesciit an nescitis in
Helia quid dicit scriptura quemadmodum interpellat
Deum adversus Israhel 3 Domine prophetas tuos
occiderunt altaria tua suffoderunt et ego relictus
sum solus et quaerunt animam meam 4 sed quid
dicit illi responsum divinum reliqui mihi septem
milia virorum qui non curvaverunt genu Baal 5
sic ergo et in hoc tempore reliquiae secundum
electionem gratiae factae sunt 6 si autem gratia
non ex operibus alioquin gratia iam non est gratia
7 quid ergo quod quaerebat Israhel hoc non est
consecutus electio autem consecuta est ceteri vero
excaecati sunt 8 sicut scriptum est dedit illis Deus
spiritum conpunctionis oculos ut non videant et
aures ut non audiant usque in hodiernum diem 9
et David dicit fiat mensa eorum in laqueum et in
captionem et in scandalum et in retributionem illis
10 obscurentur oculi eorum ne videant et dorsum
illorum semper incurva 11 dico ergo numquid sic
offenderunt ut caderent absit sed illorum delicto
salus gentibus ut illos aemulentur 12 quod si
delictum illorum divitiae sunt mundi et deminutio
eorum divitiae gentium quanto magis plenitudo
eorum 13 vobis enim dico gentibus quamdiu quidem
ego sum gentium apostolus ministerium meum
honorificabo 14 si quo modo ad aemulandum
provocem carnem meam et salvos faciam aliquos
ex illis 15 si enim amissio eorum reconciliatio est
mundi quae adsumptio nisi vita ex mortuis 16 quod
si delibatio sancta est et massa et si radix sancta
et rami 17 quod si aliqui ex ramis fracti sunt tu
autem cum oleaster esses insertus es in illis et
socius radicis et pinguidinis olivae factus es 18 noli
gloriari adversus ramos quod si gloriaris non tu
radicem portas sed radix te 19 dices ergo fracti sunt
rami ut ego inserar 20 bene propter incredulitatem
fracti sunt tu autem fide stas noli altum sapere
sed time 21 si enim Deus naturalibus ramis non
pepercit ne forte nec tibi parcat 22 vide ergo
bonitatem et severitatem Dei in eos quidem qui
ceciderunt severitatem in te autem bonitatem Dei
si permanseris in bonitate alioquin et tu exciderис

23 sed et illi si non permanserint in incredulitate
inserentur potens est enim Deus iterum inserere
illos 24 nam si tu ex naturali excisus es oleastro
et contra naturam insertus es in bonam olivam
quanto magis hii secundum naturam inserentur
suae olivae 25 nolo enim vos ignorare fratres
mysterium hoc ut non sitis vobis ipsis sapientes
quia caecitas ex parte contigit in Israhel donec
plenitudo gentium intraret 26 et sic omnis Israhel
salvus fieret sicut scriptum est veniet ex Sion qui
eripiat avertet impietates ab Iacob 27 et hoc illis
a me testamentum cum abstulero peccata eorum
28 secundum evangelium quidem inimici propter
vos secundum electionem autem carissimi propter
patres 29 sine paenitentia enim sunt dona et vocatio
Dei 30 sicut enim aliquando et vos non credidistis
Deo nunc autem misericordiam consecuti estis
propter illorum incredulitatem 31 ita et isti nunc
non crediderunt in vestram misericordiam ut et ipsi
misericordiam consequantur 32 conclusit enim Deus
omnia in incredulitatem ut omnium misereatur
(eleēsē g1653) 33 o altitudo divitiarum sapientiae et
scientiae Dei quam inconprehensibilia sunt iudicia
eius et investigabiles viae eius 34 quis enim cognovit
sensum Domini aut quis consiliarius eius fuit 35 aut
quis prior dedit illi et retribuetur ei 36 quoniam ex
ipso et per ipsum et in ipso omnia ipsi gloria in
saecula amen (aiōn g165)

12 obsecro itaque vos fratres per misericordiam
Dei ut exhibeatis corpora vestra hostiam
viventem sanctam Deo placentem rationabile
obsequium vestrum 2 et nolite conformari huic
saeculo sed reformamini in novitate sensus vestri
ut probetis quae sit voluntas Dei bona et placens
et perfecta (aiōn g165) 3 dico enim per gratiam
quae data est mihi omnibus qui sunt inter vos non
plus sapere quam oportet sapere sed sapere ad
sobrietatem unicuique sicut Deus divisit mensuram
fidei 4 sicut enim in uno corpore multa membra
habemus omnia autem membra non eundem
actum habent 5 ita multi unum corpus sumus
in Christo singuli autem alter alterius membra
6 habentes autem donationes secundum gratiam
quae data est nobis differentes sive prophetiam
secundum rationem fidei 7 sive ministerium in
ministrando sive qui docet in doctrina 8 qui
exhortatur in exhortando qui tribuit in simplicitate
qui praeest in sollicitudine qui miseretur in
hilaritate 9 dilectio sine simulatione odientes
malum adherentes bono 10 caritatem fraternitatis
invicem diligentes honore invicem praevenientes
11 sollicitudine non pigri spiritu ferventes Domino
servientes 12 spe gaudentes in tribulatione patientes
orationi instantes 13 necessitatibus sanctorum
communicantes hospitalitatem sectantes 14
benedicite persequentibus benedicite et nolite
maledicere 15 gaudere cum gaudentibus flere
cum flentibus 16 id ipsum invicem sentientes
non alta sapientes sed humilibus consentientes
nolite esse prudentes apud vosmet ipsos 17 nulli
malum pro malo reddentes providentes bona non
tantum coram Deo sed etiam coram omnibus
hominibus 18 si fieri potest quod ex vobis est cum
omnibus hominibus pacem habentes 19 non vosmet
ipsos defendentes carissimi sed date locum irae
scriptum est enim mihi vindictam ego retribuam
dicit Dominus 20 sed si esurierit inimicus tuus
ciba illum si sitit potum da illi hoc enim faciens
carbones ignis congeres super caput eius 21 noli
vinci a malo sed vince in bono malum

13 omnis anima potestatibus sublimioribus
subdita sit non est enim potestas nisi a Deo
quae autem sunt a Deo ordinatae sunt 2 itaque qui
resistit potestati Dei ordinationi resistit qui autem
resistunt ipsi sibi damnationem adquirunt 3 nam
principes non sunt timori boni operis sed mali vis
autem non timere potestatem bonum fac et habebis
laudem ex illa 4 Dei enim minister est tibi in bonum
si autem male feceris time non enim sine causa
gladium portat Dei enim minister est vindex in iram
ei qui malum agit 5 ideo necessitate subditi estote
non solum propter iram sed et propter conscientiam
6 ideo enim et tributa praestatis ministri enim Dei
sunt in hoc ipsum servientes 7 reddite omnibus
debita cui tributum tributum cui vectigal vectigal
cui timorem timorem cui honorem honorem 8
nemini quicquam debeatis nisi ut invicem diligatis
qui enim diligit proximum legem implevit 9 nam
non adulterabis non occides non furaberis non
concupisces et si quod est aliud mandatum in hoc
verbo instauratur diliges proximum tuum tamquam
te ipsum 10 dilectio proximo malum non operatur
plenitudo ergo legis est dilectio 11 et hoc scientes
tempus quia hora est iam nos de somno surgere
nunc enim propior est nostra salus quam cum
credidimus 12 nox praecessit dies autem adpropiavit
abiciamus ergo opera tenebrarum et induamur
arma lucis 13 sicut in die honeste ambulemus non
in comesationibus et ebrietatibus non in cubilibus
et inpudicitiis non in contentione et aemulatione
14 sed induite Dominum Iesum Christum et carnis
curam ne feceritis in desideriis

14 infirmum autem in fide adsumite non in
disceptationibus cogitationum 2 alius enim

credit manducare omnia qui autem infirmus
est holus manducat 3 is qui manducat non
manducantem non spernat et qui non manducat
manducantem non iudicet Deus enim illum
adsumpsit 4 tu quis es qui iudices alienum servum
suo domino stat aut cadit stabit autem potens
est enim Deus statuere illum 5 nam alius iudicat
diem plus inter diem alius iudicat omnem diem
unusquisque in suo sensu abundet 6 qui sapit diem
Domino sapit et qui manducat Domino manducat
gratias enim agit Deo et qui non manducat Domino
non manducat et gratias agit Deo 7 nemo enim
nostrum sibi vivit et nemo sibi moritur 8 sive enim
vivimus Domino vivimus sive morimur Domino
morimur sive ergo vivimus sive morimur Domini
sumus 9 in hoc enim Christus et mortuus est et
revixit ut et mortuorum et vivorum dominetur 10
tu autem quid iudicas fratrem tuum aut tu quare
spernis fratrem tuum omnes enim stabimus ante
tribunal Dei 11 scriptum est enim vivo ego dicit
Dominus quoniam mihi flectet omne genu et omnis
lingua confitebitur Deo 12 itaque unusquisque
nostrum pro se rationem reddet Deo 13 non ergo
amplius invicem iudicemus sed hoc iudicate magis
ne ponatis offendiculum fratri vel scandalum 14
scio et confido in Domino Iesu quia nihil commune
per ipsum nisi ei qui existimat quid commune esse
illi commune est 15 si enim propter cibum frater
tuus contristatur iam non secundum caritatem
ambulas noli cibo tuo illum perdere pro quo Christus
mortuus est 16 non ergo blasphemetur bonum
nostrum 17 non est regnum Dei esca et potus sed
iustitia et pax et gaudium in Spiritu Sancto 18 qui
enim in hoc servit Christo placet Deo et probatus
est hominibus 19 itaque quae pacis sunt sectemur et
quae aedificationis sunt in invicem 20 noli propter
escam destruere opus Dei omnia quidem munda
sunt sed malum est homini qui per offendiculum
manducat 21 bonum est non manducare carnem et
non bibere vinum neque in quo frater tuus offendit
aut scandalizatur aut infirmatur 22 tu fidem habes
penes temet ipsum habe coram Deo beatus qui non
iudicat semet ipsum in eo quo probat 23 qui autem
discernit si manducaverit damnatus est quia non
ex fide omne autem quod non ex fide peccatum est

15 debemus autem nos firmiores inbecillitates
infirmorum sustinere et non nobis placere 2
unusquisque vestrum proximo suo placeat in bonum
ad aedificationem 3 etenim Christus non sibi placuit
sed sicut scriptum est inproperia inproperantium
tibi ceciderunt super me 4 quaecumque enim
scripta sunt ad nostram doctrinam scripta sunt
ut per patientiam et consolationem scripturarum
spem habeamus 5 Deus autem patientiae et solacii
det vobis id ipsum sapere in alterutrum secundum
Iesum Christum 6 ut unianimes uno ore honorificetis
Deum et Patrem Domini nostri Iesu Christi 7 propter
quod suscipite invicem sicut et Christus suscepit
vos in honorem Dei 8 dico enim Christum Iesum
ministrum fuisse circumcisionis propter veritatem
Dei ad confirmandas promissiones patrum 9 gentes
autem super misericordiam honorare Deum sicut
scriptum est propter hoc confitebor tibi in gentibus
et nomini tuo cantabo 10 et iterum dicit laetamini
gentes cum plebe eius 11 et iterum laudate omnes
gentes Dominum et magnificate eum omnes populi
12 et rursus Esaias ait erit radix Iesse et qui exsurget
regere gentes in eo gentes sperabunt 13 Deus autem
spei repleat vos omni gaudio et pace in credendo ut
abundetis in spe in virtute Spiritus Sancti 14 certus
sum autem fratres mei et ego ipse de vobis quoniam
et ipsi pleni estis dilectione repleti omni scientia
ita ut possitis alterutrum monere 15 audacius
autem scripsi vobis fratres ex parte tamquam in
memoriam vos reducens propter gratiam quae data
est mihi a Deo 16 ut sim minister Christi Iesu in
gentibus sanctificans evangelium Dei ut fiat oblatio
gentium accepta sanctificata in Spiritu Sancto 17
habeo igitur gloriam in Christo Iesu ad Deum 18
non enim audeo aliquid loqui eorum quae per me
non effecit Christus in oboedientiam gentium verbo
et factis 19 in virtute signorum et prodigiorum in
virtute Spiritus Sancti ita ut ab Hierusalem per
circuitum usque in Illyricum repleverim evangelium
Christi 20 sic autem hoc praedicavi evangelium
non ubi nominatus est Christus ne super alienum
fundamentum aedificarem 21 sed sicut scriptum
est quibus non est adnuntiatum de eo videbunt
et qui non audierunt intellegent 22 propter quod
et inpediebar plurimum venire ad vos 23 nunc
vero ulterius locum non habens in his regionibus
cupiditatem autem habens veniendi ad vos ex multis
iam annis 24 cum in Hispaniam proficisci coepero
spero quod praeteriens videam vos et a vobis
deducar illuc si vobis primum ex parte fruitus fuero
25 nunc igitur proficiscar in Hierusalem ministrare
sanctis 26 probaverunt enim Macedonia et Achaia
conlationem aliquam facere in pauperes sanctorum
qui sunt in Hierusalem 27 placuit enim eis et
debitores sunt eorum nam si spiritalium eorum
participes facti sunt gentiles debent et in carnalibus
ministrare eis 28 hoc igitur cum consummavero et
adsignavero eis fructum hunc proficiscar per vos in
Hispaniam 29 scio autem quoniam veniens ad vos in
abundantia benedictionis Christi veniam 30 obsecro

igitur vos fratres per Dominum nostrum Iesum
Christum et per caritatem Spiritus ut adiuvetis
me in orationibus pro me ad Deum 31 ut liberer
ab infidelibus qui sunt in Iudaea et obsequii mei
oblatio accepta fiat in Hierosolyma sanctis 32 ut
veniam ad vos in gaudio per voluntatem Dei et
refrigerer vobiscum 33 Deus autem pacis sit cum
omnibus vobis amen

16 commendo autem vobis Phoebem sororem
nostram quae est in ministerio ecclesiae quae
est Cenchris 2 ut eam suscipiatis in Domino digne
sanctis et adsistatis ei in quocumque negotio vestri
indiguerit etenim ipsa quoque adstitit multis et mihi
ipsi 3 salutate Priscam et Aquilam adiutores meos
in Christo Iesu 4 qui pro anima mea suas cervices
subposuerunt quibus non solus ego gratias ago
sed et cunctae ecclesiae gentium 5 et domesticam
eorum ecclesiam salutate Ephaenetum dilectum
mihi qui est primitivus Asiae in Christo 6 salutate
Mariam quae multum laboravit in vobis 7 salutate
Andronicum et Iuniam cognatos et concaptivos
meos qui sunt nobiles in apostolis qui et ante
me fuerunt in Christo 8 salutate Ampliatum
dilectissimum mihi in Domino 9 salutate Urbanum
adiutorem nostrum in Christo et Stachyn dilectum
meum 10 salutate Apellen probum in Christo
11 salutate eos qui sunt ex Aristoboli salutate
Herodionem cognatum meum salutate eos qui sunt
ex Narcissi qui sunt in Domino 12 salutate Tryfenam
et Tryfosam quae laborant in Domino salutate
Persidam carissimam quae multum laboravit in
Domino 13 salutate Rufum electum in Domino
et matrem eius et meam 14 salutate Asyncritum
Flegonta Hermen Patrobam Hermam et qui cum eis
sunt fratres 15 salutate Filologum et Iuliam Nereum
et sororem eius et Olympiadem et omnes qui cum
eis sunt sanctos 16 salutate invicem in osculo sancto
salutant vos omnes ecclesiae Christi 17 rogo autem
vos fratres ut observetis eos qui dissensiones et
offendicula praeter doctrinam quam vos didicistis
faciunt et declinate ab illis 18 huiusmodi enim
Christo Domino nostro non serviunt sed suo ventri
et per dulces sermones et benedictiones seducunt
corda innocentium 19 vestra enim oboedientia in
omnem locum divulgata est gaudeo igitur in vobis
sed volo vos sapientes esse in bono et simplices
in malo 20 Deus autem pacis conteret Satanan
sub pedibus vestris velociter gratia Domini nostri
Iesu Christi vobiscum 21 salutat vos Timotheus
adiutor meus et Lucius et Iason et Sosipater
cognati mei 22 saluto vos ego Tertius qui scripsi
epistulam in Domino 23 salutat vos Gaius hospes
meus et universae ecclesiae salutat vos Erastus
arcarius civitatis et Quartus frater 25 ei autem
qui potens est vos confirmare iuxta evangelium
meum et praedicationem Iesu Christi secundum
revelationem mysterii temporibus aeternis taciti
(aiōnios g166) 26 quod nunc patefactum est per
scripturas prophetarum secundum praeceptum
aeterni Dei ad oboeditionem fidei in cunctis gentibus
cognito (aiōnios g166) 27 solo sapienti Deo per Iesum
Christum cui honor in saecula saeculorum amen
(aiōn g165)

Corinthios I

1 Paulus vocatus apostolus Christi Iesu per
voluntatem Dei et Sosthenes frater **2** ecclesiae
Dei quae est Corinthi sanctificatis in Christo Iesu
vocatis sanctis cum omnibus qui invocant nomen
Domini nostri Iesu Christi in omni loco ipsorum
et nostro **3** gratia vobis et pax a Deo Patre nostro
et Domino Iesu Christo **4** gratias ago Deo meo
semper pro vobis in gratia Dei quae data est vobis
in Christo Iesu **5** quia in omnibus divites facti estis
in illo in omni verbo et in omni scientia **6** sicut
testimonium Christi confirmatum est in vobis **7**
ita ut nihil vobis desit in ulla gratia expectantibus
revelationem Domini nostri Iesu Christi **8** qui et
confirmabit vos usque ad finem sine crimine in
die adventus Domini nostri Iesu Christi **9** fidelis
Deus per quem vocati estis in societatem Filii eius
Iesu Christi Domini nostri **10** obsecro autem vos
fratres per nomen Domini nostri Iesu Christi ut id
ipsum dicatis omnes et non sint in vobis scismata
sitis autem perfecti in eodem sensu et in eadem
sententia **11** significatum est enim mihi de vobis
fratres mei ab his qui sunt Chloes quia contentiones
inter vos sunt **12** hoc autem dico quod unusquisque
vestrum dicit ego quidem sum Pauli ego autem
Apollo ego vero Cephae ego autem Christi **13**
divisus est Christus numquid Paulus crucifixus est
pro vobis aut in nomine Pauli baptizati estis **14**
gratias ago Deo quod neminem vestrum baptizavi
nisi Crispum et Gaium **15** ne quis dicat quod in
nomine meo baptizati sitis **16** baptizavi autem
et Stephanae domum ceterum nescio si quem
alium baptizaverim **17** non enim misit me Christus
baptizare sed evangelizare non in sapientia verbi ut
non evacuetur crux Christi **18** verbum enim crucis
pereuntibus quidem stultitia est his autem qui salvi
fiunt id est nobis virtus Dei est **19** scriptum est
enim perdam sapientiam sapientium et prudentiam
prudentium reprobabo **20** ubi sapiens ubi scriba ubi
conquisitor huius saeculi nonne stultam fecit Deus
sapientiam huius mundi **(aiōn g165)** **21** nam quia in
Dei sapientia non cognovit mundus per sapientiam
Deum placuit Deo per stultitiam praedicationis
salvos facere credentes **22** quoniam et Iudaei signa
petunt et Graeci sapientiam quaerunt **23** nos autem
praedicamus Christum crucifixum Iudaeis quidem
scandalum gentibus autem stultitiam **24** ipsis autem
vocatis Iudaeis atque Graecis Christum Dei virtutem
et Dei sapientiam **25** quia quod stultum est Dei
sapientius est hominibus et quod infirmum est Dei
fortius est hominibus **26** videte enim vocationem
vestram fratres quia non multi sapientes secundum
carnem non multi potentes non multi nobiles **27**
sed quae stulta sunt mundi elegit Deus ut confundat
sapientes et infirma mundi elegit Deus ut confundat
fortia **28** et ignobilia mundi et contemptibilia elegit
Deus et quae non sunt ut ea quae sunt destrueret
29 ut non glorietur omnis caro in conspectu eius **30**
ex ipso autem vos estis in Christo Iesu qui factus
est sapientia nobis a Deo et iustitia et sanctificatio
et redemptio **31** ut quemadmodum scriptum est qui
gloriatur in Domino glorietur

2 et ego cum venissem ad vos fratres veni
non per sublimitatem sermonis aut sapientiae
adnuntians vobis testimonium Christi **2** non enim
iudicavi scire me aliquid inter vos nisi Iesum
Christum et hunc crucifixum **3** et ego in infirmitate
et timore et tremore multo fui apud vos **4** et sermo
meus et praedicatio mea non in persuasibilibus
sapientiae verbis sed in ostensione Spiritus et
virtutis **5** ut fides vestra non sit in sapientia
hominum sed in virtute Dei **6** sapientiam autem
loquimur inter perfectos sapientiam vero non
huius saeculi neque principum huius saeculi qui
destruuntur **(aiōn g165)** **7** sed loquimur Dei sapientiam
in mysterio quae abscondita est quam praedestinavit
Deus ante saecula in gloriam nostram **(aiōn g165)**
8 quam nemo principum huius saeculi cognovit
si enim cognovissent numquam Dominum gloriae
crucifixissent **(aiōn g165)** **9** sed sicut scriptum est
quod oculus non vidit nec auris audivit nec in
cor hominis ascendit quae praeparavit Deus his
qui diligunt illum **10** nobis autem revelavit Deus
per Spiritum suum Spiritus enim omnia scrutatur
etiam profunda Dei **11** quis enim scit hominum
quae sint hominis nisi spiritus hominis qui in
ipso est ita et quae Dei sunt nemo cognovit nisi
Spiritus Dei **12** nos autem non spiritum mundi
accepimus sed Spiritum qui ex Deo est ut sciamus
quae a Deo donata sunt nobis **13** quae et loquimur
non in doctis humanae sapientiae verbis sed in
doctrina Spiritus spiritalibus spiritalia conparantes
14 animalis autem homo non percipit ea quae sunt
Spiritus Dei stultitia est enim illi et non potest
intellegere quia spiritaliter examinatur **15** spiritalis
autem iudicat omnia et ipse a nemine iudicatur **16**
quis enim cognovit sensum Domini qui instruat
eum nos autem sensum Christi habemus

3 et ego fratres non potui vobis loqui quasi
spiritalibus sed quasi carnalibus tamquam
parvulis in Christo **2** lac vobis potum dedi non
escam nondum enim poteratis sed ne nunc quidem
potestis adhuc enim estis carnales **3** cum enim

sit inter vos zelus et contentio nonne carnales
estis et secundum hominem ambulatis **4** cum enim
quis dicit ego quidem sum Pauli alius autem ego
Apollo nonne homines estis quid igitur est Apollo
quid vero Paulus **5** ministri eius cui credidistis
et unicuique sicut Dominus dedit **6** ego plantavi
Apollo rigavit sed Deus incrementum dedit **7** itaque
neque qui plantat est aliquid neque qui rigat sed
qui incrementum dat Deus **8** qui plantat autem et
qui rigat unum sunt unusquisque autem propriam
mercedem accipiet secundum suum laborem **9**
Dei enim sumus adiutores Dei agricultura estis Dei
aedificatio estis **10** secundum gratiam Dei quae data
est mihi ut sapiens architectus fundamentum posui
alius autem superaedificat unusquisque autem
videat quomodo superaedificet **11** fundamentum
enim aliud nemo potest ponere praeter id quod
positum est qui est Christus Iesus **12** si quis autem
superaedificat supra fundamentum hoc aurum
argentum lapides pretiosos ligna faenum stipulam
13 uniuscuiusque opus manifestum erit dies enim
declarabit quia in igne revelabitur et uniuscuiusque
opus quale sit ignis probabit **14** si cuius opus
manserit quod superaedificavit mercedem accipiet
15 si cuius opus arserit detrimentum patietur ipse
autem salvus erit sic tamen quasi per ignem **16**
nescitis quia templum Dei estis et Spiritus Dei
habitat in vobis **17** si quis autem templum Dei
violaverit disperdet illum Deus templum enim Dei
sanctum est quod estis vos **18** nemo se seducat si
quis videtur inter vos sapiens esse in hoc saeculo
stultus fiat ut sit sapiens **(aiōn g165)** **19** sapientia
enim huius mundi stultitia est apud Deum scriptum
est enim conprehendam sapientes in astutia eorum
20 et iterum Dominus novit cogitationes sapientium
quoniam vanae sunt **21** itaque nemo glorietur in
hominibus omnia enim vestra sunt **22** sive Paulus
sive Apollo sive Cephas sive mundus sive vita sive
mors sive praesentia sive futura omnia enim vestra
sunt **23** vos autem Christi Christus autem Dei

4 sic nos existimet homo ut ministros Christi
et dispensatores mysteriorum Dei **2** hic iam
quaeritur inter dispensatores ut fidelis quis
inveniatur **3** mihi autem pro minimo est ut a
vobis iudicer aut ab humano die sed neque me
ipsum iudico **4** nihil enim mihi conscius sum sed
non in hoc iustificatus sum qui autem iudicat me
Dominus est **5** itaque nolite ante tempus iudicare
quoadusque veniat Dominus qui et inluminabit
abscondita tenebrarum et manifestabit consilia
cordium et tunc laus erit unicuique a Deo **6** haec
autem fratres transfiguravi in me et Apollo propter
vos ut in nobis discatis ne supra quam scriptum
est unus adversus alterum infletur pro alio **7** quis
enim te discernit quid autem habes quod non
accepisti si autem accepisti quid gloriaris quasi
non acceperis **8** iam saturati estis iam divites facti
estis sine nobis regnastis et utinam regnaretis ut
et nos vobiscum regnaremus **9** puto enim Deus
nos apostolos novissimos ostendit tamquam morti
destinatos quia spectaculum facti sumus mundo
et angelis et hominibus **10** nos stulti propter
Christum vos autem prudentes in Christo nos
infirmi vos autem fortes vos nobiles nos autem
ignobiles **11** usque in hanc horam et esurimus et
sitimus et nudi sumus et colaphis caedimur et
instabiles sumus **12** et laboramus operantes manibus
nostris maledicimur et benedicimus persecutionem
patimur et sustinemus **13** blasphemamur et
obsecramus tamquam purgamenta huius mundi
facti sumus omnium peripsima usque adhuc **14**
non ut confundam vos haec scribo sed ut filios
meos carissimos moneo **15** nam si decem milia
pedagogorum habeatis in Christo sed non multos
patres nam in Christo Iesu per evangelium ego vos
genui **16** rogo ergo vos imitatores mei estote **17** ideo
misi ad vos Timotheum qui est filius meus carissimus
et fidelis in Domino qui vos commonefaciat vias
meas quae sunt in Christo sicut ubique in omni
ecclesia doceo **18** tamquam non venturus sim ad vos
sic inflati sunt quidam **19** veniam autem cito ad vos
si Dominus voluerit et cognoscam non sermonem
eorum qui inflati sunt sed virtutem **20** non enim
in sermone est regnum Dei sed in virtute **21** quid
vultis in virga veniam ad vos an in caritate et spiritu
mansuetudinis

5 omnino auditur inter vos fornicatio et talis
fornicatio qualis nec inter gentes ita ut uxorem
patris aliquis habeat **2** et vos inflati estis et non
magis luctum habuistis ut tollatur de medio vestrum
qui hoc opus fecit **3** ego quidem absens corpore
praesens autem spiritu iam iudicavi ut praesens
eum qui sic operatus est **4** in nomine Domini nostri
Iesu Christi congregatis vobis et meo spiritu cum
virtute Domini Iesu **5** tradere huiusmodi Satanae in
interitum carnis ut spiritus salvus sit in die Domini
Iesu **6** non bona gloriatio vestra nescitis quia
modicum fermentum totam massam corrumpit **7**
expurgate vetus fermentum ut sitis nova consparsio
sicut estis azymi etenim pascha nostrum immolatus
est Christus **8** itaque epulemur non in fermento
veteri neque in fermento malitiae et nequitiae sed
in azymis sinceritatis et veritatis **9** scripsi vobis in
epistula ne commisceamini fornicariis **10** non utique

fornicariis huius mundi aut avaris aut rapacibus
aut idolis servientibus alioquin debueratis de hoc
mundo exisse 11 nunc autem scripsi vobis non
commisceri si is qui frater nominatur est fornicator
aut avarus aut idolis serviens aut maledicus aut
ebriosus aut rapax cum eiusmodi nec cibum sumere
12 quid enim mihi de his qui foris sunt iudicare
nonne de his qui intus sunt vos iudicatis 13 nam
eos qui foris sunt Deus iudicabit auferte malum ex
vobis ipsis

6 audet aliquis vestrum habens negotium adversus
alterum iudicari apud iniquos et non apud
sanctos 2 an nescitis quoniam sancti de mundo
iudicabunt et si in vobis iudicabitur mundus indigni
estis qui de minimis iudicetis 3 nescitis quoniam
angelos iudicabimus quanto magis saecularia 4
saecularia igitur iudicia si habueritis contemptibiles
qui sunt in ecclesia illos constituite ad iudicandum
5 ad verecundiam vestram dico sic non est inter vos
sapiens quisquam qui possit iudicare inter fratrem
suum 6 sed frater cum fratre iudicio contendit et
hoc apud infideles 7 iam quidem omnino delictum
est in vobis quod iudicia habetis inter vos quare non
magis iniuriam accipitis quare non magis fraudem
patimini 8 sed vos iniuriam facitis et fraudatis
et hoc fratribus 9 an nescitis quia iniqui regnum
Dei non possidebunt nolite errare neque fornicarii
neque idolis servientes neque adulteri 10 neque
molles neque masculorum concubitores neque fures
neque avari neque ebriosi neque maledici neque
rapaces regnum Dei possidebunt 11 et haec quidam
fuistis sed abluti estis sed sanctificati estis sed
iustificati estis in nomine Domini nostri Iesu Christi
et in Spiritu Dei nostri 12 omnia mihi licent sed non
omnia expediunt omnia mihi licent sed ego sub
nullius redigar potestate 13 esca ventri et venter
escis Deus autem et hunc et haec destruet corpus
autem non fornicationi sed Domino et Dominus
corpori 14 Deus vero et Dominum suscitavit et nos
suscitabit per virtutem suam 15 nescitis quoniam
corpora vestra membra Christi sunt tollens ergo
membra Christi faciam membra meretricis absit 16
an nescitis quoniam qui adheret meretrici unum
corpus efficitur erunt enim inquit duo in carne una
17 qui autem adheret Domino unus spiritus est 18
fugite fornicationem omne peccatum quodcumque
fecerit homo extra corpus est qui autem fornicatur
in corpus suum peccat 19 an nescitis quoniam
membra vestra templum est Spiritus Sancti qui in
vobis est quem habetis a Deo et non estis vestri 20
empti enim estis pretio magno glorificate et portate
Deum in corpore vestro

7 de quibus autem scripsistis bonum est homini
mulierem non tangere 2 propter fornicationes
autem unusquisque suam uxorem habeat et
unaquaeque suum virum habeat 3 uxori vir debitum
reddat similiter autem et uxor viro 4 mulier sui
corporis potestatem non habet sed vir similiter
autem et vir sui corporis potestatem non habet
sed mulier 5 nolite fraudare invicem nisi forte ex
consensu ad tempus ut vacetis orationi et iterum
revertimini in id ipsum ne temptet vos Satanas
propter incontinentiam vestram 6 hoc autem dico
secundum indulgentiam non secundum imperium
7 volo autem omnes homines esse sicut me ipsum
sed unusquisque proprium habet donum ex Deo
alius quidem sic alius vero sic 8 dico autem non
nuptis et viduis bonum est illis si sic maneant
sicut et ego 9 quod si non se continent nubant
melius est enim nubere quam uri 10 his autem
qui matrimonio iuncti sunt praecipio non ego
sed Dominus uxorem a viro non discedere 11
quod si discesserit manere innuptam aut viro suo
reconciliari et vir uxorem ne dimittat 12 nam
ceteris ego dico non Dominus si quis frater uxorem
habet infidelem et haec consentit habitare cum
illo non dimittat illam 13 et si qua mulier habet
virum infidelem et hic consentit habitare cum illa
non dimittat virum 14 sanctificatus est enim vir
infidelis in muliere fideli et sanctificata est mulier
infidelis per virum fidelem alioquin filii vestri
inmundi essent nunc autem sancti sunt 15 quod si
infidelis discedit discedat non est enim servituti
subiectus frater aut soror in eiusmodi in pace
autem vocavit nos Deus 16 unde enim scis mulier si
virum salvum facies aut unde scis vir si mulierem
salvam facies 17 nisi unicuique sicut divisit Dominus
unumquemque sicut vocavit Deus ita ambulet et
sic in omnibus ecclesiis doceo 18 circumcisus
aliquis vocatus est non adducat praeputium in
praeputio aliquis vocatus est non circumcidatur
19 circumcisio nihil est et praeputium nihil est
sed observatio mandatorum Dei 20 unusquisque
in qua vocatione vocatus est in ea permaneat 21
servus vocatus es non sit tibi curae sed et si potes
liber fieri magis utere 22 qui enim in Domino
vocatus est servus libertus est Domini similiter qui
liber vocatus est servus est Christi 23 pretio empti
estis nolite fieri servi hominum 24 unusquisque in
quo vocatus est fratres in hoc maneat apud Deum
25 de virginibus autem praeceptum Domini non
habeo consilium autem do tamquam misericordiam
consecutus a Domino ut sim fidelis 26 existimo ergo
hoc bonum esse propter instantem necessitatem
quoniam bonum est homini sic esse 27 alligatus es

uxori noli quaerere solutionem solutus es ab uxore
noli quaerere uxorem 28 si autem acceperis uxorem
non peccasti et si nupserit virgo non peccavit
tribulationem tamen carnis habebunt huiusmodi
ego autem vobis parco 29 hoc itaque dico fratres
tempus breve est reliquum est ut qui habent uxores
tamquam non habentes sint 30 et qui flent tamquam
non flentes et qui gaudent tamquam non gaudentes
et qui emunt tamquam non possidentes 31 et qui
utuntur hoc mundo tamquam non utantur praeterit
enim figura huius mundi 32 volo autem vos sine
sollicitudine esse qui sine uxore est sollicitus est
quae Domini sunt quomodo placeat Deo 33 qui
autem cum uxore est sollicitus est quae sunt mundi
quomodo placeat uxori et divisus est 34 et mulier
innupta et virgo cogitat quae Domini sunt ut sit
sancta et corpore et spiritu quae autem nupta est
cogitat quae sunt mundi quomodo placeat viro
35 porro hoc ad utilitatem vestram dico non ut
laqueum vobis iniciam sed ad id quod honestum
est et quod facultatem praebeat sine inpedimento
Dominum observandi 36 si quis autem turpem
se videri existimat super virgine sua quod sit
superadulta et ita oportet fieri quod vult faciat
non peccat nubat 37 nam qui statuit in corde suo
firmus non habens necessitatem potestatem autem
habet suae voluntatis et hoc iudicavit in corde suo
servare virginem suam bene facit 38 igitur et qui
matrimonio iungit virginem suam bene facit et
qui non iungit melius facit 39 mulier alligata est
quanto tempore vir eius vivit quod si dormierit vir
eius liberata est cui vult nubat tantum in Domino
40 beatior autem erit si sic permanserit secundum
meum consilium puto autem quod et ego Spiritum
Dei habeo

8 de his autem quae idolis sacrificantur scimus
quia omnes scientiam habemus scientia inflat
caritas vero aedificat 2 si quis se existimat scire
aliquid nondum cognovit quemadmodum oporteat
eum scire 3 si quis autem diligit Deum hic cognitus
est ab eo 4 de escis autem quae idolis immolantur
scimus quia nihil est idolum in mundo et quod
nullus Deus nisi unus 5 nam et si sunt qui dicantur
dii sive in caelo sive in terra siquidem sunt dii multi
et domini multi 6 nobis tamen unus Deus Pater
ex quo omnia et nos in illum et unus Dominus
Iesus Christus per quem omnia et nos per ipsum
7 sed non in omnibus est scientia quidam autem
conscientia usque nunc idoli quasi idolothytum
manducant et conscientia ipsorum cum sit infirma
polluitur 8 esca autem nos non commendat Deo
neque si non manducaverimus deficiemus neque
si manducaverimus abundabimus 9 videte autem
ne forte haec licentia vestra offendiculum fiat
infirmibus 10 si enim quis viderit eum qui habet
scientiam in idolio recumbentem nonne conscientia
eius cum sit infirma aedificabitur ad manducandum
idolothyta 11 et peribit infirmus in tua scientia
frater propter quem Christus mortuus est 12
sic autem peccantes in fratres et percutientes
conscientiam eorum infirmam in Christo peccatis
13 quapropter si esca scandalizat fratrem meum
non manducabo carnem in aeternum ne fratrem
meum scandalizem (aiōn g165)

9 non sum liber non sum apostolus nonne Iesum
Dominum nostrum vidi non opus meum vos
estis in Domino 2 si aliis non sum apostolus sed
tamen vobis sum nam signaculum apostolatus
mei vos estis in Domino 3 mea defensio apud
eos qui me interrogant haec est 4 numquid
non habemus potestatem manducandi et bibendi
5 numquid non habemus potestatem sororem
mulierem circumducendi sicut et ceteri apostoli et
fratres Domini et Cephas 6 aut solus ego et Barnabas
non habemus potestatem hoc operandi 7 quis
militat suis stipendiis umquam quis plantat vineam
et fructum eius non edit quis pascit gregem et de
lacte gregis non manducat 8 numquid secundum
hominem haec dico an et lex haec non dicit 9
scriptum est enim in lege Mosi non alligabis os
bovi trituranti numquid de bubus cura est Deo
10 an propter nos utique dicit nam propter nos
scripta sunt quoniam debet in spe qui arat arare
et qui triturat in spe fructus percipiendi 11 si
nos vobis spiritalia seminavimus magnum est si
nos carnalia vestra metamus 12 si alii potestatis
vestrae participes sunt non potius nos sed non
usi sumus hac potestate sed omnia sustinemus
ne quod offendiculum demus evangelio Christi 13
nescitis quoniam qui in sacrario operantur quae
de sacrario sunt edunt qui altario deserviunt cum
altario participantur 14 ita et Dominus ordinavit his
qui evangelium adnuntiant de evangelio vivere 15
ego autem nullo horum usus sum non scripsi autem
haec ut ita fiant in me bonum est enim mihi magis
mori quam ut gloriam meam quis evacuet 16 nam
si evangelizavero non est mihi gloria necessitas
enim mihi incumbit vae enim mihi est si non
evangelizavero 17 si enim volens hoc ago mercedem
habeo si autem invitus dispensatio mihi credita
est 18 quae est ergo merces mea ut evangelium
praedicans sine sumptu ponam evangelium ut non
abutar potestate mea in evangelio 19 nam cum
liber essem ex omnibus omnium me servum feci

ut plures lucri facerem 20 et factus sum Iudaeis
tamquam Iudaeus ut Iudaeos lucrarer 21 his qui sub
lege sunt quasi sub lege essem cum ipse non essem
sub lege ut eos qui sub lege erant lucri facerem his
qui sine lege erant tamquam sine lege essem cum
sine lege Dei non essem sed in lege essem Christi ut
lucri facerem eos qui sine lege erant 22 factus sum
infirmis infirmus ut infirmos lucri facerem omnibus
omnia factus sum ut omnes facerem salvos 23 omnia
autem facio propter evangelium ut particeps eius
efficiar 24 nescitis quod hii qui in stadio currunt
omnes quidem currunt sed unus accipit bravium
sic currite ut conprehendatis 25 omnis autem qui
in agone contendit ab omnibus se abstinet et illi
quidem ut corruptibilem coronam accipiant nos
autem incorruptam 26 ego igitur sic curro non quasi
in incertum sic pugno non quasi aerem verberans
27 sed castigo corpus meum et in servitutem redigo
ne forte cum aliis praedicaverim ipse reprobus
efficiar

10 nolo enim vos ignorare fratres quoniam
patres nostri omnes sub nube fuerunt et
omnes mare transierunt 2 et omnes in Mose
baptizati sunt in nube et in mari 3 et omnes
eandem escam spiritalem manducaverunt 4 et
omnes eundem potum spiritalem biberunt bibebant
autem de spiritali consequenti eos petra petra
autem erat Christus 5 sed non in pluribus eorum
beneplacitum est Deo nam prostrati sunt in
deserto 6 haec autem in figura facta sunt nostri
ut non simus concupiscentes malorum sicut et illi
concupierunt 7 neque idolorum cultores efficiamini
sicut quidam ex ipsis quemadmodum scriptum est
sedit populus manducare et bibere et surrexerunt
ludere 8 neque fornicemur sicut quidam ex ipsis
fornicati sunt et ceciderunt una die viginti tria
milia 9 neque temptemus Christum sicut quidam
eorum temptaverunt et a serpentibus perierunt
10 neque murmuraveritis sicut quidam eorum
murmuraverunt et perierunt ab exterminatore
11 haec autem omnia in figura contingebant illis
scripta sunt autem ad correptionem nostram in quos
fines saeculorum devenerunt (aiōn g165) 12 itaque qui
se existimat stare videat ne cadat 13 temptatio vos
non adprehendat nisi humana fidelis autem Deus
qui non patietur vos temptari super id quod potestis
sed faciet cum temptatione etiam proventum ut
possitis sustinere 14 propter quod carissimi mihi
fugite ab idolorum cultura 15 ut prudentibus loquor
vos iudicate quod dico 16 calicem benedictionis cui
benedicimus nonne communicatio sanguinis Christi
est et panis quem frangimus nonne participatio
corporis Domini est 17 quoniam unus panis unum
corpus multi sumus omnes quidem de uno pane
participamur 18 videte Israhel secundum carnem
nonne qui edunt hostias participes sunt altaris 19
quid ergo dico quod idolis immolatum sit aliquid
aut quod idolum sit aliquid 20 sed quae immolant
gentes daemoniis immolant et non Deo nolo autem
vos socios fieri daemoniorum non potestis calicem
Domini bibere et calicem daemoniorum 21 non
potestis mensae Domini participes esse et mensae
daemoniorum 22 an aemulamur Dominum numquid
fortiores illo sumus omnia licent sed non omnia
expediunt 23 omnia licent sed non omnia aedificant
24 nemo quod suum est quaerat sed quod alterius
25 omne quod in macello venit manducate nihil
interrogantes propter conscientiam 26 Domini est
terra et plenitudo eius 27 si quis vocat vos infidelium
et vultis ire omne quod vobis adponitur manducate
nihil interrogantes propter conscientiam 28 si quis
autem dixerit hoc immolaticium est idolis nolite
manducare propter illum qui indicavit et propter
conscientiam 29 conscientiam autem dico non tuam
sed alterius ut quid enim libertas mea iudicatur
ab alia conscientia 30 si ego cum gratia participo
quid blasphemor pro eo quod gratias ago 31 sive
ergo manducatis sive bibitis vel aliud quid facitis
omnia in gloriam Dei facite 32 sine offensione
estote Iudaeis et gentilibus et ecclesiae Dei 33 sicut
et ego per omnia omnibus placeo non quaerens
quod mihi utile est sed quod multis ut salvi fiant

11 imitatores mei estote sicut et ego Christi
2 laudo autem vos fratres quod omnia mei
memores estis et sicut tradidi vobis praecepta
mea tenetis 3 volo autem vos scire quod omnis
viri caput Christus est caput autem mulieris vir
caput vero Christi Deus 4 omnis vir orans aut
prophetans velato capite deturpat caput suum 5
omnis autem mulier orans aut prophetans non
velato capite deturpat caput suum unum est enim
atque si decalvetur 6 nam si non velatur mulier
et tondeatur si vero turpe est mulieri tonderi aut
decalvari velet caput suum 7 vir quidem non debet
velare caput quoniam imago et gloria est Dei mulier
autem gloria viri est 8 non enim vir ex muliere
est sed mulier ex viro 9 etenim non est creatus
vir propter mulierem sed mulier propter virum 10
ideo debet mulier potestatem habere supra caput
propter angelos 11 verumtamen neque vir sine
muliere neque mulier sine viro in Domino 12 nam
sicut mulier de viro ita et vir per mulierem omnia
autem ex Deo 13 vos ipsi iudicate decet mulierem
non velatam orare Deum 14 nec ipsa natura docet

vos quod vir quidem si comam nutriat ignominia
est illi 15 mulier vero si comam nutriat gloria est
illi quoniam capilli pro velamine ei dati sunt 16
si quis autem videtur contentiosus esse nos talem
consuetudinem non habemus neque ecclesiae Dei
17 hoc autem praecipio non laudans quod non
in melius sed in deterius convenitis 18 primum
quidem convenientibus vobis in ecclesia audio
scissuras esse et ex parte credo 19 nam oportet
et hereses esse ut et qui probati sunt manifesti
fiant in vobis 20 convenientibus ergo vobis in
unum iam non est dominicam cenam manducare
21 unusquisque enim suam cenam praesumit ad
manducandum et alius quidem esurit alius autem
ebrius est 22 numquid domos non habetis ad
manducandum et bibendum aut ecclesiam Dei
contemnitis et confunditis eos qui non habent
quid dicam vobis laudo vos in hoc non laudo 23
ego enim accepi a Domino quod et tradidi vobis
quoniam Dominus Iesus in qua nocte tradebatur
accepit panem 24 et gratias agens fregit et dixit
hoc est corpus meum pro vobis hoc facite in meam
commemorationem 25 similiter et calicem postquam
cenavit dicens hic calix novum testamentum est in
meo sanguine hoc facite quotienscumque bibetis
in meam commemorationem 26 quotienscumque
enim manducabitis panem hunc et calicem bibetis
mortem Domini adnuntiatis donec veniat 27 itaque
quicumque manducaverit panem vel biberit calicem
Domini indigne reus erit corporis et sanguinis
Domini 28 probet autem se ipsum homo et sic
de pane illo edat et de calice bibat 29 qui enim
manducat et bibit indigne iudicium sibi manducat
et bibit non diiudicans corpus 30 ideo inter vos
multi infirmes et inbecilles et dormiunt multi 31
quod si nosmet ipsos diiudicaremus non utique
iudicaremur 32 dum iudicamur autem a Domino
corripimur ut non cum hoc mundo damnemur 33
itaque fratres mei cum convenitis ad manducandum
invicem expectate 34 si quis esurit domi manducet
ut non in iudicium conveniatis cetera autem cum
venero disponam

12 de spiritalibus autem nolo vos ignorare
fratres 2 scitis quoniam cum gentes essetis ad
simulacra muta prout ducebamini euntes 3 ideo
notum vobis facio quod nemo in Spiritu Dei loquens
dicit anathema Iesu et nemo potest dicere Dominus
Iesus nisi in Spiritu Sancto 4 divisiones vero
gratiarum sunt idem autem Spiritus 5 et divisiones
ministrationum sunt idem autem Dominus 6 et
divisiones operationum sunt idem vero Deus qui
operatur omnia in omnibus 7 unicuique autem
datur manifestatio Spiritus ad utilitatem 8 alii
quidem per Spiritum datur sermo sapientiae alii
autem sermo scientiae secundum eundem Spiritum
9 alteri fides in eodem Spiritu alii gratia sanitatum in
uno Spiritu 10 alii operatio virtutum alii prophetatio
alii discretio spirituum alii genera linguarum alii
interpretatio sermonum 11 haec autem omnia
operatur unus atque idem Spiritus dividens singulis
prout vult 12 sicut enim corpus unum est et membra
habet multa omnia autem membra corporis cum
sint multa unum corpus sunt ita et Christus 13
etenim in uno Spiritu omnes nos in unum corpus
baptizati sumus sive Iudaei sive gentiles sive servi
sive liberi et omnes unum Spiritum potati sumus
14 nam et corpus non est unum membrum sed
multa 15 si dixerit pes quoniam non sum manus
non sum de corpore non ideo non est de corpore
16 et si dixerit auris quia non sum oculus non
sum de corpore non ideo non est de corpore 17 si
totum corpus oculus ubi auditus si totum auditus
ubi odoratus 18 nunc autem posuit Deus membra
unumquodque eorum in corpore sicut voluit 19
quod si essent omnia unum membrum ubi corpus
20 nunc autem multa quidem membra unum autem
corpus 21 non potest dicere oculus manui opera
tua non indigeo aut iterum caput pedibus non estis
mihi necessarii 22 sed multo magis quae videntur
membra corporis infirmiora esse necessariora
sunt 23 et quae putamus ignobiliora membra esse
corporis his honorem abundantiorem circumdamus
et quae inhonesta sunt nostra abundantiorem
honestatem habent 24 honesta autem nostra nullius
egent sed Deus temperavit corpus ei cui deerat
abundantiorem tribuendo honorem 25 ut non sit
scisma in corpore sed id ipsum pro invicem sollicita
sint membra 26 et si quid patitur unum membrum
conpatiuntur omnia membra sive gloriatur unum
membrum congaudent omnia membra 27 vos autem
estis corpus Christi et membra de membro 28 et
quosdam quidem posuit Deus in ecclesia primum
apostolos secundo prophetas tertio doctores deinde
virtutes exin gratias curationum opitulationes
gubernationes genera linguarum 29 numquid omnes
apostoli numquid omnes prophetae numquid omnes
doctores 30 numquid omnes virtutes numquid
omnes gratiam habent curationum numquid omnes
linguis loquuntur numquid omnes interpretantur
31 aemulamini autem charismata maiora et adhuc
excellentiorem viam vobis demonstro

13 si linguis hominum loquar et angelorum
caritatem autem non habeam factus sum velut
aes sonans aut cymbalum tinniens 2 et si habuero

prophetiam et noverim mysteria omnia et omnem
scientiam et habuero omnem fidem ita ut montes
transferam caritatem autem non habuero nihil
sum **3** et si distribuero in cibos pauperum omnes
facultates meas et si tradidero corpus meum ut
ardeam caritatem autem non habuero nihil mihi
prodest **4** caritas patiens est benigna est caritas
non aemulatur non agit perperam non inflatur
5 non est ambitiosa non quaerit quae sua sunt
non inritatur non cogitat malum **6** non gaudet
super iniquitatem congaudet autem veritati **7**
omnia suffert omnia credit omnia sperat omnia
sustinet **8** caritas numquam excidit sive prophetiae
evacuabuntur sive linguae cessabunt sive scientia
destruetur **9** ex parte enim cognoscimus et ex
parte prophetamus **10** cum autem venerit quod
perfectum est evacuabitur quod ex parte est **11**
cum essem parvulus loquebar ut parvulus sapiebam
ut parvulus cogitabam ut parvulus quando factus
sum vir evacuavi quae erant parvuli **12** videmus
nunc per speculum in enigmate tunc autem facie
ad faciem nunc cognosco ex parte tunc autem
cognoscam sicut et cognitus sum **13** nunc autem
manet fides spes caritas tria haec maior autem his
est caritas

14 sectamini caritatem aemulamini spiritalia
magis autem ut prophetetis **2** qui enim
loquitur lingua non hominibus loquitur sed
Deo nemo enim audit Spiritu autem loquitur
mysteria **3** nam qui prophetat hominibus loquitur
aedificationem et exhortationem et consolationes
4 qui loquitur lingua semet ipsum aedificat qui
autem prophetat ecclesiam aedificat **5** volo autem
omnes vos loqui linguis magis autem prophetare
nam maior est qui prophetat quam qui loquitur
linguis nisi si forte ut interpretetur ut ecclesia
aedificationem accipiat **6** nunc autem fratres si
venero ad vos linguis loquens quid vobis prodero
nisi si vobis loquar aut in revelatione aut scientia
aut prophetia aut in doctrina **7** tamen quae sine
anima sunt vocem dantia sive tibia sive cithara nisi
distinctionem sonituum dederint quomodo scietur
quod canitur aut quod citharizatur **8** etenim si
incertam vocem det tuba quis parabit se ad bellum
9 ita et vos per linguam nisi manifestum sermonem
dederitis quomodo scietur id quod dicitur eritis
enim in aera loquentes **10** tam multa ut puta
genera linguarum sunt in mundo et nihil sine voce
est **11** si ergo nesciero virtutem vocis ero ei cui
loquor barbarus et qui loquitur mihi barbarus **12**
sic et vos quoniam aemulatores estis spirituum ad
aedificationem ecclesiae quaerite ut abundetis **13**
et ideo qui loquitur lingua oret ut interpretetur
14 nam si orem lingua spiritus meus orat mens
autem mea sine fructu est **15** quid ergo est orabo
spiritu orabo et mente psallam spiritu psallam et
mente **16** ceterum si benedixeris spiritu qui supplet
locum idiotae quomodo dicet amen super tuam
benedictionem quoniam quid dicas nescit **17** nam tu
quidem bene gratias agis sed alter non aedificatur
18 gratias ago Deo quod omnium vestrum lingua
loquor **19** sed in ecclesia volo quinque verba sensu
meo loqui ut et alios instruam quam decem milia
verborum in lingua **20** fratres nolite pueri effici
sensibus sed malitia parvuli estote sensibus autem
perfecti estote **21** in lege scriptum est quoniam
in aliis linguis et labiis aliis loquar populo huic
et nec sic exaudient me dicit Dominus **22** itaque
linguae in signum sunt non fidelibus sed infidelibus
prophetia autem non infidelibus sed fidelibus **23** si
ergo conveniat universa ecclesia in unum et omnes
linguis loquantur intrent autem idiotae aut infideles
nonne dicent quod insanitis **24** si autem omnes
prophetent intret autem quis infidelis vel idiota
convincitur ab omnibus diiudicatur ab omnibus **25**
occulta cordis eius manifesta fiunt et ita cadens
in faciem adorabit Deum pronuntians quod vere
Deus in vobis est **26** quid ergo est fratres cum
convenitis unusquisque vestrum psalmum habet
doctrinam habet apocalypsin habet linguam habet
interpretationem habet omnia ad aedificationem
fiant **27** sive lingua quis loquitur secundum duos aut
ut multum tres et per partes et unus interpretetur
28 si autem non fuerit interpres taceat in ecclesia
sibi autem loquatur et Deo **29** prophetae duo aut tres
dicant et ceteri diiudicent **30** quod si alii revelatum
fuerit sedenti prior taceat **31** potestis enim omnes
per singulos prophetare ut omnes discant et omnes
exhortentur **32** et spiritus prophetarum prophetis
subiecti sunt **33** non enim est dissensionis Deus
sed pacis sicut in omnibus ecclesiis sanctorum **34**
mulieres in ecclesiis taceant non enim permittitur
eis loqui sed subditas esse sicut et lex dicit **35** si quid
autem volunt discere domi viros suos interrogent
turpe est enim mulieri loqui in ecclesia **36** an a vobis
verbum Dei processit aut in vos solos pervenit **37** si
quis videtur propheta esse aut spiritalis cognoscat
quae scribo vobis quia Domini sunt mandata **38** si
quis autem ignorat ignorabitur **39** itaque fratres
aemulamini prophetare et loqui linguis nolite
prohibere **40** omnia autem honeste et secundum
ordinem fiant

15 notum autem vobis facio fratres evangelium
quod praedicavi vobis quod et accepistis

in quo et statis **2** per quod et salvamini qua
ratione praedicaverim vobis si tenetis nisi si frustra
credidistis **3** tradidi enim vobis in primis quod et
accepi quoniam Christus mortuus est pro peccatis
nostris secundum scripturas **4** et quia sepultus est
et quia resurrexit tertia die secundum scripturas
5 et quia visus est Cephae et post haec undecim
6 deinde visus est plus quam quingentis fratribus
simul ex quibus multi manent usque adhuc quidam
autem dormierunt **7** deinde visus est Iacobo deinde
apostolis omnibus **8** novissime autem omnium
tamquam abortivo visus est et mihi **9** ego enim sum
minimus apostolorum qui non sum dignus vocari
apostolus quoniam persecutus sum ecclesiam Dei
10 gratia autem Dei sum id quod sum et gratia
eius in me vacua non fuit sed abundantius illis
omnibus laboravi non ego autem sed gratia Dei
mecum **11** sive enim ego sive illi sic praedicamus
et sic credidistis **12** si autem Christus praedicatur
quod resurrexit a mortuis quomodo quidam dicunt
in vobis quoniam resurrectio mortuorum non
est **13** si autem resurrectio mortuorum non est
neque Christus resurrexit **14** si autem Christus
non resurrexit inanis est ergo praedicatio nostra
inanis est et fides vestra **15** invenimur autem
et falsi testes Dei quoniam testimonium diximus
adversus Deum quod suscitaverit Christum quem
non suscitavit si mortui non resurgunt **16** nam si
mortui non resurgunt neque Christus resurrexit **17**
quod si Christus non resurrexit vana est fides vestra
adhuc enim estis in peccatis vestris **18** ergo et qui
dormierunt in Christo perierunt **19** si in hac vita
tantum in Christo sperantes sumus miserabiliores
sumus omnibus hominibus **20** nunc autem Christus
resurrexit a mortuis primitiae dormientium **21**
quoniam enim per hominem mors et per hominem
resurrectio mortuorum **22** et sicut in Adam omnes
moriuntur ita et in Christo omnes vivificabuntur **23**
unusquisque autem in suo ordine primitiae Christus
deinde hii qui sunt Christi in adventu eius **24**
deinde finis cum tradiderit regnum Deo et Patri
cum evacuaverit omnem principatum et potestatem
et virtutem **25** oportet autem illum regnare donec
ponat omnes inimicos sub pedibus eius **26** novissima
autem inimica destruetur mors omnia enim subiecit
sub pedibus eius cum autem dicat **27** omnia subiecta
sunt sine dubio praeter eum qui subiecit ei omnia
28 cum autem subiecta fuerint illi omnia tunc ipse
Filius subiectus erit illi qui sibi subiecit omnia ut sit
Deus omnia in omnibus **29** alioquin quid facient
qui baptizantur pro mortuis si omnino mortui non
resurgunt ut quid et baptizantur pro illis **30** ut quid
et nos periclitamur omni hora **31** cotidie morior
per vestram gloriam fratres quam habeo in Christo
Iesu Domino nostro **32** si secundum hominem
ad bestias pugnavi Ephesi quid mihi prodest si
mortui non resurgunt manducemus et bibamus
cras enim moriemur **33** nolite seduci corrumpunt
mores bonos conloquia mala **34** evigilate iuste
et nolite peccare ignorantiam enim Dei quidam
habent ad reverentiam vobis loquor **35** sed dicet
aliquis quomodo resurgunt mortui quali autem
corpore veniunt **36** insipiens tu quod seminas
non vivificatur nisi prius moriatur **37** et quod
seminas non corpus quod futurum est seminas
sed nudum granum ut puta tritici aut alicuius
ceterorum **38** Deus autem dat illi corpus sicut
voluit et unicuique seminum proprium corpus **39**
non omnis caro eadem caro sed alia hominum alia
pecorum alia caro volucrum alia autem piscium **40**
et corpora caelestia et corpora terrestria sed alia
quidem caelestium gloria alia autem terrestrium **41**
alia claritas solis alia claritas lunae et alia claritas
stellarum stella enim ab stella differt in claritate
42 sic et resurrectio mortuorum seminatur in
corruptione surgit in incorruptione **43** seminatur in
ignobilitate surgit in gloria seminatur in infirmitate
surgit in virtute **44** seminatur corpus animale surgit
corpus spiritale si est corpus animale est et spiritale
sic et scriptum est **45** factus est primus homo Adam
in animam viventem novissimus Adam in spiritum
vivificantem **46** sed non prius quod spiritale est sed
quod animale est deinde quod spiritale **47** primus
homo de terra terrenus secundus homo de caelo
caelestis **48** qualis terrenus tales et terreni et qualis
caelestis tales et caelestes **49** igitur sicut portavimus
imaginem terreni portemus et imaginem caelestis
50 hoc autem dico fratres quoniam caro et sanguis
regnum Dei possidere non possunt neque corruptio
incorruptelam possidebit **51** ecce mysterium vobis
dico omnes quidem resurgemus sed non omnes
inmutabimur **52** in momento in ictu oculi in
novissima tuba canet enim et mortui resurgent
incorrupti et nos inmutabimur **53** oportet enim
corruptibile hoc induere incorruptelam et mortale
hoc induere inmortalitatem **54** cum autem mortale
hoc induerit inmortalitatem tunc fiet sermo qui
scriptus est absorta est mors in victoria **55** ubi
est mors victoria tua ubi est mors stimulus tuus
(Hadēs g86) **56** stimulus autem mortis peccatum est
virtus vero peccati lex **57** Deo autem gratias qui
dedit nobis victoriam per Dominum nostrum Iesum
Christum **58** itaque fratres mei dilecti stabiles estote
et inmobiles abundantes in opere Domini semper
scientes quod labor vester non est inanis in Domino

16 de collectis autem quae fiunt in sanctos sicut
ordinavi ecclesiis Galatiae ita et vos facite **2**
per unam sabbati unusquisque vestrum apud se
ponat recondens quod ei beneplacuerit ut non cum
venero tunc collectae fiant **3** cum autem praesens
fuero quos probaveritis per epistulas hos mittam
perferre gratiam vestram in Hierusalem **4** quod si
dignum fuerit ut et ego eam mecum ibunt **5** veniam
autem ad vos cum Macedoniam pertransiero nam
Macedoniam pertransibo **6** apud vos autem forsitan
manebo vel etiam hiemabo ut vos me deducatis
quocumque iero **7** nolo enim vos modo in transitu
videre spero enim me aliquantum temporis manere
apud vos si Dominus permiserit **8** permanebo autem
Ephesi usque ad pentecosten **9** ostium enim mihi
apertum est magnum et evidens et adversarii multi
10 si autem venerit Timotheus videte ut sine timore
sit apud vos opus enim Domini operatur sicut et ego
11 ne quis ergo illum spernat deducite autem illum
in pace ut veniat ad me expecto enim illum cum
fratribus **12** de Apollo autem fratre multum rogavi
eum ut veniret ad vos cum fratribus et utique non
fuit voluntas ut nunc veniret veniet autem cum ei
vacuum fuerit **13** vigilate state in fide viriliter agite
et confortamini **14** omnia vestra in caritate fiant **15**
obsecro autem vos fratres nostis domum Stephanae
et Fortunati quoniam sunt primitiae Achaiae et in
ministerium sanctorum ordinaverunt se ipsos **16** ut
et vos subditi sitis eiusmodi et omni cooperanti et
laboranti **17** gaudeo autem in praesentia Stephanae
et Fortunati et Achaici quoniam id quod vobis deerat
ipsi suppleverunt **18** refecerunt enim et meum
spiritum et vestrum cognoscite ergo qui eiusmodi
sunt **19** salutant vos ecclesiae Asiae salutant vos in
Domino multum Aquila et Prisca cum domestica
sua ecclesia **20** salutant vos fratres omnes salutate
invicem in osculo sancto **21** salutatio mea manu
Pauli **22** si quis non amat Dominum Iesum Christum
sit anathema maranatha **23** gratia Domini Iesu
vobiscum **24** caritas mea cum omnibus vobis in
Christo Iesu amen

Corinthios Ii

1 Paulus apostolus Iesu Christi per voluntatem
Dei et Timotheus frater ecclesiae Dei quae est
Corinthi cum sanctis omnibus qui sunt in universa
Achaia **2** gratia vobis et pax a Deo Patre nostro et
Domino Iesu Christo **3** benedictus Deus et Pater
Domini nostri Iesu Christi Pater misericordiarum
et Deus totius consolationis **4** qui consolatur
nos in omni tribulatione nostra ut possimus et
ipsi consolari eos qui in omni pressura sunt per
exhortationem qua exhortamur et ipsi a Deo **5**
quoniam sicut abundant passiones Christi in nobis
ita et per Christum abundat consolatio nostra **6**
sive autem tribulamur pro vestra exhortatione et
salute sive exhortamur pro vestra exhortatione
quae operatur in tolerantia earundem passionum
quas et nos patimur **7** et spes nostra firma pro vobis
scientes quoniam sicut socii passionum estis sic
eritis et consolationis **8** non enim volumus ignorare
vos fratres de tribulatione nostra quae facta est in
Asia quoniam supra modum gravati sumus supra
virtutem ita ut taederet nos etiam vivere **9** sed
ipsi in nobis ipsis responsum mortis habuimus ut
non simus fidentes in nobis sed in Deo qui suscitat
mortuos **10** qui de tantis periculis eripuit nos et
eruet in quem speramus quoniam et adhuc eripiet
11 adiuvantibus et vobis in oratione pro nobis ut ex
multis personis eius quae in nobis est donationis
per multos gratiae agantur pro nobis **12** nam
gloria nostra haec est testimonium conscientiae
nostrae quod in simplicitate et sinceritate Dei et
non in sapientia carnali sed in gratia Dei conversati
sumus in mundo abundantius autem ad vos **13**
non enim alia scribimus vobis quam quae legistis
et cognoscitis spero autem quod usque in finem
cognoscetis **14** sicut et cognovistis nos ex parte
quia gloria vestra sumus sicut et vos nostra in die
Domini nostri Iesu Christi **15** et hac confidentia
volui prius venire ad vos ut secundam gratiam
haberetis **16** et per vos transire in Macedoniam et
iterum a Macedonia venire ad vos et a vobis deduci
in Iudaeam **17** cum hoc ergo voluissem numquid
levitate usus sum aut quae cogito secundum carnem
cogito ut sit apud me est et non **18** fidelis autem
Deus quia sermo noster qui fit apud vos non est in
illo est et non **19** Dei enim Filius Iesus Christus qui
in vobis per nos praedicatus est per me et Silvanum
et Timotheum non fuit est et non sed est in illo
fuit **20** quotquot enim promissiones Dei sunt in
illo est ideo et per ipsum amen Deo ad gloriam
nostram **21** qui autem confirmat nos vobiscum in
Christum et qui unxit nos Deus **22** et qui signavit
nos et dedit pignus Spiritus in cordibus nostris **23**
ego autem testem Deum invoco in animam meam
quod parcens vobis non veni ultra Corinthum **24**
non quia dominamur fidei vestrae sed adiutores
sumus gaudii vestri nam fide stetistis

2 statui autem hoc ipse apud me ne iterum
in tristitia venirem ad vos **2** si enim ego
contristo vos et quis est qui me laetificet nisi qui
contristatur ex me **3** et hoc ipsum scripsi ut non cum
venero tristitiam super tristitiam habeam de quibus
oportuerat me gaudere confidens in omnibus vobis
quia meum gaudium omnium vestrum est **4** nam ex
multa tribulatione et angustia cordis scripsi vobis
per multas lacrimas non ut contristemini sed ut
sciatis quam caritatem habeo abundantius in vobis
5 si quis autem contristavit non me contristavit sed
ex parte ut non onerem omnes vos **6** sufficit illi qui
eiusmodi est obiurgatio haec quae fit a pluribus **7**
ita ut e contra magis donetis et consolemini ne forte
abundantiori tristitia absorbeatur qui eiusmodi est
8 propter quod obsecro vos ut confirmetis in illum
caritatem **9** ideo enim et scripsi ut cognoscam
experimentum vestrum an in omnibus oboedientes
sitis **10** cui autem aliquid donatis et ego nam et ego
quod donavi si quid donavi propter vos in persona
Christi **11** ut non circumveniamur a Satana non
enim ignoramus cogitationes eius **12** cum venissem
autem Troadem propter evangelium Christi et
ostium mihi apertum esset in Domino **13** non habui
requiem spiritui meo eo quod non invenerim Titum
fratrem meum sed valefaciens eis profectus sum
in Macedoniam **14** Deo autem gratias qui semper
triumphat nos in Christo Iesu et odorem notitiae
suae manifestat per nos in omni loco **15** quia Christi
bonus odor sumus Deo in his qui salvi fiunt et in
his qui pereunt **16** aliis quidem odor mortis in
mortem aliis autem odor vitae in vitam et ad haec
quis tam idoneus **17** non enim sumus sicut plurimi
adulterantes verbum Dei sed ex sinceritate sed sicut
ex Deo coram Deo in Christo loquimur

3 incipimus iterum nosmet ipsos commendare aut
numquid egemus sicut quidam commendaticiis
epistulis ad vos aut ex vobis **2** epistula nostra
vos estis scripta in cordibus nostris quae scitur
et legitur ab omnibus hominibus **3** manifestati
quoniam epistula estis Christi ministrata a nobis
et scripta non atramento sed Spiritu Dei vivi non
in tabulis lapideis sed in tabulis cordis carnalibus
4 fiduciam autem talem habemus per Christum
ad Deum **5** non quod sufficientes simus cogitare
aliquid a nobis quasi ex nobis sed sufficientia nostra

ex Deo est 6 qui et idoneos nos fecit ministros novi
testamenti non litterae sed Spiritus littera enim
occidit Spiritus autem vivificat 7 quod si ministratio
mortis litteris deformata in lapidibus fuit in gloria
ita ut non possent intendere filii Israhel in faciem
Mosi propter gloriam vultus eius quae evacuatur
8 quomodo non magis ministratio Spiritus erit in
gloria 9 nam si ministratio damnationis gloria
est multo magis abundat ministerium iustitiae in
gloria 10 nam nec glorificatum est quod claruit in
hac parte propter excellentem gloriam 11 si enim
quod evacuatur per gloriam est multo magis quod
manet in gloria est 12 habentes igitur talem spem
multa fiducia utimur 13 et non sicut Moses ponebat
velamen super faciem suam ut non intenderent filii
Israhel in faciem eius quod evacuatur 14 sed obtusi
sunt sensus eorum usque in hodiernum enim diem
id ipsum velamen in lectione veteris testamenti
manet non revelatum quoniam in Christo evacuatur
15 sed usque in hodiernum diem cum legitur Moses
velamen est positum super cor eorum 16 cum
autem conversus fuerit ad Deum aufertur velamen
17 Dominus autem Spiritus est ubi autem Spiritus
Domini ibi libertas 18 nos vero omnes revelata facie
gloriam Domini speculantes in eandem imaginem
transformamur a claritate in claritatem tamquam a
Domini Spiritu

4 ideo habentes hanc ministrationem iuxta quod
misericordiam consecuti sumus non deficimus 2
sed abdicamus occulta dedecoris non ambulantes
in astutia neque adulterantes verbum Dei sed in
manifestatione veritatis commendantes nosmet
ipsos ad omnem conscientiam hominum coram Deo
3 quod si etiam opertum est evangelium nostrum in
his qui pereunt est opertum 4 in quibus deus huius
saeculi excaecavit mentes infidelium ut non fulgeat
inluminatio evangelii gloriae Christi qui est imago
Dei (aiōn g165) 5 non enim nosmet ipsos praedicamus
sed Iesum Christum Dominum nos autem servos
vestros per Iesum 6 quoniam Deus qui dixit de
tenebris lucem splendescere qui inluxit in cordibus
nostris ad inluminationem scientiae claritatis Dei
in facie Christi Iesu 7 habemus autem thesaurum
istum in vasis fictilibus ut sublimitas sit virtutis
Dei et non ex nobis 8 in omnibus tribulationem
patimur sed non angustiamur aporiamur sed
non destituimur 9 persecutionem patimur sed
non derelinquimur deicimur sed non perimus 10
semper mortificationem Iesu in corpore nostro
circumferentes ut et vita Iesu in corporibus nostris
manifestetur 11 semper enim nos qui vivimus in
mortem tradimur propter Iesum ut et vita Iesu
manifestetur in carne nostra mortali 12 ergo mors
in nobis operatur vita autem in vobis 13 habentes
autem eundem spiritum fidei sicut scriptum est
credidi propter quod locutus sum et nos credimus
propter quod et loquimur 14 scientes quoniam
qui suscitavit Iesum et nos cum Iesu suscitabit et
constituet vobiscum 15 omnia enim propter vos
ut gratia abundans per multos gratiarum actione
abundet in gloriam Dei 16 propter quod non
deficimus sed licet is qui foris est noster homo
corrumpitur tamen is qui intus est renovatur de
die in diem 17 id enim quod in praesenti est
momentaneum et leve tribulationis nostrae supra
modum in sublimitatem aeternum gloriae pondus
operatur nobis (aiōnios g166) 18 non contemplantibus
nobis quae videntur sed quae non videntur quae
enim videntur temporalia sunt quae autem non
videntur aeterna sunt (aiōnios g166)

5 scimus enim quoniam si terrestris domus
nostra huius habitationis dissolvatur quod
aedificationem ex Deo habeamus domum non
manufactam aeternam in caelis (aiōnios g166) 2 nam
et in hoc ingemescimus habitationem nostram
quae de caelo est superindui cupientes 3 si tamen
vestiti non nudi inveniamur 4 nam et qui sumus in
tabernaculo ingemescimus gravati eo quod nolumus
expoliari sed supervestiri ut absorbeatur quod
mortale est a vita 5 qui autem efficit nos in hoc
ipsum Deus qui dedit nobis pignus Spiritus 6
audentes igitur semper et scientes quoniam dum
sumus in corpore peregrinamur a Domino 7 per
fidem enim ambulamus et non per speciem 8
audemus autem et bonam voluntatem habemus
magis peregrinari a corpore et praesentes esse
ad Deum 9 et ideo contendimus sive absentes
sive praesentes placere illi 10 omnes enim nos
manifestari oportet ante tribunal Christi ut referat
unusquisque propria corporis prout gessit sive
bonum sive malum 11 scientes ergo timorem Domini
hominibus suademus Deo autem manifesti sumus
spero autem et in conscientiis vestris manifestos
nos esse 12 non iterum nos commendamus vobis
sed occasionem damus vobis gloriandi pro nobis
ut habeatis ad eos qui in facie gloriantur et non
in corde 13 sive enim mente excedimus Deo sive
sobrii sumus vobis 14 caritas enim Christi urget
nos aestimantes hoc quoniam si unus pro omnibus
mortuus est ergo omnes mortui sunt 15 et pro
omnibus mortuus est ut et qui vivunt iam non
sibi vivant sed ei qui pro ipsis mortuus est et
resurrexit 16 itaque nos ex hoc neminem novimus
secundum carnem et si cognovimus secundum

carnem Christum sed nunc iam non novimus **17** si
qua ergo in Christo nova creatura vetera transierunt
ecce facta sunt nova **18** omnia autem ex Deo qui
reconciliavit nos sibi per Christum et dedit nobis
ministerium reconciliationis **19** quoniam quidem
Deus erat in Christo mundum reconcilians sibi
non reputans illis delicta ipsorum et posuit in
nobis verbum reconciliationis **20** pro Christo ergo
legationem fungimur tamquam Deo exhortante per
nos obsecramus pro Christo reconciliamini Deo **21**
eum qui non noverat peccatum pro nobis peccatum
fecit ut nos efficeremur iustitia Dei in ipso

6 adiuvantes autem et exhortamur ne in vacuum
gratiam Dei recipiatis **2** ait enim tempore accepto
exaudivi te et in die salutis adiuvavi te ecce nunc
tempus acceptabile ecce nunc dies salutis **3** nemini
dantes ullam offensionem ut non vituperetur
ministerium **4** sed in omnibus exhibeamus nosmet
ipsos sicut Dei ministros in multa patientia in
tribulationibus in necessitatibus in angustiis **5** in
plagis in carceribus in seditionibus in laboribus
in vigiliis in ieiuniis **6** in castitate in scientia in
longanimitate in suavitate in Spiritu Sancto in
caritate non ficta **7** in verbo veritatis in virtute Dei
per arma iustitiae a dextris et sinistris **8** per gloriam
et ignobilitatem per infamiam et bonam famam ut
seductores et veraces sicut qui ignoti et cogniti **9**
quasi morientes et ecce vivimus ut castigati et non
mortificati **10** quasi tristes semper autem gaudentes
sicut egentes multos autem locupletantes tamquam
nihil habentes et omnia possidentes **11** os nostrum
patet ad vos o Corinthii cor nostrum dilatatum est
12 non angustiamini in nobis angustiamini autem
in visceribus vestris **13** eandem autem habentes
remunerationem tamquam filiis dico dilatamini
et vos **14** nolite iugum ducere cum infidelibus
quae enim participatio iustitiae cum iniquitate
aut quae societas luci ad tenebras **15** quae autem
conventio Christi ad Belial aut quae pars fideli cum
infidele **16** qui autem consensus templo Dei cum
idolis vos enim estis templum Dei vivi sicut dicit
Deus quoniam inhabitabo in illis et inambulabo
et ero illorum Deus et ipsi erunt mihi populus **17**
propter quod exite de medio eorum et separamini
dicit Dominus et inmundum ne tetigeritis **18** et ego
recipiam vos et ero vobis in patrem et vos eritis
mihi in filios et filias dicit Dominus omnipotens

7 has igitur habentes promissiones carissimi
mundemus nos ab omni inquinamento carnis
et spiritus perficientes sanctificationem in timore
Dei **2** capite nos neminem laesimus neminem
corrupimus neminem circumvenimus **3** non ad
condemnationem dico praedixi enim quod in
cordibus nostris estis ad conmoriendum et ad
convivendum **4** multa mihi fiducia est apud
vos multa mihi gloriatio pro vobis repletus
sum consolatione superabundo gaudio in omni
tribulatione nostra **5** nam et cum venissemus
Macedoniam nullam requiem habuit caro nostra
sed omnem tribulationem passi foris pugnae intus
timores **6** sed qui consolatur humiles consolatus
est nos Deus in adventu Titi **7** non solum autem in
adventu eius sed etiam in solacio quo consolatus
est in vobis referens nobis vestrum desiderium
vestrum fletum vestram aemulationem pro me ita
ut magis gauderem **8** quoniam et si contristavi vos
in epistula non me paenitet et si paeniteret videns
quod epistula illa et si ad horam vos contristavit
9 nunc gaudeo non quia contristati estis sed quia
contristati estis ad paenitentiam contristati enim
estis secundum Deum ut in nullo detrimentum
patiamini ex nobis **10** quae enim secundum Deum
tristitia est paenitentiam in salutem stabilem
operatur saeculi autem tristitia mortem operatur
11 ecce enim hoc ipsum secundum Deum contristari
vos quantam in vobis operatur sollicitudinem
sed defensionem sed indignationem sed timorem
sed desiderium sed aemulationem sed vindictam
in omnibus exhibuistis vos incontaminatos esse
negotio **12** igitur et si scripsi vobis non propter
eum qui fecit iniuriam nec propter eum qui passus
est sed ad manifestandam sollicitudinem nostram
quam pro vobis habemus ad vos coram Deo **13**
ideo consolati sumus in consolatione autem nostra
abundantius magis gavisi sumus super gaudium
Titi quia refectus est spiritus eius ab omnibus
vobis **14** et si quid apud illum de vobis gloriatus
sum non sum confusus sed sicut omnia vobis in
veritate locuti sumus ita et gloriatio nostra quae
fuit ad Titum veritas facta est **15** et viscera eius
abundantius in vos sunt reminiscentis omnium
vestrum oboedientiam quomodo cum timore et
tremore excepistis eum **16** gaudeo quod in omnibus
confido in vobis

8 notam autem facimus vobis fratres gratiam Dei
quae data est in ecclesiis Macedoniae **2** quod in
multo experimento tribulationis abundantia gaudii
ipsorum et altissima paupertas eorum abundavit
in divitias simplicitatis eorum **3** quia secundum
virtutem testimonium illis reddo et supra virtutem
voluntarii fuerunt **4** cum multa exhortatione
obsecrantes nos gratiam et communicationem
ministerii quod fit in sanctos **5** et non sicut

speravimus sed semet ipsos dederunt primum
Domino deinde nobis per voluntatem Dei **6** ita ut
rogaremus Titum ut quemadmodum coepit ita et
perficiat in vos etiam gratiam istam **7** sed sicut
in omnibus abundatis fide et sermone et scientia
et omni sollicitudine et caritate vestra in nos ut
et in hac gratia abundetis **8** non quasi imperans
dico sed per aliorum sollicitudinem etiam vestrae
caritatis ingenitum bonum conprobans **9** scitis
enim gratiam Domini nostri Iesu Christi quoniam
propter vos egenus factus est cum esset dives ut
illius inopia vos divites essetis **10** et consilium in
hoc do hoc enim vobis utile est qui non solum
facere sed et velle coepistis ab anno priore **11**
nunc vero et facto perficite ut quemadmodum
promptus est animus voluntatis ita sit et perficiendi
ex eo quod habetis **12** si enim voluntas prompta
est secundum id quod habet accepta est non
secundum quod non habet **13** non enim ut aliis sit
remissio vobis autem tribulatio sed ex aequalitate
14 in praesenti tempore vestra abundantia illorum
inopiam suppleat ut et illorum abundantia vestrae
inopiae sit supplementum ut fiat aequalitas sicut
scriptum est **15** qui multum non abundavit et qui
modicum non minoravit **16** gratias autem Deo qui
dedit eandem sollicitudinem pro vobis in corde
Titi **17** quoniam exhortationem quidem suscepit
sed cum sollicitior esset sua voluntate profectus
est ad vos **18** misimus etiam cum illo fratrem
cuius laus est in evangelio per omnes ecclesias
19 non solum autem sed et ordinatus ab ecclesiis
comes peregrinationis nostrae in hac gratia quae
ministratur a nobis ad Domini gloriam et destinatam
voluntatem nostram **20** devitantes hoc ne quis nos
vituperet in hac plenitudine quae ministratur a
nobis **21** providemus enim bona non solum coram
Deo sed etiam coram hominibus **22** misimus autem
cum illis et fratrem nostrum quem probavimus
in multis saepe sollicitum esse nunc autem multo
sollicitiorem confidentia multa in vos **23** sive pro
Tito qui est socius meus et in vos adiutor sive
fratres nostri apostoli ecclesiarum gloriae Christi
24 ostensionem ergo quae est caritatis vestrae et
nostrae gloriae pro vobis in illos ostendite in faciem
ecclesiarum

9 nam de ministerio quod fit in sanctos ex
abundanti est mihi scribere vobis **2** scio
enim promptum animum vestrum pro quo de
vobis glorior apud Macedonas quoniam Achaia
parata est ab anno praeterito et vestra aemulatio
provocavit plurimos **3** misi autem fratres ut ne
quod gloriamur de vobis evacuetur in hac parte
ut quemadmodum dixi parati sitis **4** ne cum
venerint mecum Macedones et invenerint vos
inparatos erubescamus nos ut non dicamus vos
in hac substantia **5** necessarium ergo existimavi
rogare fratres ut praeveniant ad vos et praeparent
repromissam benedictionem hanc paratam esse sic
quasi benedictionem non quasi avaritiam **6** hoc
autem qui parce seminat parce et metet et qui
seminat in benedictionibus de benedictionibus et
metet **7** unusquisque prout destinavit corde suo
non ex tristitia aut ex necessitate hilarem enim
datorem diligit Deus **8** potens est autem Deus
omnem gratiam abundare facere in vobis ut in
omnibus semper omnem sufficientiam habentes
abundetis in omne opus bonum **9** sicut scriptum
est dispersit dedit pauperibus iustitia eius manet in
aeternum **(aiōn g165)** **10** qui autem administrat semen
seminanti et panem ad manducandum praestabit et
multiplicabit semen vestrum et augebit incrementa
frugum iustitiae vestrae **11** ut in omnibus locupletati
abundetis in omnem simplicitatem quae operatur
per nos gratiarum actionem Deo **12** quoniam
ministerium huius officii non solum supplet ea
quae desunt sanctis sed etiam abundat per multas
gratiarum actiones in Domino **13** per probationem
ministerii huius glorificantes Deum in oboedientia
confessionis vestrae in evangelium Christi et
simplicitate communicationis in illos et in omnes
14 et ipsorum obsecratione pro vobis desiderantium
vos propter eminentem gratiam Dei in vobis **15**
gratias Deo super inenarrabili dono eius

10 ipse autem ego Paulus obsecro vos per
mansuetudinem et modestiam Christi qui
in facie quidem humilis inter vos absens autem
confido in vobis **2** rogo autem ne praesens audeam
per eam confidentiam qua existimo audere in
quosdam qui arbitrantur nos tamquam secundum
carnem ambulemus **3** in carne enim ambulantes
non secundum carnem militamus **4** nam arma
militiae nostrae non carnalia sed potentia Deo ad
destructionem munitionum consilia destruentes
5 et omnem altitudinem extollentem se adversus
scientiam Dei et in captivitatem redigentes omnem
intellectum in obsequium Christi **6** et in promptu
habentes ulcisci omnem inoboedientiam cum
impleta fuerit vestra oboedientia **7** quae secundum
faciem sunt videte si quis confidit sibi Christi se esse
hoc cogitet iterum apud se quia sicut ipse Christi
est ita et nos **8** nam et si amplius aliquid gloriatus
fuero de potestate nostra quam dedit Dominus in
aedificationem et non in destructionem vestram
non erubescam **9** ut autem non existimer tamquam

terrere vos per epistulas **10** quoniam quidem
epistulae inquiunt graves sunt et fortes praesentia
autem corporis infirma et sermo contemptibilis
11 hoc cogitet qui eiusmodi est quia quales sumus
verbo per epistulas absentes tales et praesentes in
facto **12** non enim audemus inserere aut conparare
nos quibusdam qui se ipsos commendant sed ipsi
in nobis nosmet ipsos metientes et conparantes
nosmet ipsos nobis **13** nos autem non in inmensum
gloriabimur sed secundum mensuram regulae quam
mensus est nobis Deus mensuram pertingendi usque
ad vos **14** non enim quasi non pertingentes ad vos
superextendimus nos usque ad vos enim pervenimus
in evangelio Christi **15** non in inmensum gloriantes
in alienis laboribus spem autem habentes crescentis
fidei vestrae in vobis magnificari secundum regulam
nostram in abundantiam **16** etiam in illa quae
ultra vos sunt evangelizare non in aliena regula
in his quae praeparata sunt gloriari **17** qui autem
gloriatur in Domino glorietur **18** non enim qui
se ipsum commendat ille probatus est sed quem
Dominus commendat

11 utinam sustineretis modicum quid insipientiae
meae sed et subportate me **2** aemulor enim
vos Dei aemulatione despondi enim vos uni
viro virginem castam exhibere Christo **3** timeo
autem ne sicut serpens Evam seduxit astutia
sua ita corrumpantur sensus vestri et excidant a
simplicitate quae est in Christo **4** nam si is qui venit
alium Christum praedicat quem non praedicavimus
aut alium spiritum accipitis quem non accepistis
aut aliud evangelium quod non recepistis recte
pateremini **5** existimo enim nihil me minus fecisse
magnis apostolis **6** et si inperitus sermone sed non
scientia in omnibus autem manifestatus sum vobis
7 aut numquid peccatum feci me ipsum humilians
ut vos exaltemini quoniam gratis evangelium
Dei evangelizavi vobis **8** alias ecclesias expoliavi
accipiens stipendium ad ministerium vestrum **9**
et cum essem apud vos et egerem nulli onerosus
fui nam quod mihi deerat suppleverunt fratres qui
venerunt a Macedonia et in omnibus sine onere me
vobis servavi et servabo **10** est veritas Christi in
me quoniam haec gloria non infringetur in me in
regionibus Achaiae **11** quare quia non diligo vos
Deus scit **12** quod autem facio et faciam ut amputem
occasionem eorum qui volunt occasionem ut in quo
gloriantur inveniantur sicut et nos **13** nam eiusmodi
pseudoapostoli operarii subdoli transfigurantes se
in apostolos Christi **14** et non mirum ipse enim
Satanas transfigurat se in angelum lucis **15** non est
ergo magnum si ministri eius transfigurentur velut
ministri iustitiae quorum finis erit secundum opera
ipsorum **16** iterum dico ne quis me putet insipientem
alioquin velut insipientem accipite me ut et ego
modicum quid glorier **17** quod loquor non loquor
secundum Dominum sed quasi in insipientia in hac
substantia gloriae **18** quoniam multi gloriantur
secundum carnem et ego gloriabor **19** libenter enim
suffertis insipientes cum sitis ipsi sapientes **20**
sustinetis enim si quis vos in servitutem redigit si
quis devorat si quis accipit si quis extollitur si quis
in faciem vos caedit **21** secundum ignobilitatem
dico quasi nos infirmi fuerimus in quo quis audet
in insipientia dico audeo et ego **22** Hebraei sunt et
ego Israhelitae sunt et ego semen Abrahae sunt et
ego **23** ministri Christi sunt minus sapiens dico plus
ego in laboribus plurimis in carceribus abundantius
in plagis supra modum in mortibus frequenter **24** a
Iudaeis quinquies quadragenas una minus accepi
25 ter virgis caesus sum semel lapidatus sum ter
naufragium feci nocte et die in profundo maris fui
26 in itineribus saepe periculis fluminum periculis
latronum periculis ex genere periculis ex gentibus
periculis in civitate periculis in solitudine periculis
in mari periculis in falsis fratribus **27** in labore
et aerumna in vigiliis multis in fame et siti in
ieiuniis multis in frigore et nuditate **28** praeter
illa quae extrinsecus sunt instantia mea cotidiana
sollicitudo omnium ecclesiarum **29** quis infirmatur
et non infirmor quis scandalizatur et ego non uror
30 si gloriari oportet quae infirmitatis meae sunt
gloriabor **31** Deus et Pater Domini Iesu scit qui est
benedictus in saecula quod non mentior **(aiōn g165)** **32**
Damasci praepositus gentis Aretae regis custodiebat
civitatem Damascenorum ut me conprehenderet
33 et per fenestram in sporta dimissus sum per
murum et effugi manus eius

12 si gloriari oportet non expedit quidem veniam
autem ad visiones et revelationes Domini **2**
scio hominem in Christo ante annos quattuordecim
sive in corpore nescio sive extra corpus nescio Deus
scit raptum eiusmodi usque ad tertium caelum **3** et
scio huiusmodi hominem sive in corpore sive extra
corpus nescio Deus scit **4** quoniam raptus est in
paradisum et audivit arcana verba quae non licet
homini loqui **5** pro eiusmodi gloriabor pro me autem
nihil gloriabor nisi in infirmitatibus meis **6** nam et
si voluero gloriari non ero insipiens veritatem enim
dicam parco autem ne quis in me existimet supra id
quod videt me aut audit ex me **7** et ne magnitudo
revelationum extollat me datus est mihi stimulus
carnis meae angelus Satanae ut me colaphizet **8**
propter quod ter Dominum rogavi ut discederet a

me 9 et dixit mihi sufficit tibi gratia mea nam virtus
in infirmitate perficitur libenter igitur gloriabor in
infirmitatibus meis ut inhabitet in me virtus Christi
10 propter quod placeo mihi in infirmitatibus in
contumeliis in necessitatibus in persecutionibus
in angustiis pro Christo cum enim infirmor tunc
potens sum 11 factus sum insipiens vos me coegistis
ego enim debui a vobis commendari nihil enim
minus fui ab his qui sunt supra modum apostoli
tametsi nihil sum 12 signa tamen apostoli facta
sunt super vos in omni patientia signis et prodigiis
et virtutibus 13 quid est enim quod minus habuistis
prae ceteris ecclesiis nisi quod ego ipse non gravavi
vos donate mihi hanc iniuriam 14 ecce tertio
hoc paratus sum venire ad vos et non ero gravis
vobis non enim quaero quae vestra sunt sed vos
nec enim debent filii parentibus thesaurizare sed
parentes filiis 15 ego autem libentissime inpendam
et superinpendar ipse pro animabus vestris licet
plus vos diligens minus diligar 16 sed esto ego
vos non gravavi sed cum essem astutus dolo vos
cepi 17 numquid per aliquem eorum quos misi ad
vos circumveni vos 18 rogavi Titum et misi cum
illo fratrem numquid Titus vos circumvenit nonne
eodem spiritu ambulavimus nonne hisdem vestigiis
19 olim putatis quod excusemus nos apud vos coram
Deo in Christo loquimur omnia autem carissimi
propter vestram aedificationem 20 timeo enim
ne forte cum venero non quales volo inveniam
vos et ego inveniar a vobis qualem non vultis
ne forte contentiones aemulationes animositates
dissensiones detractiones susurrationes inflationes
seditiones sint inter vos 21 ne iterum cum venero
humiliet me Deus apud vos et lugeam multos ex his
qui ante peccaverunt et non egerunt paenitentiam
super inmunditia et fornicatione et inpudicitia
quam gesserunt

13 ecce tertio hoc venio ad vos in ore duorum vel
trium testium stabit omne verbum 2 praedixi
et praedico ut praesens bis et nunc absens his qui
ante peccaverunt et ceteris omnibus quoniam si
venero iterum non parcam 3 an experimentum
quaeritis eius qui in me loquitur Christi qui in vos
non infirmatur sed potens est in vobis 4 nam et si
crucifixus est ex infirmitate sed vivit ex virtute Dei
nam et nos infirmi sumus in illo sed vivemus cum
eo ex virtute Dei in vobis 5 vosmet ipsos temptate
si estis in fide ipsi vos probate an non cognoscitis
vos ipsos quia Christus Iesus in vobis est nisi forte
reprobi estis 6 spero autem quod cognoscetis quia
nos non sumus reprobi 7 oramus autem Deum ut
nihil mali faciatis non ut nos probati pareamus
sed ut vos quod bonum est faciatis nos autem
ut reprobi simus 8 non enim possumus aliquid
adversus veritatem sed pro veritate 9 gaudemus
enim quando nos infirmi sumus vos autem potentes
estis hoc et oramus vestram consummationem 10
ideo haec absens scribo ut non praesens durius agam
secundum potestatem quam Dominus dedit mihi in
aedificationem et non in destructionem 11 de cetero
fratres gaudete perfecti estote exhortamini idem
sapite pacem habete et Deus dilectionis et pacis erit
vobiscum 12 salutate invicem in osculo sancto 13
salutant vos sancti omnes 14 gratia Domini nostri
Iesu Christi et caritas Dei et communicatio Sancti
Spiritus cum omnibus vobis amen

Galatas

1 Paulus apostolus non ab hominibus neque per
hominem sed per Iesum Christum et Deum
Patrem qui suscitavit eum a mortuis **2** et qui mecum
sunt omnes fratres ecclesiis Galatiae **3** gratia vobis
et pax a Deo Patre et Domino nostro Iesu Christo
4 qui dedit semet ipsum pro peccatis nostris ut
eriperet nos de praesenti saeculo nequam secundum
voluntatem Dei et Patris nostri **(aiōn g165)** **5** cui est
gloria in saecula saeculorum amen **(aiōn g165)** **6** miror
quod sic tam cito transferimini ab eo qui vos vocavit
in gratiam Christi in aliud evangelium **7** quod
non est aliud nisi sunt aliqui qui vos conturbant
et volunt convertere evangelium Christi **8** sed
licet nos aut angelus de caelo evangelizet vobis
praeterquam quod evangelizavimus vobis anathema
sit **9** sicut praediximus et nunc iterum dico si quis
vobis evangelizaverit praeter id quod accepistis
anathema sit **10** modo enim hominibus suadeo
aut Deo aut quaero hominibus placere si adhuc
hominibus placerem Christi servus non essem **11**
notum enim vobis facio fratres evangelium quod
evangelizatum est a me quia non est secundum
hominem **12** neque enim ego ab homine accepi
illud neque didici sed per revelationem Iesu Christi
13 audistis enim conversationem meam aliquando
in iudaismo quoniam supra modum persequebar
ecclesiam Dei et expugnabam illam **14** et proficiebam
in iudaismo supra multos coetaneos in genere
meo abundantius aemulator existens paternarum
mearum traditionum **15** cum autem placuit ei qui
me segregavit de utero matris meae et vocavit
per gratiam suam **16** ut revelaret Filium suum in
me ut evangelizarem illum in gentibus continuo
non adquievi carni et sanguini **17** neque veni
Hierosolyma ad antecessores meos apostolos sed
abii in Arabiam et iterum reversus sum Damascum
18 deinde post annos tres veni Hierosolyma videre
Petrum et mansi apud eum diebus quindecim
19 alium autem apostolorum vidi neminem nisi
Iacobum fratrem Domini **20** quae autem scribo
vobis ecce coram Deo quia non mentior **21** deinde
veni in partes Syriae et Ciliciae **22** eram autem
ignotus facie ecclesiis Iudaeae quae erant in Christo
23 tantum autem auditum habebant quoniam qui
persequebatur nos aliquando nunc evangelizat
fidem quam aliquando expugnabat **24** et in me
clarificabant Deum

2 deinde post annos quattuordecim iterum ascendi
Hierosolyma cum Barnaba adsumpto et Tito **2**
ascendi autem secundum revelationem et contuli
cum illis evangelium quod praedico in gentibus
seorsum autem his qui videbantur ne forte in
vacuum currerem aut cucurrissem **3** sed neque
Titus qui mecum erat cum esset gentilis conpulsus
est circumcidi **4** sed propter subintroductos falsos
fratres qui subintroierunt explorare libertatem
nostram quam habemus in Christo Iesu ut nos in
servitutem redigerent **5** quibus neque ad horam
cessimus subiectioni ut veritas evangelii permaneat
apud vos **6** ab his autem qui videbantur esse
aliquid quales aliquando fuerint nihil mea interest
Deus personam hominis non accipit mihi enim
qui videbantur nihil contulerunt **7** sed e contra
cum vidissent quod creditum est mihi evangelium
praeputii sicut Petro circumcisionis **8** qui enim
operatus est Petro in apostolatum circumcisionis
operatus est et mihi inter gentes **9** et cum
cognovissent gratiam quae data est mihi Iacobus
et Cephas et Iohannes qui videbantur columnae
esse dextras dederunt mihi et Barnabae societatis
ut nos in gentes ipsi autem in circumcisionem
10 tantum ut pauperum memores essemus quod
etiam sollicitus fui hoc ipsum facere **11** cum autem
venisset Cephas Antiochiam in faciem ei restiti quia
reprehensibilis erat **12** prius enim quam venirent
quidam ab Iacobo cum gentibus edebat cum autem
venissent subtrahebat et segregabat se timens
eos qui ex circumcisione erant **13** et simulationi
eius consenserunt ceteri Iudaei ita ut et Barnabas
duceretur ab eis in illa simulatione **14** sed cum
vidissem quod non recte ambularent ad veritatem
evangelii dixi Cephae coram omnibus si tu cum
Iudaeus sis gentiliter et non iudaice vivis quomodo
gentes cogis iudaizare **15** nos natura Iudaei et non
ex gentibus peccatores **16** scientes autem quod non
iustificatur homo ex operibus legis nisi per fidem
Iesu Christi et nos in Christo Iesu credidimus ut
iustificemur ex fide Christi et non ex operibus legis
propter quod ex operibus legis non iustificabitur
omnis caro **17** quod si quaerentes iustificari in
Christo inventi sumus et ipsi peccatores numquid
Christus peccati minister est absit **18** si enim quae
destruxi haec iterum aedifico praevaricatorem me
constituo **19** ego enim per legem legi mortuus sum
ut Deo vivam Christo confixus sum cruci **20** vivo
autem iam non ego vivit vero in me Christus quod
autem nunc vivo in carne in fide vivo Filii Dei qui
dilexit me et tradidit se ipsum pro me **21** non abicio
gratiam Dei si enim per legem iustitia ergo Christus
gratis mortuus est

3 o insensati Galatae quis vos fascinavit ante
quorum oculos Iesus Christus proscriptus est

crucifixus 2 hoc solum volo a vobis discere ex
operibus legis Spiritum accepistis an ex auditu
fidei 3 sic stulti estis cum Spiritu coeperitis nunc
carne consummamini 4 tanta passi estis sine
causa si tamen sine causa 5 qui ergo tribuit
vobis Spiritum et operatur virtutes in vobis ex
operibus legis an ex auditu fidei 6 sicut Abraham
credidit Deo et reputatum est ei ad iustitiam 7
cognoscitis ergo quia qui ex fide sunt hii sunt
filii Abrahae 8 providens autem scriptura quia ex
fide iustificat gentes Deus praenuntiavit Abrahae
quia benedicentur in te omnes gentes 9 igitur
qui ex fide sunt benedicentur cum fideli Abraham
10 quicumque enim ex operibus legis sunt sub
maledicto sunt scriptum est enim maledictus omnis
qui non permanserit in omnibus quae scripta sunt
in libro legis ut faciat ea 11 quoniam autem in lege
nemo iustificatur apud Deum manifestum est quia
iustus ex fide vivit 12 lex autem non est ex fide sed
qui fecerit ea vivet in illis 13 Christus nos redemit
de maledicto legis factus pro nobis maledictum
quia scriptum est maledictus omnis qui pendet in
ligno 14 ut in gentibus benedictio Abrahae fieret in
Christo Iesu ut pollicitationem Spiritus accipiamus
per fidem 15 fratres secundum hominem dico
tamen hominis confirmatum testamentum nemo
spernit aut superordinat 16 Abrahae dictae sunt
promissiones et semini eius non dicit et seminibus
quasi in multis sed quasi in uno et semini tuo
qui est Christus 17 hoc autem dico testamentum
confirmatum a Deo quae post quadringentos et
triginta annos facta est lex non irritam facit ad
evacuandam promissionem 18 nam si ex lege
hereditas iam non ex repromissione Abrahae autem
per promissionem donavit Deus 19 quid igitur lex
propter transgressiones posita est donec veniret
semen cui promiserat ordinata per angelos in manu
mediatoris 20 mediator autem unius non est Deus
autem unus est 21 lex ergo adversus promissa Dei
absit si enim data esset lex quae posset vivificare
vere ex lege esset iustitia 22 sed conclusit scriptura
omnia sub peccato ut promissio ex fide Iesu Christi
daretur credentibus 23 prius autem quam veniret
fides sub lege custodiebamur conclusi in eam fidem
quae revelanda erat 24 itaque lex pedagogus noster
fuit in Christo ut ex fide iustificemur 25 at ubi venit
fides iam non sumus sub pedagogo 26 omnes enim
filii Dei estis per fidem in Christo Iesu 27 quicumque
enim in Christo baptizati estis Christum induistis
28 non est Iudaeus neque Graecus non est servus
neque liber non est masculus neque femina omnes
enim vos unum estis in Christo Iesu 29 si autem
vos Christi ergo Abrahae semen estis secundum
promissionem heredes

4 dico autem quanto tempore heres parvulus est
nihil differt servo cum sit dominus omnium 2 sed
sub tutoribus est et actoribus usque ad praefinitum
tempus a patre 3 ita et nos cum essemus parvuli sub
elementis mundi eramus servientes 4 at ubi venit
plenitudo temporis misit Deus Filium suum factum
ex muliere factum sub lege 5 ut eos qui sub lege erant
redimeret ut adoptionem filiorum reciperemus 6
quoniam autem estis filii misit Deus Spiritum Filii
sui in corda nostra clamantem Abba Pater 7 itaque
iam non es servus sed filius quod si filius et heres
per Deum 8 sed tunc quidem ignorantes Deum
his qui natura non sunt dii serviebatis 9 nunc
autem cum cognoveritis Deum immo cogniti sitis
a Deo quomodo convertimini iterum ad infirma
et egena elementa quibus denuo servire vultis 10
dies observatis et menses et tempora et annos
11 timeo vos ne forte sine causa laboraverim in
vobis 12 estote sicut et ego quia et ego sicut vos
fratres obsecro vos nihil me laesistis 13 scitis autem
quia per infirmitatem carnis evangelizavi vobis iam
pridem 14 et temptationem vestram in carne mea
non sprevistis neque respuistis sed sicut angelum
Dei excepistis me sicut Christum Iesum 15 ubi est
ergo beatitudo vestra testimonium enim perhibeo
vobis quia si fieri posset oculos vestros eruissetis et
dedissetis mihi 16 ergo inimicus vobis factus sum
verum dicens vobis 17 aemulantur vos non bene sed
excludere vos volunt ut illos aemulemini 18 bonum
autem aemulamini in bono semper et non tantum
cum praesens sum apud vos 19 filioli mei quos
iterum parturio donec formetur Christus in vobis
20 vellem autem esse apud vos modo et mutare
vocem meam quoniam confundor in vobis 21 dicite
mihi qui sub lege vultis esse legem non legistis 22
scriptum est enim quoniam Abraham duos filios
habuit unum de ancilla et unum de libera 23 sed qui
de ancilla secundum carnem natus est qui autem
de libera per repromissionem 24 quae sunt per
allegoriam dicta haec enim sunt duo testamenta
unum quidem a monte Sina in servitutem generans
quae est Agar 25 Sina enim mons est in Arabia
qui coniunctus est ei quae nunc est Hierusalem et
servit cum filiis eius 26 illa autem quae sursum
est Hierusalem libera est quae est mater nostra 27
scriptum est enim laetare sterilis quae non paris
erumpe et exclama quae non parturis quia multi
filii desertae magis quam eius quae habet virum 28
nos autem fratres secundum Isaac promissionis filii
sumus 29 sed quomodo tunc qui secundum carnem

natus fuerat persequebatur eum qui secundum
spiritum ita et nunc **30** sed quid dicit scriptura
eice ancillam et filium eius non enim heres erit
filius ancillae cum filio liberae **31** itaque fratres non
sumus ancillae filii sed liberae qua libertate nos
Christus liberavit

5 state et nolite iterum iugo servitutis contineri
2 ecce ego Paulus dico vobis quoniam si
circumcidamini Christus vobis nihil proderit **3**
testificor autem rursum omni homini circumcidenti
se quoniam debitor est universae legis faciendae **4**
evacuati estis a Christo qui in lege iustificamini a
gratia excidistis **5** nos enim spiritu ex fide spem
iustitiae expectamus **6** nam in Christo Iesu neque
circumcisio aliquid valet neque praeputium sed fides
quae per caritatem operatur **7** currebatis bene quis
vos inpedivit veritati non oboedire **8** persuasio non
est ex eo qui vocat vos **9** modicum fermentum totam
massam corrumpit **10** ego confido in vobis in Domino
quod nihil aliud sapietis qui autem conturbat vos
portabit iudicium quicumque est ille **11** ego autem
fratres si circumcisionem adhuc praedico quid
adhuc persecutionem patior ergo evacuatum est
scandalum crucis **12** utinam et abscidantur qui vos
conturbant **13** vos enim in libertatem vocati estis
fratres tantum ne libertatem in occasionem detis
carnis sed per caritatem servite invicem **14** omnis
enim lex in uno sermone impletur diliges proximum
tuum sicut te ipsum **15** quod si invicem mordetis et
comeditis videte ne ab invicem consumamini **16**
dico autem spiritu ambulate et desiderium carnis
non perficietis **17** caro enim concupiscit adversus
spiritum spiritus autem adversus carnem haec
enim invicem adversantur ut non quaecumque
vultis illa faciatis **18** quod si spiritu ducimini non
estis sub lege **19** manifesta autem sunt opera
carnis quae sunt fornicatio inmunditia luxuria **20**
idolorum servitus veneficia inimicitiae contentiones
aemulationes irae rixae dissensiones sectae **21**
invidiae homicidia ebrietates comesationes et his
similia quae praedico vobis sicut praedixi quoniam
qui talia agunt regnum Dei non consequentur **22**
fructus autem Spiritus est caritas gaudium pax
longanimitas bonitas benignitas **23** fides modestia
continentia adversus huiusmodi non est lex **24** qui
autem sunt Christi carnem crucifixerunt cum vitiis
et concupiscentiis **25** si vivimus spiritu spiritu et
ambulemus **26** non efficiamur inanis gloriae cupidi
invicem provocantes invicem invidentes

6 fratres et si praeoccupatus fuerit homo in
aliquo delicto vos qui spiritales estis huiusmodi
instruite in spiritu lenitatis considerans te ipsum
ne et tu tempteris **2** alter alterius onera portate
et sic adimplebitis legem Christi **3** nam si quis
existimat se aliquid esse cum sit nihil ipse se
seducit **4** opus autem suum probet unusquisque
et sic in semet ipso tantum gloriam habebit et
non in altero **5** unusquisque enim onus suum
portabit **6** communicet autem is qui catecizatur
verbum ei qui se catecizat in omnibus bonis **7** nolite
errare Deus non inridetur quae enim seminaverit
homo haec et metet **8** quoniam qui seminat in
carne sua de carne et metet corruptionem qui
autem seminat in spiritu de spiritu metet vitam
aeternam **(aiōnios g166)** **9** bonum autem facientes
non deficiamus tempore enim suo metemus non
deficientes **10** ergo dum tempus habemus operemur
bonum ad omnes maxime autem ad domesticos
fidei **11** videte qualibus litteris scripsi vobis mea
manu **12** quicumque volunt placere in carne hii
cogunt vos circumcidi tantum ut crucis Christi
persecutionem non patiantur **13** neque enim qui
circumciduntur legem custodiunt sed volunt vos
circumcidi ut in carne vestra glorientur **14** mihi
autem absit gloriari nisi in cruce Domini nostri Iesu
Christi per quem mihi mundus crucifixus est et ego
mundo **15** in Christo enim Iesu neque circumcisio
aliquid valet neque praeputium sed nova creatura
16 et quicumque hanc regulam secuti fuerint pax
super illos et misericordia et super Israhel Dei **17** de
cetero nemo mihi molestus sit ego enim stigmata
Iesu in corpore meo porto **18** gratia Domini nostri
Iesu Christi cum spiritu vestro fratres amen

Ephesios

1 Paulus apostolus Christi Iesu per voluntatem Dei
sanctis omnibus qui sunt Ephesi et fidelibus in
Christo Iesu **2** gratia vobis et pax a Deo Patre nostro
et Domino Iesu Christo **3** benedictus Deus et Pater
Domini nostri Iesu Christi qui benedixit nos in omni
benedictione spiritali in caelestibus in Christo **4**
sicut elegit nos in ipso ante mundi constitutionem
ut essemus sancti et inmaculati in conspectu eius
in caritate **5** qui praedestinavit nos in adoptionem
filiorum per Iesum Christum in ipsum secundum
propositum voluntatis suae **6** in laudem gloriae
gratiae suae in qua gratificavit nos in dilecto **7**
in quo habemus redemptionem per sanguinem
eius remissionem peccatorum secundum divitias
gratiae eius **8** quae superabundavit in nobis in
omni sapientia et prudentia **9** ut notum faceret
nobis sacramentum voluntatis suae secundum
bonum placitum eius quod proposuit in eo **10** in
dispensationem plenitudinis temporum instaurare
omnia in Christo quae in caelis et quae in terra
sunt in ipso **11** in quo etiam sorte vocati sumus
praedestinati secundum propositum eius qui omnia
operatur secundum consilium voluntatis suae **12** ut
simus in laudem gloriae eius qui ante speravimus
in Christo **13** in quo et vos cum audissetis
verbum veritatis evangelium salutis vestrae in
quo et credentes signati estis Spiritu promissionis
Sancto **14** qui est pignus hereditatis nostrae in
redemptionem adquisitionis in laudem gloriae
ipsius **15** propterea et ego audiens fidem vestram
quae est in Domino Iesu et dilectionem in omnes
sanctos **16** non cesso gratias agens pro vobis
memoriam vestri faciens in orationibus meis **17**
ut Deus Domini nostri Iesu Christi Pater gloriae
det vobis spiritum sapientiae et revelationis in
agnitione eius **18** inluminatos oculos cordis vestri
ut sciatis quae sit spes vocationis eius quae divitiae
gloriae hereditatis eius in sanctis **19** et quae
sit supereminens magnitudo virtutis eius in nos
qui credidimus secundum operationem potentiae
virtutis eius **20** quam operatus est in Christo
suscitans illum a mortuis et constituens ad dexteram
suam in caelestibus **21** supra omnem principatum et
potestatem et virtutem et dominationem et omne
nomen quod nominatur non solum in hoc saeculo
sed et in futuro **(aiōn g165)** **22** et omnia subiecit sub
pedibus eius et ipsum dedit caput supra omnia
ecclesiae **23** quae est corpus ipsius plenitudo eius
qui omnia in omnibus adimpletur

2 et vos cum essetis mortui delictis et peccatis
vestris **2** in quibus aliquando ambulastis
secundum saeculum mundi huius secundum
principem potestatis aeris huius spiritus qui nunc
operatur in filios diffidentiae **(aiōn g165)** **3** in quibus
et nos omnes aliquando conversati sumus in
desideriis carnis nostrae facientes voluntates carnis
et cogitationum et eramus natura filii irae sicut et
ceteri **4** Deus autem qui dives est in misericordia
propter nimiam caritatem suam qua dilexit nos **5**
et cum essemus mortui peccatis convivificavit nos
Christo gratia estis salvati **6** et conresuscitavit et
consedere fecit in caelestibus in Christo Iesu **7** ut
ostenderet in saeculis supervenientibus abundantes
divitias gratiae suae in bonitate super nos in Christo
Iesu **(aiōn g165)** **8** gratia enim estis salvati per fidem
et hoc non ex vobis Dei enim donum est **9** non ex
operibus ut ne quis glorietur **10** ipsius enim sumus
factura creati in Christo Iesu in operibus bonis quae
praeparavit Deus ut in illis ambulemus **11** propter
quod memores estote quod aliquando vos gentes in
carne qui dicimini praeputium ab ea quae dicitur
circumcisio in carne manufacta **12** quia eratis illo
in tempore sine Christo alienati a conversatione
Israhel et hospites testamentorum promissionis
spem non habentes et sine Deo in mundo **13** nunc
autem in Christo Iesu vos qui aliquando eratis longe
facti estis prope in sanguine Christi **14** ipse est
enim pax nostra qui fecit utraque unum et medium
parietem maceriae solvens inimicitiam in carne sua
15 legem mandatorum decretis evacuans ut duos
condat in semet ipsum in unum novum hominem
faciens pacem **16** et reconciliet ambos in uno
corpore Deo per crucem interficiens inimicitiam
in semet ipso **17** et veniens evangelizavit pacem
vobis qui longe fuistis et pacem his qui prope **18**
quoniam per ipsum habemus accessum ambo in uno
Spiritu ad Patrem **19** ergo iam non estis hospites et
advenae sed estis cives sanctorum et domestici Dei
20 superaedificati super fundamentum apostolorum
et prophetarum ipso summo angulari lapide Christo
Iesu **21** in quo omnis aedificatio constructa crescit
in templum sanctum in Domino **22** in quo et vos
coaedificamini in habitaculum Dei in Spiritu

3 huius rei gratia ego Paulus vinctus Christi
Iesu pro vobis gentibus **2** si tamen audistis
dispensationem gratiae Dei quae data est mihi in
vobis **3** quoniam secundum revelationem notum
mihi factum est sacramentum sicut supra scripsi
in brevi **4** prout potestis legentes intellegere
prudentiam meam in mysterio Christi **5** quod aliis
generationibus non est agnitum filiis hominum

sicuti nunc revelatum est sanctis apostolis eius
et prophetis in Spiritu 6 esse gentes coheredes
et concorporales et conparticipes promissionis in
Christo Iesu per evangelium 7 cuius factus sum
minister secundum donum gratiae Dei quae data
est mihi secundum operationem virtutis eius 8
mihi omnium sanctorum minimo data est gratia
haec in gentibus evangelizare ininvestigabiles
divitias Christi 9 et inluminare omnes quae sit
dispensatio sacramenti absconditi a saeculis in
Deo qui omnia creavit (aiōn g165) 10 ut innotescat
principibus et potestatibus in caelestibus per
ecclesiam multiformis sapientia Dei 11 secundum
praefinitionem saeculorum quam fecit in Christo
Iesu Domino nostro (aiōn g165) 12 in quo habemus
fiduciam et accessum in confidentia per fidem eius
13 propter quod peto ne deficiatis in tribulationibus
meis pro vobis quae est gloria vestra 14 huius rei
gratia flecto genua mea ad Patrem Domini nostri
Iesu Christi 15 ex quo omnis paternitas in caelis et in
terra nominatur 16 ut det vobis secundum divitias
gloriae suae virtute corroborari per Spiritum eius in
interiore homine 17 habitare Christum per fidem in
cordibus vestris in caritate radicati et fundati 18 ut
possitis conprehendere cum omnibus sanctis quae
sit latitudo et longitudo et sublimitas et profundum
19 scire etiam supereminentem scientiae caritatem
Christi ut impleamini in omnem plenitudinem
Dei 20 ei autem qui potens est omnia facere
superabundanter quam petimus aut intellegimus
secundum virtutem quae operatur in nobis 21
ipsi gloria in ecclesia et in Christo Iesu in omnes
generationes saeculi saeculorum amen (aiōn g165)

4 obsecro itaque vos ego vinctus in Domino ut
digne ambuletis vocatione qua vocati estis 2 cum
omni humilitate et mansuetudine cum patientia
subportantes invicem in caritate 3 solliciti servare
unitatem spiritus in vinculo pacis 4 unum corpus et
unus spiritus sicut vocati estis in una spe vocationis
vestrae 5 unus Dominus una fides unum baptisma
6 unus Deus et Pater omnium qui super omnes
et per omnia et in omnibus nobis 7 unicuique
autem nostrum data est gratia secundum mensuram
donationis Christi 8 propter quod dicit ascendens
in altum captivam duxit captivitatem dedit dona
hominibus 9 quod autem ascendit quid est nisi quia
et descendit primum in inferiores partes terrae 10
qui descendit ipse est et qui ascendit super omnes
caelos ut impleret omnia 11 et ipse dedit quosdam
quidem apostolos quosdam autem prophetas alios
vero evangelistas alios autem pastores et doctores 12
ad consummationem sanctorum in opus ministerii
in aedificationem corporis Christi 13 donec
occurramus omnes in unitatem fidei et agnitionis
Filii Dei in virum perfectum in mensuram aetatis
plenitudinis Christi 14 ut iam non simus parvuli
fluctuantes et circumferamur omni vento doctrinae
in nequitia hominum in astutia ad circumventionem
erroris 15 veritatem autem facientes in caritate
crescamus in illo per omnia qui est caput Christus
16 ex quo totum corpus conpactum et conexum per
omnem iuncturam subministrationis secundum
operationem in mensuram uniuscuiusque membri
augmentum corporis facit in aedificationem sui in
caritate 17 hoc igitur dico et testificor in Domino
ut iam non ambuletis sicut gentes ambulant in
vanitate sensus sui 18 tenebris obscuratum habentes
intellectum alienati a vita Dei per ignorantiam quae
est in illis propter caecitatem cordis ipsorum 19 qui
desperantes semet ipsos tradiderunt inpudicitiae
in operationem inmunditiae omnis in avaritia 20
vos autem non ita didicistis Christum 21 si tamen
illum audistis et in ipso edocti estis sicut est
veritas in Iesu 22 deponere vos secundum pristinam
conversationem veterem hominem qui corrumpitur
secundum desideria erroris 23 renovamini autem
spiritu mentis vestrae 24 et induite novum hominem
qui secundum Deum creatus est in iustitia et
sanctitate veritatis 25 propter quod deponentes
mendacium loquimini veritatem unusquisque cum
proximo suo quoniam sumus invicem membra
26 irascimini et nolite peccare sol non occidat
super iracundiam vestram 27 nolite locum dare
diabolo 28 qui furabatur iam non furetur magis
autem laboret operando manibus quod bonum est
ut habeat unde tribuat necessitatem patienti 29
omnis sermo malus ex ore vestro non procedat sed
si quis bonus ad aedificationem oportunitatis ut
det gratiam audientibus 30 et nolite contristare
Spiritum Sanctum Dei in quo signati estis in
die redemptionis 31 omnis amaritudo et ira et
indignatio et clamor et blasphemia tollatur a vobis
cum omni malitia 32 estote autem invicem benigni
misericordes donantes invicem sicut et Deus in
Christo donavit nobis

5 estote ergo imitatores Dei sicut filii carissimi 2
et ambulate in dilectione sicut et Christus dilexit
nos et tradidit se ipsum pro nobis oblationem et
hostiam Deo in odorem suavitatis 3 fornicatio autem
et omnis inmunditia aut avaritia nec nominetur
in vobis sicut decet sanctos 4 aut turpitudo aut
stultiloquium aut scurrilitas quae ad rem non
pertinent sed magis gratiarum actio 5 hoc enim
scitote intellegentes quod omnis fornicator aut

inmundus aut avarus quod est idolorum servitus
non habet hereditatem in regno Christi et Dei **6**
nemo vos seducat inanibus verbis propter haec enim
venit ira Dei in filios diffidentiae **7** nolite ergo effici
participes eorum **8** eratis enim aliquando tenebrae
nunc autem lux in Domino ut filii lucis ambulate **9**
fructus enim lucis est in omni bonitate et iustitia et
veritate **10** probantes quid sit beneplacitum Deo
11 et nolite communicare operibus infructuosis
tenebrarum magis autem et redarguite **12** quae enim
in occulto fiunt ab ipsis turpe est et dicere **13** omnia
autem quae arguuntur a lumine manifestantur
omne enim quod manifestatur lumen est **14** propter
quod dicit surge qui dormis et exsurge a mortuis et
inluminabit tibi Christus **15** videte itaque fratres
quomodo caute ambuletis non quasi insipientes
sed ut sapientes **16** redimentes tempus quoniam
dies mali sunt **17** propterea nolite fieri inprudentes
sed intellegentes quae sit voluntas Domini **18**
et nolite inebriari vino in quo est luxuria sed
implemini Spiritu **19** loquentes vobismet ipsis in
psalmis et hymnis et canticis spiritalibus cantantes
et psallentes in cordibus vestris Domino **20** gratias
agentes semper pro omnibus in nomine Domini
nostri Iesu Christi Deo et Patri **21** subiecti invicem
in timore Christi **22** mulieres viris suis subditae sint
sicut Domino **23** quoniam vir caput est mulieris sicut
Christus caput est ecclesiae ipse salvator corporis
24 sed ut ecclesia subiecta est Christo ita et mulieres
viris suis in omnibus **25** viri diligite uxores sicut
et Christus dilexit ecclesiam et se ipsum tradidit
pro ea **26** ut illam sanctificaret mundans lavacro
aquae in verbo **27** ut exhiberet ipse sibi gloriosam
ecclesiam non habentem maculam aut rugam aut
aliquid eiusmodi sed ut sit sancta et inmaculata **28**
ita et viri debent diligere uxores suas ut corpora
sua qui suam uxorem diligit se ipsum diligit **29**
nemo enim umquam carnem suam odio habuit sed
nutrit et fovet eam sicut et Christus ecclesiam **30**
quia membra sumus corporis eius de carne eius
et de ossibus eius **31** propter hoc relinquet homo
patrem et matrem suam et adherebit uxori suae
et erunt duo in carne una **32** sacramentum hoc
magnum est ego autem dico in Christo et in ecclesia
33 verumtamen et vos singuli unusquisque suam
uxorem sicut se ipsum diligat uxor autem ut timeat
virum

6 filii oboedite parentibus vestris in Domino hoc
enim est iustum **2** honora patrem tuum et
matrem quod est mandatum primum in promissione
3 ut bene sit tibi et sis longevus super terram **4**
et patres nolite ad iracundiam provocare filios
vestros sed educate illos in disciplina et correptione
Domini **5** servi oboedite dominis carnalibus cum
timore et tremore in simplicitate cordis vestri
sicut Christo **6** non ad oculum servientes quasi
hominibus placentes sed ut servi Christi facientes
voluntatem Dei ex animo **7** cum bona voluntate
servientes sicut Domino et non hominibus **8**
scientes quoniam unusquisque quodcumque fecerit
bonum hoc percipiet a Domino sive servus sive
liber **9** et domini eadem facite illis remittentes
minas scientes quia et illorum et vester Dominus
est in caelis et personarum acceptio non est
apud eum **10** de cetero fratres confortamini in
Domino et in potentia virtutis eius **11** induite
vos arma Dei ut possitis stare adversus insidias
diaboli **12** quia non est nobis conluctatio adversus
carnem et sanguinem sed adversus principes et
potestates adversus mundi rectores tenebrarum
harum contra spiritalia nequitiae in caelestibus **(aiōn
g165)** **13** propterea accipite armaturam Dei ut possitis
resistere in die malo et omnibus perfectis stare
14 state ergo succincti lumbos vestros in veritate
et induti loricam iustitiae **15** et calciati pedes
in praeparatione evangelii pacis **16** in omnibus
sumentes scutum fidei in quo possitis omnia tela
nequissimi ignea extinguere **17** et galeam salutis
adsumite et gladium Spiritus quod est verbum Dei
18 per omnem orationem et obsecrationem orantes
omni tempore in Spiritu et in ipso vigilantes in
omni instantia et obsecratione pro omnibus sanctis
19 et pro me ut detur mihi sermo in apertione oris
mei cum fiducia notum facere mysterium evangelii
20 pro quo legatione fungor in catena ita ut in ipso
audeam prout oportet me loqui **21** ut autem et
vos sciatis quae circa me sunt quid agam omnia
nota vobis faciet Tychicus carissimus frater et
fidelis minister in Domino **22** quem misi ad vos in
hoc ipsum ut cognoscatis quae circa nos sunt et
consoletur corda vestra **23** pax fratribus et caritas
cum fide a Deo Patre et Domino Iesu Christo **24**
gratia cum omnibus qui diligunt Dominum nostrum
Iesum Christum in incorruptione

Philippenses

1 Paulus et Timotheus servi Iesu Christi omnibus
sanctis in Christo Iesu qui sunt Philippis cum
episcopis et diaconis **2** gratia vobis et pax a Deo
Patre nostro et Domino Iesu Christo **3** gratias ago
Deo meo in omni memoria vestri **4** semper in cunctis
orationibus meis pro omnibus vobis cum gaudio
deprecationem faciens **5** super communicatione
vestra in evangelio a prima die usque nunc **6**
confidens hoc ipsum quia qui coepit in vobis opus
bonum perficiet usque in diem Christi Iesu **7** sicut
est mihi iustum hoc sentire pro omnibus vobis eo
quod habeam in corde vos et in vinculis meis et
in defensione et confirmatione evangelii socios
gaudii mei omnes vos esse **8** testis enim mihi est
Deus quomodo cupiam omnes vos in visceribus
Christi Iesu **9** et hoc oro ut caritas vestra magis
ac magis abundet in scientia et omni sensu **10** ut
probetis potiora ut sitis sinceres et sine offensa in
diem Christi **11** repleti fructu iustitiae per Christum
Iesum in gloriam et laudem Dei **12** scire autem
vos volo fratres quia quae circa me sunt magis ad
profectum venerunt evangelii **13** ita ut vincula
mea manifesta fierent in Christo in omni praetorio
et in ceteris omnibus **14** et plures e fratribus in
Domino confidentes vinculis meis abundantius
audere sine timore verbum Dei loqui **15** quidam
quidem et propter invidiam et contentionem
quidam autem et propter bonam voluntatem
Christum praedicant **16** quidam ex caritate scientes
quoniam in defensionem evangelii positus sum **17**
quidam autem ex contentione Christum adnuntiant
non sincere existimantes pressuram se suscitare
vinculis meis **18** quid enim dum omni modo
sive per occasionem sive per veritatem Christus
adnuntiatur et in hoc gaudeo sed et gaudebo **19**
scio enim quia hoc mihi proveniet in salutem per
vestram orationem et subministrationem Spiritus
Iesu Christi **20** secundum expectationem et spem
meam quia in nullo confundar sed in omni fiducia
sicut semper et nunc magnificabitur Christus in
corpore meo sive per vitam sive per mortem **21**
mihi enim vivere Christus est et mori lucrum **22**
quod si vivere in carne hic mihi fructus operis
est et quid eligam ignoro **23** coartor autem e
duobus desiderium habens dissolvi et cum Christo
esse multo magis melius **24** permanere autem in
carne magis necessarium est propter vos **25** et hoc
confidens scio quia manebo et permanebo omnibus
vobis ad profectum vestrum et gaudium fidei **26** ut
gratulatio vestra abundet in Christo Iesu in me per
meum adventum iterum ad vos **27** tantum digne
evangelio Christi conversamini ut sive cum venero
et videro vos sive absens audiam de vobis quia
stetistis uno spiritu unianimes conlaborantes fide
evangelii **28** et in nullo terreamini ab adversariis
quae est illis causa perditionis vobis autem salutis
et hoc a Deo **29** quia vobis donatum est pro Christo
non solum ut in eum credatis sed ut etiam pro illo
patiamini **30** eundem certamen habentes qualem et
vidistis in me et nunc audistis de me

2 si qua ergo consolatio in Christo si quod solacium
caritatis si qua societas spiritus si quid viscera
et miserationes **2** implete gaudium meum ut idem
sapiatis eandem caritatem habentes unianimes id
ipsum sentientes **3** nihil per contentionem neque
per inanem gloriam sed in humilitate superiores
sibi invicem arbitrantes **4** non quae sua sunt singuli
considerantes sed et ea quae aliorum **5** hoc enim
sentite in vobis quod et in Christo Iesu **6** qui cum
in forma Dei esset non rapinam arbitratus est esse
se aequalem Deo **7** sed semet ipsum exinanivit
formam servi accipiens in similitudinem hominum
factus et habitu inventus ut homo **8** humiliavit
semet ipsum factus oboediens usque ad mortem
mortem autem crucis **9** propter quod et Deus illum
exaltavit et donavit illi nomen super omne nomen
10 ut in nomine Iesu omne genu flectat caelestium
et terrestrium et infernorum **11** et omnis lingua
confiteatur quia Dominus Iesus Christus in gloria
est Dei Patris **12** itaque carissimi mei sicut semper
oboedistis non ut in praesentia mei tantum sed
multo magis nunc in absentia mea cum metu et
tremore vestram salutem operamini **13** Deus est
enim qui operatur in vobis et velle et perficere
pro bona voluntate **14** omnia autem facite sine
murmurationibus et haesitationibus **15** ut sitis sine
querella et simplices filii Dei sine reprehensione
in medio nationis pravae et perversae inter quos
lucetis sicut luminaria in mundo **16** verbum vitae
continentes ad gloriam meam in die Christi quia
non in vacuum cucurri neque in vacuum laboravi
17 sed et si immolor supra sacrificium et obsequium
fidei vestrae gaudeo et congratulor omnibus vobis
18 id ipsum autem et vos gaudete et congratulamini
mihi **19** spero autem in Domino Iesu Timotheum
cito me mittere ad vos ut et ego bono animo sim
cognitis quae circa vos sunt **20** neminem enim
habeo tam unianimem qui sincera affectione pro
vobis sollicitus sit **21** omnes enim sua quaerunt
non quae sunt Christi Iesu **22** experimentum autem
eius cognoscite quoniam sicut patri filius mecum
servivit in evangelium **23** hunc igitur spero me

mittere mox ut videro quae circa me sunt **24** confido
autem in Domino quoniam et ipse veniam ad vos
cito **25** necessarium autem existimavi Epafroditum
fratrem et cooperatorem et commilitonem meum
vestrum autem apostolum et ministrum necessitatis
meae mittere ad vos **26** quoniam quidem omnes
vos desiderabat et maestus erat propterea quod
audieratis illum infirmatum **27** nam et infirmatus
est usque ad mortem sed Deus misertus est eius
non solum autem eius verum etiam et mei ne
tristitiam super tristitiam haberem **28** festinantius
ergo misi illum ut viso eo iterum gaudeatis et ego
sine tristitia sim **29** excipite itaque illum cum omni
gaudio in Domino et eiusmodi cum honore habetote
30 quoniam propter opus Christi usque ad mortem
accessit tradens animam suam ut impleret id quod
ex vobis deerat erga meum obsequium

3 de cetero fratres mei gaudete in Domino eadem
vobis scribere mihi quidem non pigrum vobis
autem necessarium **2** videte canes videte malos
operarios videte concisionem **3** nos enim sumus
circumcisio qui spiritu Deo servimus et gloriamur
in Christo Iesu et non in carne fiduciam habentes **4**
quamquam ego habeam confidentiam et in carne
si quis alius videtur confidere in carne ego magis
5 circumcisus octava die ex genere Israhel de
tribu Beniamin Hebraeus ex Hebraeis secundum
legem Pharisaeus **6** secundum aemulationem
persequens ecclesiam Dei secundum iustitiam quae
in lege est conversatus sine querella **7** sed quae
mihi fuerunt lucra haec arbitratus sum propter
Christum detrimenta **8** verumtamen existimo omnia
detrimentum esse propter eminentem scientiam
Iesu Christi Domini mei propter quem omnia
detrimentum feci et arbitror ut stercora ut Christum
lucri faciam **9** et inveniar in illo non habens meam
iustitiam quae ex lege est sed illam quae ex fide
est Christi quae ex Deo est iustitia in fide **10** ad
agnoscendum illum et virtutem resurrectionis eius
et societatem passionum illius configuratus morti
eius **11** si quo modo occurram ad resurrectionem
quae est ex mortuis **12** non quod iam acceperim aut
iam perfectus sim sequor autem si conprehendam
in quo et conprehensus sum a Christo Iesu **13** fratres
ego me non arbitror conprehendisse unum autem
quae quidem retro sunt obliviscens ad ea vero quae
sunt in priora extendens me **14** ad destinatum
persequor ad bravium supernae vocationis Dei
in Christo Iesu **15** quicumque ergo perfecti hoc
sentiamus et si quid aliter sapitis et hoc vobis Deus
revelabit **16** verumtamen ad quod pervenimus ut
idem sapiamus et in eadem permaneamus regula **17**
imitatores mei estote fratres et observate eos qui ita
ambulant sicut habetis formam nos **18** multi enim
ambulant quos saepe dicebam vobis nunc autem et
flens dico inimicos crucis Christi **19** quorum finis
interitus quorum deus venter et gloria in confusione
ipsorum qui terrena sapiunt **20** nostra autem
conversatio in caelis est unde etiam salvatorem
expectamus Dominum Iesum Christum **21** qui
reformabit corpus humilitatis nostrae configuratum
corpori claritatis suae secundum operationem qua
possit etiam subicere sibi omnia

4 itaque fratres mei carissimi et desiderantissimi
gaudium meum et corona mea sic state in
Domino carissimi **2** Euhodiam rogo et Syntychen
deprecor id ipsum sapere in Domino **3** etiam rogo
et te germane conpar adiuva illas quae mecum
laboraverunt in evangelio cum Clemente et ceteris
adiutoribus meis quorum nomina sunt in libro vitae
4 gaudete in Domino semper iterum dico gaudete
5 modestia vestra nota sit omnibus hominibus
Dominus prope **6** nihil solliciti sitis sed in omni
oratione et obsecratione cum gratiarum actione
petitiones vestrae innotescant apud Deum **7** et
pax Dei quae exsuperat omnem sensum custodiat
corda vestra et intellegentias vestras in Christo
Iesu **8** de cetero fratres quaecumque sunt vera
quaecumque pudica quaecumque iusta quaecumque
sancta quaecumque amabilia quaecumque bonae
famae si qua virtus si qua laus haec cogitate **9**
quae et didicistis et accepistis et audistis et vidistis
in me haec agite et Deus pacis erit vobiscum **10**
gavisus sum autem in Domino vehementer quoniam
tandem aliquando refloruistis pro me sentire sicut
et sentiebatis occupati autem eratis **11** non quasi
propter penuriam dico ego enim didici in quibus sum
sufficiens esse **12** scio et humiliari scio et abundare
ubique et in omnibus institutus sum et satiari et
esurire et abundare et penuriam pati **13** omnia
possum in eo qui me confortat **14** verumtamen
bene fecistis communicantes tribulationi meae **15**
scitis autem et vos Philippenses quod in principio
evangelii quando profectus sum a Macedonia nulla
mihi ecclesia communicavit in ratione dati et
accepti nisi vos soli **16** quia et Thessalonicam et
semel et bis in usum mihi misistis **17** non quia
quaero datum sed requiro fructum abundantem in
rationem vestram **18** habeo autem omnia et abundo
repletus sum acceptis ab Epafrodito quae misistis
odorem suavitatis hostiam acceptam placentem
Deo **19** Deus autem meus impleat omne desiderium
vestrum secundum divitias suas in gloria in Christo
Iesu **20** Deo autem et Patri nostro gloria in saecula

saeculorum amen **(aiōn g165)** **21** salutate omnem
sanctum in Christo Iesu salutant vos qui mecum
sunt fratres **22** salutant vos omnes sancti maxime
autem qui de Caesaris domo sunt **23** gratia Domini
Iesu Christi cum spiritu vestro amen

Colossenes

1 Paulus apostolus Christi Iesu per voluntatem
Dei et Timotheus frater **2** his qui sunt Colossis
sanctis et fidelibus fratribus in Christo Iesu gratia
vobis et pax a Deo Patre nostro **3** gratias agimus
Deo et Patri Domini nostri Iesu Christi semper
pro vobis orantes **4** audientes fidem vestram in
Christo Iesu et dilectionem quam habetis in sanctos
omnes **5** propter spem quae reposita est vobis in
caelis quam audistis in verbo veritatis evangelii **6**
quod pervenit ad vos sicut et in universo mundo
est et fructificat et crescit sicut in vobis ex ea die
qua audistis et cognovistis gratiam Dei in veritate
7 sicut didicistis ab Epaphra carissimo conservo
nostro qui est fidelis pro vobis minister Christi Iesu
8 qui etiam manifestavit nobis dilectionem vestram
in Spiritu **9** ideo et nos ex qua die audivimus
non cessamus pro vobis orantes et postulantes
ut impleamini agnitione voluntatis eius in omni
sapientia et intellectu spiritali **10** ut ambuletis
digne Deo per omnia placentes in omni opere
bono fructificantes et crescentes in scientia Dei **11**
in omni virtute confortati secundum potentiam
claritatis eius in omni patientia et longanimitate
cum gaudio **12** gratias agentes Patri qui dignos
nos fecit in partem sortis sanctorum in lumine
13 qui eripuit nos de potestate tenebrarum et
transtulit in regnum Filii dilectionis suae **14** in quo
habemus redemptionem remissionem peccatorum
15 qui est imago Dei invisibilis primogenitus omnis
creaturae **16** quia in ipso condita sunt universa in
caelis et in terra visibilia et invisibilia sive throni
sive dominationes sive principatus sive potestates
omnia per ipsum et in ipso creata sunt **17** et ipse
est ante omnes et omnia in ipso constant **18** et
ipse est caput corporis ecclesiae qui est principium
primogenitus ex mortuis ut sit in omnibus ipse
primatum tenens **19** quia in ipso conplacuit omnem
plenitudinem habitare **20** et per eum reconciliare
omnia in ipsum pacificans per sanguinem crucis
eius sive quae in terris sive quae in caelis sunt **21**
et vos cum essetis aliquando alienati et inimici
sensu in operibus malis **22** nunc autem reconciliavit
in corpore carnis eius per mortem exhibere vos
sanctos et inmaculatos et inreprehensibiles coram
ipso **23** si tamen permanetis in fide fundati et
stabiles et inmobiles ab spe evangelii quod audistis
quod praedicatum est in universa creatura quae
sub caelo est cuius factus sum ego Paulus minister
24 qui nunc gaudeo in passionibus pro vobis et
adimpleo ea quae desunt passionum Christi in carne
mea pro corpore eius quod est ecclesia **25** cuius
factus sum ego minister secundum dispensationem
Dei quae data est mihi in vos ut impleam verbum
Dei **26** mysterium quod absconditum fuit a saeculis
et generationibus nunc autem manifestatum est
sanctis eius **(aiōn g165)** **27** quibus voluit Deus notas
facere divitias gloriae sacramenti huius in gentibus
quod est Christus in vobis spes gloriae **28** quem
nos adnuntiamus corripientes omnem hominem
et docentes omnem hominem in omni sapientia
ut exhibeamus omnem hominem perfectum in
Christo Iesu **29** in quo et laboro certando secundum
operationem eius quam operatur in me in virtute

2 volo enim vos scire qualem sollicitudinem
habeam pro vobis et pro his qui sunt Laodiciae
et quicumque non viderunt faciem meam in carne
2 ut consolentur corda ipsorum instructi in caritate
et in omnes divitias plenitudinis intellectus in
agnitionem mysterii Dei Patris Christi Iesu **3** in
quo sunt omnes thesauri sapientiae et scientiae
absconditi **4** hoc autem dico ut nemo vos decipiat
in subtilitate sermonum **5** nam et si corpore absens
sum sed spiritu vobiscum sum gaudens et videns
ordinem vestrum et firmamentum eius quae in
Christo est fidei vestrae **6** sicut ergo accepistis
Christum Iesum Dominum in ipso ambulate **7**
radicati et superaedificati in ipso et confirmati fide
sicut et didicistis abundantes in gratiarum actione
8 videte ne quis vos decipiat per philosophiam et
inanem fallaciam secundum traditionem hominum
secundum elementa mundi et non secundum
Christum **9** quia in ipso inhabitat omnis plenitudo
divinitatis corporaliter **10** et estis in illo repleti qui
est caput omnis principatus et potestatis **11** in quo
et circumcisi estis circumcisione non manufacta
in expoliatione corporis carnis in circumcisione
Christi **12** consepulti ei in baptismo in quo et
resurrexistis per fidem operationis Dei qui suscitavit
illum a mortuis **13** et vos cum mortui essetis in
delictis et praeputio carnis vestrae convivificavit
cum illo donans vobis omnia delicta **14** delens
quod adversum nos erat chirografum decretis quod
erat contrarium nobis et ipsum tulit de medio
adfigens illud cruci **15** expolians principatus et
potestates traduxit palam triumphans illos in semet
ipso **16** nemo ergo vos iudicet in cibo aut in
potu aut in parte diei festi aut neomeniae aut
sabbatorum **17** quae sunt umbra futurorum corpus
autem Christi **18** nemo vos seducat volens in
humilitate et religione angelorum quae non vidit
ambulans frustra inflatus sensu carnis suae **19** et
non tenens caput ex quo totum corpus per nexus

et coniunctiones subministratum et constructum
crescit in augmentum Dei 20 si mortui estis cum
Christo ab elementis mundi quid adhuc tamquam
viventes in mundo decernitis 21 ne tetigeris neque
gustaveris neque contrectaveris 22 quae sunt
omnia in interitu ipso usu secundum praecepta et
doctrinas hominum 23 quae sunt rationem quidem
habentia sapientiae in superstitione et humilitate
et ad non parcendum corpori non in honore aliquo
ad saturitatem carnis

3 igitur si conresurrexistis Christo quae sursum
sunt quaerite ubi Christus est in dextera Dei
sedens 2 quae sursum sunt sapite non quae supra
terram 3 mortui enim estis et vita vestra abscondita
est cum Christo in Deo 4 cum Christus apparuerit
vita vestra tunc et vos apparebitis cum ipso in
gloria 5 mortificate ergo membra vestra quae sunt
super terram fornicationem inmunditiam libidinem
concupiscentiam malam et avaritiam quae est
simulacrorum servitus 6 propter quae venit ira
Dei super filios incredulitatis 7 in quibus et vos
ambulastis aliquando cum viveretis in illis 8 nunc
autem deponite et vos omnia iram indignationem
malitiam blasphemiam turpem sermonem de ore
vestro 9 nolite mentiri invicem expoliantes vos
veterem hominem cum actibus eius 10 et induentes
novum eum qui renovatur in agnitionem secundum
imaginem eius qui creavit eum 11 ubi non est
gentilis et Iudaeus circumcisio et praeputium
barbarus et Scytha servus et liber sed omnia et in
omnibus Christus 12 induite vos ergo sicut electi Dei
sancti et dilecti viscera misericordiae benignitatem
humilitatem modestiam patientiam 13 subportantes
invicem et donantes vobis ipsis si quis adversus
aliquem habet querellam sicut et Dominus donavit
vobis ita et vos 14 super omnia autem haec caritatem
quod est vinculum perfectionis 15 et pax Christi
exultet in cordibus vestris in qua et vocati estis
in uno corpore et grati estote 16 verbum Christi
habitet in vobis abundanter in omni sapientia
docentes et commonentes vosmet ipsos psalmis
hymnis canticis spiritalibus in gratia cantantes
in cordibus vestris Deo 17 omne quodcumque
facitis in verbo aut in opere omnia in nomine
Domini Iesu gratias agentes Deo et Patri per ipsum
18 mulieres subditae estote viris sicut oportet in
Domino 19 viri diligite uxores et nolite amari esse
ad illas 20 filii oboedite parentibus per omnia
hoc enim placitum est in Domino 21 patres nolite
ad indignationem provocare filios vestros ut non
pusillo animo fiant 22 servi oboedite per omnia
dominis carnalibus non ad oculum servientes quasi
hominibus placentes sed in simplicitate cordis
timentes Dominum 23 quodcumque facitis ex animo
operamini sicut Domino et non hominibus 24
scientes quod a Domino accipietis retributionem
hereditatis Domino Christo servite 25 qui enim
iniuriam facit recipiet id quod inique gessit et non
est personarum acceptio

4 domini quod iustum est et aequum servis
praestate scientes quoniam et vos Dominum
habetis in caelo 2 orationi instate vigilantes in ea in
gratiarum actione 3 orantes simul et pro nobis ut
Deus aperiat nobis ostium sermonis ad loquendum
mysterium Christi propter quod etiam vinctus sum
4 ut manifestem illud ita ut oportet me loqui 5 in
sapientia ambulate ad eos qui foris sunt tempus
redimentes 6 sermo vester semper in gratia sale sit
conditus ut sciatis quomodo oporteat vos unicuique
respondere 7 quae circa me sunt omnia vobis nota
faciet Tychicus carissimus frater et fidelis minister
et conservus in Domino 8 quem misi ad vos ad
hoc ipsum ut cognoscat quae circa vos sunt et
consoletur corda vestra 9 cum Onesimo carissimo
et fideli fratre qui est ex vobis omnia quae hic
aguntur nota facient vobis 10 salutat vos Aristarchus
concaptivus meus et Marcus consobrinus Barnabae
de quo accepistis mandata si venerit ad vos excipite
illum 11 et Iesus qui dicitur Iustus qui sunt ex
circumcisione hii soli sunt adiutores in regno Dei
qui mihi fuerunt solacio 12 salutat vos Epaphras qui
ex vobis est servus Christi Iesu semper sollicitus
pro vobis in orationibus ut stetis perfecti et pleni
in omni voluntate Dei 13 testimonium enim illi
perhibeo quod habet multum laborem pro vobis et
pro his qui sunt Laodiciae et qui Hierapoli 14 salutat
vos Lucas medicus carissimus et Demas 15 salutate
fratres qui sunt Laodiciae et Nympham et quae in
domo eius est ecclesiam 16 et cum lecta fuerit apud
vos epistula facite ut et in Laodicensium ecclesia
legatur et eam quae Laodicensium est vos legatis 17
et dicite Archippo vide ministerium quod accepisti
in Domino ut illud impleas 18 salutatio mea manu
Pauli memores estote vinculorum meorum gratia
vobiscum amen

Thessalonicenses I

1 Paulus et Silvanus et Timotheus ecclesiae
Thessalonicensium in Deo Patre et Domino Iesu
Christo gratia vobis et pax **2** gratias agimus Deo
semper pro omnibus vobis memoriam facientes in
orationibus nostris sine intermissione **3** memores
operis fidei vestrae et laboris et caritatis et
sustinentiae spei Domini nostri Iesu Christi ante
Deum et Patrem nostrum **4** scientes fratres dilecti a
Deo electionem vestram **5** quia evangelium nostrum
non fuit ad vos in sermone tantum sed et in virtute
et in Spiritu Sancto et in plenitudine multa sicut
scitis quales fuerimus vobis propter vos **6** et vos
imitatores nostri facti estis et Domini excipientes
verbum in tribulatione multa cum gaudio Spiritus
Sancti **7** ita ut facti sitis forma omnibus credentibus
in Macedonia et in Achaia **8** a vobis enim diffamatus
est sermo Domini non solum in Macedonia et in
Achaia sed in omni loco fides vestra quae est ad
Deum profecta est ita ut non sit nobis necesse
quicquam loqui **9** ipsi enim de nobis adnuntiant
qualem introitum habuerimus ad vos et quomodo
conversi estis ad Deum a simulacris servire Deo
vivo et vero **10** et expectare Filium eius de caelis
quem suscitavit ex mortuis Iesum qui eripuit nos
ab ira ventura

2 nam ipsi scitis fratres introitum nostrum ad
vos quia non inanis fuit **2** sed ante passi et
contumeliis affecti sicut scitis in Philippis fiduciam
habuimus in Deo nostro loqui ad vos evangelium
Dei in multa sollicitudine **3** exhortatio enim nostra
non de errore neque de inmunditia neque in dolo **4**
sed sicut probati sumus a Deo ut crederetur nobis
evangelium ita loquimur non quasi hominibus
placentes sed Deo qui probat corda nostra **5** neque
enim aliquando fuimus in sermone adulationis sicut
scitis neque in occasione avaritiae Deus testis est
6 nec quaerentes ab hominibus gloriam neque a
vobis neque ab aliis **7** cum possimus oneri esse
ut Christi apostoli sed facti sumus lenes in medio
vestrum tamquam si nutrix foveat filios suos **8** ita
desiderantes vos cupide volebamus tradere vobis
non solum evangelium Dei sed etiam animas nostras
quoniam carissimi nobis facti estis **9** memores enim
estis fratres laborem nostrum et fatigationem nocte
et die operantes ne quem vestrum gravaremus
praedicavimus in vobis evangelium Dei **10** vos testes
estis et Deus quam sancte et iuste et sine querella
vobis qui credidistis fuimus **11** sicut scitis qualiter
unumquemque vestrum tamquam pater filios suos
12 deprecantes vos et consolantes testificati sumus
ut ambularetis digne Deo qui vocavit vos in suum
regnum et gloriam **13** ideo et nos gratias agimus
Deo sine intermissione quoniam cum accepissetis a
nobis verbum auditus Dei accepistis non ut verbum
hominum sed sicut est vere verbum Dei qui operatur
in vobis qui credidistis **14** vos enim imitatores
facti estis fratres ecclesiarum Dei quae sunt in
Iudaea in Christo Iesu quia eadem passi estis et vos
a contribulibus vestris sicut et ipsi a Iudaeis **15**
qui et Dominum occiderunt Iesum et prophetas et
nos persecuti sunt et Deo non placent et omnibus
hominibus adversantur **16** prohibentes nos gentibus
loqui ut salvae fiant ut impleant peccata sua semper
praevenit autem ira Dei super illos usque in finem
17 nos autem fratres desolati a vobis ad tempus
horae aspectu non corde abundantius festinavimus
faciem vestram videre cum multo desiderio **18**
quoniam voluimus venire ad vos ego quidem Paulus
et semel et iterum et inpedivit nos Satanas **19**
quae est enim nostra spes aut gaudium aut corona
gloriae nonne vos ante Dominum nostrum Iesum
estis in adventu eius **20** vos enim estis gloria nostra
et gaudium

3 propter quod non sustinentes amplius placuit
nobis remanere Athenis solis **2** et misimus
Timotheum fratrem nostrum et ministrum Dei
in evangelio Christi ad confirmandos vos et
exhortandos pro fide vestra **3** ut nemo moveatur in
tribulationibus istis ipsi enim scitis quod in hoc
positi sumus **4** nam et cum apud vos essemus
praedicebamus vobis passuros nos tribulationes
sicut et factum est et scitis **5** propterea et ego
amplius non sustinens misi ad cognoscendam fidem
vestram ne forte temptaverit vos is qui temptat
et inanis fiat labor noster **6** nunc autem veniente
Timotheo ad nos a vobis et adnuntiante nobis fidem
et caritatem vestram et quia memoriam nostri
habetis bonam semper desiderantes nos videre
sicut nos quoque vos **7** ideo consolati sumus fratres
in vobis in omni necessitate et tribulatione nostra
per vestram fidem **8** quoniam nunc vivimus si vos
statis in Domino **9** quam enim gratiarum actionem
possumus Deo retribuere pro vobis in omni gaudio
quo gaudemus propter vos ante Deum nostrum
10 nocte et die abundantius orantes ut videamus
faciem vestram et conpleamus ea quae desunt
fidei vestrae **11** ipse autem Deus et Pater noster
et Dominus Iesus dirigat viam nostram ad vos **12**
vos autem Dominus multiplicet et abundare faciat
caritatem in invicem et in omnes quemadmodum
et nos in vobis **13** ad confirmanda corda vestra sine
querella in sanctitate ante Deum et Patrem nostrum

in adventu Domini nostri Iesu cum omnibus sanctis
eius amen

4 de cetero ergo fratres rogamus vos et obsecramus
in Domino Iesu ut quemadmodum accepistis a
nobis quomodo vos oporteat ambulare et placere
Deo sicut et ambulatis ut abundetis magis **2** scitis
enim quae praecepta dederimus vobis per Dominum
Iesum **3** haec est enim voluntas Dei sanctificatio
vestra **4** ut abstineatis vos a fornicatione ut
sciat unusquisque vestrum suum vas possidere
in sanctificatione et honore **5** non in passione
desiderii sicut et gentes quae ignorant Deum **6**
ut ne quis supergrediatur neque circumveniat in
negotio fratrem suum quoniam vindex est Dominus
de his omnibus sicut et praediximus vobis et
testificati sumus **7** non enim vocavit nos Deus
in inmunditia sed in sanctificatione **8** itaque qui
spernit non hominem spernit sed Deum qui etiam
dedit Spiritum suum Sanctum in vobis **9** de caritate
autem fraternitatis non necesse habemus scribere
vobis ipsi enim vos a Deo didicistis ut diligatis
invicem **10** etenim facitis illud in omnes fratres
in universa Macedonia rogamus autem vos fratres
ut abundetis magis **11** et operam detis ut quieti
sitis et ut vestrum negotium agatis et operemini
manibus vestris sicut praecepimus vobis **12** et ut
honeste ambuletis ad eos qui foris sunt et nullius
aliquid desideretis **13** nolumus autem vos ignorare
fratres de dormientibus ut non contristemini sicut
et ceteri qui spem non habent **14** si enim credimus
quod Iesus mortuus est et resurrexit ita et Deus eos
qui dormierunt per Iesum adducet cum eo **15** hoc
enim vobis dicimus in verbo Domini quia nos qui
vivimus qui residui sumus in adventum Domini non
praeveniemus eos qui dormierunt **16** quoniam ipse
Dominus in iussu et in voce archangeli et in tuba
Dei descendet de caelo et mortui qui in Christo
sunt resurgent primi **17** deinde nos qui vivimus qui
relinquimur simul rapiemur cum illis in nubibus
obviam Domino in aera et sic semper cum Domino
erimus **18** itaque consolamini invicem in verbis
istis

5 de temporibus autem et momentis fratres non
indigetis ut scribamus vobis **2** ipsi enim diligenter
scitis quia dies Domini sicut fur in nocte ita veniet **3**
cum enim dixerint pax et securitas tunc repentinus
eis superveniet interitus sicut dolor in utero habenti
et non effugient **4** vos autem fratres non estis in
tenebris ut vos dies ille tamquam fur conprehendat
5 omnes enim vos filii lucis estis et filii diei non
sumus noctis neque tenebrarum **6** igitur non
dormiamus sicut ceteri sed vigilemus et sobrii simus
7 qui enim dormiunt nocte dormiunt et qui ebrii
sunt nocte ebrii sunt **8** nos autem qui diei sumus
sobrii simus induti loricam fidei et caritatis et
galeam spem salutis **9** quoniam non posuit nos Deus
in iram sed in adquisitionem salutis per Dominum
nostrum Iesum Christum **10** qui mortuus est pro
nobis ut sive vigilemus sive dormiamus simul cum
illo vivamus **11** propter quod consolamini invicem
et aedificate alterutrum sicut et facitis **12** rogamus
autem vos fratres ut noveritis eos qui laborant inter
vos et praesunt vobis in Domino et monent vos **13**
ut habeatis illos abundantius in caritate propter
opus illorum pacem habete cum eis **14** rogamus
autem vos fratres corripite inquietos consolamini
pusillianimes suscipite infirmos patientes estote ad
omnes **15** videte ne quis malum pro malo alicui
reddat sed semper quod bonum est sectamini et in
invicem et in omnes **16** semper gaudete **17** sine
intermissione orate **18** in omnibus gratias agite haec
enim voluntas Dei est in Christo Iesu in omnibus
vobis **19** Spiritum nolite extinguere **20** prophetias
nolite spernere **21** omnia autem probate quod
bonum est tenete **22** ab omni specie mala abstinete
vos **23** ipse autem Deus pacis sanctificet vos per
omnia et integer spiritus vester et anima et corpus
sine querella in adventu Domini nostri Iesu Christi
servetur **24** fidelis est qui vocavit vos qui etiam
faciet **25** fratres orate pro nobis **26** salutate fratres
omnes in osculo sancto **27** adiuro vos per Dominum
ut legatur epistula omnibus sanctis fratribus **28**
gratia Domini nostri Iesu Christi vobiscum amen

Thessalonicenses Ii

1 Paulus et Silvanus et Timotheus ecclesiae
Thessalonicensium in Deo Patre nostro et
Domino Iesu Christo **2** gratia vobis et pax a Deo
Patre nostro et Domino Iesu Christo **3** gratias
agere debemus Deo semper pro vobis fratres ita ut
dignum est quoniam supercrescit fides vestra et
abundat caritas uniuscuiusque omnium vestrum in
invicem **4** ita ut et nos ipsi in vobis gloriemur in
ecclesiis Dei pro patientia vestra et fide in omnibus
persecutionibus vestris et tribulationibus quas
sustinetis **5** in exemplum iusti iudicii Dei ut digni
habeamini regno Dei pro quo et patimini **6** si tamen
iustum est apud Deum retribuere tribulationem
his qui vos tribulant **7** et vobis qui tribulamini
requiem nobiscum in revelatione Domini Iesu de
caelo cum angelis virtutis eius **8** in flamma ignis
dantis vindictam his qui non noverunt Deum et
qui non oboediunt evangelio Domini nostri Iesu
9 qui poenas dabunt in interitu aeternas a facie
Domini et a gloria virtutis eius **(aiōnios g166)** **10** cum
venerit glorificari in sanctis suis et admirabilis
fieri in omnibus qui crediderunt quia creditum est
testimonium nostrum super vos in die illo **11** in quo
etiam oramus semper pro vobis ut dignetur vos
vocatione sua Deus et impleat omnem voluntatem
bonitatis et opus fidei in virtute **12** ut clarificetur
nomen Domini nostri Iesu Christi in vobis et vos in
illo secundum gratiam Dei nostri et Domini Iesu
Christi

2 rogamus autem vos fratres per adventum Domini
nostri Iesu Christi et nostrae congregationis in
ipsum **2** ut non cito moveamini a sensu neque
terreamini neque per spiritum neque per sermonem
neque per epistulam tamquam per nos quasi
instet dies Domini **3** ne quis vos seducat ullo
modo quoniam nisi venerit discessio primum et
revelatus fuerit homo peccati filius perditionis
4 qui adversatur et extollitur supra omne quod
dicitur Deus aut quod colitur ita ut in templo
Dei sedeat ostendens se quia sit Deus **5** non
retinetis quod cum adhuc essem apud vos haec
dicebam vobis **6** et nunc quid detineat scitis ut
reveletur in suo tempore **7** nam mysterium iam
operatur iniquitatis tantum ut qui tenet nunc donec
de medio fiat **8** et tunc revelabitur ille iniquus
quem Dominus Iesus interficiet spiritu oris sui et
destruet inlustratione adventus sui **9** eum cuius
est adventus secundum operationem Satanae in
omni virtute et signis et prodigiis mendacibus **10**
et in omni seductione iniquitatis his qui pereunt
eo quod caritatem veritatis non receperunt ut
salvi fierent **11** ideo mittit illis Deus operationem
erroris ut credant mendacio **12** ut iudicentur omnes
qui non crediderunt veritati sed consenserunt
iniquitati **13** nos autem debemus gratias agere Deo
semper pro vobis fratres dilecti a Deo quod elegerit
nos Deus primitias in salutem in sanctificatione
Spiritus et fide veritatis **14** ad quod et vocavit vos
per evangelium nostrum in adquisitionem gloriae
Domini nostri Iesu Christi **15** itaque fratres state et
tenete traditiones quas didicistis sive per sermonem
sive per epistulam nostram **16** ipse autem Dominus
noster Iesus Christus et Deus et Pater noster qui
dilexit nos et dedit consolationem aeternam et
spem bonam in gratia **(aiōnios g166)** **17** exhortetur
corda vestra et confirmet in omni opere et sermone
bono

3 de cetero fratres orate pro nobis ut sermo Domini
currat et clarificetur sicut et apud vos **2** et ut
liberemur ab inportunis et malis hominibus non
enim omnium est fides **3** fidelis autem Dominus
est qui confirmabit vos et custodiet a malo **4**
confidimus autem de vobis in Domino quoniam quae
praecipimus et facitis et facietis **5** Dominus autem
dirigat corda vestra in caritate Dei et patientia
Christi **6** denuntiamus autem vobis fratres in
nomine Domini nostri Iesu Christi ut subtrahatis
vos ab omni fratre ambulante inordinate et non
secundum traditionem quam acceperunt a nobis **7**
ipsi enim scitis quemadmodum oporteat imitari
nos quoniam non inquieti fuimus inter vos **8** neque
gratis panem manducavimus ab aliquo sed in labore
et fatigatione nocte et die operantes ne quem
vestrum gravaremus **9** non quasi non habuerimus
potestatem sed ut nosmet ipsos formam daremus
vobis ad imitandum nos **10** nam et cum essemus
apud vos hoc denuntiabamus vobis quoniam si
quis non vult operari nec manducet **11** audimus
enim inter vos quosdam ambulare inquiete nihil
operantes sed curiose agentes **12** his autem qui
eiusmodi sunt denuntiamus et obsecramus in
Domino Iesu Christo ut cum silentio operantes
suum panem manducent **13** vos autem fratres
nolite deficere benefacientes **14** quod si quis non
oboedit verbo nostro per epistulam hunc notate et
non commisceamini cum illo ut confundatur **15**
et nolite quasi inimicum existimare sed corripite
ut fratrem **16** ipse autem Dominus pacis det vobis
pacem sempiternam in omni loco Dominus cum
omnibus vobis **17** salutatio mea manu Pauli quod est
signum in omni epistula ita scribo **18** gratia Domini
nostri Iesu Christi cum omnibus vobis amen

Timotheum I

1 Paulus apostolus Christi Iesu secundum imperium Dei salvatoris nostri et Christi Iesu spei nostrae **2** Timotheo dilecto filio in fide gratia misericordia pax a Deo Patre et Christo Iesu Domino nostro **3** sicut rogavi te ut remaneres Ephesi cum irem in Macedoniam ut denuntiares quibusdam ne aliter docerent **4** neque intenderent fabulis et genealogiis interminatis quae quaestiones praestant magis quam aedificationem Dei quae est in fide **5** finis autem praecepti est caritas de corde puro et conscientia bona et fide non ficta **6** a quibus quidam aberrantes conversi sunt in vaniloquium **7** volentes esse legis doctores non intellegentes neque quae loquuntur neque de quibus adfirmant **8** scimus autem quia bona est lex si quis ea legitime utatur **9** sciens hoc quia iusto lex non est posita sed iniustis et non subditis impiis et peccatoribus sceleratis et contaminatis patricidis et matricidis homicidis **10** fornicariis masculorum concubitoribus plagiariis mendacibus periuris et si quid aliud sanae doctrinae adversatur **11** quae est secundum evangelium gloriae beati Dei quod creditum est mihi **12** gratias ago ei qui me confortavit Christo Iesu Domino nostro quia fidelem me existimavit ponens in ministerio **13** qui prius fui blasphemus et persecutor et contumeliosus sed misericordiam consecutus sum quia ignorans feci in incredulitate **14** superabundavit autem gratia Domini nostri cum fide et dilectione quae est in Christo Iesu **15** fidelis sermo et omni acceptione dignus quia Christus Iesus venit in mundum peccatores salvos facere quorum primus ego sum **16** sed ideo misericordiam consecutus sum ut in me primo ostenderet Christus Iesus omnem patientiam ad deformationem eorum qui credituri sunt illi in vitam aeternam **(aiōnios g166)** **17** regi autem saeculorum inmortali invisibili soli Deo honor et gloria in saecula saeculorum amen **(aiōn g165)** **18** hoc praeceptum commendo tibi fili Timothee secundum praecedentes in te prophetias ut milites in illis bonam militiam **19** habens fidem et bonam conscientiam quam quidam repellentes circa fidem naufragaverunt **20** ex quibus est Hymeneus et Alexander quos tradidi Satanae ut discant non blasphemare

2 obsecro igitur primo omnium fieri obsecrationes orationes postulationes gratiarum actiones pro omnibus hominibus **2** pro regibus et omnibus qui in sublimitate sunt ut quietam et tranquillam vitam agamus in omni pietate et castitate **3** hoc enim bonum est et acceptum coram salutari nostro Deo **4** qui omnes homines vult salvos fieri et ad agnitionem veritatis venire **5** unus enim Deus unus et mediator Dei et hominum homo Christus Iesus **6** qui dedit redemptionem semet ipsum pro omnibus testimonium temporibus suis **7** in quo positus sum ego praedicator et apostolus veritatem dico non mentior doctor gentium in fide et veritate **8** volo ergo viros orare in omni loco levantes puras manus sine ira et disceptatione **9** similiter et mulieres in habitu ornato cum verecundia et sobrietate ornantes se non in tortis crinibus aut auro aut margaritis vel veste pretiosa **10** sed quod decet mulieres promittentes pietatem per opera bona **11** mulier in silentio discat cum omni subiectione **12** docere autem mulieri non permitto neque dominari in virum sed esse in silentio **13** Adam enim primus formatus est deinde Eva **14** et Adam non est seductus mulier autem seducta in praevaricatione fuit **15** salvabitur autem per filiorum generationem si permanserint in fide et dilectione et sanctificatione cum sobrietate

3 fidelis sermo si quis episcopatum desiderat bonum opus desiderat **2** oportet ergo episcopum inreprehensibilem esse unius uxoris virum sobrium prudentem ornatum hospitalem doctorem **3** non vinolentum non percussorem sed modestum non litigiosum non cupidum **4** suae domui bene praepositum filios habentem subditos cum omni castitate **5** si quis autem domui suae praeesse nescit quomodo ecclesiae Dei diligentiam habebit **6** non neophytum ne in superbia elatus in iudicium incidat diaboli **7** oportet autem illum et testimonium habere bonum ab his qui foris sunt ut non in obprobrium incidat et laqueum diaboli **8** diaconos similiter pudicos non bilingues non multo vino deditos non turpe lucrum sectantes **9** habentes mysterium fidei in conscientia pura **10** et hii autem probentur primum et sic ministrent nullum crimen habentes **11** mulieres similiter pudicas non detrahentes sobrias fideles in omnibus **12** diacones sint unius uxoris viri qui filiis suis bene praesunt et suis domibus **13** qui enim bene ministraverint gradum sibi bonum adquirent et multam fiduciam in fide quae est in Christo Iesu **14** haec tibi scribo sperans venire ad te cito **15** si autem tardavero ut scias quomodo oporteat te in domo Dei conversari quae est ecclesia Dei vivi columna et firmamentum veritatis **16** et manifeste magnum est pietatis sacramentum quod manifestatum est in carne iustificatum est in spiritu apparuit angelis praedicatum est gentibus creditum est in mundo adsumptum est in gloria

4 Spiritus autem manifeste dicit quia in novissimis
temporibus discedent quidam a fide adtendentes
spiritibus erroris et doctrinis daemoniorum **2** in
hypocrisi loquentium mendacium et cauteriatam
habentium suam conscientiam **3** prohibentium
nubere abstinere a cibis quos Deus creavit ad
percipiendum cum gratiarum actione fidelibus
et his qui cognoverunt veritatem **4** quia omnis
creatura Dei bona et nihil reiciendum quod cum
gratiarum actione percipitur **5** sanctificatur enim
per verbum Dei et orationem **6** haec proponens
fratribus bonus eris minister Christi Iesu enutritus
verbis fidei et bonae doctrinae quam adsecutus es
7 ineptas autem et aniles fabulas devita exerce te
ipsum ad pietatem **8** nam corporalis exercitatio ad
modicum utilis est pietas autem ad omnia utilis est
promissionem habens vitae quae nunc est et futurae
9 fidelis sermo et omni acceptione dignus **10** in hoc
enim laboramus et maledicimur quia speravimus in
Deum vivum qui est salvator omnium hominum
maxime fidelium **11** praecipe haec et doce **12** nemo
adulescentiam tuam contemnat sed exemplum esto
fidelium in verbo in conversatione in caritate in
fide in castitate **13** dum venio adtende lectioni
exhortationi doctrinae **14** noli neglegere gratiam
quae in te est quae data est tibi per prophetiam cum
inpositione manuum presbyterii **15** haec meditare
in his esto ut profectus tuus manifestus sit omnibus
16 adtende tibi et doctrinae insta in illis hoc enim
faciens et te ipsum salvum facies et qui te audiunt

5 seniorem ne increpaveris sed obsecra ut patrem
iuvenes ut fratres **2** anus ut matres iuvenculas
ut sorores in omni castitate **3** viduas honora
quae vere viduae sunt **4** si qua autem vidua filios
aut nepotes habet discant primum domum suam
regere et mutuam vicem reddere parentibus hoc
enim acceptum est coram Deo **5** quae autem vere
vidua est et desolata speravit in Deum et instat
obsecrationibus et orationibus nocte ac die **6**
nam quae in deliciis est vivens mortua est **7** et
hoc praecipe ut inreprehensibiles sint **8** si quis
autem suorum et maxime domesticorum curam non
habet fidem negavit et est infideli deterior **9** vidua
eligatur non minus sexaginta annorum quae fuerit
unius viri uxor **10** in operibus bonis testimonium
habens si filios educavit si hospitio recepit si
sanctorum pedes lavit si tribulationem patientibus
subministravit si omne opus bonum subsecuta
est **11** adulescentiores autem viduas devita cum
enim luxuriatae fuerint in Christo nubere volunt
12 habentes damnationem quia primam fidem
irritam fecerunt **13** simul autem et otiosae discunt
circumire domos non solum otiosae sed et verbosae
et curiosae loquentes quae non oportet **14** volo
ergo iuveniores nubere filios procreare matres
familias esse nullam occasionem dare adversario
maledicti gratia **15** iam enim quaedam conversae
sunt retro Satanan **16** si qua fidelis habet viduas
subministret illis et non gravetur ecclesia ut his
quae vere viduae sunt sufficiat **17** qui bene praesunt
presbyteri duplici honore digni habeantur maxime
qui laborant in verbo et doctrina **18** dicit enim
scriptura non infrenabis os bovi trituranti et dignus
operarius mercede sua **19** adversus presbyterum
accusationem noli recipere nisi sub duobus et tribus
testibus **20** peccantes coram omnibus argue ut et
ceteri timorem habeant **21** testor coram Deo et
Christo Iesu et electis angelis ut haec custodias
sine praeiudicio nihil faciens in aliam partem
declinando **22** manus cito nemini inposueris neque
communicaveris peccatis alienis te ipsum castum
custodi **23** noli adhuc aquam bibere sed vino modico
utere propter stomachum tuum et frequentes
tuas infirmitates **24** quorundam hominum peccata
manifesta sunt praecedentia ad iudicium quosdam
autem et subsequuntur **25** similiter et facta bona
manifesta sunt et quae aliter se habent abscondi
non possunt

6 quicumque sunt sub iugo servi dominos suos
omni honore dignos arbitrentur ne nomen
Domini et doctrina blasphemetur **2** qui autem
fideles habent dominos non contemnant quia
fratres sunt sed magis serviant quia fideles sunt et
dilecti qui beneficii participes sunt haec doce et
exhortare **3** si quis aliter docet et non adquiescit
sanis sermonibus Domini nostri Iesu Christi et ei
quae secundum pietatem est doctrinae **4** superbus
nihil sciens sed languens circa quaestiones et
pugnas verborum ex quibus oriuntur invidiae
contentiones blasphemiae suspiciones malae **5**
conflictationes hominum mente corruptorum et
qui veritate privati sunt existimantium quaestum
esse pietatem **6** est autem quaestus magnus pietas
cum sufficientia **7** nihil enim intulimus in mundum
haut dubium quia nec auferre quid possumus **8**
habentes autem alimenta et quibus tegamur his
contenti sumus **9** nam qui volunt divites fieri
incidunt in temptationem et laqueum et desideria
multa inutilia et nociva quae mergunt homines in
interitum et perditionem **10** radix enim omnium
malorum est cupiditas quam quidam appetentes
erraverunt a fide et inseruerunt se doloribus multis
11 tu autem o homo Dei haec fuge sectare vero
iustitiam pietatem fidem caritatem patientiam

mansuetudinem **12** certa bonum certamen fidei
adprehende vitam aeternam in qua vocatus es
et confessus bonam confessionem coram multis
testibus **(aiōnios g166)** **13** praecipio tibi coram Deo
qui vivificat omnia et Christo Iesu qui testimonium
reddidit sub Pontio Pilato bonam confessionem **14**
ut serves mandatum sine macula inreprehensibile
usque in adventum Domini nostri Iesu Christi **15**
quem suis temporibus ostendet beatus et solus
potens rex regum et Dominus dominantium **16**
qui solus habet inmortalitatem lucem habitans
inaccessibilem quem vidit nullus hominum sed nec
videre potest cui honor et imperium sempiternum
amen **(aiōnios g166)** **17** divitibus huius saeculi praecipe
non sublime sapere neque sperare in incerto
divitiarum sed in Deo qui praestat nobis omnia
abunde ad fruendum **(aiōn g165)** **18** bene agere
divites fieri in operibus bonis facile tribuere
communicare **19** thesaurizare sibi fundamentum
bonum in futurum ut adprehendant veram vitam
20 o Timothee depositum custodi devitans profanas
vocum novitates et oppositiones falsi nominis
scientiae **21** quam quidam promittentes circa fidem
exciderunt gratia tecum

Timotheum Ii

1 Paulus apostolus Christi Iesu per voluntatem
Dei secundum promissionem vitae quae est
in Christo Iesu **2** Timotheo carissimo filio gratia
misericordia pax a Deo Patre et Christo Iesu Domino
nostro **3** gratias ago Deo cui servio a progenitoribus
in conscientia pura quam sine intermissione habeam
tui memoriam in orationibus meis nocte ac die **4**
desiderans te videre memor lacrimarum tuarum
ut gaudio implear **5** recordationem accipiens eius
fidei quae est in te non ficta quae et habitavit
primum in avia tua Loide et matre tua Eunice certus
sum autem quod et in te **6** propter quam causam
admoneo te ut resuscites gratiam Dei quae est in te
per inpositionem manuum mearum **7** non enim
dedit nobis Deus spiritum timoris sed virtutis et
dilectionis et sobrietatis **8** noli itaque erubescere
testimonium Domini nostri neque me vinctum eius
sed conlabora evangelio secundum virtutem Dei **9**
qui nos liberavit et vocavit vocatione sancta non
secundum opera nostra sed secundum propositum
suum et gratiam quae data est nobis in Christo Iesu
ante tempora saecularia **(aiōnios g166)** **10** manifestata
est autem nunc per inluminationem salvatoris
nostri Iesu Christi qui destruxit quidem mortem
inluminavit autem vitam et incorruptionem per
evangelium **11** in quo positus sum ego praedicator
et apostolus et magister gentium **12** ob quam
causam etiam haec patior sed non confundor scio
enim cui credidi et certus sum quia potens est
depositum meum servare in illum diem **13** formam
habe sanorum verborum quae a me audisti in fide
et dilectione in Christo Iesu **14** bonum depositum
custodi per Spiritum Sanctum qui habitat in nobis
15 scis hoc quod aversi sunt a me omnes qui in Asia
sunt ex quibus est Phygelus et Hermogenes **16** det
misericordiam Dominus Onesifori domui quia saepe
me refrigeravit et catenam meam non erubuit **17**
sed cum Romam venisset sollicite me quaesivit et
invenit **18** det illi Dominus invenire misericordiam
a Domino in illa die et quanta Ephesi ministravit
melius tu nosti

2 tu ergo fili mi confortare in gratia quae est in
Christo Iesu **2** et quae audisti a me per multos
testes haec commenda fidelibus hominibus qui
idonei erunt et alios docere **3** labora sicut bonus
miles Christi Iesu **4** nemo militans inplicat se
negotiis saecularibus ut ei placeat cui se probavit
5 nam et qui certat in agone non coronatur nisi
legitime certaverit **6** laborantem agricolam oportet
primum de fructibus accipere **7** intellege quae dico
dabit enim tibi Dominus in omnibus intellectum **8**
memor esto Iesum Christum resurrexisse a mortuis
ex semine David secundum evangelium meum
9 in quo laboro usque ad vincula quasi male
operans sed verbum Dei non est alligatum **10**
ideo omnia sustineo propter electos ut et ipsi
salutem consequantur quae est in Christo Iesu
cum gloria caelesti **(aiōnios g166)** **11** fidelis sermo
nam si conmortui sumus et convivemus **12** si
sustinemus et conregnabimus si negabimus et ille
negabit nos **13** si non credimus ille fidelis manet
negare se ipsum non potest **14** haec commone
testificans coram Domino noli verbis contendere in
nihil utile ad subversionem audientium **15** sollicite
cura te ipsum probabilem exhibere Deo operarium
inconfusibilem recte tractantem verbum veritatis
16 profana autem inaniloquia devita multum enim
proficient ad impietatem **17** et sermo eorum ut
cancer serpit ex quibus est Hymeneus et Philetus **18**
qui a veritate exciderunt dicentes resurrectionem
iam factam et subvertunt quorundam fidem **19** sed
firmum fundamentum Dei stetit habens signaculum
hoc cognovit Dominus qui sunt eius et discedat ab
iniquitate omnis qui nominat nomen Domini **20** in
magna autem domo non solum sunt vasa aurea et
argentea sed et lignea et fictilia et quaedam quidem
in honorem quaedam autem in contumeliam **21**
si quis ergo emundaverit se ab istis erit vas in
honorem sanctificatum et utile Domino ad omne
opus bonum paratum **22** iuvenilia autem desideria
fuge sectare vero iustitiam fidem caritatem pacem
cum his qui invocant Dominum de corde puro
23 stultas autem et sine disciplina quaestiones
devita sciens quia generant lites **24** servum autem
Domini non oportet litigare sed mansuetum esse
ad omnes docibilem patientem **25** cum modestia
corripientem eos qui resistunt nequando det illis
Deus paenitentiam ad cognoscendam veritatem **26**
et resipiscant a diaboli laqueis a quo capti tenentur
ad ipsius voluntatem

3 hoc autem scito quod in novissimis diebus
instabunt tempora periculosa **2** et erunt homines
se ipsos amantes cupidi elati superbi blasphemi
parentibus inoboedientes ingrati scelesti **3** sine
affectione sine pace criminatores incontinentes
inmites sine benignitate **4** proditores protervi
tumidi voluptatium amatores magis quam Dei **5**
habentes speciem quidem pietatis virtutem autem
eius abnegantes et hos devita **6** ex his enim sunt qui
penetrant domos et captivas ducunt mulierculas
oneratas peccatis quae ducuntur variis desideriis
7 semper discentes et numquam ad scientiam

veritatis pervenientes **8** quemadmodum autem
Iannes et Mambres restiterunt Mosi ita et hii
resistunt veritati homines corrupti mente reprobi
circa fidem **9** sed ultra non proficient insipientia
enim eorum manifesta erit omnibus sicut et illorum
fuit **10** tu autem adsecutus es meam doctrinam
institutionem propositum fidem longanimitatem
dilectionem patientiam **11** persecutiones passiones
qualia mihi facta sunt Antiochiae Iconii Lystris
quales persecutiones sustinui et ex omnibus me
eripuit Dominus **12** et omnes qui volunt pie vivere
in Christo Iesu persecutionem patientur **13** mali
autem homines et seductores proficient in peius
errantes et in errorem mittentes **14** tu vero permane
in his quae didicisti et credita sunt tibi sciens a quo
didiceris **15** et quia ab infantia sacras litteras nosti
quae te possint instruere ad salutem per fidem
quae est in Christo Iesu **16** omnis scriptura divinitus
inspirata et utilis ad docendum ad arguendum
ad corrigendum ad erudiendum in iustitia **17**
ut perfectus sit homo Dei ad omne opus bonum
instructus

4 testificor coram Deo et Christo Iesu qui
iudicaturus est vivos ac mortuos et adventum
ipsius et regnum eius **2** praedica verbum insta
oportune inportune argue obsecra increpa in omni
patientia et doctrina **3** erit enim tempus cum sanam
doctrinam non sustinebunt sed ad sua desideria
coacervabunt sibi magistros prurientes auribus **4**
et a veritate quidem auditum avertent ad fabulas
autem convertentur **5** tu vero vigila in omnibus
labora opus fac evangelistae ministerium tuum
imple **6** ego enim iam delibor et tempus meae
resolutionis instat **7** bonum certamen certavi
cursum consummavi fidem servavi **8** in reliquo
reposita est mihi iustitiae corona quam reddet
mihi Dominus in illa die iustus iudex non solum
autem mihi sed et his qui diligunt adventum
eius **9** festina venire ad me cito **10** Demas
enim me dereliquit diligens hoc saeculum et
abiit Thessalonicam Crescens in Galliam Titus in
Dalmatiam **(aiōn g165)** **11** Lucas est mecum solus
Marcum adsume et adduc tecum est enim mihi
utilis in ministerium **12** Tychicum autem misi
Ephesum **13** paenulam quam reliqui Troade apud
Carpum veniens adfers et libros maxime autem
membranas **14** Alexander aerarius multa mala mihi
ostendit reddat ei Dominus secundum opera eius **15**
quem et tu devita valde enim restitit verbis nostris
16 in prima mea defensione nemo mihi adfuit sed
omnes me dereliquerunt non illis reputetur **17**
Dominus autem mihi adstitit et confortavit me ut
per me praedicatio impleatur et audiant omnes
gentes et liberatus sum de ore leonis **18** liberabit
me Dominus ab omni opere malo et salvum faciet
in regnum suum caeleste cui gloria in saecula
saeculorum amen **(aiōn g165)** **19** saluta Priscam et
Aquilam et Onesifori domum **20** Erastus remansit
Corinthi Trophimum autem reliqui infirmum Mileti
21 festina ante hiemem venire salutat te Eubulus
et Pudens et Linus et Claudia et fratres omnes **22**
Dominus Iesus cum spiritu tuo gratia nobiscum
amen

Titum

1 Paulus servus Dei apostolus autem Iesu Christi
secundum fidem electorum Dei et agnitionem
veritatis quae secundum pietatem est **2** in spem vitae
aeternae quam promisit qui non mentitur Deus ante
tempora saecularia **(aiōnios g166)** **3** manifestavit autem
temporibus suis verbum suum in praedicatione quae
credita est mihi secundum praeceptum salvatoris
nostri Dei **4** Tito dilecto filio secundum communem
fidem gratia et pax a Deo Patre et Christo Iesu
salvatore nostro **5** huius rei gratia reliqui te Cretae
ut ea quae desunt corrigas et constituas per civitates
presbyteros sicut ego tibi disposui **6** si quis sine
crimine est unius uxoris vir filios habens fideles
non in accusatione luxuriae aut non subditos **7**
oportet enim episcopum sine crimine esse sicut
Dei dispensatorem non superbum non iracundum
non vinolentum non percussorem non turpilucri
cupidum **8** sed hospitalem benignum sobrium
iustum sanctum continentem **9** amplectentem eum
qui secundum doctrinam est fidelem sermonem
ut potens sit et exhortari in doctrina sana et eos
qui contradicunt arguere **10** sunt enim multi et
inoboedientes vaniloqui et seductores maxime qui
de circumcisione sunt **11** quos oportet redargui
qui universas domos subvertunt docentes quae
non oportet turpis lucri gratia **12** dixit quidam
ex illis proprius ipsorum propheta Cretenses
semper mendaces malae bestiae ventres pigri **13**
testimonium hoc verum est quam ob causam
increpa illos dure ut sani sint in fide **14** non
intendentes iudaicis fabulis et mandatis hominum
aversantium se a veritate **15** omnia munda mundis
coinquinatis autem et infidelibus nihil mundum
sed inquinatae sunt eorum et mens et conscientia
16 confitentur se nosse Deum factis autem negant
cum sunt abominati et incredibiles et ad omne opus
bonum reprobi

2 tu autem loquere quae decet sanam doctrinam
2 senes ut sobrii sint pudici prudentes sani fide
dilectione patientia **3** anus similiter in habitu sancto
non criminatrices non vino multo servientes bene
docentes **4** ut prudentiam doceant adulescentulas
ut viros suos ament filios diligant **5** prudentes
castas domus curam habentes benignas subditas
suis viris ut non blasphemetur verbum Dei **6**
iuvenes similiter hortare ut sobrii sint **7** in omnibus
te ipsum praebe exemplum bonorum operum in
doctrina integritatem gravitatem **8** verbum sanum
inreprehensibilem ut is qui ex adverso est vereatur
nihil habens malum dicere de nobis **9** servos
dominis suis subditos esse in omnibus placentes non
contradicentes **10** non fraudantes, sed in omnibus
fidem bonam ostendentes ut doctrinam salutaris
nostri Dei ornent in omnibus **11** apparuit enim gratia
Dei salutaris omnibus hominibus **12** erudiens nos
ut abnegantes impietatem et saecularia desideria
sobrie et iuste et pie vivamus in hoc saeculo **(aiōn
g165)** **13** expectantes beatam spem et adventum
gloriae magni Dei et salvatoris nostri Iesu Christi **14**
qui dedit semet ipsum pro nobis ut nos redimeret
ab omni iniquitate et mundaret sibi populum
acceptabilem sectatorem bonorum operum **15** haec
loquere et exhortare et argue cum omni imperio
nemo te contemnat

3 admone illos principibus et potestatibus subditos
esse dicto oboedire ad omne opus bonum paratos
esse **2** neminem blasphemare non litigiosos esse
modestos omnem ostendentes mansuetudinem ad
omnes homines **3** eramus enim et nos aliquando
insipientes increduli errantes servientes desideriis
et voluptatibus variis in malitia et invidia agentes
odibiles odientes invicem **4** cum autem benignitas
et humanitas apparuit salvatoris nostri Dei **5** non ex
operibus iustitiae quae fecimus nos sed secundum
suam misericordiam salvos nos fecit per lavacrum
regenerationis et renovationis Spiritus Sancti **6**
quem effudit in nos abunde per Iesum Christum
salvatorem nostrum **7** ut iustificati gratia ipsius
heredes simus secundum spem vitae aeternae
(aiōnios g166) **8** fidelis sermo est et de his volo te
confirmare ut curent bonis operibus praeesse qui
credunt Deo haec sunt bona et utilia hominibus
9 stultas autem quaestiones et genealogias et
contentiones et pugnas legis devita sunt enim
inutiles et vanae **10** hereticum hominem post unam
et secundam correptionem devita **11** sciens quia
subversus est qui eiusmodi est et delinquit proprio
iudicio condemnatus **12** cum misero ad te Arteman
aut Tychicum festina ad me venire Nicopolim ibi
enim statui hiemare **13** Zenan legis peritum et
Apollo sollicite praemitte ut nihil illis desit **14**
discant autem et nostri bonis operibus praeesse ad
usus necessarios ut non sint infructuosi **15** salutant
te qui mecum sunt omnes saluta qui nos amant in
fide gratia Dei cum omnibus vobis amen

Philemonem

1 Paulus vinctus Iesu Christi et Timotheus frater
Philemoni dilecto et adiutori nostro 2 et Appiae
sorori et Archippo commilitoni nostro et ecclesiae
quae in domo tua est 3 gratia vobis et pax a Deo
Patre nostro et Domino Iesu Christo 4 gratias
ago Deo meo semper memoriam tui faciens in
orationibus meis 5 audiens caritatem tuam et fidem
quam habes in Domino Iesu et in omnes sanctos 6
ut communicatio fidei tuae evidens fiat in agnitione
omnis boni in nobis in Christo Iesu 7 gaudium enim
magnum habui et consolationem in caritate tua
quia viscera sanctorum requieverunt per te frater 8
propter quod multam fiduciam habentes in Christo
Iesu imperandi tibi quod ad rem pertinet 9 propter
caritatem magis obsecro cum sis talis ut Paulus
senex nunc autem et vinctus Iesu Christi 10 obsecro
te de meo filio quem genui in vinculis Onesimo 11
qui tibi aliquando inutilis fuit nunc autem et tibi et
mihi utilis 12 quem remisi tu autem illum id est
mea viscera suscipe 13 quem ego volueram mecum
detinere ut pro te mihi ministraret in vinculis
evangelii 14 sine consilio autem tuo nihil volui
facere uti ne velut ex necessitate bonum tuum esset
sed voluntarium 15 forsitan enim ideo discessit ad
horam a te ut aeternum illum recipere (aiōnios g166)
16 iam non ut servum sed plus servo carissimum
fratrem maxime mihi quanto autem magis tibi et
in carne et in Domino 17 si ergo habes me socium
suscipe illum sicut me 18 si autem aliquid nocuit
tibi aut debet hoc mihi inputa 19 ego Paulus scripsi
mea manu ego reddam ut non dicam tibi quod et
te ipsum mihi debes 20 ita frater ego te fruar in
Domino refice viscera mea in Domino 21 confidens
oboedientia tua scripsi tibi sciens quoniam et super
id quod dico facies 22 simul autem et para mihi
hospitium nam spero per orationes vestras donari
me vobis 23 salutat te Epaphras concaptivus meus
in Christo Iesu 24 Marcus Aristarchus Demas Lucas
adiutores mei 25 gratia Domini nostri Iesu Christi
cum spiritu vestro amen

Hebræos

1 multifariam et multis modis olim Deus loquens
patribus in prophetis **2** novissime diebus
istis locutus est nobis in Filio quem constituit
heredem universorum per quem fecit et saecula
(aiōn g165) **3** qui cum sit splendor gloriae et figura
substantiae eius portansque omnia verbo virtutis
suae purgationem peccatorum faciens sedit ad
dexteram Maiestatis in excelsis **4** tanto melior
angelis effectus quanto differentius prae illis nomen
hereditavit **5** cui enim dixit aliquando angelorum
Filius meus es tu ego hodie genui te et rursum ego
ero illi in Patrem et ipse erit mihi in Filium **6** et
cum iterum introducit primogenitum in orbem
terrae dicit et adorent eum omnes angeli Dei **7**
et ad angelos quidem dicit qui facit angelos suos
spiritus et ministros suos flammam ignis **8** ad
Filium autem thronus tuus Deus in saeculum saeculi
et virga aequitatis virga regni tui **(aiōn g165)** **9**
dilexisti iustitiam et odisti iniquitatem propterea
unxit te Deus Deus tuus oleo exultationis prae
participibus tuis **10** et tu in principio Domine
terram fundasti et opera manuum tuarum sunt caeli
11 ipsi peribunt tu autem permanebis et omnes
ut vestimentum veterescent **12** et velut amictum
involves eos et mutabuntur tu autem idem es et
anni tui non deficient **13** ad quem autem angelorum
dixit aliquando sede a dextris meis quoadusque
ponam inimicos tuos scabillum pedum tuorum
14 nonne omnes sunt administratorii spiritus in
ministerium missi propter eos qui hereditatem
capient salutis

2 propterea abundantius oportet observare nos ea
quae audivimus ne forte pereffluamus **2** si enim
qui per angelos dictus est sermo factus est firmus
et omnis praevaricatio et inoboedientia accepit
iustam mercedis retributionem **3** quomodo nos
effugiemus si tantam neglexerimus salutem quae
cum initium accepisset enarrari per Dominum ab eis
qui audierunt in nos confirmata est **4** contestante
Deo signis et portentis et variis virtutibus et Spiritus
Sancti distributionibus secundum suam voluntatem
5 non enim angelis subiecit orbem terrae futurum
de quo loquimur **6** testatus est autem in quodam
loco quis dicens quid est homo quod memor es
eius aut filius hominis quoniam visitas eum **7**
minuisti eum paulo minus ab angelis gloria et
honore coronasti eum et constituisti eum super
opera manuum tuarum **8** omnia subiecisti sub
pedibus eius in eo enim quod ei omnia subiecit
nihil dimisit non subiectum ei nunc autem necdum
videmus omnia subiecta ei **9** eum autem qui modico
quam angeli minoratus est videmus Iesum propter
passionem mortis gloria et honore coronatum
ut gratia Dei pro omnibus gustaret mortem **10**
decebat enim eum propter quem omnia et per
quem omnia qui multos filios in gloriam adduxerat
auctorem salutis eorum per passiones consummare
11 qui enim sanctificat et qui sanctificantur ex
uno omnes propter quam causam non confunditur
fratres eos vocare dicens **12** nuntiabo nomen tuum
fratribus meis in medio ecclesiae laudabo te **13**
et iterum ego ero fidens in eum et iterum ecce
ego et pueri mei quos mihi dedit Deus **14** quia
ergo pueri communicaverunt sanguini et carni et
ipse similiter participavit hisdem ut per mortem
destrueret eum qui habebat mortis imperium id est
diabolum **15** et liberaret eos qui timore mortis per
totam vitam obnoxii erant servituti **16** nusquam
enim angelos adprehendit sed semen Abrahae
adprehendit **17** unde debuit per omnia fratribus
similare ut misericors fieret et fidelis pontifex ad
Deum ut repropitiaret delicta populi **18** in eo enim
in quo passus est ipse temptatus potens est eis qui
temptantur auxiliari

3 unde fratres sancti vocationis caelestis
participes considerate apostolum et pontificem
confessionis nostrae Iesum **2** qui fidelis est ei
qui fecit illum sicut et Moses in omni domo illius
3 amplioris enim gloriae iste prae Mose dignus
habitus est quanto ampliorem honorem habet
domus qui fabricavit illam **4** omnis namque domus
fabricatur ab aliquo qui autem omnia creavit Deus
5 et Moses quidem fidelis erat in tota domo eius
tamquam famulus in testimonium eorum quae
dicenda erant **6** Christus vero tamquam filius in
domo sua quae domus sumus nos si fiduciam et
gloriam spei usque ad finem firmam retineamus
7 quapropter sicut dicit Spiritus Sanctus hodie
si vocem eius audieritis **8** nolite obdurare corda
vestra sicut in exacerbatione secundum diem
temptationis in deserto **9** ubi temptaverunt me
patres vestri probaverunt et viderunt opera mea
10 quadraginta annos propter quod infensus fui
generationi huic et dixi semper errant corde ipsi
autem non cognoverunt vias meas **11** sicut iuravi
in ira mea si introibunt in requiem meam **12**
videte fratres ne forte sit in aliquo vestrum cor
malum incredulitatis discedendi a Deo vivo **13**
sed adhortamini vosmet ipsos per singulos dies
donec hodie cognominatur ut non obduretur quis
ex vobis fallacia peccati **14** participes enim Christi
effecti sumus si tamen initium substantiae usque ad

finem firmum retineamus 15 dum dicitur hodie si
vocem eius audieritis nolite obdurare corda vestra
quemadmodum in illa exacerbatione 16 quidam
enim audientes exacerbaverunt sed non universi
qui profecti sunt ab Aegypto per Mosen 17 quibus
autem infensus est quadraginta annos nonne illis
qui peccaverunt quorum cadavera prostrata sunt
in deserto 18 quibus autem iuravit non introire in
requiem ipsius nisi illis qui increduli fuerunt 19
et videmus quia non potuerunt introire propter
incredulitatem

4 timeamus ergo ne forte relicta pollicitatione
introeundi in requiem eius existimetur aliqui
ex vobis deesse 2 etenim et nobis nuntiatum
est quemadmodum et illis sed non profuit illis
sermo auditus non admixtis fidei ex his quae
audierunt 3 ingrediemur enim in requiem qui
credidimus quemadmodum dixit sicut iuravi in
ira mea si introibunt in requiem meam et quidem
operibus ab institutione mundi factis 4 dixit enim
quodam loco de die septima sic et requievit Deus
die septima ab omnibus operibus suis 5 et in isto
rursum si introibunt in requiem meam 6 quoniam
ergo superest quosdam introire in illam et hii
quibus prioribus adnuntiatum est non introierunt
propter incredulitatem 7 iterum terminat diem
quendam hodie in David dicendo post tantum
temporis sicut supra dictum est hodie si vocem
eius audieritis nolite obdurare corda vestra 8 nam
si eis Iesus requiem praestitisset numquam de
alio loqueretur posthac die 9 itaque relinquitur
sabbatismus populo Dei 10 qui enim ingressus est in
requiem eius etiam ipse requievit ab operibus suis
sicut a suis Deus 11 festinemus ergo ingredi in illam
requiem ut ne in id ipsum quis incidat incredulitatis
exemplum 12 vivus est enim Dei sermo et efficax et
penetrabilior omni gladio ancipiti et pertingens
usque ad divisionem animae ac spiritus conpagum
quoque et medullarum et discretor cogitationum
et intentionum cordis 13 et non est ulla creatura
invisibilis in conspectu eius omnia autem nuda et
aperta sunt oculis eius ad quem nobis sermo 14
habentes ergo pontificem magnum qui penetraverit
caelos Iesum Filium Dei teneamus confessionem
15 non enim habemus pontificem qui non possit
conpati infirmitatibus nostris temptatum autem
per omnia pro similitudine absque peccato 16
adeamus ergo cum fiducia ad thronum gratiae ut
misericordiam consequamur et gratiam inveniamus
in auxilio oportuno

5 omnis namque pontifex ex hominibus adsumptus
pro hominibus constituitur in his quae sunt ad
Deum ut offerat dona et sacrificia pro peccatis 2
qui condolere possit his qui ignorant et errant
quoniam et ipse circumdatus est infirmitate 3 et
propter eam debet quemadmodum et pro populo
ita etiam pro semet ipso offerre pro peccatis 4
nec quisquam sumit sibi honorem sed qui vocatur
a Deo tamquam Aaron 5 sic et Christus non
semet ipsum clarificavit ut pontifex fieret sed
qui locutus est ad eum Filius meus es tu ego
hodie genui te 6 quemadmodum et in alio dicit
tu es sacerdos in aeternum secundum ordinem
Melchisedech (aiōn g165) 7 qui in diebus carnis
suae preces supplicationesque ad eum qui possit
salvum illum a morte facere cum clamore valido et
lacrimis offerens et exauditus pro sua reverentia
8 et quidem cum esset Filius didicit ex his quae
passus est oboedientiam 9 et consummatus factus
est omnibus obtemperantibus sibi causa salutis
aeternae (aiōnios g166) 10 appellatus a Deo pontifex
iuxta ordinem Melchisedech 11 de quo grandis nobis
sermo et ininterpretabilis ad dicendum quoniam
inbecilles facti estis ad audiendum 12 etenim cum
deberetis magistri esse propter tempus rursum
indigetis ut vos doceamini quae sint elementa
exordii sermonum Dei et facti estis quibus lacte
opus sit non solido cibo 13 omnis enim qui lactis
est particeps expers est sermonis iustitiae parvulus
enim est 14 perfectorum autem est solidus cibus
eorum qui pro consuetudine exercitatos habent
sensus ad discretionem boni ac mali

6 quapropter intermittentes inchoationis Christi
sermonem ad perfectionem feramur non rursum
iacientes fundamentum paenitentiae ab operibus
mortuis et fidei ad Deum 2 baptismatum doctrinae
inpositionis quoque manuum ac resurrectionis
mortuorum et iudicii aeterni (aiōnios g166) 3
et hoc faciemus siquidem permiserit Deus 4
inpossibile est enim eos qui semel sunt inluminati
gustaverunt etiam donum caeleste et participes
sunt facti Spiritus Sancti 5 gustaverunt nihilominus
bonum Dei verbum virtutesque saeculi venturi
(aiōn g165) 6 et prolapsi sunt renovari rursus ad
paenitentiam rursum crucifigentes sibimet ipsis
Filium Dei et ostentui habentes 7 terra enim saepe
venientem super se bibens imbrem et generans
herbam oportunam illis a quibus colitur accipit
benedictionem a Deo 8 proferens autem spinas ac
tribulos reproba est et maledicto proxima cuius
consummatio in conbustionem 9 confidimus autem
de vobis dilectissimi meliora et viciniora saluti
tametsi ita loquimur 10 non enim iniustus Deus
ut obliviscatur operis vestri et dilectionis quam

ostendistis in nomine ipsius qui ministrastis sanctis
et ministratis 11 cupimus autem unumquemque
vestrum eandem ostentare sollicitudinem ad
expletionem spei usque in finem 12 ut non segnes
efficiamini verum imitatores eorum qui fide et
patientia hereditabunt promissiones 13 Abrahae
namque promittens Deus quoniam neminem habuit
per quem iuraret maiorem iuravit per semet
ipsum 14 dicens nisi benedicens benedicam te et
multiplicans multiplicabo te 15 et sic longanimiter
ferens adeptus est repromissionem 16 homines
enim per maiorem sui iurant et omnis controversiae
eorum finis ad confirmationem est iuramentum
17 in quo abundantius volens Deus ostendere
pollicitationis heredibus inmobilitatem consilii
sui interposuit iusiurandum 18 ut per duas res
inmobiles quibus inpossibile est mentiri Deum
fortissimum solacium habeamus qui confugimus
ad tenendam propositam spem 19 quam sicut
anchoram habemus animae tutam ac firmam et
incedentem usque in interiora velaminis 20 ubi
praecursor pro nobis introiit Iesus secundum
ordinem Melchisedech pontifex factus in aeternum
(aiōn g165)

7 hic enim Melchisedech rex Salem sacerdos Dei
summi qui obviavit Abrahae regresso a caede
regum et benedixit ei 2 cui decimas omnium
divisit Abraham primum quidem qui interpretatur
rex iustitiae deinde autem et rex Salem quod est
rex pacis 3 sine patre sine matre sine genealogia
neque initium dierum neque finem vitae habens
adsimilatus autem Filio Dei manet sacerdos in
perpetuum 4 intuemini autem quantus sit hic cui et
decimam dedit de praecipuis Abraham patriarcha 5
et quidem de filiis Levi sacerdotium accipientes
mandatum habent decimas sumere a populo
secundum legem id est a fratribus suis quamquam
et ipsi exierunt de lumbis Abrahae 6 cuius autem
generatio non adnumeratur in eis decimas sumpsit
Abraham et hunc qui habebat repromissiones
benedixit 7 sine ulla autem contradictione quod
minus est a meliore benedicitur 8 et hic quidem
decimas morientes homines accipiunt ibi autem
contestatus quia vivit 9 et ut ita dictum sit per
Abraham et Levi qui decimas accipit decimatus
est 10 adhuc enim in lumbis patris erat quando
obviavit ei Melchisedech 11 si ergo consummatio per
sacerdotium leviticum erat populus enim sub ipso
legem accepit quid adhuc necessarium secundum
ordinem Melchisedech alium surgere sacerdotem
et non secundum ordinem Aaron dici 12 translato
enim sacerdotio necesse est ut et legis translatio
fiat 13 in quo enim haec dicuntur de alia tribu est
de qua nullus altario praesto fuit 14 manifestum
enim quod ex Iuda ortus sit Dominus noster in
qua tribu nihil de sacerdotibus Moses locutus est
15 et amplius adhuc manifestum est si secundum
similitudinem Melchisedech exsurgit alius sacerdos
16 qui non secundum legem mandati carnalis
factus est sed secundum virtutem vitae insolubilis
17 contestatur enim quoniam tu es sacerdos in
aeternum secundum ordinem Melchisedech (aiōn
g165) 18 reprobatio quidem fit praecedentis mandati
propter infirmitatem eius et inutilitatem 19 nihil
enim ad perfectum adduxit lex introductio vero
melioris spei per quam proximamus ad Deum 20
et quantum est non sine iureiurando alii quidem
sine iureiurando sacerdotes facti sunt 21 hic
autem cum iureiurando per eum qui dixit ad
illum iuravit Dominus et non paenitebit tu es
sacerdos in aeternum (aiōn g165) 22 in tantum
melioris testamenti sponsor factus est Iesus 23
et alii quidem plures facti sunt sacerdotes idcirco
quod morte prohiberentur permanere 24 hic autem
eo quod maneat in aeternum sempiternum habet
sacerdotium (aiōn g165) 25 unde et salvare in perpetuo
potest accedentes per semet ipsum ad Deum semper
vivens ad interpellandum pro eis 26 talis enim
decebat ut nobis esset pontifex sanctus innocens
inpollutus segregatus a peccatoribus et excelsior
caelis factus 27 qui non habet cotidie necessitatem
quemadmodum sacerdotes prius pro suis delictis
hostias offerre deinde pro populi hoc enim fecit
semel se offerendo 28 lex enim homines constituit
sacerdotes infirmitatem habentes sermo autem
iurisiurandi qui post legem est Filium in aeternum
perfectum (aiōn g165)

8 capitulum autem super ea quae dicuntur talem
habemus pontificem qui consedit in dextera
sedis Magnitudinis in caelis 2 sanctorum minister
et tabernaculi veri quod fixit Dominus et non
homo 3 omnis enim pontifex ad offerenda munera
et hostias constituitur unde necesse est et hunc
habere aliquid quod offerat 4 si ergo esset super
terram nec esset sacerdos cum essent qui offerrent
secundum legem munera 5 qui exemplari et umbrae
deserviunt caelestium sicut responsum est Mosi
cum consummaret tabernaculum vide inquit omnia
facito secundum exemplar quod tibi ostensum est in
monte 6 nunc autem melius sortitus est ministerium
quanto et melioris testamenti mediator est quod in
melioribus repromissionibus sanctum est 7 nam
si illud prius culpa vacasset non utique secundi
locus inquireretur 8 vituperans enim eos dicit ecce

dies veniunt dicit Dominus et consummabo super
domum Israhel et super domum Iuda testamentum
novum 9 non secundum testamentum quod feci
patribus eorum in die qua adprehendi manum
illorum ut educerem illos de terra Aegypti quoniam
ipsi non permanserunt in testamento meo et ego
neglexi eos dicit Dominus 10 quia hoc testamentum
quod disponam domui Israhel post dies illos dicit
Dominus dando leges meas in mentem eorum et in
corde eorum superscribam eas et ero eis in Deum
et ipsi erunt mihi in populum 11 et non docebit
unusquisque proximum suum et unusquisque
fratrem suum dicens cognosce Dominum quoniam
omnes scient me a minore usque ad maiorem
eorum 12 quia propitius ero iniquitatibus eorum
et peccatorum illorum iam non memorabor 13
dicendo autem novum veteravit prius quod autem
antiquatur et senescit prope interitum est

9 habuit quidem et prius iustificationes culturae
et sanctum saeculare 2 tabernaculum enim
factum est primum in quo inerant candelabra et
mensa et propositio panum quae dicitur sancta 3
post velamentum autem secundum tabernaculum
quod dicitur sancta sanctorum 4 aureum habens
turibulum et arcam testamenti circumtectam ex
omni parte auro in qua urna aurea habens manna et
virga Aaron quae fronduerat et tabulae testamenti
5 superque eam cherubin gloriae obumbrantia
propitiatorium de quibus non est modo dicendum
per singula 6 his vero ita conpositis in priori
quidem tabernaculo semper introibant sacerdotes
sacrificiorum officia consummantes 7 in secundo
autem semel in anno solus pontifex non sine
sanguine quem offert pro sua et populi ignorantia 8
hoc significante Spiritu Sancto nondum propalatam
esse sanctorum viam adhuc priore tabernaculo
habente statum 9 quae parabola est temporis
instantis iuxta quam munera et hostiae offeruntur
quae non possunt iuxta conscientiam perfectum
facere servientem 10 solummodo in cibis et in
potibus et variis baptismis et iustitiis carnis usque
ad tempus correctionis inpositis 11 Christus autem
adsistens pontifex futurorum bonorum per amplius
et perfectius tabernaculum non manufactum id
est non huius creationis 12 neque per sanguinem
hircorum et vitulorum sed per proprium sanguinem
introivit semel in sancta aeterna redemptione
inventa (aiōnios g166) 13 si enim sanguis hircorum
et taurorum et cinis vitulae aspersus inquinatos
sanctificat ad emundationem carnis 14 quanto
magis sanguis Christi qui per Spiritum Sanctum
semet ipsum obtulit inmaculatum Deo emundabit
conscientiam vestram ab operibus mortuis ad
serviendum Deo viventi (aiōnios g166) 15 et ideo novi
testamenti mediator est ut morte intercedente
in redemptionem earum praevaricationum quae
erant sub priore testamento repromissionem
accipiant qui vocati sunt aeternae hereditatis (aiōnios
g166) 16 ubi enim testamentum mors necesse est
intercedat testatoris 17 testamentum enim in
mortuis confirmatum est alioquin nondum valet
dum vivit qui testatus est 18 unde ne primum
quidem sine sanguine dedicatum est 19 lecto
enim omni mandato legis a Mose universo populo
accipiens sanguinem vitulorum et hircorum cum
aqua et lana coccinea et hysopo ipsum quoque
librum et omnem populum aspersit 20 dicens hic
sanguis testamenti quod mandavit ad vos Deus
21 etiam tabernaculum et omnia vasa ministerii
sanguine similiter aspersit 22 et omnia paene
in sanguine mundantur secundum legem et sine
sanguinis fusione non fit remissio 23 necesse est
ergo exemplaria quidem caelestium his mundari
ipsa autem caelestia melioribus hostiis quam istis
24 non enim in manufactis sanctis Iesus introiit
exemplaria verorum sed in ipsum caelum ut
appareat nunc vultui Dei pro nobis 25 neque ut
saepe offerat semet ipsum quemadmodum pontifex
intrat in sancta per singulos annos in sanguine
alieno 26 alioquin oportebat eum frequenter pati ab
origine mundi nunc autem semel in consummatione
saeculorum ad destitutionem peccati per hostiam
suam apparuit (aiōn g165) 27 et quemadmodum
statutum est hominibus semel mori post hoc
autem iudicium 28 sic et Christus semel oblatus
ad multorum exhaurienda peccata secundo sine
peccato apparebit expectantibus se in salutem

10 umbram enim habens lex bonorum futurorum
non ipsam imaginem rerum per singulos annos
hisdem ipsis hostiis quas offerunt indesinenter
numquam potest accedentes perfectos facere 2
alioquin non cessassent offerri ideo quod nullam
haberent ultra conscientiam peccati cultores
semel mundati 3 sed in ipsis commemoratio
peccatorum per singulos annos fit 4 inpossibile
enim est sanguine taurorum et hircorum auferri
peccata 5 ideo ingrediens mundum dicit hostiam
et oblationem noluisti corpus autem aptasti mihi
6 holocaustomata et pro peccato non tibi placuit
7 tunc dixi ecce venio in capitulo libri scriptum
est de me ut faciam Deus voluntatem tuam 8
superius dicens quia hostias et oblationes et
holocaustomata et pro peccato noluisti nec placita
sunt tibi quae secundum legem offeruntur 9

tunc dixit ecce venio ut faciam Deus voluntatem
tuam aufert primum ut sequens statuat **10** in
qua voluntate sanctificati sumus per oblationem
corporis Christi Iesu in semel **11** et omnis quidem
sacerdos praesto est cotidie ministrans et easdem
saepe offerens hostias quae numquam possunt
auferre peccata **12** hic autem unam pro peccatis
offerens hostiam in sempiternum sedit in dextera
Dei **13** de cetero expectans donec ponantur inimici
eius scabillum pedum eius **14** una enim oblatione
consummavit in sempiternum sanctificatos **15**
contestatur autem nos et Spiritus Sanctus postquam
enim dixit **16** hoc autem testamentum quod
testabor ad illos post dies illos dicit Dominus
dando leges meas in cordibus eorum et in mente
eorum superscribam eas **17** et peccatorum et
iniquitatium eorum iam non recordabor amplius
18 ubi autem horum remissio iam non oblatio pro
peccato **19** habentes itaque fratres fiduciam in
introitu sanctorum in sanguine Christi **20** quam
initiavit nobis viam novam et viventem per velamen
id est carnem suam **21** et sacerdotem magnum
super domum Dei **22** accedamus cum vero corde
in plenitudine fidei aspersi corda a conscientia
mala et abluti corpus aqua munda **23** teneamus
spei nostrae confessionem indeclinabilem fidelis
enim est qui repromisit **24** et consideremus invicem
in provocationem caritatis et bonorum operum
25 non deserentes collectionem nostram sicut est
consuetudinis quibusdam sed consolantes et tanto
magis quanto videritis adpropinquantem diem **26**
voluntarie enim peccantibus nobis post acceptam
notitiam veritatis iam non relinquitur pro peccatis
hostia **27** terribilis autem quaedam expectatio
iudicii et ignis aemulatio quae consumptura
est adversarios **28** irritam quis faciens legem
Mosi sine ulla miseratione duobus vel tribus
testibus moritur **29** quanto magis putatis deteriora
mereri supplicia qui Filium Dei conculcaverit et
sanguinem testamenti pollutum duxerit in quo
sanctificatus est et Spiritui gratiae contumeliam
fecerit **30** scimus enim qui dixit mihi vindictam ego
reddam et iterum quia iudicabit Dominus populum
suum **31** horrendum est incidere in manus Dei
viventis **32** rememoramini autem pristinos dies in
quibus inluminati magnum certamen sustinuistis
passionum **33** et in altero quidem obprobriis et
tribulationibus spectaculum facti in altero autem
socii taliter conversantium effecti **34** nam et vinctis
conpassi estis et rapinam bonorum vestrorum
cum gaudio suscepistis cognoscentes vos habere
meliorem et manentem substantiam **35** nolite itaque
amittere confidentiam vestram quae magnam
habet remunerationem **36** patientia enim vobis
necessaria est ut voluntatem Dei facientes reportetis
promissionem **37** adhuc enim modicum quantulum
qui venturus est veniet et non tardabit **38** iustus
autem meus ex fide vivit quod si subtraxerit se
non placebit animae meae **39** nos autem non
sumus subtractionis in perditionem sed fidei in
adquisitionem animae

11 est autem fides sperandorum substantia
rerum argumentum non parentum **2** in
hac enim testimonium consecuti sunt senes **3**
fide intellegimus aptata esse saecula verbo Dei
ut ex invisibilibus visibilia fierent **(aiōn g165)** **4**
fide plurimam hostiam Abel quam Cain obtulit
Deo per quam testimonium consecutus est esse
iustus testimonium perhibente muneribus eius
Deo et per illam defunctus adhuc loquitur **5**
fide Enoch translatus est ne videret mortem et
non inveniebatur quia transtulit illum Deus ante
translationem enim testimonium habebat placuisse
Deo **6** sine fide autem inpossibile placere credere
enim oportet accedentem ad Deum quia est et
inquirentibus se remunerator fit **7** fide Noe responso
accepto de his quae adhuc non videbantur metuens
aptavit arcam in salutem domus suae per quam
damnavit mundum et iustitiae quae per fidem est
heres est institutus **8** fide qui vocatur Abraham
oboedivit in locum exire quem accepturus erat
in hereditatem et exiit nesciens quo iret **9** fide
moratus est in terra repromissionis tamquam in
aliena in casulis habitando cum Isaac et Iacob
coheredibus repromissionis eiusdem **10** expectabat
enim fundamenta habentem civitatem cuius artifex
et conditor Deus **11** fide et ipsa Sarra sterilis
virtutem in conceptionem seminis accepit etiam
praeter tempus aetatis quoniam fidelem credidit
esse qui promiserat **12** propter quod et ab uno
orti sunt et haec emortuo tamquam sidera caeli
in multitudinem et sicut harena quae est ad oram
maris innumerabilis **13** iuxta fidem defuncti sunt
omnes isti non acceptis repromissionibus sed a
longe eas aspicientes et salutantes et confitentes
quia peregrini et hospites sunt supra terram **14** qui
enim haec dicunt significant se patriam inquirere
15 et si quidem illius meminissent de qua exierunt
habebant utique tempus revertendi **16** nunc autem
meliorem appetunt id est caelestem ideo non
confunditur Deus vocari Deus eorum paravit enim
illis civitatem **17** fide obtulit Abraham Isaac cum
temptaretur et unigenitum offerebat qui susceperat
repromissiones **18** ad quem dictum est quia in
Isaac vocabitur tibi semen **19** arbitrans quia et a

mortuis suscitare potens est Deus unde eum et in
parabola accepit **20** fide et de futuris benedixit
Isaac Iacob et Esau **21** fide Iacob moriens singulis
filiorum Ioseph benedixit et adoravit fastigium
virgae eius **22** fide Ioseph moriens de profectione
filiorum Israhel memoratus est et de ossibus
suis mandavit **23** fide Moses natus occultatus
est mensibus tribus a parentibus suis eo quod
vidissent elegantem infantem et non timuerunt
regis edictum **24** fide Moses grandis factus negavit se
esse filium filiae Pharaonis **25** magis eligens adfligi
cum populo Dei quam temporalis peccati habere
iucunditatem **26** maiores divitias aestimans thesauro
Aegyptiorum inproperium Christi aspiciebat enim
in remunerationem **27** fide reliquit Aegyptum
non veritus animositatem regis invisibilem enim
tamquam videns sustinuit **28** fide celebravit pascha
et sanguinis effusionem ne qui vastabat primitiva
tangeret eos **29** fide transierunt mare Rubrum
tamquam per aridam terram quod experti Aegyptii
devorati sunt **30** fide muri Hiericho ruerunt circuiti
dierum septem **31** fide Raab meretrix non periit
cum incredulis excipiens exploratores cum pace
32 et quid adhuc dicam deficiet enim me tempus
enarrantem de Gedeon Barac Samson Iepthae
David et Samuhel et prophetis **33** qui per fidem
devicerunt regna operati sunt iustitiam adepti
sunt repromissiones obturaverunt ora leonum **34**
extinxerunt impetum ignis effugerunt aciem gladii
convaluerunt de infirmitate fortes facti sunt in
bello castra verterunt exterorum **35** acceperunt
mulieres de resurrectione mortuos suos alii autem
distenti sunt non suscipientes redemptionem ut
meliorem invenirent resurrectionem **36** alii vero
ludibria et verbera experti insuper et vincula et
carceres **37** lapidati sunt secti sunt temptati sunt
in occisione gladii mortui sunt circumierunt in
melotis in pellibus caprinis egentes angustiati
adflicti **38** quibus dignus non erat mundus in
solitudinibus errantes et montibus et speluncis et
in cavernis terrae **39** et hii omnes testimonio fidei
probati non acceperunt repromissionem **40** Deo pro
nobis melius aliquid providente ut ne sine nobis
consummarentur

12 ideoque et nos tantam habentes inpositam
nubem testium deponentes omne pondus
et circumstans nos peccatum per patientiam
curramus propositum nobis certamen **2** aspicientes
in auctorem fidei et consummatorem Iesum
qui pro proposito sibi gaudio sustinuit crucem
confusione contempta atque in dextera sedis
Dei sedit **3** recogitate enim eum qui talem
sustinuit a peccatoribus adversum semet ipsos
contradictionem ut ne fatigemini animis vestris
deficientes **4** nondum usque ad sanguinem restitistis
adversus peccatum repugnantes **5** et obliti estis
consolationis quae vobis tamquam filiis loquitur
dicens fili mi noli neglegere disciplinam Domini
neque fatigeris dum ab eo argueris **6** quem enim
diligit Dominus castigat flagellat autem omnem
filium quem recipit **7** in disciplina perseverate
tamquam filiis vobis offert Deus quis enim filius
quem non corripit pater **8** quod si extra disciplinam
estis cuius participes facti sunt omnes ergo adulteri
et non filii estis **9** deinde patres quidem carnis
nostrae habuimus eruditores et reverebamur non
multo magis obtemperabimus Patri spirituum et
vivemus **10** et illi quidem in tempore paucorum
dierum secundum voluntatem suam erudiebant
nos hic autem ad id quod utile est in recipiendo
sanctificationem eius **11** omnis autem disciplina
in praesenti quidem videtur non esse gaudii sed
maeroris postea autem fructum pacatissimum
exercitatis per eam reddit iustitiae **12** propter
quod remissas manus et soluta genua erigite **13**
et gressus rectos facite pedibus vestris ut non
claudicans erret magis autem sanetur **14** pacem
sequimini cum omnibus et sanctimoniam sine
qua nemo videbit Dominum **15** contemplantes ne
quis desit gratiae Dei ne qua radix amaritudinis
sursum germinans inpediat et per illam inquinentur
multi **16** ne quis fornicator aut profanus ut
Esau qui propter unam escam vendidit primitiva
sua **17** scitote enim quoniam et postea cupiens
hereditare benedictionem reprobatus est non
enim invenit paenitentiae locum quamquam cum
lacrimis inquisisset eam **18** non enim accessistis
ad tractabilem et accensibilem ignem et turbinem
et caliginem et procellam **19** et tubae sonum et
vocem verborum quam qui audierunt excusaverunt
se ne eis fieret verbum **20** non enim portabant
quod dicebatur et si bestia tetigerit montem
lapidabitur **21** et ita terribile erat quod videbatur
Moses dixit exterritus sum et tremebundus **22**
sed accessistis ad Sion montem et civitatem Dei
viventis Hierusalem caelestem et multorum milium
angelorum frequentiae **23** et ecclesiam primitivorum
qui conscripti sunt in caelis et iudicem omnium
Deum et spiritus iustorum perfectorum **24** et
testamenti novi mediatorem Iesum et sanguinis
sparsionem melius loquentem quam Abel **25** videte
ne recusetis loquentem si enim illi non effugerunt
recusantes eum qui super terram loquebatur
multo magis nos qui de caelis loquentem nobis
avertimur **26** cuius vox movit terram tunc modo

autem repromittit dicens adhuc semel ego movebo
non solum terram sed et caelum **27** quod autem
adhuc semel dicit declarat mobilium translationem
tamquam factorum ut maneant ea quae sunt
inmobilia **28** itaque regnum inmobile suscipientes
habemus gratiam per quam serviamus placentes
Deo cum metu et reverentia **29** etenim Deus noster
ignis consumens est

13 caritas fraternitatis maneat **2** hospitalitatem
nolite oblivisci per hanc enim latuerunt
quidam angelis hospitio receptis **3** mementote
vinctorum tamquam simul vincti et laborantium
tamquam et ipsi in corpore morantes **4** honorabile
conubium in omnibus et torus inmaculatus
fornicatores enim et adulteros iudicabit Deus **5**
sint mores sine avaritia contenti praesentibus ipse
enim dixit non te deseram neque derelinquam
6 ita ut confidenter dicamus Dominus mihi
adiutor non timebo quid faciat mihi homo **7**
mementote praepositorum vestrorum qui vobis
locuti sunt verbum Dei quorum intuentes exitum
conversationis imitamini fidem **8** Iesus Christus
heri et hodie ipse et in saecula **(aiōn g165)** **9** doctrinis
variis et peregrinis nolite abduci optimum enim est
gratia stabiliri cor non escis quae non profuerunt
ambulantibus in eis **10** habemus altare de quo edere
non habent potestatem qui tabernaculo deserviunt
11 quorum enim animalium infertur sanguis pro
peccato in sancta per pontificem horum corpora
cremantur extra castra **12** propter quod et Iesus
ut sanctificaret per suum sanguinem populum
extra portam passus est **13** exeamus igitur ad
eum extra castra inproperium eius portantes **14**
non enim habemus hic manentem civitatem sed
futuram inquirimus **15** per ipsum ergo offeramus
hostiam laudis semper Deo id est fructum labiorum
confitentium nomini eius **16** beneficientiae autem
et communionis nolite oblivisci talibus enim hostiis
promeretur Deus **17** oboedite praepositis vestris et
subiacete eis ipsi enim pervigilant quasi rationem
pro animabus vestris reddituri ut cum gaudio hoc
faciant et non gementes hoc enim non expedit
vobis **18** orate pro nobis confidimus enim quia
bonam conscientiam habemus in omnibus bene
volentes conversari **19** amplius autem deprecor
vos hoc facere ut quo celerius restituar vobis **20**
Deus autem pacis qui eduxit de mortuis pastorem
magnum ovium in sanguine testamenti aeterni
Dominum nostrum Iesum **(aiōnios g166)** **21** aptet vos
in omni bono ut faciatis voluntatem eius faciens in
vobis quod placeat coram se per Iesum Christum
cui gloria in saecula saeculorum amen **(aiōn g165)** **22**
rogo autem vos fratres sufferatis verbum solacii
etenim perpaucis scripsi vobis **23** cognoscite fratrem
nostrum Timotheum dimissum cum quo si celerius
venerit videbo vos **24** salutate omnes praepositos
vestros et omnes sanctos salutant vos de Italia **25**
gratia cum omnibus vobis amen

Iacobi

1 Iacobus Dei et Domini nostri Iesu Christi servus
duodecim tribubus quae sunt in dispersione
salutem **2** omne gaudium existimate fratres mei
cum in temptationibus variis incideritis **3** scientes
quod probatio fidei vestrae patientiam operatur
4 patientia autem opus perfectum habeat ut sitis
perfecti et integri in nullo deficientes **5** si quis autem
vestrum indiget sapientiam postulet a Deo qui dat
omnibus affluenter et non inproperat et dabitur ei
6 postulet autem in fide nihil haesitans qui enim
haesitat similis est fluctui maris qui a vento movetur
et circumfertur **7** non ergo aestimet homo ille
quod accipiat aliquid a Domino **8** vir duplex animo
inconstans in omnibus viis suis **9** glorietur autem
frater humilis in exaltatione sua **10** dives autem in
humilitate sua quoniam sicut flos faeni transibit **11**
exortus est enim sol cum ardore et arefecit faenum
et flos eius decidit et decor vultus eius deperiit
ita et dives in itineribus suis marcescet **12** beatus
vir qui suffert temptationem quia cum probatus
fuerit accipiet coronam vitae quam repromisit
Deus diligentibus se **13** nemo cum temptatur dicat
quoniam a Deo temptor Deus enim intemptator
malorum est ipse autem neminem temptat **14**
unusquisque vero temptatur a concupiscentia sua
abstractus et inlectus **15** dein concupiscentia cum
conceperit parit peccatum peccatum vero cum
consummatum fuerit generat mortem **16** nolite
itaque errare fratres mei dilectissimi **17** omne datum
optimum et omne donum perfectum desursum
est descendens a Patre luminum apud quem non
est transmutatio nec vicissitudinis obumbratio
18 voluntarie genuit nos verbo veritatis ut simus
initium aliquod creaturae eius **19** scitis fratres mei
dilecti sit autem omnis homo velox ad audiendum
tardus autem ad loquendum et tardus ad iram **20** ira
enim viri iustitiam Dei non operatur **21** propter quod
abicientes omnem inmunditiam et abundantiam
malitiae in mansuetudine suscipite insitum verbum
quod potest salvare animas vestras **22** estote autem
factores verbi et non auditores tantum fallentes
vosmet ipsos **23** quia si quis auditor est verbi et non
factor hic conparabitur viro consideranti vultum
nativitatis suae in speculo **24** consideravit enim
se et abiit et statim oblitus est qualis fuerit **25**
qui autem perspexerit in lege perfecta libertatis
et permanserit non auditor obliviosus factus sed
factor operis hic beatus in facto suo erit **26** si
quis autem putat se religiosum esse non refrenans
linguam suam sed seducens cor suum huius vana
est religio **27** religio munda et inmaculata apud
Deum et Patrem haec est visitare pupillos et viduas
in tribulatione eorum inmaculatum se custodire ab
hoc saeculo

2 fratres mei nolite in personarum acceptione
habere fidem Domini nostri Iesu Christi gloriae
2 etenim si introierit in conventu vestro vir aureum
anulum habens in veste candida introierit autem et
pauper in sordido habitu **3** et intendatis in eum qui
indutus est veste praeclara et dixeritis tu sede hic
bene pauperi autem dicatis tu sta illic aut sede sub
scabillo pedum meorum **4** nonne iudicatis apud
vosmet ipsos et facti estis iudices cogitationum
iniquarum **5** audite fratres mei dilectissimi nonne
Deus elegit pauperes in hoc mundo divites in fide et
heredes regni quod repromisit Deus diligentibus se
6 vos autem exhonorastis pauperem nonne divites
per potentiam opprimunt vos et ipsi trahunt vos ad
iudicia **7** nonne ipsi blasphemant bonum nomen
quod invocatum est super vos **8** si tamen legem
perficitis regalem secundum scripturas diliges
proximum tuum sicut te ipsum bene facitis **9**
si autem personas accipitis peccatum operamini
redarguti a lege quasi transgressores **10** quicumque
autem totam legem servaverit offendat autem in
uno factus est omnium reus **11** qui enim dixit
non moechaberis dixit et non occides quod si non
moechaberis occides autem factus es transgressor
legis **12** sic loquimini et sic facite sicut per legem
libertatis incipientes iudicari **13** iudicium enim
sine misericordia illi qui non fecit misericordiam
superexultat autem misericordia iudicio **14** quid
proderit fratres mei si fidem quis dicat se habere
opera autem non habeat numquid poterit fides
salvare eum **15** si autem frater aut soror nudi sunt
et indigent victu cotidiano **16** dicat autem aliquis de
vobis illis ite in pace calefacimini et saturamini non
dederitis autem eis quae necessaria sunt corporis
quid proderit **17** sic et fides si non habeat opera
mortua est in semet ipsam **18** sed dicet quis tu
fidem habes et ego opera habeo ostende mihi fidem
tuam sine operibus et ego ostendam tibi ex operibus
fidem meam **19** tu credis quoniam unus est Deus
bene facis et daemones credunt et contremescunt
20 vis autem scire o homo inanis quoniam fides
sine operibus otiosa est **21** Abraham pater noster
nonne ex operibus iustificatus est offerens Isaac
filium suum super altare **22** vides quoniam fides
cooperabatur operibus illius et ex operibus fides
consummata est **23** et suppleta est scriptura dicens
credidit Abraham Deo et reputatum est illi ad
iustitiam et amicus Dei appellatus est **24** videtis

quoniam ex operibus iustificatur homo et non ex
fide tantum 25 similiter autem et Raab meretrix
nonne ex operibus iustificata est suscipiens nuntios
et alia via eiciens 26 sicut enim corpus sine spiritu
emortuum est ita et fides sine operibus mortua est

3 nolite plures magistri fieri fratres mei scientes
quoniam maius iudicium sumitis 2 in multis enim
offendimus omnes si quis in verbo non offendit hic
perfectus est vir potens etiam freno circumducere
totum corpus 3 si autem equorum frenos in ora
mittimus ad consentiendum nobis et omne corpus
illorum circumferimus 4 ecce et naves cum magnae
sint et a ventis validis minentur circumferuntur a
modico gubernaculo ubi impetus dirigentis voluerit
5 ita et lingua modicum quidem membrum est et
magna exultat ecce quantus ignis quam magnam
silvam incendit 6 et lingua ignis est universitas
iniquitatis lingua constituitur in membris nostris
quae maculat totum corpus et inflammat rotam
nativitatis nostrae inflammata a gehenna (Geenna
g1067) 7 omnis enim natura bestiarum et volucrum
et serpentium etiam ceterorum domantur et domita
sunt a natura humana 8 linguam autem nullus
hominum domare potest inquietum malum plena
veneno mortifero 9 in ipsa benedicimus Dominum
et Patrem et in ipsa maledicimus homines qui ad
similitudinem Dei facti sunt 10 ex ipso ore procedit
benedictio et maledictio non oportet fratres mei
haec ita fieri 11 numquid fons de eodem foramine
emanat dulcem et amaram aquam 12 numquid
potest fratres mei ficus olivas facere aut vitis ficus
sic neque salsa dulcem potest facere aquam 13 quis
sapiens et disciplinatus inter vos ostendat ex bona
conversatione operationem suam in mansuetudine
sapientiae 14 quod si zelum amarum habetis et
contentiones in cordibus vestris nolite gloriari
et mendaces esse adversus veritatem 15 non est
ista sapientia desursum descendens sed terrena
animalis diabolica 16 ubi enim zelus et contentio
ibi inconstantia et omne opus pravum 17 quae
autem desursum est sapientia primum quidem
pudica est deinde pacifica modesta suadibilis plena
misericordia et fructibus bonis non iudicans sine
simulatione 18 fructus autem iustitiae in pace
seminatur facientibus pacem

4 unde bella et lites in vobis nonne hinc ex
concupiscentiis vestris quae militant in membris
vestris 2 concupiscitis et non habetis occiditis
et zelatis et non potestis adipisci litigatis et
belligeratis non habetis propter quod non postulatis
3 petitis et non accipitis eo quod male petatis ut
in concupiscentiis vestris insumatis 4 adulteri
nescitis quia amicitia huius mundi inimica est Dei
quicumque ergo voluerit amicus esse saeculi huius
inimicus Dei constituitur 5 aut putatis quia inaniter
scriptura dicat ad invidiam concupiscit Spiritus qui
inhabitat in nobis 6 maiorem autem dat gratiam
propter quod dicit Deus superbis resistit humilibus
autem dat gratiam 7 subditi igitur estote Deo
resistite autem diabolo et fugiet a vobis 8 adpropiate
Domino et adpropinquabit vobis emundate manus
peccatores et purificate corda duplices animo 9
miseri estote et lugete et plorate risus vester in
luctum convertatur et gaudium in maerorem 10
humiliamini in conspectu Domini et exaltabit vos 11
nolite detrahere de alterutrum fratres qui detrahit
fratri aut qui iudicat fratrem suum detrahit legi
et iudicat legem si autem iudicas legem non es
factor legis sed iudex 12 unus est legislator et
iudex qui potest perdere et liberare tu autem
quis es qui iudicas proximum 13 ecce nunc qui
dicitis hodie aut crastino ibimus in illam civitatem
et faciemus quidem ibi annum et mercabimur
et lucrum faciemus 14 qui ignoratis quid erit in
crastinum quae enim est vita vestra vapor est ad
modicum parens deinceps exterminatur 15 pro eo
ut dicatis si Dominus voluerit et vixerimus faciemus
hoc aut illud 16 nunc autem exultatis in superbiis
vestris omnis exultatio talis maligna est 17 scienti
igitur bonum facere et non facienti peccatum est
illi

5 age nunc divites plorate ululantes in miseriis
quae advenient vobis 2 divitiae vestrae
putrefactae sunt et vestimenta vestra a tineis
comesta sunt 3 aurum et argentum vestrum
eruginavit et erugo eorum in testimonium vobis
erit et manducabit carnes vestras sicut ignis
thesaurizastis in novissimis diebus 4 ecce merces
operariorum qui messuerunt regiones vestras qui
fraudatus est a vobis clamat et clamor ipsorum in
aures Domini Sabaoth introiit 5 epulati estis super
terram et in luxuriis enutristis corda vestra in die
occisionis 6 addixistis occidistis iustum non resistit
vobis 7 patientes igitur estote fratres usque ad
adventum Domini ecce agricola expectat pretiosum
fructum terrae patienter ferens donec accipiat
temporivum et serotinum 8 patientes estote et
vos confirmate corda vestra quoniam adventus
Domini adpropinquavit 9 nolite ingemescere fratres
in alterutrum ut non iudicemini ecce iudex ante
ianuam adsistit 10 exemplum accipite fratres laboris
et patientiae prophetas qui locuti sunt in nomine
Domini 11 ecce beatificamus qui sustinuerunt

sufferentiam Iob audistis et finem Domini vidistis
quoniam misericors est Dominus et miserator
12 ante omnia autem fratres mei nolite iurare
neque per caelum neque per terram neque aliud
quodcumque iuramentum sit autem vestrum est est
non non uti non sub iudicio decidatis **13** tristatur
aliquis vestrum oret aequo animo est psallat
14 infirmatur quis in vobis inducat presbyteros
ecclesiae et orent super eum unguentes eum oleo in
nomine Domini **15** et oratio fidei salvabit infirmum
et adlevabit eum Dominus et si in peccatis sit
dimittentur ei **16** confitemini ergo alterutrum
peccata vestra et orate pro invicem ut salvemini
multum enim valet deprecatio iusti adsidua **17**
Helias homo erat similis nobis passibilis et oratione
oravit ut non plueret super terram et non pluit
annos tres et menses sex **18** et rursum oravit
et caelum dedit pluviam et terra dedit fructum
suum **19** fratres mei si quis ex vobis erraverit a
veritate et converterit quis eum **20** scire debet
quoniam qui converti fecerit peccatorem ab errore
viae suae salvabit animam eius a morte et operit
multitudinem peccatorum

Petri I

1 Petrus apostolus Iesu Christi electis advenis
dispersionis Ponti Galatiae Cappadociae Asiae
et Bithyniae **2** secundum praescientiam Dei Patris
in sanctificatione Spiritus in oboedientiam et
aspersionem sanguinis Iesu Christi gratia vobis
et pax multiplicetur **3** benedictus Deus et Pater
Domini nostri Iesu Christi qui secundum magnam
misericordiam suam regeneravit nos in spem vivam
per resurrectionem Iesu Christi ex mortuis **4** in
hereditatem incorruptibilem et incontaminatam et
inmarcescibilem conservatam in caelis in vobis **5**
qui in virtute Dei custodimini per fidem in salutem
paratam revelari in tempore novissimo **6** in quo
exultatis modicum nunc si oportet contristati
in variis temptationibus **7** ut probatum vestrae
fidei multo pretiosius sit auro quod perit per
ignem probato inveniatur in laudem et gloriam et
honorem in revelatione Iesu Christi **8** quem cum non
videritis diligitis in quem nunc quoque non videntes
credentes autem exultatis laetitia inenarrabili et
glorificata **9** reportantes finem fidei vestrae salutem
animarum **10** de qua salute exquisierunt atque
scrutati sunt prophetae qui de futura in vobis
gratia prophetaverunt **11** scrutantes in quod vel
quale tempus significaret in eis Spiritus Christi
praenuntians eas quae in Christo sunt passiones et
posteriores glorias **12** quibus revelatum est quia non
sibi ipsis vobis autem ministrabant ea quae nunc
nuntiata sunt vobis per eos qui evangelizaverunt
vos Spiritu Sancto misso de caelo in quae desiderant
angeli prospicere **13** propter quod succincti lumbos
mentis vestrae sobrii perfecte sperate in eam
quae offertur vobis gratiam in revelatione Iesu
Christi **14** quasi filii oboedientiae non configurati
prioribus ignorantiae vestrae desideriis **15** sed
secundum eum qui vocavit vos sanctum et ipsi
sancti in omni conversatione sitis **16** quoniam
scriptum est sancti eritis quia ego sanctus sum
17 et si Patrem invocatis eum qui sine acceptione
personarum iudicat secundum uniuscuiusque opus
in timore incolatus vestri tempore conversamini
18 scientes quod non corruptibilibus argento vel
auro redempti estis de vana vestra conversatione
paternae traditionis **19** sed pretioso sanguine
quasi agni incontaminati et inmaculati Christi **20**
praecogniti quidem ante constitutionem mundi
manifestati autem novissimis temporibus propter
vos **21** qui per ipsum fideles estis in Deo qui suscitavit
eum a mortuis et dedit ei gloriam ut fides vestra et
spes esset in Deo **22** animas vestras castificantes in
oboedientia caritatis in fraternitatis amore simplici
ex corde invicem diligite adtentius **23** renati non ex
semine corruptibili sed incorruptibili per verbum
Dei vivi et permanentis **(aiōn g165)** **24** quia omnis
caro ut faenum et omnis gloria eius tamquam flos
faeni exaruit faenum et flos decidit **25** verbum
autem Domini manet in aeternum hoc est autem
verbum quod evangelizatum est in vos **(aiōn g165)**

2 deponentes igitur omnem malitiam et omnem
dolum et simulationes et invidias et omnes
detractiones **2** sicut modo geniti infantes
rationale sine dolo lac concupiscite ut in eo
crescatis in salutem **3** si gustastis quoniam dulcis
Dominus **4** ad quem accedentes lapidem vivum
ab hominibus quidem reprobatum a Deo autem
electum honorificatum **5** et ipsi tamquam lapides
vivi superaedificamini domus spiritalis sacerdotium
sanctum offerre spiritales hostias acceptabiles Deo
per Iesum Christum **6** propter quod continet in
scriptura ecce pono in Sion lapidem summum
angularem electum pretiosum et qui crediderit in eo
non confundetur **7** vobis igitur honor credentibus
non credentibus autem lapis quem reprobaverunt
aedificantes hic factus est in caput anguli **8** et
lapis offensionis et petra scandali qui offendunt
verbo nec credunt in quod et positi sunt **9** vos
autem genus electum regale sacerdotium gens
sancta populus adquisitionis ut virtutes adnuntietis
eius qui de tenebris vos vocavit in admirabile
lumen suum **10** qui aliquando non populus nunc
autem populus Dei qui non consecuti misericordiam
nunc autem misericordiam consecuti **11** carissimi
obsecro tamquam advenas et peregrinos abstinere
vos a carnalibus desideriis quae militant adversus
animam **12** conversationem vestram inter gentes
habentes bonam ut in eo quod detractant de vobis
tamquam de malefactoribus ex bonis operibus
considerantes glorificent Deum in die visitationis
13 subiecti estote omni humanae creaturae propter
Dominum sive regi quasi praecellenti **14** sive ducibus
tamquam ab eo missis ad vindictam malefactorum
laudem vero bonorum **15** quia sic est voluntas Dei ut
benefacientes obmutescere faciatis inprudentium
hominum ignorantiam **16** quasi liberi et non quasi
velamen habentes malitiae libertatem sed sicut
servi Dei **17** omnes honorate fraternitatem diligite
Deum timete regem honorificate **18** servi subditi
in omni timore dominis non tantum bonis et
modestis sed etiam discolis **19** haec est enim gratia
si propter conscientiam Dei sustinet quis tristitias
patiens iniuste **20** quae enim gloria est si peccantes
et colaphizati suffertis sed si benefacientes et

patientes sustinetis haec est gratia apud Deum 21
in hoc enim vocati estis quia et Christus passus est
pro vobis vobis relinquens exemplum ut sequamini
vestigia eius 22 qui peccatum non fecit nec inventus
est dolus in ore ipsius 23 qui cum malediceretur
non maledicebat cum pateretur non comminabatur
tradebat autem iudicanti se iniuste 24 qui peccata
nostra ipse pertulit in corpore suo super lignum
ut peccatis mortui iustitiae viveremus cuius livore
sanati estis 25 eratis enim sicut oves errantes sed
conversi estis nunc ad pastorem et episcopum
animarum vestrarum

3 similiter mulieres subditae suis viris ut et
si qui non credunt verbo per mulierum
conversationem sine verbo lucri fiant 2
considerantes in timore castam conversationem
vestram 3 quarum sit non extrinsecus capillaturae
aut circumdatio auri aut indumenti vestimentorum
cultus 4 sed qui absconditus cordis est homo
in incorruptibilitate quieti et modesti spiritus
quod est in conspectu Dei locuples 5 sic enim
aliquando et sanctae mulieres sperantes in Deo
ornabant se subiectae propriis viris 6 sicut Sarra
oboediebat Abrahae dominum eum vocans cuius
estis filiae benefacientes et non timentes ullam
perturbationem 7 viri similiter cohabitantes
secundum scientiam quasi infirmiori vaso muliebri
inpertientes honorem tamquam et coheredibus
gratiae vitae uti ne inpediantur orationes vestrae
8 in fine autem omnes unianimes conpatientes
fraternitatis amatores misericordes humiles 9 non
reddentes malum pro malo vel maledictum pro
maledicto sed e contrario benedicentes quia in hoc
vocati estis ut benedictionem hereditate possideatis
10 qui enim vult vitam diligere et videre dies bonos
coerceat linguam suam a malo et labia eius ne
loquantur dolum 11 declinet autem a malo et faciat
bonum inquirat pacem et persequatur eam 12 quia
oculi Domini super iustos et aures eius in preces
eorum vultus autem Domini super facientes mala
13 et quis est qui vobis noceat si boni aemulatores
fueritis 14 sed et si quid patimini propter iustitiam
beati timorem autem eorum ne timueritis et
non conturbemini 15 Dominum autem Christum
sanctificate in cordibus vestris parati semper ad
satisfactionem omni poscenti vos rationem de ea
quae in vobis est spe 16 sed cum modestia et
timore conscientiam habentes bonam ut in eo quod
detrahunt vobis confundantur qui calumniantur
vestram bonam in Christo conversationem 17
melius est enim benefacientes si velit voluntas
Dei pati quam malefacientes 18 quia et Christus
semel pro peccatis mortuus est iustus pro iniustis
ut nos offerret Deo mortificatus carne vivificatus
autem spiritu 19 in quo et his qui in carcere erant
spiritibus veniens praedicavit 20 qui increduli
fuerant aliquando quando expectabat Dei patientia
in diebus Noe cum fabricaretur arca in qua pauci id
est octo animae salvae factae sunt per aquam 21
quod et vos nunc similis formae salvos facit baptisma
non carnis depositio sordium sed conscientiae
bonae interrogatio in Deum per resurrectionem
Iesu Christi 22 qui est in dextera Dei profectus
in caelum subiectis sibi angelis et potestatibus et
virtutibus

4 Christo igitur passo in carne et vos eadem
cogitatione armamini quia qui passus est
carne desiit a peccatis 2 ut iam non hominum
desideriis sed voluntate Dei quod reliquum
est in carne vivat temporis 3 sufficit enim
praeteritum tempus ad voluntatem gentium
consummandam qui ambulaverunt in luxuriis
desideriis vinolentiis comesationibus potationibus
et inlicitis idolorum cultibus 4 in quo peregrinantur
non concurrentibus vobis in eandem luxuriae
confusionem blasphemantes 5 qui reddent rationem
ei qui paratus est iudicare vivos et mortuos 6 propter
hoc enim et mortuis evangelizatum est ut iudicentur
quidem secundum homines in carne vivant autem
secundum Deum spiritu 7 omnium autem finis
adpropinquavit estote itaque prudentes et vigilate
in orationibus 8 ante omnia mutuam in vosmet
ipsos caritatem continuam habentes quia caritas
operit multitudinem peccatorum 9 hospitales
invicem sine murmuratione 10 unusquisque sicut
accepit gratiam in alterutrum illam administrantes
sicut boni dispensatores multiformis gratiae Dei
11 si quis loquitur quasi sermones Dei si quis
ministrat tamquam ex virtute quam administrat
Deus ut in omnibus honorificetur Deus per Iesum
Christum cui est gloria et imperium in saecula
saeculorum amen (aiōn g165) 12 carissimi nolite
peregrinari in fervore qui ad temptationem vobis
fit quasi novi aliquid vobis contingat 13 sed
communicantes Christi passionibus gaudete ut et
in revelatione gloriae eius gaudeatis exultantes 14
si exprobramini in nomine Christi beati quoniam
gloriae Dei Spiritus in vobis requiescit 15 nemo
enim vestrum patiatur quasi homicida aut fur aut
maledicus aut alienorum appetitor 16 si autem ut
Christianus non erubescat glorificet autem Deum
in isto nomine 17 quoniam tempus ut incipiat
iudicium de domo Dei si autem primum a nobis
qui finis eorum qui non credunt Dei evangelio 18

et si iustus vix salvatur impius et peccator ubi
parebit **19** itaque et hii qui patiuntur secundum
voluntatem Dei fideli creatori commendant animas
suas in benefactis

5 seniores ergo qui in vobis sunt obsecro consenior
et testis Christi passionum qui et eius quae
in futuro revelanda est gloriae communicator **2**
pascite qui est in vobis gregem Dei providentes
non coacto sed spontanee secundum Deum neque
turpis lucri gratia sed voluntarie **3** neque ut
dominantes in cleris sed formae facti gregi et ex
animo **4** et cum apparuerit princeps pastorum
percipietis inmarcescibilem gloriae coronam **5**
similiter adulescentes subditi estote senioribus
omnes autem invicem humilitatem insinuate quia
Deus superbis resistit humilibus autem dat gratiam
6 humiliamini igitur sub potenti manu Dei ut
vos exaltet in tempore visitationis **7** omnem
sollicitudinem vestram proicientes in eum quoniam
ipsi cura est de vobis **8** sobrii estote vigilate quia
adversarius vester diabolus tamquam leo rugiens
circuit quaerens quem devoret **9** cui resistite
fortes fide scientes eadem passionum ei quae
in mundo est vestrae fraternitati fieri **10** Deus
autem omnis gratiae qui vocavit nos in aeternam
suam gloriam in Christo Iesu modicum passos ipse
perficiet confirmabit solidabit **(aiōnios g166)** **11** ipsi
imperium in saecula saeculorum amen **(aiōn g165)**
12 per Silvanum vobis fidelem fratrem ut arbitror
breviter scripsi obsecrans et contestans hanc esse
veram gratiam Dei in qua state **13** salutat vos quae
est in Babylone cumelecta et Marcus filius meus
14 salutate invicem in osculo sancto gratia vobis
omnibus qui estis in Christo

Petri Ii

1 Simon Petrus servus et apostolus Iesu Christi
his qui coaequalem nobis sortiti sunt fidem
in iustitia Dei nostri et salvatoris Iesu Christi
2 gratia vobis et pax adimpleatur in cognitione
Domini nostri **3** quomodo omnia nobis divinae
virtutis suae quae ad vitam et pietatem donata
est per cognitionem eius qui vocavit nos propria
gloria et virtute **4** per quae maxima et pretiosa
nobis promissa donavit ut per haec efficiamini
divinae consortes naturae fugientes eius quae in
mundo est concupiscentiae corruptionem **5** vos
autem curam omnem subinferentes ministrate in
fide vestra virtutem in virtute autem scientiam
6 in scientia autem abstinentiam in abstinentia
autem patientiam in patientia autem pietatem **7**
in pietate autem amorem fraternitatis in amore
autem fraternitatis caritatem **8** haec enim vobis
cum adsint et superent non vacuos nec sine fructu
vos constituent in Domini nostri Iesu Christi
cognitione **9** cui enim non praesto sunt haec
caecus est et manu temptans oblivionem accipiens
purgationis veterum suorum delictorum **10**
quapropter fratres magis satagite ut per bona opera
certam vestram vocationem et electionem faciatis
haec enim facientes non peccabitis aliquando **11**
sic enim abundanter ministrabitur vobis introitus
in aeternum regnum Domini nostri et salvatoris
Iesu Christi **(aiōnios g166)** **12** propter quod incipiam
vos semper commonere de his et quidem scientes
et confirmatos in praesenti veritate **13** iustum
autem arbitror quamdiu sum in hoc tabernaculo
suscitare vos in commonitione **14** certus quod velox
est depositio tabernaculi mei secundum quod et
Dominus noster Iesus Christus significavit mihi **15**
dabo autem operam et frequenter habere vos post
obitum meum ut horum memoriam faciatis **16** non
enim doctas fabulas secuti notam fecimus vobis
Domini nostri Iesu Christi virtutem et praesentiam
sed speculatores facti illius magnitudinis **17**
accipiens enim a Deo Patre honorem et gloriam voce
delapsa ad eum huiuscemodi a magnifica gloria hic
est Filius meus dilectus in quo mihi conplacui **18** et
hanc vocem nos audivimus de caelo adlatam cum
essemus cum ipso in monte sancto **19** et habemus
firmiorem propheticum sermonem cui bene facitis
adtendentes quasi lucernae lucenti in caliginoso
loco donec dies inlucescat et lucifer oriatur in
cordibus vestris **20** hoc primum intellegentes quod
omnis prophetia scripturae propria interpretatione
non fit **21** non enim voluntate humana adlata est
aliquando prophetia sed Spiritu Sancto inspirati
locuti sunt sancti Dei homines

2 fuerunt vero et pseudoprophetae in populo
sicut et in vobis erunt magistri mendaces qui
introducent sectas perditionis et eum qui emit
eos Dominum negant superducentes sibi celerem
perditionem **2** et multi sequentur eorum luxurias
per quos via veritatis blasphemabitur **3** et in avaritia
fictis verbis de vobis negotiabuntur quibus iudicium
iam olim non cessat et perditio eorum non dormitat
4 si enim Deus angelis peccantibus non pepercit sed
rudentibus inferni detractos in tartarum tradidit
in iudicium cruciatos reservari **(Tartaroō g5020)** **5** et
originali mundo non pepercit sed octavum Noe
iustitiae praeconem custodivit diluvium mundo
impiorum inducens **6** et civitates Sodomorum
et Gomorraeorum in cinerem redigens eversione
damnavit exemplum eorum qui impie acturi sunt
ponens **7** et iustum Loth oppressum a nefandorum
iniuria conversatione eruit **8** aspectu enim et auditu
iustus erat habitans apud eos qui diem de die
animam iustam iniquis operibus cruciabant **9** novit
Dominus pios de temptatione eripere iniquos vero
in diem iudicii cruciandos reservare **10** magis autem
eos qui post carnem in concupiscentia inmunditiae
ambulant dominationemque contemnunt audaces
sibi placentes sectas non metuunt blasphemantes
11 ubi angeli fortitudine et virtute cum sint maiores
non portant adversum se execrabile iudicium **12**
hii vero velut inrationabilia pecora naturaliter in
captionem et in perniciem in his quae ignorant
blasphemantes in corruptione sua et peribunt
13 percipientes mercedem iniustitiae voluptatem
existimantes diei delicias coinquinationes et
maculae deliciis affluentes in conviviis suis
luxuriantes vobiscum **14** oculos habentes plenos
adulterio et incessabiles delicti pellicentes animas
instabiles cor exercitatum avaritiae habentes
maledictionis filii **15** derelinquentes rectam viam
erraverunt secuti viam Balaam ex Bosor qui
mercedem iniquitatis amavit **16** correptionem vero
habuit suae vesaniae subiugale mutum in hominis
voce loquens prohibuit prophetae insipientiam **17**
hii sunt fontes sine aqua et nebulae turbinibus
exagitatae quibus caligo tenebrarum reservatur
18 superba enim vanitatis loquentes pellicent
in desideriis carnis luxuriae eos qui paululum
effugiunt qui in errore conversantur **19** libertatem
illis promittentes cum ipsi servi sint corruptionis
a quo enim quis superatus est huius et servus
est **20** si enim refugientes coinquinationes mundi
in cognitione Domini nostri et salvatoris Iesu

Christi his rursus inpliciti superantur facta sunt
eis posteriora deteriora prioribus **21** melius enim
erat illis non cognoscere viam iustitiae quam post
agnitionem retrorsum converti ab eo quod illis
traditum est sancto mandato **22** contigit enim eis
illud veri proverbii canis reversus ad suum vomitum
et sus lota in volutabro luti

3 hanc ecce vobis carissimi secundam scribo
epistulam in quibus excito vestram in
commonitione sinceram mentem **2** ut memores sitis
eorum quae praedixi verborum a sanctis prophetis
et apostolorum vestrorum praeceptorum Domini
et salvatoris **3** hoc primum scientes quod venient
in novissimis diebus in deceptione inlusores iuxta
proprias concupiscentias ambulantes **4** dicentes
ubi est promissio aut adventus eius ex quo enim
patres dormierunt omnia sic perseverant ab initio
creaturae **5** latet enim eos hoc volentes quod
caeli erant prius et terra de aqua et per aquam
consistens Dei verbo **6** per quae ille tunc mundus
aqua inundatus periit **7** caeli autem qui nunc sunt
et terra eodem verbo repositi sunt igni servati in
diem iudicii et perditionis impiorum hominum **8**
unum vero hoc non lateat vos carissimi quia unus
dies apud Dominum sicut mille anni et mille anni
sicut dies unus **9** non tardat Dominus promissi sed
patienter agit propter vos nolens aliquos perire
sed omnes ad paenitentiam reverti **10** adveniet
autem dies Domini ut fur in qua caeli magno impetu
transient elementa vero calore solventur **11** cum
haec igitur omnia dissolvenda sint quales oportet
esse vos in sanctis conversationibus et pietatibus
12 expectantes et properantes in adventum Dei diei
per quam caeli ardentes solventur et elementa ignis
ardore tabescent **13** novos vero caelos et novam
terram et promissa ipsius expectamus in quibus
iustitia habitat **14** propter quod carissimi haec
expectantes satis agite inmaculati et inviolati ei
inveniri in pace **15** et Domini nostri longanimitatem
salutem arbitramini sicut et carissimus frater noster
Paulus secundum datam sibi sapientiam scripsit
vobis **16** sicut et in omnibus epistulis loquens in eis
de his in quibus sunt quaedam difficilia intellectu
quae indocti et instabiles depravant sicut et ceteras
scripturas ad suam ipsorum perditionem **17** vos
igitur fratres praescientes custodite ne insipientium
errore transducti excidatis a propria firmitate **18**
crescite vero in gratia et in cognitione Domini
nostri et salvatoris Iesu Christi ipsi gloria et nunc
et in die aeternitatis amen **(aiōn g165)**

Iohannis I

1 quod fuit ab initio quod audivimus quod
vidimus oculis nostris quod perspeximus et
manus nostrae temptaverunt de verbo vitae **2**
et vita manifestata est et vidimus et testamur
et adnuntiamus vobis vitam aeternam quae erat
apud Patrem et apparuit nobis **(aiōnios g166)** **3** quod
vidimus et audivimus adnuntiamus et vobis ut
et vos societatem habeatis nobiscum et societas
nostra sit cum Patre et cum Filio eius Iesu Christo
4 et haec scribimus vobis ut gaudium nostrum sit
plenum **5** et haec est adnuntiatio quam audivimus
ab eo et adnuntiamus vobis quoniam Deus lux est
et tenebrae in eo non sunt ullae **6** si dixerimus
quoniam societatem habemus cum eo et in tenebris
ambulamus mentimur et non facimus veritatem
7 si autem in luce ambulemus sicut et ipse est in
luce societatem habemus ad invicem et sanguis
Iesu Filii eius mundat nos ab omni peccato **8** si
dixerimus quoniam peccatum non habemus ipsi
nos seducimus et veritas in nobis non est **9** si
confiteamur peccata nostra fidelis est et iustus ut
remittat nobis peccata et emundet nos ab omni
iniquitate **10** si dixerimus quoniam non peccavimus
mendacem facimus eum et verbum eius non est in
nobis

2 filioli mei haec scribo vobis ut non peccetis
sed et si quis peccaverit advocatum habemus
apud Patrem Iesum Christum iustum **2** et ipse est
propitiatio pro peccatis nostris non pro nostris
autem tantum sed etiam pro totius mundi **3** et in
hoc scimus quoniam cognovimus eum si mandata
eius observemus **4** qui dicit se nosse eum et mandata
eius non custodit mendax est in hoc veritas non
est **5** qui autem servat verbum eius vere in hoc
caritas Dei perfecta est in hoc scimus quoniam in
ipso sumus **6** qui dicit se in ipso manere debet
sicut ille ambulavit et ipse ambulare **7** carissimi
non mandatum novum scribo vobis sed mandatum
vetus quod habuistis ab initio mandatum vetus est
verbum quod audistis **8** iterum mandatum novum
scribo vobis quod est verum et in ipso et in vobis
quoniam tenebrae transeunt et lumen verum iam
lucet **9** qui dicit se in luce esse et fratrem suum odit
in tenebris est usque adhuc **10** qui diligit fratrem
suum in lumine manet et scandalum in eo non est
11 qui autem odit fratrem suum in tenebris est et in
tenebris ambulat et nescit quo eat quoniam tenebrae
obcaecaverunt oculos eius **12** scribo vobis filioli
quoniam remittuntur vobis peccata propter nomen
eius **13** scribo vobis patres quoniam cognovistis
eum qui ab initio est scribo vobis adulescentes
quoniam vicistis malignum **14** scripsi vobis infantes
quoniam cognovistis Patrem scripsi vobis patres
quia cognovistis eum qui ab initio scripsi vobis
adulescentes quia fortes estis et verbum Dei in
vobis manet et vicistis malignum **15** nolite diligere
mundum neque ea quae in mundo sunt si quis
diligit mundum non est caritas Patris in eo **16**
quoniam omne quod est in mundo concupiscentia
carnis et concupiscentia oculorum est et superbia
vitae quae non est ex Patre sed ex mundo est **17** et
mundus transit et concupiscentia eius qui autem
facit voluntatem Dei manet in aeternum **(aiōn g165)**
18 filioli novissima hora est et sicut audistis quia
antichristus venit nunc antichristi multi facti sunt
unde scimus quoniam novissima hora est **19** ex
nobis prodierunt sed non erant ex nobis nam si
fuissent ex nobis permansissent utique nobiscum
sed ut manifesti sint quoniam non sunt omnes ex
nobis **20** sed vos unctionem habetis a Sancto et
nostis omnia **21** non scripsi vobis quasi ignorantibus
veritatem sed quasi scientibus eam et quoniam
omne mendacium ex veritate non est **22** quis est
mendax nisi is qui negat quoniam Iesus non est
Christus hic est antichristus qui negat Patrem et
Filium **23** omnis qui negat Filium nec Patrem habet
qui confitetur Filium et Patrem habet **24** vos quod
audistis ab initio in vobis permaneat si in vobis
permanserit quod ab initio audistis et vos in Filio et
Patre manebitis **25** et haec est repromissio quam
ipse pollicitus est nobis vitam aeternam **(aiōnios
g166)** **26** haec scripsi vobis de eis qui seducunt vos
27 et vos unctionem quam accepistis ab eo manet
in vobis et non necesse habetis ut aliquis doceat
vos sed sicut unctio eius docet vos de omnibus et
verum est et non est mendacium et sicut docuit vos
manete in eo **28** et nunc filioli manete in eo ut cum
apparuerit habeamus fiduciam et non confundamur
ab eo in adventu eius **29** si scitis quoniam iustus est
scitote quoniam et omnis qui facit iustitiam ex ipso
natus est

3 videte qualem caritatem dedit nobis Pater ut filii
Dei nominemur et sumus propter hoc mundus
non novit nos quia non novit eum **2** carissimi
nunc filii Dei sumus et nondum apparuit quid
erimus scimus quoniam cum apparuerit similes
ei erimus quoniam videbimus eum sicuti est **3** et
omnis qui habet spem hanc in eo sanctificat se
sicut et ille sanctus est **4** omnis qui facit peccatum
et iniquitatem facit et peccatum est iniquitas **5** et
scitis quoniam ille apparuit ut peccata tolleret et
peccatum in eo non est **6** omnis qui in eo manet

non peccat omnis qui peccat non vidit eum nec
cognovit eum **7** filioli nemo vos seducat qui facit
iustitiam iustus est sicut et ille iustus est **8** qui facit
peccatum ex diabolo est quoniam ab initio diabolus
peccat in hoc apparuit Filius Dei ut dissolvat opera
diaboli **9** omnis qui natus est ex Deo peccatum
non facit quoniam semen ipsius in eo manet et
non potest peccare quoniam ex Deo natus est **10**
in hoc manifesti sunt filii Dei et filii diaboli omnis
qui non est iustus non est de Deo et qui non diligit
fratrem suum **11** quoniam haec est adnuntiatio
quam audistis ab initio ut diligamus alterutrum **12**
non sicut Cain ex maligno erat et occidit fratrem
suum et propter quid occidit eum quoniam opera
eius maligna erant fratris autem eius iusta **13**
nolite mirari fratres si odit vos mundus **14** nos
scimus quoniam translati sumus de morte in vitam
quoniam diligimus fratres qui non diligit manet in
morte **15** omnis qui odit fratrem suum homicida
est et scitis quoniam omnis homicida non habet
vitam aeternam in se manentem **(aiōnios g166)** **16** in
hoc cognovimus caritatem quoniam ille pro nobis
animam suam posuit et nos debemus pro fratribus
animas ponere **17** qui habuerit substantiam mundi
et viderit fratrem suum necesse habere et clauserit
viscera sua ab eo quomodo caritas Dei manet in eo
18 filioli non diligamus verbo nec lingua sed opere et
veritate **19** in hoc cognoscimus quoniam ex veritate
sumus et in conspectu eius suadeamus corda nostra
20 quoniam si reprehenderit nos cor maior est Deus
corde nostro et novit omnia **21** carissimi si cor non
reprehenderit nos fiduciam habemus ad Deum **22** et
quodcumque petierimus accipiemus ab eo quoniam
mandata eius custodimus et ea quae sunt placita
coram eo facimus **23** et hoc est mandatum eius
ut credamus in nomine Filii eius Iesu Christi et
diligamus alterutrum sicut dedit mandatum nobis
24 et qui servat mandata eius in illo manet et ipse
in eo et in hoc scimus quoniam manet in nobis de
Spiritu quem nobis dedit

4 carissimi nolite omni spiritui credere sed
probate spiritus si ex Deo sint quoniam multi
pseudoprophetae exierunt in mundum **2** in
hoc cognoscitur Spiritus Dei omnis spiritus qui
confitetur Iesum Christum in carne venisse ex
Deo est **3** et omnis spiritus qui solvit Iesum ex
Deo non est et hoc est antichristi quod audistis
quoniam venit et nunc iam in mundo est **4** vos
ex Deo estis filioli et vicistis eos quoniam maior
est qui in vobis est quam qui in mundo **5** ipsi de
mundo sunt ideo de mundo loquuntur et mundus
eos audit **6** nos ex Deo sumus qui novit Deum
audit nos qui non est ex Deo non audit nos in hoc
cognoscimus Spiritum veritatis et spiritum erroris
7 carissimi diligamus invicem quoniam caritas ex
Deo est et omnis qui diligit ex Deo natus est et
cognoscit Deum **8** qui non diligit non novit Deum
quoniam Deus caritas est **9** in hoc apparuit caritas
Dei in nobis quoniam Filium suum unigenitum
misit Deus in mundum ut vivamus per eum **10** in
hoc est caritas non quasi nos dilexerimus Deum
sed quoniam ipse dilexit nos et misit Filium suum
propitiationem pro peccatis nostris **11** carissimi
si sic Deus dilexit nos et nos debemus alterutrum
diligere **12** Deum nemo vidit umquam si diligamus
invicem Deus in nobis manet et caritas eius in nobis
perfecta est **13** in hoc intellegimus quoniam in
eo manemus et ipse in nobis quoniam de Spiritu
suo dedit nobis **14** et nos vidimus et testificamur
quoniam Pater misit Filium salvatorem mundi **15**
quisque confessus fuerit quoniam Iesus est Filius
Dei Deus in eo manet et ipse in Deo **16** et nos
cognovimus et credidimus caritati quam habet Deus
in nobis Deus caritas est et qui manet in caritate
in Deo manet et Deus in eo **17** in hoc perfecta
est caritas nobiscum ut fiduciam habeamus in die
iudicii quia sicut ille est et nos sumus in hoc mundo
18 timor non est in caritate sed perfecta caritas
foras mittit timorem quoniam timor poenam habet
qui autem timet non est perfectus in caritate **19** nos
ergo diligamus quoniam Deus prior dilexit nos **20** si
quis dixerit quoniam diligo Deum et fratrem suum
oderit mendax est qui enim non diligit fratrem
suum quem vidit Deum quem non vidit quomodo
potest diligere **21** et hoc mandatum habemus ab eo
ut qui diligit Deum diligat et fratrem suum

5 omnis qui credit quoniam Iesus est Christus ex
Deo natus est et omnis qui diligit eum qui genuit
diligit eum qui natus est ex eo **2** in hoc cognoscimus
quoniam diligimus natos Dei cum Deum diligamus
et mandata eius faciamus **3** haec est enim caritas
Dei ut mandata eius custodiamus et mandata eius
gravia non sunt **4** quoniam omne quod natum est
ex Deo vincit mundum et haec est victoria quae
vincit mundum fides nostra **5** quis est qui vincit
mundum nisi qui credit quoniam Iesus est Filius Dei
6 hic est qui venit per aquam et sanguinem Iesus
Christus non in aqua solum sed in aqua et sanguine
et Spiritus est qui testificatur quoniam Christus est
veritas **7** quia tres sunt qui testimonium dant **8**
Spiritus et aqua et sanguis et tres unum sunt **9** si
testimonium hominum accipimus testimonium Dei
maius est quoniam hoc est testimonium Dei quod
maius est quia testificatus est de Filio suo **10** qui

credit in Filio Dei habet testimonium Dei in se qui
non credit Filio mendacem facit eum quoniam non
credidit in testimonio quod testificatus est Deus
de Filio suo **11** et hoc est testimonium quoniam
vitam aeternam dedit nobis Deus et haec vita in
Filio eius est **(aiōnios g166)** **12** qui habet Filium habet
vitam qui non habet Filium Dei vitam non habet **13**
haec scripsi vobis ut sciatis quoniam vitam habetis
aeternam qui creditis in nomine Filii Dei **(aiōnios g166)**
14 et haec est fiducia quam habemus ad eum quia
quodcumque petierimus secundum voluntatem eius
audit nos **15** et scimus quoniam audit nos quicquid
petierimus scimus quoniam habemus petitiones
quas postulavimus ab eo **16** qui scit fratrem suum
peccare peccatum non ad mortem petet et dabit ei
vitam peccantibus non ad mortem est peccatum
ad mortem non pro illo dico ut roget **17** omnis
iniquitas peccatum est et est peccatum non ad
mortem **18** scimus quoniam omnis qui natus est ex
Deo non peccat sed generatio Dei conservat eum et
malignus non tangit eum **19** scimus quoniam ex
Deo sumus et mundus totus in maligno positus est
20 et scimus quoniam Filius Dei venit et dedit nobis
sensum ut cognoscamus verum Deum et simus in
vero Filio eius hic est verus Deus et vita aeterna
(aiōnios g166) **21** filioli custodite vos a simulacris

Iohannis Ii

1 senior electae dominae et natis eius quos ego
diligo in veritate et non ego solus sed et omnes
qui cognoverunt veritatem **2** propter veritatem quae
permanet in nobis et nobiscum erit in aeternum
(aiōn g165) **3** sit nobiscum gratia misericordia pax a
Deo Patre et a Christo Iesu Filio Patris in veritate et
caritate **4** gavisus sum valde quoniam inveni de
filiis tuis ambulantes in veritate sicut mandatum
accepimus a Patre **5** et nunc rogo te domina non
tamquam mandatum novum scribens tibi sed quod
habuimus ab initio ut diligamus alterutrum **6** et
haec est caritas ut ambulemus secundum mandata
eius hoc mandatum est ut quemadmodum audistis
ab initio in eo ambuletis **7** quoniam multi seductores
exierunt in mundum qui non confitentur Iesum
Christum venientem in carne hic est seductor et
antichristus **8** videte vosmet ipsos ne perdatis quae
operati estis sed ut mercedem plenam accipiatis
9 omnis qui praecedit et non manet in doctrina
Christi Deum non habet qui permanet in doctrina
hic et Filium et Patrem habet **10** si quis venit ad
vos et hanc doctrinam non adfert nolite recipere
eum in domum nec have ei dixeritis **11** qui enim
dicit illi have communicat operibus illius malignis
12 plura habens vobis scribere nolui per cartam et
atramentum spero enim me futurum apud vos et
os ad os loqui ut gaudium vestrum plenum sit **13**
salutant te filii sororis tuae electae

Iohannis Iii

1 senior Gaio carissimo quem ego diligo in veritate
2 carissime de omnibus orationem facio prospere
te ingredi et valere sicut prospere agit anima
tua 3 gavisus sum valde venientibus fratribus et
testimonium perhibentibus veritati tuae sicut tu
in veritate ambulas 4 maiorem horum non habeo
gratiam quam ut audiam filios meos in veritate
ambulantes 5 carissime fideliter facis quicquid
operaris in fratres et hoc in peregrinos 6 qui
testimonium reddiderunt caritati tuae in conspectu
ecclesiae quos bene facies deducens digne Deo 7
pro nomine enim profecti sunt nihil accipientes a
gentibus 8 nos ergo debemus suscipere huiusmodi ut
cooperatores simus veritatis 9 scripsissem forsitan
ecclesiae sed is qui amat primatum gerere in eis
Diotrepes non recipit nos 10 propter hoc si venero
commoneam eius opera quae facit verbis malignis
garriens in nos et quasi non ei ista sufficiant nec
ipse suscipit fratres et eos qui cupiunt prohibet et
de ecclesia eicit 11 carissime noli imitari malum
sed quod bonum est qui benefacit ex Deo est qui
malefacit non vidit Deum 12 Demetrio testimonium
redditur ab omnibus et ab ipsa veritate et nos
autem testimonium perhibemus et nosti quoniam
testimonium nostrum verum est 13 multa habui
scribere tibi sed nolui per atramentum et calamum
scribere tibi 14 spero autem protinus te videre et os
ad os loquemur pax tibi salutant te amici saluta
amicos per nomen

Iudæ

1 Iudas Iesu Christi servus frater autem Iacobi
his qui in Deo Patre dilectis et Iesu Christo
conservatis vocatis **2** misericordia vobis et
pax et caritas adimpleatur **3** carissimi omnem
sollicitudinem faciens scribendi vobis de communi
vestra salute necesse habui scribere vobis deprecans
supercertari semel traditae sanctis fidei **4**
subintroierunt enim quidam homines qui olim
praescripti sunt in hoc iudicium impii Dei nostri
gratiam transferentes in luxuriam et solum
Dominatorem et Dominum nostrum Iesum Christum
negantes **5** commonere autem vos volo scientes
semel omnia quoniam Iesus populum de terra
Aegypti salvans secundo eos qui non crediderunt
perdidit **6** angelos vero qui non servaverunt suum
principatum sed dereliquerunt suum domicilium in
iudicium magni diei vinculis aeternis sub caligine
reservavit **(aïdios g126)** **7** sicut Sodoma et Gomorra
et finitimae civitates simili modo exfornicatae
et abeuntes post carnem alteram factae sunt
exemplum ignis aeterni poenam sustinentes **(aiōnios
g166)** **8** similiter et hii carnem quidem maculant
dominationem autem spernunt maiestates autem
blasphemant **9** cum Michahel archangelus cum
diabolo disputans altercaretur de Mosi corpore non
est ausus iudicium inferre blasphemiae sed dixit
imperet tibi Dominus **10** hii autem quaecumque
quidem ignorant blasphemant quaecumque autem
naturaliter tamquam muta animalia norunt in his
corrumpuntur **11** vae illis quia via Cain abierunt et
errore Balaam mercede effusi sunt et contradictione
Core perierunt **12** hii sunt in epulis suis maculae
convivantes sine timore semet ipsos pascentes
nubes sine aqua quae a ventis circumferuntur
arbores autumnales infructuosae bis mortuae
eradicatae **13** fluctus feri maris despumantes
suas confusiones sidera errantia quibus procella
tenebrarum in aeternum servata est **(aiōn g165)**
14 prophetavit autem et his septimus ab Adam
Enoc dicens ecce venit Dominus in sanctis milibus
suis **15** facere iudicium contra omnes et arguere
omnes impios de omnibus operibus impietatis
eorum quibus impie egerunt et de omnibus duris
quae locuti sunt contra eum peccatores impii
16 hii sunt murmuratores querellosi secundum
desideria sua ambulantes et os illorum loquitur
superba mirantes personas quaestus causa **17**
vos autem carissimi memores estote verborum
quae praedicta sunt ab apostolis Domini nostri
Iesu Christi **18** quia dicebant vobis quoniam in
novissimo tempore venient inlusores secundum
sua desideria ambulantes impietatum **19** hii sunt
qui segregant animales Spiritum non habentes **20**
vos autem carissimi superaedificantes vosmet ipsos
sanctissimae vestrae fidei in Spiritu Sancto orantes
21 ipsos vos in dilectione Dei servate **(aiōnios g166)**
22 et hos quidem arguite iudicatos **23** illos vero
salvate de igne rapientes aliis autem miseremini in
timore odientes et eam quae carnalis est maculatam
tunicam **24** ei autem qui potest vos conservare sine
peccato et constituere ante conspectum gloriae
suae inmaculatos in exultatione **25** soli Deo salvatori
nostro per Iesum Christum Dominum nostrum
gloria magnificentia imperium et potestas ante
omne saeculum et nunc et in omnia saecula amen
(aiōn g165)

Apocalypsis

1 apocalypsis Iesu Christi quam dedit illi Deus
palam facere servis suis quae oportet fieri cito
et significavit mittens per angelum suum servo suo
Iohanni 2 qui testimonium perhibuit verbo Dei et
testimonium Iesu Christi quaecumque vidit 3 beatus
qui legit et qui audiunt verba prophetiae et servant
ea quae in ea scripta sunt tempus enim prope est 4
Iohannes septem ecclesiis quae sunt in Asia gratia
vobis et pax ab eo qui est et qui erat et qui venturus
est et a septem spiritibus qui in conspectu throni
eius sunt 5 et ab Iesu Christo qui est testis fidelis
primogenitus mortuorum et princeps regum terrae
qui dilexit nos et lavit nos a peccatis nostris in
sanguine suo 6 et fecit nostrum regnum sacerdotes
Deo et Patri suo ipsi gloria et imperium in saecula
saeculorum amen (aiōn g165) 7 ecce venit cum
nubibus et videbit eum omnis oculus et qui eum
pupugerunt et plangent se super eum omnes tribus
terrae etiam amen 8 ego sum Alpha et Omega
principium et finis dicit Dominus Deus qui est et qui
erat et qui venturus est Omnipotens 9 ego Iohannes
frater vester et particeps in tribulatione et regno
et patientia in Iesu fui in insula quae appellatur
Patmos propter verbum Dei et testimonium Iesu
10 fui in spiritu in dominica die et audivi post
me vocem magnam tamquam tubae 11 dicentis
quod vides scribe in libro et mitte septem ecclesiis
Ephesum et Zmyrnam et Pergamum et Thyatiram
et Sardis et Philadelphiam et Laodiciam 12 et
conversus sum ut viderem vocem quae loquebatur
mecum et conversus vidi septem candelabra aurea
13 et in medio septem candelabrorum similem
Filio hominis vestitum podere et praecinctum ad
mamillas zonam auream 14 caput autem eius et
capilli erant candidi tamquam lana alba tamquam
nix et oculi eius velut flamma ignis 15 et pedes
eius similes orichalco sicut in camino ardenti et
vox illius tamquam vox aquarum multarum 16 et
habebat in dextera sua stellas septem et de ore eius
gladius utraque parte acutus exiebat et facies eius
sicut sol lucet in virtute sua 17 et cum vidissem
eum cecidi ad pedes eius tamquam mortuus et
posuit dexteram suam super me dicens noli timere
ego sum primus et novissimus 18 et vivus et fui
mortuus et ecce sum vivens in saecula saeculorum
et habeo claves mortis et inferni (aiōn g165, Hadēs
g86) 19 scribe ergo quae vidisti et quae sunt et quae
oportet fieri post haec 20 sacramentum septem
stellarum quas vidisti in dextera mea et septem
candelabra aurea septem stellae angeli sunt septem
ecclesiarum et candelabra septem septem ecclesiae
sunt

2 angelo Ephesi ecclesiae scribe haec dicit qui
tenet septem stellas in dextera sua qui ambulat
in medio septem candelabrorum aureorum 2 scio
opera tua et laborem et patientiam tuam et quia non
potes sustinere malos et temptasti eos qui se dicunt
apostolos et non sunt et invenisti eos mendaces 3
et patientiam habes et sustinuisti propter nomen
meum et non defecisti 4 sed habeo adversus te
quod caritatem tuam primam reliquisti 5 memor
esto itaque unde excideris et age paenitentiam et
prima opera fac sin autem venio tibi et movebo
candelabrum tuum de loco suo nisi paenitentiam
egeris 6 sed hoc habes quia odisti facta Nicolaitarum
quae et ego odi 7 qui habet aurem audiat quid
Spiritus dicat ecclesiis vincenti dabo ei edere de
ligno vitae quod est in paradiso Dei mei 8 et
angelo Zmyrnae ecclesiae scribe haec dicit primus
et novissimus qui fuit mortuus et vivit 9 scio
tribulationem tuam et paupertatem tuam sed dives
es et blasphemaris ab his qui se dicunt Iudaeos esse
et non sunt sed sunt synagoga Satanae 10 nihil
horum timeas quae passurus es ecce missurus est
diabolus ex vobis in carcerem ut temptemini et
habebitis tribulationem diebus decem esto fidelis
usque ad mortem et dabo tibi coronam vitae 11
qui habet aurem audiat quid Spiritus dicat ecclesiis
qui vicerit non laedetur a morte secunda 12 et
angelo Pergami ecclesiae scribe haec dicit qui habet
rompheam utraque parte acutam 13 scio ubi habitas
ubi sedes est Satanae et tenes nomen meum et
non negasti fidem meam et in diebus Antipas testis
meus fidelis qui occisus est apud vos ubi Satanas
habitat 14 sed habeo adversus te pauca quia habes
illic tenentes doctrinam Balaam qui docebat Balac
mittere scandalum coram filiis Israhel edere et
fornicari 15 ita habes et tu tenentes doctrinam
Nicolaitarum 16 similiter paenitentiam age si quo
minus venio tibi cito et pugnabo cum illis in gladio
oris mei 17 qui habet aurem audiat quid Spiritus
dicat ecclesiis vincenti dabo ei manna absconditum
et dabo illi calculum candidum et in calculo nomen
novum scriptum quod nemo scit nisi qui accipit 18
et angelo Thyatirae ecclesiae scribe haec dicit Filius
Dei qui habet oculos ut flammam ignis et pedes eius
similes orichalco 19 novi opera tua et caritatem et
fidem et ministerium et patientiam tuam et opera
tua novissima plura prioribus 20 sed habeo adversus
te quia permittis mulierem Hiezabel quae se dicit
propheten docere et seducere servos meos fornicari
et manducare de idolothytis 21 et dedi illi tempus

ut paenitentiam ageret et non vult paeniteri a
fornicatione sua **22** ecce mitto eam in lectum et
qui moechantur cum ea in tribulationem maximam
nisi paenitentiam egerint ab operibus eius **23** et
filios eius interficiam in morte et scient omnes
ecclesiae quia ego sum scrutans renes et corda et
dabo unicuique vestrum secundum opera vestra
24 vobis autem dico ceteris qui Thyatirae estis
quicumque non habent doctrinam hanc qui non
cognoverunt altitudines Satanae quemadmodum
dicunt non mittam super vos aliud pondus **25** tamen
id quod habetis tenete donec veniam **26** et qui
vicerit et qui custodierit usque in finem opera mea
dabo illi potestatem super gentes **27** et reget illas in
virga ferrea tamquam vas figuli confringentur **28**
sicut et ego accepi a Patre meo et dabo illi stellam
matutinam **29** qui habet aurem audiat quid Spiritus
dicat ecclesiis

3 et angelo ecclesiae Sardis scribe haec dicit qui
habet septem spiritus Dei et septem stellas scio
opera tua quia nomen habes quod vivas et mortuus
es **2** esto vigilans et confirma cetera quae moritura
erant non enim invenio opera tua plena coram
Deo meo **3** in mente ergo habe qualiter acceperis
et audieris et serva et paenitentiam age si ergo
non vigilaveris veniam tamquam fur et nescies qua
hora veniam ad te **4** sed habes pauca nomina in
Sardis qui non inquinaverunt vestimenta sua et
ambulabunt mecum in albis quia digni sunt **5** qui
vicerit sic vestietur vestimentis albis et non delebo
nomen eius de libro vitae et confitebor nomen
eius coram Patre meo et coram angelis eius **6** qui
habet aurem audiat quid Spiritus dicat ecclesiis **7**
et angelo Philadelphiae ecclesiae scribe haec dicit
sanctus et verus qui habet clavem David qui aperit
et nemo cludit et cludit et nemo aperit **8** scio
opera tua ecce dedi coram te ostium apertum quod
nemo potest cludere quia modicam habes virtutem
et servasti verbum meum et non negasti nomen
meum **9** ecce dabo de synagoga Satanae qui dicunt
se Iudaeos esse et non sunt sed mentiuntur ecce
faciam illos ut veniant et adorent ante pedes tuos
et scient quia ego dilexi te **10** quoniam servasti
verbum patientiae meae et ego te servabo ab hora
temptationis quae ventura est in orbem universum
temptare habitantes in terra **11** venio cito tene
quod habes ut nemo accipiat coronam tuam **12** qui
vicerit faciam illum columnam in templo Dei mei et
foras non egredietur amplius et scribam super eum
nomen Dei mei et nomen civitatis Dei mei novae
Hierusalem quae descendit de caelo a Deo meo et
nomen meum novum **13** qui habet aurem audiat
quid Spiritus dicat ecclesiis **14** et angelo Laodiciae
ecclesiae scribe haec dicit Amen testis fidelis et
verus qui est principium creaturae Dei **15** scio opera
tua quia neque frigidus es neque calidus utinam
frigidus esses aut calidus **16** sed quia tepidus es et
nec frigidus nec calidus incipiam te evomere ex ore
meo **17** quia dicis quod dives sum et locupletatus et
nullius egeo et nescis quia tu es miser et miserabilis
et pauper et caecus et nudus **18** suadeo tibi emere a
me aurum ignitum probatum ut locuples fias et
vestimentis albis induaris et non appareat confusio
nuditatis tuae et collyrio inungue oculos tuos ut
videas **19** ego quos amo arguo et castigo aemulare
ergo et paenitentiam age **20** ecce sto ad ostium et
pulso si quis audierit vocem meam et aperuerit
ianuam introibo ad illum et cenabo cum illo et
ipse mecum **21** qui vicerit dabo ei sedere mecum
in throno meo sicut et ego vici et sedi cum Patre
meo in throno eius **22** qui habet aurem audiat quid
Spiritus dicat ecclesiis

4 post haec vidi et ecce ostium apertum in caelo et
vox prima quam audivi tamquam tubae loquentis
mecum dicens ascende huc et ostendam tibi quae
oportet fieri post haec **2** statim fui in spiritu et ecce
sedis posita erat in caelo et supra sedem sedens **3**
et qui sedebat similis erat aspectui lapidis iaspidis
et sardini et iris erat in circuitu sedis similis visioni
zmaragdinae **4** et in circuitu sedis sedilia viginti
quattuor et super thronos viginti quattuor seniores
sedentes circumamictos vestimentis albis et in
capitibus eorum coronas aureas **5** et de throno
procedunt fulgura et voces et tonitrua et septem
lampades ardentes ante thronum quae sunt septem
spiritus Dei **6** et in conspectu sedis tamquam
mare vitreum simile cristallo et in medio sedis et
in circuitu sedis quattuor animalia plena oculis
ante et retro **7** et animal primum simile leoni et
secundum animal simile vitulo et tertium animal
habens faciem quasi hominis et quartum animal
simile aquilae volanti **8** et quattuor animalia singula
eorum habebant alas senas et in circuitu et intus
plena sunt oculis et requiem non habent die et nocte
dicentia sanctus sanctus sanctus Dominus Deus
omnipotens qui erat et qui est et qui venturus est **9**
et cum darent illa animalia gloriam et honorem
et benedictionem sedenti super thronum viventi
in saecula saeculorum **(aiōn g165)** **10** procident
viginti quattuor seniores ante sedentem in throno
et adorabunt viventem in saecula saeculorum et
mittent coronas suas ante thronum dicentes **(aiōn
g165)** **11** dignus es Domine et Deus noster accipere
gloriam et honorem et virtutem quia tu creasti

omnia et propter voluntatem tuam erant et creata
sunt

5 et vidi in dextera sedentis super thronum
librum scriptum intus et foris signatum sigillis
septem **2** et vidi angelum fortem praedicantem
voce magna quis est dignus aperire librum et
solvere signacula eius **3** et nemo poterat in caelo
neque in terra neque subtus terram aperire librum
neque respicere illum **4** et ego flebam multum
quoniam nemo dignus inventus est aperire librum
nec videre eum **5** et unus de senioribus dicit mihi
ne fleveris ecce vicit leo de tribu Iuda radix David
aperire librum et septem signacula eius **6** et vidi
et ecce in medio throni et quattuor animalium
et in medio seniorum agnum stantem tamquam
occisum habentem cornua septem et oculos septem
qui sunt spiritus Dei missi in omnem terram **7**
et venit et accepit de dextera sedentis de throno
8 et cum aperuisset librum quattuor animalia et
viginti quattuor seniores ceciderunt coram agno
habentes singuli citharas et fialas aureas plenas
odoramentorum quae sunt orationes sanctorum
9 et cantant novum canticum dicentes dignus es
accipere librum et aperire signacula eius quoniam
occisus es et redemisti nos Deo in sanguine tuo
ex omni tribu et lingua et populo et natione **10**
et fecisti eos Deo nostro regnum et sacerdotes
et regnabunt super terram **11** et vidi et audivi
vocem angelorum multorum in circuitu throni et
animalium et seniorum et erat numerus eorum milia
milium **12** dicentium voce magna dignus est agnus
qui occisus est accipere virtutem et divinitatem et
sapientiam et fortitudinem et honorem et gloriam
et benedictionem **13** et omnem creaturam quae
in caelo est et super terram et sub terram et quae
sunt in mari et quae in ea omnes audivi dicentes
sedenti in throno et agno benedictio et honor et
gloria et potestas in saecula saeculorum **(aiōn g165)**
14 et quattuor animalia dicebant amen et seniores
ceciderunt et adoraverunt

6 et vidi quod aperuisset agnus unum de septem
signaculis et audivi unum de quattuor animalibus
dicentem tamquam vocem tonitrui veni **2** et vidi et
ecce equus albus et qui sedebat super illum habebat
arcum et data est ei corona et exivit vincens ut
vinceret **3** et cum aperuisset sigillum secundum
audivi secundum animal dicens veni **4** et exivit
alius equus rufus et qui sedebat super illum datum
est ei ut sumeret pacem de terra et ut invicem
se interficiant et datus est illi gladius magnus **5**
et cum aperuisset sigillum tertium audivi tertium
animal dicens veni et vidi et ecce equus niger
et qui sedebat super eum habebat stateram in
manu sua **6** et audivi tamquam vocem in medio
quattuor animalium dicentem bilibris tritici denario
et tres bilibres hordei denario et vinum et oleum
ne laeseris **7** et cum aperuisset sigillum quartum
audivi vocem quarti animalis dicentis veni et vidi
8 et ecce equus pallidus et qui sedebat desuper
nomen illi Mors et inferus sequebatur eum et
data est illi potestas super quattuor partes terrae
interficere gladio fame et morte et bestiis terrae
(Hadēs g86) **9** et cum aperuisset quintum sigillum
vidi subtus altare animas interfectorum propter
verbum Dei et propter testimonium quod habebant
10 et clamabant voce magna dicentes usquequo
Domine sanctus et verus non iudicas et vindicas
sanguinem nostrum de his qui habitant in terra **11**
et datae sunt illis singulae stolae albae et dictum
est illis ut requiescerent tempus adhuc modicum
donec impleantur conservi eorum et fratres eorum
qui interficiendi sunt sicut et illi **12** et vidi cum
aperuisset sigillum sextum et terraemotus factus
est magnus et sol factus est niger tamquam saccus
cilicinus et luna tota facta est sicut sanguis **13** et
stellae caeli ceciderunt super terram sicut ficus
mittit grossos suos cum vento magno movetur **14**
et caelum recessit sicut liber involutus et omnis
mons et insulae de locis suis motae sunt **15** et reges
terrae et principes et tribuni et divites et fortes et
omnis servus et liber absconderunt se in speluncis
et petris montium **16** et dicunt montibus et petris
cadite super nos et abscondite nos a facie sedentis
super thronum et ab ira agni **17** quoniam venit dies
magnus irae ipsorum et quis poterit stare

7 post haec vidi quattuor angelos stantes super
quattuor angulos terrae tenentes quattuor
ventos terrae ne flaret ventus super terram neque
super mare neque in ullam arborem **2** et vidi alterum
angelum ascendentem ab ortu solis habentem
signum Dei vivi et clamavit voce magna quattuor
angelis quibus datum est nocere terrae et mari
3 dicens nolite nocere terrae neque mari neque
arboribus quoadusque signemus servos Dei nostri in
frontibus eorum **4** et audivi numerum signatorum
centum quadraginta quattuor milia signati ex omni
tribu filiorum Israhel **5** ex tribu Iuda duodecim milia
signati ex tribu Ruben duodecim milia ex tribu Gad
duodecim milia **6** ex tribu Aser duodecim milia ex
tribu Nepthalim duodecim milia ex tribu Manasse
duodecim milia **7** ex tribu Symeon duodecim milia
ex tribu Levi duodecim milia ex tribu Issachar
duodecim milia **8** ex tribu Zabulon duodecim
milia ex tribu Ioseph duodecim milia ex tribu

Beniamin duodecim milia signati **9** post haec vidi
turbam magnam quam dinumerare nemo poterat
ex omnibus gentibus et tribubus et populis et
linguis stantes ante thronum et in conspectu agni
amicti stolas albas et palmae in manibus eorum **10**
et clamabant voce magna dicentes salus Deo nostro
qui sedet super thronum et agno **11** et omnes angeli
stabant in circuitu throni et seniorum et quattuor
animalium et ceciderunt in conspectu throni in
facies suas et adoraverunt Deum **12** dicentes amen
benedictio et claritas et sapientia et gratiarum
actio et honor et virtus et fortitudo Deo nostro in
saecula saeculorum amen **(aiōn g165)** **13** et respondit
unus de senioribus dicens mihi hii qui amicti sunt
stolis albis qui sunt et unde venerunt **14** et dixi illi
domine mi tu scis et dixit mihi hii sunt qui veniunt
de tribulatione magna et laverunt stolas suas et
dealbaverunt eas in sanguine agni **15** ideo sunt ante
thronum Dei et serviunt ei die ac nocte in templo
eius et qui sedet in throno habitabit super illos **16**
non esurient neque sitient amplius neque cadet
super illos sol neque ullus aestus **17** quoniam agnus
qui in medio throni est reget illos et deducet eos
ad vitae fontes aquarum et absterget Deus omnem
lacrimam ex oculis eorum

8 et cum aperuisset sigillum septimum factum est
silentium in caelo quasi media hora **2** et vidi
septem angelos stantes in conspectu Dei et datae
sunt illis septem tubae **3** et alius angelus venit
et stetit ante altare habens turibulum aureum et
data sunt illi incensa multa ut daret orationibus
sanctorum omnium super altare aureum quod est
ante thronum **4** et ascendit fumus incensorum de
orationibus sanctorum de manu angeli coram Deo
5 et accepit angelus turibulum et implevit illud de
igne altaris et misit in terram et facta sunt tonitrua
et voces et fulgora et terraemotus **6** et septem
angeli qui habebant septem tubas paraverunt se ut
tuba canerent **7** et primus tuba cecinit et facta est
grando et ignis mixta in sanguine et missum est in
terram et tertia pars terrae conbusta est et tertia
pars arborum conbusta est et omne faenum viride
conbustum est **8** et secundus angelus tuba cecinit
et tamquam mons magnus igne ardens missus est
in mare et facta est tertia pars maris sanguis **9**
et mortua est tertia pars creaturae quae habent
animas et tertia pars navium interiit **10** et tertius
angelus tuba cecinit et cecidit de caelo stella magna
ardens tamquam facula et cecidit in tertiam partem
fluminum et in fontes aquarum **11** et nomen stellae
dicitur Absinthius et facta est tertia pars aquarum
in absinthium et multi hominum mortui sunt de
aquis quia amarae factae sunt **12** et quartus angelus
tuba cecinit et percussa est tertia pars solis et tertia
pars lunae et tertia pars stellarum ut obscuraretur
tertia pars eorum et diei non luceret pars tertia
et nox similiter **13** et vidi et audivi vocem unius
aquilae volantis per medium caelum dicentis voce
magna vae vae vae habitantibus in terra de ceteris
vocibus tubae trium angelorum qui erant tuba
canituri

9 et quintus angelus tuba cecinit et vidi stellam
de caelo cecidisse in terram et data est illi clavis
putei abyssi **(Abyssos g12)** **2** et aperuit puteum abyssi
et ascendit fumus putei sicut fumus fornacis magnae
et obscuratus est sol et aer de fumo putei **(Abyssos
g12)** **3** et de fumo exierunt lucustae in terram et data
est illis potestas sicut habent potestatem scorpiones
terrae **4** et praeceptum est illis ne laederent faenum
terrae neque omne viride neque omnem arborem
nisi tantum homines qui non habent signum Dei
in frontibus **5** et datum est illis ne occiderent eos
sed ut cruciarentur mensibus quinque et cruciatus
eorum ut cruciatus scorpii cum percutit hominem
6 et in diebus illis quaerent homines mortem et
non invenient eam et desiderabunt mori et fugiet
mors ab ipsis **7** et similitudines lucustarum similes
equis paratis in proelium et super capita earum
tamquam coronae similes auro et facies earum sicut
facies hominum **8** et habebant capillos sicut capillos
mulierum et dentes earum sicut leonum erant **9** et
habebant loricas sicut loricas ferreas et vox alarum
earum sicut vox curruum equorum multorum
currentium in bellum **10** et habebant caudas similes
scorpionum et aculei in caudis earum potestas
earum nocere hominibus mensibus quinque **11** et
habebant super se regem angelum abyssi cui nomen
hebraice Abaddon graece autem Apollyon et latine
habet nomen Exterminans **(Abyssos g12)** **12** vae unum
abiit ecce veniunt adhuc duo vae post haec **13** et
sextus angelus tuba cecinit et audivi vocem unum
ex cornibus altaris aurei quod est ante oculos Dei
14 dicentem sexto angelo qui habebat tubam solve
quattuor angelos qui alligati sunt in flumine magno
Eufrate **15** et soluti sunt quattuor angeli qui parati
erant in horam et diem et mensem et annum ut
occiderent tertiam partem hominum **16** et numerus
equestris exercitus vicies milies dena milia audivi
numerum eorum **17** et ita vidi equos in visione et
qui sedebant super eos habentes loricas igneas et
hyacinthinas et sulphureas et capita equorum erant
tamquam capita leonum et de ore ipsorum procedit
ignis et fumus et sulphur **18** ab his tribus plagis
occisa est tertia pars hominum de igne et fumo et

sulphure qui procedebat ex ore ipsorum **19** potestas
enim equorum in ore eorum est et in caudis eorum
nam caudae illorum similes serpentibus habentes
capita et in his nocent **20** et ceteri homines qui non
sunt occisi in his plagis neque paenitentiam egerunt
de operibus manuum suarum ut non adorarent
daemonia et simulacra aurea et argentea et aerea
et lapidea et lignea quae neque videre possunt
neque audire neque ambulare **21** et non egerunt
paenitentiam ab homicidiis suis neque a veneficiis
suis neque a fornicatione sua neque a furtis suis

10 et vidi alium angelum fortem descendentem
de caelo amictum nube et iris in capite eius
et facies eius erat ut sol et pedes eius tamquam
columna ignis **2** et habebat in manu sua libellum
apertum et posuit pedem suum dextrum supra
mare sinistrum autem super terram **3** et clamavit
voce magna quemadmodum cum leo rugit et cum
clamasset locuta sunt septem tonitrua voces suas **4**
et cum locuta fuissent septem tonitrua scripturus
eram et audivi vocem de caelo dicentem signa quae
locuta sunt septem tonitrua et noli ea scribere
5 et angelum quem vidi stantem supra mare et
supra terram levavit manum suam ad caelum **6**
et iuravit per viventem in saecula saeculorum qui
creavit caelum et ea quae in illo sunt et terram et
ea quae in ea sunt et mare et quae in eo sunt quia
tempus amplius non erit **(aiōn g165)** **7** sed in diebus
vocis septimi angeli cum coeperit tuba canere et
consummabitur mysterium Dei sicut evangelizavit
per servos suos prophetas **8** et vox quam audivi
de caelo iterum loquentem mecum et dicentem
vade accipe librum apertum de manu angeli stantis
supra mare et supra terram **9** et abii ad angelum
dicens ei ut daret mihi librum et dicit mihi accipe
et devora illum et faciet amaricare ventrem tuum
sed in ore tuo erit dulce tamquam mel **10** et accepi
librum de manu angeli et devoravi eum et erat in
ore meo tamquam mel dulce et cum devorassem
eum amaricatus est venter meus **11** et dicunt mihi
oportet te iterum prophetare populis et gentibus et
linguis et regibus multis

11 et datus est mihi calamus similis virgae dicens
surge et metire templum Dei et altare et
adorantes in eo **2** atrium autem quod est foris
templum eice foras et ne metieris eum quoniam
datum est gentibus et civitatem sanctam calcabunt
mensibus quadraginta duobus **3** et dabo duobus
testibus meis et prophetabunt diebus mille ducentis
sexaginta amicti saccos **4** hii sunt duo olivae et
duo candelabra in conspectu Domini terrae stantes
5 et si quis eos voluerit nocere ignis exiet de ore
illorum et devorabit inimicos eorum et si quis
voluerit eos laedere sic oportet eum occidi **6** hii
habent potestatem cludendi caelum ne pluat diebus
prophetiae ipsorum et potestatem habent super
aquas convertendi eas in sanguinem et percutere
terram omni plaga quotienscumque voluerint **7**
et cum finierint testimonium suum bestia quae
ascendit de abysso faciet adversus illos bellum et
vincet eos et occidet illos **(Abyssos g12)** **8** et corpora
eorum in plateis civitatis magnae quae vocatur
spiritaliter Sodoma et Aegyptus ubi et Dominus
eorum crucifixus est **9** et videbunt de populis
et tribubus et linguis et gentibus corpora eorum
per tres dies et dimidium et corpora eorum non
sinunt poni in monumentis **10** et inhabitantes
terram gaudebunt super illis et iucundabuntur et
munera mittent invicem quoniam hii duo prophetae
cruciaverunt eos qui inhabitant super terram **11**
et post dies tres et dimidium spiritus vitae a Deo
intravit in eos et steterunt super pedes suos et
timor magnus cecidit super eos qui viderunt eos **12**
et audierunt vocem magnam de caelo dicentem
illis ascendite huc et ascenderunt in caelum in
nube et viderunt illos inimici eorum **13** et in illa
hora factus est terraemotus magnus et decima
pars civitatis cecidit et occisi sunt in terraemotu
nomina hominum septem milia et reliqui in timore
sunt missi et dederunt gloriam Deo caeli **14** vae
secundum abiit ecce vae tertium veniet cito **15** et
septimus angelus tuba cecinit et factae sunt voces
magnae in caelo dicentes factum est regnum huius
mundi Domini nostri et Christi eius et regnabit
in saecula saeculorum **(aiōn g165)** **16** et viginti
quattuor seniores qui in conspectu Dei sedent in
sedibus suis ceciderunt in facies suas et adoraverunt
Deum **17** dicentes gratias agimus tibi Domine
Deus omnipotens qui es et qui eras quia accepisti
virtutem tuam magnam et regnasti **18** et iratae sunt
gentes et advenit ira tua et tempus mortuorum
iudicari et reddere mercedem servis tuis prophetis
et sanctis et timentibus nomen tuum pusillis et
magnis et exterminandi eos qui corruperunt terram
19 et apertum est templum Dei in caelo et visa est
arca testamenti eius in templo eius et facta sunt
fulgora et voces et terraemotus et grando magna

12 et signum magnum paruit in caelo mulier
amicta sole et luna sub pedibus eius et in
capite eius corona stellarum duodecim **2** et in utero
habens et clamat parturiens et cruciatur ut pariat
3 et visum est aliud signum in caelo et ecce draco
magnus rufus habens capita septem et cornua
decem et in capitibus suis septem diademata **4** et

cauda eius trahebat tertiam partem stellarum caeli
et misit eas in terram et draco stetit ante mulierem
quae erat paritura ut cum peperisset filium eius
devoraret 5 et peperit filium masculum qui recturus
erit omnes gentes in virga ferrea et raptus est filius
eius ad Deum et ad thronum eius 6 et mulier fugit in
solitudinem ubi habet locum paratum a Deo ut ibi
pascant illam diebus mille ducentis sexaginta 7 et
factum est proelium in caelo Michahel et angeli eius
proeliabantur cum dracone et draco pugnabat et
angeli eius 8 et non valuerunt neque locus inventus
est eorum amplius in caelo 9 et proiectus est draco
ille magnus serpens antiquus qui vocatur Diabolus
et Satanas qui seducit universum orbem proiectus
est in terram et angeli eius cum illo missi sunt 10 et
audivi vocem magnam in caelo dicentem nunc facta
est salus et virtus et regnum Dei nostri et potestas
Christi eius quia proiectus est accusator fratrum
nostrorum qui accusabat illos ante conspectum Dei
nostri die ac nocte 11 et ipsi vicerunt illum propter
sanguinem agni et propter verbum testimonii sui
et non dilexerunt animam suam usque ad mortem
12 propterea laetamini caeli et qui habitatis in eis
vae terrae et mari quia descendit diabolus ad vos
habens iram magnam sciens quod modicum tempus
habet 13 et postquam vidit draco quod proiectus
est in terram persecutus est mulierem quae peperit
masculum 14 et datae sunt mulieri duae alae aquilae
magnae ut volaret in desertum in locum suum ubi
alitur per tempus et tempora et dimidium temporis
a facie serpentis 15 et misit serpens ex ore suo
post mulierem aquam tamquam flumen ut eam
faceret trahi a flumine 16 et adiuvit terra mulierem
et aperuit terra os suum et absorbuit flumen quod
misit draco de ore suo 17 et iratus est draco in
mulierem et abiit facere proelium cum reliquis de
semine eius qui custodiunt mandata Dei et habent
testimonium Iesu

13 et stetit super harenam maris et vidi de
mare bestiam ascendentem habentem capita
septem et cornua decem et super cornua eius decem
diademata et super capita eius nomina blasphemiae
2 et bestiam quam vidi similis erat pardo et pedes
eius sicut ursi et os eius sicut os leonis et dedit illi
draco virtutem suam et potestatem magnam 3 et
unum de capitibus suis quasi occisum in mortem et
plaga mortis eius curata est et admirata est universa
terra post bestiam 4 et adoraverunt draconem quia
dedit potestatem bestiae et adoraverunt bestiam
dicentes quis similis bestiae et quis poterit pugnare
cum ea 5 et datum est ei os loquens magna
et blasphemiae et data est illi potestas facere
menses quadraginta duo 6 et aperuit os suum in
blasphemias ad Deum blasphemare nomen eius et
tabernaculum eius et eos qui in caelo habitant 7 et
datum est illi bellum facere cum sanctis et vincere
illos et data est ei potestas in omnem tribum et
populum et linguam et gentem 8 et adorabunt eum
omnes qui inhabitant terram quorum non sunt
scripta nomina in libro vitae agni qui occisus est
ab origine mundi 9 si quis habet aurem audiat 10
qui in captivitatem in captivitatem vadit qui in
gladio occiderit oportet eum gladio occidi hic est
patientia et fides sanctorum 11 et vidi aliam bestiam
ascendentem de terra et habebat cornua duo similia
agni et loquebatur sicut draco 12 et potestatem
prioris bestiae omnem faciebat in conspectu eius
et facit terram et inhabitantes in eam adorare
bestiam primam cuius curata est plaga mortis 13 et
fecit signa magna ut etiam ignem faceret de caelo
descendere in terram in conspectu hominum 14
et seducit habitantes terram propter signa quae
data sunt illi facere in conspectu bestiae dicens
habitantibus in terra ut faciant imaginem bestiae
quae habet plagam gladii et vixit 15 et datum est
illi ut daret spiritum imagini bestiae ut et loquatur
imago bestiae et faciat quicumque non adoraverint
imaginem bestiae occidantur 16 et faciet omnes
pusillos et magnos et divites et pauperes et liberos
et servos habere caracter in dextera manu aut
in frontibus suis 17 et ne quis possit emere aut
vendere nisi qui habet caracter nomen bestiae
aut numerum nominis eius 18 hic sapientia est
qui habet intellectum conputet numerum bestiae
numerus enim hominis est et numerus eius est
sescenti sexaginta sex

14 et vidi et ecce agnus stabat supra montem
Sion et cum illo centum quadraginta quattuor
milia habentes nomen eius et nomen Patris eius
scriptum in frontibus suis 2 et audivi vocem de caelo
tamquam vocem aquarum multarum et tamquam
vocem tonitrui magni et vocem quam audivi sicut
citharoedorum citharizantium in citharis suis 3 et
cantabant quasi canticum novum ante sedem et
ante quattuor animalia et seniores et nemo poterat
discere canticum nisi illa centum quadraginta
quattuor milia qui empti sunt de terra 4 hii sunt
qui cum mulieribus non sunt coinquinati virgines
enim sunt hii qui sequuntur agnum quocumque
abierit hii empti sunt ex hominibus primitiae Deo
et agno 5 et in ore ipsorum non est inventum
mendacium sine macula sunt 6 et vidi alterum
angelum volantem per medium caelum habentem
evangelium aeternum ut evangelizaret sedentibus

super terram et super omnem gentem et tribum et
linguam et populum (aiōnios g166) 7 dicens magna
voce timete Deum et date illi honorem quia venit
hora iudicii eius et adorate eum qui fecit caelum et
terram et mare et fontes aquarum 8 et alius angelus
secutus est dicens cecidit cecidit Babylon illa magna
quae a vino irae fornicationis suae potionavit omnes
gentes 9 et alius angelus tertius secutus est illos
dicens voce magna si quis adoraverit bestiam et
imaginem eius et acceperit caracterem in fronte sua
aut in manu sua 10 et hic bibet de vino irae Dei qui
mixtus est mero in calice irae ipsius et cruciabitur
igne et sulphure in conspectu angelorum sanctorum
et ante conspectum agni 11 et fumus tormentorum
eorum in saecula saeculorum ascendit nec habent
requiem die ac nocte qui adoraverunt bestiam
et imaginem eius et si quis acceperit caracterem
nominis eius (aiōn g165) 12 hic patientia sanctorum
est qui custodiunt mandata Dei et fidem Iesu 13 et
audivi vocem de caelo dicentem scribe beati mortui
qui in Domino moriuntur amodo iam dicit Spiritus
ut requiescant a laboribus suis opera enim illorum
sequuntur illos 14 et vidi et ecce nubem candidam
et supra nubem sedentem similem Filio hominis
habentem in capite suo coronam auream et in
manu sua falcem acutam 15 et alter angelus exivit
de templo clamans voce magna ad sedentem super
nubem mitte falcem tuam et mete quia venit hora
ut metatur quoniam aruit messis terrae 16 et misit
qui sedebat supra nubem falcem suam in terram et
messa est terra 17 et alius angelus exivit de templo
quod est in caelo habens et ipse falcem acutam
18 et alius angelus de altari qui habet potestatem
supra ignem et clamavit voce magna qui habebat
falcem acutam dicens mitte falcem tuam acutam et
vindemia botros vineae terrae quoniam maturae
sunt uvae eius 19 et misit angelus falcem suam in
terram et vindemiavit vineam terrae et misit in
lacum irae Dei magnum 20 et calcatus est lacus
extra civitatem et exivit sanguis de lacu usque ad
frenos equorum per stadia mille sescenta

15 et vidi aliud signum in caelo magnum et
mirabile angelos septem habentes plagas
septem novissimas quoniam in illis consummata
est ira Dei 2 et vidi tamquam mare vitreum mixtum
igne et eos qui vicerunt bestiam et imaginem
illius et numerum nominis eius stantes supra mare
vitreum habentes citharas Dei 3 et cantant canticum
Mosi servi Dei et canticum agni dicentes magna et
mirabilia opera tua Domine Deus omnipotens iustae
et verae viae tuae rex saeculorum 4 quis non timebit
Domine et magnificabit nomen tuum quia solus
pius quoniam omnes gentes venient et adorabunt in
conspectu tuo quoniam iudicia tua manifestata sunt
5 et post haec vidi et ecce apertum est templum
tabernaculi testimonii in caelo 6 et exierunt septem
angeli habentes septem plagas de templo vestiti
lapide mundo candido et praecincti circa pectora
zonis aureis 7 et unus ex quattuor animalibus
dedit septem angelis septem fialas aureas plenas
iracundiae Dei viventis in saecula saeculorum (aiōn
g165) 8 et impletum est templum fumo a maiestate
Dei et de virtute eius et nemo poterat introire in
templum donec consummarentur septem plagae
septem angelorum

16 et audivi vocem magnam de templo dicentem
septem angelis ite et effundite septem fialas
irae Dei in terram 2 et abiit primus et effudit fialam
suam in terram et factum est vulnus saevum ac
pessimum in homines qui habent caracterem bestiae
et eos qui adoraverunt imaginem eius 3 et secundus
effudit fialam suam in mare et factus est sanguis
tamquam mortui et omnis anima vivens mortua est
in mari 4 et tertius effudit fialam suam super flumina
et super fontes aquarum et factus est sanguis 5 et
audivi angelum aquarum dicentem iustus es qui
es et qui eras sanctus quia haec iudicasti 6 quia
sanguinem sanctorum et prophetarum fuderunt et
sanguinem eis dedisti bibere digni sunt 7 et audivi
altare dicens etiam Domine Deus omnipotens vera
et iusta iudicia tua 8 et quartus effudit fialam suam
in solem et datum est illi aestu adficere homines
et igni 9 et aestuaverunt homines aestu magno et
blasphemaverunt nomen Dei habentis potestatem
super has plagas neque egerunt paenitentiam ut
darent illi gloriam 10 et quintus effudit fialam suam
super sedem bestiae et factum est regnum eius
tenebrosum et conmanducaverunt linguas suas
prae dolore 11 et blasphemaverunt Deum caeli
prae doloribus et vulneribus suis et non egerunt
paenitentiam ex operibus suis 12 et sextus effudit
fialam suam in flumen illud magnum Eufraten et
siccavit aquam eius ut praepararetur via regibus
ab ortu solis 13 et vidi de ore draconis et de ore
bestiae et de ore pseudoprophetae spiritus tres
inmundos in modum ranarum 14 sunt enim spiritus
daemoniorum facientes signa et procedunt ad reges
totius terrae congregare illos in proelium ad diem
magnum Dei omnipotentis 15 ecce venio sicut fur
beatus qui vigilat et custodit vestimenta sua ne
nudus ambulet et videant turpitudinem eius 16
et congregavit illos in locum qui vocatur hebraice
Hermagedon 17 et septimus effudit fialam suam
in aerem et exivit vox magna de templo a throno

dicens factum est **18** et facta sunt fulgora et voces
et tonitrua et terraemotus factus est magnus qualis
numquam fuit ex quo homines fuerunt super terram
talis terraemotus sic magnus **19** et facta est civitas
magna in tres partes et civitates gentium ceciderunt
et Babylon magna venit in memoriam ante Deum
dare ei calicem vini indignationis irae eius **20** et
omnis insula fugit et montes non sunt inventi **21** et
grando magna sicut talentum descendit de caelo
in homines et blasphemaverunt homines Deum
propter plagam grandinis quoniam magna facta est
vehementer

17 et venit unus de septem angelis qui habebant
septem fialas et locutus est mecum dicens veni
ostendam tibi damnationem meretricis magnae
quae sedet super aquas multas **2** cum qua fornicati
sunt reges terrae et inebriati sunt qui inhabitant
terram de vino prostitutionis eius **3** et abstulit me in
desertum in spiritu et vidi mulierem sedentem super
bestiam coccineam plenam nominibus blasphemiae
habentem capita septem et cornua decem **4** et
mulier erat circumdata purpura et coccino et
inaurata auro et lapide pretioso et margaritis
habens poculum aureum in manu sua plenum
abominationum et inmunditia fornicationis eius **5** et
in fronte eius nomen scriptum mysterium Babylon
magna mater fornicationum et abominationum
terrae **6** et vidi mulierem ebriam de sanguine
sanctorum et de sanguine martyrum Iesu et miratus
sum cum vidissem illam admiratione magna **7** et
dixit mihi angelus quare miraris ego tibi dicam
sacramentum mulieris et bestiae quae portat eam
quae habet capita septem et decem cornua **8**
bestiam quam vidisti fuit et non est et ascensura
est de abysso et in interitum ibit et mirabuntur
inhabitantes terram quorum non sunt scripta
nomina in libro vitae a constitutione mundi videntes
bestiam quia erat et non est **(Abyssos g12)** **9** et hic
est sensus qui habet sapientiam septem capita
septem montes sunt super quos mulier sedet et
reges septem sunt **10** quinque ceciderunt unus est
alius nondum venit et cum venerit oportet illum
breve tempus manere **11** et bestia quae erat et
non est et ipsa octava est et de septem est et in
interitum vadit **12** et decem cornua quae vidisti
decem reges sunt qui regnum nondum acceperunt
sed potestatem tamquam reges una hora accipiunt
post bestiam **13** hii unum consilium habent et
virtutem et potestatem suam bestiae tradunt **14** hii
cum agno pugnabunt et agnus vincet illos quoniam
Dominus dominorum est et rex regum et qui cum
illo sunt vocati et electi et fideles **15** et dixit mihi
aquas quas vidisti ubi meretrix sedet populi sunt et
gentes et linguae **16** et decem cornua quae vidisti et
bestiam hii odient fornicariam et desolatam facient
illam et nudam et carnes eius manducabunt et
ipsam igni concremabunt **17** Deus enim dedit in
corda eorum ut faciant quod illi placitum est ut
dent regnum suum bestiae donec consummentur
verba Dei **18** et mulier quam vidisti est civitas
magna quae habet regnum super reges terrae

18 et post haec vidi alium angelum descendentem
de caelo habentem potestatem magnam et
terra inluminata est a gloria eius **2** et exclamavit
in forti voce dicens cecidit cecidit Babylon magna
et facta est habitatio daemoniorum et custodia
omnis spiritus inmundi et custodia omnis volucris
inmundae **3** quia de ira fornicationis eius biberunt
omnes gentes et reges terrae cum illa fornicati sunt
et mercatores terrae de virtute deliciarum eius
divites facti sunt **4** et audivi aliam vocem de caelo
dicentem exite de illa populus meus ut ne participes
sitis delictorum eius et de plagis eius non accipiatis
5 quoniam pervenerunt peccata eius usque ad
caelum et recordatus est Deus iniquitatum eius **6**
reddite illi sicut ipsa reddidit et duplicate duplicia
secundum opera eius in poculo quo miscuit miscite
illi duplum **7** quantum glorificavit se et in deliciis
fuit tantum date illi tormentum et luctum quia in
corde suo dicit sedeo regina et vidua non sum et
luctum non videbo **8** ideo in una die venient plagae
eius mors et luctus et fames et igni conburetur quia
fortis est Deus qui iudicavit illam **9** et flebunt et
plangent se super illam reges terrae qui cum illa
fornicati sunt et in deliciis vixerunt cum viderint
fumum incendii eius **10** longe stantes propter
timorem tormentorum eius dicentes vae vae civitas
illa magna Babylon civitas illa fortis quoniam una
hora venit iudicium tuum **11** et negotiatores terrae
flebunt et lugebunt super illam quoniam merces
eorum nemo emet amplius **12** mercem auri et
argenti et lapidis pretiosi et margaritis et byssi
et purpurae et serici et cocci et omne lignum
thyinum et omnia vasa eboris et omnia vasa de
lapide pretioso et aeramento et ferro et marmore
13 et cinnamomum et amomum et odoramentorum
et unguenti et turis et vini et olei et similae et tritici
et iumentorum et ovium et equorum et raedarum
et mancipiorum et animarum hominum **14** et poma
tua desiderii animae discessit a te et omnia pinguia
et clara perierunt a te et amplius illa iam non
invenient **15** mercatores horum qui divites facti sunt
ab ea longe stabunt propter timorem tormentorum
eius flentes ac lugentes **16** et dicentes vae vae civitas

illa magna quae amicta erat byssino et purpura et
cocco et deaurata est auro et lapide pretioso et
margaritis 17 quoniam una hora destitutae sunt
tantae divitiae et omnis gubernator et omnis qui in
locum navigat et nautae et qui maria operantur
longe steterunt 18 et clamaverunt videntes locum
incendii eius dicentes quae similis civitati huic
magnae 19 et miserunt pulverem super capita sua
et clamaverunt flentes et lugentes dicentes vae vae
civitas magna in qua divites facti sunt omnes qui
habent naves in mari de pretiis eius quoniam una
hora desolata est 20 exulta super eam caelum et
sancti et apostoli et prophetae quoniam iudicavit
Deus iudicium vestrum de illa 21 et sustulit unus
angelus fortis lapidem quasi molarem magnum et
misit in mare dicens hoc impetu mittetur Babylon
magna illa civitas et ultra iam non invenietur 22 et
vox citharoedorum et musicorum et tibia canentium
et tuba non audietur in te amplius et omnis artifex
omnis artis non invenietur in te amplius et vox
molae non audietur in te amplius 23 et lux lucernae
non lucebit tibi amplius et vox sponsi et sponsae
non audietur adhuc in te quia mercatores tui erant
principes terrae quia in veneficiis tuis erraverunt
omnes gentes 24 et in ea sanguis prophetarum et
sanctorum inventus est et omnium qui interfecti
sunt in terra

19 post haec audivi quasi vocem magnam
turbarum multarum in caelo dicentium
alleluia salus et gloria et virtus Deo nostro est 2
quia vera et iusta iudicia sunt eius quia iudicavit
de meretrice magna quae corrupit terram in
prostitutione sua et vindicavit sanguinem servorum
suorum de manibus eius 3 et iterum dixerunt
alleluia et fumus eius ascendit in saecula saeculorum
(aiōn g165) 4 et ceciderunt seniores viginti quattuor et
quattuor animalia et adoraverunt Deum sedentem
super thronum dicentes amen alleluia 5 et vox
de throno exivit dicens laudem dicite Deo nostro
omnes servi eius et qui timetis eum pusilli et
magni 6 et audivi quasi vocem turbae magnae et
sicut vocem aquarum multarum et sicut vocem
tonitruum magnorum dicentium alleluia quoniam
regnavit Dominus Deus noster omnipotens 7
gaudeamus et exultemus et demus gloriam ei quia
venerunt nuptiae agni et uxor eius praeparavit
se 8 et datum est illi ut cooperiat se byssinum
splendens candidum byssinum enim iustificationes
sunt sanctorum 9 et dicit mihi scribe beati qui ad
cenam nuptiarum agni vocati sunt et dicit mihi
haec verba vera Dei sunt 10 et cecidi ante pedes
eius ut adorarem eum et dicit mihi vide ne feceris
conservus tuus sum et fratrum tuorum habentium
testimonium Iesu Deum adora testimonium enim
Iesu est spiritus prophetiae 11 et vidi caelum
apertum et ecce equus albus et qui sedebat super
eum vocabatur Fidelis et Verax vocatur et iustitia
iudicat et pugnat 12 oculi autem eius sicut flamma
ignis et in capite eius diademata multa habens
nomen scriptum quod nemo novit nisi ipse 13 et
vestitus erat vestem aspersam sanguine et vocatur
nomen eius Verbum Dei 14 et exercitus qui sunt
in caelo sequebantur eum in equis albis vestiti
byssinum album mundum 15 et de ore ipsius
procedit gladius acutus ut in ipso percutiat gentes
et ipse reget eos in virga ferrea et ipse calcat
torcular vini furoris irae Dei omnipotentis 16 et
habet in vestimento et in femore suo scriptum rex
regum et Dominus dominantium 17 et vidi unum
angelum stantem in sole et clamavit voce magna
dicens omnibus avibus quae volabant per medium
caeli venite congregamini ad cenam magnam Dei 18
ut manducetis carnes regum et carnes tribunorum
et carnes fortium et carnes equorum et sedentium
in ipsis et carnes omnium liberorum ac servorum
et pusillorum ac magnorum 19 et vidi bestiam et
reges terrae et exercitus eorum congregatos ad
faciendum proelium cum illo qui sedebat in equo
et cum exercitu eius 20 et adprehensa est bestia
et cum illo pseudopropheta qui fecit signa coram
ipso quibus seduxit eos qui acceperunt caracterem
bestiae qui et adorant imaginem eius vivi missi
sunt hii duo in stagnum ignis ardentis sulphure
(Limnē Pyr g3041 g4442) 21 et ceteri occisi sunt in gladio
sedentis super equum qui procedit de ore ipsius et
omnes aves saturatae sunt carnibus eorum

20 et vidi angelum descendentem de caelo
habentem clavem abyssi et catenam magnam
in manu sua (Abyssos g12) 2 et adprehendit draconem
serpentem antiquum qui est diabolus et Satanas
et ligavit eum per annos mille 3 et misit eum in
abyssum et clusit et signavit super illum ut non
seducat amplius gentes donec consummentur mille
anni post haec oportet illum solvi modico tempore
(Abyssos g12) 4 et vidi sedes et sederunt super eas et
iudicium datum est illis et animas decollatorum
propter testimonium Iesu et propter verbum Dei
et qui non adoraverunt bestiam neque imaginem
eius nec acceperunt caracterem in frontibus aut
in manibus suis et vixerunt et regnaverunt cum
Christo mille annis 5 ceteri mortuorum non
vixerunt donec consummentur mille anni haec est
resurrectio prima 6 beatus et sanctus qui habet
partem in resurrectione prima in his secunda mors

non habet potestatem sed erunt sacerdotes Dei
et Christi et regnabunt cum illo mille annis 7
et cum consummati fuerint mille anni solvetur
Satanas de carcere suo 8 et exibit et seducet gentes
quae sunt super quattuor angulos terrae Gog et
Magog et congregabit eos in proelium quorum
numerus est sicut harena maris 9 et ascenderunt
super latitudinem terrae et circumierunt castra
sanctorum et civitatem dilectam et descendit ignis
a Deo de caelo et devoravit eos 10 et diabolus
qui seducebat eos missus est in stagnum ignis
et sulphuris ubi et bestia et pseudoprophetes et
cruciabuntur die ac nocte in saecula saeculorum
(aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442) 11 et vidi thronum
magnum candidum et sedentem super eum a cuius
aspectu fugit terra et caelum et locus non est
inventus ab eis 12 et vidi mortuos magnos et pusillos
stantes in conspectu throni et libri aperti sunt et
alius liber apertus est qui est vitae et iudicati sunt
mortui ex his quae scripta erant in libris secundum
opera ipsorum 13 et dedit mare mortuos qui in eo
erant et mors et inferus dederunt mortuos qui in
ipsis erant et iudicatum est de singulis secundum
opera ipsorum (Hadēs g86) 14 et inferus et mors
missi sunt in stagnum ignis haec mors secunda est
stagnum ignis (Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442) 15 et
qui non est inventus in libro vitae scriptus missus
est in stagnum ignis (Limnē Pyr g3041 g4442)

21 et vidi caelum novum et terram novam
primum enim caelum et prima terra abiit et
mare iam non est 2 et civitatem sanctam Hierusalem
novam vidi descendentem de caelo a Deo paratam
sicut sponsam ornatam viro suo 3 et audivi vocem
magnam de throno dicentem ecce tabernaculum
Dei cum hominibus et habitabit cum eis et ipsi
populus eius erunt et ipse Deus cum eis erit eorum
Deus 4 et absterget Deus omnem lacrimam ab oculis
eorum et mors ultra non erit neque luctus neque
clamor neque dolor erit ultra quae prima abierunt
5 et dixit qui sedebat in throno ecce nova facio
omnia et dicit scribe quia haec verba fidelissima
sunt et vera 6 et dixit mihi factum est ego sum
Alpha et Omega initium et finis ego sitienti dabo de
fonte aquae vivae gratis 7 qui vicerit possidebit
haec et ero illi Deus et ille erit mihi filius 8 timidis
autem et incredulis et execratis et homicidis et
fornicatoribus et veneficis et idolatris et omnibus
mendacibus pars illorum erit in stagno ardenti
igne et sulphure quod est mors secunda (Limnē
Pyr g3041 g4442) 9 et venit unus de septem angelis
habentibus fialas plenas septem plagis novissimis
et locutus est mecum dicens veni ostendam tibi
sponsam uxorem agni 10 et sustulit me in spiritu
in montem magnum et altum et ostendit mihi
civitatem sanctam Hierusalem descendentem de
caelo a Deo 11 habentem claritatem Dei lumen
eius simile lapidi pretioso tamquam lapidi iaspidis
sicut cristallum 12 et habebat murum magnum et
altum habens portas duodecim et in portis angelos
duodecim et nomina inscripta quae sunt nomina
duodecim tribuum filiorum Israhel 13 ab oriente
portae tres et ab aquilone portae tres et ab austro
portae tres et ab occasu portae tres 14 et murus
civitatis habens fundamenta duodecim et in ipsis
duodecim nomina duodecim apostolorum agni
15 et qui loquebatur mecum habebat mensuram
harundinem auream ut metiretur civitatem et
portas eius et murum 16 et civitas in quadro posita
est et longitudo eius tanta est quanta et latitudo
et mensus est civitatem de harundine per stadia
duodecim milia longitudo et latitudo et altitudo
eius aequalia sunt 17 et mensus est murus eius
centum quadraginta quattuor cubitorum mensura
hominis quae est angeli 18 et erat structura muri
eius ex lapide iaspide ipsa vero civitas auro mundo
simile vitro mundo 19 fundamenta muri civitatis
omni lapide pretioso ornata fundamentum primum
iaspis secundus sapphyrus tertius carcedonius
quartus zmaragdus 20 quintus sardonix sextus
sardinus septimus chrysolitus octavus berillus
nonus topazius decimus chrysoprassus undecimus
hyacinthus duodecimus amethistus 21 et duodecim
portae duodecim margaritae sunt per singulas et
singulae portae erant ex singulis margaritis et
platea civitatis aurum mundum tamquam vitrum
perlucidum 22 et templum non vidi in ea Dominus
enim Deus omnipotens templum illius est et agnus
23 et civitas non eget sole neque luna ut luceant in
ea nam claritas Dei inluminavit eam et lucerna eius
est agnus 24 et ambulabunt gentes per lumen eius
et reges terrae adferent gloriam suam et honorem
in illam 25 et portae eius non cludentur per diem
nox enim non erit illic 26 et adferent gloriam et
honorem gentium in illam 27 nec intrabit in ea
aliquid coinquinatum et faciens abominationem et
mendacium nisi qui scripti sunt in libro vitae agni

22 et ostendit mihi fluvium aquae vitae
splendidum tamquam cristallum procedentem
de sede Dei et agni 2 in medio plateae eius et
ex utraque parte fluminis lignum vitae adferens
fructus duodecim per menses singula reddentia
fructum suum et folia ligni ad sanitatem gentium 3
et omne maledictum non erit amplius et sedes Dei
et agni in illa erunt et servi eius servient illi 4 et

videbunt faciem eius et nomen eius in frontibus
eorum **5** et nox ultra non erit et non egebunt lumine
lucernae neque lumine solis quoniam Dominus Deus
inluminat illos et regnabunt in saecula saeculorum
(aiōn g165) **6** et dixit mihi haec verba fidelissima et
vera sunt et Dominus Deus spirituum prophetarum
misit angelum suum ostendere servis suis quae
oportet fieri cito **7** et ecce venio velociter beatus
qui custodit verba prophetiae libri huius **8** et
ego Iohannes qui audivi et vidi haec et postquam
audissem et vidissem cecidi ut adorarem ante pedes
angeli qui mihi haec ostendebat **9** et dicit mihi vide
ne feceris conservus tuus sum et fratrum tuorum
prophetarum et eorum qui servant verba libri huius
Deum adora **10** et dicit mihi ne signaveris verba
prophetiae libri huius tempus enim prope est **11** qui
nocet noceat adhuc et qui in sordibus est sordescat
adhuc et iustus iustitiam faciat adhuc et sanctus
sanctificetur adhuc **12** ecce venio cito et merces
mea mecum est reddere unicuique secundum opera
sua **13** ego Alpha et Omega primus et novissimus
principium et finis **14** beati qui lavant stolas suas ut
sit potestas eorum in ligno vitae et portis intrent in
civitatem **15** foris canes et venefici et inpudici et
homicidae et idolis servientes et omnis qui amat
et facit mendacium **16** ego Iesus misi angelum
meum testificari vobis haec in ecclesiis ego sum
radix et genus David stella splendida et matutina
17 et Spiritus et sponsa dicunt veni et qui audit
dicat veni et qui sitit veniat qui vult accipiat
aquam vitae gratis **18** contestor ego omni audienti
verba prophetiae libri huius si quis adposuerit ad
haec adponet Deus super illum plagas scriptas in
libro isto **19** et si quis deminuerit de verbis libri
prophetiae huius auferet Deus partem eius de ligno
vitae et de civitate sancta et de his quae scripta
sunt in libro isto **20** dicit qui testimonium perhibet
istorum etiam venio cito amen veni Domine Iesu **21**
gratia Domini nostri Iesu Christi cum omnibus

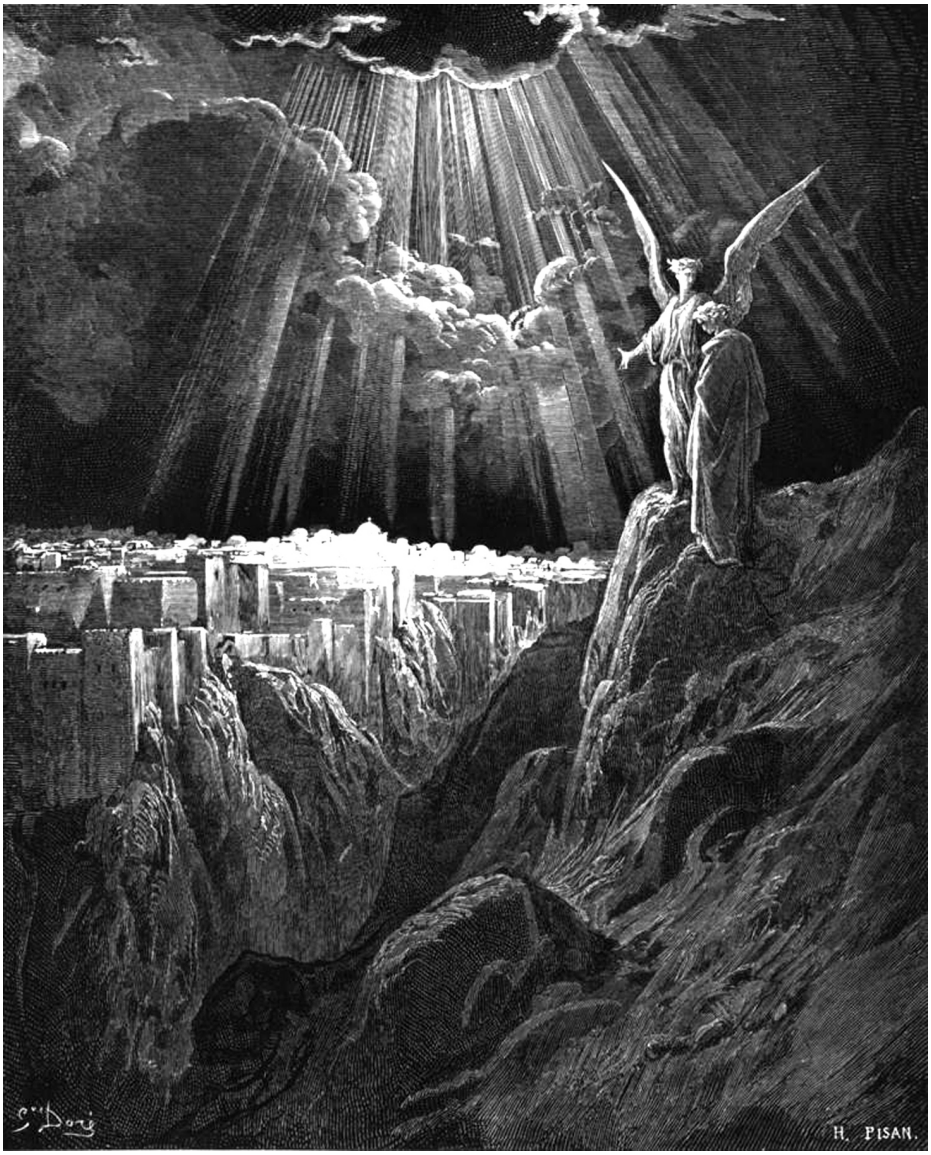

Et civitatem sanctam Hierusalem novam vidi descendentem de caelo a Deo paratam sicut sponsam ornatam viro suo et audivi vocem magnam de throno dicentem ecce tabernaculum Dei cum hominibus et habitabit cum eis et ipsi populus eius erunt et ipse Deus cum eis erit eorum Deus

Apocalypsis 21:2-3

Adiutorium Lectoris

Latine at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Glossarium

Latine at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12
Greek: proper noun, place
Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses
Meaning:
Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126
Greek: adjective
Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6
Meaning:
Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165
Greek: noun
Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses
Meaning:
A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166
Greek: adjective
Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses
Meaning:
From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653
Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular
Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32
Meaning:
To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possiblity, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067
Greek: proper noun, place
Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses
Meaning:
Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86
Greek: proper noun, place
Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses
Meaning:
Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442
Greek: proper noun, place
Usage: Phrase 5 times in the New Testament
Meaning:
Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585
Hebrew: proper noun, place
Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses
Meaning:
The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020
Greek: proper noun, place
Usage: 1 time in 2 Peter 2:4
Meaning:
Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossarium +

AionianBible.org/Bibles/Latin---Vulgate-Jerome/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Lucam 8:31
Romanos 10:7
Apocalypsis 9:1
Apocalypsis 9:2
Apocalypsis 9:11
Apocalypsis 11:7
Apocalypsis 17:8
Apocalypsis 20:1
Apocalypsis 20:3

aïdios

Romanos 1:20
Iudæ 1:6

aiōn

Mattheum 12:32
Mattheum 13:22
Mattheum 13:39
Mattheum 13:40
Mattheum 13:49
Mattheum 21:19
Mattheum 24:3
Mattheum 28:20
Marcum 3:29
Marcum 4:19
Marcum 10:30
Marcum 11:14
Lucam 1:33
Lucam 1:55
Lucam 1:70
Lucam 16:8
Lucam 18:30
Lucam 20:34
Lucam 20:35
Iohannem 4:14
Iohannem 6:51
Iohannem 6:58
Iohannem 8:35
Iohannem 8:51
Iohannem 8:52
Iohannem 9:32
Iohannem 10:28
Iohannem 11:26
Iohannem 12:34
Iohannem 13:8
Iohannem 14:16
Actuum Apostolorum 3:21
Actuum Apostolorum 15:18
Romanos 1:25
Romanos 9:5
Romanos 11:36
Romanos 12:2
Romanos 16:27
Corinthios I 1:20
Corinthios I 2:6
Corinthios I 2:7
Corinthios I 2:8
Corinthios I 3:18
Corinthios I 8:13
Corinthios I 10:11
Corinthios Ii 4:4
Corinthios Ii 9:9
Corinthios Ii 11:31
Galatas 1:4
Galatas 1:5
Ephesios 1:21
Ephesios 2:2
Ephesios 2:7
Ephesios 3:9
Ephesios 3:11
Ephesios 3:21
Ephesios 6:12
Philippenses 4:20
Colossenes 1:26
Timotheum I 1:17
Timotheum I 6:17
Timotheum Ii 4:10
Timotheum Ii 4:18
Titum 2:12
Hebræos 1:2
Hebræos 1:8
Hebræos 5:6
Hebræos 6:5
Hebræos 6:20
Hebræos 7:17
Hebræos 7:21
Hebræos 7:24
Hebræos 7:28
Hebræos 9:26
Hebræos 11:3
Hebræos 13:8
Hebræos 13:21
Petri I 1:23
Petri I 1:25
Petri I 4:11
Petri I 5:11
Petri Ii 3:18
Iohannis I 2:17
Iohannis Ii 1:2
Iudæ 1:13
Iudæ 1:25
Apocalypsis 1:6
Apocalypsis 1:18
Apocalypsis 4:9
Apocalypsis 4:10
Apocalypsis 5:13
Apocalypsis 7:12
Apocalypsis 10:6
Apocalypsis 11:15
Apocalypsis 14:11
Apocalypsis 15:7
Apocalypsis 19:3
Apocalypsis 20:10
Apocalypsis 22:5

aiōnios

Mattheum 18:8
Mattheum 19:16
Mattheum 19:29
Mattheum 25:41
Mattheum 25:46
Marcum 3:29
Marcum 10:17
Marcum 10:30
Lucam 10:25
Lucam 16:9
Lucam 18:18
Lucam 18:30
Iohannem 3:15
Iohannem 3:16
Iohannem 3:36
Iohannem 4:14
Iohannem 4:36
Iohannem 5:24
Iohannem 5:39
Iohannem 6:27
Iohannem 6:40
Iohannem 6:47
Iohannem 6:54
Iohannem 6:68
Iohannem 10:28
Iohannem 12:25
Iohannem 12:50
Iohannem 17:2

Iohannem 17:3
Actuum Apostolorum 13:46
Actuum Apostolorum 13:48
Romanos 2:7
Romanos 5:21
Romanos 6:22
Romanos 6:23
Romanos 16:25
Romanos 16:26
Corinthios Ii 4:17
Corinthios Ii 4:18
Corinthios Ii 5:1
Galatas 6:8
Thessalonicenses Ii 1:9
Thessalonicenses Ii 2:16
Timotheum I 1:16
Timotheum I 6:12
Timotheum I 6:16
Timotheum Ii 1:9
Timotheum Ii 2:10
Titum 1:2
Titum 3:7
Philemonem 1:15
Hebræos 5:9
Hebræos 6:2
Hebræos 9:12
Hebræos 9:14
Hebræos 9:15
Hebræos 13:20
Petri I 5:10
Petri Ii 1:11
Iohannis I 1:2
Iohannis I 2:25
Iohannis I 3:15
Iohannis I 5:11
Iohannis I 5:13
Iohannis I 5:20
Iudæ 1:7
Iudæ 1:21
Apocalypsis 14:6

eleēsē

Romanos 11:32

Geenna

Mattheum 5:22
Mattheum 5:29
Mattheum 5:30
Mattheum 10:28
Mattheum 18:9
Mattheum 23:15
Mattheum 23:33
Marcum 9:43
Marcum 9:45
Marcum 9:47
Lucam 12:5
Iacobi 3:6

Hadēs

Mattheum 11:23
Mattheum 16:18
Lucam 10:15
Lucam 16:23
Actuum Apostolorum 2:27
Actuum Apostolorum 2:31
Corinthios I 15:55
Apocalypsis 1:18
Apocalypsis 6:8
Apocalypsis 20:13
Apocalypsis 20:14

Limnē Pyr

Apocalypsis 19:20
Apocalypsis 20:10
Apocalypsis 20:14
Apocalypsis 20:15
Apocalypsis 21:8

Sheol

Genesis 37:35
Genesis 42:38
Genesis 44:29
Genesis 44:31
Liber Numeri 16:30
Liber Numeri 16:33
Deuteronomii 32:22
I Samuelis 2:6
Ii Samuelis 22:6
I Regum 2:6
I Regum 2:9
Job 7:9
Job 11:8
Job 14:13
Job 17:13
Job 17:16
Job 21:13
Job 24:19
Job 26:6
Psalmorum 6:5
Psalmorum 9:17
Psalmorum 16:10
Psalmorum 18:5
Psalmorum 30:3
Psalmorum 31:17
Psalmorum 49:14
Psalmorum 49:15
Psalmorum 55:15
Psalmorum 86:13
Psalmorum 88:3
Psalmorum 89:48
Psalmorum 116:3
Psalmorum 139:8
Psalmorum 141:7
Proverbiorum 1:12
Proverbiorum 5:5
Proverbiorum 7:27
Proverbiorum 9:18
Proverbiorum 15:11
Proverbiorum 15:24
Proverbiorum 23:14
Proverbiorum 27:20
Proverbiorum 30:16
Ecclesiastes 9:10
Canticum Canticorum 8:6
Isaiæ 5:14
Isaiæ 7:11
Isaiæ 14:9
Isaiæ 14:11
Isaiæ 14:15
Isaiæ 28:15
Isaiæ 28:18
Isaiæ 38:10
Isaiæ 38:18
Isaiæ 57:9
Hiezechielis Prophetæ 31:15
Hiezechielis Prophetæ 31:16
Hiezechielis Prophetæ 31:17
Hiezechielis Prophetæ 32:21
Hiezechielis Prophetæ 32:27
Osee Propheta 13:14
Amos Propheta 9:2
Jonas Propheta 2:2
Habacuc Propheta 2:5

Tartaroō

Petri Ii 2:4

Questioned

Psalmorum 94:17
Psalmorum 115:17
Ecclesiastes 9:3
Actuum Apostolorum 2:24

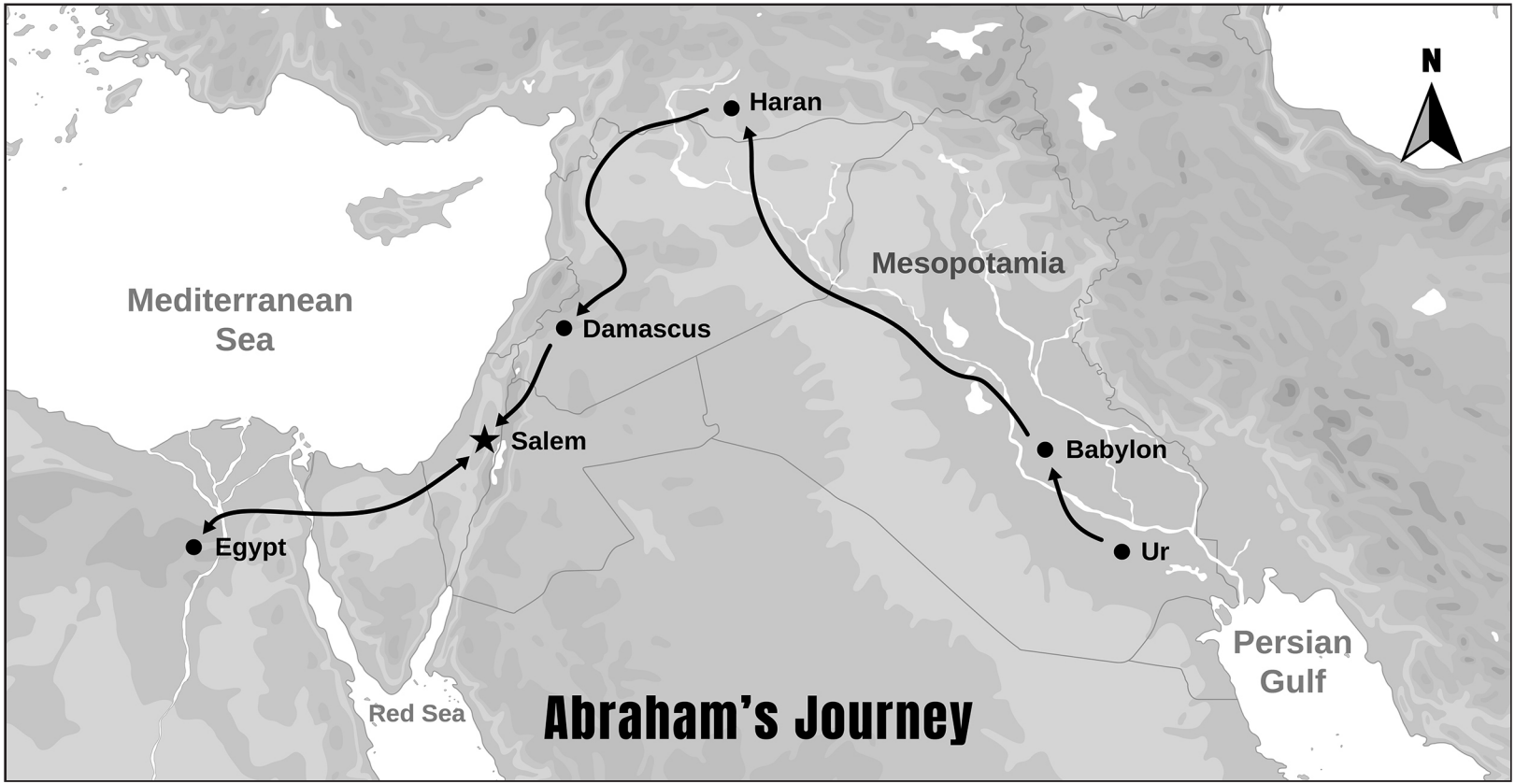

Fide qui vocatur Abraham oboedivit in locum exire quem accepturus erat in hereditatem et exiit nesciens quo iret - Hebræos 11:8

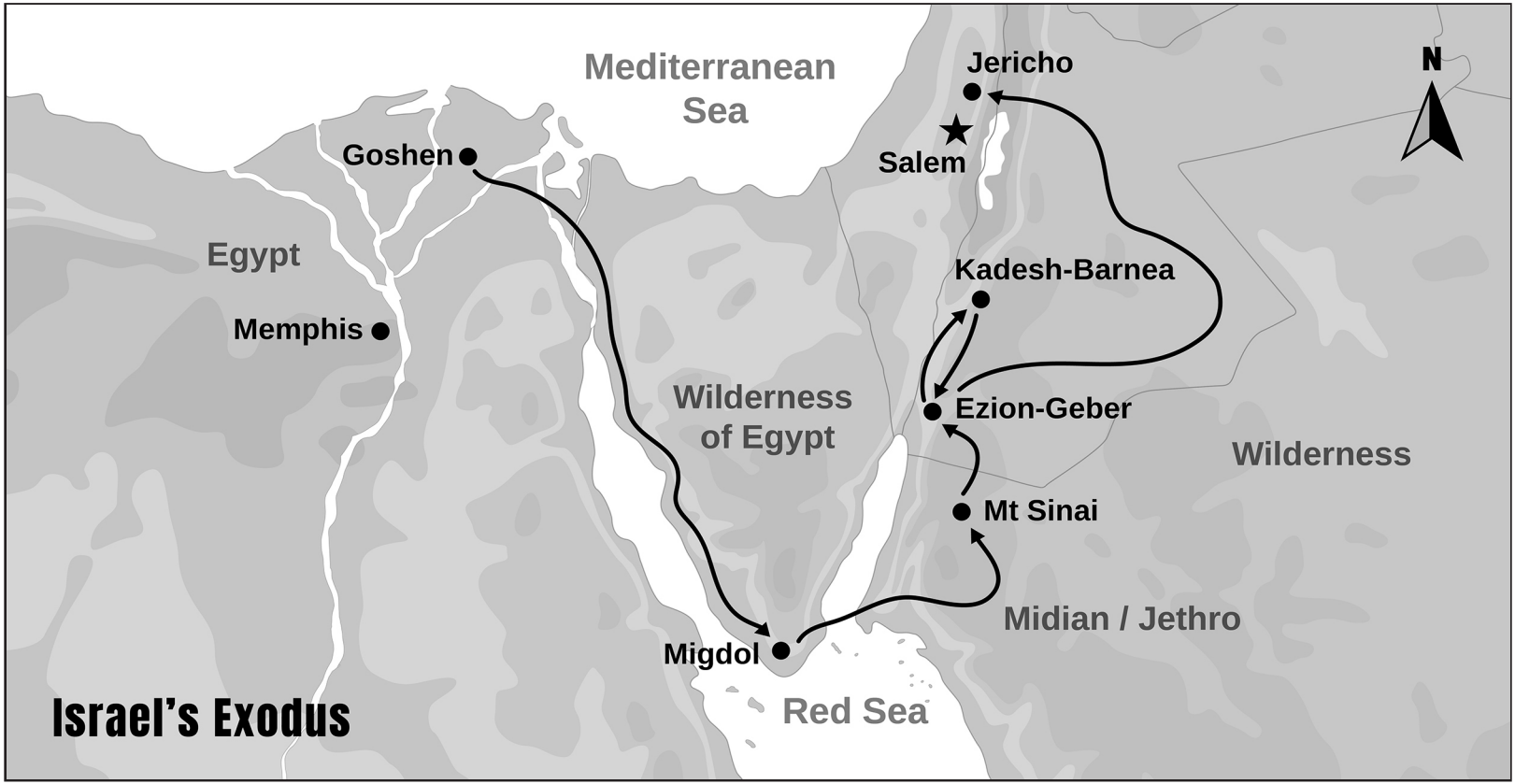

Igitur cum emisisset Pharao populum non eos duxit Dominus per viam terrae Philisthim quae vicina est reputans ne forte paeniteret eum si vidisset adversum se bella consurgere et reverteretur in Aegyptum - Exodus 13:17

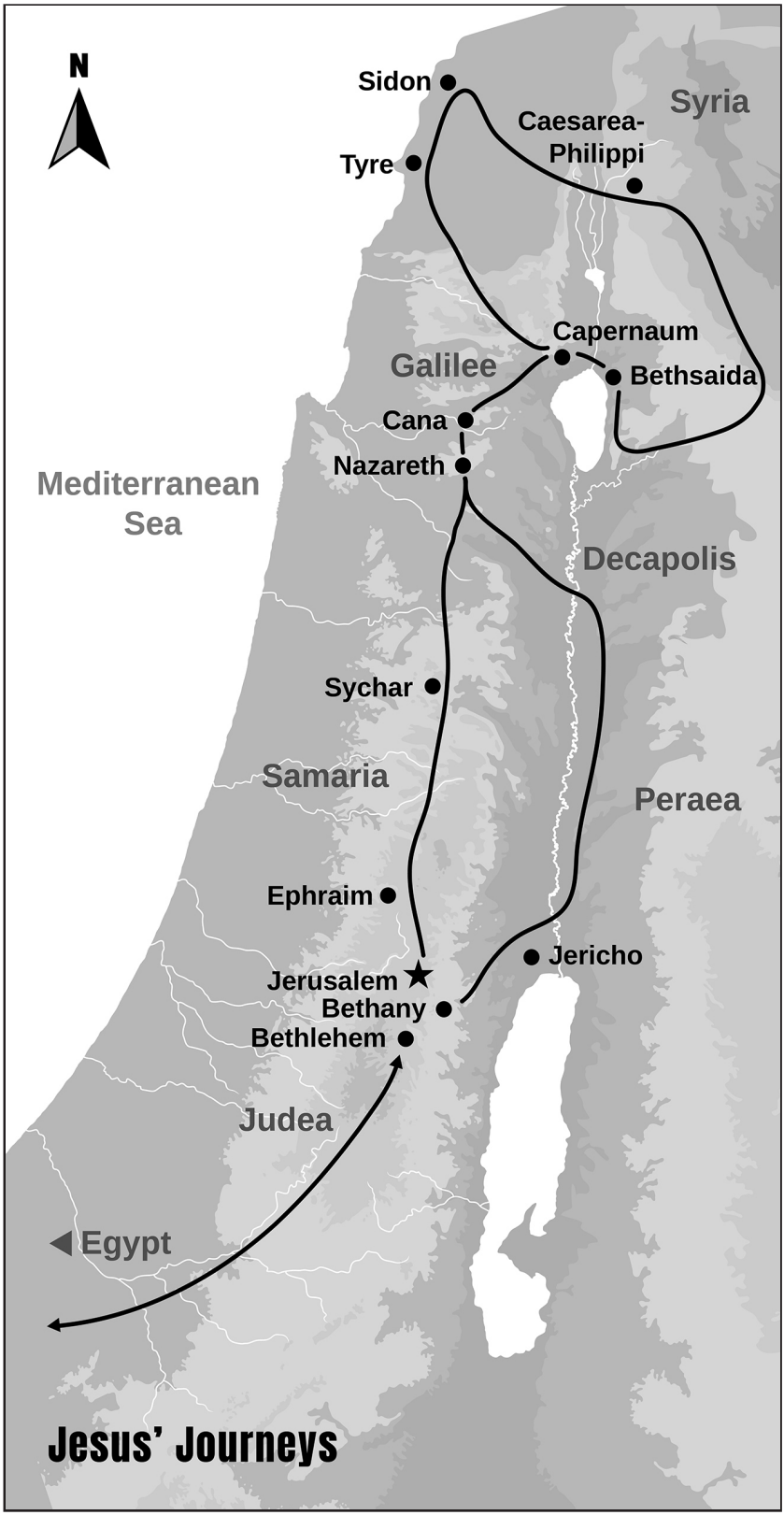

Nam et Filius hominis non venit ut ministraretur ei sed ut ministraret et daret animam suam redemptionem pro multis - Marcum 10:45

Paulus servus Christi Iesu vocatus apostolus segregatus in evangelium Dei - Romanos 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

	Christ returns for his people
1956	Jim Elliot martyrd in Ecuador
1830	John Williams reaches Polynesia
1731	Zinzendorf leads Moravian mission
1614	Japanese kill 40,000 Christians
1572	Jesuits reach Mexico
1517	Martin Luther leads Reformation
1455	Gutenberg prints first Bible
1323	Franciscans reach Sumatra
1276	Ramon Llull trains missionaries
1100	Crusades tarnish the church
1054	The Great Schism
997	Adalbert marytyrd in Prussia
864	Bulgarian Prince Boris converts
716	Boniface reaches Germany
635	Alopen reaches China
569	Longinus reaches Alodia / Sudan
432	Saint Patrick reaches Ireland
397	Carthage ratifies Bible Canon
341	Ulfilas reaches Goth / Romania
325	Niceae proclaims God is Trinity
250	Denis reaches Paris, France
197	Tertullian writes Christian literature
70	Titus destroys the Jewish Temple
61	Paul imprisoned in Rome, Italy
52	Thomas reaches Malabar, India
39	Peter reaches Gentile Cornelius
33	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we?			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful?			Romans 5:12-19	
Where are we?			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
Who are we?	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we?			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

<table>
<tr><td colspan="4">Fallen</td><td>Glory</td></tr>
<tr><td>Fall to sin
No Law</td><td>Moses' Law
1500 B.C.</td><td>Christ
33 A.D.</td><td>Church Age
Kingdom Age</td><td>New Heavens and Earth</td></tr>
<tr><td colspan="4">1 Timothy 6:16
Living in unapproachable light</td><td rowspan="8">Acts 3:21
Philippians 2:11
Revelation 20:3

God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City</td></tr>
<tr><td colspan="2">John 8:58
Pre-incarnate</td><td>John 1:14
Incarnate</td><td>Luke 23:43
Paradise</td></tr>
<tr><td colspan="2">Psalm 139:7
Everywhere</td><td colspan="2">John 14:17
Living in believers</td></tr>
<tr><td colspan="4">Ephesians 2:1-5
Serving the Savior or Satan on Earth</td></tr>
<tr><td colspan="4">Luke 16:22
Blessed in Paradise</td></tr>
<tr><td colspan="4">Luke 16:23, Revelation 20:5,13
Punished in Hades until the final judgment</td></tr>
<tr><td colspan="4">Hebrews 1:14
Serving mankind at God's command</td></tr>
<tr><td colspan="4">2 Peter 2:4, Jude 6
Imprisoned in Tartarus</td><td rowspan="4">Matthew 25:41
Revelation 20:10

Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels</td></tr>
<tr><td colspan="3" rowspan="3">1 Peter 5:8, Revelation 12:10

Rebelling against Christ
Accusing mankind</td><td>Revelation 20:13
Thalaasa</td></tr>
<tr><td>Revelation 19:20
Lake of Fire</td></tr>
<tr><td>Revelation 20:2
Abyss</td></tr>
</table>

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Sors

Latine at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarrantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. *"If the first fruit is holy, so is the lump,"* Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

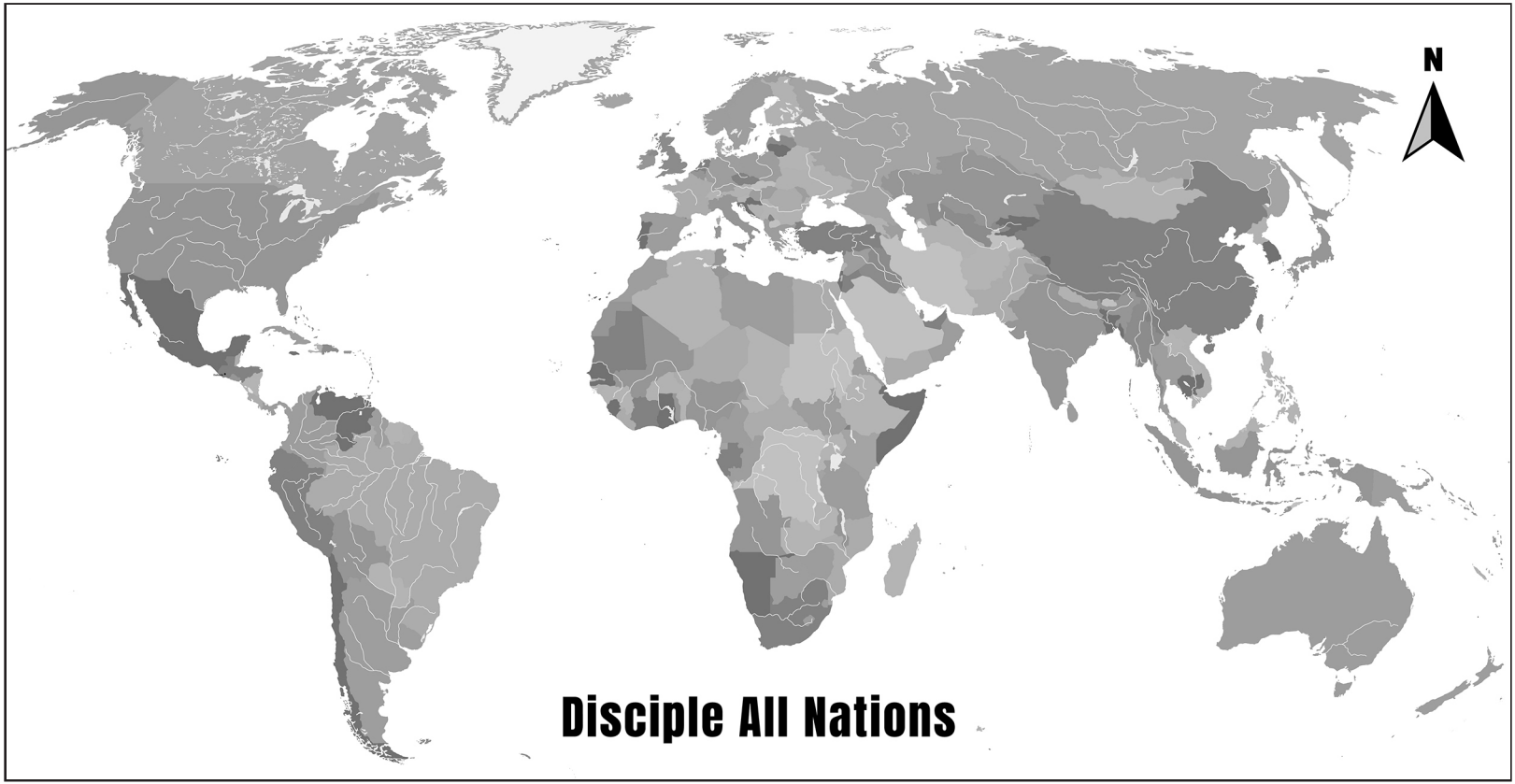

Euntes ergo docete omnes gentes baptizantes eos in nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti - Mattheum 28:19